МАЛОРУСКО-НІМЕЦКИЙ
СЛОВАР

уложив

Євгений Желеховский
ц. к. професор ґімназиї в Станїславі.

ТОМ I.
(А—О).

RUTHENISCH-DEUTSCHES
WÖRTERBUCH

verfasst von

Eugen Żelechowski
k. k. Gymnasialprofessor in Stanislau.

BAND I.

ЛЬВІВ, 1886. LEMBERG,
З друкарнї тов. им. Шевченка, *під зарядом К. Беднарского.*
Druckerei des Szewczenko-Vereines, *Geschäftsleiter K. Bednarski.*

МАЛОРУСКО-НІМЕЦКИЙ СЛОВАР

Том I.

Серед обставин, як мало котра книжка, появляє ся сей Словар; бо коли мав він бути, сказавбим, надгородою за кільканайцятилїтні труди автора, являє ся він по смерти автора і, по части бодай, в иншій формі і під чужим именем. Покійний Евг. Желеховский почав працювати над ним вже в раній молодости бо еще в часї своїх студій унїверситецких, і опісля все збирав і доповняв материяли, аж в кінци по десяти роках труду рішив ся укладати і видавати. Так отже від 1882. року почав виходити сей „Словар" випусками, правда поволи, бо покійний автор і сам почав занепадати на здоровю і силах, аж недуга все, хотяй незначно, змагаючи ся, підкосила нарештї его житє з початком 1885. року. І так лишило ся дїло недовершене, бо сам покійний автор встиг ледво цїлий І. том видати а з другого тому приготовив був по части, а навіть почало ся вже було друковане слів починаючих ся буквою *П*, — для прочої части дїла зібраний був материял, але не уложений. За се дїло приняв ся я по желаню и порученю покійного Евг. Желеховского, который на пару годин перед смертію прикликавши мене до себе передав менї всї зібранї материяли і просив прочу часть дїла уложити і видати завзиваючи однако, щоби в укладї самім нї:.:их змін не робити. Так отже підняв ся я уложеня прочої части Словара, а позаяк оставший ся материял треба було еще доповнити, то я доповняв користуючи ся еще именно Збірниками слів Закревского, Піскунова, Верхратского (в „Знадобах до словаря южнорускового", і „Початках до уложеня номенклятури и терминологиі природописноі, народнёі.." І—VI.), Маґури (в Галичанинї І. 3. 4.), дальше, при букві *Т*, найновійшим трудом К. Шейковского; крім того було еще много материялу незужиткованого в рукописях, які Вп. Земляки з ріжних сторін понадсилали були і пізнїйше все еще надсилали. Як використав я ті материяли і о скілько відійшов від методи покійного автора і може погіршив дїло — се осудят другі, — бо конечно: si duo faciunt idem, non est idem...

Се лише сказати мушу, що з під руки покійного Е. Желеховского дїло булоби инше вийшло: покійник задумував додати обширне переднє слово і обяснити уклад і засади словара і ин. — се все мусит тепер конечно відпасти, а що найгірше, то не можу тепер подати того, що конечно повинно було бути і здавалоби ся що моглоби бути подане, именно повний спис скорочень, при чім особливо належалоби при кождім авторі подати докладно всї твори автора, з котрих винято слова до словара. Се именно є конечне при именах таких авторів, від котрих посїдаємо по кілька або і більше окремих творів. Але сего власне я тепер доповнити не можу, позаяк не позістали по покійнім авторі нїякі записки, з котрих би видно було, які якого автора твори були

через него переглянені. Длятого то я мусїв ограничити ся на саме найкоротше обяснене скорочень ужитих в словари, котре в найбільшій части відносит ся лише до самого имени автора, або до збірників або до одного звичайно одинокого якого твору.

З тої самої причини мусїла вийти і друга недокладність, именно що до спису имен помічників сеї працї, котрого залишити нїяким способом не годило ся, позаяк і з записок таких помічників увійшла до словара дуже значна часть слів або окремих значінь, призбираних звичайно з уст народа. Остав ся вправдї по покійнім авторі спис имен Вп. помічників, але за его повність я нїяк ручити не можу, и протоє прошу, єслибим чиєго имени не подав, щоби увзгляднюючи се моє прикре положенє, ласкаво менї се простив.

Єще мушу згадати словом о доповненях, котрі обіцяв покійний автор подати а котрих велику потребу і я признаю. Однако тепер не міг я сего доповнити, позаяк бажаючи раз укінчити дїло, по при занятях мого уряду не встигавєм збирати недостаючі єще слова, окремі значеня і фрази. Належит ся менї єще пояснити, длячого на заголовнім листї II. тому побіч имени п. Желеховского і моє имя уміщене. Се сталося не так з тої причини, що я в більшій части уложив і видав сей II. том словара, як що мусївєм ту піддати ся воли родини померщого, котра сповняючи послїдну его волю желала собі сего.

Не можу також не згадати з подякою имен тих Добродїїв, котрі будь радою будь материяльною підмогою допомогли до довершеня сего дїла. Я именно обовязаний дуже за сьвітлї ради дрови Омелянови Огоновскому, проф. львівского унїверситету, котрий по при численних і ріжних своїх занятях не пожалував труду і менї жаданих пояснень ласкаво удїлити, а також п. Остапови Левицкому, проф. реальної школи в Станїславі, як і п. Юлїянови Котецкому, проф. ґімназиї в Станїславі; а в загалї до довершеня дїла допомогли материяльно ласкавими жертвами Др Фр. Мікльосіч, б. проф. віденьского унїверсит., котрий на саму вість о маючім ся видавати „*Малоруско-нїмецкім Словари*“ дарував на цїль видавництва 50 зр., дальше Високий Сойм Галицкий, котрий запоміг видавництво два рази ухвалюючи підмогу грошеву (500 и 200 зр.), також Вп. Владислав Федорович, властитель Вікна, як і оо. Стефан Качала з Шельпак і Теод. Стадник з Сущина, Вп. Апольон Ничай і др. котрі жертвували на цїли видавництва далеко більше понад цїну пренумерацийну, а наконець всї Вп. Земляки, котрі поспішили з предплачуванєм сего дїла, — всїм сим Добродїям складаєся ту прилюдна подяка; а признанє належит ся Зарядови друкарнї товариства имени Шевченка у Львові за точне і сумлїнне виконанє порученої працї.

В Станїславі в вересню 1886.

СОФРОН НЕДЇЛЬСКИЙ.

А. Обяснене скорочень і знаків.

a. adj. = adjectivum
adv. = adverbium
aug. = augmentativum
Bein. = Beiname
bes. = besonders
Bdtg. = Bedeutung
c. = (generis) communis
coll. = collectivum
comp. = comparativus
conj. = conjunctio
d.; *dim.* = diminutivum
dadh. = dadurch
dah. = daher
dgl. = dergleichen
dh. = durch
eig. = eigentlich
entspr. = entspricht, entsprechend.
etw. = etwas
euphem. = euphemistisch.
f. = (substantivum) femininum
g.; *gen.* = genetivus
geh. = gehörig
gew. = gewöhnlich
gr. = grossrussisch
hucul. = huculisch (Mundart der Huzulen)
imperat. = imperativus
impers. = impersonal.
Inf, *(inf.)* = infinitivus
instr. = instrumentalis
int. = interjectio
(iron.) = ironisch
links. = linksseitig
(łemk.) = łemkisch (Mundart der Лемки)
m. (substantivum) masculinum
N. = Name
n. = (substantivum (neutrum)
Nbfl. = Nebenfluss
num. = numerale; *num. card.* = numerale cardinale; *num. ord.* numerale ordinale.
oh. = ohne
opp. (oppos.) = oppositum
Pflnze, Pflze = Pflanze
pl. = pluralis, plurale tantum
pol. = polnisch
poët. = poëtisch
praep. = praepositio
praeter. = praeteritum
pron. = pronomen
ptc. prtc. = participium
Rdrt. = Redensart
Reimw. = Reimwort
rum. = rumänisch
s. = siehe; s. d. f. = siehe das folgende; s. d. v. = siehe das vorhergehende...
sc. = scilicet
scherzh. = scherzhaft; *Scherzw.* = Scherzwort.
serb. = serbisch
Spitzn. = Spitzname
sprichw. sprichwörtl. = sprichwörtlich
st. = statt
tatar. = tatarisch
th. = theils
u. = und
ungr. = ungarisch, ungarisch-ruthenisch
übhpt, übrhpt = überhaupt
v. a. = verbum activum
v. n. = verbum neutrum
verb. = verbunden
verw. = verwandt
vgl. = vergleiche
vhg. = vorhergehend
viell. = vielleicht
Vocat. (vocat.) = vocativus
Vrbdg = Verbindung
W. = Wort
z. = zu, zum, zur
zsgzg. = zusammengezogen
Zustzg. = Zusammensetzung
zw. = zweifelhaft
§ = виражене тривіяльне,
† = слово застаріле,
* = образово (переносно).

Б. Обяснене скорочень имен авторів і творів з котрих увійшли слова до словара.

А-Г. = Артемовский-Гулак Петро, (в: „Руска Библіотека Онышкевича, I. Львôвъ 1877).

АД. = Антонович і Драгоманов: „Историческія пѣсни малорусскаго народа, Кіевъ 1874. 1875,

Ал. = Александрів Степан („Вовкулака“ в „Южный рускій Зборникъ, Харьковъ 1848“).
Аль. = Зоря Галицкая яко Альбумъ на годъ 1860.
Б. = Білик Иван.
Бор. = Борковский Олександер; (*Бор.*). = Борковский Ол. з записок з уст народа.
Біл. = Біловерский Василь (в: „Основа, южно-рускій литер-ученый Вѣстникъ, 1861. 1862. С. Петербургъ).
В. = Верхратский Иван.
Ваг. = Вагилевич Иван.
Вах. = Вахнянин Наталь (Анатоль).
ВБ. = Володимир Барвіньский.
ВГ. = Василь Гоголь (в: „Руска Библіот. Онышкевича І. Львôвъ 1877).
Веч. = „Вечерницѣ“, литературне письмо для забавы и науки, Львôвъ 1862. 1863.
Вол. = Волян Василь.
ВШ. = Володимир Шашкевич: „Зільникъ“. Львôвъ 1863.
Га. = Галька Игнатій: „Народні звычаи и обряды надъ Збручемъ“, Часть І. Львôвъ 1861; часть ІІ. 1862.
Га. = „Галичанинъ“ литературный сборникъ, І. 1—4. 1862—1863
Гам. = К. Гамалїя.
Ган. = Гаякевич Клим.
ГБ. = Ганна Барвінок.
Гл. або *Гл. б.* = Глібів Леонид: Байки, 1863. 1872. 1882.
Гн. = Гной душа въ господарствѣ, въ Вѣдни 1848.
Гол. = Головацкий Яків; *Гол.* з дописаним числом = Головацкий: „Народныя пѣсни галицкой и угорской Руси“. Часть І. ІІ. ІІ. а. в. С.-Петербургъ 1878; *Гол. гр.* = Головацкий Я.; „Граматика руского языка“, Львôвъ 1849.
Гр. = Гребінка Е. П. („Полное собраніе сочиненій“ 1862, томъ V.).
Гуш. = Гушалевич Иван: „Поезіи“, Львôвъ 1861.
ГШ. = Григорий Шашкевич: „Мала граматика языка руского“, Вѣдень 1865.
Д. гр. = Дячан Пилип: „Методична граматика языка малоруского“. Львôвъ 1865.
До. = Добряньский Антін.
Др. = Драгоманів Михайло; *Др. с.* = „Малорусскія народныя преданія и разсказы. Сводъ Михаила Драгоманова“, Кіевъ 1876.
Еф. = Ефименко: „Сборникъ малороссійскихъ заклинаній, П. Еф.“ — Москва 1874.
Зак. = Закревский Николай: „Старосвѣтскій Бандуриста. Словарь малороссійскихъ идіомовъ, составилъ Ник. Закревскій“, — Москва 1861.
Зап. = Записки югозападного отдѣла Императ. русск. Географ. Общества. томъ І. за 1873. Кіевъ 1874; т. ІІ. за 1874. Кіевъ 1875.
Зап. В. або *Зап.* (*Вер.*) = Остап Вересай...
Зар. = Заревич Федор.
Зг. = Згарский Евгений.
Иг. = Игнатий з Никлович: „Казки“, зôбравъ Игнатій зъ Никловичь, Львôвъ 1861.
Ил. = Ильницкий Василь.
ІГ. = Іеремія Галка: „Збірникъ творівъ Іереміі Галки“ Одесса 1875.
К. = Куліш Панталеймон; *К.* (*Досв.*) = Куліш: Досвітки: *Кч.* = Куліш: „Чорна Рада“; *К.* з дописаним числом = Куліша: „Записки о Южной Руси“ І. ІІ.
Кв. = Квітка Григорий Основяненко, (в: Руска Библ. Онышкевича“ т. ІІ.),
Кл. = Климкович Ксенофонт.
Кн. = Кониський Олександер.
Ко. = Котляревский И. П. („— изданіе подъ редакціей С. П. Катранова, Кіевъ 1875).
Ков. = Ковальский Василь.
Кр. = Кропивницький: „Збірник творів М. Л. Кропивницького“, Киів 1882.
КС. = „Кіевская Старина“
КУ. = Корнило Устиянович.
Кух. = Кухаренко.
Л. = Лавренко Д: „Пісні про ко-

ханния", Києвъ 1864.
л. с. = „Про ліки своєнародні", Києв 1875.
Ласт. = „Ластівка", збірникъ Е. Гребінки, С.-Петербургъ 1841.
ЛД. = Лука Данкевич, (Лука з Ракова).
Ле. = Леонтович Павло.
Лев. = Левицкий Іосиф: „Граматика языка русского въ Галиціи", въ Перемышли 1850.
Левч. = Левченко Михаил: „Опытъ Русско-Украинскаго Словаря", составилъ М. Л. Кіевъ 1874.
Лїр. = „Лѣрвакъ зъ надъ Сяна", 1852.
Лук. п. = Лукашевич; „Малороссійскія и червонорусскія народныя думы и пѣсни". С.-Петербургъ 1836.
М. = Марко Вовчок. („Оповѣданя, С.-Петербургъ 1861. 1862. 1865, I—III. „Вечерницѣ" 1863. Ч. 10).
+М. = Мирний.
Мак. = Макаровский Михайло, (в: „Южный русскій Зборникъ", Харьковъ 1848).
Макс. = Максимович Михайло.
Марк. = Маркевич Николай.
М+Б. = П. Мирний та І. Білик; Хиба ревуть воли jak jасла повні? Роман з народного житя, Geneve, 1880.
Ме. = Метлиньский Амврозий, („Южный русскій Зборникъ", Харьковъ 1848); *Ме.* з дописаним числом = Метл. Амвр.: „Народныя южнорусскія пѣсни", Кіевъ 1854; „Думки и пісни зъ замітками и словаремъ", у Харкові 1839.
Мл. = Млака Данило, (= Изидор Воробкевич, Демко Маковійчик, Морозенко).
Мог. = Могильницкий Антін, (*Мог. Ск.* = Могильницкий: Скит Манявский).
Мор. = Мордовець Данило, („Малорусскій литературный сборникъ", изд. Д. Л. Морд. Саратовъ 1859).
Мх. = Мох Рудольф.
МШ. = Маркіян Шашкевич.
Н. = Номис — („Україньскі приказки, прислівъя и таке инше....", С.-Петербургъ 1864).
На. = Наумович Иван.
Нав. = Навроцкий Володимир.
Не. = Нечуй Иван (= Іван Левіцький); *Не. п.* = Нечуй: „Повісті"; *Не. хм.* = Нечуй: „Хмари"; *Не.* (*Виг.*) = Нечуй: „Украиньскі гетьмани: Виговский и Юр. Хмельницкий"; *Не. бур.* = Нечуй: „Бурлачка"; *Не. кож.* = Нечуй: „На кожемяках".
ОБ. = Олександер Барвіньский.
Ог. = Огоновский Омелян; *Ог.* з дописаним числом = „Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache", von Dr. Emil Ogonowski, Lemberg 1880.
Оп. = Опатович Стефан: „Оповідання зъ свят. писання", I. С.-Петербургъ 1863.
ОП. = Олена Пчілка.
„Осн." = „Основа", южно-русскій, учено-литературный вѣстникъ, С.-Петербургъ 1861. 1862.
Оц = Осадца: Граматика руского языка.
П. п. = „Пословици и поговорки Галицкой и Угорской Руси", С.-Петербургъ 1869.
п. хв. = „Про хвороби и якъ імъ запомогти", Києвъ 1875.
Пар. = Партицкий Омелян.
Пет. = Петрушевич Михаил.
Піс. = Піскунов Ф. („Словникъ живоі народнеі, пісьменноі і актовоі мови руських юґівцанъ Россійскоі и Австрійско-Венґерскоі цесаріі", изд. 2. Кіевъ 1882).
Под. = Подолиньский Сергий: „Житя и здоровля людий на Украіні", 1879; „Ремесло и хвабрики на Украіні", Женева 1880.
Пол. = Поляньский Михайло.
Пот. = Потебня.
„Пр." = „Правда", письмо наукове, літературне і політичне, Львів 1867—1880.
Пт. = Петренко Михайло Николаевич.

Пу. = Пулюй Иван.
Р. = И. Я. Рудченко („Казки“, I. II.); *Р. ч.* = Рудченко: „Чумацкія народныя пѣсни“, Кіевъ 1874.
Ра. = „Рада“, украіньский альманахъ, I. II. 1883. 1884. Кіевъ.
Раев. = Раевский П.
Розм. п. зем. с. = „Розмова про земні сили“, Комаровъ.
Ру. = Руданьский Степан.
Рус. Дн. або *Р. Дн.* = „Русалка Днѣстровая“, у Будимѣ 1837.
С. = Стороженко Олекса.
Сб. = „Этнографическій Сборникъ“ С.-Петербургъ 1853—1858.
Св. = Сьвенціцкий Павлин (= Павло Свôй, Д. Лозовский).
Сьв. = „Сьвіт“, ілюстрована літературно-політично-наукова часопись, Львів 1881. 1882.
СМ. = Сильвестер Метеля.
„*Сн.*“ = „Снјп“, украјінський новорочник, видав Александер Корсун, в Харкові 1841.
Ст. = Старицкий.
Т. = Таначкевич Данило.
Те. = Терлецкий Володимир.
Тор. = Тороньский Александер.
У. = Устиянович Николай.
Ф. = Федькович Іосиф.
Фр. = Франко Иван (= Джеджалик, Мирон); *(Фр.)* = Франко, з записок з уст народа.
Це. = Целевич Юлїян; (*Це.*) = Целевич Юл. з записок з уст народа.
Ч. = („Труды етнографическо-статистической експедиціи въ западно-русскій край, снаряженной импер. русск. географич. обществомъ. Югозападный отдѣлъ. Матеріялы и Изслѣдованія собранныя д. чл. П. П. Чубиньскимъ. Томъ I. выпускъ 1. 2; томъ II.—VII. С.-Петербургъ 1872—1877).
Ш. = Шевченко Тарас, „Кобвар“, Прага 1876.
Шар. = Шараневич Изидор.
Шй. = Шейковскій К. „Бытъ Подолянъ“, I. II.; „Опытъ южнорусскаго Словаря“ *А—Б.* Кіевъ 1862; *Т.* Москва 1884.
Шл. = Шевченка листи: „Основа“ 1861. X.; „Правда“ 1875.
Щог. = Щоголев Я.

Gr. = Gregorowicz Jan.
Kol. = Kolberg O.: „Pokucie, I. II.
Kst. = „Poezyi Platona Kosteckoho“, Lwiw 1862.
Luts. gr. = Lutskay: Grammatica slavo-ruthena, Budae 1830.
Lw. gr. = Lewicki J.: Grammatik der kleinrussischen Sprache. Przemyśl 1834.
Łoz. gr. = Łoziński: Gramatyka języka ruskiego (małoruskiego), Przemyśl 1846.
Mi. = Miklosich Fr.: Vergleichende Grammatik der slavischen Sprachen, I—IV.
R. = „Ruskoje wesile, opysanoje czerez J. Łozińskoho, w Peremyszły 1835.
Term. = Deutsch-ruthenische Terminologie...
TP. = Tymko Padura: „Pyśma“, Lwiw 1874.
W. = „Nowyi poezyi małoruski, Lwa Eug. Węglińskoho, Lwihorod Peremyszl 1858.
W. gr. = Wagilewicz Jan: Gramatyka języka małoruskiego, Lwów 1845.
Wa. = Wacław z Oleska: Pieśni polskie i ruskie ludu Galicyjskiego, Lwów 1833.
Witw. = Witwicki Sofron: O Huculach.
ŻP. = Żegota Pauli: Pieśni ludu ruskiego, Przemyśl 1839.

Спис Вп. помічників, котрі через прислане материялів лексикальних причинили ся до збогаченя „Малоруско-нїмецкого Словара“:

Вп. Алексевич Антін,
„ Базилевич Едмунд,
„ Барвіньский Іосиф,
„ Барвіньский Олександер,
„ Белей Иван,
„ Бережницкий Юлїян,
„ Білецкий Василь,
„ Боднар Гаврило,
„ Борковский Олександер,
„ Бурачиньский Андрій,
„ Бучиньский Мелїтон,
„ Волчук Иван,
„ Гарасимович Илярий,
„ Гладилович Дамян,
„ Глодзіньский Антін,
„ Горалевич Лев,
„ Грушкевич Зенон,
„ Ґеник Кирило,
„ Ґурґула Андрій,
„ Давидович Кароль,
„ Данкевич Оділльо,
„ Дольницкий Антін,
„ Дудрович Омелян,
„ Дуркот Иван,
„ Єверский Сидір,
„ Жегалович Иван,
„ Желеховский Антін,
„ Заклиньский Корнило,
„ „ Леонид,
„ „ Роман,
„ Зворецкий Н.
„ Зубрицкий Михайло,
„ Кахникевич Кирило,
„ Кирчів Богдар,
„ „ Павло,
„ Кіс Михайло,
„ Климкович Володимир,
„ Кобриньский Николай,
„ Ковцуняк Николай,
„ Ковч Григорий,
„ Коритко Иван,
„ Король Петро,
„ Котецкий Юлїян,
„ Кочиркевич Лев,
„ Крушельницкий Максим,
„ Кузїв Иван,

Вп. Кузьма Григорий,
„ Кулїш Панталеймон,
„ Кумановский Петро,
„ Куницкий Кассіян.
„ Левицкий Иван (Нечуй),
„ „ Николай,
„ „ Остап,
„ Лещишак Никифор,
„ Литвинович Роман,
„ Лукашевич Николай,
„ Мандичевский Иван,
„ Медвідь Семко
„ Миськевич Филярет,
„ Мох Рудольф,
„ Навроцкий Володимир,
„ „ Кость,
„ Насальский Юлїян,
„ Негребецкий Антін,
„ Павлик Михайло,
„ Подлуский Николай,
„ Подляшецкий Захарий,
„ „ Кароль,
„ Попель Иван,
„ Порох Василь,
„ Ревакович Тит,
„ Рожаньский Гнат,
„ Сельский Юлїян,
„ Смольницкий Теодор,
„ Сосенко Ксенофонт,
„ Стояловский Иван,
„ Сумик Андрій,
„ Устиянович Николай,
„ „ Корнило,
„ Федькович Іосиф,
„ Франко Иван,
„ Цар Михайло,
„ Цегельский Богдан,
„ Целевич Юлїян,
„ „ Теофіль,
„ Шашкевич Григорий,
„ Шимчук Д.
„ Шмериковский Остап,
„ Шухевич Володимир,
„ Яворский Вінкентий,
„ „ Иван,
„ „ Олександер.

VIII

А з б у к а.

а, б, в, г, ґ, д, е, є, ё, ж, з, и, й, і, ї, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я.

г=h; ґ=g; е=e; є=je, ё=jo, обі мягчат попередну согласну; и=y, (на кінци слова по к, х также = е), на початку слова =i; й=j; ї=ji і мягчит попередну согласну; ю=ju, і я=ja, обі мягчат попередну согласну. Знак ь мягчит согласні, як: дь, дзь, зь, ль, нь, сь, ть, ць. — Знак ’ означає що попередна согласна не мягчит ся а остає ся твердою.

A.

A, erster Buchstabe (Азъ); als Vorschlaglaut u. Anhängepartikel zu verschiedenen anderen Partikeln u. Interjectionen; beim Singen (dsgl. я) zur Ausfüllung der Silbenzahl in Versen *Ог.* 158, 1—9.

I. A! *int.* ah! ach! ei; ha! da! a так? ah so? so ist es?! das ist was Anderes! a — a! ah ja so! ei! lass! a ба! a o! a was! alles eins'!; 2) a—a! люленьки, — — котúно! beim Einwiegen u. Einsingen der Kinder; 3) a вúш! *int.* *Мх.* = a вúдиш!

II. A, *conj.*, und (dsgl. я); 2) aber, hingegen; 3) sondern; 4) a-вже́ж *P.* I. 59 allerdings, ja wohl, fürwahr; a так freilich so; 5) a тó sonst, nämlich; da doch *P.* I. 121, widrigenfalls *Ог.* 158, 5—6. 208. 209, 3; 6) a тáм und weiter, s. A дáльше, a відтáк *C.* I. 117; 7) a так *Ч.* V. 963 deswegen, daher, also; 8) a-хибá-що? s. Або-щó?

Абажу́р, *m.* *He.* abat-jour, Lichtschirm, *m.* [Одвах.

Абáхта, *f.* *C.* Hauptwache, *f.* s.

Аббáт, *m.* Abt, m. s. Опат.

Аббатúса, *f.* Aebtissin, *f.*

Аббáтский, *a.* zum Abte, zur Abtei geh. [tei, *f.* s. Опáцтво.

Аббáтство, *n.* Abtswürde; 2) Ab-

А-бé! *int.* pfui!

Абéтка, *f.* das ABC, Alphabet, *n.* 2) ABC-Buch, *n.* Fibel, *f.* *Шй.*

Абéтло, *n.* Alphabet, *n.* *Пис.*

Абéтний, *a.* s. Азбу́чний *Пис.*

Абú, *conj.* dass, auf dass, damit, um zu —; абú не полюдски damit nur nicht so wie es sein soll; абú-м так здорóв був! soll ich so gesund sein! абúх = абú-м, абúх так жила! so wahr ich lebe! *Ог.* 157, 7; аби й тáк, то, — mag es auch so sein, so doch —; аби що: най тобí абищó *euphem.* Fluch „hol dich der —"! аби то він пішóв? але дé! was? er sollte hingegangen sein? nicht möglich!

Абияк, *adv.* абú й як, то —, wie immer, mag dem sein wie es will, nichts destoweniger. Абúякúй, абú й якúй, *a.* wer immer, wie immer geartet, was immer für einer, *Ог.*162,2. 165,6. *Mi.*IV.257.

Абúр! *int.* Scheuchruf gegen Schafe.

Абó, *conj.* oder, entweder — oder; 2) або що? nun denn, was nun, was denn doch? або тú що, або я́ що, або тú що не знáти що? 3) абóж (= абóж нї?) *bejah.*: ja, ja so, ja wohl.

Абóй, nun denn, à propos.

Абомóвня, *f.* Wiederhall, *m.* *Gr.*16.

Абрикóса, *f.* *He.* Aprikose, *f.*

Абрюкати, s. Авру́кати.

Абсолютизм, *m.* Absolutismus, *m.* Willkürherrschaft, *f.*

Абсолютний, *a.* absolut; unbeschränkt; willkürlich.

'Абшит, *m.* Abschied, *m.* Entlassungsurkunde der Soldaten, *f.*

Абшитóваний, *a.* verabschiedet.

Авá! *int.* *ungr.* s. Ов! (bei d. Verwunderung); *dav.*

Авáк, *m.* *gew.* *pl.* ungar. Ruthenen-Abart im Tavarnaer Thale.

Авантю́ра, *f.* aventure, Abenteuer, *n.* 2) Unruhe, *f.*

Авантю́рний, *a.* abenteuerlich, reich an Abenteuern, *Cm.*

Авáч, *m.* rother od. schwarzer Ochs mit weissem breitem Querstreifen.

Авдúтор, *m.* Auditor, *m.*

Авдиторúя, *f.* *Кн.* Hörsaal, *m.*

Авдóтка, авдюшка, *f.* s. Голúця 3).

Авó! авóсь! *int.* da! da sieh! [girren.

Авру́кати, *v. a.* s. Воркотáти

Австе́рия, *f.* Einkehrhaus, Gasthaus, *n.*
Австра́лїя, *f.* Australien, *n.*
Австра́льский, *a.* australisch.
Австрі́єць, -і́йця, *m.* Oesterreicher, *m.*
Австрі́йский, *a.* oesterreichisch.
'Австрия, *f.* Oesterreich, *n.*
Авто-да-фе́ *Ш.* II. 102. Autodafé, Ketzergericht, *n.* Ketzerverbrennung, *f.*
'Автор, *m.* Autor; Schriftsteller, [Verfasser, *m.*
Авторите́т, *m.* Autorität, *f.*
Авторите́тно, *adv.* im hohen Tone der Autorität.
Авто́рка, *f.* Autorin, Schriftstel- [lerin, *f.*
Авто́рский, *a.* Autors-, schriftstellerisch.
Авто́рство, *n.* Autorschaft, *f.*
Аву́! *int.* vom Heulen.
Аву́л, s. Аўл.
Авуло́м, *adv.* s. Загало́м, *Пс.*
Аву́ррр! *int.* v. Knurren d. Hundes.
Ага́! *int.* ja! ja so! nun da! ah so! 2) nun noch das, ah! ага-га́! wie doch sehr, o wie!
Ага́кати, *v. n.* „ага“! rufen, aus- [stossen.
Аге́л, *m.* runde Hürde für Schafe.
Аге́т, *m.* *Ч.* VII. 574. Gauner, Schuft, *m.*
Аги́, аги́й, агі — на те́бе! pfui [über dich!
Аги́кати, *v. n.* „ані“ rufen.
Аги́л, *m.* *P.* II. 129. Teufel, *m.*
Аги́ля! *int.* Scheuchruf gegen Gänse.
Агли́цький, *a.* *Кв.* II. 6. s. Англи́йский.
Агі́вка, *f.* s. Гаі́вка.
'Агнець, -нця, *m.* бо́жий, Lamm Gottes, *n.* Christus, *m.* 2) Hostie, *f.* Opferbrod, *n.*
А го́в, а го́у! *int.* beim Anhalten der Pferde; 2) = а що там?! (Entgegnung des Anrufes). [2) s. Аги́.
Агу́-гу! *int.* vom Girren der Taube;
Агу́ш, агу́ша-на́! *int.* Scheuchruf gegen Hühner.
Аґ, *m.* Agh, nördl. Nebenfluss der [Ти́са.
'Аґрест, а́ґрус, *m.* Stachelbeere, *f.*
I. Ад! — ад! *int.* ja, ja! 2) sieh da!
II. Ад, *m.* Hades, *m.* Unterwelt, [Hölle, *f.*
Ада́м, *m.* Adam.
Ада́мовий, *a.* Adams-; 2) -а голова́ Feld-Mannstreu, *f.* (Eryngium campestre); 3) -е ребро́, Sumpf-Baldrian, *m.* (Thysselinum palustre, Valeriana dubia).
Адама́шок, -шка, *m.* Damast, *m.*
Адамашко́вий, *a.* damasten.
Адвока́т, *m.* Advocat, *m.*
Адвока́тский, *a.* Advocaten-.
'Адде, *adv.* dahier; 2) *int.* sieh da! *Ог.* 217. [а+ть+де].
Аде! *int.* hieher!
Аде́лї, s. А und да́лї *М.* I. 43.
Адже́-ж, то — nun doch, doch wohl, eben doch; wie denn anders, so gut, ganz wohl, gewiss doch, sicher.
'Адзимка, *f.* ungesäuertes Brot [ἄζυμος].
А-дзу́ски! *int.* *Ш.* II. 43 s. А-за́сї!
Ади́, адї́т, адї́тко, адї́тетко! = А диви́но, а диві́т! *Ог.* 166.
Адмира́льский, *a.* Admirals-.
Адрес, *m.* адре́са, *f.* Adresse, *f.*
Адресува́ти, *v. a.* adressieren.
Адту́й, *adv.* *Гол.* III. 455. s. Звідти.
Аду́ка́т, адунка́т, s. Адвока́т *Gr.* 16.
А-е́, а-е́к *bejah. Part.* s. Ая́.
'Аер, а́ер, *m.* s. Шува́р.
Аж, *conj.* bis, bis dass; 2) dass, so dass, dass sogar; аже́би auf dass, damit *Ог.* 212, 9; 3) аж-аж-аж! so sehr dass, dass —; аж ге́ть, так що аж ну ganz und gar, gar sehr; аж-о́сь, аж-ту da, bis endlich unerwartet; аже́нь, аж-о́нже, аж тоги́ *Фр.* *Wgr.* 126 erst, dann erst, erst dann; 4) аж, а́же *У.* wenn, falls; *b)* doch *Кн.*
Аз, *n.* kirchenslav. Name des ersten Buchstabens in der азбу́ка: А; нї 'Аза не тя́мити в чимо́сь *Кн.* keine Idee, keinen blauen Dunst wovon haben.
Аза́ртник, *m.* *Ко.* 362 Hazardspie- [ler, *m.*
А-за́сї, *adv.* s. За́сї.
Азбу́ка, *f.* ruthen. Alphabet, ABC, *n.*
Азбуко́вець, -вця, *m.* ABC-Schüler, ABC Schütz, *m.*
Азбу́чний, *a.* alphabetisch.
Азбу́чник, *m.* *B.* Buchstabenheld, *m.*
'Азот, *m.* Azot, *n.* Stickstoff, *m.*
Азоти́н, *m.* salpetrige Säure.
Азоти́нок, -нка, *m.* Stickstoffoxydul, *n.* *Пол.*
Азоти́стий, *a.* stickstoffhaltig.
Азо́ток, -тку *m.* Stickstoffoxyd, *n.*
I. Ай! *int.* ei! oho! 2) oh! ach! au weh!

II. Ай, *conj.* *Luts. gr.* 161. *Ог.* 209. s. 'Але; ай ми вйбач verzeihe mir doch! 2) ай він er auch; 3) Ай, s. Але́ und а́ле.
'Айбо, s. 'Або *Ог.* 159. [garis).
'Айва, *f.* Quitte, *f.* (Cydonia vul-
Айвовка, *f.* *Ко.* 119. Quittenbranntwein aus Krim, *m*
Айда́, *int.* *Ш.* II. 107. s. Гайда́!
'Айно, *int.* ja! so ist es. *Ог.* 158, 1. 2) а́йнож? *Зар.* wohl doch?
'Айкати, *v. n.* „ай“ rufen.
'Аир, аір s. Аер.
'Аист, *m.* *Не.* s. Бузьок.
Акаде́мік, *m.* Akademiker; 2) Student, Hörer an d. Academie, Universität, *m.*
Академіст, *m* Schüler einer Ritterakademie; 2) Akademielehrer, *m.* Mitglied e. Akademie, *n.* [Universitäts-.
Академічний, *a.* akademisch,
Акаде́мія, *f.* Akademie, *f.*
Ака́фист, *m.* kirch. Gottesdienst zu Ehren der. heil. Dreifaltigkeit, Christi, der. heil. Jungfrau u. mehrerer Heiligen. [фисти enthält.
Ака́фистник, *m.* Buch, das ака́-
Ака́ция, *f.* (falsche) Akazie (Robinia pseudoacacia).
Акварелі́ст, *m.* Aquarellmaler, *m.*
Акваре́ля, *f.* Aquarell, *n.*
Акса́міт, *m.* Sammt, *m.* чорний як — sammtschwarz.
Аксамі́тка, *f.* Sammtband, *n.*
Аксамі́тний, *a.* sammeten, sammetartig.
Аксіо́мат, *m.* Axiom, Postulat, *n.*
Акт, *m.* That, Handlung, *f.* 2) Act, Aufzug, *m.* 3) *pl.* а́кта Acten, Actenstücke, *pl.* [Schauspieler, *m.*
'Актор, *m.* Thäter, *m.* Acteur,
Акто́рка, актри́са, *f.* Schauspielerin, *f.* [betreff.
Акто́рский, *a.* den Schauspieler
Акто́рство, *n.* Schauspielerwesen, *n.* -stand, *m.* -leben, *n.*
Аку́ла жеру́н, *m.* s. Паже́ра людоїд; 2) — велика́н Riesenhai, *m.* (Selache maxima).
Акурат, (акура́тнїсько) *adv.* акура́тний, *a.* accurat, genau, pünctlich.
Акура́тество, *n.* Vollmacht, *f.* *Gr.* 16. [igkeit, Pünctlichkeit, *f.*
Акура́тність, -ости, *f.* Genau-

Акусти́чний, *a.* akustisch; — ріжо́к Hörrohr, *n.* *Пол.*
Аку́ш! *int.* Scheuchruf gegen Pferde.
Акуше́рка, *f.* Hebamme, *f.*
Акуше́рский, *a.* Hebammen-.
Акуше́рство, *n.* Hebammenkunst, *f.* [Betonung, *f.*
Акценто́ване, *n.* Accentuirung,
Акцентува́ти, *v. a.* accentuiren, betonen.
Акци́за, *f.* Accise, Gefälleinnahme, *f.*
Акци́зник, *m.* Accisenbeamter; Finanzwachmann, *m.*
Акционе́рка, *f.* *Кн.* Besitzerin der Actien, *f.* [Actie, *f.*
'Акция, *f.*, Action, Handlung; 2)
Аль, s. Але *Ог.* 209, 3.
Альбійка, *f.* s. Кори́тце, (alveus).
Альбо́м, *m.* а́льбум, *n.* Album, Stamm-, Gedenkbuch, *n.*
'Але, *conj.* aber, allein, hingegen; doch, jedoch; 2) sondern; 3) а́ле-а́ле ah! apropos!; 4) але́? wirklich?; ой але́ warum nicht gar, nichtsdestoweniger *ІГ.*; але-па́к *adv.* *Гол.* doch wohl, fürwahr. [singen.
Алилу́йкати, §. *v. n.* „алилу́я“
Алилу́йко, *m.* Spitzn. der ruthen. Geistlichen. [Gott den Herrn).
Алилу́я, *n.* Hallelujah! (lobet
Алі́ти, *v. n.* sich röthen, *К.*
Алькі́р, *m.* (d. алькі́рик), Nebenstube, *f.* Seitenzimmer, *n.* Alcoven, m.
Алма́з, *m.* *Ш.* I. 224 Diamant, *m.*
Алма́зний, *a.* diamanten.
Ало́! *int.* *Мх.* s. Ано́!
Ало́й, *m.* *К.* Aloe, *f.* [doch.
Альо́сь = але-о́сь da nun, da
Альт, *m.* Alto, *n.* Altstimme, *f.*
Альта́на, (d. альта́нка), *f.* Gartenhaus, *n.* Laube, *f.*
Альтембо́ас, *m.* *Пс.* gewisser mit Gold stark durchwebter Stoff.
Алти́н, *m.* Dreikopekenstück, *n.*
Альти́ст, *m.* Altist, Altsänger, *m.*
Алу́н, *m.* Alaun, *m.* schwefelsaure Kali-Thonerde.
Алу́нка, *f.* Alaunerde, *f.*
Алуня́к, *m.* Alaunstein, *m.*
Алчба́, *f.* † *У.* Dürsten, *n.*
Алчу́щий, *a.* hungrig, *К.*; lungernd. *Не.* [d. Alumnen, *f.*
Алюмна́тик, *m.* Beisteuer für

*

Алю́мнус, *m.pl.* -мни Alumnus, Seminarzögling, *m.* [Kälber.
Алю́шки! *int.* Scheuchruf gegen
Ама́н! *tatar. int.* des Beifalls: „bravo". [zin, *n.*
Амба́р, *m.* Niederlage, *f.* Maga-
Амбі́тний, *a.* ehrsüchtig, ehrgeizig.
Амбі́ция, *f.* Ehrgefühl, *n.* Ehrgeiz, *m.* [tar, *n.* 2) Kanzel, *f.*
Амбо́на, *f.* Lesepult vor dem Al-
Амбро́сити, амвро́зити, *v. n.* den Tag d. h. Ambros. feiern *Н.* 78. *Га.* II. 42.
'Амінь, *m.* Amen; так єму́ бу́де — dort wird sein Ende, sein Tod sein.
Амія́к, *Под.* амо́ніяк, *m.* Amoniak, *n.* [krugförmiges Fläschchen.
Ампу́лка, *f.* Ampel, *f.* kleines
Амро́с, Омро́с, *m.* Ambrosius.
Амуні́ция, *f.* Munition, *f.* Schiessbedarf, *m.*
Анялі́тика, *f.* Analytik, *f.*
Аналіти́чний, *a.* analytisch, zergliedernd.
Анальо́ґія, *f.* Analogie, *f.* [lich.
Анальоґі́чний, *a.* analog, ähn-
Аналой, *m.* Analogeion, Lesepult, *n.*
Ана́рхія, *f.* Anarchie, *f.* [setzlos.
Анархі́чний, *a.* anarchisch, ge-
Анате́ма, *f.* Fluch, Kirchenbann, *m.*
Анатемізува́ти, *v. a.* mit dem Bann belegen.
Анато́мія, *f.* Anatomie, *f.*
Анатомі́чний, *a.* anatomisch.
Ана́фте́ма, ана́хте́ма, *f.* анафте́мський *a.* s. Ана́те́ма.
Ана́ция, *f. Гр.* V. 322 Noth, *f.*
Ан-ба́! *int.* sieh da! *Ог.* 217.
Анба́р s. Амба́р. [Würgengel.
'Ангел, *m.* Engel, *m.* -губи́тель
'Ангелик, а́нгелчик, *m. dim.* Engelein, *n. У.* [frau.
Ангели́ця, *f.* engelgleiche Jung-
'Ангельский, *a.* engelhaft, englisch, Engel-. (*n.* s. Ангелик.
Ангеля́, -ля́ти, ангеля́тко, -тка,
Ангіль, s. 'Ангел; він мняко́го а́нгіля er ist weichen Herzens.
Англи́єць, -и́йця, англяни́н, *m.* Engländer, *m.* [ländisch.
Англи́йский, *a.* englisch, engel-
Анґеля́нія, *f. Пік.* s. Анґлія.
Анґеля́нець, -нця, анґеляни́н, *m.* s. Англи́єць.

Анґеля́нка, *f.* Engländerin, *f.*
Анґеля́ньский, *a.* englisch *Пік.*
'Анґлія, *f.* England, *n.* [wirten.
Андаґу́вати ся, einander be-
Андара́к, *m. Ч.* VII. 439 Unterrock der Frauen aus gestreiftem Wollzeug.
Анде! *int.* sieh da! *Ог.* 217.
Андрі́й, Андрі́йко, *m.* Andreas.
Андрі́їв, *a.* des Andreas; — мі́сяць Monat December (am 12. d. M. heil. Andr.)
Андрія́н, *m.* Adrian.
Андро́н, *m.* Andronicus; 2) андро́ни, s. Мандро́ни.
Андру́сь, Андру́нь, Андру́х, Андру́шко, *m.* Andreas.
Андрусі́вщина, *f.* Friedensvertrag zu Андру́сів im J. 1667 zwischen Polen u. Russland.
А не то́, geschweige denn, sonst nicht *Ог.* 209, 3; 2) а не то́, то — und falls nicht, so —. [anisum).
'Аниж, *m.* Anis, *m.* (Pimpinella
'Анї, а́ни, *conj.* nicht, nicht einmal; а́нї — а́нї weder — noch; 2) а́нїж nach Compar.: als, denn; 3) анї же *К.* nicht im Mindesten, ganz u. gar nicht.
Анкра, *f.* Ankerknoten, Haken, *m.* Klammer, *f.*
'Анна, Анни́ця, *f.* Anna.
Анничкй, *pl.* Tag- und Nachtkraut, *n.* blauer Wachtelweizen, *m.*
I. Ано́! *int.* s. Ану́!
II. 'Ано, *conj.* aber, sondern; анолє́м nur aber *Ог.* 209. *Пік.*
Анонї́мний, *a.* anonym.
Анонї́мність, -ости, *f.* Anonymität, Namenverschweigung, *f.*
Анта́ба, (*d.* анта́бка), *f.* Handhabe, *f.* Oehr, *n.* Henkel, Bügel, *m.*
Анта́л, (*d.* анта́лок, -лка), *m.* Viertelfass, *n.* Tonne, *f.*
Анталю́в, *m. Ч.* III. 23, e. Zaubermünze. [та́м.
Анта́м, *adv. Гол.* III. 455. s. Он-
Антере́в, *m. Ф.* Art. Kleidungsstück der Suczawer Zigeuner.
'Антик, *m.* Antike, *f.*
Антиква́рня, *f.* Antiquariat, *n.*
Антими́нс, *m.* geweihtes Messtuch auf d. Altare.
Анти́па, *m.* Antypas. [*Ш.* II. 35.
Антипа́па, *m.* Gegenpapst, *m.*

I. Антйпка, (-пко) *m.* — безпятий Teufel, *m.*

II. Антйпка, *f.* Art Holz zu Pfeifenrohren verwendet. [geh. *Пic.*

Антипкóвий, *a.* zu антйпка II.

Антипáтия, *f.* Antipathie, *f.*

Антипатйчний, *a.* antipathisch.

Антиукраïнка, *f.* *Кн.* nicht national gesinntes Weib. [selgesang, *m.*

Антифóн, *m.* Antiphonos, Wech-

Антихрист, *m.* Antichrist, *m.*

Антиципáтка, *f.* Anticipationsschein, *m.* [lich, *К.*

Антйчний, *a.* antik, alterthüm-

Антíн, -óна, Антóсь, Антóх, Антóшко, *m.* Anton. [Antonie.

Антóнïя, Антонїна, Антóся *f.*

Антропоморфíчний, *a.* anthropomorphisch; -морфóваний *Не.* personificiert.

А-нý, а-нýже, а-нýко, а-нýно, а-нýтко! *int.* auf! heda! frisch zu! nun denn. *Ог.* 166; 2) ану-як? wie doch? wie denn? анýж мене́ покйне gesetzt nun den Fall, er verlässt mich unverhofft. [teufel, *m.* *Ос.* (62.) V. 81.

Анцйболот, *m.* Wasser- u. Sumpf-

Анцихрйст, s. Антихрйст.

Анчóус, *m.* Anchovis-Sardelle, *f.*

Апарáт, *m.* s. Фелóн.

Апетйтний, *a.* appetitlich.

Апельсйн, *m.* Apfelsine, *f.* (Citrus aurantium sinensis).

Аподиктйчний, *a.* apodiktisch.

Апокалïптйчний, *a.* apokalyptisch. [stelbuch, *n.*

Апóстол, *m.* Apostel, *m.* 2) Apo-

Апостолóванє, апостóльство, *n.* Verrichtung des Apostelamtes, Bekehrung, *f.* *ВБ.*

Апостóльский, *a.* apostolisch.

'Аптйка, (*d.* аптйчка), *f.* Apotheke, *f.*

Аптйкар, *m.* Apotheker, *m.*

Аптйкарка, аптикарóва, *f.* Apothekerin, *f.*

Аптикáрский, *a.* Apothekers-.

Аптикáрство, *n.* Apothekerkunst, *f.* [zubereitet.

Аптйчний, *a.* in d. Apotheke

'Араб, арабйн, *m.* Arabe, *f.*

Арáбiя, *f.* Arabien, *n.*

Арáбка, *f.* Araberin, *f.*

Арáбский, *a.* arabisch.

Арáва, *f.* Schaar, *f.* Sippschaft, *f.* Rudel, *n.*

'Арак, *m.* Arak, Reisbranntwein, *m.*

Арáпин, s. Араб, *Ст.* [ґáрба, *pl.*

Арашí, *pl.* Deichselstangen bei d.

Арґáт, арґóт, *m.* *Рч.* 11. Arbeiter in der тáфа, bei dem Fischfange am unteren Dniepr *Пом.* III. 15.; 2) obdachloser Landstreicher.

Арґатáр, *m.* Arbeitgeber (in dem арґáт), *m.* *Mi.* II. 89. [d. ар.) *Пic.*

Арґатáрка, *f.* Arbeitgeberin (in

Арґáтний, *a.* zum арґат geh.

Арґáтниця, *f.* Arbeiterin, *f.* (in d. ар.) [ґат verdingen, *Пic.*

Арґатувáти, *v. a.* sich zum ар-

Арéна, *f.* *Ш.* II. 184. Kampfplatz, Fechtboden, *m.*

Арéнда, *f.* Pacht, *f.* Pachtzins, *m.* 2) verpachtete Branntweinschenke, Wirtshaus, *n.* [Pachtjude; 2) Schenkwirt, *m.*

Арендáр, арендáтор, *m.* Pächter,

Арендáрка, *f.* des Schenkwirtes Frau; 2) Pächterin, *f.*

Арéндний, *a.* Pacht-, *Под.*

Арендóванє, *n.* das Pachten, Verpachten, *n.* [pachten.

Арендувáти. *v. a.* pachten, ver-

Аретїй, *m.* Widder, *m.* (aries).

'Арешт, *m,* Arrest, Beschlag, *m.* Haft, *f.* 2) Gefängnis, *n.*

Арештáнт, *m.* Arrestant, Verhafteter, Sträfling, *m.*

Арештáнтка, *f.* Arrestantin, *f.*

Арештóваний, *ptc.* *АД.* I. 208. ausgerüstet, s. Рештувáти; 2) arretirt, gefangen. [haften.

Арештувáти, *v. a.* arretieren, ver-

Аристократ, *m.* Aristokrat, *m.*

Аристокрáтка, *f.* Aristokratin *f.*

Аристократйчний, *a.* aristokratisch.

Аристокрáцтво, *n.* Aristokratie, Magnatenherrschaft, *f.* *К.*

Аритмéтика, *f.* Arithmetik, *f.*

Аритметйчний, *a.* arithmetisch.

Аркáда, *f.* Bogenwölbung, *f.*

I. Аркáн, *m.* Art hucul. Tanz der Männer allein, *Ф.*

II. Аркáн, *m.* Schlinge, *f.* Strick, *m.* (um Pferde zu fangen).

'Аркуш, (*d.* аркýшик), *m.* папéру

Papierbogen, Bogen, *m.*; 2) бляхи Blechplatte,-tafel, *f.* 3) вáти ein Stück Watte; аркýшами bogenweise; 4) s. 'Артос, *Gr.* 16.

Аркушéвий, *a.* Bogen-, Folio.

Армáш, *m.* *Ф. Пр.* III. 117. Zigeunerhäuptling, *m.* ?

'Армев, *m.* s. Армелúстий (віл).

Армéйский, *a.* Armee-.

Армелúстий, *a.* — віл weiss u. roth gestreift.

'Армія, *f.* Armee, *f.*

Армóване, *n.* Armirung, Rüstung, Bewaffnung. *f.* *Піс.*

Армувáти, *v. a.* armiren, ausrüsten.

Арнаýт, арнáвт, *m.* Arnaute, *m.*

Арнáутка, *f.* Spät-Heidekorn, *n.* *H.* 10.; 2) Art Weizen.

'Арнїка, *f.* Berg-Wohlverlei, *n.* (Arnica montana).

Арóмат, *m.* Geruch,-Gewürzstoff; 2) Wohlgeruch, Aroma, *n.*

Ароматúчний, *a.* aromatisch, wohlriechend, -duftend.

Артéль, s. Артїль.

Артериáльний, *a.* arteriell.

'Артизм, *m.* Kunstsinn *m.*

Артúкул, *m.* Artikel, Aufsatz, *m.* Abhandlung, *f.* 2) Norm, Satzung, *f.*

Артúст, *m.* Artist, Künstler, *m.*

Артистúчний, *a.* artistisch, künstlerisch.

Артúстка, *f.* Künstlerin, *f.* *Ш. л.*

Артї́ль, *f.* Gesellschaft, Association der Arbeiter, *bes.* der чумакú, *f.* (*vgl.* Вáлка).

Артї́льщик, *m.* Mitgenoss einer артї́ль.

'Артос, áртус, *m.* geweihtes Osterbrod [ἄρτος].

Арýля, *f.* Arlberg; землá передарулáньска Vorarlberg, *m.*

'Арфа, *f.* Harfe, *f.*

Арфáр, *m.* Harfenspieler, *m.*

Арфáрка, *f.* *Фр.* Harfnerin *f.*

Арх- s. 'Архи-, архі-.

Архаі́чний, *a.* archaistisch, *K.*

Архалýк, *m.* kurzer Sommerrock, *Пет.*

Архáни, *pl.* s. Органи, *pl.*

'Архи-, áрхі-, Archi-, Erz-, Ober-Hohe-.

Архиерéй, *m.* Erzpriester; 2) Erzbischof, *m.*

Архиерéйство, *n.* архиерéйщина, *f.* *Не.* Amt, *n.* Würde der архиерей-en.

Архикнáзь, *m.* Erzherzog, *m.*

Архимандрúчий, *a.* Archimandriten-.

Архистратúг, *m.* Oberfeldherr als Bein. der Erzengel Michaël u. Gabriel. [ἀρχιστρατηγός].

Архідї́ло, *n.* *Ф.* Meisterwerk, *n.*

Аршáк, *m.* аршакóм *adv.* im zahlreichen Gefolge, — ї́хати *vgl.* Вáлка.

Аршéник, *m.* Arsen, *n.* (arsenicum).

Аршúн, *m.* Arschine, *f.* = 0·71142 Meter.

Аршúнник, *m.* Ausschnitthändler, Ellenreiter, §. *m.* *Кн.*

Арá! *int.* Ruf gegen Schweine, *Пic.*

Арáн, *m.* sauere Ziegenmilch.

Арáниця, *f.* Fass für den арáн *n.*

Асá! *int.* Scheuchruf gegen Schweine.

Асаýл, асаýленко etc. s. Осаул etc.

Ась-éк, es scheint.

Асистóрия, *f.* *Пic.* Residenz, *f.* Wohnsitz, *m.*

Аскéт, *m.* Ascet, Strengfrommer, *m.*

Аскетúчний, *a.* ascetisch, streng-geistlich.

Аскéцтво, *n.* *K.* Ascetismus, *m.*

Асмодéй, *m.* Asmodi, Eheteufel, Dämon der Unkeuschheit, *m.*

Аснáч, *m.* Arbeiter auf Schiffen, *m.* *Mi.* II. 333.

'Аспис, *m.* kleiner eiserner Amboss zum Stiefelbeschlagen.

Астатúчний, *a.* astatisch.

'Астер, *m.* *pl.* áстри, Sternblume, *f.* (Aster).

Ат, ать, *C.* I. 44 lassen's, vom „Dabei bewenden lassen“ s. Най, нехáй Wgr. 130.

Атамáн, атамáньство. s. Отамáн *Зак.*

Атáсь! *int.* Scheuchruf gegen Enten.

Атеістúчний, *a.* atheistisch.

Атерúнка, *f.* *Пic.* s. Краснопірка.

'Атлас, *m.* Atlas, *m.* (Seidenzeug).

Атласóвий, *a.* Atlas-, atlasartig.

Атмосферúчний, атмосфéрний, *a.* *Пол.* atmosphärisch, Luft-.

Атó, *conj.* denn *C.* I. 13; 2) sonst *K.*; 3) und dazu, auch, nunmehr *M.* II. 13; а то вже in der Folge, hernach; 4) атóж? атóж нї? warum denn nicht? wie anders denn? ja wohl, ja so, ja. (*vgl.* абóж). *Кч.* 72; 5) *Сб.* I. 317. warum nicht gar? nein, mit nichten.

Атóмецъ, -мця, *m.* *Ф.* kleinstes [Atom.
Атóмний, *a.* Atom-.
Атпрýсь! *int.* Scheuchruf gegen Katzen.
'Атра, *f.* *Піс.* s. Невíстка.
Атрáмент, *m.* Tinte, *f.* [petenz, *f.*
Атрибýция, *f.* Attribution, Com-
'Аул, *m.* tatarische Hütte.
'Афини, *pl.* s. 'Яфини.
Афтéмний, *a.* — день ewig verfluchter Tag *Ф. Пр.* V. 217.
Ах! *int.* ach! oh!
Ахинéя, *f.* *gr.* s. Дурни́ця.
'Ахкати, *v. a.* seufzen, stöhnen.
Ацъ, in Vrbdg: ацъ штúри nur vier, nur etliche.
Ацї́ба! *int.* Scheuchruf gegen Hunde.
Ацю! *int.* s. Асá!

I. Ач! *int.* = бач! sieh da! da! *ІГ.* schau!
II. Ач, *adv.* *Л. гр.* 135 s. Ацъ, nur.
III. Ач, *conj.* *Гол.* III. 545 s. Ащ, áще; ачéй, ачéйже *У.* vielleicht; -не doch wohl nicht? *Ог.* 215.
Ачхи́! *int.* vom Geräusch beim Niesen.
Ащ, áщ-би, (áще би) *conj.* wenn, falls, *Гол.* III. 438. 450. *Ог.* 213, 10.
Ая́, ая́кже, bejah. Partik. ja, so ist es; 2) warum nicht gar?
Ая́й! *int.* der Furcht.
Ая́йкало, *m.* der „ая́й" ausstösst, der Furchtsame, *Шй.*
Ая́кати, *v. a.* „ja" sagen, bejahen, bestätigen.

Б.

Б, zweiter Buchstabe (Бýки).
I. -б = — би als Bestandtheil des Conjunctivus (Conditionalis): бýлиб = бýли би sie wären; 2) би, б' auf dass, damit; angehängt an Partikeln z. B. коб' (коби́), гдеб' (гдéби), щоб' (щоби́) *Ог.* 212, 9. [128. *Ог.* 56.
II. 'Б=об, о, *praep.* б'лавку *Зап.* II.
I. Ба, ja, ja so. *(vgl.* абóж, атóж wie nun?); aha! freilich, allerdings; 2) ja sogar; 3) ба й тáк nun eben, aber auch so; 4) da aber; 5) ба-ле, ще и — *Мх.* ja, aber noch dies; 6) оттíм бо й ба! *Ш.* II. 153 warum nicht gar! 7) ба-ба! o dass doch! 8) ба! s. Гóдї *Кч.* 96; 9) ба (й) s. Та *Гол.* II. 29. *Пом.* III. 57 s. Бай III.
II. Ба, *Не. Пр.* XII. 608 = бач, бáчиш, чи ти ба? *Ст.*
Бáба, *f.* altes Weib, Vetel, *n.* 2) Weib niedrigen Standes; 3) Grossmutter; 4) Hebamme, *f.* 5) * feige Memme; 6) Babe, eine Art hochgebackener Osterkuchen, Topfkuchen, *m.*; 7) Ramme, *f.*; Rammklotz, Rammbär, *m.*; 8) Plutzerbirne, *f.*; 9) Schneemann, *m.*; 10) Kropfgans, *f.* (Pelecanus onocrotalus); 11) тíснá — Art Knabenspiel; 12) *pl.* бáби Siebengestirn, *n.* Plejaden, *pl.*; 13) alte steinerne Mäler in Südrussl.; 14) Art Weisschwämme; 15) Doppelschwaden, *m.*
Бабáйка, *f.* *Не.* Ruder, *n.* [mota).
Бабáк, *m.* Murmelthier, *n.* (Mus mar-
Бабáх! *int.* s. Бубýх.
Бабáхнути, *v. n.* jäh stürzen.
Бабéць, -бця́, *m.* s. Бабю́к.
Бабéшки, *pl.* s. Бебéхи, *Шй.*
Бáбин, *a.* des alten Weibes; 2) der Grossmutter; * -а дочкá verhätscheltes Töchterchen; -е лíто Altweibersommer; -і черéва *Не. (Виг.)* 28. Sümpfe, *pl.* -вéчер s. Щéдрий в. wann die Weiber щедрýють. -син Kebskind, *n.* Bastard, *m.*
Бáбинецъ, -нця, *m.* Vorhalle, Vorlaube, *f.* in d. Kirche eingangs wo der Ort für Weiber bestimmt ist; *(opp.* чоловíчник.) [menkunst verrichten.
Бáбити, бабувáти, *v. a.* Hebam-
Бáбиця, *f.* s. Бáба; 2) Steinkraut, *n.* (Alyssum campestre); 3) Art Krankheit. *Мог. Ск.* 56. [Стрекóза.
Бáбич, *m.* s. Бабíй; Männchen der
Бабйшник, *m.* Graukresse, *f.* (Berteroa incana). [ling, *m.*
Бабíй, *m.* Weibernarr; 2) Weich-
Бабíти, *v. n.* weichlich, feige Memme werden *КУ.*
Бáбка, *f. dim.* s. Бáба; 2) Wegebreit, *n.* (Plantago); 3) Dengeleisen,

n. Dengelstock, *m.*; 4) mehrere Fischarten mit abgeplattetem Kopf. *Пет.*

Бабковáті, *pl.* Wegerichartige (Plantagineae).

Бáбляти ся; s. Бáбрати ся.

Бабни́к, *m.* (*d.* бабничóк), *m.* Topf, (Form) zum Backen der баби́ (Topfenkuchen), *m.*

Бабня́, *f. coll.* das Weibervolk.

Бабодýр, баболýп *Шй*, *m.* Weibernarr, *m.* *Левч.*

Бáбрати, *v. a.* besudeln; 2) -ся krabbeln, wühlen; hineinpfuschen, в чім.

Бабрýн, *m.* бабрýнка, бабри́ська, *f.* Marienkäfer, *m.* Sonnenkälbchen, *n.* (Coccinella).

Бабский, *a.* zum (alten) Weibe geh., weibisch; -е лї́то s. Бáбине л.

Бáбство, *n.* s. Бабня́, *Кч.* 238.

Бабýнечка, бабýня, бабýся. *f.* s. Бáба 3); Mütterchen, *n.*

Бабчáр, *m.* Holzklötzchen, worein das Dengeleisen eingeschlagen wird, *n.*

Бáбчика, *f.* s. Бáбка 1) *У.*

Бáбчин, *a.* *Wgr.* 52. s. Бáбин.

Бáбчити ся, s. Збáбчити ся.

Бабчýк, *m.* rothe Zwergmandel, (Amygdalus nanna).

Бабю́к, *m.* Groppe, *f.* (Cottus).

Бáбячий, *a.* den Weibern geh., weibisch.

Бáвина, *f.* s. Бáвна.

Бáвити, *v. a.* unterhalten, ergötzen; warten (das Kind); 2) aufhalten, hindern; -ся sich unterhalten, s. amüsieren; spielen, tändeln; 2) sich aufhalten, verweilen, weilen.

I. Бáвка, *f.* s. Зáбавка.

II. Бáвка, *f.* s. Бáлка I.

Бáвна, *f.* s. Бавóвна.

Бáвний, *a.* aufhaltsam, viel Zeit fordernd, zeitraubend; 2) zaudernd; *mürrisch. *Пет.* [sam, *Левч.*

Бáвно, *adv.* saumselig, säumig, lang-

Бáвниця, бáвничка, *f.* Kopfbinde, *f.*

Бавóвна, *f.* Baumwolle, *f.*

Бавóвник, *m.* Baumwollenstande, *f.* (Gossypium). [webe.

Бавовня́нка, *f.* baumwollenes Ge-

Бавовня́ний, *a.* baumwollen-.

Бавýна, s. Бавóвна. [*Пар.*

I. Багá, *f.* Begierde, Sehnsucht, *f.*

II. Бáга, *f.* Welle, *f.*

Багабáч, *m.* puddingähnliches Gebäck (штрýдель).

Багáн, *m.* *Не* s. Вози́ло.

Багатарéва, *a. f.* *Р.* II. 148 багати́рша, *f.* Frau eines Helden, *f.* 2) Heldenweib, *n.*

Багáтє, *n.* angeschürtes Feuer.

Багатéнний, *a.* überaus reich, *Ру.*

Багáти, *v. a.* *W.* s. Забагáти, бажáти *Пет.* [329.

Багати́р, *m.* reicher Mensch *Ш.* I.

Багати́рка, *f.* reiche Frau, *Піс.*

Багáтьмо, *n.* Menge, *f.* *Mi.* II. 233.

Багáто (богáто), *d.* багáтенько, *adv.* reichlich, viel; 2) wie viel?

Багатолї́чний, a. vielzählig, zahlreich, *Піс.* [Anzahl, *Піс.*

Багатолї́чність, -ости, *f.* grosse

Багáцько, багáцьо, s. Багáто.

Багівни́цї, *pl.* Najaden, (Najadeae), Fluviales *В.*

Баглáй, *m. pl.* напáли баглаї́ überkam Faulheit; (*vgl.* Лéжнї). *АГ.* 161; -би́ти faullenzen.

Багли́вий, *a.* faul, träge, *Піс.*

Бáгна, *f.* *N. e.* Berges.

Багни́стий, *a.* sumpfig, kothig *Левч.* [*m.* *Ш.* II. 20.

Багни́ще, *n.* Sumpf, Moorgrund,

Багнї́тка, *f.* Kätzchen, *n.* (amentum), *В.* [(Juliflorae).

Багнїткóві, *pl.* Kätzchenblüthler

Багнїтувáти, *v. a.* *К.* vernichten, vertilgen (?).

Багнó, *n.* Sumpf, Morast, *m.*

Багновáтий, *a.* sumpfig, Sumpf-.

Багнови́ця, *f.* s. Багнó.

Багнóвище, *n.* Sumpfgrund, *m.* *В.*

Багнýлька, *f.* Udore, *f.* (Udora accidentalis). *Пет.*

Багню́ка, *f. aug.* s. Багнó, Калю́жа.

Багня́вий, -ня́ний *a.* morastig, sumpfig.

Багня́чка, *f.* Sumpfboden, *m.*

Багови́на, *f.* багови́нє, *n. coll.* Schleimling, *m.* Zitterolge, *f.* (Nostoc commune, Tremella nostoc); -зелéне grüne Wasserpflanzen, Tang, *m.*

Баговиновáті, *pl.* Gallertlange, *pl.* (Nostochineae).

Багóнка, *f.* *Гк.* 57. Pfütze, *f.*

I. Бáгор, *m. instr.* багрóм *Ф.* Purpur, *m.* Purpurfarbe, *f.* Purpurroth, *n.* *КУ.*

II. Бáгор, *m. pl.* бáгри Radfelge, *f.* 2) Fischerziehhacken, *m.* [Scharlach, *m.*
Багрéць, *m. M.* III. 81 Purpur,
Багри́вий, багри́й, *a.* braunroth.
Багри́на, *f.* Sumpf, *m.* quellige Stelle *Пет.*; 3) amerikan. Nachtschatten, *m.* (Phytolacca decandra).
Багринíти, *v. n.* purpurroth gefärbt sein *Мл.*
Багри́ти, *v. a.* purpurroth färben.
Багрíй, *m.* dunkel braunrother Ochs.
Багрíнь, *f.* Purpurroth, *n. Cm.*
Багровéць, -вця́, *m.* Wiesenknopf, m. (Sanguisorba officinalis) *Пет.*
Багрóвий, *a.* purpurroth.
Багрóвище, *n.* Stange am Hacken: бáгор 2), *f.* [purbraun, *B.*
Багровобрунáтний, *a.* pur-
Багрýля, *f.* Art purpurrother früher Pflaumen.
Бáгря, *f.* dunkel braunrothe Kuh.
Багрянéць, -нця́, *m.* s. Багрéць; 2) s. Обáрінок.
Бáгряний, *a.* purpurn.
Багря́нка, *f.* Kieferharz, *n.* 2) -широкоýста weitmündige Purpurschnecke, (Purpura patula).
Багýл, *m.* Pack. *n.* Ballen, *m. Пic.*
Багýльник, багýн, *m.* s. Бреду-
Багчи́, багти́ s. Багáти. [лéць.
Бáґа, *f.* Schmergel, Tabaksschmadder, *m.* Tunche, *f.*
Бáґари, *pl.* breiter Riemengürtel.
Баґáнча, *f. pl.* Bärlatschen, *pl.*
Бáґнет, *m.* баґничáйка, *f.* Bajonett, *n.* [sehen *T.*
Баґнéтний, *a.* mit Bajonett ver-
Баґóнчі, *pl.* Art Schuhe.
Бадá, *f.* Hindernis, *n. Пic.*
Бадайдáк, *m.* (?) *Oc.* (61) XI. 32.
Бади́ле, бадилó, *n.* бадили́на, *f.* Stengel, *m.* (caulis). [minutus).
Бадиля́рка, *f.* Zwergmaus, *f.* (Mus
Бáдїка, (*d.* бáдїчко), *m.* Benennung eines an Jahren älteren Mannes, Bruders u. A. (bei d. Huzulen). *Пет.*, Hauswirt, *m.*
Баднýти, *v. a.* stossen, *C.* I. 235.
Бадóня, *f.* Tiefe im Wasser, *f.* Höhle, *f.* Loch im Grund eines Gewässers, *n.*
Бадьори́стий, бадьóрний, *a.* rasch, flink; 2) geckenhaft.
Бадьóрити ся, sich geckenhaft benehmen, s. spreizen.

Бадя́га, *f.* Flusswasserschwamm, *m.* (Spongilla), *Пет.*
Баéвий, *a.* aus Boi (einer Art locker gewebtes sehr haariges Wollzeug).
Баéня, *f. У.* s. Ворóжка.
Бáжане, *n.* Wunsch, *m.* Begehren, Trachten, *n.*
Бажáнт, *m.* Fasan, m.
Бажáти, *v. a.* wünschen, begehren, begierig sein.
Бажи́ти, *v. a. Гол.* I. 159 [бáжу, -жиш, -жить], begehren, lechzen; бáжить ся *impers. Н.* 54 s. Забагáе ся.
Бажíти, *v. a.* s. Бажáти.
Бажни́й, *a.* begehrlich, begierig, sehnsüchtig, *Пар.*
Базь-бáзь! *int.* Lockruf für Schafe.
Бáза, *f. Др. c.* 356 s. Хлїв.
Базалýче, *n. Шй.* Gerümpel, *n.*
Базáр, *m.* Bazar, Marktplatz, *m.* 2) Jahrmarkt, *m.* Messe, *f. M.* I. 115; * 3)—людий *Ш.* II. 51 e. Menge Leute.
Базари́нок, (басар-), -нка, *m.* Marktwaare, *f.* Geschenk vom Markte, *n.*
Базари́ско, *n.* Platz eines базáр; 2) Dorfplatz, Anger, *m.* [вáти.
Базарувáти, *v. a.* s. Ярмарку-
Базарчýк, *m.* zum базáр geh.
Бази́ч, *m.* s. Базíкало.
Бáзї, *pl.* Launen, Grillen, *pl. f.*
Базíкало, *m.* Plauderer, *m.*
Базíкати, *v. a.* plaudern, plauschen.
Базїчня́, *f.* Plauderei, *f.* Geplauder, *n.* Plausch, *m.*
Бáзька, *f.* s. Багнíтка.
Базьки́й, *a.* wollig, flaumig, *Пет.*
Базни́к, *m.* базни́че, *n.* Hollundergesträuch, *n.* [Lämmchen, *n. Пет.*
Бáзя, *f.* s. Бáзька; 2) Schäfchen,
I. Бай, *m.* Märchenerzähler, *m.* 2) *pl.* s. Бог зéмний. [лювáти ся etc.
II. Бай, баювáти ся s. Баль, ба-
III. Бай, (= ба и), *conj.* und auch, und so auch, und dazu; (s. Ба = та(й)); ба й ще що не стáло es fehlte noch, warum nicht gar!? 2) aber.
Байбáк, *m.* s. Бабáк.
Байбáра, *f.* Stock, *m.* Stange; Peitsche, *f. Левч.*
Байбарáк, *m.* weibl. Oberkleid, *n. Ш.* I. 374. kurzer Oberrock der Huzulen, *Пет.* [selbstsüchtiges Privatleben.
Байбáцтво, *n. Кн. Пр.* VIII. 10.

Байбірство, *n.* s. Знахірство (до худоби) s. Бай I. 2).

Ба́йда, *f.* grosser Brotschnitt.

I. Байда́к, *m.* einmastiges Fahrzeug, Barke, *f.* Boot, *n.*

II. Байда́к, *m.* freier Platz.

Байда́ра, *f.* *Ш.* I. 239 Boot mit Seehundsfell bedeckt, *n.*

Байда́чний, *a.* Schiff-, млин (*f.* *C.* II. 116) s. Байда́чник.

Байда́чник, *m.* Schiffmühle, *f.*

Байдачо́к, -чка́, *m.* борозда́тий gefurchte Käferschnecke, *f.* (Chiton tulcatus). [plauschen.

Ба́йдиґи пле́сти albernes Zeug

Ба́йдик, *m.* *pl.* ба́йдики би́ти müssig sich herumtreiben, faulenzen. [би́ти.

Байдикува́ти, *v. n.* s. ба́йдики

Байдра́к чорто́полох *m.* Eselsdistel, Krebsdistel, *f.* (Onopordon acanthium). [tia arvensis).

Байдра́чка, *f.* Sternkopf, *m.* (Knau-

Байду́же, байду́женьки, байду́жливо, *adv.* gleichgiltig; *compar.* байдужі́йше *Ш.* I. 274.

Байду́жість, -ести, -ости, *f.* *Не.* Gleichgiltigkeit, *f.* [ду́же.

Байду́жки, *als pl. adv.* s. Бай-

Байду́жливий, *a.* gleichgiltig, theilnahmslos *M.* III. 105. [stoff (s. Ба́я).

I. Ба́йка, *f.* *M.* II. 77 Art Kleider-

II. Ба́йка, *f.* Märchen, *n.* Fabel, *f.*

Байка́р, *m.* Märchenzähler, *m.*

Байки́й, *a.* *Левч.* s. Говірки́й.

Байківни́ця, *f.* Märchenbuch, *n.*

Байко́вий, *a.* s. Баєви́й. [*Пис.*

I. Ба́йла, ба́йло, *m.* Wahrsager, *m.* s. Бай I. 2).

II. Ба́йла, *m. f.* s. Шу́тий, *Пет.*

Байла́ш, *m.* Versuch, *m.* Probe, *f.*

Байли́чити, байлува́ти, *v. a.* versuchen, probieren. [чува́ти.

Байлува́ти, *v. a.* *Рч.* 113 s. Би-

Ба́ймуд, *m.* Tölpel, Lümmel, *m.*

Ба́йно (=ба-а́йно), s. Ба 1); або́ж, ая́ *Ог.* 158, 1.

Байо́рок, -рка, *m.* Fadengold, *n.* 2) grobe mit Draht umsponnene Saite.

I. Байра́к, *m.* Waldthal, *n.* Waldschlucht, *f.* Gehölz, *n.* 2) Niederung vom Gesträuch bewachsen, *f.* 3) *coll.* geschnittene Holzruthen, *K.* „Хата" 198 *Зак.*

II. Байра́к, *m.* tscherkessisches Sattelzeug.

III. Байра́к, *m.* grosser Schäferhund.

Байса́, *pl.* s. Бала́ки.

Байсамі́на, бальсамі́на, *f.* Balsamine, *f.* [cher Sohn.

Байстру́к, *m.* Bastard, unehcli-

Байстру́чка, *f.* uneheliche Tochter.

Байстря́, -я́ти, *n.* uneheliches Kind.

Байта́ла, *m. f.* dummer Kerl, Tropf, Bengel, *m.* [bengelhaft, plump.

Байталова́тий, *a.* ungeschickt,

Бак, *conj.* doch wohl, nun *K.* *ч.* 139.; doch, *Левч.* s. Пак, *Пет.*

Бака́й, *m.* Loch im Sumpfe, *n.* *Шй.*

Бака́ль, *m.* s. 'Озеро *Ч.* II. 256.

Бакаї́йщик, *m.* Verkäufer von бака́лія, *m.* [keiten *pl. f.*

Бака́лїя, *f.* *C.* Leckereien, Süssig-

Бакаля́р, *m.* Volksschullehrer, *m.* („bacca laureatus").

Бакаля́рство, *n.* Schullehreramt *n.*

Бака́н, *m.* rothe Cochenillfarbe.

Ба́кати, *v. n.* на щось die Schuld auf etw. wälzen. [ба-я-ти].

Ба́ки, *pl.* сьвіти́ти кому́ — jmdm sehr schmeicheln, Augendiener sein; за́бити кому́ — jmden übertölpeln, berücken, bethören.

Ба́кир, на ба́кир *adv.* schief, auf die Backe, auf einer Seite (von d. Kopfbedeckung); * пішло́ на б. ist zum Verfall gekommen.

Бакла́га, *f.* s. Бокла́г.

Баклажа́ни, *pl.* s. Помідо́ри.

Бакла́н, *m.* Wasserrabe, Scharbe, *m.* (Carbo cormeranus); *Мор.*; 2) Haliaeus carbo, *Пет.*

Баклу́ші би́ти s. Ба́йдики б. *Зак.*

Бакосьві́т, *m.* Schmeichler, Augendiener, Gleissner, *m.*

Баку́н, *m.* starker gemeiner Tabak.

Бакуня́р, *m.* Schmuggler des баку́н, *m.*

Ба́кша, *f.* s. Башта́н. [tierkugel, *f.*

I. Бал, *m.* *Не.* *Пр.* VI. 294 Ballo-

II. Бал, баль, *m.* Ball, *m.*

III. Бал, *m.* Gerede, Geplärr, *n.* Faselei, Fabel, *f.* *IГ.* ба́литочи́ти *Кн.* Allotrien treiben, die Zeit vergeuden.

Ба́ла, *m.* Bengel, *m.*

Балаба́йка, *f.* Art Instrument Schellen, *pl.* *P.* I. 18.

Балабáн, *m. pl.* Art Krapfen, *Кух.* 2) сóкіл — Art Jagdfalke, *m.* (Falco laniarius).

Балабáньский, *a. Н.* 165 вус— eines Eisenfressers, Bramarbas-. [widder.

Балабі́й! *int.* Lockruf für den Stamm-

Балабóлька, *f.* балабóнчик, *m.* kleine Trommel, Schelle, *f.*

Балабу́рка, *f.* s. Мандибу́рка *Гол.* I. 199. [kleines Laib Brot.

Балабу́х, балабу́шок, -шка, *m.*

Балагáн, *m.* Barake, Bude auf Jahrmärkten, *f. Мак.*

Балагу́р, *m.* Spassmacher, Possenreisser, *m.*; 2) Märchenerzähler, *m.*

Балагу́рити, *v. a.* Spässe treiben, lustige Dinge zum Besten geben.

Балагу́рний, *a.* -а годи́на *Ко.* 64 spasshaft, lustig.

Балаґу́ла, *m.* jüdischer: 1) Reisewagen; 2) Fuhrmann, *m.*

Балáй, на галáй на — aufs Gerathewohl, blindhin u. schnell, stracks.

Балáкайло, *m. К.* Schwätzer, Plauscher, *m.*

Балáканка, *f.* Geplauder, *n.* Partie Plausch, *f.* [schen.

Балáкати, *v. a.* plaudern, plau-

Балáки, *pl. Ч.* III. 46 leeres Geschwätz, leere Formel, Plausch, *m.*

Балакли́вий, *a.* plauderhaft, gesprächig, geschwätzig.

Балакня́, *f.* s. Балáки. [leutselig.

Балаку́чий, *a. Кух.* gesprächig,

Балáмкати, *v. a.* frei hin u. her bewegen; -ся frei hängen u. schwingen.

I. Баламу́т, *m.* Futtersack, *m.* 2) s. Ску́мбрия. *Не.* [führer, *m.*

II. Баламу́т, *m.* Betrüger, Ver-

Баламу́тити, *v. a.* irre führen, verführen, verwirren; faseln, schwindeln.

Баламу́тка, *f.* Verführerin, *f.* 2) Branntwein, worin Tabak eingeweicht wurde, *m.* [irre führend.

Баламу́тний, *a.* verworren, confus,

Балáндá, *m.* langsamer, unbeholfener Mensch; 2) fader Plauscher.

Балáндати, *v. a.* s. Балáмкати.

Баланді́ти, *v. a.* plaudern, *Мх.*

Балáнції, *pl.* müssige Streiche, *Кн.*

Баласи́нів, -ова, *m. N. e.* Nebenfl. des Чéремош чóрний; 2) N. der entspr. полони́на.

Баласу́ри, *pl.* Glas-Ohrringe *pl. f.*

Балафу́т, *m.* s. Ручни́к. [kleid *n.*

Балахóн, *m.* Art weibl. Sommer-

Балáчка, *f.* Geplauder, Gerede, Gerücht, *n. Др. с.* 229.

Балвáн, s. Болвáн.

Бáлда, *f.* s. Бáлта II.

Балéрка, *f.* Ort u. Gerüst wo Bretter gesägt werden.

Балéтник, *m.* Balletmeister, *m.*

Балéтниця, *f.* Ballerine, *f.*

Бáлець, -лця, *m.* Kopftuch der Frauen, *n. Гол.* III. 321. *ZP.* I. 115. *Пет.* 2) Hochzeitsbrod im Hause der Braut, *n.* s. Коровáй, *Гол.* III. 369. 395.

Бали́ґа, s. Белéґа.

Бáлище, *n.* Ort wo eine бáлка früher war.

Бáлїя, *f.* Waschtrog, *m.*

I. Бáлка, *f.* Niederung, *f.* Thal in d. Steppe, *n.*

II. Бáлка, *f. Левч.* s. Бáльок.

Бáлмус, *m. etw.* ungehörig Dichtes, (v. Speisen); побúти на — tüchtig zusammenschlagen; * gräulich misshan-

Бáлмуш, s. Бáмуш. [deln.

Бáльний, *a. Не.* s. Бальови́й.

Бáльо, *m.* in d. Kinderspr. s. Бу́блик; 2) *ühpt.* Geschenk.

Бальовáти ся, Tanzfeste mitfeiern, Tanzbälle besuchen.

Бальови́й, *a.* Ball-, ballmässig.

Балóвниця, *f. Н.* 179. verzogenes, verhätscheltes Töchterchen, Favoritin, *f.* [Ungezogenheit, *f. Левч.*

Баловня́, *f.* баловствó, *n.* Unart,

Бáльок, -лька, *m.* Balken, m.

Баловéць, -вця́, Art zusammengedreheter, schwacher Tabak. [hung, *f.*

Бáлощі, *pl.* Verzärtelung, Verzie-

Бальсáмник, -мировéць, *m.* Weihrauch aus Bosswellia serrata (*od.* floribunda), *m.* [lachen, *pl. Gr.* 16.

I. Бáлта, *f.* s. Болóто; *pl.* Koth-

II. Бáлта, балти́на, *f.* s. Тóпір, топорéць. [*m.* Gastmahl, *n.* 2) s. Бáлощі.

Балувáне, *n. Ч.* III. 5 Schmaus,

Балтаґóн, *N.* e. полони́на.

Балувáти, *v. n.* Schmaushalten, *Пів.*; 2) s. Пести́ти *Пр.* II. 210; чим sich womit stets abgeben.

Балутабéньки, *pl. s.* Балáки.

Баля́ки, *pl.* s. Балáки.

*

Баляндрáси, *pl.* *Ko.* 13 s. Балáки.
Баляндрáсник, *m.* Spassmacher, Spassvogel, *m.* *Кч.* 128.
Баля́р, *m.* *Сб.* I. 308 s. Соки́рник.
Бáля́с, *m.* s. Шум.
Баля́си, *pl.* Geländer, *n.* *He.*; 2) Schnörkel, *pl.*; 3) * — точи́ти Narrenpossen treiben, *Пет.*
Балясувáти, *v. n.* ausgelassen froh sein, Spässe treiben.
Бам! бам! бам-балáм! *int.* vom Klingeln u. Läuten.
Бамбиля́ти, *v. n.* vom schwachen Geläute der Dorfglocken, *Фр.*
Бамбу́лька, *f.* Bläschen, *n.* 2) Zitternadel, *f.* *Пет.*
Бамбульбчник, *m.* — водяни́й Aldrovanda vesiculosa *B.*
Бамбурá, *m. f.* grosses, grobes Ding.
Бáмкати, *v. a.* klingeln, läuten; 2) schwingen.
Бáмуш, s. Бáнуш.
Бан, *m.* Art Wasterlilie.
Банá, *f.* Sehnsucht, *f.* Weh, Heimweh, *n.* *Зап.*
Баналю́ки, *pl.* Albernheiten, *pl.* [dummes Zeug.
Бáнан, *m.* рáйский Paradiesfeige, Adamsapfel, Banane, *f.* (Musa paradisiaca).
Бáнда, *f.* Bande, Schaar, *f.* 2) Musikbande, *f.*
Бандажувáти, *v. a.* bandagiren, Verband anlegen, verbinden.
Бандалá, *f.* grosse schwarze Stangenbohnen.
Бандз, *m.* s. Бу́льба.
Бандикувáти, *v. n.* langsam arbeiten.
Бандбля, *f.* Reimwort zu дбля: böses Schicksal *H.* 36.
Бáндор, *m.* Anführer einer Bande, *m.*
Банду́р, *m.* Schenkwirt; Kuppler, *m.* *Шй.*
Банду́ра, (*d.* банду́рка) Ziter, Laute, Mandora, *f.* 2) Bengel, Lümmel, m.
Бандури́ст, *m.* Sänger u. Spieler auf der банду́ра.
Бандури́ха, *f.* Gattin eines банду́р; Bordellhälterin, *f.* *Шй.*
Банду́рний, *a.* zur банду́ра 1) geh., Ziter-.
Бáники, *pl.* gebratene пироги́.
Бани́та, der in Bann Erklärte, Geächtete *K.*
Бáнити, *v. a.* *Др. с.* 356 waschen, baden, ausbrühen.
Банїтувати рбзумом, s. Баламу́тити.
Бáнка, *f.* Guldenbanknote, *f.*
Бáнька, *f.* jedes kleine bauchige (gew. steinerne) Gefäss, kleiner Krug; 2) Schröpfkopf, *m.* 3) Wasser- od. Seifenblase; 4) halbe дїлéтка; 5) * *pl.* Augen, — ви́тріщити die A. aufreissen, sich vergaffen.
Банькáтий, *a.* банькáч, *m.* mit glotzenden Augen.
Банкíвка, *f.* Banknote, *f.*
Баньковáтий, *a.* Blasen- *Пол.*
Банковéць, -вця́, банкови́к. *m.* Theilnehmer an e. Bankinstitute, *T.*
Банкбвий, *a.* zu e. Bankinstitute geh., Bank-.
Банкбвість, -ости, *f.* Bankwesen, *n.* *T.*
Банкротувáти, *v. a.* bankrottiren, Bankrott machen.
Бáнкру́т, *m.* Bankrottirer, der Fallirte.
Банкру́тство, *n.* Bankrott, *m.* Falliment, *n.*
Банли́вий, *a.* *Вах.* wehmüthig, sehnsüchtig.
Бáнніcть, -ости, *f.* Sehnsucht, Wehmuth, *f.*
Бáнно, *adv.* sehnsuchtsvoll, schwermüthig; менї б. ich sehne mich mit Herzeleid nach etw. за чимбсь.
Банбване, *n.* Sehnsucht, Wehmuth, *f.* das Sehnen.
Бáнький, *a.* Salinen-.
Бáнство, *n.* *Сm.* Verwaltungsbezirk eines Ban, *m.*
Бант, *m.* *Сm.* Schlupfe, *f.*
Бáнта, банти́на, *f.* Bandholz, Querholz je zwei Dachsparren verbindend; 2) *pl.* Hühnersteige, *f.* 3) *Oc.* (61) VI. 36 s. Вергу́н.
Бантувáти, *v. a.* Querbäuder anschlagen; 2) stören; anstossen, stöbern.
Банувáти, *v. n.* за чим sich nach etw. mit Herzeleid sehnen; sich grämen, traurig sein; за дбмом Heimweh haben; на гблову Kopfweh haben.
* Бáнуш, *m.* Kukurutzpolenta auf Rahm gekocht, *f.*
Бáня, *f.* etw. Bauchiges: eine Kuppel, ein Gefäss; 2) warmes Bad; Badestube, *f.*; 3) Saline, Salzsiederei, *f.* Salzwerk, *n.*
Баня́, -ня́ти, *n.* s. Збаня́.
Баня́к, (*d.* банячбк) *m.* eiserner Topf.
Баня́с, *m.* *КУ.* I. 194 s. Знахáр.
Баня́та, *pl.* Бáники.

Бар, *m.* feuchter Ort zwischen zwei [Hügeln.
Барабáн, s. Тарабáн.
Барабáнний, *a.* Trommel-; -а бо-лóнка Trommelfell, *n.*
Барабóлиско, *n.* Feld, wo Kartoffeln angebaut waren.
Барабóлька, *f.* Knospenzwiebel, *f.* Wurzelknöllchen, *n.* *B.*
Барабольчáк, *m.* Feigwurz, *f.* Warzen-, Hahnenfuss, *m.* (Ranunculus ficaria).
Барабóля, барбóля, барабіль, барабін, барабóня, *f.* s. Бýльба.
Барáк, *m.* Baracke, Bretterhütte, *f.*
Баралі́жний, *a.* lose, frei, müssig.
Барáн, *m.* Widder, *m.* на барáна взя́ти s. На коркóші; 2) Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus); 3) *pl.* барани́ Sturzwellen, *f.*; 4) Wehrpfähle, *m. pl.*; 5) Schafpelz, *n.* [2) Widderdieb, *m.*
Баранáр (-ня́р), *m.* Widderhändler;
Баранéць, -нця́, *m.* *dim.* s. Барáн; 2) Bärlapp, *m.* (Lycopodium complanatum).
Баранúна, (*d.* баранúнка), *f.* Schöpsenfleisch, *n.* [pelz, *f.*
Баранúця, *f.* Fussdecke aus Schaf-
Барáній, *a.* Schöpsen-, -ні рóги, *pl.* Art essbarer Schwämme.
Барані́ти, *v. n.* óчи — glotzen.
Баранковáтіти, *v. n.* sich verdrehen, runzlig, kraus werden.
Барáнник, *m.* Widderhirt, *m.*
Баранчá, бараня́, -я́ти, *n.* männliches Lamm.
Барáнчик, *m.* *dim.* s. Баранчá; 2) Stiel der Kürbisfrucht, *m.*; 3) weibl. Schamglied, *n.* 4) Moorschnepfe, *f.* (Scolopax gallinula); 5) *pl.* Schlüsselblume, *f.* (Primula).
Баранчýк, *m.* *aug.* s. Баранéць 1).
Барáня́чий, *a.* s. барáній.
Бараня́чка, *f.* Keulenschwamm, Ziegenbart, *m.* (Clavaria flava).
Барасýлі, *pl.* Art grössere gelbe Korallen.
Барахтáтися, sich herumwälzen (im Wasser); 2) * sich heftig sträuben, s. spreizen.
Барáшка, *f.* *gew.* *pl.* Haarlocke, *f.* *Не.* *п.* 137 s. Дрібнúці; krauses Lammfell; 3) s. Чабарáшка.
Барашковáти, *v. n.* nichts thun nur plaudern, schwatzen.
Барбáк, *m.* s. Гáрус (?).
Барбóлькú, *pl.* Braunwurz, *m.* (Scrofularia nodosa).
Барбóля, s. Барабóля. [barbatus).
Барбýн, *m.* Meerbarbe, *f.* (Mullus
Бáрва, *f.* Farbe, *f.* -цїсáрска Militärrock, *m.* Livreé, *f.* *Зак.* 2) Duft, Reif, *m.* (an Pflaumen); 3) s. Вóрса.
Барвúстий, *a.* farbig, bunt *Ф. Пол.*
Барвúти, *v. a.* färben.
Барвін, *m.* *Мл.* s. Барвінок; — листóк *Га.* I. 100 s. Барвінкóвий.
Барвінéць, -нця, *m.* Bein. des вінéць s. *d. f.* [tergrün.
Барвінкóвий, *a.* aus Sinn-Win-
Барвінок, -нка, Sinngrün, Wintergrün, *n.* (Vinca pervinca).
Бáрвний, *a.* Farben-.
Барвурозсївáючий, *a.* farbenzerstreuend, *Пол.*
Бард, *m.* *У.* Barde, *m.*
I. Бáрда, *f.* s. Брáга.
II. Бáрда, (*d.* бардúна, бардúчка) *f.* breite Axt der Zimmerleute; 2) s. Бáйда (хлі́ба). [Бáрда II. 2).
Бардúга, *f.* grosse Brotkrumme, s.
Бардинкú, *pl.* s. Остру́жки.
Барз *adv.* *pol.* s. Дýже. [Brust.
Бáрза, *f.* schwarzes Schaf mit weisser
Барзі́й, *m.* schwarzer Widder mit weisser Brust.
Барúла, бáрилка, *f.* Fass, *n.* 2) Art ovales Osterbackwerk (штрýцель, колáч). [bauchig wie ein Fass, *Левч.*
Барúлькуватий, *a.* voll, dick,
Барúло, (*d.* барúльце) *n.* Fass, Fässchen, *n.* *Ш.* II. 227.
Бáрин, *m.* *gr.* Herr, Edelmann, *m.*
Бáринїн, *a.* des бáрин, der барúня.
Барúня, *f.* *gr.* Edelfrau, Herrin, *f.*
I. Барúти, *v. a.* *Ме.* 8 s. Боронúти,
II. Барúти, *v. a.* aufhalten; себé sich u. einander aufhalten *Ме.* 327; 2) ся lange wo ausbleiben, säumen.
Барúш, *m.* Gewinn, *m.* (Agio, *n.*) Mäklerlohn, *m.* Trinkgeld; 2) s. Морогúч *Ч.* IV. 649. 675.
Баришівнé, *n.* *a.* s. Mäklerlohn *m.*
Бáришний, *a.* gewinnvoll.
Баришівнúк, баришнúк, *m.* Mäkler, Faktor; 2) Wucherer, Plusmacher, *m.*
Баришнúцтво, *n.* Mäklerei, *f.*; 2) Plusmacherei. [der St. Баришпіль.
Баришпóлець, -лця, *m.* Einw.

Баришувáти, *v.a.* Mäklergeschäfte treiben, feilschen; 2) aufkaufen.

Барíнє, *n.* Aufhalten, Säumen, *n.*

Бáрка, *f.* *Ш.* II. 181 Barke, f. 2) [s. Бáлта.

Баркáн, *m.* s. Паркáн.

Баркáс, *m.* *Ш.* I. 239 Barkasse, *f.* Boot, *n.* Nachen, *m.* *Мор.*

Бáрки, *pl.* Achseln, Schultern, *pl.*; 2) gewisse Theile des Webstuhles.

Барлíг, -лóга, *m.* Lager von Wirrstroh, schlechtes Unterlager. [Schweinen.

Барлóжити ся, sich lagern (von

Бáрма, *f.* *Н.* 90. *АД.* II. 153. Dienstlohn, Dienstgehalt, *m.*; 2) Kleidung, *f.* Putz, Staat, *m.* *Гол.* I. 150. *Ст.* (*Зак.*).

Барнá, *m.* dunkelbrauner Ochs.

Барнáк, *m.* Krümmung an der ґирлиґа. [braun.

Барнáстий, *a.* -а корóва dunkel-

Барнóха, *f.* s. Барнáстий, -а, *f.*

Бáрок, -рка, *m.* s. 'Орчик.

Барóчний, *a.* -і дрóва Scheitholz, *n.* *Левч.*

Бархановий, *a* aus Barchent.

Бархáт, *m.* Sammet, *m.* [Sammet.

Бархáтка, *f.* weibl. Kleidung von

Бархóтний, *a.* aus Sammet, sammten. [Панич.

Барчýк, *m.* Sohn des бáрин, s.

Баршинóлець, -лця s. Баришпóлець (aus Боришпіль).

Бáрщина, *f.* Frohndienst, für den бáрин, *m.* 2) Herrenstand, *m.*

Бас, *m.* Bass, *m.* Basstimme, *f.*; 2) Bassgeige, *f.*

Басаврйнок, s. Базарйнок.

Басамáн, *m.* blauer Streif vom Schlage; в басаманй ausgestreiftem Tuch.

Басаманйти, *v. a.* басамáни machen. [s. Стяжка.

Басамýнка, *f.* Band, *n.* Schärpe, *f.*

Басáн, *m.* — зелéний *ІГ.* Art breiteres Wollenband; 2) Schafleder, *n.* *Зак.*

Басáнь, *f.* gedeckte ringsumlaufende Gallerien in Dorfkirchen, *Зап.* II. 143.

Басíстий, *a. m.* Spieler auf der Bassgeige, *m.* [ten an den цимбáли.

Бáска, *f.* eine von den 6 Basssai-

Бáська, s. Варвáрка.

Баскáк, *m.* tartarischer Vorgesetzte, Steuereinnehmer.

Баскалйти, (-лйчити) ся, *Ко.* 70 sich reissen, sich überstürzen *Зак*; 2) sich sträuben, s. spreizen, *К.*

Баскйй, *a.* muthig, verwegen, ungestüm, rasch *С.* I. 243. [tuch.

Бáсма, *f.* schwarzes seidenes Hals-

Бáсня. *f.* *pl.* Klatsch, *m.* eitles Gerede, Gewäsch.

Басóк, -скá, *m.* kleine Bassgeige.

Басóля, *f.* Art Bassgeige, Violincelle, *f.* *Шй.*

Басувáти, *v. n.* Bass spielen, Bassstimme singen, 2 * комý jmdem überall beistimmen, schmeicheln; 3) galoppiren (v. Pferde) *Ш.* II. 24.

Басюка, басюра, *m. aug.* s. Бас 2).

Батáва, *f.* s. Батóва, *Зак.*

Батáвий, *a.* rauflustig, störrig.

Батáлїя, *f.* Bataille, *f.* Kampf, *m.* Schlacht, *f.* [Butterfass, *m.*

Бателéв, *m.* Stempel, Schlägel im

Бáтенько, -нька, *m.* *dim.* liebes Väterchen.

Бáтечко, *m.* Pathe, *m.*

Батечкáня, *f.* Pathin, *f.*

Батистóвий, *a.* aus Battist.

Батйтель, *m.* *Ос.* (62) IX. 66 derjenige, welcher батýє, s. Батувáти.

Батівнá, *f.* *К.* *Пр.* II. 320 mehrere Pferde zusammengekoppelt u. mit Gut, mit Beute beladen.

Батíг, -огá (*d.* батіжóк, -жкá) *m.* Peitsche, *f.* 2) *pl.* батогй Knorpelsalat *m.* (Chondrilla juncea); 3) батіжкй сьвятого Ивáна, — Петрóві Cichorie, *f.* (Cichorium intybus).

Батíжє, *n. coll.* Ranken, *pl. f.* *Ст.*

Бáтка, *f.* farbiges Feld, Streifen in e. Stoff, *m.*

Бáтьків, -кова, -кове des Vaters.

Бáтьківский, *a.* väterlich, Vater-.

Бáтьківщина, *f.* väterliches Erbtheil, Vatererbe, *n.*

Бáтько, *m.* Vater, *m. pl.* -ки. [der, *m.*

Батькобійця, *m.* *Фр.* Vatermör-

Батьковбйвство, *n.* Vatermord, *m.*

Батькогýбець, -бця, *m.* *Ру.* s. Батькобійця.

Батькувáти, *v. n.* Vater, Oberster sein; 2) *Р.* II. 7. *Н.* 69 auf den Namen d. Vaters jmdn schimpfen, fluchen.

Бáтьо, *dim. m.* s. Бáтько.

Батóва, *f.* Carré, *n.* dreigliedrige Colonne, Phalanx, *f.* *Шй.*

Батóвня́, *f.* s. Батівня́.
Батожи́льно, *n.* Peitschenstiel, *m.*
Батóжити, *v. a.* peitschen, geisseln.
Батóжник, *m.* der sich nur mit Peitschen u. Pferden abgibt (Sportsmann), *m.*
Батра́к, *m.* s. На́ймит.
Батра́чка, *f.* s. На́ймичка.
Батува́ти, *v. a. K.* I. 291 fesseln; peitschen; 2) zum Kriegsgefangenen machen, *K.*; 3) Pferde zusammenkoppeln; 4) in Stücke theilen; 5) e. dreigliedriege Colonne bilden; 6) *Ke.* II. 46?
Batýра, *f.* s. Батíг.
Батури́нка, *f.* Weib aus d. St. Baturyn; 2) Art weibl. Kleid nach dem Baturynerschnitt.
Batýсь, *m.* s. Ба́тьо.
Ба́тчин, *a.* des ба́тько.
Батю́та, *m. f.* kindischer Jüngling.
Ба́тюшка, *gr. m.* Pfarrer, *m.*
Бах! *int.* vom Knall, *n.* Schlag.
Ба́ха, *f.* Bausch, *m.* Falte, *f. Пем.*
Баха́нтский, *a. W.* bachantisch.
Баха́стий, *a* bauschig, faltig.
Бахма́т, *m.* Saum-, Lastpferd; 2) Streitross, *n.*
Бахма́тий, *a.* vom Kleide: bauschig, schlecht liegend.
Бахму́тка, *f. Ko.* 116 Art Salz.
Ба́хнути, *v. n.* vom Schall des Gewehrschusses, *Py.*
Ба́хра, *f.* s. Ба́гор II. 1).
Бахра́ма, *f.*—шовкóва *C.* Art seidener Kleiderstoff; 2) Franse, Borte, *f. Пем.*
Ба́хта, *f. Me.* 404. 406 s. Ба́шта.
Ба́хур, *m.* §. Kind; 2) uneheliches Kind; 3) Buhler, Geck, *m.*; 4) Landstreicher, *m.*
Ба́хурка, *f.* Buhle, Maitresse, *f.*
Бахурува́ти, *v. a. Ko.* 42 sich herumtreiben, herumstreichen.
Бацьку́н, *m.* Spitzn. der Litthauer (v. ба́цька, бацю́хно = ба́тько).
Бацну́ти, *v. a.* losfeuern, einen Puff machen; 2) schlagen.
Ба́чене, *n.* das Sehen.
Ба́чити, *v. a.* sehen; на щось worauf sehen, aufmerken, Acht geben, Rücksicht nehmen; 2) meinen, менї ба́чить ся mir scheint; бач! sieh! sieh da!
Бачли́вий, ба́чний, *a.* umsichtig, achtsam, aufmerksam.
Ба́чнїсть, -ости, *f.* Umsicht, Obacht, *f.* das Aufmerken.
Ба́цькати, *v. a.* stossen, stechen.
Ба́ша, (*d.* ба́шенько), *m.* türk. Pascha, *m.*
Ба́шка, *f H.* 217 (*tatar.*) Kopf, *m.*
Башма́к, *m. gr.* Schuh, *m.*
Башма́шниця, *f. He.* Schuhmacherin, *f.*
Башни́к, *m. K.* Thurmwächter, *m.*
Ба́шня, *f.* s. Ба́шта.
Ба́шта, *f.* Bastei, *f.* Bastion, *n.* Wachtthurm, *m.*; 2) dicke Tanne, *Gr.* 16.
Башта́н, *m.* Garten, wo Kürbisfrüchte, Melonen, Gurken angebaut werd.
Баштани́на, *f.* Produkte eines баштáн, *pl. n.*
Башта́нний, баштанóвий, *a.* zu баштáн geh. *Зак.*
Башта́нник, *m. M.* III. 103 Gärtner, bes. Melonenzüchter, *m.*
Баштови́й, *a.* zur ба́шта geh.; 2) *m. a.* s. Thurmwächter, *m.*
I. Ба́юр, *m.* Schnurband, *n.* (aus Wolle geflochten).
II. Ба́юр, на ба́юри s. На- коркóші.
Баю́ра, *f.* Pfütze, Lache, *f.*
Ба́я, *f.* Art Lodentuch, *n.*
Ба́яти, *v. a.* erzählen, байки́ sagen.
Бгал, *m.* ausgefalzter eichener Block, worauf die Schlittenkufen gebogen werd.
Бга́ти, *v. a.* biegen, unterbiegen, -schlagen; 2) kneten, zurechtformen (коровáй) *Зак.*; 3) в óклад — *Пр.* II. 269 in den Register der Steuerpflichtigen eintragen lassen; s. Пха́ти.
Бгачки́й, *a.* biegsam.
Бджола́, *f.* s. Пчола́.
Бджоляни́к, *m.* Erdgrube, in welcher die Bienenstöcke überwintern, *f.*
Бе! *int.* pfui! 2) vom Blöcken der Schafe; анї бе анї ме́ (не знáє) er weiss weder A noch B.
Бебе́х, *int.* vom jähen Doppelfall.
Бе́бехи, *pl.* Gedärme, Eingeweide, *n.*; 2) Deckbett u. Kissen.
Бебе́хнути, *v. a.* dreinschlagen; -ся hineinstürzen *C.* I. 144.
Бебря́ний, *a.* s. Бобрóвий *Ш.* I. 362.
Бевзь, *H.* 122, *Ш.* I. 86, бéвзень, *M+E.* 87, *m.* eitler Tropf, Trottel, *m.*
Бе́вка, *f.* dünner Mehlbrei.
Бе́вкнути, s. Бóвкнути.
Бегемóт, *m.* Flusspferd, Nilpferd, *n. Фр.*
Берова́тий, *a.* brummig, auffahrend; grob.

Бегчи́ *P.* I. 39 s. Бі́гчи, бі́чи.

Бе́ґа, *f.* s. Бі́ґа, джаґа́н.

Беґарі́, в — збира́ти Geldbeiträge von der Gemeinde beheben.

Беґа́рник, беґа́рош, *m.* Vagabund, *m.*

Бе́ґас, *m.* Taugenichts. [gen.

Беґеча́ти, *v. a.* *Фр.* meckernd sin-

Беґоні́ти, *v. a.* blöcken.

Бе́дї збива́ти, s. Ба́йдики би́ти.

Бе́дра, *f.* s. Коза́.

Бедра́тий, *a.* mit gut entwickelten, starken Hüften. [ischiacus).

Бедре́ниця, *f.* Hüftweh, *n.* (dolor

Бе́дрик, *m.* s. Бабру́н.

Бедри́нець, -нця́, *m.* Bergpeterlein, *n.* Hirschwurzel, *f.* (Peucedanum cervaria). [*Кл.*

Бедри́ця, *f.* Schenkel, *m.* Hüfte, *f.*

Бедріне́ць бедри́ч, *m.* gemeine Bibernell (Pimpinella saxifraga).

Бедро́, *n.* Oberschenkel, *m.* Hüfte, *f.*

Без, *praep. c. gen.* ohne; in Zusammensetzungen: ohn-, un-, -los, bar-, *Ог.* 206; 2) weniger: двайцять без двох (=18); 3) не без то́го ohne Zweifel, gewiss, vermuthlich; без кінця́ -мі́ри unendlich *Ог.* 184.

Бе́збач, *adv.* (= без ба́ченя) ohne zu schauen, blindlings; s. По-за-очи (в сьвіт) auf's Gerathewohl.

Безбере́жний (-бе́ріж-) *a.* uferlos, grenzenlos; unermesslich gross und weit *Не. Фр.* [Mangel.

Безбі́дно, *adv.* ohne Noth, ohne

Безбіле́тний, *a.* ohne Billet.

Безбо́же, безбо́жество, *n.* Gottlosigkeit, *f.* Atheismus, *m.* *К.*

Безбо́жний, *a.* gottlos, ruchlos.

Безбо́жник, *m.* der Gottlose, Gottesleugner, Atheist, *m.* [losen, gottlos.

Безбо́жницкий, *a.* *К.* der Gott-

Безбо́жність, -ости, *f.* Gottlosigkeit, Ruchlosigkeit, *f.*

Безбо́кий, *a.* *Ч.* IV. 60 mit eingefallenen Seiten; mit e. kleineren Seite.

Безборо́дий, *a.* unbärtig.

Безборо́дько, *m.* *Ст.* bartloser (junger) Mann.

Безбо́язно, *adv.* furchtlos.

Безбула́вний, *a.* ohne Feldherrnstab, ohne Hetmansinsignien *Кч.* 345.

Безва́жний, unwägbar, imponderabel.

Безва́жність, -ости, *f.* Unwägbarkeit, *f.* [werthlos, unbedeutend.

Безва́ртний, безва́ртностний, *a.*

Безва́ртність, -ости *f.* Werthlosigkeit, Geringfügigkeit, *f.*

Безве́рхий, *a.* ohne Gipfel, o. Giebel, o. Dach; — коза́к *Ш.* II. 260 ohne Reitpferd?

Безве́ршки, *pl.* Gamander-Ehrenpreis, *m.* (Veronica chamaedrys).

Безве́щний, *a.* *Зг.* nicht materiell, abstract. [ний; 2) rücksichtslos.

Безвгля́дний, *a.* s. Абсолю́т-

Безвгля́дність, -ости, *f.* Rücksichtslosigkeit, *f.*

Безвзя́тно, *adv.* s. Безпла́тно.

Безви́глядний, *a.* aussichtslos.

Безвигля́дність, -ости, Aussichtslosigkeit, *f.*

Безви́мінно, *adv.* *У.* unbedingt.

Безви́нний, *a.* unschuld., schuldlos.

Безви́нність, -ости, *f.* Unschuld, Schuldlosigkeit, *f.*

Безви́хідний, *a.* *Не.* ohne Ausweg u. Rettung; 2) grenzenlos.

Безви́хідність, -ости, *f.* Lage ohne Ausweg, *f.*

Безві́де, *n.* Wassermangel, *m.* Wassernoth, *f.* 2) wasserlose Gegend.

Безві́дний, s. Безво́дний, *К.*

Безві́дно, *adv.* *Св.* bewusstlos. [вѣд-].

Безвідра́дний, *a.* trostlos.

Безвідра́дність, -ости, *f.* Trostlosigkeit, *f.*

Бе́звік, *m.* Ewigkeit, *f.*

Безві́ле (-ля), *Н.* 29 Mangel der Freiheit, *m.* Sklaverei, *f.* [вол-].

Безві́льно, *adv.* unwillkürlich.

Бе́звість, *f.* [вѣд-] unbekanntes Land; в бе́звісти піти́ verschollen sein.

I. **Безві́стний**, *a.* unbekannt, *У.*

II. **Безві́стний** (-во́ст-), *a.* *В.* grannenlos, grätenlos. [II. 403.

Безві́тре (-я), *n.* Windstille, *f.* *Мі.*

Бе́звіч, *adv.* [оч-] blindlings, ohne zu schauen *К.* [II. 403.

Безві́че, *n.* Verstümmelung, *f.* *Мг.*

Безві́чний, *a.* *Ру.* sehr kurz lebend.

Безвла́дний, *a.* kraftlos; 2) unbeweglich; 3) beharrend, träge.

Безвла́дність, -ости. *f.* Kraftlosigkeit; 2) Bewegungslosigkeit; 3) Trägheit, *f.* Beharrungsvermögen, *n.* *Пол.*

Безвла́стіє, *n.* *У.* Anarchie, *f.*

Безво́дний, (-від-), *a.* *АД.* I. 111 mit Wassermangel, wasserlos, ohne Wasser; wasserarm.

Безво́нний, *a.* geruchlos. [sigkeit, *f.*

Безво́нність, -ости, *f.* Geruchlo-

Безворо́тний, *a.* *КУ.* I. 151 ohne Rückkehr, nicht zurückkehrend.

Безвреме́нно, *adv.* *gr.* *Др.* *с.* 225 allzu früh, unzeitig. [verschämt.

Безвсти́дний, *a.* schamlos, un-

Безвсти́дник, *m.* schamloser, unverschämter, frivoler Mensch.

Безвсти́дниця, *f.* schamlose Dirne.

Безвсти́дність, -ости, *f.* Schamlosigkeit, Unverschämtheit, *f.* [denlos.

Безвтї́шний, *a.* *М.* II. 198 freu-

Безвтї́шність, -ости, *f.* Trostlosigkeit, *f.* [ний.

Безгаму́льний, *a.* s. Невгомо́н-

Бе́згар, *m.* Uibermass, *n.*; 2) sehr hoher Preis; 3) Uibergewicht, *n.* [plump.

Безга́рний, *a.* übermässig gross;

Безга́рність, -ости, *f.* s. Бе́згар.

Безгла́сний, *a.* *У.* s. Безголо́сий.

Безглу́зде, *n.* Unsinn, *m.* Thorheit, *f.*

Безглу́здий, *a.* hirnlos, kopflos, unsinnig. [Thor, *m.* *У.*

Безглу́здник, *m.* ein Hirnloser,

Безго́дний, *a.* unzeitig, ungünstig.

Бе́зголїв, *m.* *К.* безголо́вє, *n.* Mangel des (Ober)hauptes, *m.* Anarchie, *f.* *К.*; 2) Tod u. Verderben, Unglück, *n.*

Безголо́вий, (-гла́в-) *a.* ohne Kopf, kopflos; enthauptet *Ш.* I. 324. II. 74.

Безголо́сий, *a.* oh. Stimme, stumm.

Безгоміне, *n.* Lautlosigkeit, *f.*

Безгрі́ше, [грош-], *n.* Geldmangel, *m.* *Леви.*

I. Безгрі́шний, *a.* ohne Geld (als Wortspiel mit d. f. II.). [Sünden.

II. Безгрі́шний [грѣх-], *a.* ohne

Безґрунто́вий, *a.* unbefeldert.

Бе́з-дар, бездаре́мне, *adv.* *Зап.* II. 518 s. Да́рмо, ду́рно. [unfähig, *Кн.* *Пет.*

Безда́рний, *a.* ohne Begabung,

Безда́рність, -ости, *f.* Mangel an Begabung, Unfähigkeit, *f.*

Безде́нок, -нка, *m.* Tümmel, *m.*; 2) Bienenbeute ohne Boden, *f.*

Бездержа́вний, *a.* politisch unselbständig, p. abhängig, *ВБ.*

Бездержа́вність, -ости, *f.* Mangel an politischer Selbständigkeit, politische Abhängigkeit, *ВБ.*

Бездиха́нний, *a.* athemlos *КУ.*; 2) ohne Geist, leblos, todt *Ш.* I. 239.

Бездї́йно, *adv.* *ОБ.* unthätig.

Бездї́йство, *n.* Unthat, *f.* *Ил.*

Бездї́ле, (-ді́лля), *n.* *Н.* 35. *Ч.* V. 827 s. Бездо́ле. [*f.* *Ил.*

Бездї́ле [дѣл-], *n.* Unthätigkeit,

Бездї́льний, *a.* arbeitsscheu, träge *Ч.* V. 1202; 2) *У.* vergeblich, umsonst, *adv.* *Ков.* [Gauner, Strolch, *m.*

Бездї́льник, *m.* Missethäter; Lump,

Бездї́льнича́ти, *v.* *n.* *Кв.* II. 168 ein бездї́льник sein. [keit, *f.*

Бездї́льність, -ости, *f.* Unthätig-

Бездї́тний, *a.* kinderlos.

Бездї́тник, *m.* kinderloser Mann; Hagestolz, *m.* *В.* [derlose Frau, *Ог.* 98.

Бездї́тниця, бездїтки́ня, *f.* kin-

Бездї́тність, -ости, *f.* Kinderlosigkeit, *f.*

Бездї́тский, *a.* *У.* s. Бездї́тний.

Бе́здна, *f.* bodenlose, grundlose, Tiefe, Abgrund. [lich.

Бездо́бний, *a.* unmöglich, vergeb-

Бездога́нний, *a.* tadellos, unbescholten. [losigkeit, Unbescholtenheit, *f.*

Бездога́нність, -ости, *f.* Tadel-

Бездо́ле, *n.* *С.* I. 67, böses Schicksal, Unglück, *n.* hartes Loos. [licher.

Бездо́лець, -льця, *m.* ein Unglück-

Бездо́льний, *a.* unglücklich, unselig. [Missgeschick, *n.*

Бездо́льні́сть, -ости, *f.* Unglück,

Бездомі́вник, *m.* d. Obdachlose *Гол.*

Бездо́мний, a. ohne Haus, obdachlos. *Ш.* I. 370. *Фр.*

Бездо́нний, *a.* bodenlos, grundlos,

Бе́здорож, *f.* бездоро́же, *n.* sehr schlechter Weg; 2) Unweg, Irrweg, *m.*

Бе́здрик, s. Бе́дрик.

Безду́ме, *n.* *В.* Gedankenlosigkeit, *f.*

Безду́мно, *adv.* *Ст.* gedankenlos.

Безду́хий, *a.* leblos, *Ст.*

Безду́ше, *n.* Herzlosigkeit, *f.*

Безду́шний, *a.* geistlos, seelenlos *Ч.* II. 245; sinnlos. [losigkeit, *f.*

Безду́шність, -ости, *f.* Geist-

Безжа́лїсний (-жа́лостний), *a.* unbarmherzig; grausam, schnöde.

Безжа́лїсно, *adv.* ohne Leid, o. Schmerz.

Безжéнець, -нця, *m.* unverheiratheter Mann, Junggesell, *m.* *Ил.*

Безжéньство, *n.* Ehelosigkeit, *f.* Coelibat, *n.* *Ил.*

Безжéнний, *a.* unverheirathet, ledig.

Безжи́вний, *a.* leblos, ohne Lebenskraft.

Безжи́вність, -ости, *f.* Leblosigkeit, *f.*

Беззáвистний, *a.* *КУ.* neidlos.

Беззагадóчний, *a.* nicht räthselhaft, *Пу.*

Беззазóрний, *a.* tadellos, verdachtlos, unbescholten.

Беззазóрність, -ости, *f.* Tadellosigkeit, *f.*

Беззакóнний, *a.* ungesetzlich; 2) gottlos, verrucht.

Беззакóнник, *m.* *У.* Missethäter, Bösewicht, *m.*

Беззакóнство, *n.* Gottlosigkeit, Verruchtheit, *f.*; 2) Sünde, Missethat, *f.* Frevel, *m.*

Беззакóнщина, *f.* *К.* s. Беззакóнство.

Беззапáшний, *a.* *В.* geruchlos.

Беззаплáтний, *a.* ohne Lohn, ohne Entgelt.

Беззасáдний, *a* ungegründet, *Term.*

Беззáхистний, *a.* obdachlos, schutzlos.

Беззащи́тний, *a.* schutzlos.

Беззащи́тність, -ости, *f.* Schutzlosigkeit, *f.*

Беззбрóйний, *a.* *Мог.* s. Безорýжний.

Беззвя́зний, *a.* ohne Zusammenhang, lose, *Фр.*

Безздорóвний, *a.* kränklich, *Б.*

Безземéльний, *a.* ohne Land, ohne Grundeigenthum, *Шл.*

Беззми́слиця, *f.* Unsinn, *m.* Absurdum, *n.*

Беззóрий, *a.* ohne Sterne, sterneleer, *Ст.*

Без'и́менний, *a.* ohne Namen, anonym.

Без'и́менність, -ости, *f.* Anonymität, *f.*

Без'интересóвний, *a.* selbstlos, anspruchslos, ohne Entgelt.

Без'иствіє, *n.* *У.* s. ? Нікчéмність.

Без'ї́жя, (-є), *n.* Hunger, *m.* (inedia).

Безкалї́чити ся, sich zieren, s. sträuben, (*К. in d. Ausg. v. Кв.* II. 18.).

Безкáрний, *a.* ungestraft, ungeahndet, straflos.

Безкáрність, -ости, *f.* Straflosigkeit, Zuchtlosigkeit, *f.*

Безквáсний, *a.* *К.* ohne Sauerteig, ungesäuert.

Бéзкет, *m.* *Не.* *Пр.* XII. 142 s. Бéшкет, Wirrwarr, *n.*

Бéзкінча, *f.* *Св.* Unendlichkeit, *f.*

Безклопóте, *n.* *Не.* Sorgenfreiheit, *f.*

Безкожýхий, *a.* ohne Pelz.

Безколї́нець, -нця, Schmiegen-, Blaugras, *n.* (Molinia caerulea) *Пет.*

Безкомірковий, *a.* zellenlos.

Безконéць, -кінця́, *m.* *МШ.* Dasein ohne Ende, *n.* Unendlichkeit, *f.*

Безконéчний, *a.* endlos, unendlich, grenzenlos.

Безконéчність, -ости, *f.* Unendlichkeit, *f.*

Безконéчник, *m.* *Не.* — на писанкáх der krumme gewundene Linienzug ohne Ende; безконéчником *adv.* *М.* I. 50 endlos.

Безкóристний, безкористолю́бний, *a.* uneigennützig; 2) unerspriesslich, *Пар.*

Безкóристність, -ости, *f.* Uneigennützigkeit, *f.*

Безкоровáйний, — син, *a.* безкоровайчýк, *m.* *Н.* 169 unehelicher Sohn, Bastard, *m.*

Безкоролéвє, (-лї́вє, -лї́вство), *n.* *Ил. К.* Zwischenreich, Interregnum, *n.* *ОБ.*

Безкорóнні, *pl.* Kronenlose (Apetalae).

Безкóстий, *a.* ohne Knochen.

Безкрáйний, *a.* *Зар.* s. Безкрáїй.

Безкрáйність, -ости, *f.* grenzenlosigkeit, *f.*

Безкрáїй, безкриї́й, *Ог.* 206 *a.* endlos, grenzenlos, unermesslich, *Ш.* II. 34.

Безкрáїна, *f.* *Ст.* grenzenloses Gebiet.

Безкри́лий, *a.* ohne Flügel, unbeschwingt.

Безкри́лцї, *pl.* Flügellose, *pl.* (Aptera).

Безкрити́чність, -ости, *f.* Mangel an Kritik, an kritischem Sinn, *К.*

Безлáд, *m.* безлáдє, *n.* *Кч.* 9 Unordnung, Zerrüttung, Anarchie, *f.* Unfug, *m.* *Term.*

Безлáдний, *a.* ohne Ordnung, zerrüttet.

Бéзлист накорі́нний, Ohnblatt, *n.* Schmeerwurzel, *f.* (Monotropa hypopitys).

Безли́стий, *a.* blätterlos.

Безли́чний, *a.* *ГШ.* unpersönlich, impersonell; 2) * *Н.* 121. *Ф.* *У.* schamlos, unverschämt, frech.

Безли́чник, *m.* s. Безли́чний 2).

Безли́чниця, *f.* s. Безли́чний, -а, *f.* 2).

Безли́чність, -ости, *f.* Unverschämtheit, Frechheit, *f.*

Безлі́сний, безлі́сяний *Cm. a.* waldlos, waldarm. [lich, ewig *Гуш.*
Безлі́тний, *a. Ч.* III. 11 unend-
Бе́зліч, без-лі́чу [лик-], *adv.* unzählig, über die Massen, *K.*
Бе́злі́чний, *a.* zahllos *Зар. K. Фр.*
Безлю́де, *n. TP.* 147. *Гуш. Ш.* II. 94 Menschenleere, Einöde, *f.*
Безлю́дько, *m.* Menschenfeind, -hasser, *m. Левч.* [wüst.
Безлю́дний, *a.* menschenleer, öde,
Безлюдні́ти, *v. n.* sich entvölkern.
Безлюдува́ти, *v. n. Кч.* 63 menschenleer sein, öde bleiben.
Бе́змаль, без-ма́ла, *adv.* mit geringer Ausnahme, fast. [Stock.
Безма́ток, -тка, *m.* weisselloser
Безме́жний, *a.* grenzenlos, unermesslich, *У. КУ. Фр.*
Безме́жність, -ости, *f.* Grenzenlosigkeit, Unermesslichkeit, *f.* [лостний.
Безмилосе́рдний, *a.* s. Безми́-
Безми́лостний, *a. У. В. КУ.* erbarmungslos, unbarmherzig, schonungslos.
Безми́сльний (-ми́сний) *a. Фр.* gedankenlos. [kenlosigkeit, *f.*
Безми́сльність, -ости, *f.* Gedan-
Бе́змин, (-мін), *m.* Schnellwage, *f.* Desmer, *m.* [*f. Св. Фр.*
Бе́змір, [мѣр-], *m.* Unermesslichkeit,
Безмі́ре, *n.* Grenzenlosigkeit, *f. Mi.* II. 403. *Ilic.* [los; grenzenlos.
Безмі́рний, *a.* unermesslich, mass-
Безмі́стний, *a.* ohne Stelle, ohne Anstellung, *Cm.* [stumm.
Безмо́вний, *a.* sprachlos, lautlos,
Безмо́зкий (-зг-), *a.* hirnlos, gehirnlos, unvernünftig, *C.* I. 147.
Безмо́стий, *a.* ohne Brücken. [lich.
Безмяте́жний, *a.* † *У.* ruhig, fried-
Безнаді́йний, *a.* hoffnungslos.
Безнаді́йність, -ости, безнаді́я *Шл. f.* Hoffnungslosigkeit, *f.*
Безнапа́стний, *a. M.* II. 135 sorglos, sorgenfrei. [ти́чний.
Безнапря́мний, *a. Пол.* s. Аста-
Безнаре́мний, *a. КУ.* I. 150 leidenschaftslos. [lig.
Безнаслі́дний, *a.* erblos, heimfäl-
Безнаста́нно, *adv.* ohne Unterlass.
Безнача́ток, -тка, *m. МШ.* Dasein ohne Anfang, *n.*
Безневи́нний, *a.* unschuldig, schuldlos, unverschuldet *АД.* I. 187. *Mi.* II. 403. [Невинність.
Безневи́нність, -ости, *f. Cm.* s.
Безнитко́вий, *a. B.* ohne Staubfäden. [terhosen ist.
Безногави́чник, *m.* der ohne Un-
Безно́гий, *a.* ohne Fuss, ohne Füsse, fusslos.
Безно́сий, *a.* ohne Nase.
Безоборо́нний, *a.* ohne Befestigung, *K.* wehrlos. [losigkeit, *f.*
Безоборо́нність, ости, *f.* Wehr-
Безобла́чний, *a.* wolkenlos, *Фр.*
Безобла́чність, -ости, *f.* Wolkenlosigkeit, *f.*
Безово́чний, *a. K.* fruchtlos.
Безово́чність, -ости, *f.* Fruchtlosigkeit. *f.* [los; unverhohlen, *Пар.*
Безогля́дний, *a. B.* rücksichts-
Безодві́тний, *a. Макс.* die Antwort versagend, schweigend; 2) rechtlos *K.* [ohne Wiederhall, dumpf.
Безодголо́сно, *adv. M.* II. 199
Безо́день, *a.* безо́дня, *f. a. s. Ч.* I. 40 s. Бе́здна.
Безодмі́нно, *adv.* unveränderlich, ohne Abwechslung; ohne Unterlass.
Безодмо́вний, *a.* ohne Widerrede, sanft.
Безодмо́вність, -ости, *f. M.* III. 80 sanfter, stiller Charakter, Geduld, *f.*
Безо́дній, *a.* s. Бездо́нний *Ог.* 206.
Безодночи́нно, *adv. M.* III. 30 rastlos.
Безо́кий, *a.* eines Auges beraubt.
Безокра́сний, *a. K.* ungeschminkt.
Безопові́дний, *n.* unangemeldet.
Безору́жити, *v. a.* entwaffnen, *Др.*
Безосно́вний, *a.* unbegründet, grundlos. [*m.* Grundlosigkeit, *f. Пар.*
Безосно́вність, -ости, *f.* Ungrund,
Безоспо́рно, *adv. Ил.* unstreitig.
Безо́стий, *a.* ohne Gräten s. Безві́стний II. [ermesslich.
Безося́жний, *a.* unfassbar, un-
Безпазо́рний, *a.* ohne Krallen, *Пол.*
Безпа́льок, -лька, *m.* безпа́лький, *a.* ohne eines Fingers.
Безпа́мятний, *a.* ohne Gedächtnis, vergesslich *BE.*; 2) sinnlos; 3) unbedacht, sorglos.
Безпа́мятність, -ости, *f.* Gedächtnismangel, *m.* Vergesslichkeit, *f.*

*

Безпа́рий, *a.* nicht in einem Paar, allein, *Ст.* ungepaart. [pass.

Безпашпо́ртний, *a.* ohne Reise-

Безпе́ка, *f.* *Ф.* s. Обезпе́ка; 2) Furchtlosigkeit, Verwegenheit, *f.*

Безпереводно, *adv.* unerschöpflich, ununterbrochen. [Kettenbruch, *m.*

Безперери́вний, *a.* -а дробь *Кн.*

Безперери́вність, -ости, *f.* Continuität, *f.* [aufhörlich, *Ог.* 115.

Безпере́стань, (-а́нно) *adv.* un-

Безпереста́нний, *a.* unaufhörlich, ununterbrochen, unablässig.

Безпереста́нність, -ости, *f.* Unaufhörlichkeit, *f.*

Безпе́ре́ч, *adv.* *IГ.* unstreitig, unbedenklich; *Ог.* 115 widerspruchlos.

Безпере́чний, *a.* ohne Widerstand; unstreitig, sicher, unleugbar.

Безпере́чність, -ости, *f.* Unstreitigkeit, Unleugbarkeit, *f.*

Безпе́рий, *a.* unbefiedert.

Безпе́чити, *v. a.* bürgen, versichern, garantieren.

Безпе́чний, (-пе́шн-), *a.* sorglos, rücksichtslos; 2) sicher, fest, ohne Anstand. [keit; 2) Sicherheit, Festigkeit, *f.*

Безпе́чність, -ости, *f.* Sorglosig-

Безписьме́нщина, *f.* *К.* Ungereimtheit, *f.*

Безпитя́ (-е́), *n.* *АД.* I. 335 Durst, *m.*

Безпідста́вний, *a.* s. Безосно́вний.

Безпіхви́чний, *a.* ohne Scheide, *B.*

Безпла́тний, *a.* unbezahlt, ohne Entgelt, gratis.

Безпла́тність, -ости, *f.* unbezahlter, freier Genuss.

Безплемі́нний, *a.* s. Безрі́дний.

Безпло́дний, *a.* unfruchtbar, fruchtlos. [barkeit, Fruchtlosigkeit, *f.*

Безпло́дність, -ости, Unfrucht-

Безпло́тний, *a.* *Фр.* körperlos.

Безпове́рхий, *a.* ohne Stockwerke, *Фр.* [gleichlich.

Безподобе́нний, *a.* *Кл.* unver-

Безподо́бний, *a.* unförmlich.

Безподо́бність, -ости, *f.* Unförmlichkeit, *f.* *Пар.*

Безпожитко́чний, *a.* nutzlos, *До.*

Безпозвоно́чний, *a. pl.* -і животи́ни wirbellose Thiere, (Evertebrata), *Пол.* [mische Zeit, *f.*

Безпо́кій, -ко́я, *m.* Unruhe, stür-

Безпоко́йний, *a.* ruhelos, unruhig.

Безпокої́ти, *v. a.* beunruhigen, stören. [dert.

Безпо́льний, *a.* ackerlos, unbefel-

Безпоміче, *n.* *T.* s. Безпомо́чність. [мог-]

Безпомі́чний, безпомо́гий *Ст.* безпомо́шний, *a.* *Кв.* II. 104. hilflos.

Безпомо́чність, -ости, *f.* Hilflosigkeit, *f.* hilfloser Zustand.

Безпопівский, *a.* *Др.* ohne Pfaffen.

Безпопу́стний, *a.* unnachsichtlich, *Term.*

Безпоро́чний, *a.* s. Непоро́чний.

Безпо́рткий, *a.* ohne Hosen, *Фр.*

Безпоря́дно, *adv.* ordnungslos, verworren.

Безпоса́жний, *a.* ohne Mitgift.

Безпосере́дний, *a.* unmittelbar.

Безпосере́дність, -ости, *f.* Unmittelbarkeit, *f.*

Безпоща́дний, *a.* schonungslos.

Безпоща́дність, -ости, *f.* schonungsloses Verfahren.

Безпра́ве, *Term.* *К.* безпра́вство *Ф.* *n.* Gesetzlosigkeit; 2) s. Беззако́нство.

Бе́зпра́вильний, *a.* regellos, *Гол.*

Безпра́вний, *a.* widerrechtlich, ungesetzlich, unrechtmässig, unbefugt, *Term.*; 2) rechtlos.

Безпра́вність, -ости, *f.* Ungesetzlichkeit, Unrechtmässigkeit; 2) Rechtlosigkeit, *f.* [los, schrankenlos.

Безпреді́льний, *a.* *Зг.* grenzen-

Безпредметовий, *a.* gegenstandlos, *ВБ.* [accentuirt, accentlos.

Безпризву́чний, *a.* *Гол.* nicht

Безпримі́рний, *a.* beispiellos.

Безпристра́стний, *a.* leidenschaftslos, ruhig, neutral.

Безпристра́стність, -ости, *f.* Leidenschaftslosigkeit, *f.* Gleichmuth, *m.*

Безпристрое́вий, *a.* *B.* unorganisch. [ний, *a.* obdachlos.

Безприту́лий, *Ст.* безприту́ль-

Безприхи́льний, *a.* *К.* ohne Zuflucht, obdachlos.

Безприча́стний (-ча́сн-), *a.* *М.* II. 199. III. 29. theilnamslos, gleichgiltig; 2) unversehrt.

Безприю́тний, *a.* *Ко.* 316 ohne Fach u. Dach, obdachlos, ohne Zufluchtstätte; hilflos, *Ш.* I. 386.

Безпробудний, *a.* *К.* nicht aufzuwecken, n. zu erwecken.
Безпромінно, *adv.* unabänderlich, unfehlbar, unwiderruflich. [tet, dunkel.
Безпросьвітний, *a.* *Г.* unerleuchtet,
Безпротивний, *a.* unweigerlich, *Пар.*
Безпуте, безпутство, *К.* *n.* Irrweg, *m.*; 2) Ausschweifung, *f.* Vergehen, *n.*; безпутя, *adv.* vergebens, nutzlos.
Безпутиця, *Марк.* 105. schlechter Weg, Unweg, *m.*
Безпутний, *a.* unwegsam; 2) * ausschweifend, liederlich.
Безпятий, *a.* ohne Ferse.
Безрадний, *a.* rathlos, unberathen.
Безрадність, -ости, *f.* s. Непорадність.
Безрахунковий, *a.* ohne Rechnung, ohne Buchführung, *ВБ.*
Безребрий, *a.* ohne Rippenknochen, rippenlos; 2) hagerdünn.
Безрелїґійний, *a.* irreligiös.
Безрелїґійність, -ости, *f.* Irreligiosität, *f.*
Безрибе, *n.* Mangel an Fischen, *m.*
Безрибний, *a.* ohne Fische, fischarm. [Безрога.
Безріг, -рога, *m.* ohne Hörner, *s.*
Безрідний, *a.* ohne Familie, verwaist, verlassen, *МШ.*
Без-рік, на-без-рік, *adv.* (= на через рік) über ein Jahr, *Ог.* 230; *gew.* = niemals, s. Безвік, *Mi.* II. 403.
Безробіте, *Т.* *n.* безробітниця, *f.* *Под.* Arbeitsmangel, *m.*
Безробітний, *a.* arbeitslos, *Фр.*
Безробботиця, *f.* *Фр.* s. Безробіте.
Безрога, *f.* Schwein, *n.*
Безрода, *m.* безродинний, *a.* *ВБ.* s. Безрідний.
Безрожець, -жця, *m.* Ohnsporn, Ohnhorn, *n.* (Aceras anthropophora).
Безрожий, *a.* Schwein-, *Ф.*
Безрозличний, *a.* indifferent, *Пол.*
Безрозсьвітний, *a.* lichtlos, lichtleer, von undurchdringlicher Finsternis, *Фр.*; rettungslos, aussichtslos.
Безрозсудний, *a.* unüberlegt.
Безрозсудність, -ости, *f.* Unüberlegtheit, *f.* *Пар.*
Безрозумний, *a.* unverständig, *До.*
Безрот, *m.* Ohnmund, *m.* (Phascum).

Безрукавий, *a.* ohne Aermel, aermellos. [schuhe tragend, *Зг.*
Безрукавичний, *a.* keine Hand-
Безрукавка, *f.* *Ч.* IV. 702 Jacke ohne Aermel, *f.*
Безрукий, *a.* ohne Hände, ohne eine Hand, mit abgehauenen Händen.
Безрядність, -ости, *f.* *Те.* Unordnung, Verwirrung, *f.*
Безсамовіжий, *a.* unbewusst, *Др.*
Безсьвідомий, *a.* bewusstlos, ohne Bewusstsein, unbewusst.
Безсебилий, *a.* bewusstlos, *vgl.* Обезсебити, *Gr.* 17. [*m.* Einöde, *f.* *К.*
Безседа, *f.* Platz ohne Ruhestätte,
Безсердечний, *a.* herzlos, ohne Gemüth, gefühllos, *Фр.* [Herzlosigkeit *f.*
Безсердечність, -ости, *f.* *Фр.* *К.*
Безсережний, *a.* *Ш.* I. 376. ohne сережки?
Безсиле, *n.* Kraftlosigkeit, Schwäche, *f.* *Т.* [kraftlos.
Безсилий, безсильний, *a.* schwach,
Безсильність, -ости, *f.* Kraftlosigkeit, Schwäche, Indolenz, *f.* [den.
Безсильніти, *v.n.* schwächer werden.
Безсилок, -лка, *m.* Schwächling, *ГБ.* [ganz schwaches Mägdelein.
Безсилочка, *f.* *dim.* *M.* III. 144.
Безсистемний, *a.* ohne System.
Безсистемність, -ости, *f.* Systemlosigkeit, *f.* *Т.* [ohne Befruchtung.
Безсіменний, *a.* ohne Samen,
Безслава, *f.* *ТР.* 265; безславе, *n.* *Ш.* II. 76. Ruhmlosigkeit, Schmach; Entehrung, *f.*
Безславий, *КУ.* безславний, *a.* *Ш.* I. 58 ruhmlos; 2) ehrlos, ruchlos.
Безслих, піти в безслихи verschollen sein. *На.*
Безслідно, *adv.* *Кн.* spurlos.
Безслізний, (-слез-), *a.* thränenlos, *Не.* los *ВБ.*
Безсловний, *a.* ohne Worte, laut-
Безсловно, *adv.* *Ру.* s. Безусловно.
Безсмертіе, *n.* *У.* безсмертність, -ости, *f.* Unsterblichkeit, *f.*
Безсмертки, *pl.* Immortellen, *pl.* (Xeranthemum).
Безсмертний, *a.* unsterblich.
Безсоблазний, *a.* unanstössig.
Безсоблазність, -ости, *f.* Unanstössigkeit, *f.* *Пар.*

Безсо́вістний, *a.* gewissenlos.

Безсо́вістність, -ости, Gewissenlosigkeit, *f*,

Безсогла́сність, -ости, *f. Кое.* Missklang, *m.* Disharmonie, *f.*

Безсо́нне, *n. ТР.*169 wacher, schlafloser Zustand.

Безсо́нний, *a.* schlaflos.

Безсо́нниця, *f.* und *pl.* Schlaflosigkeit, *f. Под.*

Безсороміт́но, *adv.* schamlos.

Безсоро́мний, *a.* schamlos, unverschämt. [losigkeit, Unverschämtheit, *f.*

Безсоро́мність, -ости, *f.* Scham-

Безспо́рний, *a.* unstreitig, unbestritten, *Term.*

Безсребре́ник, *m.* der Uneigennützige (gew. v. heil. Kosmas u. Damian); 2) безсре́бники польскі, Tag Allerheiligen (1. November.).

Безсти́да, безсти́дниця, *f. Кв.* II. 97. schamlose Metze, liederliche Dirne, Prostituirte. [Безст- s. Безвст-.]

Безсторо́нний, *a.* unparteiisch, parteilos, unbefangen.

Безсторо́нність, -ости, *f.* Unparteiliohkeit, *f.* [стра́стний.

Безстра́стний, *a. У.* s. Безпри-

Безстра́шний, *a.* furchtlos, *Ру.* [*m.*

Безсу́де, *n. К.* rechtlose Zustände, *pl.*

Безсумлі́нний, *a.* безсумлі́нність, *f.* s. Безсо́вістний etc. [II. 179.

Безсу́мний, *a.* ungetrübt, froh *М.*

Безсумні́вість, -ости, *f.* Unzweifelhaftigkeit, *f. Пар.* [heit, Sorgenfreiheit, *f.*

Безсу́мність, -ости, *f.* Ungetrübt-

Безсущество, *n. У.* das Nichtsein. [Безсч- s. Безщ-.] [schick, *n.*

Безтала́не, *n.* Unglück, Missge-

Безтала́нний, *a.* unglücklich.

Безтала́нниця, *Не. д.* безтала́нночка, *f. М.* I. 71 die namenlos Unglückliche.

Безти́нний, *a.* ohne Hürde.

Безтїле́сний, *Пар.* безтї́льний, *Не. a.* körperlos, unkörperlich.

Безтїле́сність, -ости, *f.* Körperlosigkeit, Unkörperlichkeit, *f. Пар.*

Безтолко́вий, *a.* sinnlos, unsinnig, *Не.* [heit, *f.*

Бе́столоч, *f.* Ungereimtheit, Dumm-

Безтра́ве, *n.* безтра́виця, *f.* Grasmangel, *m.*

Безтра́вний, *a.* graslos, unbegrast.

Безтрепе́тний, *a.* ohne Furcht, *К.*

Безтя́мний, *a.* gedankenlos, ohne Begriffsvermögen.

Безтя́мність, -ости, *f.* Gedankenlosigkeit, *f.* Unverstand, *m.*

Безува́ти ся s. Бізувати ся.

Безувірний, *a.s.К.*s. Бузувірний.

Безуга́вно, без-уга́ву, *adv. Под.* ohne Unterlass, ununterbrochen, *Леви.*

Безу́здний, *a. КУ.* zügellos.

Безу́лька, *f.* Nebenfl. d. Ри́бниця.

Бе́зум. *m.* Thor, *m. Фр.*

Безу́ме, *n.* Ч. II. 492. Thorheit, *f.* Unsinn, *m.*; 2) Verführung, *f.* (*vgl.* збезу́мити ся).

Безу́мен, безу́мний, *a.* unvernünftig, unsinnig, thöricht, toll.

Безу́миця, *В.* безу́мниця, *f. Н.* 247 Thorin, die Thörichte, 2) bethörend.

Безумо́вно, *adv. Т.* s. Безусло́вно.

Безу́мство, *n. К.* Thorheit, *f.*

Безу́мствувати, *v. n.* sich thöricht, verrückt zeigen. [erstem Kalb.

Безу́нка, *f.* zweijährige Kuh mit

Безупи́нний, *a.* ohne Unterlass, unablässig.

Безуря́дний, *a.* anarchisch, wüst, *К.*

Безу́сий, *a.* ohne Sohnurrbart.

Безусипли́во, *adv. М.* III. 30 schlaflos, ruhelos, rastlos, ohne zu ruhen.

Безусло́вний, *a.* unbedingt, bedingungslos. [dingtes Verhältnis.

Безусло́вність, -ости, *f.* unbe-

Безуспі́шний, *a. У.* vergeblich, fruchtlos, erfolglos.

Безуспі́шність, -ости, *f.* Vergeblichkeit, *f.* Fruchtlosigkeit, *f.*

Безу́хий, *a.* ohne Ohren.

Безуча́стний, *a.* theilnahmslos, *Фр.*

Безфоремний, *a.* formlos, unförmlich, ungestaltet.

Безха́тник, *m.* der Obdachlose, *К.*

Безха́тнїй, *a.* ohne Hütte, obdachlos.

Безхво́стий, *a.* ungeschwänzt, schwanzlos. [(Ecaudata).

Безхво́стки, *pl.* Froschlurche, *pl.*

Безхи́трий, *a.* ohne List, arglos, *Ст.*

Безхлї́бе, (-я), *n.* Brotmangel, *m.* Hungernoth, *f.*

Безхлї́бний, *a. АД.* I. 111 Brodmangel leidend, brodlos; 2) unfruchtbar.

Безца́рний, *a.* ohne König, *Др.*

Безці́льний, *a.* ziellos, zwecklos, planlos. [losigkeit, Planlosigkeit, *f.* *ВБ.*

Безці́льність, -ости, *f.* Zweck-

Бе́зцїн, за — um den Spottpreis, spottbillig.

Безці́нний, *a.* werthlos.

Безці́нність, -ости, *f.* Unschätzbarkeit, *f.* *Term.*

Без-ча́су́, *adv.* unzeitig, zu früh.

Безчелува́ти, *v. a.* *Га.* II. 54 unmässig sein.

Безчерешко́вий, *a.* mit ungestielter (sitzender) Blüthe (sessilis).

Безче́стє, *n.* *Кв.* II. 34 *Ш.* II. 236 Unehre, Schmach, Schande; Ehrenbeleidigung, *f.* *Ос.* (61) VI. 166.

Безчести́ти, *v. a.* entehren, schmähen, beschimpfen.

Безче́стний, (-че́сн-) *a.* ehrlos, unehrlich; -е де́рево s. Топо́ля.

Безче́стник, *m.* d. Ehrlose, Nichtswürdige, Schurke, *m.* *Ф.* [lichkeit, *f.* *Пар.*

Безче́стність, -ости, *f.* Unehr-

Безчи́нє, *n.* *Макс.* Unthat, Missethat, *f.*

Безчи́нний, *a.* unthätig, arbeitslos.

Безчи́нність, -ости, *f.* Unthätigkeit, *f.* [liche Anstellung.

Безчино́вний, *a.* *Біл.* ohne ämt-

Безчинува́ти, s. Дармува́ти.

Безчолові́чє, *n.* *Ко.* 139 Entmenschung, *f.* [lich, *КУ.*

Безчолові́чний, *a.* unmensch-

Безчувстве́нний, *До.* безчу́йний, *Т.* безчути́вний, *К.* безчу́тний, *a.* gefühllos, empfindunglos.

Безчувстве́нність, *До.* безчу́йність, безчу́тність, -ости, (-чу́вн-) *f.* Gefühllosigkeit, Unempfindlichkeit, *f.*

Безшабе́льний, *a.* ohne Säbel *Кч.* 226.

Безше́лестно, *adv.* *В.* geräuschlos.

Безшапко́вий, *a.* ohne Mütze.

Безшта́нько, *m.* *С.* I. 185 der Hosenlose, Sansculotte, *m.*

Безшу́мний, *a.* *ГШ.* geräuschlos.

Безща́сний, *a.* unglücklich; elend.

Безща́сниця, *f.* *Ч.* V. 473 *ІГ.* die Unglückliche. gemach, *n.*

Безща́стє, *n.* *М.* I. 44 Unglück, Un-

Безщотокра́тно, *adv.* *КУ.* unzählige Male.

Без'язи́кий, *a.* ohne Zunge, *Ш.* II. 22.

Без'язи́чник, *m.* Einblatt, *n.* Natterzunge, *f.* (Ophioglossum vulgatum).

Бе́йбас, s. Бе́льбас.

Бе́йканє, *n.* das Schreien „а бий!“ zum Verscheuchen des Raubthieres.

Бе́йкати, *v. a.* e. Raubthier durch Schreien verscheuchen.

Бе́кас, *m.* лїсни́й Waldschnepfe, *f.* (Scolopax rusticola). [schnepfenschrot, *n.*

Бекаси́нник, *m.* *С.* I. 237 Wald-

Бе́кати, бе́кнути, *v. a.* blöcken, mucksen.

Беке́т, *m.* *Кч.* 308 Vorposten, vorgeschobener Wachposten.

Беке́ша, беке́шка, *f.* Pekesche, *f.* weibl. Pelzkleid; eng anliegender Uiberrock mit Schnüren u. Quasten besetzt.

Бе́кса, *m. f.* Greiner, Heulmeier, *m.*

Бе́льбас, *m.* feistes, bausbackiges Kind; Bengel, *m.*

Бе́льбахи, *pl.* s. Бебе́хи. те́льбухи.

Бе́лебень (-бинь), -бня, *m.* höher gelegener Platz; Bühel, *m.* Anhöhe, die dem schlechten Wetter ausgesetzt ist, *Левч.*; 2) das Ende, der Ausgang eines Dorfes.

Беле́ґа, *f.* Viehkoth, *n.* *Gr.* 17.

Белелю́га, *f.* s. Су́кровиця.

Белелю́жити, *impers.* vom garstigen Wetter.

Беле́на, (— бараббо́ля), *f.* knolliger Nachtschatten (Solanum tuberosum).

Беленді́ти, *v. a.* s. Баланді́ти.

Беленова́ті, *pl.* Nachtschatten-Gewächse, Tollkräuter, *pl.* (Solanaceae).

Бе́лех, *m.* Schuster; 2) Gerber, *m.*

Белзе, *adv.* *Ч.* III. 399. ?

Белькоту́н, s. Лепету́н, *Левч.*

Бельме́с, *m.* s. Бовва́н.

Бе́мул, *m.* *Н.* 122 s. Ду́рень, Lümmel, *m.* [nedict.

Бене́дьо, Бене́гда, Бе́нько, *m.* Be-

Бене́ря, *f.* *Н.* 280 s. Лихо, трісте́?

Бе́ндюги, (*d.* бендюжки) *pl.* Art niedriges Fuhrwerk mit zwei Rädern; 2) Last-, Streifwagen, *m.*

Бендю́жний, *a.* aufgespreizt.

Бензи́на, *f.* Benzoëbaum, *m.* (Benzoïn officinale). [собі.

Бенїтува́ти, *v. a.* s. Марикува́ти

Бе́нкарт, *m.* s. Байстру́к.

Бе́нкет, *m.* Bankett, Festmal, *n.* Schmaus, *m.*

Бенкетáр, *m. K.* Zecher, *m.*

Бенкетóвáнє, *n.* das Schmausen, Zechen. [gelage halten, schmausen.

Бенкетувáти, *v. a.* Festmal, Fest-

Бенкéтник, *m.* Schmauser, *m.*

Бентéжити, *v. a. K.* beunruhigen, behelligen, Unrecht jmdem zufügen.

Бер, *m.* Steig, Fusssteig; Fusssteg, *m.*

Берóбениця, *f.* Fass, *n.* (bes. für Käse). [101. 102.

Бéрва, *f.* Stegbrücke, *f. Гол.* III.

Берве́нó, *m. Гол. гр.* 79 Stamm, Block, Balken, *m.*

Бервінок, s. Барвінок. [Wacht, *f.*

Бéрда, бердóв, бердóва, *f.* s. Вáрта,

Бердéш, -ша, *m.* Streitaxt, *f. Св.*

Бердúнка, *f. dim.* s. Бáрда.

Бердúш, *m.* Art Weissfisch (Leuciscus cultratus). [berkämmen, *m.*

Бéрдник, *m.* Verfertiger von We-

I. Бéрдо, (*d.* бéрдечко), *n.* Weberkamm, *m.* Weberblatt, *n.*

II. Бéрдо, *n. Ч.* II. 93 todte Hand od. todter Fuss.

III. Бéрдо, *n. pl.* бердá Abgrund, *m.* tiefe Schlucht; 2) Steile, Jähe, *f.*

Бердулéць, -льцá, *m.* — рúжий, rostfarbige Alpenrose, Schneerose, *f.* (Rhododendron ferrugineum).

Бéрдя, *f.* Stegbrücke, *f.* Balken, *Пет.*

Беребóйка, *f.* s. Бербениця.

Беребóрчáстий, *a. Сб.* I. 357 -а скáтерть gemustert. (?)

Бéревна, *f. Кл.* Pfahl, *m.*

Бéрег, (-ріг, *d.* берíжóк), *m.* Ufer, Gestade, *n.* Strand, *m.* Küste; 2) Rand, Saum, *m.*; 3) Hügel, * берега пустúти ся das Ufer verlassen: allen Halt u. alle Rücksicht in Ausgelassenheit verlieren, ausser Rand u. Band gehen. [göttin, *f.*

Берегúня, *f. Не. Пр.* IX. 499 Ufer-

Берегíвка, s. Берегýлька.

Берегóвий, *a.* s. Бережнúй.

Береговúна, *f.* Uferstich, *m.* Uferlandschaft, *f. Не.* [stelze, *f.* (Motacilla).

Берегýля, берегýлька, *f.* Bach-

Берегтú, s. Беречú, (берегчú).

Берéжа, *a.f.s.* s. Жерéбна, trächtig.

Бережáнка, *f.* Strändling, *m.* (Litorella), *Пет.*

Берéже, *n. coll. IГ.* die Ufern, *pl.*

Бережúна, *f.* s. Бéрег; 2) s. Зарíнок.

Бережúстий, *a.* mit wohl entwickelten, weiten od. hohen Ufern, *Ч.* IV. 438 *K.* [samkeit, *f.*

Бережíнє, *n.* Hut, Abwehr, Acht-

Бережнúй, *a.* vom Ufer, vom Rand; -éсїно von trockener, sonniger Wiese, Hügelheu; -á водá *МШ.* Trink- Land-Süsswasser, *n.*

Бережнúк, s. Побережнúк. [gel.

Бережóк, -жка, *m.* bewaldeter Hü-

I. Берéза, *f.* Birke, *f.* Birkenbaum, *m.* (Betula alba). [лядникú, *m.*

II. Берéза, *m.* Anführer der ko-

Бéрезень, -зня, *m.* Monat April.

Берéзина, *f.* Birkenholz, *n.*

Березíвка, Березóва, *f. Гол.* Nebenflüsschen der Бáчка u. Стир; b) Nebenfl. des Прут; 2) Branntwein *m.* worin Birkenknospen eingethan worden (als Heilmittel); 3) Art grosser Hechte die im Mon. Бéрезень laichen.

Берéзка, *f.* Zaunwinde, *f.* (Convolvulus sepium) *IГ.*

Березнúк, (*d.* березничóк), березнáк, *Ч.* III. 429 *m.* Birkenhain, *m.* Birkengehölz, *n.* [lern, *pl.* (Betulaceae).

Березовáті, *pl.* Birkenartige, El-

Березóвень, -вня, *TP.* 55 Березозóл, *m.* s. Бéрезень. [des Стрий.

Березóвець, -вця, *m.* Nebenfl.

Березóвий, *a.* birken.

Березовúця, *f.* Birkensaft, *m.* Birkenwasser, *n.*

Берéзто, *n.* Birkenrinde, *f. Пет.*

Березтáнка, *f.* Heideerde, *f. Пет.*

Берéка, *f.* s. Богорóжник 2).

Берéлик, *m.* kleiner Bohrer.

Беремíнний, *a.* s. Бремéнний, *Пар.*

Бересклéт, *m.* warziger Spindelbaum (Evonymus verrucosus).

Бéрест, *m.* langsticlige Rüster (Ulmus effusa). [holz, *n.*

Берестúна, *f.* s. Бéрест; Rüster-

Берéстник (-нáк), *m.* Rüsterwald, *m.* Rüstergehölz, *n.* [rüstern.

Берестóвий, *a.* aus Rüsterholz

Беречéска, *f. N. e.* полонúна.

Беречú, берегчú, [берегý, бережéш], *v. a.* hüten, bewahren, bewachen — ся sich hüten s. Стеречú.

Бержýля, *f. Bein.* einer Kuh.

Берихвíст, -óста, *m.* Glareola melanoptera.

Бéріг, s. Бéрег.

Бéріжно, *adv.* s. Оберéжно.

Берíзка, *f. М.* I. 157 Flachsseide, *f.* (Cuscuta epilinum).

Беркúць, *int.* beim jähen Falle kopfüber: ritsch! [10 Pud.

Бéрковець, -вця, *m.* Gewicht von

Беркýт, *m.* Steinadler, *m.* (Aquila fulva), *Нем.*

Бéрлик, *m.* Mütze, *f. V.*

Берлúн, *m. gr.* Eilwagen, Omnibus, *m.*

Бéрло, *n.* Stab, *m.* Scepter, *n.* [лі́г.

Берлóга, *f. Ш.* II. 27 *Ст.* s. Бар-

Берлонóсець, -сця, *m.* Scepterträger, *m. Кл.* [тати ся.

Бертáти ся, *Ч.* III. 7 s. Обер-

Бертя́нска ріка́, *Гол.* nördl. Nebenfl. der Ти́са.

Беручкúй, *a. Левч.* s. Ємкúй.

Берфелó, *n.* берфéля, *f.* durchlöcherter Halter des Kessels am Henkel in d. Sennhütte (колúба).

Берце́, *n. dim. Wgr.* IX. s. Бер.

Бесáги, бесéги, *pl.* Doppelsack, Quersack, *m.* (bisaccium).

Бéседа, *f.* herumziehendes u. schmausendes Hochzeitsgefolge, *Шй.*

Беседувáти, *v. n. P.* I. 170 schmausen, sich unterhalten, ~~festiren~~; 2) s. Бéсідувати, *Кв.* II. 150.

Бесекýр, *m.* Art Pflanze. [*n.*

Бéсїда, *f.* Sprache, Rede, *f.* 2) Casino,

Бéсїдиця, *f.* s. Бéсїда.

Бéсїдка, *f. dim.* s. Бéсїда; 2) kleines Schreiben, Liebesbrief, *m.* [lig.

Бéсїдливий, *a.* gesprächig, redse-

Бéсїдувати, бéсїдити, *v. a.* sprechen, reden.

Бесїжнúк, *m.* Einbeere, *f.* (Paris quadrifolia); — огорóдний, Malve, *B.*

Бескéди, *pl. С.* II. 182 Felsen, Berge, Bergklüfte, *pl.* [*Левч.*

Бескéдина, *f.* schroffer Bergabhang,

Бéскид, *m.* Beskid, *m.*; Gebirge ühpt, *n.*

Бескúдский, *a.* Beskiden-, Beskids-. [auf den Gebirgen Vieh weiden.

Бескидувáти, *v. n.* im Beskid,

Беспéка, *Ф. Пр.* III. 278 s. Безпéка 2).

Бестíйский, *a.* bestialisch, *Фр.*

Бéта, *f.* s. Кебéта. [Бéтюг.

Бетéга, *f.* Krankheit; *f.* 2) *pl.* s.

Бетéжний, *a.* krank.

Бéти, s. Бі́чи, бíгати *R.* 138.

Бéтка, *f. Сб.* I. 300 s. Гриб.

Бéтюг, *m.* Kehricht; Kaff, *n.* Auswurf vom Getreide, *m.*

Бех, *m.* s. Бешúха; 2) Wasserschierling, *m.* (Cicuta virosa). [II. 143.

Бéхати, *v. a.* wuchtig schlagen, *Кв.*

Бецькóм, *adv.* — поснýти fest, stark einschlafen.

Бецмáн, *m.* s. Байтáла.

Бéцок, -цка, s. Бéльбас 1).

Бечíвка, *f. К.* Seil, *n.* grober Spagat.

Бéчка, *f.* aufgeblühete Weide, Weidenreis, *m.* s. *d. f.* (s. Бúчик, бúчка).

Бечкóвий, *a.* -а неді́ля Palmsonntag, *m.* (s. Бичковúй). [heitsstoffe.

Бешéги, *pl.* ansteckende Krank-

Бешúха, *f.* Rothlauf, *m. Пом.* III. 15.

Бешúшник, *m.* Heilkraut gegen бешúха: Chenopodium hybridum.

Бéшкет, *m. К.* böser Streich; Unehre, Unbill, *f.* Leid, *n. Нем. Пом.* II. 29.

Бешмéт, *m.* Art Oberkleid, *С.* II. 18.

Бештанúна, *f.* Schelten, *n.*

Бéштати, *v. a.* schelten.

Бжук, бжун, *m.* Rosskäfer, *m.*

Бжунíти, *v. n.* summen.

Бжур, *m.* Zwergattich, *m.* (Sambucus ebulus). [ker, *m.*

Бздик, *m.* старúй — Farzer, Stän-

Бздúни, *pl.* бздо, *n.* Farz, Furz, *m.*

Бздúрка, *f.* s. Здúрка.

Бздíти, бзднýти, *v. n.* farzen, Winde lassen, fisten.

Бздьóха, *f.* Pferde-Lausfliege, *f.*

Бздун, *m.* s. Бздик; 2) Blattwanze, (Cimex baccarum); 3) Landwanze, *f.* (Geocoris). [coperdon), *Нем.*

Бздýнка, *f.* Stäublingpilz, *m.* (Ly-

Бздюх, *m.* бздю́ха, *f.* s. Бздун 2), 3).

Бзенéць, -нця, *m. N. e.* Berges.

Бзик, *m.* Biesfliege, *f.* [nigra).

Бзинá, *f.* Hollunder, *m.* (Sambucus

Бзюк, *m.* s. Бжур.

Би [бы], *conj.* s. Щобú; 2) -би (-б) als Bestandtheil des Conditionalis: давби würde geben; angehängt anderen Conjunctionen u. Partikeln: колúби, слúби, я́кби, бодáйби, чомýби, се-б, щéби u. A. *Ог.* 212,9. 213,10.

Бúвний, *a.* im Uiberfluss, reichlich.

Бивнувáти, *v. n.* чимóсь *B.* Uiberfluss an etw. haben.

Бига, *f.* Lüsternheit, Leidenschaft, *f.*
Биґáр, *m.* Stock, Knotenstock, *m.*
Биґасень,-сня.*m.* Bengel, Trottel, *m.*
Биґи збивáти s. Бáйдики бити.
Бидзати, бидзкати ся, s. Ґедзити ся.
Бидзень, *m.* s. Кéдзень.
Бидзкавка, *f.* Bremse, *f.* (Oestrus); 2) Pferdelausfliege, *f.* (Hippobosca equina).
Бидлина, *f.* s. Товáрина, Hornvieh, *n.* (Schaf, *n.*)
Бидлячий, s. Товáрячий. [рина.
Бидля, -яти, бидлятко, *n.* s. Товá-
Бизбач, s. Бéзбач.
Бизівно, *adv.* sicher, zweifelsohne.
Бик, *m.* Ochs; Stier, *m.*; 2) Ponton, *m.*: міст на биках; 3) на бикá, *Зап.* I. 326 Art Fesseln.
Биль, *f.* Ereignis, *n.* Begebenheit, Geschichte, *f.* *У.*
Билє, *n.* *coll.* Stengeln, *pl.*
Билень, -лня, *m.* s. Бияк.
Билéнець, -нця, *m.* острогáстий fliegenblüthiger Nacktständel (Gymnadenia conopsea). [*f.* Staude, *f.* Pflänzchen, *n.*
Билина, (*d.* билинка, билиночка),
Билиско, *n.* Ort wo Unkraut wächst, *Ч.* III. 77 *ŻP.* I. 21. [dern.
Билити, *v.a.* *Зг.* plauschen, plau-
I. Билиця, *f.* *Ш.* I. 328 wahre Begebenheit; (*opp.* небилиця).
II. Билиця, *f.* Stengel, *m.* s. Билó, *Гол.* I. 211; 2) s. Чорнóбіль.
Биличний, *a.* *Ваг.* aus wirklicher Begebenheit.
Билївник, *m.* Rechenbohrer, *m.*
Билó, *n.* Stengel, *m.*; 2) *К.* Klöppel, *m.*
Бильцé, *dim.* s. Билó, *pl.* *Ос.* (61) V. 58. [Band.
Бинда, *f.* (gemodeltes, gemustertes)
Биндéк, биндюг (-юк), *m.* Hummel, Erdhummel, *m.* (Bombus).
Биндерево, *n.* brauner Steinkriecher (Lithobius forficatus).
Бинджук, *m.* Faulenzer, *m.*
Биндочкóвий, *a.* zur бинда und кісник geh.
Биндюги, s. Бендюги.
Бинька, *f.* Elisabeth. [Бренїти.
Бинькати, *v. n.* *Гол.* III. 349 s.
I. Биньо, *m.* Liebkosungsn. eines Ochsen. [(„Bebe").
II. Биньо, *m.* *Wgr.* 26 s. Плáкса
Бир! бир! *int.* Lockruf der Schafe.
Бирва, s. Бровá.
Биржа, *f.* Börse, *f.* Börsegebäude, *n.*
Биржéвий, *a.* Börsen-. [scher.
Биржовик, *m.* moskowitischer Kut-
Бирів, -ова, *m.* s. Війт; *pl.* бирóве Gemeindebeamten, *pl.*
Бирка, *f.* Schaf, *n.*; 2) Schaffell, *n.* шáпка - Schafpelzmütze, *f.*
Биркати, *v. a.* die Schafe mit („а-)бир!" locken, treiben.
Бирфи, *pl.* Leitersprossen, *pl.*
Бирче, *n.* Steuereinnahmetaxe, *f.*
Бирюкувáтий, *a.* misstrauisch, versteckt.
Бирючина, бирючка, *f.* Rainweide, *f.* (Ligustrum vulgare).
Биря, *f.* s. Бирка 1).
Бисáги, s. Бесáги.
Бисер, (*d.* бисерок), *m.* Perle, *f.*
Бисéрник, *m.* — серебринець, Kaisermantel, Silberstrich, *m.* (Argynnis Paphia).
Бисéрниця, *f.* — річнá Flussperlmuschel, *f.* (Margarita margaritifera).
Бисерóвий, *a.* perlen; -а гóлка *Ст.* sehr fein.
Бискéти, *pl.* s. Бескéди.
Биссóнка лускáта, *f.* schuppige Steckmuschel (Pinna squamosa); 2)—знаменита (P. nobilis).
Бистрень, *m.* reissender Strom *К.*; 2) rieselnder Bach, Quelle, *m.*
Бистрий, *a.* reissend schnell; scheu, wild; heftig, schnell; feurig; * scharfsinnig.
Бистринá, бистрінь, *f.* Schnelligkeit eines Stromes; Stelle wo die Strömung heftig ist, Stromschnelle, *f.*; 2) Fahrwasser, *n.* *С.*
Бистриня, *f.* *К.* s. Бистрень.
Бистриця, *f.* Wildbach, Wildriesel, *m.*; 2) Name vieler Flüsse; 3) *pl.* ungarische Pflaumen.
Бистрість, -ости, *f.* s. Бистротá; 2) Schnelligkeit, *f.*
Бистровóдий, (-вóдний) *Ст.* *Макс.* *a.* schnell u. reissend, fluthend, strömend.
Бистроглядний, *a.* scharfsehend, scharfsichtig, *T.* [Scharfsichtigkeit, *f*
Бистроглядність, -ости, *f.*
Бистроидучий, *a.* schnell vergehend, *Макс.* [Schwingen, Flügeln.
Бистрокрилий, *a.* mit schnellen

Бистроокий, a. s. Бистроглядний. [schwimmend.

Бистроплав, m. sehr schnell

Бистропоходний, a. schnellfahrend, Кл. [sinnigkeit, f.

Бистрота, f. Scharfsinn, m. Scharf-

Бистря, f. Ст. s. Бистрина.

Бистрянка, f. Art Fisch: Alburnus Baldneri.

Бистряночка, f. Bein. der річка dim. reissend schnell fliessend, Ч. V. 577.

Бит, [бы-], m. Ч. IV. 657 Stand, Zustand, Umstand, m. Verhältnisse, n. pl.

Бить, f. У. Dasein, Leben, n.

Битва, [би-], f. Schlacht, f.

I. Бите [бы-], n. М. III. 19 Zustand, m. Leben, n. [Züchtigung, f. s. Бити.

II. Бите, n. das Schlagen, Prügeln, n.

Битевний, a. розклад— V. Schlachtordnung, f. [breche, f.

Бительня, f. Не. Hanf- Flachs-

Бити, [бю, беш, бе], v. a. schlagen, stossen, prügeln; на кого auf jmd. losschlagen, losstürmen; в дзвони die Glocken läuten; напиток бе до голови steigt in den Kopf; бити товар Vieh schlachten; — ся sich schlagen, kämpfen, raufen.

Битливий, a. rauflustig, händelsüchtig, kriegerisch, Не. stössig, Левч.

Битка, f. Luts. gr. 158 МШ. s. Бійка, битва; 2) битка-шило Ос. (61) XII. 31 s. Питка. [Н. 110.

Битько, m. Schläger, Raufbold, m.

Битком, adv. ganz voll, gedrängt, Пет.

Битовий, a. Не. Lebens-, Zustands-.

Биток, -тка, m. Alles womit man schlägt, Art Spiel mit Nüssen, Ч. IV. 43.

Битопись, f. Кн. Geschichte, Lebensschilderung, f.

Битувати ся, im Glück, im Wohlstand leben. [Böses (?).

Битянщина, f. etw. Unseliges

Бицман, Н. 178 s. Бецман.

Бич, m. Peitsche, Geissel, f.; 2) Stock, m. Ruthe, f. Р. I. 6. [sen.

Бича, -ати, n. pl. бичата kleine Och-

Бичар, m. П. n. 121 s. Бич.

Бичачий, бичий, a. des Stieres.

Бичик, m. Gerte, Ruthe, f.

Бичина, f. Ochsenziemer, m. Рч. 233; 2) Ochsenhaut, f.

Бичиня, -яти, n. Бичівно.

Бичівка, f. Fangriemen, m.

Бичівник, m. Stange, woran das Zuggeschirr des Beipferdes angeknüpft wird, f. Ziehseil, n.

Бичівно, n. Peitschenstiel, m.

Бичка, f. s. Бавька, шутка.

Бичковий, a. s. Бечковий, неділя Palmsonntag, m. [Ochsen, pl.

Бичня, f. Ко. 64 Ochsentrift, f.; 2) coll.

Бичова, f. s. Бичівка, Др. с. 68.

Бичовий, a. — кінь beigespanntes Pferd, Beipferd, n.; 2) -і коралї e. Korallenschnur mit gleichgrossen Korallen.

Бичок, -чка, m. dim. junger Ochs; 2) Art Fisch: Gobius; -гонець; -круглиш; -коваль В. 3) Ос. (61) V. 35 gerösteter u. gestampfter Hanfsamen.

Бичувати, v. a. Ме. 460 beim Fahren bergauf od. auf schlechtem Wege zum Pferde- od. Ochsengespann noch mehr Zugthiere zuspannen; — ся einander also beim Fahren helfen; 2) geisseln, peitschen.

Бишва, f. Gerberfass mit 2 höheren u. oben dhlöcherten Dauben, n. [ник.

Бишишник, Др. с. 27 s. Бешиш-

Бияк, m. kürzerer Theil des Dreschflegels, Schlägel, m.

Бі, s. Бігме.

Біб, g. бобу, m. Bohne, Saubohne, Bohnenwicke, f. (Vioia faba); *дати кому бобу jmdn tüchtig abprügeln; 2) s. Барабоља. [Днїстер; 2) e. Städchen in Gal.

Біберка, f. linker Nebenfl. des

Біблії, pl. Gewürznelken, pl.; 2) Schafunrath, n. [n. heil. Schrift, f.

Біблейщина, f. Кн. Bibelwesen,

Біблиця, бібля, f. s. Бублиця.

Біблїйний, a. biblisch.

Біблїотека, f. Bibliothek, m.

Біблїотечний, a. aus, von der

Біблїя, f. Bibel, f. [Bibliothek.

Бібник, m. -трилистник, Sumpf-Fieberklee, n. (Menyanthes trifoliata).

Бібр, g. бобра, m. (Castor fiber); бобра для себе войти Мак. gutes Geschäft worin machen, sich viel einbringen.

Бібула, f. Fliesspapier, Löschpapier, n. [licher Stoff.

Бібулина, f. dem Fliesspapier ähn-

Бібулястий, a. wie Fliesspapier aussehend.

*

Бів, *m. Зап.* II. 380 s. *Лéбідь.*
I. Біг, *g.* бóга s. Бог; біг дав es ist da; дáсть біг es ist nicht da.
II. Біг, [бѣг-], *g.* бігý, *m.* Lauf, *m.* das Laufen, Rennen; бігóм, бігцéм im vollen raschen Lauf, eilend; на бігý mitten im Laufe; у бігáх *Кв.* II. 309 fort auf der Flucht.
Біганúна, *f.* das Hin- u. Herlaufen, geschäftiges Herumtreiben.
Бігáня, *f. N. e.* Berges.
Бíгати, *v.n.* laufen, rennen; 2) (—ся) läufisch sein, rindern, stieren.
Бігáчка-крівавúця, *f. Cm.* s. Бігýнка 1), червíнка.
Бігкúй, *a.* leicht beweglich, leicht rasch gehend, *Левч.* [Flüchtling, *m.*
Біглéць, *m. Кл.* der Flüchtige,
Бíглий, *a.* flüchtig, der entläuft, desertirt, Flüchtling, *Мор.*
Бігля́к, *m.* s. Біглéць.
Бігмá, *adv.* schnell laufend.
Бíгмати ся, s. Божúти ся s. *d.f.*
Біг-мé! *int.* bei Gott! ja so mir Gott! *Пот.* III. 15.; Бігмéж-то-ну!
Бігóвиско, *n.* Laufbahn, *f.*
Біготня́, *f.* s. Біганúна.
I. Бігýн, *m.* s. Богýн I. (сальцéсон).
II. Бігýн, *m.* Ansatzstück, *n.* Zapfen, *m.* worauf sich etw. dreht z. B. die Thür; Thürangel, *f.*; 2) Pol., Erdpol, *m.*; 3) Laufer, Läufer, Renner, *m. Гол.* I. 376 * an e. Schnellwage, *Пол.*; 4) Flüchtling, *m. Др.*
Бігунéць, -нця́, *m. dim.* s. Бігýн; 2) *P.* I. 116 ein aufgewecktes, munteres Kind; 3) — пісóчник Feldsandläufer, *m.* (Cincidela campestris).
Бігýнка, бігýчка, *f.* rothe Ruhr; 2) schütte Naht.
Бігунóвий, *a.* Polar-.
Бігцéм, бíгці, *adv.* в бíгці бíчи schnell laufen.
Бíгчи, бíгти, бíчи s. Бíгати 1).
Бíґа, *f.* Pickelhaue, *f.* Spitzhammer, *m.*
I. Бідá, (*d.* бíдка) zweirädiger Karren zum Wasserholen.
II. Бідá [бѣд-], *f.* Elend *n.* Noth, Armut, *f.* Trübsal, *n. pl.* біди böse Leute.
Бідáга, *IГ.* бідáха *Кч.* 404, *m.* armer Mensch, a. Schlucker, a. Tropf; Unglücklicher, *m.*
Бідáцкий, *a.* armselig, *Зап.*
Бідáшний, s. Бідолáшний.
Бідúло, *m.* scherzh. Name eines Armen.
Бідúти, *v. a.* schmähen; 2) in Armut halten; — ся, Noth leiden.
Бíдкане, *n. К.* Noth, *f.* Bedrängnis, *n.*
Бíдьканий, *a.* gequält, geplagt.
Бíдкати ся, бідкувáти ся, *P.* I. 192 Leid empfinden, bedauern; за ким sich bekümmern um jmdn, sich für jmdn abmühen, *Ш.* II. 12. 2) unglücklich.
Бíдний, *a.* arm, elend, dürftig;
Бíдник, *m.* armer Schlucker, der Dürftige.
Біднúти, *v. a.* bedrücken, quälen, *К.*
Біднúця, eine Arme, arme Frau.
Бідні́вство, *n.* s. Бíдність.
Бíдність, -ости, *f.* Armut, Dürftigkeit, *f.* Elend, *n.*
Біднóта, біднoчíя, бідóта, *f.* grosse Armut; 2) *coll.* die Armen.
Бíдня, бідня́га, (*d.* бідня́жка), *m. МШ.* Armer, Unglücklicher, *m.*, -я́ти, *n. Гол.* III. 364. 368.
Бідóвий, *a.* gefährlich.
Бідолáйчик, *m.* Reimw. zu зáйчик s. Бідолáха.
Бідолáка, бідолáха, бідолáшечка *МШ. m. f.* armes, verlassenes, unglückliches Wesen.
Бідолáшний, *a.* arm, elend.
Бідóма, *f. Гол.* III. 469 s. Бідá II.?
Бíдонька, бíдочка, *dim.* s. Бідá II.
Бідорáка, s. Бідолáка.
Бідрó, *n.* s. Бедрó.
Бідýшка, *f.* venerische Krankheit, Lustseuche, *f. Пет.*
Бідянúй, *a.* s. Бíдний.
Біжакú, *pl.* Läufer, *pl.* (Cursoria).
Біжбá, s. Божбá *Кв.* II. 34.
Біждéрко, *n. У.* Götterbaum, *m.* (Ailanthus glandulosa).
Біждéрник, *m.* Tamariske, *f. B.*
Біжкú = чиберáчки, *Ч.* III. 478 Trippeln u. Schäckern, *n.*
Біз, *Др. c.* 1 s. Без, ohne.
Бізóвно, *adv.* gewiss, wahrlich, *Пет.*
Бізувáти, *v. a.* [bizony] s. Потверджáти: behaupten; не бізýю ся ich kann nicht versichern, i. k. n. einstehen; etw. über sich nehmen, vermögen, im Stande sein, sich stark gesund fühlen; — дарáбою, e. Floss regieren, *Пет.*

I. Бізу́н, *m.* Steuermann eines Kahnes, Flösser, *m.*

II. Бізу́н, *m.* Ochsenziemer, Knüppel, *m.* го́лий як — ganz nackt, *Нет.*

I. Бій, *gen.* бо́ю, *m.* Schlacht, *f.* Kampf, *m.*

II. Бій, *gen.* бо́я: має бо́я er hat [Furcht, Respect.

Бійзко, *adv.* s. Бо́язко.

Бійни́й, *a.* s. Буйни́й, *Ог.* 47.

Бійся, бійте ся *imperat.* zu Бояти ся.

Бік, *gen.* бо́ку, *m.* Seite, Flanke, *f.* * ви́йшло єму́ на оде́н бік, лі́зе єму бо́ком ist ihm schlecht bekommen, hat genug an dem (auszustehen, zu leiden); 2) бік, *praep. c. gen.* s. По́біч, *Ст.*; 3) на сім бо́ці diesseits, на тім (тамті́м) бо́ці jenseits.

Біка, *m.* Zuchtstier, *m.*

I. Біль [бол-], *gen.* бо́лю, *m.* Schmerz, *m.* Weh, Leid, *n.*

II. Біль, [бѣл-], *f.* Weisszeug, *n.* Wäsche; 2) Leinwand, *f.*; 3) Flachsgarn, *n.*; Ч. III. 113; 4) Splintholz, *n.*; 5) *m.* Pfefferschwamm, *m.* (Agaricus piperatus).

Біла́вий, *a.* s. Біля́вий.

Біла́вка, *f.* білоголо́вець, -вця, *m.* s. Мо́рон.

Біла́н, біла́ш, *Н.* 90 *m.* s. Білий.

Біла́ний, *a.* weisslich fahl.

Біле, *n.* Weisszeug, Linnen, *n.* Wäsche, *f.*; 2) s. На́біл.

Білень, *m.* Monat Juli, *Gr.* 17.

Білене, *n.* das Weissen, Tünchen; 2) das Bleichen.

Біленик, *m.* gebleichte спідни́ця.

Біле́нький, біле́сенький, *a. dim.* sehr weiss, schön weiss, rein, nett; -а (горі́вка) reiner Branntwein.

Білий, *a.* weiss; 2) — день heller Tag; 3) -а неді́ля *Марк.* 4 Charwoche, *f.*; 4) Біле мо́ре † Name des Archipelagus; 5) = сніг der Schnee: білий розболі́в ся der Schnee thaut auf; 6) silbernes Zehnkreuzerstück.

Біли́зна, *f.* s. Біль II. 1) u. Біле; 2) s. Білина 2).

Білик, *m.* Weissling, *m.* (Pieris); — глоди́нець Heckenweissling; — ріпи́нець Rübenweissling; — ріпа́чник Grünader; — рі́жу́шник Aurorafalter.

Біли́ло, (*d.* бі́лілечко) *n.* weisse Schminke; weisses Kopftuch der Frauen.

Біли́на́, *f.* weisse Haut; 2) Rappe, *f.* (Aspius rapax).

Біли́ти, *v. a.* weissen, weiss übertünchen; 2) bleichen.

Біли́ця, *f.* s. Бі́лка 2); 2) Laube, *f.* Uklei *m.* (Aspius lucidus); 3) земля́ — Art weisslicher Kreideboden; 4) Hausmarder, *m.* (Mustela foina).

Білі́нка, *f.* s. Білосли́ва.

Білість, -ости, *f.* die Weisse, das Weisse, das Weisssein. [schimmern.

Білі́ти, *v. n.* weiss werden, weiss

Бі́лка, *f.* weisse Hornhaut im Auge *С.*; 2) Eichhörnchen, *n.*

Білка́тий, *a.* mit grosser weisser Hornhaut im Auge.

Бі́лко, бі́лько, *n.* s. Біло́чниця.

Білкови́й, *a.* eiweissartig.

Білко́вина, *f.* Eiweiss, *n.* eiweissartiger Körper, (albumen) *Вол. Фр.*

Більма́к, більма́ч, *m.* Starblinder, *m.*

Більма́тий, *a.* starblind.

Більма́чок, ма́чок — -чка, *m.* Ackermohn, *m.* (Papaver Argemone).

Більмо́, *n.* der graue Star.

Більни́й, *a.* schmerzhaft; бо́лї -і heftige, quälende Schmerzen, *Ру.*

Біло́ба, *f.* Bleiweiss, *n.* *Вол.* [по́ле.

Білобере́же, *n.* *К.* s. Килиімске

Білобо́кий, *a.* weiss an beiden Seiten. [Bart.

Білоборо́дий, *a.* mit weissem

Білобро́вий, *a.* mit weissen Brauen.

Білова́стий, *a.* s. Біля́вий. [alba).

Біло́верба, *f.* weisse Weide (Salix

Білови́нники, *pl.* Art Winteräpfel.

Білову́с, s. Білоу́с.

Білогли́няний, *a.* kreiden.

Білоголо́вий, *a.* weissköpfig.

Білоголо́вка, *f.* mit weissem Kopf; 2) Schwanzmeise, *f.* (Parus caudatus).

Білогри́вець, -вця, *m.* weissmähnig; 2) Ringdrossel, *f.* (Turdus torquatus).

Білогру́д, (-гру́дець, -гру́дик), *m.* mit weisser Brust; 2) Seeschwalbe, *f.*, 3) Eisvogel, *m.* (Alcedo ispida).

Білогу́бий, *a.* mit weissem (unbehaartem) Gesicht, Mund, *Кух. Ос.* (61) XI. 20.

Білода́нчик, *m.* in den гаївки́: wahrsch. N. eines heidn. ruthen. Gottes.

Білоду́пець, -пця, *m.* Braunkehlchen, Pfäffchen, *n.* Todtenvogel, *m.*

Білозáрка, *f.* Zaunlilie, *f.* (Anthericum). [funkelndes Sternlein.
Білозíрочка, *f. dim. Me.* 121
Білозóр, (*d.* білозíрець -рця), *m.* Falke, *m.*; 2) Studentenröschen, *n.* (Parnassia palustris).
Білозóрий, *a. Левч.* s. Яснóокий.
Білозýб, *m.* Leucodon, *B.*
Білóк, -лкá, *m.* Eiweiss, *n.*
Білоклúн, *m.* weisser Ahorn.
Білокопúтий, *a.* weisshufig.
Білокóс, *m.* seidenes gemustertes Gewebe, *Зак.*
Білокрúлий, (*dim. f.* білокрúлонька) *a.* mit weissen Flügeln.
Білокрúлець, -льця, *m.* -крúлка, *f.*) Buchfink, *m.* (Fringilla coelebs).
Білокýрий, *a.* blond, *Левч. Пет.*
Білолúкий, білолúций, *a.* mit weissem Gesicht, Antlitz.
Біломаймýрний, (-мармурóвий), *a.* aus weissem Marmor.
Біломýха; (*d.* -мýшка), *f.* Blaukehlchen, *n.* (Lusciola suecica).
Білонíг, -óга, *m.* glattes Bruchkraut, (Herniaria glabra).
Білонóгий, *a. f. dim.* білонóжка, mit weissen Füssen. [mis Sapa).
Білóок, *m.* Blei, *m.* Blicke, *f.* (Abra-
Білоплéчий, *a.* weissarmig, mit weissen Schultern. [ster, *m.*
Білорúзець, -зця, *m.* Weltprie-
Білорóгий, *a.* mit weissem Geweih, *Кч.* 213.
Білорожéвий, *a.* weisslich rosa.
Білорýдь, *f.* Weissbleierz, *n. Вол.*
Білорукавúчний, *a.* weisse Handschuhe tragend, *Зг.*
Білорýкий, *a.*; *f. dim.* білорýчка, mit weissen Händen (von feinen, verzärtelten, arbeitsscheuen Mädchen, Städtlern u. A.) [braun, *K.*
Білорумяний, *a.* weiss und roth-
Білослúва, *f.* weissfrüchtige Pflaume.
Білоснíжний, *a.* schneeweiss, *Py.*
Білотá, *f.* s. Білість.
Білотáрчик, *m.* s. Білодáнчик *Гол.* III. 156. [Schnurrbart.
Білоýс, білоýсий, *a.* mit weissem
Білóха, білóшка, *f.* weisses zarthäutiges weibl. Wesen, *Пет.*
Білохáтий, *a.* mit weissen Hütten, *Ш.* I. 263.

Білóчник, *m.* Gänse- Fingerkraut, *n.* (Potentilla anserina).
Білóчниця, *f.* weisse od. harte Augenhaut, (sclerotica).
Білошúйка, *f.* mit weissem Hals.
Білувáне, *n.* s. Біль II. 1).
Білувáти, *v. a. P.* II. 150 die Haut abziehen, schinden.
Білýга, s. Білюга.
Білужúна, *f.* Hausenfleisch, *n.*
Білýн, *m. Вол.* s. Біль II. 5); 2) Stechapfel, *m.* (Datura stramonium).
Білýха, *f.* s. Білолúций, -я, *f.*
I. Більцé, *n. Кн. Пр.* IX. 814. 815. Geländer, *n.* Latte, *f.* (*vgl.* бильцé).
II. Більцé, *n.* Art Leinenstickerei.
Більцí, *pl.* weisses Baumwollengarn.
Більшáк [бол-], *m.* der Aeltere an Jahren. [grösser werden.
Більшáти, більшíти, *v. n. МШ.*
Більшебáрвність, -ости, *f. Вол.* Polychroismus, *m.*
Більшелíтний, *a.* mehrjährig.
Більший, *a. compar.* zu Велúкий.
Більшинá, *f. Кл.* Majorität, Mehrzahl, *f.*
Білюга, *f.* Hausen, *m.* (Accipenser huso); 2) s. Біле 1).
Білюх, *m.* s. Білик. [an *Ог.* 184, 2.
Біля, *praep. c. gen.* neben, bei, nahe
Білявий, *a.* weisslich.
Білявка, білявúна, *f.* blondes Mädchen, Blondine, *f.*; 2) * *m. f.* Geliebter, Geliebte; 3) — головáта Schwamm- Rosenspinner, *m.* (Liparis dispar); — золотогýзка, Goldafter, *m.* (L. chrysorrhoea.
Білявша, *f.* Libelle, *f.* (Libellula).
Біляк, *m. АД.* I. 219 козак — in weisser Kleidung von Leinweind, dah. niederen Ranges (*opp.* кармазúнник), *Шй.*; 2) Art Hasen; 3) s. Біль II. 5).
Білянка, *f. Ч.* 59 weisser, feiner Teint (*opp.* веснянка 4).; 2) s. Біль II. 5) Agaricus subdulcis.
Біляр, *m.* Bleicher, *m.*
Білястий, *a. Е.* s. Білявий.
Бімбувáти, *v. n.* sich stolz geberden.
Бір, *gen.* бóру, *m.* Wald, bes. Nadelwald, *m.* II. 299.
Біржанúк, *m.* s. Збіржанúк, *Кв.*
Бірувáти, *v. a.* s. Бізувáти, (без-).
Бірчий, *a. m.* s. † Abgabeneinnehmer, *m. K.*

Бірич, *m. K. (Мета* V. 25) Aufrufer, Verkünder, *m* (?) [fel, *P.* I. 3.

Біс, *m.* Teufel, *m.* з біса zum Teu-

Бісе́рний, бісеро́вий, *a. KУ.* Perlen: -не де́рево Tamarix tetrandra, s. Бисеро́вий.

Бісик, *m. dim.* s. Біс; бісики пуска́ти *C.* I. 53. *Ko.* 9 verführen, bethören.

Бісити, *v. a.* ärgern; —ся rasen, toben, toll sein.

Бісний, *a. П.n.* 13 s. Біснова́тий.

Біснова́тий, *a.* vom Teufel besessen, rasend, toll. [Raserei, Wuth, *f.*

Біснова́тість, -ости, *f.* Tollheit,

Біснува́тися, rasend werd., rasen.

Бісовий, бісо́вский, *a.* teuflisch, dämonisch; Бісова Ара́пія ehem. Name Bessarabiens. [Gesinde, *n.* teufl. Sippe, *f.*

Бісо́вщина, *f.* teuflisches Handwerk,

Бісурма́н, *m.* Bisurman, Muselman, Ungläubiger, *m.* [geh. s. Туре́цкий.

Бісурма́ньский, *a.* zu Бісурма́н

Бісу́рка, бісяка, *m. C.* I. 243 s. Біс.

Біта, *f.* Gerber, *m. Oc.* (61) 219.?

Бічни́й, *a.* von, an der Seite, seitig, Seiten-.

Блава́нка, *f. Ч.* IV. 434.?

Бла́ват, бла́ватень, -тня, *m.* blaue Kornblume, (Centaurea cyanus); 2) *gew. pl.* blaues Seidenzeug.

Блаватас, *m. IГ.* s. Блава́т 2).

Блава́тний, *a.* blau; 2) склеп — Schnitt-Tuchwaarenhandlung, *f.*

Блаву́чити, *v. n.* müssig sitzen, faulenzen.

Блага́не, *n.* das Flehen, *K.* [bitten.

Блага́ти, *v. a.* flehen, flehentlich

Блага́ч, *m.* блага́щий, *a. M.* II. 117 inbrünstig, flehentlich bittend, flehend.

Благе́нький, *a. dim.* zu Благи́й: nichtig, unbedeutend.

Благи́й, *a.* gütig, gutherzig, nachsichtig; Бла́го́, *adv.* wenigstens, zum Wenigsten (-добре и то́): — мені́ тільки ich bin schon damit zufrieden, ist für mich ein Gewinn; кому́ тото́ бла́го? wem kommt das zugut?

Бла́гість, -ости, *f.* Güte, Gnade, Nachsicht, *f. Ko.* 344 *K.*; 2) Wohlfährt, *f.* Gedeihen, *n. У.*

Благоби́т, *m. KУ.* s. Доброби́т.

Благови́дний, *a. Пар.* scheinbar gut.

Благові́ст, *m.* grosse Glocke; 2) das Läuten zur hohen Messe. [schaft.

Благовіствова́не, *n.* frohe Bot-

Благовіствува́ти, благовісти́ти, *v. a.* frohe Botschaft verkünden, das Evangelium predigen, *Ш.* II. 139.

Благовісти́тель, *Ш.* II. 221, благові́стник, *m. У.* Verkünder froher Botschaft (vom Erzengel Gabriel *Марк.* 3) * Blumenkranz als Bote des Frühlings, *m.*

Благові́стний, *a.* heilverkündend, glücklich; 2) von dem am Feste Mariä Verkündigung (благові́щене) Geborenen: schadhaft, unbrauchbar, fatal, unglücklich, *Шй.*

Благові́щене, *n.* Verkündigung der h. Jungfrau Maria, *n.*

Благові́щний, (-вісн-), *a.* zu Благові́щене geh. *H.* 9.

Благово́лене, *n.* † Wohlgefallen, *n.* Gunst, Gnade, *f. Ш.* II. 245 *K.*

Благово́нники, *pl.* Buccogewächte, *pl.* (Diosmeae).

Благогові́йно, *adv.* † *K.* mit wahrer, tiefer Frömmigkeit. [да́тний.

Благода́йний, *a. KУ.* s. Благо-

Благодаре́ники, *pl.* Reimw. zu варе́ники *H.* 237 s. *d. f.*

Благодари́ти, благода́рствувати, *v. a.* † s. Дя́кувати.

Благода́рний, *a.* † s. Вдя́чний.

Благода́рність, -ости, † *f.* s. Вдя́чність.

Благода́ть, благода́тність, -ости, *f.* Gnade, Wohlthat, *f.*; 2) Segen, *m.*

Благода́тка, *f.* Gottesgnadenkraut, Purgirkraut, *n.* (Gratiola officinalis).

Благода́тний, *a.* segenvoll, gesegnet, holdselig. [günstigen Tage, *B.*

Благоде́нно, *adv.* vom glücklichen,

Благоди́ш, *m.* Bartgras, *n.* (Andropogon) *B.* [308, *m.* s. Доброді́й.

Благоді́й, *У.* благоді́тель, *Кв.* II.

Благоді́ле, *n.* s. Благода́ть.

Благоді́я, *f.* s. Добро́ді́йство.

Благоду́шіе, *n.* † *Макс.* Gnade, *f.*

Благоду́шне, *adv. Ш.* II. 166 gutherzig. [keit, *f.*

Благолі́пе, *n. K.* † Pracht, Herrlich-

Благоно́сний, *a. KУ.* Wohlthat, Rettung bringend.

Благоподо́бно, *adv.* † *K.* ganz entsprechend, schicklich, correct.

Благополучно, *adv. gr.* glücklich.
Благопристойний, *a. Пол.* wohlanständig. [* edel, hochherzig, *Ш.* II. 25.
Благородний, *a.* edel-, freigeboren;
Благородність, -ости, *f.* Adel, Edelmuth, *m.*
Благословенє, (-ниє), *n.* das Segnen, Weihen; 2) der Segen.
Благословити, *v. a.* segnen, weihen; 2) lobpreisen; 3) — ся до вітця и до матери, *Га.* I. 9 den Vater u. die Mutter um den Segen zum Kranzwinden für die Braut bitten; 4) благословить ся на сьвїт es dämmert der Tag, der Morgen.
Благостинний, *a. К.* segenreich.
Благостиня, *f. К.* Gnade, Gunst, *f.* gutes Werk, Wohlthat, *f. Ч.* V. 1167.
Благотворитель, *m. Не.* s. Добродїй.
Благотворний, благотворящий, *К. a.* wohlthuend, segenvoll, segnend.
Благоуханний, *a.* † *Ш.* II, 217 wohlduftend.
Благочесте, *n.* s. Православіе.
Благочестивий, *a.* s. Православний; 2) gottesfürchtig, fromm, *Ш.* II. 251. [ehrlich.
Благочестно, *adv. К.* ehrwürdig,
Благочинний, *a. m. s. gr.* Aufseher über mehrere Kirchen; Dechant, *m.*
Благувати, *v. n.* helfen (in der Krankheit).
Благутити, *v. n.* irre reden.
Благущий, *a.* s. Благащий.
Блаженний, *a.* † selig, glückselig, glücklich.
Блаженність, -ости, *f.* блаженьство, *n.* Glückseligkeit, Seligkeit, *f. У.*
Блаженьствувати, *v. n.* † *Шл.* glücklich sein.
Блажівка, *f.* Nbfl. des Стривігор.
Блажко, *m.* Blasius.
Блажкувати, *v. n.* leichtlebig sein.
Блазен, (-ень), *g.* -зня, -а, *m.* Narr, *m. Кч.* 139. [ти ся.
Блазнити ся, *Мх.* s. Соблазня-
Блазнувати, *v. n.* den Narren spielen, närrisch Zeug machen, Possen spielen.
Блазнюк, *m.* s. Блазен; 2) Minderjähriger, *m.*
Блакіть, *f.* блакіте, *n. Ст.* Bläue (des Himmels), *f.* Azur, *m. Левч.*
Блакітний, *Ш.* I. 58, блакітяний *Ст. a.* blau, himelblau, azuren, *Левч.*
Блам, блан, *Wgr.* IX. *m.* zwei Hälften Pelzwerk; 2) Sack eines Rauchwerks, *m.* [Pelz gefüttert, gebrämt.
Бланений, *ptc.* сердак, *Ф.* mit
Бланар, s. Болонкар.
Бланя, *f. Ф.* Pelzverbrämung; hucul. Pelzkleid, *n.*; 2) блана, *Пет.* s. Болона; 3) Waldanflug, *m.*
Блат, *m. В.* s. Булат. [шнянин.
Блах, *m. gen. pl.* Блахи s. Доли-
Блеватини, *pl. П.* 14 das Ausgeworfene, Ausgespieene, Auswurf, *m.*
Блевузнити, *v. a. Н.* 256 s. Варнякати.
I. Блекіт, -оту, *m.* Gleisse, Hundspetersilie, *f.* Gartenschierling, *m.* (Aethusa cynapium).
II. Блекіт, -оту, *m.* Geblöcke, *n.*
Блекітниця, *f.* s. Гадючка бор. *Вол.* [(Carex pallescens), *В.*
Блекнїй, *a.* -я осока bleiche Segge,
Блекнути, *v. n.* verbleichen, verschiessen. [cyamus niger), *Ш.* II. 27.
Блекота, *f.* Bilsenkraut, *n.* (Hyos-
Блекотати, *v. n.* s. Белкотати; 2) s. Блеяти.
Блена, *f.* s. Блекота.
Бленда, s. Блинда.
Блендати, блендиїати, бленькати, *v. n.* s. Блудити; — сьвітом; 2) ногами schlendern.
Бленовина, *f.* Hyoscyamin, *n.*
Блеск, *m.* Glanz, Schimmer, Prunk, *m.*
Блескавий, (-лиск-), *a.* leuchtend, funkelnd, glänzend. [Flitterkram, *m. ВБ.*
Блескіт, -оту, *m.* Glanz; Flitter,
Блестати, блестіти, *v. n.* s. Блистати etc.
Блестенцї, *pl. Вол.* s. Блищі.
Блестний, *a.* funkelnd, *В.*
Блет, *m. Зап.* II. 428 s. Блат, тобір.
Блеховати, *v. a. Гол.* III. 60. ?
Блешнявий, *a.* на бчи, *Гол.* III. 220 blendend, flimmernd (?)
Блеяти, *v. n.* blöcken, möckern.
Блидити, s. Белендіти.
Ближнь, *f. ТР.* 45 s. Близна.
Ближнїй, *a.* nahe anliegend, sich nahe befindend, *С.* II. 138; der Nächste, *compar.* ближнійший, *R.* 99; *superl. Ч.* II. 532. 533.

Бли́жчати, *v. n. Левч.* Близи́ти ся.

Близ, -зу, *m.* Nähe, Nachbarschaft, *f.* Ч. III. 159 *Мог.*

Близь, бли́зень, *adv.* s. Бли́зько.

Бли́зень, -зня, *m.* Schmeichler, Schwindler, *m.*

Бли́зець, -зця, *m.* s. Близню́к.

Близина́, *He.* бли́зкість, -ости, *f.* Nähe, *f.*

Близи́ти, *v. a. Ко.* 324 nähern, nahe bringen; — ся *С.* II. 239 sich nähern.

Бли́зький, (-зкий), *a.* nahe, nachbarlich; *adv.* бли́зько.

Бли́зна́, *f.* Narbe, Wunde, *f. В. КУ. Пет. Зак.*

Близни́ти, *v. n.* Zwillinge gebären.

Близни́ця, *f. Ф.* Doppelgewehr, *n.*; 2) Zwillingsschwester, *f.*

Близнова́тий, *a.* narbig, mit Narben bedeckt, *В.*

Близню́к, *m.* s. Близня́.

Близня́, -я́ти, *n. gew. pl.* близня́та, (*d.* -тка), Zwillinge, *pl.*; 2) alles Zweifache, Doppelte: Doppeltopf, *m.* zwei zusammengewachsene Früchte u. A.

Близозі́ркий, *a.* s. Близору́кий.

Близо́мий, *a. Н.* 223 *М.* s. Бли́зький.

Близору́кий, *a.* kurzsichtig, *Пол.*

Близору́кість, -ости, *f.* Kurzsichtigkeit, *f.* das Kurzsehen.

Бли́зці, *pl.* s. Близня́та.

Бли́кати, бли́кнути, *v. n.* schwach flackern; 2) blinken, glitzern; 3) чимо́сь winken.

Bликото́ря, *f.* Melkziege, *f.* s. Плекото́ра.

Бли́мавка, *f.* Irrlicht, *n. Фр.*

Бли́мати, бли́мнути, *v. n.* blinzeln, glupen, finster u. versteckt blicken; 2) flackern, flimmern, *Фр.*

Блин, (*d.* блине́ць, -нця), *m.* Plinse, *f.* Pfann-, Waffelkuchen, *m. Ог.* 81.

Блинда́, *f.* starker Hautausschlag.

Блинда́р, *m. He.* Bettler.

Блиск, *m.* Glanz, Schimmer, *m.*

Бли́скавиця, *f.* Blitz, Wetterleuchten, *n.*

Блискави́чний, *a. К.* Blitzes-, wetterstrahlend.

Бли́скавка, *f.* s. Бли́скавиця; 2) Laube, *f.* (Alburnus lucidus); 3) Johanniswürmchen, *n.* (Lampyris noctiluca); 4) silbernes Zehnkreuzerstück; 5) *pl.* бли́скавки silber od. goldfarbige Glaskorallen.

Бли́скавник, *m.* Blitzschleuderer, *m. Ру.*

Бли́скальце, *n.* Blendwerk, *n.* Flitter, *m.*

Бли́сканка, бли́скавка, *f.* Bachstelze, *f.* (Motacilla).

Бли́скати, *v. n.* blitzen; wetterleuchten; 2) glänzen, funkeln, schimmern.

Блиско́бкий, *a.* mit funkelndem Auge, *Фр.*

Блискону́ти, *v. n. М.* II. 76 s. Бли́снути.

Блискотли́вий, *a.* glänzend, schimmernd.

Бли́снути, блисону́ти, *v. n.* blitzen, erglänzen, *С.* I. 147.

Бли́тва, *f.* Runkelrübe; 2) Erdbeerspinat, *m.* (Blitum), *Пет.*

Бли́хавити, *v. n.* die Zeit vergeuden, (*Ф.*)

Блища́к, *m. Левч.* falsches Gold od. Silber, Flittergold, *n.*

Блища́ти, *v. n.* glänzen, funkeln.

Бли́ще, *n. N. e.* Berges.

Блищи́ця, *f.* s. Бли́скавка 2) (блиску́нка).

Блищі́, *pl.* Glanze, Glanzerze, *pl.*

Бліг, *gen.* блога́ s. Облі́г.

Блі́де́нь, -дня, *m.* Borax, *m. Вол.*

Бліди́й, (-дний), *a.* blass, bleich.

Блі́дість, -ости, *f.* Blässe, *f.*

Блі́дниця, *f.* Bleichsucht, *f.*; 2) Knotenblume, *f.* (Leucojum vernum).

Блідні́ти, (-дну́ти), *v. n.* blass werden, verbleichen.

Блідова́тий, *a.* etwas blass.

Бліdoли́ций, блі́дноли́кий *Кч.* 211 *a.* weiss od. blass im Gesicht, bleich.

Блі́ма, *f.* blinzelnde Dirne.

Бліх, *m.* Bleiche, *f.* Bleichplatz, *m.*

Бліха́р, *m.* Bleicher, *m.*

Бліхо́ванє, *n.* das Bleichen, Bleichung, *f.*

Бліхова́ти, *v. a.* bleichen.

Бліхо́вня, *f.* Bleicherei, *f. Пол.*

Блія́ти, s. Блея́ти.

Блок, *m.* Rolle, *f. Пол.*

Бло́нда, *f. pl.* Blonden, (seidene Spitzen,) *He.*

Бло́ня, *f.* Stück Ackers, *n.*

Бло́ска, *f.* s. Блощи́ця.

Блоха́, *f.* Floh, *m.* (Pulex irritans); 2) — вре́дна Sandfloh, (P. penetrans); 3) Ч. IV. 40 Art Fangspiel.

Блоха́р, *m.* der viele Flöhe hat.

Блохо́вник, *m.* Polei-Minze, *f.* (Mentha pulegium).

Бло́шка, *f.* во́дна Wasserfloh, *m.* (Daphnia pulex); 2) — зе́мна s. Козя́вка.

Блóшник, *m.* Flohkraut, *n.* (Polygonum persicaria), *Пет.*

Блошни́ця, — осóка, *f.* *B.* Floh-Segge, *f.* (Carex pulicaris).

Блощвá, *f.* Wanzentod, *m.* Wanzenkraut, *n.* (Cimicifuga foetida).

Блощи́нник, блощи́чник, *m.* — багóнник, *m.* Sumpf-Porst, wilder Rosmarin (Ledum palustre), *B.*

Блощи́ця, *f.* Wanze, Bettwanze, *f.* (Acanthia lectularia); 2) — краси́ва gezierte Schildwanze (Cimex ornatus); 3) — ягíдна (Cimex baccarum); 4) — чортополóша (Tingis Echii); 5) — сíра graue Baumwanze (Pentatoma grisea); 6) — підкóрниця (Aradus); 7) — щи́тник (Scutellera); 8) — вóдна Wasserwanze (Coryxa striata), *pl.* -ï вóдні (Hydrocores); — зéмні Landwanzen (Geocores).

Блуд, *m.* das Herumirren; 2) Irrthum, *m.* Versehen, *n.* Fehler, *m.* 3) Unkeuschheit, Unzucht, *f.*; -ом ходи́ти, в блýдї х. Unzucht treiben; -ом повéсти когó jmdn irre führen; блýдом піти́ auf Irrwege, auf Abwege gerathen.

Блудáти, s. Блуди́ти, блукáти.

Блýден, (-ень), *a.* *Ф.* ein Verirrter, Irrender, *ТР.* 199. [s. Блуд.

Блýдець, -дця, *dim. m.* *Ч.* III. 419

Блуди́ло, *n.* Irrlicht, *n.* [2) fehlen.

Блуди́ти, *v. n.* irren, fehlgehen;

Блýдний, *a.* irrig, fehlerhaft; 2) sündhaft, unzüchtig, unkeusch, *Ш.* II. 253.

Блýдник, *m.* *K.* der Unzüchtige, Unkeusche; 2) Rothkehlchen, *n.* (Lusciola rubecula); 3) Labyrinth, *n.* *Ил.*

Блýдниця, *f.* *IГ.* unzüchtiges Weib, Hure, *f.*

Блудодíйство, блудодíяне, *K.* блýдство, † *n.* Unzucht, Unkeuschheit, *f.*

Блудя́га, *m. f.* *P.* I. 86 Landstreicher; пішóв у блудя́ги er wurde L. s. Бродя́га.

Блудя́жка, *f.* *Мак.* s. Блýдниця.

Блýкане, *n.* блукани́на, блукáнка, *f.* *Ил.* das Irren. [hen.

Блукáти, *v. n.* — ся irren, irre ge-

Блýчка, *f.* s. Волíчка.

Блювáк, *m.* Art giftiger Schwämme.

Блю́ване, *n.* Erbrechen, Vomieren, *n.* напирáє на — reizt zum —.

Блювáти, *v. n.* sich erbrechen, s. übergeben, чим.

Блювáчка, блювотá, *f.* das Erbrechen, *B.* [*ГШ.*

Блю́вне срéдство, Brechmittel, *n.*

Блювни́к, *m.* brechenerregende Kopfbeere, Brechwurzel, *f.* (Cephaelis ipecacuanha). [brochene, Auswurf, *m.*

Блювоти́на, *f.* -не, *n.* das Er-

Блю́до, (*d.* блю́дечко), *n.* kostbare Schüssel, Teller, *m*, *H.* 29 *Кв.* II. 46.

Блюдоли́з, (-ли́зець), *m.* Tellerlecker, Schmarotzer, *m.* *Ш.* II. 21.

Блю́зниця, *f.* Weib das Garstiges spricht, Zoten reisst.

Блюзнýти, *v. n.* im Strahl hervorschiessen, -brechen, *Гол.* III. 20.

Блю́нути, *v. n.* s. Блювáти.

Блю́са, *f.* schmaler Lederstreifen zur Deckung der Naht in Pelzen.

Блюсти́тель, *m.* † Bewacher, Aufseher, *m.* *K.*

Блю́ти, s. Блювáти.

Блютови́на, s. Блювоти́на.

Блю́хнути, *v. n.* *B.* s. Блю́знути, бýхнути. [dulcamara).

Блюш, *m.* Alpranke, *f.* (Solanum

Блющ, *m.* Epheu, *m.* [*pl.* (Araliaceae).

Блющниковáті, *pl.* Ephenartige,

Бля, *Ос.* (62) IV. 75. 78. 82 s. Для.

Бля́вкнути, *v. a.* *Кч.* 28 ein ungeziemendes Wort fallen lassen.

Бляґýзкати, *v. a.* Lappalien, Dummheiten vorplauschen, d. Narren spielen, *Кн.*

Бля́кіт, -оту, *m.* *Св.* s. Блáкіть, *f.*

Блят, *m.* Weberblatt, Riet, *n.*; 2) s. Обýх, блат; 3) Platte, Tafel (eines Tisches u. A.) *f.*

I. Бля́ха, *m.* *У.* Benennung der ungar. Ruthenen bei den верхóвинцї; *pl.* Wlachen s. Блах. [Blech, *n.*

II. Бля́ха, блéха, (*d.* бля́шка), *f.*

Бляхáр, *m.* Klempner, Flaschner, *m.*

Бляхáрня, *f.* Blechfabrik, *f.*

Бляхáрский, *a.* Klempner-.

Бляхáрство, *n.* Klempnerhandwerk, *n.*

Бляхмáн, *m.* Dunst, Nebel vor den Augen; -á пускати, -ом óчи занéсти комý blauen Dunst machen, vorschwindeln, mit Vorspiegelungen hintergehen.

Бляхóваний, *a.* *Ко.* 161 in Relief, in erhabener Arbeit.

Бляхувáти, *v. a.* mit Blech bedecken, belegen.

Бляшаний, *a.* von Blech, blechern.
Бляшанка, *f.* Blechdose, *f.* Napf, *m.*; Art Geräth zum Fischfang im Winter.
Бо, *conj.* denn; 2) da, weil; бо инш', — не *КУ.* I. 172 denn anders, — nicht; 3) doch; але-ж бо aber doch.
Бобавець, -вця, *m.* Art Fabaria, *B.*
Бобайка, *f.* *N. e.* Berges.
Бобак, *m.* s. Свищ. [aus Hafermehl, *pl.*
Бобальки, (-альчаки), *pl.* Klösse
Бобачик, *m.* s. Дївунка.
Бобер, бобир, -бра, *m.* Art Jagdspiel *Ч.* IV. 40; 2) Kaulbars, *m.*
Бобирець, -рця, *dim.* s. Бобир; 2) Squalius borysthenicus.
Бобівник, *m.* кружалистий, doldenblüthige Blumenbinse, Wasserviole, *f.* (Butomus umbellatus); 2) Bitter-Biberklee, *m.* (Menyanthes trifoliata); 3) Bachbunge, *f.* (Veronica beccabunga); 4) Zwergmandel, *f.* (Amygdalus nana).
Бобковець, -вця, лавр —, *m.* edler Lorbeer, (Laurus nobilis).
Бобковий, *a.* vom бобковець.
Бобовий, *a.* Bohnen-; -е дерево Bohnenbaum, *m.* (Cytissus laburnum).
Бобовина, *f.* бобовиннє, *n. coll.* бобовинка, *f.* Bohnenstroh, *n.* Bohnenstengeln, *pl.* [feld, *n.*
Бобовиско, (-вище), *n.* Bohnen-
Бобона, *f.* Забобона, *Пет.*
Бобровий, *a.* Biber-. [storeum).
Бобровина, *f.* Bibergeil, *n.* (ca-
Бобровник, *m.* Biberjäger, -fänger, *m. К.*
Боброїд, *m.* Biberesser, *m.*
Бобруниця, *f.* s. Бабрун. [geläute.
I. Бов! *int.* vom dumpfen Glocken-
II. Бов, *m.* tiefe Grube im Flusse.
Бовван, *m.* grosse Masse ohne deutlichen Umriss, Klumpen, *m.* alles Riesige; 2) Götzenbild, *n.*; 3) * ungeschlachter Mensch, Lümmel, Bauerklotz, *m.*
Боввані́ти, *v. n.* als grosse Masse undeutlich heranziehen, herabdrohen (von Wolken). *Зак. Пом.* II. 25.
Бовгар, *m.* Rind- Ochsenhirt, *m.*
Бовгарка, *f.* Hürde, Stallung für Ochsen, *f.*
Бовдрик, *m.* *N. e.* Berges.
Бовдур, *m.* *P.* I. Rauchfang, *m.*; 2) Fischerstange mit e. Kopfstück; 3) * s. Бовван 3).

Бовдурити ся, in hohen Säulen (Wolken) sich erheben, *Фр.* [ламкати.
Бовкати, бовкнути, *v. n.* s. Ба-
Бовкун, *m.* Zugochse im Einspänner, *m.* бовкуном mit einem Zugochsen; einzeln, Solo-. [scherstange, *f.*
Бовт, *m.* бовта, *f.* Störstange, Fi-
Бовтати, *v. a.* schütteln, schlagen, umrühren; * plaudern, schwätzen; — ся sich plätschern.
Бовтач, *m.* s. Бовт.
Бовтиції, *pl.* s. Дармовіси (auch vorne u. aus der Wolle); 2) Metallknöpfe, *pl. m.* [Wasser, *m.*
Бовтнене, *n.* Schlag od. Fall ins
Бовчити ся *impers.* von umwölktem Himmel u. thauigem Wetter; 2) vom nahenden Ungewitter.
Бовфа, s. Больфа.
I. Бог, *m.* s. Богун 1).
II. Бог, *m.* Gott, *m.* бога ради, б. діля, *Шл.* um gotteswillen; 2) земний — Wahrsager, Zauberer als Heilkünster, Wunderdoctor, *m.* бог-да-прости Gott vergelt's! бог має Gott hat es, wir nicht: ist nicht da; (*praeterit.* бог мало *Не. д. м.* 138); 3) *pl.* боги, *Ч.* I. 23 Heiligenbilder, *pl. С.* I. 144.
III. Бог, (Буг, *Левч.*) Fluss Boh.
Богад, *m.* *Ч.* IV. 143 s. Посаг, посад.
Богатество, *n.* *Гол.* III. 269 s. Богацтво. [bar.
Богатий, *a.* reich, reichlich; 2) kost-
Богатиня, *m.* s. Богатир 1).
Богатир, (баг-), *m.* e. Reicher; 2) Held, *К.* II. 52, Ritter, *m.* s. Лицарь.
Богатирство, *n.* *Фр.* Reichthum, *m.*
Богатити, [богачу, -тиш], *v. a.* reich machen. [reich werden, sich bereichern.
Богатїти, [богатїю, -тїєш], *v. n.*
Богатка, пшениця —, *f.* englischer Weizen, (Triticum turgidum), *B.*
Богато, s. Багато.
Богацкий, *a.* des Reichen.
Богацтво, *m.* Reichthum, *m.* Wohlhabenheit, *f.*
Богач, *m.* der Reiche; 2) s. Косач, *B.*
Богачий, *a.* *Ч.* V. 1194 s. Богацкий.
Богачище, *m. aug.* s. Богач.
Богачка, *f.* die Reiche, reiche Frau.
Богдан, *m.* Theodor, Theodat; 2) богдан, богданчук uneheliches Kind, *Mi.* II. 390.

*

Богданка, *f.* unehelich geborenes Mädchen, *Mi.* II. 271.

Богила, *f. Ш.* I. 215 s. Бугила (?).

Богиня, *f.* Göttin, *f.*

Богинин, *a.* der Göttin.

Богобойний, *Зг.* богобоязливий, *Ш.* II. 11, богобоязний, богобоящий, *a.* gottesfürchtig.

Богобойність, *Зг.* богобоязність, *У.* -ости, *f.* Gottesfurcht, *f.* [Gott walten.

Боговати, *v. n. Гол.* III. 225 als

Боговитий, *a.* gottähnlich, göttlich, göttergleich, *Кл. КУ.*

Боговіщ, *m. У.* Verkünder Gottes, *m.*

Боговязний, *a. Біл.* gottesfürchtig, fromm.

Богодавець, -вця, *m. Ч.* II. 239 von Gott gegeben (Theodatus).

Богоданний, *a. IГ.* gottgegeben, göttlich. [geistert, von Gott eingegeben.

Богодухновенний, *a.* gottbe-

Богозневага, *f. К.* Gotteslästerung, *f.* [ний, *К.*), *a. ОБ.* gotteslästernd.

Богозневажливий, (-зневаж-

Богомаз, богомазник, *m.* schlechter Maler; 2) *gew. pl.* schlechte Heiligenbilder. [Gottesmuter, *f.*

Богомати, *f.* (-матїр), *g.* -матери

Богомислий, *a.* gottberathen, *Py.*

Богоміле, [мол-], *n.* das Beten, Andacht. *f.*; 2) Wallfahrt, *f.*; 3) jüdisches Betgewand, *He.* [fromm.

Богомільний, *a.* Gebet- *К.*; 2)

Богомільниця, *f.* Betschwester, bigottes Weib, *Mx.*; 2) Wallfahrerin, *f.*; 3) *Bein.* des jüdischen Bethauses, *АД.* II. 28.

Богомолка, *f.* fromme Pilgerin, *He.*; 2) — хища Fangheuschrecke, Gottesgrille, *f.* (Mantis religiosa). [in Gott.

Богомудрець, -дрця, *m.* der Weise

Богоневістная, *a. f.* s. † Gottesbraut, *f.* [hasser, *m.*

Богоненавидник, *m. К.* Gottes-

Богоносець, -сця, *m.* von Gott Erleuchteter, Gott Tragender, *m.*

Богоотступник, *m.* Gottesleugner, Abtrünniger, *m.*

Богоподобний, *a.* gottähnlich.

Богоподобність, -ости, *f.* Gottähnlichkeit, *f. Фр.* [rung, *f.*

Богопочитане, *n.* Gottesvereh-

Богоприятний, *a.* gottgefällig.

Богопротивний, *a.* gotteswidrig.

I. Богородиця, *f.* s. Бородиця.

II. Богородиця, *f.* Muttergottes, Gottesgebärerin, *f.*

Богородичний, (= родицький), *a.* zur Muttergottes geh. -а трава Thymian, *m.* (Thymus Serpyllum).

Богородний, *a.* gotterzeugt, *Кл.*

Богорожник, *m.* Mehlbeerbaum, *m.* (Crataegus aria, Sorbus a.); 2) Elsbeerbaum, (Pyrus torminalis).

Богоростка, *f.* Traganth, *m.* (Astragalus glycyphyllus).

Богослов, (-овець, -вця,) богословник, *m.* Theolog, Hörer der Theologie, *m.*

Богословіє, (-словство), *n.* Theologie, *f.* Curs des theol. Studiums, *ЕВ.*

Богословский, *a.* theologisch. [lich.

Богослужебний, *a.* gottesdienst-

Богослужене, *n.* Gottesdienst, *m.*

Богостотний, *a.* gottähnlich, *Кл.*

Боготворити, *v. a.* vergöttern, *К. He.*

Боготочний, *a.* von Gott fliessend.

Богоубійник, *m. IГ.* Gottesmörder, *m.* [*ЛД.*

Богохранимий, *a.* gottgeschützt,

Богохульба, *f.* богохульство, *n. Пар.* Gotteslästerung, Blasphemie, *f.*

Богочестіє, *n.* † Religion, *f.*

Богочоловік, *m.* Gottmensch, m.

Богоявленіє, *m.* Erscheinung Gottes, *f.*; 2) Fest der Taufe Christi, *n.*

Богоявленьский, *a.* zum Feste der Taufe Christi geh.

Богумилий, *a.* gottgefällig, Gott angenehm, *Шл.* [ство geh. *He. Пр.* IX. 607.

Богумільский, *a.* zu Богуміль-

Богумільство, *n.* e. Art religiöser Sekte, *He.* (*Пр.* IX. 892).

Богун, *m.* Magen, Pansen, *m.* (rumen); 2) — боровий душистий Art Seidelbast (Daphne Cneorum).

Богуславе, *n.* Stadt Богуслав mit Umgebung, *He.*

Бодь! *int.* vom Stechen.

Бодай, [бог+дай], *conj.* dass doch, wenn doch, soll- (v. Fluch); 2) wenigstens doch, *Ог.* 200.

Бодак, *m.* Distel, *f.*

Боданути, s. Боднути.

Бодаче, *n. coll.* Distelgewächse, *pl.*

Боденка, *f.* боденча, -яти, *m.* Fässchen, *n.*; 2) s. Масвичка.

Бодець, -дця, *m.* *Ил.* Motiv, *n.* Antrieb, *m.*
Бодливий, *a.* stössig.
Боднар, *m.* Böttcher, Fassbinder, *m.*
Боднарин, *n.* Sohn des боднар.
Боднарина, боднарівна, *f.* Tochter d. боднар.
Боднарити, боднарювати, *v. n.* Böttcherhandwerk treiben.
Боднариха, боднарчучка, *Гол.* III. 213 Gattin des боднарь.
Боднарский, *a.* Böttcher-.
Боднарство, *n.* боднарка, *f.* *На.* Böttcherhandwerk, *n.*
Боднути, *v. a.* stossen, (mit d. Hörnern).
Бодня, *f.* grosses Fass, grosser Bottich (mit Verschluss).
Бодрий, *a.* wacker, rüstig, *Кв.* II. 59.
Бодрити ся, muthig, rüstig, wacker auftreten.
Бодрість, -ости. бодрота, *f.* Wachsamkeit; Rüstigkeit, Lebhaftigkeit, *f.* Muth, *m.*
Бодяк, *m.* s. Бодак.
Бодян, *m.* spitzhörniger u. stössiger Ochs; 2) Stern-Anis, *n.* (Pimpinella Anisum).
Бодянівка, *f.* Anis-Branntwein, *m.*
Боєване, *n.* Turnier, *n.*
Боєвий, *a.* Schlacht-; 2) vom Schlagen, *Кв.* II. 333.
Боєвище, *n.* Kampfplatz, *m.* Schlachtfeld, *n.* *Кч.* 173.
Боєць, *gen.* бойця, *m.* Kämpfer, Duellant, *m.* *Кч.* 298.
Божба, *f.* Eid, Schwur, *m.* Betheuerung, *f.*
Божевіле, *n.* *Зар.* Wahnsinn, *m.* [вол-].
Божевільний, *a.* irrsinnig, wahnsinnig.
Божевільник, *m.* der Wahnsinnige, Verrückte, Narr, *m.*
Божевільня, *f.* *Піс.* Irrenhaus, *n.*
Боженик, *m.* Gehilfe eines Dorfschulzen.
Боженька, *f.* боженько, *m.* *dim.* s. Бог II.
Боженькати ся, s. Божити ся; 2) zu Gott seufzen.
Божеский, божественний, *a.* göttlich, Gottes-.
Божественність, -ости. *f.* Göttlichkeit, *f.* göttliche Natur.
Божество, *n.* Gottheit; 2) Göttlichkeit, *f.*
Божий, *a.* göttlich, Gottes-; 2) heilig; — чоловік blinder, singender Bettler; — волок Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus); -а дорога Milchstrasse; 3) на божій дорозї in der Sterbestunde; -а коровка Marienkäfer; Gold-Raubkäfer; Maiwurm, *m.* -а роса Sonnenthau, *m.* (Drosera); -а трава Bockhorn, *n.* (Faenum graecum); Bandgras, *n.* (Phalaris picta); -а трійця (кровця) Berg- Johannisblut, *n.* (Hypericum montanum); -е дерево Nabwurz, *f.* (Artemisia Abrotanum); -е тіло Christophskraut, *n.* (Actaea spicata); 4) на Боже дати zu Kirchenzwecken opfern.
Божик, *m.* *Зг.* s. Божок.
Божити ся, betheuern, Gott zum Zeugen anrufen, schwören.
Божистий, *a.* весь день — *Фр.* den ganzen Tag hindurch.
Божичка, *f.* Gottes-, Heiligenbild, *n.*
Божище, *n.* *До.* s. Божок.
Божівник, *m.* s. Присяжний (in d. Gemeinde).
Божість, -ести, *f.* *Ру.* s. Божество.
Божка, *f.* s. Богиня; 2) Fasten, *n.* *Gr.* 17.
Божкар, божкодайло, *m.* Frömmler, Mucker, Scheinheiliger, *(Ф.)*.
Божкородїти, *v. n.* Hokus Pokus treiben, *(Ф.)*.
Божкувати, *v. n.* fasten.
Божник, *(d.* божничок, -чка*)*, *m.* der Winkel im Hause, wo die Heiligenbilder stehen, Glasschrank mit Heiligenbildern, *m.*
Божниця, *(d.* божничка*)*, *f.* *Ч.* IV. 420 s. Божник; 2) jüdisches Tempelhaus; 3) Mythologie, Götterlehre, *f.*
Божо, *adv.* *Н.* 64 = по божому glimpflich.
Божок, -жка, *m.* Götze, heidnischer Gott; 2) — свинний s. Богун 1) *(В)*.
Боз, *m.* Hollunder, Holler, *m.* (Sambucus); 2) — турецкий Flieder, *m.* (Syringa).
Бозина, *f.* s. Бзина.
Бозиновий, *a.* aus Hollunder.
Бо-зна-що, „Gott weiss was".
Бозник, *m.* s. Базник.
Бозя, *f.* *dim.* in d. Kinderspr. s. Боженька oder Бог; 2) Feuer, *n.*; Sonne, *f.* *Фр.* [*Сьв.* (81) 129].
Бой-дївка, *f.* Jungfrau mit männlichem Sinn, *f.* Mannweib, *n.*
Бойє! *int.* (= Богу єй, єй-Богу) wirklich bei Gott, *Ог.* 160, 4 *(В)*.
Бойка, *Зг.* бойкиня, *Зар.* *f.* Weib eines Бойко.

Бо́йкий, *a.* tüchtig, wacker, kampflustig, tapfer, kriegerisch; 2) kühn, keck; 3) flink, *Пет.*
Бойкі́вский, *a.* zur Бойко, *(pl.)* geh.
Бойкі́вщина, *f.* Wohnsitz d. Бо́йки.
Бо́йко, *m.* Name der Ruthenen im Gebirgsstrich zwischen den Flüssen Стрий und Лімниця.
Бойку́н, *m.* драчли́вий Kampfhahn, *m.* (Machetes pugnax) *Пол.*
Бо́йний, *a.* Kampf-, Kriegs-, Schlacht-.
Бойни́ця, *f.* Schiessscharte, *f.*, *K.*
Бо́йня, *f.* Schlachthof, *m.* -haus, *n.*
Бойськи́й, *a.* s. Бо́йківский.
Бо́иско, бо́ище, (боіско, боіще), *n.* Dreschtenne, *f.*; 2) Kampf, *m.* Fehde, *f.* das Ringen, *M.* II. 81. [ки́й, *Ш.* I. 396.
Бойчі́йший, *a. compar.* zu Бой-
Бойчу́к, *m.* junger Бо́йко.
Бо́йчиха, *f.* s. Бо́йка.
Бо́їти, *v. n.* sieden, *(B).*
Бока́нь, *m.* s. Повнобо́кий.
Бокасá пітú, *Гр.* seitwärts treten (v. störrigen Pferde).
Бокáта, *f.* s. Букáта. [Berglehne.
Бокáч, *m.* *Ф.* зеле́ний bewaldete
Бо́ки, *pl.* скóки й бóки ausgelassenes frohes Springen u. Hüpfen.
Боківня́, *f.* Zahl von 500 zusammengepackten Fischen.
Бо́кла, *f.* Schwimmwanze, *f.* (Corixa).
Боклáва, *f.* *Wgr.* XI. s. Боклáг.
Боклáг, боклáй, *Др. с.* 232, *(aug.* боклажи́ще, *d.* боклажóк), *m.* Wasserschlauch, *m*; 2) Fässchen, tellerförmiges hölzernes Geschirr.
Боклáжка, *f.* s. Боклáг; 2) *pl.* ähnlicher Form Winteräpfel.
Боклáтий, *a.* bauchig, *Зг.* [spiel.
Бо́кло, *n.* *Га.* I. 138 e. Art Oster-
Бокобордо́и. *pl.* Backenbart, *m.* *Пол.*
Бокови́й, *a.* Seiten-, seitlich; на бокову́ auf die Seite sich zum Schlafen legen, *Кн.*; 2) von Aussen.
Бокови́ця, *f.* Begleitung, Accompagnement der Bassgeige u. A.
Боконлáвці. *pl.* Seitenschwimmer, *pl.* (Pleuronectae). [(Gammarus), *Пет.*
Бокопри́жка, *f.* Flohkrebs, *m.*
Бокóри, *pl.* Flösse, *pl. n.*
Бокорі́йка, *f.* schmaler Riemen.
Бокохі́д, -óда, паву́к — *m.* seitwärts laufende Spinne (Thomisus).

Бокре́йда, (-та), *f.* *Гол.* III. 400 s. Покре́йта.
Боку́ри, *pl.* Riemengürtel, *m.*
Бо́кша, *f.* Kuh von solcher Farbe wie Бокші́й, s. Бочу́ля.
Бокши́стий, *a.* mit weissem Fleck auf der Seite.
Бокші́й, *m.* schwarzer od. brauner Ochs mit weissen Seiten, od. weiss mit schwarzen od. braunen Seiten.
Боль, *f.* *Кн.* s. Біль, *m.*; 2) боль, *m.* *Ф.* *(Пов.* 65) der Kranke, Sieche.
Болá, *f.* schwere Krankheit, *f.*; 2) Geschwür, *n.*; 3) Typhus, *m.* [derer, *m.*
Бо́лбот, *m.* *Не.* Mauldrescher, Plau-
Болботáти, *v. a.* undeutlich sprechen, plappern. [chend, plapperhaft.
Болботли́вий, *a.* undeutlich spre-
Болвáн, s. Бовва́н.
Болванопоклóньство, болвохвáльство, *K. n.* Götzendienst, *m.*
Болгáр, Болгари́н, *m.* Bulgare, *m.*
Болгарови́тий, *a.* *K.* mit bulgarischem Gepräge.
Болгáрский, *a.* bulgarisch.
Болгáрщина, *f.* Bulgarismus, *m.*; 2) Bulgarien, *n.* [Gott sei Dank!
Бо́ле, бо́ли, *adv.* *Гол.* s. До́бре; 2)
Бо́ледь, *adv.* *Ф.* *Пр.* III. 120 s. (?) Либо́нь; — що, gottlob dass —.
Бо́лезний, бо́лесний (-естн-), *a.* *M.* I. 100 schmerzlich, schmerzhaft.
Боле́зность, (-лесн-), *f.* *Др. с.* 29 Krankheit, *f.*; 2) Schmerz, *m.*
Болесни́ця, *f.* *У.* s. Бо́льниця.
Бо́лещі, *pl.* *M.* Leid, Weh, *n.* Schmerzen, *pl.* [mal, ebengut, dass —; dennoch.
Бо́ли, бо́ле, *adv.* *Га.* II. 54 doch ein-
Боли́голов, *m.* (-ва, *f.*) Wasserschierling, *m.* (Cicuta virosa); 2) Taumellolch, *m.* (Lolium temulentum); 3) Stechapfel, *m.* (Datura stramonium.)
Болиму́ха, *f.* бодя́ща, *f.* Stechfliege, *f.* (Stomoxys calcitrans). [s. Бігме́!
Болі́в-бим! *int.* der Betheuerung,
Болі́жно, *adv.* müssig; nutzlos.
Бо́лїзько, *adv.* s. Бо́лесно, (-ий).
Бо́лїзнь, *f.* Krankheit, *f.* [ний.
Бо́лїзний, *a.* kränklich, s. Бо́лес-
Болїзнувáти, *v. n.* viel leiden, siechen.
Болі́не, *n.* Schmerz, *m.* Weh, *n.* *Cm.*
Болі́ти, *v. a.* [болю́, боли́ш, бо-

ли́ть] wehe thun, schmerzen; боли́ть мене головá der Kopf thut mir weh; тóє менé б. das schmerzt mich; 2) *v. n.* [болї́ю, болї́еш] Schmerzen leiden, dulden, krank sein, siechen; 3) над ким mitleiden.

Болїтцé, *n. dim.* s. Болóто.

Бóлїчь, *f.* Schmerz, *m. Cm.*

Бóлько, *adv. Ч.* V. 442 s. Бóлесно.

Болку́н, *m. N. e.* полони́на.

Бóльниця, *f.* Krankenhaus, *n.*

Бóльно, *adv.* s. Бóлесно, *Л.* 94.

Бóльность, *f.* Schmerz, *m.* Leiden, *n.* Krankheit, *f. Л.* 80.

Бóлоз, *m.* grosse Schlange, *Gr.* 17.

Болому́тня, *f. Ч.* IV. 204 Betrügerei, *f.* s. Баламу́тити.

Болóна, *f.* Haut, *f.* Häutchen, *n.*; 2) Pergament, *n.*; 3) Papierbogen, *m MШ.*

Болонá стий, болони́стий, болонковáтий, *a. B.* häutig.

Болóне, *n.* Blachfeld, *n.* Ebene, *f.*; 2) Au, Trift, Weide, *f.*; 3) Glacis, *n.* s. Оболóнє.

Болóнка, *f.* Membrane, *f.* Häutchen, *n.*

Болонкáр, *m.* Glaser, *m.*

Болонкокри́льцї, *pl.* Hautflügler, *pl.* (Hymenoptera).

Больóньский, *a.* Bologneser-.

Болончáтий, *a.* dünnhäutig, *Пол.*

Болоня́чка, *f.* Hauttang, *m.* (Ulva).

Болотáвка, *f.* s. Берегу́лька.

Болоткувáтий, *a. Под.* s. Болóтний.

Болотнéча, болотня́, *f.* tiefer Koth.

Болóтний, болотни́стий, *a.* sumpfig, kothig, Sumpf-.

Болóтник, *m.* sumpfige Trift; 2) болотя́ник, Pfuhlschnepfe, *f.* (Limosa).

Болóтни́ця, *f.* Blumensimse, *f.* (Scheuchzeria), *Пет.*

Болóто, *n.* Koth, *n.*; 2) Sumpf, *m.*; 3) sumpfige Wiese.

Болотю́к, *m.* ставови́й, Schlammschnecke, *f.* (Limnaeus stagnalis).

Болотяни́к, *m.* Sumpfteufel, *m.*

Болохóвець, -вця, *m. Ч.* IV. 84 Jäger, Weidmann, *m.*

Болувáти бокáми, *Гол.* III. 221 s. ? Носи́ти бокáми.

Бóльфа, *f.* s. Боля́чка 1).

Болючий, (-щий), schmerzhaft, wund, *Фр.*

Бóля, *f.* in d. Kindersp. s. Барабóля.

Боля́к, *m.* s. Боля́чка 1).

Болярйн, s. Боя́рин.

Боля́чка, *f.* Geschwür, *n.* schwärige Beule; 2) Gebärmutter, *f.*; 3) mehrere innere Krankheiten.

Боля́щий. *a.* krank, leidend; der Kranke, *III.* I. 152.

Бóмба, *f.* Bombe, *f.*

Бомбáр, *m.* Maikäfer, *m.*

Бомбардувáти, бомбувáти, *v. a.* bombardieren, beschiessen.

Бóмбель, -бля, *m.* Bläschen, *n.* Zitterperle, *f.*

Бомбóвий, *a.* Bombeu-.

Бомбу́шка, *f.* — роси́ Tropfen, *m. У.*; 2) *pl.* Stecknadeln in d. Haube.

Бóмкати, *v. n.* summen.

Бóмок, *gen.* бóмка *m.* Viehbremse, *f.* (Tabanus bovinus). [s. Бóднарь etc.

Бóндар, *n.* alle Wortbildg. бонд-,

Бонк, *m.* s. Бéнкарт.

Бонтóжок, -жка, *m. Ч.* IV. 534 ein Theil der weiblichen Bekleidung.

Боня́к, *m.* s. Повня́к.

I. **Бор**, s. Борґ.

II. **Бор**, *gen* бру, прóсо — Kolbenhirse, *f.* (Setaria italica).

Бóра, *f.* s. Бóрва.

Борбá, *f.* Kampf, *m.* das Ringen.

Борборóси, *pl. Ф.* mürrische Reden, böse Grillen.

Борборосї́ти, *v. n.* plärren.

Бóрва, *f.* борвї́й, *m. B.* Nordwind, Sturmwind, Orkan, *m.* [1048. ?

Борговéнький, *a.* віл — *Ч.* V.

Борґ, *m.* Borg, *m.* das Borgen.

Бордю́г, (-ю́х) *m.* Schlauch; Sack aus Ziegenhaut, *m.*

Бóре, *adv. Wgr.* IX. s. Бóле, бїльше.

I. **Бóрець**, -рця, *m.* Kämpfer, Ringer, Faustkämpfer, *m.*

II. **Борéць**, -рця́, *m.* Trichter, *m.*

Боржáва, *f.* nördl. Nbfl. der Ти́са.

Боржї́, боржї́й, *comp.* zu Бóрзо.

Бóрзий, *a* бóрзо *adv.* schnell, geschwind, rasch, flink.

Борзинá, *f.* s. Бистринá.

Бóрзість, -ости, *f.* Schnelligkeit, Munterkeit, *f.* [derschösse, *pl.*

Бóри, *pl.* Falten, Runzeln; 2) Klei-

Боривíтер, -тра, *m.* Rüttelfalke, *m.* (Falco tinunculus).

Борикáти, *v. a.* auseinanderwerfen, -wühlen; — ся з ким mit jmdem ringen, sich hernmschlagen.

Борислáв, *m.* Städtchen in Ostgalizien; 2) Breslau, *n.*

Бори́тель, *m.* s. Бóрець.

Бори́ш, s. Бари́ш.

Борищéнний, *a.* Mehl-.

Борíдка, *f.* kleiner Bart; 2) *gew. pl.* bartähnlicher Gespinnstzipfel an der Flaschreche; dgl. Борóдиця.

Бóркати, *v. a.* s. Підбóркати.

Бóрки, *pl.* Backenbärte, *pl.*

Борлáк, *m.* борлáнка, *f.* Kehlkopf, *m.*

Бормотáти, *v a.* murmeln, brummen.

Бормотýн, *m.* s. Бурми́ло.

Борня́, *f. Пс.* s. Борóá.

Боровéць, -вця́, — бýрий, *m.* brauner Kiefern-Rüsselkäfer, (Hylobius pini).

Борови́й, *a.* Wald-, bes. Nadelwald-; 2) *m. s.* Forstheger, *m.*

Борови́к, (-вни́к), Edelpilz, *m.* (Boletus edulis); 2) wohlriechender Seidelbast (Daphne cneorum).

Борови́на, (-ви́ця), *f.* Ч. IV. 596, 389 s. Бір, *g.* бóру.

Бородá, *f.* Bart, *m.* Kinn, *n.*; 2) untere Spitze der Axt; 3) * ля́цька — niedriges Gras, das von der Sense nicht gegriffen werden kann; 4) Спáсова — bei der Ernte stehen gelassene Kornähren: Спáсови на бóроду.

Бородáвка, *f.* Warze, *f.*

Бородавкáня, *f.* s. Ропýха.

Бородáвник, *m.* Waldrebe, *f.* (Clematis); 2) Löwenzahn, *m.* (Leontodon taraxacum); 3) Knäuel, *m.* (Scleranthus annuus).

Бородавчáтий, бородовáтий, *a.* warzig, *Пол.*

Бородáнь, бородáй, бородáч, *m.* der Bärtige.

Бородáтий, *a.* bärtig; mit grossem Bart.

Борóдиця, *f.* Kaputze, *f.*; 2) s. Борíдка.

Бороди́ш, *m.* Uiberbart, *m.* (Epipogium Gmelini).

Бородýха, *f.* Bartflechte, *f.* (Usnea barbata).

Бóроздá, *f.* Furche, Rinne, *f.*

Борозди́ти, *v. a.* Furchen ziehen; 2) * комý *П. н.* 11 jmdem in die Quere kommen, Winkelzüge machen.

Бóроздка, борозéнка, *f. dim.* s. Бóрозда.

Бороздкóваний, *Пол.*; борозд-чáстий, *В. a.* gefurcht.

Борóздний, *a.* s. Борóзний; 2) der jmdm böswillig in die Quere kommt, schadet.

Бороздувáти, *v. n.* Umwege machen.

Борозéнний, борóзний, *a.* der in der Furche gehende z. B. Ochs beim Pflügen, rechtseitig eingeschirrt (*opp.* підрýчний).

Борознá, *f.* s. Бороздá.

Борозню́к, (-ня́к), *m.* Engerling des Maikäfers, *m.*

Боррóйлик, *m.* Hirschkäfer, *m.*

Борóк, бірóк, *g.* -ркá, *m. dim.* s. Бір Wäldchen *n.*

Боролї́жний, (-лї́зний), *a.* s. Баралї́жний.

Боронá, *f.* Egge, *f.*

Борóне, *n. Кч.* 168 das Ringen, s. Бóрене.

Борóнене, *n.* Vertheidigung, Beschützung, *f.*

Борóнець, -нця, борони́тель, *m.* Vertheidiger, *m.*

Борони́ти, *v. a.* beschützen, vertheidigen, wehren, bewahren; 2) hindern, hinderlich sein, *Кв.* II. 19; 3) eggen.

Боронувáти, *v. a.* eggen.

Бороня́к, *m.* кінь — Pferd für die Feldarbeit, *n.*

Борóняний, *a.* zur Egge geh., wie bei einer Egge.

Борóстати ся, sich herumwälzen.

Боротьбá, *f.* s. Борбá.

Борóти, *v. a.* bekämpfen; — ся ringen, Kräfte messen.

Борошéнний, *a.* s. Мучни́й, *Левч.*

Бóрошнó, *n.* Mehl, *n.* Poudre, *Ш.*

Борошня́к, *m.* s. Хрущáк мучни́й.

Бóрсати, *v. n.* und — ся sich hin u. herwerfen, s. herumschlagen, *Нс.*; * sich plackern, s. rackern; 2) wackeln; 3) *v. a.* Bundschuhe anziehen, *Пет. b)* s. Низáти, силя́ти, *Gr.* 17.

Борсýк, *m.* Dachs, *m.* (Meles Taxus).

Борсýчий, *a.* Dachs-.

Борт, *m.* борть, *f.* Höhlung im Baume, *f.*; 2) Ч. III. 392 Waldbienenstock in e. hohlen Baume, *m.*; 3) Falz, *m.* Furche, Rinne, *f.*

I. Бóрта, *f.* inwendig wurmstichiger, fauler Fichtenstamm.

II. Бóрта, *f.* Borte, *f. Мог.*

Борти́ти, *v. a.* falzen, aushöhlen, *Пет.*

Бортї́ти, *v. a. П. н.* 16 wühlen, stossen; aufwerfen.

Бо́ртник, *m.* *Н.* 138 Bienenzüchter in den бо́рти 2); 2) — ме́двідь brauner Bär; 3) — струг Hohlmeissel, *f.* Hohlhobel, *m.* *Пет.* [Holz.
Бо́ртниця, *f.* ausgemeisseltes Stück
Бортня́к, ме́двідь—*С.* s. Бо́ртник 2).
Бортя́ний, *a.* -е де́рево, *К.* Baum mit wildem Bienenschwarm.
Борухá́тий, *a.* wirr, struppig. [Beten.
Бо́рухи відправля́ти vom jüdischen
Борчá́стий, *a.* mit бо́рки, behaart.
Борчé́вка, борше́вка, *f.* Bärenkraut, *n.* (Heracleum sibiricum).
Бориá́н, *m.* *Гол.* III. 253?
Борщ, *g.* борщу́, säuerliche Suppe von rothen Rüben u. Grünzeug od. auf Grund des Sauerteiges von Kornmehl, *Пом.* III. 116.
Борщі́вка, *f.* Grübchen am Bart, *n.*
Борщівни́к, *m.* s. Щерба́ч.
Борю́кане, *n.* Rauferei, *f.*
Босá́к, на босака́, босако́м, бо́сиком, босячко́м, *adv.* barfuss.
Бо́сий, *a.* barfüssig; -ий він nicht mit Eisen beschlagen; бо́сої ноги́ слї́д пи́ше er geht barfuss einher.
Бо́сини справля́ти, von d. Juden: wann sie bei Sterbefällen barfuss zu Hause sitzen; 2) barfuss gehen, *Н.* 219.
Босови́ки, *pl.* *Левч.* s. Панто́флї.
Босоні́г, (-ніж), *adv.* barfuss, blossfüssig, *Н.* 207.
Босоні́жка, *f.* barfüssiges Mädchen, „Barfüssele“, *М.* III. 135.
Босоно́гий, *a.* barfüssig.
Босо́рка, *f.* Zauberin, Hexe, Wahrsagerin, *f.* *Пет.* *Пом.* II. 31; 2) босорка́ня s. Ропу́ха, чарі́вка; 3) s. Опири́ця.
Босорку́н, *m.* s. Опи́р.
Босотá́, *f.* Blösse der Füsse; 2) Armuth, *f.* [ну́ти.
Бости́, [боду́, боде́ш], *v. a.* s. Бод-
Бося́тник, *m.* Art Pflze.
Ботá́нїк, *m.* Botaniker, *m.*
Ботанїзувá́ти, *v. a.* botanisieren.
Ботанї́чний, *a.* botanisch.
Бо́тва, ботви́на, *f.* Mangold, Runkelrübe, *f.* (Beta vulgaris und B. cicla).
Ботви́не, *n. coll.* Blätter des Mangolds, *pl.*
Ботї́лий, *a.* dick, fett, wohlbeleibt.
Ботї́ти, *v. n.* fett, stark, dick, derb werden, *Пом.* III. 38.

Ботю́к, *m.* Stamm zum Sägen bestimmt, *m.*
Бо́хи, *pl.* s. Околі́т, *pl.*
Бо́хон, бо́хонець, -нця, *m.* (*dim.* бохоня́, -я́ти, бохоня́тко, *n.*) Laib, *n.* (Brod).
Бочá́нка, *f.* *В.* Tonnenschnecke, *f.*
Бочá́стий, (-чи́стий) *a.* -а коро́ва s. Бочу́ля.
Бочи́ти, *v. n.* ausweichen, auf die Seite gehen; — ся sich verdrehen, auf eine Seite neigen; * на ко́го auf jmdn scheel, missgünstig blicken.
Бочі́й, *m.* s. Бокші́й.
Бочі́лка, (-ча́лка), *f.* бочо́нок, -нка, *m.* *Др. с.* 253 Fass, *n.*
Бо́чка, *f.* Fass, *n.* Tonne, *f.*
Бочкови́й, *a.* Fass-.
Бо́чок, -чка, *m.* *gew.* *pl.* бо́чки Poschen, Seiten am Kleide, *pl.*
Бочу́ля, *f.* dickbauchige Kuh; 2) weissseitige Kuh.
Бо́цїй, боцяни́стий, *a.* s. Бочá́стий.
Боювá́не, *n.* Kampf, *m.* Schlacht, *f.* *Cm.*
Бою́рок, -рка, *m.* schmaler Gürtel.
Боягу́з, *m.* § der Furchtsame, Feigling, *m.*
Боязки́й, s. Боязли́вий.
Боязли́вець, -вця, *m.* боязли́вий furchtsam, ängstlich, zaghaft.
Боязли́вість, боя́зність, -ости, *f.* Furchtsamkeit, Schüchternheit, Zaghaf-
Бо́язнь, *f.* Furcht, *f.* [tigkeit, *f.*
Бо́язно, *adv.* *Ш.* I. 200 ängstlich.
Боя́к, *m.* Fechter, Kämpe, *m.* *Cm.*
I. Боя́н, молоча́к — *m.* aufrechte Wolfsmilch, (Euphorbia procera).
II. Боя́н, *m.* Name des altruthen. Sängers im Слово о полку Игор.
Боя́нство, *n.* *Ф.* Dichterkreis, *m.*
Боя́рин, *m.* *pl.* боя́ри(-е) Edelmann, vornehmer Herr, *pl.* die Grossen; 2) Freiersmann, Brautwerber, *m.*
Бояринувá́ти, *v. n.* als боя́рин bei d. Hochzeit sein. [*Н.* 175 s. Па́нї.
Боя́риня, *f.* Frau eines Bojaren,
Боя́ришник, *m.* einsamiger Weissdorn, (Crathaegus monogyna).
Боя́рство, *n.* боя́рщина, *f.* Stand—, 2) Hof u. Sitz eines Edelmannes, *m.*; 3) боя́рщина Frohndienst, Robot, *m.*
Бо́ясть, *Левч.* s. Бо́язнь.
Боя́ти ся, fürchten, befürchten, sich fürchten; bange sein.

Бра, бря! *vocat.* zu Брат=брате! *А-Г.* I. 155, 162 s.

Бра́га, (*d.* бра́жка), *f.* Maische zum Branntweinmachen, Branntweinspülicht, *n.* Schlempe, *f.*; 2) Branntwein, *m.*; 3) Art Dünnbier aus Hirse, *n.*

Браґова́р, *m.* Kessel für die Maische, *m.* *Піс.*

Бра́вий, *a.* wacker, tapfer, brav.

Бражни́й, *a.* zur бра́га geh.

Бражни́к, *m.* Maischkufe, *f.*; 2) * Schlemmer, Trunkenbold, *m.* *Пiс.*

Бра́зда, *f.* *Ф. Пр.* III. 117 s. Борозда́.

Брази́лець,-льця, *m.* s. Блощи́нник.

Бразолі́йний, *a.* in Bresil bemalt, gefärbt.

Бра́золі́я, s. Брези́лїя.

Брай, *m.* Holzspatel zum Füllen der Fässer mit Schafskäse, *f.*; 2) Handramme zum Festschlagen, *f.* [lung, *f.*

I. Брак, *m.* Mangel, *m.* Ermange-

II. Брак, *m.* Brack, Ausschuss, Auswurf, *m.*; 2) Auswahl, Aushebung, Assentirung, *f.*: до браку́ йти, в браку́ бу́ти. [Ehe, *f.*

III. Брак, *m.* † *Ш.* II. 222 Heirat,

Бра́клен, *m.* s. Чорно́клен, *Пет.*

Бракови́тий, *a.* mit e. Gebrechen behaftet.

I. Бракува́ти, бра́кнути, *v. n.* fehlen, nicht vorhanden sein.

II. Бракува́ти, *v. a.* bracken, auswählen, ausschiessen. [die Hanf reisst etc.

Бра́льниця, бра́ля, *f.* Arbeiterin,

Бра́ма, *f.* Thor, *n.* Pforte, *f.*

Бра́мний, *a. m. s.* Thorwächter, *m.*

Бра́мурт, *m.* Art rothe Farbe, *Зак.*

Брань, *f.* † Krieg, *m.* *К.*; 2) Kriegsmacht, *f.* *Ф.* пеке́льні — (?)

Брандебу́ри, *pl.* Schnüre bei d. Husarenuniform, *pl.* *С.*

Бра́нджя, (-жа), *f.* Branche, Art, *f.*

Брандихвіст, -хво́ста, *m.* Niederträchtiger, *m.*

Брандю́шки, *pl.* білї—Milchstern, *m.* (Ornithogallum umbellatum).

Бране́, *n.* das Nehmen, Greifen, Lesen, Reissen s. Бра́ти.

Бра́нець, *g.* бра́нця, *m.* Recrut; 2) Kriegsgefangener, *m.*

Бранзоле́та, *f.* s. Брасле́т.

Бра́ник, *m.* *В.* Wappenträger, *m.* (Pygaera bucephala).

Брани́ти, s. Борони́ти, *Л.* 89.

Бра́нка, *f.* die Kriegsgefangene; 2) Recrutirung, Assentirung, *f.*

Бра́нський, *a.* ста́роста *R.* 2 (51) s. Ста́роста Brautführer, *m.*

Бра́нтка, *f.* Gewehrzündloch, *n.* *Пол.*

Брань-трава́, *f.* Sperrkraut, *n.* (Polemonium coeruleum).

Бра́скіт, браскота́ти s. Бря́скіт etc.

Брасле́т, *m.* *Не.* Armspange, *f.* Bracelet, *m.*

Брат, *m.* Bruder, *m.*; наш брат unsereiner, unser Landsmann, u. Standesgenosse; за па́я(е)-брат in zunahetretender Vertraulichkeit; чоловік не на́шого брата, *Кч.* 124 nicht unsereiner; 3) брат з сестро́ю dreifarbiges Veilchen, Stiefmütterchen, *n.* (Viola tricolor), s. Бра́тки; 4) * s. Че́рево.

Брата́к, брата́ч, *m.* s. Друг.

Брата́н, -а́нець, (-нця), -а́нич, -а́нок, (-нка), *m.* Brudersohn, Neffe, *m.*

Бра́тане, *n.* Verbrüderung, Freundschaft, *f.* [ter, Nichte, *f.*

Брата́ниця, -а́нка, *f.* Brudertoch-

Брата́ти ся, sich verbrüdern, fraternisieren. [pfanne, *f.*

Братва́н, *m.* братва́нка, *f.* Brat-

Брате́, *n. coll.* *Ме.* 465 s. Брат *pl.* братя́, брати́ *gen.* бра́тий, браті́в.

Брате́рский, *a.* s. Бра́тнїй.

Брате́рство, *m.* Brüderschaft, innige Freundschaft, *f.*

Бра́ти, [беру, бере́ш], *v. a.* s. Взя́ти; nehmen, fassen, greifen, fangen; — коно́плї Hanf reissen; 2) на ро́зум überlegen, beherzigen; 3) — ся до чо́го, за що sich an etw. machen, sich worüber hermachen; *b)* куда́сь sich wohin richten, wenden, s. wohin begeben; m. d. *inf.* im Begriffe sein, sich aufmachen; *c)* *Ш.* I. 173 heiraten, sich vermählen; *d)* бере́ ся в зеле́не hat einen Stich ins Grüne, zieht ins Gr.; *e)* нічо́ его́ не бере́ ся es verfängt bei ihm gar nichts, kann ihm nichts anhaben; 4) бере́ мене охо́та, страх überkommt mich die Lust, die Furcht u. s. w.; *f)* з ві́дки — ся woher kommen, herrühren.

Братигубля́чий, *a.* *КУ.* brudermordend.

Бра́тик, брати́ня, браті́й (*d.* бра́тічко), бра́тко, брато́к, бра́тчик, бра-

ту́ха, *m.* s. Брат, Brüderchen, *n.* lieber Bruder. [тичків, *a.* des Bruders.
Бра́тин, бра́тнин *ІГ.*. бра́тів, бра-
Брати́ща, *pl. coll.* Brüder, *ІГ.*; *sing. coll. Кч.* 352.
Братівство́, *n coll. K.* Brüder, *pl.*
Братівшли́вий, *a.* wählerisch im Essen.
Браті́вщина, *Шй.* братови́зна, *Зак. f.* Nachlass des Bruders, *m.* Brudersvermögen, *n. Пис.* [derlich.
Бра́тнїй, *a.* des Bruders; 2) brü-
Братобі́й, -бо́я, *КУ.* братобі́йця (-товбо́йця), *m.* Brudermörder, *m. Фр. ВШ.*
Братова́, *s. a. f.* des Bruders Gattin, *f.* [mörder, *m. КУ.*
Братогу́бець, -бця, *m.* Bruder-
Братолю́біє, *n.* Bruderliebe, Nächstenliebe, *f. Ш.* II. 173.
Братолю́бний, *a.* bruderliebend.
Бра́тство, *n.* братчина́ *f.* s. Бра́цтво.
Бра́тский, *a.* brüderlich; 2) zu Брацтво geh.
Бра́тчики, *pl.* (бра́тки), s. Брат з сестро́ю, s. Пере́стрїч, *B.*
Бра́тця (бра́цця), *pl.* zu Брат.
Браци́кати ся, sich plätschern.
Бра́цтво, *n.* Bruderschaft, bes. Kirchenbruderschaft, *f.*
Бра́шень, -шня, *m.* s. Брат.
Бра́чний, *a.* † *K.* Ehe-.
Брачня́, *f.* Paarungszeit, Balgzeit, *f. B.*
Бре, брье, *Фр. Пот.* III. 15 *vocat.* zu Бра́т, = бра́те, s. Бра! бря!
Бре́вкало, *m.* s. Прожо́ра, *Пис.*
Бре́вкати, *v. a.* viel u. schnell fressen. [Wahnwitz, *m. Под.*
Бред, *m.* Delirium, *n.* Wahnsinn,
Бре́да, *f. КУ.* böse Göttin des Träumens, der Träumerei.
Бре́день, (*d.* бреденьо́к), *m.* Art Fischernetz mit dem man watet, *Левч.*
Бредня́, s. Бридня́.
Бреду́, 1 *sgl.* s. Брести́. [ник.
Бредуле́ць, -лця́, *m.* s. Блощи́н-
Брез, (без) s. Че́рез, *Ог.* 184.
Бре́згати, *v. n.* чимо́сь *Е.* verachten.
Брези́лїя, *f.* Brasilienholz, Fernambukholz, *n.*; 2) Brasilienspäne, *pl.* Bresil, *n.* (Caesalpinia brasiliensis v. echinata).
Брезилько́ві, *pl.* Caesalpinieae.
Брезку́лька, s. Брязкілка.
Бре́мя, -ени, *n.* Tracht, Bürde, Last, *f.*
Бреме́нний, *a.* trächtig, schwanger.
Бреме́нність, -ости, *f.* Trächtigkeit, Schwangerschaft, *f.*
Брендо́лити ся, putzsüchtig sein.
Бренду́ля, (-ду́ша, -ду́шка), *f.* Frühlingssaffrau, *m.* (Crocus vernus); 2) putzsüchtiges Weib.
Бре́нене, *n.* das Summen.
Бреня́ця, Wiesenmücke, *f. B.*
I. Бренї́ти, *v. n.* falb, reif werden; 2) sich bereifen, schimmelig werden; 3) strotzen, schwellen; prangen.
II. Бренї́ти, *v. n.* summen.
Бре́нька, *f. B.* Xylota pipiens.
Бре́нькати, бре́нькнути, бреньча́ти, *v. n.* klimpern, klingen.
Бреньќа́ч, *m.* klingende Münze.
Бре́ньків, -оту, *m.* das Klimpern, Geklimper, *n.*
Бре́нний, *a.* † *Гол.* vergänglich.
Брескино́вий, *a.* Pfirsich-.
Бреки́ня, *f.* Pfirsich, *f.* [Holz.
Бре́скли, *pl.* nicht ausgetrocknetes
Брести́, [бреду́, бреде́ш, бреде́], *v. n.* waten, hin-eingehen (ins Wasser, dh. e. Sumpf); 2) * phantasieren, ohne Sinn reden, schwatzen.
Бретна́ль, *m.* Brettnagel, *m.*
Бре́ус, *m.* vierschrötiger Mensch, plumper Bengel.
Бре́ха, s. Бреха́чка.
Бреха́ти, [бре́шу, бре́шеш], *v. n.* bellen, belfern, klaffen; 2) * lügen; verleumden.
Бреха́ч, брехун, брехуня́ка, *Др. с.* 167 Lügner, Verleumder, *m.*
I. Бреха́чка, бре́хля, брегу́ха, *Шл.* брехуенка, *f.* Lügnerin, Verleumderin, *f.*
II. Бреха́чка, *f.* s. Мо́рон, *B.*
Брехе́нька, *f.* s. Побрехе́нька.
Бре́хіт, -оту, *m*, Gebelle, Gekläff, *n.*
Брехли́вий, *a.* viel bellend; 2) lügnerisch, lügenhaft, verlogen.
Брехли́вість, -ости, *f.* Lügenhaftigkeit, Verlogenheit, *f.*
Брехня́, *f.* Lüge; 2) Verleumdung, *f.*
Брехуне́ць, -нця, *m.* s. Брехун; *Bein.* der Handlungscommis. [*Зак.*
Брехуні́вка, *f.* „Lügnerdorf“, *Кв.*
Брецьві́нок, -нка, *m.* Kugelranunkel, *m.* (Trollius europaeus), *Пет.*
Брешко́, *m.* s. Брехун.

*

Брид, *m.* бридь, *f.* das Abscheuliche, Garstige, Schmutzige; *Н.* 171, *Мог.*; 2) Abscheu, Ekel, *m.* Canaille. *f.* *КУ.IГ.Ф.*

Бридкий, *a.* weiss gefleckt.

Бридити, *v. a.* комусь щось ekelhaft machen; — ся чимось sich ekeln, Ekel vor etw. haben, etw. verabscheuen.

Бридій, *m.* unfläthiger, garstiger Mensch. [abscheulich.

Бридкий, *a.* garstig, hässlich; 2)

Бридкість, бридливість, -ости, *f.* Garstigkeit, Hässlichkeit; 2) Abscheulichkeit, *f.*

Бридливий, (-днивий), *a.* abscheulich, ekelig; 2) der sich leicht ekelt, *Левч.*

Бридня, (*d.* бриденька), *f.* Geschwätz, *n.* Plauderei, *f.* Grillen, *pl.* lustige Unterhaltung, *Гл. б.* 76.

Бриднявий, *a.* s. Бріднявий.

Брижа, *f.* ein Theil des Papierdrachens; 2) *pl.* брижі Besatz am Halse u. an den Aermeln beim Frauenhemde, *m.*

Брижената, *pl. n.* s. Брижа, *pl.* 2),

Брижик, *m Bein.* des чижик, *ЧIV*37.

Брижка, *f.* Schnalle, *f.* s. Пряжка.

Брижовати, *v. a.* kräuseln, falten; брижоватїти, *v. n.* gerunzelt, faltig werden (am Rande v. Tuche).

Брижоватий, *a.* gekräuselt, gerüllt; -е полотно ungleichmässig gewobene Leinwand. [xotes).

Бризґун, *m.* Schützenfisch, *m.* (To-

Бризк, бризьк, *m.* Spritzstrahl des Wassers, *m. К.*; 2) Fleck, *m.* — грязї, *Не.*

Бризкавець, -вця, *m.* Spritzfisch, *m.*

Бризкати, бризнути, (-зґати), *v. n.* spritzen, sprengen.

Бризлелина, s. Бруслина.

Брик! *int.* zu Брикати.

Брика, *f.* grosse Fuhr, Lastwagen, *m.*

Брикар, *m.* Lastwagenfuhrmann, *m.*

Брикарский, *a.* zur брика geh.

Брикати, *v. n.* muthwillig herumspringen, -laufen; *übermüthig werden, sich überheben; — ся *Ш.* I. 380 sich spreizen, störrisch sein.

Бричливий, брикучий, *a.* störrig; v. Mädchen: spröde, wild, muthwillig, launig.

Брикнути, *v. n.* aufspringen.

Брикси, *pl.* Розигри.

Брикуха, *f.* munteres Mädchen, *Левч.*

Бриль, (*d.* брилик, *Ш.* II. 217), *m.* Hut, *m.* Hütlein, *n.*, -невидим, *Р.* I. 98 unsichtbar machender Hut, Zauberhut.

Брила, *f.* Klumpen, *m.* Scholle, *f.*

Брилїве, *n.* grobes Gestein.

Брилка, *f.* *dim.* Klümpchen, *n.* брилька, *С.* II. 123 Erdaufwurf, *m.*

Брилковатий, *a.* derb, *Пол.*

Бриловатий, *a.* in Klumpen, in Schollen. [(Entimus imperialis).

Брилянтиця, *f.* Brillantkäfer, *m.*

Брилянтовий, *a.* Brillant-.

Бримїти, *v. n.* dröhnen.

Бринавіти, (*Ф.*) Бренїти I. 2).

Бриндзар, бриндзей, Hummel, *m.* (Bombus).

Бриндзити, *v. a.* Brinse machen.

Бриндзя, *f.* Schafskäse, Schmierkäse, *m.* Brinse, *f.* eig. u. * бити бриндзю in Dürftigkeit leben.

Бриндуватися, *Гол.* III. 143 sich stattlich kleiden.

Бриндушка, *f.* Брендуля 1).

Бриндяк, *m.* *Пр.* XII. 453 Finanzwachmann, *m.*

Бринїти, s. Бренїти II.

Бринтало, *m.* s. Бретналь; 2) Glockenschlägel, *m.* [II. 447, 464 *Ог.* 90.

Бристрий, *a.* s. Бистрий, *Зап.*

Брит, *m.* Stück, Theil des Stoffes woraus die спідниця zusammengenäht wird.

Брить, *f.* Schärfe, Schneide, *f.*

Британ, *m.* Dogge, *f.* (Canis mast.).

Бритва, *f.* Rasirmesser, *n.*

Бритванник, *m.* Trollblume, *f.*

Бритвати, брити, бритити, *Ф.*, *v. a.* rasieren.

Бритїнь, Art Pfize.

Бритький, *a.* scharf, haarscharf.

Брицарі, *pl.* Hemdmanchetten, *pl.*

Брица, *f.* Borstenfennich, *m.* (Setaria glauca).

Брич, *m.* s. Бритва.

Бричка, бричина, бричечка, *dim.* leichter ungedeckter Reisewagen.

Бришка, s. Брижка.

Бришкати, *v. n.* *Ке.* II. 9 s. Брикати sich viel ausnehmen, sich gebahren, muthwillig ausgelassen sein.

Брівка, брівонька, *f.* *dim.* s. Брова.

Брід, *gen.* броду, *m.* Furt, Untiefe, *f.* Watt, *n.* [sumpfig, kothig.

Бріднявий, *a.* -а дорога *Ваг.*

Брінний, *a.* -á káша aus Бор II.
Бріх, *m. (lemk.)* s. Живіт.
Бріч, *g.* брочá, *m.* — красильний Färberröthe, *f.* Krapp, *m.* (Rubia tinct).
Брóвá, *f.* Braue, Augenbraue, *f.*
Бровáн, бровáч, *m.* mit grossen Brauen.
Брóвар, *m.* Bräuhaus, *n.* Bierbrauerei, *f.*
Бровáрник, *m.* Bierbrauer; 2) Brauknecht, *m.*
Бровáрниця, бровáрня, *f.* s. Брóвар.
Бровáтий, *a.* mit dicken Augenbrauen.
Бровкó, *m.* Mensch od. Thier mit grossen Augenbrauen; 2) Name e. Hundes.
Брóвник, *m.* Ragwurz, *f.* (Orchis); Insectenstendel, *m.* (Ophrys).
Бродйло, *n.* Ferment, *n.* Gährungsstoff, *m. Под.*
Брóджене, *n.* das Herumwaten, Herumstreichen.
Бродйти, [брóджу, брóдиш]. *v. n.* waten, herumwaten; 2) herumschlendern; -streichen.
Бродóк, бродóчок, -чка, *m. dim.* s. Брід; 2) Bächlein, *n.*
Бродяга, *m.* Landstreicher, Vagabund, *m.*
Броїти, *v. a.* — злóе Böses thun, Unheil stiften; — игрй Possen treiben, Unfug machen, scherzen.
Брок, *m.* Stück Eisen unter dem Mühleisen, *n.*
Брóмка, *f.* Mittelborte in d. Leinenstickerei, *f.*
Брóна, *f.* Waffe, *f.* ? *К. Пс.* LXVIII.
Бронддáти, *v. a.* kneten.
Брóнза, *f.* Bronce, *f.*
Бронзóвий, *a.* broncen.
Бронзóвник, *m.* Broncearbeiter, *m.*
Брóнич, *m. B.* Mannsschild, *n.* (Androsace septentrionalis).
Брóня, *f.* Panzerhemd, *n.* Harnisch, *m.*; 2) Rüstung, *f. C.* I. 119; 3) Pferdegeschirr, *n. Ч.* III. 296.
Бросйнка, *f.* Spore, *f. Пол.*
Бросйти, *v. a.* wegwerfen; verschleudern.
Броскви́ня, *f.* s. Брескйня.
Брóсня, *f.* Sporengehäuse, *n.* (sporangium), *B.*
Брость, *f. Ч.* V. 509 Schössling, Reiser, *m.*; 2) Knospe, *f. Пом.* III. 116.
Простáти (-тйти) ся Knospen treiben, Zweige bilden.
Брóсте, *n. coll.* s. Брость, *pl.* bes. 2).
Бростóк, -тка, *m. K.* Baumstamm, Porst, Fruchtzweig, *m. Зак.*
Бростувáти, *v. n.* sich mit брóсте nähren.
Бротáти, *v. a.* zügeln, zäumen, s. Наобротáти, обротянка.
Брохáтися, *Др.с.* 3 s. Бóвтати ся.
Брóхнути, *v. a.* wuchtig werfen; — ся hinabfallen, *Py.*
Броч, s. Бріч.
Брочевáті, *pl.* Krapppflanzen, *pl.* (Rubiaceae).
Брочйти, *v. a.* färben, röthen.
Брóчка, *f.* Ackerröthe, *f.* (Scherardia).
Брóчок, -чка, *m.* Blutthierchen, *n.* (Haematococcus).
Брóшене, *n.* Bersten, Sprossen, *n. B.*
Бруд, *m.* Schmutz, *m.* Unreinigkeit, *f.*
Брудйти, *v. a.* beschmutzen, besudeln.
Брудний, *a.* schmutzig, unrein.
Бружмéль, *m.* s. Бруслйна.
Брузумéнт, *m.* Possament, *n.*
Брук, *m.* Stein-Pflaster, *m.*
Брукáр, *m.* Pflasterer, *m.*
Брýкати, *v. a.* s. Брудйти.
Брýква, брýков, *f.* Kohlrübe, Steckrübe, *f.* (Brassica oleracea napobrassica).
Брукувáти, *v. a.* pflastern.
Бруль, *m.* bewaldeter Gebirgsrücken.
Брунáтка, *f.* Art Erdäpfel mit dunkler Hülse.
Брунáтний, *a.* braun, rostbraun.
Брунáтно-синявосíрий, *a.* bräunlich-schiefergrau, *Пол.*
Брунéлька, *f.* Brunelle, *f.* (Prunella vulgaris).
Брунет, *m.* s. Чорнобрóвець.
Брунéтка, *f.* s. Чорнобрйвка.
Брýнька, *f. He.* s. Брость 2); Kätzchen an Pflanzen, *n. Пем.*
Брус, *m.* Balken, Block, *m.*; 2) Wetz-Schleifstein, *m.*; 3) Felsklippe, *f.*; 4) * roher ungeschlachter Bengel.
Брусáк, бруцáк, *m.* Brotsack, *m.* Bündel, *n.*
Брусáти, *v. a. Wgr.* 80 s. Пакувáти.
Брусачá, -áти, (-чáтко), *n. dim.* s. Брусáк.
Брýсик, брусóк, -скá, *m. dim.* s. Брус 2).
Брусйти, брусувáти, *v. a.* wetzen, schleifen, schärfen; 2) *Ke.* II. 46 essen.
Брусленйна, *f.* das Wasser unter dem Wetzsteine (in d. Schleifmaschine); 2) s. Бруслйна.

Бру́слик, *m.* бру́сле, *n.* Brustlatz, *m.* ärmellose Leibjacke, Weste, *f.*
Бруслйна, бруслевйна, *f.* Spindelbaum, *m.* Pfaffenhütlein, *n.* (Evonymus europaeus u. verrucosus).
Бруслйнчик, *m. B* Hyponomeuta evonymella. [Бруснáчка.
Бруснакй, *pl.* Aepfelfrüchte der
Бруснáтий, *a. He. Пр.* XI. 168 -а бородá wie e. брус 1)aussehend, struppig.
Бруснáчка, *f.* Art Apfelbaum mit süssen Früchten. [ник.
Бруснйця, *f.* борівка — s. Ґоґбз-
Брусовáти, *v. a.* дéрево das Holzmaterial bezimmern, behauen, *Пет.*; 2) s. Брусйти. [roh, bengelhaft, grob.
Брусовáтий, *a.* ungeschlachtet,
Брусту́рник, *m.* Art Pflze; (Blatt der Tabakspflanze, *n. Gr.* 17).
Бруховéщина, *f.* Zeit u. Geschichte des гетьмáн Бруховéцкий, *K.*
Бручйха, *f. N.* e. Berges.
Брушля́к, *m.* s. Бру́слик.
Брюхáтий, *a. gr.* grossbäuchig.
Брюхáтки, *pl. B.* Bauchpilze, Balgpilze, *pl.* (Gasteromycetes). [Днїстéр.
Бря́жка, *f.* rechter Nebenfl. des
Бря́зкало, *n.* Klapper zum Rasseln, *f.*; 2) Thürhammer, *m.*
Брязкйти. *pl. K* I. 178 Schellen, *pl.*
Брязкілка, *f.* брязкотáло. *n* Schelle, Klingel, *f.* Schellenglöcklein, *n.*
Брязкотї́не, *n.* s. Бря́скіт.
Брязку́н, *m. Кч.* 68 der klingt, klirrt, rasselt. [rende Geissel.
Брязку́тка, *f. Ч.* III. 112 schwir-
Брязну́ти, *v. a. P.* I. 34 stark schlagen; 2) s. Бри́знути; 3) klirren, *M.* I. 108,
Брязулéць, *m.* s. Бредулéць, *Пет.*
Бряк, *m.* Geklirr, *n.* Klang, *m.*
Брякйня, оря́бина-, *f.* Els-Vogelbeere, *f.* Elsbeerbaum, *m.* (Sorbus torm.).
Бря́ма, *f.* s. Брáма, *Кч.* 5.
Бря́мка, *f. Зап.* I. 345 Rundung, Zarge bei der Банду́ра 1).
Бря́нщина, *f. K.* I. 56 = Бранйччина Epoche der Theilungen Polens, wann am rechten Dnieperufer das Geschlecht der Branicki eine bedeutende Rolle spielte, *АД.* II. 32. [s. Дóсьвїт.
Бряск, *m.* Glanz, Schimmer, *m. У.*
Бря́скіт, -оту, *m.* Gerassel, Geklirr, *n.*
Брязкотáти, *v. n.* rasseln, klirren.
Бря́чка, *f.* s. Спря́жка.
Брящáти, (брясчá-), *v. n.* klirren, rasseln, rauschen, *Ваг. МШ.* [klinge, *f.*
Брящóт, *m.* Schwert, *n. Кл.* Schwert-
Бу́ба, (*d.* бу́бка), *f.* kleine Verwundung, Verletzung, kleiner Schmerz; натрáфити комý́сь на бу́бку *У.* jmds schwache Seite herausfühlen; 2) kleines Geschwür.
Бубáр, бубарчу́к, *m.* s. Байстру́к.
Бу́бати, *v. n.* schmerzen (Kindrspr.).
Бубáчка, *f.* Geschwür, *n.*
Бу́бен, -бна, *m.* s. Бу́бон; 2) der kleine Junge, Knirps, *m.* [melschläger, *m.*
Бубенáк, *m. Гол.* III. 124 Trom-
Бубенéць, нця́, *m.* Trommelchen, *n.* Schelle, *f. M.* II. 190.
Бублéйниця, бублéшниця, *f.* Semmelverkäuferin, *f.* [ниця sein.
Бублейничáти, *v. n.* бублéй-
Бу́блик. *m.* mit Fett eingemachter Bretzel, Kipfel, Semmel, *m.*
Бубликóвий, бу́блишний, *a.* zum бу́блик geh. [ciscus rutilus).
Бу́блиця, *f.* Art Weissfisch (Leu-
Бу́бник, *m.* Wiedehopf, *m.* s. Ву́двуд.
Бу́бнити, *v. a.* trommeln.
Бу́бнова горá, *N.* e. Berges.
Бубня́вити, *v. a.* näseln.
Бубня́віти, *v. n.* an- aufschwellen, gequellt werden. [len, *Б.*
Бубня́стий, *a.* voll, aufgeschwol-
Бубóвник, *m.* Klappertopf, klingender Hans (Rhinanthus major).
Бу́бок, -бка, *m N.* e. Berges.
Бубóкало, *m.* s. Бу́бник.
Бу́бон, -бна, *m.* Trommel, Pauke, *f.* „слáвні бу́бни за гóрами“ wer weit herkommt, hat gut lügen.
Бубóнний, *a.* Trommel-, -а я́ма s. Бубóнниця. [melhöhle, *f.*
Бубóнниця, *f.* Paukenhöhle, Trom-
Бубонї́ти, *v. a.* trommeln; 2) undeutlich, dumpf hinmurmeln.
Буботáти, *v. n. B.* s. Бубонї́ти 2).
Бубу́рити, *v. a.* 2) -ся s. Бу́рити.
Бубу́х! *int.* vom jähen Sturz.
Був, *praeterit. sgl.* von Бу́ти, (бу, беш, бе, бем(ь). бéте, бут = бу́ду etc. *Ог.* 148); бувá, *Ос.* (61) V. 21 s. Буде; може бувá зайдéте до цéркви vielleicht geschieht's, dass —; 2) = бувáє

von Бува́ти; бува́йте, бу́дьте здоро́ві! seid, bleibt gesund, lebt wohl!

Бува́ль, *f.* s. Бува́льщина.

Бува́ла, *f.* *Иг.* 58 s. Була́ва.

Бува́лець, -льця, *m.* s. Бува́лий.

Бува́лий, *a.* der lange gelebt u. in der Welt sich viel herumgeschaut hat, dah.: erfahren, weltkundig.

Бува́лиці, бува́льці, *C.* I. 131 *pl.* бува́ти в бува́льцях vielgereist sein u. dah. reiche Erfahrung haben.

Бува́ло, бу́ло́, *neutr. praeter.* v. Бува́ти, es geschah oft; 2) ehemals, vormals, *Ог.* 204, 3. [klugheit, *f.*

Бува́лость, *f.* Vielgereistheit, Welt-

Бува́льщина, *f.* Vergangenheit; 2) Geschichte, *f.*; 3) wahre Begebenheit, *Ш.* I. 328 *vgl.* Били́ця, *Не.*

Буваніти, *v. n.* s. Бовваніти.

Бува́ти, *v. n.* oft sein, geschehen, sich zutragen, vorkommen; у кого́ zu jmdm oft zum Besuch kommen; 2) s. Бу́ти.

Буввáн, *m.* *Ру.* Altar, *n.* *Пр.* V. 100.

Буг, *m.* rechts. Nebenfl. der Weichsel.

Бу́га, бу́га, *m.* s. Буга́й; 2) с. Пла́кса.

Буга́й, *m.* Stier, Zuchtstier, Stammochs, *m.*; 2) Rohrdommel, *f.* Moorochse, *m.* (Ardea, [Botaurus] stellaris); 3) Art Kinderspiel s. Вовчо́к.

Бугайни́к, *m.* s. Короли́ця, королька (Pflze). [s. Буга́й.

Буга́ло, *m.* огне́нний, *Ч.* I. 1, 92

Бу́гаш, *m.* wüster Wald, *(Ф.)*.

Бу́гиль, буги́ла, *f.* Kuhpetersilie, *f.* (Anthriscus silvestris).

Бугір, -го́ру, *m.* *Фр.* Sturmwind, *m.*; 2) Hügel, *m.* *Ко.* 242.

Бугла́в, *m.* *В.* s. Боли́голов.

Бугро́вий, *a.* *К.* des Flusses Буг.

Бугорча́тка, *f.* Tuberculosis, Lungensucht, *f.* [га́й (Ardea stellaris).

Бу́гу, *int.* vom Geschrei des Бу-

Бугу́н, s. Богу́н.

Бу́да, *f.* Bude, Hütte; Pottaschehütte, *f.*; 2) Halbverdeck auf einem Wagen, *n.*

Буда́ра, *f.* Flussbarke, *f.* Kahn, *m.*

Будара́жити, *v. a.* *К.* I. 178 Barken, Kähne ausrüsten.

Бу́ддень, *gen.* бу́дня, *m.* Werkeltag, *m.* s. Бу́дний, *pl.* бу́дні, *C.* II. 30.

Будженйна, (-ниця), *f.* s. Бужени́на.

Будже́нка, *f.* (einjährige) kleine geräucherte Zwiebel.

Буджулів, *m.* Gefäss für die Salz-

Будз, *m.* s. Бундз 1). [sohle, *n.*

Буди́льник, *m.* Wecker, *m.* *Кл.*

Буди́ло, *n.* *У.* Triebfeder, *f.* Reizmittel, *n.* [d. Räths.) *Шй.*

Буди́мір, *m.* Name d. Hahnes (in

Будинко́вий, *a.* des Gebäudes.

Буди́нок, -нка́, (*d.* буди́ночок), *m.* Gebäude; 2) Haus, *n.*

Буди́тельний, *a.* erregend, *В.*

I. Буди́ти, *v. a.* wecken, aufwekken; erregen. [chern.

II. Буди́ти, *v. a.* s. Вуди́ти, räu-

Бу́дище, *n.* Ort wo eine Бу́да (Pottaschehütte) gestanden, *m.*; 2) Будо́ва, *Левч.*

Будівля́, *f.* s. Будо́ва.

Будівни́й, *a.* Bau-.

Будівни́чий, *a. s. m.* Baumeister, *m.*

Бу́дка, *f. dim.* s. Бу́да; 2) Jahrmarktsbude, Krambude, *f.*; 3) Wächterhaus (bei d. Eisenbahn); 4) gedeckter Passagierwagen. [Бу́дка, bes. 4).

Будка́р, *m.* Eigenthümer einer

Бу́дько́, *m.* *Н.* 110 der zu lange wo aufbleibt, verweilt, der viel in der Welt sich herumgetrieben hat u. viel von sich spricht; 2) der Vielgereiste, Erfahrene, *C.*

Бу́дь-коли, *adv.* wann immer.

Будь-куда́, *adv.* wo und wie immer, *У.* [so gütig.

Будь-ла́ска, habe die Güte, sei

Бу́длї-де, *adv.* *Не.* *Пр.* XII. 415 wo immer.

Будля́че, *n. coll.* Disteln, *pl.*

Бу́дний, *a.* — день gewöhnlicher Arbeitstag, Werkeltag s. Бу́ддень.

Бу́дни́к, *m.* Bewohner einer Бу́да; 2) Wächter; 3) Pottaschesieder, *m.*

Будо́ва, *f.* Bauwerk, Gebäude, *n.*; 2) Bau, *m.* Bauart, Baulichkeit, *f.* [*Пол.*

Будове́ць, -вця́, *m.* Baumaterial, *n.*

Будо́вник, будовни́чий, *m.* Baumeister, Baukünstler, *m.*

Бу́дра, *f.* s. Розхідник, (Glechoma).

Бу́дьсїм, *Ос.* (61) VII. 119 s. Бу́цїм *Ог.* 200. [*Ог.* 200.

Бу́дьто, *conj.* als ob, wie wenn, als.

Будува́ти, *v. a.* bauen, einen Bau ausführen.

Будула́вка, *f.* Fass, *n. Gr.* 17.
Буду́чина, буду́чність, -ости, *f.* Zukunft, *f.* [*ГШ.. a.* künftig.
Буду́чий, буду́щий, буду́чний,
Бу́есть, *f. IГ.* бу́ество, бу́йство, *n. КУ.* trotziger Muth, Uebermuth, *m.* Vermessenheit, *f.*
Бужани́н, *m. pl.* Бужа́не Einwohner vom Flusse Буг. [fliessen.
Бужбони́ти, *v. n.* geräuschvoll
Буждеґа́рня, *f.* grosses, unförmiges Gebäude.
Бужени́на, -и́ця, *f.* geräuchertes Schweinefleisch, *n. Пот.* III. 99.
Бу́за, *f.* Getränk aus Wasser u. Mehl, *n.*; 2) Bodensatz, *m.*
Бу́зьдерево, s. Ди́вдерево.
Буздиґа́н, *m.* Streitkolben, *m.*
Бу́зимок, -мка, *m. Не.* junger einmal überwinterter Stier; 2) noch nicht überwintertes Kalb, *(B.)*
Бузина́, *f.* s. Бзина́, боз. [Бузина́.
Бузи́нний, бузино́вий, *a.* aus, von
Бузи́нник, *m.* säuerliches Getränk aus Hollunderbeeren. [den.
Бузирува́ти, *v. a.* Knaben schäu-
Бу́зївок, -вка, *m.* s. Бу́зимок.
Бу́зьків, *a.* Storch-; — огéнь Kuckucksblume, *f.* (Lychnis flos cuculi).
Бу́зько, *m.* s. Бу́зьок.
Бузкови́й, *a.* Flieder-, *M.*
Бузни́к, *m.* s. Базни́к. [ня́ geh.
Бузни́чий, *a.* zu бузни́к, бузи-
Бузова́ти, *v. a.* schelten; 2) prügeln, *Пет.*
Бузові́р, бусові́р, *m.* s. Ungläubiger, Ketzer, *m.* [lose; s. Бузові́р.
Бузові́рка, *f. Кв.* II. 111 die Ruch-
Бузові́ровий, (-рский), *a.* s. Бісурма́ньский. [losigkeit, *f.*
Бузові́рство, *n.* Ketzerei; 2) Ruch-
Бузо́к, -зка, *m.* Fliederstrauch, *m.*
Бу́зьок, -зька, *m.* Storch, *m.* (Ciconia alba).
Бузув-, s. Бузов-.
Бузу́н, *m.* Salz aus Salzseen, *n. Пет.*
Бу́зя, -я́ти, *n.* junges Störchlein.
Буй, † *Пот.* III. 38 s. Бу́їй, буй-ни́й; буй-голова́, *m. Ш.* II. 102 tapferer Kämpe. [Büffel, *m.* (Bos bubalus).
Бу́йвал, бу́йвіл, -ола́, бу́йвол, *m.*
Буйвали́ня, (-ли́ця), *f.* Büffelweibchen, *n.*
Буйво́лин, *a.* des Büffels, *C.* [sen.
Бу́їй, *a.* † *Кч.* 130 thöricht, ausgelas-
Буйко́, *m.* Name des Hundes.
Бу́йло, *m.* s. Бу́йвал.
Буйни́й, *a.* üppig, üppig emporschiessend; 2) geil, ausschweifend; 3) übermüthig; 4) von „fetten" grösseren Lettern, *K.* [wind, *m.*
Буйни́стер, (-не́стер), *m. У.* Nord-
Бу́йність, -ости, *f.* Uippigkeit, Geilheit, *f.*; 2) Uibermuth, *m.*; 3) Ausgelassenheit, *f.* [den, *Cm.*
Буйні́ти, *v. n.* heftiger, stärker wer-
Буйноси́лий, *a.* strotzend von Kraft, *КУ.*
Бу́йрян, *m. Ф.* s. Буря́н. [*m.*
Бу́йтур, *m. К.* wilder Stier, Auerochs,
Бук, *m.* Buche, Rothbuche, *f.* (Fagus silvatica); 2) Knüttel, Stock; *gew. pl.* Prügel, Stockstreiche, *pl. m.*
Бу́ка, *f.* (бу́лка), 30 Klafter des Strohgeflechtes für Hüte in Form des länglichen Semmels aufgewunden.
Бука́та, (*d.* бука́тка), *f.* Stück, *n.* Schnitt, *m.* (des Brodes).
Бука́шка, *f.* Blattlauskäfer, *m. Кн.*
Бу́ква, *f.* Buchstabe, *m.*; 2) *coll.* Samen der Buche, Bucheckern.
Буква́льний, *a.* buchstäblich, von Wort zu Wort.
Буква́рь, *m.* ABC-Buch, *n.* Fibel, *f.*
Буква́рний, *a.* zum буква́рь geh.
Букве́нний, *a.* ви́раз Buchstaben-, algebraischer Ausdruck.
Бу́квиця, *f.* Zehrkraut, *n.* (Betonica officinalis); 2) — біла Schlüsselblume, *f.* (Primula).
Бу́кель, *m. Не.* s. Пу́кель.
Бу́ки, *pl.* Name des Buchst. Б (б).
Букі́вка, *f.* Buchfink, *m.* (Fringilla coelebs). [(Harpyia fagi).
Букі́вни́ця, *f.* Buchenspinner, *m.*
Букла́к, *m.* Krug, *m.*
Букля̂я, *f. Га.* I. 107 *Гол.* III. 685?
Буко́вий, *a.* Buchen-; -а щітка s. Їжове́ць к. [Buchenbaume.
Букове́нний, *a. Ч.* III. 459 vom
Букове́ць, -вця́. *N.* mehrerer Berge.
Бу́ко́вина, *f.* Buche, *f.*; 2) Buchenhain, *m.*; 3) Land: Bukowine, *f.*; 4) *N.* e. Berges. [Einwohner v. Bukowina.
Бу́ковинець, -нця *(d.* -винчик),
Буко́вник, *m.* s. Букови́на 2).

Буколї́чний, *a.* bukolisch, idyllisch.
Букóрія, *f.* weibl. Riemengürtel an den Enden mit angenäheten Nägeln.
Букýт, *m.* s. Ботю́к.
Букш, *m.* Räderbüchse, *f.* Stossring am Wagenrade, *m.* [Räder versehen.
Букшувáти, *v. a.* mit Büchsen die
Бýкшпан, *m.* — всезеле́ний Buchsbaum, *m.* (Buxus sempervirens).
Букшпанóвий, *a.* aus Buchsbaum.
Букштéлї, *pl.* Bogengestell, Bogengerüst, *n.* [herrnstab, *m.*
Булáва, *f.* Stab, *m.* Keule, *f.* Feld-
Булаве́нний, *a. m. s.* Keulenschwinger, *m.* *Ру.* [Шпи́лька.
Булáвка, *f.* *dim.* s. Булáва; 2) s.
Булáвний, *a.* Stab-. [(Clavicornia).
Булавники́, *pl.* Keulenhörnige, *pl.*
Булáний, *a.* falb, fahl.
Булáт, *m.* Stahl, *C.* II. 255; *Schwert, *n.*
Булáтка, *f.* блї́днá blasser Kopfständel, (Cephalanthera pallens).
Булáтний, булатóвий, *a.* stählern.
Булахі́вка, *f.* *Зап. В.* I. 17 Gasse, *f.* Gau, *m.*? [*f.* Erdäpfel, *m.*
Бýльба, бульбóв́a, бýля. *f.* Kartoffel,
Бульбáнька, бульбáшка, *f.* Wasserblase, *f.* *C.* I. 103 Glasbläschen, *n.* *Пол.*
Бýльбиско, *n.* s. Барабóлиско.
Бульбýки, (-бýчки), *pl.* e. Pflanzenart. [chen, plätschern.
Бульбýлькати, *v. n.* Blasen ma-
Бульбянни́к, *m.* Todtenkopf, *m.* (Acherontia Atropos).
Бульбя́нка, *f.* Kartoffelsuppe, *f.*; 2) Kartoffelstengel, *pl.*; 3) Winterzwiebel, *m.*
Бульви́нка, *f.* s. Барабóлька, *В.*
Бульвонóсний, *a.* *В.* knollentragend.
Бульвя́ниця, *f.* s. Бýльбиско.
Булди́мок, -мка, *m.* kurzes Gewehr, Stutzgewehr, *n.* *Шй.*
Бýльдок, *m.* Bullenbeisser, *m.*; 2) *pl.* Art stumpfendende Stiefel.
Були́жник, *m.* Kieselschiefer, *m.* *Вол.*
Бýлка, *f.* Semmel, *f.* Weissbrod, *n.*
Бýлька, *f.* Blase, *f.* Bläschen, *n.*
Бýлькнути, *v. a.* herausplatzen (im Reden).
Булькотї́ти, *v. n.* dh. das Springen der Blasen ein Geräusch verursachen, [brodeln.
Бульбáн, s. Боввáн.
Бýлочка, *f.* *dim.* s. Бýлка.
Бум! бум! *int.* bum!

Бумáга, *f.* *gr.* Papier, *n.*; 2) Schriftstück, *n.*
Бумáжка, *f.* *dim.* s. Бумáга; 2) Papierrubel, *m.*; glatte Stelle bei бїльце́.
Бумáжний, *a.* papieren; 2) aus feiner Leinwand.
Бýмкати, *v. n.* klimpern.
Бýнда, *f.* Oberkleid aus grobem Tuch, *n.*; 2) kurzes Pelzkleid.
Бунджýлїв, *m.* lange Pfeife ohne Bodenansatz, u. ohne Löcher.
Бундз, süsslich schmeckender Schafskäse, woraus Brinse gemacht wird; 2) kurz geschorener Knabe.
Бундю́жити (-дю́чи-) ся, sich stolz spreizen, s. geberden.
Бундю́жний, бундю́чний, *a.* von Stolz aufgeblasen, hoffärtig.
Бунї́ти, *v. n.* summen, schwirren.
Бýнкош, фóкош, *m.* *ungr.* s. Ке́лев.
I. Бунт, *m.* Bund, *n.* Bündel, *n.* *pl.* бýнти, *Зап.* I. 345 sechs gröbere Saiten der бандýра. [Empörung, *f.*
II. Бунт, *m.* Aufruhr, Aufstand, *m.*
Бунтáр, *m.* *Ha.* Aufwiegler, Stören-
Бýнтик, *m.* *dim.* s. Бунт I. [fried, *m.*
Бунтикóвий, *a.* in Bündeln.
Бунтївни́й, *КУ.*; бунтли́вий, *Ст.*; бунтовли́вий, aufständisch, aufrührerisch, sich empörend, rebellisch, unruhig.
Бунтовáти, aufwiegeln, zum Aufstande bewegen; — ся, Aufruhr, Aufstand machen, sich empören.
Бунтóвник, *m.* *ІГ.* Aufwiegler, Aufrührer, Empörer, Rebell, *m.*
Бунтóвниця, *f.* Aufwieglerin, *f.*
Бунтóвство, *n.* s. Бунт.
Бýнчик, *m.* s. Бунт I. бýнтик, *Шй.*
Бунчýжний, *a. m. s.* Träger des Бунчýк, Fahnenträger, *m.*
Бунчýк, *m.* der Rossschweif als Kriegsfahne, *Шй.*; 2) s. Зух; 3) s. Урви́тель.
Бунчукове́нко, *m.* Sohn des Бунчукóвий товари́ш.
Бунчукóвий, *a.* — товари́ш, Stabsofficier, Gardeofficier, *m.* *Шй.*
Буня́к, *m.* Summer, *m.* Hummel, *f.* (Bombus).
Буня́с, *m.* Баня́с, *КУ.*
I. Бýра, *f.* s. Бýря.
II. Бýра, *f.* s. Бýрда II. 2).
Бурáк, (-ря́к), *m.* rothe Rübe; на дóгад буряків anspielend, das Gespräch hinlenkend, *Кв.* II. 20.

Буракóвий, *a.* aus rother Rübe.
Бурачи́не, *n. coll.* Rübenblätter, *pl.*
Бурачи́нка, *f.* s. Буракóвий борщ.
Бурáчки́, *pl.* Rübenspeise, *f.*; 2) Art rother Aepfel.
Бурачкóвий, *a.* dunkelroth.
Бурáчник, *m.* Borretsch, *m.* (Borrago officinalis).
Бурáчóк, -чкá, *m. dim.* s. Бурáк.
Бурбуля́нка, *f.* Kartoffelsuppe, *f.*
Бýрва, *f.* s. Бóрва, *Шй.*
Бург, бургѝ *pl. Ос.* (62) VIII. 30?
Бург, бургувáти, s. Борґ etc.
Бýрґіш, *m.* s. Буркýт.
I. Бурда, *f.* schlechtes Getränk, Jauche, *f.* schlechte Speise; 2) Art Knabenspiel, Matsch (Kartenspiel), *Пет.*
II. Бýрда, *f.* Händel, Streiche, *pl.* виправля́ти —; 2) Verweis, *m.* Rüge, Schmähung, *f.*; 3) *m.* Händelmacher, *m Пет.*
Бурдéй, бурдї́й, *m.* Zigeunerzelt, *n.* Erdhütte, *f. ГШ.*; 2) s. Бýрдель.
Бурдéйка, *f.* die Prostituirte.
Бýрдель, *m.* Bordell, *n.*
Бурдюг, s. Бордюг.
Буревíстник, *m.* Sturmschwalbe, *f.* ·vogel, *m.* (Thalassidroma, Procellaria).
Бурéй, *m.* Sturmwind, *m. Кв.* II. 151.
Бурéки, *pl.* Mehltäschchen in Rindfett gebacken, *pl.*
Бýрий, *a.* graubraun.
Бури́тель, *m.* Ruhestörer, Aufwiegler; 2) Zerstörer, *m.*
Бýрити, *v. a.* verwirren, stören; zerstören; 2) empören, aufrühren, aufwiegeln; — ся ungestüm, aufrührerisch werden, sich empören; кров — wallt; нáпиток — gährt, arbeitet.
Бýрич, *m.* Bärenfenchel, *m.* (Meum Mutellina) *B.*
Бури́шка, бýрочка, *f.* s. Бýльба.
Буришкáти, *v. a. Ф.* mit Mühe, wider Willen etw. hintragen.
Буришя́нник, *m.* Kartoffelkuchen, *m.*
Бýрище, *n. aug.* grosser Sturm.
Бурíнник, *m.* бурíнниця, *f.* Heckenbraunelle, *f.* (Accentor modularis u. Sylvia).
Бурíти, *v. n.* braun schimmern, graubraun werden.
Бурк, *m.* s. Брук; на бýрку сидї́ти ohne Anstellung bleiben, brodlos sein.
I. Бýрка, *f.* kurzes Kleid aus grober Wolle, Filzmantel, *m.*; 2) Art Kaputze.
II. Бýрка, *f.* s. Мандибýрка.
Буркáли, *pl.* glotzende Augen.
Бýркати, *v. a.* schütteln, rütteln; 2) s. Буркотї́ти.
Бýркнути, *v. a.* mürrisch, barsch im heftigen Tone antworten, *Не.*; 2) losschiessen.
I. Бурковáти, s. Брукoвáти.
II. Бурковáти, *v.n. К.* mit gedämpfter Stimme mit Anderen sprechen.
Бурковѝна, *f. Ме.* 82 *К.* II. 246 s. Бýрка I.
Буркотї́ти, (-отáти), *v. n.* aufbrausen, moussiren, *В.*; 2) murren, schnurren.
Буркотли́вий, *a.* viel girrend.
Буркотня́, *f.* Gemurmel, Geplärr, *n.*
Буркýку! *int.* vom Girren der Tauben.
I. Буркýн, *m.* unwillig girrender Tauber; Holztaube, *f.* (Columba oenas); 2) Murrkopf, *m.*
II. Буркýн, *m.* — оклáдник Honigklee, Steinklee, *m.* (Melilotus officinalis); 2) — зї́ле Käseklee, *m.* Siebengezeit, *n.* (M. coerulea).
I. Буркуни́на, *f. Л.* 93 s. Буркýн [II. 2).
II. Буркуни́на, *f.* s. Бурковѝна.
Бýркýт, *m.* Sprudel, Sauerbrunn, *m.*
Буркотóвий, *a.* vom буркýт.
Буркутáти, буркотї́ти, *v. a.* girren (v. Tauben); 2) brausen, kochen, brodeln, sprudeln, *С.* [Буркýн I.(?) *Пет.*
Буркутóнець, -нця, *m. Н.* 290 s.
Буркýха, *f.* mürrisches Weib, Zänkerin, *f. Мі.* II. 291.
I. Бурлáк, *m.* s. Борлáк.
II. Бурлáк, (-áка), *m.* obdachloser geringer Mensch; 2) Taglöhner, *m.*; 3) Landstreicher; Wegelagerer, *m.*
Бурлакувáти, бурлáчити, *v. n.* als Бурлáк leben.
Бурлáцкий, *a.* des Бурлáк.
Бурлáцтво, *n.* obdachloses, unachtsames Leben; 2) *coll. pl.* v. Бурлáк.
Бурлáчка, *f.* alleinstehende, obdachl. Frauenperson; 2) Landstreicherin, *f. Не.*
Бурли́вий, *a.* s. Бурни́й.
Бурлидáти, *v. n. Ч.* II. 249 s. Бурлї́ти.
Бурлї́й, *m. Кч.* 311 Raufbold, Renommist, *m.*
Бурлї́ти, *v. a.* brausen, tosen, (v. Sturmwind) *Кв.*; 2) wühlen, *К.*; 3) spuken, *Фр.*
Бурля́к, *m.* -ом лї́зти *Ф. Не.* (65), 199.

Бýрма, *f.* Revolution, *f.* Aufruhr, *m.* *Піс.*
Бурмáк, бурмíй, *m.* Revolutionär, *m.*
Бурми́ло, Brummbär, Tölpel. [*Піс.*
Бурмóсити ся, *v. n.* schmollen.
Бурмотáти, -ї́ти, murmeln; murren.
Бурни́й, *a.* stürmisch, ungestüm, gewaltig, heftig; — дух *K.* Sturmwind, *m.*
Бýрнус, *m.* *Ш.* II. 216 Art Oberkleid.
I. Бýрса, *f.* s. Бýра, бýрда II. 2).
II. Бýрса, *f.* Erziehungsanstalt für arme Schüler, *f.* [gling einer Бýрса II.
Бурсáк, *m.* бурсаченя́, -я́ти, *n.* Zö-
Бурсáцкий, бурсóвий, *a.* zur Бýрса II. geh.; 2) scholastisch.
Бурсáцтво, *n. coll.* Zöglinge einer Lehranstalt, einer Бýрса II. *Ш.* I. 225.
Бурт, *m.* *P.* I. 29 *Ш.* II. 44 Haufen, Erdhaufen, *m.* Vorwerk, *n.* *Зак.*; 2) s. Брус, Seitenbrett, *n.*; 3) Bord, *m.*; 4) *pl.* бýрти Salpeterhütte, -siederei, *f.*
I. Бýрта, *f.* *Ос.* (61) VI. 38 Abtheilung der Колядники́.
II. Буртá, *f.* Wasserstrudel, *m.*
Бурти́сь! *int.* vom geräuschvollen Hinstürzen, *Шй.*
Буртї́ти, *v. n.* sprudeln, fluten.
Буртувáти, *v. a.* wühlen.
Бурýлька, бурульбáшка, *f.* Eiszapfen, *m.* Klümpchen, Bläschen, *n.* — біловáта кули́ста, *Фр.* Eiweissklümpchen, *n.*
Бурýн, *m.* Welle, Woge, Brandung, Brandwelle, *f.* *Др. с.* 289. *Зак.*
Бурундýк, *m.* Sichelklee, *m.* deutsche Luzerne (Medicago falcata).
Бурýнька. *f.* люлька- aus wellenähnlich fladerhafter Baumwurzel gedrechselt.
Бурх, *m.* *K.* = Петербурх (-бург).
Бурхани́на, *f.* s. Бýря, *Ст.*
Бурхáти, *v. n.* *ІГ.* sprudeln, fluten.
Бурхли́вий, *a.* *Ру.* s. Бурли́вий, бурни́й.
Бурхóвець, -вця, *m.* *K.* Einwohner des Бурх (= Петербурх). [(= на бýрку).
Бурхóвий, *a.* *H.* 201 s. Бурки́вий
Бурчáк, (*d.* бурчачóк), *m.* *H.* 268 s. Бýркут; 2) reissender Bach, *Левч. Шй.*
Бурчáло, *n.* Brechfliege, *f.* (Musca vomitoria).
Бурчáти, *v. n.* murren; murmeln.
Бурчимýха. *f.* Biesfliege, *f.* (Oestrus).
Бурчи́н, *m.* *Ч.* V. 884. 885. ?
Буршти́н, *m.* Bernstein, *m.*
Буршти́нка, *f.* Cigarrenspitze aus Bernstein, *f.* [gewitter, *n.*
Бýря, *f.* Sturm, Sturmwind, *m.* Sturm-
Бурян, *m.* буряни́на, *f.* *P.* I. 208 Unkraut, *n.* *Пом.* III. 89.
Бурянї́ти, буряновáтї́ти, *v. n.* verwildern (v. Pflzen), *Гол.* I. 197, mit Unkraut verwachsen.
Буряни́к, *m.* Art kleiner Bären, der von Beeren lebt. [verwachsen.
Бурянувáтий, *a.* *K.* mit Unkraut
Бýсель, -сля, бýсько, *m.* Storch, *m.*
Бусь! *int. v.* Fallen: bauz!
Бýльки, *pl.* schierlingsblättriger Reiherschnabel, (Erodium cicutarum).
Бýсти, *v. a.* s. Бости́.
I. Бут, *m.* rothe Rübe (Beta vulgaris); 2) Blattgemüse, *f.* *Пет.* [*Пет.*
II, Бут, *m.* Schutt, *n.* Brechsteine, *pl.*
Буть, *v. n.* s. Бýти.
Бутá, *f.* Stolz, Hochmuth, Uibermuth, *m.* Anmassung, *f.* Muthwille, *m.*
I. Бутáти, *v. n.* s. Буя́ти. [len.
II. Бутáти, *v. n.* „Бути́“ (бутíв) spie-
Бутвинá, *f.* бутви́не, *n.* Blätter der rothen Rübe, *pl.* *Не.* Beisskohl, *m.*
Бутвíне, *n.* Vermoderung, *f.* *Пол.*
Бутвíти, *v. n.* faulen, modern.
Бутвóра, *f.* *Пу.* wüstes Gebahren, Verbissenheit, *f.*
Бутé, *n.* *T.* das Sein, Dasein, *n.* Existenz, *f.*; 2) Anwesenheit, *f.* *Левч.*
Бутéй, (*d.* бутéець), *m.* Schafhirt, *m.*
Бутеї́ти, *v. a.* Schafe mischen.
Бýтель, -тля, *m.* grosse Flasche.
Бутéлька, Bouteille, Flasche, *f.*
Бутелькóвий, *a.* Flaschen-.
Бутéя, *f.* Schafherde, *f.*; 2) 10 od. mehr Stück Rindvieh.
Бути́, *pl.* Art Knabenspiel.
Бýти, [бы́ти], *v. n.* (*sgl.* був; *pl.* бýли́: war, waren) sein, werden, existieren, leben, fristen, bleiben; — з ким на рéчах Unterredung haben; онá бýла з ним sie war ihm willfährig; нехáй бýде як бувáло soll bleiben beim Alten; бýде (бувá) vielleicht, es trifft sich, dass —; b) бýде wird genug sein.
Бути́н, *m.* бути́на, *f.* dicker abgeschälter Baumstamm; 2) Waldpartie, *f.* Holzschlag, *m.* [Holzschlag, *m.*
Бутинáр, бути́нник, *m.* Arbeiter im
Бути́нок, -нка, (*d.* бути́ночок), *m.* Halbstiefel, *m.*

Бутирі́не, *n.* Schutt, *m.* s. Хмиз, *Пiс.* Gerümpel, *n.* *Шй.*

Бути́ти, *v. a.* Grund aus Steinen legen, *Пет.* [benspiel Буті́.

Бутівка, *f.* dünner Stab beim Kna-

Бу́тїль, *f.* Moder, *m.* Verwesung, *f.*

Бутї́ти, s. Бутві́ти; 2) sieden, brodeln; gähren; 3) *ausgelassen sein.

Бутли́нка, *f.* Flaschenmonade, *f.* *B.*

Бу́тля, *f.* s. Бу́тель.

Бутни́й, *a.* ausgelassen, muthwillig, trotzig, keck, stolz.

Бу́тність, -ости, *f.* Ausgelassenheit, *f.* Muthwille, Trotz, *m.* kecker, unbändiger Sinn, Uebermuth, *m.*

Буто́к, -тка́, *m.* *Ф.* Leben, Fristen, *n.*

Буто́ра, бу́тра, *f.* *C.* II. 162 Reisegepäck, *n.* Speisevorrath, *n.* *Пет.*

Буторі́не, *n. coll.* s. Буто́ра; Einrichtungsstücke, *pl.*

Буту́к, s. Ботю́к.

Бутура́н, *m.* Katarrh, *m.* [bringen.

Буфалува́ти, *v. n.* Unwahres vor-

Буха́н, *m. aug.* s. Бо́хон, бо́хонець.

I. Бу́ханець, *m.* s. Бо́хонець.

II. Бу́ханець, -нця, *m.* Schlag, Streich auf den Rücken, *m.*

Буха́стий, *a.* bauschig.

Бу́хати, бу́хнути, *v. n.* knallen, platzen; 2) *v. a.* stossen, schlagen; 3) по́ломінь auflodern, prasseln; 4) mit Gewalt ausbrechen, aussprudeln.

Бухи́кати, *v. n.* keuchen.

Бухи́нка, *f.* s. Бо́хонець; кола́ч.

Бухкотї́ти, *v. n.* vom Dröhnen der Trommel, *Б.* [ohne Hausflur.

Бу́хня, *f.* armselige (baufällige) Hütte

Бухт, *m. gew. pl.* Pfannennudeln, *pl.*

Бу́хта, *f.* Bausch, *m.* Falte, *f.*; 2) Fleisch- Bauchseite der Haut, *f.*

Бу́хчити, *v. a.* s. Бу́хати.

Буцега́рня, *f.* *C.* I. 140 Stadtwachstube, *f.* Arrest, *m.*

Буцьва́н = мара́бу́, *m.* Marabu, *m.* (Ciconia Marabu). [ріжки́). *Зак.*

Бу́цики, *pl.* Art Mehltäschen (пи-

Бу́цїм, бу́цїм-то, *conj.* als ob, als wenn, wie wenn, gleichsam als ob, *Ог.* 200.

Бу́цкати, *v. a.* s. Ту́цати, *Зак.*

Буцма́н, *m.* буцма́тий, (-ани́стий), буцме́й, буцми́ло, *m. a.* bausbackig.

Бу́цьо, *m.* in d. Kinderspr.: Apfel, *m.*; 2) Rind, *n.* Ochs (би́ньо).

Бу́ча, *f.* Unruhe, *f.* Tumult, *m.* Anfechtung, Fehde, *f.* *P.* II. 22; -у зби́ти, підня́ти Hader machen, Heidenlärm machen.

Буча́віти, *v. n.* s. Бутві́ти.

Бучеви́на, *f.* Fagine, *f.* [holz, *n.*

Бучи́на, *f.* Buchenhain, *m.*; 2) Buchen-

Бу́чний, *a.* s. Гучни́й; 2) tüchtig; 3) s. Бутни́й, *Пот.* III. 38.

Бу́чок, -чка, *dim.* s. Бу́к, *m.* Knüttel, Stock, Prügel, *m.*; 2) kleiner Bienenstock, *Левч.*

Бучу́ля, s. Бочу́ля.

Бу́шдерево, *n.* Korbweide, *f.* *Gr.* 17.

Бу́шля, *f.* Storch; 2) Fischreiher, *m.*

Бушо́вник, *m.* *BE.* Plünderer, *m.*

Бушува́ти, *v. a.* stöbern, wühlen.

Буяві́ти, *v. n.* sich frei erstrecken, s. hinziehen, *M.* [ра́к, буєра́к, *Mc.* 92.

I. Буя́к, буя́рок, -рка, *m.* s. Бай-

II. Буя́к, *m.* s. Буга́й, *Пет.*

Бу́я́не, (*d.* буя́нечко) *n.* Ausgelassenheit, *f.* Uebermuth, *m.* Frechheit, *f.* *He.* Schwärmerei, *f.*

Буя́нетвувати, *v. n.* ausgelassen sein, Unfug treiben, Händel suchen, *He.*

Буя́ти, *v. n.* üppig wachsen; wuchern; 2) frei, ausgelassen sich herumtreiben.

Бю́чиця, бю́чниця, *f.* Schlagader, Arterie, *f.* *Пол.*

В.

В, dritter Buchstabe [Вѣди, вѣдѣ]; 2) als gehauchter Einsatz z. B. во́ко, ву́вязь, *Ог.* 59, 60. Daher das in diesem Bereiche unter В Fehlende s. unter entsprechenden reinen Vocalen; 3) zur Vermeidung des Hiatus, z. B. така́ встано́ва = т. устано́ва, *Ог.* 62.

В, [въ. во, ві], *praep.* 1) *mit d. Accus.* *Mi.* IV. 395—402, *Ог.* 116: in, nach; α) von der Richtung u. vom Zwecke: в село́ піти́, иди́ в бо́жу пу́ть geh' in Gottes Namen; ви́брати ся в доро́гу auf Reisen gehen; в Деляти́н nach der St. Delatyn, *B.*; в пожи́ток zum Nutzen;

в примір піти́ кому́ zum Beispiel, zur Nachahmung für jmdn dienen; β) von Zeit, Mass, Wert, Art u. Weise: в день, bei Tage, в сéреду am Mittwoch, раз в рік einmal im Jahre, в рік потóму ein Jahr darauf, в той час damals, в хлóпа (завбільшки́) mannshoch, в два лíкті zwei Ellen, в однó з ним, оба в єднó beide zusammen, zugleich; в сей (тот) час allsogleich; в брíд so viel dass man darin waten kann, в мíру im rechten Masse; в-зад rückwärts; γ) bei Verben u. verbalen Subst.: вíрувати(вíра)в Бóга an Gott glauben, грáти (гранé) в кáрти Karten spielen, — в кóбзу (на кóбзї); удáв ся в бáтька ist dem Vater nachgeschlagen, хрести́ти (у)в унїя́та K. I. 138 als Unirten taufen lassen, в сїдлó сїдлáти коня́ satteln; дзвони́ти в дзвóни Glocken läuten, приї́хати в гóстї (als—); брáти в дру́жки (zur —); ити́ в пíсли́ (als —); піти́ в опри́шки (unter die —, zu —); вдавáти ся в ту́гу, в розпу́ку; в нóги пáдати (до нíг п.) s. В-, s. У. *Mi.* IV. 402; 2) *mit d. Local. Mi.* IV. 656—661, *Ог.* 116 von Ort, Zeit, Art, Weise u. Umstand: in, *vgl.* У, ві [во]. *Ог.* 81, 176—177, 194—195: в рáнцї, в вéчері, в зóрях mit Anbruch der Morgenröthe, в тáйнї im Geheimen, в двох beide, в гóстях als Gast; в недý зї, в дóбрім здорóвлю, в страху́; в яки́х грóшех? в якíй цїнї? zu welchem Preise? s. В-; 3) *in Zusammensetzg.:* ein-, hinein- *Mi.* IV. 198.

Ваб, *m.* вабь, *f. У.* Köder, *m.* Lockspeise, Aetzung, *f.* Lockherd, *n. Пет.*

Вáба, *f.* Lockung, Verlockung, Täuschung, *f.*; 2) Reiz, *m. Mi.* II. 46 *Ст.*

Вáбець, -бця, вáбик, *m.* Locker, Anlocker, Lockvogel, *m.*; 2) Lockspeise, *f.*; 3) Lockpfeife, *f. Пет.*

Ваби́ло, *n.* вáбка, *f.* s. Вабь.

Вáбити, *v. a.* locken, anlocken, ködern, reizen. [reizend, anmuthig.

Вабли́вий, вабни́й, *B. a.* verlockend,

Вабли́ти, s. Вáбити, *Пс.*

Вава-ву́рр! *int.* vom Girren der Taube.

I. Вáвка, *f. Гр.* s. Вáлка; 2) s. Лáвка,

II. Вáвка, *f.* Geschwür, *n.* [*Ог.* 69.

Вавóрити, *v. a.* verwöhnen; 2) Aergerniss haben.

Вáврик, Вавpó, *m.* s. Лавpó.

Вавцї́р, вавчáр, *m.* N.e. alten Katers.

Вáвчити, *v. n.* miauen.

Вагá, *f.* Wage, *f.* Hebebaum, *m.*; 2) Schwere, Last, *f.* Gewicht, *n.* у вазї стáти schwanger werden; * Bedeutung, *f.* Belang, *m.* за вели́ку вагу́ стáвити щось, *С.* etw. hoch schätzen; 3) Rücksicht, Schonung, *f.* Rückhalt, *m.* жаль вагú не знáє; не мáєм вагú wir kennen kein Pardon, *Ш.* I. 14; взя́ти вагу́ на оди́н бік, s. Переважáти.

Вáгавий, *a.* wankelmüthig, unentschlossen. [schirr, Trog, *m.*

Ваrán, *m. Ко.* 31 hölzernes Essge-

Ваганúна, *f.* Belästigung, Schererei, *f. Ст.*

Ваганúцї, *pl. Ч.* I. 132 s. Нагави́цї.

Ваганóк, -нкá, *m. dim.* s. Вагáн; 2) Waffelkuchen, *m.* [ken tragen.

Вагáти ся, unschlüssig sein, Beden-

Вагú, *pl.* Zügel, *pl. Ф.* s. Важки́, віжки́.

Вагівни́к, *m.* Wagbalken, *m.*

Вагíвни́ця, *f.* Wage, *f. K.* [trächtig.

Вагітни́й, *a.* schwanger, *P.* I. 209;

Вагове́, *n. s. a.* Art Abgabe, *K.*

Ваговúй, *a.* nach dem Gewicht verkäuflich, *Зак.*; 2) — друк, *Ч.* V. 1052, VII 404 Hebestange, *f.* Hebebaum, Hebel, *m.*

Вагóвистий, *Фр.* ваговúтий, *a.* gewichtig, *T.*; 2) schwerfällig, wuchtig.

Вáгом, *adv. Кв.* II. 157 nach Gewicht, abwägend; 2) вагóм = повóли langsam, gemach, *Фр.* [ren.

Вагонúти, *v. a. КУ.* II. 103 erschwe-

Вагонї́ти, *v. n.* lasten, *КУ.*; 2) schwanger gehen, *K.*

Вагóтá, *f. АД.* I. 334 Last, Schwere, *f. K.*; 2) Gravitation, *f. Фр.*; 3) — пи́тима specifisches Gewicht, *B.*

Вагóтї́ти, *v. n.* lasten, *Фр.*

Вагóтний, *a.* Gewichts-, *B.*

Вагувáти, *v. a.* щось Leid um etw. haben; 2) — ся zweifeln, unentschlossen sein, s. Вáжити ся.

Вадь, nun, am Ende. [*m.* Wunde, *f.*

Вадá, *f.* Gebrechen, *n.* Fehler, Schaden,

Вáдас, *m.* Weidmann, Jäger, *m.*

Вáдити, *v. n.* кому́сь schaden, schädigen, hindern; 2) на когóсь gegen jmdn aufwiegeln, hetzen, *M.*; 3) — ся sich zanken, hadern.

Вáдкий, *a.* до чогóсь fertig, geneigt zu etw., gierig nach etw., lüstern; 2) вáдко

мені́, *adv.* mir ist übel, ist schlimm, *Зак.*
Вадли́вий, *a. Пет.* s. Звадли́вий.
Ва́дно, s. *Ла́дно, Ог.* 69.
Вадьова́ти, *v. n.* s. Бізува́ти.
Вадро́, *n. Ф.* s. Ведро́.
Ва́є, *n. coll.* Weidenreiser, *pl.* ва́ї, *pl.* geweihte W. am Palmsonntag, *Ф.* [βαΐς].
Важевни́ця, *f.* Hebebaum, *m.*
Ва́жене, *n.* das Wägen; 2) Wanken; 3) Wagen, *n.* [pressend.
Важе́нний, *a. K.* schwer, drückend,
Ва́жити, *v. a.* wägen; 2) * erwägen; 3) *v. n.* свої́м жите́м sein Leben wagen; ein Gewicht haben, wiegen, gelten; 4) *v. a.* durch's Ueberzeugen bewegen, *K.* I. 178; 5) *v. n.* на щось nach etw. trachten, worauf erpicht sein; — ся wanken, schwanken, überlegen; *b)* sich unterstehen, wagen.
Ва́жка. *f.* Wagschale, *f.*; 2) s. Важки́ 1).
Важка́ти, *v. a.* Pferde zügeln, lenken.
Важки́, *pl.* Lenkseil, *n.* Zügeln, *pl.* (im Pferdegeschirr); 2) s. Коромисли́ці.
Важки́й, *a.* schwer, schwerwiegend, gewichtig; 2) schwanger, *Левч.* Ва́жко, *adv.*
Важко́, *m.* N. e. Hundes. [2) * wichtig.
Важли́вий, *a. M.* schwer drückend;
Ва́жний, *a.* schwer; 2) wichtig, gewichtig; bedeutend; 3) ernst. Ва́жно, *adv. C.* I. 6 s. Тя́жко.
Важни́к, *m.* Salzwäger, *m. B.*; 2) Reibkeule beim Oelschlagen, *f.*
Важни́ця, *f.* das Hebezeug, die Stütze für die Hebestange (beim Schmieren der Wagenachsen); 2) Wage, *f. K.*; 3) *m. f.* * der sich wichtig macht, Grossthuer, *H.* 107; 4) Grossthuerei, *f. Левч.*
Ва́жність, -ости, *f.* Wichtigkeit, Ernsthaftigkeit, *f.* [steht, *Зак.*
Важня́, *f.* Ort, wo die Magistratswage
Важча́ти, *v. n.* schwer werden, *Левч.*
Вазь, *f.* das Trachten, das Erpichtsein, *vgl.* Ва́жити на щось 5). [колядники́, *m.*
Ва́йда, *m.* Anführer der Gesellschaft
Ва́йка, *pl.* s. Яйці́.
Ва́йкати, *v. n.* kläglich schreien.
Ва́йло, *int. Ф.* o Weh!
Вак, *m.* abgestecktes Ziel, *Kol.* I. 197.
Ваканцьо́вий, *a. Ko.* 68 vacant, dienstfrei.
Вака́р, *m.* Kuhhirt, *m.* [vacca].
Вака́ти ся, s. Ва́жити ся *b)*, *(Ф.)*.
Ваканци́йний, *a.* die Ferien betreffend, Ferien-.
Вака́ції, *pl.* Ferien, *pl.*
Ваке́лия, s. Веке́лия.
Вакири́стий, *a.* vom Schafe: weiss, rings um die Augen m. schwarzen Flecken.
Ва́кса, *f.* Haarwichse, *f. C.* II. 167.
Вакува́ти, *v. n. Зап.* II. 523 müssig liegen, m. hängen etc. unbeschäftigt bleiben, земля́ баку́є bei zu schüterer Saat; 2) offen, leer, erledigt, frei, vacant sein; 3) unschlüssig sein *(Ф.)*; 4) *v. a. Зап.* *(Вер.)* I. 8 s. Га́їти.
Ваку́ла, *m.* Bucolus. [Су́вій.
I. Вал, *m.* s. Валови́на, *K.* I. 15; 2) s.
II. Вал, *m.* Wall, Erdaufwurf, *m.*; 2) Welle, Meereswelle, *f. ІГ.*; дощ паде́ вала́ми in Strömen; 3) Schwaden, *m.* s. Ру́чка; 4) s. Ва́лиско.
Ва́лал, *m. ungr.* s. Село́.
Вала́ндати, (-антати) ся, з кимо́сь mit jmdem sich herumschleppen, sich plagen, *Кн.* [*С. Пс.*
Вала́нтане, *n.* Säumen, Zögern, *n.*
Валанти́рош, *m.* Faulenzer, *m.*
Валаса́ти ся, *pol. K.* I. 10 s. Волочи́ти ся. [Schmerz winden, *(Ф.)*.
Валаструва́ти, *v. n.* sich vor
Ва́лах, *m.* Entmanner, Verschneider; 2) Walach, *m.* verschnittenes, castrirtes Pferd; 3) Hammel, *m.*
Валаша́йник, *m.* s. Ва́лах 1). [den.
Валаша́ти. *v. a.* wallachen, verschnei-
Вала́шка, *f.* verschnittene Sau.
Валашо́к, -шка́, *m.* s. Ва́лах 3).
Вальбо́йка, *f.* s. Валове́ць II.; Hundenapf, *m.* [ний, *pol.*
Вале́бний, *a. Wgr.* VI. s. Веле́б-
Ва́леджи, *conj. Łoz. gr.* 122 doch.
Вале́жник, *m. coll.* gefallene u. von der Erde bedeckte Baumstämme, *Oc.* (61), X. 29, Windbruch, *m.* Lagerholz, *n.*
Ва́лера ходи́ти, *(Ф.)* ruhelos wie ein Verdammter umhergehen.
I. Ва́лець, -лця, *m.* Walze, *f.*
II. Ва́лець, -лця, *m.* Walzer (Tanz), *m.*
Ва́ливо, *n.* Trog im Schweinstalle, *m.*
Валиво́кий, *a.* mit weit aufgerissenen, gaffenden Augen.
Ва́лик, *m.* Walze, *f. Cm.*; [2) Bengel.
Вали́ло, *n.* Walkstampfe, -mühle, *f.*
Вали́нська гора, *N.* e. Berges.
Ва́лиско, ва́лище, *n.* harte Anschwellung des Euters bei der Kuh.
I. Вали́ти, *v. a.* umwerfen, nieder-

reissen, zerstören; 2) tüchtig schlagen, zuhauen, prügeln; в пушóк tüchtig kanonieren; 3) на що hinauflegen, laden, schieben, viel werfen; — ся (валя́ти ся *P.* II. 16) einfallen, einstürzen; *b)* umzufallen drohen, baufällig sein; *c)* sich wälzen. [dätschen bereiten.

II. Вали́ти, *v. a.* das Tuch zum Kar

Валї́ока, *f.* s. Зату́ла.

Ва́лїв, -лова, *m.* s. Ва́ливо.

Валївни́ця, *f.* Regenschauer, *m.*; 2) s. Валовни́ця. [müller, *m.*

Валї́й, *m.* *Зап.* I. 286 Walker, Walk-

Ва́лка, *f.* Partie, Compagnie der Arbeiter, bes. der чумаки́, *f.* [fahren, *Зак.*

Ва́лькою нéсти ся ungestüm rasch

Валки́й, *a.* *Левч.* schwankend, wackelnd, hinfällig.

Валківни́ця, *f.* Rolle, Mangel, *f.*; 2) Walkerholz, Walkerbrett, *n.* *Пет.*

Ва́лько, *m.* Valentius.

Вальковáтий, *a.* walzig.

Валковéць, -вця́, *m.* Walzenrüsselkäfer, *m.* (Magdalis), *B.*

Валькóвий, *a.* валькóваний, *ptc.* s. Валькувáти 2).

Валькувáти, *v. a.* Wäsche rollen; walken; 2) стїну́ aus Klumpen von Stroh u. Lehm bauen. [s. Павáльний.

Ва́льний, *a.* tüchtig, gross; schwer,

Валобі́к, -бóка. *m.* etw. Ausgehöhltes.

Валобóй, *m.* Wellenschlag, *m.* Brandung, *f.* *КУ.* [land, *n.*

Валовáтий, *a.* -а земля́ Wellen-

I. Валовéць, -вця́, *m.* s. Валови́на; 2) Strähn, *m.* [лїв, вáливо.

II. Валовéць, -вця́, *m.* kleiner Bá-

Валóвий, *a* aus Валови́на, вал I. 1).

Валови́на, *f.* grobes Gewebe, Sackleinwand, *f.* Packtuch, *n.* [Ochsen).

Валови́тий, *a.* sehr faul, träge (v.

Валови́ця, *f.* s. Валови́на.

Валóвище, *n.* s. Ва́лиско.

Валовни́ця. *f.* Heuschwaden in kleine Haufen zusammengeharkt; 2) grober

Валовя́ний. *a.* aus Валови́на. [Faden.

Ва́лок, -лка, (*d.* вáлочок -чка), *m.* Walze, Rolle, *f.*; 2) Mangelholz, *n.*; 3) übhpt Stück Rundholz.

Ва́льок, -лька, *m.* Klumpen Bundstroh mit Lehm eingemacht zum Ausflechten der Wände in Gebäuden, *m.*

Вальóрний, *a.* giltig.

Валочковáтий, *a.* walzenförmig,

Валóчний, *a.* gewandt. [*Пол.*

Вальс, *m.* *III.* I. 71 s. Ва́лець II.

Валувáнє, *n.* Gebell, Gebelfer, *n.*

Валувáти. *v.n.* stark bellen; 2) — ся (вівця) s. Відбиркати ся, *Gr.* 29.

Валу́йко, валу́н. *m.* s. Скрипу́х, *Пет.*

Валу́н, *m.* s. Óблóм, *Пол.* Geschiebe, *n.* erratischer Felsen, *Пет.*

Валу́ша, валю́ша, *f.* Walkmühle, *f.*

Вальцьовáтий, *a.* walzenförmig, *B.*

Вальчáтий, *a.* -і рукавці́ Puffärmelchen, *pl.* *n.*

Валю́га, валю́ка, *m.* Faulpelz, *m.* валю́кою müssig, faul liegend.

Ва́люш, *m.* *gew. pl.* *C.* II. 116 s. Валу́ша, Фóлюш.

Ва́лява. *f.* grosser Haufen; 2) Schutt, Trümmerhaufen, *m.*; 3) Schlachtfeld mit Gefallenen bedeckt, *n.*

I. Валя́ти. *v. a.* s. Вали́ти zum Fallen bringen, umstürzen, з ніг — *АД.* I. 117; 2) коня́ — umstürzen zum Zwecke des Verschneidens, wallachen.

II. Валя́ти. *v. a.* beschmutzen, besudeln; — ся sich beschmutzen; 2) sich wälzen, по під ла́ви, п. п. плóти — ся in d. Verkommenheit u. Erniedrigung leben.

III. Валя́ти, *v. a.* не валя́йте собі сьміх з мéне! wollet ihr nicht über mich lachen! [V. 473.

Ванберéць, -рця́, *m.* s. Имбір, *Ч.*

Вандáк, *m.* Reisesack, *m.*

Вандзáр, *m.* kleines gefülltes Gebäck, Törtchen, *n.* [plärren.

Вандзáрити ся, weinen, greinen;

Ва́ндри, *pl.* Wandern, Reisen, *n.* s. Мандрі́вка.

Вандрівни́й, *a.* Wander-, reisend.

Вандрівни́к, вандрівéць, вця́, *m.* *Левч.* Wanderer, *m.*

Вандрувáти, *v. n.* wandern, reisen.

Ванїльóвий, *a.* Vanillen-.

Ванки́р, *m.* s. Альки́р.

Ва́нна, *f.* Wanne, *f.* [laria majalis).

Ванни́к, *m.* Maiglöckchen, *n.* (Conval-

Ва́ньо, Ва́ня, *m.* s. Иван, *Top.*

Вантáжити, *v. a.* einpacken; aufladen, belasten.

Ванту́х. *m.* Pansen, Wanst, *m.* (rumen.) *B.*; 2) Wollsack, Ballenstock, Ballen, *m.*

Ва́нцин, *m.* *N.* e. Berges.

Ва́пень, -пня, *m.* Calcium, *n.* Grund-

stoff des Kalks, *m.* *Пол.* [haltig.
Вапни́стий, *a.* Kalk-, kalkig, kalk-
Вапне́ць, *m.* Kali, *n.* *Пар.*
Вапни́ти, вапнува́ти, *v. a.* kalken,
Вапно́, *n.* Kalk, *m.* [weissen, *Пар.*
Вапнови́д, *m.* Skalenoëder, *m.* *Вол.*
Вапно́к, *m.* Calciumoxyd, *n.*
Ва́пня, *f.* s. Вапно́.
Вапня́к, *m.* kohlensauerer Kalk. [*Пар.*
Вапняне́ць, -нця́, *m.* Kalkspath, *m.*
Вапня́р, *m.* Kalkbrenner, *m.*
Вапня́рка, *f.* Kalkgrube, *f.* [стий.
Вапняни́й, вапня́стий, *a.* s. Вапни́-
Вапоре́ць, -рця́, *m.* Süssholz, *n.*
Вапри́ни, *pl.* s. Веприни.
Вар, *m.* ausgekochter, ausgesottener Saft aus gedörrtem Obst; 2) s. Ва́рка (пи́ва), *Зап.* II. 505; 3) s. Квас 2); 4) siedendes Wasser; 5) Sonnenhitze, Schwüle, *f.* *Кн.* [рити.
Вара́, *f.* *Н.* 210 Köchin, *f.* *vgl.* Ва-
Варати́н, *m.* Nbfl. d. Че́ремош, *Gr.* 7.
Варатı́нниця, *f.* s. Голи́ця 3).
Варба́, *f.* das Auskochen, *B.*
Варва́ра, Варва́рка, *f.* Barbara.
Варва́рити, *v. n.* *Н.* 78. *Га.* II. 42 den Tag der heil. Варва́ра feiern.
Варвідня́, *f.* Wirrwarr, *m.* Geheul, *n.*
Варві́дувати, *v. n.* *Шй.* heulen; 2) варво́дити, Wirrwarr anstiften.
Ва́рдзель, *m.* birkene Einfassung des Mühleisens im unteren Mühlsteine.
Ва́рга, *m.* *Гол.* III. 251 *ungr.*?
Ва́рґа, *f.* Lippe, *f.* s. Гу́ба.
Варґа́тий, *a.* варґа́ч, *m.* mit grossen schwulstigen Lippen. [Lippen, *n.*
Варґу́ля, *f.* Weib mit schwulstigen
Ва́ре, s. Ве́ре; ва́ре?! ist das möglich? ist das denkbar?!
Ва́рене, *n.* das Kochen; 2) варе́не, *n.* варе́не, *n. s. a.* etw. Gesottenes (Früchte), *Не.* [Kuchen, *m.*
Варе́ник, *m.* варени́ця, *f.* Klösse, *f.*
Варену́ха, *f.* Art gekochter Branntwein mit Honig, u. Pfeffer, Art Glühwein, *m.*
Варе́ся, Вари́шка, *f.* s. Ори́ся.
Варе́ха, варе́шка, *f.* Kochlöffel, Schöpflöffel, *m.* [learia officinalis).
Варе́шниця, *f.* Löffelkraut, *n.* (Coch-
Ва́риво, *n.* *Ч.* I. 10 etw. Gekochtes, Speise, *f.*; 2) Küchenvorrath, *m.* (mit Ausnahme d. Fleisches) *Ч.* VI. 326; 3) das Kochen, Kochkunst, *f.* *Фр.*

Вари́ти, *v. a.* kochen, brauen; sieden; вари́ть es ist sehr heiss; — ся* *M.* II. 9 sich langweilen. [*Под.*
Вари́мість, -ости, *f.* s. Стра́вність,
Ва́ристий, -а піч Kochofen, *m.* Küche, *f.*
Варівки́й, (-вни́й), s. Варки́й 2).
Ва́рій, *m.* s. Ва́риво 1).
Варі́йник, варі́нник, *m.* Kochtopf, *m.*
I. Ва́рка, *f.* Gebräude, *n.* (soviel Bier als auf einmal gebraut wird); 2) Siederei, Bräuerei, *f.*
II. Ва́рка, Варва́ра, *f.* Barbara.
Варки́й, *a.* zart, weichlich, schwächlich; 2) Vorsicht erheischend, gefährlich, gebrechlich. [scheinlich.
Ва́рко, ва́ркось, *adv.* vielleicht, wahr-
Ва́рмія, *f.* *Левч.* s. Армія.
Варна́к, *m.* nach Sibirien verbannter Züchtling, Sträfling, *m.* *Ш.* I. 237 II. 116.
Варни́й, *a.* Koch-, Küchen-, *B.*
Варня́, *f.* Küche, *f.*; 2) Salzsiedewerk, Salzsudwerk, *n.* *B.*
Варня́кати, *v. a.* näselnd, undeutlich sprechen; 2) albernes Zeug faseln.
Варняни́й, *a.* Koch-, *B.*
Варови́на, *f.* Leistenbruch, Bruch, *m.*
Варови́тий, *a.* Leistenbruch leidend; 2) s. Варки́й. [Branntwein, *Ч.* IV. 466.
Варо́ха, *f.* mit Honig gekochter
Варста́т, *m.* Werkstätte, *f.* — тка́цкий Weberstuhl, *m.* Weberbank, *f.* — тока́рский Drehbank, *f.*
Варстато́вий, *a.* auf, in einer Werkstätte ausgeführt, verfertigt.
Варт, *m.* *Кн.* *Пр.* IX 192 Wert, *m.*
Варт, ва́ртий, *a.* wert; würdig; ва́рта щось es ist was wert; 2) genug wozu stark, fähig.
Ва́рта, *f.* Wacht, Wache, *f.* [bude, *f.*
Варта́рка, варта́рня, *f.* Wächter-
Вартівни́к, *m.* Wächter, Hüter, *m.*
Варті́вня, *f.* Wachzimmmer, *n.*
Ва́ртість, -ости, *f.* Wert, *m.* Geltung, *f.*
Вартови́й, *a.* wachthabend, Wacht-.
Вартови́к, *m.* Wachposten, Wachmann, *m.* *Левч.* [tig, *Не.*
Варто́вний, *a.* bedeutend, wich-
Вартовни́чий, *s. m. a.* Wächter. *m.* *К.*
Ва́ртостний, *a.* wertvoll, bedeutend, Wert-. [haben, gelten, kosten.
I. Вартува́ти, *v. n.* einen Wert

II. Вартувáти, *v.a.* bewachen, hüten.
Вартýга, *f.* Bande (der Räuber), *f.* *У.*; 2) Herde (von Schafen), *f.* *У.*
Вартýнок, -нку, *m.* Wert, *m.* *Ф.*
Варувáти, *v. a.* hüten; собі що bedingen; 3) — ся sich hüten, Acht haben, sich wahren, *М.* II. 20; Bedenken tragen, *Me.* 329. *Пет.*
Варýнок, -ýнку, *m.* Wasserwehre an den Ufern, *f.* (від води́).
Варýцкати, *v. a.* besudeln.
Вархля́к, *m.* wildes Ferkel, Mittelschwein, *n.* [Zank, *m.*
Вархолá, вархольня́, *f.* Hader,
Вархóлити, s. Верхóлити II. [pict.)
Варцáб, *m.* Malermuschel, *f.* (Unio
Варцáби. *pl.* Wälle vom zusammengeharkten Heu, *pl.*; 2) Fensterrahmen, *pl.m.*
Варцáбниця, *f.* Damen - Schachbrett, *n.* [hochgewachsenen Mann, *Пет.*
Варя́г, *m.* *Н.* 273 vom starkgebauten,
Васáг, *(d.* васажóк, -жкá). *m.* Kutschkasten, Wagenkorb, *m.* [Salz beladen.
Васáч, *m.* *Ч.* II. 14 ein Wagen mit
Васи́ль, Васи́лько, Вáсько, Васю́та, *m.* Basilius. [льок.)
Василéнчик, *m. dim.* *Ф.* s. Васи́-
Васили́ми, *pl.* Gebirgszug hinter der Чóрна Горá, *m.*
Васили́на, Васили́са, *f.* Basilissa.
Васили́ск каптурáстий, Haubenbasilisk, *m.* (Basiliscus mitratus).
Васи́льок, -лька, васи́льчик (гáйзуб —), *m.* *В.* Basilienkraut, *n.* (Ocimum basilicum). [Васи́льок, von B.
Васильóчий, *a.* *М.* III. 138 des
Вáський, *a.* eurem Lande angehörig, euer Landsmann, s. Ваш, *Ог.* 72.
Васнь, *f.* Zank, Zwist, *m.* *(В.)*.
Вать, *conj. ungr.* *У.* entweder — oder.
I. Вáта, *f.* Art Fischernetz mit kleineren Maschen, *m.* Wate, *f.*
II. Вáта, *f.* Watte, *f.* Steppfutter, *n.*
Ватáг, *m.* Oberhirt, Senne, *m.*; 2) Räuberhäuptling, *m.*
Ватáга, *f.* grosse Masse, Wucht, *f.* Haufen, *m.* Rotte, Bande, *f.* *Ш.* II. 119; 2) Herde *f.*; 3) Gesellschaft Fischer, *f.* Fischerdorf, *n.* *Не.*
Ватáже, (-я), *n. coll.* s. Ватáг; 2) * Schlagwörter, *pl.* *Н.* VI. [ба.
Ватажéла, *m.* älterer, oberer Дрýжба.
Ватáжка, (-жко, -жок), *m.* s. Ватáг.
Ватажкувáти, *v. n.* Ватáжко sei
Ватáжний, *a.* der ватáг ist.
Ватáжник, *m.* s. Ватáг. [Schar,
Ватажóк, -жкá, *m.* *Кв.* II. 1(
Ватáство, *n.* Anführung, Oberb(
fehl eines Ватáг 2).
Ватáсь, *m.* Schütze, *m. vgl.* Вáдас
2) s. Ватáг. [Hütte,
Вáтерь, вáтра, *f.* *Ф.* *Пр.* X.125 huzu
Вáтлити, *v. a.* mit Heisshunger etw
Вáтній, *a.*? [fresser
Вáтра, *f.* Feuer, *n.* Herd, *m*
Ватрáк, *m.* *Ф.* improvisirte Sommerküche, Feuerstelle; 2) Lycaena Hippothoë, *В.*
Ватрáн, *m.* ватрáлка. *f.* Schürstock, *m*
Вáтрище, *n.* Feuerherd, *m.* [*Пет*
Ватрíти, *v.n.* verbrennen, veraschen
Ватýйка, (-ýлька). *f.* Ziege auf der Vorhut, *f.* [die noch nicht gelammt.
Ватуйни́к, *m. coll.* Schafe, Ziegen
Ватýля, *f.* Mutterschaf mit erstem Lamm, *n.*
Ватушáрка, *f.* *N.* e. полони́на, *Gr.* 6.
Вахлáй, *m.* Trottel; Pfuscher, *m.*
Вахлакувáтий, *a.* trottelhaft.
Вахлю́к, вахля́к, s. Верхлю́к.
Вахля́р, *m.* Fächer, *m.*
Вахлярувáтий, *a.* fächerförmig, *В.*
Вáхня, *f.* Schellfisch, *m.* (Gadus aegl.).
Вáхта, *f.* Wacht, *f.* *Ш.* I. 326.
Вахци́мбра, *f.* Wachzimmer, *n.*
Вацьǃ *int.* Lockruf für Schweine.
Ваш, -а, -е, вáший, *pron.* euer, der Eurige. Вáше, Вашéці Ihr, Euerehren; з вашéці v. Bürgerstande. [Ваша честь].
Вáшин, ваши́нець, -нця, *m.* der Eurige, *Пет.* [sprechend, *Н.* 50.
Вáшеський, *a.* dem Вашéці entsprechend
Вб-, s. unter Уб-, Об-.
Вбáвити, вбавля́ти, *v. a.* vermindern, schädigen: здорóвля s. Збáвити.
Вбагнýти, *v. a.* begreifen.
Вбаришувáти, *v. a.* gewinnen, profitieren, *Кн.*
Вбачáти, *v. a.* einsehen, bemerken; вбачáє ся комýсь jmd glaubt zu sehen, jmdm scheint, kommt vor.
Вбачли́вий, *a.* *Т.* до когóсь aufmerksam, rücksichtsvoll.
Вбгáти, *v. a.* hineinlegen, -stecken, -setzen, *Ш.* II. 79. [*v. a.* s. Убезпечáти.
Вбезпечáти, (-чи́ти, -чни́ти, *Т.*)

Вбезпе́чене, *n.* Sicherheit, *f.* *K.*
Вби, *conj.* s. 'Оби, кббй, *Гол.* III. 241. 242.
Вбидли́ти, вбитли́ти ся, sich wo angewöhnen, einleben.
Вбира́льник, *m.* Werkzeug zum Abschaben der Haare von der Haut, *n.*
Вбирка, *f.* Stutzerin, *f.* putzsüchtiges Weib.
I. Вбитки, *pl.* Art Spiel.
II. Вбитки, на — s. На-збитки.
Вбиток, -тку, *m.* *M.* II. 75 Verlust, Schaden, *m.*
Вбито́чити ся, *ГБ.* Verlust, Schaden leiden, verlieren, sich in Unkosten setzen.
Вбій, не на — *Ф.* nicht zu verwerfen, tadellos.
Вбійно, *adv.* в обб́рі — *Гол.* III. 37 reichlich zum Schlachten.
Вблага́не, *n.* *K.* Versöhnung, *f.* [350.
Вбогоду́хий, *a.* arm im Geiste, *Ш.* I.
Вббгше, *comp. adv.* *M.* s. Убб́жше.
Вбожа́ти, *v. n.* *Левч.* s. Убожі́ти.
Вббіще, *n.* *H.* 59.? [s. Уболїва́ти.
Вболїва́ти, *v. n.* над кимбсь, *K.*
Вболбна, *f.* *Гол.* III. 232 s. Оболбна.
Вббркати, *v. a.* *He.* zähmen; zahm, kirre machen.
Вбрести́, *v. n.* hineinwaten.
Вбреха́ти ся, sich hineinlügen, sich hineinschmuggeln, *КУ.*
Вбри́кнути, *v. a.* *H.* 65 s. Кбпнути.
Вбриндува́ти ся, *Ч* III. 319 sich ankleiden.
Вва́га, *f.* *He.* s. Ува́га. [verstehen.
Вва́жити, *v. a.* *Кв.* II. 160 begreifen,
Вва́жливий, *a.* aufmerksam; rücksichtsvoll, *He*; вва́жливо, *adv.* *M.* II. 153 mit Obacht.
Вва́лиско, *n.* s. Ва́лиско.
Вверну́ти ся, sich Rath schaffen; 2) fertig werden.
Вверта́ти, *v. a.* *Me.* 30 einwickeln.
Вверті́ти, *v. a.* hineinbohren; 2) hineinwickeln. [aufwärts, *C.* II. 146.
Вверх, *adv.* *Кн.* in die Höhe, hoch,
Ввидї́ти ся, ввижа́ти ся, кому́, s. Приви́джувати ся.
Ввили́ти, ввильну́ти, ввиля́ти, *v. n.* sich herauswinden und sich fort machen, verschwinden; *Ausflüchte machen, sich entziehen.
В-ви́скоки, *adv.* in weit ausgehohlten Sprüngen, im Gallop. [her tummeln.
Ввиха́ти ся, geschäftig sich hin u.
Ввібра́ти ся, s. Скінчи́ти ся, *M.*
Вві́дати, *v. a.* s. Уві́дати, *M.* II. 130.
Ввіжли́вий, *a.* aufmerksam, *Зг.*
Ввійти́, *v. n.* s. Уйти́, уходи́ти.
Вві́рити ся, s. Наввірити ся.
Вві́тхнене, *Фр.* s. Ві́тхнене. [вий etc.
Ввічли́вий. Ввічли́вість, s. Вічли́-
Ввбдини, *pl.* *Ч.* VI. 20 s. Ви́від (der поліжни́ця).
Вволи́ти, ввольни́ти, *Ч.* V. 161 *v. a.* — вблю den Willen erfüllen, *МШ.* *Л.* 17, 15 zu lieb thun.
Вворожи́ти, *v. a.* *Ф.* hineinzaubern.
Вгав, -ву, (уга́в), *m.* *H.* 229 das Aufhören, Unterbrechung, *f.* Unterlass, *m.*; 2) Ruhe, Rast, *f.* *M.* II. 88.
Вгава́ти, *v. n.* sich legen, aufhören, *Кв.* II. 160 не — ohne Unterlass etw. thun; ніжки не вгава́ють, *Me.* 85 tanzen rastlos.
Вгада́ти, вга́дувати, *v. a.* errathen, ahnen, *Ш.* I. 142; 2) e. (gute) Wahl treffen.
Вга́джувати, *v. n.* s. Вгоди́ти.
Вга́дливий, *a.* scharfsinnig, mit Beobachtungsinn, *Кн.* [sinn, *m.* Klugheit, *f.*
Вга́дливість, -ости, *f.* *Левч.* Scharf-
Вга́дно, *adv.* errathbar; 2) на тім — es ist das sicher, zutreffend.
Вга́йка, *f.* *K.* s. Га́йка.
Вгалади́ти, *v. n.* з чим womit gut treffen, gut auskommen.
Вгамбва, *f.* Beschwichtigung, Bezähmung, Beruhigung, *f.* *Пс.* [на́ти ся.
Вгараджа́ти ся, за чим, s. Упоми-
Вгарazди́ти, *v. a.* gutheissen, gewähren, *Ру.*
Вга́яти, *v. a.* verzögern, versäumen.
Вгили́ти, *v. a.* *He.* (*n.*) 139 verschaffen, einschmuggeln. [meiden.
Вгина́ти, s. Угина́ти; від когб́ jmdn
Вгі́ддя, (-е), [= Угбдіе], *n.* guter, günstiger Platz. [2) emsig.
Вгі́дний, *a.* entsprechend, genügend;
Вглубли́вий, *a.* sich gern vertiefend, *B.*
Вгляд, *m.* Einsicht, *f.* *Св.*
Вгляда́ти, вгля́нути, *v. n.* в щось einsehen, Einsicht nehmen; — ся в зе́ркалї sich im Spiegel beschauen.
Вгнїви́ти ся, *M.* I. 30 s. Загнїва́ти ся (на когб́).
Вгнїжджувати ся, sich einniste sich bequem im Sitzen machen.
Вгну́тий, *a.* — кут hohler Winkel

Вгов, s. Враж.
Вгбвкати, s. Угбвкати.
Вговбрювати, *v. a.* über jmdn Rede führen, jmdn anklagen. [angewöhnen.
Вгбвтати ся, sich einleben, sich
Вгбда, *f.* Gefallen, *n.* Geneigtheit, *f.* *M.* II. 109, 111 на вгбду комý jmdm zu Gefallen, 85.
Вгбден, *a.* *P.* I. 125 tauglich, fähig.
Вгодити, *v. n.* комý, на когб, *Кн.* jmdm zu Gefallen, recht thun, jmdn befrie-
Вгодівле, *n.* Mastung, *f.* [digen.
Вгодливий, *a.* willfährig.
Вгбдний, *a.* gefällig, beliebt.
Вголосити ся, *КУ.* II. 171 s. Обізвáти ся. [das Einlullen, Einschläfern.
Вгонбба, *f.* *K.* Beschwichtigung, *f.*
Вгонобити, (-ноблити), *v. a.* *K.* jmdn für sich willfährig machen, gewinnen; beschwichtigen.
Вгорбд, *m.* s. Горбд Garten, *Ш.* I. 53.
Вгородити, вгорбджувати, *v. a.* hineinstossen, -schlagen, *Ш.* II. 81; 2) hineinflechten.
Вгбрский, s. Угбрский. [I. 95.
В-гбстях, als Gast, zum Gaste, *АД.*
Вгрожéний, *ptc.* mit Gewalt, Zwang gekommen, eingeführt.
Вгрузнýти, *v. n.* einsinken. [ти ся.
Вдавнити ся, *H.* 132 s. Задавни-
Вдáка, *f.* на вдáку, чи *Ос.* (62) II. 55 ist fraglich ob; vielleicht nicht einmal.
В-дáлї, *adv.* in der Ferne, *Лїр.* [*T.*
Вдáлощі, *pl.* Fähigkeiten, Vorzüge, *pl.*
Вдáля, *f.* *Ст.* s. Дáлечінь Entfernung, *f.* Abstand, *m.*
Вданя́, (-é), *n.* s. Дáване.
Вдáрити, s. Удáрити; вдаря́ти ся в тýгу, *Ч.* V. 402 in Verzweiflung stürzen.
В-дармицю, *adv.* s. На-дáрмо, *Св.*
Вдáти, *v. a.* s. Удáти, vermögen, können, treffen; 2) — ся в що sich ins Mittel legen; *b)* в когб, на когб jmdm nachschlagen, ähnlich werden; *c)* gelingen, gerathen.
Вдáтний, *a.* gelungen; 2) günstig.
Вдáха, *f.* s. Вдáча; не-вдáха, *Кв.* 140 Misslingen, *n.*
Вдáча, *f.* das Gelingen, guter Erfolg, Glück, *n.* *Кн.*; 2) Eigenthümlichkeit, *f.* Naturell, *n.* Beschaffenheit, *f.*
Вдáчність, -ости, *f.* Güte, *f.* günstige Ertragfähigkeit.

В-двійню, *adv.* zwei zusammen.
Вдвіре, *n.* *Ф.* s. Подвіре; на — s. На-двір, *Кв.* II. 27.
В-двох, *adv.* beide zusammen.
В-двбю, *adv.* *Мх.* doppelt.
Вден, *Гол.* s. Одéн.
Вдерáти, вдéрти, *v. a.* s. Удéрти; 2) *v. n.* Reissaus nehmen, ausreissen; 3) — ся sich hineindrängen, einbrechen.
Вдéржливий, *a.* enthaltsam; 2) nachsichtig. [halt, *m.* Nachsicht, *f.*
Вдéржливість, -ости, *f.* *K.* Rück-
Вдивити, *v. a.* zum Staunen bringen, staunen machen, verwundern, *Не.* — ся в когб seine Blicke auf jmdn heften, ihn unverwandt ansehen; dadch einer Gesichtstäuschung unterliegen.
Вдивлюване, *n.* Beschauung, Einsichtnahme, *f.* *ОБ.*
Вдивовижа, на-вдивовижу zum Erstaunen, staunenswert, wunderbar, sonderbar, seltsam.
Вдигнýти, [вдижý, -жéш], *v. a.* einfädeln, (нитку до гбдки).
Вдівствб, *n.* *M.* *На.* Witwenstand, *m.*
Вдїльність, -ости, *f.* *Зг.* *Пр.* II. 29 Tüchtigkeit; Klugheit, *f.*
Вдїяти, *v. a.* anrichten, verursachen.
Вдобáрити, *v. a.* § s. Вторбпати.
Вдббний, *a.* passend, entsprechend.
Вдобрýхати, *v. a.* gütig machen, beschwichtigen, besänftigen, *Зг.* [Witwe, *f.*
Вдовá, вдовиця, *(d.* вдовичка), *f.*
Вдовéць, *g.* вдівця́, *m.* Witwer, *m.*
В-довж, *adv.* der Länge nach.
Вдовин, вдовичин, *a.* der Witwe, Witwen-.
Вдовівна, *f.* Tochter der Witwe, *f.*
Вдовірене, *n.* *ВБ.* s. Удостовірене.
Вдовіти, *v. n.* Witwer, Witwe werden.
Вдбволь, (-віль, *Фр.*) *adv.* *C.* II. 171 reichlich, im Ueberfluss, satt.
Вдовблене, *n.* Befriedigung, *f.*
Вдоволити, вдовольнити, *v. a.* befriedigen, zufriedenstellen, genügen, Genüge leisten.
Вдовбльно, *adv.* genügend, zufriedenstellend, befriedigend.
Вдовýшки, *pl.* Sternkopf, *m.* (Knautia, Scabiosa arvensis). [gnädig, *Зг.*
Вдогідний, *a.* gewogen, günstig,
Вдолити, *v. a.* *Др. с.* 172 schlecht machen?

*

Вдомáшнити, *v.a.* heimisch machen, einbürgern, *Кл.*

Вдоптáти, s. Удоптáти.

Вдорóжувати ся, den Weg antreten, aufbrechen, ankommen; дощ вдорóжує ся beginnt zu regnen.

В-дóсьвіта, *adv.* s. Дóсьвіта.

Вдосконáлене, *n.* Vervollkommnung, *f.* *Фр.* [*М+Б.* 267.

В-дóсталь, *adv.* zur Genüge, satt,

Вдóхати ся, ausser Athem kommen.

Вдохновéне, *n.* Begeisterung, *f.*

Вдохновéнний, *a.* (-éнно, *adv.* *С.* II. 263) begeistert; pathetisch. [geistern.

Вдохновúти, вдохновляти, *v.a.* be-

В-дрýге, *adv.* zum zweiten Male, abermals.

Вдýмати ся, вдýмувати ся в що sich worüber in Gedanken vertiefen, *Фр.*

Вдýнути, *v. a.* einhauchen, -blasen,

В-дух, *adv.* allsogleich, *Мх.* [-geben.

Вдухóвлене, *n.* Vergeistigung, *f.* *Зг.*

Вдухопéлити, *v. a.* *К.* schlagen, klopfen. [matisch, *Т.*

Вдушлúвий, *a.* lungenschwach, asth-

Вдягáти, вдягнýти, *v. a.* anziehen, ankleiden.

Вдя́ка, *f.* s. Вдя́чність; 2) Dank, *m.*

Вдя́чен, вдя́чний, *a.* dankbar; вдя́чно, *adv.* dankbar; 2) willkommen.

Вдя́чити ся, gelingen, gerathen.

Вдя́чність, -ости, *f.* Dankbarkeit, *f.*

Веґéра, (-ря), *f.* Art Tanz, *Ко.* 97 *Кв.* II. 197. [*Т.* vegetabil, vegetativ.

Веґетабíльний, веґетатúвний, *a.*

Ведеркóве, *n. s. a.* Accise vom Eimer, *f.* *Зак.* [ten.

Ведловáти, *v. a.* die Gebühr entrich-

Ведмедення́, -я́ти, ведмедчá -áти, *n.* Junges vom Bären. [s. Медвéдик.

Ведмéдик, *m.* junger Bär, *Ш.* II. 28

Ведмéдский, *a.* Bären- *Ш.* II. 28.

Ведмедчýк, *m.* Rossameise, *f.* (Formica herculanea); 2) Maulwurfsgrille, *f.* (Gryllotalpa vulgaris).

Вéдмідь, (мéдвідь), *m.* Bär, *m.*

Ведміжúна, *f.* Brombeer-, Himbeerstrauch, *m.* (Rubus corylifolius).

В'єднáти, *v. a.* für sich gewinnen, gewogen machen.

В'éдно, *adv.* ineinemfort.

I. Вéдро, *n.* heiteres Wetter, *Пет.* *У.*

II. Ведрó, *n.* Eimer, *m.*

Ведрóвий, *a.* einen Eimer fassend.

Ведý, ведéш, ведé etc. *praes.* s. Вéсти.

Ведýта, *f.* *ТР.* 155.?

Вéжá, *f.* Thurm, *m.* Gefängniss, *n.* *Ч.* VI. 105; 2) Wagen, *m.* Wagenburg, *f.*; 3) Hütte, *f.* *Пот.* III. 41. 42.

Вежáстий, *a.* *Ог.* mit Thürmen versehen, thurmförmig, thurmhoch.

Вежнúця, *f.*—глáдка kahles Thurmkraut, Waldkohl, *m.* (Turritis glabra).

Вéжочка, *f.* *dim.* kleiner Thurm; 2)—сверликовáта, вежáлька, *В.* Thurmschnecke, *f.* (Turritella terebra).

Вéза, *f.* s. Вéжа, *Зак.*

Везерýнок, -нка, *m.* Bildnis, *n.* Abbildung, *f.* *Ш.* II. 105, *pol.*

Вéзти, [везý, везéш], *v. a.* fahren, führen; — ся s. Їхати.

Вéкати, *v. n.* „Be!" schreien.

Векéлия, *f.* Zündschwamm, *m.* *Gr.* 29.

Вéкла, *f.* s. Тéкля. [selrechtlich.

Вексельóвий, *a.* Wechsel-, wech-

Вéкша, *f.* s. Вúвірка, *Пол.*

Велблю́д, *m.* Kameel, *n.*

Велéбний, *a.* *Ф.* „würdig", „d. grosse"

Велéбність, -ости, *f.* *К.* Hochwürden,

Велеглáсний, *a.* † sehr laut, *К.* [*f.*

Веледýшний, *a.* *Кл.* s. Великодýшний.

Велелíпний, *a.* † prächtig, *К.*

Велелю́дний, *a.* menschenreich, volkreich, Ш. II. 64 *К.*

Велерúбок, -бка, *m.* *N.* e. Berges.

Велерічúвий, *a.* mit Wortgepränge, hochtrabend, *Ш.* I. 349.

Велерічúти, *v. a.* *Т.* grossrednerisch auftreten, hochtrabend sprechen.

Веleслáвний, *a.* *В.* hochberühmt.

Вéлетень, s. Вéлитень.

Вéлетнїй, *a.* gross, riesig, *Ст.*

Вéлеч, велúчень, *m.* etw. sehr grosses.

Велéць, -льця́, *m.* Art Fisch.

Велиґáн, *m.* grosser Bengel.

Велижúрувати, *v. n.* s. Розкошувáти, *Ч.* VII. 575.

Великáн, *m.* Riese, *m.* [gantisch.

Великáньский, *a.* riesenhaft, gi-

Велúк-день, *g.* великóдня, *m.* Ostersonntag, *m.* Osterfest, *n.* Ostern, *pl.*

Велúкий, *a.* gross; bedeutend, wichtig, besondere, schwer.

Велúкість, -ости, *f.* Grösse, *f.*

Вéлико, *adv.* *К.* II. 49. *М.* II. 100

sehr, überaus, viel, hoch. [wohlgeboren.
Великовельмо́жний, *a.* hoch-
Великово́їн, *m.* *P.* II. 185 grosser Krieger, Held, *m.* [vielgelehrt.
Великовче́ний, *a.* gross-, hoch-
Велико́дний, *a.* Oster-.
Велико́дниця, *f.* strenges Fasten in d. 3 Tagen vor dem Ostersonntage.
Великоду́шие, *n.* великоду́шність -ости, *f.* Grossmuth, Edelmuth, *m.* Hochherzigkeit, *f.* [hochherzig, edelmüthig.
Великоду́шний, *a.* grossherzig,
Великоземе́льний, *a.* *K.* Grossgrund-.
Великоимени́тий, *a.* hochgepriesen, hochberühmt, hochgeboren, *C.* II. 206.
Великоклюви, *pl.* Grossschnäbler, *pl.* (Magnirostres).
Великолі́пний, *a.* † prächtig, *Пол.*
Великолі́с, *m.* Hochwald, *m.* *Зар.*
Великолі́тний, *a.* langdauernd, viel-, langjährig, alt, *Ш.* I. 240, *K.*
Великолюде, *pl.* Riesen, *pl.* Riesengeschlecht, *n.* [sprächig, *M.* II. 34.
Великомо́вний, *a.* redselig, ge-
Великомо́вність, -ости, *f.* Redseligkeit, *f.* *Пс.* [tyrer.
Великому́ченик, *m.* grosser Mär-
Великому́чениця, *f.* grosse Märtyrerin. [mächtig.
Велико́нний, *a.* *МШ.* riesig, gross-
Великопі́стний, (-по́стний), *a.* zum великий піст geh.
Великори́б, *m.* s. Кит.
Великоро́дний, *a.* hochgeboren, *M.*
Великорозу́мний, *a.* übergebildet,
Великору́с, *m.* Grossrusse, *m.* [*He.*
Великору́ський, *a.* grossrussisch, russisch.
Великоу́мний, *a.* *ГШ.* genial.
Великоу́хий, *a.* grossohrig.
Вели́нний, *n.* sehr gross, *(B.)*
Ве́лит, ве́литень, -тня, *m.* *H.* 113 *He.* Riese, *m.*; — звір ein riesiges Unthier, Ungeheuer.
Велите́нський, *He.*, вели́тский, *Гол.* *Кл.* *a.* riesig, riesenhaft, ungeheuer.
Велицьо́зний, (-цю́зний, *Фр.*) *a.* s. Величе́зний.
Ве́лич, *f.* Grösse, etw. Grosses; -ри́ба sehr grosser Fisch; 2) Grossartigkeit; Erhabenheit, Hoheit; Herrlichkeit, Pracht, *f.*
Велича́вий, *a.* grossartig, herrlich, prachtvoll, *C.* II. 142.
Велича́вість, -ости, *f.* Grossartigkeit, Herrlichkeit, *f.* *Кн.*
Велича́йко, *m.* Prahler, Prahlhans, *m.*
Велича́йний, *a.* prahlerisch, ruhmsüchtig.
Велича́ти, *v. a.* lobpreisen, mit Lob erheben, hochhalten, rühmen; — ся sich rühmen, prahlen, sich brüsten.
Вели́че, (-чие), *n.* Pracht, Herrlichkeit, *f.* *K.* *Марк.* 139.
Величе́зний, величе́нний, *K.* *a.* überaus gross, sehr gross, bedeutend.
Вели́чечький, *M.* вели́чкий, *a.* *(B.)* (sehr) gross; ziemlich gross.
Вели́чество, *n.* Majestät, *f.* [*n.* *Ш.*
Величина́, *f.* Grösse, *f.*; 2) Format,
Велича́ти, *v. a.* *Мог.* s. Велича́ти.
Ве́ли́чний, *a.* grossartig, erhaben; 2) prächtig, prachtvoll; majestätisch, *Ш.* II. 219; ansehnlich; твоє́ таке́ вели́чне das Deine hebst du so sehr hervor, lobst übermässig.
Ве́личність, -ости, *f.* Grossartigkeit, Erhabenheit; Majestät, *f.* *K.*
Велі́ние, велі́нє, *n.* *Кв.* II. 161. *C.* I. 101 Gebot, *n.* Befehl, *m.*
Велі́ти, *v. a.* gebieten, befehlen, auftragen; 2) s. Волі́ти. [nehmend, hoch-.
Ве́льми, *adv.* sehr, überaus, aus-
Вельми́сльний, *a.* hochherzig, *Пол.*
Вельмо́жа, *m.* der mächtige Herr, Herrscher; Magnat, *m.* [nehmes Fräulein.
Вельможа́нка, *f.* hochadeliges, vor-
Вельмо́жество, *n.* Herrenleben, *n.* Herrschaft, *f.*; 2) *coll.* Herren, *pl.* *Кч.* 199.
Вельмо́жність, -ости, *f.* machtvolle Stellung, Macht, *f.*
Ве́льо, *adv.* *ungr.* viel.
Ве́на, *f.* Blutader, Vene, *f.*
В'е́нно, *(d.* в'е́нночко) *adv.* s. В'є́дно, зає́дно, *Ог.* 87. [*Под.*
Вено́зний, *a.* venös, der Blutadern,
Ве́пер, -пра́, *m.* Eber, *m.* männliches Schwein; 2) rechts. Nbfl. der Ви́сла.
Ве́прик, *m.* junger Eber, Ferkel, *n.* Frischling, *m.* [(Ribes grossularia).
Вепри́на, *f.* *gew.* *pl.* Stachelbeere, *f.*
Вепри́нниця, *f.* Stachelbeerspanner, *m.* (Zerene grossulariata). [*f.* *B.*
Веприня́к, *m.* Stachelbeerblattwespe,
Вепро́вий, *a.* Eber-, Schwein-.
Вепрови́на, *f.* Schweinefleisch, *n.*

Вер, s. Вир.
Верба́, *f.* Sahlweide, Buschweide, Weidenbaum, *m.* (Salix); 2) Osterpalme, *f.*; 3) *Не.* Palmsonntag, *m.* на вербу́ am P.
Ве́рбе, *n. coll.* s. Верба́.
Вербе́нонька, *f. dim.* s. Верба́.
Верббе́рець, -рця, *m.* s. Имбе́рець, *Ч.* V. 761. [bebezirkes, *n.*
Вербецирка, *f.* Amtsgebäude e. Wer-
Вербециірник, *m.* Schriftführer bei d. Assentirungscommission, *Ф.*
Верби́на, верби́ця, *f.* Weidegebüsch; 2) Weidenholz, *n.*
Ве́рбич, *m.* s. Ве́рбниця, *Ч.* I. 237; 2) der Frost am Samstag vor dem Palmsonntage, *Ч.* III. 12. [holz, *n.*
Вербі́вка, *f.* Gefäss aus Weiden-
Вербівни́к, *m.* Weiderich, *m.* (Ly-
Верблю́д, s. Вельблю́д. [simachia).
Верблю́дка, *f.* Kameelhalsfliege, *f.* (Rhaphidia), *В.*
Верблі́ниця, *f.* s. Ве́рбниця. [*m.*
Ве́рбний, *a.* -а неді́ля Palmsonntag,
Вербни́к, *m.* Weidegebüsch, *n.*
Ве́рбниця, *f.* Vorfrühlingszeit, wann die Weiden blühen u. es noch schneit u. graupelt, *f.*; 2) Palmsonntag, *m.*
Вербняжо́к, вербня́к, *m.* Weidengehölz, *n.* [tanz, *ŽP.* II. 156.
Вербова́нець, -нця, *m.* Art Volks-
Вербова́ті, *pl.* Weidengewächse, *pl.* (Salicineae). [holz.
Верббо́вий, *a.* Weiden-, aus Weiden-
Вербови́на, *f.* Salicin, *n. Пет.*
Верболи́ст, *m.* ома́н — weidenblättriger Alant (Inula salicina).
Верболі́з, -ло́зу, *m.* Lorberweide, *f.* (Salix triandra); 2) Korbweidengehölz, *n.*
Верботе́рнь, *f.* Sanddorn, *m.* (Hippophaë rhamnoides).
Верботочник, *m. В.* s. Верб́як.
Вербува́ти, *v. a.* werben. [geh.
Вербунко́вий, *a.* zum вербу́нок
Вербу́нок, -нку, *m.* Werbung, Anwerbung, *f.*; 2) s. Вербова́нець.
Верб́як, *m.* Weidenbohrer, *m.* (Cossus ligniperda). [(Cerambyx moschatus).
Ве́рб́янка, *f. Пол.* Weidenbock, *m.*
Ве́рвечка, *f. dim.* s. Вере́вка, *Н.* 245; 2) Schlinge, Thierfalle, *f. Пет.*
Верг, *m.* — ґо́нтів Schichte von fünf Schindeln, *f.*; 2) Wurf, Schub, Anschub, *m.*
Верга́ти, вере́чи, *v. a.* werfen, schleudern, *Кн.*; * schaudern, *Gr.* 29.
Ве́рглик, *m.* Werkzeug zum Flechten der ла́пті. [Art Zuckerbackwerk.
Вергу́н, *m. gew. pl. Ос.* (61) VI. 36
Ве́ре, als Einschiebsel gebr. wie das deut. halt; 2) wahrlich? unmöglich! *(В.)*; 3) ist es wahr?
Веребе́й, *m. Ч.* II. 15 s. Воробе́й.
Вере́вка, *f.* Schnur, *f.* Seil, *n.* Strick, *m.*
Веревочник, *m.* Seiler, *m. Пет.*
Веревча́тий, *a.* strickähnlich, *Пет.*
Вереди́ти, *v. n. МШ.* schaden; 2) — ся stolzieren, hoffärtig sein *(В.)*; *b)* вереденити ся laut schreien.
Вередли́вий, *a.* keiflustig; schädlich, *Зг.*; 2) eigensinnig, hartnäckig, grillenhaft, launig, barrock, *Не. Пет.*
Вередни́к, *m.* Ackertäschelkraut, *n.* (Thlaspi arvense). [чиця.
Вередни́ця, *f. М.* I. 26 s. Ви́гад-
Вередова́не, *n.* Eigensinn, *m.* Caprize, *f.* [(Thalictrum flavum).
Вередо́вець, -вця, *m.* Wiesenraute, *f.*
Вередува́ти, *v. n.* sich unausstehlich gebaren, viel auszusetzen haben, eigensinnig, launig sein, „Grillen fangen“; 2) ausgelassen sein, Unwesen treiben.
Вере́й, *m.* † *К.* Riegel, *m.*
Ве́реме, (-я, *dim.* вереме́нце), *n.* günstige Witterung, schönes Wetter; Wetter übhpt. [ме́нний.
Вереміінний, *a.* -а *Gr.* 29 s. Бре-
Вереміїя крути́ти кому́ hart jmdm zusetzen, *Кч.* 13.; hie u. da plötzlich anfallen, angreifen, *Пом.* III. 67.
Вере́нва, *f.* Garbenschichte im Scheunenraume, *f. Ч.* VII. 575.
Верени́ще, *n.* s. Верети́ще. [ре́та.
Вере́нка, (-ре́нька), *f.* kleine ве-
Верентю́х, веренчу́к, *m. Зг.* s. Верети́нка.
Ве́рес, ве́ріс, *m.* Besenheide, *f.* (Calluna vulgaris); 2) — мя́чир, *m.* Sumpfheide, (Erica tetralix). [Heidefeld, *n.*
Вереса́ч, *m.* Heideplatz, -strich, *m.*
Ве́ресень, -сня, *m.* Mon. September, *m.*
Ве́ресїнь, *m.* s. Ве́рес 1).
Ве́реск, *m.* Geschrei, *n.* Heidenlärm, *m.* das Kreischen, *Левч.*
Верескле́д, (-кле́н), *m.* s. Брусли́на.
Верескли́вий, *a.* schreiend, kreischend, *ВБ.*
Вереску́н, *m.* s. Крику́н, *Пет.*

Вере́сло, *n. Luts. gr.* 154 Stengel des Kürbis, *m.*

Вересни́к, *m.* Pomatia ericetorum, *B.*

Вересну́ти, *v. n. Др. с.* 76 gellend aufschreien. [caçeae, Ericineae).

Вересова́ті, *pl.* Heidenartige (Eri-

Вересови́ско, *n.* Heidegrund, Heideboden, *m. Пол.*

Вересча́г, *m. Левч.* s. Вереса́ч.

Вере́та, *f.* grobes breites Sacktuch, Bettdecke, *f.* вере́тами лїта́ють шпа́ки in ausgebreiteten Schaaren.

Верете́льчик, *m.* Dorngrundel, *f.* (Cobitis taenia).

Веретени́стий, *a.* spindelförmig. *B.*

Вере́тенниця, s. Веретї́льниця.

Верете́но, (*d.* веретї́нце), *n.* Spindel, *f.*; 2) Mühleisen, *n.* Mühlstange, *f.*; 3) Aehrenspindel, *f.*; 4) Achse der Töpferscheibe, *f.* [(Veretillum cynomorium).

Верете́нце мо́рське, *n.* Meerspule, *f.*

Веретени́ти, *v. n.* drehen, Ausflüchte machen. [сього́ — в.!

Верети́ння, ? *Н.* 135 нї з то́го, нї з

Веретї́ль, *f.* Meerspule, *f.* (Veretillum), *B.*

Веретї́льник, *m.* веретї́льниця, *f.* Blindschleiche, *f.* (Anguis fragilis). [netz.

Вере́то, *n.* Art kleines dichteres Fisch-

Веретя́жь, *f.* Thürkette, *f.* Kettenhäkchen an d. Thür, *n. Пет.*

Веретя́нка, *f.* Oberkleid aus gröbster Leinwand, *n.* grober Kittel.

Вере́чи, *v. a.* s. Верга́ти.

Веречкова́тий, *a.. Кн.* („*Рус*“23)?

Верещ́ати, *v. a.* stark schreien, kreischen. [рїка́ links. Nbfl. des Днїсте́р.

Верещи́ця, (-щи́ця), *f.* Верещи́цка

Вере́я, верія, *f. Wgr.* 26 Thorflügel; 2) Thürpfosten, *m.*

Ве́ржене, *n.* Wurf, *m. Пол.*

Верзї́нє, *n.* Traumgebilde, Hirngespinnst, Märchen, *n. M.* III. 130.

Ве́рзти, *v. a.* albernes, loses Zeug sprechen, faseln; 2) верзе́ ся в снї vom unruhig. Schlaf, schreckhaftem Träumen.

Верзу́н, *m. Ko.* 246 *C.* Art Fussbekleidung, s. Ла́птї. [ren, *Кч.* 67.

Верзя́канє, *n.* das Plauschen, Plär-

Верівни́чий, *a.* Seiler- *B.*

Верла́нь, *m.* s. Горла́нь, горла́ч. *Зак.*

Верми́вка, *f.* Geliebte, Geliebteste, *f.* [врѣл + ми́лка ?]

Вермя́нка, *f. Марк* 104.?

Вермя́ний, *a. Зак.* s. Румя́ний.

Верни́вода, *m. Ч.* II. 266 fabelhafter Riese der das Wasser hin u. her rückt.

Верни́гора, *m.* Berggeist, Berggriese,

Верни́на. *f.* Span, *m. B.* [Rübezahl, *m.*

Ве́рно, Stabreimwort zu переве́рнено.

Верну́ти, *v. a.* s. Верта́ти; 2) *v. n.* wirbeln, по́лем *Ш.* I. 39; wälzen, *K.*

Верня́кати, s. Варня́кати.

Верпи́на, s. Вепри́на; верпинки́, *pl.* Stachelbeeren, *pl.*

I. Версть, *f.* s. Верства́.

II. Версть, *f.* Geschlecht, *n.* Stamm, *m.* Zeitgenossen, *pl.* gleiche Alterstufe, (*B.*)

Верста́, *f.* Werste, (russ. Meile), *f.*; 2) Werstpfahl, *m.* Meilensäule, *f.*

Верста́ти, *v. a.* доро́гу, *K.* den Weg zurücklegen; Feldzug machen.

Верства́, *f.* Schicht, Lage, *f.*

Верства́к, *m.* Altersgenosse, *m.*

Ве́рстний, *a. У.* -і лїта́ von gleichem Alter. [gemessen, *Ш.* I. 351.

Версто́вий. *a.* nach Wersten (officiell)

Версто́к, -тка́, *m.* з молока́, *Не.* „Oberes“, obere Sahne. [Umkehren.

Верть, *int. M.* I. 134 vom schnellen

Верта́к, *m.* Drehtanz, „Dreher“, *m.*

Верта́ти, *v n.* zurückkehren, -kommen; 2) *v. a.* zurückgeben; 3) sich erbrechen. [Hohlbohrer, *m.*

Ве́ртель, *m.* Bratspiess; 2) Bohrer,

Верте́лка, *f. Зар.* (*Рус.* 3) s. Вертї́лка? [redo).

Ве́ртень, *m.* Schiffsbohrwurm, *m.* (Te-

Верте́п, *m.* Höhle, Schlucht, *f.*; 2) Puppenspiel, Marionettenkasten, Dreh- Schaukasten, (um Weinachten): кру́тить ся як ля́лька в верте́пі, *Пет.* [klüftet, *Пет.*

Вертепи́стий, *a.* höhlenreich, zer-

Верте́пити, *v. n. Зар.* sich herumdrehen. [ken; (вертопи́ти, *Пет.*)

Вертепі́ти, *v. n. У.* rasen, toben, zan-

Верте́пний, *a. z.* верте́п 2) geh. *Др.*

Верти́голов, *m.* (-вка, *m. f.*) der den Kopf dreht s. Вертопи́йка.

Вертика́льний, *a.* s. Прямови́сний, *Пол.* [Roller, *m.*

Верти́лець, -льця, *m.* Rollmuskel, *f.*

Верти́порох, *m.* s. Гони́вітер, (*B.*)

Верти́шів, -ова, *m. N.* e. Berges.

Вертї́лка, *f.* Kreisel, *n.*; 2) Kunststück, *n.*

Вертіти, *v.a.* bohren; 2) s. Крутити; 3) wedeln.
Верткий, *a.* betriebsam, rührig, unternehmend, s. d. folg. [drehbar, munter.
Вертливий, *a.* leicht sich drehend,
Вертло, *n.* *Оц.* 55 s. Вертель.
Вертлюг, *m.* Seilerwerkzeug zum Drehen, *n.*; Drehring am Wagen, s. Колівоpіт; Zapfen, *m.* Spindelpfanne, *f.*
Вертьога, *f.* *Ч.* II. 407 Art Gefäss.
Вертола, *f.* Pfuscher, Stümper, *m.* *Пет.*
Вертолити, *v. n.* pfuschen. [rin, *f.*
Вертолиця, *f.* Pfuscherin, Stümpe-
Вертопрах. *m.* *Фр.Св.* s. Вертипорох.
Верточина, *f.* Bohrmehl, *n.* *ГШ.*
Вертошийка. *f.* Wendehals, *m.* (Iynx torquilla), *Вол.* [Vögel u. Fische, s. Витер.
Вертрах, *m.* Art Fangvorrichtung für
Вертун, *m.* *Н.* 293 in d. Räthsel: Schwanz, *m.*; 2) Zierbengel, Gauch, Geck, Stutzer, *m.* *Не*; 3) s. Звертка яблочна; 4) Drehwurm, *m.* Schafsquese, *f.*
Вертунка, *f.* Kokette, *f.*
Вертюх, (*d.* вертюшок), *m.* Reibkeule, *f.*; 2) s. Насад (в возї); 3) * der sich unaufhörlich bewegt, nicht still sitzt; Dreher, *m.* *Пол.* [terebrans), *B.*
Вертяк, *m.* Bohrassel, *f.* (Limnoria
Вертючий, *a.* unbeständig, unstät, wechselnd, wandelbar.
Верх, *m.* der obere Theil, Gipfel, *m.* Spitze (des Berges), *f.*; 2) Schornstein, *m.* Esse, *f.* *P.* I. 30; 3) верхи, *adv.* *P.* I. 69 сїв верхи stieg zu Pferde; верхами, *Ш.* I. 41; сїли на два верхи zu Pferde von zwei Reitern; верхом їхати zu Pferde reiten; — ити *Зар.* an der Spitze gehen; — плисти auf der Oberfläche schwimmen; верхом übervoll, bis zum Rand; по верхам oberflächlich, *K.*; верх *praep.* mit d. *genit.* α) über, auf, oberhalb, auf dem Gipfel. *Ог.* 204. 2. β) darüber, über das Mass s. Поверх; 4) * верх вести в чім *Зг.* s. Перед вести; чий тутка верх? wer hat hier die Oberhoheit, die Herrschaft, wer ist hier tonangebend? [fel, *m.*
Верхвяк, *m.* oberer Schössling, Wip-
Верхіве, *n.* *coll.* das Obere, die oberste Schichte, die Gipfel (der Bäume); 2) Quellengebiet, *n.* Quellenbezirk, *m.* (des Flusses). [ten, Reiter, *m.*
Верхівний, *a. pl.* *Др. с.* 305 berit-
Верхівниця, d. ob. Fläche (d. Ofens).
Верхівочка, *f. dim.* Spitze, Krone, *f.*
Верхівчовий, *a.* -а кошуля, *Гол.* III. 493 *ungr.*?
Верхівщина, *f.* Art Abgabe, *K.* [(*B.*)
Верхлюк, верхляк, *m.* Wildferkel, *n.*
Верхний, *a.* ober, von oben, oberst; oberhalb gelegen.
Верхник, *m.* s. Верхняк.
Верхнина, *f.* „Oberes", Rahm, *m.*
Верхниця, *f.* *Гуш.* Bergspitze, *f.* Gipfel, *m.*; 2) Gewölbe des Backofens, *n.*
Верхність, -ости, *f.* *Пет.* s. Верховність.
Верхняк, *m.* *Зап.* I. 345 das obere Gewölbe, das Dach bei der бандура; Decke, *f.* Deckel, *m.*; 2) oberer Mühlstein, Läuferstein; 3) übhpt oberer Theil einer Vorrichtung, der Töpferscheibe, des Butterfasses u. dgl. [rock, *m.* *B.*
Верхнянка, *f.* Oberkleid, *n.* Ober-
Верхоблачний, *a.* -а гора über die Wolken ragend. [Верблюд. (*B.*).
Верхоблуд, (-блюд), *m.* *МШ.* s.
Верховане, *n.* *Гуш.* s. Верховодство.
Верховати, *v. n.* *Ф.* на кого über jmdn Oberhand gewinnen, herrschen, над ким, *Гуш.* [хом (v. Schüttmass).
Верховатий, *a.* hoch; 2) = з вер-
Верховий, *a.* vom Gipfel, v. Wipfel, v. Giebel, von der Spitze, oberst; 2) — кінь Reitpferd, *n.*; 3) der zu Pferde reitet, Reiter, Reitersmann, *m.*; 4) s. Вер-
Верховик, *m.* Reiter, *m.* *K.* [ховний.
Верховина, *f.* Hochland, Gebirgsland, *n.*; 2) Gipfel, *m.* *P.* I. 4.
Верховинець, -нця. *m.* Gebirgsbewohner, Gebirgler, *m.*; 2) — окатець Alpenfalter, Apollo, *m.* (Doritis Apollo).
Верховинщина. *f.* Gebirgerthum, *n.*
Верховицї, *pl.* *N.* e. Berges.
Верховіте, *n.* *АД.* I. 121 die obersten Zweige, Wipfel des Baumes, *K.*
Верховладний, *a.* die Oberherrschaft habend.
Верховладність, -ости, *f.* *Кл.* Oberherrschaft, Hegemonie, *f.*
Верховний, *a.* der Obere, Ober-.
Верховник, *m.* der Obere, Oberhaupt, *n.* *K.* *Фр.* [Oberhoheit, *f.* *Пет.*
Верховність, -ости, *f.* Obrigkeit;
Верховод, верховода, (-водець, -дця, *Фр.*), *m.* Anführer, Führer, Tonangeber, *K.* *He.* Häuptling, *m.* *C.*

Верховóда, верховóдиця, *f.* Laube, *f.* (Alburnus, Aspius lucidus).

Верховодúтель, *m.* *T.* oberster Leiter, Director, *m.*

Верховодúти, *v.n.* над ким, комý, кимóсь an der Spitze sein, anführen; regieren, lenken, jmds Oberhaupt sein, *M.* II. 78. [Häuptling, *m.*

Верховóдник, *m.* *МШ.* Anführer,

Верховóдство, *n.* (-вóдність, -ости, *f.*), Oberherrschaft, Hegemonie, Suprematie; Oberleitung, *f.* *У. К. Пет.*

Верхоглáд, *m.* eitler, oberflächlicher Mensch.

Верхоглáдка, *f.* *M.* I. 27 Weib von eitlem, oberflächlichem Sinn, *n.*

I. Верхóла, *m.* Pfuscher, Stümper, *m.*

II. Верхолá, *f.* Händel, *m.* Affaire, *f.* Hader, *m.*

I. Верхóлити, *v. n.* pfuschen.

II. Верхóлити, *v. a.* aufreizen; 2) foppen, *(B.)*; 3) *v. n.* zanken.

Верхолýдиця, *f.* s. Верховóдиця.

Верхосушнúк, *m.* gipfeldürre Bäume, *pl.*; 2) Gipfeldürre (Krankheit), *f.* *Пет.*

Верхотвóрець, -рця, *m.* Schöpfer des Weltalls, *m.* *Ш.* II. 168.

Верхоýмка, *f.* *M.* I. 27 s. Верхоглáдка; 2) Klüglerin, *f.*

Верч, *(d.* вéрчик), *m.* верчá, -áти, *n.* *Ч.* IV. 221 Verzierung aus Teig am коровáй; kleinerer коровáй 236.

Вéрша, *f.* Reuse, Fischreuse, *f.*

Вершáва, *f.* *Кл.* s. Вершинá, вершóк.

Вершáк, *m.* Baumstamm vom dünneren Ende, *m.* [felröhren.

Вéршва, *f.* ordinäres Leder für Stie-

Вéршений, *a.* *K.* vollkommen.

Вершúна, *f.* oberster Punkt, Theil; Oberfläche; Firste, *f.* *C.* II. 242; 2) Quelle, *f.* Quellengebiet eines Flusses, *АД.* I. 244.

Вершúнний, *a.* End- *Пол.*

Вершúти, *v. a.* den Gipfel aufsetzen, bilden, zuspitzen: стіжóк in eine Spitze aufschichten; 2) — суд *K.* ein Rechtsurtheil bestätigen; 3) *v. n.* над кúм s. Верховóдити; 4) — ся in eine Spitze auslaufen, enden, sich thürmen, *C.*

Вершíль, *m.* Oberschwelle, *f.*

Вéршка, *f.* *dim.* s. Вéрша; 2) *breites Maul: настáвила вéршку vom zudringlichen Weib. [kel, *m.*

Вершкóвий, *a.* — кут Scheitelwin-

Вершляґ, *m.* *Гр.* V. 322 Verschlag-Vorschlaghammer, *m.* *Пом.* II. 30.

Вéршний, *a.* nicht voll.

Вéршник, *m.* Reiter, *Cm.* Vorreiter, Berittener, *m.* *C.* II. 57.

Вершнюк, *m.* Baumpieper, *m.* Spitzlerche, *f.* (Anthus arboreus).

I. Вершóк, -шкá, *m.* *K.* $\frac{1}{16}$ des Аршúн.

II. Вершóк, -шкá, *(d.* вершéчок), *m.* *Ч.* IV. 22 s. Верхнúна; 2) Gipfel, *m.* oberste Spitze, s. Верх. [fläche, *f.* *Пол.*

Вершóчний, *a.* End-, -а плóща End-

Верюга, *f.* *H.* 246 s. Дерюга. [нúй.

I. Весь, *g.* вéсю, *m.* *B.* s. Укрíп водя-

II. Весь, вся, все aller, alle, alles; all, ganz. [aus ganzer Seele.

Весдýшно, *adv.* aus ganzem Herzen,

Весéла, *f.* s. Веселúця.

Весéлечко, *n.* *dim.* s. Веслó.

Весéлий, *a.* froh, heiter, lustig, fröhlich; munter. [равéль 1) u. ж. selbst.

Весéлик, *m.* *Ч.* III. 7 *Bein.* des жу-

Веселúки, *pl.* *Kst.* Freudenschreie, -rufe, *pl.* *m.*

Веселúти, *v. a.* erfreuen, fröhlich machen, belustigen, ergötzen; — ся sich freuen, lustig sein.

Веселúця, веселúчка, веселíвка, I. весéлка, *f.* Regenbogen, *m.* [сíлé.

Веселíйко, весельцé, *n.* *dim.* s. Ве-

Весéлість, -ости, *f.* Fröhlichkeit, *f.* Frohsinn, *m.* [werden, sich aufheitern.

Веселíти, веселїшáти, *v. n.* fröhlich

II. Весéлка, *f.* — вонюча Eichelpilz, Ruthenpilz, *m.* (Phallus impudicus); 2) — чортовá Ph. caninus. [froh wehend?

Весéльне-бýйний, *a.* вíтер, *Л.* 125

Весéльний, *a.* Ruder- *Py.* [gend.

Веселозвýчний, *a.* *Ле.* frohklin-

Весéлощі, *pl.* Vergnügungen, Freuden, Zerstreuungen, freudige Weilen.

Веселýха, (-люх, *m.* -люха), *f.* Gartenfrosch; 2) Laubfrosch, *m.*

Весельчáк, *m.* Spassvogel, Lustigmacher, *m.* *Пет.*; „lustige Person“, *Фр.*

Весéлчин, *a.* der весéлка I., Regenbogen-.

Весéнний, *a.* *Лїр.* s. Весняний.

Весíвка, *f.* s. Веселúця, весéлка I.

Весїлé, *n.* Hochzeit, *f.*

Весíльний, *a.* Hochzeits-; весíльно, *adv.* *Гн.* III. 3[illegible] в дому — viel Hochzeit feiernd.

Весі́нний, *a. He.* s. Весняни́й, *К. ГБ.*
Ве́ський, *a. МШ.* s. Весь, вся́кий.
Весле́нник, *m. Пет.* s. Весля́р.
Весло́, *n.* Ruder, Steuerruder, *m.* Ru-
Весловáти, *v.n.* rudern. [derstange, *f.*
Весловий, *a.* Steuer-, Ruder-.
Веслу́н, *m.* Ruderwanze, *f.* (Velia), *B.*
Весля́р, *m. Ог.* Ruderer, Schiffer, See-
fahrer, *m. TP.* 25. [*n.* (Argonauta Argo).
Весля́рка папірнáта, *f.* Papierboot,
Ве́сьмир, (-мір), *m. Пет. Вах.* Welt-
gebäude, Weltall, *n.* [jahr, *n.*
Веснá, *f.* Frühling, Lenz, *m.* Früh-
Весне́вний, *a. W.* s. Весняни́й.
Ве́сник, *m.* шафрáн — Frühlings-
saffran, *m.* (Crocus vernus).
Веснíвка, *f.* Primel, Schlüsselblume,
f. (Primula veris); 2) Feldlerche, *f.* (Alau-
da arvensis). [lingszeit gehalten.
Веснóваний, *ptc.* durch die Früh-
Весновий, *a.* im Frühling.
Веснувáти, *v.a.* ве́сну (und *v.n.*) den
Frühling zubringen, Frühlingsarbeiten
auf dem Felde verrichten.
Веснувáтий, *a.* — віл beim Früh-
lingspflügen schwach, hinfällig (schlecht
überwintert). [temporaria).
Весну́ха, *f.* Grasfrosch, *m.* (Rana
Весну́шка, *f.* s. Весня́нка 4).
Весняни́й, *a.* Frühlings-.
Весня́нка, *f.* s. Веснíвка 1); 2) Früh-
lingsfliege, *f.* (Primula phrygena); 3) Früh-
lingslied, *n.*; 4) *gew. pl.* веснянки́ Som-
mersprossen, *pl.*
Вессьвíт, *m. W.* Weltall, *n.*
Ве́сти, *v. a.* [веду́, веде́ш], führen,
leiten; jmdm den Weg weisen.
Вети́ти, *v. a. Wgr.* 94 übertreffen;
2) s. Верховóдити.
Ветлинá, *f.* ве́рба — Korb-, Band-
weide, *f.* (Salix viminalis); 2) Dotter-
weide, (S. vittelina); 3) ветли́нка, *f.*
(Gorgonia viminalis), *B.*
Ветли́нка, *f.* Nbfl. des Сян.
Ве́тошь, *f.* das Alte, Alterthümliche,
Veraltete, *H.* 95.
Ветóшній, ветóхний, *a.* veraltet,
alt *(B.)*; abgetragen (óдїж).
Ветýшка, *f. Ко.* 83. 135 s. Витýшка.
Ве́тхий, *a.* † alt, *Ш.* II. 219, *Кч.* 160
з де́ньми hochbetagt. *Зак.* abgenutzt,
morsch [ten Testam...
Ветхозавíтник, *m. КУ.* vom Al-

Ветшáти, *v. n.* veralten, *K.*
Вех, *m. H.* 106 s. Паламáрь; 2) Frosch-
eppich, *m.* (Sium latifolium).
Вехá, *f. Ос.* (61) VI. 19. Wiesenraute,
f. (Thalictrum flavum).
Ве́чер, (-ір, -ор), *m.* Abend, *m.* дóбрий
в.! und ве́чер д.! guten Abend! *P.* I. 14;
ве́чером, abends. [essen, *n.*
Вече́ра, (-ря), *f.* Abendmal, Abend-
Вечери́нка, *f. He.* Abendunterhal-
tung, *f.* Soirée; 2) s. Ве́чер.
Вечерíти, *v. n.* Abend werden, däm-
mern (ве́чер -íє).
Вече́рка, *f.* — госпожáнка, *f.* Nacht-
viole, *f.* Frauenveilchen, *n.* (Hesperis ma-
tronalis). [puscularia), *B.*
Вечерники́, *pl.* Abendfalter, *pl.* (Cre-
Вечерни́цї, *pl.* s. Вечери́нка 1).
Вечерни́чити, *v. n.* Abendfeste fei-
ern; lustig leben. [dienst, *m.*
Вече́рня, вечíрня, *f.* Abendgottes-
Вече́ряти, (-ра-), *v. n.* Abendmal
einnehmen, zu Abend essen.
Вечíрка, *f. КУ.* Abendstern, *m.*; 2)
pl. s. Вечерни́цї.
Вечíрний, *a.* abendlich, Abends-.
Вечíрни́ця, *f.* Abendstern, *m.*; 2) *gew.*
pl. s. Вече́рка госпожáнка.
Вечíрнїйко, *m. dim. (Веч.* I. 215)
Abend, Sonnenuntergang, Westen, *m.*
Вечори́на, *f. Ч.* IV. 596 s. Ве́чер.
Ве́ша, *f.* s. Ве́рша. [jahr geht, *Левч.*
Вешня́к, *m.* Mühle die nur im Früh-
Ве́штане, *n.* das Herumschweifen.
Ве́штати ся, herumschwärmen,
-schweifen; s. Скитáти ся.
I. Вещ, *f.* Sache, *f. Ч.* V. 482. *K.*
II. Вещ, Art Fisch.
Веществó, *n. Пол.* Stoff, *m.* Materie, *f.*
Вжáлувати, s. Пожáлувати. *Лїр.* 21.
Вжарну́ти, *v. a. Ч.* V. 739 s. Впа-
Вжах, *m.* s. Жах, *M.* [ли́ти.
Вже́, *adv.* schon, bereits.
Вжесточити ся, — се́рцем *Макс.*
sein Herz verhärten. [bendig werden.
Вживи́ти ся, Leben bekommen, le-
Вжи́вок, s. Вжи́ток.
Вжи́лий, *a.* nicht mehr jung, ältlich.
Вжи́ти ся, вживíти ся, *P.* II. 177
sich hineinleben, -finden; 2) zum Gedei-
hen kommen.
Вжи́тний, *a.* s. Розкíшний; вжи́тно,
adv. Cm. genussvoll, angenehm.

Вжи́ток, -тку, *m.* s. Пожи́ток, *С.* I. 229; *pl.* вжи́тки s. Доста́тки, *Левч.*

Вжитóчність, -ости, *f.* s. Ужитóчність. [* weich, nachgiebig machen.

Вжува́ти, *v.a.* *КС.* IX. 585 zerkauen;

В-забрóд ходи́ти, *Рч.* 11 zum Fischfange an den Don als Arbeiter gehen.

В-зá-велицї собі що мáти, sich etw. zur Ehre anrechnen.

Взáвеличний, *a.* Ehrgefühl habend.

В-зáвід, *Гол.* I. 110, в-зáводи, *Ф.* *adv.* s. На-в-зáводи. [III. 46.

Взагаря́ти, *v. n.* sich anzünden, *Гол.*

Взад, взадгу́зь, взáдусь, (-сть), *adv.*

Взáєм, *adv.* *У.* s. Поспóлу. [rückwärts.

Взаї́мний, *a.* gegenseitig, Gegen-.

Взаї́мність, -ости, *f.* Gegenseitigkeit, Reciprocität, *f.* [nahme.

Взáміт, *adv.* ohne Wahl, ohne Aus-

В-за-óчи, *adv.* *Левч.* s. По-за-óчи.

В-зáпертї, *adv.* im Gefängnisse, *Ш.* I. 222. [men.

В-зá-спіл, *adv.* insgemein, zusam-

В-за-трóє, *num.* s. В-трóє, *В. Фр.*

Взбільшки́, *adv.* s. Завбільшки́.

Взбу́джене, *n.* Erregung, *f.* *Пол.* [*m.*

Взбуди́тель, *m.* Erwecker, Erreger,

Взбуди́ти, взбуджáти, взбу́джувати, *v. a.* wecken, erwecken, erregen.

Взбу́хане, взбу́хнене, *n.* das Ver-

Взбухáти, *v.n.* verpuffen. [puffen, *Пол.*

Взбу́хуючий, *a.* schlagend, — faз schlagendes Wetter.

Взвáр, s. 'Узвар. [чити.

Взвидáти, *v. a.* *АД.* II. 123 s. Бá-

В-звиж, *adv.* *Мх.* s. Звиж, *Mi.* IV. 403.

Взви́чений, *a.* gewohnt.

Взвіз, *g.* взвóзу, *m.* *Ос.* (61) V. 72 Auffahrt, *f.* s. Ви́віз. [nach aufwärts, *m.*

Взгін, *g.* взгóну, *m.* Auftrieb, Druck

Взгляд. *m.* Blick, *m.* *Гр.*; 2) das Aussehen; 3) Rücksicht, Beziehung, *f.*

Взглядї́ти, *v. a.* erblicken, zu Gesichte bekommen, *Mi.* IV. 200.

Взгля́дний, *a.* bezüglich, relativ, respectiv; specifisch; *adv.* взгля́дно beziehungsweise, respective, *Ог.* [trär.

Взгля́дно-суперéчний, *a.* *Ил.* con-

Взгóнка, *f.* Sublimation, *f.* *Пол.*

Взгóнність, -ости. *f.* Steigkraft, *f.* *Пол.*

Взгордї́ти, *v. n.* *Тор.* stolz, hochmüthig werden. [beim Pflügen, *Mi.* II. 286.

Взгріх, *m.* ausgelassene Ackerstelle

Взгряни́че, *n.* s. Узгряни́че, *К.*

Вздвíре, *n.* *М.* s. Подвíре.

Взди́мане, *n.* s. Зду́ване.

Вздимáти ся, sich aufblähen; s. Здувáти ся, зду́ти ся, *Mi.* IV. 200.

Вздихáти, вздóхнути, *v. n.* seufzen, *Mi.* IV. 200. [längs, entlang, *Mi.* IV. 199.

Вздовж, (-ш). *adv.* der Länge nach,

Вздрíти, s. Узрíти.

Вздрóгане, *n.* *Пол.* Zuckung, *f.*

Вздрогáти, *v. n.* s. Здригáти ся.

Вздря́чка, во вздря́чку сказáти щось ins Gesicht offen sagen. [blasen.

Взду́тий, *ptc.* aufgetrieben, aufge-

Взи́ване, s. Завíзване.

Взивáти, *v. a.* s. Називáти; 2) auffordern, aufrufen.

Взигрáти, *v. n.* † aufhüpfen, jubeln; взигравáти ся кому́, *Лїр.* 12. jmdn verhöhnen?

Взирáти, *v. n.* на когóсь Rücksicht nehmen, worauf schauen, achten, *Ст.* *К.*

Взи́рити, вздрíти, *v. a.* erblicken.

Взи́скане, † *n.* Gewinnung, *f.* *Пол.*

Взискáтель, *m.* *gr.* Forscher, *m.*

Взискáти, *v. a.* † suchen, nach etw. trachten, *Ш.* II. 267; 2) дáни на кимóсь, *КУ.* von jmdm Tribut fordern.

В-зї́мку, *М.* I. 102 s. В зимí.

Взір, *g.* взóру äusseres Ansehen, das Aeussere s. Пóзор, *Левч.*; 2) Muster, *n.* Vorlage, *f.*

Взлéт, *m.* Aufflug, *m.* [den.

Взли́ти ся, böse, erbost, zornig wer-

Взлич, *adv.* ins Gesicht; — менé, in meiner Gegenwart, *Mi.* IV. 199.

Взлі́се, *n.* *Кв.* II. 254. 264 s. Узлі́се.

Взлїтáти, *v. n.* auffliegen, sich aufschwingen.

Взмагáти ся, взмочи́ ся mächtiger werden, an Kraft zunehmen, sich

Взміцни́ти, s. Зміцни́ти. [steigern.

Взнак, за-взнаки́, *adv.* *Левч.* zum Andenken; дáти ся кому́сь взнаки́, sich jmdm fühlbar machen.

Взнáне, *n.* Erkenntnis, *f.* *Св.*

Взнáти, *v. a.* erkennen, erfahren, zur Kenntnis von etw. gelangen. [*f.* *Тор.*

Взнéсене, *n.* Erhöhung; Erhabenheit,

Взнéслий, *В.* взнéсений, *Тор.* *a.* erhaben, hehr, gehoben. [mich in Arsch!

Взни, взний мя (— в гузи́цю)! leck

Взор, *m.* *W.* Blick, *m.*

*

Взоре́ць, -рця́, *m.* Muster, Beispiel,
Взо́рник, *m.* Modell, *n.* [*n.* Vorlage, *f.*
Взоровзі́р, -о́ру, *m.* Muster, *n.*
Взоровзі́рний, *a.* *Не.* musterhaft; 2) bildschön. [mustergiltig, *Term.* *Ле.*
Взоро́вий, *a.* Muster-, musterhaft,
Взоро́дум, *m.* *К.* Ideal, *n.*; 2) Anschauung, *f.* [genröthe, *Ог.* 195.
В-зо́рях, *adv.* mit Anbruch der Mor-
Взрив, *m.* *Пол.* Explosion, *f.*
Взрива́ти, *v. n.* explodieren.
Взрид, пла́кати на — laut schluchzen.
Взри́ти ся s. Вгля́нути ся.
Взрід, *g.* взро́ду, *m.* Wiedergeburt, *f.* das Aufkommen, *Св.* [mögen, *n.*
Взро́к, *m.* Gesichtsinn, *m.* Sehver-
Взроко́вий, *a.* Gesichts-, Seh-.
Взрост, взріст, *m.* das Gedeihen, Wachsen, *Пол.*
Взроста́ти, *v. n.* aufwachsen, gedei-
Взро́щене, *n.* s. Взрід. [hen.
Взру́шене, *n.* Rührung, *f.*
Взру́шити, *v. a.* rühren, *Top.* [Stiefel).
Взува́ти, взу́ти, *v. a.* anziehen (die
Взуте́, *n.* das Anziehen (der Stiefel).
Взяну́ти, *v. a.* einhauchen, *B.*
Взя́ти, [во́зьму (ві́зьму), во́зьмеш], *Mi.* IV. 200, *v. a.* nehmen, fassen, greifen — кого́сь по со́бі jmdn unter seine Bot;mässigkeit bringen; — си́лу an Stärke zunehmen; взя́ло єму́ нещастє *P.* I. 81 das Unglück begann ihn zu verfolgen; чия́ ві́зьме? wer gewinnt die Wette, die Oberhand? взя́ла мене́ ду́мка про кого́сь der Gedanke an jmd beschäftigt mich, *K.*; 2) — ся: з відки von woher kommen; — куда́сь: (на пра́во nach rechts) die Richtung, den Weg einschlagen; *b)* eintreten: як зи́мно ся во́зьме wann die Kälte eintritt; *c)* werden: сніг взяв ся водо́ю ward, schmolz zu Wasser, *vgl.* Поня́ти ся, бра́ти ся; сло́во взя́ло ся пла́менем, *Ш.* das Wort ward zur Flamme; *d)* взяв ся вчи́ти begann zu lernen; взя́ли крича́ти begannen zu schreien, *vgl.* Ста́ти; 3) das *Imperf. de conatu* ausdrückend: взяв тай (и, да) пішо́в er machte sich auf den Weg, *Ог.* 144. 200.
Взя́ха, *f.* взяха́р, *m.* *H.* 203 Nehmer, *m.*
Ви [вы, вас, вам], *pron. pers.* 2 *pl.* ihr; 2) Sie *(pl.)*: Ви па́не Sie, mein Herr.
Ви- [вы-], in Zusammensetzungen: aus-, heraus-, auf-, ab-, er-, ver-: bei Verben von vollendeter, perfecter Handlung, *Mi.* IV. 201.
Вибави́тель, *m.* Retter, *m.*
Ви́бавити, вибавля́ти, *v. a.* erretten, retten; 2) дити́ну таку́ вели́ку gross warten, pflegen, aufziehen.
Виба́ганка, *f.* launiger, sonderbarer Wunsch, Laune, *f.*
Вибага́ти, ви́багнути, *v. a.* aus-, ersinnen; begreifen, errathen; 2) tolle, eigensinnige, grillenhafte Wünsche haben, sich gebaren. [rische, Launige.
Ви́багливець, -вця, *m.* der Wähle-
Виба́дувати, *v. a.* ausfragen.
Виба́жний, *a.* mit launigen Wünschen; виба́жно, *adv.* *Зап.* ausgesucht, mit Comfort.
Ви́байкувати ся, *M.* III. 50 sich aus den Fluten herausarbeiten, auftauchen.
Ви́балушити, вибалу́шувати, *v. a.* § — о́чи die Augen aufreissen, glotzen.
Ви́бандурити, *v. a.* ausweiden (das Wild); auswaschen, *Шc.* [лаяти.
Ви́банїтувати, *v. a.* *H.* 74 s. Ви́-
Вибарянча́вий, (-че́—), *a.* wählerisch, launig, capriziös.
Вибарянча́ти (-че́-), *v. a.* собі́ wählerisch, launig sein.
Ви́батькувати, *v. a.* кого́ (jmdm seine Eltern) lästern, schimpfen; fluchen.
Вибача́ти, ви́бачити, *v. a.* щось кому́ entschuldigen, verzeihen, vergeben, nachsehen; 2) *v. n.* sich ohne etw. bequemen. [zeihung, *f.*
Ви́бачене, *n.* Entschuldigung, Ver-
Виба́чний, *a.* бу́дьте виба́чні entschuldigen Sie, verzeihen Sie (Ihr).
Ви́бель, -бля, *m.* runder Balken, s. Ві́бла́к. [wahlberechtigt, wählbar.
Вибера́льний, вибера́тельний, *a.*
Вибера́ти, *v. a.* s. Ви́брати. [fen.
Ви́бештати, *v. a.* ausschelten, -schimp-
Вибо́йванка, *f.* s. Ви́біійка.
Вибива́ти, ви́бити, *v. a.* ausschlagen, -stossen, -prügeln; einschlagen, -werfen (ві́кна); erbrechen (две́рі); ви́бий си то́є з голови́ schlage dir das aus dem Kopfe; 2) — ди́мку Leinwand für die A farbig drucken; 3) поклони tiefe Bücklinge machen; 4) — ся з си́ли *P.* II. 193 sich entkräften, an Kraft sich erschöpfen, ermatten; — ся зі сну schlaflos werden.
Вибичува́ти, *v. a.* durch Vorspa

nen eines Beipferdes forthelfen; — ся auf diese Art fortrücken.

Ви́біжка, *f. B.* Ausflug, *m.* Excursion, *f.*; 2) — лугова́ Wiesen-Rispengras, *n.* (Poa pratensis).

Ви́бій, *g.* вибо́ю, *m. gew. pl.* s. Вибо́їна; 2) das Aufsteigen des Terrains.

Ви́бійка, ви́бойка, *f.* Art gedrucktes Tuch, *Ko.* 14. *K.*; 2) grob gedrucktes Weiberkleid aus Leinwand.

Ви́білити, вибі́лювати, *v. a.* ха́ту weiss tünchen; 2) шма́тє s. Ви́прати; 3) полотно́ bleichen.

Ви́бір, -ору, *m.* Wahl, Auswahl, *f. pl.* вибо́ри die Wahlen; 2) Verwandtschaft, Affinität, *f.*

Ви́бірка, *f.K.* Auswahl, *f.* Auszug, *m.*; 2) *pl.* Ausschuss, Auswurf, Abfall, *m. H.* 90. *Oc.* (61), X. 63.

Вибі́рчий, *a.m.s.* до пода́тків, Steuereinnehmer, *m.*

Вибі́рний, *a.* ausgewählt, *Др.* Wahl-*He.*; auserlesen, *Нав.* s. Чільни́й; 2) Abgeordneter, Delegat, *m. He.*

Ви́блеск, *m.* Abglanz, Abbild, Widerschein, *Зап.* Glanz, Schimmer, *m. M.* III. 68.

Вибли́скувати ся, schimmern, glänzen.

Ви́блювати, *v. a.* von sich wiedergeben, ausspeien (dh Erbrechen).

Вибо́їна, *f.* ausgefahrenes Loch auf der Strasse s. Ви́бій.

Вибо́їстий, *a.* -а доро́га mit ausgefahrenen Gruben; -а земля́ Terrain von häufig aufsteigendem u. abstürzendem Charakter, *n.* (*B.*).

Вибо́рець, -рця, *m.* Wähler, Wahlmann, *m.*

Вибо́рний, *a.* вибо́рно, *adv. M.* III. 76 gewählt, trefflich, ausserordentlich gut, köstlich.

Ви́бороздити, *v.a.* Furchen machen.

Ви́борсати, ви́борсувати ся, sich herausarbeiten.

Вибо́рчий, *a.* Wahl-, die Wahlen betreffend.

Вибра́нець, -нця, *m.* der Ausgewählte; 2) der ausgehobene Rekrut, Soldat, *K.* [*pl.* 2).

Вибра́нство, *n. coll.* s. Вибра́нець,

Вибра́нчик, *m.* s. Вибра́нець 2).

Ви́брати, вибера́ти, *v. a.* herausnehmen, wegnehmen; — село́ vom Tatareneinfall: menschenleer machen, entvölkern, *K.*; — о́чи ausstechen; 2) auslesen, auswählen, wählen, erkiesen; 3) — ся sich herausarbeiten, *P.* I. 41; *b)* — в доро́гу sich auf den Weg machen; *c)* schön aufwachsen, gedeihen; *d)* sich treffen, щасли́ва годи́на, день, *K.* I. 280.

Ви́брик, *m.* muthwilliger Sprung, Streich, Excess, *m.*; 2) launiger Einfall; ви́бриком, *adv.* rasch hinspringend, froh hüpfend.

Вибри́кувати, lebensfrisch hüpfen, froh springen.

Ви́бричити ся, *Ф.* sich glatt rasieren.

Ви́брост, *m.* das Schiessen, Sprossen der Blätter, *B.*

Ви́брудок, -дка, *m.* kothiger Bodensatz.

Вибря́зкувати, *v.n.* klirren, rasseln.

Вибува́ти, *v. n.* ausgehen, ermangeln; 2) ausdienen, aushalten, s. Ви́бути.

Ви́бутїти, *v. n.* s. Постуденї́ти (на дворі́).

Ви́бух, *m.* Ausbruch; — кро́ви Blutsturz, *m.*

Вибуха́ти, ви́бухнути, вибу́хувати, *v. n.* ausbrechen, hervorplatzen.

Ви́бучкувати, *v. a.* ausprügeln.

Ви́буялий, *a.* üppig aufgeschossen.

Ви́буяти, *v. n.* üppig aufschiessen, aufwachsen.

Ви́вабити, *v.a.* herauslocken.

Вива́га, *f. Пic.* Rettung, Hilfe, Befreiung, *f.*

Виважа́ти, вива́жувати, *v. a.* s. Ви́важити; 2) *v. n. M.* II. 34 hin u. her denken, erwägen, unschlüssig sein, zögern: до́вго виважа́ла по́ки зва́жилась — — bis sie sich entschloss.

Ви́важити, вива́жувати, *v. a.* ausheben; две́рі — aus den Angeln h.; 2) * retten, helfen, *Пic.*

Виваливо́кий, *a.* s. Валиво́кий.

Ви́валити, вива́лювати, *v. a.* aus- heraus- durch- einschlagen; -reissen; 2) heraus- ausstrecken, -langen язи́к.

Ви́вар, *m.* ви́варка, *f. B.* das Auskochen; Absud, *m.*

Виварача́ти, *Фр.* s. Вибаранча́ти.

Ви́варити, *v.a.* auskochen, absieden.

Вива́рянє, *n. Пол.* das Versieden, Absieden.

Вива́ча, *N.* e. Berges.

Ви́вернений, *ptc.* umgekehrt, verkehrt; * -а ки́шка verkehrter, verrückter Kopf.

Ви́вернениця, *f.* s. Ви́вертень.

Ви́верт, *m.* Stelle, wo ein Baum vom Winde ausgerissen wurde, *pl.* umgestürzte Bäume.

Виверта́ти, ви́вернути, *v. a.* umkehren, umwerfen, umstossen, umstürzen; 2)

verkehren, über den Haufen werfen; — ся umstürzen, umfallen. [m. Rahne, f.
Ви́вертень, m. coll. Windbruch,
Ви́вертїти, виве́рчувати, v. a. heraus- ausbohren; 2) herauswickeln; — ся Кв. II. 330 sich herauswinden.
Ви́вертка, f. В. Korkzieher, m.; 2) ви́вертки, pl. Bohrspähne, pl. ГШ.
Ви́вершити, виве́ршувати, v. a. s. Верши́ти; 2) ausführen, vollenden, К.; 3) — ся почерез верх überlaufen (вода́).
Ви́вести, виводи́ти, v. a. ausführen; 2) s. Ви́від (да́ти) I. 4); 3) — в по́ле hinters Licht führen, hintergehen; — в ро́зуму berücken; 4) ausbrüten; 5) — ся ausgebrütet, geboren werden; vorkommen; b) nicht mehr da sein, schwinden; c) sich rechtfertigen, sich ausweisen, sich legitimieren: — ся слу́шним сьвідї́тством (сьвідо́цтвом) АД. I. 233.
Ви́винути, вивива́ти, v. a. ausherauswickeln, losmachen, herauswinden; 2) но́гу, Н. 226 s. Ви́вихнути; 3) чим womit umher schwingen.
Вивиста́ти, ви́вистити.(-вишш-) v. a. erhöhen, erheben, höher stellen, vorziehen. [Auszeichnung, f.
Ви́вишене, n. Erhöhung, Erhebung,
Ви́вити, s. Ви́винути. [f. Св.
Ви́вих, m. Ausrenkung, Verrenkung,
Ви́вихнути, вивиха́ти, v. a. ру́ку, но́гу verrenken, verstauchen.
I. Ви́від, -воду [вед-], m. Ausführung, Deduction, f. Schluss, m. Resultat, n. Не. Фр.; 2) Ableitung, Deduction, f. Ил.; 3) s. Ви́вод 1); 4) — поліжниці̂ Führung der Wöchnerin nach 2 Wochen in die Kirche u. Verrichtung des reinigenden u. segnenden Gebetes daselbst dh den Geistlichen; — молоді̂ ähnliches Ceremoniell in Bezug auf die Braut nach der Hochzeitnacht: до ви́воду прив́ести, бу́ти, ви́від да́ти.
II. Ви́від, -їду, [вѣд-], m. Auskunft, Erkundigung, f.
Ви́відати, ви́відїти, виві́дувати, v. a. aus- erforschen, versuchen, probieren; kennen lernen; — ся sich erkundigen. [späher, Spion, Kundschafter, m. Зак.
Вивіда́ч, ви́відець, -дця, m. Aus-
Ви́відка, f. Untersuchung, Studie, f. К.
Ви́відний, a. Auskunfts-. [her, m.
Ви́відник, m. Ог. Kundschafter, Spä-
Ви́відниця, f. Auskunftsbureau, n.
Ви́віжати, v. a. kennen lernen. [m.
I. Ви́віз, -возу, m. Ausfuhr, f. Export,
II. Ви́віз, -возу, m. Hohlweg, Eng-
Виві́льга, f. s. Ві́льга. [pass, m. Мог.
Вивіно́ване, n. Ausstattung, f.
Ви́вінувати, s. Відвінува́ти.
Ви́вірка. f. Eichhörnchen, n. (Sciurus).
Вивіря́ти, ви́вірити, v. a. — пра́вди у кого́ Не. die wahre Stimmung erforschen, jmdn auf die Probe stellen.
Ви́вісити, v. a. aushängen.
Ви́віска, f. Aushängeschild, n.
Ви́вістувати, ви́вістити, v. a. aufdecken, a. Tageslicht bringen, offenbaren.
Виві́трювати ся, па́мять лю́дська: schwinden. [(Geum urbanun).
Ви́вішник, m. Benedictenkraut, n.
Ви́віщувати, v. a. vorhersagen, verkünden, М.
Виві́яси, pl. s. Викрута́си.
Ви́віяти, v. a. auswehen, -schwingen, ausworfeln.
Ви́властити, вивла́щувати, вивла́снювати, Фр. v. a. expropriieren, ГШ.
Ви́влащене, n. Expropriation, f. Term.
Ви́вод, m. Rauchfang (als Ableitungsröhre), m. Не.; Ausweg, m.; 2) das Ausbrüten, Aushecken, К.; 3) ви́водом, adv. gedehnt, gestreckt.
Виводи́ти, v. a. s. Ви́вести; ausführen, ableiten, Ил.; 2) звича́ї abschaffen, aufheben, Не. [liges Ausbrüten.
Ви́водок, -дку, m. Brut, f. einma-
Виво́жене, n. Ausfuhr, Ausführung, f.
Виво́жечка, f. dim. Гол. III. 121 Art Vogel.
Вивозни́й, a. pl. -ї воли́ ein überaus starkes Ochsenpaar, das die grösste Fuhre von der Stelle rückt, К.
Вивозо́вий, a. Ausfuhr-, Export-.
Вивола́ник, m. Raufbold, m.
Виволї̂ка́ти, s. Ви́волокти.
Вивольня́ти, v. a. Под. frei machen.
Ви́воложити, v. a. s. Воложи́ти, Зак. hin u. her (bei der Nase) führen.
Ви́волока, f. Schindmähre, f.
Ви́волокти, ви́волочи, v. a. herausziehen, -schleppen.
Ви́волочка, f. das Herausziehen, das zutage Fördern, Под.
Ви́воріт, -оту, m. das Umstürzen, Umwerfen, Umstossen; 2) Kehrseite, f.

на — umgekehrt, verkehrt, von der Kehrseite; 3) s. Вúвертень.

Виворічáти, *v. a.* на когó Unwahres gegen jmdn vorbringen, aussinnen.

Вúворотний, *a. Кн.* -і підхóди verkehrt proportionirte Verhältnisse; вúворотно *adv. TP.* 5 verkehrt; schwankend, hinfällig. [kämpfen, erbeuten.

Вúвоювати, *v. a.* im Kriege er-

Вúвчас, *m.* das Ausruhen, Erholung, *f.*

Вúвчасувати ся, sich gut ausschlafen, ausruhen, sich erholen.

Вúвчити, s. Вúучити.

Вúвшина, *f. N.* e. Berges.

Вúвязати, вивязувати, *v. a.* heraus- hervorbinden, -lösen; рахýнок ausführen, auflösen; — ся das Kopftuch schön umbinden (v. Frauen); *b)* з чогó sich herausbringen, *Тор.*, seine Aufgabe lösen; *c)* sich entwickeln, *Пол.* [gemergelt.

Вúвялий, *a.* abgewelkt, welk, ab-

Вúвялити, *v. a.* ausmergeln, trocken, siech machen. [reiben.

Вúгабати, *v a.* misshandeln, auf-

Вúгад, *m. Cm.* Erfindung, Phantasie, *f.*

Вúгадати, вигáдувати, *v. a.* aus-, ersinnen, erdenken, erfinden; Witze, Spässe zum besten geben.

Вúгадка, *f.* Erfindung, *f.* Phantasiespiel, *n.* Witz, Spass, *m.* [geistreich.

Вúгадливий, *a.* spitzfindig, witzig,

Вигадницяя, *f.* Spassmacherin, Witzlerin, *f.* [ling, *m. Кч.* 94.

Вигáдчик, *m.* Spassmacher, Witz-

Вигáдчиця, *f.* übertrieben mäkelndes, tadelsüchtiges Weib.

Вигажáти, вигоджáти, *v. n.* на когóсь з чим auf jmdn mit etw. zuwarten.

Вúгаїти, *v. a.* anfräumen, ausleeren;

Виганяти, s. Вúгнати. [ordnen.

Вúгар, *m.* вúгариско, *n.* Brandstätte, *f.*

Вигáрбувати ся, sich mit Mühe herausarbeiten, *Фр.*

Вигибáти, *v. n.* s. Вúгинути.

Вúгикнути, вúгикати, *v. a.* s. Гúкнути; §* gesund geniessen, wohl gespeist zu haben. [mung, Windung, *f. Левч.*

Вúгин, *m.* Bug, *m.* Bengung, Krüm-

Вигинá, *f.* Beuge, Biege, *f.* [biegen.

Вигинáти, вúгнути, *v. a.* ver-, aus-

Вигúнистий, вигúнчастий, *a.* biegsam, geschmeidig.

Вúгинути, *v. n.* umkommen, gänzlich (nach einander) verloren gehen, verschwinden. [samkeit, Geschmeidigkeit, *f.*

Вигинчáстість, -ости, *f.* Bieg-

Вúгідь, -годи, *f.* s. Вигóда. [fertig.

Вигíдливий, *a.* hilffertig, dienst-

Вигíдний, *a.* bequem; gelegen.

Вúгін, -гону, *m.* Trift, *f.* Viehweg, *m.*

Вигíнне, *n. s. a.* вúгінщина, *f.* Hutgeld, *n.* Hutlohn, *m.* (beim ersten Austreiben des Viehes auf die Weide).

Вúглада, *f.* Schliff, *n.* Ausfeilung, *f.*

Виглáджувати, вúгладити, *v. a.* ausglätten, glatt machen. [den.

Вúгладнїти, *v. a. Гуш.* glatt wer-

Вúгляд, *m.* Aussicht; 2) Ansicht; 3) Gestalt, Form, *f. Др. с.* 94. *Фр.*; 4) s. Вúзір. [rausgucken, *n.*; 2) Aussehen, *n.*

Виглядане, *n.* Hinausschauen, He-

Вúглядáти, *v. a.* ausersehen; 2) jmdm entgegensehen, ersehen; 3) *v. n.* aussehen, heraus- hinaussehen; hervorscheinen, hervorragen; aussehen, das Aussehen (Ansehen) haben, scheinen.

Вúглядити, *v. a. Фр.* s. Вúглядати 1); aussuchen, herausfinden.

Вúглядїти, *v. a.* s. Вúглядити; 2) дíти, *Не.* warten, aufziehen, pflegen.

Виглятити, *v. n.* s. Вилáти, ввилáти, *ІГ.* (II.) 126.

Вигнáнець, -нця, *ГШ.*, *К.*, вúгнанник, *Це. m.* der Verbannte, Exilirte.

Вúгнати, *v. a.* aus- vertreiben, fortjagen, verbannen; 2) — ся в горý hoch im Wuchse aufschiessen.

Вúгнути s. Вигинáти; вúгнутий кут erhabener Winkel.

Вúговорити, виговóрювати, виговорáти, *v. a.* aussprechen, -sagen; вúговорити ся з чим unachtsam, unwillkürlich beim Sprechen ein Wort fallen lassen; * herauslocken, -rufen, *P.* I. 30; 2) vorwerfen, aussetzen.

Вúговір, -ору, *m.* Aussprache, *f.*

Вигóвщина, *f.* Zeit u. Geschichte des гетьмáн Вигóвский, *К.*

Вигóда, *f.* Bequemlichkeit, Gemächlichkeit, *f.* вигóду комýсь зробúти jmdm e. Gefälligkeit, einen guten Dienst erweisen, leisten; 2) Gelegenheit, *f.*

Вúгодити, *v. n.* комý чим jmdm womit aushelfen. [Sohn, *Кл.* Pflegesohn, *m.*

Вúгодованець, -нця, *m.* Zögling,

Вúгодовка, *f.* вúгодуване, *Не. n.*

Aufziehen, *n.* Pflege, Erziehung, Bildung, *f.*
Вигодувати, *v. a.* aufziehen, gross pflegen, erziehen; 2) wohl nähren, mästen.
Вигоїти, *v. a.* heilen, ausheilen. [den.
Виголодати ся, ausgehungert wer-
Виголодженний, *a.* ausgehungert.
Виголос, *m.* Verlautbarung, Aussage, *f.*; 2) Ausdruck, Accent, *m.* *T.*
Виголоситель, *m.* Ausrufer, *m.*
Виголосити, виголошувати, *v. a.* verlautbaren, aussprechen; — бесїду, слово, річ eine Rede halten, vortragen.
Виголошене, *n.* Vortrag, *m.* Pronuntiation, *f.*; das Ausrufen, Ausruf, *m.*
Вигонистий, *a.* -е поле Viehtrift, die dem Viehwege am nächsten gelegen ist; 2) hoch aufgewachsen.
Вигоріти, *v. n.* ab, ausbrennen.
Вигорлати ся, auslärmen.
Вигородити, *v. a.* * себе sich frei machen, sich losmachen.
Вигорувати, *v. a.* дорогу das Terrain der Strasse erhöhen.
Виготов, *m.* *Др.* виготовлене, *n.* das Fertigmachen, -stellen, Ausarbeitung, Ausführung, *f.*
Виготовити, виготовляти, *v. a.* fertig machen, f. stellen, ausarbeiten, ausführen. [sikalischer Vortrag, *Ст.*
Вигра, *f.* *Ру.* Kampfpreis, *m.*; 2) mu-
Виграни, *pl.* Musikinstrument des mythischen Donnerfürsten in d. колядкй *Пр.* IX. 175, VIII, 26; 2) s. Органи.
Виграти, вигравати, (-грив-) *v. a.* ausspielen; (lange u. schön) spielen: на дудцї, на скрипцї; 2) Oberhand gewinnen, das Spiel gewinnen; 3) сонце виграло. (*v. n.*) *Ст.* die Sonne ist schon hoch aufgegangen. s. Грати.
Виграш, *m.* *Кн.* Gewinnst, *m.*
Вигрhistoire, *f.* *Ш.* II. 117 Spiel, *n.* Unterhaltung, *f.*
Вигривач, *m.* Gewinner, *m.*
Вигрівати, вигріти, *v. a.* auswärmen; — ся на сонци, до сонця sich sonnen.
Вигрівки, *pl.* das Sichsonnen.
Вигуба, *f.* вигублене, *n.* Vertilgung, Vernichtung, Ausrottung, *f.* *B.*
Вигубити, вигубляти, *v. a.* vertilgen, ausrotten.
Вигук, *m.* lauter, gellender Schrei, *M.* III. 131 Geschrei, *n.* Lärm, *m.* 56; 2) Ausruf, Zuruf, *m.*

Вигукувати, *v. n.* laut schreien, lärmen, rufen.
Вигулити, *v. a.* *Ф.* ent-, -auslocken, erlisten; 2) вигулювати ся sich aufheitern, *Пар.* [vortauchen.
Вигулькнути, *v. n.* plötzlich her-
Вигуляти ся, sich satt austanzen.
Виґвінчувати, *v. a.* mit Schraubengang, mit Gewinde versehen.
Виґуляри, *pl.* *P.* I. 18 s. Окуляри.
Вид, *m.* Aussicht, *f.* Aussehen, *n.* Gestalt, Form, *f.* Schein, Anschein, *m.*; 2) Schein, *m.* Zeugnis, *n.* Reisepass, *m.* *C.* I. 48 II. 189; 3) короткий вид Kurzsichtigkeit, *f.*; 4) вид подавати, *Ч.* II. 21 den Schein geben, zeigen, zu erkennen geben; 5) на вид beim Anblick; ans Tageslicht, offenbar, öffentlich; на два види der Ausgang, das Resultat ist ungewiss *(B.)*; для виду, *К.* pro forma, äusserlich; з виду, *Леви.* äusserlich, von aussen. [дане.
Видаване, *n.* Herausgabe, *f.* s. Ви-
Видавати, s. Видати.
Видавець, -вця, *m.* Herausgeber; 2) Auszahler, *m.* *К.*
Видавити, видавляти, *v. a.* auspressen, -drücken; 2) aus-erwürgen.
Видавник, *m.* *Кн.* Herausgeber, Verleger, *m.* [Видавник.
Видавництво, *n.* Verlag, *m.*; 2) s.
Видавниця, *f.* Verlegerin, Herausgeberin, *f.* [leger-.
Видавничий, *a.* *К.* Verlags-, Ver-
Видавство, *n.* *T.* s. Видавництво.
Видавцем, *adv.* *Не.* theilweise (nach Art des Schaffners), in Portionen.
Видавця, *m.* *ungr.* *Гол.* III. 414 Hochzeitsvater der Braut, *m.*
Видайкати, *v. a.* durch unablässiges Rufen „дай! дай!“ abmüssigen, abdringen. [fung, *f.*
Видалене, *n.* Ausweisung, Abschaf-
Видаленець, -нця, *m.* ein Abgeschaffter, *m.* *Term.* [sehen hat.
Видалець, -лця, *m.* der Vieles ge-
Видалий, *a.* *M+Б.* 358 der Vieles in der Welt gesehen hat, kundig.
Видалити, *v. a.* ausweisen, abschaffen.
Видальщина, *f.* (gesehene) bekannte Sache.
Видане, *n.* das Ausgeben, Ausliefern; 2) Ausgabe (книжки); Ausliefe-

rung, *f.*; 3) das Heiratenlassen; дочкá на вйданю heiratsfähige Tochter.

Вйдати, видавáти, [вы-], *v. a.* ausgeben, verausgaben, ausliefern; * verrathen; — дочкý (зá-муж) zur Gattin geben, verheiraten; — книжку herausgeben; — рóзказ erlassen, geben; — квіт ausfolgen, ausstellen; 2) — ся sich verrathen, herauskommen, sich zeigen, ans Licht kommen; *b)* — на пóле sich ins Freie begeben; *c)* за когóсь sich für jmdn ausgeben; sich ausnehmen; видаé ся менї es scheint, kommt mir vor.

Видáти, [вид-], *v. a.* sehen, zu sehen bekommen; — ся (з ким) sich oft sehen; вйдано, чи то —?! war es je möglich (zu sehen)?! *P.* I. 2.

Видаткóвий, *a.* Ausgabs-.

Видáтний, *a.* -е збіже reichlichen Ertrag gebend; 2) hervorragend, in die Augen fallend; видáтно, *adv. ГШ.* mit Hervorhebung, mit Nachdruck, nachdrücklich, genau.

Видáтність, -ости, *f.* Ertragsfähigkeit, *f.* (reichlicher) Ertrag, *Фр.*

Видáток, -тку, *m.* Ausgabe, als Aufwand, *f.* Kosten, Unkosten, *pl.*; 2) Ausgabe, Publication, *f. Cm.*

Вйдáча, *f.* Ausfolgung, Auslieferung, [*f. Левч.*

Видвигáти, вйдвигнути, *v. a.* hervorschieben, emporheben.

Вйдвигнене, видвйгуване, *n. Фр.* das Hervor-, Emporheben.

Виддїлити, *v. a. Ос.* (62) VIII. 14 jmdn an einem besonderen Erbstück an- [setzen.

I. Вйден, *a.* s. Виднйй, *К.*

II. Вйден, s. Вйнен schuldig.

Вйдепутувати, *v. a.* als Deputirten aussenden.

Вйдержалий, *a.* ausdauernd, *B*

Видержáлість, -ости, *f.* Ausdauer, *f. Пар.*

Вйдержати, видéржувати, *v. a.* und *v. n.* ausdauern, aushalten, ertragen.

Вйдержимий, *a. Пол.* aushaltend, ausdauernd. [dauer; 2) Tragkraft, *f. Пол.*

Видержймість, -ости, *f.* Aus-

Вйдержка, *f. gr.* correcte Ausführung, Vollendung.

Видеркáси, *pl.* s. Дрáча.

Вйдибати, *v. a. T.* s. Надйбати.

Видибуляти, *v. n.* wankend hingehen, hintrotteln.

Вйдивити ся на кóго (щось) jmdn verwundert anschauen.

Вйдимий, *a.* sichtlich, augenscheinlich, *M. Кч.* 40; *adv.* zusehends; вйдимо-невйдимо unübersehbar viel, *P.* I. 75.

Вйдихане, *n.* Athmen, Leben, *n.*

Вйдихати, *v. a.* щось здорóво etw. wohl geniessen, gut bekommen.

Вйдище, *n.* сóнне, *Св.* Traumgesicht, *n.* Erscheinung, *f.* Gespenst, *n.*

Вйдїдичити, *v. a.* enterben.

Вйдій, -дóю, *m.* Gemelke, *n.* (soviel auf einmal gemolken wird).

Видíйник, *m.* Milchpächter, *m.*

Вйдїл, *m.* Abtheilung; 2) Facultät, *f.*; 3) Ausschuss, *m.* Comité, *n.* [zutheilen.

Вйдїлити, видíлювати, *v. a.* aus-,

Видїлóвий, *a.* Ausschuss-; -а шкóла höhere Bürgerschule. [lösung, *f. ОБ.*

Видíлюване, *n.* Ausscheidung, Ab-

Вйдїне, *n.* das Sehen, *Пол.*

Вйдїти [вйджу, вйдиш], *v. a.* sehen; — ся з ким sich (einander) sehen; 2) s. Повйдїти ся; *impers.* вйдить ся менї mir scheint, mich dünkt; вйдиш *adv.* wohl, augenscheinlich (eig. du siehst es) *vgl.* Вїдáй, бáчиш, *Мі.* IV. 154.

Видкйй, *a. Пет. B.* s. Вйдний; вйдко, — ся s. Здаé ся; 2) man sieht, ist sichtbar; 3) es ist hell, licht.

Вйдків, s. Вїдки.

Вйдло, на-вйдлї, *adv. Левч.* s. Навиднóцї, Вйдно. [ziehen, *Cm.*

Видляти, *a.* часý in die Länge

Вйдма, *f.* — піскова Sanddüne, *f.*

Вйдьмище, *n. Кл.* Gespenst, *n.*

Вйдмо, *n. V.* Erscheinung, *f.* Gespenst, *n.* [durchwehen.

Вйдму, -дмеш, -дме s. Вйдути;

Вйдний, *a.* sichtbar; licht, *M. TP.* 185 вйдно, *adv.* mit d. Accus. man kann sehen, ist ersichtlich, es erhellt (з того daraus); що тільки — *P.* I. 25 ist kaum noch zu sehen. [днйшого óка.

Виднйй, *a.* gut, scharf sehend: ви-

Виднйти, *v. a.* óбочку das дно herausnehmen.

Вйдниха, *f.* s. Вйдра, *C.* II. 165.

Виднíвка, *f.* bodenloses Fass.

Виднїй, *compar. adv.* zu Вйдно st. виднїйше. [ganz sichtbar.

Виднїсенько, *adv. dim.* ganz hell,

Виднїти ся, *Не.* (kaum) sichtbar

werden; 2) ansehnlich, bemerkenswerth, merkwürdig sein; 3) durchscheinen; видніє der Morgen dämmert an.

Видно́, *n. B.* Anblick, *m.* Aussehen, *n.* Ansicht, *f.*; 2) lichter Ort. [locker werden.

Ви́добріти, *v. n.* vom Acker: gar,

Видобува́не, *n.* das Hervorbringen, Gewinnung, Darstellung, *f. Пол.*

Видобува́ти, ви́добути, *v. a.* herauslangen, -bringen, zum Vorschein bringen, herausziehen; 2) — ся sich herausarbeiten, sich mit Mühe losmachen.

Ви́довжити, *v. a.* langstrecken, verlängern, *Пол.*

Видови́ско, *Cm.* видо́вище, *Біл.*, *n.* Anblick, *m.* Aussicht, Ansicht; Landschaft, *f.*; 2) Schauspiel, *n. K.*

Видозмі́нний, *a.* veränderlich.

Ви́доптати, видо́птувати, *v. a.* mit Füssen austreten. [ren, hinfallen.

Ви́дохнути, *v. n. P.* I. 194 crepie-

Видо́чок, -чка, *dim.* s. Вид. [ris).

Ви́дра, *f.* Fischotter, *f.* (Lutra vulga-

Видра́нїя, *f.* s. Дра́чка.

Ви́дробець, s. Ви́ступець; ви́дробцем in kleinem, zierlichem Schritt.

Ви́дрочити ся, s. Ґе́дзити ся, зби́дзити ся.

Ви́друстїти ся, s. Ви́спати ся, *(B.)*.

Ви́дужати, виду́жувати, *v. n.* Reconvalescent sein, genesen.

Ви́дум, *Св. m.* ви́думка, *f.* Erfindung, Fiction, *f.* das Ersonnene; 2) Einfall, *m.*

Ви́думати, виду́мувати, *v. a.* eraussinnen, erdichten, ausdenken. [sinnt.

Ви́думця, *m.* Erfinder, *m.* der aus-

Ви́думщик, *m. Др. с.* 208 toller Spassmacher. [доптати.

Ви́дупкати, *v. a. Ч.* IV. 225 s. Ви́-

Ви́дуплавити, *v. a.* hohl machen *Пол.*

Ви́дурити, виду́рювати, *v. a.* erausschwindeln, entlocken.

Ви́дуркати, ви́дурняти, *v. a.* jmdn einen Thoren heissen, ausschelten.

Ви́дути, видува́ти, *v. a.* ausblasen, -wehen, -pusten; — гу́би die Lippen stolz aufwerfen, schnippisch thun.

Видю́к, мак —, видю́х, *m.* видю́ха, *f.* s. Зірка́тий мак, *Зг. Ч.* III. 225.

Видю́щий, видю́чий, *a.* sehend, *Ш.* II. 73; 2) sichtlich, augenscheinlich, *Кв.* II. 136. [Grabe, *f.*

Ви́дякуване, *n.* Abschiedsrede am

Ви́дякувати, *v. n.* кому́сь Dank, *m.* Abschied sagen.

Ви́жадати ся на що, чого́ sich heiss nach etw. sehnen, etw. ersehnen. [etw.

Ви́жадний, *a.* чого́ sehnsüchtig nach

Ви́жвати, *v. a.* auskauen, aussaugen.

Ви́жга, *f.* ausgebrannter Ort, *Mi.* II. 27; 2) das Ausbrennen, *Шс.*

Вижо́вий, *a.* ґрана́т, *Ф.(Веч.* I. 85.)?

Ви́жел, -жла, (ви́жлець, *Вол.*), *m.* Spürhund, *m.* (Canis sagax).

Вижо́н, (-жі́н), -о́ну, Schnitterarbeit, Ernte, *f.* [жа́ти].

Вижива́ти, ви́жити, *v. n.* neu aufwachsen, verharschen (unter dem Schorf an der Haut); не мо́гу з то́го ви́жити ich kann damit nicht ausleben, auskommen, reicht mir nicht zum Leben; — ся *Hc.* schon Alles verzehren, aufzehren, verbrauchen; darben; 2) *v. a. P.* I. 60 jmdn ausweisen, vertreiben, verdrängen, fortschicken; з до́му кого́сь vom pickenden Spechte *Oc.* (62) X. 17 jmdn vom Leben rufen, jmdm den Tod verkünden.

Ви́живити, виживля́ти, *v. a.* ernähren, unterhalten.

Ви́живлене, *n.* Ernährung, *f.*

Вижи́вне, *n. s. a.* s. Стра́вне.

Вижига́ти, *v. a.* ausbrennen.

Вижида́ти, *v. a.* erwarten, erhoffen; ab-, zuwarten. [ringen (шма́те).

Вижима́ти, *v. a.* auspressen, aus-

Ви́жимки, *pl. ГШ.* ausgepresstes Zeug.

Ви́жки, *adv.* s. За-ввишки́, *Wgr.* 160.

Ви́жлик, *m. dim.* s. Ви́жел; 2) flinker Bursche. [schlürfen, -saufen, *Ko.* 216.

Ви́жлоктїти, ви́жльопати, *v. a.* aus-

Ви́жмок, *m. Зак.* s. Ви́жимки.

Ви́жний, *a.* ober.

Ви́жмякати, *v. a.* s. Жмяка́ти.

Вижо́ване, *n. s. a.* † Beschaugeld, *n.*

Ви́жолобати, *v. a.* aushöhlen, -falzen, -meisseln. [lung, Rinne, *f.*

Ви́жолобок, -бка, *m. Вах.* Aushöh-

Вижче́нько, *adv. Др. с.* 216 *dim.* s. Ви́жше, ви́жче.

Виз, *m.* Hausen, *m.* (Accipenser huso).

Виза́нтия, *f.* Byzantium, Constantinopel, *n.*

Византи́йский, *a.* byzantinisch.

Византи́йство, *n.* Byzantinismus, *m. Ш.* II. 211.

Визàрянє, *n.* das Ausstrahlen, Ausstrahlung, *f.*

Визаря́ти, *v. a.* ausstrahlen, *Пол.*

Вúзбирати, визбúрувати, *v.a.* ganz sammeln, nach-lesen. [одббрний.

Визбірнúй, *a. Левч.* s. Вúбраний,

Визвáтель, *m.* Herausforderer, *m.*

Вúзвати, визивáти, *v. a.* heraus- hervor- aufrufen; heraus- ausfordern; — ся hervor- auftreten, *Кв.*; *b)* sich anmelden, sich erbieten, *Кч.* 127.

Вúзвіданє, *n.* s. Вúслїдженє.

Визвíжити, *v. a.* s. Звíжити.

Вúзьвіздити ся, mit Sternen besäet sein; sich aufheitern, *Пар.* [s. Вúзволенє.

Вúзвілок, -лку, *m.* (від мáйстра)

Вúзвірити ся на когбсь wie ein Thier böse werden, ergrimmen.

Вúзвол, *m.* Aushilfe, *f.*; 2) Ertrag, *m.*; 3) Befreiung, *f. ОБ.*

Вúзволенє, (-лїнє), *n.* Freisprechung, Befreiung, Erlösung, Rettung, *f.*

Визволúтель, *m.* Befreier, Erlöser, *m. IГ.*

Вúзволити, визволя́ти, *v. a.* frei-, losmachen, рýку, *М.* I. 142; befreien, er- auslösen: з невóлї; — з термíну, з наýки einen Ausgelernten lossprechen, freigeben; — ся з терм. freier Arbeitsgeselle werden; вúзволений, *ptc.* befreit, freigelassen; лúсти вúзволені, *АД.* I. 209 Freiheitsbrief, Freibrief, *m. К.*

Вúзволка, *f.* gelöstes Geld, *Левч.* s. Вúручка.

Вúзворотка, *f.* Aufsuchung der Mittel bei Verlegenheit wegen Zahlung; Ausflucht, List, *f. Левч.*

Вúзгати, *v. n.* knirren, *М.* III. 81.

Вúздоровіти, *v. n.* виздорбвлювати ся, *Т.* genesen, gesund werden.

Виздрівáти, *v. n.* reif, zeitig werden.

Визúна, *f.* Hausenfleisch, *n.*

Визúранє, *n.* das Hinausschauen, Herausgucken.

Визирáти, *v. a.* und *v. n.* вúзирнути, *v. a.* herausschauen, -blicken, hervorgucken; — ся sich beschauen (im Spiegel), *К.* [nutzen, ausbeuten, exploitieren.

Вúзискати, визúскувати, *v. a.* aus-

Визúскувач, *m.* Aussauger, Exploiteur, *m. ВБ.*

Вúзїв, *m. В.* Ausdünstung, *f.*

Визївáти, визїврýти, *v. a.* дýха den Geist aushauchen, ausathmen, auf-

Вúзір, -ору, *m.* s. Вікнó. [geben, *К.*

Визнáвець, -вця, *m.* Bekenner, *m. Пар. Фр.* [weis, *m.*

Вúзнак, *m.* Verzeichnis, *n.* Aus-

Визнáка, *f. Ст.* Abzeichen, Merkmal, *n.* Auszeichnung, *f.* Vorzug, *m.*; визнáку вчинúти Erwähnung thun, *Фр.*

Вúзнамок, -мка, *m.* Gepräge, *n. Пар.*

Вúзнанє, визнатé, *n.* Bekennen, Bekenntnis, Geständnis, *n.*

Вúзнати, визнавáти, *v. a.* kennen lernen, erfahren; erdulden, erleiden; 2) gestehen, bekennen, *М.*; 3) когбсь angeben, verrathen; 4) vorausbestimmen, verkünden, *Ч.* III. 327; — ся bekannt werden, *М.* II. 118. *Ф.* [Bedeutung, *f.*

Визначáнє, *n. Под.* s. Значíнє,

Визначáти, вúзначити, *v. a.* bestimmen, anweisen, zutheilen. [bar.

Вúзначний, *a. В.* merklich, bemerk-

Вúзов, -зову, *m.* Herausforderung, *f.*

Вúзорити ся, *Пар.* s. Вúзьвіздити ся.

Вúзріти, *v. n.* reif werden, reifen, *С.*

Вúзубити, *v. a.* schartig machen.

Визувáти, вúзути, *v. a.* ausziehen (чбботи). [(Pneumodermon) *В.*

Вúзявок, -вка, *m.* Hautkieme, *f.*

Вúзянути, *v. a.* aushauchen, *Ф.*

Виймáнка, (*d.* виймáночка), *f. Гол.* III. 214. ? [rausnehmen, hervorziehen.

Виймáти, s. Вúняти, *v. a.* aus-, he-

Вúйна, *f. Н.* 181 s. Вýйна.

Виймка, *f. Кв.* II. 255 Confiscirung, Contrebande, *f.* [Виходúти 1—5).

Вúйти, [вúйду, вúйдеш], *v. n.* s.

Вúйсте, *n. Не.* Aufgang, *m.* Erhebung, Fahrt, *f.* [Emigrant, *m. Левч.*

Вúйшлий, s. *a. m.* Auswanderer,

Вúйшов, *m.* Nbfl. der Тúса 6.

Вúїзд, *m.* Ausfahrt, Abreise, Abfahrt, *f.*; Ausflug, *m.* Auffahrt, *f.*

Виїзджáти, виїздúти, *v. n.* oft ausfahren, verreisen, s. Вúїхати.

Вúїздка. *f.* Ausfahrt; на селó Landpartie, *f.* Ausflug, *m.*

Виїмкóвий, *a.* річ -а *Т.* Ausnahme; exceptionell, Ausnahms-, besonders, *Це.*

Вúїмок, -мка, *m.* Ausnahme, *f. Пол.*

Вúїсти, виїдáти, *v. a.* heraus-, ausfressen; ganz verzehren.

Вúїхати, *v. n.* ausfahren; fortreisen, verreisen; — з чим womit ausfahren,

ausrücken, на торг etw. auf den Markt bringen; * etw. zum Besten geben.

Ви́ка, *f.* Wicke, Futterwicke, *f.* (Vicia sativa). [richten.

Ви́кабаняти ся, § sich stolz auf-

Ви́кабужати, *v. a.* ausmischen.

Ви́кадити, *v. a.* ausräuchern.

Ви́казати, вика́зувати, *v. a.* aussagen, nachweisen, ausweisen, darlegen; на ко́го, кому́сь, *He.* gegen jmdn eine Anzeige machen; — ся чим sich womit ausweisen, s. bescheinigen.

Ви́казити ся, *M.* nacheinander allesammt wüthend werden u. dadurch zu Grunde gehen.

Вика́зний, *a.* Ausweis-, Legitimations-.

Вика́зчик, *m. He.* Spion, Kundschafter; Berichterstatter, *m.*

Ви́канючити, *v. a.* dh. zudringliche Belästigung etw. erreichen.

Ви́капати, *v. n.* tropfenweise auslaufen; *v. a.* auströpfeln; ви́капаний та́то, -а ма́ма, wie zwei Tropfen einander ähnlich, dem Vater od. der Mutter ganz u. gar ähnlich. [ся mit Mühe aufklimmen.

Ви́карабкати ся, викара́бкувати

Ви́карати, *v. a.* strafen, züchtigen *Ч.* IV. 56; ви́караний 555 gestraft, gewitzigt.

Ви́кати, *v. n.* до кого́ mit „Ihr" anreden, ihrzen, *Oг.* 111. 2) mit „Sie" anreden, siezen. [sich begleichen.

Ви́квітувати ся, *T.* quitt werden,

Викида́ти, вики́дувати, ви́кинути, *v. a.* hinaus-, herauswerfen; 2) ви́кинуло кому jemd bekam einen Hautausschlag; 3)*— шту́ку яку́сь e. Kunstück machen, einen Streich spielen; 4) ви́кидати кирни́цю einen Brunnen reinigen (v. Schlamm); 5)* щоб тя з па́мяти ви́кинуло! sollst das Bewusstsein verlieren.

Ви́кидиш, *m.* Auswürfling, *m. Пол.*

Ви́кидка, *f.* Spass, *m.* Posse, *f.*

Вики́чувати, *v. a. P.* II. 120 s. Ви́корчувати.

Ви́кишкати, *v. a.* austreiben §.

Вики́шувати, *v. a.* dh. Gährung hervorbringen. [2) verbrauchen.

Ви́кільтувати, *v. a.* ausfolgen *(B.)*;

Викінча́ти ся чим, *Пол.* in etw. enden, ausgehen, sich endigen; ви́кінчити, *v. a.* vollenden, beendigen. [den.

Ви́кінчити, *v. n.* crepieren; verschei-

Ви́клад, *m.* Auslage; Gebühr, *f.* 2) Vorlesung, *f.* Vortrag, *m.*

Виклада́ти, *v. a.* auslegen; erklären; vortragen; викла́даний, *ptc.* s. Ви́ло́жистий. [Vorstellung, *f. M+B.* 201.

Ви́кладка, *f.* Auseinandersetzung,

Ви́кладниця, *f.* Pflugbrett, *n.*

Викладча́стий (-ча́тий), *a.* Auslege-, zum Auslegen, -ко́мір *He.*

Ви́кладчик, *m.* der Vortragende. *Фр.*

Викла́жа, *f.* Ausladung *f.*

Ви́клик, *m. M.* III. 56. Ruf, *m.*

Виклика́не, *n.* Aufruf, *m.* Proclamation, *f.*

Виклика́ти, викли́кувати, ви́кликнути, *v. a.* herausrufen, *M.* II. 188.

Виклина́ти, *v. a.* in den Bann thun, bannen; verwünschen.

Ви́кліт, -оту, *m.* das Sichausbrüten.

Викльо́чувати ся, ausgebrütet werden. [picken, aushacken.

Ви́клювати, ви́клюнути, *v. a.* aus-

Виключа́ти, (-чити), *v. a.* auswickeln; ausschliessen; — ся sich aus der Schlinge (клю́чка) auswickeln, sich herauswinden. [clusiv.

Ви́ключний, *a.* ausschliesslich, ex-

Ви́ключніcть -ости, *f.* Exclusivi-

Ви́клясти, s. Виклина́ти. [tät, *f. BB.*

Ви́кнути, s. Зви́кнути. [nen, *C.*

Виковéрзувати, *v. a.* listig ersin-

Виковиря́ти, *v. a.* ausscharren.

Ви́колисати, *v. a.** erziehen.

Ви́компонувати, *v. a.* verfassen, ausfertigen, *K.*

Ви́кон, *m.* Leistung, *f. Пол.*

Викона́вець, -вця, *m. BB.* Vollzieher, Vollstrecker, *m.*

Ви́конати, *v. a.* vollziehen, vollstrecken, ausführen, leisten. [ausgraben.

Ви́копати, вико́пувати *v. a.* heraus-

Ви́копитити, *v. a.* но́гу im Hufgelenk verrenken.

Ви́копсти, *v. a. Luts gr.* 158. 163. ausstechen. [decken.

Ви́коптити ся sich mit Russ be-

Ви́коренити, ви́коренувати (-корінюв-), *v. a.* mit der Wurzel ausreissen, entwurzeln, ausroden;* völlig ausrotten; — ся *C.* II. 77. die Lebenswurzeln verlieren. [hacken, abholzen (ліс).

Ви́корчувати, *v. a.* ausroden, aus-

Ви́косити, вико́шувати, *v. a.* ausabmähen.

Ви́кот, очи на ви́коті, *Кн.* herausstehende, grosse Augen.

Ви́котець, -тця, *m.* † Entführer der Leibeigenen, der der geheimen Flucht Vorschub leistet.

Ви́котити, викочувати, *v. a.* herauswälzen, -rollen.

Ви́кoханець, -нця, Pflegesohn, Zögling, *m.*

Ви́кохати, викохувати, *v.a.* aufziehen, pflegen, warten.

Ви́кочелати. *v. a.* s. Ви́котити.

Ви́кочене, *n.* † Entführung, *f.* Raub eines Leibeigenen, *m.*

Ви́кочувати, *v. n.* eine Höhe erklimmen, ersteigen.

Ви́кпити, *v. a.* ablocken, abschwindeln.

Викрада́ти, ви́красти, *v. a.* wegstehlen, entführen.

Викрапа́ти, *v.n.* zu träufeln anfangen.

Ви́красити, *v.a.* anfärben, ausmalen.

Ви́красок, -ска, *m.* водяний Aquarell, *n. Пар.*

Ви́крепити ся, Muth fassen, *Кн.*

Ви́крив, *m. Св.* -уст Verziehen des Mundes, schiefes Maul.

Викрива́ти, ви́крити, *v. a.* entdecken, aufdecken.

Ви́кривити, викривля́ти, *v. a.* krumm, schief machen, biegen; krümmen; verziehen, verdrehen; чоботи — schief treten; 2) — ся кому́ jmds Worte höhnisch nachsprechen.

Ви́крик, *m. Фр.* Aufschrei, *m.*

Викрика́ти, ви́крикнути, *v.a.* laut ausrufen, lärmen, jauchzen, johlen.

Ви́крикник, *m.pol.Не.* Ausrufungswort, *n.*

Ви́кроїти, викроювати, *v. a.* aus- herausschneiden, zuschneiden.

Ви́круглити, *v. a. Левч.* s. Заокруглити.

Ви́крут, *m.* ви́крутка *f.* Entwinden, *n.* 2) Ausflucht, Ausrede, Rabulistik, *f.*

Викрута́сом, *adv.* schwenkend, rings um sich drehend (beim Tanz).

Ви́крутень, -тня, *m. Н.* 60. der sich herauswindet, abgefeimter, pfiffiger Kerl, Rabulist, *m.*; 2) *pl.* ви́крутні 18. 22. *Не.* Kniffe, listige Ausreden, pfiffige Behelfe, *pl.*

Ви́крутити, викру́чувати, *v. a.* aus- herausdrehen, -winden, -ziehen, шма́те ausringen; — ся sich rings drehen; з чого́ sich herauswinden, -wickeln.

Ви́крятати ся, sich herausarbeiten, sich herauswinden, *У.*

Ви́кулений, a. stark gewölbt.

Ви́куп, *m.* Loskauf, *m*, Loskaufung, Einlösung, *f.* Lösegeld, *n.* [Ви́купити.

I. Викупа́ти, *v. a. Кв.* II. 161. s.

II. Ви́купати, *v. a.* baden: — ся sich baden.

Ви́купити, вику́пувати, *v. a.* auskaufen, loskaufen; alles nach u. nach wegkaufen.

Ви́купний, a. zum Loskaufen bestimmt, zum Loskauf geh.; einlösbar.

Ви́курити, вику́рювати, *v. a.* ausräuchern; люльку eine Pfeife ausrauchen.

Ви́курувати, *v. a. Ч.* II. 334. s. Ви́лічити.

Ви́кусити, вику́шувати, *v. a.* heraus- ausbeissen.

Ви́кутати, *v.a.* mühsam erwirken, anschaffen.

Виль, *int. Ко.* 161. s. Гульк.

Ви́ла, *pl.* grosse Gabel.

Ви́лабудати ся, sich mühsam herausarbeiten, з чого́сь.

Ви́лагодити, *v.a.* bearbeiten, fertig stellen.

Ви́ладити, *v.a.* zu Stande bringen, fertig machen; 2) кого́ abordnen, beordern.

Вилази́ти, *v. n.* на де́рево heraufsteigen, -klettern; 2) hervorkriechen; 3) ausfallen, ausgehen (волосє).

Ви́лазка, *f. К.* Ausfall, *m.* (aus e. Festung); 2) Oeffnung, *f.* Loch zum Durchkriechen, *n. Левч.*

Вила́ні, *pl.* eiserne Mistgabel, *(В).*

Ви́латати, *v. a.* кого́, кому́ скіру durchprügeln.

Вильгота́, *f.* s. Во́хкість.

Ви́лет, *m. Н*, *n*, 71. Ausfliegen, *n.* Ausflug, *m.* на ви́леті бу́ти im Sprunge begriffen sein, baldigst ausgehen sollen.

Ви́лечко, *n. dim.* s. Ви́льце.

Ви́лив, *m.* Ergiessung, *f.* 2) das Ausgiessen.

Вили́ване *n.* s. Ви́лив 2).

Вилива́ти, s. Ви́ляти.

Ви́лизати, вили́зувати, *v. a.* auslecken; — ся sich heil lecken.

Ви́линяти, *v.n. Н.* 28. s. Полиня́ти; ausgehen, ausfallen (v. Haaren).

Ви́лисїти, *v.n.* ganz kahl werden.

Ви́лиск, *m. В.* Glanz, *m.*

Ви́лиско, *n.* Gabelstiel, *m.*

Вили́скувати ся, glänzen, schimmern.

Вили́тель, *m. В.* Giesser, *m.*

Ви́лити, s. Ви́ляти; ви́литий ausgegossen; 2) s. Ви́капаний.

Ви́лиці, *pl.* Unterkieferknochen, *pl.* Unterkiefer, *m.*

Вилицювати, *v. a.* tüchtig ins Gesicht schlagen, hinausohrfeigen.
Вилїзти, *v. n.* s. Вилазити.
Вилім, -лому, *m.* Ausbruch, *m.* Bresche, *f.* *МШ.* *Пар.* ausgebrochenes Loch.
Вилїнити ся, s. Лїнити ся. [fliegen.
Вилїтати, вилетїти, *v. n.* aus- heraus-
Вилїтка, *f.* Flugloch, *n.* *Пол.*
I. Вилїчити, *v. a.* *Не. Пр.* XI., (1), 85. von einer Summe abrechnen, abziehen.
II. Вилїчити, *v. a.* heilen, curieren.
Вилка, вилки, *pl.* kleine Gabel; Tischgabel, *f.*; 2) gabelförmige Doppel-Keimlappen; *pl.* 3) *N.* e. Berges.
Вилковатий, *a.* gabelig, gabelförmig.
Виляти, виляти, *v. a.* ausgiessen, vergiessen; — ся sich ergiessen.
Вилоб, з вилоба s. З-лоба, Лоо.
Виловатий, *a.* gabelig. [*m.* Patte *f.*
Вилога, (*d.* виложка) *f.* Aufschlag,
Виложистий, *a.* — комір geeignet zum Ueberklappen, zum Ueberschlagen, od. Ueberlegen.
Виложити, *v. a.* s. Викладати.
Виложник, *m.* Exponent, Potenzexponent, *m.*
Виложничий, *a* Exponential-.
Виломити, виломлювати, *v. a.* heraus- ausbrechen; *) — ся Routine gewinnen; з чого sich etw. abgewöhnen.
Вильоти, *pl.* aufgeschlitzte Aermel des кунтуш.
Вилохвостець, -тця, *m.* пушистий haariger Springschwanz, (Podura villosa).
Вилохвостий, *a*, gabelschwänzig.
Вилощити, *v. a.* *М.* II. 31. glätten, einen Glanz geben.
Вильта, виля соломяна, *Ф.* (*Новобр.*)?
Вилубити, *v. a.* луб das Bast abschälen, abbasten, *Gr.* 55.
Вилудити, *v. a.* s. Лудити, heraus- hervor- entlocken, *Ф.*
Вилужковане, das Auslaugen, *Пол.*
Вилузувати ся, sich herausschälen,
Вилуковастий, *a.* ausgebogen. [*B.*
Вилупити, вилуплювати, *v. a.* aushülsen, ausschälen, ausklauben; aushacken, *Пол.* [seweises Bübchen.
Вилупок, -пка, *m.* klügelndes, na-
Вилуск, *m.* *Ст.* Knall, *m.*
Вилускувати, *v. n.* knallen, poltern.
Вилучати, вилучити, *v. a.* ausschliessen, ausscheiden; — ся *М.* II. 128. frei, erübrigt werden.
Вилучати ся, *Ч.* IV. 1. krummen Rücken bekommen s. Лукувати ся.
Вилущити, *v. a.* aushülsen, ausklauben, auslösen.
Вилущок, -щка, s. Лущак. [(vigilia).
Вилуя, *f.* Ч. III. 2. verdorb. s. Вілїя
Вильце, *n.* junges Bäumchen, welches in das Hochzeitbrot (коровай) eingesteckt wird, *Марк.* 106. [rispig.
Вильчастодїльний, *a. B.* gabel-
Вилюднити, вилюдняти, *v. a.* entvölkern; вилюднїти *v. n.* menschenähnlich werden, ordentlicher Mensch werden, *Н.* 286. *Кн.* 2) mannbar werden, gross aufwachsen, *Ч.* VII. 575. [*m.* *Левч.*
Вилюга, *f.* *Левч.* Krümme, *f.* Bug,
Вилюк, *m.* Ч. I. 90. ?
Виля, *f.* *serb.* s. Русалка, *Ф.*
Вилягати, *v. n.* massenhaft auftreten, sich ausbreiten, sich setzen; 2) (збіже) sich lagern.
Виляски, *pl.* Schall, *m.* — роздають ся vom Wiederhall des Klatschens, des lauten Küssens.
Виляти, ввиляти, вильнути, *v. n.* *Ме.* 123 ausweichen, Ausflüchte machen, „um den Brei herumgehen"; 2) *Ч.* I. 67 sich tummeln; 3) höhnisch sprechen, *К.* (*Пс.* 84). [(Perla), *B.*
Виляхка, *f.* Afterfrühlingsfliege, *f.*
Вимагане, *n.* Forderung, Anforderung; Erpressung, *f.* [erheischen.
Вимагати, *v. a.* fordern, verlangen,
Вимазати, вимазувати, *v. a.* ausstreichen; 2) anstreichen.
Виманити, вимантачити, вимантити, *v. a.* betrügerisch entlocken, abschwindeln. [zehrt, elend aussehen.
Вимарнїти, *v. n.* abmagern; abge-
Вимацяти, *v. a.* herausfühlen; — кого jmdn auf den Zahn fühlen, *ГШ.*; * entdecken, herausbringen. [citieren.
Вименути, *v. a.* *Н.* V. anführen,
Вимерати, вимерти, *v. n.* aussterben, erlöschen. [frieren.
Вимерзати, вимерзнути, *v. n.* aus-
Вимерхати ся, hungrig, durstig, ausgemergelt werden.
Вимести, *v. a.* ausfegen, auskehren.
Виместити, вимещати, *v. a.* щось на ким, кому, *Кн.* sich an jmdn wegen

etw. rächen, wofür Rache nehmen.

I. Вимина́ти, ви́мняти, *v. a.* auskneten, auspressen. [weichen; meiden.

II. Вимина́ти, ви́минути, *v.a.* aus-

Ви́мисл, *m.* Erdichtung, *f.* etw. Ausgedachtes; Einfall, *m.*

Ви́мисливий, *a.* *M.* I. 122 wählerisch, mäklerisch, übertrieben tadelsüchtig; 2) überdelicat.

Ви́мислити, вимишля́ти, *v. a.* aussinnen, erdichten; 2) an jmdm etw. aussetzen, mäkeln, *Me.* 370. [lich.

Вими́сльно, *adv. Пол.* sinnig, künst-

Ви́мівка, *f.* Ausrede, Ausflucht, *f.*

Ви́мізернїти, *v. n.* s. Ви́марнїти.

Ви́мізкувати, *v. a.* herausdenken.

Ви́мія, *m.* *Mi.* II. 8 ausgewaschene Stelle.

Ви́мілити, *v. a.* schlämmen, *Пар.*

Ви́міна, *f.* Austausch, Tausch, *m.*

Ви́мінити, вимін́яти, *v. a.* aus-, umtauschen; 2) wechseln, umwechseln.

Ви́мінка, *f.* *У. В.* Bedingung, *f.*

Ви́мір, -іру, *m.* [мѣр-] Ausmass, *n.* Ausmessung, Dimension, *f.* *Ил.*; 2) Getreide, das man in der Mühle kauft u. dortselbst mahlt; 3) G. als Mahlmetze.

Ви́мірене, *n.* Ausmessen, *n.*

Ви́міряти, ви́міряти, вимі́рювати, *v. a.* messen, bemessen, ausmessen; 2) *v. n.* genau hinzielen.

Ви́міркувати, *v.a.* ermessen; — кого́ jmdn durchschauen, jmdm etw. abmerken.

Ви́мірний, *a.* Mass-, Ausmass-.

Ви́міт, -ету, *m.* Auswurf, *ГШ.* — мо́рский Seewurf, *m.* *Term.*

Вимітáти, s. Ви́мести.

Вимітáч, *m.* Feger, *m.*

Ви́мітити, вимі́тувати, *v. a.* wegschaffen, eliminieren.

Ви́мітка, *f.* ein Gespenst, das sich nach dem Aberglauben von Dorf zu Dorf hintragen lässt, *(B.).* [tionsmethode.

Ви́мітний, *a.* — спо́сіб Elimina-

Вимічáти, *v. a.* *M.* auszeichnen, ausnehmen. [стити.

Вимiщáти, вимісти́ти, s. Ви́ме-

Ви́мкнути, ви́микáти, *v. a.* herausziehen, -reissen; — ся entschlüpfen.

Вимо́ва, *f.* Aussprache; 2) Beredsamkeit; 3) Bedingung, *f.* [*Term.*

Вимови́тель, *m.* Ausgedinger, *m.*

Ви́мовити, вимовля́ти, *v. a.* aussprechen; 2) кому́сь щось jmdm etw. vorhalten; 3) собі що sich etw. ausbedingen; 4) — ся s. entschuldigen; *b)* — ся з чим unwillkürlich ein unstatthaftes Wort fallen lassen.

Вимо́вний, *a.* beredsam, beredt, *Wa.* 16; 2) mit Vorwürfen verbunden, *Ч.* V. 1020.

Вимо́внина. *f.* Ausgedinge, *n.* *Term.*

Вимо́га, *f.* Erfordernis, Postulat, *n.* *T.* Anforderung, *f.*

Ви́могчи, *v. a.* щось від ко́го abnöthigen, erzwingen, *Пар.*

Ви́мо́клий, *a.* ausgewässert; bleich.

Ви́мокнути, *v. n.* durchweicht, durchnässt werden.

Ви́молити, *v. a.* erbeten, erflehen.

Ви́молоднїти, *v. n.* *He.* zum Jüngling werden.

Ви́молот, *m* Ausdrusch, *m.*

Ви́молотити, *v. a.* ausdreschen.

Ви́моргати, *v. a.* dh das Winken, Blinzeln mit den Augen etw. sich verschaffen, jmdn sich erobern.

Ви́мордувати, *v. a.* alles ermorden, dh Morden ausrotten.

Ви́морити, *v. a.* lange hungern, aushungern lassen.

Ви́мостити, вимо́щувати, *v. a.* auslegen, auspolstern, *Ш.* II. 198.

Ви́мотати, вимо́тувати, *v. a.* aus-abwinden, abhaspeln; * entwenden.

Ви́мудрішки, *pl.* *Hae.* *Пр.* III. 311 Schnörkel, *pl.* Zierat, *m.*

Виму́друвати ся, mit List sich herausmachen; ви́мудруваний, *ptc.* *K.* erkünstelt, gekünstelt, gesucht.

Ви́мул, *m.* Bachfahrt, *f.* *ГШ.* [spülen.

Ви́мулити, виму́лювати, *v. a.* aus-

Ви́мус, *m.* ви́мушене, *n.* Abnöthigung, Abmüssigung, *f.* *Пар.*

Ви́мусити, *v. a.* щось від ко́го s. Ви́нудити, *Пар.*

Ви́мучити, *v. a.* quälen; щось від ко́го mit Pein von jmdm etw. abnöthigen.

Ви́мя, -мени, *n.* Euter *n.*

Ви́мяти, s. Вимина́ти I., ви́мняти; ви́мя́та (вівцї) mit verdorbenem Euter.

Вина́, *f.* Schuld, Verschuldung, *f.*; 2) ви́ни, *pl.* Strafgeld; вину́ брати з ко́го exequiren; — звали́ти на кого́ die Schuld auf jmdn wälzen.

Ви́нагорода, (-надгор-), *f.* Entlohnung, Remuneration, *f.* Preis, *m.* Prämie, *f.* *Гол.*; Vergeltung, *f.* *C.* I. 192 Entschädigung, *f.*

Ви́нагородити, (-ро́джувати), *v. a.* belohnen, vergelten, entschädigen.

Ви́наєм, -найму, *m.* *Гол. гр.* 215 Vermiethung, *f.* [ter, *m.*

Винає́мник, *m.* Vermiether; Päch-

Ви́найдене, *n.* *Пар.* Aufsuchen, Auffinden, *n.*; 2) Erfindung, *f.* *ОБ.*

Винайма́ти, (-мити), *v. a.* vermiethen; miethen, in Pacht nehmen.

Ви́наймлене, *n.* s. Ви́наєм.

Ви́найти, ви́находи́ти, *v. a.* erfinden; aufsuchen.

Вина́р, *m.* Weingärtner, Winzer, *m.*

Вина́рня, *f.* *K.* Weingarten, Weinberg, *m.* [lisirung, *f.*

Ви́народовлене, *n.* Entnationa-

Ви́народовити, (-вля́ти), *v. a.* entnationalisieren; — ся in e. anderen Nation aufgehen. [*Фр.*

Винату́жити ся, sich anstrengen,

Ви́нахід, -ходу, *m.* *Св.* *На.* ви́находка. *f.* *Фр.* Erfindung. *f.*

Винахо́дець, -дця, (-хо́дник, -хо́дчик), винаше́лець, -лця, *m.* Erfinder, *m.* *Пар.* *Пол.* *ОБ.*

Ви́нен, ви́ннен, ви́нний, *a.* schuldig.

Виндюк, *m.* Magen, *m.*

Вине́ць, -нця́, *m.* Weinbergslauch, *m.* (Allium vineale).

Ви́никати, *v. a.* ausschnüffeln.

Вини́ти, *v. a.* beschuldigen, anklagen; — ся в чимо́сь, *Кн.* seine Schuld

Вини́ця, *f.* *Ч.* I. 110? [gestehen.

Ви́нищене, *n.* Vernichtung, Vertilgung, Auszehrung (тї́ла), *f.*

Ви́нищити, вини́щувати, *v. a.* vernichten, vertilgen, auszehren.

Вині́вка, *f.* Weinfass, *n.*

Винїже́ночка, *f.* *M.* III. 61 verzärteltes, verzogenes Mägdelein.

Ви́нїжити, *v. a.* verzärteln, verziehen, verweichlichen.

Вині́сний, *a.* kostspielig.

Ви́нний, *a.* Wein-, *Ч.* IV. 178 weinig, angenehm säuerlich, weinhaft.

I. Ви́нни́к, *m.* Branntweinbrenner, Arbeiter in der Branntweinbrennerei, *Кч.* 187; 2) Saufer, *m.* *Гол.* III. 393.

II. Ви́нник, *m.* Schuldner, *m.*

Винни́цкий *a.* Branntwein-, *Кч.* 258.

Винни́ця. *f.* Weinkeller, *m.*; 2) Branntweinbrennerei, *f.*; 3) s. Парі́чка; 4) Apfelbaum mit weiniger Frucht.

Винничкй, *pl.* Weinlinge, weinige Aepfel. [dig.

I. Ви́нно, *neutr. a.* von Ви́нен schul-

II. Ви́нно s. Ви́дно, *Ог.* 87.

Винно́вий, *a.* s. Ви́нний.

Винногоро́дець, -дця, *m. dim.* s. Виногра́д 3).

Винножо́втий, *a.* weingelb. [fel.

Виннюха, *f. pl.* Art weinsauerer Aep-

Вино́, *n.* Wein, *m.* [*ОП.*

Винова́р, *m.* Branntweinbrenner, *m.*

Винова́т, винова́тий, *a.* schuldig, schuld (— то́му daran —).

Винова́тець, -тця (винова́лець), *m.* *K.* der Schuldige, Beschuldigte; 2) Schuldner, Schuldenmacher, *Ос.* (61) X. 38; 3) Verbrecher, *m.*

Винова́тниця. *f.* die Schuldige, *Левч.*

Винова́цтво, *n.* *K.* Schuld; Anklage, *f.* [вино́вний.

Вино́вен, *a.* *Гол.* I. 357 s. Ви́нен,

Вино́вий, *a.* Wein-, *Me.* 354; 2) s. Виногра́дний, *Ч.* IV. 71; weintragend, *B.*

Вино́вний, *a.* schuldig, *Зг.* (то́му — daran —).

Вино́вник, *m.* der Schuldige, *Нав.*

Вино́вниця, *f.* die Schuldige, *Вах.*

Вино́вність, -ости, *f.* Schuld, *f.*

Виного́рска, *s. a. f.* *N.* e. Berges.

Виногра́д, *m.* Weinrebe, *f.* (Vitis vinifera); 2) Weintraube, *f.*; 3) Weingarten, Weinberg, *m.*; 4) gekochtes Obst, *Ч.* IV. 12.

Виноградá́р, *m.* Weingärtner, *m.* *K.*

Виногра́дина, *f.* Weinstock, *m.* *K.*

Виногра́дний, виногра́довий, *a.* des Weingartens, Weinberg-, der Weintraube; 2) reich an Weinstöcken, rebenreich, *Ру.* [ten, Weinberg, *m.*

Виногра́дник, *m.* *K.* *Не.* Weingar-

Виноградньова́ті, *pl.* Rebenartige, (Ampelideae). [ногра́д.

Виногра́дячко, *n.* *dim.* s. Ви-

Винодї́л, *m.* Weinbauer, Winzer, *m.*

Винозо́р, —со́кіл, *Др.* с. 170.? [*Под.*

Винокі́л, -ко́лу, *m.* s. Виногра́д 3).

Виноку́р, *m.* *Др.* с. 167 Branntweinbrenner, *m.* [дець, виногра́д 3).

Вино́нька, *f.* *dim.* s. Винногоро́-

Винорóдний, *a.* weintragend, *B.*
Винорáти ся, *Зг.* hervorquellen, ausströmen.
Вúнóс, *m.* Leichenfeier, *f.*; 2) s. Принóс, прúхід, *Под.*
Виносúти, вúнести, *v. a.* aus-, heraus- hinaustragen; * ertragen, erdulden; 2) * erheben, sehr rühmen, preisen; 3) *v. n.* betragen: кілько бýде виносúти? wie viel wird es betragen, zu stehen kommen? 4) — ся з вíдки sich davon machen, sich aus dem Staube machen; *b)* sich überheben, hochmüthig, stolz sein; *c)* з чим s. Вúрвати ся (з пустúм слóвом).
Винослúво, *adv.* *M.* erträglich, leidlich.
Вúносок, -ска, *m.* der in zarter Kindheit ins Kosakenlager Січ gebrachte u. darin erzogene Kosak.
Винотóка, *f.* *K.* Kelter, *f.*
Винохóд, *m.* *Ос.* (61) X. 27 Passgänger, Zelter, *m.* кінь — s. Инохóдець *K.* II. 50.
Виночéрпій, *m.* Schenk, Weinschenk, *m.*
Вúночувати ся, d. Nacht zubringen.
Винóшувати, s. Виносúти.
Вúну, *adv.* † *K.* stets, immer.
Винувáтель, *m.* *K.* Kläger, Ankläger, *m.*
Винувáтити, *v. a.* anklagen, schuldig erklären, *K.*
Вúнудити, *v. a.* abnöthigen, erzwingen; вúнуджений, *ptc.* erzwungen, gezwungen, affectirt, *Пар.*
Винштáк, *m.* Schuster, *m.* (?)
Винáтє, *n.* *B.* s. Вúїмок.
Вúняти, винимáти, виймáти, *v. a.* aus- herausnehmen, hervorlangen, herausziehen; 2) вúняти гóрод, *Ос.* (61) II. 7 mit Sturm einnehmen, erstürmen; 3) — ся, *K.* II. 31 sich losmachen, sich absondern, e. Ausnahme machen; *b)* ausfallen, vorfallen, sich ereignen; erscheinen, sich zeigen, (mit d. *Nom. des Praedic.*), *Кн.*
Виняткóвий, *a.* *T.* Ausnahms-.
Вúняток, -тку, *m.* s. Вúїмок.
Вúобіськати, *v. n.* s. Ськáти.
Виображáти, вúобразити, *v. a.* собі щось sich etw. vorstellen, sich wovon einen Begriff bilden.
Вúображене, *n.* Vorstellung, Darstellung, *f.* *Ил.* *Ган.*
Виобрáзниця, *Ил.* виобрáзня, *K. f.* Vorstellungsvermögen, Wahrnehmungsvermögen, *n.* Phantasie, *f.*; — твíрча Einbildungskraft, *f.*
Вúосібнене, *n.* *Фр.* das Sichabsondern, Abscheidung, *f.*
Вúострити, *v. a.* scharf machen, schleifen.
Вúпад, *m.* Los, *n.* *K.* *Пр.* II. 341.
Випадáти, I. вúпасти, *v. n.* ausfallen; — з пáмяти entwischen, dem Gedächtnisse entfallen; 2) vorfallen; 3) випадáє менí steht an, ziemt, schickt sich für mich, ich soll; — на мéне fällt auf mich zu, entfällt s. Припадáти.
Випадкóвий, *a.* zufällig, jeweilig, *He.*
Випáдок, -дку, *m.* Fall, Zufall, Vorfall, *m.* Ereignis, *n.* *M* II. 166; 2) Resultat, *n.* випáдком, *adv.* *He.* zufälliger Weise, — вúпасти, *Кн. Пр.* XI. (2) 101.
Вúпаздерити, *v. a.* tüchtig prügeln, durchhecheln, *(B).*
Вúпалити, випáлювати, *v. a.* ausbrennen; знак einbrennen; цéглу, горшкú brennen, ausbrennen; 2) зо стрільбóй abfeuern, abschiessen, losschiessen.
Вúпар, *m.* Dunst, Dampf, *m.* Ausdünstung, *f.* *Зг.*; 2) Sublimat, *n.* *Пол.*
Вúпараїти, *v. a.* zudringlich etw. verlangen.
Вúпарити, *v. a.* ausbrühen, ausbähen; 2) * durch-, ausprügeln, *Ш.* II. 53.
Вúпароване, *n.* Ausdünstung, *f.*
Вúпарувати, *v. n.* ausdünsten, verdampfen.
Випасáти, II. вúпасти, *v. a.* weiden, hüten; 2) fettmästen, ausmästen.
Вúпачесувáти, *v. a.* aushecheln.
Вúпеленити, вúпеленувати, *v. a.* *Ha.* aus den Windeln heben, auferziehen; — ся sich auswickeln, hervorgehen, *Зг.*
Випервáти, вúперти, *v. a.* herausdrängen; 2) — ся когóсь, чогóсь jmdn verleugnen, einer Sache entsagen.
Вúпередити, випередjувати, *v. a.* когóсь jmdm zuvorkommen, jmdn (weit) hinter sich lassen; *v. n.* voraneilen, Vorsprung gewinnen.
Вúпередки, бігати на — um die Wette laufen.
Вúпестити, *v. a.* mit Zärtlichkeit grossziehen, zärtlich auferziehen.
Вúпивка, *f.* *He.* Zechgelage, *n.*
Випинáти, вúпняти, *v. a.* herausrecken, -spannen; 2) — ся sich ausspan-

nen; sich aufblähen, stolz werden.
Ви́пис, *m.* Auszug aus e. Schrift, *m.* 2) Verzeichnis, *n.*
Ви́писати, випи́сувати, *v. a.* auf-, ausschreiben, ausziehen, Auszüge machen; 2) — ся viel u. pikant schreiben; *b)* sich ausschreiben (ausstreichen, ausschliessen) lassen (aus einem Verzeichnisse, *Ш.* I. 392.
Ви́писка, *f.* (ausgeschriebene) angeführte Stelle, Citat, *n.* *K.*
Випи́счик, *K.* s. Випи́щик.
Ви́пит, *m.* das Ausfragen, Erkundigung, *f.* *Піс.*
Ви́питати, випи́тувати, *v. a.* ausfragen; — ся Nachfrage anstellen, sich erkundigen.
Ви́пити, випива́ти, *v. a.* austrinken, ausleeren; 2) auslesen (weiche Getreidesaat von Spatzen).
Випи́щик, *m.* *K.* der aus dem Kosakenregister Ausgeschriebene, Gestrichene, Ausgetretene.
Випіка́ти, *v. a.* ausbrennen.
Ви́пір,-ору,*m.* Lohkuchen, Lohkäse, *m.*
Ви́пірний, *a.* Loh-, Gerb-. [ти ся.
Випіря́ти ся, ви́пірити ся s. Піри-
Ви́плавити, виплавля́ти, *v. a.* ausschmelzen.
Ви́плавка, *f.* Schmelzen, *n.*
Ви́плакати, *v. a.* durchs Weinen erbitten, erlangen; 2) о́чи sich die Augen ausweinen, sich müde weinen; — ся sich ausweinen, sich satt weinen.
Ви́плат, *m.* на ви́плат, gegen Ratenzahlung. [Gebühr, *f.* Lösegeld, *n.* *Кн.*
Випла́та, *f.* Bezahlung, Auszahlung,
Ви́платити, випла́чувати, *v. a.* auszahlen. [zahlungs-.
Випла́тний, *a.* auszahlbar, Aus-
Випла́тник, *m.* Auszahler, *m.* *Пар.*
Ви́плекати, *v. a.* gross-, aufziehen.
Ви́плести, *v. a.* ausflechten.
Ви́плив, *m.* Ausfluss, *m.*
Виплива́ти, ви́плисти *v. n.* heraus- hervorschwimmen, auftauchen; 2) ausfliessen, auslaufen; 3) entspringen, hervorgehen.
Виплїта́ти, s. Ви́плести.
Ви́плїтка, *f. pl.* enge Streifen, Bänder an den Enden der Haarflechten.
Ви́плодити, випло́джувати, *v. a.* aushecken, ausbrüten.
Ви́плодок, -дку, *m.* Ausgeburt, *f.* Ausbund, *m.* *Зак.* [herausspucken, -speien.
Ви́плювати, ви́плюти, *v. a.* aus-
Випля́шувати, *v. n.* tanzen.
Ви́пнути, ви́пняти, s. Випина́ти, ви́пнутий, *ptc.* *Не.* convex.
Виповіда́ти, ви́повісти, *v. a.* aussagen, Alles hersagen; 2) kündigen, aufkündigen: поме́шкане. [digung, *f.*
Ви́повіджене, *n.* Aussage; 2) Kün-
Ви́повітрити, *v. a.* *Левч.* durch Pestluft vertilgen.
Ви́повнити, виповня́ти, випо́внювати, *v. a.* ausfüllen, erfüllen; — ся sich ausfüllen, voll, glatt werden.
Ви́погодити ся, heiter werden, sich aufheitern. [bibliothek, *f.*
Випозича́льня, *f.* книжо́к Leih-
Випозича́ти, (-жич-), випози́чити, *v. a.* ausleihen; кому́сь, у кого́сь.
Ви́пользувати, *v. a.* *Под.* s. Ви́лїчити, heilen.
Випої́кувати, ви́полокати, (-лоск-), *v. a.* auswaschen, -spülen.
Ви́полонити, *v. a.* ausrotten, vertilgen, *М+Б.* 41; 2) gefangen nehmen, *K.*
Ви́полоти, випо́лювати, *v. a.* ausjäten. [Stelle, Lache, *f*
Ви́полоч, (-чина), *f.* ausgespü'
Ви́полювати, *v. a.* erjagen.
Ви́попередити, *v. a.* кого́ übe holen, jmdm zuvorkommen. [machen.
Ви́порожнити, *v. a.* ausleeren, leer
Ви́порок, -рка, *m.* s. Ви́порток 2).
Ви́пороти, *v. a* auftrennen; dh Auftrennen, Aufschlitzen herausnehmen.
Ви́порохнїти, *v. n.* hohl werden.
Ви́порпати, *v. a.* ausscharren.
Ви́порснути, *v. n.* herausfallen.
Ви́порток, -тка, *m.* missrathenes Wesen, gemeiner Taugenichts; 2) Frügeburt, *f.* [stäuben, -stöbern.
Ви́порхати, *v. a.* *Ме.* 464 heraus-
Ви́постити, *v. a.* ausfasten.
Ви́почати, (-чи́ти, -чива́ти), *v. n.* ausruhen, rasten. [s. Ви́лицювати.
Ви́почелюстковати, *v. a.* *Пар.*
Випра́ва, *f.* Zurichtung, Verbesserung, Bearbeitung, *f.*; 2) — скíри Ledergare, Gerber-, Kürschnergare, *f.* das Ausgerben; 3) — стїни́ der Anwurf des Mörtels an die rohe Wand; 4) — дочки́ Ausstattung einer Tochter (noch ausser

der Aussteuer), *f.*; 5) Expedition, Absendung, *f.*; 6) Feldzug, *m.* Campagne, *f.*

Ви́правка, *f.* *M.* II. 15 Uebung, *f.* (im Militär), das Exercieren; Abrichtung, *f.*; 2) s. Випра́ва 1) u. 2).

Виправля́ти, ви́правити, *v. a.* zurecht machen, auswirken, *P.* I. 37; zurichten, zubereiten; (скі́ру) gerben; (стїну́) mit Mörtel anwerfen; (кого́ в доро́гу) mit allem Nöthigen auf den Weg zur Reise versehen, equipiren; abschicken, abordnen, abfertigen; (зби́тки) Streiche spielen, Unfug treiben; aufführen, anstellen, ausrichten; — ся sich rechtfertigen, sich entschuldigen, *M+Б.* 202.

Ви́правотити, ви́правувати, *v. a.* durch Process erlangen. [rectur-.

Ви́правщицький, *a. H.* II. Cor-

Ви́прати, *v. a.* aus-, reinwaschen.

Ви́прижки, *f.* Sporenschleudern, *pl.* (Elateres), *B.*

Ви́прискованє, *n.* das Ausspritzen.

Ви́прищити, *v. n.* sich aussetzen, ausschlagen (v. Geschwür) *C.* I. 146.

Випріва́ти, ви́пріти, *v. n.* durch Erhitzung wund werden.

Ви́пробувати, *v. a.* erproben, prüfen, als bewährt finden.

Ви́провадити, випрова́джувати, випроводи́ти (-ваджа́ти), *v. a.* herausführen, -bringen; кого́ з блу́ду jmdn auf den rechten Weg führen; в доро́зї geleiten, begleiten; щось з чого́сь herleiten, ableiten; 2) — ся ausziehen, in e. andere Wohnung ziehen.

Ви́продати, випро́дувати *v. a.* gänzlich ausverkaufen; — ся alle seine Habe ausverkaufen.

Ви́просити, випро́шувати, *v. a.* aus- er- losbitten; кого́ за две́рі zur Thüre hinausbitten-, weisen; — ся sich freibitten, s. losbitten, s. befreien.

Ви́простати, ви́простувати, ви́простити, (*K.H* 288) *v. a.* gerade, aufrecht machen, stellen; доро́гу *K.* den Weg bahnen, ebnen; 2) — ся gerade aufrecht stehen, sich stellen, sich aufrichten u. sich losmachen, *M.*; ви́простовано *adv.* *Пол.* wagerecht.

Ви́простник, s. Ви́прутчник.

Ви́прохати, s. Ви́просити.

Ви́прощений, *a.* s. Пївнобвний.

Випру́га *f.* Kiel, *n.* *B.*

Випругова́тий, *a.* kielartig, gekielt.

Випру́жниця, *f.* Kielschnecke, *f.* (Cavinaria) *B.*

Ви́прудити, випру́джувати, *v. a.* austreiben, verjagen, *C.* I. 56. [bar.

Випруча́льний, *a.* spannbar, streck-

Випруча́ти, *v. a.* ausrecken, ausstrecken, -spreizen; *Ш.* I. 142; auswinden, *C.* випру́чувати ся, sich —.

Ви́прутчник, *m.* Streckmuskel, *f.* Strecker, *m.* [spannen, ausschirren.

Випряга́ти, ви́прягчи, *v. a.* aus-

Випря́жний, *a.* *АД.* I. 144. ко́нї ausgespannt u. frei weidend. (?).

Ви́прямити, випрямля́ти, *v. a.* und *v. n.* s. Ви́простати. [spinnen.

Ви́прясти, випряда́ти, *v. a.* aus-

Ви́прятати, *v. a.* aus-, wegräumen.

Ви́пукати, *v. a.* кого́, jmdn austrommeln.

Випу́клий, *a.* *Пол.* gewölbt, convexerhaben; випу́кло-вогну́тий convexconcav.

Випукля́стий, *a.* [*Сьв.* (81.) 123]. plastisch, sich abhebend.

Ви́пулити, s. Ви́пучити 1).

Ви́пурснути, *v. n.* *Ос.* (61) III. 24. herausspringen.

Ви́пурхнути, *v. n.* weg- heraus- ausflattern, *M.* II. 20.

Ви́пуск, *m.* Lieferung, *f.* Heft, *n.*; 2) † Abtragsquote des за́купень.

Випуска́ти, ви́пустити, *v. a.* auslassen, heraus- hinauslassen, los- freilassen; 2) *v. n.* von der Pflanze: ausschlagen, hervorsprossen, treiben; 3) — ся з ким, з чим (в доро́гу) sich auf den Weg machen, eine Reise zu unternehmen wagen. [zum Auslassen, *f.*

Ви́пуст, *m.* Weidetrift, *f.* 2) Oeffnung

Ви́пустка. *f.* Vorstoss, *m.* (am Rocke).

Випуча́ти, ви́пучити, випу́чувати, *v. a.* nach vorne richten, herausbeugen, vorstrecken; 2) aufreissen, herausziehen, entkernen (я́годи); 3) — о́чи *P.* I. 128. die Augen weit aufreissen, grosse Augen machen на кого́, jmdn starr ansehen; — баньки́ glotzen *Ш.* II. 28.

Ви́пучистий, *a* *Вах.* erhaben, aufgebauscht, convex.

Ви́пучний, *a.* *Ков.* ausgebuchtet.

Ви́пушок, -шка, *m.* Weichkäfer, *m.* (Malachius), *B.*

Ви́пхати, *v. a.* ausstossen; 2) ausstopfen

*

Вйпялити, *v.a.* ausrecken,-strecken, [-spannen.
Вир, *m.* Strudel, *m.*
Вйражене, *n. B.* Redensart, Redewendung, Ausdrucksweise, *f.*[Ч.IV. 219.
Вйраз, *m.* Ausdruck, *m.* 2) Wort *n.*
Виразйстий, *a.* ausdrucksvoll, sich merklich abhebend, *BE. Гол.* deutlich *Ил.*
Виразйстість, -ости, *f.* Deutlichkeit, *f. Ил.*
Вйразити, виражáти, *v.a.* ausdrücken, aussprechen; — ся sich ausdrücken.
Вйразка, *f.* Schramme, Wunde, Verletzung, Narbe, *f.H.*33. *He.* Geschwür, *n.*
Вйрáзний, *a.* ausdrücklich, deutlich, bestimmt, klar.
Вирáзність, -ости, *f.* genauer Ausdruck, *K.* Deutlichkeit, Klarheit, *f.*
Вирáзня, *f, B.* Terminologie, *f.*
Вирастáти, s. Виростáти.
Вйратувати, *v. a.* erretten.
Вйрахувати, *v. a.* ausrechnen.
Вйрва, в три вйрви *Ко.* 10. s. Вірва 1) (*H.* 93). 2) *N.* e. Flusses bei *Добрóмиль.*
Вйрвати, виривáти, *v. a.* heraus- aus- hervorreissen, entreissen; щось з відкись erraffen, erwischen; — ся sich losreissen, losmachen; herausfahren, hervorplatzen, loskommen.
Вйрей, *m.* warmes, glückliches, keinen Winter kennendes Land, Südland; südliche paradiesische Gegend.
Вирезýб, s. Вйриз.
Вйрескати ся, aufkommen, auftauchen, sich losmachen, losgehen.
Вйречене, *n.* Ausspruch, *m.*
Вйречи, *v.a.* aussprechen, heraussagen; — ся когóсь, чогóсь jmdn verleugnen, sich von jmdm lossagen, einer Sache entsagen.
Вйрив, s. Вйбух, *Пар.*
Вйригати, *v.a.* auswerfen, -kotzen.
Вйриз, виризýб, *m. C.* II. 25. Wirisob, *m.* (Leuciscus Friesii, Gardonus).
Вйринь, *f.* Wasserschlauch, *m.* (Utricularia vulgaris).
Виринáти, вйринути, *v. n.* auf- hervortauchen, -kommen, plötzlich zum Vorschein kommen.
Вирйнка, *f. Гол.* III. 262. *pl.* вйринки, *H.* 158.? [(Callitriche).
Вирйнниця, *f.* Wasserstern, *m.*
Виринькваті, *pl.* Schlauchkrautartige (Utriculariae).
Вйрипати, *v. a.* хáту, теплó durch häufiges Oeffnen der Thüre die Wärme entfliehen lassen.
Вйрискати, *v.a.* auffinden. [prügeln.
Вйриськати, вйрищити, *v.a.* durch-
Вйрити, *v. a.* ausgraben, auswühlen; 2) eingraben, * tief einprägen.
Вйріб, -робу, *m.* das Formen der Brotlaibe; 2) s. Вйроб.
Вйрівнане, *n.* Ausgleichung, *f.*
Вйрівнати, вирíвнувати, *v. a.* gerade machen, g. stellen, ausgleichen glatt, eben machen; 2) *v. n.* комý jmdm gleich kommen.
Вйрід, -роду, *m. H.* 180. ein Ausgearteter, der aus der Art schlägt; Unart, Abart, Afterbrut, *f.*; 2) Ausartung, *f.*
Вйрідний, *a. Зар.* entartet, missrathen.
Вйріжнене, *n.* das Sichunterscheiden, *Фр.* [von Anderen unterscheiden.
Вйріжнити, вирíжнювати. *v.a. Фр.*
Виріжóк, -жкá, *m. Me.* 294.?
Вйрізати, (-ізувати) *v. a.* heraus- ausschneiden; schnitzen; 2) niedermachen, -metzeln; 3) — ся (зýби) durchbrechen.
Вйрізка, *f.* Ausschnitt, *m.* 2) flach-erhabene Bildhauerarbeit, Schnitzwerk in Basrelief, *n. C.* II. 110.
Вйрізний, *a. C.* II. 155. geschnitzt.
Вйрізок, зка, *m.* Ausschnitt, *m.*
Вйрік, -року, *m. Ос.* (61) IX. 42. Ausspruch, *m.*[machen, *Ф.*2) s. Вйречи (ся).
Вирікáти, *v. a.* комусь Vorwürfe
Вйріскати, *v.a.* s. Бройти, (збройти щось). [II. 15.
Вйріст, -осту, *m.* Wuchs, *m. M.*
Вйрла, *pl.* s. Бáньки 5).
Вирлáтий, *a,* —і óчи *K.*(*Mem.* V. 31) s. Валивóкий.
Вйрник, *m.* wirbelnder Scheibenkopf, *m.* (Euplotes rotatorius), *B.*
Вйрнути, *v.n.* s. Виринáти.
Вйроб, *m.* вйробка, *f. Под.* Ausführung, Ausarbeitung, Erzeugung, Production, Hervorbringung. *f.Cm.*; 2) Erzeugnis, Product, *n.*
Вйробити, вироблáти, *v. a.* aus- verarbeiten, verfertigen, erzeugen; 2) що ти не вироблáєш? was für Streiche machst du doch? was stellst du an? 3) — ся, сйла вйробила ся, die Kraft hat sich ausgearbeitet, ausgebildet; *b)*

d. Kraft hat sich erschöpft, verbraucht.
Виро́бник, *m. T.* Handwerker, Verfertiger, *m.*
Виро́бня, Fabrik, *f. Пар. Піс.*
Виро́бщик, *m.* Fabrikant, *Піс.*; 2) Papierglätter, *m.* [bund, *m.* Gezücht, *n.*
Виро́да, *f. ЛД.* Ausgeburt, *f.* Aus-
Ви́родити ся, ausarten, entarten, missrathen. [Виро́да, ви́рід.
Ви́родник, ви́родок, -дка, *m.* s.
Виро́дниця, *f.* s. Виро́да.
Ви́розумілий, *a.* billig denkend, vernünftig, nachsichtsvoll.
Ви́розумілість, -ости, *f.* billige, verständige Einsicht, Rücksicht, *f.*
Ви́розуміти, *v. n.* verstehen, begreifen; вирозумля́ти sich vorstellen (in Gedanken).
Ви́роїти ся, ausschwärmen; при́казка вироїлась, *C.* I. 8. herausgehen u. sich verbreiten. [dina), *B.*
Вироми́р, *m.* Räderer, *m.* (Philo-
Ви́рок, -оку, *m.* richterlicher Ausspruch, *Term.*
Виромо́шки, *pl.* Wirbelmoosthierchen, *pl.* (Dinobryon), *B.*
Ви́роситн ся, виро́шувати ся, früh auf bethautem Grase einhergehen.
Ви́ріст, -сту *m.* reifere Jugendzeit, das Erwachsensein, Mannbarkeit, *f.*
Виростáти, ви́росту, *v. n.* aufwachsen, *Ш.* I. 43; aus- herauswachsen.
Виростко́вий, *a. Под.* von gegerbter Ochsenhaut.
[Ви́росток, -тка, (*d.* виросто́чок, *M.*) *m. K.* Aufschössling, Schössling; 2) junger Bursche, *K.*; 3) gegerbte Haut vom jungen Ochsen.
Виросто́ки, *pl. N.* e. Berges.
Виро́чня, *f.* бо́жа — *Кл.* göttlicher Ausspruch; Orakel, *n.*
Ви́ртель, -тля, *m.* Wirtel, *f.* (an d. Spindel) *K. Пр.* II. 339.
Ви́рубати, виру́бувати, *v. a.* aushauen; 2) *v. n.* *Ляхо́м *K.* als Pole auftreten.
Виру́га, *f.* Ausstossung, Vertreibung, *f.*
Вируґо́вувати, ви́руґувати *v. a.* (*pol.*) jmdn aus seinem Besitze vertreiben; entfernen, forträumen.
Виручáти, ви́ручити, *v. a.* befreien, loshelfen; Entsatz leisten, loskaufen, erlösen; 2) vertreten, aushelfen; 3) einlösen, erwerben, erringen *Кв.* II 154. einbringen; 4) — ся ким sich durch jmdn vertreten lassen. [Пору́ка.
Ви́ручка, *f.* Erlös, Gewinn, *m.*; 2) s.
Вьирьх, s. Верх, *Ог.* 49. (*B*).
Ви́рядити, виряджáти, *v. a.* abordnen, abschicken, abfertigen; кого́ в доро́гу mit allem Nöthigen auf den Weg, zur Reise versehen, ausrüsten, equipiren.
Ви́рячити, *v. a.* о́чи die Augen weit aufreissen.
Вирячковáтий, *a.* mit weit aufgerissenen, glotzenden Augen.
Висаджáти, ви́садити, *v. a.* aussetzen, ans Land setzen; 2) кого́ verdrängen; 3) щось в во́здух sprengen; 4) щось чим womit besetzen; доро́гу bepflanzen; 5) — ся на щось sich hinaufmachen, sich worauf setzen; 6) з чим sich hervorthun. [aufs Land, *n.* Landung, *f.*
Ви́садка, *f. C.* II. 166. Aussetzen
Ви́садник, *m.* Rhodites, *B.*
Ви́садок -дка, *m. gew. pl.* ви́садки Setzpflanze, Samenpflanze *f.* s. Саджени́ця.
Ви́санкувати ся, krumm wie eine Schlittenkufe (сáнка) werden; 2) satt in Schlitten fahren.
Ви́сватане, *n.* Werbung, *f.* s. *d. f.*
Ви́сватати, *v. a.* werben, (um eine Person für einen Anderen), den Freiwerber machen; 2) s. Ожени́ти: я тебе́ ви́сватаю за цáрску дочку́ *P.* I. 32. [*Левч.*
Висве́рдлювати, *v. a.* ausbohren,
Ви́свистати, *v. a.* auspfeifen.
Висвищáк, *m.* Bein. des батíг.
Висьвідчáти, ви́сьвідчити, *v. a.* s. Сьві́дчити; 2) erklären, (*B*); 3) — ся einen entlastenden Beweis führen.
Ви́сьвітлити, *v. a.* klar machen, beleuchten, *Це.* aufhellen.
Висьвíчувати, *v. v.* viel leuchten lassen; — ся erglänzen.
Ви́свобода, *f.* Befreiung, Emancipation, *f.* [lassung, *f.*
Ви́свободжене, *n.* Befreiung, Frei-
Ви́свободити, висвободжáти, *v. a.* befreien; aus- ab- erlösen, losmachen, frei machen, emancipieren.
Ви́сьвятити, висьвящáти, *v. a.* die Priesterweihe geben, ausweihen.
Ви́сьвячене, *n.* Priesterweihe, *f.*
Висе́ленець, -нця, ви́селок, -лка, *m.* Auswanderer, *m.* [auswandern lassen.
Ви́селити, -ля́ти, *v. a.* übersiedeln,

Вúсеп -спу, *m. Ст.* s. Вúспа, острóв.
Вúсидїти, висúджувати, *v.n.* sitzen, aussitzen; нїчого ту не вúсиджу hier werde ich durchs Sitzen (Warten) nichts ausrichten; eine Zeit lang sitzen (в арéшті); 2) *v.a.* Junge ausbrüten (v. Vögeln).
Висикáка, *m. Ко.* 120. Raufbold, *m.*
Вúсикати, *v. a.* ausspritzen.
Висилáти, вúслати, *v. a.* ausschikken, aussenden, senden.
Вúсилене, *n.* völlige Erschöpfung.
Вúсилити ся, alle Kräfte aufbieten, anstrengen, matt werden, sich entkräften.
Вúсилка, *f.* Sendung, *f.*
Вúсилок, -лку, *m.* Anstrengung, *f.* Aufwand, *m.* Erschöpfung der Kräfte, *Фр.*
Висиляти, вúсилити, *v. a.* ausfädeln; 2) ausschöpfen (вúпір з прúкадка).
Вúсиновити, *v. a.* aus der Familie ausschliessen, enterben.
Вúсип, *m. Пар.* s. Нáсип.
Вúсипати, *v. a.* ausschütten; — ся ausgeschüttet werden; *b)* (збіже) Aehren bekommen; *c)* (вус) durchbrechen; *d)* ausschlagen.
Вúсипка, *f.* Hautausschlag, *m.*; 2) Wasserrispengras, *n.* (Poa aquatica).
Висипляти ся, s. Вúспати ся.
Висисáти s. Вúссати. [*m. ВБ.*
Висисáч, *m.* Aussauger, Exploiteur,
I. Вúсити ся, sich erheben, *M.* III. 64.
II. Вúсити ся, вúснути, *v.n. Ш.* II. 247 jmdm nicht von der Seite (vom Halse) gehen, sich an jmdn hängen.
Висихáти, s. Вúсхнути.
Вúсїв, *m.* Aussaat, *f.* [2) aussieben.
Висївáти, вúсїяти, *v. a.* aussäen;
Висївка, *f. N.* e. Berges.
Вúсївки, *pl.* das Ausgesiebte vom Korn, vom Mehl, Kaff, *n.*
Висїдáти, s. Вúсїсти.
Вúсїдка *f.* das Ausbrüten, *Пол.*
Висїдуване, *n.* Brütezeit, *f. B.*
Висїканка, *f. H.* 246 das Auspeitschen. [zen.
Вúсїкати (-сяк-) ся sich ausschneu-
Висїльниця, *f. У.* s. Шúбениця.
Вúсїнь, *f.* Höhe, *f. (B.).*
Вúсїсти, *v. n.* з вóза absteigen, aussteigen; 2) s. Вúсидїти 2). [gen.
Вúсїти, hängen, von etw. herabhän-
Вúсїчи, *v. a.* aushauen; auspeitschen, stäupen.

Вúсказ, *m. Це.* Aeusserung, Behauptung, *f.* Ausdruck, *m. Пар.*
Вúсказане, *n. Пол.* s. Вúсказ.
Вúсказати, вискáзувати, *v. a.* ausdrücken, -sagen, -sprechen.
Вискáкувати, *v. a.* munter springen, hüpfen; 2) ausspringen.
Вúскалити, вискаряти, *v. a.* зýби die Zähne fletschen, — zeigen.
Вúскати, *v. a.* s. Вищáти II.
Вúскеп, *m.* (-па, *f.*), Schinderei; Anfechtung, Beunruhigung, *f.* Angriff, *m.*
Вúскепати, *v. a.* herausspalten; ent-, ausreissen, austilgen; entwenden; 2) anfechten; 3) necken; 4) — ся entschlüpfen, entwischen, sich befreien, sich losmachen. [auswinden.
Вúсковзнути, *v. n.* ausgleiten, sich
Вúскок, *m.* Sprung, Vorsprung, m.; 2) на вúскоки, з вúскоком mit grösster Bereitwilligkeit, mit Lust; 3) * Verirrung, *f.*; 4) — вúнний Weingeist, *m.*
Вúскорити, *v. a.* s. Вúскалити, *Не. Пр.* IX. 607. [Kreischen.
Вискотня, *f.* gellendes Schreien,
Вúскоцень, -цня, *m.* Klanglein, *m.*
Вúскочити, *v. n.* herauf-, hinaufspringen; 2) herausspringen. [dh Springen.
Вúскочки, на — грáти ся Art Spiel
Вúскребки, *pl.* ausgeschabter Teig, u. A. [kratzen.
Вúскробати, *v. a.* ausschaben, aus-
Вúскубати, *v. a.* auszupfen, herausrupfen.
Вúсла, *f.* Fluss Weichsel, *f. П. n.* 70: мúсли по за Вúсли а смерть за плечúма.
Вúславити, виславляти, *v. a.* preisen, lobpreisen, rühmen; 2) berüchtigt machen. [sen.
Вúславний, *a. Ф.* berühmt, geprie-
Вúсланéць, -нця, *m* Aussendling, *m.*; Emissär, *m. ГШ.*
Вислáнник, *m.* Sendbote, *m. У.*
Вúслати, s. Висилáти. [ausstammeln.
Вúслебізувати, *v. a. К.* auslallen,
Вúслизнути ся, entschlüpfen, herausgleiten, sich herauswinden.
Вúслий, *a.* herabhangend, *Кч.* 214.
Вúслїд, *m.* Resultat einer Forschung, *n. Т.*; 2) Folge, *f. Ил.*
Вислїджуване, *n.* Erforschung, *f.*
Вúслїдити, вислїджувати, *v. a.*

untersuchen, erforschen, *He.* aufspüren.
Ви́слїдка, *f.* Untersuchung, *f.*
Вислїдливість, -ости, *f.* Forschbegierde, *f.*
Ви́слїдний, *a.* Folge-.
Ви́слїдник, *m.* Forscher, *m.*
Вислїдо́ванє, *n.* *Пар.* Untersuchung, Forschung, *f.*
Вислїдо́вник, *m.* Ausspürer, *m.* *Пар.*
Ви́слїдок, -дка, *m.* Resultat, *n.* Ausgang, *m.*; 2) Folgesatz, Folgerungssatz, *m.*
Ви́слїпити, *v. a.* *Н.* 289 о́чи *У.* s. Ви́тріщити.
Ви́слов, *m.* *В.* Ausdrucksweise, *f.*
Ви́словити, висловля́ти, висло́влювати, *v. a.* mit Worten ausdrücken, aussprechen, auslegen, *Ч.* V. 570; — ся sich — —; пре́тно висловля́ти einschärfen, aussetzen, vorwerfen.
Висловлі́нє, *n.* *Гол.* s. Ви́слов.
Ви́слок, *m.* links. Nebenfl. des Сян (bei Решів).
Висло́ка, *f.* rechts. Nebenfl. der Ви́сла (bei Pilzno).
Вислоу́хий, *a.* s. Клапоу́хий, *Мі.* II. 398.
Висло́я, *f.* Erosionsthal, *n.* (*В.*).
Вислу́га, *f.* Dienst, *m.*; 2) Dienstzeit, *f.*; 3) Avance beim Dienen, Dienst für e. bestimmte Zeit behufs Erlangung der Freiheit; 4) Pension, *f.*
Вислу́гувати, ви́служити, вислу́жувати, den Dienst leisten; 2) ausdienen, abdienen; 3) durch Dienste erwerben, erlangen; 4) — ся кому́сь jmdm Dienste thun, leisten; ви́служити ся на щось zu etw. im Dienste bringen.
Вислуже́нець, -нця, *m.* *Term.*, ви́служений, *a.* der Ausgediente, Emeritirte.
Вислуженйна, *f.* вислу́жне, *n.* s. *a.* Emeritur, *f.* *ГШ.* Pensionsgehalt, *m.* *Term.*
Ви́слухати, вислу́хувати, *v. a.* aushören; 2) erhören; 3) aushorchen, vernehmen.
Вислухля́щий, *a.* *АД.* I. 199 der hört, erhört.
Ви́сляний, *a.* Weichsel-(Fl.).
Ви́смажити, висма́жувати, *v. a.* ausschmorren, ausprägeln.
Ви́смаркати, *v. a* hic ausschneuzen.
Ви́смарувати, *v. a.* ausschmieren; einreiben.
Висьміва́ти, ви́сьміяти, *v. a.* auslachen, verspotten.
Ви́смоктати, висмо́ктувати, *v. a.* aussaugen.
Ви́смотрити, *v. a.* ausspähen; 2) — грошій auftreiben, verschaffen, herausbringen, aufbringen.
Ви́сник, *m.* Galgendieb, *m.*
Висно́вуванє, *n.* das Ausspinnen, Abwickelung, *f.* *ОБ.*
Виснува́ти, ви́снути, *v. a.* aus-, herausspinnen, herauswickeln, -fädeln, herleiten; — ся sich entwickeln, s. entspinnen.
I. Висо́к, -ска́, *m.* *gew. pl.* виски́ Schläfe, *f.*
II. Висо́к, *a.* *Ч.* V. 101 s. Висо́кий.
Висо́кий, *a.* hoch, hochgewachsen; 2) erhaben, hehr.
Висо́кість, -ости, *f.* Höhe; Erhabenheit, *f.*
Височовельмо́жний, *a.* grossmächtig, *ІГ.*
Високове́рхий, *a.* mit hohem Wipfel, hochgescheitelt, *М.*
Високовоспи́таний, *a.* † hochgebildet.
Високогля́дність, -ости, *f.* Hoffart, *f.* Hochmuth, *m.*
Високодосто́йний, *a.* hochgeehrt, hochzuverehrend, hochwürdig, *Пол.*
Високоду́м, *m.* *Ст.* eitler Tropf.
Високоду́мний, *a.* hochtrabend, hoffärtig, hochmüthig, *He.*
Високоду́мство, *n.* Hochmuth, *m.* hochtrabender, eitler Sinn.
Високоимени́тий, *a.* hochgeboren, berühmten Namens, *Кч.* 218.
Висококри́лий, *a.* schwungvoll, *У.*
Високоле́тний, *a.* *Фр.* *Вах.* hochfliegend, hochtrabend.
Високомудрува́ти, *v. n.* *К.* übermüthig klügeln.
Високооса́дний, *a.* *М.* mit hohen Stockwerken.
Високопа́рний, *a.* hochtrabend, hochfliegend.
Високопова́жний, (-почте́ний), *a.* hochgeachtet, hochgeehrt.
Високопокла́дений, *a.* — віз *М.* III. 93 hochgeladen.
Високопоста́влений, *a.* hochgestellt.
Високопереподо́бний, *a.* hochehrwürdig.
Високосьвітлий, *a.* hochlöblich, *Term.*
Високорівня, високоро́вень. *f.* *Це.* Hochplateau, *n.* Hochebene, *f.*.
Високоро́гий, *a.* *М.* II. 134 mit hoch aufgerichteten Hörnern.
Високоро́дний, *a.* hochgeboren.
Високосла́вний, *a.* hochberühmt, glorreich.
Високоста́нний, *a.* hochgewachsen, schlank, *ВБ.*
Високострімки́й, *a.* hoch auf schiessend,

Високочéстний, *a.* hochgeehrt, hochzuverehrend.
Ви́солопити, висолóплювати, *v.a.* язи́к herausstrecken, jmdm die Zunge zeigen. [sehr hoch.
Височьóзний, височьóстий, *a.*
Височéнний, *a.* sehr hoch.
Височинá, *f.* Hochebene, *f.* *Це.*; 2) Höhe, *f.* Gipfel, *m.* *ТР.* 77.
Висóчити, *v.a.* *Ч.* III. 158 hoch erheben, h. machen, erhöhen.
Ви́сочінь, *f.* Höhe *f*; Höhen, *pl.* *f.*
Ви́сочний, *a.* Schläfen-, *Пол.*
Ви́спа, *f.* Insel, *f.* s. Острóв.
Ви́спати ся, sich ausschlafen.
Ви́спилати, *v. a.* ausschöpfen.
Ви́спитати, *v. a.* *M.* ausfragen, vernehmen. [sanges, *m.* poëtisches Sujet.
Ви́спів, *m.* *K.* Gegenstand des Ge-
Ви́співати, виспíвувати, *v. a.* etw. aussingen können; 2) fröhlich singen; singend vortragen.
Ви́спіти, *v. n.* s. Наспíти, *Ке.* II 213, 227; 2) reifen, zur Zeitigung gelangen, *Не.*
Ви́сповідати, *v.a.* когó jmds Beichte hören; — ся beichten.
Ви́спочиваний, *a.* -е пóле das längere Zeit ruhete, brach gelegen ist.
Ви́спух, *m.* unehelicher Sohn, Bastard, *m.* [Tochter.
Ви́спушка, *f.* uneheliche, natürliche
Ви́спушя, -я́ти, *n.* uneheliches Kind.
Ви́спяток, *m.* s. Зáпяток, *Пр.* VI. 546; ви́спятками (кóпнути) *Др. с.* 18 e. Fusstritt geben.
Ви́ссати, *v. a.* aussaugen.
Виссóн, *m.* Byssus (seidenartiger Flachs bei d. Alten u. Zeug davon), *m.* *Ш.* II. 233.
Вистáва, ви́ставка, *f.* Ausstellung, Auslage, *f.*; 2) Benehmen, das Aeussere, *K.*
Виставáти, *v. n.* від кóго, з чогóсь *Га.* I. 56 abstehen, abfallen; *(opp.* приставáти до когó).
Ви́ставити, виставля́ти, *v. a.* ausstellen; 2) буди́нок ausführen, errichten, erbauen; 3) кому́ щóсь vorstellen, darstellen; 4) когó на щось aussetzen; — на ду́рня, на кпи jmdn zum Narren machen; 5) на прóдаж feilbieten.
Вистáвний, *a.* Auslage-, -е вікнó *Зг.* Schaufenster, *n.*; *adv.* mit Gepränge, *K.*
Вистáвник, *m.*,—вéксля Aussteller, Acceptant des Wechsels.
Ви́сталити, *v. a.* stählen.
Вистанóва, *f.* *Левч.* s. Вистáва.
Ви́становити ся, austreten, sich loslösen. [etw. verschaffen.
Ви́старати ся о щось, чогóсь,
Вистарчáти, *v. n.* s. Ви́стати.
Ви́стати, виставáти, *v. n.* auslangen, ausreichen, hinreichen; 2) austreten.
Вистачáти, вистáчувати, *v. a.* veran- herbeischaffen, liefern, *Ке.* II. 339.
Ви́стелити, вистéлювати, *v.a.* auspolstern; weichen Bettstatt geben, кому́сь.
Вистеля́к, *m.* Cteniza caementaria, *B.*
Вистерігáти ся, s. Стеречи́ ся.
Вистивáти, *v. n.* s. Вистигáти II.
I. Вистигáти, ви́стигти, ви́стичи, *v. n.* zeitig ankommen, sich einstellen, *Ч.* V. 1046; ausrücken, anlangen, *Зап.* I. 320.
II. Вистигáти, ви́стигнути, *v. n.* kühl werden, auskühlen; 2) s. Встигну́ти *КС.* III. 612.
Ви́стинати, *v.a.* niederhauen, köpfen.
В-и́стину, *adv.* *V.* wahrhaft, gewiss.
Ви́стїлка, *f.* Auspolsterung, Wattirung, *f.* [auslegen s. Ви́правити.
Ви́стїнкувати, *v. a.* mit Mörtel
Вистлї́вий, *a.* *M.* *Ос.* (62) I. 75. ?
Ви́стогнати, *v. a.* ausstöhnen.
Вистóюване, *n.* müssiges u. erniedrigendes Stehen, Aufwarten.
Вистóювати, ви́стояти, *v. n.* eine Zeit lang aus-stehen, aufwarten, *Кч.* 100. ausharren; 2)— ся dh. langes Stehen sich abklären, ablagern. [настóйка, *Левч.*
Ви́стоя́лка, *f.* *Ст.* s. Настоя́лка,
Вистрáвний, *a.* schnell sich abnutzend, verbrauchend.
Вистрáвно, *adv* kostspielig.
Ви́страданий, *ptc.* му́ками і тру́дами *Фр.* erkauft durch Qualen u. Mühen; viel ausgelitten. [verscheuchen.
Ви́страшити, вистрáшувати, *v. a.*
Ви́стрибом, *adv.* forthüpfend, *Зак.*
Вистри́бувати, *v.n.* springen, hüpfen.
Ви́стригнути (ви́стрихн-), *v. a.* ausführen, verfertigen; —на ду́рня когó jmdn zum Narren machen.
Ви́стричи, ви́стригти, *v. a.* mit der Scheere herausschneiden, ausscheren.
Ви́стрій -ою, *m.* Gala, *f.* Galakleid, *n.* *Пар.*
Вистрíйний, *a.* -а óдїж, s. Ви́стрій.

Вйстріл, *m.* Schuss, *m.*
Вйстрілити, *v. a.* herausschiessen, wo hinein schiessen, abfeuern, abschiessen; 2) дах, крóкву, лáту vorstossen, vorschiessen, hervorragen lassen.
Вйстріляти, *v. a.* niederschiessen; 2) verschiessen.
Вйстрімкати *v. a.* ausfäsern.
Вйстрічки, *pl.* s. Мóрон.
Вйстроіти, *v. a.* bauen, auszimmern; — міст e. Brücke schlagen; 2) збйтки, фíглї Streiche spielen, Spässe machen; 3) ausschmücken, ausputzen; 4) — ся *M.* II. 95. sich aus-bilden, zu Stande kommen. [rie, *f.* *Пар.*
Вистрóйність, -ости, *f.* Galante-
Вйстромити ся, gerade, stramme Stellung nehmen.
Вйстропати, *v. a.* aus- herausfasern.
Вйстругати, *v. a.* glatt schneiden, -graben; ausschnitzeln.
Вйстудити, вистýджувати, *v. a.* abkühlen, kühl machen.
Вйступ, *m.* Auftritt, *m*; 2) Ausmarsch, *m.* Ausrücken, *n.* *IГ.* Austritt, *m.*
Виступáти, (-пити), *v.n.* vor-, vorantreten, auftreten, debutieren; 2) austreten; 3) * sich vergehen, überschreiten, sich versündigen. [Вйступець 1).
Вйступень, -пня, *m.Пр.* IX. 217. s.
Вйступець, -пця, *m.* Art Frühlingsspiel in Reigen, *Ч.* III. 85., *АД.* II. 54.; 2) Vorsprung, Vorstoss, Rand, Saum, *m.* *C.* II. 29; 3) Beinschiene, *f.* Beinharnisch, *m.* *Ру.* 4) Pantoffel, *m.* *K.* I. 69.
Вйступка, *f.* Tritt, Gang, *m.* *M.* I. 108.; 2) s. Пóкритка (die aus dem Mädchenstand austritt: виступáє) (*B*).
Вйступлене, *n.* das Auftreten, Auftritt, *m.* Debut, *n.*; 2) Austritt, *m.*
Виступлйвий *a.* *Пар.* aggressiv auftretend, angreifend.
Вйступцем, *adv.* mit grossem weit ausholendem Schritt; 2) kokett, niedlich auftretend. [vorschnellbar.
Висувáльний, *a.Пол.*ausstreckbar,
Висувáти, *v. a.* heraus- ausschieben, -ziehen, hervorziehen; — ся sich herausschieben lassen; sich wegschleichen.
Вйсувка, *f.* Vorschieber, *m.*
Вйсудити, *v. a.* bestimmen (судьбóю); в рáю *Гол.* III. 521. dh. Rechtsspruch ausschliessen; щось на когó ersinnen, erdichten.
Вйсунь, *f.* Nebfl. des Ингулéць.
Вйсунути, s. Висувáти. [*Mx.*
Вйсус, *m.* Lotterbub, Galgenstrick, *m.*
Вйсушити, *v. a.* austrocknen; auszehren. [werden.
Вйсхнути, *v.n.* austrocknen, trocken
Вйсшість, s. Вйшшість. [(—ся).
Вйсякати, *v.a.* нic sich ausschneuzen,
Висйкиване, *n.* *Пол.* Exosmose, *f.*
Вить, *adv.* *Wgr.* XV. s. Відь, відáй, а прéцїж.
Витáльниця, *f.* Hospital, *n.* *C.* II. 136.
Вйтáне, *n.* Begrüssung, Bewillkomnung, *f.* [aufschaffen.
Вйтарабанити ся, sich wo hin-
Вйтаскати, вйтащити, *v.a.* herausbringen; 2) hinaufbringen, -schaffen.
Витáти, *v. a.* grüssen, willkommen heissen: витáй! sei willkommen! 2) *v. a.* s. Вітáти. [Streich, *m.*
Вйтвар, (-твор), *m.* *Ил.* Spass,
Вйтвердити, *v. a.* на пáмять auswendig lernen; 2) — ся *Др.* sich als sicher herausstellen.
Вйтверезити ся, nüchtern werden.
Витворáти, *Зап.* I. 58., витворяти, вйтворити, *v. a.* ausführen, ausbilden, hervorbringen, erzeugen; 2) wunderliches Zeug treiben, machen; 3) Ungerechtes aussinnen. [sterhaft, *Св.*
Витвóрний, *a.* ausgesucht, mei-
Витвóрнісь, -ости, *f.* Pracht, Luxus, *m.* *У.* [langen.
Витекáти, *v. n.* *Ф.* ausreichen, aus-
Вйтень, — ялáпа, *m.* Jalapenwinde *f.* (Convolvulus jalapa). [Термíте.
Вйтенки, *pl.* Ausgebräche, *n.* s.
Витерáча, *pl.* Bestandtheil des підкóша, womit das Getreide in den Mühlstein geschüttelt wird.
Вйтеребіж, *f.* Abholzung, *f.* *Пар.*
Вйтерпіти, *v. a.* aus- erleiden, erdulden, aushalten, ausstehen; не — etw. über sich nicht bringen können, über sich nicht vermögen, sich nicht bezwingen.
Вйтерти, витерáти *v. a.* ausreiben, auswischen; кóмин fegen; 2) abnützen, abtragen (одéжу); 3) чужі кутй sich in der Fremde herumtreiben, unter fremdem Obdach wohnen. [rinnen.
Вйтечи, *v. n.* ausfliessen, heraus-
I. Вйти, [вю, веш, ве), *v.a.* winden,

flechten, wickeln; 2) гнїздо́ — Nest anlegen; 3)—ся sich winden, sich schlingen, (в гору́) sich aufranken; вужо́м sich schlängeln.

II. Вѝти, [вѝю, вѝеш, вѝе] heulen.

Витѝкане, *n.* Ausstellung, Rüge, *f.*

Витика́ти, *v. a.* herausstrecken, -langen, -stecken; 2) кому́ що́сь jmdm womit Vorwürfe machen, Fehler vorhalten, ausstellen, Ausstellungen machen, rügen; s. Вѝткнути.

Витина́ти, вѝтяти, *v. a.* aushauen; де́рева Bäume fällen; щось в пень alles niedermachen; 2) ausschneiden, auszacken; 3) schlagen; * — гопака́, tüchtig [tanzen.

Вѝтинка, *f.* * Streich, *m.*

Вѝтирити, *v. a.* ausstrecken, *B.*

Вѝтирка, *f.* Fegewisch, *m.*

Витиска́ти, вѝтиснути, *v. a.* auspressen, ausdrücken, ausprägen; erpressen; печа́ть aufdrücken; 2) verdrängen.

Вѝтисненe, *n.* das Auspressen; 2) Verdrängung, *f.*

Витѝця, *f.* *Ф.* (*Веч.* I. 76) doppelt gewundene dünne Wachskerze.

Вѝтичити, витѝчувати, *v. a.* abstecken, markiren.

Вѝтишити, *v. a.* детѝну durchs Stillen u. Warten aufziehen.

Витїва́ти, *v. a.* Unfug treiben, Streiche spielen; 2) aussinnen, ausspinnen, anstellen, *Ос.* (62.) V. 48; 3) verlangen.

Вѝтївки, *pl.* Anschläge, Ränke; Streiche, *pl.* *Зак.* [Beredsamkeit, *f.*

Виті́йство, *n.* † Wohlredenheit,

Вѝтїк, -теку, *m.* Ausflussrohr, *n.* *Пол.*

Витїка́ти, вѝтїкнути, *v. n.* s. Витека́ти; 2) im Stande sein (mit d. *Inf.*) я не витїка́ю —; 3) folgen, darausgehen, gebühren; 4) s. Вѝтечи. [effusus).

Вѝтїчка, *f.* flatterige Simse (Juncus

Вѝтїяти, *v. a.* *К.* II. 288. s. Витїва́ти.

Вѝтка, *f.* s. Ужѐвка; 2) s. Обру́ч (*B*); 3) s. Тязь; 4) Wickellappen, *m.*

Вѝткати *v. a.* ausweben.

Вѝткнути, *v. a.* s. Витика́ти; 2) но́гу verrenken; 3) — ся hervorkommen, sich heraus-hervorneigen, auftauchen.

I. Вѝток, -тка, *m.* Windung, *f.* *Пол.*

II. Вѝток, -току, *m.* Ausfluss, *m.*, Folge, *f.* *B.* [rauswälzen.

Вѝтокомити ся, *Иг.* 94. sich he-

Вѝтолкованe, *n.* Erklärung, *f.*

Вѝтолкувати, *v. a.* erklären, klar, begreiflich machen. [treten, zerstampfen.

Вѝтолочити, *v. a.* mit Füssen zer-

Вѝтончений, *a.* verfeinert, *Ог.*

Вѝтончити, *v. a.* fein, dünn machen; verfeinern.

Вѝтопити, вито́плювати, витапля́ти, *v. a.* allesammt ertränken; 2) ausschmelzen; 3) durchheizen; verbrennen.

Вѝторгувати, *v. a.* abhandeln.

Вѝторопити, *v. a.* — о́чи aufreissen (im Schreck).

Вѝторочити, *v. a.* ausfasern, Fransen machen; 2) Вѝтріщити.

Вѝточити, *v. a.* abzapfen; 2) abschleifen; 3) про́цес einen Process anhängig machen. [Вето́шний (*B*).

Вито́чний, *a.* abgetragen, detrit s.

Вѝтравити, *v. a.* verwüsten, verheeren, *К.*; 2) auslaugen.

Вѝтравка, *f.* Beize, *f.* *ГШ.*

Вѝтравленe, *n.* das Auslaugen, *Пол.*

Вѝтраскати, s. Тра́скати; 2) *v. a.* ohrfeigen. [geuden.

Вѝтратити, *v. a.* vertilgen; 2) ver-

Вѝтратувати s. Стратува́ти.

Вѝтрафити ся, sich zutreffen; 2) *v. n.* s. Тра́фити. [Launen.

Витребе́ньки, *pl.* Spässe, Grillen,

Витребе́ нькуватий, *a.* s. Перебі́рчивий. [lich.

Витрева́лий, *a.* ausdauernd, beharr-

Витрева́лість, -ости, *f.* Ausdauer, *f.* das Ausharren.

Вѝтревати, *v. a.* ausdauern, aushalten, ausharren. [бе́ньки.

Витрембо́аси, *pl.* *Не.* s. Витре-

Вѝтрибки, *pl.* *Н.* 90. Abfälle, *pl.* Auswurf, *m.* Gemülle, *n.* [s. Паламáр.

Витрику́ш, *m.* Lichtauslöscher, *m.*

Витрима́лий, *a.* *Левч.* enthaltsam.

Витрѝманцї, *pl.* *Scherzw.*: терпічкѝ тай — vom geduldigen Abwarten.

Вѝтримати, *v. a.* aushalten, ertragen.

Вѝтрих, *m.* Dietrich, *m.*

Вѝтришки, *pl.* s. Вѝтрибки.

Вѝтришок, -шка, *m.* Gaffer, *m.* *Н.* 128.

Вѝтрібувати, *v. a.* versuchen, auf die Probe stellen, probieren. [prügeln.

Вѝтріпати, *v. a.* ausklopfen; aus-

Витріскоо́кий, *a.* s. Валиво́кий.

Витрі́скувати, *v. a.* viel poltern.

Вѝтрішки, *pl.* — купува́ти gaffen.

Витрішкуватий, mit glotzenden Augen, Maulaffen feil habend.
Витріща́к, *m.* s. Страхопу́д.
Ви́тріщити, (-щáти), *v. a.* óчи weit aufreissen, aufthun, aufsperren; anglotzen; — ся на кóго. [hetzen.
Ви́тровити, *v. a.* когó псáми fort-
Ви́трудити, *v. a.* ру́ки in schwerer Arbeit abmühen.
Ви́трут, *m.* s. Підбі́й (на нові́).
Ви́трутити, витручáти, *v. a.* hinausausstossen; 2) s. Відшибну́ти (з плáти).
Витрясáти, ви́трясти, *v. a.* ausschütteln, ausleeren; 2) s. Счиня́ти, щиня́ти граблями.
Ви́туження, *n.* *Ил.* Anstrengung, *f.*
Ви́турити, (-турлити, -туряти) *v. a.* heraustreiben, -stossen, *ВГ.* 142.
Виту́шка, *f.* *Ч.*VII. 410 kreuzförmige Haspel, Weife, Zwirnstern, *m.* 2) s. Веретéно *Н.* 300. [schal.
Ви́тхлий, *a.* verdunstet, verrochen,
Ви́тхнути, *v. a.* aushauchen, *Ст.* 2) *v. n.* sich ausschnauben, Athem holen, sich erholen; — ся sich verdunsten, verrauchen, verfliegen. *Левч.*
Витчáк, *m.* Micryphantes, *B.*
Ви́тютень, *m.* Ringeltaube, *f.* (Columba palumbus). [Excerpt, *n.*
Ви́тяг, *m.* Auszug, Extract, *m.*
Витягáти, ви́тягнути, *v. a.* ausziehen, -strecken, -dehnen; — ся sich recken, sich ausdehnen, sich ausstrecken.
Витягáчка, *f.* поза плéчі хóдить Gliederreissen, *n.*
Ви́тягом, *adv.* auszugsweise.
Ви́тяжка, *f.* *Ко.* 197. в ви́тяжку ити́ stramme Stellung nehmen; 2) Extract *m.*
Ви́тяжний, *a.* *Под.* Extractiv-.
Ви́тяжно, *adv.* — співáти *Не.* gedehnt.
Ви́тязь, (*d.* витязéнько *Гол.* I. 169). *m.* Held, Kriegsheld, *m.* 2) ластовéць Schwalbenschwanz, *m.* (Papilio Machaon); -вітри́лець (плавáч) Segelfalter, *m.* (P. podalirius).
Ви́тязкий, *a.* *Те.* ritterlich, Helden-.
Витязювáнє, *n.* Heldenlaufbahn. Ritterlichkeit, *f.* *К.*
Ви́тяти, s. Витинáти.
Ви́удити, *v. a.* *Ст.* angeln, fischen.
Ви́файнїти, *v. n.* schön werden.
Ви́фатень, -тня, *m.* leicht zugängliche Stelle, woraus man sich leicht losmachen od. auf die man leicht hineinkommen kann.
Ви́фатниця, *f.* Semmel aus übriggebliebenem Teig des Osterbrodes, *m.* *Gr.* 29.
Ви́фляскати, *v. a.* abohrfeigen.
Вифу́няти, *v. n.* schwinden.
Ви́фурдїти, *v. n.* в печи́ ausbrennen u. mit dem Winde fortgehen; -ло молокó ist überlaufen.
Ви́футрувати, *v. a.* ausfüttern.
Ви́харити, *v. a.* säubern, reinigen.
Вихáти, *v. a.* bewegen, schwingen, wiegen. [Prahlerei, *f.*
Вихвáла, *Мл.* ви́хвалка, *Ру.* *f. pl.*
Вихвáлець, -лця, *m.* *Ст.* Lobpreiser, *m.*
Вихвáлювати, ви́хвалити, *v. a.* preisen, lobpreisen, loben, rühmen, erheben.
Ви́хватити, вихвáчувати, *v. a.* herausgreifen, -reissen; — ся s. Ви́хопити ся. [sund machen.
Ви́хворувати, *v. a.* *Ф.* heilen, ge-
Ви́хилити ся на ким, sich überbeugen, -neigen.
Вихиля́си, *pl.* verschiedene verschobene Stellungen des Körpers, *Ш.* I. 256; вихиля́сом, *adv.* ausneigend, schwenkend, heraussteckend.
Вихи́тувати, *v. a.* wackelnd machen.
Ви́хід, -ходу, *m.* Ausgang; Aufgang; Absatz (der Waare), *m.* Ausgabe, Auslage, *f.*; 2) Genesung, *f.*, не мá єму́ ви́ходу wird nicht genesen; *b)* hat keinen Ausweg.
Ви́хідний, *a.* *Фр.* Ausgangs-, *adv.* -но на грóші у когó bei jmdm geht viel Geld aus, jmd hat grosse Auslagen.
Ви́хованє, *n.* Erziehung, Pflege, *f.*
Ви́хованець, -нця, ви́хованок, -нка, *m.* Pflegekind, *n.* Pflegesohn, Zögling, *m.* [ховáночка), *f.* Pflegetochter, *f.*
Вихов́аниця, виховáнка, (*d.* ви-
Ви́ховати, вихóвувати, *v. a.* erziehen, auferziehen, die nöthige Pflege u. Erziehung geben; 2) (товáр) züchten; 3) — ся erzogen werden; *b)* geborgen, aufgehoben werden.
Вихов3áти ся, ви́ховзнути ся, ent- ausgleiten, entschlüpfen; ви́ховзати ся viel Schlittschuh laufen. [pädagogisch.
Вихoвни́цкий, *a.* *Ст.* erziehend,
Вихóвок, -вку, *m.* Zucht, Zuzucht, *f.*
Ви́ховстаний, *a.* zügellos, ausgelassen, *ВБ.*

*

Вихóд, *m.* Product, *n.* (in d. Mathematik) *Кн.*

Вйходений,*ptc.* aufgezogen, gezüchtet, *M.* [*Не. m.* Auswanderer, Emigrant,*m.*

Вйхóдець, -дця, *С. Мор.* вйходько,

Вйходйти, вййти, *v. n.* aus- heraus- hinausgehen, herauskommen; -steigen, wohin gehen, на щó hinaufgehen; 2) вййшов на чоловíка hat zum ordentlichen, achtbaren Menschen gebracht (ist e. solcher geworden); 3) — на своé auf das Seinige auskommen; дóбре на чім — bei etw. gut wegkommen; вййшло на дóбре hat zum Guten ausgeschlagen; guten Ausgang nehmen; — на однó auf eins hinauskommen; 4) zum Vorschein kommen, ans Licht kommen, erscheinen; — з вíдкись herrühren, entspringen; 5) verbraucht werden, ausgehen; 6) — ся viel gehen; *b)* genesen, sich erholen; такйй пáрубок вйходив ся ist rüstig aufgewachsen; 7) вйходити *v. a.* щось (durch Herumgehen) erwirken.

Виходóвий, *a.* Ausgangs-. [*Term.*

Вихóдство, *n.* Auswanderung, *f. Пар.*

Вихóла, *f.* s. Вйхор.

Вйхолоштати, *P.* I. 56, вихолóщувати, *Др. v. a.* entmannen.

Вйхонýти, *v. n. P.* I. 1 ausschlagen; schwenken, heben.

Вйхоп, *m.* das Herausgelangen, Losmachen, *n.* Rettung, *f. T.*

Вйхопити, вихоплáти, *v. a.* herausgreifen; — ся entgehen, entkommen, entschlüpfen; *b)* herausfahren, hervorplatzen, (з чимóсь womit); *c)* sich hinaufschwingen.

Вйхор, *m.* вихóра, *f.* Sturmwind, *m.*

Вихорóшувати ся, *Ос.*(61)II.189 schön werden; sich zieren.

Вйхорувати, *v. n.* genesen.

Вйхрамати ся, hinken aber dann hergestellt sein.

Вйхрест, *m.* getaufter Jude.

Вйхрестити, вихрéщувати, *v. a.* einen Juden taufen.

Вйхрестка, *f.* getaufte Jüdin.

Вйхрити, *v. a.* bei den Haaren raufen, *Др. с.* 214; 2) wuchtig schlagen, *Ко.* 114; — ся sich krümmen, s. kräuseln, krummlaufen; *b)* sich tummeln, *Л.* 29.

Вйхріти, *v. n. Н.* 49 sich überheben u. Aufruhr erregen.

Вихровáтий, *a.* nicht glatt, krumm, verbogen, geworfen, -а ґонта; 2) * головá störriger, unbeugsamer Kopf.

Вихровйй, *a.* zum Sturmwind geh.

Вйхудати,(-дїти), *v. n.* hager werden.

Вйхрякнути, *v. a.* aushusten, *Ч.* II. 295. [stellen.

Вйхторити, *v. a.* щось eilig an-

Вйцвисти, вйцьвісти, *v. n.* die Farbe verlieren, verschiessen, verblassen, verbleichen, *M.* [in Blüten prangen, *Н.* 141.

Вицвитáти, *v. n.* вицьвічáти ся,

Вйцьвіт, *m.* вицьвíтина, *f.* Ausblühung, Efflorescenz, *f. Вол. Пол.*

Вйцьвягати, *v. a.* auspeitschen.

Вйцьвяхувати, *v. a.* mit Nägeln beschlagen, *ІГ.*

Вйцеркати, *v. a.* abmelken.

Вйцик, *m.* Auszahlung in kleinen Posten; вйциком платйть er läppert seine Schuld ab.

Вйцикати, *v. a.* s. Вйцяпати; 2) läppern, nach u. nach in kleinen Posten auszahlen. [ziehen.

Вйцупити, *v. a.* ausklauben, aus-

Вйцяпати, *v. a.* tröpfeln lassen, die wenige Milch ausmelken.

Вйчапарати ся, з бідй sich aus der Noth heraushelfen.

Вйчахнути, *v. n.* abmagern, schwindsüchtig werden, *С.* I. 19.

Вйчванка, *f.* Prahlerei, *f.* [*ОП.*

Вичвáри, *pl.* Spässe, Streiche, *pl. m.*

Вичвáрувати, *v. n.* Streiche spielen, Unfug treiben, *P.* I. 77.

Вйчвати, *v. a.* aufhetzen.

Вичекóвзнути, *v. n.* ausgleiten, entgleisen, *(Ф.)* [trünnige.

Вичепéнець, -нця, *m.* der Ab-

Вичепýрювати, вйчепурити, *v. a.* schmücken, ausstaffieren, ordnen, aufräumen, *K.*

Вйчерети, *v. a.* ausschöpfen, erschöpfen, aussaugen; вйчеретий, *ptc. B.* erschöpft, ausgesogen. [streichen.

Вйчеркнути, вйчеркати, *v. a.* aus-

Вйчерпати, вичéрпувати; s. Вйчерети. [kämmen.

Вйчесати, вичíсувати, *v. a.* aus-

Вичйна, *f. Др. с.* 363 s. Вйка.

Вйчинити, *v. a.* s. Вйправити (скíру); 2) abscheiden, *Пол.,* reinigen (збíже решетóм).

Ви́чинка, *f. Н.* 203 s. Випра́ва (скі́ри); 2) *m.* eigensinniger Prahler.
Ви́чинки, *pl.* Auswurf vom Getreide, Gemülle, *n.* Kaff, *m.*
Вичиня́ти ся, sich absondern, *V.*; sich offenbaren, auftreten; — чим womit prahlen, sich brüsten.
Ви́чистити, вичи́щувати, *v. a.* reinigen, säubern.
Ви́чисток, -тка, *m.* s. Корчу́нок.
Вичита́єме, *n.* -е число́ s. Одлїчу́єме.
Вичи́тане, *n.* s. Одлїч, *Кн.*
Ви́читати, вичи́тувати, *v. a.* durch Lesen etw. erfahren, herauslesen, etw. wo lesen; 2) abrechnen, abziehen. [ся §.
Вичікурну́ти, *v. n.* s. Ви́хопити
Ви́чубити, вичу́бувати, *v. a.* beim Schopf nehmen u. reissen. [sein, *Пол.*
Вичува́ти ся, hörbar, vernehmbar
Ви́чуняти, вичу́нювати, *v. n.* genesen, *Ш.* I. 27. [rieseln.
Ви́чуріти, вичу́рувати, *v. n.* aus-
Ви́чухати (-чухрати) ся, sich genug kratzen, reiben (u. dadh glatt aufwachsen: паци́).
Ви́ша, *f.* Höhe, *f. Mi.* II. 80.
Вишаро́вувати, s. Ви́шурувати.
Ви́шатрити, *v. a.* ausstöbern, ausforschen.
Вишви́кувати, *v.a.* schwingen, *Не.*
Ви́шенька, *f.* rechts. Nebenfl. d. Ся́н.
Вишенни́к, *m.* s. Вишни́к, *M.*
Вишеупомяну́тий, *a. Гол.* obenerwähnt. [IV. 475 ausstossen.
Ви́шибнути, ви́шибсти, *v. a.* Ч.
Ви́шибок, -бка, *m.* Vorsprung, Vorstoss, *m. Вах.* (in d. Geogr.).
Вишива́льниця, *f.* Stickerin, *f.*
Виши́ване, *n.* Ausnähen, Sticken, *n.* Stickerei, *f.*
Виши́ваний, *ptc.* gestickt, gewirkt.
Виши́ваник, *m.* mit bunter Wolle gesticktes Kleid u. A.
Вишива́ти, ви́шити, *v. a.* ausnähen; 2) sticken, wirken (in Mustern).
Вишина́, *f.* Höhe, *f.* hoher Wuchs, *Кн.*
Ви́шинк, *m.* Ausschank, Schank, *m.*
Вишине́, *n.* Weichselpflanzung, *f.*
Ви́шка, *f.* Boden unterm Dache, Dachboden, *m.*
Ви́шкварок, -рка, *m.* s. Шквáрок; ви́шкварки з когóсь зробúти jmdn zu Tode verbrennen, weidlich abprügeln, *C.*I.57.
Ви́шкирити, *v. a.* зу́би Zähne fletschen; óко d. Auge verdrehen; — ся grinsen.
Ви́шкирка, *m. f.* der Zähne fletscht.
Ви́шкробати, s. Ви́скробати.
Вишне́вий, (*d.* вишневе́нький), *a.* aus Weichselholz; 2) — сад Weichselgarten; 3) weichselroth.
Вишневе́ччина, *f. К. С.* Gütercomplex der Fürsten Вишневе́цкі.
I. Ви́шник, *m.* Ч. III. 45 Obermann, der Obere, Oberste, Vorstand, Vorsteher; *Н.* 22 der Ober (Kartenfigur zwischen dem König u. dem Buben [*sog.* Unter]): Dame. [Weichselpflanzung, *f.* ·garten, *m.*
II. Вишни́к, (*d.* вишничóк), *m.*
Ви́шнимпорити, *v. a.* ausschnüffeln, -flunkern, *V.*
Вишни́на, *f. coll.* Weichselbäume, *pl.*; 2) Weichselholz, *n.*
Ви́шниця, *f.* Oberin, Vorsteherin, *f.*
Ви́шнїв-гра́д, *m. ŻP.* I. 94 s. Вишни́к. [II. 314; 2) höher gelegen.
Ви́шнїй, -ий, *a.* hoch, höchst, *M. Ке.*
Ви́шність, -ости, *f.* Hoheit, *f.*
Ви́шня, *f.* Weichselbaum, *m.* Sauerkirsche, *f.*(Prunus cerasus); 2) Nbfl. d. Сян.
Вишня́к, *m.* Weichselgeist, Kirschwein, *m.*
Вишо́ва, *f.* nördl. Nbfl. der Ти́са.
Ви́шок, -шку, *m. M.* Spitze, *f.* Gipfel, *m.*
Ви́шук, *m.* das gesuchte Resultat.
Ви́шукати, вишу́кувати, *v. a.* aus- hervorsuchen.
Ви́шуміти, *v. n.* ausschäumen, ausgähren; 2) austoben; 3) wieder nüchtern werden. [rein scheuern.
Ви́шурувати, *v. a.* aus-scheuern,
Ви́шший, ви́щий, *a. compar.* zu Ви- [сóкий.
Вишшина́, *f. К.* s. Вишина́.
Ви́шшість, -ости, *f.* höhere Lage; 2) Vorrang, *m.* Uebergewicht, *n.* Ueberlegeuheit *f.*; Höhe, Erhabenheit, *f.*
I. Ви́щати, [ви́щаю, -аєш] *v. n. Др. с.* 99, *Cm.* höher werden.
II. Вища́ти, [вищу́, вищи́ш], *v. n.* gellend schreien, kreischen, lärmen, *Левч.*
Ви́щеканий, *a.* loses Maul habend.
Ви́щерб, *m. Вах.* Scharte, *f.*
Ви́щербити, *v. a.* schartig machen.
Ви́щибати, *v. a.* abkneipen, -reissen, herausrupfen.

Вищина́, *f.* *Cm.* s. Вишина́.
Вищиря́ти, ви́щирити, *v. a.* blossstellen, entblössen, aufmachen; — зу́би d. Zähne fletschen.
Вищи́тувати, ви́щитати, *v. a.* *C.* I. 240 aufzählen.
Вищу́пуватися, sich sehr sorgfältig kleiden, ausputzen, s. Щу́пати.
Ви́яв, *m.* *T.* *He.* Ausdruck, Erguss, *m.* Aeusserung, *f.*; 2) Veröffentlichung, Bekanntmachung, *f.* 3) Bekenntnis, Geständnis, *n.* Aussage, *f.* *M.* 4) Erscheinung, *f.* *He.*
Вия́ва, *f.* das Erscheinen, Hervorkommen; 2) *M.* III. 9. Aussage, Mittheilung, *f.* Aufschluss der Gefühle, *m.*
Виявви́тель, *m.* Offenbarer, *Пу.* 2) Darsteller, Repräsentant, *m.* *He.*
Ви́явити, виявля́ти, *v. a.* enthüllen, entdecken, an den Tag bringen; когось jmdn überführen, überweisen (einer Schuld).
Ви́явка, *f.* *Иг.* 48. меч гей — ?
Ви́ясненє, *n.* Erklärung, Aufklärung, *f.* Aufschluss, *m.*
Ви́яснити, вияснЯ́ти, *v. a.* aufklären, erklären, Aufschluss geben; —ся sich aufklären; s. äufheitern, licht werden.
Bi, s. В, *praep.*
Віблáк, *m.* runder Baumklotz, s. Ви́бель.
Ві́блий, *a.* [обл-] *Wgr.* 176. länglich rund.
Вібли́нє, *n.* віблиці, *pl.* Hürde, Umfriedung aus Rundholz, *f.*
Вібли́нка, *f.* Seewalze, *f.* — сику́нка Spritzwurm, *m.* Seegurke, *f.* (Holothuria tubulosa).
Віблó, *n.* Bogen, *m.* Wölbung *f.* *ГШ.*
Вібловáтий, *a.* walzenförmig drehrund, *Пол.*
Вібловик кукла́стий, Walzenthierchen, *n.* (Enchelys pupa) *Вол.*
Ві́бче, *n.* *f.* Вібчи́на, (-нка) *f.* *N.* d. Berge und полони́на, *Gr.* 6.
Ві́ват, *m.* Vivatruf; 2) Toast; 3) Salutschuss, *m.*
Ві́вдя, *f.* s. Явдо́ха.
Вівк, s. Вовк, *Ч.* II. 297.
Ві́вканє, *n.* вівкоти, *pl.* Gejohle, *n.*
Ві́вкати, вівкнути, *v. n.* lose aufschreien, johlen.
Ві́вса (-и́) *pl.* Hafersaaten, *pl.*
Ві́всик, *m.* s. Вівсю́г; 2) Art Weissfisch (Aspius delineatus).
Ві́всиско, *n.* Haferstoppelfeld, *n.*
Вівсю́г, *m.* вівсю́га, *f.* Windhafer, *m.* (Avena fatua).
Вівся́ний, *a.* von Hafer, Hafer-.
Вівся́ниця, *f.* Haferstroh. [Ві́всик 2).
Вівся́нка, *f.* s. Вівся́ниця; 2) s.
Ві́втар, *m.* Altar, *m.*
Вівті́вна, s. Війті́вна. [*m.* *Ог.* 54.
Вівтó рок, *g.* вівті́рка, *m.* Dienstag,
Вівця́, *f.* Schaf, *n.* (Ovis).
Вівча́р, *m.* Schafhirt, Schäfer, *m.*
Вівча́рик, *m.* Schäferjunge, Schafhirt, *m.*; 2) s. Овча́рик; 3) Art Melodie, *M+Б.* 44.
Вівча́рити, *v. n.* Schafe weiden, Schafhirt, Schäfer sein.
Вівча́рка, *f.* Schafhirtin, Schäferin *f.*
Вівча́рня, *f.* s. Вівчи́нець.
Вівча́рский, *a.* Schäfer-; — пес Schäferhund, *m.* (Canis pastoreus).
Вівчи́нець, -нця, *m.* Schafstall, *m.*
Вівчу́ра, *f.* Wolfspelz, *n.* *V.* [Wiar).
Ві́гор, *m.* rechts. Nfl. des Сян (*pol.*
Ві́горлет, *m.* Gebirgsarm des Бески́д.
Вїгра́ни, *pl.* *АД.* I. 8. *Пр.* VIII. 26. Art Musikinstrument.
I. Від, *praep.* s. Ид (до) *Ог.* 190.
II. Від [оть, од], *praep.* mit d. Genit. 1) bez. d. Ursprung einer Sache, den Urheber, die Ursache eines Zustandes: von, von Seite, seitens; від мéне, від тéбе etc. von mir, meinerseits etc. від людий сьмix von d. Leuten Spott; ключ від комóри Kammerschlüssel; драби́на від стри́ху *Mi.* IV. 559. Bei passiv., reflex. u. neutr. Verben mit passiver Bedtg.: поби́тий, ви́браний від кóго; вмéрти від страху́, горі́ти від вети́да: aus, vor, wegen, in Folge, durch; лїка́рство від ка́шлю gegen, für den Husten; від ста́рости vor Alter, in Folge des Alters; 2) von Zeit u. Ort: von, seit, binnen; від малóї дити́ни von Kindesbeinen, von zarter Kindheit an; від ра́на до нóчи, від ни́ні за ти́ждень; від Ки́єва von K. her, aus der Gegend von K.; від схóду сóнця, від пі́вночи von Norden; ха́та від сóнця vom Sonnenlichte abgewandt, von der Sonne unbeschienen; від чóго не дасьтé? unter welchem Preise werden Sie das nicht verkaufen? * я не від тóго bin nicht fern davon, bin nicht dagegen, bin dabei; 3) von Art u. Weise: від ра́зу allsogleich, від óка nach dem

Augenmass, від нéхочу ungern, самó від cébe von selbst; 4) bei *Compar.* більший від мéне grösser als ich. *Mi.* IV. 547—559.

Від- (од-), untrennbare Partikel in Zusammensetzung mit Verben u. Adverbien: ab-, zurück-, wieder-, auf-, er-, ent-, los-, weg-, ver-, genug-, *Mi.* IV. 223, 224.

Die fehlenden Wörter unter Від- s. unter Од-, u. unter einfachen Wörtern + від-.

III. Від [вѣд-], *g.* віду, *H.* 39: вíдом s. Вид, вúдом.

В'їдь, *f.* Typhuskrankheit, *f.*

Віда [вѣд-], *f.M.* I. 89. II. 190 Kunde, Nachricht, Anzeige, *f.* das Wissen, *Mi.* II. 36.

В'їда, *f.* s. Врóки, *(vgl.* В'їдь).

Відáв, відáй, *adv.* vermuthlich, wahrscheinlich, vielleicht, *Ог.* 204.4.

Віданє, *(d.* відáнечко), *n.* das Wissen, Kenntnis, *f. Левч.* — дáти Nachricht geben.

Відати, *v. a.* wissen; — ся sich erkundigen; за чúм s. Глядати.

В'їдáти ся, в'їсти ся sich hineinbeissen, -fressen, -zehren, -drücken; 2) *v. a.* s. Уречú. [пáйку — s. Батувáти.

Відбатувáти, *v. a. Ч.* V. 1173 свою

Відбивáти, відбúти, *v. a.* zurückschlagen, -stossen; rück-, abschlagen, abprallen, reflectieren; 2) *v. n.* abstechen, sich abheben; 3) gewaltsam abnehmen, abringen, befreien, wiedererobern; 4) — ся sich abtrennen, verschlagen werden; *b)* sich vertheidigen; *c)* aufstossen (von Magengasen) комýсь чим.

Відбúвач, *m.* vom Zurückgeschlagenen, Abgestossenen, Vereinsamten.

Відбирáтель, *m.* Abnehmer, Kunde; 2) Empfänger, *m.*

Відбирáти, відібрáти, *v. a.* zurück-, abnehmen, übernehmen, empfangen; 2) детúну Hebammendienst verrichten.

Відбúркати ся, vom Belegtwerden des Schafes dh den Widder.

Відбит, *m.* Absatz, Abgang, *m. ГШ.*

Відбігáти, відбíчи, *v. n.* weglaufen; * abschweifen від рíчи; hineilen кудáсь; 2) von der läufischen Kuh, die vom Stiere belegt wurde.

Відбíжний, *a.* Flieh-, -а сúла Fliehkraft, Schwung-, Centrifugalkraft, *f. Пол.*

Відбíй, -бóю, *m.* Abprall, *m. Пол.*

Відбíр, -бóру, *m.* Abnahme; 2) Aushebung, Recrutirung, *f. Зар.*

Відборóна, *f.* Vertheidigung, *f. M.*

Відбрéхувати, *v. n.* entgegen bellen, klaffen; відбрíхувати ся sich herauslügen. [messen.

Відбродúти, *v. a.* mit Schritten ab-

Відбýванє, *n.* s. Відбýток; 2) Abhaltung, *f.*

Відбудóванє, *n.* Wiederaufbau, *m.*

Відбудувáти, *v. a.* wiederaufbauen.

Відбýти, відбувáти, *v. a.* abmachen, leisten; — своé seine Pflicht thun; 2) abhalten; 3) abbüssen; 4) — ся stattfinden, vor sich gehen.

Відбýток, -тку, *m.* Dienstleistung, Servitutspflicht, *f. K.*

Відвáга, *f.* Muth, *m.* Kühnheit, *f.*

Відвáдити, *v. a.* abrathen, abwendig machen, die Lust benehmen.

Відвáжити, відвáжувати, *v. a.* abwägen, abwiegen; darwägen; 2) abheben; 3) — ся sich an etw. wagen, es wagen, sich erkühnen, на щось.

Відвáжний, *a.* muthig, kühn.

Відвáжність, -ости, *f.* s. Відвáга.

Відвалáти, *v. a.* s. Одволáти, відволодáти. [wälzen, abwälzen.

Відвалúти, відвáлювати, *v. a.* weg-

Відвар, *m.* Absud, Abguss, *m. Пар.*

Відварúти, *v. a.* absieden, abkochen; 2) s. Відпустúти 3) *Пол.*

Відвдяка, *f. Ф.* Dank, *m.* Vergeltung, *f.*

Відвдячити, відвдячувати, *v. a.* dankbar vergelten; — ся sich dankbar erweisen. [abwerfen, ablehnen, abweisen.

Відверéчи, відвергáти, *v. a.* ver-,

Відверже́нець, -нця, *m.* der Abtrünnige, Renegat, *m. T.* [ter Brachacker.

Відверть, *f.* das zweite Mal gepflüg-

Відвертáти, відвернýти, *v. a.* abwenden, wegwenden; 2) den Acker zum zweiten Male stürzen.

Відвéсти, відводúти, *v. a.* weg-, abführen, abbringen: когóсь від чóгось; 2) — ся verschoben werden.

Відвикáти, відвúкнути, *v. n.* sich entwöhnen, sich abgewöhnen.

Відвúлювати, *v. a.* auf die Seite schwenken, abwenden; — ся sich entfernen, sich abwenden, від кóгось.

Відвинýти, відвивáти, *v. a.* abwinden, abwickeln, aufrollen; 2) відвинýти рýку, рукóю auf die Seite schwenken;

3) — ся sich abwenden, sich entfernen.
I. Відвід, [вед-], я з ними на відводї ich halte mich abseits von ihnen.
II. Відвід, [вѣд-], m. Иг. I. Einsicht, Kenntnis, f. — взяти Erkundigung einholen. [АД. I. 82 sich erkundigen.
Відвідати, v. a. besuchen; 2) — ся
Відвідини, pl. Besuch, m. Abstattung eines Besuches, f. T.
Відвідний, [вед-, вод-], a. — час Zeit, welche verschoben werden kann.
Відвіз, -вову, m. Abfuhr, f.
Відвінувати, v. a. ausstatten, Ausstattung, Mitgift geben.
Відвічний, a. uralt; althergebracht.
Відвлечений, a. abstract, Top.
Відводич, m. Zieher, m. Ableitungsapparat, m. Пол. [pratensis).
Відводник, m. Abbiskraut, n. (Succisa
Відводок, -дка, m. Absenker, m. Пар.
Відволгати, v. n. vom Thauwetter.
Відволїкати, відволїчи, v. a. verziehen, verschieben.
Відволога, відволож, Гол. відволода, Gr. 29. f. Thauwetter, n.
Відволодати, v. a. Кв. II. 61. zur Besinnung, zum Bewusstsein bringen.
Відволоднути, v. n. sich erholen, Ф.
Відволока, f. Aufschub, Verzug, m.
Відвонючене, n. das Entziehen von übelriechenden Gasen, Desinfection f.
Відвонючити, v. a. desinficieren.
Відворкувати, v. a. mürrisch u. zänkisch entgegnen.
Відворот f. Rückseite, f. Revers, m. на-відворіть vice versa, Фр.
Відворотний, a. Gegen-, gegenseitig; rückseitig; 2) rückgehend, umgehend.
Відворотність, -ости, f. Gegenseitigkeit, Reciprocität, f. [тати ся.
Відворочувати ся, s. Відвер-
Відгадати, відгадувати, v. a. errathen, enträthseln; — загадку das Räthsel lösen; 2) ahnen. [then, ВБ.
Відгадливий, a. leicht zu erra-
Відгадуване, n. das Errathen; 2) Ahnen, n.
Відгадувач, m. Га. I. 141 der erräth.
Відгаль, m. M. I. 47. без відгалю ohne Unterlass, ohne nachzulassen, rastlos.
Відганяти, s. Відігнати.
Відгинати, v. a. s. Відогнути.
Відглагольний, a. deverbativ, Ог.
Відглядати, v. a. aufsuchen, До.
Відговорити, v. a. abreden, zu Ende herunterplappern.
Відгодити ся від дому sich vom Hause entfernen, verreisen, nicht zu Hause sein, Ф.
Відголос, m. Wiederhall, m. Echo, n.
Відгомон, m. s. Відголос, Nach-
Відгоріти, v. n. abbrennen. [hall, m.
Відгорнути, відгортати, v. a. auf die Seite scharren, -schieben, -bringen.
Відгостини, pl. Gegenbesuch u. Gegenbewirtung. [statten.
Відгостити ся, Gegenbesuch ab-
Відгржитати ся, відгрожувати ся кому, на кого drohen, androhen (jmdm) Top. [abgrenzen.
Відграничати, (-ничити), v. a.
Відграничене, n. Abgrenzung, f.
Відгребати, відгребувати, v. a. aufgraben; d. Verschollene heraufbringen.
Відгривати, s. Відограти. [nung.
Відгризка, f. Ле. bissige Entgeg-
Відгризти, v. a. abbeissen, -nagen.
Відгрівати, v. a. s. Відпускати 4).
Відгузний, a. vom After; -а кишка Enddarm, Mastdarm, m. [Entgegnung, f.
Відгук, m. s. Відгомон, Zuruf, m.
Відгукнути ся, відгукувати ся, den Zuruf entgegnen, zurückschallen lassen; 2) s. Гукати ся.
Відгулень, -ляя, m. s. 'Одгулень.
Відгулювати, v. a. abwendig machen. [abhalten — весїлє, P. I. 129.
Відгуляти, v. a. abtanzen, festlich
Віддаване, n. Abgabe, Abstattung, f.; das Erweisen; 2) s. Відданє.
Віддавати, віддати, v. a. abgeben, zurück-, wiedergeben, -erstatten; vergelten, відданий хлїб verdiente Vergeltung, Strafe; — візиту den Besuch abstatten; — поклін entgegengrüssen; — честь кому Ehre bezeugen, verehren; 2) — ся sich widmen, s. hingeben; s. empfehlen, s. ergeben; b) — ся (vom Weibe) heiraten, sich vermählen; 3) v. n. віддало му er ist genesen; сїно віддає wird wieder feucht.
Віддавляти, v. a. ab-, auspressen.
Віддажа, f. Wgr. 146 Vermählung, Heirat, f.
Віддаль, f. Фр. Entfernung, Ferne, f.
Віддалене, n. Entfernung, Weite, f.

Віддале́ний, *a.* entfernt, fern.
Віддале́ність,-ости.*f.*Entfernung,*f.*
Віддале́чити ся, *W.* sich weit entfernen. [fernen.
Віддали́ти, віддаля́ти, *v. a.* ent-
Віддане́, відданіне,(*Рус. Дн.* 42),*n.* Heirat, *f.* [дочка́ на віддані́ heiratsfähig.
Відда́ниця, *f.* heiratsfähiges Mädchen; 2) Braut, *f.* [ger, *m. ГШ.*
Відда́тель, *m.* Abgeber, Ueberbrin-
Відда́ти, s. Віддава́ти.
Відда́ча, *f. Кв.* II. 161 Zurückgabe, Zurückerstattung, *f.*
Віддві́рний, *a.* von, nach Aussen.
Відде́льник, *m. Др. с.* 30 Arzt, *m.*
Відде́рти,віддира́ти,*v. a.* abreissen.
Ві́ддих, *m.* Athem, *m.* das Athemholen; ві́ддиху не да́ти кому́ s. Віддихну́ти не да́ти.
Віддиха́ти,віддихну́ти,*v.n.*athmen, Athem holen, schöpfen; не дасть віддихну́ти lässt nicht zu Athem kommen, heisst rastlos arbeiten.
Віддихо́ць, *m. Зг.* нажида́ти віддихцю́ schwer, lange ausathmen.
Ві́ддїл, *m.* Abtheilung; 2) Theilung,*f.*
Віддїли́мий, *a.* trennbar, *Пол.*
Віддїли́ти, віддї́лювати, *v. a.* abtheilen, absondern, scheiden, trennen.
Віддї́льний, *a.* abgesondert, abgetheilt, abgeschieden; 2) abtheilbar, trennbar.[Getrenntheit,Abgeschiedenheit,*Пол.*
Віддї́льність,-ости.*f.*Absonderung,
Віддї́луване, *n.* Rückwirkung, Reaction, *f. Пар.* [ken, reagiren, *Пар.*
Віддї́лувати, *v. a.* rück-, einwir-
Віддува́ти, віддýти, *v. a.* abwehen, abblasen; — ся sich aufblähen, bauschig
Ві́ддух, s. Ві́ддих. [werden.
Віддюба́рити, віддуба́сити, *v. a.* abprügeln.
Віддя́ка, *f. Леви.* s. Відвдя́ка.
Віддя́кувати ся, *Ф.* s. Відвдя́чи-
Віде́льга, s. Відли́га. [ти ся.
Від'е́мник, *m.* Subtrahend, *m.*
Віде́речко, *n. dim.* s. Відро́.
Віде́рний, *a.* ein Eimer fassend.
Віджа́лувати,*v. a.* не мо́гу то́го — ich kann mich dessen gar nicht genug gereuen lassen.
Віджахну́ти,*v.a.* abschrecken.[ben.
Віджера́ти ся, bissige Antwort ge-
Відживи́ти, відживля́ти, *v. a.* beleben; — ся до́бре sich gut nähren.
Віджи́вний, *a.* Nahrungs-.
Віджина́ти ся від ко́го von jmdm weiter hin Getreide schneiden.
Віджи́ти, віджива́ти, *v. n.* aufleben, neues Leben bekommen.
Віджува́ти, *v. a.* wiederkäuen.
Відза́де, *n. Гол.* III. 31 s. Поза́де, ві́задне.
Відза́дний, *a.* von hinten, vom After.
Ві́дзарок, -рку, *m. У.* Abglanz, Nimbus, *m.* [entwöhnen.
Відзвича́їти, *v. a.* abgewöhnen,
Відзволи́ти, *v. a.* befreien; від чо́гось jmdm etw. erlassen, *К.* [ende.
Відземко́вий, *a.* Stamm-, v. Stamm-
Відзе́мок, -мка, *m.* Stamm, *m.* Stammende, *n.*; 2) Ausläufer, *m.* (stolo), *В.*
Відзива́ти ся, відізва́ти ся sich hören lassen, sich vernehmen lassen; entgegen-, zurückrufen.
Ві́дзимки, *pl.* Nachwinter, *m.*
Відзи́скане, *n.* das Wiedererlangen, Wiedergewinnen.
Відзи́скати, відзи́скувати, *v. a.* wiedergewinnen, wiedererlangen. [*n. В.*
Відзна́ка, *f.* Kennzeichen, Merkmal,
Відзнача́ти, (-чи́ти, -чувати),*v.a.* kennzeichnen, ein Abzeichen machen, unterscheiden; — ся sich auszeichnen.
Відзна́чене, *n.* Unterscheidung; 2) Auszeichnung, *f.* [земко́вий.
Відзніко́вий, *a. Ч.* V. 675 s. Від-
Відзо́в, *m. ВБ.* — со́вісти Laut, *m.* Stimme, Regung des Gewissens, *f.*
Відзоли́ти, *v. a.* auslaugen.
Відзяпи́ти, *v.a.* две́рі von der Klinke loslassen.
Від'и́менний, *a.* denominativ, *Ог.*
Відігна́ти, *v. a.* abtreiben, wegjagen, davon treiben, -jagen.
Від'ї́зд, *m.* Abfahrt, Abreise, *f.* [ren.
Від'їзди́ти, від'їзджа́ти, *v. n.* abfah-
Від'ї́здний, *a.* zur Abfahrt geh., на від'ї́здні bei der Abfahrt, b. Abschied.
Віді́йма, [-доим-], *f.* Abbruch, Verlust, *m. Т.*
Відійти́, відходи́ти, *v. n.* abgehen, davon-, ausgehen, sich entfernen; 2) zu Ende gehen: вече́ра відійшла́; verenden: това́рина; 3) wieder feucht werden (сї-
Відімкну́ти, s. Відомкну́ти. [но).
Відіпня́ти, s. Відпина́ти.

Віді́пра́ти, *v. a.* abwaschen.
Віді́пхну́ти, s. Відпиха́ти.
Віді́рва́ти, s. Відорва́ти.
Віді́сла́ти, s. Відсила́ти.
Від'ї́сти, від'їда́ти, *v. a.* abfressen; від'ї́сти ся не мо́гу ich kann mich nicht satt essen; 2) s. Відпа́сти ся; 3) від'їда́ти ся s. Віджера́ти ся. [verlassen.
Від'ї́хати, s. Від'їзди́ти; кого́ jmdn
В'ї́дка ла́стівча, Stenopterix hirundina, *Пол.* [zicht, *m. Пар.*
Відка́з, *m.* Absage, Absagung, *f.* Ver-
Відказа́льний, *a.* -а прися́га rückschiebbarer Haupteid, *ВБ.*
Відказа́ти, відка́зувати, *v. a.* antworten, erwiedern; 2) кому́ щось jmdm etw. vermachen; прися́гу rückschieben; 3) absagen, abschlagen, *Пар.*; 4) відка́зувати на кого́ s. Наріка́ти. [*Пол.*
Відкаламу́чене, *n.* Entfärben, *n.*
Відкара́скати ся, від ко́го von jmdm sich losreissen. [welcher Stelle?
Ві́дки, *adv.* woher? von wo? von
Відкида́ти, відки́нути, *v. a.* wegabwerfen; verwerfen; abweisen; 2) * — но́ги verenden; 3) *v. n.* відки́нуло кому́ es widert jmdn an, ist zuwider; 4) — ся від ко́го von jmdm abfallen, jmdn verlassen; від чо́го auf etw. entsagen. [gen, рука́в.
Відки́дний, *a.* zum Zurückschla-
Відки́нене, відки́нуте, *К. n.* Abweisung; Verwerfung, *f.* [*Пол.*
Відкисля́ти, *v. a.* desoxydieren,
Ві́дкіль, відкіля́? *adv.* von woher? [отъ-ко-лѣ], *Ог.* 162, 1. відкільсь, *Кн.* von wo; von-aus irgend woher, aus irgend einem Orte. [Aufschieben, Aufschub, *m.*
Відкла́дане, *n.* Weglegung *f.*; 2) das
Відкладати, відложи́ти, *v. a.* bei Seite legen, weg-ablegen; 2) aufschieben, verschieben; aussetzen, verlegen.
Відкла́дниця, *f.* Streichbrett, Rüster, *n.* (в плу́зї).
Відклеї́ти, *v. a.* aufleimen, abkleben; — ся aus dem Leime gehen.
Відклепа́ти, *v. a.* abklopfen.
Ві́дклик, *m.* відкли́кане, *n. Term.* Berufung, *f.* Anruf, *m.* Appellation, *f.* 2) Abberufung, *f.*
Відкли́кати, відкли́кувати, *v. a.* до, на ко́гось, auf jmdn sich berufen, an jmdn appellieren; 2) abberufen, widerrufen.

Відкли́чний, *a.* Appellations-, Berufungs-. [Appellant, *m. Term.*
Відкли́чник, *m.* der Berufende,
Відкли́чність, відклика́льність, -ости, *f.* Appellabilität, *f. Term.*
Відклі́н, -о́ну, *m.* Gegengruss, *m. Пар.*
Відклі́нне, *n. a.* s. das Werfen der Erde in den Grab (при по́хороні) *Kol.* I. 220. [хувати, (v. Hunde).
Відклісьнова́ти ся, s. Відбре́-
Відкло́нене, *n.* Abweichung, Declination, *f. Пол.*
Відклони́ти, відкланя́ти, відкло́нювати, *v. a.* abwenden, abwendig machen; verabschieden; — ся sich abwenden, den Gruss erwiedern, entgegengrüssen; * відкла́нювати ся verenden,
Відко́лиця, *f.* s. За́колїсник. [sterben.
Відко́ло, *adv.* abstehend, divergirend (in Halbkreis).
Відкопа́ти, відко́пувати, *v. a.* herausgraben, aufgraben.
Відко́си, *pl.* das Eis an den beiden Seiten des Flusses. [abmähen.
Відкоси́ти, відко́шувати, *v. a.*
Відкра́вувати, s. Відкроїти.
Відкрапли́ти, *v. a.* ausziehen, auspressen. [verblühen.
Відкрасува́ти ся, in Schönheit
Відкрива́ти, відкри́ти, *v. a.* aufdecken; 2) entdecken, erfinden; 3) dahinter kommen, erfahren; 4) зббри бе́сїдою eröffnen; 5) — ся sich entblössen.
Відкри́льщик, *m.* Flügelmann; *m. Ков.*
Відкритє́, *n.* Entdeckung, *f.* 2) das Aufdecken, Erfahrung, *f.* 3) Eröffnung, *f.*
Відкри́тель, *m. Ил.* Entdecker, *m.*
Відкри́тість, -ости, *f. Фр.* [*Сьв.* (82)318] offene umfassbare Aussicht, Lage.
Відкроїти, *v. a.* abschneiden.
Відкрути́ти, відкру́чувати, *v. a.* auf-, zurückdrehen. [Ablösung, Abolition, *f.*
Ві́дкуп, відку́плене, Abkauf, *m.*
Відкупи́ти, відкупля́ти, *v. a.* abkaufen, wiederkaufen; 2) erlösen.
Ві́дкус, *m.* відкуска, *f.* Abbiss, *m.*
Відкуси́ти, відку́шувати, *v. a.* abbeissen.
Відле́жати, відле́жувати, *v. n.* abliegen (krank, bettlägerig); liegend abbüssen; 2) sich wundliegen; 3) *v. a.* бо́ки die Seiten wundliegen.

Ві́длет, *m.* das Abziehen der Zugvögel, Wegflug, *m.*
Відлеті́ти, відлїта́ти, *v. n.* weg-, fortfliegen; abspringen.
Ві́длив, *m.* s. Відплив, *Пол.*; 2) Abguss, *m.*
Відлива́ти, відли́ти, *v. a.* abgiessen; 2) когóсь водóю jmdn mit dem W. begiessen u. dadh zum Bewusstsein bringen; відли́ваний *ptc.* і бу́ки tüchtige Prügel, wobei das відлива́ти 2) stattfindet.
В'ї́дливий, *a.* bissig, bösartig, streitsüchtig; 2) zudringlich, lästig.
В'ї́дливість, -ости, *f.* Verbissenheit, *f. К.*
Відли́га, ві́длїж, *f.* Thauwetter, *n.*
Ві́длиток, -тку, *m.* Abguss, *m. Пол.*
Ві́длї, на-ві́длї. на ві́лї бйти, уда́рити mit der Oberfläche der Hand, linkseitig von sich schlagen.
Відлїпи́ти *v. a.* abkleben.
Відлїчи́ти, відлі́чувати, *v. a.* abrechnen, abzählen.
Відлóга, *f.* Aufschlag, Mantelkragen, *m.* 2) s. Відли́га.
Відлóгнути, *v n.* aufthauen, feucht werden.
Відлома́ти, відлóмлювати, *v. a.* abbrechen.
Відлóмок, -мку, *m. У.* Bruchstück, *n.* Trümmer, *pl.*
Відлупа́ти, відлу́пувати, *v. a.* abspalten.
Ві́длутка, *f.* schmales Ackerbeet am Rande.
Відлуча́ти, (-чи́ти), *v. a.* ab-trennen, absondern, scheiden; 2) дети́ну von der Brust entwöhnen.
Відлу́чений, *a.* abstract, *К.*
Відлу́чно, *adv.* besonders, abgesondert, getrennt, *Фр.*
Відлюби́ти, *v. a.* кому́ когóсь jmdm eine Person untreu machen u. für sich gewinnen.
Відлю́дний, *a.* einsam; menschenscheu.
Відлю́дник, відлю́док, -дка, *m.* der Menschenscheue, Menschenfeind, *m.*
Відлю́дність, -ости, *f.* Menschenleere, Einöde, *f.*
Відлютува́ти, *v. a.* ablöthen, abkitten.
Ві́для, *adv.* mit d. *Genit. Гол.* I. 150. neben, s. Біля.
Ві́дляск, *m.* Wiederhall, *m.*
Ві́дьма, [вѣд-], *f.* Zauberin, Hexe, *f.*
Відмавля́ти, s. Відмовля́ти.
Відмага́ти ся, sich weigern, sich sträuben, від чóгось.
Відьма́к, відьма́ч, *m.* Hexenmeister, Zauberer, *m.*
Відмака́ти, *v. n.* weich, gar, mürbe durch Nässe werden.
Відмалюва́ти, *v. a.* abmalen, schildern.
Ві́дмастка, *f.* Mehlschlichte, Schlichte *f.* 2) Zurichtung des Viehfutters mit Mehl, Kleie u. A.
Ві́дмах, *m.* на — руба́ти ся *Ф.* duelliren; на — молоти́ти mit seitlicher Abschwenkung des Flegels, daher langsam dreschen.
Відмахну́ти ся, відма́хувати ся, den Schlag u. Hieb parieren.
Відьма́чий, ві́дьмин, *a.* Hexen-, *Не.* -е зі́лє Hexenkraut, Waldkletten, *n.* (Circaea lutetiana).
Ві́дмєк (-як), *m.* Thauwetter, *n.*
Відмерза́ти, відме́рзнути, *v. n.* aufthauen; abfrieren.
Відме́сти, відміта́ти, *v. a.* abfegen, -kehren.
Відме́т, *m.* Rückschlag, *m.*
Відмика́ти, s. Відомкну́ти.
Відми́ти, відмива́ти, *v. a.* wegwaschen, reinwaschen.
Ві́дьмище, *n. aug.* s. Ві́дьма.
Відьмі́вство, *n. Фр.* Hexenheit, *f.*
Відмізґа́віти, *v. n.* neuen Bast bekommen.
Ві́дміл, *m.* відмі́ла, *f.* [мѣл-] das Abtreten des Wassers, seicht gewordenes Wasser, seichte Uferstelle.
Відмі́на, *f.* Abwechslung, Abänderung; neue Phase; Abwandlung, *f. Пар.* 2) Abart, Varietät; 3) Missgeburt, Monstrum, *n.* unterschobenes Kind; 4) engl. Krankheit: Rhachitis, *Еф.* 4.
Відміни́ти, відміня́ти, відмі́нювати, *v. a.* ändern, abändern, abwechseln; unterscheiden; 2) aussetzen, bestimmen; 3) loskaufen, lösen, *АД.* I. 100.
Відмі́нний, *a.* veränderlich; verschieden; abweichend.
Відмі́нник, *m.* s. Одмі́нок.
Відмі́нність, -ости, *f.* Veränderlichkeit; Verschiedenheit, *f.*
Відмінча́, -ати, *n.* s. Відмі́на 3) u. ein an Rhachitis krankes Kind.
Відмі́рити, відмі́рювати, *v. a.* abmessen, zumessen.
Ві́дміток, -тку, *m.* s. Ві́длутка.
Відмі́тувати, *v. a.* s. Відкида́ти.
Відмóва, *f.* Absage, abschlägige Antwort, Abweisung; 2) Entgegnung, *f. Под.*

*

3) das Abrathen.
Відмо́вити, відмовля́ти, *v. a.* hersagen; моли́тву ein Gebet sprechen, verrichten; 2) aus- abschlagen, versagen, absagen, nicht gewähren, sein Wort zurücknehmen; 3) abreden, widerrathen, abwendig machen (від кого́сь зо слу́жби); 4) на ліси́ на го́ри ver-bannen, wegzaubern; 5) — ся sich weigern.
Відмо́вний, *a.* abschlägig.
Відмо́вка, *f. K.* Entschuldigung, *f.*
Відмо́ка, *f. He.* Wasser, worein die Wäsche zuerst gelegt wird, dass der Schmutz sich loslöse.
Відмо́кнути, s. Відмака́ти.
Відмолодні́ти, *v. n.* sich verjüngen, wieder jung werden.
Відмолоти́ти, *v. a.* abdreschen.
Відморози́ти, відморо́жувати, *v.a.* er-frieren lassen; abfrieren.
Відмо́тане, *n.* Herauswirrung, Auflösung, *f.* [rauswickeln, entwirren.
Відмота́ти, відмо́тувати, *v. a.* he-
Відмочи́ти, відмо́чувати, *v. a.* an- durchfeuchten, einweichen, einnässen.
Відьмува́ти, *v. n.* hexen, zaubern.
Відмяка́ти, відмя́кнути, *v. n.* weich werden; aufthauen. [frieren lassen?
Відна́дити, *v. a.* від моро́зу er-
Віднайма́ти, (-ми́ти), *v. a.* abmiethen; (als Subarendator).
Віднайти́, відноходи́ти, *v. a.* wiederfinden; — ся wiedergefunden, -aufgesucht werden.
Віднева́га, *f. KУ.* III.11. Frechheit, *f.*
Відне́сти, s. Відноси́ти. [zwungen.
Від- не́хочу, *adv.* unfreiwillig, ge-
В'їдни́й, *a.* s. В'їсни́й.
Відни́к, (*d.* віднічо́к), водни́к, *m.* Wasserbehälter, *m.* -fass, *Ч.* V. 522. *M.*
Відно́ва, *f.* відно́влене, *n.* Erneuerung; Reproduction, *f. Ил.* Wiederherstellung, *f.* [derhersteller, *m.*
Відновитель, *m.* Erneuerer, Wie-
Віднови́ти, відновля́ти, *v. a.* erneuern, reproducieren, wiederherstellen; — ся sich erneuern, erneuert werden, wieder erscheinen. [Trieb, Schössling, *m.*
Ві́дновок, ві́днївок, -вка, *m.* neuer
Відно́га, *f.* Nebenschössling, *m.* Ast; 2) Arm eines Flusses, eines Gebirges, *m.* [her, *Ог.* 57. 169.
Відно́н, *adv.* von dorten, von dort-
Відноси́ни, *pl. He. Тор.* Beziehung, Beziehungen, *pl.* Verhältnis, *n.*
Відноси́нник, *m.* Verhältniszahl, *f.*
Відноси́тельність, -ости, *f.* Verhältnis, *n.* Beziehung, Relation, *f. Гуш.*
Відноси́ти, відно́шувати, *a. a.* ab-, zurück-, davontragen; — ся до чого́сь worauf Bezug haben, sich beziehen, sich datieren, zurückgeführt werden. [*Фр.*
Відно́сний, *a.* bezüglich, betreffend,
Відно́сність, -ости. *f.* Relation, *f. Ил.*
Відня́ти, віднима́ти, *v. a.* weg-, abnehmen; s. Відойма́ти.
Відобрі́ти [обрѣт-], *v. a.* das Erworbene verlieren, (*B*).
Відова́ти, *v. a.* s. Вида́ти, sehen.
Відовя́нути, *v. n.* sich erfrischen, *Ф.*
Відогни́ти, *v. n.* abfaulen, abschwären. [eine Rolle spielen.
Відогра́ти, *v.* abspielen; — ро́лю
Відогріва́ти, *v. a.* aufwärmen; abgewinnen; відогрі́ти, — сир geronnene Milch dh Aufwärmen zu Käse machen, käsen. [3) Sendschreiben, *n.*
Відо́зва, *f.* Anrede, *f.* 2) Aufruf, *m.*;
Відозва́ти ся, s. Відзива́ти ся.
Відозна́ти, *v. a.* за кого́сь *Ф.* sich nach jmdm erkundigen; erfahren; — ся sich gegenseitig besuchen.
Відойма́ти, відня́ти, *v. a.* abnehmen, benehmen, abziehen; відойми́ло, відня́ло ему́ ру́ку, ist an der Hand gelähmt; як руко́ю відня́ло von schneller u. leichter Heilung.
Відокре́мити (-кро́м), *v. a.* absondern, selbständig machen.
Ві́дом, *m.* ві́дома, *f. K.* I. 71. Kenntnis, *f.* Wissen; нема́ ві́дома *Др. с.* 86. ist nicht bekannt. [bekannt.
Ві́домий, (*d.* відомі́сенький, *M.*) *a.*
Ві́домість, -ости, *f.* Kunde, Kenntnis, Nachricht, *f.*; *pl.* Wissenschaften.
Відомкну́ти, відмика́ти, *v. a.* aufthun, -schliessen, -sperren, -machen; öffnen.
Відомра́зний, *a.* was gegen das Unreine (омра́за) u. Böse helfen soll.
Відо́мство, *n. B.* Wissenschaft, *f.*
Відомсти́тель, *m. K.* s. Ме́стник.
Відомсти́ти, відомща́ти, *v. a.* щось, за кого́сь, rächen. [tragen.
Відомча́ти, *v. a.* rasch laufend weg-
Відорва́ти, s. Відривати; відо́рваний, *ptc. Ил.* abstract.

Відосо́блений (-бнéн-), vereinzelt, einzeln genommen. *K.*
Відосо́бнене, *n.* Abgeschiedenheit, Isolirung, Isolirtheit, *f.* *T.* [ти ся.
Відособни́ти ся, s. Відокрéми-
Відосса́ти ся, zu saugen aufhören.
Відосю́ди, *adv.* von allen Seiten.
Відота́вити ся, *B.* s. Відчу́нювати.
Відоткáти s. Відтикáти.
Відохті́ти ся, кому́сь чого́сь (відхо́чуєсь, відохті́лось), die Lust zu etw. verlieren, nicht mehr wollen.
Відпадáти, відпáсти, *v. n.* ab-, wegfallen; 2) від ко́го abtrünnig werden; 3) від чо́го verlieren. [abweisen.
Відпали́ти, *v. a.* кого jemdn womit
Ві́дпар, *m.* відпаро́ване, *n.* Verdampfung, *f.* *Пол.* [wund reiten.
Відпáрити, *v. a.* коня́ abdrücken,
Відпарувáти, *v. a.* verdampfen, verdunsten lassen. [s. Відпадáти.
I. Відпáсти, [-пáду, -пáдеш], *v. n.*
II. Відпáсти, відпасáти, [-пасу́, -пасáю; -пасéш, -пасáєш], *v. a.* dh gute Weide u. Futter fett machen, abfüttern; 2) dh nachlässiges Hüten verlieren.
Відпéкувати ся, відпéкати ся, від чо́го sich von etw. lossagen; від кого́, чого́ jmds, einer Sache loswerden.
I. Відперáти, відпéрти, *v. a.* zurückstossen, -treiben, -weisen, wegdrängen; 2) aufschliessen, öffnen, *IГ.*; 3) — ся sich weigern, sich entschuldigen, *АД.* I. 134; (die Schuld) leugnen.
II. Відперáти, s. Віді́прáти.
Відпечáтати, (-чáтувати), *v. a.* abdrücken, abdrucken lassen; 2) entsiegeln, das Siegel aufbrechen.
Відпéчаток, -тка, *m.* Abdruck, *m.* Abbild, *n.* *Гол.* [лювати, ab-, wegfeilen.
Відпили́ти, *v. a.* absägen; відпи́-
Відпинáти, віді́пня́ти, *v. a.* aufknöpfen, abschnallen, losbinden.
Ві́дпис, *m.* Abschrift, Copie, *f.*; 2) Antwort, *f.* Antwortschreiben, *n.*
Відписáти, відпи́сувати, *v. a.* abschreiben, copieren; 2) schriftlich Antwort geben, zurückschreiben; 3) abschreiben, in Abzug bringen, abrechnen: подáток; 4) на ко́го щось schriftlich auf jmdn übertragen, jmdm abtreten.
Відпихáти, *v. a.* weg-, abstossen.
Відпічну́ти, s. Відпочивáти.
Відплáта, *f.* Vergeltung, *f.* Entgelt, *n.*
Відплати́ти, відплáчувати, *v. a.* abzahlen; 2) * vergelten, entgelten. [ten.
Відплéсти, відплїтáти, *v. a.* aufflech-
Ві́дплив. *m.* Abfluss, *m.*; 2) Ebbe, *f.*
Відпливáти, відпли́сти, *v. n.* abfliessen, ablaufen; 3) wegschwimmen; 3) abschiffen, absegeln.
Ві́дповідь, *f.* Antwort; 2) Verantwortlichkeit, *f.* *Фр.* [vanche, *f.*
Відпові́де, *n.* *K.* Entgelt, *n.* Re-
Відпові́дний, *a.* entsprechend.
Відпові́сти, відповісти́ти, *Ф.* відповідáти, *v. a.* antworten, erwiedern; *v. n.* за щось wofür verantwortlich sein; 2) entsprechen; 3) — ся від чо́го s. Відречи́ ся.
Відпоку́тувати, *v. a.* abbüssen.
Відполо́шити, *v. a.* weg-, verscheu-
Відпомсти́ти, *v. a.* rächen, *Cm.* [chen.
Відпо́рний, *a.* Gegendruck leistend; defensiv.
Відпо́рні́сть, -ости, *f.* *ВБ.* Vertheidigungsfähigkeit, Wehrhaftigkeit, *f.*; 2) Gegendruck, *m.* Abstossung, *f.*; 3) Spontaneität, *f.* *Ган.* [trennen, abtrennen.
Відпоро́ти, відпо́рувати, *v. a.* auf-
Відпоручáти, (-чи́ти), *v. a.* abordnen. [Delegat, *m.*
Відпору́чник, *m.* Abgeordneter,
Відпосáжити, *v. a.* ausstatten, die Ausstattung, d. Mitgift geben, aussteuern.
Відпослáнник, *m.* *Зг.* der Delegierte, Abgesandte.
Відпочивáне, відпочи́не, *n.* *IГ.*; відпочи́нок, -нку, *m.* Ruhe, Rast, *f.*
Відпочивáти, *v. n.* ausruhen, rasten.
Відпотарáйкати, *v. a.* § verlieren.
Відпрáва, *f.* Abfertigung; 2) Abdankung; Verabschiedung; 3) Abhaltung des Gottesdienstes.
Відпрáвити, відправля́ти, *v. a.* abfertigen; 2) abdanken, entlassen, verabschieden; 3) abhalten (den Gottesdienst).
Відпразникувáти, *v. n.* ein Fest, eine Feier abhalten.
Відприсягну́ти, *v. a.* abschwören, eidlich widerrufen.
Відпровáдити, відпроваджáти, *v. a.* abführen; 2) begleiten, geleiten.
Відпровізи́йний, *a.* — раху́нок Zinseszinsrechnung, *f.* [verkäufer, *m.* *Пар.*
Відпродáвець, -вця, *m.* Wieder-

Відпродаж, *f.* Wiederverkauf, *m.* *Term.* [abverkaufen, wiederverkaufen.
Відпродати, відпродувати. *v. a.*
Відпроторити, *v. a.* auf die Seite schieben, *Кв.* II. 324; — ся від кого́сь sich entfernen, sich entfremden.
Відпрягати, відпрячи́. *v. a.* aus-, abspannen, ausschirren. [vom Gespinnst, *pl.*
Відпрядки, *pl.* *Гол.* III. 31 Abfälle
Відптрускати, *v. a.* *П. п.* 92 abtreiben §.
Відпускати, відпустити, *v. a.* frei, los-lassen; 2) erlassen, vergeben, verzeihen (гріхи́); 3) anlassen, minder hart machen (v. Metallen); 4) від приста́ні *АД.* I. 209 weit vom Hafen auf die hohe See ausfahren.
Відпуст, *m.* Ablass, *m.*; 2) Wallfahrt, *f.* ити́ на в. e. W. antreten, unternehmen. [fahrts-; -i люде Wallfahrer, *pl.*
Відпустовий, *a.* Ablass-; 2) Wall-
Відпущане, (-щене), *n.* Freilassen, Vergeben, Verzeihen, *n.*; 2) Anlassen, *n.*
Відрада, *f.* Trost, *m.* [Abmahnen.
Відраджуване, *n.* das Abrathen,
Відрадити, відраджувати, *v. a.* abrathen.
Відрадісно, *М.* II. 79 відрадостно, *adv.* freudig, lieblich, angenehm; tröstlich, trostreich.
Відрадник, *m.* der abräth.
Відрадниця, *f.* die abräth.
Відрадність, -ости, *f.* *Ч.* V. 361 s. Відрада.
Відражати, відразити, *v. a.* zurückwerfen, -schlagen; 2) abschrecken.
Відражене, *n.* Zurückwerfung, Reflexion, *f.* *Пол.*; 2) Abbild, *n.* *Фр.*
Відражка, *f.* Zurückstrahlung, *f.* Reflex, *m.* *Кл.* [neigung, *f.*
Відраза, *f.* Abscheu, Ekel, *m.* Ab-
Відразливий, *a.* widerlich, ekelig, abstossend, *Фр.*
Відраїти, відраяти s. Відрадити.
Відрастати, s. Відростати.
Відраяне, *n.* s. Відраджуване.
Відречи ся, відрікати ся s. Виречи ся. [wegziehen; 2)*abstrahieren, *Ил.*
Відривати, *v. a.* ab-, losreissen, ab-
Відривний, *a.* fragmentarisch, *Пар.*
Відривок, -вка, *m.* Fragment, Bruchstück, *n* *ГШ.* [3) *c).*
Відригувати ся s. Відбивати ся

Відрисувати, *v. a.* abzeichnen; schildern.
Відрід, -роду, *m.* Species, *f.*
Відріжнити, (-няти), *v. a.* absondern, unterscheiden; — ся, sich —.
Відрізати, відрізувати, *v. a.* abschneiden. [*m.* Unterscheidung, *f.*
Відрізнь, -розни. *f.* *B.* Unterschied,
Відрішати, (-шити), *v. a.* *Ч.* III. 20 lostrennen; von der Theilnahme ausschliessen.
Відробити, відробляти, *v. a.* abarbeiten, abverdienen. [gehärmt.
Відробітний, *a.* *Фр.* dh Arbeit ab-
Відробок, -бку, відробіток, -тку, *m.* das Abarbeiten, das Abdienen dh Arbeit; 2) das Abgearbeitete.
Відроджене, *n.* Wiedergeburt, *f.* das Wiederaufleben.
Відродити ся, відроджувати ся, wiederaufleben, wiedergeboren werden, 2) aus der Art schlagen.
Відродовувати ся, sich als besonderes Geschlecht unterscheiden: по́між всїми и́ншими, *Зг.*
Відродок, -дка. *m.* s. Виродок.
Відрость, *f.* Zweig, *m.* *У.*
Відростати, відрости́, *v. n.* wieder wachsen, von neuem wachsen.
Відросток, -тка, *m.* Ableger, Absenker, *m.* (propago). [nen.
Відрубати, *v. a.* abhauen; *abtren-
Відрубний, *a.* *Фр.* abgesondert; gänzlich verschieden.
Відрубність, -ости, *f.* Abgesondertheit, Verschiedenheit, *f.* [*Term.*
Відсада, *f.* Abstiftung, *f.* (з ґрунту)
Відсадити, відсажати, *v. a.* absetzen; 2) entwöhnen; 3) abstiften.
Відсадник, *m.* Schachtsumpf, *m.* *B.*
Відсадок, -дка, *m.* s. Відросток, *B.*
Відсахнути ся від ко́го sich von jmdm zurückziehen, s. Понехати.
Відсьвіжити, *v. a.* auffrischen, frisch
Відси, von hier. [machen, erfrischen.
Відсидїти, відсиджувати, *v. n.* absitzen; *v. a.* ка́ру eine Strafe sitzend abbüssen. [2) verweisen, hinweisen.
Відсилати, *v. a.* zurück-, abschicken;
Відсилити, відсилювати, *v. a.* losbinden, ablösen.
Відсипати, *v. a.* abschütten. [den.
Відситити ся, *Фр.* wieder fett wer-

Відсїва́ти, відсїяти, *v. a.* absäen; 2) s. Відпа́сти II. 2).

Відсїль, -сїля s. Відси.

Відсїсти ся, s. Відста́ти; хлїб відсїв ся die obere Rinde ist abgesprungen.

Відсїч, *f.* Entsatz, *m.* Befreiung, *f.* *ОБ.*

Відсїчи́, *v. a.* abhauen, -schneiden.

Відска́кувати, відско́чити, *v. n.* abspringen.

Відскок, *m.* Absprung, *m.* *Фр.*

Відсланя́ти, відслони́ти, відсло́нювати, *v. a.* enthüllen, aufdecken.

Відслу́га, *f.* *Гол.* I. 158 das Ende des Dienstes, Gegendienst, *m.*

Відслужи́ти, відслу́гувати, *v. n.* abdienen, ausdienen; 2) кому́ Gegendienste leisten, vergelten; 3) — слу́жбу Бо́жу die heil. Messe abhalten; 4) — ся від ко́го bei jmdm den Dienst verlassen.

Відсмарува́ти, *v. a.* abschmieren; 2) * abschinden.

Відсо́вувати, s. Відсува́ти.

Відсо́нє, *n.* sonnige Lage; 2) von der Sonne abgekehrte, schattige Lage, *vgl.* Від I. u. II. [цес von neuem aufnehmen.

Відсота́ти, *v. a.* abwickeln; *— про́-

Відсо́тний, *a.* in Percenten. [singen.

Відспіва́ти, *v. a.* absingen, zu Ende

Відсьрубува́ти, *v. a.* abschrauben.

Відста́ва, *f.* Ablieferung, Abführung, *f.*

Відста́вити, відставля́ти, *v. a.* wegstellen, bei Seite stellen; 2) кого́сь до чо́го eigens jmdn wozu aufstellen, bestimmen; 3) abliefern, abführen; 4) — ся sich absondern.

Відста́вний, *a.* zum Abliefern, Absatz-; 2) abgesondert; eigens wozu aufgestellt. [ниця.

Відста́йниця, *f.* *Фр.* s. Відсту́п-

Відстань, *f.* Entfernung, *f.* Abstand, *m.* Distanz, *f.* *Вах.* [schälen lassen.

Відстанови́ти, *v. a.* коби́лу be-

Відстано́влене, *n.* Beschälung, *f.*

Відста́ріти, *v. a.* — ум durch das Alter die Vernunft verlieren, *Кв.* II. 162.

Відста́ти, відстава́ти, *v. n.* abstehen, sich ablösen, s. absondern, s. trennen; — від ко́го von jmdm abfallen, sich lossagen; 2) не мо́же ся відста́ти kann nicht ungeschehen werden. [men.

Відстеречи́ ся, sich in Hut neh-

Відсторонь, *f.* Einöde, *f.* *У.*

Відсторо́нене, *n.* *Нав.* Entfernung, Abgeschlossenheit, *f.*

Відстрах, *m.* das Abschrecken, *Ф.*

Відстра́шити, відстра́шувати, *v. a.* ab- zurückschrecken, verscheuchen.

Відстрілити, відстрілювати, *v. a.* weg-, abschiessen; — ся zurückschiessen.

Відстро́ювати, *v. a.* s. Відбудува́ти.

Відстро́чити, *v. a.* auf e. späte Zeit verschieben, *Ал.*; 2) кого́ від ко́гось abwendig machen. [tretung, *f.*

Відступ, *m.* *B.* Abstand, *m.*; 2) Ab-

Відступа́ти, відступи́ти, *v. n.* zurück-, abtreten, abstehen; abweichen; 2) *v. a.* abtreten, кому́ щось; aufgeben, verlassen, ко́гось.

Відсту́плене *n.* das Abstehen (vom Processe); 2) Abtretung, *f.* das Verlassen; Abweichung, *f.* *Фр.*

Відсту́пне, *n.* *a.* s. Abstandsgeld, *n.*

Відсту́пник, *m.* der Abtrünnige.

Відсту́пниця, *f.* *Фр.* die Abtrünnige.

Відступни́цтво, *n.* Abtrünnigkeit, *f.* Abfall, *m.* *Top.*

Відсува́ти, відсу́нути, *v. a.* abrücken, zurückschieben, (Riegel &); aufmachen; — засло́ну den Vorhang aufziehen; bei Seite schieben, entfernen, * verwerfen; abweisen. [sprechung, *f.*

Відсу́джене, *n.* Aburtheilung; Ab-

Відсуди́ти, відсу́джувати, *v. a.* aburtheilen; 2) кого́ від чо́го durch gerichtlichen Spruch jmdm etw. absprechen, es ihm entziehen. [frisch, roh werden.

Відсуровіти, *v. n.* wieder feucht,

Відтава́ти, відта́ювати, *v. n.* aufthauen. [nach, nun.

Відта́к, *adv.* hierauf, darauf, her-

Відтам, *adv.* von dort.

Відтанови́ти, *v. a.* wieder beleben.

Відтепе́р, *adv.* von nun an.

Відтерпіти, *v. a.* abbüssen, ка́ру; ausleiden, ausstehen.

Відте́рти, відтера́ти, *v. a.* dh Reiben e. Ohnmächtigen wieder zum Leben bringen.

Відти, *adv.* von hier; von dort, *Ог.* 161. 1. відти-невідти v. h. und von dort.

Відтика́ти, *v. a.* öffnen.

Відтина́ти s. Відтя́ти.

Відтинок, *m.* Segment, *n.*

Відтиск, *m.* відти́скуване, *n.* *Др.* Abdruck, *m.* Abformung, *f.* *Term.*

Відтиска́ти, відтисну́ти, *v. a.* zu-

rückdrücken; 2) hinwegdrängen; 3) abziehen, abdrucken (в друкáрни).
Відтїль, відтїля, відтиль, *adv.* von da, von hier aus, *Ог.* 161. 1.
Відтїнковане, *n.* Nuancierung, Schattirung, *f.*
Відтїнок, -нка, *m.* Schatirung, Nuance, *B.* Abstuffung, *f.* *Пол.* [Zeit.
Відтогдú, *adv.* von der Zeit, seit der
Відточúти, відтóчувати, *v. a.* abzapfen, abheben; 2) abschleifen; abdrechseln; 3) wegwälzen. [abstossen.
Відтрýтити, відтручáти, *v.a.* weg-
Відтужúти, *v. n.* за кимóсь genug nach jmdm trauern.
Відтягáти, відтягнýти, *v. a.* abziehen, wegziehen; subtrahieren (в рахýнку); 2) abbringen, когó від чóгось; 3) — ся Verzug erleiden.
Відтяти, *v. a.* abhauen, abschneiden; abbrechen; entziehen;2) * відтинáти ся derb antworten, sich tüchtig wehren.
Відумерáти, відумéрти, *v. a.* jmdm absterben, jmdn verwaisen.
Відумéрщина, *f.* Nachlass eines Verstorbenen, *m.* Verlassenschaft, *f.*
Відýн, *m.* *Еф.* 60. s.Відьмáч.
Відусíль, *Гр.* відусíля, *Кв.* II. 158. відусюди, *adv.* von allen Seiten.
Відутїля, *adv.* s. Відтїль.
Відучáти, відучúти, відýчувати, *v. a.* abgewöhnen, entwöhnen, когó чогóсь, від чогó.
Відýщий, *a.* *Зг.* bewusst, einsichtig.
Відхилúти, (-ляти), *v.a.* ein wenig öffnen, aufmachen, -heben.
Відхíд, -óду, *m.* das Abgehen, Weggehen; Abgang, *m.* [Höhle, *f.* *Це.*
Відхлáнь, *f.* Abgrund, *m.* Schlucht,
Відхлянути, *v. n.* nachlassen, *К.* *Пр.* II. 353. [ziehen.
Відховáти, *v. a.* grossziehen, auf-
Відходúти, відхóджувати, відійтú, *v. n.* ab-, weggehen; 2) від сéбе ausser sich werden, von Sinnen werden; 3) heilen, *Еф.* 30.
Відхóдний, *a.* Abgangs-, на відхóднім beim Abgang, beim Weggehen.
Відходóвий, *a.* After-.
Відхóжий, *a.* beim Abgehen, Abgangs-; грáти відхóжої *Кух.* e. Marsch spielen. [Erholung *f.*
Відхолóда, *f.* Erquickung, Labung,
Відхорувáти, *v.a.* dh eine Krankheit genug büssen.
Відхрестúти ся, відхрéщувати ся, — від кóго vor jmdm sich bekreuzigen, von sich bannen, mit jmdm nichts zu thun haben wollen.
Відхýхати, *v. a.* dh. warmen Hauch wieder beleben. [ver-, ausblühen.
Відцвúсти, відцвитáти, *v. a.* ab-,
Відцьвіт, *m.* das Abblühen, *B.*
Віцéркнути ся, im Unwillen auffahren.
Відцирклювáти, *v. a.* abzirkeln.
Відцїдúти, відцíджувати, *v. a.* abseihen; 2) * —дúцї Wasser abschlagen.
Відцяпúти, s. Відзяпúти.
Відчалúти, *v. n.* vom Lande abstossen; absegeln, *К.*
Відчáса, *f.* frühe Apfelart.
Відчахнýти, s. Відчімхнýти.
Відчепúти, відчепляти (відчіп-), *v. a.* lostecken, abstecken, losmachen; — ся від кóгось, sich vom jmdm losmachen, jmdm Ruhe geben, in Ruh lassen.
Відчинúти, (-няти), *v.a.* aufthun, aufmachen, öffnen.
Відчит, *m.* Vorlesung *f.* [sung, *f.*
Відчúтане, *n.* das Verlesen, Verle-
Відчитáти, відчúтувати, *v.a.* ab-, vor-, verlesen; 2) hersagen; 3) *P.* II. 29 bei Verstorbenen nachts Psalmen ablesen.
Відчитáч, *m.* *Кл.* Prelegent, *m.*
Відчікáти, відчікнýти, *v. n.* від кóгось vom jmdm abtreten, sich entfernen (auf e. Augenblick). [cken.
Відчімхнýти, *v. a.* abreissen, -ha-
Відчіпний, *a.* — е, *n. a.* s. відчíпного дáти комýсь das Geld womit man sich von jmdm losmacht.
Відчувáти, відчýти, *v. a.* herausfühlen, mitfühlen.
Відчужáти, відчуженúти, відчýжувати, *v. a.* entfremden.
Відчýжене, *n.* Entfremdung, *f.*
Відчутúти, *v. a.* den Ohnmächtigen zum Bewusstsein bringen, wecken.
Відшáркувати, *v. a.* *Фр.* wegscharren.
Відшибáти, відшибнýти, відшúбсти, *v. a.* abschlagen, abziehen, abrechnen, in Abzug bringen. [e.Zahlung). *m.*
Відшибка, *f.* Abschlag, Abzug (bei
Відшúбник, *m.* Schachtengang, *m.* *B.*

Відшкробати, *v.a.* ab-,wegkratzen.
Відшпилити, *v. a.* die Stecknadel herausziehen, losstecken.
Відшпінкати, *v. a. У.* aufschnallen.
Від'ярити ся, sich erneuern, sich erholen u. freudig gedeihen.
Віé, *n.* Deichsel beim Ochsenwagen, *f.*
Віéля, *f.* verdorrter Baum, *Gr.* 29.
Віéрниця, *f.* Fächelpalme, Weinpalme (Borassus flabelliformis). [*Пic.*
Віж, *m.* † Commissär; 2) s. Вóзьний,
Віжа, *f.* *Зг.* Kenntnis, *f.* Wissen, *n.*
Віжди, *pl.* † *КУ.* Augenlieder, *pl.*
Віжечки, *pl. dim.* s. Віжки́, важки́; 2) s, Корóмесло, *Ш.* I. 338.
Віжка, *f.* s. *Лицé, Н.* 107.
Віжкáти, *v. a.* das Lenkseil an den Zügel anbinden.
Віжки́, *pl.* Lenkseil, *n.*Zügel, Zäum,*m.*
Віжли́вий, *a.* kundig, *Пic.*
Віз, *g.* вóза, *m.* Wagen, *m.* вóзом zu Wagen, per Achse; 2) der grosse Bär (als Sternbild); * свóїм вóзом їхати nach eigenem Gutdünken handeln.
Візворот, *m.* *Левч.* s. Пóворот.
Візгря́к, s. Віскря́к.
В'їзд, *m.* Einfahrt, *f.* Einzug, *m.*
В'їздити, в'їзджáти, в'їхати, *v. n.* hineinfahren,- reiten; 2) s. Уї́здити.
В'їздний, (уї́здний), *n.* двір Einkehrhaus, *n.* *Ос.* (61), IX. 41. 42.
В'їздóвий, *a.* Einfahrt-, *Фр.*
Візита, *f.* Besuch, *m.* Visite, *f.*
Візити́рка, *f.* Oeffnung in der Thür (in Arresten), Guckfenster, *n.*
Візитирувáти, *v. a.* visitieren, beschauen, untersuchen, revidieren.
Візля, *praep.* mit d. *Genit.* neben, an *Гол.* I. 83. [въз-лѣ] *Ог.* 178, 2.
I. Візни́й, *Ч.* IV. 313. візни́чий, 442. *Га.* I. 86. -ого, *s. a.m.* s. Візни́к.
II. Візни́й, *a.*, -á стéжка schmaler Fahrweg.
Візни́к, візникá, *М. m.* Fuhrmann, Wagen-, Pferdelenker, *m. АД.* I. 86.
Візо, *m.* linker Nbfl. der Ти́са.
Візóк, -зкá, *m.* kleiner Wagen; d. візочóк Wägelchen, *n.*; 2) Art Kartenspiel; *візкá підвéзти комýсь, jmdm etw. vorplauschen, jmdn prellen.
I. Вій, *m.* *Др. с.* 13. *pl.* вії, Augenwimpern, *pl.*; 2) Geisterkönig mit sehr langen вії, *Пic.*

II. Вій, *gen.* вóю [ви́ти], *m.* Zaun-
Війва, *f.* s. Мáйва. [schichte, *f.*
Війлóк, *m.* (*aug.* війлочи́ще, *Гол.* I. 121). *m.* Filz- Satteldecke, *f.* [Уйми́ти.
Війми́ти, *v. a.* *Гол.* III. 274. s.
I. Війнá, d. війнóнька, *f.* Krieg, *m.* ити́ з війнóю против когó, gegen jmdn feindlich, mit Krieg ziehen; -у вéсти, тримáти з ки́м Krieg führen.
II. Війна, *pl.* *Кн.* *Пр.* XI. (2) 104 *corr.* s. Завíйна, *f.* ?
Війник, *Gr.* 29. s. Віник, вінник.
Війниця, *f.* s. Повíка. [hauchen.
Війнýти, *v. n.* дýхом anwehen, an-
Війско, військóвий, etc. s. Вóйско etc.
Війт, *m.* Gemeindevorstand, Dorfschulze, Vogt, *m.*
Війтéнко, *Кч.* 297 війтóвич, (*d.* війтовичéнько), *m.* Sohn des Війт.
Війти́, *v. n.* Входи́ти.
Війти́ха, *f.* Gattin des Війт.
Війтів, війтовий, *a.* des Війт.
Війтівна, *f.* Tochter des війт.
Війтівство, *n.* Amt eines Війт; 2) s. Війтівщина.
Війтівщина, *f.* Haus u. Hof des Війт.
Війтувáти, *v. n.* Amt u. Dienst eines Війт versehen.
Війцé, *m. dim.* s. Віé; Deichsel beim Pflug, woran man Ochsen spannt.
Війщина, *f.* Heer, *n.* Armee. *f.* *Mi.* II. 138. *Пic.*
Вік, [вѣк-], *m.* Alter, Leben, *n.* Lebenszeit, *f.*; 2) Zeitalter, Jahrhundert, *n.*; 3) на віки, во в. auf ewig, ewig; 4) на вікý im Leben; вік звікувáти das ganze Leben verleben, an das Ende der Lebenszeit kommen; вік (по вік) цви́сти, *Кн.* ewig, immerwährend blühen; поки мóго вікý solange meine Lebenszeit reicht, solange ich lebe; комý на вік, тóму на лік wer leben soll, dem hilft gut das Heilmittel; 5) чоловíчий — Tagblume, Taglilie, *f.* (Hemerocallis fulva).
I. Віка, *pl.* Augenlieder, *pl.* віка звéсти *М.* I. 57 die Augen schliessen.
II. Віка, *f.* Mass Getreide, *n.*
Вікáр, *m.* Kuchen aus Schafskäse, *m.* *Gr.* 29 gepresstes u. mit Schnitzerei verziertes Käselaibchen. [operator, *m.*
Вікáрий, -ого, *s. a. m.* Vicar, Co-
Вікарівка, *f.* Wohnhaus d. вікáрий.
Вікнó, *n.* Fenster, *n.*; 2) Sohlen-

sobacht, *m. B.* [2) s. 'Око.
Віко, *n.* Deckel, *m.*; Scheibe, *f. K.*
Віковий, *a.* bejahrt, alt *Ш.* I. 167.
Віковічний, віковистий *a.* ewig dauernd, ewiglich; 2) uralt.
Віковічність, -ости, *f. Cm.* Ewigkeit, *f.* [von altersher.
Віковщина, *f.* Alterthum, *n.* з -ни
Вікодавний, *a. K.* alt, uralt.
Вікнне, *n.coll.* Fenster.*pl.Ke.*II.130.
Вікнниця, *f.* Fensterladen, *m.*
Вікнце, вікнечко, *dim. n.* Fensterchen, Fensterlein, *n.*
Вікопомний, *a.* ewig denkwürdig, unvergesslich, unsterblich, *K. BБ.*
Вікт, *m.* s. Харч Kost, *f.* Unterhalt,*m.*
Віктуали, *pl.* Lebensmittel, *pl.*
Віктувати ся, sich be-,verköstigen.
Вікувати, *v. n.* (lange Zeit) leben.
Віл, *m. gen.* вола, Ochs, Zugochse, *m.*; 2) Art Osterspiel der Burschen: вола заводити *Га.* I. 143.
Вільгота, *f. Ч.* II. 18 Erleichterung, Erlaubniss, Freiheit, *f.* Erlassen, *n.* Nutzen, Vortheil, *m. Oc.* (61) VIII.88. *Кн.* s. Пільга. [Вогкий.
Вільготний, *a. pol. M.* III. 58 s.
Вільготно, *adv. Oc.* (61) VIII. 93 frei, bequem, vortheilhaft.
Вільний, (вольний), *a.* frei; вільного стану, ledigen Standes; вільно, *adv.* frei, unverwehrt; 2) s. Лівко.
Вільник, *m. R.* 6. Freibauer, s. Дідич; Insasse einer „воля" od. слобода Freisas, *m.*
Вільність, -ости, *f.* Freiheit, *f.*
Вільновіріє, *n. У.* Freidenkerei, *f.*
Вільнозяви, *pl.* Nacktkiemer, *pl.* (Nudibranchia), *B.* [freiheitlich.
Вільнолюбивий,*a.*freiheitsliebend,
Вільха, *f.* Erle, Schwarzerle, *f.* (Alnus glutinosa). [(Phoxinus rivularis).
Вільхівка, *f.* Pfrille, Ellritze, *f.*
Вільховий, *a.* erlen, aus Erlenholz.
Вільчура, s. Вівчура. [lenholz, *n.*
Вільце, s. Війце, віє.
Вільшина, *f.* Erlenbaum, *m.*; Er-
Він, вона (она), воно (оно), *pron.*
Віна, *pl.*віни,*Гол.*III.241.?[er, sie, es.
Вінбар, s. Амбар.
Вінець, -нця, *m.* Kranz, *m.*; 2) Krone, *f.*; 3) s. Криса, *Не. Пр.* XII. 274 *bes. pl.* вінції u. вінця, *Зак.*; 4) * позбавити вінця, розвити вінець entjungfern.
Віник, s. Вінник.
Вінникар, *m.* Besenbinder, *m.*
Вініче, вінничиє, *n.* s. Мітличина; вінічка, *f.* Staudenkoralle, *f. B.*
Віничкй, *pl.* Wermuth, *m.* (Artemisia scoparia).
Вінкобрани, *pl.* die Annahme der kleinen Kränzchen durch den Bräutigam u. seinen Brautführer. [kränzte.
Вінконосець, -сця, *m.* der Be-
Вінкоплетини, *pl.* Windung des Brautkranzes, (als Hochzeitsfeier abends vor dem Trauungstage), *f.* [gehörig.
Вінний, *a.* zum віно (Aussteuer)
Вінник, *m.* (вітник). *R.* 82, *Wa.* 14 Laub, *n.*; Zweige, Reiser, *pl.*; 2) Besen, *m.*
Віно, *n.* Mitgift, *f.* Aussteuer, *f.* Heiratsgut, *n.* [pique (in Karten).
Віновий, *a. K.* des Weinstocks; 2)
Віновка, вінівка, *f.* Karte: pique.
Вінок, -нка, s. Вінець (*d.* віночок, вінчик). [ern, (s. віно).
Вінувати, *v. a.* ausstatten, aussteu-
Вінути, *v. n. K.* I. 39 wehen, sausen.
Вінценосний, *a.* kronetragend, gekrönt, *Ш.* II. 249.
Вінчак, *m.* город-, *Гол.* III. 100 wo Kränze geflochten werden; 2) Kranzspinne, *f.* (Theridium redimitum), *B.*
Вінчальний, (*d.* -альненький), вінчанний, *a.* Trau-, Trauung-, Hochzeit-, *У. К.* — кум s. Дружба; -а кума s. Дружка, *Kol.* I. 253. [ung, *f. (B.).*
Вінчане, *n.* (*d.* вінчанїнько) Trau-
Вінчанка гладиця, *f.* glatte Natter (Coluber laevis), *B.*
Вінчанки, *pl. Гол.* III. 458?
Вінчати, *v. a.* kränzen, krönen; 2) trauen, Trauung geben.
Віншувати, (вінч-), *v. a.* кого чим, кому щось wünschen, gratulieren, beglückwünschen.
Віпса, *f. H.* 284 у віпсу повернути verderben. [Черемош.
Віпчий, *m.* Віпчинка, *f.* Nbfl. des
I. Вір, *gen.* вору, *coll. m. Ч.* I. 274 s. Тріски, (*pl.*), *Оц.* §. 31.
II. Вір, *m.* на вір брати, давати auf Borg nehmen, geben, s. Віра.
III. Вір, *m. Oc.* (61) XII. 55 s. Вірян?
Віра, [вѣр-], *f.* Glaube, *m.*; 2) Religion, *f.* Glaubensbekenntnis, *n.*; 3) * Volk,

n. Glaubensgenossen, *pl.*; 4) Vertrauen, *n.* Zuversicht, *f.* віру (-и) поняти, ймити в. дати Glauben schenken; — учинити † schwören; на віру сидіти (з ким) in wilder Ehe leben; на віру, до віри взяти auf Borg nehmen; 5) s. Вірка.

Вірачкуватий, *a.* *Н.* 243 mit aufgerissenen Augen, glotzend. [des Wirbels.

Вірбель, -бля, *m.* *Ф.* das Schlagen

Вірва, *f.* *Н.* 93 Schlag auf den Nacken, *m.* s. Вирва; 2) Beutelschneider, *m.*

Вірвати s. Урвати; 2) — ся plötzlich einfallen, -dringen, -reissen.

Вірвечка, вірéвка, s. Верéвка (*d.* верéвочка).

Вірисний, *a.* glaubwürdig, *Пар.*

Віритель, *m.* Gläubiger, Creditor, *m.*

Вірителька, *f.* Gläubigerin, *f.*

Вірити, вірувати, *v. a.* glauben, щось, в щось, в кого; кому jmdm Glauben beimessen; jmdm etw. borgen; у кого щось von j. etw. b. [(*Ф.*)

Вірити ся, s. Пачити ся, (дошка),

Вірка, Вірочка, *f.* Wjera: weibl. Name [Πίστις]. [латий.

Вірлатий, *a.* *К. Пр.* II. 337 s. Вир-

Вірли, *pl.* *Nom.* s. Орéл, орли.

Вірливий, *a.* *Фр.* voll Vertrauen, zuversichtlich, getrost.

Вірлине, *n.* s. Ворине.

Вірло, *n.* *Иг.* 84 s. Орéл. [tig.

Вірний, *a.* gläubig; 2) treu; 3) rich-

Вірник, *m.* der Gläubige, Bekenner, Anhänger, *T.*; 2) treuer Diener, der Vertraute, Commissär; 3) Liebling, Günstling, *m.* *Левч.*

Вірниця, *f.* vertraute Freundin, Günstlingin, Favoritin, *f.* *Левч.* [tigkeit, *f.*

Вірність, -ости, *f.* Treue; 2) Rich-

Віровка, (*d.* віровочка) s. Верéвка.

Віродостойний, *a.* glaubwürdig.

Віродостойність, -ости, *f.* Glaubwürdigkeit, *f.*

Віроисповідний, *a.* das Glaubensbekenntnis betreffend, confessional, *ВБ.*

Віротéрпність, -ости, *f.* Toleranz in Glaubenssachen, *f.* *Кн.* s. Терпимість.

Віроятний, *a.* glaublich. [keit, *f.*

Віроятність, -ости, *f.* Glaublich-

Вірт, *m.* Art Münze.

Вірувати, s. Вірити, *v. n.* wert sein, gelten, kosten: кілько то віруе? wie viel kostet es.

Вірутний, *a.* *pol.* s. Справдéшний.

Вірутник, *m.* *К. Пр.* II. 144 der Vertraute, Bevollmächtigte.

Вірутно, *adv.* *Гол.* glaublich.

Вірш, *m.* вірша, *f.* Gedicht, *n.* [cher, *m.*

Віршаник, *m.* *Кв.* II. 262 Versma-

Віршний, *a.* in Versen, *Зак.*

Віршник, *m.* *Ш.* I. 389 Versmacher, Dichterling, Poëtaster, *m.*

Віршомаз, *m.* *Ш.* II. 21 s. Віршник.

Віршувальник, *m.* der Vortragende der Verse, des Gedichtes, Declamator, *m.*

Віршувальниця, *f.* die Vortragende des Gedichtes.

Віршувати, *v. a.* Verse machen, dichten; in Versen schildern; 2) Verse vortragen (von d. zu Neujahr wünschenden Dorfknaben, *ŽP.* I. 1).

Вірщик, *m.* *Левч.* s. Віритель.

Вірян, *m.* *Ос.* (61) XII. 49 s. Сватач.

Вісь, [ос-], *gen.* (в)оси, *f.* Achse, *f.*

Віса, *f.* *Зг.* Тягар. [orientalis).

Вісак, *m.* Küchenschabe, *f.* (Blatta

Вісен, *a.* s. Вістéн.

Вісень, *f.* s. 'Осінь, *Ос.* (61) III. 26, *М.* вісїню, *adv.* *Ч.* II. 495 = в осени, осенїю (осенев).

Висилиця, *f.* *Гуш.* s. Шибениця.

Вісїм, *num.* acht.

Вісїмдесять, *num.* achzig; вісїмдесятий, *a.* der 80-ste; вісїмсот 800; вісїмсотний der 800-ste, *Ог.*

Вісїмка, *f.* die Acht.

Вісїмнайцять, (-надц-, -надсять), *num.* achtzehn; вісїмнайцятий d. achtzehnte; 2) scherzh. тумане — ! *Фр.*

Вісїмнайцятка, *f.* minderfeine Leinwand.

Віск, *g.* воску, *m.* Wachs, *n.* тілько сьвічки і воску das ist Alles was man hat, das ist das Letzte.

Віскресний, sehr ähnlich, leibhaft.

Віскривий, *a.* *Не.* s. Сопливий,

Віскрівка, *f.* *N.* e. Berges. [rotzig.

Віскряк, *m.* *Не.* s. Сопляк.

Віслюк, *m.* s. Ослюк.

Вісмерик, *m.* grosser Mühlstein (8 вершків в промірі); 2) Gespann von acht Ochsen; 3) übhpt etw. von 8 Einheiten. [demünze, s. Гривенник.

Вісьмигривенник, *m.* Art Schei-

В'їсний, *a.* zudringlich, lästig; verbissen, bissig.

*

Вісни́й, *a.* ніж; вісник s. Вісня́к.
Вісня́к, *m.* Schnitzmeser, *n.* (um e. вісь u. A. glatt zu schneiden).
Вісо́чок, *m.dim.* s. Висо́к, (*pl.* виски́).
Ві́спа, *f.* Pocken, Blattern, *pl.* — щеплéна s. Щéплене.
Віспа́р, *m.* Impfarzt, *m.*
Віспова́тий, *a.* pockennarbig.
Вість, [вѣд-], *f.* Kunde, Nachricht, *f.* Gerücht, *n.* вихо́дить така́ вість es verlautet; на вістя́х держа́ти кого́сь, *K.* jmdn als Kundschafter halten.
Ві́сьта! *int.* zum Lenken der Pferde nach links.
Вісьта́к, *m.* Stab zum Ausdrehen der Häute, *n.*
Ві́сте, *n.* weibliches Schamglied.
Вістéн, вістна́, -тнé, *a.* — бу́ти о чім, чого́сь von etw. wissen, *Пар.*
В'ї́сти, *v. a.* s. Укуси́ти; 2) — ся s. В'їда́ти ся.
Вісти́мий, *a.* bekannt, bekanntlich, ausgemacht, allbekannt, *Н.* 199, *Кв.* II. 327.
Вісти́тель, вісник, *m.* Verkünder, Prediger, *m.* *У.*
Вісти́ти, віща́ти, *v. a.* verkünden, offenbaren, *ТР.* 158, *Лїр.*
Ві́стка, *f.* s. Вість.
Ві́стниця, *f.* *W.* Verkünderin, *f.*
Вістни́чий, *a. m.* s. *Ст.* Verkünder, Herold, *m.*
Вістова́ти ся, ким *У.* s. Опікувати ся.
Вістови́й, *a.* вістови́к, *m.* *Ч.* II. 21 Verkünder, Bote; Eilbote, *m.*
Вісто́вниця, *f.* Verkünderin, *f.*
Вісто́вщик, *m.* s. Вістови́й; 2) Reporteur, *m.* *K.*
Ві́стре, -стря, (-е, -стра), *n.* Schneide, Schärfe, *f.*; 2) Klinge, *f.*
Ві́стрів, -ова, *m.* s. Остро́в.
Вісту́н, вістя́нець, -нця, *m.* *КУ.* s. Віщу́н; 2) Bote, *m.* *K.*
Вісхо́д, *m.* Aufgang, *m.* *IГ.*
Віть, *M.* I. 144 ві́та, *f.* Zweig, *m.*
Віть за віть одда́ти кому́, *Мак.* etw. wett machen, Gleiches mit Gleichem vergelten, niemandem eine Antwort schuldig bleiben.
Віта́льний, *a.* Gast-, *Ст.*
Віта́льня, *f.* s. Гости́нниця, *Ст.*
Віта́ти, *v. n.* sich aufhalten, weilen, wohnen.
Ві́тьва, *f.* *Гол. гр.* 48 s. Віта, віть.
Вітви́стий, *a.* *Левч.* s. Вітла́тий, віти́стий.
Ві́те, *n. coll.* Zweige, *pl.* Laub, *n.*
Ві́тер, -тру, (*d.* вітерéць, -рця́, вітеро́чок, -чка), *m.* Wind, *m.* — поби́ти die Luft anfachen, Wind machen; * на ві́тер in den Wind hinein, vergeblich, umsonst; пішло́ з ві́тром ist zerronnen; ві́тер ма́є der Wind hat es = es ist nicht zu haben.
Віти́стий, *a.* ästig, zweigreich.
Віті́вка, *f.* Haarflechte, *f.*
Ві́тік, *m.* Loch, *n.* Höhlung, *f.* (in der Erde, im Stroh).
Вітла́тий, *a.* *Біл.* s. Віти́стий.
Вітли́вий, *a.* *Гр.* s. Приві́тний.
Вітлячки́, *pl.* Geissel-Infusorien, *pl.*
Вітра́к, (-як), *m.* Windmühle, *f.*
Ві́треник, *m.* s. Наві́треник; 2) s. Меду́ниця.
Ві́тренниця, *f.* Wetterfahne, *f.*; 2) Sturmwind, *m.*; 3) * unbeständiges, leichtfertiges Weib, *Зар.*; 4) s. Лї́тавиця.
Ві́тренність, -ости, *f.* Flatterhaftigkeit, *f.* *T.*
Ві́трик, *m. dim.* s. Ві́тер. [*m. Пол.*
Вітри́лець, -льця, *m.* Segelfalter,
Вітри́льний, *a.* Segel-, *Ил.*; вітри́льник, *m.* Segelqualle, *f.* (Velella), *B.*
Вітри́ло, *m.* *Ш.* I. 359, *Лїр.* s. Ві́тер; 2) *n.* Segel, *m.*
Вітриня́тко, *n. dim.* *Ст.* Kindlein des Windes, der Luft, *n.* [2) windig.
Вітри́стий, *a.* windschnell, *Ру.*;
Ві́трити, *v. a.* durchlüften, *Ф.* (*РХ.* 102)
Ві́трів, -ова, -ове, *a.* Winds-.
Вітрі́вка, *f.* Windbüchse, *f.* *Пол.*; 2) Nervenfieber, *n.*
Вітрі́ти, *v. n.* wittern, verwittern.
Вітрови́й, *a.* s. Ві́трів; -ий млин Windmühle, *f.* [Windbeutel, *m.*
Вітрого́н, *m.* flatterhafter Mensch,
Вітрого́нка, *f.* flatterhaftes, leichtsinniges Weib, *He.*
Вітроду́й, *m.* *Ч.* I. 32 Winddämon, Schaffner der Winde, *m.*
Вітроло́в, *m.* *Зар.* s. Вітрого́н.
Вітроло́м, *m.* Sausewind, *n.*
Вітромі́р, *m.* Windmesser, *m.* *Пол.*
Вітроска́з, *m.* Windfahne, *f.* *Пол.*
Вітряни́й, *a.* *M.* II. 187 Windes-, windig, stürmisch.
Вітря́нка, *f.* s. Ві́тренниця 2), *Пїс.*
Ві́тхнене, *n.* *Ог.* Begeisterung, *f.*
Вітхну́ти, *v.a.* eingeben, begeistern.

Вітцéвий, *a.* des Vaters.
Вітцївский, *a.* des Vaters, väterlich; -а детúна wohlerzogenes Kind.
Вітцївщина, *f.* väterliches Erbtheil, Vatererbtheil, *n.* *Фр.*
Вітчúм, *m.* Stiefvater, *m.*[Stiefvaters.
Вітчúмів, -ова, -óве, (-овий), *a.* des
Вітчинá, *f.* Vaterland, *n.* Heimat, *f.*
Віха, *f.* *Ч.* I. 18 Laubbündel, *n.* Bierwisch, *m.*; 2) вixá, Komet, *Gr.* 29; 3) Art Flechtwerk um Fische an einem Orte einzudämmen, zu umhürden u. zu fangen; 4) віха Wasserschierling, *m.* (Cicuta virosa). [rymbus), *B.*
Віхóвка, *f.* Doldentraube, *f.* (co-
Віхоть, (*d.* віхтик), *m.* віхóтка, *f.* *Левч.* Strohwisch, Scheuerwisch, *m.*
Віхтити, *v. a.* *Кн.* mit dem віхоть ausscheuern. [ting, *n.*
Віче, *n.* Volksversammlung, *f.* Mee-
Вічéвий, *a.* das віче betreffend.
Вічéнний, *a.* на вік —, *Фр.* fürs ganze Leben.
Вічи, (*d.* вічка), *pl.* s. 'Очи. óко (*gen. pl.* віч). [віки -і ewig, auf immerdar.
I. Вічúстий, *a.* *Кл.* unsterblich;
II. Вічúстий, *a.* zum віче geh.
Вічко, *n.* Deckel, *m.* (operculum), *B.*
Вічлúвий, *a.* höflich, artig.
Вічлúвість, -ости, *f.* Höflichkeit, Artigkeit, *f.*
Вічний, *a.* ewig; вічним рóдом von altersher, angestammt, ganz und gar; вічно, *adv.* ewig, immerfort.
Вічність, -ости, *f.* Ewigkeit, *f.* в вічність купúти щось für ewige zeiten, als Erbgut.
Вічнодержáвний, *a.* *T.* ewig bindeng, e. geltend, закóн. [irrende, *Ф.*
Вічноблýд, *m.* прочáн- der Ewig-
Вічнодївúчий, *a.* ewig jungfräulich.
Вічнозавітний, *a.* *T.* für ewige Zeiten vermacht, aufgetragen. [mergrün.
Вічнозéлен, *IГ.* -зелéний, *a.* im-
Вічóк, -чка, *m. dim.* s. Вік 1). *Kol.* I. 103.
Вішáлка, *f.* Hängegestell, *n.* *He.*; 2) s. Гóйдавка, *Зак.*
Вішáльник, *m.* der Gehenkte.
Вішáло, *n.* Kleiderrechen, *m.* *Гол.* III. 386. *Top.*; Hängestock, *m.*
Вішати, *v. a.* hängen, henken.
Вішття! *int.* s. Вісьта.
Віштяк, *m.* Spitzn. der Einwohner um Каменéць (vom Zuruf віштя).
Віщ, *m.* *Py.* Seher, Weissager, *m.*
Віщáнє, *n.* Aussage, *f.* wörtlicher Ausdruck, *K.*; 2) Verkündung, *f.* [*m.* *K.*
Віщáтель, *m.* Verkünder, Prediger,
Віщáти, віщувáти, *v. a.* weissagen, wahrsagen, vorhersagen, prophezeien; 2) dichten.
Віщий, *a.* чомýсь etw. vorhersehend, vorherwissend, ahnend; 2) wahrsagerisch, prophetisch.
Віщівнúк. (d. -нúчок), *Гал.* I. 170 віщник, *Luts. gr.* 156. *m.* s. Віщýн.
Віщлúвий, *a.* *Cm.* verkündend, wahrsagend. [gen, weshalb.
Віщо, на-віщó, worauf; 2) weswe-
Віщóвий, *a.* zum Verkünden geh. (in einer Versammlung etc.: бýбон, дзвін, *Кч.* 268); 2) zur Versamlung geh. e- кóлесо 270 Rathsversammlung im Kreise, *f.* [sterung, *f.* *K.*
Віщувáнє, *n.* das Dichten, Begei-
Віщýк, *m.* Kundschafter, Spion, *m.*
Віщýн, *m.* Verkünder; Wahrsager, Weissager; 2) Dichter, *m.* [gerin, *f.* *W.*
Віщýнка, *f.* Verkündigerin, Wahrsa-
Віщýньство, *n.* Prophezeihung, Wahrsagerei, *f.* *Ил.*
Вія, *f.* *КУ.* I. 190 s. Віячка. [верýха.
Віялиця, *Ков.* віянь (снїжнá), s. За-
Віялка, *f.* Getreidereinigungsmaschine, *f.*
Віяти, *v. n.* wehen, blasen; 2) *v. a.* schwingen, worfeln (збíже), 3) * — ся sich fortmachen, s. aus dem Staube machen.
Віяч, *m.* Getreidereiniger, Worfler, *m.*
Віячка, *f.* Schaufel zum Worfeln des Getreides, *f.*
Віяшки, віядла, *pl.* Werkstück beim Aufwickeln des Gespinnstes auf Spulen.
Вкáз, s. 'Укáз: ніхтó менї не —.
Вкáзник, *m.* *И.* 4 Anzeiger, Deuter; 2) Befehlshaber, *m.*
Вкáпати, вкáпувати, *v. n.* eintröpfeln, hineinträufeln.
Вквічáти ся, s. Уквічáти ся.
Вкúдки, на — *Марк.* 53. ?
Вкидáти, вкúнути, *v. a.* hinein-, herein, -einwerfen; 2) anbringen (jmdm Prügel). [werden.
Вкисáти, вкúснути, *v. n.* sauer
В-кінцú, *adv.* zuletzt.
Вклáд, *m.* *K.* Beitrag, *m.* Beisteuer, *f.*

s. Вклáдка; 2) Auslage, *f.* Aufwand, *m.* s. Нáклад.

Вкладáти, вклáсти, *v. a.* ein-, hineinlegen; 2) niederlegen, zu Boden werfen, besiegen, s. Вложи́ти.

Вклáдка, *f.* Einlage, *f.* Beitrag, *f.*

Вкладкови́й, вклáдний, *a.* Einlage-, Beitrag-; Einlags- *Term.*

Вклеї́ти, вклéювати, *v. a.* einleimen, einkleben.

Вклепáти, *v.a.*lügnerisch anklagen, verleumden; 2) — ся *Ос.* (61)II. в щóсь sich einer Sache befleissen, sich woran heften, machen; einer Sache nahhängen; auf etw. losgehen; *b)* fehlgreifen, sich täuschen *K.* I. 161 *Кн.* [hinein-, zurufen.

Вкли́кати, *v.a.* *M.* II. 187 herein-,

Вклинóване. *n.* Einkeilung, *f.*

Вклиновáти́, *v. a.* einkeilen.

Вклоня́ти, *v. n.* sich beugen, sich senken, *IГ.* [dringen.

Вклю́нути ся, sich einnisten, ein-

Вкля́щити, *v.n.* plätschern.

Вковáти, s. Заковáти.

Вкогти́ти ся, die Krallen, die Nägeln einschlagen, einlassen.

Вкóлиця, s. Окóлиця *H.* 149.

Вкóло, s. На-окóло. [schlagen. §.

Вколóшкати, *v a.* lahmlegen, todt-

Вколупи́ти, вколупну́ти, *v. a.* *M.* I. 152. abspalten, -klauben, -zwicken, *Кч-* 174.

Вкопáти, вкóпнути, *K.* вкóпувати, *v. a.* ein-, hineingraben; — ся über die Grenze (über den Rain) graben; вкóпаний *ptc.* eingegraben; * як — fest wie eingewurzelt, unerschütterlich, unbeweglich,betroffen, befremdet, stutzig.

Вкоріни́ти, *v.a.* einwurzeln lassen; — ся einwurzeln, tief Wurzel schlagen.

Вкороти́ти, вкорочáти *А-Г.* I. 170 kürzer machen, verkürzen.

Вкóськати, *v. a.* kirre machen, besänftigen (коня́ і * чоловíка). s. Кóсю.

Вкóсом, *adv.* scheel, schief.

Вкóчи — втóчи, *adv.*dann — wann.

Вкрáпка, *f.*eingesprengtes Korn, *Пол.*

Вкритонасі́нні, *pl.* Bedecktsamige, od. Einfrüchtige (Angiospermae).

Вкрíвля, *f.* Bedeckung, *f.* Dach, *n.* Decke, *f.* bes. Bahrendecke.

Вкруг, *adv.* ringsum, *Ч.* IV. 78.

Вкрути́ти, вкру́чувати, *v. a.* eindrehen, einschrauben; — ся sich eindrängen, einschleichen.

Вкули́ти, *v. a.* *Фр.* lähmen, krümmen, s. Покри́вити, Відойми́ти.

Вкуп, *m.* прáво вку́пу Einstandsrecht, *n. Term.* чогóсь miethen.

Вкупи́ти ся, sich hineinkaufen; до

В-ку́пі, *adv.* zusammen. [geld, *n.*

Вку́пне, *n a.s.* Einstands-, Einkaufs-

Вкус, *m.* Geschmack, —. 2) Geschmacksinn; 3) Appetit, *m. ГШ.*

Вкуси́ти, *v. a.* beissen, anbeissen; hineinstechen.

Вку́сни́й, вку́сьни́й, *a.* geschmackvoll; 2) schmackhaft, appetitlich. [nerv, *m.*

Вкусóвий, *a.* — нерв Geschmacks-

Вку́чити ся, кому́ jmdn langweilen, jmdm lästig werden.

Вку́чно, *adv.* кому́, langweilt sich.

Влáга, *f.* Feuchtigkeit, *f.* [feucht.

Влагки́й, *Не.*влаговáтий, *В. a.* nass,

Влáгкість, -ости, *f.* s. Вóгкість.

В-лад, *adv.* менї йде щóсь в лад es geht mir vonstatten; не в-лад passt mir nicht in den Kram, ist ungelegen.

Влáда, *f.* Macht, Botmässigkeit, *f.*

Владáр, *m. TP.* 185 *Py.* Herr, Gebieter, Herrscher, Lenker, *m.*

Владáти, s. Володі́ти.

Влади́ка, *m.* Herrscher, Gebieter, Herr; 2) Bischof. *m.*

Владикувáти, *K.* владичествувáти, *Ф. v. n.* Влади́ка sein.

Влади́цтво, *n.* Bisthum, *n.*

Влади́чний, *a.* des Bischofs, bischöflich; 2) s. Влади́чнїй.

Влади́чнїй *a. Ос.* (61), XI. 50 gebieterisch, imponierend, imposant; 2) Herrscher-, des Oberherrn, *Пу.*; 3) allmächtig; влади́чно, *adv. K.* als Herr, als Gebieter.

Владі́льниця, владі́телька, *f.* Beherrscherin, Gebieterin. Herrin, *f.*

Владі́тель, *ГШ. Фр.* s. Володі́тель.

Владі́ти, *Фр.* s. Володі́ти.

Владнувáтель, *m. МШ.* Herrscher, Lenker, Leiter, *m.*

Владнувáти, *v. a.* ordnen, in Ordnung bringen, (нéлад) *Cm.*

Влáжний, *a.* s. Волóжний.

Влазити, s. Влї́зти.

Влáзливий, *a.* Влї́зливий.

Влáки, *pl.* Bestandtheil der Schlitten; 2) s. Пі́дволока.

Влáпати, влáпити, *v. a.* ergreifen, erfassen.

Влáскавити ся, *M.* II. 112 gnädig, gütig werden. [machen.

Влáскати, *v. a.* bezähmen, zahm

Влáсний, *a.* eigen; влáсне, *adv.* s. Мáйже. [Eigenschaft, Eigenheit, *f.*

Влáсність, -ости, *f.* Eigenthum, *n.*;

Власнопрáвний, *a.* eigenberechtigt, sui juris. *Term.* [genberechtigung, *f.*

Власнопрáвність, -ости, *f.* Ei-

Власнорýчний, *a.* eigenhändig; *adv.*: -но und власнóруч.

Власнорýчність, -ости, *f.* — підпису eigenhändige Unterschrift.

Власть, *f.* Macht, Gewalt, Herrschaft, *f.* *Ш.* I. 156.

Властвувáти, *v. n.* над ки́м Macht haben, herrschen *Кч.* 398.

Влáстен, *a.* mit Macht ausgestattet, *ІГ.*; 2) mit d. *Infin.* *C.* II. 252 freie Hand, freien Willen haben etw. zu thun; der, dem es zusteht, der es kann, darf, *Кн.*

Власти́вий, *a.* eigentlich, *ГШ.* власти́во, *adv.* eigens, eigentlich, *Пар.*

*Властивість. -вости, *f.* Eigenthümlichkeit, *f.* *ОБ.* [ний.

Влáстий, влáстний, *a.* *Под.* s. Влáс-

Власти́тель, власти́вець, -вця (власти́лець, -лця, *Т.* *Фр.* *Под.* *m.* Eigenthümer, Besitzer, Inhaber, *m.*

Власти́телька, влáстниця, *Пар.* *f.* Eigenthümerin, Besitzerin, *f.*

Влáстість, *Под.* влáстність, -ости, *ГШ.* s. Влáсність.

Влáстник, *m.* *Ч.* I. 121 Machthaber, Herr; 2) Vollstrecker e. Machtspruches, *Єф.* 18; 3) Besitzer, Eigenthümer, *m.* *Кн.* *Пар.*

Властодáвець, -вця, *m.* Vollmachtgeber, *m.* *ВБ.* *Term.* *ГШ.*

Властодéржець, -жця, *m.* Gewalthaber, Bevollmächtigter, Machthaber, *m.*

Властолю́б, *m.* *Пол.* властолю́бний, *a.* *Фр.* herrschsüchtig.

Властолю́біє, *n.* *У.* Herrschsucht, *f.*

*Власяни́ця, *f.* † härenes Gewand, *Ш.* II. 241.

Влéжати, s. Улéжати, влягчи́.

В-лéжку, *adv.* *Ос.* (61)V. 27 liegend.

Влековáті, *pl.* Serpentariae, *B.* [stig.

Влéсливий, *a.* einschmeichelnd, li-

Влéсливість, -ости, *f.* *Cm.* List, *f.*

Влести́ти, влещáти (ул-). *v. a.* когó dh Schmeichelei jmdn überreden, jmdm schmeicheln; erschmeicheln, erlisten, *P.* I. 97; — ся *Кн.* sich verlocken, sich verführen lassen.

Влеті́ти, влїтáти, *v. n.* hinein-, einfliegen, hineinfallen-, stürzen. [204.

Влéщане, *n.* Schmeichlerei, *f.* *C.* II.

Вли́ва. *f.* *К.* s. Зли́ва. [sen, s. Обли́ване.

Вли́ване; *n.* das Hinein-, Eingies-

Вливáти, вли́ти, *v. a.* ein-, hineingiessen; вли́ваний, *ptc.* eingegossen; 2) s. Обли́ваний. [sion, *f.* — прáва, *Пс.*

Вли́вок, -вку, *m*, † Abtretung, Ces-

Влизнýти, *v. n.* *Ко.* 36 entkommen, entwischen, -schlüpfen, sich entwinden, *Кч.* 205. [leimen; tief eindringen.

Влипáти, влипнýти, *v. n.* sich ein-

Влі́зливець, -вця, *m.* *Пол.* Eindringling, *m.*

Влі́зливий, *a.* zudringlich, lästig.

Влі́зти, *v. n.* hineinkriechen, einschleichen, sich hineindrängen; — ся hineingehen, Platz finden; влі́зло му до голови́ ihm ist etw. in den Kopf gefahren, geht im Kopfe herum; наби́в го що ся влі́зло hat ihn tüchtig, vollauf geprügelt.

Влїпи́ти, *v. n.* einkleben, -leimen; 2)* applicieren (комý eine Tracht Prügel).

В-лїткý, *adv.* Lebenlang, *n.* *ІГ.*; 2) in der Sommerzeit.

Влов, (улóв, *m.* Fang, Fischfang, *m.* *Не.*; 2) Jagdbeute, *f.* *К.*; 3) *pl.* s. Лóви, *Не.* (*d.* вловóньки).

Влови́ти, s. Улови́ти.

Влож, *f.* Schaft, Flintenschaft, *n.*; 2) Sippschaft, Nation, *f.*

Вложи́ти, вкладáти, *v. a.* hineinlegen, -thun, -stecken; 2) anlegen, aufsetzen; 3) auferlegen, auflegen; 4) — ся до чóгось sich an etw. gewöhnen, sich Fertigkeit, Routine in etw. erwerben.

Влóжник, *m.* Exhibent, *m.* *ГШ.*

Влок, *m.* Wald-Wicke, *f.* (Vicia silva-

Вломáти, s. Уломáти. [tica.

В-лóни, *adv.* im vorigen Jahre.

Влýкий, *a.* *Ф.* s. Ласкáвий.

Влупи́ти, *v. a.* abbrechen.

Влучáти, влучи́ти. (ул-), *v. a.* treffen, das Ziel nicht verfehlen. [fend.

Влýчен, *a.* *H.* 2 richtig, sicher tref-

Влýчень, -чня, *m.* *Cm.* gut geführ-

ter, g. getroffener Stoss, Schlag.

Влу́чність, -ости, *f.* Fertigkeit gut zu treffen, *B.*

Влу́щити, *v. a.* derb schlagen.

Влюби́ти ся, sich verlieben, в ко́гось in jmdn.

Влю́блене, *n.* das Sichverlieben.

Влюбчи́вий, *a.* leicht zum Verlieben.

Влю́тити ся, *T.* ergrimmen, entbrennen in Jähzorn.

Вляга́ти ся, s. Улягáти ся, уле́жати ся.

Вляка́ти ся, *Гол.* I. 235 zögern, säumen.

Вля́пати ся, *Кух. Ос.* (61) XI. 15* s. Влюби́ти ся §.

Вля́ти, s. Влива́ти.

Влячи́ ся, влягчи́ ся, s. Уклада́ти, уложи́ти ся sich legen, sich beruhigen (фи́ля).

Вмаі́ти, s. Замаі́ти.

Вмали́ти, (умаля́ти), *v. a.* kleiner machen, verkleinern, vermindern; * verkürzen; schädigen, beeinträchtigen: кому́ здо́ровля, *Ч.* V. 367.

Вмана́, *f. Лі́р.* s. Мана́, обма́на.

В-мах, *adv. m.* in Augenblick, *Левч.*

В-мент (= в мо́мент), *adv. Др. с.* 253 in einem Nu, s. В-мах, в-мить.

Вменша́ти, (-ча́ти) s. Уменша́ти.

Вмера́ти, (вмир-) вме́рти, *v. n.* sterben; вмерли́й, *s. ptc. m.* der Verstorbene, Todte.

Вмертви́ти, *v. a.* tödten, todtschlagen.

Вме́сти, s. Заме́сти.

Вме́шкати ся, s. Обу́ти ся.

Вмива́льний, *a. K.* Wasch-.

Вмива́ти, вми́ти, s. Умива́ти.

Вми́кати, вми́кнути, *v a.* s. Ми́кати.

Вмилосерди́ти ся, sich erbarmen; над ким.

Вмину́ти, *v. a. M.* II. 149 s. Оминути, помину́ти.

Вмир, ля́яти ся на — *Ос.* VI. 73 einander in den Tod hineinfluchen.

Вми́слити, *v. a.* den Beschluss fassen, auf den Gedanken verfallen, *K.*

Вми́сне, *adv.* s. На́рошно. [Ми́тю.

Вмить, *adv.* allsogleich, schnell s.

Вмі́ливий, вмі́лий, *a.* fähig, vermögend, *K.*; kundig, *T.*

Вмі́лість, -ости, *f.* Kenntniss, *f.* Wissen, *n. Фр.*

Вмі́нене, *n.* Zurechnung, *Term.*; 2) Zurechnungsfähigkeit, *f. Ган.*

Вміни́ти, вміня́ти, *v. a.* кому́сь що́сь jmdm etw. zurechnen, beimessen, zuschreiben, imputieren, *Term. Ган.*

Вміра́ти s. Вмера́ти.

Вміру́щий, *a. Ос.* (61) VI. 22 s. Поме́рший; 2) d. Sterben nahe, sterbend.

Вміст, *m. Не.* Inhalt, *m.*

Вмісти́тель, *m. Пу.* Behälter, *m.*

Вмісти́ти, вміща́ти, *v. a.* hineinlegen, anstellen, lociren; — ся Platz genug finden.

Вмі́сті,(ум-). *adv. gr.* s. Ра́зом, в-ку́пі.

Вмі́сто, вмісць, *adv.* statt, anstatt.

Вміта́ти, вме́сти, *v. a.* s. Заміта́ти (до середини); вмете́ний, *ptc.* rein gekehrt.

Вміте́, *n. T.* Kenntnis, *f.* Verständnis, *n.*

Вміте́ні́нько, *n. dim. Гол.* III. 14 = Вмете́не подві́ренько.

Вмі́ти, s. Умі́ти.

Вмі́тувати, *v. a.* s. Вкида́ти.

Вміча́ти, *v. a.* bemerken, *M.* II. 174.

Вміша́ти, вмі́шувати, *v. a.* einmischen, einmengen.

Вмі́щане, *n.* das Enthaltensein.

Вмкну́ти, s. Вми́кати.

Вмлі́вий, *a. K. Зак.* s. Вмі́лий.

Вмлі́ти, s. Умлі́ти.

Вмо́ва, *f. M.* I. 152 das Zureden, Ueberredung, *f.*

Вмо́вини, *pl.* Verabredung, *f.* Vertrag, *m.*

Вмо́вити, вмовля́ти, *v. a.* щось в ко́го jmdm etw. einreden.

Вмовка́ти, вмовча́ти, вмо́вкнути, *v. a.* verschweigen; in der Rede einhalten; 2) Maul halten, still bleiben.

Вмори́ти (ум-) *v. a.* den Hungertod sterben lassen, verhungern lassen; 2) vernichten, tilgen; amortisieren; 3) abtödten, abschwächen; — ся sich zu Tode abmühen.

Вмо́рханий, *a. Ос.* (61) IX. 43 zu Tode gehetzt, ermüdet, geplagt.

Вмота́ти, *v. a.* ein-, verwickeln.

Вмотика́ти, *v. a.* ermüden.

Вмудря́ти ся, kluge, listige Massregeln ersinnen, *Кч.* 12.

Вмурува́ти, *v. a.* einmauern.

Вна, s. Вона́ (она́), Він.

Вна́дити ся, in Folge der Verwöhnung öfters wohin kommen, mit Lust nachgehen; der Lockung, dem Köder folgen.

Вна́дливість, -ости, *f.* Zudringlichkeit, *f.*

Вна́дник, *m.* Schmarotzer, Parasit, *m. B.*

Внамовля́ти ся когóсь, viel bereden, *Ф.*

Внéсене, внéсок, -ску, *m. Term.* Antrag, Vorschlag; 2) Schluss, *m.* Schlussfolgerung, *f. Bax.*

Внескода́тель, *m.* s. Вноси́тель.

Внéсти, s. Вноси́ти.

Вни, s. Вони́ (они́), Він.

Внива́ти, (ун-), *v. n.* verzagen, kleinmüthig werden, *КУ.*

Вника́ти, вникну́ти, *v. n.* eindringen.

Вникли́вий, *a. Пол.* eindringlich.

Вніма́ти ся, schüchtern sein, sich schämen, Bedenken tragen.

Внї, *adv.* на-внї, *Wgr.* 128 äusserlich; von, nach aussen.

В-нї́вець, *adv.* in Nichts, zunichte.

Внї́шний, *a. Пол.* äusser, äusserlich, von aussen, auswendig, an der Oberfläche.

Внї́шність, -ости, *f. Ч.* III 18 das Aeusserliche, Aeussere, *n.* Aussenseite, *f.*

Вноси́тель, *m.* Antragsteller, *m.*

Вноси́ти, *v. a.* ein-, hineintragen, beitragen; beibringen, zu wissen geben кому́сь; 3) antragen, den Antrag stellen; з чогóсь schliessen, folgern.

Внóсок, -ску, *m.* das von der Gattin dem Manne eingebrachte Gut, das Eingebrachte.

Внува́ти, *v. n.* s. Скуча́ти.

Внук, *m.* Enkel, *m.*

Вну́ка, *f.* Enkelin, *f.*

Вну́ків, -ова, -ове, *n.* des Enkels.

Вну́рити, внуря́ти, *v. a.* tief eintauchen, untersenken; * — ся Kopfhänger sein.

Вну́тренний, вну́трішний, *a.* inner, innerlich, inwendig.

Вну́тренність, -ости, *f.* das Innere, die Innenseite, *pl.* Eingeweide, *n. Пол.*

В-ну́три, *adv.* im Inneren, innen, *B.*

Внутрó, *n.* das Innere, *ОБ.* Eingeweide; 2) Eingerichte, *m.* (в за́мку), *Пар.*

Внуча́, -ча́ти, *n. pl.* внуча́та die Enkelkinder, Enkel.

Внуша́ти, внуши́ти † *v. a.* кому́сь щось eingeben, beibringen, einflössen, *Ш.* II. 267. *КУ.*

Вня́ти, *v. n.* слóву, *Ш.* II. 234 hören, vernehmen; 2) — ся *Не. Пр.* XI. (2) 21 aufkommen, erstehen, sich geltend machen.

Вóба, вóбі s. 'Оба, óбі.

Вобга́ти, *v. a.* hineinbiegen, -stecken, -setzen, *С.* I. 109.

Вóблад, s. 'Облад.

В-облі́г, *adv. Me.* 437 s. Пóкотом.

Вóва, *f.* Kinderpopanz, *m.*

Воведéне, *n. Пол.* Einleitung, *f.* s. Ввéдене; 2) Воведéние, Fest Mariä Tempelgang am 3. Decemb. (n. St.).

Вóвисень, вóвісїнь, -сня, Erzspitzbube, Galgenstrick, Schlingel, *m. Пар.*

Вовк, *m.* Wolf, *m.* (Lupus); вóвком ди́вить ся macht ein Wolfsgesicht, blickt grimmig u. tückisch wie ein W.; 2) Wasserreis, Räuber, Klebast, wilder Trieb an Gewächsen, *m.*; 3) s. Вовчи́ця 2); 4) Bestandtheil der Tuchspinnerei, *Не.* (*бур.* 114); 5) (*хм.* 229). ?

Вовка́н, *m. N.* e. Berges.

Вовки́ня, *f. B.* s. Лу́бін.

Вовківня́, вовкови́на, *P.* I. 20 *f.* Wolfsgrube, *f.*

Вóвковий, *a.* Wolfs-; -а, вóвча вода́ das Wasser, worin der Wolf badete u. welches den dasselbe Trinkenden in einen Wolf verwandelt.

Вовкода́в, *m.* Wolfshund, Bullenbeisser, *m. Cm.*

Вовкоду́х, *m. M.* Mensch mit Wolfssinn, *m.*

Вовкозу́бий, *a.* mit Wolfzähnen, wolfzahnig.

Вовконóг, *m.* s. Вовчу́г; 2) Wolfstrapp, Wolfsfuss, *m.* (Lycopus exaltatus).

Вовкори́ба, *f.* Seewolf, *m.* (Anarrhichas lupus).

Вовкотру́би, *pl. Зап.* I. 59 *Bein.* der Frohnaufseher.

Вовкула́к, (-ла́ка), *m.* Werwolf, *m.*

Вовку́н, *m. Мог.* s. Вовкула́к, *Ф. Пр.* III. 195.

I. Вóвна, *f.* Wolle, *f.*

II. Вовна́, *f.* Welle, Woge, *f.*

Вóвник, *m.* Vibrio undula, *B.*

Вовни́стий, *a.* wollig; 2) wollreich.

Вовни́ця, *f.* s. Вóвна; 2) — широколи́ста Wollgras, *n.* Binsenseide, *f.* (Eriophorum latifolium).

Вовноїда, *m.* s. Кровоси́сень овéчий.

Вовня́к, *m.* s. Бараня́чка.

Вóвняний, *a.* wollen, aus Wolle.

Вовня́нка, *f. Ч.* V. 1183, *Кн. Пр.* XI. (2) 102 s. Бараня́чка; 2) Mordschwamm, Saubrätling, *m.* (Agaricus necator).

Вовсеча́сний, *a.* immerwährend, jederzeit

Вóвся, *adv. Ко.* 288 s. Зовсї́м.

Вовту́зати (-зити) ся, з ким sich

mit jmdm herumbalgen, -schlagen, -werfen, -ziehen, -zerren, viel zu schaffen haben; 2) zappeln, *А-Г.* 168.

Вовхуря́нець, -нця, *m.* zur Kriegsschar des Вовгу́р *Лисе́нко* (1648) geh.

Вовцеби́к, *m.* Bisamthier, *n.* Schafochs, *m.* (Bos moschatus, Ovibos), *Пол.*

Вовцюга́н, *m.* s. Вовчи́сько.

Вовча́к, вовчівни́к, *m.* во́вче зі́ле *В.* s. Козли́нник; 2) Waldameise, *f.* (Formica rufa).

Во́вчачий, *a.* Wolfs-, wolfsähnlich; — холодо́к Spargel, *f.* (Asparagus officinalis).

Вовченя́, -ня́ти, *n.* Junges vom Wolfe, junger Wolf.

Во́вчий, *a.* zum Wolfe geh., wölfisch, Wolfs-; 2) -а трава́ Hartelheu, *n.* Hauhechel, *f.* (Ononis spinosa); 3) -а сту́па, *М.* I. 140 s. Вовконо́г 2); 4) -а я́года Wolfskirsche, Tollkirsche, *f.* (Atropa Belladona); 5) -е ребро́ („когу́тик") falsche Weisswurz (Convallaria polygonatum); 6) -е ли́ко Wolf-Seidelbast, *m.* (Daphne Mezereum); *b)* Spindelbaum, *m.* Pfaffenkäpplein, *n.* (Evonymus europaeus); 7) -е ті́ло Blutauge, Siebenfingerkraut, *n.* (Comarum palustre); 8) -а стопа́ Bergschnabelkraut, *n.* Blutwurz, *f.* (Geranium sanguineum); 9) -і ла́пки Acker-Storchschnabel, *m.* (Geranium pratense); 10) — зуб Reisszähn d. Raubthiere, Wolfszahn, *m.*; 11) * — біле́т, *Кн.* Laufpass, *m.*

Во́вчик, (вовчо́к, -чка), *m. dim.* s. Вовк 1).

Вовчи́нець, -нця, *m.* Wolfsbast, Kellerhals, *m.* (Daphne Mezereum).

Вовчи́нки, *pl. Ме.* 191 s. Овчи́на.

Вовчиню́к, *m. Ф.* Brut der Wölfin, (verächtl. von d. Römern), *f.*

Вовчи́ця, *f.* Wölfin, *f.*; 2) Gummifluss der Bäume, *m. В.*

Вовчівня́, s. Вовківня́.

Вовкува́тий, *a.* wolfähnlich, wolfartig; vom menschenscheuen, versteckten heimtückischen Wesen, *М+Б.* 25.

Вовчникова́ті, *pl.* Seidelbastartige (Daphnoideae).

Вовчня́, *f. В.* Rudel Wölfe, *m.*

Вовчо́к, *m.* s. Во́вчик; 2) schwarzer Kornwurm (Calandra granaria); 3) Maulwurfsgrille, *f.* (Gryllotalpa vulgaris); 4) Ameisenlöwe, *m.* (Myrmecoleon formicarius); 5) Areometer, *m.*

Вовчу́г, *m.* Hauhechel, *f.* Ochsenbrech, *m.* (Ononis hircina).

Вовчу́га, *f.* s. Вовчу́г; 2) Wolfsspinne, *f.* (Lycosa).

Вовчу́ра, *f.* Wildschur, *f.* Wolfspelz, *m.*

Вовчя́, -я́ти, *n.* s. Вовченя́.

Вогки́й, во́гкість, s. Вохки́й &.

Воглу́блене, *n.* Vertiefung, *f.*

Вогѓневи́й, *a.* (-ньов-) Feuer-, *Cm.*

Во́гник, во́гничок, s. 'Огник &.

Вогні́вка, *f.* Feuernelke, *f.* (Lychnis Chalcedonica).

Вогну́тий, *a.* hohl eingebogen, hohl, concav; вогну́то-випу́клий, concav-convex, *Пол.*

Вогня́ниця, *f. Ф. Пр.* 215 Art Natter (Pelias); 2) Art Pflze.

Вого́нь, воге́нь, s. Ого́нь &.

Вогу́л, *m.* Erntearbeit für einige Schock Getreide, *f.*

Вогу́льник, *m.* Arbeiter im вогу́л, *m.*

Вогу́льниця, *f.* Arbeiterin im вогу́л, *f.*

Вогу́льщина, *f.* Lohn, *m.* Entlohnung, *f.* für den вогу́л.

Вод, в ро́ду и з во́ду nach dem Geschlecht u. nach der Sitte, nach dem Herkommen.

Вода́, *f.* Wasser, *n. pl.* во́ди die Gewässer; — вели́кі hochgehende Fluthen.

Вода́вий, *a.* wässerig.

Водави́ця, *f.* Pustel, *f.* Bläschen mit wässerigen Eiter, *n.*

Водвори́ти, † *v. a. Гол.* einführen, einbürgern; — ся, *К.* sich wo ansiedeln, Wohnung beziehen.

В'одежи́ти, *v. a.* einkleiden, *Зг.*

Во́день, -еня, *m.* Wasserstoff, *m.* (Hydrogenium), *Пол.*

Водо́нний, *a.* Wasserstoff-; -а кислота́ Wasserstoffsäure, *f.*

Води́ло, *n.* Zügel, *m.* Leitseil, *n.*

В-одино́чку, *adv.* vereinzelt, einzelnweise. *Пиж.*

Води́р, *m.* *Ч.* IV. 30 Leiter im Spiele

Води́ти, *v. a.* führen, umher- herumführen; 2) — з ким хлі́б-сіль mit jmdm in Freundschaft (in Gastfr.) leben; — ся з ким im üblen Sinne: sich mit jmdm herumtreiben, mit jmdm umgehen; 4) *impers.* во́дить ся ist zu Lande, ist Brauch, *vgl.* Вод.

Води́ця, *f. dim.* s. Вода́; 2) Weihwasser, *n.*; 3) Erdöl, Naphta, *n.*

Водйченька, водйчка, *f. dim.* s.
Водїй, *m.* s. Вожáтий, вожій. [Водá.
Вóдний, *a.* Wasser-, -е крещéнне, Wassertaufe, *f.*; im Wasser lebend, wachsend, sich befindend.
Воднйк, *m.* Wasserkrug, *m. K.*; 2) водничóк, -чка, *m.* Krystalltierchen, *n.* (Hydatina) *B.*
Воднйстий, *a.* wässerig.
В'однó, s. Одéн. [drocanthari).
Водняки́, *pl.* Wasserkäfer, *pl.* (Hy-
Водняни́й, *a.* Wasser-, *He.*
Водня́чка, *f.* s. Водомільга.
Водóвий, *a.* -а вóвна Wasserfaden, *n.* (Conferva).
Водогрáй, *m.* Springbrunnen, *m. Cm.*
Водозбíр, -ору, *m.* Wasserbehälter, *m.* Bassin, *n. Ц*ɛ.
Водознáк, *m.* Wasserdruck, *m.*
Водóйма, Wasserbehälter, -reservoir, *m.* Bassin, *n.*
Водолáз, *m.* Taucher, *m.*
Водолáзний, *a.* Taucher-. [rius) *Пол.*
Водолїй, *m.* Wassermann, *m.* (Aqua-
Водолю́бка, *f.* s. Калу́жниця.
Водомéт, *m.* Springbrunnen, *m. C.*
Ведомíльга, *f.* Wasser-, Weihermilbe, *f.* (Hydrarachna), *B.*
Водомíрка, *f.* — багóнна Wasserläufer, *m.* (Hydrometra stagnorum).
Водоморóз, *m.* Eisvogel, *m.* (Al-
Водонíска, *f.* s. Конóвка. [cedo ispida).
Водонóс, *m.* Wasserträger, *m.*
Водонóсний, *a.* wassertragend, -führend, -reich, mit Wasser gefüllt, *Зг.*
Водопáд, *m. K.* Wasserfall, *m.* [ke, *f.*
Водопíй, -пóю, *m.* водопíйло, *n.* Trän-
Водоплйв, *m. Ру.* s. Водопрйск.
Водопотоплїнє, *n. He.* das Ertrinken.
Водопрйск, *m.* Springquell-, brunnen, *m.* Fontane, *f.* [tung, *f. Пол.*
Водопрóвід, -воду, *m.* Wasserlei-
Водопрóс, *m.* die Sitte nach jmds Tode u. dgl. ein Gefäss mit Wasser unter einen Baum zu stellen, womit die Vorübergehenden ihren Durst stillen.
Водорíвний, *a.* wasserrecht, wagerecht, *Пол.* [stanie, *f.* (Trapa natans).
Водорíшник, *m.* Wassernuss, -ka-
Водорóд, *m.* s. Вóдень, *Пол.*
Водорóсти, *pl.* Tange, Algen, *pl.* (Algae, Alginae).

Водорщáний, *a.* -і пісни, s. Водохрéстний, *Ф.*
Водóрщі, *pl.* s. Водохрéщі.
Водосьвя́тиє, *n.* Wasserweihe, *f.*
Водосьвя́тний, *a.* zur Wasserweihe gehen. [sin, *n.* 2) Wasserfall, *m. Ф.*
Водостóк, *m. Гол.* Flussgebiet, Bas-
Водотéча, *f. M.* III. 62 Springquelle. *f.*
Водотїк, -óку, *m.* Wasserleitung, *f. БО.*
Водотóк, -óку, *m. Фр.* Wasserströmung.
Водотóп, *m.* niedrig gelegenes Feld, das v. Wasser leicht überschwemmt wird.
Водотóпля, *f.* Wasserfluth, *f.*
Водотрйск, *m. Пол.* s. Водопрйск.
Водоцьвіт, *m.* Palingenia, *B.*
Водохрéстний, *a.* -і пісни, *Ф.* zur Zeit der водохрéщі 2) gesungen.
Водохрéщі, *pl.* Weihe, Einweihung des Wassers, *f.*; 2) Fest der Erscheinung (Taufe Christi), am 18. Jänn. n. St.
Водощéльний, *a. B.* wasserdicht.
Водрузйти, водружáти, † *v.a. До.* einstecken, -heften, -schlagen.
В-óдсторонь, *adv.* abseits, entfernt.
Водя́н, *m.* Wasserkäfer, *m.* (Hydrophilus), *B.*
Водянá, *f. Под.* Wassersucht, *f.*
Водянéць, -нця́, *m.* Wasserspinne, *f.*
Водяни́й, *a.* Wasser-; * -і слóва wässerig, leer, *МШ.*
Водяни́к, (*d.* водя́нчик), *m.* Wasserbehälter, *m.* -fass, *n. Ke.* II. 134; 2) Wassergeist, Wasserteufel, *m.* s. Топельни́к.
Водяни́стий, *a.* wässerig, dünn.
Водяни́ця, *m.* Wassernixe, Undene, *f. Фр.*; 2) *pl.* Wassersterne, *pl.* (Aquaticae, Hippuridaceae); 3) übhpt Wasserthiere, *pl.*
Водя́нка, *f.* Affenbeere, *f.* schwarzes Gichtkraut (Empetrum nigrum); 2) Wasserschlange, *f.* (Tropidonotus natrix).
Водя́р, *m.* Wassermann, *m.* s. Водолїй.
Воєвáнє (вою-), *n.* Kampf, *m. ZP.* I 88.
Воєвідский, *a.* des Wojwoden.
Воєвни́к, (воїв-), *m.* Krieger, Kämpe. *m. M.* II. 15.
Воєвни́ця, *f.* Kämpferin, Kriegerin, *f.*
Воєвни́чий, (воюв-, воїв-*K.*), *a.* kriegerisch. [Kriegsherr, Herrführer, *m.*
Воєвóд, воєвóда, *m.* Wojwode, *m. Ф.*
Воєводи́ч, *m.* Sohn eines Wojwoden, *m. K.*

*

Воєво́дство, n. Wojewodschaft, f.
Воєво́дствувати, v. n. K. Wojwode sein. [f. Ф.
Воєво́жа, f. Frau eines Wojwoden,
Вое́нний, a. Kriegs-, Soldaten-.
Во́ен-цар, m. Ч. III. 270 kriegerischer König. [Soldatenfach, n. K.
Вое́нщина, f. das Soldatenmässige,
Вожа́к, вожа́ка, m. H. 225 Führer, m. K. [Wgr. 25 s. Провідни́к, проводатор.
Вожа́тий, a. m. s. воже́й, вожі́й, m.
Вождї́й, m. Führer eines Blinden,
Во́живо, n. Мак. 32 ? [m. ГШ.
Воза́рня, f. s. Возівня́. [schaft, f. Term.
Возата́йство, n. Fuhrwesensmann-
Возьба́, f. s. Возови́ця. [pfer, K.
Возбра́нний, a. † kriegerisch, ta-
Возбуди́тель, m. Мог. Erwecker, m.
Возвелича́ти, (-величи́ти), v. a. Кв. 113 auszeichnen; preisen, lobpreisen, berühmt machen, mit Lob erheben, Ш. I. 349.
Возвели́чене, n. s. Звели́чане.
Возверга́ти, (-верза́ти), † v. a. K. werfen, ausstosen.
Возвиси́ти, возвишша́ти, v. a. erhöhen, hocherheben, Ш. II. 349.
Возві́з, -во́за, Не.(бур.204), d. м. 140.?
Во́зворот, m. У. s. По́ворот.
Возгла́си, pl. Ст.. Grossprecherei, f.
Возгласи́ти ся, † K. laut werden, sich kundgeben.
Возґри́вий, a. (-ивець, m., -ивка, f.) s. Віскривий. [дава́ти.
Воздава́ти, a. v. H. 326 s. Від-
Воздвига́ти, s. Здвига́ти 1).
Воздвиже́не, a. Че́стного Креста́ Kreuzes Erhöhung, f. (am 26. Sept. n. St.) s. Здви́жене.
Воздвиже́ньский, a. erbaut zur Ehre der Kreuzes-Erhöhung.
Воздви́жник, m. s. Подви́жник.
Возде́ржний, a. enthaltsam, Тор.
Возде́ржність, -ости, f. Enthaltsamkeit, f.
Во́здих, m. У. Seufzer, m. [heben, n.
Воздї́ яние, n. K. Aufheben, Empor-
Воздїя́ч, m. Не. Пр. XI.(2) 14 der die (Gegen)wirkung übt, der beeinflusst, rückwirkt. [geschmückt, schön, zierlich.
Воздо́бний, (-діо́ний K.) a. АД. I. 112
Во́здух, m. Luft, f. на во́здухи in
Воздухо́вий, a. K. Luft- [die Lüfte.
Воздухо́вина, f. ГШ. Gas, n.
Воздухови́нний, a. gasförmig, gasartig, Пол. [lon, Aërostat, m.
Воздухопла́в, m. Luftschiff, n. -ba-
Воздухопла́вець, -вця, (-плава́тель), m. Luftschiffer, -segler, Aëronaut, m. В. Пол.
Возду́шка, f. Luftmotor, Luftmaschine, f. [Luftpumpe.
Возду́шний, a. Luft-, -а по́мпа
Во́здушок, -шка, m. kleine, viereckige, gestickte Decke des Messkelches.
Возжада́ти, a. v. † inbrünstig wünschen.
Возэива́ти, v. a. † aufrufen, zurück-wiederrufen Ш. I. 349; 2) anrufen, s. Узива́ти, Кв. II. 58.
Вози́ло, m. Gr. 29 s. Вози́ця; 2) Gott Ве́лес (на Полі́сю. [führer, Fuhrmann, m.
Вози́льник, возі́льник, m. Wagen-
Во́зик, возо́к, візо́к, (d. во́зичок, візо́чок) dim. m. s. Віз, Wägelchen, n.
Вози́ти, v. a. führen, fahren, (auf e. Fuhrwerk od. Fahrzeug; verführen (сі́но, гні́й); 2) * — ся з ким sich viel mit jmdm zu schaffen geben; b) sich ungezogen benehmen, verzogen sein, IГ.
Возівня́, f. Wagenschoppen, m.
Возі́й, m. Не. s. Вози́льник. [Remise, f.
Во́зькати ся, stets hin und her fahren. [giessen.
Возлива́ти, v. a. † Ме. 440 auf-
Во́злї, praep. mit d. Genit. neben, bei; an Ог. 178, 2. s. Уз.
Возлі́се, n. Waldrand, m. Ш. I. 43.
Возлюбле́нник, m. † Liebling, m. Ш. II. 166.
Возми́тель, МШ. s. Граби́тель.
Возмо́га, f. K. Vermögen, m. Möglichkeit, f.
Возмо́ре, n. Др. с. 133 Insel, f.
Возмужа́ти, † v. n. K. Mann werden, mannbar werden, reifen.
Возмути́ти ся, † — душе́ю, K. unruhig, gestört werden.
Возмуща́ти, † v. a. Кч. 200 aufrühren; in Aufruhr, in Wallung bringen; aufregen. [pört, ungehalten.
Вознегодува́ти, † v. n. K. em-
Вознесе́не, n. Himmelfahrt Christi, f.
Во́зьний, a. s. m. Gerichtsbote, Amstdiener, m.
Возни́к, (d. возниче́нько), m. воз-

ни́чий *s. a. m. Ст.* s. Візни́к.

Возни́ця, *f.* Darrhaus, *n.*

Вознобйти, *v. n.* sich erkälten.

Вознови́ти, возновля́ти, *v. a.* † *Гол.* s. Віднови́ти, обнови́ти.

Возноси́ти, возне́сти, *v. a.* erheben, erhöhen; loben, preisen; — ся sich emporschwingen, sich erheben, hochmüthig werden.

Возня́, *f.* Schererei, Plakerei, *f.* Aufwand, *m. Кн.*

Возови́й, *a.* Wagen-, -а́ доро́га Fahrweg, *m.* возове́, *n. s. a.* Fahrgebühr, *f.*

Возови́к, *m. Не.* s. Візни́к.

Возови́ця, *f.* das Schaffen, das Einheimsen des Getreides bei der Ernte vom Felde.

Возо́к, *m.* візя́тко, *n.* s. Візи́к.

Возревнува́ти, †. *v. n. К.* eifrig werden, sich hingehen.

Возросли́на, *f.* Pflanzenwuchs, *m.* Vegetation, *f.*

Возсїда́ти, *v. n.* † *К.* sich setzen.

Возстава́ти, *v. n.* † *К.* aufstehen, erwachen.

I. Вой, *g.* во́я, *m.* Geheul, *n.*

II. Вой, *m. Ч.* III. 43 *Зап.* (*Вер.*) I. 14 s. Війна́; 2) *pl.* во́ї Krieger, *m. Ш.* I. 359.

Войдува́не, *n.* das Hin- u. Herzerren.

Войдува́ти ся, in Zerwürfnis, in Fehde leben, hadern.

Вой́е, *n.* s. Віе́.

Во́йна́, *f.* s. Війна́.

Войови́й, *a.* zum Zaunflechten geh.

Во́йско, *n.* Heer, Militär, *n.* Militärdienst, *m.*

Войско́вий, *a.* militärisch, Militär-.

Войскови́к, *m.* Militärist, *m. Піс.*

Войскови́ця, *f.* Armee, *f. Піс.*

Войту́л, *m.* Nbfl. des Прут.

Воївни́й, *a.* kampfesmuthig, tapfer, *Py.*

Воївод́янка, *f. К.* Tochter eines Wojwoden, *f.*

Во́їн, *m.* Krieger, Kämpe, Soldat, *m.*

Во́їнський, *a. К.* militärisch.

Воїнствува́ти, † *v. n.* als Soldat dienen, *К.*

Воїнству́ючий, *a.* -а це́рков, kämpfend.

Воі́тель, *m.* Krieger, Kämpfer, *m. ІГ.*

Воі́ти, *v. a.* den Zaun flechten.

В-о́кіл, в-око́ло, *adv.* rings, ringsum, rundum.

Во́ко, во́чи s. 'Око &.

Во́крижем, *adv.* — ста́ти mit ausgestreckten Armen in Kreuzesform sich stellen.

Воль(то), — воль (то), *conj.* sei es dass, oder dass, entweder — oder, sowohl — als auch, *Лгр.* 139, *Ог.* 209, 2. *У.* [vel — vel].

Вола́р, *m.* Ochsenhirt, *m.*

Вола́рити, *v. n.* Ochsenhirt sein.

Вола́рня, *f.* Ochsenstall, *m. У.*

Воласа́ти ся, *МШ.* s. Волочи́ти ся.

Вола́стий, *a.* mit grossem Kropf, *Левч.*

Вола́ти, *v. a. pol. Н.* 144. *До.* s. Кли́кати.

Во́льга, *f.* s. 'Ивола, (*В.*).

Вольго́та, *f Левч.* s. Пільга.

Во́ле, *n.* Kropf, *m.*

Во́лен, *a.* gewillt, willens, *Шл.*

Во́лене, *n. Ил.* das Wollen.

Во́ленька, во́лонька. *f. dim.* s. Во́ля.

Воленю́к, Воляни́к, Воли́нець, -нця, Волиня́к, Волинянйн, *m.* Bewohner von Wolynien.

Во́лик, *n. dim.* s. Віл; 2) Blattstengel; 3) Hirschkäfer, *m.*; 4) *Bein.* d. Fisolen, *Ос.* (61) IV. 34.

Во́линь, *f.* Wołynien, *n.*

Волинський, *a.* wołynisch.

Воли́ти, — во́лю s. Вволи́ти, *Ме.* 462; 2) wollen, wünschen, *Кч.* 264; 3) — ся s. Волі́ти.

Воли́ця, *f.* s. Слобода́ 2), *К.* I. 86.

Во́лиш ягодоро́дний, beerentragender Taubenkropf (Cucubalus baccifer).

Воли́ще, воли́ско, *m. aug.* s. Віл.

Во́лї — во́лї, s. Воль — воль.

Волі́вка, *f.* Wamme, *f.*

Волівня́, *f.* Ochsenstall, *m.*

Во́лік, -локу, *m.* die Spur, welche nach dem hingeschleppten Heu sich hinzieht.

Волі́ти, *v. a.* wollen, *ІГ.*; 2) lieber, eher wollen; — ся s. Воли́ти ся.

Волі́чка, *f.* Stickwolle, *f.* Wollengarn, *n.*

Волічко́вий, *a.* aus волі́чка.

Во́льний, *a.* (ві́льний), frei, unabhängig; — хлоп Bauer mit dem Rechte der Freizügigkeit, *m.*; -а ко́рчма mit freiem Schankrecht, *С.* I. 88. *Кв.* II. 130. 404; во́льно, *adv.* frei; 2) langsam.

Во́льник, *m.* s. Ві́льник.

Во́льниця, *f.* Gegend, die an Allem Ueberfluss hat.

Вольноду́мець, -мця, *m.* вольноду́мний, *a.* Freidenker, freidenkerisch, Freigeist.

Вольноду́мство, *n.* Freidenkerei, *f.*

Вольноду́мствувати, *v. n. Ш.* I.

254 freisinnig sprechen, den Liberalen spielen.

Вольнозвича́йність, -ости, *f.* Freiheit, Ungebundenheit der Sitten, *f.K.*

Вольнолю́бство, *n.* Anlage zur Freiheit, Freiheitsliebe, *f.*

Во́льность, s. Вільність; по во́льности, *P.* I. 64 aus freien Stücken, von selbst, freiwillig.

Волнува́ти, волни́ти, *Зап. v. a.* bewegen; in Wallung bringen, Unruhe erregen, beunruhigen; 2) -ся, s. Хвилювати ся.

Волова́р, *m. Гол.* III. 417 s. Вола́р.

Волове́ць, -вця́, кремяни́к, *m.* Ochsenauge, *n.* (Buphtalmum cordifolium), *B.*

Воло́вий, *a.* Ochsen; Rind-; 2) — по́ступ, *K.* sehr langsamer Schritt, Schneckenschritt; -е о́чко Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parvulus).

Волови́к, *m.* Ochsenbesitzer, *K.*; 2) Wagen, mit Ochsen eingespannt, *m. Зак.*; 3) s. Воло́ве о́чко.

Воло́вина, *f.* Ochsenhaut, *f.*; 2) волови́на Rindfleisch, *n.* [sam.

Волови́тий, *a.* schwerfällig, lang-

Волові́д, (вал-), -во́да, *m.* Seil zum Lenken der Ochsen; 2) Ochsenführer, -treiber, *m. КС.* III. 600.

Во́лово, s. 'Олово.

Воловóдити, *v. a. Ч.* IV. 438 hinführen, lästig hinhalten; — ся з ким mit jmdm sich herumhalgen.

Воло́вщина, *f.* Abgabe vom Vieh, *f.*

Воловя́ний, *a. Др. с.* 44 s. Оло́вяний. [ge, *f.* (Anchusa officinalis).

Вологло́дка си́нька. *f.* Ochsenzun-

Воло́гость, -ости, *f. Кч.* 400, Feuchtigkeit, Nässe. *f.*

I. Волода́р, *m. Ч.* III. 38 Art Frühlingsspiel, *n.* Lied der Mädchen (in d. гаівки́) s. Ворота́р.

II. Волода́р. *m.* Herrscher, Beherrscher, Gebieter, *m.*; 2) Name ruthen. Fürsten.

Волода́рити, *v. n.* s. Володі́ти. *Пар.*

Волода́рка, *f.* Herrscherin, Eigenthümerin, *f. Ст.*

Волода́рність, -ости, *f. ВБ.* волода́рство, *n. ОБ.* Machtgewalt, Herrschergewalt, *f.* Regime, *n.* Cäsarismus, *m.*

Волода́рский, *a.* Herrscher-, des regierenden Fürsten.

Волода́ти, *v. n.* чим etw. zu gebrauchen, zu regen vermögen, руко́ю.

Володими́р, Володко́, *m.* Wladimir.

Володими́рский, *a.* aus der St. aus dem Fürstenthume Wladimir.

Володисла́в, *m.* Wladislaw, Ladislaus. [Verwaltung, *f. Левч.*

Володі́нє, *n.* Herrschaft, Regierung;

Володі́тель, *m.* Herrscher, Gebieter, Herr; Verwalter, *m.*

Володі́ти, *v. n.* чим beherrschen, regieren, verwalten, von etw. Herr sein, über etw. herrschen, *Левч.*

Воло́га, *f.* fette Feuchtigkeit.

Воложи́ти, *v. a. Ал.* über jmdn herfallen u. ihn reissen, zerren.

Воло́жний, *a. Левч.* s. Вохки́й.

I. Во́лок, -лка, *m.* збіже́вий, Korn-, Rüsselkäfer, *m.* (Calandra granaria), *Пол.*

II. Воло́к, -о́ку, *m.* Grünzeug, Grünes, *n.*; 2) Speise vom Grünen, *f.*

III. Во́лок, -ока, *m.* Holzblock, *m.*

IV. Во́лок, -ока, *m.* grosses Fischnetz, Zugnetz; 2) Stange mit e. Seil zum Schleppen der Heuhaufen, *f.*; 3) *m.* Bauer der die Egge führt; 4) *pl.* s. 'Облаки, Wolken.

Воло́ка, *f.* Grundstück eines Frohnbauern von 30 Joch u. 2100☐ Klafter, *n.*; 2) *Гол.* III. 113. ?

Волоке́нце, (-ко́нце), *n. dim.* s. Волокно́1). [die (Bast)schuhe zu zubinden.

Воло́ки, *pl.* Schuhbänder, Riemchen,

Волоки́та, *m.* Landstreicher, Vagabund, *m.*; 2) Besuchsameise, *f.* (Atta caephalotes); пусти́ти ся на волоки́ту L. werden; 2) Landstreicherei, Vagabondage, *f.*

Волоки́тний, *a.* Wander-, streichend.

Волокли́вий. *a.* viel herumstreichend.

Волокни́на, *f. Под.* Faserstoff, *m.* Fibrin, *n.*

Волокни́стий, *a.* faserig, *B.*

Волокни́стість, -ости, *f.* faserige Beschaffenheit.

Волокни́ці, *pl.* s. Плїсни́ці.

Волокно́, *n.* Faser, *f.*; 2) Gewebe. Garn, Gespinst, *n.*; 3) Art Fingergeschwür; 4) Wasserkalb, *n.* (Gordius aquaticus).

Волоко́нник, *m.* чотирели́стий vierblättrige Einbeere, (Paris quadrifolia); 2) Fingerwurm, *m.* (schwellende u. eiternde Entzündung, panaritium).

Волокти́, s. Волочи́, волочи́ти.

Волоку́ша, *f.* Art grosses Zugnetz, Zuggarn der Fischer. [tragende (Milo).

Волоно́сець -сця, *m.* der Stiertra-

Волонцюгува́ти, *v. n.* Landstreicher sein, sich herumtreiben.

Волоо́чок, -чка, *m.* *Гол.* III. 519. s. Воло́ве-о́чко.

Во́лос, *m.* Haar, *n.*; *pl.* во́лоси bestimmte Anzahl; воло́се, (*d.* воло́сечко) *n. coll.* unbest. Anz.; во́лос, воло́се стае́ до гори́, ди́бом станови́ть ся *P.* I. 74 die Haare stehen zuberge; на во́лос, о в. um ein Haar, es fehlte nur sehr wenig, knapp; 2) s. Підбі́й *Др. с.* 24. *Еф.* 8.; 3) пе́сій — Straubfuss (у коня́), *m.*; 4) — підскі́рник Fadenwurm, *m.* (Filaria medinensis). [Berges.

Волоса́нь, *f.* s. Во́лосі́нь; 2) N. e.

Волосани́стий, *a.* haarartig.

Волоса́ти ся, *Фр.* s. Волосува́ти ся.

Волоса́тий, *ГШ.*; волоси́стий. *B.* *a.* haarig. [Comatula); 2) Nbfl. des Сян.

Волоса́тка, *f.* Haar- Stopfstern, *m.*

Волоси́на, (-и́нка), *f.* Härchen, *n.*; 2) s. Во́лосі́нь. [(Cyclidium pantotrichum) *B.*

Волоси́нок, -нка, *m.* Muffthierchen, *n.*

Волоси́чка, *f.* Trichine, *f.* (Trichina spiralis). [Mähne n. dem Schweife, *pl.*

Во́лосі́нь, *f.* Pferdehaare von der

Волосі́нка, (-я́нка), *f.* Dorngrasmücke, *f.* (Sylvia cinerea).

Волосі́ня, *f.* *Ру.* s. Волося́ниця 1).

Воло́ский, *a.* welsch; 2) wallachisch, rumänisch; 3) — паву́к Lycosa singoriensis (ucrainensis).

Волоскова́тий, *a.* haarförmig; -а ці́вочка s. Волосни́ця 1).

Воло́сний, *a.* Haar-, Capillar-, -а ру́рка Haarröhrchen, *n.*

Волосни́к, *m.* s. Волоко́нник 2); 2) s. Во́лос 2) *Др. с.* 25; 3) Blutwurz, *f.* Nabelkraut, *n.* (Geranium sanguineum).

Волосни́ця, *f.* Haargefäss, Capillargefäss, *n.*; 2) härenes Gewand, *K.*; 3) Hainrispengras, *n.* (Poa nemoralis).

Воло́сність, -ости, *f.* Capillarität, *f.*

Волосня́, *f.* s. Во́лосі́нь. [*ГШ. Пол.*

Волосожа́р, *m.* Oriongestirn, *K.* Plejadengestirn, *n.*

Волосо́к, -ска, *m. dim.* Härchen, *n.*

Во́лость, *f.* Amt, *n.* Amtsbezirk, *m.*; 2) Land, Gebiet, *IГ.* Complex der Landgüter, Latifundium, *n. K.*; 3) s. Власть (=вла́сність), *Под.*

Волосте́ль, *m.* † *K.* fürstlicher od. bischöflicher Commissär, Procurator.

Воло́стний, *a.* zum Amtsbezirke geh., Gemeinde-.

Волосува́ти, *v. a.* bei den Haaren reissen, raufen; — ся sich — — sich balgen; 2) *v. n.* Haare bekommen: vom Kukurutz am Kolben (stylus), *vgl.* Пря́сти.

Волося́к, *m.* Trichodectes, *B.*

Волосяни́ця, *f.* härenes Gewand, Haarhemd, *n. ГШ.*; 2) — ово́щна Art Fadenpilz: Sporotrichum fructigenum, *Вол.*

Волося́нка, *f.* Haartuch, *n. ГШ.*; 2) s. Волосі́нка. [nes leichtes Tuch.

Волося́ньский, *a.* -е сукно́ fei-

Воло́ть, воло́та, воло́тка, *f.* Rispe, *f.* (panicula). [penbund, *n.*; 2) s. Во́лоть.

Воло́тє (-ття), *n. coll.* *Me.* 206 Ris-

Волотьова́тий, *a. B.* rispenförmig.

Волотю́га, *f.* s. Во́лок (Speise aus grünzeug); 2) s. Підволока. [mäne, *m.*

Во́лох, Воло́шин. *m.* Wallache, Ru-

Волоха́тець, -тця, *m.* Bienenwolf, *m.* (Trichodes). [zottig.

Волоха́тий. *a.* zaserig, rauh, haarig,

Волоха́тість, -ости, *f.* Zottigkeit, Rauheit, *f.*

Волоха́ч, *m.* Störsaat, *f.* Fuchsschwanz, *m.* (Amaranthus retroflexus) s. Волоха́тий. [streicher, Vagabund, *m.*

Волоцю́га, волоцю́жник, *m.* Land-

Волоцю́жниця, *f.* Landstreicherin, *f.*

Волоцю́жство (-цю́зство), *n.* Landstreicherei, *f.* Vagabondieren, *n.* *Фр. Cm.*

Воло́чене, *n.* Schleppen; 2) Eggen, *n.* *Kol.* I. 81.

Волочи́, волочи́ти, *v. a.* schleppen, ziehen, schleifen; 2) eggen; 3) — ся umherziehen, -streichen, vagabundieren; — ся з ким mit jmdm sich herumtreiben; — ся за ки́м jmdm nachgehen, -folgen, -ziehen.

Волочи́льник. волочи́льщик, *Левч.* *m.* Egger, Eggenführer, *m.*

Волочи́ща, *pl. aug.* s. Во́локи, *pl.*

Волочі́не, *n.* *Не. Пр.* IX. 19 der Gang kleiner Bauernknaben an den Ostertagen mit Lobgesängen auf Christus.

Волочі́льнее, *s. n. a.* das Geschenk bei волочі́не am Ostermontag, *Ч.* III. 24 [włóczebne].

Волочíльник, -чінник, *Ч.* III. 24, *m.* Einsammler des Ostergeschenkes, *m.*; 2) *Bein.* des Ostermontags.

Волочóвний, *a.* -і пісни Osterlieder in Weissrussland; s. Волочіне, *Не.*

Волóчниця, *f.* Raubfliege, *f.* (Asilus), *B.* [es sein, *Gr.* 29.

Волóчно, Verbalausdr. *adv.* so soll

Волочóк, -чкá, *m. К.* I. 156 rundes Trinkglas auf e. Schnur.

Волóшин, *m.* s. Вóлох.

I. Волóшка, *f.* wallachisches, rumänisches Weib.

II. Волóшка, *f.* haariger Klee (Trifolium alpestre); 2) *pl. М* s. Блáват. Cyane.

Волóщина, *f.* Wallachei, Moldau, *f.* Rumänien, *n.* [ricus foetens).

Волýй, *m.* stickender Eierpilz (Aga-

Волýйко, (вал-). *m. Bein.* eines Ungeschickten, Schwerfälligen; *Ochsenkopf, *m.*

Волуйковáтий, *a.* ochsendumm.

Волхв, *m.* † Magier, Weise, Zauberer, *m. Ш.* I. 181. [ниця.

Волхвіля, *f. КУ.* I. 222 s. Чарів-

Волшéбний, *a. У.* Zauber-, feenhaft. [sagerin, Hexe; Fee, *f.*

Волшéбниця, *f. Р.* II. 90 Wahr-

Волювáня, волювáка, *f.* (-вáха, -вак *m.*), Fischreiher, *m.* (Ardea).

Волюська, s. Олюська.

Волюшка, *f.* s. Вóленька.

Вóля, *f.* Wille, *m.*; 2) freier Wille, Freiheit, *f.* вже не нáша — es steht nicht mehr in unserer Macht; 3) до вóлї nach Belieben, zur Genüge; по єго вóли nach seinem Willen, nach s. Wunsch; по-вóли gemach, langsam, gelassen; дáти комý вóлю jmdm Freiheit geben, Alles erlauben; дóбра вóля guter Wille, gute Absicht; * Fröhlichkeit; 3) Freigrund, *m.* Freicolonie, *f.*

Воляк, *m.* Kropftaube, *f.* [вóле].

Воляка, *m. К.* s. Волúще.

Волянюк, волинюк, *m. Гол.* I. 684 s. Волúнець.

Волярня, *f.* s. Волівня.

Вомéна, *f.* (*В.*) s. Омéла.

Вомúга, *f.* s. Бех.

Вомíсто, s. Вмісто. *Ш.* II. 139.

Вóмпити, *v. n. Ко.* 33 anstehen, säumen; вóнтпити, *Кч.* 136 zweifeln, [wątpić].

Вон! з вíдси fort von hier!

Вонь, *f. Тор.* s. Вóня.

Вонá, (онá) s. Він; вонú (онú), *pl.*

Вóнка, *adv. Wgr.* 128 s. Вні; draussen, *Гол.* III. 486.

Вóнькир, *m.* — підняти на когó, gegen jmdn Groll u. Hass aufnehmen, §.

Вонíти, *v. n.* duften, *У. ГШ.* [chend.

Вóнний, *a.* duftend, duftig, wohlrie-

Вóнність, -ости, *f. Cm.* Duft, Wohl-

Вонтóри, s. Втóри. [geruch, *m.*

Вонючий, *a.* übelriechend, stinkend.

Вонючка, *f.* s. Хрíниця пéся.

Вóня, *f.* Geruch, Duft, *m. ГШ.*; 2) Gestank, *m. Кн.*

Вонúти, *v. n.* übelriechen, stinken, (üblen) Geruch verbreiten.

Воображáти, *v. a.* собí щó, *ГШ.* sich etw. einbilden.

Вообрáжене, *n.* Einbildung, *f. ГШ.*

Вообрáзня, *f. ГШ.* Einbildungskraft, *f.* [tion, *f.*

Вóпал, *m.* harter Stuhlgang, Obstruc-

Вóпари, *pl.* s. 'Опарі, заíди.

Вопúти, *v. n.* † jammern, *IГ.*

Вопіющий, *a.* rufend; — до нéба himmelschreiend. [ruf, *m.*

Вопль, *m.* † *К.* Klageton, Schmerzens-

Воплотúти, *v. a.* † Leib geben, verkörpern, *Ш.* II. 212; —ся Mensch werden.

Воплóщене, *n.* Menschwerdung, Incarnation, *f.* [geworden.

Воплощéний, *a.* verkörpert, Mensch

Вор, *m.* junger Hengst, (*Ф.*).

Вóраль, s. Волáр.

В'орáти, *v. a.* einpflügen; — ся sich in fremdes Feld hineinpflügen. [бина.

Ворбúна, вóрíб, -рби, *f.* s. Орá-

Вóрвіль, -волá, *m.* Hautblase, *f.*

Ворволúнець, -нця, *m.* Wurzelblasenqualle, *f.* (Rhizophysa), *B.*

Ворéнька, *f.* Stange, *f.* s. Ворúна.

Вóре, ворúне, *n.* ворúна, *f.* Zaun, *m.* Hürde, Umfriedung aus Latten, *f.*

Ворúняний, *a.* zum Lattenplanken, zur Umfriedung geh. [len; diebisch.

Ворíвский, *a. Кв.* II. 317 gestoh-

Ворітéнний, *s. m. a. Ру.* Thorschliesser, *m.*

Ворíтний, *a.* zu ворóта geh.

Ворітнúк, *m. К.* Thorwächter, *m. Га.* I. 127.

Ворітнúця, *f.* eine Latte von ворóта; 2) kleines Lattenthor; *pl. АД.* I. 41.

Ворíх, ворíшина, s. Орíх, орíшина.

Ворішинка, *f.* Ackerschottenklee, *m.* gelbe Vogelwicke (Lotus corniculatus).
Ворка́, *f. Ос.* (61) II. 94 das Murren.
Ворковина, *f. Ч.* V. 77 Art Pflze.
Ворко́т, *m. Bein.* des Katers: Murrner, Schnurrer, *m.*
Ворко́та, *f.* Schnurren, Spinnen der Katze.
Воркота́ти, (-тїти), *v. n.* schnurren; 2) unwillig murren; 3) girren, gurren (v. Tauben); 4) в животї im Bauche knurren.
Воркотня́, *f.* das Murren; Hader, Lärm, *m.*
Воркоту́н, *m.* Murrkopf, Griesgram, *m.*
Воркоту́ха, *f.* mürrisches, zänkisches Weib, *C.* II. 204.
Ворку́ня, *f.* — костоли́чка Knurrhahn, *m.* (Trigla hirundo).
Воробе́йник, *m.* Ackerhirse, Schminkwurzel, *f.* (Lithospermum arvense).
Воробе́ць, -бця́, (-бе́ль, -бля́), *m.* Sperling, Spatz, *m.* (*d.* воро́бчик); 2) Art гаївка, *Kol.* I. 154. 157.
Вороби́ний, воро́бячий, *a.* Sperlings.
Вороби́нка, *f.* сови́нка- Zwergkauz, Käuzlein, *n.* (Surnium passerina).
Вороби́ця, воробчи́ха, *f.* Sperlingsweibchen, *n.*
Воробня́, *f. coll.* Sperlinge, *pl.* Spatzenvolk, *n.*
Вороба́чка, *f.* zottige Wicke (Vicia villosa); 2) Sperlingsdreck, *n.*
Во́рог, *m.* Feind, Widersacher, Todfeind; 2) * Dieb, *m.*
Воро́га, *f.* s. Ворожи́ця.
Ворого́ване, *n.* Feindschaft, Feindseligkeit, *f.*
Ворогу́вати, *v. n.* на кого́ feindlich gegen jmdn gesinnt sein, jmdn anfeinden.
Ворожба́, *f. Пар.* Weissagung, Prophezeiung; Vorbedeutung, *f.*
Ворожби́т, *m.* Wahrsager, Weissager, *m.*
Ворожби́тка, *f.* Wahrsagerin, *f.*
Ворожби́тний, *a.* wahrsagend. [*Тор.*
Ворожби́тство, *n.* Wahrsagerei, *f.*
Воро́жда, *f. Ст.* s. Вра́жда.
Ворождува́ти, *v. n. Гол.* I. 116 s. Враждува́ти (на ко́гось). [gegnerisch.
Воро́жий, *a.* feindlich, feindselig,
Ворожи́ля, *f. У.* s. Воро́жка.
Ворожи́ти, *v. a.* weissagen, wahrsagen, prophezeien; 2) beschwören, zaubern, на щось.
Ворожи́ця, *f.* arge Feindin, Widersacherin, *f.*
Воро́жка, *f.* Wahrsagerin, Weissagerin, Prophetin; 2) Zauberin, *f.*; 3) ворожки́ розки́нути, *Кух. Ос.*(61) XI. 21 Karten aufschlagen, legen.
Ворожкува́ти, *v. n. Зар.* воро́жка sein.
Ворожли́вий, *a. Гуш.* wahrsagend.
Ворожне́та, ворожня́, *f. coll. К.* Feinde, Widersacher, *pl.* [121.
Ворожне́ча, *f.* Feindschaft, *f. М+Б.*
Воро́жчин, *a.* der Wahrsagerin.
Воро́за, воро́зка, *f.* Leine, Schnur; Schlinge, *f.* (у батога́).
Вороз́ький, *a.* кінь ein feuriges Ross, *B.*; flink.
Во́рок, -ока, *m.* Sack, *m. Н.* 28 s. Во́рох.
I. Во́рон, *a.* s. Воро́ний (кінь).
II. Во́рон, *m.* —йстий, Rabe, Kolkrabe, *m.* (Corvus corax), (крук).
Воро́на, *f.* чо́рна Rabenkrähe, *f.* (Corvus corone); 2) — сїра Nebelkrähe, (C. cornix); 3) Nebenfl. der Би́стриця.
I. Вороне́ць, -нця́, *m.* кінь-, *Ме.* 339. *Ч.* III. 275 s. Воро́ний.
II. Вороне́ць, -нця, *m.* Pfingstrose, Päonie, *f.* (Paeonia tenuifolia); 2) Nbfl. des vereinigten Че́ремош.
Воро́ний, *a.* rabenschwarz, schwarz; — кінь Rappe, *m.* [-е ма́сло s. Підво́я.
Воро́нїй, *a.* der Krähe, Krähen-;
Ворони́ло, *n. Пол.* Bronzirsalz, *n.* Spiessglanzbutter, *f.*
Воро́нка, *f.* Trichterloch, Spundloch, *n.* (в бо́чцї); 2) Loch in e. Flöte.
Воро́нне, *n. coll.* Raben u. Krähen, *pl.*
Вороня́ки, *pl. N.* e. Gebirgszuges.
Вороня́чка, *f.* чо́рна Rausch-Krähenbeere, *f.* (Empetrum nigrum).
Воро́ска, *f. Ч.* V. 339 s. Воро́зка.
Воро́ський, *a.* überflüssig; 2) lästig, *Gr.* 29. [*f. Пол.*
Во́рот, -ота́, *m.* Cylinder, *m.* Welle,
Воро́та, (*d.* воро́тонька, ворітця́та), *pl. g.* ворі́т Thor, *n.* Thorflügel, *pl.* gew. aus Latten gemacht.
Ворота́р, *m.* Thorschliesser, -wächter, *m.*; 2) Art гаївка, *АД.* I. 38—42.
Воротати, *v. a. Ф.* herumbewegen, -wenden; 2) про́со — enthülsen; ду́бе — stampfen.
Вороти́ло, *n.* s. Вере́тено.
Воро́тич, *m.* Reinfarren, *m.* (Tanacetum vulgare), *Вол.*
Вороті́й, *m.* (-те́, *n.*), Anfahre, *f.* Angewende, *n. vgl.* Су́головки.

Воро́тка, *f.* Räderthierchen, *n.* (Rotifer), *B.*

Воро́тник, *m.* *Га.* I. 127 s. Воротáр.

Воротя́ (-é), *n.* *Ш.* II. 108 Rückkehr; Rettung, *f.*

Во́рох, *m.* ворóха, *f.* *M.* III. 94 Haufen, *m.*; 2) Getümmel, Wirrwar, *n.* *P.* I. 4 * Unruhe, Intrigue, *f.*; 3) в вóросї zusammen, gehäuft; вóрохи, вóрохом *adv.* haufenweise, in Haufen, zusammen.

Ворохо́бити, *v. a.* aufrühren, aufwiegeln.

Ворохобли́вий, *a.* *Це.* aufrührerisch.

Ворохо́бник, *m.* Aufwiegler; 2) der Aufständische, Empörer, Insurgent, *m.*

Ворохо́бниця, *f.* Aufwieglerin; *f.* Kupplerin, *f.* *(Ф.)*

Ворохо́бня, *f.* ворохóбство, *n.* *Фр.* Aufruhr, Aufstand, Tumult, *m.*; 2) Kupplerei, *f.*

Ворохо́ль, *m.* Nbfl. des Прут.

Ворочáти, *v. a.* wenden, kehren; 2) s. Котúти, *Др. с.* 125; 3) — ся s. Вертáти ся.

Ворошúти, *v. a.* aufscheuchen; 2) *v. n.* словáми, *Ф.* *(Веч.* I. 65) dicht häufen (?); 3) — ся до кóгось, *Ф.* sich in den Haufen einmengen.

Во́рошний, *a.* gemeinschaftlich, Massen-; haufenweise, allgemein, *Кл.*; вóрошно, *adv.* *Зап.* zusammen.

Во́рса, *f.* Haar auf d. Tuche od. Wollenzeuge, *n.*; 2) * вóрсу вúтерти комý jmdn abwalken, ihm tüchtig zusetzen, *Ко.* 218.

Ворсúнка, *f.* Zotte, *f.* *Под.*

Во́рсити ся, на кóго s. Навóрсити [ся.

Ворся́нка, *f.* Kardendistel, Weberkarde, *f.* (Dipsacus fullonum).

Ворухли́вий (-рушл-), stürmisch, aufgeregt, *Зг.* aufregend.

Ворýшити, *v. a.* rühren, stöbern; bewegen, aufregen; — ся sich —.

Ворушня́, *f.* Aufruhr, Tumult, *m.* *Ог.*

Ворю́га, воря́га, *Левч.* воря́к, *m.* s. Злодюга; 2) воря́га, s. Вóрог 1).

Воря́бка, *f.* *Luts. gr.* 157 s. 'Орябок.

Воскáрка, *f.* Frau, die mittels Wachsguss wahrsagt, *Ф.*

Воскíвка, *f.* Wachshaut, schwielige [Haut, *Пол.*

Во́склик, *m.* † Anruf, *m.* Apostrophe, *f.* (mit Pathos), *Кч.* 228.

Воскликновéне, воскличáне, *n.* † *K.* Jubelklang, *m.*

Воскобо́йна, *f.* Wachsträbern, *pl.* Wachskeule, *f.* (Rückstand beim Auspressen der Wachswaben); 2) — золотя́чка, *f.* Goldruthe, *f.* (Solidago virg. aurea).

Воскобо́йник, *m.* Wachssieder, -bossierer, *m.*; 2) Aufkäufer d. воскобóйна 1).

Воскобо́йниця, *f.* Wachspresse, *f.* Wachsiedergeräth, *n.* [presse, *f.*

Воскобо́йня. *f.* Wachsiederei; Wachs-

Воско́вий, *a.* Wachs-, wächsern.

Восковúця, *f.* s. Воскíвка.

Восколíйник, *m.* Wachszieher, -bossierer, *m.* *Пар.*

Воскрéс, *m.* Lebensfrische, *f.* Leben, *n.*; 2) Jerichorose, *f.* (Anastatica hierochuntica).

Воскресéне, *n.* Auferstehung, *f.*

Воскресéньский, *a.* храм zur Ehre der Auferstehung Christi erbaut, geweiht.

Воскресúтель, *m.* Erwecker, Wiedererwecker, Wiederhersteller, Beleber, *m.*

Воскресúти, воскрешáти, *v. a.* auferwecken, wiederbeleben; herstellen.

Воскрéсний, *a.* Auferstehungs-.

Воскрéсник, *m.* Schüler der Sonntagsschule, *m.*

Воскрéснýти, *v. n.* auferstehen, (vom Tode); wiederhergestellt werden.

Воскувáти, *v. a.* wichsen.

Восьмá, *adv.* achtmal, *K.* (*гр.* 107).

Во́смеро, s. Осмеро.

Восмерувáти, *v. a.* in 8 Theile theilen, hauen, *C.* I. 257.

Восьмíловáті, *pl.* Mistelartige, *pl.* (Loranthaceae).

Воспитáлище, *n.* Erziehungs-, Bildungsanstalt, *f.*

Воспитáльниця, воспитáтелька, *f.* † Erzieherin, *f.* *Кн.*

Воспитáние, *n.* (-áность, *f.*) † Erziehung, Bildung, *f.* *K.*

Воспитáтель, *m.* † Erzieher, Pfleger, *m.*

Воспитáти, воспúтувати, *v. a.* erziehen, bilden.

Воспрянýти, *v. n.* † erwachen, *Ш.* [II. 182.

Восьтильо́зний, (-льóстий), *a.* so sehr gross, §. [III. 36.

Востíк, *m.* scharfer Ostwind, *Гол.*

Востікáти, востїхáти, *v. a.* stäupen, züchtigen.

Восто́к, -тóку, *m.* † s. Вхід; Osten, *m.*

Востокóвець, -вця, *m.* *У.* Ostwind, *m.*

Во-стокрóт, *adv.* hundertmal.

Востóрг, *m.* Entzücken, *m.* Begeisterung, *f.* Enthusiasmus, *m.*

Восторгáти, (-торгнýти) ся, чим *К.* sich womit begeistern, wovon entzückt werden; восторжéний, *ptc.* *К.* entzückt.

Восторжествовáти, *v. n.* † Triumph feiern, *К.* [Ost, östlich.

Востóчний, (-тошний *Др. с.* 75), *a.*

Восхи́т, *m.* s. Востóрг, *В.* [гáти.

Восхитúти, восхищáти, s. Востор-

Вóсход-сóнця, *Р.* I. 35 s. Вехід-

Вотéньский, *a.* s. Отéцький. [сóнця.

Вотíлене, *n.* *Пар.* s. Воплóщене.

Во-трóйци, *adv.* *Га.* I. 9 zum dritten Male.

Вотхновéне, *a.* *Гол.* s. Вдохновéне.

Вохкúй, *a.* feucht, nass; *adv.* вóхко.

Вóхкість, -ости, *f.* Feuchtigkeit, Nässe, *f.*

Вохкомíр, *m.* Hygrometer, *m.* *Пол.*

Вохчáтка, *f.* Wasserbärthierchen, *n.*

Вохчúти, s. Звохчúти [(Emydium), *B.*

Воцарúти ся, †, seine Herrschaft gründen, den Thron besteigen.

В-очевúдь, в-очéх, *adv.* vor aller Augen, öffentlich. [glotzend ?

Вочкúстий, *a.* -і óчи *Ч.* V. 39

В-очý, *adv.* *М.* II. 98. s. В-очевúдь.

Вошь; вóша, *Ч.* III. 108 *f.* Laus; Kopflaus, *f.* (Pediculus capitis); 2) — вшáвка Läusesuchtlaus (P. tabescentium); 3) — одéжна, Leib-, Kleiderlaus

Вошúвий, *a.* läusig. [(P. vestimenti).

Вошúнок, -нка, *m.* Polypenlaus, *f.* *B.*

Вошобíй, -бóя, *m.* Lausbub, *m.*

Вощáна, (восчáна) *f.* wachsgelber Rost.

Вощáнка, *f.* Wachstuch, *n.* *Пар.*

Вощáтка, *f.* Wachsblume, *f.* (Cerinthe minor), *B.*

Вощúна, *f.* Wabe, Wachswabe, *f.*

Вощúти, *v. a.* wichsen.

Вою́вáти, *v. n.* Krieg führen; 2) Auftritte machen, toll treiben; 3) — ся kämpfen, *Р.* I. 53. [Soldat, *m.*

Вóяк; вóйка, *Кн.* *m.* (*d.* воячóк), *m.*

Вóяцкий, *a.* Soldaten-.

Впад, *m.* *М.* II. 83. Fall, *m.* до впáду bis zum Niederfallen; 2) Wasserfall, *К.*

Впадáти, впáсти, *v. n.* hinein-, einfallen; 2) einbrechen, eindringen; 3) wohin kommen (на хвúлю), на конá sich auf's Pferd werfen; 4) на гáдку auf den Gedanken verfallen; 5) — в óчи auffallen; 6) fallen, sich ergiessen; 7) fallen, spielen ins (о бáрві); 8) — ся на щось auf etw. vertrauen; як ся впáде wie es sich trifft; впадáе, *К.* es schickt sich, ziemt, s. Випадáе.

Впáдина, *f.* *Под.* Vertiefung, Grube, *f.*

Впáдниця, *f.* Loth, Einfallsloth, Senkblei, *n.* [einstopfen.

Впакувáти, *v. a.* einpacken, hin-

Впарканúти, *v. a.* mit dem Planken umgeben, *Ф.* [Хрань Б.!

Впасú Бóже — ! *Ч.* II. 357 s.

Впаскýдити ся, Unrath machen, scheissen.

Впáтрен, *a.* він свóму не — er weiss für das Seinige weder Rath noch Ordnung.

Впатрíне, *n. n. s.* Оглáдність.

Впевнúти ся, ким, sich auf jmdn verlassen, *К.*

Впеленúти ся, eindringen, seine Stätte finden, Wurzelschlagen, в чи-

Впéлес, *m.* Echthrus, *B.* [мóсь, *Зг.*

Впелесúти ся, Впелю́скати ся, s. Внáдити ся, вченúти ся.

Вперáти, впéрти, *v. a.* hineindrängen; 2) s. Вмóвити; 3) — ся eindringen, einstürmen, *Ш.* I. 246; *b*) s. Опéрти ся, *К.*

В-пéрве — на-пéрве, *adv.* zum allerersten Male. [2) впéред zuerst.

Вперéд, *adv.* *gr.* künftighin, *Ме.* 48;

Вперезáти, s. Оперезáти.

Впечалúти, s. Опечалúти.

Впечатлíне, *n.* *Зг.* Eindruck, *m.*

Впечú, s. Упечú; — ся кому *М.* II. 7 jmdm überaus lästig werden.

Впин, -у, *m.* Einhalt, Rückhalt, *m.* Abwehr, *f.* Schranken, *pl.*

Впинúти, s. Спинúти.

Впúр, вупúр *Н.* 33 s. Опúр.

Впирáти, s. Вперáти.

Впис, *m.* впúсане, впúсуване, *n.* Einschreibung; Eintragung, *f.*

Вписáти, впúсувати, *v. n.* einschreiben, eintragen; — ся sich —.

Вписовúй, *a.* вписовé, *s. n. a.* Einschreibegebühr, Einschreibegeld, *n.*

Впихáти, упхнýти, віпхнýти, hineinstossen, -stecken. [in der Mitte, mitten.

В-пів, *adv.* zur Hälfte, halb entzwei;

*

В-півя́вно, *adv. Ваг.* сни́ти, halb wirklich. [mit vielen Fächern, fächerig.
Впівперегра́д, *adv. B.* поділе́ний mit vielen Fächern, fächerig.
Впіли́ти ся, s. Впяли́ти *Ліp.*
Впірну́ти, *v. n.* hineintauchen.
В-плав, schwimmend. [chen, *Зг.*
Впленичити ся, sich wo breit ma-
Впле́сти, вплїта́ти, *v. a* ein-, hineinflechten, -winden.
Вплив, *m.* Einfluss, *m.* Wirkung, *f.*
Впливáти, вплину́ти, *v. a.* hineinfliessen, einströmen, einlaufen; 2) — на кого́ auf jmdn einwirken, Einfluss ausüben; 3) до ка́си,— einlaufen, einkommen.
Впливо́вий, *a.* Einfluss habend, einflussreich. [245; 2) * im freien Fluss, *K.*
Вплинь, *adv.* s. В-плав, *Зак. Др.с.*
Вплї́тка, *f.* das Band am Ende d. Haarflechte eingeflochten, *Нав. Пр.* III. 271 s. Ви́плїтка.
Вповажни́ти, *v. a. K.* кого jmdm Ansehen, Achtung verschaffen; ehren, *Py.*
Вповив́ати, вповити, s. Повиваáти,
Вповива́ч, *m.* s. Повива́ч. [пови́ти.
Вповівáти ся, sich in Schmerz winden, sich unruhig wälzen.
В-подвійнї, *adv.* zweimal.
Вподо́ба, *f.* до -би менї (моєї) nach meinem Gefallen, n. m. Sinn. [*Ог.* 196.
Вподо́бний, *a.* кому́, lieb, gefällig,
Впої́ти, впо́ювати, *v. a.* кому́, в кого́ щось einflössen, einprägen.
Впокі́й, -о́ю, *m.* Ruhe, *f. Кч.* 390.
Впокі́йний, *a. K.* s. Спокі́йний.
Впольну́ти, *v. a.* s. Впірну́ти, *Зап.* II. 459. [Junge werfen (коро́ва).
Врположи́ти ся, s. Положи́ти ся,
В-попе́рек, *adv.* quer, in die Quere; 2) s. В-пів: mitten.
Впоперена́чку, *adv.* abwechselnd.
В-по́пихахъ, *adv.* hinstossend, stossweise. [od. Fracht; frei; müssig.
В-порожнї, *adv.* leer, ohne Ladung
Впопру́жити, *v. a.* (коня́) den Schattelgürt festschnallen, *Kol.* I. 101.
Впоро́ти, *v. a.* s. Вда́рити.
Впо́руч, s. По́руч.
Впору́чний, *a.* gleichlaufend, parallel.
В-по́слїд, (-ди) *adv. Ф.* hernach, zuletzt; найупо́слїд allerzuletzt.
Впослїди́ти, *v. a. K.* hintausetzen. zurücksetzen.

В-по́тайцї, *adv*- im Geheimen.
Впотї́ти, *v. n. Ч.*IV.14 s. Впрі́ти.
Впотрі́йнї, *adv*, dreimal.
Впотужни́ти, *v. a.* кого́сь, kräftigen; zu jmds Macht beitragen.
Впра́ва, *f.* Uebung, Einübung, Abrichtung; Fertigkeit, Geläufigkeit, Rou-
В-пра́вдї, *adv.* zwar. [tine, *f.*
Впра́вити, вправля́ти, *v. a.* кого́сь до чо́го jmdn einüben, dh Uebung zur Fertigkeit bringen, einschulen; — ся sich —; 2) s. Упо́рати ся.
Впра́вний, впра́влений, *a. ГШ.* geübt, eingeübt, gewandt, geschickt, geschult. [Fertigkeit, Gewandheit, *f. ГШ.*
Впра́вність, -ости, *f.* Geübtheit,
Вправо́вувати ся, *Под.* sich verwalten, eine Verfassung haben. [Hand.
Вправо́руч, *adv.* rechts, zur rechten
Впридо́бити, впридобля́ти, *v. a. M.* II. 194 in Ordnung bringen, einrichten; 2) versehen, versorgen, *Левч.*
В-при́пуст, *adv.* in Fülle und Hülle, satt. [sprengen.
Впри́скати, *v. a.* bespritzen, be-
В-при́явки, *adv. Cm.* in der Vorstellung, in d. Erscheinung, als Vorspielung.
Впрі́ти, s. Упрі́ти. [s. Вве́дене.
Впрова́джене, *n.* Einführung, *f.*
Впроваджáти, впрова́дити, *v. a.* ein-, hineinführen, installiren; — ся einziehen, eine Wohnung beziehen.
В-продо́вж, *praep.* mit d. *Gen. Cm.* — сьо́го während dem, unterdessen.
Впроси́ти ся, впро́шувати ся, sich einbetteln. [s. Впря́м.
Впрост, *adv. Ил.* gerade, geradezu,
Впрост-супере́чний, *a. Ил.* contradictorisch. [Reihen hintereinander.
В-про́стяж, *adv. K.* I. 266 in (zwei)
В-про́чім, *adv.* im übrigen, übrigens.
Впрягáти, впрячи́, s. Запрягáти.
Впрядáти, впря́сти, s. Запрядáти.
Впрям, *adv.* gerade, gerade aus *M.*; 2) wirklich, gewiss, fürwahr, *Др. с.*295.
Впря́мий, *a.* s. Упря́мий; 2) zudringlich. [Kleider auf sich nehmen.
Впу́гати ся, в одеж — *Не.* viel
Впускáти, впусти́ти, *v. a.* ein- hineinlassen; 2) s. Упусти́ти.
Впу́скне, впу́стне, *n. a. s. Ч.*IV.186 Einlassgeld, Einlassgebühr *n. R.* 51.
Впу́тати, *v. a.* verwickeln, einmi-

schen; verwirren; — ся sich —.
Впхнути, віпхати, s. Впихати.
Вилйти, v. a. einspannen; -stecken, schlagen; — ся sich — — einflechten.
Враг, m. † s. Ворог; до врага, P. I. 63 zum Henker viel, überaus viel.
Врагóвий, a. s. Вражий.
Врад, вряд, s. 'Уряд.
Врáдити, M. s. Урáдити, n. Порáдити, ausrichten, zuwege bringen, Кч. 159. M. [Heerführer, m. Ру.
Врáдник, врядник, m. s. Урядник;
Врáжба, Ру. врáжда, f. Feindschaft, Feindseligkeit, f.
Враждáти, Кв.II. 265, враждувáти, v. n. feindlich gesinnt sein, f. handeln, на когó gegen jmdn.
Врáждний. a. Лїр. s. Ворóжий.
Врáженний, a. Wgr. XIV. sehr feindlich.
Врáжий, a. s. Ворóжий; 2) böse, schlimm; — син Sohn des Feindes; Feind.
Вражíне, врáжене, n. Eindruck, m. ГШ. [die Eindrücke aufnehmend.
Врáжливий, a. empfindlich; leicht
Вражлúвість -ости, f. die Eigenschaft, Eindrücke, Einflüsse aufzunehmen, auf sich wirken zu lassen, Receptivität, f. Ган.
Врáжнь, вражня, f.s.Ворожня, Лїр.
I. В-раз, adv. auf einmal, zugleich, sammt; 2) gleich viel. [Verletzung, f. M.
II. Врáз, m. Schlag, Stoss, Stich, m.
Врáза, f. Ст. Wunde, f.
Врáзе, вразúще, Vocat. in der Formel der Hebamme beim Vergraben des Mutterkuchens, Ч. IV. 5.
Вразúти, вражáти, (ур-). v. a. durch Stoss, Berührung an einer kranken (schmerzhaften) Stelle Schmerzen verursachen; * schmerzlich berühren, treffen; 2) beleidigen, kränken; 3) einprägen в пáмять; Eindruck machen; — ся Др. с. 92 sich beleidigt sehen, s. verletzen, s. anstossen; s. einprägen.
Вразлúвий, a. (adv. M. III. 106) empfindlich treffend, schmerzlich, hart; 2) s. Вражлúвий, Фр.
Врáзний, врáзьний, a. gleichmässig, von gleichem Mass.
Вранїшний, a. Гр. s. Рáвїшний.
В-рáнцї, adv. früh, in der Frühe.
Врáтик, m. N. e. Berges.

Врахувáти, s. Вчислúти.
Врáцати, v. n. sich erbrechen.
Врацовúни, pl. das dh Erbrechen Herausgespieene.
Врáчити, H. 231 s. Урáчити.
Врачувáти, v. a. † heilen, curieren, Ш. II. 270. [Beschädigung, f.
Вред, m. † Schaden. Nachtheil, m.
Врéменний, a. † К. zeitlich.
Времéньщик, m. К. II. 288 seltsamer, ungewöhnlicher Mensch, (v.Опúр).
Времізувáти, v. a. künstlich verfertigen, ausführen.
Врéмне, Ч. IV. 594. врéмя, -мени, n. АД. I. 260 rechte, passende Zeit.
Вривáти, v. a. s. Уривáти, вірвáти; рýки dh allzu schwere Bürde müde reissen, lähmen; — ся gewaltsam eindringen, einreissen, einfallen; в чужí прáва in fremde Rechte eingreifen. [stück.
Врúвок, -вка, m. abgerissenes Seil-
Врúти ся, sich ein-, hineinwühlen, sich eingraben. [adv. missliebig.
Врúтний, s. Вліз.ливий; врúтно,
В-рівень, Кн. в-рівнї, adv. стояти auf gleicher Stufe stehen.
Врíз, m. Einschnitt, m. Пар.
Врíзати, врíзувати, v. a. s. Урíзати; 2) einschneiden; 3) * штýку, — ся § von e. ausserordentlichen (ungeheuerlichen, lächerlichen, dummen) Leistung.
Врíзний, a. B. spaltig. [darauf.
В-рік потóму, adv. ein Jahr hernach,
Врікáти, v. n. комýсь, Ф. s. Дорікáти. [* ungehalten sein, hassen.
Врíти, v. n. ВШ. kochen, brodeln;
Врóда, f. s. Урóжай; 2) s. Урóда.
Врóджений, a. angeboren.
Вродлúвий, (ур-), a. schön, hübsch, anmuthig, wohlgestaltet; 2) на все — чоловíк, P. I. 74 schöpferisch, productiv; geschickt, anstellig.
Врóдність, -ости, f. B. s. Урожáйність. [Вродлúвий.
Вродовúтий, a. gebürtig; 2) s.
В-рóзвижки, adv. in die Höhe, in die Lüfte.
Врозкóшити ся, Зг. zum rechten, immerwährenden Genusse der Lust u. Wonne gelangen, in Wollust aufgehen.
В-рóзсип, adv. M. I. 72 auseinander, in die Flucht.
Врозумúти, врозумляти, v. a. Ш.

I. 376 belehren, überzeugen.
Вронйти, s. Уронйти, *У.*
Врóслий, *a.* eingewachsen.
Врастáти, врастáти, врости́, *v. n.* einwachsen. [Flucht gejagt, zerstreut.
В-рóстич, *adv.* auseinander, in die
Врóчисть, *f.* Fest, *n.* Feier, *f.*
Врочйстий, *a.* éinmal im Jahre, jährig, -е сьвято Jahresfest, *n.* s. Урочйстий. [Holzung, *f. Term.*
Вруб, *m.* Recht des Holzschlages, *n.*
Врубáти, врубнýти, врýбувати, *v. a.* einhauen, -hacken; — ся в чийсь лїс v. unrechtmässigem Holzschlag. [чик.
Врýблик, *m. pol. Ч.* V. 273 s. Ворóб-
Вручáти, (-чйти). *v. a.* einhändigen; anvertrauen, empfehlen.
Врýчість, -ости, *f. Те.* Tüchtigkeit, *f.* wackerer Sinn.
Вряд, *m. pl.* чиї ту вряди (-ре́-)? wer herrscht, befiehlt, ordnet hier an?
Врядй-гóди, *adv.* von Zeit zu Zeit, zeitweilig, dann u. wann, selten wann.
Врядйти, s. Урядйти, зарядйти; 2) — ся, *Рч.* 112 sich ankleiden, *Gr.* 56.
Всаджáти, всадйти, *v. a.* ein-, hineinsetzen, aufsetzen, wohin setzen; всадйти в тóе такі грóші viel Geld (fruchtlos) hineinlegen. [reis, *n.*
Всáдник, *m.* Steckling, *m.* Steck-
Всьвіщнýти, *v. a. М.* III. 59 plötzlich beleuchten.
Все, (всьо), *neutr.* zu Весь, alles, ganz, всьóго нá-всього Alles in Allem (лишé тілько); 2) *adv.* immer, immerfort, forthin; всé-би immer doch.
Всебитé, *n.* [бы-], *У.* Allsein, *n.*
Всеблагйй, *a.* allgütig.
Всеблáгість, -ости, *f.* Allgüte, *f.*
Всевидіне, *n.* das Allessehen, *n. Тор.*
Всевидя́щий, *a.* allsehend. [(Gott).
Всевйшний, *a.* der Allerhöchste
Всевіда, *m.* Alleswisser, *m. К.*
Всевідýщий, *a.* allwissend.
Всевідýщість, -ости, *f.* Allwissenheit, *f.* [(81) 132.]
Всевічний, *a.* ewig lebend, [*Сьв.*
Всевлáдний, *a. К.* Alles beherrschend, viel vermögend, allmächtig.
Всевлáдство, *n. Фр.* Despotismus, *m.*
Всеволóд, *m.* Name ruthen. Fürsten.
Всегосьвітний, *a.* das Weltall betreffend, weltlich.

Вседержйтель, *m.* Allerhalter (Gott) *m. Ш.* I. 335. [rer, *m.*
Всеживйтель, *m. Пар.* Allernäh-
Всéзелень. *f.* Wintergrün, *n.* (Pyrola).
Всезелéний, *a.* immergrün, *В.*
Все-зле́-лихе, *n. К. Еф.* 24 alles Böse, Tod u. Verderben.
Всезнáйко, *n.* Alleswisser, *m.*
Всезнáне, *n.* das Alleswissen, *К.*
Всеї́дна, *f. a.* s. *Зап.* I. 324 s. Загáльниця. *Ш.* I. 175. [unfehlbar.
Всеконéчно, *adv.* 'nothwendigst,
Вселéнна, *f.* die ganze Welt, Erdkreis, *m.* Weltall, *n.*
Вселéнський, *a.* kosmisch, im Weltraume entstanden; 2) allgemein, ökumenisch. [Manifest, *n. Др.*
Вселю́дний, *a. Це.* öffentlich; лист
Вселю́дно, *adv.* öffentlich, *Ст.*
Всель́дский, *ВБ. Фр.* всель́дский, *Т. а.* allgemein menschlich, absolut human.
Вселйти ся, Wohnsitz aufschlagen, *К.*; 2) когó s. Всилйти ся.
В-сéме, *adv.* zum siebenten Male, *К.*
В-сéмеро, *adv.* siebenfach.
Всемйлостивий, (-стний, *У.*), *a.* der allergnädigste.
Всемйрний, *a.* Welt-, der ganzen Welt, Universal-, allgemein.
Всемóга, *f. П. п.* 121 Allmöglichkeit, Allmacht, *f.* [gewaltig.
Всемогýщий, *a.* allmächtig, all-
Всемогýщество, *n.* всемогýчість, -ости, *f.* Allmacht, Allgewalt, *f.*
Всень, *Ч.* IV. 467 всéнький, *a.* s. Весь, *Др. с.* 177.
Всенáродний, *a. К. ВБ.* das gesammte Volk betreffend, allgemein, öffentlich, *Кн.* [unvermeidlich.
Всенепремінно, *adv. Ке.* II. 314
Всенóчне, (-нóшне), *n. a. s.* Gottesdienst ehemals die ganze Nacht hindurch vor einem hohen Feste während, jetzt gew. sehr früh abgehalten, *n.*
Всеобщйти, *v. a.* generalisieren, *ГШ.*
Всеоднак, *adv.* immerhin, nichtsdestoweniger, *Тор.* [überwindend.
Всеодолївáючий, *a. К.* alles
Всеоживля́ючий, *a.* Alles belebend, *До.* [te Scharen; 2) volle Rüstung.
Всеорýже, *n. coll. К.* alle bewaffne-
Всепáлене, *n. Пу.* Brandopfer, Holo-
Всепітий, *a.* † allgepriesen. [kaust, *n.*

Всепоборяющий, a. alles besiegend, allsiegend. [zehrend, Фр.
Всепожирающий, a. alles ver-
Всеправедний, a. КУ. allgerecht.
Всепрощене, n. Кн. das volle Verzeihen, Vergessen aller Unbilden, Amnestie, f.
Всердити ся, zornig werden. [stie, f.
Всеродний, a. ЛД. s. Всенародний.
Всесьвітлий, a. hochgelehrt.
Всесьвітний, a. Welt-, Universal-; Гл.б.19 — кум aller Welt, s. Громадский.
Всесьвятий, a. allerheiligst.
Всесильний, a. allgewaltig, allmächtig.
Всеслав, m. N. der ruthen. Fürsten.
Всеславний, a. hochberühmt, glorwürdigst. [visch.
Всеславяньский, a. gesammtsla-
Всесожжене, n. † К. s. Всепалене.
Всесправедливий, a. КУ. allgerecht. [sum, n. Се.
Всетвір, -твору, Weltall, Univer-
Всетворене, n. Erschaffung des Weltalls, f. СМ. [schaffend, erzeugend.
Всетворящий, a. Ш. II. 189 alles
Всетерпіне, n. Duldung, f. Ш. II. 240.
Всеучилище, n. Universität, Hochschule, Akademie, f. [gelehrt, Лїр.
Всеученнїйший, a. comp. hoch-
Всехвальний, a. (höchst) löblich, wohllöblich, lobenswert, МШ. [ganz, К.
Всецїло, adv. Фр. völlig, vollends,
Всецїлющий, a. alles heilend, КУ.
Всечестний, (-чесн-), a. allehrwürdig, ІГ.; hochwürdig, geehrt.
Всечудний, a. höchst wundervoll.
Всещедрий, a. allgütig, höchst gnädig, Ш. I. 358.
Всикати ся, dem Bettpissen, dem nächtlichen Einpissen unterliegen.
Всилити, v. a. an-, vorbinden, anknüpfen; — ся когось an jmdn sich heften u. ihn belästigen. [werden, Др. с. 202.
Всильнїти, v. n. erstarken, stark
Всиловувати ся, К. eifrig trachten, sich anstrengen. [zucht, f.
Всильство, n. Gewaltthat; Noth-
В-силу, adv. М. I. 151 s. На-силу.
Всиновити, v. a. an Sohnes- (Kindes-) statt annehmen, adoptieren, Term.
Всиновлене, n. К. Annahme an Sohnesstatt; Kindschaft, Adoption.
Всипати, всипувати, v. a. einschütten, eingiessen. [chen, m.
Всипище, n. Behälter für Schüttsa-
Всипливий, s. Усипливий.
Всиротїти, v. n. М. II. 105 s. Осиротїти. [resorbieren.
Всисати, всисувати, v. a. einsaugen,
Всисиване, n. Пол. das Einsaugen, Resorbtion, f.
Всїгда, всїгди, adv. immer, Ф.
Всїгдишний, a. immerwährend, uuunterbrochen.
Всїдати, v. n. s. Усїдати.
Всїлякий, a. mannigfach, verschieden, allerlei; adv. всїляко s. Всяково
Всїлячина, f. ВБ. s. Всячина.
Всїночна, f. С. I. 203 s. Всеночне
Всїсти, s. Всїдати. [Mathem.
Вскаа, m. Zeiger, Index, m. (in d.
Вскавати, вскавувати, v. a. andeuten, zeigen; на щось auf etw. hindeuten, hinweisen.
Вскавник, m. Zeiger, m. (an d. Uhr).
Вскач, adv. im Ansprung, im Galopp, Ко. 208; hüpfend, Не. [werfen.
Вскинути, v. a. ТР. 63 in die Höhe
Вскипіти, s. Скипіти, aufwallen.
Всклезь, на — adv. durch u. durch, gradaus, stracks.
Вскобити, v. a. in Klammer setzen, einklammern; einschalten, Пар.
Вскоблити, v. a. бульбу abschälen s. Вшкробати.
Вскочити, v. n. herauf-, hinauf-, hineinspringen; sich hinaufschwingen; — ся einlaufen, eingehen (сукно).
Вскрай, adv. am Rande.
Вскурати, v. a. § pol. etw. ausrichten.
Вскус, m. Н. 126 s. Вкус.
Вскую? † warum? Ш. II. 266, К.
Вславити, v. a. berühmt machen; — ся sich berühmt machen, b. werden.
Вслуга, f. М. II. 33 ІГ. s. Услуга, прислуга. [108.
Вслужливий, a. dienstfertig, С. I.
В-смак, adv. schmackhaft; не — nicht genehm.
Всмирити, Др. s. Усмирити.
Всьожерчий, a. allesfressend.
Всьой, s. Весь II. [s. Внадити ся.
Всотати, v. a. einwickeln; * — ся
Всотка, f. s. Відсотка.
Вспинати ся, s. Спинати ся.
Вспйнятки, на -ках auf den Fuss-

spitzen sich streckend, *М+Б.* 193. [tzen.
Вспирáти, вспéрти, *v. a.* unterstü-
Вспів- s. Спів-.
Вспíти, s. Успíти.
Вспли́ли́вий, *a.* *Под.* (*ж. з.* 41)?
Вспóвнене, *n.* *Св.* Ergänzung, *f.*
Вспокóн, *adv.* seitjeher, *Ог.* 116.
Вспомагáти, вспомочи́ s. Запома-
Вспоминáти, s. Згáдувати. [гáти.
Вспóминка, s. Згáдка; вспóминки комýсь буде щось, *Ст.* jmd wird lange Zeit etw. gedenken (im üblen Sinne).
Вспомóга, *f.* s. Запомóга.
Вспóрхнути, вспóрхати, *v. n.* *Wgr.* 113 entfliehen, entwischen, sich aus dem Staube machen, davoneilen. [mit Recht.
Вспрáжки, на — *adv.* *IГ.* wahrlich,
Вспя́тний, *a.* Rück-; вспя́тно, *adv.* *В.* im Rückschritt.
Всрáти ся, [всéру, -реш], scheissen.
Вставáти, встáти, *v. n.* aufstehen, sich erheben.
Встáвити, вставля́ти, *v. a.* hineinstellen, -setzen, hereinstellen, einschalten; нóгу — einrenken; 2) — ся за ким sich für jmdn verwenden.
Встáвка, *f.* Einschiebsel, *n.*; s. 'Уставка, Einsatz, *m.* Bordüre, *f.*
Встáвлене, *n.* das Einstellen, Einsetzen; Einschaltung, *f.*
Встáвний, вставóчний, *a.* zum Einschalten; epenthetisch, *Гол. гр.* 32.
Встáне, *n.* *Не.* s. Повстáне.
Встáрчити ся в слóві Wort halten.
Встáти, s. Вставáти.
Встéклий, *a.* *Ф.* встекли́вна, *Пол.* s. Скажéний, скажени́на.
Встеречи́, s. Устеречи́.
Встечи́ ся, s. Встї́кáти ся.
Встигáти, (не) встигнýти, *v. n.* mit d. *Inf.*; не встиг отвори́ти konnte (vermochte) kaum öffnen, konnte nicht mehr —; (з робóтою) встигáти rechtzeitig fertig werden, *Не.* (*Пр.* XII. 275).
Встид, *m.* Scham; 2) Schande, *f.*; тобí не встид—?du schämst dich nicht—?
Встидáти ся, sich schämen.
Встидли́вий, *a.* schamhaft.
Встидли́вість, -ости, *f.* Schamhaftigkeit. [jmd schämt sich.
Встúдно, *adv.* Verbalausdr. комýсь
Встї́бати, встї́бнýти, *v. a.* hineinstecken §.
Встї́ж, *adv.* *W.* s. На-стижíр.
Встї́кáти ся, toll, rasend werden,
Встї́ч, *f.* *Ф.* Wuth, *f.* [wüthen.
В-сторóнцї, *adv.* seitwärts, abseits, *М.* [s. Устóяти ся.
Встóяти, *v. n.* ruhig stehen; — ся
Встрáмити, *v. a.* *Л.* 33 s. Осорóмити.
Встрашáти, *v. a.* коло кóго, *Др. с.* 45.?
Встримáло, *adv.* *Левч.* zurückhaltend, enthaltsam.
Встри́мати, s. Стри́мати.
Встрíт, *m.* *Ру.* Zufall, *m.* Gelegenheit, *f.* до чогóсь.
Всрíти́ти, s. Стрíти́ти.
В-стрíть, *Ф.* на-встрíч, *adv.* *АД.* II. 149 entgegen. [sammenkommen, *n.*
Встрíча, (стрíча), *f.* Begegnung, *f.* Zu-
Встрíчний, s. Стрíчний.
Встроми́ти, встромля́ти, *v. a.* hineinstecken, -schlagen, -geben; einheften, einlassen.
Встругнýти, *v. a.* — штýку ein Kunststück ausführen, etw. klug ersinnen, einen Streich spielen, *Не.* §.
Встрявáти, встрягнýти, встрянýти, *v. n.* hineinstecken bleiben, sich einmengen.
Встрясáти, встрясти́, *v. a.* щось, чим erschüttern, aufrütteln, wankend machen.
Вступ, *m.* Eintritt, Zutritt; 2) Antritt, *m.*; 3) Einleitung, *f.*
Вступáти, вступи́ти, *v. n.* до когó bei, zu jmdm eintreten; до слýжби in den Dienst eintreten, den D. antreten; вступи́в в мéне дух meine Lebensgeister kehrten wieder; 2) aufsteigen, на щебéль auf die Sprosse treten; на трон den Thron besteigen; 3) — ся abtreten, weggehen, sich fortmachen, s. Уступáти; *b)* за ки́м für jmdn einstehen, sich verwenden; 4) *v. a.* суквó einlaufen lassen.
Встýплене, *n.* s. Вступ.
Встýпний, *a.* Eingangs-, Eintritts-; 2) Antritts-; 3) Einleitungs-; -е слóво Vorwort *n.*; Einleitung; Vorrede; -ий бій Angriffskrieg, Offensivkrieg, *m.* *К.* встýпне, *n. a. s.* Eintrittsgeld, *n.* -preis, *m.*
Встягáти, встягнýти, *v. a.* zurückhalten, zügeln.
Встя́жка, *f.* *Ле.* s. Стя́жка.
Встя́жний, *a.* enthaltsam.
Встя́мити ся, *W.* s. Стя́мити ся, схаменýти ся, *ŽP.*

Всувáти, всýнути, *v. a.* ein-, hineinschieben, -einstecken; * комýсь jmdn tüchtig abprügeln; — ся sich hineinschleichen. [осудúти.
Всýда, *f. Ру.* всудúти, s. Осýда,
Всýе, *adv.*†vergebens, eitel, *Ш.*II.32.
В-сýміш, *adv. Фр.* s. Пóміш.
Всумнíти ся, s. Усумнíти ся.
Всупокоíти ся, s. Успокоíти ся.
Всхід, (схід) *g.* всхóду (схóду), *m.* Aufgang; Osten, *m.* до, на всхід-сонця, gegen Sonnenaufgang, gegen Osten; vor Sonnenaufgang, früh; на всхóдї im Orient, im Osten.
Всхíдний, всходóвий, *Га.*I. 14*a.* von Osten her, von Osten-, östlich.
Всхíдниця, *f.* Steigrohr, *n. Пол.*
Всходúти, (взійтú), s. Сходúти
Всцяти ся.harnen,einpissen.[(зійти).
Всчáти ся, anfangen, beginnen, *M.*
Всюда, всюди, всюденька, *adv.* überall, allenthalben.
Всюсенький, *a. Н.*s.Всень. *Ог.*108.
Всягде, s. Всюда. [während, *K.*
Всядобóвий, *a. K.* allezeit, immer-
Всякáти, всякнути, *v. a.* ein- hineinsickern, verlaufen; 2) *v. a.* в céбе einziehen, in sich ziehen, einsaugen.
Всякий, *a.* jeder, jeglicher, jedweder; allerlei, verschieden.
Всякиванє, *n.* Endosmose, *f. Пол.*
Всяко, всяково, *adv.* verschieden; das eine Mal so, das andere Mal wieder anders; mannigfach, *Шс.*
Всячина, *f.* Allerlei, Verschiedenes, *n.* Mannigfaltigkeit, *f.* [gen.
Втабóрити ся, ein Lager aufschla-
Втайнéний, *a. Ле.* in das Geheim-
Втаїти, s. Утаїти. [nis eingeweiht.
Влалувáти, s. Поталувáти.
Втанцювáти, *v. a.* * s. Упóрати ся.
Втвéрдженє, *n. Ил.* das Einprägen, Einprägung, *f.*
Втевелúти, s. Тéвкнути.
Втéки, *pl. K.* Втéча. [flüchtig.
Втéклий, *a.* entlaufen, verlaufen,
Втéком, *adv.* пітú — die Flucht ergreifen, s. Втїк.
Втелющити, *v. a.* — гарбузá *Кч.* 297 davontragen; втелющувати, einprägen, eintrichtern, *K.* §.
Втеребúти, *v. a.* hineinstecken, *Ш.* I. 186; s. Обтéребити.

Втерпíти, s. Утерпíти; не втéрпіти nicht aushalten, nicht über sich bringen können.
Втéрти, втерáти, s. Утéрти.
Втéрхати, *v. a.* коня beladen.
Втéча, *f.* Flucht, *f.*
Втéчи, s. Втїкáти.
Втéчище, *n.* Zufluchtsort, *m. K.*
Втикáти, *v. a.* hinein-, einstecken.
Втинáти, s. Втяти.
Втирáти, s. Втéрти, втерáти.
Втúрити, *v. a. Кв.* II. 289 hineinstopfen, -stecken, -schieben.
Втиркáти, втиркнýти, *v. a.* сьвíчку das Licht putzen; 2) — ся до чогóсь sich in etw. unberufen einmischen.
Втиркýн, *m.* sich gern miteinmengend, Naseweis, *m. B.*
Втúск, *m. Кн.* Druck, *m.*
Втискáти, втиснýти, *v. a.* ein-, hineindrücken, ein-, hineinpressen, -drängen; — ся sich —; eindringen. [chus).
Втискýн, *m.* Grabkäfer, *m.* (Pterosti-
Втихáти, втихнýти, etc. s. Утихáти, etc. [still, *M.* II. 139.
Втúхлий, *a.* in Ruhe versunken,
Втїк, *g.* втéку, *m. Пол.* s. Втéча.
Втїкáти, утíкнути, *v. n.* ent-, weg-, fort-,davonlaufen;sichflüchten,entwischen.
Втїкáч, *m.* der Flüchtige, Flüchtling, *m.* Ausreisser, *m.* пустúти ся на втїкачá,die Flucht ergreifen,davonlaufen.
Втїкáчка, *m.* der entläuft, Ausreisser, *m. C.* I. 150.
Втїлесúти ся, sich verkörpern, *Зг.*
Втїлúти, втїлювати, *v. a. Пар.* s. Воплотúти; 2) einverleiben, *ГШ.*
Втїшити, s. Утїшити; втїшáти ся чимóсь sich einer Sache erfreuen, Freude woran, worüber haben, geniessen.
Втїшний, *a. C.* I. 89 freudig, erfreulich; s. Утїшний. [* eintrichtern, *K.*
Втовкмáчити, *v. a.* hineindrücken;
Втóвпити ся, *Не.* sich hineindrängen, -zwängen.
Втовчú, втовкáти, s. Утовчú &.
Втогдú, s. Тогдú. [*гр.* 18.
Втогíд, *adv.* in vorigen Jahre, *Гол.*
Втой, s. О-тóй, отсéй.
Втолóчити, втолóчувати, *v. a.* hineindrücken, -pressen; festschlagen, s. Витолочити. [ма &.
Втóма, *f. C.* II. 28, втомúти, s. Утó-

Втонáти, *v. n.* s. Поринáти.
Втонýти, втопúти & s. Утонýти, утопúти &.
Вторáк, s. Другáк.
Вто́ри, *pl.* die Rinne der Fassdauben für den Boden, Gergel, *m.*
Вто́рий, *a.* s. Дрýгий.
Вторúти, *Св.* второвáти, *v. n.* begleiten (beim Gesang).
Вторúчний, *a.* zum zweiten Male, abermalig, *У.*
Вторíчний, *a.* s. Торíчний.
Вторлúвий, *a. Н.* 259 gewöhnt, * gerieben, ?
Второо́бразний, *a.* secundär, *Ог.*
Второ́пати, *v. a.* §. begreifen, verstehen.
Второпúти ся, *Зг.* s. Надоýмити ся.
Второ́пний, *a.* klug, *В.*
Второро́дство, *n. Term.* Secundogenitur, *f.*
Второхрестúти, *v. a.* wiedertaufen.
Второхрещéнець, -нця, *m.* Wiedertäufer, Anabaptist, *m.*
Второхрéщі, *pl.* Wiedertaufe, *f.*
Вточúти, s. Уточúти.
Втрáвити ся, s. Внáдити ся.
Втрáпити, s. Трáфити, потрáфити.
Втрáта, втрáтний & s. Утрáта &
Втрúмати, s. Утрúмати.
В-трíйню, в-трíйку, *adv.* drei zusammen.
Втрíпати, *v. a.* s. Трíпати; 2) * auswendig lernen; 3) e. grossen Weg zu Fuss zurücklegen.
Втровúти ся, sich angewöhnen, sich einarbeiten.
В-тро́є, *adv.* zu drei, dreifach.
Втроїти, s. Строїти.
Втро́ювати, *v. a.* verdreifachen, *Ст.*
Втрýтити, *v. a.* hineinstossen, -werfen, einstecken, eindrängen; — ся sich einmischen, s. einmengen.
Втручáрний, *a. Зак.* durch-, eindringend, zudringlich.
Втручáти, втрýчити, *M. Ст.* s. Втрутúти.
Втрясáти, втрястú, *v. a.* hinein streuen; 2) schütteln.
Втрячáти ся, s. Трáтити ся, vergebliche Kosten tragen.
Втулúти, *v. a.* hineinstecken.
Втýлка, *f.* das engere Ende der Radnabe.
Втупúти, *v. a.* о́чи в зéмлю den Blick zu Erde senken, auf den Boden heften.
[xo, *M.* unterdrücken; dämpfen.
Втушúти, *v. a.* s. Потушúти; лúхо, *M.* unterdrücken; dämpfen.
Втягáльний, *a.* zurückziehbar, *Пол.*
Втягáти, втягнýти, *v. a.* ein-, hineinziehen; hinaufziehen; 2) до кнúги eintragen; 3) — ся до чо́гось sich worin einarbeiten, sich wozu angewöhnen.
Втя́жний, *a.* der Länge nach.
Втямáти, *v. a. Гл. б.* 84 wissen.
Втя́мити ся, *impers.* s. Навтя́мити ся.
Втя́мки менí — ich gedenke, erinnere mich, *Ш.* I. 393.
Втя́ти [втну, втнеш], *v. a.* abschneiden, abhauen; 2) plötzlich abbrechen (бéсїду); * etw. Tüchtiges leisten; *vgl.* Врíзати; 4) * begreifen, auffassen, vermögen, treffen, *ІГ.* s. Утя́ти; не втну бíльше ich bin nicht mehr im Stande —.
Вýвязь, *f.* s. 'Увязь.
Вугíле, *n.* s. Вýгле.
Вýгла, *f.* Sammetente, *f.* (Anas fusca).
Вуглéць, -еця, *m.* Kohlenstoff, *m.*
Вýглиско, *n.* Kohlenstätte, *f.*
Вýглова, *f.* s. Увя́зь (до цїпа).
Вугло́вий, вуго́льний, s. Уго́льний.
Вуглянúй, *a.* Kohlen-.
Вугля́р, *m.* Köhler, Kohlenbrenner; Kohlenbauer, *m.*
Вугля́рка, *f.* Gattin des Köhlers; 2) Kohlenbrennerei, *f.*; 3) Kohlenpfanne, *f.*
Вугля́рство, *n.* вуго́льня, *f.* Kohlenbrennerei, *f.*
Вýгол, -гла, s. 'Угол, Ecke, *f.*
Вýголь, -гля, *m.* вýгле, *n. coll.* Kohle, *f.* Kohlen, *pl.*
Вуголúна, *f. Др. с.* 130 angebrannter, verkohlter Stock.
Вýгнавець, -вця, *m.* вýгнавий, вугнотáвий, *a.* der Näselnde.
Вýгнавка, *f.* die Näselnde.
Вýгнати, вугнотáти, *v. a.* näseln, näselnd sprechen.
I. Вýгор, вугр, -гра, s. 'Угор.
II. Вýгор, -гра, *m.* Finne, *f.* (Cisticercus cellulosae).
Вугрáк, *m.* Dasselbeule, *f.*
Вугровáтий, *a.* finnig, voll Finnen.
Вуґ, *m.* Ungh. rechts. Nbfl. der Тúса.
Вудáлий, *a. Ч. V.* 514 s. Удáлий.
Вýдвуд, вýдвудок, -дка, *m.* Wiedehopf, *m.* (Upupa epops).
Вудвудя́, -я́ти, *n.* das Junge des вýдвуд.
Вудженúна, *f.* geräuchertes Fleisch, *Пол. vgl.* будженúна.
Вудúло, вýдлиско, *n.* Angelruthe, *f.*

Вуди́ти, (буди́ти), *v. a.* räuchern.
Ву́дка, *f.* Angel, Fischangel, *f.*
Ву́дкало, ву́дко, ву́док, -дка, *m.* s. Ву́двуд.
Ву́дол, *m.* s. Ідо́л, *Пр.* IX. 220.
Ву́ж, (*aug.* вужа́ка, вужи́ско), *m.* Schlange, Natter, *f.*
Ву́жва, *f.* Kettenring an der тязь.
Вужде́й, *m.* *Wgr.* XV. s. Хлїв.
Вуже́вець, -вця, *m.* Ring, *m.* Schlinge, *f.* an den Enden des воловíд.
Вуже́вка, s. Уже́вка.
Вужи́ще, *n.* s. Ужи́ще (Tau).
Вужова́тий, *a.* Schlangen-, schlangenförmig, -artig. [*Пар.*
Вужо́вник, *m.* Schlangenstein, *m.*
В-у́зголовіх, *adv.* unter dem Kopfkissen, *Гол.* [Zügel, *m.*
Вузде́ла, *pl.* Halfterband, *n.* Zaum,
Вузина́, *f.* *Ог.* Enge, Schmalheit, *f.*
Вузки́й, *a.* schmal, eng, enge; sehr beschränkt.
Ву́зкість, -ости, *f.* Enge, *f.*
Вузкогля́дство, *n.* Kurzsichtigkeit, Engherzigkeit, *f.* *Фр.*
Вузконо́гий, *a.* engbeinig.
Вузконо́сий, *a.* schmalnasig, Schmalnas, *Пол.*
Вузлови́то, *adv.* -*Фр.* bündig.
Вузня́, *f.* s. Гудиме́ць; 2) Підбій.
Ву́зол & s. 'Узол &. [den.
Вузча́ти, *v. n.* enger, schmäler wer-
Ву́й, ву́йко, *m.* Oheim, *m.*
Ву́йна, вуя́нка, *f.* des Oheims (Mutterbruders) Gattin, s. Дя́дина. [her.
Вуле́шний, *a.* *Ст.* von der Gasse
Ву́лька, ву́льцка, *f.* *K.* I. 86 s. Воли́ця; 2) s. 'Юлька. [der Berg.
Вулька́н, *m.* Vulkan, feuerspeien-
Вульканї́чний, *Пол.* вулкануватий, *K.* *a.* vulkanisch.
Ву́рда, (ур-), *f.* gekochter Rahm aus Schafs- od. Ziegenmilch; 2) milchiger Saft (u. Brei) von gequetschten Mohn- od. Hanfsamen.
Вурдяни́й, *a.* aus Ву́рда.
Вурве́чка, вурве́ченька, *f.* *dim.* s. Вере́вка.
Вус, *m.* *pl.* ву́си, u. ву́са, (*aug.* вуси́ска, -сища), Schnurrbart, *m.*; 2) Granne, *f.*; 3) die Ranken an Pflanzen.
Вуса́тий, *a.* mit grossem langem Schnurrbart; schnurrbärtig; 2) mit Grannen, begrannt: -а пшени́ця.
Вуса́ч, *m.* s. Вуса́тий 1).
Вуса́чка, *f.* пшени́ця Bartweizen.
Вусе́льник, ву́сень, *m.* Raupe, *f.* (eruca), s. Усі́льниця.
Ву́сте, *n.* s. 'Усте, у́йсте.
Ву́стілка, s. 'Усті́лка.
Вустри́ця, *f.* Auster, *f.* *Ст.*
В-(у)тім, *conj.* indem; 2) übrigens, *B.*: а в тім незна́ю.
Ву́тлий, s. 'Утлий. [ка́чатко.
Вутя́, -я́ти, (*d.* вутя́тко), *n.* s. Кача́,
Ву́тячий, *a.* *Др. с.* 375 s. Ка́чачий (der у́тка).
Вухна́ль, *m.* s. Ухна́ль.
Вуши́вець, -вця, *m.* Läusekerl, *m.*
Вуши́вий, *a.* s. Воши́вий.
Вуши́йок, -йка, *m.* Schlag auf den Nacken, *m.*
Ву́щінка, *f.* s. За́стяжка. [men.
Вхе́кати ся, § aus dem Athem kom-
Вхибну́ти, *v. n.* *M.* III. 62 entkommen, entweichen, unversehrt mit Heil davonkommen.
В-хил, *adv.* geneigt, sich absenkend.
Вхиля́ти ся, від чо́гось, *ГБ.* etw. meiden, vermeiden, sich wovon entziehen.
Вхисти́ти, *v. a.* umzäunen, einfrieden; s. Захисти́ти. [anwenden,
Вхитрува́ти ся, *Др. с.* 225 List
Вхід, *g.* вхо́ду, *m.* Eingang, Eintritt, *m.*; 2) *pl.* вхо́ди: зна́е всї — ihm sind alle Schliche u. Tritte bekannt; 3) *pl.* s. Ухо́д, *K.* Nutzgebiete, Jagdreviere, *pl.*
Вхідни́й, **входо́вий**, *a.* Eingangs-.
Вхі́дчини, *pl.* *Ос.* (61) I. 322. *M.* II. 96 festliche Bewirtung bei feierlicher Weihe u. Eröffnung eines neuen Hauses &.
Вхі́те, (-я), *n.* *Ст.* Vergnügen, *n.* Lust, *f.*
Вхі́тний, *a.* *M.* II. 132 s. Охо́чий; коли́ — wenn u. wie jmd will, wenn's beliebt; вхі́тно, *adv.* angenehm, will-
Вхо́дини, s. Вхі́дчини. [kommen.
Входи́ти, *v. n.* ein- hineingehen; 2) s. Уходи́ти 2).
Вхо́жай, *m.* Nachstellung, Jagd, *f.* *K.*
Вхо́жий, *a.* до кого́ zu jmdm Zutritt habend, jmds Gast sein, *Ст.* *Кн.*
Вхороши́ти, *v. a.* verschönern, zieren, *Фр.* [влучи́ти.
Вці́лити, *v. a.* treffen s. Поці́лити,
В-ці́лові, *adv.* im Ganzen; 2) noch nicht entbunden, жінка хо́дит ще —.

*

Вчаді́ти, *v. n.* s. Загорі́ти (чад), *Шл.*

Вчáсний, *a.* zeitig, frühzeitig, beizeiten; Früh- (z. B. горóх).

Вчасти́ти ся, *K.* öfter werden, sich wiederholen.

Вчáсток, s. 'Участок, Ortschaft, *f.*

Вчáхане, *n.* *ВШ.* das Pflücken.

Вчахáти, вчахну́ти, *v. a.* pflücken.

Вчащáти, s. Учащáти.

Вчень, вчéний & s. 'Ученик, (у́чень), [учéний &.

Вчепи́ти, s. Учепи́ти.

Вчéра, вчéрака, (-ки), *adv.* gestern.

Вчерáшний, *a.* gestrig, von gestern.

Вчесáти, вчі́сувати (уч-), kämmen; 2) * etw. gut ausführen, zurechtmachen.

Вчини́ти, *v. a.* s. Учини́ти; 2) — ся leihen; 3) — ся werden, entstehen.

Вчині́ня (-е), *n.* s. Чáри, данé (почини́ти).

Вчи́нок, s. Учи́нок; *gew. pl.* вчи́нки schriftstellerisches Werk, Schrift, *f.* *Б.*; 2) Behexung, *f.*

Вчиня́ти, *v. a.* s. Розчиня́ти. [nen.

Вчисли́ти, вчисля́ти, *v. a.* einrech-

Вчи́стити, *v. a.* nett ausführen, ausstellen; 2) einschlagen, *P.* I. 2.

Вчитáти ся, sich hineinlesen, sich im Lesen vertiefen.

Вчи́ти, s. Учи́ти.

Вчі́мхну́ти, *v. a.* abpflücken.

Вчіп, *m.* Wallfischlaus, *f.* (Cyamus).

Вчóвпати, s. Вторóпати.

Вчолові́чене, *n.* Vermenschlichung, *f.* Anthropomorphismus, *m.*

Вчолові́чити, *v. a.* vermenschlichen.

Вчу́не, *n.* *Cm.* s. Чувствó.

Вчу́ти; s. Учу́ти; вчувáти ся hörbar werden; в ву́хах — in den Ohren klingen; вчу́ло ся мені́, *P.* I. 4 ich glaubte zu hören, es kam mir vor als hörte ich (причу́ти).

Вшáди, *adv.* *Wgr.* XVIII. s. Всю́да.

Вшак, *conj.* *pol.* *Ф.* s. Таж, тáже.

Вшáтрити, *v. a.* собі́ sich etw. merken. [Blösse geben.

Вшелéпати ся, *He.* (*хм.* 169) § sich

Вшеметáти ся, *Ч.* IV. 7 s. Одягну́ти ся.

Вшéсте, *n.* Himmelfahrt Christi, *f.*

Вшир, *adv.* der Breite nach.

Вши́рність, -ости, *f.* *Bev.* I. 215 reichliche Ernte? [2) s. Уши́ти.

Вши́ти, вшивáти, *v. a.* einnähen;

Вши́ткий, *a.* s. Весь II. (*лемк.*).

Вшицегу́бка вонюча, Florfliege, *f.* (Hemerobius perla).

Вши́ця, *f.* Blattlaus, *f.* (Aphis) — попіли́ця Kohl-Blattlaus (A. brassicae), Mehlthau, *m.* s. Мши́ця.

Вшквáрити, s. Ушквáрити.

Вшквéркати, s. Зчвéркати.

Вшкóдити, *v. n.* чогó, чому́ etw. schädigen, *K.* [kommen, merken.

Вшолóпати, *v. a.* § auf die Spur

Вшпати́ти, *v. a.* schneiden, stechen.

Вшугну́ти, *v. n.* rasch hineinlaufen.

Вштонь, (уш-), *adv.* Либóнь. [*Кл.*

Вшчерть, *adv.* з чим, *He.* s. Рі́вно.

Вщасти́ти, *v. a.* *Макс.* s. Ущасливи́ти.

Вщáти, вчáти s. Счáти beginnen, *Пic.*

Вщелочáти, *v. n.* s. Підстóятися.

Вщепи́ти, вщіпля́ти, *v. a.* einpfropfen, einimpfen, einpflanzen.

Вщибну́ти, вщибáти, *v. a.* abschürfen, -quetschen, -reissen. [men, *Кч.* 373.

Вщухну́ти, *v. n.* inne halten, verstum-

Вю́ки, *pl.* *K.* I. 156 Gepäck, Bagage, *n.* *Me.* 443. [fisch, *m.* (Cobitis fossilis).

Вюн, *m.* Schlammbeisker, Wetter-

Вюнки́й, *a.* *KУ.* geschmeidig.

Вюнóк, -нкá, *m.* Bärwinde, Heckenwinde, *f.* (Convolvulus sepium).

Вюрóк, -рка, *m.* *Ч.* VII. 409 s. Юрóк; 2) Bergfink, *m.* (Fringilla montifringilla).

Вю́тка, *f.* Sandkäfer, *m.* (Cicindela), *B.*

Вю́ха, *f.* Wüthschierling, *m.* (Cicuta virosa). [165.

Вю́чити, *v. a.* eine Last laden, *C.* II.

Вяз, *m.* Band, *n.*; 2) Glockenstuhl, *m.*; 3) *pl.* вя́зи Genick, *n.* Wirbel, Nacken, *m.* — скрути́ти den Hals brechen; 4) Rüster, *f.* (Ulmus), *IГ.*

Вязь, *f.* Bandholz, *n.* (у сани́й); 2) das Binden (снопі́в). [(Cuscuta).

Вя́залець, -льця, *m.* Kleeseide, *f.*

Вязáльник, вязі́льник, *f.* Garbenbinder, *m.* [Garbenbinderin, *f.*

Вязáльниця, вязі́льниця, *f.*

Вя́зане, *n.* das Binden; 2) Dachwerk, *n.* Dachstuhl, *m.* Gebälk, *n.*

Вя́занка, *f.* Bund, Bündel, *n.*

Вязанковáто, *adv.* *B.* büschelweise, gebüschelt.

Вязáти, *v. a.* binden, knüpfen; fesseln; ineinander verschlingen, vereini-

gen; вя́зані но́ти gestrichene Noten; 2) * — ся сло́вом sich binden, s. verpflichten; — ся цьвіт, о́воч die Blume, die Frucht setzt an. [Term. ГШ.

Вязба́, f. — само́тна Einzelnhaft, f.

Вя́зе, n. s. 'Увязь, ву́глова.

Вя́зень, -зня, m. Gefangener, Verhafteter; Sträfling, m.

Вязи́ло, n. К. Band, n. Fessel, f.

Вя́зїль, f. rauhhaarige Linse (Ervum hirsutum); 2) Geisklee, Kleber, m. (Trifolium flexosum).

Вя́зка, (d. вя́зочка), f. s. Вя́занка.

Вязки́й, a. bindig, zähe.

Вязни́к, m. К. Top. s. Вя́зень.

Вязни́ти, v. a. gefangen halten.

Вязни́ця, f. Gefängnis, -haus, n. Kerker, m.

Вязни́чний, f. Gefängnis-, Kerker-.

Вязну́ти, v. n. до кого́ Е. an jmdn sehr nahe treten, au ihn losgehen, sich andrängen; zudringlich sein.

Вя́зня, f. s. Вязни́ця. [ceae).

Вязова́тi, pl. Rüsterartige (Ulmaceae).

Вязо́вий, a. von Ulmen. [ten.

Вя́зок, -зка, m. s. Вязь, bei d. Schlitten.

Вя́зя, f. Ф. (Пр. V. 213) s. 'Язя.

Вя́лий, a. getrocknet, gedörrt; * trocken, fad. [heit; Fadheit, f.

Вя́лiсть, -ости. f. Trockenheit, Welkheit; Fadheit, f.

Вя́лний, не-, a. ІГ. unverwelklich.

Вя́нути, v. n. welken, verwelken.

Вя́тер, (d. вя́трик), m. вятири́на, f. Н. 14 Fischfanggeräth ähnl. der Reuse, n.; Stromkorb, m. Reuse, f. s. 'Ятер.

Г.

Г, vierter Buchstabe (Глаго́ль, -гíль); als gehauchter Einsatz im Anlaute (mit B wechselnd): ги́нчий, горíх, го́стрий Ог. 59. Mi. IV. 81. Manches unter Г fehlende s. unter Ґ.

Га! int. vom Lautgeben: ha! 2) mit Resignation: magsein, leider nun; 3) га? was? was denn?

I. Га́ба, f. Woge, Welle, f. (В.) Gr. 20.

II. Га́ба, f. Art weisses grobes Tuch; 2) weisse Decke.

Га́бати, v. a. beanstanden, behelligen, Ном. III. 27 etw. jmdm anhaben.

Габелько́вий, a. vom jungen Rindviehleder. [junger Ochs.

Габе́льок, -е́лька, m. junges Rind, junger Ochs.

Габзьо́ваний a. Ос. (61) VIII. 16?

Га́бка, f. Не. weibl. Oberkleid, n. s. Га́ба II. [ger Rinder.

Габли́на, f. га́блї pl. Fleisch junger Rinder.

Га́бор, m. N. e. Berges. [s. Гаври́ло.

Га́брик, Га́бро, Габру́к, m. Mi. II 250 s. Гаври́ло.

Габя́к, m. Rock aus га́ба-stoff, m.

Гав-гав, int. vom Bellen des Hundes; 2) гав, m. Gebell, n.

Га́ва, f. s. Ґа́ва.

Га́вась, m. s. Са́ва.

Га́вда, f. N. e. Berges.

Га́ведний, a. s. Га́вязний.

Га́ведня, f. loses Gesindel, n. Pöbel, m.

Га́видний, a. s. Самолю́бний, (vgl. за́видний).

Га́вин, a. der га́ва, Ст.

Га́вка, s. Га́лка 1).

Га́вкати, га́вкнути, v. n. kläffen, bellen; на кого́ jmdn anbellen. [Ochsen.

Гав-ке́, int. zum Zurücktreiben der Ochsen.

Гавкотíя, (-тня́) f. Gebell, n. Mi. II. 71 Пс.

Гавку́н, m. Kläffer; 2) * Advocat, m. §.

Гаволо́виця, f. Ф. die müssig gafft.

Га́вра. f. — паску́дна garstiges Wetter [aura]

Гаври́ло, Га́врик, m. Gabriel. [[aura]

Га́врях, m. Др. с. 241 s. Оврах.

Га́вяжий, a. vom га́вяз.

Га́вяз, Hundszunge, f. Venusfinger, m. (Cynoglossum officinale).

Га́вязний, a. ungeheuer gross.

Га́вяр, m. s. Ле́пех, аер.; 2) Ufer-Segge, f. (Carex riparia).

Гага́к, m. гага́ра, (d. гага́рка), f. Seetaucher, m. (Colymbus).

Га-го́в! int. beim Anhalten: langsam!

Гад, m. Schlange, f. Не.

Гада́й-зїле, n. Einblatt, Studentenröschen, n. (Parnassia palustris).

Гада́не, n. М. I. 49 (ка́ртами) Kartenschlagen, Wahrsagen aus d. Karten, n.

Гада́ти, v. a. denken, meinen; 2) wahrsagen; 3) — ся s. Жури́ти ся Mi. IV. 718.

Гадé, *n. coll.* Schlangen, *pl.* 2) Gewürme, *n.*
Гáдерно, *adv.* s. 'Ядерно, охóчо.
Гаджýґа, *f.* junge Rothtanne.
Гáдина, *f.* Schlange, *f.*
Гадúнник, *m.* s. Дївúна; 2) Sinau, *m.* (Alchemilla vulg.)
Гадúнниця, *f.* (Primula offic.).
Гадúти ся, s. Гидúти ся; 2) *impers.* s. Млоїти.
Гáдка, *f.* Gedanke, *m.* Meinung, *f.* Ermessen, *n.*; 2) Entschluss, *m.* Absicht, *f.* мáю гáдку bin gesonnen; мáти г. за когó an jmdn denken; скúнути г. за когó vergessen; нї-гáдки емý denkt nicht daran, ist ihm gleichgiltig; з гáдки емý не йдé kommt ihm nicht aus dem Sinn; 3) s. Зáгадка.
Гадкувáти, *v. a.* s. Гадáти, *У.*
Гаднúк цїлолúстний Drachenkopf, *m.* (Dracocephalum Ruyschiana), *B.*
Гáдовий, *a. Ko.* 121 s. Гадючий.
Гадовúще, *n.* Aufenthaltsort der Schlangen, *m.*
Гáдра, *f.* hadersüchtige Weibsperson, Furie.
Гадськúй, *a.* s. Гадячий.
Гадюга, *m. f.* гадюк, *m.* гадюка, *f.* s. Гáдина; 2) * Hundskerl, *m.*
Гадюцкий, гадючий, *a.* Schlangen-.
Гадючиця, *f.* Weibchen der Natter, *n. КУ.*
Гадючка, *f.* бородавчáта Schierlingsblätterschwamm, *m.* (Agaricus phalloides od. verrucosus); 2) — сорокáта Krötenschwamm (A. pantherinus); 3) — червонúва Perlenschwamm, (A. rubescens), *Вол.*
Гадючник, *m He.* Schlangenhöhle, *f.*; 2) Erdeichel, Tropfwurz, *f.* (Spiraea filipendula).
Гадярка. *f.* — капанúста, *Ф. Пр.* IX. 645 s. Сорокýля?
Гадячий, *a.* Schlangen-; 2) — часнóк Schlangenknoblauch, *m.* (Allium victorialis).
Гадячка, s. Гадючка.
Гаєвúй, *a.* im Haine befindlich.
Гаєвúк, *m.* Waldhüter, *m.*
Гай, гай! *int. Ф.* ja! ja! schon gut! nun weiter, wohlan; гáйже! auf!
I. Гай, *g.* гая zeittödtender Mensch; гай часý Zeitverlust, *m.* — робóти Versäumnis der Arbeit, *n.*
II. Гай, *g.* гáю, *m.* Hain, *m.* kleiner Wald; * гай розвúв ся емý es grünt ihm der Hain — ihm geht's sehr wohl.
Гáйвор, гáйворон, *m.* Saatkrähe *f.* (Corvus frugilegus).
Гáйворінь-рони, *f. coll.* Rabenkrähen, *pl. f.*; 2) * Narren, *pl. m.*
Гайдá, *int.* marsch! vorwärts!
Гайдабýра, *m.* s. Гайдамáка.
Гáйдабýрити, *К.* s. Гайдамакувáти.
Гайдáй, *m.* s. Гайдéй.
Гайдамáка, (-маха, *d.* гайдамáчок, -шок, гайдамáшка) *m.* Hajdemak, Krieger in den Steppen, Freibeuter; 2) Räuber, Strassenräuber, *m.*; 3) † frohnflüchtiger u. aufständischer Bauer.
Гайдамáцкий, гайдамáчий, *a.* des гайдамáка.
Гайдамáцтво, *n. coll.* гайдамаччина, *f.* s. Гайдамáки. (*pl.*); 2) Zeit u. Geschichte der гайдамáки um d. J. 1768. Bauernkrieg, *m.*; 3) Freibeuterei, *f.*
Гайдáр, *m. Ч.* V. 951 s. Гойдáр.
Гайдéй, *m.* Ochsenhüter, Ochsentreiber; 2) Vagabund, *m.*; 3) * rüstiger, grosser Bengel, *Л.* 54.
Гайдýк, (*aug.* гайдучúще), *m.* Hajduke, Bediente, Scherge, *m.*; 2) Art Tanz
Гáйзуб, *m.* s. Васúльок, *B.* [*ŽP.* II. 153.
Гáйка, *f.* Verzug, Zeitverlust, *m.*
Гайлúвий. *a.* zeitraubend. [Säumen. *n.*
Гáйма, s. Гáльма.
Гайна. (гаїна), *f.* s. Гай II. *Гол.* I. 386.
Гáй-нá! *int.* Scheuchruf gegen d. Habicht.
I. Гáйний, *a. К.* II. 251 zeitraubend; saumselig, (*opp.* негáйний, спірнúй; 2) *adv.* гáйно müssig *Кл.*; 3) s. Порóжний.
II. Гáйний, *a. Гол.* III. 78 s. Гóрдий.
Гайнúк, *m.* Hegebereiter, *m.* s. Гаєвúк.
I. Гайнó, *n.* s. Гнїздó, *Gr.* 20.
II. Гáйно, *n.* s. Гівнó.
Гайнóванє, *n. МШ.* s. Марнóванє.
Гайнувáти, *v. a.* vergeuden.
Гайнýти, *v. n.* rasch fortlaufen.
Гайнянúй, *a.* dreckig.
Гáйстер, -тра, *m. Ко.* 220 s. 'Астер; 2) schwarzer Storch (Ciconia nigra).
I. Гáйта, *f.* liederliche Dirne, *f.*
II. Гайтá! *int.* beim Lenken des Pferdes nach rechts, (взяти —).
Гайтáн, *m.* Gürtel mit benagelter Tasche, *m.* (worin Ahle, Messer, u. Wurmzange für чабанú).

Гайтів, -ова, Feldhüter, -Wächter, *m.*
Гайтóване, *n.* das Jagen, Jagd, *f.*
Гайтóвé, *n. a.* s. *Зар.* Durchsuchung; 2) Jagd, *f.* [ня, *m.*
Гайтóн, *m.* Schulterriemen der дзьóб-
Гайтувáти, *v. n.* jagen (mit Jagdhunden; 2) lauern.
Гáйтусь, *adv. H.* 164 draussen; — ходúти auf den Abort gehen.
Гаївка, гаїлка, *f.* Frühlingsspiel, u. -lied der Mädchen in den Ostertagen.
Гаїти, *v. a.* jmdn in der Arbeit durch müssige Sachen aufhalten, unterbrechen; unnöthigerweise Platz einnehmen; — ся sich aufhalten (in d. Arbeit), säumen.
I. **Гак**, *m.* † der 30 ste Theil: als Erwerb des лїчмáн das 30 ste Schaf.
II. **Гáк**, *m.* Haken, *m.*; 2) s. 'Ости.
Гаківнúця, *f.* Hakenbüchse, *f.* (Art alter Feuergewehre die an e. Klotz festgeschraubt u. mit Lunten losgebrannt
Гаклóве, s. Готлóве. [wurden).
Гáксьо, *int.* Scheuchruf für Ferkel.
Гал, *m.* Summe, *f. Пар. vgl.* Загáл.
Галабýрда, Händel, Streit, Wirrwarr, *m.*; 2) u. галабýрдник, *m.* Raufbold, Polterer, *m.*
Галабýта, Uebermuth, *m.* (*B*).
Галагáн, *m. He.* s. Пóплавок, *Пр.*
Галагíвка, s. Гаївка. [XI. (1) 107.
Галадýн, галадýщик, s. Гладýщик.
Галáй, *m.* s. Галáйко; на — на балáй ohne Bedacht, überstürzt, nachlässig.
Галáй, галáйко, галатúн, *Пар. m.* Brausekopf, eitler Schreier, Schreihals, Heisssporn, *m.*
Галáйкати, (-котáти, -котїти), *v. n.* wirr durcheinander schreien u. singen, lärmen. [mend, schwatzhaft.
Галайовáтий, (-ковáтий), *a.* lär-
Галáйсьвіта, в — пітú, *Ф.* in die weite Welt sich fortmachen.
Галáйстра, *f.* Haufen des Pöbels, der Kinder u. A. *m.*
Галамбéць, -бця́, *m.* Habermus, *n.*
Галамбувáти, *v. a.* durcheinander verwirren. [глíйский?
Галáньский, *a. C.* II. 160 s. Ан-
Галáнцї, *pl. Ko.* 107 enge, knappe Hosen.
Галапáс, *m.* Schmarotzer, *m. B.*
Галапáсний, *a.* schmarotzend, parasitisch, *B.*; 2) Heisssporn, *m.*
Галапýп, *m.* s. Голопýпець; 2) *pl.* s. Голопузя́та, (*pl.*)
Гáлас, *m.* Geschrei, *n.* Lärm, *m.*
Галасáйко, *m.* Schreier, *m.*
Галаслúвий, гáласний, *a.* lärmend.
Галаслúвість, -ости, *f.* Lärm, *m.*
Галасувáти, *v. n.* lärmen, schreien; галаснýти комýсь, *MIII.* schreiend zurufen. [atropoides.
Галасóве зїлє, Scopolia (Scopolina)
Галатиновáтий, *a.* voreilig, ungestüm, *Пар.*
Галацю́цько, *m.* s. Голоцю́цьок.
Галачúстий, *a. Зап.* II. 473, -а телúця?
Гáлвашка, *f.* s. 'Играшка.
Гáлда, *f. B.* Halde, *f.* taube Erde.
Гáлем, -льма, *m.* s. Гáльма.
Галеня́, -я́ти, *n.* junge Dohle.
Галилéйский, *a.* galiläisch.
Галилéйство, *n.* grosser Lärm, *n.* Verwirrung, *vgl.* Галáй.
Галúти, *v. a. Ko.* 66 s. Наглúти; 2) s. Рáїти, нараїти; 3) — ся sich tummeln, s. sputen, *Пом.* III. 25.
Гáлицкий, *a.* von Halitsch, Halitscher-; 2) galizisch.
Гáлиця, *f. H.* 186 s. Гáлїч.
Гáлич, *m.* St. Halitsch; 2) * s. Галичинá; 3) *N.* e. Berges.
Галичанúн, *m.* Bürger v. Halitsch; 2) Bewohner v. Galizien, Galizier, *m.*
Галичáнка, *f.* Galizierin, *f.*
Гáличий, *a.* s. Гáлицкий 1); гáлич, *a. MIII.* der Dohlen (гáлка).
Галичинá, *f.* Galizien, *n.*
Гáлїч, *f. coll.* Dohlen, *pl. Mi.* II. 336.
I. **Гáлка**, (*d.* гáлочка), *f.* Dohle, *f.* (Corvus monedula); 2) schwarzes Eichhörnchen; чéрва-гáлочка schwarzes Käferchen, *Wa.* 38.
II. **Гáлка**, *f.* Kugel, *f. Леви.*
Гáлька, Гáлочка, Гáльшка, Гáля, Галю́ня, *f.* Elisabeth, Lieschen; 2) Anna, Annchen; 3) Helene. [kette, *f.*
Гáльма, *f.* Hemmschuh, *m.* Hemm-
Гальмáзи, *pl.* Kleinodien, *pl.* s. Альмáз.
Гальмó, *n. Oc.* (61) XII. 49. 50 s. Ганьмó.
Гальмувáти, *v. a.* hemmen (mit d. гáльма); 2) s. Галúти 1); 3) s. Гайнувáти.
Гальнúй, *a. Л.* 150 s. Гайнúй I. 1).

Гáло, *n. Б.* (*Пр.* VII. 657) Kugel, *f.*
Гáлочка, s. Гáлка, *n.* Гáлька.
Галóчниця, *f.* s. Ґалясíвка; — шипшáчка Rosengallwespe, *f.* (Rhodites rosae).
Гáлузь, галýза; галýзка, *f.* Ast; Zweig, *m.*
Галýзе, *n. coll.* Zweige, Aeste, *pl.*
Галузúстий, *a.* vielästig. *W.*
Галýзоване, *n.* loses Treiben, Unfug, *m. Ilic.*
Галýзоватий, *a.* muthwillig, *Ilic.*
I. Галýн, *m. АД.* I. 256 s. Ґáльон.
II. Галýн, *m.* Alaun, *m.*
Галунúти, *v. a.* mit Beimischung des Alaun färben, bes. Ostereier malen.
Галýнка, *f.* einfärbig bemaltes Osterei
Галýшка, *f. pl.* -шкú Mehlklösschen, *n. Пот.* III. 27. [Гáлька 1) u. 2) *Зак.*
Гáльшка, Галю́тонька, Гáля, *f.* s.
Гáлява, галя́вина, *f.* Lücke, Lichtung; Waldblösse, *f.* freier Raum.
Галя́кати, s. Гулю́кати.
Гáлячий, *a.* Dohlen-.
I. Гам, *int.* vom Verschlucken.
II. Гам, *m.* Lärm, *m.*
III. Гам, *m.* s. Гáльма.
Гамазéй, *m.* гамáзия, *f.* s. Маґазúн.
Гамазéйщик, *m.* s. Маґазúнер.
Гамалúк, *m.* s. Карк. [гамалúк, *Зак.*
Гамаликувáтий, *a.* mit grossem
I. Гамáн, (*d.* гаманéць, -нця), *m.* lederne Geldbörse; Beutel, Sack zum Aufbewahren des Feuerzeuges, *m.*
II. Гáман, *m.* jüd. Hamansfest; 2) die Person, welche den Juden bei diesem Feste angeblich als Gegenstand des Spottes u. der Misshandlung dient.
Гаманувáти, *v. a.* jmdn so arg schlagen u. misshandeln wie es die Juden angeblich dem Гáман II. thun.
Гамáнщик, *m.* Beutelschneider, Taschendieb, *m. Ilic.*
Гамáрний, *a.* sich härmend, kummervoll, trübselig, (*Ф.*). [senhammer, *m.*
Гамáрня, *f.* Hämmerwerk, *n.* Ei-
Гáмати, *v. a.* essen (in d. Kinderspr.)
Гамéла, *m. f.* e. plumpe Person.
Гамéра, гамéрка, *f.* s. Маґéрка.
Гамéрский, *a.* = америкáньский.
Гáмів, *f.* (*В.*) s. Гáльма.
Гáмір, -ору, *m.* Lärm, *m.* Geschrei, *n.*
Гамірнúй, *a.* lärmend, brausend, laut.
Гáмішний, *a.* s. Лáкомий, *Gr.* 20.
Гáмкнути, *v. a.* verschlucken, *H.* 25.
Гаморúти, *v. a.* murmeln, plaudern.
Гамсемúти, *v. a.* M+*Б.* 196 s. Гомонýти. [— ся sich mässigen.
Гамувáти, *v. a.* hemmen, aufhalten;
Гáмуз, на — збúти zu Brei schlagen, in kleine Stücke zerschlagen, zerbrechen.
Гамýрити, *v. n.* böse sein (?).
Ган, *m.* s. Хáн; гáньский, s. Хáньский.
Гань, *f. КУ.* I. 234 s. Гáньба.
Гáна, *f. Гол.* s. Догáна.
Ганавúцї, *pl.* s. Ногавúцї.
Гáньба, *f.* Schimpf, *m.* Schmach, Schande, *f.*; 2) Verkommenheit, *f.* на гáньбу пітú verwahrlost werden.
Ганьбúти, ганьбувáти, *v. a.* schimpfen, schmähen, schelten, verunehren; tadeln, rügen; — чим, *K.* Schande anthun, der Schmach preisgeben; — ся *Luts.* 154 sich schämen, Schmach fühlen.
Ганьблúвий, *a.* schimpflich, schmählich, *МШ.* [II. 217. 218.
Гáнголь, *m.* s. 'Ангел, я́нгол, *Ч.*
Гандéвері, *pl.* s. Саєтóві штанú.
Гáндель, -длю, гандльóвий, гандлювáти, s. Торговля́, торговéльний &.
Гáнджа, *f.* Art Gefäss.
Гáндзин, *a.* der Гáндзя.
Гáндзя, Гандзýня, Гáнця, *f.* Anna, Hanna, Hannchen. [Бáйдики бúти.
Гáндри бúти, *Ф.* гáндрити ся, s.
Ганéбний, *a. K. Ilic.* schändlich, schmachvoll. [s. Гáньба.
Ганúба, *f. M.* II. 43 Erniedrigung, *f.*
Гáниж, s. 'Аниж.
Ганúти, *v. a.* tadeln, rügen; 2) verschmähen, *Ш.* I. 307. [bedeckt.
Ганíбний, *a. M.* entehrt, mit Schmach
I. Гáнка, *f. Luts. gr.* 164 s. Згáдка.
Ганькó, *m.* Eugenius.
Ганьмó, *n.* Tadel; Fehler, Mangel, *m.*; Ausstellung, *f. Ilic.* [Ганýся, *f.* s. Гáндзя.
Гáнна, Гáнка II., Гáнька, Гáня,
Ганóбний, *a. Кл.* schimpflich.
Гантелúти, §. *v. a.* s. Ганьбúти.
Гáнус, гáнуш, *m. Зап.* 288 s. 'Аниж.
Ганусíвка, *f.* гáнусна горíвка Anisbranntwein, *m.*
Ганýська, *f.* s. Гáнна.
Гáнца, *f.* Mähre, Schindmähre, *f.*
Ганцанúна, *f.* s. Гарканúна.

Ганчáр, ганчáрство & s. Гончáр &.

Ганчáрка, *f.* s. Гончáрка; 2) Thon, *m. Гн.* 77.

Ганчірка, *f.* s. Лах, онýчка. [Krim.

Гáнщина. *f.* Land des tartar. Han, gew.

Ганяти, *v. a.* treiben, hetzen, *Ш.* II. 18; — ся за чим wornach jagen, nachlaufen, etw. verfolgen.

Гáпалом, *adv.* flugs, rasch, *Пар.*

I. Гáпка, Гапýня, *f.* Agathe.

II. Гáпка, *f.* s. Гáфтка.

Гáплик, *m. gew. pl.* Heftel, *m.* s. Гáфтка, втяти до гáплика, до -ів, *С.* I. 54 vom albernen Reden u. Handeln.

Гапликóвий, *a.* mit Hefteln versehen, *Пїс.*

Гапóн, *m.* Agathon. [(гафáр) & *Зак.*

Гаптáр, — гаптувáти & s. Гафтяр

Гаптовáльний, *a.* -а гóлка Sticknadel, *f.* [dampf, *m. Ру.*

Гар, *f. К.* Schlacke, *f.*; 2) Fett-

Гарабáкати, *v. n.* mit roher Stimme sprechen od. singen; Kauderwelsch sprechen.

Гарáзд, -ду, *m.* Glück, Wohlergehen, *n.* Inbegriff alles Glückes, *m.*; 2) гарáзъ, гараздéнько, (*comp.* гараздніише, *Зар.*) *adv. Ке.* II. 56 gut, glücklich; entsprechend, sehr gut, sehr schön; tüchtig, wirklich; мáйте ся —, оставáйте ся в гараздї bleibet gesund, le-

Гáрай, *N.* e. Berges. [bet wohl.

Гáрап, гарáпник, *m.* geflochtene Riemenpeitsche, Hetzpeitsche, *f.*

Гáрас, *m.* s. Гáрус.

Гарасим, Гараськó, *m.* Gerasimus.

Гарасівка, *f.* rothe schmale Binde aus grober Wolle od. Kameelgarn. [ten.

Гарасїковáти ся, §. zanken, strei-

Гаратáти, *v. a.* wuchtig schlagen; grob zerschlagen. [s. Гарáзд 2).

Гарáщо, *adv. Не. Пр.* XII. 607. 680

Гáрба, *f. Др. с.* 256 Fuhrwerk, *n.* Wagen, *m.*

Гáрбане, *n.* Raub, *m.* Plünderung, *f. К.*

Гáрбати, *v a.* raffen, rauben, *Ш.* I. 378.

Гарбáчий, *s. a. m.* Verweser einer гáрба bei d. nomad. Schafherde, *m.*

Гарбýз, *m.* Kürbis, *m.* (Cucurbita pepo); * гарбузá піднéсти, прикотити комý „einen Korb geben“: von abschlägiger Antwort beim Werben, — дістáти від кóго — — bekommen.

Гарбузиńне, *n. coll.* Kürbisstengel, *pl.*

Гарбузóвий, *a.* des Kürbisses.

Гарвéда, *f.* Hader, *m.* Zänkerei, *f.* §.

Гаргáра, *f.* etw. sehr Grosses, plumpes; grosses, schlecht eingerichtetes Zimmer; 2) *Bein.* e. keiflustigen, bösen Weibes, *Н.* 267.

Гард, *m.* [gardé], *Рч.* 246 Aufsicht, Wacht, *f.*; 2) e. Ort zum Fischfange bes. abwärts hinter der Mündung der Синюха in d. Бог (bei d. Запорóжцї); 3) quergelegte Wasserwehre aus Steinen.

Гардамáн, гардемáн, *m. Гол.* III. 205 Art hitziges Getränk, *Ч.* IV. 513.

Гáрдий, *a.* s. Гáрний; *adv.* гáрдї.

Гардовáти, *v. n. Ко.* 150 lustwandeln, spazieren.

Гардовина, s. Гордовина.

Гардовничий, *s. a. m.* Oberaufseher in e. гард 2).

Гарéм, *m.* Harem, *n.*

Гарéмний, *a. Ру.* vom Harem.

Гарéмник, *m.* Haremhalter, *m.*

Гáрен, *a. Ф.* fähig, mächtig; не- unfähig, unvermögend.

Гáрець, -рця, *m.* Flocken-, Flammenblume, *f.* (Phlox), *В.*

Гарикати, *v. a. Р.* I. 179 anherrschen, anschreien, antreiben; з собóю щось, *Пр.* VI. 547 unter der Nase brummen.

Гáріль, *m. Ко.* 91, *Н.* 39 s. Горíлє.

Гаркáн, *m.* s. Аркáн I.

Гáркане, *n.* das Knurren; Hadern, *n.*

Гарканина, *f.* Hader, *m.* Zänkerei, *f.*

Гáркати, *v. n.* на когó jmdn anknurren; — ся з ким hadern, zanken.

Гаркебýз, *m.* arquebuse, Feuerwaffe, schwere Büchse, *Кv.* 38. [* Hader, *m.*

Гáркіт, оту, *m.* Geknurre, *n.*; 2)

Гармanувáти, *v. a. Не. Пр.* XI. (1) 101 mittels Pferden od. Ochsen durchs Treten das Getreide dreschen.

Гармасáр, *m.* Hengst, *m.*

Гармáта, *f.* Kanone, *f.* Geschütz, *n.*

Гáрмати, s. Грáбати 2).

Гарматїй, гармáш, *m.* Kanonier, Artillerist, *m. Пїс.*

Гармáтний, *a.* Kanonen-.

Гармáтня, *f.* Kanonengiesserei; 2) Batterie, *f. Пїс.*

Гармíдер, *m.* Lärm, Geräusch, *m.* *Ш.* I. 147; 2) Kram, Habe, *f.* (*iron.*), *Не.*

Гармонїзувáти, *v. n.* harmonie-

ren, übereinstimmen.
Гармоні́йний, *a.* harmonisch.
Гармо́нїйка, *f.* Harmonika, *f.*
Гармо́нїя, *f.* Harmonie, Uebereinstimmung, *f.*
Гармýв, *m.* *Зап.* II. 411. ?
Гарна́ѓати, *v. n.* §. s. Гамори́ти.
Га́рний, *(d.* гарне́нький), *a.* schön, hübsch, nett, *Пом.* III. 14.
Гарни́к, *m.* Arbeiter bei e. Ochsenfuhre, *m.* *Левч.* [солйця.
Гарнили́ця, (гарнол-), *f.* s. Кра-
Гарні́ти, гарнїша́ти, *v. n.* schön, schöner werden, *Левч.*
Гарт, *m.* Abhärtung, Härtung, *f.* да́ти комý га́рту, *P.* II. 123 jmdm tüchtig zusetzen, ihn derb zurichten.
Гарто́ване, *n.* Härtung, Abhärtung, *f.*
Га́ртос, *int.* *Га.* I. 144 Zigeunerzuruf im Osterspiel Ци́ган.
Гартува́ти, *v.a.* härten, abhärten; 2) *v. n.* landen, das Ufer zu erreichen suchen.
Гартýлець, -лця, *m.* Pflock, *m.* zum Anbinden des Flosses an der Ufer.
I. Гарува́ти, s. Гайнува́ти.
II. Гарува́ти, *v. n.* viel mühselig arbeiten, sich placken. [Mensch.
Гарýка, *m.* Streitmaul, zänkischer
Гарýкати ся, (гарю́к-, *Не.)* zanken, hadern, *(vgl.* га́дра, га́ркати ся).
Га́рус, *m.* Kameelgarn, *n.*
Гарусо́вий, *a.* von Kameelgarn.
Гарцївни́к, *m.* Spassmacher, lustiger Gesell. [frohes Weib, *Мак.*
Гарцївни́ця, *f.* fröhliches, lebens-
Гарцо́ване, *n.* das Herumtummeln des Pferdes.
Гарцюва́ти, *v. n.* коне́м e. Pferd im Kreise herumtummeln; scharmützeln, s. Герць; — гопака́ den г. tanzen, *Кв.* 48.
Гарча́ти, *v.n.* s. Га́ркати 1); röcheln.
Гарч, *m.* га́рче, *n.* *(В.)* Höllennatter, (Pelias Prester); 2) Kreuzotter, *f.*
Гаса́ти, *v. n.* springen; herumstreifen; 2) die Salzmasse zerbröckeln, *B.*
Гаси́льник, *m.* Löschhacken, *m.*
Гаси́тель, *m.* Löscher, *m.* *T. K.*
Гаси́ти, *v. a.* löschen, auslöschen.
Га́ска, *f.* Hammer zum Zerbröckeln der Salzmasse, *m.*
Га́ська, *f.* Johanna. [*Оц.* §. 277, 1.
Га́сло, *n.* Losung, Parole, *f.* *Кч.* 397;
Га́снути, *v. n.* verlöschen, erlöschen, auslöschen, *(v. n.).* [fel, *m.* s. 'Яспед.
Га́спед, (-пiд), *m.* Schlange, *f.* Teu-
Га́спедский, *a.* teuflisch.
Га́ся, *f.* Schlange, *f.* s. Га́шка.
Га́ть, *f.* s. Га́тка.
Гатала́й! *int.* vom Galopp e. Gaules.
Гати́нець, -нця, *m.* Allgut, *n.* Dorfgänsefuss, *m.* (Chenopodium bonus Henricus).
Гати́ти, *v. a.* dämmen; e. Weg von Faschinen über morastigen Boden machen.
Га́тї, *pl.* *N.* e. Berges.
Га́тка, *(d.* га́точка), *f.* Damm, Deich; Faschinenweg, *m.* [auf e. Haufen werfen.
Гатля́ти, *v. a.* eine Wust von etw.
Гатьма́н, *m.* *Ме.* 413 s. Гетьма́н.
Гатьта́, гетьта́, *int.* s. Гайта́ II.
Гафа́р, гафта́р, *m.* s. Шмýклер;
Га́фт, *m.* Stickarbeit, *f.* [Sticker, *m.*
Га́фтарка, *f.* Stickerin, *f.*
Га́фтка, *f.* Heftel, *m.*
Гафтува́ти, *v. a.* sticken. [tummeln.
Гаца́ти, *v. a.* hüpfen, tanzen, sich
Гацмоли́ти, *v. a.* § schlagen; Backenstreiche austheilen.
Га́ча, -яти, *n.* s. Лоша́. [ken.
Га́чик, *m.* Häkchen, *n.* kleiner Ha-
Гачикова́тий, *a.* hakig, wiederhakig, *Пол.*
Га́чити, *v. a.* § кого́ за́ що jmdn wegen etw. zur Rede stellen, rügen.
Га́чі, *pl.* s. Ногави́ці. [кýр bei Га́чі. *f.*
Га́чник, *m.* Einfassung für den оч-
Га́чур, *m.* s. Лоша́к.
Гачýра, *f.* s. Лоши́ця.
Га́шене, *n.* das Auslöschen, Löschen.
Га́шка, *(d.* га́шечка), *f.* Natter, Kreuzotter, *f.* [Zögern, *n.*
Га́яне, *n.* га́янка, *f.* *Пic.* Säumen,
Га́яти, *v. n.* *K.* müssig bleiben; — ся s. Гаїти ся, *Кч.* 158.
Гба́ти, *Ч.* IV. 231 s. Бга́ти, *Ог.* 95.
Гва́рити, *v.a.* s. Говори́ти, гуто́рити.
Гвiздь, *g.* гво́здя, *(d.* гвiздо́к -дка), *m.* Nagel, *m.*; 2) Fischergabel, *f.* s. 'Ости. [вво́дне).
Гво́дне, *adv.* *(lemk.)* bei Tage (=
Гво́здик, s. Зво́здик. [beschlagen.
Гвозди́ти, *v. a.* nageln, mit Nageln
Гвоздя́нка, *f.* Benedictenkraut, *n.* Nelkenwurz, *f.* (Geum urbanum).
Ге, s. Гей I. u. II. [(Diospyros Ebenum).
Ге́бан, *m.* Ebenholz, *n.* Dattelpflaume, *f.*

Гебано́вий, *m.* aus Ebenholz.
Геба́нок, -нка, *m.* grosser Hobel.
Гев, ге́всадий, *adv. ungr.* s. Сюда́
Гева́л, s. Ґева́л. [*Mi.* IV. 81.
Ге́вде, ге́здечка, (-ки), s. 'Озде, о́вьде, *Mi.* IV. 81.
I. Гей! *int.* ha! na! holla! auf! ге́й-о́ри, ге́й-сми als Aufruf gebr. *(B.)*; ге́й-аба! *У.* s. Гія́ба; гей-ле́ю о weh!
II. Гей, ге́йби, гей колй *conj.* wie, gleichwie, gleichsam, wie wenn, als wenn, gleichsam als.
Ге́йкане, *n.* das Zurufen гей! I.
Ге́йкати, ге́йкнути, *v. n.* гей! dem Zugvieh zurufen, es antreiben.
Ге́йки, *int. adv.* vom Fortfahren.
Гейма́, *int.* beim Spiele Бо́бер.
Ге́йса, *int.* s. Соб.
Гейта! s. Гайта́ II.
Ге́йтати, *v. n.* dem Zugvieh гейта́!
Гейя, *f. Luts. gr.* 157? [zurufen.
Ге́ла! *int.* s. Ги́ля!
Ге́лиха, *f. N.* e. Berges.
Ге́лкій, *m.* s. Па́рубок, *Gr.* 20.
Гельо́т, *m.* Helot, *m.*
Гельотизува́ти, *v. a. Зг.* zum He-
Гема́н, *m.* Teufel. [loten machen.
Ге́манів, гемо́ньский, *a. IГ.* teuflisch, Teufels-. [zeug zu Wasser,?
Гемія, *f. Oc.* (61) I. 230 Art Fahr-
Гемоґльобі́н, *m. Под.* Globulin, Hämatin, Blutroth, *n.*
Гемоня́ка, *m. aug. ОП.* s. Ге́ман.
Гемпе́ль, -пля́, гемпе́нник, *m.* Betrüger, *m.* [IV. 81.
Ген-ген, — там, *adv.* dort weit *Mi.*
Ге́нде, ге́ндека, (-еньки, -ечка), ге́нька (-ай) s. Онта́м, *Ог.* 167.
Ге́нто, ге́нтова (-олї), ген'яко́сь, s. 'Оногда, позавче́ра, неда́вно, *Ог.* 172 ге́нто = коли́сьто бува́ло.
Гентова́тїшний, (-ва́шний), ген'яко́сїшний, *a.* s. Оногда́шний. [ви́стий.
Генцина́тий, *a.* — кінь s. Норо-
Ге́па, *f.* §. *H.* 189 s. Потили́ця, голова́; 2) N. e. Berges.
Ге́пати, ге́пнути, *v. n.* §. derb schlagen; -нути ся schwer fallen, stürzen.
Герб, *m.* Wappen, *n.*; Stempel auf d. Papier, *m.*
Гербо́вий, *a.* Wappen-; 2) Stempel-.
Гербови́к, *K.* гербуля́к, *m.* Edelmann mit e. Wappen.

Гербо́вник, *m.* Wappenbuch, *n.*
Ге́рґев, *m.* s. Колеше́ник.
Гере́ва, гере́зия, *f.* Ungemach, Uebel, *m.*, Verwirrung, *f.* Hader, *m.*
Ге́рець, -рця, *m.* s. Герц.
Гере́тик, s. Єре́тик. [dicht.
Гермети́чний, *a.* hermetisch, luft-
Ге́рнад, *m.* Nbfl. des Шайо.
Ге́рой, *m.* Heros, Held, *m.* [thig, *У.*
Геро́йний, *a.* heroisch, heldenmü-
Геро́йство, *n.* Heroismus, Heldenmuth, *m.* [ros, e. Helden spielen, *BE.*
Геро́йствувати, *v. n.* einen He-
Геро́їня, *f.* Heroine, Heldin, *f.*
Геро́їти, *v. n. Ko.* 177 sich heroisch zeigen. [mer, *f.* Wappenwesen, *n. K.*
Геро́льдія, *f.* Heroldie, Wappenkam-
Герсону́ти, *v. n.* ungestüm dahineilen, *Oc.* (62) VII. 38.
Герц, -рцю, *m.* Scharmützel, Vorspiel einer Schlacht, *n.* Zweikampf, *m.* * Bravour, Verwegenheit, *f. C.* [kämpft, *Cm.*
Герцовни́к, *m.* der im Zweikampf
Герцува́ти, *v. n.* den герц ausführen, bestehen.
Герштика́ти ся, ге́ршкати ся, герцика́ти ся, schäckern; sich balgen з ким. [Geflügel.
Гесюге́, *int.* e. Scheuchruf gegen
Гет, геть, *adv.* weg, fort; ге́ть-та́м dortweiter; 2) ganz, völlig, vollständig, gänzlich. [Brettsäge, *m. Gr.* 20.
Гета́вь, *m.* Arbeitsgeselle bei d.
Гете́ра, *f.* Hetäre, Buhldirne, *f.*
Ге́тка, *f.* s. Ґо́тка. [*Ш.* II. 174.
Гетма́н, гетьма́н, *n.* Hetman, *m.*
Гетма́нець -нця, *m.* Bürger, Einwohner der гетма́ньщина 2).
Гетма́нич, *m.* Sohn des Hetman, *f.*
Гетмані́вна, *f.* Tochter d. Hetman, *f.*
Гетма́нїя, *f. Пс. Mi.* II. 71 гетмано́ванє. *n.* eines Hetman Anführung, *f.* Oberbefehl, *m.*
Гетьма́нка, *f.* Bürgerin, Einwohnerin der гетма́нщина 2), *Пс.*
Гетмано́ва, *s. f. a.* s. Гетма́нша 1).
Гетма́нство, *n.* Hetmanswürde, *f.*
Гетманува́ти, *v. n.* Hetman sein.
Гетма́нша, *f.* Frau des Hetman; 2) Tochter des H.
Гетма́нщина, *f.* Zeit, Periode der ukrain. Hetmanen *f.*; 2) Theil der Ukraina unter der Verwaltung der Hetmanen.

Ге́тте! *int.* (*pl.*) macht euch fort!
Гец, підве́сти кого́ від ге́ца *Кн.* jmdn hinter's Licht führen, ihn prellen.
Ге́ца, *f.* Hetz, *f.* [ки́, (*РДн.* 18).
Ге́шки, (*d.* ге́шечки), *pl.* s. Гиж-
Ги,гий,гі,гій,s.Гей. [s.Бра́ти,міси́ти.
Гиба́ти, *v. a.* *Ч.* IV. 225. VII. 551.
I. Ги́бель, -бля, *m.* Hobel, *m.*
II. Гибель, ги́біль, -ели, *f.* Untergang, *m.* Verderben, *n.* *ІГ.*; ги́бель чого́ s. Про́пасть чого́ eine Unzahl, *К.*
Ги́бельний, *a.* *Ч.* III. 25. verderblich, Verderben bringend.
Гибі́ти, *v. n.* verloren gehen, untergehen, sterben.
Гибки́й, *n.* *Зг.* biegsam, geschmeidig.
Гиблї́вки́, *pl.* Hobelspähne, *pl.*
Гиблюва́ти, *v. a.* hobeln.
Гибля́к, (обли́к, вібля́к), *m.* Rundholz, *n.* *Ог.* 59 1.
Ги́бнути, *v. n.* *Л.* 51 s. Ги́нути.
Гибча́стий, *a.* *Ч.* IV. 378 — ко-
Ги́ва, *f.* s. 'Ива, е́ва. [рова́й rundlich.
Ги́вер (-ір), *m.* s. 'Ивер.
Ги́вир, ги́вінь, *f.* s. 'Ивола, *В.*
Гигота́ти, *v. n.* wiehern.
Гид, *m.* *Н.* 65 das Abscheuliche, Schmutzige, Garstige; Ekel, *m.* на ги́д переходи́ти zu Ekel werden; verabscheut, verachtet werden, *Пом.* III. 26; 2) гид, *a.* *ТР.* 11. s. Ги́дкий.
Гидж-га, *int.* s. Гу́джа.
Ги́дити ся, гидкува́ти, *v. n.* чим sich vor etw. ekeln, менї щось ги́дить ся etw. widert mich an, habe Ekel vor etw. [empfindend.
Гидли́вий, *a.* *Др. с.* 35 Abscheu
Гидли́вість -ости, *f.* *Не.* Abscheu, Ekel, *m.* [derwärtig, ekelhaft, garstig.
Гидки́й, ги́дний, *a.* widerlich, wi-
Ги́дкість -ости, *f.* Garstigkeit, Ekelhaftigkeit, Abscheulichkeit, *f.* [behaglich.
Ги́дно, ги́достно. *adv.* zuwider, miss-
Ги́достний, *a.* s.Гидки́й, *Пic.* *Левч.*
Ги́достність, -ости, гидо́та, *f.* *Пic.* s. Ги́дкість.
Ги́дра, *f.* Hydra, Wasserschlange, *f.*
Гидува́ти, *v. n.* ким *К.* *Др. с.* 362, s. Ги́дити ся.
Ги́жка, *gen. pl.* Гижки́, s. Гишки́.
Ги́за, *f.* Schieler, *m.*
Ги́знути, *v. n.* geschwürig eitern.
Гик, *m.* ги́кане, *n.* Geschrei zum Aufscheuchen, *n.*
Ги́кавець, -вця, гикавцу́н, ги́кало, *m.* ги́кавий, ги́кли́вий, *a.* Stotterer, stotternd.
Ги́кавка, *f.* *В.* s. Щи́кавка.
Ги́кати ся, stottern; *v.n.* schlucksen.
Гикі́цькати, hinkend dahin trotteln.
Ги́лечко, *n.* s. Гильце́.
Ги́лї, *pl.* *Кух.* Albernheiten, *pl.* Gewäsch, *n.* понести —. [*Пом.* III. 25 *Не.*
Ги́лка, *f.* Ballspiel mit Laufen verb.
Ги́лька, гили́на, *f.* Zweiglein, *n.*; 2) Stabheuschrecke, *f.* *В.* [ля́вий, *a.* ästig.
Гильни́стий, гили́стий, *Фр.* ги-
Гильнити ся, in Rudeln umherlaufen (v. Wölfen zur Brunstzeit).
Гильня́, *f.* Rudel Wölfe, *n.* *vgl.* Ті́чка; Meute, *f.* [füllte Klösse (пироги́).
Гилу́н, *m.* *gew. pl.* mit Fleisch ge-
Гильце́, *n.* *Сб.* I. 257 s. Вильце́.
Ги́ля! *int.* Scheuchruf gegen Gänse, *Пом.* III. 15.
Гиля́ра, *f.* *Др. с.* 186 s. Ґа́ляр.
Гиля́рко, *m.* Hilarion.
Ги́мбіль, s. Ги́ндель; гимблюва́ти, s. Гиндлюва́ти.
Гимене́й, *m.* *Ш.* II. 174 Hymen, *m.* (Gott der Ehe b. Griechen u. Römern).
Гимзі́ти, *v. n.* гим — wimmeln *Пом.* III. 28.
Гимн, *m.* Hymnus, Lobgesang, *m.*
Гин-ги́н, *adv.* s. Ген-ген, *Лев. гр.* 133. *Mi.* IV. 81. [Гинцува́ти.
Гиньбува́ти ся за ким (*Ф.*) s.
Ги́ндель etc. s. Га́ндель, гандлювати etc. [s. Герштика́ти ся.
Гиндзува́ти, гендриґа́ти ся, §.
Ги́ндик, *m.* s. 'Индик.
Ги́ндри, *pl.* loses Schäckern.
Ги́ней, *m.* s. 'Иней. [*Левч.*
Гинки́й, *a.* biegsam, geschmeidig.
Гинто́в, *Гол.* III. 503 Kutsche, *f.* ?
Ги́нути, *v.n.* zu Grunde gehen, umkommen, verderben, vergehen; schwinden.
Гинцува́ти, *v. a.* кого́ jmdn ausser Athem hetzen, todthetzen, (*Ф.*).
Гинч, *m.* *Гол.* I. 208, Schlange, *f.* ?
Ги́нчий, *a.* s.'Инчий, *Mi.* IV. 81. *Ог.* 60.
Гинча́ти, *v. n.* wimmern, winseln; 2) s. Рева́ти.
Гир, *m.* за гир, *Ф.* s. На ди́во, на сла́ву; 2) Spur, *f.*; гир би ти ся загирив! soll jede Spur nach dir ver-

schwinden; ги́ром ходи́ти ganz verkommen, sittlich verfallen.
Ги́ра, *f.* §. Kopfhaare, *pl.* Schopf, *m.*
Ги́равець, -вця, *m.* Art Pflze.
Гирбе́т. s. Хребе́т.
Ги́рдев, *m.* s. Колеше́рник. [Wagen).
Гирди́ґати, *v. a.* s. Трясти́ (vom
Гирді́ль, *m.* s. Гряділь.
Гире́шний, (-ріш-) *a. ungr.* *Др. с.* 405 s. Сла́вний; — зло́дій ein Dieb von den wahren! non plus ultra, (*Ф*).
Ги́рити, *v. a.* s. Заги́рити.
Гирі́вка, *f.* struppiges Kopfhaar; 2) Schopfstern, *m.* (Comatula).
Гирішли́вий, *a.* s. Гире́шний; 2) гриб—Щира́к; 3) berüchtigt, verrufen.
Ги́рка, *f.* das obere Ende Kopfstück, *n* s. Ги́чка.
Гирка́ня, (-ки́ня), *f.* Art Bitterpilz.
Ги́ркий, s. Гірки́й.
Ги́рло, s. Гірло.
Гирміти, *Ог.* 49 Гриміти. [Pranger, *m.*
Гиро́вище, *n.* öffentliche Schande,
Гиро́чник, *m.* Boretsch, *m.* (Borago officinalis), *B.*
Гирува́ти, *v. a.* aufregen, aufheben, *Гр.*; mühevoll wohinziehen, schlep-
Ги́рці, *pl.* s. Герць. [pen, zerren, *Шл.*
Гирчи́на, *f.* Beinwurz, *f.* (Symphytum cordifolium) *B.*
Ги́ря, *f.* s. Ги́ра, *ІГ.*; 2) mit kurz geschnittenen Haaren, *Ко.* 3 (*vgl.* стри́га); 3) s. Канчу́к, *Др. с.* 305; 4) Gewicht bei d. Uhr, *Ос.* (62) II. 83 *Пом.* III. 28.
Ги́рявець, -вця, mit sträubigem Haar; ги́рявий, *a.* geschoren, gestutzt, *Ко.* 73.
Гита́ла, *f.* Art Heidekorngraupen.
Гити́на, *f.* Spleisse, *f.* s. Гінти́на, *vgl.* Гіти́нка. [Theile gespaltener Holzblock.
Гити́не, ein dh die Mitte in vier
Гитови́й, *a.* s. Гінтови́й.
Гиц! *int.* rapps! (v. Hüpfen).
Ги́цель, -цля, ги́ціль, *m.* Abdecker, Wasenmeister, *m.* [цель; Schindanger, *m.*
Ги́цлівка, *f.* Wohnstätte des ги́-
Ги́цнути, ги́цкати, *v. n.* aufhüpfen, springen.
Гич, *m.* Etw. ohne allen Wert, etw. Nichtiges: і гич не до ре́чі, *Ш.* I. 270, 88 ні гич ні га́ріля пили́нки ganz u. gar nichts, *Зак.* [*f.* Stengelblätter, *pl.*
Ги́че, *n. coll.* ги́чка, гичи́на, *Гн.* 75
Ги́чка, *f.* *N.* e. Berges.

Гишки́, *pl.* kalte Füsse als Gallertspeise.
Гишкове́ пу́щене, s. Мясне́, *n.*
Гівно́, Dreck, Menschenkoth, *m.*
Гівноі́д, гівнори́й, (-ри́йка. *f.*), Rosskäfer, *m.* (Scarabaeus stercorarius).
Гівня́к, *m.* s. Лайня́к. [2) s. Гівноі́д.
Гівня́р, *m.* Dreckkerl, Sudler, *m.*;
Гіґіє́на, *f.* Hygiene, *f.*
Гіґіені́чний, *a.* hygienisch.
Гід, *g.* го́да, *m.* Jahr, *n.* * кому́сь чо́рний год спра́вити jmdm e. unglückliches Jahr bereiten, drohen Schlechtes zuzufügen.
Гідь, як-гідь (є́с-г.) собі гада́єш? wie denkst du halt in dieser Sache? (*Ф.*).
Гі́дний, *a.* würdig, wert; brav, gut, bieder; 2) jährlich, Jahres; 3) genug gross.
Гі́дність, -ости, *f.* Würde, *Top.* Bravheit, *f.*
I. Гій! *int.* гій на те́бе! pfui über dich, hol' dich der — *Ос.* (61) XII. 39.
II. Гій, *g.* го́ю, *m.* Heilmittel, *n.* Arzenei, *f.* *Mi.* II. 4, *Пс.*
Гі́йкати, гі́йну́ти, *v. n.* на кого́ jmdn dh lautes Schelten einschüchtern.
Гійня́, *f.* *Фр.* s. Гильня́.
Гі́ле, *m. coll.* Zweige, *pl. m.*
Гі́лька, гі́лечка, *f.* kleiner Zweig, Zweiglein, *n.*
Гільнува́ти, s. Гайнува́ти.
Гільта́й, (*d.* гільта́єнко), *m.* s. Гульта́й, *Ог.* 47.
Гільта́йский, *a.* liederlich.
Гільта́йство, *n.* liederliches Leben; 2) *coll.* loses, liederliches Gesindel, Landstreicher, *pl.* [Ast, *m.*
Гіля́, гіля́ка, (-ю́ка), *f.* starker Zweig,
Гіля́стий, *a.* astreich, ästig.
Гімно́, гімня́к, s. Гівно́, гівня́к, *Ог.* 80.
Гін, *g.* го́ну. *m.* *Макс.* Lauf, *m.* Rennen, *n.*; 2) Eile, Schnelligkeit, *f.* *Ке.* II. 178; Strömung, *f.*; 3) Trieb, *m.* *Ил.*; 4) гін, *g. pl.* двоє. троє гін, s. Го́ни, *pl.*
Гіне́, [гон-], *n.* Brunst, Geilheit, *f.*
I. Гінки́й, [гон-], *a.* *H.* 279 hurtig, schnell laufend, geschwind strömend.
II. Гінки́й, (гин-), *a.* *Гр.* schlank, hoch wachsend; — стан.
Гі́нний, *a.* s. Гі́дний, *Ог.* 78 (*B.*).
Гінта́й, гінтя́й, *Гол.* s. Гільта́й.
Гінти́на, *f.* centrifugal (schindelförmig) gespaltener Holzstamm, *vgl* Ґо́нта.

Гінтовий, a. -á дóшка, von dem Viertel eines Baumstammes seitwärts gesägtes Brett. [s. Згінник; 2) Jagdhund, m.

Гінчáй, гінчúй. a. Schweinetreiber,

Гіпéрболя, f. Hyperbel, f.

Гіперболічний, a. hyperbolisch.

Гіпóтека, f. Hypotheke, f.

Гіпотетúчний, a. hypothetisch.

Гіржá, Гіржáти, s. Иржá, Иржáти.

Гíрка, f. dim. s. Горá kleine Anhöhe; 2) Heuboden, m. [(Peucedanum cerv.).

Гіркáн олéнячий, Hirschwurzel, f.

Гіркúй, a. bitter; arg, heillos, versessen, verrucht (— пянúця, вóрог).

Гіркúня, f. Art Bitterpilz.

Гíркість, -ости, f. Bitterkeit, f.

Гіркотá, f. Bitterkeit; Erbitterung, f.

Гірлó, [гор-], n. АД. I. 186 Mündung, f. (рікú), Mi. II. 99.

Гірнúй, a. Berg-, Пар.; 2) allein, nur: — сидúть в хáті er wohnt allein; — з душéю mutterseelen allein; мáю гірнúх пять ґрéйцарів habe nur die letzten fünf Kreuzer: гірнéський раз das letzte Mal. [betrieb, m.

Гірнúцтво, n. Bergbau, Bergwerks-

Гірнúця, s. Горнúця.

Гірнúчий, a. bergmännisch, Berg- (ýряд, шкóла &).

Гірнюк, m. Bergknappe, m. Пар.

Гірня́к, m. Bergmann; 2) Gebirgsbewohner, Gebirgler, m.

Гірня́чка, f. Gebirglerin, f.

Гірóчок, -чка, m. Л. 8 s. Огирóк.

Гірóшник, m. Blutkrautwurz, f. Geissfuss, m. (Spiraea ulmaria).

Гірськúй, a. gebirgig, Berg-.

Гірчáк, m. Torfruhgras, Mariengras, n. (Hierochloa borealis); 2) scharfer Knöterisch (Polygonum hidropiper); 3) Bitterling, m. Dürrkraut, n. (P. persicaria); 4) Hederich, m. (Raphanus raphanistrum). [bittern.

Гірчúти, v. a. bitter machen; * ver-

Гірчúця, f. Ackersenf, Senf, m. (Sinapis arvensis). [ter werden, M.

Гіршáти, v. n. schlimmer, schlech

Гíрший, a. comp. schlechter, schlimmer, ärger; 2) mehr, P. I. 1.

Гіршúти, v. a. schlechter, ärger machen, verschlimmern; — когó jmdm Aergernis geben; — ся Aer. nehmen.

Гірянúн, m. s. Гірняк 2).

Гість, g. гóстя, m. Gast, m. в гóсті прийтú als Gast kommen, в гóстях бýти zu Gaste sein; *vom neugebor. Kind.

Гістьбá, f. Гол. — купéцка Reisen, f. pl. Verkehr, m. Wanderung, f. Мог.; 2) s. Гостúна. [гитúна.

Гітúнка, f. junge Tanne, s. Гінтúна,

Гіцаш, m. Leiter e. Brettsäge, Brettschneider, m.

Гіщúця, f. гіщовáнець, -нця, m. Art Heilkraut gegen den гостéць.

I. Гія. f. Ф. Schreck, m.; 2) s. Гáйка. (В.).

II. Гія, не гія Вам мáсла? ist Ihnen nicht Butter nöthig.

Гія́ба, — діло! adv. leider, umsonst, vergebens; unmöglich, (В.), Зар. (Веч. I. 334), s. Гóді bis hier n. nicht weiter!

Гла, s. Иглá. [(Вер.) I. 36.

Глáбці. pl. Art kleiner Schlitten, Зап.

Глабчáстий. (глоб-). a. — віз Ос. (61) I. 229 mit den оглóблі.

Глáва, f. Capitel, Hauptstück, n.

Главúзна, f. † К. Buchrolle, f.; 2) Capitel, n.

Главúця, f. s. Головá, Гол. III. 17.

Глáвний, a. gr. s. Головнúй.

Главосíки. pl. s. Усікновéніє глáви Св. Іоáна. [tigen.

Глагоїти. v. a. beruhigen, beschwich-

Глагóл, † m Wort, n.; 2) Verbum, Zeitwort; 3) глагóль (-гіль) † Name des Buchstabens Г.

Глáдик, m. Xestomyza, В. [holz, n.

Гладúльце. n. Werkzeug zum Glätt-

Гладúльниця, глáдженица, f. feinere Hechel, f. (zum Flachs od. Hauf.).

Глáдити, v. a. glätten; glatt, eben machen; 2) streicheln; 3) прóсо enthülsen; дуб die Eichenrinde stampfen.

Гладúшка, f. Кн. s. Гладýшик.

Гладúшник, m. Ackermennig, Beerkraut, n. (Agrimonia Eupatoria); 2) A. odorata; 3) s. Глекопáр.

Гладíй, m. s. Гладýн.

Гладíнка, f. = глáдка, глáдкий (opp. zu Рябíнка), Га. II. 40.

Глáдкий, a. glatt, platt, eben; 2) fein, gefeilt, polirt; 3) einfach gemacht, einfarbig (v. Kleidungsstücke); 4) glatt, fett, gut aussehend (v. Vieh); glatt, schmeichelnd (v. Worten); fliessend (v. Schreibart u. Vortrag); глáдко брéше er lügt leicht; глáдко му йде das geht

ihm leicht vonstatten.

Гладківщина, Zeit u. Wirken des Гла́дкий Степа́н (1741) u. dessen S. Дани́ло, *Біл.* [ganz, *f.*

Гла́дкість, -ости, *f.* Glätte; Ele-

Гладконо́сий, *a.* ohne Nasenblatt, *Пол.* [*Пол.*

Гладкоплі́щий, *a.* glattflächig,

Гла́дниця, s. Гладильниця.

Гладо́ня, *f.* schmuckes, schönes, „fesches" Weib.

Гладу́н, *m.* wohlbeleibter, feister Mensch; 2) —, гладу́нка, *f.* s. Веретільниця; 3) Blattlos, kahles Bruchkraut (Herniaria glabra). [Гладу́щик.

Гладу́нець, -нця, гладу́нчик, *m.* s.

Гладу́ш, гладу́щик, *m.* irdener Topf; *gew.* Milchtopf.

Гладу́шник, *m.* s. Росто́пасть 2).

Гладча́ти, (-дш-), *v. n.* feister, glatter, voller werden, *Не.*

Гла́за, s. Лога́за. [set, *n.* *С.* I. 88.

Глазе́т, *m.* Silber-, Goldstoff, Gla-

Глазето́вий, *a.* aus глазе́т.

Гла́їти, *v. a.* besänftigen, beruhigen; — ся übereinstimmen.

Гла́с, † *m.* s. Го́лос.

Гласи́ти, *v. a.* † verkünden, *К.*

Гла́стівка, *f.* s. Ла́стівка.

Глеві́ти, *v. n.* s. Зглеві́ти.

Глевки́й, глевкова́тий, *a.* lettig, bindig, *Гн.* 41: земля́; 2) teigig, klebrig, wasserstriemig (хліб), *Н.* 43.

Глевтю́к, (-тя́к), *m.* *Гн.* 39 lettiger Boden; 2) s. Зака́лець, *Ко.* 75.

Гледі́ти, s. Глядіти; гледи́ть ся, *М.* I. 75 s. Видає́ ся es scheint.

Глеє́вий, *a.* schlammig, *Ст.*

Гле́зень, -зня, *m.* Art Pflze.

Гле́зна, *f.* † Knöchel, *m.*

Глей, *m.* Bodenschlam, *m.*; 2) blaugrauer Lehm. [bifex), *В.*

Гле́йник, *m.* Schlammwurm, *m.* (Tu-

I. Глек, *m.* s. Підпу́щник.

II. Глек, *m.* Topf, *m.* steinerner Krug.

Глекопа́р, *m.* Odermennig, *n.* (Agrimonia pillosa); 2) Schölkraut, *n.* Schwalbenwurz, *f.* (Chelidonium majus).

Глеку́шник, *m.* s. Підпу́щник.

Глемо́єї, *pl.* monatliche Reinigung (menstruatio), *(В.)*.

Глемо́їза, *f.* Unterhaltung beim Besuche der Verstorbenen, wobei einer mit e. Stecken die Ausweichenden zuschlagen sucht, *Gr.* 20.

Гле́чик, гле́чичок, *dim.* s. Глек II.; 2) *pl.* гле́чики жо́вті gelbe Kannenblume, Wassertulpe, *f.* (Nuphar luteum).

Гли́б, *m.* Tiefe in der Erde u. im Wasser, *Др. с.* 83. 88; 2) Gelass, *m.* Erdhöhle, *f.*

Гли́ба, *f.* — землі́ Erdscholle, *f.*

Глибина́, гли́бінь, гли́бочінь, s. Глубина́ &. [nis, *ІГ.*

Гли́бка, *f.* unterirdisches Gefängnis,

Глибну́ти, глибні́ти, *v. n.* *W. ŻP.* die Kraft verlieren. [бо́кий, &.

Глибо́кий, глибоче́нний, & s. Глу-

Глибококру́глий, *a* *Не.* tiefrund, kesselförmig.

Гли́ва, *f.* Leberschwamm, -pilz, Rindszunge, *f.* (Boletus hepaticus), *Вол.*; 2) Art Birnbaum, *Ос.* (61) X. 27.

Гли́вий, *a.* fahlgelb; hellkastanienbraun, rothgelb, gelbbraun.

Гливи́ця, — волотя́нка, *f.* rispiger Hohldotter, (Neslia paniculata).

Гливі́ти, s. Глеві́ти.

Гли́вка, *f.* gelbbraune Ameise, *f.* *В.*

Гливки́й, гливтякова́тий, s. Глевки́й, &. [bercularia, *Вол.*

Гливни́чка, *f.* Art Staubpilz: Tu-

Гли́й, *m.* s. Глей.

Гли́мати, *v. a.* *Ст.* s. Глота́ти, *Н.* 19.

Глинь, глине́ць, -нця́, гли́ній, *Пол.* *m.* Aluminium, *n.* *Пс.*

Гли́на, *f.* Lehm, Thon, *m.*

Гли́ник, *m.* *N.* e. Berges.

Глиниско, гли́нище, *n.* гли́нниця, *f.* Lehmgrube, *f.*

Глиномі́с, *m.* Lehmkneter, *m.* [174.

Глину́ти, *v. a.* s. Пролигну́ти, *Ч.* II.

Глиня́к, *m.* Thonstein, *m.*; 2) s. Гли́няник 2).

Гли́няний, *a.* thönern, irden, Lehm-.

Гли́ня́ник, *m.* irdener Topf; 2) Gefäss mit Lehm zum Verstreichen, *n.*

Глиня́нка, *f.* s. Гли́ниско.

Глиня́стий, (-и́стий), *a.* *В.* lehmig, thonig; lehmfarbig.

Гли́пати, глипі́ти, *v. n.* blinzen, matt blicken; 2) kümmerlich sein Leben fristen, dahinsiechen, kränkeln, *Мог.*; 3) s. Гли́пнути. [blicken, den Blick werfen.

Гли́пнути, *v. n.* на кого́ auf jmdn

Гли́ста, *f.* Eingeweidewurm, Spul-

wurm (Ascaris lumbricoides); — дитя́ча Kinderwurm, *m.*
Гли́сти, *v. a.* *Wgr.* IX. s. Гри́зти.
Гли́стник, беле́на —, *m.* Bittersüss, *n.* Alpranken, *m.* (Solanum dulcamara).
Глистю́к, *m.* ekelhafter Sudler, *Cm.*
Глисто́к, *Hc. Пр.* VI. 423 Wurm, *m.*
Глита́ня, *f.* Schlund, Rachen, *m.*
Глита́ти, глитну́ти, *v. a.* ver-, schlucken, verschlingen, *Кв.* II. 59 *С.* I. 59.
Гли́ця, *f.* s. Игли́ця.
Гліг, *g.* гло́гу, *m.* Weissdorn, *n.* (Crathaegus oxyacantha). [s. Гліг.
Глід, *g.* гло́ду; глій, *g.* гло́ю, *m.*
Глїже́, *n. coll.* dorniges stacheliges Gesträuch.
Глі́пкати, *v. n.* — дї́дька́ми fluchen.
Гліт, *g.* гло́ту, *m.* s. Глота́.
Глі́тно, *adv.* dicht, vom Gedränge.
Глоба́, *f.* Kummer, Gram, *m.* Sorge, *f.*; 2) Angriff, Zank, *m.* (*B.*).
Глобува́ти, *v. a.* кого́ jmdn kränken, ungerecht herabsetzen, verunglimpfen; 2) auszanken. [Ву́глова.
Глова́, *f.* *Др. с.* 300 Riemzeug, *n. vgl.*
Глого́вий, *a.* vom гліг. [гліг.
Глогова́тий, *a.* dornig, stachelig wie
Глод, глот, *m.* s. Гліг.
Глода́вка, ви́біжка —, *f.* scharfes Rispengras (Poa trivialis), *B.*
Глода́ти, *v. a.* nagen, benagen; 2) wundreiben (чо́біт). [cker, *m.*
Глоди́тель, *m.* *Mx.* Nager; Bedrü-
Глодови́нець, -нця, *m.* Heckenweissling, *m.* (Pieris Crathaegi), *B.*
Глоду́н, *m.* s. Гризу́н.
Глоє́вий, *a.* s. Глого́вий.
Глої́на, *f.* s. Гліг. [den (v. Vieh).
Глонда́ти, *v. n.* frei streifen u. wei-
Гло́ском, *adv.* üppig, reichlich, massenweise, s. Ло́ском.
Глот, *m.* Schluck, *m.* [Schar.
Глота́. *f.* Gedränge, *n.* (людий), dichte
Глота́вий, *a.* *Ч.* V. 347. ?
Глота́ти, s. Глита́ти.
Гло́тка, *f.* s. Про́лик, *С.* I. 23.
Глуб. *f.* *Фр.* Tiefe, *f.*
I. Глу́бий, *a.* s. Голу́бий, *Ог.* 57.
II. Глу́бий, *a.* *H.* 141 s. Глубо́кий.
Глубина́, -бінь, (-біч, *g.* -бочи), -бочінь, -бі́зна, *Левч.*, *f.* Tiefe, *f.*
Глубі́нка, *f.* s. Голубінка.
Глубо́кий, *a.* tief — вік hohes Alter.
Глубо́кість, -ости, *f.* Tiefe, *f.*
Глубокозми́слний, *a.* tiefen Sinn enthaltend, *T.* [zelnd.
Глубококорі́нний, *a.* tief wur-,
Глубокомисле́нний, *Гол.* (-ми́сний, *Фр.*), *a.* tief durchdacht, gründlich erwogen; tiefsinnig. [tiefsinnig.
Глубокоу́мний, *a.* tiefdenkend,
Глубокоу́мність, -ости, *f.* tiefes Nachdenken, Scharfsinnigkeit, *f.* *Ган.*
Глубокочувстви́тельний, *a.* *V.* mit tiefem u. innigstem Gefühl.
Глубоче́нний, *a.* sehr tief.
Глу́бочінь, *f.* s. Глубина́.
Глуз, *m.* Spott, Hohn, *m.* *Кн.*
Глуза́вцї, *pl.* Rhizoboleae, *B.*
I. Глузд, *m.* s. Глуз, *IГ.*
II. Глузд, *m. pl.* -и und -а, Sinn, *m.* Begriffsvermögen, *n.* Verstand, *m.* з глу́зду зі́йти, зсу́нути ся von Sinnen kommen, verrückt werden; — помути́в ся, der Sinn, d. Geist wurde gestört; зби́ти кому́ глу́зда jmdn dh. Schlagen (auf den Kopf) stumpfsinnig machen. [249.
Глу́здівний, *a.* höhnisch, *adv.* *Ко.*
Глуздова́тий, *a.* глузда́к, *m.* stumpfsinnig.
Глуздува́ти, *v. n.* s. Глузува́ти, *Пiс.*
Глузли́вий, *a.* *Ко.* 388 spottsüchtig.
Глузова́не, *n.* Verspottung, *f.* das Höhnen. [zosporium, *Вол.*
Глузомо́р, *m.* s. Шолуді́вка (Rhi-
Глузува́ти, *v. n.* з кого́ über jmdn spotten, jmdn verhöhnen, mit jmdn Spott treiben.
Глузуви́тий, *a.* spöttisch, höhnend, *K.*
Глум, -му, *m.* Scherz, Spass; 2) Spott, Hohn, *m.* Schande, *f.*
Глуми́тель, *m.* Spassmacher; 2) Verhöhner, Spötter, *m.*
Глуми́ти, *v. a.* *Me.* 437 misshandeln, plagen; 2) — ся spassen, scherzen; кому́ sich über jmdn lustig machen, (jmds) spotten, jmdn verhöhnen, jmdm Hohn sprechen.
Глу́млене, глумува́не, *K.n.* s. Глум.
Глумли́вий, *a.* spöttisch, höhnisch; schnöde. [schmählich.
Глу́мно, *adv.* höhnisch; schnöde;
Глу́пий, *a.* thöricht; dumm; 2) глу́па ніч, о́сінь s. Глухи́й.
Глупа́к, s. Дура́к. [(Sula alba).
Глупе́й, — бі́лий, weisser Tölpel

Глуповáтий, глуптáвий, *a.* tölpelhaft, dumm, blöde, blödsinnig; einfältig; thöricht, albern.
Глýпощі, *pl.* s. Дýрощі.
Глуптáк, *m.* s. Глупáк.
Глухáвка, *f.* s. Глушúця.
Глухáн, *m.* Auerhahn, *m.* [*Зар.*
Глуханóвий, *a.* des Auerhahnes,
Глухáня, (-áчка), *f.* Typhus, *m*
Глухúй. *a.* taub; -á ніч, -á óсїнь, späte, stockfinstere Nacht, Spätherbst; -á ýлиця Sackgasse, *f.*; 3) -á кропúва s. Глушúця; 4) dumpf, hohl, dunkel: шум, гóлос, слух; 5) -é мíсце, Подíлє still, wenig belebt; — конéць (у дверúй, у ворíт) bei den Angeln: „todter" Punkt. [(Vaccinium uliginossum).
Глухúня, *f.* Morastheidelbeere, *f.*
Глухмáн, *m.* der Taube, Schwerhörige.
Глýхо, *adv.* taub, dumpf, hohl.
Глуховáтий, *a.* schwer hörend, harthörig, etw. taub; 2) dumpf, *ІГ.*
Глуховáтість, -ости, *f.* geringe Taubheit, Harthörigkeit, *f.*
Глухомóре, *n. КУ.* fabelhaftes Meer; *vgl.* Лукомóре, прáморе.
Глухотá, *f.* Taubheit, *f.*
Глухувáти, *v. n. Зг.* in Taubheit verharren, taub bleiben.
Глуш, *f.* abgelegene u. abgeschlossene einsame Gegend, Einöde, *f.*; 2) Dickicht, *n.*; 3) s. Глухáня; 4) s. Лúпа (великолúста), *B.*; 4) *m.* s. Глухáн.
Глýша, глýшка, *f.* s. Глухáня.
Глушинá, *f.* Dickicht von Unkraut. *n.*
Глушúти, *v. a.* taub machen; * betäuben; 2) dämpfen (бýбон, двзін); 3) ersticken (v. Pflanzen); 4) übertönen, überschallen (v. starken Geläute).
Глушúця *f.* Taubnessel, *f.* (Lamium), *B.*
Глушíти, *v. n.* mit wüstem Unkraut verwachsen.
Глушкó, *m. Левч.* s. Глýхий.
Глýшкове óзеро See im Stromgebiete der Самáра. [ман, *Ог.* 97.
Глушмéнь, *m. Mi.* II. 237 s. Глух-
Глюбóкий, s. Глубóкий.
Гля, s. Для, *Пс. Ог.* 77.
Глябa, *adv.* s. Гіябa. [Вид; *B.*
Гляд, *m.* Blick, *Лїр.*; Anblick, *m.* s.
Глядíти, [гляджý, глядúш], *v. a.* sehen, hin-schauen; nach etw. sehen, suchen; того і глядú що — kannst gewärtig, sicher sein dass —, *Ш.* I. 379.
Глядка боярúнка, *f.* Christauge, *n.* Virgils-Sternblume, *f.* (Aster amellus).
Глядний, *a. Зг.* sehend, beobachtend, einsichtsvoll.
Гляк, *m.* s. Підпýщник.
Глянути, *v. n.* на кóго einmal ansehen, auf jmdn blicken. [нути.
Гляти, *v. a. Ф.* [*Поез.* (67) 66] s. Гля-
Гм! *int.* der Unschlüssigkeit, des Zweifels.
Гматáти, *v. a.* kneten, verbiegen, *(B).*
Гматкúй, *a.* knetbar, biegsam. [чí, *m.*
Гнап, *m.* Fabrikant der сїракú, опан-
Гнат. Гнаткó. *m.* Ignatius.
Гнатúшин, *a.* der Гнатúха (des Гнат Frau) Sohn.
Гнáти, [женý, женéш], *v. a.* treiben; * — слїд die Untersuchung weiter führen; *v. n.*, — ся за ким jmdm nacheilen; eilen.
Гнéний, *ptc.* gebogen, gekrümmt.
Гнéсти, [гнетý, гнетéш], *v. a.* drücken, pressen, kneten; * drücken, bedrücken, verfolgen; — ся im Gedränge gepresst werden.
Гнеть, гнéтько, *Кл. (superl.* гнетїсїнько), *adv.* allsogleich, baldigst.
Гнетáр, *m.* karger Filz, Knicker, *m.*
Гнéтенє, *n.* das Pressen, Drücken.
Гнетїнка, *f.* — сúра s. Плéсканка.
Гнетýха, *f. Bein.* des Fiebers.
Гнúда, (*d.* гнúдка), *f.* Nisse in d. Haaren, *f.*; 2) * vom unansehnlichen aber sich lästig anhaftendem Menschen.
Гнúдавець, -вця. *m.* Nissekerl, *m.*; 2) Bettlerläuse, Borstendolde, *f.* (Torilis).
Гнúдавий, (-дявий), *a.* mit Nissen.
Гнúдник, *m.* Pferdebremsfliege, *f.* (Gastrus equi).
Гниль, гнилинá, *B. f.* Fäulnis, *f.* das Verfaulte, Faule. [unreinen Säften.
Гнúлавець, -вця, *m.* Mensch mit
Гнилéць, -лцá, *m.* Art Bauchpilz: Aethalium, *Вол.*; 2) Faulbrut, *f.*
Гнилúй, *a.* faul, verfault; 2) * faul, träge; -а Лúпа Nbfl. des Днїстéр.
Гнилúця, *f. Ст.* s. Порохнó; 2) *gew. pl.* leicht faulende, weich werdende Birnen.
Гнилúч, *m. Ф.* гнилúче, *n. coll.* angefaulte, vermoderte Baumstämme,-zweige, *pl.*

Гнилйчити ся, v. Birnen: angefault, weich, gar werden.
Гнилйчка, гнйлка, *f. d.* s. Гнилйця 2). [stalis), *B.*
Гнйлька, *f.* Schlammfliege, *f.* (Eri-
Гнилобóкий, *a. Ш.* I. 105 faul an
Гниловóди.*pl.* Morast, *m.* [den Seiten.
Гнилозýбий, *a.* mit Zahnfäule behaftet. [ser, *m.*
Гнилоїд, (-їда, -їдник), *m.* Knau-
Гнилоїдити, (-їсти), *v, n.* knausern; *v. a.* durch Knauserei vergeuden.
Гнилóша, *f.* faules, träges Weib.
Гнилýша, *f. Bein.* des Neumondes, *Ч.* I. 11. [(Hister), *B.*
Гнилюк, *m.* Schildkrötenkäfer, *m.*
Гниляк, *m.* der Faule, mit faulen verdorbenen Säften; faulendes Holz; * der Träge.
Гнилятина, *f.* faules Fleisch, Aas, *n.*
Гнилячa, (-че), *n. coll.* faule Baumstrunke, *pl.* [fleischfäule, *f. B.*
Гнилячка, *f.* Scorbut, *m.* Zahn-
Гнипіти, *v. a. Mx.* s. Гнобйти.
Гнитáвий, *a.* einwenig faul; * träge.
Гнитé, *n.* Fäulnis, Verwesung, *f.*
Гнйти, *v. n.* faulen, modern, verfaulen; im Fäulnis übergehen.
Гнитйти ся, verstohlen sich an etw. schleichen, gleisen.
Гнїв, *m.* Zorn, Grimm, Groll, *m.* за те гнївý немá deswegen braucht man nicht zu zürnen.
Гнївати, гнївйти, *v. a.* erzürnen, aufbringen, ärgern; — ся sich erzürnen, in Zorn gerathen, zornig aufgebracht werden; з ким mit jmdm zürnen, gegen einander grollen; schmollen; на когó jmdm zürnen. [geneigt; hitzig.
Гнївлйвий, *a. IГ.* zornig, zum Zorn
Гнївливість, -ости, *f.* Zornmüthigkeit, *f.* Jähzorn, *m.* [bracht, jmdm grollend.
Гнївнйй, *a.* zornig, erzürnt, aufge-
Гнївнйк, *m.* (гнївнйчка, *f.*): він мій — er ist mit mir entzweit.
Гнїдáн, *m.* гнїдий, *a.* braun (кінь).
Гнїдйти, s. Гнїтйти II.
Гнїдýля, *f.* braune Kuh.
Гнїздйти ся ein Nest bauen, nisten; v. Raubvögeln: horsten.
Гнїздівка, Nestzeit, *f. B.*
Гнїзднйй, гнїздóвий, *a.* zum Neste geh.; Nest-.
Гнїздó, (*aug.* гнїздйще), *n.* Nest, *n.* Brutstätte, *f.* Horst, *m.*; 2) jedwede Vertiefung, Aushöhlung, Pfanne, Loch, z. B. d. Vertiefung in d. Oelkelter, *n.* * Räubernest, *n.* Räuberhöhle, *f.*
Гнїздюх, *m. B.* Nesthocker, *m.*
Гнїй, *g.* гнóю, *m.* Dünger, Mist, Unrath, *m.*; 2) Eiter, *n.*; 3) Ohrschmalz, *m.*
Гнїйнйй, *a.* -é поле gedüngt, gut gemistet.
Гнїйнйк, *m.* Mist-, Rosskäfer.
Гнїйнйця, *f.* Düngerleiter, *f.*
Гнїпйти, *v. a. M.* II. 80 s. Гнипйти.
Гнїсть, *m. Oc.* (61) XII. 62 s. Пáгнїсть, пáнїсть.
I. Гнїт, *g.* гнóта, s. Ґнїт.
II. Гнїт, гнет, *g.* гнéту, *m. K.* Druck, *m.* Bedrückung, *f.* [Місйти.
I. Гнїтйти, *v. a.* s. Гнéсти; 2) s.
II. Гнїтйти, *v. a.* bräunen: das Brot im Ofen dh das Anfachen einer Flamme auf d. Vorderraume (прйпічок); — ся sich bräunen, braune Färbung bekommen.
Гнїчéний, *ptc. Ч.* II. 29 getrocknet, gedörrt. [plagen.
Гнобйти, (гньоб-), *v. a.* bedrücken,
Гноєвйй, *a.* zum гнїй geh. [phagus).
Гноєїдка, *f.* Pillenkäfer, *m.* (Ontho-
Гноївка, гноявка, *f.* Düngerjauche, *f.*
Гноївня, *f.* s. Гнóїще.
Гноїти, *v. a.* düngen, misten; 2) faulen, eitern lassen; — ся sich eitern.
Гнóїще, *n.* Misthaufen, *m.* Düngerstätte, *f.*
Гнотáр, гнóте & s. Ґнотáр, ґнóте &.
Гноянйй, *a.* Mist-, kothig, *He.*
Гноянка, *f.* Eiterblase, Pustel, *f. Пod.*
Гнуздáти, *v. a.* den Zaum anlegen, zügeln.
Гнуздéчка, *f. He.* s. Уздéчка, *Me.* 74.
Гнýти, *v. a.* biegen, beugen, krümmen; * hart bedrücken; 2) alberne Possen schwatzen; — ся sich biegen, s. krümmen; перед ким sich vor jmdm krümmen; kriechen; sich beugen.
Гнуткйй, гнýчий, гнучкйй. *a. Ш.* I. 236 biegsam, geschmeidig; 2) schlank.
Гнюпавий, *a.* gebeugt, §.
Гнюпити ся, s. Похнюпити ся.
Гóбзик, *m.* Ballota nigra, *B.*
Гобзувáти, † *v. n. K.* чим überaus womit reich sein; 2) s. Глузувáти, *IIіс.*
Гоблáти, *v. a.* s. Скоблйти.

Гобля, *f.* s. Гоголя.
Гобой, *m.* Hoboe, *f.*
Гобоіст, *m.* Hoboist, *m.*
Гобортка, *f.* s. 'Оогортка.
Гов! *int.* beim Anhalten der Pferde.
Говад, *m.* s. 'Овад, вовад.
Говда, *f.* s. Гора.
Говдувати, *v. a.* *Гол.* III. 224?
Говдя, *f.* wüster Grund; 2) *faules Weib.
Говедо, *n.* *(B)* s. Говядина 1).
Говерля, s. Говірля.
Говіне, *n.* das Fasten.
Говірка, *f.* Gespräch, *n.* Unterredung, *f.* *M.* III. 31; 2) Redeweise, Sprechart, *f.* II. 31.
Говіркане, *n.* Plaudern, *n.* *B.*
Говіркий, говірливий, *a.* gesprächig, redselig.
Говірля, *f.* *N.* e. Berges.
Говірний, *a.* -а труба Sprachrohr, *n.*
Говіти, *v. n.* fasten; sich zum Empfang des heil. Abendmals vorbereiten, seine Andacht halten.
Говія, *f.* *Gr.* 20 die Fasten.
Говор, *m.* *Кв.* üble Nachrede; 2) Dialect, *m.* Idiom, *n.*
Говорило, говори — ! hast gut reden, *Св.*
Говорити, *v. a.* reden, sprechen; — байку sagen, erzählen; от говорит er redet ins Gelag hinein, er plauscht.
Говорінка, *f.* mürrischer Wortwechsel, *Фр.*; 2) Plauscherei, *f.*
Говорливий, s. Говіркий.
Говорун, *m.* Plauderer, Schwätzer, *m.*
Говоруха, *f.* Schwätzerin; von d. summenden Fliege, *H.* 79.
Говорушки, *pl.* das Lallen, *Me.* 2.
Говтати, s. Уговтати, уговкати.
Говтва, Говтвин, *K.* s. Голтва &.
Говядина, *f.* Vieh; 2) Fleisch, *n.*
Гогоз, *m.* s. Ґоґодзи.
Гоголь, *m.* Klangente, Quakerente, *f.* (Anas clangula). [2) Kokette, *f.* *(Ф.)*.
Гоголя, *f.* hochgewachsenes Weib;
Гоготало, *m. n.* Ziegenmelker, *m.* (Caprimulgus).
Гоготень, -тня, *m.* *Зг.* das Schnattern, Geschrei, *n.*
Гоготіти, *a. n.* laut schallen, erdröhnen; von d. Flamme: flackern.
Год, *m.* Jahr, *m. pl.* годи, *Ш.* I. 251 Jahre, Zeiten, *pl.* *(gen. pl.* nach *num. card.* год, *P.* I. 20); з-годом nach einiger Zeit; год за год Jahr für's Jahr, *Мор.*; в ряди-годи dann und wann, zeitweilig, manchmal, nicht oft.
Годен, годна, годно, *a.* *МШ.* wert, würdig; він не годен тое зробити er vermag nicht, ist nicht im Stande das zu thun, *adv.* годно, *У.* gut, tüchtig.
Година, *f.* schönes Wetter, *He. Пр.* XI. (2) 30; година, годиниця Stunde; котра — ? wie viel Uhr ist es? 3) *гірка лиха мені година, *(d.* годинонька) з тобою es ist mein Unglück, m. Kreuz mit dir.
Годиний, *a.* *Кн.* heiter, klar, licht; 2) von einer Stunde, einstündig, *Под.*; годинно, *adv.* *He.* stündlich, chronisch(?).
Годинник, *m.* Uhr. *f.*
Годинникар, *m.* Uhrmacher, *m.*
Годити, *v. a.* vergleichen, aussöhnen; 2) dingen, miethen; — ся sich vermiethen; *b)* einig leben; 3) *v. n.* warten s. Погодити, перегодити; *b)* — кому jmdm zuwillen sein, gewärtig sein, willfahren, wohl thun; годить ся тое робити? ist es erlaubt, ziemt sich dies od. jenes zu thun? то не годить ся es ist nicht erlaubt, es geziemt sich nicht; ist unpassend, unbillig.
Годї, *adv.* ist unmöglich, es geht nicht weiter, hört alles auf; ist genug davon, *C.* II. 178; 2) leider, *Ог.* 197.
Годівле, *n.* годівля, *f.* das Ziehen, Aufziehen, Zucht, Ernährung, *f.*; 2) Viehfutter, *n.*
Годливість, -ости, *f.* *Ил.* s. Справедливість.
Годованець, -нця, годованок, -нка, *m.* Pflegesohn, Zögling, *m.*; 2) der Wohlgenährte; Mastochs, *m.* Mastschwein, *n.*
Годованка, *f.* *Ш.* I. 264 Pflegetochter, *f.* Mündel, *n.*
Годовий, *a.* пора -а Jahreszeit, *f.* [Jahres-, jährlich, *BE.*
Годовик, *(d.* годовичок), *m.* einjähriges Kind.
Годовище, *n.* *K.* I. 46 s. Год.
Годовний, *a.* einmal im Jahre, s. Роковий.
Годовник, *m.* Züchter, Pfleger, *m.* *B.*
Годок, -дка, *m.* *dim.* s. Год.
Годувати, *v. a.* ernähren; 2) aufziehen, züchten; 3) mästen.
Годящий, *a.* zweckmässig, entsprechend, *Кч.* 5. [*Кв.* II. 32; *Reimw* zu Боже.
Гоже, *adv.* entsprechend, geziemend,

*

Гóжий, *a.* frisch, lebhaft, munter; anmuthig, stattlich; -а водá s. Погóжий·
Гожи́ти, *v. n.* s. Годи́ти; 2) glücken, gönnen, jmdm gut gewogen sein. *Пар.* [terlass, *(Ф.)*.
Гóжма, *adv.* ineinemfort, ohne Un-
I. Гой, *m. Ос.* (61) XII. 40 s. Гій II.
II. Гій! *int.* oh! ha! ah! гой чи! holla ha! *Ш.* I. 14; гой та дáна! beim Singen.
Гóйда, *f.* § grossgewachsenes Weib.
Гóйдалка, (-авка, -анка), *f.* Schau-
Гойдáр, *m.* Schäfer, *m. Піс.* [kel, *f.*
Гойдарювáти, *v. n.* frei herumstreifen; 2) Schäfer sein, *Пic.*
Гóйдати, *v. a.* schaukeln. [len.
Гóйкати, *v. n.* гой! schreien; joh-
Гóйкий, *a. Ру.* heilbar.
Гóйний, *a.* freigebig, honett.
Гóйник, *m.* Arzt, Chirurg, *m. Пic.*
Гóйниця, *f.* Chirurgie, *f. Пic.*
Гóйність, -ости, *f.* Freigebigkeit, *f.*
I. Гóйса! *int.* s. Соб.
II. Гóйса, *f.* s. Гóйда.
Гóїнє, *n.* das Heilen, Zuheilen.
Гоїти. *v. a.* heilen; — ся heilen, heil werden.
Голь, *f.* Blösse, Nacktheit, *f.*; 2) * *coll.* arme Leute; Bettelpack, *m. Н.* 32.
Гóла, *f.* s. Головá.
Голáльня, *f.* s. Горáльня.
Голвóта, *f. Н.* 7 Osterbrod, *n.*
Голдувáти, *v. n. Ме.* 393 huldigen, *Пот.* II. 28. [180.
Гóлейко, *n. dim. coll.* s. Гіле, *Ч.* IV.
Голени́ця, *f.* s. Голі́нка.
Гóлець, -лця́, *m.* nackter Hafer (Avena nuda), *В.*; 2) Lederkarpfen, *m.*; 3) Schmerle, *f.* (Cobitis barbatula).
Голéче, *n. N.* e. Berges:
Гóлий, *a.* nackt, bloss, entblösst; -а горá kahler Berg; під гóлим нéбом unter freiem Himmel.
Гóлик, *m.* s. Голи́ш; 2) Brandstätte, *f.* [Roggen, Weizen.
Голи́на, *f.* harte Getreidegattung:
Голи́нка, *f. В.* Früchtchen des Riedgrases, *n.*
Голи́ти, *v. a.* rasieren; scheren.
Голи́ця, *f.* nackter, unbewaldeter (u. unbegraster) Berg; 2) Weissgerberleder, *n.*; 3) Steinbeisser, Dorngrundel, *m.* (Cobitis Taenia).

Голи́ш, *m.* Habenichts, *m.* armer Schlucker; 2) Art Salbei (Salvia nutans).
Голи́шниці, *pl.* Nackt-, Blätterschwämme, *pl. Вол.*
Голівни́й, *a.* Kopf-, *Ст.*
Голі́й, *m. Ст.* Barbier, *m.*
Голїнáтий, *a.* langfüssig; mit langen (starken) Schienbeinen.
Голі́нка, *f.* Schienbein, *n.*
Голі́нний, *a.* wacker, tapfer, herzhaft; *compar.* гольнійший, *Зак.*
Голі́руч, *adv.* mit leeren, mit blossen Händen. [nackt.
Голі́сінький, голі́ський, *a.* ganz
Гóлка, *f.* Nadel, *f.* [mig, *Пic.*
Голковáтий, *a.* Nadel-, nadelför-
Гóльник, *m.* s. Игóльник.
Гóлобель, голобéлець, -лця, *m.* das in die голóблі eingespannte Pferd, *Пic. Гол. гр.* 50; *adj.* голобéльний.
Голоби́ти, *v. a.* keilen, einkeilen.
Голóбісь, голóбіски, *adv.* in Stiefeln ohne Socken (o. Fusslappen); *adj.* голобíський. [Оголóблї·
Голóблї, (*d.* голобéльки), *pl.* s.
Голобри́ш, *m.* Gauner, Schelm. 2) Proletarier, *m.*
Головá, *f.* Kopf, *m.* Haupt, *n.*; 2) * Obmann, Vorstand, Präses, *m.*; 3) s. При́шва, Vorschuh, *m.*; 4) Radnabe, *f.*; в головáх beim Kopfe, zu den Häuptern; з голови́ собі ви́бити sich etw. aus dem Sinne schlagen; прийшлó до голови́ ist eingefallen; заходи́ти в гóлову sich den Kopf zerbrechen (mit vielem Denken); піти́ до голови́ по рóзум sich besinnen; мáти в головí ein Räuschchen haben; за моєї голови́ bei meinen Lebzeiten; по мóїй головí nach meinem Tode.
Головáй-ковóан, *m.* Mond-Kopffisch, *m.* (Orthagoriscus mola).
Головáйчик, *m.* Jasione montana.
Головáнчик, *m. К. Пр.* IX. 465. ?
Голóватень, -тня, *m.* Gebirgskuppe, -koppe, *f.* -kopf, *m.*; 2) Kugeldistel, *f.* (Echinops sphaerocephalus).
Головáтий, *a.* grossköpfig; 2) * klug, weise, *Кч.* 131. [Conops), *В.*
Головáтка, *f.* Dickkopffliege, *f.*
Головáч, *m.* Grosskopf, *m.*; 2) * tüchtiger Kopf; 3) Kaulquappe, *f.*
Головáчик, — бáбка, Kaulkopf, *m.*

Groppe, *f.* (Cottus gobio).

Головáчка, *f.* Art Strohbündel zum Dachdecken, s. Стріхáч.

Головéй, *m.* s. Головáч 1) 2), *Фр.*

Гóловень, -вня, гóловль, *m.* Altel, Döbel, *m.* (Squalius dobula).

Головéнник, *m.* Heizer, *m.* [ня.

Головéнка, головéшка, *f.* s. Голóвня.

Головéчити, *v. a.* auf den Kopf schlagen. [stück vom Schweine, *Зак.*

Голови́зна, *f.* geräuchertes Kopfstück vom Schweine, *Зак.*

Голови́н, *a.* des головá 2).

Головиня́, -я́ти, *n.* Köpfchen, *n.*

Голови́стий, *a.* stark u. grossköpfig, *He.* [ert).

I. Голови́ця, *f.* Maische, *f.* (gesäuert).

II. Голови́ця, *f.* рікú, *Ф.* Quelle, Ursprung, *f.*; 2) —, голови́ч. *m.* Huchen, *m.* (Salmo hucho).

Голови́чний, *a.* -водá Quellen-, *Ф.*

Головíнка, *f.* Flockenblume, *f.* (Centaurea jacea). [lius europaeus).

Головíчка, *f.* Trollblume, *f.* (Trollius europaeus).

Голóвка, *f.* Köpfchen, Kopfstück, *n.* — мáку, часникý, капýсти & Mohnkopf, -kapsel, Zwiebel, Kopf &; 2)* то голóвка das ist ein kluger gescheidter Kopf; 3) am männl. Gliede: die Eichel; 4) das Stück Vieh, welches dem Pfarrer für die Beerdigung bestimmt ist u. hinter dem Sarge getrieben wird, *Gr.* 20. [sächlich.

Головни́й, *a.* Haupt-, Ober-, hauptsächlich.

Головни́к, *m.* Todtschläger, Mörder, *m.* (*B.*). [lichen Sammelkapseln.

Головни́стий, *a.* льóн mit reichlichen Sammelkapseln.

Головни́цтво, *n.* Todtschlag, *m.* Mordverbrechen, *n.*

Головни́ця, *f.* Oeffnung im Gestein, woraus das Wasser quillt, *f.* (*B.*).

Голóвня, *f.* Feuerbrand, *m.*; 2) -трýхлиця, *f.* Faul-, Stein-, Schmierbrand, *m.* (Tilletia caries); Kornfäule, *f.* (Ustilago Maydis); 3) *pl.* s. Снíтиці.

Головогрýдь, *f.* Cephalothorax, *m.*

Головоíд, *m.* *Гол.* III. 40 s. Людоíд.

Головокрýжець, -жця, *m.* Euplotes discocephalus, *B.*

Головокрýт, *m.* Immortellenblume, *f.* (Helichrysum arenarium).

Голóвóнька, *f.* *dim.* s. Головá; *pl.* -и моí! ihr geliebten Häupter, meine Lieben.

Головосíка, *f.* *Ф.* Enthauptung, *f.*

Головувáти, *v. n.* Vorstand einer Dorfgemeinde sein. [phalopoda).

Головýхи, *pl.* Kopffüssler, *pl.* (Cephalopoda).

Головчáк, *m.* Dickkopffalter, *m.* *B.*

Голóвщина, *f.* † s. Поголóвщина; 2) Strafgeld entrichtet vom Grundhern für den durch dessen Frohnbauer vollbrachten Mord, *n.*

Головя́ний, *a.* Kopf-.

Гологолóв, *adv.* barhaupt.

Гологóри, *pl.* *N.* eines Gebirgszuges u. e. Dorfes.

Гóлод, *m.* Hunger, *m.* Hungersnoth, *f.* — під сéбе взя́ти wohlgenährt werden.

Голодáти ся, verzehrt, genagt werden, *Ф.*

Голодéць, -дця́, голодни́к, *m.* *B.* Hungerblümchen, *n.* (Draba verna).

Голодíвка, *f.* s. Лáсівка; 2) „ein Hungerdorf".

Голоднéча, *f.* Hungerstätte, *f.* *T.*; 2) hungriges Gesindel, *K.*; 3) s. Гóлод, *Cm.*

Голóдний, *a.* hungrig; — кутóк, *Ko.* 7 Magen, *m.* -ï зли́днї годувáти, *III.* I. 332 unablässliche Wehtage verleben; -а смерть, Hungertod, *m.* — тиф Hungertyphus, *m.*; -а кýтя s. Щéдрий вéчер, водохрéщі 2).

Голодни́ця, голоднíвка, голодня́нка, *f.* Vertiefung beim Widerriste am Bauche des Viehes, Weiche, Bauchflanke, *f.*

Голодня́, *f.* Hungersnoth, *f.*; 2) *coll.* die Ausgehungerten.

Голодóвий, *a.* Hunger-, -а запомóга Unterstützung während der Hungerszeit, *f.*

Голодрáбець, (-дрáнець), -бця, *m.* голодрáбий, *a.* halbnackter, zerlumpter Kerl, Haderlump, *m.* *C.* I. 192.

Голодри́ґа, *m.* Lump, Halunke, *m.*

Голодувáти, *v. n.* hungern, Hunger leiden, darben.

Голодýха, *f.* із голодýхи vor Hunger, mit starkem Appetit.

Голодýхий, *a.* geistesarm, *Кн.*

Голоколíнець, -нця, *H.* 26, голоколíнок, -нка, *Ч.* V. 583 *m.* mit nackten Knieen, mit zerrissenen Hosen, Sansculotte, *m.* [Glatteis, *n.*

Гололéдиця, голóлїдь, -леди, *f.* Glatteis, *n.*

Голóм, *m.* *Wgr.* IX. s. Глум.

Голомóзий, *a.* голомóззик, *m.* mit einer Glatze, kahlköpfig.

Голомо́зина, *f.* Glatze am Kopfe, *f.* *Шл.*

Голоморо́жа, *f.* голоморо́зє, *n.* (-моро́зиця, *f.*) trockener Frost ohne Schnee, Barfrost, Blachfrost, *m.*; 2) s. Гололе́диця, *(B.).*

Голо́мша, *f.* Dünkel, Spelt, Dünkelweizen, *m.*

Голомши́вий, *a.* schundig, zerschlissen, dem die Haare stellenweise ausgegangen, abgeschabt, fadenscheinig, *Ф. Не.*

Голо́мшити, *v. a.* bloss od. nackt machen; 2) s. Заголо́мшити.

Голоніж, *adv.* s. Голо́бісь.

Гольо́па, *f.* das Hintere des Pferdes.

Голопа́шний, *a.* s. Горопа́шний 2).

Голопя́тий, *a.* голопя́тник, *m.* mit nackten Fersen: Haderlump, *m.*

Голору́чно, *adv. Mx.* s. Голїру́ч.

Го́лос, *(d.* голосо́к, -ска́, голосо́чок), *m.* Stimme, *f.* Laut, Klang, *m.* * Ruf, *m.* Wort, *n.* не на той го́лос nicht nach dieser Melodie, взя́ти пісню на — ein Lied vorsingen; фа́йна пісня на — schön zum Singen, melodiereich; не тим го́лосом nicht auf diese Weise; на-го́лос, *adv.* laut; 2) Wahlstimme, *f.*

Голосеня́, -яти, *n.* zarte Stimme des Vögleins.

Голоси́на, *m.* *Ч.* II.581 der eine sehr starke Stimme hat.

Голоси́стий, *a.* mit lauter, weit schallender Stimme, *Py.*

Голоси́тель, *m.* Verkünder, *m.* *Ог.*

Голоси́ти, *v. a.* verkünden, verlauten lassen; 2) по вмерлі́м einen Todten mit e. Todtenklage ehren, beklagen, beweinen.

Голосі́льник, (-си́ль-, *Cm.*) *m. K.* der e. Todten beklagt, beweint.

Голосі́нє, *n.* das Beklagen, Beweinen; Todtenklage, *f.*

Го́лосний, *a.* tönend, *ГШ.*; laut, volltönend; * berühmt, berüchtigt, *Ш.* I. 274; *adv.* го́лосно.

Голосни́к, *m.* s. Голосни́ця 3); 2) Art zäher Gummisaft im Inneren des Buchenstammes.

Голосни́ця, *f.* Kehlkopf, *m.* Luftröhre, *f.* *У.*; 2) Stimmritze, *f.* (glottis), *Пол.*; 3) Schallloch, *n.*; 4) Pulsschlag beim Menschen, *m.*; 5) Knochen hinter dem Ohre, *m.*; 6) Klageweib, *n.* s. Пла́чка.

Голосни́чий, *a.* Stimm-, -і болонки́ Stimmbänder, *pl.* *Пол.*

Голосні́вка, *f.* s. Голосни́ця 1), 2).

Голосню́к, *m.* Kläffer, *m.* klaffender Hund od. Mensch.

Голосо́ванє, *n.* das Abstimmen, Stimmenabgabe, *f.*

Голосо́вий, *a.* — міху́р *Пол.* Schallblase, *f.* knöcherne Trommel.

Голосува́ти, *v. n.* stimmen, abstimmen, на кого jmdm seine Stimme geben.

Голо́та, голотва́, *Ог.* 155, *f.* Gesindel, *n.* Pöbel, *m.*

Голоте́ка, *f.* Nacktheit, *f.* в-цї ganz nackt.

Голоте́ча, (-те́чина, -ти́ка). *f.* на голоте́чи, (= *adv.* голотї́ч) auf offenem Orte, ohne Anlehnung u. ohne Schutz, frei, lose, entblösst.

Голоцю́цьок, -цька, *m.* nacktes, noch nicht flügges Junge der Vögel; * kleines Kind.

Голочере́вки, *pl.* Kahlbäuche, *pl.* (Malacopteri).

Голоши́йка, голоши́я, *m. f.* nackthalsig.

Голоші́нє, *n.* *Ф.* s. Голосі́нє.

Голощо́к, *m.* der Bartlose, *Пс.*

Го́лтва, *f.* links. Nbfl. des Псьол: Го́лтвин, *a.* zu Г. geh.

Гольтїпа́, *f.* *coll.* zusammengelaufenes Gesindel.

Гольтя́й, гольтяпа́к, *m.* s. Гіль-та́й, Landstreicher, *m.*

Го́луб, *(d.* голу́бонько, голу́бчик), *m.* Taube, *f.* Tauber, *m.*

Голуба́ся, *f.* Liebkosungsw.: Täubchen.

Го́лубель, -бля, *m.* Döbel, Hässling, *m.* (Leuciscus dobula).

Го́лубець, -бця, *m. dim.* s. Го́луб; 2) *gew. pl.* in Sauerkrautblätter (u. dgl.) gefüllte Grützen u. A. und zu Klössen eingewickelt; 3) Sprung beim Tanzen mit taktmässigem Zusammenschlagen der Absätze, *m.*; 4) Moor-, *f.* Heidelbeere, *f.* (Vaccinium uliginosum).

Голу́бий, *(d.* голубе́нький), *a.* himmelblau.

Голуби́ний, *a.* Tauben-.

Голу́бити, *v. a.* liebkosen, herzen.

Голуби́ця, голу́бка. *f.* Täubin, *f.*; 2) голуби́ця, *Ме.* 190 blaues Zwirn.

Голубі́нє, *n.* das Kosen, Herzen.

Голубі́нка, *f.* їдови́та (червона) rother Täubling (Agaricus integer); 2) румя́на Honigtäubling (A. russula). *Вол.*

Голубни́к, *m.* Taubenschlag, *m.*

Голу́бок, -бка. *m.* Schopfhyacynthe, *f.* (Muscari comosum), *B.*

Голубоцьвіто́вий, *a.* von blauer Farbe, himmelblau.

Голу́бця, *f.* s. Голуби́ця 1).
Голуба́к, *m.* Lycaena Cyllarus, *B.*
Голуба́р, *m.* Taubenkrämer, *m.*
Голуба́чий, *a.* Tauben-.
Голу́н, голю́к, *m.* nackter Wicht, s. Голи́ш, *Ч.* V. 584.
Голю́кати, *v. n.* на кого́ jmdn anherrschen, barsch antreiben, anrufen.
Голю́ра, *f. P.* II. 184 Requisiten zum Rasiren, *pl.*
Голя́, -я́ти, *n.* nacktes Junge der [Vögel, *B.*
Голя́к, *m.* halbnackter Mensch, *H.* 32 s. Голи́ш; 2) s. Бри́тва.
Голянú́ща, *f. К.* II. 70 Schienbein, *n.*
Голя́нча, -а́ти, *n.* s. Палени́ця (з ки́слого ті́ста).
Голя́р, *m.* Barbier, *m.*
Го́мар, *m.* Hummer, *m.* (Astacus vul-[garis).
Го́мжа, *f.* Schlangenstern, *m.* (Ophioderma), *B.*
Гомжи́ця, *f.* Schotenschnecke, *f.* (Si-[liquaria), *B.*
Го́мзик, *m.* Alcyonella repens, *B.*
Гомзи́ти, *impers.* мене гомзи́т ich fühle e. unangenehmen Kitzel im Gaumen vor dem Erbrechen. [*Mi.* II. 427.
Гомзону́ти, *v. a.* wuchtig schlagen,
Гоми́ця, *f.* elendes, kriechendes Wesen (amphibium), *B.*
Гомі́вка, гомі́лка, *f.* Schienbein, *n.* s. Голи́нка, *Леви.*; 2) Unterarm; Ellbogenröhre, *f.*
Гомі́лка, *f.* Käselaibchen mit Küm-[mel eingemacht.
Го́мін, -ону, *m.* Schall, Lärm, *m.*; 2) Wiederhall, *m.* das Hallen, Lärmen.
Гомінни́ця, *f.* Resonanzboden, *m. B.*
Го́міт, -оту, *m.* s. Го́мін.
Гомоні́ти, *v. n. Гол. гр.* 46 lauten, s. Звуча́ти, schallen, lärmen.
Гомонли́вий, *a. Леви.* s. Балакли́-[вий.
Гомону́ха, *f.* die viel lärmt
Го́моти, *pl.* das Erbrechen, Vomitie-[ren.
Гомоти́ти ся, *impers.* aufstossen zum Erbrechen.
Гона́, *f. Wgr.* VI. s. Гана́.
Гоне́ние, *f.* Verfolgung, *f.*
Гоне́ць, -нця́, *m.* Eilbote, Courier, *m.*; 2) Fetthenne, *f.* Mauerpfeffer, *n.* (Sedum acre).
Го́ни, *pl. gen.* гін und го́ней, Gewende, *n.* ein Stück Feld soweit es der Länge nach ohne umzuwenden gepflügt wird; Strecke als Längenmass (v. 120 Klafter), *Зак.*; 2) Feldweg, *m.*

Гони́вітер, *m.* Windbeutel, *m.* flotter Bursche.
Гони́на, *f.* s. Верхово́диця.
Гони́тва, *f.* Verfolgung, Hetze, *f.*
Гони́тель, *m. Ке.* II. 196 Verfolger, Widersacher, *m.*
Гони́телька, *f.* Verfolgerin, *n.*
Гони́тельство, *n. К. Біл.* arge Verfolgung.
Гони́ти, *v. a.* treiben, vertreiben; nach-jagen, hetzen; 2) * verfolgen; — ся ку́дась wohin stürmen, sich wogend bewegen; *b)* v. Thieren: sich begatten; *c)* з ро́зумом, що робити? im Geiste herumtreiben, erwägen was zu thun wäre?
Гони́ця, *f. B.* Taumelkäfer, Radschläger, *m.* (Gyrinus natator); 2) geiles, lüsternes Weib.
Гоничи, *Ч.* V. 1122.?
Гонка́, *f. КУ.* Hetze, Hatz, Verfolgung, *f.*; 2) s. Го́ни, *(Веч.* I. 334).
Гонки́й, *a.* stark treibend, üppig schiessend, wachsend; *К.* I. 172 gross, erwachsen, schmächtig, schlank s. Гінки́й I.
Гоно́ба, *f.* Belästigung, Plage, *f. B.*
Гоноби́ти, s. Гноби́ти.
Гонобичева́ті, *pl.* Hundswürger-Gewächse (Apocyneae).
Го́нор, (го́нїр). -ору. *m.* Ehre, Wür-[de, *f.*
Гоно́рний; гоноро́ви́тий, *Не. Ст.* *a.* stolz, ehrsüchtig.
Гоноро́вий, *a.* ehrenhaft; -е сло́во Ehrenwort, Verbum nobile, *n.*
Гонорува́ти ся, sich brüsten.
Гонча́р, *m.* Töpfer, Hafner, *m.*
Гонча́рик, гонча́рин, *m.* Sohn des Töpfers, *m.* junger Töpfer.
Гонча́рити, *v. n.* das Töpferhandwerk betreiben.
Гончари́ха, гонча́рка, *f.* des Töpfers Gattin, Töpferin, *n.*; 2) Trypoxylon, *B.*
Гончарі́вка, *f.* Töpferdorf, *n.*
Гонча́рский, *a.* des Töpfers, Töpfer-.
Гонча́рство, *n.* Töpferhandwerk, *n.*
Го́нчий, *a.* пес Hetz-, Jagdhund, *m.* (Canis venaticus).
Го́нщик, *m.* s. Пого́нщик.
Гоню́х, *m.* Treiber, *m.*
Гоп, гопчу́к, гопа́-гопа́шеньки! *int.* [heisa-juchhe!
Гопадра́л, *m.* Windbeutel, *m. Ф.*
Гопа́к, *m.* Art Tanz.
Го́пати, *v. n.* hüpfend tanzen.

Гопачо́к, -чка́, *m.* пе́стрий Tigerspinne, *f.* (Salticus scenicus).

Го́пи, го́пки, *pl.* lustige Sprünge, Hopsasa (— витина́ти).

Го́пкало, *m.* s. Гу́пало.

Гопта́р, гоптарюва́ти, *Пic.* s. Гафта́р, гаптува́ти &. [s. Гопа́к.

Гопцюва́ти, *v.m.* hüpfend tanzen,

Гор, *m.* s. Горн 1), Esse, *f.*

Гора́, *f.* Berg, *m.* Anhöhe, Höhe, *f.*; 2) Dachboden, *m.*; до гори́ *adv.* in die Höhe; під гору́ bergauf; з гори́ bergab vom Berge; набра́ти кого́ з гори́ jmdn (rügend) herunternehmen; в гору́ йти́ hochfahren, hochmüthig werden; *b)* im Preise steigen; гору́ бра́ти Oberhand nehmen; — взя́ти O. bekommen, gewinnen; — — над ким jmdn überflügeln.

Го́раб, *m.* s. Ряби́на́ (оряби́на́).

Горае́ц, -айця́, *N.* e. Berges.

Горазд, s. Гара́зд. [Eid, *m.*

Гораме́нт, *m.* † *Зак.* juramentum, *n.*

Го́ране, гора́ти & s. 'Оране &, *Ог.* 60.

Горб, *m.* Hügel, *m.* Anhöhe, *f.*; 2) Höcker, Buckel, *m.* [gen.

Горба́, *f.* *Wgr.* X. s. Орба́ das Pflü

Горба́стий, *a.* hügelig, *H.* 273.

Горба́т, *m.* *TP.* 37 s. Карпа́т.

Горба́тий, *a.* buckelig; höckerig.

Горба́ч, *m.* *gew. pl.* Stechmücken, *pl.* (Culices).

Горби́на, *f.* s. Горб, *K.*

Горби́ти, *v. a.* *T.* buckelig machen; — ся s. Згорбити ся.

Горбова́тий, *a* hügelig; wellenförmig; 2) gewölbt; -а робо́та Buckelbrut, *f.* (у пчіл).

Горбова́тина, *f.* s. Горбови́на 2).

Горбови́на, *f.* Hügelland, *n.* Hügelgegend, *f.*; Heu von hochgelegener Wiese, Hügelheu, *n.*

Го́рбий, го́рбого но́са, горбоно́сий, *a.* mit krummer, gebogener Nase.

Горбу́н, *m.* buckeliger Mensch; 2) Garnat, *m.* (Palaemon elegans).

Горга́ч, *m.* Art essbarer Schwämme.

Го́рда, *f.* s. 'Орда; горди́нець, горди́ньский s. Горда &. [stolz, übermüthig.

Горделя́вий, *T.*, горди́вий, *У. a.*

Го́рдий, *a.* (горди́ло, *dim.* горди́ленько, *m.* *Гол.* III. 255 *ZP.* I. 79), stolz, hoffärtig, hochfahrend, hochmüthig; *s. m.* *a.* *N.* e. Berges.

Горди́ня, *f.* Stolz, Uebermuth, *m.* *Ш.* II. 182.

Горди́тель, *m.* Verächter, *m.*

Горди́ти, s. Гордува́ти; 2) — ся чим auf etw. stolz sein, sich womit

I. Гордій, *m.* Gordius. [brüsten.

II. Гордій, *m.* der Stolze, Hoffährtige.

Гордіти, *v. n.* stolz werden.

Гордова́тий, (-ови́тий, *d.* -ова́тенький), *a.* *M.* I. 139 stolz, vornehm; schneidend in Worten, *M.*

Гордови́й, *a.* *Ч.* I. 92 -é каміня?

I. Гордови́на, *f.* дівчи́на- stolzes Mädchen.

II. Гордови́на, *f.* Bandstrauch, Schneeball, *m.* (Viburnum lantana); 2) Pappelkraut, *n* (Malva crispa) s. Городови́на 2), *B.*

Гордо́вля, *f.* Eibisch, *m.* Sammetpappel, *f.* (Althaea officinalis). [ter, *m.*

Гордовни́к, *m.* der Stolze; Veräch-

Гордо́вни́ця, *f.* die Stolze, die Spröde W. [Schwingen, *Мл.*

Гордокри́лий, *a.* mit stolzen

Гордо́та, *f.* Stolz, *m.* *Б.* *Фр.*

Гордоши́йка, *f.* mit stolzem Nacken, *У.* [Hoffahrt, *f.* Hochmuth, Stolz, *m.*

Го́рдощ, *f.* *gew. pl.* -щі, *АД.* I. 179

Гордува́ти, *v. n.* ким (чим), jmdn verachten, verschmähen, gegen jmdn stolz sein.

Горду́н, *m.* s. Гордій II.

Го́ре, *g.* го́ря, (*d.* горе́нько), *n.* Unglück, Wehe, bitteres Leid, *n.* Noth, *f.* Drangsal, *n.*; 2) als *adv.* schwerlich, kaum; unmöglich; а́ле го́ре! aber leider!

Гореїжний, s. Гороїжний.

Го́рен, *m.* s. Горн, *K.*

Горени́ти, *v. a.* bitter machen, *Пic.*; 2) *v. n. impers.* *M.* bitter werden, b. schmecken; горені́ти, *Ч.* V. 614?

Го́ресть, *f.* Kummer, *m.* Herzeleid, Elend, *n.* Trübsal, *f.* [kummervoll.

Го́рестний, *a.* bitterlich, kläglich,

Горецьві́т, *m.* schwarze Nieswurz, Weinachtrose, *f.* (Helleborus niger).

Го́реч, *f.* *Гол.гр.* 49 го́речість, -ости, *f.* Bitterkeit, *f.* bitterer Geschmack.

Горза́ти ся, *Пic.* sich werfen, s. spreizen. [bündel, *pl.*

Горзи́на, *f.* *K.* Faschine, *f.* Reis-

Го́риво, (-ево), *n.* gutes, loderndes Brennen; 2) Brennstärke, *f.*

Горизонта́льний, *a.* horizontal, wagrecht.
Го́ринь, *f.* rechts. Nbfl. des Дніпро́.
Гори́на, *f.* *Ч.* V. 223 s. Вори́на?
Горине́чок, *m.dim.* s. Горня́тко, *Кн.*
Гори́ніж, *adv.* mit den Füssen nach oben.
Гори́стий, *a.* bergig, gebirgig.
Горихві́ст, -о́ста, *m.* Rothschwänzchen, *n.* (Lusciola phoenicurus).
Гори́цьвіт, *m.* Adonisröschen, Blutauge, *n.* (Adonis aestivalis).
Гори́чник, *m.* Quassienbaum, *m.* (Quassia amara).
Гори́ш, *m.* Feuerlilie, *f.* (Lilium bulbiferum).
Го́рище, *n.* Dachboden, *m.*
Го́рі, *adv.* in die Höhe, nach oben, obenauf; — ріко́ю stromaufwärts.
Горі́вка, (-рі́л-), *f.* Branntwein, *m.*
Горі́жний, *a.* *АД.* I. 50 s. Гороїжний, *Wgr.* XV.
Горі́здра, *m.* *K.* der Hoffährtige.
Горізна́ч, *adv.* s. Горіли́ць.
Го́рій, *adv.* s. Гірше, ще — noch ärger, noch mehr, *Ос.* (61) VIII. 31.
Горі́ле, *n.* *K.* etw. Verkohltes; Schlacke, *f.* Abfälle, *pl.* das kleinste Theilchen.
Горі́лий, *a.* s. Обгорі́лий; 2) brennend, *C.* I. 247.
Горіли́ць, (-и́цею), *adv.* mit dem Antlitz nach oben, rücklings.
Горі́лки, *pl.* Art Fangspiel.
Горілько́вий, горі́льний, *Пів.* (горїльча́ний), *a.* Branntwein-, mit B. aufgegossen.
Горі́льня, *f.* *Рч.* 124 s. Гора́льня.
Горіни́ць, (-ни́ції), *adv.* s. Горіли́ць, *Ог.* 70.
Горі́ский, *a.* s. Горі́шний, *Kol.* I. 92.
Горі́ти, *v. n.* brennen; 2) * funkeln; 3) робо́та гори́ть єму́ в рука́х er thut alles feuerig, blitzschnell.
Горі́х & s. Орі́х &.
Горіче́ревом, *adv.* nach oben mit dem Bauch, rücklings.
Горі́ше, *n.* *Гол.* Gebirgslandschaft, *f.* Höhen, *pl.* *Gr.* 70.
Горі́шки, в — ки́дати möglichst hoch werfen.
Горі́шний, *a.* höher gelegen, der Obere, Ober-.
Горішня́к, горішняни́н, (-річн-), *m.* s. Гірня́к; 2) Bewohner des oberen Theiles von e. Dorfe.
Горішня́нський, *a.* vom oberen Theile e. Dorfes.
Горла́нь, горла́ч, *m.* *Ko.* 150 Schreier, Krakehler, Schreihals; 2) Ausrufer, *m.*
Горла́стий, *a.* laut schreiend, gellend, *Cm.*
Горла́ти, *v. n.* schreien; 2) girren, *Bax.*
Горла́тий, *a.* mit Schlünden, mit verschlingenden Abgründen, *Ф.*
Горла́ха, *f.* *Кч.* 131 Erdgrube zum Aufbewahren des Getreides, *f.*
Горлачі́, *pl.* Alpenmullkraut, *n.* (Verbascum nigrum).
Горла́чка, *f.* Kehlkopf, *m.*
Горли́ця, (*d.* горли́чка), *f.* Turteltaube, *f.*
Го́рличко, *n.* *Левч.* s. Ши́йка (фля́шки).
Горлі́вка, *f.* *W.* das Jodeln der Tiroler.
Го́рло, *n.* Schlund, Hals, *m.* Kehle, *f.*
Горлови́й, *a.* Kehl-; то таке́ горлове́ das ist so dringend, pressant.
Горлорі́з, *m.* *Ko.* 5 Kehl-, Gurgelabschneider, *m.*
Горля́ва, *f.* *N.* e. Berges.
Горля́к, горла́ч, *m.* Kropftaube, *f.* (Columba gutturosa).
Горляни́й, *a.* Hals-, Kehl-.
Горля́нка, *f.* *C.* I. 3 s. Горта́нка; 2) Prunella, *f.* (Brunella grandiflora); 3) Engelblümchen, Ruhrkraut, *n.* (Filago arv.).
Горн, *m.* *K.* II. 30 Esse, *f.* Herd, *m.* Feuerbecken, *n.*; 2) Schmelzofen; 3) Töpferofen, *m.* (го́рна, *f.*); 4) Ofenkappe, *f.*
Горна́да, *f.* Hernad rechts. Nbfl. der Ти́са.
Горна́р, *m.* Ofenheizer, *m.* *Ф.*
Горненя́, -я́ти, *n.* s. Горня́.
Горне́ць, -нця́, (*gew. g.* горшка́ v. горцо́к), *m.* Topf, *m.* [2) Berges-, *Py.*
Го́рний, *a.* *B.* hoch, hehr, erhaben;
Горни́ло, *n.* Esse der Schmiede, *f.*; 2) Schmelzofen, *m.* *Ш.* I. 350.
Горни́ця, *f.* Zimmer, *n.*
Горні́ста, *m.* *Ф.* Hornist, Hornbläser, *m.*
Горнове́, *n. s. a.* Hanssteuer, *f.*
Горноста́й, (-ста́ль), *m.* Hermelin, *n.* (Foetorius ermineus).
Горну́ти, *v. a.* scharren, schüren, raffen; сі́но zusammenharken; — ся до кого́ an jmdn sich anschliessen, anschmiegen; до чого́сь sich an etw. machen.
Горня́, -я́ти, горня́тко, *n.* kleiner Topf; 2) bei e. Art гаї́вка 3 kleine Kinder, *Kol.* I. 159.
Горня́ка, *f.* *Ч.* V. 734?
Горобе́йник, горобе́ль, (-бець),

горббонька & s. Воробе́йник, воробе́ць &, Ог. 60.
Горобйна, f. M. I 156 s. Орябйна.
Горобйнець, -нця, m. Spitzkiel, Wirbelkraut, n. (Oxytropis pilosa).
Горобйний, a. zum Sperling geh.; 2) -а ніч überaus stürmische Nacht im Juli u. August, Марк. 15; 3) горбшок, M. I. 140 Vogelwicke, f. (Vicia angustifolia).
Горббка, f. s. 'Орябка.
Горобцюва́не, n. das leichte frivole Leben eines Gecken, Кн.
Горова́ти, s. Горюва́ти.
Горове́сенька, Ч. IV. 216? [Berg-.
Горовйй, a. M. II. 159 der Berges,
Горовйтий, a. gebirgig, (B).
Горбд, m. Garten, m.; 2) го́род, m. Stadt, f. [germeister, m.
Города́р, m. Ог. (61) XII. 56 Bür-
Городьба́, f. das Flechten der Hürde, der Hecke; das Umzäunen.
Горбдець, -дця, горбдчик, горбдонько, m. городйна, f. P. I. 52 kleiner Garten; Blumengarten, m.
Горбдження, n. s. Городьба́.
Горбдин, m. Марк. 105 s. Горбд.
Горбдина, f. Gemüse, n. Gartenproducte, pl.
Городйнець, -нця, m. K. Stadtbewohner, Städter; 2) von städtischen Kosaken.
Городйти, v. a. zäunen, einen Zaun machen, e. Hürde flechten; 2) * plauschen, schwatzen, Кч. 24.
Городйще, n. Ort wo ehemals ein го́род (befestigte Stadt) gelegen; 2) = Градижск, gr. im Połtaw. Gouvern. Левч.
Городі́льник, m. Zaunflechter, m.
Горбдний, a. Garten-, M. I. 18.
Горбдник, m. Gartenspaten, m.
Городнйчий, s. a. m. Stadtvogt, Platzhauptman, m. Зак.
Горбдня, f. Gartenwesen, n. B.; 2) s. Городьба́; 3) городня́—голодня́, H. 264 theueres Städteleben unter Entbehrungen. [Städten verweilend, Stadt-.
Городбвий, a. zur Stadt geh.; in
Городовйна, f. Gartengemüse, n.; s. Гордовйна II. 2).
Городянйн, s. Горожанйн.
Городя́нка, горожа́нка, f. Städterin; e. Bürgerliche, f. [gerlich.
Городя́нський, a. städtisch, bür-
Городя́нство, n. городя́нщина, горожа́нство, Ос. (61) II. f. Städtewesen, Bürgerthum, n.
Горбжа, f. s. Огорбжа. [Bürger, m.
Горожанйн, m. Stadteinwohner;
Горожа́нський, a. bürgerlich, Staats-, Term. [-ства Bürgerrecht, n.
Горожа́нство, n. ГШ., пра́во
Горбзьба, f. Mx. s. Грбзьба.
Горозйти, s. Грозйти.
Горої́житися, sich stolz gebahren; stolz u. herausfordernd auftreten.
Горої́жний, a. sich stolz gebahrend, stolz drohend; kampfbereit.
Горої́жник, m. Prahler, m.
Горої́жниця, f. Prahlerin, f.
Гброн, m. Др. с. 126 Schlund (Loch) des Blasebalges in e. Schmiede, m.
Горопа́ха, m. K. armer Wicht, a. Schlucker, ein Unglücklicher.
Горопа́шити, v. a. habsüchtig sein.
Горопа́шливий, горопа́шний, a. ВБ. (Пр. X. 133), a. unglücklich, elend; 2) habgierig. [gieriger Mensch.
Горопа́шник, m. (-иця, f.) hab-
Горорі́зьба, f. erhabene Arbeit an Bildwerken, Relief, n. C. II. 110.
Горбх, m. Erbse, f. (Pisum sativum).
Горохова́тка, f. Erbsenmuschel, f. (Pisidium), B. [(-вля́нка f.) Erbsenstroh, n.
Гороховйни, pl. гороховйне, n.
Горохйжий, a. wild in den Bergen hausend, Py.
Горохівнйк, m. s. Ака́ция.
Горохбвець, -вця, m. N. e. Berges.
Горохбвляний, a. aus Erbsen, Erbsen-. [-gross; wulstig.
Горохова́тий, a. He. erbsenähnlich,
Горохої́д, m. Erbsensamenkäfer, m. (Bruchus pisi), B.
Горохблиско, n. Erbsenfeld, n. [m.
Горошйнець, -нця, m. Erbsenstein,
Горошйна, (-йнка), f. eine Erbse, ein Erbsenkorn; Erbsenfrucht, f.
Горбшко, m. fabelh. Zwerg, m.
Горошкова́тий, a. ре́мінь Leder, das e. erbsenähnliche Aussenseite hat, rundgerippt. [cher, f. (Lathyrus).
Горбшок, -шку, m. Platterbse, Ki-
Горпйна, f. Agrippina. [VIII. 69.
Гбрський, a. s. Угбрский, (Пр.
Горсть, гбрстка, f. eine Handvoll (bes. d. gerissenen Leines, Hanfes); 2)

pl. Art Pflaumen. [Gurgel; 2) Luftröhre, f.
Гортáнь, Кч. 122 гортáнка. f. Kehle,
Гортóп, m. s. Вúбій.
Горувáти, v. n. sich nach oben heben, wölben; 2) * vorherrschen. [amarus).
Горýля, f. Bitterling, m. (Rhodeus
Горýнка. f. Winterreps, -kohlreps, m. (Brassica napus); 2) Ackersenf, m. (Sinapis arvensis). [kraut, n. (Barbaraea).
I. Горýшка, f. Barbarakraut, Senf
II. Горýшка, áнї -ки, Шй. (б. п. I. (2) 61) s. ? Горіле.
Горшá, (-я, -е, -áти. n. s. Горня́.
Горшкáр, m. Нав. s. Гончáр.
Горшкодрáй, горшколáт, m. Töpferflicker, Drahtbinder, m.
Горщá, -áти, n. гóрщик. (d. гóрщичок), s. Горня́; 2) Art Mädchenspiel (гаївка), Kol. I. 176.
Горщóк, g. горшкá, m. Topf, m.
Горювáне. n. Herzeleid, Wehklagen, n. Kummer, Gram, m.
Горювáти, v. n. traurig, bekümmert sein; sich kränken, s. grämen; wehklagen.
Горю-дуд. m. Art gesellschaftl. Kinderspiel, n. [rechten Ufers des Сейм, m.
Горюн. m. Левч. Bewohner des hohen
Горюшний. a. Гр. unglücklich.
Горянúн, m. Wgr. 32 s. Гірня́к.
I. Горя́нка, f. Gebirglerin, f.
II. Горя́нка, f. s. Горля́нка 2).
Горя́нський. a. Ст. вовк Gebirgs-.
Гóряч, f. Зар. В. Hitze, Erhitzung, f.
Горя́чий, a. heiss, glühend; 2) * hitzig, eifrig; auffahrend; feuerig, inbrünstig; за-гóряча bei frischer That u. frischem Andenken.
Горя́чина, f. Todtenmal, n.
Горячúти, v. a. erhitzen, K.
Гóрячість, -ести, f. Hitze, f. Eifer, m. Inbrunst, f. [2) * Hitzkopf, Heissporn, m.
Горя́чка, f. Hitze, Fieberhitze, f.;
Горячосéрдий, a. heissblütig, feu-
Гóспа, f. Піс. s. Госпóжа. [erig.
Госпéць, m. Піс. s. Господúн.
Гóсподь, g. -да, m. der Herr, Gott, m. — знáе, — вúдїв der Herrgott mag es wissen, Gott weiss (wer, was, ob —). [90.
Господéвий, a. Gott des Herrn, Ш. II.
Господúн, m. Ш. I. 360, Н. 22, 197 Herr, Herrscber, Regierer; Herrgott, m.
Господиновá, f. Н. п. 27 Frau e. Pfarrers?

Господúти, v. n. Ст. herrschen.
Госпóднїй, a. göttlich, des Herrn, Gottes-; Богоявлéніе -не Erscheinung Christi (Fest), f.
Госпóдство, n. † Herrschaft, f.
Госпóжа, (d. госпóженька). f. ГБ. М. III. 105 Vorsteherin, Vorgesetzte, f.; 2) Frau, Herrin, f. Не.: Пречúста —
Гостáр, m.? [Богорóдиця.
Гостéбний, гостелúвий, гостелюбúвий, a. gastfreundlich, gastlich, Зар.
Гóстенько, dim. lieber Gast.
Гостéць, -стця́, m. Rheumatismus, m. Gicht, f.
Гостéчник, m. Art Pflze?
Гóстин, m. N. e. Berges.
Гостúна, f. Bewirtung, f. Besuch, Aufenthalt als Gast. m.; 2) Gastmal, n. пітú в -ну zu Gast gehen.
Гостúнець, -нця, m. Heerstrasse, Landstrasse, Chaussée, f.; 2) Geschenk, das man jmdm von auswärts bringt; Gastgeschenk, n.
Гостúнний, a. gastlich, gastfrei, gastfreundlich; — покíй Gastzimmer, n. = гостúнна (кімнáта).
Гостúнник, m. Gastwirt, m. Ков.; 2) s. Гостúнець, Т. [hof, m.
Гостúнниця, f. Gasthaus, n. Gast-
Гостúнність, -ости, f. Gastfreiheit, Gastfreundschaft, f. [feierlich.
Гостúнський, a. Гол. III. festlich,
Гостúти, v. n. reisen, wandern, gehen; кудá гóстиш? wohin des Weges? 2) sich als Gast wo aufhalten, Gast sein; 3) v. a. s. Погостúти; 4) — ся einander als Gast bewirten; Gastgelage halten.
Гóстих, m. N. e. Berges.
Гóстия, f. Hostie, f. geweihte Oblate.
Гостівнúй, a. der gerne den Gastgelagen nachgeht. [(Geranium sanguin.).
Гостівнúк, m. Bergschnabelkraut, n.
Гóстний, a. Левч. s. Гостúнний.
Гостовéць, -вця́, m. N. einer полонúна [rührung den гостéць beibringen.
Гостьовúй, a. -і рýки die dh Be-
Гостьовúтий, a. gastlich, Б.
Гостьовúцтво. n. Ст. s. Гостúн-
Гостовнúця, f. Gasthaus, n. [ність.
Гóстрий, & s. 'Острий &.
Гострúця, f. Horn, Zahn, m. Nadel, f. (v. Gipfel e. Berges), Вах. [a. spitzig.
Гостровáтий, гострóвуватий,

*

Гостроглядъ, *m. Bein.* der горівка.
Гострокидъ, *m. pl. K.* hingeworfene witzige Ausdrücke. [строумний.
Гостророзумний, *a. K.* s. Би-
Гострянищина, *f. K.* Zeit u. Geschichte des гетьман Острянщя.
Гостцьоватий, *a.* rheumatisch, gichtisch. [Gast.
Гостюване, *n.* das Verweilen als
Гостювати, *v. n. C.* I. 190 s. Гостити 2), 4). [scher, *m.*
Государ.*m.gr.*Monarch, Kaiser, Herr-
Государиня,*f.*Monarchin, Kaiserin, Königin; 2) Herrin, Frau, *f.* Fräulein, *n.*
Государник, (-дарственник), *m. K.* Herrscher; Staatsmann, Politiker, *m.*
Государність, -ости, *f.* Staatswesen, *n. K.* [staatlich.
Государственний, *a.* Staats-,
Готар, *m. rum.* Grenzraum, *m.*
Готарити, *v. n.* grenzen.
Готівка, готовизна, *K. f.* bares Geld, Barschaft, *f.* [Haken zum Holzführen, *f.*
Готлова, *f.* готлове, *n.* Kette mit
Готовий, *a.* bereit, fertig; -і гроші bares Geld; -а річ же — es liegt auf der Hand, ist augenscheinlich dass —
Готовити, *v.a.* zubereiten, bereiten, fertigen; — ся sich fertig machen.
Готовість, -ости, *f.* Bereitschaft, *f.*
Готовлене, *n.* Zubereitung, *f.* [*Ф. В.*
Готувати, *v. a.* bereiten, (вечеру &),
I. Гоца, гоца-драла! *int.* hopsasa!
II. Гоца, *f.* liederliches Weib.
Гоцак, *m.* Art Tanz, *C.* I. 88.
Гоцул & s. Гуцул &.
Гоця, *f.* in d. Kinderspr. = жаба.
Гошити, гошіти, *v. n.* на кого, на що lauern, worauf erpicht, versessen sein; 2) — ся sich vorbereiten; 3) *v. a.* aufstacheln.[sterwurz, *f.*(Astrantia major).
Гоючий, *a.* heilend; -е зїле Mei-
Гоя! *int.* juchhe! hussasa!
Гра, *f.* s. Игра. [(Carpinus betulus).
Граб, *m.* Weissbuche, Hagebuche, *f.*
Грабаля, *m. f.* s. Гребільник.
Грабане, *m.* — грядки das Eggen; 2) — сїна das Harken, Rechen.
Грабар, грабарник, *m.* Todtengräber, *m.*; 2) der einen Graben gräbt, *K.*
Грабарити, *v. n.* Todtengräber sein.
Грабарка, *f.* Gattin des грабар; 2) Schindanger, *m.*
Грабарский, *a.* Gräber-; 2) Graben-, *Зак.* [*m.*; 2) das Graben.
Грабарство, *n.* Todtengräberdienst,
Грабати, *v. a.* грядку s. Пограбати; 2) сїно harken, rechen, scharren.
Грабежа, *f.* Plünderung, *f.* Raub, *m.*; 2) Pfändung, *f.*
Грабежливий, грабежний, *a.* грабежник, *m. Пол.* Raub-.
Грабелькй, *pl.* kleiner Rechen.
Грабельний, *a.* zum Rechen, zur Harke geh.; — сверлик womit man Löcher für die Pflöcke (Zähne) des Rechens bohrt.
Грабельно, *n.* s. Граблиско.
Грабивий, *a. B.* s. Грабливий.
Грабина, *f.* s. Граб; 2) Weissbuchengehölz, *n.*
Грабитель, *m.* Räuber; Bedrücker, *m.*
Грабити, грабувати, *v. a.* plündern, rauben, erpressen; 2) pfänden.
Грабіж, *m.* Pfand, *m.* gepfändeter Gegenstand.
Грабіжка, *f. H.* 236 s. Грабежа.
Грабіжний, *a.* Pfand-, vom Gegenstande der Pfändung.
Грабкй, *pl.* Sensenreff, *m.*; 2) kleiner Rechen; 3) — св. Ивана Waldstorchschnabel, *m.*(Geranium silvaticum).
Граблене, *n.* das Plündern, Räuberei, *f.*; 2) Pfändung, *f.*
Грабливий, *a.* räuberisch.
Граблиско, (-ище), *n.* gabelförmiges Rechenstiel; граблищем стати die Füsse auseinander stellen, spreizen.
Граблї, *pl.* Harke, *f.* Rechen, *m.*
Граблянник, *m.* s. Грабельний сверлик.
Грабник, *m.* Gehölz der Weissbuche, *n.*
Грабовий, *a.* von Weissbuche; -і дрова Weissbuchenholz, *n.* [gierig.
Грабовитий, *a.* raubsüchtig, hab-
Грабовиця, *f.* s. Гребовиця. [173.
Грабунок, -нку, *m.* s. Рабунок, *C.* II.
Грабя, грабля, *g.* грабйого, *m.* s. Граф.
Гравати, *v. n. Ф.* oft spielen.
Град, *m.* Hagel, *m.* Schlossen, *pl.*
Града, *f. Вер.* I. 231 Reihe, *f.*?
Градар, *m.* Winzer, Weingärtner, *m. Ф.*
Градина, *f.* s. Градовина 1).
Градівка, *f.* Rollstein von gewöhnl. Hagelgrösse, *m.*
Градівник, *m.* Hagelbeschwörer, *m.*

Градоби́й, *m.* vom Hagel geschlagenes Getreide.

Градоби́т, *m.* s. Градови́ця.

Градоби́тє, градоби́щ, *m.* *Пар. п.* Hagelschlag, -schaden, Wetterschaden.

Градови́й, *a.* Hagel-. [*m. Term.*

Градови́на, *f.* s. Град; Hagelkorn, *n.*; 2) s. *d. f.* [Hagelwetter, *n.*

Градови́ця, *f.* Hagelwolke, *f.* *B.*

Гра́за, *f.* s. Ґра́лї. [tryllus), *B.*

Гра́злик, *m.* Traubenscheide, *f.* (Bo-

Гразли́на, *f.* blasentragender Beerentang (Sargassum bacciferum).

Гразли́нок, -нка, *m.* Traubenmo-

Гра́зло, s. Гро́зло. [nade, *f.* (Uvella).

Гра́йворон, s. Ґа́йворон, *Mi.* II. 374.

Гра́йка, *f.* *(B.)* das Spielen, Spielpartie, *f.*; 2) *pl.* stark im Fluge summende od. biesende Fliegen.

Гра́йливий, *a.* spielend; schimmernd; -е со́нечко, *M.* II. 113.

Граймо́ре, *a.* hohes stürmisches Meer.

Гра́йний, *a.* музи́ка, *Га.* I. 72 kundig im Spiele, kunstfertig.

Грак, *m.* 292 *Др. с.* 413 s. Ґа́йворон.

Гракува́ти, *v. n.* Герцува́ти. *Зак.*

Гра́лка, (*d.* гра́лочка), *f.* Spieldose, *f.* Musikinstrument, *n.* [tung, *f.* Spiel, *n.*

Гра́ло, *n.* *Ос.* (61) XII. 30 Unterhal-

Грама́та, s. Грамота́.

Грама́тик, *m.* Schüler der 3. Cl. im ehem. geistl. Schulen u. Seminarien.

Грама́тика, *f.* Grammatik, *f.*

Граматика́р, *m.* Grammatiker, *m.*

Грамати́чний, *a.* grammatisch.

Грама́тка, *f.* Verzeichnis der Verstorbenen e. Familie; 2) ABC-Buch, *n.* Fibel, *f.* *K.*; 8) Taschenbuch, *m.* *Cm.*

Грамітни́й, *s. a. m.* Nbfl. des Че́ремош 6.

Гра́моситн, s. Обгра́мосити.

Гра́мота́, *f.* das Lesen u. Schreiben; 2) alte Urkunde, Diplom, *n.* Contract, *m.* Testament, *n.* Brief, *m.*; 3) -лиця́, *У.* Gesichtszug, -ausdruck, *m.*

Грамоти́ка, *f.* gestossener Knoblauch mit Salz u. Wasser.

Грамоті́й, *m.* *Ог.* der Gelehrte; 2) Schriftsteller, *m.*

Грамо́тник, *m.* Archivar, *m.*

I. Грань, *f.* *К У.* Grenze, *f.*; 2) Rand, *m.* *Л.* 9; 3) Ecke; 4) Zeile, *f.*; 5) (u. гран, *m.*) Kante, *f.* 6) Легкове́ць ісля́ндский, *Gr.* 20; грань оріхів mehrere zusammenwachsende Haselnüsse.

II. Грань, *f.* glühende Kohlen, *pl.*

Гра́на, *f.* s. грань 5). [Glut, *f.*

Грана́точка, *dim. f.* *АД.* I. 300 s. Кватира (Fenster). [sicieren, *n.*

Гране́, *n.* das Spielen, Spiel, *n.* Mu-

Грани́стий, *a.* kantig, *Пар.*

Грани́ця, *f.* Grenze, *f.* Grenzstein, Markstein, *m.*

Грани́чний, *a.* Grenz-.

Грани́чник, *m.* der Angrenzende; Grenzenbewohner, *m.*

Грани́чити, *v. a.* abgrenzen; — ся, *K.* I. 106 Grenzen setzen, die Grenzen des Reiches bestimmen (u. zu dem Zwecke Krieg führen), *K.*; 2) mit Worten streiten.

I. Гра́нка, *f.* *dim.* s. Гра.

II. Гра́нка, *f.* Zeile, *f.* (an d. Gerstenähre); 2) Kante, *f.*

Гранкокі́пчик, *m.* Kegel, *m.* [le, *f.*

Гранкослу́п, *m.* Prisma, *n.* Ecksäu-

Гра́нок, -нку, *m.* Ast, Zweig, *m.?* *Gr.* 69. [Birnen.

Гранушки́, *pl.* Art grosser harter

Гранча́к, *m.* sechs-, vierzeilige Gerste.

Гранча́стий, *a.* kantig; 2) gezeilt, Zeilen-; ячмі́нь s. Гранча́к.

Гра́ня, *f.* *Мак.* s. Гра́нь 1). [sma, *n.* *B.*

I. Граня́к, *m.* eckiger Körper; Pri-

II. Граня́к, *m.* glühende Kohle.

Граня́стий, *a.* eckig, *Пол.*

Грап, s. Ґраф.

Гра́ти, *v. n.* spielen; v. jeder sichtbaren materiellen od. geistigen regen Bewegung: — на скри́пці auf der Geige sp.; в ка́рти — Karten sp.; — коне́м das Pferd tummeln; ри́ба гра́є піно́ю macht das Wasser schäumen u. spielt im Schaume; кров, горі́вка, мо́ре u. A. гра́є: wallen, wogen, gähren, schäumen, schwingen &; 2) tanzen; 3) tönen, schallen, krächzen, kreischen: гало́к га́мор гра́є, *МШ.* (*vgl.* гра́йворон); 4) гро́ші гра́ють = г. горя́ть; со́нце гра́є schillert, flimmert; 5) — ся spielen (mit Gespielen); schäckern; *b)* sich begatten.

Грач, *m.* Spieler, *bes.* Kartenspieler, *m.*; 2) s. Грак, *K.*

Гра́шка, *f.* *M.* III. 32 s. 'Играшка.

Греба́ти, *v. a.* s. Гребсти́; 2) чим (погреба́ти) etw. verschmähen.

Гребе́лька, *f.* *dim.* s. Гре́бля.

Гребене́ць, -нця́, m. dim. Kämmchen, n.; 2) — богомо́лчий Jacobs-Pilgermuschel, f. (Pecten jacobaeus).
Гребени́ще, n. N. e. Berges.
Гребенни́к, гребеня́р, m. Kammacher, m.
Гребеньозьві́здник, m. Kammstern, m. (Asteropecten), B.
Гребенькру́жка, f. Kammrädchen, n. (Cristellaria), B.
Гребеню́шка. f. Hahnenkamm, m. (Celosia cristata).
Гребеня́стий, a. kammähnlich, -artig, zackig, Пол.
Гребеня́чка, f. Kammgras, n. (Cynosurus cristatus).
Гребе́ць, -бця́, der das Heu zusammenscharrt, der heut, s. Громаді́льник, А-Г. 159; 2) Ruderer, m. C. II. 138.
Греби́ш, m. болотя́ний Sumpf-Schlangenkraut, n. (Calla palustris).
Гребі́жка, f. Bein. der ку́рочка welche scharrt (гребе́). [Гребе́ць 1).
Гребі́льник, m. гребі́ля, m. f. s.
Гре́бінь, -беня, m. Kamm, m.; 2) s. Гребі́нка; 3) First, m. (стріхи).
Гребі́нка, f. Hechel, f. Wollkamm, m.; 2) kammartige кужі́лка; 3) hölzernes kammförmiges Werkzeug, womit man Heidel-, u. Preisselbeeren sammelt, (B.).
Гребі́нний, a. -е полотно́, гребі́нниця, f. grobe Leinwand.
Гребі́нник, m. Benedictenkraut, n. Garaffel, f. (Geum urbanum).
Гребіньозя́ві, pl. Kammkiemer, (Pectinibranchia), B. [бене́ць 1).
Гребішо́к, -шка́, m. Ч. III. s. Гре-
Гре́блиця, f. гре́бло́, n. Striegel, f.
Гре́бля, f. Damm, Deich, m.; 2) Dammweg, m. Land-, Heerstrasse, f.; Bergrücken, m.; 4) Schneewall, m.; 5) das Rudern, Ko. 75.
Гре́бний, a. -і но́ги Grabbeine, pl. B.
Гребови́ця, f. Harken, Zusammenrechen der Heues; 2) Zeit dieser Arbeit, Ч. VII. 419.
Гребо́к, -бка́, m. He. Ruder, n.
Гребсти́, гребти́, v. a. graben: я́му; 2) scharren, harken, rechen: сі́но; 3) rudern.
Гребу́н, m. Grabheuschrecke, f. B.
Гре́бчик, m. s. Гребе́ць.
Грегота́ти, v. n. brausen, Кн.
Грезето́вий, a. von Grisett, s. Парчевий.
Грек, m. Grieche, m.
Гре́ка, f. s. Гречина́.

Греки́ня, f. Griechin, f.
Грель, m. N. e. Berges.
Гремі́ти, v. n. donnern; 2) erschallen, ertönen; * мені́ та́я погро́за десь гре́мит (і в голові́ не —) ich achte darauf ganz u. gar nicht.
Гремоті́ти, v. n. Y. donnern, erschallen.
Грему́чий, a. donnernd, schallend, tönend; — ґаз Knallgas, n. Пол.
Гре́на, f. s. Гря́на, Зак.
Грену́ха, (-у́шка), f. s. Руса́льний (-а пі́сня).
Гре́пнути, v. n. s. Ге́пнути ся.
Гре́сько, m. s. Гринько́.
Гре́хіт, -хоту, m. МШ. Schutt, m.
I. Грець, m. s. Игре́ць.
II. Грець, m. Кч. 166 s. Герць.
III. Грець, m. Apoplexie, f. Schlaganfall, m. H. 286.
Гре́цкий, a. griechisch.
Греча́ний, (-а́нний), a. aus Buchweizen od. Heidekorn.
Греча́ник, m. Kuchen aus Buchweizenmehl; 2) s. Гречу́х.
Греча́ниця, греча́нка. f. Buchweizenstroh, n.
Гре́че, adv. brav, recht gut, recht wohl, Піс.
Греченова, f. N. e. Berges.
Гре́чий, a. K. I. 204 s. Гре́чний, ґре́чний.
Гречина́, (-еччина́), f. das Griechische, Бор. Тор.
Гре́чиско, n. Feld, worauf Buchweizen angebaut wurde.
Гре́чка, f. Buchweizen, m. Heidekorn, n. (Polygonum fagopyrum); 2) dem Heidekorn ähnliche braune Tüpfel auf d. Felle alter weisser Pferde; 3)* скака́ти в гре́чку, Кч. 274 sich in verbotene Liebschaften einlassen; Unzucht treiben.
Гречкі́вка, f. Ч. IV. 524 s. Греча́ниця.
Гречкосі́й, m. Buchweizensäer, Landmann, Ackersmann, m. Ш. II. 178; 2) s. Гречу́х.
Гречу́х, m. Getreide-Laubkäfer, m. (Anisoplia fruticosa); 2) Kuchen, Hupfen aus Buchweizenmehl; 3) wilder Buchweizen.
Гри! vocat. statt Грицю! (v. Гриць).
Гриб, (d. грибо́чок, -чка), m. Pilz, Schwamm, m.; 2) Hausschwamm (Merulius); 3) гриб щира́к Bilzling, Edelpilz, (Boletus edulis).

Грибáр, *m.* Pilzsammler, *m.*

Грíбиця рижиковáта Pilzkoralle, *f.* (Fungia agariciformis).

Грибкóва, *f.* *N.* e. Berges.

Грибний, *a.* лїс, wo Pilze reichlich wachsen: коли грибно, тогди хлїбно wann es viel P. giebt dann ist reichliche Getreideernte.

Грибóвий, *a.* -а зýпа Pilzsuppe, *f.*

Грибóвиско, грибóвище, *n.* Ort wo reichlich Schwämme aufkommen, Fundort von Pilzen, *Mi.* II. 276.

Грива, (*ungr.* гривище), *f.* Mähne, *f.*; 2) der nicht glatt abgemähete Grasstreifen.

Гривáк, гривáч, *m.* s. Гривнáк.

Гривáстий, *a.* *Py.* starkmähnig.

Гривенник, *m.* silbernes 10 Kopekenstück.

Гривий, *a.* s. Глйвий, *Wgr.* IX.

Гривиця, *f.* s. Грива. *Др. с.* 243.

Гривна, (*aug.* гривняка), *f.* ehem. Gewichtseinheit von verschied. Gehalte: 1 Pf. ½ Pf. Silber; jetzt = 10 Kopeken; † — срібла = 16 Loth Silber, (7 гривен кун); — зóлота = 56 Ducaten.

Гривнáк, *m.* Ringeltaube, *f.* (Columba palumbus).

Гривно, *n.* *H.* 93 s. Грймно.

Гривняк, *m.* *gew.* *pl.* Abart der Ruthenen um Перемишль u. Ярослáв.

Григóрий, *m.* Gregorius; „Григорія“ кликати, *Ф. Пр.* III. 204 „den heiligen Ulrich rufen“: stark erbrechen s. Ригати.

Гридь, гридевь, -дня.*m.* † Leibwächter bei d. ruthen. Fürsten, *K. m.*

Гриди, (гряди), *pl.* über dem Ofen hervorstehendes Gerüst(Bretter,Geflecht) zum Aufbewahren des Geschirres u. zum Dörren mancher Früchte.

Гридка, *f.* s. Жéрдка, *Ч.* VII. 400.

Гридня, **гридниця**. *f.* † Empfangszimmer in fürstlichem Palaste, *n.*; 2) Kaserne, *f.*; 3) Garnison, *f.* *Пic.*

Гридняк, *m.* *Пic.* s. Гридь.

Гридняковáти, гридняч̆ити, *v. n.* *Пic.* гридняк sein. [geh.

Гридня́чий, *a.* *Пic.* zum гридняк

Грижá, **гризá**, *f.* nagender Kummer, Gram, *m.* [etw. erwerben.

Грижіти, *v. a.* mit Kummer u. Mühe

Грижник біловіг, *m.* kahles Bruchkraut (Herniaria glabra).

Гризь, гризá, Magen-Bauchschmerz, *m.* Leibschneiden, *n.*; 2) Diarrhöe, *f.*

Гризáлка, *f.* гризáло, *n.* beissendes Mundwerkzeug, Kauwerkzeug, *n.*

Гризáлчий, *a.* Nage-.

Гризáчка, гризýчка, *f.* s. Píнa.

Гризьбá, *f.* s. Грижá.

Гризкий, empfindlich gegen Kummer, *B.*; 2) гризько, *adv.* *Фр.* hämisch, spottweise, beissend.

Гризня́, *f.* Hader, *m.* Zänkerei, *f.*

Гризотá, *f.* s. Грижá.

Гризти, *v. a.* nagen; ätzen; — opíхи, aufbeissen, knacken; * nagen: сóвість, quälen, kränken, grämen; — ся sich grämen; *b)* sich beissen, * sich zanken; гризýчий, *ptc.* ätzend; -е кáлї Aetzkali, *n.* *Пол.* [*Пол.*

Гризýн, *m.* Nager, *m.* Nagethier, *n.*

Грим, *m.* Gepolter, *n.*

Гримáк, *m.* *gew.* *pl.* Eisstücke zum Schlittenfahren zubereitet, *pl.* *Oc.* (61) V. 60 *Пic.*

Гримане, *n.* das Poltern, * das Rügen.

Гримати, *v. n.* poltern, derb schlagen; * на когó hart jmdn mitnehmen; rügen, poltern.

Гриміти, гримотїти, s. Греміти &.

Гримно, *n.* Furz, *m.* бáбине — всїм людям дивно.

Гримнути, *v. n.* wuchtig einschlagen, werfen; 2) mit Wucht fallen, stürzen.

Гриниха, Грициха, *f.* Gattin des Гринь, Гриць.

Гринївка, *N.* e. Berges.

Гринькó, Гринь, *m.* Gregorius.

Грип, *m.* *Ч.* 327 s. Ґриф.

Грипа, *f.* plumper Mensch.

Гринь, Грицькó, s. Гринькó.

Грицики, *pl.* Zackenschotte, *f.* (Bunias orientalis); 2) Ranke, *f.* (Sisymbrium pannonicum).

Грицйло, *n.* s. Галýн.

Гричáк, *m.* Art Pilz.

Грище, *n.* Unterhaltung, Lustbarkeit, *f.* piquenique; 2) Verschwendung, *f.* Luxus, *m.* Spiel, *n.* *Ш.* II. 100; 3) Tummelplatz, Spielort, Anger, *m.* II. 237.

Грищовий, *a.* zum грище geh., *Пic.*

Грищовик, *m.* Theilnehmer, *m.* Mitglied *n.* eines грище, *Mi.* II. 249.

Гріб, *g.* грóбу, *m.* Grab, *n.*

Грізьба́, *f. Кн.* s. Грозьба́, гроза́.

Грізни́й, *a.* drohend, dräuend; streng, hart, trotzig; schrecklich, furchtbar.

Грім, *g.* гро́му, *m.* Donner, *m.* Gewitter, *n.* гро́мом, *adv.* urplötzlich.

Гріма́ч, *m.* Polterer, Brummbär, *m.*

Грімки́й, *a.* laut, tönend, schallend, weit erschallend; * glänzend, stark.

Грімота́ти, (-ті́ти), *ІГ.* s. Гремоті́ти &.

Грі́нка, *f. П. n.* 17 geröstete Scheibe des Weissbrodes; 2) s. Ку́пка; 3) * Gewinn, *m.* Einkünfte, *pl.* грі́нку убйти в кого́сь, *Ко.* 16 gewinnen (bei jmdm).

Грі́ти, *v. a.* wärmen, erwärmen.

Гріх, *m.* Sünde, Schuld, *f.* гріхо́м ся ді́є es wird sündhaft verfahren. [*ІІІ.*І.265.

Гріхо́вний, *a.* sündig, sündhaft,

Гріхово́да, гріхово́дник. *m. Кч.* 278. 279 Verführer zur Sünde; 2) Sünder, Bösewicht, *m.* [*Піс.*

Гріхово́дниця, *f.* Verführerin, *f.*

Грі́хово́дство, *n. Кв.* sündhaftes Treiben. [chen, schuldbewusst sein.

Гріхува́ти ся, sich Vorwürfe ma-

I. Гріш, *g.* гроша́, *m.* ein Stück Geld, Münze, *f. pl.* гро́ші das Geld, Gelder; гроші́ Münzen, *ГШ.* (*гр.* 50.)

II. Гріш, *m.* s. Гріх.

Гріши́ти, *v. n.* sündigen: Бо́гу, пе́ред Бо́гом vor Gott; sich irren, fehlen.

Грі́шка, *f. dim.* in d. Kinderspr. s. Гріх.

I. Грішни́й, *a.* begeldet, reich.

II. Грі́шний, *a.* sündlich, sündhaft; schuldig. [dige.

Грі́шник, *m.* Sünder, *m.* der Schul-

Грі́шниця, *f.* Sünderin, *f.* die Schuldige. [der Sünder, Sünden-.

Грі́шницький, грі́шничий, *a. К.*

Гроб, *m.* Art Frühlingsspiel, *Ч.* ІІІ.89.

Гроба́к, s. Хроба́к, *С.* ІІ. 204 *Кух.*

Гробівни́ця, *В.* гробни́ця, *К. f.* Grabmal, Mausoleum, *n.*

Гробки́, *pl.* Gottesacker, Friedhof, *m.*

Гробкови́й, *a. Ст.* s. Моги́льний.

Гро́бний, *a.* Grabes-, *Ф. Лїр.*

Гробови́к, *m. М+Б.* 321. ?

Гробови́ще, *n.* s. Гробки́.

Гробокопа́тель, *m.* Todtengräber, *m. ІІІ.* І. 291.

Гро́жно, *Фр.* s. Гро́зно.

Гроза́, грозьба́, *f.* Drohung, Strenge, *f.* drohendes, ernstes Auftreten u. Verfahren, *Wa.* 2; 2) Grauen, Entsetzen, *n.*; 3) ungeheuer Grosses, (*B.*).

Гроздова́тий, *a.* traubig, *Пол.*

Грозенце́, -нця́, *n. dim.* s. Гро́зно.

Грози́ти, *v. a.* кому́ drohen, dräuen; кого́ ermahnen, wehren; — ся, *Зг.* s. Відгража́ти ся.

Гро́зло, s. Гро́зно.

Гро́зний, *a.* s. Грізни́й.

Грозни́стий, *a.* mit grosser reichblütiger Traube.

Гро́зно, *n.* Traube, *f.* (racemus).

Грозня́нка, *f.* Mondraute, *f.* (Botrychium lunaria).

Грома́да, *f.* Gemeinde, *f.* Gemeinwesen, *n.*; Gesellschaft, *f.* Verein, *m.*; 2) Haufen, *m.* Menge, *f.*

Грома́дити. *v. a.* häufen, sammeln; 2) zusammenharken (сі́но). [*Под. Др.*

Громаді́вство, *n.* Socialismus, *m.*

Громаді́лка, *f.* Pferderechen, *m. Зак.*

Громаді́льник, *m.* Arbeiter, der das Heu auf der Wiese zusammenscharrt, Harker, *m.* [kleine Gesellschaft.

Грома́дка, грома́дочка, *f. dim.* sehr

Грома́дний, *a. T.* das Gemeindewesen betreffend; bürgerlich; -е камі́нє Geröll, *n. Кв.* ІІ. 329; грома́дно, *adv. Пол. К.* gesellschaftlich, truppweise, gemeinschaftlich, im Vereine.

Громадні́сть, -ости, *f.* Geselligkeit, Gesellschaftlichkeit, *f. T.*

Грома́дский, *a.* Gemeinde-; 2) gemeinschaftlich; 3) öffentlich. [meinwesen, *n.*

Грома́дскість, -ости, *f. Под.* Ge-

Громадяни́н, *m.* Gemeindemitglied, Vereinsmitglied, *n.*; 3) Bürger, *m.*

Громадя́нка, *f.* Bürgerin, *f. Піс.*

Громадя́нський, *a.* gemeinschaftlich, gemeinsam; 2) bürgerlich, Bürger-.

Громадя́нство, *n.* громадя́нщина, *f.* Gemeinwesen, *n.* Gemeindeautonomie, *f.* Oeffentlichkeit, *f.* Volk, *n. Нс.* (*Пр.* XI. (2) 40). [Besieger, *m.*

Громи́тель, *m. КУ.* Bekämpfer,

Громи́ти, *v. a.* wuchtig schlagen, *K.*; 2) * überwältigen; 3) ausschelten.

Гро́міш, *m. В.* s. Ро́муш.

Громки́й, *a.* s. Грімки́й.

Громни́ця, *f.* Kirchenkerze, *f.* (als Talisman gegen den Blitzschlag); 2) donnernde Kanone, *КУ.*

Громобій, -бо́я, *m. Ру.* Donnerer, *m.*
Громове́рзець, -рзця, *m. K.* Blitzschleuderer, *m.*
Громови́й, (*d.* громове́нький), *a.* Blitz-, Donner-; -е сьвято, *Зап.* II. 358 am 8. 13. 20. 22. 24. Juli u. am 1. August; дім пішо́в громови́м огнем, *KC.* IV. (82) 503 das Haus wurde vom Blitze verbrannt. [Donnergott, *m. Не.*
Громови́к, *m.* Gott des Donners,
Громови́на, *f.* Elektricität, *f.*
Громови́ця, *f.* Donnerwetter, Gewitter, *n. B.*; 2) Donnerkeil, *m.* (Belemnites). [ter, *m.*
Громозві́д, -зво́ду, *m.* Blitzablei-
Громозди́ти ся, *МШ.* 64 aufgehäuft liegen. [Donners u. Blitzes, *m.*
Громокова́ль, *m. КУ.* Schmied des
Громоно́сний, *a. Ог.* den Donnerkeil tragend. [Kraftausdruck, *m.*
Громосло́в, *m. ВБ.* Donnerwort, *n.*
Громостя́г, *m. W.* s. Громозві́д.
Громоти́ти, *v. a. Ч.* V. 579 s. Грома́дити сі́но. [wolken.
Громохма́рний, *a. K.* mit Donner-
Громохті́ти, *v. n. M.* stark dröhnen.
Грони́ти ся, *Ме.* 176 Trauben bilden.
Гро́но, (*d.* гро́ночко, *Ме.* 176), *n.* s. Гро́зно. [ні́)?
Грот, *m. Гол.* III. 252 s. Кіш (в млин-
Гро́хіт, -оту, *m.* Donner, *m.* Gerassel, Gepolter, *n. Фр.*
Гро́хнути ся, грохоті́ти, *v. n. Фр.* stürzen, fallen mit Gewalt an etw. anstossen, *P.* I. 23; 2) *v. n.* rasseln, rollen.
Гроше́вий, *a.* Geld-.
Гроше́во, *Мх.* грошистьво́, *n.* „viel gut Geld“, e. Menge Geldes.
Грошелю́б, *m.* der Geldsüchtige, *Зг.*
Грошеня́та, *pl.* kleine Summe Geldes.
Гроши́на, *f.* kleine Münze, *Cm.*
Грошівка, *f. N.* e. Berges; 2) Helicostegia numulina, *B.*
Грошови́й, *a. K.* fürs Geld; — жо́вні́р besoldet; — люд Söldner, *pl.*
Грошови́тий, *a.* geldreich.
Грошозапло́д, *m. H.* 143 *Гр.* von e. bestechlichen Richter, der nur auf die Vermehrung seines Vermögens ausgeht.
Грошоло́в, *m.* Geldhascher, *m.*
Гру́ба, (*d.* гру́бка), *f.* Ofenloch, *n.* Ofen, *m. Пот.* II. 28.
I. Гру́бар, *m.* s. Гру́бник.
II. Гру́бар, *m.* Dickbauch, Grossbauch, *m.*
Гру́барка, *f.* dickbäuchiges Weib.
Грубе́зний, *a.* sehr dick.
Гру́бий, (*d.* грубе́нький, -бне́нький), *a.* dick, grob; хо́дить гру́ба § ist schwanger; * grob, roh, rauh, ungesittet.
Груби́ти, *v. a. M.* II. 43 jmdn grob behandeln, jmdm grob begegnen; jmdn barsch anfahren; *v. n.* sich grob, ungesittet, roh zeigen, *IГ.*
Гру́бість, -ости, *f.* Dicke, *f.*; 2) * Grobheit, Rohheit, *f.*
Грубі́ти, *v. n.* dick, grob werden.
Гру́бник, *m.* Ofenheizer, *m.*
Грубова́тий, *a.* gröblich, derb, *K.*
Гру́бовінь, *f.* grosse Dicke.
Грубоволо́сий, *a.* grobhaarig, mit straffem Haar.
Грубозе́рнистий, *a.* grobkörnig.
Грубодзю́б, *m.* (Fringilla coccothraustes). [*Пол.*
Грубоскі́рці, *pl.* Dickhäute, *pl.*
Грубослоїстий, *a.* mit dickem Geäder; dickschiefrig, *Пол.* [pulvert.
Грубопорошко́ваний, grob ge-
Грубство́, *n.* etw. sehr Dickes.
Грубча́стий, *a.* dicklich.
Грудь, *f.* und *pl.* гру́ди Brust, (Brüste, *pl.*) *f.* Busen, *m.* (sternum, *B.*)
Гру́да, *f. Oc.* (61) IX. 179 Masse, *f.* Klumpen, *m.* Scholle, *f.* Kloss, *m.* Stück, *n.*; 2) ausschlagartige Fusskrankheit der Pferde, Mauke, *f.*
Гру́де, грудо́ле, *n. coll.* Erdkloss, Erdklumpen, *m.*; 2) holprige, gefrorene Erde; 3) s. Грудь, *Oc.* (61) VI. 30.
Гру́день, -дня, *m.* Monat December; 2) bei d. Huzulen: November.
Груди́на, *f. H.* 219 *Кч.* 397 s. Грудь.
Груди́стий, *a.* mit starken Brüsten.
I. Гру́дка, *f.* s. Гру́да 1)
II. Гру́дка, *f. Ру.* Brustwarze, *f.*
Грудне́вий, *a.* December-.
Грудни́й, *a.* Brust-; 2) -а тра́вка Filago arvensis.
Гру́дник, *m* Brustkasten, *m.* (thorax), Brust, *f.* Bruststück, *n.* [stück, *n.*
Грудни́на, *f.* s. Гру́ди; 2) Brust-
Гру́дниця, *f.* Brustblatt, *n.* Brustkasten, *m.* Brustbein; Bruststück, *n.*; 2) Goldschopf, *m.* Leinkraut, *n.* (Linosyris villosa).

Груднівка, *f.* Decemberverfassung, *f.* *Кл.* [mit Schollen.

Груднястий, *a.* holperig, rauh,

Грудовий, *a.* -é сїно gemäht auf feuchten Wiesen mit Erdhügeln.

Грудок, грудочок, -чка, *m.* *АД.* I. 146 s. Горбок.

Гружавина, *f.* Untiefe, *f.*

Гружало, *n.* s. Грязовина.

I. Грузь, *f.* Trümmer, *pl.* Schutt, *m.*

II. Грузь, *f.* s. Болото 1).

Грузд, грудїнь, *m.* s. Рунатка, *Вол.*

Грузило, *n.* Senkblei, *n.* Bleiknoten, *m.* [2) auf-laden, *K.* (e. Schiff).

Грузити, *v. a.* *Ч.* 410 s. Місити;

Грузїль, *m.* s. Грузд.

Грузкий, *a.* sumpfig, morastig, (*vgl.* грузнути); *adv.* грузко. [drüsig.

Грузлатий, *a.* *Пол.* mit Drüsen,

Грузло, *a.* der Theil Thones der zur Verfertigung eines Töpfergeschirres bestimmt ist. [e. Sumpf).

Грузнути, *v. n.* ein-, versinken (in

Грузовина, *f.* Sumpf, Morast, *m.*

Груїти, *v. n.* *Мор.* kreischen, krähen.

Грукати, грукнути, грукотїти, *v. n.* s. Гуркати, *Кч.* 6. [Гуркотня.

Грукотня, грукотнява, *K.* *f.* s.

Грукучий, *a.* rauschend; polternd, *M.* III. 124.

Грумотїти, *v. n.* s. Греміти.

Грунище, *n. coll.* *B.* Felsen, *pl.*

Грухане, *n.* das Krähen, *K.*

Грухнути, *v. n.* poltern, *M.* III. 31; 2) *K.* krähen. [*f.* (als Frucht).

Груша, *f.* Birnbaum, *m.*; 2) Birne, *f.*

Грушанка, *f.* Birnmus, *n.* Birnsuppe, *f.* [Birnbaumholz.

Грушевий, грушковий, *a.* aus

Грушевина, *f.* s. Груша 1).

Грушина, *f.* Birnholz, *n.*

Грушиця, *f.* *Me.* 251 Wald- od. Holzmangold, *n.* (Pyrola rotundifolia).

Грушка, *f.* s. Груша; * показує грушки на вербі will weiss machen, hinter's Licht führen; 2) s. Глембіва, *Gr.* 20.

Грушник, *m.* Birnwein, *m.*

Грущаник, *m.* mit gehackten, gedörrten Birnen gefüllter пиріг. [baum.

Грущина, *f.* unansehnlicher Birn-

Грюк, *m.* *Фр.* das Dröhnen. [feuer, *n.*

Грюкава, *f.* s. Гуркотня, Schnell-

Гряд, *m.* *H.* 269 s. Град Hagel.

I Гряда, *f. gew. pl.* s. Гриди; грядка, *f.* *Top.* s. Ґраґар.

II. Гряда, грядка, (гридка). *f.* Beet, *n.*; 2) гряда́-verengtes Flussbeet, wo das Wasser springend plätschert; 3) seichte Stelle wo das Floss strandet.

Грядити шапку на голову aufsetzen.

Грядїль, *m.* Grendelbaum, Pflugbalken, -baum, *m.*

Грядошник, *m.* Gemüsegarten, *m.*

Грядущий, *a.* kommend, künftig, *Ш.* II. 167. [Schlamm, *m.*

Грязь, *f.* грязиво, *n.* *K.* Koth, *n.*

Грязький, *a.* s. Грузкий.

Грязнити, *v. a.* mit Schmutz erfüllen.

Грязнути, s. Грузнути.

Грязовина, *f.* s. Грузовина.

Грязота, *f.* s. Грязь.

Грязюка, *f.* Pfütze, *f.*; 2) s. Грязь.

Гряк, стук-гряк! *int.* von грякнути, *Пс.*

Грякнути, грякотїти, *v. n.* mit Getös herunterfallen; tosen; poltern.

Грянь, *f.* Lichtnelke, *f.* (Lychnis chalcedonica).

Гряна, *f.* гряна недїля Pfingstsonntag, *m.* *Me.* 309 *Зак.* [as, *B.*

Грянець, -нця, *m.* Lycaena Phlae-

Грянишник, *m.* *K.* s. Граничник.

Грянути, *v. n.* mit Wucht einschlagen, schmettern, *Ф.* [lich fallen, bauzen.

Гряпнути, гряпснути, *v. n.* plötz-

Грясть, *f.* Inhalt, *m.*

Грястиця, *f.* Knäuelgras, *n.* (Dactylis glomerata).

Грястний, *a.* *Зг.* inhaltsvoll, -schwer.

Гряхнути, *v. n.* чутка — laut werden, erschallen.

Гряхотїти, *v. n.* klappern.

I. Губа, *f.* Lippe, Lefze, *f.*; 2) Mund, *m.* надути губи schmollen. [Pilze, *pl. m.*

II. Губа, *f. gew. pl.* губи Schwämme,

I. Губаня жовта Goldnessel, *f.* (Galeobdolon luteum), *B.*

II. Губаня, *f.* slovakische Kleidung.

Губастий, (-атий), *a.* mit dicken, wulstigen Lippen, *Ш.* I. 195; — медвідь Lippen-, Lefzenbär, *m.*; губаті, *pl.* Lippenblüthige, *pl.* (Labiatae).

Губитель, *m.* Verderber, Vertilger, *Ш.* II. 272 Mörder, *m.* [störerin, *f.*

Губителька, *f.* Verderberin, Zer-

Губительний, *a.* *Шар.* vernich-

tend, verderblich. [*n.* Pest, *f.*
Губительство, *n. Te.* Verderben,
Губи́ти, *v. a.* verderben, zu Grunde richten, zerstören; ins Unglück stürzen; — з се́го сьві́та hinrichten; 2) verlieren, verschleudern. [s. Гу́ба I.
Губи́ще, *n. aug.* гу́бонька, *f. dim.*
Губі́йка, *f.* Süsswasserschwamm, *m.* (Spongilla), *B.*
Гу́бка, *f.* Baumschwamm, *m.* — модрино́ва Lärchenschwamm, (Polyporus officinalis); -чирі́вка Zunderschwamm, Buchenpilz, *m.* (P. fomentarius); 2) — мо́рська Badeschwamm, (Spongia officinalis).
Губкова́тий, *a.* schwammig.
Гу́бний, Lippen-, labial.
Гу́боватьь *f.* Pilzsternkoralle, *f.* (Fungia), *B.* [zähnchen, *n.* (Chilodon), *B.*
Губозу́бець, -бця, *m.* Lippen-
Губолю́б, *m.* Mycetochares, *B.*
Губчаки́, *pl.* Seeschwämme, *pl.* Amorphozooa, *B.*
Губча́рка, *f.* s. Біля́вка голова́та.
Губча́стий, *a.* schwammig.
Губя́к, *m.* Boletophagus, *B.*
Гу́гнавець, -вця, *m.* гу́гнавий, гугни́вий, гугня́вий, *a.* näselnd, stammelnd, *Кч.* 395.
Гу́гнати, гугни́ти, гугня́віти, *v.n.* näseln, stammeln, *Кв.* II. 135.
Гугні́ти, гугоні́ти, *v. n.* dumpf schallen, *Пс.*; 2) girren.
Гу́гон, *m.* dumpfer Schall, *Пс.*
Гуд, *m.* s. Гук 3).
Гуда́к, (*d.* гуда́чок, -чка), гуде́ць, -дця́, *m.* Musikant, *m.*
Гудьба́, *f.* Musik, *f.*
Гу́джа! *int.* zum Hetzen der Hunde.
Гу́дик, *m.* Junikäfer, *n.* (Melolontha solstitialis), *B.*
Гу́дина, *f.* s. Огу́дина.
Гуди́ло, *m.* Immertadler, *m.*
Гуди́ти, [гу́джу, гу́диш], *v.a.* tadeln, verunglimpfen, herabsetzen, *Пом.* III. 26.
Гуді́ти, [гуджу́, гуди́ш, *Оц.* §. 201. 211] hallen, schallen; brausen; 2) gurren (го́луб); 3) brummen, *vgl.* Густи́.
Гудкува́ти, *v. n.* einander erzählen, plauschen, plärren.
Гуж, *m.* Seil, *n.* Schnur, *f.*; 2) Kummetriemen, *m. АД.* II. 147 * в єде́н гуж зо мно́ю тягні́те wirket mit mir einig zusammen zu einem u. demselben Ziele; 2) Zug, Strich (v. Vögeln); гуже́м in e. langen Reihe hintereinander s. Ключе́м, *Левч.*
Гу́жва, гуже́вка, гу́жов, -жви, *f.* *Ф.* s. Уже́вка, вуже́вка; 2) Zugkette,
Гу́зар, *m.* Husar, *m.* [*f.* s. Тязь.
Гу́зати ся, säumen, §.
Гу́зєр, *m.* гу́зєро, *n.* гу́зї р, (*d.* гузире́ць, *P.* II. 30) der untere Theil des Garbens, des Baumstammes; Kobenholz, *n.* Boden, Grund, *m.*
Гузєрува́ти, *v. a.* von unten e. Stamm abschneiden. [Gesäss, *n.*
Гузи́ця, *f.* das Hintere, Arsch, *m.*
Гу́зїрине, *n.* das mit Gras untermischte Stroh vom unteren Theile des Garbens, das beim Dreschen sich loslöset.
Гу́зка, *f.* das hintere (breite, stumpfe) Ende des Eies.
Гу́зкати, *v. n.* ungefüge hinhüpfen, *B.*
Гу́зли, *pl.* Unterhosen, *pl.*
Гу́зно, *n.* das Hintere, Gesäss, *n.*; 2) *pl.* s. Гу́зли.
Гузоби́й, гузова́л, *m.* Arschpauker, *m.*
Гузо́к, -зка, *m.* der hintere, stumpfe Theil.
Гуйц! *int.* Scheuchruf gegen Ferkeln.
Гук, *m.* Knall, Schall, Donner, *m.* Gepolter, *n.*; 2) гук, гу́ком, *H.* 274 grosse Masse, Wust, *m.*; 3) rauschender Wasserfall; 4) Rohrdommel, *f.*; 5) гук, гу́кало, s. Гу́пало; 6) Bassgeige, *f.*; 7) lederner Dudelsack.
Гукани́на, *f.* гу́кане, *n.* laute Rufe, *pl.* das Schreien.
Гука́ти, (гу́кну́ти), *v. a.* кого́, *M.* nach jmdm laut rufen; *v. n.* dumpfen Laut geben, laut zu-rufen; 2) на кого́ jmdn schelten; 3) — ся (von der Sau) rauschen, brünstig sein.
Гу́кля, *f.* liederliches Weib, Hure, *f.*
Гукоті́я, *Mi.* II. 71, гукотня́, *f.* öfteres starkes Rufen, *n.* Lärmen, Lärm, *m.*
Гул, *m.* fernes dumpfes Getöse, Nachhall, *m. IГ.*
Гуль, *m. АД.* Tölpel, Dummkopf, *m.*
Гу́лавий, *a.* verrückt, wahnsinnig.
Гуля́тий, *a.* aufgeblasen, aufgedunsen, *Пол.*
Гульба́, *f. M.* Unterhaltung, *f.* Festgelage, *n.* Tanzunterhaltung, *f.* Tänze, *pl. Вах.*; 2) Spaziergang, *m.* Promenade, *f. KC.* (82) V. 355.

*

Гу́льбище, *n.* Unterhaltungsort, Spazierort, *n.* [*М.* II. 83.

Гу́льбощі, *pl.* Tanzunterhaltung, *f.*

Гульві́са, *m.* s. Гульта́й, *Ш.* I. 311.

Гу́лий, *s. a. m.* Rothkehlchen, *n.* (Lusciola rubecula).

Гули́ти, *v. a.* *МШ.* tadeln, bespötteln, zum Besten haben; 2) *Ф.* verlocken, verführen; mit falschem Versprechen hinhalten.

Гу́лиця, *f.* s. Ву́лиця. [*Ст.*

Гу́лї, *pl.* *Ч.* V. 454 *Bein.* der го́луби,

Гульк! *int.* vom plötzlichen, unerwarteten Erscheinen, Ankommen, *Ог.* 217, 9.

Гу́лькати, гульну́ти, *v. n.* aufhüpfen; 2) schnell untertauchen. [2) flottes Leben.

Гу́льки, гу́лї, *pl.* Tanzunterhaltung, *f.*;

Гульня́, *f.* s. Гульба́; 2) Zechgelage, *n.* Sauferei, *f.* *Кв.* II. 135; 3) Musse, Mussezeit, *f.* *Пр.* II. 223.

Гульта́й, *m.* Schwelger, *m.* liederlicher Kerl; 2) Schlingel, Kujon, Lump, Gauner, Halunke, *m.* [lumpen.

Гульта́їти, *v. n.* *Ст.* flott leben,

Гультя́йство, *n.* s. Гільта́йство.

Гулю́кати, *v. n.* на кого́ jmdn schreiend tadeln.

Гуля́й-город, *m.* -городи́на, *f.* wandelnde Stadt; ehem. bedeckte Schlitten mit Kanonen u. Schiessscharten; beweglicher Thurm.

Гуля́ка, гуля́йко, *m.* Lebemann, *m.* flotter Bursche; der Liederliche.

Гуля́нка, *f.* Tanzunterhaltung, *f.*; 2) Schmaus, Gastmal, *n.*; 3) гуля́нками, *adv.* in freien, müssigen Stunden.

Гуля́рка, *f.* *Ф.* (*Веч.* 21)?

Гуля́ти, *v. n.* tanzen; sich unterhalten, sich ergötzen; 2) spazieren gehen, müssig lustwandeln; 3) leben, *Ш.* I. 128 bes. liederlich leben, ausschweifen; — в ка́рти, *P.* I. 107 s. Гра́ти в к.; — ся чим, *К.* (*Й.* 92) womit spielen.

Гуля́щий, *a.* lustig, flott lebend; müssig gehend; — хло́пець tüchtiger Tänzer; 2) — кіне́ць, *Ч.* III. 99 freihängendes Ende; frei, lose, müssig 104; — день geschäftsfrei, Feiertag, *m.*

Гума́нїзм, *m.*; гума́нність, -ости, *f.* Humanismus, *m.*; Humanität, *f.*

Гума́нний, *a.* human, menschenfreundlich.

Гуме́не, *Н.* 50 *vocat. v.* Игу́мен.

Гуме́нний, *s. a. m.* гуме́нник, *m.* *Кн.* Tennenwächter, *m.*

Гуменце́, -нця́, *n.* попо́ве Pfaffenröhrlein, *n.* Butterblume, *f.* (Taraxacum officinale, T. dens leonis); 2) Tonsurglatze, *f.* *Левч.* [*m.* *Пот.* III. 29.

Гумно́, *n.* Scheunen-, Schoberplatz,

Гумоти́ти ся s. Гомоти́ти ся.

Гуна́, *f.* *К.* s. Луна́, *Пс.*

Гуна́ти, *v. n.* wiederhallen, stark schallen, *Пс.*

Гуньба́, *f.* s. Бурку́н-зїлє.

Гу́нька, *f.* s. Гу́ня 1).

Гу́нство, *n.* *coll.* гу́нцвот, *m.* Hundsfott, *m.* *Пот.* II. 28.

Гуну́ти, *v. n.* *ТР.* 9. 23 schallen; 2) *v. a.* einstürzen, wuchtig stossen; 3) s. Шугну́ти, *Пс.*

Гу́ня, *f.* grober Tuchrock; 2) kleine Sippe der Auerhähne, *B.*; гу́нев лїта́ти scharenweise.

Гуня́ник, *m.* in гу́ня Gekleideter, *V.*

Гуп-гуп! *int.* v. Schlagen u. Hüpfen.

Гу́пало, *n.* Rohrdommel, *f.* Moorochse, *m.* (Ardea stellaris).

Гу́пати, гу́пнути, гупоті́ти, *v. n.* stark niederfallen; 2) poltern, polternd [gehen.

Гу́пко, *m.* s. 'Одуд.

Гупоні́ти, *v. n.* dumpf schallen.

Гурррр! -гур! *int.* v. Kollern u. Dröhnen; гу́рра! hurrah!

Гура́к, *m.* s. Угра́к.

Гурба́, *f.* Haufen, *m.* Schar, *f.* *M.*

Гу́рда, *f.* s. Ву́рда.

Гури́ти, s. Гули́ти.

Гу́рка, *f.* Guria (weibl. *N.*).

Гу́ркало, *n.* Art schwirrendes Spielzeug; 2) *m.* Poltergeist, Tummler, Schwätzer, *m.*; 3) *n.* kleiner Wasserfall, (*B.*)

Гу́ркати, *v. n.* poltern, klopfen, schlagen.

Гу́рко, *m.* Gurius (männl. *N.*).

Гу́ркіт, -оту, *m.* гурко́та, гуркотї́я, *Mi.* II. 71, гуркотня́, *f.* *Me.* 3 Gepolter, Getöse, Gerassel, *n.*; 2) Lärm, *m.*

Гуркота́ти, *v. n.* s. Гу́ркати; 2) girren. [taube, *f.* (Columbus oenas).

Гуркотли́вець, -вця, *m.* Holz-

Гуркотли́вочка, *f.* *M.* II. 114 голу́бонька- Turteltäubchen, *n.* [(го́лу́б).

Гурли́кати, *v. n.* girren, gurren

Гу́рма, *f.* s. Гурба́.

Гурма́н, *m.* Füderl, *n.* — со́ли; 2)

гурмано́м, в-гурма́н, *Зг.* auf ein Mal, haufenweise.

Гурма́нка, *f.* grosser Ballen zusammengekneteten Schafkäses; 2) s. То́пка (со́ли).

Гурни́й, *a.* stolz, hoffärtig.

Гуро́к, -рка́, *m.* s. 'Огирок.

Гурт, *m.* Gesammtheit; Gesellschaft, *f.* гурт гро́шей e. Menge Geldes, viel Geld; на гурт, гу́рто́м купува́ти im Grossen, en gros ohne Auswahl auf-, einkaufen; в гу́ртї, в гурт, *adv.* zusammen, *P.* I. 22; 2) Rindviehherde, *f.* *C.* I. 18. 91.

Гуртова́, *f.* Mass, *n*: — горі́вки. *(B.)*

Гуртови́й, гурто́вний, *a.* zum гурт geh., collectiv, in Massen, Massen-, en gros; 2) öffentlich, Gemein-; 3) *Ко.* 69 v. natürlichen Kindern. [Grosshändler, *m.*

Гурто́вник, *m.* Aufkäufer en gros,

Гурто́к, (-о́чок), *m. dim.* s. Гурт, kleine Gruppe, Truppe, Sippschaft.

Гуртопра́в, *m.* Hüter od. Züchter des гурт Viehes, *m.*

Гуртува́ти, *v.a.* zusammen machen, -treiben; (nach gewissem Plan) s. Згуртува́ти. [Wildgans.

Гусь, *f.* Gans; — сі́ра (ди́ка) Grau-,

Гуса́к, *m.* Ganser, Gänserich, *m.* гусако́м hintereinander (wie eine Reihe Gänse); 2) Art Tanz; 3) Hohlziegel, *m.*

Гуса́р, s. Гу́зар. [4) Art Fussfessel.

Гусари́н, *m.* Husar; 2) Husarensohn, *m.* [nes Husaren.

Гуса́рка, *f.* Geliebte, das Weib ei-

Гу́саш, *m. ungr.* s. Сороковéць, *Гол.* III. 431.

Гу́севки, (-сїв-), гусе́лки, *Ал.* 407 *pl. dim.* s. Гу́сли, *АД.* I. 37, *Гол.* III. 57.

Гусевни́ця, *f. АД.* I. 37 die Kammer wo die гу́севки aufbewahrt werden, *Гол.* III. 57. [s. Вусі́льниця.

Гу́сень, *f. coll. К. Гр.* гу́сениця. *f.*

Гусени́чник, *m.* Raupenschlupfwespe, *f.* (Microgaster). [*f.* (Chenopus), *B.*

Гусені́жка, *f.* Gänsefussschnecke,

Гусеня́, -яти, *n.* s. Гу́ся.

Гуси́мець, -мця, *m.* Gänsekresse, *f.* (Arabis hirsuta). [ся́тник 3).

Гу́син, *a.* Gänse-; -а ла́пка s. Гу-

Гуси́нець, -нця, *m.* Sternlauch, *n.* (Gagea pusilla).

Гусі́льниця, *f.* s. Гу́сень.

Гусі́р, *m.* Ganszwitter, *m.*

Гу́ска, *(d.* гу́сочка), *f.* Gans, *f.*; 2) — со́ли s. То́пка; 3) längliche Semmel; 4) *pl.* гу́ски s. Лата́те; 5) — пря́дива e. Gebinde von Gespinnst. [же́м.

Гуськом, *adv. Леви.* s. Гуж 2): гу-

Гусль, *f. pl.* гу́сли, гу́слї Gussli, e. Saiteninstrument, wo die Saiten mit den Fingern gegriffen werden, liegende Harfe, Zither, *f.* [nene Milch.

Гусля́нка, *f.* eingekochte geron-

Гусля́р, *m.* Lautespieler, Gusslispieler, Harfner, Harfenspieler, *m.* *Ш.* II. 247.

Гусни́к, *m.* Gänsestall, *m.* *Пар.*

Гу́снути, *v. n.* s. Густі́йша́ти.

Густа́вий, *a.* genug dicht.

Густве́нький. *a.* -а ду́ша, *Пом.* II. 28 s. Гунцво́цкий.

Густи́, [гуду́, гуде́ш, гуде́, *Оц.* §. 201] musicieren, spielen; 2) summen; 3) brausen (ві́тер).

Густи́й, *a.* dicht; 2) dick, grob; *Не.* — го́лос grobe Stimme; 3) Густе́ *N.* e. Berges.

Густи́ра, (-и́рка), *f.* Güster, Zobelpleinze, *f.* (Abramis blicca).

Густи́тельний, *a.* Verdichtungs-, Compressions-, *Пол.*

Густи́ти, *v. a.* verdichten, verdicken.

Густі́йша́ти, *v. n.* dichter werden, sich verdichten.

Гу́стість, -ости, *f.* Dichte, Dichtigkeit; — лю́дности Bevölkerungsdichte, *f.* *Це.* [teren, sehr oft.

Гу́сто, *adv.* dicht; -ча́сто des Oef-

Густоволо́сий, *a.* dichtbehaart.

Густокру́тий, *a.* dicht gewunden, *МШ.*

Густоли́стий, *a.* dichtblätterig.

Густоно́жка, *f.* — зе́мна Schnurassel, *f.* Tausendfuss, *m.* (Julus terrestris).

Густомі́р, *m.* Dichtigkeitsmesser, *m.*

Густота́, *f.* *Ог.* s. Гу́стість. [*Пол.*

Гу́ся́, -яти, гу́сятко, -тка, *n.* ganz junges Gänschen, Güssel, *n.*

Гуся́тина, *f.* Gänsefleisch, *n.*

Гуся́тник, *m.* Gänse-, Fingerkraut, *n.* (Potentilla anserina); 2) s. Гуси́мець; 3) Gänsebirt, *m.* [etc. (Fabrik).

Гу́та, *f.* Hütte, *f.* Eisen-, Glashütte

Гута́ти, *v. a.* s. Гаї́ти.

Гу́ти, *v.n.* s. Гуді́ти, girren. [Klumpen.

Гути́ра, *aug.* -ири́ска), *f.* grosser

Гу́тиско, гути́ще, *n.* Ort wo e. гу́та war.

Гу́тір, *Мак.* гу́тірка, гу́торка, *f.* Spruch, *m.* Anekdote, *f. Кч.* 381; 2) Gerede; Gespräch, *n.* Unterredung, *f.*

Гутї́ти, *v.n.* brausen, *(B.).*

Гу́тний, *a.* Hütten-.

Гу́тник, *m.* Hüttenarbeiter, *m.*

Гутни́цтво, *n.* Hüttenwesen, *n. Term.*

Гуто́рити, *v. a.* Gespräch führen, plaudern. [готлове.

Гуфли́нка, *f.* Haken an der Kette

Гуфна́ль, *(d.* гуфна́лик), *m.* Hufnagel, *m.*

Гуц, гу́цї, гу́ца, гу́цюцю! *int.* hopsa!

Гу́цати, гу́цкати, гуциѓати, *v. a.* nach oben schaukelnd werfen, hätscheln.

Гу́цул, *m.* ruthen. Einwohner der Flussgebiete von oberer Бистри́ця, vom Прут, Че́ремош, Сере́т u. einem Theile v. mittlerem Днїсте́р. [lenland, *n.*

Гуцулї́я, гуцу́льщина, *f.* Huzu-

Гуцу́лка, *f.* Huzulin, *f.*; 2) Art Volkslied u. Volksweise zum Spielen, Singen od. Tanzen. [lenpferd

Гуцу́лок, -лка, *m.* kleines Huzu-

Гуцу́льский, *a.* Huzulen-, huzulisch.

Гуцуля́к, *(d.* -уля́чок), *m.* s. Гуцу́лок; 2) sehr kurzes huzul. Pelz.

Гу́ця, *f.* Wiege, *f.* (in d. Kinderspr.)

Гуча́ти, гучі́ти, *v. n.* dumpf dröhnen, schallen; schreien.

Гу́чка, *f. coll.* Treiber bei d. Jagd, *pl.*; 2) *sgl.* Tachina fera, *B.*

Гучли́вий, *a. B.* weithinschallend; 2) *M.* II. 78 summend.

Гучни́й, *a.* überaus laut, schallend; там бу́ло гу́чно dort gieng's hoch.

Гу́чність, -ости, *f.* Fähigkeit zum Klingen, zum Schallen, *f.*; 2) Getöse, Saus u. Braus, *n. Пїс.*

Гучо́к, -чка, *m.* Kreisel, *m.*; 2) Brechfliege, *f.* (Musca vomitoria); 3) Krippe, Gosse beim Brunnen.

Гу́шлї, *(d.* гуше́льки), *pl.* Geige, *f.* *(vgl.* Гу́слї)

Гушма́, *adv.* im Haufen, *Gr.* 20.

Гушни́к, *m.* колоса́тий Federkraut, Tausendblatt, *n* (Myriophyllum spicatum).

Гущ, *m.* s. Гущавни́к.

Гу́ща, *f.* Dichtheit, *f. übhpt.* alles Dichte, Massive, Compacte, *He. H.* 29; 2) Brei, *n.* dicker eingekochter Saft, *Кч.* 308; 2) Bodensatz, *m.* Hefen, *f. pl.*

Гуща́вина, *f.* Dickicht, *n.*

Гущавни́к, гуща́к, *m.* dichtes Gebüsch, Gestrüpp, *Зап. Фр.*

Гущавнико́ва ви́ка Heckenwicke, *f.* (Vicia dumetorum).

Гу́щинь, гущи́на, (-и́ння), *f. P.* I. 133. *IГ. C.* I. 98 s. Гуща́вина.

Ґ.

Ґ, fünfter Buchstabe (Ґа́ма). Manches unter Ґ Fehlende s. unter Г.

Ґаб, *m. gew. pl.* Teichmuscheln, *pl.*

I. Ґа́бати, s. Га́бати.

II. Ґа́бати, ґабну́ти, *v. a.* die Hand in etw. Flüssiges stecken; 2) s. Га́бати.

Ґабі́вка, *f.* Erastria, *B.*

Ґабове́ць, -вця́, *m.* Perlmutterfalter, *m.* (Aglaja).

Ґабо́рцьо, *m.* Teufel, *m.*

Ґа́ва, *f.* Nebelkrähe, *f.* (Corvus cornix); * ґа́ви лови́ти zerstreut hingaffen, Allotrien treiben. [2) s. Кві́нькати.

Ґа́вати, *v. n.* den Mund aufmachen;

Ґавеня́, -я́ти, *n. Др. с.* 272 Junge

Ґавзу́н, *m.* grosser Topf. [einer ґа́ва.

Ґаво́ра, *f.* Loch, *n.*

Ґа́вра, *f.* winterliche Lagerstätte des Bären; 2) § Schlund, *m.*; loses Maul розпусти́ти ґа́вру s. d. f. [schreien.

Ґа́врати, *v. n.* maulen, sehr laut

Ґавра́ч, *m.* Maulmacher, Plauscher, *m.*

Ґаву́ля, *f.* s. Ґа́йса.

Ґаґара́дз, *m.* Schaf-, Ziegenkoth, *n.*

Ґадате́уш, *m.* § Wortführer, Redner, *m.*

Ґаджа́ла, *f.* Knöchel, *m.*; 2) s. Ґа́ла.

Ґаджала́ґати, *v. n.* Kauderwelsch sprechen.

Ґадже́ло, s. Каче́ло, кача́ло.

Ґаджи́на, *f. N.* e. полони́на.

Ґаджуля́ти, s. Качуля́ти.

Ґадзиґа́ти, s. Скобота́ти.

Ґадзу́ля, *f.* Rosskäfer, *m.* (Scarabaeus).

Ґаз, *m.* Gas, *n.*

Ґа́за, *f.* Gaze, *f.* Flortuch, *n.*
Ґазда́, (*d.* ґа́здик), *m.* s. Господа́р.
Ґазди́ня, (*d.* ґазди́нька), *f.* s. Господи́ня.
Ґаздівни́й, ґаздови́тий, s. Господа́рний.
Ґаздівство́, s. Господа́рство.
Ґаздува́ти, s. Господарува́ти.
Ґазе́та, *f.* Zeitung, *f.*
Ґазе́тний, *a.* Zeitungs-.
Ґазе́тник, ґазетя́р, *m.* Zeitungsschreiber, Journalist, *m.*
Ґазетя́рство, *n.* Journalistik, *f.*
Ґазо́вий, *a.* Gas-; gasartig, *Пол.*
I. Ґа́йда, *f.* ґалу́х, *m.* s. Бу́льба.
II. Ґа́йда, *m. f.* (schlechter) Hund; Taugenichts, *m.*
III. Ґа́йда, ґа́йдиця, ґа́йдичка, *f.* Art Hirtenflöte, *f.*; 2) *pl.* Dudelsack, *m.*
Ґайда́р, *m.* Dudelsackspieler, *m.*
Ґа́йса, *f.* s. Ме́рша.
Ґа́ла, *f.* *gew. pl.* ґа́ли § Füsse, *pl.*
Ґалава́н, s. Ґаладза́н.
Ґалаґа́н, *m.* grosser (kupferner Topf; 2) Kupfermünze: Vierkreuzerstück, *n.*; 3) *К.* (*Досьв.* 219) verloschener Feuerbrand.
Ґалаґо́да, *f.* s. Барабо́ля.
Ґалаґота́ти, *v. n.* schnattern.
Ґаладза́н, *m.* grosser Topf.
Ґалама́ґа, *f.* loses Maul.
Ґалама́ґати, ґалаґаха́ти, *v. n.* plauschen, plärren.
Ґаланді́ти, s. Беленді́ти.
Ґальва́нїзм, *m.* Galvanismus, *m.*
Ґальвані́чний, *a.* galvanisch.
Ґа́лґа, *f.* Meeräsche, *f.* (Mugil chelo).
Ґа́лґан, *m.* Lump, *m.*; 2) Lumpen, Hadern, *pl.*
Ґале́ра, *f.* Galeere, *f.*
Ґале́рія, *f.* Gallerie, *f.* (ґалере́я, *Шл.*).
Ґале́рний, *a.* Galeeren-.
Ґа́лиця, *f.* Ungeziefer; 2) Hausgeflügel, *n.* (*Ф.*); 3) s. Довжни́к 2), *B.*
Ґа́лїр, *m.* viereckige Capuze, Pelerine an der чуга.
Ґалїя́рд, *m.* Art italien. Tanz, *C.*
Ґа́лка, *f.* s. Га́лка.
Ґальон, *m.* Tresse, Borte, *f.*
Ґальо́нка, *f.* Kopfschmuck der Mädchen, *m.*
Ґалу́нок, -нка, *m.* buntes Band.
Ґалюґа, *f.* s. Ґа́лиця, *B.*
Ґаля́ня, *f.* putzsüchtiges Weib, Kokette, *f.*
Ґалянтери́йний склеп Galanteriehandlung, *f.*
Ґаля́нтність, -ости, *f.* Galanterie, Courtoisie, *f.*
Ґа́ляр, *m.* Flussboot, *n.*
Ґаля́рник, *m.* Zimmerer od. Führer eines Ґаля́р. 2) Gallapfel, *m.*
Ґалясі́вка, *f.* *Пол.* Gallwespe, *f.*;
Ґа́ма. *f.* *N.*d. Buchst. Ґ, (ґ); in d. Musik: Tonleiter, *f.*
Ґа́мба, *f.* *ungr.* grosser Knopf.
Ґа́мляти, *v. a.* langsam, ohne Lust fressen.
Ґа́млявий, *a.* ohne Lust zu fressen.
Ґа́мнути, *v. a.* §. aufessen, verschlingen.
Ґана́, s. Гана́.
Ґа́нат, *m.* Stück Leinwand; ґана́те=шма́те.
Ґанґлїо́ни, *pl.* Ganglien, Nervenknoten, *pl.*
Ґанґу́лики, *pl.* Mistklümpchen (an d. Felle des Viehes), *pl.*
Ґа́нок, -нка, (*d.* ґа́ночок), *m.* Gang, Vorbau, Auftritt vor dem Eingange eines Hauses, *m.* Freitreppe, *f.* *Ном.* II. 28.
Ґанч, *m.* Tadel, Fehler, *m.* Gebrechen, *n.*
Ґанча́вий, ґанчова́тий, *a.* fehlerhaft, mit e. Fehler behaftet.
Ґанчува́ти, *v. a.* tadeln, an etw. Mängel entdecken.
Ґа́ня, *f.* s. Ка́ня.
Ґа́ра, *f.* Falze, Rinne, Hohlkehle, *f.*; 2) Wagenkiste zum Verführen der Kartoffeln; 3) etw. Schwerfälliges.
Ґарабо́ля, ґардибу́рка, s. Манди́бурка.
Ґарґа́ра, *f.* Polar-Ente, *f.* (Colymbus arcticus).
Ґарґа́чка, ґарля́нка, (ґир-), s. Горта́нка.
Ґа́рда, *f.* Schmuck, *m.* Zierrat, *n.*
Ґарда́н, *m.* s. Тарга́н.
Ґа́рдий, ґарди́стий, *a.* stolz.
Ґа́рдити ся stolz den Kopf hochhalten (v. Pferden).
Ґарува́ти, *v. a.* ausfalzen, e. Rinne machen; 2) zerwühlen, zerstampfen.
Ґа́тра, *f.* Gatter in d. Brettmühle, *n.*
Ґату́нок, -нку, *m.* Gattung, Art, *f.*
Ґатункува́ти, *v. a.* *Ил.* specialisieren.
Ґа́цик, ґа́цок, -цка, *m.* Fledermaus, *f.*; 2) s. Дерка́ч 2).
Ґах, *m.* Geck, *m.*
Ґбол, *m.* s. Ко́рець.
Ґвазда́ти, s. Міси́ти.
Ґвалт, *m.* (Gewalt), Gewaltthat, *f.* Sturm, *m.* на — дзвони́ти d. Sturmglocke läuten; Schmerzensschrei, Aufruf, *m.* *Ш.* I. 65. 79. 82.

Ґвалто́вний, *a.* Gewalt-, gewaltsam, *Me.* 373; unruhig, *K.*
Ґвалтува́ти, *v. n.* про́тив кого́. *He.* gegen jmdn e. gewaltigen Lärm erheben; um Hilfe rufen.
Ґвардейский, *a.* zur Garde geh.
Ґва́рдия, *f.* Garde, Leibwache, *f.*
Ґвардійон, *m.* Gardist, *m. Cm.*
Ґвінт, *m.* ґвінтівня́, *f.* Schraubengewinde, *n.* -gang, *n.* [Schiessgewehr.
Ґвінто́вка, *f.* gezogenes Rohr, *g.*
Ґвінто́вник, *m.* Schraubeneisen, *n.*
Ґвінтува́ти, *v. a.* den ґвінт ausführen.
Ґе-ґе-ґе! *int.* vom Schnattern d. Gänse.
Ґева́л, *m.* gemeiner Bauer; 2) Landstreicher, *m. C.*
Ґе́вкнути, *v.n.* im Inneren erdröhnen.
Ґе́ґавка, *f.* s. Гого́ль.
Ґе́ґати, *v. n.* schnattern (v. Gänsen).
Ґе́ґлик, *m.* s. Ґе́тель.
Ґедз, ґе́дзель, ґе́дзик, *m.* Rinderbremse, (Oestrus bovis); 2) Pferdebremsfliege, *f.* (Gastrus equi); * ґе́дза пійма́ти (з стакана́) e. tüchtigen Schluck machen; ґе́дзика вки́нути einen Streich spielen, ein Schnippchen schlagen.
Ґедза́н, *m.* s. Тарга́н.
Ґе́дзати —, ґедзе́лити —, ґе́дзити ся toben; herumlaufen (vom Vieh, wenn es von ґедз gestochen wird); sehr unruhig werden, *C.*
Ґедзу́ла, *f. Mx.* grosses Fass.
Ґе́дло, *n. Зап.* II. 558 s. Ро́зкав.
Ґез, *m. Пол.* s. Ґедз.
Ґел! *int.* vom Schnattern d. Gänse.
Ґе́лавець, -вця, *m.* Hauben-, Koth-
Ґе́лавий, *a.* s. Ке́лавий. [lerche, *f.*
Ґелева́тий, *a.* ґелева́ч, *m.* §. ein Dickbauch.
Ґе́лево, *n.* § dicker Bauch.
Ґе́лета, ґеле́тка, *f.* Fass, *n. gew.* 1/4 Scheffel = чве́ртва. [gefäss.
Ґелета́, -я́ти. *n.* hölzernes Milch-
Ґе́лка, *f. Зап.* II. 381 s. Ґу́ля, Beule.
Ґелту́нок, -нку, *m.* s. Стару́нок, *Gr.* 19. [кува́ти.
Ґембарува́ти, ґемба́ти s. Паще-
Ґенґо́рити ся sich stolz spreizen.
Ґенґо́рний, *a.* s. Ґоґо́рний.
Ґенера́л, *m* General, *m.* s. Єнера́л.
Ґенера́льний, *a.* allgemein; -а ра́да коза́цка, *Кч.* 182.
Ґенера́льша, *f.* s. Єнерало́ва.
Ґензу́ра, *f.* Gentiana, *(B.).*
Ґе́ній, *m.* Genius, *m.*; 2) Genie, *n.*
Ґеніяльний, *a.* genial.
Ґеніяльність, -ости, *f.* Genialität, *f.* Genie, *n.*
Ґеоґра́фія, *f.* Geographie, *f.*
Ґеоґрафі́чний, *a.* geographisch.
Ґеольоґія, *f.* Geologie, *f.*
Ґеольоґі́чний, *a.* geologisch.
Ґеоме́трія, *f.* Geometrie, *f.*
Ґеометри́чний, *a.* geometrisch.
Ґеоморфі́чний, *a. He.* geomorphisch.
Ґер., *m.* Giersch, Zipperleinkraut, *n.* (Aegopodium).
Ґерґа́вка, s. Ґарґа́чка.
Ґерґели́ця, *f.* Kornwurm, *m.*
Ґерґота́ти, *v. n.* schnarren, kullern, *А-Г.* 156; 2) röcheln.
Ґерда́н, *m.* mit Glaskorallen benähetes od. gesticktes Band als Kopfbinde od. Schmuck um den Hals für Mädchen od. um den Hut für Burschen, *Kol.* I. 38. 40.
Ґере́ґа, *f.* Kreisel, Brettrad zum Knabenspiel geh. *Lgr.* 6 *gew. pl.*; 2) Art Wurfspiel; Damenspiel.
Ґерели́ця, *f. TP.* 63 Umzug haltender lärmender Haufen.
Ґе́тель, -тля, *m.* s. Дя́тель.
Ґеф, *m.* Schöpflöffel, *m.*
Ґзе́йворонок, s. Жа́йворонок.
Ґзи, *pl.* Schäckerei, *f.* Muthwille, *m.*
Ґзик, *m.* s. Слі́пень би́чий.
Ґзимс, *m.* Gesimse, *n.*
Ґзи́ти ся, s. Ґе́дзати ся; 2) з ким mit jmdm schäckern, muthwillig scherzen.
Ґиґа́цки, *pl.* s. Аґрест.
Ґиґла́, *f.* s. Игла́.
Ґи́ґнути, *v. n.* §. crepieren, *P.* I. 6.
Ґира́н, *m.* tatarischer Kriegsmusiker.
Ґи́рла, *f.* grosses Erdloch, Erdspalte, *f.* *(Ф.).* [*Wgr.* XI. *Ог.* 77.
Ґід, ґі́дько, ґіли́ти & s. Дїд, дї́дько &
Ґілик, *m.* s. Илько (?)
Ґімна́зия, *f.* Gymnasium, *n.*
Ґімназия́льний, *a.* Gymnasial-.
Ґімна́стик, *m.* Gymnastiker, *m.*
Ґімна́стика, *f.* Gymnastik, *f.*
Ґімнасти́чний, *a.* gymnastisch.
Ґіндзу́ра, *f.* Art Gebirgspflanze.
Ґінеке́й, *m. Ш.* Gynäkeion, Frauengemach, *n.* [(=ангидріт) wasserfreier G.
Ґіпс, *m.* Gips, *m.*; 2) — безво́дний

Ґіпсóвий, *a.* aus Gips.
Ґіпсóвиця, *f.* Mauer-Gipskraut, *n.* (Gypsophila muralis). [(пóле).
Ґіпсувáти, *v. a.* mit Gips bestreuen
Ґірлйґа, *f.* oben gekrümmter Hirtenstab, *IГ.* [вáти.
Ґіцóк, ґіцкувáти, s. Дїцóк, дїцку-
Ґія, *f.* Branntwein, *m.*
Ґлеґ, *m.* Kälberlab, *m.* (als Gärstoff der Schafsmilch).
Ґлей, ґлейовáтий, s. Глей &.
Ґлемéй, *m.* s. Дéбра. [*Mi.* IV. 526.
Ґлї, ґля, s. Длї, для, *Ог.* 77; зá-ґля,
Ґлóбе, *m.* kleiner Käseballen, -klumpen. [тáти.
Ґльондйти, (-нтйти), *v. a.* Хлеп-
Ґлюздати, *v. n.* s. Уґлюздати ся.
Ґляґ, s. Ґлеґ, Ґляґати (ґляджити) s. Заґляґати.
Ґмйрати, ґнйрати, *v. n.* grübeln, wühlen; ґнйряти pantschen, flau arbei-
Ґнес, ґнéска, s. Днесь &. [ten.
Ґнйра, *m.* Grübler, *m.*
Ґнип, ґнйпець, -пця, *m.* Schusterkneif, *m.* *Пом.* II. 28.
Ґніт, *g.* ґнóта, *m.* Docht, *m.*
Ґномíчний, *a.* gnomisch, Gnomen-, *K.*
Ґнотáр, *m.* Dochtmacher, *m.*
Ґнóте, *n. coll.* Dochte, *pl.* *Lumpen *pl.*
Ґóвдаш, *m.* armer Schlucker.
Ґовíти, *v. n.* s. Нйдїти (v. Vieh).
Ґóвтиця, *f.* Knopf, *m.*
Ґóґа, *f.* Kreuzotter, *f.* (*B*).
Ґоґóдзи, (-óзи), *pl.* Frucht der Preisselbeerstrauches, Preisselbeeren, *pl.*
Ґоґóзник, *m.* Preisselbeere *f.* (Vaccinium vitis idaea).
Ґоґомáн, *m.* Dummkopf.
Ґоґóрний, *a.* stolz, sich brüstend.
Ґоґотíти, *v. n.* zwitschern, glucken.
Ґóдза, *f.* ansteckender Hautausschlag,
Ґой, *m.* s. Бевзь *Ос.* (61) XII. 39. [*Gr.* 19.
Ґолдувáти. *v. a.* *Др. с.* 223 verwalten.
Ґóльфа, *f.* Wunde *f.* [ner Knopf (*B*).
Ґóмбичка, *f. dim.* kleiner metalle-
Ґондзоляк, *m.*, s. Ґудз.
Ґóнта, *f.* (*d.* ґонтинйна) Schindel, Dachschindel, *f.*
Ґонтáль, *m.* Schindelnagel, *m.*
Ґонтáр, ґонтяр, *m.* Schindelspalter, *m.*
Ґонтáрка, *f.* Schindelwerkstätte, *f.*
Ґонтйна, *f.* schindeldicke Holzspleisse, -platte, *f.*
Ґонтйти, *v. a.* mit Schindeln decken.
Ґонтїти, *v. n.* angenehm plaudern.
Ґонтóвий, *a.* — дах Schindel-.
Ґорáльник, *m.* Werkführer in. e. Ґóральня.
Ґорáльня, *f.* Branntweinbrennerei, *f.*
Ґорґáн, *m.* Berggipfel, *m.* (*B*); *N.* e.
Ґордзóля, *f.* s. Бýльба. [Berges.
Ґоспóда, *f.* Gasthaus, Wirtshaus, *n.* Herberge. *f.*
Ґоспóдар, (*d.* -áренко, -áрентьо, *Гол.* III. 3), *m.* Hausherr, Herr, Wirt; Landwirt, Landmann, *m.*
Ґосподáрити, (-арувáти), *v. n.* Hausherr sein; wirtschaften, die Landwirtschaft betreiben, führen.
Ґосподáрка, *f.* Wirtschaft, Landwirtschaft, *f.*; 2) *Не.* (*n.* 307) s. Ґосподйня; дївчина- ґ., *K.* s. d. folg.
Ґосподáрний, *a.* wirtschaftlich; emsig u. sparsam in d. Landw.
Ґосподáрник, *m.* *K.* Reichsverweser, Staatsmann, *m.*
Ґосподáрский, *a.* des Hauswirtes; wirtschaftlich, Wirtschafts-.
Ґосподáрство, *n.* s. Ґосподáрка 1); Haushalt, *m.* [schaftsliebend.
Ґосподарювáтий, *a.* *K.* wirt-
Ґосподйня, (*d.* -йнька), *f.* Hausfrau; Wirtin; Wirtschafterin; 2) Herrin, Frau, *III.* I. 45; 3) — балю Patro-
Ґотйцкий, *a.* gothisch. [nesse, *f.*
Ґóтка, *f.* Auerhenne, *f.*; 2) Art wilde Ende. [gallus); 2) Federbusch, *m.*
Ґóтур, *m.* Auerhahn, *m.* (Tetrao uro-
Ґрабулéць, -лця, *m.* das Feuer v. Holzspähnen im Töpferofen.
Ґравітáция, *f.* s. Тяготїне, *Пол.*
Ґравітувáти, s. Тяготїти, gravitieren. [rauf die Zimmerdecke ruht.
Ґрáґар, *m.* der mittlere Balken wo-
Ґрадýсник, *m.* *Под.* Thermometer, *m.*
Ґрáжда, *f.* s. Клїтка, *Gr.* 19; 2) Schuppen, *m.*
Ґрайзлéрник, *m.* Greisler, *m.*
Ґрайзлéрня, *f.* Greislerei, *f.* Fragnergeschäft.
Ґрáлї, *pl.* Mistgabel, *f.*
Ґрамáтика, & s. Грáматика.
Ґрáнат, *m.* Granate, Art Sprengbomben, *f.*; 2) Granat, Granatstein, *m.*; 3) Granatbaum, -apfel, *m.* (Punica granatum); 4) dunkelblaue Farbe, -es Tuch.

Ґ р а н á т н и й, ґранатóвий, *a.* Granat-.
Ґ р á н ї т, *m.* Granit, *m.*
Ґ р а н ї т ó в и й, *a.* aus Granit, graniten.
Ґ р á с а, *f.* Gärtnerkarst, *m.* Jäthacke, *f.*
I. Ґ р а с у в á т и, *v. a.* стéжку auskarsten, ausjäten; копúтами зéмлю, *АД.* I. 77 treten, zerstampfen.
II. Ґ р а с у в á т и, *v. n.* grassieren, wüthen, hausen.
Ґ р á т а, *f.* (*d. pl.* ґрáтки) Gitter, *n.* за ґрáтами hinter den Gitterfenstern, d. i. im Gefängnis.
Ґ р а т у в á т и, *v. a.* vergittern, *Пic.*
Ґ р а т у л ю в á т и, *v. n.* gratulieren.
Ґ р а т у л я ц и́ й н и й, *a.* Gratulations-.
Ґ р а т ч á с т и й, *a.* vergittert; 2) gitterförmig.
Ґ р а ф, *m.* Graf, *m.*; ґрафи́ня, *f.* Gräfin, *f.*; ґрáфский, *a.* gräflich.
Ґ р á ш п а н, *m.* s. Си́нїй кáмінь (Grünspan).
Ґ р é ґ і т, (-хіт), -оту, *m.* steiniges Feld, kahler, felsiger Berg.
Ґ р é ґ а т и, *v. n.* quaken.
Ґ р е ґ ó р н и й, *a.* s. Мотóрний.
Ґ р é ж д а, *f.* grosses Gebäude, *vgl.* Ґрáжда; 2) s. Орéжда.
Ґ р é й ц а р, *m.* Kreuzer, *m.*
Ґ р é ч е, s. Грéче.
Ґ р é ч н и й, *a.* wohlanständig, -gesittet, artig.
Ґ р é ч н і с т ь, -ости, *f.* s. Чéмність.
Ґ р и́ н д а, *f.* s. Поли́чка; 2) (Grendel).
Ґ р и́ н д ж а, *f.* Schnee mit Regen, *m.*
Ґ р и н д ж ó л и, *pl.* kleine Schlitten, *Пом.* III. 99; 2) breitsohlige Holzschuhe zum Waten im Schnee.
Ґ р и с, (*d.* ґри́сочок), *m.* Gries, *m. B.*
Ґ р и ф, *m.* *Ч.* I. 210 Greif, *m.* (fabelh. Vogel).
Ґ р ó п а, *f.* *N.* e. Berges u. e. полони́на.
Ґ р о с, *m.* Herde der trächtigen Mutterschafe, *f.*
Ґ р ý л я, *f.* s. Бýльба.
Ґ р у н ь, ґрýник, ґрунóк, -нкá, *m.*. Anhöhe, *f.* Hügel, *m.* (*B.*) Berggipfel, *m*
Ґ р у н д з ю в á т и, *v. a. H.* VI. verschroben, verzwickt machen §.
Ґ р ý н т, (*d.* ґрýнтик, ґрунтичкó), -ту, *m.* Grund u. Boden; Grundstück, Feld, *n.* Grundbesitz, *n.*
Ґ р у н т á л я, *f.* Flechtwerk aus дерéва od. свид am четéн.
Ґ р у н т í в к а, *f.* Weib mit eigenem Grundbesitz, *n.*
Ґ р у н т ó в и й, *a.* Grund-; *He.* zu Grunde gelegt.
Ґ р у н т о в и́ к, *m.* Grundeigenthümer, *m.*
Ґ р у н т у в á т и, *v. a.* ergründen; * auf den Grund gehen; 2) gründen, die Grundfarbe auftragen.
Ґ р ý п а, *f.* Gruppe, *f.*
Ґ р у п у в á т и, *v. a.* gruppieren.
Ґ у б á т и й, *a.* s. Кудлáтий.
Ґ у б é р е ц ь, -рця, *m.* *Ko.* 357 Beamte vom Gouvernement, *m.*
Ґ у б é р н ї я, *f.* Guberninm, *n.* Gouvernement, *n.*
Ґ у б е р н ї́ я л ь н и й, *a.* Gubernial-.
Ґ у в е р н у в á т и, *v. n.* *ВБ.* Gouvernante sein.
Ґ ý ґ е л ь, -ґля, *m.* Gugelhupf, *m.* s Пýндик.
Ґ ý ґ л я, *f.* huzul. Mantel mit Kapuze.
Ґ у ґ ó в н и к, *m.* Kapuze, *f.*
Ґ ý д а т и, *v. n.* sich allerorts herumtreiben.
Ґ у д ж у л á й, (-лéй, *m.* -лáйка, ґуджýлька, *f.*) Mist-, Dungkäfer, *m.* (*B.*).
Ґ у д з, *m.* Knoten, *m.* Beule, *f.* * ґýдз. собі шукати Händel suchen.
Ґ ý д з и к, ґ ý з и к, (*d.* ґýдзичок), *m.* Knopf, *m.*
Ґ у д з о в á т и й, *a.* s. Ґузáтий.
Ґ у д з ó к, ґудзьóк, -дзкá, *m.* s. Ґудз.
Ґ у д з ó л е, *n. coll.* Knoten, Knorren, *pl.*
Ґ у д з у в á т и, s. Заґудзувáти.
Ґ у з ь, *f.* ґузé, *n. coll.* Knöpfe; 2) Knorren, *pl.*
Ґ у з á т и й, *a. B.* knotig, knorrig.
Ґ ý з д р а т и с я, trödeln, nicht fertig werden können.
Ґ ý л и й, *a.* s. Шýтий, *Леви.*
Ґ ý л ь н и й, ґýнний, *a.* — раз einzig, das einzige Mal.
Ґ у л ю в á т и й, *a.* mit Beulen.
Ґ ý л я, *f.* Beule, *f.*
Ґ ý р а л ь, *f.* Keule, *f.*
Ґ у р á л ь н я, s. Ґорáльня.
Ґ у р ґ у л á т, *m.* *N.* e. Berges.
Ґ у р ґ у л и́ ц я, *f.* Gräberwurm, *m.* (*Ф.*).
Ґ у с т, *m.* Geschmack, *m.* Belieben, *n.* *Ч.* II. 160. 163 до ґýсту nach dem B.
Ґ у с т ó в н и й, *a.* geschmackvoll.
Ґ у т а п е р х ó в и й, (-перчевий), *a.* aus Guttapercha, aus Kautschuk; so elastisch wie G. od. K.
Ґ у т é я, *f.* Quittenstrauch, *m.*
Ґ у ц ь к и́, *pl.* geringelte Erdäpfel; 2) *sgl.* ґуцьóк s. Ґýдзик.
Ґ ý ш і, *pl.* Beulen, *pl.*; 2) Diphtheritis, *f.*
Ґ у ш к і р, *m.* das Niesen, s. Чи́хавка; 2) Schnupfen, Katarrh, *m.*
Ґ у ш о в á т и й, *a.* mit Beulen bedeckt.
Ґ у щ í р, *m.* Hitzfieber wegen Verkältung, *n.*

Д.

Д, sechster Buchstabe (Добрó).
I. 'Д=од, s. Від: менé 'д смéрти одборóнив *P.* I. 71. *Ог.* 56, 2. [*Ог.* 59, 6.
II. Д'=до mit d. *Dativ:* д' мúні zu mir
Да, *conj.* s. Та und, und auch; 2) да-ба! *int.* umsonst! leider doch.
Дабúло *m.* (?) s. Податóк, *Gr.* 18.
Дав, *m.* Gedränge, *n.* Druck, *m.* *Св.*
Дáвання, *n.* das Geben, Darreichen; 2) Stelle wo das Vieh auf d. Felde
Давáти s. Дáти. [gefüttert wird.
Давáч *m.* *Пiс.* *Mi.* II. 330 s. Дáтель.
Дáвець, -вця, *m.* *H.* 208 Geber; 2) Schuldenzahler, *m.*
Давимýка, *m.* Knicker, Geizhals, *m.*
Давúна, *f.* s. Давнинá *Гол.* III. 385.
Давúтель, *m.* Erdrücker, *m.*; 2) óба-Riesenschlange, *f.* (Boa constrictor).
Давúти, *v. a.* drücken, pressen; 2) er-würgen; 3) klemmen; keltern; 4)* drücken, plagen, verfolgen; 5) — ся sich — 1); *b*) ersticken.
Давúця, *f.* s. Зáдавка.
Дáві, дáвіда, дáвіки, *adv.* früh, heute in der Früh (*B*); 2) ehemals, einst; з-дáвішня s. З-рáня. *Mi.* II. 376.
Дáвлянка, *f.* Art harter in d. Kehle drückender Birnen. [gangen, *Ш.* I. 363.
Дáвне-колúшній, *a.* längstver-
Давненéзний, *a.* uralt, K.
Дáвний (-ній), *a*, alt, ehemalig 2) lange vergangen; з дáвних давéн seit uralter Zeit; давнó, *adv.* in alter Zeit, lange her, längst; з дáвна, з дáвен дáвна, від дáвна von altersher, seit jeher, seit lange; vor Alters.
Давнинá, *f.* alte Zeit; Alterthum, *n.* давняя — *P.* I. 59, graues Alterthum *C.* II. 15; 2) *pl.* давнинú *Б.* Alterthümer, Antiquitäten, *pl.*
Дáвність, -ости, *f.* Vorzeit, *f.* *Гол*; *pl.* *Пр.* II. 247 alte Zeiten, alte Begebenheiten. [alt, ehemalig, älter.
Дáвнїшний, давнáшний, *K.* *a.*
Давновікóвий, *a.* aus d. Vorzeit *ВБ.*
Давнотá, *f.* Alterthümlichkeit, *f.* *Пар.*
Давнýти, *v. a.* stossen, *Ш.* II. 23 s. Давитú. [2) s. А чи?
Дáгде, *adv.* hie und da, *Ог.* 163;
Дадíй, *m.* Geber, *m.* *Пic.* *Mi.* II. 64.
Дадíйка, *f.* Geberin, *f.* *Пic.*
Дáдний, *a.* einer von —, ein gewisser, etwelcher, *Ог.* 56, 2. (bande *m.*
Дáдос, *m.* Haupt einer Zigeuner-
Дáжбог, *m.* altsl. Gottheit; Sonnengott, m. *Mi.* II. 371.
Дажбóжий, *a.* des Дáжбог, *IГ.* — внук: Володимúр Вел.
Дáже, *adv.* sogar *P.* I. 176.
Дáзьбіг = дасть Біг (бог), *А-Г.* 161: Gott giebt, wir nicht = ist nichts was zu geben (als Abfertigung des Bettlers); ist nicht da, nein; mit d. *Genit.* = немá; 2) vielleicht *Ог.* 117.
I. Дай s. Тай [та+и (+і)] *P.* I. 5.
II. Дай егó кáту, hol' ihn der Henker *Gr.* 63; дáй-ко! gieb her! *Ог.* 165. 8.
Дак, s. Так, also, nun, daher *Mi.* IV. 260; — щож, нуж *Ме.* 5 warum denn nicht, wohl denn, wohl nun.
Дáкий, *a.* s. Дéякий.
Дáколи, *adv.* s. Дéколи, дéсь-колись.
Дáкто, *pron.* s. Дéкто, дéхто.
Дáкус, *adv.* ein Bischen.
Даль, *f.* *Кв.* II. 319 weite Ferne, weite Strecke; Weite, *f.* *Пол.*
Даламáн, *m.* langer (schlechter) Rock (der Juden). [бóгу! *Ог.* 94.
Далé-бі, далú-бі *int.* s. Бігме, ей-
Далевúд, *m.* Fernrohr, *n.* Teleskop, *m.* *Пол.* [далéко, *adv.* weit; viel.
Далéкий, *a.* weit, entfernt, fern;
Далéкість -ости, *f.* *M.* I. 78. Ferne, *f.*
Далекоглáд, далекозóр, *Cm.* *m.* s. Далевúд.
Далековúдний, *a.* -і шкла Fernglas, *n.* *Вах.* [Tragweite; beträchtlich.
Далеконóсний, *a.* von grosser
Далекопúсець -сця, *m.* Telegraph, *m.* *Пар.* [telegraphisch.
Далекопúсний, *a.* Telegraphen-,
Далекопúсник, *m.* Telegraphist, *m.* *Term.*
Дáлень, *f.* *Ос.* (62) I. 75 Hintergrund.
Далéня, дáлеч, *Не.* далечинá, далинá, (-иня), *H.* 148. *M.* III. 55. *f.* Weite, Entfernung, Ferne, *f.*
Далестрíлий, *a.* weittreffend, *Кл.*
Дáльний, (-ній), *a.* *M.* I. 109 s. Далéкий.

Дальновидний, *a. Гол.* weitsehend, mit weitem Blick, *K.*
Дальнозоркий, *a.* weitsichtig, *Пол.*
Дальнозоркість, -ости, *f.* das Weitsehen, *Пол.*
Далус, *m.* Unordnung, *f.* 2) Elend, *n.*
Далш, *Гр. adv.* = дальше; дальший, *a. compar.* zu Далекий.
Дама, *f.* Dame, *f.*
Дамаска, дамасценка, дамашівка, *f.* Damascenersäbel, *m. Ш.* I. 96. *Cm.*
Дамки, *pl. Ko.* 15 Damenspiel, *n.*, Steine im D.
Дамниця, *f.* Damenbrett. *n. Зак.*
Дамский, *a.* Damen-, Frauen-.
Дамянъ, s. Демко.
Дан, *m.* s. Стовп, *Ч.* VII. 575.
Дань, *f.* Abgabe, *f.* Tribut, *m.*
Дана, *f.* Göttin der Wasserkraft, vorgestellt als lebensvolles, wunderschönes Mädchen, *f. Зг. Пр.* II. 147; 2) in den Liedern oft als Refrain od. Schaltvers: дана-ж моя дана, дана! (*B.*)
Данава, *f. N. e.* Berges.
Данакати, *v. n.* дана singen.
Дане. *n. Зг.* das Gegebene, Data (Daten), *n. pl.* 2) дане, *n.* Gift; *n.* Zaubertrank, *m.* — ему дала gab ihm G., Z.
Данець, *Wgr.* X. s. Танець.
Данило, Данько, *m.* Daniel.
Данина, *f.* s. Дань. [(Cervus dama).
Даніель, *m. Пол.* Damhirsch, *m.*
Данія, *f.* Dänemark, *n.*; 2) *N. e.* Berges.
Данник, *m.* der Tributpflichtige, Vasal, *Гол.*; Steuerzahler, *m. K.*
Данок, -нка, *m.* Gabe, *f. Зак.*
I. Даньский, *a.* староста *R.* 7. Hochzeitvater, *m.*; 2) Steuer-, настав *Ф?*
II. Даньский, *a.* dänisch, von Dä-[nemark.
Данцувати, s. Танцювати.
Дар, *m.* Gabe, *f.* Geschenk, *n.* природний, — Naturgabe, Begabung, *f.* Talent, *n.* — божий bes. Brot, Getreide, *n.*; 2) *pl.* дари сьвяті die heiligen Sacramente.
Дара, *f. Ч.* III. 270 s. Дар; 2) дара, *f.* das geweihte Brod im Abendmahl (bei d. heil. Messe), *Зак.* [*n.* Klumpen, *m.* (*B*).
Дараб, дарабів, (-бчик), *m.* Stück,
Дараба, *f.* s. Тратва, сплав.
Дарабан, *m.* zerschlagener Topf.
Дараданьскій, *a.* осел s. Дардан.
Дардан, *m. Mx.* Tölpel. *m.*

Даревний, *a. H.* 30. s. *d. folg.?*
Даремний, *a.* vergeblich. umsonst; erfolglos; даремно, *adv.* s. Дармо.
Даремщина, *f.* unentlohnte Arbeit, Frohndienst, m. [рувати.
Дарити, *v. a. Ч.* III. 294 s. Да-
Дариця, *f. Ч.* III. 210 s. Дар.
Дарма, *adv.* schade, umsonst, vergeblich; 2) — що ungeachtet, wiewohl. *Ог.* 114. [2) müssig.
Дармий, *a. Фр.* gratis, geschenkt;
Дармиця, *f.* unwichtige Sache; 2) ungerechte Beschuldigung.
Дармо, *adv.* s. Гойно *Ф.*; 2) gratis, umsonst, ohne Entgelt; 3) s. Дарма u. даремно.
Дармовіси, *pl.* zwei schmale Riemen mit Quasten hinter dem Pelz (кожух) herabhangend (zum Schmuck).
Дармограй, *m.* der umsonst spielt, Stadtpfeifer, *Ш.* II. 187.
Дармоїд, *m.* unnützer Esser, Parasit, Faulenzer, *m.*
Дармоїдка, *f.* unnütze Esserin.
Дарморос, *m.* s. Дереза.
Дармохід, -хода, *m. Кл.* Müssiggänger, *m.*
Дармувати, *v. n.* müssig gehen, m. sitzen., m. liegen, ohne Arbeit bleiben.
Дарний, *a.* fehlerlos, -frei (bei d. Juden: koscher); 2) дарна неділя s. Провідна н. wann der Артос vertheilt [wird.
Дарник, *m.* s. Артос.
Дарованє, *n.* Begabung, *f.* Talent, *n.*
Даровий, *a. K.* geschenkt, unentgeltlich, Gnaden-.
Даровитий, *a.* begabt, talentirt, *Зг.*
Даровище, *n. N. e.* Berges.
Дарок, -рка, *m. TP.* 21 Geschenk, *n.*
Даром, дарома, *adv.* s. Дармо.
Дарувати, *v. a.* кого чим beschenken; кому щось schenken.
Дарунок, -нку (*d.* -унецько), *m.* Geschenk, Angebinde, *n.*
Даскал, *m.* s. Дяк. [διδάσκαλος.]
Дата, *f.* Datum, *n.*; 2) Portion Futter für Melkkühe, *f.*
Дати, давати, *v. a.* geben, liefern; lassen; (на) добрий-день дати, guten Tag sagen, wünschen *P.* I. 14. *M.* I. 14. *Л.* 6. — в лице Ohrfeige geben, ins Gesicht schlagen; — на розум *P.* I. 77. belehren, eingeben; 2) (дай) дайте

ми́ спокі́й! lasst, mich in Ruh! дай ім напи́ти ся lasse sie trinken; не дáти когó jmdn. nicht herausgeben, ihn vertheidigen; дóбре му дав hat ihm tüchtig zugesetzt; (давáй) дай, піду, побáчусь *Не. хм.* 262 nun denn, wohlan! da mache ich mich auf —; давáй гнáти ся *P.* I. 4. sie stürzten fort, machten sich auf zu verfolgen *Ог.* 198; 3) — ся sich ergeben; не дáти ся Stand halten, sich nicht überwältigen lassen; — ся в знаки́ кому́ sich jmdm. fühlbar machen; — ся на пересторóгу *Ф.* sich warnen lassen; — на підмóву sich bereden, verführen lassen; дáла ся я вам на сьміх sie haben gut lachen über mich; *b)* дáло ся *К.* I. 47. es begab sich, es ereignete sich.

Дáтель, *m.* Geber, Spender, *m.*

Дáтельний, *a.* (пáдеж) Dativus.

Дáток, -тку, *m. Н.* 207. Gabe, Spende *f.* Geschenk, *n.* Beitrag, *m.*

Дáточник, *m.* Rekrut. *m. К.*

Датувáти, *v. a.* datieren.

Дах, *m.* Dach, *n.*

I. Дáха, *f.* kurzes Pelzkleid mit d. Pelz nach aussen, *К.* I. 175. [Дáтель.

II. Дáха, *m. f.* дахáр, *m. Н.* 208. s.

Дахéра, *f.* die sich ekelt *Gr.* 18.

Дахівка, *f.* s. Череп́иця.

Дахóвий, *a.* Dach-.

Дахти́льний, *a.* Dattel-.

Дахти́льник, *m. В.* Dattelpalme, *f.*

Дач, *m. Зг. Пр.* II. 43. Drache, *m.*?

Дáча, *f. Кв.* II. 163. Schenkung, *f.*; 2) Landgut, *n. gr. Шл.*

Дáчка, *f.* Steuer, Abgabe, *f.*

Дáшко, *m.* s. Дéмко.

Дашóк, -шкá, *m.* Dächelchen; kleines Wetterdach; 2) Mützenschirm, *m.*

Дáщо, *pron.* s. Дéщо. [emsig, *К.*

Дбáйливий, *a. М.* III. 79. fleissig,

Дбáлий, *a.* fürsorglich, emsig.

Дбáлість, -ости, *f.* Achtsamkeit, Sorgsamkeit, Fürsorge, *f.*

Дбáти, *v. a.* auf etw. achten, sich um etw. kümmern, sorgen, etw. zu erwerben trachten; я не дбáю о тóє es ist mir daran nicht gelegen.

Дбáч, *m. Піс. М.* II. 330 Erwerber, *m.*

Два, *m. n.* дві, *f.* двóє, *n. num.* zwei.

Двáжди, *num. К.* † s. Двічи.

Двáйцять, (двадс-, двадц-) *num.* zwanzig.

Двáйцятий, *num.* der zwanzigste.

Двайцятипятиліток, -тка, *m. Кн.* 25 jähriger Jüngling.

Двáйцятка, *f.* feinere Leinwand (20 пáсем на 1 мóток). [*num.* zwölf.

Дванáйцять, (-нáдсять,-нáдцять),

Дванайцятиголóвий, *a.* zwölfköpfig.

Дванáйцятий, *num.* der zwölfte.

Дванайця́тний, *a.* Duodecimal-.

Дванáйцяток, -тка, *m.* Dutzend, *n.*

Двáрічний, *a.* -ого рóку vor zwei Jahren.

Двéрі, *pl gen*-двери́й, Thür *f.* und *pl.*

Двéрник, *m.* Thürhüther, Pförtner, *m.*

Двéрці, *pl. gen.* двéрець *n.* двéрців, *dim.* kleine Thüre, Thürchen *n.*; 2)* Art Fisch. (лещ).

Двиг, *m.* Bewegung, Hebung, *f. К.*

Дви́га, дви́гня, *f. Зг.* дви́гало, *n. К.* Hebel, *m*, Triebfeder, *f.*

Двигáр, *m.* Heber, *m. Пар.* [Förderer, *m.*

Двигáтель, *m.* Beweger, Anreger,

Дви́гáти, двигну́ти, *v. a.* heben, emporheben; e. Last tragen; — ся sich bewegen.

Двигáч, *m.* Hebel, Träger, *m. Фр.*

Дви́гненє, *n.* Hebung, *f. ГШ.*

Двигнéний, *a.* харáктер *Ф.* gehoben, höher, edler.

Двигнуте́, *n.* das Heben, *Пу.*

Двиготі́ти, движáти, *v. n. Ч.* III. 377. bewegt, erschüttert werden; erzittern; 2) sich bewegen; schwärmen; 3) er-dröhnen *Др. с.* 82.

Дви́женє, *n.* Bewegung, *f.*

Движи́мий, *a.* beweglich. *Пар. ГШ.*

Движи́мість, -ости, *f.* Beweglichkeit, *f. ГШ.*

Дви́жний, *a.* beweglich, *Пол.* [*f. Пол.*

Дви́жник, *m.* Hebel *m.* Hebestange,

Дви́жня, *f. ТР.* 185. s. Дви́га. дви́гня?

Двизи́ти, (-зі́ти), *v. a.* vorsichtig etw. spannen, anstrengen; — ся sich leidlich aufrecht halten; sich erholen.

Дви́ло, *n. АД.* II. 27. s. Двійло?

Двину́ти, *v. n.* sich fortbewegen, *К.*; wohin aufbrechen, s. Двигну́ти ся *Ог.* 93.

Дви́чи, дви́чі, s. Двічи *Ог.* 137.

Двігня́, s. Двійня́.

Двійга, *f.* в двійзі zu Zweien *Ог.* 137.

Двійка, *f.* Zweier, *m.*

Двійло, *n.* *К.* I. 76. Deichsel beim Ochsenwagen; angesetzte zweite Deichsel beim Viergespann.

Двійний, *a.* *Ч.* V. 776. doppelt, zwei-; -é числó numerus dualis *Бор.*, двíйно, *adv.* doppelt *ГШ.*

Двійник, *m.* Doppelgänger *m.* *ГШ.*; 2) — їсти doppelzüngig sein, zweideutig sprechen. [*Пар.*

Двíйність, -ости, *f.* Zweiheit *f.*

Двійновипýклий, *a.* biconvex, *Пол.*

Двійновогнýтий, *a.* biconcav.

Двійня, *f.* *К.* Paar, *n.* Zwillinge, *pl.* в двійню zwei zusammen; 2) Dualismus, *m.* Zweitheiligkeit, *f.* *Зг.*

Двійняк, *m.*-ячмíнь zweizeilige Gerste (Hordeum distichon); 2) s. Двійнята.

Двійнята, *pl.* Zwillingstopf, *m.* s. [Близнята.

Двíйця, *f.* Zweiheit, *f.*

Двійчáстий, *a.* doppel-, zweifach, gespalten, *К.* mit zwei Sprossen od. Zinken, zweitheilig. [Ochs.

Двілíток, -тка, *m.* zweijähriger

Двір, *m.* *gen.* дворá Hof; Edelhof, *m.* Schloss, *n.* Burg, *f.* 2) *gen.* двóру Wohngebäude, *n.*; 3) з-на-двóру von aussen, von draussen; на-двір вийти hinausgehen; на дворí draussen; надвір ходити Stuhlgang verrichten.

Двíре, *n.* *В.* s. Подвíре. [двір 1).

Двірéнний, *a.* *Ч.* II. 575. vom

Двíрка, *f.* *Под.* s. Двéрцї *pl.*

Двірний, *a.* Hof-; 2) viel Burgen u. Gemächer enthaltend, *Ру*; 3) s. Дворовий 2).

Двірник, *m.* Schlossherr, *Ф.*; Ortsvorstand; 2) Hausknecht, *m.* *С.* I. 152.

Двíрня, *f.* *Ос.* (61) VIII. 23. s. Двір; 2) двíрня, *coll.* Hof-, Hausgesinde, *n.* *Кв.* II. 220.

Двірняк, *m.* s. Дворовий 2).

Двірóк, -ркá, *m.* *dim.* s. Двір; 2) Villa *f.*

Двірський, *a.* Hof-, vom Herrschaftshof.

Двíрцї, *pl.* s. Двéрцї.

Двíста, (-тї) *num.* zweihundert.

Двíчи, двíйчи, двíйки *num.* zweimal. *Ог.* 75. [unter Дву-.

Дво-; die unter Дво- fehlenden W. s.

Двоглáсна, *s.* *f.* *a.* Doppellaut, Diphthong, *m.* *ГШ.*

Двогодинний, *a.* zweistündig.

Двоголóвий, *a.* zweiköpfig; — орéл Doppeladler, *m.*

Двоголóсий, *a.* zweistimmig, *Пар.*

Дводнéвий, *a.* zweitägig.

Двóє, *num.* zwei, ein Paar: — люда (людий.) — чобíт; в двóє zweimal so viel; на двóє in zwei Theile; *zweideutig (ворожити); по — zwei und zwei, paarweise.

Двоєдýшний, *a.* *К.* zwieherzig.

Двоєкíнний, *a.* mit zwei Pferden, zweispännig.

Двоєжéнець, -нця, *m.* Bigamist, *m.*

Двоєжéньство, *n.* Bigamie *f.* doppelte Ehe *ГШ.*

Двоємóрський, *a.* -е мíсце *К.* e. Stelle wo zwei Strömungen sind.

Двоєсíчний, *a.* *У.* zweischneidig.

Двоєслóв, *m.* *Н.* 135 doppelzüngig, falsch.

Двожилний, *a.* кінь, скотина, mit e. gewissen Fehler behaftet, *Ч.* I. 50.

Двóзвук, *m.* s. Двоглáсна *Дгр.*

Двознáчний, *a.* zweideutig, doppelsinnig. [tigkeit, *f.* Doppelsinn, *m.*

Двознáчність, -ости, *f.* Zweideu-

Двóзуб, *m.* Zweizahn, *m.*

Двозýбий, *a.* zweizackig, zweizinkig, mit Doppelzahn, zweizähnig.

Двóйка, *f.* Doppelgewehr, *n.* [137.

Двойкó, двíйко, im Ganzen zwei *Ог.*

Двóйство, *n.* *Ил.* Dualismus, *m.*

Двойчáтий, (-áтний *МШ.*), *a.* zu zwei Stücke getheilt, zusammengewachsen, doppelt, zweifach.

Двоїти, *v.* *a.* verdoppeln *ГШ.*; 2) *v.* *n.* zweifeln; 3) s. Викати; 4) двóїть ся в очéх man sieht etw. doppelt.

Двокінчáстий, *a.* zweispitzig, *Пар.*

Двокрáтний, *a.* zweimalig.

Двокрилий, *a.* zweiflügelig.

Дволистий, *a.* zweiblätterig.

Дволíтний, *a.* zweijährig.

Двомíсячний, *a.* zweimonatlich.

Двонóгий, *a.* zweifüssig.

Двоповéрхий, *a.* zweistöckig.

Двопостáвка, *f.* двопостáвний рахýнок Zweisatzrechnung, *f.*

Дворáк, *m.* Höfling; Diener vom Herrschaftshof, *m.*

Дворáменний, *a.* zweiarmig.

Дворéць, *gen.* двірця, *m.* *dim.* s. Двір; 2) Bahnhof, *m.* [Двірóк.

Двóрик, дворичéнько, *m.* *dim.* s.

Двóрити, дворувáти, *v. n.* hofieren; schmeicheln; prangen *ГШ.*
Двóрище, *n.* Двір *Н.* 43; geräumiges Gehöfte; 2) Ort wo ein Hof, e. Gehöfte stand. [vem Herrschaftshof, *n.*
Двóрка, *f.* Weib, Dienstmädchen
Дворкúня, *f.* Hoffräulein, *n.* *Cm.*
Двóрний, s. Двірнúй, herrschaftlich; двóрно, *adv.* nach Art der Herren, elegant.
Двóрник, s. Двірнúк 2). [*Зар.*
Дворовúй, *a.* Hof-; Haus-; — пес Hofhund, *m.* (Canis villaticus) *С.* I. 173; 2) -á свинá frei im Hofe umhergehend (*opp.* в кармникý).
Дворовúк, *m.* *Cm.* s. Дворáк.
Дворóжний, *a.* zweihörnig, *Гуц.*
Дворозговóр, *m.* Zweigespräch, *n.*
Дворýкий, *a.* zweihändig. [*Пар.*
Дворýчки, Пресьвятóі — gefleckte Ragwurz (Orchis maculata).
Дворýчний, *a.* zweiarmig, *У.*
Дворáнин, *m.* Edelmann; Hofmann, Hofcavalier *m. pl.* дворáне Edelleute; Hofleute, *pl.*
Дворáнка, *f.* adelige Dame.
Дворáньский, *a.* zum Adel geh.
Дворáньство, *n.* Hofwesen, *n.*; 2) Adel, Adelstand (sämmtliche Edelleute), *m.*
Двосклáдний, *a.* zweisilbig.
Двосóтний, (двохс- *Оц.* §. 179) der zweihundertste. [vers, *m.*
Двóстих, *m.* Distichon, *n.* Doppel-
Двостúшний, *a.* in Distichen; 2) zweizeilig. [beiderseitig, gegenseitig, *Кл.*
Двосторóнний, *a.* zweiseitig, *Пар*;
Двострíчний, *a.* zweizeilig, *Пар.*
Двотíнний, *a.* zweischattig, *Пар.*
Двоýшний, *a.* mit zwei Henkeln, Hal-
Двохтижнéвий, *a.* von zwei Wochen.
Двохщоглóвий, *a. Др.* zweimastig.
Двоцалéвий, *a.* zweizöllig. [tern.
Двоцíвка, *f.* Doppelflinte *f.* *ГШ.*
Двочлéн, *m.* Binom, *n.*
Двочлéнний, *a.* zweigliederig.
Двоязúчний, *a.* двоязúчник, *m.* doppelzüngig, Doppelzüngler, *m.* *ГШ.*
Двоáк, *m.* s. Двíйка. [doppelt.
Двоáкий, *a.* zweierlei, zweifach;
Двоáнка, в двоáнці in zwei Kleidungstücke derselben Art gekleidet, im Doppelanzuge. [unter Дво-.
Дву-: die unter Дву- fehlenden W. s.

Двубáрвний, *a.* zweifarbig.
Двугрáнний, *В.* двугранáстий, *a.* zweikantig; zweischneidig.
Двужóн, *m.* *М.*+*Б.* s. Двоежéнець.
Двузвóрчі, *pl.* Zweimuskler. *pl.* (Dimyaria) *Пол.* [(cremocarpium) *В.*
Двузернáк, *m.* Spaltfrucht, *f.*
Двузáвні, *pl.* Zweikiemer, *pl.* (Dibranchiata) *В.*
Двуклáпний, *a.* zweiklappig, *В.*
Двукрúльці, *pl.* Zweiflügler *pl.*
Двулúчний, *a.* mit zwei Gesichtern, m. z. Seiten *Н.* 60; 2) Doppelspiel treibend, falsch, verstellt *Ш.* I. 378.
Двумязóві, *pl.* *В.* s. Двузвóрчі.
Двуплавчáтий, *a.* Fischsäugethier, Fischzitzthier, *n.* *Пол.*
Двуплаткáтий, *a.* zweilappig.
Двупрозябцéві, *pl.* zweisamenlappige Gefässpflanzen (mit zwei Keimlappen): Dicotyledoneae, *В.*
Двурíчний, *a.* zweijährig.
Двурóгий, *a.* mit zwei Hörnern.
Двусúльні, *pl.* zweimächtige (vierfrüchtige) Pflanzen, (Didynamia) *В.*
Двусíчний, *a.* zweischneidig. *Cm.*
Дмусмугóвий, *a.* mit zwei Striemen, *В.*
Двутóчка, *f.* Doppelpunkt *m.* *Пар.*
Двухколéсний, *a.* zweirädrig.
Двуцьвíтний, *a.* zweiblütig, *В.*
Д- гóрі, *adv.* = до горú *Ог.* 59. 6.
Де (где), *adv.* wo; 2) wohin; де -б його нам купúти детúнку *Р.* I. 19. wo könnten wir doch — —; де-де hie und da *Ш.* I. 18; kaum wohl, etwa: залéдво де сóтий, *Фр.*, якúх- де двох; де- як irgend wie; ungefähr; де-де-де! де тотó де! o gar nicht, nicht im mindesten; 4) де, (дей) s. Дї *Гол.* I. 275.
Дебелéзний, *a.* riesig, ungeheuer, *Зг.*
Дебéлий, *a.* kräftig, stark, fest *Ш.* I. 357. [tägliche, gemeine, geringe Sache.
Дéбила, дéбилиця (-бе-). *f.* all-
Дебéлість, -ости, *f.* Kraft, Stärke,
Дебелíти, *v. n.* starren. [Festigkeit, *f.*
Дебéнький, дебíцький, *a.* s. Малéнький. [Schlucht, *f.* Thal, *n*; 2) Gehölz, *n.*
Дéбр, *Ш.* I. 351, дéбра, дебрúця, *f.*
Дебринéць, дебрянéць, -нця, *m.* Wildbach, Waldbach, *m.* *В.*
Дебушúрити (-шувáти), *v. n.* debouchiren, streifen.

Девїде́нник, s. Девятьде́нник.
Девідкіля, *adv.* hie und dort *H.* I.
Девни́ця, s. Денни́ця.
Девяно́сто, *num.* s. Девятьдеся́ть; девяно́стий, s. Девятьдеся́тий.
Де́вять, *n. num.* neun. [wert.
Девятьволо́вий, *a.* neun Ochsen
Девятьде́нник, *m. П. n.* 67 vom Thiere, das dh. 9. Tage nach der Geburt blind bleibt, *Пом.* III. 70—73. 2)* Leuteschinder, Blutsauger, *m.*
Девятьдеся́ть, *num.* neunzig.
Девятьдеся́тий, *num.* d. neunzigste.
Девяте́рний, *a* neunfach, neunerlei.
Девяте́рник, *m.* s. Підво́я.
Девятиду́шний, *a.* neun Seelen, neun Köpfe enthaltend.
Девя́тий, *num.* der neunte.
Девятилї́тник, *m.* Süssblatt, *n.* (Astragalus glyciphyllus).
Девяти́ни, *pl.* Todtenfeier am neunten Tage nach jmds Ableben.
Девятьна́йцять (-на́дсять, -на́дцять), *num.* neunzehn; девятьна́йцятий, der neunzehnte.
Девяторо́гий, *a.* mit neun Hörnern, mit neunzackigem Geweih.
Девятоси́л, девятисе́льник, *m.* stengellose Eberwurz, (Carlina acaulis) *B.*; 2) s. Дивоси́ль. [лї́тник.
Девятоси́льник, *m.* s. Девято-
Девятотиси́на, *f.* s. Девятоси́л.
Девятьсо́тний, *num.* der neunhundertste. [Noth u. Mühe.
Дего́дї, *adv. Фр.* kaum mit grosser
Де́готь, дегтя́р, etc. s. До́готь etc.
Де- да́лї (тим —) je weiter, je mehr (desto —) *Под*; 2) immermehr *Ш.* I. 398,
Де́два, *f.* magere, schlechte Kost, alles was roh gegessen wird *Га.* II. 54; 2) Kaff, *n.* s. Бе́тюг, (*B*).
Де́де, де́дьо, *m.* Vater, *m.* (*B*). *Ог.* 45,4.
Едї́на, *f. ungr.* s. Село́.
Дезелюва́ти, *v.a.* desolieren. [ser, *m.*
Дезерти́р, *m.* Deserteur, Ausreis-
Дезертирува́ти, *v. n.* desertieren.
Дей, s. Да́й, да́ти *Ог.* 44, 2. 2) s. Де́яти: дей- дей!
Дейне́к, *m.* Art Fusssoldat (des полко́вник Пушка́р) *К. Зак.* [geh.
Дейне́цкий, *a.* zu дейне́ки (*pl.*)
Дейне́цтво, *n.* Anwerbung der Soldaten aus den niedrigsten Schichten der Bevölkerung; solcher Art Truppen, *K.*
Де́йсус, *m. Ос.* (61.) I. 221. Gemälde, das den Heiland zwischen der heil. Jungfrau *n.* Johann dem Täufer vorstellt.
Де́ка, *f.* s. Верхня́к; bei der Geige: Decke, *f.*; 2) Deka = 10 Gramme.
Декабри́ст, *m.* Verschwörer in d. Decemberrevolution.
Де́кан, *m.* Decan, Dechant, *m.*
Дека́нат, *m.* Decanat, Dechantssprengel, *m.* [den Decan, *f.*
Декана́тик, *m.* Gebührenquote für
Декана́цкий, *a.* das Dechantsamt betreffend.
Деканівна, *f.* Dechantstochter, *f.*
Декано́ва, *f.* Dechantsfrau, *f.* [de, *f.*
Дека́нство, *n.* Dechantsamt, *n.* -wür-
Декільки, *adv.* wenig; einige.
Деко́трий, *pron.* mancher.
Де́кохт, *m. Др.с.* 27. Decoct, Absud, *m.*
Де́крет, *m.* Decret; 2) Urtheil; 3) Diplom, *n.* [Auffangen der Baumstämme, *n.*
Де́льгів, -ова, *m.* Werkzeug zum
Дели́на, *f.* Diele, Bohle, *f.*; дели́не, *n. coll.* Dielen, *pl.*
Делїка́тний, *a.* delicat, fein; zart.
Делїка́тність, -ости, *f.* Feinheit, Zartheit, *f.*
Делїка́ция, *f. Ф.* Delicatesse, *f.*
Делова́не, *n. Me.* 259. [lein, (*B.*)
Дельо́на, *f.* delicates schönes Fräu-
Делонний, *a.* schön.
Де́мгати ся, sich aufrichten, §.
Деме́н, *m.* деме́на, *f. АД.* I. 244. Ruderbank, *f.*; 2) Nachen, *m.* Boot, *n.*
Деменї́ти, *v. n.* lange wo säumen.
Деме́но, *n.* Steuerruder *n. С.*II.125.
Демено́вий, *a.* des Деме́но.
Деме́нтій, Де́мко, *m.* Dometius.
Деми́д, *m.* Diomedes.
Демика́т, *m. Гол.* III. 404?
Демика́ти, *v. a.* s. Рва́ти.
Демикотоно́вий, *a.* aus e. Art Tuch, baumwollen [coton]. [Деме́н 2).
Демі́н, *m. Ос.* (61.) VIII. 99. s.
Де́мко, Демя́н, *m.* Damianus.
Демна́ти, *v. a. Ф.* (zum Essen die Gäste) aufrufen, bitten, bewegen; anspornen; jmdm. Muth zusprechen, den Verzagenden aufrichten.
Де́мня, s. Ди́мня.
Де́мон, *m.* Dämon, *m.*
Демонї́чний, *a.* dämonisch.

Демономáнїя, *f.* Glauben an Dämonen, *m.*
День, *g.* дня, *m.* Tag, *m.* день одо дня *Oc.* (61.) I. 320, день-дéнички з-дня-нá-день von Tag zu Tag; Tag für Tag, tagtäglich; день дéньский, *accus.* des Masses: *Oc.* (61) VIII. 16. den ganzen, geschlagenen Tag *H.* 149; день дóбрий u. добрий-день, день-дóброчки! guten Tag, gut Morgen! по (пі) днéви bei Tage; je éinen Tag.
Денéжка, *f. gr.* kleine Kupfermünze.
Денéжний, *a.* s. Грошовйтий.
Денекóтрий, *a.* mancher; -i *pl.* [einige.
Дéнечко, *dim.* s. Дно.
Дéнеякий, *a. Гр.* s. Дéякий.
Денйс, Денйско, *n.* Dionysius.
Денїти s. Днїти.
Денїчний, *a.* vom Tag-.
Дéнька, *f.* Kothlache, *f.*
Дéньки, на—пітй, на дéньках бýти vom gesellschaftlichen Spinnen: Spinnstube, Spinnichte halten (auch tagsüber).
Дéнний, *a.* Tages, Tag-; дéнно, *adv. Me.* 429 bei Tage; 2) per Tag.
Дéнник, *m. K.* s. Днéвник; 2) *pl.* Tagfalter (Diurna), *B.*
Денцé, *n. dim.* s. Дно. [gedeckte P.
Денцївка, *f.* Pfeife mit dem денцé:
Деодйн, *pron. Гол. гр.* 30 einiger, mancher. [genthümer eine Alpe, *m.*
Депутáт, *m.* Abgeordneter; 2) Ei-
Депутатóваний, *a.* als Deputirter abgeordnet, *Зак.* [lauf, *n.*
Дер- дер, *Марк.* 76 Spiel im Kreis-
Дербáк, *m.* Taugenichts, Krüppel, *m.*
Дéрбник, *m.* сóкіл — Merlin, *m.* (Falco aesalon).
Дервáн, *m.* s. Дернюка *Eф.* 55.
Дервенїти, *v. n.* holzig werden; [erstarren.
Дéрви, *pl. N.* e. Berges.
Дервйна, *f.* s. Делйна, *Гол.*
Дерводзюбка, *f.* s. Довбáч, дзюб-
Дéрга, *f.* grobe Wolldecke. [дéрево.
Дергáн, дергýн, *m.* Küchenschabe, *f.* s. Таргáн. [Hecheln.
Дéргане, *n.* Zuckung, *f. Кн*; 2) das
Дéргáти, *v. a.* raufen, hecheln.
Дергáч, *m.* Hechler, *m.*
Дéргачка, *f.* Hechel, Raufe, *f.*
Дергíвка, *f.* Hechel, *f.*; Rechenbrett, *n.* [2) *N.* e. Berges.
Деревáч, *m.* Hylotrupes bajulus.;

Деревéнка, *f. Me.* 16. ?
Деревéць, -вцй, *m.* Hylobius, *B.*
Деревйна, *f.* s. Дéрево 1).
Деревйстий, *a.* holzig, *B.*
Деревйще, *n.* hölzerner Handgriff, Halter, *m.*; 2) Sarg, *m.*
Деревíй, деревíнь, *m.* Schafgarbe, *f.* (Achillea millefolium). [wein.
Деревíйка, *f.* Art gewürzter Brannt-
Деревíти, *v. n.* s. Здеревíти, erstarren (сéрце).
Дерéвка, *f.* Holzeule, *f.* (Xylina) *B.*
Деревляний, деревяний, *a.* hölzern, aus Holz. [(Lonicera nigra).
Деревнйк, *m.* schwarzes Geisblatt
Деревниковáті, *pl.* Holzgewächse, *pl.* (Lonicerae).
Дерéвня, *f.* Holz, Holzmaterial, Bauholz, *n. P.* II. 120 *He.*; 2) viel Holz; 3) *f. gr. M.* III. 2. 5. s. Селó.
Дéрево, *n.* Baum, *m.*; 2) Holz, *n.*
Деревцé, *n. dim.* Bäumchen; 2) Hochzeitbäumchen, *n.* s. Вильцé. [вйна.
Деревяка, *f. aug. Ч.* II. 424. s. Дере-
Деревянїлість, -ости, *f.* Erstarrung *f.*
Деревянка, *f.* hölzernes Bein, Holzstelze, *f. K.*; 2) Holzschüssel; 3) Holzhütte *f.*
Деревяче, *n.* Gehölz, *n.*
Дерéза, дерезйна, *f.* Teufelzwirn, *n.* (Lycium barbarum); 2)* streitsüchtige Person.
Дерéн, *m.* Hartriegel, *m.* (Cornus mascula); *coll.* Kornelkirschen, Dirndel, *pl.*
Деренéвий, (-нóвий) *a.* aus Hartriegel. [рéн 2) aufgegossen.
Деренíвка, *f.* Branntwein auf де-
Деренoвáті, *pl.* Hartriegelartige *pl.* (Corneae). [(Polygomun).
Дéресень, -éня, *m.* Knöterich, *m.*
Дересеньовáті, *pl.* Knöterichgewächse, *pl.* (Polygoneae).
Дерéч, *m. H.* 275. s. Драпáк 2).
Дерéча, *f.* s. Дерéза, *B.*
Дéреш, *m.* дерешовáтий, *a.* кінь dunkler Honigschimmel. [*m. Ф.*
Дéржа, *f.* Handhabe, *f.* Griff, Handgriff,
Держáва, *f.* Herrschaft, Regierung, Verwaltung, *f.* 2) Reich, *n.* Staat, *m.*; 3) Lebzeiten, *pl.*
Держáвець, -вця, *m.* Beherrscher, Verweser, Verwalter, *m. Кч.* 10. *Cm.* [*n. Cm.*
Держáвище, *n.* Herrschaft, *f.* Reich,

Держáвка, *f.* Staatsnote, *f.*
Держáвний, *a.* Regierungs-; 2) Staats-, Reichs-, пан *Wa.* 16.
Держáвність, -ости, *f. ВБ. Пр.* VIII.601.Souveränität, *f.* [lich, Herren-.
Держáвський, *a. Кч.* 5. herrschaft-
Держáк, держáн, *Kst. m.* дéржально, (-ало), *n.* s. Дéржа, Stiel, Halter, *m.*
Дéржане, (-іне, *d.* держáнечко), *n.* das Halten, Auf-, Zurückhalten.
Держáтель †, держи́тель, *m.* Erhalter; Herrscher, *m. Ш.* II. 236.
Держáти, *v. a.* halten, haben; verwahren; auf-, anhalten; — віру комý jmdm. Glauben schenken; — всю прáвду ehrsam leben, Treue bewahren; — одвіт verantworten; — ся sich halten, fest stehen; *чогось sich an etw. halten, beobachten, befolgen. [Statthalter, *m. КУ.*
Держикрáй, *m.* Landesverwalter,
Держи́тель, *m.* Erhalter, *m. Шар.*
Держкúй, *a.* fest haltend; standhaft: у слóві.
Держýк, s. Держáк.
Дерзáти ся, (*Ф.*) sich zusammennehmen, s. aufrichten, s. aufraffen, Kräfte sammeln.
Дерзкúй, *a. Ф.* stramm, kräftig; — дід e. schneidiger Greis; 2) verwegen, muthig *К. Пом.* III. 4.
Дéрзость, *f.* Muth, *m.* Kühnheit *f. Ф.*
Дерзýн, *m. Зг.* Wagehals, *m.*
Дерикýчник, дерили́ко, дерили́ця, дерій, *m.* s. Дерýн.
Деркáвий, *a.* stotternd.
Деркáч (-ачко), *m.* Art Klapper; 2) Wachtelkönig, *m.* (Rallus crex); 3) *Не. Пр.* XII. 676 alter Besen; 4) Fuss eines Huhns; 5) Art Knabenspiel.
Деркачáстий, *a.* bunt, gescheckt.
Деркúй, *a.* rauh.
Деркотíти, *v.n.* klappern, schnarren.
Дерленкотíти, *v.n. W.* vom weinerlichen Glockengeläute der Dorfkirche.
Дерлю́га, *f. coll.* Lumpen, *pl. Ф.*
Дермó, *n.* leichter schlechter Kleiderstoff. [*m.* (*instr.* дéрном *Ш.* I. 127).
Дéрне, *n.coll.* Rasenstücke *pl.* Rasen,
Дерни́ва, *f. P.* I. 68. s. d. folg.
Дерни́на, дернáк, *m.* s. Дéрне.
Дерни́ця, *f. Ч.* V. 428. s. Драни́ця.
Дернíвка, s. Тернíвка.
Дерновáтий, *a,* rasenbildend.
Дернýти, *v.n.* Reissaus machen *P.* I. 3.
Дерню́ка, *f.* s. Дерни́на.
Дернянка, мурáшка — *f.* Rasenameise, *f.* (Myrmica caespitum). *Пол.*
Дерпáк, *m.* s. Драпáк. [*Зак.*
Дерри́на, *f.* stacheliges Gestrüppe,
Дерть, *f.* grob geschrotenes Mehl, Getreide.
Дéрти [дерý (дру), дерéш (дреш)] *v. a.* reissen, in Stücke reisen; 2) schinden; 3) — гóрло sich den Hals ausschreien; пíре — Federn schleissen; 4) óчи комý — zudringlich betteln, jmdn. um etw. angehen; 5) — ся *P.* I. 41 sich herausreissen, -arbeiten; — з ким sich in den Haaren liegen; над чим — um, über etw. raufen u. sich reissen um es zu bekommen; anhaltend schreien (v. Kindern); ли́ко дре ся der Bast löst sich ab; *sprchw.* ли́ко дéрти, пóки ся даé, п. час den Gewinnst ziehen so lange es geht, die rechte Zeit nicht verpassen.
Дерýн, *m.* Schinder, Leuteschinder; Bedrücker, Erpresser, *m.*
Дерябóка, *f.* kletterndes Labkraut (Galium aparine).
Десь, *adv.* irgendwo; мені тóе десь (грéмить) das kümmert mich blutwenig.
Дéсь -біч, *adv.* rechts. [rechtseitig.
Десьбíчний, *a.* von rechter Seite,
Дéси, дéся, *Ог.* 163. s. Десь.
Десїтори́ти, *v. a.* zehnmal (vielmals) dasselbe sagen.
Дéськолись, *adv.* hin und wieder, dann u. wann, manchmal.
I. Дéсна, десни́ця, *f. КУ. Тор.* s. Прави́ця, прáва рука. [прó.
II. Дéсна, *f.* linker Nbfl. des Днї-
Десперáство виробля́ти, toben.
Деспóт, *m.* Despot, Gewaltherrscher, *m. Ш.* II. 176.
Деспоти́чний, *a.* despotisch.
Деспóтство, *К. n.* деспóтизм, *m.* Despotismus, *m.*
Дестилювáти, *v. a.* destillieren.
Десять, *num.* zehn. [227. †.
Десятери́цею, *adv.* zehnfach *Кч.*
Десятéрний, *a.* zehnfach.
Деся́тий, *num.* der zehnte.
Десяти́на, *f.* Zehent, *m.*; 2) Stück Land von 2400□ Klafter.
Десяти́нний, *a.* — мід der Zehent vom Verkauf des Honigs, *Зак.*; -а цéр-

ков mit Zehenteinkünften ausgestattet.
Десятиріжний, *a.* zehneckig, *Cm.*
Десятисло́віе, *n.* Dekalog, *m. Top.*
Десяти́чний, *a.* -а дроб Decimalbruch, *m. Кн.* [Zehne in d. Karten.
Деся́тка, *f.* Zehnguldennote, *f.*; 2)
Десятко́вий, *a.* dekadisch.
Деся́тний, *a.* Decimal-.
Деся́тник, *m.* Zehentmann, Gehülfe des Dorfschulzen; Gerichtsdiener als Aufseher über zehn Häuser, *m.*
Деся́ток, -тка, *m.* Dekade (decuria), Zehn. *C.* I. 186. з на́шого деся́тка aus unserer Mitte, *a.* u. Sippschaft *K.*
Десятолі́те, *n.* Decennium, *n.* на десятолі́тях *M.* in dem Jahrzehente, im zehnten Jahre.
Десятолі́тний, *a.* zehnjährig.
Десяту́ха, *f.* 10-ter Freitag nach Ostern *Пс.*
Деся́цкий, s. *a.m. КС.* s. Деся́тник.
Дета́ль, *He.* детайлі́чність, -ости, *f.* Detail, *n.* Einzelnheit, *f.*
Де́ -там, *adv.* gar nicht, keineswegs.
Дети́на, *f.* Kind, *n.*
Дети́нний, *a.* Kindes-, kindlich; 2) дети́нячий, kindisch.
Деше́ва, *f. P.* I. 215. Tanzboden, *m.*?
Деше́вий, (-вни́й), *a.* wohlfeil, billig.
Дешеві́ти, *v. n.* wohlfeil werden.
Дешевня́, *f. Гн.* 81. (дешевина́ *Левч.*) wohlfeile Zeiten.
Де́щиця, *f.* irgend Etwas, dies und jenes *Кух. Ос.* (61.) XI. 23 ein gewisses Quantum *H.* I.
Де́що, *g.* де́чого Etwas; ein wenig.
Де́який, *a. P.* II. 159. s. Деко́трий.
Де́яти, s. Ді́яти; де́йко-дей, thu' nur
Джа́рити, s. Жа́рити, *Фр.* [weiter!.
Джа́рка, *f.* s Ча́рка *Ог.* 75.
Джви́ндати, s. Жви́ндати.
Джґут, *m. K.* zusammengewundenes Tuch zum Schlagen im Spiele: Plumpsack.
Дже́ґи. *pl.* Spiess mit Widerhaken zum Fischfang, *m.*
Джеґі́тний, *a.* s. Чепу́рний.
Джеджо́ра, *f.* Eichelhäher, *m.*
Дже́мра, *f.* dunkler Wald.
Дженджеру́ха, *f.* s. Жеру́ха.
Дженджури́стий, *a.* §. anspruchsvoll, geckenhaft *Ч.* V. 105.
Джепя́к, *m. П. n.* 28? [*Зак.*
Джер, *m.* s. Джур, чир (Art Getränk)
Дже́рга, *f. Ф.* s. Обпинка; 2) s. Де́рга.
Джереґе́лі, джеґере́лі, *pl. Ко.* 97. Haarflechte kranzweise auf den Kopf
Джерело́, *n.* s. Жерело́. [aufgelegt.
Дже́ркати, джеркоті́ти, *v. n.* zwitschern; zirpen; schnattern.
Джерма́ла, *pl.* Zange zum Herausziehen der Würmer u. des Ungeziefers bei Schafen, *f.*
Дже́ря, *f.* s. Джер.
Джиґи́ря, *f.* Schlundröhre mit Lunge u. Leber, *f.* (der Schafen).
Джуґу́н. (д. -у́нчик) *m.* Geck, eitler Tropf; 2) Saufer, *m.*
Джиґунова́тість, -ости, *f.* das Wesen eines Gecken, *Кн.*
Джиджули́ти, s. Приджиджули́ти; — ся *H.* 218. stolziren.
Джиджулу́ха, *f.* e. Weib, welches in ihrem Hause u. in ihrer Kleidung auf Vortrefflichkeit u. Nettigkeit viel hält.
Джинджиґиля́стий, *a.* mit geziertem Betragen, kokett.
Джинджиру́ха, *f.* Art lustigen Tanzes *C.* I. 220. [wählerisch.
Джи́нька́шливий, *a* на ї́ду́
Джиркоті́ти, *v. n. Др. c.* 346. rasseln. [tiana).
Джінджу́ра, *f.* Enzian, *m.* (Gen-
Джміль, *m.* Hummel, *f.* (Bombus).
Джмола́, *f.* Holzbiene, *f.* (Xylocopa), *B.*
Джо́йка, джо́я, *f.* s. Со́йка, со́я.
Джоломі́я, *f. Зап.* (*Верес.*) I. 35. e. Art Musikinstrument.
Джоло́нка, *f.* s. Дя́тель *Ч.* VII. 575.
Джо́нва, *f.* s. Жо́вна, Specht, *m.*
Джо́рини, джо́рни, *pl.* s. Шква́рки.
Джу́ґас, *m.* Spitzhammer, *m.*
Джу́ґля, *f.* Wintermütze, *f.*
Джук, *m.* s. Жук *Wgr.* XVI.
Джу́лий, *a.* ohne Ohren (e. Art v.
Джу́ма, *f.* s. Чу́ма. [Schafen).
Джуми́ра, *f.* Lammfellmütze hinten einwenig aufgestülpt, *f.*
Джунджо́вий, *a. Гол.* III. 39. s.
Джур, *m.* s. Жур. [Дюндьо́вий.
Джу́ра, *m.* s. Чу́ра.
Джурба́н, *m.* Jagdhorn, *n. B.*
Джу́рга, *f.* Viehherde, *f. Gr.* 19.
Джури́ло, *m.* s. Чу́ра, чури́ло. *Пом.* II. 18. [Дні́стре́р.
Джури́нка, *f.* linker Nbfl. des
Джурі́ти, *v. n.* strömen; rieseln s.

Чурíти.
Джуркáло, *n. Гн.* 39. s. Жереля́?
Джурчáнечко, *n. dims.* Журчáне.
Джус, *m.* s. Джýра; 2) Bursche, *m.*
Дзбанк, *m. Ос.* (61.) VIII. 89. 91. Bankinstitut, *n.* §.
Дзвенíти, (дзви-) *v. n.* schallen, tönen; schnurren; schwirren.
Дзвенкáч, *m.* Дзвóнець.
Дзвинíне, *n. Не.* heller Schall.
Дзви́нькнути, *v. a. Ф.** хáту nett ausbauen; ausführen.
Дзвін, *g.* дзвóна, (*д.* дзвінóчок), Glocke, *f.* (*d.* Glöcklein, *n.*); 2) Schelle, *f.*; 3) Radfelge, *f.* [Careau, *n.*
Дві́нка, *f.* Schellen in Karten, *pl.*
Дзвінки́й, дзвінни́й, *a.* klingend, schallend *M.* II. 202, klangreich.
Дзвíнкость, *f. К.* Klang, Wohllaut, *m.*
Дзвíнник, *m.* s. Дзвонáр. [thurm, *m.*
Дзвінни́ця, (*d.* -и́чка), *f.* Glocken-
Дзвінови́к (*d.* -ичóк), *m.* Glockengeist, Kirchengeist, *m. Ст.*
Дзвінóк, -нкá, *m. dim.* s. Дзвін; 2) s. Дзвóник; 3) s. Дзвонéць.
Дзвіня́та, *pl.* s. Двійня́та. [ter, *m.*
Дзвонáр, *m.* Glöckner, Glockenläu-
Дзвонéць, -нця, *m.* Grünling, *m.* (Fringilla chloris).
Дзвóник, *m. dim.* Glöcklein, *n.*
Дзвони́стий, *a.* -е кóлесо aus Felgen zusammengefügt (*opp.* ободи́сте).
Дзвони́ти, *v. a.* läuten; klingen; 2)* — ли́хо *Ш.* I. 27. üble Nachrede führen; 3) — зубáми die Zähne klappern jmdm. vor Kälte.
Дзвяк, *m.* Geklirre, *n.* Klang, *m.* [chen.
Дзвя́ньгати, *v. n.* weinerlich spre-
Дзéкати, дзéкнути, *v. n.* von d. Aussprache der Weissrussen u. Litthauer *Н.* 97. [Art Brei *m.* Jauche *f.*
Дзéма, *f.* (d. -мка) dicker Saft; Eiter,
Дзембрóя, *f.* Nbfl. des Чéремош ч. u. *N.* e. полони́на
Дземýрний, *m.* Nbfl. d. Чéремош ч.
Дзелéнь, дзень -дзелéнь! *int.* vom Glocken- u. metallischem Klang: klinglingling. [klingen.
Дзелéнькати, (-енькотíти), *v. n.*
Дзéнгель, s. Дя́гиль.
Дзендзéлїя, *f.* s. Центýрия.
Дзéня, *f.* in d. *Kinderspr.* Scheidemünze, *f.*

Дзер. *m.* Gemelke, *n.* Melke, *f.*; 2) s. Си́рватка.
Дзéрдзик, *m.* s. Мересни́ця.
Дзеренчáти, *v. n.* klingeln.
Дзеркáльня, *f. Ч.* V. 1163?
Дзéркало, s. Зéркало.
Дзи́га, *f.* Kreisel *m.* [fuss, *m.*
Дзи́глик, *m.* kleiner Stuhl; Drei-
Дзидзи́кати, дзижчáти, *v. n.* zischeln; s. Шеполя́ти.
Дзизнýти, *v. n.* schwirren, *M.*
Дзи́нгель, *m.* s. Щи́гол.
Дзи́ндра, *f. coll.* s. Жýжелиця.
Дзиндрíвка, *f.* sehr gut ausgebrannter Ziegel.
Дзиркотíти, *v. n.* rasseln, zirpen, *С.*
Дзíворон, *m.* s. Красóворон.
Дзїгерáй, *m.* s. Нéжит.
Дзїгíтний, *a.* s. Мотóрний. [*Не.*
Дзїгóрити, *v. n.* plappern, zwitschern,
Дзїлинь -котóра, *Ч.* III. 457; дзінькатóра, *Ос.* (61.) XII. 65. Klingbeutel, Geldsäckel, *m.* §.
Дзїнь! *int.* kling!
Дзїндзíвер, *m.* Malve, *f.* Pappelkraut, *n.* (Malva mauritiana); 2) -зух *С.* I. 184. s. Зух, хват, *Ог.* 72.
Дзїндзóра, *f.* s. Джінджýра.
Дзїнькувáти, *pol.* s. Дя́кувати.
Дзмíй, *m. Др.с.* 300. s. Змїй; дзмíїха, *f.* 305. s. Змíїха. [(Picus).
Дзьобáк, дзьóгало, *m.* Specht, *m.*
Дзьóбати (дзю́б-), *v. a.* mit dem Schnabel picken; — ся sich schnäbeln.
Дзьобéнка, дзьóбленя, дзьобли́нка, *Ф. f.* Umhängetasche, *f.*
Дзóга, *f.* s. Дзи́га, *Зак.*
Дзойк, *m. Ф.* s. Зойк.
Дзьоркáч, *m.* s. Дзвонéць.
Дзóрок, -рка, *m. coll.* die besten (gesundesten) Getreidekörner. [II. 43.
Дзус, дзýсь, дзýски! s. Зась, зáсї! *Ш.*
Дзюб, *m.* Schnabel, *m.*; 2) Blatter-Pockennarbe, *f.* [ben; 2) übhpt: Mädchen.
Дзю́ба, *f.* Mädchen mit Pockennar-
Дзюбáй, *m.* дзюбáтий, *a.* blatternarbig.
Дзюбáк, *m.* Schnabelthier, *n.* (Ornithorhynchus paradoxus); 2) Spitzhammer, *m.* Bicke, *f.*
Дзюбдéрево, *m.* Specht *m.* [singen.
Дзюбонíти, *v. n.* lallen; klangvoll
Дзю́брик, *m.* Vogelklaue, *f.*
Дзю́дзя, *m.* Gott des Winters (in

Weissrussl.) *Пр.*IX.257. [цюрко́м течи́.

Дзюріти, дзюркотіти, *v. n.* rieseln,

Дзюркотли́вий, *a.* rieselnd; вода́-дзюрко́тонька *К.*

Дзяве́ля, *m.* langhörniger Ochs.

Дзя́вір,-ору, *m.Ф.*Gebelle,Gebelfer,*n.*

Дзяволіти, дзявкотіти, *v. n.* winselnd bellen. [schreien; gellen.

Дзякотіти, *v. n. М.* schrillend

Дзя́пка, *f.* Tüpfel, *n.*; дзя́почка,*dim.* Tüpfelchen, *n. vgl.* Ця́пка.

Дзяпкани́стий, *a.* getüpfelt.

Дзя́пкати, s. Подзя́пкати.

Дзя́рати, *v. n.* schreien; zanken.

Ди́бати, *v. n.* hintrotteln.

Ди́би, дибиці, *pl.* Banden, Fuss-Fesseln, *pl.* забити кого́ в ди́би in Fesseln legen, in Ketten schliessen.

Ди́бки, на — спя́сти ся sich auf d. Hinterfüsse stellen, sich bäumen; ди́бки-ди́бки *int.*; Art hüpfenden Tanzes.

Дибу́ль -дибу́ль, *int.* v. trottelndem [Gang.

Дибуля́ти, s. Ди́бати.

Див, *m.* † böse Gottheit der Finsternis; Wunderthier, *n.*; 2) ди́вом диву́вати sich überaus wundern, als grosses Wunder ansehen; wie über ein Wunder staunen *АД.* I. 187.

Дива́к, *m.* Sonderling, *m.*

Дива́ло, *n. Зар.* s. Ди́во.

Ди́ван, *m.* Teppich, *m.*

Ди́вань пестра́, *f.* buntblumige Kronwicke, Giftwicke, *f.* (Coronilla varia).

Дива́цтво, *n.* Sonderbarkeit, *f.* wunderliches Wesen.

Ди́вдур, *n.* Tölpel, *m.*

Ди́вень, -вня, *m.* s. Корова́й, *Зак.*

Диве́нний, *a. Ру.* s. Ди́вний.

Диве́са́, *pl.* s. Ди́во; launige wunderliche Einfälle, Grillen, *Пар.*

Диве́сний, *a.* launig, wunderlich, grillenhaft. [derling, *m.*

Диве́сник, *m.* Grillenfänger, Son-

Диве́сність, -ости, *f.* s. Дивеса́,

Диве́ць, *g.* дивця́, *m. dim.* s. Ди́во *Ос.* (62.) X. 31.

Диви́дло, *n. Лук. n.* 54?

Ди́вий, *a. ШМ.* s. Ди́кий.

Диви́на, *f. Н.* 290. s. Дївенна́.

Диви́на -ка́зка, *f. Пар.* Wundermäre, *f. Зак.*

Диви́ти, *v. a.* кого́ *М.* III. 19. s. Дивува́ти ся; 2) — ся schauen; *b*) чому́сь etw. bewundern, anstaunen *Ш.* II. 269; ди́вить ся з не́го man sieht es ihm an.

Дивкорі́не, *n.* Zauberwurzel,*f. КУ.*

Ди́вку би не бу́ло тако́му що —, а то́ — wäre — nicht zu verwundern, wenn einer —, aber —. [wunderbar.

Ди́вний, *a.* wunderlich, sonderbar,

Дивни́ця, то не-дивни́ця das ist kein Wunder, darob braucht man sich nicht zu verwundern. [derbarer Kraft.

Дивноси́льний, *a. КУ.* mit wun-

Ди́во, (*д.* ди́венько), *n.* Wunder, Wunderding, *n.* то ди́во das ist sonderbar.

Диво́ва́не, *n.* das Staunen; ким die Bewunderung jmds. [ke, *pl. Мл.*

Дивови́ди, *pl.* Kunst-, Wunderwer-

Дивови́жа, (-віжа *Р.*II. 172) wunderliche, seltsame Geschichte, seltsamer Vorfall; 2) Phantasiespiel, *n. Ст.* на (в-) дивови́жу всїм Allen zum Erstaunen; 3) Scene, Schaubühne, *f.*

Дивови́на, *f. pl. Гр.* s. Дивови́ди.

Диво́виско, *n.* s. Ди́во.

Дивогла́сний, *a.* wunderbar, wunderlich, seltsam klingend, *КУ.*

Дивогля́д, *m.* Wunderthier, Monstrum, *n.* Missgeburt, *f.*

Дивогля́дний, (-гляде́нний) *a.* sonderbar, wunderlich, monströs.

Дивози́рка, *f.* s. Ра́йвидок, *Пол.*

Диво́зний, *a.* wunderlich, wundervoll, *Ст.* [des Kometen, *f. КУ.*

Диво́коса, *f.* Haarflechte (Schweif)

Диволи́цний, *a.* wunderlich, *Kst.*

Дивоо́бразний, *a.* grotesk.

Дивоси́л, девяси́л, *m.* echter Alant (Inula Helenium). *Пом.* I. 134.

Дивосо́н, *m. КУ.* s. Чаросо́н.

Дивота́, *f.* s. Дивни́ця. [*К.*

Дивотво́рний, *a.* wunderwirkend,

Ди́вощі, *pl.* das Staunen, Verwunderung, *f.*

Дивува́ти ся sich wundern, staunen; не — єму́, що — man soll sich nicht wundern, dass er —; з кого́сь über jmdn. staunen *Ш.*I.241; 2) на щось s. Диви́ти ся (schauen) I. 22. 214. 250.

Дигота́ти, дигті́ти.*v.n.*zucken, *Пар.*

Диґніта́р, *m. К.* Würdenträger, *m.*

Диди́лькати, *v. n.* wanken vor dem Falle, schwanken.

Ди́длавий, *a.* der das „д" für „р"

wegen organ. Gebrechens ausspricht.
Д и д о́ р ц я, *pl.* s. Придоро́жник.
Ди́жма, *f.* *W.* s. Десяти́на 1).
Д и з д а́ р, *m.* tatar. Finanzbeamter.
Д и й, дей s. Дай II. *Ог.* 44, 2.
Д и к, *m.* Wildschwein, *n.*
Д и к а́ р, *m.* der Wilde, *Не. Ш.* II. 57.
Д и к а́ р к а, (*d.* -а́рочка *Не.*) die Wilde, die Schüchterne.
Д и к а́ р с т в о, *n.* wildes rohes Wesen; 2) Barbarenthum, *n.* Wildheit, *f.* *ВБ. Не.*
Ди́кий (дик *Мог.*), *a.* wild, wildwachsend;* roh, menschenscheu; 2) -е про́со rother Fuchsschwanz (Amaranthus caudatus); 3) -а гре́чка Hirtentäschelkraut, *n.* (Capsella bursa pastoris); 4) -е м'я́со wildes Fleisch; 5) -а ба́рва Eisenfarbe, *f.* *b*) Ди́кі по́ля Steppengefilde von Neurussland, *pl.*
Д и к о б у́ й н и й, *a.* wild, unbändig, *У.*
Д и к о в е́ н н и й, *a.* sonderbar, seltsam, *КС.* (82) IV. 57.
Д и к о́ в и н а, *f.* ein Wunder, *n.* eine Seltenheit, *Н.* 107; etw. Unerhörtes *ІГ*; 2) Wildnis, *f.* *ВБ.*; 3) s. Пуста́р.
Д и к т о́ в к а, *f.* *gr.* під -ку dictirt, als Dictando, *Не.*
Д и к у́ н, *m.* s. Дик; 2)* wilder, roher. menschenscheuer Mensch.
Д и к у́ н с т в о, *n.* Wildheit, Rohheit, [*f.* *КУ*,
Ди́лє, *n.* *coll.* Dielen, Bohlen, *pl.* s. Дели́нє.
Ди́лькати, дилькоті́ти, *v. n.* zittern, wanken; 2) klimpern.
Д и л ь о в а́ т и, *v. n.* auszimmern, auslegen mit ди́лє.
Д и м, *m.* Rauch, *m. pl.* (*poët.*) димо́ве Rauchwolken, *pl.*; 2) Rauchfang, *m.* *Кч.* 198. *Не.*; з ди́мом пусти́ти кого́ jmds Gehöfte in Brand stecken.
Ди́ма, *f.* Canevas, *n.*
Ди́мавка, *f.* Hebelarm bei der Wasserpumpe am Brunnen, *m.* *Фр.*; 2) дима́вка Art Zwiebel, welche geräuchert u. dann versetzt wird.
Ди́мало, *n.* Blase *f.* (міху́р) *Gr.* 19.
Д и м а́ н, *m.* Betonie, *f.* (Betonia offic.)
Д и м а́ н ь, (Дема́нь) *m.* s. Де́мко.
I. Д и м а́ р, *m.* Rauchfang, Schornstein, *m.*
II. Д и м а́ р, s. Димка́р.
Д и м а́ р к а, *f.* Schmelzofen, *m.* *Пол.*
Ди́мати, *v. a.* *Фр.* *В.* pumpen.
Д и м а́ ч, (*d.*-а́чок) *m.* Blasebalg, *m.* *Пол.*
Д и м а́ ш к а, димі́вка. *f.* Rauchschwalbe, *f.* (Hirundo rustica).
Ди́мен, *a.* *П.* *n.* 14. вітер, s. Ди́мний?
Д и м и д і́ т и, *v. n.* sich verflüchtigen, schwinden.
Д и м и н е́ ц ь, -нця́, *m.* Rauchfang, *m.*
Д и м и́ н н и к, *m.* Windbeutel, *m.* loser Schlingel.
Ди́миниця, *f.* Geschwür unter der Haut, *n.*
Д и м и н і́ т и, *v. n.* *М.* rauchen.
Д и м и́ с т и й, *a.* rauchig; дими́стобу́рий, *a.* rauchbraun, *Пол.*
Д и м і́ т и, (димлю́, дими́ш) *v. n.* rauchen, Rauch lassen.
I. Ди́мка, *f.* s. Дима́вка 2).
II. Ди́мка, *f.* weibl. Unterrock aus grober gedruckter Leinwand.
Д и м к а́ р, *m.* Leinwanddrucker, *m.*
Ди́мний, *a.* rauchig; 2) rauchfarbig; ди́мно, *adv.* voll Rauch, rauchig.
Д и м н и́ к, *m.* Rauchfang, *m.*
Ди́мниця, *f.* Art Pflaumen.
Ди́мня, *f.* *ШМ.* Rauchfang, *m.* Esse, *f.* (der Schmiede).
Д и м н я́ н к а, *f.* Erdrauch, *m.* (Fumaria offic.)
I. Д и м о́ в и й, *a.* Rauch-, *Кл.* s. Курни́й.
II. Д и м о́ в и й, *a.* -а на́мітка *М.* I. 89. aus Canevas.
Д и м о́ к, -мка́, *m.* *dim.* s. Дим.
Д и м у в а́ т и, *v. n.* rauchen, *Гр.*
Д и м у́ р к а, s. Дима́вка 2).
Д и м у́ щ и й, *a.* rauchend; -а піч schadhaft u. daher r. *Мі.* II. 204. [*Пс.*
Д и м ч а́ н к а, *f.* s. Вітренниця, *Зак.*
Д и м ч а́ с т и й, *a.* rauchig, rauchfarben, *М.*
Д и м ч и́ н а, *f.* *dim.* schlechte, ärmliche ди́мка II.
'Д и н, s. Оди́н *Ог.* 56.
Д и н а́ с т и я, *f.* Dynastie, *f.*; династи́чний, *a.* dynastisch.
Ди́ндерево, *n.* Ди́вдерево.
Д и н д и л и́ н д а т и, *v. n.* s. Теле́патися.
Д и н д у́ р и т и, s. Дуду́рити.
Ди́нька, *f.* Kürbissamen, *m.*
Д и н н и́ ч е, *n.* *coll.* Kürbisblätter u. Stengel, *pl.*
Ди́но, s. Диви́-но *Оц.гр.* §.122. *Ог.*59.
Д и н о́ з, *m.* s. Депи́с.
Д и н ь о в а́ т і, *pl.* Kürbisgewächse, *pl.* [(Cucurbitaceae).
Д и н ь о н о́ с н і, *pl.* Kürbisfrüchtige (Peponiferae).
Ди́ня, *f.* Art länglicher Kürbis.
Д и н я́ ч и й, *a.* vom Kürbis (ди́ня).
Д и н я́ ч к а, *f.* динячо́к, *m.* *В.* Kür-

bisfrucht, *f.* (pepo).
Дйплик, *m.* s. Дубельт, (*B.*)
Диптам ясенéць, *m.* Diptam, *m.* (Dictamnus fraxinella) *B.* [abprügeln.
Дйптю добро́го дáти *H.* 77. tüchtig
Диптя́нка, *f.* *Ко* 81. feile Dirne.
Дирвá, *pl.* *Гол.* III. 235 s. Дровá *Ог.* 37. (IV).
Дйрдати, *v. n.* trippeln, hüpfen.
Дирдо́ха, *f.* muthwilliges Mädchen *Mi.* II. 289. [knarren.
Дйркати, дирчáти, *v. n.* schnarren,
Дирка́тий, *a.* schopfig wie деркáч?
Дирчáтка, *f.* Wimperfliege, (Trichopoda) *B.* [Детйна etc.
Дитйна, (-нка) дитйнний etc. s.
Дитиня́, дитинчá *Др. с.* 356. -я́ти *n.* s. Дитя́, Kindlein, *n.*
Дитя́, -я́ти, *n.* Kind, *n* (*pl.* дíти).
Дитя́тко, дитятýхно, *Ч.* IV. 132, дитя́тя *Ос.* (61) III. 53. s. Дитя́.
Дитя́цтво, *m.* Kindheit, *f.* *Cm.*
Дитя́чий, *a.* kindlich.
Дих, *m.* Athemzug, *m.* нї сля́ху нї дйху за кóго немá ist ganz verschollen; дйхи, *pl.* eingefallene Stellen zwischen den Widerristknochen bei dem Vieh.
Дйхавиця, *f.* Engbrüstigkeit, Dämpfigkeit, *f.* Asthma *n.* [asthmatisch.
Дйхавичний, *a.* engbrüstig, dämpfig,
Дйхало, *n.* Athmungsorgan, -werkzeug, *n.* *Пол.* [† *Кв* II. 18. alles Lebende.
Дйхане, *n.* das Athmen; дихáние
Дйхати, *v. n.* athmen; (*Imperat.* диши́ *Ш.* I. 112); * leben; сопíлка, цибýх не дйхае ist verstopft.
Дихови́й, *a.* -é гóло s. Дйшник.
Дихтинéць, -нця́, *m.* *Nbfl.* des Чéремош.
Дичи́ти ся (*Сн.* 153), дичíти, *v. n.* wild werden, menschenscheu sein; verwildern, *Фр.* [ling, *m.*
Дйчка, *f.* wilder Obstbaum, Wild-
Дичок, -чкá, *m.* wildes Fohlen, (Füllen).
Дйшель, -шля, *m.* Deichsel, *f.*
Дйшиця. *f.* Luftröhre, *f.* *Пол.* (trachea).
Дйшка, *f.* Luftröhrenast, *m.* Bronchie *f.*
Дйшлик, *m. dim.* Deichsel am Pfluge *f.*
Дишльови́й, *a.* кінь, Deichselpferd, *n.* -дйшлий, in Wagen eingespannt?
Дйшник, *m.* s. Дйшиця. [*КС.* IV. 499.
Дияволéнний, *a.* teuflisch, *Ог.* 102. s. Дія́вол. Дия- s. Дія-.
Ді, s. До *praep.* *Ог.* 35, 10.
Дї, [дѣй]. *adv.* nämlich, wohl, nun also *Wgr.* 126. *Ог.* 109. 1.
Дібрáти, s. Доберáти.
Діброва, s. Дубро́ва. [Maria, *f.*
Дївá. *f.* Jungfrau; *bes.* heil. Jungfrau
Дївáти, *v. a.* auf- wegräumen, fortschaffen, aufheben; ся s. Подíти ся.
Дївеннá, *f.* Königskerze, *f.* (Verbascum thapsus) *B.*
Дївер, дївир, (*d.* -éрчик), *m.* дївéре, *n. coll.* des Mannes Bruder [δαϝήρ].
Дївий, *a.* thätig *Mi.* II. 13.
Дївйн-, дївйч- вéчер, *m.* Abendgesellschaft der Mädchen vor der Hochzeit bei der Braut, Polterabend, *Me.* 156.
Дївйця, *f.* Jungfrau, *f.*
Дївйще, *n.* s. Дївчиско.
Дївія́н, *m.* s. Козли́нник, *B.*
Дївка, *f.* Mädchen, Mädel, *n.* *Tochter; 2) Magd, *f.*; 3) **pl* s. Клюцки, *Фр.*
Дївмівáти ся, дївмíти ся, erfahren; sich wovon e. Begriff bilden; vernehmen, konnen lernen, verstehen, *Фр.*
Дївóване, *n.* jungfräulicher Stand, Jungferschaft, *f.*
Дївóйник, *m.* сїйнйй angebauete Esparsette, spanischer Klee (Onobrychis sativa). [IX. 375)?
Дївóкий, *a* -а я́года *Кн.* (*Пр.*
Дївóнка, *f.* Köcherfliege, *f.* (Phryganea). [íвка spielen.
Дївороювáти, *v.n.* *Kol.* I. Art ra-
Дївослю́би, (-снýби), *pl.* *Ч.* IV. 658. s Злю́бини, Brautwerbung, *f.*
Дївоснýб, *m.* *Ч.* IV. 56. Brautwerber; Brautdiener, *m.* [dziewosląb].
Дївоснýбний. *a.* zur Brautwerbung geh. *Ч.* IV. 64. [*с.* 306.
Дївóта, *f. coll.* die Mädchen *pl.* *Др.*
Дївóцкий, дївóчий, *a.* Mädchen-; -ча крóв s. Бабчýк.
Дївóцтво, *n.* Mädchenjahre, *pl. n.*
Дївóчити ся, zu früh als reife Jungfrau auftreten, erwachsene J. spielen.
Дївочка, *f.* s. Дївчинка. [(*хм.* 120).
Дївствéнниця. *f.* alte Jungfer, *Hc.*
Дївствó, *n.* *До.* Jungfräulichkeit, Jungferschaft, *f.* [vermählt leben.
Дївувáти, *v. n.* als Jungfrau un-
Дївýнка, *f.* Labkraut, *m.* (Galium).
Дївýся, *f.* *Top.* s. Дївчина.

Дївчá, -áти, *n.* Mädchen, *n. pl.* дївчáта, (*d.* -áточка); дївчáтко, *n.* kleines Mädchen. [chen-.

Дївчáчий, дївчúнин, *He. a.* Mäd-

Дíвчина, дївчинúна, (*d.* дíвчинка), *f.* Mädchen, Mädel, *n.*

Дївчинúско, (-чиско) дíвчище, *n.* unschönes, ungebildetes Mädchen.

Дївчýк, *m.* junges Mädel.

Дївчýр, *m.* s. Дївчинúско; 2) Hermaphrodit, *m.* (*Фр*); 3) Mädchenjäger, Weibernarr, *m.* [Kartoffel, (*B*).

Дївчýрка, *f.* Art kleiner rothe

Дігнáти, s. Доганяти, догонúти (комý).

Дїд, [дѣд-], *m.* Grossvater, *m. pl.* дїдú Voreltern, Ahnen, *pl.*; 2) *Шй.* Todtenamt, Seelenamt, *n.* vier Aller-Seelensamstage, *Cб.* I. 325; 3) Greis, *m.*; 4) alter Bettler; 5) Bund aus Stroh, aus Schilf u. A.; 6) *pl.* dunkle Schatten in den Hauswinkeln bei d. Abenddämmerung, *He.* (*д. м.* 112. 139); 7) Art Speise aus Roggenmehl. [Дїдівщина.

Дїдúзна, дїдúна, *K. f. АД.* II. 48. s.

Дїдúзний, *a.* vom Grossvater geerbt; 2) hochbetagt, greise *C.* I. 228.

Дíдик, *m.* Kreuzkraut, *n.* (Senecio); 2) Maulwurfsgrille, *f.* (Gryllotalpa vulg.).

Дїдúна, *f.* erbärmlicher Greis.

Дїдúнець, -нця, *m.* Schlossplatz, Vorhof, *m.*

Дїдúха, *f.* Bettlerin, *f.*

Дїдúцтво, *n.* Erbe, Vatererbe, *n.*

Дíдич, *m.* Erbe; 2) Gutsherr, freier Gutsbesitzer, *m.* [besitzers, *f. Зар.*

Дїдичáнка, *f.* Tochter eines Guts-

Дїдúчене, *n.* das Erben.

Дїдúчити, *v. a.* erben.

Дíдичка, *f.* Erbin; 2) Gutsbesitzerin, Frau eines Gutsherrn, *f.*

Дїдúчний, *a.* erblich.

Дїдичнíсть, -ости, *f.* Vererbung, Erblichkeit, *f. Фр.* [erbliche Herrschaft.

Дїдúчня, *f. C.* II. 133. Erbgut, *n.*

Дїдиччýк, *m.* Sohn e. Gutsbesitzers, eines Edelmannes, *m.* [Bettlers-.

Дїдíвский, *a.* grossväterlich; 2)

Дїдíвщина, *f.* Grossvatererbe, Ahnenerbe, *n.*

Дíдько, *m.* (*dim.* zu Дїд, *Lgr.* 66. Greis); Bergmännchen, *n.* Teufel, *m.*

Дíднина, *f.* Erbtheil, *m.* Erbgut, *n.* s. Дїдівщина. [zum T. s. Дї.

Дí-дня, *adv.* vor Tagesanbruch; bis

Дíдо, *m.* s. Дїд 1). [2) des Bettlers.

Дíдовий, дíдів, *a.* grossväterlich;

Дїдовúн, *a. Га.* I. 111. aus der Bettlerfamilie, Bettler, *m.*

Дїдóвник, *m.* s. Лопýх.

Дїдовóд, *m.* Bettelführer, *m.*

Дїдовóдиця, *f.* Bettelführerin, *f.*

Дїдóра, *m. f. Гол. гр.* 43; дїдýга, *m.* erbärmlicher Greis, Bettler, *m.*

Дїдувáти, *v. n.* als Greis leben (die letzten Tage ableben). [Greis.

Дїдугáн, *m.* rüstiger, vierschrötiger

Дїдýник. дїдýсь, *m dim.* s. Дїд 1), 3), 4).

Дїдýх, *m.* der Garben Getreide beim Weinachtsfest; 2) Frühlingsknotenblume, *f.* Leucojum vernum); 3) s. Таргáн.

Дíдчий, *a.* des Teufels, Teufels-, teuflisch; -е ребрó Baldrian, *m.* (Valeriana offic.). [leumderin, *f. Зак.*

Дíдчиця, *f.* teuflisches Weib; Ver-

Дієвúй, *a.* handelnd.

Дієпúсь, *f.* дієпúсане, *n. ГШ. К.* Geschichtschreibung, *f.*; 2) s. Літóпись.

Дієписáтель, дієпúсець, -сця, *m. TP.* 5. Geschichtschreiber, Historiograph *m. ОБ.* [risch, *ГШ.*

Дієпúсний, *a.* geschichtlich, histo-

Дїéта, *f Гол.* III. 261. *ungr.* Landtag, Reichstag, *m.*; 2) Diät; *pl.* Diäten, Taggelder, *pl.*

Дíєць, *gen.* дїйця́, *m. T.* s. Дія́тель.

Дїжá, *f.* Backtrog, *m.*

Діждáти (дож-), *v. n.* mit d. *genit.* warten (bis zu —), erwarten, gewärtig, sein; erleben; діждáвши недíлї nachdem man bis zum Sonntag gewartet hat, am S. nun.

Дíжечка, *f. dim.* Fässchen, *n.*

Дíжка, *f.* Fass, *n.*; 2) — піснá *Ч.* IV. 561. s. Дїжá; 3) s. Чвéртка (als Schüttmass).

Дíжма, *f.* s Дúжма. [im Gehalt, *n.*

Дїжнúця, *f.* Fass mehr als 1 Eimer.

Діздрíти, *v. a.* s. Допильнувáти.

Дізнавáти, дізнáти, *v. a.* und — ся erforschen, erproben; erfahren щось о чім; *erleiden, bekommen.

Дій, (дий) єгó чéсти! *Ke.* II. 315.

Дійвó, *n.* s. Дóєне. [Art Fluch?

Дíйка, *f.* Melkwarze, Zitze, *f.*

Дíйло, *n.* das Gemelke, *У.* Melkstätte, *f.*

Дїйма, (дій-); *f.* Ahnung, Hoffnung, *f.* лишé — nur ein Schein; дїйму робити nur für den Schein, zum Scheine etw. thun; *adv.* дїйма — дїйма entweder — oder.

Дїймати, *v. n.* комý jmdm. hart [zusetzen, s. Дїйняти.

Дїймáючий, *a.* empfindlich schmerzlich, arg.

Дїйнáрка, *f.* Hürde in der Schafe u. [Kühe gemolken werden.

Дїйний, *a.* -а корóва Milchkuh, *f.*

Дїйник, [дѣ-]. *m. He.* s. Дїятель.

Дїйник, дїйняк *OA.* 35. *m. coll.* Kühe, Schafe welche gemolken werden; Melkkühe, *pl.*

Дїйниця, *f.* дїйник, *m.* Melkfass, [*n* Gelte, *f.*

Дїйняти, *v. n. impers.* дїйняло *Пр.* VII. 165; доймáє емý: rühren, ergreifen, zusetzen, zu fühlen bekommen.

Дїйсний, *a.* wirklich, factisch; дїйсно, *adv.* in der That.

Дїйсність, -ости, *f.* Wirklichkeit, [*f. Пар.*

Дїйствéнний, *a.* wirkend, sich bethätigend, *До.*; wirksam, *K.*

Дїйствительний, *a.* wirklich, actuell.

Дїйствительність, -ости. *f.* Wirk- [lichkeit, *f.*

Дїйство, *n. Пу. Еф.* 54. Wirkung, *f.*; 2) Handlung, *f.*; 3) Act, Aufzug, *m. ГШ.*

Дїйствóване, *n.* Einwirkung, *f. ГШ.*

Дїйствувáти, *v. n.* на кóго, на що einwirken, auf jmdn, auf etw. *ГШ.*

Дїйти, s. Доходити.

Дїйшлість, -ости, *f. He.* (*Пр.* II. 359) das Zeitgemässe; Reife, Vollkommenheit; 2) Verwirklichung, *f.* [*TP.* 5. *Ил.*

Дїї, *pl.* s. Дїя, Thaten, *pl.* Geschichte, *f.*

Дїкати, *v. a.* люде дїкают man spricht, man munkelt, (*Фр.*).

Дїкирій, *m.* Doppelkerze, *f.* [δικήριον].

Дїл, *gen.* дóлу, *m.* Boden, Fussboden, *m.*; 2) niedrig gelegener Ort; *pl.* дóли, на дóлах in flach gelegenen Gegenden, in Ebenen, Thälern; з дóлу von unten; дóлом unterwärts, s. Дóлї.

Дїл, (*d.* дїлóк) *m.* Gebirgsrücken, -zug, *m.*; 2) — вóдний Wasserscheide, *f. Це.* s. Розтóче.

Дїлáльний, *a. Се.* thätig, sich bethätigend, handelnd, wirksam, *Пар.*

Дїлáльність, -ости. *f. Се.* Thätigkeit, Handlung, Wirksamkeit, Action, *f. Пар.*

Дїлане, *n.* das Wirken, Wirkung. *f.*

Дїлáтель, *m.* Arbeiter, *m.*

Дїлáти, *v. a.* thun, handeln, wirken.

Дїльбá, *f.* Vertheilung, Division, *f.* *f.* das Dividieren.

Дїле, (-я́), *n. coll.* s. Дїле, делинє.

Дїлень, *m* s. Дїлимок. [2) Scheiden.

Дїлене, *n.* das Theilen; Dividieren;

Дїленина, дїлениця, *f.* Theilung der Habe nach dem Tode.

Дїлéць, -лця́, *m.* Kelchblatt, (sepalum); Blättchen, *n. B.*

Дїлечко, (-енько), *n. dim.* s. Дїло.

Дїлимий, *a.* theilbar; 2) -е числó *K.* Dividend, *m.*

Дїлимок, -мка, *m.* Dividend, *m.*; 2) das Eintheilungsganze, der einzutheilende Begriff (totum divisum, dividendum) *Ил.*

Дїлиниця, *f.* s. Дїлениця, Theilung, *f.*

Дїлитель, *m. K.* Divisor; 2) Erbtheiler, *m.*

Дїлити, *v. a.* theilen; dividieren; [2) absondern, scheiden.

Дїлка, *f. Зап.* II. 356. Halsdrüsse, Mandel, *f.*; Gekröse, *n.*

Дїльма, *adv.* theilend *Mi.* II. 235; 2) s. Для (дїля), через *Пic.*

Дїльний, *a. Пол. T.* thätig, betriebsam, wacker; 2) Arbeits-, -е врéмя.

Дїльник, *m. H.* 203. der tüchtige, wackere Arbeiter; — дїла *Py.* Verrichter, Vollbringer, *m.*; 2) Divisor, *m.*

Дїльниця, *f.* äussere Einfriedung od. Umzäunung eines Gehöftes, Dorfes; 2) Grenze, *f.*; 3) Antheil, *m. K.*

Дїльність, -ости, *f. Ил.* Energie; 2) Tapferkeit, *f. Фр.*

Дїльня́, *f.* Laboratorium, *n. Пар. B.*

Дїло, *n.* Werk, *n.* Arbeit, Tbat, *f.*; 2) Angelegenheit, Sache, *f.*; дїла не скільки *Мор.* nicht viel zu thun; по дїлу *P.* II. 144 in Geschäften; мáю дїло до когóсь s. Орýдка; до дїла; отся́ річ — das ist das rechte Wort, d. i. wohlgesprochen; без дїла erfolglos, müssig, vergeblich; дїло *adv.* wirklich, wahrhaft, *Гр.*

Дїлóване, *n. C.* I. 26. Haus-, Wirtschaftsgeräth, *n.*; 2) II. 162. Verschlag, *m.* Hürde; Planke *f. Кu.* 62. feldwärtiger Zaun *Ч.* V. 468. *Зак.*

Дїловий, *a.* чоловік *Фр.* Geschäfts- [mann, *m.*

Дїловитость, -ости, *f. Cm.* Geschäftigkeit, *f.*

Дїловóдець, дця, *m.* Werkführer, [Leiter, Meister, *m.*

Дільский, *v.* von Thälern, von Ebenen, *У.* [erhaltene Verschreibung.
Дільчий, *a.* лист † durch Theilung
Діля, s. Для, *КУ.* II. 85. 91; діля про von wegen- зá-для; wegen, -halber.
Дім, *gew.* дóму, *m.* Haus; Heim, *n.* тугá за дóмом Heimweh, *n.*; дóма zu Hause, домів nach Hause; від дóма privatim; за дóмом ausserhalb des Hauses; без дóму і лóму ohne Dach u. Fach.
Дімóк, *dim.* s. Домóк.
Дін, *gew.* Дóну, s. Дон.
Дїнýти, *v. a.* s. Подїти, дїти.
Діпрáвди, *adv.* *Ф.* s. Спрáвдї.
Дїрá, *f.* Loch, u. Lücke, *f.*
Дїрáвий, *a.* löcherig, mit Löchern.
Дїрáвити, *v. a.* löchern, Löcher
Дїрáвка, *f.* (*lemk*)? [machen.
Дірвáти, доривáти, *v. a.* alles ausreissen; — ся (до) чогóсь etw. erhaschen, erwischen, erschnappen.
Дїрганий, *ptc.* gestickt.
Дїркá, дїрочка, *f.* kleines Loch, Löchelchen, *n.* Pore *f.*
Дїркáтий, дїрковáтий, дїрúстий *Пар.* *a.* porös, *Пол.* [*f.* Porosität, *f.* *Пол.*
Дїркáтість, дїрковáтість, -ости,
Дїробóй Ивáнок, *m.* Hartheu, Johanniskraut, -blut, *n.* (Hypericum perforatum), *B.*
Дїробоєвáті, *pl.* Hypericineae, *B.*
Дїрóчні, *pl.* Rhizopoda — Foraminifera, *B.* [*M.* + *Б.* 292.
Дїрчáвіти, *v. n.* Löcher bekommen?
Дїрчáтий, *a.* *Пол.* porös. [me, *m.*
Дїрче, *n.* Auswuchs am Baumstam-
Діськи, та — *Ф.* *Пр.* V. 212?
Дісний, (дійсний, -стний), *a.* *M* II. 89. sicherlich, in Wirklichkeit, gewiss, sicher, wirklich, wahrhaftig, то дісна прáвда das ist wirklich, wahr; дісне, *adv.*
Діставáти, дістáти, *v. a.* bekommen, „kriegen", erhalten, erreichen; — язúка *П. n.* 80 Kunde bekommen, erfahren; — ся кудá wohin kommen, gelangen.
Дістáток, s. Достáток *M.* III. 103.
Дїстї, *adv.* wirklich, in der That(*Фр.*).
Дїтвá, дїтвáга, дїтвóра, *f. coll.* Kinder, *pl.* Kinderwelt, *f.* *Зг.* *Mi.* II. 219.
Дїтвáк, *m.* Bübchen, Büblein, *n*; 2) Aufschössling, *m.* (*B.*).
Дїтвáче, *n. coll.* s. Дїтвáк 2) *pl.*
Дїтвáчий, *a.* kindisch.
Дїтерóдний, *a.* kindererzeugend, *He.*
I. Дїти, дївáти, *v. a.* *P.* I. 14 aufheben, unterbringen; 2) — ся s. Подїти ся. [на s. Дитúна).
II. Дїти, *pl.* Kinder, *pl.* (*sgl.* дїтú.
Дїтúнець, -нця, *m.* † innere Stadtbefestigung.
Дїтúнський, *a.* *Гол.* III. 702. Kindes-, біль Geburtswehen, *pl.* [Дитя.
Дїтитéчко, *n. dim.* *ZP.* I. 106. s.
Дїтки, *gen*, дїтóк. дїточкú, -очóк, *pl. dim.* Kinder, Kinderchen, *pl.*
Дїтментóвий, *a.* *P.* I. 84. s. Діяментóвий. [Kindern.
Дїтнúй, *a.* kinderreich, gesegnet mit
Дїтолюбний, *a.* die Kinder liebend, kinderfreundlich, *ІГ.*
Дїтопродáвець, -вця, *m.* Kinderverkäufer, *m.* *Ш.* I. 384. [kindlich, *Зг.*
Дїтóчий, *a.* Kinder-, der Kinder-;
Дїтський, *a.* *Кв.* II. 117. Kinder-, kinderhaft; 2) s. *a. m.* † Executor, *m.* *Пс.*
Дїтствó, *M.* I. 14. дїцтво, *n.* *He.* Kindheit, *f.* Kindesalter, *n.* -jahre, *pl.*
Дїтьтьо, *m.* s. Дїдько (дїтько).
Діфтерітний, *a.* diphtheritisch.
Дїцкувáти, *v. a.* pfänden, *Пот.* III. 48.
Дїцóк, -цкá, *m.* Pfand, *n.*
Дїя, *f.* Drama, *n.* *Ш.* I. 372; 2) Act, Aufzug, *m.* *K*; 3) Thätigkeit, Beschäftigung, *M.* III. 38; Handlung, That, *f.* III. 53.; 5) *Кл.* Geschichte, *f.* *bes. pl.* дїї (*vgl.* Подїя). [con *m.*
Діякон, (дякон), *m.* Diaconus, Dia-
Діякóнник, *m.* Messbuch für die Diaconen, *n.*
Діяконство, *n.* Diaconen-Weihe, *f.*; 2) -amt, *n.* -dienst *m.*; 3) *coll.* Diaconenstand, *m.*
Діяконувáти, *v. n.* als Diaconus beim Gottesdienste thätig sein. [ний, etc.
Діяльний, діяльність, s. Діятель-
Діялектúчний, *a.* dialectisch.
Діямаґнúтний, *a.* diamagnetisch, *Пол.* [Kleinod, *n.*
Діямéд, *m.* *P.* I. 83. -діядéм Diadem,
Діямент, *m.* Diamant, *n.*
Діяментóвий, *a.* diamanten.
Діяна, *f.* Diana, Mondgöttin, *f.* Mond, *m.* *Ш.* I. 325. [handelnde Person.
Діятель, *m.* der Thätige, Wirkende;

Дія́тельний, *a.* thätig, thatkräftig, betriebsam. [keit, *f.* Wirken, *n.*
Дія́тельність, -ости, *f.* Thätig-
Дія́ти, *v. a.* thun, handeln, machen; — ся geschehen, sich zutragen; dauern, *Девч.* най ся з тим часо́м дії́е es soll
Дія́ч, *m.* s. Дія́тель. [vorübergehen.
Длина́, *f. gr.* Länge, *f. Под.*
Длї, *praep.* s. Для; за́длї *Ф.* = за́-для.
Для, *praep.* mit d. *Genit.* für jmdn; 2) wegen jmds, halben; для уго́ди сьвяти́х *Ш.* I. 385. um den Heiligen gefällig zu sein; для-чо́го weswegen, weshalb; для-то́го (то́го для) deshalb, deswegen, darum; 3) бли́зько для — neben, neben an; 4) для сво́го звича́ю gemäss, nach *Mi.* IV. 526. [Гаїти ся.
Для́яти ся, *Ч.* IV. 556. säumen s.
Дмитро́, Дми́трик, Дмитру́сь, *m.* Demetrius.
Дму, дмеш, дме etc. s. Ду́ти.
Дму́хати, дму́хнути, *v. a.* blasen, wehen, pusten; *v. n.* mit Windeseile davonstürmen.
Дмухача́ да́ти, *Н.* 85. sich eilig aus dem Staube machen, entfliehen.
Дна, *f.* Gebärmutter, *f.*
Дне́вний, *a.* Tag-, Tages-.
Дне́вник, *m.* Tagesblatt, Journal, *n.*; 2) Tagfalter, *pl.* (Diurna).
Днеда́вний, *a.* alt, aus der Vorzeit *Ш.* II. 151.
Дне́нце, *n. Ч.* V. 110. Art Trinkgeschirr; 2) дненьце́, денце́ *dim.* s. Дно.
Днесь, дне́ська, *adv.* heute, *Ог.* 167.
Дне́шний, *a.* s. Ни́нїшний, *До.*
Дни́на, (*d.* дни́нка), *f.* s. День.
Дни́нї, *adv.* s. Ни́нї *Гол.*
Дни́ньськи, дни́ньцьи, *adv.* mit jedem Morgen *Фр.*
Дни́ти, *v. a.* s. Задни́ти.
I. Дни́ще, *m. П. п.* 78. (*aug.* v. день) ein Unglückstag.
II. Дни́ще, *n.* Sitzbrett des Spinnrokkens, *n.*; 2) ча́йки Höhlung des Bootes, *Др.*
Днї, *praep. Wgr.* 128. innerlich, innen, im Inneren.
Днї́вка, *f.* Tagarbeit, *f.* [fluss, *m.*
Днїпе́р, -пра́, Днїпро́, *m.* Dnieper-
Днї́пра, *f.* Dniepernixe, *f. Піс.*
Днїпро́вий, днїпря́ньский, *a.* Dniepr-. [perfluss, *n.*
Днїпря́нщина, *f.* Land am Dnie-
Днїсте́р, -стра́, *m.* Dniesterfluss, *m.*
Днї́стра, *f.* Dniesternixe, -nymphe, *f. Піс.*
Днї́стрик, *m.* Nbfl. des Днїсте́р.
Днїстрі́вка, *f.* Art Stockente, *f.*
Днїстрова́нка, Днїстря́нка. *f.* Bewohnerin des Dniesterufers; 2) s. Днї́стра.
Днїстро́вий, днїстря́ньский, *a.* Dniester-. [Dniesterfluss, *n.*
Днїстря́ньщина, *f.* Land am
Днї́ти, *v. n.* tagen; днї́е es dämmert der Tag.
Дно, *n.* Boden, Grund, *m.* (in e. Fass, Geschirre, Flusse, Meere). * Boden, unterste Schichte (Hefe) der Gesellschaft; 2) Grund eines Gewebes, e. Teppichs.
Днова́ти, (дну́ю, дну́еш), днюва́ти (дню́ю, дню́еш) *Ш.* I. 1. den Tag hindurch verleben.
Днько́вка, *f. gr. С.* I. 215. Rasttag, *m.*
Дну́ка, *adv. ungr.* innen, nach innen, hinein *Гол.* III. 426. *Mi.* IV. 525.
I. До, s. То *Р.* I. 59. *Л.* 118; доб= тоб=тоби *Л.* 25. 52.; 2) s. Та; 3) дой= той, то и (i).
II. До (дї), *praep.* 1) mit d. *Genit. Mi.* IV. 519—525. zu, an; nach, bis, hin; до Бо́га моли́ти ся, ру́ки вноси́ти, до кого́ ли́сти писа́ти; до мі́сяця, bis zu Ende des Monats; коси́ти до мі́сяця (при мі́сяци) beim Mondlicht; до зірни́цї, (до) дї-дня vor Tagesanbruch, bei Morgenröthe, до мі́ста nach der St. in die St. до-в-мі́ста, до-в-села́ bis in die Stadt, in das D. hinein; до ти́сяч etc. gegen Tausend etc.; до во́лї genug *Ог.* 115. не до ми́слоньки менї *Ме.* 285. nicht nach meinem Sinn; менї не до то́го тепе́р ich habe jetzt dazu keine Lust; ласка́вий до ме́не, gegen mich, mir gegenüber freundlich; лїни́вий до робо́ти; не до сьмі́ху було war nicht zu lachen! до чо́го? wozu? до чо́го то йде́? wohin geht das, worauf zielt das ab? що тобі́ до то́го? was geht das dich an? до ро́ку три ра́зи dreimal im Jahre; добу́в (до) ро́ку er blieb bis zu Ende seines Dienstjahres im Dienste; 2) *in Zusammensetzungen* mit Verben zeigt es an eine Richtung wohin, (zu welchem Ende, Ziele) u. die Vollendung der Handlung, die das Verbum ausdrückt: zu Ende, ganz, vol-

l e n d s, (*vgl.*недо-)*Ог.*206: hinzu-,heran-; ab-, aus-, er-, ver-, zu. *Mi.* IV. 202—205.

*Д*о́бá, *f.* bestimmtes Zeitmass: Tag u. Nacht: 24 Stunden; 2) Zeitpunkt; Zeitraum, *m.* Periode, *f.* [gen,vermehren.

*Д*oбáвити, (-вля́ти), *v. a.* hinzufü-

*Д*óбавка, *f.* s. Додáток, *Леви.*

*Д*óбаг, *m. gew. pl.* seltsame Wünsche, Launen.

*Д*обагáти, *v. n.* собí launige Wünsche haben. [voll, distinguirt, *Зар.*

*Д*обáжний,*a.*ausgesucht;geschmack-

*Д*обалáкати, *v. a.* zu Ende das Gespräch führen.

*Д*обачáти, добáчити, *v. a.* bemerken, wahrnehmen; не — nicht genau, nicht gut sehen u. daher nicht erkennen, *Ш.* I. 195. nicht bemerken, kaum sehen. [aufmerksam. *T.*

*Д*обáчливий, *a.* scharf sehend,

*Д*обáчний, *a.* bemerkbar, wahrnehmbar, *T.*

*Д*оберáти (-бир-), дібрáти, *v. a.* zu-, hinzunehmen; zuwählen; auslesen, aussuchen; собí *v. n.* wählerisch, verzogen sein; 2) — ся gut zu einanderpassen; *b)* дочогó sich an etw. machen, eingreifen; gelangen; einbrechen: до комóри. [gezeichnet.

*Д*обéрський, *a.* vorzüglich, aus-

*Д*оби́раний, *a.* eigens wozu gewählt; s. Добíрний.

*Д*оби́ти, добивáти, *v. a.* noch mehr schlagen, vollends schlagen; когó jmdn todtschlagen, ihm den Rest, den Todesstoss geben, den Garaus machen; *jmdn gänzlich ins Verderben stürzen, ruiniren; — торгý einen Kauf abschliessen; — вікý віковóго *Ш.* I. 167. zu Ende des Lebens sich hindurchschlagen, mühselig durchleben; — до бéрега ans Ufer stossen; 2) — ся sich den letzten Stoss geben; чогó etw. erkämpfen, erfechten; mit Mühe erlangen; кудáсь, до міста mit Mühe sich wohin durchschlagen; добивáти ся о що um etw. kämpfen, nach etw. trachten, streben.

I. *Д*оби́ток, -тка, — смéртний *M.* III. 57. tödlicher Schlag, Todesstoss, *m.*

II. *Д*оби́ток, -тку (-бы-), *m.* Habe an Vieh, *f.*; 2) Menge, Fülle, *f.* щось доби́тком мáти wovon Ueberfluss haben.

*Д*оби́тча, -áти, *n.* Vieh, *n.*

*Д*óбич, доби́ча, *f.* Beute, *f.*; 2)Vieh,*n.*

*Д*оби́чник, *m.* Freibeuter, Räuber, *m.* *Ч.* V. 1052.

*Д*обігáти, добігти, добíчи, *v. n.* im Laufe erreichen, einholen; 2) herzulaufen. [das Beste.

*Д*óбір, *g.* дóбору, *m.* Auswahl, *f.*

*Д*обíрний, *a.* ausgewählt, auserlesen, der beste.

*Д*обíрчивий, *a.* wählerisch.

*Д*óблесть, -ести, *f.* † schöner Vorzug, Tugend *f.* [*Ог.* 115.

*Д*о-бли́зька, *adv.* *Под.* annähernd,

*Д*обови́й, *a.* eine добá fassend.

*Д*óбош, *m.*Добошáнка *f.N.*der Berge.

*Д*óбре (дóбрі.добрó), *adv.* gut, wohl, *Ог.* 114. дóбре мáеш hast Recht дóбре тобí так! geschieht dir recht; добре єму з тим er befindet sich wohl dabei; добрó мені й тілько ich nehme Vorlieb schon damit; дóбре му дав hat ihn tüchtig, weidlich abgeprügelt.

*Д*обремисля́чий, *a.* gutgesinnt, wohlmeinend. [brav.

*Д*обрéнний, *a.* sehr gut, bieder,

*Д*обрехáти ся, mit dem Lügen an ein (schlimmes) Ende kommen.

*Д*обри́-день! = Добри́й день s. День; добрá-ніч! gute Nacht! добри́-вéчер! = дóбрий в.! *Ог.* 94. з.

*Д*обри́дник, *m.* *H.* 230. Zecher, *m.*

*Д*обри-дóсьвіток, *m.* *Oc.* (61.) V. 51. als Gruss: gut Morgen!

*Д*óбрий, *a.* gut; bieder, gutherzig, gütig; 2) echt; tüchtig, до чóго wozu tauglich; 3) чогó дóброго! *Ш.* I. 377. da fehlte noch das! по дóброму in Güte, gütlich.

*Д*óбринь, *m.* Nbfl. d. Чéремош ч.

*Д*обри́ти, *v. a.* begütigen; 2) gutheissen, loben *M.* II. 171; glücklich preisen; segnen I. 44.

*Д*обрíйший, *compar. v.* Дóбрий, s. Лýчший; 2) sehr gut *(B).*

*Д*обріни́ця, *f.* „ein gutes Herz".

*Д*обрінкий, *Wgr.* XX. добрéнький *a.* gutherzig. [gut (erhalten).

*Д*обрíський, *a.* ще — noch ganz

*Д*óбрість, -ости, *f.* *Кв.* II. 148. s. Добротá, *ГШ.* [figer Mensch.

*Д*обрíтка, *m.f.* scheinheiliger, pfif-

*Д*обрó, *n.* etwas Gutes; Tugend, *f.* когó добру нáвчи́ти, jmdm. den Weg-

zum Guten weisen; 2) Gut, *n.* Hab' u. Gut, Eigenthum, *n.* Habseligkeit, *f.*; 3) Wohltat, *f.* за моє́ добро́ штовх мене́ в ребро́ (vom schnöden Undank); 4) Glück, *n.* Wohlstand, *m.* в добрі ся не чу́є lebt sorglos im Genusse des vollsten Glückes; з добра-ми́ру засла́б erkrankte ohne dass man die Ursache weiss; з добра-ди́ва unverhofft. 5) Buchst. д.

Добро́бит, (-бут *К.*) *m.* Wohlstand, *m.*

Добровільний, *a.* freiwillig; 2) *Ме.* 147. gutwillig, gutmüthig *Ч.* IV. 86.

Добровільність, -ости, *f.* Gutwilligkeit, *f.* *Пар.* [-duftend *Ш.* II. 270.

Добровонний, *a.* wohlriechend,

Добродзі́йка, *f. pol.* Pfarrersgattin *Ч.* III. 436.

Добро́дій, *m.* Wohlthäter, Gönner, *m.*; 2) „gnädiger Herr."

Добро́дійка, *f. M.* „gnädige Frau;" 2) s. Добродітелька, [thätig *МШ.*

Добродійний, *a.* wohlthätig, mild-

Добро́дійство, *n.* Wohlthat, *f.*; 2) *coll. Ст.* die Herren, geehrte Herren die Herrschaften, geehrtes Publicum.

Добродітель, *ІГ.* (-діятель *МШ.*) *m.* s. Добро́дій 1); 2) *f.* *Ос.* (61) VIII. 91. Tugend, *f.* [Wohlthäterin, *f.*

Добродітелька, *f.* *Др. с.* 297.

Добродітельний, *a.* *Пр.* II. 269. wohlthätig, gutthätig; 2) tugendhaft, *К.*

Добродітельність, -ости. *f.* Gutthätigkeit *f.* *Пар.* [Добродійство 1).

Добродітельство, *n.* *МШ.* s.

Добродушний, *a.* gutherzig; gemüthlich. [herzigkeit; Einfalt, *f.*

Добродушність, -ости, *f.* Gut-

Доброжичливий, *a.* доброжела́тель, *m.* *Не.* wohlmeinend, gutgesinnt; gewogen, wohlwollend, *Кл.*

Доброзиждущий, *a.* † Gutes schaffend *Ш.* II. 239. [licher Apfel (*В.*).

Доброква́ска, *f.* angenehm säuer-

Добромисля́чий, *a.* gutgesinnt, *ГШ.* [redt, *К.*

Доброма́вний, *a.* gut redend, be-

Доброплодний, *a.* gute Frucht hervorbringend, *Пу.*

Добросердний, *a.* *МШ.* gutherzig, barmherzig; hochherzig *Ш.* II. 240.

Добросердність, -ости, *f.* Gutherzigkeit, *f.* *Пар.*

Доброта́, *f.* Güte; Gutheit, *f.* — сéрця Gutartigkeit *f.* *Пар.* [Rechtschaffene.

Добротво́рець, -рця, *m.* *К.* der

Добротворити, *v. n.* wohlthun *ГШ.*

Добротво́рний, *a.* gut wirkend, Gutes stiftend, heilsam, erspriesslich.

Добротли́вий, *a.* gütig, *Тор. ГШ.*

Добро́тний, *a.* (*Сн.* 214) guter Sorte.

Доброхі́ть, *adv.* gutwillig *М.* I. 73. freiwillig, *Ог.* 115. [trefflich.

Доброче́сний, *a.* *Ру.* untadelig,

Доброчи́нний, *a.* wohlthätig, mildthätig, *Ст.* [thätigkeit, *f.*

Доброчи́нність, -ости, *f.* Mild-

Добро́шин, *m.* *N.* e. Berges. [I. 253.

Добря́га, *m.* herzguter Mensch *Ш.*

Добря́чий (-ящий *Не.*), *a.* s. До́брий: tüchtig, gut gezimmert: ла́вка; 2) gutherzig, herzensgut. [2) s. Добува́ти.

Добу́ване, *m.* Gewinnung, *f.* *Пол.*;

Добува́ти, добу́ти, *v.* s. erstürmen, einnehmen: мі́ста; 2) herausnehmen, -ziehen, zücken: меч; 3) hervor-, herausbringen, gewinnen; 4) *v. n.* до яко́гось часу́ bis zu einer gewissen Zeit wo bleiben; ти́жня, ро́ку bis zu Ende der Woche, des J. verbleiben (im Dienst); 5) — ся до чого́сь mit Gewalt eindringen, einbrechen; з чого́сь sich herausarbeiten.

Добутковáне, *n.* Erwerb, *m.* *К.*

Добу́тний, *a.* erwerbbar.

Добу́ток, -тка, *m.* Product, Resultat, Ergebnis, *n.*

До́буш, до́бош, *m.* s. Довбі́ш.

Добушівка, *f.* Axt mit schmaler Schneide, *f.*

Доварити, (-рувати), *v. a.* gar kochen; 2) heiss schmieden, *Ке.* II. 415.

До́вбавка, *f.* s. До́вбало, довба́ч, до́вбуш, *m.* Specht, *m.* (Picus).

До́вбане, *n.* das Meisseln.

Довбани́на, *f.* Klauberei, *f.*

Довба́ти, *v. a.* stochern, meisseln, höhlen; 2) * viel vergeblich sprechen.

Довба́чка, *f.* Zahnstocher, *m.*

Довбе́нька, довбе́шка *f. dim.* s. До́вбня; 2) Trommel-, Zitherstäbchen, *n.*

Довбі́ш, до́бу ш, *m.* Trommel-, Paukenschläger, *m.*

До́вбня, *f.* Handramme, *f.* Schlägel, m. (aus Holz); Todtschläger, *m.*

Довг, *m.* Schuld, *f.*

Довга́ль, (-га́нь), *m.* Langmann, *m.*

Довганáстий, *a. Cm.* länglich.
Довгáня, *f.* s. Веретíльниця.
Довгастíнки, *pl.* längliche Pflaumen, *(B)*.
Довгáстка, *f.* Paramecium, *B.*
Довгелéзний, (-енéзний), *a.* sehr lang, überaus lang.
Дóвгий, *a.* lang; langdauernd, langwierig; 2) — а лозá, скакáти в дóвгої лозú Art gymnastisches Spiel *He.*; 3) дóвга *Umsprechung* st. Гáдина, (*vgl.* довгáня).
Довгéсько, довгéнько, *adv.* sehr lang, genug lang.
Дóвгість, -ости, *f.* Länge, *f.*
Довгообрáзий, *a.* -е лицé länglich, oval, *He.*
Довговáтий, *a.* länglich, oval.
Довговíїй, *a.* mit langen Augenwimpern.
Довговíчний, *a.* langjährig, langlebend; 2) altehrwürdig; 3) dauerhaft; *Кu* 41.
Довговолóсий, *a.* langhaarig.
Довгогрúвець, -вця, *m.* довгогрúвий, *a.* langmähnig; langhaarig.
Довгоклю́гий, *a.* — спіс *K.* mit langer Spitze.
Довгокру́глий, *a.* länglich rund, oval, *He.*
Довголíтє, *a.* lange Jahre, *pl.* hohes Alter.
Довголíтний, *a.* langjährig, lange Jahre lebend.
Довгомúна. *f. Др.с.*305 s. Домовúна?
Довгому́д, *m. Ч.* II. 95. Art Ungethüm, Halbmensch, Werwolf, *m.*
Довгонóгий, *a.* довгонóжка, *Ч.* IV. 136. langfüssig, Langfüssler, *m.*
Довгонóсий, *a.* mit langer Nase, langnasig.
Довгонóсик, -ика, *m.* -березúнець, *m.* Reben-Birkenstecher, *m.* (Rhynchites betuleti); 2) -сливóчник, Pflaumenrüsselkäfer, *m.* (Magdalis pruni); *Зак.*
Довгоóстий, *a.* langbegrannt, *B.*
Довгопóлий, *a.* mit langen Rockschössen, *Ш.* II. 246.
Довгору́ка, *m. f.* довгору́кий Langhand, Langfinger, *m.* (Dieb); 2) langarmig.
Довготá, *f.* Länge, *f.*
Довготвáрий, *a.* mit länglichem Gesicht.
Довготелéсий, *a.* mit langgestrecktem Leibe, *Гл. б.* 20; 2) hochgewachsen, schmächtig.
Довготерпелúвий, *a.* langmüthig, *Пар.*
Довготерпелúвість, -ости, *f.* *Пар.* (-терпіне, *n. K.*) Langmuth, *m.* *Ш.* Langmüthigkeit, *f.* [*Пар.*
Довготривáлий, *a.* langwierig,
Довгоу́хий, *a.* langöhrig, Langohr.
Довгохвóстий, *a.* langgeschwänzt.
Довгочерешкóвий, *a.* langgestielt, *B.*
Довгошúїй, *a. He.* langhalsig.
Довгошúйка, *f.* -каченя́тко entenartiges Halsthierchen, (Trachelius anas) *Пол.*; 2) Otion *B.*
Довгоязúкий, *a.* mit langer Zunge.
Довгу́ля, *f.* Langfliege; (Longina), *B.*
Довéзти, s. Довозúти.
Дóверг, *m. Пар.* Wurfweite, *f.*
Довергáти, доверéчи, s. Докидáти.
Доведувáти ся, durch вередóване etw. erlangen.
Доверщéний, *a.* vollkommen, *Зар.*
Доверщúти, (-щáти), *v. a.* vollständig ausführen; vollbringen, vollenden; ergänzen.
Довéсти, доводúти, *v. a.* hin-, zuführen, dazu-, dahinbringen; довóдить ся es trifft sich, es kommt dazu, dahin; мені́ не довéло ся побáчити ich vermochte nicht zu sehen, hab'es nicht erlebt; 2) er-, beweisen, darthun; begreiflich machen *M.* II. 26.
Довж, *M.* II. 166. *Кл.* довжинá, довжíнь, довжéнь, довжéвінь, *f.* (beträchtliche) Länge, *f.*
Довжáстий, *a.* sehr lang.
Довжéн, *a.* s. Дóвжний.
Довжéнний, довгéнний, *a.* довжéзний *C.*II.18. sehr lang. *Пот.*III.108.
Довжикóві ягоди *H.*275. s. Дерéч.
Довжúти, *v. a.* verlängern, in die Länge ziehen; рáлом der Länge nach das Feld bearbeiten; віку́ кому́сь — lange leben lassen; — ся sich lange ziehen, lang währen; *Леев.*
Дóвжний, *a.* schuldig, verschuldet.
Дóвжник, *m.* Schuldner, *m.*; 2) Augentrost, *m.* (Euphrasia offic.).
Дóвжниця, *f.* Schuldnerin, *f. Вах. K.*
Довжня́, *f.* Länge *f.*
Довжóн, *a. gr. Кв.* II. 385. я — ich muss, ich soll, bin verpflichtet.
Довúдний, *a. T.* sichtbar, bemerkbar, merklich.
Довúдність, -ости, *f.* Ansicht, *f.*

Einblick, *m.* Evidenz, *f. T.* Sichtbarsein, *n.*
Довишний, (-нїй), *a. Me.* 89. sicher, untrüglich in der Wirkung, — її чари *Л.* 17.
I. Довід, -воду, довідок, -дку *m.* [вед-, вод-] Beweis, *m.* Begründung, Argumentation, *f.* s. Доказ; *ГШ. Ил.*; 2) Ursache, *f.* Grund, *m.*
II. Довід, -віду, *m.* довідь-іди, *f. Зак.* [вѣд-] Erkundigung, Kundschaft, *f. Мак.* за довідом *K.* mit Vorwissen.
Довідати, *v. a.* кого sich nach jmdm erkundigen *Ш.* I. 289; (довідувати) — ся за кого (що), о кім erfahren; Kunde erhalten, sich erkundigen nach jmdm.
Довідний, *a.* B. wirksam; довідно (-е). *adv.* beweislich, sicherlich, gewiss, sichtlich, *Кн.*
Довідця, *K. ОБ.* довідчик, *C.* II. 146. *m.* Anführer, Führer, *m.* [vermuthen.
Довіжувати ся, *M* muthmassen,
Довіз, -озу, *m.* Zufuhr, *f.*
Довіле, *n.* Zufriedenheit, *f. Фр.*
Довільний, *a. M.* III. 126. — на все mit Allem zufrieden, genügsam; in Allem willig; довільно *adv.* genug.
Довільність, -ости, *f.* Zufriedenheit, *f. Пар.* [Vertrauen, *n.* Zuversicht, *f.*
Довіра, *f. He.* довіре, довіpéне, *Ле.*
Довірéнний, *a* довірéнник, *m. У.* der Vertraute, Vertrauensmann; 2) Bevollmächtigter.
Довірéнність, довірність, *Пу.* -ости, *f.* Vertrauen, Zutrauen; 2) Vollmacht, *f. C.* II. 102.
Довірка, *f.* Vertrauen, *n. Пар. Ог.*; 2) Credit, *m. Пар. Term.*
Довірити ся кому, *Кн.* Zutrauen zu jmdm fassen; довіряти кому jmdm trauen.
Довірóчний, *a.* Credit-. *Term.*
Довірчивий, *a.* leichtgläubig; *adv.* mit Zutrauen, vertraulich.
Довірчивість, -ости, *f.* Leichtgläubigkeit, *f. У.*
Довічний, (-вішн-). *a.* ewig, ewiglich, immerwährend *АД.* I. 334. *H.* 31.
Довічно, *adv.* s. Добчно (*B.*).
Довміти, *v. a. Py.* s. Надоумити.
Доводити, *v. a.* s. Довéсти; ким jmds Anführer sein; etw. befehligen.
Довóдниця, *f.* Blutader, Vene, *f.*
Доводничий. *a.* zur Blutader geh., Venen-.
Довозити, довéзти, довóжувати, *v. a.* herbei-zuführen, (mit d. Fuhrwerk); 2) zu Ende fahren.
Довóлї, *adv.* genug, hinreichend.
Довóльний, *a. M.* II. 196. s. Довільний.
Довольнити ся, zufrieden sein, sich zufrieden stellen, Vorlieb womit nehmen, *Зак.* [ність; 2) Willkür, *f. Ган.*
Довóльність, -ости, *f.* s. Довіль-
Довóльство, *n. У.* Willkür, *f.*
Довбля. *f. M.+Б.* 345. Ueberfluss, *m.*
Довомина, *f. Ч.* II. 541. s. Домовина *Ог.* 95.
Довпорáти, *v. n. Зг.* s. Упóрати ся.
Довстóтку, s. Достóтку.
Довтїпний, *a. M.* s. Дотéпний; aufgeweckt; *C.* II. 155. gescheidt, klug *C.* II. 155. [u. Liebeln zum Ziele gelangen.
Довуркотáти ся, durch's Girren
Дóвшати, *v. n.* länger werden, *Левч.*
Дóвшки, *pl. N.* e. Berges.
Дóгад, *m.* Vermuthung, Muthmassung, Annahme, Conjectur, *f.* не в дóгад кому jmd vermag nicht zu begreifen, zu errathen, *Кч.* 26; 2) Zweifel, *m.* Bedenken, *n.*: без дóгаду *Гол.*; 3) s. Згáдка *W.*
Догадáти ся, догáдувати ся vermuthen, muthmassen; 2) sich besinnen, auf den Gedanken kommen, endlich
Догаджáти, s. Догодити. [merken.
Дóгадка. (*d* догáдочка) *f.* s. Дóгад 1).
Догáдливий, *a.* einer der alles ohne (ausdrücklichen) Befehl, auf eigenen Antrieb thut, der leicht von selbst alles weiss, erräth: zuvorkommend; 2) muthmasslich.
Догáдливість, -ости, *f.* Eigenschaft des Догáдливий: Zuvorkommenheit, Feinheit. *f.* Scharfsinn, *m.*
Догáдний, *a. ГШ.* zu ergänzen, hinzuzudenken. Tabak, *ГШ.*
I. Догáн, (*d.* доганéць), *m.* Art
II. Догáн, *m. K.* s. Догáна.
Догáна, (*d.* догáночка), *f.* Vorwurf, Tadel, *m.* Rüge, *f.*
Дóганка, *f. У.* s. Дóгадка.
Догáнний, *a.* voll Tadel, rügend, vorwurfsvoll, *Кл.*
I. Доганяти, догонити, *v. n.* кому

an jmdm etw. aussetzen, jmdn tadeln, rügen; jmdm lästig werden, arg zusetzen.

II. Доганя́ти, догоня́ти, дігна́ти, *v. a.* einholen; nacheilen um zu ereilen, erreichen. [ня́ти I.

I. Догаря́ти, s. Догоря́ти; дога-

II. Догаря́ти, догоріти, *v. n.* zu Ende ver-brennen, erlöschen; 2) * seinem Ende nahen.

Догі́дний, *a.* bequem, angemessen.

Догі́дність, -ости, *f.* Bequemlichkeit; 2) Befriedigung, *f.*

Догі́н, догі́нь *Ф.* -6ну, *m.* на-з-догі́н, в догі́нь -ити́ *Ф.* forteilend um einzuholen, з ким — um die Wette.

Догледі́ти, *v. a.* und — ся s. Доглядї́ти.

Доглоти́ти ся, durch e. Menge (глота́) Leute sich durchdrängen.

Доглу́пати ся до чого́ etw. mit Mühe begreifen, dahinterkommen, §.

Доглядáти, догля́нути, *v. a.* nach etw. nachsehen, auf etw. ein wachsames Auge haben, Acht geben; 2) pflegen, warten; — ся *M.* II. 102. на щось s. Приглядáти ся чому́сь, до чо́гось; *b*) sich gutpflegen.

Доглядáчка, *Не.* догля́дниця, *f.* *f.* Aufseherin, Beobachterin; 2) Pflegerin, Wärterin, *f.*

Доглядї́ти, догля́нути, *v. a.* wahrnehmen; — ся чого́ etw. auffinden.

Догля́дчик, *m.* *Леві.* Aufseher, Wärter, *m.*

Догові́р, -6ру; *pl.* *Ш.* II. 77. *m.* Vertrag, *m.* Uebereinkunft, *f.*; Verbindlichkeit, *f.* Friedensbedingungen, *pl.* 2) Vorwurf, *m.* *Me.* 47.

Догові́рни́й, *a.* *K.* den Vertrag betreffend, Vertrags-, vertragsmässig.

Догово́рене, *n.* *Пол.* Redeschluss, *m.* (peroratio).

Договори́ти, догово́рювати, *v. a.* zu Ende reden, sagen, erzählen; ein Gespräch endigen; die letzten Silben aussprechen; 2) кого́ *Ko.* 31. bestellen, dingen; 3) кому́ zureden; *b*) mit harten Worten jmdm zusetzen, jmdn reizen; 4) — ся до чо́го das Gespräch auf etw. bringen, lenken; *b*) sich (*Dat.*) durch Reden Ungelegenheiten zuziehen; *c*) о чім worüber einig werden, übereinkommen, etw. verabreden *P.* II. 149.

Дого́да, *f.* Annehmlichkeit, Bequemlichkeit, *f.* *pl.*: Genüsse, *pl.* *Ф.*; в дого́ду *T.* zu Gefallen, zu Nutz und Frommen, zum Besten, zu Gunsten, im Interesse.

Догоди́ти, догáджувати, *v.n.* кому́ jmdm willfahren, recht thun; jmdn befriedigen; 2) jmdm arg zusetzen.

Даго́дливий, *a.* dienstfertig, zuvorkommend, *Леві.* [fertigkeit, *f.* *Леві.*

Дого́дливість, -ости, *f.* Dienst-

Дого́дне, *adv.* *M.* I. 25. genügend; befriedigend. [ernähren, pflegen; mästen.

Догодувáти, *v. a.* zu Ende, völlig,

До́гонь, дого́ня, *f.* *P.* I. 86. Einholung, *f.* das Ereilen; пішо́в у до́гонь machte sich auf um zu ereilen, setzte nach.

Догоня́ти, s. Доганя́ти II.

Дого́нка, *f. gr.* *Ko.* 217. das Nachlaufen, Nachsetzen; в дого́нку um zu ereilen, um die Wette. [oben.

До-гори́, *adv.* in die Höhe, nach

Догори́ти, *v. n.* кому́ viel Leid, Ungemach (го́ре) jmdm bereiten, arg zusetzen *П.* *n.* 33. [ря́ти II.

Догорі́ти, дого́рювати, s. Дога-

До́готь, *g.* ді́гтя, *m.* Birkentheer, *m.*

До́грабок, -бку, *m.* Ende der Erntezeit, der Heumahd.

Догранú́чувати ся, die Grenzen auf dem Rechtswege zu bestimmen suchen.

Догтя́р, *m.* Theerbrenner; Theerverkäufer, *m.*

Догтя́рня, *f.* Theerbrennerei, *f.*

Догуля́ти ся чого́, до чого́ dh. unordentliches Leben sich Ungemach zuziehen.

До́ґи, *pl.* Fassdauben, *pl.* [dęgi].

До́ґмат, *m.* Dogma, *n.*; доґмати́чний, *a.* dogmatisch.

Дьо́ґнути, *v. n.* §. stechen, stossen.

Додáване, до́дане, *n.* das Hinzugeben, -thun, -fügen; Addieren, *n.* Addition, *f.*

Додавáти, додáти, *v. a.* hinzu-, bei-, zugeben, -setzen, fügen; 2) addieren; 3) * охо́ти кому́сь jmds Lust steigern, mehren. [satz-, Supplement-.

Додатко́вий, *a.* nachträglich, Zu-

Додáтний, *a.* positiv, *Пол.*

Додáтник, *m.* Addend, Summand, *m.*

Додáток, -тку, *m.* Beigabe, Zulage, Beilage, *f.* Zusatz, Nachtrag, *m.*

Додато́чний, *a.* -а вáртість Mehr-

wert, *m.* —— прáцї M. der Arbeit, *Под.*
Додáча, *f.* Zugabe, Zufügung, *f. Не.*
Додóáти, *v. a.* hinzuerwerben, vermehren *Ш.* I. 155.
Додéржане, додéржуване, *n.* das Behalten, Aufbewahren, Einhalten.
Додержáти, додéржувати, *v. a.* aus-, hinhalten, aufbewahren; слóва sein Wort halten.
Додивúти ся, до чóго genau zusehen, einblicken, wahrnehmen. [hen, *T.*
Додúвлюване, *n.* fleissiges Zuse-
Додївáти, *v. n.* s. Докучáти *Тор.*
Додíльний, *a.* bis nach unten; -а сорóчка *Н.* 263 aus einheitlicher Leinwand b. n. u. [ziehen, *Зак.*
Додля́ти ся, sich zu Eude (lange)
Додміря́ти, *v. n.* до хáти *М.* (*Веч.* II. 74) sich in der Richtung der Hütte nähern, sich dahin richten.
Додýднуване, *n. T.* (*пр. поч.* 39) Ergründung, *f.*
Додýмати, *v. a.* hinzudenken, ausdenken *Ш.* I. 367; — ся до чóго etw. begreifen, worauf kommen; 2) muthmassen. [kommen, Durchdrängen.
Додýра, *f. Не. n.?* 157? das Durch-
До-душí, *adv.* всї — alle bis auf die letzte Seele, den letzten Mann.
До-éден, *a.* jeder bis auf den letzten всї до єднóго.
Дóєне, *n.* das Melken. [*Ог.* 75. 76.
I. Дож, дождж *m.Зап.* II.410 s. Дощ,
II. Дож, дóжа, *m.* Doge, *m. ГШ.*
Дожáрувати, *v.a.МШ.*s.Допікáти.
Дожáти, s. Дожинáти.
Дождéвний, *a. Левч.* s. Дощúстий.
Дожджáнка, *f.* Regenwurm, *m.* (Lumbricus agricola). [дувати ся.
Дождовáти ся, *Н.* 197 s. Дожú-
Доживáти, дожúти, *v. a.* zu Eude leben: вікý den Rest seiner Tage, seine Lebenszeit verleben, *P.*I.3.; 2) erleben.
Доживóте, *n.* Leibgedinge, *n.* Leibrente, *f.* lebenslängliche Pension; -er Besitz, *Не. Пар.*
Доживóтний, *a.* lebenslänglich.
Дожидáне, *n.* das Erwarten, Erwartung, *f.* [erwarten; warten, zuwarten.
Дожидáти, дожúдувати (ся) *v. a.*
Дóжин, *a. Ф.* des Dogen. [(жéнцї).
Дожинáти, *v. a.* zu Ende abernten
Дожúток, -тку, *m. pl.* дожúтки Erlebnisse, *pl. Зар.*
Дóжка, *f. Сб.* I. 341. Wasserfass, *n.*
Дозвíдати ся до когóсь *Гол.* III. 391. s. Довíдати ся.
Дозвíле, *n. Ко.* 100. Musse, Musse-Ruhezeit, *f.* Feierabend, *m.*; 2) Wohlhabenheit, *f.*
Дозвóлити, (-ля́ти), *v. a.* bewilligen, erlauben, gestatten; — ся Erlaubnis nehmen.
Дозволéне, (-лїне), *n.* Erlaubnis, *n.* Gestattung, *f.*; Fügung, *f.* [Fülle.
До-звóлу, *adv.* nach Belieben; in
Дóзвук, *m. Зг.* (*Пр.* II. 43) Accord, harmonischer Ton; *pl.* 77. Harmonie, *f.*
Дозéмний, *a.* tief bis zur Erde (reichend), niedrigst, *K.*; fussfällig *Ш.* II. 240.
Дозимувáти, *v. a.* durch-, überwintern. [überwachen; 2) pflegen.
Дозирáти, *v. a.* beaufsichtigen.
Дóзір, -ору, *m.* Aufsicht, Pflege, *f.*
Дозірлúвий, дозíрний, *ОП.:* -не óко *a.* fleissig beaufsichtigend, einsehend, scharf sehend. *ВБ.*
Дозíрнїй, *a. Не.* -я росá vor Tagesanbruch *vgl.* До-зóрі.
Дознáване, дознáне, *Левч. n.* Erkenntnis, Erfahrung; Ueberzeugung, *f.*
До-знакú, *adv.* комýсь jmd weiss, ist ihm bekannt.
Дознáлість, -ости, *f. ОП.* Verständnis, *n.* Sachkenntnis, *f.* [vollends.
До-знакý так, *adv. Ф.* ganz so,
Дознатé, *n.* Untersuchung, Erkundigung, *f.* [*Ш.* I. 246. s. Дізнáти ся.
Дознáти, дознавáти, *v. a.* erfahren,
Дозолúти, (-ляти) *v. n.* комý s. Догорúти, *М.+Б.* [seher, *m.*
Дозóрець, -рця, дозóрця *m.* Auf-
До-зóрі, *adv.* vor Tagesanbruch.
Дозорувáти, *v. a.* s. Наглядáти.
Дозрівáти, дозрíти *v. n.* völlig reifen, reif werden; 2) mannbar werden.
Дозрíлий, *a.* s. Зрíлий.
Дозрíлість, -ости, *f.* s. Зрíлість.
Дозхíднїй, *a.* vor Tagesanbruch, *ІГ.* (до схóду сóнця). [*Зак.*
Дóйда, *m. f.* Jagd-, Spürhund, *m.*
Дóйка, *f.* Melkschaf, *n.*
Доймáти, *v. a.* ergreifen, erfassen; — до живóго jmdm bis ans Leben kommen, tief, schwer treffen *Кч.* 55.

Дойменний, *a. T.* s. Дісний, -а прáвда. [Lied.
Дóйна, *f.* — волóска moldauisches
Дóиск, *m. Вах.* Resultat der Forschung, der Untersuchung, *n.*
Дóйщик, *m.* s. Дóщик, дощ.
Доїдáти, доїсти, *v. a.* vollends aufessen, aufzehren. [zu essen.
Доїжно, *adv. .Н.* 203. genug, satt
Дóїзд, *m.* Zufahrt, *f.*
Доїзджáти, доїздúти, *v. n.* bis wohin fahren, zu- auffahren; Доїзджáчий, *s. a. m.* der den Jagdhunden nachsetzt u. ihnen das gefangene Wild abnimmt, *C.*; Aufseher über die Jagdhunde.
Доїльниця, *f.* s. Дійнúця.
Доісторúчний, *a.* s. Передісто-
Дóїти, *v. a.* melken. [рúчний.
Доїхати, *v. n.* s. Доїзджáти; — комý кінця́ hat ihm den Garaus gemacht, hat ihn völlig ruinirt.
Дóка, *m.* Sachkenner, Kenner, *m.* der Gescheite, *Зак.*
Дóкáз, *m.* Beweis, *m. Кв.* II. 315.
Доказáти, докáзувати, *v. a.* zu Ende sagen; 2) beweisen, erweisen; * — свóго etw. durchsetzen; 3) докáзувати, *v. n.* ausgelassen sein, böse Streiche spielen; — сердéньку *Ме.* 264. hart zusetzen.
Дóказка, *f.* Erörterung, Ausführung, *f*; 2) докáзка Liquidation, *f.*
Докáзний, *a.* beweisend, *K.*; дóкáзно, *adv. B.* mit Beweis, ad oculos; 2) ausführlich, eingehend, *Б.*
Докáзчик, *m. Кв.* II. 314. Beweisführer, Ankläger, *m.*
Дóкаль, *adv.* s. Дóки. [нáти *.
Доканáти, *Ш.* II. 24. s. Доко-
До-кáнора, (-ну-) *adv. Л. гр.* 134. пıдрáв ся — bis zum letzten Lumpen, bis auf das letzte Ueberbleibsel.
Дóки, дóкіль, дóкіля, *adv. Ог.* 162. bis, bis so lange; wie lange; 2)bis wie weit.
Докúвати ся чогó s. Доторкáти ся.
Докидáти, докúнути, *v. a.* bis wohin werfen; (mehrmals) zuwerfen; 2) — ся когó jmdn anrühren, *Ф.*
Докисáти, докúснути, *v. n.* genug sauer werden.
Докінчене, *n.* Beendigung, *f.*
Докінчúти, *v. a.* enden, beendigen; * — ся verenden, sterben.

Докіптúти, *v. a.* s. Дослідúти.
Дóкір, -óру *m.* Vorwurf, Tadel, *m.* Rüge, *f.*
Докірливий, *a.* vorwurfsvoll, *He.*
Докірно, *adv. T.* rügend, *ОП.* empfindlich, anzüglich; gehässig.
Дóкія, *f.* Eudokia.
Дóклад, *m.* Zusatz *m*; Zugabe, Zulage, *f.* на-дóклад *(Фр.)* s. Доклáдно, genau.
Докладáти, доклáсти, *v. a.* zusetzen, zugeben, zulegen; — хáти zu Ende ausbauen; 2) *gr. P.* I. 105. Bericht erstatten. [Вúгадка *Н.* 254.
Дóкладка, *f.* s. Дóклад; 2) * s.
Доклáдний, *a.* vollständig, ausführlich; 2) genau.
Доклáдність, -ости, *f.* Vollständigkeit, Ausführlichkeit; 2) Genauigkeit, *f.*
Доклáдчик, *m. gr.* Berichterstatter, Referent, *m.* [fen, bis er hört.
Доклúкати ся когó jmdm zuru-
Дóкля, *adv. П. п.* 72. s. Дóки *Ог.* 162.
Докмітúти, *v. a.* (*Ф.*) auf die Spur von etw. kommen, etw. wahrnehmen.
Докозакувáти ся, als козак (etw. Schlimmes) erleben.
Докóла, s. Доокóла.
Докóлик, *m.* Wirtel, *m. B.*
Доколúчний, (-úшн-) *a.* umliegend.
Доколїнниці, *pl.* s. Поколїнниці.
Доколóти, докóлювати, *v. a.* zu Ende stechen; abschlachten; den Todesstoss versetzen. [*f. Гол.*
Доконáлене, *n.* Vervollkommnung.
Доконáльний, (-áлий *Пар.*) *a.* s. Досконáльний. [kommenheit, *f. Гол.*
Доконáльність, -ости, *f.* Voll-
Доконáти, докóнувати, *v. a.* vollbringen, vollenden; * völlig verderben, den Todesstoss versetzen; 2) beweisen; 3) — ся s. Переконáти ся.
Доконéчний, *a.* durchaus nothwendig; unfehlbar, unwiderruflich; доконéчно, докóнче, *adv.*, не — далéко nicht so sehr weit. [Nothwendigkeit, *f.*
Доконéчність, -ости, *f. Св. Пар.*
Докопáти, *v. a.* zu Ende graben; — ся чогó auf etw. beim Graben kommen, stossen.
Докóра, *f. М.+Б.* 269. s. Дóкір.
Докорúтель, *m.* der jmdn einer Schuld überführt, der rügt, *Пу.*; 2) Immertadler, *m. K.*

Докоря́ти, *v. n.* кому́ чим jmdm Vorwürfe machen, jmdn rügen.
Докоснýти ся berühren, чогó.
Докохáти ся, bis zum Ziele, zu (unseligem) Ende lieben.
Докроїти, докрáювати, *v. a.* völlig zuschneiden. [völlig winden; v. zwirnen.
Докрути́ти, докрýчувати, *v. a.*
Доктора́льно, *adv.* wie e. Doctor, im akademischen, kathedermässigem Ton, *Кн.* [ctorat, *n.* Doctorgrad, *m.*
Доктóрат, *m.* доктóрство, *n.* Do-
Докторизувáти ся, sich doctorisieren.
Дóкторка, *f.* Weib das curiert.
Докторóва, *s. f. a.* Doctorsfrau, *f.*
Доктóрский, *a.* Doctor-.
Докýди, *adv. Левч.* s. Дóки, дóкіль.
Докýка, *f. Гр. С.* II. 133. s. До-
Дьóкул, *m.* s. Дя́тель. [кучли́вість.
До-кýпи, *adv.* zusammen.
Докупи́ти, докупля́ти, докýпувати, *v. a.* noch zukaufen; не могу чогó докупи́ти ся ich kann nicht wegen hohen Preises zum Kauf kommen.
Докури́ти, *v.a.* ausrauchen, (люль-
Дóкус, *adv.* ganz, vollends. [ки).
Докучáти; докýчити, *v. n.* кому́ jmdm lästig sein, jmdn belästigen, jmdm arg zusetzen.
Докучли́вий, докýчний, *a.* lästig, beschwerlich zudringlich *Ш.* I. 377; langweilig.
Докучли́вість, -ости, *f.* Belästigung, Zudringlichkeit, *f.* schwerer Druck.
Докýчна, *f. М.* III. 67. Art Kinderspiel, *n.*
Доладити, *v. n.* s. Догоди́ти.
Доладний, *a. Макс.* zutreffend, trefflich, richtig, *К.*; 2) prächtig, wohlgeordnet *Макс.* [мáцати ся.
Долáпати, *v. a. Др. с.* 2 s. До-
Долгодéньствіє, *n.* † langes Leben *Ш.*II.240. [pfindlich, drückend *КУ.*
Долегли́вий, *a.* schmerzhaft, em-
Долегли́вість, долéжність,-ости, *У. f.* Leid, Drangsal, *n.*
Долéжати, *v. n.* bis zu e. gewissen Zeit, zu Ende liegen bleiben.
Дóленька, дóлька, *f. dim.* s. Дóля.
Дóлець, -лця, *m. В.* Vertiefung, Furche, *f.* [Zugiessen, *n.* Zugus, *m.*
Дóлив, *m.* дóливка, *f.* доли́ванє, *n.*
Доливáти, долля́ти, *v. a.* zugiessen; 2)* ergänzen, *Кн.*
Доливи́на, *f. Пар.* Zugusseisen, *n.*
Дóлин, *a. Кн.* des Loses, Schicksals-.
Доли́на, *f.* Thal, *n.*; доли́нка, *dim.* kleines Thal.
Доли́нний, *a.* s. Долішний.
Доли́ти, s. Доливáти.
Долишняни́н, (-лїшн-) *m.* Bewohner der Ebene, der Thäler, *m.*
Дóлище, *n. aug.* s. Дóля *Н.* 43.
Дóлї, *adv.* unterwärts, auf der Erde, nieder auf dem Boden; — рікóю stromabwärts; долíв hinab *Ог.* 113.
Долївка, *f.* Boden, *m.* Estrich, *n. С.*I.27.
Долíвка, *f.* Handmühlgestell, *n.*
Долíжно, *adv. Н.* 203 genug satt zu schlafen.
Долїни́ць, долїли́ць, *adv.* mit dem Gesichte zu Boden gerichtet, *Ог.* 115.
Долíский, *a. Kol.*I.92 s. Долíшний.
Долíтний, *a.* volljährig, *Кн.*
Долїчи́ти, долíчувати, *v. a.* zu Ende rechnen; 2) zuzählen, zurechnen.
Долíшний, *a.* unter, unterwärts, niedrig gelegen.
Долїшняни́н, s. Долишня́нин.
Долобкувáти, *v. a.* reifeln.
Долóвня, *f. С.* das Einfangen, Fang, *m.?*
Доложи́ти, s. Докладáти.
Дóлок, -лка, *m.* Erdgrube, *f. К.*
Доломáн, *m.* Dolman, ungar. Waffenrok, *m.* [ви́на *Ог.* 80.
Доломи́на, *f. Ч.* II. 69. s. Домо-
Долони́стий, *a.* handförmig, *В.*
Долóнний, *a.* s. Середрýчний.
Долóня, *f.* die flache Hand.
Долоти́ти, s. Довбáти.
Долотковáтий, *a.* meisselähnlich, -förmig; keilförmig; *Пол.*
Долотó, *n.* Meissel, *m.* Stemmeissen, *n.*
Дóлочок, -чка, *m.* Grübchen, *n.*
Долóшка, *f. Ф.* s. Долóня.
Дольчиця, *f.* in Zucker eingemachtes Obst [dolce].
Долюбля́ти, *v. a. Не.* 127 не — nicht gern wollen, n. g. haben.
Дóля, *f.* Theil, *Кв.* II. 144. 157. Antheil, *m. С.* I. 19; 2) Los, Schicksal, *n.*; 3) * Lebensgefährte, -in; 4) Hauslattich, *m.* (Sempervivum globiferum).
Долягáти, *v. n.* кому́ hart drücken, sehr schmerzen.

Долягли́вість. *До.* s. Долегли́вість.
Доляни́н, доля́нець, -нця, *m.* s. Долишняни́н.
До́ма, до́маки, *adv.* zu Hause, daheim.
Домавля́ти, s. Domо́вити.
Дома́ганє, *n.* Forderung, *f.* Anspruch, *m.* Prätension, *f.*
Домага́тель, *m.* der die Ansprüche erhebt, Prätendent, *m.*
Домага́ти ся fordern, beansprechen; trachten, (чого́сь).
Дома́з, *m.* zu Hause gemästeter Ochs.
Дома́р, *m.* Hauswirt, *m.*
Дома́рство, *n.* das Bleiben zu Hause, bei der Haushaltung, на -ві. [*m.Ф.*
Домата́р, (-тор), *m.* Hausherr, Wirt,
Домато́рствувати, *v. n. К.*: домата́р, домонта́р sein.
I. Дома́ха, *f. Не.* (*Пр.* XI. 1.) 122. то́ня — nahe am Hause liegend, Haus-; 2) die gern zu Hause sitzt.
II. Дома́ха, До́мка, До́мна, *f.* Dominica, Domicella
Дома́цати (-цяти) ся er ausfühlen, tastend u. fühlend entdecken, ausspüren.
Дома́шний, *a.* häuslich, Haus-.
Дома́шність -ости, *f. У.* Häuslichkeit, *f.* [*Lgr.* 67.
До́мик *m.* доми́на, *f.* kleines Haus,
До́мисл, *m.* Muthmassung, Vermuthung; впа́сти на — auf den Gedanken verfallen.
Доми́слити ся, домисля́ти (-шля́ти) ся muthmassen, vermuthen, чого́сь auf den Gedanken gerathen, errathen.
Домі́в, *adv.* nach Hause, heim; домі́й *Ог.* I. 88.
Домі́вка, *f.* Haus; *n.* Hütte, *f.*; 2) Haushaltung, *f.* Haushalt, *m. Р.* I. 64; 3) Vaterhaus, *n. К.*
Домівни́к, *m.* Hausgenosse, *m.ГШ.*
Домівни́ця *f.* Hausmagd, *f. Бор. Левч.*
Домі́вский, *a.* häuslich, *Бор.* [Hof, *m.*
Домі́вство́, *n.* Haushalt, *m.* Haus, *n.*
Домівці́, *pl. Пic.* Hausleute, *pl.* Hausgesinde, *n.* [ва́ти ся.
Домізкува́ти ся *В.* s. Доміркy-
Домі́нїя, *f.* † Gutsherrschaft; Gutsherrkanzlei, *f.*
Домі́рити, (-рювати), *v. v.* zumessen, gehörig (voll) messen.
Доміркува́ти ся s. Доми́слити ся.
Доміти́ти, *v. n. В.* wahrnehmen.

Домітува́ти, s. Метикува́ти, медитува́ти. (*Фр.*).
Доміша́ти, *v. a.* bei-, hinzumischen.
Домо́ва. *f.* s. Умо́ва, *Пic.*
Домове́ць, -вця, *m.* — слеза́вий („гриб“), zerstörender Hausschwamm (Merulius lacrymans).
Домови́й, *a.* Haus-, häuslich.
Домови́к, *m.* (böser) Hausgeist, Poltergeist, Lemur, *m. Не.*
Домови́на, *f.* Sarg, *m.*
Домо́вини, *pl. Ч.* IV. 560 Besprechung, Uebereinkunft, *f.* (bei d. Heirat); Theil des Hochzeitsfestes *Ме.* 165.
Домо́вити, домовля́ти (-мав-), *v.a.* ausreden, vollends zu Ende sprechen, das Sprechen ergänzen *Ш.* I. 13; 2) кому́ *М.* jmdm vorwerfen e. (rügende) Bemerkung machen; — ся з ким sich verabreden, mit jmdm übereinkommen, *Ш.* I. 391 *Левч.*; *b*) dh Reden zuwege bringen, erlangen; *c*) — чого́ um etw. durch Umschweife ansprechen, worauf anspielen, etw. fordern.
Домови́тий, *a. Не.* haushälterisch, häuslich, sparsam. *ГШ.*
Домови́тість, -ости, *f.* Sinn für Häuslichkeit, *f. ГШ.*
Домови́ще, *n.* Gebäude, *n.*
Домовля́нка, *f. Пic.* Bedingung, *f.* Vertrag, *m.*
I. Домо́вний, *a.* aus dem Vertrage hervorgehend, *Пic.*; 2) Bedingung-, *Левч.*; 3) beredt.
II. Домо́вний, *a.* Heimats-, *Term.*
Домо́вність, *f.* Heimat, *f.* пра́во -ости Heimatrecht, *n. ГШ.*, ви́казка -ости Heimatsschein, *m. Term.*
Домово́дство. *n. К. ГШ.* Haushalt, *m.* häusliche Einrichtung, *f.*
Домогти́ ся, *К.* s. Домага́ти ся.
Домодержа́вець, -вця, *m. Ме.* 395. s. Господар.
Домока́ти, s. Відмика́ти.
Домонта́р, домоту́р, *m.* einer der immer zu Hause sitzt, der das Zuhause bleiben liebt. [zurückgezogene Leben.
Домонта́рство, *n.* das häusliche,
Домоправи́тель, *ГШ.* доморя́дник, *К. m.* Hausverwalter, Haushälter, Haushofmeister, *m.* [tigt, Haus- *ГШ.*
Доморо́бний, *a.* zu Hause verfer-
Доморядни́цтво, *n.* Hausverwal-

tung, Anordnung, *f.* *K.*
Домосида, *m.* *B.* s. Домонтáр.
Домотканий, *a.* zu Hause gewoben, (v. der Handarbeit) *K.*
Домочáдець, -дця, *m. gew. pl.* † ein im Hause geborener u. auferzogener Knecht; *pl.* s. Чéлядь, *K.* *Біл.*
Домóщувати ся до кóго in die Nähe, in Berührung zu kommen trachten.
Домувáне, *n.* Haushalt, *m.* *K.*
Домувáти, *v. n.* zu Hause bleiben, *Me.* 318; wirtschaften. *Кн.*
Домудрувáти ся до чогó klügelnd worauf, wozu kommen.
Домурувáти, *v. a.* zu Ende mauern, — до тóго mit dem Mauern so weit bringen *P.* I. 6. 2) hinzumauern.
Домчáти, *v. a.* geschwind wohin tragen.
Дóмчин, *a.* der Дóмка (Домáха).
Дон, *m.* Fluss Дон; 2) *pl.* Дóни *K.* I. 259 s. Дóнець 2).
До-на-прáху, (*Фр.*) до-нáщаду 2) *adv.* bis auf den Grund ganz und gar, gänzlich. [richt, *f.*
Донéсене, *n.* s. Дóнос; 2) Nach-
Дóнець, -нця, *m.* Nbfl. des Дон; 2) Einwohner vom Don, donischer Kosak.
Дóнечка, *dim. f.* s. Донькá.
Дóнечко, *n.dim.*s. Денцé. [zur Erde.
До-нúзу, *Ч.* III. 159 tief zu Boden,
Донимáти, *v. n.* *МШ.* s. Дíйняти.
Дóнин, дóнчин, *a.* der Tochter.
До-нúні, *adv.* bis heute, bis jetzt.
Донькá, (*d.* дóнтя, дóнця, дóня), Tochter, *f.* Töchterchen, Töchterlein, *n.* *Ог.* 65.
Дóнний, *a.* -а вýдка Grundangel, *f.*
Дóнос, *m.* Angebung, Anklage, Anzeige, Denuntiation, *f.*
Доноси́тель, донóщик, *K. m.* Anzeiger, Angeber, Denuntiant; Spion, *m.*
Доноси́ти, донóшувати, *v. a.* bis wohin; bis so lange tragen; hinzu tragen; 2) * benachrichtigen, anzeigen.
Дóньский, *a.* donisch, vom Don.
Дончáк, *m.* s. Дóнець 2).
Дóнщина, *f.* das Land der doni-
Дóня, *f.* s. Донькá. [schen Kosaken.
Доня́ти, *v. a.* s. Донимáти, дíймити; 2) *H.* 147 hinzunehmen, -fügen; 3) begreifen, verstehen, muthmassen.
Дообíд, *adv.* *H.* 47. bis zum Mittagsmahle. [herum.
Доокóла, *adv.* ringsum, im Kreise
Доорáти, дóбрувати *v. a.* zu Ende pflügen. [sicht, bei der Confrontation.
Дóочне, (-но), *adv.* offen ins Ge-
Допадáти, допáсти, *v. n.* bis wohin fallen; genau anschliessen; auf jmdn zuspringen, herfallen u. ihn fassen; schnell erreichen, ereilen, treffen.
Допанувáти ся mit seinem herrischen Benehmen zum unseligen Ende kommen.
Допéвне, *adv.* gewiss, sicherlich.
Допевня́ти ся чогóсь auf etw. Ansprüche erleben; fordern. [eben jetzt.
Допéрва, допíро, *adv.* eben erst,
Доперeберáти ся wählerisch sein u. damit schlecht auskommen.
Допечú, допікáти, *v. a.* ausbraten; gut ausbacken; сóнце допікáє die Sonne sticht; 2) * комý jmdm arg zusetzen.
Дóпик, *m.* *Зап.* II. 501.?
Допильнувáти чогó fleissig beobachten, besorgen, abwarten; ein wachsames Auge auf etw. haben.
Допúлювати, *v. a.* zu Ende feilen, sägen; 2) * комý s. Докучáти.
Допинáти ся, *K.* чогó darauf dringen, nach etw. trachten; 2) *Левч.* s. Допоминáти ся.
Допирáти, *v. n.* gut schliessen, * — свóго прáва прóтив когó sein Recht gegen jmdn verfolgen, *Term.*; * до кóго: то до мéне не допирáє das tritt nicht an mich heran, berührt mich nicht.
Допирувáти, *v. n.* das Gastgelage zu Ende bringen.
Дóпись, *f.* Zuschrift, Correspondenz, *f.*
Дописáти, допúсувати. *v. a.* hinzuschreiben; zu Ende schreiben; — ся в лúсті до кóго paar Worte hinzufügen; допúсувати до часóписи Correspondent einer Zeitung sein.
Дóписка, *f.* schriftlicher Zusatz.
Дописувáтель, допúсник, *Пр.* XIII. 38 *m.* Correspondent (einer Zeitung), *m.*
Дóпит, *m. gew. pl.* Nachfrage, Erkundigung, Kundschaft, Nachforschung, *f*
Допитáти ся, допúтувати ся erfragen, nachfragen, erforschen, sich erkundigen, за ким. (чим); не — з ким у кóго aus jmds confusen Antworten

nichts erfahren können.

Допи́ти, допива́ти, *v. a.* zu Ende, ganz austrinken, ausleeren; допи́в ся до то́го, що — er kam durch das Saufen dahin, dass —.

До́питка, *f. K.* Frage, *f.* s. До́пит.

Допитли́вий, *a.* fragend, forschend, prüfend; fragselig, neugierig *He. Кн.*

Допитли́вість, -ости, *f.* Wissbegierde; Fragseligkeit, Neugierde, *f. Te.*

До-пів, *adv.* zur Hälfte, halb.

Допікли́вий, *a. T.* schmerzlich, stechend; unerträglich. [Zuschuss, *m.*

Допла́та, *f.* Zuzahlung, Zulage *f.*

Доплати́ти, допла́чувати, *v. a.* zuzahlen. [пле́сти ся s.Доплуга́нити ся.

Допле́нтати ся *Ш.* II. 13. до-

До́плив, *m.* Zufluss, *m.*

Доплива́ти, доплисти, *v. n.* bis wohin schwimmen; 2) zufliessen.

Доплуга́нити ся, ле́дви — mit Mühe kaum hinschlendern, sich hinschleppen.

Доповіда́ти, доповісти, *v. a.* vollends, zu Ende erzählen; 2) wissen lassen, hinterbringen, melden 3) beweisen.

Доповідне, *adv.*(*Фр.*)s.Довідне (-о).

Допода́ти, *v. a.* чого́сь hinzugeben, *Макс.*

Допомага́ти s. Допомочи́.

Допоми́нане, *n.* Forderung, *f. He.*

Допомина́ти ся чого́, о що, etw. fordern; за ким jmds Recht fordern.

Допомо́га, *f.* Unterstützung Nachhilfe, *f.* Beistand, *m. Кч.* 398.

Допомочи́, *v. n.* кому́ jmdm Hilfe leisten, helfen, jmdn unterstützen.

Допо́мочний, *a.* Hilfs- *ГШ.*

Допото́пний, *a.* vor der Sündflut, antediluvianisch; uralt, altmodisch, *He.*

Доправдо́вувати ся, допра́вдувати ся у кого́ von jmdm die Wahrheit ungestüm fordern; für sein wirklich od. angeblich verletztes Recht heftig eintreten.

Доправля́ти ся, доправо́вувати ся, *H.* 180 rechtlich wofür einstehen; чого́ etw. beanspruchen, auf etw. Anspruch erheben.

Доправува́ти ся, verlangen, fordern; 2) ans schlimme Ende sich processieren. [lig, früher, *Py.*

Допре́жний, *a.* vormalig, ehema-

До-при́кладу, *adv.* angemessen, schicklich.

До́прік, *m. M.* II. 144 Vorwurf, *m.*

Допріка́ти, *v. n.* кому́ vorwerfen, Vorwürfe machen. *Иc.*

Допрова́дити, (-ваджа́ти), *v. a.* bis wohin führen; es bis zu etw. bringen.

Допро́с, *m. gr.* gerichtliche Befragung, Verhör, *n.*

Допроси́ти ся, допро́шувати ся кого́сь о що um etw. dringend bitten, erbitten. [im Untersuchungsprotocoll, *pl.*

Допро́сний, *a.* -і ре́чи Aussagen

Допуска́льний, *a.* angenommen, muthmasslich *Hae.*

Допуска́ти, допусти́ти, *v. a.* zulassen, zugeben, verstatten, stattfinden lassen; *annehmen; — ся чого́ etw. begehen, verüben.

До́пуст, *m.* бо́жий Heimsuchung, Zulassung, Fügung, *f.*; Verhängnis, *m.*

Допусти́мий, *a.* zulässig.

Допусти́мість, -ости, *f.* Statthaftigkeit, Zulässigkeit *f. Term.*

Допу́стний, *a.* -а проса́дина Ebenschurf, *m. B.*

До-путя́, *adv. IГ.* gehörig.

Допу́щене, *n.* Zulassung; 2) Annahme, Voraussetzung, Hypothese, *f. Пар.*

До́ра, *f.* in Stücke geschnittenes, geweihtes Osterbrod (*B*). [ἀντίδωρον].

Дьо́ру да́ти §. *Ke.* II. 204 weglaufen, reisaus nehmen.

Дора́дити, дора́джувати, *v. a.* rathen, zu -anrathen, Rath geben.

Дора́дник, дора́дець, *BБ.* дора́дця, *K. m.* s. Пора́дник.

Дора́дниця. *f. Ч.*V.729s.Пора́дниця.

До́раз, дора́зу, *adv.* auf einmal, mit einemmal, alsogleich; 2) ganz, völlig, (*Фр.*)

Дора́зка, *f. Зг.* Unbill, Verletzung, *f.*

Дора́зький, *Зг.* (*Пр.* II. 260) дора́зливий, *OП. a.* schlagend, treffend, entscheidend; sinnlich.

Дора́зний, *a. Bax.* schlagend, entschieden; prägnant; 2) pünktlich, *Cm.*

Дораста́ти, *v. n.* heranwachsen.

До́рахува́ти ся, dh langes Rechnen etw. herausbringen, ausrechnen.

Дьордеі, *pl. rum. Ф.* zur weibl. Kleidung geh.

Дьордя́н, *m.* s. Ґерда́н. [etc. *K.*

Дорека́не, дорека́ти s. Доріка́не

До-ре́чи, *adv.* *Ш.* II. 221 schicklich, geziemend.

Дорі́дливий, дорі́дний, *a.* schön gerathen, gewachsen; wohlgestaltet.

Дорі́жка, дорі́жчина, *f.* schmaler Weg; Fusspfad, *m.*

Дорі́зати, дорі́зувати, *v. a.* zu Ende schneiden; — до кро́ви bis aufs Blut schneiden; — това́р abschlachten (damit es nicht von selbst crepiert).

Доріка́нє, *n.* Vorwurf, *m.* Ausstellung, Rüge, *f.*

Доріка́ти, дорікну́ти, *v. n.* кому́ чимо́сь *M.* II. 120 rügend sagen, vorwerfen.

Дорічо́вий, *a.* zur Sache geh., [sachlich, objectiv.

Доріши́ти, *v. v. M.* die letzte Entscheidung fällen.

До́рко, *m.* s. Сидір.

Дорме́за, *f.* Dormeuse, *f.* Schlaf- [wagen, *m.*

Доро́байло, *n.* alte Schachtel, *f.* 2) s. Обича́йка.

Доробо́ти, дороб́ляти, *v. a.* чого́сь zu Ende arbeiten, enden; 2) щось etw. wozu anfertigen; доро́блений, *ptc.* angesetzt, angestückt; 3) ся чого́сь etw. durch Arbeit erwerben, verdienen.

Доробке́вич, *m.* der sich erst ein Vermögen erarbeitet, Parvenu, *m.*

Доро́бок, *g.* дорі́бку, *m.* erworbenes, erarbeitetes Vermögen; Verdienst, Erwerb, *m.* він на дорі́бку er ist Anfänger, (der einen Erwerbszweig begonnen hat); 2) *pl.* дорі́бки s. Обжинки, [зрі́бки.

Доро́в, s. Здоро́в *Ог.* 91, 4.

Доро́га, *f.* Weg, *m.* Strasse *f.* 2) Reise *f.* щасли́ва д! glückliche R!; 3) — в Єрусали́м Milchstrasse, *f*; в доро́зі unterwegs, auf der Reise, auf d. Wanderung; куда́ тобі́ — ? wohin des Weges; по доро́зі im Vorbeigehen.

Дороги́й, *a.* theuer; kostbar; 2) lieb; з доро́гою душе́ю *Кч.* 297 vom ganzen Herzen, bereitwilligst; *adv.* до́рого theuer.

Дорогітня́, *f.* s. Дорожне́та.

Дорого́вий, *a.* Strassen-. Weg-; дорогове́ s.*n.a.*Strassenzoll, *m.*Wegegeld.*n.*

Дорогоска́з, *m.*Wegesäule als Wegweiser, *Term.*

Дороготова, *f.* *H.* 205 theuerer [Verkauf, ?

Дорогоці́нний, *a.* kostbar, wertvoll, hochschätzbar.

Дорогоці́нність, -ости, *f.* Kostbarkeit, *f.* hoher Wert; Kleinod, *n.*

Дорожба́, *f.* Licitation, Versteigerung, *f.* *Term.*

Доро́же́нька, дорожи́на, дорожі́вка *Ч.* IV. 280, *f.* *dim.* s. Доро́га 1) 2); дорі́жка.

Дорожи́ти, *v. a.* *Гол.* III. 249 theuer machen, vertheuern; чим etw. hochachten, wert halten; — ся zu viel fordern; * spröde thun.

Дорожне́та, *К.*(-не́ча), дорожня́, *f.* Theuerung, theuere Zeit.

Доро́жний, *a.* *R.* 91 s. Подоро́жний; 2) Weg-, Strassen-, Reise .

Доро́жник, *m.* s. Подоро́жник.

Доро́зець, s. Дозо́рець, *Ог.* 95.

Дорозумі́ти ся, дорозумова́ти ся auf den Gedanken kommen, zum Verständnis gelangen; merken; muthmassen, errathen; hinzudenken. [mannbar.

Доро́слий, *a.* *M.* I. 18. erwachsen; 2)

Дорости́, s. Дороста́ти.

Доро́та, *f.* Dickdarm, *m.* (bes. des Schweines). [ges.

До́рош, *m.* Dorotheus; 2) *N.* e. Ber-

Дорошенкі́вщина, *f.* Zeit u. Geschichte des гетьма́н Дороше́нко, *К.*

Дортуа́р, *m.* *He.* Dortoir, Schlafsaal, *m.* [lends, zu Ende hauen.

Доруба́ти, дору́бувати *v. a.* vol-

До-руки́, *adv.* *M.* II. 114 bei der Hand. [händigen, reichen.

Доруча́ти, доручи́ти, *v. a.* ein-

Дору́ченє, *n.* Einhändigung, *f.*

Доручи́тель, *m.* Einhändiger, *m.*

Дорщ, до́рщик, *m.* *Ос.* (62) VII. 40. s. Дощ, до́щик, *H.* 13. *Ог.* 90.

Доса́да *f.* Verdruss, Aerger, Unwille, *m.*

Досади́ти, *v. a.* zu Ende pflanzen, setzen; 2) * s. Доса́дувати.

Доса́дливий, *a.* ärgerlich, ungehalten, missmuthig, *К.*; 2) mit scharfem, beissendem Witz, *Зар.*

Доса́дний, *a.* genug gross, kräftig; prägnant; ansehnlich: -е́ мі́сто; 2) s. Доса́дливий, stark zusetzend, empfindlich; *adv.* мені́ доса́дно es ärgert mich; ist für mich verdriesslich, unerträglich.

Доса́дник, *m.* Peiniger, Widersacher, *m.* *У.* [*f.* Kraftausdruk, *m.*

Доса́дність, -ости, *f.* *B.* Prägnanz,

Доса́дувати, досажда́ти, *v. n.* s.

Докуча́ти; 2) jmdm Vorwürfe machen, ungehalten sein gegen jmdn, jmdn rügen; sich über etw. ärgern *He.*

До́сьвід, *m.* s. Досьві́дчене.

Досьві́дити, s. Досьві́дчити.

До́сьвідний, досві́дчений (-ча́ний *М.* III. 111), *a.* erfahren.

Досьвідча́ти, досьвідчи́ти, *v. n.* bezeugen, beweisen, кому́ щось *Cm. Левч.*; 2) erfahren, erleiden.

Досьві́дчене, *n.* Erfahrung; 2) Versuch, *m.* Experiment, *n.* *Пол.*; 3) Ueberzeugung, *f.* *Левч.*

До́сьвіт, *Ш.* I. 361. до́сьвіток, -тка, *m.* Morgendämmerung, *f.* Tagesanbruch, *m.* Morgensonne, Morgenstunde, *f.* до́сьвіта, *adv.* früh, in der Frühe; 2) *pl.* до́сьвітки gesellige Arbeit u. Unterhaltung in der Frühzeit, (Spinnstube); 3) Nachricht, Kunde, *f.*

До́сьвітній, *Ш.* I. 285. 157; досьвітко́вий, *Cm. He.* in früher Morgenstunde; Morgen- der Tagesdämmerung; -ня зоря́ Morgenstern, *m.* Morgenröthe, *f.*

Досьвітча́ний, *a.* für od. von до́сьвіток u. до́сьвітки; -а ма́ти Frau in deren Hause die до́сьвітки gehalten werden. [Frühspinnerin, *f.*

Досьвітча́нка, (-віч-), *f.* *H* 272

Досегодні́шний, *B.* доседне́шний, *У. a.* bis auf den heutigen Tag, bisherig. [рішний.

Доселі́шний, *a.* *ЛД.* s. Дотепе-

Досередо́чний, *a.* centripetal, *Пол.*

До́си, до́сї *adv.* bis nunzu, bisher, bislang, bis jetzt.

Доси́дїти, доси́джува́ти, *v. n.* mit Sitzen aushalten, sitzen bleiben bis-.

Досила́ти, діела́ти, *v. a.* zusenden, zuschicken. [dung, *f.*

До́силка, *f.* доси́лане, *n.* Zusen-

I. Досипа́ти, доси́пувати, *v. a.* hinzuschütten, -giessen. [schlafen.

II. Досипа́ти, досипля́ти, *v. n.* noch

До́сить, до-си́ти *Ф.* (*Взч.* 39.) *adv.* genug, genügend viel.

Доситїша́ти, *v. n.* fetter werden.

Досї́пати, *v. a.* чого́сь erraffen, §.

До́ська, *f.* Teodosia.

Доски́пати ся до кого́сь s. Чіпа́ти ся; до чого́сь *Б.* sich zu etw. mit Mühe hindurcharbeiten.

До́скіць *adv.* в — бічи *Фр.* in weiten Sprüngen, hinhuschend. [rhythmisch.

Доскла́дний, *a.* *TP.* 236 gereimt,

Доскона́льний, (-на́нний), *a.* vollkommen, ausgezeichnet, tüchtig; доскона́льне, *adv.* *Шл.* ganz gut.

Доскона́льство, *n.* *T.* доскона́лість, -ости, *f.* Vollkommenheit, *f.* Gipfel, Höhepunkt, *m.* [haschen, erraffen.

Доско́чити, *v. n.* чого́ *K.* etw. er-

Доску́ла, *f.* arge Belästigung; Bedrängnis, Ungemach, *n.* *Зг.*

Доску́лити, доску́лювати, *v. n.* кому́ чим sehr belästigen, arg zusetzen.

Досла́ти, досила́ти, *v. a.* zusenden, zuschicken; — ся кого́сь *H.* 212 durch abermaliges Schicken u. Entbieten jmdn endlich zum Kommen bewegen.

До́слїд, *m.* Forschung, Untersuchung, *f.*

Дослїди́ти, дослі́джувати, *v. a.* nach-, erforschen, aufspüren, untersuchen.

Дослі́дний, *a.* *До.* bemerkbar, merklich, wahrnehmbar; zu finden, vorkommend.

До́слїдник, *m.* Forscher, *m.* *K.*

До-сло́ва, *Кн.* = зговори́вши ся; à propos. [für Wort, wörtlich.

Досло́вний, *a.* wortgetreu, Wort

Досло́вність, -ости, *f.* Wörtlichkeit, *f.*

Дослу́гувати, дослужи́ти, *v. n.* ausdienen; — ся чого́ dh. Dienen etw. erhalten, im Dienste erwerben, sich aufdienen. [до кінця́ *C.* I. 35.

Дослу́хати, *v. a.* zu Ende hören —

Досме́ртний, *a.* bis an den Tod, lebelang, *Пу.*; 2) tödtlich zehrend *M.* III. 36.

Досмотри́ти, *a. a.* erblicken, *До.*

Досо́вкати ся, dahinschlendern.

Досоли́ти, *v. a.* vollends einsalzen; 2) * кому́ tüchtig, arg zusetzen.

До́спів, *m.* доспі́не, *n.* *B.* Reife, *f.*

I. Доспіва́ти, доспі́ти *v. n.* reifen, zeitig werden.

II. Доспіва́ти, *v. a.* zu Ende singen.

Доспі́лий, *a.* reif.

Доспі́лість, -ости, *f.* Reife, *f.*

До-спіху, *adv.* eilig.

До́ста, *adv.* *Ф.* s. До́сить.

Доста́ва, *f.* доста́влене, *n.* Zufuhr, Lieferung, Zustellung, *f.*

Доста́вити, доставля́ти, *v. a.* ха́ти zu Ende bauen; 2) liefern, verschaffen, zustellen.

Доставник, *m.* Lieferant, *m.* *Term.*

Доставочний, *a.* -i гроші Liefergeld, *n.* *Term.* [verschaffen.

Доставчати, (-чити), *v. a.* liefern,

Достаткувати, *v. a.* *K.* sich in reichlicher, Fülle ergiessen.

Достатний, *a.* wohlhabend, reich; -а одежа stattlich, *Шл.*

Достатність, *Вах.* достатечність, *Н.* 29. -ости, *f.* Fülle, Wohlhabenheit, *f.* Reichthum, *m.*

Достаток, -тку, *m.* s. Достатність.

Достаточний, *a.* genügend; hinreichend.

Достатчити, *v. a.* beweisen, *Фр.*

Достача, *f.* Ueberfluss, *m.*; 2) Lieferung, Ration, *f.* *М.+Б.* 158. [чати.

Достачати, достачити, s. Достар-

Достеменно, *adv.* ganz ebenso *Шл.*

Достерегальний, *a.* *Пол.* erkennbar, wahrnehmbar.

Достерігати, достеречи, *v. a.* erblicken, wahrnehmen, gewahr werden; 2) bewachen, hüten, *Иг.* 47.

Достигати, достигнути, достягати *Не.* *v. a.* erreichen, einholen; до цїли das Ziel zu erreichen streben, anstreben; 2) s. Доспівати I.

Достигнене, *n.* Erreichung, *f.* *Пар.*

Достижний, *a.* erreichbar, *ГШ.*

Достійний, *a.* standhaft, beharrlich, ausdauernd fleissig, *Gr.* 18.

Достланий, *ptc.* zu достлати bedecken, s. Застелений.

Достовірний, *a.* glaubwürdig.

Достовірність, -ости, *f.* Glaubwürdigkeit, *f.* [-но mit Würde, ernst.

Достойний, *a.* würdig, wert; *adv.*

Достойник, *m.* Würdenträger, *m.* *Term.* [Würdigkeit, *f.*

Достойність, -ости, *f.* Würde,

Достойнопітий, *a.* † würdig besungen *Ш.* II. 215. [stelle, *f.* Rang, *m.*

Достоїнство, *n.* Würde, Ehren-

Достоменно, *adv.* s. Достеменно; 2) *Ст.* s. Именно.

Достота, *f.* *Ст.* Eigenschaft, Eigenthümlichkeit, Originalität, *f.* Vorzug, *m.*

Достотний, *a.* *Ст.* s. Благородний.

До-стоту, до-стотку (-стоку), достотне, *adv.* ganz genau so, gar ähnlich, *Ог.* 115. [löblich, würdig, *K.*

Достохвальний, *a.* lobenswert,

Достояти, достоювати, *v. n.* bis zu Ende stehen; unversehrt verbleiben, ausharren; 2) reif werden; 3) слова Wort halten, treu bestehen, *Зар.*; — права sein Recht wahren, durchsetzen; чогось etw. fordern. [gnen, finden.

Дострітити, *v. n.* чогось bege-

Дострої̇ти, достроювати, *v. a.* den Bau vollenden; 2) zubauen.

Достукувати, достукати ся mit endlichem Erfolg anklopfen, erpochen.

Доступ, *m.* Zutritt, Zugang, *m.* в доступ ступати?

Доступати, доступити, *v. n.* hinzutreten, näher treten; чого zu etw. gelangen, etw. erreichen; — ся hineingelangen, reichen, *K.*

Доступний, *a.* *М.* zugänglich; *gesellig, herablassend, leutselig. [lichkeit, *f.*

Доступність, -ости, *f.* Zugäng-

Достягнути, *v. a.* s. Досягнути.

Досудитися, *T.* gewürdigt werden.

До-схочу, *adv.* satt, vollauf.

Досяг, *m.* під досягом *У.* in der Schussweite, im Bereiche.

Досягати, досягнути, *v. n.* reichen bis an etw.: до землї; berühren; erreichen; * ergründen.

Досяглйвий, *a.* *ВБ.* erreichbar.

До-так, *adv.* *Фр.* bisher, bis nunzu.

Дотатарский, *a.* час Zeit vor dem Tatareneinfalle.

Дотекач, *m.* *Зг.* s. Дослїдник.

Дотеп, *m.* Witz, *m.*

Дотепа, *Ко.* 56. дотепність, -ости, *ІГ.* Einsicht, *f.* verständiger Sinn, Geschick, *n.* *Бор.* Witz, *m.* [bisher.

Дотепер, *adv.* bis jetzt, bis lang,

Дотеперішний, *a.* bisherig, bis jetzt.

Дотепний, *a.* witzig, sinnreich; wakker *ВБ.*

Дотепник, *m.* Witzler, Witzbold, *m.*

Дотепувати, *v. n.* *B.* sich im Witz ergehen, witzeln. [поки so lange, bis.

Доти, *adv.* bis da, bis hieher; доти,

Дотик, *m.* дотикане, *n.* das Tasten, Anfühlen; Berührung, *f.* змисл дотику Tastsinn, *m.* [greiflich.

Дотикаемий, *a.* *Др.* fühlbar, hand-

Дотикальце, *n.* s. Щупальце.

Дотикати, *a. a.* berühren, anfühlen.

Дотиковий, *a.* Gefühls-, -е тїльцє Tastkörperchen, *n.* *Ил.*

Дотира́ти, доте́рти, *v. a.* vollends zerreiben. [rühren, leicht berühren.
Дотирка́ти, дотиркну́ти ся an-
Дотиска́ти ся, дотисну́ти ся, sich bis wohin durchdrängen.
До́тисок, -ску, *m.* Druck, *m.* Bedrückung, *f.* *Фр.*
Дотихчасо́вий, *a. pol.* bis jetzt, *K.*
Доти́чити, *v. a.* mit Stangen bestecken: фасо́лю; 2) *jmdn, etw. betreffen, anlangen, Bezug haben auf — кого́, чого́.
До́тичка, *f.* Zubehör, *n.* Zugabe. *f.*
Доти́чний, *a.* betreffend, Bezug habend; einschlägig, *Term.*
До́тїк, *m.* *Ф.* на — соко́ли пуска́ти zum Erreichen, z. Erhaschen, z. Erjagen; 2) * Tragweite, Wichtigkeit, *f.*
Дотїка́ти, *v. n.* до чо́гось ereilen, erreichen; * чого́сь *Зг.* erforschen, untersuchen. [тиль *Ог.* 161.
До́тіль, до́тіля, *adv.* s. До́ти, до́-
Доткли́вий, *a.* schmerzlich, stechend *Ос.* (61) III. 28. [gänzlich.
До-тла́, *adv.* bis auf den Grund,
Дотлїва́ти, дотлі́ти, *v. n.* zu Ende glimmen, verlöschen. [До́ти.
До́тля, до́толь, *adv.* *Гол.* III. 410. s.
До́товп, *m.* das Hinzudrängen, Möglichkeit sich hinan-zudrängen, *Кв.*
Дотовпи́ти ся, *H.* 177 sich herandrängen, mit Mühe erreichen.
Дотопи́ти, дото́плювати, *v. a.* zu Ende schmelzen; 2) die Feuerung, d. Heizung versehen.
До́торк, *m.* *B.* Berührung, *f.*
Доторка́ти, доторкну́ти, -торокн- *Левч.*) *v. n.* — ся, s. Дотирка́ти; anstossen.
Доточи́ти, дото́чувати, *v. a.* hinzuwälzen; 2) zudrechseln; 3) hinzusetzen, anfügen, anstücken. [Lehren.
Доу́ка, *f.* *Mi.* II. 46 das zu Ende
Доучи́ти, доу́чувати, *v. a.* bis zu Ende lehren; — ся auslernen, noch etw. dazu lernen. [them, *m.* *Св.* s. Дих.
Дох, *gen.* тху, *m.* Hauch, *МШ.* A-
До́хід, -оду, (*d.* до́хідок, дохо́день,) *m. pl.* до́ходи, Einkommen, *n.* Einkünfte, *pl.* Ertrag, *m.* [Einkünfte einbringend, *M.*
Дохі́дний, *a.* grossen Ertrag, grosse
До́хлий, *a.* s. Здо́хлий, *С.* I. 66.
Дохова́ти, дохо́вувати, *v. a.* bewahren, erhalten, — ся (кра́сного това́ру) aufziehen, grossziehen, züchten.
Дохо́вок, -вку, *m.* Anwachs, Zuwachs, *m.* (bes. an Vieh) s. Прихо́вок.
Дохо́джене, *n.* Untersuchung, Nachforschung, *f.*
Доходи́ти, дійти́, *v. n.* bis wohin kommen gelangen, anlangen; bis wohin reichen, erreichen; мене́ всьо (ли́сти, чутка etc.) дохо́дит mir geht (kommt, gelangt an mich) alles zu, ich bekomme, erhalte alles; до царя́ то дойшло́сь *P.* I. 82 die Kunde davon gelangte zum Czar; 2) zur Reife kommen, reifen; 3) verenden; 4) — чого́ nach etw. forschen, etw. erforschen, ergründen, untersuchen, zu erlangen suchen.
Доходні́йший, *a compar.* *Ос.* (61) V. 21 von дохо́дний der wohin besser gelangt, dringt. [trägnis-.
Доходо́вий, *a.* Einkommen-, Er-
Дохожа́лий, *a.* überreif, verblüht, alternd *He.* [rücktes Alter, *He.*
Дохожа́лість, -ости, *f.* vorge-
Дохожа́ти, *v. n.* *M.* II. 104 vorbeigeben s. Доходи́ти.
Дохра́пати ся чого́ etw. mit grosser Mühe erwerben.
До́хтїр, *m.* = до́ктор.
I. До́ця, *f. dim.* s. Дочка́, *Кв.* II.122.
II. До́ця, s. До́кія *Ha.*
Доч, *f.* s. Дочка́.
До́чаклува́ти, s. (до)Чарува́ти.
Дочала́пати, дочапа́ти, *v. n.* *M.* mit Mühe dahin trabend gelangen.
Дочя́сний, дочасо́вий, *a.* zeitlich, endlich, *M.* nur bis zu einer Zeit, provisorisch. [*f.* *Пар.*
Дочя́сність, -ости, *f.* Zeitlichkeit,
Доче́кане, *n.* не — твое́! sollst nicht erleben!
Дочини́ти, дочиня́ти, *v. a.* hinzuthun, bei-, zugeben, zufügen. [that, *f.* *B.*
Дочи́нка, *f.* дочи́нок, -нку, *m.* Zu-
Дочита́ти, дочи́тувати, *v. a.* zu Ende lesen; — ся чого́ beim Lesen auf etw. kommen, durchs Lesen etw. erfahren.
Дочка́, (*d.* до́чечка), *f.* Tochter, *f.*
Дочува́ти ся, дочу́ти ся, *МШ.* zu hören bekommen, erfahren; vom Hörensagen wissen *ВБ.*; 2) не- дочува́ти schwerhörig sein.

Дочудити ся чому́сь *Ст.* worüber staunen, aber das Wunderbare begreifen.
Дочумакува́ти ся, als чума́к erleben, dazu kommen.
Дошатри́ти ся чого́ auf die Spur von etw. kommen, §.
Дошва́ндяти, *v. n.* hinzutrotteln,§.
Доши́мрати ся §. ergrübeln, ausschnoffeln.
До́шка, *f.* Brett, *n.* * тре́тьої до́шки в голові́ не має = нема всїх в дома, брaку́є пятої кле́пки.
Дошкули́ти, s. Доскули́ти.
Дошмига́ти, *v. a. IГ.* mit dem Schlag erreichen. [nehm, *Пот.* II. 30.
До-шми́ґи, *adv.* не — nicht ge-
До-шни́ру, *adv.* s. До-на́щадку.
Дошпе́тний, *a. IГ.* ordentlich, wohlanständig.
Дощ, *g.* дощу́,*m.* Regen, *m.*
Доща́нний, доща́тий *M. a.* brettern, aus Brettern, aus Latten.
Дощани́к, *m.* Brettervorschlag, *m.* -gehäuse, *n.*
Дощеви́й, *ВБ.* дощови́й, дощи́стий *Левч. a.* vom Regen, regnerisch; düster, trübe. [*dim.* s. Дощ.
До́щенько, до́щечок, до́щик, *m.*
До-ще́нту, *adv. pol. C.* II. 95 *K.* s. До-на́щадку.
Дощи́на, (-и́нка), до́щечка, *f. dim.* Brettchen, *n.*; 2) -и́на Nbfl. der Би́стриця срі́бна.
До́щипками бра́ти abkneipend.
Доща́вка, дощови́ця, *f.* Regen-
Доюн, *m. Не.* 34. 269? [wasser, *n.*
Дояв́а, *f. Пic.* s. Обя́влене, доне́сене.
Доявити, *v. a. Пic.*s. Обяви́ти, доне́сти.
Драб, (*aug.* -и́ско, -и́ще), *m.* Lump, lumpiger Kerl, Halunke, *m.*; 2) bewaffneter Knecht; 3) Viola arenaria.
Драба́нт, *m.* Trabant, *m. Гр.*
Драба́ня, драби́ха, *f.* lumpiges Weib; Bettlerin, *f.*
Драба́стий, *a.*кінь von hohem Mass.
Драби́на, (*d.* -и́нка), *f.* Leiter, *f.*
Драбинча́стий, *C.*I.39. драбиня́стий, драбни́й, *a.* Leiter, — вis mit grossen Sprossenleitern, Leiterwagen; * einer Leiter ähnlich: so schmächtig, hager.
Драбня́, *f.coll.*Lumpen-, Bettelvolk,*n.*
Драбски́й, *a.* lumpig, bettelhaft; * драбско́го хлї́ба де́рти raufen.
Драбу́га, (-бю́га) *aug.* s. Драб 1).
Дра́глий, (*d.* дра́гленький) *a. M.* zitternd; locker.
Драглї́ти, *v. n. M.* II. 121 sich regen u. herabhangen, hereinzubrechen drohen (хма́ри); zittern; 2) gerinnen, erstarren, *Ст.*
Драгови́на, *f. C.* s. Дрягови́на.
Драголю́б, (-бчик), *m. Ч.* V. 34. Art Liebeskraut; Christuslampe, *f.* Wasserandorn, *m.* (Lycopus europaeus); 2) Feldmünze, *f.* Kornpolej, *m.* (Mentha arv.); 3) Salvia nemorosa. [гоці́нний.
Драгоці́нний, *Кч.* 111 s. Доро-
Драгу́н, *m. Ч.* III. 102?
Дра́ґон, драґу́н, *m.* Dragoner, *m.* *adv.* -бньский, -у́ньский.
Дра́жка, *f. ungr.* s. Дорі́жка.
Дражни́к, (-зни́к) *m.* Brombeere, *f.* (Rubus).
Дражни́ти, дразни́ти, *v. a.* reizen; 2) neunen, heissen mit e. Spitznamen *Ш.* I. 381, чимо́сь.
Дражні́не, *n.Кн.* das Kitzeln, Kosen.
Дражні́ти, *v. a.* дощ дражни́ть vom Fallen eines leichten Regens.
Дразли́вий, дражли́вий, *a.* reizbar, s. Разни́й; kitzlich, heiklich.
Дра́йка, *f.* e. dralle Dirne.
Дра́к, *m. Иг.* 37 Drache, *m.*
Дра́ка, *f.* Schlägerei, Rauferei, *f.*
Дра́кати, (дрек-) s- Деркоті́ти.
Драль, *m.* Drillbohrer, *m.*
Дра́ла, *int.* husch! fort! *a.* він тоді́ — (дав) er machte nun Reisaus. *P.* I, 4.; *Mi.* IV. 511.; 2) дра́ли, *pl.* Füsse des Hasen, (*B.*).
Дралува́ти, *v. n.* sich flott herumtreiben. [schleisst.
Дра́ля, *f.* Arbeiterin die Federn
Дра́ма, *f.* дра́мат, *m.* Drama, *n.*
Драма́тик, *m.* Dramatiker, *m.*
Драмати́чний, *a.* dramatisch.
Драматурґі́чний, *a.* dramaturgisch. [matisch dargestellt.
Драмо́ваний, *a. K.* als Drama, dra-
Драмува́не, *n. K.* das Verfassen von Dramen. [zerrissen,lumpig; ärmlich.
Дран, дра́ний, (*d.* дране́нький). *a.*
Дранджо́ли, *pl.* s. Ґренджо́ли *Ч.* VII. 575.
Драни́ця, *f.* dünnes spleissenähn-

*

liches Brett, Daubenbrett *n.*; 2) Raubbiene, *f.* (*Ф.*)

Дра́нка, дранти́на, *f.* zerrissenes, zerfetztes, abgetragenes Kleid, Hemd.

Дранка́вий, дранти́вий, *a.* zerfetzt, lumpig, schäbig. [tig schlagen.

Дранта́вити, *v.a.* zerfetzen; *tüch-

Дра́нте, *n.* Lumpen, *pl.* * Lumpen-, Bettelvolk, *n.* Schund, *m.*

Дранти́вець, -вця, дрантогу́з, дрантю́х, *m.* Haderlump; armer Wicht in zerlumpten Kleidern. [Sense, *f.*

Дранши́на, *f.* *Н.* 304 in d. Räthsel,

Драпа́к, *m.* Wald-Brombeere, *f.* (Rubus fruticosus); 2) драпака́ да́ти s. Дра́пнути 2); 3) Klauenwehe, *f.* (beim Horn- u. Borstenvieh).

Дра́пати, дра́пнути, *v. a.* kratzen, scharren; 2) * Reisaus nehmen, entwischen; 3) — (драпани́ти) ся на щось etw. erklimmen, ersteigen.

Драпа́ч, *m.* Gruber, Extirpator, *m.*; 2) alter Besen.

Драпачи́на, *m. f.* armer Wicht.

Драпа́чка, *f.* Werkstück zum Abschürfen der Leinkapseln, *n.*

Драпі́жка, *f.* bösartiges Thierchen, *Cm.*

Драпі́жник, *C.* (*Фр.*), драпі́ка, *К.* *m.* Räuber, Raubritter, Buschklepper, *m.*

Драпуста́н, *m.* Azalea pontica.

Драпце́м, дра́пци (-ції), *adv.* побі́чи sich rasch aus dem Staube machen, Reisaus nehmen.

Драпцюва́ти, *v. n.* entlaufen.

Драпча́стий, *a.* nicht gut mit dem Fuss auftretend, (*B.*).

Драстува́ти, *P.* I. 42 s. Здраствува́ти.

Дра́та, *f.* s. Дратівля́.

Дра́тва, *f.* Pechdraht, *m.*

Дра́та, s. Де́рти.

Дра́тка, *f.* *Др. с.* 406. s. Сте́жка.

Дратівля́, *f.* Bedrückung, Schinderung; Qual, Marter, *f.* *Cm.*

Дратни́ця, *f.* s. Дра́тва?

Дратува́ти, *v. a.* s. Дражни́ти; — ся hadern.

Дра́хлавий, *a.* *Зг.* s. Дряхли́вий.

Драч, дра́чка, *m.* raufustiger Bube.

Дра́ча, дра́чка, *f.* s. Дра́ка; 2) Erpressung, Schinderei, *f.* Steuerdruck, *m.*

Драчли́вий, *a.* драчу́н, *m.* rauflustig, händelsüchtig, *Пол.*

Драчли́вість, -ости, *f.* Reizbarkeit, Stössigkeit, *f.* *Пол.* [zahn, *m.* *Пол.*

Дра́чний, *a.* зуб Reisszahn, Hunds-

Драшину́ти, дра́шпати, *v.a.* ritzen,

Драшпа́к, *m.* alter Besen. [verletzen.

Дра́шпанка, *f.* vergoldete aus Federfahne gemachte Blumen (in Grünspan gefärbt).

Дреботáти, *v. a.* schnell sprechen.

Дреботу́га, *f.* s. Цокоту́ха.

Древи́на, *f.* *Ш.* I. 240 s. Деревй́на.

Древе́сний, *a.* Baum-, *M.* III. 28.

Древі́ночка, *f.* hölzernes Schüsselchen. [gelass, *n.*

Древі́тня, *f.* Holzstall, *m.* Holz-

Дре́вле, *adv.* † in der Vorzeit.

Дре́вній, *a.* † alt, uralt.

Древні́ти, s. Дрегна́віти.

Дре́вно, *n.* faules Holz. [mer, *pl.*

Дре́вность, *f.* † *Ш.* II.46. Alterthü-

Дре́во, *n.* † *M.* II. 144. *Кн.* *Фр.* s.

Древору́б, *m.* s. Дровору́б. [Де́рево.

Дре́гот, *m.* *V.* Zuckung, *f.* дреготá *f.* дреготі́ти s. Дриготá etc.

Дрезви́не, *n.* *coll.* Gerümpel, alter Plunder, altes Geräthe.

Дре́лїх, *m.* Drillich, *n.* [dler, *m.* *T.*

Дрелїха́р, *m.* Drillicherzeuger, -hän-

Дрелїхо́вий, *a.* aus Drillich.

Дре́ма, *f.* *M.* Schlummer, *m.*

Дремену́ти, *v. n.* sich aus dem Staube machen, hastig entfliehen, entwischen.

Дремехну́ти, *v. a.* derb schlagen.

Дре́нький, *a.* *Me.* 235?

Дре́нькіт, -оту, *m.* Gerassel, *n.* das Zirpen. *ОН.* [dröhnen.

Дренті́ти, дренча́ти, *v. n.* klirren,

Дресува́ти, *v. a.* dressieren, abrichten. [primulgus europ.).

Дри́глик, *m.* Ziegenmelker, *n.* (Ca-

Дриглі́, *pl.* Sulz, *f.* gallertartige Lake od. Masse. [rinnen.

Дриглі́ти, *v. n.* zu Gallerte ge-

Дригльови́на, *f.* Gallerte, *f.* *B.*

Дригна́віти, *v. n.* moderig u. dadh. brüchig werden. [лі́ти, *v. n.* zittern.

Дригоні́ти, дриготі́ти, дригу-

Дриготá, *f.* das Zittern; 2) * Ungemach, *n.* [zuckt, zappelt.

Дри́ґа, *m. f.* der (die) mit Füssen

Дри́ґавка, *f.* das Schlottern, Zittern der Füsse.

Дри́ґати, *v. n.* zucken, zappeln.

Дриґотли́вий, *a.* -а пого́да Gru-

sel verursachend, kühl, kalt.

Дриґулька, *f.* trippelnder Gang, *Зак.*

Дриж, *m. pl.* дрижі Fieberfrost. -schauer, *m.*

Дрижавка, *f.* s. Дриготá 1).

Дрижáк, (-жик), *m.* das Zittern; *pl.* -кú їсти vor Kälte zittern *Н.* 14; схóплять тебé — das Zittern, d. Gruseln wird dich befallen.

Дрижáти [дрижý, -жúш, жúть], *v.n.* zittern s. Дрожáти.

Дриженéць, -нця, *m.* дриженúна, *f.* s. Дриглї.

Дрижúфіст, -фоста, *m.* Wippsterz, e. mit d. Schwanze (Sterze) wippender Vogel: Rothschwänzchen, (Phoenicurus) *Mi.* II. 370.

Дрúзнути, *v.n.* §. s. Дременýти.

Дрик, *m.* — жóвтий, Pferde-Magenfliege, *f.* (Gastrus equi); 2) s. Ґедз. *Пол.*

Дрúлити, s. Дрýлити.

Дрилювáти, *v. a.* drillen, bohren, drieseln; 2) s. Вúпучати.

Дрúмба, (-ля), *f.* Brummeisen, *n.* Maultrommel, *f.*; 2) * grosse Magd.

Дрúндати, *v. n.* trippeln.

Дрúндик, *m. Bein.* des Индик, Trippler, *m.*

Дринáти, *v. n.* §. s. Жúти: проживáти (*Фр.*).

Дрискýля, дрúслявка, *f.* Art Pflaumen von früher geringer Sorte.

Дрисливúцї, *pl.* дрúсля, *f.* s. Сирливúцї, *Зак.*

Дрислúвцї, *pl.* s. Дрискýля (Obst).

Дристáти, [дрúщу, дрúщеш], *v. a.* laxiren.

Дристокóз, *m.* Saffran, *m.* (Crocus reticulatus).

Дрúшнї, *pl.* s. Дриглї.

I. Дріб, дріб (дриб), *int.* vom zierlichem Trippeln *Кв.* II. 90.

II. Дріб, *g.* дрóбу *m. coll.* Hausgeflügel, *n.*; 2) junge Schafe *Мог.* s. Дрібота́ 1).

Дрібен, *a.* s. Дрібнúй.

Дрібка, *f.* дрібóк, -бка, (*d.* дрібóчок, -бóцїчок) *m.* Etwas; Kleinigkeit, *f.* *Фр.*; Brocken, *m.* дрібку, *adv.* ein wenig, ein Bischen, ein Stückchen.

Дрібнúй, (*d.* -бнéнький, -бóнький) *a.* klein; kleintheilig, kleingemacht; -і грóші kleines Geld: не мáю дрібнúх habe kein Kleingeld; unansehnlich, gering, geringfügig; fein, schwach, kraftlos; dünn; — дощ mit kleinen aber dichten Tropfen; -і сльóзи, reichliche Thränen; -á шляхта niedriger, kleiner Adel; 2) дрібнїйше *compar. adv.* *Ч.* II. 577 s. Подрібнїйше.

Дрібник, *m.* Verfertiger kleiner Sachen in Glashütten.

Дрібнúця, *f.* Kleinigkeit, wertlose, Sache, Geringfügigkeit; 2) sehr fein gesticktes Kleid (плáхта) *Л.* 162; 3) *pl.* Art weibl. Haarfrisur in feinen, schmalen Flechten.

Дрібнúчити, *a. a.* Verkleinerungswörter gebrauchen.

Дрібнїти, *v. n.* kleiner, winziger werden *Ш.* II. 247.

Дрібновúд, *m. Пар.* Mikroskop, *n.*

Дрібновúдний, *a.* mikroskopisch *Пар.*

Дрібноголóвий, *a.* kleinköpfig, schwachköpfig, bornirt

Дрібноземéльний, *a.* zum Kleingrundbesitz geh. *К.*

Дрібнозернúстий, *a.* feinkörnig, *Пол.*

Дрібнокучерúстий, *a.* feingekräuselt.

Дрібнолúстий, *a.* kleinblättrig.

Дрібномаляр, *m. Пар.* Miniaturmaler, *m.*

Дрібнообрáз, *m. Пар.* Miniaturgemälde.

Дрібнóта, *f. coll.* die Kleinen, die Geringen.

Дрібнякú, *pl.* kleines Geld, Kleingeld.

Дрібостка, *f. Не.* Einzelnheit, *f.* Detail, *n.* s. Подрóбність.

Дрібота́, дрібóбщина, *Вах. f.* alles Kleine, s. Дрібнúця 1).; 2) *Н.* V. Petit-Schrift, *f.*

Дріботїти, *v. n.* trippeln, zierlich traben; 2) plärren, plauschen.

Дріботýн, *m.* Plauscher, Plauderer, *m.*

Дрібýшка, *f. gew. pl.* дрібýшки s. Дрібнúця 3), *sgl.* *Кв.* II. 4.; 2) Art trippelnder Tanz der Mädchen *Кв.* II. 8. 48.; 3) дрібушкú (хлїба), Brocken, *pl.*

Дрібязок, -зку, *m.* Kleinigkeit; 2) Einzelnheit, *f.* *К.*

Дрібчáстий, *a.* -е зїлє s. Бедрінéць.

Дрівця́, *g.* дрівéць. *pl. dim.* s. Дрóва́, *Ф.*

Дріжáти, s. Дрижáти, *Ог.* 59.

Дріжджéвий, *a.* Hefen-.

Дріжджі, -джúй, *pl.* Hefen, Trester, *pl.*

Дріжлúвий, *a.* zitternd, bange.

Дріжýч, *adv. partc.* = дріжýчи *Ф.* zitternd.

I. Дрік, *m.* s. Дрок I.

II. Дрік, *m.* gewisser Theil des Hemdes.

Дріковúця, *f. Пїс* s. Дроковúця (*vgl.* Дрик).

Дрімайло, (-мáка) *m.* schläfriger Mensch, * Schlafmütze, *f.*
Дрімáти, *v. n.* schlummern.
Дрімки, дрімливúцї, *pl.* дрімлá *Шс. f.* s. Дрімотá 1). [*Гол.* III. 456.
Дрімко, *m.* Gott des Schlummers
Дрімотá, *f.* Schlummer, Schlaf, *m.*; 2) s. Дрімко.
Дрімóтний, *a.* Schlummer- *Cm.*; schlummernd, einschläfernd, *Y.*
Дрімýх, *m.* Nachtschwalbe, *f.* Tagschläfer, *m.* (Caprimulgus europ.).
Дріпа, *f. H.* 163 schäbige, lumpige, gar-
Дріплó, *n.* s. Дрáнте, *Зак.* [stige Person.
I. **Дріт**, *g.* дротá, *m.* Pferdelausfliege, *f.* (Hippobosca equina). [Stricknadel, *f.*
II. **Дріт**, *g.* дрóту, *m.* Draht, *m.*; 2)
Дріта, -ой тай —! s. Дáна 2).
Дрічний, *a.* (=до річи) anständig, ordentlich, artig *Luts. gr.* 168. *ZP.*
Дріще, *n.* s. Болóто, (*vgl.* тріскé).
Дріщі *pl.* s. Дріжджі.
Дроб, *m.* Bruch, *m.* (in d. Mathem).
Дрóбен, *a.* s. Дрібен, дрібнúй.
Дробúна, (д.; -бúнка) *f.* s. Дріб; 2) *coll.* dünne junge Bäumchen; 3) Brocken, *m.* (хлїба); 4) kleingedruckte Stelle im Buche *Кв.* II. 137; 5) Kleinigkeit, *f.* 6) s. Дріб. [sorgung des Geflügels, *f.*
Дробúнниця, *f. He.* Magd zur Be-
Дробúти, *v. a.* in kleine Stücke theilen, bröckeln, zerstückeln, kleinbrechen; * verkleinern s. Дрібнúчити.
Дробóк, -бкá, *m.* Ч. IV. 593 s. Дрібка.
Дробцювáти, *v. n.* trippeln.
Дробятa, *pl. coll.* Schafe *pl.*
Дровá, *g.* дров, *pl.* Holz, Brennholz, *n.*
Дровáрня, *n. f.* Holzhof, Holzplatz, *m. Пар.* [Holz, *n.* Holzstange, *f.*
Дровенáка, (*d.* -нáчка), *f.* Stück
Дрóвно, *n.* (*лемк.*) Holz, *n.*
Дроворýб, *m.* Holzhauer, -hacker, *m. Cm.*; 2) Block zum Holzhacken; 2) s. Древітня.
Дровосік, *m.* сірий, Zimmerbockkäfer, *m.* (Lamia aedilis); *pl.* Bockkäfer, (Longicornia). *Пол.* [Holz-.
Дровяний, *a. Пол.* s. Деревляний,
Дровянкú, *pl.* Pflanzenwespen, *pl. pl.* (Phytospheces) *Пол.*
Дрóгане, *Пол.* дрóгнене, *Ил. n.* Schwingung, Oscillation, Vibration, *f.*
Дрогáти, *v. n.* schwingen, vibrieren.
Дрогнáвіти, *v. n.* s. Дригнáвіти.
Дроготá, *f. Пол.* s. Дриготá.
Дрож, дрождж, *f.* Schauer; Schauder, *m.* das Zittren, Frösteln. [tern, beben.
Дрожáти, (дриж-, дріж-) *v. n.* zit-
Дрожáчка, *f.* Zittergras, *n.* (Brizia media). *B.* [Kutsche, *f.* Ч. II. 598.
Дрóжка, *f. Кв.* II. 301 Droschke,
Дрозд, *m.* -бозинáк Weindrossel, *f.* (Turdus iliaceus); 2) — камінний (рудохвóстик) Steindrossel, (T. saxatilis); 3) -омельнúк (дерáба) Mitteldrossel, (T. viscivorus); 4) -рабúнник Wachholderdrossel (T. pilaris); 5) -ріжнопівець Spottdrossel (T. polyglottus); 6) — чóрний (кіс, кос), Schwarzdrossel, Amsel, *f.* (T. merula); дрóздиця Weibch.
I. **Дрок** бріч, *m.* Färber- Ginster, *m.* (Genista tinctoria).
II. **Дрок**, *m.* s. Ґедз. [в- дрóки.
Дрóки, *pl. Ф.* Spass, böser Scherz,
Дроковúця, *f.* heisse Zeit, wann das Vieh herumtobt, da es von Viehbremsen (дрок, дрік, дрик) gestochen wird. [*m.* Ritze, *f.* 2); Splitter, *m.*
Дрóска, *f.* Sprung (auf d. Leder),
Дрóскати, дрóснути, *v. a.* ritzen, verletzen; — ся rissig werden „springen“, sich splittern. [zieher, *m.*
Дротáр, *m.* Drahtbinder; 2) Draht-
Дротівка *f.* Art Fischangel mit Draht.
Дротовúй, дротяний, *a.* aus Draht, drähtern. [überziehen.
Дротувáти, *v. a.* mit Draht binden,
Дротянка, -нагáйка, *f.* drahtgeflochtene Peitsche, Geissel.
Дрóфа, дрáфа, **дрóхва**, *f.* Trappe, *f.* (Otis tarda). [pe, *n. C.* II. 23.
Дрóхвич, *m.* Männchen einer Trap-
Дрочúти, *v. a.* reizen, necken, ärgern.
Дрочлúвий, *a.* Ч. I. 50 s. Драчлúвий; 2) s. Дражлúвий.
Дрощ, *m.* s. Дрож.
Дрóшка, *f. Л.* 116 s. Дрóжка.
Друг, *m.* Freund; Nächste, Gefährte, *m.*
Другáк, (-анéць) *m.* Zweitschwarm, *m.*
Дрýгий, *a.* der zweite; -і півні das zweite Hahnengeschrei; der andere.
Другúня, *f.* Freundin, *f. K. Біл.*
Дрýгобіч, *adv.* von anderer Seite.
Другорідний, (-рóдний), *a. K.* zweitgeboren. [ges.
Другорядний, *a. He.* zweiten Ran-

Другосьвітний, *a.* -а формáция Secundärzeit, *f.* *Фр.* [*m.*
Дрýґаль, *m.* Querbalken beim Floss,
Друґаничка, *Зак.* II. 590?
Друґáр, *m.* junges Kieferbäumchen; 2) Ruder, *n.* *Gr.* 18.
Дрýґати, *v.a.* flechten, winden,(*B.*); 2) s. Усукáти. [Gemahlin, *f.*
Дрýжа, *f.* Freundin, Geliebte; 2)
Дрýжба, *f.* *K.* II. 61 s. Дружúна; 2) *m.* Brautführer, Hochzeitsbitter, *m.*; 3) дружбá, *f.* Freundschaft, *f.*
Дружбúти, дружикувáти *Кн.*(*Рус.* 91) Brautführer (дрýжба, дрýжко) sein.
Дружелюбúвий, (-люббний), *a.* *Ko.* 129 freundschaftlich, leutselig.
Дрýжене, *n.*(freundschaftliche) Vereinigung, Verbindung, *f.*
Дружúнá, *f.* Gesellschaft, Kameradschaft; *f.*; 2) *coll.* Gefährten, Begleiter, *pl.*; 3) Gatte, *m.* Gattin, *f.*; 4) — * кидрóва Pfeilgeschoss aus кедрúна.
Дружúнний, *a.* дружúнник, *m.* Kriegsgefährte, *m.*
Дружúти, *v. a.* (als Freunde) vereinigen, verbinden; — ся з ким jmds Freundschaft suchen, mit jmdm Fr. schliessen.
Дрýжка, *f.* Brautjungfer, Kranzeljungfer, *f.*; 2) дрýжка-дрýжку einer den anderen, einander, *КС.* IV. 506.
Дрýжко, *m.* Lebensgefährte, *m.* Gemahl, s. Подрýже *Л.* 27.; 2) Brautführer, Bräutigamsführer, *m.*
Дрýжник, *m.* Trabant, Satellit, *m.*
Дрýжнїй, (ний), *a.* Freundes-; 2) freundschaftlich, vertraulich; 3) wacker, tüchtig: *adv.* дрýжно.
Дрýжочок, -чка, *dim.* s. Друг.
Дрýжчини, *pl.* Festmal u. Tanz bei der дрýжка. [(дрýжка) sein.
Дрýжчити, *v. n.* Brautjungfer
Друзáти, *v. a.* §. schneiden.
Друзя́ *pl.* =дрýги (s. Друг).
Друзя́ка, *m.* *aug.* guter, alter, biederer Freund, Camerad.
I. Друк, -кá, *m.* Stange, *f.* Stock, *m.*; 2) Hebel, Hebebaum, *m.* *Пол.*; 3) * Taugenichts, Bengel, *m.* *Ф.*
II. Друк, -ку, *m.* Druck, Buchdruck, *m.*
Друкáр, (-áрщик, *Зак.*) *m.* Drucker, Buchdrucker, *m.*; 2) s. Короïд рúтник.
Друкáрник, *m.* s. Гуля́ка *Gr.* 19.

Друкáрня, *f.* Druckerei, Buchdruckerei, *f.*
Друкáрский, *a.* Buchdrucker-.
Друкóване, *n.* das Drucken.
Друкувáти, *v. a.* drucken, drucken
Друл, *m.* Schiebkarren, *m.B.* [lassen.
Дрýле, *n.* s. Делúне, *Фр.*
Дрýлити, друля́ти, *v. a.* s. Трýтити, тручáти. [VIII. 9)?
Друмекувáти, *v. n.* *Кн.* (*Пр.*
Дрýмхати ся sich kratzen.
Друхнíти, *v. n.* ver-mordern, *B.*
Друхнó, *n.* *B.* s. Порохнó.
Дрýхнути, *v. n.* prasseln; knarren; dröhnen.
Друхотáти, *v. a.* zerschmettern.
Дрýцкати, *v. a.* zu Brei schlagen; zerstossen.
Дрýче, *n.* *coll.* Stangen, Stöcke, *pl.*
Дручúна, (дрю-), *f.* s. Дручóк; 2) Schaft, Stiel, *m.* *Ш.* I. 166.
Дручковúй, *a.* кінь s. Бичовúй.
Дручня́, *f.* *B.* Pumpgestänge, *n.*
Дручóк, -чка. *m.* Stock, *m.* Stange, *f.*
I. Друшля́к, *m.* Durchschlag, *m.*
II. Друшля́к, *m.* s. Киптáр.
Дрюх, *m.* Schnellkäfer, *m.* (Harpalus), *B.*
Дрябчáк, *m.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium lanceol.); 2) s. Дивúна. [*m.C.*I.1.51.
Дряговúна, *f.* Morast, Moorgrund,
Дря́нь, *f.* *coll.* *He.* s. Дранúця, Ґóнта; 2) *gr.* s. Дрáнте. [ritsch!
Дряп, (драп), *int.* beim Kratzen:
Дряпíчка, *m.Ko.*6. der Sporteln eintreibt. [schwach, siech.
Дряхлúй, (-лúвий *Фр.*), *a.* zitternd,
Дря́хлість, -ости, *f.* *Пр.* II. 246 Schwäche, Hinfälligkeit, *f.*
Дряхля́к, *m.* Trogulus, *B.*
Дуб, -ба, m. Eiche, *f.* Eichenbaum, *m.*; 2) *g.* дýбу Eichenrinde, -lohe, Gerberlohe, *f.*; 3) Kahn, *m.* *K.* I. 249. *C.* II. 129; 4) * стáти дýба sich bäumen (v. Pferde); дýбом стáло волóсе, die Haare standen zu Berge; дáти дýба *C.* I. 106 sterben. [geln *C.* II. 83.
Дубáсити, *v. a.* §. schlagen, prü-
Дýбати, дýбнути, *v. a.* mit Füssen anschlagen, stampfen; s. Тýпати.
Дубе, *n.* s. Дýбле. [lopax major).
Дýбельт, *m.* Doppelschnepfe, *f.* (Sco-
Дубельтíвка, *f.* Doppelflinte, *f.*
Дубéць, -бця, *m.* *dim.* s. Дуб 1).

Дубилйст, *m.* weisse Hirschwurz, (Laserpitium latif.).
Дубйло, *n.* Gerbestoff, *m.*
Дубина, *f.* Eichenwald, *m.* Eichengehölz, *n.*; 2) Eichenholz, *n.*
Дубиня́к, *m.* Eichenruthe, *f.* *IГ.*; *pl.* Stockstreiche, *pl.*
Дубйти, *v.a.*gerben; 2)*erpressen *IГ.*
Дубівка, *f.* Art диня (Kürbis); *Кв.* 2) Branntwein auf Eichenknospen aufgegossen.
Дубівнйк, *m.* Gerber, *m.*
Дубінка, *f.* Galläpfel, Knopper, *m.*
Дубінкóвий, *a.* Galläpfel-.
Дубіти, s. Задубіти; Дублéнний, *ptc.* *Ко.* 222 starr vor Kälte.
Ду́бкати, s. Дубнйти.
Ду́бле, (-бе), *n.* Partie von Eichenstämmen; 2) s. Дубйло.
Дублйло, *m.* *N.* e. Berges.
Дубнйй, *a.* zur Geberlohe geh.; Loh-.
Дубнйк, (-ичóк), дубня́к, *К.* II. 37. *m.* Eichenwald, *m.*
Дубнйти, дубонйти, ду́бнути (ту́пн-), *v. n.* mit dem Fuss stampfen; traben; Getöse verursachen. [*N.*e.Berges.
Дубнйця, *f.* Lohbeizwasser, *n.*; 2)
Ду́бовáне, *n.* *К.* das wilde Schweifen; Bivouakieren. [cus, *B.*
Дубовéць, -вця́, *m.* Lycaena quer-
Ду́бóвий, *a.* Eichen , aus Eichenholz; — рак Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus).
Дубовйк, лящ —, *m.*Bley (Abramis brama), der damals leicht gefangen wird, wann die Knospen an d.Eiche sich öffnen.
Дубовйна, *f.* *К.* II. 286 Sarg aus Eichenholz, *m.*
Дубóвник, *m.* s. Дубівнйк.
Дубóк, бкá, *m.* junge Eiche; 2) Stock, *m.* 3) дубóчок, вовчйнець — *m.* Kellerhals, *m.* (Daphne cneorum).
Дубрáк, *m.* Günsel, *m.* Ajuga) *B.*
Дубрйчка, *f.* Gilb Weiderich, *m.* (Lysimachia).
Дубрівка, (-вонька, дубрóв-), *dim.* s. Дубрóва; 2) Eichelmaus, *f.* (Myoxus nitela).
Дубрівний, *a.* zur дубрóва geh., darin lebend; Wald-. [*Оц.* §. 344.
Дубрóва, *f.* Eichenwald, Wald, *m.*
Дубрóвник, *m.* s. Гриб щирáк.
Дубувáти, *v. n.* im wachen Zustande verweilen; wild schweifen, bivouakieren *К.* I. 180.
Дубу́рити, *v.a.* s. Бу́рити, stöbern.
Дубчáк, (-чик), *m.* *dim.* s. Дубóк.
Дубя́к, *m.* *Ч.* V. 97. s. Будя́к?
Дувáло, *n.* Gebläse, *n.* грему́чоґазовé — Knallgasgebläse, *Пол.*
I. Дувáнити, *v. a.* theilen; — ся з ким mit jmdm th. *К.* [prahlen *C.*II.180.
II. Дувáнити ся sich aufblähen,
Ду́вка, *f.* Blaserohr, Löthrohr, *n.* (*B.*).
Дугá, *f.* Bogen; 2) Regenbogen *m.*; 3) gebogener Henkel am Kessel; 4) Krummholz am Kummet, *n.*
Дугáн, s. Догáн I.
Дуганя́р, *m.* Tabakschmuggler, *m.*
Дугáстий, *a.* bogenförmig, gebogen, *Пол.* [haut, *f.*
Дугівка, *f.* *Ил.* Iris, Regenbogen-
Ду́да, *f.* Rohrpfeife, Schalmei, *f.*
Дудáр, (*d.* дудáрик, -áрчик) *m.* Pfeifenmacher, *m.* *Зак.*
Ду́два, *f.* Schierling, *m.* (Conium macul.); 2) Kälberkropf, *m.* (Chaerophyllum). [tel, *m.*
Дудзуман, *m.* *Ф.* s. Тумáн, Trot-
Ду́ди, *pl.* Ochsenlunge, *f.* 2) Aermelleisten am Hemd, *pl.* [Abgrund?
Дудйна, *f.* *Зап.* II. 595 bodenloser
Ду́диця, *f.* s. Ду́да; *pl.* -ду́ди 2); 3) Strohalm, *m.* (zum Hutflechten) s. Стрілка.
Ду́дич, *m.* Hohlrüsselkäfer, *m.* *B.*
Дудíти, *v. n.* tönen, schallen, *Піс.*
Ду́дка, *f.* s. Ду́да; 2) Tute, *f.* *Пол.*
Ду́дла, *f.* s. Дуплó; дудлáвий s. [Дуплáвий.
Ду́длик, *m.* s. Дудáр.
Ду́длити, дудíти *Ч.* VII. 575. *v. a.* durch die Gurgel jagen, schlürfen, saufen.
Ду́днйк, (*d.* -ничóк), *m.* Pfeifenspieler, *Ш.* I. 309.
Дуднíти, *v. n.* dumpfes Geräusch von sich geben; rollen, dröhnen.
Ду́док, -дка, *m.* ehem. Scheidemünze (2 Nkr.); *pl.* * Geld, *n.*
Ду́дочка, *f.* *dim.* s. Ду́дка, Pfeifchen, *n.* 2) Art Tanz *Ш.* I. 250.
Дуду́, áні (ні) — gar nicht im Sinn.
Дуду́рити ся, §. sich sträuben; 2) vor Schreck zittern; erschrocken zurückfahren (*B.*); 3) *v. a.* nachlässig etw. hintragen. [*f.* (Anemone prat.) *B.*
Дуду́рка, *f.* Wiesen-, Küchenschelle,

Дуж, чим дуж, *adv.* = чим дужше, s. Дужий. [sche Uebung, *Бор.*
Дужане, *n.* Ringen, *n.* gymnasti-
Дужати, *v. n.* genesen, sich erholen, *Ф.* — в силу an Kraft gewinnen, erstarken; — ся seine Kräfte messen, sich messen *Lgr.* 148.
Дуже, *adv.* sehr, überaus; (*d.* дуженько, genug kräftig).
Дуженний. *a.* sehr stark; mächtig, gewaltig *Wgr.* 46 *Зар.*
Дужечка, *f. dim.* s. Дугá.
Дужий, *a.* gesund, rüstig, stark.
Дужінь, -ени, *f.* Stärke *f.* 2) * ein starker Mann.
Дужінники, *pl.* Art kleiner Kuchen, gegessen am 1. Tage der Fasten.
Дужість, -ести, *f.* s. Видержимість 2) *Пол.*
Дужка, *f.* s. Дугá *Не.*; 2) — залізна *Не.* Art Riegel od. Schloss; 3) Henkel an der Мазниця.
Дужч *compar.* zu Дуже *Ке.* II. 151, що на- дужч möglichst stark.
Дуймом, *adv.* flugs, geschwind, (*B*), s. Дути 2). [stark wehend.
Дуйний, *a. Гол.* III. 3 — вітер
Дуйнути, *v. n. Гол.* III. 17 s. Дунути, дмухнути; 2) forthuschen, entwischen.
Дука, дукáр, дукасáр, *m.* Magnat, der Reiche; *pl.* дуки -сріблянники Geld-
Дукáт, *m.* Ducat, *m.* [aristokraten.
Дукатовий, *a.* Ducaten-.
I. Дукáч, (*d.* -áчик), *m. Ш.* I. 104 Ducat, *m.* grosse Gold- od. Silbermünze; 2) Lycaena virgaurea. [*Bein.* zu богáч.
II. Дукáч, *m. Ч.* V. 957 s. Дук;
Дуківский, *a.* zum дука geh. *Пiс.*
Дуківство, *n.* Stand, *m.* Würde eines дука, *Пiс.*
Дукóня, *f. N.* e. полонина.
Дулéба, *m.* дурний — s. Нагула.
Дулéвина, *f. Ш.* I. 233? *vgl.* дулéба (*gr.* дулéбина)? [Schafhund, *n.*
Дулéй, *m.* Lagerplätzchen für d.
Дулéта, *f. Ко.* 84 Art Weiberkleid [douillete].
Дулигáти, §.s. Смоктáти, schlürfen.
Дулївка, *f.* Branntwein aufgegossen auf Birnen дулї.
Дулó, *n.* Schmiedebalg, *m.*; 2) Lauf *m.* Mündung e. Feuerwaffe *Кч.* 190.

Дулювáти, *v. a.* дулї 2) ertheilen.
Дуля, (*d.* дулька), *f.* Art grosser Birnen, *f.*; 2) Knippschen, *n.*
Дум, *m. M.* das Nachdenken, Sinnen.
Дума, *f. Не.* (*Виг.* 43) s. Думка (гáдка); 2) epischer Volksgesang; 3) — держáвна Reichsrath, *m.* [hänger *m.*
Думáйло, *m.* Grillenfänger, Kopf-
Думáти, *v. a.* denken, erwägen, sinnen; meinen, glauben.
Думець, -мця, *m. T.* s. Мислитель.
Думіти, думітувáти, *v. n. R.* 109 sich bedenken, anstehen, zweifeln.
Думка, *f.* Gedanke, *m.* Idee, *f.*; 2) Absicht, *f.* Sinn, *m.*; 3) Sehnsuchtslied, *n.*
Думливий, *a. ОП.* in Gedanken vertieft.
Думний, *a.* denkend, (*Фр.*); gedankenvoll, tiefsinnig, *M.* II. 39.; 2) *gr.* † — дворянин Mitglied des Staatsrathes; — дяк Geheimschreiber des St.
Думóвини, (дом-), *pl.* s. Умóвини *Ч.* IV. 95. *Ог.* 43.
Думця, *m. H.* 21. s. Порáдник.
Думчий, *a. Макс.* Ideen-, der Phantasie [мыслен]. [nau-, aus der Donau.
Дунаéвий, дунáйский, *a.* Do-
Дунáй, (*d.* дунáенько), *m.* Donau, *f.*; 2) *übhpt.* jedes grosse Wasser, grosser Strom.
Дундук, *m. Ко.* 72 vom Halsstarrigen u. Ernsthaften; 2) Hagestolz, *m. Кч.* 380.
Дунка, дунька, *f.* s. Плотиця.
Дуньский, *a.* s. Дáньский, dänisch.
Дунути, *v. a.* blasen, ab-, anhauchen, -wehen.
Дупа, *f.* linker Nbfl. des Днїстéр *Гол.*; 2) *pol.* Steiss, *m.* das Hintere.
Дупáк, *m.* Bube in d. Karten.
Дупка, *f.* в дупку чесáти ся Art weibl. Haarfrisur; 2) s. Віддупок.
Дуплáвий, дупелнáвий, *Гол.* III. 502. дупленáстий, (-áтий), дупловáтий *a.* hohl, mit Höhlungen.
Дуплáвина, *f. МШ.* s. Дупло.
Дуплїти, *v. a. Га.* II. 54 betäubt werden, stutzen.]*f.* hohler Baum.
Дупло, *n.* Höhlung eines Baumes,
Дуплянка, *f.* — йста Drehling, *m.* (Agaricus ostreatus) *Вол.*
Дупнáстий, *a.* s. Дуплáвий.
Дупнів, *m. N.* e. Berges.
Дур, *m.* дурá, *f.* Betäubung, *f.* Tau-

mel, *m*; Irrsinn, Wahnsinn, *m*. Albernheit, Thorheit, Ausgelassenheit, *f*. dummer, närrischer Einfall *Ш*. I. 380; дур голові́ бере́ ся, з ду́ру; дура́ *Bein*. des sinnberaubenden Branntweins, *Кч* 139.

Дура́к, дурале́й *Ко*. 97 Narr, Thor, Tropf, Tölpel, Dummkopf, *m*.

Дуранля́си, *pl*. Dummheiten, Thorheiten, Narrenpossen, *pl*. *P*. I. 75 — виправля́ти — treiben.

Дура́ция, *f*. Wahnsinn, *m*.

Дура́чество, *n*. etw. Thörichtes, Thorheit, Dummheit,*f*. [242; 2) s.Дурба́р.

Дурба́к, *m*. Wetzstein, *m*. *Mi*. II.

Дурба́р, дурба́с, *m*. s. Дура́к.

Ду́рень, -рня, *m*. s. Дура́к.

Дурени́ця, *f*.Kokkelskörner,*pl*.(*B*.).

Дуре́ньство, *n*. *Фр*. Thorheit, *f*. Blödsinn, *m*.

Дуре́ць, -рця́, *m*. s. Дурі́йка 1).

Дурзі́лє, *n*. s. Ди́вдерев.

Дури́баба, (-бабка), ду́рик, *m*. дури́потя, -яти, *n*. Zaunkönig, Zaunschlüpfer, *m*. (Troglodytes parvulus).

Дурилю́д, дурилю́док, -дка,(-лю́дка, *f*.) eig. der die Menschen narrt: Rothkelchen,*n*.(Lusciola rubecula); *Mi*.II.370.

Дурисьві́т, *m*. Betrüger, Gaukler, Schwindler; 2) s. Дурилю́д.

Дурисьві́тка, *f*. Betrügerin, Gauklerin, Gaunerin, *He*.; Verführerin, *f*.*Cm*.

Дури́ти, *v*. *a*. кого jmdn narren, zum Besten haben, mit leeren Versprechungen hinhalten; anführen, betrügen, beschwindeln.

Дурі́йка, *f*. Taumellolch, Schwindelhafer, *m*. (Lolium temulentum).

Дурі́ти, дурні́ти, *v*. *n*. zum Narren werden, verrückt werden, den Verstand verlieren, toben, ausgelassen sein.

Ду́рка, (*d*. ду́рочка *Ш*. I. 376) *f*. Närrin,*f*. [kopf schelten; 2)s.Наду́ркати.

Ду́ркати, *v*. *a*. jmdn einen Dumm-

Дуркова́тий, s. Дурнова́тий.

Дурма́н, *m*. s. Дурзі́лє; 2) s. Ди́вдерев; (Alles Betäubende).

Дурма́нити, *v*.*a*.bethören, betäuben.

Дурне́ча, *Ч*. II. 491 дурни́на, *Зак*. *m*. *f*. s. Ду́рень.

Дурни́й, *a*. thöricht, dumm; einfältig, närrisch, verrückt, він не — то́е зроби́ти wohlweislich thut er es nicht; то не — чолові́к das ist ein gescheiter, gelehrter Mensch; 2) eitel, nichtig; 3) — Рома́н geruchlose Wucherblume (Chrysanthemum inodorum).

Ду́рник, *m*. alberner Tropf, Einfaltspinsel, Thor, *m*.

Дурни́ця, (дурни́чка), *f*. Albernheit *f*; eitler Tand, Kleinigkeit, Nichtigkeit; тра́филася єму́ —, жиє́ дурни́чков: weiss manchen Profit auf leichte pfiffige Weise zu erhaschen; дурнички́ *adv*. *He*. s. Ду́рно.

Ду́рно, *adv*. umsonst, gratis; vergebens, vergeblich, fruchtlos.

Дурнова́тий, *a*. verrückt, närrisch.

Дурнова́тість, -ости, *f*. Verrücktheit, *f*. närrisches Wesen.

Дурно́віч, *m*. ewiger Dummkopf.

Дурноголо́вий, *a*. dummköpfig, thöricht, *K*.

Дурнопя́н, *m*. s. Дурма́н.

Дурносло́в, *m*. Wortkrämer, *m*. *Cm*.

Ду́рность, *f*. s. Дурова́нє.

Дурно́ха, дурня́чка, *f*. Nervenfieber, *n*. Typhus, *m*. (*B*.). [*Cm*.

Дурношми́га, *m*. dummer Gimpel,

Дурня́к, *m*. s. Дура́к.

Дурова́нє, *n*. *H*. 136. *He*., ду́рость, *f*. *B*. ду́рощі, *pl*. (*Пр*. II. 420) thörichtes Handeln, Narrheit, *f*. Thorheiten, *pl*. Unverstand, *m*.

Дуросьві́цтво, *n*. *K*. Verdummung, Spiegelfechterei; Schwindelei, *f*.

Дуси́ти, s. Души́ти.

Ду́скати, (души́ти), *v*. *a*. quetschen.

Ду́тель, -еля, *m*. §. *Пс*. Verderben, *n*. Untergang; -еля з'ї́сти *Ко*. 209 sterben, *C*. I. 53. [gefährlich.

Дуте́льний, *a*. §. *Пс*. verderblich,

Ду́ти, [ду́ю (дму), ду́еш, (дмеш), ду́е, (дме, дмит)], *v*. *n*. wehen, hauchen, blasen; * windschnell eilen; — на щось anhauchen, anschnauben; — ся sich aufblähen; * schmollen, maulen; дме ся на те́бе *Св*. er verachtet dich, faucht dich an.

Ду́тий, *a*. s. Духо́вий 2) *Пол*.; 2) geblasen, Blase-; 3) -а земля́ nasser lettiger Boden.

Ду́тик, *m*. *M*. III. 139. was hohl ist (von Metall od. Glas); ein aufgedunsenes Gesicht. [Ду́дка.

Ду́тка, *f*. Düse, Tute, *f*. *Пол*.; 2) s.

Дутча́стий, *a*. hohl, *B*.

Ду́фати, *v n.* hoffen, vertrauen; на щось auf etw. bauen, sich verlassen, s. Впова́ти.

Дух, *g.* ду́ху und тху, *m.* Hauch, Athem, Odem, *m. К.* перевести дух Athem schöpfen; Gas, *n. Пу.*; (*vgl.* дих). 2) eingehauenes Loch im Eise, Wuhne, *f.*; 3) Hitze, *f.* s. Духо́та; 4) *g.* ду́ха Geist, *m.* Seele, *f.* * Muth, *m. pl.* ду́хи Geister, Gespenster, *pl.*; — спусти́ти den Geist abgeben, die Seele aushauchen; * ду́ха да́ти кому́ (чому́) jmdn (etw.) tüchtig bearbeiten; на-ду́х, ду́хом (зроби́ти що) in einem Athem, geschwind; 5) на духу́ *Нс.* (*г. н.* 302) in der Beichte; Сьвяти́й Дух heil. Geist.

Ду́хів день, der zweite Pfingsttag.

Духну́ти, *v. n.* an-, einhauchen.

Духо́ве́ньство, *n.* geistlicher Stand, Geistlichkeit, *f.* Clerus, *m.* [den.

Духови́на, *f.* leichter, lockerer Boden.

Ду́хови́й, *a.* geistig, zum Geist geh.; Geistes-; — день s. Ду́хів день; 2) Blase-; — інструме́нт Blase-Instrument, *Пол.*

Духо́вість, духо́вність, -ости, *f.* Geistigkeit, *f.* das Geistige, *Фр. Нс.*

Духо́вний *a.* geistig, unkörperlich, immateriell; 2) geistlich; оте́ць — der Geistliche, Seelsorger; Beichtvater, *m.*; -а семіна́рия geistliches Seminar.

Духо́вник, *m.* der Geistliche, *МШ.* Beichtvater, *Нс.* Pater spiritualis, *m.*

Духопе́лик, *m.* Stoss, Schlag auf d. Schultern. [*f.* erst. Luft; Dunst, *m.*

Духота́, *f.* erstickende Hitze, Schwüle,

Ду́цкати, s. Ту́цати.

Дуч, *m. Н.* 260?

Ду́ча, *В.* ду́чка, *f.* Loch, *n.* Kluft; Vertiefung, Aushöhlung, Oeffnung. *f.* Loch im oberen Mühlstein, in e. Fass; Naphtagrube, *f.* [Ду́чка (*В.*).

Дуче́й, *m.* дуче́йка, (-і́йка *f.* s.

Душа́, *f.* Seele, *f.*; 2) Herz, *n.* з душі-се́рця vom ganzen Herzen; души́ в со́бі не чу́ти ausser sich sein, verzückt sein, *С.* I. 3; ду́шу згуби́в: vom Selbstmörder; до душі́ прийти́ (приходи́ти) ся кому́ jmds Sympathie, Zuneigung gewinnen; він в душі́ мені́ сиди́ть hab ihn im Magen; моя́ душа́ не ви́нна ich (in meinem Bewusstsein, in meinem Gewissen) bin unschuldig; собі сама́ душе́ю *М. Ос.* (62) I. 81. mutterseelen allein; по души́ дзво́нять vom Glockengeläute nach dem Verstorbenen; 3) übhpt. das Innere, der inwendige Theil: Stimmstock, *m.* Stimme, *f.* (bei d. Geige); Einsatz, Mittelstück im книш etc.; 4) Mund, *m. С.* I. 63 (als Oeffnung für den „дух"); 5) Latz bei der Schürze, *m.*; 6) * Leben, *n.* без души́ ohnmächtig, leblos; 7) Halsgeschwulst, *Зап.* II. 390. *vgl.* Ґу́ші.

Душа́р, *m.* душа́рка, *f. Зап.* II. 389. in der Zauberformel gegen души́, s. Душа́ 7).

Душе́вний, *a.* die Seele angehend, Seelen-; herzlich, Herzens-; innerlich.

Душе́вність, -ости, *f. Нс.* (*Пр.* XI. (2) 32) Geistigkeit, *f.* 2) Gemüthstimmung, *f.* Gefühl, *n.* Innigkeit, Innerlichkeit, *f.* [lenverderber, Mörder, *m. Кн.*

Душегу́б, (-гу́бець, -бця), *m.* Seelenverderber

Душегу́бний, *a. ІГ.* seelen-, menschenvernichtend. [derin, *f.*

Душегу́бниця, *f. Т.* Selbstmörderin

Душегу́бство, *n.* Menschenmord, Mord, *m.* [laschfleisch, *n.*

Душени́на, *f.* Schmorbraten, *m.* Gollaschfleisch

Душени́ця, *f.* zum Ersticken enge Räumlichkeit. [Ду́шка.

Ду́шенька, ду́шечка, *f. dim.* s.

Душеубі́йця, *m.* Seelentödter, Mörder, *m. Ш.* II. 222. [muthlos *Ш.* II. 235. 240.

Душеубо́гий, *a.* arm im Geiste,

Душе́ць, -шця́, *m.* Stickstoff, *m. Пол.*

Ду́шин, *a. КУ.* s. Душе́вний.

Души́ти, *v. a.* würgen, ersticken; 2) drücken, pressen; quetschen; schmoren.

Души́ця, *f. У.* s. Душа́.

Душі́ти, *v. a.* stark duften, *М.*

Ду́шка, *f. dim.* (liebe) Seele, liebes Herz; моя́ — meine Liebste.

Душкува́ти, *v. n.* von Schafen, wenn sie, sich zusammendrängend, gegen den Boden hin schnauben (gegen d. Bissfliege).

Душли́вий, *a.* erstickend, *ВБ.*

Душма́н, *m.* Würger, Bedrücker, Tyrann, *m. Пот.* III. 15.

Ду́шне, *adv.* eben (nicht), just (nicht).

Ду́шний, *a. ГР.* 73 s. Душе́вний; 2) warm zum Ersticken, heiss, schwül, dunstig; *adv.* ду́шно.

Ду́шник, *m.* Luftloch, *n.* Luftfang, Ventilator, *m.* Ventil, *n. Кв.*

Ду́шність, -ости, *f.* s. Духота́.

Душóвий, *a.* jede Seele, jedermann betreffend.

Душогýб. etc. s. Душегýб etc.

Душогýбка, *f.* Mörderin, *f.*; 2) * leichter unsicherer Kahn aus Lindenholz *Oc.* (61) V. 55.

Дуя́вка, *f.* *n.* Sturmwind, *m.*

Дчини́ти, s. Відчини́ти *Ог.* 56.

Дщер, *f.* † *Ш.* II. 272 Tochter, *f.*

Дюг, *m.* *П.* *n.* 75. Luts. *gr.* 165? s. Дюк.

Дюк, *m.* Schwärmer, *m.* (Sphinx) *В.*; 2) Wolfsmilchraupe, *f.* (Eruca euphorbiae).

Дю́гонь, *f.* Dügong, Seemaid, *f.* [(Halicore cetacea).

Дю́гати, *v. a.* stossen, schlagen §.

Дю́дя, *f.* свисти́ть — в кешéни von leeren Taschen, *Hc.*; 2) s. Дзю́дзя.

Дюндьóвий, *a.* -а кошýля *Гол.* III. 493. *ungr.*?

Дю́ндзя, *f.* s. Дзїндзївер.

Дю́ра, *f.* s. Дїрá. [Danken).

Дя! in d. *Kinderspr.* = Па! (beim

Дяволéнний, *a.* s. Дія́вольский, *Зак.*

Дя́га, *f.* etw. Unbestimmtes: Grosses, Schweres, Böses: нарвáло на нозї такý дя́гу; як ту менї такý д. зроби́ти? (*Фр.*) [(Angelica silv., A. archang.)

Дя́гель, дя́гиль, *m.* Engelwurz, *f.*

Дя́дик, дя́дичок, дя́дьо, (дєдьо) *m.* Vater, *m.* [Base, Muhme, *f.*

Дя́дина, *f.* der Mutter Schwester,

Дя́динки, *pl.* s. Прóводи, *pl.* *Зак.*

Дя́дько, *m.* Vatersbruder, Onkel, *m.*

Дяк, *m.* Kirchensänger, *m.*; дякíв, -óва, -óве, *a.* des дяк.

Дя́ка, *f.* *П.* *n.* 42. *У.* Dank, *m.* Dankesbezeugung, *f.* дя́ку зроби́ти комý *Mc.* dankbar jmds gedenken; 2) — на когóсь der Wille zu jmdm, Neigung, *f.* Gefallen, *n.* щось припадáє до дя́ки комý jmdm ist etw. lieb, gefällt ihm.

Дякíвна, *f.* des дяк Tochter, *f.*

Дя́клик, (дя́тель). *m.* Specht, *m.* (Picus). [in natura, *f.* *Пом.* III. 99. 133.

Дя́кло, *n.* † Abgabe der Feldfrüchte

Дя́кованє, *n.* Danksagung, *f.*

Дякóванець, -нця, *m.* *ZP.* I. 86 zum Hochzeitgefolge (beim Danken) geh.

Дякóльний, *a.* † zu Дя́кло geh.

Дя́кон, *m.* s. Дiя́кон. [дя́кон.

Дякóниха, *f.* Frau od. Witwe eines

Дяконéнко, *m.* Sohn —; дякончá, -áти, *n.* Kind eines дя́кон.

I. Дякувáти, дя́чити, *v. n.* дяк sein, dessen Dienste verrichten.

II. Дя́кувати, *v. n.* danken, Dank sagen: сьвíтови von den Lebenden scheiden, verscheiden; 2) самóму собí *Кв.* II. 27. seine That selbst billigen, gutfinden, anerkennen; 3) *v. a.* когó *Ш.* I. 1. jmdm etw. Angenehmes u. Erfreuliches bereiten od. erzeigen; Gunst, Wohlwollen, Verehrung beweisen, gefällig sein, zu Willen sein. *Пом.* II. 28.

Дя́ра, *f.* s. Дїрá (дюрá).

Дя́тель, *m.* *Пол.* s. Дя́клик.

Дятинки́, *pl.* das Vertheilen der geweihten Essartikel am Osterfeste an Arme. [lium pratense).

Дятлови́на, *f.* rother Klee (Trifo-

Дя́чий, s. *a. m.* *Ф.* (*Нива* 1865. 9.)?

Дя́чити, *v. a.* У. собí щось sich nicht worin gefallen, kein Gefallen finden; 2) *v. a.* s. Дя́кувати 3).

Дячи́ха, *f.* Weib od. Witwe des дяк.

Дячи́шин, *a.* der дячи́ха geh.

Дя́чний, *a.* genehm, willkommen.

E. Є.

E, und Є, siebenter Buchtstabe (єсть, E). Infolge der Lautwandlungen ist єнáкше=инáкше; éней=и́ней; éскра =и́скра etc.; єдéн (їден) = оди́н; єщé=їщé (іщé); єгó = йогó; єї=її; есаул=осаýл; Єри́на=Ори́на(Ири́на) etc. єйцé = яйцe, etc. *P.* I. 188. *Ог.* 32. 37. 42. 43. 46. *Оц.* §. 26. 23.

E! *int.* beim Zureden, Gefasstsein, Sträuben, Lachen und Spotten.

Є, 3. *pers. sg.* von бути: ist, s. Єсьм, єсть. *Mi.* IV. 763.

I. Ева, Євка, *f.* Eva. [ивóлга.

II. Єва, єволá, *f.* éвник, *m.* s. Ивола,

III. Єва, *f.* s. Ива. [ction und Buch).

Єванге́лиє, *n.* Evangelium, *n.* (Le-

Евангéлик, *m.* Evangelischer (Protestant) *m.* *Це.*

Євангелист, *m.* Evangelist, *m.*
Євангельский, евангеличний, *ГШ.* *a.* evangelisch; евангелицкий (protestantisch) *ГШ.* *Це.* [*f.* Eugenia.
Євгений, *m.* Eugenius; Євгения,
Євґрап, *m.* Eugraphius.
Евин, *a.* von Eva abstammend, Evas.
Евнух, *m.* Eunuch, Verschnittener, *m*
Єврах, еврашок s. Оврах etc. *Шс.*
Еврей, *m.* Hebräer.
Еврейский, *a.* hebräisch. [erthum.
Еврейство, *n* еврейзм, *m.* Hebrä-
Евреіст, *m.* Hebräist, *m.*
Европа, *f.* Europa, *n.*
Европеець, -пейця.*m.* Europäer, *m.*
Европейский, *a.* europäisch.
Євсевій, *m.* Eusebius s. Овсїй.
Євтух, *m.* Eutychius, s. Явтух.
Євуня. *f.* *dim.* s. Ева I. Evchen. *n.*
Евхарістия, *f.* Eucharistie, *f.*
Євя, (евня), *f.* † s. Сушарня, Brachstube, *f.* *Пом.* III. 135.
Ег, еге (еґе)! *int.* ja, ja wohl, so ist es; 2) warum nicht gar! [Аякати.
Егекати, *v.* *n.* oft еге sagen, s.
Єґера, *f.* s. Яга, язя, *Шс.*
Египет, *m.* Aegypten, *n.*
Єгипетник, *m.* „aegyptischer" Zwingherr, Verfolger, *m.* [Aegypten.
Египетский, *a.* aegyptisch, aus
Єгипта, *f.* *coll.* Feldplage: Mäuse, Insecten und nach irriger Volksansicht auch Frösche (wie ehem. in Aegypten).
Египтянин, *m.* Aegypter, *m.*; Египтянка, *f.* Aegypterin, *f.* [etc. *Ог.* 43.
Єгла, еглиця *МШ.* *f.* s. Игла. иглиця
Еґзамін, *m.* Examen, *n.* Prüfung, *f.*; еґзамінувати, *v.* *a.* examinieren, prüfen.
Еґзеґет, *m.* Exeget, Erklärer, *m.*
Еґзеґетика, *f.* Exegetik, *f.* [tieren.
Еґзеквувати, *v.* *a.* exequiren, execu-
Еґзекутник, *m.* Executor, *n.*
Еґзекуция, *f.* Execution, *f.*
Еґзецирка, *f.* das Exercieren.
Еґзецирувати, *v.* *a.* exercieren.
Еґземпляр, *m.* Exemplar, *m.*
Еґзом, *adv.* allsogleich, dringend.
Еґоізм, *m.* Egoismus, еґоистичний, *a.* egoistisch; еґоіст, *m.* Egoist, *m.*
Єґомость (-осць), *d.* еґомостик, *m.* Herr Pfarrer (so betitelt der Bauer seinen Pfarrer). [Jego Mość].
Єґомостевий, *a.* des еґомость.

Єґурдати ся, по чести моїй verunglimpfen, mit Füssen treten.
Єдамашок, едеман; едамашковий *Шс.* s. Адамашок etc. [ковий etc.
Єдвао, едваоний etc. s. Шовк, шов-
Єдем, *m.* Eden, Paradies, *n.*
Єден, един, единайцять. (-ятий) s. Оден, (один) etc.; в един раз *P.* I. 32 einmal; едних два три люда etliche (Leute), *pl.* [richt, *n.* *P.* I. 75.
Єдене, *n* Essware, Speise, *f.* Ge-
Єдерний, *a.* muthig, stolz, selbstbewusst, gehoben, (*Ф.*) парубок, кінь.
Єдинак, *m.* einziger Sohn.
Єдиначка, *f.* einzige Tochter.
Єдиний, *a.* einzig; * allerliebst.
Єдинитель, *m.* Vereiniger, *m.* *K.*
Єдинити, *v.* *a.* vereinigen; — ся
Єдиниця, *f.* s. Одиниця. [sich — *K.*
Єдиничний, *a.* des Einzelnen, individuell *K.* *Ил.* числó -е Einzahl, Singularis, *Пар.*
Єдино-, єдно- s. Одно-, едно-.
Єдиновладний, *a.* alleinherrschend.
Єдинодушність, -ости, *f.* Einmüthigkeit, Einigkeit, *f.*
Єдинозвучний, *a.* eintönig, *У.*
Єдиноземець, -мця, *m.* *КС.* IV. 108. Landsmann, *m.* [Mutter geboren.
Єдиноматерній, *a.* von derselben
Єдиномислie, *n.* † *Ш.* II. 239. Gleichheit der Denkungsart, gutes Vernehmen. [mesverwandte, *m.* *Гол.*
Єдиноплеменець, -нця, *m.* Stam-
Єдинородний, *a.* eingeboren, einzig.
Єдинособний, *a.* Einzeln-; — судія Einzelnrichter, *m.* *Term.* [machend.
Єдиноспасаючий, *a.* alleinselig-
Єдиносущний, *a.* gleiches Wesens.
Єдиносущність, -ости, *f.* Einigkeit des (göttlichen) Wesens.
Єдиноутробний, *a.* † *C.* von derselben Mutter geboren, leiblich verschwistert.
Єдинство, *n.* Einheit, Einigkeit, *f.*
Єдинчик. *m.* s. Єдинак, *КС.* IV. 513.
Єднак, *conj.* s. Однакож.
Єдникий, еднаків, *Гол.* I. 364. *a.* einerlei, immer ein und derselbe; s. Однакий; еднако, *adv.* s. Однаково.
Єднанка, *f.* Ersatz, *m.* Schmerzgeld, *n.* *Ф.*
Єднати, *v.* *a.* vereinigen (zu einer

gemeinsamen Unternehmung *Кч.* 299); einigen, gewinnen; dingen *Ог.* 37.; 2) jmdn um Verzeihung bitten.

Єдна́ч, *m.* *Піс.* Vereiniger, Vermittler, *m.* *Ог.* 97.

Єдна́чи, по — *adv.* *П.* *п.* 128.?

Єдні́сїнький, *a.* до -кої конóплї bis auf den letzten Hanfstengel.

Єдність, -ости. *f.* Einigkeit, *f.* — ма́ти fleischlichen Umgang haben.

Єднóдуш, єднóдушець, -шця, *m.* Seelenfreund, Busenfreund, *m.*

Єдносли́вний, *a.* der sein gegebenes Wort od. Versprechen hält, Worthalter, *m.* [gleichförmig, einförmig.

Єднóсталь, *f.* Einförmigkeit, *f.* в. —

Єдносталкóвець, -вця, *m.* Gabelpferd, *n.*

Єдносталкóвий, *a.* einspännig.

Єдностáльний, -стáйність s. Одностáйний etc. [Gabelwagen, *m.*

Єднóсталок, -лка, *m.* Einspänner,

Єднóстний, *a.* einig, vereinbart; * gleichgesinnt; vereinigt, verbündet *Піс*

Єднóта, *f.* *Пу.* *Ле.* Einheit, *f.* einheitliche Form; 2) Verein, *m.* *Term.*

Єднус, *m.* Ring an der Korallenschnur, *m.* Дукáч.

Єжеви́ка, єжи́на, *f.* *gr.* s. Ожи́на.

Ей, *int.* ei! ei sieh! éйже! ei doch! 2) s. Алé либóнь: ей даш! wirst doch wohl geben; ей-вá, ей де там aber gar nicht.

Єк, єкий, s. Як, який, *Ч.* V. 578. *P.* II. 173. I. 74. *Ог.* 45. 4. [tropisch.

Екватóрский, *a.* *Не.* aequatorial,

Екзóрта, *f.* Exhorte, *f.*

Екзóрцизм, *m.* екзóрдия, *f.* *Не.* *Пр.* XI. (1) 149. Teufelsbeschwörung, -bannung, -austreibung, *f.* [*a.* ökonomisch.

Екóном, s. Окóман; економі́чний,

Експльоатувáти, *v.* *a.* exploitieren. [ploitation, *f.*

Експлуататóрство, *n.* *Не.* Ex-

Єктéнія, *f.* Gebet welches der Priester singend liest u. worauf nach Absätzen des Gebetes der Chor antwortet: Гóсподи поми́луй! od. подáй Гóсподи!

Єль, éлка, *f.* s. Яли́на.

Єле. *adv.* † kaum, *P.* II 175. *С.* I. 173; éле -éле *Кн.*

Елéґант, *m.* Stutzer, ein Putzsüchtiger.

Елеґáнтність, -ости, *f.* *Не.* Eleganz, *f.*

Елеґантувáти ся, sich fein, nett [kleiden.

Елеґі́йний, *a.* elegisch.

Елéґія, *f.* Elegie, *f.* *Ш.* II. 152.

Єлéй сьвяти́й — Chrisam, *m.*

Єлеосьвящéние, s. Маслосьвя́тиє.

Елéктризм, *m.* електри́ка, електри́чність, -ости, *f.* Elektricität, *f.*

Електризувáти, elektrisieren.

Електри́чний, *a.* elektrisch; -а машина Elektrisirmaschine, *f.*

Електродéржець, -жця, *m.* Elektricitätsträger, Elektrophor, *m.*

Елéкция, *f.* Wahl, *f.*

Єлень, *m.* s. Ивóлга, еволá.

Єлечко, *n.* *Ме.* 134. 136. s. Ви́лечко.

Єлизавéт = Єлисаветград.

Єли́ко-мóга, *adv.* † *Ш.* I. 314 wie viel vermögend. [Ялíбно.

Єлíбно, *adv.* zierlich, schmuck, s.

Єлки́й, *a.* ranzig, *Зак.*

Єломóк, -мкá, *m.* Art Mütze.

Еля́, *int.* Scheuchruf gegen Schweine.

Еласти́чний, *a.* elastisch, federnd.

Еласти́чність, -ости, *f.* Elasti- [cität, *f.*

Емáлія, *f.* Email, *m.* Smalte, *f.*

Емалїювáти, *v.* *a.* mit Email versehen, emaillieren.

Емóлéма, *f.* *Не.* Emblem, Sinnbild mit e. Wahlspruche verbunden.

Ємки́й, *a.* zugreifend, fassend; * unternehmend, energisch, wacker, tüchtig, rasch handelnd; merklich; éмко (*adv.*) ї́сти gierig. [tigkeit, *f.*

Ємкість, -ости, *f.* Energie, Tüch-

Ємний, *a.* *Пар.* umfassend, reichhaltig; s. Обéмний.

Ємність, -ости, *f.* das Vermögen aufzunehmen; сільнá — Salzgehalt, *n.* *В.*

Емпіри́чний, *a.* empirisch, erfahrungsmässig.

Єнáк, єнáкший, s. Инáкший.

Єнéй, *m.* s. Инéй, *Ог.* 43.

Енéма, *f.* Klystier, *n.*

Єнерáл, єнерáльский, єнерáльство etc. s. Ґенерáл etc. [*a.* energisch.

Енéрґія, *f.* Energie; енерґі́чний,

Єно, s. Инó. [klopädisch.

Енциклопеди́чний, *a.* ency-

Єнчий, éнший, s. Инчий etc.

Епáрхія, *f.* Eparchie, *f.* Sprengel eines Bischofs.

Епархія́льний, *a.* zur Eparchie geh.

Єпископ, *m.* Bischof, *m.*
Єпископский, *a.* bischöflich.
Єпископство, *n.* епископія, *f.* Bischofswürde, *f.*; 2) Bisthum, *n.*
Епідемічний, *a.* epidemisch, ansteckend (v. Krankheiten).
Епік, *m.* Epiker, *m.*
Епілептичний, *a.* epileptisch.
Епітафія, *f.* Grabinschrift, *f.* *Кч.* 101.
Епітрахиль, *f.* Epitrachilion, Schultertuch der Geistlichen, *n.*
Епічний, *a.* episch.
Епойковий, *a.* *C.* I. 92. Art Kleiderstoff.
Епопея, *f.* έπος, *m.* Epopöe, *f.* Epos, Heldengedicht, *n.*
Епоха, *f.* Epoche, *f.* Zeitpunkt, *m.*
Епохальний, *a.* *Нав.* epochemachend.
Ера, *f.* Aera, Zeitrechnung, *f.*
Єґиня, *f.* s. Ґеоґіня.
Ердек, *m.* *ung.* s. Чорт.
Єрей, *m.* Opferer, Priester, *m.* [ἱερεύς].
Єрейка, *f.* Priesterin, *f.* *ОБ.*
Єрейский, *a.* priesterlich.
Єрейство, *n.* Priesterstand, *m.*
Єрентий, *s. a.* s. Реентий.
Єрепенити ся, *М.+Б.* 195 sich sträuben, s. spreizen. §.
Єрепудний, *a.* *ВГ.* 147 s. Ярепудовий.
Єресь, *f.* Häresis, Ketzerei, *f.*
Єретик, *m.* Häretiker, Ketzer, *m.*
Єретичий, (-чний), *a.* häretisch, ketzerisch; * verflucht.
Єрик, *m.* *Не.* (*Пр.* XI. (1) 115 kleiner Bach.
Єрмак, *m.* Ermolaus.
Єродула, *f.* *К.* griech. Hierodule, Tempeldienerin, *f.*
Еротик, *m.* Erotiker, *m.*
Еротичний, *a.* erotisch.
Єроха, *m.* Hierotheus, *Зак.*
Єрувати, *v. a.* кожух steppen.
Єрусалим, *m.* Jerusalem, *n.* до -му їздити vom Pferde geschleift werden zur Strafe für das Verschlafen der Wacht bei der nächtlichen Hutweide der Pferde, *К.*
Єрш, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina cernua).
Єсь, єси, 2. *pers. sg. praes.* von бути: du bist.
Есаул, есауленко *pl.* есаулці etc. s. Осаул etc.
Есенция, *f.* Essenz, *f.*
Есенциональний, *a.* essentionell, wesentlich.
Ескиз, *m.* *К.* esquisse, Skizze, *f.* Entwurf, *m.*
Єсько, *m* s. Юсько, *Зак.*
Єсли, *conj.* wenn, wofern.
Єсьм, 1. *pers. sg. praes.* von бути: ich bin (-ем, -єх, *Ог.* 145); єсьмо wir sind; єсть (є) (sie, es) er ist, єсьте ihr seid.
Єсмань, *f.* rechter Nbfl. des Сейм.
Есовато, *adv.* *Пол.* in der Gestalt eines S.
Еспарзета, *f.* s. Дївойник, *B.*
Єстественний, *a.* *Пол.* natürlich; wesentlich.
Єстество, *n.* *Пол.* Naturproduct, *n*; 2) Natur, *f.* Wesen, *n.* *К.* wesentliche Eigenschaft.
Естетика, *f.* Aesthetik, *f.*; естетичний, *a.* ästhetisch.
Ет! *int.* des Wegwerfens, Absprechens, Sträubens, des Unwillens: lass mich!
Етеричний, *a.* ätherisch.
Етика, *f.* Ethik, Sittenlehre, *f.*; етичний, *a.* ethisch.
Етикета, *f.* Etikette, *f.*; етикетальний *a.* etikettenmässig.
Етимольоґія, *f.* Etymologie, *f.*; етимольоґічний, *a.* etymologisch.
Етноґрафія, *f.* Etnographie, *f.*; етноґрафічний, *a.* ethnographisch.
Етюда, *f.* *К.* étude, Studienzeichnung, *f.* Studium, *n.*
Ефектовний, *a.* effectvoll.
Ефимерия, *f.* *Т.* ephemerische Erscheinung, Eintagserscheinung; ефемерний, *a.* ephemerisch.
Ефирний, *a.* *Не.* s. Етеричний [αἰθήρ].
Єфнар, *m.* Altvater, der von den beiderseitigen Eltern zur Leitung der Hochzeitsgebräuche bestellte Ceremoniär.
Ех, *int.* der Sehnsucht, der Wehmuth, der Begeisterung *ТР.* *III.* II. 3.
Єхавку, ой —! hol' ihn der —! potz tausend!
Ехидковатий, *Гр.* ехидний, *a.* Eidechsen-, Natter-; * boshaft, heimtückisch, schadenfroh, *Не.*
Ехидна, *f.* Natter, Eidechse, *f.*
Ехо, *n.* s. Відголос, луна.
Еч! еч як! еч який! sieh doch! schau! schau! wie — (mit Vorwurf).
Єще, *adv.* noch, annoch.

Ж.

Ж, achter Buchstabe (Живіте).

-ж, *conj.* s. Же; коли-ж wenn (wann) nun aber, піду-ж бо я aber da werde ich gehen; робі́-ж! *imperat.* mache doch! a вжé-ж nothwendigerweise, ja; та вже-ж dennoch, *Ог.* 208—215 як же-ж wie denn? *Ог.* 59. 7. 159 8. що-ж ти такé? ja, was bist denn du? *Р.* I. 1.

Жáба, *f.* Frosch, *m.* * — цицьки дасть тобі wirst „in's Gras beissen", w. enthauptet werden, w. sterben *Гр.* V. 336. *Пом.* II. 10.

Жабáк, *m.* Schwanen-Teichmuschel *f.* (Anodonta cygnea). [Жáбур.

Жабáр, *m.* Froschtümpel, *m.*; 2) s.

Жабернáтий, жабéрний, *a.* Kiemen-, mit Kiemen (branchiae) versehen.

Жáбин, жáбій, жаби́ньский *Ч.* II. 40. *a.* des Frosches, Frösche-; -ні óчка Ackervergissmeinnicht, *n.* (Myosotis intermedia).

Жаби́на, (жеб-) *f.* grünlicher Schleim (Auswurf) beim Erbrechen.

Жáбка, *f. dim.* s. Жáба; 2) * Art Doppelnagel zum Beschlagen der Галяри.

Жабни́к, *m.* s. Лóташ; 2) s. Жабяни́к.

Жабови́на, *f. coll.* Frösche, *pl. Mi.*

Жабоїд, *m.* Froschfresser, *m.* [II. 138.

Жабокóлець, лця, *m.* Froschstecher, *m.* (*scherzh.* W.).

Жабокрюкалка, *f. Пic.* s. Жабáр.

Жабокрюкане, *n.* Froschgequack, *n. Пic.* [mäusekrieg, *m.*

Жабомишодрáківка, *f.* Frosch-

Жаборíз, *m.* Froschmörder, *m.*

Жáбра, *f. gew. pl.* жáбри, Kiemen, (branchiae). *Пом.* III. 110.

Жабрéй, жабри́к, *m.* s. Жебрíй.

Жабськи́й, *a. Иг.* 84 s. Жабячий.

Жабýн-риболóв, *m.* Froschfisch, Seeteufel, *m.* (Lophius piscatorius).

Жáбур, *m.* жабури́не, *n.* Laichort der Frösche, Froschtümpel, *m.*; 2) Bach-Wasserfaden, *m.* (Conferva rivularis).

Жабурни́к, *m.* кучеря́вий krauses Laichkraut, (Potamogeton crispus).

Жáбяний, *В.* жáбячий, *a.* des Frosches, Frosch-; -а цибýля Binse, *f.* (Scirpus tabernaemontani); -і мицинкú, колискú s. Жабáк; -а зелени́на s. Жáбур 2).

Жабя́чка, *f.* s. Жабáк; 2) Perl-flussmuschel, *f.* (Unio margaritana).

Жавéльский, *a.* Javellisch, -а лужинá J. Lauge *Пол.*

Жáворонок, etc. s. Жáйворонок etc.

Жáвра, *f.* Hund, *m.*

Жаврáтий, *a.* s. Крикли́вий.

Жáгá, *f.* s. Згáга; 2) Gier, *f.* Begehren, *n. М.*+*Б.* 122. *ОП.*

Жáглик, *m. М. Кн.* kleines Segel.

Жагля́вка, *f.* s. Жуля́вка.

Жадá, *f.* Begierde, Gier, *f. ЛД.*

Жадáне, *n. М.* II. 164 das Begehren, Verlangen, *n.* Wunsch, *m.*

Жаданчá, -áти, *n.* ersehnter Gast (*iron*). (*Фр.*). [wünschen, fordern.

Жадáти, *v a.* begehren, verlangen,

I. Жадéн, -днá, -днé *a.* s. Жадни́й II.

II. Жáден, -дна, -дне kein (жáдний).

Жáдíбка, *f. М.* II. 94 *Н.* 20 s. Жадóба; комýсь щось не в -бкý jmd hat kein Verlangen nach etw.

I. Жáдний, жáден, *a. К.* I. 105. s. Кóждий, вся́кий. [etw.

II. Жадни́й, *a.* чогóсь begierig nach

Жáдність, -ости, *f.* Begierde, Sucht, *f. Пар.* [süchtigem Blick, *КУ.*

Жадноóкий, *a.* mit gierigem, eifer-

Жадóба, *f.* das Begehren, Verlangen; Begierde, Lust, *f.* Wunsch, *m. Кч.* 186. *Зак.* про жадóби auf dringendes Verlangen.

Жадóбен, жадóбний, *a.* gierig, begierig, habsüchtig, lüstern *Нс. Пол.*; 2) durstig, *Ст.*

Жадýчий, *a. К.* s. Жаждýщий.

Жáжда, *f.* Gier, *f.* heftige Begierde; 2) Durst, *m.* [harrend; sehr durstig *Ог.* 102.

Жаждéнний, *a. Ру.* sehnsüchtig

Жажди́вий, жаждли́вий, *У. a.* gierig, begehrlich, unersättlich, Luts. *gr.* 170. *Гол.* III. 523. [dürsten, *К.*

Жáждувати, *v. n.* Durst leiden,

Жаждýщий, *a.* dürstend, durstig, lechzend. [*Ст.* s. Жижки́й.

Жáжкий, *a.* brennend, flammend,

Жáйвір, -ора, *К.* жáйворонок, -нка, *m.* Lerche, *f.* [der Lerche, Lerchen-.

Жáйвороночий, (-рончий), *a. На.*

Жа́йворончиха, *f.* Lerchenweibchen, *n.*

I. **Жак**, *m. Н.* 110 *Др. с.* 243 Arbeit um die Wette zum Zwecke grösseren Erwerbes, *f.* [wespe, *f.* (Sphex), *B.*

II. **Жак**, *m.* (*B.*) s. Бо́мок; 2) Mord-

Жакува́ти, *v. a.* vernichten, verderben, zerstören; plündern; — ті́ло zerfleischen.

Жаль, *m.* (und *f. Ф.*) Leid, Herzeleid, *n.* wehmüthiger Schmerz, Wehmuth, *f.* жалі́ виводи́ти за чим etw. beklagen; жаль мені́ кого́сь es thut mir leid um jmdn; — чого́сь um etw.; 2) Reue, *f.* Leid, Bedauern, *n.*; 3) — u. жала́, *f.* Mitleid, Erbarmen; *n.*; 4) das Gefühl einer von jmdm erfahrenen Kränkung: на, до кого́сь; жаль ему́ на кого́сь er beklagt, beschwert sich über jmdn.

Жа́льворонок, s. Жа́йворонок.

Жали́ва, *f.. П. п.* 49 s. Кропи́ва, Brennessel, *f.*

Жали́ти, *v. a.* stechen, brennen; 2) * кого́ jmdm Herzeleid verursachen, jmdn grämen, betrüben. [хуs).

Жали́ця, *f.* Stechfliege, *f.* (Stomo-

Жа́лїб, -обу (-лї-) *m. Ч.* V. 238 s. Жало́ба 2). [ло́бний).

Жа́лібливий, *К.* Жа́лібний s. Жа-

Жа́лібник, *m. Пр.* II. 247 der Mitleidige, Wohlthäter, *m.*; 2) бра́тик — *Ч.* V. 799 der Trauernde, d. Bemitleidenswerte; 3) — на́шоі мо́ви *Ос.* (61) IV.33 Liebling? 4) Kläger, (actor) *Term.*

Жалібни́ця, *f. feminin.* Form s. Жалібни́к 4).

Жа́лібщик, *m. Б.* Kläger, *m.*

Жалі́не, *n.* das Mitleiden, Bedauern, Erbarmen; 2) Betrübnis, *f.*; 3) Klage, *f. Кв.* II. 269.

Жа́лїсливий, жа́лісний, (-лїстн-) *a.* barmherzig, mild; kläglich.

Жалі́ти, *v. n.* bedauern, Leid um etw. haben — чого́сь; 2) * вапно́ жалі́е (перегори́т) der Kalk zerfällt zu Staub wegen Feuchtigkeit.

Жалки́й, *a.* stechend; 2) klagend, kläglich, mitleiderregend; жа́лко, *adv. Ос.* (61) V. 21 stechend, empfindlich; schmerzhaft; jämmerlich, — мені́ тебе́ ich fühle mit dir Mitleid, es dauert mich deiner. [Trauer, Schwermuth, *f.*

Жа́лість, жа́лькість, *У.* -ости, *f.*

Жалькоті́ти, (жарк-), *v. n.* vom Gesang des жа́льворонок. [dauern, *n.*

Жалкува́не, *n.* Leid, Mitleid, Be-

Жалкува́ти, *v. n.* за ким, по кім sich nach jmdm sehnen, mit jmdm Leid haben, um jmdn trauern, jmdn beklagen, beweinen, betrauern *АД.* I. 161.

Жалля́, (-е), *n. Ч.* V. 653 s. Жаль.

Жальни́й, *a.* wehmüthig, traurig *B.*; 2) — четве́р s. Стра́стний ч.; *adv. compar.* мені́ жальні́йше es thut mir mehr leid, ich bedauere mehr.

Жа́лнощі, *pl.* Mitleid, *n.* Condolenz, *f.*

Жало́ (же-), *n.* Stachel, *m.*

Жало́ба, *f.* Mitleid, *n.* Sympathie, *f. К.*; 2) Trauer, *f.* Leid, *n.* Traueranzug, *m.*; 3) жа́лоба Klage, *f.* (vor dem Amte: querela). *Term.*

Жалобе́ць, -бця́, *m.* Trauermantel, *m.* (Vanessa Antiopa) *B.*

Жало́бний, *a. Пр.* II. 247 mitleidig, barmherzig, mitleidvoll, sympathisch; klagend, wehmütig, Trauer-.

Жалова́нник, *m. gew. pl. Ч.* III. 8. ungesäuertes Kornbrod als Fastenspeise.

Жалова́сний, *a.* wegen eines Leids leicht in Thränen ausbrechend.

Жа́лосливість, (-лісл-), -ости, *f. ВБ.* Mitleid, Erbarmen, *n.*

Жа́лосник, *m. Н.* 94 der sich u. den man beklagt. [trauernd.

Жа́лости́вий, *a. ШМ.* klagend,

Жа́лостонька, *f. dim.* s. Жа́лість.

Жа́лощі, *pl.* Trauer, *f.* Gram, Schmerz, *m.*

Жа́луване, *n.* das Bedauern, Mitleid, *n.*; 2) Gehalt, *m. Term. Пом.* III. 53.

Жа́лувати, *v. a.* jmdn bedauern, Mitleid mit jmdm haben; 2) jmdm Rücksicht, Pflege, Unterhalt angedeihen lassen, *Пом.* III. 53. *P.* I. 13; 3) liebkosen, lieben *M.*; 4) чого́, за чим, (гріхів, за гріхи́) Reue empfinden; s. Жа́лкувати. [Жало́.

Жальце́, *n.* Nadelspitze, *f.*; 2) s.

Жаля́, *f.* Schnitterin, *f.* [жа́ти].

Жаля́чка, *f.* s. Жали́ва.

Жанда́р, *m.* Gendarme, *m.*

Жанда́рик, *m.* s. Ву́двуд, *Gr.* 30.

Жар, -у, *m.* жар, -и, *f.* glühende Kohlen, Glut, *f.*; 2) *W.* II. 81 Alpenglühen (Pflze).

Жара́, *f.* Glut, Hitze, *f. Кв.* II. 328.

Жаранни́к, *m.* s. Ялове́ць.
Жари́на́, *f.* *М.* II. 174. *Мс.* 364 glühende Kohle.
Жари́стий, *a.* glühend, *У.*
Жари́ти, *v. a.* rösten, braten, brennen; 2) * schlagen.
Жа́рище, *n.Зар.*Herd, Brennpunkt,*m.*
Жарі́вка, *f.* Feuerbecken, *m.* Kohlenpfanne, *f.*
Жарівни́ця, *f.* Feuergewehr, *n.*?
Жарі́нє, *n.* das Glühen, *Пол.*; 2) *coll.* glühende Kohlen Ч. III. 315.
Жарі́ти ся, glühen, funkeln.
Жа́рка, *f.* -середу́шник Tausendgüldenkraut, *n.* (Erythraea centaurium).
Жарки́, *pl.* *Н.* 50 s. Жаро́к.
Жарки́й, *a.* brennend heiss, glühend; schwül; 2) glutroth *Л.* 1.
I. Жарли́вий, *a.* вовк *Мл.* s. Па́жерливий.
Жарні́вки, (жер-) *pl.* Krebssteine, -augen, *pl.* (Lapides cancrorum) *Кв.*
Жарну́ти, *v. n.* *М.* * rasch ankommen (*Нив.* 164).
Жаро́вня, *f.* *С.* s. Жарі́вка; Fleischbank, *f.* Hackbrett, *n.* *Ру.?*
Жаро́ї́д, *m.* *Н.* 199 vom trägen [Pferde.
Жаро́к, -рка́, *m.* glühende Kohle.
Жаромі́р, *m.* Hitzemesser, *m.* Pyroskop, *n.* *Пол.*
Жаро́та, *f.* Hitze, Schwüle, *f.* *С.*
Жароцьві́т, *m.* Feuerblüthe, *f.*Name der Мо́лня *КУ.* [Vogel.
Жар-пти́ця, *f.* *Др. с.* 286 fabelh.
Жарт, (*d.* жа́ртик), *m.* жа́рта, *f.Мор.* Scherz, Spass, *m.* жа́ртом, жа́ртиком scherzweise, zum Scherz; *pl.* жа́рти *Га.* I. 101. 102.?
Жартівли́вий,(-тли-тобл-,-товл-) *a.* scherzhaft, spasshaft; lustig.
Жартобли́вість, -ости, Scherzhaftigkeit, *f.*
Жартува́ти, *v. n.* scherzen, spassen, spielen, Spass machen; schäckern. *Пом.* II. 28.
Жарту́шки, *pl.* s. Жарт, *pl.*
Жару́ха, *f.* s. Жи́гавка, *В.*
Жас, *m.* *Ф.* Schrecken, *m.* Entsetzen, *n.* s. Жах.
Жасми́н, *m.* жасми́нний *М.* III. 52. *a.* s. Ясьмін, Ясьміно́вий.
Жасни́й, *a.Ф.*schrecklich, grauenvoll.
Жасну́ти, *v. a.* schrecken,
Жа́тва, *f.* Ernte, *f.* *Кв.* II. 158.
I. Жа́ти, [жну, жнеш] *v. a.* ernten, Getreide schneiden.
II. Жа́ти [жму, жмеш], *v. a.* drücken, pressen; се́рце жметь ся das Herz wird gepresst, beklommen, *Мак.* I. 27.
Жа́тка, *f.* *Ос.* (61) IX. 178 s. Жнива́рка. [*m.* *Зак.*
Жа́тний, *a.* — коза́к Gutsbesitzer,
Жах, -ху, *m.* *С.* II. 256 Schrecken, Schauder, *m.* das Betroffensein, Staunen, *n.* жа́хом *adv.* *ІГ.* schrecklich, waghalsig; *Пом.* II. 10.
Жаха́не, *n.* *К.* Furcht, Angst, *f.*
Жаха́ти ся, vor Schreck schaudern, sich ängstigen,fürchten.[furchtsam,scheu.
Жахли́вий, *a.* жахля́к, *n.* *Піс.*
Жахли́вість, -ости, *f.* Furchtsamkeit, *f.* *Піс.* [Ви́капаний.
Жа́хлий, *a.* wahr, lauter, echt; s.
Жа́хно, *adv.* bange, mit Furcht.
Жахну́ти ся, s. Зжахну́ти ся *Піс.*
Жахті́ти, *v. n.* *ГБ.* s. Жаха́ти ся.
Жо́ан, жо́а́нок etc. s. Зо́а́н, зо́а́нок etc. *Ог.* 75, 2. [stossen.
Жо́е́вхнути, жо́ихну́ти, *v .a.* stark
Жо́и, жо́йхи, *pl.* Sturzwellen, *pl.*(*Фр.*)
Жо́ир, (*d.* жо́и́рик), *m.* Wiese mit Gesträuch; ganz magerer Weideplatz; 3) Flussinsel, *f.* [wellen herausbrechen.
Жо́ирили́ти, *v. n.* in grossen Sturz-
Жо́у́рити, жоурну́ти, *v. a.* hinschleudern, кимо́сь; s. Шпу́рити.
Жо́урті́ти, *v. n.* rauschend anprallen, *Зг.*
Жо́ух! *int.* zu Жо́у́хнати.
Жо́у́хати, жо́у́хнути, *v. a.* heftig ausgiessen: води́, водо́ю; schiessen, strahlen lassen.
Жва́вий, жва́лий, *a.* munter, flink, behend; жва́во, *adv.* mit Lust, frisch.
Жва́вість, -ости, *f.* Munterkeit, Behendigkeit, Raschheit, *f.*
Жва́ка, жва́чка, *f.* das zum zweiten Male gekaute Futter; 2) Tabaksblätter zum Kauen, *pl.*; Art rothes Baumharz zum Kauen.
Жва́ти, жвика́ти, жвя́кати, s.Жу́ти.
Жва́чний, *a.* -а пове́рхність, Kaufläche, *f.* *Пол.*
Жвиканй́на, *f.* das Gekaute.
Жвинді́ти, (-да́ти), *v. n.* undeutlich sprechen; plärren.
Жвя́ка, жвя́чка, s. Жва́ка, жва́чка.

Жвяхті́ти, *v. n. Ко.* 178 plätschern, des Geräusch von sich geben.
Жгут, *m.* s. Дж*ſ*ут.
Жгу́чка, *f.* s. Жи́гавка *Mi.* II. 271.
Ждáне́, *n.* das Warten, Erwarten.
Ждáнок, -нка, *m. M.* II. 133 Erwartung, *f. pl. H.* 109 мені́ не до ждáнків ich habe nicht wie zu warten, ich mag nicht länger warten.
Ждáти [жду, ждеш], *v. a.* когó, на когó (що) warten, erwarten, кого, на когó (що).
Ждюхнути, *v. a.* s. Жóе́вхнути.
Же, *conj. declar.* dass; 2) *advers.* -же aber, hingegen, doch; 3) ja, s. -ж. In Verbdg. mit anderen Partikeln Conjunctionen u. Imperativen: nun denn, *Ог.* 208—215.
Жеби́, s. Щоби́, аби́ *Ог.* 212. 9.
Же́бін, -ону, *m.* das Lallen, Lärmen; Gesumme, *n.* [summen, lärmen.
Жебоні́ти, *v. n.* lallen, *M.* III. 94;
Жебрáк, жебрáн *Ч.* V.433, *m.* Bettler, *m.* [telei, *f.* Bettelstand, *m.*
Жебрани́на, *f.* жебрáцтво, *n.* Bet-
Же́брати, *v. n.* betteln; піти́ за же́браним хлі́бом betteln gehen.
Жебрáцкий, жебрáчий, *a.* Bettler-, bettelhaft. [weib, *n.*
Жебрáчка, *f.* Bettlerin, *f.* Bettel-
Же́бри, на — піти́, по же́брах ходи́ти betteln gehen, Bettler werden.
Жебрі́й, *m.* дрібноцьвітий, Daun, Hohlzahn, *m.* (Galeopsis tetrahit); — польови́й Ackerhohlzahn, (G. ladanum).
Же́бром жи́ти vom Betteln leben *КУ.*
Жебрувáти, s. Же́брати, жебру́щий, bettelnd, Bettel- *Ог.* 102. 2.
Жеве́мъ, *АД.* I. 121, жевки́й s. Живе́м, живки́й. *(B.)*
Же́вра, s. Же́рва, жáвра. [feuer, *n.*
Же́вриво, *n. Кн.* Glut, Lohe, *f.* Loh-
Жеврі́ти, *v. n.* glühen, glimmen.
Же́глий, *a.* пісóк? *Гocn.* 21.
Жеглó, *n.* Brenneisen, *n. ГШ.*
Жегу́н, *m.* Blitzbube, *m.*
Жегу́нка, *f.* ухáта, Ohrenqualle, *f.* (Aurelia aurita).
Жегти́, жегчи́, жечи́, [жегу́ (гу), жеже́ш (жжеш)] *Оц.* §. 204 brennen.
Же́жко, *adv. Ч.* II. 403 brennend, heiss, s. Жигки́й. [Scepter, *n.*
Жезл, *m.* † bischöflicher Hirtenstab;
Же́кнути, *v. n.* до когó ungestüm, hitzig gegen jmdn dringen.
Желáне, *n.* Wunsch, *m.*; Gratulation, *f.*
Желáти, *v. n. Me.* 68 wünschen, begehren; Wünsche darbringen, gratulieren; желáнний, *a. У.* erwünscht.
Желв, *m.* Schildkröte, *f.* (Testudo) *Пол.*
Желвáк, *m.* Beule, *f.* Auswuchs, *m.*
Желвóвий, *a.* Schildkröten-.
Же́льворонок, s. Жáльворонок; жел- s. жал-.
Желе́тка, *f.* gilet, Weste, *f.*
Же́лї, *conj.* s. Єли́ [jeżeli].
Желїзе́, *n.* Eisenoxydul, *n.*
Желїзáк, *m.* Abscess mit Verhärtung der Oberfläche, *m.*
Желїзи́нець, -нця, *m.* Eisenspath *m.* kohlensaueres Eisenoxydul.
Желі́зко, *n.* Plätteisen, Biegeleisen, *n.*
Желі́зний, *a.* eisern, Eisen-; eisenfarbig; 2) * — дощ s. Ожеле́да (nach e. Regen) *КУ.*
Желі́зниця, *f. Ч.* I. 57 Art (eisenfarbige) Geschwulst am Gesichte; 2) veränderliche Kröte (Bufo variabilis); 3) Eisenbahn, *f.*
Желі́зничий, *a.* Eisenbahn-, Bahn-.
Желїзня́к, *m.* Eisenstein, *n.*; 2) Eisenkraut, *n.* Eiserich, *m.* (Verbena offic.)
Желі́зо, *n.* Eisen, *n. Ог.* 71—72.
Желі́зок, -зка, *m.* Eisenoxyd, *n. Пол.*
Желїзонóсний, *a.* eisenhaltig, eisenschüssig, *Пóл.* [fen *M.*+*Б.* 129.
Желі́пнути, *v. a.* klagend ausru-
Жемері́, *pl.* Walddickicht, *n.*
Же́моїдь, *m. f.* Fresser, *m.*
Же́мчуг, *m.* Perle; *coll.* Perlen, *pl.*
Жемчу́жи́на, *f. С.* II. 225 s. Жемчу́г; 2) Perlmutter, *f.*
Жемчу́жний, *a.* perlen.
Жемчу́жниця, *f.* — и́ста echte Perlmuschel (Meleagrina margaritifera).
Жень, *m.* Bastleiter der Bienenzeidler, *f.* (*B.*).
Женá, *f.* s. Жінка, *R.* 86.
Же́навий, *a.* (*Ф.*). s. Побігу́щий.
Жене́, жене́ш, etc. s. Гнáти, гóнит гóниш etc.
Женепи́н (-пир), *m.* Zwergwachholder, *m.* (Juniperus comm.) *B.*
Жени́ло, *m. P.* II. 108 heiratsfähiger junger Mann; grosser Bengel.
Жени́тьбá, *f.* Heirat, Verehelichung, *f.*
Жени́ти, *v. a.* си́на den Sohn hei-

*

raten lassen; — ся heiraten, sich verehelichen з ким, (на ким); * toben.

Женйх, (d. женйшок, -йшенько; aug. женишйще), m. Freier, Bräutigam, m.

Жениха́нє, n. Кв. II. 35 Liebeshändel, pl. Liebelei, f. [einlassen.

Жениха́ти ся, sich in Liebschaften

Женихівский, a. Кв. II. 91 zu жениха́нє geh.

Женихлйвий, a. Гол. III. 254 der Liebelei ergeben; liebeslustig; дўрень — Weibernarr, m. Ф.

Женихлйвість, -ости, Unbeständigkeit in der Liebe, f. Ф.

Женйцький, a. Braut-, bräutlich, Trauung,- Зг. [liebte, f.; 2) s. Женйх Л. 32.

Женишйна, f. Ме. 98 Braut, Ge-

Женкйня, f. Schnitterin, f.

Жéнник, m. s. Жнець.

Жéнський, a. weiblich, Frauen-.

Жéнськість, -ости, f. Weiblichkeit, f.

Жентйця, f. Käsewasser, n. Molke, f.

Жентйчник, m. Molkencurgast, Badegast, m.

Женчўг, m. Wgr. IX. s. Жемчўг.

Жéнчик, m. Schnitter, m.

Жéнщина́, f. Frau, f. Weib, n.

Женятйн, яловéць-, m. Alpen-Wachholder. m. (Juniperus nana).

Жербій, m. Haferdistel, m. Ackerscharte, f. (Cirsium arv.).

Жéрва, жйрва, f. (bissiger) Hund.

Жердйти, v. a. mit Stangen zäunen.

Жéрдка, (d. жéрдочка, (aug. жéрдюга), f. Holzstange, f. — пóля (прут п.) gewisses Feldmass.

I. Жéреб, m. s. Жéреп.

II. Жéреб, жеребéн Ф. m. Los, n. Würfel, m. Не. Левч.

Жеребéць, -бця́ (-бчик), m. junges Pferd; 2) Nbfl. des Дóнець bei d. St. Славя́ньске. [Stute).

Жеребйти ся, fohlen (von der

Жеребій, m. ein bestimmtes Stück

Жеребінь, f. s. Розвóра. [Feldes.

Жеребінка, f. Schneckenmuschel, f.

Жеребкóм, adv. durchs Los, Ч. III. 103.

Жерéбний, a. von e. Stute: trächtig.

Жерéбованє, n. Losung, Verlosung,

Жердéля. f. Aprikose, f. Левч. [f. Гуш.

Жерéвник, m. Speiseröhre, f.

Жерелйнець, -нця, m. Sprudelstein, m. Пол.

Жерéльний, a. Quell-.

Жерелó, n. Quelle, f. Born, m.; 2) s. Жирóвиско 2) (В.).

Жереля́стий, a. quellenreich, ГБ.

Жеренкотіти, жеренча́ти, v. n. Зар. tönen, schallen, schrillen.

Жéреп, m. Zwergkiefer, f. krummholz, n. (Pinus mughus): 2) s. Яловéць.

Жерепнйк, m. mit Krummholzkiefer bewachsene Stelle in d. Gebirgen.

Жерéти, v. a. s. Жéрти, Пот. I. 154.

Жерéтія, f. Baumschlange, f. С.

Жерля́нка, f.?

Жерлó, n. s. Жерелó Ле. Urquell, m. Stammnest, n. злодійске — Diebsnest, n. Räuberhöhle, f. (Ф.). [Жóрно etc.

Жéрно, Wgr. 174; жернова́ти etc. s.

Жерновéць, -вця́, — па́вінь, m. Besenstrauch, m. (Sarothamnus scoparius).

Жерсть, f. Blech, n. Ог. 90. 2.

Жéрстко, adv. вода́ йдé — reissend schnell.

Жерстянйй, a. aus (Messing-)Blech, blechern, Ме. 436. КУ. I. 286.

Жерстя́нка, f. Blechbüchse, f. Под.

Жéртва, f. Opfer, n. безкрóвна — unblutiges O. Messopfer, n.; Spende, f. Beitrag, m.; 2) gefrässiges Unthier, Drachen, m. Иг. 18.

Жертвéний, a. zum Opfer bestimmt, Opfer- Кл.; 2) opferwillig, selbstlos У.

Жертвéнник, m. Opferaltar, Altar, m.

Жертволюбний, В. жертóвний, a. opferwillig.

Жертвува́ти, v. a. opfern, Не.

Жéрти [жру (жерў), жреш (жерéш) v. a. verzehren, fressen; * — ся мéжи собóю bissig hadern, sich zanken.

Жертівня, f. К. жертóвник, m. В Opferaltar, m.

Жерўн, m. Vielfrass, m.

Жерўха, f. s. Жеря́вка; 2) Bitterling, m. (Cyprinus amarus). [zehrend, К. Ст.

Жерўчий (-ўщий), a. zehrend, ver-

Жерць, m. жéрця, f. Пїс. s. Жрець, жрйця.

Жерцéм пожира́ти Ч. V. 448 gierig auffressen, verschlingen, Ог. 192.

Жерюшник, m. Kressenweissling, m. (Pieris cardaminis).

Жеря́вка, f. Kapuzinerkresse, f. unechte Kappern, (Tropaeolum majus).

Жес, жеса́ти, жесни́й etc. s. Жас, жаснути etc.
Жест, *m. K.* le geste, Geberde, declamatorische Bewegung, *Bax.*
Жесткий, *a.* -мо́ва s. Храпли́вий.
Жесто́кий, *a. H.* 65 grausam, gräulich, grausenhaft, schrecklich, grimmig, *Ш.* I. 348. [кість.
Жесто́кість, -ости, *f.* s. Жорсто́-
Жехува́ти, *v. a.* (*Ф.*) plündern s. Жакува́ти. [schön.
Жехли́й, s. Жахли́й; 2) reizend
Жи, s. Же- (жа-).
Жива́ти, *v. a. Ко.* 91 leben,
Живе́ць, вця́, *m. Мак.* (II. 35) Lebenskraft, *f.*; 2) der Lebende, *У.*; 3) Alburnus (Aspius) lucidus; übhpt kleiner Fisch als Köder an die Angel aufgespiesst; 4) *pl.* живці́ *He.* (*Пр.* XI. (1) 120 Gurt (Riemen) mit hölzernen Schlägeln bei der ля́ма; 5) Knoten, *m.*
Жи́вжик, *m.* Geck, Fant, *m. Кв.*
Живи́й, *a.* lebendig; lebhaft, aufgeweckt; -а ри́ба (*opp.* су́шена); 2) -во́лос Fadenwurm, *m.*
Живи́ло, *n. P.* II 183 das was Leben schafft, was belebt; Lebenselixir, *m.*; 2) Element, *n.* Lebensstoff, *m. Зг.*
Живи́на́, *f. У.* lebendiges Wesen, bes. Insect. [живи́телька *f.* Ernährerin, *f.*
Живи́тель, *m. Пар.* Ernährer, *m.*;
Живи́ти, *v. a.* er-nähren.
Живи́ця, *f.* Harz, *n.*; 2) леда́щиця-живи́ця (живи́ти) *Bein.* des Branntweins (Aqua vita) *Ш.* I. 87.
Живи́чний, *a.* harzig; bituminös *Пол.*
Живі́йка ловиму́ха (держиму́ха), *f.* Venus-Fliegenfalle, *f.* (Dionaea muscipula).
Жи́вість, -ости, *f.* Lebendigkeit. Lebhaftigkeit, *f.* Leben, *n.* Munterkeit, *f*,
Живі́т, -вота́, *m.* Bauch, *m.* (*d.* живо́тик, -ото́чок).
Живі́те, *n. N.* des Buchstabens Ж.
Живі́те, *n. H.* 79 s. Жите́.
I. Живки́й, *a.* lebhaft, rasch handelnd; жи́вко, *adv. Гол.* s. Жи́во.
II. Живки́й, *a.* bitter. [*n. Ст.*
Живли́на, *f.* belebtes Wesen, Thier,
Живло́, *n. М.*+*Б.* 39 Element, alles Lebende, Wesen, *n. Св. Ил.*
Живло́вий, *a.* elementarisch, *Пар.*
Живлющий, *a. M.* III. 44 am Leben erhaltend.
Живне́ча, *f. coll.* Thiere, *pl. Ст.*
Живни́й, *a.* nahrhaft, *Зг.*; 2) lebenspendend; 3) — четве́р der grüne Donnerstag (Стра́стний ч.)
Живни́ка, *f. Піс.* Balsam, *m.*
Жи́вність, -ости, *f.* Nahrung, *f.* Nahrungsmittel, *n.*; 2) вся́ка — (*n. хв.6.*) alles Lebende.
Жи́во, *adv.* lebendig; lebhaft; 2) wohl, gut; 3) viel; 4) schnell, geschwind.
Живобите́, *n.* das Fristen.
Живо́кість, га́вяз —, -о́сту, *m.* Beinwurz, Schwarzwurz, *n.* (Symphytum offic.).
Живоко́стник, *m.* verschiedenblüthiges Veilchen (Viola mirabilis).
Живолі́к, *m.* Lebenselixir, *n.*
Живоно́сний, *a.* lebenspendend, belebend.
Живо́пись, *f.* живопи́сане, *n.* Malerei, *f.* bildliche, malerische, lebendige Darstellung [ζωγραφ-].
Живопи́сець, -сця, *m.* Maler, Darsteller der Zeichnung u. Malerei, *m.*
Живопи́сний, *a.* malerisch; plastisch. [*f.* malerisches Aussehen, *He.*
Живопи́сність, -ости, *f.* Malerei,
Живопи́сувати, *v.a.* malen, zeichnen, *K.* [Zaun, Heckenzaun, *B.*
Живоплі́т, -пло́та, *m.* lebendiger
Живорі́дник, *m.* Polygonum viviparum *B.* [plätschernd, *Піс.*
Живоро́бкий, *a.* потік rieselnd,
Живоро́бок, -бка, *m. P.* I. 130 belebt, lebend.
Живоро́дний, *a.* lebendig gebärend.
Живоси́лом, *adv. M.* II. 111 mit Gewalt, gewaltsam; plötzlich, unverhofft.
Живо́т, *m.* Leben, *n.* к живоṫу́ зволи́ти *P.* I. 134 das Leben schenken; 2) *pl.* живо́ти, *Пic.* s. Пожи́ток.
Живота́тий, *a.* mit grossem Bauch, bäuchig. [All, Element des Lebens, *n. K.*
Животві́р, -о́ру, *m.* das belebte
Животвори́ти, *v a.* beleben, *K.*
Животво́рний, *a.* Leben spendend, belebend, schöpferisch. [s. Живі́т.
I. Животи́на, *f. dim. Ч.* V. 1167
II. Животи́на, *f.* Thier, *n. Кч.* 91 *Пол.*
Животи́не, (*d.* -ти́нячко), *n. IГ.* — золоте́ goldgelber Fruchtboden sammt den Staubgefässen bei d. Rose.

Животи́нний, (-ти́ньский *Кн.*), *a.* dem Thierreiche geh., Thier-, -е вещество́ *Пол.* Thierstoff, *m.* thierisch.
Животи́нник, *m.* Viehhändler, *m. Гр.*
Животи́ньство, *n.* Thierreich, *n.* *Пол.*
Животі́не, *n.* das Vegetieren; kümmerliches Dasein.
Животі́ти, *v. n.* vegetieren; am Leben sein, sein Dasein (kümmerlich) fristen; 2) s. Жи́ти *Кв.* II. 55. 196.
Животко́вий, *a.* -а горі́вка *Ст.* „Magenbitter“, *n.*
Живо́тний. *a.* Lebens-, physich, sinnlich, vital, *Не.*; materiell *К.* (*гр.* 46).
Живо́тність, -ости, *f.* Lebenskraft, *f.* vitales Vermögen.
Живо́тно, *n.* das Lebendige, *К.*; das Thier (animal) *Вол.*
Живото́вий, *a.* Bauch-; gastronomisch *ВБ.*
Животочи́вий, *a.* lebenströmend, -spendend, *К.*
Живочі́ти, s. Животі́ти, глипі́ти.
Живу́, живе́ш, живе́ etc. s. Жи́ти.
Живу́чий, *a.* lebend, belebt, *Вол.*
Живу́чість, -ости, *f.* Lebensenergie, Vitalität, *f.* *ВБ.*
Живу́шка, *f.* *Др. с.* 345 *Reimw.* zu Шу́шка-Мару́шка.
Живу́щий, *a.* belebend, lebenbringend, -spendend; вода́ -а Lebenswasser, *n.* Lebenselixir, Nervensaft, *m.*; kräftigend.
Живце́м, жи́вци, *adv.* lebendig, lebend; schnell *Ог.* 114.
Жи́вчик, *m.* Schlagader, *f.* Puls, *m.* *Пic.*
Жи́гавка, жигу́чка, *f.* kleine Brennessel, *f.* (Urtica urens).
Жи́гало, *n.* *Ч.* II. 666 alles Spitze u. Scharfe; 2) glühender Draht zum Durchschlagen des Pfeifenrohres.
Жигки́й, *a.* brennend, glühend.
Жи́город, *m.* Björneborg, *Пic.*
Жид, *m.* der Jude.
Жидення́, жиді́вленя́, -я́ти, жидовча́, -а́ти *Кч.* 67 *n.* kleines Judenkind.
Жи́дик, *m.* Judenjunge, *m.*; 2) s. Ти́жик (*В.*).
Жиді́вка, *f.* Jüdin, *f.*; 2) viele Arten von Glanzkäfern, (Carabus, Cetonia etc.).
Жиді́вочка, *f.* jüdisches Mädchen.
Жиді́вский, *a.* jüdisch, Juden-; 2) -а лепе́ха s. Ле́пех; 3) -і гру́ші Blasenkirsche, *f.* Judendeckel, *m.* (Physalis Alkekengi); 4) -а ку́кавка s. Ву́двуд.
Жиді́вство, *n.* Judenthum, *n.* jüdische Nationalität.
Жидови́н, *m.* *Ш.* I. 92 s. Жид.
Жидові́ти, *v. n.* verjuden, Jude werden.
Жидо́к, -дка́, *m.* (unansehnlicher) Jude; 2) Rothhorn, *n.* (Harpalus ruficornis).
Жидолю́бець, -бця, *m.* Judenfreund.
Жи́жа, *f.* *in d. Kinderspr.* Feuer, *n.* das Brennende, *Н.* 84.
Жижи́в! *int.* vom Zwitschern der Spatzen.
Жи́жка, *f.* s. Жи́гавка.
Жижки́, *pl.* Sehnen, Flechsen unter den Knieen, Wadenmuskeln, *pl.*
Жижки́й, *a.* brennend.
Жизви́й, *a.* *Зг.* lebhaft, frisch.
Жизнь, жизь, жиздь *Ч.* I. 165. III. 25. *f.* Leben, *n.*; жизь молочако́ва Aedium euphorbiae, *В.*
Жизне́нний, *a.* zum Leben geh., Lebens-. s. Живо́тний.
Жизне́нність, -ости, *f.* Lebenskraft, *f.*
Жизноно́сний, *a.* lebenspendend, *Гуш.*
Жи́зность, *f.* *К.* I. 272 s. Жизнь.
Жи́ла, *f.* Ader, *f.*; 2) Nerv, *m.* Sehne, *f.*; 3) Erzader, Gang, *m.* (Mineral. *Пол.*); суха́ — Flechse, *f.*
Жи́лавий, *a.* nervig, sehnig; musculös; zähe; * unverwüstlich; понеді́лок der erste Tag der grossen Fasten *Др. с.* 22.
Жила́віти, *v. n.* zähe werden.
Жи́лавник, жи́лавець, -вця, *m.* Kuchen, gebacken aus zu Teig geknetetem Sauerkraut, rother Rübe u. sogar Brennessel (mit Mehl).
Жила́тка, *f.* Speise-, Faltenpilz, u. (Cantharellus cibarius), *Вол.*
Жильба́, *f.* *Н.* 65. s. Жите́, пожите́.
Жиле́, *n.* *Под.* Wohnung, *f.* Haus, *n.* *Ос.* (61) V. 28. (жилля́).
Жиле́ць, -льця́, *m.* Bewohner, *m.* *Кн.* *Фр.*
Жили́стий, жилки́й, *Пар. a.* Ader-. aderig, *Ил.*
Жи́лище, *n.* † Wohnstätte, *f.* Wohnort, *m.* Behausung, *f.*
Жильни́й, *a.* — четве́р s. Живни́й; 2) жи́льне *adv.* *М.* III. 11 reichlich; heftig.
Жи́льниця, *f.* Aderhaut, *f.* (chorioidea).
Жи́льности, *pl.* Erlebnisse, *pl.?*
Жило́, *n.* *Ф.* (*Пр.* II. 489) Art Gift?
Жи́лочка, *dim. f.* Aederchen, *n.*
Жилува́ти, *v. a.* die Muskeln u.

das Adergeflecht ausnehmen, ausädern; 2) die Schafe u. Ziegen an den Hinterfüssen unterbinden, fesseln. [aderig.
Жилуватий, *a.* mit vielem Geäder,
Жиляний, *a.* *H.* 4. aus Adern, aus Muskeln. [*vgl.* Жилавник.
Жилянйк, *m.* корж ohne Butter
Жимена, *f.* *gew. pl.* Semmelpaar für Taufpathen bestimmt.
Жимоїдник, *m.* Vielfresser, *m.* (*B.*).
Жимок, однолистий Malaxis monophyllos. [nicera caprifol.). *Вол.*
Жимолость, *f.* Geisblatt, *n.* (Lo
Жинь, s. Жень. [lerisch.
Жинькашливий, *a.* на їду wäh-
Жипавий, *a.* rüstig, kräftig, nervig.
Жир, *m.* Frass, *m.* Nahrung, *f.*; 2) Trunkenheit, *f.* Rausch, *m.* *Кч.* 151; 3) Fett, *n.* 4) Bucheichel, *f.*; 5) in Karten s. Жолудь 2).
Жирбій, *m.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium canum). [roth.
Жирий, (жарий), *a.* feuerroth, gelb-
Жирівка, *f.* in Karten s. Жир 5) *Пic.*
Жиркий, *a.* tüchtig, wacker.
Жирливість, -ости, *f.* verbissene Hadersucht *Не.* (*с. у. н.* 423).
Жирний, *a.* fett, feist, *Кв.*
Жирність, -ости, *f.* Fettigkeit, *f.*
Жирнокислий, *a.* fettsauer, -е натрон, *Пол.* [schwanz.
Жирнохвостий, *a.* mit e. Fett-
Жировий, *a.* *H.* 128 Eichel-, Ekkern-; 2) von Trefle in d. Karten.
Жировина, *f.* s. Жабина
Жировиско, *n.* s. Жировище; 2) Gebiss, Gefriss, *n.* (*B.*).
Жировиця, *f.* Uferfliege, *f.* (Perla) als Köder beim Fischfang.
Жировище, *n.* s. Жир 1); 2) Futterstelle, *f.* Futterplatz, *m.*
Жировлини, *Ч.* V. 257.? [*f.* *Пар.*
Жировний, *a.* — банк Girobank,
Жироїдний, *a.* fett-fleischfressend, *Ваг.* [— ся zum Fettwerden fressen.
I. Жирувати, *v.a.* Nahrung suchen;
II. Жирувати, *v. n.* s. Жартувати.
III. Жирувати, *v. a.* girieren.
IV. Жирувати, *v. a.* Muster u. Schmuck mit Messingdraht *n.* -blech ausführen, verzieren: топорець жирований etc. [жиздь *Ог.* 90. 3.
Жисть, *f.* *Пр.* II. 210 s. Жизнь,
Жистяк, *m.* Lebensbaum, *n.* (Thuja) *B.*
Житво, *n.* Wohnsitz, *m.* Wohnstätte, *f.* *М.*+*Б.* 143.
Жите, *n.* Leben, *n.* жите-бите *IГ.* Leben, *n.* Lebensart, *f.* Unterhalt, *m.*
Житевий, *a.* *Св.* *Кн.* Lebens-, vital; -а енергія Vitalität, *f.*
Житель, -еля, *АД.* II. 26 *С.* II. 135 жителець, -лця, *Ст.* *m.* Einwohner, Insasse, *m.* [nerin, *f.*
Жителька, *f.* Einwohnerin, Bewoh-
Житепись, *f.* Lebensbeschreibung, -schilderung, Biographie, *f.*
Житеписець -сця. *m* Biograph, *m.*
Житеписний, *a.* biographisch.
Житець, -тця, *m.* *Ст.* s. Житель,
Житечний, *a.* Lebens-, *М.*+*Б.*350. *Зак.*
Жити [живо, (жипу) живеш. (живеш)], *v. n.* leben; 2) den Nutzen ziehen, geniessen.
Житін, *m* *Ст.* (*Різ.н.*33). Amboss, *m.*?
Житкувати, *v. n.* sich nähren.
Житло, *n.* *Др. с.* 242 Wohnung, Ansiedelung, *f.*; 2) s. Жите, пожите *Ос.* (61) I. 323.
Житний, *a.* Roggen-, Korn-.
Житник, *m.* Feldsperling, *m.* (Fringilla mont.); 2) Art Insect. [gebaut war.
Житниско, *n.* Feld wo Roggen an-
Житниця, *f.* *B.* Roggenstroh, *n.*; 2) s. Стодола, Kornkammer, *f.* *Ш.* II. 220.
Житнівка, *f.* Kornbranntwein, *m.*; 2) Art Insect. [ця 1).
Житнянка, (-тянка), *f.* s. Житни-
Жито, *n.* Roggen, *m.* Korn, *n.*; *pl.* жита Kornfelder, -saaten, u. übhpt Getreidefelder; біжить житом er läuft durch das Kornfeld; за моє жито ще мене бито für meinen guten Willen hab' ich schnöden Undank eingeerntet. [halt, *m.* *Левч.*
Житовя (-е), *n.* *М.* Leben, *n.* Haus-
Житяний, *a.* s. Житний.
Жих, *m.* s. Жах.
Жихлий, *a.* ähnlich, (*B.*) *vgl.* Жахлий, (*Фр.*); 2) s. Живкий.
Жичити, *v. a.* wünschen: комусь щось, чогось; 2) leihen s. Зичити.
Жичка, *f.* Wollengarn, *n*; 2) Kragenband beim Hemd, *n.*
Жичкувати, *v. a.* mit Wollengarn sticken (нашивати волічков).
Жичливий, *a.* wohlwollend, ge-

neigt, gewogen, günstig.

Жичли́вість, -ости, *f.* das Wohlwollen, Gewogenheit, Gunst, *f.*

Жінва́, *f.* s. Жіно́та *Ог.* 99.

Жі́нка, *f.* Weib, *n.* Ehefrau, Gattin, *f.* übhpt eine verheiratete Frauensperson.

Жіно́та, *f. coll.* Weiber, Frauen, *pl.* Weibervolk, *n.*

Жіно́цький, *a.* weibisch ро́зум —.

Жіно́чий, *a.* des Weibes, weiblich.

Жіно́чник, *m.* s. Ба́бинець.

Жіно́щина, *f.* s. Же́нщина.

Жі́нчин, *a.* der Ehefrau.

Жі́нути, *v. n.* sich niederhocken, s. niederducken.

Жірни́ця, *f. Гол.* I. 45.?

Жли, *conj.* s. Єсли́ [jeżeli].

Жльо́пати, *v. a.* schlürfen, dudeln.

Жлуктіти,(жлок-)s.Жльо́пати,*Зак.*

Жлукто́, *n.* Kufe *f.* Zuber, *m.* s. Зільни́ця.

Жлуно́к, -нка́, *m.* Magen, *m*; жлуно́чний, *a.* Magen-.

Жмак, *m.* s. Маку́х *Левч.*

Жма́кати, s. Жмика́ти.

Жме́ня, *f.* eine Handvoll; в жме́ни in der Hand; s. Руча́йка (пря́жи) *Ч.* VII. 408.

Жмика́ти, *v. a.* шма́те die Wäsche abreiben, waschen.

Жми́крут, *m.*Knicker,Filz,*m.Ог.*118.

Жмит, (*d.* жмито́к, -тка́) жмін *m.* s. Жме́ня, Happen, *m.*

Жмінда, *m.* s. Жми́крут; жмінда́вий, *a.* knickerig.

Жміндати, *v. n.* knausern, Geizhals, Knicker sein.

Жмінка, *f. dim.* kleine Handvoll, ein wenig.

Жміхати, жміхнути, *v. a.* schlagen, stossen, drücken §.

Жмондії́, *m.* s. Бала́нда 1).

Жму, жмеш, жме (жметь ся), etc. *praes.*s.Жа́ти II.

Жму́рити, *v. a.* о́чи u. — ся die Augen halb zumachen.

Жмурі́й, жму́рко,(-ка́йло)*m.*жмурли́вий, *a.* der mit halbgeschlossenen Augen unfreundlich, trübe hinblickt, blinzelt.

Жму́рка. жмурі́нка, *f. gew. pl.* Versteckspiel, *n.*; 2) s. Піжмурки.

Жмут, (*d.* жмуто́к) s. Жмит.

Жне́ць, *g.* женця́, *m.* Schnitter, *m.*

Жнива́рка, *f.* Erntemaschine, *f.*

Жни́вний, *Зак.* жни́вяний *Не. a.* Ernte-,Schnitt-; Hochsommer-.

Жни́во, *n. pl.* жнива́, жни́ця. *f.* Ernte, Erntezeit, u. *; Fechsung, *f.*; 2) die geschnittene Partie Getreides: нажа́ти —.

Жни́чка, *f. dim. M.* I. 125 s. Же́нки́ня, Жа́ля.

Жній, (*d.* жні́йко), *m. Me.* 323 s. Жне́ць.

Жну, жнеш,жне etc. *praes.* s. Жа́ти.

Жня́кати, s. Квя́кати, (*B.*).

Жо, s. Що in d. Bdtg. котри́й.

Жова́ти, s. Жу́ти.

Жові́т, -вота́, *m.* s. Живі́т.

Жо́вкнути, жовті́ти, *v.n.* gelb werden.

Жо́вкший, *a. compar.* -жовті́йший.

I. Жо́вна, *f.* Specht, *m.* (Picus); — пи́сана Buntspecht (*B.*).

II. Жо́вна, *f.* Scrophel, Drüsenanschwellung, *f.*; 2) krankhafter Erguss der Galle *Ч.* IV. 2.

Жовна́к, *m.* Scrophelbeule, *f.*

Жо́внір, (-няр, *d.* -няречок *aug.* жовняре́ґа), *m.* Soldat, *m.*

Жо́внірка, *f.* Soldatenweib, *n.* * Dirne, *f.*

Жовні́рский, *a.* Soldaten-.

Жовні́рство, *n.* жовні́рщина, *f.* Soldaten, *pl.* Soldatenvolk, *n.*

Жовнова́тий, *a.* scrophulös.

Жовта́вий, *a.* gelblich. [*Пол.*

Жовтаво-сі́рий, *a.* gelblichgrau,

Жовта́чка, *f.* s. Жовті́льниця 1).

Жовтви́ля, *f.* Gemisch aus gelbfärbenden Pflanzen u. Stoffen (zum Färben der Ostereier), *n.* [2) M. September.

Жо́втень, -тня. *m.*Monat October;

Жо́втий, *a.* gelb; Жо́вті Во́ди rechter Nbfl. des Дніпе́р.

Жо́втик,*m.* круши́нець, Citronfalter, *m.* (Colias rhamni); 2) -осьма́к C. hyale.

Жовти́ло, *n.* s. Дрок бріч, *B.* 2) Scharte *f.* (Serratula coronata); 3) Grasnelke, *f.* Mauerlehm, *n.* (Statice tatarica).

Жовти́нець, -нця, *m.* Stiefel aus gelbem Leder, *Мак.* gelber Schuh

Жовті́льниця, *f.* Gelbsucht, Gallensucht *f.*; 2) Ackerscabiose, *f.* [gelb.

Жовті́ський, жовті́сінький,*a.*sehr

Жо́втість, -ости, *f.* das Gelbe, gelbe Farbe.

Жовті́ти, *v. n.* gelb werden.

Жо́втка, *f.* s. Скороспі́лка, (*B.*).

Жовткови́на, *f. K.* s. Жовто́к.

Жовтне́вий, *a.* October-.

Жовтобе́ріг, пливе́ць-, *m.* Gelbrand, *m.* (Dytiscus marginalis), *B.*

Жовтобру́чка, (-бру́шка), *f.* s. Жовтогру́дка.

Жовтоватий, *a.* s. Жовтавий.
Жовтогорячий, *a.* feuergelb, rothgelb. [ammer, *m.* (Emberiza citrinella).
Жовтогрудка.(-грудник),*m.*Gold-
Жовток, -тка, *m.* Eidotter, Dotter, *n.*
Жовтокрилий, *a.* mit gelben Flügeln. [nops flavipes, *B.*
Жовтоніжка, *f.* головатка — Co-
Жовтоплуг, *m.* Art Pflze. [trahalis.
Жовтопуз, *m.* Coluber od. Zamenis
Жовторіг, -рога, *m.* Melandrya flavicornis. *B.* [тогрудка.
Жовторуз, (-узка, *f.*) *m.* s. Жов-
Жовтостопка, *f.* окатка- Panops flavitarsis, *B.*
Жовточеревка, *f.* Meise, *f.* (Parus).
Жовточниця, *f.* Milzkraut, *n.* Goldmilz, *f.* (Chrysosplenium alternifolium).
Жовтурка, *f.* s. Жовтогрудка.
Жовтуха, *f.* *Под.* s. Жовтільниця; 2) Gelberde, *f.*
Жовтушка, (-тюшка) *f.* Löwenzahn, *m.* Leontodon taraxacum); 2) s. Головокрут.
Жовтяк, *m.* s. Жупляк; 2) Menschenkoth, *n.*
Жовтяниця, *f.* *M.* II. 203 s. Жовтільниця 1); 2) Leberfleck, *m.* *Кн.* (*Пр.* IX. 814)? 3) s. Жовточниця.
Жовч, *f.* Galle, *f.* (bilis).
Жовчевий, *a.* gallicht, gallig.
Жовчний, *a.*cholerisch, *Под.* [sehnt.
Жоданий, *a.* *ptc.* s. Жаданий er-
Жоден, жодна, жодно s. Жаден II. *Кв.* II. 8. kein; 2) jeder, -e, -es. *Кв.* II. 64. *M.* II. 109. s. Кождий.
Жола, *f.* підземна unterirdische Erdnuss, Erdeichel, *f.* (Arachis hypogaea).
Жолд, *m.* Sold, *m.* *K.*
Жолдак, *m.* Söldner, Miethling, *m.*
Жолзи, *pl.* *ГШ.* s. Золзи.
Жолоб, (*d.* жолобок, -бка), *m.* Krippe; 2) Rinne, *f.*; 3) *dim.* *Ш.* I. 57 kleiner Brunnen; Bach; 4) Sternbild des Krebses, *CM.* [(des Flusses) *Гол.*
Жолобина, *f.* Rinne, *f.* Beet, *n.*
Жолобити, *v. a.* meisseln, aushöhlen.
Жолобковатий, *a.* krippenförmig, gefurcht. [*B.*
Жолобник, *m.* Holzwespe, *f.* (Sirex),
Жолобниця, *f.* ausgehöhltes Holzstück auf dem Kamm (First) des Bretterdaches; Rinne, *f.*

Жолобчастий, (-бка-) *a.* -е долото gekrümmte Meissel zum Schneiden der Rinnen u. Furchen.
Жолобчастість, -ости, *f.* ausgehöhlte, hohle Form, Concavität.
Жоломіґа, *f.* weibl. Schamglied (scherzh). (*B.*). [pfeife, *f.*
Жоломійка, *f.* Schalmei; Rohr-
Жолуб. s. Жолоб.
Жолубяний, *a.* hohl, concav, *Пу.*
Жолудь, (*d.* жолудёнька) *f.* Eichel, Eichelfrucht, *f.*; 2) Tréfl, Kreuz (in Karten).
I. Жолудний, *a.* Eichel; жолудне *s. a. n.* Steuer für das Recht Eicheln zu sammeln.
II. Жолудний, *a.* Magen-.
Жолудок, -дка, *m.* Magen, *m.*
Жолудянки, *pl.* Meereicheln, *pl.* (Balanida). [*f.* -stock, *m.* *Пар.*
Жом, *g.*; жома, *m* Daumenschraube,
Жомнір, etc. s. Жовнір etc.
Жона, *f.* *pl.* жони, s. Жена, жінка *Ш.* I. 231.
Жонатий, *a.* verheiratet.
Жонва. *aug.* жонвище etc. s. Жовна I.
Жоних, *m.* *M.* II. 122 s. Жених.
Жонище, жоноха *Ч.* III. 116 *aug.* s. Жона, баба 1).
Жонови, (жонви), *pl.* жоноватий etc. s. Жовна, II. *pl.* жовноватий.
Жонота, *f.* *coll.* *Др.с.* 171 s. Жінота.
Жопіти, *v. n.* s. Жіпнути.
Жорванок, s. Жайворонок.
Жоржина, *f.* *Ч.* V. 440 s. Ґеорґінія.
Жорло, *n.* Flussbett, *n.*
Жорна, (*d.* жоренька) *f.* s. Яр, Kluft, *f.* Graben, *m.* [нівка I.
Жорнак, *m.* жорнатка, *f.* s. Жор-
Жорнати, жорнувати *v. a.* einen Graben (жорна) machen; 2) s. Молоти.
I. Жорнівка, *f.* Stange zum Bewegen des Steines bei der Handmühle, *f.*; 2) Quirl, *n.*
II. Жорнівка, *f.* Perle, *f.*
Жорно, *n.* Mühlstein, *m.* *K.* *gew.* *pl.* жорна, *gen.* жорен Handmühle, *f.* *P.* I. 35.
Жорновий, *a.* zur Handmühle geh.: камінь; 2) хліб Brot aus dem Mehle gebacken, das auf der Handmühle gemahlen wurde. [phyllum), *B.*
Жорст, *n.* Kölberkropf, *m.* (Chaero-
Жорсть, s. Жерсть, Blech, *Пс.*

Жо́рства, *f.* *Др. с.* 235 lockere Sanderde. [III. 124 (*adv.*) rauh.
Жорстки́й, *Ру.* жо́сткий, *a.* *M.*
Жорсто́кий, *a.* s. Жесто́кий. *Ог.* 90, 2.
Жорсто́кість, -ости, *f.* Grausamkeit, Rohheit, *f.*
Жость, *f.* *B.* s. Бирю́чка?
Жостели́на, *f.* жо́стер, *m* Kreuzdorn, *m.* Purgir-Kreuzbeere, *f.* (Rhamnus cathartica).
Жо́хлї, *adv.* nur einmal. [Aetz- *Пол.*
Жра́ти, s. Же́рти; жру́чий, *ptc.*
Жребува́ти, *v. n.* *K.* das Loswerfen s. Же́реб. [ferer, Opferpriester, *m.*
Жрець, *g.* жреця́ u. жерця́, *m.* Op-
Жри́ця, *f.* Opferpriesterin, Priesterin, *f.* *Ш.* II. 174. [men, schwirren.
Жубели́ти, жубонї́ти, *v. n.* sum-
Жу́белиця, *f.* Ross-Mistkäfer, *m.* (Scarabaeus sterc.)
Жу́берниця, *f.* s. Жаба́к.
Жу́бот, *m.* *Ос.* (62) VI. 14.?
Жува́ти s. Жу́ти.
Жува́чка, *f.* s. Гриза́лка.
Жу́жель, -жля, *m. pl.* *TP.* 236 Brandstätte, *f.*; 2) s. Жу́желиця 1). [nen.
Жу́желити ся, zu Kohle verbren-
Жу́желиця, *f.* Schlacke, Kohle, *f.* abgebrannter Docht; 2) Laufkäfer, *m.* (Carabus). [(Cladosporium fumago) *Вол.*
Жужле́ць, -еця́, *m.* Russthau, *m.*
Жу́жмом, *adv.* *M.* II. 10 lärmend durcheinander, im Wirrwarr *Ог.* 114.
Жу́йка, *f.* das Wiederkauen: жу́йку жува́ти; das Wiedergekaute, *Mi.* II. 271.
Жук, *m.* Käfer; bes. Rosskäfer, *m.* (Scarabaeus sterc.); 2) -велика́н Herkuleskäfer; 3) -носоро́гий Nashornkäfer (Oryctis nasicornis); 4) *pl.* Blatthörnige (Lamellicornia); * жуки́ в голові́ *Гл. б.* 47 nicht recht im Kopfe; 5) *N.* e. Osterspieles u. -liedes *Kol.* I. 156. 187.
Жука́н, *m.* Käferschnecke, *f.* (Scarabus). *B.* [wie ein Жук.
Жукова́тий, *a.* *M.* II. 32 schwarz
Жукове́ць, -вця́, Käfermilbe, *f.* (Gamasus coleoptatorum). [Stein, *m.*
Жуко́вина, *f.* Ring mit eingefasstem
Жуко́вка, *f.* Tetyra scarabaeoides, *B.*
Жуля́вка, *f.* Grashecht, *m.*
Жу́нка, *f.* *P.* I. 39 s. Жі́нка *Ог.* 30—33.
Жу́па, *f.* Salzbergwerk, Salzsudwerk, *n.* Salzsiederei, *f.*
Жупа́н, *m.* жупани́на, *f.* Art Unterrock; weibl. Oberkleid. [*Кв.* II. 273.
Жупа́нний, *a.* im жупа́н gekleidet
Жу́пель, -пля, *m.* *Не.* s. Жу́жель 2); 2) brennender Schwefel *Пic.*
Жупе́ня, *f.* Speise aus Kukurutzgraupen u. Fisolen, *f.* [Schacht, *m.* *Зак.*
Жу́пище, *n.* Stätte einer жу́па;
Жупля́к, *m.* *Ч.* III. 37 gelbe bittere
Жу́пний, *a.* zur жу́па geh. [Gurke.
Жу́пник, *m.* Verwalter einer жу́па, *m.*
Жу́пничка, *f.* Weib des жу́пник, *n.*
I. Жур, *m.* *Зг.* s. Жура́.
II. Жур, *m.* Hafermus, *n.* s. Джур.
I. Жу́ра, *m.* s. Джу́ра.
II. Жура́, *f.* s. Журба́.
Жураве́ль, -вля́, (*d.* жура́влик -ичок) *m.* Kranich, *m.* (Grus); 2) *Brunnenschwengel, *m.* („Kranich"); 3) Art Hochzeittanz u. -lied, *Пic.* [*Пом.* I. 139.]
Жураве́льник, *m.* s. Вовчу́га (Geranium prat.).
Жураве́ць, -вця́, *m.* -кро́вник, Storchschnabel, *m.* (Geranium phaeum).
Журави́на, *f.* *M.* Kranichbeere, Moosheidelbeere, *f.* (Vaccinium oxycoccos).
Жура́вка, журавли́ця, *f.* *Ме.* 447 Weibchen des Kranich; *Л.* 152 (*d.* -вочка); 2) Regenpfeifer, *m.* (Charadrius).
Журавле́вий, *a.* des Kranichs; 2) — горо́шок wilde Platterbse (Lathyrus silv.) [Gewächse, *pl.* (Geraniaceae).
Журавли́нки, *pl.* Storchschnabel-
Журапи́на, *f.* жура́пник, *m.* *Це.* s. Же́реп. [Джу́ра.
Жура́х, журапи́н. *m.* *АД.* II. 63 s.
Журба́, журбо́та, *f.* Kummer, Harm, *m.* Sorge, *f.* журба́-мо́ва *Ш.* I. 13 kummervolle Klage. *Пом.* III. 33. 98.
Журбува́ти, *v. n.* *Зг.* sich dem Grame, dem Kummer überlassen.
Журжи́ця, *f.*? [s. Жур II.
Жури́на, *f.* *Ч.* III. 472 Art Speise
Жури́ти, *v. a.* кого́сь jmdm Sorge bereiten, jmdn grämen, betrüben; — ся чим (ким) Sorge, Kummer womit um jmdn haben, sich bekümmern; 2) * vom Gackern der Henne, wann sie sich nach einem Plätzchen für's Eierlegen umsieht.
Жури́ця, *f.* журі́не, *Ме.* 249 *n.* жу́рка, *f.* (*B.*) s. Жура́, журба́. [mel, *n.*
Жу́ркіт, -оту, *m.* Geriesel, Gemur-

Журлйвий, *a.* bekümmert, sich grämend, s. leicht ärgernd; gramvoll, sorgenvoll, kummervoll. [nis, *f.* Gram, *m.*
Журлйвість, -ости, *f.* Bekümmer-
Журна́льний, *a.* Journal-, Journalisten-, Zeitungs-. [лйвий, *МШ. Мх.*
Журнйй, *a.* kummervoll s. Жур-
Журча́ти, *v. n.* rieseln, murmeln (vom Bache). [kauen.
Жу́ти, жува́ти [жую́, жуе́ш], *v. a.*
Жу́тко, *adv. Рч.* 122 *ІГ.* gefährlich; bange *Еф.* 64.

Жухну́ти, *v. a.* §. mit Wucht hineinschleudern.
Жучйна, *f.* *Га.* I. 128 хо́дить жук по -нї Höhlung in e. Baume, *f.*; 2) Weibchen des жук *Kol.* I. 156.? [чо́к 1), *f.*
Жучколо́вка, *f.* Falle für den жу-
Жучнйй, *a.* gefährlich, bange, *Зак. Пic.*
Жу́чо́к, -чка, *m.* Kornwurm, *m.* (Anisoplia austriaca); 2) *dim.* s. Жук: Käferchen; 3) Kreisel, *n.*; 4) Art Osterspiel der Mädchen mit dem entsprechenden Liede vom жучо́к.

З.

З, neunter Buchstabe (Землй).

З, з- (из, із, зо, зі с, съ) *praep.* I) *mit dem Genitiv*, *Mi.* IV. 529—533 *Ог.* 187, 13. 182, 9. aus, von, herunter, herab: *a*) örtlich: з комо́ри aus —; з по́ля von der Seite des Feldes; vom Felde; зі Льво́ва; *b*) partitiv: хто з нас вйнен, найста́рший з браті́в; *c*) vom vom Stoffe u. Materie: з де́рева, не дай Бо́же з Іва́на па́на; *d*) die Zeit bestimmend: з ра́на des Morgens, з-нащада сьвіта, з-первовіку von, am Anfange der Welt; ще з лі́та noch vom S. her; з ра́зу anfangs; *e*) die Ursache bezeichnend: aus, vor, von, wegen, durch: з боя́зни aus Furcht, зі зло́сти aus Bosheit; вмер з го́лоду starb vor H.; зпав з ті́ла wurde mager; з то́гож самого *Мор.* aus eben demselben Grunde: глузува́ти з кого́ jmds spotten; *f*) die Art u. Weise bez: з ла́ски aus Gnade; з-губй (*Ф.*) mündlich; з до́бра дйва [з-до́бра-длйва (*Фр.*) von ungefähr, ganz unverhofft; з-ча́ста oft, des öfteren; з низе́нька tief etc. II) *mit dem Accusativ*, *Mi.* IV. 444. *Ог.* 182. 183 ungefähr, etwa, wenigstens, gegen: з тйждень ungefähr eine Woche; го́дів зо два etwa zwei Jahre; заввишкй з чолові́ка beinahe mannshoch, зо дві мйлї etwa zwei Meilen. III) (с, зо) *mit dem Instrumental*, *Mi.* IV. 759—762. *Ог.* 193. mit: *a*) vom Beisammensein, Verbindung, Gemeinschaft: ша́бля з по́хвою, Го́сподь з тобо́ю, иде з во́йском бу́ти ся з ким; von d. Wechselseitigkeit: стрітйти ся, любйти ся з ким, рі́вний з ким (ко́му); von d. Trennung: розлучйти ся з дїтьмй. *b*) von d. Zeit: з со́нцем вста́ти mit Sonnenaufgang aufstehen; *c*) vom begleitenden Umstande, von Art u. Weise: з велйков че́стев in grossen Ehren: зо страхо́м mit Furcht; *d*) in Bezug auf etw. як вам з ї́дїньом? wie ist's (steht's) mit dem Essen? — In den Fällen I), III) bildet З- adverbiale Ausdrücke; з-ві́льна langsam, з- мо́лоду von Jugend auf; з-о́кришем mit Stumpf und Stiel, gänzlich, не з-добро́м nicht in guter Absicht, schlimm etc., — welche, so wie dessen Verbindungen mit anderen Praepositionen wie з-за, з поза́, из-за, з пе́ред etc. unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind. IV) *InZusammensetzungen* bei Verben u. verbalen Substantiven bedeutet з-(зі-, зо-, с-) die Vollendung der Handlung: auf-, ab-, weg- ganz, gänzlich, zu Ende; herunter-; herab- zusammen-, zer, be-, ver-. *Mi.* IV. 211—212; 245—247. 197—200.

За, *praep.* I) *mit d. Genitiv*, *Mi.* IV. 527. während, in, unter — bezeichnet die Zeit, in die e. Handlung fällt: за-днй bei Tage; за ча́су zeitig, за живота́ bei Lebzeiten; за добра́ bei guten Zeiten *ВБ.*; за пано́ваня, за держа́ви, unter der Regierung, за Володимйра Велйкого zur Zeit W. des Gr. II) *mit d. Accusativ*, *Mi.* IV. 404—411, bezeichnet: *a*) den Gegenstand hinter welchen e. Bewegung vor sich geht: влі́з-

*

ти за піч, sich hinter den Ofen, verkriechen; вийти за двері zur Thüre hinausgehen, піти́ за грани́цю über die Grenze, ins Ausland gehen; *b*) das Mass: за дві ми́ли (-лї) від Київа zwei Meilen von Kiew; за сїм миль ба́чу ich sehe sieben Meilen weit; відійшли́ за ми́лю ungefähr eine Meile *Ов.* 179; як бу́де за вели́кий, за до́вгий etc.? wie gross, wie lang etc. wird er wohl sein? *c*) bei den Verben des Ergreifens, Bindens, Hängens, Ziehens, Haltens etc. bez. dasjenige wobei man etw. ergreift, woran man es bindet etc. взя́ти за ру́ку; * бра́ти ся за ді́ло zum Handeln schreiten; *d*) bez. dasjenige, dem etw. angemessen ist, zu dessen Gunsten etw. geschieht: für; борода́ як у старо́го а ро́зуму нема́ і за мало́го; за здоро́вле чиє́сь пити, за вітчину́ боро́ти ся; *e*) bez. dasjenige, dessentwegen etw. geschieht (als Ursache): сва́рка за ко́зячий хвіст rixa de lana caprina; бють ся за ді́вчину wegen —; за злоді́йство, wegen Diebstabl; за ка́ру, zur —; за гріхи́ на́ші für —; за-що wofür, weswegen; *f*) die Gleichstellung, Vergleichung, Vertretung, Vertauschung, Verwechslung, Vergeltung, den Preis, die Geltung: бі́льший за не́го grösser als er *Ов.* 179; промінія́в жі́нку за тютю́н та лю́льку; зробі́ то за ме́не thue es anstatt meiner, für mich; прода́ти, купи́ти за три золоті́ — um, für drei Gulden; за бу́дь-що um einen Spottpreis; за всї го́лови *Не. Пр.* XI. (1) 143 soll etw. als Opfer für alle Häupter gelten; за нїщо́ тебе́ не ма́ють; за на мак-зе́рно nicht das Geringste; за все *Ф.* vor Allem, vorzüglich; о́ко за о́ко, зу́б за зу́б; *g*) das Praedicat: був за пи́саря war Schreiber; став за огоро́дника trat den Dienst als Gärtner an; обібра́ти за короля́ zum König wählen; бу́ти з ким за па́небра́та sehr vertraut mit jmdm sein, що то за чолові́к? was ist das für ein Mensch? що то за робо́та? was ist das für eine Art? *Mi.* IV. 411 l. 206. *h*) bez. den Gegenstand auf den sich e. Thätigkeit bezieht: забу́ти за кого jmdn vergessen, незна́ти за кого́ von jmdm nichts wissen; чу́ем за черво́ні wir hören von Ducaten; *i*) besond. Ausdrücke: за́ муж (між) ити́ (піти́), einen Mann heiraten; я за тебе дочку́ (за муж) дам (відда́м) ich werde dir meine Tochter zur Frau geben; висватаю тебе́ за ца́рську дочку́ *P.* I. 32; *k*) die Zeit: nach, binnen, за рік ein Jahr lang, nach Verlauf eines Jahres, übers Jahr; за час, за коро́ткий час in kurzer Zeit, bald; го́дів за де́сять до сме́рти zehn Jahre vor dem Tode. III) *mit d. Instrumental, Mi.* IV. 743—748, bezeichnet; *a*) dasjenige hinter dem etw. ruht, geschieht: hinter, nach, ausser, ausserhalb: за дверми́, за го́рами; за рікою jenseits des Flusses, ити́ за ки́м hinter nach jmdm gehen, jmdm nachfolgen; погляда́ти за ким jmdm nachschauen; за моє́ю голово́ю bei meinen Lebzeiten, bei meiner Fürsorge; за тобо́ю вся́ке ді́ло du bist der Anführer in Allem Handeln; за чим йде́ш? welcher Sache gehst du nach? *b*) die Zeit, nach der e. Handlung vor sich geht: за ко́ждов стра́вов nach jeder Speise; за тре́тим ра́зом das dritte Mal; всї за не́ю повстава́ли alle standen nach ihr auf d. i. nachdem sie aufgestanden war; а за тим сло́вом бува́й ми здоров! nachdem ich das gesprochen habe — lebe nun wohl! за одни́м за́ходом in einem Zuge, mit einem Male, untereinem; *c*) bez. den Grund, die Ursache: за дрібни́ми слі́зоньками сьві́тонька не ба́чу vor Thränen sehe ich nicht; за ким до́ати, тужи́ти, пла́кати ги́нути, промо́в за мнов до́бре сло́во sprich für mich, meinetwegen ein gutes Wort; за мали́м *K.* es fehlte wenig, dass —, beinahe. *d*) bez. das Beisammensein, d. Zusammenleben der Gatten: за ким (=за му́жем) бу́ти mit jmdm verheiratet sein; мені́ за ним як за па́ном, ich lebe mit ihm gleich einer Gebieterin; я за мо́їм му́жем, як за му́ром стою́ *Mi.* IV. 748 d); за вдівце́м хліб готовий. IV) *als Adverb* ein Uebermass ausdrückend: за вели́кий zu gross, за мно́го zu viel; за слїпи́й zu sehr, viel zu blind. V) *In Zusammensetzungen* als Praefix bedeutet за-: *a*) die Bewegung hinter einen Gegenstand; *b*) d. Hervorbringung eines Hindernis-

ses; c) d. Bewegung, Vertiefung in einen Gegenstand hinein; ein Abirren vom rechten Wege, dem rechten od. dem gewöhnlichen Masse; d) die Vollziehung u. die Vollendung einer Handlung; e) den Beginn der Handlung; f) den Verlust, Verbrauch eines Gegenstandes, ein Loswerden mittels der Handlung, *Mi.* IV. 206—208, wozu Beispiele sowie die Verbindungen des За- mit anderen Praepositionen (за-для, за-про, из-за, по-за etc.) unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind.

Заальпéйский, *a.* jenseit der Alpen liegend, transalpinisch.

Заамвóнний, *a.* was am Lesepult (амвóн, амбóна) in d. Kirche geschieht.

Заапортувáти, *v.a* apportieren, *Фр.*

Заарендувáти, *v. a.* verpachten.

Зааркáнювати, *v. a.* um jmdn den аркáн werfen, schlingen.

Заасекурýвати, *v. a.* assecuriereo, versichern (gegen Schaden: від —).

Забáва, *f.* Verzug, *m.* без -ви unverzüglich; 2) Zeitvertreib, *m.* Unterhaltung, Belustigung, *f.* Spiel, *m.*

Забáвити, забавля́ти, *v. a.* aufhalten; 2) когó, (дети́ну) jmdm die Zeit vertreiben, unterhalten, kurzweilen, amüsieren; — ся und *v.n.* sich aufhalten, ausbleiben, verweilen, sich unterhalten ——.

Зáбавка, зáбавочка *f.dim.* kleine Beschäftigung, Unterhaltung; 2) Spielzeug, *n.*

Зáбавний, *a.* unterhaltend, ergötzlich, lustig, amüsant, jovial, *He.*

Забáвник, *m.* Lustigmacher, *m.* *Пар.*

Забáвність, -ости, *f.* Ergötzlichkeit, Possierlichkeit, *f.*

Забавчи́на, *f.* дївчи́на- die Unterhaltung gewährt u. dadh. jmds Zeit in Anspruch nimmt; tändelndes Mädchen.

Зáбаг, *m. gew. pl.* Begehren, *n.* *Ил.* launige Wünsche. [ger Wunsch.

Забáганка, *f.* sonderbarer, launi-

Забагáти, забажáти, *v. n.* когó (чогó) nach jmdm (u. etw.) begehren; sehr wünschen; забагáє, забáгло ся комý чогóсь, jmd verlangt (bes. etw. Unmögliches). [127 sich hin- einlassen?

Забáдити ся в щось *Ф. Пр.* III.

Забайдýжити ся, gleichgiltig werden.

Забалагýрити, *v. a.* §. когó чим jmdn womit Nichtigem in Anspruch nehmen u. dadh. das Wichtige vergessen machen; — ся.

Забалáкати ся in Geplauder gerathen u. dadh die Zeit vertrödeln.

Забалянтрáсити, *v. n.* zu witzeln anfangen. [kommen *Ш.* I. 264.

Забандю́рити ся §. Grillen be-

Забанувáти, *v. n.* за ким sich nach jmdm sehnen. [Zögerung, *f.*

Забáра, *f.* Aufenthalt, *m.* Säumen, *n.*

Забарабáнити, s. Затарабáнити.

Забáрвити, (-вля́ти) *v. a.* färben, Färbung geben, *Фр.*

Забáрвлене, *n.* Färbung, *f.* Colorit, *n.*

Забáрити, (-рювати), *v. a.* aufhalten; — ся sich (zu lange) wo aufhalten; säumen.

Зá-барки взя́ти, s. Бáрки 1).

Забарли́вий, *Ст.* забáрний, *a.* zeitraubend, langwierig, langweilig mühsam, mühevoll, umständlich; saumselig *Me.* 215. [auftreten.

Забаскали́чити ся *Гр.* §. stolz

Забастóване, *n.* *Кн.* das Abtreten vom Spiele: das „Basta"- Sagen, Endigen, Aufhören. [aufhören.

Забастувáти, *v. n.* „Basta" sagen,

Забачéне, *n.* Wiedersehen, Stelldichein, Rendez-vous, *n.* *IГ.*; 2) Ansicht, Bemerkung, *f.* [бáчити.

Забáчити, забáчувати *Кв.* s. За-

Забáяти, *v. a.* mit Zauberspruch bannen.

Забая́ч, *m.* Beschwörer, Zauberer, *m.*

Забегáчкий, *a.* was sich zusammenlegen, (-biegen) lässt: (В.) ніж, [бгáти]. [werden.

Забезлюднї́ти, *v. n.* menschenleer

Забезпéка, *f.* забезпéчене, *n.* Versicherung, Sicherstellung, Garantie, *f.*

Забезпечáти, (-чити, -чувати), *v.a.* versichern, sicher stellen; versorgen.

Забезпокоїти, *v. a.* beunruhigen, incommodieren *ВБ.*

Забендюгувáти, *v. a.* *М.*+*Б.* 229 s. Прирубли́ти (віз рублéм).

Забéраний, *a.* -а сорóчка gestickt.

Заберáти, *v. a.* nehmen, weg,- fortnehmen; путь ко — seinen Weg wohin nehmen, einschlagen, *Зак.*; гóлос das Wort ergreifen; — ся (тай піти́) seine Sachen nehmen u. fortgehen, sich

fortpacken; b) до чóгось * sich zu etw. anschicken, etw. unternehmen.

Забéреж, m. N. e. Berges.

Заберéжний, a. jenseit des Ufers.

Забеременíти, v. n. Др. с. 299 schwanger werden.

Забеседува́ти, v. n. P. I. 170 з ким mit jmdm betreffs einer Unterhaltung Rede pflegen.

Забесїди́ти, v. a. Зг. s. Промóвити.

Забетегáти (-гну́ти) v. n. krank, unpässlich werden. §.

Забивáти, v. a. verschlagen, fest schlagen; vernageln; feststopfen; * когó до криміна́лу ins Zuchthaus treiben; 2) tödten, schlachten. [ніж.

Забигáч, m. Gr. 30 s. Забегáчкий

Заби́йня, f. Klemme f. zum Fest halten (Einkeilen) e. Holzstückes beim Behauen.

Забинчáти, s. Забренíти.

Забирáти, s. Заберáти.

Заби́ти, [забю́, -бéш] s. Забивáти 1); зáбити [зáбю, зáбеш] s. Забивáти 2); зáбита, s. ptc. f. Ч. I. 160 Niederlage, f. (clades). [verweht.

Зáбитний, a. -а дорóга vom Schnee

Забичувáти, s. Бичувáти.

Забия́ка, m. s. Забія́ка.

Зáбіг, m. Др. с. 228 feindlicher Einfall; 2) Bemühung, f.

Зáбіга, f. s. Зáтока (на саннíй дорóзї).

Забігáти, забігти, v. a. когó jmdn ereilen, gefangen nehmen, erbeuten; кому́ дорóгу jmdm den Weg verrennen, versetzen; jmdm zuvorkommen; v n. wo hineinlaufen, sich verlaufen, im Laufen sich verirren; коло когó (чогó) um jmdn sich eifrig bemühen, sich bemühen, sich bestreben; най ти язи́к не забігáе schwätze kein dummes Zeug zusammen! (B.); язи́к — по кутка́х die Zunge läuft hin u. her wegen Verlegenheit od. wegen Leckerhaftigkeit.

Забіганий, a. рóзум; забігóватий launig, grillenhaft. [мом altklug, pfiffig.

Забіглий, a. M (Мет.(65) 319 рóзу-

Забігмати ся, (-ми-) mit „Бігмé" betheuern.

Забіди́ти, забідувáти, v. a. abhärmen, abquälen: худóбу; — ся kläglich Aussehen bekommen.

Забій, -бю m. зелéний — Гол. III. 419. N. e. Berges. [mit Todtschlag.

Зáбійка, забійня́, f. blutige Rauferei

Забій -кручá, f. Clematis integrifolia.

Забійниця, f. s. Бóдня.

Забійчи́ня, f. У. Mörderin, f.

Зáбіл, [бѣл-], m. зáбілка, f. Alles womit man einer Speise e. weisse Farbe giebt (Milch, Rahm).

Зáбіль, f. Federweiss, n. Вол.

Забілене, забíлюване, n. das Weissen, Uebertünchen.

Забіли́ти, забíлювати, v. a. weiss machen (борщ зáбілкою); — хáту weissen, übertünchen; — ся weiss werden, weisse Flecke bekommen. [s. Білувáти.

Забілувáти, v. v. Др. с. 395 вівцю́,

Забір, -бру, m. gew. pl. Stickerei am Rande eines Kopftuches u. A.; 2) s. Грабíж, Eroberung, f. ГШ.

Забірний, a. viel nehmend.

Забірувáти, v. a. когó s. Переборóти, überwinden.

Забірчи́вий, a. eroberungssüchtig, ГШ. [rungssucht, f. ГШ.

Забірчи́вість, -ости, f. Erobe-

Забісувáти, v. a. verteufeln; pl. забісóваний С.

Забíчи, s. Забігáти.

Забія́ка, m. Raufbold; Haudegen; fester, stämmiger Bursche.

Заблéкнути, v. n. anfangen zu welken, verschiessen, verbleichen.

Заблестíти, заблискотíти, v. n. erglänzen. [(v. Schafen).

Заблея́ти, v. n. anfangen zu blöken

Заблощéний, a. wanzig.

Зáблу́д, m. Irrweg, Holzweg, m. У.; 2) * Ausschweifung, Unzucht, f. К.

Заблу́да, m. der Irrende, Ст. 2) s. Приблу́да У.

Заблуди́ти, заблукáти ся v. n. irren, fehl gehen; sich verirren. [rend, К.

Заблудли́вий, a. leicht irre füh-

Заблу́дний, a. irrend, Py.; verirrt, К.

Забóбон, m. gew. pl. Aberglaube, m.

Забобóнний, a. abergläubig.

Забобóнність, -ости, f. das abergläubische Wesen, Aberglaube, m. [ся.

Забовду́рити ся, s. Набовду́рити

Забóвтати ся s. Захля́пати ся. Зак.

Забогатíти, v. n. reich, wohlhabend werden. [betheuern, на щось

Забожи́ти ся, bei Gott schwören

Забóї, *pl.* — дзвóнів Glockengeläute, *n.*; 2) s. Вибóїна.
Забóїна, *f.* s. Забúйня.
Заболботáти, *v. n.* kollernden Ton von sich geben. [kranken.
Заболíти, *v. n.* krank werden, er-
Заболóнники, *pl.* Splintkäfer, (Scolyti) *Пол.* [mit Koth beschmutzen.
Заболотúти ся, (-тя́нити ся) sich
Заболóтний. *a.* hinter dem болóто 2) 3) wohnend, liegend.
Забóр, *m.* Sendung der Steuerschuldigen zur Feldarbeit *Ос.* (61) XII, 111.
Забóра, *f.* *Др. с.* 229 Barrikade, Wehre, *f.*
Заборозéнник, *m.* einer von den Keilen, womit die Pflugschar in dem грядíль fest eingerammt wird.
Зáборозник, *m.* s. Борознюк.
Забoрóло, *n.* Bollwerk, *n.* Schutzmauer, *f.*; 2) der hinter der Schussweite (hinter dem Kampfplatze) gelegene Hort.
Заборóна, *f.* заборóнене, *n.* das Verwehren, Verbot, *n.*
Заборонúти, (-ня́ти), *v. a.* комý щось jmdm etw. verwehren, verbieten.
Заборонувáти, *v.a.* *Мор.* beeggen.
Забóрсати, забóрсувати, *v. a.* zuschnüren, umschnallen (die Schnürsohlen); 2) * — ся з виплáтою schlechter Zahler sein, Schuldner bleiben. [*Гол.*
Заборчúвий, *a.* eroberungssüchtig,
Заборянúн, *m.* Mitglied eines Забóр, *n.*
Заборя́ньство, *n.* s. Забóр.
Забóта, *f.* *gr.* Mühewaltung, *f.* *Др. с.* 378; бýти в забóтах *Гр.* Sorge haben, in Verlegenheit sein. [-wabe, *f.* *K.* I. 134.
Зáбоцень, -цня, *m.* *K.* Honigscheibe,
Забочúти ся, на когó auf jmdn scheel blicken; schmollen; забочéний s. Нагнíваний.
Забрáло, *n.* † s. Заборóло.
Забрáти, s. Заберáти.
Забрáтів, *m.* *W.* e. Berges.
Забрéндати ся, sich beschmutzen §.
Забренíти, *v. n.* s. Бренíти II.
Забреньчáти, *v. n.* zu klimpern etc. anfangen.
Забрестú, *v. n.* hineinwaten.
Забрехáти, *v. n.* anfangeu zu bellen; 2) — ся *С.* I. 134 sich hineinlügen; *b*) sich irren. §.
Забрéць, *m.* Art heilsames Kraut (für Zähne), *Ilic.* [sudeln.
Забрúзкати, *a. a.* verspritzen; be-
Забрíдник, *m.* der mittels der Austretung eines Pfades die Grenze macht.
Забрóд, *m.* Arbeit beim Fischfang am Don etc. *f.* [Відбродúти, забрíдник.
I. Забрóджувати, *v. a.* стéжку s.
II. Забрóджувати, *v. n.* *Под.* in Gährung gerathen. [99 zum забрóд geh.
Забрóдзький; *a.* *He.* *Пр.* XI. (1)
Забродúти, *v. a.* mit Koth beschmutzen; — ся beim Waten nass werden.
Забрóдчик, *m.* Arbeiter beim Fischfang, *m.* *Левч.* [beschmutzen *R.* 71.
Забрудúти, (-днúти *Cm.*), *v. a.*
Забрязчáти, *v. n.* erklingen, er-
Забубонíти, s. Бубонíти [schallen.
Забувáне, *n.* das Vergessen, Vergessenheit, *f.* *He.*
Забувáти, *v. a.* s. Забýти; — ся *Ф.* (*Мет.* (63) 100 s. Загадáти ся.
Зáбудь, в — попáсти *B.* in Vergessenheit gerathen. [*n.* Baulichkeit, *f.*
Забудúнок, -нку, *m.* *B. Б.* Gebäude,
Забудúти, забýджувати, *v. a.* räuchern (Fleisch etc.).
Забýдька, *f.* *H.* 5 (паляни́ця-) s. Забýдько 2); забýдка, *f.* *B.* das Vergessen; 2) * s. Чорнóбіль.
Забýдько, забувáчка, *m.* забýдькуватий, забýдьчивий, *Пар.a.* der leicht Alles vergisst, der Zerstreute; 2) *Др. с.* 32 das vergessene Laib Brot im Backofen.
Забудóване, *n.* das Verbauen; 2) Gebäude, *n.*
Забудувáти, *v. a.* verbauen.
Забýдьчивість, -ости, *f.* *Пар*; Vergesslichkeit, *f.*
Забузáн, *m.* *H.* 267;? забúти за бузáн s. Заткнýти за пóяс когó.
Забузувáти, *v. a.* verstopfen, einmachen, füllen *Гр.*
Забундóсити ся rauhes, unfreundliches Gesicht machen.
Забундю́чити ся, sich ungeberdig, unwillig zeigen; 2) s. Захмáрити ся.
Забунтувáти, *v. a.* *K.* I. 273 zur Empörung, zum Aufstand jmdn bringen. *v. n.* s. Бунтовáти ся, *K.* [schmollt.
Забýра, *m.* der ungehalten wird, der
Забýрене, *n.* Verwirrung, *f.* Aufruhr, *m.*

Забу́рити, *v. a.* in Verwirrung, in Unruhe bringen, Aufruhr erregen; — *ся* на ко́го gegen jmdn aufgebracht, ungehalten sein.

Забуртї́ти, *v. a. АД.* I. 304 einschlagen, einstossen; 2) *v. n.* s. Буртї́ти.

Забурча́ти, *v.n.* zu brodeln, zischen, schäumen anfangen.

Забуте́, *n.* s. Забува́не.

Забу́ти, забува́ти, *v. a.* кого́ (що), на ко́го vergessen; == — ся *P.* I.29. *M.* I. 138; *b*) sich vergessen, vergesslich sein.

Забутї́ти, *v. n. Гол.* I. 131 s. Загудї́ти. [der, die leicht vergisst, *Cm.*

Забу́тний, *a. Пс.* забу́тниця, *f.*

Забу́ток, -тку, *m. Ф.* das Vergessen; 2) vergessenes Ueberbleibsel, *Зак.*; 3) Denkmal, *n. Ос.* (63) I. 51. *К.*

Забушува́ти, *v. n.* anfangen als Freibeuter, als Räuber zu leben.

Забуя́лий, *a.* ausgelassen, ungestüm.

Забуя́лість, -ости, *f. Пол.* Ausgelassenheit; Verbissenheit, *f.*

Зава́га, *f. Cm.* Bedeutung, Geltung, *f.*

Завагонї́ти (-готнї́ти), *v.n.* schwanger werden; заваготнї́лий *a. Н.* 177.

Зава́да, *f.* Hindernis, *n.* [schwanger.

Заваджа́ти, *v. n.* im Wege stehen, hindern.

Зава́дити, *v. a.* на се́бе щось ein Kleid anziehen; 2) *v. n.* кому́ s. Пошко́дити; 3) за, в що s. Зачепи́ти. [*К.*

Завадли́вий. *a.* anstössig, schädlich,

Заважа́ти, зава́жити *v. n.* wiegen; Ausschlag geben; * verschlagen, bedeuten *Кч.* 220.

Заважни́й. *a.* schwer wiegend, *Левч.*; 2) зава́жний hinderlich, lästig, *Н.* 205.

Заважнї́ти, заважча́ти *Левч.*, *v. n.* s. Завагонї́ти. [digt, offen werden.

Завакува́ти, *v. n.* vacant, erle-

Зава́л, *m. ГШ.* Einsturz, *m.*

За́валь, зава́ла, *f.* Erdabrutschung, *f.* Trümmer, *pl.* Schutt, *m.*; 2) grosse Schneeverwehung, *f.*; 3) Verschanzung, Barrikade, *f. К.*

Завали́дорога, *m.* unnütze Erdenlast, Taugenichts, *m.*; 2) Wegelagerer, *m.*

Завали́ло, *m. N.* e. Berges.

Зава́лина, *f. Фр.* зава́лище, *n.* Ruin, *f.* Trümmer, *pl.*

Завали́ти, зава́лювати, *v. a.* zuwerfen, vollwerfen, verschütten, vollstopfen, verrammeln *Ш.* II. 53; 2) umstürzen.

Зава́лки, *pl.* angeschwollene Drüsen.

Зава́льний, зава́листий, *a.* -а доро́га, зима́ mit vielem tiefem Schnee.

Завалува́тн, *v. n.* stark bellen, *Гр.*

Зава́льчити ся з ким mit jmdm in Zank gerathen. [sudeln.

Заваля́ти, *v. a.* beschmutzen, be-

Заваля́щий, *a. Кв.* II. 77. 260. 320 gemein, ordinär; schmutzig; verwahrlost *Левч.* s. Валя́ти I. II.

Завандрува́ти, *v. n.* einwandern.

За́вар, *m.* Absud, Decoct, *m.*

Завари́ти, зава́рувати, *v. a.* einkochen, kochen lassen.

За́варка, *f.* (*B.*) Zusatz an Käse etc. zum Verkochen der жентиця.

Заварува́ти, *a. a.* ausbedingen, vorbehalten, versichern; verhüten.

Завархо́лити, (*B.*) s. Завертепи́ти.

Зава́рюванка, *f.* ву́рда u. сир zusammen eingekocht. [feuer, *n.* (*B*).

Зава́тра, *f.* zweites Feuer, Nach-

За-вбачі́нем, *adv.* mit Verlaub, *m.* Erlaubnis (*B*). (*vgl.* вибача́йте).

Заввихну́ти ся, rührig sein, sich sputen. [die Höhe *C.* I. 18.

Заввишки́, *adv.* an Höhe, hoch, in

Завво́лити, *v. n. M.* II. 199 wollen, wünschen.

Завгет, *adv. Пс.* mit Ausnahme.

Завглибки́, *Др. с.* 253 завглу́бшки́, *adv.* der Tiefe nach, in die Tiefe, tief.

Завгодя́, *adv.* frühzeitig, rechtzeitig.

Завгрубшки́, *adv.* der Dicke nach.

За́вґар, *m.* Faulenzer, *m.*

Завґарува́ти, *v. n.* faulenzen.

Завда́лий, *a. Ч.* V. 1025 s. Уда́лий.

За́вдане, *n.* das Aufheben u. Auflegen; Aufgabe, *f.*

Завда́ти, завдава́ти, *v.a.* кому́ щось zur Aufgabe machen, aufgeben; на пле́чі heben u. jmdm aufladen, auflegen, aufbürden; жаль — Schmerz, Leid erregen, machen, verursachen; брехнї́ — *C.* II. 105 Lügen strafen; злодї́йство кому́ des Diebstahls zeihen; 2) до ко́го *У.* jmdn benachrichtigen; 3) дале́ко кого́ — weit wohin versetzen, wegschaffen; 4) хлїб (розчи́ну) кваснн́м тї́стом mit Sauerteig anmachen; 5) gern reichlich geben *H.* 1; 6) — ся з ким до пра́ва *Term.* s. Запізва́ти; *c*) — ся

sich verstellen, simulieren. Завдáтий *ptc.* *M.* II. 34 = зáвдáний.
Завдáток, s. Задáток. [ge, lang.
Завдóвж, завдовжки́, *adv.* in die Län-
Завдовíти, *v. n.* *Ч.* V. 806 zur Witwe werden, verwitwen. [ten Male.
Завдрýге, *adv.* *Ч.* II. 467 zum zwei-
Завдячáти, *v. n.* verdanken.
Заведéне, (-ние), *n.* Brauch, *m.* Sitte Einrichtung, *f.*; 2) Institut, *n.* Anstalt, *f.*
Заведéнция, *f.* *K.* II. 42. Einrichtung, *f.* Brauch, *m.* [людок.
Заведи́сьвіток, -тка, *m.* s. Дури́-
Завéзлиско, *n.* Stelle, wo die Erde eingefallen ist, od. wo e. Abrutschung stattgefunden hat, (*B.*).
Завéзти, *v. a.* s. Завози́ти; завéзло ся хмáрами der Himmel hat sich mit Wolken überzogen.
Завéйкати, s. Вáйкати.
Завеличáти ся zu prahlen anfangen, stolz werden *Кч.* 222.
Зáверба, *f.* зáверóник, зáверóок, -бка, *m.* (*B.*) Art Weide, s. Луговúна *Gr.* 30.
Завербувáти, s. Вербувáти. [вáти.
Завередувáти, *v. n.* *Ko.* s. Вереду-
Заверéчи, *v. a.* s. Заки́нути 1).
Зáвержка, *f.* *У.* das hingeworfene Wort, Andeutung, *f.* 2) Ueberwurf, *m.* Ueberkleid, *n.* [Kopf verdreht, verwirrt.
Заверни́голова, *m. f.* der die den
Завернýти, завертáти, *v. a.* — назáд zurückleiten; zurückstellen; завéртаний хлїб abermals in den Backofen gesetzt; лист retournieren; товáр ab-, wegtreiben; * комý гóлову den Kopf verdrehen, jmdn belästigen; *ptc.* завернéний *Gr.* 30 zum Militär einberufen; 2) — ся umkehren, sich umdrehen, sich umschlagen. [Завéртнї; лико?
Зáверт, зáвертень, *m.* *H.* 57? s.
Зáверта-голови́, Schwindelkopf, *m.*
Завертани́на, *f.* s. Закрутенї́я.
Завертепи́ти, *v. n.* Händelsuchen, eine Affaire machen, (*B.*).
Завертї́ти, завéрчувати, *v. a.* an-, einbohren; 2) einwickeln, einhüllen; — ся sich — —; s. Закрути́ти ся *K.* I. 124.
Зáвертка, *f.* hölzerner Riegel, Klinke, *f.* [Schlitten; 2) s. Оголоблї, *Зак.*
Зáвертнї, *pl.* e Bestandtheil der
Завертоóка, *f. m.* auf jmdn lüsterne Blicke werfend.

Заверховúнний, *a.* hinter dem Oberlaufe eines Flusses, *K.* [einbringen.
Заверхоли́ти, *v. n.* Zank u. Zwist hin-
Завéрчи (заверéчи), *v. a.* *У.* werfen; — слóво hinwerfen, entgegnen.
Завершáти, (-ши́ти) *v. a.* den Gipfel aufsetzen; * ausführen, vollbringen, vollenden.
Завéрше, *n.* Ort hinter dem Berge, *m.*; 2) —, завершкóва кість Oberhauptsbein, *n.* *B.*
Завéсти, заводи́ти, *v. a.* wohin führen, leiten; щось etw. einführen. installieren; — тáнець den Reigen eröffnen; * когó, надї́ю gegen jmdn seiner Verpflichtung nicht nachkommen; betrügen, täuschen; verführen, verleiten *M.*; 2) — ся з ким mit jmdm sich gesellen, e. Geschäft anfangen; mit jmdm anbinden.
Завети́ти, *v. a.* когó в чім übertreffen.
Заветшáти, *v. n.* *Зг.* s. Обветшáти.
Завечáти, *v. n.* s. Завічáти; на старóго sichtlich alt werden.
Завечерíти, *v. n.* Abend werden.
Завештáти ся, *Ko.* 64 sich sputen, s. tummeln.
Зáвжде, *Др. c.* 250; зáвжди, *adv.* immer, jedesmal, *He.* *Левч.*
Завждéнний, *a.* *M.+Б.* 127 alltäglich, immerwährend.
Завзивáти, s. Завізвáти.
Завзýля, *f.* s. Зазýля.
Завзя́те, *n.* завзя́ток, -тку, *m.* ungestümes, hartnäckiges Trachten; Verbissenheit; Verbitterung, *f.* Trotz, Ingrimm, Groll, *m.*
Завзя́ти ся, sich nachdrücklich bemühen; auf etw. versessen, erpicht sein; 2) на когó sich über jmdn erbosen, ergrimmen; завзя́тий, *a.* на що worauf versessen; 2) erbost, ergrimmt; voll Trutz.
Завивáльниця, (*d.* -áльночка), *f.* s. Покривáйниця.
Зави́вáло, (-áйло, -áльце *Kol.* I. 262.) *n.* Wickeltuch, Hülltuch, Kopftuch für verheiratete Frauen; Hülle, *f.*; 2) *АД.* I. 216 Türkenbund, Turban, *m.* [Bedecken.
I. Зави́ване, *n.* das Einwickeln;
II. Зави́ване, *n.* вíтру das Heulen
I. Завивáти, s. Зави́ти I. [d. W. *He.*
II. Завивáти s. Зави́ти II.
III. Завивáти, *v. n.* wehen, blasen. brausen *Ш.* I. 18.

За́ви́вка, *f.* *Ч.* III. 193 s. Закрутька (коло́ся).

За́видь, -зави́дько, *m.* *Гол.* III. 33 der Neidische, Uebelwollende, *Вах.*

Завида́ти, *v. a* s. Зави́дїти 1); zu sehen bekommen, *Т.* не — кінця́ то́му das Ende davon lässt sich nicht absehen.

Зави́дїти, *v. a.* erblicken, sehen *АД.* I. 333 *Ч.* IV. 633; 2) *v. n.* кому́сь чого́сь s. За́видувати.

Завидія, (-ія́ка), *m.* *Зг.* Händelmacher, Renommist, *m.*

За-ви́дка, за ви́дна, *adv.* noch bei Tage.

За́видки беру́ть *Мор.* vom Neid.

Зави́дливий, *К.* за́ви́дний, *a.* neidisch; schell, eifersüchtig; gierig; 2) зави́дний *Ко.* 331 beneidenswert; Neiderregend, *Пт.*; за́ви́дно тобі́ du beneidest, dich wurmt, ärgert.

За́видник, *m.* Neider, Hasser, *m.* der Missgünstige, *К.*

За́видниця, *f.* *Те.* Neiderin, die Eifersüchtige, Nebenbuhlerin, *f.*

Завиднї́ти, *v. n.* Tag werden, tagen, *Зг.*

За́видощі, *pl.* *Н.* 94 s. За́висть, Scheelsucht, *f.*

За́видувати, *v. n.* кому́ чого́сь jmdn um etw. beneiden, jmdm etw. missgönnen; завиду́щий (-дю́щ-) *Ст. Левч.* neidisch, eifersüchtig.

Зави́й, *m.* Geheul, *n.*

За́вийка, *f.* Kopftuch über die Schultern überhangend.

Завиля́ти, *v. n.* schwingen, wedeln. *С.* I. 169.

Зави́н, *m.* *Ст.* зави́нене, *n.* das Umwickeln.

Зави́на, *М.* *Фр.* завини́на, *f.* Anklage, Anschuldigung; Schuld, *f.*

Завини́тель, *m.* *М.* Kläger, *m.*

Завини́ти, *v. a.* щось, в чім verschulden, sich etw. zu Schulden kommen lassen; sich vergehen; гро́ші schuldig sein.

Зави́ниця, *f.* *Ч.* I. 114 Art Krankheit; s. ? Завіїна.

Завинїне, (-я), *Не.* (*n.* 361) Bündelchen, zusammengewickeltes Päckchen.

Завину́ти, завирну́ти *v. a.* s. Зави́ти I.

Завиру́ха. *f.* Schneegestöber.

Зави́с, ? (*Ч.* 967 списи в зави́сї) Halter, *m.* Angel für e. Lanze, *f.*

Зависа́ти, зави́сїти, зави́снути, *v. n.* hangen bleiben; abhängen, abhängig sein.

Зависи́мий, *a.* abhängig.

Зависи́мість, -ости, *f.* Abhängigkeit, *f.*

Зави́скрити ся, mit віскряк(и) sich bedecken *Ко.* 8.

Зави́сливий, *a.* *С.* I. 68. *МШ.* neidisch, missgünstig, schadenfroh, eifersüchtig; *adv.* -во, за́вистно (-висн-) кому́ jmd verfolgt mit Neid, s. За́ви́дно.

Зависля́нщина, *f.* Land jenseits der Weichsel, *К.*

За́висть, *f.* Neid, *m.* Missgunst, *f.*

За́вистити, за́вистувати, *v. n.* s. За́видувати.

За́вистник, *m.* *Гол.* III. 86 neidischer Mensch, Neider, *m.*

За́вистниця, *f.* neidisches Weib, Neiderin.

Завита́не, *n.* *Пр.* III. 288 Besuch, *m.*

Завита́ти, *v. n.* eintreffen, gastlich ankommen, erscheinen.

Завите́, *n.* das Einwickeln, Einhüllen; 2) Kopftuch, *n.* -putz, *n.* -binde, *f.* für verheiratete Frauen.

I. Зави́ти, [-ви-], *v. a.* einwickeln, einhüllen; mit dem von verheirateten Frauen getragenen Kopftuche bedecken, od. umhüllen: ді́вчину * ein Mädchen, verführen; — ся з ким von jmdm verführt werden, sich Mutter fühlen; 2) — огéнь die Glut in Asche verbergen.

II. Зави́ти [-вы-], *v. n.* Geheul erheben, heulen.

Завити́ти, *v. a.* (ви́ткою) fest binden.

Зави́тка, *f.* verführte, Mutter gewordene Frauensperson, s. Зави́ти I. 1); 2) s. Зави́вка.

Завито́к, -тка́, *m.* Ringelsperling, *m.* (Fringilla montana) *В.*

Зави́хорити, зави́хри́ти *v. n.* aufwirbeln, Verwirrung, Unordnung, Unruhe verursachen, aufwiegeln, aufrühren; — ся in stürmische Aufregung gerathen, heftig aufbrausen; до чо́го ungestüm sich an etw. machen.

Зави́хторити, *v. a.* §, gefährden, bedrohen; 2) einen Anschlag machen, gesonnen sein.

Завища́ти, завівкотї́ти *КУ.* *v. n.* schneidend, schrillend aufschreien (з бо́лю), aufschmettern.

Завіва́ти, *v. n.* s. Завія́ти.

I. За́від, -оду, *m.* Aushieb in der Falze des Pfahles zuoberst, durch welchen das Brett in e. Bretterwand eingeführt, eingelegt wird; в за́води йти́ zickzack gehen; 2) Einrichtung, Mass-

regel, Anstalt, *f.*; 3) Fabrik; нема́ й за́воду *Ш.* II. 192, а́ні на за́від ist keine Spur, kein Ansatz, nicht das Geringste; 4) Beruf, *m.* Amt, Fach, *n.*; 5) Täuschung, *f.* зроби́ти кому́ за́від der Verpflichtung nicht nachkommen; 6) Todtenklage *f.*

II. За́від, -іду, *m.* *Ф.* s. Завідуване.

Завіда́тель, *m.* Verwalter, Administrator, *m.* [Administration, *f.*

Завіда́тельство, *n.* Verwaltung,

Завідати, *v. a.* *Н.* 79 kennen lernen, versuchen, erleiden *Ч.* V. 13, kosten: води́ — ertrinken; *v. n.* *М.* куди — wohin gehen u. nachfragen (nach einer Anleihe); s. Звідати ся.

За́відний, *a.* *ВБ.* enttäuschend, trügerisch, unzuverlässig; 2) завідни́й der die Arbeit verschiebt.

Завідни́к, *m.* Bewerber, *m.*

За-відома, *adv.* wissentlich, mit Vorwissen *С.* II. 180. [nachrichtigen.

Завідомити, (-мля́ти), *v. v.* be-

Завідо́млене *n.* Benachrichtigung, *f.*

Завідуване, *n.* Verwaltung, Besorgung, *f.* [walten, besorgen.

Завідувати, *v. n.* чим etw. ver-

Завідця, *m.* Unternehmer, Leiter, Obmann, (*Ф.*); Vorsänger, *m.* (*Ф.Кол.*19).

За́віз, -озу, *m.* *Не.* Zufuhr zur Mühle (des Getreides), *f.*

Завізване, *n.* Aufruf, *m.* Vorladung, *f.*

Завізва́ти, *v. a.* aufrufen, vorladen.

За́візно, *adv.* (в млині́) von starker Zufuhr.

Завій, -ія, *m.* Gewinde, *n.* Windung, *f.*; 2) Kopftuch, *n.* *АД.* I. 298; 3) -ію Gattung, *f.* Schlag, *m.* [tuch, *Гол.*

Завійка, *f.* kleines Wickeltuch, Kopf-

Завійна, завійниця, завіна, *Гр.* *f.* Art Herzkrankheit, *К.* Bauchschmerzen, *pl.* *Ко.* 108; Lähmung, *f.* — підвіяла кого́сь jmd ist gelähmt (dh. Zugluft etc.).

Завійник, *m.* Meerturban, *m.* (Cidaris).

Завікниця, *f.* *У.* s. Віко́нниця.

Завіну́ти, *v. n.* anwehen, s. Завіяти.

Завіране, *Мх.* завіре, *У.* *n.* Vertrauen, *n.* Zuversicht, *f.*

Завірити, завіря́ти, *a. a.* кого́ versichern *С.* II. 60; щось кому́ anvertrauen; *v. n.* кому́ jmdm Glauben, Vertrauen schenken, trauen; creditieren.

Завірити ся (-ви́р-), на кого́ grimmig u. grollend gegen jmdn sich wenden; erzürnen, schmollen; завірений böse.

За-вірне, *adv.* als wahr; завірно allenfalls, *Пар.* [I. 253.

Завіртувати, *v. a.* einwickeln *С.*

Завірюха, *f.* s. Завиру́ха.

Завірюшливий, *a.* stürmisch, ungestüm, *Т.*

За́віс, -ісу, *m.* за́вісь, *f.* steiler Abhang, überhängender Felsen, e. solcher Ufertheil, (*В.*).

Завіса, *f.* Vorhaug, *m.*; 2) Thürhand, u. Thürangel, Haspe, *f.*; 3) Stange zum Aufhängen der Wäsche, *f.* [hängend, *Зак.*

Завіси́стий, *a.* angehängt, über-

Завісити, *v. a.* vor-, zu-, an, aufhängen; вікно́ den Fenstervorhang zuziehen, vorziehen; — ся sich auf- hängen; *b*) * s. Скри́вити ся. [Підісок.

Завіска, *f.* *dim.* s. Завіса; 2) s.

Завісти́ти, *v. a.* *М.* II. 138 hören lassen, benachrichtigen.

За́вістка, *f.* *Т.* Kundmachung, *f.*

Завіт, -іту, *m.* Vermächtnis, *n.* Auftrag, *m.* *Кч.* 276. ста́рий — das alte Testament; нови́й — d. neue T.

Завіти́ти, *v. a.* *Ос.* (61) IX. 44 einladen.

Завітний, *a.* vom Testament vorbehalten, ausbedungen, testamentarisch, *Term.* -а ду́мка angestammter Gedauke, Herzenswunsch, *m.* *Кн.*

Завітуване, *n.* *К.* Lehre, *f.* geistiges Vermächtnis. [tragen; 2) geloben.

Завітувати, *v. a.* vermachen, auf-

Завіча́ти, *v. a.* vorhersagen; ли́хо ein Unglück —; на щось, *Ф.* etw. heraufbeschwören; — кому́ на богача́ vorhersagen, dass jmd reich sein wird.

Завішати, завішувати, *v. a.* s. Завісити; — ся s. Повісити ся.

Завіщане, *n.* Vermächtnis, Testament, *n.* Auftrag, *m.* [tor, *m.* *Term.*

Завіща́тель, *m.* Erblasser, Testa-

Завіща́тельниця, *f.* Erblasserin, Testirerin, *f.*

Завіща́ти, *v. a.* vermachen (im Testament), testieren; auftragen.

За-віщо? wofür? weshalb?

Завіяти, *v. n.* anfangen zu wehen; 2) *v. a.* zuwehen, verwehen: сні́гом, доро́гу завіяло der Weg ist mit Schnee zugeweht; 3) кого́, на кого́ завіяло e.

*

böse Luft (Zugluft etc.) hat jmdn gelähmt; рости́ну — hat im Wachsthum geschädigt.

За-в-крашки́, *adv.* таки́й — so schön, *Не.*

За́вкривдно, (-идно), *adv.* кому́ jmd glaubt Unrecht zu leiden u. ist daher neidisch.

Завлада́ти, (-ді́ти), *v. n.* чим s. Заволоді́ти.

Завладі́лець, -льця, *m.* Eroberer, *m. ГШ.*

Завла́сний, *a. Зак.* s. Вла́сний.

Завлека́ти, *v. a. Кн.* anziehen.

За́влюбки, *adv.* кого́сь, чого́сь *Ф.* jmdm zu Liebe, um jmds willen; 2) s. За́любки *Гол.* III. 130.

Завля́г, *m.* за-вля́ги, *adv. Зап.* II. 353 s. Ля́гови, в —.

Завме́р, *m. Св.* завме́рлість, -ости, *f. ВБ.* das Absterben, Tod, *m.* Abgestorbenheit, *f.*

Завмера́ти, завме́рти, *v. n.* absterben; verkümmern.

Завме́рлий, *a.* abgestorben, todt.

За́вмирок, -рка, *m.* etw. Abgestorbenes.

Заво́д, -оду, *m.* s. За́від I. 2) 3); 2) *Ч.* VI. Rath aus 5—6 Schiedsrichtern.

За́води, *pl.* Wettrennen, *n.*

Заво́дина, *f.* Creatur, *f.* Geschöpf, *n.*

Заво́дини, *pl. Кн.* (*Пр.* VIII. 951) Einführung, Installirung, Einwirtschaftung; 2) Eröffnung der Hochzeitfeier, *f.*

Заво́дистий, *a.* eingebogen, *Пар.*

Заводи́ти, *v. a.* s. Заве́сти; 2) wehklagen, weinen; — ся коло чого́, з чим sich womit beschäftigen.

Заво́дський, *a.* zum заво́д geh., Fabriks- *Пов.*

Заво́дчик, *m.* Besitzer u. Leiter einer Fabrik; 2) Rädelsführer, *m. Левч.*

Завоє́вник, *m.* Eroberer, *m. Пар.*

Заво́єць, *m.* s. Підво́я.

Завози́ти, заво́жувати, *v. a.* etw. wohin fahren, führen; — я́му mit herbeigeführter Erde verschütten; по́ле гно́єм mit Dunger bedecken; 2) — ся vollauf beschäftigt werden; заво́жений, *ОП.* abgetragen, abgenutzt.

Завойо́ванє, *n.* Eroberung, *f.* das Erobern, *n. ГШ. Пар.*

Завойо́вний, *a.* -а війна́ Eroberungskrieg, *m. Пар.*

Заво́йок, *m.* Türkenbund, *m.* (Lilium martagon).

Заво́їстий, *a.* -е де́рево krumm.

Заволі́канє, *n.* s. Зани́зуванє.

Заволі́кати, заволїчи́, заволокти, *v. a.* bis wohin schleppen; hineinziehen, durchziehen; — ни́тку в го́лку einfädeln; — ся sich wohin schleppen, mit Mühe wohin kommen.

Заволі́куванє, *n.* заво́лок, -оку *m.* заволо́ченє, *n.* das Eggen.

Заволоді́ти, *v. n.* чим sich einer Sache bemächtigen, etw. in Besitz nehmen, erobern.

За́волока, *f. m.* ein Hergelaufener; 2) *f.* Haarseil, *n.* Haarschnur *f.* (bei Pferdekrankheiten), *ГШ.*

Заво́локом, *adv.*? *Н.* 138 = за во́локом s. Во́лок IV. 3).

За́-волоси, *adv. Фр.* bei den Haaren.

Заволочи́ти, *v. a.* mit dem Eggen fertig werden.

За́волочка, *f.* -го́лка grosse platte Nadel.

Завони́ти, *v. a. У.* s. Аню́хати; 2) — ся stinkend werden (*В.*).

Завоні́лий, *a.* stinkend.

Завоня́ти ся, s. Засмерді́ти ся.

Заво́ра, *f.* Anfahre, *f.* Angewende, *n.* s. За́бра.

Вороі́тє, *n. Ме.* 124. *Ч.* IV. 69 der Bereich, Platz vor воро́та, vor dem Thorweg.

Заворкува́ти, *v. n.* anfangen zu girren.

Заворожи́ти, (-о́жувати), *v. a.* wahrsagen, prophezeien; 2) bezaubern, besprechen, bannen; заворо́жений bezaubert, daher: unantastbar, unverwundbar *Ш.* I. 185.

Заворони́ти ся, einer Krähe ähnlich sich benehmen.

За́ворот, *m.* (голови́) Schwindel, Taumel, *m.*; 2) в за́вороті, *М.* I. 22 am Wege, unterwegs, im Vorbeigehen.

За́вороть, *f.*? Keim, *m.* (*Фр.*).

Заворо́та, *pl. Н.* 57 s. Воро́та; рот без заворо́т loses Maul *Ос.*(61)IV.31.

Заворо́тичі, *pl.* die Enden des Radzirkels.

За́воротник, *m.* Drehwurm, *m.* (Coenurus cerebralis) *Вол.*

Заворохо́бити, *v. a.* aufrühren, aus der Fassung bringen.

Заворо́шити, *v. a.* aufrütteln.

Заво́рсити ся, mürrisch, barsch werden; заво́рсило ся на дворі́ der Himmel wurde trübe; заво́рсений = захму́рений.

Завору́шити ся, in Bewegung kommen, sich rühren.

Заворча́ти, *v. n.* zu knurren, zu

murren anfangen. [дістáти.
Завоскóмити ся, = Оскóмину
Завоювáти, v. n. erobern; unterjochen; obsiegen. [vörderst.
Завперéд, adv. am allerersten, zu-
Завперувáти, v. n. störrig, halsstarrig werden. [merdar, (-ергá Кч.124).
Зáвсїгда, (-ди), adv. immer, im-
Зáвсїдний, a. alltäglich М.+Б. 350; immerwährend, Не. [гáти.
Завстигнýти, v. n. Ф. s. Вcти-
Завстидáти, v. a. beschämen; — ся schamroth werden.
Завсюди. adv. М.II. 106 s. Зáвсїгди.
Завтовшкú, adv. Р. I. 104 der Dicke nach, dick. [Вторúти.
Завторúти, Мог. завторувáти, s.
Зáвтра, Mi. IV. 528. зáвтрички, adv. morgen; do — bis —.
Зáвтрий, (день) М.II. 138, зáвтрій. до зáвтрйого Р. II. 68; (Кв. II. 29) жúти з зáвтром ВБ. auf den morgigen Tag bedacht sein, зáвтрішний, (-трашн-) a. morgend, der morgende, nächstfolgende Tag.
Завтя́кати, v. n. vermögen, sich, unterziehen, -stehen щось зробúти (Фр.).
Завýзлити, v. a. den Knoten machen, С. [mit Auswüchsen hinter den Ohren.
Зáвушницї, pl. Schweinekranheit
Зáвхопи, pl. Anwandlung, f. Пар.
Завчáс, завчáсу, adv. frühzeitig, bei Zeiten, zur rechten Zeit. [zeitig, Пу.
Завчáсний, a. früh, vorzeitig, zu
Завчáсто, adv. s. Чáсто, почáсто.
Завчерáшний, a. vorgestrig, МШ.
Зá-вчером, adv. vorgestern, Ог.193.
Завчéсте, (-я), n. Ш. II. 249 Ehrenbezeugung, f. festliche Bewirtung?
Зáвший, a. Под. stet. [breit.
Завширшкú, adv. in die Breite,
Зáвязь, f. s. Зáвязок. К.; 2) Fruchtansatz, Fruchtkeim, m.; 2) abrutschende Erde an Abhängen. Gr. 30.
Завязáти, завя́зувати, v. a. zubinden, unter- verbinden, einbinden; anknüpfen; 2) товáриство stiften, gründen; — ся sich bilden, s. entwickeln, s. enspinnen, s. ansetzen (óвоч) sich häupteln (капýста).
Завя́зе, n. Statur, f. Körperbau, m.
Завя́зи, завя́зини, pl. Grundlegung e. Wohngebäudes u. Festmal dabei.
Завя́зистий, завя́зкуватий, a. kernhaft, kernfest, stämmig; ausdauernd.
Зáвязка, f. Verknüpfung, Schürzung, f. Band, n. Binde, f. Knoten, Ansatz, m.
Зáвязник, m. В. Fruchtknoten, m. (germen); 2) Rothwurz, f. Heidecker, m. (Tormentilla erecta).
Завя́знути, v. n. stecken, heften bleiben, Р. I. 8. Кч. 276.
Зáвязок, -зку, m. Keim, Embryo; Fruchtansatz, m.; 2) das Werden, Wachsthum; 3) Capacität f. не мáе -зку в голові (Фр.) ist schwachsinnig.
Завя́лий, завя́листий, a. eingetrocknet, verwelkt; zur Magerkeit hinneigend; zähe, sehnig. [trocken, zähe werden.
Завя́нути, v. n. verwelken, welk,
Зáга, f. s. Згáга.
Загáвити ся, Ст. sich vergaffen.
Загáвкати, s. Забрехáти.
Загагáкати, v. n. mit weiter Stimme zu singen anfangen (v. дяк).
Зáгáд, m. s. Нáказ, Auftrag, m.
Загадáйко, m.?
Загадáти, загáдувати, v. a. собі щось sich etw. denken (um dasselbe errathen zu lassen); ersinnen; 2) ein Räthsel, ein Problem aufstellen, aufgeben; auftragen, gebieten, befehlen, комý щось Не.; 3) gedenken, e. Gedanken fassen, beabsichtigen, bezwecken, щось зробúти; — ся sich in Gedanken vertiefen.
Зáгадка, f. Räthsel, n.; 2) Aufgabe, f. Problem, n.; 3) Berufkraut, n. (Erigeron canadense). [selhaft.
Загадóчний, загадкóвий, a. räth-
Загадóчність, -ости, f. Räthselhaftigkeit, f.
Загáдуване, n. s. Загадáти etc.
Загаздúти, v. a. §. leichtfertig jmdm übergeben, комý щось.
Загáй, m. ланú як загáї Ф. (Кол. 38)? üppiges Weidengesträuch; 2) загáї pl. Unordnung, f. vgl. Загаїти.
Загáйка, f. s. Гáйка.
Загаїти, загáювати, v. a. чим щось vollstopfen, verlegen; 2) aufhalten, verzögern, unterbrechen; — ся zögern, säumen, sich aufhalten.
Загáл, m. das Ganze, die Gesammtheit, das Gemeinwesen Пом. III. 27. загалóм, в загалї Alle insgesammt; im

Allgemeinen, überhaupt.

Загала́кати ся, durch eitles Geplärr zerstreut werden u. etw. vergessen.

За́галень, -лня, *B.* зага́льник, *m.* Gemeinplatz, *m.* vage, banale Phrase.

Загальмува́ти, s. Гальмува́ти 1).

Зага́льний, загало́вий, *До. Ваг. a.* allgemein, Gesammt-, Haupt-, universal; total.

Зага́льниця, *f.* Fleischwoche,-zeit, *f.*

Зага́льність, -ости, *f.* das Allgemeine; Allgemeinheit, Gesammtheit, *f.*

Загальня́, *f.* allgemeine Versammlung, *Пiс.*

За́га́нка, *f.* *Wgr.* XVII. s. За́гадка.

Загану́ти, *v. a.* s. Загада́ти; 2) за когось *У.* nach jmdm fragen.

Заганя́ти, *v. a.* hinein-, ein-treiben; verschlagen; — ся eindringen, hineinstürzen; sich überstürzen, voreilig sein, * за дале́ко zu weit gehen.

Зага́вкати ся, *Зг.* s. Зага́вити ся.

За́гар, *m.* Kohlendunst, *m.*

Зага́ра, *f.* auflodernde Hitze; *Leidenschaft, *f.* *Ст.*; 2) Lichtnelke, *f.* (Lychnis chalcedonica).

Загараздйти, *v. a.* щось кому́ s. Придба́ти.

Загара́здрювати, *v. a.* *Н.* щось чим mit Wust verlegen, vollstopfen.

Зага́рбати, зага́рмати, *v. n.* etw. an sich reissen u. es verderben.

Загарбува́тий. *a.* s. Загребу́щий.

Зага́ркати, s. Га́ркати. [erig *ОП.*

Зага́рливий, *a.* feuerfangend; feu-

Зага́ртий, *a.* abgehärtet, *Ст.*

За́гартка, *f.* s. За́гортка, *B.*

Загартува́ти, *v. a.* abhärten; die Härtung geben.

Загаса́ти ся, *ІГ.* кінь sich übertreiben, s. müde abtreiben.

Загаса́ти, зага́снути, *v. n.* verlöschen, auslöschen (*v. n.*). [löschen (*v.a.*).

Загасйти, зага́шувати, *v. a.* aus-

Зага́та, (*d* -а́тка), *f.* s. Га́тка; 2) Einkleidung der äusseren Hauswände mit Stroh u. A.

Загати́вода, *m.* fabelh. Wesen, das die Gewässer abdämmen kann, *Иг.* 78.

Загати́ти, зага́чувати, *v.a.* s. Гати́ти.

Зага́чити, *v. a.* anhaken, anhäkeln.

За́гачка, *f.* Haken, Zahn, *m.*

Зага́янка, *f.* s. Га́йка, *Пiс.*

Загвіздко́вий, *a.* s. Затичко́вий.

Загвозди́ти, загво́зджувати, *v. a.* zunageln; vernageln (коня́, пу́шку).

За́гвоздок, (-гвіз-), *n.* дка, *m.* s. За́тичка, льо́ник.

За́ги́б, (*d.* -бо́чок). *m.* заги́ба *f.* *Левч.* заги́біль, -ели, *f.* das Verderben; Vernichtung, *f.* Untergang Tod, *m.* *Гол.* III.346. [загибну́ти ся, *Т.* sich krümmen.

I. Загиба́ти, *v. a.* s. Загина́ти;

II. Загиба́ти, *v. n.* untergehen, umkommen. [tödtlich.

Загибі́льний, *a.* *Кл.* verderblich,

Заги́блий. *a.* *У.* verloren, verschollen.

Заги́кувати ся, stottern.

Заги́лити, *v. a.* §. *Н.* 75 schlagen.

I. Заги́н, -ну, *m.* Tod, *m.* *Ш.* I. 38.

II. За́гин, *m.* Beuge, *f.* *Пар.*

Загина́ти, *v.a.* biegen, ein-um-verbiegen; krümmen; um-zurück-aufschlagen.

За́гинка, *f.* Falte; Biegung, *f.*

Заги́нути, *v. n.* verloren gehen, umkommen, zugrunde gehen.

Заги́нчастий, *a.* gebogen.

Заги́рити, *v. a.* verderben, verlieren; vergeuden.

За́гін, -ону, -о́на, *m.* Ort wo das Vieh ein getrieben wird, Hürde, *f.* *C.* I. 39. II. 43; 2) Eintreibung, *f.*; 3) Fischfang von Mehreren, ausgeführt; 4) dh. eine tiefe Furche abgetheiltes Ackerfeld.

Загінча́й, *m.* (*B.*) s. Пого́нич (при плу́зї). [einem Berge.

Загі́рє, *n.* Ort (Dorf etc.) hinter

Загірмую рвати.?

Загі́рний, загі́рский, *Ф. a.* jenseit des Berges, von hinter den Bergen.

Загірчи́ти, *v. a.* bitter machen.

Загла́вок, -вка, *m.* *Luts. gr.* 175 Kopfkissen, *m.*

Заглагаї́ти, *v. a.* s. Глаї́ти; — ся unter einander Frieden machen.

Загла́д, *m.* *Зг.* за́гладь, загла́да, *f.* (*B.*) зді́ла́ти кому́ — jmdm Verderben bereiten; Untergang, *m.* Vernichtung, *f.*

Загла́джене, *n.* das Ebnen, Glätten.

Загла́дити, загла́джувати, *v. a.* ebnen, glätten; 2) ver-tilgen; загла́дило ся за ним jede Spur ist nach ihm verschwunden.

Загли́бина. *f.* s. Заглу́бина.

Заглибшки́, *adv.* s. Завглибо́ки́.

За́глібка, *f.* s. Плі́шка.

Заглобйти, s. Заплїшйти.
Заглотйти, *v. a.* dicht u. gedrängt machen, — мíсце in dichter Menge einnehmen; * übertölpeln *ЛД.*
Зáглуб, *m.* заглýбина, *f. B.* заглýблене, *n. Пол.* Vertiefung, Einsenkung, *f.* Oehrchen, gebildet vom blattartigen Ausatz am Blattstiele, *B.*
Заглубйти ся sich vertiefen.
Заглубчáстий, *a.* vertieft, hohl eingedrückt, *B.* [II. (зáбити комý —).
Заглýздувати, *v. a. Мог.* s. Глузд
Заглузувáти, *v. n.* s. Глузувáти.
Заглýпати, *v. a.* übertölpeln mit Geschrei etc.; v. Hunden *Иг.* 9? be'len; 2) детйну плачýчу чим beschwichtigen.
Заглýхнути, *v. n.* taub werden; verstummen: вісгь; 2) ersticken, eingehen (von zu dicht stehenden Pflanzen).
Заглушáти, заглушйти *v. a.* betäuben, übertäuben; ersticken.
Заглýшка, *f.* стоколóса — Trespe, *f.* Dort, *m.* (Bromus secalinus).
Заглýшний, *a.* übertäubend, erdrückend, erstickend, *B.*
Заглюбяти, *v. a.* §. verdammen.
Заглядáти, заглянути, *v. n.* hinblicken; nachsehen, nachschauen.
Заглядйти ся, s. Задивйти ся.
Заглядуване, *n.* öfteres Ansehen, Hinschielen, Nachschauen.
Загнáти, *v. a.* s Заганяти.
Загниваáти, загнйти, *v. n.* faul werden; загнйлий angefault. [erfüllen.
Загнилйчити, *v. a.* mit Faulbrut
Зáгниця, *f. gew. pl.* die Weichen.
Загнíвати ся (на когó) zornig auf gebracht werden, erzürnen; grollen.
Загнїздйти ся sich einnisten.
Загнíруч, *adv.* mit in den Schos gelegten Händen, mit verschränkten Armen.
I. Зáгнїт, *m.* загнíтиця s. Зáнігтиця.
II. Зáгнїт, *m.* das Bräunen des Brotes in Backofen mittels angefachter Flamme.
I. Загнїтйти, загнíчувати, *v. a.* s. Замісйти (в дїжй).
II. Загнїтйти, *v. a.* хлїб в печй das Brot im Backofen durchs nahe Anschüren des hellen Feuers, od. dh. glühende Kohlen rostbraun anlaufen lassen, bräunen. [гнїт II.
Зáгнїтка, *f.* dürres Reisig zu Зáгнїтко, *m.* gekrümmt; 2) *Knikker, *m.* [Fäulnis anfüllen.
Загноїти, *v. a.* mit Unrath od.
Загнýти, s. Загинáти; 2) * verfänglich sprechen od. fragen etc.
Загóвá, *adv. У.* frühzeitig.
Заговíни, *pl. P.* I. 202. *C.* I. 29. letzter Fleischtag vor den Fasten, Fastenabend, *m.*
Заговíти, *v. n.* und — ся, заговляти ся das Fleischessen beschliesen, zu fasten anfangen.
Зáговір, -ору, зáговорок, (*Фр.*) *m.* Verabredung, Verschwörung, *f.* Complot, *n.*
Заговóрець, -рця, *m.* Verschworener, Verschwörer, *m. ОБ.*
Заговорйти, *v. n.* anfangen zu reden; до кóго anreden; *v. a.* Andere nicht zu Worte kommen lassen; — зýби комý *Кн.* jmds Rede auf etw. Anderes leiten; 2) s. Замóвити; 3) — ся ins lange Reden hinein kommen; vergessen was man spricht; заговóрювати ся irre reden, *Кн.* [macht: -а сокйра.
Загóвтаний, *a.* sehr stumpf ge-
Загóда, *f.* s. Загóджене. [tragen.
Загодáти, *v. a.* Загадáти; 2) auf-
Загóджене, *n.* das Zufriedenstellen, Vergütung, *f.*
Загодйти, загóджувати, *v. a.* zufriedenstelleu, begütigen; jmdm etw. vergüten; begleichen; — ся з ким sich mit jmdm worüber einigen, ausmachen, vergleichen, übereinkommen; 2) er--warten *Иг.* 51.
Зáгодї, *C.* II. 115, зáгодя, *C.* I. 91. *Ог.* 116. *adv.* zeitig, zur rechten Zeit; frühzeitig, vorzeitig.
Загóдно, *adv.* s. Заéдно.
Загодóвувати, *v. a.* s. Годувáти.
Загоїти, *v. a.* heilen; — ся zuheilen.
Заголйти, загóлювати, *v. a.* entblössen, aufdecken; 2) в салдáти als Soldaten kahl scheren lassen, *Ш.* I. 295.
Заголóба, *f.* Plackerei, *f.* s. Морóка.
Заголобйти, *v. a.* verkeilen, vernieten.
Зáголове, *n.* s. Зáголовок, 2).
Зáголовний, *a.* -ий лист Titelblatt, *n. Пар.*
Зáголовок, -вку, *m.* Kopfstück beim Bette; 2) Kopfkissen, *m. Гол.* III. 372; 3) Titel, *m.*

Заголоднї́лий, (*Фр.*) заголодóваний, *a.* ausgehungert, durch öfteres Hungerleiden verkümmert.

Заголóмшити, *v. a.* betäuben, übertölpeln; ersticken.

Заголубйти, *v. a.* blau färben.

Заголубіти, *v. n.* anfangen blau zu schimmern, sich bläuen.

Загомонї́ти, *v. n.* anfangen zu schallen, hallen, lärmen, laut zu sprechen.

Загóн, *m.* *Ч.* I. 199 s. За́гін 1).

Загóна, *m.* загóнистий, *a.* zu weit gehend, voreilig, heftig, ungestüm, hitzig.

Загонéць, -цá, *m. dim.* s. За́гін 4).

Загóнистість, -ости, *f.* *Пар.* Jähe des Gemüthes, Voreiligkeit, *f.*

Загонóвий, *a.* -а упрáва пóля Beetbau, *m.*; -а шляхта ackerbauend.

Загóра, *f.* *N.* e. Berges. [*Кв.* II. 93.

Загордйти ся, übermüthig werden

Загорйчити, *v. a.* heiss machen.

За́горідь, *f.* *K.* s. Загорóжа.

Загорілий, *a.* загорілець, -лця, *ГШ.* *m.* fanatisch; Heisssporn, Fanatiker, Eiferer, *m.*

Загорілість, -ости, *f.* загорільство, *n.* *Пар.* Fanatismus, *m.*

Загоріти, *v. n.* verbrennen, verdorren; 2) durch Kohlendunst betäubt werden; 3) — ся zu brennen anfangen, entbrennen sich entzünden; * sich entflammen, sich begeistern чим до чóго, *ГШ.*

Загорнї́нє, *n.* Kleidung, *f.*

Загорнýти, s. Загортáти. [IX. 100.

Загорйóваний, *a.* gehässig *Oc.*(62)

Загорóда, *f.* Verzäunung, Hürde *f.* Gehege, *n.* Verschlag, *m.*; 2) Feld nahe beim Dorfe, *n.* (в цáринї); 3) kleine Grundbesitzung.

Загородйти, загорóджувати, *v. a.* ein-verzäunen, versperren.

Загорóдний, *a.* hinter den Gärten.

Загорóдник, *m.* † Frohnbauer mit 3 Joch Grundbesitz, Häusler, Hintersass, *m.*

Загорóжа, *f.* *C.* II. 100 Zaun, *m.* Hürde, *f.*

Загортáти, загóртувати, *v. a.* zusammenscharren, verscharren; 2) etw. an sich reissen, bringen; — ся в одéжу, ein Kleid anziehen.

Загортйна, *Гол.* III. 386, за́гортка, *f.* Oberkleid der Frauen, *n.*

Загорювáти, (-орув-), *v. a.* mühselig erarbeiten, erwerben.

За-гóряча, *adv.* * auf frischer That; ohne zu verschieben.

Загостйти, загóщувати, *v. a.* загостювáти ся als Gast einkehren; (auf lange Zeit) gastlich einziehen, sich g. einrichten. [bereiten, vor-zubereiten.

Заготóвити, (-влйти), *v. a.* *Левч.*

Заготóвка, *f.* *Под.* заготóвлене, *n.* Zubereitung, *f.* [-e Ankunft.

Загóщене, *n.* gastlicher Einzug,

Заграбáти, *v. a.* Гра́бати.

Загрáбити, *v. a.* s. Гра́бити 2).

Загрáда, *f.* (*lemk.*) Friedhof, *m.* s. За́города. [би му óчи! soll erblinden!

Заградйти, s. Загородйти; -йло

Загрáдник, *m.* Obstgärtner, *m.*

Загражáти, s. Загрозйти.

Загранйця, *f.* Ausland, *n.*

Загранйчити ся, in Grenzstreitigkeiten gerathen, з ким. [wärtig.

Загранйчний, *a.* ausländisch, aus-

Загрáти, *v. n.* anfangen zu spielen, aufspielen; ertönen; s. Грáти; кáрту: ausspielen.

За́греб, *m.* in heisser Asche gebakkener Kuchen, -es Brot *C.* II. 16.

Загребáти (-гріб-) загребстй, *v. a.* verscharren, zusammenscharren; auf die Seite schüren: жар в печй, s. Гребстй vergraben. [räuberisch.

Загребýщий, *a.* Alles zerstörend;

Загреміти, *v. n.* donnern; ertönen, er-aufbrausen, rauschen: в фáлю *Гол.*

Загрйвий, *a.* weiss aber um den Hals schwarz: вівцá.

Загризáти, загрйзти, *v. a.* mit den Zähnen zerreissen, todt beissen; 2) * dh. grossen nagenden Kummer jmdm das Ende bereiten; 3) — ся in übermässigen Kummer u. Gram verfallen.

Загримихтї́ти, *v.a.* *M.* I. 69 s. Загрімати. [III. 215.

Загрібáчка, *f.* Schürstock, *m.* *Гол.*

Загрівáти, загріти, *v. a.* erwärmen, erhitzen; 2) * anfeuern, anflammen.

Загріток, -тку, *m.* *II.* *n.* 68 Wärme *f.*; Wärmestoff, *m.*; 2) Erwärmung, *f.*; 3) * Zufluchtsort, letzter Zehrpfennig: тілько мóго за́грітку.

Загрóза, *f.* *Зг.* Androhung, *f.*

Загрозйти, загрóжувати, *v. a.* ко-

му щось jmdm etw. androhen; чим womit drohen; — ся на кóго s. Завзя́ти ся на к.

Загромáдити (-мáджувати), *v. a.* mit dem Rechen wegharken. [verstockt.

Загрубíлий, *a. Кн.* grob, roh, hart,

Загрубíти, *v. n.* dick, grob werden.

Загрýде, *n.* der dritte Brustring. (bei Insecten). [Brust.

Загрýдний, *a.* Brust-, hinter der

Загрузи́ти, *v. a.* beflecken, beschmutzen.

Загрýзнути, загрузáти, загря́знути, *v. n.* in e. Sumpf hineinfallen, gerathen, versinken; 2) untertauchen.

Загýба, *f. Пар.* Verderb, *m.* das Verderben; Vernichtung, *f.*

Загуби́ти, *v. a.* verlieren; 2) vernichten; — дýшу die Seele verderben, die Seligkeit verwirken; — ся verloren gehen, in Verlust gerathen.

Загýбіль, -ели, *f. Пр.* VIII. 166 Verlust, Schaden, *n. Др. с.* 191 das Verlorene.

Загубни́к, *m.* Verderber, *m. Пар.*

Загýгнати, *v. n.* näseln.

Загуготíти, *v.n.* dumpf schallen, *M.*

Загудáти, s. Загрáти. [ди́ти.

Загуди́ти, *v. n. Кв.* II. 33 s. Гу-

Загудíти, *v. n.* dumpf erschallen, ertönen, erdröhnen; 2) gurren. [ся.

Загудýрити ся, §. s. Збаламýтити

Загукáти, *v. a.* s. Гукáти 1).

Загулáти, *v. a.* дети́ну s. Забáвити.

Загули́ти, *v. a.* verführen, verlokken, *Ф.* [*m.* s. Зáбавка, Spielerei, *f.*

Загýлка, *f. gew. pl.* Zeitvertreib,

Загýлювати ся, *Не.* zu lange auf dem Spaziergange ausbleiben, über dem Lustwandeln Alles vergessen.

Загулю́кати, *v. a.* mit Geschrei übertölpeln.

Загуля́ти, *v. a.* ли́хо *Не.* dh Tanzen u. flottes Leben seinem Ungemach ein Ende machen.

Загýмене, *n.* загýменок, -нка, *m.* Platz, Feld, etc. hinter dem гумнó.

Загумéнний, *a.* hinter dem гумнó liegend. [heftig schütteln.

Загурдузáти, *v. n.* ким *Ф.* jmdn

Загýрити, (-ря́ти), *v. a.* s. Забалагури́ти *(В.).* [seln; erdröhnen, poltern.

Загуркотíти, *v. n.* kollern, ras-

За-гýрт, *adv. M.* II. 132 unter einem; insgesammt.

Загýря, *f. У.* s. Загýлка.

Загýснути, загустíти, *v. a.* sich verdichten; dicht, dick werden.

Загýсти, s. Загудíти, *Оц.* §. 201.

Загусти́ти, *v. a.* verdichten, verdicken.

Загýтати, *v. a.* übertäuben; 2) beschwichtigen; 3) — ся sich vergaffen, in Zerstreung etw. vergessen.

Загýти, *v. n.* den Laut „huu!“ von sich geben, dumpf (klagend) ertönen; 2) dahin schwinden, verschollen sein: бýло тай загýло.

Загучáти, s. Загудíти.

Заґéлкати, *v. n. Ш.* II. 35 zu schnattern anfangen.

Заґерґотáти, (-тíти), *v. n.* zu kreischen, zu röcheln anfangen.

Заґля́ґати, *v.a.* mit Ґлеґ einmachen.

Заґосподарóване, *n.* Einwirtschaftung, *f.*

Заґосподарувáти, *v. a.* dh Nachhilfe beim Wirtschaftsbetrieb jmdn wohlhabend machen; — ся sich einwirtschaften; заґосподарóваний, *ptc.*

Заґрунтувáти, *v. a.* щось den Grund zu etw. legen.

Зад, задý, *m.* Hintertheil, *m.* Hinterstück, *n.* das Hintere; Steiss; Hinterwagen, *m.*; на-зáд *adv.* nach hinten, zurück, *Mi.* IV. 529.

Зáда, *f. Мор.* (*Пис.*) 37?

Задавáти, задáти, *v. a.* aufgeben, auflegen, s. Завдáти; задáти ся *ГБ.* (*Пр.* III. 26), — ся задáчею щось вроби́ти *Кн.* den Vorsatz machen, sich vornehmen, sich zur Aufgabe machen, eifrig trachten.

Задави́ти, задáвлювати, *v. a.* erdrücken, eindrücken; задавлéний concav; 2) erwürgen; — ся sich die Speiseröhre verstopfen. [tis; Halsbräune, *f.*

Зáдавка, задавля́чка, *f.* Diphtheri-

Задáвнене, *n.* Verjährung, *f. Term.*

Задавни́ти, задáвнювати, *v. a.* veraltet machen; — ся sich verspäten; 2) verjähren; задáвнене прáво Verjährungsrecht, verjährtes R.

Задавнíлий, *a. Term.* s. Застарíлий.

Зáдане, *n.* s. Задáча. [sonst.

Задáр, задáром, *adv.* vergebens, um-

Задарйти, *v. a. Не.* dh Geschenke, dh Bestechung etw. gewinnen, erwerben.

Задáток, -тку, *m.* Drangabe, *f.* Drangeld, Angeld; 2) Unterpfand, *n.*; 3) Element, *n.*

Задáча, *f.* Aufgabe, *f.* *Пол. К.*

Задвиґтїти, *v. n.* sich rühren, s. regen, *Не.*

Задвижáти, *v. n.* erbeben.

Задвíйний, *a. ГШ.* doppelt, zweifach.

Задвíйник, *m.* — яйцелйстий ei blättriges Zweiblatt (Listera ovata).

Задвійнáк, *m.* Doppelqualle, *f.* (Diphyes). [terraum des Hofes, *m.*

Задвíре, *n.* зáдвірок, -рку, *m.* Hin-

Задвіркóвий, *Ч.* IV. 557 задвíрний, s. Затйльний; задвíрний суд *К.* (*Пр.* II. 317) † königliches Gericht für die nicht vollberechtigten Unterthanen, *Ilic.*

Зá-двое, *adv.* doppelt.

Задемчикóва, *s.a. f. N.* e. Berges.

Заденáти, (-дин-) s. Заднйти.

Задеревенїлість, задеревíлість, -ости *f.* Erstarrtheit, *f.* *Вах.*

Задеревенїти, задеревíти, (-рв-) *v. n.* erstarren (wie Holz), *ptc.* -ілий.

Задéржалість, -ости, *f.* Ausstand, Rückstand, *m.* *Term.*

Задéржане, задéржуване, *n.* das Anhalten, Aufhalten; Vorenthaltung, *f.*

Задержáти, задéржувати *v. a.* aufanhalten, zurückbehalten; плáту комýсь den Lohn vorenthalten; задéржалі нáрости ausständige Zinsen, *Term.*

Зáдержка, *f.* *Term.* s. Застережéне.

Задерíй, *m. scherzh. Reimw.* zu Андрíй, *Н.* 249 s. Задерáти.

Задéрти, задерáти, (-дир-), *v. a.* anreissen; (— ся) splittern, Splitter reissen; — хвіст in die Höhe heben; — ніс die Nase rümpfen, hoch tragen; *когó словами necken, auf jmdn sticheln; — ся з ким mit jmdm anbinden, — verderben. [nach oben aufwirft.

Задертоóкий, *a.* der die Augen

Задесéнський, *a.* задесéнець, -нця, *m.* hinter, jenseits des Fl. Дéсна, *Н.* 267.

Задесéнщина, *f.* Land hinter der Дéсна, *n.*

Задéяти, задéювати, *v. a.* verschleppen; verlegen, einstellen, flicken: дірý; — ся verschoben, verjährt, vergessen werden. [erklingen.

Задзвенїти, задзвенкотїти, *v. n.*

Задзвонйти, *v.n.* zu läuten, zu klingeln, zu summen etc. anfangen. [fangen.

Задзизчáти, *v. n.* zu summen an-

Задзїґóрити, s. Дзїґóрити.

Задзюркотїти, *v. n.* rieseln, sprudeln *Кч.* 306.

Зáдив, *m.* Verwunderung, *f.* *У.*

Задивйти ся, (-влáти, -влювати) на щось den Blick auf etw. wenden, etw. aufmerksam, anhaltend betrachten, на когóсь auf jmdn schauen u. ihn befolgen, nachahmen; jmdm nachmachen; 2) sich vergaffen. [Anschauung, *f.*

Задйвляне, задйвлюване, *n. В.*

Задивувáти ся s. Здивувáти ся.

Задимйти, (-млáти), *v. a.* voll Rauch machen; räuchern; — ся vom Rauche schwarz werden. [pugnax).

Задирáк, *m.* Kampfhahn, *m.* (Tringa

Задирáка, *m.* задиракувáтий, *a.* händelsüchtig, rauflustig, Raufbold, *m.*

Задирáти, s. Задéрти.

Задйристий, *a.* s. Зáїдливий, *Левч.*

Зáдирка, *f.* die sich abreissende Haut oberhalb an den Fingerspitzen.

Задйрчастий, *a.* -а дóшка splitternd; ніс aufgeworfen.

Зáдих, *m.* s. Дйхавиця.

Задихáти, *v. n.* чим nach etw. riechen: водá сíркою ist schwefelhältig; 2) — ся ausser Athem kommen; sich verschnauben, keuchen. [вичний.

Зáдихливий, (-дйшл-) *a.* s. Дйха-

Зáдї, зáдїсь, *adv. Зг.* hinten, rückwärts.

Задївáти, задїнýти, задїти, *v. a.* etw. wo verschleppen, hinthun; verstekken; — ся verloren gehen, s. Подїти.

Задїдухáти ся, s. Запýгати ся?

Зáдїлувáти, *v. a.* s. Попрáтати,

Задїлáнець, -нця, *m.* *Гол.* s. Гірнáк, гіранйн. (*vgl.* Дїл). [перéмітка.

Зáдїр, *m.* gestickter Saum an der

Задїрчáтий, *a.* *Пол.* splitterig.

Задкувáти, *v. n.* *Мор.* auf das Hintere fallen? [2) wegen, halben.

Зá-для, *praep.* s. Для, für, *С. Не.*;

Задляти ся, *М.* II. 143 verweilen, sich aufhalten; zögern, säumen; sich in die Länge ziehen *Левч.*

Зáдмух, *m.* Anlage, Natur, *f.* злодїйский — у когó (*Фр.*)

Задму́хнути. *v. a.* ausblasen.
За́дний, *a.* der hintere, Hinter-; rückwärtig; -а страж Arriergarde, *f. Term.*
Задни́к, *m.* hinteres Stiefelbrett.
Задни́ти, заденáти, *v. a.* бóчку mit zweitem Boden das Fass absperren; *ptc.* заднéний (заднóваний *Пу.*).
За́дниця, *f.* das Hintere, Gesäss; 2) der hintere Theil des Weiberkleides зáпаска *Сб.* I. 343 (*opp.* перéдниця).
Задни́чий, *a. Пол.* Gesäss-, -а кість Steissbein, *n.* [des Дніпрó.
Задніпрóвий, *a.* hinter, jenseit
Задніпря́нець, -нця, *m.* Bewohner des jenseitigen Dnieperufers, *m.*
Задністря́нський, *a.* hinter, jenseit des Дністéр.
За́дня́нка, *f.* Mastdarm, *m.*
Задобіде, *n. Me.* 393 die Zeit vor dem Mittagsmal = за (час) до обіду.
Задобідний, *a. Піс.* vor dem Mittagsmal. [mehr, *Піс.*
Задóбре, *adv.* nichts für ungut, noch
Задобри́ти, *v. a.* когó begütigen, gewinnen; — ду́шу etw. Gutes, Lekkeres verzehren.
Задобу́ти ся, s. Запомочи́ ся.
Задовбáти, (-бувати), *v. a.* einmeisseln, einstemmen, einlassen; einprägen *Кч.* 83.
За́довго, ще — до noch lange vor *К.*
Задовжи́ти, задóвжувати, *v.a.* verschulden, mit Schulden belasten; — ся in Schulden verfallen; 2) *v. n.* hinter sich etw. sich langschleppen lassen; 3) in die Länge ziehen: він не задóвжит wird nicht mehr lange leben. [denheit, *f.*
Задовóлене, *n.* Befriedigung, Zufrie-
Задоволи́ти, (-вольни́ти *Не.*) задоволя́ти, *v.* befriedigen, zufriedenstellen; *ptc.* задовóлений zufrieden.
Задоїти, *v. a.* теля́ dh Abmelken der Milch das Kalb im Säugen u. Gedeihen beeinträchtigen.
Задóк, -дкá, *m.dim.* s. Зад. [Hauses, *T.*
Задомáшний, *a.* ausserhalb des
Задоптáти, задóптувати, *v. a.* niedertreten, zertreten.
Задóр, (задьóр), -óру, *m. Ко.* 44. Zwist, *m.* Fehde, *f. К.*; 2) s. За́вязток.
Задóсить, задóста, *adv.* genug, bei weitem ausreichend. [ersticken, *Под.*
Задóхнути ся, s. Задихати ся;
За́дра, *f.* Splitter, der in d. Leib sich einschlägt; 2) s. За́дирка.
За́драчка, *f.* Streit, *m.* Zerwürfnis, *n.*
Задри́ґати, *v.n.* trippeln, ausschlagen.
Задрижáти, задрожáти, *v. n.* erzittern, erbeben.
Задріботі́ти, *v.n.* trillern; schnell u. ungeduldig sprechen, *M.*; 2) trippeln *Кв.* 18.
Задріпа, задріпанка, *f. Ш.* I. 342 Weib mit zerlumptem, unten aufgedrieseltem Kleid; 2) liederliche Dirne. [*m.*
Задріпанець, -нця, *m.* Haderlump,
Задріпати, *v. a.* unten aufdrieseln, zerreissen; *ptc. f.* s. Задріпа 1).
Задробнякóва, *f. N.* e. Berges.
За́дросний, *a. M.* II. 173 eifersüchtig.
Задрóчити ся, gereizt werden.
Задру́тець, -тця, *m. Піс.* Märtyrer, *m.*
Задуби́ти, *v. a.* gerben. [дубі́лий.
Задубіти, *v. n.* erstarren; *ptc.* за-
Задубоні́ти, (-боті́ти). *v. n.* mit Füssen stampfen u. dadh e. Schall hervorbringen.
Задувáти, *v.a.* anfangen zu wehen; auswehen, ausblasen; дорóгу сні́гом ver-
Задудні́ти, *v.n.* erdröhnen. [wehen.
Заду́дурити ся, §. betäubt werden, Geistesgegenwart verlieren, (*B.*).
Заду́жати, (-жіти), *v. a.* когó, (на кого щó) überwältigen, an Stärke jmdn
За-ду́же, *adv.* zu sehr. [übertreffen.
За́дум, *m.* Gedanke, Idee, *f. К.*; 2) —, зáдумок -мку *Ст.* Vorsatz, *n.* Vorhaben, *n.*; 3) Staunen, *n.* Verwunderung, *f. У.*
Заду́ма, *У.* заду́маність, *Не.* задумчи́вість, -ости, *Пар. f.* Vertiefung in Gedanken, Tiefsinnigkeit, *f.* das Sinnen; Schwermuth, *f.* Trübsinn, *m.* Melancholie, *f.* [Schwärmer, *m. Б.*
Задумáнець, -нця, *m.* Kopfhänger,
Задумáти, заду́мувати, *v. a.* sich etw. denken, sich etw. vornehmen, etw. vorhaben; — ся nachdenklich, tiefsinnig werden; sich in Nachdenken, in Sinnen vertiefen, *Mi.* IV. 207.
За́думка, *f. К.* Vorhaben, *n.* Entschluss, Rathschlag, *m.*
Задумли́вий, *Не.* задумчи́вий, *У.* заду́мшливий *M.* II. 8. tiefsinnig, schwermüthig, melancholisch; sinnend; brütend, *У.* [bung, *f.* Taumel, *m.* Bethörung, *f.*
За́дур, *m. У.* заду́ра, *f.* (*Фр.*) Betäu-
Задури́ти, (-рювати), задурмá-

*

нити *v. a.* bethören, betäuben; prellen.
Задуркати, s. Затуркати.
Задусь, *adv.* s. Взад.
Задути, s. Задувати.
Задуфальство, *n.* Frechheit, *f.*
Задуха, *f.* schlechte, verdorbene Luft; Stickluft; Luftfäule, *f.*; 2) Asthma, *n.*; 3) Engbrüstigkeit, *f.* [s. Затухнути.
Задухнути, *v. n.* dumpfig werden;
Задушевний, *a.* eigenen Herzens, innig, *T.*
Задушити, *v. a.* erwürgen; erstikken; задушило ся сїно = стухло s. Стухнути. [kurzathmig.
Задушливий, *a.* s. Дихавичний,
Задушний, *a.* -но *adv.* dumpfig, mit Stickluft angefüllt; schwül; 2) — день Allerseelen-Tag, *m.*
Задушниця, *f. Ст.* (*Срб.н.*) Opferwerk, vollbracht bei Lebzeiten für die Seelenruhe nach dem Tode.
Задягати, задягнути, *v. a.* anziehen, ankleiden; — ся в що.
Задягно, *adv.* gekleidet.
Заєвий, *a.* s. Зайвий.
Заєднакий, *a.* gleich gross, lang &.
Заєдно, *adv.* ineinemfort, immer.
Заєднозелений, *a.* immergrün.
Заєм, *m.* das Leihen, Borgen, *IГ.*; 2) Besitznahme, *f. K.* [Заячиха.
Заєць, *m.* s. Заяць; Заєчка, *f.* s.
Зажадати, *v. a.* verlangen, fordern; begehren. [anfangen.
Зажалїти, *v. n.* Гуш. zu trauern
Зажалувати комусь чого jmdm etw. misgönnen u. für sich begehren.
Зажаріти, *v. n.* entbrennen, zu leuchten anfangen, *T.*; 2) — ся glühroth werden.
Зажати, s. Зажинати.
Заждати, *v. n.* кого (що) auf jmdn, (etw.) warten; abwarten.
Зажебрати, *v. a.* ausbetteln.
Зажевріти, *v.n. P.* I. 138 erglühen.
Зажегальний, *v. a. Пол.* Brenn-, -е шкло Brennglas; Zünd-, Feuerzeug-.
Зажегане, *n.* das Anzünden.
Зажегати, зажечи, *v. a.* anzünden, — ся sich —.
Зажелати, *v.a.* wünschen, begehren.
Заженихати ся sich verlieben.
Зажерати, зажерти, *v. a.* auffressen, -zehren; todtbeissen; — ся з ким mit jmdm in verbissenen, grimmigen Streit kommen. [trächtig werden.
Зажеребнїти, *v. n.* von d. Stute:
Зажеристий, *a. Gr.* 30 s. Зажирливий. [Unersättichkeit; Verbissenheit, *f.*
Зажерливість, -ости, *f. K.* Gier,
Зажерний, *a. K.* verschlingend, verzehrend; verbissen.
Зажертий, *a.* verbissen, grimmig.
Зажестїнь, *f.* Brennweite, *f. Пар.*
Зажжати ся, s. Зажегати ся, *Оц.* §. 204.
Зажив, *m.* Nährstoff, belebender Stoff, Nahrung, *f. Ос.* (61) IV. 34; 2) das Verharschen, Heilung, *f.*
Заживане, *n.* Gebrauch; Genuss, *m.* das Geniessen; — табаки das Tabakschnupfen.
Заживати, *v. a.* geniessen, gebrauchen; лїкарство einnehmen; табаку schnupfen; вік leben; s. Зажити; — ся з ким sich mit jmdm einleben, *Зг.*
Заживити, заживляти, *v.a.* nähren, kräftigen, beleben, erquicken; рану *K.* heilen.
Заживний, *a.* nahrhaft, stärkend; 2) wohlgenährt, beleibt; behäbig, *Вах.*; 3) wohlhabend, reich.
Заживо, (за-животя) *Не. adv.* am Leben, bei Lebzeiten.
Заживок, -вку, *m.* Nahrungsstoff, *m.* etw. Nahrhaftes; 2) Lebenskeim, *m.* Lebenselement, *n. Не.*
Заживотїти, *v. n. Св.* anfangen zu leben, aufleben.
Зажигальце, *n.* Brennglas, *n. ГШ.*
Зажидати, *v. n. М.* II. 110 abwarten.
Зажилий, *a.* wohlbeleibt, hehäbig, *Зг.*
Зажилість, -ости, *f.* alte Bekanntschaft, Vertraulichkeit, *f. ВБ.*
Зажин, *m.* зажинки, *pl.* das erste Ernten; — зробити die Ernte anfangen *Зак.*; ити на — als Schnitter Arbeit suchen.
Зажинати, *v. n.* anfangen Getreide zu schneiden; 2) als Schnitterlohn etw. Getreide erwerben.
Зажирливий, зажирний, *a.* gierig, unersättlich; verbissen im Hader, *Не.*
Зажити, *v. a.* s. Заживати; verdienen, erwerben, verschaffen собі чого *Др. с.* 83. *Левч.*; 2) *v. n.* verharschen, vernarben, zuheilen *КС.* (82) IV. 509.
Зажитий, *a.* wohlhabend.

Зажичáти, (-úти) ся Anleihe, Schulden machen, leihen.
Зажмýрити, v. v. óчи und — ся die Augen schliessen.
Зажнúвний, a. -і пíснї zu Anfang der Ernte gesungen, Піс.
Зажовтúти, v. a. gelb machen.
Зажовтї́ти, зажóвкнути, v. n. gelb, fahl werden.
Зажóга, f. Н. 65 s. Піджóга.
Зажолóбити, v. a. einkehlen, Пар.
Зажурúти, v. a. M. II. 126 jmdm Kummer bereiten; — ся Kummer, Sorge haben, sich bekümmern, s. grämen.
Зажурчáти, v. n. anfangen zu rieseln, zu murmeln.
Зазáвидувати, s. Зáвидувати.
Зазахарúти, v. a. bezaubern, (Ф.).
Зазбирáти, зазбúрувати. v. a. auflesen, nachlesen, sammeln. [Збруч Т.
Зазбручéвий, a. hinter dem Fl.
Зáзване, n. Vorforderung, Vorladung, f.
Зазвáтель, m. Vorforderer, m. Term.
Зазвáти, v. a. vorfordern, vorladen, beschicken (vors Gericht).
Зазвíдати, v. a. У. fragen; — ся Kst. s. Звíдати ся.
Зазвонúти, s. Задзвонúти; зазвóнна робóта Ос. (62) II. 58?
Заздалегíдь, заздалúгоди, adv. im voraus, in vornhinein; — животá noch weit bei Lebzeiten.
Заздалегíднїй, a. im voraus; -е слóво Vorwort, n. К. [Zustande.
Зáздорова, adv. Пол. im gesunden
Заздорóвкати ся, auf seine Gesundheit betheuern, (В.).
Заздорóвний, a. -а Слýжба, Бóжа für die Gesundheit, Гол. III. 24.
Зáздра, Ст. зáздрість, зáзрість, ГШ. -ости, К. f. Neid, m. Eifersucht, f.
Зáздрий, Кн. зáздрісний, зáздрісливий, a. neidisch, eifersüchtig, missgünstig; adv. зáздро vom Neid Ш. I. 102.
Заздрíти (зазрíти) v. a. erblicken, zu sehen bekommen; 2) — ся neidisch blicken, scheel ansehen; — на що.
Зáздростити, pol. АД. I. 44 заздрувáти, Левч. на щось s. Зáвидувати.
Зáздрощі, pl. Neid, m. Eifersucht, f. Ш. II. 159. С. I. 70.
Зазеленúти, v. a. grün färben.
Зазеленї́ти, v. n. und — ся grün werden. [допечú комý.
Зазелúти, v. a. когó s. Догорúти,
Зáзив, m. Aufruf, m.
Зазивáти, s. Зазвáти.
Зазивнúй. a. Aufruf- К. [sten Fröste.
Зáзимки, pl. Vorwinter, m. В. die er-
Зазимнї́ти, v. n. kalt, winterlich werden.
Зазимувáти, v. a. худóбу дóбре gut einwintern; v. n. über Winter bleiben, überwintern. [(Chimatobia brumata).
Зазимчáк, m. kleiner Frostspanner
Зазирáти, зазирнýти, v. n. hineinblicken, -gucken.
Зáзір, -ору, m. на — beim Erblikken, МШ.; і зáзором нїгдé не вúдко ist gar nicht zu sehen Па.; 2) Verdächtigung, f. Schatten eines Makels, einer Unehre; 3) die dem Sonnenlichte vorangehende Röthe des Himmels, Morgenröthe, f. Ме. 364.
Зá-зле, мáти комý щось — etw. jmdm für übel nehmen, verübeln.
Зáзлість, -ости, f. — на когó мáти Groll gegen jmdn hegen.
Зáзлістно, adv. комýсь стáло Др. с. 89 jmd wurde worüber ungehalten, eifersüchtig. [sinnen u. bereiten Ру.
Зазломúслити, v. a. Böses er-
Зазмагáти ся з ким in Streit gerathen, Гр.
Зазнáване, n. Bekanntschaft, f.
Зазнавáти, зазнáти, v. a. kennen lernen; erkennen; чогó erleiden, erleben; sich jmds entsinnen, etw. gedenken; 2) — ся з ким Bekanntschaft mit jmdm machen ІГ. М. II. 141. b) übermüthig auf sich selbst vertrauen, eine stolze, wichtige Miene machen М.+Б. 85 Левч.
Зазнакомúти ся, зазнайомúти ся Кн. s. Познакомúти ся. [nen, Т.
Зазнаменувáти, v. a. kennzeich-
Зазначúти, зазнáчувати, v. a. ein Zeichen machen, bezeichnen, kennzeichnen, markieren; — ся das Kennzeichen, das Merkmal besitzen, К. [Strich, m.
Зáзначка, f. Zeichen, n. Marke, f.
Зáзнобка, f. К. I. 20 Narbe, f. Brandmal, n.; 2) * Schande, Schmach, f.
Зазóв, m. Term. s. Зáзване.
Зáзови, (зазóвини К.), pl. Пр. II.

223 Einladung der Gäste, *f.* Fest, *n.*
Зазо́рити, *v. a.* verdächtigen; *ptc.* зазо́рений verdächtig, *Левч.*
Зазорі́ти, (-зар-), *v. n.* день anbrechen s. Засвита́ти.
Зазрі́ти, *v. a.* erblicken.
Зазубела́ти, *v. a.* ко́нї den Pferden das Gebiss vom Zaume anlegen.
Зазу́бень, -бня, *m.* querliegende Sackgasse, *Левч.*
За́зубець, -бця, *m.* Einschnitt, *m.* Kerbe, *f.*; 2) Zahn, Haken, Angelhaken, *m.*; 3) *pl.* gezähnte Strohflechte.
Зазуби́ти, *v. a.* hakig umbiegen; schartig machen;— ся *КУ.* sich einbeissen.
Зазу́брити, *v. a.* auszacken, zahnen, *Пол.* [2) versehen.
Зазубча́стий, *a.* mit за́зубцї 1)
Зазу́ванцї, *pl.* Stiefel auf beliebigen Fuss (rechten od. linken) anzuziehen.
Зазува́ти, зазу́ти, *v. a.* anziehen (e. Fussbekleidung).
Зазу́вистий, *a.* чо́біт geräumig, weit; 2) ungefüge; altmodisch.
Зазу́лин, зазу́лячий, зазу́льчин, *a.* des Kuckucks; -чі чобітки́ s. d. folg.
Зазули́нець, -нця, *m.* Knabenkraut, *n.* Ragwurz, *f.* (Orchis morio); *pl.* Orchideae.
Зазу́лька, *f.* Sonnenkälbchen, *n.* (Coccinella septempunctata).
Зазу́ля, -ку́кавка, *f.* Kuckuck, *m.* (Cuculus canorus). [erstarren, erfrieren.
Зазяба́ти, зазя́бнути, *v.n.* vor Kälte
Зазява́ти ся, *Мх.* vom Ausgehen des Athems: athemlos werden, nach Luft schnappen. [Займа́, за́йми.
За́йви, *pl.* у за́йви взя́ти *ГБ.* s.
Зайви́й, *a.* überflüssig, überzählig; — час Musse, Mussezeit, *f.*; frei, müssig, lose.
Зайвина́, *f. Н.* 92. das Ueberflüssige, Entbehrliche; unnöthiges, leeres, müssiges Gerede: бу́лоби зайвино́ю es wäre überflüssig, müssig, *Кч.*
За́йворонок, s. Жа́йворонок.
Зайгра́ти ся, über dem Spielen worauf vergessen.
За-и́грашки, *adv.* spielend.
Зайгрувати ся з ким, *Кн.* Spass treiben, zu Schäckereien reizen.
За́йда, зайде́я, *m. f.* Ankömmling, Fremdling, *m.*

Зайди́кати, *v. n.* „иди́! иди́ = „geh' fort" zurufen.
Зайди́сьвіт, *m. Гол.* I. 261 der jmds Sonne der Freiheit, der Freude untergehen macht; 2) *Зг.* (*Мар.* 9.) dem die ganze Welt des Lichtes, der Freude etc. untergangen ist: der Unglückliche.
За́йдочка, *f.* Bündel, *n. Тор.*
За́ика, *m. f.* заикало, заикливець, заикавець, -вця, *m.* заикливий, *a.* Stammler, Stotterer; *m.* Stammlerin, *f.* s. Ги́кавий. [Eiern) belegen.
Заикрити, *v. a.* mit Laich (mit
Займа́, *f.* Pfand, *n.* в займу́ бра́ти pfänden; в — дава́ти, кла́сти verpfänden, versetzen; в займі́ бу́ти verpfändet sein; 2) за́йми, *pl.* das Borgen, Leihen; в — бра́ти borgen; *b*) vermiethen.
Займа́нщина, *f.* in Besitz genommenes Land, (Ort, Platz, Raum, Boden) Besitzthum, *n.* Besitzung, *f.*
Займа́ти, займи́ти, *v. a.* in Besitz nehmen: зе́млю; angreifen, sich an jmdn (etw.) kehren, jmdm einen Anstand machen; — сло́вом anreden, sich an jmdn, an etw. machen; anziehen, einnehmen, interessieren; займа́ючий, einnehmend, interessant, *Пар.* това́р в по́ле auf die Weide mit- forttreiben; — з по́ля vom Felde ein- wegtreiben um zu pfänden, als Pfand wegnehmen; 2) entlehnen, borgen (beim Subtrahieren *К.*); 3) — ся чим sich womit abgeben, beschäftigen, befassen; *b*) займа́є ся на сьвіт, на зо́рю der Tag bricht, fängt an; *c*) ого́нь, ха́та займа́є ся: zu brennen anfangen, Feuer, Funken fangen.
Займенний, *a.* pronominal. [men *n.*
Займенник, *m.* Fürwort, Prono-
За́ймиско. *a. Ст.* Schar, *f.*
Займи́стий, *a.* viel um-fassend.
За́ймище, *n. Ч.* VI. s. Займа́нщина; Gebiet zur Nutzniessung, *n. ОБ.*
Займя́ти, s. Заня́ти. занима́ти.
Заирза́ти, *v. n.* s. Заржа́ти,
Заи́скрити ся, funkeln *М.* II. 201. *in Zorn entbrennen.[zu sprühen anfangen.
Заискря́віти, *a.n* funkelnd werden,
Заи́ськувати, *n. a.* aufsuchen, worauf ausgehen, sich verschaffen.
Зайти́, заходи́ти, *v. a.* кого́ (слабо́го) pflegen, warten, bedienen; 2) hintergehen, (з ма́йки) beschleichen; *v. n.*

сьвіта собі *Фр.* sich Rath u. Rettung schaffen; у раду, в совіти *M.* II. 34 з ким mit jmdm sich berathen; — собі з ким mit jmdm anbinden, ein Verhältnis anknüpfen; кому дорогу in den Weg kommen; 3) untergehen (сонце); 4) hingelangen, hineinkommen; ausreichen, zulangen *Гол.* III. 438; заходить одно на друге kommt das eine über das andere zu liegen; 5) за ким *Кв.* II. 14 nach jmdm eintreten um ihn zu holen; 5) зайшов за край *Cm.* es ist weit mit ihm gekommen; зайде гадка кому es fällt jmdm ein; * — в голову, sich den Kopf zerbrechen; 7) schwanger werden *P.* I. 81; 8) сльозами очи заходять die Thränen treten in die Augen; кервов — mit Blut unterlaufen; 9) заходить питане es entsteht die Frage; зайшло щось межи ними es fiel unter ihnen etw. vor; мені зайде, заходить від Вас ще два риньскі mir kommt, gebührt noch von Ihnen —; 10) — ся чим sich womit beschäftigen; на чимось etw. in Angriff nehmen; *b*) з, від плачу, з кашлю, від сьміху etc. vor — sich verschlucken, ersticken.

Зайудовити, *a. a.* *Ч.* V. 706. 709 zum Witwer machen. [ria vulg.).

Зайцїв льон, Leinkraut, *n.* (Lina-

Зайчатина, *f.* s. Заячина.

Зайченя, -яти, *n.* s. Заяченя.

Зайчик, *m.* s. Заячик; 2) *pl.* Stinkkresse, *f.* (Lepidium ruderale).

Зайчина, *f.* Hasenbalg, *m.*

Заіванити, *v. a.* §. щось s. Хапнути (*vgl.* Іванова хата).

Заїдати, заїсти, *v. a.* tüchtig essen; 2) verbeissen, nachbeissen s. Закусити *Ко.* 8; 3) tödlich beissen, todt beissen; — ся сметаною, маком etc. an den Lippen Spuren von gegessenem — behalten; * ся з ким mit jmdm in verbissene Feindschaft gerathen u. heftig hadern.

Заїди, *pl.* eiternde Mundwinkel; 2) gelbe Haut in den Schnabelwinkeln bei Vögeln; 3) * *K.* I. 70 Schelmstükke, Spitzbubenstreiche, *pl.* [eifersüchtig, *K.*

Заїдливий, *a.* bissig, verbissen;

Заїдник, *m.* Gelbschnabel, *m. B.*

Заїдок, *m. gew. pl.* заїдки, *Левч.* Nachtisch, *m.* Nachessen, *n.* Dessert, *m.*

Заїз, *m.* заїза, *f.* Wehre aus Steinen zum Zwecke des Fischfanges; Schleuse, *f. B.*

Заїзд, -ду, *m.* Vorfahrt, Anfahrt, Einfahrt, *f.*; 2) Einkehrhaus, *m.*; 3) *Me.* 451?

Заїзджий, *a.* und *a. s. m.* der Reisende, Fremde.

Заїздити, заїзджувати, *v. n.* vorfahren, anfahren; einkehren, ankommen; wohin gelangen; sich verriren; 2) *v. a.* коня, віз etc. zuschanden reiten, — fahren.

Заїздний, *a.* дім Einkehrhaus, *n.*

Заїздне, *n. a. s.* Einkehrsgeld, *n.*

Заїлий, *a.* verbissen, *Пар.*

Заїлість, -ости, *f.* Verbissenheit, *f.*

Заїнько, *m. dim.* Hase, *m.*; 2) Art гаївка.

Заїсти, s. Заїдати; — ся з ким (чим) mit jmdm (etw.) sich zu Tode abquälen.

Заїхати, s. Заїздити; — кого dh unverhofftes Ankommen jmdn in Verlegenheit bringen. [211. bevor, *Пар.*

Зак, заки, *conj.* bis; während, *Ог.*

Закабаїти, *v. n.* s. Закимбати ся.

Закабалити, *v. v.* *Ко.* 62 zum Leibeigenen machen.

Закабла, закаблука, *f.* *Ш.* I. 226 Absatz, *m.* Hakenstück eines Stiefels, *n.*

Закаблучити, закавульчити, *v. a.* in einen Bogen umbiegen; eine Krümme machen.

Закавказе, *n.* Länder hinterm Kaukasus; закавказкий, *a.* transkaukasisch.

Закавраш, *m.* Aufschlag, *m.* (am

Закавулок, s. Закаулок. [Kleid).

Закадити, *v. n.* Rauchwerk, Weihrauch verbrennen, räuchern.

Заказ, *m.* заказане, *n.* Verbot, *n.* Untersagung, *f*; 2) Befehl, *m.* *IГ.*

Заказати, заказувати, *v. a.* кого, кому щось verbieten, verwehren, untersagen, verpönen; 2) anbefehlen, anberaumen, beauftragen; bestellen (etw. zu machen) *P.* I. 215; fordern *IГ.*

Заказний, *a.* Verbots-, *Term.*

Закакати, *v. a.* bescheissen, besudeln; 2) das grossruss. „как" sprechen.

Закаль, — заталь, *adv.* wie lange — so lange.

Закала, *f.* *Ф.* Riss, *m.* Spalte *f.*; 2) * Makel, *m.* Schande, *f.* Schandfleck, *m.*

Закаламазити, *v. a.* § *jmdn zum Unfall bringen (коломазь).

Закáлецъ, -лця, *m.* Wasserstrieme, *f.* Sohlief, *m.* (im Brote).

Закали́ти, *v. a.* härten; *abhärten; закале́ний *Пол.* glashart.

Закалі́чити, *v. a.* s. Скалі́чити.

Закалу́щити, *v. a.* mit dem кá-лушknüpfen,verschliessen. [mig,schlifig.

Закальцювáтий, *a.* wasserstrie-

Закаля́ти, *v. a.* beschmutzen.

Закамáрок, -рка, *m.* verborgener Winkel, Versteck, *m.* [Stein verhärten.

Закамени́ти, *v. a. K.* wie einen

Закамені́лість, -ости, *f.* Verstocktheit, Hartherzigkeit, *f.*

Закамені́ти, *v. n. Др. с.* 98 versteinern; *ptc.* закамені́лий, закаме́нний versteinert; * verstockt, hartherzig.

Закамеши́ти ся, *Ко.* 64 s. Закомеши́ти ся.

Закандзю́бити, *v. a.* krümmen, hakenförmig biegen; — ся *Н.* 195 sich krümmen.

Закáпати, *v. n.* anfangen zu tröpfeln.

Закапе́лок, -лка, *m. Кв.* 317 s. Закамáрок.

Закаплу́нити ся, roth vor Aerger werden wie ein каплу́н, когу́т.

Закапризувáти, *v. n.* Caprice machen Ч.II.657. [bedecken,verkappen,*Зг.*

Закапту́рити, *v.a.* mit der Kappe.

Закарáти, *v. a. impers.* -áло мене́ з чим es ist mein Kreuz mit dieser Sache.

Закарлючи́стий, *a.* krumm, *Шл.*

Закарлю́чка, *Левч. f.* Häckchen, *n.* * Manier, *f. Не.* [umbiegen.

Закарю́чити, *v. a.* hakenförmig

Закартáти ся, verkrüppeln.

Закаря́віти, *v. n.* erstarren, *Кн.*

Закасáти ся, sich schürzen.

Закасувáти, *v.a.*§.jmdn übertreffen.

Закатáти, *v. v. gr.* hineinschlagen *Ш.*I.79. [кáтно *adv.*скакáти *Гр.*V.327.?

Закáтний, *a.*s. Жесто́кий, *Левч.* за-

Закатоли́чити, *v. a.* katholicisieren, *K.* [zu Tode martern.

Закатувáти, *v. a. КУ.* morden,

Закау́лок, -лка, *m.* Gassenwinkel, Ort hinter der Ecke, *m.*; Winkel-, Nebengasse, *f.* [starren.

Закачані́ти, *v. n.* vor Kälte er-

Закачáти, s. Закоти́ти.

Закáшляти, *v. n.* anfangen zu husten; — ся fast ersticken vor Husten.

Закáяти ся, anfangen zu büssen; 2) ein Gelübde thun.

Зáквас, *m.Пол.*; зáкваска, *f.Фр.* Ferment, Einsäuerungsmittel, *n.*Sauerteig, *m.*

Заквасити, (-снити), заквáшувати, *v. a.* sauer machen, einsäuern; — ду́шу собí dh säuerliche Kost (Obst etc.) sich erfrischen.

Заквасувáти, *v. a.* §. *Ш.* II. 131 s. Запрото́рити. [nen, zu wimmern.

Заквили́ти, *v. n.* anfangen zu wei-

Заквичáти s. Квичáти.

Заквічáти, *v.a.*mit Blumen schmücken (bes. das Haupt.)

Закенти́ти, (*Фр.*) s. Заманти́ти,

Закервáвити, s. Закровáвити.

Закерекорíти, *v. n. Ф.* s. Загомоні́ти.

Зáки, зáкиль, зáким, зáкинь, *conj.* während (kurzer Zeit), bis; bevor, ehe.

Зáкид, *m.* Vorwurf, *m.* Ausstellung, *f.*

Закидáк, *m.* Rückenfüsser, *m.* (Maja dromia) *B.*

Закидáти, заки́дувати, заки́нути, *v. a.* wegwerfen, hin-, verwerfen, verschütten, verschleppen; сíти die Netze auswerfen; нóги, ногáми seitlich überschlagen; що на се́бе etw. über sich, auf sich werfen, umwerfen; чим щó vollwerfen, zuwerfen; * кому́ що jmdm etw. vorwerfen, Einwendungen, Ausstellungen machen; 2) *v. n.* він закидáє по німе́цки, з пóльска etc. er mischt ins Ruthenische deutsche, poln. etc. Wörter, Aussprache u. Accent ein; 3) — ся verschleppt werden, abhanden

Зáким, s. Зак, зáки. [kommen.

Заки́мбати ся, hinschlendern.

Закипáти, (-пíти), *v. n.* anfangen zu kochen, zu sieden; * hitzig werden.

Закири́нити, *v. a.* verunreinigen.

Заки́ркати, *v. a.* höhnisch mit Fingern zeigen *Кв.* II. 123 s. Кир!

Закирувáти, *v. n.* ким, чим jmdm eine Richtung geben; — *v. a.* ціну́ *Левч.* fordern, *vgl.* Запрáвити.

Зáкис, *m.* заки́сане, *n.* das Einsäuern, Sauerwerden.

Закисáти, заки́снути, *v. n.* sauer werden; 2) óчи — sondern aus den zähen Augenschleim.

Закити́чити, *v. a.* кóсу die Haarflechte schmücken, *Зг.*

Закúчний, *a.* vermögend, wohlhabend, (*B.*).
Закишíти,*v.n.*anfangen zu wimmeln.
Закúшкати на когó jmdn mit „a кищ!" verscheuchen. *Мор.* [персток.
Зáківка, *f.* Beschlag d. Sense s. На́-
Зáкіль, s. Зáким, зáкиль.
Закíлько, *adv. Ков.* s. По-закíлько.
Закілкувáти, *v. a.* den Pflock einschlagen, mit Pflöcken festschlagen.
Закíн, -óну, *m.*Beichte u. Empfang der heil. Communion: — брáти, итú до закóну. [Beendigung, *f.* Schluss, *m.*
Закінчáне, *Кч.* 384, закíнчене, *n.*
Закінчáти, (-чúти -чувати), *v. a.* beendigen,beschliessen. [Schacht *m.*(*B.*).
Зáкіп, -опу, *pl.* зáкопи Gesenke, *n.*
Закíс, -кóсу, зáкісок, -ску, *m.* Arbeit, Lohn eines Mähers; итú на зáкіски als Mäher Arbeit suchen; 2) erster Schwaden; 3) зáкіс krumm fliessender u.das Ufer unterwaschender Fluss.
Закітлúна, *f. Фр.* s. Кітловúна.
Закітувáти, *v. a.* verkitten.
Зáкла, *f.* Haken, *m.*
Зáклад, *m.* Anlage, Anstalt, Stiftung, *f.*; 2) Unterpfand, Pfand, *n. Кв.* 175 *Term.*; 3) die Wette u. der Preis welchen man gewinnt; в — пíти *P.* I. 64 eine Wette eingehen s. Заложúти ся.
Закладáти, заклáсти, *v. a.* anlegen; gründen, stiften; 2) worauf fussen, basiren; 3) verlegen; vorsetzen; 4) beabsichtigen; 5) — в залíжку, — ся о що, e. Wette anstellen, wetten; s. Застáвити.
Закладáч, *m. Не.* Gründer, *m.*
Зáкладень, -дня, *m.* † s. Зáкупень.
Заклáдини, *pl.* Grundlegung, Gründung, *f.*; 2) Gründungsfest, *n.*
Зáкладка, *f.* Falte, *f.* Einschlag, *m.*; 2) in e. Buch gelegtes Zeichen, Zeichenband, *n.*; 3) repartirte Geldquote.
Заклáдний, *a.* Pfand-; 2) -а робóта ausgesetzte, abgemessene Arbeit.
Заклáдник, *m.* Geisel, *m.* Pfand, *n.*
Закладчанúн, *m. Ч.* VII. 376 Theilnehmer an d. Feierlichkeit der Grundsteinlegung zu einem Hause, *m.*
Заклáне, *n.* s. Закóлене.
Заклеïти, заклéювати, *v. a.* verleimen, verkleben.
Заклекотáти, (-тíти), *v. n.* zu klappern, zu kreischen, zu brodeln anfangen. [schliessen.
Закленýти, *v. a.* рýку (в кулáк)
Заклéп, *m.Ос.* (62) VI. 52?
Заклепáти, *v. a.* zuhämmern, zuklopfen; vernieten. [2) Verweis, *m. К.*
Зáклик, *m.* Ruf, Aufruf, *m. ІГ.*;
Закликáне, *n.* Aufruf, *m.* Einberufung, *f. ІГ.* [закликáти einberufen.
Заклúкати, *v. a.* rufen, zurufen;
Заклимакувáти, *v. a.* fest zusammenlegen,-packen,-binden. [theuerung,*f.*
Заклúнане, *n.* Beschwörung, Be-
Заклинáтель, заклинáч, *Ог.* 97 *m.* Beschwörer, Geisterbanner, *m.*
Заклинáти, заклáти, *v. a.* beschwören (jmdn inständig bitten); — бíса beschwören, bannen; — ся betheuern.
Заклúне, *n. N.* e. Berges. [keilen.
Заклинкувáти, *v. a.* zukeilen, ver-
Заклúчник, *m. Фр.* Anrufer, Herold, *m.*
Зáклін, -ину, *m. T.* Betheuerung, *f.* Schwur, *m.*
Заклïпати, *v. n.* очúма blinzeln.
Зáклïпка, *f. B.* Verschlussklappe, *f.*
Зáкло, *n. Левч.* s. Зáкуток; 2) eingekeiltes Feldstück in fremdes Ackerland; Enclave, *f.*
Заклопотáти, *v. n.* s. Клопотáти.
Закльосувáти, *v. a.* mittels кльосúво verbinden.
Заклуботáти ся, sich in Knäueln zusammenschlagen, — mischen; sich aufballen, *Б.* [zerhacken, zer-aufpicken.
Заклювáти, *v. a.* mit dem Schnabel
Заклю́нути ся, s. Наклювáти ся *Ш.*I.141; hervorspriessen wollen II. 217.
Заключáти, (-чúти,)*v.a.*einschliessen; — дóговір, мир Vertrag, Frieden schliessen; в сóбі щось enthalten, in sich fassen, begreifen; 2) * з чогó на що woraus schliessen, folgern; заключéний, *ptc.* verschlossen, eingekerkert.
Заклю́чене, *n.* Schluss, Schlusssatz, *m.* (conclusio) *Ил.* Folgerung, *f.*
Зáключка, *f. pl. ГШ.* Einschlusszeichen, *n.* Klammer, *pl. f. ГШ.*; 2) на -ку zum Schluss; 3) *Vorwand, *m. Пар.*
Зáкля — зáтля, *conj.* wie lange — solange; solange, als, bis — *Ог.* 211.
Закля́кнути, заклячú, *v. n.* von Kälte erstarren, steif werden.
Закля́те, *n.* Beschwörung, Betheu-

erung, *f.* Bann, Fluch, *m.* Verbot, *n.*

Заклѧти, s. Заклинати; заклѧтий, *a.* beschworen, gebannt; 2) verflucht, fluchbeladen *Ш.* I. 187.

Зикметити, *v. a.* s. Затѧмити.

Закобірчити, *v. a.* hakenförmig umbiegen, §.

Заковбаніти, *v. n.* -їла ми душа?

Заковати, закований s.Закувати &.

Заковилий, *a. Cm.* s. Завзѧтий.

Заковѧзнути, *v. n.* erstarren (wie e. Leiche); sterben.

Заковакувати ся, sich in das Kosakenleben, in den Kosakenstand hineinfinden, hineinleben. [starren.

Закозѧбнути, *v. n.* vor Kälte er-

Закоїти, *v. a.* unternehmen, anrichten, planen. [zen, s. aufblähen, *Зг.*

Закокоїжити ся,sich drollig sprei-

Закодь, *adv. Гол.* III. 488 s. Дóкиль, дóки.

Заколачини, *pl.* der letzte Theil in den Hochzeitsgebräuchen, s. Подарунки *Сб.* I. 370. [schlachten.

Заколене, *n.* das Abstechen, Ab-

Заколець, -лцѧ, *m.* Art Schlupfwespe: Pimpla, *B.*

Заколись, *adv.* ehemals, einst, *Cm.*

Заколисати, (-сувати,) заколихати *v. a.* einwiegen.

Заколїнковатїти, *v. n.* заколїничити ся steif werden (ногá): von gew. Fusskrankheit der Schafe u.Hühner.

Заколїнок -нка, *m.* Bug, Kniebug, *m.* Krümmung, *f.*

Заколїсник, *m.* Zusatzring zur Radnabe wann selbe zu kurz u. die Achse zu lang ist; 2) Radnagel, (затичка), *n.*

Заколосити ся, Aehren bekommen, mit Ae. sich bedecken.

Заколот, *m.* заколóчене, *n.* Verwirrung, Erschütterung, *f.*

Заколоти, заколювати, *v. a.* zu Tode stechen, todtstechen.

Заколотити, *v. a.* um -aufrühren; 2) beunruhigen, stören; Zank erregen.

Заколупити, *v. a.* ausklauben, stechen, schneiden;* drücken; wurmen.

Закомезити ся, capriziös werden, *Ко.* [meln, *Левч.* rührig umherlaufen.

Закомешити ся, anfangen zu wim-

Закомірник, *m.* Zellenkoralle, *f.* (Cellaria).

Закоморок, (*d.* -óрочок), s. Закамарок.

Закон, *m.* Gesetz, Recht, *n.* Religion, *f.* Glaube, *m.* — приняти *Кв.* 229 gesetzliche Ehe eingehen, sich trauen lassen; 2)s.Закін. [Communion empfangen.

Законити ся, (-нювати ся) heil.

Законний, *a.* gesetzlich, rechtmässig, legitim; gemäss der Sitte u. dem Brauche *Ш.* I. 380, giltig.

Законник, *m.* Rechtsgelehrter, Schriftgelehrter; Rechtsverdreher; Vollstrecker des Gesetzes, *m. K. T.*

Законницѧ, *f.* Nonne, *f.* [keit, *f.*

Законність, -ости, *f.* Gesetzlich-

Законовідїне, *n.* † Jurisprudenz, *f. Top.* [тель, *m.* Gesetzgeber, *m. Term.*

Законодавець, -вцѧ, законода-

Законодавство, (-дательство), *n.* Gesetzgebung, Legislative, Legislatur, *f.*

Законодавчий, *a.* gesetzgebend, *Term.* [de, *f.*

Законознавство, *n.* Gesetzkun-

Законоположник, *m.* s. Законодавець. [drig, *Кн.*

Законопротивний, *a.* gesetzwi-

Законопротивність, -ости, *f.* Gesetzwidrigkeit, *f. Term.*

Законоучитель, *m.* Rechtslehrer, Lehrer des Gesetzes, *m. K.*

Закопанець, -нцѧ, *m.* von Klüften umgebener Hügel, (*B.*).

Закопати, закопувати, *v. a.* vergraben; eingraben. [und lossreissen.

Закопачити, *v. a.* чим einstechen

Закопуване, закопане, *n.* Vergrabung, Eingrabung, *f.*

Закопотїти, *v. n.* trabend den Staub aufschlagen u. einen Schall hervorrufen *Кч.*154. [erheben,aufbrechen *С.*I.250.

Закопошити ся, sich massenhaft

Закоптити, *v. a.* beräuchern, mit Rauch, mit Russ schwärzen.

Закоптїти, *v. n.* schwarz vom Rauche werden, sich berussen; *ptc.* закоптїлий. [Cordon wohnend.

Закордонник, *m. Мор.* hinter dem

Закорéнок, -нку, *m.*Hauptwurzel,*f.*

Закорити ся, * hart bleiben, sich gegen etw. sträuben; 2) s. Завзѧти ся.

Закоріпити ся, einwurzeln, Wurzel fassen. [schlagen; * Anfänge, *pl.*

Закорінки, *pl. Ваг.* das Wurzel-

Закортїти, *v. n. impers.* -їло когó jmdn lüstete nach etw. [erstarrt, steif.

Закорýблий, (-рýзлий *Кн.*)*a.*starr,

Закóрчити, *v. a.* krümmen, umbiegen. [verkrüppeln, *Кч.* 67.

Закорявїти, *v. n.* verkümmern,

Закоси́ти, закóшувати, *v. a.* anfangen zu mähen.

Закоси́чити, *v. a.* mit Blumen die Haarflechten schmücken.

Закоснїти, закостенїти, *v. n.* erstarren, star werden; *ptc.* -їлий.

Закосóві свáшки, die der Braut nächstverwandten Frauen, *Kol.* I. 235.

Закостенїлість, -ости, *f.* Erstarrung, Starre, *f.*

Зáкот, *m. M.* III. 94; закóта, *f. Ч.* VII. 427 Einfassung, *f.* Aufschlag, *m.* кóмір з -ою Art Façon des gestickten Hemdekragens; 2) Stumpfnase, *f.*

Закóте, *n. N.* e. Berges.

Закотелеви́на, *f. Фр.* s. Закітли́на.

Закоти́ти, закóчувати, *v.a.* hinter-, auf etw. zu-, gegen etw. hin -wälzen, schieben, rollen; рукави́ die Aermeln hinaufwickeln, -schürzen, lüpfen; — ся hinter etw. rollen (*v. n.*); untergehen (v. Gestirnen). [M. rollend?

Зáкотом, *adv.* грім вигрімля́в —

Закохáнне, закохáньство, *n.* das Verliebtwerden, Liebe, *f.* * Geliebter, -e.

Закохáночка, *f. Гол.* III. 520 s. Кохáнка.

Закохáти, *v. a.* когó *Ш.* I. 280 sich in jmdn verlieben, jmdn lieb haben, l. gewinnen; любóв закохáла менé до чогóсь die Liebe zu etw. hat mich umfangen; — ся в кім sich in jmdn verlieben.

Закоцїлїти, *Не.* (-цїнїти, -цябнýти, -ченївáти, *Под.* -ченїти,) *v. n.* erstarren, erfrieren.

Закоцю́рбити ся, sich krümmen.

I. Закóчувати, s. Закоти́ти.

II. Закочувáти, *v. n.* sich niederlassen, sich lange wo aufhalten.

Закоштувáти, s. Закýшати.

Закпи́ти собí з когó jmdm zum Narren machen, zum Besten haben, sich über jmdn lustig machen.

Закрадáти ся, sich hineinstehlen, sich heran -einschleichen.

Закрáкати, *v. a.* s. Крáкати.

Закраїна, *f. Ос.* (61) VIII. 98 Rand, Ranft, *m.*

Закрапáти, *v. n. M.* II. 77 träufeln.

Зáкрас, *m. В.* зáкраска, *f.* Färbestoff, *m.* das Färben, Färbung, *f.* Colorit, *n.* Anstrich, *m.*

Закраси́ти, закрашáти, (-áшувати), *v.a.* färben; bunt machen; 2) schmücken, verschönern. [roth werden, erröthen.

Закраснїти, *v. n.* закрасни́ти ся

Закректáти, *v. n.* sich räuspern.

Зáкреп, *m.* Verstopfung des Leibes, Stuhlverhaltung, *f.*

Закривáти, s. Закри́ти.

Закриви́ти, закривля́ти, *v. a.* auf die Seite biegen, krümmen, krumm machen; — ся на щось *А.-Г.* 157 на пáна als Herr auftreten, sich geberden.

Зáкривка, *f.* s. Нáкривка.

Закри́влене, *n.* das Hrümmen.

Закрижи́ти ся, s. Забожи́ти ся (хрéсту сьвятий!)

Закрижнїти, *v. n. Ст.* zu harten Schollen zusammenfrieren.

Закри́стия, *f.* Sacristei, *f.*

Закристияни́н, *m.*Sacristan,*m.Кл.*

Закритé, закри́ване *n.* Verdecken, Zudecken, *n.*

Закри́ти, *v. a.* verdecken, bedecken; verhüllen, verbergen; bedeckeln: закри́тий черв (пчіл).

Закричáти, *v.a.*anfangen zu schreien, на кóго jmdn anschreien, jmdm zuschreien; когó jmdn überschreien, übertäuben. [Gemüse einmachen.

Закриши́ти, *v. a.* einbrocken, mit

Зáкришка, *f.* Gemüse, (Grünzeug) zum Einmachen, *n.*; Würze, *f.*

Закрівний, *a. Ст.* (*Пр.* VII. 450) mit Blut erworben? [Zuschnitt, *m.*

Зáкрій, -бю, *m.*Anschnitt, Einschnitt;

Закріпи́ти, *v. a.* fest schlagen, heften, schliessen; 2) verbürgen, *Ст.*; — ся sich fest klammern; *b*)erstarren *Ме.* 293.

Закріпнене, *n.* das Erstarren, *Пол.*

Закріпнути, *v. n.* erstarren, *Пол.*

Закріпости́ти, *v. n.* in die Leibeigenschaft geben. [Leibeigenen.

Закріпóщене, *n.* das Machen zum

Закровáвити, *v. a.* mit Blut benetzen, besudeln, beflecken; 2) bis aufs Blut kränken: сéрце.

Закроїти, (-бювати), *v. a.* anschnei-

*

den; на що * worauf abzwecken.

Закрóм, *m.* Speicherraum, *m.* *C.* I. 22. 76. Banse, *f.*

Закропи́ти, (-óплювати) *v. n.* benetzen, besprengen; — дýшу, erfrischen, laben.

Закругли́ти, v. *a.* abrunden; закруглéний, gerundet, abgerundet.

Закружи́ти ся, (головá), *Св.* schwindlig werden. (v. кречéт).

Закрукáти, *v. n.* *C.* II. 143 schreien

Закрундзьóвувати, *v. a.* *К.* fesseln, unterjochen; quälen, §.

Зáкрут, *m.* закрýтина, *f.* *Фр.* Biegung, Schlängelung, Krümmung, Windung, *f.* (рікú).

Закрутани́на, закрутенї́я, *f.* das Sichdrehen, das viele Schaffen, unausgesetzte Beschäftigung, Besorgung, *f.*

Закрути́ти, закрýчувати, *v. a.* zudrehen, zuschrauben, einwinden; вýса den Schnurrbart drehen; 2) закрутúв ся комý сьвіт (в голові́) Schwindel bekommen; закрýчуваний, *a.* von gewisser Gestalt der Ochsenstirn.

Зáкрутка, *f.* Art Schloss, (Hahn) zum Zudrehen; 2) die Spannwirbel der Geige; 3) das Schlingen der Getreideähren zu einem Knoten auf dem Felde zum Zwecke einer schadenfrohen Hexerei, *Марк.* 93; 4) * Verwirrung, *f.*

Зáкруток, *m.* *gew. pl.* зáкрутки *К.* II. 17 etw. Verdrehtes, Verworrenes.

Зáкруцьки, *pl.* Art kipfelförmig gekrümmte Erdäpfel.

Закрушня́ти ся, s. Крушня́ти ся.

Закувáти, *a. a.* beschlagen, einschmieden; в кайдáни in Ketten legen; 2) vom Ruf des Kuckuck. [ne).

Закувíкати, *v.n.* quieken (v.Schwei-

Закудкудáкати, *v. n.* anfangen zu gackern, (v. Hühnern).

Закуйóвдити ся, §. erregt, unruhig werden; 2) *v. a.* zerzausen.

Закукурі́чити ся, zornig, roth vor Zorn werden wie ein Hahn; sich echauffieren.

Закульбýчити, s. Закобі́рчити, §.

Закули́ти, *v. a.* krümmen, unterbiegen. [lahm werden.

Закулї́ти, *v. n.* zu hinken anfangen,

Закýльчистий, *a.* gekrümmt.

Закуня́ти, *v.n.* s. Задрімáти *А-Г.* 155.

Зáкуп, *m.* зáкупка, закупня́, *f.* *Зап.* I. 301 *f.*; зáкупно, *n.* Einkauf, Ankauf, *m.* — вічи́стий Emphiteusis, *f.* *Term.*

Зáкупень, -пня, зáкуп, *m.* *Пар. Ил.* Einkäufer, *m.*; 2) † Arbeiter, Dienstmann auf Termin, Dienstpflichtiger wegen der Schulden (addictus per nexum).

Закупи́ти, закýпувати, *v. a.* aufkaufen; ankaufen; — ся † sich in Knechtschaft verkaufen (im nexus).

Закýплене, закýпно, закупóване, *n.* Aufkauf, *m.* [gekauft.

Закýпний, *a.* *КУ.* I. 168 -і рабú

Закýпник, *m.* вічи́стий, Käufer für ewige Zeiten, Emphiteut, *m.* *Term.*

Закýрене, *n.* das Anrauchen etc. s. d. folg.

Закури́ти, (-ýрювати), *v. a.* anrauchen, anzünden (люльку); beräuchern; 2) u. — ся zu stöbern, zu stauben anfangen: снї́гом, пóрохом, etc. — bedecken; eine Staubwolke aufwirbeln.

Закурі́ти, *v. n.* *P.* II. 25 im Staubwirbel davonlaufen.

Закурникáти, s. Курникáти, *C.*

Закуря́вити ся, verbrannt werden,

Закусáти, *v. a.* todtbeissen. [*Ст.*

Закуси́ти, закýсувати, *v. a.* nachbeissen, etw. nachessen (nach e. Trunke) чимь по чімсь; — зубú die Zähne zusammenbeissen von verhaltenem Ingrimm; — ся sich beissen (v. Thieren).

Зáкуска, *f.* Imbiss, was man nach e. Trunke nachisst, Nachbiss; Dessert, Nachtisch, *m.*; 2) s. Зáдрачка.

Закýстрити, *v.a.* straubig machen?

Зáкут, зáкуток, -тка, зáкутець, -тця, *m.* закýтина, *f.* закýте, *n.* Winkel, *m.* Nische, Ecke, *f.* verborgenes Plätzchen.

Закýтати, *v. a.* zudecken, ein-, verhüllen; 2) etw. wohin verlegen, verschleppen; 3) *Ф.* (*Пов.* 74) s. Залáгодити (einen Gläubiger).

Закýти, s. Закувáти. [verborgen.

Закýтний, *a.* *Св.* Winkel-, After-,

Закýшати, *v. n.* kosten, verkosten, zu kosten bekommen.

Закушпели́ти, s. Кушпели́ти.

Закýшувати, *v. a.* s. Закуси́ти, *Ко.* 156.

Залавля́ти, *v. n.* коло чогó ge- schäftig um etw. herumlaufen um

zu erwischen.

Залáгода, *f.* залáгоджене, *n.* Beilegung, *f.* Vergleich, *m.* Abmachung, *f.*

Залáгодити, (-годжувáти), *v. a.* in Güte beilegen; abmachen, begleichen; zu Ende bringen. [bereiten; ausbessern.

Залáдити, *v. a. У.* her- zurichten,

Залази́ти, s. Залї́зти. [gehren, *Пол.*

Залакну́ти, *v. n.* anfangen zu be-

Залапцювáти, *v. a.* §. etw. ergreifen u. fest in den Händen halten.

Залáсе, *n. Cm.* Näscherei, *f.* Naschwerk, *n.* Reiz, Kitzel; Geschmack, (falscher) Trieb, *m.* die Lüste, *pl.*

Залáсний, *a.* wonnig, Wonne-, *Cm*; schmeichelhaft, schmackhaft *H.* 17.

Залатáти, *v.a.* zu-flicken, ausbessern.

Залáяти, *v. n.* anfangen zu bellen.

Залебедї́ти, *v. n.* s. *Лебедї́ти.*

Залебези́ти, *v. a. Кн.* §. gleissnerisch etw. vorsprechen. [Radlöne, *f.*

Залéвчник, *m. ungr.* s. *Льóник,*

Залéда, *f. Зар.* Eiskruste, *f.*

Залéдви (-во), *adv.* kaum, mit Mühe.

Зáлеж, зáлежа, *f. К.* müssiges Liegen; Verwahrlosung, *f.*; 2) залéжа нічни́й Nachtwächter, *m.*

Залéжати, *v. n.* від чóго (кóго) von etw. abhängen *Term.*; 2) залéжить менї́ на чім es liegt mir an etw.; 3) — ся, залéжувати ся länger im Bette liegen bleiben u. dadh faul u. träge werden; sich verliegen (im Schmutz).

Залежи́тість, -ости, *f.* Angelegenheit, *f. Term.* [Hörigkeit, *f. Фр.*

Залежність, -ости *f.* Abhängigkeit,

Залелї́ти, *v. n.* erglänzen, *Ф.*

Залéпух, *m.* schlifiger Streifen im Brote, s. Закáлець; 2) solches Brot; 3) Krüppler, *m.* [backen lassen.

Залéпушити хлїб, nicht recht aus-

Залетї́ти, s. Залїтáти.

Зáлив, *m.* Meerbusen, Golf, *m.*

Зали́ва, *f. Фр.* Fluth, *f.* Fluthregen, *m.*

Зали́ване, *n.* das Begiessen, Zu-, Ausgiessen; Auslöschen.

Заливáти, залáти, *v. a.* begiessen, übergiessen, auslöschen: водóю огóнь; überschwemmen; zugiessen, zuschmelzen, zulöthen (дїру чим); 2) — ся слезáми in Thränen ausbrechen, schwimmen, sich in Th. baden; *b*) sich oft berauschen; *c*) — ся зáливним рéготом sich in erstickendes Gelächter ergehen; 3) *v. n.* папір заливáє schlägt durch.

Заливи́стий, зáливний, *a.* дощ fluthend, strömend.

Залигáти, *v. a.* in Banden schlagen, schnüren, *He.* anknüpfen, anspannen, heranziehen, *K.*; 2) in Beschlag nehmen, verpfänden.

Зали́жник, *m.* s. *Ли́жник.*

Зализáти, зали́зувати, *v. a.* nachlecken; durch Lecken heilen; зали́заний * glatt geleckt, geschniegelt.

Залипáти, зали́пнути, *v. n.* sich verkleben, verwachsen, sich zusammenziehen; 2) * sterben, (*Фр.*).

Зали́скати, *v. n.* Blitze schiessen, wetterleuchten, *K.*

Зали́сити ся, sich kahl machen, sich eine Glatze machen.

Зали́ти, [-ллю, ллєш] s. Заливáти.

Залицяне, *n.* das Courmachen, die Liebesbewerbungen.

Залицяти ся, den Hof, die Cour machen, um Liebe werben, buhlen, liebeln, до когó, на когó *Ш.* II. 37.

Зáлички, *pl.* Backenbart, *m.*

Зáличок, -чка, *m.* Backen *m.*; 2) Kinnbackenleder, *n.* [маскувáти.

Заличкувáти, *v. a. Левч.* s. За-

Залишáти, залиши́ти, *v. a.* liegen lassen, etw. nicht mehr thun; vernachlässigen; — ся *Др.* sich versäumen; zurückbleiben.

Зали́шний, (-нїй), *a. Cm.* überflüssig, überzählig, zu viel *H.* 228 *Ke.* 153; 2) übrigbleibend, rückständig, restirend, *C.* I. 92. *Зар.* [*m. Cm. Ke.* 154.

Зали́шок, -шка, *m.* Rest, Ueberschuss,

Залїг, -óгу, *m. Ф.* Pfand, *m.* s. Зáстав, грабїж; 2) *Term.* Caution, *f.* Vadium, *n.*; 3) Verpachtung, *f.*

Залїжка, *f.* s. Зáклад, Wette, *f.*

Залїжний, *a.* Pfand-, Cautions-, *Term.*

Залїжок, -жку, *m. Ф.* Wiese, Au, *f.*

Зáлїз, *m.* зáлїзь, *f.* залїза, *m.* залїзка, *f.* s. Затéка.

Залїзáти, *v. n.* s. Залї́зти.

Залїзло, *adv.* s. Занї́сно, завїзно.

Залїзо, залїзний, etc. s. Желї́зо, желї́зний etc.

Залїзня́к, *m. Ke.* 42 Eisenwaarenhändler, *m.*; 2) ли́цар — невря́зний, *Cm.* eisenfest, nicht verwundbar; 3)

Blutkraut, *n.* (Lythrum salicaria); 4) козацький — Phlomis pungens.

Залі́зти, *v. n.* hinter- hinkriechen, -schleichen; hineingehen, -kommen; 2) hinaufsteigen, emporklettern *P.* I. 4.

Залїзя́ка, (*d.* -зя́чка) *f.* Stück Eisen, *IГ.*; Falleisen; *n.* grosse eiserne Klammer, Ankerhaken, *m.*

За́лім, -ому, *m.* Einbug, Absatz, *m.* eingebogener Rand; 2) Lücke beim Pflügen, Fehlstelle, *f.*; 3) das Brechen der Kukurutzkolben vom Stengel: Kukurutzernte, *f.*; 4) — ле́ду Eisbruch, *m.*

Залїпи́ти, залі́плювати, *v. a.* zukleben.

Залїсня́ти, *v. a.* beforsten, *Фр.*

За́лїсок, -ска, *m.* Waldrand, *m.* Waldgebüsch, *n.*

Залїта́вія, Transleithanien, *n.*

Залїта́вский, *a.* transleithanisch.

Залїта́ти, *v. n.* einfliegen, herbeifliegen; weit wegfliegen; 2) anwehen (v. Geruch).

Залїти́ти, *v. a.* lanwarm machen.

Залі́тний, *a.* hergeflogen, Strich, Zug- (пти́ця) *M. ОП.*

I. Залїчи́ти, залі́чувати, *v. a.* heilen, zuheilen, *Кч.* 174. [s. Зачисли́ти.

II. Залїчи́ти, залі́чувати, *v. a. Нав.*

За́льний, *a.* zum Saale geh., Saal-.

Зало́га, *f.* das Verlegen, Hindernis, *n.* Ballast, *m.*; 2) Garnison, *f. К.*; 3) Umzingelung, *f. К.*; 4) Vorschuss, *m.* Vorstreckung, *f.*

Зало́жене, *n.* Anlegung, Anlage, Stiftung, Gründung, *f.*; 2) Thesis, Voraussetzung, *f. Ил.*; 3) Vorstreckung (des Geldes) кого́ чим *Term.* [*m. ГШ.*

Заложи́тель, *m.* Stifter, Gründer,

Заложи́ти, *v. a.* s. Заклада́ти; — ру́ки die Hände in den Schoss legen, die Arme verschränken; 2) кого́ грішми jmdm e. Summe Geldes vorschiessen, vorstrecken, *Term.*; 3) verpachten; 4) 4) — ко́нї anspannen.

За́ложник, *m.* s. Ли́жник.

Зало́за, (*d.* зало́зка), *f.* Drüse; Geschwulst, *f. Под.*

Зало́зний шлях, †. der Weg nach den Städten der unteren Donau führend.

Залозува́ти, s. Золзува́ти.

Зало́ма, *f.* eingestürztes Ufer.

Заломи́ти, зало́млювати, *v. a.* anfangen zu brechen; einbrechen; überschlagen; — ру́ки die Hände ringen; 2) * щось чим etw. womit übertreffen; * на кого́ es auf jmdn abgesehen haben; 3) — ся einbrechen. [in Flaschen?

Зало́н, *m. Ос.* (61) 224 „Verdruss"

Залоскнї́ти, *v. n.* ergläuzen, *B.*

Зальо́ти, *pl.* s. Залиця́не.

Зальо́тчик, *m. M.* II. 137 Courmacher, Freier, Anbeter, *m.* [verschmachten.

Зало́хати, зало́хнути *v. n.* за чим

Залохта́ти, *v. a. У.* kitzeln.

Залу́бицї (-бницї), залу́бнї, *pl.* Schlitten mit e. Kasten, *m.*

Залуди́ти, *v. a.* s. Закли́кати; 2) verführen, verlocken. [*m. У.*

Залу́дник, *m.* Verführer, Betrüger,

Залу́дуватий, *a.* rappelköpfig, thöricht, (*B.*).

Залу́ка, *f.* Stelle wo der Lauf des Flusses oft plötzlich verändert wird, Windung, Krümmung d. Flusses, *f.*

Залу́па, *m.* männl. Glied mit aufgeschlagener Vorhaut.

Залу́пати очи́ма, mit den Augen blinken, die Augen reissen.

Залупи́ти, *v. a.* aufschlagen, aufstülpen; 2) abschälen, aufdecken; 3) anspalten. [mit aufgeschlagenem Rohr.

За́лупча́стий, (-чи-), *a.* чо́біт

Залу́пястий, *a.* schiefmäulig. [chen.

Залускотї́ти, *v. n.* ein Gepolter ma-

Залуча́ти, залучи́ти, залу́чувати, *v. a.* hinzufügen, -schlagen, beilegen, *К.*; 2) ergreifen (das Moment), *Кн.*; — сла́ви собі́ sich erwerben *IГ.*; etw. an sich reissen, *Левч.*; 3) да́лї — *АД.* I. 166 weiter wohin fortziehen, -treiben, versetzen, werfen. [thium strumarium).

Залу́чник, *m.* Spitzklette, *f.* (Xan-

Залу́чно, *adv.* einschliesslich, *Пар.*

Залю́бити, *v. a. Не.* liebgewinnen, gern aufnehmen; s. Злюбля́ти *M.* II. 97; — ся sich verlieben.

За́любки, *adv.* gern, mit Vorliebe.

Залюбо́ване. *n. У.* Vorliebe, Neigung, Liebe, *f.* [sich einer Sache hingeben.

Залюбува́ти ся в щось mit Liebe

Залюдни́ти, (-ня́ти), *v. a.* bevölkern; 2) — ся *n.* залюднї́ти, *v. n.* sich bevölkern. [den *Ш.* II. 163.

I. Залютува́ти, *v. n.* grimmig wer-

II. Залютува́ти, *v. a.* zu -verlöthen.

Заля́гане, *n.* das Lagern; Besatzung, *f. K.*; 2) пода́тку Steuerrückstand, *m.*

Залягáти, залягти́, залячи́, *v.a.* einnehmen, decken (по́ля); 2) *v. n.* sich hinter etw. legen, im Hinterhalt liegen; müssig liegen; (пода́тки) rückständig bleiben.

Залякáти ся, sehr erschrecken, aus der Fassung kommen; *ptc.* заля́каний erschrocken, übertölpelt.

Зaля́мистий, *a.* §. s. Запопа́дний.

Заля́мити, *v. a.* §. s. Запопа́сти, захо́пити.

Залямувáти, s. *Лямувáти.*

Залящáти, *v. n.* s. *Лящáти.*

Замагáти, *v. a.* bewältigen können, noch im Stande sein etw. zu machen.

Зама́за́ти, зама́зувати, *v. a.* verzuschmieren; verkitten; — ся sich beschmieren. [z. Verkleben, z. Verstopfen.

За́мазка, *f.* Stoff zum Verschmieren,

Замазу́ра, *m.f.* Sudler, *m.* beschmutztes Wesen, *Левч.* [nem Laub schmücken.

Замаї́ти, зама́ювати, *v. a.* mit grü-

Замакáти, *v. n.* der Nässe ausgesetzt sein.

Замакі́трити ся, zur макі́тра werden *H.* 230; сьвіт замакі́трив ся мені́ *He.* (*Пр.* VIII. 914) die ganze Welt dreht sich mir vor den Augen um, mir ist schwindelig; — в голові́ -ло ся *H.* 288 Rausch bekommen.

За-ма́ло, зама́лом, *H.* 128 *adv.* es fehlte wenig, nicht viel.

Замалювáти, *v. a.* vermalen; 2) *в пи́сок ins Gesicht derb schlagen.

Зама́нистий, *Левч.* заманли́вий, *Фр. a.* s. Заманчи́вий. [Bethörung, *f.*

Замані́не, (-ене), *n.* Verlockung, *f.*

Замани́ти, *v. a.* bethören, berücken, hinters Licht führen; 2) замани́ло ся кому́сь на щось, чого́сь, *Пр.* I. 182 jmd empfand e. ungehörige Begierde, bekam Lust, widerstand nicht den Lokkungen, dem Reiz, es gelüstete ihn, wünschte, sehnte sich *Cm.* [leiten.

Зама́нювати, *v. a.* verlocken, ver-

Заманчи́вий, *a.* verlockend, verführerisch, *Зг.* [Anmuth, *f. Фр.*

Заманчи́вість, -ости, *f.* Reiz, *m.*

Зама́рати, *v.a.* besudeln, beschmieren.

Замарни́ти, *v. a.* verderben, ver-

Замару́дити, *v.a.* kitzeln. [nichten, *T.*

Замаскувáти, *v. a.* maskieren; verbergen.

Замасти́ти, зама́щувати, *v. a.* mit Fett beschmieren; beschmutzen; s. Замаза́ти; — вапно́м vertünchen.

Заматері́ти, *v. n.* † bejahrt werden, verhärten; заматері́лий alt, eingewurzelt (durch d. Länge der Zeit).

За́мах, *m.* das Ausholen zum Schlagen, zum Hauen; Schwung, *m.* der vorbereitete Schlag, Streich; gewaltsames Unternehmen in böser Absicht, Gewaltstreich, Coup, — на конститу́цию Staatsstreich, *m.* [holen.

Замахну́ти ся, zum Schlag aus-

Зама́цяти, *v. a.* боля́чку dhs Betasten heilen.

Замачáти, s. Замочи́ти.

Зама́шки, *pl.* s. По́скінь (коно́плї).

Замашни́й, (-ахн-), *a.* den Schwung habend; rüstig, tüchtig; -е ко́лесо Schwungrad, *n. ПУ.*

Замгну́ти, *v. a. Др. c.* 60 die Augen zum Schlummer schliessen.

Заметотáти, замегті́ти, *v. n.* blinzeln, flimmern. [versüssen.

Замеди́ти, *v. a.* щось mit Honig

Заме́рзане, *n.* das Gefrieren

Замерзáти, заме́рзнути, (-мергн-) *v. n.* frieren, zufrieren. [hunzen, *Зг.*

Замерзи́ти, *v. a.* verderben, ver-

Заме́рзлий, *a.* gefroren, zugefroren.

Замері́яти, *v. a. IГ.* phantastisch erscheinen, auftauchen, s. Замрі́ти.

Замертві́не, *n.* das Absterben, Erlöschen. [sterben; заме́рлий erstorben.

Замертві́ти, заме́рти. *v. n.* er-

Заме́ртво, *adv. P.* I. 135 für todt, sich todt stellend. [wehen, *Mi.* IV. 207.

Заме́сти, s. Замітáти, сні́гом ver-

За́мет, *m.* за́міть, заметі́я, заметелю́га, *f.* Schne-, Sandwehen, *pl.* Verwehung, *f.* Schneehaufen, *pl.* Schneegestöber, *n. Ш.* I. 41.

Заметáти, *v. a.* s. Заки́дати; -áло сні́гом доро́гу, (*B.*). der Weg ist verschneit. [чити ся.

Заметличи́ти ся, s. Замотили́-

Заметня́, *f.* Vielgeschäftigkeit, *f. ОП.*

Заметуши́ти ся, sich hin u. her werfen, sich rühren u. sich verwirren.

Заме́шкати, *v. n.* eine Wohnung beziehen; *v. a.* bewohnen; пара́фію

dh längeres Wohnen die Zuständigkeit zu einer Pfarre erlangen; замéшкалий *a.* замéшканець, -нця, *m.* Insass, *m.* wohnhaft, ansässig.

Замéшник, *m.* Sämischgerber, *m.*

Замешнúцтво, *n.* Sämischgerberei, *f.* *Пар.*

Замúгати, *v. n.* *Кн.* s. Замеготáти.

Замиготíти, *v. n.* schnell hinstreifen, — flattern u. verschwinden. [*Пол.*

Замикáльний, *a.* verschliessbar,

Замикáтель, *m.* *К.* Schliesser, *m.*

Замикáти, s. Замкнýти.

Замилúти, замúлювати, *v. a.* einseifen; óчи комý einen blauen Dunst vormachen, Sand in die Augen streuen.

Замúлуване, *n.* das Liebgewinnen, Liebe, Vorliebe zu etw. до чóго.

Замúлуватися, *Не,* grosses Wohlgefallen an etw. finden, sich entzücken, entzückt werden; в кім *До.* sich jmdm in Liebe hingeben.

Замúмрити, *v. n.* dumpf murmeln.

Заминáти, s. Замняти.

Зáминка, *f.* mit Wasser eingemachtes u. geknetetes Mehl od. Kleie.

Замúране, *n.* tiefe, todtenähnliche Ohnmacht.

Замирáти, замéрти, *v. n.* das Bewusstsein verlieren, in Lethargie verfallen.

Замúре, *n.* *ІГ.* *Гр.* Friede, *m.* Friedenszeit, *f.* [schluss, *m.*

Замирéнне, *n.* *С.* II. 85 Friedens-

Замирúти, *v. a.* beruhigen, beschwichtigen; *v. n.* *К.* I. 51 u. — ся Frieden machen, F. schliessen.

Замиркотáти, *v. n.* *ІГ.* zu schluchzen anfangen. [Entschluss, *m.* Absicht, *f.*

Зáмисл, *m.* Vorhaben, *n.* Vorsatz,

Замúсливість, -ости, *f.* *Кн.* das Sinnen, Vertiefung in Gedanken, *f.*

Замúслити, замисляти, замишляти, *v. a.* im Sinne haben, Vorsatz haben, Entschluss fassen, gesonnen sein, wollen; 2) s. Загáдувати (зáгадки) *Ч.* IV. 174; 3) — ся sich in Gedanken vertiefen *С.* II. 50.

Зáмисник, *m.* s. Мúсник.

Замишлéне, *n.* *Макс.* s. Зáмисл.

Зáмишливий, *a.* sinnig, scharfsinnig.

Замишлíвка, *f.* *Н.* 245 *Reimw.* zu дíвка; замишлянúця *Reimw.* zu молодúця.

Зá-між, *Mi.* IV. 410. заміже, *n.* Heirat, *f.* Ehestand, *m.* *М.* зáміжем s. Зáмужем; вúйти зá-між.

Заміжний, (-нїй) *a.* das Verheiraten betreffend; Ehe-, Ehestand-, ehelich, *Ч.* III. 121. *Не.* verheiratet.

Зáмін, *m.* заміна, *f.* Tausch, Umtausch, Austausch, *m.*

Замінене, *n.* Verwandlung, *f.* *Пол.*

Замінúти, замінáти, *v. a.* vertauschen, wechseln; 2) verwandeln; 3) ersetzen, vertreten, *Кв.* 5.; замінúмий, *ptc.* чимóсь womit zu vertauschen, ersetzlich, *Кн.*

Замінний, *a.* Tausch-. *Term.* [*Term.*

Замінóване, *n.* Tauschgeschäft, *n.*

Зáмір, *m.* [мѣр-] Absicht, *f.* Vorsatz, Zweck, *m.*

Замíре, *n.* [море] *Ф.* Land jenseit des Meeres, hinter dem Meere, überseeisches Land.

Заміристий, *a.* *С.* II. 166 hochstrebend, hochtrabend, hochsinnig; kühn, verwegen.

Замíрити, *v. a.* abmessen; 2) — ся zum Schlag ausholen; * sich an etw. machen, anlegen, im Begriffe, sein.

Замíркуватий, *a.* [мер-] verkrüppelt, siech, abgestorben.

Зáмірок, -рку, *m.* *Ст.* s. Зáмір.

Заміряне, *n.* *Ч.* II. 665 das Ausholen.

Зáміс, -су, *m.* das Kneten (des Brodteiges). [wohl, dass; wohl.

I. Замíсь, *adv.* *К.* I. 173 es scheint

II. Замíсь, *К.* II 11. зáмість, замíст, замíсто, *praep.* mit d. *Genit.* anstatt, statt, *Mi.* IV. 546. [einkneten, einmachen.

Замісúти, замíшувати, *v. a.*

Замíський, *a.* ausserhalb der Stadt.

Замістúти, заміщáти, *v. a.* когó jmdm einen Platz anweisen; 2) vertreten lassen, substituieren. [halt, *m.* *Пол.*

Зáмістка, *f.* Masse, *f.* Inhalt; Ge-

I. Зáміт, *m.* чóрний піднáв ся *К.* (*Пр.* II. 317) Sturm-, Wirbelwind, *m.* Gestöber, *n.* s. Зáмет.

II. Зáміт, *m.* Einwurf, Vorwurf; Einspruch *m.* Einwendung, Einsprache *f.* *Term.* *ГШ.*

Замітáвка, *f.* Kehrbürste, *f.* *Gr.* 30.

Замітáти, *v. a.* fegen, kehren; мéтіль замітáє der Schneesturm fegt dahin.

Замітúти, замічáти, *v. a.* mer-

ken, bemerken, wahrnehmen, beobachten.
Зáмітка, зáмічка, *Кл.* *f.* Bemerkung, Anmerkung; на зáмітку собí взяти що sich etw. merken, *ОП.*
Замíтливий, *a.* *Зг.* aufmerksam.
Зáмітний, зáмічний, *a.* bemerkbar, merklich *С.* II. 143.
Замíтниця, *f.* langes dünnes Holz, das geschwemmt wird.
Замíчане, *n.* das Merken, Beobachtung, *f.*
Замічáтель, *m.* Beobachter, *m.*
Замíшане, *n.* Verwirrung, 2) Vermengung, *f.*
Замішанúна, *f.* Verwirrung, *f.* Gewirre, *n.*
Замішáти, *v. a.* vermengen, vermischen; verwirren, in Unordnung, in Verwirrung bringen; — ся sich unter etw. mischen.
Зáмішка, *f.* Brei, Speisebrei, Chymus, *m.* Gemenge, *n.*; 2) s. Лемíшка; 3) *Др. с.* 242 Ursache zum Streit, *f.*
Зáмкнене, *n.* das Einschliessen, Schluss, *m.* das Verschliessen, *n.*
Замкнýти, *v. a.* ver-, zu-, einschliessen, — ся sich zuschliessen, zugehen: сéрце ми ся зáмкло.
Замковúй, *a.* Schloss-, zum Schloss geh., Burg-.
Замкóвище, *n.* *Др.с.* 80 s. Замчúско.
Замлївóка, *adv.* in einem Augenblick.
Замлїти, *v. n.* schwach, ohnmächtig, matt, abgemergelt, schwächlich werden; *ptc.* замлїлий — ohne Leben.
Замлоїти, *v. n.* anfangen übel, unpässlich zu werden, *М.*
Замнїти, *v. n.* *Пис.* woran zweifeln.
Замнáти, *v. a.* zerknittern, zertreten; einkneten; * — дїло e. Sache unterdrücken; — ся stecken bleiben (im Reden), stocken, inne halten, verlegen werden *Кч.* 162; лад замнáв ся e. Verwirrung ist eingetreten.
Зáмняток, *m.* зáминка, *f.* Unordnung, Verwirrung, *f.* Wirrwarr, *n.* (*В.*).
Замóва, замóвка, *f.* Zauberspruch, *m.* -formel, *f.*; Geisterbeschwörung, *f.* *КУ.*; 2) замóва, *f.* замóвлене, *m.* Bestellung, *f.* на -ву auf B. *Под.*
Замовúтель, *m.* Kunde auf Bestellung, Besteller, *m.*
Замóвити, замовлáти, *v. a.* слáбість, e. Krankheit besprechen, dh Zauberspruch heilen; 2) bestellen, ansagen (робóту).
Замовкáти, замóвкнути, *v. n.* aufhören (v. Geschrei etc.) still werden; verstummen; schweigen.
Замóвний, *a.* dh einen Spruch bezaubert.
Замовчáти, *v. n.* verschweigen, mit Stillschweigen übergehen.
Замóвщик, *m.* -щиця, *f.* Beschwörer, -in, *m.f.* *Пис.*
Замóга, *f.* *Ру.* Ueberwältigung, *f.* Sieg, *m.*
Замогúльний, *a.* jenseits des Grabes, vom Jenseit.
Замогорúчити, *v. a.* *Gr.* 30 s. Засватáти.
Зáможем, s. Зá-мужем.
Замóжний, *a.* wohlhabend, vermögend.
Замóжність, -ости, *f.* Wohlhabenheit, *f.* Wohlstand, *m.*
Зáмок, -мку, *m.* das Schloss an d. Thür; 2) Burg, *f.* Schloss, *n.*
Замóкнути, *v. n.* nass werden.
Замолéндати, *v. a.* §. s. Замýчити.
Замолúти, *v. a.* грix abbitten, durch Gebete entsühnen; когó mit Bitten erdrücken *К.* — ся до когó an jmdn ein heisses Gebet richten, inständig jmdn bitten.
Зá-молоду, (-да), *adv.* in Jugendjahren, von Jugend an.
Замолотúти, *v. a.* dh Dreschen etw. verdienen.
Замóра, *f.* etw. Abgemergeltes, Verkümmertes.
Замордувáти, *v. a.* ermorden, erschlagen *Ш.* I. 23.
Заморúти, *v. a.* verhungern lassen; — ся verhungern, vor Hunger sterben (гóлодом); 2) ohnmächtig werden.
Зáморка, *f.* s. Зáсклепка.
Зáморозь, *f.* gefrorener Erdboden; Eisrinde, *f.* Frost, *m.*
Заморозúти, заморóжувати, *v. a.* ge-, einfrieren lassen.
Зáморозок, -зку, *m.* s. Прúморозок, *Зак.*
Зáморок, -рка, — музéйник, *m.* Kabinetkäfer, *m.* (Anthrenus museorum); 2) — підтúнник, Knollenkäfer, (A. scrofulariae).
Заморóка, замóроч, *f.* s. Морóка *Т.* Betäubung, *f.* *Ст. pl.* -ки на нéго упáли er wurde betäubt; 2) s. Чарівнúця, *Зак.*
Заморóчити, *v. a.* *Р.* I. 77 betäuben, bethören; — від чогó dh Betäubung, Bezauberung jmdn von etw. abwendig machen.
Закрутúти ся.
Заморошúти си, *Не.* головá s.

Замо́рский, *a.* überseeisch; ausländisch.
Замору́жити ся, sich, mit морir (мору́г) bedecken.
За́мос, *m. rum.* s. Ме́льон.
Замости́ти, *v. a.* verdielen; überbrücken.
Замосто́вий, *a.* Ч.III.159 hinter, jenseits der Brücke.
Замо́тане, *n.* замотани́на, *f.* Verwickelung; Verwirrung, *f.*
Замота́ти, замо́тувати, *v. a.* verwickeln, verwirren; bestricken; замо́таний compliciert.
Замотили́чити, *v. a.* пень пчіл mit Gespinnst u. Brut der Galleria mellonella und Achroea grisella (alvearia) erfüllen; — ся von den Wachsmotten heimgesucht werden.
За́моток, -тку, *m.* Gespinnst, Cocon, *n.*
Замоторошні́ти, *v. n.* schwerfallen, drücken, *IГ.*
Замоту́зити, *v. a.* verschnüren; — ся sich in Stricke verwickeln.
Замоту́лькати, *v. a.* § s. Замота́ти.
Замочи́, *v. a.* s. Замага́ти.
Замочи́ти, *v. a.* nass machen; in e. Flüssigkeit eintunken.
Замо́чник, *m.* s. Шлюсар, *B.*
За́мочок, -чка, *m. dim.* kleines Schloss.
Замра́, *f. m.* Todtengespenst, leichenähnlicher Mensch.
Замреко́тний, *a.* s. Захла́нний.
Замриї́ти, *v. n. Ф.* замриї́ло в очі́х es flimmerte vor den Augen.
Замрі́лець, -лця, *m.* замрі́лий, *a.* düster, finster im Gesicht; * Sauertopf, *m.*; 2) nichtsnutzig.
Замрі́ти, *v. n.* dämmern, *У.* на пу́ти.
За́мтув, *m.* Unordnung, *f.* (*Фр.*).
За́-муж, ви́йти — einen Mann heiraten; за́мужем verheiratet, vermählt.
Заму́же, (*d.* -жечко), заму́жество, *Ко.* 300. *Се.* Heirat, Ehe; Vermählung, *f.*
Заму́жня жінка, verheiratete Frau.
Заму́зати, (-зяти) s. Заму́рати.
Замули́ти, заму́лювати, *v. a.* verschlammen, verschleimen, verstopfen.
За́мулок, -лка, *m.* mit Schlamm bedeckter Platz.
Заму́ранець, -нця, *m.* Schmutzbartel, -hammel, *m.*
Заму́рати, заму́рдзати, замуру́цкати, *v. a.* лице́ beschmieren, beschmutzen; anschwärzen.
Замурдо́ваний, *a. М.+Б.* 214 verkappt, maskirt.
Замурмота́ти, *v. n.* anfangen zu murmeln.
Замурува́ти, *v. a.* zu-, ein- vermauern.
За́мусь, *praep.* Ч. II. 77 s. За́місць.
За́мут, *m. У.*, заму́та, *f. Кл.* Chaos, *m.* Verwirrung, *f.*
Замути́ти, *v. a.* trüben, stören; — ся sich trüben, in Aufregung gerathen; sich zerstreuen; 2) sich womit beschäftigen *К.*; Vorwand finden zum Bleiben, Sprechen etc.
Замутні́ти, *v. n.* trübe, düster werden, *Зар.*; замутні́лий getrübt.
Заму́чити, *v. a.* zu Tode martern, quälen; — ся sich langsam abmergeln, sich zu Tode quälen u. sterben.
Замуштрува́ти, *v. n.* zum Exercieren ausrücken *Ш.* II. 19.
Замча́ти, *v. a.* weit hintragen, — schleppen.
Замчи́ско, *Др. с.* 85 замчи́ще 225. *Левч. n.* Ort wo ein Schloss eine Burg gestanden; verfallenes, wüstes Schloss.
Замчи́стий, *a. R.* 128 mit vielen u. festen Schlössern.
За́мша, *f.* Sämischleder, *n.*
Замши́ти ся, so dicht wie Moos verwachsen; * verkümmern.
Замязни́й, *a.* wohlbeleibt; 2) massiv.
Замя́те, *n.* замятня́, *f.* Verwirrung, *f.* Wirrwarr, *m.* Uebereilung, Ueberstürzung, *f.*
Замя́ти, s. Замня́ти.
За́на, *f.* Mutterkorn, *n.* (Sclerotium clavus) *C.*I.23.
За́навіс, *m. gr.* Vorhang, *m.*
Зана́дити, *v. a.* verlocken; — ся s. Вна́дити ся.
Зана́йкати, s. Занеха́ти.
Занапасти́ти, (-пащати, -па́щувати), *v. a.* verderben, dem Verderben preisgeben, zugrunde richten; verlieren; — ся zugrunde gehen.
Занату́рити ся, störrig werden.
Заневи́днїти, *v. n.* dunkel werden, sich verdüstern.
Заневі́льний, *a.* Ч. V. 603 = занево́лений; — сьвіт (зав'я́заний).
Занево́лене, *n.* Beraubung der Freiheit, Unterjochung, *f.*
Занево́лити, *v. a.* jmdm die Freiheit rauben, jmdn zum Sclaven, unterthan, leibeigen machen.
Зане́дба́не, *n. Кч.* 134, зане́дбаність, -ости, *f. Т.* Vernachlässigung,

Verwahrlosung, *f.*
Занедбáти, занéдбувати, *v. a.* vernachlässigen; versäumen, verabsäumen.
Занедýжати, *v. n.* krank werden, erkranken; занедýжалий, *a.* чим erkrankt an etw. [жати.
Занездоровíти, *v. n.* s. Занедý-
Занезнавáти, *v. a.* verkennen, *Кл.*
Занемагáти, занемочú, s. Занедýжати; kränkeln. [Verfall, *m.*
Занепáд, *m. К.* (moralischer) Fall,
Занепадáти, занепáсти, *v. n.* verfallen, in Verfall kommen; — на здорóвлю von schwacher Gesundheit sein; krank werden, kränkeln.
Занепогодúти ся, vom Eintreten des schlechten Wetters.
Занéрти, *v. n.* untertauchen, -sinken.
Занéсене, *n.* das Weg- Hintragen.
Занéсти, *v. a.* s. Заносúти.
Занехáти, (-хáяти, -хáсовати, -хувати), *v. a.* unterlassen, bleiben lassen, einstellen; verschieben; vernachlässigen, verwahrlosen *Ш.* I. 276.
Занечúщене, *n.* Verunreinigung, *f.*
Занечищáти, занечúстити, *v. a.* verunreinigen.
Занéштати ся, s. Занедбáти (ся).
Зáнив, *m.* Brache (толокá) hinter den Fluren, *f.* *(В.)*.
Заниваáти, занúти, *v. n.* in Gram zergehen, tief trauern, *К.*; vergehen, schwinden. [reihen, -hefteln.
Занизáти, занúзувати, *v. a.* auf-
Занúзуване, *n.* Art Leinenstickerei.
Занимáтельний, *a.* *Др. с.* 114 anmuthig.
Занимáти, s. Займáти. [achten.
Зá-нич мáти когó jmdn gar nicht
Занишкнýти, *v. n.* still werden, nicht mucken.
Занúшпорити, *v. n.* stöbern.
Заніве́чити, *v. a.* verunstalten, enstellen, *Под.*; 2) verderben, zugrunde richten *Ш.* II. 116.
Зáнігтиця, *f.* Nagelgeschwür, *n.* Fingerwurm, *m.* 2) — скалóва Streifenfarn, Widerthon, *m.* (Asplenium trichomanes); 3) Mauerraute, *f.* (A. ruta muraria) *Вол.*
Зáнїдро, *n.* *Зг.* s. Пáзуха.
Зáніжка, *f.* Hinterfuss e. Thieres.
Зáніз, -оза, *m.* зáнізка, *f.* s. Занóза.
Занїкчемнíти, *v. n.* verkommen, niederträchtig werden, *Пic.* [stummen.
Занїмáти, *Мог.* занїмíти, *v. n.* ver-
Занїмúти, *v. a.* stumm machen.
Зáнїс, -осу, *m.* das Gedränge; *vgl.*
Занїсник, *m.* s. Зáніз. [Зáнїсно.
Зáнїсно, *adv.* в млинї wenn viel Getreide zum Mahlen von den Leuten gebracht wurde.
За-нїц, s. (за) Нїщó.
Занїячити, s. Занїве́чити 2).
Заньмáти, *v. a.* *Зар.* s. Занимáти.
Зáнова, (-во), *adv.* *Н.* 102 wann's noch neu, frisch ist, anfangs; 2) unlängst; 3) abermals. [новать?
Зáновать, (-вїть), *f.* Pflze s? Зї-
Зáновики, *pl.* gelbfärbende Pflze, *Kol.* I. 68. [e. Flusses, *m.*
Зáнóга, *f.* *Gr.* 30 s. Зáкут; Arm
Занóгтиця. *f.* *П.n.*49 s. Зáнігтиця 1).
Занóза, *f.* Pflock am Ochsenjoche, *m.*
Занóзистий, *a.* *Вол.* splitterig.
Занóзуватий, *a.* unverfroren; pikant, *Пic.*
Заносúти, занéсти, заношáти, *v. a.* hintragen, dahinbringen; снїгом хáту — verwehen, verschütten *Ш.* I. 245; * дýшу, — ся (стрáвов) sein Leben unterhalten, sich laben; 2) *v. n.* чимóсь nach etw. riechen; * etw. verrathen; занóсити, *Левч.* Grosssprecher, Aufschneider sein; 3) — ся на щось bevorstehen; на дощ nach Regen aussehen, den Anschein haben — —.
Заноcлúвий, *a.* *Кн.* hochmüthig, stolz. [*v. a.* anmerken, notieren.
Занотувáти, (занóчувати, *Н.* VI),
Заночувáти, *v. n.* übernachten.
Занýда, *f.* Ueberdruss, *m.*
Занýдити, *v. a.* zu Tode langweilen; 2) *v. n.* Uebelkeiten erregen.
Занудíти, *v. n.* s. Затужúти.
Занýдний, *a.* beschwerlich, unerträglich, *Пic.* [biss, *n.*
Занýзда, *f.* *К.* I. 136 Zaum, *m.* Ge-
Занýздати, *v. a.* zäumen, Zügel, Gebiss anlegen. [senken.
Занýрити, *v. a.* untertauchen, ver-
v. a. *(В.)* s. Занáдити.
Занютувáти, *v. a.* zu-, vernieten.
Занюхати, *v. a.* dh den Geruch wahrnehmen, riechen, wittern.
Занявчáти, *v.n.* anfangen zu miauen.

*

Занйти, s. Займйти; занйв ся дух *К.* der Athem gieng aus.

Занйтний, *a.* *Др. Ст.* interessant.

Занйтність, -ости, *f.* *Ст.* das Einnehmende, Interessante. [enthülsen.

Зáобаратáти, *v. a.* прóсо в стýпі

Заóбернути ся, eine Schwenkung präcis u. wuchtig machen.

Заоблáчний, *a.* über den Wolken.

Заобрíсти ся, заобрíти ся s. Запомочй ся. [Zaum anlegen, verkörbern.

Заобрóчувати, *v.a.*(dem Vieh) den

Заóгнене, *n.* Entzündung, *f.* *В.*

Заогнйти ся sich entzünden.

Заодїти ся, sich ankleiden.

Заокрýглене, *n.* Abrundung, *f.*

Заокруглйти, (-глйти) *v. a.* abrunden, rund machen, arrondieren. [джити.

Заонáчити, *v. a.* s. Онáчити, онá-

Заопалáти, *v. a.* s. Опалáти, *vgl.* d. folg. [tum Hirse etc. stampfen.

Заопихáти, *v. a.* e. gewissses Quan

Заопíкувати ся кимóсь, *Т.* jmdn bevormunden, jmdm seine Fürsorge angedeihen lassen.

Заóбра, *f.* Angewende, *n.* das Ende einer Flur, wo beim Pflügen zur Rückfahrt umgewendet wird, u. welches zuletzt selbst quer gepflügt etc. wird.

I. Заорáти, заóрувати, *v. a.* umpflügen (querfeldein), anfangen zu pflügen; *vgl.* Заóбра; im Frühjahr das erste Mal pflügen; мéжу *Кн.* den Grenzrain unterpflügen; 2) * заорáло у когó рóзум зóвсїм *ВБ.* die Vernunft, ist spurlos gewichen; як заорáло ist dem Gedächtnisse ganz entschwunden, (habe ganz vergessen). [zu schallen, zu kreischen etc.

II. Заорáти, *v.n.* *АД.* I. 159 anfangen

Заорýдовати, *v. a.* в свої рýки щось *Ч.* I. 171 in seine Hände, unter seine Protection nehmen; 2) грóші beschaffen, auftreiben; 3) *ptc.* заорýдований abgehärtet.

Заоскóмити ся, sich die Zähne dh etw. Saueres stumpf machen.

Заостáти ся, zurückbleiben, *У.*

Заóстрене, *n.* Verschärfung, *f.*; das Zuspitzen.

Заострйти, заóстрювати, *v.a.* verschärfen; scharf wetzen, zuspitzen.

Заострожйти, *v. a.* mit Pallisaden umgeben; einzäunen.

Заостйчити, *v. n.* конй mit Spreu voll von Grannen füttern.

Заосýжити ся, sich mit Schlamm (осýга), bedecken.

Заотáвити ся, mit Grummet (отáва) sich bedecken, *П. н.* 32.

Заохáбити, *v. a.* vernachlässigen, preisgeben; — ся sich — —.

Заóхати, заóхкати, *v. n.* anfangen zu seufzen.

Заохóта, *f.* заохóчене, заохóчуване, *n.* Aufmunterung, Anregung, Lust, *f.*

Заохотйти, заохóчувати, *v.a.* auf-, ermuntern, anregen, anfeuern, Lust wozu machen.

Заохтемйти, *v. a.* §. дýшу seine Seele verderben, verlieren *vgl.* Анафтéма.

За-óчі (по-за-óчи) *adv.* hinterrücks.

Заóчний, *a.* hinter den Augen, hinterrücks, hinterrückisch: купéць = Dieb *Н.* 205 *Ч.* 298; 2) Contumaz-, — суд на когó вйдати, засудйти заóчно jmdn contumazieren, (in seiner Abwesenheit).

Заощáджене, *n.* Ersparung, *f.*

Заощадйти, *v. a.* ersparen.

Запавýтати, *v. a.* *Вах.* mit Spinngewebe bedecken. [Занапастйти.

Запагýбити, *v. a.* (*Ласт.* 226) s.

Зáпад, *m.* † Sonnenuntergang; Westen, *m.* s. Зáхід.

Западáти, s. Запáсти II.

Запáдець, -дця, *m.* *Гол.* Abendländer, Occidentale, *m.*

Запáдина, *f.* *Не.* eingefallener, eingesunkener Ort, Einsturz, Riss, *m.* Spalte, Vertiefung, *f.*

Западйска, *pl.* *N.* e. Berges.

Западйстий, *a.* *Не.* tief eingefallen, eingesunken.

Запáдний, *a.* -а зимá schneereich; 2) зáпадний, abendländisch, westlich.

Зáпадниця, *f.* eingefallene Weiche beim Vieh.

Западнй, *f.* Fallgrube, Falle, *f.* * Untergang, *m.*; äusserste Gefahr *Кч.* 112.

Западовéць, -вця, *m.* Westwind, *m.*

Запáдок, -дку, *m.* Verfall, *m.* Trümmer, *pl.* *Ф.*; 2) Hinterschenkel beim Vieh, *m.* [зухою) versteckt.

Запáзушний, *a.* im Busen (за пá-

Запáкостити, *v. a.* *Ке.* 123 bemakeln, beeinträchtigen, schädigen.

Запакувáти, *v. a.* ver-, einpacken.

За́пал, *m.* в го́рлї Halsentzündung, Entzündung, *f.*; 2) Zündloch, *n.* *Пар.* Kammer der Kanone, *f.* *АД.* I. 246; 3) s. За́полоч; 4) rothes Kissentuch.

Запа́ла, *f.* *Ч.* II. 557 Schmach, *f.*

Запа́лене, *n.* Entzündung, *f.*; 2) запалї́не се́рця *Ч.* V. 69 Glut, *f.*

Запаленї́ти, *v. n.* erröthen, schamroth werden.

Запа́лий, *a.* *Фр.* eingefallen, eingesunken; 2) fällig, verfallen: змінóк *Term.*

Запали́стий, *a.* hitzig, heissblütig.

Запали́ти, запа́лювати, *v. a.* anzünden, anstecken; 2) anbrennen; 3) доcос einbrennen, braun machen; — ся sich entzünden, s. erhitzen, s. entflammen.

Запа́лість, *f.* Fälligkeit, *f.* день -ости Verfallstag (e. Wechsels) *Term.*

За́па́лка, *f.* Lunte, *f.* *Пар.* Fidibus, *m.* *ГШ.*

Запа́лько, запа́льок, *m.* Hitzkopf, Heissporn, *m.*

Запалькува́ти, *v. a.* *Фр.* mit Grenzpflöcken abstecken.

Запа́льний, *Ст.* запальчи́вий, *Ме.* 416. *Пол.* hitzig, leidenschaftlich, leicht aufbrausend, jähzornig.

Запа́морочити, *v. a.* betäuben.

Запамята́ти, *v. a.* щось im Gedächtnis bewahren, behalten; 2) vergessen, (*В.*) *Gr.* 30.

Запа́мяток, -тка, *m.* *У.* s. Па́мятник.

Запанї́ти, *v. n.* запа́нчити ся, *Пic.* grosser Herr werden; herrisch, hochmüthig auftreten; 2) запанува́ти *v. n.* u. *v. a.* anfangen zu herrschen; beherrschen, (кого́, ким).

За́панка, *f.* *Зак.* weibl. Kopfbedeckung.

Запара́їти, *v. a.* mit Zudringlichkeit, etw. verlangen, begehren.

Запа́рити, запа́рювати, *v. a.* einab-brühen; — зї́ле einen Absud bereiten; 2) dh heisses Bad, Futter etc. an der Gesundheit beschädigen.

За́парі, *pl.* в па́льцї зайшли́ die Kälte ist in die Finger eingezogen und sticht in denselben.

Запаркани́ти, *v. a.* mit e. Plankenzaune umgeben.

Запарши́вїти, *v. n.* anfangen räudig zu werden.

За́па́с, *m.* Vorrath, *m.*

За́паска, (*d.* за́пасочка, запащи́на), *f.* Vortuch, *n.* Schürze, *f.*

Запа́сний, *a.* wohl versehen *W.*; untersetzt, gedrungen, -á по́стать *ВБ.*; 2) Vorraths-, Aushilfs-, Reserve-; vorräthig, *Term.*

I. Запа́сти, *v. a.* *Ч.* I. 201 sich einen Vorrath machen; — ся чимо́сь *С.* II. 95 sich womit versehen, versorgen.

II. Запа́сти, западáти, *v. n.* hinter etw. fallen, ver-, zufallen; (in die Erde) versinken, einsinken, sich senken, einfallen, einstürzen; 2) — ніч bricht ein; за́суд, ви́рок — das Urtheil ist gefällt worden; verfallen, fällig sein, *Term.* змінóк; 3) ржев — *Ф.* mit Rost sich bedecken, verrosten; 4) чого́сь s. Допа́сти ч.

За́пах, *m.* Geruch, Wohlgeruch, Duft, *m.*

Запа́хнути, *v. n.* den Wohlgeruch verbreiten.

Запаху́щий, *Гол.* запа́шний, (-ни́стий) *a.* duftend, duftig, wohlriechend.

Запа́цькати, (запа́чк-), *v. a.* besudeln, beschmieren.

Запаши́ти, *v. a.* щось чим (*Фр.*) etw. riechen machen, etw. Riechendes hineinthun.

Запе́вне, (-но), *adv.* *Не.* sicher, sicherlich, gewiss, allerdings; fürwahr *ІГ.*

Запевни́тель, *m.* Versicherer, *m.* *Term.*

Запевни́ти, (-ня́ти), *v. a.* versichern; behaupten.

Запе́ка, *m.* ein Verbissener, Halsstarriger; Trotzkopf, *m.*; 2) Schwiele, *f.*

Запе́клий, *a.* dh Hitze verhärtet; höllisch *Ш.* I. 16; 2) кров geronnen.

Запе́куватий, *a.* s. Завзя́тий.

Запе́кший, *a.* verbrannt, glühend, hitzig, *Ке.* 59.

Запера́ти, запе́рти, *v. a.* verschliessen, ver-, zusperren; 2) — ся sich verschliessen; *b*) sich stemmen, (ногáми etc.); * worauf bestehen; *c*) чого́ verleugnen, nicht eingestehen, in Abrede stellen.

Запере́джувати ся, *Ос.* (61) XII. 27 s. d. folg.

Перезáти ся, запері́зувати ся s. Оперезáти (ся).

Запереча́ти, (-чити, -чувати), *v. a.* кому́ що jmdm etw. streitig machen, es ihm ableugnen, bestreiten; 2) verneinen.

Запере́чене, *n.* запере́ка, *f.* *Пар.* Bestreitung; Verneinung, *f.*

Запере́чка, *f.* *ГШ.* Einwendung, *f.* Einwand, *m.*

Заперечний, *a.* verneinend, Verneinungs-. *Term.*

Заперҗити ся, an der Ruhr erkranken (пчоли).

Заперієний, *a.* mit Quecken verunreinigt.

За'перізка, *f.* Anschrote zum Gürten gebraucht, *f.*

Заперше, *adv.* früher, vordem *Кн.*

Запестрити ся, *Фр.* bunt erscheinen, sich bunt färben.

Запецок, -цка, *m.* s. Запічок.

Запечале, (лля), *n.* *Ч.* V. 635 s. Печаль.

Запечалити, *v. a.* кого Kummer und Gram jmdm bereiten, jmdn tief betrüben; — ся u. запечалувати *v. n.* *Пр.* II. 269 sich bekümmern, s. grämen, in Gram verfallen; за ким für jmdn sich kümmern, sorgen.

Запечатане, *n.* das Zusiegeln, Versiegelung, *f.*

Запечатати, *v. a.* versiegeln; 2) * besiegeln (кровю); 3) гріб ein Grab schliessen: begraben.

Запечи, *v. a.* s. Запікати; запечений s. Запека, запеклий.

Запещений, *a.* verzogen, verzärtelt.

Запивати, запити, *v. n.* nachtrinken; und — ся beständig trinken, sich betrinken, saufen; *v. a.* справу mit einer Zeche die Sache endgiltig beilegen.

Запикувати ся, запикати ся, stottern, stammeln, anstossen.

Запилити, запилювати, *v. a.* an-, bestäuben.

Запин, *m.* *Ру.* запина, *f.* *С.* II 161. *Зар.* Einhalt, *m.* Hindernis, *n.* Wehr, *f.*

Запинало, *n.* Hülle, Kapuze, *f.* Kopftuch, *n.*; Mantel, *m.* Schleier, *m.* *Шог.*

Запинати, *v.a.* zuknöpfen, zuschnallen, zustecken, zuhaken; запиняний, *ptc.* *M.* II. 14 verhängt (вікно).

Запиндорити ся, §.s.Запишнити ся.

Запинити, *v. a.* auf-, anhalten; — ся *С.* II. 27 sich aufhalten, wo bleiben; *b*) anstossen, stocken (im Lesen &).

Запинка, *f.* Schurzfell, *n.* Schürze, *f.*; 2) Beistrich, *m.* Komma, *n.* *Пар.*

Запиране, *n.* Verschliessung, Einsperrung, *f.*

Запирати, s. Заперати.

Запирити ся, sich ereifern, roth von Zorn werden, §.

Запириювáтїти, *v. n.* verquecken.

Запирханий, *a.* *ІГ.* keuchend.

Запис, *m.* записане, *n.* Einschreibung, Eintragung, *f.*

Запись, *f.* Verschreibung, schriftliche testamentarische Bestimmung *Кч.* 225; Eigenthumsurkunde, *f.* *Піс.*

Записати, записувати, *v. a.* einschreiben, eintragen, registriren, protokollieren; aufschreiben, aufzeichnen, anmerken; schriftlich bestellen; кому щось, на кого щось — verschreiben, schriftlich vermachen; voll schreiben; — ся sich einschreiben (lassen).

Записка, *f.* Verschreibung, *f.* Schein-*m.*; Aufzeichnung, Notiz, *f.* *pl.* Tagebuch, *n.* Denkwürdigkeiten, *f.* *pl.*

Запискотїти, *v. n.* anfangen zu wimmern.

Записний, *a.* -а книжка *С.* II. 107 Vormerkbuch, Notizbuch, *n.*; 2) — поета Dichter vom Fach. *Term.*

Записник, *m.* Protokoll, (Buch) *n.*

Записничий, *a.s.m.* Protokollist, *m.*

Запит, *m.* *Ч.* III. 108 Frage, *f.* *ОН.*

Запитати, запитувати, *v. a.* fragen, nachfragen; — ся — —; *b*) mit d. Infinit. *Кв.* 91 versuchen.

Запити, *v. n.* *M.* II. 51 s. Запивати.

Запишати ся, запишнити ся, stolz werden, st. auftreten, sich brüsten *Н.*49. *ІГ.*

Запишити, *v. a.* stolz machen.

Запищати, *v. n.* anfangen zu pfeifen, piepsen.

Запівало, *m.* *Б.* Vorsänger, *m.*

Запізвати, *v. a.* кого за що, о що (до суду) jmdn gerichtlich um eine Sache belangen; за своє право sein Recht wider jmdn einklagen.

Запізнане, *n.* das Bekanntwerden, Bekanntschaft, *f.*

Запізнати, *v. a.* kennen lernen; ся з ким Bekanntschaft machen; запізналї люде alte Bekannte.

Запізнити ся, sich verspäten, zu spät kommen.

Запізно, *adv.* zu spät.

Запій, -бю, *m.* anhaltendes Trinken, beständige Trunkenheit; запоєм пити unmässig saufen, *Кн.*

Запіканка, *f.* starker Gewürzbranntwein im heissen Ofen gekocht.

Запікати, *v. a.* db Hitze hart machen, verhärten; einbacken.

Запіклувати ся кимось sich jmds fürsorglich annehmen, *M.* III. 65.

Запіл, -олу, *m.* Fischnetz, *n.* 2) s. Запіле.

Запіле, *n.* Seitenraum in der Scheune zum Aufnehmen des Getreides *m.* Scheuerfach, *n.* Banse, *f.*; 2) Bausche des Schosses, *АД.* I. 125. [s. За́паска.

За́пілка, за́пільчина, *f.* Vortuch, *n.*

Запільний, *a.* -а стїна́ Scheidewand bei запіле, *f.*

Запіни́ти ся, запінювати ся schäumen, Schaum von sich geben, mit Schaum sich bedecken.

Запір, -о́ру, *m.* Einsperrung, Einschliessung, Belagerung, *f.*; 2) Hemme, *f.*; 3) Bauchzwang, *m.* Stuhlverstopfung, *f.*; 3) Stützpunkt, *m.* rechtliche Grundlage, *Мх.* (*спр.* 114). [захо́пити.

Запірва́ти, *v. a.* *Не.* s. Зарва́ти,

Запісни́ти, *v. a.* *W.* anfangen zu singen. [201; 2) s. Запе́чений, *Н.* 173.

За́пічний, *a.* hinter dem Ofen, *Ч.*IV.

За́пічок, -чка, *m.* Raum hinterm Ofen, *m.* „Hölle" *f.*

Запішвити, *v. a.* s. Припішвити.

Запію́щий, *a.* *Кв.* 441 trunksüchtig.

Запіяти, *v. n.* krähen (v. Hahnengeschrei); когось запіяли ку́ри der Hahn hat dh sein Geschrei um Mitternacht jmdn gebannt; 2) * кому́сь jmdm gegenüber e. überschwengliche Forderung stellen (цїну́).

Запла́вець, -вця, *m.* s. Зате́ка.

Запла́кати, [запла́чу, запла́чеш] *v. n.* anfangen zu weinen, in Thränen ausbrechen; — запла́кані о́чи verweinte Augen. [*f.* Entgelt, *n.*

Запла́та, *f.* Bezahlung; Vergeltung

Заплати́ти, [заплачу́, запла́тиш] *v. a.* bezahlen; vergelten.

Запли́ваний, *a.* verrückt (mitunter auch: heimtückisch).

Запли́ванцї, *pl.* s. Посто́ли, *pl.*; 2) Mehltaschen mit Schmierkäse, *pl.*

Запливати, запли́сти, *v. n.* bis wohin fliessen; — schwimmen; schiffen; 2) verschwimmen; unterlaufen.

Заплеска́ти, запле́скувати, *v. a.* щось glatt schlagen; 2) рука́ми, в доло́нї in die Hände klatschen.

За́плесок, -ску, *m.* vom Wasser überschwemmte Stelle, *Мі.* II. 416.

Запле́сти, заплїта́ти, *v. a.* zuflechten, verflechten.

За́плід, -оду, *m.* Befruchtung, *f.* *Пар.*

Заплї́снї́ти, (заплїснївіти *Кн.*-сняві́ти), *v. n.* verschimmeln, schimmelig werden; *ptc.* заплї́снїлий.

Заплї́те, *n.* das hinter dem Zaune gelegene Feld, *Ог.* 85. [die Haarflechte schlingt.

За́плїтка, *f. gew. pl.* Band, das man in

Заплїче, *n.* Stelle hinter den Schultern, Schultergegend, *f.* *Кл.*

За́плїчки, *pl.* Stickerei an d. Schultertheilen des Hemdes, *f.* [Schnappsack, *m.*

Заплї́чник, (-шн-), *m.* Bettelsack,

Заплїши́ти, *v. a.* verkeilen, vernieten; * як заплїши́ло kann gar nicht im Gedächtnisse aufkommen.

Запло́дити, *v. a.* befruchten, *ГШ.*; 2) — ся in Menge geboren werden, — aufkommen.

Запло́днене, *n.* s. За́плід.

Заплу́тати, s. Замота́ти.

Заплюва́ти, *v. a.* verspucken, -speien. bespucken; (e. krankes Auge in d. Volksmedicin); 2) * schnöde etw. verwerfen, *А Г* 161; 3) — ся, заплю́нути ся sich einnisten (ку́ска); *b*) keimen, s. Заклю́нути ся, (ку́ря в яйци́).

Заплю́виця, *f.* graue Schmeiss-, Fleischfliege (Sarcophaga carnaria).

За́плюск, сьвідкам в о́чи да́ти — eine Lüge vorwerfen, einer L. überführen.

Заплюскотї́ти, *v. n.* zu plätschern anfangen.

Заплю́щити, *v. a.* о́чи schliessen.

Запля́мити, *v. a.* beflecken.

За́пно, *adv.* *К.* I. 22 s. За́видно.

Запня́ти, s. Запина́ти.

Запобіга́ти, запобі́чи *v. n.* чому́ zuvorkommen, vorbeugen, verhüten, vorkehren; 2) *v. a.* erwerben, erjagen, erraffen *ІГ.* ла́ски у кого́.

Запобігли́вий, *Шар.* запобігу́чий (*Фр.*), *a.* rührig, betriebsam, fürsorglich.

Запобі́жене, *n.* Verhütung, Vorbeugung, Vorkehrung, *f.*

Запобі́жний, *a.* präventiv; -е средство Verhütungsmittel, Präservativ, *n.* *Term.*

За́повідь, *f.* Gebot, *n.* Katechismus, *m.* *Ш.* I. 269; *pl.* Aufgebot, Eheaufgebot, *n.*

Заповіда́ти, запові́сти, *v. a.* ansagen, ankündigen, bekannt machen; verordnen, befehlen; aufbieten.

Запові́дний, *a.* geboten, principiell angezeigt *Ос.* (62) X. 2) verheissen, gelobt, *Ф.*

Заповірити, *v. a.* anvertrauen, *Пар.*
Заповіт, -іту, *m.* Vermächtnis, *n.* Auftrag, *m.* *Ш.* II. 72.
Заповітний, *a.* vermacht, anbefohlen.
Заповітрити, *v. a.* verpesten.
Запога́нити, *v. a.* verunreinigen.
Заподіти, заподіва́ти, *v. a.* verlegen, verkramen, verschleppen.
Заподіяти, *v. a.* кому́ щось (яке́ ли́хо) Unrecht zufügen, Böses anrichten; смерть собі́ —.
Заподобитися, s. Забогатіти.
Заподя́чити, *v. a.* *Зг.* danken.
Запозива́ти, s. Запізва́ти.
Запозича́ти ся у кого́ von jmdm borgen, leihen; entlehnen.
Запо́зов, -ову, *m.* Belangen vors Gericht, *n.* Vorladung; 2) Klage, *У. f.*
Запо́їни, *pl.* die dritte entscheidende Brautwerbung, *R.* 5.; — діво́цькі *Ч.* IV. 214 s. Діви́ч -ве́чір.
Запоїти, *v. a.* jmdm übermässig zu trinken geben, jmdn besäufen.
За-по́котом, *adv.* nach der Reihe.
Запо́ла, *f.* Rockschoss, *m.* *Піс.*
За́поле, *n.* s. Запіле. [*vgl.* Пола́.
Заполи́ти, (-ля́ти), *v. a.* einhüllen,
За́полок, -лка, *m.* Bauchleder, *n.*
За́полонь, *f.* — дівункова Sommerwurz, *f.* Kleeteufel, *m.* (Orobanche galii). [men, fesseln, erobern, *Не.*
Заполони́ти, *v. a.* gefangen neh-
Заполони́ти ся, *У.* roth werden, röthlich, rosig strahlen: не́бо.
Заполоньова́ті, *pl.* Braunschupper, od. Würgergewächse, *pl.* (Orobancheae).
Заполоска́ти, заполі́скувати, *v. a.* an einer Stelle etw. ausspülen. [ken.
Заполо́хати, *v. a.* bestürzen, schrek-
За́полоч, *f.* roth- od. blaufarbiges Baumwollengarn; 2) s. Ча́полоть.
За́полочник, *m.* зели́стий, krautige weisse Baumwolle (Gossypium herbaceum), *Вол.*
Запомага́ти, запомочи́, *v. a.* кого́ unterstützen, jmdm Hilfe, Unterstützung angedeihen lassen; — ся Hilfe finden; sich aufhelfen, s. aufrichten.
Запомежи́ти, *v. a.* begrenzen, beschränken.
Запомітити, *v. a.* bemerken, *Ст.*
Запомни́ти, *v. a.* *Мор.* s. Запамята́ти 1).
Запомо́га, *f.* Unterstützung; Aushilfe, *f.* [gelder, *pl.* *Term.*
Запомо́жний, *a.* -ні гроші Hilfs-
Запо́на, (*d.* запо́нка), *f.* Vorhang, Schleier, *m.*; 2) Schnalle, *f.* Knopf, *m.* *Ф.*
Запопада́ти, запопа́сти, *v. a.* щось ergreifen, erwischen, habhaft werden, bekommen, finden, erraffen *Ш.* I. 146.
Запопа́дливий, *Пол.* запопаду́щий, *Вах.* *a.* emsig.
Запопра́ти, s. Запо́рпати.
Запоприлий, *a.* schweissbedeckt, *Ру.*
Запопру́та, запопрути́ти etc. s. Запру́та etc. [aufräumen, (*B.*).
Запора́ти, *v. a.* zurecht machen,
Запо́рище, *n.* Damm, *m.* Wehre, Eindämmung, *f.* *ЛД.* s. Запо́ра.
Запо́рник, *m.* s. Зво́рка.
Запоро́же, *n.* hinter den Dnieper-wasserfällen liegende Gegend; † Kosakenlager, *n.* [von запоро́же, *m.*: Kosak.
Запоро́жець, -жця, *m.* Bewohner
Запоро́жский, (-ро́жецкий, *Ч.* V. 951; -ро́ский), *a.* am запоро́же wohnend, liegend etc.; † коза́к Saporogerkosak.
Запоро́ти, *v. a.* auftrennen; 2) *v. n.* но́сом в що mit der Nase hineinstürzen.
Запоро́ха, запоро́шина, *Ф. f.* s. Порошина, пилина, *Н.* 260.
Запороши́ти, запоро́шувати, *v. a.* bestäuben, staubig machen.
Запороща́ти, запоро́щити, *v. n.* kreischen, poltern *Ко.* 89. *Левч.*
Запорощіти, *v. n.* — град von dichtem Hagelschlag, -regen, *Не.*
Запо́рпати, *v. a.* einscharren.
Запо́рскати ся, s. Засма́ркати ся.
За́порток, -тка, *m.* verdorbenes Ei.
Запоруча́ти, (-чи́ти), *v. a.* verbürgen.
Запору́чене, *n.* Verbürgung, *f.*
Запорча́ти, *v. a.* *Ваг.* verderben.
Запо́рчене, *n.* das Faulen, Verfaulen, *Пол.*
Запоря́д, (-док), *m.* Einrichtung, Verfassung, *f.* *B.*; Ordnung, — запоряди́ти Verordnung treffen, (*B.*).
Запосіда́ти ся, запосі́сти ся на щось, versessen, erpicht auf etw. sein; 2) *v. a.* *Шар.* in Besitz nehmen.
Запослідити, *v. a.* *Зг.* zurücksetzen, hintansetzen, vernachlässigen.
Запосре́дством, *adv.* vermittelst.
За-пости́ле, *Н.* 41.?

Запотарáйкати, *v.a.*§.s.Заподíти.

З'апотеозувáти, *v. a.* apotheosieren, *Шар.* [ти́лиця, *m.*

Запотилйшник, *m.* Schlag in no-

Запотíти, s. Упрíти. [zeit.

Запотóмний, *a. Гуш.* aus der Vor-

Запотребувáти, *v. a.* verlangen; запотребйло ся комý jmd braucht, *Фр.*

Запотрýс, *m.* землї Erdstoss,*m.Пар.*

Запохмýрений, *a.* verdüstert; trübe; mürrisch.

Започáти, *v. a. K.* anfangen.

Започи́ти, *v. n.* sich zur ewigen Ruhe begeben, *Щог.*

Запóяска, *f. У.* s. Зáпаска.

Запóясник, *m.* Degen, *m. Cm.*

Заправа, *f.* Leitung, Zurichtung, Zurechtweisung, *f.*; 2) s. Зáправка; 3) das Vorschlagen des Preises, *Левч.*

Запрáвжний, *a. Др. c.* 62 wirklich.

Запрáвити, заправля́ти, *v. a.* zurichten, zurechtmachen, -legen; бóжими си́лами *P.* I. 93 mit göttlichen Kräften walten; woran gewöhnen, abrichten, einüben; auf -herstellen, ausbessern, zuflicken; кóсу брýсом wetzen; стрáву, пáпу zurichten, würzen, anmachen; 2) (цїнý) zu viel fordern, im Preise vorschlagen; fordern, verlangen у когó; 3) — ся besser werden, b. gedeihen; *b*) sich einüben, sich wozu verbereiten,üben, до чогó. [Würze,Tunke,*f.*Ueberguss,*m.*

Зáправка, *f.* Würzung einer Speise;

Запрáвний, *a.* -а товáрина die leicht fett wird. [führer, *m. He.*

Запрáвник, *m.* Urheber, Rädels-

Заправтóрити, *v. a. Ш.* I. 255 s. Запротóрити.

Запрагáти, *v. n.* запрагáє ся комý чогó (*B.*) jmd bekommt wonach ein Verlangen.

Зáпражка.*f.*Einbrenn,*f.* [Заробйти.

Запрацювáти, *v. a.* erarbeiten, s.

Запрашáти, s. Запроси́ти.

Запредїли́ти, *v. a.* bestimmen, begrenzen, *Зг.* [und nimmer.

Запренї́ґди, *adv.* s. Нїкóли, nie

Запрéт, *m.* Verbot, *n.*

Запрети́ти, (-прíт-), запрічáти, *v. a.* verbieten, (*B.*); — недýгу *Мог.* die Krankheit beschwören, bannen; 2) — ся läugnen *Левч.* s. Заперéчити.

Запрéтний, *a.* verboten, *K.*

Запридýх, *m. Bein.* des starken, den Athem benehmenden Branntweins *Мор.*

Запримітити, (-мічáти), *v. a.* bemerken, die Bemerkung machen.

Запримíтний, *a. Cm.* bemerkbar, merklich.

Заприсягáти, (-сягнýти) *v. a.* що beschwören, zuschwören; когó den Eid von jmdm abnehmen; *v. n.* sich eidlich verbinden; заприсяґлий, *a.*der geschworen, der ein Gelöbnis gemacht hat.

Запричасти́ти, (-чащáти) *v. a.* die heil. Communion ertheilen.

Заприязни́ти, *v. a. У.* freundschaftlich verbinden, befreunden; — ся sich — —. [schwitzen, sich erhitzen.

Запрíти, запрівáти, *v. n.* durch-

За-про, *praep.* mit d. *Accus.* wegen, von wegen, -halben; за-про-щó? weswegen, weshalb? 2) за-про люде angesichts der Leute, öffentlich.

Запровáдити, (-ваджáти), *v. a.* bis wohin führen, geleiten; 2) що etw. einführen, installieren.

Запровíзне, *n.a.s.* Fuhrlohn,*m.Пар.*

Запровóд, *m. T.* Einführung, Einrichtung, *f.*

Запродáвець, -вця, *m. Cm.* Verkäufer, *m.* (in d. Sclaverei); 2) s. Запродáтель. *Term.* [gebung, *f.*

Запрóдане, *n.*das Verkaufen; Preis-

Запрóданець, -нця, *m.* запрóданка, *Pa.* I. 6. *f.* der (die) sich verkauft, preisgegeben hat. [*Term.*

Запродáтель, *m.* Verpächter, *m.*

Запродáти, запрóдувати, *v. a.* verkaufen, veräussern; verpachten; preisgeben. [häbig.

Запроміжни́й, *a.* wohlhabend; be-

Запромочи́ ся, грішми́ — sich mit Geld leidlich versehen. [ohne Lohn.

За-пропáле, *adv. Ko.* 174 umsonst,

Запропасти́ти, запропащáти, *v.a.* verlieren; verschleppen; verderben, zum Untergang bringen. [Einladung, *f.*

Запрóсини, *pl.* запрóшене, *n.*

Запроси́тель, запрóсець, -сця, *Пар. m.* Einlader, *m.*

Запроси́ти, (-сивáти *P.* I. 79.) запрóхувати, запрóшувати, *v. a.* einladen, zu sich bitten; чогóсь *У.* etw. bitten, verlangen; запрошáти ся *M.* Nachfrage haben.

Зáпроста, (-то), *adv.* gradaus, gradhin, schleohtwegs, ohneweiters; schlicht.
Запротóрити,(запровт- *А-Г.*164), *v.a.*verschlagen,verräumen,verschleppen.
Запрошéдший, *a.* längstvergangen *Ш.* I. 393.
Запрýта, (*d.* -тка), *f.* Holzstab zum Festbinden der Schnur bei d. Holzladung auf dem Wagen *m.*; Ruthenklammer, *f.*
Запрутúти, *v. a.* mittelst запрýта festschnüren.
Запря́г, -гу, *m.* Gespann, *n.*
Запрягáти, запрячú, *v. n.* voranspannen. [Wagen-.
Запрягóвий, *a.* Gespann-, Spann-,
Запрядáти, запря́сти, *v. a.* anfangen zu spinnen; 2) ein- hineinspinnen; 3) durchs Spinnen erwerben.
Запрядáч, *m.* *Ф.* (*Пов.* 14)?
Запря́тати, (-тувати), *v.a.* beschäftigen, *Зг.*; 2) aufräumen; verbergen.
Запсувáти, s. Зопсувáти.
Запýгати, *v. a.* mit viel Kleidern etc. umhüllen, vermummen.
Запýдити ся, erschrecken.
Запýкати, *v.n.* anklopfen, anpochen.
Запускáти, запустúти, *v. a.* hineinlassen; einschlagen, eindrücken, eintreiben; einstemmen; (на) лїс einen Ort bewalden, wo Bäume wachsen lassen; горóд, пóле vernachlässigen, verwildern lassen; бóроду den Bart wachsen lassen; корóву nachlässig melken, e. trächtige Kuh aufhören zu melken; *v. n.* кінь з горú запускáє lässt im Ziehen nach; — ся sich einlassen, s. vertiefen; s. vernachlässigen.
Зáпуски, *pl.* s. Пýщене, *Н.* 282.
Зáпуст, *m.* dicht aufgeschossener, nicht ausgehauener Wald, junges Dikkicht; Hecke, *f.* Hageholz, *n.*
Запýсте, *n.* *N.* e. Berges.
Запýстїне, *n.* *Не. В.* Verödung, Verwüstung, Verwahrlosung, *f.*
Запустошíти, *v. n.* veröden, wüste liegen, *Т.* [werden.
Запустувáти, *v. n.* muthwillig
Запýтати, запýтувати *v. a.* verwirren, verwickeln.
Запýтити, *v. n.* комý *Га.* II. 55 jmdm Einwurf machen, jmdn im Reden zum Stocken bringen, hindern; — ся sich einlassen.

Запушúти, *v.a.*mit Flaum bedecken, *М.*; запушéний, angeflogen. [скáти).
Запýщене, *n.* s. Запустїне (запу-
Запянїлий, *a.* berauscht, berau-
Зáпясть, *f.* Nabe, *f.* [schend, *Cm.*
Зáпясте, *n.* Fusswurzel, *f.* (tarsus); 2) s. Прúпісток. [geh., es bildend.
Запя́стний, *a.* *Пол.* zum запя́сте
Запя́тая, s. *a. f.* *ГШ.* *Оц.* s. Зáпинка 2). [marken, *Фр.*
Запятнáти, *v. a.* stempeln, brand-
Зáпяток, -тка, *m.* Hinterleder, Afterleder (am Stiefel), *n.*
Зáра, *f.* *Gr.* 30 Art Kraut.
Зарáбляти, s. Заробúти.
Зарáда, *f.* Abhilfe, *f.* getroffene Anstalten; Rath, *m.*
Зарáдити, зарáджувати, *v.a.* Rath schaffen; R. geben; abhelfen, vorbeugen; — ся sich Rath schaffen; у когó sich bei jmdm Raths erholen; загáдано, зарáдано *Ос.* (61) XII. 55 ist ein Beschluss gefasst, e. Rathschlag gemacht.
Зарáдний, *a.* *П.* *n.* 40 Rath schaffend, abhelfend, vorbeugend; betriebsam.
Заражáти, заразúти, зарáжувати, *v. a.* anstecken; verpesten.
Зáраз, заразїськи (-ко) *Ф.* *adv.* alsogleich, gleich, alsbald, bald; 2) eben jetzt *IГ.* [untereinem, zugleich.
За-рáз, зарáзом, *adv.* auf einmal;
Зарáза, *f.* ansteckende Krankheit, Pest, Seuche, *f.*; 2) grössere Sommerwurz (Orobanche major) *Вол.* — зарáзиха Or. epithimium.
Заразлúвий, зарáзний, *a.* anstekkend, epidemisch [kende Eigensohaft.
Заразлúвість, -ости, *f.* anstek-
Зарáйдати, *v. a.* §. verunreinigen; 2) s. Рáйдати.
Зарáлити, зарáляти, *v.a.*s. Рáлити.
Зáран, *adv.* s. Зáвтра.
Зарáне, (*d.* -áнечко), *n.* зарáнок, *m.* Morgenfrühe, Morgenzeit, *f.* früher Morgen; по-зарáнки am frühen Morgen.
Зарáнїй, *a.* — сьвіт der morgende Tag *Л.* 27; 2) зарáнїй 48, зарáньше *compar. adv.* früher, zeitiger (рáньше).
За-рáнї, *Левч.* за-рáння *Ш.* I. 235 früh, in der Frühe; 2) rechtzeitig.
Зарáнний, *a.* *В.* früh, frühzeitig.
Зарастáти. s. Заростú.
Заратувáти, *v. a.* jmdm zu Hilfe

kommen; — ся у кого́ bei jmdm Hilfe, Aushilfe, Beistand finden.

Зарахо́ване, *n.* das Sichverrechnen.

Зарахува́ти ся, sich verrechnen; * sich irren.

За́рва, *f.* *У.* zerrissene Bergsteile, überhängender Fels, Absturz, steiler Abhang; — зарва́ла ся ein Wolkenbruch stürzte herab; 2) * Veranlassung zum Zwist; Fehde, *f.*

Зарва́ти, зарива́ти, *v. a.* erwischen, erhaschen; кого́ на скі́лько гро́шей jmdm leihweise abschwindeln; 2) — ся *М.* II. 112 sich hineinreissen; zusammenstürzen, einbrechen; *b*) s. Порива́ти ся; 3) *v. n.* s. Зна́дити ся.

Зардї́ти, *v. n.* *gr.* *Ко.* 181. — ся sich röthen, s. Запаленї́ти.

Зарева́ти, заревти́ *Ш.* I. 245. 210 erdröhnen, erschallen; 2) zu brüllen anfangen.

За́рево, *n.* Glanz, Abglanz, *m.* *Пу.*

Зареготáти ся, s. Реготáти ся.

Заретúти ся, *Wgr.* 111 s. Посварúти ся.

Заречú, s. Зарікáти.

Зарештóваний, *a.* vergittert.

Заржáвіти, *v. n.* verrosten; заржáвілий, *a.* verrostet, rostig.

Заржáти, *v. n.* zu wiehern anfangen; до кого́ jmdn anwiehern.

Зариблáти, *v. a.* mit Fischbrut besetzen.

Заригáювати, *v. a.* verriegeln.

Заридáти, s. Ридáти.

Зарикáти, *v. n.* s. Заричáти.

Зарúстий, *a.* *Пол.* s. Лучúстий.

Зарисувáти, *v. a.* папір mit Zeichnungen ausfüllen; 2) — ся (стїна́) einen Riss bekommen.

I. Зарúти, заривáти, *v. a.* verscharren, vergraben; einwühlen; — ся sich — —.

II. Зарúти ся на щось *К.* (*Пр.* IX. 461) nach etw. lüstern sein.

Заричáти, *v. n.* s. Заревáти 2).

Зарі́бки, *pl.* s. Заробок.

Зарі́бний, *a.* Arbeiter-, -і гро́ші erarbeitet, verdient.

Зарі́бник, *m.* Arbeiter, Taglöhner, *m.*

Зарі́бниця, *f.* Arbeiterin, Taglöhnerin, *f.*

Зарібнúчий, *a.* стан Erwerbsstand, *m.* *Пар.*

Зарівнáти, зарі́внювати. *v. a.* ebnen, gleich machen; хатú зарівнáла водá d. Wasser stieg haushoch.

Зарі́вний, *a.* *В.* gleich, gleichmässig.

За́ріг, -о́гу, *m.* s. Заро́же.

За́рід, -оду, *m.* Keim, Fruchtkeim, *m.*

Зарі́дко, *adv.* selten.

Зарі́дливий, *a.* fruchtbar, *М.*

За́різ, *m.* за́різка, *f.* Einschnitt, *m.* Kerbe, *f.* Schnitt, *m.* Schnittfläche, *f.* *На.*; 2) зарі́з, *m.* зарі́зь, *f.* das Abschlachten, Niederhauen; на зарі́з гнáти zur Schlachtbank treiben.

Зарі́за, зарізя́ка, *m.* Kehl- Gurgelabschneider, Mörder, *m.* *Ко.* 178.

Зарі́зати, зарі́зувати, *v. a.* einschneiden, kerben; 2) schlachten, stechen; — ся sich die Kehle abschneiden; * sich zugrunde richten.

Зарі́зи, *pl.* *N.* e. Berges.

За́рік, *m.* *Не.* — да́ти, положúти einen Schwur, ein Gelübde thun etw. nicht zu thun, sich einer Sache zu enthalten.

Зарікáти, *v. a.* s. Чарувáти; 2) — ся schwören, angeloben etw. nicht zu thun, etw. ab- verschwören; *b*) sich verreden *Mi.* IV. 207.

Зарі́не, зарі́нче, *n.* зарі́нок, -нку, *m.* Uferstelle, wo das Gerölle sich ablagerte, Schotterbank, *f.*

За́рісль, *f.* *Св.* s. Гущáвина; s. За́росль.

Зарісни́к, *m.* *В.* Buschwerk, *n.* *Пол.*

За́ріст, -росту, *m.* Haar-wuchs, *m.*

За́ріст, -рости, *f.* Gestrüppe, *n.* mit Buschwerk verwachsener Ort, (*Фр.*).

Зарі́ти, *v. n.* s. Зорі́ти.

Зарічанúн, *m.* *Ме.* 37. *Л.* 43 (*pl.* -áне) зарічáнка, *f.* *Н.* 66 Einwohner, *m.* (-in, *f.*) jenseits des Flusses.

Зарі́че, *n.* Land, *n.* Gegend jenseits des Flusses, *f.*

Зарі́чки, *pl.* s. За́рік; — кúнути в запі́чки das Gelübde (etw. nicht zu thun) missachten.

Зарі́чливий. *a.* der ein Gelöbnis gemacht hat (etw. nicht zu thun: на щось).

Зарі́чний, *a.* jenseits des Flusses.

Зарішáти, (-и́ти), *v. a.* den Schluss machen, *М.*+*Б.* 57; das entscheidende Wort sagen.

Зармутúти ся, *Гол.* III. 490 s. Засмутúти ся.

Зармýток, -тку, *m.* *Гол.* III. 132. s. Смýток.

За́рний, *a.* *ЛД.* — луч glänzend

За́рно, *adv.* *Р.* II. 209 — стáло емý er ward lüstern nach etw.; s. За́видно.

Заробúти, заробля́ти, *v. a.* erar-

*

beiten, dh Arbeit erwerben, verdienen; на чім woran verdienen, profitieren; 2) тісто & einrühren, einmachen; — ся sich hineinarbeiten; *b)* dh schwere Arbeit siech werden, sich abarbeiten.

Заробі́ток, -тку, *m.* s. Заро́бок.

Заробітчани́н, *m. Н.* 235 s. Заріб́ни́к. [*m. Term.*

Заробко́ване, *n.* Erwerbszweig,

Заробко́вий, *a.* Erwerbs-.

Заробко́вість, -ости, *f.* Erwerbsgeschäft, *n. Term.*

Заробкува́ти, *v. n.* als Arbeiter, Taglöhner erarbeiten, verdienen.

Заробленúна, *f.* erarbeitetes Geld, Tagelohn, *m. Фр.*

Заро́бок, *g.* зарі́бку, *m.* das Erarbeiten; Verdienst, Erwerb, Dienstlohn; *pl.* Lohnarbeit.

Заробо́чий, *a. Под.* Arbeits-.

За́родити, *v. a.* erzeugen, hervorbringen; viel Früchte (садови́на etc.) bringen, reichen Ertrag geben; — ся hervorgebracht, erzeugt werden, entstehen.

Заро́дний, *a. T.* keimend, embryonell, anfänglich. [*f.* (spora) *B.*

Заро́дник, *m.* Keimkorn, *n.* Spore,

Зародо́вий, *a.* -е жите́ *Фр.* Keimleben, *n.*

Заро́же, *n.* abgelegener, einsamer Ort.

Зарозумілець, -лця, *m. Пол.* зарозумілий, *a.* eingebildet, voll Eigendünkel, der Dünkelhafte.

Зарозумілість, -ости, *f.* Einbildung, *f.* Dünkel, Eigendünkel, *m.*

Зароїти ся, *Кн.* übervoll werden, schwärmen; in Schwärmen auffliegen.

За́рок, *m. Кч.* 66 *Ст.* s. За́рік.

Зарони́ти, (-ня́ти), *v. a.* fallen lassen, verlieren; * — ся wegen magerer Kost schlecht aussehen.

Зароси́ти, заро́шувати, *v. a.* mit dem Thaue nass machen, be,-umthauen befeuchten; — ся vom Th. nass werden.

За́росль, *f. С.* II. 170 e. von Bäumen bewachsener Ort.

Зарости́, *v.n.* verwachsen, bewachsen; він заріс der Bart ist ihm stark gewachsen; заро́щений, *ptc.* ver-, über-, bewachsen.

За́росточка, *f. Ч.* V. 1118?

За́рося, (-е), *n.* die Landschaft hinter dem Fl. Рось; *adj.* заро́ськський.

За́руб, (*d.* за́рубок), *m.* зару́бина за́рубка, *f.* Kerbe, *f.* Einschnitt, Anschnitt, *m.*; 2) s. За́сік; 3) *m.* * Merkmal, *n.* Charakter, *m. Ваг.* [ne, *f.*

За́руба, *f.* Scheidewand in der Scheu-

Зарубáти, *v. a.* einhauen, einhakken; 2) niederhauen.

Зарубúти, *v. a.* ху́стку etc. umsäumen, mit einem Saum einfassen.

Зару́блик, *m.* Gliederschnürchen, *n.* (Nodosaria). [(Crenatula).

Зарубни́чка, *f.* Kerbmuschel, *f.*

За́рубок, -бка, *m.* Saum, *m. Ков.*

Зарубчáстий, *a.* s. Каро́бований, *B.*

Зару́ка, *f. Ме.* 124 *К.* s. Пору́ка; Verpflichtung, *f.* Haftobject, *n. Шар.* під зару́ку zur Bürgschaft, zur Garantie; 2) s. Зару́чини. [*Гол.* III. 234.

Заруко́ваний, *a.* s. Зару́чений

Зару́ти, зарусúти, *v. n.* Schrei der Klage, des Entsetzens von sich geben.

Зару́хати, *v. a. ВБ.* s. Пору́шити.

За́руч, *adv.* als Caution, als Deposit, *Пс.*

Заручáти, заручи́ти, *v. a.* verbürgen, bürgen; 2) verloben.

Зару́чене, *n.* s. Зару́ка; 2) s. d. folg.

Зару́чини, *pl.* Verlobnng, *f.* Verlöbnis, *n.* [Sicherstellung, *f. Пс.*

Зару́чний, *a.* лист † Urkunde zur

Зару́чники, *pl.* das Gefolge des Bräutigams bei den зару́чини *Ч.* IV. 94); 2) *sgl. Пс.* Bräutigam; 3) s. Ручи́тель. [s. Ручи́телька.

Зару́чниця, *f. Пс.* Braut; *f.*; 2)

Зарюмáти, *v. n.* s. Заплáкати.

За́ря, *f.* Röthe am Himmel, *f.*; 2) Lichtnelke, *f.* (Lychnis chalcedonica).

Зарябі́ти, *v. n.* roth werden.

За́ря́д, *m.* Verwaltung, Leitung, *f.*; як кому́ заря́д *Ф.* wie es jmds Gewohnheit ist, wie es sich schickt, ziemt; 2) Ladung e. Gewehrs, *f.*

Зарядúти, заря́джувати, *v.a.* anordnen, Anstalten treffen, bestimmen, fügen; festsetzen, behaupten, fest beschliessen, *Кн.*; 2) заря́джувати чим etw. verwalten; 3) стрáву (сметáною etc.) einmachen; ру́жже laden.

За́рядка, *f.* s. Сметáна. [2) s. d. folg.

Заря́дник, *m. Пу.* s. Строїтель;

Заря́дчик, *m.* Dirigent, Commissär, *n.*

За́рязь, *f.* rothblühendes Habichtskraut (Hieracium aurantiacum) *B.*

Заря́ти ся, Ч. III. 475 sternenhell werden.

Зась, зас, *adv. Н. n.* 12 *Luts. gr.* 156 s. Знов, опя́ть; 2) —, за́сї тобі від то́го hast hier nichts zu schaffen *Ном.* III. 55.

Заса́да, *f.* Grundsatz, *m.* Princip, *n.* 2) Hinterhalt, *m.* заса́дою ста́нути im Hinterhalt sich aufstellen, *С.* II. 242.

Засаджа́ти, засади́ти, заса́джувати, *v. a.* ansetzen, wohin setzen, auf-, anstecken; pflanzen, setzen, stecken, bepflanzen.

Заса́дка, *f. К.* s. Заса́да 2).

Заса́дний, *a.* haltbar, dauerhaft, tüchtig, stark; 2) stettig, anhaltend: зима́; -е пра́во Staatsgrundgesetz, *n. Гуш.*

Заса́дність, -ости, *f.* Haltbarkeit, *f. У.*

Заса́дчичок, -чка, *m.* s. По́шкробок *К.* II. 32.

Заса́пати ся, nach Luft schnappen, [keuchen.

Засвата́ти, s. Посвата́ти.

Засви́нити, *v. a.* wie e. Schwein etw. besudeln.

Засвиста́ти, *v. n.* anfangen zu [pfeifen.

Засвита́ти, *v. n.* tagen, dämmern, vom Aufgehen des Lichtes.

Засьвідче́не, *n.* Zeugenschaft, *f.* Zeugnis, *n. Не.* Denkmal, *n.*

Засьвідчити, *v. a.* bezeugen; — ся *Кн.* s. Переконáти ся.

За-сьвіжа, *adv.* frisch.

За́сьвіт, *m.* Tagesanbruch, *m.*

Засьвіти́ти, засьві́чувати, *v. a.* сьві́чку anzünden, anstecken; Licht machen; — ся anfangen zu leuchten; hell, licht werden.

За-сьвітла, *adv.* beim Licht, bei [Tage *Ш.* I. 106.

Засвої́ти, *v. a.* собі що sich etw. zu-, aneignen *Кн. Мак.*

Засьвя́гнути, *v. n.* Durst, Trokkenheit empfinden, u. dadh in Abspannung kommen.

Заселе́нниця, *f. У.* Bewohnerin, *f.*

Засели́ти, заселя́ти, *v. a.* mit Einwohnern besetzen, ansiedeln; — ся sich ansiedeln; — в довги́ in Schulden verfallen. [II. 415.

За́селок, -лка, *m.* Vorwerk, *n. Mi.*

Заси́віти, *v. n.* grau werden.

Заси́джене, заси́дїне *n.* Ersitzung, *f.*

Заси́дїти, заси́джувати, *v. a.* dh längeres Sitzen, Wohnen etc. worauf sich Recht erwerben, etw. ersitzen; заси́джене пра́во ersessenes Recht; — ся zu lange wositzen, ausbleiben (u. darüber etw. vergessen); *b*) vom Sitzen steif werden.

Засила́ти, *v. a.* weit wegschicken; 2) zu jmdm schicken; — си до дї́вчини Brautwerber schicken.

Засили́ти, (-ля́ти, -си́люввати), *v. a.* ни́тку в го́лку einfädeln; мо́туз, ланьцу́х etc. anschlingen, anheften.

Заси́лка, (-си́вка), *f.* Schlupfe, *f.* Oehr zum Einziehen einer Schnur, (*B.*), *n.*

Засилко́вий, *a.* -а ассоция́ция Vorschuss-Verein, *m. Т.*

Заси́лок, -лку, *m. Гол. pl.* за́силки *Вах.* Unterstützung, Aushilfe, *f.*; Subsidien, *pl.*; 2) за́силка, *f. Зг.* Nahrung, Erfrischung, Labung, *f.* [засипа́ти II.

Засина́ти, *v. n. М.* s. Засну́ти,

Засини́ти, *v. a.* blau färben; заси́нїти, *v. n.* blau werden, b. anlaufen.

I. Заси́па́ти, заси́пувати, *v. a.* zu-, ver-, überschütten; порошко́м — einstäuben, bedupfen.

II. Засипа́ти, засипля́ти, *v. n.* einschlafen; засипну́ло мя es überkam mich der Schlaf. [zu zischen.

Засипі́ти, *v. n.* grimmig anfangen

За́сипка, *f.* Graupen etc. zum Hineinthun zu e. Speise. [zu sprechen, (*B.*).

Заси́пнути, *v. n.* anfangen zischelnd

Засироті́ти, *v. n. Левч.* s. Осироті́ти.

Засити́ти, *v. a.* hineinstecken, *Левч.* — ся versinken u. sich in Wasserpflanzen verwickeln (в грязь), *b*) satt u. fett werden, daher nicht mehr essen wollen.

Заситкува́ти, *v. a.* verblenden (в у́лію о́чко).

Засиха́ти, s. Засо́хнути.

Засия́ти, *v. n.* anfangen zu leuchten, aufleuchten, erglänzen.

За́сіб, -обу, *m.* Vorrath, *m.* ма́ти ся при засо́бі sich gut womit versehen, versorgen.

Засі́бний, *a.* mit reichlichen Vorräthen, wohlhabend, reich an etw. в щось *B.*

За́сїв, *m.* засі́ване, *n.* засі́вок, *m. B.* das Säen, Besäen; 2) Satt, *f.* за́сївки *pl.* Ackergründe, *pl. Пiс.*

Засїва́ти, *v. a.* besäen; в що ein-säen.

Засївни́к, *m.* Saatschnellkäfer, *m.* (Elater agriotes), *B.*

За́сїд, *m.* das Sichhinsetzen; s. За́хід

2): за одни́м засі́дом; 2) Grundstück, *n.*

Засї́да *f. Ру.* Hinterhalt, *m.* s. Заса́да 2).

Засї́дане, *n.* Sitzung, Session, *f.*

Засї̈да́тель, *m.* Beisitzer, Assessor, *m. C.* I. 161.

Засї̈да́ти, засі́сти, *v. a.* мі́сце кому́ jmds Platz unrechtmässig besetzen; *v. n.* einen Sitz einnehmen, sich wohin setzen, wo Platz nehmen; — десь wo Sitz u. Stimme haben, Beisitzer sein; до чо́го, до робо́ти sich an die Arbeit machen; на кого́ sich in Hinterhalt legen, auflauern; 2) — ся sich niedersenken, einsinken, einfallen.

Засї́дженe, *n. Term.* s. Заси́джене.

За́сї̈дка, *f.* Treibjagd, *f.* 2) s. Заса́да 2); Anstand, *m.* піти́ на -дку auf den A. gehen, um das Wild schussgerecht zu erwarten.

Засі́к, *m.* засі́ка, *f. Левч.* Abscheurung (dh Verschläge) in e. Magazine, Banse, *f.* Art Kornkasten, *m.* Bretterfach, *n.*; 2) Verhack, Verhau, *m.*

Засі́пати ся, *Mx.* zu sehr u. zu früh seine Kraft anstrengen.

Засї̈пти́ ся, *Ке.* 276 s. Заса́пати ся.

За́сї̈ч, засі́ча, *f. У.* засі́че, *n.* Verhau, Wall, *m.* Schutzwehr, *f.* [peitschen.

Засї̈чи́, *v. a.* fast zu Tode hauen,

Засї̈я́ти, s. Засия́ти.

Засі́яти, s. Засї̈ва́ти.

Заскавуча́ти, s. Скавуча́ти.

Заска́кувати, *v. n.* s. Заско́чити; 2) коло кого́ dh zuvorkommendes Benehmen (dh Umspringen) jmds Gunst zu erhaschen streben.

Заска́лити, *v. a.* о́чи *МШ.* (*vgl.* Ви́скалити) die Augen weit aufreissen; — ся sich e. Splitterchen einstechen.

Заскара́ти, (-и́ти) ся, *Фр.* schwören.

Заска́ржене, *n.* Verklagung, *f. Term.*

Заска́ржити, *v. a.* verklagen.

Заскаруб́іти, (-ру́бнути -рупі́ти) *v. n.* mit e. Schale, Rinde, Kruste überwachsen, sich überziehen, s. umgeben, verharschen; *ptc.* заска́рблий *Ос.* (62) X. 114. [schen, zu quirren.

Заскварча́ти, *v. n.* anfangen zu zi-

Засквернити, *v. a.* beschmutzen, beflecken. [(затя́ти) *Kol.* I. 287.

Заскепа́ти в скри́пку s. Загра́ти

Заскепи́ти, *v. a. Левч.* s. Заскали́ти ся.

За́ськи, *adv.* s. Зась, за́сї̈ 2).

Заскиглі́ти, *v. n.* kreischen, *Фр.*

Заскі́рний, *a.* unter der Haut, unter der Rinde befindlich, unterhäutig; -а вода́ (в землі́) Oberwasser, *n.*

Заскі́рник, *m.* s. Зашкі́рник.

За́склеп, *m.* Verwölbung; 2) Einspinnung der Raupen, *f.* Cocon, *n. B.*

Засклепи́ти (-пля́ти), *v. a.* zu-, ver-, über-, einwölben, überziehen, zudecken, -schliessen; — ся sich schliessen, sich einspinnen; verharschen.

За́склепка, *f.* s. Ку́колка. [schliessen.

Заскоби́ти, *v. a.* in Klammer ein-

Заскобли́ти, *v. a.* s. Застру́га́ти; 2) Заскребта́ти.

Заскобота́ти, *v. a.* kitzeln.

Заскорби́ти, *v. a.* betrüben, *ГБ.*

Заскоро́ди́ти, (-ро́джувати), *v. a.* mit der Egge bearbeiten, eggen.

Заскору́злий, *a.* verschroben.

Заско́ря, *adv. Зг.* s. Чим ско́рше.

Заско́чити, *v. n.* bis wohin springen; hinter etw.; ein- springen, einfallen; *v. a.* *кого́ überraschen, überrumpeln; доро́гу кому́ jmdm den Weg verennen.

Заскребта́ти, *v. a.* ab- schaben.

Заскрегота́ти (-ті́ти), заскри́зькати, *Зг. v. n.* anfangen zu knirschen (mit d. Zähnen).

Заскрипі́ти, *v. n.* knarren.

Заслабі́ти, засла́бнути, *v. n.* krank werden, erkranken. [tion, *f.*

Засла́не, *n.* Verbannung, Deporta-

Засла́нець, -нця, *m.* der Verbannte, Deportirte, *Кн.* [verweisen, verbannen.

Засла́ти, *v. a.* weit wegschicken,

Засли́нивець, -вця, *m.* Geifermaul, *n.* [decken, bespucken.

Засли́нити, *v. a.* mit Speichel be-

Засли́ти, *v. n.* einen Ruf erlangen, berühmt werden, s. Сли́ти *Оц.* §. 206.

Заслї̈ди́ти, *v. a. Гол.* III. 440 erspüren.

За́слін, -о́ну, *m. Зг.* за́слінка, *f.* s. Засло́на; 2) Blendfenster, *n. Пар.*

Заслї̈пи́ти, заслї̈пля́ти, *v. a.* blenden, verblenden; — ро́зум verdummen.

За́слї̈пка, *f.* wälzendes Doppelloch, (Diplostomum volvens).

Заслі́плене, *n.* Verblendung, *f.*

Засло́вина, *f.* за́словок, -вку, *m.* *Зг.* Bedingung, *f.*

Засльоже́ний, *a. Ф.* bethränt.

Засло́на, (*d.* засло́нка *R.* 12) *f.* Vorhang, *m.* Gardine, *f.* Schirm, Schleier, *m.* Hülle, *f.*; 2) Schutz, *m.*; 3) Deckmantel, *m. K.*

Заслони́ти, засло́нювати, *v.a.* verhüllen, vesrchleiern; verdunkeln; кому́ jmdm das Licht vertreten, im Lichte stehen; 2) decken, schützen.

Заслоти́ти ся, vom langwierigen, regnichtem Wetter; -и́ло ся es trat Regenwetter ein. [служени́на.

Заслу́га, *f.* Verdienst, *n.*; 2) s. За-

Заслуго́вий, *a.Пар.*s. Заслу́жний.

Заслу́гувати, заслужи́ти, *v. a.* щось verdienen; 2) erwerben; — ся коло чого́ sich um etw. verdient machen, sich Verdienste erwerben; *b*) заслужи́ла ся сама́ Слу́жба die heil. Messe fieng von selbst an *Ч.* III. 443; заслуже́ний, verdient; avancirt (*gr.*).

Заслужени́на, заслужи́на *Ч.* V. 1023; заслужчи́на, *f.* der verdiente Lohn, Dienstlohn, *m.* Verdienst, *m.*

Заслуже́ність, *Term.* заслуго́вість, *Пар.* -ости, *f.* Verdienstlichkeit, *f.*

Заслу́жний, *Term.* заслужи́тельний, *a.* verdienstlich, Verdienst-, verdienstvoll, lohnend. [ganz aufgehen.

Заслу́хати ся чого́сь, im Zuhören

Заслу́шний, *a. Зак.* von Belang, beachtungswert.

Заслюби́ти, *v. a.* кого́ jmdn verehelichen; — ся sich — *Term.*

Засма́гнути, *v. n.* braun werden wegen Trockenheit; засма́глий, *a. He.* gebräunt.

Засма́жити, (-жувати), *v.a.* schmoren, einprägeln, einbrennen, rösten.

За́смажка, *f.* s. За́пражка.

Засмакува́ти, *v. n.* кому́ jmdm schmecken; в чім an etw. Geschmack od. Wohlgefallen finden. [anbrennen.

Засмали́ти, засма́лювати, *v. a.*

Засмальцюва́ти, *v. a.* mit Fett beschmutzen.

Засма́ркати, *v. a.* mit Rotz beschmutzen; — ся rotzig sein.

Засмарува́ти, *v.a.* zu-verschmieren.

Засмерді́ти, засме́рджувати, *v. a.* mit Gestank erfüllen; — ся stinkend werden; засме́рджений gestänkert, stinkend.

Засми́кати, *v. a.* verzupfen, verzausen.

Засьміти́ти, *v. a.* mit Kehricht verunreinigen.

Засьмія́ти ся, auflachen; lächeln.

Засмоли́ти, *v. a.* verpichen, theeren; — ся sich anschwärzen.

Засмути́ти, засму́чувати, *v. a.* betrüben, traurig machen; — ся sich betrüben, traurig werden. [werden.

Засмутні́ти, *v. n.* traurig, betrübt

Заснаді́ти, *v. n. He.* (*Кож.* 33)?

Засни́дїти. *v. n.* flau, matt werden; 2) schimmelig werden, *Cm.*

За́снівка, *f. Кв.* 64. Anschrote, *f.*

За́снїт, *m.* засні́та, *f.* засні́ченє, *n.* Verdorbenheit. Verkümmerung, *f.*

Заснїти́ти, засні́чувати ся, mit снїтїй (Fäule, Faulbrand) sich anfüllen, verfaulen, verderben, verkümmern.

За́снїток, -тку, *m.* etw. Verkümmertes, Verdorbenes; 2) s. За́порток; 3) s. За́вязок Embryo; 4) *pl.* Hungerzwetscken, *pl.*

Засно́ва, *f.* Weberzettel, *m.*; 2) Grundzug; Inhalt, *m. B. Шар.*; Unterlage, *f.* Entwurf, *m. Пар.*

Заснова́ти, засно́вувати, *v.a.* пря́жу ein Gespinst, e. Garn aufspinnen, aufziehen, anzetteln; 2) gründen.

Засно́вини, *pl. T.* Grundlagen, *pl.* 2) Grundsteinlegung, *f.* s. Закла́дини.

За́сновок, -вку, *m.* Keim, *m.* erster Ansatz, Grundsatz, *m.* Grundlage, *f.*

Заснози́ти, *v. a.* verriegeln.

Засну́ти, *v. n.* einschlafen, einschlummern; entschlafen, entschlummern (sterben).

Засоби́ти, *Cm.* засобля́ти, *Пар. v.a.* кого́ чим versehen, versorgen; helfen, heilen. [Gelder, *pl. Term.*; 2) s. Засі́бни́й.

Засо́бний, *a.* -і гро́ші Verlags-

Засо́бниця, *f.* Vorrathskammer, *f.* Magazin, *n. Term.* [(*B.*), *m.* [за собо́ю].

Засо́бок, *m.* Hintertheil beim Hemd

Засо́в, *m.* Ort wo Felsen hinabrutschten, Rutsche, *f. Ф.* [verdüstern, schmollen.

Засови́ти ся, *Зг.* wie eine Eule sich

Засоли́ти, *v. a.* salzen. [versüssen.

Засолоди́ти, (-ло́джувати), *v. a.*

Засопти́ ся, s. Заса́пати ся *Кч.* 204.

Засоро́мити, *v. a.* beschämen; — ся sich schämen, schamroth werden.

Засо́хнути, *v. n.* ver-, eintrocknen; засо́хлий vertrocknet, verdorrt.

Засо́хтувати, *v. a.* zurecht machen.
За́спа, *f.* Verschüttung von Sand od. Schnee, Sanddüne, Schneewehe, *f.*-haufen, *m.*; 2) s. За́сипка.
Заспа́ти, *v.a.* verschlafen; versäumen.
Заспи́нниця, *f.* Art Krankheit, *K.*
Записсу́вати, *v. a.* das Bajonett auf das Gewehr pflanzen. [dium, *n. K.*
За́спів, *m.* Vorgesang, *m.* Praelu-
Заспіва́ти, *v. a.* singen, vorsingen.
За́спіл, (-ль), *adv.* gemeinschaftlich, zusammen; 2) jederzeit, immer; про — s. Про бу́ддень; три дни в за́спіл volle drei Tage nacheinander.
За́спір, -ору, *m.* Hader, Streit, *m.* *Mi.*II.10 входи́ти в —, *Піс.* [gleichung, *f.*
Заспоко́єнє, *n.* Beruhigung; Be-
Заспокої́ти, заспоко́ювати, *v. a.* beruhigen, etw. friedlich abmachen; довг — ausgleichen; 2) — ся *C.* I. 114 s. Успокої́ти ся.
Заспори́ти, *v. n.* und — ся den Streit anfangen, in Streit, Zwist gerathen; Wettstreit unternehmen.
Заспосо́бити, *v. a.* einrichten, anstellen, zurecht machen.
Засприсува́ти, *v.a.* mit der спри́са auseinander stemmen, -spreizen.
Засрюбува́ти, *v. a.* zuschrauben.
Засса́ти ся, sich fest ansaugen, — anschlagen.
За́став, *m.* Pfandstück, Pfand, Unterpfand, *n.*; die versetzte Sache.
Заста́ва, *f.* Schlagbaum, *m.* Stadtthor; Zollhaus, *n.*; на заста́ві стоя́ти als Wacht den Eingang versperren *АД.* I. 217; 2) Fahne, *f. Гол.* III. 422; 3) s. За́став, *P.* II. 21 *He.*; 4) Bedingung, Verwahrung, *f. До.*
Заста́вити, (-вля́ти), заста́влювати, *v. a.* vorsetzen, vorlegen, vorschieben; versperren; столи́, stellen, setzen; — — стра́вами besetzen, vollstellen; ла́пку eine Falle stellen; во́ду das Wasser abschliessen, abwehren, hemmen; schützen; кого́ до чо́го (до робо́ти) jmdn etw. arbeiten lassen, zur Arbeit anhalten; jmdn veranlassen, anstellen; 2) що versetzen, verpfänden; — ся чим etw. zu seinem Schutze vorhalten, etw. vorschützen; *b*) — ся wetten.
За́ставка, *f.* Schleusenbrett, Schutzbrett, *n.* Klappe, *f.* *ї́сти на всї за́ставки́ mit vollem Mund gierig fressen; хропти́ — — schnarchen mit allen Fugen u. Klappen der Rachenhöhle.
Заста́вний, *a. Зг.* protegirend, schützend; 2) -а ка́ртка Pfand-, Versatzzettel, *m.*; versetzt.
Заста́вник, *m. Luts. gr.* 168 der aufträgt, servirt, Aufwärter, *m.*; 2) Pfandgeber, -leiher, *m. Term.* 3) Geisel, *m.* [amt, *n.*
Заставни́чий, *a.* у́ряд Versatz-
Заставщи́на, *f.* s. За́став. [*Gr.* 30.
За́стайка, *f.* пiдда́ше bei коша́ра
Заста́ли́ти ся, stetig, beständig, anhaltend werden, *H.* 7.; 2) застадя́ти ся *Ko.* 150 zu gewinnen suchen, anstreben.
Застано́ва, *f.* Sperrung, Unterbrechung, Einstellung, *f.* Stillstand, *m. Пар.* 2) s. За́став *Кн. Левч.*; 3) * — застано́вленє, *n.* Ueberlegung, *f.* Nachdenken, *n. B.*
Застанови́ти, (-вля́ти), *v. a.* s. Заста́вити 1), aufhalten, hemmen; кров stillen; einstellen: випла́ту; 2) verpfänden, versetzen *Кв.* 406. *K.* I. 206; 3) — ся erwägen, worüber nachdenken, in Bedacht nehmen: над чим.
Застано́вка, *f.* s. Застано́ва 1) *Под.*
Заста́нути, *v. a. Ф.* s. Заступи́ти schützen; 2) кому доро́гу sich jmdm in den Weg stellen.
Застари́ти, *v. a.* + *M.* alt machen.
Застарі́ти ся, alt werden, einwurzeln; застарі́лий, *a.* eingealtet, verjährt, eingewurzelt.
Заста́ти, *v. a. Иг.* 60 besetzen, bestellen; 2) antreffen, betreffen.
Застели́ти, (-ля́ти), засте́лювати, *v. a.* decken: стiл; bedecken, bestreuen; 2) verdecken, beschützen.
Застерега́ти, застере́чи́, *v. a.* vorbehalten, sichern, ausbedingen; — ся про́тив чого́, пе́ред чим sich gegen etw. verwahren. [Verwahren.
Застереже́нє, *n.* Vorbehalt, *m.* das
Застива́ти, *v.n. Кв.* 57 s. Застига́ти I.
I. Застига́ти, засти́чи, *v. n.* kalt werden, erkalten, starr werden; gerinnen; засти́лий, kalt geworden, geronnen.
II. Застига́ти, засти́чи, застигну́ти, *v. a. Lutsgr.* 163. *P.* I. 14 erreichen, ereilen, überraschen. [schend, *Вол.*
Застижи́тельний, *a.* überra-
Застила́ти, *v. a. M.* s. Застели́ти.
Засті́бати, застiбну́ти, *v.a.* zuhefteln,

zuhaken; — ся Л. 4 das Kleid zuknöpfen.
За́стї́бка, f. s. За́стяжка.
За́стівка, f. dickflüssiges Eiter, vgl. Застива́ти.
Засті́вний, a. Рус. Дн. 52 s. Засті́льний.
За́стій, -ою, m. застоя, f. Stillstand, m. Stagnation, Stockung, f.
За́стійка, f. Treibjagd, f.
За́стіл, m. засто́ла, застілка, f. Stück Leder womit das Loch in посто́ли verdeckt wird; 2) засті́лка. f. Streustroh, n.
Засті́лє, n. (d. засто́лячко Ч. IV. 350) der Raum um den Tisch herum, die Sitze hinter dem Tische Ме. 158. Гол. III. 65.
Засті́льний, a. bei Tische, Tisch-.
Засті́нок, -нка, m. gr. Folterkammer, f. Кн.
За́стіяти кому́сь щось s. Затїня́ти.
За́стов, m. Др. с. 393 s. За́сув (на за́стві).
Застовпі́ти, v. n. stumpfsinnig werden.
Застогна́ти, v. n. anfangen zu ächzen, zu stöhnen.
Засто́ли, застоля́та, pl. s. Посто́ли [ходаки́.
Застолї́тний, a. über hundert Jahre alt.
Засто́льня, f. Под. Speisezimmer, n.
Застоло́га, f. Verwahrung f. Vorbehalt, m. У.
За́сторонка, f. Не. s. Запі́ле, засі́к 1).
Засто́рчити, v. a. Гр. s. Застроми́ти.
Засто́са, f. Leder inwendig des за́пяток, n.
Застосо́ване, n. Applicierung, Anwendung, f.
Застосува́ти, v. a. applicieren, anwenden, Term. s. Приличи́ти.
Засто́ювати, застоя́ти, v. a. Не. че́ргу на сами́й пе́рід, in erster Linie stehen, den ersten Platz in einer Reihe einnehmen; 2) — ся lange stehen, vom Stehen steif werden (ко́нї, чо́боти); stehen bleiben, stagnieren; matt werden; засто́яний, a. in altem Bestand, rückgeschritten; 2) steif.
Застоя́лість, -ости, f. s. За́стій, f. Т. das Zurückbleiben.
Застраша́ти (-ща́ти), застра́шити, v. a. in Schrecken, in Furcht setzen, erschrecken, bange machen; einschüchtern.
Застрекотї́ти, v. n. zirpen.
Застрига́ти, застри́чи, v. a. anscheren, anschneiden.
Застри́кати, (-и́кнути), v. a. einspritzen; 2) s. Стри́кати.
Застрі́лити, (-лювати), v. a. erschiessen, todtschiessen; erlegen.
Застро́йка, f. Не. Gebäude, n.
Застроїти, v. a. anlegen, zurecht legen, zurichten, fertig stellen АД. I. 35. Зар.; 2) verbauen С. II. 16.
Застроме́ць, -мця́, m. Steckmuschel, f. (Pinna).
Застроми́ти (-мля́ти), v. a. einstecken.
Застромча́к, m. Pinnenwächter, m. (Pinnotheres).
Заструга́ти, v. a. anschneiden, anhobeln.
Заструми́ти ся, hervorrieseln, Ру.
Заструпи́ти ся, (von Wunden) verharschen, sich mit einer Kruste, m. einem Schorf überziehen.
Застря́га, f. Sumpf, Morast, m.
Застряга́ти, (-ява́ти), застря́нути, застря́ти, v. n. Р. I. 130 stecken bleiben, gerathen.
Застува́ти, v. a. М. II. 118 кого́сь перед ким dazwischen hindernd treten, Левч. s. Заступа́ти, заслони́ти.
Застугонї́ти, v. n. erdröhnen.
Засту́да, f. засту́джене, n. Verkältung, Erkältung, f.
Застуденї́ти, v. n. kalt, starr werden.
Застуди́ти, засту́джувати, v. a. verkälten, erkälten; — ся sich verkühlen; abkühlen, kalt werden lassen.
Засту́кати, v. n. aufangen zu klopfen, zu pochen, zu schlagen; 2) v. a. Р. I. 46 Ш. II. 56 mit Gewalt zum Schweigen bringen, übertäuben, in die Enge, in die Klemme treiben, zwingen; überrumpeln, fest bannen Не.; gefangen nehmen; ertappen Левч. [des Waldes, f.
За́стум, m. pl. — лі́са ОА. 40 Einöde
За́ступ, (aug. заступи́ще) m. Spaten, m. Grabscheit, n. Р. I. 18.
Засту́па, f. Левч. засту́плене, засту́пане n. s. Защи́та; Vertretung, f.
Заступа́ти, (-и́ти), засту́пувати, v. a. vor jmdn treten, — sich stellen; jmdn vertreten, ersetzen, jmds Stelle vertreten; sich vor jmdn drängen, jmdn in den Hintergrund drängen; доро́гу кому́ den Weg dh Dazwischentreten versperren; 2) v. n. кінь заступи́в das Pferd hat die Stricke vom Gespann vertreten; hat sich v.; заступи́ло ему́ ist taub geworden; 3) — ся ким sich von

jmdm vertreten lassen; *b*) за кóго sich für jmdn einlegen, für jmdn bitten, jmdn beschützen *C.* I. 10.

Заступний, *a. Зар.* als Vertreter, vertretend, bevollmächtigt.

Заступник, заступець, -пця, *К. Пар.* заступитель, *До. m.*; Vertreter; Beschützer, Vertheidiger, Fürbitter, *m.*

Заступництво, *n.* Vermittelung, Fürbitte, *f. Пар.* [schützerin, Fürbitterin, *f.*

Заступниця, *f.* Vertreterin; Be-

Зáступні, *pl. B.* ausgewaschene Löcher, s. Виббїна. [vertretung, *f. Term.*

Застýпство, *n.* Vertretung, Stell-

Застягáти, застягнýти, *v. a.* zuhefteln, zubinden; — ся sein Hemd — —; zuschnallen.

Зáстяжка, *f.* das Band, gew. zum Zubinden des Hemdkragens.

Зáсув, -ва, *m.* (hölzerner) Riegel; hölzernes Schloss.

Засýва, *f.* Schlucht, *f.* Geklüft, *n.* (*B.*)

Засувáти, засýнути, *v. a.* hineinstecken, -schieben; vor- zuschieben, verriegeln; vor- zuziehen; — ся sich verschieben, s. verstecken; verrutschen.

Зáсувка, *f.* Riegel, Vorschieber, Schubriegel, *m.* [*Пар.*

Засýвний, *a.* vorschiebbar, Schub-,

Засудúти, засýджувати, *v. a.* verurtheilen, strenge richten.

Засуетúти ся, unruhig werden.

Засукáти, засýкувати, *v. a.* anfangen zu zwirnen; нúтку das Ende des Fadens spitz zudrehen; 2) рукавú aufschürzen, aufstreifen; 3) s. Заметáти (*B.*).

Засýле, *n.* das Land hinter (jenseits) des Fl. Сýла.

Засумувáти, *v. n.* — ся traurig werden; за ким чим trauern, (über etw., um jmdn).

Засупрýжити, *v. n.* (*B.*) in Zwist, in Conflict gerathen, hadern. [stossen.

Засурмúти, *v. n.* in die сýрми blasen,

За-сýха, *adv.* trocken, im trockenen Zustande.

Засýха, *f.* Dürre, Trockenheit, *f.*

Засýшечок, -чка, *dim. m.* s. Осýшечок, óсух. [trocknen.

Засушúти, засýшувати, *v. a.* ein-

Засцяти, *v. a.* bepissen.

Засчитáти, (защи-), *v. a. Me* 359 anrechnen, für etw. halten.

Засябрувáти, *v. n.* з ким in nachbarliche Beziehungen mit jmdm treten.

Зáсяг, *m.* на — кáменем auf einen Steinwurf, *Пар.*

Засягáти засягнýти, *v. a.* когó bis zu jmdm (bis wohin) reichen, langen, jmdn erreichen; рáди у когó sich Raths erholen.

Засяне, *n.* das Land (eig. der Stadttheil von Перемúшль) hinter dem Fl. Сян (am linken Ufer).

Затабáчити, *v. a.* durchs Tabakschnupfen besudeln.

Затавáти, *v. n.* einfallen, einsinken; затáлий, *a.* eingefallen, eingesunken; concav *vgl.* Потáлий.

Затáй -зїле, *n.* gelbes Labkraut, Unser Lieben Frau Bettstroh (Galium verum). [lichen, verbergen, verhehlen.

Затаїти, затáювати, *v. a.* verheim-

Затáйливість, -ости, *f.* Verschlagenheit, *f. Cm.*

Заталанúти, *v. a.* (glücklich) erringen, erwerben, erarbeiten, *Ч.* V. 479. *ŻP.*

Заталáпати, *v. a.* beschmutzen.

Затамувáти, *v. a.* verdämmen; кров stillen.

Затанцювáти, *v. n.* anfangen zu tanzen; *v. a.* своé лúхо über dem Tanzen sein Ungemach vergessen, es bewältigen, *Не.* [gen, trommeln.

Затарáбанити, *v. n.* Trommel schla-

Затарабáнчити, *v. n.* gellen, kreischen, *Б.*

Затарасувáти, *v. a.* verrammeln.

Затарахтї́ти, *v. n.* klappern, rasseln.

Затартáрити, затахтáрити, *v. a.* §. s. Запропастúти.

Затасувáти, *v. a.* verdecken, *Cm.*

Затáчувати, s. Заточúти (ся).

Заташáрок, -рку, *m.*? [vertuschen.

Заташлювáти, *v. a.* verschachern,

Затвердúти, затвéрджувати, *v. a.* bekräftigen, befestigen; bestätigen; * (собí в пáмяти) seinem Gedächtnisse einprägen, sich gut etw. merken; 2) gefangen nehmen, *H.* 53. [verstockt.

Затвердíлий, *a.* hart geworden,

Затвердíлість, -ости, *f.* Verhärtung, Verstocktheit, *f.* Starrsinn, *m. T.*

Затвéрднути, *v. n.* hart werden, sich verhärten.

Зáтвір, -ора, *m.* Verschluss; Schlussdeckel (в ýлию) *m.*; 2) Gefängnis, *n.*

За тві́рний, *a.* verschliessbar; rings ver-, umschlossen, *Кл.*
Затві́рник (-твір-). *m.* Einsiedler, *n.*
Затвора́к, затво́рник. *m.* Verschlussstock, *m.* (у́лий).
Затвори́ти, *v. a.* zu-, verschliessen; 2) einschliessen, einbegreifen, zum Inhalt machen, *Зг.* [Затвора́к.
Затворо́вий, *a.* пень, (у́лий) s.
Затво́рчий, *a.* му́скул Schliessmuskel, *f.* Schliesser, *m.*
Зате́, *adv.* dafür; hingegen, *Щог.*
Зате́ка, *m. f.* ein Hergelaufener, *vgl.* За́волока. [läuten, zu klingeln.
Зателе́нькати, *v. a.* anfangen zu
Зателе́панка, *f.* Sudlerin, die sich beschmutzt hat.
Зателе́пати, *v. n.* ким s. Теле́пати; 2) s. Затала́пати; 2) — ся куда́ hintretteln.
Зателепува́тий, *a. He.* schmutzig, sudelhaft, gemein, plump, (*Пр.* III. 263).
Зате́льник, *m.* der vordere Theil des Wagenkorbes (півко́шок).
Затемни́ти, зате́мнювати, затемри́ти, *Ст. v. a.* verdunkeln.
Затеплі́ти, *v. n.* warm werden.
Затера́ти, зате́рти, *v. a.* einreiben, verreiben; 2) einmaischen; * — ру́ки до чо́го die Hände wozu reiben; 3) verwischen; спра́ву vertuschen.
Затеркоті́ти, затерча́ти, *v. n.* s. Зачи́ркати. [zäunen.
Затерни́ти, *v. a.* mit Dornen um-
Зате́рпнути, *v. n.* steif werden (нога́ etc.).
Затеса́ти, *v.a.* anzimmern, anspitzen, zuspitzen; — ся * sich heimlich hineindrängen; -dringen *М.+Б.* 102.
Затетері́ти, *v.n.* s. Задеревіти, (*Фр.*).
Затечи́, s. Затїка́ти 2).
Затиблюва́ти, *v. a.* mit den ти́блї zusammenschlagen.
За́тика, *f.* s. За́ставка (в млині́).
Затика́льний, *a.* verdeckbar.
Зати́кати, *v. a.* го́лову, стрі́ху etc. зі́лєм bestecken, — ся *vgl.* Обти́кати ся, закоси́чити.
Затика́ти, затка́ти, *v. a.* zu-, verstopfen, zustöpseln.
Зати́лє, *n.* Hintergebäude, *n.* Officin, *f.* на -лю im H.; 2) Hintergrund, *m. Ф.*
Затилко́вий, *a.* zu зати́лок geh.
Зати́льний, *a.* Hinter-, hinterwärts -і две́рі Hinterthür, *f.*
Зати́лок, -лку, *m.* Hinterhof, Hinterhaus, *n.* *Ч.* IV. 91. *У.*; 2) Hinterkopf, *m.* *АД* II. 93, Nacken, *m.*
Зати́м, *conj. К.* infolge dessen; also *Н.* I,
Затимчасо́вий, *a.* derzeitig, provisorisch. [rohr), *f.*
Зати́н, *m.* Wehre, Wand (aus Schilf-
Затина́ти, *v. a.* s. Затя́ти; — (Го́рлиції) wacker tanzen etc.; 2) по нї́ме́цки Deutsches im Sprechen einmischen; — ся в бе́сї́дї stottern, stocken.
Затини́ти, *v.a.* umzäunen, ummauern.
Зати́нчивий, *a.* hartnäckig, eigensinnig *БГ.* 143. *vgl.* Затя́тий.
Зати́нщик, *m. К.* Maurer, Arbeiter bei Festungswerken, *m.*
Зати́р, *m.* Maische, *f.*
Затира́ч, *m.* затира́чка, *f.* Schlichthobel, *m.* -eisen zum Ausglätten, *n.*
За́тирка, *f.* s. Сти́ранка.
Затирли́кати, *v. n.* schlecht auf e. Instrument spielen, klimpern; — щось dadh etw. verdienen.
Затиска́ти, затисну́ти, *v.a.* einzwängen; pressen, zudrücken.
Затиха́ти, зати́хнути, *v. n.* still werden, sich legen (бу́ря).
Зати́чити, *v. a.* по́ле, у́лицю etc. mit einer ти́чка das Betreten, Befahren etc. von etw. verwehren.
За́тичка, *f.* Stöpsel; 3) Radnagel, *m.*; 3) зати́чка, *Ф.* Blume, zum Einstekken in die Haarflechten, *pl.* Zierblumen, *vgl.* Коси́ця.
За́тиш, *f.* за́ти́шок, *m.* Stille, *f.* vor dem Winde gedeckter, geschützter Ort, Ruheplatz, -winkel, *m.* stilles Plätzchen; в зати́шку im Stillen, im Verborgenen, ruhig *Ш.* I. 264.
Затиши́ти, *v. a.* stillen, beschwichtigen; затиша́ти *Под.* verlangsamen.
За́ти́шний, *a.* gedeckt, geschützt; still, ruhig. [vorhaben.
Затїва́ти, *v. a.* anzetteln, anstiften;
Затї́ви, *pl.* Ränke, Anschläge, *pl.*
За́тїк, -їку. *m.* ausreichende Geldmittel.
Затїка́ти, *v. n.* ausreichen, auslangen; 2) einreguen, einlecken; — ся bis wohin laufen.
За́тїнь, *f.* *У.* затї́нє, *n.* за́тї́нок, -нку, *m.* Schatten, beschatteter, schat-

tiger Ort, schattige Lage; 2) за́тїнок Sonnenuhr, *f.* *Gr.* 30.

Затїни́ти, (-ня́ти), *v. a.* beschatten; das Licht verstellen.

Затї́пати ся, rasch schlagen, pochen (v. Herzen); 2) s. Затрясти́ ся.

Затірка, *f.* *Л.* 24 затира́ти -ку?

За́тїрочка, *f.* *dim.* s. За́тирка.

Затїсни́ти, *v. a.* drücken, einklemmen; затї́снювати *Фр.* verengen.

Затї́сувати, s. Затеса́ти. [heit.

За́тїч, *f.* s. Зате́ка; 2) Art Halskrank-

Затї́чний, *a.* s. Заки́чний.

Затї́яти, s. Затїва́ти.

За́ткало, *n.* за́ткавка, *f.* Stöpsel, Ofenstöpsel, *m.* Klappe, *f.*

Затка́ниця, (затка́льниця), *f.* s. Зату́ла 3); 2) *scherzh.* v. d. Зако́нниця.

I. Затка́ти, s. Затика́ти.

II. Затка́ти, [-тчу́, -тчеш], *v. a.* anfangen zu weben; 2) durchwirken; затка́ний *ptc.* *Не.* gewoben, durchwirkt.

Заткну́ти, *v. a.* hineinstecken; 2) s. Затка́ти I. *С.* I. 113. * — кого́ за по́яс jmdn übertreffen. [zu faulen.

Затлї́ти ся, anfangen zu glimmen,

Затлу́мити, *v. a.* ersticken, erdrücken. [ken, *У.*

Затлусти́ти, *v. a.* mit Fett trän-

За́тля — за́кля, solange — wielange, *Ог.* 211. [Nachtigall *ІГ.*

Затля́мкати, *v.n.* vom Schlage der

Затьми́ти, *v. a.* verdunkeln, verfinstern.

Затьмі́нє, *n.* Finsternis; — мі́сяця etc. Mondfinsternis, — обручко́ве Ringfinsternis, *f.*

Затовари́шити, *v. n.* з ким mit jmdm sich gesellig verbinden, befreunden.

Затовка́ти, зато́вкувати, *Не.*; затовчи́, *v. a.* zerstossen, zerschlagen, stampfen; 2) todtschlagen; 3) einmachen (борщ) *P.* I. 11. [schon bald, *Зак.*

Зато́го, *adv.* seit der Zeit; 2) затого́

I. Зато́к, *praet.* von Заткну́ти 1) steckte ein.

II. Зато́к, -у́ку, *m.* *М.* III. 115 das Austreten der Flüsse, Ueberschwemmung.

Зато́ка, *f.* Bucht, Bai, *f.* Busen, Fiord, *m.* *С.* I. 90. [gleiten ab aus dem Geleise.

За́токи, *pl.* са́ни йду́ть в за́токи

Затоко́во, *adv.* buchtenförmig.

Затолкува́ти ся, sich in Disput, in Erörterungen vertiefen, einlassen.

Затоми́ти, зато́млювати, *v. a.* zu Tode ermüden, abquälen.

За́тон, *m.* s. За́тїнь, за́тїнок. [rast.

Зато́на, *f.* Untiefe, *f.* bodenloser Mo-

Затончи́ти, *v. a.* länglich zuspitzen,

Зато́па, *f.* Ueberschwemmung, Fluth. *f.* *МШ.*; 2) *pl.* vom Wasser überschwemmte Gründe.

Зatьо́па, *f.* *Левч.* s. Задріпа.

Затьо́пати ся кудась hintrotteln.

Затопи́ти, зато́плювати, *v. a.* überschwemmen, unter Wasser setzen, 2) ersäufen, untertauchen, versenken; 3) Feuer machen, ein-heizen (в печи́); 4) * dreinschlagen.

Затопта́ти, s. Задопта́ти.

Заторгува́ти, *v. a.* anfangen zu dingen, zu handeln. [stigen.

Заторо́пити, *v. a.* betäuben; äng-

Заторосува́ти, *v. a.* *Левч.* mit то́рос (Faschinen) belegen; verrammeln.

Заторохтї́ти, *v. n.* anfangen zu plappern *С.* II. 15.

Заторо́чити, *v. a.* die Faden, d. Fasen ablösen (von e. Zeug); 2) * anfangen viel zu reden, zu faseln; 3) — сьвіт s. Завяза́ти c.; 4) — ся sich vertiefen; ver-, untersinken.

Затосни́ти, *v. n.* *P.* I. 78 Sehnsucht u. Herzeleid empfinden, im Gram verfallen.

Зато́чина, *f.* *К.* Flussbucht, *f.*

Заточи́стий, *a.* in Wellen verlaufend, bogenförmig; -и́сто зубо́тий, В. schrottsägig, -sägeförmig.

Заточи́ти, зато́чувати, *v. a.* etwas wohin wälzen, kollern, hinschieben; 2) щéро́у abschleifen, auswetzen; 3) — ся sich wohin wälzen; taumeln.

За́точки, *adv.* taumelnd.

Затра́вити, *v. a.* beizen.

За́травка, *f.* Beize, *f.* *Пол.*

Затра́скати, *v. n.* klatschen.

Затра́та, *f.* Vernichtung, *f.* Verderben, *n.* Verlust, *m.*

Затра́тити, затра́чувати, *v. a.* vernichten, verderben; aufwenden, verthun; — ся verloren gehen, in Verlust, in Verderben gerathen.

Затрато́ванє, *n.* Kronentritt, *m.* Hornkluft, *f.* (у коня́).

Затратува́ти, *v. a.* niedertreten;

2) — ся: кінь затратува́в ся d. Pferd hat sich den Fuss gestreift, h. s. eine Wunde in den Huf mit dem anderen (beschlagenen) Hufe geschlagen.
Затремті́ти, *v. n. Ст.* erzittern.
Затрену́ти, *v. a.* s. Заподі́ти.
Затрива́ти, *v.a.Ст.*s.Затри́мати 2).
Затри́мати, (-мува́ти) *v. a.* behalten; erhalten; 2) aufhalten, anhalten; — ся stehen bleiben, innehalten; verweilen.
Затрівожити, *v. a.* bestürzt machen; bestürzen; — ся ängstlich, bange werden.
Затрійка верба́ s. Верболі́з, *В.*
Затрійний, *a.* dreifach, *В.*
Затрімбіта́ти, *v. a. Ф.* auf der Schalmei (Trompete) spielen.
Затріпоті́ти, (-трип-) *v. n.* erzittern, erbeben, *С.* II. 172.
Затріскати, *v. a.* боло́том etc. mit Koth bespritzen. [chen; — zu prasseln.
Затріща́ти, *v. n.* anfangen zu kra-
Затрови́ти, s. Трови́ти.
Затрої́ти, *v.a.* vergiften. [anfangen.
Затропоті́ти, *v. n. Ф.* zu trommeln
Затрюдити, *v. a.* hetzen.
Затруби́ти, *v. n.* in die Trompete stossen; 2) s. Зарида́ти §.
За́труд, *m.* Mühewaltung, *f.* [lästig.
Затрудли́вий, *a.Кл.* beschwerlich,
Затру́пати ся, s. sich in Gedanken vertiefen, zerstreut werden, §.
Затрухну́ти, *v. n. Кл.* erzittern, schaudern. [Boden.
За́тряс, *m.* unsicherer, sumpfiger
Затря́сене, *n.* Verschleppung, *f.*
Затрясти́, затряса́ти, *v. a.* anfangen zu schütteln, rütteln; 2) verschütten; verschleppen; — ся anfangen zu zittern, zu beben, erzittern; *b*) abhanden kommen, in Verlust gerathen.
Зату́гнути, *v. n.* s. Ту́гнути.
Затугони́ти, *v. n.* dröhnen; anklopfen. [stopfen? verharschen lassen?
Затужа́вити, *v. a.* ра́ну — ver-
Затужи́ти, *v. n.* по, за ким (чим) nach jmdm Sehnsucht empfinden; sich grämen, in Leid vergehen; 2) *v. a.* що fest machen, fest binden etc. (ту́го).
Затукоті́ти, *v. n.* anfangen heftig zu schlagen.
Зату́ла, *f.* Schirm, Schieber, *m.* Decke, *f.*; 2) * Schutz, Hort, *m. Біл.*; 3) Verschluss, Ofenstöpsel, *m.*
Зату́ле. *n.* hinterer Brustkastenring, *B.*
Затули́ти, зату́лювати, *v. a.* verhüllen, verdecken; zu-, verstopfen; — ру́ку (в кула́к) schliessen.
Зату́лка, *f.* Schurz, Latz, Fleck, *m.*
Затума́нити, (-ма́нювати), *v. a.* mit e. Staubwolke (тума́н) bedecken, umnebeln; 2) * bethören, berücken.
Затупи́ти, *v. a.* stumpf machen, ab verstumpfen; — ся u. затупіти, *v. a.* abgestumpft werden.
Затупілість, -ости, *f.* Abgestumpfheit, Blasirtheit, *f. ВБ.*
Затуробува́ти, s. Зажури́ти.
Зату́ркати, *v. n.* müde hetzen, übertölpeln, nnterjochen, *К.*
Затуха́ти, зату́хнути, *v. n.* verlöschen; 2) verdumpfen. [muffig; stinkend.
Зату́хлий, за́тхлий, *a.* dumpfig,
Затухні́не, *n.* das Modern, *Пол.*; Dumpfigkeit, *f.*
Затуши́ти, s. Потуши́ти.
Зату́шка, *f. gew. pl.* s. Заѓа́та.
Затушкува́ти, *v. a. Кв.* s. Закри́ти; затушува́ти vertuschen.
Затха́ти, *v. n.* затхну́ти ся, vom Ausgehen des Athems: aus dem Athem kommen, *Ст.* keuchen. [Anlage, *f.*
Затхіне, затхні́не, *n.* Naturell, *n.*
Затюкати *v. a.* mit Geschrei jmdn schrecken.
Затюпати, *v. n.* hintrotteln.
Затя́вкати, *v. n.* vom Geschrei der Eule; vom Bellen. [bung, der Soldaten. *f.*
Затя́г, *m. Левч.* Werbung, Aushe-
Затяга́ти, затягну́ти, *v. a.* bis wohin ziehen; hinein-, zu-, an-, zusammenziehen; locken; 2) в кни́ги що eintragen, verbuchen, verbüchern, *Term.*; 3) довги́, по́жичку Schulden machen, Anleihe *m.*; 4) werben (во́йско); 5) ва́рту aufziehen; пі́сню einen Gesang anstimmen; 6) verschieben, versäumen; 7) — ся (не́бо хма́рами) der Himmel überzieht sich mit Wolken, verdüstert sich; (ра́на) schliesst sich; *b*) aus dem Athem kommen, kurzathmig sein; c) mit Mühe sich hinziehen; *d.*) sich in die Länge ziehen, langwierig werden; verschoben werden.
Затяга́ч, *m.* s. Гли́ця. [Steuern.
Затя́глий, *a.*-і пода́тки rückständige

Затя́жець, -жця, затя́вець, Söldner, Mietling; 2) Freischärler, *m.* s. Гайдама́ка *K.* I. 153.

Затяжі́ти, *v. n.* an Gewicht zunehmen, schwer ins Gewicht fallen.

Затя́жний, *a.* beharrlich, hartnäckig, eigensinnig, *Cm.*; 2) tief greifend, weit ausholend, erschöpfend *T.*; 3) chronisch, langsam sich entwickelnd, *Под.*

Затякну́ти ся, anheben, anfangen.

Затя́мити, *a. a.* im Gedächtnis behalten, gedenken; merken собі щось; 2) у когось щось bei jmdm etw. wissen; 3) на кого́ *У.* vergessen.

Затя́ти, *v.a.* an-, einhauen; anschneiden; ко́ні anpeitschen; 2) ся — hartnäckig, worauf bestehen, beharren, nicht nachgeben.

Затя́тий, *a.* s. Завзя́тий.

Зау́божі́ти, *v. n. Кн.* s. Зубожі́ти.

Заува́га, *f. У.* Bemerkung, *f.*

Зауважа́ти, *v. a.* wahrnehmen; be- merken; собі що sich merken.

Зауже́ти, *v. a.* festbinden, *Мак.*

За́узок, -зка, *m.* Hinterleder, *m.*

Зау́лок, -лка, *m.* Nebengasse, Fusssteig, *m.*

Зaумера́ти, s. Завмера́ти.

Заупря́мити ся, s. Завзя́ти ся.

Зауря́д, *adv. Ру.* s. Загало́м.

Зау́трем, *adv.* morgen früh.

Заухне́ний, *a.* der vorbeigehend einen Anderen mit dem „Сла́ва Ісу́су Христу́!" nicht grüsst. [(за че́ргов).

Заuче́редев, *adv.* nach der Reihe

За́ушень, -шня, *m-* Ohrfeige, *f.*

Зау́шки, *m. Вах.* s. Зау́шниці 1).

Зау́шник, *m.* чийсь — Ohrenbläser, Vertrauter, *m.*

Зау́шниця, *f. gew. pl.* Ohrringe, *pl.* Ohrengehenk, *n.*; 2) *pl.* Drüsen; geschwollene Mandeln am Halse, Halsdrüsen, *Ко.* 58.

Зау́шницкий, *a.ВБ.* des зау́шник.

Зау́шництво, *n.* Ohrenbläserei, *f. Пар.*

Зафактува́ти, *a. a. К.* щось etw. als Factum, als geschichtlich darstellen; *ptc.* зафакто́ваний thatsächlich, geschichtlich wahr. [sich besudeln.

Зафо́йдати ся, зафота́ти ся (*Фр.*)

Зафрасува́ти ся, s. Зажури́ти ся.

Захаламáндрити, *v.a.* bethören §.

Захаму́лити, *v. a.* etw. zu Brei, zu Mus kochen. [die Regierung antreten.

Захануват́и, *v.n.К.* als Chan (Khan)

Захапа́ти, *v. a.* wegnehmen, vergreifen; 2) — ся s. Заса́пати ся *C.*II.217.

Захара́пчити, *v. a.* §. (Alles) an sich reissen, rauben. [стря́нути.

Захарастри́ти ся, *Зак.* §. s. За-

Заха́ркати, *v. a.* bespeien; 2) *v. n.* sich räuspern.

Заха́р, (-ко) Заха́рія, *m.* Zacharias.

Захарци́зити ся, wie Räuber unter einander raufen.

Захарча́ти, *v. n.* röcheln. [*f. У.*

Захарчо́ване, *n.* Verproviantirung,

Захарчува́ти, *v. a.* verproviantieren *У.*; 2) elend verköstigen, *Не.*

Захвали́ти, захва́лювати, *v. a.* anpreisen, anempfehlen, loben.

Захва́люване, *n.* Anpreisung, *f.*

Захват, *m. КУ.* II. 126 Lust, *f.* Eifer, *m.* Entzücken, *n. Ил.*

Захвати́ти, захва́тувати, s. Захо́пити; eingreifen (Räder in e. Uhr &)

Захва́тич, *m. Ч.* IV. 17 ein Pflock beim Pfluge.

Захвирсува́ти, *v. n.* §. *Ос.* (62) VI. 49 s. Загри́зти ся (зафрасува́ти ся).

Захворі́ти, захирі́ти, s. Захорі́ти.

Captain Захи́кати ся, s. Зади́хати ся.

Захи́лий, *a. Ш.* I. 241 abgehärmt, müde, schwach.

Захили́ти ся за ко́гось hinter jmdn sich stellen, sich verbergen, — Schutz suchen, *Ко.* 391, *К.* [werden.

Захилі́ти, *v. n.* schwach, hinfällig

Захимли́ти, *v.a. Ме.*209.? s. Химло́.

За́хист, -ту, за́хисток, -тку, *m.* за́хисть, *f.* за́хисте (-я), *n. Щог.* Umfriedung, Hürde, *f.* 2) Schirm, Schutz *m.*; ruhiges Plätzchen, Schutzort, *m.*

Захисти́ти, *v. a.* umfrieden; beschirmen, beschützen, bewahren.

За́хистний, *a.* gedeckt, geschützt, bewahrt; verborgen, ruhig, *M.*

За́хистник, *m.* s. Защи́тник.

Захита́ти, *v.a.* erschüttern; wankend machen; — ся, захитну́ти ся anfangen zu wanken, zu schwanken, erbeben.

Захи́трити, *v. a.* verlocken, verleiten, überlisten, *У.* [versteckt lachen.

Захихи́кати, *v. n. Не.* kichern,

Захібо́чити ся, *Св.*s. Захита́ти ся.

Зáхід, -оду, *m.* (— сóнця) Untergang der Sonne, Westen, *m.*; 2) Eingang, *m.*; 3) das Verhalten, Betragen, der Wandel, *Wgr.* 153; 4) Beschäftigung bei d. Wirtschaft: не мáю нíчого на захóдї habe keinen Haushalt; *vgl.* Обійстé; Mühewaltung, Bemühung, *f.* не робíть собí зáходу bemühen Sie sich nicht; за однúм зáходом mit einem u. demselben Aufwand, „unter einem", mit einemmal.

Зáхідний, *a.* vom Sonnenuntergang, westlich, West-; 2) zugänglich, mit gutem Eingang versehen; 3) Ankömmling, fremd, eingewandert; 4) * emsig, betriebsam, (*B.*).

Західнúк, *m.* (-úця *f.*) der (die) sich eifrig um etw. bemüht.

Захлáнний, *a.* захлáнник, *m.* gierig, habgierig, habsüchtig.

Захлáнність, -ости. *f.* Habgier, Habsucht, *f.*

Захлебнýти ся, захлéскувати ся *M.* III. 50, захлинýти ся *А Г.* 166, захлиснýти ся sich verschlucken, (mit etw. Flüssigem, das in die Luftröhre, in die „unrechte Kehle" kommt), ersticken wollen; 2) ertrinken, (*Фр.*).

Захлúпати, *v.n.* anfangen zu schluchzen.

Захлюпостáти, (-потáти), *v. n.* plätschern.

Захляпати, захлюстати, *v. a.* bespritzen, besudeln.

Захлятú, *v. n.* ganz schwach, müde werden *Шл.*

Захмáрити, *v. a.* umwölken, umdüstern; — ся mit Wolken sich überziehen; *ptc.* захмáрений umwölkt, trübe.

Захмелúти, *v.a.* mit Hopfen (хміль) anmachen; betäuben, übertäuben; einen Schlag versetzen, *Гл. б.* 74; — ся *Ст.* s. Упúти ся.

Захмилювáти, *v. n.* von der Kuh, die ihr Kalb wegstösst.

Захмýрити ся, ein finsteres Gesicht machen.

Захóване, *n.* das Bewahren, erhalten; 2) Aufführung, *f.* Benehmen, *n. Term.*

Заховáти, захóвувати. *v. a.* bewahren, behalten; 2) — ся sich bewahren, s. erhalten; *b*) sich verbergen, s. zurückziehen *Ш.* I. 2; *c*) sich aufführen, s. betragen *Пар.*

Захóвний, *a.* geheimgehalten, *Ст.*

Захóдець,-дця, *m. Св. Леев.* Захóжий.

Захóджене, *n.* Umgang, Verkehr, *m. Term.*

Захóдини, *pl. Т.* s. Зáхід 4).

Заходúстий, *a.* weit hinein gehend; 2) dem nicht leicht beizukommen ist, viel Mühe fordernd: -а дóшка Brett das nicht leicht zu hobeln ist; 3) händelsüchtig, (*B.*).

Заходúти. *v. n.* s. Зайтú: до когó eintreten, zu jmdm öfters kommen; 2) gut eingehen, passen; 3) в рéчи *M.* I. 14 sich in Gespräch einlassen; зúмна водá в зýби захóдить *Л.* 105 zieht ein = лóмить з.; * — в гóлову sich den Kopf zerbrechen; 4) — ся з ким дóбре gut, auf gutem Fusse mit jmdm leben; Umgang mit jmdm pflegen, m. j. verkehren; не заходú собí з ним! gieb dich nicht mit ihm ab! *b*) коло чогó sich worauf verlegen, etw. betreiben; *c*) — бíдно, гóйно arm, wohl leben.

Зáходливий, *a.* emsig, fleissig.

Заходлúвість, -ости. *f. B.* Pflege, Wartung; 2) Emsigkeit, *f.*

Захóдний, *a.* Zutritt habend. [*Фр.*

Заходóвий. *a.* von Westen, westlich.

Заходолюб, *m.* Anhänger der occidentalen (europäischen) Cultur, *m. Б.*

Зáходом, *adv.* „*Ос.*" (61) VI. 28 сéрце — бе ся schlägt übermässig.

Зáходочок, -чка, *m. dim.* Зáхід 1).

Заходýщий. *a.* вітер s. Зáхідний 1).

Захóжий, *a.* eingewandert; Ankömmling.

Захолїтáти, *v. a.* hin u. her bewegen; — ся — — s. Захитáти.

Захолóда, *f.* das Kühle; в -дї im Kühlen.

Захолодáлий, *a.* kühl, kalt geworden.

Захолодíти, *M.* II. 199 захолонýти, *Шл. v. n.* erkalten, frostig werden; erstarren.

Захóмець, -мця, *m. N.* e. Berges.

Захóпити, захóплювати, *v. a.* ergreifen, einnehmen, besetzen (einen Platz etc.); fest nehmen; sich bemächtigen, mit Gewalt an sich reissen; überraschen, захóпив нас дощ на дорóзї der Regen überfiel uns auf dem Wege; він ще захóпив тóго er hat noch das bekommen können.

Захорíти, захорувáти, *v. n.* erkranken.

Захорóна, *f.* Schutz, *m.* Vertheidigung, *f.*

Захоронúти, (-рóнювати), *v. a.* schützen, hüten.

Захоро́нний, *a.* *До.* schützend, schirmend.
Захоті́нка, *f.* *Зг.* s. Забо́ганка.
Захоті́ти, *v. a.* wollen, begehren; wünschen; захоті́ло ся, захо́чуе ся кому́ чого́ jmd verlangt etw., gelüstet ihn nach etw., bekam Lust.
Захра́мати, *v.n.* anfangen zu hinken.
Захрапі́ти, захропти́, *v. n.* anfangen zu schnarchen.
Захра́снути, *v. n.* in grossen Haufen darniederliegen; stauen; чимо́сь *Гол.* sich erfüllen, voll werden; ячмі́нь захря́с die Gerstenhalme brachen zusammen = я. укля́к.
Захри́пнути, *v. n.* heiser werden.
Захрумті́ти, *v. n.* knistern, brechen, *Кч.* 276. [kendes beissen, essen.
Захру́пувати, *v.a.* щось etw. Knak-
Захрусті́ти, *v.n.* *Не.* s. Захрумті́ти.
Захрюча́ти, *v. n.* zu wiehern anfangen (v. Waldesel *Ко.* 156); grunzen.
Захря́снути, *v. n.* mit Unrath bedeckt werden, darin untersinken, *Ш.* II. 225 s. Захра́снути.
Зацви́сти, зацвита́ти, зацьві́та́ти, зацьві́сти, *v.n.* auf-blühen, Blüten bekommen; 2) schimmelig werden, verschimmeln.
За́цьвіт, *m* Blütezeit, *f.* *B.*
Зацибани́ти, *v. a.* etw. Ungeheuerliches vorbringen: ці́ну́ etc.
Зацимо́рува́ти, *v. a.* §. ins Zimmer einschliessen; 2) s. Обцимо́рува́ти.
Заци́тькати, *v.a.* кого jmdm Ruhe u. Schweigen empfehlen; j. beschwichtigen.
Заці́ди́ти, *v.a.* *Ко.* derb einschlagen.
Заціка́вити, *v. a.* die Neugier, d. Wissbegier rege machen.
Заці́ли́ти. *v. a.* s. За́мкнути, *Зг.*; — ся: по́ле заці́ли́ло ся ist mit Gras dicht bewachsen; *b*) s. Замі́рити ся.
Заціни́ти, *v. a.* den Preis vorschlagen, — fordern.
За́цінка, *f.* vorgeschlagener Preis.
Заціпені́не. заці́пнене, *n.* *Пол.* das Erstarren, Erstarrung, *f.* erstarrter Zustand. [лий, *a.* erstarrt.
Заціпені́ти, *v.n.* erstarren; заці́п-
Заціпи́ти, *v. a.* mit einer Kette anhaken, schliessen.
Заці́пкати, *v. n.* anfangen zu piepen.
Зацькува́ти, *v. a.* todthetzen, todtschlagen, *Ш.* II. 256.
Зацьма́ти, *v. a.* *Фр.* s. Затьми́ти.
Зацмокота́ти, (-ті́ти), *v. n.* mit den Lippen schnalzen *С.* I. 199.
За́цморк, *m.* *Фр.* s. За́шморг (зачм-).
Зацні́ти, *v.n.* s. Засьвя́гнути, (*Фр.*).
Зацокоті́ти, *v. n.* anfangen zu plappern, zu plärren. [stottern, inne halten.
Зацу́кати ся (-кнути ся) stocken,
Зацу́рати, зацу́рувати, *v. a.* кого́ in den Bann thun, ächten; пра́во чиє́ *Ст.* jmdm sein Recht absprechen, versagen; 2) щось mit e. Formel etw. zaubern, dass es nicht gestohlen werde *Н.* 278. 247? 3) *Кух.* *Ос.* (61) XI. 24. 30 усі́м ли́хом кого́ s. Відцу́рати ся чого́сь, кого́сь.
Зацу́рування, *n.* die Handlung v. Зацу́рувати, s. Замо́вляне *Н.* II.
Зач = за що? wofür? *Ог.* 215.
Зача́вити, зачавля́ти, *v. a.* курча́ schlachten *Не.* (*хм.* 106).
Зачавлі́ти, *v. n.* kränkeln, hinsiechen, hinschwinden, *Зак.*
Зачаді́ти ся, s. Закури́ти ся *IГ.*
Зача́ло. *n.* † Abschnitt in d. Büchern d. Neuen Testamentes, *m.*
Зачаро́ване, *n.* Bezauberung, *f.*
Зачарува́ти, *v. a.* bezaubern.
За-ча́с, *m. adv.* *Кв.* 276 s. Завча́су geraume Zeit früher; 2) за час до обі́ду etc. in der Zeit vor dem Mittagsessen, bis zum M.; 3) auf eine kurze Zeit.
Зачасти́ти, *v. n.* *M.* III 137 oft wohin gehen.
Зача́ти, *v. a.* anfangen, beginnen; 2) empfangen, schwanger werden; — ся (sich) anfangen; *b*) empfangen werden.
Зача́тие, *n.* † Empfängnis, (im Mutterleibe), *f.*
Зачатко́вий, *a.* den Anfang bildend, Ur-, *Св.*; als Grundlage dienend, bahnbrechend.
Зача́ток. -тку, *m.* Anfang, *m.* Erstgebilde, *m.* *Пол.* *Ог.* 2) s. Первина́.
Зача́хнути, *v. n.* anfangen schwindsüchtig zu werden; schwinden.
Зачека́ти. *v.n.* на кого́ (щось) warten.
Зачемеру́шити, *v. a.* eig. mit чемери́ця betäuben; berauschen. [*m.* *Ог.* 97.
Зачепе́нда, заче́па, *m.* Händelstifter,
I. Зачепи́ти, зачіпа́ти, зачепля́ти, *v. a.* anhaken; anstossen; anlegen; за що an etw.; 2) — ся sich anhängen;

в ким mit jmdm anbinden; 3) *v. a.* — кого́ jmdn angreifen.

II. Зачепи́ти, s. Зачі́пчити.

Зачервйти, *v. a.* mit (Bienen)brut anfüllen. [röthen.

Зачервони́ти, *v. a.* roth machen,

Зачервоні́ти, *v. n.* und — ся sich röthen, roth werden.

Зачерева́тіти, *v. n.* dicken Bauch bekommen; schwanger, trächtig werden.

За-через-що́ s. За-прощо́ wodurch, weswegen.

Зачере́ти, s. Зачерпну́ти.

Зачери́ти ся, *Не. Нр.* IX. 178? на трех синів die Niederkunft von 3 S. andeuten, s. Значи́ти *v. n.*

За́черк, *m. Гол.* Umriss, *m.* Contour, *f.*; Strich, Zug, *m. Лїр.* [s. zuknöpfen.

Зачеркну́ти ся, sich zumachen,

Зачерни́ти, *v.a.* schwärzen, schwarz machen; ausstreichen. [ти, *v.a.* schöpfen.

Зачерпа́ти, зачерпну́ти, заче́р-

Зачерстві́ти, *v. n.* rösch, altbacken werden (v. Brot); derb, hart werden.

Зачертати, *v.a.* einen Umriss ziehen, zeichnen; entwerfen, feststellen-, setzen, *Ил.* [черпну́ти.

Зачеря́пити, *v. a. P.* I. 136 s. За-

Зачеса́ти, зачі́сувати, *v. a.* kämmen. [blauchgeruch erfüllen.

Зачесничи́нити, *v. a.* mit Kno-

Зачи́м, *adv.* ehe, bevor (за́ким) *Зг.* 2) за чим? weswegen, warum?

Зачина́ти, *v. a.* s. Зача́ти 1).

Зачина́тель. *m. Др.* Urheber, Initiator, *m.*

Зачини́ти, зачиня́ти, *v. a.* zumachen, schliessen; 2) кому́ s. Починйти.

Зачи́ркати, зачиркоті́ти, *v. n.* zu schrillen anfangen, *Кв.*

Зачи́стити, зачи́щувати, *v. a.* reinigen, aufräumen, reinmachen: ausleeren.

Зачи́слене, *n.* das Anrechnen.

Зачисли́ти, зачисля́ти, *v.a.* mit einrechnen, mit dazu rechnen, dazu zählen.

Зачита́ти, *v. a.* zu lesen anfangen *Ш.* I. 231; — ся sich in Lesen vertiefen; 2) s. Заречи́ ся.

Зачіпа́ти, s. Зачепи́ти I.

За́чіпка, *f.* das Anhäkeln; Angriff, Händel, *m.* (wenn man mit jmdm anbindet); 2) Veranlassung, *f.*

За́чіпник, *m.* Angreifer, *m. Пар.*

Зачі́пчити, *v. a.* mit einer Haube bedecken, unter die Haube bringen.

За́чіска, *f. Ме.* 207, Flachs u. A. in das Haar eingeflochten; Crepon, *m.*

За́чісно, *adv. Н.* 236?

Зачістри́ти, s. Чістри́ти.

Зачмели́ти, s. Захмели́ти 2).

За́чморком, *adv.* mittelst der Schlinge, (за́шморг). [in Scherz ergehen.

Зачмутува́ти, *v. n. Н.* 248 sich

Зачо́т, *m. Веч.* I. 239 Abrechnung, *f.* у — auf Abschlag.?

Зачува́ти, s. Зачу́ти.

За́чуд, *m.* Entzücken, *n. Св.*

Зачудо́ване, *n.* Verwunderung, *f.*

Зачу́дувати ся, sich verwundern,

За́чужа, *Н.* 45.? [erstaunen.

Зачу́лений, *a.* von einer Seite in die Höhe aufgebogen, aufgehoben.

Зачу́ти, *v. a.* zu hören bekommen; — ся: зачу́ло ся мені ich glaubte zu hören.

Зачути́ти, *v. a.* mit übelriechenden Dünsten erfüllen, verpesten.

Зачха́ти, *v. n.* niesen, schnauben.

Зашамоті́ти, *v.n.* Geräusch machen.

Зашамута́ти ся, *pol. Не.* unruhig sich bewegen, sich aufrühren.

Зашанува́ти, *v. a.* schonen; зашано́ваний, *ptc.* nicht abgebraucht, mit frischer Kraft. [19. *Леяч.*

Заша́рити ся, roth werden *C.* II.

Зашелесті́ти, *v. n.* anfangen zu rauschen, zu säuseln. [(bei Zaubereien).

Заше́птуване, *n.* das Besprechen

Заше́птувати, *v. a.* besprechen, bezaubern u. dadh heilen.

Зашерха́ти, *v. n.* mit leichter Eiskruste sich überziehen, *Гр.*

Зашиба́ти, заши́бнути, заши́бсти, *v. a.* ver-, einschieben; -schlagen, stossen, verletzen; чого́сь etw. gewinnen; — ся ohnmächtig werden; го́лос зашиба́е ся wird dumpf, verhallt.

За́шибка, *f.* Schieber, Vorschieber, *m.*

Зашива́ти, заши́ти, *v.a.* zunähen; * — ся sich ganz zurückziehen u. zu Hause sitzen.

Заши́дїти, *v. a. У.* spöttisch sagen.

Заши́йок, *m.* Nacken, *m. Н.* 89?

Зашипі́ти, *v.n.* anfangen zu zischen.

За́широкий, *a.* два лікті etc. 2 Ellen breit, *Фр.*

Зашкалуби́на, *f.* Spalte, Ritze, *f. Не.*

Зашкандибáти, *v. n.* zu hinken anfangen *C.* II. 58; 2) wohin trotteln.
Зашкарýпіти, *v. n.* sich bekrusten, den Schorf bekommen. [fletschen.
Зашкúрити ся, grinsen, die Zähne
Зашкíрник, *m.* Mitesser, *m.* (e. Wurm, comedo) *Пар.*
Зашкóдити, *v. n.* комý schaden.
Зашколóбити ся, s. Заскалúти ся.
Зашкрумíти, *v. n.* sich mit Brandkruste u. Schorf bedecken, *Фр.*
Зáшморг, *m.* Schlinge, *f.*; 2) зáшморгом дивúти ся *H.* 61 mit scheelem Blick.
Зашнурувáти, *v. a.* zuschnüren.
Зашоломúти, зашолóпати, *v. n.* s. Зашелестíти.
Зашохувати ся, *Мета* I. 90.?
Зашпáний, *a. M.* III. 99 eingeschmiedet, umgegossen.
Зашпилúти, (-лáти), *v. a.* mit Stecknadel zuheften.
Зашпíнкати (-кувáти), *v. a.* рéмінь mit Schnallen den Gürtel fest anziehen.
Зашпірíти, *v. n.* kriebeln, krabbeln, *Фр.* [stechende Schmerzen, + *M.*
Зашпóри, *pl. Ко.* 198 s. Зáпарі?
Зашпóтати ся, stolpern.
Зашпунтувáти, *v. a.* mit einem Spunde zumachen, spünden.
Зaштабувáти, *v. a.* mit eisernen Stäben beschlagen, *Фр.*
Заштукувáти, *v. a.* stücken, flicken.
Заштýркати, *v. a.* jmdn mit Stössen tödten (dh Misshandlung).
Зашубортáти, *v. n.* Geräusch machen, poltern.
Зашугýкати, *v. a.* „шугý!“ schreien u. damit d. Vögel verscheuchen. [fragen.
Зашýкувати, *v. a.* aufsuchen, nach-
Зашулудúвіти, *v. n. C.* krätzig, räudig werden.
Зашумíти, зашумотíти, *v. n.* anfangen zu rauschen, zu brausen.
Зашутúти ся, лïс зашутúв ся die Waldbäume bekamen Knospen, (*Ф.*)?
Зашурчáти, *v. n.* anfangen zu rascheln. [*Кв.* 188.
Зашýчувати, *v. n.* s. Жартувáти
Защадúти, *v. v.* schonen; s. Заощадúти.
Защебетáти, *v. n.* anfangen zu zu zwitschern, zu singen, zu lallen.
Защезúти, *v. a.* s. Запропастúти.
Защéзнути, защезáти, *v. n.* schwinden, verschwinden. [den: сéрце -іло.
Защемíти, *v. n.* beklommen wer-
Защепúти, защіпляти, *v. a.* einimpfen; einpflanzen; 2) anhaken; zuheften.
Защетенúти ся, sich mit Borsten bedecken, *Зг.* [Schirm, *m Кв.* 104. *Ст.*
Защúта, *f.* Vertheidigung, *f.* Schutz,
Защитúтель, *Ч.* IV. 703 защúтник, *m.* Beschützer, Vertheidiger, *m.* — держáвний Staatsanwalt, *m.*
Защитúтельний, *a.* Vertheidigungs-, *Term*
Защитúти, защищáти, *v. a.* beschützen, beschirmen; vertheidigen (vor-Gericht). [Windstrebe, *f.* (an Gebäuden),
Зáщúток, -тку, *m.* Windschirm, *m.*
Зáщінка, *f.* Heftel. *m.* [zuknöpfen.
Защíнкати ся, sich zuhefteln s.
Зáщіпка, *f.* Heftel, 2) Thürhaken; Pflock zum Schliessen der Thüre, *m.* Thürklinke, *f.*; 3) * s. Зáчіпка.
Зáщо? wofür? weshalb?
Защóкати, *v. a.* bei der Zauberheilung durch unzeitiges Fragen „а що?“ die Sache verderben. [ze.
Защýрений пúсок, stumpfe Schnau-
Зáюк, *m.* Зáяць *Mi.* II. 253.
Заюрити ся, hitzig werden, leidenschaftlich entbrennen.
Заюртувáти ся, in Aufregung, in Aufruhr, in Verwirrung gerathen, *K.*
Заюшити ся, sich mit eigenem Blute besudeln; 2) grimmig werden.
Зáюшка, *f.* e. Art гаївка.
Зáяв, *m. T.* заява, *f.* заявлене, *n.* Aeusserung, Erklärung, Aussage, *f.*
Заявúти, заявляти, *v. a.* äussern, erklären, eine Erklärung abgeben; aussagen; — ся sich zeigen; комý *Ос.* (61) VIII. 89 sich vorstellen.
Зáяєць, *m.* s. Зáяць *Ог.* 56.
За-як, *adv. Зар.* wie lange, seit, seit dem wann; 2) ehe, in der Zeit als, wann, *Зг.*
Заякорúти, *v. n.* den Anker werfen, *Вах.* [schmieren.
Заялóзити, *v. a.* beschmutzen, be-
Заясле, *P.* II. 174 s. *corr.* За u. Яслá.
Заяти, s. Занáти, займúти.
Зáяць, зáянець *Вол.* (зáєць), *m. pl.* зáяці u. зáйці *P.* I. 17 Hase, *m.* (Lepus).
Заячáти, *v. n.* zu wimmern anfangen, *Щог.*

Зáячий, (заячóвий Ч. II. 129) *a.* des Hasen, Hasen-. — горóх (весняни́й) Frühlings-Walderbse, *f.* (Orobus vernus); 2) — холодóк Spargel,*f.*(Asparagus offic.); 3) — щáвель, -а капу́ста Sauerklee *m.* (Oxalis acetosella); knollige Fetthenne (Sedum telephium); 4) -і лапки Eriophorum angustifol.

Зáячик, *m.* заячени́, -ня́ти, *n.* Häschen, *n.* junger Hase. [Hasen,*n.*Häsin,*f.*

Зáячиха, зáйчиха. *f.* Weibchen vom

Збабíти, *v. n.* s. Бабíти.

Збáбчити ся, runzelig werden (wie бáба 1); zusammenschrumpfen.

Збави́здоровля, (збáвзд-), *n.* alles Gesundheitsschädliche; zu harte Arbeit; *m. f.* Peiniger, Plagegeist, *m.* *Wgr.* 17.

Збáвити, збавля́ти, *v. a.* verderben, verlustig machen; schädigen; збáвив менé худóби hat mich um mein Vieh gebracht; — когóсь віку́ jmdm das Leben rauben; 2) verkleinern, vermindern *Кв.* 303: чогóсь; 3) когó від чóго erlösen, befreien *Кв.* 227.

Збавкувáти, *v. a.* час vertändeln.

Збáвок, -ку, *m.* *Не.* Verminderung, Herabsetzung, *f.*; ціни́.

Збагáти ся, *Gr.* 30 s. Взмагáти ся.

Збагнітувáти, *v. a.* unterdrücken, verderben, vernichten.

Збагну́ти, *v. a.* щось auf den Gedanken verfallen, ersinnen; errathen; ніхтó би не збаг niemand würde darauf kommen; ні́би збаг vielleicht, ist's möglich. [den, *Кл.*

Збайду́жіти, *v. n.* überdrüssig wer-

Збаламу́тити, *v. a.* irre führen; verführen, bethören.

Збалáкати ся, s. Зговори́ти ся.

Збалувáти ся, muthwillig werden.

Збан, збáнок, -нка, *m.* Krug, *m.*

Збанкрутувáти, *v. n.* збанкру́тити ся *Не.* bankerott werden.

Збáночок, -чка, *m.* Krüglein, *n.*; 2) *pl.* -чки́ weisse Seerose (Nymphaea alba).

Збантувáти ся, aus den Bändern gehen; 2) *v. a.* aufrütteln, stören.

Збаня́, -я́ти, збаня́тко, *n.* *dim.*Krüglein, Krügel, *n.*; 2) *pl.* -я́та Campanula rapunculoides.

Збаня́тник жóвтий, s. Лóпатень.

Збанятовáтий, *a.* krugförmig, *B.*

Збасувáти, *v. a.* blau schlagen.

Збачáти, збáчити, *v. a.* *М.* II. 114. *Н.* 80 s. Вибачáти.

Збáяти, *v. a.* *Ос.* (61) II.44 erzählen; 2) за когó *Гол.* III. 498 entzaubern, den Bann wegnehmen. ?

Збезбожні́ти, *v. n.* gottlos werden.

Збезвóлений, *a.* *Ст.* unschlüssig.

Збездїльничáти, *v. n.* Gaunerstreiche spielen; Schelm, Schurke werden *Кв.* 233. 324.

Збезобрази́ти, *v. a.* verunstalten.

Збезу́мити ся, die Vernunft verlieren, sinnlos werden *Ч.* III. 87; sich verführen lassen (von e. Mädchen).

Збендéжити ся, *С.* II. 19 (збентéж-) in Aufruhr gerathen, sich entrüsten.

Зберáти, s. Збирáти. [erhalten.

Зберегáти, збере́чи́. *v.a.* bewahren,

Збережíти, *v.n.* сінóжать: trocken werden u. gutes Heu(бережнé с.) liefern.

Збéрка, *f.* *Гол.* s. Збірка, збірник.

Збетéжити. *v. a.* verunreinigen; verhunzen. *vgl.* Бéтюг.

Збивáти, зби́ти, *v. a.* щось zusammenschlagen-zimmern; zerschlagen (горня́), нóгу etc. abquetschen; кóпу жи́та зби́ти — ausdreschen; рóвту Haufen Leute zusammenbringen um die Räuber aufzufangen; zusammenhäufen: грóші; 2) когó tüchtig abprügeln; *jmdn (etw.) widerlegen, etw. vereiteln; 3) *трівóгу *М.* III. 41 Bestürzung hervorrufen, allarmieren; вóду *К.* aufwallen machen, trüben; 4) збивáти ся на щось in etw. übergehen, abarten, hinüberspielen, *Гол.* — з дорóги vom (rechten) Wege abirren; 5) зби́ти ся з ким mit jmdm e. Schlägerei anfangen.

Зби́гно, *n.* *N.* e. Berges.

Зби́дзити ся, s. Ґéдзати ся.

Зби́йвіч, *m.*alter, abgelebter Mensch.

Збирáльник, *m.* s. Провідни́к, (Electr.) *Пол.*

*Збирани́на, *f.* allerhand Gesammeltes, etw. Zusammengetragenes, ein Sammelsurium.

Зби́ранка, *f.* das Auflesen, d. Sammeln; Sammlung (milder Beiträge), *f.* 2) Falte bei d. спідни́ця, óбшевка & *f.*

Збирáти, зібрáти, *v. n.* sammeln, versammeln, zusammen- auflesen; ernten; 2) abnehmen, abschöpfen etc. сметáну abrahmen: зби́ране молóко; 3)

*

v. n. вода́ (ріка́) збира́є nimmt zu, steigt; 4) — ся sich fertig kleiden, sich bereiten, s. aufmachen.

Збира́ч, збира́тель *m.* Sammler, *m.*

Зби́ркувати, *v. a.* etw. Leichtes auflesen, aufklauben. [den.

Зби́рок, -рку, *m.* das Sichfertigkleiden.

Збиросьвіт, *m.* Brennpunkt, Focus *m.* (*Розм. п. з. сил.* 87).

Збит, *m.* *Ф.* s. Зби́ток.

Зби́телїв, -ева, *m.* Holzkeule zum Einrühren der Milch, *f.*

Зби́тень, *m.* *Ко.* 166 *Кв.* 7 Aufguss von heissem Wasser mit Honig u. spanischem Pfeffer od. anderem Gewürz, welchen gemeine Leute als Thee trinken.

Збите́ньщик, *m.* *Кв.* 300 Verkäufer des зби́тень.

Зби́ти, s. Збива́ти; — ся на щось (на ха́ту) etw. zustande bringen, aufführen können. +*M.* [misshandeln.

Збиткува́ти ся над ким jmdn

Зби́тний, *a.* хлїб gebacken aus allerlei Gemisch.

Зби́ток, *m.* Ueberfluss, *m.*; 2) *gew. pl.* зби́тки, — роби́ти Spässe machen, böse Streiche spielen; на-зби́тки, *adv.* *T.* zum Ueberfluss, zu sehr, zu viel; на зби́тки кому́ jmdm zum Trotz, zu Fleiss (etw. thun).

Збито́чити, *v. n.* muthwillig sein.

Збито́чний, *a.* збито́чник, *m.* збито́чниця, *f.* muthwillig, spasshaft; Spassmacher, -in. [*TP.* 17. *K.*

Збіг, *m.* Flüchtling, *m.* der Flüchtige

Збіга́ти, збі́гти, збі́чи, *v. n.* s. Побі́чи; herunter-, herab-, ablaufen, verlaufen, verfliessen; 2) — ся zusammenlaufen; einlaufen, eingehen, sich zusammenziehen (сукно́); zusammentreffen; *b*) sich müde laufen; 3) *v. a.* durchlaufen, -rennen; 4) збіга́ти, збі́чи überlaufen (v. etw. Kochendem).

Збіглене́, *n.* збігли́на, *f.* *Gr.* 30 unzeitige Geburt, Abortus, *m.*

Збіглець, -еця, *m.* Ueberläufer, *m.* *Ог.*

Збіглість, -ости, *f.* *Гол.* III. 420 Geläufigkeit, Fertigkeit, Erfahrung, *f.*

Збі́дкати ся за чим etw. sehr ungern vermissen u. darnach angelegentlich suchen.

Збідни́ти, (-я́ти), *v. a.* arm machen; — ся das Ansehen der Armut u. des Elends annehmen *C.* I. 4. [tigkeit, *f.*

Збідні́не, *n.* *Не.* Verarmung, Dürf-

Збідні́ти, *v. n.* verarmen, arm werden.

Збі́же, *n.* Getreide *n.* *pl.* збіжа́ Getreidesaaten, *pl.*; 2) Habseligkeit, *f.*

Збі́жний, *a.* zusammenlaufend, convergierend.

Збілї́ти, *v. n.* weiss werden.

Збільши́ти, (-а́ти) *v. a.* vergrössern.

Збільші́ти, *v. n.* grösser werden.

Збільшки́, *adv.* s. Завбільшки́.

Збін, -бна, *m.* s. Амбо́на, амво́н *Левч.*

I. Збір, -іра, *m.* *Ф.* Sbirre, Häscher, Henkerknecht, Mörder, *m.*

II. Збір, -бру, *m.* Sammlung; 2) Versammlung (*pl.* збо́ри) *f.*; 3) Jahrmarkt, *m.*; 4) gesammelte Beisteuer, Steuer, *f.* *K.*

Збіра́нник, *m.* *B.* s. Збира́ч.

Збіра́ти, s. Збира́ти. [Fiaker, *m.*

Збі́ржа, *f.* *Кв.* 54 Mietkutsche, *f.*

Збіржани́к, *m.* *Кв.* 54 Kutscheneigenthümer, Fiakerhalter, *m.*

Збі́рка, *f.* s. Збі́рник,

Збі́рни́й, *a.* Sammel-, -е́ місце Sammelplatz, *m.* -а со́чка Sammellinse, *f.* *Пол.*; gesammelt, zusammengebracht, beigetragen: збі́рні гро́ші öffentlich eingehobenes Geld, Gemeingeld, *n.*; — това́р Stückgüter, *pl.*

Збі́рник, (*d.* збі́рничок, -чка, *m.* Sammlung, Collection, *f.*

Збі́рниця, *f.* *Ко.* 145 allerhand zusammengelaufenes Gesindel; 2) Besen, *m.* *Зап.* II. 180.

Збірни́чка, *f.* Sammellinse, *f.* *Пол.*

Збі́рнище, *n.* Reservoir, *n.* *B.*

Збіросло́в, *m.* Wörtersammlung, *f.* *H.* I. Wörterbuch, *n.*

Збі́рщик, *m.* — баска́к tatarischer Steuereinnehmer. [*m.* *Term.*

Збі́рщина, *f.* Sammlungskreuzer,

Збі́сити ся, wüthend werden, ergrimmen; збі́шений s. Скаже́ний.

Збісова́тїти, *v. n.* vom Teufel besessen werden, *Ф.*

Збіч, *gen.* збочи́. *f.* Berglehne, *f.* seitliche Abdachung e. Hügels; *adv.* auf die Seite.

Збі́чи, s. Збіга́ти. [жени́на.

Збіші́лість, -ости, *f.* *Пол.* s. Ска-

Зблажи́ти ся, sich demüthig zeigen, kleinlaut werden.

Зблазни́ти, *v. a.* s. Соблазни́ти; 2) *v. n.* — собо́ю arg verstossen, sei-

ner Würde Eintrag thun.
Збле́кнути, зблякува́ти, *v. n.* verblassen, verschiessen, *Леęч. Зак.*
Збли́жене, *n.* Annäherung, *f.*
Зближи́ти, (-а́ти), зблизи́ти, *v. a.* etw. nahe, näher bringen, annähern; — ся sich nähern, nahen.
Збли́зька, *adv.* aus der Nähe.
Збліднути, зблідіти, *v. n.* blass werden, erblassen.
Зблуди́ти, *v. n.* irre, fehl gehen, irren, fehlen, einen Fehler machen.
Блука́ти ся, sich verirren.
Збо́вта́ти, *v.a.* trübe schlagen, schütteln, trüben.
Збогати́ти, збога́чувати, *v. a.* reich machen, bereichern; — ся — —.
Збогаті́ти, *v. n.* reich werden.
Збо́єцкий, *a. pol. K.* Raub-.
Збоже́вий, *a.* Getreide-.
Збожеволі́ти, *v. n.* wahnsinnig, irrsinnig werden.
Збо́йка, *f.* Mordfliege, *f.* (Laphria) *B.*
Збоі́ти, *v. n.* s. Скипі́ти (молоко́).
Збо́їч, *m.* Weberwerkzeug zum Dichtschlagen, Dichten der Leinwand, *n.*
Збо́їще, *n.* Stätte wo das Vieh gestanden ist u. dieselbe zerstampft hat, *f.*; 2) Schlacht, *f. Пис.*
Зболі́ти, *v.n.* Schmerzen leiden, wund werden; де́рево зболі́ло wurde moderig, anbrüchig; *a.* зболі́лий, збо́лений.
Збо́рець, -рця, *m.* s. Збір.
Зборика́ти, *v. a.* aufwühlen.
Збо́рище, *n.* Versammlung, Zusammenkunft, Gesellschaft, *f.* [*ГШ.*
Збо́рниця, *f.* Sammlungskasten, *m.*
Збо́рня, *f.* Versammlung, *f.*; 2) Sammlungshaus, Gemeindehaus, *n.* (*Веч.* I. 223); 3) Kaserne, *f.* [wehren, verbieten.
Зборони́ти, *v. a.* кому щось verЗборо́нник, *m. Cm.* s. Храни́тель.
Зборо́ти, *v.a.* bewältigen, überwinden.
Збочи́стий, *a.* abhangend, abfällig.
Збочи́ти, *v. n.* abweichen, abirren; — ся *M.* III. 90 schiefe Lage bekommen.
Збо́я, *f.* Durchschlag, Durchhieb in der шкала́ (im Hüttenwerke *B.*).
Збоя́ти ся, Furcht bekommen, erschrecken.
Збра́га, *f. Гол.* III. 459?
Збре́скнути, *v. n.* anbrechen, anbrüchig, nicht mehr frisch, sauer werden, (молоко́); *a.* збре́склий.
Збрести́, *v. n.* sich verlaufen, sich verirren; що на ум збреде́ was schlechtwegs in den Sinn kommt. [lügen.
Збреха́ти, [збре́шу, -шеш], *v. a.*
Збри́дити, *v. a.* щось кому́ jmdm etw. ekelig, widerlich machen; собі́ щось vor etw. Ekel haben.
Збри́днути, *v. n.* garstig werden; ekelkaft werden.
Збрика́ти ся, s. Брика́ти.
Збри́скати (-и́зґа-), *v. a.* bespritzen.
Збри́сти, *v.n.*s. Збрести́: durchwaten.
Збри́ти, *v. a.* wegrasieren.
Збричелова́тїти, *v. n.* anschwellen (v. Menschen u. Thieren).
Збрід, -о́ду *m.* s. Гряда́.
Збрідь, -о́ди, *f. Фр.* Schlamm, *m.* Hefe, *f.* s. Збродь. [брід.
Збрі́де, *n.* die Stelle unterhalb des
Брод, *m.* збродь. *f. КУ.* zusammengelaufenes Gesindel; Rotte, *f.* [treten.
Зброди́ти, *v.a.* durwaten; mit Füssen
Збро́дник, *m.* Verbrecher, *m.*
Збро́дниця, *f.* Verbrecherin, *f.*
Збро́йний, *a.* bewaffnet, *Кч.* 3.
Збройни́ця, *f.* Waffenkammer, Rüstkammer, *f.*
Зброї́ти, *v. a.* be- waffnen; rüsten; 2) щось etw. Böses anstellen; — ся sich waffnen, rüsten.
Збро́іця, *f.* s. Збро́я *Гол.* III. 55.
Збро́ня, *f.* s. Збро́я *C.* II. 111.
Зброса́ти, *v. a. Me.* 205 s. Скида́ти; зброси́ти що um einen Spottpreis etw. verschleudern.
Збро́я, збру́я, *f.* Rüstung, *f.* Waffen, *pl.*; 2) *pl.* Kleider, *pl.*
Зброя́рня, *f. КУ.* s. Збройни́ця.
Збружні́ти, *v. n.* s. Струдова́тїти.
Брухатїти, *v.n.* von jungen Vögeln: mehr entwickelten Rumpf bekommen.
Збруч, *f. Гол.* linker Nbfl. des Днїсте́р.
Збру́я, s. Збро́я.
Збу́ване, *n.* das Loswerden, Weggeben einer Sache; Veräusserung, *f.* Verkauf, *m.*
Збува́ти, збу́ти, *v. a.* що etw. loswerden, sich etw. vom Halse schaffen, — роби́ти e. Arbeit verrichten um sie loszuwerden, nur so obenhin betreiben; кого́ jmdn abfertigen, abweisen; 2) veräussern, verkaufen, weggeben; 3) *v. n.* на чім mangeln, nicht ausreichen; збу-

вáе що, чогó es bleibt etw. übrig, ist zu viel; 4) — ся s. v. a.: (чогó, когó) von einer Sache loskommen; verlustig werden, verlieren.

Збýдь-вік, збýйвік, m. Ke. 196. 585 abgelebt, sehr alt; 2) der sein Leben im Nichtsthun zugebracht hat Ов. 78.

I. Збудúти, v. a. P. I. 63 s. Збýти,

II. Збудúти, збуджáти, v. a. erwecken, auf-regen.

Збудóване, n. Erbauung, f. K.

Збудувáти, v. a. erbauen.

Збуй, збýйник, m. Mörder, Strassenräuber, m.

Збуйнувáти, v. n. Ч. V. 1169 вітрú losgehen, stürmen.

Збур, m. Tripper, (B.), m. Gonorrhoea.

Збурáковáтїти, v. n. roth wie бурáк werden.

Збýрене, n. Störung; Aufwallung, Aufregung; 2) Zerstörung, f.

Збýрити, v. a. s. Бýрити.

Збурмáти, v.? Me. 175.?

Збуте́, збýти, s. Збýване etc.

Збуткóвий, a. зáклад Umsatzanstalt, f. Absatzamt, n.

Збýтний, a. entbehrlich, Term. [MIII.

Збýтнїти, v. n. übermüthig werden,

Збýток, -тку, m. Absatz, Umsatz im Verkauf; m. на — zum Verkauf, zum Veräussern.

Збуторáжити, v. v. allarmieren, auf die Beine bringen.

Збухтїти, v. n. (землá, дорóга) lokker werden u. sich heben, s. aufrühren.

Збучáвіти, v. n. Oc. (61) XII. 30 verholzen?

Збучéний, a. -е пóле mit Kampfgetümmel erfüllt s. Бýча.

Збýшок, -шка, m. Butterstämpel, -sterl, m.

Збуáти, v. a. Cm. ausgelassen, dreist machen, erfrechen.

Зваб, m. Lockspeise, f. — робúти verlocken, Фр.

Звáбити, зваблáти, v. a. an -herbeilocken.

Звабл́ивий, a. Левч. verlockend.

Звáга, f. Cm. Muth, s. Відвáга; 2) Vorsatz, Entschluss, m.

Звáда, d. звáдка, f. Hader, Streit, Zwist, m. Ч. III. 437.

Звáдити ся, звадні́ти, v. n. Ч. V. 686 hadern, streiten, zanken.

Звадл́иво, adv. Ки. 25 ärgerlich, Aergernis, Verdruss verursachend, anstössig; lästig, beschwerlich.

Звáдник, m. s. Пядич м.

Зважáти, v. a. achten; на когó (що) Rücksicht auf jmdn (worauf) nehmen; etw. beachten.

Звáжити, v. a. abwägen, wägen (auf der Wage); 2) auf eine Seite herübersenken; 3) erwägen, звáживши in Erwägung; щось душéю — etw. mit Eid bekräftigen; 4) ся на щось etw. wagen.

Зважл́ивий, важний, a. OII. verwegen, dreist.

Звакувáти, v. a. час — А Г. 160. 161 vergeuden, s. Згаї́ти.

Звал, m. KУ. pl. zusammengestürtzte Felsen, Trümmer, pl.; 2) Wall, Klumpen, m. У.

Звáла, f. grosse Menge, Gedränge, n.

Звалáшати, s. Валáшати.

Звал́ити, звáлювати, v. a. herunter-, niederwerfen; когó з ніг umwerfen, zu Boden werfen; ein-, niederreissen; 2) що на когó etw. auf jmdn schieben, *jmdm etw. zur Last legen; 3) — ся sich häufen, (in Haufen) stürzen, fallen; на кóго * jmdm über den Hals kommen.

Звáлка, f. Gedränge, Schlachtgetümmel, m. Py.

Зваловúтий, a. schwerfällig, (B.).

Звалáрник, m. s. Зільнúця.

Звалáти, v. a. beschmutzen, besudeln.

Звáне́, (-ня́), n. Name, Titel, m. H. 17 Benennung, f. K.

Звантáжити, v. a. einpacken, Фр.

Звáр, m. Abkochung, f.; 2) Gebräude aus verschiedenen Salben als Brustheilmittel, n.

Зварúльний, a. schweissbar, Пол.

Зварúти, v. a. kochen; желі́зо schweissen.

Звáрич, m. Salzsieder, m.

Звáрка, f. Stelle, wo das Eisen zusammengeschweisst worden; 2) s. Звалáрник.

Звáрок, -рку, m. Decoct, etw. Abgekochtes, Tränkchen, n.

Зварувáти, v. a. §. stehlen.

Зварáти, v. a. шмáте s. Золúти bähen, ausbrühen.

Звéдене, n. Abführung, Ableitung; Verführung, f.

Зведенúця, f. verführtes Mädchen, das Mutter geworden war von einem Buhlen, (B.).

Зведéнник, m. Kuppler, m.

Зведенáта, pl. zugeführte Kinder eines Witwers u. einer Witwe dh Heirat derselben.

Звéзти, звозúти, v. a. zusammen-

bringen, zusammenfahren; 2) пáлицев когó jmdm mit dem Stock einen derben Schlag versetzen.

Звеличáти, *v. a.* hochpreisen, rühmen; — ся *Me.* 103 prahlen. [ціни́ *f.*

Звели́чене, *n* *Под.* Erhöhung, —

Звенó, *n.* Glied, Kettenglied, *n.* *Ил.*

Звербувáти, *v. a.* anwerben. [ти.

Звергáти, зверéчи, *v.a.ОП.*s.Скидá-

Звеҏетени́ти ся, *He.* зверети́ти ся wie eine Spindel sich schnell umdrehen; umkreisen.

Звéрзти, *v. a. H.* 133 s. Вéрзти.

Звéрник, яловéць —, *m.* Sadebaum, *m.* (Juniperus sabina).

Зверну́ти, звертáти, *v. a.* umlenken; на що lenken, hinlenken, -richten; 2) umfallen lassen, stürzen; візни́к зверну́в der Kutscher hat umgeworfen; 3) кому́ що wiedergeben, zurückstellen; 4) *v. n.* зверну́ло з полу́дня kurz nach Mittagszeit; 5) — ся до когó an jmdn sich richten, wenden; *b*) s. Верну́ти ся. [zurücklegen.

Зверстáти, *v. a.* дорóгу den Weg

Зверть, *f.* Abgrund, *m.*

Звертáльний, *a.* nach rückwärts umwendbar, wendbar, *Пол.*

Звéртень, -тня, *m.* Sonnenwende, *f.* (Heliotropium peruvianum, „Vanillekraut").

Зверти́стий, *a.* — віз leicht umzuwerfen; 2) schief auf die Seite geneigt, steil: дорóга (*B.*). [schlingen.

Звертíти ся, sich krümmen, s.

Звертковий, *a.* -е вікнó? [le, *n.*

Звертлю́х, *m.* Spulrad für dicke Sei-

Звéртувати ся, *ГБ.* („*P. X.*" 72) s. Обявля́ти ся.

Зверх, *praep.* mit d. *Genit.* über, оди́н зверх однóго der Eine über dem Anderen *P.* I. 4; 2) darüber; überdies, ausser; зверхóм *adv.* über die Massen, übermässig, *He.*

Звéрха, *adv.* oben, auf der Oberfläche, von aussen, äusserlich.

Звéрхний, *a.* *MШ.* der äussere.

Звéрхник, *m. K.* der Obere, obrigkeitliche Person; Behörde, *f.*

Зверхнинá, звéрхність, (-рин-) -ости, *f.* Obrigkeit, Behörde; Obergewalt, Hegemonie, *f.* *Кч.* 106.

Зверхси́льний, *a.* die Kräfte übersteigend, *Под.*

Звершéний, *a.* vollkommen, *K.*

Звершени́ти, (-ня́ти). *v.a.* *KУ.* besiegen, aufs Haupt schlagen, vernichten.

Звершéньство, *n.* *Пу.* s. Совершéньство.

Звéсти [зведу́, зведéш], *v. a.* herab, herunter- abseitsführen, -leiten; потóмлені вíка звéсти кому́ *M.* I. 57 die müden Augen jmdm schliessen; 2) zusammenführen; звів нас у вели́ке приятельство redete uns ein wir seien grosse Freunde; звéсти на толк когóсь *Ч.* V. 470 jmdm guten Rath geben; 3) in die Höhe heben, aufrichten, aufführen: буди́нок; emporheben; 4) * verführen, betrügen (з рóзуму).

Зветочíти, *v. n.* veraltern, *MШ.*

Звечерíти, *v. n. impers.* звечерíло wurde Abend, die Abenddämmerung trat ein.

Звивáти, *v. a.* zusammen- einrollen, aufwinden, aufhaspeln; 2) *v. n.* — лíсáми sich in den Wäldern herumtreiben, 3)*— ся sich sputen, geschäftig umgehen.

Звиву́щий, *a.* flink, behend, (*B.*).

Зви́дини, *pl.* *Зг.* s. Розвíдини, Besuch, *m.* [*impers.* кому́сь.

Зви́дити ся, scheinen, vorkommen,

Зви́дїти, *v.a.* кому́сь щось *H.*80 *Шл.* jmdm etw. aus Nachsicht darüber hinweg sehen indem man es nicht bemerken will, übersehen, nachsehen, *vgl.* Збáчити.

Зви́жка, *f.* Mehrbetrag, Ueberschus, *m.*

Зви́жки, *adv.* ти би все на — möchtest immer höher.

Звикáти, зви́кнути, *v. n. P.* I. 132, — ся sich an-gewöhnen.

Зви́нка, *f.* Art Filzball, *m.* -spiel, *n.*

Зви́нний, *a.* flink, behend.

Зви́нність, -ости, *f.* Behendigkeit, Flinkheit, *f.* [die Schuld wälzen.

Звиновáтити, *v. a.* когó auf jmdn

Звину́ти, s. Звивáти; 2) beseitigen, aufheben, auflassen; *звину́в ся в чим скóро wurde schnell damit fertig. [zeihen.

Звиня́ти, *v. a.* entschuldigen, ver-

Зви́са, *f.* Pendel, *m.* *Зг.*

Звисáти, зви́снути, *v. n.* herabhangen, -hängen; — на кім auf jmdn sich stützen, sich verlassen; звис на дурни́цю ist gewohnt auf leichte, pfiffige Weise Gewinn zu erhaschen.

Звисйстий, *a. МШ.* herabhangend.
Звйсок, -ску, *m.* Ueberschuss, Rest, *m.*
Звйти, s. Звивáти 1).
Звйтцї, *pl.* Drehblüthige (Contortae).
Звитя́жа, *W.* звитя́зь, *f. Мог.* Sieg, *m.*
Звйтя́жити, *v. a. Гол. гр.* 30 überwinden, besiegen. [*Св. Кл.*
Звйтя́жний, *a.* siegend, siegreich
Звих, *m. Еф.* 30. звйхнене, *n.* Verrenkung, *f.* [chen; *vgl.* Звивáти ся.
Звихáти ся, flink umgehen, f. ma-
Звихну́ти, *v. a.* verrenken, verstauchen; *ptc.* звихну́тий u. звихнéний; * auf Abwege führen.
Звихровáтїти, *v. n.* sich drehen, s. werfen (дóшка). [s. aufraffen.
Звйхторити, ся, sich aufmachen,
Звичаéвий, *a.* -е прáво Gewohnheitsrecht, *n. Term.*
Звйчай, *m.* Gewohnheit, *f.* Gebrauch, Brauch, *m.* Sitte, Art, *f.*; за-звйчай gegewöhnlich *ГШ.*; 2) s. Звичáйність.
Звичáйний, *a* gewöhnlich, gebräuchlich; 2) sittsam, anständig, schicklich, geziemend, züchtig, geschult *Ш.* I. 118.
Звичáйність, -ости, *f.* gute Sitte, Etikette, *f. Кн.*; 2) Gewöhnlichkeit, *f. Пар.*
Звичáти ся, звйчити ся, *M.* sich aneinander gewöhnen; звйчити. *v. a. K.* angewöhnen; *ptc.* звичéний *M.* gewohnt.
Звйчка, *f. Cm.* s. Звйчай 1).
Звйчме, *adv. H.* 18 s. Звичáйно.
Звйчнйй, *a.* gewohnt *P.* II. 162. *Левч.* — звйчно, *adv.* gewöhnlich
Звйшка, *f. ЛД.* s. Вйшка. [en.
Звищáти, *v. n.* kreischend aufschrei-
Звід, *g.* звóду, *m.* Gewölbe, *n.* Wölbung, *f.* — нéба; Balkengerüste, *n.* -lage, *f.* zum Dachstuhl, *f.*; 2) Aufzug, *m.* übhpt was aufgezogen, gehoben werden kann; 3) Brunnenschwengel, *m. Зак.* 3) Fangeisen, *n.* [*МШ.*
Звíдане, *n.* Erkundigung; Frage, *f.*
Звідáти ся, звíдувати ся о, про, за когó (що), за ким (чим) sich erkundigen, nachfragen nach jmdm, wornach.
Звíдини, *ВБ.* звíди, *pl.* s. Розвíдини; Besuch, *m. Пар.*
Звíдки, *adv.* woher, von woher?
Звíдкись, звíдкíльсь, *adv.* von irgendwoher.
Звідкíльйнде, *adv.* anderswoher.
Звідколй, *adv. Cm.* seitwann, seitdem.

Звíднйй, *a.* — мíст Aufzieh-, Zugbrücke, *f. Пар.*; 2) verführerisch, trügerisch.
Звіднóн, *adv. Kst.* von dorten.
Звідóмлене, *n. Cm.* Kundmachung, *f.*
Звíдси, звíдсїль (-ля), звíдти, звíдтїля, *adv.* von hier aus.
Звíдтам, *adv.* von dort her.
Звіду́н, *m.* Kundschafter, Spion, *m.*
Звідусíль (-ля). звідусю́ди *Кч.* 238 *adv.* von allen Seiten. [чогó.
Звідчóго, *adv.* s. Від чóго; Чому́,
Звíжити, *v. a.* erproben, kennen lernen, erfahren; звіжáлий, *a. Га.* II. 8 erfahren, kundig.
Зьвізда, *f.* Stern, *m. Ог.* 79.
Зьвіздáня, *f.* Stachelstern, *m.* (Asteracanthion). [diger, Astrolog; Astronom, *m.*
Зьвіздáр, *m.* Sterndeuter, Sternkun-
Зьвіздáрня, *f.* Sternwarte, *f.* Observatorium, *n.*
Зьвіздáтий, *a.* sternförmig; 2) кінь mit e. weissen Fleck auf der Stirn.
Звíзде, *n. coll.* s. Гвíздь 1), гвíзде.
Зьвíздень, *m.* Milchstern, *m.* (Gagea).
Звіздик, *m. W.* s. Гвíздь 1).
Зьвíздйця, *f.* Stern, *m. Зг.*; 2) — округля́ва rundsternige Sternkoralle, *f.* (Astrea rotulosa). [Sternlein, *n.*
Зьвіздкá, *У.* зьвíздочка, *f. dim.*
Зьвíзднйй, *a.* Stern- *КУ. Пу.*; 2) gestirnt, *Кл.*
Зьвіздóбраз, *m. B.* Sternbild, *n.*
Зьвіздовйй, *a.* aus Sternen, sternengleich *Ч.* III. 289. [bedeckt, *На.*
Зьвіздокрйтий, *a.* mit Sternen
Зьвіздословв. (-слóвець) *m.* s. Зьвіздáр. [Sternen geschmückt.
Зьвіздострíйний, *a. МШ.* mit
Зьвіздоцьвíт, *m.* chinensische Sternblume (Aster chinensis).
Зьвіздóчний, *a. СМ.* Stern-.
Зьвіздóчник, *m.* Sternmiere, *f.* (Stellaria). [rias).
Зьвізду́нка, *f.* Seestern, *m.* (Aste-
Зьвідчáтий, *a. B.* sternförmig.
Зьвіздчáтка, *f.* Sternkoralle, *f.*
Зьвíздчик, *m.* Asterigerina, *B.*
Звіздянйй, (*d.* -нéнький), *a. Гол.* III. 32 mit Sternen besäet.
Звізда́нка, *f.* Sterndolde, Meisterwurz, *f.* (Astrantia).
Звій, *g.* звóю *M.* III. 124 Gewinde, Gekräusel; 2) s. Су́вій.

Звійну́ти, *v. a.* abwischen, *ОП.*
Звійцї, *pl.*Wickler,*pl.* (Tortricidae)*B.*
Звіко́нка, *f. N.* e. Berges.
Звікува́ти, *v. a.* — вік ganze Lebenszeit verleben.
Звільна, *adv.* langsam, gemach.
Звільни́ти, (-ня́ти), *v. a.* nachlassen, freier, lockerer machen; * mildern; verlangsamen. [cher werden,*Фр.*
Звільнїти, *v. n.* nachlassen; schwä-
Звін, звіно́к, etc. *m.* s. Дзвін etc.
Звіне́ць, -нця́, *m.* s. Лущ.
Звінни́ця, *f. Га.* I. 141 s. Дзвінни́ця; Art Osterspiel.
Звіно́к, -нка, *m.* (звінка, *f.*) — розбрілий *a. B.* sperrigblütige Glockenblume (Campanula patula); 2) — ри́би *АД.*II. 58. querdurch abgehauenes Stück.
Звінча́ти, *v. a.* bekränzen; 2) trauen.
Звінчик, *m.* Drottelblume, *f.* (Soldanella),*B.*;2)-мла́чок nebelartiges Glokkenthierchen (Vorticella nebulifera *Пол.*
I. Звір (зьвір), -ра́, *m.* звірь, *f. Ф.* Thier, Unthier, *n.*; 2) Raubthier: Wolf; * Unmensch, *m.* [2) s. Розсо́ха.
II. Звір, *g.* збо́ру, *m.* Schlucht, *f.*;
Звіра́к, *m. Gr.* 30 Wolf, *m.*
Звірин, звіри́ний, *a.* Thier-, Wild-.
Звірина́, *f.* Thier, *n. dim.* звіри́нка, *f.* kleines Thier, Thierchen, *n. Cm.*
Звіри́нець, -нця, *m.* Thiergarten, *m.*; 2) — небе́сний Звірокру́г, *Пар.*
Звірити, звіря́ти, *v. a.* щось erproben, erfahren, — на со́бі an sich selbst die Erfahrung machen; prüfen, untersuchen *Ч.* IV. 712; 2) — ся кому́, пере́д ким з чимо́сь jmdm etw. anvertrauen, bekennen; на щось — *Cm.* sein Vertrauen worin setzen, worauf bauen; 3) звірила мене хоро́ба hat mich ganz abgeschwächt.
Звірка, *f.* kleines Thier.
Звірки, на — *Га.* II. 55 zur Probe, um zu prüfen, versuchshalber, zur Ueberzeugung. [trauenselig.
Звірли́вий, *a.* offen gestehend, ver-
Звірний, *a. Ч.* I. 122 zum wilden Thiere geh. *Еф.* 16.
Звіробо́й, (-бо́йник) дїра́вий Hartheu, *n.* (Hypericum perforatum).
Звірови́й, *a.* Thier-, *Пу.*
Звірова́то, *adv.* wann viele Wölfe sich herumtreiben.

Звіроди́вий, *a. Ос.* (61) X. 53.?
Звіро́к, -рка́, *m. dim.* s. Звірина́ *P.* I. 128. *C.* II. 164. [cus, *m.*
Звірокру́г, *m.* Thierkreis, Zodia-
Звіроло́в, (-ло́вець), *m. K.* Jäger,*m.*
Звіроло́вни́й, *a. K.* zur Jagd geh., Jäger-, Jagd-.
Звірость, *f. Гр.* V. 342 на — s. Злість, на — кому́.
Звіро́та, *f. Cm.* Bestialität, *f.*
Зьвірский,*a.*thierisch,viehisch,*Пар.*
Звіру́чка, *f.* s. Звірка. [gehen.
Звірюва́не, *n. K.* thierisches Vor-
Звірювати ся, s. Па́чити ся (до́шка).
Звірють,*n.Гол.*III.18s.Звіря́,*Ог.*100.
Звіря́, -я́ти, *n.* Thier, *n.*
Звіря́ний, звіря́чий, *a.* Thier-, Vieh-, thierisch.
Звіря́ти, s. Звірити.
Звіря́чість, -ости, *f.* Thierheit, viehische Wildheit, viehisches Wesen.
Звісь, *f. Гр.* s. Звість. [Вісте́н.
Звісень, *a. Ос.* (61) VII. 119 s.
Звіси́голова, *m. У.* Kopfhänger, *m.*
Звісити, *v. a.* hängen lassen, herabhangen l.; sinken lassen.
Звіска. *f. Зг.* Schleier, *m.*
Звість, (*d.* звістка, звісточка), *f.* s. Вість; на звісти *У.* auf Kundschaft.
Звісти́ти, *v. a.* кому́ що (о чім, про що) jmdm etw. bekannt geben, verkünden, jmdn von etw. verständigen
Звістува́лець, -лця *Кл.* звісту́н, *Мог. m.* s. Вісту́н; Herold, *m.*
Звістува́не, *K.* звіщене, *Term. n.* Bekanntmachung, Verständigung, *f.* Bericht, *m.*
Звістува́тїти, *v. n.* [о́сте], бураки́ wurden saftlos, blieben nur Fasern (ли́ко) von denselben.
Звітріне, *n.* Verwitterung, *f. Пол.*
Звітріти, *v. n.* verwittern.
Звіча́ти, *B.* звіща́ти s. Звісти́ти.
Звічити ся ins Gesicht sich etw. sagen [вічи].
Звія́жка, *f.* Werkstück zum Aufwinden des Gespinstes in e. Knäuel, *n.*
Звіяти ся, (фа́ля) sich erheben u. stürmisch aufbrausen; sich fortmachen, sich aus dem Staube machen.
Звлада́ти, *v. n.* робо́тї e. Arbeit bewältigen s. Зволода́ти.

Звббро, *n.* *Ч.* IV. 496 s. Ребрб?
Звбда, *f.* *Н.* 69 s. Зва́да. [räther, *m.*
Звбдець, -дця, *m.* *Cm.* Verführer, Ver-
Звбди, *pl.* Gewölbe, *n.* *С.* I. 216 s. Звід; 2) Betrug, Schwindel, *m.* Kuppelei, Kupplerschaft, *f.* *Кв.* 141; 3) Confrontation, *f.*
Звбдини, *pl.* Confrontation, *f.*; 2) Zusammenkünfte zum Zechgelage, *pl.* 3) das Bedecken der Braut mit der Frauenhaube *Ч.* IV. 611.
Зводи́стий, *a.* gewölbt.
Зводи́тель, *m.* *Гол.* III. 253 Verführer, Verleiter, *m.* *Term.*
Зводи́телька, *f.* Verführerin, *f.* *Нав.*
Зводи́ти, s. Зве́сти; — зо сьвіта когб ums Leben bringen; — бу́чу, біду́ ein Krawall, ein Unheil verursachen, hervorbringen. [gerisch *Мог.* *У.*
Зводли́вий, *a.* verführerisch, trü-
Звбдник, *m.* Kuppler, *m.* *Ко.* 79; 2) Mäkler, *m.*
Звбдниця, *f.* Kupplerin, *f.*
Звбдня, *f.* *Ко.* 196 Kupplerschaft; 2) s. Звбдниця, *Cm.*; 3) зводи́ти звбдні (*pl.*) з кимбсь *Б.* mit jmdm (m. Weibern) sich abgeben, sich herumbalgen.
Зводбвий, *a.* Wölbung-.
Звбєць, -бйця, звійни́к, *m.* Wickler, (Tortrix) s. Звійці.
Звбжай, *m.* *Гол.* III. 37 das Einführen des Getreides vom Felde.
Звбздик, *m.* Nelke, *f.* (Dianthus); 2) Seifenkraut, *n.* (Saponaria offic.).
Звоздикова́ті, *pl.* Nelkenblumen (Caryophyllaceae). [(Caryophyllinae)
Звоздича́сті, *pl.* Nelkengewächse
Звоздичник, *m.* Gewürznelkenbaum, *m.* (Caryophyllus arom.); 2) Nelkenkoralle, *f.* (Caryophylia).
Звбзчик, звбзчицкий, s. Звбщик etc.
Звола́ти, *v. a.* *Гр.* s. Зволода́ти.
Звблене, (-лі́не), *n.* *Cm.* *Н.* 96 Wille, Wunsch, *m.* Genehmigung, *f.*
Зволене́ць, -нця́, *m.* *W.* Urlauber, *m.*
Золи́ти, *v. a.* erlauben, gestatten *Р.* I. 5; 2) belieben, wollen, geruhen *Н.* 112; 3) s. Увільни́ти; 4) — ся die Güte haben: звбльтесь! = бу́дьте ласка́ві *Кух.*; 5) зволі́ти ся *Др. с.* 115 gütig sein; wollen; звблено, звблано *Р.* I. 130 nach dem Willen.
Звольни́ти, *v. a.* *Cm.* s. Увільни́ти.
Зволнува́ти, *v. a.* *У.* stürmisch aufregen. [winden, besiegen.
Зволбдати, *v. a.* bewältigen, über-
Зволочи́ти, *v. a.* viel umherschleppen; * когб jmdn zum müssigen Nachgehen, zur Liederlichkeit bringen.
Зволбчний, *a.* -ні на́рости Zögerungszinsen, *Term.*
Звбля, *f.* Freiheit, *f.* [lauben.
Золя́ти, *v. a.* u. — ся, *Ко.* 172 er-
Звбмпити, *pol. v. n.* *Ко.* 37 звбнтпити *К.* verzweifeln, verzagen, den kürzeren ziehen; nahe sein dem Crepieren.
Звон, *m.* Klang, *m.* *Пол.*
Звона́тка, *f.* -лелі́йка Campanula lilifolia v. Adenophora suaveolens.
Звбник, звони́ти etc. s. Дзвбник etc. дзвін etc.
Звони́стий, *a.* helltönend, *Зар.*
Звбнкість, -ости, *f.* Klangfarbe, *f.*
Звонкова́ті, *pl.* Glockenblumen-Gewächse, (Campanulaceae).
Звонкоголбсий, *a.* mit wohlklingender Stimme, hellstimmig.
Звонкоцьвіті, *pl.* Glockenblüthige (Campanulineae). [giesser, *m.*
Звбнник, звоня́р, *m.* Glocken-
Звонови́й, *a.* Glocken-.
Звонови́на, *f.* Glockenspeise, *f.*
Звонбчниця, *f.* Glockenpolyp, *m.* (Campanularia).
I. Звора́ти, s. З'ора́ти. [umschliessen.
II. Звора́ти, *v. a.* s. Загороди́ти,
Звбри, *pl.* s. Звір II.
Зворика́ти (-ича́ти), *v. n.* wie ein wildes Thier brüllen, (*Фр.*)
Звбріть, *f.* *Т.* звброт, -оту, *m.* Umkehr, Schwenkung, Wendung; на звброт *Ко.* 140 s. На ви́воріт.
Звбрка, *f.* Schliessmuskel, *f.*
Звбрлуч, Syngnathus bucculentus *В.*
Звороти́ти ся, s. Верну́ти ся, *Зг.*
Зворбтний, *a.* круг Wendekreis, *m.* *КУ.* [pe, *f.*
Зворбтник, *m.* Wendekreis, *m.* Tro-
Зворохну́ти, звору́шити, *v. a.* in Unruhe, in Aufregung versetzen; — ся — — gerathen, unruhig werden.
Зворошити ся, s. Зміша́ти ся.
Звбрчий, *a.* Schliess-.
З-вбстри стріля́ти, *R.* 92 scharf schiessen (bei d. Hochz.)
З-вбсхід сбнця *Ос.* (61) VII. von

Sonnenaufgang, von Osten her.
Звóхчене, *n.* Befeuchtung, *f.*
Звохчи́ти (-чáти), *v. a.* befeuchten, benetzen; звохчíти, *v. n.* feucht, nass [werden.
Звóщик, *m.* Fiaker, *m.*
Звоювáти, *v. a.* besiegen, bezwingen, unterjochen. [ertragen §.
Звудалáти (з'удал-), *v.a.* aushalten,
Звужáти, звузи́ти, звýжувати, *v.a.* enger, schmäler machen, verengen.
Звýзло, *n.*?
Звук, *m.* Laut; Schall, *m.* *Пол.*
Звукови́й, *a.* Laut-, Schall-.
Звукопóвний, *a.* *Гуш.* klangvoll, klangreich.
Звукослóвіє, *n* Lautlehre, *f.*
Звýрдити, *v. a.* die Milch beim Kochen gerinnen machen; — ся geronnen (sauer) werden. [wohlklingend.
Звучни́й, *a.* tönend *Оц. гр.* §. 15;
Звýчність, -ости, *f.* Wohlklang, *m.*
Звучноголóсний, *a.* wohl- hell-klingend, *Кл.*
Звя́га, *f.* *Н.* 192 Lärm, *m.*
Звя́гель = Новоград Волиньск.
Звягли́вий, *a.* *Н.* 140 bellend, belfernd; lärmend.
Звяжи́рука, *m. f.* der (die) Hände bindet, der (die) behindert.
Звяз, *m.* *К.* звязь, *f.* Zusammenhang, *m.* Verbindung; Bündigkeit (vom Boden); *f.*; 2) Structur, *f.* Gefüge, *n.* *К.*
Звязáти, звя́зувати, *v. a.* zusammenbinden,- knüpfen; ver-binden; fesseln; — ся слóвом ein bindendes Wort geben; *ptc.* звя́затий *М.* II. 80 = (звя́заний), завя́заний. [2) gedrängt, kurz.
Звязки́й, звязни́й, *a.* bündig, solid;
Звя́зкість, -ости, *f.* *В.* Bündigkeit, *f.*
Звя́зність, -ости, *f.* enge Verbindun, *Св.*
Звя́зок, -зку, *m.* Zusammenhang, *m.*
Звя́к, *m.* Geklirre, Gerassel, *n.*
Звя́кнути, *v. n.* erklirren.
Звяли́ти, *v. a.* krank, welk machen, Unpässlichkeit verursachen; ankränkeln.
Згáга, *f.* Sod, *m.* Sodbrennen, *n.*; 2) *К.* *ОП.* Durst, *m.*
Згад, *m.* *Ст.* s. Згáдка.
Згадáти, згáдувати, *v. a.* erwähnen, gedenken, an jmdn (etw.) erinnern: когó, що, про (за) когó, п.(з.) що; 2) errathen.
Згаджáти ся, s. Згóджувати ся.
Згаджáти (-ажá-), *v. n.* комý з чим s. Вигажáти.
Згáдка, *f.* Erwähnung; Erinnerung, *f.*
Згáдуване, *n.* Erinnerung, *f.* *М.* II. 179; 2) das Errathen.
Згаї́ти, s. Гаї́ти.
Згáмати, згáмкати, *v.a.*§. auffressen.
Згамішити, *v. a.* s. Гáмуз, на — збити.
Зганьби́ти, *v. a.* s. Ганьби́ти.
Згани́ти, *v. a.* комý щось jmdn wegen etw. tadeln, rügen.
Згáнка, *f.* *Зап.* s. Згáдка.
Згáнути, *v. a.* s. Згадáти.
Зганя́ти, s. Зігнáти; 2)s. Зменшáти.
Згар, *f.* das Angebrannte; 2) Fusel im Branntwein, *m.* *Мак.*; 3) Licht *n.* Wärme der Sonne; вечірна — Abendröthe, *f.* *У.*
Згарб, *m.* Schneesturm, *m.* *Пс.* згáрбом загарбáти mit Gewalt entreissen, rauben, *К.*
Згáрбати *v. a.* s. Загáрбати *Ме.*
Згáрець, -рця, *m.* ausgebrannte Waldstrecke in eine Wiese (Weideplatz) umgewandelt.
Згáристий, *a.* brennbar, ver-.
Згáрище, згáриско, *n.* Brandstätte, *f.*; 2) s. Згáрець.
Згáрість, -ости, *f.* Brandgeruch, *m.*
Згармонїзувáти, *v. a.* in Harmonie bringen.
Згáрок, -рка, *m.* s. Недóгарок.
Згарувáти, *v. a.* dh übermässige schwere Arbeit aufreiben, abhärmen; *ptc.* згарóваний.
Згáря, *f.*s. Згáрище, *У.* 2) s. Згáрець.
Згáрячу, *adv.*in der Hitze *Ш.* I. 385.
Згасáти, згаснýти, *v. n.* erlöschen, aufhören zu brennen, zu leuchten.
Згаси́ти, згáшувати, *v.a.*auslöschen.
Згáтляти, s. Гатля́ти.
Зги? *Ос.* (62) II. 55.
Згиб, *m.* Bug, *m.* Fusswurzel, *f.* *Пол.*; 2) Gelenk, *n.* *Под.*
Згибáти, згинáти, *v. a.* beugen, niederbiegen, krümmen.
Згибля́че, *n.* *coll.* Schindvieh, *n.*
Зги́бнути, зги́нути, *v.n.* verloren gehen, verschwinden, s. Ги́нути.
Зги́дити, *v. a.* собí щось vor etw. Abscheu bekommen.
Згинáч, *m.* Beugemuskel, *f.* Beuger, *m.*
Згири́ти, s. Заги́рити.

*

Згіде, (-дде), *n.* Hab' und Gut, *n.* *Ос.* (62) VIII. 23.

Згіден, *К.* згідний, *a.* tauglich, nützlich, verwendbar; wert, fähig; 2) übereinstimmend, *В.* — го́лос Gleichlaut, *m.*; übereinkommend; *adv.* згідно überein, *Пар.*

Згідли́вість, -ости, *f.* *Ог.* Verträglichkeit, Friedfertigkeit, *f.*

Згін, *g.* згóну, *m.* Zusammentreibung, *f.* das Zusammentreiben des Viehes (der Schafe) auf die gemeinschaftliche Hutweide: в — = до череди́; 2) Vertreibung; (ehem.) gezwungene Uebersiedelung.

Згінний, *a.* -і дни *Не.* (*Пр.* XI. 38) Tage an welchen die ganze Gemeinde zur Frohnarbeit aufgetrieben wird.

Згінник, *m.* Borstenviehtreiber, Schweinehändler, *m.* [thiger, *m.*

Згірдник, *m.* Verächter, Hochmü-

Згіре, *n.* *М.* I. 18 Gesenke eines Hügels, *n.* Abhang, *m.* Abdachung, *f.*

Згіркнути, *v. n.* bitter werden; мáсло -кло wurde ranzig.

Згірний, згірдний, *a.* stolz, beleidigend, unfreundlich: сло́во, böses Wort.

Згірóк, -ркá, *m.* Hügel, *m.*

Згірчивáти, (-чи́ти), *v. a.* *МШ.* bitter machen.

Згіршéне, *n.* *Пар.* s. Сóблазнь.

Згірши́ти, *v. a.* Aergernis, Anstoss geben; — ся Aer. An. nehmen: чим, woran.

Зглáдити, *v. a.* glatt streichen, g. machen; ebnen *Ш.* I. 380; 2) * vertilgen: — зо сьвíта.

Зглáмати, *v. a.* *ГБ.* (*Рус.* X. 72)?

Зглéджити ся, gerinnen (v. Milch *vgl.* Глеј). [бúти.

Зглибóну́ти, зглибúти, *v.a.* s. Зглу-

Зглíтно, *adv.* voll gedrängt, gestopft.

Зглодáти, *v. a.* zer- abnagen.

Зглотá, *f.* s. Глотá, Zusammenlauf, *m.*

Зглоти́ти ся, sich zusammendrängen, s. zusammenrotten.

Зглуби́ти, зглубля́ти, *v. a.* ergründen, erforschen, untersuchen. [werden.

Зглу́пати ся, §. rathlos, verlegen

*Згляд, *m.* Blick, *m.* *С.* I. 200; 2) s. Взгляд, взгля́дний; зглядь (зглєдь), *f.* Rücksicht, Pflege, *f.*

Зглядáти ся, згля́нути ся sich beschauen; на когó, на що auf jmdn (etw.) schauen, sehen, anhaltend an-, zusehen; Rücksicht nehmen, etw. berücksichtigen, sich jmds erbarmen.

Згнéсти, згнїти́ти (-áти), *v. a.* unter, -niederdrücken, zermalmen, * vernichten; згнїти́ти verdichten.

З-гнї́ва, *adv.* *Ст.* zornig.

Згнїт, *m.* Art Kinderkrankheit.

Згнущáти ся, s. Знущáти ся; згнущéний *ptc.* *Гол.* unterdrückt, misshandelt.

Зговори́ти, *v. a.* gesprochen, gesagt haben; 2) що з ким mit jmdm worüber übereinkommen, sich einigen, etw. verabreden *М.* I. 43; 3) прóтив когó mit jmdm rechten, hadern, sich jmdm widersetzen *М.* I. 12; 4) — ся (за що) im Gespräch, in der Rede worauf kommen (zusammen mit Anderen).

Згóда, *f.* Uebereinkunft, Uebereinstimmung, Einigung, *f.* що згóда gemäss, nach dem Vertrage; 2) Einigkeit, Eintracht, Harmonie, *f.* [mend.

Згóден, *a.* *Ст.* s. Згóдний, beistim-

Годжáти ся, згóджувати ся, *ІГ.* zustimmen, übereinstimmen; in Eintracht leben. [2) Ehevertrag, *m.*

Згóдини, *pl.* das Uebereinkommen;

Згоди́ти, *v. a.* in Uebereinstimmung, in Einklang bringen; einigen; 2) mieten, dingen: слугу́; accordieren; 3) когó, на когó чим womit jmdn treffen, jmdm beikommen; 4) *v. n.* кому́ dem Schuldner die Erstreckungsfrist gestatten; 5) — ся з ким sich mit jmdm verständigen, übereinkommen, übereinstimmen, sich einigen, sich vertragen; на щось womit einverstanden sein, etw. acceptieren; до чогóсь *С.* I. 27 sich wozu eignen.

Згóдї, згóдом, згóдя, *adv.* (трóха, мáло —) nach einiger Zeit, nach einer Weile, kurz hernach, darnach, wenige Zeit später.

Згодї́ти, *v. n.* vermögen. [fertig.

Згодли́вий, *a.* verträglich, fried-

Згóдний, *a.* einverstanden *ОП.*; 2) s. Вигідний *Левч.*

Згодувáне, *n.* Erziehung, *f.* *К.*

Згодувáти, *v. a.* aufziehen, erziehen, Pflege angedeihen lassen; ernähren; mästen.

Згóжий, *a.* übereinstimmeud, *Др.*

Згóла, *adv.* *Левч.* ganz, schier.

Зголару́ч, *adv.* s. Голíруч.

Зголи́ти, *v. a.* ab-, wegrasieren.
Згі́лови, *pl.* у згі́ловах *Ф.* zu den Häuptern; 2) з голови́ aus dem Kopfe, — рахува́ти von d. Kopfrechnen.
Зголови́ти, *v. a.* köpfen: das Kopfholz von dem Weidenbaume weghauen, *B.*
Зголоди́ти, *v. a.* aushungern lassen; *ptc.* зголодже́ний ausgehungert.
Зголодні́ти, *v. n.* hungrig werden.
Зголоси́ти, *v.n.*s. Закрича́ти *МШ.*; 2) ся до чогі́сь sich zu etw. (bei jmdm) melden. [sonant, *m.*
Згі́лосна, *s. a. f. Ог.* Mitlaut, Con-
Зголосну́ти, *v. n.* сла́ва зголосла́ *МШ.* der Ruhm erscholl, wurde laut.
Зголуби́ти, *v. a.* für sich freundlich stimmen, jmds Herz, Zutrauen gewinnen.
Згомоні́ти, згомоті́ти *МШ. v. n.* dumpf erschallen, erklingen; laut werden; wiederhallen.
Згон, *m.* s. Згін.
Згі́нене, *n.* s. Зі́гнане.
Згі́нини, *pl.* згі́нище, *n.* Ueberkehr, *f.* Abbrechling, *n.* Kaff, *m.* (vom Getreide).
Згони́ти, згоня́ти, s. Зігна́ти; — ся з рі́зуму irre werden. [*m. С.* II.43.
Згі́нщик, *m.* Viehtreiber; Viehhändler,
Згорба́ті́ти, *v. n.* krummen Rükken bekommen, buckelig werden.
Згі́рбити, *v. a.* bücken, buckelig machen; — ся sich bücken, gebeugt gehen.
Згі́рда, *adv.* stolz, abstossend, wegwerfend. [den.
Згорди́ти ся чим worauf stolz wer-
Згорді́ти, *v. n.* ким jmdn verschmähen.
З-гори́, *adv.* набра́ти з гори́ кого́ jmdn herunternehmen; 2) voraus, im voraus. [schüssig; schief.
Згі́ристий, (-исний), *a.* steil, ab-
Згорі́вка, *f.* s. Горі́вка, *Гол.* III.81.
Згорі́ти, *v. n.* ab-, verbrennen; 2) *Ф.* (*Пр.* X. 123) im Hitzfieber phantasieren, delirieren.
Згорну́ти, згорта́ти, *v. a.* zusammenscharren, -ziehen.
Згорну́тість, -ости, *f. Не.* (*Пр.* XI. (2) 14 Inbegriff, *m.*
Згороди́ти, *v. a.* ein Flechtwerk, eine Hürde, e. Hecke anlegen, umzäunen; * anfertigen *Ч.* I. 169.
Згі́ртка, *f. ОП.* Falte, *f.*
Згости́ти, *v. a. У.* besuchen.

Згра́бати, (згреб-) *v. a.* abharken; 2) zusammenharken. [pfänden.
Зграбува́ти, *v. a.* plündern; 2)
Зграмоси́ти, *v. a.* zusammenballen.
Згре́бло, *n.* Striegel, *m.*
Згрижа́, згриза́, *f.* nagende Sorge, Kummer, Gram, *m.* 2) Hader, Zwist, *m.*
Згриза́ти, згри́зти, s. Гри́зти.
Згримоті́ти, *v. n.* heftig, wuchtig dreinschlagen.
Згрі́бний, *a.* -е полотно́ die grobe Leinwand von Hede, von Werrig, heden.
Згрізну́ти ся, sich erbittern, aufbrausen, ergrimmen, drohende Miene etc. machen, *Не.*
З-грі́зна, *adv.* s. Грі́зьно.
Згрома́джене, *n.* Versammlung, *f.*
Згрома́дити, (-аджа́ти) *v. a.* сі́но — zusammenharken, -rechen; 2) versammeln.
Згрубі́ти, *v. n.* dick, grob werden.
З-гру́бша, з гру́бої трі́ски aus dem Groben. [liegendes Grundstück.
Згру́док, -дку, *m.* trockenes höher
Згрясти́ти, *v. a. Зг.* zusammenfassen, resumieren.
Згу́ба, *f.* Verlust, *m.* verlorene Sache; 2) Verderben, *n.* Vernichtung, *f.* Untergang, Tod, Fall, *m.*
Згуби́ти, *v. a.* verlieren; 2) verderben, vernichten. [derblich, vernichtend.
Згубли́вий, *Мл.* згу́бний, *a.* ver-
Згуди́ти, *v. a.* щось кому́ jmdm etw. tadeln; *ptc.* згудже́ний, verspottet, widrig gemacht.
Згуді́ти, *v. n.* anfangen stark zu schallen, zu dröhnen. [IV. 166.
Згук, *m.* Lärm, Schall, *m. КС.* (82)
Згука́ти ся, s. Скрича́ти ся; згукну́ти, *v. n.* lauten Ruf erschallen lassen.
Згули́ти, *v. a.* betrügen, jmdn zum Besten haben, *Ф. Фр.*
Згуля́ти, *v. n.* und — ся sich satt unterhalten, sich todmüde tanzen.
Згурда́ти, *v. a.*; 2) — ся s. Зву́рдити.
Згу́слий, *a.* zäheflüssig. [werden.
Згу́снути, *v. n.* dick-, zäheflüssig
Згусти́ти, згуща́ти, *v. a.* verdikken, verdichten, condensieren. [(*B*).
Згуча́ти ся, scheu, stutzig werden,
Згу́щене, *n.* Verdichtung, Condensation, *f. Пол.*
З́га́рда, *f.* Silbermünzen auf einer

Kette angereiht (*B.*) Halsband, Collier, *n. vgl.* Ґа́рда.

Зґвалтува́ти, *v. a.* allarmieren, in Bewegung bringen; — лиху́ чу́тку schlimme Gerüchte mit Weh- u. Jammergeschrei vernehmen u. weiter verbreiten *Me.* 373; aufschreien *Ф.* (*Пов.* 34)?

Зґе́ґати, s. Ґе́ґати.

Зґе́дзити ся, s. Ґе́дзати ся.

Зґо́я, *f.* s. Со́я, со́йка (*B.*).

Зґрасува́ти, *v. a.* mit den Füssen zertreten, zerstampfen.

Зґра́я, *f.* Schar, *f.* Haufen, *m. K.*; 2) зґра́я Art Osterspiel *Kol.* I. 193.

Зґрунтува́ти, *a. a.* bis auf den Grund kommen, den Grund erreichen ergründen.

Зда́ване, *n.* Herausgabe (des Restes); 2) Uebergabe, Anvertrauung; 3) Ablegung, Erstattung *f.* и́спиту, рахýнку, спра́ви; 4) Schein, *m. Cm.* s. Здава́ти 4 c.).

Здава́ти, зда́ти, *v. a.* den Rest herausgeben (beim Kaufe); 2) кому́ щось, на кого́ щось jmdn etw. übergeben, überlassen, abtreten, anvertrauen, übertragen; 3) испи́т, рахýнок, спра́ву — ablegen, erstatten; 4) — ся на кого́ sich jmdm ergeben (на чиюсь ласку), Vertrauen in jmdn setzen, sich auf jmds Wort verlassen (на чиє́сь сло́во); sich auf jmdn berufen *Левч.* *b*) passen, taugen; * sich reimen; — на го́ре *Ш.* I. 29 zum Unglück gut gerathen sein; *c*) erscheinen, scheinen, das Aussehen haben: здає́ ся мені́ es kommt mir so vor, es scheint mir als ob, mir däucht, mich dünkt. [зда́влене, *n.* s. Сти́снене, *Пол.*

Здави́ти, s. Стиснýти; zerdrücken,

Зда́вішня, *adv.* in der Frühe.

Зда́вна, зда́вен, *ОП. adv.* von altersher. [*a.* -а моне́та Scheidemünze, *f.*

Зда́йний, *Пар.* здавко́вий, *Term.*

Здале́ка, *adv.* von weitem, weither, aus der Ferne; weitab.

Здали́гідь, (-легі́дь), *adv. C.* s. Заздали́гідь; zeitig. [Зда́тний.

Зда́лий, зда́лний, зда́ний, *a.* s.

Зданýти, *v. n. Ф.* (*Веч.* I. 116) s. Здава́ти ся 4 c).

Зда́рити, *Др. с.* 134 здарува́ти *M.* II. 164 *v. a.* beschenken; 2) — ся: коли́ ми ся зда́рит *Гол.* wenn es mir geräth, gelingt. [да́ти ся

Зда́ти, s. Здава́ти; — ся s. При-

Зда́тний, *a. H.* 220. *Кч.* 178 tauglich, fähig, befähigt; 2) schicklich, anständig. [Geschicklichkeit, *f. ГШ.*

Зда́тність, -ости, *f.* Fähigkeit;

Зда́ча, *f.* Rest, *m.* (beim Kauf) *Др. с.* 183. *Кв.* 73. Ueberschuss, *m.* * зда́чі дава́ти Revanche geben; 2) Uebergabe, Capitulation, *f. КУ.*

Здвиг, *m.* dichte Schar, Menge, *f.*; 2) s. Здви́жене 2): на Здви́га.

Здвига́ти, здвигнýти, здвинýти, *v. a* empor-, auf-, erheben; aufrichten, aufführen: будо́ву; 2) bewegen, erregen; 3) *v. n.* кіньми einen Reiter angriff machen, zu Ross angreifen, — sich aufmachen; плечи́ма mit den Achseln zucken; 4) — ся sich erheben; aus den Fugen gehen.

Здви́же, *n. Еф.* 61 s. Горо́бок?

Здви́жене, *n.* Erhebung, Aufführung, *f.*; 2) s. Воздвиже́ние Че́стного Креста́.

Здви́жка, *f. Зг.* Bewegung, *f.*

Здебе́ла, *adv.* unverbofft.

Здебільша, з-де-більшого, *adv.* vom Gröberen; obenhin betrachtet, im grossen, *Cm.*

Зде́ґа, *f.* Wolf. *m.* (*vgl.* Зьвір).

Здекретува́ти, *v. a.* anordnen, verhängen, bestimmen — ка́ру *Кч.* 272.

Здекуци́йник, *m.* §. Executor, *m.*

Зде́лека, s. Здале́ка (-ку).

Зде́мгати, (-гувати) ся, sich verheben (подви́гати ся).

Зде́нова, *adv.* von neuem.

Зде́ргати ся, s. Змарні́ти.

Здеревені́ти, *v.n.* holzig werden, *B.*

Здереві́ти, *v. n.* erstarren.

Здержа́ти, зде́ржувати, *v. a.* ab-, an-, auf, zurückhalten; 2) aushalten, ertragen *C.* I. 103.

Зде́ржка, *f. Левч.* Enthaltsamkeit, *f.*

Зде́ржно, *adv. Левч.* enthalsam.

Зде́рка, *f.* Ellritze, Pfrille, *f.* (Leuciscus phoxinus).

Зде́рти, s. Здира́ти. [ger werden.

Здешеві́ти, *v. n.* wohlfeiler, billi-

Зди́бати, *v. a.* кого́ jmdm begegnen, jmdn antreffen; — ся з ким mit jmdm zusammentreffen.

Здив, *m. Cв.* Verwunderung, *f.* Stau-

nen, *n.* на — *M.* zum Verwundern, sehr befremdend. [werden, *T.*

Здивачні́ти, *v. n.* zum Sonderling

Здивува́ти, *v, a.* verwundern, in Staunen setzen; 2) *v. n.* *Кв.* 33 seltsam finden u. daher tadeln; nicht genug satt sehen u. bewundern, staunen *Ш.* I. 298 — ся sich — —; *ptc.* здиво́ваний, здиві́лий *Св.* verwundert.

Здимини́ти, *v. a.* vom Brandlegen = з ди́мом пусти́ти.

Здимі́ти, здимні́ти, (-мені́ти) *v. n.* verrauchen, in Rauch aufgehen, wie der Rauch schwinden, verschwinden, *H.* 38.

Здиня́ти, (здня́ти, зня́ти) *P.* I. 16 s. Здойма́ти. [reissen; 2) schinden.

Здира́ти, *v. a.* abreissen, herunter-

Зди́рка, *f.* breite Spleisse; abgerissenes Stück von e. Stoff, Fetzen, *m.*

Здирли́вий, *a.* der schindet, beraubt.

Зди́рник, зди́рщик, *m.* s. Деру́н.

Зди́рство, *n.* зди́рщина, *f.* Leuteschinderei, f. s. Грабе́жа.

Зди́рствувати, *v. n.* *К.* schinden, erpressen, habsüchtig sein.

Здитині́ти, *v. n.* kindisch werden.

Здиха́не, *n.* s. Зітха́не.

Здиха́нка, *f.* *Гол.* III.419 Seufzer, *m.*

Здиха́ти, здихну́ти, *v. n.* seufzen, aufseufzen; — ся Athem holen; *b*) müde werden, *Ст.* 2) crepieren, verrecken.

Здича́ти, здичі́ти. *v. n.* verwildern, wild werden. [Gestalt, *f.* Habitus, *m.*

Здіб, *g.* здо́бу, *m.* *B.* das Aussehen.

Зді́бний, *a.* tauglich, fähig, tüchtig.

Зді́бність, -ости, *f.* Tauglichkeit, Fähigkeit, Tüchtigkeit, *f.* [verlassen.

Здїва́ти ся на кого́ sich auf jmdn

Здї́вки, *pl.* — з кого́ роби́ти *Ч.* II. 9. argen Spass mit jmdm treiben.

Здївува́ти, *v. a.* вік das ganze Leben hindurch Jungfrau bleiben, *Кн.*

Здігна́ти, s. Здогони́ти.

Здї́жити ся *H.* 241 vom Backtrog: schlecht werden.

Здійма́ти, здійня́ти, s. Здойма́ти.

Здїла́ти, *v. a.* thun, machen; begehen; 2) *Ме.* 137 an-, hinein thun, ausstatten. [dienstfertig.

Здї́ливий, (*B.*), здї́лишливий, *a.*

Здї́лка, *f.* *gr.* Thatsache, *f.* *Зг.*

Здї́льний, *a.* *Др.* tüchtig, fähig.

Здїпра́вдї, *adv.* s. Спра́вдї.

Здї́яти ся, *Щог.* geschehen.

Здо́ба, *f.* s. Здіб. *vgl.* Подо́ба; 2) s. Здо́бич.

Здоба́, *f.* Schmuck, *m.* Zierde, *f.* *Пар.*

Здо́бен, *a.* s. Зді́бний.

Здоби́ти, *v.a.* schmücken, zieren, *Пар.*

Здоби́ток, -тку, *m.* Erwerb, *m.*; Beute, *f.* Raub, *m.* *pl.* *H.* 201 *P.* I. 27.

Здо́бич, здоби́ча, *f.* Beute, *f.* Raub, *m.* *dim.* здоби́ченька, reiche u. schöne Beute.

Здоби́чний, *a.* Beute- zur Beute geh., erbeutet, *K.* [ter, Räuber, *m.*

Здоби́чник, (и́шник), *m.* Freibeu-

З-добра ди́ва s. З. I. *f.*). [loben.

Здобри́ти, *v. a.* *Щог.* gutheissen,

Здобрі́ти, *P.* II. 86. *Не.* (*Пр.* XII. 675) *v. n.* чим womit zufrieden sein; 2) besser werden.

Здоброва́ти, *v. n.* *Др.* *c.* 245 gutmüthig, einfältig sich zeigen; besser, gütig werden, *C.* [бі́чник.

Здобува́нець, -нця, *m.* *К.* s. Здо-

Здобувани́на, *f.* *К.* s. Здобу́ток.

Здобува́тель, *m.* Ausbeuter, Exploiteur, *m.* *Под.* здобува́ч, der Producierende, *Др.*

Здобува́ти, здобу́ти, *v. a.* einnehmen, besetzen; 2) erbeuten, erobern; 3) erwerben, erringen; 4) — ся sich mit Beute versehen, Beute machen *K.*; *b*) — на що́ etw. hervorbringen, herausbringen, bewerkstelligen. [*f.* *ГШ.*

Здобуте́, здобу́ване, *n.* Eroberung,

Здобу́ток, -тку, *m.* Gewinn, Erwerb; Nutzen, Vortheil, *m.* Errungenschaft, Beute, *f.*

Здовжа́ти, здовжи́ти, *v. a.* verlängern, dehnen; 2) здовжи́ти s. Довжи́ти ра́лом.

Здо́вжене, *n.* Dehnung, *f.* *Бор.*

Здові́дати ся, *До.* s. Дові́дати ся.

Здовольня́ти ся befriedigt werden, sich genügen lassen.

Здогада́ти ся, здога́дливий, etc. s. Догада́ти ся etc. [deutung, *f.* *Зг.*

Здо́гадка, *f.* s. До́гадка; 2) An-

Здо́гін, -ону, *m.* *ОБ.* *pl.* здого́ни *Бор.* Wettlauf, *m.* ити́ на — den Wettkampf bestehen, wetteifern.

Здогоди́ти ся кому́сь, jmdm in den Wurf kommen, begegnen, *Гуш.*

Здогони́ти, здогани́ти, *v. a.* einholen, ereilen, erreichen.
Здого́ня, *f.* *ОП.* s. Пого́ня.
Здойм, *m.* s. На́черт.
Здойма́ти, (-и́ти), *v. a.* herunter-, herabnehmen, -ziehen: скі́ру die Haut abziehen, abdecken; 2) auf-heben, aufrichten; * — душе́ю s. Зва́жити 3); — бу́чу Krawall machen.
Здої́ти, здо́ювати, *v. a.* ausmelken.
Здокона́ти, *v. a.* ausführen, vollbringen, *Пол.* [лїва́ти überwältigen, *ІГ.*
Здола́ти, *v. a. pol.* vermögen; здо-
Здопта́ти, s. Подопта́ти.
Здор, *m.* здо́ра, *f. P.* I. 192 Schmerhaut, *f.*
Здорове́зний, здорове́нний, *a.* gesundheitsvoll; rüstig, tüchtig, überaus gross.
Здорове́ць, -вця́, *Левч.* здорови́л *Ш.* II. 245, здорові́нь, -і́ни, (*Фр.*) *m.* здорови́ця, *f.* ein Kerngesunder; stark gebauter, hochgewachsener Mensch.
Здоро́вий, *a.* gesund, wohlbehalten; здоро́в (був)! sei gegrüsst! *b*) zur Genesung! бува́й здоро́в! lebe wohl! bleibe gesund; 2) stark, rüstig; sehr gross, s. hoch, s. dick, s. lang etc. *adv.* здо́рово, tüchtig etc.
Здоро́вити, *v. a.* grüssen, — кого́ всї́м добро́м jmdm alles Beste wünschen; 2) не здоро́вить ся ко́му jmd ist unpässlich geworden.
Здоро́вість, -ости, *f.* *ГШ.* Gesundheit, *f.* (des Wassers).
Здорові́ти, *v. n.* genesen, gesunden, von der Krankheit sich erholen.
Здоро́вкане, *n.* Begrüssung, *f.*
Здоро́вкати, *v. a.* *Luts. gr.* 164 grüssen.
Здоро́вкуватий, *a.* rüstig, robust.
Здоро́вле, (-ве), (*d.* -о́вячко, -о́венко), *n.* Gesundheit, *f.* Wohlsein, *n.* здоро́вля! zur Genesung!
Здоровле́не, *n.* *M.* Genesung, *f.*
Здоро́вний, *a.* -а Слу́жба Бо́жа für die Gesundheit abgehalten.
Здоро́жити ся, dh den weiten Weg ermatten, müde werden.
Здорожі́ти, *v. n.* s. Подорожі́ти.
Здоса́дувати, *v. n.* unzufrieden werden, ungehalten w.
Здо́тний, *a.* s. Зда́тний.
Здох, на — кому́сь прихо́дит bringt zum Crepieren, *Фр.*
Здоха́ти, здо́хнути, *Кв.* 33 *v. n.*; einen Seufzer, ausstossen; 2) crepieren, s. Здиха́ти; здо́хлий, здо́хший, *a.* *Кв.* 220 crepiert, todt.
Здохлени́на, здохли́на, здохля́тина, *f.* Aas, *n.* [Sieches.
Здохля́к, *m.* здохля́че, *n. coll.* etw.
Здра́вкати, *v. n.* s. Пи́ти до кого́.
Здра́да, (*d.* здра́дка), здра́дити etc. s. Зра́да etc.
Здрантї́ти, *v. n.* lumpig, nichtsnutz werden, herunterkommen.
Здра́стуй! *gr.* sei gegrüsst! (=здоро́в бyв!) *Cm.*
Здревнї́ти, s. Здеревенї́ти.
Здрегна́віти, здре́нтвіти, *v. n.* moderig werden. [sichtig (*B.*).
Здречкова́тий, (здря-) *a.* kurz-
Здри́ги, *pl.* s. Дрижаки́, *Левч.*
Здригну́ти, (здріг-) здрига́ти ся, здрижа́ти, *v. n.* sich rühren, betroffen werden, erbeben, erzittern, zusammenschaudern *Ш.* II. 35.
Здрик, (здря-), *m.* Gesicht, *n.* коро́ткий — Kurzsichtigkeit, *f.*
Здрік, *m. P.* II. 174 s. Здро́к.
Здріку́нъ, (-ка́н), *m.* s. Зїрка́ч, здря́чий мак.
Здріма́ти, *v.n.*— ся, einschlummern.
Здроби́ти, *v. a.* klein zerstückeln; — зе́млю lockern; здро́блений дроб gebrochener Bruch.
Здрогнї́не, *n.* *КУ.* Schauer, Schauder, *m.* (edle) Regung, *f.* Mitleid, *n.*
Здрогну́ти ся, s. Здригну́ти ся.
Здрок, *m.* s. Дрок II.; Ґедз.
Здротува́ти, *v. a.* mit Draht binden.
Здро́чити ся, gereizt werden, *K.*
Здружи́ти, *v. a.* freundschaftlich verbinden; — ся з ким Freunde werden.
Здру́лити, *v. a.* herunterstossen, -schmeissen. [erhaft) werden.
Здрухнї́ти, *v. n.* moderig (undau-
Здря, куди́ здря, *adv.* *Кч.* 92 blindlings, aufs Gerathewohl, durch Stock und Stein. [здрі́ти.
Здря́чий мак, s. Зїрка́ч, [зрі́ти,
Здря́чка, *f. B.* Pupille, *f.* Augapfel, *m.*
Здуби́ти ся, zur Eiche werden.
Здубонї́ти, *v. n.* zu stampfen anfangen.
Здува́ти, зду́ти, *v. a.* wegblasen,

abwehen; 2) zusammenblasen, -wehen; 3) aufblähen, Blähungen verursachen.

Здуднї́ти, *v. n.* anfangen zu poltern, zu dröhnen.

Здужа́ти, *v. n. Зг.* sich entwickeln, stark werden, gedeihen; зду́жати vermögen; не- krank sein.

Зду́малий, *a. АД.* II. 137 hochmüthig, übermüthig.

Зду́мати, *v. a. P.* I. 71 s. Згада́ти; 2) *v. n.* und — ся sich vornehmen, sich entschliessen, beschliessen.

Здуми́ти ся, (-міти ся *До.*) *Ч.* V. 563 sich verwundern, erstaunen; 2) здуміти, *v. n.* verzweifeln.

Зду́мна, *adv.* s. Згі́рда.

Здупла́віти, *v. n.* hohl werden (v. Baume).

Здуплї́ти, *v. n.* stutzig, betroffen werden.

Здури́ти, *v. a.* jmdn zum Narren, zum Besten haben, betrügen; täuschen.

Здуріти, *v. n.* thöricht, wahnwitzig, toll werden.

Зду́ркати, *v. a. Mx.* jmdn einen Thoren, e. Dummkopf schelten.

Здуси́ти, здуши́ти, *v. a.* zusammendrücken, -pressen; — ся dumpfig werden; schwitzen.

Здуфа́лий, *a.* vermessen, dreist, eigensinnig.

Здуфалува́ти, *v. n.* з ким jmdn zum Besten haben, mit jmdm Scherz treiben.

Зду́хи, *pl.* Darmgase, Blähungen, *pl.*

Здухови́на, *f.* die Weichen des Bauches, Flanke, *f. Ру.*

Здя́кувати, *v. n.* und — ся, здя́чити ся, *Ф.* (genug) danken, dankbar sein, den Dank aussprechen, кому́.

Зе́бра. *f.* Zebra, *n.* (Equus Zebra).

З'едини́ти, з'едині́ти, *v. a. Ко.* 336. vereinigen, verbinden.

З'еднáти, *v. a.* vereinen; gleichmachen; — ся *Гол.* III. 76 sich verdingen.

Зезу́ля, s. Зазу́ля (*В*).

Зезюльки́, *pl.* s. Зазули́нець.

Зекпі́ти, *v. n.* s. Змарнї́ти.

Зе́лезь, зеле́зка, *f.* Drüse, *f.* [*Пол.*

Зелези́стий, *a.* mit Drüsen, drüsig,

Зеле́зник, *m.* — міхурко́вий Balgmilbe (Simonea folliculorum).

Зе́лемінь, *m. N.* e. Berges.

Зелемозе́нь, *m.* Schöllkraut, *n.* (Chelidonium majus).

Зе́лень, *f.* das Grün, *IГ.*; 2) Grünzeug, Gemüse, *n. Не.* (*Пр.* II. 497); 3) *N.* e. Berges: Зеле́не.

Зелена́вий, зелена́стий, зеленкува́тий, *a.* grünlich.

Зелене́ць, -нця́, *m.* Bertram-Schafgarbe, *f.* (Ptarmica v. Achillea vulg.); 2) Frohnleichnahmstag, *m.* (lat. Rit.).

Зеле́ний, (*d.* зелене́нький) *a.* grün; — ліс Laubwald; — ове́с gemeiner Hafer (*opp.* кана́рок); Зеле́ні Сьвя́та die Pfingsten.

Зелени́ти, *v. a.* grün färben.

Зелени́ця, *f.* grünfärbendes Kraut.

Зеле́ність, -ости, *f.* das Grüne, die grüne Farbe.

Зеленї́ти, *v. n.* grünen.

Зеле́нка, *f.* Grünerde, *f. Пол.*; 2) — зеле́нячка, *f.* Laubfrosch, *m.* (Hyla arb.); 3) Agaricus aeruginosus.

Зеле́нобере́гий, *a. ВБ.* mit grünen Ufern.

Зеленогно́їне, *n. Гк.* 30 Gründüngung, *f.*

Зеленолу́гий, *a.* -а ріка́ mit grünen Auen.

Зеленоо́кий, *a.* grünäugig.

Зеленору́дь, *f.* Grünbleierz, Braunbleierz, *n.*

Зелено́чок, *m. Ст.* das Grün.

Зеле́нощі, *pl. ОП.* grüner Plafond.

Зелену́ха, зеленьчу́ха, *f.* Crenilabrus. [*Аль.* 514.

Зелену́шка, *f.* s. Зеле́ний, -а

Зеленце́м, *adv.* ще — noch grün u. unreif. [(Astasia euchlorum).

Зеле́нчик, *m.* schöngrünes Nixchen

Зеленя́вий, s. Зелена́вий, *Пол.*

Зеленяво́жо́втий, *a.* grünlichgelb.

Зеленя́к, зеленю́х, *m.* Goldkäfer, (Cetonia aurata), *В.* [spe, *f. М.*

Зелепо́чок, -чка, *m.* (grüne) Kno-

Зелепу́га, *f.* зелепу́ш, *m.* unreife noch grüne Weichsel- od. Kirschenfrucht; 2) Art grünlicher Pflaumen.

Зеличо́к, -чка́, *m.* Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parv.). [Желї́зо etc.

Зелї́зо, зелї́зко, зелї́зний etc. s.

Зе́льман, *m.* Art гаївка, *Пар.* (*Пр.* II. 257). *Kol.* I. 166. 177. 183.

Зе́льний, *a.* Kraut- *Ш.* II. 221.

Зело́, *n.* Kraut, Unkraut, *n.*; Unkrautsamen, *m.*; 2) *N.* des † Buchst. s.

Зеля́стий, *a.* Kräuter-, *В.*

Земе́лька, *f. dim.* kleines Grundstück.
Земе́льне, *n. a. s.* Grundsteuer, *f.*
Зе́ме́ць, -мця́, *m. M.+Б.* 418 Grund-, Gutsbesitzer; Grossgrundbesitzer, *Кн. m.*
Земизеле́ня, *f.* s. Зелемозе́нь.
Землево́дний, *a.* -е звіря́ Amphibium, *n. Ог.*
Земледу́х, *m.* -медведю́шок Maulwurfsgrille, Werre, *f.* (Gryllotalpa vulg.).
Землезна́вство, *n.* Erdkunde, Länderkunde, *f.*; 2) Geognosie, *f. Пар.*
Землемі́р, *m.* Geometer, Feldmesser, *m. Шл.*; 2) *pl.* Spanner, *pl. Вол.*
Землемі́рство, *n.* Geometrie, *f.*
Земляни́стий, землева́тий, *a. ГШ.* erdartig; erdhaltig.
Зе́мленька, *f. dim.* (lieber, theuerer) Boden; рі́дна — Heimatsboden, *m.*
Землепи́сь, *f.* Erdbeschreibung, Geographie, *f.*
Землепи́сець, -сця, *m.* Geograph, *m.*
Землепи́сний, *a.* geographisch.
Землери́йка, *f.* — мизи́нна Zwergspitzmaus, *f.* (Sorex pygmaeus). [*m. Ру.*
Землетря́с, *m.* Erderschütterer,
Землетря́сене, *n.* Erdbeben, *n. ГШ.*
Змели́стий, *a. Вах.* erdig; 2) s. Землени́стий.
Земли́ця, *f.* s. Земля́.
Земльови́й, *a.* — біб Kartoffel, *f.*
Земля́, *f.* Erde, *f.* Erdboden, Boden, Grund, *m.*; 2) Grundbesitz, *m.*; 3) s. Тло, дно, по́ле *Кв.* 338; 4) *N.* des Buchst. З.
Земля́к, (*d.* землячо́к), *m.* Landsmann, (*pl.* Landsleute) *m*; 2) Kröte, *f.* (Bufo).
Земляни́й, *a.* Erd-; -е ма́сло Aetalium septicum; 2) -í гру́ші knollige Sonnenblume (Helianthus tuberosus); 3) -е се́рце Rhizopogon albus.
Земля́ник, *m.* s. Дурилю́д.
Земляни́н, *m. M.* II. 96 zuständiger Insasse eines Dorfes, der Einheimische; Landmann, Bauer, *K.*; Grundbesitzer, *m. B.*
Земля́нка, *f.* Erd-, Lehmhütte, *f.*; 2) Kartoffel, *f.* (*B.*); 3) Braunkehlchen, *n.* (Saxicola rubetra); 4) s. Земля́к 2).
Земля́нський, *a.* s. Селя́нський, *Зар.*
Земля́цкий, *a. K.* vaterländisch.
Земля́чка, *f.* Landsmännnin, *f.*
Зе́мний, *a.* irdisch Erden- *Ш.* II. 268; 2) -і покло́ни I. 286 bis zur Erde, fussfällig.
Земни́к, *m.* Keller, *m. Ф.*
Зе́мничка, *f.* s. Дури́баба.
Земново́дний, *a.* amphibienartig, beidleibig; -і *pl.* Amphibien, Beidleber, Lurche, *pl.* [der Erde lebend *Ш.* II. 270.
Земно́родний, *a.* erdgeboren, auf
Земня́, s. Земля́.
Земозі́ль, *m.* s. Пе́се молочко́ *B.*
Зе́мський, *a.* s. Зе́мний 1) *У.*
Земсть, *f.* s. Месть: то — не ба́ба! eine Furie!
Зе́мчик, *m. Не.* (*Пр.* IX. 178).
Зендрі́вка, *f.* sehr hart ausgebrannter Ziegel.
Зені́т, *m.* Zenit; *m.* зені́тний, *a.* Scheitel-, -окру́г Scheitelkreis, *m. Пол.*
Зе́новідь, *f.* s. Дї́роббй.
Зеренце́, *dim.* Körnchen, Körnlein, *n.*
Зеренча́к, *m.* Solitarium nucleatum.
Зері́пати, *v. n.* kreischen, schreien, (*B.*). [gel-, spiegelig.
Зеркале́вий, зерка́льний, *a.* Spie-
Зерка́лене, *n.* — возду́шне Luftspiegelung, *f. Пол.* [*m. Пар.*
Зерка́льник, *m.* Spiegelmacher,
Зе́ркало, (*d.* зе́ркальце), *n.* Spiegel, *m.*
Зерна́к, *m.* Steinfrucht; 2) Schliessfrucht, *f.* (achenium) *B.*
Зерна́тий, s. Зернова́тий.
Зе́рне, *n. coll. B.* Körner, *pl.*
Зерни́на, (*d.* зерни́нка), *f.* s. Зеренце́ *Ч.* II. 526; 2) zum Zucker verdickter Honig. [grosskörnig.
Зерни́стий, *a.* kernvoll, körnig, *B.*
Зерні́вка, *f.* Sämling, *m.*
Зе́рно, *n.* Kern, *m.*, Korn, *n.*; зерно́ перло́ве *M.* I. 123 *coll.* Perlen, *pl.*
Зернова́тий, *a.* grobkörnig (ка́мінь).
Зерної́да, *m.* -горо́шко, Erbsen-Muffelkäfer, *m.* (Bruchus pisi). *Пол.*
Зерня́, зе́рнятко, зе́рнячко, *n. dim.* s. Зеренце́, зе́рно. [etw. ausrichten.
З'ехи́дствувати, *v. a. Кв.* tückisch
Зжали́ти ся, sich erbarmen, Mitleid fassen, fühlen, *Ш.* II. 25.
Зжалі́ти, *v. n.* s. Жалі́ти (вапно́).
Зжа́ти, зжина́ти, *v. a.* mit der Sichel abschneiden, absicheln, abernten.
Зжега́ти, *v. a.* ver-, abbrennen.
Зже́жище, *n.* Brandstätte, *f.*
Зже́рти, зжере́ти, *v. a.* auf-, abfressen.

Зжесáти ся, im Schreck auffahren; *vgl.* Жас). [werden.
Зжидовíти, *v. n.* verjuden; Jude
Зжиловáтїти, *v. n.* zähe werden.
Зжимáти, *v. a.* drücken, pressen, *Кн.*
Зжирáти ся, zusammenschrumpfen, schwinden, s. Зжéрти.
Зжйти, (зживáти), *v. n.* з рóзуму den Verstand verlieren; 2) — ся з ким, з чим sich durch Zusammenleben mit jmdm enge, innig verbinden; sich worin einleben.
З-за, *praep.* von hinter, s. Из-за; з(von).
З-завйдна, *adv.* s. За-вйдка.
З-за гóдї, *adv.* *Ф.* (*Пр.* V. 216) unzeitig, verfrüht; vergeblich.
З-зáмолоду, *adv.* noch in jungen Jahren, noch jung. [wegen, s. Рáди.
З-за-рáди, *praep.* *Га.* II. 55 von
Ззáрань, *adv.* zeitig, frühzeitig (з зарáня).
Ззвйкнути, s. Звйкнути.
Ззивáти, *v. a.* zusammen-, berufen.
Ззимáти, *v. a.* s. З'имáти [съим-] *Ог.* 207, 11.
Ззирáти, *v. n.* на щось, auf etw. blicken; 2) — ся, ззирнýти ся Blicke wechseln; *b*) на когó s. Зглядáти ся.
Ззїжа, *f.* starke Verzehrung, Consumtion; Gefrässigkeit, *f.*; 2) Vielfresser, *m.* (*B.*).
Ззїсти, *v. a.* s. З'їдáти.
Ззiхóд, *m.* s. Bcхiд, зхiд (сóнця).
З-зóрi, *adv.* mit Tagesanbruch, *Щог.*
Зивáти ся, s. Звáти ся.
Зиґзаковáтий, *a.* im zickzack.
Зйз, *m.* зизáтий, зизовáтий, *a.* Schieler, schielend. [tern (v. Gänsen).
Зизáти, *v. n.* *Ч.* III. 161 schnat-
Зйзгати, *v. n.* zischen, schwirren.
Зйздрiти, s. Призирáти ся.
Зик, *m.* Gezisch, *n.* *Ш.* I. 256; schneidendes Zischen; Winseln, Kreischen, *n.* *P.* II. 31.
Зйкнути, *v. n.* zischen.
Зикрáтий, *a.* *Ко.* 163 der Augen von zweierlei Farben hat; *vgl.* Зїркáтий.
Зимá, *f.* Winter, *m.*; 2) Schnee, *m.* (*B.*); 3) Fieber, *n.* — бє, das F. schüttelt, (*B.*).
З'имáти, *v. a.* fangen, ergreifen.
Зимáрка, s. Зимiвка. [*m.* (*B.*).
Зимéць, -мця́, *m.* Dachgiebel, -kamm,
Зимiвка, *f.* Winterhütte mit Schafstall u. Heukammer (auf der Alm), *f.* Winterstand, *m.* [wintern (des Viehes).
Зимiвле, *n.* das Ueberwintern, Durch-
Зймний, *a.* kalt, kühl; 2) winterlich, Winter-, — Николáй, -нї Никóли, *pl.* *Ф.* heil. Nicolausfest am 18. Decemb.
Зимнйця, *f.* *Гр.* Winterapfel, *m.*; 2) s. Зимóха.
Зймно, *n.* Kälte, *f.* [nig.
Зимнокрóвний, *a.* kaltblütig, -sin-
Зимнокрóвнiсть, -ости, *f.* Kaltblütigkeit, *f.* *Пар.*
Зимносéрдий, *a.* *T.* kaltherzig.
Зимовйй, *a.* Winter-, winterlich.
Зимовйк, *m.* s. Зїмовйк; 2) — осїнний, Herbstzeitlose *f.* (Colchicum autumnale).
Зимóвиско, *n.* *АД.* II. 138 Winterlager, *n.* -quartiere, *pl.* итй на з.
Зимóвок, -вку, *m.* s. Зимiвле.
Зимомйрок, -рка, *m.* Frostspanner, *m.* *B.* [(Alcedo ispida) *Пол.*
Зиморóдок синя́вий, Eisvogel, *m.*
Зимóха, *f.* kaltes Fieber.
Зимувáти, *v. a.* (худóбу) überwintern; *v. n.* den Winter verbringen, überwintern; зимóваний = перезимóваний.
Зинóвiй, *m.* s. Зiнькó; Зинóвiя, Зенéйда s. Зїнька.
Зир! зирк! *int.* vom Heraus- Hervorschauen, -gucken -blicken: da sieh! *Ог.* 217—218. [*v. n.* blicken, schauen.
Зирйти, *Кн.* зйркати, зйркнути,
Зирнйця, *f.* *K.* s. Зїнйця.
Зйрно прозирнýти, *K.* durchdringend, scharf blicken.
Зиск, зиськ, *m.* Gewinn, *m.*
Зиськáти, (зйскати), *v. a.* *K.* II. 101 ausfinden, ausfindig machen; 2) erwerben; gewinnen.
Зискóвий, *a.* — матéриял *У.* Gegenstand des Gewinnes, der Ausbeutung, *m.*
Зискодїл, *m.* Dividende, *f.* *Term.*
Зисколюбйвий, *a.* gewinnsüchtig, *Кл.* [wachen.
З'иснýти ся, *Фр.* vom Traume er-
Зиспйти, *v. n.* begegnen.
З'истйти, *v. a.* *Ф.* verwirklichen, vollbringen; (*Ф.*) — ся, *Зар.* *КУ.* sich verwirklichen, zur Wahrheit werden, in Erfüllung gehen. [ховáти?
Зихабйти, *v. a.* *Гол.* I. 208 s. За-
Зйчити, *v. a.* leihen.

Зичіти, *v. n.* *Ш.* I. 361 zischen.
Зично, *adv.* stark, im Ueberfluss *Ш.* I. 170; 2) mit dumpfem Lärm *Ш.* II. 149.
Зі-, s. З-, зо-, с-.
Зіо́ráти, *v. a.* *Кв.* 341 s. Зімня́ти, [бга́ти.
Зібра́не, *n.* *Кв.* 208 Sammlung, *f.* gesammeltes Gut.
Зібра́ти, s. Збира́ти; — роя́ einfangen.
Зїв, *m.* Schlund; 2) Durchlass zwischen den Kettenfäden wo der Einschlag vermittelst des Weberschiffes geschossen wird. [*У.*; 3) *pl.* зї́ви Kiemen, *pl.*
Зї́ва, *f.* das Gähnen; 2) Schlund, *m.*
Зїва́ка, зїву́н, *m.* Gähnmaul, *m.*
Зї́вати, зї́внути, *v.n.* gähnen, *P.* I. 42.
Зї́вка, *f.* Lappenmuschel, *f.* (Chama).
Зївки́й, *a.* bitterlich schmeckend.
Зївни́й, *a.* Kiemen-.
Зї́во, *n.* *Ч.* I. 85 s. Па́ща, зї́ва 2).
Зїво́та, *f.* Gähnsucht, *f.*; Göttin des Gähnens *Ко.* 66.
Зігна́ти, *v. a.* [зжену́, зжене́ш], zusammen treiben; auftreiben; 2) * zusammenzählen, summieren; 3) vertreiben, verscheuchen; fortschaffen; — плід die Frucht abtreiben; — злість, се́рце на ким seinen Zorn über jmdn auslassen.
Зігну́ти, *v. a.* beugen, biegen.
Зігра́ти, *v. a.* * — по́ле zerwühlen; 2) — ся zu spielen, zu toben anfangen (v. Flusse); *b*) — в ка́рти im Spiel viel verlieren.
З'ї́дь, *f.* Raubanfall der Bienen; 2) das Zorren (im Inneren); 3) З'ї́джь.
З'їда́ти, *v. a.* aufessen, -fressen, -zehren; 2) * s. Зчарува́ти; 3) * — ся sich beklagen. [*m.* *К.* II. 54.
З'ї́день, *f.* das Auffressen, Frass,
З'ї́джь, *У.* з'ї́жь, з'ї́жа, *f.* s. Зїжа.
З'ї́ди, *pl.* Пере́їди *Сн.* 154; 2) Frass, *m.*
З'ї́дища, *pl.* Ort wo die Ueberbleibsel des vom Raubthiere gefressenen Viehes liegen. [*m.* (*Фр.*).
З'їду́н, *m.* Menschenfresser; Tyrann,
З'їду́щий, *a.* *Мог.* verzehrend.
Зіжда́ти, *v. a.* *M.* erwarten.
Зізбитеньга́віти, *v. n.* §. s. Знїя́чити ся.
Зізва́ти, s.Ззива́ти.
З'ї́зд, *m.* Zusammenkunft, *f.* (zu Wagen, zu Pferde).
Зізда́ти, *v. a.* *Зг.* erbauen.
З'їзджа́ти, з'їзди́ти, *v. n.* herabherunterfahren; 2) з ким *Гр.* mit jmdm gleiche Fahrt einhalten können; 3) — ся zusammenkommen (gefahren).
З'їзуї́чений, *a.* *К.* jesuitisirt.
Зійти́, зходи́ти, *v. a.* по́ле, бага́то сьві́та durchgehen, -wandeln; 2) *v. n.* aufgehen (die Saat, d. Sonne etc.) 3) з ким не мочи́ — mit jmdm im Gehen gleichen Schritt nicht einhalten können; 4) ab-, weggehen, ab-, wegtreten: з очи́й aus den Augen gehen; з га́дки, з ми́сли aus dem Sinn kommen; з ро́зуму irrsinnig werden; з доро́ги (до́брої) auf Irrwege gerathen; зо сьві́та mit dem Tode abgehen, sterben; 5) — ся zusammen kommen, -treffen; коро́ва зійшла́ ся з телятем die Kuh hat eben gekalbt, *Kol.* I. 119; * кінцї не схо́дять ся man findet nicht sein Auskommen.
Зїкла́сти, s. Зложи́ти.
Зїкра́тий, *a.* зїкра́ч, *m.* schielend, Schieler, *m.*; 2) s. Зїрка́тий (мак); 3) mit losem Maul.
Зї́кри, *pl.* schielende Augen: зї́крами гля́нути (на кого), jmdn anschielen.
Зї́ле, (*d.* зї́ленько, -ечко), *n.* Kraut, *n.* Pflanze, *f.* Kräutchen, *n.* *coll.* Blumen, *pl.*
Зїли́на, *f.* *Me.* 310. *M.* II. 151 s. Зїле.
Зїли́стий, *a.* *Фр.* grasreich.
Зілі́вка, *f.* Pflanzenwanze, *f.* (Phytocoris).
Зілля́ти, s. Злива́ти.
Зї́льний, *a.* Kräuter-, Pflanzen- *Зг.*
Зільни́й, *a.* при́кадок s. Зїльни́ця.
Зїльни́к, (*d.* -ичо́к), *m.* Blumengarten; *m.* 2) —, зїляни́к, Herbarium, Kräuterbuch, *n.*
Зільни́к, *m.* зільни́ця, *f.* Beuchfass, *n.* Aescher, *m.* (на скі́ри).
Зїма́, *f.* s. Зима́.
Зїмина́, *f.* s. Озимина́.
Зїмівля́, (-е), *n.* *P.* I. 30 s. Зимі́вле.
Зімкну́ти, *v. a.* *Ко.* 233 fest aneinander schliessen. [Schwäche, *f.*
Зі́млість, -ости, *f.* Ohnmacht,
Зімлі́ти, *v. n.* ohnmächtig werden, in Ohnmacht fallen. [Зимови́й.
Зїмни́й, *К.* зімо́вний, *Левч.* *n.* s.
Зїмни́к, *m.* Aster annuus.
Зїмничува́тий, *a.* spätreif, Winter-.
Зімня́ти, зім'я́ти, *v. a.* zerknittern, zusammendrücken. [Farme, *f.* Gehöft, *n.*
Зїмови́к, *m.* Winter-Ansiedelung,

Зїмовча́к, *m.* Besitzer eines зїмови́к; Ansiedler, Farmer, *m.*

Зїмо́дра, *f.* Gilb-Weiderich, *m.* (Lysimachia vulg).

Зї́мський, *a.* зїма́ -а der ganze, volle (starke) Winter *H.* 149. [dern.

Зімхо́вий, *a. R.* 117 aus Flaumfe-

Зїни́ця, *f.* Augapfel, *m.* Pupille, *f.*

Зїни́чний, *a.* -е ко́лесо, Augenbogen, *m.* *Пар.* [Зїни́ця.

Зї́нка, *f.* Augenlid, *n.* (*B.*); 2) s.

Зї́нька, *f.* Zenobia.

Зїнько́, *m.* Zenobius. [striacus.

Зї́новать, *f.* Cytisus biflorus u. au-

Зїно́вка, *f.* Dosten, *m.* (Origanum vulg.). [maus, *f.* (Mus [Spalax] typhlus).

Зї́ньске щеня́, *n.* *Ч.* I. 54 Blind-

Зї́павий, *a.* aufbrausend, auffahrend, barsch. [gekehrt, verkehrt.

Зіпа́к, на — *adv.* *Гол.* III. 55 um-

Зїпа́ка, *m. f.* Schreihals; Häscher, *m.*

Зї́пати, *v. n.* nach Athem schnappen; 2) на кого́ jmdn barsch, roh anschreien, ansprechen.

Зіпа́чистий, *a.* (*B.*) abschüssig.

Зіправдже́ний, зіпра́вдний, *Зар.* *a.* s. Справде́шний. [werden.

Зіпрі́ти, *v. n.* schwitzen, schwitzig

Зіпра́вди, *adv.* s. Спра́вдї.

Зіпсува́ти, зіпсу́ти, зіпсуте́ etc. s. Зопсува́ти etc.

Зіпхну́ти, s. Спиха́ти.

Зір, *g.* зо́ру, *m.* Sehvermögen, Gesicht, *n.*; 2) Blick, *m.* *Лїр.*

Зірва́ти, зрива́ти, *v. a.* abreissen, abpflücken; — бики́ (з вія́ від во́за) die Ochsen vom Joch befreien, ausspannen; — ру́ки, но́ги müde reissen; *о́чи на щось (на чужи́й корова́й) neidisch, eifersüchtig blicken; — з ким бо́йтку anfangen zu raufen; — на ким своє́ зло s. Зігна́ти злість — + *M.* — ся schnell auffliegen, sich reissend schnell erheben.

Зі́рка, *f.* Sternlein, *n.*; 2) —, *pl.* *M.* I. 140 Art Lichtnelke „brennende Liebe“ (Lychnis chalcedonica).

Зї́рка, *f. m.* Schieler; mit e. Fleck auf dem Auge.

Зїрка́ч, *m.* зїрка́тий мак Klatschmohn, *m.* Klatschrose, *f.* (Papaver Rhoeas); 2) Sperbergrasmücke, *f.* (Sylvia nisoria).

З'і́рки, (з'о́рки), *pl.* s. Су́головки.

Зірки́й, *a.* mit scharfem Gesicht, umsichtig, *Мак. Левч.*

Зірне́ньке слівце́, s. Згірний.

Зірни́й, *a.* sternenhell.

Зірни́ця, *f.* s. Зо́ря.

Зірну́ти, *Лїр.* s. Зири́ти.

Зіро́чний, *a.* Stern- *Еф.* 13.

Зірча́к, *m.* слиз — Rosenpappel, *f.* (Malva alcea); 2) Plattstern, *m.* (Asteriscus).

Зіса́ти ся крізь со́н, unruhig im Schlafe sich aufraffen, sich werfen [зжеса́ти ся]. [werden.

Зісвинова́тїти, *v. n.* schweinisch

Зіська́ти, *v. a.* з кого́сь щось von jmdm etw. einziehen, abfordern s. Зиськ.

Зісловє́нити, s. Зословя́нщити.

Зіспа́ти, *v. a.* s. Переспа́ти (ніч).

Зі-спо́ду, *adv.* von unten her.

Зісса́ти, *v. a.* aussaugen, auszehren.

Зіста́рити, *v. a.* s. Ста́рити.

З'ї́сти, s. З'їда́ти.

З'істи́ти, *Ф.* s. З'исти́ти. [ча́ти.

Зістріну́ти, зістріти́ти s. Зустрі-

Зісу́нути, s. Ссу́нути.

Зісцянка, *f.* bepisster Windellappen.

Зісця́ти ся, s. Всця́ти ся.

Зіткну́ти ся з ким in Berührung kommen. [dern.

Зітлї́ти, *v. n.* verglimmen; vermo-

Зітха́нє, *n.* das Seufzen, Seufzer, *m.*

Зітха́ти, зітхну́ти, *v. n.* auf seufzen; 2) — ся *M.* zu Athem kommen, frei ausathmen.

Зіхідний, *a.* *Ч.* III. 456?

Зіходи́стий, *a.* *B.* convergierend.

Зішпа́ти, *v. a.* zerwühlen.

Зк-, s. Ск-.

Зкампути́ти, *v. a.* *Гр.* V. 341 verrathen, anzeigen (computare).

Зкелтува́ти, s. Зопсува́ти.

Зклизну́ти, *v. n.* *Гр.* V. 352?

Зковері́ти, *v. n.* s. Звихрова́тїти.

Зкоми́зити ся, *Кух.Ос.* (61) XI. 12.?

З-кру́гу спи́ти ся, übermässig der Trunkenheit ergeben sein.

Злабу́дати, *v. a.* §. etw. mit Mühe, leidlich zu Stande bringen.

Зла́года, *f.* Vertrag, *m.* Uebereinkunft, *f.* в до́брій — im guten Einvernehmen.

Зла́годити, злаго́джувати, *v. a.* zubereiten, bereit, fertig machen, zu-

richten; s. Ла́годити.

Зла́дити, зладна́ти, *v. a.* s. Поладна́ти; — ся sich zurechtlegen, zu Stande kommen; *b*) * sterben.

Зладува́ти, *v. a.* zurichten, ausrüsten, laden: гарма́ти.

Злави́ти, s. Злї́зти. [[I. 350. *K.*

Злак, *m.* † Pflanze, *f.* Kraut, *n. Ш.*

Зла́комити ся на щось, lüstern nach etw. werden, gelüsten.

Злама́ч, *m.* — прися́ги, *He.* der Eidbrüchige.

Зла́пати, s. Злови́ти. [на́дити ся.

Зла́сити ся, *Cm.* s. Зна́дити, по-

Зласка́вити ся, sich gnädig, barmherzig zeigen, *IГ.*

Злата́ти, *v. a.* zusammenflicken.

Злати́ти, s. Золоти́ти. [Thoren.

Златовра́тий, *a. Мл.* mit goldenen

Златогла́в, *m.* goldgestickter Stoff.

Златогну́здий, *a.* mit goldenem Zaume, *Py.* [schillernd; goldrandig.

Златогра́нний, *a. Ч.* I. 179 gold-

Златозори́стий, *a.* goldstrahlend, *Пу.* [*Ш.* II. 168.

Златоко́ваний, *a.* Золотоко́ваний

Златоколи́стий, *a.* сад *Ф.* mit goldenen Zaunpfählen umgehen.

Златомальо́ваний, *a.* goldgemalt *Ш.* II. 167.

Златонец, *m. Гол.* III. 225?

Златоси́нїй.goldblau gelb und blau.

Златосто́льний, *a. Py.* goldthronend. [kleidet, *У.*

Златостро́йний, *a* in Gold ge-

Златоу́стий, *a.* Goldmund, Chrysostomus, *m.*

Зла́яти, *v. a.* ausschelten, rügen.

Зле, *adv.* s. Злий.

Злебеда́ти, *v. a. Л.* 33 ertappen.

Злебедї́ти, *v. n.* anfangen kläglich zu singen (ле́бідь). [*М.*+*Б.* 14.

Злебени́ти, *v. a* ? s. Згоди́ти

Зле́гка, *adv.* leicht, sanft. [rung, *f.*

Зле́гчене, (-щене), *n.* Erleichte-

Злегчи́ти, *v. a.* erleichtern.

Злеѓува́ти, *v. n.* nachlassen (v. der Krankheit, Arbeit).

Zледащі́ти, *v. n.* Taugenichts, werden, liederlich w. [zu Eis erstarren.

Зледенї́ти, *У.* зледї́ти *Мл. v. n.*

Зле́жати ся, sich verliegen; зле́жалий, *a.* dh langes Liegen verdorben, verlegen.

Злекші́ти, *v. n.* s. Полекша́ти.

Зле-лю́тий, *a.*sehr grimmig, grimm.

Злени́ти, *v. n.* sich verflüchtigen; verbleichen. [ren, *Гуш.*

Злести́ти, *v. a.* überlisten, verfüh-

Злетї́ти, *v. n.* auffliegen; 2) herabfliegen; 3) — ся zusammenfliegen.

Зле-тяжки́й, *a. Cm.* schwer und unheilvoll. [Trankopfer, *n.* (libatio).

Зли́ва, *f.* Guss Platzregen; 2) *pl.*

Злива́ти, *v. a.* abgiessen; 2) begiessen; 3) zusammengiessen; 4) eingiessen, einschmelzen; 5) — ся zusammenfliessen.

Зли́вка, *f.* Abguss, *m.*; 2) Samenergiessung, Pollution, *f.*; 3) *pl.* зли́вки, *Ч.* IV. 13. das Waschen (Begiessen) der Hände der Hebamme durch die Wöchnerin; 4) *pl.* Zechgelage am folg. Tage nach der Kindestaufe, *n.* 5) *pl.* zusammengegossene Ueberbleibsel verschiedener Getränke od. Speisen.

Зли́вний, *a.* дощ *Фр.* s. Зли́ва 1).

Зли́вок,-вку,*m.*Zusammenfluss,*m.He.*

Зли́гати, *v. a.* verschlucken, verschlingen, *Пic.* [verbinden, §.

Зли́гати ся з ким mit jmdm sich

Злиго́днї, *pl.* schlimme, schreckliche Zeiten *Кч.* 61.

Злида́р, *К.* зли́день, злиде́нник, *Н.* 58. *m.* der Arme, Dürftige, Darbende Elende; armer Schlucker; 2) Unglückstag s. Зли́днї; * unseliger Freier *Кв.* 357; 3) зли́день Teufel, *m. IГ.*

Злиде́нний, *a.* unglücklich, elend.

Злиде́нність, -ости, *f.* grosse Armut, Elend, *n.*

Зли́днї, *pl.* unglückliche Tage, Ungemach, Elend, *n.* (*personif. Ч.* I: 211); böse Geister *Ч.* II. 393—399; товчи́ свої́ зли́днї seine Unglückszeit hinschieben; 2) „Siebensachen“ *Ч.* II. 413; 3) *Rückenknochen des Vogels in der Speise.

Злиднува́ти, *v. n.* in зли́днї 1) leben; leiden, darben; злидне́ний ausgemergelt wegen des Darbens. [rier, *m.*

Злидня́к, *m. У.* s. Злида́р, Proleta-

Злиза́ти, (-зувати), *v. a.* ab- weglecken.

Зли́знути, *v. n.* verschwinden.

Злий,зла (зла́я), зле (зло́е),*a.*schlecht, böse, schlimm, übel.

Злинець, -нця, *m.* осетій — Carduns defloratus. [canadense).

Злинка, *f.* Berufkraut, *n.* (Erigeron

Злинок, -нка, — вощинник Wachsschabe, *f.* (Achroea grisella) *B.* [gen.

Злинути, *v. n.* wegfliegen, verflie-

Злипати ся, злипнути, *v. n.* sich zusammen- verkleben.

Злити, *v. a.* s. Зливати; — ся: очи слїзми злили ся *Ш.* I. 156 mit Thränen zugleich ausfliessen, erblinden.

Злити ся, *K.* I. 164 s. Злостити ся.

Злитє (-я), *n. He.* Zusammenfluss, *m.* Verschmelzung, *f.*

Злицювати, *v. a. Oc.* (61) VII. 5.?

Зличний, *a. H.* 104 geziemend, schicklich, anständig; ehrlich; 2) hübsch *АД.* I. 69. [trauen, на кого́сь jmdm *Ф.*

Злишити, *v. a.* überlassen, anver-

Злишка, *f.* Rest, *m. Зг.*; 2) Vorschlag des Preises, *m. Кв.* 154.

Злишний (-ій), *a.* überflüssig, überzählig, entbehrlich; з-лишнього *adv. M.* II. 94 überaus, gar sehr.

Злишок, -шку, *m.* — здобутку Erübrigung am Unternehmergewinn, *f.* Mehrwert der Production, *m. Под.*; Ueberschuss, *m. Term.*

З-лїва, злївоʼруч, *adv.* links, *Пс.*

Злївити, злївляти, *v. a. Пар.* etw. Gespanntes nachlassen.

Злїзати, злїзти, *v. n.* herabsteigen, herunterklettern; (скіра з тїла) abfallen, abgehen; 2) — на гору *P.* I. 5. hinaufsteigen.

Злім, *g.* злому *Св.* Bruch, *m.*

Злїнити ся, s. Вилїнити ся.

Злїнка, *f. B.* Häutung, *f.*

Злїпинець, -нця, *m.* Conglomerat; — желїзоносний Ortstein, Eisensandstein, *m.*

Злїпити, злїплювати, *v. a.* zusammen-,ver-, zukleben,-leimen;—ся sich—.

Злїпище, *n.* Conglomerat, *n. Пол.*

Злїпковий, *a.* gemengt, Conglomerat-, *Пол.* [сливий.

Злісливий, злісний, *a. M.* s. Зло-

Злїсний, s. *a. m.* s. Лїсничий.

Злість, *g.* злости, *f.* Bosheit, *f.* Zorn, Grimm *m.* на — кому щось зробити jmdm etw. zum Possen thun, ihm einen schlimmen Streich spielen.

Злістниця, *f.* s. Злосниця.

Злїтати, *v. a.* etw. durchfliegen, -laufen; — ся sich müde laufen.

Злїтнити, *v.a.* (воду) lau erwärmen.

Злїтцє, *dim. Ч.* III. 295 s. Золото.

Злїчити, *v. a.* zusammen-zählen.

Зло, *n.* das Uebel, das Schlechte, das Böse; зло зробити кому Leid, Unrecht jmdm zufügen *P.* I. 7.; на зло *Гол.* zum bösen Ende, zum Unheil.

Злоба, *f. H.* 4 Bosheit, Boshaftigkeit, Böswilligkeit, Schadenfreude, Tücke, *f.*

Злоби, *pl. N.* e. Berges.

Злобивий, *П. n.* 26. *Зг.* злобливий *Ч.* III. 21 *Cm.* злобний, *a.* bösartig, böswillig, boshaft, tückisch; hämisch.

Злобитель, *m.* Peiniger, *m. Cm.*

Злобник, *m. У.* Bösewicht, *m.*

Злобність, -ости, *f.* s. Злоба.

Злобременний, *a.* unheilschwanger; -а хмара gewitterschwanger, *Мог.*

Зловити, *v. a.* ein- fangen, ergreifen, erwischen, ertappen. [Absicht *Др.*

Зловільний, übelwollend,mit böser

Зловістний, *a. KУ. Cm.* s. Лиховістний; unheilschwanger.

Зловленє, *n.* das Einfangen, Ertappen.

Зловонець -нця, *m.* Stinkthier, *n.* (Mephites putorius).

Зловредний, *a.* † *K.* sehr schädlich.

Злога, *f. Пс.* s. Склад 1). [bett, *n.*

Злоги, *pl.* Niederkunft, *f.* Wochen-

Злодарний, *a. Гол.* III. 197 ungerathen, ruchlos.

Злодїй, *m.* Dieb, *m.*; 2) Bösewicht, Frevler, *m.*; 3) * Borkenkäfer, *m.* (Bostrychus).

Злодїйка, *f.* Diebin, *f.* горівка всьому злому — *M*+*Б.* 400 Urheberin, Ursache alles Bösen. [nen Dieb nennen.

Злодїйкувати, *v. a.* кого jmdn ei-

Злодїйкуватий, *a.* diebisch.

Злодїйний, *a. He.* frevelhaft, verbrecherisch. [*Пс.* stehlen, Dieb sein.

Злодїйничати, злодїячити, *v. n.*

Злодїйня, *f. coll.* Diebe, *pl.* Diebsgesellschaft, *f.*

Злодїйский, *a.* Diebs-, diebisch.

Злодїйство, *n* Dieberei, Spitzbüberei, *f.* Diebstahl, *m.* [Gut.

Злодїйщина, *f. coll.* gestohlenes

Злодольний, *a.* unglücklich.

Злодюга, *aug.* злодюжка, *dim.* s. Злодїй 1).

Зло́жене, *n.* Zusammensetzung; 2) Structur, *Пол.*; 3) Absetzung, *f.* (з у́ряду), *Term.*

Зложи́ти, склада́ти, *v. a.* zusammenlegen, -fügen, -falten, -setzen; bilden, machen: ру́ки з кимо́сь за щось *Кч.* 109 dh Handschlag bekräftigen; умо́ву *Ст.* einen Vertrag machen; пісню, по́вість etc. dichten, verfassen, componieren; 2) раху́нок, испи́т ablegen; abstatten, darbringen; niederlegen; кого́ з у́ряду jmdn vom Amte absetzen; щось на кого́ etw. auf jmdn schieben, jmdm etw. andichten; 3) — ся sich — —; на кого́ (що), для кого́ zusammenschiessen, beitragen, sammeln für jmdn; sich auslegen (beim Fechten); — до стрі́лу anlegen, sich zum Schuss fertig machen; — до чого́сь Gewandheit, Routine worin bekommen; *demüthig werden.

Зло́жний, *a.* zusammengesetzt, gemengt *Пол.*; 2) zusammensetzend, Bestand- *Св.* [Bau, *m. Пол.*

Зло́жні́сть, -ости, *f.* Structur, *f.*

Зло́жня, *f. Зг.* Bestandtheil, *m.* Element, Gefüge, *n.* Fuge, *f.*

Злозача́тий, *a.* schlecht empfangen *Ш.* II. 236. [bösen Weibes.

Злої́дниця, *f. Др. с. Bein.* eines

Зло́ка, *f.* Rhapiorhynchus, *В.*

Зло́к, *m.* Schluck, *m.* зло́ком пи́ти in einem Zuge trinken, *Пар.* [Ч.V.435.

Зло-корі́не, *n.* böse giftige Wurzel,

Злолюби́вий, *a. Мог.* das Böse liebend.

Злом, *m.* Bruch, *m. Пол.*; 2) s. Лом.

Злома́ти, зломи́ти, *v. a.* brechen.

Зломи́слити, *v. n.* кому́ gegen jmdn Böses sinnen, *Py.*

Зло́мок, -мка, *m.* Bruchstück, *n.*

Злонамі́ре́ний, *a. Т.* heimtückisch, übelgesinnt. [ternehmend *Ш.* II. 239.

Злоначина́ючий, *a.* Böses un-

Злопа́дость, *f.* böses Schicksal, Missgeschick, *n.* [selig.

Злопа́достний, *a.* unglücklich, un-

Злопамя́тливий, *a.* erlittenes Unrecht gedenkend.

Злопа́мятний, *a.* unseligen Andenkens; 2) Groll hegend, rachsüchtig.

Злопа́мятство, *n. Кн.* Groll, *m.* Tücke, Rachgier, Rachsucht, *f.*

Зло́пати, *v. a. Пic.* auffressen, *vgl.* Жльо́пати.

Злопові́тре, *n. Пу.* verpestete Luft.

Злопоті́ти, *v. n.* anfangen zu poltern, zu schlagen.

Злора́дий, *a.* schadenfroh, *Пар.*

Злора́ді́сть, -ости, *f.* Schadenfreude, *f. Пар. В.*

Злора́дця, *m.* der böse Berather, *Пic.*

Злорі́ка, *m.* злорі́кий, *a. К.* Verleumder, Lästerer, Spötter *m.*; verleumderisch; ruchlos.

Злорі́чити, *v. n. КУ.* fluchen.

Злосли́вий, зло́сний, *a.* böse, boshaft, böswillig; ärgerlich.

Злосли́ві́сть, -ости, *f.* s. Зло́ба.

Злосло́вити, *v. a.* verfluchen; lästern, *К.*

Злосло́вний, *a. К.* lästernd.

Зло́сник, *m.* böser, boshafter Mensch; der Ungestüme, Zornige.

Зло́сниця, *f.* böses, boshaftes Weib; „Böse Sieben", die Zornige.

Злосупроти́вний, *a. АД.* I. 177 zuwider, feindlich, ungüustig.

Злот-, злота́рчик, *Ф.* etc. s. Золот-, золота́р etc. [thätig.

Злотво́рний, *a.* Böses thuend, übel-

Злоти́стий, *a. Ст.* goldig.

Злоти́ти ся, in Gold strahlen, *М.*

Злотко́вець, -вця, *m.* Art Scheidemünze, *Ч.* IV. 278.

Зло́тний, *a. Ф.* vergoldet.

Злотни́к, *m.* Art Mädchenschmuck.

Зло́то, *n.* s. Зо́лото.

Злоторла́вий, злотоли́тий, *a.* golddurchwirkt, *Ч.* V. 847.

Злотокоси́ця, *f. Bein.* der Schafe mit goldenem Vlies, *vgl.* Коси́ця; *dsgl.* злотово́лнички, (ягни́чки), *pl. Kol* I. 138. [denem Panzer.

Злотопанце́рний, *a. К.* mit gol-

Злотоцьві́тий, *a. У. ВШ.* mit goldenen Blüten, prächtig, blühend.

I. Злото́чити, *v. a. У.* zerstören, zerschlagen, *vgl.* Лото́чити.

II. Злото́чити, *v. a.* s. Столо́чи́ти.

Злочести́вий, *a.* gottlos, ruchlos.

Зло́чин, *m.* Missethat, *f. Пар.*

Злочи́нець, -нця, *m.* Missethäter, *Term.* Bösewicht, *m.*

Злочи́нка, *f.* Missethäterin, *f. Ст.*

Злочи́нний, *a. Кн.* Missethäter, Uebelthäter, Verbrecher, *m.*

Злочи́нок, -нку, *Ст.* злочи́ньство, *n.* *ІГ.* böse That s. Зло́чин.

Злува́ти, *v. n.* на кого́ *Ч.* V. 555 böse, aufgebracht sein.

Злу́да, *f.* *Ил.* Sinnestrug *m.*; *pl.* *Св.* Täuschung, Illusion, *f.* [bethören, *У.*

Злуди́ти, *v. a.* betrügen, verführen,

Злудли́вий, *У.* злу́дний, *Фр.* *a.* trügerisch, täuschend. [gung, *f.*

Злу́ка, *f.* *Гуш.* Bund, *m.* Vereini-

Злука́вити, злукавнува́ти, *v. n.* *Кв.* 42 vom rechten Wege ablenken; sich falsch, tückisch zeigen; verrathen, wortbrüchig werden.

Злу́кто (*d.* -ечко), *n.* s. Жлукто́.

Злупи́ти, *v. a.* abbalgen, ab- schinden; ausrauben; * з кого́ вели́кі гро́ші.

Злу́пок, -пка, *m.* Ueberbleibsel von злупи́ти. [Fall, *m.*

Злуча́й, *m.* *P.* I. 76 Zufall, Vorfall,

Злучи́ти, злу́чувати, *v. a.* verbinden, vereinigen.

Злу́чованцї, *pl.* Ochsenpaar, *n.* (zusammen im Gespann).

Злу́щити, s. Лу́щити. [bung, *f.*

Злю́бини, *pl.* *Ч.* IV. 658 Brautwer-

Злюби́ти, *v. a.* lieb gewinnen, lieb haben, lieben, собі́ щось.

З-лю́бу, *adv.* *Ст.* aus Liebe.

Злю́ка, *m.* *ІГ.* s. Злю́щий; 2) Bluthund, *m.* Ungethüm, *n.*

Злютува́ти, *v. a.* zusammenlöthen.

Злютува́ти ся, *Др. с.* 100 sehr zornig, grimmig werden. [grimmig.

Злю́щий, *a.* böse, tückisch, schrecklich,

Зляга́ти, злячи́, (злягчи́), *v. n.* in Masse sich niederlassen (v. Vögelscharen etc.) schwer anfliegen, *Ст.*; 2) niederkommen, in die Wochen kommen, in den Wochen liegen; 3) — ся s. Зле́жати ся *М+Б* 82; *b*) з ким Beischlaf pflegen.

Злядува́ти, *v. a.* *K.* polonisieren.

Зляка́ти, *v. a.* erschrecken; — ся (sich) erschrecken, bange werden.

Зля́пати, *v. a.* s. Ля́пати.

Зля́ти, s. Злива́ти, зли́ти.

Зма́гане, *n.* Bestrebung, Tendenz, *f.* das Ringen wornach.

Змага́ти, *v. n.* vermögen; 2) sich bestreben s. Намага́ти; 3) — ся kräftiger werden, an Kraft zunehmen; *b*) ringen, streiten, hadern, sich bekämpfen.

Змага́ч, *m.* *Не.* Streiter, Kämpfer, *m.*

Змагли́вий, *a.* streitsüchtig; unfolgsam.

Змагну́ти ся, s. Змага́ти ся.

Змаґу́лити, *v. a.* §. bethören, betrügen.

Зма́жка, *f.* *Не.* Streit; 2) Scandal, *m.*

I. Зма́за, *f.* Befleckung, *f.* Schandfleck, *m.* [*Gr.* 30.

II. Зма́за, *f.* pertractatio massae

Змаза́ти, *v. a.* aus-, verlöschen, s. Маза́ти.

Змазли́вий, *a.* schön, nett, *Пс.*

Зма́зний, *a.* -і сло́ва entehrend, schimpflich.

З-ма́йки кого́ взя́ти, зайти́ (заходи́ти).jmdn hinterlistig beschleichen (mit verfänglichen, weitausholenden Fragen).

Змайстери́ти, змайструва́ти, *v.a.* *Ко.* 145 zustande bringen, schaffen, verfertigen *Ш.* I. 162. [de werden.

Змали́ти ся до дети́ни zum Kin-

Змалі́ти, *v. n.* kleiner werden.

З-ма́лу, зма́лку, *adv.* von Kindheit an.

Змамчі́ти, *v. n.* unfähig werden zum Ammendienst.

Змани́ти, зманти́ти, *v. a.* verführen, verlocken, *Кв.* 129.

Зманьчи́вий, *a.* trügerisch, *Лїр*-

Зманячі́ти, *v. n.* als Phantom vergehen *ТР.* 157. [Strapatzen.

Зма́ргати ся, sich aufreiben dh

Змарни́ти, змарнува́ти, *v. a.* vergeuden, verschwenden, verderben; elend machen. [schlecht werden, aussehen.

Змарні́ти, *v. n.* abgehärmt, mager,

Змасти́ти, зма́щувати, *v.a.* beschmieren; * — ся s Поскоро́мити ся.

Зматері́ти, *v. n.* unfruchtbar werden (v. Weibe, Baume etc.).

Зма́ток, -тка, *m.* s. Безма́ток.

Зма́тчити ся, weisellos werden (о пчо́лах). [bleiben, nicht reussieren?

Зматчі́ти, *v. n.* *Н.* 38 ohne Erfolg

Змаха́ти ся, sich müde gehen, — arbeiten.

З-ма́ху, *adv.* *Лев.* s. До́раз.

Зме́жи, *praep.* mit d. *Genit.* aus der Mitte, aus, von.

Змежи́ти, *v. a.* *Зг.* begrenzen.

Змельну́ти, *v. n.* + *M.* sich rühren.

Змендика́ти, *v. a.* §. zerknittern, zermudeln, (*B.*).

Змендріти, *v. n.* s. Змиршавіти.
Зменчйти, зменшáти, зме́ншувати, *v. a.* verkleinern, verringern; kleiner, geringer, machen; зменшáєме (числó) *K.* Minuend; зменшéна мíра verjüngter Masstab. [mässigung, *f.*
Змéншене, *n.* Verkleinerung; Er-
Змерзáти, змéрзнути, *v. n.* erfrieren; змéрзлий, *a.* erfroren.
Змерзйти, *v. a.* щось кóму, собí zuwider, ekelig machen.
Змерзлю́х, *m.* (змерзлю́чка, *f.*) der leicht friert, gegen Kälte nicht ausdauernd ist.
Змерк, *m.* s. Сумрáк; змеркóм, о змеркý bei (in) der Abenddämmerung.
Змеркáти ся, змéркнути ся vom Abenddämmern.
Змéрлий, *a. Левч.* s. Помéрший.
Змертвíти, *v. n.* die Besinnung verlieren.
Змéрщина, *f. V.* s. Відумéрщина.
Зметáти, *v. a.* s. Скидáти.
Змивáти, s. Змйти.
Змигнýти ся, *Л.*43 in einem Augenblick, in einem Nu schwinden, vergehen.
Змий, *m.* etc. Змій, etc.
Змиївóнна, *f.* e. Pflanzenart (*B.*); Rübenblatt, *n. Gr.* 30.
Змикйтити, *v. a.* §. der Verbindlichkeit nicht nachkommen, täuschen.
Змйкнути, змикáти, *v. n.* fortlaufen, -eilen, entwischen.
I. Змилйти, змйлювати, *v. a.* — мйло die Seife abreiben.
II. Змилйти, *v. a.* irre machen, stören; — ся sich verirren, fehl gehen.
Змйльний, *a.* Irr-, -а дорóга Irrweg, *m.* [herzigkeit, *f.*
Змйлуване, *n.* Erbarmen, *n.* Barm-
Змйлувати ся, змйлостити ся, *Др. с.* 2 sich erbarmen, над ким — jmds —. [мирáти.
Змирáти, *v. n. M.* III. 31 s. За-
Змйрний, *a. B.* s. Смйрний.
Змирх, змирк, *m.* s. Змерк.
Змиршáвіти, *v. n.* mager, strobbelig werden.
Змисл, *m.* Sinn, *m.*; 2) Absicht, *f. IГ.*
Змислéнний, *a.* gebildet, *ОП.*
Змислéнник, *m.* Denker, *m. ОП.*
Змислéнність, -ости, *f.* Bildung, *f. ОП.*

Змйслити, змислáти (-шлá-), *v. a.* aussinnen, ausdenken, erdichten.
Змйсльний, *a. Пол.* sinnig, gescheidt, erfinderisch.
Змйсльність, -ости, *f.* geistige Fähigkeit; Sinnigkeit, *f.*
Змислóвий, *a.* sinnlich. [keit, *f.*
Змислóвість, -ости, *f.* Sinnlich-
Змйти, *v. a.* ab-waschen.
Змієвéць,-вцá,*m.Вол.*гибкйй Rohrpalme, *f.* Calamus draco); 2) Serpentin, *m.*
Змієвий, *a.* Schlangen-, Drachen-.
Змієглáвий, *a. V.* mit dem Drachen-, Schlangenkopfe versehen.
Змієї́да, *m.* секрéтар, — Stelzengeier, *m.* (Gypogeranus serpentarius).
Змієнкй, *pl. N.* einer полонйна.
Змієнá, -áти, змійчá, -áти, *n.* Junges einer Schlange.
Змій, (*d.* змійóк), *m.* Drache, *m.* grosse Schlange; змій-човéн Drachenschiff, *n.* [in Form einer Schlange, *m.*
Змíйка, сéрга-змíйка, *f.* Ohrring
Змíїн,змíїний, *a.* der Schlange, Schlangen-; — кóрїнь Vincetoxicum offic.
Змíї́ха, *f. P.* II. 72 Weibchen des Drachen, der Schlange *n.*; Schlange, *f.*
Змінь, *f.* Aenderling, *m.* (Astasia) *B.*
Зміна, *f.* Veränderung, Abwechselung, *f.* Wechsel, *m.* [bald so bald so.
Змінйво, *adv. Зап.* abwechselnd,
Змінйти, змíнювати, *v. a.* ab-, ver-, ändern; ab wechseln (грóші); 2) verrathen, untreu werden.
Змінкóване, *n.* — обманчйве Missbrauch des Wechselgeschäftes, *m. Term.*
Змінкóвий,змінóчний, *a.* Wechsel-, einen Wechselbrief betreffend, *Term.*
Змíнний, змінлйвий, *a.* veränderlich, wechselnd, *Ф.*; змíнне *n. a.* s. Wechselgeld, *n.*
Змíнник, *m.* s. Зрáдник.
Змíнниця, *f.* — розтя́жна ausgestrecktes Wechselthierchen (Amoeba porrecta). [Astasiaea).
Змíнничкй, *pl.* Aenderlinge, *pl.*
Змíнність, -ости, *f.* Veränderlichkeit, *f. Пар.* [brief, Wechsel, *m.*
Змінóк, -нкá, *m. Term.* Wechsel-
Змінáти, s. Змінйти; грóші — Geld wechseln.
Змір, -íру, *m.* очйй Augenmass, *n.*
Змíрити, змірáти, *v. a.* ab-messen.

Змірковáти, *v. a.* ermessen; 2) be-merken.
Змірувáти, *v. a.* betrügen, prellen.
Змíря, *f. Mi.* II. 46 Ausmessung, *f.*
Змітáти, змéсти, *v. a.* abfegen; 2) zusammenfegen. [дáє лошá.
Змíтка, *f.* Stute die зметáє, ски-
Змітóвиско, *n.* s. Згóнини.
Змíток,-тка, *m.* abgetragener, schlechter Bastschuh, *Гол.* III. 439. *У.*
Зміцни́ти, (-нювати, -ня́ти), *v. a.* kräftigen, stärken.
Зміцнíне, змíцнене, *n.* Kräftigung, Erstarkung, *f.*; grössere Heftigkeit.
Зміцнíти, *v. n.* erstarken, sich kräftigen, *Не.* [мітúти.
Змічáти, *v. a. K.* s. Замічáти, за-
Змішáти, *v. a.* mischen, unter- mengen; *verwirren, confus, verlegen machen.
Змíшка, *f.* рахýнок змíшки Allegationsrechnung, *f.* [ge, *n.*
Зміюк, *m.* Männchen einer Schlan-
Змія́, (*d.* зміюлька), *f.* s. Змíй.
Змія́стий, *a.* Schlangen-, schlangenähnlich. [wurz, *f.* (Scorzonera humilis).
Змія́чка, — при́земка, *f.* Hafer-
Змлоíти, *v. a.* -íло менé ich bin unpässlich geworden u. bekam Erbrechen.
Змлóцок, (змолó-) -цка, *m.* s. Молотíльник. [Einverständnis.
Змóва, *f.* Verabredung, *f.* geheimes
Змóвини, *pl.* Uebereinkunft, Verhandlung die Hochzeit betreffend, *f.*
Змóвити, *v. a.* hersagen, verrichten (моли́тву); 2) когó jmdn dh Verhandlungen gewinnen; etw. abmachen *Ме.* 124; 3) — ся sich miteinander verabreden, sich bereden, s. verbinden (на когó gegen jmdn).
Змовк, *m.* Stillschweigen, *n.*
Змóвкнути, змовчáти, змóвчувати, *v. n.* schweigen, stillschweigen.
Змовлéнник, *m. Др.* der Verschworene.
Змóга, *f.* das Können, d. Vermögen; Macht, *f.* — погля́дна Anschauungsvermögen, *n.*
Змогнýти ся, *Зг.* змогчи́ (змочи́) ся zu sich kommen, sich aufrichten, s. erholen; 2) *v. n.* vermögen, im Stande sein können, s. Спромочи́ ся; 3) kraftlos, müde werden. [Stande.
Змóжний, *a.* möglich, *Зар. Кл.* im
Змóжність, -ости, *f.* Möglichkeit, *f.* Vermögen, *n.* як чия́ — wie viel, in wie weit jmd vermag, kann, im Stande ist.
Змóкнути, *v. n.* nass, durchnässt werden. [feucht werden.
Змокрáвіти, змокрíти, *v. a.* nass,
Змолодíйшáти, *v. n.* sich verjüngen, *Св.* [ver-mahlen.
Змолóти, [змéлю, змéлеш], *v. a.*
Змолоти́ти, [змолóчу, змолóтиш], *v. a.* abdreschen.
Змолóтник, *m.* s. Молотíльник.
Змолóчене, *n.* das Abdreschen.
Змóра, *f.* s. Мóра; Alp, *m.*; 2) s. Нíчниця, *Пол.* [nicken.
Зморгнýти ся, einander winken,
Змордувáти, *v. a.* todmüde machen; — ся t. werden. [lung, *f.*
Змóрене, *n.* Abmattung, Abmerge-
Змори́ти, *v. a.* abmatten; überwältigen; s. Замори́ти.
Змóрозь, *f.* Gefrierpunkt, *m.*
Зморози́ти, зморóжувати, *v. a.* gefroren machen, frieren lassen. [450.
Зморокувáти, *v. a.* ausdenken, *Кв.*
Змóрщити, *v. a.* runzeln; falten s. Рісúти (ряс-); змóрщений, *a.* runzelig.
Змóрщниця, *f.* Flechtenspanner, *m.* (Lithosia). [tisieren.
Змоскалíти, *v. n.* sich moskowi-
Змоскóвщити, *v. a.* moskowitisieren, russifizieren. [einstellen.
Змости́ти ся, Platz nehmen, sich
Змотáти, *v. a.* aufwinden, haspeln.
Змотикáти, *v. a.* müde reissen, *m.* machen; — ся müde, abgespannt werden.
Змрік, *g.* змрóку *Фр.* змрóк *Мог.* *m.* Dämmerung, *f.* Dunkel, *n.* s. Змерк, сумрáк. [*М.* III. 90.
З-мóцна, *adv.* mit ganzer Kraft,
Змочи́, s. Змагáти, змогнýти ся; 2) — ся sich verheben.
Змочи́ти, [мок-], *v. a.* durchnässen.
Змудрувáти, *v. a.* überlisten.
Змукáти, *v. n.* s. Змякáти.
Змуль, *f.* abgeschwemmte Erde, Schlamm, *m. Фр.* змýль-вода Ueberschwemmung, *f.*
Змули́ти, змýлювати, *v. a.* abschwemmen, abspülen; 3) verschlämmen, *Фр.*; 3) abreiben.
Змýнути, (*Ос.* (62) IX. 62 сонце), змýнити *Левч.* s. Помéркнути.

*

Змýрати, змýрзати, s. Замýрати.

Змурувáти, *v. a.* mauern.

Змýсити, змушáти, *v. a.* zwingen, nöthigen; змусовáти *Ко.* 102 zusammenzwingen, -mischen.

Змути́ти, *v. a. Гол.* s. Мути́ти.

Змýчити, *v. a.* quälen; ermüden, müde machen; — ся —, *m.* werden.

Змя́гчене, *n.* Erweichung, *f.*

Змягчи́ти, *v. a.* erweichen; rühren (сéрце). [kneten.

Змя́дзґати, змя́цкати, *v. a.* zer-

Змякáти, змя́кнути, *v. n.* weich werden. [*В.*; змяснíлий f. geworden.

Змяснíти, *v. n.* fleischig werden,

Змятéнний, *a. В.* erschüttert, unruhig.

Знавáти, *v. a.* nur im *Praeter*: я etc. его́ знавáв (ми etc. знавáли etc.) ich etc. hatte mit ihm einige Bekanntschaft, kannte ihn einwenig *Оц.* §. 217. — ся з ким mit jmdm B.haben, pflegen, *Ф.*

Знáвець, -вця, *m.* Kenner, Sachkenner, *m.*

Знавіснíти, *v. n.* toll, rasend, verrückt werden *А-Г.* 155; знавіснíлий, *a.* besessen, verrückt.

Знавíворот, *adv.* s. Нави́воріт.

З-над. *praep.* mit d. *Genit.* von — her, (aus dem Raume über einem Gegenstande hervor *Mi.* IV. 536), з- над Дністрý aus, von den Ufergegenden des Д. [Zauber, *m.*

Знáда, *f. Ст.* Verlockung, *f.* Reiz,

Знадвíрний, *a.* знадвóру, *adv.* aussengelegen, äusserlich, von aussen, vondraussen, *Не. В.*

Знáдити, *v. a.* an- verlocken, anziehen; — ся s. Внáдити ся. [sen, *Ф.*

Знадíбний, *a.* passend, angemes-

Знáдний, *a.* verlockend, reizend, bezaubernd, verführerisch, *Ст.*

Знадóба, *f.* знáдіб, -обу, знадóбок -бку, *m.* günstiger Umstand, Gelegen-*f.* по знáдобі gelegentlich; 2) Geräth, Zeug, *n. Св.*; 3) Material, *n. В.*

Знадоби́ти, (-бля́ти), *v. a.* anpassen, anwendbar machen; versehen, ausrüsten, *У.*; — ся brauchbar, nützlich sein.

Знаéмий, знаéмний, *a.* -ість, *f.* etc. s. Знакóмий etc.

Знай, *adv.* nur immer, in einemfort; ohne worauf zu achten, *vgl.* Лишé, заéдно; так знай *Бор.* doch, doch aber.

З-нáйбільша, *adv.* grösstentheils, *Ст.*

Знáйда, знайдýх, знайдéй, *m.* знайдення́, -я́ти, *n. Ст.* Findelkind, *n.* Findling, *m.* [Gescheite, Verständige.

Знáйко, *m. Н.* 117 Alleswisser, der

Знайти́, *v. a.* знайдéний, etc. s. Знаходи́ти.

Знак, *m.* Zeichen, Merkmal, Anzeichen, u. по знакý бути комýсь jmdm bekannt sein; дáти ся в знаки́ комý jmdm (von schlimmer Seite) nur zugut bekannt werden, jmdm sehr lästig werden; знакóм що —, знак томý що — (es ist) ein Zeichen dass —, es ist sichtbar, man sicht, es erhellt, dass —.

Знакóмий, *a.* знакóмець, -мця, знакоми́ця, *m.* bekannt, der Bekannte.

Знакоми́тий, *a.* ansehnlich, bedeutend; не знакоми́то *adv.* nicht allgemein bekannt, heimlich; meuchlings (вби́то).

Знакоми́тість, -ости, *f. Зг.* Ansehen, *n.* Würde, Auszeichnung, Hoheit, *f.*

Знакóмість, -ости, *f.* Kenntnis, Bekanntschaft, *f. В.*

Знáлець, -лця, *m. Ст.* s. Знáвець.

Знáлий, *a.* kundig, verständig, *Ст.* — чоловíк ein Kenner; — до всього *Зар.* in Allem Bescheid wissend, — fertig, bewandert. [Переéм.

Зналíзне, *n. Пар.* s. Налíзне *vgl.*

Зналíзник, *m.* Finder, *m. Term.*

Знáмень, *m. Ч.* III. 312 s. Намéт.

Знаменáтель, *m. Ос.* (61)VI.28 der bezeichnet, bestimmt, der Gewährsmann.

Знамени́к, *m.* Art Merksiegel zum Abdruck der прóскури.

Знаменикувáти, *v. a.* mit dem знáменик bezeichnen.

Знамени́тий, *a.* ansehnlich, bedeutsam; ausgezeichnet.

Знамéнний, *a.* bezeichnend, markant, mit einem gewissen Gepräge, *ВБ.*

Знамéнник, *m.* Nenner, *m.* (Arithm.).

Знамéно, *Левч.* знаменувáне, *К. n.* s. Знамя́.

Знаменувáти ся, *Не.* sich mit dem Kreuze segnen, sich bekreuzen; 2) в кимóсь *Др. с.* 237.?

Знамíрити, *v. a.* beabsichtigen, *Зар.*

Знáмка, *f.* s. Знамя́, прикмéта.

Знамя́, *g.* знáмени, *n.* Zeichen, Ab-

zeichen, Merkmal, *n.* Jnsignien, *pl.* Banner, *n.* Fahne, *f.* [знáтник.
Знáник, *m.* *Ефь.* 60 s. Знахáр,
Знапаступувáти, *v.a.* s. Напаступувáти.
Знаровина, *f.* Caprize, Laune, *f.*
Знаровúти, (-влят́и), *v. a.* launig, störrig machen. [довити ся.
Знародóвити ся, *У.* s. Вúнаро-
Знарóшне, *adv.* absichtlich, zu Fleiss.
Знарáд, *m.* Ordnung, Bereitschaft, *ІГ.*
Знарáде, *n.* Werkzeug, *n.* *К.* *Cm.* s. Орýдина; 2) —, знарáджене *Пар.* Ausrüstung, *f.* *Term.* [versehen.
Знарядúти, *v. a.* *Пар.* ausrüsten,
Знасúлувати, *v. a.* vergewaltigen, misshandeln. [ten Aufspringen, *Піс.*
З-наскóка, *adv.* vom schwunghaf-
Знастúти, *v. a.* ausbauen, ausrüsten, *vgl.* Снасть.
Знать, *f. coll.* die Angesehenen, Nobilität, Classe der Gesellschaft, *f.* Stand, *m.* Standespersonen, *pl*; 2) знать, знáтись, *Т.* *adv.* es versteht sich, doch wohl, wohl *vgl.* відáй.
Знатé, *n.* das Wissen; кобú —, що wenn man wüsste; то ми ся в — не дáло dessen erinnere ich mich nicht (*Фр.*).
Знáтель, *МШ.* знáток, -ока, *m.* s. Знáвець, Fachmann, Sachverständiger, *m.*
Знáти, [знáю, знáєш] *v. a.* kennen, wissen; — ся з ким sich kennen, bekannt sein mit jmdm; на чім etw. verstehen.
Знáтити ся, *Мак.* II. 56.?
Знáтний, *a.* merkbar, bekannt; з чогóсь *Кч.* 63 woran kenntlich; 2) ansehnlich, berühmt, *С.* I. 10. знáтно *adv.* *С.* I. 123. 152 bedeutend, merkwürdig, tüchtig. [mus nobilis *B.*
Знáтник, *m.* s. Знахáр; 2) Gnori-
Знáтниця, *f.* *M.* II. 179 *Ч.* V. 436 s. Знахáрка, знáха. [haft.
Знатóчний, *a.* *Зг.* ansehnlich, nam-
Знатýрити ся (кінь) störrig werden. [sagerin, Quaksalberin, Zauberin, *f.*
Знáха, *Мак.* знахáрка, *f.* Wahr-
Знахáр, (-ор, -ур), *m.* Wahrsager, Quacksalber, Zauberer, Dorfdoctor, *m.*
Знáхід, -оду, *m.* знáхідка, *f.* *Пар.* Fund, *m.* [den, antreffen.
Знаходúти, знаходжáти, *v. v.* fin-
Знахоровúтий, *a.* der Zauberkunst mächtig. *Ч.* II. 12. [знахáр.
Знáхорство, *n.* Handwerk eines
Знахорювáти, знáхорити, *v. n.* знахáр sein. [der Welt.
З-нáщада сьвíта, von Uranfang
Значúти, *v. a.* bezeichnen, mit einem Zeichen, mit e. Merkmal versehen, merken (märken: біле die Wäsche); 2) *v. n.* (щось etw.) bedeuten, Ansehen haben, gelten, giltig sein; 3) корóва значúть giebt ein Zeichen an dem Euter od. an den Geschlechtsorganen dass sie in kurzer Zeit kalben wird.
Значíнне, знáчене, *n.* Bedeutung, *f.* Sinn; Belang, *m.*
Знáчкий, *a.* bekannt.
Значковúй, *a.* *Зак.* der bei der Fahne dienende Soldat, *Ко.* 94.
Значлúво, *adv.* bedeutend; bedeutungsvoll, bedenklich.
Значнúй, *a.* bedeutend, merklich; erheblich, beträchtlich; bezeichnend; ansehnlich; значнó es ist sichtbar, man sieht.
Знáчність, -ости, *f.* Ansehen, *n.* besondere Bedeutung. [Marke; Fahne, *f.*
Значóк, -чкá, *m.* *dim.* s. Знак;
Знáющий, *ptc.* zu Знáти; kundig, tüchtig in einem Fach. [sehens.
З-нéбачки, (-ашки), *adv.* unver-
З-небелú, *adv.* von ungefähr, (*Фр.*).
Знебýти ся, *ОП.* ermüden; знебýлий, *a.* ermüdet.
Зневагá, *f.* Beschimpfung, Schmach, *f.*
Зневажáти, (-вáжити), *v. a.* beschimpfen, schmähen, entehren; verachten.
Зневáжний, *a.* *Cm.* verächtlich; ohne Achtung *Левч.*
Зневáжник, *m.* Verächter, *m.* *Пар.*
Зневúсний, *a.* *Щог.* 120 s. Окáянний.
Зневíжити, *v. a.* *Мак.* bethören; beschwichtigen.? [Verzweiflung, *f.* *Cm.*
Зневіре, *n.* Argwohn, Zweifel, *m.*
Зневíрити, *v. a.* *Cm.* verrathen; — ся комý *W.* *Кч.* 305 jmdm untreu werden, verdächtig w., das Vertrauen verlieren; *b*) — ся в усé an Allem verzweifeln *Др.* 2) зневірáти, *v. n.* zweifeln, *Cm.* 3) *v. a.* *ІГ.* verachten s. Поневірáти. [ungefähr, *Ог.* 115.
Знéвісти, *adv.* unversehens, von
Зневóлити, *v. a.* zwingen; müde plagen. [re Zeit.
Знегíде, *n.* *К.* Zeit der Noth, schwe-
З-недíлї, на-знедíлї auf die andere Woche, gleich nach Sonntag, auf den

Anfang der nächstfolgenden W.

Знедобрйти ся, *impers.* -йло ся ему ist ihm unwohl geworden, (*Фр.*).

Знедужілий, *a.* *Гуш.* siech geworden.

Знежйти, знезáти, *v. a.* aufstecken, aufsetzen, *АД.* I. 149, s. Знизáти.

Знéлюдїти, *v. n.* menschenscheu werden, *Pa.* I.

Знемагáти, *v. n.* schwach darniederliegen, krank sein, (на щось); знемáганий, *a.* *АД.* I. 249 geschwächt, todes müde. [leer machen.

Знемилйти, *v. a.* unlieb, freude-

Знемкувáти ся, sich wie e. Verzweifelnder geberden; sich abhärmen.

Знемóга, *f.* *К.* знемóжене, *n.* Ermüdung, Müdigkeit, Mattigkeit, Schwäche, *f.*

Знемочй, знемощіти, *v. n.* s. Знемагáти; знемощілий, *a.* abgehärmt, siech. [werfen.

Зненáвйдїти, *v. a.* auf jmdn Hass

З-ненáдїйки, з-ненáпа, зненáпаду, *Gr.* 30. з-ненáзнїмка, зненáцька *M.* *Cm.* з-нéнемка, знеóбачки, *adv.* unverhofft, unversehens, unvermerkt; urplötzlich. [absichtlich *Ог.* 115.

З-не-нáроку, *adv.* zufällig, nicht

Знеохóтити, (-óчувати), *v. a.* die Lust benehmen, entmuthigen.

Знеохóчене, *n.* Unlust, Entmuthigung *f.* Missvergnügen, *m.*

Знеповáжити, *v. a.* s. Зневажáти.

Знéрти, знерáти, *v. n.* auftauchen; 2) sich abreissen (кінь з припóну); 3) ermüden.

Знéсене, *n.* Aufhebung, Abschaffung, *f.*

Знесилйти, *v. a.* рóзум, *Cm.* schwächen. [Berges u. e. Dorfes.

Знесїнé, *n.* s. Вознесéние; 2) *N.* e.

Знеслáвити, (-славлáти), *v. a.* s. Зневажáти, *У.*

Знесьміливілий, *a.* *Кл.* furchtsam geworden, schüchtern.

Знéсти, s. Зносйти.

Знéтельки, знечéвя, *adv.* unversehens, plötzlich. [dig machen.

Знетерплйвити, *v. a.* ungedul-

З-нéхотя, *adv.* unwillkürlich, *Левч.*

Знечестйти, *v. a.* entehren, beschimpfen.

Знй-біда, *f.* *H.* 286? [hinschwinden.

Зниваáти, *v. n.* dh Qual und Pein

Знивéчити, *Гол.* s. Знївéчити.

Знйдїти, *v. n.* s. Змарнїти.

Знижáти, знижйти, знизйти, *v. a.* niedersenken, niedriger machen; herabsetzen (цїнý); *v. n.* — ся, знизїти, *v. n.* sich niedersenken, s. herablassen, s. neigen, herabsinken; * herablassend sein.

Знизáти, *v. a.* aufstecken.

Зник, *m.* Adelosina, *B.*

Зникáвий, *a.* vergänglich, *B.*

Зникáти, знйкнути, *v. n.* verschwinden, vergehen; sich verflüchtigen; 2) aufkommen, zum Vorschein kommen, *He.* (*n.* 122). [Знйти.

Знйлий, *v. n.* s. Знемощілий s.

Знимáти, *v. a.* s. Здіймáти; — хлїб s. Жáти; — ся sich erheben, s. aufmachen, auffliegen.

Знимйдїти, *v. n.* *Ф.* ver-schwinden.

Знймок, -мку, *m.* Aufnahme einer Zeichnung, Copie, *f.* [*Кв.* 201.

Знирнýти, *v. n.* hervortauchen,

Знисп áсти, знисп адáти, *v. n.* herabfallen, sich herablassen, *Зг.*

Знйти, *v. n.* сéрцем, verzagen *Кн.* s. Знивáти. [2); s. Скрутйти ся.

Знйтити ся, *Зак.* s. Знїтйти ся

Знйшка, *adv.* *H.* 61 s. Нйшком, стйшка.

Знищáти, *C.* I. 18 знищетїти, *v. n.* verarmen, arm werden, herabkommen.

Знйщене, *n.* Vernichtung, *f.*

Знйщити, *v. a.* vernichten, vertilgen, verderben, zugrunde richten.

Знів, *adv.* *Oc.* (62) VI. 56. 57 s. Знов.

Знїверіти, знївечіти, *v. n.* s. Знїкчемнїти. [reissen, wühlen, (*B.*).

Знївертувáти, *v. a.* sehr stark

Знївéчити, *v. a.* vernichten, verderben; entmannen *P.* I. 56.

Знїжйти, *v. a.* verweichlicht machen, verzärteln.

Знiй, *g.* знóю, *m.* *У.* Arbeit im Schweisse des Angesichtes, *f.*

Знїкчéмнїти, *v. n.* in Nichts schwinden, verfallen, verkommen; 2) — u. знїкчéмнювати ся, niederträchtig werden.

Знімáти, *v. a.* s. Знимáти, здоймáти; *M.* II. 95 річ ein Gespräch anheben, anfangen.

Знімкй, *pl.* *Oc.* (61) IX. 44 Milchkammer, *f.* -keller, *m.*?

Знімчити, *v. a.* verdeutschen, germanisieren; — ся sich — —; Deutschthümler werden.

Зніс, *g.* зносу, *m.* до зносу (одежу носити) *Ш.* II. 89 bis zum Abtragen, bis auf die Neige.

Зніcок, s. Зносок.

Зніт, *m.* — узколистий Schotenweiderich, *m.* (Epilobium angustif.); — пірщастий E. virgatum. [(des Foetus)?

Знітине, *n.* Art Kinderkrankheit,

Знітити ся, in Nichts vergehen, schwinden; verfallen, verkommen, *Кч.* 263; 2) sich demüthig, s. harmlos benehmen, „zum Kreuze kriechen."

Знїчтожити ся, *Др. с.* 110 zunichte werden, untergehen.

Знїячити, *v. a.* vernichten, verderben; — ся zu nichts werden, verkümmern.

Зноби-баби, *Ч.* III. 8. = Середа сиропустної неділї.

Знобити, *a. a. Н.* 147 frieren lassen, erkälten; — ся sich erkälten, *Оц.* §. 54.

Знов, знову, зновоньку, *Ч.* II. 195, зновель *Ог.* 115, *adv.* von neuem, wieder, wiederum.

Зновити, зновляти, *v. a.* s. Поновляти, *Левч.*; 2) на когось щось etw. Neues, Seltsames gegen jmdn ersinnen, etw. Ungeheuerliches gegen jmdn aufbringen. [schädigen, todtmüde machen.

Знорити, *v. a. МШ.* siech machen,

Знуровити, *v. a.* verwöhnen, zu etw. Ueblem angewöhnen, widerspenstig, störrig machen.

Знос, *m. С.* II. 160 das Wegtragen, Forträumen Abbrechen; 2) das Eierlegen, *В. vgl.* Зніс; на зносї бути in den letzten Wochen der Schwangerschaft sein *Ра.* I. 245. [hungen, *pl. f.*

Зносини, *pl.* Verkehr, *m.* Bezie-

Зносити, зношати, знести, *v. a.* zusammentragen, -bringen; 2) aufführen, aufbauen; er-, aufheben, aufrichten; 3) abschaffen, aufheben; 4) біль, голод etc. ertragen; 5) яйцї Eier legen; *b*) зносить (зніс) кого жаль, — знесла кого охота etc. überkommt, wandelt an, ergreift der Schmerz —, die Lust etc.; *ptc.* зношений, *Кн.* abgetragen, abgenützt.

Знос ливий, *a.* erträglich, leidlich, *T.*

Знoсок, -ску, *m.* das letzte von der Henne gelegte Ei.

З-ночи, *adv.* s. Сночи.

Знудьгувати, *v. a.* свій вік in Gram verleben.

Знудити, *v. a.* langweilen; — ся Langeweile bekommen; *b*) toll werden.

Знужа, *f.* Mühe, *f.* Drangsal, *n.*

Знуждати ся, sich abmatten, s. abstrapazieren; знужнілий, *a.* elend, miserabel, *Піс.* [мляти.

Знужувати, *v. a. Ст.* s. Пото-

Знуряти, s. Знорити.

Знущатель, *m. К.* der Misshandelnde, Schmäher, *m.*

Знущати ся над ким, jmdn misshandeln, tyrannisieren, schnöde behandeln, sich an jmds Qual weiden.

Знюхати, *v. a.* durch den Geruch etw. aus-, aufspüren, auswittern, bemerken, merken, wahrnehmen, riechen: „письмо носом" wohlweislich —; — ся (з ким) sich mit jmdm verstehen, s. verbinden, mit jmdm Bekanntschaft machen §.

Зняти, s. Здоймати; зняте молоко abgerahmt, abgeschöpft *Под.*; зняти річ anfangen zu sprechen.

Зо-, s. Зі-, з-, зу-, с-. *Ог.* 207. 11.

Зоб, *m. Под.* s. Воле. [-ня zum W. *Гр.*

Зобачене, *n.* das Wiedersehen; до

Зобачити, *v. a.* sehen, erblicken; wiedersehen.

Зобгати, *v. a.* s. Зібгати; zusammenthun, verfertigen, *Ш.* I. 327 поему dichten. [digen, Unrecht jmdm thun.

Зобідити, зобіджати, *v. a.* belei-

З'обіймати, *v. a.* dh Umarmungen ganz aufreiben. [hüllen, *Зг.*

З'облачити, *v. a.* umwölken, um-

З'облекати ся, s. З'одягати ся, *Зг.*

Зобник, *m.* s. Залучник.

Зобовязане, *n.* Verbindlichkeit, Verpflichtung, *f.*

Зобовязати, *v. a.* verbinden, verbindlich machen, verpflichten; — ся sich — —, *Term.*

З'оболочи, *v. a.* ausziehen: ein Kleid (*praet.* з'оболік). [Рівнодушність.

Зобоятнілість, -ости, *f. T.* s.

З'ображене, *n. Зг.* Begriff, *m.* Ansicht, *f.*; 2) Verbildlichung, *f.*

Зобраз, *m.* Bild, *n.* Darstellung, *f. IГ.*

З'образувати ся, *Зг.* bildlich werden, sich verbildlichen. [Beschuhung, *f.*

Зобува, *f. Н.* 141 Fussbekleidung,

Зобувáти, *v. a.* когó jmdm die Beschuhung verschaffen. [ladung, *f*.
Зов, *g.* зву, *Ko.* 192 Aufruf, *m.* Ein-
Зови́ця, *f.* des Mannes Schwester, Schwägerin; зови́чин, *a.* der з. [Зóлва.
Зовзи́стий, *a.* *Пол.* Drüsen-. *vgl.*
Зовладíти, *v. n.* з усїмá Alle beherrschen, mit Allen Rath schaffen, *ІГ.*
Зовпихáти, s. З'опихáти. [sammt.
Зóвсїм, *adv.* ganz, gänzlich, vollends,
Зову́хна, *f. dim.* s. Зови́ця.
Зоглядíти ся, beobachten, bemerhen, berücksichtigen, *Не.* (*хм.* 290).
Зогнáти, s. Зігнáти *Кч.* 74.
Зогни́ти, s. Зігни́ти.
З'одини́чити, *v. a.* in Eins zusammenbringen, -schlagen.
Зóдїж, *f.* s. Одїж.
Зодіáк, *m.* Zodiacus, Thierkreis, *m.*
З'одкалї, s. Звідки. [(відóдня).
Зó-дня, *adv.* *Ф.* vom Tag, Tag, de jour
З'одолíти, *v. a.* s. Одолíти.
З'одягáти, *v. a.* bekleiden.
Зождáти, s. Заждáти.
Зоз, s. Зос, *Ог.* 193.
Зозвóлити, *v. a.* erlauben; 2) — ся ein müthig werden, *Зак.*
Зозлá, *adv.* vor Zorn.
Зознавáти ся, з ким Bekanntschaft machen, *Ч.* IV. 679.
Зознáти, *v. a.* *Гол.* III. 125 erfahren.
Зозначи́ти, *v. a.* s. Назначи́ти.
Зозуленя́, -яти, (-ня́тко), *n. dim.* das Junge des Kuckucks.
Зозу́лин, *a.* s. Зазу́лин etc.; -і рушничкú, сльóзи einblättriges Zweiblatt (Listera ovata). [зу́лька, etc.
Зозу́ля, зозу́лька, s. Зазу́ля, За-
Зозуля́стий, *a.* dem Kuckuck an Farbe ähnlich.
Зойк, *m.* Jammer, *m.* lautes Stöhnen.
Зóйкати, зóйкнути, *v. n.* auf-jammern, -stöhnen. [Зійськáти.
Зойщи́ти, *v. a.* *Ос.* (61) X. 95 s.
Зьок, *m.* Art Tanz.
З-окóла, *adv.* rings um von Aussen; draussen, von auswärts, *Ст.*
З'околотувáти, *v. a.* die einmal gedroschenen Roggengarben noch einmal abdreschen u. in Bundstroh zurichten.
З-окрéма, *adv.* besonders, einzeln, *В.*
Зó-хрести, *adv.* mit Tragkreuzen u. Kreuzfahnen, *Кв.* 150.

З-óкришéм, (-шом), *adv.* mit Stumpf und Stiel, ganz und gar.
З-óкришком, *adv.* mit Verlust.
Золá, *f.* Lauge; Sole *f.* Aschbeizwasser, *n.*; 2) ausgelaugte Asche.
Золви́ця, *f.* s. Зови́ця, *Wgr.* 179.
Зóлене, *n.* Beuche, *f.* das Einweichen u. Einlaugen (der Wäsche).
Зóлза, *f.* Drüse, *f.*; 2) *pl.* Zahnfistel; Drüsenanschwellung mit Secretion (bei Pferden), Feifel, *f.*
Золзувáти, *v. n.* зóлзи haben, an з. krank sein.
Золи́ти, *v. a.* mit Lauge sohlen, einlaugen, beuchen (пмáте); äschern (скíри).
Золїйник, золїнник, *m.* Laugentopf, -bottich, *m.*
Золóвка, *f.* *Ме.* 314 s. Золви́ця.
Зóлок, -оку, *m.* Hauptstätte eines Uebels, e. Geschwüres, einer Krankheit, *f.*
Золотáр, (*d.* -áрчик) *m.* Goldarbeiter, Goldschmied, -schläger, *m.*
Золотáренько, *n.* Sohn des золотáр; 2) *dim.* s. Золотáр.
Золотарíвна, *f.* des Goldschmiedes Tochter; -и́ха, *f.* des G. Frau.
Золотáстий, *a.* goldfarben.
Зóлотень, -тня, *m.* Affodil, *m.* (Asphodelus).
Золоти́й, (*d.* золотéнький), *a.* golden; goldig; goldenfarbig; 2) *s. a. m.* Gulden, *m.* *b*) silbernes 15-Kopekenstück, *Шс.* (злот).
Золоти́ло, *n.* Stoff zum Vergolden, *m.* Rauschgold, *n.* *Гол.* III. 402 s. Позлíтка.
Золоти́стий, *a.* goldschimmerd, *Е.*
Золоти́сто-зелéний, *a.* goldgrün.
Золоти́сячник, *m.* *С.* I. 122 s. Золототи́сячник.
Золоти́ти, *v. a.* vergolden.
Золотїнник, *m.* *Ф.* (*Пр.* III. 204) Art Zauberpflze?
Золотíти, *v. n.* goldfarbig werden *Ф.*; 2) * reicher werden *М.* I. 65.
Золотковúй, *s. a. m.* Art Münze *Ч.* IV. 198. [Goldmünzen), *m.*
Золотни́й, *a.* -á стопá Goldfuss (der
Золотни́к, *m.* s. Золотáр; 2) goldene Ader, Hämorrhoiden; 2) Gebärmutter, *f.*; 3) Bandwurm, *m.*; 4) Fingerkraut, *n.* (Potentilla tormenloides); 5) Flachsseide, *f.* (Cuscuta epilinum); 6) $\frac{0{\cdot}40951}{96}$ Kilo.

Зо́лото, *n.* Gold, *n.* [nen Ufern.
Золотобере́жний, *a.* mit golde-
Золотове́рхий, *a.* mit goldenen Kuppeln. [Wolle.
Золотово́вний, *a.* mit goldener
Золотоголо́вка, *f.* gelbköpfiges Goldhähnchen (Regulus flavicapillus).
Золотоголо́сий, *a.K.* goldstimmig.
Золотогри́вий, *a.* goldmähnig.
Золотогу́зка, *f.* Leucoma auriflua (*B.*). [sosplenium), *B.*
Золотозі́ль, *m.* Milzkraut, *n.* (Chry-
Золотокі́сть, -ости, *f.* Auripigment, Rauschgelb, *n.* *Вол.*
Золотоколо́сий, *a.* mit goldenen Aehren, *Ваг.* *Шар.* [Flügeln.
Золотокри́лий, *a.* mit goldenen
Золотоку́дрий, золотокучеря́вий, *Ле.* *a.* goldhaarig, goldlockig, *ІГ.*
Золотолисточко́вий, *a.* Goldblatt-, *Пол.*
Золотолу́щий, *a.* goldschuppig.
Золотому́шка, *f.* s. Золотоголо́вка.
Золотоо́кий, *a.Ф.* -а зо́ря goldäugig.
Золотопе́рий, -пі́речок, *m.* -пю́рочка (ку́рочка) *f.* mit goldenen Federn, m. g. Flügeln, *Ст.* [Hufeisen.
Золотопідко́вий, *a.* mit goldenen
Золотопла́вний, *a.* goldströmend, *ВБ.* [goldenen Fluren.
Золотопо́лїй, *a.* *Ш.* II. 151 mit
Золотопу́тий, *a.* *Др.* *с.* 38 mit goldenen Ketten. [nern, goldhornig.
Золоторо́гий, *a.* mit goldenen Hör-
Золотосїда́льний, *a.* goldenthronend, *Кл.*
Золототи́сячник, *m.* Tausendgüldenkraut, *n.* (Erythraea centaurium).
Золототка́ний, *a.* goldgewirkt, -gestickt *Ш.* I. 350. [goldenem Munde.
Золотоу́стний, (-у́стий), *a.* mit
Золотохви́лїй, *a.* *Ш.* II. 151 mit goldenen Wellen. [nen Kreuzen.
Золотохре́стний, *a.* mit golde-
Золотоцьвіт, — се́рпник, *m.* weisse Wucherblume (Chrysanthemum leucanth.)
Золо́тьте, *n.* *Ме.* 206 s. Зо́лото.
Золоту́ха, *f.* Goldruthe, *f.* (Solidago virgaurea); 2) gelbe Wiesenraute Thalictrum flavum); 3) Scropheln, *pl.*; 4) —, золоту́шник Bienenfresser, *m.* (Merops apiaster).
Золоту́шний, *a.* scrophulös.

Золяни́к, *m.* Aschbeizer, *m.*
Зо́мкля, *f.* Wald mit Schluchten, *m.* Schlucht, *f.*
Зомкну́ти, *v. a.* *Гр.* zuschliessen.
Зомлі́ва́ти, *M.* II. 148, зомлі́ти, s. Зімлі́ти.
Зо́мплати, *v. n.* §. schluchzen, (*B.*).
Зо́мпля, *f.* *Мог.* s. Зо́мкля.
З'она́дити, *v. a.* s. Прина́дити.
З'она́чити, *v. a.* etw. so machen wie es nicht sein soll; verderben.
Зоольо́ґія́, *f.* Zoologie, Thierkunde; *f.* зоольоґі́чний, *a.* zoologisch.
Зооморфізм, *m.* Zoomorphismus; зооморфі́чний, *a.* *Не.* zoomorphisch.
Зопа́к, на — (со́нця) gegen Sonnenuntergang.
З-о́палу, *adv.* schnell.
Зопини́ти, (-ня́ти) *v. a.* s. Спини́ти.
З'опиха́ти, *v. a.* fertig stampfen.
Зо́плет, *m.* Schusterdraht, *n.*
Зопя́сти ся (на но́ги) auf die Zehen treten; * sich auf die Beine helfen, — bringen.
Зопяти́ти ся, zurückweichen.
Зо́р, *g.* зо́ру, *m.* Sehvermögen, *n.*
Зора́, *f.* *Ке.* 337 Nacht, *f.*; 2) s. Зо́ря.
З'ора́ти, *v. a.* be-pflügen.
Зоре́вий, *a.* Sternen-, *МШ.*
Зорешли́вий, *a.* sternhell.
Зори́ночка, *f.* *Ст.* s. Зірни́чка.
Зори́стий, *a.* s. Зьвізда́тий 2).
Зори́ти, *v. n.* blicken, schauen, *Ос.* (61) IX. 52; 2) — очи́ма *Не.* vom Erglänzen der Augen.
Зори́ця, *f.* s. Зірни́ця.
Зорі́вка, *f.* s. Згорі́вка. [*Ш.* I. 76.
Зорі́ти, *v. n.* leuchten (v. Sternen
Зорни́чка, *f.* Art huzul. Tanz zu 6 Personen.
Зорну́ти, *v. n.* *K.* hervortauchen, *K.*
Зорови́й, *a.* Seh-, нерв Sehnerv, *m.* *Ил.*
З'ору́дувати, *v. a.* ausführen, Geschäfte verrichten, bewerkstelligen, abmachen, anstellen, ausrichten.
З'ору́же, *n.* *Ст.* побрати́м по -жу Kriegskamerad, *m.* [rüsten.
З'ору́жити, *v. a.* *Кн.* bewaffnen,
Зорчи́, *imperat.* 2 *sgl.* von Зріка́ти, зречи́: sage, sprich aus *Гол.* III. 30.
Зорюва́ти, *v. n.* die Sterne betrachten; wachend übernachten *Ке.* 49.
Зо́ря́, *f.* Stern, *m.* Gestirn, *n.* — сьві-

товá *АД*. I. 119 *Кв*. 17 Morgenröthe *f*. Tagesanbruch, *m*. Aurora, *f*. нї сьвіт нї зóря (зáря) *Кв*. 35 vor Anbruch des Tages u. der Morgenröthe; — вечірня *Кв*. 17 Abendröthe, *f*.; в зóрях, на зóрі mit Anbruch der M.; 2) Nacht *f*. *C*. I. 22; *Пот*. III. 21—24. [sternhell; Sternen-.

Зóрявий, зоряний, *Не*. *a*. gestirnt,

Зоряниця, *f*. Morgenröthe, *f*. *M*. III. 36; 2) Stern, *m*. Himmelslicht, *n*. *ОП*.; 3) Sternjungfrau, *f*. *H*. 292.

Зорянок, -нку, *m*. Realgar, Rauschroth, *n*. *Вол*.

Зорястий, *a*. s. Зористий.

Зоряти, *v*. *n*. und — ся dämmern am Morgen *M*. II. 149; * водá в судинї зоряє ist nur noch sehr wenig da; 2) glänzen, funkeln, leuchten, *Ф*. *M*.; 3) *v*. *a*. s. Позоряти.

Зоряшний, *a*. *КУ*. Stern-, Gestirn-.

Зос, *praep*. mit d. *Instrum*. mit, sammt, *Ог*. 193—194. *Mi*. IV. 198.

З'осáджене, *n*. Absatz, *m*. Ablagerung, (сóли) *f*. *B*. [densatz) *B*.

З'осáджений, *a*. abgesetzt (als Bo-

З'осерéджувати ся, *Нав*. sich concentrieren.

Зóсим, *m*. Zosimus.

Зóська, *f*. s. Сóфія, Сóфка.

Зословянщити, *v*. *a*. slavisieren.

З'осóбна, *adv*. einzeln, besonders, speciell, *Піс*.

Зоспинити, s. Зупенити, спинити.

Зостáльний, *a*. *КС*. (82) VII. 88 hinter, rückwärtig.

Зостáнок, -нку, зостáток, -тку, *Др*. *m*. Ueberrest, *m*. Ueberbleibsel, *n*.

Зостáріти ся, alt werden.

Зостáти s. Зістáти.

Зóстїль,? Art Pflanze *R*. 117. [ся.

Зострахнути ся, s. Настрáшити

З'острити, *v*. *a*. dh das öftere Wetzen ganz abnützen. [Ziele vereinigen.

Зострілити, *v*. *a*. *У*. zu einem

Зострічáти, зострíти, s. Зустрічáти.

Зотлїнє, *n*. Verwesung; Fäulnis, *f*. Verderben, *n*.

Зотлїти, s. Зітлїти. [er-, abwarten.

Зотрівáти, *v*. *a*. *M*. II. 105 harren,

Зотрухнути, *v*. *n*. s. Струхнути.

Зофія, *f*. Goldamsel, *f*. (Oriolus gal-

Зóфля, *f*. *N*. e. Berges. [bula).

Зохáбити, *v*. *a*. *Гол*. I. 339 vernachlässigen; 2) s. Охибити.

Зохворяти, s. Захорувáти.

З'óхмати ся, (-ити ся), s. Охмати ся, схаменути ся.

З'охóчувати ся, до чогó *Кн*. Lust, zu etw. bekommen.

Зошибти, зошибнути s. Загáрбати; 2) s. Сшибнути.

Зóшит, *m*. Heft, *n*. Schreibtheke, *f*.

Зошити, зошивáти, *v*. *a*. zusamennähen, heften. [flossen.

Зóшлий, *a*. *Левч*. vergangen, ver-

Зощити, *v*. *a*. s. Зиськáти, *Зап*. (*Вер*.) I. 22.

Зп-, s. Сп- *vgl*. З. *Ог*. 182, 9.

З-перед, *praep*. mit d. *Genit*. *Оц*. §. 237 *Mi*. IV. 538 — очий vor den Augen hinweg.

З-письменська, *adv*. gelehrt, *C*. I. 68.

З-пів (спів), *adv*. fast die Hälte, halb.

З-під, *praep*. mit d. *Genit*. von unten auf, unter; з-під- брови, *M*. II. 92; з-під-лóбя, з-під-лýба *У*. *adv*. подивити ся von unten auf mit halbgeöffneten Augen, scheel blicken; *Оц*. § 237. *Mi*. IV. 537.

З-під тиха, *Ш*. I. 363, з-під тишка *H*. 61 *adv*. im Stillen, ganz sachte.

З-пóза, *praep*. mit d. *Genit*. von hinter *Mi*. IV. 535.

З-покóн, — з-потогдї, *adv*. seit wann, — seit dann, *Зг*. [nisch.

З-пóльська, *adv*. einigermassen pol-

З-помéжи, *praep*. mit d. *Genit*. aus der Mitte, s. Змéжи *Оц*. §. 237.

З-пóнад, *praep*. mit d. *Genit*. von — darüber hin *Mi*. IV. 536.

З-по-перед, s. З-перед.

З-пóпід, *Mi*. IV. 538 s. З-під,

З-прáва, *adv*. rechts.

З-при, з по при, *praep*. mit d. *Genit*. von der Seite *Оц*. §. 237. *Mi*. IV. 538.

З-прибоча, *adv*. *У*. глянути einen Seitenblick werfen. [Zeit.

З-пригóдом, *adv*. nach geraumer

З-прóвола, з-провільна, *Вах*. з-прóволока, *adv*. langsam, gemach.

Зрабувáти, *v*. *a*. rauben, ausplündern.

Зрáда, (*d*. зрáдка), *f*. Verabredung, Verschwörung, *f*.; 2) Verrath, *m*. не губи зрáди надо мнóю! verführe (verrathe) mich nicht!

Зрáдити, зрáджувати, *v*. *a*. ver-

rathen; preisgeben; 2) verführen (дівчину); 3) — ся sich zusammen berathen; verabreden, sich verschwören, beschliessen. [werden, sich erfreuen.

Зрадіти, зрадніти, *C.* I. 48, *v. n.* froh

Зрадїчки, *adv.* verrätherisch, heimtückisch

Зрадливий, *А-Г.* 167 зрадний, зрадницкий, *Фр.* verrätherisch, verderblich, falsch, arglistig; зрадливець, -вця, *m. ОП.* s. Зрадник.

Зрадник, зрадець, -дця, *Гол.* I. 90 зрадок *Ч.* 1086, зрадця, *Кн.* 314 Verräther, Verführer, *m.*; 2) e. Pflzenart, (*B.*).

Зрадниця, *f.* Verrätherin, *f.* die Treulose.

Зрадувати ся sich er freuen.

Зражати, зразити, *v. a.* den Muth benehmen, abschrecken, entmuthigen; собі кого abgeneigt machen.

Зраз, *m.* Schnitt, Pfropfreis, Edelreis (v. Baume), *m.*; 2) Klops, Klopsfleisch, *n.*; 3) Form, *f.* Leisten, *m.*

З-раз, *adv.* = з оден раз etwa einmal; = на той раз diesfalls.

Зразїле, *n.* Berg Flockenblume, *f.* (Centaurea montana). [der Vorschrift, *Cm.*

Зразковий, *a.* Muster, des Musters,

Зразок, -зка, *m.* Muster *n.* на — чогось *He.* (*n.* 153) nach der Art, nach der Weise von etw.

З-разу, *adv.* mit einemmal, allsogleich *IГ.*; anfangs, zuerst.

Зрак, *m.* *W.* s. Взор.

Зраковатїти, *v. n.* einen Krebsschaden, e. Brand bekommen.

Зралити, s. Ралити.

Зранене, *n.* Verwundung, *f.* [*Term.*

Зранительний, *a.* verwundbar,

Зранити, зранювати. *v. a.* verwunden.

Зраст, *m.* s. Зрiст, Gedeihen, *n.*

Зрастати, s. Зрости.

Зреалїзувати, *v.* a. realisieren.

Зремізувати, s. Времізувати [ремезь].

Зречене ся, Entsagung, *f.* *Term.*

Зречи, *v. a.* s. Сказати; 2) — ся чого sich von etw. lossagen, entsagen, worauf verzichten, resignieren.

Зрешта, зрештою, *adv.* übrigens, im übrigen, sonst.

Зривати, s. Зірвати.

Зривка, *f.* gewisses Werkstück beim Wagen; *pl.* abgerissene Bindfäden; 2) Sporteln. [*Ш.* II. 221.

Зримо, *adv.* sichtbar, augenfällig

Зринати, зринути, *v. n.* hervortauchen, an die Oberfläche herauskommen; 2) entfliehen; 3) — ся hervorströmen.

Зрити, *v. a.* umwühlen, umgraben.

Зрихтувати, *v. a.* zurecht machen, richtig, bereit, fertig stellen.

Зриштувати, *v. v.* aus-rüsten.

Зрище, *n.* Schauspiel, *n.* Anblick, *m.* *Ш.* II. 39. *Кн.*

Зрiби, *pl.* grobe Leinwand.

Зрiбок, -бку, *m.* поля das Abernten.

Зрiбний, *a.* -е полотно s. Зрiби, aus grober L.

Зрiвнати, (-няти), зрiвнювати, *v. a.* gleich machen; ebnen; 2) vergleichen; — ся sich vergleichen, s. gleichstellen, gleichkommen. [werden.

Зрiдїти, зрiднути. *v. n.* schütt, dünn

З-рiдка, *adv.* nicht häufig, selten.

Зрiднити ся, *Св.* s. Порiднити ся.

Зрiдно, *adv.* *Ч.* III. 365 fruchtbar, reichlich.

Зрiзати, зрiзувати, *v. a.* ab, wegschneiden; * — ся на езаменї *Кн.* bei der Prüfung durchfallen, *vgl.* Врiзати ся 3).

Зрiзка, *f.* Streich auf dem Leder, *m.*

Зрiзонька, *f.* *КС.* (82) III. 614?

Зрiзованець, -нця, *m.* Schnittlauch, *m.* (Allium schoenoprasum).

Зрiзок, -зка, *m.* s. Полубiчок, *Левч.*

Зрiк, *Пис.* Stelldichein, *n.* [срокъ].

Зрiкати, s. Зречи.

Зрiлий, *a.* reif. [tät, *f.*

Зрiлiсть. -ости, *f.* Reife, Maturi-

Зрiне, *n.* das Sehen, *Пол.*

Зрiниця, *f.* *Пол.* s. Зїниця, Stern *m.*

Зрiсити, *v. a.* in (reiche) Falten legen, *vgl.* Рясний.

Зрiст, *g.* зросту, *m.* зрiсть, *g.* зрости, *f.* *Kol.* I. 105) Wachsthum, *n.* Wuchs, *m.* Bildungsprocess, *m.*

Зрiтель, *m.* Schauer, Beschauer, Zuschauer, *m.* *У.*

Зрiтелька, *f.* Zuschauerin, *f.*

Зрiтельний, *a.* Seh-, -i горбочки Sehhügel, *pl.* (am Gehirn).

I. Зрiти, [зрю, зриш], *v. a.* *Зар.* schauen, sehen. [fen, reif werden.

II. Зрiти, [зрiю, зрiєш], *v. n.* rei-

Зрiчнiсть, -ости, *f.* s. Зручнiсть 2).

*

Зрішити, *v. a.*?

Зробити, *v. a.* (fertig) machen, vollbringen, ausfertigen; thun; ausrichten; — ся (кого́) sich zu Schanden abarbeiten, s. erschöpfen, s. entkräften, s. abnutzen; *b*) zustande kommen, geschehen.

Зро́бок, -бка, *m.* abgearbeiteter, erschöpfter, abgelebter Mensch.

Зродити, s. Заро́дити.

Зроднити ся, *Кн.* s. Зріднити ся.

З-ро́ду, *adv. Не.* von Kindheit an; (*Виг.* 31) von Natur.

Зро́жай, *m.* s. Уро́жай.

Зрозумілий, *a.* verständlich, fasslich, begreiflich.

Зрозумілість, -ости, *f.* Verständlichkeit; Fasslichkeit, Begreiflichkeit, *f.*

Зрозуміне, *m.* Verständnis, Erkenntnis, *K.* Einsicht, *f.* [begreifen.

Зрозуміти, *v. a.* verstehen, fassen,

Зрозу́мно, *adv. ВБ.* begreiflich.

Зроїти ся, alle Schwärme lassen.

Зрок, *m.* Gesicht, *n. Ф.*

Зронити, зроняти, *v. a.* fallen lassen; vergiessen; verlieren; коса́ зронила зу́би die Sense bekam Scharten.

Зросити, зро́шувати, *v.a.* bethauen, befeuchten, benetzen (слеза́ми).

Зросливий, *a.* das Wachsthum befördernd, gedeihlich.

Зро́слий, *a.* zusammengewachsen, verwachsen; 2) aufgewachsen. *Кн.*

Зро́слїнка, *f.* zusammengewachsene Frucht. [kronblättrige (Gamopetalae).

Зрослоплато́чні, *pl.* Verwachsen-

Зрослопо́лі, *pl.* stempel-, od. weibermännige Pflanzen (Gynandria).

Зрослоче́люстні, *pl.* Haftkiefer, *pl.* (Plectoguathi).

Зрость, *f.* s. Зріст, Wuchs, *m. Зап.* II. 580; 2) dh übermässige Feuchtigkeit aufgekeimte n. verwachsene Aehren.

Зро́стане, *n. Ст.* s. Зріст.

Зрости́, *v.n.* gross aufwachsen; 2) — und — ся verwachsen, zusammenwachsen; vom Getreide s. Зрость 2); * — ся з чим enge womit verknüpft sein.

Зростити, *v. a.* grossziehen, pflegen; — ся *АД.* I. 160 aufwachsen, gedeihen.

Зро́стний, *a. Левч.* s. Зро́слий 2).

Зро́сток, -тку, *m.* Organismus, *m. Др.*

Зросходува́ти, *v. a.* verausgaben, Kosten zahlen.

Зроша́ти, *v. a.* s. Зросити; — ся слїзми́ *М.* I. 57 reichliche Thränen vergiessen.

Зруб, *m.* Holzschlag, *m.* frisch gelichtete Waldpartie; 2) Gebälk, Balkengestell, *n.*; hölzerne Einfassung; — ха́ти etc. bis zum Dach ausgeführter Bau einer hölzernen Hütte etc.

Зру́бань, *f. N.* e. Berges.

Зруба́ти, зру́бувати, *v. a.* niederhauen, fällen. [lenstock, *m.*

Зру́бище, *n.* Kerngerüste, *n.* Koral-

Зруга́ти, *v. a.* beschimpfen.

Зрудїти, *v. n.* rostbraun werden.

Зру́док, -дка, *m.* s. Згру́док.

Зруйно́ване, *n.* Ruin, *m.* Zerstörung, *f.* [stören.

Зруйнува́ти, *v. a.* ruinieren, zer-

Зрумянити, *v.a.* (лице́) röthen *Ст.*

Зру́хати, зру́шити, *v. a.* von der Stelle rühren, hinwegbewegen, aufrühren; — ся * sich verheben.

Зруч, *adv. Н.* 234 von Hand zu Hand, gradaus. [ben, handlich.

Зру́чий, *a. Ст.* leicht zu handha-

Зручити, *v. n.* кому́ чого́сь abtreten: стола́ Platz beim Tische machen.

Зру́чний, *a.* geschickt, gewandt.

Зру́чність, -ости, *f.* Geschicklichkeit, Gewandtheit; 2) Gelegenheit, *f.*

Зру́щити, *v. a.* ruthenisieren; ruthenisch (kleinrussich) übersetzen.

Зря, кому́ зря dem ersten besten, wem immer *Кв.* 36., aufs Gerathewohl.

Зрядити, зряджа́ти, (-жа́ти), *v. a.* *Ме.* 182 bereit halten, ausstatten, ausrüsten; — ся sich rüsten, seine Sachen zusammenlegen (auf d.Reise); зряже́ний, *ptc. Ч.* IV. 149 eingerichtet, arangirt.

Зря́дник, *m.* Allermannsharnisch, *m.* (Gladiolus imbricatus).

Зря́к, *m. Зар.* s. Зро́к, взрок.

Зрятува́ти, *v. a. Гр. Ст.* Ви́ратувати. [* umsichtig, klug.

Зря́чий, *a. Левч.* sehend, der sieht;

Зря́чка, *f. С.* Augapfel, *m.*

Зсадити, зса́джувати, *v. a.* absetzen, heruntersetzen; weg heben.

Зсаднити, *v. a.* коня́ wund reiten

Зсьвя́дїлий, *a.*сир ranzig. [[садно́].

Зсилувати ся, *Св.* Kräfte sammeln, sich aufraffen; зсиляти, *v. a. Св.* kräftigen, stärken.

Зсип, *m.* das Zusammenschütten; Schüttboden, *m.* зсипа, *f.* *Kol.* I. 59 Behälter für Getreide, *m.*

Зсипати, *v. a.* zusammenschütten.

Зсїдати, зсїсти, *v. n.* absitzen, absteigen; 2) — ся gerinnen, dick werden; зсїлий, *a.* geronnen, zusammengelaufen, -е молоко Schlickermilch, *f.*

Зсїріти, *v.n.* grau werden. [werden.

Зскалити ся, *TP.* 167 zum Felsen

Зскочити, *v. n.* *K.* hinaufspringen.

Зслизати, зслизнути, *v. n.* weggleiten; schwinden, zer-, vergehen, sterben *H.* 74.

Зсмутнїти, *v. n.* traurig werden.

Зсовувати, *v. a.* s. Зсувати; — ся allmälig niederrutschen.

Зставити, (-вляти), *v. a.* чоботи vom Leisten abschlagen.

Зстарити, *v. a.* *M.* I. 30 alt machen; * niederbeugen.

Зступити ся, (-ати ся) зступляти ся, *Кв.* 120 sich zusammenschliessen, s. zumachen; vom Tuche: eingehen, zusammenlaufen; *v. a.* — — lassen.

Зсувати, зсунути, *v. a.* herunter-, zusammenschieben, -rücken; 2) — ся herabrutschen; * — ся з глузду verrückt, närrisch werden.

Зсукати, *v. a.* zusammendrehen; 2) * verdrehen, verhunzen.

Зсурбпити, *v. a.* §. mengen.

Зсутенїти, s. Посутенїти.

Зсушити, зсушувати, *v. a.* trocken, dürre, hager machen, ausdörren.

Зт-, s. Ст-; *vgl.* Зп-. [viel, so sehr.

З-так, *adv.* *Ос.* (61) V. 27 so, so

З-тамечка, *adv.* von dorten, von dort.

З-тишка, *adv.* still, im Stillen, ohne Mucks.

Зуб, *g.* зуба, (*aug.* зубище) *m.* Zahn, *m.* Zacke, Zinke, *f.* зуб за зуб сварити ся heftig hadern; взяли кого на зуби reden (klatschen) viel von jmdm; полокати зуби das Fasten mit Trunk anfangen.

Зубань, зубач, *m.* *Ст.* зубаня, *f.* mit grossen hervorragenden, scharfen Zähnen.

Зубаник, *m.* Meerzahn, *m.* (Dentalium). [(Chromis castanea).

Зубар, (-арик), *m.* Rabenfisch, *m.*

Зубатий, *a.* gezähnt, zähnig; mit grossen Zähnen, (Zinken).

Зубач клеватий, Zahnbrasse, *f.* (Dentex vulgaris).

Зубачка железовата, Zahnwurz, *f.* (Dentaria glandulosa). [Pferde anlegen.

Зубелати, *v. a.* коня das Gebiss dem

Зубелний, *a.* кінь Handpferd, *n.*; -а трумбета frei liegend?

Зубело, *n.* das eiserne Mundstück an einem Zaum, Gebiss, *n.*

Зубець, -бця, *m.* *dim.* s. Зуб; 2) Zinke, *f.* Pflock im Rechen; 3) — часнику einzelnes längliches Zwiebelchen der Knoblauchzwiebel.

Зубити, *v. a.* zähneln, mit Zähnen versehen, die Zähne scharf wetzen, feilen (пилу, серп etc.); 2) *Гол.* III. 44 beissen.

Зубір, *m.* Eber, *m.* (*Ф.*).

Зубіч, *f.* *TP.* 27 s. Обіч.

Зубковастий, *a.* gezähnelt, *B.*

Зублинок, -нка, *m.* Nodosaria dentalina, *B.*

Зубний, *a.* Zahn- *ГШ.* s. Зубовий.

Зубник, *m.* s. Люльок.

Зубниця, *f.* Rückenspinner, *m.* (Lithosia notodonta). *B.*

Зубовий, *a.* Zahn- (dentalis).

Зубова, *f.* *N.* eines Berges.

З'убожене, *n.* Verarmung, *f.*

З'убожити, *v. a.* arm machen; з'убожений, з'убожілий, *a.* verarmt.

З'убожіти, *v. n.* arm werden, verarmen.

Зубок, -бка, *m.* s. Зубець.

Зубоклювки, *pl.* Zahnschwäbler, *pl.* (Dentirostres), *Пол.*

Зубон, *Ф.* („*Нива*“ 167)?

Зуборіг, -рога, *m.* Narwal, See-Einhorn (Monodon monoceros).

Зубоскал, *m.* der die Zähne fletscht, der grinsend lacht, Lacher, *m.*

Зуботичина, *f.* Stoss unter das Kinn, Faustschlag in die Zähne, *m.*

Зубочистка, *f.* Zahnstocher, *m.* *Фр.*

Зубр, *m.* Auerochs, Ur, Wisent, *m.* (Bos urus).

Зубрищанин, *m.* Anhänger des moskowitisierenden Зубрицкий Денис, *m.*

Зубровий, жубровий, *Ф.* *a.* des Auerochsen. [2) Weibchen des Зубр. *B.*

Зубря, *f.* linker Nbfl. des Днїстер;

Зубцї, *pl.* s. Зубець; 2) Gerstengrütze in Hanfsamenmilch abgekocht.

Зубцьований, *B.* зубчастий, зуб-

чáтий, *Не. a.* gezähnt, zahnig, zackig, mit Zinken.
Зубцювáти, *v. a.* zähneln, zahnen.
Зýбчик, *m.* kleiner Zahn; зýбчики *pl.* das Ausgezackte am Bande etc.
Зу-, s. Зо-, зі-, з-, су- с-. *Ог.* 207. 11.
Зувáга, *f.* zarte Aufmerksamkeit, Rücksicht, *f.*
Зувíрити ся, untreu werden.
Зувíчити, *v. a.* blutig todt schlagen, *Ко.*35. [schickt, flink *Не. ОА.*25? + *М.*
Зугáрний, *a.* fähig, mächtig; ge-
З'углíти, *v. n.* verkohlen; зýглянии, *a.* verkohlt, *В.* [werden, *Зг.*
Зугурнíти, *v. n.* stolz, übermüthig
З'уделáти, s. З'одолíти.
З'ýжувти, з'узúти, s. Звужáти.
Зузанíвка, *f. N.* e. Berges.
Зýзи, *pl.* Schäckerei, *f. Гол.* III. 225 загрáти в — *Gr.* 30.
Зýзка, Зýзька, s. Зóська, Suschen.
Зýзлоба, *f.* garstiges Wetter.
Зýзни, *pl.* s. Зýзи, Saus und Braus, Getöse, *n.* (*Ф.*). [zum Trotz.
З'ýкісь, *adv.* на — in die Quere;
З'ýкісьний, *a.* quer; schief.
Зулúти ся, s. З'умáти.
Зýлькiвка, *f. N.* e. Berges.
З'умáти, *v. n.* wahnsinnig werden, (*В.*) *Gr.* 30.
З'умúти, *v. a. Ст.* berücken, aberwitzig machen, umstimmen; — ся, з'умíти ся sich verwundern, staunen, stutzen *Кч.* 298. (*В.*).
З'умíти, *v. n.* können, vermögen щось зробúти. [vermögen.
З'умочú, *v. n. Ф.* (*Пов.* 65) s. Змочú
З'унижúти, *v. a.* erniedrigen.
Зупадáти, зупáсти, *v. n.* vorfallen, vorkommen, sich treffen, *Зг.*
Зуперéчити, *v. n.* комý jmdm widersprechen, *Кн.*
Зýпин, *Т.* зýпін, *Зап.* Hemmung, Behinderung, Aufhaltung, *f.* Hindernis, *n.*
Зупинúти, (-нúти), *v. a.* aufhalten, jmdn worin hindern, hemmen; *zügeln; *Ог.* 207, 11.
Зýпинка, *f. Н.* 231 Unterscheidungs-, Interpunctionszeichen, *n.*
Зýповáти ся, langweilig werden.
Зупокоїти, *v. a.* когó jmdm Ruhe gönnen.
З'употребúти s. Спотребúти.

З'употреблíне, *n.* Verbrach, Verwendung, *f.*
Зýпять, на — *adv.* gegen, wider — шéрсти gegen die Haare [въспять].
Зупятúти, *v. a.* s. Зупенúти.
Зурúвочний, *a.* unsicher, unzuverlässig, zweideutig, *IГ.*; angegriffen, verunglimpft, beeinträchtigt.
З'уритúти ся комý für jmdn langweilig, verdriesslich werden, *Ф. vgl.* Врúтний. [урóків.
З-урíку, *adv.* s. З und урóки = з
Зýрка, *f.* Hundszunge, *f.* (Cynoglossum offic.).
З'урóчене, *n. Ч.* III. 4 s. Урóки.
З'урóчити, *v. a.* s. Уречú.
Зусúле, (зусúлля), *n. К.* Kraftaufwand, *m.* Mühewaltung, *f.* Streben und Trachten, *n.*; *pl.* s. Подвúг.
Зусúльно, *adv.* mit Anstrengung, mühsam, *Ст.*
З'усíль, *adv.* allerseits, *Пiс.*
Зусíм, s. Зовсíм.
Зусьмíлити ся, (зусьміяти ся *К.*) sich erkühnen, sich erdreisten, wagen.
Зуспíти, *v. a. М.* II. 95 antreffen, begegnen; 2) einholen, erreichen *К.*; 3) зýспіти *М.* II. 120 von weitem sehen, erblicken, bemerken; s. Стрінýти *Левч.*
Зустáва, *f.* Gelenkung, *f.* (articulatio).
Зустáвина, *f. В.* Knoten, *m.* (nodus).
Зустóїни. *pl. К.* Lage, *f.* Zustand, *m.*
Зустріт, *m. Ч.* IV. 300. зýстріч, зустріча, зýстрічка, *f.* Begegnung, *f. Ст. Зг.* итú комý на зýстріч jmdm entgegengehen.
Зустрíти, (-ітúти, -чáти), *v. a.* когó (що), begegnen; — ся комýсь *Р.* I. 36 jmdm entgegen kommen.
Зустрíчний, *a. Кв.* 170 der Gegenstehende, Entgegengesetzte, -kommende, der Gegenmann. [лий, keck, frech.
Зуфáльний, *Мх.* (-áлий) зухвá-
Зýфаль, *f.* зуфáльство, *n. Пар.* зухвáлість, -ости, *f.* Keckheit, Frechheit, Verwegenheit, *f.*
Зух, зуховáнець, -нця, *m.* зуховáтий, *a.* ein tüchtiger, wackerer Junge; keck, verwegen, dreist.
З'учáти, з'учúти, *v. a.* lehren, einüben; зучéний, *ptc.* gelehrt, geübt; gewöhnt.
Зýяти, *v. a.* §. zertreten, verderben.

З ф -, З х -, З ц -, З ч -, З ш -, З щ -, s. das Fehlende unter Сф-, сх-, сц-, сч-, сш-, сщ-.

З ф а л ю в á т и с я, s. Хвилювáти ся.

З ф а р м á ч и т и, *v. a. Ф.* verhunzen, verderben.

З ф р а н ц ý з е н и й, *ptc.* der französische Manieren angenommen hat, *Ф.*

З х á я т и, *v. a. Щог.* s. Понехáти.

З х в а л е в á т и, *v. a. Ос.* (61) 224?

З х и́ б и т и с я, auf die Seite ausbeugen, -weichen. [gehen, *Cm.*

З х и р і́ т и, *v. n.* in Siechthum unter-

З х и щ á т и, *v. a.* s. Захищáти; — ся Schutz, Deckung suchen.

З х н ю́ р и т и с я, das Gesicht verziehen, *МШ.* [тíти.

З х р а б о т і́ т и, *v. n. Kst.* s. Храбо-

З х у д і́ т и, (-днíти, -днути), *v. n.* abmagern, mager werden.

З - х ý т к а, *adv.* s. Хýтко. [e. Bock.).

З ц а п і́ т и, *v. n.* närrisch werden (wie

З ц ї д и́ т и, *v. a.* abseihen.

З ц ї л и́ т и, *v. a.* verknüpfen, verbinden (zu einem Ganzen) *B.* [küssen.

З ц ї л у в á т и, *v. a.* viel küssen, weg-

З ц ý к а т и с я, s. Зацýкати ся.

З ц ю л ь, *adv.* s. Сюдóю hierhin, *Ог.* 170.

З - ч á с т а, *adv.* des öfteren, oft.

З ч в é р к а т и, зчвéркнути, *v. n.* einschrumpfen. [den.

З ч е з á т и, зчéзнути, *v. n.* verschwin-

З ч е с á т и, зчíсувати, *v. n.* nieder-, herabkämmen; 2) * niederschlagen.

З ч é р к а т и, *v. a.* abstreifen *Kol.* I. 204.

З ч é х о в з ь, *adv.* unter einem Winkel geneigt.

З ч и́ г а т и, *v. a.* erlauern, *Cm.*

З ч и н и́ т и, зчи́нювати, *v. a.* збíже überkehren, reinigen; 2) — ся *Кч.* 197 aufkommen, werden.

З ч и́ н к и, *pl.* Ueberkehr, *f.* Abbrechling vom Getreide, *n.* Kaff, *m.*

З ч и п ý р и т и, *v. a.* schmücken.

З - ч ý ж а поглядáти на когó, auf jmdn feindlich blicken. [чумлéний.

З ч у м л я́ н и й, *ptc. ГР.* 199 s. За-

З ш á р к а т и, *v. n.* Чахнýти.

З ш и́ б а н ц ї, *pl.* Zugthiere, welche im Gespann nicht zueinander passen.

З ш и б á т и, зшибнýти, *v. a.* zusammenschieben, -werfen; 2) abstossen, abschlagen: товáрина зши́бла pir.

З ш и в á т и, зши́ти, s. Зоши́ти.

З ш и́ л и т и, *v. a.* гýби *Ос.* (61) IV. 32 zuspitzen wie ши́ло?

З ш и́ н у т и, *v. a.* krümmen; zerknittern.

З ш и́ т о к, -тку, *m. Cm.* s. Збшит.

З ш о л ó п а т и, *v. a.* durchstöbern, -klauben.

З ш ý м а т и, *v. a.* abschäumen, (*B.*).

З щ и б á т и, зщибнýти, *v. a.* abreissen, abschlagen, abstossen; abschürfeu.

З щ ý х н у т и, *v. n.* schwinden, unterdrückt werden. [versicolor).

З ю б р і́ й, *m.* Hohlzahn, *m.* (Galeopsis

З ю б р у в á т и, на зю́бер пусти́ти збíже das erste Mal mahlen lassen um es zu reinigen; sichten; schroten.

З ю́ з н и к, *m.* s. Драголю́б 1); 2) gemeiner Wolfsfuss (Lycopus europ.).

З ' ю р т у в á т и, *v. a. K.* s. Заюртувáти; 2) — ся sich haufenweise ansammeln. [з'ю́шений im B. sich badend.

З ' ю ш и т и, *v. a.* mit Blut besudeln;

З я б, *m.* зябá, з я б л я́, *f.* Winterbrache, *f.* зяблéю лежáти winterbrach liegen.

З я б и́ т и, з я б л и́ т и, *v. a.* für den Winter pflügen, Winterbrache ausführen.

З я б к и́ й, *a.* frierend, fröstelnd, *B.*; зя́бко, *adv.* kühl. [(Fringilla coelebs), *B.*

З я́ б л и к, *m.* зя́блиця, *f.* Blutfink, *m.*

З я́ б н і с т ь, -ости, *f.* Kältegefühl, *n.*

З я́ б н у т и, *v. n.* frieren.

З я б р і́ й, *m.* Galeobdolon tetrahit.

З я́ в а, *f.* Schlund, Rachen, *m.*; 2) Riesenmnschel, *f.* (Tridacna gigas), *Пол.*

З я́ в и. *pl.* s. Жáбра, (*pl.*).

З ' я в и́ т и с я, з'являти ся, sich zeigen, erscheinen, sich sehen lassen.

З ' я́ в и щ е, (-иско), *n.* з'я́вина, *f. Не.* Erscheinung, *f.*

З ' я́ в л е н е, *n.* das Erscheinen.

З я в о к л ю́ в к и, *pl.* Spaltschnäbler, *pl.* (Fissirostres). [(Branchiopus).

З я в о н і́ г, -óга, *m.* Kiemenfuss, *m.*

З я з ю л ь к и́, *pl.* Pantoffelblume, *f.* (Cypripedium). [Henne, Gans etc.

З ' я́ й ч и т и с я, von der befruchteten

З ' я́ к ш а т и ся з ким, §. sich mit jmdm verbinden, s. Зли́гати ся, *Кв.* 139.

З ' я с н и́ т и, *v. a. Зг. Cm.* erläutern, erklären; — ся licht, hell werden.

З ' я́ с т р а, *f.* Aussteuer, Mitgift, *f.*

З ' я с т р у б і́ т и, *v. n. H.* 82 Sperber werden.

З'ясувáти, *v. a.* s. Ясувáти; offenbaren, *Cm.*

Зять, зят, *Ог.* 82 (*d.* зя́тик, зятьóк, зятýньо), *m.* Eidam, Schwiegersohn, *m.*

Зя́тевий, зя́тїв, зя́тний, *Me.* 191. *H.* 95. *a.* des Eidams.

Зя́яти, *v. n.* entgegengähnen; schnappen, schnauben, keuchen; speien, *TP.* 93. *Pa.* I. 383.

И. И.

И, zehnter Buchstabe (Иже), *Ог.* 22. 38. Infolge der Lautwandlung ist и́не́й = éне́й, и́кра = éкра, и́скра = éскра, и́нчий = éнчий, etc. *Ог.* 43, s. Є. Als Vorschlag steht и (і) in иржá = ржа, издіймáти = здіймáти etc. *Оц.* §. 22. *Ог.* 26. 54. 60. — Fremde Wörter sind fast durchgehends mit I (i) geschrieben.

Й, genannt и́же зо сли́тною d. i. и mit dem Zeichen ˘ (й) hat die Geltung des J (j): йо = jo; ой = oj; -ий = yj etc. *Ог.* 22. *Оц.* §. 8. §. 39.

И, (і, й), *conj.* und; 2) auch; 3) и — и sowohl — als auch; и так и сяк so und so, so und desgleichen, auf allerlei Weise: и сюди́ болячé и туди́ горячé; 4) im Nachsatze entsprechend dem deutschen „so" *Mi.* IV. 260 як прийшóв и повідáв; 5) nun, da, eben, wohl, gar, nämlich, „halt" etc *P.* I. 1: оттý й ззїж; тоді ти й закýсиш; чи так, то й так!; *P.* I 156. 157. то так и не заснé; ищéб и ти, дýрню, убúв! тоді бýде йогó жáлувать, а нас и нї; пóтім и убúли йогó, sodann —; и — не nicht einmal; и потíм не — *Ко.* 373 desto weniger, und vollends gar, erst recht nicht; и не-відьщо *M.* I. 26 was auch immer, was auch da kommen soll. *Ог.* 38. 208. *Mi.* IV. 257; *vgl.* Тай = та и, то й = то и. *Ог.*62. *Кв.*z.B.244—245;250.

Ива, *f.* Sahlweide, *f.* (Salix caprea); 2) s. Ивиль.

Ивáн, Ивáсь, Ивáшко, Иванúна, *m.* Johann, Hans; Hänschen; Ивáн да Мáря *gr.* Stiefmütterchen (Viola tricolor); Ивáн-чай *Пс.* Epilobium angustifolium; грабкú св. Ивáна Geranium silvat. [нїшин *m.*Sohn der Иваниха.

Иваниха, *f.* Gattin des Ивáн; Ивá-

Ивáнів, *g.* -ового, *a.* des Ивáн; Ивáнова мýшка. Johanniswürmchen; * Ивáнова хáта Kerker, *m.* Zuchthaus, *n.*

Ивáнок, -нка, св. Ивáна кров Hartheu, *n.* (Hypericum perforatum); — Ивáнець Geschenk von der Johannis-Messe; Ивáники, *pl.* Art Pilze (*Фр.*).

Ивáнчик, *m.dim.*s.Ивáн;2) ArtVogel.

Ивáсик, *m. dim.* s. Ивáн; 2) Trifolium montanum, *Пс.*

Ивер, *m.* Span, Hobelspan, abgesprungenes Stück beim Holzhacken.

Ивиль, ивóва, ивóлга, ивýла, *f.* и́вол, *m.* Pyrol, *m.* (Oriolus galbula).

Иви́лга, *f.* Mistel, *f.* (Viscum album), *B.*

Ивка *f.* s. Ильцé.

Ивя́к, пáдух-, *m.* Wollweiden-Furchtkäfer, *m.* (Galleruca capreae).

Игі, игій! *int.* на когó pfui über jmdn!

Иглá, (игóлка = гóлка), *f.* Nähnadel, *f.*; Dorn, Stachel, *m.*

Иглáнь, *f.* Echinus, (Art Seeigel). *B.*

Игли́ця, *f.* (bewegliche) Leiste, breitere Sprosse in der Wagenleiter, beim Joche, bei der Egge etc.; 2) Webernadel; 3) Meernadel, *f.* (Syngnathus acus).

Иглóвий, *a.* -е дéрево Nadelbaum *m.* -holz, *n.* [(Echinodermata).

Иглоскірцї, *pl.* Stachelhäuter, *pl.*

Игнáт, Игнáтій, *m.* s. Гнат.

Игóльний, *a.* Nadel-, *Пар.*

Игóльник, *f.* Nadelbüchse, *f.*

Игольчáтий, *a.* nadelförmig, *Пол.*

Игóльщик, *m.* Nadler, *m.* *Под.*

Игрáль, *m.* Spieler, *m.* *Mi.* II. 108.

Игрáти, s. Грáти.

Игрáшка, (*d.* игрáшечка), *f.* Spiel, *n.* * Spielzeug, Spielwerk, *n.*

Игрéць, -ецá, *m.* Spieler, Spielmann, *m.*; 2) Sturmwind, Wirbelwind, Huragan, *m.* *C.* I. 74 (als Beherrscher der Steppe); 3) *N.* e. Berges.

Игри́вий, *a.* spiellustig; possierlich.

Игрище, *n.* Lustort, Spielort, *m.* *C.* I. 218; 2) Spiel, *n.* II. 28.

Игрóвище, *n.* Spiel, *n.* *У.* Tummelplatz, *m*; 2) *N.* e. Berges.
Игролюбúвий, *a.* spiellustig, *Ф.*
Игру́нка, *f.* Seidenaffe, *m.* (Hapale Jacchus) *Вол.*
Игру́ша, *f.* *Ч.* V. 635 s. Гру́ша *Ог.* 54.
Игу́мен, *m.* Prior, Abt, *m.* [ἡγούμενος].
Игу́меньство, *n.* Abtswürde, Abtei, *f.*
Игу́меня, *f.* Aebtissin, *f.*
Ид, (д') *praep.* mit dem *Dativ.* *Гол. гр.* 34. *Ог.* 55. 190. zu, gegen, nach, -wärts, in; ид хáтї йдé er geht nach Haus, иди́ д' хáтї geh' in die Hütte (nach Hause); д' ми́нї zu mir; ид зáходови westwärts. *Mi.* IV. 622—624.
Идéя, иди́ля, идóл etc. s. Ідéя etc.
Идóсї, *adv.* *K.* bis jetzt, bis nun zu.
Иду́, (йду), идéш, идé etc. *praes.* s. Ити́; *ptc.* иду́чий gehend.
Иже, *n.* *N.* des Buchstabens И.
Из, *praep.* s. З, с.
Из-; das Fehlende s. unter Ис-, З-, С-.
Избави́тель, *m.* Retter, Erretter, Befreier, *m.*
Избáвити, избавля́ти, *v. a.* retten, erlösen *P.* I. 56 s. Збавити *Ог.* 54.
Избани́ти, *Еф.* 52 s. Избави́ти.
Изборонь,? *Щог.* 154.
Избу́ти, избувáти, *v. a.* s. Позбу́ти ся.
Изве́зло́, *impers.* ist gelungen, ist vonstatten gegangen.
Извелі́ти, s. Звелі́ти *P.* I. 81.
Извéрг, *m.* Auswurf, *m.* *Кн.* * *У.*
Извергну́ти, *v. a.* (*B.*) abwerfen, niederwerfen.
Извили́стий, *a.* (*adv.* *Ч.* II. 658) gewunden, gekrümmt.
Изви́на, *f.* *У.* Entschuldignng, *f.*
Извини́ти, извиня́ти, *v. a.* entschuldigen, rechtfertigen.
Извідати, *v. a.* auskundschaften, *IГ.*; erproben, erfahren *Ш.* I. 390.
Из-відтам, *adv.* von dort, von dorther.
Из-відтїль, *adv.* von hier, von da.
Извік, *adv.* immer, *Левч.* *гр.* 34. *Ф.*
Извір, *g.* изворý, s. Звір, *g.* зворý *Гол.*
Извірити, *v. a.* verificieren, *Пар.*
Изводниця, *f.* Verführerin, *f.* *Еф.* 23.
Изво́льник, *m.* *Гуц.* williges Werkzeug, Anhänger, *m.*
Изворот, *m.* *Гол.* Redewendung, *f.*
Из-всїх-усю́дів, *adv.* allenthalben *Ог.* 100.
Изгу́бниця, *f.* Vernichterin, *f.*

Издáти ся, *H.* 156 s. Здáти ся, ви́дати ся scheinen.
Из день-годи́ни, seit dieser Zeit.
Издержáти, *v. a.* *Ч.* V. 1157 aufwenden auf etw., etw. erhalten.
Издружи́ти ся, *Ч.* IV. 61 Ehebund schliessen. [59 Mitleid bekommen.
Изжали́ти ся, изжáлювати ся, *P.* I.
Изжари́ти, *v. a.* rösten, braten.
Изживáти, изжи́ти, *v. a.* вік verleben *Кч.* 81; 2) — ся *K.* I. 173 im Lebenslauf ausarten, kleiner, winzig werden, eingehen.
Изиськáти, *v. a.* ausfindig machen.
И'зїзджáти, s. З'їзджáти *P.* I. 81.
Из'їсти s. З'їсти.
Изконéбе, (иск-) *adv.* *Ко.* 225 von altersher.
Излáяти, s. Злáяти.
Изли́ти, *v. a.* *Ш.* I. 180 s. Зля́ти.
Изли́ха, *adv.* *КС.* (82) IV. 170?
Из-ли́шкою, *adv.* im Ueberfluss, mit Wucher.
Излюднї́ти, *v. n.* *H.* 39 menschenleer werden.
Измéнї, *pl.* (*Веч.* I. 222) s. Штани́.
Измічáти, *v. a.* *M.* II. 91 bemerken, wahrnehmen, beobachten.
Измóр, *m.* *Под.* Ermüdung, *f.*
Изморозок, *m.* Reif am Boden od. Gras, *m.* (*Розм. п. зем. с.* 25).
Изнапасти́ти ся, s. Занапасти́ти (ся) *IГ.*
Изнебу́ти ся, *Me.* 360 von Gram verzehrt werden, dahin schwinden, s. Знебу́ти ся *Пот.* II. 24.
Изнити́ти ся, s. Знити́ти ся.
Изнів, *Ос.* (62) VI. 55, изнóв, изнóву *M.* *adv.* wiederum.
Изнїжи́ти, *v. a.* verweichlichen.
Изну́да, *f.* *Ч.* V. 277 s. Нудьгá, ску́ка.
Изну́рене, *n.* s. Змóрене, *B.*
Изнури́ти, изнуря́ти, *v. a.* abmatten, erschöpfen, abmergeln, s. Зори́ти.
Изня́ти, *v. a.* річ s. Зня́ти.
Изо, s. Из, З-.
Изоби́дити, изобиджáти, *v. a.* *Кв.* Unrecht jmdm zufügen, jmdn beleidigen.
Изоби́ти, *v. a.* *P.* I. 20 abschlagen, s. Збивáти.
Изобрáжене, *n.* Darstellung, *f.*
Изобрази́ти, *v. a.* (bildlich) darstellen, *K.*
Изобрі́сти, изобрі́ти, *v. a.* gewinnen, erwerben.
Изозволи́ти ся, *Кч.* 241 — на те daraus einwilligen.

Из-окóла, *adv.* Ч. 459 von aussen.
Изоперти, s. Спéрти.
Изострíти, s. Зострíти.
Изпáр.*m.*Ausdünstung,*f.КУ.* [Brut,*f.*
Изпáрище, *n. КУ.* Ausdünstung, 2)
Изпáшений, *ptc.* gemästet, *Зг.*
Изпідрядý, *adv.* nach der Reihe, *Щог.* 107. [(auflauernd).
Из-підтишкá, *adv. Кч.* 262 ruhig
Из-пóвиду, *adv.* äusserlich, *Пол.*
Изпотиньгá, s. Спотиньгá *Зак.*
Изпустошáлий, *a.* verödet.
Изрáд, *a. Зап. Вер.* I. 27, s. Рад.
Изрáда, изрáдниця *IГ.* изражáти *IГ.* etc. s. Зрáда etc.
Изрéчий, *a. Ме.* 164 s. Грéчий.
Изрівняти ся, gleichkommen. [*m.*
Изрíсть, *f.Kol.*I.107 s.Зріст,Wuchs,
Из-рóду не —, *adv.* von Geburt, lebenslang,im ganzen Leben nicht,gar nicht.
Изрости́, изростáти, *v. n.* hervorwachsen, entspringen; изрóщений. *ptc. М.* II. 182 aufgewachsen, auferzogen.
Из-сéрця, *adv.* aufgebracht, zornig.
Изслизнýти,*v.n.*vergehen, schwinden; wegthauen. [fassen.
Изсовітувати, *v. a.* Rathschluss
Изстáріти ся, s. Зостáріти ся.
Изсякáти.изсякнути.*v.n.*versiegen.
Изтощáти, (-щи́ти), *v.a. В* aussaugen, entkräften. [wahnsinnigs.З'уми́ти.
Изумлéний, *ptc. У.* bewusstlos,
Изумрýд, *m.* -ýдовий, -ýдний, *a.* s. Смáраґд etc. [beschreien.
Изурóчити, *v. a.* s. Уречи́ *Кл.*
Изучáти ся, *М.* s. Учи́ти ся.
Изціли́ти, (-ляти), *v. a.* heilen.
Изчернýти, *v. a.* aus-schöpfen.
Из'ява, *f. Пу.* Erscheinung, *f.*
Из'ян, *m. gr. Ко.* 141 Verlust, Schaden, *m.* (*Мак.* I. 13 изьян).
Иймáти, *Gr.* 71 s. Имáти.
Иймяти, (йняти). *v. n.* віри комý jmdm Glauben schenken, Zutrauen zu jmdm fassen; — ся sich treffen *Ог.* 55.
Ийти́, *Кв.* 160 s. Ити́.
Ик. *praep.* mit dem *Dativ.* s. Ко, к (къ) *Ог.* 55. 189—190, ик сьвяту, ик прáзнику (щось добýти) für das nahende Fest — *Кв.* 244. 246. *Mi.* IV. 622—624.
'Икавка, *f.* das Aufstossen, Geschluchze,*n. Зак.*; 2) Berteroa incana.
'Иква, *f.* rechts. Nbfl. des Стир.
Йкий, *a.* s. Якúй, *Ог.* 57.
'Икли. *pl.* s. Кло, *pl.* клá und кли.
'Икнути ся.икати ся aufstossen(vom Geschluchze) den Schlucken haben (wobei man von jmdm gedacht wird *C.* I. 89.
Икóна, etc. s. Ікóна.
'Икра, и́криця, *f.* Rogen, Laich, *m.* 2) и́кра Grundeis, *m. Пар.*
Икрéць, *В.* икря́к, *m.* Rogner, *m.*
Икри́нка, *f.* Insectenei, *n.*
Икри́стий. икря́ний, *a.* viel Rogen enthaltend; eiertragend.
Икри́ти ся, laichen.
Иль, (и́ли) † *У.* oder.
Ил, *m.* Thon; Schlamm; — сíльний Salzthon, *m. В.* [terschiefer, *m.*
Илáк, *m.* Schieferthon, Brand-, Kräu-
'Ильва, *f. Wgr.* VI. s. Льви́ця.
Ильвів = Львів.
Илеви́й місяць, Monat Juli.
Илéм, *m. Ф.* (*Пр.* III. 348) и́льма, ильми́на, *f.* ильм, ильмя́к, ильня́к, *m.* Ulme, *f.* (Ulmus montana).
Илéць. -льця́. *m.* Ackerschafthalm, *m.* (Equisetum arvense).
Или́ська, *f.* s. Юлька.
Илія́, Илькó.*m.*Elias. [roderGouv.
'Ильмень.Ильмер.*m.*See im Nowho-
Ильмови́й, *a.* -е дéрево s. Илéм.
Ильничóк, -чкá.*m.* Nbfl.des Стрий.
Ильнувáне, *n. К.* s. Понавáльне.
Ильнувáти, *v. n.* s. По-навáльне ходи́ти.
Ильня́ний. *a.* leinen, *Ог.* 54.
Илови́на, *f.* Letten, *m. Пар.*
Иловáтий, *a.* -а земля́ schlammiger Boden (*В.*). [der Achselhöhle.
'Ильтиці, *pl.* Hemdzwickel unter
Ильцé, *n.* s. Сосóнка т.
'Ильця.*f.* linker Nbfl.des Чéремош ч.
Ильчáстий, ильчáтий. *a.* leinen.
'Ильще, *n.* Irrlicht, Irrwisch, *n. В.*; 2) Leuchtkäfer, *m.* (Lampyris noctiluca), *Ог.* 54. [rosoma), *В.*
'Ильщиця, *f.* Feuerscheide, *f.* (Py-
Иляк.*m.*Schlammfliege,*f.* [*f.*(Lutaria).
Илянка,(Sialis),*f.* Schlamm-Muschel,
Имáти, имúти. *v. a.* fangen, fassen, ergreifen; 3) — ся Feuer fangen, sich anzünden; *b*) когó по бéсіді jmdn nach der Rede erkennen; имáє ся когó тýпо наýка will nicht verfangen, *vgl.* Брáти ся, взя́ти ся *Gr.* 57.

Има́чка, *f.* Assentierung, *f.* [offic.).
Имбі́р, *m.* Ingwer, Enfer, *m.* Zingiber
Име́ла, *f.* s. Омела́. [fest, *n.*
Имени́ни, *pl.* Namenstag, *m.* Namens-
Имени́ник, *m.* *Шл.* имени́ниця *f.* *Не.* einer (eine) der (die) seinen (ihren) Namenstag feiert. [nativus).
Имени́тельний, *a.* па́деж Nomi-
Имени́тий, *a.* namhaft, angesehen, hervorragend, berühmten Namens.
Имени́то, *adv.* s. Именно.
Име́нне, *n.* s. Имі́не.
'Именний, *a.* спис Namen enthaltend; и́менно, *adv.* namentlich, insbesondere *Кв.* 282; wahrhaftig 329; ausdrücklich; а и́м нно und zwar. [Тезьо
'Именник, *m* gleichen Namens *Пу.* s.
Именни́. (им-). *n.* s. Имя́ *Р.* I. 131.
Имено́ване, *n.* Ernennung, *f.*; 2) s. Моли́твини.
Именува́ти, *v. a.* ernennen, nennen, benennen; 2) s. Моли́твати дети́ну.
Имжа́ти, (-и́ти). *v. n.* vom Staub regen (имгла́ *Ог.* 54) дрі́бен до́щик имжи́ть *Ме.* 270.
Ими́ти, *v. a.* — ся s. Има́ти (ся); 2) mit dem *Infinit.* anfangen, *Фр.*; — ся, ня́ти ся *М.* II. 103 trachten, streben; име́ть ся щось кому́сь (z B. ко́ристь) jmd hat etwas für sich *К.*
Имі́не, *n.* das Haben, Besitzen, *n.*; 2) Habe, *f.* Hab' und Gut, bes. das Vieh.
Имі́ти, † *У.* s. Ма́ти haben.
Имла́, (мгла́), *f.* Nebel, *m.* *Ог.* 54.
Имня́, *n.* s. Имя́. [*Mi.* II. 103.
Имові́рний, *a.* leichtgläubig *М.* II. 131; 2) wahrscheinlich, glaubwürdig,
Имли́стий, *a.* nebelig. [(*adv.*).
Имові́рність, -ости, *f.* Glaubwürdigkeit, *f.* бу́ти у кого́ на -ости *Ос.* (61) IX. 42 jmds Vertranen besitzen.
'Имощі, *pl.* Habe, *f.* *Ог.* 99.
Имсти́ти ся, s. Мсти́ти ся.
Иму́ (и́му), име́ш (и́меш) etc. mit dem *Infinit.* dient zum Ausdrücken des Futurums, *vgl.* -му.
Имхо́вий, *a.* Flaumen-.
Имча́ти, *v. a.* forttragen; имчи́ти schnell gehen lassen *Ог.* 54.
Имшени́к, *m.* s. Омшани́к.
Имши́не, (ем-), *n.* s. Мох *Gr.* 19.
Имя́, *g* и́мени, *n.* Name, *m.* [но́ване 2).
Имняни́ни, *pl.* s. Имени́ни; 2) s. Име-
Имняни́тий, *a.* *ІГ.* s. Имени́тий.
Ина́дий, s. 'Инде.
Ина́кий, *ІГ.* ина́кший, *a.* ander, ein anderer; ина́ко *М.* II. 103 *К.* ина́кше, ина́чій *М.* II. 197 *adv.* anders.
Ина́чити, *v. a.* anders machen, ändern.
Ина́ш, *m.* *Гол.* III. 492 Jüngling, *m.* [jinoš].
Инбаре́ць, -рця́, *dim.* s. Амба́р.
Ингу́л, *m.* links. Nbfl. des Буг.
Ингуле́ць, -лця́, *m.* rechts. Nbfl. des Дніпро́.
'Инґер, *m.* Bohrer zum Spundloch, *m.*
Инґера́ш, (ен-), *m.* Bestechung, *f.* *Gr.* 19. [индю́к. *m.* Truthahn, *m.*
Инд, *Гол.* III. 101. и́ндик (ен-).
'Инде *adv.* anders, sonst, ein andermal, *Ал* и́нде — и́нде *Кн.* einmal — das andere Mal, hin und wieder, bald — bald; manchmal; и́нде-ж *Кн* anderswo, anderwärts.
Индими́на, *f.* nöthige Sache.
Индича́, -а́ти *n.* Junges vom Truthahn.
Инди́чий, индю́шачий, *a.* des Truthahns. [geberden, zornig werden.
Инди́чити ся, wie e. и́ндик sich
'Индичка, *f.* Weibchen vom Truthahn, *n.* [мене́ць liegt.
Ине́ва, *f.* Fluss an dem die St. Кре-
Ине́й, *m.* Reif, *m.* (gefrorener Thau).
Инева́тий, *a.* bereift.
Инклю́з, *m.* Zaubermünze, welche zu ihrem Besitzer immer zurückkommt u. ihm zur Bereicherung hilft.
'Инкол, *m.* *Р.* I 63 Unke, Feuerkröte, *vgl.* Пу́нькало. [wann *Ш.* I. 218.
'Инколи *adv.* dann und wann, irgend-
'Инкотрий, *a.* *Левч.* s. Инчий; 2) s. Де́котрий.
Инно́річ, *f.* *Пар.* s. Ино́сказ.
Инноска́зний, *a.* *Пар.* figürlich.
Ино́, (и́но), *adv.* nur, blos.
Инові́рний, *a.* инові́рець, -рця, *m.* andersgläubig; ehem. Dissident.
'Иноді, и́ногді, *Кв.* 268. *adv.* zuweilen; по и́ноді (*Ф.*). [*m.* *ГШ.*
Инозе́мець, -мця, *m.* Ausländer.
Инозе́мний, *a.* ausländisch, fremd,
Инозе́мщина, Ausland, *n.* Fremde, *f.* *К.* [ки́ня, *f.* Nonne *f.*
Ино́к, *m.* Mönch; Einsiedler *m.* ино́-
Иномо́вний, *a.* anderssprachig, fremd, *Не.*
Ино́се, ино́си, *adv.* *Ко.* 172 *Гр.* recht

wohl, gut, einverstanden; 2) s. Байдýже *Зак.*
Иноскáз, *m. B.* Allegorie, *f.* [*ГШ.*
Иносторóнний, *a.* ausländisch,
Инохóдець, -дця, *m.* Passgänger, Zelter, *m. Мак.*
Инóческий, *a.* Mönchs-, mönchisch.
Инóчество, *n.* Mönchsstand, *m.* Mönchthum, *n.*
'Иноші, *pl. Top.* s. Сватачі, *vgl.* Їнох.
Иноязúчний, *a. K.* s. Иномóвний.
Инслúза, *f.* s. Анталюз.
Инцинáтий, *a.* äusserst scharf, bissig, (óцет, осá, гáдина etc. (*Ф.*).
Инчемóвність, -ости, *f. He.* (*Пр.* IV. 199) Sprachenunterschied, *m.*
'Инчий, úнший, *a.* ander, der andere; — бувáє велúкий einige sind gross, (*B.*); mancher. [Инак, инáкший.
Иншáк, *adv.* иншáкий, (єн-). *a.* s.
Иншість, -ости, *f. He.* Besonderheit, Eigentümlichkeit, *f.*
Ин'як, *adv. M.* s. Инáк.
Ин-якúй, *a. Oc.* (61) VII. 34 s. Дéякий.
Инястий, *a. BБ.* bereift, mit Reif bedeckt.
Йов, *m.* Hiob.
Йовхúм, = Ефимій, *Зак.*
Йогó = єгó, *Genit.* u. *Accus.* v. Він *Ог.* 62. чим йогó як — ? wie? *Ог.* 176.
Йодéн, s. Єдéн, одéн.
Йой! *int.* au weh! o weh!
Йойк, *m. gew. pl.* Wehgeschrei, *m.*
Йóйкати, йóйкнути, йойкотáти, *v. n.* „an weh"! schreien, wehklagen.
Йóйлик, *m.* verzagter, leicht lamentirender Mensch, (*Ф.*). [(Sylvia rufa).
Йóйчик, *m.* kleiner Weidenzeisig
Йóкати, *v. n.* schlagen (v. Herzen) *Кв.*
Йолóмка, *f.* s. Нáголовок; Mütze, *f.*
Йолóтник, *m.* s. Сметáнник. *B.*
Йóлуп, (*aug.* йолупéґа), *m.* Lümmel, Trottel, Dummkopf, *m.*
Йолуповáтий, *a.* dumm, blödsinnig.
I. Йон! *Ko.* 8 da sieh! a йон же йон *Кух. Ос.* (61) XI. 20 = а он же он! 2) ach! + *M.* [вонó *Ог.* 60.
II. Йон, йонá, йонó, s. Він, вонá,
Йóна, *m.* Jonas, *m.*
Йóнїя, йóньский etc. s. Іóнїя.
Йор, йóрчик, *m.* Name des ausser Gebrauch kommenden Buchst. ъ.
Йордáн, etc. s. Іордáн etc. [*Зак.*
Йорзáти ся, sich spreizen u. werfen,
Йорú, Name des ausser Gebrauch kommenden Buchst. ы.
Йорш, *m. Ko.* 36 s. Їж; 2) Kaulbarsch, *m.* (Acerina rossica). [Scherz treiben.
Йошкáти, йошчáти, *v n. Зак.*
Йóсиф, Йóсифа, s. Іóсиф etc.
'Ипуть, *f.* links. Nbfl. der Сож.
Ир, *m.* Kalmus, *m.* (Acorus calamus).
'Ирга, *f.* Stein-, Quittenmispel, *f.* (Cotoneaster vulg.).
Ирдúна, *f. B.?*
Ирéй, ирій, ирáй, *m. Зак.* s. Вúрей.
'Ирень, *m.* s. Гребúш.
Ирéнтий, *m. Kol.* I. 34 s. Реéнтий.
Иржá, *f.* s. Ржá; Иржáвіти, Иржáти etc. s. Ржáвіти etc. *Ог.* 54.
Иржавéць, -вця, *m.* Morast, *m. Ог.* 54.
Иржій, *m.* Leindotter, *m.* (Camelina sativa).
Ирúна, *f.* Irene.
Ирúця, *f.* Wasserthier, Amphibium, *n. Wgr.*; Wassermolch, *m. B.*; 2) alte Hexe, *Мак.*
Ирлúк, *m. Зак.* s. Гірлúґа.
Ирнúк, *m. КУ.* I. 224 gemeiner Kalmus (Acorus calamus); 2) Wasserassel, *f.* (Asellus) *B.* [довий. *a.* teuflisch.
'Ирóд, *m.* Herodes; * Teufel, *m.* úро-
'Ирой, *m.* Heros, Held, *m.* [nig, *m.*
'Ироль, кріль- Ироль. *m. Ф.* Erlkö-
'Ирпень, *f.* rechter Nbfl. des Днїпéр.
'Ирха, *f.* gegerbtes Schaf- od. Bockfell (ohne Haare). [aus Schafleder.
Ирхóвий, (úршаний, *a.* aus úрха,
'Ирша, *f.* Nbfl. des Тéтерев.
Иршúни, *pl.* ирщіне, *n.* s. Хрестúни *Ог.* 49. [Gouv.
'Иса, *f.* Nbfl. der Велúка im Witebsker
Исáїя, *m.* Jesaias. [stellen, verzerren.
Исказúти, *v. a. M.* III. 84 ent-
Искáти, *v. a.* suchen *P.* I. 32; lausen s. Ськáти.
Искипнíти, *v. n.* Стопнíти.
Исклáсти, *v. a. Me.* 243 verschieben.
Исковáти, *v. a. P.* II. 40 schmieden, verfertigen. [дити?
Искóдити *v. n. Ч.* I. 233 s. Шкó-
Искоренúти, *v a.* sammt der Wurzel ausreissen, vertilgen. [Fünkchen, *n.*)
'Искра, (*d.* úскорка). *f.* Funke, *m.* (*d.*
Искрáвий, *a.* s. Яскрáвий.

Искрашáти ся, sich verschönern; 2) s. Красувáти ся *Л.* 3.
'Искренний, *a.* aufrichtig 2) *adv.* -но inständig (bitten).
Искрúнцї, *pl.* Kiese, Pyrite, *pl.*
Искрúстий, искряний *Не.* искрястий *М.* III. 87. *a.* funkelnd, funkensprühend, helleuchtend.
Искрúти, *v. n.* und — ся funkeln, Funken sprühen, *М.* II. 194.
Искромéтний, *a.* funkensprühend
Искупúтель, *m.* Erlöser, *m.* [*КУ.*
Искýс, *m.* Probe, Prüfung, *Ст.*; 2) Versuchung, *f. Не.* [führer, *m. Кч.* 84.
Искусúтель, *m.* Versucher, Ver-
Искусúти, *v. a.* versuchen, verführen.
Искýство, *n.* Kunst, *f. К.*
Искушéне, *n.* Versuchung, *f. Кч.* 184.
'Исний, *a. Зак.* s. Истний.
Испестрúти, *v. a. В.* bunt machen; verunstalten.
'Испúт, *m.* Prüfung, *f.* † — тягнýти die Nachforschung weiter führen.
Испитóвий, *a.* Prüfungs-. [chen.
Испúтувати, *v. a.* prüfen; untersu-
Испíльник, *m.* s. Спíльник, *Зак.*
Исповідь, *f.* s. Спóвідь; Bekenntnis, *n. Кч.* 55.
Исповідний, *a. Не.* Beicht-.
Исповíсти, s. Вúповісти; — ся s. Признáти ся.
Исповнúти, исповняти, *v. a.* an-, erfüllen; дýшу *Кч.* 139 das Herz, den Geist befriedigen; ausführen; исповнúмий *ptc. Пол.* ausführbar.
Исполúн, *m. gr.* Riese, *m. К.*
Испрáвдї, *adv.* s. Спрáвдї.
Испрáвний, *a.* s. Спрáвний *P.* I. 60; -е вíйско geübt, geschult. [*Ш.* II. 51.
Испрáвник, *m.* Kreishauptmann, *m.*
Исприяти, *v. n.* комýсь за щось *Гол.* III. 473 Kunde bringen; Rath schaffen.
Ист, *m.* úста, *f. Кв.* 154 úсте, *n. Кв.* Capital, *n.*; 2) Wesen, *n. Пот.* II. 24.
Истаскáти ся, s. Обносúти ся, herunterkommen. [s. Итú.
Истú, йстú, *Веч.* I. 160. 161. 237.
Истúзна, *f. Пис.* die gesuchte Summe.
Истúй, *a. Не.* s. Истний.
'Истик, (éстик) *m.* Pflugreute, *f.*
'Истина, *f.* Wahrheit, Wirklichkeit, *f.*; 2) Capital, Stammgeld, *n.*
'Истиний, (-инний), *a.* wahr, wahrhaft; úстинно *adv.* wahrhaftig, wirklich *R.* 67; 2) úстинне, *n. a. s.* s. Истина 2).
Истúчиско, *n.* Stiel des úстик, *m.*
'Истка-кíстка, *Н.* 237 s. Кíстка й мáстка. [*f. Пол.*
Истлíне, *n.* Verwesung, Zersetzung,
Истлíти, истлївáти, s. Зотлíти.
'Истний, (-ій), *a.* wahrhaftig, wirklich, leiblich, echt; eindringlich, lebhaft; *У.М.*; úстне *Wgr.* 130. [Wesen, *n.* Substanz, *f.*
'Истність, -ости, истнóта, *f. Пар.*
Истнóване, *n. a.* das Bestehen, d. Existieren, d. Dasein. [sein, existieren.
Истнувáти, *v. a.* bestehen, vorhanden
Истóвина, *f. Ф.* s. Истина 2).
Истóвний, *a.* sicher bekannt, unzweifelhaft.
Истóма, *f.* Ermüdung, *f. Левч.*
Истóта, *f. М.* I. 99 Wesen, *n.* Natur, *f.*
Истрáтонька, *f. dim.* s. Стрáта *Л.* 64.
Истребúтель, *m.* Zerstörer, Vernichter, *m. К.*
Истрястú, *v. a.* s. Стрястú; 2) ausgeben, verschleudern, verthun, *Кв.* 327.
Истукáн, *m.* Götzenbild, *n. Ш.* II 179.
Исýс, etc. s. Ісýс etc.; Исýсик *В.* Christkindl, *n.*
Исýщий, *a. ТР.* 5. 91 jetzt seiend, gegenwärtig, jetzig, Zeitgenosse, *m.*
Исхóд, *m.* ніч на исхóдї die Nacht ist auf der Neige, ist bald zu Ende.
Исцїлéние, *n.* К. Heilung, *f.*
Исцїлúтель, *m.* Heilkünstler, Arzt.
Исцїлúти, (-яти), *v. a.* heilen.
Исч-, s. Сч-, Щ-.
Итáж, *m.* Etage, Stockwerk, *n.*
Итú, *v. n.* [*praes.*: идý, идéш, etc. *praet. sgl.* ишóв; *pl.* ишлú] gehen, kommen; — за ким jmdm folgen; — за чимóсь sich, nach etw. richten, wovon abhängig sein *Гн.* 65; — за когó замуж heiraten; — на прúступ Sturm laufen; — на вáрту auf die Wache ziehen; im Kartenspiel: anspielen, mitspielen; идé емý на óсьмий рік hat das achte Jahr angefangen; то так не йдé das geht nicht, geht nicht an, das schickt sich nicht; о тотó менí йдé darum geht es mir; цїнá йдé в горý (до горú) der Preis steigt. *vgl.* Ходúти, пітú; итú конéм, верхóм, reiten od. das Lastpferd führen.

Итильотáр, *m. Пic.* s. Інтролї-ля́тор. [binder sein.
Итильотарувáти, *v.n.Пic.* Buch-
Их, іх, ї *genit. pl.* von Они́, ihrer.
'Ихнї́й, *a.* ihr, der ihrige, von ihnen.
'Ицко, *m.* Itzig, Isaac.
'Иця, *f.* — пи́ва *Гол.* III. 237?
Иш, ич! *K.* I. 161. *Ш.* I. 377 sieh da!
Ише-ré! *int.* s. Гу́ша rá! a- у́ш!
Иши, *Гол.* III. 420 ищé, *adv.* s. Єщé, ще, (ше). [laena) *B.*
'Ищиця, *f.* Nachtfalter, *m.* (Pha-

I. Ї.

I, eilfter Buchstabe als reines nicht jotiertes I. Das unter I Fehlende s. unter И (Й), auch manches unter Є (їднáнка = єднáнка), und unter Я (ïéшня = яéшня, їзóк=язóк) *Ог.* 26—40; 44—62.
Ї hat die Geltung des (ruthenischen) Ѣ (ji) *Ог.* 23. 26.: ї́сти, essen, дї́ло Werk, сїм sieben etc. den vorhergeh. Conson. erweichend; 2)=ії Dativ zu Онá.
I, *conj.* und, s. И. *Ог.* 38. 208.
Ібу́нка, *f.* Bachbunge, *f.* (Veronica beccabunga).
Івáн, etc. s. Ивáн etc.
'Ївга, *f.* Eugenia.
Ївréн, *m.* Eugenius, *Пic.*
'Ївер, *m.* s. Дї́вер.
'Івин, *m.* Ibis religiosa, *Вол.*
Їд, *m.* їдь, *f.* Gift, *n.* das Aetzende.
Їдá, *f.* das Essen; 2) Speise, *f.*
Їдáк, *m.* s. Їдéць.
Їдáльний, *a.*essbar, geniessbar,*Пол.*
'Їдало, *n.* (scherzh) der Magen.
Ідéал, *m.* Ideal, *n.*
Ідеалї́зувáти, *v. a.* idealisieren.
Ідеáльний, *a.* idealisch.
Ідéйний, *a.* der Ideen.
Ідéя, *f.* Idee, *f.*
Їдéн, s. Оди́н, єдéн, *Ог.* 135.
Їдéне, *Ос.* (61) VIII. 27 ї́джене, ї́дїне, *n.* das Essen, d. Speisen; Speise, *f.*
Ідеоплóдний, *a.Зг.* ideenschaffend.
Їдéць, *m.* (tüchtiger) Esser, *m.*
Іди́ля, *f.* Idylle, *f.* іди́лї́чний, *a.* idyllisch. [ї́дóмий *K. a.* essbar.
Їди́мий, *P.* II. 157, ї́дни́й, *Пар.*
Ідіóт, *m.* Idiot, *m.*
Їдки́й, *a.* beissend, ätzend; *scharf.
'Їдкість, -ости, *f* Schärfe, *f.* das Beissende, Bittere (in Reden).
'Їдло, *n.* (*Фр.*) s. Їдá.
Їднáнка, ї́днáти etc. s. Єднáнка, Bestechungsgeld. [Їстови́тий, (*Фр.*).
Їдови́тий, *a.* Gift, giftig; 2) s.
Ідóл, (*aug.* ідóлище), *m* Idol, *n.* Götze, *m.*; 2) Teufel, *m.* *Др. c.* 110.
Ідóлка, *f.* weibl. Götzenbild, *Крon.*
Ідолóвий, ідóльский, *Ш.* II. 171 *a.* Götzen-, Teufels-.
Ідолопоклóнник, ідоляни́н, *m.* Götzenanbeter, -diener, *m.*
Ідолопоклóньски, *adv.* nach Art der Götzendiener, *K.*
Ідолопоклóньство, *n.* Götzenanbetung, *f.* Götzendienst, *m.*
'Їду, Їдеш, ets. *praes. v.* 'Їхати.
Їду́н, *m.* s. Їдéць. [єзуї́цкий etc).
Іе-, s. Є- (ієрéй=єрéй, ієзуї́т=єзуї́т,
Ïéшня, *f.* s. Яéшня. [*f.*(Arctia),*B.*
'Їжа, *f.* s. Їдá; 2) ї́жá Bärenraupe,
Їж,ї́жáк,*m.* Igel, *m.* (Erinaceus europ.), ї́жáчиха Weibchen des J. *Левч.*
Їжанéць, s. Їжовéць. [Hystrix).
Їжатéць, -тця́, *m.* Stachelschwein,*n.*
Їжи́нець, -нця, Seeigel, *m.* (Echinus) *Пол.* [gen, s. Гороїжити ся.
'Їжити ся, sich sträuben; herausra-
'Їжиця, *f.* Weibchen des Igels, *n.* *Пол.*
Їжни́й, *a.* essbar, (*B.*); ї́жно, в-ї́жно, *adv. H.* 203 genug zu essen.
'Їжник головáтень, *m.* Kugeldistel, *f.* (Echinops sphaerocephalus).
Їжовéць, -вця́, кольчáк — igelartiger Stachelschwamm, Igelschwamm (Hydnum erinaceum); 2) Seeigel, *m.* (Sphaerechinus) *B.*
Їжори́бка, пятнáта (двузу́бка) getigerter Igelfisch (Diodon tigrinus).
Їз, *d.* ї́зóк, *m. H.* 278 s. Яз, язóк.

Їзда́, їздия, *Mi.* II. 71, їздня́, *Левч.* *f.* Fahrt, *f.* öfteres Fahren, Reisen. [*Пар.*

Їзда́рня, *f.* Reitbahn, Reitschule, *f.*

Ї з д ь б а́, ї́зба, *f. pol.* Stube, *f. Kol.* I. 102.

Їзде́ць, -дця́, *m. Левч.* s. Їздо́к.

Їзджа́ти, *v. n.* sehr oft fahren, reiten; їзджа́лий кінь zugeritten, eingefahren.

'Їздженє, *n.* das Fahren, Reiten.

'Їздити, [ї́зджу, ї́здиш], *v. n.* fahren; reiten; * по ким jmdn schnöde behandeln.

Їздни́й, *a.* -а́ доро́га Fahrweg, *m.*

Їздни́цтво, *n.* (верхом) Reitkunst, *f.* *Пар.*

Їздо́к, -о́ка, *m. TP.* 51. Reiter, Reitersmann, *m. Top.*

'Ізіс, Іси́да, *f.* Isis.

Ізолюва́ти, *v. a.* isolieren.

Ї́й-бо́гу, ї́й же то Бо́гу, ж то! K. *int.* bei Gott! [*Ог.* 62. 131.

Ї́ї, *gen. sgl. fem.* ihr (von она́ sie)

Ї́ї, ї́й, ї, *dat. sgl. fem.* ihr (von она́ sie).

'Їкавка, *f. Шс.* s. 'Икавка; 2) Berteroa incana.

Їки́й, *a.* s. Йки́й.

Іко́на, *f.* Heiligenbild, *n.*

Іко́нний, *a. M.* III. 91 vom Heiligenbilde, der Bilder.

Іконобо́рець, -рця, *m.* Bilderstürmer, *m.*

Іконобо́рний, *a.* bilderstürmend.

Іконобо́рство, *n.* Bilderstürmerei, *f.*

Іконопи́сець, -сця, *m.* Maler von Heiligenbildern, Heiligenmaler, *m.*

Іконопи́сь, *m.* Malen von Heiligenbildern, *n.* іконопи́сний, *a.*

Іконопокло́нник, *m.* Verehrer der Heiligen, *m.*

Іконоста́с, *m.* mit Heiligenbildern verzierte Scheidewand zwischen dem Allerheiligsten u. dem übrigen Theile der Kirche.

Їль, *Шс.* їли́на *IГ.* *f.* s. Яль, яли́ця.

Їлки́й, *a. Ч.* IV. 303 s. Єлки́й.

Їльни́й, *a.* aus їль, s. Яло́вий.

Імбри́чок, *m.* Kaffeekanne, *f.*

'Їмость, їмо́сти, їмо́стиця, (*d.* їмосцу́ня), *f.* Frau des Єгомость (des Pfarrers).

Ілюмінува́ти, *v. a.* illuminieren.

Ілюструва́ти, *v. a.* illustrieren.

Инди́єць, -и́йця, *m.* Indier, *m.*

'Индия, *f.* Indien, *n.* инди́йский, *a.* indisch.

Индияни́н, *m.* Indianer, *m.*

'Їнох, *m. pl.* їно́ше, s. Сват, свато́ве.

Инстинкто́вий, *a.* instinctmässig.

Институ́тка, *f.* Institutsschülerin, *f.*

Институ́цкий, *a.* Instituts-, vom Institute, Pensionat-.

Інтере́сний, *a.* interessant, *B.*

Інтересо́вний, *a.* selbstsüchtig.

Інтересо́вність, -ости, *f.* Selbstsucht, *f. Нав.*

Інтересува́ти ся чим, sich für etw. interessieren.

Інтролї́ґатор, *n.* Buchbinder, *m.*

'Їнчий, s. 'Инчий.

Іо-, s. Йо-.

Іоаки́м, *m.* Joachimus.

Іоа́нна, Іога́ся, *f.* Johanna.

Іоанни́кий, *m.* Joannicius.

Іо́нїя, *f.* Jonien, *n.* іо́ньский *a.* jonisch.

Іо́нець, -нця, *m.* Jonier, *m.*

Іорда́н, *m.* Jordan; Іорда́ньский, *a.* zum Fl. Jordan geh; zum Jordanfeste (Epiphanie) geh., -а вода́ an dem Jordanfeste geweihtes Wasser.

Іо́сиф, *m.* Josef; Іо́сифа, *f.* Josefa.

Іосифи́ньский, *a.* josefinisch *Gr.* 35.

Їр, *n.* Name des Buchst. ь.

Їра́к, *m.* Fringilla montifringilla.

Іржи́ця, *f. Ч.* IV. 458 ? s. Ирžáвець.

Ірмоло́й, *m.* Buch das die ersten Verse der Kirchenlieder (кано́ни) enthält.

Їсько́, *m.* s. Іо́сиф, Оси́п.

Ісля́ндия, *f.* Island, *n.* ісля́ндский, *a.* isländisch.

'Їсний, *a.* s. 'Ясний. [*n. Ш.* I. 282.

Їство́, *n.* Essen, *n.* Speise, *f.* Gericht,

'Їсти, [*praes.* їм, їш, (їсь, їси́), їсть; *praet. sgl.* їв *pl.* ї́ли] *d.* ї́стки, ї́стоньки, ї́сточки, *v. a.* essen, fressen, speisen; * — двійни́к doppelzüngig sein; — ся s. Гри́зти ся.

Їстивне́, *n. Ш.* I. 372 das zum Essen Bestimmte, Speisemittel, *n.* їстівни́й, їсто́вний *a Cm.* essbar; schmackhaft.

Їстови́тий, ї́стний, *a.* essgierig, fresslustig.

Їстови́тість, -ости, *f.* Essgier, Fresslust, *m.*

Істо́рия, *f.* Historie; Geschichte, *f.*; істо́рик, *m.* Historiker, Geschichtschreiber, *m.* історичний *a.* historisch, geschichtlich.

Їсту́н, *m.* s. Їде́ць, *Пар.*

Іта́лїя, *f.* Italien, *n.* Італї́янець,

-ниця, Італїянúн, *m.* Italiener, *m.* Італїянка, *f.* Italienerin, *f.*, італьский *a.* italisch, italienisch.
'Ї х а н е, *n.* s. 'Їзджене.
'Ї х а т и, [їду,їдеш etc.] *v.n.*s. 'Їздити; * ой їхáв-гó! *Mx.* hol' ihn der Teufel!
І ш п á н ї я, *f.* Spanien, *n.* Ішпáнець, *m.* Spanier *m.* ішпáньский, *a.* spanisch.
Ї щ é, s. Єщé.

К.

К, zwölfter Buchstabe (Кáко).
К, [къ, ко, ку] *praep.* mit dem *Dativ.* bezeichnet: *a*) Angabe des Ortes od. Gegenstandes, gegen welchen hin die Thätigkeit gerichtet ist: zu, an, hin, heran; ще й к тому́ noch obendrein, noch dazu; *b*) Bezeichnung der Zeit der sich eine Handlung nähert: к Великóдню gegen, zu, um Ostern; ну тебé к бíсу! zum Teufel mit dir, hol' dich der T., к мúсли прийтú кому́ nach jmds Sinn kommen, jmdm gefallen, к вóли кому́ бу́ти zu willen jmdm sein; *vgl.* Ик, ид; *Mi* IV. 622—625. *Ог.* 189—190.
К а ' = кáє (кáе) = кáже *P.* I. 26. *Др. с.* 4 er (sie, es) sagt *Ог.* 92. 94.
К а = кат. in der Redensart ка зна' der Henker mag es wissen! *Ог.* 94.
I. К а б á к, *m.* *gr.* Schenke, *f.*
II. К а б á к, *m.* Kopf; 2) Kürbis, *m.* *Зак.*
К а б á к а, s. Табáка,* кабáки дáти кому́ §. jmdn strafen.
К а б á л а, *f.* Kabbala, *f.* * Wahrsagen aus Spielkarten; клáсти кабáли Karten aufschlagen.
К а б а л á, *f.* † Verschreibung zum Leibeigenen; кабáльний, *a.* leibeigen.
К а б á л и к, *m.* §. s. Клóпіт, калабáлик. [Хабалúця.
К а б а л н ú ц я, *f.* *Ф.* (*PX.* 134) s.
К а б а л я́ р к а, *f.* Kartenaufschlägerin, *f.*
К а б á н, (*aug.* кабаню́га), *m.* männliches (verschnittenes) Schwein; *adj.* кабáнячий. [mäster, *m.* *Пс.*
К а б á р, *m.* Schweinhirt; Schwein-
К а б а р г á, *C.* II. 151. 164. 165 кабáрда, *f.* tatarisches Bisamthier.
К а б а р д ú н к а, *f.* Mütze aus dem Felle der кабáрда.
К á б а т, кабáтик, *m.* кабатúна, *f.* Jacke, *f.* Waffenrock, Wams, *m*; 2) weibl. (bunter) Unterrock (спідни́ця) *Ал.* 420; 3) кабáте, кабатúне, *n. coll.* *Ф.* Soldatenkleidung, *f.* [schlagen (*B.*).
К á б а т а п і т ú, purzeln, Purzelbäume
К а б а т ú р к а, *f.* s. Табакéрка.
К а б а т у в á т и, *v. n. impers.* -ує менї *Гол.* III. 237 es verdriesst mich.
К а б á ч, (-áш), s. Калабáч. [fera).
К а б á ч к и, *pl.* Cucurbita pepo (ovi-
К а б á ч ч и к, *m.* Eigenthümer eines кабáк I. [I. geh.
К а б á ш н и й (-áчн-), *m.* zum кабáк
К а б á щ и н а, *f.* *C.* I. 87 *coll.* Schenken, *pl.*; Kneipwirtschaft, *f.*
К á б з а, *f.* Geldbeutel, *m.* (capsa).
К а б з á н, *m.* s. Ходáк (*Фр*); 2) §. Armenier, *m.* [schmähen, s. Кавзувáти.
К а б з у в á т и. *v. a.* (*B.*) verderben; 2)
К á б и ц я, *f.* Herd, *m.* *Ш.* II. 220.
К а б í ж, *m.* *K.* II. 66 Raub, *m.* наробúти кабíжу́ einen Raub begehen.
К á б к а, кáпка, *f.dim* s. Кáпа, капту́р.
К а б л ї ó н, *m.* Kabeljau, Stockfisch, *m.* (Gadus morrhua). [Bogen, *m.*
К а б л у́ к. *m.* bogenförmige Krümmung,
К а б л у к о в á т и й, *a.* bogenförmig, sichelförmig.
К а б л у́ ч к а, *f.* *Кч.* 298 Ring, *m.*
К á б н я, *f.* s. Кáбиця. [(Кáвка).
К а в! кав! *int.* vom Schreien der Dohle
I. К á в а, *f.* Kaffee, *m.*
II. К á в а, *m.* *M.* III. 72 Knecht Ruprecht (e. Art Popanz).
К а в á л е р, (-лїр), *m.* Junggeselle, ledigen Standes, Buhle, *m.*
К а в а л е р ú с т, *m.* Cavallerist, *m.*
К а в а л é р и я, *f.* Cavallerie, Reiterei, *f.*; 2) Ritterorden, *m.* *C.* II. 85. 107.
К а в а л é р с к и й, *a.* zum кавáлер geh.
К а в а л é т и, *pl.* *Фр.?*
К á в а л и ц ь, *m.* grössere Partie Ochsen zum Verkauf auf dem Jahrmarkt.

Кавáлок, (*d.* кавáльчик), *m.* Stück, Stückchen, *n.* [reissen, stückeln.
Кавалцювáти, *v. a.* in Stücke
Кавдýн, *m H.* 238 Wanst, Dick bauch, *m.* (Kaldaun).
Кáверза, *f. Ko.* 231 *pl.* Ränke, Chicanen *pl*; 2) Bubenstreich, *m.*
Кáверзник, *m.* Ränkemacher, Rabulist, Zungendrescher; Aufwiegler, *B.*; 2) der einen listigen u. muthwilligen Streich spielt *Ku.* 96; *fem.* кáверзниця, *Пic.*
Кáвза, *f.* das Schelten; Verleumden; 2) Zerwürfnis, *n.* Hader, *m.* [causa].
Кавзувáти, *v.a.* schelten, schmähen; verleumden; 2) *v. n.* sich beklagen, seine Unzufriedenheit kundgeben (*B.*).
Кáвід, -оду, *m. Левч.* s. Кóдло.
Кáвка, *f. Пол.* (*d.* кáвонька) Dohle, *f.* s. Гáлка I. 1).
Кáвкнути, *v. n.* crepieren.
Кáвний, *a.* s. Кáльний, *Гол.* III. 362; *adv.* кáвно *ŻP.* I. 120.
Кавóвий, *a.* Kaffee-.
Кáвон, *m.* s. Кавýн.
Кáворон, s. Гáйворон. [ster, *f.*
Кавóчниця, *f. Пар.* Kaffeeschwe-
Кавпíти, *v. n.* darben §.
Кáвсíкнути, s. Кáвкнути.
Кавýк, *m. Зак.* s. Мішóк.
Кавýля, кавýлька, *f.* hakenförmig umgebogener Stock.
Кавýн, *m.* кавуня́че, *n. coll. P.* II. 9. Wassermelone, *f.* (Cucumis citrullus).
Кавýники, *pl. Зап.* II. 566 = Кáвоньки s. Кáвка. [Räthsel).
Кавýрник, *m.* der Daumen (in d.
Кáвуш, *m. Ф.* (*Пр.* V. 218) hölzernes Geschirr, s. Кáлуш; Becher, *m.* Schöpfkelle, *f.*
Кавчáти, *v. n.* kreischen, *P.* II. 190.
Кáвчий кут, *N.* e. Berges.
Кавя́дина *f. H.* 181 *gr.* s. Говя́дина 2).
Кавя́р, *m.* Caviar, *m.*
Кавя́рка, *f.* Kaffeeschenkerin, *f.* Kaffeemädchen, *n.*
Кавя́рник, *m.* Kaffeesieder, *m.*
Кавя́рня, *f.* Kaffeehaus; Café, *n.*
Кагáл, *m.* Kahal, *m.* (jüdisches Consistorium); кагáльний, *a.* vom кагал.
Кагáлити ся, sich in lärmenden Haufen ansammeln, *Пic.*
Кáганець, -нця, (*d.* кáганчик) *m.* Lampenbecken, *m.* Lampe, *f.*; 2) Maulkorb, *m.*; 3) Isolator am Telegraphenpfahl, *m.*
Кáгла, *f.* Ofen; Ofenloch, *m.*
Кáгля́нка, *f.* Verschluss der кáгла; Ofenfetzen, *m.*
Кáгор, *m. N.* e. Berges.
Кáдь, *f.* s. Кáдка. [Кáдовó 4).
Кадавбéць, -бця́, *m. H.* 297. s.
Кáдження, *n.* das Räuchern.
Кáди, кади́вай, s. Куди́, кудá; кади́йси инáдий anderswohin.
Кади́к, *m.* Adamsapfel, *m.* (Knorpel der Luftröhre).
Кади́льний, *a.* des Weihrauchs, *K.*
Кади́льниця, *f.* Rauchfass, Weihrauchfass, *n.*
Кади́ло, *n.* Weihrauch, *m.* Räucherwerk, *n.*; 2) Immenblatt, (Melittis mellisophyllum). [Weihrauch streuen.
Кади́ти, *v. n.* räuchern; *кому́ jmdm
Кáдіб, -обу, *m.* s. Кáдовб.
Кáдка, *f.* Bottich, *m.* Brau-, Maischbütte, Kufe, *f.*
Кáдний, *a.* rauchig, *Зак.*
Кáдоб, кáдовб, *m.* Scheuerfach, *n.* Bansen, *m. P.* II. 144; 2) Stock, *m.* Stockwerk, *n. Пол.*; 3) altes Fass, Aschenbehälter, *m. C.* I. 41 s. Кáдуб *Левч.* 4) Hinterleib, *m.* (abdomen) *B.*; Rumpf, *m.*
Кадóла, кадóльщик, s. Кодóла etc.
Кáдуб, *m.* s. Кáдовб; 2) —, кадýшка s. Кáдка *Ог.* 166.
Кадýк, (кадю́к *Пic. m.* Teufel; 2) Henker, *m. Ог.* 166.; 3) s. Дýка, *Пic.*
Кадýцкий, *a.* teuflisch, henkermässig.
Кáе, кáе = кáже (казáти) *Ог.* 63.
Кажáн, *m. Ш.* I. 81. s. Кожáн.
Кажанóк, -нкá, *m.* Lederjacke, *f.*; 2) kurzes Pelz *Кч.* 85.
Кажбá, *f. Mi.* II. 215 Erzählung, *f.*
Кáжний, кáждий, s. Кóжний, кóждий.
Каз, *m. pl.* кáзи та перекáзи *M+Б.* 212 Gespräch, Hin = u. Herreden; 2) s. Сказ, скаженúна *Левч.*; 3) пáньский — *Др. c.* 39 Strafe?
Казáльниця, *f.* s. Проповíдниця, *K.*
Казáн, (*d.* казанóк, -óчок), *m.* Kessel; Topf, *m.* [2) —, кáзанє, *n.* Predigt, *f. K.*
Кáзань, *f. Ko.* 49 Vorhersagung, *f.*;
Казáнка, *f. Ч.* IV. 429?
Казáтель, *m. Гол.* Redner *m.*

Казáти, (кáжу, кáжеш &), *v. a.* sagen, sprechen; 2) befehlen; 3) s. Показáти: кажи́ сюдá, кажíть с. zeig' her etc. (*B.*); 4) meinen. *Пом.* III, 12.

Кáзень, *m. Ос.* (62) VIII. 30 Merkmal, Anzeichen, *n.* Index, *m.*?

Казéнець, -нця, *m.* von der казнá sustentiert, *Кн.* [Aerarial-.

Казéнний, *a. gr.* Staats-, Kron-, [Aerarial-.

Казéнщина. *f.* Staatswesen; Aerar, *n.*

Кази́брід, -ода, казидорóга, *m.* Monat Februar.

Казидéрево.*m.* березня́к Birkenrindenkäfer, *m.* (Eccoptogaster destructor).

Казими́р, *m.* Störenfried, *m.*

Кази́плід, -оду, *m. Вол.* Eierschimmel, *m.* (Oïdium). [gena, *Вол.*

Кази́рожка, *f.* Art Balgpilz: Onygena, *Вол.*

Кази́тель, *m. Пар.* Verderber, *m.*

Кази́ти, (кажу́, кази́ш etc.), *v. a.* verderben, verstümmeln, bemakeln; zerbrechen (горнéць, ши́бу); 2) — ся ausgelassen sein, muthwillig s., toben, rasen, wüthen, *Пом.* III. 13.

Кáзїнка, *f. Н.* 71 das Vergehen?

Кáзка, *f.* Erzählung, Sage, *f.* Märchen, *n.* Fabel, *f.*; *opp.* zu письмó: лíпше п. як кáзка das blosse Sprechen.

Казкáр, *m. Ф.* Sagen-, Märchenerzähler, *m.*

Казькó, *m.* Kasimir.

Казкóвий, *a. К.* sagenreich.

Казнá, *f.* Cassa, *f.* Aerar, *n.* (des Staates). [*Гуш.*

Казни́ти, *v. a.* strafen, ahnden, *Кн.*

Казни́ця. *f. У.* Strafanstalt, *f.* Zuchthaus, *n.* (lingszelle, *f.* etc.

Кáзня, *f. Фр.* Gefängnisstube, Sträflingszelle, *f.* etc.

Казьó, *m.* s. Кази́брід.

Кáзочка, *f. dim.* s. Кáзка.

Казю́ка, (*d.* -ю́чка *ГБ.*), казя́вка *Піс.* Blattlauskäfer, *m.* (Coccinella); 2) *coll.* Ungeziefer, *n. vgl.* Козя́вка.

Казя́рка, *f.* Hürde, *f.* [Fesseln, *pl.*

Кайдáни, кáйди, кайдя́та, *Піс. pl.* Fesseln, *pl.*

Кайзáк, *m. Ш.* I. 240 Hordenmann, Kajsak, *m.*

Кáйла. *m. gew. pl.* (*d.* кайлéня́ *Гол.* III.232?) ungarischer grosshörniger Ochs.

Кайлáк. *m.* кайлáче *n. coll.* Krummholz, *n.* s. Ломáка.

Каймá. *f. Щог.* 69 zur Stickerei gehöriger Saum, Gebräme, *n.*

Кáйстра, *f. P.* I. 28 grosse Tasche, Sack, *m.* s. Тáйстра; 2) Tragmulde der Maurer, *f.*

Кай ся, *Imperat.* zu Кáяти ся; кáйте ся лю́де! der gewöhnliche Stossseufzer der Huzulen. [Dreck, *n.*

Кáка, *f.* alles Unreine in d. Kinderspr., Dreck, *n.*

Кáкати, *v. n.* піти́ каку́ Stuhlgang verrichten, *Пом.* III. 31.

Какáчин, *m. N.* e. Berges.

Кáко, *n. N.* des Buchstabens К.

Кал, *m.* Koth, Schlamm, Schmutz, *m.*

Калабóй, *m.* Taugenichts, *m.*

Калабáлик, *m.* Gezänk, *n.* Hader, *m.*

Калабáня, калабáтина, *f.* калабáч (-áш), *m.* калабу́ха. *f. Mi.* II. 291 Pfütze, Lache, *m.*; 2) s. Ковбáня.

Калавéрцї, *pl.* Stiefel mit aufgeschlagenen Röhren, *Kol.* I. 44.

Калаву́р, *m.* = карау́л, Wache, Schildwache, *f.*; калаву́рний, *a.* s. Сторожéвий.

Калаву́рити, *v. n.* s. Сторóжити.

Калаву́рня, *f.* Wachtstube, *f. Піс.*

Калагу́зити, *v. a.* §. pfuschen.

Калáдник, *m.* unbeholfener, unwissender Mensch; Idiot, *m.*

Калакáлуша, *f.* s. Черéмха, *Піс.*

Каламáга, *f.* Fischnetz: das Flock.

Каламáйка, *f.* buntes (gestreiftes) Wollenzeug, Kalemank, *m.*; *adj.* каламайкóвий aus K. [Brantweins.

Каламáнка, *f.* verächtl. *Bein.* des Brantweins.

Каламáр, *m.* Tintenfass, *n.*

Кáламуть (*Фр.*), каламу́та, каламу́тня *f. Kst.* das Trübe, trübes Wasser, trübe Zeit; Verwirrung, *f.* [rühren.

Каламу́тити, *v. a.* trüben, aufrühren.

Каламу́тний, *a.* trübe, aufgerührt.

Каландéк, *m.* s. Полу́кінок, (*B.*).

Каланни́ця, *f. Фр.*?

Калантáрити, *v. n. Н.* 233 langweilig viel plärren. [161 Quarantäne, *f.*

Каланти́р, = каранти́н, *m. А-Г* 161 Quarantäne, *f.*

Кáлап, *m. ungr.* s. Капелю́х.

Калапу́тати, (-у́цяти), *v. a.* umrühren.

Калапу́тька, *f.* §. Rührbrei, *m.*

Кáлат, *m.* Geklapper, Gepolter, *n.*

Калáтайло, *n.* Klapper, *f.*

Калáтати, калáтнути, *v. n.* klappern, plappern; 2) *v. a.* derb schlagen.

Калáч, калáчик etc. s. Колáч etc.;

калачики, *pl.* Malva borealis *Кв.* 194.

Калашниця, *f.* Weissbrodverkäurfein, *f.*

Кальбука, *f.* Krückenstange zum Herausziehen des Wassergeschirres aus dem Brunnen. [rantha galanga).

Калган, *m.* Galgantwurzel, *f.* (Ma-

Калганівка, *f.* Galgantwurzelbrantwein, *m.*

Калдани, *pl.* *Левч.* Stellen, worauf vorjähriges Gras geblieben ist.

Калека, *f.* s. Мнюх.

Календар, *m.* Kalender, *m.*

Каленик, *m.* *Кух.* *Ос.* (61) XI. 27. s.? Калинник 1); 2) Callinicus.

Каленичка, *f.* Nbfl. des Сян.

Калета, *m.* Brotkucheu mit Honig bestrichen *Ч.* III. 259.

Калина, (*d.* -инка) *f.* Schueeball, Schwelkenbaum, Massholder, *m.* (Viburnum opulus); 2) *Ч.* IV. 443. 457 als Sinnbild der Jungfernschaft, s. Черчик u. Покраса; 3) * rothe Kuh; 4) s. Килина *К.*

Калинник, *m.* Brotkucheu mit Beerensaft des Schneeballs eingemacht; 2) s. Калинниця: а де твій Біг? в калиннику? als Verweis gegen Meineidige.

Калинниця, *f.* Grube unter der Bank, Gefäss & worin der weisse Lehm zum Tünchen gehalten wird.

Калиновець, -вця, *m.* *N.* e. Berges.

Калиновий, *a.* des Schneeballs, aus Sch. [лина 1).

Калинок, -нка, *m.* *Wa.* 3 s. Ка-

Калинянки, *pl.* Art rother Aepfel.

Калита, (*d.* калитина, калитка), *f.* Geldsäckel, *m.* Börse; 2) lederne Umhängetasche *Пом.* III. 31.

Калити, *v. a.* glühendweiss (-roth) machen, glühen; Eisen od. Stahl härten; 2) mit Kalk od. Lehm (Kreide) weissen, tünchen. [*pl.* (Colepiua).

Калитинці, *pl.* Büchsenthierchen,

Калитка, *f.* s.? Стежка *Ос.* (62) VIII. 15.

Калитник, *m.* s. Трясолупки, *Вол.* 2) Dorfbriefträger, Postbote mit der калита 2), *m.*

Калій, *m.* Kalium, *n.* *Пол.*

Каліка, *m. f.* (*d.* калічка vom krüppeligen Kinde) Krüppel, *m.*; 2) *gew. pl.* u. *dim.* zusammenziehender Blätterschwamm (Agaricus stypticus) *Вол.*

Калікувати, *v. n.* die Bälge der Orgel treten [calcare].

Калиня, *Ч.* IV. 15 Zauberw. in d. Formel der Hebamme. [Dünger, *m.*

Каліраси, *pl.* Schubkarren zum

Каліцтво, *n.* Krüppelstand, *m.* Verstümmelung, *f.* körperliches Gebrechen; * elendes Fristen. [*Kol.* I. 123.

Каліцун, *aug.* калічина s. Каліка 1)

Каліч, *f. coll.* Krüppel, *pl.* alles Krüppelige, Verstümmelte, Verdorbene; Verkrüppelung, Verstümmeluug, *f.* *He.*

Калічити, *v. a.* verstümmeln, zum Krüppel machen; radebrechen.

Калія, *f.* *H.* 159? як — синій.

Калкий, *a.* glühend, -а грань.

Калькулювати, *v. a.* calculieren.

I. Кальма, кальман, *m.* s. Носар.

II. Кальма. *f.* s. Крайка (кайма) *Левч.*

Кальман, *m.* Diener beim Holzschlag zum Unterhalten des Feuers u. zum Kochen *Gr.* 21. [Meer mündend.

Кальміюс, *m.* Fl. in d. Asowsche

Кальний, (-льн-), *a.* kothig; schmutzig *Левч.*

Кальник, s. Калинник 2).

Калогора, *f.* *N.* e. Berges.

Каломутен, *a.* *К.* s. Каламутний.

Калугер, (-гор), *m.* griechischer Mönch [καλόγηρος].

Калужа, *f.* Kothlache, Pfütze, *f.*

Калужник, *m.* Ilybius, *B.*

Калужниця, *f.* Wasserkäfer, *m.* (Hydrophilus) *Пол.*

Калуш, *m.* Schnur, *f.* Seil, *m.*; 2) s. Ужевка, *Gr.* 21; 3) Holzstück in die Speichen eingelegt zum Hemmen (Bremsen), des Wagenrades.

Кальций, *m.* Calcium, *n.* *Пол.*

Калюга, *Ф.* калюжа, *f.* s. Калужа; *adj.* калюжний von, aus der к.

Калюка, *f.* grundloser Koth.

Калюх, *m.* Bauch, bes. Mastdarm, *m. pl.* Gedärme, *pl.* s. Келюх. [(-буха).

Калябуха, *f.* *H.* 188 s. Калабаня,

Калякати, *v. n.* plauschen, plärren, schwatzen *Мак.*

Каляти, *v. a.* besudeln, verunreinigen, beschmutzen; 2) den Koth abwerfen, scheissen. [fiol, *m.*

Каляфійор, *m.* Blumenkohl, Kar-

Кам, *adv.* = чим, je: — більше,

*

— дáлї, — раз & je mehr & *Ог.* 164.
Камáк, s. Кимáк.
Камáн, *m.* Art Gewürz, *Не.*
Каманáк, *m.* huzul. Mütze, Barett; Hut, *m.* *Ф.* [(комарí).
Камарнó, *adv. wr.* viel Stechfliegen
Камáта, *f.* *Ф.* (*Пов.* 74) Provision, *f.* Procent, *n.*?
Камáче, *n. coll.* Abraum, *m*; Abholz, *n.*
Камáші, *pl.* Gamaschen, *pl.*
Кáмбала, кáмбула, *f.* *Не.* Steinbutte, *f.* (Rhombus moeoticus).
Камезúти ся, *Ко.* 8 Caprizen, Grimassen machen.
Каменúна, *f.* s. Кáмінь.
Каменúстий, каменя́стий, *a.* steinig, felsig.
Кáмениця, *f.* Steinhaus, *n.* (auch aus Ziegel gemauert); 2) Rumex saxatilis; 3) *N.* e. Berges.
Кáменичний, *a.* пан, -а пáнна, Besitzer (-in) einer кáмениця 1).
Каменїти, *v. n.* versteinert bleiben.
Кáменка, *f.* Nbfl. der Рáта.
Каменóване, *n.* Steinigung, *f.*
Каменопúсь, *Пар.* каменотискáрня, *f.* *Term.* Lithographie, Steindruckerei, *f.*; 2) —, каменотúск Steindruck, *m.*
Каменопúсець, -сця, *m.* Lithograph, *m.*; каменопúсний, *a.* lithographisch, *Пар.*
Каменувáти, *v.a.* steinigen; 2) *v.n.* unbeweglich wie ein Stein träge liegen.
Каменю́ка, *f.* *aug.* каменю́че, *n.* *coll.* *Левч.* s. Камíня́че.
Каменя́р, *m.* Steinmetz, -schleifer, -brecher *m.*; *adj.* каменя́рский.
Каменя́рство, *n.* Steinhauerarbeit, Steinmetzenkunst, *f.*
Кáмера, *f.* Camera, Kammer, *f.*; *adj.* камерáльний Cameral-; камералїстúчний cameralistisch, *Term.*
Камерáльщина, *f.* Kammergut, u. Staatsdomäne, *f.* [*М*+*Б.* 302.
Кáмза, *f.* s. Кáбза; 2) diebische Beute
Камилáвка, *f.* Kalotte, Scheitelkappe, *f.* -käppchen, *n.* *Не.*
Камúлики, *pl.* Lederabschnitzel zu Absätzen, *Ч.* VII. 575.
Камізéлька, *f.* Kamisol, u. Weste, *f.*
Кáмінь, (*d.* камінéць, -нця́, камінчик) *m.* камíне, *n.* *coll.* Stein, *m.* (*d.* Steinchen); млин на два кáмені mit zwei Mahlgängen; кáмінь й водá = як к. в вóду ist so ganz verloren gegangen wie ein Stein ins Wasser geworfeu; Steinkrankheit; * злóдїй & на велúкий — ein Erzdieb etc.; 2) Gewicht von 36 Pfund.
Кáмінка, *f.* Steingut, *n.*; 2) — кунá Steinmarder, *m.* (Mustela foina).
Кáмінний, *a.* steinern, Stein-; -е прóсо Acker-Steinsame, *n.* (Lithospermum arvense) *Вол.*
Камінню́к, (-ичóк), *m.* (-úчка, *f.*) Steinschmätzer, *m.* Saxicola (Braun-, Schwarzkehlchen: бурошúйка, чорношúйка *Пол.*). [Maurer, *m.*
Камíньщик, *m.* *С.* II. 127 s. Каменя́р,
Камíня́че, *n. coll.* s. Камíне, кáмінь.
Кáмка перловá *Ме.* 333?
Кáмний, *a.* s. Кáлний.
Кáмошний, *a.* *Не.* s. Комúшний.
Камрáт, (камерáт *Gr.* 47) *m.* камрáте *n.* und *coll.* Kamerad, *m.*
Кáмуз, на — розпáсти *Ф.* in kleine Stücke zerfressen.
Каму́ля, *f.* *N.* e. Berges.
Камфóра, *f.* Kampfer, *m.*
Камфорíвка, *f.* Kampferspiritus, *m.*
Камфорóвець, -вця, *m.* Kampferbaum, -lorbeer, *m.* (Laurus camphora); *adj.* камфорóвий, Kampfer-.
Камчу́г, *m.* Wiesenraute, *f.* (Thalictrum minus).
Кáмяний, etc. s. Кáмінний.
Камянúчин, *m.* *Зап.* *Вер.* I. 11. *Bein.* des Турчúн к. der in Steinhäusern wohnt; камянщанúн, *gew. pl.* *Ч.* III. 313 —.
Кáмянка, *f.* *Bein.* eines natürlichen Felsenbrunnens; 2) *pl.* Art harter Birnen; 3) Preisselbeeren, *pl.*
Канáва, *f.* *АД.* II. 38; кан'áл, *m.* Canal, *m.* Gosse, *f.*
Каналїзáция, *f.* Canalisation, *f.*; каналїзувáти, *v. a.* canalisieren.
Канáлїя, *f.* Canaille, *f.* nichtswürdiger Mensch.
Канáльский, *a.* — похóд der Gang zum Graben der Canäle; 2) Canaille-, *Н.* 253; * schwer u. schmählich *K.*
Канáпа, *f.* Canapee, *n.*
Кáнар, *m.* канарéєчне сíмя kanarisches Glanzgras (Phalaris canariensis).
Канáр, *m. coll.* Schöpse, *pl.* *Веч.* I. 238.

Канари́ха, *f.* Weibchen des кана́рок 1).

Канарко́вий, *a.* ко́льор kanariengelb.

Кана́рок, (канара́шок), -рка, *m.* Kanarienvogel, *m.*; 2) Art früher kleinkörniger Hafer.

Кана́рхати, *v. n.* elend sein Dasein fristen.

Канаста́с, s. Іконоста́с *C.* II. 152.

Кана́т, *m.* Seil, *n.* Tau, *n.*

Кана́те, *n. coll.* Hadern, Lumpen, *pl.*

Канди́ба, кандю́га. *f.* Mähre, *f.* Gaul, *m.*

Кандидува́ти, *v. n.* candidieren.

Канді́йка, *f.* Art hölzernes Gefäss *Ш.* II. 231. s. Конді́йка.

Ка́ндур, (*d.* -у́рик) *m.* s. Ка́нцур.

Кандюги́, *pl.* §. s. Нога́, *pl.* Ґа́ли.

Ка́ників, -ова, *m.* *N.* e. Berges.

Канифа́с, канава́ц, *Піс. m.* Canevas, *n.*

I. Кани́ця, *f.* Kinderspiel mit Steinchen, *n.*

II. Кани́ця, *f.* weisse Wucherblume [(Chrysanthemum leucanth.) *B.*

Ка́нка, *f.* Teichbinse, *f.* (Scirpus lacustris) *B.*; 2) Kopfreif, *m.*

Ка́нов, *f.* кано́вка, *Левч.* кановця́, *Гол.* III. 712 *ungr. f.* s. Коно́вка.

Кано́н, *m.* Canon, *m.*; 2) *pl.* Gesänge der Frühmette.

Кано́на, *f.* Kanone, *f.*

Кано́нер, (-ні́р), *m.* Kanonier, *m.* *adj.* канонірский.

Канонїзува́ти, *v. a.* canonisieren, heilig sprechen.

Кано́нїк, *m.* Canonicus, Domherr, *m.* канонїко́ва Frau eines Ehrendomherrn.

Канонї́чний, *a.* canonisch.

Ка́нт, *m.* ка́нта, *f.* Kante, *f.*

Ка́нтар, *m.* Art grosse Schnellwage.

Канта́рій, *m.* † Beamter vom Gewicht u. Mass auf dem база́р.

Канта́рка. *f.* ка́нтар, *m.* s. Оброта́нка.

Канти́на, *f.* Kantine, *f.*

Канто́вий, кантя́стий. *На. a.* kantig.

Кантонї́ст, *m.* Kind eines im Cantonirungsquartier liegenden Soldaten, *n.*

Канту́ва́ти, *v. a.* mit Kanten zuschneiden, versehen.

Кану́к, *m.* *Др. с.* 380?

Кану́н, *H.* 213? пішо́в по — та там і втону́в.

Кану́пір, кану́фер, *m.* Rainfarn, *m.* [(Tanacetum).

Ка́нур, *m.* s. Ка́нцур.

Ка́нути, *v. n.* herab-, zerrinnen, schnell verschwinden *Оц.* §. 64 s. Ка́пнути.

Канцеляри́ст, *m.* Kanzleischreiber, *m.*

Канцеля́рия, *f.* Kanzlei, *f.* *adj.* канцеляри́йний, канцеля́рский, *Term.*

Канциля́жка, *m.* *Ко.* 388 verächtl. *Bein.* der Beamten.

Ка́нцїр, *m.* Krebs, *m.* (cancer).

Ка́нцур, *m.* канцу́ре, *n. coll.* Fetzen, Lumpen, *m.*

Канча́тець, -тця, *m.* Eckflügler, *m.* — кропи́вець Nesselfalter, *m.* Vanessa urticae).

Канчо́лик, *m.* Naphtageschirr, *n.*

Канчу́к, *m.* Kantschu, *m.* Riemengeissel, *f.*

Канюк, *m.* канюка, (-юга), *m. f.* s. Ка́ня 1); Männchen der ка́ня; 2) Copulirwinkel beim Zimmern des Hauses.

Канюпка, *f.* hölzerner hakiger Schürstock.

Канючити, *v. a.* *H.* 55. *C.* II. 7. plagen, martern; у кого́сь щось *Кн.* jmdm etw. abdringen, etw. von jmdm erbetteln. *Пом.* III. 19.

Ка́ня, *f.* Gabelweihe, *f.* Milan, *m.* (Milvus regalis). *Пом.* III. 19.

Каня́, *f.* s. Ра́дуга.

Кап! кап! *int.* vom Tröpfeln.

Ка́па, *f.* Kappe, Kapuze, Capuchon, *n. f.*; 2) Schirm über dem Küchenherd, *m.*

Капа́к, *m.* Pflug zum Brachpflügen, *m.* (*B.*).

Капани́на, *f.* Geträufel, *n.*; 2) *läpperndes Zahlen; капани́ною läpperweise.

Ка́пар, *m.* капа́рка, *f.* verarmter Mensch; в ка́пар, на к. переходи́ти zunichts werden, verarmen, verkommen.

Капа́рити. *v. n.* pfuschen, stümpern; 2) im Elend leben: свій вік —.

Капа́рний, *a.* elend, miserabel.

Капа́рник, *m.* капа́рниця, *f.* der (die) Elende; Stümper, (-in).

Капа́рства, *f.* (*B.*) s. Капе́стра.

Капа́рство, *n.* elendes Leben; 2) Pfuscherei, Stümperei, *f.*

Ка́пати, ка́пнути, *v. n.* tropfen, träufeln; — довг die Schuld läppern; ка́паний, *a.* рука́в mit rosettenförmiger Stickerei (ка́пки *pl.*) geziert, getüpfelt.

Капелі́я, *f.* Musikkapelle, -bande, *f.*

Капе́лька, *f.* *dim.* s. Ка́пля Tröpflein, *n.*

Капельни́к, *m.* *Вол.* Tropfstein, Stalactit; Kalksinter, *m.*

Капельниковáтий, *a.* tropfsteinartig. [Hütchen, *n.*
Капелю́х, (*d.* -юшок), *m.* Hut, *m.*
Капелюшáнка, *f.* Stück vom alten Hute, *n.* [Stroh), *n.*
Капелюши́на, *f.* Hutgeflecht (aus
Капелю́ші, *pl.* Blätter der Teichrose (Nuphar luteum).
Капелю́шник, *m.* Hutmacher, *m.*
Капéлян, *m.* Kapellan, Kaplan, *m.*
Капеля́нець, -нця, *m. gew. pl.* Spielmann (in einer Kapelle) bei der Hochzeit, *m. Мак.*
Капеля́нїя, *f.* Kaplanei, *f.*
Капéстра, *f.* Halfter, *f.* Zaum, *m.* [capistrum]. [schuh, *m.* Latsche, *f.*
Кáпець, -пця, *m.* Hausschuh, Schlapp
Капи́на, (-и́нка, -и́ночка), капи́лочка, *f.* Tröpflein, *n.*; 2) * ein bischen.
Кáпиця, *f.* Bandschlinge am Dreschflegel, *f.*; 2) *pl.* Firste einer Hütte, *f.*
Кáпище, *n. Ко.* 167 Götzentempel, *m.* Pagode, *f.*
Кáпів, *g.* -ова, *m.* Jagdhund, *m.*
Кáпітал, *m.* Capital, *n.*
Капітáн, *m.* Capitän, Hauptmann, *m. adj.* капітáньский; капітанóва, капітáньша, *f.* Frau eines Hauptmanns.
Капітолі́йский, *a.* vom Capitol *Ш.* II. 172.
Капітулювáти, *v. n.* capitulieren.
Кáпка, *f.* s. Капи́на; 2) kleine Quelle; 3) Tüpfel, *m.* Tüpfelchen, *n. pl.* rosettenförmige Stickerei; 4) Taglöhnerin, *f. Gr.* 21.
Капкáн, (*d.* капканéць *Ф.* (*PX.* 135) Art Fangeisen, Falleisen.
Капкани́стий, *a.* getüpfelt.
Капкáч, *m.* hölzerner Topfdeckel.
Каплáтий, *a.* s. Клапáтий.
Капли́стий, *a.* tropfbar, *Вах.*
Кáпли́ця, (*d.* -и́чка), *f.* Kapelle, *f.*
Каплоýхий, *a.* s. Клапоýхий.
Каплýн, *m.* Kapaun, *m.*
Каплýнити, *v. a.* kapaunen, kappen.
Кáпля, *f.* Tropfen, *m.*
Кáпнути, s. Кáпати.
Капóві пси, *pl.* s. Капів.
Капорéць, -рця́, *m.* Art weibl. Hut.
Кáпорщ, *m.* s. Капусня́к *Kol.* I. 144?
Кáпость, *f.* s. Пáкість; кáпостний, кáпостник, s. Пáкісний etc.
Капóта, *f.* bürgerliches Oberkleid; капотóвий, *s. a. m.* der die капóта trägt: Kleinbürger, *m.* [träufeln, triefen.
Капоті́ти, капти́ти, *v. n.* tröpfeln,
Кáпочку чогóсь ein bischen wovon.
Капрáвий, капровóкий, (*B*), *a.* triefäugig. [keit, *f.*
Капрáвість, -ости, *f.* Triefäugig-
Кáпраль, *m.* Corporal, *m. adj.* капрáльский.
Капри́з, *m.* Caprice, Laune, *f. He.*
Каптáн, s. Кафтáн. [Kappe, *f.*
Каптýр, (*d.* -ýрець), *m.* Kapuze,
Каптýрка, *f. N.* e. Berges.
Капусня́к, *m.* Sauerkraut Suppe, *f.*; 2) feiner Regen.
Кáпуст, *m.* s. Брýков.
Капýста, капýстиця, *f.* Sauerkraut, *n.* Sauerkohl, *m*; — цьвітнá Blumenkohl; *pl.* капусти́ Krautfelder, -beete.
Капýстиско, *n.* капустя́нка, *f.* Feld, wo Sauerkraut angebaut ist (war).
Капустíйник, *m. Гол.* III. 299?
Капýстник біли́к —, Kohlweissling, *m.* (Pieris brassicae), *Пол.*
Капустя́ники, *pl.* Mehltaschen, Kuchen mit Sauerkraut gefüllt; капýстя́ний, *a.* Sauerkraut-. [pantschen.
Капустя́нити, *v. a. Зар.* § verhunzen,
Капустя́ниця, *f.* Fass mit Sauerkraut, *n. Ш.* II. 43.
Капýт, *indecl.* §. Tod, *m.* бýде емý —, дамó емý — *P.* I. 26 wir werden ihm Garaus machen. [ovinus).
Кáпуш, *m.* Schaflaus, *f.* (Melophagus
Капцáн, *m.* § ein Verarmter, Herabgekommener, *m.* [terkommen.
Капцанíти, *v. n.* § verarmen, herun-
Капцювáти, *v. n.* in кáпцї (s. кáпець) hingehen; 2) сьнїг капцю́е fällt in latschengrossen Flocken, (*Фр.*).
Капчирí, капчýри, *pl.* Art wollene Strümpfe, Winterhosen der Huzulinen; 2) капчýр *m.* s. Кáпéць.
Капчýк, капшýк, (*d.* -учóк), *m.* Beutel aus Leder od. Blase, *gew.* Tabaksbeutel, *m.*
Кáпша, *f.* s. Кáбза.
Капши́вий, s. Клапши́вий.
Кáпщина, *f.* § Ausschanksteuer, Tranksteuer, *f.*
Кар, *m. Ф.* s. Кáраш.
Кар-карéзний, *adv.* überaus, sehr, ausnehmend, gewaltig viel, schön etc. такóї красоти́, що —... dass es eine

Pracht ist, *Фр. vgl.* Го́дї.

Ка́ра, *f.* Strafe, Ahndung, *f.*; — каре́нна = кар каре́зний.

Караб, *m. Н.* 261 Art Essen.

Карабі́ж, *m. Зак.* s. Карбі́ж.

Кара́бін, *m.* Carabiner, *m.*; карабіне́р, *m.* Carabinier, *m.* [aufmachen.

Кара́бкати ся, mit Mühe sich hin-

Кара́блик, *m.* Art schiffähnliche Weiberhaube. [(Unio).

Карабу́лька, *f.* Flussmuschel, *f.*

Кара́бульцї, *adv.* purzelnd.

Карабу́шка, *f.* Wachszelle, *f.*; 2) s. Коро́бка. [80. *С.* I. 18; 2) *Gr.* 55?

Карава́н, *m.* Leichenwagen, *m. Ко.*

Карава́на, *f.* Karawane, *f.*

Карава́т, *pl. Гол.* I. 150? [(*Фр.*).

Каравбдити, *v. n.* Lärm machen

Караву́льня, *f. С.* II. 117. Wachstube, *f.*

I. Караву́ш, *m.* Art Mehlgefäss.

II. Караву́ш, *m.* Karawane, *f.* тя́гне ся к. [beriza milliaria).

Каразї́й, *m.* Gerstenammer, *m.* (Em

Кара́кавка, караку́шка, *f.* Laubfrosch, *m.*

Карака́ти, *pl.* kurze Stiefeln.

Карака́тиця, *f. Кух.* Dintenfisch, Blackfisch, *m.* (Sepia offic.).

Караку́ля, *f.* s. Карто́пля; 2) s. Босо́рка 2).

Караку́т, *m.* Dniesterbarsch, *m.*

Караку́цька, *f.* Cucurbita pepo citriformis, *Шс.* [der Flösse, (*В.*).

Каралу́ш, *m.* Keil zum Verbinden

Каралю́х, *m.* s. Торга́н, *Пол.* [*Шс.*

Кара́мза, *f.* Cucurbita pepo ovifera,

Карамшія, *f. coll.* s. Мши́ця, übhpt. winzige Insecten.

Каранди́ч, *m.* Knurrhahn, *m.* (Trigla).

Ка́ране, *n.* das Strafen, Züchtigen.

Карани́на, *f.* leidiges, garstiges Wetter. [microcarpa.

Кара́нчика, *f.* Ulmus campestris

Кара́павка, карапа́ня, s. Коро́павка Kröte, *f.*

Карапу́з, *m. Кч.* 139 dickes Kind mit gedrungenem Leib; Knirps, *m.*

Ка́рась, (-ас), *m.* кара́ська, *f.* Karausche, Gareisel, *f.* (Cyprinus carassius).

Каратати, *v. a.* свій вік elend sein Dasein fristen, seine langen Tage schleppen.

Кара́тель, *m. Не. Пу.* Strafer, Züchtiger, *m.*

Кара́ти, *v. a.* strafen, züchtigen, ahnden; — ся sich quälen, Pein haben.

Карату́ра, *f. N.* e. Berges.

Карау́ша, *f.* grosser Lastwagen.

Карахо́нька, *f.* Art kleiner Kürbisse.

Кара́чі, *pl.* Gestrüpp, *n.* [spreizt.

Карачкова́тий, *a.* auseinanderge-

Кара́шів, -ова, *m. N.* e. Berges.

Карб, *m.* Kerbe, *f.* на чийсь — auf jmds Kerbholz. [zur Küstenfahrt, *n. Леви.*

Карба́с, *m.* Carbasse, *f.* Ruderboot

Карба́ч, *m.* Karbatsche, Peitsche, *f.*

Карбе́ць, -бця́, *m. dim.* s. Карб.

Карбівни́к, *m.* карбівни́чий, *s.a.m. Ш.* I. 40 Scheunenaufseher, Waldhüter, *m.*

Карбі́ж, карби́р, *Шс. m.* Kerbstock, *m.* Kerbholz, *n.* [seciert, *Шс.*

Карбова́ль, *m.* der kerbt, schneidet,

Карбова́льний, *a.* буди́нок *Шс.* anatomisches Theater. [bel, *m.*

Карбо́ванець, -нця, *m.* Silberrubel

Карбо́ванка, *f.* alles Gekerbte: Münze, Stock, etc.

Карбольо́вий, *a.* Carbol-.

Карбува́ти, *v. a.* kerben, einkerben; Kerbe einschneiden; 2) secieren *Ос.* (61) VII.; 3) * züchtigen, peinigen *С.* I. 249.

Карбуля́ти, карбуча́ти, *Kol.* I. 196 *v. n.* und — ся kollern, rollen; sich burzelnd wälzen.

Карваса́р, *m. m. Ко.* 195 ehem. Gericht mit mündlicher Procedur auf Marktplätzen etc. in e. Zelt, *n.*

Карва́тка, *f. Ке.* 176 Trinkglas, *n.*; 2) Schachtel, *f.*

Карва́ші, *pl.* † Panzerärmel, *pl.*

Карга́н, каргане́ць, *m.* s. Кажа́н.

Карга́нка, *f.* schwarze Vietsbohne, каргани́, *pl.* Körner der к. [III. 81.

Кардова́ний, *a.* s. Кордоба́н *Гол.*

Кардо́вник, *m.* Igelkolbe, *f.* (Sparganium). [Kutschen, bei Wasserkarren.

Ка́ри, *pl. Ко.* 135 Schwangbäume an

Кариеро́вич, *m.* der auf Carriére ausgeht, Stellenjäger, *m.* [Rappe, *m.*

Ка́рий, *a.* schwarz, dunkel; — кінь

Карикату́ра, *f.* Caricatur, Zerrbild, *n.*; карикату́рний, *a.* caricaturmässig.

Карикатурува́ти, *v.a.* carikieren.

Кари́нтия, *f.* Kärnthen, *n. adj.* каринти́йский.

Карита, *f.* Kutsche *f.*
Каришувати, *v. a.* *Р.* II. schelten.
Карк, -ку, *m.* Nacken, *m.* Genick, *n.* Hals, *m.*
Карканити, *v.a.*§.überbürden,(*Фр.*).
Каркати, *v. a.* *Левч.* s. Кракати.
Карковина.*f.*Fleisch vom Nacken,*n.*
Каркове залізце, Art Fangeisen, *B.* [*Фр.*
Карколомний, *a.* halsbrecherisch,
Карконоші, *pl.* Riesengebirge, *n.*
Карлик, карлюк, *m.* Zwerg, *m.*
Карлиноватка, *f.* *N.* e. Berges.
Карлиця, *f.* Zwergin, *f.* *Пар.*
Карлопальма, *f.* приземкувата Zwergpalme, *f.* (Chamaerops humilis). *B.*
Карлуш, *m.* Muschel, *f.* *Gr.* 21.
Карлюка, *f.* krummer Ast; карлючка, *f.* etw. Gekrümmtes, Haken, *m.* * Schlinge, Clausel, *f.* Kniff, *m.* — чку кому загнути jmdn verfänglich fragen *Кв.* 345.
Карля, -яти, *n.* *Мог.* s. Карлик.
Карлючковатий, *a.* krummgebogen, hakig; * verfänglich.
Карлячий, *a.* Zwerg-, zwerghaft, *B.*
Кармазин, *m.* (-азина, *f.*) Karmesin; carmoisinrothes Tuch.
Кармазинний, (-иновий), *a.* aus rothem Tuch.
Кармазинник, *m.* der ein karmesinrothes Kleid trägt, dah. † dem Adel angehörig. [*n.* -а грати.
Кармалюк, *m.* *Зап.* I. 60 Billard,
Карман, *m.* s. Кишеня.
Кармаш, *m.* *H.* 90 s. Карман.?
Кармельок, *m.* Plätzchen, Bonbon aus Karmelzucker, *n.*
Кармник, *m.* Maststall, Koben, *m.*
Карнавка, *f.* Kirchenbüchse, Sparbüchse, *f.* *C.* II. 151.
Карнавочний, *a.* -і гроші, Geld aus der карнавка. [Ohren (v. Ochsen).
Карнаухий, *a.* mit sehr kleinen
Карний, *a.* Straf-, Zucht-; -ий, *Cm.* sträflich.
Карність, -ости, *f.* Strafe, Bestrafung, Züchtigung, *f.* *M.* I. 45. *H.* 3. (*pl.* *M.* Strafen); 2) Zucht, Disciphin, Strafbarkeit, *f.* *Ч.* VII. 575.
Карноушки ягнички *Ч.* III. 454 s. Карнаухий.
Каровий, *a.* Carreau-.
Карогнідий, *a.* кінь Sommerrappe, *m.*
Карок, -рку, *m.* s. Карк. [pe, *m.*
Каротох, s. Картопля.
Карп, *m.* *Пол.* s. Короп.
Карпати, *pl.* Karpathen, *pl.* карпацкий, *a.* karpathisch.
Карпель, *m.* карпеля, *f.* Kohlrübe, *f.*
Карпина, *f.* *N.* e. Berges.
Карпо, *m.* Carpus. [(Argulus) *Пол.*
Карповошка, *f.* Karpfenlaus, *f.*
Карпулець, (крап-) -лця, *m.* карпульце, *n.* Rolle beim Webstuhl.
Карсет, s. Корсет, Ґорсет.
Карта, *f.* Karte, *f.* Billet, *n*; 2) Brief, *m.*
Карталук, *m.* Hauptmast im Schiff, Mastbaum *m.* *Ф.* [druckten Blumen.
Картан, *m.* weibl. Unterrock mit ge-
Картане, *n.* Rüge, *f.* Verweis, Vorwurf, *m.* *ОП.*
Картановий, (-оновий) картатий, картацький, *Кв.* 5, *a.* s. Крамний, aus (weissem) Perkal; 2) carriert, würfelartig gezeichnet, *Пс.* [ausstellt.
Картар, *m.* der die Viehpässe (карти)
Картати, *v. a.* rügen, Verweis geben, *Пом.* I. 66.
Картач, *m.* Striegel, *f.*
Карте, *n.* Masern der Birke, *pl.*
Картежник, *Ко.* 156 (*Фр.*), -ечник, *m.* (leidenschaftlicher) Kartenspieler.
Картина, (*d.* -инка), *f.* Bild, Gemälde, *n.* Landschaft, *f.* *Пол.*
Картинний, *a.* malerisch, *Cm.*
Картка, (*d.* -точка), *f.* Zettel, *m.* Karte, *f.* Blatt (in einem Buche), *n.*
Картник, *Cm.* картовник, *K.* картограй, *m.* s. Картежник.
Картовництво, *n.* *K.* Spielsucht, *f.*
Картопля, (*d.* -пелька), картофій *m.* *Пс.* картофля, (-охля), *f.* s. Барабоoля, бульба, Kartoffel, *f.*
Картофлине, картошине, *n.* Kartoffelstengel, *pl.* [Spieltisch, *m.*
Карточний, *a.* Karten-, *У.* стіл
Картуз, *m.gr.* Paket, *n.*; 2) Reisehut, *m.*
Картун, *m.* Kattun, *m.* ein Zeig.
Картяр, *m.* s. Картежник.
Карувати, s. Чарувати, *Ле.* 241. *Пом.* III. 37.
Карувка, s. Карватка.
Карук, карюк, *m.* Tischlerleim, *m.*
Карун, *m.* Art Kleiderstoff. [Borte, *f.*
Карунка, *f.* *Ко.* 251 Posament, *n.*

Ка́рус, *m.* Carex hirta.
Кару́ца, *f.* *Ч.* II. 565 Carosse, *f.*; 2) zweirädriger Düngerkarren, *Gr.* 21.
Кару́чити, *v. a.* mit Tischlerleim leimen (взяти на кару́к). [scolymus).
Карчо́ха, *f.* Artischocke, *f.* (Cynara
Карчу́нок, *m.* s. Корчу́нок.
Ка́рявий, *a.* garstig, morsch, *IГ.*
Каря́чити ся, *Пic.* s. Розкаря́чити ся.
Карячкува́тий, *a.* gespreizt.
Ка́са, *f.* Cassa, Casse, *f.*
Каса́рня, *f.* Kaserne, *f.* *adj.* касарня́ний kasernenmässig.
Каса́ти ся, *К.* s. Коснýти ся.
Ка́сиєр, ка́снер, *Др.с.* 221. *m.* Cassier, Zahlmeister, Kastner, *m.* касиєрчу́к, *m.* des Cassiers Sohn; касиє́рский, *a.* Cassiers-. [*f.* Käthchen, *n.*
Ка́ська, Ка́ся, *f.* s. Катери́на, Kathi;
Касо́вий, *a.* Cassa-. [-gebahrung, *f.*
Касо́вість, -ости, *f.* Cassawesen, *n.*
Каспі́йске мо́ре, Kaspisches Meer.
Ка́ста, *f.* Kaste, *f.*
Касто́вий, *a.* Kasten-; касто́вість -ости, *f.* Kastenbildung, *f.* -wesen, *n.*
Кастúти, *v. a.* *M+Е.* 88 s. Кости́ти, verunglimpfen.
Касто́рний, *a.* Castor-.
Касува́ти, *v. a.* cassieren, aufheben.
Кастра́т, *m.* Castrat, Verschnittener, *m.*
Касья́н, *m.* Cassianus.
Кат, *m.* Henker, Scharfrichter; Peiniger, Bluthund, *m.* кат-ма (ма́є), — зна́ (зна́є) der Henker hat es, — weiss es! дай го ка́ту! hol' ihn der H.!
Катако́мби, *pl.* *Ш.* II. 174 Katakomben, Leichengewölbe, Todtengrüfte, *pl.*
Катала́жний, *a.* *IГ.* beunruhigend, unselig. [2) Mühewaltung, *f.*
Катала́не, *n.* leidige Wirtschaft;
Ката́нка, *f.* s. Ка́бат.
Ката́ти, *v. a.* niederschlagen *Ш.* I. 86; — ся *P.* 164 *gr.* in Schlitten fahren.
Катафі́йка, *f.* (*В.*). s. Канта́рка.
Катеґо́рия, *f.* *Не.* Kategorie, *f.*
Катели́к, *m.* s. Като́лик.
Катерва́к, *m.* s. Тетерва́к.
Катери́на, *f.* Katharina; 2) Latrinenkübel in Arresten, *m.* *Фр.*
Катери́нка, *f.* Drehorgel, *m.* [*m. He.*
Катери́нщик, *m.* Drehorgelspieler,
Катехиза́ция, *f.* Ketechisation, *f.*
Катехизува́ти, *v. a.* katechisieren.
Катехи́т, *m.* Katechet, *m.*
Кате́хізм, *m.* Katechismus, *m.*
Кати́ня, *f.* *Ф.* Scharfrichterin, *f.*; 2) Folter, *f.* [*яз.*) 41. ?
Каті́вка, (кату́вка), *f.* *Гол.* (*р. о*
Катівня́, *f.* Marter, Folterkammer, *f.* *Фр.* [hirte.
Катла́ма, *f.* Art Speise der Schaf-
Като́ване, *n.* das Martern, Peinigen; Misshandlung, *f.*
Като́вня, *f.* *N.* e. Berges.
Като́лик, *m.* Katholik, *m.* Католи́цкий, *a.* katholisch.
Католі́цизм, *m.* Katholicismus, *m.*
Като́рга, *f.* † Galeere mit 24—26 Ruderbänken *АД.* I. 91; 2) Galeerenstrafe; Festungshausstrafe, *f.*
Като́ржний, *a.* Zuchthaus-, zu öffentlichen Arbeiten verdammt; — *s. a. m.* Като́ржник, *m.* Galeerensclave, Züchtling, *m.*
Катра́н, *m.* weibl. Vortuch, s. Карта́н; 2) Fetzen, *m.*; 3) Art Fisch: Acanthias vulg.; 4) Bunias orient.; 5) Crambe tatarica. [gebr. *Gr.* 21.
Катрафі́й, *m.* Art Holz zu Stöcken
Катри́га, *Ч.* VII. 347. катря́га, *f.* *Кч.* 259. Dachsparren, *m.*; 2) Zelt, Wächterhaus, *n.* *К.*
Катру́ся, Ка́тря, *f.* s. Ка́ська.
Катува́ти, *v. a.* martern, peinigen; arg misshandeln.
Кату́ль, *int.* beim Rollen.
Кату́лька, *f.* Walze zum Teig, *f.*; 2) Werkstück des Webstuhles, worin die ничельни́ці stecken, *n.*; 3) Kloss, *m.*
Катуля́ти ся, sich wälzen, *Зг.*
Кату́н, (*d.* -у́ник), *m.* *ungr.* s. Жо́вніp, *Зар.*; 2) s. Перекоти́поле.
Кату́ша, *f.* *Гол.* Marter, Pein, *f.*
Катю́га, *m.* *aug.* *С.* I. 251 s. Кат.
Ка́у, ка́е, (ка́е) ка́ут = ка́жу, ка́же, ка́жуть, (sagen).
Ка́уш, *m.* (*В.*) s. Ка́вуш.
Ка́фар, *m.* Rammblock, *m.* Ramme, *f.*
Ка́фля, ка́хля, *Ш.* I. 399. *f.* Kachel, Ofenkachel, *f.* [cheln, Kachel-, *Kol.* I. 141.
Кафляни́й, кахе́льний, *a.* von Ka-
Кафта́н, *m.* Kaftan, *m.* Jacke; *d.* кафта́ник Unterziehjacke, *f.*
Кахи́! кахи́! *int.* v. Keuchhusten; кахи́кати, *v. n.* keuchen.

Кáхкати, кáхнути,*v.n.*vom Schreien der Enten (крижнá). [gefütterte Jacke.
Кацабáйка, кацавéйка, *f.* weibl.
Кацабірка, кацабýрка, s. Коцобúрка.
Кацáн, s. Ґаладзáн, (*B.*).
Кацáп, *m.* Moskowiter, Grossrusse, *m.* (eig. grosser Bock, der Bärtige im Gegensatz zum Kleinrussen) *Ог.* 166.
Кацáпка, *f.* Frau eines кацáп.
Кацапнá, *f. coll.* s. *pl.* кацáпи; кацáпство, *n.* Moskowitenthum, *n. adj.* кацáпский, moskowitisch, grossrussisch.
Кацáпщина, *f.* Moskowitenland, *n.*; 2) s. Кацáпство.
Кацáр, *m.* grosserKönig (eig. welch' ein König.) *Ог.* 166.
Кацарúха, *f.* Königin, *f.*
Кацарівна, *f.* Königstochter, *f. К.* II. 14; кацарéнко, *m.* Königssohn, *m.Піс.*
Кáця, *f.* Stange mit e. Haken zum Fangen e. scheuen Schafes, *f.*
Качá, -áти, *n.* s. Качáтко.
Качáлка, (-чіл-), *f.* Mangel, *f.* Mangelbrett- holz, *n.*; 2) Ring, *m.* Rolle, *f.*
Качáлиця, *f.* = качалкóва кість *B.* Rollbein, *n.* [rend, *Пол.*
Качáльний, *a.* schwingend, oscilli-
Кáчáло, *n.* runde Scheibe aus Holz &.
Кáчане, *n.*das Schwingen,Rollen,*Пол.*
Качáти, *v. a.* rollen; — шмáте die Wäsche mangen, d. i. mittels einer качáлка 1) glatt machen, g. rollen; 2) мїд-винó — von Hand zu Hand gehen, kreisen lassen; 3) schwingen lassen, *Пол.*
Кáчáтко, (-áточко), *n.* кáчечка, *f. dim.* Entelein, *n. Ш.* I. 368.
Кáчачий, кáчій, *a.* Enten-, -і пúски Froschlöffel, *m.* (Alisma plantago); -ий язúчок Lingula anatina, *Вол.*
Качíй, *m.* Enterich mit verkümmerten Zeugungstheilen, *m.*
Кáчка, *f.* Ente, *f.* (Anas Boschas); — дýньска Eiderente; — острохвóстка Spiessente (A. acuta); 2) Haken am Ende der Deichsel, *m.*; 3) Clitoris, *m.*; * качкú заганяти betrunken wackeln.
Качмарóва, *f. N.* e. Berges.
Качнúк, *m.* Entenstall, *m.*
Качонóс, *m. Пол.* s. Дзюбáк 1).
Кáчор, **кáчур**, (*d.* -ýрик), *m.* Enterich. [Art Leinenstickerei.
Качорúсті, ýставки, *Kol.* I. 48.
Качорóва, *f. N.* e. Berges.
Качулéя, качýлка, *f.* — мáку (*B.*) Mohnkopf, *m.*
Качуляти ся, sich wälzen.
Качýнка, *f.* Enten- Klaffmuschel, *f.* (Anatina).
Кáчур, *m.* s. Кáчор; 2) Querholz im Läuferstein worin die Pfanne eingelegt ist, *n.* [clus aquaticus).
Качýрик, *m.* Wasseramsel, *f.* (Cin-
Кáша, *f.* Grütze, *f.* Grützbrei, *m. Пом.* III. 13.
Кашавáр, etc. s. Кашовáр etc.
Кишавéць, -вця́, кашавóк, -вкá, *m.* кашéвка, *f.* -ко, *m.* Siebenschläfer, *m.* (Myoxus glis). [(Palinurus).
Кашáк, *m.* Heuschreckenkrebs, *m.*
Кáшель, -шлю, *m.* Husten, *m. Пом.* III. 84. [wehre im Flusse.
Кашúця, *f.* schiefgelegte Wasser-
Кáшка, *f. dim.* s. Кáша aus feinen Graupen; 2) * бéрéзова — körperliche Züchtigung mit Birkenruthe *А-Г.* 168. 3) männl. Blüte am Mais; 4) mehrere Pflanzen, als: Trifolium repens, Capsella bursa pastoris, Lycium flos cuculi, Galium verum, Spiraea ulmaria & mit Beiwörtern: біла,червóна.жóвта etc. [*Вол.*
Кашкáра, *f.*Rhododendron hirsutum,
Кáшкет, (-кит), *m.* кашкитúна, *f.* Caskett, *n.* Mütze mit Schirm, *f.* кашкетóвий, *a.* der den к. trägt.
Кашлúвий, *a.* viel hustend.
Кашлюк, *m. Кн.* s. Кóклюш.
Кáшляти, (кашлянути, кáшльнути, кáшнути, sich räuspern) *v.n.* husten.
Кáшник, *m. Кв.* 216 Topf. *m.* (zum Grützenkochen).
Кашовáр, *m.* кашовáрка, *f.* Koch, *m.* Köchin, *f.* bei den Arbeitern, der (die) ihnen das Essen (bes. Grütze) kocht.
Кашовáрость, *f. Рч.* 83 das Kochen der Grütze etc. [*m.* (in d. Buchdr.).
Кáшта, *f.* Schriftkasten, Setzkasten,
Кáштан, каштáнник, *B. m.* кіньский Rosskastanie, *f.* (Aesculus hippocastanum); 2) Maronen-Kastanie, (Castanea vesca); 3) kastanienbraunes Pferd.
Каштановáтий, каштанóвий, *Кн. a.* kastanienfarben.
Каштáнок, -нка, *m. dim.* s. Кáштан; 2) *pl.* Kastanien d. i. kleine Zehen (Rudimente) am Fusse des Pferdes.

Каштáнчики, *pl.* Bartnelke, *f.* (Dianthus barbatus).
Каштерúва, s. Костерúва.
Кашýба, *m.* ?
Каю́к, *m* *АД.* I. 218 Flussboot, *n.*
Кáяне, кáяте (-яття) *n.* *Ш.* II. 108 Reue, *f.*
Кáяти, *v. a.* когó, самóго себé (*Фр.*) jmdm, sich Vorwürfe machen, Reue empfinden; — ся bereuen; Busse thun.
Квáдрáт, *m.* Quadrat, *n.*
Квадрáтний, квадратóвий, квадрóвий, *С.* II. 98. (*В.*) in Quadratform, in würfelform; quadratisch; quadratförmig, Quader-; квадрúсто, квáдром, *adv.* quadratförmig. [III. 31. 33.
Квак, *m.* квáка, *f.* s. Брýков, *Пот.*
Квак! *int.* vom Gequak der Frösche.
Квáкати, *v. n.* quaken. [*Фр.*
Квакітлúвий, *a.* -а жáба quakend,
Квáндер, *m.* Asche, *f.*
Кванúця, s. Клонúця (у вóза).
Квáнька, *f.* *m.* Quengler, Greiner, *m.*; 2) *Н.* 234 Art Brühe.
Квáнькати, *v. n.* quengeln, im widerlichen Ton klagen. [feln u. Mehl, *n.*
Квап, *m.* Schweinefutter aus Kartof-
Квáпити, *v. a.* на когó jmdn zur Eile antreiben; — ся, sich sputen, eilen, *Пот.* III. 32.
Квaплúвий, *a.* eilfertig, voreilig hastig *Ст.*; zueilend, geneigt, *Не.*
Квaплúвість, -ости, *f.* Eilfertigkeit, Hast, *f.*
Квапнúй, *a.* s. Поквáпний; квáпно мені ich habe Eile, ich eile. [derben.
Квáрити, *v. a.* §. anrühren u. ver-
Квáрний, *a.* квáрник, *m.* der Alles anrührt (кіт, детúна).
Квáрта, *f.* ein Quart; der vierte Theil von einem гáрнець, fast = 1 Liter.
Квáртал, *m.* Quartal, Vierteljahr, *n.*
Квартáльний, *a.* s. Чвертьрóчний; 2) *s. a. m.* Aufseher eines Stadtviertels, *m.*
Квартовúй, *a.* ein Quart fassend.
Кварц, *m.* Quarz, *m.* [siechen, (*Ф.*).
Кварувáти, *v. n.* kränkeln, dahin-
Квас, *m.* Säure, *f*; alles Sauere; saurer Geschmack, Aufguss, Getränk etc.
Квасенинá, *f.* saurer Sumpfboden.
Квасенúця, *f.* Sauerklee, Hasenkohl, *m.* (Oxalis acetosella).

Квасéць, -сцá, *m.* kleiner Ampfer (Rumex acetosella).
Квасúльний, *a.* zum Einsäuern geh.
Квасúло, *n.* *Н.* 89. schlechter квас.
Квасинцьовáті, *pl.* Sauerkleeartige, (Oxalideae).
Квáсити, *v. a.* säuern, einsäuern; * — ся griesgrämig werden, quengeln.
Квасковáтий, (-вúтий), *a.* säuerlich.
Квасний, *a.* sauer; Sauerteig, *m.*
Квасник, *m.* Sauerstoff, *m.*
Квасинá, *f.* s. Сúрватка; 2) gesäuerte Rüben (борщ — noch nicht gekocht).
Квасúско, *n.* *N.* e. Berges.
Квасúти, *v. a.* sauer machen; квáснути, *v. n.* *Пс.* s. Кúснути.
Квасúця, *f.* wilder Apfelbaum u. dessen Frucht; 2) s. Дїжá.
Квасні́ти, *v. n.* sauer werden.
Квасóвина, *f.* s. Квасенинá.
Квасóк, -скý, *m.* eine gelinde Säure; 2) Sauerampfer, *m.*
Квасóля, s. Фасóля.
Квасорíд, -óду, *m.* s. Кúсень.
Кватúра, *f.* Quartier, *n.* на кватúрі стоя́ти, бýти; 2) Stadtviertel; 3) Mondsviertel, *n*; 4) Fensterfach, *n.* Fensterflügel, *m.*
Кватирáнт, *Б.* кватúрник, *m.* Quartiereinnehmer, der Einquartierte.
Кватúрка, *f.* $^1/_4$ von einer квáрта; 2) s. Кватúра 4).
Кватирмáха, *m.* Quartiermacher, *m.*
Кватирóвий, *Term.* кватирункóвий, *a.* Quartier-.
Кватирувáти, *v. a.* quartieren, jmdm ein Quartier anweisen; 2) *v. n.* auf dem Quartier sein; wohnen.
Кватирýнок, -нку, *m.* кватирóване, *n.* Einquartierung (der Soldaten) *f.*
Квáцок, -цка, *m.* Stück vom weichen Lehm.
Квáцяти, *v. a.* beschmieren.
Квач, (*d.* квáчик), *m.* Schmierquast; Tünchpinsel, *m.* *Пот.* II. 27.
Квáша, квáшня, (*d.* квáшка), *f.* süsslicher Brei aus gegohrenem Heidekornmehl; 2) * von weinerlichem Menschen; Sauertopf, *m.*
Квиль, *Мі.* II. 71. квилúна, *f.* *Гол.* III. 319 das Weinen, Greinen, Jammern.

Квиліти, *v. n.* weinen, greinen, jammern, kläglich singen; quäken.
Квинути, s. Цвисти.
Квит, квити, *Ос.* (61) IX. 75. (квіт, квіта), quitt, frei.
Квичати, *v. n.* quicken, quicksen.
Квичиця, квичола, *f.* Wachholderdrossel, *f.* (Turdus pilaris).
Кві-кві! *int.* vom Quieken u. Grunzen des Schweines. [Grunzen.
Квік, *m.* квікане, *n.* das Quieken,
Квіт, *m.* s. Цьвіт; 2) Quittung, *f.* (квітанция).
Квітень, -тня, s. Цьвітень.
Квітина, *f.* Blume, *f.*
Квітистий, *Ст.* квітний, *Не. a.* blumig, mit Blumen bewachsen.
Квітистість, ости, *f.Піс.*Colorit,*n.*
Квітка, (*d.* квіточка), *f.* künstliche Blume, *Пот.* II. 5.; Blume übhpt *Пот.* III.34 Sträusschen,*n.*;2)Cocarde,*f.* [*n.M.*
Квітник, *m.* Blumengarten, *m.* -beet,
Квітниця, *f.* Gartenlaube, Altane,
Квітня, *f.* Flora, *f. B.* [*f. Ст.*
Квітовик, *m.* (*d.* -ичок), *m.* Blumenelf, *m.*
Квітовник,*m.ГВ.*Blumenstrauss,*m.*
Квіток, -тка, *m.* s. Цьвіток; 2) Zettel, *m.* Quittungschreiben, *n.* Empfangsschein, *m.* на — повірити кому jmdm leicht Glauben schenken.
Квітотрость, *f.* індийска indisches Blumenrohr (Canna indica).
Квітотростні, *pl.* Blumenrohrartige, (Cannaceae).
Квіточник, *m.* Blumenbeet, *n. Ф.*
Квітувати кого з суми якоі jmdn über eine Summe Geldes quittieren, *Term.*
Квітчанка, *f.* Blumenrädchen, *n.* (Floscularia).
Квітчастий, *M.* II. 183. (-чаний, -чатий), *a.* s. Квітистий.
Квітчати, квічати, *v. a.* mit Blumen schmücken; verblümen; — ся sich — —; квітчити ся: квітки квітчать ся *Кн.* die Blumen prangen.
Квокати, квоктати, *v. n.* glucken, glucksen.
Кволи, *adv. P.* I. 136 s. Повільно, поволи: *compar.* кволій *M.* II. 179.
Кволий, *a.* schwach, kränklich, leidend, *ГБ.*
Кволити ся, кволіти, *v. n. P.* I. 136 krank sein, kränkeln, siechen; — ся на щось *Не.* sich worüber be-klagen.
Квочити, *v. a. Мл.* (*Пр.* XII. 23) * brüten.
Квочка, *f.* Glucke, Gluckhenne, Bruthenne, *f.*; 2) Stern Alcyon in der Sterngruppe der Plejaden.
I. Ке, (ка) aus кае-, каже, *Ог.* 92.
II. Ке, *sgl.* кете, *pl. defect. Imperat.* gib her, gib an, reich' her, her damit, *К.* II. 21. *Кв. Ог.* 165—166.
Кебета, *f.* Vermögen, *n.* Fähigkeit, Kenntnis,*f.Ш.* I. 3; Witz und Kunst,*Ст.*
Кебетливий, кебетний, *a. Левч.* begabt, talentirt.
Кебзувати, не — щось etw. nicht wissen; не кебзую за того чоловіка ich bürge nicht für ihn.
Кеби, (*conj.*) s. Коб, коби, *Ог.* 165.
Кебина, *f.* Cabine, *f. Піс.*
Кебув, *m.* Kornweihe, *f.* (Circus pygargus). [Kiebitz, *m.*
Кевбаска, кевбуска, *f.* s. Чайка,
Кегинка, *f.* s. Попадя. [*Др. с.* 406.
Кедь, *conj.* wenn, da, als, s. Коли
Кедзень, *m.* Monat Juni,*vgl.*Ґедзати.
Кедзї-кедзї! *int.*Lockruf fürZiegen.
Кедр, *m.* Ceder, *f.*
Кедрина, кедринина, *Ч.* V. 784. *f.* Zirbelkiefer, *f.* (Piuus Cembra). [dern.
Кедровий, *a.* aus кедрина; 2) ce-
Кедруша, *f.* Nusshäher, *m.* (Corvus caryocatactes).
Кейса, *f.* Futterschwinge, *f.*
Келавий, *a.* s. Килавий; -і уставки Art Naht und Stickerei.
Келеп, *m.* Streithammer, *m.* -axt, *f.* 2) Stock mit e. matallenen hammerähnlichem Knauf,*m.*; 3) s.Черепаха *Др.с.*10.
Келеновий, *a.* s. Клиновий, *Ч.* V. 938.
Келея, келия, келїя, (*d.* келенька, келеечка, келийка), *f.* Zelle in Klöstern, *f. adj.* келейний; *adv.* келїйно, geheim, *Піс.* [*Kol.* I. 36.
Келиця, *f.* s. Китиця, Quaste, *f.*
Келїх, *m.* Kelch, *m.* s. Чаша; келїшок, -шка, Gläschen, Spitzglas, *n.*
Кельня, *f.* Kelle, Mauerkelle, *f.*; 2) Wagenkelle zur Aufnahme des Reisefutters. [unterschlucken.
Келтувати, *v. a.* (*B.*) begierig hin-
Кельтувати, *v. a.* verbrauchen.

Ке́льчи́к, *m. ungr. Гол.* III. 422. Kosten, Auslagen, *pl.*; 2) Verbrauch, *m.* tägliches Bedürfnis an Getreide: на к. збіже і на насі́не; 3) Nahrungsmittel übhpt.

Ке́люх, *m.* Schlägel zur Bearbeitung des Töpferthones, *m.*; 2) *pl.* Gedärme, *pl.* s. Ка́люх.

Ке́ма, ке́мити, & s. Тя́ма, тя́мити &.

Кемли́к, s. Комли́к, *Левч.*

Ке́мнях, *m.* s. Гру́да 1) *ОП.*

Ке́мпа, *f.* Flussinsel, *f.* Werder, *m.*

Ке́ндї, *pl.* Wintersocken, *pl.*; * grosse Stiefel, *Ч.* VII. 575. [Saucisson, *m.*

Ке́ндюх, ~~*m.*~~ Magen, (des Schweines),

Кеп, *gen.* кпа u. ке́па (*pl.* кпи) *m.* Narr, Dummkopf; в ке́па гра́ти *Піс.* = в ду́рня гр.; 2) Spott *m.* ке́пи бй-ти з когось *Ф.* mit jmdm Spott treiben, sich über jmdn lustig machen.

Кепа́р, *m. Ф.* muthwilliger Spötter, Schurke, *m.*

Кепелю́х, s. Капелю́х. [Чеме́рка.

Ке́пень, кепеня́к, *m.* Art ungar.

Кепка́рка, *f. Ог.* 98 Spötterin, *f.*

Кепко́ване, *n.* das Spotten, Lachen über etw.

Кепкува́ти, *v. n.* над ким (чим), — собі з кого́ (чого́) über jmdn (etw.) spotten, sich lustig machen; s. Кпи́ти.

Ке́пский, *a.* schlecht, schofel.

Ке́пство, *n.* s. Кпи́ни *Mx.*; 2) Hundsfötterei, Schofelei, *f.* schofles, albernes Zeug *H.* 57.

Кептю́га, *f. aug.* s.? Кеп *M+Б.* 83.

Кепу́та, *f. N.* e. Berges. [керато́вий.

Ке́рат, *m.* Kehrrad, *n.* Göpel, *m. adj.*

Керва́, керва́нка, (*B.*) *f.* s. Кров; керва́вий, керви́стий & s. Крова́вий &.

Ке́рвань, *f.* Weiderich, *m.* Blutkraut, *n.* (Lythrum salicaria). [dix cerefolium).

Керве́ль, *f.* Kerbelkraut, *n.* (Scan-

Ке́рдаль, *m.* s. Кнур.

Керде́ль, (*d.* керде́лець); *m.* s. Кирд, кирдї́ль etc. [*Ч.* IV. 565.

Ке́рез, *praep.* s. Че́рез *Ог.* 75. 181.

Керекорі́ти, *v. n.* kollern; girren; quaken, (*Ф.*).

Кере́я, *f.* s. Кире́я.

Кери́не, кери́нити etc. s. Кири́не.

Ке́рма, *f.* Ruder, Steuerruder, *n.*

Керма́нич, керма́ч, *m.* Ruderer, Steuermann, *m.*

Ке́рмек, *m.* Statice gmelini u. tatarica.

Керме́нь, *m. Пic.* s. Че́рвець, Potentilla argentea.

Ке́рмеш, *m.* Kirchmesse, Kirmess, *f.*

Кермі́вка, *f.* Steuerfeder, *f. gew. pl. Пол.* [lenken s. Керува́ти.

Кермува́ти, *v. a.* чим etw. steuern,

Керни́ця, etc. s. Кирни́ця.

Керо́ва, *f. Mi.* II. 49. керо́ване, *n. n.* Lenkung, *f.*

Ке́рон, *m.* Unternehmer, Leiter, *m.*

Кероси́н, *m.* Naphta, Erdöl, *n.* Erdwachs, *n. adj.* кероси́но́вий, *He.*

Ке́рпець, -пця, *m.* Bast-, Holzschuh, *m.*

Керта́ти, *v. n.* кіньми s. Керува́ти.

Керти́на. керти́ця, *f.* Maulwurf, *m.* (Talpa); 2) *N.* e. Berges.

Керти́чина, *f.* кертови́не, *n. coll.* Maulwurfhügel, *m.* [II. 108.

Керува́ль, *m.* Lenker, *m. Пic. Mi.*

Керува́ти, *v.n.* u. *a.* ким, чим lenken, leiten, regieren. [joch, *n.*

Керцу́н, *m.* Mittelstück im Ochsen-

Kесе́т, *m.* кесети́на, *f.* Säckel, Beutel, *m.* Cassette, *f.*

Ке́скати, s. Таска́ти.

Кестеме́н, *m. ungr.* Hochzeittuch, *n.*

Ке́те, s. Ке.

Ке́тяг, (*d.* ке́тяжок), *m. M.* I. 156. Traube, *f.*; 2) Stumpf, *m. Cm.*

Ке́фаль, *f.* Art Fisch, s. Лоба́н.

Ке́ца, *f.* Kotze, *f.* zottige Wollendekke, *Oc.* (61) I. 223.

Ке́ша, кешу́ля, *f.* s. Ксиба.

Ке́шель, *m* кешели́стий, *a.* s. Кра-

Keше́ня, s. Кише́ня. [си́стий

I. Ки́ба, *f.* Kiebitz, *m.* s. Ча́йка.

II. Ки́ба, *f.* Ungethüm, Ungeheuer, *n*

Киба́лка, (*d.* -а́лочка), киба́вка, *f.* Kopfreif, Art weibl. Kopfputz (гиба́вка, гиба́ти, бга́ти).

Киба́та, *f.* s. Нави́чка.

Ки́бель, -бля, *m.* Kübel, *m.*

Кибе́ць, (*d.* ки́бчик), s. Ковбе́ць.

Кив, *g.* ки́ва, *m. H.* 75. das Locken, Drohen, Deuten mit dem Finger; 2) das Nicken, Schütteln (des Kopfes) *K. M.*

Ки́вати, ки́внути, *v. n.* wackeln, nicken, schütteln, winken: па́льцем, drohen s. Наки́вати; 2) *v. a.* rühren; — ся sich —.

Ки́вень, -вня, *m.* s. Се́рпень.

Ки́вер, *m.* hohe Mütze, Czako, *n.*

Кивýха, *f.* die zuwinkt, Kokette, *f.* *Кв.* 262.

Кигú, *int.* vom Geschrei des Kiebitz.

Кигúк, *m.* *M.* III. 117. кигúкане. *n.* das Geschrei des Kiebitz.

Кигúкати, кúгати, *Пiс.* *v. n.* vom winselnden Geschrei des Kiebitz s. Скиглїти; 2) herumlaufen *Kol.* I. 202.

Кигúтка, кигúця, кикигúця, кикигúчка, кигúчка, *f.* Kiebitz, *m.* s. Чáйка. [Калúтка.

Киглéнечка, *f.* *Ч.* III. 457. s.

Кúготь, *m.* s. Кóготь.

Кúдальник, (-альщик), *m.* Arbeiter der Garben, Heu etc. auf den Schober zuwirft.

Кúдати, кúнути, *v.a.* werfen, schleudern; — плями Flecken werfen; — ся камінем Steine werfen (von Gassenbuben); * *b*) sich woran machen, sich ungehalten, ungeberdig benehmen; *c*) aufkommen, hie u. da zum Vorschein kommen (*B.*) *Пом.* III. 29.

Кúдик, *m.* kleiner Mensch; Aschenbrödel, *n.* (*B.*).

Кúдра, *f.* Bastsohle, *f.*

Кúдрев, *m.* *Ф.* s. Кедрúна. [47).

Кúзлик, *m* Art Blume *Кн.* (*Пр.* VIII.

Кизяк, *m.* trockener od. gefrorener Viehkoth, -mist, *m.*

I. Кий, *pron.* s. Якúй *Гл. 6.* 69. кий біс! was Teufel! +*M.* *Ог.* 91.

II. Кий, *gen.* кия, (*d.* кийóк, -ийкá), *m.* Stock, Prügel, *m.* киéнний grosser St. *pl.* Stockschläge, *pl.*

Кийовúй, *a.* *K.* Prügel-. [Kijewer-.

Кúїв, *m.* St. Kijew; *adj.* кúївский

Кúка, *f.* *m.* in d. Kinderspr. Fleisch, *n.* *Пом.* III. 31.

Кикитúня, *f.* Kokette, *f.*

Кúкіть, кúкоть, -ктя, *m.* (*d.* кúктик), *m.* verkümmerter Finger, Ellenbogen etc.; Rudiment, *B.* Stummel, Stumpf, *m.*; 2) Daumen, *m.* *Пом.* III. 31.

Кúкнути, *v. n.* crepieren.

Киль, *m.* *Py.* Kiel, *n.*

Кúла, *f.* Leistenbruch, Bruch, Leibschaden, *m.* (ruptura) *Пом.* III. 32.

Кúлавий, *a.* кúлавець, -вця, *m.* leistenbrüchig.

Кúлавка, *f.* verkümmerte, früh abfallende Zwetschkenfrucht. [лїти.

Килúкати, *v. n.* *M.* I. 78. s. Кви-

Кúлим, (-лїм), *d.* килúмок, -мка, *m.* Teppich, *m.* [-weberin, *f.*

Килúмниця, *f.* Teppichstickerin,

Килúна, *f.* Acilina, (Aquilina); 2) *Ч.* V. 564. s. Калúна.

Килúця, *f.* s. Хáта.

Килтúна, *f.* s. Долúна.

Кильчúк, кильтýнок, & s. Кéльчик.

Кúлюф, *m.* s. Кéлеп.

Кúля, *f.* s. Хвúля (v. d. Zeit) *Ог.* 79.

Кимáк, *m.* кимачúна, *f.* кимáче, *n.* *coll.* (*aug.* -чúско, -чúще, *n.*) unbrauchbares, krummes Holzstück.

Кимбрúна, s. Цимбрúна.

Кимпúна, *f.* *Пар.* s. Кéмпа.

Кимштувáти когó рóзуму §. jmdn auf die Probe stellen, versuchen.

Киндзерáвий, *a pol.* s. Кучерявий.

Кúнди. *pl.* *Ко.* 115 Art warme Schuhe.

Киндибáл, *m.* Art hitziges Getränk; 2) Bergtheer, *m.*

Киндирúця, *f.* s. Тендирúця.

Киндяк, *m.* Art Baumwollenstoff zum Unterfüttern der Kleider; 2) Band, *n.* s. Скиндячка.

Кинївний, *a.* launig, capriciös.

Кúнути, s. Кúдати; (кинú! *imperat.* rühre!). [2) Ballen, *m.* *ГШ.*

Кúпа, *f.* plumpe Person *Ч.* VII. 575;

Кипарúс, *m.* Cypresse, *f.* кипарúсний, *a.* *C.* I. 122. Cypressen-; кипарисовáті, *pl.* Cupressineae.

Кúпень, -пня, *m.* siedendes Wasser; кипнéм, *adv.* *Щог.* 143 kochend, brodelnd.

Кúпінь, *f.* Siedepunkt, *m.*

Кипíне, *n.* das Sieden.

Кúпіть, кипóк, *m.* s. Кúпяток.

Кипíти, кипенїти, *v. n.* sieden, kochen, wallen.

Киповяз, *m.* Ballenbinder, *m.* *ГШ.*

Кипрéй, *m.* s. Иван-чай. [[Κύπρις].

Кипрúда, *f.* *Bein.* der Aphrodite

Кúприй, *a.* löcherig, porös; хлїб wohlgebacken; -а земля locker.

Кипть, *m.* *Oc.* (61) VI. 42. Russ, Satz, *m.*

Киптáр, (*d.* киптáрик), *m.* kurzes ärmelloses Pelz. [Qualm, *m.* Staubwolke, *f.*

Киптява, *OП.*; киптяга, *Е. f.* Staub,

Кипятúти, *v.a.* *Ко.* 163. siedendheiss kochen, sieden lassen, auskochen, *Под.*

Кúпяток, -тка, кипяч, *K.* *m.* siedendes Wasser.

Кипячка, *f.* Erdöl, Naphta, *n.* [*Кв.* 124.
I. Кир! *int.* vom höhnischen Weisen
II. Кир, *m.* nur im *Nominat.* u. *Vocat.* кирie in к. елейсон! Herr, *m.* [κύριος].
III. Кир, *m.* кир-китайка, *f. КС.* IV. 501. Art leichtes Tuch; 2) Trauerflor, *n. Пис.* [*n.* Kirgisenkind, *n.*
Кирґiз, *n.* Kirgise, *m.* кирґiзя, -яти,
Кирд, кирдiль, -еля, *m.* кирделя, *f. Пол.* ein Theil der Schafherde; Rudel *f.*
Кирдовик, *m.* Hirt, Hüter eines кирд.
Кирей, *m.* s. Кирило.
Кирея, *f.* Art vornehmes Oberkleid.
Киржа, *f. Ф.* Hirtenstab, *m.*?
Кирзати, *v. n.* und — ся mühevoll sich fortbringen, m. fortkommen.
Кирик, *m.* Cyriacus [Κήρυκος].
Кирилиця, *f.* Cyrillschrift, *f.* кирильский, *a.* cyrillisch.
Кирило, *m.* Cyrill.
Кириве, *n.* etw. Aufgewühltes, Unordnung, Wust; Sudelei, *f.* Schmutz, *m*; 2) Reichthum, *m.*
Киринити, *v. a.* aufwühlen; in Unordnung bringen; beschmutzen; 2) *v. n.* dicht fliessen.
Кириннии, *a.* schmutzig, sudelhaft.
Кириннни к, *m.* unordentlicher Mensch, Sudler, *m.*; 2) ein Reicher, Geldprotz, *m.*
Кириннниця, *f.* Sudlerin, *f.*; 2) Spülichtzuber, *m.*
Кириня, *f. Bein.* der горiвка.
Киркати, киркнути, *v. n.* schrillend schreien, kreischen, scheu aufschreien (v. d. Henne) *Пе.*
Кирлиг, *m.* s. Ґирлиґа.
Кирмак. s. Кимак.
Кирма, кирмати, etc. s. Керма etc.
Кирниця, (*d.* -ичка), *f.* Brunnen, Brunnenquell, *m.*
Кирничина, *f.* kaltes Quellenwasser.
Кирничний, *a.* vom Brunnenquell; 2) *s a. m.* Nbfl. des Черемош ч.
Кирничник, *m.* Brunnenmoos, *n.* (Fontinalis) *B.*
Кироман, *m.* Statice latifolia.
Кирпа, *f.* gewundene Haarflechte; 2) stumpfe Nase; * кирпу гнути die Nase aufwerfen, rümpfen.
Кирпавий, кирпатий, кирпий, *КС.* VIII. 351. mit aufgeworfener, gerümpfter Nase.
Кирпити ся, *BE.* die Nase rümpfen.
Кирпич, *m.* in Ziegelform getrockneter Viehmist zum Brennen gebr.; 2) —, кирпичина (*d.* -инка), *f.* Ziegel, *f.* Ziegelstein, *m.*
Кирсатий, *a.* s. Курносий, *H.* 164.
Киртида, *f. Гол.* III. 439.?
Кирчати, s. Кричати.
Киса, *f. Ч.* VI. Stricksack; Geldsäckel, -beutel, *m.*
Кисасонка, *f. ungr.* s. Панянка, *Top.*
Киселиця, *f.* кисiль, (*d.* киселечок; *aug.* кисiлище), *m.* Sauersuppe aus Hafer- od. Gerstenmehl erzeugt.
Киселичник, *m.* Gefäss worin киселиця gährt, *n.*
Кисень, -сня, *m.* Sauerstoff, *m.* (Oxygenium); кисенний, *a.* -а сiль, Sauerstoffsalz, *n. Пол.* [vom Niederhauen?
Кисим, *m. H.* 217. (сiким) — голова
Кисир, *m. coll.* Mutterschafe mit frisch geworfenen Lämmern. [v. Kijew.
Кисiлiвка, *f. N.* eines Stadthügels
Киска, *f. Ф. dim.* s. Киса.
Кислий, *a.* sauer, gesäuert; 2) * weinerlich. [greinen.
Кислити ся, sauere Miene machen,
Кислиця, *f.* sauerer wilder Apfel; * *А-Г.* 157. -цi в пельку пхати viel Saueres, viele Drangsale erdulden §.
Кислич, *m.* Sauerdorn, *m.* Berberitze, *f.* (Berberis vulg.); кисличевати, *pl.* Berberideae. [tergrün (Pyrola secunda).
Кисличкй, *pl.* einseitsblütiges Win-
Кислоокий, *a.* mit verschleimten verklebten Augen.
Кислота, *f.* (кислощi, *pl.*) Säure, *f.*
Кисляк, *m.* gesäuertes Brod, *H.* 241; 2) Sauermilch, *f.* (*B.*).
Кисневе, *n.* Gährung, *f. B.*
Кисник, *m. Пол.* s. Заквас.
Киснути, *v. n.* gähren, sauer werden; * weinen, *Пис.*
Кисть, кистка, (*d.* кисточка *Ф.*), *f.* Pinsel, (*d.* Pinselchen, *n.*) Büschel, *m.*; 2) Traube, *f. B.*
Кистець, -тця, *m.* Pinselschimmel, *m.* (Pennicillum) *Вол.* [pogon).
Кистюх, *m.* Bartmücke, *f.* (Cerato-
Кит, *m.* Wall, Wallfisch, *m.* (Balaena mysticetus). [Büschel, *m.*; Rispe, *f.*
Кить, кита, *f.* Quaste, *f.*; Strauss.
Китаевий, китайковий, китайчаний, *a.* aus китай, китайка, *Пом.* II.

Китáець, -áйця, *m.* Chinese, *m.* китайчá, -áти, *n.* kleiner Chinese; *adj.* китáйский, chinesich.

I. Китáй, *m.* китáйка, (*d.* китáечка), *f.* Taffet, *m.* leichter Seidenzeug.

II. Китáй, в — грáти *Kol.* I. 113.?

Китáйка, *f.* s. Китáй I.; 2) knäuelblütige Glockenblume (Campanula glomerata); 3) s. Кить.

Китви, *pl.* Klötze als Unterlagen bei Holzbauten, *pl.* s. Кóти.

Кити, *pl.* *АД.* I. 121. s. Китиця 4),

Китистий, *a.* buschig.

Китити, *v. a.* *Ф.* in китиції winden, binden; 2) segnen.

Китиця, (*d.* китичка), *f.* Blumenstrauss, *m.*; 2) — горóху Garben, *m.* Bündel, *n.* (der Erbse); 3) Quaste, *f.*; 4) *pl.* *АД.* 108 Unterfutter eines Kleides, *n.* *Пом.* II. 19.

Китичний, (-ишний), *a.* *Кух.* mit einer Quaste bei dem Säbel. [(Xenia).

Китичник, *m.* Strausskoralle, *f.*

Китище, *n.* *m.* *aug.* s. Кит.

Китів корм, Wallfischaas, *n.* (Clio borealis) *Вол.*

Китька, *f.* *Ко.* 107 Art Kartenspiel.

Китки, *pl.* Haarflechten oberhalb der Ohren. [*m.* (Alopecurus pratensis).

Китник, *m.*—луговий Fuchsschwanz,

Китóвець, вчіп —, *m.* Wallfischlaus, *f.* (Cyamus ceti). [fänger, *m.*

Китолóвець, -вця, *m.* Wallfisch-

Китýшка, *f.* — червóна Erdbeerspinat, *m.* (Blitum virgatum).

Китчáстий, *a.* *Ст.* mit китиції 3) versehen, quastenreich.

Китюх, *m.* Fuchsschwanz, *m.*

Китяг, *m.* s. Кетяг. [II. 304.

Кихавиця, *f.* Keuchhusten, *m.* *Mi.*

Кихкотіти, *v.n.* rieseln; schwellen.

Кихтик, *m.* *dim.* s. Киготь, кóготь *С.* I. 218.

Киць-киць! *int.* Lockruf der Katzen.

Кицине, *n.* s. Киця.

Кицирувáти, *v. a.* mit der Katze die Schultern abkratzen. [scholle, *f.*

Кицка, *f.* Rasenstück, *n.*; Lehm-

Кицька, киця, *f.* s. Кітка, *Ч.* V. 193

Киця, -яти, кицятко, *n.* kleiner Topf.

Кицяти, *v. a.* schlagen; betasten (im Blindekuhspiel).

Кичеленок, кичеренок, -нка, *m.* Fingergelenk, *n.* (*Фр.*); 2) verkümmerter Finger, Rudiment, *n.*

Кичера, кичіра, (*d.* кичірка), *f.* bewaldete Bergspitze, *Ф.*; Hügelstrich, *m.* *N.* vieler Berge.

Кичерéва, *f.* Nbfl. des Прут.

Кичити ся, sich aufblähen, s. brüsten, *ГШ.*; 2) wölfen s. Ощенити ся.

Кичка, *f.* Bündel von Stroh od. Schilf zum Dachdecken, *n.*; 2) Art Kreppe aus Flachs; 3) Ring zur Haarfrisur, *m.* *Kol.* I. 38; Kopfputz, *m.*; 4) Erdhügel, *m.* *vgl.* Кицка; 5) Federbusch am Czako, *m.* *Пом.* III. 31. [II. 120.

Кичувáти, *v. a.* s. Корчувáти, *P.*

I. Киш! a. киш! *int.* Scheuchruf.

II. Киш, *m.* Wälzer, *m.* (Corophium).

Кишéнний, *a.* *Пис.* Taschen-.

Кишéня, (*d.* кишéнька). *f.* Tasche, *f.*

Кишіти, *v. n.* (кишý, кишиш, кишит) wimmeln, *Пом.* III. 31.

Кишка, *f.* Darm, *m.*; 2) Leber-, Blutwurst, *f.*; 3) Art eiserner Haken, Anker am Ende der кодóла *Не.* (*Пр.* XI. (1) 130. 118.

Кишкати, *v. n.* mit dem Ruf „киш!“ verscheuchen, vertreiben, *Не.* [*Кух.*

Кишкáтий, *a* gespreizt, aufgeblasen,

Кишківка, *f.* Darmsaite, *f.*

Кишкóвий, *a.* Darm-; 2) Wurst-.

Кишлó, *n.* *Др. с.* 239. Lagerstätte, *f.* Nest, *n.* [wimmelnd, *Левч.*

Кишмá, *adv.* in ungeheuerer Menge

Кишнéць, -ецá, *m.* Coriandrum sativum.

Кишнути, *v.a.*§. stürzen, werfen, *Кн.*

Кияк, киях, *m.* Rohrkolben, *m.* (typha); Mais-, Kukuruzkolben.

Киянь, киянка, *f.* Schlägel, Klöpfel; Böttcherhammer, *m.* [der St. Київ.

Киянин, *pl.* Кияне, *m.* Einwohner

Киянка, *f.* Weib aus Київ; 2) Wallfahrerin nach Київ, *Мак.*

Киянський, *a.* *M.* I. s. Київский.

Кияня, *f.* *Ф.* [*Поез.* (67) 59] Art Spaten?

Киячник, *m.* Psolus, *B.*

Кі, *conj.* s. Хотя.

Кібгáти, *v. a.* etw. schwer aufheben.

Кібéць, s. Кобéць, ковбéць.

Кібзувáти, (*Ф.*) s. Кебзувáти, кімувáти. [Sperlings.

Кібчик, *m.* *Ч.* III. 58. *Bein.* des

Ківбасá, *f.* s. Ковбасá, *K.*

Ківнáта, *f. Ко.* 130 s. Кімнáта.
Ківóт, *m.*israel. Bundeslade; 2)s.Кіóт.
Ківш, (*d.* кíвшик, ківшóк), *m.* Trinkgeschirr, *n.* Schöpfkelle, *f.*
Кíгтї, *pl.* Krallen, *pl.* s. Кóготь.
Кієвéць, -вця́, Кíїв; *m.N.* e. Berges.
Кіз, *m. Н.* 161 das Innere des frisch abgeschlachteten Viehes.
Кíзїй, *a.* s. Кóзїй, кóзячий, *Ог.* 35.
Кізлáти, *v. a.* etw. langsam zustande bringen, aufbauen: хатчúну etc.
Кізлú, *pl.* s. Козéл; кізликú, *pl.* кізлúне, *coll.n.* Dachsparren,*pl.* 2) winkelförmig, sperrig zusammengeschlagene Hölzer zum Festhalten der obersten Strohschichte am Strohdache.
Кізлúця, *f.* Gazelle, *f.* *Ф.*
Кізлúчка, *f.* Ziegenhaut, *f.*
Кізля́к, *m.* s. Козля́.
Кíзя, *f.* linker Nbfl. der 'Ильця; 2) *N.* e. Berges.
Кізя́к, *m.* s. Кизя́к; 2) *Ку.* s. Бордю́г (aus Ziegenhaut).
Кий, кийóк, etc. s. Кий etc.
Кийкувáтий, *a.* -е прóсо *Ос.* (61) IX. 192 Kolbenhirse, *f.* (Setaria italica).
Кíйло, *n.* Sumpfspirstaude, *f.* (Spiraea ulmaria); 2) Art Steppengras: Stipa pennata. [*Ог.* 77.
Кікáч, *m.* кікáчка, *f.* s. Тїкáч etc.
Кіл, *gen.* колá, *m.* кíлє, *n. coll.* Pfahl, Pflock, *m.* кіл від колá (кілóк від кілкá), von Haus zu Haus.
Кíлька, *num.* etliche, einige, mehrere (bis zehn); на — час auf einige Zeit.
Кількадеся́ть, *num.* einige Zehner (bis hundert).
Кількадрýг, в — mit etlichen, einigen Leuten, mit wenigem Gefolge, *V.*
Кількалїтний, *a.* mehrjährig.
Кільканáйцять, *num.* einige über zehn (bis zwanzig). [*Пар.*
Кількачáстний, *a.* mehrtheilig,
Кíльки, (-ись) s. Кíлька.
Кíлький, *a.* wie gross, wie viel; — час wie lange Zeit.
Кíлькиця, *f. Піс.* s. Кíльки, кíлька.
Кíлькість, -ости, *f. Пол. В.* Menge, Quantität, *f.* Quantum, *n.*
Кíлько, *adv.* wie viel.
Кількорáкий? *a.* wie vielfach? wie vielfältig? *Оц.* §. 181.
Кількóро, *num.* etliche, einige.
Кількоцьвíтий, *a.* mit mehreren Blüten, *B.*
Кількощíпний, *a.* mehrspaltig.
Кілкувáти, *v. a.* mit Pflöcken, m. Nägeln beschlagen (чóботи).
Кільня́, *f.* Fuhrmannssitz, Bock, *m.*
Кілóк, -лкá, (*d.* кілóчок) *m.* Pflock, Nagel, *m.* кілóк від кілкá s. Кіл від колá; 2) Wirbel an der Geige, *m.* *кілкóм сидíти unbeweglich sitzen, hocken.
Кільцé, *n.* Rädchen, *n.* Ring, Reif, *m.* Scheibe, *f.* [kerig.
Кільцевáтий, *a. Пол.* (з. 33) hökKільчáк, *m.* Keimlappen, *m. B.* s. Прозябéць, *vgl.* Колéць. [niculatae) *pl.*
Кільчáсті, *pl.* Hornfrüchtige, (CorKíльче, *n. coll.* Keime, *pl. B.*
Кíльчити, *v.a.* keimen lassen; — ся keimen; *b*) von sich begattenden Hunden.
Кіля́, *praep. Ч.* IV. 567 s. Біля, neben.
Кім, *m.* кíмє, *n. coll.* — снїгý Schneeklumpen, *m.*
Кімлáч, *m.* s. Ятрáк.
Кíмля, *f.* Art Fischnetz, Zuggarn, *n.*
Кімнáта, *f.* Zimmer, *n.* Wohnstube, *f. dim.* кімнáтка, *f.* Zimmerchen, Stübchen, *n.* [Erdklumpen, *m.* etc.
Кíмса, *f. Н.* 204 ein Stück Brot;
Кімсолá, *f.* dh Arbeit Erworbenes.
Кімувáти, *v. n.* (*Ф.*) vermuthen.
Кін, *gen.* конá, *m.* Ecke, [γῶνος]; 2) Scene, Bühne, *f.*
Кінь, *gen.* коня́, *m.* Pferd, Ross, *n.* кінь-меренéць *Н.* 17? конéм їхати, reiten; — пітú zu Pferde etw. führen (im Gebirge mit бесáги).
Кíнва, *f.* hölzerne Kanne, *Ш.* II. 250. s. Конóвка. [der Peitsche, *m.*
Кíндзер, *m.* Haarzipfel am Ende
Кіндрáт, *m.* Codratus, Konrad.
Кінéць, (*d.* кíнчик), *m.* s. Конéць.
Кіннúй, *a.* zu Pferde, mit Pferden fahrend; * hastig, schnell: та не бýдьте всї кінні́, трéба бýти трóха й воловóму; *adv.* кíнно.
Кіннúк, *m.* кіннúця, *f. Гол.* III. 82. (*d.* кінничéнька *АД.* I. 37) Pferdestall, *m.*; 2) кіннúк, *Пар.* Reiter, Cavallerist, *m.*
Кіннúця, кіннотá, *f.* Reiterei, Cavallerie, *f.* [gespann, *n.*?
Кіннúчка, *f. Гол.* III. 3. PferdeКіньскúй, (-цький), *a.* Pferde-.
Кінчанúн, *m.* der am Ende des

Dorfes wohnt, (*Фр.*). [spitzig.
Кінчáстий, *a.* am Ende zugespitzt,
Кінчáти, (-áю, -áеш), s. Кінчи́ти; — ся *Зар.* sich zu endigen pflegen, gewöhnlich das Ende nehmen.
Кінчик, *m. dim.* Endchen, Spitzchen, Zipfelchen, Läppchen, *n.*
Кінчи́на, *f. Пол.* Extremität, *f.*; 2) —, кінчинé, *n.* Ende, Ableben, *n. Зг.*
Кінчи́ти, *v. a.* endigen, beschliessen; — ся sich endigen, schliessen.
Кіня́чий, *a.* -е зїле, Hexenkraut, *n.* (Circaea luteliana).
Кіóт, *m.* Glasschrank mit Heiligenbildern, *m. С.* II. 110.
Кіп, яки́м кіпом ти міг то учини́ти?! wie konntest du dich nur unterstehen dieses zu thun? (*Ф.*).
Кіпнї́ти, *v. n.* thauen, s. Топнї́ти.
Кіпно, *adv.* ist Thauwetter; ist kothig *Gr.* 21.
Кіпсти ся, erschrecken, *Gr.* 21.
Кіптї́ти, (кип-), *v. n.* sich aufwirbeln (vom Staube) *АД.*I.300.s. Копотї́ти.
Кіпцювáнє, *n.* das Aufwerfen der Grenzhügel *Pa.* I. 372 s. Копéць.
Кіпші́ти, s. Кишíти.
I. Кір, *g.* кóру, (кир, *g.* ки́ру), *m.* Masern, *pl.* (morbilli).
II. Кір, *g.* кíра, *m. Bein.* des Zigeuners, = Dieb.
Кíре, *n. coll.* s. Корá Rinde *f.* (*B.*).
Кіржáк, *m.* ein Räudiger.
Кіржи́тї́ти, *v. n.* räudig sein.
Кíрка, *f.* s. Ли́жка, *Ш.* I. 392; 2) до кірóк попу́сти́ти *Oc.* (61) VI. 19. 35?
Кірмáк, *m.*s.Киромáн; кéрмек, *Пс.*
Кірувáти, s. Курувáти, *Еф.* 19.
Кірх, *m. Oc.*(61) VI.19s. Корх; кулáк.
Кíрцї, кíрнцї, *pl.* Rinnen im Wasserrad der Mühle, *pl. vgl.* Корня́ти.
Кіс, *g.*косá, *f.*Amsel, *f.*(Turdus merula).
Кісьбá, *f.* Mahd, *f.*
I. Кíска, *dim.* s. Косá kleine Haarflechte; 2) Leine, *f.* Seil, *n.*
II. Кíска, *f.* abgenutztes Ueberbleibsel der косá (Sense); verwendet als Messer, bes. als Rasirmesser; Messer aus einer Sensenspitze, *He.*
Кіськáти, *v. a.* s. Пáринувати.
Кіськóм, *adv.*seitwärts,schief,s.Кóсо.
Кісни́к, *m.* кісни́чка, *f.* Band am Ende der Haarflechte, *n. Ш.* I. 265.
Кісни́ця, *f.* Heuwiese, *f.*
Кíсть, *gen.* кóсти, *f.* Knochen, *m.* Bein, *n. pl.* Gebeine, *pl.*
Кíстка, *f.* kleiner Knochen; кíстка й мáстка (масть) тáка von ganz ähnlichen Wesen; 2) Steinkern, *m.*; 3) Würfel, *m. Пар.*; 4) *gew. pl.* кістки́ Knöchel an Füssen, *pl.* [selatus).
Кісткóваний, *a.* gewürfelt (tes-
Кістля́вий, (-лéвий), *a.* knochig, dürrbeinig.
Кістни́й, *a.* Knochen-.
Кістни́ця, *f.* Beinhaus, *n. Пар.*
Кістня́к, *Cm. Щог.* кістя́к, *m.* Beingerippe, Todtengerippe, Skelet, *n.* Knochenmann, *m.* [chelchen, *n.*
Кíсточка, *f. dim.* s. Кíстка, Knö-
Кістри́ця, *f.* s. Костри́ця.
Кістяни́й, *a.* beinern, aus Knochen.
Кістяни́стий, *a.* knochig, *Пол.*; knöchern. [*Вол. В.*
Кістя́нка, *f.* Steinfrucht, *f.* (drupa)
Кістя́р, *m.* Knochensammler, *m.*
Кíсчик, *m.dim.* s. Косáр, *Гол.* III. 76.
Кіся́, -я́ти, *n.* Sensenstiel, *m.*
I. Кіт, *g.* котá, *m.* кíтка, (*d.* кíточка), *f.* Katter, *m.* Katze, *f.*; 2) мóрский Stechroche, *f.* (Trygon pastinaca), *He.*; 3) Schwanzmeise, *f.* (Parus caudatus) wegen des langen Schwanzes, (*B.*).
II. Кіт, *g.* кíту. *m.* Kitt, *m*
Кіть, -кіть, кіть -кілі́ть, *int.* vom Kollern, Rollen, Wälzen. [stampft, *m.*
Кíтвиця, *f.* Klotz in dem man etw.
Кíткати, s. Скоботáти, kitzeln.
Кíтлик, *m. dim.* s. Котéл.
Кітли́ще, *n.* Gebirgkessel, *m.*
Кітлóва, *f. N.* e. полони́на.
Кíтля, *f.* Kittel, *m.*
Кітля́р, *m.*Kupferschmied, Kessler, *m.*; кітля́рка (*d.* -рочка), *f.*des Kesslers Gattin; *adj.* кітля́рчин, кітля́рский, des K.
(Кітни́й), *a.* nur *fem.* кітнá, trächtig (v. Schafen, Katzen, Rehen, Hasen &).
Кітувáти, *v. a.* kitten.
Кі-у-віт! *int. W.* Nachahmung der Vogelstimme. [Sohle), *m.*
Кíфлик, *m.* Kranz, Fleck (auf der
Кіц! киц! s. Кіть.
Кíцька, кíця *f.*s. Кіт, кíтка, Kietze, *f.*
Кíцький, кíцечкий, *a.* wie gross, wie klein; — час wie lange; кíцько wie viel (wie wenig).

Кі́чка, *f.* s. Ки́чка 1); 2) kurzes an beiden Enden zugespitztes Holzstück zum gleichn. Knabenspiel; 3) rückwärtiger Theil des Wagens, Hinterwagen, *m.*; Art Fuhrwerk zum Herschleppen grosser Stämme u. Balken.

Кіш, *g.* коша́, *m.* Korb, *m.* Korb od. Rumpf über dem Mühlsteine; 2) Feldlager, *n.* (der Kosaken).

Кі́шка, *f.* *gr.* Katze *f.*; 2) s. Ки́шка 3).

Кі́шкати, *v. a.* §. sorgsam aufziehen.

Кішня́, *f.* s. Кісьба́, косови́ця *Gr.* 21.

Кія́к, s. Кия́к; Кія́н, Кіяни́н etc. *Левч.* s. Кияни́н etc.

Клад, *m.* Scheiterhaufen, *m.* *КУ.*; 2) s. Ка́дово́, *Пол.*; 3) Schatz, *m.*; 4) Zinnia elegans. [бострий —?

Кладе́нець, -нця, *m.* *Ко.* 208

Кладильце, -льця, *n.* Legestachel, *m.*

Кла́дина, *f.* Alles was aufgelegt wird: Brett als Steg (s. Кла́дка), Stein zum Beschweren des Sauerkrauts im Fass; *pl.* Balken einer Stampfe; Brett als Unterlage.

Кладі́льник, *m.* *Гол.* III. 17 Kasten-, Stiegensetzer (der Garben) *m.*

Кла́дка, *f.* ein über einen Bach, Wassergraben gelegtes Brett, Steg, *m.*

Кла́дня, *f.* — со́ли *B.* Salzlager, Salzflötz, *n.*; 2) Halbschock der Getreidegarben auf dem Felde aufgelegt, *n.*

Кла́дниця, *f.* *У.* Sparcasse, *f.*

Кладо́вище, (-о́виско) кла́двище, *n.* Friedhof, Kirchhof, *m.*

Кла́жа, *f.* Vorrath, *m.* *Cm.*

Клак, *m.* *pl.* кла́ки, s. Кло́че.

Клам, *m.* *pol.* *W.* s. Лож; я повів то́бе на — (*B.*) ich habe zum Scherz gelogen.

Кла́мало, *m.* Lügner, *m.*

Кла́мати, *v. a.* *pol.* *M.* III. 145 lügen; zum Scherz etw. vorlügen (*B.*). *Пом.* III. 64.

Клань, *W.* кла́ня, *f.* s. Кла́дня 2).

Клани́ця, s. Клони́ця.

Кла́нцати, *v. n.* зуба́ми mit den Zähnen klappern.

Кланца́тий, *a.* s. Зуба́тий.

Кла́нцї, *pl.* (*B.*) Wolfszähne, Eckzähne, *pl.* [82 das Sichverbeugen.

Кла́няне, (*d.* кланяне́нько), *Га.* I.

Кла́нятися, sich verbeugen, eine Verbeugung machen; jmdn grüssen: кому́, до кого́.

Клапа́на, *f.* Klappe, *f.* (am Mieder).

Клапа́ня, *f.* Art haubenförmige Pelzmütze mit Ohrenklappen. [*Пом.* III. 64.

Кла́пати, *v. n.* klappern, plappern,

Клапа́тий, *a.* klappernd.

Клапа́ч, *m.* клапа́чка, *f.* Plapper, (-in), Plauscher, (-in).

Кла́пити, s. Ква́пити. *Ог.* 80.

Клапки́й, *a.* niederhangend *Mi.* II. 261.

Кла́поть, (*d.* кла́птик), *m.* кла́птиця, *f.* Stück, *n.* — соло́ми eine Handvoll Stroh; Wisch, Fetzen, *m.*

Клапоу́хий, *a.* mit grossen herabhängenden Ohren, klappöhrig.

Клапта́вий, клапши́вий, *a.* mit Fetzen, lumpig. [Art Pilz.

Клапту́ля, *f.* s. Клапта́вий; 2)

Кла́сти, (кладу́, кладе́ш), *v. a.* legen, anlegen, setzen; — кого́ за кого́ jmdn zu etw. wählen, jmdn als — anstellen; — кого́, себе́ му́дрим jmdn, sich für weise ausgeben; — ся sich legen; *b*) * beschliessen, vorhaben.

Клатні: доба́й о клатні землї́ *Шл.* (*Пр.* VIII. 967)?

Кла́цати, s. Кла́нцати. [piert.

Кла́че, *n.* Jännerferkel, das bald cre-

Кла́читися, wirr u. zähe werden wie Werrig (кло́че), sich verfilzen.

Клеба́нїя, *f.* §. Pfarrhaus, *n.*

Клеба́нка, клеба́ня, *f.* s. Клапа́ня; 2) s. Капелю́х.

Клебу́к, (-у́х), *m.* s. Клубо́к, *Фр.*; 2) Klumpen, Ballen, *m.*; 3) Kopfstück vom Hut, *n.*

Клева́к, *m.* *Пол.* Eckzahn, Hauer, *m.*

Клевеле́ченька, *dim.* s. Кле-ве́тниця.

Кле́вер, *m.* s. Комани́ця. [rung, *f.*

Клевета́, *f.* Verleumdung, Läste-

Клевета́ти, *v. n.* на кого́ jmdn verleumden, verlästern. [verlästernd.

Клеве́тний, *a.* *ЛД.* verleumderisch,

Клеве́тник, *m.* Verleumder, Lästerer, Ehrenräuber, *m.* *Ф.*

Клеве́тниця, *f.* Verleumderin, *f.*

Клеветня́, *f.* (*Фр.*) s. Двінни́ця.

Клевету́ха, *f.* *Bein.* eines schimpfenden, zänkischen Weibes *Ч.* III. 212.

Клеве́ць, -вця́, (*d.* кле́вчик), *m.* Hammer, *m.* [leus).

Клеви́ч, *m.* Hammermuschel, *f.* (Mal-

Клевтува́ти, s. Кольтува́ти.

*

Клевту́нок, -у́нку, *m.* Ке́льчик, кильту́нок. [Ч. VII. 575.
Клевцу́р, *m.* vierschrötiger Mensch
Кле́єнє, *n.* das Leimen.
Клезну́ти, *v. n.* *А-Г.* 162 Backenstreiche geben; schlagen *Кн.*
Клей, *m.* Weissbuche, *f.* s. Граб; 2) s. Клий; клеї́к, клеї́ти, клейки́й, etc. s. Клиї́к, клийки́й. [*m.Под.*
Клейкови́на, *f.* Kleber, Pflanzenleim,
Клеймйти, клейни́ти, *Левч. Др. с.* 214. *v. a.* stempeln; brandmarken.
Клеймо́, клейно́, *Левч., n.* Stempel, *m.* Brandmal, *n.* [gnien, *pl.*
Клейно́ти, *pl.* Kleinodien, Insi.
Клейо́нка, *f.gr.Ко.*115 Wachstuch, *n.*
Клейту́х, *m.* *Левч.* Pfropf, *m.*
Клек, *m.* s. Клец, кле́цок.
Кле́кавка, *f.* Schnarrheuschrecke, *f.* (Acridium stridulum). [Schnarren.
Кле́кіт, -оту, *m.* Geklapper, *n.* das
Клекота́ти, (-ті́ти), *v. n.* klappern, plappern, schnattern. [*Фр.*
Клемези́ти, *v. a.* zusammenleimen,
Кле́мпа, *f.* Schlampe, nichtsnutzige Dirne; 2) alte, schlechte Kuh.
Клень, кле́ник, *m.* клени́ця, *f.* Döbel, Hasel, *m.* (Leuciscus cephalus).
Клен, клень, *m.* клени́ця, *f.* spitzblättriger Ahorn, (Acer platanoides).
Кленьба́, *f.* *Пар.* s. Клятьба́ das Fluchen; 2) Eidschwur, *m.*
Клени́на, *f.* Ahornbaum, *m.* Ahorngehölz, *n.* *С.* I. 89.
Кленове́ць, -вця́, *m.* Ahornfalter, *m.* (Limenitis aceris). [Ahornholz.
Клено́вий, *a.* vom Ahornbaum; aus
Клені́вка, *f.* linker Nbfl. der Ри́бниця.
Кленца́к, *m.* Kernbeisser, *m.* s. Костогри́з. [bar, *Пол.*
Клепа́льний, *a.* hämmerbar, dehn-
Кле́пало, *n.* Bret auf welches man ehedem schlug um die Leute zur Kirche zu rufen, *n.*: піп в дзвін а чорт в кле́пало; 2) Balzort der Auerhühner, *Gr.* 21.
Клепа́ня, s. Клапа́ня.
Клепа́ти, *v. a.* klopfen; dengeln, hämmern; 2) *на кото́сь *К.* jmdn fälschlich beschuldigen, verleumden, anklagen.
Клепа́ч, *m.* s. Клеве́ць, Schlägel; 2) * Zungendrescher, Verleumder, *m.* *R.* 98; 3) geringe Scheidemünze.

Клепа́чка, *f.* Dengelstock, -amboss, *m.* [2) Abramis sapa.
Клепе́ць, -пця́, *m.* *ГШ.* s. Клеве́ць;
Кле́пка, *f.* Brettchen, *n.*; 2) Daube, Fassdaube; * бракує му одно́ї кле́пки в голові́ er hat seine fünf Sinne nicht beisammen, es ist bei ihm im Kopfe nicht richtig; 3) Butterwecke, *f.*
Клепта́ти, клепті́ти, *v. n.* * viele Male ein u. dasselbe reden.
Кле́р, *m.P.*s. Клир; кле́рик, *m.* Cleriker, *m.* клерика́л, *m.* (-а́льний etc.) clerical.
Клеса́чка, *f.* Art Schustergeräth.
Клест кривоно́с, *m.* Kreuzschnabel, *m.* (Loxia curvirostra).
Клесува́ти, *v. a.* Art Schusterarbeit, *vgl.* Клї́сува́ти.
Клеть, *f.* *Me.* 165 s. Клї́ть.
Клец, кле́цок, -цка, *m.* Klotz, Hackestock, Block, *m.*
Клеча́льний, *a.* -а неді́ля Pfingstsonntag, *m.* Pfingstwoche, *f.* [feste), *n.*
Клеча́нє, *n.* Maienlaub (am Pfingst-
Кле́чаний, (-а́нний *Ш.* II. 119), *a.* aus grünem Maienlaub; 2) s. Клеча́льний.
Клеша́, *f.* (*Фр.*) Spundloch, *n.*
Кле́шня, *f.*s. Клї́шня́: 2) s. Саке́льня.
Клешня́к, *m.* Bottknüppel, *m.*
Клещеви́на, *f.* Wunderbaum, *m.* Christuspalme, *f.* (Ricinus communis).
Клещишо́к, -шка́, *m.* Bücherscorpion, *m.* (Chelifer cancroides) *Пол.*
Клещіне́ць, -нця́, *m.* плями́стий gefleckter Aron, Zehrwurz, *f.* (Arum maculatum); клещінцева́ті, *pl.* Aronartige (Aroïdeae).
Клив, *m.* s. Клева́к, *У.*
Кли́ва, *f.* nackter Gipfel eines Berges; *N.* e. Berges.
Кли́гати, *v. n.* mit Mühe im Gang sich erhalten (von e. Mühle etc.).
Клиж, *m.* s. Лї́гар.
Клий, *m.* Leim, *m.* [brig.
Клийки́й, клиї́стий, *a.* leimig, kle-
Кли́йкість, -ости, *f.* Klebrigkeit, *f.*
Клийни́й, *a.* Leim-.
Клийова́р, *m.* Leimsieder, *m.*
Клийова́рня, *f.* Leimsiederei, *f.*
Кли́їк, *m.* Gersten-, Haferschleim, *m.*
Клиї́ти, *v. a.* leimen, kleben. [*Term.*
Клик, *m.* Ruf, *m.*; 2) Lärm, Tumult, *m.*

Кли́кане, *n.* das Rufen.
Кли́кати, (кли́чу, кли́чеш) кли́кнути, *v. a.* rufen, anrufen; на когось sich auf jmdn berufen.
Клика́ч, *m.* Rufer, *m.* *Пар.*
Клико́вщина, *f.* † Art Abgabe. [*m.*
Клику́н, *m.*торговий Marktschreier,
Клим-клим! *int.* vom Geklimper.
Клим, Кли́мко, *m.* Clemens.
Климба́с, *m.* Narr; Trottel, *m.*
Кли́мля, *f.* s. Кімля.
Климяти́н, *m.* *N.* e. Berges.
I. Клин, клинь, клини́на, клинівка, клинчу́к etc. s. Клен, клень etc.
II. Клин, (*d.* кли́нець, клино́к -нка́, кли́нчик), *m.* кли́нє, *n.* *coll.* Keil, *m.* 2) Zwickel im Kleide; keilförmiges Erdstück, k. Figur etc.; 3) Nagel, Pflock, *m.*
Кли́ник, *m.* s. Го́лубель.
Клинкова́тий, *Пол.* клинова́тий, *a.* keilförmig.
Клинкува́ти, *v. a.* mit keilförmigen Pflöcken beschlagen (die Wände einer hölzernen Hütte). [bein, *n.* *B.*
Клинови́й, *a.* Keil-, -а кість Keil-
Клинту́х, s. Клейту́х *Левч.* [sen.
Клину́ти, *v.a.* зу́би aneinander pres-
Клинцюва́ти, *v. a.* einkeilen.
Клинча́стий, (-а́тий), *a.* keilförmig zugespitzt; *pl.* (у́ставки) Art Muster der Leinenstickerei *Kol.* I. 48. 347.
Клир, *m.* Clerus, *m.* Geistlichkeit, *f.*
Кли́рос, *m.* s. Кри́лос; клирошани́н etc. s. Крилошани́н, etc.
Клиса́ти, (кли́шу, кли́шеш) *v. a.* *H.* 26?; клиса́чка, *f.* *H.* 275 s. Клеса́чка?
Клисия́рх, *m.* Küster, *m.* [κλησίαρχος].
Клиця́ти, *v. n.* seine müden Tage schleppen.
Клич, *m.* кли́ча. *f.* *Кл.* Ruf, Aufruf, Schlachtruf, *m.* Parole, Losung, *f.* *M.* III. 20 *КУ.*; клич кли́кати den Ruf erschallen lassen, laut verkünden.
I. Кли́чка, *f.* Zuname, Spitzname, *m.*
II. Кли́чка. *f.* *Гол.* I. 90 Brustwarze, *f.*?
Кли́шавий, *a.* клишоно́га, *m.* клишоно́гий, *a.* *Mi.* II. 398. krummbeinig, säbelbeinig; *vgl.* Клїшня́.
Клїк, *m.* *Ф.* brodelnder Wasserwirbel, Strudel, *m.* *vgl.* Кле́кіт.
Клїку́чка, *f.* s. Клокі́чка.
Клі́мка (-ця). *f.* Clementine.
Клін, *g.* кло́ну, *m.* *Пар.* s. Проклі́н Fluch, *m.*
Клі́нне, клі́нно, *adv.* mit ehrerbietiger Verbeugung, ergebenst, *Фр.* *Kol.* I. 226.
Клїнти́ти, *v. a.* zusammenbasteln, pfuschern. [*n.*; Wimper, *f.*
Клї́павка, клї́пка, *f.* Augenlid,
Клї́пати очи́ма, mit den Wimpern nicken, mit den Augen blinken.
Клїсни́ти, *v. a.* s. Клїнти́ти; 2) — ся s. Кисли́ти ся.
Клїсува́ти, *v. a.* гли́ну den Thon für den Töpfer kneten.
Клї́ть, *f.* *Ч.* IV. 353 Kammer, Vorrathskammer; Stube, *f.* 2) s. Клї́тка. *Зап.*
Клї́тка, (*d.* клї́точка), *f.* Käfig, *m.* Bauer, *n.*; 2) Grundcomplex aus 6 десяти́н, *m.* [felt.
Клїтча́стий, *a.* quadrillirt, gewür-
Клїтча́тка, *f.* *Под.* vegetabilischer Zellstoff, Cellulose, *f.* [*Ог.* 47.
Клїч, *m.* *ungr.* *Гол.* III. 4. s. Ключ.
Клїша́, клїшня́, *f.* *H.* 214. 51. Zehe; Schere, *f.* (beim Frosch, Krebs &).
Клїшоно́гий, *a* *Ч.* V. 1177 s. Клишоно́гий.
Клїщ, *m.* Zecke, *f.* (Ixodes).
Клїща́к, *m.* Ohrwurm, *m.* (Forficula)
Клїщі́, (*d.* клї́щики) *pl.* Zange, Kneipzange, *f.* [*f.* (Panorpa).
Клїщохво́стка, *f.* Scorpionsfliege,
Кло, *n.* (*Ф.*) Ecke, Kante an einem Gegenstande, *f.* 2) *pl.* кла s. Кло́в.
Кльоб, *m.* Bund von 30 повісем.
Клобу́к, *m.* Kapuze, *f.* (der Mönche) *Ш.* II. 125.]*m.* *Пар.*
Клобука́р, *m.* Filzer, Filzmacher,
Клобуча́ний, (-бу́чний), *a.* Filz-,
Клобучи́на, *f.* Filz, *m.* [filzig.
Клобу́чити, *v. a.* filzen.
Клобу́чі, *pl.* Filzstiefel, *pl.* *Пар.*
Кло́ва, клова́ки́, кла, *pl.* *B.* Hackenzähne, Eckzähne; Hauer eines Ebers, *pl.*
Кло́вий, — зу́б Eckzahn, *m.* *Пол.*
Клодни́чка, *f.* *N.* e. Berges.
Клокі́чка, — перна́тка, *f.* Pimpernuss, *f.* (Staphylea pinnata).
Клокоті́ти, *v. n.* *С.* I. 246 kochen u. dabei brodeln.
Кльон, кльо́ни й прокльо́ни *М+Б.* 34 alle möglichen Flüche, s. Клін.
Клони́ти, *v. a.* biegen, neigen, niederbeugen; — ся sich neigen; * abzielen.
Клони́ця, *f.* Runge, *f.* Seitenholz,

m. (beim Hinterwagen).
Кльóпацок, -цка, *m.* Klumpen, *m.*
Клóпіть, s. Клáпоть.
Клóпіт, -оту, *m.* клопóта, *f.* *Кв.* 374. 378. Kummer, *m.* Sorge, Verdriesslichkeit *f.*; 2) Brettchen oberwärts angeschlagen mit e. Loch für die Handmühlenstange, *n.*
Клопóвник, *m.* Lepidium ruderale.
Клопітли́вий, (-пот-), *Фр.* клопітни́й, *М.* III. 49. kummervoll, sorgenvoll, voll Mühsal u. Gefahr; 2) geschäftig, emsig, betriebsam, rührig, sorglich, besorgt *М.* II. 131; клопóтно, *adv.* viel Kummer.
Клопотáти, (клопóчу, клопóчеш) *v. a.* когó, комý гóлову jmdn belästigen, jmdm Ungelegenheiten verursachen; — ся sich viel Mühe machen, besorgt, bekümmert sein; ängstlich geschäftig sein.
Клопотли́вість, -ости, клопотня́, *f.* Mühe, Bemühung, Mühewaltung, Bekümmernis, Sorge, *f.*
Клопотýха, *f.* ängstliches, allzugeschäftiges Weib; *Bein.* der Gluckhenne *Кч.* 266.
Клопоýхий, *a.* s. Клапоýхий.
Кльоси́во, *n.* Holzstück zum vorläufigen Verbinden einer zerrissenen Kette, *n.*
Клóче, (-ча), *n.* Auschuss vom gehechelten Hanf od. Flachs, Werg, *n.*
Кльóчити, *v. n.* glucksen; 2) balzen (*B.*) vom ʃóтур.
Кльóчка, *f.* s. Квóчка, (*B*).
Клочковáтий, *Пол.* клочни́стий, *a.* zottig, flockig; verfilzt.
Клóчний, *a.* aus Werg, wergen, *B.*
Клочóк, -чкá, *m.* Büschel, *n.* Zotte, Klunker, *f.* *Пар.*
Клуб, *m.* Hüftbein, *n.* Wiederrist, Rist, *m.*; 2) grosser Knäuel.
Клубáк, *m* Bandholz quer die Thürpfosten oben verbindend; 2) s. Клубóк *Фр.*
Клубáня, *f.* *T.* s. Калабáня.
Клýбе, (-бя), *n.* (*coll.*) s. — шовкóве in Märchen: als Ariadnefaden *Ф.* (*Пр.* X. 194).
Клубени́ти с. *B.* клубíти св knäuelförmig sich wälzen, sich wirbeln; sich knäueln.
Клуби́ця, *f.* Hüftbein, *n.*
Клубíвка. *f.* Schalenmuschel, *f.* (Glomeris).
Клубковáтий, *a.* knäuelförmig.
Клубники́, *pl. gr.* *Под.* s. Полуни́ці.
Клубовáти ся, *Вах.* клуботáти, *v. n.* sich knäueln, in Knäueln wallen.
Клубови́тка, *f.* Rollassel, *f.* (Glomeris pustulata) *Вол.*
Клубóк, -бкá, (*d.* клубóчок -чка) *m.* Knäuel, Knaul, *m.*
Клудóчок, *m.* *Ч.* V. 761?
Клумáк, *m.* *Ч.* II. 506 s. Тлумáк.
Клýнок, -нка, (*d.* клунóчок), *m.* Ränzel, Felleisen, Bündel, *n.* Mantelsack, *m.*
Клýня, (*d.* клýнька), *f.* Scheune, Scheuer, *f.* *Пот.* III. 90.
Клусувáти, клýсом їхати, *v. n.* im Trab gehen (v. Pferde); — reiten.
Клýшня, *f.* *Пс.* s. Лю́шня, лýшня.
Клюб, *m.* Club, *m.* *adj.* клюбóвий.
Клю́ба, *f.* Kloben, Schraubstock, *m.* Klemme, Zwinge, *f*; *pl.* Marterwerkzeuge, *pl.*; 2) Holzstamm mit der krummen Wurzel ausgegraben zum Zimmern der ʃаля́ри. [2) * sich sträuben (*B.*).
Клюбáчити ся, sich stark winden;
Клю́бка, *f.* Werkstück der Böttcher beim Einsetzen der Dauben in den Reif, *n.*
Клюв, *m.* Schnabel, *m.* *Пол.*
Клювáка, *f.* knorriger Stock.
Клювáти, *v. a.* picken, hacken; anbeissen; 2) vom Ansetzen der Eier dh die Schmeissfliege.
Клювопýч, *m.* Ziermilbe, *f.* (Rhyncholophus).
Клюворóжок, -жка, *m.* Nashornvogel, *m.* (Euceros rhinoceros).
Клю́гá, *f.* Spitze (der Schuh) einer Pike, Lanzenspitze, *f.*
Клюгíвка, *f.* Trachea, *B.*
Клюйдéрево, *m.* Specht, *m.* (Picus).
Клюк, *m.* клюковá кість, Hakenbein, *n.* *B.*; 2) Birkenstecher (Rüsselkäfer), *m.* (Rhynchites).
Клю́ка, *f.* Haken, *m.* Krücke, *f.*
Клюкáня, *m. f.* клюконóсий, *a.* mit hakenförmig gebogener Nase.
Клю́кати, клю́кнути, *v. a.* s. Клювáти *Левч.*; 2) *v. n.* vom Rieseln u. Schlagen der Adern *H.* 158; 3) einen Schluck machen u. sich berauschen *Кч.* 65.
Клю́ква, *f.* Moosbeere, *f.*; 2) *pl.* s. Ключи́не.
Клю́н, *d.* клю́нок, *m.* s. Клюв, хóботок, *Пол.*
Клю́нути, s. Клювáти.
Клю́ня, *f.* s. Клýня, шóпа.
Клюпáк, *m.* s. Ручи́ця (beim Wagen).

Клю́пати, *v. n.* klopfen; picken (B.).
Клюса́к, *m. m.* Glätter, *m.* Glättholz, *n.*; 2) s. Клюца́к.
Клюсде́рево, s. Клюйде́рево.
Клю́ска, *f* Klösse. *f.*; 2) *N.* e. Berges.
Клюсува́ти, *v. a.* mit dem клюса́к glätten *vgl.* ? Клесува́ти.
Клюца́к, *m.* Kneif, *m.*
Ключ, *m.* Schlüssel, *m.*; 2) Werkstück im Webstuhl, *n.*; hakige Brunnenstange; 3) Gelenk, *n.* (*B.*); 4) Stimmhammer, *m.*; 5) — грани́чний Ostergrenzentafel, *f.* (in d. Kalenderrechnung); zusammengehörige Landgüter, Gütercomplex; 6) Springbrunnen, *m.* Quelle, *f. Ко.* 6.; 7) * Schluss, *m.* (ratiocinium, syllogismus) *Ил.* [fen, *m. IГ.*
Клю́ча, *f.* Schar, *f.* (v. Vögeln), Hau-
Ключа́р, *m.* s. Клю́чник 1). *ГШ.*
Клю́чень, по́град — *m.* Waldrebe, *f.* (Clematis vitalba). [wurzel.
Клю́чзїль, *m. Ф.* fabelhafte Spring-
Клю́чик, *m.* kleiner Schlüssel, Schlüsselchen, *n.*; 2) *pl.* Schlüsselblume, *f.* (Primula).
Ключи́на, *f.* Schlosshaken, *m.* obengekrümmte Holzstange, Schlüsselstange am Dache zum Festhalten der Bedekkung bei Schobern &. *Ме.* 24. *К.* I. 219.
Ключи́не, *n. Фр.* Gefüge; Dachwerk, *n.* (до́мів). [treffen.
Клю́чити ся, sich ereignen, sich
Ключи́ця, *f.* Schlüsselbein, *n.* (clavicula).
Ключі́вка, *f.* Nbfl. des Прут.
Ключівни́к, *m.* Sticta pulmonacea.
Клю́чка, *f.* Haken, *m.* Schlinge. *f.* Klinkhaken, Schlosshaken, *m.*; 2) Schlingfalle, *f.* Kunstgriff, Kniff, *m.* клю́чки собі шука́ти * einen Vorwand suchen, anzubinden trachten.
Ключкува́ти, *v. n.* schlingend laufen um irre zu führen, (за́яць); Ausflüchte machen; 2) з ким s. Клю́чки собі шука́ти. [selbeinarterie, *f.*
Ключни́й, *a.* -а́ арте́рия Schlüs-
Клю́чник, (-юшн-), *m.* Schliesser, dem die Schlüssel anvertraut sind, Schlüsselbewahrer; Aufseher, *m. АД.* I. 224; Beschliesser (eines Hauses) Güterverwalter, Wirtschaftsinspector, *m. С.* II. 27; 2) Kratzdistel, *f.* (Cirsium oleraceum).
Клю́чниця, (*d.* ключничи́нька), *f.* Beschliesserin, Haushälterin, Ausgeberin, *f.* 2) s. Сивора́кша.
Ключови́й, *a. Пу.* Schliess-, Schluss-; -е́ зїлє s. Клю́чзїль.
Ключоле́ти, *pl. Bein.* der жура́влики *Мл.* die in Form eines offenen Dreieckes (ключ) ziehen.
Кля́вдий, Кля́вдик, *m.* Claudius; Кля́вдия, Кля́вдзя, *f.* Claudia.
Кля́вза, *f.* Klause, *f.*
Кля́віш, *m.* Clavis, *m.* Taste, *f*; клявяту́ра, *f.* Claviatur, *f.*
Кляґ, кля́ґати etc. s. Ґлеґ etc.
Кля́йстер, -стру, *m.* Kleister, *m.*
Кляйструва́ти, *v. a.* kleistern.
Кляк, *m.* (грани́чний). *К. Левч.* кляко́ве де́рево Grenzbaum, Grenzpfahl, *m.* Grenzzeichen auf dem Baume, *n.*
Кля́кане, *n.* das Knien.
Кляка́ти, кля́кнути, *v. n.* öfters auf die Knie fallen, niederknien.
Кля́мка, *f.* Klinkhaken. *m.* Sperrklinke bei dem Triebrad (im Webstuhl), *f.*
Кля́мпа, *f.* s. Кле́мпа. [Spange, *f.*
Кля́мра, (*d.* кляме́рка), *f.* Klammer,
Клямрува́ти, *v. a.* zusammenklammern. [у́шна Ohrmuschel, *f.*
Кля́па, *f.* Klappe, *f.* Lappen, *m.*; —
Кляпа́ч, *m.* s. Чепі́ль.
Кляпе́ць, -пця́, *m.* s. Клепе́ць.
Кляпи́на, *f.* s. Кля́мпа, кле́мпа.
Кля́рнет, *m.* Clarinette, *f.*
Кля́са, *f.* Classe, *f.*
Кля́сик, *m.* Classiker; клясифікува́ти, *v. a.* classificieren; клясифіка́ция, *f.* Classification, *f.* кляси́чний, *a.* classisch; кляси́чність, -ости, *f.* Classicität, *f.* [zen *А-Г.* 166.
Кля́снути, *v. n.* klatschen; schnal-
Клясо́вий, *v.* Classen-.
Клясо́вість, -ости, *f. Нав.* Classensystem, *n.*
Кля́сти, (клену́, клене́ш) *v. a.* fluchen, verwünschen; — ся schwören.
Клятьба́, кля́тва, *f.* Schwur, Eid; Fluch; Bannfluch, *m.*
Кля́тий, *a.* verflucht, verwünscht.
Кляч, *m. Не.* (*Пр.* XI. (1) 120) Pflock beim Netz, *m.* s. Клешня́к.
Кля́ча, кля́ч, *f.* Stute, *f.*
Кляча́ти, *v. a.* knicken, brechen: коми́ш *Ос.* (62) II. 65; 2) (кляч́у, клячи́ш) *v. n.* knien.

Клячи́ти, *v. a.* die Grenze mit einem кляк bezeichnen, bestimmen, *Левч.*

Клячи́ха, *f. N.* e. Berges.

Клячни́ця, *f.* Knieschemel, *m. Фр.*

Кля́штор, *m.* Kloster, *n.*; кляшто́рний, *a.* klösterlich.

Кмен, *m.* s. Кмин.

Кметь, кміть, кме́тиця, *П. п.* 83, *m.* кме́тство, *n. coll.* Freibauer; reicher, angesehener Bauer, Grosshüfner, *m.*

Кмети́ня, кме́ти́ця *Гол.* III. 84. *У.* кме́тя *f. Mi.* II. 80 Weib eines кметь, reiche Bäuerin. [*Аль.* 515.

Кметови́н, *m.* Sohn des кметь,

Кме́тский, *a.* des кметь *Гол.* III.77.

Кмеча́ти, *v. n. Гол.* III. 56.?

Кмин, *m.* Kümmel, *m.* (Carum carvi); *adj.* кмино́вий.

Кмини́ти, *v. a.* kümmeln, *Пар.*

Кмині́вка, *f.* Kümmelbrantwein, *m.*

Кміт, *m.* — бра́ти на к.б. wahrnehmen, begreifen, sich einen Begriff bilden; ма́ти щось на кміту́ etw. im Sinne, im Auge haben.

Кмітли́вий, *a.* scharfsinnig. [*Пол.*

Кмітли́вість, -ости *f.* Scharfsinn, *m.*

Кмітува́ти, кміти́ти, *v. a.* etw. begreifen; überlegen, worüber nachdenken, sinnen. [19: клюга?

Кмо́га, *f. He.* („*Пр.*" II. 437)? *H.*

Кнеги́ня, (-и́нька), & s. Княги́ня; 2) кнеги́ньки, *pl.* Art der Leinenstikkerei (у́ставки).

Кни́га, *f.* (grosses) Buch, *n.*; 2) *pl.* Buchmagen, Blättermagen, Psalter, *m. Пол.*

Книга́р, *m.* Buchhändler, *m. adj.* книга́рский.

Книга́рня; (книго́вня, книго́вниця *f.* Buchhandlung, *f.*; Büchersaal, *m. Пар.*

Книгови́й, *a.* Buch-, bücherlich, *Term.*

Книго́вник, *m.* Bibliothekar, *m. Пар.*

Книгово́дець, -дця, *m.* Buchführer, Buchhalter, *m. Пар.*

Книгово́дство, *n. ГШ.* Buchführung, Buchhalterei, *f.* [lung, *f.*

Книгозбі́р, -бру, *m.* Büchersamm-

Книголю́б, *m. ГШ.* Bücherfreund, *m.*

Книгопи́сець, -сця, *m.* Bücherschreiber, *m.*

Книгопле́т, *m.* Buchbinder, *m. Пар.*

Книгори́й, *m.* *Bücherwurm, *m. ГШ.*

Книготиска́рня, *f.* Buchdruckerpresse, *f. Пол.*

Книгохра́нка, книжка́льня, *f.* Bibliothek, *f.*

Кни́жка, (*d.* кни́жочка, книжчи́на, *f.* книжча́, -а́ти, *n.*) Buch, *n.*; *dim.* Büchlein, Büchelchen, Büchel, *n.*

Книжко́вий, кни́жний, *a.* Bücher-; büchergelehrt, *K.*

Кни́жник, *m.* Büchergelehrte, Schrift-, Stubengelehrte *m.*; 2) Buchbinder, *m.*

Книжни́цкий, *a. Ф.* s. Кня́жеский, (*Поез.* 1862.35). [*m.* Büchergelahrtheit, *f.*

Книжни́цтво, *n.* Bücherwust, -kram,

Книш, *m.* gefüllter Kloss, Brot mit Fett u. sonstigem Füllsel zusammengebacken. [nenstickerei.

Книше́ві, *pl.* Art Muster der Lei-

Кнува́ти, *v. a.* schmieden, etw. im Schilde führen, anzetteln.

Кно́роз, кнур. (*d.* кну́рик), *m.* Eber von zahmen Schweinen; *adj.* кну́рячий eines Ebers. [Ebers, *n. Левч.*

Кнуровина́, *f.* Fleisch des wilden

Кнут, *m.* Knute, Peitsche, *f.*

Кнутова́тий, *a. T.* Knuten-. [lus.

Кнутови́к, *m.* Gobius batrachocepha-

Кнутови́ще, *n.* Knutenstiel, *m.*

Кнутува́ти, *v. a.* mit der Knute schlagen knuten. [sitzen, picheln.

Кнюпі́ти, *v. n.* ко́ло чого́ über etw.

Княги́ня, (*d.* княги́нька, княжейка *АД.* I. 45), *f.* Fürstin, Gattin des князь; Gattin eines Gemeindevorstandes; 2) Braut, *f.*; жінка княги́нка а хи́жа не мете́на *Luts.* 164 von e. putzsüchtigen u. arbeitsscheuen Weibe; *adj.* княги́нин. [-я́ти, *n.* s. Князь 1).

Княгня́, -я́ти, *АД.* I. 36. княжа́,

Кня́ж-двір, -о́ра, *m.* Fürstenhof, *m.*

Княже́вич, *m.* Fürstensohn, Prinz, *m.*

Кня́жене, *n.* Regierung eines Fürsten, *f.*

Кня́жеский, кня́жецький, кня́зький, *K.* княз́івский, кня́жий, *a.* des Fürsten, dem F. gehörig, fürstlich; сини́ця кня́зька Parus cyanus, *Пол.*

Кня́жество, кня́зтво, *n.* fürstliche Würde; Fürstenthum, *n.*

Княжи́ти, князюва́ти, *v. n.* ein Fürstenthum beherrschen, als Fürst regieren.

Кня́жна, княз́івна, *f.* Fürstentochter, Prinzessin, *f. adj.* кня́жнин.

Княж-яли́ця, *f.* „gebannte" Tanne, *Ф.*

Князь, (*d.* князьо́к) *m.* Fürst;

2) Gemeindevorstand; 3) Bräutigam, *m. adj.* князїв, -ева, -ево. [stenherrschaft, *n. Фр.*
Князївщина, *f.* System der Für-
Князьобій, -бя, *m.* Fürstenmörder, *m. КУ.* [Fürsten.
Князювáнє, *n.* das Herrschen des
Княнéйка, *f. Гол.* I. 90?
Ко, *praep.* s. К, ку.
-ко, untrennbare Partikel zum Imperativ angehängt: дáйко, підúко, *Wgr.*
Коб, *conj.* s. Кобú. [XV. *Ог.* 165.
Кобá, (*d.* кóбка), *f.* +*M.* Kapuze, *f.*
Кобанúста, *f. a. s. N.* e. Berges.
Кобáра, *f. N.* e. Berges.
Кобéль, кóблик, *m.* s. Кóвблик.
Кобельнúк, *m.* Teichbinse, *f.* (Scirpus lacustris) *Вол.*
Кобéля, *f.* Kober, *m.* Lüschke, *f.* länglicher Handkorb aus Binse geflochten.
Кóбень, кобеняк, *m.* Oberkleid mit Kapuze, *n. vgl.* Кобá.
Кобенúти, *v. a. Ко.* 73. 167 schimpfen; 2) *v. n.* Grimassen machen, *Пис.*
Кобéр, *Левч.* кобéрець, -рця, *m. Нав.* (*Пр.* III. 328), s. Ковéр.
Кобéць, -бця, *m.* rothfüssiger Falke (Falco vespertinus).
Кóбза, *f.* leier- od. lautenartiges Tonwerkzeug, s. Бандýра 1), *Зап.* I. 315. 344; 2) Art Geräth zum Fischfang, *Ос.* (61) V. 52.
Кобзáр, (*d.* -арúшка), *m.* Lautenschläger, Leierspieler; nationaler Dichter u. Sänger.
Кобзарювáнє, *n.* der Stand, Beruf eines кобзáр; nationales Dichten, *К.*
Кобзарювáти, *v. n.* кобзáр sein.
Кобзáти, *v. a.* wühlen, rühren, *Pa.* I. 372.
Кобзúна, *f. Ф.* s. Кóбза.
Кобú, *conj.* auf dass; mit d. *Infinitiv.* möchte, möge s. Щобú; 2) wenn, wann: кобú знатé що в кýма питé, тобú и дїти забрáв wenn man wissen möchte, dass —; коби-йнó, warum nicht gar, mit nichten, nicht im geringsten; 3) gleichwie; *Ог.* 165. 210. 212.
Кобúла, кобúлиця, *P.* I. 87, *f.* Stute, *f.*; 2) Bank od. Gerüst worauf man die Sträflinge prügelte *Ш.* I. 330; *Zuchthaus, *n.*; 3) ein Fehler (Knoten) beim Aufzug des Gespinstes; 4) *als Schimpfwort: ein Weibstück.
Кобúлина, *f. R.* 95 Stuten-, Pferdefleisch, *n.*; 2) s. Кобúльниця.
I. Кобúлúця. (*d.* кобилéчка), *f.* Grashüpfer, *m.* Heupferd, *n.* (Tettix). 2) Nbfl. des Прут.
II. Кобилúця, *f.* statt: Кобибилúця, *ІГ.* Fabel, Utopie, *f.*
Кобúлка, *f. dim.* kleine, junge Stute; 2) Schaumzirpe, *f.* (Aphrophora) *B.*; 3) *pl.* кобилкú, кóники Art Schlingen beim Webstuhl; 4) Oehse, Schlinge, *f.* (bei dem Heftel); 5) Steg, *m.* bei der Geige & u. bei d. кóбза.
Кобúльник, *m.* Ackerschafthalm, *m.* (Equisetum arv.); 2) Pferdeliebhaber, *m. Пис.*
Кобúльниця, *f.* Werkbank eines Wagners, *f.* Radstock; Schneidebock, *m.*
Кобильóха, *f.* Eierpflaume, *f.*; 2) grosse Stangen-Vietsbohne.
Кобиляк, *m.* Rosskäfer, *m.*
Кобúлячий, *n.* Stuten-.
Кóбиця, *f.* s. Кóвбиця.
Кобївка, кобíльчина, *f.* кобівчá, -áти, *n. dim.* Кобéля.
Кобíта, *f. pol.* s. Невíста, жонá.
Кóбка, *f.* s. Кобá, відлóга. [dekuh.
Кóбле, кóбле! *int.* bei d. Spiele Blin-
Кóблик, *m.* s. Кóвблик.
Кóблиця, *f.* bogenförmige Krümmung, Bogen, *m.*; 2) bogenförmig ausgeschnittenes Bankbein, *vgl.* Каблýк.
Кобóша, *f.* runde Reuse. [buteo).
Кóбуз, *m.* Baumfalke, *m.* (Falco sub-
Кобýля, *f.* Meerschweinchen, *n.* (Cavia cobaya). [lenhalfter, *f.*
Кóбур, кýбур, *m. С.* II. 165 Pisto-
Кóбчик, *m* s. Кобéць.
Ков, *gen.* кла, *m.* s. Кло 2) клóва, клевáк.
Ковáль, (*aug.* ковалúско, *d.* ковáльчик), *m.* Schmied, *m.*; 2) Schnellkäfer, *m.* (Elater); ковáльчик, Baumläufer, *m.* (Certhia familiaris); 3) der Alles angestrengt auswendig lernt, Büffler, *m. adj.* ковалéвий, ковалїв, -éва, -éве.
Ковáлик, *m.* безкрúлий, ungeflügelte Baumwanze (Pyrrhocoris apterus).
Ковалúн, ковалéнко, *m.* Sohn des ковáль, *m. Аль.* 515; коваленя, -яти, *n.* Kind eines ковáль.
Ковалúха, *f.* Gattin des ковáль, Schmiedin, *f.*; ковалївна, *f.* Tochter des Schmiedes, *f.* [schmiedbar.
Ковáльний, *a.* hämmerbar, *Пол.*,

Ковáльня, *f.* s. Кýзня, *Левч.*
Ковáло, (*d.* ковáльце), *n.* Amboss, *m.*
Ковáльский, *a.* des Schmiedes, Schmiede-. [*n.*
Ковáльство, *n.* Schmiedehandwerk,
Ковальствувáти, ковалювáти, *v. n.* Schmiedehandwerk betreiben, Schmied sein.
Ковальчýк, *m.* Schmiedeknecht, .; 2) Hausrothschwänzchen, *n.* (Luliola tithys). [Erz, *n.*
Кóвань, *f.* Hufbeschlag, *m.* *Cm.*; 2)
Кóванець, -нця, *m.* *Зг.* beschlagener Wagen.
Кóваний, *ptc.* geschmiedet, gehämmert; — віз mit Eisen beschlagener Wagen; — кінь mit Hufeisen; — а дорóга Eisenbahn, *f.* *Ш.* II. 42; 2) ковáний gefleckt *Oc.* (61) I. 279.
Кóванка, *f.* künstelnd neu geschmiedetes Wort, *Бор.* [hinterlistig.
Ковáрний, *a.* *ГШ.* ränkesüchtig,
Ковáрство, *n.* *ГШ.* Ränkesucht, Hinterlist, *f.*
Ковáти, кýти, (кую, куéш), *v. a.* schmieden, hämmern; prägen; — конá etc. ein Pferd beschlagen; 2) * рéчі недóбрії *Ш.* I. 28 böse Nachrede führen, Anschläge, falsche Beschuldigungen schmieden; 3) *büffeln, s. Ковáль; 4) vom Rufen, Schreien des Kuckucks: kucken.
Ковацувáти, *v.a.* zerdrücken, *Gr.* 22.
Ковáч, *m.* s. Ковáль (*B.*).
Ковáчик, *m.* Lappen, mit dem man dem Kinde den Bauch umbindet, *m.*
Ковбáн, *m.* s. Кóвбиця 1); kurzer, dicker Klotz statt eines Schemels.
Ковбáня, (*aug.* ковбанюга), *f.* jähe Tiefe im Wasser; 2) s. Калабáня.
Ковбасá, *f.* (*d.* -áска Wurst, *f.*; *d.* ковбаскú *pl.* Würstel, *pl.* [macher, *m.*
Ковбасни́к, ковбасяник, *m.* Wurst-
Ковбасни́ця, ковбасянка, *f.* Wurstdarm, *m.* [*f. a. s. N.* e. Berges.
Ковбасóвий, *a.* Wurst; Ковбасóва,
Ковбáтка, *f.* grossesFleischstück, *Піс.*
Кóвбик, *m.* Schmerhaut, *f.* (des Schweines) *Левч.*; *Кн. Пр.* XI. (2) 104?
Кóвбиця, *f.* Klotz, Block zum Holzhacken, *m.*; 2) aus Lehm aufgetragene Bankstütze; 3) Aschennische beim Ofen, *f.*
Кóвбір, -ора, *m.* bewachsener Sumpf.
Кóвблик, кóвбель, (-ень), *m.* Gründling, Gressling, *m.* (Gobio fluviatilis). [Holzstamm, *m.* -stück, *n.* *Ф.*
Ковбóк, (-бкá), ковбóн, *m.* Klotz,
Ковбóта, *f.* кóвбур, *m.* s. Ковбáня 1)., бакáй. [Кобéць.
Кóвбчик, *m.* *dim* s. Ковбóк; 2) s.
Ковгáнка, *f.* Asch, *m.* s. Зільни́ця, *Піс.* Ч. II. 489. [rung, *f.*
Кóвди, *ungr.* *Др. с.* 403 Wande-
Кóвдуш, *m.* *ungr.* *Др. с.* 403 (armer) Reisender.
Ковдóбина, s. Колодóвбина, *Левч.*
Кóвдра, *f.* Decke, Bettdecke, *f.* *Левч.*
Ковéлок, *m.* s. Кавáлок, *Левч.*
Кóвенька, *f.* knorriger Klotz; 2) s. Кóвінька. [pich, *m.*
Кóвер, (*d.* ковéрець, -рця), *m.* Tep-
Коверзá, *f.* *Ko.* 95 das Nachdenken, Grübelei, *f.*; 2) Kauderwelsch, *n.* (*He. n.* 236); 3) s. Кáверза.
Коверзáти, коверзнýти, *v. a.* *Піс.* begreifen, fassen.
Ковéрзний, *a.* *T.* -е дíло ränkevoller Anschlag, Malversation, Intrigue, *f.*
Кóверзнї, *pl.* Intriguen, *pl.* — строїти Ränke schmieden, *ОП.*
Коверзувáти, *v. n.* sich ungeberdig benehmen, übelgelaunt sein; *vgl.* Кáверзник. [jammern.
Коверíти, *v. n.* wimmern, winseln,
Ковéрний, *a.* Teppich-.
Коверни́к, *m.* Teppichmacher, *m.*; коверни́ця, *f.* Teppichstickerin, *f.* *Кв.* 401.
Ковертáти, ковернýти *v. n.* чим lenken, kehren, wenden.
Кóвзалка, кóвзати ся *Oc.* (61) V. 52 s. Хóвзанка etc. *Пом.* III. 110.
Ковизá. *f.* *H.* 278 s. Фартýх?
Кови́зити, *v. a.* quälen; 2) — ся s. Ґéдзити ся, toll werden, *Зак.*
Кови́знути, *v. n.* *Піс.* s. Ковирíти.
Кови́ль, ковилá, *f.* кови́ле, *n.* federartiges Pfriemengras, (Stippa pennata).
Ковирíти, *v. n.* krank sein, kränkeln, dahinsiechen, *Мог.*
Ковирáти, *v. a.* stochern, klauben; ковирувáти, s. Конїрувáти.
Ковінька, *f.* Haken, *m*; Häkchen, *m.* Krümmung an der Krücke, am Stocke, der krumme Griff, *Cm.* (ansa); * емý на рýку — ihm kommt das recht gelegen, zustatten, *P.* II. 25. [серéжки, *pl.*
Кóвки, *Кух.*, ковіки *pl.* s. Ковткú

Кóвкнути, *v. a.* *H.* 238 s. Кóвтнути 2). [bar, hämmerbar, *Пар. m.*
Кóвний, кóвкий, *ГШ. a.* schmied-
Кóвнїр, (*d.* кóвнїрик) *m.* Kragen, *m.*
Кóвок, -вка, *m.* *Шс.* s. Кілóк.
Кóворóт, *m.* *P.* II. 171 Feldthor; Hauptthor, *Ог.* 166. *n.*; 2) Leitung, Richtung, *f.* *vgl.* Ковертáти. [lenksam.
Коворóтливий, кóворотний, *a.*
Кóвочка, *f.* (*dim.* *Ч.* V. 998 s. (Гáлка I. 1).
Ковп, *m.* *B.* Strunk, Stiel, *m.* (stipes).
Ковпáк, *m.* Pilze: Merulius cantarellus; 2) Polyporus ovinus.
Кóвпень, *m.* зелúстий Salzkraut, *n.* (Salicornia herbacea).
Ковпéць, s. Кобéць.
Кóвпіт, Кóвпотúти & s. Копіт &.
Ковт! *int.* vom Pochen, Schlagen.
Ковтáти, кóвтнути, *v. a.* pochen, anschlagen; 2) ver-schlucken; — ся s. Бóвтати ся. [europaea).
Ковтáч, *m.* Blauspecht, *m.* (Sitta
Ковтóк, (*d.* ковтóчок) -ткá, *m.* Lappen, *m.* Läppchen, *n.* *gew. pl.* ковткú Ohrgehänge, *n.*; 2) Schluck, Biss, *m.* *P.* II. 81. *Кв.* 220. [bürger, Philister, *m.*
Ковтýн, *m.* Weichselzopf, *m.*; 2)*Spiess-
Ковтуновáтий, *a.* mit dem Weichselzopf behaftet, filzig, struppig.
Ковтю́х, *m.* Zwerg, Cretin, *m.* (*B.*).
Ковтя́га, *f.* Klumpen, *m.* *K.*
Ковчéг, (*d.* -éжець), *m.* Kasten, *m.* Arche; Bundeslade, *f.*
Ковш, *m.* s. Ківш. [leicht erfriert.
Ковя́га, *m. f.* ковя́зливий, *a.* der
Ковя́зити, *v. a.* біду́ Noth leiden.
Ковя́знути, *v. n.* s. Заковя́знути.
Кóга, *f.* s. Кáшель, *Gr.* 21.
Кóготь, *g.* кігтя́, *m.* Kralle, Klaue, *f.*
Когітнúк, *m.* Alpenrose, *f.* (Rhododendron ferrugineum) *Gr.* 21.
Когóш, *m.?* *Зап.* II. 421 s. Когýт.
Когýт, *m.* Hahn, *m.* 2) *pl.* *Ф.* Hahnen-, Straussenfeder, *pl.*
Когутéць, -тця́, когýт, *m.* Schwarzspecht, *m.* (Picus martius).
Когýтик, *dim.* s. Когýт; 2) Salmonssiegel, *m.* (Convallaria polygonatum).
Когутóк, -ткá, *m.* *gew. pl.* когуткú s. Ковтóк 1) Ohrgehänge, *n.*
Когутя́нка, *f.* Hahnenfeder, *f.*
Когýтячий, *a.* des Hahnes, Hahnen-.

Кóда, *f.* *pl.* кóди Hutbänder, *pl.*
Кодáш, *m.* Brautführer, *m.* s. Дру́жба; 2) Fuhrmann, *m.* *Зап.* II. 486.
Кодúма, *f.* rechter Nbfl. des Бог.
Кодї́, *adv.* s. Колú. [щик.
Кодільнúчий, *s. a. m.* s. Кодóль-
Кодільня́, *f.* Gerüstbalken, *m.* -stange zum Aufhängen der Seile (кодóла), *f.*
Кóдкати, *v. n.* s. Кльóчити.
Кóдло, *n.* Geschlecht, Gezücht, *n.* Nachkommenschaft, *f.* [Treibleine, *f.*
Кодóла, *f.* Seil, *m.* Tau, *n.*; Zugleine,
Кодóльщик, *m.* Gehilfe beim Ziehen der Zugleine am Zugnetz (вóлок,) *vgl.* Крилáш.
Кóдря, *f.* *Левч.* s. Кóвдра.
Кóєц, *g.* кóйця, *m.* grösserer Geflügel-Käfig; Hühnersteige, *f.*
Кóжа, *f.* Haut, *f.* Leder, *n.*
Кожáль, *m.* Cribrina coriacea.
Кожáн, *m* Fledermaus, *f.* (Vespertilio).
Кóжаний, *a.* Haut-, aus Haut, ledern,
Кожанóк, s. Кажанóк. [*ГШ.*
Кóждий, кождíський (-íсїнький), кóжен, (-жна, -жне) *Ог.*'81 *a.* jeder, j. ohne Ausnahme.
Кожемя́ка, *m.* Gerber, *m.*
Кóженець, -нця, *m.* Art Stiefel.
Кожúстий, *a.* häutig.
Кожúця, *f.* Schurzfell, *n.*
Кожівня́, *f.* Art Hemd? [*Ог.* 163.
Кóжний, кожнíсїнький, s. Кóждий,
Кожня́к, *m.* Speckkäfer, *m.* (Dermestes) *B.*
Кожня́р, *m.* Schaffelgerber, *m.*; 2) Kürschner; *m.* кожня́рка, *f.* Gattin des кожня́р. [*Пар.*
Кожовáтий, *a.* häutig, lederartig,
Кожоїд, *m.* Hautfresser, *m.* *ГШ.*
Кожумя́ка, s. Кожемя́ка.
Кожýх, *m.*, *dim.* кожушúна (кожушáнка, *f.*) Pelz, Schafpelz, *n.* *dim.* kurzes Pelz, Pelzjacke, *f.* [bäume).
Кожухýвати, *v. a.* pelzen (Obst-
Кожýшний, *a.* Pelz-.
Кожýшник, *m.* Kürschner, *m.* кожýшничка, *f.* Kürschnerin, *f.*; 2) Pelzmotte, *f.* (Tinea pellionella).
Кожýшок, -шка, *m.* *dim.* s. Кожýх; 2) dünnes Häutchen, Haut, *f.* auf der Milch, Sahne etc.; 3) — оріховий zerschlizte, zerrissene Becherhülle bei der Haselnuss; 4) *pl.* Echinospermum lappula.

Козá, *f.* Ziege, Geiss, *f.*; 2) s. Сернá; 3) Gemse, *f.*; 4) junges Mädchen: Backfisch, *m.*; 5) Arrest, *m.*; 6) s. Пірни́коза; 7) Sack aus Ziegenleder, *m.* *ба́ба кóзи гóнит von leichter Wellenbewegung der jungen Getreidesaat.

Козáк, *m.* Kosak; als Ideal eines freien wackeren ritterlichen(jungen)Mannes, eines Helden; Freibauer, *m.* 2) Art Tanz; 3) Bockäfer, *m.* (Cerambyx).

Козаки́н, *m.C.*I. 161 Kosakenrock,*m.*

Козакувáти, *v. n.* als козáк dienen, leben. [sakensitte angenommen hat.

Козакувáтий, *a. К.* der die Ko-

Кóзалка, s. Кóвзалка.

Козáр, *m.* Ziegenhirt, *m.*; 2) — правди́вий s. Маслюк; — жóвтий s. Потюх; — пестри́й Sandpilz, *m.* (Boletus variegatus), *Вол.*

Козáрка, *f.* Ziegenhürde, *f.*

Козарю́га, козачи́ще, *aug. m.* ein riesiger козáк 1). [haltend (αἰγίοχος).

Козáрний, *a.* — ДійZeus die Aegis

Козáцкий, козáчий, *a.* Kosaken-, zum козáк 1) geh.; frei, ritterlich; 2) — залїзня́к Phlomis pungens; 3) — шлях * vom Fl. Днїпрó *Шс.*

Козáцтво, козáчество, *n.* козачія, *Веч.* I. 238). козáча, *TP.* 11 *coll.* die Kosaken, *pl.*; 2) Kosakenthum, *n.*

Козачá, -áти, *n.* Kosakenkind, *n. К.*

Козачéнько, *m.* (*dim.*) s. Козáк 1).

Козáчизна, *f.Ш.* II.2 s. Козáччина.

Козáчин, *m.* Nbfl. des Прут.

Козáчка, *f.* Gattin od. Tochter eines козáк 1); 2) — піскова́ Waldsandkäfer, *m.* (Cicindela silvatica); 3) Rosskäfer, *m.* (Scarabaeus); 4) Kupfernatter, *f.* (Pelias chersea).

Козачóк, -чкá, *dim. m.* покоéвий — Zimmerlakai; 2) Art Tanz, s. Козáк 2).

Козáччина, козачинá, *f.* Kosakenland, Kosakenthum, *n.*

Козéл, *g.* кізлá, *m.* Ziegenbock, Bock; *m.* 2) Kutschenbock; *m.* 3) s. Кізли́; крóква; ähnliche Art der Aufstellung von Lanzen; 4)s.Козáр 2); 5)Heracleum sibiricum; 6) Pimpinella saxifraga.

Козелéць, -лця́, *m.* scharfer Hahnenfuss, (Ranunculus acris); 2) *pl.* Asparagus offic.; 3) Art Weife, Gestell unter dem Zwirnstern, *n.*

Козели́ст, деревни́к, — *m.* Geissblatt, *n.* (Lonicera caprifolium); козели́стні, *pl.* Geissblattgewächse (Caprifoliae). [(Tragopogon).

Козéлок, -лка, *m.* Bocksbart, *m.*

Козелцьовáті, *pl.* Hahnenfussgewächse (Ranunculaceae).

Кóзенька, *f.*Anemone nemorosa,*Вол.*

Козери́ти ся, *Ч.* III. 178 s. Кози́рити ся. [räuchertes Schöpsenfleisch.

Кози́на, *f.* s. Козá; 2) козинá ge-

Козинéць, -нця́, *m. N.* e. Berges; 2) кози́нець Ziegenstall, *m. Пар.*

Кóзиний, кози́нячий, *a.* Ziegen-; по кози́нячій, *adv.* nach Ziegenart.

Кóзир, *m.* Trumpf, *m.* кóзирем би́ти mit Trumpf stechen; стоя́ти — *Кч.* 72, розлягти́ ся — *Ст.* fest, dreist Stand halten; 2) von etw. Ausserordentlichem: кóзир-ді́вка Heldenmädchen; -гáрний wunderschön, *Кн.*

Кози́рити, *v. n.* уши́ма die Ohren spitzen; 2) trumpfen; 3) — ся sich geberden, sich wichtig machen; Launen bekommen.

Кози́рóк, .рка, *m. Не.* Augenschirm an Militärmützen, am Czako; *dim.* козирóчок *Л.* 127.

Козиря́к, *m.* -липовéць, Lindenschwärmer, *m.* (Smerinthus tiliae).

Козиря́ти, *v. n.Ко.* 107 Hazard spielen; 2) fest stehen, sich fest halten, *Мак.*

Кози́ця, *f. Гол.* III. 458 Art Blasinstrument; 2) Pelor blapoides.

Козї́вка, *f.* s. Ку́шка. [зáр 1).

Кóзїй, *a.* Ziegen-; козі́й, *m.* s. Ко-

Козі́р, *m.* s. Кози́рок.

Кóзлик, *m. dim.* s. Козéл 1); *pl.* кóзлики Pimpinella saxifraga.

Козли́н, козлóвий, козля́чий, *a.* Bocks-, Widder-. [leder, Bockleder, *n.*

Козли́на, козлови́на, *f. ГШ.* Ziegen-

Козли́нник, *m.* Hauhechel, *f.* (Ononis hircina).

Козли́ш, *m. N.* e. Berges. [Bock,*m.*

Кóзлище, *m. gew. pl. Ш.* II. 245

Козлонóгий, *a.* ziegenfüssig, bockfüssig, *Ш.* II. 178. [klein, *n.*

Козля́, -я́ти, (*d.* козля́тко), *n.* Zik-

Козля́тина, *f.* Ziegenfleisch, *n.*

Козовя́з, *m.* s. Ню́нька.

Козогóн, -óна, Ziegentreiber, *m.*

Козодíй, -óя, — ли́лок, *m.* Ziegenmelker, *m.* (Caprimulgus europ.) *Гол.*

Козоріг, -ога, *m.* Steinbock, *m.* (Capraibex); 2) als Sternbild *Пол.*

Козоріз, -іза, *m.* Ziegenstecher, -schlächter, *m.*

Козочка, -онька, *f. dim.* s. Коза.

Козуб, (*d.* козубок, -бка), *m.* Art (zahnförmige) Düte aus quer zusammengebogener Baumrinde, *f.*

Козубатий, *a.* wanstig.

Козубець, -бця, *dim.* s. Козуб; 2) Kibitzei, *n.* Schachblume, *f.* (Fritillaria meleagris); 3) Nachtschmetterling, *m.* (*Ф.*).

Козубня, *f.* s. Коробка.

Козулька, (козуля), *f.* kleine Kuh (mit rückwärts gebogenen Hörnern); 2) Bock, Bockkäfer, *m.* (Cerambyx); 3) Art Doppelhaken zum Fischfang, *m.*

Козур, *m.* s. Козарлюга.

Козявка, *f.* — яринна Erdfloh, *m.* (Haltica oleracea).

Козяна, *f.* s. Козуля.

Козяр, *m.* Ziegenhirt, -händler, *m.*

Козярка, *m.* ringsumnagter Zweig.

Козячий, *a.* Ziegen-.

Кой, *conj.* wie; wie immer; 2) wenn; 3) wann, *Иг.* 13. *Гол.* III. 737 wann immer; кой -як *Ос.* (62) X. 117, wie immer (як будь); кой який, wer immer (який будь, будь який); кой -де irgend wo (де куда) *Ос.* (62) X. 112; hin und wieder, da und dort; так як кой *Гол.* III. 718 wie wenn; *vgl.* Коль, коли *Ог.* 161.

Койка, *f.* Hängematte auf den Schiffen, *f.* Bett, *n.*

Койстриця, *f. Кн.* (*Пр.* VIII. 212) s. Костриця.

Коїти, *v. a.* schmieden, anzetteln *P.* I. 132: любощі den Liebesgenuss einander bereiten; — ся s. Скоїти ся; 2) beruhigen, stillen, *Ф.*

Кок, *m. gew. pl.* Art Coifure.

Кокарда, *f.* Cocarde, Bandschleife, *f.* Abzeichen, *n.*

Кокета. (-етка). *f.* Kokette, *f.* кокетливий, *a.* kokett, *He.* кокецтво, *n.* Koketterie, *f.*

Коківка. *f.* Funaria, *B.*

Кокіжний, кокоїжний, *a.* aufgeblasen, gespreizt.

Кокіричи, *pl.* Corydalis cava.

Кокірний, *a.* verlockend.

Кокдюш, *m.* Keuchhusten, *m.*

Коко, *n.* in d. Kinderspr. s. Яйце.

Кокочка, *f.* in d. Räthsel: Maus, *f.*

Кокоїжити ся, sich spreizen, sich breit machen, s. Гороїжити ся.

Кокосовець, -вця, *m.* — щирий echte Cocospalme.

Кокот, *H.* 266 кокотень, -тня, *H.* 177. *ГБ. m.* munter lallendes Knäblein.

Кокоть, s. Коготь.

Кокотіти, (кокочу, -очеш), *v. n.* lallen; gackern.

Кокош, *m. ungr.* Hahn bei der Flinte, *m. Mi.* II. 343. 2) s. Журити ся 2).

Кокошити ся, s. Кокоїжити ся;

Кокошка, *f.* — зеленонога. Teichhuhn, *n.* (Gallinula chloropus); 2) Henne, *f.*

Кокошний, *a.* s. Гоfорний.

Кокус, *m.* Potentilla verna.

Коль, *conj.* s. Коли, wann, wenn, *V.*

Коластра. *f.* Biestmilch *f.* (colostrum).

Колат, *m. Kol.* I. 82 Geklapper, *n.*

Колатати, s. Калатати.

Колач, (*d.* колачик), *m.* Weissbrod, (*gew.* geflochten), *n.* Semmel, *f.* Bretzel, *m.*; 2) Wiede, *f.* in Bretzelform als Reif gewunden, Flechtenring, *m.* s. Заколісник. aus einer Ruthe gewunden.

Колачини, *pl. Kol.* I. 311 колачине *Ф.* („*Нива*" 11), *n.* vierter Hochzeittag.

Колачки, *pl. N.* e. Berges.

Кольба, *f.* Kolbe, *f.* Kolben, *m.*

Колдовбина, колевина, *Левч. f.* s. Колодовбина, котелевина.

Колебати, s. Колибати, *Пот.* III. 110.

Колебний, *a.* schwankend, wankend.

Колеfія, *f.* Collegium, *n.*

Колера, корела, *f.* s. Холера.

Колесар, s. Колісник.

Колесачки, *pl.* Art grosser Aepfel.

Колесити, *v. n.* kreisen; 2) s. Колувати *Фр.*

Колесний, *a. M.* Räder-.

Колесник, колесництво, etc. колісн., щатий & s. Колісник & коліщатий &.

Колесницегонитель, *m. He.* scherzh. *Bein.* des Indenverfolgers Pharao.

Колесо, *n.* Rad, *n.*; 2) Scheibe, *f.*; 3) Kreis, *m.*

Колесувати, *v. a.* rädern; 2) *v. n.* kreisen, im Kreise herumgeführt werden.

Колець, *gen.* кільця, *gew. pl.* кільці Keim, *m.*

Колечко, *n. dim.* s. Коло; Ringel, *n.*

Колечковатий, *a.* geringelt.

Колешня, *f.* s. Возівня, шопа; 2) s. Обора.

Колéя, (*d.* колéйка), *f.* s. Кóлїй, — залїзна *C.* I. 91. [*Ном.* III. 110.

Кóлзнути, *v. n.* *V.* s. Хóвзнути.

Колú, *conj.* wann; wenn; da, da doch; мáю к., есть к. habe Zeit, ist Z., не мáю колú habe keine Zeit; колúсь irgend wann; einst,künftig; колú-не-колú, колú-то-не-колú, *K.*,колúсь-не-колúсь dann und wann; langsam fort (*Фр.*).

Колúба, *f.* Schäferhütte,Hirtenbude,*f.*

Колибáти, колїбáти, коливáти, *v. a.* wankend machen, bewegen, erschüttern; коливáти, *v. n.* *M.* — ся *He.* wanken, sich hin u. her bewegen, sich schaukeln; schwingen; wackeln; trotteln, hinken *Шс.*

Кóливо, *n.* geweihter, mit Honig (u. Beeren) gekochter Weizen; 2) s. Кýрень запорóский *Шс.*

Колúворот, -ота, *m.* Spinnrad, *n.*; 2) Drehholz für Seile; 3) Drehkreuz, *n.*; 4) s. Кéрат; 5) Насáд (в возї).

Кóлик, *m.* kleiner Pfahl, Pflock, *m.*

Колúко, † *Кч.* 101 s. Кíлько.

Колимáга, *f.* grosser Lastwagen(*B.*).

Колимáз, *m.* s. Коломáзь.

Колимазяр, *m.* s. Мазяр.

Колúнїшний, *a.* von den vorigen Tagen, s. Оногдáшний.

Колúньска сорóчка, *Top.?*

Колúсь, колúси, *adv.* s. Колú; на — für künftighin, für die Zukunft.

Колисáнка, *f.* s. Гóйдалка; 2) s. Колúска *Гол.* III. 41.

Колисáти, колихáти, *v. a.* wiegen; 2) schaukeln.

Колúска, (*d.* -úсочка), *f.* Wiege; 2) Schaukel, *f.* *Кв.* 43 (*pl.*).

Колискóвий, *a.* Wiegen-.

Колúця, *f.* s. Сíкавиця.

Колúшнїй, (-ий), колúшнїйсь, *Ос.* (61) II. 235. 237. *a.* aus der Vergangenheit, von einst (з колúшнього), gewesen.

Колїбáне, *n.* Schwingung, Oscillation, *f.* *Пол.* s. Колибáти. [kölbchen, *n.*

Колїбáнець, -нця, *m.* Schwing-

Кóлїбень, -бня, *m.* Pendel, *n. adj.* колїбéнний, *Пол.*

Кóлїбний, *a.* *Пол.* s. Качáльний.

Колíбрі, *m.* Kolibri; — медосúсок honigsaugender K.

Колїéвий, *a.* Eisenbahn, Bahn-.

Колíй, *m.* *K.* I. 135 Räuber, Raubmörder; Lanzenmann, *m.* *Bein.* u. Synonym des Гайдамáка; 2) grosses Messer, *Шс.*

Кóлїй, *g.* кóлїї, *f.* s. Кóлїя.

Колїйник, *m.* Bediensteter bei der Eisenbahn,*m.* [d.Brantweinbrennerei,*m.*

Колїйщик, *m.* *Лев.* Arbeiter in

Колїївщина, *f.* Benennung der Bauernkriege in Ukraïna um d. J. 1768, Zeit der Anführer Ґóнта u. Залїзняк.

Колїнúчити ся, sich verbiegen (дріт). [Knien, s. Кóлїшки.

Кóлїнки, на кóлїнках *adv.* auf den

Колїнковáтий, *a.* knotig, knotenförmig. [kriechen

Колїнкувáти, *v. n.* auf den Knien

Колїнний, *a.* Knie-; -і кóсти Knieknochen, *pl.* *B.*

Колїно, *n.* Knie; Gelenk, *n.* Winkel, *m.*; 2)*Stamm,*m.*Abkunft,Abstammung,*f.*

Колїнце, *n. dim.* kleines Knie, Kniechen, *n.*; 2) Knoten, *m.* (am Halme).

Колїнчáтий, *a.* Winkel-, — друк Winkelhebel, *m.* *Пол.* [нячка werden.

Колїнячити, *v. n.* krank an колї-

Колїнячка, *f.* Knie, Fusskrankheit der Schafe u. Hühner, *f.* [Räder, *pl.*

Колїсе, *n. coll.* Räderwerk, *n.* die

Колїснúк.*m.*Wagner,Rademacher,*m.*

Колїснúцтво, *n.* Wagnerei, *f.*

Колїснúця, *f.* *gew. pl.* колїснí, *pl.* Rädergestell beim Pfluge, worauf der Pflugbaum aufliegt: Vordergestell, *n.* 2) колїснí Art ýставки *Kol.* I. 48.

Колїстрáтор, *m.* §. *Ос.* (61) IV. 31 Registrator, *m.*

Колїсцé, колїсцятко, *n. dim.* Rädchen, *n.* kleiner Kreis, Ringel, *m.*

Колїсчáстий, (-áтий), *a.* auf Rädern; 2) in Ringel gedruckt, bemalt: -а запáска *Кв.* 81. [(Rotalia) *Пол.*

Колїсчáтко, *n.* Radthierchen, *n.*

Колїти, *v. n.* erstarren und niederfallen, +*M.*; darbend hocken.

Колїтка, *f.* Stiel, Griff,*m.* s. Колóдка (до ножá); 2) Baumklotz, *m.* *Gr.* 63?

Колїчко, *n.* s. Колїсцé; 2) *pl.* s. Колїснúцї.

Кóлїш, *m.* Rad an der Welle, *n.*

Колїшéнний, *a.* *P.* I. 182. an das Rädergestell des Pfluges angespannt.

Кóлїшки, на -ах s. Кóлївки.

Колїщáтий, s. Колїсчáтий.

Ко́лїя, *f.* Wagenspur, *f.* -geleise, *n.*; 2) Eisenbahn, Bahn, *f.*; 3) *pol.* s. Че́рга.

Ко́лька, *f. pl.* кольки́, das Seitenstechen, die Kolik; 2) *pl.* Art sehr harter Birnen.

Колка́ти, *v. a.* §. s. *Ли́кати.*

Колький, *a.* Ч. V. 442 stechend, stachelig.

Колькота́р, *m.* Kolkothar, Eisen- [oxyd, *n.*

Ко́льнути, *v. n.* einen Stich geben, gestochen haben.

Ко́ло, *n.* Kreis, *m.*; 2) Rad, *n.*; 3) Art Tanz, *Гол.* (*Вінок* I. 178).

Ко́ло, *praep.* mit dem *Genit.* um, herum, rund herum, гріють ся ко́ло огню́ sie wärmen sich am Feuer, eig. um das Feuer (stehend, sitzend); 2) bei, um, ungefähr, etwa; 3) neben, zur Seite: сі́сти, ити́ etc. ко́ло кого́; *ходи́ти ко́ло чого́ etw. besorgen, к. кого́ jmdn pflegen, warten; *vgl.* Доко́ла; око́ло *Mi.* IV. 255. 538—540.

Колоба́тина, *f.* s. Калаба́ня.

Колоби́ч, *m.* Art Pflanze.

Коло-бігуно́вий, *a.* Polar-, *CM.*

Колобі́лька, *f.* Ч. IV. 80 s. Кобілка, кобе́ля.

Коло́близь, *adv.* ringsum.

Колобо́к, -бка́, *m.* Art Weissbrödchen, Laibchen, *n.* Eierkuchen, *m.P.* II. 2.

Колобро́дити, *v. n.* *Ко.* 209 herumfuchteln, -schlagen; umhertoben.

Коло́ватень, колова́тиця, (-а́гниця), *f.* einzeln wachsende (dah. grosse, ästige) Hanf-Samenpflanze. [*Пол.*

Колова́тиця, *f.* Drehkrankheit, *f.*

Колова́тка, колова́йка, *f.* — мозговни́к, Drehwurm, *m.* Quese, *f.* (Coenurus cerebralis) *Пол.*

Колови́й, *a.* Kreis-.

Колови́на, s. Колевина́.

Коло́вка, *f.* *N.* e. Berges.

Ко́лово, *n.* Ч. III. 28 s. Ко́ливо.

Колоподи́к, (-води́чник, -во́дник), *m.* (*B.*) Wasserläufer, (Totanus); Bachstelze, *f.* [Коли́ворот.

Коло́ворот, *m.* Drehbaum, *m.* s.

Коло́да, *f.* коло́де, *n coll.* Holzklotz, Klotz; Block, Stock (der Gefangenen), Stamm, *m.*; 2) Bienenstock, *m.* *ІГ.*; 3) bestimmtes Schüttmass; 4) Schafherde in dichtem Anschluss gehend; 5) Schnee in grossen Flocken fallend.

Колода́ч, (*d.*-а́чик), *m.* schlechtes grösseres Messer; Kneip, *m.* *Га.* I. 16.

Колоди́ця. *f.*s. Коло́да, *Зг.*; коло́дка; 2) Knollenstock, *m.* (cormus, tuber), *B.*

Колоді́й, *m.* Radmacher, *m.* s. Колісни́к; 2) s. Колода́ч *Др. с.* 357; 3) — бабське́ сьвя́то *Ос.* (61) X. 62 das Beschenken der попадя́ mit Haspeln nebst eines Festmales.

Коло́дка, (*d.* коло́до́чка), *f.* s. Коло́да; 2) Leisten, *m.* Stiefelholz, *n.*; 3) Hobelschaft, *m.*; 4) Vorlegeschloss, Hängeschloss; 5) s. Пи́санка, кра́шанка; віддава́ти колодки́ *Ос.* (61) X. 60. 63.; 6) Wurm zum Angeln, *m.*; 7) в коло́дочки вбива́тись von Vögeln: kielen, Kiele bekommen beim Federansatz *ІІІ.* I. 236.

Коло́дник, *m.* Sträfling, Züchtling (der im Stock sitzt) *Кв.* 157; *adj.* колодни́чий. [2) rechter Nbfl. des Дністе́р.

Колодни́ця, *f.* weiblicher Züchtling;

Колодо́вбина, *f.* ausgefahrenes Loch,

Колодри́ст, s. Козьодри́ст. [*Левч.*

Колодро́чка, *f. dim.* *Гол.* III. 100?

Колодю́к, *m.* Klotz, *m.*

Колодю́х, *m.* kriechende Acker-Brombeere, (Rubus caesius).

Коло́дязь, (-дя́ж, *Пар.*), *m.* Brunnen, *m. adj.* колодя́зний Brunnen , *ГШ.*

Коло́дя́зник, *m.* *ГШ.* *Пар.* Brunnenmeister, -gräber, *m.*

Коло́зь, *m.* s Колодя́зь.

Коло́здрявий, *a.* s. Скоро́зрявий.

Ко́локіль, -бку, (*d.* колоко́лець, -о́льчик, колокі́лок, *Gr.* 63.), *m.* Kuhglocke, Schelle, Klinge, *f.* (*B.*). [schmiere, *f.*

Колома́зь, (-ма́сть), *f.* Wagen-

Колома́к, *m.* links. Nbfl. der Во́рскла.

Коломи́єць, -и́йця, *m.* *Ос.* (61) 226 Salzsieder, *m.*

Коломи́йка, *f.* Ч. IV. 492 als Mädchen (s. Коломи́єць) Salzsiederin, *f.*; 2) s. Дзьобе́нька; 3) Art nationaler Tanz u. kurzes Lied *Пр.* II. 188. *Оц.* §. 582; 4) Nbfl. des Прут; 5) *pl.* Art Pflanze (*B.*); *adj.* коломийко́вий.

Коломи́я, *f.* ausgefahrenes mit Wasser angefülltes Loch; 2) *N.* der Stadt.

Коломі́тний, *a.* s. Каламу́тний.

Коло́на, (-о́нна), *f.* Säule; Colonne, *f.* (bei Truppen).

Кольоні́ст, *m.* Colonist, Ansiedler, *m.*

Кольо́нїя, *f.* Colonie, *f.* *adj.* кольо-

ніяльний oolonial. [gilla cannabina).
Колопе́нник, m. Hänfling, m. (Frin-
Коло́пник, s. Підколо́пник.
Коло́пня, f. gew. pl.; колопе́нька ect. s. Коно́пля etc.
Ко́льор, m. Farbe, Couleur, f.
Кольоро́вий, a. farbig, coloriert.
Ко́лос, (d. коло́сок, -ска́), m. колоси́на. f. Aehre, f.; коло́сє, n coll. Aehren, pl.
Кольоса́льний, a. kollossal, überaus gross. [Segge, (Carex vulpina), B.
Колоса́тка, f. — осо́ка, fuchsrothe
Колоси́нє. n. s. Зго́нини (B.).
Колоси́стий, a. mit grossen, vollen, reichlichen Aehren.
Колоси́ти ся, Aehren bekommen, in Aehren schiessen.
Колосі́льник, m. колосі́льниця, f. Aehrenleser, m. Aehrenleserin, f. Пар.
Колоско́вий. колося́ний, Пар. a. Aehren-, aus Aehren.
dКолоснува́ти, колосува́ти, v. a. die abgeschlagenen Aehren dreschen, die Grannen vom Getreide (Gerste etc.) abdreschen.
Колосува́нє, n. Ч. V. 674 s. Три́ни.
I. Ко́лот, -оту, m. Aufruhr, m. Verwirrung, f.
II. Коло́т, -о́та, m. s. Околі́т.
Колота́вка, f. Holzschelle, Klapper, f.; 2) s. Колоті́вка. [Fisolen, Bohnen.
Коло́танка. f. zu Püree abgerührte
Колота́ти, s. Корота́ти. Гол. III. 207.
Колота́ч, s. Ковта́ч, довба́ч; 2) Klopfkäfer, m. (Termes pulsatorium).
Коло́тьба, f. (Фр.) Gr. 21, коло́тє, n. s. Ко́лка 1).
Коло́твиця, (B.) коло́тиця, f. Spleisse, f.; eine Hälfte des gespaltenen Baumstammes. [Püree, n.; 2) Sepiola.
Ко́лотень, -тня, m. Brei, m. Mus,
Коло́ти, (ко́лю, ко́леш), v. a. stechen; schlachten; spalten: — скипки́, щіпки́ spleissen, splittern.
Колоти́ло, m. s. Коло́тни́к.
Колоти́ти, (коло́чу, коло́тиш), v. a. um-schütteln, ab-, umrühren, querlen, durcheinander mischen: коло́чені бараболї Kartoffelpüree; trübe machen, verunreinigen; * verwirren, aufhetzen; — ким jmdn zwecklos beunruhigen, stören.
Колоті́вка, ко́лотов, f. Quirl, Querl, m.
Колоті́чка рогова́та, hornartige Tellerschnecke (Planorbis corneus). [m.
Колотне́ча, колотня́. f. Zank, Hader,
Коло́тни́й, a. s. Каламу́тний; 2) zanksüchtig, unruhig.
Коло́тни́к, m. коло́тниця, (колоту́ха, Ч. IV. 669) f. der (die) Streitsüchtige, Zänkische, Ränkesüchtige; Störenfried; Zänker, -in.
Колоту́ха, f. Rahm mit Mehl od. Stärke untermischt, m.
Колоту́ша, f. Käse mit Rahm vermischt (als Speise).
Колоту́шка, f. s. Колоті́вка.
Колоу́сте, n. Besatz, Mündungs, Mundbesatz, m. (peristomium), B.
Коло́ша, f. Hose, f. H. 139; pl. Гр. s. Холо́ші. [teln, beunruhigen.
Коло́шкати, v. a. A-Г. 154 aufrüt-
Колпа́к, s. Ковпа́к, Barett, n.
Ко́лпик, m. Löffelreiher, m. (Platalea leucerodia). Вол.
Колту́н, s. Ковту́н; * в — заходи́ти lose Streiche spielen; Пом. I. 63.
Колуба́ха, f. s. Ковба́ня, калаба́ня.
Колува́ти, v. n. einen grossen Umweg machen. [bröckeln; stochern.
Колу́пати, v. a. spalten; brechen;
Колу́пішок, -шка, m. Ог. 95 s. Полу́кішок.
Колчада́н, m. Kies, m. Вол.
Кольча́к, m. — лосу́ня Hirch-, Habichtschwamm, m. (Hydnum imbricatum), B.
Колча́н, m. N. e. Berges. [della).
Ко́льчик, m. Stachelkäfer, m. (Mor-
Кольчи́на, f. Stachelgeorginie, f. (Muricea).
Кольчи́нець, -нця, m. B. колчу́жка, f. Пол. Stachelschnecke, f. Spinnenkopf, m. (Murex).
Кольчи́нок, -нка, m. Stachelmonade, f. (Prorocentrum), B. [(kolebka].
Колю́бка, f. Иг. 67. s. Коли́ска,
Колю́ка, M. колю́чка, колю́ха, f. s. Ко́лька 1); 2) pl. Stechapfel, m. (Datura stramonium). [Kali).
Колю́ча, f. Salzkraut, n. (Salsola
Колю́чий, ptc. zu Коло́ти; stechend, stachelig, dornig Ш. I. 353; — дрік Genista germanica. [Stechende.
Колю́чість, -ости, f. +M. das
Колю́чка, (-лю́шка), f. alles Stachelige, Dorn, m.; 2) Stichling, m. Ga-

sterosteus pungitius); 3) Echidna, *f.Пол.*; 4) mehrere Pflanzen: Carduus, Echium, Tribulus, Xanthium spinosum.

Колючоплáвчі, *pl.* Stachelflosser, *pl.* (Acanthopteri).

Кóлюш, *m.* s. Кóлїш, *vgl.* Кáлуш.

Колядá, (*d.* колядка), *f.* Weinachtsfest, bes. zweiter Tag der Weinachten; 2) Weinachtslied, *n.*; 3) Festgabe für колядникú.

Колядúни, *pl. N.* e. Berges.

Колядúк, колядчик, *Kol.* I. 106, *m.* Sänger der Weinachtslieder, *m.*; 2) колядник *Ф.* Buch, Weinachtslieder enthaltend. [herumgehen.

Колядничити, *v. n.* als колядник

Колядувáти, *v. n.* Weinachtslieder singen. [in diesen enthalten.

Колядчáний, *a.* zu колядкú geh.,

Коляйка, *f.* s. Кóлїя 3).

Коляк, *m.* s. Страхóполох.

Коляка, *f. aug.* s. Кіл, Knüttel, *m.*

Коляндра, *f.* Coriaudrum sativum.

Колянець, -нця, *m. Зап.* II. 462?

Коляр, *m.* Stecher, der ein Schwein absticht. [Kutsche, *f.*

Коляса, (*d.* коляска), *f.* Kalesche,

Команá, команúця, комáнка, *f.* Klee, *m.*; 2) -úця, geiles, unfruchtbares Weib; Hure, *f.* († комóнъ).

Комáнда, *f.* Commando, *n.*; 2) Trupp, *m. Кв.* 89. [Commandant, Chef, *m.*

Командúр, (*aug.* командúще), *m.*

Комáр, (*d.* -éнько), *m.* комарúця, *f.* Stechmücke, Schnacke, *f. adj.* комарóвий, -і нóсики Delphinium consolida.

Комáрки, *pl. N.* e. Berges.

Комарнúк, *m.* Schäferbude mit e. offenen Seite, *f.* [ремош ч.

Кóмарнúчний, *a.* Nbfl. des Чé-

Комáрский, *a.* zum комáр geh.

Комáха, (*d.* комáшка, -úна), *f.* Insect; Gewürm, *n.*; 2) Ameise, *f.*

Комашнúк, *m.* (-úще,*n.*) комашня, *M.f.* Ameisenhaufen, *m.*; 2) комашня, *coll.*Insecten, *pl.* Ungeziefer, *n.*; Ameisen, *pl. P.* I. 141. [gelage, *n.*

Комáшня, (кум-), *f.* Gastmal, Gast-

Комéдия, *f.* Komödie, *f.* Lustspiel, *m.* lustiger Vorfall. [-янтка, *f.* -in, *f.*

Комедиянт, *m.* Possenreisser, *m.*;

Комезúти ся, *IГ.* s. Комизúти ся.

Кóмен, etc. s. Кóмин.

Комельгá, *f.* das Sichdrehen in d. Luft. [Luft drehen.

Комельгувáти, *v. n.* sich in der

Комендирувáти, *v.n.* commandieren, befehligen: когó, ким.

Коменúця, *f.* s. Команúця 2).

Коменнé, *s. n. a.* Reitpferdesteuer, *f.*

Коменотрýс, *m.*Kaminfeger, *m.Зак.*

Комéта, *f.* Komet, Haarstern, *m.*

Кóмети, *adv.* s. Кóміть.

Комéтний, *a.* des Kometen, *CM.*

Комешúти ся, s. Закомешúти ся.

Комéшка, *f.* kurzes Messhemd der lat. Priester. [launt sein, Grillen fangen.

Комúзити ся, ungehalten, übelge-

Комилáти, *v.a.* (*Фр.*)s.Вершúти 2).

Кóмин, *m.*Kamin, Rauchfang, Schornstein, *m.*

Коминóве, *n.a.s.* Rauchfangsteuer, *f.*

Кóминок, -нка, *m.dim.*s.Кóмин; 2)Piston, *n.* Warze *f.*am Gewehr. [мúзити ся?

Комúчити ся, *Не.Пр.*II.384? s. Ко-

Комúш, *m.* Schilfrohr, *n.* Binse, *f.*

Комúшний, комишóвий, *a.* Schilf-, Binsen-. [läufer; Wegelagerer, Räuber, *m.*

Комúшник, *m.* Buschdieb, Busch-

Кóмік, *m.* Komiker, *m.*

Комінник, *m.* s. Комоннúк 1).

Комінáр, *m.* Rauchfangkehrer, Kaminfeger, *m. adj.* комінáрский. [мінáр.

Комінáрство, *n.* Gewerbe des ко-

Кóмір, кóмнїр, *m.* s. Кóвнїр.

Комíрка, комíрчина, *f.* kleine Kammer, Kämmerlein, *n.*; Zelle, *f.*

Комíрне, *n. s. a.* Mietzins, *m.* Miete, *f.*; das Wohnen als Beisass, в комíрнім сидíти s. Коморувáти; пітú в комíрне Einlieger werden.

Комíрник, *m.* комíрниця, *f.* Einlieger, Mietwohner, (-in, *f.*) Beisass, *m.* (-in, *f.*); *adj.* комірнúцкий *H.* 56.

Комíрня, *f.ВБ.*, комíрство, *n.*комíрщина, *f.* das Wohnen als Mietsmann, als Einmieter, Einlieger. [ris), *B.*

Комірóчний, *a.* Zellen-, (cellula-

Комірсáти ся, s. Корíцмати ся.

Кóміс, *m.* Auftrag, *m.* Comission, *f. adj.* комісóвий. [missär fungieren.

Комісийонувáти, *v. n.* als Com-

Комíсия, *f.* Commission, *f.*

Комíсний, (-сьн-) *a.* — хлїб, комісняк Commissbrot, *n.* [zelbäume schlagen.

Кóміть, *adv.* kopfüber; — ітú Pur-

Кóмітет, *m.* Comité, *n.*; *adj.* комітетóвий.
Комíчний, *a.* komisch.
Комíчність, -ости, *f.* das Komische.
Комли́к, *m.* *Левч.* Kalmüke, *m.*
Комля́, *f.* s. Кімля́.
Комнáта, (-áшина), *f.* s. Кімнáта.
Комóлий, *a.* *Н.* 67 ohne Hörner, s. Шýтий.
Комóн, *m.* † Pferd, *n.*
Комони́ця, *f.* geile Stute, s. Комани́ця 2).
Комонни́к, *m.* комóнний. *a. s. m.* *Ст.* der Berittene, Reiter; 2) Pferdebesitzer, *m.*; 3) Pferdestall, *m.* *Ф.*; комóнником *adv.* zu Pferde.
Комóра, *f.* Kammer, Vorrathskammer, *f.*; 2) Zollamt, *n.*; 3) Art Hürde, Wehr zum Fischfang; *adj.* комóрячий, *Зак.*
Комóрець, -рця, *m.* Mehlzünsler, *m.* (Asopia), *B.*
Комори́ти, *ЛД.* коморувáти, *v. n.* als Einlieger, als Mietsmann, als Beisass wohnen.
Комóрник, *m.* gerichtlicher Kämmerer, *Term.*; Advocat; Notar, *m.*
Коморни́цтво, *n.* Kämmerei, *f.* *Пар.*
Комóрниця. *f.* Kammmerfrau, *f.* *Пар.*
Комóсити ся, sich unruhig geberden.
Компанíйці, *pl.* leichte reguläre Cavallerie; *adj.* компанíйский.
Компáнія, *f.* Compagnie; Gesellschaft, Kameradschaft, Partie, *f.* компанувáти з ким, -їю води́ти *P.* I. 74. G. pflegen, K. halten.
Компаньóнка, *f.* *Не.* Gesellschafterin, *f.*
Компáнчик, *m.* *Гол.* I. 145 zur Compagnie geh. Soldat.
Компéра, *f.* s. Бýльба Grundbirne, *f.*
Компеpя́нка, *f.* Stengel, von Kartoffeln *pl.*; 2) Wasser worin K. gekocht worden.
Кóмплет, *m.* volle Zahl, vollständige Anzahl; 2) Tanzunterhaltung für Anfänger, *f.*
Коплéтний, *a.* vollzählig, vollständig.
Комплетувáти, *v. a.* completieren, vervollständigen, vollzählig machen, ergänzen.
Компонувáти, *v. a.* componieren; verfassen.
Кóмпот, -óту, *m.* Compot, *n.*
Кóмпут, *m.* † *K.* Armeebestand, *m.*
Комулéць, -лця́, *m.* Stange beim Zuggarn (комля́), *f.*
Комуністи́чний, *a.* communistisch.
Комýнка, *f.* *Шог.* 78?
Комýшка, *f.* Wundklee, *m.* Wollblume, *f.* (Anthyllis vulneraria).
Комягá, *f.* Kahn, *m.* Zille, *f.* *Піс.*
Комядувáти, *v. a.* beunruhigen; aufhalten, (*B.*).
Кон, *m.* s. Кін, на конý бýти auf der Scene sein, aufgeführt sein, *Ст.* 2) *КУ.* s. Закóн, суд.
Кóнане, *n.* s. Скóнане.
Конáр, *m.* dicker Ast (*B.*).
Конарá, *f.* Schafherde fürs Schlachten gefüttert.
Конари́стий, *a.* starkästig, *Фр.*
Конáт, *m.* *K.* II. 55 s. Канáт Strick, *m.*
Конáти, *v. n.* enden, in den letzten Zügen liegen, verscheiden.
Конáтий, *a.* eckig, *B.*
Конвáлія, *f.* Maiblume, *f.* (Convallaria majalis), *IГ.*
Кондáк, *m.* kurzer Lobgesang entspr. dem тропáр.
Конди́ция, *f.* Dienst, *m.*; 2) Privatlection, *f.*
Кондíйка, *f.* bauchiges Gefäss mit einer Schneppe.
Кондáш, *m.* *ungr.* Schweinhirt, *m.*
Кондýри, *pl.* Stiefel mit Absätzen, *Kol.* I. 44.
Кондя́к, *m.* s. Піддя́чий; Dorfschullehrer u. Kirchensänger, *m.* *Марк.* 62.
Конéнко, *m.* vom Pferde entsprossen, *Ст.*
Коненя́, -я́ти, *n.* Rösslein, *n.*
Конéсор, *m.* Pferdekenner, *m.*
Конéць, *gen.* кінця́, *m.* Ende, *n.* Beschluss, Schluss, *m.* die äusserste Spitze; — вікý Lebensende; на — am Ende, endlich, schliesslich, zuletzt; na які́й —? zu welchem Ende, zu welchem Zwecke? до кінця́ bis zu Ende; *мéшкає на кінці́ язи́ка seine Wohnung kann wohl erfragt werden; *зробів так і так, тай кінці́ в вóду er hat es so und so angestellt und die Spuren der That vertilgt, vertuscht; (на) в тім тáнці два кінці́ zweifach, zweifelhaft ist der Ausgang in diesem Beginnen; кий, парáграф два кінці́ мáє kann auf zwei Seiten geschwungen, gedeutet etc. werden, ist zweischneidig; 2) gleichbedeutend mit початóк Anfang; з кінця́ в конéць von einem Ende zum anderen *Кв.* 39.; 3) als unechte *Praep.* mit dem *Genit.* конéць столá, к. селá

etc. am Ende *Mi.* IV. 255. 540 *Ог.* 175.

Коне́чний, *a.* endlich, schliesslich; endgiltig; 2) nothwendig; коне́чне (-е́шне), *adv.* nothwendigerweise, unumgänglich, dringend. [keit, *f.*

Коне́чність, -ости, *f.* Nothwendig-

Ко́ник, *m.* Pferdchen, Rössel, *n.*; 2) Heupferdchen, *n.*; Laubheuschrecke, *f.*; 3) Rothbeinlein, *n.* (Totanus calidris); 4) Art Gestell, Pflock zum Stützen der untersten Latte beim Strohdache, *m.*; 5) *pl.* Birkenknospen, *pl.*

Конилі́вка, *f. N.* e. Berges.

Кони́на, *f.* (*aug.* кони́ще, -и́ско, *m.*), (kleines, schwaches) Pferd; 2) Pferdefleisch, *n.*

Ко́нїв, *m. N.* e. Berges.

Ко́нїн, *m.* fabelh. *N.* eines Pferdediebes.

Коні́на, *f.* Koniin, *n.* (des Schierlings).

Коні́пний, *a.* aus Hanf, hanfen.

Коні́пниця, *f.* aus Hanf: соро́чка, полотно́.

Конїчи́на, *f.* Klee, *m.* s. Конюши́на.

Конїчи́ниско, *n.* Kleeschlag, *m.*

Ко́нка, Ко́ньскі во́ди linker Nbfl. des Днїпро́.

Конкоміта́ция, *f.* Einbegleitung, *f.*

Ко́нний, *a.* s. Кінни́й; — бояри́н † Reiter als Krieger, *m.*

Кона́л, *m.* Rossarzt, Pferdearzt, Curschmied, *m.* [kunst, *f.*

Конова́льство, *n.* Rossarznei-

Коно́вець, -о́вця, ко́нов, *m.* коно́пка, *f.* *Пис.* s. Коно́вка.

Конові́д, (коньово́д), -о́да, *m.* Pferdeführer *КС.* (82) III. 600; 2) Pferdedieb, *m.*

Коно́вка, (*pl.* -ки́), *f.* (*d.* коно́вочка, *f.* коновля́ -я́ти, *n.*) Wasserkanne, *f.*

Коново́й, *m.* *Рч.* 85 Convoi, *m.* Escorte, *f.*

Коновя́зь, *f.* Seil zum Anbinden der Pferde, *n.* [dehüter, *m.*

Коноко́рмець, -мця, *m.* † Pfer-

Конокра́д, *m.* Pferdedieb, *m.* *Не.*

Ко́нон, *m.* Conon; Коно́ненко Sohn des C.

Коно́па, коно́падь, *f.* unruhiges Verhalten, Unruhe, *f.* — па́дає на кого́ 's juckt, neckt ihn.

Конопа́дити, коно́пити, *v. a.* befästigen; reizen, necken; locken; — ся vor langer Weile vergehen, in Unruhe sein.

Конопе́лька, *f. dim.* s. Коно́пля; 2) Buschwindröschen, *n.* (Anemone nemorosa); 3) *pl.* Veronica latifolia.

Конопе́льні -пісни, gesungen zur Zeit des Hanfreissens.

Конопли́вий, *a.* neckisch.

Коно́плик, *m.* конопля́нка, *f.* Hänfling, *m.* (Fringilla cannabina).

Конопли́ця, *f.* Ч. IV. 458?

Конопли́ще, (-и́ско), *n.* Feld wo Hanf wuchs. [nabineae).

Коноплькова́ті, *pl.* Hanfartige (Can-

Коно́пля, *f. gew. pl.* коно́плї, Hanf, *m.* (Cannabis sat.). [нїпний.

Конопля́ний, коно́пний, *a.* s. Ко-

Коно́пник, *m.* Locker, Necker, *m.*

Консисто́рия, *f.* Consistorium, *n.* *adj.* консисто́рский, (-рия́льний), Consistorial-. [tionell.

Конституци́йний, *a.* constitu-

Контена́нт податко́вий Steuergelderverwahrer, *m.* [wirten, beköstigen.

Контентува́ти, *v. a.* † *Др. с.* be-

Ко́нти, *pl.* Haarbund der ungr. Frauen, *m.* [häuschen, *n.*

Конти́на, *f.* s. Канти́на; 2) Götzen-

Контї́тний, *a.* zufrieden (contentus), (*Фр.*). [сити.

Конто́сити, *v. a.* Ч. V. 789 s. Кундо́-

Ко́нтракт, *m.* Contract, *m.* das Abkommen. [trahieren, miethen.

Контрактува́ти, *v. a.* щось con-

Контро́ль, контро́льор, *m.* Controlor, *m.* [*adj.* контро́льний.

Контролюва́ти, *v. a.* controlieren;

Контува́ти, *v. a.* *Ал.* s. Контентува́ти. [schlitzten Aermeln, *n.*

Ко́нту́ш, *m.* Oberrock mit aufge-

Контю́х, *m.* s. Киндю́х; Pferdemagen, Blinddarm, *m.* (*B.*).

Ко́нун, *m.* Methschank, *m.*

Кону́нчиця, *f.* Methschenkerin, *f.*

Конфе́т, *m.* *Др. с.* 2. конфіту́ра, *f.* Confect, Zuckerwerk, *n.* Confitüren, *pl.*

Конфіскува́ти, *v. a.* confiscieren.

Ко́нцур, *m.* s. Ка́нцур.

Конча́ти, s. Кінча́ти.

Ко́нче, *adv.* s. *adv.* zu Коне́чний; 2) не ко́нче nicht eben, nicht gar sehr: ци дале́ко? не ко́нче nicht sehr weit.

Ко́нчик, *m. N.* e. Berges. [sterben, *n.*

Кончи́на, *f.* Ende, Lebensende, Ab-

Ко́нша, *f.*? Art Gras Ч. II. 309.

Конша́хти, *pl.* заходи́ти собі з ким в — mit jmdm Machenschaften pflegen.

Коню́х, (*d.* конюшок -шка), *m.* Pfer-

*

dehirt, -hüter; Stallknecht, *m.*; 2) Rosskäfer, *m.*

Конюхáрити, *v. n.* конюх sein.

Конюший, *a.s.m.* Oberstallmeister, *m.*

Конюшúна, *f.* Klee, *m.*

Конюшúниско, (-úще), *n.* Kleefeld. *n.* Kleeschlag, *m.* [lung, *f.*

Конюшня, *f.* Pferdestall, *m.*, -stal-

Кóня, *f. Др. с.* 386 s. Кáня (Milvus).

Коня́к, *m.* Pferdemist, *m.*; 2) Cognac, *n.*

Коня́ка, конячúна, *Не. f.* s. Конúна 1).

Конякíвка, *f.* Ackerwicke, *f. ГШ.*

Коня́р, *m.* Pferdehirt, *m.*; 2) s. Лайня́р.

Коня́рня, *f.* Pferdestall, *m.*

Коня́стий, *a.* s. Конáтий.

Коня́тина, *f.* s. Конюшúна, *B.*; 2) Pferdefleisch, *n. Не.* [lutetiana).

Конятúч, *m.* Hexenkraut, *n.* (Circaea

Коня́чка, *f. dim.* s. Коня́ка; 2) schwarze Stangenbohne.

Копá, *f.* Schock, *n.* (Anzahl von 60 Stück); *pl.* кóпи, Getreidefeimen; 2) = 15 Kopeken; 3) † Gericht, *n.* Gerichtsverhandlung auf streitigem Orte, bes. in Grenzstreitigkeiten, auch in Fällen des Diebstahles, gewaltsamer Pfändung, unbekannten Todschlages; присяжна — wobei alle Mitglieder des Gerichtes schwuren; кóпу вéсти — halten (condescensio, iudicium condescensoriale).

Копагá, *f*, s. Чуля́р.

Копалúна, *f.* Mineral, *n. Вол. Пол.* 2) *N.* e. Berges. [Gräber, *m.*

Копáльник, копáльщик, *Под. m.*

Копáльниця, копáля, *f.* Arbeiterin mit dem Grabspaten, *f.*

Копáльня, *f.* Bergwerk, *n.*

Кóпань, *f.* kleines Feldstück mitten im Walde; 2) s. Нáсип, *Wgr.* 15; 3) *N.* e. Berges.

Кóпане, *n.* das Graben.

Копанúця, *f.* s. Мотúка; 2) Schlittenkufe, *f.* -baum, *m.* (ausgegraben mit gekrümmter Wurzel); 3) *N.* e. Berges.

Кóпáнка, *f.* Graben, *m.*; 2) Weg beiderseits mit Graben, *m.*; 3) Roden, *m.*; durch Regengüsse entstandene Grube; 4) —, *d.* копáночка, *P.* II. 64 ein (natürlicher) einfacher Brunnenquell; schlechter Brunnen, *B.* [s. Заткáльниця,

Копáня, *f.* Backofenschlund, *m.*; 2)

Копáтельний, *a. Н.* 96 rührig, aufgeweckt; до чогóсь *К.* (*Хата* 190) sorgfältig, emsig hütend.

Копáти, *v. a.* graben; mit dem Spaten bearbeiten; 2) * — ся geschäftig sein, sich tummeln; 3) кóпати, s. Кóпнути.

Копатíльник, *m. Фр.* s. Копáльник.

Копáч, *m.* Stück Holz zum Graben verwendet; 2) Mütze der *Лéмки*, *f.*

Копáчити, *v. n.* stochern, graben.

Копáчка, *f.* Werkzeug zum Ausschneiden der Radfelgen, *n.*

Кóпел, etc. s. Кóпил etc.

Кóпень, -пня, *m.* Monat August.

Копервáс, *m.* Vitriol, *m.* Kupferwas- [ser, *n.*

Копéрта, *f.* Couvert, *n.*

Копéць, *g.* кінця́, *m.* Erdhügel, Grenzhügel, *m. Кч.* 199.

Кóпил, (кóпив), (-úлець, -ильчýк), *m.* копеля́, -я́ти, *n.* Bastard, Blendling, *m.* Kebskind, *n.* [pen stolz aufwerfen.

Копúлити, *v. a.* — гýбу die Lip-

Копúлиця, *f.* Kebsfrau, Kebsdirne, *f.* (*B.*). [*f.*; 2) s. Копúто *Н.* 6.

Копилó, копúле, *n.* Schlittenstolle,

Копильчáки, *pl.* Pferdeschlitten, *pl. Левч.*

Копирсáти, *v. a.* grübeln, *Ке.* 105.

Копúрснути, *v. n.* kopfüber, jäh stürzen. [рáло *Ч.* VII. 400.

Кóписть, *f.* keilförmiger Haken des

Копúстка, *f.* Spatel, *m.* Rührscheit, *n.*

Кóпит, *Ч.* III. 309, кóпил, *Не. m.* s. Копúто 2).

Копитáти, *v. a.* klopfen, (*Фр.*).

Кóпитень, -тня, копúтник (-тняк), *m.* Haselwurz, *f.* (Asarum europ.).

Копúти, *v. a.* (кóплю, кóпиш), an-, aufhäufen, zusammenbringen.

Копитковáтий, *a.* hufartig, *Пол.*

Копиткóве, *s. n. a.* Abgabe am Schlagbaum für gehufte Thiere, *f.*

Копитлувáти, *v. a.* abnützen, abreiben, §. [Hufthier, *n.*

Копúтний, *a.* mit Hufen versehen;

Копúто, (*d.* -úтко -úтце), *n.* Huf; 2) Schuhmacherleisten, *m.* * всьо на однó — Alles über einen Leisten geschlagen.

Копитóвий, *a.* -а кість Hufbein, *n. B.*

Копитя́р, *m.* Leistenschneider, *m. Пар.*

Копúцьке, *n. П.* ein mit dem Feldeigenthümer auf Antheil gebautes Getreide.

Копúця, (*d.* -úчка), *f.* Feimen; Schober, *m.*; Haufen, *m.* (*d.* Häuflein, *n.*).

Копичáсті ўставки, Art Leinstikkerei *Kol.* I. 48. [das Legen in Feimen.
Копи́чене, *n.* das Häufen, Häufung;
Копи́чити, *v. a.* häufen; *ГШ.*; in Feimen legen. [beln und wiebeln, *Мор.*
Копи́шити ся, sich tummeln; krie-
Копи́шник, *m.* s. Копóвище.
Копі́нка, *f.* mittelgutes Stück Leinwand von 60 Ellen.
Кóпіє, *n.* Lanze, Pike, *f.*
Кóпїєвáтий, *a. Пол.* lanzettenförmig.
Копі́йка, копі́йчина, *f.* Kopeke, *f.*
Копі́йник, *m.* — стрілоли́ст („цибули́не"), Pfeilkraut, *n.* (Sagittaria sagittaefolia). [Heufeimens, *f.*
Копійó, *n.* Stange in der Mitte des
Копі́йце, *n. Ко.* 241 Pfeilspitze, *f.*
Кóпінь, *f.* Erdfleck ohne Schnee, *m.*?
Копі́ст, *m.* Copist, Abschreiber, *m.*
Кóпіт, -оту, *m. Ч.* V. 2. Gestampf, *m.*; 2) *pl.* Staubwolken, *pl.*
Копіювáти, *v. a.* copieren.
Кóпія, *f.* Copie; Abschrift, *f.*
Кóпкати, s. Кóпати 3). (*Фр.*).
Кóпко, *m.* s. Прокін.
Копли́вий, *a.* eilfertig.
Кóпний, *a.* Grab-, Scharr-; 2) grubig; 3) in Hanfen: сніг; -а дорóга ein Schlittenweg mit sehr vielem unbefahrenem Schnee; 3) — суд *К.* s. Копá 3); кóпно, *adv.* dicht, vollauf *Н.* 29.
Кóпник, *m.* † Mitglied des Gerichtes копá.
Кóпнути, *v. a.* ausschlagen, stossen (mit dem Fuss), ногóю когó jmdm einen Fusstritt versetzen; *— ся до чогó sich eifrig woran machen.
Кóпня, *f.* Bergwerk, *n. Пол.*
Копови́й, *a.* Schock-.
Копови́к, *m.* = 50 Kopeken.
Копóвище, *n.* Ort u. Sitz der копá 3).
Коповóзиця, *f.* das Verführen der Getreideschocke vom Felde, die Zeit davon.
Копóрснути ся, zappeln, (*Фр.*).
Кóпоть, *f.*: Russ, *m.* (vom Lichter- od. Lampendampf); 2) Schlappe, Prügelei, *f.* комý дáти кóпоти *Ко.* 161.
Копри́ва, *f. Оц.* §. 39 s. Кропи́ва.
Копрі́й, *m. В.* Fenchel, *m.* (Foeniculum offic.). [berussen.
Копти́ти, *v. a.* einräuchern, räuchern;
Коптї́не, *n.* s. Вýджене, *Под.*
Коптї́ти, *v. n.* rauchen, schmauchen; Russ ansetzen.
Коптю́х, *m.* Mohrenaffe, *m.* (Cercopithecus fuliginosus), *Вол.*
Копя́к, (*d.* -ячóк), *m.* (kleiner) Feimen, Schober. [*f. Пом.* III. 110.
Корá, *f.* Rinde, Baumrinde, Borke,
Корáб, корабéль, -бля́, *m.* Schiff, *n.*; 2) *pl.* Traggestell mit Korb, *n.* [Schiffe.
Корабéльний, *a.* Schiffs-, vom
Корабéльник, (-éльщик), *m.* Schiffer; Steuermann; Matrose, Lootse; 2) Schiffbaumeister, *m. Cm.*
Кораби́ця, *f.* Arche, *f.* (Arca), *В.*
Корабі́н, *m. Зап.* II. 543 s. Корабéль.
Корáблик, *m. dim.* s. Корабéль; 2) Schiffsboot, *n.* (Nautilus) *Пол.*
Кораблúнцї, *pl.* Schiffsboote, *pl.* (Nautilina). [steuern, schiffen.
Кораблювáти, *v. n. Гуш.* segeln,
Корабля́рня, *f.* Schiffswerft, *f. Cm.*
Корáвий, *a.* rauh, s. Рáпавий.
Корáвіти, *v. n.* rauh werden.
Корáль, корáл, *Не. m.* Koralle, *f. pl.* корáлї, корáлики, aufgereihte Korallen, *pl.*
Коралéвий, *a.* Korallen-.
Корали́ни, *pl.* Flechtenkorallen, *pl.* (Corallinae). [(Ilysia scytale) *Вол.*
Коралю́ха, *f.* Korallen-Natter, *f.*
Кораля́к, *m.* Edelkoralle, *f.* (Corallium).
Кóрап, *m.* s. Карп, кóроп.
Кóрба, *f.* Kurbe, Kurbel, *f.*
Корбáн, *m.* s. Пості́л, ходáк.
Корбáня, *f. N.* e. Berges. [бниця.
Корбасю́ка, *f.* linker Nbfl. der Рú-
Корбáч, *m.* Knotenstock, *m. Gr.* 21.
Корбови́й, *a.* Arbeiter bei der Kurbe, *m.* [liederlicher Kerl?
Кóргель, *m. ungr. Гол.* III. 427
Корґі́та, *f.* s. Клю́ба für Ґаля́ри.
Кордáч, (*d.* -áчик), *m.* Schnur zum Umgürten, *f.* [*n. adj.* кордовáний *Не.*
Кордобáн, (-вáн), *m.* Corduanleder,
Кордобáнець, -нця, *m.* Schuh aus Corduan, *m.*
Кóрдóн, *m.* Kordon, *m.* Grenzsperre, *f.*
Кóрдуб, *m. В.* Korkeiche, *f.* Quercus suber).
Кордýля, *f. N.* e. Berges.
Кордю́к, *m.* Zungengeschwür, *n.*; 2) Wolfsmilchschwärmer, *m.* (Deilephila euphorbiae); 3) s. Медведю́х.
Корéла, *f.* s. Холéра.

Кóрень, etc. s. Кóрінь etc.

Коренáстий, (-нúс-, -áтий, -нчáтий, *M.* II. 80), *a.* mit grossen, starken, tiefgehenden Wurzeln.

Коренúти, (-рін-), *v. a.* schelten; [schmähen.

Кóренний, *a.* zur Wurzel geh., *ursprünglich, Stamm-.

Корéкта, *f.* Correctur, *f.*

Корéц, *m.* Ohrwurm, *m.* (Forficula auricularia), *B.*

Кóрець, *g.* кірця, *m.* Schüttmass [von 1·2364 Hektol.

Корéчний, *a.* млин oberschlächtige Mühle, *Kol.* I. 61.

Корéчник, *m.* oberschlächtiges Rad.

Корж, (*d.* кóржик, -ичок), корзáн, *m.* ungesäuerter trocken gebackener Kuchen, *Пом.* III. 5.

Коржáвіти, *v. n.* hart, steif werden.

Корзáн, *m.* s. Ходáк, постіл. *Пом.* III. 5.

Корзáти ся, die корзанú anziehen.

Корзúна, (*d.* -úнка), *f.* корзýн, *m.* Korb, *m.*; корзúнна лозá Korbweide, *f.* (Salix viminalis).

Корзі́ти, *v. n.* s. Пустувáти.

Корúна, (*d.* -úнонька *Гол.* III. 101), *f.* trockene Baumrinde zum Heizen.

Кóрúсть, (*d.* корúстка, -úстонька, -úсточка), *f.* Nutzen, Vortheil, Gewinn, *m.*

Користáти, *v. n.* з чогó Nutzen ziehen, benutzen.

Корúстий, *a.* gewürzt, *Ч.* IV. 687.

Корúстка, *f.* Querstab der Weife (der Haspel), *m.*

Кóристний, *a.* vortheilhaft; Gewinn bringend, einträglich.

Корúстник, *Под.* (-úсник), *m.* Gewinnhascher, Ausbeuter, Exploiteur, *m.*

Кóристність, -ости, *f.* Vortheilhaftigkeit, *f.*, Vortheil, *m.*; 2) s. Користолю́бність, *He.*

Користолюбúний, (-лю́бний), *a.* habsüchtig, gewinnsüchtig.

Користолю́бність, -ости, *f.* *Пар.* Gewinnsucht, Habsucht, *f.*

Корúстувати, *v. a.* *K.* когó jmdm Vortheil gewähren; — ся чимось sich etw. zunutz machen, woraus Gewinn, Vortheil ziehen, etw. benützen *C.* II. 56.

Коритáр, *m.* Corridor, *m.*

Корúти, *v. a.* tadeln, rügen; 2) — ся *У.* sich unterwerfen, gehorchen, комý.

Корúтник, *m.* Trogmacher, *m.*

Корúтниця, *f.* Trogmuschel, *f.* (Maktra); 2) Schildkröte, *f.*

Корúто, (*d.* -úтце, -úтко, коритя́, -я́ти), *n.* Trog, *m.*; 2) Mulde, *f.*; 3) корúтце *d.* s. Лóжниця.

Корúця, *f.* Zimmt, *m.* *Под.*

Коричнéвий, *a.* zimmtfarbig.

Корúчний, *a.* mit Zimmt, *Ч.* IV. 141.

Корíвка, (-íвчина). *f. dim.* s. Корóва.

Корівнúк, *m.* Kuhwirt, der nur Kühe besitzt, *K.*

Корíзмати ся, sich sputen (*Ф.*).

Кóрінь, (*d.* корінéць, -нця́), *m.* Wurzel, *f.* (von Bäumen, Kräutern, Zähnen etc.); * — eines Wortes; — des Uebels; 2) Rücken beim Buche, *m.* *He.*; 3) в кóрени an der Deichsel.

Корíнє, *n.* die Wurzeln, *pl.*; 2) Gewürze, *n.* [würze, *n.*

Корінéвий, *a.* Wurzel-.

Корінúти ся, wurzeln, Wurzel schlagen. [gen.

Корінькóвий, *a.* -а лю́лька aus Wurzelholz verfertigt, *Мор.*; 2) -а горíвка gewürzter Brantwein.

Корíнний, *a.* Gewürz-, — склеп Colonialwaarenhandlung, *f.*; gewürzhaft; 2) — кінь Deichselpferd, *n.*

Коріннúк, *m.* — чит Wurzelbaum, Leuchterbaum, *m.* (Rhizophora Mangle); корінниковáті, *pl.* Wurzelbaumartige, *pl.* (Rhizophoreae).

Корíнниця, *f.* *ГШ.* Gewürzbüchse, *f.*

Корінонóжки, *pl.* Wurzelfüsser, *pl.* (Rhizopoda).

Корінюха, *f.* Wurzelqualle, *f.* (Rhizostoma), s. Пелехáчики.

Корíцмати ся, mit Mühe sich herausarbeiten; * auf die Beine zu kommen trachten.

Кóрка, *f.* *Ш.* I. 392 s. Кірка; на всї кóрки лáяти; 2) *N.* e. Berges.

Коркúшка, *f.* oberer Theil des Baumes mit abgehauenen Aesten; 2) s. Кóвінька. [*m.* (*B.*).

Коркобéць, -бця́, *m.* Regenbogen,

Коркóвий, *a.* Kork; — дуб s. Кордýб; 2) *d.* корковéнький черевúчок *Ч.* III. 435 mit hohem Korkabsatze.

Корковнúцї, *pl.* Korkpolypen, *pl.* (Alcyonaria).

Коркотíти, *v. n.* brummen, (*Фр.*).

Коркóші, *pl.* кóркуш, *m.* Nacken, *m.* Achseln, *f. pl.* на коркóші когó взя́ти jmdn Huckepack tragen; auf beiden Schultern tragen.

Коркувáти, *v. a.* verkorken.

Корм, *m.* Nahrung, *f.*; Futter, *n.*; 2) Muttermilch, *f.* *У.*
I. Кóрма. *f.* *Пар.* Aetzung, *f.*
II. Кóрмá, *f.* s. Кéрма.
Кормáн, s. Курмáн.
Кормáч, (-ачéнько), *m.* *Ф.* s. Кермáч, кермáнич. [тá на —?
Кормáш, *m.* *TP.* 218 час берé лї-
Кормúлець, -льця, кормúтель, *m.* *КУ.* Ernährer, Pflegevater, *m.*
Кормúло. *n.* *Ш.* I. 171 Steuerruder, *n.* s. Кéрма.
Кóрмити, *v. a.* er- nähren; füttern; mästen; — грудьмú säugen, stillen (дитя́).
Кóрмиця, *f.* Mastkraut, *n.* (Sagina).
Кóрмлене, *n.* das Nähren, Ernährung, *f.* [III. 397.
Кóрмний, *a.* gemästet, Mast- *Гол.*
Кормнúк. *m.* s. Кармнúк.
Кормóвий, *a.* Futter-. *Гн.* 11.
Кормóк, -мкá, *m.* *dim.* s. Корм.
Кормóша, *ungr.* *f.* Art Apfelbaum.
Кормчáр, *m.* s. Кормáч.
Корнáдка. (*d.* -áдочка, *Зап.* II. 554) *f.* Baumstrunk, *m.*
Корнáз, кóрнос, *m.* s. Кнур.
Корнáк, *m.* Wurzelstumpf, *m.* [но.
Кóрне -покóрне, *Kol.* I. 226 s. Покір-
Корнúз, *m.* *He.* Karnies, Gesims, *n.*
Корнúло, (-úлко), Корнїй, *m.* Cornelius. [tella), *B.*
Корнúця, *f.* Art Lebermoos (Fega-
Корнýта вівця́, mit Hörnern (cornutus). [ma) *B.*
Корня́к, *m.* Wurzelstock, *m.* (rhizo-
Корня́ти, *v. a.* stechen, schlagen, hauen; * antreiben; anrühren; wecken.
Кóроб, (*d.* -обóк), *m.* Korb, *m.* Schachtel, *f.* Bretterfach, *n.* [macher, *m.*
Коробéйник, *m.* *H.* 22. Schachtel-
Коробéль, *m.* *Гол.* III. 120 s. Корабéль; 2) Art шóпа.
Коробéн, *m.* *Гол.* III. 23. s. Корóбка.
Корóбити ся, *Ko.* 240 *H.* 212 sich krümmen, sich krumm ziehen; *Ko.* 350 sich spreizen, s. sträuben.
Корóбка, (*d.* -óбочка), *f.* Schachtel aus Rinde, Kietze, *f.* Futteral, *n.*; 2) der Bug an der люшня.
Корóва, (*d.* -вúна, -óвиця, -óвичка, -óвонька, корóвка), *f.* Kuh, *f.*; 2) корóвиця рогáта, *B.* Hammatochaerus cerdo; 3) коровúчка, s. Сироїжка, *Вол.*
Коровáй, -ая́, *m.* grosses Hochzeitbrod, *n.* *Пар.* (*Пр.* II. 175). *Пом.* III. 66.
Коровáйний, коровáєвий, *a.* zum коровáй geh.; des к.; -на пáра ein Paar kleine Brödchen, die vor dem коровáй in den Backofen geworfen werden, *Га.* I. 33.
Коровáйник, *m.* der Schaffner des коровáй, *Зак.*
Коровáйниця, *f.* Frau die beim Backen des коровáй beschäftigt ist, Bäkkerin des к.
Коровáть, *f.* s. Кровáть.
Коровíй, -ія́, *m.* Kuhhirt, *m.*
Коровлїй, *m.* *N.* e. Berges.
Коровóд, (-вíд), *m.* Reigen, Reihentanz, *m.* поскáчу коровóда *P.* I. 16; *pl.* * Weitläufigkeiten, Umschweife, *pl.*
Коровóдити ся з ким mit jmdm viel Umstand, viel Federlesen machen.
Короволїтник, протáчник —, *m.* Acker- Ehrenpreis, *m.* (Veronica agrestis).
Коровя́к, *m.* Kuhmist, *m.*; 2) Stechapfel, *m.* (Datura); 3) — жóвтий Verbascum thapsus *Еф.* 21.
Коровя́рня, *f.* Kuhstall, *m.*
Корóвячий, *a.* Kuh-.
Корóвячка, *f.* Stechfliege, *f.* (Stomoxys calcitrans). [Fahne, *f.* s. Хоругóв.
Корогвá, корогóв, (*d.* корогóвця) *f.*
Корогвáй, *m.* s. Коровáй.
Корогвúще, *f.* Fahnenstange, *f.* *Макс.*
Корóда, *f.* modriger Baumklotz, *Gr.* 22.
Корóдити ся, s. Корóбити ся, sich wegen einer Krankheit beklagen *H.* 212.
Короїд, (-їда), *m.* Borkenkäfer, *m.* (Bostrychus).
Кóрок. (*d.* кóрочок), *m.* Kork; Korkstöpsel; 2) Absatz am Schuh, *m.*
Корокýля, *f.* Knorren am Baume, *m.*; корокулювáтий, *a.* knorrig.
Корóль, *m.* König, *m.*
Королéва, *f.* Königin, *f.* *adj.* королéвий, (королїв) königlich, Königs-; цьвіт Kaiserkrone, *f.* (Fritillaria imperialis); Feuerbohne, *f.* (Phaseolus multiflorus); королéвин. *a.* der Königin.
Королевеня́, короля́, -я́ти, *n.* *K.* kleiner König, (v. tyrannischen Magnaten u. Satrapen); Königlein, *n.*
Королéвець, *m.* *pl.* королївцї die Königlichen.
Королéвич, *m.* Königssohn, *m.*

Королéвский, (-лї́вский, корóльский), *a.* königlich, Königs-.
Королéвство, *n.* Königthum, Königreich, *n.*
Корóлик, *m.* Goldhähnchen, *n.* (Regulus).
Королúцкий, *a.* -а пíсня *Гол.* (*Він.* I. 202). ?
Королúця, *f.* Kamillenmutterkraut, *n.* (Matricaria chamomilla).
Королї́вна, *f.* Königstochter, *f.* königliche Prinzessin.
Королї́вщина, *f.* königliche Domäne.
Корóлька, королї́вка, *f.* s. Золотоцьвíт.
Королювáнє, *n.* königliche Herrschaft, Regierung, *f.*
Королювáти, *v. n.* (королéм — *КС.* III. (82) 613) als König herrschen.
Королянка, *f.* фасóля — vielblumige od. türkische Vietsbohne (Phaseolus multifl.).
Коромúслиця, *f.* Wasserjungfer, *f.* (Libellula).
Корóмисло, (*d*, -исéльце), *n.* Schulterjoch, *n.* (zum Tragen bes. des Wassers dienend), 2) Wagebalken *m.* *Пол.* 3) Art Osterspiel, *Га.* I. 137.
Коромóли, *pl.* Ränke, *pl. f.* *ІГ.* (крамóла); — ковáти, коромолувáти *ІГ.* на когó *v. n.* Ränke schmieden, spinnen gegen jmdn.
Корóна, *f.* Krone, *f.*
Коронáция, *f.* Krönung, *f.*
Коронкóвий, *a. pol.* молúтва zum Rosenkranz geh., *Зап.*
Корóнний, *a.* Kronen-, Kron-, Staats-.
Короновáті, *pl. B.* Coronariae.
Коронóвка, *f.* *Гол.* III. 383 Krone bei der Trauung, *f.*
Коронóчка, *f.* китовá Wallfischpocke, *f.* (Coronula balaenaris).
Коронувáти, *v. a.* krönen; — ся sich krönen lassen.
Кóроп, коропéль, *m.* Karpfen, *m.* (Cyprinus carpio).
Коропáвець, -вця, свиня́к, — rauhe Körnerassel, (Porcellio scaber).
Коропáвий, *a.* rauh, rissig.
Корóпавка, коропáвиця, *f.* Kröte, *f.* (Bufo).
Коропáдити ся, s. Конопáдитя ся.
Коропéць, -пця́, Корóпчик, *m.* linker Nbfl. des Днїстéр.
Корóсня, *f.* Fischhamen, *m.*
Корóста, *f.* Krätze, *f.*
Корóставка, s. Корóпавка.
Коростáн, *m.* s. Веснíвка 1). *Вол.*
Коростúти ся, Krätze bekommen, haben; krätzig, schäbig werden.
Коростї́ль, *m.* Wiesenschnarrer, *m.* (Crex pratensis).
Коростя́вий, *a.* krätzig, schäbig.
Кóрот, *m.* Halbdeckkäfer, *m.* (Necydalis) *B.*
Коротáти, *v. a.* свій вік, лїтá мáрне seine langen Tage elend schleppen, mühsam zubringen.
Коротéча, *f.* — на тéбе! der Tod möge dich ereilen, (*B.*) *vgl.* корóтка годúна!
Коротúти, *v. a.* s. Вкоротúти; — ся kurz werden *Kol.* I. 220.
Корóткий, (*d.* -тéнький) *a.* kurz; -а годúна на когó! früher, plötzlicher Tod.
Корóткість, -ости, *f.* Kürze, *f.*
Коротковгля́д, *m.* *K.* (-гля́дність, *f.*) Kurzsichtigkeit, *f.*
Короткогля́дний, *a.* kurzsichtig.
Коротко мóвність, -ости, *f.* *K.* Kürze des Ausdrucks, *f.*
Коротконóгий, *a.* kurzbeinig.
Коротко пýзий, *a.* mit kurzem (dikkem) Schmerbauch.
Короткорíг, -óга, *f.* Schmalspinner, *m.* Hepiolus).
Короткорóгий, *a.* kurzhörnig.
Коротлúвий, *a. B.* geschäftig, rührig.
Коротня́, *f.* *B.* Geschäftigkeit, *f.*
Коротю́ха, *f.* Weibsperson von niedriegem Wuchs, *f.*
Корóшня, *f.* s. Крóшня.
Корпáк, *m.* Stab zum Graben, *m.* [s. Конáч.
Корпанúна, *f.* mühevoll gesammelte Habe.
Корпáти, *v. a.* stöbern, wühlen; * очú комý *P.* II. 174 jmdn mit Vorwürfen stechen.
Корпáч, *m.* Ausroderer, *m.*
Корпáчка, *f. coll.* ausgerodetes Holz.
Корпесáти, s. Копирсáти.
Корпúнє, *n.* Charpie, *n.*
Корписóчка, *f.* *Bein.* der лисúчка, Höhlen grabend *Ч.* V. 812 s. Копирсáти.
Корс, *m.* *gew. pl.* Krümmung der Schittenkufe, *f.*; 2) *pl.* ausgerodete Striche Landes.
Корсáж, *m.* Corset, Mieder, *n.* *K.*
Корсáн, *m.* *Gr.* 22 s. Корзáн.
Корсáр, *m.* Corsar, Seeräuber, *m.* *adj.* корсáрский.
Корсáрство, *n.* Piratenwesen, *n.* Seeräuberei, *f.*

Корсáтка, *f.* космáта, Habichtskraut *n.* (Hieracium pilosella).
Кóрсника. *f.* Stelle wo im Schlitten der Deichsel eingefügt wird.
Кортáвити, *v. n.* schnarren (im Sprechen).
Кортáти, s. Картáти.
Кортáти ся, (кóрпати ся) sich durchhelfen, sich racken.
Корти́на, *f.* Courtine, *f.* Vorhang, *m.*
Кортíти, *v. a. impers.* корти́ть, когó jmdn lüstet nach etw., es juckt ihn.
Кортя́чка, *f.* Gelüste, *n. У.* leidenschaftlicher Drang. [чити ся.
Корýжити ся, sich werfen s. Пá-
Корýна, *f.* Art Titulatur der Geistlichen: чéстна корýно! пресьвíгла к. *Мог.* s. Корóна.
Корýнка. *f.* Spitze, *f.* (in d. Stickerei).
Корýчка, *f.* Sumpfwurz, *f.* (Epipactis latif.).
Корх, *m.* на корх *К.* I. 156 vier Finger tief, *Н.* 295;; 2) Scholle, *f.* s. Кряг *Н.* 32.
Корцувáти, *v. n.* und — ся: збíже корцýє: ein Schock Getreidegarben liefert 1 кóрец.
Корч, *m.* Strauch, Busch; 2) Krampf, *m.*
Корчáва, *Wgr.* XI. Корчáга, *f.* irdenes enghalsiges Brantweingefäss, *n.* (*В.*).
Корчáк, *m.* oberschlächtige Mühle, *Левч.*
Корчáстий, *a.* buschig, strauchig.
Корчéвниця, *f.* Kribbel Krankheit (ergotismus, raphania), *Вол.*
Корчéмка, *dim.* s. Кóрчма.
Корчéмний, *a.* Schenken; 2) * ungezogen, pöbelhaft. [*pl. К.*
Корчéмство, *n.* Kneipenstreiche,
Кóрчик, *m.* Sträuchlein, Büschchen, *n.*
Корчи́нка, *f.* ästiger Röhrenpolyp (Eudendrium).
Кóрчити, *v. a.* zusammenziehen; комý рýки jmdm in den Händen Krämpfe verursachen; — ся sich zusammenziehen, sich krümmen, zusammenschrumpfen.
Кóрчів.(-шів).*g.* -чóва, *m.* s. Корчáга.
Кóрчма, кóршма, (*d.* корчми́на. *aug.* корчми́ще), *f.* Schankhaus, Wirtshaus, *n.* Schenke, Kneipe, *f.* *Пом.* I. 66.
Корчмáр, *m.* Schenkwirt, Schenker, Krüger, *m. adj.* корчмарéвий des —; корчмáрский *ВБ.* zur кóрчма geh.
Корчмáрити, *v. n.* корчмáр sein.
Корчмари́ха, *f.* Schenkwirtin, *f.* Weib des корчмáр; корчмарíвна Tochter des к. [Verführen der Holzstämme.
Корчýги, *pl.* kurze Schlitten zum
Корчýля, *f.* s. Корчáга.
Коршáк, *m.* s. Коршýн *Ч.* I. 286; 2) Taugenichts, *m.*
Коршбýри (й), *a.* *Иг.* 46 *Bein.* des Попелю́х, s. Бýрий, *Пом.* III. 77.
Коршня́вий, корхня́вий, *a.* s. Майкýт. [I. 86?
Коршови́к, *m.* міряти -ом, *Гол.*.
Коршýн, *m.* s. Кáня, *Пом.* III. 5.
Корю́к, s. Карýк, *Левч.*
Коря́вий, *a.* struppig.
Коря́вина, *f.* schorfige Rinde.
Коря́к, (*d.* корячóк, -чкá), *m.* Trinkgeschirr aus Rinde od. aus Holz, *n.*
Корячковáтий, *a.* krumm und knotterig (v. Baume).
I. Косá, *f.* Haarflechte, *f.* Haarzopf, *m.*; 2) — богоматери́на Hypericum humifusum; 3) Sehne, Flechse, *f.* (*В.*).
II. Косá, *f.* Sense, *f.*; 2) schmale Sandbank, Erdzunge, Landsee Insel, *f.* Werder, *m.* *Др. с.* 243, *Не.*; 3) косóю пліт городи́ти schief flechten.
Косáк, *m.* *Гол.* II. 486 ? 2) Sensenwespe, *f.* (Banchus) *В.*
Косáр, (*d.* косáрик), *m.* Mäher, Sensenmann, *m.*; 2) *pl.* косáрі Gestirn Orion; 3) Weberknecht, *m.* (Phalangium opilio); 4) *Ос.* (61) V 59 s. Кíска; 5) s. Косáч.
Косари́ще, *n.* *N.* e. Berges.
Косаркú, *pl.* s. Косилькú.
Косáрский, *a.* des Mähers.
Косáрщина. *f.* die Zeit der Mäher.
Косатáр, *m.* *Ч.* IV. 201. ?
Кóсатень, -еня, *m.* Wasser-Schwertlilie, *f.* (Iris pseudacorus).
Косáтий, *a.* mit langen u. dicken Haarflechten; -а зьвіздá Haarstern, Komet, *m.* *Пол.* [pselus apus).
Косáтка, *f.* Mauersegler, *m.* (Cy-
Косáтчик, ви́тязь — *m.* Schwalbenschwanz, *m.* (Papilio Machaon).
Косáч, *m.* овéс — Fahnenhafer, *m.* (Avena orient.) mit einseitswendiger Rispe).
Косéн, *m.* s. Хосéн, *Wgr.* X. *Gr.* 22.
Кóсень, *m.* Monat Juli, Heumonat, *m.*
Косéць, *g.* кісця́, *m.* s. Косáр 1) *КУ.*
Коси́ба, *m. f.* косибáстий, *a.* Rind

mit nach rückwärts gebogenen Hörnern, *n.*
Кóсий, *a.* schief, schräg, *Фр. Не.*
Косилькй, *pl.* Feldrittersporn, *m.* (Delphinium consolida). [Wiese, *f.*
Косинйця, *f. Гн.* 30 Heuschlag, *m.*
Косйнчик, *m. Не.* (*Пр.* III. 105) s. Полйця, полйчка 1).
Кóситень, s. Кóсатень; коситньовáті, *pl. B.* Schwertlilienartige (Irideae).
Косйти, *v. a.* mähen; * — óчи до когó *Не.* — ся scheell auf jmdn blicken.
Косйця, (*d.* -йчка, -йченька), *f.* Blume, Zierblume, *f.*; Blumenstrauss, *m.*, 2) bogenförmiger Strahl, *Ф.*; 3) *gew. pl.* sichelförmig nach aufwärts gebogene Schwanzfedern des Hahnes; 4) Flechsen, Sehnen, *pl.* s. Косá I. 3).
Косйчити, *v. a.* mit Blumen od. Laub schmücken. [flechte.
Косйще, *n. aug.* überausgrosse Haar-
Косíнка, *f.* Geflecht, *n. Га.* I. 9.
Кóськáти кóло когó, *Левч.* s. Пáнькати ся.
Коськó! *int.* Lockruf für Pferde.
Ко-слóву, *adv.*— сказáти nebenbei.
Косм, *m.* космá, космáтина, *f.* Zotte, *f.* Büschel, *m. Ст. Ко.* 147; 2) -травá Galium mollugo. [2) s. Вепрйна, *B.*
Космáк, *m.* Haarflechte, *f. Кч.* 204;
Космáтий, *a.* zottig, rauh, flauschig, büschelig; 2) * космáта Brantwein mit Honig eingekocht u. beim Besuche der Wöchnerin getrunken: итй на космáту.
Космáтість, -ости, *f.* Zottigkeit, *f.*
Космáцка сіль, *Ф.* Arsenik, *m.*?
Космáч, *m.* mit grossen Haarflechten, zottig; (in d. Jägerspr.) der Bär, der Zottige *Mi.* II. 333.
Космáчити ся, sich zerzausen, kraus u. wirr werden. [wolligen Schafes.
Космáшечка, *f. dim. Bein.* des
Кóсмик, космóк, *m. dim.* s. Косм, Haarbüschel, Flocken, *m.*; 2) * Hasenschwanz, *m.* [auf dem Kopfe, *m.*
Космйна, *m.* Ochs *m.* e. Haarbüschel
Космогрýдий, *a.* mit behaarter Brust.
Космýн, *m.* s. Ковтýн (*Фр.*). [idea).
Космýшки, *pl.* Haarsterne, *pl.* (Crino-
Кóсники, *pl.* s. Кіснйк.
Коснýти ся чогóсь, *K.* etw. an-, berühren, anstossen.

Косовйд, *m.* trigonales Trapezoëder,
I. Кóсовий, *a.* der Amsel. [*Вол.*
II. Косовйй, *a.* schief; krumm; косовá *f. a. s. C.* II. 134. 140. schiefe Ebene, Schiefe, *f.*; -ий сáжень II. 155?
Косовйще, *n. Кч.* 260 s. Кісá.
Косодíлник, *m.* Rhomboid, *n. Вол.*
Косогóр, *m. Не.* Abhang, *m.* abschüssige Seite eines Berges.
Косолáпий, *a.* mit krummen Tatzen; mit k. Beinen.
Кóсонька, *f. dim.* s. Косá I.
Косонóга, *m.* Weberknecht, *m.* (Phalangium).
Кособóкий, *a. Ч.* V. 34 schielend.
Косóрий, *a.* (-а вівця), dessen Hörner wie eine Haarflechte geformt sind.
Косóрити, *v. a.* ausstatten, schön, elegant ankleiden; 2) — ся до когóсь gegen jmdn dreist auftreten; s. Гороїжити ся; *b*) s. Відгражáти ся.
Косóрич, *m.* Stutzer, *m.*
Косоýстка, *f.* Zunge, *f.* (Solea vulg.).
Кость, Кóстик, Костюк, Костянтйн, *m.* Constantinus.
Костáк, костáр, *m.* s. Костогрйз.
Костáр, костáч, *m.* junge Flussbarbe (Barbus fluviat.).
Костéл, *m.* lateinische Kirche; *adj.* костéльний zur lat. K. geh. [starren, *B.*
Костеніти, *v. n.* sich verknöchern,
Кóстéр, -тра, *m. Ко.* 24 Haufen, Stoss, Schober; Holzstoss; 2) Scheiterhaufen, *m.*
Костерéва, *f.* Schwingel, *m.* (Festuca ovina); костеревовáтий, *a.* schwingelartig, *B.*
Костéрка, *f.* kleiner Holzstoss.
Костйл, *m.* Krückenstock, *m.* Krücke, *f. C.* I. 23. [Стоколóса; 3) s. Токáр, *Пс.*
Костйр, *m.* Würfelspieler, *m.*; 2) s.
Костйстий, *a.* voll Knochen, knochig, knöcherig.
Костйти, *v. a. Кв.* 172 eig. jmds Knochen fluchen, schelten; 2) mit bunten Muscheln (mit bemalten Knochenplättchen) auslegen.
Костнйк, костóвець, -вця, *m.* Knochenthier, *n.* (Ostozoon) *Пол.* [let, *n.*
Костóвище, *n.* Knochengerüst, Ske-
Костогрйз, костоглíд, -óда, костюк, *m.* Kernbeisser, Kirschfink, *m.* (Fringilla coccothraustes).
Костоїд, (-жйр, *Пар.*) *Под.* костоїд-

ниця, *f.* Knochenfrass, Beinfrass, *m.*; 2) * *m.* Nager am Marke, *m. Mx.*

Костокри́лий, *a.* mit knöchernen Flügeln (ohne Feder); — кажа́н *Ш.*I.81.

Костоли́ций, *a.* mit knochigem, hagerem Gesicht, *Мог.*

Костома́ра, *f.* Beingerippe (der Костяна́ ба́ба, 'Яга, *КУ.*) *n.*

Костома́ха, *f.* grosser Knochen; 2) s. Костома́ра.

Костопа́льня, *f. He.* Knochenbrennerei, *f.*

Костопльо́н, *m.* s. Постоля́нка, *Б.* (Aster).

Костопра́в, *m.* Knocheneinrenker, (Wundarzt, welcher die verrenkten od. zerbrochenen Knochen wieder einrichtet), *m.*

Костощо́чки, *pl.* Panzerwangen, *pl.* (Cataphracti).

Ко́стрик, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina vulg.).

Костри́ця, *f.* Flachs-, Hanfschebe, Achel, *f. Др. с.* 22 *Mi.* II. 285 *К.* (*Пс.* 170); 2) abgehauene mittelgrosse Fichte, *f.*; langes Holzscheit; *ВШ.* (*Пр.* V. 14)?; 3) Steissbein, *n. Пол.*; 4) *N.* e. полони́на u. e. Berges.

Костри́ч, *m. N.* e. Berges.

Костриче́нька, *m. dim.* * der Unwillige, Straubige.

Костри́чик, *m.* Nbfl. des Прут.

Костри́чити ся, *H.* 49 sich spreizen, s. sträuben; stolzieren.

Костри́ще, *n.* s. Косте́р, *Cm.*

Ко́стру́б, *m.* der Straubige, Struppige; 2) Skelet, *n.* 3), коструб́онька, Art гаївка *Kol.* I. 158.

Коструба́тий, *a.* коструба́ч, *m.* коструба́ня, коструб́уля, *f.* straubig, struppig, rauhhaarig; garstig.

Коструба́тка, *f.* Bärentatze, *f.* (Clavaria flava) *Вол.*

Костру́льня, (-у́лька), *f.* Casserolle, Castrol, *f.* (flacheSchmorpfanne) *He. Под.*

Костру́н, *m.* s. Косто́вище.

Косту́р, *m.* Knüttel, Stock, *m.*; 2) s. Костогри́з.

Костурли́вий, *a.* *Зг.* ohne Ebenmass, plump, garstig.

Косту́ха, *f.* рога́та Seestier, Beinfisch, *m.* (Ostracion cornutus); 2) *pl.* Harthäuter, *pl.* (Sclerodermi).

Костю́к, *m.* s. Кость.

Костю́льки, *pl.* s. Стоколо́са.

Костя́к, *m.* Skelet, Todtengerippe, *n. Ш.* II. 52; 2) —, костя́ник, (-я́нчик-Junge vom Accipenser huso.

Костяни́й, костяни́стий, *a.* Knochen-, aus Bein.

Костяни́ця, *f.* Felsenhimbeere, *f.* (Rubus saxat.).

Костянкова́та я́года, s. Кістя́нка.

Костя́че, *n. coll.* viel, lauter Knochen.

Косу́хна, *f.* s. Ко́сонька, коса́ I. *Ч.* IV. 280.

Косцьо́лики, *pl.* Art Leinenstickerei ähnlich den Kirchthürmen (косте́л), *Kol.* I. 48. 347.

Косю́рки, *pl.* Leinkraut, *n.* (Linaria genistaefol).

I. Махоня́к...

I. Кося́к, *m. H.* 146 Thürstock, Fensterstock, *m.*; 2) schräg zugehauener Backstein; на кося́к schräg, schief, zickzack.

II. Кося́к, *m.* Herde der Pferde, bes. der Stuten mit Fohlen, *Левч. Ос.* (61) IX. 177, *f.*; 2) Pferdehutweide, *f. K.*

Косяни́к, *m.* Wetzstein für Sensen, *m.*

Ко́та! ко́та на! (ка́та *P.* I. 64) *int.* Scheuchruf gegen Katzen u. Hasen.

Кота́ра, *f. КУ.* Vorhang, *m.* Gardine, *f.*

Ко́тва, *ГШ.* котви́ця, *У. Фр. f.* Anker, *m. adj.* котви́чний, *ГШ.*

Котви́чий, *s. a. m.* Ankerknecht, *m. Пар.*

Коте́л, (*d.* коте́лок, -лка) *m.* Kessel, *m.*; 2) *pl.* коте́лки Wassernuss, *f.* (Trapa natans).

Котеле́бина, котеле́вина, *f.* ausgefahrenes Loch s. Ви́бій.

Коти́га, *f. gew. pl.* Fuhrwek der чабані́, *n.* starker niedrigerWagen *C.*II.170.

Коти́горошок, -шка, *m.* I. 213 s. Покоти́горошок.

Ко́тик, *m. dim.* s. Кит; Misekätzchen, *n.*; 2) *N.* e. Wiegenliedes „vom Miezchen"; 3) s. Ба́ська; 4) Köthe beim Pferd, Afterklaue *f.* Afterhuf, *m.* 5) *pl.* s. Кошачки́.

Коти́на, *f. m.* junge Katze.

Коти́ти; (ко́чу, ко́тиш), *v. a.* wälzen, rollen; * нic die Nase aufwerfen; 2) — ся (бараб́оля) bildet Knollen; *b*) — ся Junge werfen (von Schafen, Katzen, &).

Ко́тки, *pl.* Ackerklee, *m.*

Ко́тько, *n.* in d. Kinderspr. *n.* Колїсце́.

Котконда́кати, *Пол.* s. Кудкуда́кати.

Котло́ви́на, (-иця), *f.* Thalkessel, Kessel, Becken, *m. C.* II. 57 *Фр.*

Котлофа́сити, *v. a.* §. in das Wasser zum Faulen hineinschlendern.

Котни́к, котню́х, *m.* Presswurst, *f.* Saucisson, *n.*

Котови́й, *a.* -а пі́сня *Cm.* Wiegenlied, *n.*

*

Котóвка, *f.* *P.* I. 25?

I. Котóк, -тка́, *m.* Druckerwalze, *f.*

II. Котóк, -тка́, котóчок, *m. dim.* s. Кіт; 2) Art Wiegenlied, s. Кóтик 2).

Котолу́п, *m.* Katzenschinder, *m.*; *Bein.* der Hausirers, welcher Tauschhandel treibt, *Зап.* I. 288.

Котолу́пня, *f.* *C.* Schindanger, *m.*

Котора́, *f.* Fehde, *f.* Zwist, *m.* Gram, Kränkung, *f.* котóру завдава́ти kränken, (*B.*).

Котóргати, *v. a.* sehr rütteln, zupfen, *Ог.* 166.

Котóрий, *pron.* s. Котри́й; 2) котóрі — котóрі die einen — (einige), — die anderen, *Ог.* 163; 3) wer immer, einer von ihnen *H.* 126; 4) — раз! das wievielte Mal! *Пic.*

Которли́вий, *a.* feindlich; zänkisch,

Которува́ти, s. Враждува́ти. *Пic.*

Котохвéй, *m.* *P.* I. 25 s. Кóцький.

Котóчий, *a.* *Ф.* (*Пр.* V. 218)? s. Кóтячий.

Котра́жка, *f.* kleiner Vorhang.

Котри́й, котрóй, *Д. гр.* 53. *pron.* welcher; 2) irgendwer, s. Декóтрий; котри́й и хлі́ба не ма́є einige haben sogar kein Brod (*B.*); котри́й-сь. котри́й-то, ein, irgend ein, ein gewisser; котрé-що welches (was) immer *Ог.* 163—164.

Котулéць, -лця́, *m.* Sphaerozoum, *n.*

Коту́рмати, *v. a.* §. umwickeln.

Котурна́ш, *m.* s. Сала́ш.

Коту́рно, *adv.* s. Моторóшно; хма́рно.

Котю́га, *m. f.* Hund, *m.*; 2) *Hundskerl, *m.* *Ш.* II. 253; *adj.* котю́жий des H. *vgl.* Катю́га.

Котору́бка з'ї́дóма, *f.* Stein-, Stockmorchel, Frühlorchel, *f.* (Helvella esculenta); 2) — підóзріна Giftstockmorchel (H. suspecta) *Вол.* *Ч.* IV. 43.

Котю́чка, *f.* Rollspiel mit Eiern, *n.*

Котя́, -я́ти, кóтятко, *n.* Kätzchen, Junges einer Katze, *n.* [Кóтячка 3) *Вол.*

Кóтячий, *a.* Katzen-; -і бу́лки s.

Кóтячка, *f.* s. Кíнська м'я́та; 2) 2) Ruhrkraut, *n.* Gnaphalium dioicum); 3) — розхíдниця, Gundelrebe, *f.* (Glechoma hederaceum) *B.* [denrosses, *Лук.*

Коу́рка віща, *f.* *N.* des fabelh. Hel-

Кóуш, *m.* s. Ківш, ковш, *Wgr.* XI.

Кóфа, кофи́нка, *f.* Wasserkanne, *f.*

Кофíй, *m.* *gr.* *M.* s. Ка́ва I. [*Зак.*

Кох, *m.* *Ос.* (61) III. 27 ein Gefäss; Korb, *m.*

Кохавéць, -вця́, *m.* Nbfl. des Прут.

Коха́н, *m.* Nbfl. des Чéремош б.; 2) *N.* e. Berges.

Кóхане, (-а́нне), *n.* das Lieben, Liebe, *f.*; Liebe, Geliebte, *f.* *Ш.* I. 164.

Коха́нець, -нця. коха́нок, -нка, *m.* der Geliebte, Liebhaber, Buhle; Liebling, *m.* *Пар.*

Коха́нка. *f.* Geliebte, Buhle, *f.* Liebchen, *n.* s.; 2) кóханка *P.* I. 179 verzärteltes, verzogenes Mädchen.

Коха́ти, *v. a.* lieben; — ся в кім, з ким in jmdn verliebt sein; *v a.* und — ся в чім für etw. Vorliebe haben, etw. mit Lust u. Liebe pflegen, aufziehen.

Кóхва, (кóффа), *f.* s. Ка́ва I. *А-Г.* 161.

Кóхи, *pl.* Art Pferdekrankheit.

Кóхта, кóфта, *f.* Art Frauenkleid; Leibchen mit Aermeln; Corset, *n.* *C.* I. 101.

Коц. *m.* Kotze, zottige, wollene Decke, *f.*

Коца́рка, *f.* *Кв.* 401 Kotzen-, Dekkenweberin, *f.*

Коцарюва́ти, *v. n.* Kotzen zum Verkauf verfertigen.

Кóцати, *v. n.* kotzen, sich erbrechen, §.

Коци́ба, (-і́ба), s. Коцюба́; 2) Stelzfuss, *m.*

Кóцик, *m. dim.* s. Коц; 2) *pl.* *Ф.* (*Пов.* 28) угóрскі Art Schmuckgarn u. dgl. zum Sticken.

Кóцький, *m. a. s.* ein Fabelwort vom Kater (кіт); пан К. „Herr Murrner, Miez, *P.* I. 24. [са́ти (*Фр.*).

Коцкоти́ти, s. Чичикува́ти, чемКоцоби́рка, *f.* s. Ви́вірка.

Коцовéйка, *f.* s. Кацабáйка.

Коцопи́р, s. Кучопи́р.

Коцофíст, (котофíст) -óзта, *m.* Schwanzmeise, *f.* (Parus caudatus).

Кóцур. *m.* Kater, *m.*

Коцюба́. (*d.* коцю́бка). *f.* Ofenkrücke, *f.*

Коцю́бити ся, *H.* 209 sich krümmen, * sich auflehnen, sich gegen etw. sträuben §.

Коцямба́ти, *v. a.* §. bei den Haaren reissen.

Коч, *m.* Halbkutsche, *f.*

Кочади́жник, *m.* glatter Schildfarn, (Aspidium filix femina).

Коча́н, s. Кача́н; Strunk, Stamm, *m.*

Кочанí́ти, s. Качанí́ти, von Frost starren.

Коча́т, *m.* s. Кору́т. [gallis).

Кочатни́чка, *f.* Gauchheil, *m.* (Ana-

Кочéвний, *a.* nomadisierend.

Кочевни́к, *m.* *Пар.* s. Кочови́к.
Кочегарюва́ти, *v. n.* Ofenheizer sein.
Кочеди́жник, *m.* *Ч.* III. 196 Zauberblüte des Farnkrauts s. Кочади́жник.
Ко́чело, кочи́ло, *Ф.* (*d.* кочельце́, -чіл-), *n.* Rolle, Kreisscheibe; 2) Spirale; aufgewundene Spule; *f.*; 3) runder Platz.
Коче́рга, (*d.* кочере́жка), *f.* Ofenkrücke, Schürstock, *m.*
Кочере́ґа, *f.* s. Бру́ква.
Кочержа́ник, *m.* кочержи́льно, *n.* *Ч.* V.879 Stiel der Ofenkrücke, *m.*
Коче́ржник, кочери́жник, коче́рник, *m.* der Winkel beim Backofen wo die Ofenkrücke steht.
Коче́т, *m.* der Pflock am гряді́ль zum Anheften der тяж *Ч.* VII. 399; 2) *He.* (*Пр.* XI. (1) 119?
Кочиля́сті кре́стики, кочіли́стий по́яс & *a.* Art Leinenstickerei, gewirkt in кочела́ (-о). [tscher, *m.*
Ко́чиш, *m.* *ungr.* *Mi.* II. 347 Kutscher, *m.*
Кочкова́та осо́ка, rasige Segge (Carex caespit.). [u. garstige Person.
Кочкода́н, *m.* wunderlich gekleidete u. garstige Person.
Кочо́ване, *n* кочови́ця. *f.* *Пic.* Nomadisieren, Nomadenleben, *n.* 2) Lager, *n.* (der Nomaden) *Ко.* 126.
Кочови́к, *m.* *He.* Nomade, *m.*
Кочо́виско, кочови́ще, *n.* Gegend in welcher sich e. Nomaden od. Hirtenvolk aufhält; Lagerplatz, *n.*
Кочубе́й, *m.* кочубе́йка, *f.* Haubenlerche, *f.* (Alauda cristata); 2) Кочубе́й † = Оде́сса.
Кочува́ти, *v. a.* hinwälzen, -schaffen, transportieren (*Ф.*); führen; 2) *v. n.* Standlager halten, lagern; *b*) nomadisieren.
Кочу́к, *m.* Sperrnagel beim Pflug, *m.*
Коша́лка, *f.* s. Коші́ль, *Левч.*
Коша́ра, (*d.* коша́рка), *f.* Hürdenschlag, *m.* Pferchhütte, *f.* Pferchschlag, *m.*
Кошари́не, коша́рище, *n.* Platz wo die коша́ра gestanden, *m.*
Коша́рити. *v. a.* pferchen; кошарува́ти, *v. n.* wo eine коша́ра halten.
Коша́тина, *f.* Katzenfleisch, *n.* *Пic.*
Коша́тник, кошельни́к, *m.* *B.* Binse, *f.* (Scirpus).
Кошачки́, *pl.* коше́чник, *m.* ко́шача м́ята, s. Ко́тячка 3) und Ко́шка 2).
Коше́й, *m.* s. Бато́ва, *Пic.*

Кошели́на, *f.* s. Коші́ль.
Кошелува́ти, *v. n.* Bestechungsmittel (im коші́ль) bringen.
Ко́шеля. *f.* Bauernhemd, *n.* s. Кошу́ля.
Кошени́ця, *f.* abgemähetes (nicht mit der Sichel geschnittenes) dah. geringeres Getreide; 2) Feld wo das Getreide abgemäht worden, *n.*
Кошеня́, -я́ти, *n.* s. Котя́.
Коше́рний, *a.* koscher.
Коше́чник, *m.* Sohn der Katze, *m.* *Ч.* II. 252. *Пот.* III. 77.
Ко́шиво, *n.* s. Кісьба́.
Ко́шик, (*d.* -ичок, *m.* Handkorb, *m.* s. Кіш; 2) *pl.* Trifolium montanum.
Кошика́р, *m.* Korbmacher, *m* *adj.* кошика́рский, -а шко́ла Korbflechtschule, *f.* [*f.* -flechterei.
Кошика́рство, *n.* Korbmacherei, *f.* -flechterei.
Ко́шитися, *sich aufblähen, sich spreizen.
Коши́ці, *pl.* *Me.* 278. Art Pflze.
Коші́ль, -еля́. (*d.* коше́лик) *m.* Binsenkorb, *m.* Lüschke, *f.*; *кошелі́ пле́сти, ши́ти з кого́ jmdn zum Gespött haben.
Ко́шка, *f.* Kron-, Giftwicke, *f.* (Coronilla varia); 2) *pl.* Katzenminze, *f.* (Nepeta cataria). [Косма́тий; struppig.
Кошла́тий, кошма́тий, *Левч.* *a.* s. Косма́тий; struppig.
Кошла́тка, *f.* Spinnerspanner, *m.* (Amphidasys).
Ко́шлик, *m.* Orthotrichium, *B.*
Ко́шниця, *f.* grosses Geflecht (Hürde) mit Dach zum Aufbewahren der Kukurutzkolben. [Kasakenlagers Кіш, *m.*
Кошо́вий, *s. a m.* Befehlshaber des Kasakenlagers Кіш, *m.*
Кошо́вка, *f.* *Левч.* s. Коша́лка.
Кошт, -у, *m.* Kosten, Unkosten, *pl.* Aufwand; Unterhalt, *m.*
Коштелі́ти, *v. n.* s. Костені́ти, von Frost erstarren.
Кошто́вий, *a.* *Др.* Kosten-.
Коштови́тий, *Ч.* V. 748. кошто́вний, *a.* kostbar, kostspielig, theuer.
Кошто́вність, -ости, *f.* Kostbarkeit, Kostspieligkeit, *f.*
Коштрубо́ань, *m.* s. Коструба́тий.
Коштува́ти, *v. a.* kosten: etw. mit dem Geschmack versuchen! 2) *v. n.* kosten, Kosten erfordern, K. verursachen, zu stehen kommen.
Кошу́льник дівочий, Art Pflze.
Кошу́ля, (*d.* -у́ленька), *f*, s. Сороч-

ска; 2) Art Geschwür, Schorf auf dem ganzen Kopfe, (*B.*).
Кошу́р, *m. coll.* s. Водоро́сти.
Кощა́вий, *a.* knochig, hager.
Кощі́й, *m.* wandelndes Gerippe, Skelet, *n. Зг.*
Кощу́н, *m.* † Spötter, *m. adj.* кошу́нний *K. He.* spöttisch.
Кощу́нство, *n. K.* Spott, *m.* Spötterei, *f.*
Коя́зити ся, sich zusammenrollen, s. schmiegen, s. krümmen.
Коя́шник. *m.* Aufkäufer des Hausgeflügels, *Зап.* I. 288 *vgl.* Ко́єц.
Кпи, кпи́ни, (-и́нки) *pl.* das Gespötte; на — zum Spott.
Кпили́ти, *Левч.* кпи́ти, (кплю, кпиш) *v. n.* з кого́ (з чого́) jmdn zum Besten haben, sich über jmdn lustig machen; sich aus etw. nichts machen, seinen Spott mit etw. treiben.
Краб, *m.* Krabbe, *f.* (Brachyurus).
Кра́бин, *m.* кра́бна, *f. Пic.* s. Кіо́т.
Крава́льник, *m.* Zuschneidemesser, *n.* Kneif, *m.*
Крава́льниця, (-а́нниця), кравни́ця, *f.* Zuschneidebrett, Schneidebrett, *n.*
Краве́ць, -вця́. (*d.* кра́вчик), *m.* Schneider, *m.*
Кравеці́я. *f.* Ч. VII. 575 Verwirrung, *f.*
Краве́цкий, *a.* Schneider-.
Краве́цтво, *n.* Schneiderhandwerk, *n.*
Кравни́к, *m.* Zahntrost, *m.* (Odontites rubra); 2) s. Дїробо́й.
Кравцюва́ти, кра́вчити, *v. n.* schneidern, Schneider sein.
Кравчи́на, *f.* Schneiderzunft, *f. Пic.* 2) Heerschar, Heeresabtheilung, *f. IГ.* (zur Zeit des гетьма́н Наливა́йко, *Пic.*
Кравчи́ха, *f.* Schneiderin, *f.*
Кра́глї, *pl. Cm.* s. Кру́глї, Kegel.
Кра́голь, *m.* Ч. III. 290 Mangel, *f.* Rollholz, *n.*
Крада́емкий, *a.* heimlich.
Кра́демцї, (*B.*). крадие́мци, (по- к.), кра́дки, кра́дьки, *Ф.* крадькома́. кра́дьки, кра́дцї, *adv.* verstohlen, geheim.
Кра́дїж, -дежи, кра́дїжка, *H.* 115, *f.* Diebstahl, *m.* Dieberei, *f.*; 2) das Gestohlene.
Кра́дїжний, *a.* vom Diebstahl herrührend; gestohlen.
Кра́джене, краді́не *Др. c.* 380, *n.* das Stehlen.
Кradько́, *m.* Dieb, *m.*
Краеви́д, *m.* Naturansicht, Landschaft, *f.*
Краеви́дний, *a.* landschaftlich, *Пар.*
Крае́вий, *a.* Landes-, inländisch.
Краеві́р, -вру, *m. Кн.* Aussicht, *f.*
Кра́жа, *f.* s. Кра́дїж.
Кра́й, -а́ю, *m.* Land, *n.*; 2) Rand, Saum, *m.*; Ufer, *n.* Ecke, *f.* Ende, *n.* на сам кра́й посу́нути auf den äussersten Rand schieben; з кра́ю, на краю́ сидї́ти am Rande, an der Ecke, am Ende sitzen; на края́х an der Rändern; крае́м (крайо́м) лі́са & ити́ den Rand entlang — ; через кра́й über das Mass, über den Rand hin; до само́го кра́ю, прийшло́ вже на край bis zum Aeussersten; 3) als unechte *praepos.* mit dem *Genit.*: край села́ am Ende des Dorfes; край доро́ги neben, am Wege, nahe an; край сьві́та *P.* I. 82. (на край, за к. сьв.) an die äusserste Grenze, ans fernste Ende der Welt, *Mi.* IV. 225. 540—541. *Oг.* 185.
Кра́йдерина, *f.* Art Baum.
Кра́йка, (*d.* кра́йочка), *f.* Tuchecke, Anschrote, Sahlleiste, *f.* -band, *n.*
Кра́йне́бо, *n. Пт.* Gesichtskreis, Horizont, *m.*
Кра́йний, *a.* am Ende, am Rande gelegen, Eck-; äusserst, extrem; -им сло́вом zum letzten; кра́йно, *adv.* äusserst, übermässig, sehr; recht.
Кра́йник, *m. АД.* I. 44 Bezirksverwalter der Cameralgüter, *m.*
Крайни́ця, *f. Пic.* s. Грани́ця.
Кра́йність, -ости, *f.* das Aeusserste; Extrem, *n.*
Крайняни́н, *m. gew. pl.* Крайня́не, *N.* der Лемки an den Quellen der Fl. Лятори́ця u. Онда́ва.
Крайо́браз, *m.* Landschaft, *f. Пол.*
Крайо́к, -айка́, *m.* kleines Land, Ländchen, *n.*
Крайто́чка, *f.* Endpunkt, *m.*
Краї́на, *f.* Land, *n.* Landschaft, *f.* Landstrich, *m.*; 2) Cameralgüter- Verwaltung, *f. Гол.* I. 279; 3) Herzogthum Krain.
Краї́нський, *a.* krainisch.
Крак, кряк, *m.* s. Корч 1).
Кра́кати, (кра́чу, кра́чеш), *v. n.* krächzen.
Краква́, *f.* Stockente, *f.* (Anas boschas), *B.*
Кра́кiв, -ова, *m.* Krakau; кра́ківський, *a.* Krakauer; краковя́к, *m. Ш.* I. 71 poln. Nationaltanz.
Кракі́с, -о́су, *m.* s. Кроні́ш.

Кра́клї, *pl.* s. Скра́клї?
Кракýн, *m.* s. Крук. [II. 71.
Кра́лия, *f.* Reich, Königreich, *n. Mi.*
Кра́льчик, *m.* feingeschärfte Spitze.
Кра́ля, *f.* Königin; Prinzessin; *f.*; 2) —, кра́лька, Dame in Karten; *b*) Zehner in K.
Крам, -а́му, *m.* Kram; Kramladen, *m.*; 2) Kurzwaare, *f.* Kostbarkeiten, Galanteriesachen, *pl. P.* I. 80.
Крама́р, (крамо́р, Ч. IV. 146), *d.* крама́рчик, *m.* Krämer, *m.*
Крама́рка, *f.* Krämerin, Kaufmannsgattin; *M.* II. 132; 2) s. Босо́рка 2)·
Крама́рний, *m. a. s. N.* einer полони́на.
Крамарня́, *f.* s. Крамни́ця.
Крама́рский, *a.* Krämer-. [*m. He.*
Крама́рство, *n.* Krämerei, *f.* Handel,
Крамарчýк, *m.* Ladendiener, *m.*
Крамарщина́, *f* Krämmerwaare, *f.*
Крамарюва́ти, крамува́ти, *v. n.* einen Kramladen halten; чимо́сь (кра́мом — *Me.* 317) womit Handel, treiben, feilschen, kramen, verkaufen, handeln.
Крамина́, *Це.* крамнина́. *f. coll.* auswärtige Handelsartikel, *pl.* s. Крамни́й.
Крамни́й, крамни́чний, крамськи́й, *a.* im Kramladen gekauft; Kram-, des Krämerladens, des Gewölbes, *M.*
Крамни́ця, *f.* Kramladen, Krämerladen, *m.* Handlungsgewölbe, *n.*
Крамплюва́ти, *v.a.* krämpeln, Wolle kämmen.
Крамщина́, *f.* s. Крамарщина́.
Кра́нець, -нця, кра́ньчик, *m.* Rand, *m.* das äusserste Ende, Spitze, *f. Bax. Це.*
Кра́нка. *f. Зар.* (*Веч.* I. 335) s. Воро́на.
Кра́нкати, (-ньк-), *v. n.* s. Кра́кати.
Крант, *m.* Krahn; Hahn an e. Gefässe, Zapfen, *m.*
Крап, *m.* Krapp, *m.* (Rubia tinctorum); крапо́вий, *a. M.* III. 95 mit Krapp gefärbt, bunt. [дощ, träufeln, tropfen.
Кра́пати. *v. n.* кра́пае (крапи́т)
Крaперча́стий, *a.* s. Дзюба́тий.
Крапи́на, (-и́нка), *f.* Tröpfchen; Tüpfelchen, *n.*
Крапкани́стий, крапча́стий, (-а́тий), *a.* geträufelt, getüpfelt.
Крапли́стий, крапни́стий, *a.* in grossen (u. dichten) Tropfen *Ф.*; 2) getupft, getüpfelt (e. Stoff) *M.* II. 200.

Кра́пля, *f. He.* s. Ка́пля.
Крас, *m.* Färbestoff, *m. B.*; 2) — дївочий Ч. V. 71. [*f.* 2) Amarantus caud.
Краса́, *f.* Schönheit, Schöne; Pracht,
Красаве́ць, -вця, *m. У.* schöner Mann, der Schönste.
Красави́ця, (-и́чка), *f.* schöne Frau, sch. Dame; eine Schönheit. [prepia).
Краса́вка, *f.* Bärenspinner, *m.* (Eu-
Краса́вчик, *m.* schönes Büblein, *Фр.*; 2) Widderchen, *n.* (Zygaena).
Краса́нь, *f.* Kreiselschnecke, *f.* (Meleager). [deae), *B.*
Краса́нї, *pl.* Blütentange, *pl.* (Flori-
Краса́нка, *f.* s. Щи́голь.
Краса́тка, *f.* — соснова́. Kiefern-Prachtkäfer, *m* (Buprestis mariana), *Пол.*
Кра́сень, -еня, *m. M. Cm.* schöner, anmuthiger Jüngling. [*m.* (Calosoma).
Краси́вець, -вця, *m.* Puppenräuber,
Краси́вий, *a.* schön; 2) schillernd, *Пол.*
Кра́сий, *a.* buntscheckig.
Краси́льник, (-и́льщик, *ГШ.*), *m.* Färber, *m.* [*n.* Färberei, *f.*
Краси́льня, *f. ГШ. B.* Färbehaus,
Краси́ло, *n.* Färbemittel; Schönheitsmittel, *n. Пар.* [dung.
Красинчи́на, *f.* Art weibliche Klei-
Краси́стий, *a.* bunt, farbig.
Краси́ти, (крашý, краси́ш), *v. a.* färben; zieren, schmücken. [Ч.III.139.
Красї́ти, *v. n.* schön sein, prangen
Красї́тка, *f. Фр.* s. Красави́ця, die holde Schöne.
Красї́тний. *a. Зар.* schönfarbig; schön.
Кра́ска, *f.* Farbe, Couleur, *f.*; 2) Blut, *n.*; 3) —, красиворо́на, (-о́нка), *f.* Mandelkrähe, *f.* (Coracias garrula).
Краска́р, *m.* Farbenmacher, *m. Пар.*
Краскува́ти, *v. a.* s. Краси́ти, *У.*
Кра́сний, (*d.* -не́вький), *a.* schön; malerisch, *Ф.*; 2) -а дї́вка Regenbogen, *m.* Ч. VII. 575. [*N.* e. Berges.
Красни́к, *m.* Nbfl. des Прут; 2)
Красни́ця, краноuі́рка, *f.* Rothauge, *f.* (Scardinius v. Leuciscus erythrophtalmus).
Краснї́вечко, *n. dim.* Ч. IV. 70 rothe Schminke, Schönheitsmittel, *n.*
Краснї́ти, s. Покраснї́ти. [erzählt.
Краснооа́й, *m.* der schöne Märchen
Кра́сно- s. Кра́со-.
Красова́тий, *a.* röthlich.

Красновéць, -вця́, *m. B.* Erythroxylon. [Rothhals, *m.* (Anas ferina).
Красноголóва, *f.* Tafelente, *f.*
Красноголóвець. -вця, *m.* Art Schwamm, Pilz. *H.* 8. *Ч.* V. 1183. *Еф.* 34.
Красногýзка заплю́вниця, *f.* Afterschmeissfliege, *f.* (Sarcophaga haemorrhoidalis).
Краснодýшний, *a.* mit schöner Seele, edelgesinnt, *У. Ф.* [wohllautend.
Краснозвýчний, *a.* schönklingend,
Краснозвýчність, -ости, *f.* Wohllaut, *m. Гол.*
Краснокóрінь, *m.* Ochsenzunge, *f.* (Anchusa offic.); 2) gem. Natternkopf. (Echium vulg.); 3) Onosma echioides.
Краснокри́лець, -лця, *m.* Seidenschwanz, *m.* (Bombycilla garrula).
Краснокри́лий, *a. W.* mit bunten Flügeln. [*K.* Schönredner, *m. ОБ.*
Красномóвець. -мóвця, *m.* Redner,
Красномóвний, (красом-), *a. K.* beredt, schön redend.
Красномóвність, -ости, *f. Не.* Beredsamkeit, Wohlredenheit, *f.*
Красноаді́йний, *a. У.* mit schöner Hoffnung, zu schönen Hoffnungen berechtigend.
Красноно́гий, *a.* schönfüssig.
Красноóкий, *a.* schönäugig.
Красноóчок, -чка, *m.* Schönauge, *n.* (Euglena).
Красно́пись, *f.* Kalligraphie, *f.*
Краснопи́сець, -сця, *m.* Kalligraph, *m.*
Краснопи́сний, *a.* kalligraphisch.
Краснопі́вно, *adv. Те.* s. Милозвýчно.
Краснопі́рка, *f.* s. Краснúця.
Красноріччи́вий, *a.* beredsam, beredt. *ГШ.*
Красноріччи́вість, -ости, *f.* Beredsamkeit, *f. ГШ.*
Красно́та, s. Красотá.
Красноталь, *m.* Salix acutifolia.
Красноя́гідний, *a.* mit rothen Beeren. *B.* [*m. Пар.*
Красобéсідник, *m.* Schönredner,
Красовéць, -вця́, *m.* Goldhähnchen, *n.* (Regulus).
Красови́к, *m.* Monat April, *Mi.* II. 250.
Красови́тий, *a. M.* II. 146 schön.
Красови́ця, *f. M.* II. 182 s. Красави́ця. [(красоýля *Пic.*).
Красовýля, *f.* Trinkglas, *n. Ко.* 172.
Красоли́ций, *a.* mit schönem Gesicht; *fem.* красоли́ця s. Красноли́ця.
Красóля, *f.* красýльки, *pl.* Kapuzinerkresse, *f.* (Tropaeolum majus).
Красопи́саний, *a.* bunt bemalt.
Красописьмéние, *n. W.* schöne Literatur, Belletristik, *f.* [schön. *ІГ.*
Красотвóрний, *a.* schöngebildet,
Красоýмець, -мця, *m.* Schöngeist, *m. Пар.* [*f. Пар.*
Красоýмство, *n.* Schöngeisterei,
Крáсти, (крадý, крадéш), *v. a.* stehlen, entwenden; — ся diebisch, verstohlen her-, heranschleichen, sich nähern до чогóсь.
Красувáти ся, *Me.* 176 dh Schönheit prangen, glänzen; schön auftreten, grossthun, sich brüsten. [rabus nitens).
Красýлька, *f.* Laufkäfer, *m.* (Ca-
Красýля, *f.* волохáчка, *Пол.* Bärenspinner, *m.* (Enprepia caja); 2) —, красуля́к, *m.* Puppenräuber, *m.* (Colosoma) *B.*
Красýня, *f.* die Schöne, schönes Weib; 2) Freudenmädchen, Dämchen, *n. Cm.*
Красýчий, *a.* schön, schönheitsooll.
Крáсший, краснíйший, крáщий, крáщий, *compar. adj.* zu Крáсний.
Красю́к, *m.* s. Крáсень.
Крáся, *f. У.* Regenbogen, *m.*
Крáта, *f.* Gitter, *n. ГШ.* в крáти gegittert, gewürfelt. [Хрещáтий.
Кратчáстий, крачáстий, *R.* 11. *a.* s.
Крачкóва. *f. N.* e. Berges. [дáк.
Крашани́к, *m.* roth umsäumter сер-
Крашáнка, *f.* einfarbig bemaltes Ei.
√Крашени́ці, *pl.* rothgefärbte Hosen.
Крашни́на, *f.* (bunte) Schnittwaare ?
Кращáти, (-áю, -áєшь), *v. n.* schöner werden, *M.*
Крáще, (крáсче. *adv. compar* zu Крáсний, schöner, besser, bequemer.
Крáя, *praep.* s. Край mit d. *Genit.* крáя Дунáя längs des Donaufers.
Края́льний, *a.* schneidbar, *Пол.*
Крáяльник, *m.* Zuschneider, *m.*
Крáяне, *n.* das Schneiden.
Краяни́н, *Св.* края́н, *Пар. m.* Landsmann, *m.* Landeskind, *n.*
Краяни́ця, края́нка, *Вах. f.* geschnittenes Stück; Schnitt, Abstich, *m.*
Края́нка, *f.* Landsmännin, *f. Пic.*

Кра́яти, *v. a.* schneiden; * се́рце ми ся кра́е das Herz blutet mir, es schneidet mir ins Herz; *Пом.* III. 110.

Креве́ти, *pl.* Garneelen, (Caridina.)

Кре́вний, *a.* (кревня́к, *m.* -я́чка, *f.*), blutsverwandt; 2) aufrichtig, intim *Пр.* II. 335; кре́вно, *adv.* mit Blut, blutig; mit blutigem Schweiss, mühsam *H.* 194. *Др. с.* 377; *b*) inbrünstig, sehnsuchtsvoll, *Пр.* II. 269; кре́вно рида́ти s. Ре́вний, ре́вно +*M.*

Кре́гіт, *m.* s. Гре́хіт.

Кре́глик, *m.* rundliches Stück.

Крегуле́ць, (криг-), -лця́, *m.* Sperber, *m.* (Astur nisus).

Креде́нець, -нця, кре́денс. *m.Лечв.* Credenztisch, -schrank, *m.*

Кре́дит, *m.* креди́тність, -ости, *Кн* [*f.* Credit, *m.*

Кредитови́й, *a.* Credit-, Anleihe, Leih-.

Кредито́вість, -ости, *f. T.* Cre[ditfähigkeit, *f.*

Креж, *m.* *Wgr.* VIII. 25. Stein, *m.* Gestein, *n.*; 2) —, кре́жа, *f.* Viehsalz, *n.* *Kol.* I. 71 *vgl.* Криж u. кряж.

Кре́йда, *f.* Kreide, *f adj.* крейдови́й, kreidig; * крейдка Berechnung, *f.*

Крейдова́ня, *f.* *Фр.?* [streichen.

Крейдува́ти, *v. a.* mit Kreide an-

Креймах, (*d.* (-а́шо́к), *m.* Kieselstein, *m.* *Мор.* у креймахи гра́ти *Кв.* 24 Art Spiel mit Steinchen, Scherben &.

Кректа́ти, кректі́ти, *Не.* кре́кнути (*B.*) *v. n.* sich räuspern; 2) ächzen, stöhnen *P.* I. 134.

Кре́ля, *f.* sehr grosse Eisscholle, (*B.*).

Крем, *praep.* *Luts.* 156 s. Кро́мі; без; 2) allenfalls, *Фр.*

Кремезни́й, (-міз-) кремязни́й, *a.* rüstig, stark; fest, standhaft, unnachgiebig, *M.* II. 76. [klette, *f.* (Petasites offic.).

Кремена́, кремени́на, *f.* Wasser-

Кремени́на, *f.* Kieselgestein, *n.*

Кремени́стий, *a.* Kiesel-, kiesig; steinig.

Кремени́ця, *f.* Kieselerde, *f.* *B.* гора́ *Ф.* Berg von Kieselgestein; 2) Art harten Thones.

Кременя́к, *m.* *Пол.* s. Кре́мінь.

Креміский, *a.* *Фр.* s. Кремезни́й.

Кре́мінь, (*d.* кремінець) *m.* Kiesel, *m.* (Silicium); Kieselstein, Feuerstein, *m.*

Кремінар, s. Криміна́л. [selerde, *f.*

Кремінка, *f.* *Пол.* Kieselsäure; 2) Kie-

Кремінни́й, (-яни́й), *a.* aus Kieselstein; Креме́нна, *a. f. s. N.* e. Berges.

Кремінча́тий, *a.* kiesig; kieselartig *МШ.*

Кре́мпіль, *m.* *H.* 272? кремпо́лець (кремпу́лець), *m.K.* (*Мета.* V. 33) hölzernes einfaches Gerüste; 2) s. Карпу́лець.

Кре́мса́ти, *v a.* behauen; * pfuschen; * кремсну́ти, *Ф.* scharf, heftig entgegnen.

Кремяни́к, *m.* Buphthalmum cordifolium. [stein, Feuerstein, *m.* s. Креймах.

Кремя́х, *m.* *H.* 284. *Кч.* 263 Kiesel-

Крени́чини, *pl.* Quellengebiet, *n.*

Крени́шний, *a.* s. Кирни́чний.

Крепа́к, *m.* Frohnbauer; Leibeigener, *m.*; крепа́чка, *f.* die Leibeigene.

Крепа́цкий, *a.* leibeigen; zur Frohne geh. [Frohne, *f.*

Крепа́цтво, *n.* Leibeigenschaft;

Крепи́ти, *v.a.* fest schlagen, drücken; — за щось *Гр.* fest halten.

Кре́пість, -ости, *Ч.* I. 135. кре́пкість, *f.* Kraft, Kräftigkeit, *f.* [кий &.

Кре́пкий, *a.* кре́пко, *adv.* s. Кріп-

Кре́плики, *pl.* Mehltäschchen mit fein gehackten Schwämmen od. mit. Zwetschken, Sauerkraut etc. gefüllt zum борщ *Kol.* I. 83. 86.

Кре́пнути, *v. n.* чим etw. schleudern; 2) * (*Фр.*) crepieren, sterben, (*praeter.* креп).

Кресь, *int.* vom Feuerschlagen.

Креса́к, *m.* креса́ня, *f.* Hut, *m.*

Креса́ло, s. Креси́во.

Креса́нка, *f.* Art Vogelnetz; 2) креса́нька, *f.* s. Шапу́рка, *Вол.*

Креса́ти, (кре́шу, кре́шеш), креснути, *v. a.* ого́нь mit Feuerstahl an den Kiesel schlagen um Funken hervorzulocken, Feuer, Funken schlagen; **v. n.* rüstig, wacker gehen etc.; — ся рога́ми von Ochsen: an einander mit Hörnern schlagen; 2) кре́снути, *a n.* s. Скре́снути (кри́га); *b*) *v. a.* von Prügeln: aufsetzen, aufpelzen *Py.*

Креса́чка, *f.* leichte Axt. [*m. B.*

Кре́сень, *m.* желі́за Eisenkies, Pyrit,

Креси́во, креси́ло, (*d.*-и́вце,-и́льце), *n.* Feuerstahl *m.* Feuerzeug zum Feueranschlagen, *n.* [сни́ця, *f.* die Pathe.

Кре́сник, (-стн-) *m.* Pathe, *m.*; кре-

Кресни́ця, *f.* *Cm.* Kieselsteingewehr, *n.*; Hahn bei dems., *m.*

Крест, *m.* Kreuz, *n.* крéстний etc. s. Хрест &.
Крестóйни, *Сб.* I. 301, крести́ни, *pl.* крести́ти, s. Хрести́ни, хрести́ти.
Крестéць, -тця́, *m.* s. Кри́жі, *pl.*
Хрести́тель, *m.* Täufer, *m.*
Крестови́к, *m.* Kreuzkraut, *n.* (Senecio vulg.) *Вол.*; 2) s. Крижáк 1) *Вол.*
Крестонóсець, -сця, *m.* der Kreuztragende, Kreuzfahrer, *m.*
Крестопоклóнна недíля die vierte Woche in d. grossen Fasten mit der -нна середá.
Крет, *m.* s. Керти́ця.
Крети́чина, кретовáтина, *f.* кретови́не, *n.* s. Керти́чина, кертови́не.
Крех, *m.* Stockente, *f.* (Anas boschas).
Крéхкавка, *f.* c. Рáхкавка.
Крéхкати, *v. n.* klappern; quaken.
Крéцький, *a.Ме.*295.? [candicans).
Кречéт, *m.* weisser Edelfalke, (Falco
Крéчка, *f.* Art Pflze. [Ґрéчний.
Крéчний, *a. ГШ.* artig, höflich; *vgl.*
Крéчність, -ости, *f.ГШ.* Artigkeit, Höflichkeit, *f.* [Feuerwaffe, (*Ф.*).
Крешели́не, *n.* das Schloss einer
Крешóва, *f. N.* e. Berges.
Крещáемий, *a. m.* s. Täufling, *m.*
Крещáстний, *Га.* I. 14. крещáгий, *a.* s. Хрещáтий; -е жи́то *В.* Secale cereale multicaule.
Крещáтик, *m.* das Taufthal in Kiew (Stadttheil) wo die ersten Russinen getauft worden.
Крещáтина, *f.* крещáте полотнó kreuzförmig, quadrillirt gewobene Leinwand, (*В.*).
Крещéние, *n.* Taufe, *f.*
Крéщет, *m.* s. Чорнóклен.
Кри́ва, *f.* rechter Nbfl. der 'Ильця.
Кривáк, *m.* krummes Holzstück; 2)
Кри́вати, *v. n.* hinken. [s.Зáяць.
Кри́вда, кри́вдиця, *f.* Unrecht, *n.* Beeinträchtigung, Kränkung, Beleidigung, Unbill, *f.* Schaden, *m.*
Кривди́вий, *a. Ст.* beleidigend, Unrecht thuend, schnöde. [ende, *У. ВБ.*
Кривди́тель, *m.* der Unrecht thu-
Кри́вдити, *v. a.* Unrecht thun, beeinträchtigen; beleidigen.
Кри́вдний, *a.* ungerecht, unbillig, *Не.*; 2) der Unrecht erlitten hat, der Beleidigte, Gekränkte, Geschädigte, *Ф.*; кри́вдно (кри́вдо, (*Мета* 1863. 31) beleidigend, mit Unrecht, ungerecht, *Левч.*
Кривдувáти собí, sagen, glauben etc. dass man im Unrecht ist, über sein verletztes Recht klagen.
Кривéць, -вця́, *m. N.* e. Berges; 2) Nbfl. des Черéмош ч.
Криви́зна, *Пол.* кривинá, *Левч.* *f.* Krümmung, Curve, *f.* krumme Linie.
Криви́й, *a.* krumm; schief; 2) lahm. (*dim.* кривéнький).
Криви́ки, *pl.* s. Череви́к(и).
Криви́ти, *v. a.* krümmen; *когóсь jmdm zum Spott etw. nachmachen; *v. n.* душéю *Ко.* 80 gewissenlos handeln; — ся sich krümmen; das Gesicht verzerren, ein saueres Gesicht machen, на що wozu.
Кри́влене, *n.* das Krümmen.
Кривлю́га, *f.* s. Кривуля́ка.
Кривобéдрий, *a.* s. Кривоклу́бий.
Кривобóкий, *a.* mit gekrümmten Seiten, schiefseitig; * baufällig *Ш.* I. 367; кривобóка, *m. f.* Rückenschwimmer, *m.* (Notonecta).
Криповáтий, *a.* krumm; schief.
Кривовáтість, -ости, *f.* Krümmung, Schiefe, *f.* [laden.
Кривови́сий, *a.* mit krummen Kinn-
Кривовíрний, *a. К.* irrgläubig, ketzerisch, häretisch.
Кривовíрто, *adv.* geneigt, schief.
Квивовя́зий, *a.* кривовя́за, *m.f.* mit schiefem Genick; Schiefnack, Schiefhals, *m.*
Кривоголóвий, *a.* mit ungestaltetem Kopf (*В.*).
Кривогóни, *pl. N.* e, Berges.
Криводу́шие, *n. Ш.* II. 236 Gewissenlosigkeit, *f.* [gerecht, *К.*
Криводу́шний, *a.* gewissenlos, un-
Кривозу́бий. *a.* mit schiefen Zähnen.
Кривоклу́бий, *a.* mit schiefen Hüften.
Криволїнíйний, *a.* krummlinig.
Кривоми́сий, *a.* mit schiefem Gesicht. [Muster in d. Leinenstickerei.
Кривонíг, -óга, *m. Ч.* VII. 415 Art
Кривонóгий, *a.* krummbeinig.
Кривонóсий. *a.* krummnäsig, mit schiefer Nase; кривонíс, -óса, кривонóсюк, *m.* Kreuzschnabel, *m.* (Loxia curvirostra). [*a.* krummäulig; Schiefmaul, *m.*
Кривопи́ский, криворóтий,
Кривоплéкий, *Ч.* V. 497. кривоплéчий, *a.* mit krummer, schiefer Schulter.

Кривоприся́га, *f.* Meineid, *m. Ог.*
Кривоприся́жний, *a. Ог.* meineidig, eidbrüchig.
Кривопя́тий, *a. Ч.* V. 497 mit lahmen Fersen (Füssen). [(lahmer) Hand.
Криводру́чка, *f. m.* mit krummer
Кривості́нний, *a.* krummflächig.
Кривосу́дця, *m. Гол.* III. 95 falscher Richter. [maul, *Пар.*
Кривоу́стий, *a.* schiefmäulig, Schief-
Кривоши́я, (-и́йка), *m. f.* krummhälsig. [Stickerei; s. d. folg.
Криву́лька, *f.* schräge u. krumme
Криву́ля, *f.* alles Krumme; Krümmung, *f.* [Baum, -es Holz.
Кривуля́ка, *f.* krummer, knorriger
Кривуля́ти, *v. n.* s. Кри́вати.
Криву́х, *m.* Acker- Krummhals, *m.* (Lycopsis arv). [kender.
Кривцу́н, *m.* §. ein Lahmer, Hin-
Кри́га, *f.* Eisscholle, *f.* [stöhnen.
Кри́гнати, *v. n.* §. kränkeln, *n.*
Кригу́шка, *f.* Wasserstar, *m.* (Cinclus aquaticus).
Криж, *m.* Kreuz am Rücken, *n.* крижо́м (хресто́м) упа́сти, лежа́ти mit ausgebreiteten Armen in Kreuzform auf das Gesicht fallen, liegen *Ш.* I. 80.
Крижа́к, *m.* Kreuzspinne, *f.*; 2) s. Кро́шня; 3) *К.* (*Мета* 1864. 53) Kreuzritter, *m.*? [Kopfkohles, des Sauerkrauts.
Крижа́лка, *f.* eingesäuerter Kopf des
Крижани́й, *a.* aus кри́га; eisig, — океа́н Eismeer, *n. Под.* [boschas).
Крижа́нка, *f.* Stockente, *f.* (Anas
Крижа́стий, *a. Левч.* s. Хреща́тий.
Крижа́ти, *v. a. Ч.* VII. 448 kreuzen, kreuzförmig legen; 2) *Ме.* 403 s. Кружа́ти.
Крижба́нти, *pl.* Kreuzbänder, *pl. n.*
Крижє́вий, *a.* Kreuz- *В.* von regelmässigem Geviert. [vogel, *Гр.*
Кри́жень, -жня, *m.* Art Wasser-
Кри́женька, *f. dim.* s. Кри́га.
Кри́жик, *m. dim.* s. Криж; *adj.* крижико́ві важки́ sich kreuzende Pferdezügel.
Крижи́на, *f.* Eisberg, *m. Ст.* s. Кри́га.
Кри́жі, *g.* крижи́й, *pl.* Kreuz, Kreuzbein, Heiligenbein, *n.* Rücken, *m.* біль в кри́жах Rückenschmerzen, *pl.* s. Криж.
Крижі́вка, *f.* Rückenfleisch, *n.*; 2) s. Крижа́нка; 3) s. Крижа́лка; 4) Zeche (могори́ч) von dem bezahlt der zum ersten mal in e. Dorfe mäht.
Крижівни́ця, *f.* Holzband der Wagenleiter am oberen hinteren Theile, *n.*; 2) s. Крижова́тка. [be, *f.*
Кри́жка, *f.* (ме́ду) Honigtafel, -schei-
Кри́жма, *f.* weisses Leinwandstück bei der Taufe; 2) Pathengeschenk, Eingebinde, *n.* [χρῖσμα]; *adj.* крижмови́й, zu кр. geh. [жа́нка.
Крижна́, у́тка, крижня́, *f.* s. Кри-
Крижни́стий, *a.* breitschulterig.
Крижні́ти, *v. n.* zu Eis erstarren, *Пс.*
Кри́жно, *n. В.* Kreuzbein, *n.*
I. Крижня́ний, *a. Ст.* s. Крижани́й.
II. Крижня́ний, *a.* сьвіт, *Ст.* (*Пр.* II. 391) voll Kreuze, qualvoll.
Крижова́тка, *f.* s. Кро́шня.
Крижо́вий, *a.* Kreuz-, Becken-, s. Крижє́вий.
Крижо́вник, *m. gr.* Stachelbeere, *f.*
Крижува́ти ся sich kreuzen; 2) *Мх.* die Arme ausstrecken, dass die Kreuzesform entsteht; *vor Gram ringen.
Крижу́лка, *f.* s. Крилу́жка.
Крижчи́нка, со́тниця-, *f.* Honigschabe, *f.* (Galleria Celleria).
Кри́за, *f.* Krause, *f. Пол.*
Крий Бо́же! крийбі! *int. imperat.* Gott behüt! es ist ein Graus! s. Кри́ти.
Кри́йда, *f.* s. Кре́йда. [kel, *m.*
Кри́йка, *f. Ф.* Versteck, Schlupfwin-
Кри́йма, *adv.* zur Verstärkung des Verbums укрива́ти in seinem Begriffe *К.* I. 176. *Пр.* VII. 218. *Ог.* 115.
Крийо́мий, *a.* verborgen *Зг.*
Крик, *m.* Schrei, *m.* Geschrei, *n.*; Lärm, *m.* кри́ком крича́ти laut schreien.
Кри́кати, *v. n.* vom Schrei „кри! кри!" der Ardea cinerea.
Крикли́вець, -вця, *m. Ф.* крикли́вий, *a.* schreiend, lärmend; s. Крику́н.
Крикливи́ці. *pl.* das viele Schreien des (kranken) Kindes.
Кри́кнути, *v. n.* aufschreien; на кого́ jmdn anschreien.
Кри́княва, *f. Левч.* s. Крик.
Кри́кси, *pl.* s. Но́чниці, *Еф.* 3.
Крику́н, *m.* Schreier, Schreihals, Krakehler, *m.*; 2) *pl.* Schreivögel, *pl.* (Clamatores) *Пол.*
Кри́ла, *f.* kleiner Schober (сти́ртка).
Крила́н, *m.* Vampyr, *m.* (Pteropus) *Вол.*

*

Криác, s. Крúлос.
Крилáстий, крилáтий, *a.* flügelig, geflügelt, Flügel-. [(Strombus).
Крилáтиця, *f.* Flügelschnecke, *f.*
Крилáтка, *f.* Flügelfrucht, *f.* (samara). [schermeisters, *He.*
Крилáш, *m.* erster Gehilfe des Fi-
Крилúнка, *f.* Pterocanium.
Крúльний, криловúй, *a.* Flügel-, *ГШ. Пар.*
Криó, *n.* Flügel, *m.*; *dim.* крилéчко, крúлонько, крильцé. крилýшко *Ч.* IV. 71. криля́, -я́ти, *P.* II. 42. крилятко. *n. Ilom.* III. 110. kleiner Flügel, Flügelchen, *n.*; 2) криó орлúнне s. Девятилі̂тник.
Крилоплáвка лі̂тáчка. *f.* Flughahn, *m.* (Dactylopterus europ.).
Крилóс. *m.* s. Клúрос.
Крилошанúн, *m.* Клирошанúн; *adj.* крилошáньский.
Крилýжечка. *f. dim. Мета.* (63) 166 Kiebitz, *m.* (чáйка).?
Криля́к, *m.* s. Крилáтка. *B.*
Крúмець, -мця. Кримчýх *АД.* II. 136, *m.* (tatarischer) Einwohner aus Krim; *adj.* крúмский Krim-.
Крúмза, *f.* Zinkvitriol, *m. Вол.*
Криміна́л, *m.* Criminal, *n. adj.* криміна́льний. [ling, *m.*
Криміна́льник, *m.*Criminal-Sträf-
Крúмка, *f.* Mütze aus Lammfell von Krim; 2) Pelz aus L. von K. *n.*
Крин, *m.* Lilie; 2) Blume, *f. Ш.* I. 350.
Кринúця, *f.* Brunnen, *m.*
Кринúчаний, *К. Не.* криничáстий *ГБ. a.* Brunnen-, Quell-; brunnenreich, quellenreich.
Криничúна, криничовúна, *He. f.* Quelle, *f.* Born; Brunnen, *m.*
Кринúчний, *a.* s. Кирнúчний; -а осóка Carex praecox. [(Eucrinus).
Кринóвець, -вця, *m.* Seelilie, *f.*
Крúновка, *f.* Brattpfanne, *f.*
Крúнта, *f. N.* e. полонúна und e. Berges. [machen, s. Кунїрувáти, (*Ф.*).
Кринцувáти ким,§. jmdn wirbeln
Крúпа, *f.* grosser Kahn.
I. Крúса, *f. gr.* s. Щур.
II. Крúса, *f.* Rand (des Geschirres), *m.*; Krämpe (des Hutes), *f.*
Крисáк, *m.* Beschläg an den Enden der Wagenachsen, *m.*

Крисáня, крисанúна, *W. f.* s. Кресáня.
Кристáл, криштáл, *m.* Krystall, *m.*
Кристалúньский, *a. Пол.* krysiallinisch; кристалéвий, krystallen.
Кристалї̂зáция, (-зóване.*n.*) Krystallisation, Krystalbildung, *f. adj.* кристалї̂зацúйний.
Кристалізувáти.(und — ся *Вол.*), *v. n. Пол.* krystallisieren.
Кристáльний, кристалúчний, *Пол. a.* Krystall-, krystallisiert.
Крúти, (крúю, крúеш), *v. a.* decken; 2) verbergen, verstecken; — ся sich — —; крúтий, *ptc.* gedeckt.
Крúтик, *m.* Kritiker, *m.*
Крúтика, *f.* Kritik, *f.* крúтику клáсти den Massstab der Kr. anlegen, anwenden *Шл. adj.* критúчний, kritisch.
Критикувáти, *v. a.* kritisieren.
Крúтник, *m.* Dachdecker, *m.*; 2) s. Очкýр.
Крúха. *aug.* крúхота, крúхта, (*d.* крихі̂тка) *f.* s. КрúшкаI. *Ш.* I. 32.
Крихкúй, *a.* brüchig; spröde.
Крúхкість, -ости. *f.* Brüchigkeit, Sprödigkeit, *f.* [(Salix fragilis).
Крихковéрó, *m.* Bruchweide, *f.*
Крихкотвердúй, *a.* glashart, *Пол.*
Крихкотї̂лий. *a.Левч.*schwächlich.
Крихтянúй, *a.* klein winzig.
Крúця *f.* Stahl, *m.* Kritzeisen, *n.* 2) Champagnerroggen, *m.* (hart wie крúця 1).
Крицяк, *m.* Chalcophora, *B.*
Крúцяний. *a. Ф.* stählern.
Кричáва, *f. Luts.* 25 s.? Корчáва.
Кричáти, (кричý, кричúш). *v. n.* schreien; zurufen; на когó jmdn anschreien, schelten. [schreiend.
Крúчмо, *adv.* sehr, durchdringend
Крúчний, *a.* — горн, Frischherd, Frischofen, *m. ГШ.*
Криш. *m.* Pfannenstein, *m. B.*
Крúша, *f.* Dach, *n.*
Кришáнець, -нця, *m.* медовúй, Art Honigzwieback, *Мак.*
Кришанúця, *f. Еф.* 24?
Крúшеник, *m.* Schnitt, *m.* Stück, *n.*; 2) кришéник s. Крúшка I.
Кришенúця, *f.* kleines Osterbrod (пáсочка), das zerstückelt wird in den пасковúй цéбрик. [lopax major).
Крúшик, *m.* Doppelschnepfe, *f.* (Sco-

Кришинина, f. Unterfutter, n.
Кришиниця. f. zermalmender Frost.
Кришити, v. a zerstückeln, zerbröckeln; zermalmen, brocken; *руки die Hände ringen.
I. Кришка. (d. кришечка, кришинка), f. Brocken, m. Bischen, n.
II. Кришка, f. Deckel, m. s. Покришка; 2) s. Криша.
Крів, f. s. Кров, Левч.
Ківавий, крівяний, Кн. a. blutig, [Blut.
Крівавити, v. a. mit Blut bespritzen, Ш. II. 74.
Крівавиця, f. H. 266 mit Blut u. Schweiss erworbene Habe, blutig erarbeiteter Lohn.
Крівавник, m. крівавниця. f. Schafgarbe, f. (Achillea millefol.).
Крівний, a. Blut- C. II. 65; 2) echt, naturwüchsig, geboren, Кн. крівне, adv. Ст. mit Blut, s. Кревний.
Крізь, praep. mit dem Accus. bezeichnet: a) die Bewegung mitten durch einen Gegenstand: крізь двоє дверий durch zwei Thüre hindurch; крізь нї в лукоморе Ф. (Пр. II. 146); крізь-сльози unter Thränen; крізь сон im Traum; b) die Zeit in ihrer Dauer: крізь ніч die ganze Nacht hindurch Ог. 181. Мі. IV. 442.
Крізний, a. durch und durch gehend, dringend; — вітер, Zugwind, m.
Крій, praep. s. Край.
Крій, -бю. m. Zuschnitt, Schnitt, m.; поле иде кробем zieht sich längs hin als schmaler Streifen.
Кріль. -іля, m. s. Король; 2) —, крілик Kaninchen, n. (Lepus cuniculus); pl. P. II. 12 кролї.
Кріляця. f. Weibchen des Kaninchen.
Крім, praep. mit den Genit. s. Кромі, Ог. 185; в кромі сидїти abgesondert, geschieden wohnen.
Крімка. f. C. I. 199 s. Крайка.
Крінути ся, (Фр.) s. Рушити ся.
Кріп, g. кропу, кріпець, -пця, m. Dill, m. (Anethum graveolens).
Кріпити, v. a. stark machen, stärken, kräftigen; — ся P. II. 53 fest woran halten, f. wobei stehen, ver-, ausharren; dulden.
Кріпка. f. s. Курiпка, куропатва. (B.).
Кріпкий, (compar. кріпший), a. stark, fest, kräftig; heftig; streng (мороз); adv. кріпко. [herzig, hochherzig.
Кріпкодушний, a. Макс. gross-
Кріпколобий. a. mit starker Stirn, K.
Кріпкоребрий, a. mit starken Rippen, K.
Кріпнути, v. n. erstarken.
Кріповий, a. Ч. III. 17.?
Кріпость, -ости, f. Stärke, Festigkeit, 2) Festung, f.; 3) *Kaufbrief, m.; Bürgschaft, f. Ст. [stungs-; 3) leibeigen.
Кріпостний, a. stark, Зг.; 2) Fe-
Кріврванина, f. s. Крівавиця.
Крірвати, v. n. sich zum Blutschweiss plagen, sich abarbeiten, Ог. 90. 2.
Кріс, g. креса, m Flinte, f. eig. Schiessgewehr mit Feuerstein, n.
Крісло, (d. кріселько), n. Armstuhl, Lehnstuhl, Sessel, m.
Кріслатий, кріслоратий, a. mit abstehenden Aesten etc. (-а тополя Populus nigra); gespreizt.
Кріт. m. s. Крот, Левч.
Крітати ся. Фр. rückwärts-, rückschreiten; 2) sich hin u. her unruhig werfen. [ständig, ruhig, (Ф.), [кротко].
Крітко, adv. züchtig, bescheiden, an-
Крічка, f. Seeschwalbe, f. (Sterna).
Кріщастий, (крещ-). a. s. Хрещатий.
Кріяти, v. n. gesund u. stark werden.
Кров, кровь, Лзвч. f. Blut, n. (gen. крови, керви).
Крававий, a. s. Крівавий, blutfarbig.
Кровавиця, f. Пар. Blutfluss, m. Blutbeule, f.
Кроваві ти, v. n. von Blut übergossen sein, bluten; кровавити. v. a. s. Крівавити.
Крова́вницї. pl. rothe Glaskorallen.
Кровать, Ме. 52. 258. (d. кроватька), f. Bett, Lager, n. Bettstelle, f.
Кровель, -вля. m. Rotheisenerz, n. Вол.
Кровельний, a. Dach-, Пол.
Кровистий, a. blutreich.
Кровло, n. кровля, f. Зг. Dach, n. s. Покрівля.
Кровний, a. C. I. 250 s. Крівний.
Кровник, m. rothbrauner Storchschnabel, m. (Geranium phaeum).
Кровобіг, m. Пу. кровокружене, n. ГШ. Blutumlauf, m. [gierig, КУ.
Кровожадний, a. blutdürstig, blut-
Кровожадність, -ости, f. Blut-

durst, *m.* Blutgier, *f.* [de, *f.*
Кровозмішене, *n.* *ГШ.* Blutschan-
Кровозмішний, *Пар.* кровомісний, *Ст.* *a.* blutschänderisch.
Кровозмішник, *Пар.* *ГШ.* (-мішник, *Ст.*) *m.* Blutschänder, *m.*
Кровомститель, *m.* Bluträcher, *m.*
Кровомщене, *n.* (кровава месть), *ГШ.* Blutrache, *f.*
Кровоносний, *a.* blutführend.
Кровопий, *КУ.* кровопийця, *m.* blutdürstiger Mensch, Blutsauger, Bluthund, *m.* *C.*
Кровопийка, (-пій-), *f.* *Ос.* (61) XII. 28 Blutsteuer, *f.*; 2) дожджевиця — Hematopota pluvialis, *Пол.*
Кровопийний, *a.* *Ст.* blutsaugend.
Кровопийність, -бсти, *f.* *He.* s. Кровожадність.
Кровосисень, -сня, *m.* кіньский, Pferde-Lausfliege, *f.* (Hippobosca equina); 2) — овечий Schaf-Lausfliege, Schaf zecke, *f.* (Melophagus ovinus); кровосисні. *pl.* Lausfliegen, *pl.* (Pupipara) *Пол.*
Кровотік, -бку, *m.* *ГШ.* кровотїч, -ечи. *f.* *К.* Blutfluss, *m*; Blutung, *f.*
Кровця, *f.* s. Кров. [blutroth, *He.*
Кровяний, *a.* Blut-, blutig, *Ст.*; 2)
Крогуй, крогулець, -лця, *m.* Sperber, *m.* (Astur nisus). [— los, gen, hin.
Кроз. *praep.* s. Крізь, круз; *P.* I. 64 auf
Крок, *m.* Schritt, *m.*; 2) Spielraum zwischen den Beinen, *m.*
Кроква, кроков, (*d.* кроковка), *f.* Dachsparren, *m.* 2) кроквочка, *Пол.* s. Поземомірка.
Крокіш, *m.* Ringelblume, *f.* (Calendulla offic.); 2) — крокіс, крокус, Fär berdistel, *f.* (Carthamus tinctorius); 3) Lungenkraut, *n.* (Pulmonaria mollis).
Крокотій, *m.* Schlangenkraut, *n.* (Calla palustris).
Крокоша, *f.* *N.* e. Berges.
Кролї, *pl.* *N.* e. Berges.
Крома, *f.* Scheidewand, *f.*
Кромець, кромцьо, *m.* ein (alter) Bauer (od. Bäuerin), welche ärztliche Hilfe nach ihrer natürlichen Art leisten.
Кромити, *v. a.* theilen, trennen; * — ся nicht zusammen, geschieden essen, wohnen, leben; uneinig sein.
Кромі, *praep.* mit dem *Genit.* ausser, ausserhalb, gesondert von; nebst; *Ог.* 185. *Mi.* IV. 541.
Кромішний, *a.* † äusserste, letzte; -а тьма tiefste Finsternis.
Кромпель, *m.* Krummbirne, Grundbirne, *f.* s. Бульба. [Brocken, *pl.*
Кромши білі? *He.* (*Пр.* VI. 385).
Кропач, *m.* Fetzen an e. Stock zum Löschen des Feuers in d. Schmiede.
Кропень річний, Seseli annuum, *B.*
Кропива, *f.* Brennessel, *f.* (Urtica); кропивові, *pl.* Nesselartige, *pl.* (Urticaceae). [*n.* (Ceratophyllum demersum).
Кропивка, *f.* Igellock, *m.* Hornkraut,
Кропивник, *m.* s. Покропивник.
Кропивянка, *f.* *Мор.* Art Vogel?
Кропильниця, *f.* Weih-, Sprengkessel, *m.* *Пар.*
Кропило, *n.* Sprengwedel, Weihwedel, *m.*; 2) *dim.* кропильце, *n* Kolbenschimmel, *m.* (Aspergillus) *Вол.*
Кропити, кропнути, *v. a.* besprengen, bespritzen; 2) * derb schlagen; 3) *v. n.* s. Крапати (дощ); *Ном.* III. 110.
Кропка, *f.* *Пар.* s. Точка.
Кропковий, *a.* -а горівка, Brantwein auf dem Dill (кріп) aufgegossen.
Кропкувати, *v. a.* *Пар.* punctieren.
Кроплистий, *a.* tropfbar; Tropf; -то-плинний, tropfbar-flüssig, *Пол.*
Кропля, *f.* s. Капля.
Кроси, *pl.* Fangfäden, Ranken e. Schlinggewächses, *pl.* (*Ф.*).
Кросна, кросні, *He.* *pl.* (*d.* кросенка, кросенця. *pl.*) Rahmen, *m.* z. B. des Fensters, der Tischlersäge etc.; Stickrahmen, *m.* Heftlade, *f.*
Кросно, *n.* * Leinwand, *f.* *Ч.* III. 108.
Крот, *m.* s. Крет, кертиця.
-кроть, -крот zur Bildung der *Adverb. numer.* -mal, трикроть dreimal, стокроть, hundert (mal): до стокроть чортів! *Оц.* §. 182. *Пар.*
Кротість, -ости, *f.* Sanftmuth, Demuth; Friedfertigkeit, *f.*
Кроткий, кроток, *a.* sanft, demüthig, friedfertig, ruhig, *Ш.* I. 348.; кротко, *adv.* (*B.*).
Кротний, *a.* числівник, Adverbium numerale, *Оц.* § 182. *Пар.* auf die Frage: wie vielmal?
Кротьник. *m.* Quotient, *m.*
Кротовник, *m.* Gundelrebe, *f.* (Glechoma hederacea), *Вол.*

Крохмáль, *m.* Kraftmehl, Stärkemehl, *n.* Stärke, *f.* [machen, stärken.

Крохмáлити. *v.a.* durch Stärke steif

Крохмáльний, *a.* steif, gestärkt.

Крохмáльниця, *f.* Erzeugerin, Verkäuferin von Stärkemehl, *f.*

Крохнáль, *m. Ko.* 118?

Крочáй, *m.* s. Крок.

Крóшня, *f.* Art Fischnetz: die Senke; (крошéнька S. ohne Stange); 2) Wagendecke, *f.* (бýдка). [*Kol.*I.48.347.

Крубочкú, *pl.* Art Leinenstickerei,

Круг, *m.* Kreis, Umkreis, *m.* Scheibe, *f.*; 2) Gesichtskreis: вже сóнце в крýзї (beim Untergang); зійшлú лїтá як вúхор з крýга сьвíта *KC.* (83) II. 468. 3) Töpferscheibe, *f.*; 4) — бігунóвий Polarkreis; 5) grosser Backspaten (до пáски); 6) вóску Wachskuchen, -boden, *m.*; 7) — колíс alle vier Wagenräder; 8) кругáми, (крýгом), сїдáти sich herumlagern; в крýзї óчи емý стáли er starrte mit den Augen; з крýгу спив ся *Кв.* 449 wurde Trunkenbold (ausser Rand u. Band); 9)круг,кругóм, кругú unechte *Praepos.* mit dem *Genit.* um, ringsum, ringsherum *Mi.* IV. 543. *Ог.* 185; als *Adverb. Ш.* I. 5. 6. &.

Кругáв, *Ф.* кругáвець, -вця, *МШ.* Sperber; Geier, *m.*

Крýгель, *m. N.* e. Berges. [Schnepfen.

Кругúкати, *v. n.* vom Schrei der

Круглáвий, кругловáстий, *B.* (-áтий) круглястий, *a.* rundlich.

Круглáня, круглолúця. *f.* Weib mit rundem wohlgenährtem Gesicht.

Крýглий, (*d* -лéнький). *a.* rund; 2) Крýгле мóре Marmora-Meer; 3) *крýглий сиротá ein ganzer Waise, ganz verlassen. [Berges.

Крýглик, *m.* Orbulina; 2) *N.* e.

Круглúця, *f. Kst.* Kreis, *m.* 2) s. Круглянка. (des engl. Weizens.

Круглúчка, пшенúця- *f.* Abart

Круглúш, *m.* Pallisadenwurm, *m.* (Strongylus).

Крýглї, *pl.* Kegel, *pl.* s. Крýжіль.

Круглїти, *v. n.* sich runden, rund werden.

Круглобóкий, *a.* rundlich. [Form.

Кругловáтість,-ости *f.* rundliche

Кругловúдий, *a.* mit rundlichem Gesicht, mit r. Schnauze.

Круглóвий, *a.* -е вікóнце am Kopfende des Bettes gegen Osten.

Кругловúна, *f. Oll.* Kugel, *f.*

Круглоголóвий, *a.* rundköpfig.

Круглолúций, *a.* mit rundem Antlitz, *Ш.* I. 325.

Круглотá, крýглість, -ости, *f.* Rundheit, runde Gestalt. [(Cyclostomi).

Круглоýсті, *pl.* Rundmäuler, *pl.*

Круглá, *f.* Kuh mit einwärts krumm gebogenen Hörnern.

Круглáк, *m.* runder Körper; Rundholz, *n.*; 2) Schafthalm, *m.* (Equisetum palustre).

Круглáнка, *f.* Art Kriechenpflaume.

Круглáночка, *f. dim. Bein.* der могúлочка. [ner Topf, (*B.*).

Круглáнча, -áти, *n.* runder klei-

Круглáти, *v. a.* in die Runde trinken, *А Г.* 170. [culation, *f.*

Кругобíг, *m.* Kreisumlauf, *m.* Cir-

Круговáтий, круглáстий. *a.* rund, rundlich, kreisförmig. [form, *f.*

Круговáтість, -ости, *f.* Kreis-

Кругові́й, *a. Ko.* 297 kreisförmig, in die Runde, im Kreise; 2) gemeinschaftlich. [Umdrehung, *f.*

Кругóворот, *m. Фр.* Kreisgang, *m.*

Круговорóтний, *a. Фр.* im Kreise sich herumdrehend.

Кругоглáд, *m.* Gesichtskreis, *m. He.*

Кругодíрник, *m.* Siebanemone, *f.* (Cribrina). [kreisförmig sich windend.

Кругойдýчий, *a. Ос.* (61) II. 234.

Кругóльня, *f.* Kegelbahn, *f.*

Кругóм-дурáк, *m.* Erznarr, *m.* erzdumm, *Пар.* [ke, *f.* (Cyclostoma).

Кругорóтик, *m.* Kreismundschnek-

Кругосьвíт, *m. K. Ос.* (61) IV. 34. s. Кругогляд. [Welt umfassend.

Кругосьвíтний, *a. K.* die ganze

Кругý дáти, §. Fersengeld zahlen, Reisaus nehmen.

Кругýнькати, *v. n.* grunzen.

Кружáлець, -лця, *m.* Kerbel, *m.* (Anthriscus).

Крýжáло, *n.* Runde, *f.* runde Scheibe; Kreis, *m.*; 2) rundes Blumenbeet, *He.* (*n.* 157); 3) Kloben, *m.* (an dem Tau des Prahmes); кружáлом *M.* I. 39 im Kreise, kreisförmig, rundum, rundumher.

Кружáстий, *a. R.* 129 gemustert (Tuch).

Кружа́ти, *v.n.* де́рево rund abhauen; збі́же dh Kreiseln auf dem Sieb reinigen, sichten; мід-вино́ in die Runde trinken, kreisen lassen.
Круже́вниця, *f.* Spitzenmacherin, Spitzenklöplerin;Spitzenhändlerin,*f. Под.*
Кру́жево, *n.* Spitze, *f.* (кору́нка, Streifen zum Besatz).
Кружела́ти, *v. a.* zusammenrollen.
Круже́лики, *pl.* Scheibenthierchen, *pl.* (Cyclidina). [(Cobitis taenia).
Круже́льчик, *m.* Dorngrundel, *f.*
Круже́ць, -жця́, *m.* Rüttelfalke, *m.* (Falco tinnunculus).
Круже́чка, *f.* Aster chinensis.
Кружи́льце, (-жіль-), *n.* kleine runde Scheibe; Rund, *m.*
Кружи́нки, *pl.* Vibrionidae.
Кружи́ти, *v. n.* kreisen.
Кружи́ця, *f.* Krone, *f.* (beim Pferd); кружи́чна кість. Kronbein, *n. B.* [na).
Кружівка, *f.* Kreismuschel,*f.* (Disci
Кру́жіль, *m.* Kegel, *m.* (conus), *B.* 2) в кружельки́ гра́ти Kegel spielen.
Кру́жка, *f. gr.* Krug, *m.* Flasche; 2) Spar-, Armenbüchse, *f.*
Кружкова́тий, *Пол.* кружкови́й, *a.* kreisförmig, Rund-, *He.*
Кружколожиско́ві, *pl.* mit Mutterkuchen in Scheibengestalt: Discoplacentalia, *Фр.* [(Discophora).
Кружкопла́ви.*pl.*Scheibenquallen,
Кружкоцьвіті, *pl.* Scheibenblumige, *pl.* (Discantheae).
Кружля́к, *m.* s. Круже́ць.
Кружля́стий, *a.* rundlich, *Б.*
Кружля́ти, *v. a.* s. Кружа́ти.
Кружни́ця, *f.* Kreiselschnecke, *f.* (Turbo).
Кружо́к, -жка́, *m. dim.* s. Круг; runde Scheibe; 2) Kreis, Zirkel, *m.* у кружо́к *Ч.* III. 108 in einem Kreis; кружка́ сїда́ти *K.* (посїда́ти *M.* I. 87) im Kreise sich herumsetzen; sich in die Runde setzen.
Кружо́ли, *pl.* Ґренджо́ли. [*Ог.*101.
Круз, крузь, кру́зу. *praep.* s. Крізь,
I. Крук, *m.* Haken, *m.*
II. Крук, *m.* Rabe, *m.* (Corvus).
Кру́кати, *v. n.* s. Кра́кати.
Круль, *m. ungr.* s. Дїду́х.
Крула́к, *m.* s. Кручо́к.
Крумка́ч, *m.* s. Крук II.

Крумча́ти, *v. n. Иг.* 83. quaken.
Кру́нькати, *v. n* s. Хру́нькати, grunzen. [ten; s. umkehren.
Кру́нути ся sich beeilen, s. spu-
Кру́па, (*d.* крупи́на, -и́нка). *f.* ein Graupen, Grützenkorn; *pl.* кру́пи́ Graupen; 2) кру́па, *He.* s. Ка́ша; 3) крупи́нка, *f. B.* Punctthierchen, *n.* (Monas).
Крупе́ць, -пця́, *m. N.* e. Berges.
Крупи́чити ся, zusammensintern, *Пол.* [für Graupen, *n.*
Кру́пінний, *a.* -е решето́ Bastsieb
Кру́пни́к, *m.* dünne Grütze; 2) Branntwein mit Honig eingekocht, *m.*
Крупни́стий, *a.* graupig
Круподе́р, *m.* Graupenmüller; 2) *Landbauer, *m. K.* [*f. Левч.*
Круподьо́рня, *f.* Graupenmühle,
Крупя́нка. *f.*Grütze, Graupenspeise; 2) Graupenwurst, *f.*
Крупя́р, *m.* (-я́рка, *f.*) Gräupner, Graupenhändler, *m.* (in, *f.*).
Крупча́стий, *a.* gekörnt, *Пол.*
Крупча́тка. *f. Под.* Graupenmühle, M. für grobes Mehl, *f.* [ne: Gekröse, *n.*
Кру́ски. *pl.*mesenterium (im Schwei-
Крут, *m.* s. Крет, Керти́ця.
Круть, *adv.* — доро́ги *Гол.* III. 342 auf dem sich windenden Weg; крутом *Гр.* V. 350 s. Круго́м; 2) *int.* vom jähen Drehen, *Ог.* 218. (крутьверть *А-Г.* 156). [190 s. Крути́й.
Кру́та, *f. Bein.* der ру́та *Гол.* I.
Крута́й, *m.* Echinops ritro.
Крутани́на, *f.* Quertreiberei, *f.*
Крута́р, *m.* — пра́ва, Rechtsverdreher, *m. Пар.* [Grille, *f.*
Крутьба́, *f* Spitzfindigkeit; 2) Laune,
Круте́ль, *m. Ч.* II. 337 s. Перевесло́.
Кру́тень, -тня, *m.* s. Ва́льок; 2) s. Скрутїль; 3) Herbstblütenschraube, *f.* (Spiranthes autumn.); 4) *pl.* кру́тнї böse Streiche, *pl.*
Кру́те́ник, *m.* соло́ми Strohwisch, *m.*; 2) — (хлїба) Brotkügelchen, *n. OII.*
Крутенїя. *f.* s. Закрутенїя.
Крути́голова, & s. Круто́голова &.
Крути́зна, *f.* Krümmung, *f. Пол*; 2) schwindelnde Höhe, Steile, *f. Мак.*
Крути́й, *a.* gewunden; verschroben; rauh; steil, abschüssig, jäh, schroff (гора́); 2) — хвіст *Пол.* Rollschwanz, Wickelschwanz, *m.*; 4) — рід (ряд) Art Oster-

reigen, *Kol.* I. 176; 4) -é яйцé (крýто звáрене) *Под.* hart gekocht; 5) * — чоловік hartnäckig; heimtückisch, listig.

Крутило, *n.* крýтіж, *f.* Wasserwirbel, -strudel, *m.*; 2) крутив, крутив та вже ся и крутило перекрутило alle erdenklichen Mittel sind schon ganz fehlgeschlagen.

Крутити, (крýчу, крýтиш), *v. a.* drehen, winden; ringen (шмáтє); krümmen; — головóю den Kopf schütteln; 2) verdrehen (прáвом); — сьвітом mühsam, leidlich (auch pfiffig) in der Welt sich durchhelfen; *v. n.* Ausflüchte suchen, Winkelzüge machen; крути-не верти *P.* I. 14. крути-верти magst was immer thun, so doch —; — ся sich drehen etc. головá крýтить ся der Kopf wird schwindelig; волóсє — kräuselt sich; * коло чогó geschäftig sein, sich um etw. herumtummeln; s. Крýчений.

Крутїй, *m.* s. Крутáр; 2) Taumelkäfer, *m.* (Gyrinus). [s. Скрутїль.

Крутїль, *f.* Seilerbahn, *f.* (*B.*); 2)

Крутїлка, *f.* Ч. IV. 42 e. Art Caroussel auf dem Eise; 2) s. Голиця 3).

Крутїнь, крутливиця, *f.* (-ивець, *m.*), (*B.*), s. Крутило.

Крутний, *a.* s. Крутий, крýто; -е дїло missliche, schwierige Sache (*B.*).

Крутня, *f.* Зг. Wirbel, Strudel, *m.*; *bedrängnisvolle Verlegenheit; 2) Dreherei, *f.* Schwindel, *n.* Ausflüchte, *pl.*

Крутнути ся, *H.* 38 sich wenden, s. umdrehen.

Крýто, *adv.* s. Крутий; крýто з ним, прийшлó — коло нéго es steht mit ihm misslich, schlecht, schwierig, kritisch.

Крутоберéжний, *a.* mit steilen Ufern, (*adv. Кв.* 170). [-а скéля,

Крутобóкий, *a.*mit steilenWänden.

Крутоборóзниця, *f.* Hirnkoralle, *f.* (Maeandrina). [Dreher, s. Вертюх 3).

Крутовéртень, -тня, *m. Пол.*

Крутовéрхий, *a.* mit gekrümmtem Wipfel; 2) mit jähem, schroffem Giebel.

Крутóголов, (-ова. -овáч, -овець, -óвік) *m.*Wendehals, *m.* (Yunx torquilla).

Крутогóрбий, *a.* -а могила mit steilen, hohen Seiten.

Крутогóрий, *a. Ш.* I. 328 mit steilen, bergigen Ufern.

Крутоклїтник, *m.* Spiriloculina.

Крутонїжка, *f. Bein.* des Schafes.

Крутонóсий, *a.* mit gebogenem (Schiffs-) Schnabel: -а ґалéра *Мор.*

Крутопóп, *m. Ко.* 77. *scherzh.* statt Протопóп. [Hörnern.

Круторóгий, *a.* mit gewundenen

Крутоярий, *a. Кч.* 62 mit steilen Abgründen, Gesenken.

Крух, *m.* s. Пéрга; 2) Erz, *n. Пар.*

Крухáвцї, *pl.*Faulbaumartige,(Frangulaceae). [s. Крихкий.

Крухий, крухкий, *Пар. a.* mürbe;

Крýхість, -ости, *f.* Mürbigkeit, *f.*

Крýхлик, *m.* böhmischer Granat, Pyrop, *Вол.* [ctes nasicornis). *B.*

Крухляк, *m.* Nashornkäfer, *m.* (Ory-

Круцията, *f. pol. T.* Kreuzzug, *m.*

Крýцю-вéрцю, s. Круть (-верть).

Крýча, *f.*herabhangendes Ufer, Steile, Jähe, *f.* [rad, *n.*

Кручáйвода, *f.* s. Точило, Schleif-

Кручáк, *m.* ein drehkrankes Lamm.

Кручаниця, *f. Ф. Пр.* II. 488?

Крýчений, *ptc.* gedreht, gewunden; 2) — барáн drehkrank; *verrückt; 3) крýчені паничí *C.* I. 262. Art Windengewächs: Ipomoea tricolor; *b*) türkischer Bund (Lilium pomponium); *c*) Asphodelus.

Крученицї, *pl.* Art Pflze.

Крученя, -яти, *n.*Junge des Raben, *n.*

Крýчий, *a.*Raben-, *Ф.*; rabenschwarz; 2)s.Скýрвий, *K.* [Kummer,Gram, *m.IГ.*

Кручина, *f.* steiler Pfad. *Гол.*; 2)

Кручинка, *f.* Bretzel, *m.* (*B.*)

Кручиняк, *m.* Tabak in gerollten Blättern, *m.* [zwickt.

Кручковáтий, *a.* schnörkelig; ver-

Кручкодéр, *m.* полїцéйский der chicaniert. [Rechtsverdreher, Rabulist, *m.*

Кручкотвóрець, -рця, *m. Біл.*

Кручóк, -чка, *m.*.Häkchen, *n.* *verfängliche Frage; Alles was das Recht verdreht; Ränke; Chicanen, *pl.*; 2) крýчок земледу́х Maulwurfsgrille, *f.* Gryllotalpa vulg.).

Круш, *m. coll.* alles Brüchige

Крýшець, -шця, *m.* Mineral, *n. Пар.*; 2) Fahlglanz, *m.* Fahlerz, *n.* *Вол. adj.* крушцéвий.

I. Крушинá, *f.* Faulbaum, Zwekkenbaum, *m.* (Rhamnus frangula). [2).

II, Крушина. *f.* Ч. V. 585 s. Кручина

Крýшити, *v. a.* zerbrechen, zer-

trümmern, zerbröckeln; 2) bekümmern; крушéний, *ptc.* *Б.* vom Kummer gebrochen, niedergebeugt.

Крушíти, *v. n.* mürbe, gar werden.

Крýшка, *f.* *TP.* 43 s. Крúшка I.; Krumme, *f.*

Крýшки, *pl.* Gekröse, *n.* s. Крýски.

Крушкувáти ся, крушнúти ся, sich unruhig hin u. her rühren, s. recken (mit e. leisen Geräusch, Gewimmer).

Крушнúй, *a.* *B.* s. Крихкúй; -а жúла *Пар.* Erzgang, *m.*

Крýшок, -шка, *m.* eine Rolle Leinwand.

I. Крюк, *m.* Haken, *m.* *Ном.* II. 22. крюка дáти *C.* II. 14. einen Umweg machen; 2) *Ко.* 226 s. Кручкотвóрець.

II. Крюк, *m.* *C.* 161 s. Крук.

Крюць, крюцько, крюцьок, *m.* lendenlahmer Mensch.

Кряж, *m.* Schicht, Scholle, *f.* *C.* I. 227, s. Креж; 2) Rücken, *m.* s. Крúжі, *Ч.* VII. 575; 3) Baumstamm, *m.* *ibid.*; 3) —, кряжа, *f.* *Cm.* Bergkette, Anhöhe, *f.* Hügel, *m.* *Кч.* 158.

Кряжíти, *v. n.* *H.* 35 s. Кружúти? als Schicht, (кряж), als Schirm aufliegen.

Кряжóві гóри. Felsengebirge, *n.* *ОП.*

Кряжувáти, *v. a.* ein Holzstück rund behauen, *Ч.* VII. 575.

Крáк, крячóк, -чкá, *m.* Heerschnepfe, *f.* (Scolopax gallinago); kleine Becassine, (S. gallinula).

Крáка, крáкавка, крáчка, *f.* Laubfrosch, *m.* (Hyla arborea); крáчкою, *adv.* *He.* (*n.* 243) mit weit ausgespreizten Beinen, hockend (wie eine Höckerin, w. ein Frosch sitzend).

Крáкавка, *f.* Kriekente, *f.* (Anas crecca).

Крáкати, *v. n.* s. Крáкати.

Крáнути, *v. a.* (*B.*) s. Грáнути, пархнýти.

Крáтати ся, (*B.*) geschäftig sein.

Крáчка, *f.* крáчок, *m.* *He.* Seeschwalbe, *f.* (Sterna); 2) Nusshäher, *m.* (Corvus caryocatactes).

Ксáндер. *m.* s. Алексáндер.

Ксьондз, *m.* *pol.* der Geistliche, Pfarrer, *m.*

Ктúтор, *m.* s. Тúтар [κτίτωρ].

Кто, *gen.* когó, ктось, *gen.* когóсь, *pron.* s. Хто etc.

Куб, *Ф.* кубáй, *m.* aus Holz ausgehöhltes Geschirr, Pokal, *m.* [Klumpen, *m.*

Кубáток, -тка, *m.* кубáте, *n.* *coll.*

Кубашúна, *f.* *N.* e. Berges.

Кýбашок, -шка, *m.* Aschenwinkel, unter dem Ofen, *m.* [Кублó, Nestchen, *n.*

Кубéльце, (*d.* -éлечко), *n.* *dim.* s.

Кубúшка, (*d.* -шечка). *f.* s. Кубóшка.

Кýбіль, *m.* s. Кобéля.

Кубíчний, *a.* Kubik-. [Кублó.

Кýблúти ся, s. Гнїздúти ся; s.

Кýблище, *n.* Lagerstätte, *f.*

Кублó, *n.* Vertiefung in dem Boden von dem stäubenden Huhn gemacht, *Левч.*; 2) Nest, Tageslager des Hasen, *n.*; 3) hölzernes ausgehöhltes Geschirr.

Кубóвий, *a.* -а спіднúця indigoblau.

Кýбок, -бка, (*d.* кýбочок), кýбошка, *P.* I. 113. (-очка), кувóушка, (*d.* -ýшечка), *f.* Napf, *m.* bauchiges Gefäss, (hölzernes) kleines Geschirr; Kruke, *f.* Krug, *m.*

Кубрáк, *m.* Köcherfliegenlarve, *f.* Hülsenwurm, *m.* [Phryganea (larva)], (*B.*); 2) armer Schlucker.

Кувáкати, *v. n.* vom Geschrei des neugebornen Kindes (кувé!).

Кувáне, (*d.* -áнячко), *n.* das Schreien des Kuckuks.

Кувáти. s. Ковáти.

Кsurvedрáха, лознáк —, Totanus fuscus, *Пол.*

Кувíкати, *v. n.* quieken, grunzen, (v. Ferkel), *B.*; wimmern.

Кувшúн, *m.* irdener, bauchiger Krug ohne Deckel mit weiter Oeffnung: die Kruke; 2) *pl.* *dim.* кувшúнчики, Nuphar luteum und Nymphaea alba.

Кувшúр, *m.* *coll.* Fadenalgen, *pl.* (Confervae) s. Кушúр.

Куг, *m.* кугúна. *f.* Steinweichsel, *f.* (Prunus Mahaleb).

Кугá, *f.* Art Wasserpflze *Ш.* I. 239. *Щог.* 35.

Кугáва, *f.* Felsengeklüft, *n.* steiler Abhang.

Кудá, кудáй? *Ле.* 94. wohin?; кудáсь irgendwohin, s. Кудú.

Куделúти, *v. a.* *Me.* 236 s. Прясти, spinnen.

Кудéля, куделúна, (-úця). *f.* s. Кужіль.

Кýдер, кудúр. *m.* s. Кýчер II.

Кудерéвий, *a.* s. Кріслáтий, кучерáвий. *Kol.* I. 118.

Кудермáн, *m.* *Гн.* 37. s. Кундермáн.

Кудерцé, *n.* = кудерéве деревцé *Kol.* I. 118.

Кудú, кудúй, кудúйка? wohin? кудúсь, кудúс, кудúсьцика, irgendwo-

hin *Ог.* 163; але куди! нема куди! ist gar nicht möglich, ist kein Raum; куди не підеш wohin du auch immer gehen magst.

Кудикати, закудикати, *v. a.* mit dem Fragen zur Unzeit куди йдеш? jmdm den Gang, die Reise verderben *Ном.* III. 30.

Кудїлькú, *pl.* Art Pflze, (*B.*).

Кудкудáкати, *v. n* gackern, gacksen (onomat. v. Laut кудкудáк).

Кудкудáчик, *m.* s. Когýт.

Кудлáй, *m* кудлáвий, кудлáстий, (-áтий), кудловáтий, *Ст. a.* zottig; 2) bärtig. [ten, *pl. vgl.* Кýдри.

Кýдло. *n. pl.* кýдла, *n.* кýдли Zot-

Кудлюха, *f.* Sisyra, *B.*

Кудóвчити, кудóльчити, *v. a.* zerzausen, zottig machen.

Кудою, *adv.* s. Кудá, куди. *Ог.* 191.

Кýдра, *f.* Weib mit geringelten Haaren, die Krause *Ч.* V. 586; кудрягúнка, *f.* *Гол.* III. 530 = ? курятúнка.

Кудрáвець, -вця, кудрáвий (-дрявий), *a.* s. Кучерявий; кудрявець, *N.* mehrerer Pflanzen: Chenopodium botrys, Pyrethrum millefoliatum, Sysymbrium sophia; Tanacetum vulg; s. Кудерéвий.

Кýдри, (*d.* кýдречка, кýдрушки), кудрята, *Ч.* V. 586, *pl.* s. Кýчері, lokkiges Haar.

Кýжба, *f.* *Ф.* (*P.* *X.* 154) Dreifuss, *m.* zur Aufnahme des Kessels [cuspis?]; 2) *m.* der sich gern bückt. [ken.

Кýжбитися sich bücken, sich duk

Кýжва, *f.* s. 'Ужва, ужéвка. [(*B.*).

Кужделéба, *f.* s. Кýява. alte Hütte,

Кýждий, s. Кóждий, *Ог.* 43.

Кужúлка, *f.* s. Кýшка.

Кýжіль, кужелúна. кужілка, (-івка), *f.* Rocken, Spinnrocken, *m.*; 2) *P.* I. 8. Lied vom Sp.; 3) *m.* з нóса гóнить дим кýжілем *Не.* (*Пр.* XII. 349) in dicken Knäueln.

Кужілька, *f.* Speichenbein, *n.*

Кужіловáтий, *a.B.* keglig, konisch.

Кýзка, кýзька, кýзочка, (*B.*).*f.* mehrere Arten v. Insecten, Käfern, übhpt. Insect; 2) Lilienkäfer, *m.* (Lema); *vgl.* [Кýска.

Кýзьмá, *m.* Cosmas.

Кýзьмін, *m.* *N.* e. Berges.

Кузнéць, *m.* *Др.* *c.* 107 Schmied, *m.* s. Ковáль; *adj.* кузнéцкий, zur Schmiede geh.

Кузнúця, *f.* *Пар.* s. Крúчний горн.

Кýзня. *f.* Schmiede, *f.*

Кузовúця, *f.* Salix, viminalis.

Кузюка, *f.* s. Кýжіль, *Gr.* 22.

Кузявка, *f.* (*B.*) s. Кýзка.

Кýй, кýйте, *Imperat.* zu Ковáти, кýти.

Куйнáра, *f.* Mütze des чабáн. *f.*

Куйóвда. *f.* ніч як — *М+Б* 407. Plage, *f.*?

Куйóвдити, *v. a.* auf wirbeln; entstellen, verhunzen, *K.*; — ся sich tummeln, *K.*

Куйóн, *m.* *Мог.* Cujon, Kerl, Lump, *m.*

Кýка, *f.* in d. Kinderspr.) Laus, *f.* s. Вош.

Кýкати, кýкнути, *v. n.* vom Schrei des Kuckucks; 2) gucken.

Кукéлка, *f.* s. Колáч.

Кýкиш, *m.* *gr.* Zeigefinger, den man ausstreckt, um jmdn damit zu verhöhnen; s. Дýля 2). фіга. *Пом.* III. 31.

Кукіóниця, *f.* *Ч.* III. 132 eine emsige, sparsame Frau, Hüterin. [githago).

Кукіль, *m.* Kornraden, *m.* (Agrostema

Кýкла. *f.* Puppe, Marionette, *f.*; P. auch der Schmetterlinge etc. [rum.

Кукліврúк, *m.* Pteromalus puppa-

Куклоїд. (-їда), *m.* Puppenräuber, *m.* s. Красуляк. [*pl.* Pupipara.

Куклорóдні, *B.* куклорóдки, *Пол.*

Куклянка. *f.* Windelschnecke, *f.*

Кукóбити, (-бли-). *v.a.* emsig u. sparsam zusammenschaffen; — ся sich nisten.

Куковáне, *n.* s. Кувáне (зазулї).

Куковáти, *v. n.* *Гр.* s. Кувáти, (v. Kuckuck).

Кукольвáн, *m.* Art Giftköder zum Fischfang, Kokkelskörner, *pl.* *Кч.* 314.

Куколúця. *f.* Lychnis vespertina; 2) Silene inflata.

Кýколка, *f. dim.* s. Кýкла; кукóлчий, *a.* -а зáсклепка Hülle der Puppe, *f.*

Кукотáти, *v. n.* gackern.

Кýку, *int.* von der Stimme des Kukkuck; 2) vom Herausgucken; кýку в рýку Rdrt von Bestechung im geheimen.

Кукýл, *m.* *Ф.* Männchen des Kukkucks; 2) *N.* e. полонúна.

Кукулúчка, *f.* *Bein.* der зозýля.

Кукулюх, *m.* s. Слимáк, ***Kol.*** I. 54.

Кукурвáс, (-вóс, *Др.* *c.* 393), *m.* s. Копервáс *Ч.* V. 791.

Кукурíкане, *n.* Hahnengeschrei, *n.*

Кукурíкати, кукурíкнути, *v. n.*

*

„kikeriki“ schreien. [ruf).
Кукуріку! *int.* kikeriki! (v. Hahnen-
Кукурічка, *f.* жалобча́ста, hohlknolliger Lerchensporn (Corydalis cava); 2) Ochsenzunge, *f.* (Anchusa offic.).
Кукурія. *scherzh.* Reimw. zu Гуцулі́я.
Кукуру́дз, (-ру́з), *m.* ein Kukuruzkolben; 2) —, кукуру́зка, *f.* blattlose Nestwurzel, (Neottia nidus avis).
Кукуру́дза, (-у́за), *f.* Kukuruz, *m.*
Кукурузи́не, *n.* кукурузо́вянка, *f.* Kukuruzstengeln, *pl.* -stroh, *n.*
Кукуру́зиско, *n.* Kukuruz Stoppelfeld, *n.*
Куку́ц, *m. Kol.* I. 125 Laibchen Brot, s. Бала́бушок; kleiner Kuchen *Gr.* 22.
Куку́шки, *pl.* Orchis latifolia.
Куку́шкин, *a.* s. Зазу́лин etc.
Куль, *m. Не.* (*Пр.* XI. 31) Bündel, *n.* (Stroh); 2) Sack, *m. P.* I. 68. *Пом.* III. 31.
Кулага́, *f. Н.* 80?
Кула́йці, *pl. N.* e. Berges.
Кула́к, *m.* (кула́че, *n. coll.*), Faust, *f.* сьміяти ся в — ins Fäustchen lachen; 2) —, кула́чник, Aufkäufer, *m.*; *adj.* кула́чний, Faust-, *Пар.*
Кулакува́ти, кула́чити, (-ачкува́ти), *v. a.* mit Fäusten derb schlagen.
Кула́стра, (-е́йстра). *f.* s. Кола́стра.
Кула́чник, *m.* Faustkämpfer, Boxer. *m*,
Ку́льба́ба, *f.* Löwenzahn, *m.* (Taraxacum offic.).
Кульба́ка, *f.* einfacher (primitiver) Sattel; *vgl.* Каблу́к.
Кульба́чити, *v. a.* satteln.
Кульба́чник, *m.* Verfertiger von кульба́ки, Sattler, *m.*
Кульга́вий, *a.* hinkend, *Кл.*
Кульга́ти, *v. n.* hinken, на Бога пеня́єш, а сам кульга́єш, *Н.* 2.
Куле́ша, *f.* Maispolenta, *f.*
Куле́шниця, *f.* Patron-, Kugeltasche, *f. Левч.*
Куле́шня. *f. Гол.* II. 360 s. Коле́шня.
Ку́лик, *m.* Kulhaken, *m.* (Numenius) *Пол.*; Wasserläufer, *m.* (Totanus) *В.*; 2) *gew. pl.* кулики́ Klösse aus Heidekornmehl; 3) s. Сніпо́к *Не.* (*n.* 274) *Пом.* III. 32.
Кули́кати, *v. n.* saufen.
Кулико́вець, -вця, *m.* s. Ку́лик 1), коловоди́к.
Кули́на, *f.* s. Кили́на. [gelig.
Кулиста́вий, *В.* кули́стий, *a.* kuКули́стка, *f.* Kugelpilz, *m.* (Sphaeria).
Ку́лити, *v. a.* но́ги під се́бе, — ся die Füsse unter sich einziehen; vor Kälte, Armut etc. sich zusammenziehen, s. krümmen; s. Ску́лити ся.
Кули́ця, *f.* Art Unkraut, *Зап.* II. 530.
Кулишір, (-леш-), *m.* Rührscheit, zu коле́ша, *n.*
Кулі́бка, *f. Ч.* II. 446 Art Zwieback.
Кулі́й, *m.* der Lahme, *Зг.*
Кулі́ти, *v. n.* hinken, lahm sein.
Кулі́ш, *m.* dünne Mehlspeise.
Кулїші́вка, *f.* Orthographie des Schriftstellers Кулі́ш Панько́; 2) *N.* e. Berges.
Кулїшни́ця, *f. Ос.* (62) II. 65.?
Ку́лька, *f.* (*d.* ку́лечка *dim.* s. Ку́ля; Kügelchen, *n.* Kugel, *f.* Klümpchen; *n.*; 2) Kriechenpflaume, *f.* (Prunus insititia).
Кульми́ч, *m.* Fettschwanz des walachischen Schafes; *adj.* кульмичува́тий, -а вівця́ Schaf mit dem Fettschwanz, *n.*
Кульнички́, *pl.* Kugelthiere, *pl.* (Volvocina).
Кульо́н, *m.* s. Ку́лик 1).
Кульо́ндра, *f.* Bocksfenchel, *m.* (Seseli coloratum).
Кульпа́к, *m* s. Клюпа́к.
Культ, *m.* Cultus, Gottesdienst, *m.* Anbetung, *f. Не.* [civilisieren.
Культинува́ти, *v. a.* cultivieren;
Культу́рник, *m.* Culturträger, *m.*
Ку́лші, *pl. А.Г.* 157 s. Бе́дра.
Кулю́шка, *f.* Kugelfliege, *f.* (Gymnosoma). (*Фр.*).
Ку́ля, *f.* Kugel, *f.*; 2) s. Клю́ка, (ціха́),
Куля́р, куля́ти, s. Кулі́й, кулі́ти.
Куля́чка, *f.* Kugelassel, *f.* (Armadillo).
Кум- кума́! *int.* vom Froschgequak (-schnurren).
Кум, *m.* Gevatter, *m.* кума́, *f.* Gevatterin, *f.* (*d.* ку́мко, ку́монько, ку́мка, кума́ся, -онька, ку́мцьо, -мця); 2) Pathe, *m.*
Кума́н, *m.* Pokal, Becher, *m. Мак.*
Ку́ма́не, *n.* s. Куми́вство.
Кума́р, *m.* s. Ку́млик, кома́р.
Ку́мати ся, Gevatterschaft machen.
Кумбу́к, кумбу́ч, *m.* (*В.*) krummes schlechtes Holz, *vgl.* Кима́к.
Куме́дия, *f.* s. Коме́дия.
Куме́дний, *a.* komisch; lustig.
Кумельга́. *f.* (*Фр.*) куме́ль, куми́ль *Ос.* (61) XII. 35 Wirbelwind; Knäuel,

m. кýмельом крути́ти ся.

Кумéць. -мця́. кýмко, *dim.* s. Кум.

Кýми, *pl.* s. Бáба 13) *Kol.* I. 7.

Кýмик, кýмка, кýнька, *f.* Unke, *f.* (Bombinator igneus).

Кýми́н, *a* von der Gevatterin, der G.

Куми́р, *m.* Götzenbild, *n.* Abgott, *m.*

Куми́рня, *f.* Götzentempel, *m.* Pagode, *f.* *Ш.* II. 245.

Кýмити, *v. n.* Gevatterstehen, Pathenstelle einnehmen; * — ся *H.* 11. spielen u. tanzen.

Кумíвство, *ГШ.n.* Gevatterschaft, *f.*

Кумíвщина, (Куми́нщина *Сб.* I. 329), *f.* die Zeit der unglücklichen Schlacht bei Кумéйки imJ 1637; *К.*I.56. *АД.*II.32.

Кýмка, *f.* *Не.* (*Пр.* II. 265 s. Кýпка).

Кýмлик, (*d.* -ичóк), *m* Stechmücke, *f.* *B.*

Кýмля, *f.* s. Кíмля.

Кумнáт, *m. rum.* Schwager, *m.*

Кумпáнïя, (кунпáнïя, *Кч.* 68), *f.* Compagnie, Sippschaft, Gesellschaft; кумпанíстий чийсь jmds Kamerad.

Кýмпол, *m.* s. Кувóл, *gr.* бáня 1).

Кумствó, *n. coll.* alle Pathen (Gevatter (insgesammt; 2) кýмство, *Пар.* s. Кумíвство.

Кумши́ти, *v. a.* in kleine Stücke zermalmen, (*Фр.*).

Кунá, *f.* Marder, *m.* (Mustela); 2) Gefäss fürs Talg, *n.* 3) Arrest, *m.*; 3) кýна Angelhaken, *m*

Кунáк, *m. Ос.* (62) V. 85.?

Кундермáн. *m.* Gundelrebe, *f.* (Glechoma hederacea).

Кундóсити. *v. a.* кýжіль *Га.* II. 42 den Spinnrocken gut bearbeiten.

Куни́ця, (*d.* -и́чка). *f.* s. Кýна 1); 2) Lösegeld an den Gutsherrn für die zur Gattin zu nehmende Leibeigene *H.* 28; 3) Rispe des Schilfrohres, *f.* *Марк.* 92; *pl.* das Schilf selbst (Phragmites communis).

Куни́шник, *m.* Landschilf, *n.* (Calamagrostis epigaeos).

Кунïрувáти, *v. a.* когó, ким jmdn schurigeln, plagen.

Кунïши́ти, s. Куня́ти. [s. Кунá 1).

Кýнка, кýночка, *Ч.* IV. 182. *dim. f.*

Куновáтий, *a.* Marder-, *Пол.*

Кýнорити, *v. n.* grübeln, picheln.

Кýнтуш, s. Кóнтуш.

Куншт, *C.* II. 123, *m.* Kunstwerk, *n.* Kunst, *f.*; *d.* кýнштик, Schnörkel, *f.*; Bild u. Abbildung, Vignette, *f.* *Ш.* II.88.

Кунштáция, *f.* *Кух.* Bühneneinrichtung; Scene, *f.*

Куня́ва, *f.* Halbschlummer, Marasmus, *m.* *Сm.*

Куня́ти, *v. n.* schlummernd nicken, schläfrig sein; saumselig sein, hocken, (*B.*). *Ном.* III. 34.

Куп, *m.* куп-зíлє, *n.* Salomonssiegel, *m.* (Convallaria polygonatum).

Кýпа, *f.* кýпє, *n. coll.* Haufen; Trupp, *m.* до-кýпи zusammen, (у) в-кýпі beisammen, за кýпою im Anschluss aneinander (ïхати); на кýпі haufenweise, übereinander; 2) Betrag, *m* Quote, Summe. *f.* *Под.*(*р.хв.*84); 3)s. Копá *Не.*(*хм.*17).

Купáвка, (-áлка). *f.* Johanniswürmchen, *n.* (Lampyris noctiluca); 2) Ackerhahnenfuss, *m.* Ranunculus arv.) *Ном.* III. 95.

Купáйлиця, *f.* *Bein.* der ýлиця als des Versammlungsortes am Купáлотаге *Ч.* III. 195.

Купáйло. Купáло, (-áла) *m.* das Fest der Geburt Johannes des Täufers am 24. Juni a. St.; 2) Puppe, Larve aus Stroh bei d. Feste gebr. *Марк.* 10; 3) купáйло кýпало, *Пар. n. К.* Bad, *n.* Badeort, *m.*

Купáйловий. (купáлий). *superl.* найкупáвший. *Ч.*III. 201), купáльский, *a.* zum Feste Купáйло geh.; — огóнь Sonnenwendfeuer, *n.* *Не.*

Купáк, вяз-, *m.* Korkulme, *f.*

Купáлка, *f.* *Иг.* 32. das Feuer am Feste des купáло.

Купáльночка, купáлочка, *Me.*312 нічка-. *f.* Купáло-nacht. *f.*

Купáльня. *f.* Badekammer, *f.* -häuschen, *n.* *Под.*

Кýпане, *n.* кýпанка. *f.* *He.* das Baden.

Купáня, *f.* *N.* e. Berges.

Кýпатень. — суховéрх Brunelle, *f.* (Prunella vulg.).

Купáти, (-áю, -áєш). *v. a.* baden; [— ся sich —.

Купáчка *f.* Badegeschirr für Kinder, *n.*

Кýпе, *n. coll.* s. Кýпа; 2) s. Купи́нє.

Купéка, *f.* Convallaria multiflora.

Кýпель. *m.* *Кн.* s. Кýпіль.

Купелéвий, *a.* Bade-.

Кýпер, -пра. *m.* Steiss, Bürzel, *m.*

Кýпець, -пця, *m.* *К.* Häuflein, *n.*

Купéць, пця́, *m.* der Kaufende, Käufer, Kauflustige; Kaufmann, Händler, *m.*

Купéцкий, *a.* (*adj.* по купéцки)

kaufmännisch; Kaufmanns-.

Купе́цтво, (купечёрство). *n.* Handelswesen, *n.* Handel, *m.* Kaufmannsgeschäft, *n.*; бу́де наше —? werden wir handeleins? 2) Kaufmannschaft, *f.*

Купи́ло. *n.* (scherzh.) womit, worum man etw. einkauft: Geld: купи́л бим та нема́ купи́ла; 2) grosse Theuerung: к. приступи́ло *Ч.* II. 344. I. 232.

Купина́. (*d.* купи́нка, -і́нка (*B.*) *f.* купи́не, купини́вє. *n. coll.* Haufen, Erdhaufen, *m.* Erdwarzen, Maulwurfshügel; Busch dicht stehender Pflanzen; Werder *m.*, *vgl.* Ке́мпа; 2) s. Купе́ка; 3) Kreuzblume, *f.* (Polygala vulg.).

Ку́пиня́стий. *a.* buschig wachsend; *adv.* -сто horstweise, *B.*

Купи́тель. *m.* Käufer, *m.* *Term.*

Ку́пити ся. sich in Haufen sammeln.

Купи́ти. *v. a.* kaufen, einkaufen.

Купі́вля́ *f.* s. Купля́; 2) Kaufgeld, *n.* angebotener Preis, Anbot, *m.*

Купі́вний, *a.* zum Verkauf ausgestellt, angeboten.

Ку́піль. *f.* Bad, *n. adj* купі́льний, Bade-, *Пар.* -е́. *n.* s. *s* Badegeld, *n.*

Купільни́к, *m.* купі́льниця, *f.* Badewanne, *f.* s. Купа́чка.

Купі́нка, ку́пка. *f.* Häuflein, Häufchen; ку́пка овощна Fruchthäufchen, *n.* *B.*; до ку́пки schön zusammen.

Купленй́на. *f.* gekaufte Sache.

Купло́. *n. Це.ОБ.* Kaufwaare, Waare, *f.*

Ку́пля́, *f.* das Kaufen, Kauf. Ankauf, Handel, *m.* Kaufgeschäft, *n.* *H* 205. *M.* II. 136. *Term.*; 2) das Gekaufte *H.* 146.

Купля́к, *m.* Schmelzofen, *m.* Glas, Eisenhütte, *f.*

Купля́ти. *v. a.* oft kaufen *M.* II. 137.

Ку́пний, *a.* gekauft, Kauf; 2). *gr.* gemeinsam, allgemein, *adv.* ку́пно +*M.* zusammen.

Купни́к, *m.* s. Підкаме́нець.

Ку́пність, -ости. *f.* *He.* (*Пр.* XI. (2) 13) Gesammtheit, *f.* der ganze Inhalt.

Ку́пно, *n.* Kauf, *m.* *Term.* цїна́ ку́пна Kaufpreis, Kaufschilling, *m.*

Купо́ване, ку́плене, *n.* das Kaufen.

Купова́тель, *m.* Käufer, Kunde, *m.*

Ку́почка, *f. dim.* s. Ку́пка.

Ку́почки-купу́сї, ку́пцї, *int.* beim (vom) Baden. [hühner, *pl.*

Купра́стий, *a.* курки́ -і, Steiss

Ку́прик, *m. dim.* s. Ку́пер, *adj.* купро́вий, *a.* Steiss-, s. Задни́чий.

Купрі́й, Купрія́н. *m.* Cyprianus.

Купти́ти ся, *K.* II. 27?

Купува́ти, s. Купи́ти.

Ку́пул, *m.* Nbfl. der Прут.

Ку́пча́, *f.* *Ч.* I. 298 das Kaufen; 2) —, ку́пчая (грамота́, крі́пость) *Шл.* Kaufbrief, *m.*

Купча́к, *m.* ди́кий, болотни́й, dreitheiliger Zweizahn, (Bidens tripartita); 2) Tagetes erecta).

Купча́стий, *a.* buschig *B.*; -і у́ставки *Kol.* I. 48. 347. Art Naht u. Stickerei.

Ку́пчене. s. Купе́цтво 1).

Ку́пчик, *m.* Handelscomis, *m.* *ГШ.*

Купчина́, *f. coll.* Kaufleute, *pl.* Handelswelt, *f.* [gel, *pl.* (*B.*).

Купчи́ни, *pl.* Erdwarzen, Erdhü-

Ку́пчити, *v. n.* *АД.* II. 158 Handel treiben, Kaufmannsgeschäfte treiben: чим *Term.* Kaufmann sein.

Ку́пчити ся, sich in Haufen, versammeln, scharen; in H. aufgehen, buschig aufwachsen, *M.* [käuferin, *f.*

Купчи́ха. *f.* Handelsfrau; Verkäu-

I. Кур. *m.* Geruch, *m.* (sapor).

II. Кур, *m.* ку́ра. *f.* *Пол.* дома́шний, Haushuhn; ку́ри, *pl.* Hühnervieh: Hennen u. Hähne, ку́ри піють die Hähne schreien.

Ку́ра́, *f.* s. Ку́ревиця, Sturm, *m.* *C.*

Кураго́в, *f.* s. Коруго́в.

Ку́ра́ж, *m.* Courage, Muth, *m.*

Кура́жити ся, *Др. с.* 11 den Muthigen spielen.

Кура́жка. *f. P.* I. 72.? [spinosum.

Кура́й, *m.* s. Колю́ча; 2) Xanthium

Кура́йниця, *f.* Schnur zum Festbinden des кура́й als Brennmaterial an der га́рба, *f.*

Кура́стра, кува́стра, s. Кола́стра.

Курату́л, *m.* *N.* e. полони́на; Курату́лець, *m.* Nbfl. des Прут.

Кура́х, *m.* s. Курі́й.

Кура́ч, *m.* s. Вугля́р.

Кура́чити, *v n.* Kohlen brennen.

Курба́к, *m.* s. Кыо́ра́к, *Gr.* 22.

Курба́ло, *n.* s. Кирни́ця, *Gr.* 22.

Курба́ни́, *pl.* s. Посто́ли.

Курбе́лити, курбелюва́ти, *v. n.* wirbeln, (*B*); dahinbrausen, -rollen. [ben.

Курбелї збива́ти, Staubwolken trei-

Курбельоха. *f.*§.Schneegestöber,*m.*
Курбет. *m.* — хлїба *H.* 242.
Курва. *f.* Hure, *f*; *adj.* курвин Huren-.
Курваль, курвій. *m.* Hurer, *m.*
Курвити ся, Hure (-er) sein; sich preisgeben. [schlecht, *n.*
Курвінець, -нця. *m.* Hurenge-
Курган. *m.* s. Могила, *Пол.*
Курганний. *a.* орел Königsadler, *m.* (Aquila imper.).
Кургикати. кургичати. *v.n.* grunzen; winseln, *Левч.*; leise singen *Ко.* 53.
Курґузий, *a. H.* 61 stutzschwänzig, abgestutzt, kurz geschürzt.
Курделя. *f.* s. Курінь, курія.
Курдїль. *m.* s. Чукурдель; 2) Art Fussgeschwür beim Vieh. [geburt, *f.*
Курдупель, -пля. *m.*Zwerg,*m.* Miss-
Курдюк, s. Кордюк; 2) Fettsteiss, Fettschwanz des Schafes, *m.* [(вівця).
Курдючний, *a.* fettsteissig, *Пол.*
Куревиця. куревільниця. (-війниця). *f.* Schneegestöber, *n.* Staub wirbel, *m. Зг.*
Курево. *n.* Rauchmaterial zum Betäuben der Bienen; 2) duftiger Rauch, *He*; 3) angeschürtes Feuer, *He.*; 4) Wirbel-, Sturmwind, *m. C.* I. 248.
Курень, *m.* Gesellschaft von Leuten die Esswaaren u. Getränke verkaufen *P.* I. 42; 2) ehem. Wohnort, Stadtviertel der zaporohischen Kosaken im Bezirke der Сїч. unter eigenem отаман.
Курене, *n.* das Rauchen: тютюну; 2) das Aufwirbeln des Staubes.
Курент, *m.* fröhliche Hochzeitsarie, -а грати. [raucher, *m.*
Курець, -рця, *m.* Raucher, Tabak-
Куржан, s. Кажан.
Кур-зїле, *n.* Heidecker, *m.* (Potentilla tormentilla); Bingelkraut, *n* (Mercurialis annua) *ГШ.*
Курзу-верзу, vom kauderwelschen Geplärr, *K.* [ниця.
Куривільниця. *f.* s. Куревіль-
Курильний, *a He.* zum Räuchern dienend, -а сьвічка Räucherkerze, *f.*
Курило, (*d.*-ильце).*n.*Rauchbesteck,
Куриний. *a.* Hühner-. [*m.* (*B.*).
Курити. *v. a.* räuchern (ладаном etc.); rauchen (люльку die Pfeife); *v. n* піч курить der Ofen raucht; на дворі курить ist ein Schneegestöber, wirbelt der Staub; *курить му ся з писка, з носа er lügt.
Куриця, *f. P.* I. 18 s. Курка.
Куричка, *f.* курипя, -яти, *n.* wildes Huhn. [Brandstätte,*f.*; 2)Kehricht,*m.*
Курище, *n.* Feuerstätte, Feuerung,
I. Курій, *m. Др. с.* 13 s. Курець.
II. Курій. *m.* Haushuhnzwitter, *m.* 2) jüdischer Geflügelschächter.
Курінь, *Ш.* I. 245 курія. *f.* Gestöber, *n.* Sturmwind, *m.*; 2) *m.* Hütte, *f. Ш.* I. 39. *vgl.* Курень.
Курінка. (*d.* -іночка). *f.C.* II. 231 s. Куропатва; 2) Schnepfe, *f.Cm.* [Staub).
Куріти, *v. n.* rauchen, aufwirbeln (v.
Куріяжний. *a.* s. Охочий, (*Фр.*).
Курка *f.* Henne, *f.* Huhn, *n. pl.* кури, курки die Hühner, die Hennen.
Куркоїд, *m.* Hühnerfresser, *m.* (Schimpf auf d.poln. Soldaten *АД.*II.136).
Куркувати, *v. n.* vom Geschrei des кречет.
Курланчуг, *m.* s. Карандич.
Курликати, курличіти.(-люкати) *v. n.* vom Schrei der Kraniche.
Курман. курмей, (*d* курманчики, *pl.* Fesseln aus курман), *m* Schnur aus Werrig, *f*; 2) —, курманина zerrissenes, lumpiges Kleid.
Курмаче, *n. coll.* Lumpen, Fetzen,*pl.*
Курне, *n. N.* e. Berg-s.
Курний, *a.* -а хата, ohne Rauchfang; rauchig; staubig,staubaufwirbelnd; курить ся дорога курно (*adv.*) bedeckt sich mit Staubwirbeln.
I. Курник, *m.* Vorrichtung im Ofen zum Aufhalten der Flamme, *f.*
II. Курник, *m.* Hühnerhof, Hühnerstall; 2) * Chor in der Kirche für Sänger; 4) Hühnerhändler, Hühnerer, *m.*
Курникати. *v. n.* unter der Nase singen, brummen, *Ш.* I. 73s. Курликати.
Курносий, *a.* stumpfnäsig, + *M.*
Курнути, *v. n.* sich aus dem Staube machen, davon laufen. [Hütte.
Курня. *f.* Rauchloch, *n*; 2) berusste
Курняв. *int.* vom Miauen der Katze.
Курняжити. *v. n.* stöbern.
Куроїд, s. Куркоїд. [gewehr,*m.*
Курок. -рка, *m.* Hahn beim Schiess-
Курокрад, *m.* Hühnerdieb, *m.*
Куронька, курочка. *f. dim* s. Курка, Кур II.

Куропáрник, *m.* s. Сакéльня.
Куропáтва. (-áтка, *Не.* -áтла, -бпя). *f.* Rebhuhn, *m.* (Perdix cinerea).
Куросліп, *m.* Anemone nemorosa.
Курохвáт, *m.* *Ко.* 22 Hühnerdieb; Hühnerhabicht, *m.* (Astur palumbarius).
Курпéне, *n.* gewisser Theil der Stikkerei am Hemd. [curse, *m.*
Курсáк, *m* Hörer bestimmter Lehr-
Курсóвий, *a.* eines Cursus; Semester-.
Курсувáти, *v. n.* cursieren, im Umlauf sein.
Кýрта, *m.* kurzschwänziger Schäferhund, *КС.* (82) VIII. 385; 2) s. Кýртка.
Куртúй, (*d.* куртéнький, *a.* s. Корóткий, etc.
Кýртка, *f.* kurzer Rock, kurze Jacke.
Куртоніг, -óга, *m.* равлúн — Helicophanta brevipes.
Куртобéстий, *a.* *B.* kurz begraunt.
Курýдза, s. Кукурýдза. [lein, *n.*
Курупятко *n.* *Ос.* (61) VII. 17. *Küch-
Курцьóвий, *a.* s. Затичкóвий (свéрлик).
Курчá, курá, -áти, кýрятко, *n.* Küchlein; Backhuhn, *n.*; 2) курчáта, *pl.* s. Порúкожа.
Курчáти, *v. n.* grunzen.
Кýрява, курáвиця, *f.* Staubwolke, *f*; Schneegestöber, *n.* [хавка.
Кýрявка, *f.* Stäubling, *m.* *B.* s. Пóр-
Кýряний, *a.* staubig. [fleisch, *n.*
Кýрятина, (-úнка), *f.* Hühner-
Курáтник, *m.* Hühnerstall, *m.*
Кýрячий, *a.* des Huhnes, Hühner-; -а сліпотá Art Lichtblindheit (nyctalopa); *b*) Ranunculus polyanthemus; -і лáпки gelbliche Bärentatze, Hahnenkamm, *m.* (Clavaria formosa); — — гвоздúсті raubiger Keulenschwamm (C. botrytis), *Вол.*; -і дýпки Ochsenzunge, *f.* (Anchusa offic.); -і óчки Acker-Gauchheil, *m.* (Anagallis arv.); -і сльóзи gefl. Knabenkraut, (Orchis macul.).
Курáчка, *f.* Hühnerdreck, *n.*
Кус, *m.* ein Bissen; *adv.* *Гол.* III. 723 ein Bischen, ein wenig; кусь *int.* vom Beissen.
Кусáк, *m.* ein Bissen, Biss, (abgebissenes) Stück, *n.* *pl.* Stücke Speck; 2) *sgl.* u. *pl.* (*d.* кусачкú) Nussknacker, *m.*
Кусáка, *f.* *m.* beissiges Thier; starker Pfefferbrantwein.
Кусáло, *n.* Gebiss, *n.* *Пол.*; 2) *sgl.* s Кусáк 2). [chen: блóхи, комарі etc.
Кусáти, *v. a.* beissen; (auch *); ste-
Кýсень, -сня, кýсник, *m.* s. Кусáк 1).
Кýсий, *a.* s. Кýций.
Кýсик, *m.* Schmalkäfer, *m.* (Stenus).
Кусúти, *v. a.* *У.* versuchen.
Кусійка, кусійка. *f.* s. Кýска; 2) s. Гáдина; 3) s. Покýса.
Кýска, (кýзька), *f.* alles Beissende, Nagende, Schmarotzende: Mäuse, Läuse, Geschmeiss, *n.*; 2) Kriebelmücke, *f.* (Simulia); 3) *Bein.* des Wolfes.
Кускúй, *B.* куслúвий, *Н.* 140. *Не.* *a.* beissend, bissig, stechend; *anzüglich.
Кýсник, s. Кусóк.
Куснýти, s. Укусúти.
Куснáтина, *f.* *B.* Diatomea; 2) *pl.* Stückeltange, *pl.* (Diatomaceae), *Вол.*
Кусóк, -скá, *m.* (*d.* -óчок; куснáтко, *n.*) s. Кус, кусáк 1). [(Brachyelytra).
Кусокрúльці, *pl.* Kurzflügler, *pl.*
Кусохвóсті, *pl.* Kurzschwänzer, *pl.* (Brachyura).
Куст, *m.* Strauch; Strauss, *m*; 2) ländlisches Fest der Mädchen unter Liedern u. Umzug mit einem blumen- u. laubbekränztem Mädchen am zweiten Pfingsttage. [antipathes.
Кустáрник, *m.* Eunicea v. Gorgonia
Кустерúва, кустрúця, *f.* s. Костерéва.
Кустрáтий, *a.* struppig.
Кустрéць, *m.* s. Струп, Geschwür, *m.*
Куціïлько, *adv.* kleines Bischen s. Цáпку. [bösen Weibe; s. Кусійка.
Кусá, *f.* sehr bissige Schlange; *vom
Кут, *m.* Winkel, *m.* Ecke, *f.* *ні в кут ні в двéрі з ним (з тим) weder so noch so kann man ihn (es) brauchen, anbringen, anstellen, sich mit ihm Rath schaffen; *впáсти в кут ins Wochenbett kommen (i.d. Winkel der Stube).
Кýтас, *m.* Quaste, *f.*; 2) *d.* кутáсики, *pl.* blasiges Leinkraut (Silene inflata).
Кýтати, *v. a.* verhüllen, vermummen; 2) *Ф.* stillen, pflegen, erziehen (дíти); beruhigen, befriedigen, s. Закýтати; *Ном.* III. 110. [Скитáльство.
Кутáтство, *n.* *КС.* (82) IV. 498 s.
Кутáч, *m.* s. Кочéрга.
Кýтень, (-н), -тня, *m.* Bauch, Wanst, Magen; Mastdarm, *m.*

Кутернóга, *m. f. H.* 164 mit lahmem, hinkendem Fuss.

Кутéць, *m. pl.* кутцї Vorrichtung ans Schif zum Fischfang, *f.*

Кýти, *v. a.* s. Кувáти.

Кýтик, кутóк.-тка́,(-и́чок, -óчок), *m.* Winkel, *m.* Ecke, *f.* Winkelchen; Ruheplätzchen, *n.* Zufluchtstätte, *f.*

Кутни́й, (-їй), *a.* im Winkel, in der Ecke; — зуб Eckzahn, *П. n.* 42; кутня́ ки́шка, s. Кутня́нка 1); s. Покýтнїй *C.* II. 110.

Кýтниця, *f.* Winkelbrett, *n.* [le, *f.*?

Кутня́, сьміяти ся на кутнї *K.* Fal-

Кутня́к, *m.* Höckerzahn, *m.* *Пол.*; 2) der Dickbäuchige; 3) осетїй — Carduus personata). [rboidalknoten, *m.*

Кутня́нка, *f.* Mastdarm; 2) Hämor-

Кутóвий, *a.* Winkel-. [porteur, *m.*

Кутомíр, *m.* Winkelmesser, Trans-

Кутуля́ти, *v. a.* im Munde lange hin u. her einen Trank od. e. Bissen mit der Zunge bewegen, *vgl.* Катуля́ти.

Кýтя, *f.* Weinachtsgericht aus gekochtem Weizen mit geriebenem Mohn u. Honig eingemacht; * багáта — der Abend (das Abendmal) vor den Weinachten; голóдна — der Abend vor dem Tage des Богоявлéне.

Кутя́р, *m.* der im Winkel müssig sitzt.

Кýфа, кýхва, *f.* Kufe, *f.*

Кýфер, -фра, (*d.* -éрок). *m.* Koffer, *m.*

I. Кухáр, *m.* hölzernes ausgehöhltes 8 Liter enth. Gefäss.

II. Кýхар, куховáр, *m.* Koch, Küchenmeister, *m. adj.* кухáрский, куховáрский, *a.* Koch-, Küchen-.

Кухáрити, кýхторити, *v. n.* Koch (Köchin) sein, kochen. [ка).*f.* Köchin, *f.*

Кýхарка, кух(о)вáрка, (*d.* кухáроч-

Кухáрство, *n.* Kochkunst, *f.*

Кухáрча, -áти, *n.* кухáрчик, *m.* Küchenjunge, *f.* [gel, Krug, *m.*

Кýхлик, кýхоль, -хля, *m.* Krü-

Кýхня, куховáрня, (*d.* кýхонка), *f.* Küche, *f.* на кýхнї когó держáти in der Kost jmdn halten.

Кухóнний, *a.* Küchen-.

Кýхта, *m.* Küchenjunge, *m.* [Teufel.

Куць, *m. А-Г.* 166 armer Wicht, a.

Куцáк, *m. K.* Stutzer, *m.* gestutzt.

Куцáн, *m.* s. Куци́на; 2) Teufel, *m.* *P.* I. 74. *H.* 287 (im gestutzten Kleid).

Куцба́йка, *f.* weibl. Unterrock mit dem Mieder zusammengenäht.

Кýций, (*d.* куцéнький). *a.* kurz, gestutzt, geschürzt; 2) s. Куцáн 2).

Кýцик, *m.* Pferd kleiner Race, Pony.

Куци́на, *f.* кýцик, *m.* kurzes Kleid; Jacke, *f.* (Цїцїбáба.

Куцїбáба, куцїньба, куцюбáба, *f.* s.

Куцькó, куцю́, *int.* Lockruf der Schweine. [ном куцкá не мiр!

Куцóк, -цкá, *m.*? *П. n.* 114; з пá-

Куцорóгий, *a.* mit Stutzhörnern; s. Кýсо-.

Куцохвóстий, *a.* kurzschwänzig.

Куцю́рга, *f.* s. Кочéрга.

Кýча, *f.* Schweinstall, Koben, *m.*

I. Кучéр, *m.* Kutscher, Fuhrmann, *m.*

II. Кýчер, (*d.* кýчерик) *m. gew. pl.* Locken, Haarlocke, *f.* -ringel, *m.*

Кучерáвити, (-ря́-), *v. a.* locken, (das Haar)ringeln, kräuseln; кучеря́віти, *v. n.* kraus werden.

Кучéрик, *Ф.* кучеря́вець, (-я́вчик, *H.* 46), кучеря́к, *m.* Jüngling mit krausem Lockenkopf, mit reichlichen Locken, Krausekopf, *m.*

Кучеря́вець, -вця, *m.* Steinbrech, Frauenkraut, *n.* (Saxifraga aizoon) *B.*

Кучеря́вий, (-ра-), *a.* kraus, lokkig, geringelt; *Пом.* II. 17; — Мáцько Gretel im Busch (Nigella damascena); -а мя́та Mentha piperita crispa.

Кýчити, *v. n.* комý s. Докучáти, mit Vorstellungen u. Zureden jmdn belästigen *K.*; 2) — ся Langeweile machen: менї кýчить ся ich langweile mich; м. тóє — das langweilt mich.

Кýчка, (*d.* кýчочка) *f. dim.* s. Кýча, kleiner Stall, k. Koben; 2) кýчки, *pl.* jüdisches Laubhüttenfest; 3) *gr.* kleiner Haufen, *IГ.*

Кучкувáти, *v. a.* грéчку, geschnittenes Heidekorn in Häufchen aufrecht stellen; 2) *v. n.* hocken.

Кучли́вий, *a.* langweilig.

Кýчма, (*d.* кучíмка, -óмка), *f.* Pelzmütze, *f.*; 2) *кýчму дáти комýсь jmdm viel zu schaffen geben, viel Ungemach bereiten.

Кучмáн, Кучмéнський шлях tatarischer Einfallsweg von Очáкiв über Сáврань u. Теребóвля nach Lemberg.

Кучмáтий, *a.* dicht und zottig.

Кучмéня, *f.* Nbfl. des Бог.
Кучопи́р, *m.* s. Кожáн, Fledermaus.
Кучугу́ра, *f.* (grosser) Haufen, Ballen, Klumpen, *m. bes.* Schneehaufen; 2) *pl.* Bergkuppen, Hügel, *pl.*
Кучурувáти, *v. n.* kutschieren.
Ку́ш! *int.* а куш! Scheuchruf der Pferde.
Ку́ша мóлот, Hammerfisch, *m.* (Sphyrna malleus), *Пол.*
Кушáк, *m.* Leibbinde, *f.* Gürtel, *m.* *Ч.* II. 73. [2) *gr.* Essen, *n.* Speise, *f.*
Ку́шане, *n.* das Kosten (Schmecken);
Ку́шати, *v.a.* kosten; essen.
Кушéтка, *f.* *Не.* couchette, Schlafbank, *f.*
Куши́р, кушір, (куши́ра, *f.* *B.*) *m.* s. Жабурни́к; 2) Hornblatt, *n.* (Ceratophyllum demersum); 3) *coll.* übhpt. Wasserpflanzen.
Ку́шка, *f.* Kumpfen, *m.*; 2) *pl.* кушки́ kumpfenähnliche Aepfel; 3) Maiskolben (шу́льок), *m.*
Ку́шлик, кушля́к, *m.* Siebenschläfer, *m.* (Myoxus glis).
Кушля́чий, *a.* кінь bissig.
Кушні́р, *m.* Kürschner, *m. adj.* кушні́реский zum Kürschner, zum Kürschnerhandwerk geh.
Кушні́рка, *f.* des Kürschners Frau, [Kürschnerin, *f.*
Кушні́рство, *n.* Kürschnerhandwerk, *n.*
Кушня́ти ся, sich necken.

Кушпéла, *f.*; *M+Б.* 128 Luftröhre, Lufthose, *f.* Wirbelwind, *m.*
Кушпоті́ти, *v. n.* brausen, sausen (von d. кушпéла).
Ку́штра, *f.* *M+Б.* 234 Kopf mit struppigem Haar, s. Кустрáтий.
Кущ, *m.* Strauch, *m.*; Gesträuch, *n.* *Пом.* III. 116. [*Ш.* II. 219.
Ку́ща, *f.* Hütte, *f.* s. Ку́ча, ку́чка,
Кущáвий, *a.* spröde, unfolgsam. [*n.*
Кущавни́к, *m.* *B.* Gesträuch, Gebüsch,
Кущáнка, *f.* kleine Menge Schafe.
Кущáстий, *ОП.* кущовáтий, *a.* mit Sträuchern. [chen (*.B*).
Ку́щик, *m. dim.* s. Кущ; 2) ein Bischen
Кущи́ня, *f.* *coll.* s. Кущавни́к *Mi.* II. 145.
Кую, куéш, etc. *praes.* zu Ку́ти, кувáти.
Куя́, куя́га, *m.* Kopfhänger; Murrkopf, Sauleder, *m.*
Ку́ява, *f.* (alte) einsamgelegene Hütte, Wohnung; elende Hütte; 2) wenig bekannte Gegend; 3) steiler Hügel, Abgrund, (*Фр.*); 4) Nbfl. des Прут.
Куя́льник, *m.* Steppenfluss bei Odessa ins Schwarze Meer fallend.
Куя́ти, *v. n.* s. Куня́ти.
Кчéмний, *a.* tauglich, fähig.
Кши́нка, кши́ти etc. s. Кришни́на, криши́ти etc.

Л.

Л, dreizehnter Buchstabe (*Лю́де*).
Лáба, *f.* Pfote, Tatze, *f.*; Fuss; 2) Pedal, *m.*
Лáбáз, *m.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium erisithalis), s. Хаблáз, хабу́з.
Лабáзник, *m.* Sumpfspirstaude, *f.* (Spiraea ulmaria). [*Ч.* V. 621?
Лабайдáк, *m.* чоловіче- лабайдáче
Лабáтий, *a.* mit grossen Tatzen, Füssen.
Лабéти, *pl.* попáсти ся в чиї́сь — in jmds raubsüchtige Hände (Tatzen) fallen.
Лабзá, лабзю́к, *m.* junger Bettler, *Зак. Пом.* I. 127. [einbetteln, *id.* 128.
Лабзюкувáти, *v. n.* betteln, sich
Лáбнити, s. *Ли́бати*.
Лабóрця, (Ля-) *f.* Nbfl. des Уг.
Лабу́з, *m.* s. Хабу́з; 2) s. Шумели́не.
Лабу́знити ся, s. Залицяти ся, *Пом.* I. 128.

Лабу́нка, *f.* rechter Nbfl. des Бенр.
Лабуштáн, *m.* тóя — echter Eisenhut (Aconitum napellus), *B.*
Лабцювáти, *v. a.* packen *КС.* (82) IV. 69. §. *vgl.* *Лáпати*.
Лáва, лави́на, *Gr.* 51, лави́ця, *f.* Bank, *f.*; 2) von allem Langhingestrecktem u. Dichtem, dichtgeschlossene Reihe, Glied: жито як *лáва*; пéрти, су́нути *лáвою*; 2) fliegende Brücke vom Ufer zum Schiffe od. von e. Schiffe zum andern, *W.*
Лáвка, (*d.* *лáвочка*), *f.* лави́че, *n.* *coll.* *Ф.* (*Веч.* I. 313), Bank, Sitzbank; 2) Waschbank, *f.*; Steg, *m.* s. Клáдка; 3) Laden, *m.*; 4) Fleck Feldes, *m*; 5) grosser Hobel zu Fassdauben.
Лáвний, *a.* — член су́ду *У.* s. Лав-

ни́к; 2) von der Fronte, Linien- *Пic.*

Лавни́к, *m.* Gerichtsbeisitzer, -assessor, Schöppe, Schöffe, *m. adj.* лавни́чий.

Лавни́цтво, *n.* Schöppenamt, *n.*

Лавни́чий, *Пар.* лаво́чний, *a.* -а цїна́ Ladenpreis, *m.*

Лавр, (ла́вір *Ф.* лаври́на, *f. Мог.*), *m.* Lorbeer, *m.* (Laurus nobilis); лавро́вий, *a.* Lorbeer-, *pl.* Seidelbastgewächse, *pl.* (Thymeleae); лаврова́ті, *pl.* Lorbeer-Gewächse (Laurineae), *B.*

Ла́вра, *f. N.* gewisser Klöster.

Лавреа́т, *m. K.* Baccalaureatus, mit Lorbeer bekränzt.

Ла́врик, *m.* s. *Ла́вро*; 2) s. Ра́влик.

Ла́врін, *Лавре́нтий*, *m.* Laurentius.

Лавро́, *m.* Laurus; *Ла́вра*, *Ля́вра*, *f.* Laura.

Лавустї́ти, *v. n.* s. Беленді́ти.

Лаву́та, *m.* Dummkopf, Tölpel, *m.* (*B.*).

Лаву́ти. *pl.* Laute, *f.* ein Saiteninstrument, Geige, *f.*

Лавчи́на, *f. dim.* s. *Ла́вка* 1).

Лаганéць, -нця́, *m.* Art Büchse, Gefäss mit Reifen, *n.*

Ла́гідь, -оди, *ла́года*, *f. Ст.* Harmonie; Frieden, *m.* Sanftmuth, *f.* Beschwichtigung, *f.* ruhiges Schaffen.

Ла́гідний, *a.* fertig, bereit, нема́ ще нї́чого ла́гідного ist noch nichts vorbereitet, fertig; 2) sanft, sanftmüthig, *Пар.*

Ла́гідність, -ости, *f.* Sanftheit, Sanfmuth, *f. Пар.*

Ла́годити, *v. a.* vor-hereiten, fertig, zurecht machen; 2) besänftigen, beschwichtigen; lindern; 3) — ся übereinkommen, handeleins werden. [tung, *f.*

Ла́годїнє, *m.* Reparatur, Einrich-

Ла́годом, *adv.* gemach, sachte; 2) fürlieb, vorlieb *H.* 113.

Лаґа́ж, *m.* Art Futterkraut für Pferde.

Лад, *m.* Ordnung, *f.* зроби́ти лад O. machen; 2) *pl.* лади́: пішли́ — das Einvernehmen kam zustande; не до ладу́ es ist eine Ungereimtheit, es reimt sich nicht, ist nicht in Ordnung, ладо́м, *M.* II. 89 ordentlich; nach der Reihe; zuverlässig, solid, *H.* 55; ладо́м стоя́ти кому́ *У.* bereit, fertig stehen; 3) ладо́м (*B.*) viel, im Ueberfluss.

Ла́да, *f.* Lade, *f.* Kasten, *m.*; 2) Nbfl. des Сян (eig. der Та́нев); 3) s. *Ла́до*.

Лада́ва, *f.* linker Nbfl. des Днїсте́р.

Лада́н, *m.* Ladanum, *n.* Sandarach, Weihrauch, *m.* на лада́н (ладано́м) ди́хати nahe dem Tode sein (weil man d. Todten mit л. beräuchert).

Ладéн, *a.* s. *Ладни́й* 1); я вже тепéр — jetzt bin ich schon nicht mehr hungrig.

Ла́день, *f. Пар.* s. *Ла́дянка*.

Лади́га, *f.* s. Ба́йда (хлї́ба), (*Фр.*).

Ла́дин, *m. МШ.* Geliebter, Liebling, *m.*

Ла́дити, *v. a.* ordnen, zurecht machen, zurichten; — ся zu einander passen, sich reimen: одно з дру́гим; übereinkommen, sich vertragen *IГ. Кч.* 223; *b*) von statten gehen; *v. n.* з чим womit (schnell) fertig werden; etw. vorhaben.

Ла́дичка, *f. dim.* s. *Ла́да* 1).

Ла́дї, s. *Ладу́сї*.

Ладівни́к, *m.* Päcker, *Пар.* [tasche, *f.*

Ладівни́ця, *f.* Ladetasche, Patron-

Ла́дка, *f. K.* II. 27 Art Gebäck?; 2) Venusmuschel, *f. B.*; 3) *pl.* ла́дки би́ти *M.* II. 48 in die Hände klatschen, s. Ладу́сї. [Hochzeitlieder bei d. Hochzeit, *f.*

Ладка́льниця, *f.* Sängerin der

Ла́дканка, *f.* Hochzeitlied; 2) Lied übhpt. *n.*

Ла́дкати, *v. n.* Hochzeitlieder (u. Erntelieder) singen (на весїлю́ и на о́бжинках).

Ладна́ти, *v. a.* zurecht machen, in Ordnung bringen; *v. n.* з ким *Шл.* mit jmdm verhandeln, sich verständigen.

Ла́дни́й, *a.* fertig; 2) ла́дний hübsch, nett, zierlich; сесé не ладно́ (*adv.*) das ist keine Art; *b*) reichlich, genug gross, viel, ansehnlich; *c*) gut, gütig.

Ладня́, *f. B.* Werkstätte, *f.* — приро́ди Haushalt der Natur, *m.*

Ла́до, *m. n.* *Ла́да*, *f.* † Gottheit der Liebe u. der Ordnung, *f.*; 2) Gemahl, *m. Ш.* I. 359. [канка (*pl.*).

Ладо́вний, *a.* -і пісни, *Ф.* s. *Ла́д-*

Ладовни́ця, *f.* (пра́вити -цю *Гол.* I. 208) s. Панахи́да.

Ла́дон, *m. Ш.* II. 183 s. *Лада́н*.

Ла́донька, *f. dim.* s. *Ла́да* 1).

Ла́доня, (*d.* ла́дошка), *f. Ч.* III. 189 s. Доло́ня.

Ладо́шник, *m.* s. Надо́шник.

I. *Ладува́ти*, *v. a.* laden.

II. *Ладува́ти*, *v. n.* (*B.*) s. *Ла́дкати*.

Ладу́н, *m.* Lader, *m. Пар.*; 2) *Мак.* II. 40?

Ладу́нка, (ля-) *f.* s. Ладівни́ця.

*

Ладу́сеньки, ла́дки (в ру́ченьки —) *adv.* vom Händeklatschen der Kinder.

Ла́дянка, (-дїнка), *f.* Theil des Gespinstes (des повíсмо), Handvoll Flachs, Hanf, *f.*

Ла́же. *n.* Agio, Aufgeld, *n.*

Ла́жене, *n.* das Hinaufgehen, -steigen, -klettern; das Kriechen; лазїне, *Н.* 22 — гріхо́м das Schleichen, geheimes Gehen in böser Absicht des Ehebruchs u. der Unzucht. [2) s. Ла́зи.

Лаз, (*d.* лазо́к), *m.* Waldwiese, *f.*;

Ла́за, *m.* fauler Landstreicher

Ла́зар, (-ор), *m.* Lazarus; *Ла́заря скорчити sich armselig wie ein Lazarus vorstellen.

Лазби́ти. *v. a.* zeideln, *Ha.*

Ла́зи. *pl.* Schliche, Tritte. *pl.* мину́лися тії ла́зи че́рез перела́зи.

Ла́зиво. ла́зило, *n.* Leiter aus Bastseilen der Zeidler, *f.*

Ла́зити, *v. n.* s. Лї́зти; kriechen, schleichen; klettern, steigen. [chsend.

Лазíвка, *f.* Art Pilz in dem лаз wa-

Лазни́чка, *f.* Dienerin in e. ла́зня, Badedienerin, *f.*

Лазню́к, *m.* s. Лазу́н; 2) Bademeister; Badediener, *m. Mi.* II. 253.

Ла́зня, (*d.* ла́зенька) *f.* Badehaus, *n.* Badestube, *f.* [(aus dem лаз).

Лазови́й, *a.* -é сíно, Waldheu *n.*

Лазу́н, *m.* Steiger, *Пар.*; Klettervogel, *m. Пол.*

Лазунки́, (-за́н-), *pl.* Fleckeln, *pl.*

Лазу́рик, *m.* s. Лязу́рик, etc.

Лазю́ка, ла́зя, *f. Зг.* Schlange, *f.*

Лай, *m.* ла́яне, *n.* das Bellen, Gebelfer, *m.*

Ла́йбик, *m.* Leibchen, *n.*

Лайбíя, *f.* s. Вальбíя, (-íйка).

Лайда́к, *m.* лайда́ка, *Ф.* лайдачи́на, *m. f.* Lumpenkerl, Halunke, Schurke, *m. Пот.* III 99. *adj.* лайда́цкий.

Лайда́цтво, *n.* Schurkenstreich, *m.* Liederlichkeit, *f.*; 2) liederliches Gesindel.

Ла́йка, *f.* ла́яне, *n.* das Schelten, Rügen, Schimpfen.

Лайкува́ти ся, s. Ла́яти (ся).

Лайли́вий, *a. Ко.* 219 schmähsüchtig; scheltend, schimpfend. *Нав.*

Лайни́ця плюга́вка, *f.* Kothdungfliege, *f.* (Scatophaga merdaria).

Ла́йно, *n.* лайня́к, *m.* Koth, Unrath, *m.*

Лайну́ти, *v. n. Ш.* I. 232 s. Ла́яти 1).

Лайня́, *f.* s. Ла́я.

Лайня́р, *m.* Mistkäfer, *m.*

Лаї́стий, *a.* schwarz (nur v. Schafen u. Wollentuch) *Гол.* II. 16.

Лак, *m. Ос.* (61) III. 22 Art Heilmittel.

Лака́та, (*d.* лака́тка), *f.* Art Fischnetz; 2) Schloss, *n.*

Лаке́й, лаки́за, (-íзка *Пiс.*) лаку́за, *С.* II. 7. *m.* Lakai, *m. adj.* лакеюва́тий Lakaien-, von niederem, knechtischen Sinn.

Лаке́рда, *f.* Thunfisch, *m.* (Thynnus vulg.). [*a.* gierig, lüstern; naschhaft.

Ла́кім, *Гн.* 16. ла́комий. (-мний),

Ла́кімство, *n.* Gier, Lüsternheit; Naschhaftigkeit, *f.*

Ла́кітки. лако́тинки. *pl.* s. Ла́сощі.

Ла́кітний, *a.* naschaft, lecker.

Ла́комити ся на щось lecker, gierig auf etw. sein, gelüsten. [laxieren.

Лаксува́ти, *v. n.* ла́ксом ити́ *В.*

Ла́мане, *n.* s. За́лім 3). [chel, *f.*

Ламани́ця, ла́манка, *f.* Breche, He-

Ла́мар, *m. coll.* s. Лома́че, *Левч.*

Лама́тель, *m. К.* — умо́ви der den Vertrag bricht, der Treubrüchige.

Лама́ти, *v. a.* s. Лома́ти; ша́пку *Кч.* 214 die Mütze herunternehmen.

Ламки́й, *a. Ст.* s. Ломки́й.

Ламкота́ти, s. Ва́йкати. [pe, *f.*

Лампа́да, *f.* лампа́с. *m.* Leuchte; Lam-

Лампíґа, *f.* s. Ла́нва.

Лань, *f. Не.* s. Ла́ня; 2) *m. К.* Rehbock, *m.*; 3) linker Nbfl. der При́петь.

Лан, (*d.* лано́к), *m.* ein Complex von Aeckern gleichmässig bebaut als einheitliches Eigenthum, Hufe, *f.*

Ла́нва, *f.* Beizug die Achsen mit der Stellwage des Vorderwagens verbindend.

Ла́нґа, ланди́ґа, *m.* Vagabund, Faulenzer; 2) Plünderer, *m.*

Ланда́ти, ландува́ти, ландиґува́ти, *v. n.* vagabundieren; 2) stöbern, plündern.

Ланди́ш, *m.* Convallaria majalis.

Ла́нець, -нця, *m.* Lump, Haderlump, Halunke, *m.* [(Lycoperdon cervinum), *Вол.*

Ла́ниж, лани́жник, *m.* Hirschtrüffel, *f.*

Лани́на. *f. Гол.* I. 240 s. Лан.

Лани́та, *f.* † Wange, *f. Ш.* II. 221.

Ла́нка, *f. Вах.* Reihe, Zeile, Schnur, *f.* (кора́лїв); — остро́вна Inselreihe, -kette; 2) Kettenglied, *n.*; 3) Flechtentheil zur Peitsche, *m.*

Ланови́й, *a.* — ґазда der einen лан

besitzt; 2) Aufseher über die Feldarbeiter auf dem Herrengute *Ш.* I. 325. II. 131; 3) ланове́, *n.* das frohnenmässig gebührende Quantum des geschnittenen Getreides, *Ш.* I. 344.

Лантір, *m.* alter Schuh.

Лантух, *m.* *Ш.* I. 83 s. Вантух.

Ланц, ланцух, ланцюг, (*d.* ланцушо́к), *m.* Kette, *f.*

Ланцетоватий,*a.*lanzettförmig.[*m.*

Ланцомір,*m.*Feldmesser, Geometer,

Ланцувати, *v. a.* ріку den Fluss dem Laufe nach dh zwei convergirende, Wehren abdämmen, (*B.*).

Ланцюга. *m. aug.* s. Ла́нець. [ца?

I. Ланча. *f.Ф.* (*Поез.*1867.53) s.Лян-

II. Ланча, *f.Пiс.*geschlachtetes Vieh; Fleisch, *n.*

Ланя, *f.* Hirschkuh, *f.*; *von e. hübschen, gesundheitstrotzendem Weib.

Ланяк, *m.* s. Лайня́к.

Лапа, *f.* s. Ла́ба.

Лапанина, *f.* Haschsucht, Rapserei, *f.* *schütte Saat zum Schneiden.

Лапанчик, *m.* *Bein.* des Hasen (in d. Fabel) *P.* II. 1.

Лапастий, *a.* in grossen Flocken (сніг) *Cm.* i. g. Tropfen (дощ).

Лапатаче, *n.* Fetzen, *pl.* *Gr.* 22.

Лапати, лапнути, *v. a.* fassen, fangen, greifen, erwischen.

Лапатий, *a.* *He.* s. Лаба́тий.

Лапацон, *m.* *He.* s. Поліщу́к.

Лапики, *pl.* s. Лата́те.

Лапишки, *pl.* *N.* e. Berges.

Лапій, *adv.* schneller!

Лапка, ла́почка, *f.* *dim.* s. Ла́ба, Pfötchen, Patschchen, *n.*; 2) Falle, — на ми́ши Mäusefalle, *f.*

I. Лапко, *m.* Eulampius. [lump, *m.*

II. Лапко, *m.* *Кч.* 266 Lump, Hader-

Лапоть, -птя, *m.* Fetzen, Wisch, *m.*; 2) Bastschuh, *m.* [trägt, Bauer, *m.*

Лапотник, *m.* *K.* der Bastschuhe

Лапура, *m.aug* *IГ.* s.Лапко́ II. Gauner,*m.* [plumpen Zugreifen,ripps! rapps!

Лапу-цапу,*adv.*vom übereilten,vom

Лапчивий. лапши́вий,*a.*habsüchtig.

Лапша, *f.* *P.* I. 36 Fadennudeln, *pl.*; 2) лапша́, *pl. n.* *Левч.* dünne Bretter die Flügel der Windmühle bildend.

Лапшивий, ла́пший, *a.* *Пар.* geschickt, behend.

Ларич, *m.* Meeräsche, *f.* (Mugil).

Ларівон, Ла́рко, *m.* Hilarion.

Ласач, *m.* *M.* III. 141 Nascher, *m.*

I. Ласий, *a.*, ласі́й, *m.*, ла́ся, *f.* schwarz od. roth mit weissen Seiten (vom Rind) *Пом.* II. 6.

II. Ласий, *a.* begehrlich, begierig, lüstern: на що, до чо́го, до паня́нок Mädchenjäger, *m.* erpicht auf etw.; 2) verlockend, feinschmeckend, lecker.

Ласити, *v.a.* kitzeln,anregen; lüstern, gierig machen; 2) — ся s. Ласти́ти ся.

Ласиця, (-ичка), *f.* Wiesel, *n.* (Foetorius vulg.).

Ласівка, *f.* *Bein.* der спа́сівка *H.* 11 wann man viel zu essen u. zu naschen hat, (*opp.* петрівка — голоднівка die Zeit des Darbens vor der Ernte).

Ласість, -ости. *f.Пар.* Lüsternheit, *f.*

Ласка, *f.* Liebkosung, *f.* *pl.* ла́ски дїво́чі *Ш.* I. 346 Mädchenhuld, -gunst, Liebelei, *f.* das Kosen; 2) Güte, Gnade, Gunst, Gönnerschaft, *f.* ла́ска бо́жа чого́сь sehr viel wovon, Gottes Segen: зістава́йте ся в ла́сцї бо́жій!

Ласкав, ла́скiв, ласкавий, (*d.* -ве́нький) *a.* zutraulich, zahm; 2) gnädig, gütig, nachsichtig, wohlwollend, huldvoll, huldreich; бу́дьте ласка́ві! haben Sie die Güte, чому́ Ви бли́зше не ласка́ві? warum wollen Sie sich nicht gütigst nähern?; — хлїб Gnadenbrot, *n.*

Ласкавець, -вця, *m.* вітер- *Cm.* sanfter Wind, s. Ле́гот; 2) Gönner, *m.* *Левч.*; 3) —, ласкави́ця, (-ови́ця), *gew.* *pl.* Hasenohr, *n.* Durchwachs, *m.* (Bupleurum rotundif.); Art Blumen *Кв.* 64.

Ласкавити, *v. a.* *КУ.* zahm machen; 2) — ся для кого́сь gütig, gnädig sein, *Це.*

Ласкавість, -ости, *f.* Anschmiegung, Zuneigung; Einschmeichelung, Milde, Gütigkeit, Gnade, *f.* [halt, *n.*

Ласкавщина, *f.* *ГШ.* Gnadenge-

Ласкане, *n.*das Schmeicheln; Gunst,*f.*

Ласкар, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina cernua). [*IГ.*; — ся s. Ласти́ти ся.

Ласкати, *v. a.* liebkosen, streicheln,

Ласкотати, & s. Лоскота́ти &.

Ласкоти, *pl.* das Kitzeln, Kitzel, *m.* s. Ло́скоти. [zend, schimmernd.

Ласновенький, *a.* *Ч.* IV. 318 glän-

Ласолюб, *Cm.*, ласо́та, *K.* *m.* der

Lüsterne, geiler Schurke, Wüstling, *m.*

Ласóха, *f.* lüsternes Frauenzimmer, *Mi.* II. 289. [*pl.* Naschwerk, *n.*

Лáсощі, *pl.* Leckerbissen, Leckereien,

Лáсощохлúст, ласостохлúст, *Зак.* *m.* Feinschmecker, *m.* [— кую?

Лáсте, *n.* *Ф.* (*Поез.* 1867. 36) у мáю

Лáстúти, *v. n.* комý *Пар.* für jmdn huldvoll sein; — ся *Ру.* *Ш.* I. 373 um jmdn herum sein, sich einschmeicheln, до когó — sich an jmdn schmeichelnd anschmiegen. [*Wgr.* 26. s. Лáстівка.

Лáстичка, лáсточка, ластовúця,

Ластівеня́, ластівя́, (-овеня́, -овеня́тко, -вя́тко), -я́ти, *n.* das Junge der Schwalbe, Schwälbchen, *n.*

Лáстівка. (*d.* -івочка). *f.* Schwalbe, *f.* (Hirundo), *adj.* ластівя́чий.

Лáстівчики. *pl.* Taubenstorchschnabel, *m.* (Geranium columbinum).

Лáстка. *f.* *Ос.* (61) X. 30 Schneewiesel, *n.* (Mustela nivalis): кожýх під лáстки?

Лáстовень, -вня, ластóчник, *m.* syrische Seidenpflanze (Asclepias syriaca).

Ластовúне, *n.* Sommersprossen, *pl.*

Ластýна, *f.* *B.* s. Серпорíзка.

Ласувáти, *v. n.* naschen; schmausen.

Ласýн, *m.* Nascher, Feinschmecker, *m.*; 2) s. Ласолюб. *K.* [schmeckerin, *f.*

Ласýха, *f.* *Левч.* s. Ласóха; Fein-

Лáта, *f.* Flick, *n.* Fleck, *m.* (auf dem Kleide); 2) Latte, *f.* (auf d. Dache).

Латамáн, *m.* s. Атамáн.

Лататúна, *f.* Flickerei, *f.* Flickwerk, *n.*

Латáть, *f.* латáте, *n.* Caltha palustris und Nymphaea alba. [bessern.

Латáти, (-áю, -áєш), *v. a.* flicken, aus-

Латанúна. *f.* *Cm.* Teichrosenblatt, *n.*

Латáч, *m.* s. Полатáйко; 2) s. Лóташ.

Латáше. *n.* *coll.* *He.* s. Лóташ; 2) Teichrose, *f.* (Nuphar luteum).

Лáте. *n.* *coll.* Flicke; Lumpen, *pl.*; 2) Latten, Dachlatten, *pl.*

Лáтень, многовúдний, vielstaltiges Leberkraut (Marchantia polymorpha).

Лáтер, -трá, *m.* Kubikklafter, *f.* Holzstoss, *m.* *adj.* латрóвий.

Лáти, *v. a.* *АД.* I. 65. s. Ля́ти [láti].

Латúнь латúна, (-úнщина *K.*), *f.* das Latein; *adj.* латúньскій, lateinisch; латúнник, *m.* der Lateiner.

Латúньщити, *v. a.* latinisieren.

Лáтир, *adv.* когóсь *Ф.* an der Seite jmds [ab latere].

Латúр, олатúр, *m.* s. Янтáр.

Латúти, латнúти. *v. a.* (лачý, латúш u. латню́, латнúш) die Latten an die Dachsparren anschlagen, den Dachstuhl mit Latten beschlagen.

Лáтка, (*d.* лáточка), *f.* Flickchen, Fleckchen, *n.* Lappen, *m.*

Латкáтий, *a.* gefleckt, scheckig.

Латнúця, *f.* Lappenschnecke, *f.* (Delphinula). [zu den Latten, *m.*

Латня́к, *m.* Topfflicker; 2) Bohrer

Латýчка, *f.* *B.* Steinsalat, *m.* (Prenanthes od. Lactuca).

Лах, *m.* лáха, *f.* *Ha.* lumpiges, zerfetztes Kleid; *pl.* лáхи Lumpen, Hadern, *pl.*

Лахабýнда, s. Макабýнда.

Лáхавий, *a.* lumpig; unrein.

Лáхати, *v. n.* Aehren lesen.

Лахáчі. *pl.* Sumpfheidelbeere, *f.* (Vaccinium uligin.). [zerfetzter Schuh.

Лахáш, *m.* *Гол.* I. 143 schlechter,

Лахвá, *f.* *K.* 81. *He.* schöne, gute Zeit, Gelegenheit für jmdn комý, *H.* 8.

Лахмáй, **лахолáта**, *m.* Haderlump, *m.*

Лахмáн, *m.* лахмáнка, лахматúна, *f.* лахмúте, *n.* *coll.* Lumpen, Fetzen; *Siebensachen, *pl.*

Лахмáнник, лахманя́р, *m.* Lumpensammler; 2) Trödler, *Пар.* *m.*

Лахманя́рка, *f.* Lumpenweib, *n.*

Лахмáтий, *a.* mit Lumpen bedeckt.

Лáхний, *a.* lüstern, geil, *B.*

Лахýта, *f.* s. Лахмáн, (*B.*).

Лáцний, *a.* s. Лáсий, (*Ф.*); 2) *adv.* лáцно leicht: —дурíти колú приступáє.

Лачéна, *f.* *ptc.* gefleckte Kuh.

Лáша, *f.* Zibethkatze, *f.* (Viverra); *adj.* лашовáтий, zu л. geh. *Пол.*

Лáше, *n.* *coll.* s. Лáхи *pl.*

Лáшка, *f.* *Luts.* 170 s. Фля́шка.

Лашт, *m.* Schüttmass von 27 кóрец, *Пис.*; 2) лáштом, *adv.* im Ueberfluss, in Hülle u. Fülle (*Ф.*). [ren (коня́).

Лаштувáти, *v. a.* *Кн.* rüsten, schir-

Лаштýнки, *pl.* Holzgerüst, *n.* Holzunterlagen, *pl.* hölzerner Vorbau.

Лáщити ся, s. Лáстити ся; wedeln (v. Hunde) *Ш.* I. 390.

Лáя́, *f.* *H.* 28 eine Schar Hunde, Meute, *f.*; Rudel, *m.* (Wölfe &). *Wgr.* 26. s. Псярня.

Ла́яти, (— ся *К.*), *v. a.* schelten, schimpfen.

Льви́ний, *a.* Löwen-; -а пасть Löwenmaul, *n.* (Antirrhinum majus); 2) -а ла́пка Frauenmantel, *m.* (Alchemilla vulg.).

Льви́ця, *f.* Löwin, *f.* [*a.* Lemberger-.

Львів, -о́ва, *m.* Lemberg; льві́вский,

Львовяни́н, (*Льво́вець*, *Не.*), *m.* Львовя́нка, *f.* Einwohner (-in) der St. Львів.

Лгар, *Ф.* лгач, *Зг.* *m.* Lügner, *m.*

Лга́ти, (лжу, лжеш), *v. n.* lügen.

Льго́та, *f.* *К.* s. Пільга.

Ле, s. *Лем* (*В.*).

Ле́бедь, ле́бідь, лебеде́ць, -дця́, *Ч.* V. 7. лебеди́н *Ч.* V. 567 Schwan, *m.* (Cygnus), *Пом.* I. 127. II. 7.

Лебеда́ха, *m.* *Кв.* 337 s. Бідола́ха.

Лебе́дий, *Т.* ·лебе́дин, *Пар.* *a.* Schwanen-.

Лебе́динь, *m.* *N.* e. Berges.

Лебеди́на, лебеди́ця, (als Kosewort *Гуш.*), лебі́дка (*d.* -і́дочка), *f.* Schwanenweibchen, *n.* [Birne, *Не.*

Лебеди́нка, гру́ша, -*f.* Art gute

Лебеді́ти, *v. n.* (лебеджу́, -ди́ш), weinerlich inständig bitten, winseln.

Лебедя́, -я́ти, лебеня́тко, *n.* das Junge vom Schwan; 2) лебе́дя, *f.* *М.* II. 76 s. *Ле́бедь*. [nen-.

Лебедя́чий, *a.* des Schwanes, Schwa-

Лебезо́ване, *n.* Liebelei, *f.* *Кн.*

Лебезува́ти, *v. n.* *Кн.* s. Залиця́тися; 2) plauschen, *Пом.* I. 128. [cheu, (*В.*).

Леберда́ші, *pl.* messingene Kreuz-

Ле́бідь, *m.* *Ле́бедь*; кінь- Milchschimmel, (*В.*); лебі́дка, *f.* s. Лебеди́на; 2) s. Матери́нка. [*vgl.* Бурде́й.

Лебурде́йка, *f.* armselige Hütte,

I. *Лев*, *g.* льва, *m.* Löwe, *m.* (Leo).

II. *Лев*, *g.* ле́ва, *m.* ein Guldenstück, *Ніс.*

Ле́ва, *f.* Stich im Kartenspiel, *m.*

Лева́да, (*d.* лева́дка), *f.* nabegelegene Aue, Wiese, [λιβάδια] *Оц.* §. 336.

Лева́дний, *a.* Wiesen-.

Ле́ве́нець, -нця, *m.* hochgewachsener rüstiger Mann; 2) s. Гайдама́ка, *Пом.* II. 8. *АД.* II. 25.

Левеня́, -я́ти, *n.* *К.* Junge des Löwen, *n.*

Леверже́т, *m* *К.* (*Пр.* IX. 355) крути́ти за —?

Левето́вий, *n.* s. Лілі́євий.

Ле́вик, *m.* junger Löwe.

Левиндо́вий, *a.* aus Lavendel, *Гол.* I. 81. [win, *f.* s. *Льви́ця*.

Ле́ви́ха, леви́хна, левчи́ха, *f.* Lö-

Левко́, *Лев*, *m.* Leo. [incana).

Левко́нія, *f.* Levkoje, *f.* (Matthiola

Лево́вий, *a.* vom Löwen, Löwen-.

Лево́н, Лево́нтий, *m.* Leon; Leontius.

Леву́рда, *f.* Nattern-Knöterich, *m.* (Polygonum bistorta).

Леву́щик, *m.* Nbfl. des Прут.

Ле́вча́, *f.* (*В.*) s. Лю́шня.

Левчу́к, *m.* *К.* s. Ле́вик. [spica) *В.*

Ле́вядь, *f.* Lavendel, *m.* (Lavandula

Леге́нький, s. *Лего́нький*.

Ле́гке, s *a. n.* Lunge, *f.* *gew. pl.* ле́гкі.

Ле́гкий, *a.* leicht; — хліб Unterhalt (Brot) ohne Arbeit u. Mühe *Р.* I. 5; * ле́гка рука́ leichte glückliche Hand; 2) leichtfertig; *adv.* ле́гко.

Ле́гкість, -ости, *f.* Leichtigkeit, *f.*

Легкоби́т, *m.* leichtlebiger Mensch.

Легковари́мий, *a.* Легкостра́вний. [isländisches Moos, (Cetraria island).

Легкове́ць, -вця́, — ісля́ндский

Легко́вий, *a.* Lungen-, *В.*

Легкові́рний, *a.* leichtgläubig.

Легкові́рність, -ости, *f.* Leichtgläubigkeit, *f.* [aufbrausend, *W.*

Легкогнівни́й, *a.* leicht zornig,

Легкогри́вий, *a.* leichtmähnig, *Фр.*

Легкоди́ханий, *a.* *К.* leicht hingehaucht. [fertig, *Пе.*

Легкоду́мний, *a.* leichtsinnig, leicht-

Легкоду́мство, *n.* *К.* легкоду́шність, -ости. *f.* Leichtsinn, Leichtfertigkeit, *f.*

Легкоду́хий, *a.* *М+Б.* 45 kleinmüthig, wankelmüthig, feig; 2) —, легкоду́х, *m.* легкоду́шний, flatterhaft, leichtsinnig. [vallerie geh.

Легкоко́нний, *a.* zur leichten Ca-

Легкокри́лий, *a.* mit leichtem Fittich, leichtbeschwingt, *М.* *К.*

Легколи́стий, *a.* mit leichten, lokkeren Blättern, *Зар.*

Легкоми́слий, *Ф.* легкомишле́нний, *Тор.* *a.* s. Легкоду́мний.

Легконо́гий, *a.* leichtfüssig.

Легкоро́ба, легкоро́бник, *m.* der Arbeitscheue. [lich.

Легкостра́вний, *a.* leichtverdau-

Легкота́, *f.* s. *Ле́гкість*.

Легкочо́вний, *a.* leichten Kahn

habend, l. K. führend. [коробо, Faulenzer, *m.*
Легкун, (-уль), *легун*, *m.* s. Лег-
Легбвище, (-иско). *n.* Lagerstätte, *f.*
Легбнький, *a. dim.* s. Лєгкий; *adv.* легбнько, (-ки), leicht; sanft; 2) langsam, gemach, sachte.
Лєгот, *m.* leichter, gelinder, lauer Wind, Zephyr, *m.* [kitzeln.
Леготїти, *v. a.* *Зар.* (*Пр.* V. 37)
Легбчні слимакй. *pl.* Lungenschnekken, (Pulmonata) *Пол.*
Легчйти, *v. a. Гол. гр.* 16 *Др.* leichter machen, erleichtern. [den, nachlassen.
Легшати, *v. n. Кв.* 338 leichter wer-
Лєґа, *Н.* 194. леґєйда, *m.* s. Лєжень, *vgl.* Лбґа. [sich erweisend.
Леґендбваний, *a. К.* als Legende
Лєґінь, леґінйна, *m.* (tüchtiger, wakkerer) Jüngling, Bursche, [legény], *Пот.* II. 8. [treiben (v. Männern).
Леґінити, *v. n.* dh Ehebruch Unzucht-
Леґіньство, *n.* s. Парубоцтво.
Ледь, *Wgr.* VI. *лєда*, *adv.* im veräohtl. Sinne: so einer, so ein; лєда-хто. *gen.* ледакогб der erstbeste, irgend wer; лєда-що, *gen.* ледачогб, das erstbeste, irgend etwas, woran nichts ist, was nichts wert ist; *gen.* aus geringstem Anlass; лєда-як irgend wie; schlecht, nachlässig.
Лєдай, *Лвеч.* ледака, ледацюга, лєдач, *Р.* II. 160. *ледащо*, (*gen.* ледаща), ледащйчка *Кв.* 130. *m. f.* Taugenichts, Lump, liederlicher Mensch, Kerl; Faulenzer, *m.*
Лєдар, *m.* — ледачєнний *В.* abscheulicher Taugenichts; 2) лєдар, *f. coll.* *Кч.* 106 nichtsnutziges Gesindel, die Nichtswürdigen, die Verworfenen.
Ледарний, *a.* träge, faul, *Пар.*
Ледарство, *n.* ледачість, -ости, *f.* Nichtsnutzigkeit, Fahrlässigkeit, *f.*
Ледарувати, ледащити ся, liederlich sein.
Ледачити, *v. a.* schelten, schmähen.
Ледачий, (-щий), *a.* liederlich.
Ледащиця, *f.* liederliche Dirne.
Лєдве, лєдвй, лєдвб, *adv.* kaum; wohl nicht, wahrscheinlich nicht, schwerlich.
Лєдвиції, *pl.* s. Лїдви. [tus, *m. Пар.*
Ледєнець, -нця, *m.* Lotusbaum, Lo-
Ледескул, *m.* *N.* e. Berges.
Лєдий, *a. В.* schlecht; — горбшок Vogelwicke, *f.* (Vicia cracca).
Ледйна, *f.* Grundeis, *n.* *Пар.*
Ледйстий, *a. ГШ.* eisig, eisbedeckt.
Лєдище, ледбвиско, (-бвище *W.*) Eisfeld, *n.* Gletscher, *m.* *Пар.*
Лєдїнь, etc. *m.* s. Лєґінь.
Леднйк, *m.* леднйця, *Левч.* *ледівня*, *f.* Eisgrube, *f.* Eiskeller, *m.*
Ледоватий, (льод-), *a. М.* II. 152. eisig, frostig; Eis-; — цукор Candiszucker, *m.* eisförmig. [s. Зледенїти.
Ледоватіти, леденїти, *ГШ. v. n.*
Ледбвєць, -вця, *m.* Gletscher *m.* *ГШ.*; 2) scharfer Hufnagel (-beschlag) für den Eis.
Ледовйй, *ГШ.* ледяний, *a.* Eis-.
Ледовйця, *f.* Gletscherdecke, *f.* *Зар.*
Ледянка, *f.* krystallisiertes Steinsalz.
Лєжа, *f.* faules, müssiges Liegen, das Faulenzen: в лєжі не купим одєжі.
Лежак, *m.* Lagerholz, *n.*; 2) Lagerstock, *m.* Lagerbeute, *f.*; 3) s. Лєжень 1).
Лежалиско, *m.* Faulenzer, *m.*
Лєжало, *n.* Lagerstätte, *f.*
Лєжанка, *f.* Zubau beim Heizofen fürs Liegen u. Ausruhen, *m.*; Lagerstätte, *f.* s. Лбже *IГ.*; 2) faules, müssiges Liegen, *Y.*; 3) Nervenfieber, *n.* Typhus, *m.*; 4) uneheliches Kind.
Лежати, (лежу, -йш), *v. n.* liegen; *до когбсь jmdm geneigt, gewogen sein, zu jmdm die Neigung, den Zug haben *Кн.*; *лежачий хлїб *МI.* 25. лєжаний х. müheloses Leben; лежачий *Не.*; faul liegend, bequemlich.
Лєжачки, *adv.* liegend.
Лежебокий, *a. Кн.* s. Лєжень 1).
Лєжень, (-інь, -инь), -жня, *m.* Faulenzer, Faulpelz, Taugenichts; 2) längliches Weissbrod neben dem коровай *Ч.* IV. 236; 3) —, леженьбк, Schmerle, *f.* (Cobitis barbatula).
Лежймість, -ости. *f.* Liegenschaft, *f.* unbewegliches Vermögen, *Нав.* [ма.
Лежма, лєжміть, лежмбм, *adv.* s. Лїг-
Лєжник, *m.* Lagerstätte des Хбванець; 2) *pl.* faules müssiges Liegen, Siesta, *f.*
Лежнюха, *Кн.* лежняка, лежун *Ч.* I. 262. *лежух*, *m.* s. Лєжень 1); 2) Buschbohnen, *pl.*
Лєжня, *f. К. Шл.* s. Лєжа.
Лежбва, *f. N.* e. Berges.
Лєзво, *n. Левч.* s. Вістрє.

Лéзний, *a. Пic.* müssig streichend.
Лéйбик, *m.* s. Лáйбик. [70.
Лейстрóвий, *a.* s. Реєстрóвий. *Ог.*
Лéиця, *f.* s. Лéя. [*a.* lexikalisch.
Лексикáльний, лексúчний, *ОП.*
Лéкся, *f.* в лéксї щось мáти etw. auf die leichte Achsel nehmen; онá не в лéксї sie ist schwanger.
Лéкция, *f.* Lection, *f.*
Лекшáти, & s. Легшáти, легчúти.
Лекшúна, *f.* s. Пiльга, *К.*
Лéкшинка, *f.* leichte Arbeit; вiн люби́т -ков ist mehr arbeitsscheu.
Лéкшi, *pl.* s. Лещáта. лещýк.
Лéле! ой лéлечко! *К.Кв.* leider! o weh!
Лелéка, *f.* Art Reiher; Storch, *m.*
Лелéлька, *f.* Korallen, *pl.*
Лелéсати, *v. n.* hüpfen. [singen.
Лелетíти, (-áти), *v. n.* (*B.*) trillern,
Лелéчи, лелéкати, *v. n. Wgr.* 105. 78. 83. s. Нарiкáти. [holz, *n.*
Лелéчiй, *m.* Zwergkiefer, *m.* Krumm-
Лéлик, *m.* s. Моти́ль. [calopteryx).
Лели́ця, *f.* Wasserjungfer, *f.* (Libellula
Лéлï, лéлька, *Гол.* I. 223 s. Лéльо.
Лелíка, *f.* Tante, *f.*
Лéлïт, *m.* Kauz, *m.* (Ulula).
I. Лелíти, *v. n.* blinken (водá &); 2) sachte fliessen, *M.* II. 74. 75. *Пот.* II. 19.
II. Лелíти, *v. n.* weinen, greinen (v. Kindern u. Mädchen) *vgl.* Лелéчи.
Лелíтка, (*d.* лелíточка auch als *Bein.* der дíвочка), *f.* Rauschgold, *n.* dünnes Metallblättchen von Bojkenfrauen rings um die Stirn getragen; Medallion, bei den Korallen, *n.*; 2) * eitler Tand, *У.*
Лéлïч, *f.* Alpenerle, *f.* (Alnus viri-
Лелíя, *f.* s. Лíлïя, лилéя. [dis).(*B.*).
Лелíяти, *v. a.* schaukeln, hätscheln, wiegen, herzen, zärtlich pflegen; 2) *v. n.* schimmern, s. Виднíти ся, *vgl.* Лелíти I.
Лéлькiв, *m.N.* e. Berges. [Huzulen).
Лéльо, *m.* Väterchen, *n.* Vater, *m.* (bei d.
Лéльом-пóлельом, *Фр.* лéле-полéле, *adv.* langsam, gemach; fahrlässig.
Лелюхи, *pl.* Eingeweide, *pl. Пар.* s. Кéлюх. [*vgl.* Лелíка.
Лéля. *f. Ф.* (*Пов.* 31) s. Панïмáтка,
Леля́к, *m.* s. Лиля́к.
Лем, (лем, лéме), *conj.* aber, doch; sondern, *Ог.* 209; 2) nur, blos, (*B.*) *Ог.* 74.; 3) als Einschiebsel in der Rede: „da, wohl, halt, nun denn“.

Лемáк, *m.* Einwohner hinter dem Beskid; Лемáчка, *f.* Einwohnerin h. d. B.; (aus der Marmaroszer Gegend).
Лéмбик, *m.* Distillir-, Scheidekolben, *m. С.* I. 182. [schrei, Wehklagen, *n.*
Лéмент, лéмiн, *Пic. m.* Schmerzge-
Лементувáти, *v. n.* lamentieren.
Леместувáти, *v. a.* molestieren.
Лемехувáтий, *a.* steif, ungeschliffen, derb, *He.*
Лемéшик, *m.* Kleibodengrund, *m.*
Лéмза, *m.* Herumschwärmer, *m.*
Лемзíти, *v. n.* schlendern, streichen, *Wgr.* 96; 2) vom leichten Schneefall.
Лéмич, *m.* вiльха — s. Лéлïч, *B.*
Лéмiн, *m.* s. Лéпiт.
Лемíш, *m.* Pflugschar, *f.*; *adj.* лемiшéвий, -а кiсть Pflugscharbein, *n. B.*
Лемíшка, *f.* dick gekochter Mehlbrei, Mus, *n.* [den Лéмки geh.
Лемки́ня, Лемчáнка, *f.* Weib zu
Лéмко, *m. pl.* Лéмки, (so ben. nach dem Wörtchen „лем“) Russinen am niedrigen Beskid u. im Zipser Comitate *Ог.* 19.; *adj.* лéмкiвский; das Land: Лéмкiвщина.
Лемнýти, *v. n. M.* (*Нива* 165) sich zurückbiegen, -ziehen; abseits treten, sich entfernen, s. verflüchtigen.
Лéмский, *s. a. m. N.* e. Berges u. einer полони́на.
Лéмша, *f.* s. Лéнча.
Лен, льон, (*gen.* лéну, льну, льóну), *m.* Lein, Flachs, *m.* [Лéжень 1), лïнь.
I. Лень, *m. W. У.* Faulenzer, *m.* s.
II. Лень, s. Лин, (Fisch). [ди́ти ся.
Лéнджити ся коло чогó § s. Тру-
Лéньдзом, *adv.* §. — ходи́ти müssig herumschlendern. [Webstuhl geh.
Лéндра, *f.* Stück Leinwand zum
Лени́на, *f.* Nbfl. des Днïстéр.
Ленïшóк, -шкá, *m. ZP.* I. 97. Tischdecke, *f.* [bahn, *f.* (в лíсï).
Лéнiя, *f.* s. Лíнiя. Wildfahre, Wild-
Лéнка, *f.* s. Лíнка, (*B.*).
Лéнний, ленни́чий, *a.* Lehen-, Lehens-; -ча прися́га Lehenseid, *m.* Homagium, *n. Term.* [*m. Term.*
Лéнник, ленóвник, *m.* Lehensmann,
I. Лéно, *n.* Lehen, *n.*
II. Лéно, *conj.* s. Лем 2), (*B.*).
Ленóк, -нку, *m. dim.* s. Лен, *Пр.* III. 272.
Лéнта, (*d.* лéнточка). *f.* Band, *n. Me.* 306.

*Л*ентáвий, (лéн-), *a.* vom Kleiderstoff: leicht auseinandergehend; zerrissen, zerlumpt, (*B.*).
*Л*éнча, лéнчиця, *Ч.* V. 831. *f.* Linse, Saatlinse, *f.* (Ervum lens).
*Л*eóн, *Л*eóнтий, *m.* s. *Л*eвóн, &.
*Л*eопáрд. *m.* Leopard, *m. Ш.* II. 184.
*Л*eп, *m. TP.* 37 Leim, *m.* Klebrigkeit, *f.*; 2) Koth, Schmutz, (vom Schweisse).
*Л*eпáнда, *f.* rohes Harz, s. Лїпáнда.
*Л*eпетáти, (лепéчу, -éчеш), *v. n.* lallen; plärren, schwätzen, plauschen.
*Л*éпетень, -тня. *H.* 124. лепетýн, *Св.* лепотíй, лепотя́ч, *m.* Plappermaul, *n.* Plauderer, Schwätzer, Plauscher; Schreier, *m.* [haft, plauderhaft, *He.*
*Л*eпетли́вий, *a.* lallend; schwatz-
*Л*eпетýха, *f.* Plauscherin, *f.* Klatschweib, *n. He.*
*Л*eпéх, (-іх), *m.* Süssgras, *n.* hoher Schwaden (Glyceria spectabilis).
*Л*éпéха, *f.* Schilfrohr, *n.* (Acorus calamus); 2) —, лепешня́к, *m.* Binse, *f.* (Scirpus silvat.); *adj.* лепеховáтий.
*Л*eпéць, -пця́, лепóк, -пкá, *m.* Scharfkraut, *n.* (Asperugo procumbens u. aparine); 2) Labkraut, *n.* (Galium aparine).
*Л*éпіж, *m.* s. *Л*ýпіж. [nes Blatt.
*Л*eпíсточка, *f. dim.* schmales, dün-
*Л*éпіт, -оту, *m.* das Lallen, Geplärr, *n.*
*Л*eпки́й, etc. s. *Л*ипки́й etc.
*Л*eповáтиця, *f.* klebriger, nicht durchlassender Boden.
*Л*eпóрт, *m.* Rapport, *m. Ko.* 41.
*Л*eпотíй, *m.* s. *Л*éпетень. [tüchtig.
*Л*éпский, *a.* gut, gutherzig; 2) brav,
*Л*eпсувáти, *v. n.* Wechselgeld einnehmen. [der evang. Witwe, *m.*
*Л*éпта, *f.* Scherflein, *n.* Groschen
*Л*eпти́ця, *Фр.* лепчи́ця. *f.* s. *Л*eпéць 1).
*Л*eпýх, *m.* Schlief; *m.* schliefiges Brod; 2) gebrechliche Person; 3) s. *Л*oпýх.
*Л*eпуховáтий, *a.* schliefig, striemig (Brot); 2) gebrechlich.
*Л*éрва, *f.* Hure, *f.* [*Gr.* 22.
*Л*eрдéрево, *n.* Lärchenbaum, *m.*
I. *Л*eсь, *conj.* s. *Л*eм *Гол.* III. 522. 528.
II. *Л*eсь, *Л*eськó, *m.* Alexander.
*Л*éска, *f.* Art Плоти́ця (трíйник).
*Л*éсковка, *f.* s. Квáсни́ця 1).
*Л*eскотíти, *v. a.* s. *Л*oскотáти.
*Л*eсни́ця, *f.* s. *Л*ïсни́ця.
*Л*eсня́ва, *f. N.* e. Berges.

*Л*eст, *m.* лестóм заходи́ти mit List hintergehen. [chelei, *f.* Trug, *m.*
*Л*eсть. *f.* List, Hinterlist; Schmei-
*Л*eстéць, -тця́, лéстник, *m.* der Listige, Falsche.
*Л*eсти́вий, *a.* einschmeichelnd, schmeichelhaft, listig, trügerisch, trüglich, *K. C.* I. 16.
*Л*eсти́вість, -ости, *f. Py.* s. *Л*eсть.
*Л*eсти́на, *f. N.* e. Berges.
*Л*eсти́ти, *v. n.* комý schmeicheln; — ся sich einschmeicheln, schmunzeln, *Ш.* I. 373; s. Пести́ти ся.
*Л*éстка, *f. dim.* s. *Л*eсть; лéстками когó підходи́ти, jmdn mit List zu hintergehen trachten, verlocken.
*Л*éстний, *a.* schmeichelhaft; verfänglich; 2) на щесь *BB.* s. *Л*áсий II.
*Л*éстовочки, *pl. H.* 62 s. *Л*éстка.
*Л*eстьóх, *m.* (-óха, *f.*) s. Пестýн.
*Л*éстощі, *pl.* Liebkosen, *n.*; 2) Schmeichelei; Lockung, Falschheit, *f. Левч.*
*Л*eстýн, *m. Мак.* Schmeichler, Augendiener, *m.* -ýнка, *f.* -in *f.* [*Пар.*
*Л*eстýньство, *n.* Augendienst, *m.*
*Л*eсю́к, *m.* Sohn des *Л*eсь.
*Л*éся, *f.* s. Олéся. [Fluge.
*Л*eт, -у, *m.* Flug, *m.* в, на летý im
*Л*eтáрґ, *m.* летáрґія, *f. Кн.* Lethargie, Schlafsucht *АД.* II. 142.
*Л*eтíти, (лечý, лети́ш), *v. n.* fliegen; 2) schnell laufen; летýчий (-ю́чий), *a.* (*ptc.*) fliehend, flüchtig: лїтá *Ш.* II. 170; ätherisch *Пол.*; -ю́че слóво *M.* II. 140 das geflügelte Wort; 2) flatterhaft, flott *He.*; 3) * летýчий злóдїй ein Erzdieb. [toffel.
*Л*eтóвка, *f.* Art kipfelförmige Kar-
*Л*eтя́га, *m.* s. Нетя́га *Me.* 377. *Зак. Ог.* 70. 78. [*Левч.*
*Л*eтя́чка, *f.* s. *Л*eт, у -ку im Flug
*Л*éфа, *f.* Sportel, Bestechung. *f.* (*Фр.*).
*Л*eхвáря, *f.* schlecht schmeckende Suppe, (*B.*).
*Л*éшка, *f.* Herzchen, *n.* (дýшка).
*Л*éшка, *f.* лещóк, *m.* Klee, *m.* (*B.*).
*Л*éшко, m. s. *Л*éсько.
*Л*eщ, лéщик, *m.* Blei, *m.* Brachse, *f.* (Abramis brama), *Пол.*
*Л*eщáт, *Ko.* 96 лещéт *Cm. m. gew. pl.* dünne Brettchen zum Einklemmen der gebrochenen Gliedmassen, (*Klemme, *f. Cm.*); 2) zum Spiel u. Schlagen

bei der гаївки́. [büsch).
Лещи́нник, *m.* s. *Ліщи́на*, (Ge-
Лещу́к, *m.* лещі́тка, *f.* s. *Леща́т*; 2) —, лещі́вка. *f.* — золотобро́вий gem. Brasse (Chrysophrys aurata), *Пол.*
Ле́я, *f.* vorderer Theil des Stiefelschaftes. [Falsches, Falschheit, *f.*
Лжа, *f.* *Пар.* Lüge, *f.* Lug, *m.* etw.
Лжебра́т.*m.K.*falscherBruder. [*Top.*
Лжеві́рство, *n.* Irrlehre, Häresis, *f.*
Лжеи́менний, *a.* *ГШ.* falschnamig.
Лжепроро́к, *m.* falscher Prophet, Lügenprophet, *m.* [*K. Term.*
Лжесьві́док,-дка *m.*falscher Zeuge,
Лжесьвідо́цтво, *n.* falsches Zeugnis, *Term.* [*He.*
Лжесьві́дчити, *v. n.* falsch zeugen,
Лжеучи́тель, *m.* Irrlehrer, *m.*
Лжи́вий, *a.* lügnerisch, lügenhaft; falsch, *Ш.* II. 139. *Мог.*
Ли, *conj.* *K.* I. 207 oder; ци́-ли, бу́дь-ли als Fragepartikel, (*vgl.* иль, или); *Ог.*216. [ter fressendes, wählerisches Vieh.
Ли́бавка, *f.* nur das Obere vom Fut-
Либа́к, *m.* der das Erdöl von der Oberfläche des Wassers abschöpft, Naphtasammler, *m.* *adj.* либа́цький.
Ли́бати, *v. a.* das Erdöl, Naphta von der Oberfläche einer Lache abschöpfen, sammeln (mittels Pferdeschweifes); 2) —, либоні́ти *v.n.* auf thauigem Gras weiden.
Ли́бів, *m.* *N.* e. Berges.
Либо́й, либо́нь, *adv.* wahrscheinlich, wohl, vielleicht.
Лива́рник, *m.* Giesser, *m.* *Пар.*
Лива́рня, *f.* Giesserei, *f.* Giesshaus, *a.*
Лива́рский, *a.* Giess-, *Пар.*
Ли́вень, -ени, *f.* -вня, *m.* *K.* Regenflut, *f.*, -guss, *m.* -strom, *m.*
Ли́вний, *a.* — дощ *M.*Platzregen, strömender Regen; -е твори́лко *Пар.* Gussform, *f.*
Ливни́ця, *f.* Art Qualle: Aequorea.
Ливну́ти ся, sich aus-, ergiessen.
Ливре́я, ливре́йний, etc.s.*Лібе́рия.*
Ли́гати, ли́ґати, лигну́ти *v. a.* s *Ли́кати* *Пом.* II. 2.
Лиги́, *int.*vomFortgehen. [lüstling, *m.*
Лигоми́нець, -нця, *m.Ко.* 78. Wol-
Лидацю́га, s. Ледащо.
Ли́жва. *f.* Schlittschuh, *m.* *Пом.* II. 2.
Ли́жень, -жня, лижня́к, *m.* s. Ло́патень Art grosser Bohrer. [*m.* *Пом.* II. 2.
Ли́жка, ло́жка, (*d.* ли́жочка), *f.*Löffel,
Ли́жник, *m.* Löffelbrett, *n.*
Лиза́ти, (ли́жу, ли́жеш), *v.a.*lecken.
Ли́зень, -зня, *m.* Zunge (eines Rindes), *f.* *Левч.* *Пом.* II. 7.
Лизоблю́д, *m.* Tellerlecker, *m.* *Кн.*
Лизу́н, *m.* Speichellecker, Schmeichler, *m.*; 2) teuflisches Waldthier, *Ч.*I.193.
Лизу́ньство, *n.* Schmeichelei, *f.* Augendienst, *m.*
Лик, *m.* s. Лице́; Bild, Bildnis, *IГ.* 2) Schar, *f.* *Ф.* Chor, *m.* Versammlung, *f.* — сьвяти́х der Heiligen. [bastartig.
Лика́вий, ликова́тий, *a.* zähe;
Ли́кати, ли́кнути, *v. a.* schlucken, ver-schlingen.
Лике́рия. *f.* Glyceria.
Ли́ко, *n.* Bast, *m.*; *geringe, nichtige Sache; 2) во́вче — Seidelbast, *m.* (Daphne mezereum). [(Hylesinus).
Ликове́ць, -вця́, *m.* Bastkäfer, *m.*
Ликува́не, *n.* *K.* Reigen; Jubel, *m.*
Ликува́ти, *v. n.* jubeln; triumphieren; лику́ючий ра́нок *M.* III. 9.
Лили́к, *m.* Fledermaus, *f.* (Vespertilio); лиликова́ті, *pl.* Flatterthiere (Chiroptera). *Пол.*
Ли́лия, *f.* s. Лі́лія; лилия́с, *m.* *Ос.* (61) III. 24 eine Lilienart; лиліева́ті, *pl.* *B.* Lilienartige (Liliaceae).
Лилі́йка, *f.* sperrigblütige Glockenblume, (Campanula patula). [*Б.*
Лилі́лий, (ле-). *a.* weiss schimmernd,
Лилі́тка etc. s. Делі́тка. лелітко́вий.
Лима́н, (*d.*-ано́чок). *m.* Mündung eines Flusses, Bucht, *f.* Meer-Busen, *m.* [λιμήν].
Лима́нка, *f.* junge Clupea pontica im лима́н des Дніпро́ lebend.
Ли́мар, etc. s. Ри́мар etc. лима́рщина, *f.* *H.* 117 s. Рима́рщина.
Ли́мба, *f.* *Пар.* Zirbelkiefer, *f.* (Pinus cembra).
Ли́мбас, *m.* Haderlump, *m.* (*Фр.*).
Лимон, *m.* лимо́на, *f.* s. Цитри́на.
Лимо́нна трава́, *f.* Molucella laevis.
Лимпа́ч, *m.* ungebrannte grössere Ziegel; Lehmpatze, *f.*; *adj.* лимпачо́вий, aus л.
Лин, (*d.* лино́к). *m.* Schleie, *f.* (Tinca
Ли́нва, *f.* grobe Leine, Tau, *n.* [vulg).
Линдзува́ти, (*Ф.*) s. Кринцува́ти.
Лине́ець, -е́йця, *m.* militärischer Ansiedler; s. Лі́нія 3), 4), 5).
Лини́на, *f.* Fleisch vom лин.

*

Линїти, *a. n.* s. Линяти; 2) *Ч.* III. 163 водá — s. Делїти.

Лйнїя, *f.* s. Лїнїя, лéнїя.

Лйнник, *m.* Seiler, *m.*

Линóвка, *f.* Angelschnur, *f.* [arv.).

Линóк, -нкá, *m.* Leinkraut,*n.* (Linaria

Линського рóку, s. Лóни, в —.

Лйнта, *f.* s. Лéнча.

Линтвáр, линтáвр, *m.* rohgegerbtes Leder, *Левч.*; 2) Schafpelz, *n. K.*; 3) линтварéві, *pl.* Art Muster der Leinstickerei. *Пом.* II. 29. [понавáльне.

Линувáнє, *n. He.* s. Ильнувáнє,

Линýти, *v. n.* fliegen, schweben, schweifen; hinschwinden (ле-) *Ог.* 92; 2) *v. a. P.* I. 171 s. Ллятй; — ся sich ergiessen, herabströmen, (дощ).

Линянка, *f.* Leimkraut, *n.* Klebnelnelke, *f.* (Silene).

Линяти, *v. n.* verschiessen, verbleichen; 2) ausgehen s. Лїнити ся.

I. Лйпа, *f.* Olympias, Olympie.

II. Лйпа. *f.* Linde, *f.* Lindenbaum, *n.* Tilia grandif.); 2) *Л.* золотá, гнилá linke Nebenflüsse des Днїстéр; 3) *лйпа-лйсту (*Ф.*) in Hülle u. Fülle; *b*) schmiegsam, einschmeichelnd.

Лйпати, лйпнути, s. Глипáти, глйпнути (лýпати очйма); 2) schwach flackern (огóнь).

Лйпень, -пня, Лйпець, -пця, *m.* Monat Juli. *adj.* липнéвий.

Лйпина, *f.* Lindenhain, *m.* -gehölz, *n.*; 2) Lindenholz, lindene Spleissen.

Липíвка, *f.* Gefäss, *n.* Bienenstock, *m.* (*Др. с.* 363) aus Lindenholz; 2) лйпівка lindenes Brett.

Лйпка, *f. dim.* s. Лйпа; 2) *gew. pl.* knollenwurzlige Spirstaude (Spiraea filipendula); *Ос.* (61) V. 36.

Липкйй, *a.* klebrig, zäh.

Лйпкість, -ости, *f.* Klebrigkeit, *f.*

Липнйк, *m.* Lindenhain; mit Linden bepflanzter Friedhof; 2) s. Липняк; 3) Walker, *m.* (Melolontha fullo); 4) Silene viscosa, Galium aparine, *Kol.* I. 202. *Пом.* III. 35.

Лйпнути, *v.n.* sich (ver-an-) kleben; *до когó, до чогó zu jmdm (etw.) eine starke Neigung haben, mit Lust woran hängen (мýхи до мéду) sich innig anschmiegen. [denhonig, *m.* (*B.*).

Липняк, *m.* s. Липнйк 1); 2) Lin-

Липовáті, *pl.* Lindengewächse, (Tiliaceae).

Липóвий, *a.* aus Lindenholz.

Липóвник, *m. KC.* (83) VIII. 508 s. Липíвка 1). [Milschaft.

Липоживйця, *f.* eingetrockneter

Лйпса, *f. Gr.* 23 Percent vom Silber.

Лйптиця, лйпчиця *f.* s. Лéпчиця.

Липýчий, липýчість & s. Липкйй &.

Лйпчик, *m.* s. Лéпчик; 2) s Лéпчиця.

Липяр, *m.* Arbeiter beim Herauslesen des Erdwachses aus dem Lehm, *m. Фр.*

Лйра, etc. s. Лїра etc.

Лис, *m.* Fuchs, *m.*

Лйса, *f. P.* II. 4 Füchsin, *f.*

Лисáк, *m.* s. Лисýха; 2) nackter Ufertheil, unbewachsener Berggipfel, (*B.*).

Лисáн, *m.* s. Лйсий кінь. [Frosch.

Лисáня, *f.* kahler Berg; 2) grüner

Лйсий, лис, *a.* kahl, mit einer Glatze, 2) — кінь mit weisser Stirn: *знáють ся як лйсі кóнї sie verstehen einander nur zu gut; 2) s. Лукáвий, — чорт *Пом.* II. 3. [*f.* (der Pferde).

Лйсинá, *f.* Kahlheit; Glatze; Blässe,

Лисйха, *f.* s. Лйса.

Лисйця, (*d.* лисйчка). *f.* Füchsin, *f.* Fuchs, *m.*; 2) Eierpilz, Röthling, *m.* (Cantharellus cibarius); — їдовйта, рйжа Giftröthling, *m.* (C. aurantiacum); 3) Gipsophila muralis; 4) — мóрска Stachelroche, *f.* (Raja clavata); 5) Art Keilpresse, s. Лещáт (*pl.*); 6) Stütze, *f. Ос.* (62) VI. 35. [Fuchse.

Лисиченя, -яти, *n.* Junges vom

Лисйчий. *He.* лисйччин. (-йчкин), лйсїй, *a.* des Fuchses, Fuchs-.

Лисичкй, *pl. N.* e. Berges.

Лисиччýк, *m. P.* I. 133 s. Лисóк.

Лисїти, *v. n.* und — ся *Фр.* kahl werden, k. sein.

Лиск, *m.* Schimmer, *m.* *Пол. Пом.* II. 6.

Лйска, *f. P.* I. 27. II. 5 Füchsin, *f.*; 2) s. Лисýха. [*n.*; 2) s. Плескавйця.

Лйскавка *f.* Blitz, *m.* Wetterleuchten,

Лйскавочний, *a.* Blitzes-, *Зг.*

Лйскати, лйскнути *IГ. v. n.* blitzen, wetterleuchten *Пом.* II. 6.

Лисковéць. -вця, *m.* Jaspis, *m.*

Лиснйчка, *f. N.* e. Berges.

Лиснїти, *v. n.* funkeln, schimmern, glänzen, *He.*

Лйснути, *v.n.* erglänzen, *W.*; blitzen.

Лисогора́, *f.* Kahlenberg, *m.*
Лисо́к, -ска́, *m.* junger Fuchs.
Лисо́ня, *f.* s. Лису́на; 2) *N.* e. Berges.
Лисота́, *f.* Kahlheit, *f.*
Лист, *g.* -та *m.* ли́ств, *n. coll.* Blatt, *n.* (an Pflanzen); Laub, *n.*; 2) Blatt von Papier, von Metall; Bogen Papier, *m.*; 3) лист, *g.* -ту, Brief, *m.* — желі́зний Geleitbrief, *Піс.*
Ли́ста, *f.* s. Ли́тка; 2) Liste, *f.*
Листа́тий, *a.* mit grossen, vielen Blättern. [*n.* Blätter, *pl. Кн.*
Листва́, *f.* ли́ств, *n. coll.* Laub,
Ли́ства, (*d.* листо́вка), *f.* Leiste, *f.* Leistchen, *n.*
Листве́нниця. *f. Не.gr.* s. Модрина́.
Листви́ти ся, sich in Schichten lagern, s. Слої́ти ся.
Листвя́ний, *a.* blätterig.
Ли́стень, -тня, *m.* Blätterkoralle, *f.* (Agaricia). [I. 144.
Листико́вий, *a.* aus Blättern, *Kol.*
Листи́на, *f.* s. Лист.
Листи́нок, -нка, *m.* Frondicularia, *B.*
Листи́стий, *a.* lamellenartig, *B*; 2) — ліс Laubwald, *m. Пол.*
Листи́ця, *f.* Phyllium.
Листкова́ кість, kleines Unterschenkelbein, *B.* [rig, *Пол.*
Листкова́тий, *a.* blattartig, blätt-
Листконо́сий, *a.* mit Nasenblatt, Blattnas, *m. Пол.* [(phyllodium).
Ли́стник, *m. B.* Blattstielblatt, *n.*
Листова́тий, *a.* mit Blättern.
Листови́й, *a.* aus Blättern; aus Platten bestehend: -е зо́лото Blättergold, *n. Пар.*; -е́ желі́зо Eisenplatten, *pl.*; 2) — папір Briefpapier, *n.*; листове́. s. *a. n.* Briefgeld, *n. Пар.* [(Tortrix).
Листови́йка, *f.* Blattwickler, *m.*
Листови́нє, *n.* blattähnliche Organe der Farne, Wedel, *m.* (frons).
Листо́вний, *a.* -а слу́жба † Dienstpflicht zum Vorspann, zur Post etc.; brieflich, (-но *adv.*).
Листо́вник, *m.* Werkzeug zum Anpassen der Radfelgen, *n.*; 2) Briefsteller, *m. Пар.* [Portefeuille, *n.*
Листо́вня, *f. Пір.* Briefbehälter, *m.*
Листьогри́з, *m.* Blattnager, *m.* (Phyllobius). [(Chrysomela).
Листогри́зка, *f.* Blattkäfer, *m.*
Листозеле́нь, *m.* Blattgrün, Chlorophyll, *n. Вол.*
Листо́к, (*d.* -о́чок, -онько), -тка́, *m.* Blättchen, Blättlein, *n.*; 2) Brieflein, Briefchen, *n.*
Листокри́лка зеле́на wandelndes Blatt, (Phyllium siccifolium). [(Apus).
Листьоніг, -о́га, Blattfusskrebs, *m.*
Листоно́жка, *f.* Blattfuss, *m. Пар.*
Листоно́ш, *m* Briefträger, *m.*
Листопа́день, -дня, *m.* Monat November; *adj.* листопадне́вий.
Листоро́жки, *pl.* Blatthörnige, *pl.* (Lammellicornia) *B.*
Листува́ти, *v. a.* mit Leisten versehen; 2) — ся з ким im Briefwechsel, in Correspondenz mit jmdm sein.
Листу́нка, *f. Мх.* s. Лесту́нка.
Лису́н, *m.* Glatzkopf, *m.*
Лису́на, ли́ся. *f.* Kuh mit weissem Fleck an d. Stirn.
Лису́ха, *f.* Blässhuhn, schwarzes Wasserhuhn, (Fulica atra).
Лисю́ра, *f.* Fuchspelz, *n.*
Лися́, -я́ти, *n.* Füchslein, *n.*
Лися́к, *m.* s. Лиса́к 2).
Ли́тва, *f.* Lithauen, *n.* Литви́н, *m.* (-и́нка, *f.*) der Lithauer, (-in, *f.*) *adj.* лито́вский, lithauisch. [Silene armeria).
Литви́нчики, *pl.* Leimkraut, *n.*
Литє́, *n.* das Giessen, Guss, *m.*
Лите́йня, *f.* Giesserei, Giesshütte, *f.*
Лите́ць, -тця́, *m.* Gusseissen; *n. Пол.*
Ли́ти, ля́ти, *Оц.* §. 206. 217 *v. a.* ein-giessen; giessen (Glocken etc.); — сле́зи — Thränen vergiessen; 2) *v. n.* und — ся fliessen, strömen, sich ergiessen (дощ etc.). [massiv.
Ли́тий, *a.* gegossen; 2) gediegen,
Лити́на желі́зна, *Вол.* s. Лите́ць.
Ли́тія, *f.* Herausgehen auf den Vorhof der Kirche, *n.* (bes. beim всено́чне).
Ли́тка, *f.* Wade, *f. Пом.* II. 4.
Ли́ткуп. *m.* (*B.*) Leitkauf, Kauftrunk, *m.*
Ли́тня, *f. ГШ.* s. Лите́йня.
Лито́вка, *f.* Sense, *f.*
Лито́ня, *f. Пар.* Lab, *n.* s. Ґляґ.
Ли́тра, лі́тра. *f.* Leiter, *f.* (*pl.* ліѣе́рки).
Ли́фа, *f.* s. Ле́фа.
Лифе́рия, *f.* s. Медяни́чки.
Ли́ха, *adv.* kaum, *IГ.* 12. [Wucherei, *f.*
Ли́хва, *f.* Wucher, *m.*; лихвя́рство, *n.*
Лихва́рити, *v. n.* wuchern, Wucher treiben.

Лихвя́р, *m.* Wuchererer, *m. adj.* лихвя́рский wucherisch.

Лихи́й, *a.* böse, arg, tückisch; 2) schlecht, elend, leidig, miserabel; лихо́ї во́лї на ко́го бу́ти böse auf jmdn sein; лихи́й *s. a. m.* der böse Geist, der Teufel: — попу́тав +*М.*; *Пом.* III. 84; *adv.* ли́хо schlecht, misslich, elend.

Ли́хо, (*d.* ли́шенько), *n.* Uebel, Unglück, Ungemach, *n.* не помина́й ли́хом gedenke meiner im guten.

Лихова́тий, *a.* *Ч.*IV.469 s. *Лихи́й.*

Лихови́дий, *a.*boshaft, neidisch, *Зар.*

Лиховіствува́ти, *v.n.* *КУ.*Unheil verkündend.

Лихові́стний, *a.* лихові́стник, *m.* unheilverkündend, Unglücksbote, *m.**КУ.*

Лихово́дити, *v.n.*s.*Лихува́ти.* *Левч.*

Лиховоро́гий, *a.* sehr feindlich, böswillig, tückisch, *Ф. У.* [Schuft, *К.Ст.*

Лиході́й, *m.* Missethäter, Bösewicht;

Лиході́йка, лиході́льниця *f.*Missethäterin, *f.* böses, tückisches Weib.

Лиході́йний, *a.* schurkisch.

Лиході́йство, *n.* Missethat, *f.* falsches Spiel, Schurkerei, *f.* *Ст.*

Лиході́тний, *a.* — син entartet, missrathen. [*f.* der, die Unglückliche.

Лиходо́льник, *m.* лиходо́льниця,

Лихоймство, *n.* *ГШ.К.* Wucher, *m.*

Лихола́та, лихола́тник, *m.* s. Лахола́та, Haderlump; 2) Pfuscher, *m.*

Лихолі́тє, *n.* schlechte, böse, unruhige, unselige Zeiten.

Лихома́нка, *f.* s. *Лихора́дка.*

Лихома́нник, *m.* Kreuz-Enzian, *m.* (Gentiana cruciata).

Лихомо́ва, *f.* Invective, *f.* *Пар.*

Лихоно́сний, *a.* unheilbringend.

Лихоо́кий, *a.* scheelsüchtig, boshaft blickend.

Лихопа́дити, *v. n.* boshaft werden.

Лихопа́дний, *a.* unglücklich, *В.*

Лихора́дка, *f.* (kaltes) Fieber.

Лихора́дочно, *adv.* *Шл.* fieberhaft.

Лихоро́б, *m.* *Ч.* II 187 böses Ungethüm. [Schmähen; böser Leumund, *Ст.*

Лихослі́вє, *n.* *Гол.* das Fluchen,

Лихосло́вити, *v. a.* кого́, кому́ über jmdn schlecht sprechen, jmdn lästern, schelten; fluchen, *Зак.*

Лихота́, *f.* s. Зли́днї, *Зак.*; 2) erbärmliches Zeug, etw. Elendes. [ви́ти.

Лихотвори́ти, *v.a.**Зар.*s.*Лихосло-*

Лихоти́ти ся, *Wgr.* 142, -и́ть ся кому́ jmdm wird übel.

Лихоті́ти, *v. n.* кому́ fluchen.

Лихува́ти, *v.n.* arg hausen, schlimm verfahren, *АД.* I. 271; кому́ Böses thun, B. sinnen *ІГ.* *Лвеч.*

Лиху́н, *m.* Faulenzer, *m.* *Gr.* 23.

Ли́цар, *m.*Held, Heros; Ritter, *m.* *Ог.*70.

Лицарко́ва́тий, *a.* die Rolle eines Helden spielend.

Лица́рский, лицарюва́тий, *a.* Helden-, heldenmüthig, heroisch; ritterlich.

Лица́рство, *n.* Heldenmuth; 2) *m.* ritterlicher Kriegerstand.

Лицарюва́ти, *v. n.* als Held, als Ritter leben u. kämpfen, *ІГ.* [sicht.

Лица́тий, *a.* mit grossem, vollem Ge-

Лицови́н, *m* s. *Литви́н.*

Лицé, *n.* Gesicht, Angesicht, Antlitz, *n.* Wangen, *pl.*; Miene, *f.*; 2) Vorderseite, rechte Seite, Glanz-, Aussenseite (eines Tuches), *f.* става́ти з ким лицé́м до лиця́ *Не.* (*Пр.* III. 273) von Angesicht zu Angesicht, leibhaftig; зроби́ти щось так аби́ ма́ло якéсь лицé etw. so machen, dass es angehe, sich zieme; в тім єму́ до лиця́ dieser Anzug steht ihm gut; лицé обдéрти, облупи́ти кому́, jmdn beleumunden, in schlechten Ruf bringen; — лу́пить ся man vergeht vor Scham; — ма́ти до чого́ wozu rechtmässigen Anspruch haben; не ма́є лиця́ до мéне прийти́ ist ihm nicht geheuer, schämt sich —; з яки́м лицéм? mit welcher Stirne? якé єго́ лицé! welch' eine Unverfrorenheit! 3) Person, *f.*

Лицеді́й, *m.*handelnde Person, *Крон.*

Лицемі́р, лицемі́рник, *Ф. m.* Heuchler, Scheinheiliger, Gleissner, Hypocrit, Augendiener, *m.* [nerisch.

Лицемі́рний, *a.*heuchlerisch, gleiss-

Лицемі́рниця *f.*Heuchlerin, *f.* *Пар.*

Лицемі́рство, *n.*Heuchelei, Gleissnerei, *f.* *Не.* [s. *Лица́рство.*

Лицéрия, *f.* лицéрствіе, *n.* *Ме.* 413

Лицюва́ти, *v. a.* die rechte, die Glanzseite (bei e. Tuche) hervorkehren, *Ш.* II. 113; 2) umwenden (den Rock); 3) anpassen; *v. n.* тобі тото́ не лицю́є schickt sich nicht, passt nicht für dich.

Лиця́ти ся до кого́ um jmds Gunst

buhlen, sich einschmeicheln, kokettieren.
Личáк, *m.* Bastseil, *n.*; 2) Bastschuh, *m.*
Ли́чаний, *a.* Bast-, basten; личакóвий *Кч.* 64 aus Hanf od. Lein.
Личбá *f.* s. Лїчбá; личи́ти & s. Лїчи́ти.
Ли́че, *n.* s. Ли́ко 1).
Личи́на, (*d.* -и́нка). *f.* Maske; Larve, *f.* зла — böses Wesen, *C.*
I. Ли́чко, *n. dim.* s. Ли́ко, dünner Bast: від ли́чка до ремінця́ (v. Dieb).
II. Ли́чко, (ли́чико *Cm.*) ли́ченько, *n. dim.* s. Лицé, Gesichtchen, Wängelein, *n.*
Личкувáти, *v. n.* äusserlich etw. machen; — ся чим etw. heucheln, *Cm.*; 2) — ся з ким s. Ставáти з ким до лиця́, до óка.
Личмáк, *m.* *Ч.* V. 105?
I. Личмáн, *m.* der Aelteste unter den Schafhirten, welcher die Schafe für Zucht u. Schlachten sortiert, *H.* 17. *Пом.* III. 122. II. 27; übhpt: Hirt, *ІГ.*; 2) Rechenpfennig, ein Gegenstand beim Zählen für einzelne Zehner, Hunderte & als Zeichen, als Marke gesetzt; 3) Medaille, *f.* Medaillon, *n.* *Oc.* (61) VI. 19; 4)*strenger Richter. [Ohrfeige, *f.* (*B.*).
II. Личмáн, *m.* Schlag ins Gesicht, *m.*
Ли́чний, *a.* persönlich, *adv.* ли́чно *Шл.*
Ли́чність, -ости, *f.* Persönlichkeit, *f.*
Лиш, s. Лишé.
Лишáй, *m.* Flechte, Schwinde, *f.*
Лишайцї, *pl.* *Вол.* s. Óбрістники.
Ли́шанки, *pl.* в — йти́ von der Frau die ihren Mann verlässt (u. sich zu ihren Eltern begiebt).
Лишáти, лиши́ти, *v. a.* hinter-, zurücklassen, verlassen; — когó чогóсь jmdm etw. nehmen, entziehen, jmdn einer Sache berauben, um etw. bringen; — ся чогóсь *У.* etw. aus den Händen lassen, preisgeben, sich einer Sache begeben; *b*) zurückbleiben, nachbleiben, bleiben. [behaftet.
Лишаювáтий, *a.* mit Flechten
Лишé, лишéнь, *adv.* nur, blos; —, що лишé eben, nur so eben, kaum; лиш би прийти́ & da sollte man doch eben am liebsten kommen; doch einmal, ja nur, ja doch; лишé прийшóв & sobald er nur gekommen war.
Ли́шечко, (-енько), ли́шко *TP.* 49. *im.* s. Ли́хо; ох менї —! ach das ist eben mein ganzes Uebel u. Leid.
Лишинé, *n.* Rest, *m.* -ня́ не бýло blieb nichts übrig.
Лиши́р, (-áр), *m.* (*B.*) s. Лишáй.
I. Ли́шка, ли́шонька, *Гол.* III. 3. s. лис, лиси́ця 1), 2) *pl.* Fuchsfellgebräme; Fuchspelz, *n.*; 2) *pl.* Trifolium repens.
II. Ли́шка, *f.* das Ueberflüssige *Пом.* II. 12.; 2) im Spiel: чет чи ли́шка? Unpaar, ungleich. [thig, entbehrlich; müssig.
Ли́шний, (-ій), *a.* überflüssig, unnö-
Лишня́к, *m.* *ungr.* Haselnuss, *f.*
Ли́штва, *f.* s. Ли́ства. Art Zubehör zur weibl. Kleidung *Ш.* I. 124. [nähen.
Лиштувáти, *v. n.* die ли́штва an-
Лищáк, ли́щик, *m.* Glimmer, *m.*; лýпець лищикóвий Glimmerschiefer, *m.* *Пол.* [— ся glänzen, funkeln, schimmern.
Лищáти, (лищý, лищи́ш), *v. n.* und
Лищи́ця, *f.* Glanzkäfer, *m.* (Nitidula); 2) Mauer-Gypskraut, *n.* (Gypsophila).
Ліб, лóба, *m.* s. Лоб.
Лїбéрал, *m.* ein Liberaler; лїберáльний, *a.* liberal, freisinnig.
Лїбéрия, *f.* Livree, *f.*
Лїбéць, -бця́, *m.* Stange mit Köder zum Krebsfang, *f.*
Лі́бра, *f.* пап́еру ein Buch Papier.
Лївáк, *m.* лївáчка. *f.* (*B.*) s. Лївкýн &.
Лі́вар, (*d.* -áрок), лі́вер, *m.* Heber; *Кн.*; Stechheber, *m.* *Пол.* *adj.* ліваркóвий.
Лїверáнт, *m.* Lieferant, *m.* лїверýнок, *m.* Lieferung, *f.* лїверувáти *v. a.* liefern.
Лі́вий, *a.* link; в лі́во, на л. *adv.* links.
Лїви́ти, *v. n.* nachgeben, nachlassen: комý. [ke".
Лїви́ця, *f.* die linke Seite; „die Lin-
Лївíзор, s. Ревíзор.
Лі́вка, *f.* Fang, *m.* *B.*
Лївки́й, *a.* locker, lose, schütter, leicht, abgespannt; (*adv.* лі́вко).
Лївкýн, лївкýтник, *m.* лївкýтниця, *f.* (*B.*) Linkhand, *m.* linkisch, s. Майкýт; лївкутóм *Фр.* s. Майкутóм.
Лівни́й, *a.* *Wgr.* jagend, Jagd; der gut fangen kann *H.* 27.
Лївни́к, *m.* s. Лі́йка.
Лі́вниця, s. Лімни́ця.
Лївоберéже, *n.* das linke Ufer, das Land am linken Ufer. [Hand, links.
Лїворýч, *adv.* *Кч.* 168 bei der linken
Лївцýн, *m.* лївцýнка, *f.* s. Лївкýн &.

Л ї в ш á, *indecl. a.* der (die) links ist; die linke Hand.
Л ї г в ó, *К.*лїгвище (-иско), *n.* Lager, *n.* Lagerstätte, *f.*; Prachtbett, *n.*; Sänfte. *f.*
Л ї г м á, лéзьма, *adv.* — лежáти darnieder liegen, hart u. fest liegen.
Л ї ґ а, *f.* s. Брúчка, Kutsche, *f.*
Л ї ґ а р, *m.* Lagerholz, *n.* Unterlage, *f.*
Л ї д, *g.* лéду, *m.* Eis, *n.* * як лéду massenweise.
Л ї д в é й н и й, лїдвúчнний. *a.* Lenden, -чні хрéби Lendenwirbel, *pl. B.*
Л ї́ д в и, лї́двиці, (*d.* лї́двоньки) *pl.* Lenden; Hüften, *pl.*
Л ї д н ú ц я, *f.* s. Ледівня́.
Л ї ж, *m.* s. Плїш. [Bettchen, *n.*)
Л і́ ж к о, (*d.* ліжечко), *n.* Bett, *n.* (*d.*
Л і ж н ú к, *m.* wollene Bettdecke.
Л і ж н я́, *f.* (*n. хвор.* 4) Grundlage, Date, *f.* Grundsatz, *m.*
Л ї з á т и, s. *Лáзити*. [Spross, *m. Py.*
Л і́ з к а, *f. dim.* s. *Лозá*, Sprössling,
Л ї з т в ú н а, лїзтнúця. *f.* s. Драбúна, *Зг.*
Л ї з т в ú ч к а. *f.* Wendeltreppe, *f.* (Scalaria) *B.* [die Haare gehen aus, fallen aus.
Л ї́ з т и, *v. n.* s. *Лáзити*; волóсе лї́зе
Л і й, *g.* лóю, *m.* Talg, *m.* Unschlitt, *n.*
Л ї́ й к а, (*d.* лї́йочка), *f.* Trichter, *m.*
Л ї й к о в á т и й, *a.* trichterförmig.
Л і й н ú й, *a.* reich an Talg. [*m.*
Л і й н ú к, *m.* Schmiertalg (v. Schuster),
Л ї й н я́, *f*, Giesserei, *f. Пар.*
I. *Л ї к*, (лік), (лї́ка, *f. Кв.* 339. *Ос.* (61) X. 146), *pl. Кв.* 183. 185. 340, das Zählen, Rechnen; Zahl, Anzahl, Menge, *f.*; без лї́ку zahllos.
II. *Л ї к*, *m.* (лї́ка, *f. Кв.* 338), Arzenei, *f.* Arzeneimittel, Heilmittel, *n.*; 2) Heilung, Genesung, *f.*: комý на вік, тóму на лї . ý. [künstler, *m.*
Л ї к á р, (*d.* лїкáрчик), *m.* Arzt, Heil-
Л ї к а р ú ш к а, *m. Кн.* verächtl.: Pflasterschmierer, *m.*
Л ї к á р к а, *f.* Heilkünstlerin, *f.*
Л ї к á р н и к, *m.* Apotheker, *m.* [*Пар.*
Л ї к а р н ú ц т в о. *n.* Apothekerkunst, *f.*
Л ї к á р н я, *f.* Apotheke, *f. Пар.*
Л ї к á р с к и й, лїкарственн.й, *a.* ärztlich; Heil-, Cur-. [nei, *f.*; 2) Heilkunde. *f. B.*
Л ї к á р с т в о, *n.* Heilmittel, *n.* Arze-
Л ї к а р ю в á т и, (-ру-). *v. n* ärztliche Praxis üben, Arzt sein, heilen, curieren, *Кн. Ш.* II. 202.

Л ї к о в á н е, *n. Левч.* s. *Лї́чене* II.
Л ї к о р ó б, *m.* Arzeneibereiter, *m.*
Л і к т é в и́ й, *a.* éine Elle lang &; 2) -а кість Ellbogenbein, *n. B.*
Л ї л ї é в и й, *a.* lilienfarbig, lilienblau.
Л ї л ї́ т к а, (*d.* -очка) *f. Ф.* s. *Лелї́тка*.
Л ї́ л ї я, *f.* Lilie, *f.*; 2) — лїснá Knollilie, (Lilium martagon); 3) — водянá Wasserlilie (Nymphaea alba).
Л і м, *g.* лóму, *m.* das Brechen, Krachen; Bruch, *m.*; 2) Windbruch, *m.* Rahne, *f.*; Reisig, *n.* (*d.* лімóк *Gr.* 63); 3) сухúй — das („todliegende") trockene, magere Erdreich: доорáти ся до сухóго лóму; без дóму й без лóму ohne Dach u. Fach; 4) Bruch, *m.* Bruchzahl, *f. ГШ.*
Л і м к и́ й, & *Пар.* s. *Ломкúй*.
Л і́ м н и́ ц я *f.* rechter Nbfl. des Днїстéр.
I. *Л ї н ь*, *m.* (*B.*) s. 'Олїнь, óлень.
II. *Л ї н ь*, *m.* Faulenzer, *m.*; 2) *f.* s. *Лї́ність*.
Л ї́ н е н е, *n.* Haarung; Häutung, *f.*
Л ї н ú в е ц ь, -вця, *m.* Faulthier, *n.* (Bradypus).
Л ї н ú в и й, *a.* faul, träge.
Л ї н и в і́ т и, *v. n.* träge werden, *Фр.*
Л ї н ú в с т в о, *n.* лїнúвість, -ости, *f.* л ї́ н ь к и, *pl.* Faulheit, Trägheit, *f.* Müssiggang, *m.* das Faulenzen.
Л ї́ н и т и с я, sich haaren, mausern; sich häuten.
Л ї́ н ї я, *f.* Linie, *f.* Strich, *m.*; 2) zehnter Theil eines Zolles; 3) Gefechts-, Kampflinie; 4) Linientruppen, *pl.*; 5) Befestigungslinie; Grenze; Wildfahre, *f.* das Geräumte, Richtweg, *m.* (im Walde), *f.* 6) Lineal, Richtscheit, *n.*
Л ї́ н к а, *f.* (*B.*) faules Weib.
Л ї н н и́ й, *a.* leinen, flachsen, *Пар.*
Л ї н ó в и щ е, (-иско), *n.* abgestreifte Haut, Balg, *m.*
Л ї н о г ý з к а, *f.* s. *Лї́нка*.
Л ї́ н о к, -нка, *m.* Faulheit, *f.* про лї́нок *Га.* II. 55 aus F.
Л ї́ н о щ і, *pl.* Faulheit, Trägheit, *f.*
Л ї н у в á т и с я, mit d. *Infinit.* faul, träge sein etw. zu thun; не — unverdrossen ans Werk gehen.
Л ї н ю́ г а, *m. aug.* лїнтя́й s. *Лінь* II. 1).
Л ї п, *m.* Leim, *m. B.*
Л ї п á к, лїпáр, *m.* Arbeiter, der mit Lehm Wände & auflegt, ausrichtet; 2) s. Пиріґ.

Лїпáнда, *f.* Baumwachs, *n.*
Лїпáшка, *f.* Frau welche knetet, formt, leimt, klebt *Ч.* IV. 693.
Лїпéць,-пця́,*m.*Brotkügelchen,*n.ОП.*
Лїпи́ти, *v. a.* kleben, kleiben; den Lehm antragen; — горшки́ formen; — пироги́ gewalkten Teig zu Mehltaschen kleben; 2) * vom Schneefall in grossen, nassen Flocken; 3) *schreien *Иг.* 73.
Лїпиця, *f.* Collectes, *B.* [Töpferthon.
Лїпни́й, *a.* -а гли́на fetter, lettiger.
Лїпни́к, *m.* s. Лїпáк 2); (*B.*).
Лїпóк, -пкá, *m.* s. Маря́нка.
Лїпотá, *f.* † Pracht, Herrlichkeit, Schönheit, *f.* *МШ.*
Лїпшáти, *v. n.* besser werden, *Пар.*
Лїпший, s. Лу́чший. [kel,*m.Вол.*
Лїпянка.*f.*s.Мáзанка; 2)Pappendek-
Лїра, *f.* Lyra, Leier, *f.* *Зап.* I. 315.
Лїрик, *m.* der Lyriker.
Лїрика, *f*; лї́ризм, *m.* Lyrik, *f.*; Lyrismus,*m.*dasLyrische. [von der Leier.
Лїри́чний,лїрни́й, *Щог. a.* lyrisch;
Лїрни́к, *m.* Leiermann, *m. adj.* лїрни́цкий. [mannes.
Лїрни́цтво, *n.* Kunst eines Leier-
Лїрни́чити, *v. n.* die Leier spielen, лїрни́к sein.
Лїровáтий, *a.* leierförmig.
Лїрохвóст, *m.* Leierschwanz, *m.* (Maenura). [2)Holz,Holzmaterial,*n.Шл.*
Лїс. *m.* Wald, Forst, *m.* Waldung, *f.*;
Лїсá, *f.* Hürde, (als Thor); Flechtwerk, Geflecht, *n.*; Darre, *f.* geflochtener Zaun; Wehr beim Fischfang, *n.*
Лїсáниця, *f.* Art des Spieles гаївки́,
Лїсáтин, *m.* Hecke, *f.* Zaun, *m.* [*Фр.*
Лїси́стий, *a.*waldig, waldreich, *Пар.*
Лїси́ща, *pl.* *КУ.* grosse dichte Waldungen.
Лїска, *f.* s. Лїса; 2) s. Лїщи́на; 3) s. Пáлиця, *Пот.* III. 1.; 4) Feldmass gegen 2 Joch, *n.*
Лїсковéць, -вця́, *m.* Haselnussbohrer,*m.* (Balaninus nucum); 2)*N.*e. Berges.
Лїскóвий, *a.* Hasel-, — opix Haselnuss, *f.*
Лїскогри́з, *m.* лїску́ля (-у́лька), *f.* Haselmaus, *f.* (Myoxus avellanarius).
Лїснá, *f.* rechter Nbfl. des Буг.
Лїсни́й, *m.* Wald-, waldig. [чий.
Лїсни́к, *m.*Forstwart; *m.*; 2)s.Лїсни́-
Лїсни́цтво, *n.* Forstwesen, *n.*; 2) s. Лїсничі́вка, *Мх.* [-birnen, *pl.*
Лїсни́ця, *f.* *gew. pl.* Waldäpfel,
Лїсни́чий, *s. a. m.* Förster, Waldmeister, *m.*
Лїсничи́на, *f.* *Зар.* Försterin, *f.*
Лїсни́чити, *v. n.* Förster sein; 2) Holzgeräthe verfertigen.
Лїсничі́вка, *f.* Forsthaus, *n.*
Лїсня́к, *m.* *К.* Waldbaum, *m.*
Лїсови́й, *a.* Wald-; -і лю́де Waldmenschen, *pl.* *Ч.* I. 211 s. d. f.
Лїсови́к, *m.*Waldmensch, -bewohner; Waldgeist, -gott, Waldteufel, *m.* *С.* I. 111 Waldmännchen, *n.*
Лїсови́на, *f.* Waldboden, *m.* *ГШ.*
Лїсовóдство, *n.* *Пол.* Waldbau, *m.*
Лїсóк, -скá, лї́сонько, *dim. m.* Wäldchen, *n.* Hain, *m.*
Лїсу́н, *m.* s. Полїсу́н, лїсови́к; лїсу́нка, *f.* Weib des Halbgottes лїсу́н *Не.* (*Пр.* IX. 558).
Лїт, *g.* лéту, *m.* *Ст.* s. Лет.
Лїть, *f.* — напáла корóву die Kuh wird läufisch, stiert.
Лї́тавець, -вця, *m.* s. Перелéсник.
Лї́тави́ця, *f.* Sylphe, *f.* *Фр.*; 2) fliegendes weibliches Zauberungethüm, das junge Männer (zum Ehebruch) verführt, *Мог.*Brunst, Liebeskrankheit; Tobsucht, *f.* s. Гінé.
Лїтáвка, *f.* Schwungfeder, *f.* *Пол.*
Лїтáвчий, *a.* -а болóнка Flughaut, *f.* *Пол.* [*n.* das Fliegen, Flug, *m.*
Лї́тане, (*d.* лїтáлонько *Га.* I. 91)
Лїтáнїя, *f.* Litanei, *f.* *Ш.* I. 70.
Лїтáрня, *f.* *Пол.* s. Лїхтáрня.
Лїтáти, (-áю, -áєш), *v. n.* fliegen, s. Летї́ти. [тувáти.
Лїтацувáти, (лїтец-) §. s. Лїци-
Лїтáч, *m.* Flieger, *m.*
Лїтáчка крилоплáвка, Flughahn, *m.* (Dactylopterus europ.)
Лї́тенько, лї́течко,*dim.*s.Лї́то 1).
Лїтéплий, лїтéпний, (*B.*) *a.* lau, lauwarm.
Лїтепли́ти ся, lauwarm werden.
Лї́тепло.(*d.*лї́тепельце)*n.*lauwarmes
Лї́тера, *f.* Buchstabe, *m.* [Wasser.
Лїтерату́ра, *f.* Literatur, *f.* *adj.* лїтерату́рний, лїтерáцкий, *a.* literarisch, schriftstellerisch.
Лїтéрний віз,Leiterwagen,*m.Левч.*
Лї́тити, *v. a.* befruchten; бугáй ко-

рóву лїтит; 2) — ся läufisch werden, stieren (die Kuh).

Лїтїсь, *adv.* im vorigen, verflosse nen Jahre; пó-залїтїсь im vorvorigen J.

Лїтїшний, *a.* s. Лїтнúй 1) vom Sommer her; 2) s. Лїтóшний.

Лїтнúй, (*d.* лїтнéнький *R.* 139), *a.* Sommer-, sommerlich; по лїтнóму вбрáти ся sich sommerlich kleiden; 2) lau, lauwarm; 3) bejahrt, betagt, ältlich.

Лїтнúк, *m. Га.* I. 117; лїтниця, *f.* weibl. Sommerkleid.

Лїтниця, *f.* s. Лїтавиця 2).

Лїтнáк, *m. Mi.* II. 242 Sommertag; 2) Südwind, *m.*

Лїто, *n.* Sommer, *m.* — крізь — jeden Sommer; *Пот.* III. 9; 2) новé лїто Neujahr, *n. pl.* лїтá Jahre. *pl*; 3) Befruchtung, *f.*: корóва берé лїто від бугаú (*Фр.*), *vgl.* Лїтити.

Лїтовúще, *n.* Sommerweide, *f.* Viehherde zur Sennerei geh.; Senne, *f. Gr.* 22. Sommeraufenthalt, *m.*

Лїтоґрафічний, *a.* lithographich.

Лїтоґрафувáти, *v. a.* lithographieren.

Лїтопúс, лїтопúсець, -сця, *m. Кч.* 412 Chronist, Annalist; Geschichtschreiber, *m.*

Лїтóпись *f* Chronik, *f.* Jahrbücher, *pl.*

Лїтопúсанє, *n.* Geschichtschreibung, Historiographie, *f.* [geh., annalistisch.

Лїтопúсний, *a.* Chronik-, zur Ch.

Лїтопровóд, *m.* der 1. September (a. St.): der Tag des heil Simeon, *Пic.*

Лїтóрки, *pl.* s. Драбúна (*pl.*).

Лїтóрость, (-расть, -расль, лїторі, *pl. f.* Jahrestrieb, Reis, Schössling, Spross, *m.*

Лїтось, *adv. Л. гр.* 133 s. Лїтїсь.

Лїточúсленє, *n.* Zeitrechnung, *f. ОБ.*

Лїтóшний, *a. Н.* 268 vom vorigen Jahre, vorjährig.

Лїтра, *f.* Leiter, *f.* (*Фр.*); 2) Liter, *f.*

Лїтствóванє, *n. Пар.* Glückwunsch, *m.*

Лїтствувáти комý чогó jmdm einen Glückwunsch abstatten, jmdm gratulieren, *Пар.* [leben, übersommern.

Лїтупáти, *v. n.* den Sommer ver-

Лїтýща миш (*В*) Fledermaus, *f.*

Лїтюгáн, *m.* вівчáр — *Л.* 77?

Лїтáвий, *a.* bejahrt *Mi.* II. 221 s. Лїтнúй 3).

Лїхтáр, *m.* Leuchter, *m.* [cher. *m.*

Лїхтáрник, *m. Пар.* Laternenma-

Лїхтáрня, лїхтáрка, *f.* Laterne, *f.*

Лїци, лїцка, *pl.* Leitseil, *n.* s. Важкú. [lejce]. [тувáти, *v. a.* licitieren,

Лїцитáция, *f.* Licitation; *f.* лїци-

Лїчбá (лич-). *f.* Rechnung, *f. Н.* 271. *АД.* I. 297; Zahl, *f. АД.* I. 278. не лїчбóю ohne Zahl, sonder Z., unzählig; 3) Rechnungsart, *f. К.*

Лїчбувáти, *v. a.* rechnen, *К.*

Лїчéбний, *a.* Heil-, heilend, лїчéбне, s. *n. a.* Curgeld, *n. Пар.* [*m. Кн. Св.*

Лїчéбниця, *f.* Heilanstalt, *f.* Spital,

Лїчú, [лѣг, лег), *v. n.* [лягý. (ляжу) ляжеш, ляже, *Оц.* §. 204] sich legen, sich hinlegen; 2) fallen, hinfallen.

Лїчúльник, *m.* лїчúльниця, *f. Левч.* Rechner, *m.* -in, *f.*

I. Лїчúти, *v. a.* heilen, curieren.

II. Лїчúти, *v. a.* rechnen, zählen.

Лїчозір, -óра, *m. М.* II. 122 der Sterne zählt, Sterndeuter, Sternbeschauer, (vom sentiment. Jüngling.).

Лїшувáти, *v. a.* §. suchen.

Лїщ, *m.* s. Лящ.

Лїщавúця, (*d.* -úчка). *f.* s. Лóскир.

Лїщáниця, лїщанник, (-úнник), *m.* s. Лїщúна. [busch, *m.* Haselgesträuch, *n.*

Лїщúна, *f.* Haselstrauch, Haselnuss-

Лїщúнець, -нця, *m.* слóник — Nussbohrer, *m.* (Balaninus nucum).

Лїя, *f.* starker Regenguss. [85. 86.

Лїяти, льляти, s. Лúти, *Оц.* §. 217. *Ог.*

Льнúско, (-úще), *n.* Feld wo Lein angebaut war.

Льнувáти, *v. n.* Naturalien: als Lein (Flachs), Hanf, Getreide & in der Gemeinde einsammeln; *subst.* Льнувáнє, *Пic.*

Льнýти, *v. n. М.* I. 111 до чогóсь, (до когóсь), einer Sache zustreben, (*vgl.* Ленýти); sich anschmiegen, s. anhängen, anhaften [lgnąć].

Льняний, *a.* s. Лянний. лїнний.

Лоб, *m.* §. Stirn, *f*, Kopf, *m.* Haupt, *n.*

Лобáн, лобáс, *m.* breitköpfige Meeräsche (Mugil cephalus); 2) *pl.* лобáнї Polypenquallen, *pl.* (Hydriformia).

Лобáтий, *a.* der eine grosse od. breite Stirn hat. [(Hydra).

Лобáчка, *f.* Süsswasserpolyp, *m.*

Лóбиця, *f.* s. Лоб.

Лóбище, *n.* (*aug.* s. Лоб); auf der

Grasflur e. höher gelegene u. kahle Stelle; 2) Conglomerat, *n. Пол.* [hort.).
Лобідка, *f.* Gartenmelde, *f.* (Atriplex
Ло́бір, (-ірка, *f.* лобірский, *a.* s. Ло́бур *Ог.* 30. 47. [*n.* Richtstätte, *f.*
Ло́бне місце. Blutbühne, *f.* -gerüst,
Ло́бник, *m.* Glas, Glatzkopf (Rotheisenstein) *m. Вол.*
Лобови́й, *a.* von der Stirne, Stirn-.
Лобода́, лободи́на, (-и́ця), (*d.* лобо́денька *Га.* II. 25), *f.* Gänsefuss, *m.* (Chenopodium album); 2) Melde, *f.* (Atriplex); *Пот.* I. 127; *adj.* Лободя́ний, лободова́ті, *pl.* Gänsefussgewächse, Melden, (Chenopodiaceae).
Лободівка. *f.* Gänsefusseule, *f.* (Mamestra chenopodii). [лобода́.
Лободяни́к, *m.* Brod, Kuchen aus
Лободя́нка. *f.* Speise aus лобода́ (mit Zugabe der Hirsengrütze), *f.*
Лобо́к, -бка́, *m. dim.* s. Лоб, kleine od. schmale Stirn.
Ло́бур, лобуря́ка, лобури́ско, *m.* Strolch, Spitzbube, *m. adj.* лобурова́тий spitzbübisch.
Лобчи́ско, *n.* Hirnkasten, *m. Ст.*
Лова́к, *m.* s. Ло́вець.
Лова́ш, *m.* Faulenzer, Gaffer, *m.*
Лове́ць, -вця (*d.* ло́вчик). *m.* Jäger, *m. adj.* лове́цкий Jäger-, Jagd-.
Лове́цтво, *n.* Jägerei, Jagd, *f.* Waidwerk, *m.* Jagdwesen, *n.*
Ло́ви, *pl.* Jagd, *f.* dasJagen; Birsch, *f*
Лови́лка, *f.* Fangheuschrecke, *f.*
Лови́тва, ловля́, *f.* Fang, *m.* Jagd; Jagdbeute, *f. К. Пол.*
Лови́ти, *v. a.* fangen, auffangen; greifen; haschen; *в мутній воді́ ри́бу — im Trüben fischen; ґа́ви, вітри́ — zerstreut, gedankenlos sein, gaffen.
Ло́вка, *f. Н.* 79 ло́вку лови́ти jagen, Jagd machen; s. Хва́тка.
Ло́вний, *a.* der gut fängt, — пес guter Jagdhund; 2) jagdbar, *Пар.*
Ловни́цтво, *n.* s. Лове́цтво, *Пар.*
Ло́вниця, *f.* Jägerin, *f. Пар.*
Ловни́чий, *a. Пар.* Jäger-, Jagd-.
Ловранкува́ти, *v. n. ungr.* Abendbrot essen.
Ло́вранок, -нка, *m.* Abendbrot, *n.*
Лову́чий, *a.* Fang-.
Ло́вчий, *a.* Jagd-; *s. a. m.* Jägermeister, *m.*; 2) Ло́вча, *f. N.* e. Berges.
Лог, *m. Левч.* s. Лого́виско.
Ло́га, *f.* в мо́ри ло́ги *Зап.* II. 528 Thiere die faul darnieder liegen; 2) —, ло́ґа *m.* *Faulenzer, *m.* faules Pelz.
Лога́за, *f.* Gerstengraupe, *f.* gerollte Gerste.
Ло́гвин, Логи́н. *m.* s. Ло́нгин.
Логи́н, *m.* gefällter od. vom Sturme niedergeworfener (dah. liegender) Baumstrunk, s. Лежу́х; 2) s. Ло́га 2).
Лого́виско, (-ище), ло́гово, *Левч. n.* Lagerstätte, *f.* Lager, *n.* (e. Thieres).
Льоґіка, *f.* Logik, *f. adj.* льоґічний, logisch.
Льоґофе́тон, *m. N.* e. Berges.
Лодь, (*d.* ло́дочка). ло́дка, ло́дя, *f.* Kahn, Nachen, *m.* Boot, *n.*
Ло́да́р, ле́дар, *m.* Taugenichts, Vagabund, *m. Ст.*
Лода́рство, *n. Ст.* Vagabundieren, *n.*
Ло́два. *f.* dickes Brett; Brett, *n.* Bank, *f.* (unter dem Strohsack im Bett).
Ло́дниця, *f.* Schiffswerfte, *f. Ил.* [*n.*
Ло́дочний, *a.*-а кість, *Пол.* Kahnbein,
Лоєви́й, s. Лойов-.
Лож, *a. К.* (*Пс.* 33) trüglich.
Лож, *f.* Lüge, *f.* Lug, *m.*
Ло́жа, *f. ungr.* s. По́стіль.
Льо́жа, *f.* Loge, *f.*
Ложби́на, *f.* Vertiefung, Höhlung, *f.*; 2) Bett eines Flusses, *n. С.* II. 138.
Ло́жбище, *n.* Bett, Flussbett, *n. Ос.* (61) VII. *Пар.*
Ло́же, *n.* Bett, *n.* па́ньского ло́жа von vornehmer Geburt; непра́вого — unehelich geboren; 2) Flintenschaft, *m.*
Ло́жений, *a.* besetzt, ausgelegt (mit Edelsteinen).
Ло́жечка, *f.* s. Ли́жочка; 2) Ende des Brustbeins, *n.* Schwertfortsatz, *m.*
Ложе́чник, (-е́шник), *m.* Essbesteck, Löffeletui, *n. К. С.* II. 169.
Ложи́ско, *n.* Aderkuchen, Mutterkuchen, *m.* (placenta), *Фр.*
Ложи́ти, *v. a.* betten, *ГШ.* (на щось гро́ші) auf etw. legen, Auslagen machen, verwenden, daransetzen. [ка 2) *Кн.*
Ло́жка, *f.* s. Ли́жка; 2) s. Ло́жеч-
Ложка́р, *m.* Löffelverfertiger, *m.*
Ложкомо́й, (-ми́й), *m. Ко.* 175 Löffelreiniger, Aufwäscher, *m.*
Ложли́вий, *a. У.* s. Лжи́вий.
Ло́жний, *a.* falsch, unwahr, irrig;

adv. ло́жно fälschlich.
Ло́жник, *m.* *К.* Lügner, *m.*
Ло́жниця, *f.* Ehebett, *n.*; 2) Becken, *m.*
Ло́жність, -ости, *f.* Unwahrheit, Unrichtigkeit, *f.* [Afterkrystall.
Ложнови́д, *m.* *Вол.* Pseudomorph,
Лоза́, лозина́, *f.* Korbweide, Uferweide, *f.* (Salix viminalis); *pl.* ло́зи Weidengebüsch, *n.*; 2) ви́нна — Weinrebe, *f.*; 3) лози́ скака́ти, л. гра́ти ся Art Osterspiel; 4) * Zuchtruthe, *f.* *Пар.* *Пом.* III. 1. [serläufer, *m.* (Totanus) *Пол.*
Лозни́к, *m.* Weidenreisig, *n.*; 2) Was-
Ло́зниця, *f.* s. Возни́ця.
Лозове́ць, -вця́, *m.* лозівка. *f.* Sumpfrohrsänger, *m.* (Sylvia palustris).
Лозови́й, лозино́вий, *a.* aus Korbweide; *лозови́й стан. *Ф.* s. Гнучки́й.
Лозови́на, *f.* s. Лоза́, (*pl.* ло́зи).
Ло́зя, ли́зя, *f.* in d. Kinderspr. s. Ло́жка, ли́жка.
Лой, *m.* Männchen der ло́йка, *Gr.* 22.
Ло́йка, *f.* Schlange, Otter, *f.*
Ло́йник, *m.* s. Лійни́к.
Лойни́ця, *f.* Talgdrüse, *f.*
Лойова́тий, лоястий, *Пар.* *a.* talgartig; лойови́й, Talg-.
Ло́йок, *m.* Talk, (тальк, *Пол.*) *m.* *Вол.*; 2) —, лоюк, haariger Günsel, (Ajuga arv.).
Лої́ти, *v. a.* mit Talg beschmieren.
Льок, *m.* Locke, *f.* s. Ку́чер.
Льо́кай, *m.* Lakai, *m.* *adj.* льока́йский, lakaienhaft. [лиза́ти.
Ло́кане, ло́кати, & *Пол.* s. Ли́зане,
Лока́тка, (лак-), *f.* s. Кро́шня.
Ло́кнути. *Фр.* s. Ло́хнути.
Ло́коть, *g.* ліктя *m.* Ellenbogen, *m.*; *gen. pl.* ліктїв); 2) Elle, *f.* (*g. pl.* локо́т).
Ло́кот, *m.* s. Мо́ток. [*Оц.* §. 135.
Локо́тник, *m.* Ellenreiter, *m.* *Пар.*
Ло́кша, *f.* leichte Axt. [nudeln, *pl.*
Ло́кшина, ло́кша, *f.* *gew.* *pl.* Faden-
Ло́кши́ти, *v. a.* *Ко.* 213 zerschlagen; tüchtig prügeln *Ч.* II. 117.
*Льо́ля, льо́лька, *f.* *Н.* 170. 35. Hemd, *n.* (in d. Kinderspr.).
Лом, *m.* s. Лім; gewaltiger Sturm der Bäume bricht; 2) Brechstange, *f.* *Ст.*; 2) ло́ми, *pl.* у за́яця Löcher, Grüfte, *pl.* *Н.* *n.* 122.
Льом, *m.* s. 'Илем.
Лома́ка, *f.* abgebrochene (missgestaltete) Holzstange, -stück, *n.*

Ломакува́тий, (-аґува́тий), *a.* ungestaltet, ungeschlacht, roh.
Ло́мане, *n.* das Brechen; — в ко́стях Gliederreissen, *n.*
Ло́манець, -нця, *m.* dünner hartgebackener Kuchen zum geriebenen Mohn gebrochen.
Лома́ти,ломи́ти, *v. a.* brechen, zerbrechen; — собі го́лову над чим sich den Kopf über etw. zerbrechen; ру́ки — die Hände ringen. [res Reisig.
Лома́че, (-а́дже), *n.* Bruchholz, dür-
Ло́мбиш, s. Лова́ш; ломбишува́ти, *v. n.* л. sein. [ма́ка) jmdn schlagen,
Ломиґа́ти, *v a.* mit e. Knüttel (ло-
Ломи́на. *f.* *Ч.* IV. 163 Reisighaufen, *m.*?
Лони́ніс, -оса, ломи́лїс, *m.* Gift-, Schwalbenwurz, *f.* (Vincetoxicum offic.); 2) Teufelszwirn, *n.* (Clematis recta).
Ло́між, *m.* *coll.* Windbruch, *m.* abgefallene Reiser, *pl.*
Ло́мінь зерни́стий, *a.* knollentragender Steinbrech, (Saxifraga granulata); ломіньова́ті, *pl.* Saxifrageae.
Ло́мка, *f.* Bruch, *m.* das Brechen, *Под.*; 2) — ледова́ *Кч.* 10 mit Eis bedecktes Wasser, Eisbruch, *m.*
Ломки́й, *a.* brüchig, zerbrechlich, *В.*
Ло́мкість, -ости, *f.* Brechbarkeit, *f.*
Ломова́тий, (-итий). *a. m.* in grossen festen Schollen sich brechend; steif, brüchig; 2) *ungeheuer gross, ungeschlacht.
Ломови́й, *a.* -а́ кість rheumatischer
Ломоно́с, s. Ломи́ніс. [Schmerz.
Ломота́, *f.* Reissen in den Gliedern, *n.* Rheumatismus, *m.* *Под.* *К.*
Ломота́ти, ломотїти, *v. a.* (*v. n.*) reissen, stechen (vom Rheuma). [*n.*
Ло́мус, *m.* *К.* I. 118 Riese, *m.* Ungeheuer,
Ло́н, *m.* *Н.* 215 s. Лан.
I. Льон, (*d.* льо́ник), *m.* Lünn, *m.* Lünse, *f.* (Nagel in der Wagenachse, *m.*).
II. Льон, (*d.* льо́ник, льоничо́нько), *m.* s. Лен.
Ло́нги́н, *m.* Longinus.
Льо́ндати, *v. n.* s. Дибуля́ти.
Ло́не. *Ш.* I. 138. ло́но, *n.* ло́нї *pl.* *Шог.* Schoss, Busen, *m.*
Льо́нець, -нця, *m.* ди́кий s. Лино́к.
Ло́ни, в — *adv.* s. Лї́тїсь *Пом.* I. 128.
Лони́ця, *f.* лонова́ кість Schambein, *n.* *В.*
Льо́нище, *n.* Flachsfeld, *n.*

Лóнка, *gew. pl.* Werkstück im Webstuhl, *n.*
Лóнька, *f. H.* 234 s. Лóжка.
Льонкóвий, *a.* s. Лїнни́й.
Льоноватї, *pl.* Leingewächse, *pl.* (Lineae).
Лоп! *int.* vom Klopfen, Schlagen, Bersten.
Лóпало, *n.* Schwätzer, *m.*
Лóпанець, -нця, *m.* Springglas, Knallglas, *n.*
I. Лопáр, *m.*; лопáрка, *f.* Spatel zum Kneten des Lehmes; Ofenspatel, *m.*
II. Лопáр, *m.* Lappländer, *m. Пар.*
Лóпас, *m. Мор.* s. Ля́мус?
Лопáта, *f.* Schaufel, *f.* Spaten, *m.*
Лопáте, *n. coll.* Mühlklappern, *pl.*
Лóпатень, *m. pl.* лóпатнї *Не. (хм.* 257) breite, grosse schaufelförmige Vorderzähne; 2) gelbe Teichrose, (Nuphar luteum); 3) Löffelreiher, *m.* (Platalea leucorodia); 4) Nabenbohrer, Näber, *m.*
Лóпати, *v. a.* poltern, pochen, schlagen; 2) bersten, zerplatzen; 3) s. Лýпати.
Льóпати, *v. n.* schwätzen, plauschen.
Лопáтка, *f. dim.* s. Лопáта, Spatel, *m.*; 2) Schulterblatt, *n.* (scapula); 3) unreife, dah. dünne spatelförmige Schote.
Лопатковáтий, *a.* schaufel-, spatenförmig.
Лопаткóвий пóмір. Grundbodenbemessung vom J. 1859, *Gr.* 35.
Лопаткувáти, *v. a.* кóсу mit der мантáчка (лопáтка) abziehen.
Лопатоборóдий, *a. Мор.* mit schaufelförmigem Bart.
Лóпець, -пця, *m.* s. Кля́па *B.*
Лопíнник, *m. N.* e. Berges.
Лóпiт, -оту, *m.* Gepolter, *n.* Lärm, *m.*
Лопiтли́вий, *a.* polternd, lärmend, schallend, *Зар.*
Лóпкане, *n.* das Klappern.
Лóпкати, *v. n.* крильми́ mit den Flügeln schlagen, rauschen.
Лопки́й, *a.* beissend, reissend.
Лóпнути, лопонýти *P.* I 63 s. Лóпати 2).
Лопоти́н, *m. П. n.* 9. s. Лепетýн? Лапацóн?
Лопотíти, *v. a.* s. Лóпати 1).
Лопотýн, *m.* s. Лепéтень.
Лоптíти, *v. n.* лопти́ть в головí, в чолí & vom starken reissenden Kopfweh, reissen; 2) jucken, *У.*
Лоптя́чка, *f.* das Jucken, Reissen.
Лопýнка, *f.* Fingerkoralle, *f.* (Lobularia).
Лóпур, *m.* s. Лóбур.
Лопýх, лопушня́к, *Cm. m.* лопуши́на, *f.* Klette, *f.* (Arctium lappa); *adj.* лопуховий, лопушáний aus d. K.
Лóпуцьок, -цька, *m. Ш.* II. 89. Art Pilze, Unkraut.
Лопýше, *n. coll.* Kletten, *pl.*; 2) mit K. bewachsene Stellen.
Лопуши́не, *n. coll.* Klettenblätter, *pl.*
Лопушни́к, *m.* Klettenunkraut, *n.*; 2) Wasserklette, *n.* (Petasites offic.); 3) — водяни́й. Seerose, *f.* (Nymphaea alba).
Льóри, *pl. engl.* Lowry, Lowries (offene Waggons), *pl.*
Льорнетувáти, *v. a.* lorgnettieren, lorgnieren.
Лось, *m.* Elenthier, *n.* Elch, Selch, *m.* (Cervus alces).
Льос, *m.* Los, *n.* (v. Wertpapier, v. Loszettel).
I. Лоск, *m.* Schimmer, *m. Ил.*; 2) s. Лóщене *ГШ.*
II. Лоск, *m.* Knall, Schall, *m.* Gepolter, *n. Фр.*
Лóскати, *v. n.* knallen; schnalzen.
Лóскир, *m.* (-ира -и́рка *f.*) s. Плóскир.
Лóскiт, -оту, *m.* Gepolter, *n.* [*Пол.*
Лоскóвий кобáльт, Glanzkobalt, *m.*
Лóском, *adv.* лежáти in hellen Haufen liegen, brach, wüste, darnieder liegen, *vgl.* Глóском.
Лоскотáрка, *Щог.* лоскóтниця *Ч.* I. 206. лоскотýха *Ч.* III. 187 die Kitzelnde, s. Мáвка, русáлка.
Лоскотáти, (лоскóчу, -óчеш). *v. a.* kitzeln *Пом.* I. 128.
Лóскотно, *adv.* kitzlich, kitzelig, reizbar.
Лоснíти, *v. n* glänzen, schimmern, (*B.*); лосня́чий, *a.* schillernd, *Пол.*
Лосня́к, *m.* Glimmer, *m.*
Лосня́нка, *f.* Blende, *f. Пол.*
Льосóване, *n.* das Ziehen des Loses, Verlosung, *f. Term.*
Лосьóвий, *a.* des Elenthieres, aus dessen Haut, *Ч.* III. 289.
Лóсось, *m.* Lachs, *m.* (Salmo salar); лососéвi, Lachsartige, *pl.* (Salmonoidei).
Лососи́на, *f.* Lachsfleisch, *n.*
Лостýн, *m. N.* e. полони́на und e. Berges; 2) Nbfl. des Чéремош ч.
Льосувáти, *v. a.* losen, verlosen.
Лосýнь, *m. Пар.* s. Лось.
Лосýня, *f.* s. Кольчáк л.
Лотáва, *f.* s. Отáва.
Лóтан, *m.* Ranunculus ficaria.
Лóтатень, лóташ, *m.* Dotterblume, *f.* (Caltha palustris).
Льотéрия, *f,* Lottospiel, *n.*

Лотíк,-óку.*m*.s.Лотóки. [fel;Rinne,*f*.
Лóтка, *f*.*P*.I.101.II.184 Mulde,Schau-
Льóтка, *f*. Laufkugel, Rehpost, *f*.
Льотóване, (лют-), *n*. das Löthen.
Лотóвий, *a*. löthig, *Пар*. s. Лутóвий.
Лотóка, *m*. *f*. *Оц*. §. 43. s. Лоточи́-голова.
Лотóки, *pl*. Gerinne, Mühlgerinne, *n*. * всьо на свої — immer seinen eigenen Vortheil im Auge habend.
Льóтос пишний, indische Seerose, (Nelumbium speciosum).
Лоточи́голова, *m*. *f*. Kopfquäler, Quengler, Peiniger, *m*.
Лотóчина, *f*. Flussbett, *n*.
Лотóчити, *v*. *a*. гóлову комýсь jmdn quälen, plagen.
Лотóшити, *v*. *a*. §. vergeuden *Gr*.23.
I. Лох, *m*. Elaegnus hortensis.
II. Лох, *m*. Schrecken, *m*.; 2) Begierde, *f*.; 3) *pl*. лóхи tolle Streiche.
Льох, *m*. unterirdisches Loch, -e Gru-
Льóха, *f*. Sau, *f*. [be, Keller, *m*.
Лохáня, *f*. Becken, Waschbecken, *m*.
Лóхати, лóшити, *v*. *a*. s. Полóхати, полóшити; 2) kitzeln; 3) *v*.*n*. schlucken, schluchzen; — за чим, und — ся s. Лóхнути. [*m*. *Пар*.
Лóхачка, (-áнка), *f*. Kitzel; Kitzler,
Лохи́на, *f*. Trunkelbeere, *f*. (Vaccinium uliginosum).
Лохли́вий, *a*. s. Полохли́вий.
Лохмáн, лохмáте etc. s. Лахмáн etc.
Лохмáтний, *a*. lumpig, zerrissen.
Лóхний, *a*. begehrend, gierig; 2) bang; менї лóхно es ist mir bange.
Лóхник, *m*. (-иця, *f*.) gieriger, habsüchtiger Mensch, *ГШ*.
Лóхнути, *v*. *n*. (за чим wornach) lechzen,schmachten;hungern;sich sehnen; verschmachten *Мх*. *ТР*. 51; 2) Bangigkeit, lange Weile haben; лóхне ми ся
Лóхня, *f*. Gier, *f*. [es ist mir bange.
Лóцман, *m*. Lotsmann, Lotse, *m*.
Лóчиця, *f*. wilder Lattich, (Lactuca scariola) *Вол*. [Füllen, *n*. Füllchen, *n*.
Лошá, -áти; (*d*. лошáтко), *n*. Fohlen,
Лошáк, лошýк, *m*. junges männliches Pferd.
Лоши́чка, лоши́ця, *f*. Stutfüllen, *n*.
Льóшка, *dim*., льоши́ско, *aug*. *f*. s. Льóха.
Лошýн, *m*. Pferd, *n*. (*Фр*.).

Лощáти, *v*. *n*. *M*. II. 159 leuchten, glänzen. [Appretur, *f*. *ГШ*.
Лóщене, *n*. das Polieren, Glätten;
Лóщина, *f*. Lichtung in e. Walde, *f*. s. Поля́нка. [кнó — appretieren.
Лóщити, *v*. *a*. polieren, glätten; су-
Лоюк, *m*. s. Лóйок 2).
Льоя́льний, *a*. loyal.
Ллоя́льність, -ости *f*. Loyalität, *f*.
Лоя́ний, лоя́стий, *a*. *Пар*. s. Лойовáтий.
Лоя́ня, (*d*. лоянóчка), *f*. Talgkerze, *f*.
Луб, *m*. *coll*. лýбє, лýбле, *n*. Baumrinde, *f*. Bast, *n*. (als dickere Rindenschicht); 2)Hakenstück, -leder im Stiefel.
Лýбін, *m*. Feig-, Wolfsbohne, *f*. (Lupinus).
Лубки́й, *a*. steif, stark. [ptogaster).
Лýбник, *m*. Splintkäfer, *m*. (Ecco-
Лубовáтий, *a*. bastähnlich, *B*.
Лубóвий.лубя́ний.*a*.ausBast,basten.
Лубоїд, *m*. соснáк — Kieferzweig-Bastkäfer, *m*. (Hylesinus piniperda).
Лубóк, -бкá, *m*. *dim*. s.; Луб; kleines Brettchen zum Osterspiel der Burschen geh. *Kol*. I. 190; бúти лубкá *Шй*. I. 2. 28. Art Spiel bei einer Todtenfeier; 2) * Leiche,*f*.; 3)лубкóм *adv*. — кáшу зварúти dicht, stark.
I. Луг, *m*. Lauge, *f*. s. Золá.
II. Луг, *m*. Wiesenland an den Flüssen; *n*. Ufertrift, *f*. Ufergebüsch, *n*. Au, *f*.; 2) rechter Nbfl. des Буг.
Лугáк, джміль — *m*. Wiesenhummel, *m*. (Bombus pratorum).
Лугáр, (*d*. лугáрик), *m*. Buschläufer, Wegelagerer, Räuber *Рч*. 51. [sein.
Лугарювáти, *v*. *n*. (в лýзї) лугáр
Лугови́й, *a*. vom луг II. mit hochbegraseten Auen. [Луг I.
I. Лугови́на, *f*. *Пол*. Lauge, *f*. s.
II. Лугóви́на, *f*. s. Луг II. Flussebene, Au am Flusse, *f*. *C*. I. 215; 2) Art stärkere Korb-, Uferweide zum Zaungeflecht dienend.
Лудá, *f*. Schuppe auf den Augen, *f*. *Ш*. II. 34. 70 *vgl*. Пáлуди; 2) Blendwerk,*Пар*.Lockwerk, *Фр*.*n*; trügerischer Schein, Trugbild, *n*. Deckmantel, *m*.
Лудáн, *m*. Anzug, *m*. stattliches Kleid; жупáни-лудáни *Кч*. 85 aus glänzendem Stoff; mit Gold reich gesticktes Unterkleid; 2) Sattel, *m*. Rüstzeug, *n*.

Зап. Вер. I. 8. [stücke,*pl.*Kleidung,*f.*
Лу́дина, *f.* лу́діне. (*B.*), *n.* Kleidung-
Луди́на, *f.* Lockspeise, *f.* Köder, *m.*
Луди́ти, *v. a.* locken, ködern, чим; täuschen, berücken: дру́гому гу́дить а собі лу́дить (beim listigen Kaufe).
Лу́диця, *f.* s. Ву́дка, у́диця.
Лудни́к, *m.* Allium fallax, *B.*
Лудо́ва, *f.N.*e. полони́на u.e.Berges.
Лудове́ць, -вця́.*m.* Nbfl. des Че́ремош ч.
Лу́жа, *f.* s. Калу́жа, (*Фр.*).
I. Лужи́на, *f.* *Пол.* s. Лугови́на I.
II. Лужи́на, (*d.* лужи́ночка *АД.* I. 301) s. Луг II., лугови́на II.
Лу́жко, *d.* лу́женько, *n.* s. Лі́жко.
Лу́жна сіль, Alkali, *n.* *ГШ.*
Лужо́к, -жка́, *m.* *dim.* s. Луг II.
Лу́зати, *v. a.* knacken, (Nüsse, Sämereien etc.) *Л.* 123 *Ном.* III. 1.
Лу́зкий, *s a.m.* Nbfl. des Че́ремош б.
I. Лук, *m.* Knoblauch, *m.*; 2)Zwiebel,*f.*
II. Лук, *m.* Bogen, *m.* Armbrust, *f.* стріля́ти з лу́ка mit dem B. schiessen; 2) Flitschbogen; 3) Wasserfall im Bogen schiessend, *Пар*:; Bogenkrümmung, *f.*: ити́ лу́ком sich krümmen.
Лука́, Лука́ч, (-а́ш), *m.* Lucas.
Лу́ка, *f.* *C.* I. 185 Krümmung, *f.* Bug, *m.* лу́ку да́ти K.machen, sich krümmen.
Лука́, *f.* Wiese, *f.* Thal, *n.*
Лука́вець, -вця, лука́вник, *m.* Bösewicht, *m.* s. d. f.
Лука́вий, *a.* arglistig, tückisch, böse, schadenfroh, hämisch, schnöde; 2) Teufel, *m.*; 3) *W.* (I. 11. 61) gierig, begierig.
Лука́вити, *v. n.* з ким *Ш.* I. 340 listig handeln, zu betrügen suchen, sich freundlich stellen; tückisch, treulos vorgehen; 2) s. Чарува́ти.
Лу́кавиця, *f.* Nbfl. der Лу́ква.
Лукавнува́ти,*v.n.*s.Лука́вити,*Кн.*
Лука́вство, *n.* Arglist, Tücke, *f.* schnödes Verfahren.
Лука́ мо́ря, *КС.* (82) IX. 451 s. s. Лукомо́ре.
Лука́р, *m.* *Пар.* s. Лу́чник.
Лука́тий, *a.* чесни́к mit grossen Zwiebeln (зубці́).
Лука́ч, *m.* linker Nbfl. der Ри́бниця.
Луке́рка, *f.* s. Лике́рия.
Лу́ки, *pl.* junge bastliefernde Linden.
Лу́кич, *m.* des Lucas Sohn.

Лукі́вка, *f.* двули́ста zweiblättrige Meerzwiebel, (Scilla bifolia) *B.*
Лукія́н, *m.* Lucianus.
Лу́кно, *n.* † Bibernest, *n.*
Лукова́тий, луко́вий, *СМ.* *a.* Bogen-, bogenförmig; Лукова́те.*s.a.n.* (озеро) See im Stromgebiete der Сама́ра, *m.*
Лукови́на.*f.Левч.* Krümme,*f.*Bug,*m,*
Лукови́ця, *f.* Knoblauchschwamm, *m.* (Agaricus alliatus), *Вол.*; 2) s. Лук I.
Лукомо́р, *m.* Art Balgpilz: Rhizoctonia, *Вол.*
Лукомо́ре, *n.* Meerbusen,*m.* Bucht,*f.* Hafen,*m* *Ф.*; fabelh.*Bein.*des Meeres *Ч.*I.1.
Лукопло́ща, *f.* *ГШ.* Bogenfläche, *f.*
Лукува́ти ся, sich krümmen: ко́ні луку́ють ся — eine grosse Last ziehend.
Лулу́кати, *v. a.* ein eigenthümliches Getöne von sich geben: сова́, ле́лі́т etc. (*B.*).
Лулу́с, *int.* vom jähen Stürzen, vom wuchtigem Schlagen etc. *Ог.* 217.
Лун, *m.* *Зг.* лунь. луна́, *f.* лу́но *n.* *У.Пар.*Reflex des Lichtes od.des Schalles: Gegenschein, Widerschein, Abglanz, *m.* Röthe, *f.*; *b*) Wiederhall; Nachhall, *m.*
Лунь, *m.* Weihe, *f.* (Circus); 2) Bussard, *m.* (Buteo), *Ном.* II. 7.
Луна́вий, *a.* mit Augenstar behaftet; 2) kurzsichtig. [Лун *b*)
Лу́нане, *n.* *Cm.* dasWiederhallen, s.
Луна́ти, *v. n.* und — ся *Зг.* луни́ти ся *TP.* 99 Abglanz wiedergeben; *b*) wiederhallen.
Лунча́к, *m.* Widder vom vorigen Jahre, einjähriger W. (*Фр.*) *vgl.* Ло́ни.
Лу́нчина, (-щина. *f.* -ине, *n.*) von vorigem Jahre, z. B. Heu etc.
Лу́ня, *f.* s. Клу́ня.
Лу́па, *f.* s. Лу́шпа́, лупи́на.
Лупа́к, *m.*s.Лупе́ць; 2)grobeSpleisse.
Лупакова́тий, *a.* schiefrig.
Лупа́льний, *a.*spaltbar,späthig,*Пол.*
Лу́пане, *n.* Spaltung, *f.*
Лу́паниця, *f.* Holzblock, *m.*
Лупа́ти, *v. a.* spalten, brechen.
Лу́пати, *v. n.* очи́ма glotzen, gaffen.
Лупа́тий, *a.* *H.* 279. орехня́ — чолові́к? [ber, *m.*
Лупе́жник, *m* *Зг.* Freibeuter, Räu-
Лупе́й, лупі́ж, *m.* Eichelmaus, *f.* (Myoxus nitela).
Лу́пень, *m.* Stoss, Schlag; Streich,

m. (лýпня задáти, дістáти).

Лупесáти, *v. a.* abschälen.

Лупесúне, *n. coll.* Abfälle beim Abschälen, *pl.*

Лупéць, -пця, *Пол.*; лýпок, -пка, *Вол. m.* Schiefer, *m.* schieferiges Gestein; *adj.* лупцéвий.

Лупúна, (*d.* -úнка), *f.* лупúне, *n. coll.* Schale, Hülse, Haut, *f.*; 2) Лупúнка, [*N.*e.Berges.

Лупиніс, s. Ломиніс.

Лупúти, *v.a.* ab-schälen, abhülsen; abschaben; schinden, abdecken, abhäuten; *— зýби die Zähne beim Lachen fletschen.

Лýпіж, *f. coll.* abgerindete Holzstükke; 2) —; лупíйство Abdeckerei, *f. Пар.*

Лупíй, *m.* Abdecker; *Leuteschinder, *m.*

Лупíйка, *f.* Abdeckersweib, *n.*

Лупíївка, *f.* Wohnung e. Abdeckers, Abdeckerei, *f. Пар.*

Лупінáтий, *a.* hülsig, schalig; -а капýста vielschalig, grossblätterig.

Лупíрка, *f.* kleinere Abramis blicca.

Лýпіт, -оту, Schlägerei, *f.*

Лýпка, *f. dim.* s. Лýпа; abgeschabte, abgetragene Mütze (strumpfähnlich zum Aufstülpen), (*Фр.*).

Лýпкати, *v. n.* von der Sense: an dünnerer Stelle sich biegen; лýпкавка, *f.* e. solche Sense s. Лýскавка 1).

Лупкúй, луплúвий, лупнúй, *a. Пол.* spaltbar. [den, Abhäuten.

Лýплене, *n.* das Abschälen, Abrin-

Луплúвість, лýпність, -ости, *f. Пол.* Spaltbarkeit, *f.*

Лупнúстий, *a.* s. Лупінáстий.

Лýпнути, *v. a.* derb schlagen, stossen; 2) s. Лýпати (очúма).

Лупýр, *m. Bein.* des Wolfes.

Лупцювáти, лупшакувáти, *v. n.* mit Gepolter dreinschlagen.

Лупя́к, *m. coll.* Schindvieh, *n.*

Лупя́р, *m.* Abdecker, *m.*

Лусь, лус! *int.* beim heftigen Schlagen.

Лус, *m. Пар.* Wiederhall, Nachhall, *m.*

Луск, лýскіт, -оту, *m.* Gepolter, Geknack, *n.*

Лускá, *f.* Schale, Hülse; Schuppe, *f.*

Лýскавець, -вця, *m.* Schafthalm, *m.* (Equisetum).

Лускáвий, *a.* ablösbar, *B.*

Лýскавка, *f.* Sense mit ungleich abgearbeitetem полотéнце (Klinge), die leicht springt; 2) Knallbüschel am Ende der Peitsche, *m.*

Лýсканець, -нця, *f.* Nuss, welche schon als ganz reif aus dem Hüllkelch sich selbst herausschält. [pig.

Лускáтий, лусковáтий, *a.* schup-

Лускáч, *m.* Nusshäher, *m.* (Corvus caryocat). [(Abramis blicca).

Лускúр, *m.* Blicke, *f.* Güster, *m.*

Лусковéць, -вця́, Schuppenthier, *n.* (Manis); 2) — юрнúк, лусківнúк, Schuppenwurz, *f.* (Lathraea squam.).

Лусковúця, *f.* Borstenschwanz, *m.* (Lepisma). *Пол.*

Лускогоріх, лускоорíх, *m.* s. Лускáч; 2) Siebenschläfer, *m.* (Myoxus glis); 3) *d.* лускоорíшок, -шка, *m.* Haselmaus, *f.* (M. avellanarius).

Лускодéрево, *n.* Schuppenbaum, *m.* (Lepidodendron). [*pl.*(Lepidoptera).

Лускокрúльці, *pl.* Schuppenflügler,

Луснá, *f.* Ausbreitung des Schalles, *f.* Nachhall, *m. Kst.* s. Лунá.

Луснúця, *f. B.* Agave americana.

Лýснути, *v. a.* derb einschlagen; 2) bersten. [chen, *n.*

Лýсочка, *f. dim.* s. Лускá, Schüpp-

Лусóчок, -чка, *m.* Schuppenthierchen, *n.* (Lepidella).

Лýста, — хлíба, (*d.* лýстка, лýсточка), *f.* Brotschnitte, *f. Ч.* III. 121. *Пом.* II. 4.; dünne Schicht *Леsч.*

Лýсткий, *a.* aus Schichten bestehend, blätterig, aderig, *Левч.*

I. Лут, *m.* Loth, *n.* =1·75019 Dekagr.

II. Лут, (*d.* лýтик), *m.* Gerte, *f.*; 2) s. Лупúна 2), *Пом.* II. 4.

Лутáва, *f.* s. Лотáва.

Лутáвий, *a.* hartnäckig; 2) dumm.

Лýтé, *n. coll.* Weidenzweige, -ruthen, *pl.*; 2) Lindenbast, *m.*

Лутúга, *f.* Melde *f.* (Atriplex).

Лутúна, *f.* Korbweide, *f.* (Salix viminalis); 2) Lindenbast, *m.*

Лýтка, *m.* Taucher, *m.* (Mergus serrator); 2) Wasserjungfer, *m.* (Agrion virgo); 3) Thür-, Fensterstock, *m.*

Лутóвий, *a.* ein Loth wiegend.

Лутóса, *f. N.* e. полонúна.

Лýфар, *m.* Temnodon saltator.

Луць, *m.* Lucas; Лýцько, Lucianus; Лýцьке, *n.* Луцк, *m.* St. Łuck.

Луцáк, *m.* † Priester der in Луцк studierte.

Луцига, *f.* s. Лутига; Spinat, *m.*
Луч, *m.* Strahl, Lichtstrahl *m. Ш.* I. 342.
Луча, куди — *КС.* (82) IV. 171 aufs Gerathewohl, blindlings.
Лучай, *m. Гол.* s. Случай.
Лучаки, *pl.* Strahlthiere, *pl.* (Radiata).
Лучати ся, s. Лучити 4).
Лучатка, *f.* Zwergflachs, *m.* (Radiola millegrana).
Лучба, *f.* Verbindung, Communication, *f.* Verkehr, *m У.*; 2) Chemie, *f. Вол. Пар.* [(Chara foetida).
Лучва, *f.* вонюча, Armleuchter, *m.*
Лучебний, *a.* chemisch, *Пар.*
Лучебник, *m.* Chemiker, *m.*
Лучева кість, Vorarmbein, *n. B.*
Лучевець, -вця, *m.* Strahlstein, *m. Вол.* [Лука Wiese, *f.*
I. Лучейка, (-енька), *f. dim.* s.
II. Лучейка, *f. R.* 108 s. Лук I, Lauch, *m.*
Лучен, лучний, *a.* s. Влучен.
Лучеса, (-еша), *f.* Nbfl. der Двина.
Лучий, *a. Пот.* II. 9. s. Лучший.
Лучина, (*d.*-инка) *f.* Spleisse, Schleisse, *f.* Kienspan, den man auf dem Land zum Leuchten brennt; 2) *N.* e. Berges.
Лучистий, *a.* strahlend, *Пол. Кл.*; gestrahlt, *B. pl.* лучисті Strahlthiere, *pl.* Radiata); *b*) Doldentraubige (Corymbiferae) *B.*
Лучистість, -ости, *f.* Strahlung, *f.*
Лучити, *v. a.* кого *H.* 37 auf jmdn zielen, — на щось *Ч.* V. 3 auf etw. zielen, nach etw. trachten; treffen, antreffen; 2) verbinden, vereinigen, vereinen; 3) *v. n.* — під дощ *Гн.* 80 knapp vor dem Regenwetter womit (з чим) treffen; 4) — ся sich (gelegentlich) treffen *Кч.* 28, vorkommen, sich ereignen (кому, з ким).
Лучиця, *f.* s. Лучва. [Прут.
I. Лучка, *f.* s. Силянка; 2) Nbfl. des
II. Лучка, *m. dim. Ч.* V. 409 s. Луць.
Лучковий, *a.* bogenförmig, *Cm.*
Лучна, *f.* Fugenseite, Fugenfläche, *f. B.*
Лучний, *a.* sicher, s. treffend. 2) Wiesen-, потік dh die Wiese (лука) fliessend. [schütze, *m.*
Лучник, *m.* Bogenschütze, Armbrust-
Лучниця, (-шн-), *f.* Kien, Kienholz, *n.* Kienfackel, *f.* s. Лучина 1) *Вол.* (*B.*).
Лучок, -чка, *m.* s. Лук II.; — паперу Bogen Papier. [tüchtiger werden.
Луччати, лучшати, *v. n.* besser,
Луччий, лучший, *a.* лучше, *adv. compar.* zu Добрий, besser, lieber.
Лушпа, лушпайка, лушпелина, лушпина, *f.* лушпине, *n. coll.* лушпак, *m* Hülse, (legumen) *f.* s. Лупина; 2) лушпак s. Лущак 2).
Лушпаковаті, *pl.* Hülsenpflanzen, *pl.* (Leguminosae).
Лущ, *m.* Spitzblatter, Schuppe, *f.*; 2) s. Костогриз; 3) Klappertopf, klingender Hans (Rhinanthus major).
Лущак, *m.* Fruchtbecher, *m.* Fruchthülle, *f. B.*; 2) s. Лусканець.
Лущаковаті, *pl.* Näpfchen-, Becherfrüchtler, *pl.* (Cupuliferae).
Лущити, *v. a.* aushülsen, krüllen (Erbsen etc.); 2) knacken; 3) *v. n. P.* I. 145 knallen, dröhnen.
Лущиця, *f. Ч.* IV. 369 s. Луска.
Льще, *n.* zurückstrahlendes Licht, *vgl.* 'Ильще.
Люб, *m.* до любу wie es lieb ist, nach dem Sinn, genehm, *Cm.*
Люба, *f.* Liebe, *f.*; люба, *a. f.* моя любо! meine Liebe! m. Geliebte!
Любанка, любаска, *Gr.* 22. Geliebte, *f.*
Любаня, *f. N.* e. Berges.
Любас, любасок, -ска, *m.* Buhle, Geliebte; Galant; 2) Beschäler, *m.* (*B.*).
Любасний, *a.* Liebes-, *Кч.* 407.
Любасник, *m.* Liebhaber, *m.*
Любастровий, *a. IГ.* aus Alabaster.
Любати, *v. a.* liebeln, herzen.
Любачівка, *f.* rechter Nbfl. des Сян.
Любашка, *f.* Buhle, Maitresse, *f. Пар.*; 2) *pl.* Art Pflaumen. [süchtig, *Пар.*
Любашн(ий), *a.* nur *fem.* -a, manns-
Любашність, -ости *f.* Mannssucht, *f. Пар.* [-но in Liebe, lieb *Га.* I. 75.
Любезний, *a.* lieb, geliebt; *adv.*
Любець, -бця, *m.* der Geliebte; Liebhaber, *m. Гол.* III. 422.; до чогось L. von etw. *Кл.*; 2) s. Любист, *Пар.* [folia.
Любжа, *f.* Orchis incarnata und lati-
Любивий, *a.* lieblich, liebenswürdig; geliebt, lieb; traut; der Geliebte *M.* II. 131.
Любижник, *m.* перестріч—Wiesen-Wachtelweizen, *m.* (Melampyrum prat.).
Любий, (*d.* любенький), люб, *Кн. a.* lieb, geliebt; liebenswürdig; 2) lieblich, angenehm, einladend; freundlich;

-а годи́на liebliches Wetter; *s. a. m.* der Geliebte, *f.* лю́ба die Geliebte; *adv.* лю́бо, любе́нько.

Люби́-мене, *n.* Vergissmeinnicht, *n.* (Myosotis); 2) Knabenkraut, *n.* (Orchis morio); 3) —, люби́ мене-не-поки́нь, Wald-Platterbse, *f.* (Lathyrus silv.); 4) Liebestrank, *m.*

Люби́мець, -мця. *m.* Liebling, Günstling, Favorit, *m.* люби́миця, *f.* *Пар.* Favoritin, *f.*

Люби́мий, *a.* s. Лю́бий 1).

Лю́бист.(-исть), люби́сток, -тка. *m.* (любисти́на, *f.* *Ме.* 130) Liebstöckel, *m.* (Levisticum offic.).

Люби́стно, *adv.* lieblich, liebeserfüllt.

Люби́тель, *m.* -елька, *f.* Liebhaber, Freund, Amateur, *m.* -in, *f.* *Ш.* II. 241.

Люби́тельно, *adv.* innig, herzlich.

Люби́ти, *v. a.* lieben; gern haben; — собі́ щось an etw. Gefallen finden, Vorliebe, Neigung wozu haben; — ся sich (einander) —; *b*) — ся кому́сь jmdm gefallen; *impers.* лю́бить ся кому́сь щось es thut jmdm etw. wohl, gut, bekommt g. schmeckt gut.

Люби́ш, *m.* Geliebte, Buhle, *m.* *Зар.* *adj.* люби́шний liebenswürdig, lieblich, *Зар.*

Люби́ще, *n.* *Б.* (*Пр.* VI.3) s. Люби́мець.

Любі́зна, *f.* Nbfl. des Прут.

Любі́сенький, *a.* der Theuerste; 2) любі́сько, лю́бісенько *adv.* (s. Лю́бий, -бо), sehr leicht, recht wohl.

Лю́бість, -ости, *f.* s. Любо́в; до -ости *Кч.* 85 nach Gefallen; 2) Lieblichkeit, Holdseligkeit, Anmuth, *f.* holdes Wesen.

Лю́бка, *f.* (*Ф.* лю́бко лю́бий, *m.*) die (der) Herzensgeliebte, Liebchen, *n.*; 2) — Лю́ба, (Любо́в) *Eigenn.* Ἀγάπη; 3) лю́бка, s. Лю́бжа; 4) Sumpfwurz, *f.* (Epipactis atrorubens); 5) *pl.* Orchis militaris.

Любля́та, любя́та *pl.* (meine) Lieben.

Любля́ти, *v. a.* belieben, sich gefallen lassen, gerne haben *Кч.* 353.

Лю́бо, *adv.* s. Лю́бий.

Любо́в, *f.* Liebe, *f.* до любо́ви lieb.

Любо́ване, *n.* herzliche Aufwartung, das Kosen; 2) Vergnügen, Ergötzen, *n.* Freude und Lust. *f.* *У.* [mageres Fleisch.

Любови́й, *a.* é- м'ясо, любови́на, *f.*

Любови́нки, *pl.* *Не.* Liebschaften, *pl.*

Любови́ця, *f.* *К.* Alraun, *m.* (Atropa mandragora). [*m.* „Flamme", *f.*

Любо́вище, *n.* Gegenstand der Liebe,

Любо́вний, *a.* voll Liebe, liebevoll; Liebes-.

Любо́вник, *m.* *Др* *c.* 294 der Geliebte, Buhle, *m.*; 2) *W.* s. Люби́тель.

Любо́вниця, *f.* s. Коха́нка.

Любо́вність, -ости, *f.* Liebe, *f.* Liebesverhältnis, *n.* *Зап.* II. 118.

Любоді́яне, *n.* *К.* Unzucht, *f.*

Любозна́йка, *m.* *М.* III. 117 der Wissbegierige, Neugierige, Naseweise.

Лю́бойка, лю́бонька, *f.* (-ко, *m.*), Liebchen, Herzchen, *n.* (*B.*).

Любому́др, *m.* *Ш.* I. 179 Weisheitsfreund, Philosoph, *m.*

Любопаху́щий, *a.* wohlduftend, *Пу.*

Любопи́тний, *a.* *МШ.* neugierig, wissbegierig.

Любопо́вний, *a.* *Ф.* liebevoll.

Любоприє́мний, *a.* *К.* wohlgefällig, willkommen. [Лю́бощі etc.

Лю́бости, *pl.* лю́бостний, *К.* etc. s.

Лю́бощі, *pl.* Liebe, Liebeswonne, *f.* Liebesäusserungen, *pl.*; 2) Annehmlichkeiten, Ergötzlichkeiten, Genüsse, *pl.* *T.*

Лю́бощний, *a.* *Зар.* Liebes-, liebkosend; von Liebe eingegeben; *adv.* -но, любе́шко, *Др.* *c.* 298 s. Лю́бо.

Лю́брика, *f.* Röthel, *m.* [rubrica]. *Вол.*

Любство́, *n.* Liebschaft, *f.*

Любува́ти, *v. n.* *P.* I. 161 und — ся, чим, в чім, woran Freude, Vergnügen finden, sich woran ergötzen, erfreuen, seine Lust haben, собі́ в чім; 2) *v. a.* lieben, (*Фр.*) herzen.

Любу́ньо, -у́нечко, *m.* -у́нечка, *f.* любу́сенька, *f.* *Га.* I. 109 s. Лю́бойка, der (die) liebste.

Лю́бця, (-бка). *f.* s. Люби́сток *Ч.*I.82.

Лю́бчик, *m.* *dim.* der Geliebte. [silv.).

Лю́бщик, *m.* Engelwurz, *f.* (Angelica

Лю́бщій, *m* *gew.* *pl.* лю́бщі Liebestrank, *m.*

Лю́бязний, *a.* s. Любе́зний, *Кв.* 46 кому́, lieb, geliebt; lieblich, liebenswürdig, willkommen; *adv.* in Liebe (-бля́- *Ко.* 308) freundlich, liebreich. [hören.

Любча́ти, *v. n.* *Пс.* schweigend zu-

Люд, *g.* лю́да, *m.* *coll.* Volk, *n.*

Лю́де, лю́ди, *pl.* (*d.* лю́деньки, -енько́ве), Menschen; Leute, *pl.*; *ви́йти на лю́ди zu einem selbständigen, orden-

tlichen Menschen bringen; зрівна́ти кого́ з людьми́ jmdn verheiraten; ме́жи, за про лю́де öffentlich; лю́де ма́ють вас за лю́ди die achtbaren Leute (die Welt) achten euch (als anständige Leute); 2) *N.* des Buchstabens Л. [Weltlichen, *pl.*

Людйн, *m. pl.* про́сті — *IГ.* Bauern; die

Люди́на, *f.* schlichter, gutmüthiger Mensch; 2) pfiffiger, verschmitzter Mensch.

Люди́ска, люди́ща, *pl. aug. H.* 49 (böse) Leute. [*dim.* s. Лю́де, Leutchen, *pl.*

-Людкй, *Ч.* III. 109. людко́виці, *pl.*

Лю́дний, (людни́стий *Пар.*) *a.* menschenvoll, volkreich, stark bevölkert, st. besucht.

Лю́дність, -ости, *f.* Bevölkerung, Population, Einwohnerschaft, *f.* Einwohner, *pl. K.*

Люднува́не, *n.* s. Полюднова́не. *K.*

Людовла́да, *f.* Demokratie, *f Пар.*

Людовла́дник, *m.* Demokrat, *m.*; людовла́дний, *a.* demokratisch.

Людо́вний, *a. Пар.* s. Лю́дяний.

Людоволо́дець, -дця, *m. Кл.* Volksherrscher, *m.*

Людоже́рний, *K.* людої́дний, *a.* menschenfressend, verzehrend, *IГ.*

Людожи́вний, *a. Кл.* menschen-, volksnährend.

Людої́д, *m.* (людої́дка, *f. Ч.* II. 85), Menschenfresser, *m.* -in, *f.* Cannibale, *m. adj.* людої́дский *K.* cannibalisch.

Людої́дство, *n.* Menschenvernichtung, Tyrannei, *f.* [*f.* (Mandragora offic.).

Людоко́рінь, *m. KУ.* Alraunwurzel,

Людокра́д, *m.* Menschenräuber, *m. K.*

Людолюби́вий, *a.* menschenfreundlich. [dlich.

Людолю́бний, *a. У.* volksfreun-

Людомо́р, *m.* Menschenvertilger, -feind, *m. Ш.* II. 63.

Людорі́з, *m.* Menschenmörder, *m.*

Людосла́вний, *a.* männerberühmt, heldenreich, -е Запоро́жє.

Лю́дский, *a.* Menschen-, der Menschen, der Leute, der Welt; der Gemeinde, -а бо́лї́сть Epidemie, Cholera, *f. Ос.* (62) VI. 59.; 2) menschlich; 3) s. Лю́дяний; *adv.* по-лю́дски wie es ehrlichen, soliden Leuten ziemt, wie es sein soll.

Лю́дскість, -ости, *f.* Menschheit, *f.*; 2) Menschlichkeit, Menschenfreundlichkeit, *f. K.* [2) s. Лю́дність *Под.*

Лю́дство, *n.* Menschheit, *f. У. Зар.*;

Лю́дяний, *a.* menschlich, menschenfreundlich, human, leutselig; glimpflich, schonend.

Лю́дяність, -ости, *f.* Menschlichkeit, Menschenfreundlichkeit; Humanität; Leutseligkeit, *f.* rücksichtsvolle Behandlung. [зом ходи́ти lose, frei gehen.

Лю́з, *m.* freier Raum, *f.* Platz; лю́-

Лю́зьний, *a.* lose, frei, *Нав.*

Люзува́ти ся, einander ablösen; віз люзу́е ся geht auf die eine Seite, glitscht ab; 2) *v. a.* s. Полюзува́ти.

Люкре́ция, *f.* Süssholz, *n.* (Glycyrrhiza glabra); 2) Lakritzensaft, Bärenzucker, *m*; 3) Caragana frutescens.

Люле́шник, люлька́р, *Пар. m.* Tabak-, Pfeifenraucher, *m. H.* 247; 2) Pfeifenfabrikant, *m.*

Лю́лї-лю́лї, *int.* vom (zum) Einlullen.

Люлї́ка́ти, *K.* люля́ти, *v. a.* s. Колиса́ти, lullen; 2) *v. n.* schlummern.

I. Лю́лька, лю́ля, *f.* s. Коли́ска; 2) weibl. Scham *Ч.* V. 143.

II. Лю́лька, (*d.* лю́льочка), *f.* Pfeife zum Rauchen; 2) Bremse, *f.* начепи́ти лю́льку коне́ви ein Pferd bremsen.

Лю́льок, -лька, *m.* s. Нїми́ця. [schen.

Люльотї́ти, *v. n. ВБ.* rieseln, rau-

Люло́чник, *m.* Nachtkerze, Rapunzel, *f.* (Oenothera biennis), *B.*

Люнт, *m.* Lunte, *f.*

Лю́нути, *v. n.* plötzlich u. stark giessen, herabströmen, rieseln.

Лю́ра, *f.* schlechtes Getränk: Kafee &.

Люстри́на, *f.* Art Seidenstoff; *adj.* люстрино́вий, люстро́вий, seiden.

Лють, *f.* Grimm, Ingrimm, *m.* Grimmigkeit, *f.*; 2) grimmige, frostige, eisige Kälte. [des Byr.

Лю́та, *f. N.* e. Berges; 2) nördl. Nbfl.

Лю́твір, *Ф.* (*PX.* 136) лю́тї́р, *m.* grimmiger Mensch, Wütherich, *m.*

Лю́тень, -тня, *m.* Лю́тий, *s. a. m.* Monat Februar.

Лю́тер, -тра, лютерани́н, *m.* Lutheraner, *m. adj.* люте́рский, лютера́ньский lutherisch, lutheranisch.

Лю́тий, *a.* grimmig; ergrimmt (на кого́); grausam, wild, hart, böse; 2) s. Лю́тень.

Лю́тик, *m.* scharfer Hahnenfuss (Ranunculus acris), *Вол.*

Лютити, *v. a.* jmdn grimmig machen, erbosen; — ся, лютїти ergrimmen, wüthend sein, heftig zürnen.

Лютість, -ости, *f.* Grimmigkeit, Zorneswuth, Grausamkeit, *f.*

Лютнéвий, лютовий, *a.* Februar-.

Лютнúст, *m.* Lautenist, Lautenspieler, *m. Пар.*

Лютощі, *pl.* s. Лють 1).

Лютрівка. *f.* Anstalt zum Läutern, Destillieren, *f.*

Лютровé залїзце, Fangeisen, *n. B.*

Лютрувáти. *v. a.* läutern, destillieren.

I. *Лютувáти*, *v. n. III.* I, 15 s. Лютити ся, wüthen.

II. *Лютувáти*, *v. a.* löthen.

Люцéрна, *f.* s. Равлúнник.

Лючúна, *f. N.* e. Berges.

Люша, *f. N.* e. Berges.

Люшев, -ева, *m.* Spülzuber auf drei Füssen, *m.*

Люшнювáти ся, herben aber witzigen Wortwechsel mit jmdm führen.

Люшня, *f.* Lüssstock, *m.* Runge, *f.* *f. Пот.* II. 16.

Ля, als Einschiebsel „halt" (*B.*).

Лябет, зайтú в — in Schulden verfallen, fallit sein.

Лява, *f.* Lava, *n. adj.* лявóвий aus L.

Лягáвий, *a.* -а собáка *Пол.* Vorstehund, Wachtelhund, *m.* (Canis avicularis).

Лягáти, (лягáю, -áеш), *v. n.* sich legen, s. niederlegen, s. niederlassen; zu liegen kommen, *vgl.* Лїчú.

Лягú, *pl. Ч.* II. 183 s. Лягови.

Лягíвка, *f. B.* Brützeit, *f.* [II. 304.

Лягівнúця, *f.* Schlafkammer, *f. Mi.*

Лягмá, *adv.* s. Лїгмá.

Лягови, лягоми (*Фр.*), *pl.* Zeit wo man allgemein schlafen geht.

Ляговúти ся, *Ke.* 117 — спáти sich schlafen legen.

Ляд, *m.* s. Ляночóк.

Ляда, *f.* Laden; Fensterladen; Fensterrahmen, *m.*; 2) oberes Gerüst, der Schlagbaum im Webstuhl, worin das Weberblatt eingelegt wird.

Лядвéнець, -нця, *m.* Schotenklee, *m.* (Lotus corniculatus).

Лядвéць, *m.* Futterwicke, *f.* (Vicia sativa) *Вол.*

Ляднúк, *m.* Art Pilze.

Лядовнúк, *m. K.* polonisierter u. polnisch gesinnter Ruthene.

Лядувáти, *v. n. K.* (*Пр.* II. 307) als Pole sich gebahren, polnisch gesinnt sein; лядовáне, *n. K.* polnische Gesinnung.

Лядунка, *f. g.* s. Ладівнúця.

Ляжка, *f.* mittlerer Klee, (Trifolium medium).

Лязькати, *v. n. dim.* s. Лягáти.

Лязурéвий, *a.* lazurblau; лязурóво-сúнїй lazurblau, *Пол.*

Лязурок, -рка, *m.* Lazur, Lazurstein, *m.*

I. *Ляк*, *g.* ляку, *m.* Angst, Furcht, *f.* Schrecken, *m.* das Entsetzen.

II. *Ляк*, *g.* ляку, *m.* Lack, Siegellack, *m.*; 2) — золотúй Goldlack, (Cheiranthus cheiri).

Лякáти, *v. n.* ängstigen, schrecken; — ся sich ängstigen, s. fürchten, s. entsetzen, *Пот.* III. 118; ляканий, лякучий *Левч. a.* leicht zu erschrecken, scheu; gescheucht.

Лякер, *m.* Lackfirnis, *m.*

Лякéрник, *m.* Lackierer, *m.*

Лякерувáти, *v. a.* lackieren.

Ляковéць, -вця, *m.* чéрвень — Gummilack Schildlaus, *f.* (Coccus lacca).

Ляксувáти, *v. n.* laxieren, purgieren; лякс, *m.* das Laxieren.

Лякувáти, *v. a.* mit Lack verkleben, versiegeln.

Лялечка, *f. dim.* s. Лялька; 2) Puppe eines Insectes.

Лялька, *f.* s. Ляля, Kinderpuppe, *f.* (ein Spielzeug); *adj.* ляльчин, der Puppe.

Ляля, *f. Ч.* III. 23 die Primadonna am Feste gleichen Namens vor dem Georgitage; 2) s. Лялька; 3) *Kind, *n.*

Ляма, (*d.* лямка), *f.* Lahn, Gold-od. Silberlahn; Tresse, *f.*; 2) Gurt, *m.* Seil, *n.* zum Ziehen des Schiffes, des Fischernetzes, *He.*; das Ziehen, Schleppen selbst *C.* II. 179. 190; — ляму тягнути *H.* 61. 202; 3) Tragband, *n.*; 4) * тéрти собі лямку *Кн.* (*Пр.* VIII. 218) im Amte, bes. im Militär dienen; 5) Lama, *n.* (Auchenia lama).

Лямент, etc. s. Лéмент.

Лямéць, -мця, *m. Зап.* I. 287 Filz *m.*

Лямівка, *f.* Einfassung, mit Band etc. *f. Ч.* V. 1120?

Лямпа, *f.* Lampe, *f.*

Лямпас, *m.* Randstreifen am Tuch, *m.*

Лямпяр, *m.* Lampenmacher, *Пар.*; 2) Laternenanzünder, *m.*

Лямувáти, *v. a.* mit Lahn, Tresse,

Band etc. besetzen, einfassen.
Ля́мус, *m.* gemauerte kleine Vorrathskammer, Lehmhaus, *n.*
Ля́мщик, *m.* Handlanger, Arbeiter beim Schiffziehen od. in der Fischerei, *m.*
Лянда́ра, *f.* grosse, hässliche Landkutsche.
Ляне́, *n.* das Giessen, Guss, *m.*
Ля́нка, *f.* Hemd aus feinem Linnen, *n.*
Ляни́й, s. Лїнни́й, льняни́й.
Лянни́ця, Flachsgespinst (Werg) *n.* *f.*; 2) Leindotter, *m.* (Camelina sativa). s. Иржій. [gelwicke, *f.* (Vicia cracca).
Ляночо́к, -чка́, *m.* горо́шок — Vo-
Ля́павка, *f.* s. Хля́павка.
Ля́пане, *n* ляпани́на, *f.* s. Хляпани́на, Pfuscherei, *f.*
Ля́панець, -нця, ля́пас, *m.* Maulschelle, Ohrfeige, *f.* *C.* I. 150.
Ля́пати, ля́пнути, *v. a.* s. Хля́пати; * — сло́во ein ungescheidtes Wort fallen lassen.
Ля́пкати, *v. a.* klatschen, klopfen.
Ля́рва, *f.* liederliches Weib, s. Ле́рва, *Шс.*; 2) Larve, *f.*
Ля́рко, *m.* s. Гиля́рко. [III. 103.
Ля́савцї, *pl.* Art Händespiel, *Ч.*
Ля́си, *pl.* Scherzreden; — підпуска́ти *Ко.* 14. Lockungen anstellen, ködern, zu bethören suchen; schmunzeln.
Ляск, *m.* das Geklatsch.
Ля́скати, *Ст.* ля́снути, *v. n.* klatschen; klappsen, knallen. [Nachtigall), *m.*
Ля́скіт, -оту, *m.* Schall, Schlag, (der
Ля́ско, *adv.* *Ст.* mit Schall.

Ляску́ха, *f.* *Шс.* s. Цокоту́ха.
Ля́фа, *f.* *Gr.* 22. Pension, *f.* Gehalt, *m.*
Лях, *m.* Pole, (ляхі́вка, *f.* s. Ля́шка) * ляха́ би́ти seine Nothdurft verrichten.
Ляхва́, ляхова́ *f. coll.* s. Ляшня́.
Ляхі́вский, *Др. с.* 214. *Мог.* ляхови́тий, *К.* ля́цкий, ля́ший. *a.* polnisch.
Ля́ховка, (-івка). *f.* Stickerei an dem Hemde der Mädchen, *f.* *Сб.* III. 42; 2) s. Пі́дтечка. [Korb, *m.*
Ляц, *m.* *Luts.* 155 Gerüststab beim
Лячли́вий, *a.* *Гуц.* bange, voll Angst.
Лячни́й, *a.* ängstlich, bange; менї & ля́чно (*adv.*) mir & ist bange, ich fürchte mich, ich ängstige mich; 2) furchtbar *Wgr.* 154.
Ля́чність, -ости, *f.* *ГШ.* Bangigkeit, *f.* [s. По́льща.
Ляччина́, ляшина́, *f* Polenland, *n.*
Ляшеня́, -я́ти, *n* Polenkind, *n.*
Ля́шити, *v. a.* polonisieren.
I. Ля́шка, *f.* Polin, *f.*
II. Ля́шка, *f.* *ungr.* s. Фля́шка.
Ляшня́ *f. coll.* die Polen, *pl.* [ger) Pole.
Ляшо́к, -шка́, *d.* ляше́нько *m.* (jun-
Ляшу́га, ляху́та, ляши́ско, (-и́ще), *m. aug.* s. Лях.
Ляшува́ти s. Бушува́ти.
I. Лящ, *m.* Blei, Brassen, *m.* (Abramis brama).
II. Лящ, *m.* *Левч.* s. Ля́панець.
Ляща́ти. (-іти), *v. n.* schallen; gellen, kreischen, lärmen.

M.

M, vierzehnter Buchstabe (Мислі́те).
I. Ма, st. Мать (*accus. sgl.*) *Л.* 24. *Ог.* 95.
II. Ма, st. Моя́ *f.* (мій &) *У.* *Ог.* 132.
III. Ма', st. Ма́є *ІГ.*; 2) in d. Kinderspr. = нема́ *Ос.* (61) VIII. 8. [zulen).
IV. Ма! st. Марі́я! (*vocat.* bei d. Hu
Мабу́ть, (ма́біть *Ог.* 47. мабо́те *Кв.*) *adv.* wahrscheinlich, es kann sein, ist möglich, vielleicht (ма́є бу́ти). *Ог.* 197. 117.
Мабу́тний, *a.* *Пар.* wahrscheinlich.
Мава́ти, *v. a.* zu haben pflegen *Wgr.* 105. [nymphe, *f.* *Пом.* III. 58.
Ма́вка, *f.* Wassernixe, -nymphe; Wald-

Ма́вок, ма́лок. -вка, *m.* Kind der ма́вка, verwandelt aus dem потерча́ nach 7 Jahren.
Ма́вра, Мавру́ня, *f.* Maura.
Мавский, *a.* zu ма́вка geh.; — вели́кдень der Donnerstag in der Pfingstwoche. [helf! *Ог.* 94.
Мага́й-бі! = помага́й Бі́г! Gott
Магля́ва, *f.* *У.* ?
Магни́тий, *a.* armselig, dürftig.
Магни́тити ся, s. Заноси́ти ся на щось: на дощ.
Магомета́нин, *m.* **Mahometaner,**

Mohamedaner, -анка, *f.* -in, *f.* *adj.* магометáньский. [магоньóвий.

Мáгонь, *m.* Mahagonibaum, *m.* *adj.*

Магóник, *m.* s. Бердулéць.

Маґазúн, *m.* Magazin, *n.*; маґазинóвий, *a.* zum M. geh. Magazin.

Маґазúнер, *m.* Magazineur, *m.*

Маґазúнник, *m.* Magazinarbeiter, *m.*

Мáґель, мáґоль, -ґлю. *m.* Mangel, Rolle, *f*; 2) Brustbaum des Webstuhles, *m.*

Маґéрка, *f.* (viereckige) Mütze.

Мáґіка, *f.* Magik, *f.*; *adj.* маґічний, magisch.

Маґíлка. *f.* s. Мáндрик, Quargkäse, *m.*

Маґістрáт, *m.* Magistrat, *m.* (*adj* маґістрáцкий); *m.* * — бóжий, Kirche, *f.* *Gr.* 23. *vgl.* Маєстáт. [quehle, *f.*

Маґлївнúк, *m.* Rolltuch, *n.* Roll-

Маґлївнúця, маґлярка, *f.* Handmangel, *f.* (die Wäsche).

Маґлювати, *v. a.* mangeln, rollen,

Маґляр, *m.* Appretierer, *m.* *T.*

Мáґнáт, *m.* Magnat, *m.* *C.* I. 56; *adj.* маґнáцкий. [*n.* *Пол.*

Маґнéзий, мáґній, *m.* Magnesium,

Мáґнес, мáґнит, *Пол.* *m.* Magnet, *m.* *adj.* маґнесóвий, маґнúтний, magnetisch, Magnet-.

Маґнúтизм, *m.* Magnetismus, *m.*

Маґнитувáти, маґнесувáти, *v. a.* magnetisiesen.

Маґóла, *f.* Rind ohne Hörner, *n.*

Маґýра, *f.* *N.* mehrerer (höheren) Berge, *Wgr.* 178.

Мадь, мáда, *f.* bodenloses Koth.

Мáджер, (мяжáр), *m.* Kolben zum Enthülsen der Hirse, *m.* (*B.*). [ratte, *f.*

Мадзýр, *m.* s. Мазýр; 2) Wander-

Мадринéць, (манд-), *m.* s. Модринéць. [Grasbutter, *f.* Мае- s. Майо-.

Маєвúй, *a.* Mai-; -é мáсло Maibutter,

Маєстáт, *m.* *Др. с.* 51 kirchliches heil. Geräth. [-тку, *m.* s. Майнó.

Мáєт, мáят, *Mi.* II. 189. маéток,

Маéтність, -ости, *f.* Grundeigenthum, Gut, *n.*

Мáжа, *f.* Frachtwagen, *m.* (der чумакú, татáре &); *adj.* мажéвий zur м. geh.

Мáжар, *m.* Wagner der мáжа, *m.* *Пс.*

Мажáра, *aug.* *f* grosser Wirtschaftswagen, *Левч.*

Мажибрéда, *m.* *Y.* elender Scribler.

Мазь, *f.* Theer, *n.* Wagenschmiere, *f.*

Мазáй, *m.* *Пар.* Tintenklecker, *m.*

Мáзальниця, *f.* *He.* Arbeiterin bei dem Anwurf der Wände mit Lehm, beim Tünchen.

Мáзане, *n.* das Streichen, Schmieren.

Мáзанка, *f.* Lehmhütte, *f.*; 2) Schäferhemd in Butter eingekocht; 3) einfarbiges Osterei.

Мáзати. (мáжу, мáжеш), *v. a.* schmieren, bestreichen: ablöschen, wegwischen, streichen; * streicheln, liebkosen, verziehen (das Kind) *He*; мáзаний, *a.* verzärtelt, verzogen; мажýчий, *ptc.* *Пол.* abfärbend.

Мáзга, *f.* *Cm.* Gehirn, *n.*

Мазґуляти. *a. a.* schmieren, klecksen.

Мазéпинщина. *f.* Zeit u. Geschichte des гетьмáн Мазéпа, *K.*

Мазúлка, *f.* s. Квач, *Пс.*

Мазúльниця, s. Мáзальниця.

Мазúстий, *a.* *Пол.* schmierig.

Мазíй, *m.* s. Мазýн; zahmer u. sanfter Ochs.

Мазїрúн, *m.* Sohn des Мазíр.

Мáзкá, *f.* Blut, *n.* *Ko.* 34; 2) s. Мáзанка 1) *H.* 187. [Schmier-, Kaliseife, *f.* *Пол.*

Мазкúй, *a.* schmierig; fett; -е мúло

Мазнúця, *f.* Theermeste, *f.* Schmierfass, *n.* [Stromgebiete der Самáра, *m.*

Мазнúчне, (óзеро), *s. n. a.* See im

Мазýн, (*d.* -ýнчик, мазунятко, *n.* *Cm.*), *m.* verhätscheltes Kind, Muttersöhnchen, *n.*

I. Мазýр, *aug.* мазурéґа), *m.* Masure, Kleinpole, *m*; 2) poln. Tanz; Мазýрка, *f.* Masurin; 2) Masur-Polka, *f.*

II. Мазýр, мазурáч, *m* мазурáтий, *a.* Sudler; beschmiert, besudelt.

Мазýрки, *pl.* Art Aepfel.

Мазýрок, -рка, мазýр, *m.* Feldsperling, *m.* (Fringilla mont.); 2) Art Kuchen.

Мазýрский, *a.* masurisch.

Мазýрщина, *f.* Land, Volk, Sprache & der Masuren.

Мазýха, *f.* *P.* II. 44. Sudlerin, schmieriges, tölpisches, faules Mädchen.

Мазюка, *f.* Wagenschmiere, *f.* s. Мазь.

Мáзянка, s. Мáзанка 2).

Мазяр, *m.* Schmiersieder, Theerbrenner, *m.*; 2) s. Гівняр 1).

I. Май-май-май, *int.* vom schnellen Schwenken u. Schwingen.

II. Май, *adv.* s. Майже; ще́ май-май (*B.*) es geht noch an; 2) mehr: bei dem *posit.* u. *compar.* den Grad verstärkend: май ме́нший bedeutend kleiner; 3) als Einschiebsel „halt"; 4) май — май theils — (*B.*); entweder — oder, sowohl — als auch. *Ог.* 200. 209.

III. Май, *g.* ма́ю, *m.* Laub, *n.* Blätter, *pl*; 2) Löwenzahn, *m.* (Leontodon taraxacum); 3) *g.* Ма́я Monat Mai.

Ма́йбо́й, *conj.* als wenn; 2) s. Ма́йже.

Майбу́ти, *vdv.* s. Мабу́ть.

Ма́йва, *f.* Flagge, *f.*

Ма́йгова, *f.* s. Очере́т.

Майда́к, *m.* *Еф.* 23? s. Хвіст.

Майда́н, *m.* freier, unbebauter Platz; Anger, *m.*; 2) s. Га́лява (*B.*); 3) Theerbrennerei, *f.* *P.* II.13; 4)Nbfl. des Прут.

Майда́нчик, *m.* *Me.* 466 Theerbrenner, *m.*

Ма́йдати, *v. n.* wedeln (хвосто́м).

Ма́йже, *adv.* fast, beinahe.

I. Ма́йка, * з ма́йки кого заході́ти auf Umwegen an jmdn herantreten, jmdn zu überlisten trachten.

II. Ма́йка, *f.* spanische Fliege, Pflasterkäfer, *m.* (Lytta vesicatoria); 2) — олі́йна Maiwurm, *m.* (Meloë proscarabaeus), *Пол.* [майкуто́м mit linker Hand.

Майку́т, майку́тник, *m.* Linkhand;

Ма́йло, *n.* Alles was hin u. her bewegt wird; Schleier, *m.* *Cm.* s. Ма́яти.

Маймори́ця, *f.* Pfad, *m.*? (*Зоря* IV. 145, (& *Ог.* 70.

Ма́ймур, маймуро́вий, s. Ма́рмур

Майна́чити, s. Маня́чити, ма́чити.

Майни́й, *a.* reichbelaubt.

Майно́, *n.* Habe, *f.* Vermögen, *n.*

Майну́ти, майнува́ти, *v. n.* forteilen, wegstieben, *Ш.* I. 356 *IГ.*

Майо́рити, *v. n.* s. Ма́яти ся, *H.* 86; со́нце — vom Zwielicht *Oc.* (62) IX. 62.

Ма́йран, *m.* Mairan, *m.* (Origanum majorana) *B.* [*Ч.* III. 32.

Ма́йский, *a.* Maien-, im Monate Mai

Майста́т, *m.* *Mx.* (*cnp.* 66) на -ті́ зложе́ний aufgebahrt unter kirchl. Geräth s. Маеста́т-

Ма́йстер, (-тир, ма́йстро, *Щог.*), -тра, *m.* Meister *m.*; я на се — ich bin hierin ein Meister *P.*I.6; bes. Baumeister.

Майсте́рний, *a.* künstlich verfertigt, *Фр.*

Майсте́рский, *a.* meisterhaft, meisterhaft, meisterlich, *Пар.* *Фр.*

Майсте́рство, *n.* Meisterschaft, *f.*; 2) Werkzeuge (*pl.*) zum Meistern; 3) Bau, *m.* Bauart, *f.* *C.* II. 152.

Майстро́вий, *s. a. m.* *Cm.* s. Ма́йстер; *a.* des Meisters; kunstfertig *Рч.* 82; kundig der Zimmermannsarbeit *Ч.* IV. 5; майстро́ва, *s. a. f.* Meisterfrau, Meisterin, *f.*

Майструва́ти, *v. a.* (kunstfertig) arbeiten, verfertigen *Ш.* II. 231.

Майтала́ти, (-тол-) *v. n.* und — ся §. s. Ма́яти. [hosen der Frauen, *pl.*

Ма́йтки. (*d.* ма́йточки). *pl.* Unter-

Маї́вка, *f.* Maifest, *n.*; 2) dünne Holzstange; 3) Oelkäfer, *m.* (Meloë); 4) Mousseron, Mehlschwamm, *m* (Agaricus prunulus) *Вол.*

Ма́їк, *m.* s. Ве́ресень. [lauben.

Маї́ти, *v. a.* mit Laub verzieren, be-

Мак, *m.* Mohn, *m.* (Papaver somnif.), Mohnsamen, *m.*; мак-видю́к *Ч.* I. 81 s. Зїрка́тий мак; ма́ком сі́сти, s. Розсі́пати ся; — сиді́ти still sitzen; на мак-зе́рно не ма́ в тім пра́вди nicht ein Körnlein Wahrheit ist darin. *adj.* ма́ків, -ова, -ове.

Макабу́нда, *m.* Vagabund, *m.*

Мака́ла, §. Мака́рий, *m.* Macarius.

Мака́ц, *m.* kleiner Frosch, s. Ня́ґа.

Ма́ківка, *f.* Mohnkopf, *m.* -kapsel, *f.*; 2) Knopf e. Thurmes; Kuppel, *f.* Giebel, *m* eines Gebäudes, *Левч.*

Ма́ківник, *m.* s. Ма́ковник.

Ма́ківочка, *f.* *dim.* s. Ма́ківка; 2) Art Mädchenspiel *Ч.* IV. 46.

Макі́тра, *f.* Reibschüssel, *f.*; 2) s. Котелеви́на *Левч.*

Макове́й, *m.* Makkabäer; макове́йске зі́ле geweiht am Tage der heil Makkabäer am 1. Aug. a. St.

Макове́ць, -вця́, *m.* *Ч* III.48. s. Мак.

Ма́ко́вий, *a.* Mohn, aus Mohn.

Макови́не, *n.* Mohnstengel, *pl.*

Макови́ця. *f.* Kuppel einer Kirche, *f.*; 2) *N.* e. Berges u. der Umgegend; Маковичани́н *m.* Einwohner dortselbst, *m.* *Top.*

Макові́й, *m.* s. Макопі́йка.

Макові́йка, *f.* der Tag der Märtyrer Makkabäer, (1. Aug. a. St.); die Fasten vor Успе́ние, s. Спа́сівка.

Ма́ковник, (*d.* -и́чок), *m.* Mohn-

plätzchen, *n.* (in Honig gekochte Mohnkörner in viereckige Täfelchen getrocknet); Monkuchen, *m.*

Маковни́ця, *f.* Verkäuferin von Mohnplätzchen, *f.*; 2) *Ф.* (*Поез.* 1867. 34) Kirchenthurm, *m.*

Макогі́н, -о́на, *m.* (-гі́нка, *f.*), Walze, *f.* Mangelholz, Rollholz, *n.* Reibstock, Reibkolben zum Einreiben, Quetschen des Mohnes & *m.*; 2) der Achsentheil, worauf das Wagenrad kommt.

Макого́нє, *n. coll.* Maiskolben, *pl.*

Макодзьо́ба, (-дзьо́бниця). *f.* Buchfink, *m.* (Fringilla coelebs).

Макольо́ндра, (-ля́дра), макопі́йка, (пе́й-) *f.* Bluthänfling, *m.* (Fringilla cannabina). [кі́тра 1).

Макоте́рть, *f.* макорте́т, *m.* s. Ма-

Макоти́ра, *f.* s. Макогі́н 1); *glatt rasierter Kopf *М+Б.* 128. [Rube.

Мако́ша, *f.* altslavische Göttin der

Макрі́ш, *m.* *Веч.* I. 161 Art Pflze.

Макси́м, *m.* Maximus; Макси́миха, *f.* Weib des M. [2) Nbfl. der Стри́мба.

Макси́мець, -мця, *m. N.* e. Berges;

Маку́ра, *f.* Alpe, *f.* s. Маґура.

Маку́х, *m.* Mohnkuchen, Oelkuchen, *m.* (aus d. Oelmühle). [kuchen ähnlich.

Макухова́тий, *Ч.* V. 176 dem Oel-

Маку́ша, *f.* hässliche, zwerghafte, untersetzte dabei putzsüchtige Kokette, (*Ф.*).

Макуша́нка. *f.* Speise aus маку́х be-

Мал, *a. Н.* 28 s. Мали́й. [reitet (*B.*).

Маль, *f.* (*pl.* ма́лї) *coll.* junge Schafe.

Мала́й, *m.* s. Мела́й.

Мала́нка, (*d.* -а́ночка) *f.* Melania; 2) Unterhaltung mit Verkleidung eines Burschen als Mädchen, mit Liedern u. Neujahrwünschen am Abend vor dem Neujahr, *B.* (*Пр.* IX. 69) *Kol.* I. 121; 3) Art Spiel bei e. Todtenfeier *Шй.*

Мала́нкати, ити́ у Мала́нку; 2) an der Unterhaltung M. theilnemen.

Малаха́й, *m.* grosse Pelzmüttze mit vier Zipfeln; 2) *С.*I.187 Peitsche, Geissel, *f.*

Мала́цкати, мала́цнути, *v. a.* mit flacher Hand schlagen.

Мала́шка, *f.* s. Мала́нка 1).

Мальга́ва, *f.* s. Яру́га.

Мале́, *s. n. a.* $^1/_{12}$ Liter als gew. Portion Brantwein. [*Cm.*; 2) Bild, *n.*

Ма́лево, *n.* Zeichnung, Malerei, *f.*

Мале́зний, kleinlich, geringfügig.

Мале́нький, мале́нечкий, (-е́сенький, -е́сечкий), *М.* II. 163 *dim. a.* sehr klein, winzig; *adv.* ма́ленько wenig; по-мале́ньки (-ку) allmählig, sehr langsam, ganz sacht.

Малена́. *f. coll.* kleine, niedrige Sachen, Gegenstände, Gewächse. [desalter, *До.*

Мале́нькість, з -ости, von, seit Kin-

Маленя́, -я́ти, *n.* kleines Kind.

Малети́нець, -нця, *m. N.* e. Berges.

Мале́ча, *f.* Kindheit, *f.* Kindesalter, *n.*; 2) —, мале́чина *coll.* die Kleinen, die Jüngsten, kleine Kinder, kleines Volk, *Біл. Левч.*

Малиґа́рня, *f.* s. Розсадни́к, *Gr.* 23.

Мали́зна, *f.* Kleinigkeit, *f.* geringfügige Sache, *Cm.*

Мали́й, *a.* klein, wenig, gering.

Ма́ли́к, *m.* Zwerg, *m.* (von e. Bukkeligem); — маликува́тий кінь Pferd mit eingefallenem Rücken.

Мали́на, (*d.* -и́нка), *f.* Himbeere, *f.* *pl.* Himbeersträuche, *pl.* (Rubus idaeus); *adj.* малино́вий.

Малині́вка, Art Birnen; 2) сла́вка — Rothkelchen, *n.* (Sylvia rubecula).

Малинни́к, *m.* Ort wo viele Himbeeren wachsen.

Малиня́к, *m.* Himbeerenwein, *m.*

Мали́ти, *v. a.* kleiner machen, verringern.

Малито́вня, *f.* *Левч.* s. Молито́вня.

Мали́шко, *m.* der Kleine, s. Мале́ча 2). [mel, *n.*

Малї́вка, *f.* Käselaibchen mit Küm-

Малївни́й, *a. Св.* s. Мальовни́й, bildschön. [klein, *pl.*

Ма́лїг, *m. coll.* junge Lämmer, Zik-

Малї́ґна, малї́ґра, *f.* das Irrereden in der Fieberhitze.

Ма́лість, -ости *f.* Kleinheit, *Пар.* Kleinigkeit, *f. Др.*; 2) Kindesalter, *n. М+Б.* 90.

Малї́ти. *v. n.* kleiner werden, eingehen.

Ма́лїч. *f.* s. Мале́ча 2) und Ма́лїг (*B*).

Ма́ло. *adv.* wenig; nicht lange; ein wenig, das wenige, — чого́ wenig wovon; ма́ло-зго́дя ein wenig später, nach kurzer Unterbrechung; м. хто selten jmd, м. коли́ selten wann; м. не...., м. що не.... es fehlte wenig, beinahe, fast, з ма́ла (з мало́го, з ма́лку) von Klein an, von Jugend auf; ма́ло по-ма́лу allmählich, nach und nach.

Маловáжити, *v. a.* собі щось (когось) etw. (jmdn) gering achten, leicht nehmen, gering schätzen.
Маловáжний, *a.* unwichtig, unbedeutend, geringfügig.
Маловáжність, -ости, *f.* Unwichtigkeit, Geringfügigkeit, *f.* [*m. Пар.*
Мальóванець, нця, *m.* *Figurant,
Мальóванка, *f.* bunt bemaltes Tuch, Kleid &.
Мальовáти, s. Малювáти.
Мальови́ло. *n.* Gemälde, Bild, *n.*
Маловíрний, *a. Пар.* kleingläubig.
Маловíчний, *a. Кл.* kurzlebend.
Мальóвний, *Ос.* (61) II. 234, мальовни́чий, *К. a.* malerisch.
Маловóдний, *a.* wasserarm. [det.
Малограмóтний, *a.* wenig gebil-
Малограмотність, -ости. *f.* Unwissenheit, *f.*
Малодéржний.*a.*geringhaltig, *Пар.*
Малодéржність, -ости.*f.* Geringhaltigkeit, *f. Пар.*
Малоду́шиє, *n. Ш.* II. 108, малоду́шність, -ости, *f.* Kleinmuth, *m.* Verzagtheit, Engherzigkeit, *f. ГШ.*
Малоду́шний, *a.* kleinherzig, eng herzig; kleinmüthig.
Маловíстний, *a.* wenig bekannt.
Малоземéлє. *n.* Knappheit, Unzulänglichkeit des Bodeneigenthums.
Малоземéльний, *a.* Kleingrund-.
Малозéрний, *a.* mit spärlichem Samen. [Kaliber (v. Feuerwaffen).
Малозíркий, *a.* (*Ф.*) vom kleinen
Малознáчний, *a.* unbedeutend, gering, geringfügig, *ГШ.*
Малокóристний, *a.* wenig nützlich, nicht vortheilhaft. [einige wenige.
Малокотри́й, *a.* selten ein, s.jmd; *pl.*
Малокрóвний, *a.* blutarm, anämisch, *Кн.* [mut, Anämie, *f.*
Малокрóвність, -ости, *f.* Blutar-
Малолíт, *Ме.* 291; малолíтний, *a.* малолíток, -тка, *m.* jung an Jahren, minderjährig, unmündig.
Малолíтність, -ости, *f.* Minderjährigkeit, Unmündigkeit, *f.* [Zahl.
Малолíчний, *a. К.* klein an der
Малолю́дний, *a.* wenige Individuen zählend; menschenarm, volksarm, *К.*
Малолю́дність, -ости, *f.* geringe, schwache Bevölkerung.
Малолю́дком зостáти ся *К.* sehr wenig Menschen zählen, entvölkert werden.
Маломіщани́н, *m.* Kleinbürger, Kleinstädter, *m.* [*Пар.a.*kleinstädtisch.
Маломіщáнський, маломíйский,
Маломóвний, *a.* wenig sprechend, wortkarg. [kargheit, *f.*
Маломóвність, -ости, *f.* Wort-
Маломóжний, *a.* wenig vermögend, unvermögend, unbemittelt.
Малоплóдний, малоплодови́тий, *Фр. a.* wenig fruchtbar, fruchtarm.
Малоплóдність, -ости.*f.* Unfruchtbarkeit, *f.* [*m. Пар.*
Малопрóдаж, *f.* Kleinverschleiss,
Малорóслий, *a.* kleingewachsen, von kleinem Wuchse, niedrig *Не. ГШ.*
Малорóслість, -ости, *f.* kleiner Wuchs. [herzig *Б.*
Малоcьвíдчий, *a.* unerfahren; eng-
Малоси́лє, *n.* Kraftlosigkeit, Schwäche, *f. Б.* [ten) *Ш.* II. 9.
Малоси́лий, *a.* schwach (an Kräf-
Малóта, *f. coll.* Menschen ohne Bedeutung, *pl. Ог.* 155.
Малоу́мний, *a.* unverständig, thöricht; blödsinnig, unzurechnungsfähig, (*B.*).
Малоу́мність, -ости, *f.* Blödsinnigkeit, *f.* Unverstand, *m.*
Малоучéний, *a.* wenig gelehrt.
Малоцíненє, *n.* Geringschätzung, *f. Тор.* [geringachten.
Малоцїни́ти, *v. a.* geringschätzen,
Малоцíнний, *a.* geringschätzig, *ГШ.*
Малочислéнний, *a.* wenig zahlreich, gering an Zahl. [ringe Anzahl.
Малочислéнність, -ости, *f.* ge-
Мáлпа, мáлфа, *Wgr.* XV. *f.* Affe, *m.*
Малпувáти, *v. a.* nachäffen.
Мáльство, *n.* Kindheit, *f.* з малóго мáльства *К.* von zarter, K.
Мальфíвниця, *f. Ф.* Hexe, *f.*
Мáльчик, малю́к, *Левч.m.* der Kleine, Knabe, Bursche, *m.*
Малювáти, *v. a.* malen; *мальóваний, *a.* nur gemalt, nicht wirklich, nichtig.
Малюзи́на, *f.* s. Русáлка, Melusine (halb Mädchen, halb Fisch).
Малюнкóвий, *a.* malerisch, *Кл.*
Малю́нок, -нку, *m.* Gemälde, Bild, *n.*
Малю́ство, *n. Св.* Kleinigkeit, Geringfügigkeit; Kleinlichkeit, *f.*
Малю́та, *m.f.* von kleinem Wuchs, vom

kleinen winzigen Menschen, *ЛД.С.*II.112.

Малю́хний, малю́сенький, *a. Левч.* s. Мале́нький. [*Н.* 23. *ОП.*

Маля́, -я́ти, маля́тко, *n.* kleines Kind,

Ма́лява, *f.* Nbfl. des Прут; 2) *N.* e. Berges. [ский, Maler-.

Маля́р, *m.* Maler, *m. adj.* маля́р-

Малярі́вна, *f.* Tochter des маля́р; маля́рка Weib des м.

Маля́рня, *f.* Maleratelier, *n. Левч.*

Маля́рство, *n.* Malerei, *f.*

Малярчу́к, *m.* Malerbursche, *m.*

Ма́ма, *f.* Mutter, Frau Mama, *f. adj.* ма́мин, — син s. Мамі́й.

Мама́й, *m.КС.* (82) V.348 s.Ба́ба 13).

Мамали́ґа, (-и́я), *f.* s. Куле́ша.

Мамі́й, *m.* Muttersöhnchen, *n.*

Ма́мка, *f.* Amme, *f.* піти́ в мамки́, за ма́мку s. Ма́мчити; 2)Mutter, *f.*s. Ма́ма.

Мамкува́ти, s. Ма́мчити.

Ма́мляти, ма́мрати, *v.a.*s. Ґа́млати, etw. flau arbeiten, f. gehen &.

Мамо́на, *f.*Mammon, *m.* *Geld, *n. МШ.*

Ма́мочка, *f.* s. Маму́ня, (*vocat.* ма́мчико *У.*).

Ма́мра, *m. f.* (-а́вець, *m.* -а́вий, *a.*) s. Ґа́млавий, flauer Arbeiter.

Ма́мрам, *m.* † *К.* (*Нива.* 142. 175) schriftliches Document, Vollmacht, *f.*

Ма́мси, *pl.* s. Палятýрки.

Маму́ла, *m.* s. Ню́нька.

Маму́ня, *f.* (*vocat.* ма́мунь *Ле.* 79. 89) *dim.* Mütterchen, liebe Mutter.

Мамці́й, *m.* s. Мамі́й.

Ма́мчин, *a.* der Amme, Ammen-.

Ма́мчити, *v. n.* Ammendienste verrichten, Amme sein; (*v. a.* — ді́ти).

Ма́на, Zusatzpartikel: кто-ма́на, щома́на, де-ма́на & wer immer, was i., wo i. & (кто-будь &); 2) *adv. Фр.*s.Мо́же.

Мана́, *f.* s. Ма́ра́ *С.* I. 200; Trug, *m.* Täuschung, Bethörung, Vorspiegelung, Lockung, *f.*, ману́ кому́ пуска́ти blauen Dunst jmdm vormachen.

Манасти́р, манасти́рище, & s. Монасти́р &; мана́х *Левч.* s. Мо́нах &.

Мана́та, *f.* яка́сь — з не́ба впа́ла =? плане́та, ein Wunderding.

Мана́те, *n coll.* мана́тки, *pl. К. Р.* II. 194 Habseligkeiten, Siebensachen; Lumpen.

Мана́тка, *f. Ф.* s. Хусти́на.

Манґе́р, *m.* ehem. $1^1/_2$ Kreuzer Wienerwährung; *pl.* *Geld, *n. ВБ.* [nensis.

Манґеру́шок, -шка, *m.* Aster chi-

Мандари́на, (*d.* -и́нка), *f.* weibl. Oberrock.

Манда́тор, (verächtl.мандатори́на), *m.* Mandator, ehem. Ortsrichter u. Bezirksvorstand, *m*; *adj.* мандато́рський.

Мандебу́рия, *f.* = Маґдебу́рґия Magdeburgerrecht, маґдебу́рске пра́во.

Ма́ндель, (-ді́ль, -дві́ль), *m.* Mass von 15 Stück, bes. Bundstroh.

Манджа́к.*m.*Schabe,*f.*(Blatta orient.).

Манджа́ти, *v. n.* rüstig, munter wandern.

Мандзьо́х, *m.* §. s. Мандріве́ць.

Мандибу́рка, *f.* Kartoffel, *f.* (Magdeburger Frucht.). [-kuchen,*m.*(пирі́г).

Мандибуряни́к, *m.* Kartoffelbrod,

Мандильо́ха, *f.* s. Мудо́ха.

Ма́ндри, *pl. М+Б.* 51 s. Мандрі́вка

Мандриґу́ля, *f.* Einbeere, *f.* (Paris quadrifolia); s. Матриду́на. [chen,*m.*

Ма́ндрик, *m.* Quarkkäse; Käseku-

Мандріве́ць, -вця́, *Ст.* мандрівни́к, *m.* Wanderer, Reisender, Turist; Nomade, *m.*

Мандрі́вка, (*d.* -івочка), *f.* das Wandern, Reisen; Wanderung, *f.* Wanderzug, *m.adj.* мандрівни́чий, der Wanderung, Reise-. [gereiste, s. Захо́жий.

Мандрі́вний, *a.* der Reisende, Zu-

Мандрьо́ха, *f.* Landstreicherin, die „Fahrende", *Мак.*; liederliche Dirne *Кв.* 126.

Мандрува́ти, *v. n.* wandern, reisen, ziehen, streichen; мандро́ваний, *a. Кв.* 407 flüchtig, verlaufen.

Мандя́к, *m.*Bauerkittel,*m.* [machen.

Мане́житися, sich zieren, Ziererei

Мане́нький, *a.* s. Мале́нький.

Мане́ра, *f.* Manier, *f. adj.*; мане́рний, manierirt, affectiert.

Мани́сто, *n.* s. Мони́сто.

Мани́ти, *v. a.* trügen, täuschen, berücken; vorspielen, vorgaukeln, verlokken, кого́сь чим. [Irrwege.*pl.Ш.*II.226.

Манівці́, *pl.* Umwege, Nebenwege,

Мані́жний, *a.* geziert, gezwungen, affectiert.

Манїї́ти ся, s. Сни́ти ся, (*Фр.*).

Ма́нїр, *m.*s. Мане́ра, *Ос.* (62) X. 111.

Ма́нїя, *f.* Manie, Leidenschaft; Bethörung, *f.*; Wahnsinn, Taumel, *m.*; 2)

N. e. teuflischen Wesens, Quälgeist, *m.* Phantom, Ungeheuer, *n.*
Мáнка, *f.* Blende, *f.* *Пол.*
Мáнька, *f.* Rind, *n.*
Манклю́в, *m.* s. Инклюв.
Манькó, *m.* s. Михáнь.
Манкóлї́я, *f.* Melancholie, *f.* Trübsinn, *m.*
Манли́вий, *a.* verlockend, trügerisch, *ВБ.*
Мáнна, *f.* Mannagras, *n.* (Glyceria fluitans); манни́сте молокó?
Манновéць, -вця́, я́сень — *m.* Mannaesche, *f.* (Fraxinus orni).
Манни́, (-не), *n. С.* s. Марá, морóка?
Мановéць, -вця́, *m. К. Пар.* s. Манівці́.
Мáнок, -нку, *m. Ст.* s. Майнó, Habseligkeit, *f. Пар.*
Маноци́вник, *m. КС.* (82) 591 Gaukler, Zauberer, *m*
Мантá, *f. Зг.* Verlockung, Betrügerei, *f.*; 2) *s. f.*
Мантá, мантáч, манті́й, мантяни́к, мантя́р, *m.* Betrüger, Schwindler, Gauner, *m.* (-я́рка, *f.* -in, *f.*).
Мантáчити, манти́ти, манти́лити, *v. a.* betrügen, schwindeln, schachern, feilschen.
Мантáчка, *f.* hölzerner Spatel zum Nachwetzen der Sense.
Манти́вий, *a.* betrügerisch, *Бор.*
Мáнтия, *f.* Mantel eines Fürsten, e. Bischofs, *m.*
Мантли́на, *f.* schlechter, abgetragener Rock.
Манту́ли, *pl.* Art Maiskuchen mit Käse; 2) манту́лки, *pl.* Naschwerk, *n.*
Ману́йло, *m.* Manuel.
Ману́ти ся, *impers.* манé ся комусь про щось jmdm ist etw. im Sinn, steht vor Augen, *Б.*; jmd fühlt sich hingezogen, *М.* II. 101.
Ману́шка, *f.* — співóчка Art winziger Vogel.
Мáнцї, *pl.* ки́дати в мáнцї Würfel spieleu, *Пар.*
Манюсенький, *a. dim.* s. Манéнький.
I. Мáня, *f.* s. Мáрія.
II. Мани́, *f.* Loch, woraus das Mehl von zwischen den beiden Mühlsteinen herausfällt.
III. Мáня.*f.*s.Манá,*ОП.*; 2)Art Spitzname der Frauen *Н.* 267.
Маня́к, *m.* Phantom, Gespenst, Gaukelbild, *n. ТР.* 55; 2) Schwindelkopf, Verführer, *m.*; 3) s. Баламу́т I. 1); 4) leichter Reiter, *К.*
Маня́ка, *f. К.* II. 42 s. Маня́к 1).
Маня́чити, *v. n.* s. Мая́чити; мрíсти, *К.*; stecken, *Р.*I.74.hocken, kauern, *М.*

Мáпа, *f.* Mappe, Karte, Landkarte, *f.*
Мáрá, *f.* Gaukelbild, Phantom; Gespenst; Traumgesicht, *n.*; leerer Traum, *Не.*, s. Мрія; 2) Täuschung, *f.* = манá *Кв.* 206: напусти́ти на кого мару́.
Мáравий, *a. В.* schmierig.
Марадúк, *m.* §. Ueberbleibsel, *n.*
Марасу́да, *m. f. Н.* 129 der (die) sich garstig u. schmutzig kleidet.
Мáрати, (-áю, -áєш), *v. a.* beschmieren, besudeln.
Марáтка, *f.* Kalmar, *m.* (Loligo).
Марвáвкати, *v. n.* s. Мя́вкати.
Мáргá, *f.* s. Маржи́на; grosse Viehherde.
Мáргель, *m. N.* e. Berges.
Марґель, -ґлю, *m.* Mergel, *m.*
Маревни́чий, *a. Ст.* schwärmend, Phantasie-.
Мáрево, *n.* Zwielicht, Halbdunkel, *n.*; 2) Schwärmerei, Phantasie, *f.* Wahn, *m. Н.*61.
Марéна, (*d.* -éночка), *f.* der Baum (Puppe &) am Feste des Ку́пало, — купáльна *Ч.* III. 194; 2) s. Мерéна.
Марéнник, *m.* Ungethüm, *n.*
Маренчу́к, *m.* junge мерéна, Barbus fluv.
Мáрець, -рця, *m.* Monat März. (*В.*).
Маржи́на, (*d.* -и́нка), *f.* Rindvieh, *n.*
Мáри, *pl.* Bahre, *f.*
Марикувáти собí, s. Кривдувáти собí.
Мари́лька, *f.* Amaryllis; марилькóваті, *pl.* Narcissenartige, (Amaryllideae).
Мари́на, (-и́ня), Мари́ся, (-и́сень- (-и́ська), *f.* Marina, Maria.
Маринá, *f. А Г.* 162 s. Марá, мáрище: осинá ім — маринá! = ? Морéна.
Маринáта, *f.* mariniertes Fleisch.
Мари́нна, мари́на, *f.* s. Мару́на; Anthemis nobilis.
Маринувáти, *v. a.* marinieren.
Мáрити, *v. a. М. Ст.* träumen, im Traume sehen, мáрить ся в снї, *Лзвч.*
Маричéска, *f. N.* e. Berges u. einer полони́на.
Мáрище, *n.* s. Мáра 1).
Марию́нка, *f.* s. Илéць.
Мария́нка, шпени́ця = *f.* Art rother Sommerweizen.
Мáрія, Марíйка, *f.* Maria, Marie, Mariechen.
Марія́н, *m.* Baldrian, *m.* (Valeriana offic.).
Мáрка, *f.* Marke, *f.*
Маркитáнт, *m.* Marketender, *m.*; маркитáнка, *f.* Marketenderin, *f.* (*adj.* -áнський).

*

Маркія́н, *m.* Marcianus.
Ма́рко, *m.* Marcus.
Марко́тка, *f.* s. Мархо́тка.
Марко́тний, (-кітн-), *a.* verstimmt, niedergeschlagen, traurig.
Маркува́ти, *v. a.* markieren.
Марли́вий, *a.* *Зар.* schwärmerisch, phantasiereich; trügerisch.
Мармази́нка, *f.* Mütze aus rothem od. blauem Tuch.
Мармá́рія, Мармá́рщина, *f.* *Гол.* Marmaroszer Comitat = Мармаро́ска столи́ця. [Ти́са.
Ма́рмарош, *f.* nördlicher Nbfl. der
Мармедю́га, (-адю́га), мармолай, *m.* nichtsnutziger, böser Bube. [245.
Марми́за, *f.* §. Gefriss, Gesicht, *n.* *Кч.*
Марморя́ний, *Не.* мармуро́вий, *a.* aus Marmor.
Ма́рмур, (-мір), *m.* Marmor, *m.*; 2) Heckensperling, *m.* (Accentor modularis).
Марму́рник, *m.* *В.* Lathyrus silvestris.
Мармурува́ти, *v. a.* marmorieren.
Марни́й, (*d.* -енький), *a.* schlecht aussehend, abgehärmt; elend, dürftig; 2) eitel, nichtig, vergänglich; *adv.* ма́рно, — з сьвíта зійти́ elend umkommen; zwecklos, nutzlos, [Nichts, Nichtigkeit, *f.*
Марни́ця, *f.* *МШ.* eitler Tand, eitles
Ма́рність, -ости, *f.* *К.* das Eitle, Eitelkeit; Vergänglichkeit, *f.*
Марні́ти, *v. n.* verkümmern, elend, siech werden. [ben, *m.*
Марновíрство, *n.* *К.* Aberglau-
Марноду́мець, -мця, *m.* eitler (stumpfer) Tropf, *Ст.* [*Не.*
Марнойду́чий, *a.* eitel vergänglich,
Марномо́вець, -вця, *m.* eitler Schwätzer, *К.*
Марно́поль, *m.* = Маріу́поль, *Левч.*
Марносьвя́т, Яре́ма, — *Ра.* I. 239? s. Пустосьвя́т.
Марносло́ве, *a.* leeres Geschwätz, *К.*
Марнотра́вити, марнотра́тити, *v. a.* verschwenden, vergeuden, verprassen.
Марнотра́виця, *Гол.* III. 167, (-а́вниця, *Пар.*), *f.* Verschwenderin, *f.* liederliches, leichtsinniges Weib.
Марнотра́вний, *a.* verschwenderisch, *Пар.* [ник, *Фр.* *m.* Verschwender, *m.*
Марнотра́вник, *Пар.* марнотра́т-
Марнотра́вство, *n.* Verschwendung, *f.* [schwenden.
Марнува́ти, *v. a.* vergeuden, ver-
Марова́тий, *a.* unrein, *В.* марова́тожовта́вий trübgelb. [(in d. Landwirt.).
Ма́рок, -рка, *m.* Zeichenmacher, *m.*
Ма́рочко, *m.* *dim.* s. Ма́рко.
Ма́рочний, *a.* *Wgr.* XV. s. Мрачни́й, захму́рений.
Март, ма́рот, -рта, *m.* s. Ма́рець; *adj.* мартови́й, März-, märzlich.
Ма́рта, Марту́ня, *f.* Martha.
Марти́н, Марти́нець, -нця, *m.* Martinus; 2) марти́н *Не.* (*Пр.* XI. 1. 116) Möve, *f.* (Larus); *b*) Flussfischadler, *m.* (Pandion haliaetos).
Ма́ртир, *m.* *Ф.* s. Му́ченик.
Мартопля́с, *m.* Spassmacher, Schalk; Hanswurst, *m.* *В.*
Мару́да, *m.* Marodeur, marod.
Мару́дний, *a.* *Св.* traurig, düster; lästig, zudringlich; *adv.* -но langweilig *Веч.* I. 365.
Марузя́тий, *a.* s. Мурзя́тий.
Мару́на, мару́нька, *f.* Mutterkraut-Kamille, *f.* (Chrysanthemum v. Pyrethrum parthenium); 2) -у́нка ди́ка kreuzblättriges Labkraut (Galium cruc.).
Мару́ня, (-у́нька), Мару́ся, (Мару́сина *Л.* 65); Мару́сенька (-у́пка), *f.* Marianna, Maria, Mariechen.
Ма́рфа, *f.* Waare von Hausierern u. Tauschkrämern geführt, *f.*
Ма́рхія, *f.* — всхíдна Ostmark, *f.*
Мархо́тка, *f.* schlechter Rauchtabak.
Марципа́н, *m.* Marzipan, *m.* *С.* I. 192.
Марці́вкі́, *pl.* Hühner die im März ausgekrochen sind.
Марцови́ця, *f.* *ВБ.* Märzwetter, unbeständiges Aprilwetter (мартові́ хви́лї).
Ма́рця, *f.* s. Ма́рта; Marcianna.
Марча́, -а́ти, *n.* Märzhäschen, *n.*
Ма́рчик, *m.* *dim.* s. Ма́рець.
Марш, (*d.* ма́ршик), *m.* Marsch, *m.*
Марша́л, марша́лок, -лка, *m.* Marschall, *m.* *adj.* марша́льский; 2) Art Damenspiel.
Марша́лка, *f.* *Ч.* IV. 676 s. Вильце́.
Марша́льство, *n.* Marschallswür-
Марши́на, *f.* (*Фр.*) s. Маши́на. [de, *f.*
Маршува́ти, *v. n.* *КС.* (82) V. 353. s. Машерува́ти. [*m.* (Asperula odorata).
Маря́нка, *f.* паху́ча Waldmeister,
Ма́са, *f.* Masse, *f.*

Масельни́чка, *f.* Butterbüchse, *f.*
Масельцé, *n.dim.*s.Мáсло. [-napf.*m.*
Маси́вний, *a.* massiv.
Маси́ло, *n.* s. Масти́ло. [Masken-.
Мáска, *f.* Maske, *f. adj.* Масковий,
Маскали́ти, (-ари́ти), *v. a.* s. Погáнити.
Мáськати, *v. a.* streichen, schmieren.
Маскати́н, *m.* Nbfl. des Чéремош 6.
Маскувáти, *v. a.* maskieren.
Маслáк, (*d.* -ачóк), *m.* Knochen, *m.* *Ko.* 184. *Ш.* II. 186; *Н.* 141?
Мáсли́на, *К.* масли́чина, *f.* масли́нне дéрево *Ф.* Oelbaum, *m.* Oelbeere, *f.* (Olea europ.) *Вол. adj.* масли́чний vom Oelbaum *К.*
Мáсло, (*d.* мáслицé, *Ч.* IV. 31, мáсличко), *n.* Butter, *f.* *Оц.* § 277. 1.; *adj.* маслїнний, *Kol.* I. 143 s. Масляний.
Масловáтий, *a.* butterartig.
Масловéць, -вця́, *m.* Oelpalme, *f.* (Elais guineensis), *B.*
Маслосьвя́тие, *n.* letzte Oelung.
Маслувáти, *v. a.* letzte Oelung spenden.
Маслю́к, масля́к, *m.* Butterpilz, Schmalzling, *m.* (Boletus luteus v. annulatus); 2) Egelschnecke, *f.* (Limax); Weinbergschnecke (Helix).
Масляни́й, *a.* Butter-; 2) -е зїлє Fetthenne, *f.* (Sedum telephium); 3) маслянá, *s. a. f. gr.* s. Пу́щенє.
Масля́нка, *f.* Buttermilch, *f.*; 2) Lilium martagon. [dler, *m.* (-in, *f.*) *ГШ.*
Масля́р, *m.* (-ля́рка, *f.*) Butterhän-
Мáсляч, *m.* Ausbruch vom Weine, *m.* *B.*
Маснáвий, *a.* fettig.
Масни́й, *a.* fett; мáсно (*adv.*) їсти fett (fette Speisen) essen (nicht fasten); *glatt, gleissnerisch.
Масни́ця, (*d.* -и́чка), *f.* Butterfass, *n.*; 2) Butterwoche, *f.* Fasching, *m.* *IГ.*
Мáснiсть, -ости *f.* Fettigkeit, Fettheit, *f.*
Масномйский, масноязи́кий, *a.* glatt, gleissnerisch listig sprechend, schmeichelnd.
Мáсьо, *n.* (in d. Kinderspr.) s. Мáсло.
Мáсса, масси́вний, & s. Мáса &.
Мáсть, *f.* Salbe; 2) Farbe, *f.* (bei Pferden, im Kartenspiel &); до мáсти von derselben Farbe.
Мастáк, *m.* Meister in e. Sache, Sachverständiger, Kenner, Künstler, *Ko.* 208. *Гл.* б. 8.
Масти́ґа, *f. aug.* Schmiere, *f.*
Мáстика, *f.* Mastix, *m.* [*m.К.Ст.*
Масти́ло, *n.* Salbe; Pomade, *f.* Pflaster,
Масти́ти, (мащу́, мaсти́ш), *v. a.* salben, einschmieren; bestreichen (mit Lehm, mit Kalk); fett machen, mit Fett einmachen (стрáву).
Мастї́льниця, *f.* Arbeiterin die mit Lehm ein Gebäude bestreicht, weisst.
Мáстка, *f.dim.*s.Масть 2) *vgl.*Кiстка,
Мастки́й, *a.* schmierig, von Fett od. v. Feuchtigkeit glänzend; -á земля́ Töpferthon, *m.*
Мáстя, *f.* *Гол. гр.* 49 s. Масть.
Масю́ненький, *a.*s. Малéнький.&.
Мать, *g.* мáтери, *f.* §. s. Мáти II.
Мáта, *f.* Matte, Strohmatte, *f.*
Маталя́ти, s. Гáтля́ти.
Матвiй, Матїй, *m.* Matthäus; Матвiїв, *s. a. m.* des M.; 2) *N.* e. Berges; Матвiїха, *f.* des M. Weib; Матвiїшин, *s. a. m.* der Матвiїха Sohn.
Математик, *m.* Mathematiker, *m.*; *adj.* математи́чний, mathematisch.
Мáтер, *f.* s. Мáти II.
Матéрац, (*d.* -áцик), *m.* Matratze, *f.*
Матери́зна, матери́знина, *f.* Muttererbe, mütterliches Gut, m. Vermögen; Mutterland, *n. adj.* материзнéний zur Verlassenschaft der Mutter geh.
Мáтери́й, *a.* in vorgerücktem Alter, in den älteren Jahren.
Мáтерин, матери́нский, *К. a.* Mutter, von mütterlicher Seite, mütterlich; -на ду́шка, s. *d. f.* 2).
Матери́нка, (-и́ска), *f.* Dost, *m.* (Origanum vulg.); 2) Feldthymian, Quendel, *m.* (Thymus serpyllum).
Матéрия, *f.* Materie, *f.* Stoff, *m.* (in allen Bdtgen); 2) Eiter, *n.*; 3) -ия́, linke Pflugsterze. [rial & *n.*
Материя́л, *m.* Material; Baumate-
Материялї́ст, *m.* Materialist; *adj.* -лїсти́чний materialistisch. [materiell.
Материя́льний, (-я́ний, *He.*) *a.*
Мáтерний, *a.* Mutter-, — язи́к Muttersprache, *f.*
Матерни́к, *m.* Muttergestein, *n.* *Пол.*
Мáтерниця, *f. coll.* s. Мáтїрка.
Матерювáти, *v.n.* Mutterstelle vertreten.

I. Мáти, (мáю, мáєш), *v. a.* haben; besitzen; — щось до сéбе die Eigenthümlichkeit besitzen; — щось на пáмяти im Gedächtnis behalten, gedenken, — на увáзі etw. merken, beachten; — у кого 3 лéви bei jmdm 3 Gulden gut haben; — щось з собóю mit sich führen; — когóсь за що, чим wofür jmdn halten, als etw. haben; що мáю дїяти? was soll ich thun? мáю за повúнність сидїти ich bin verpflichtet zu sitzen, ich soll &; 2) — ся (одно до одного) sich verhalten; — ся sich befinden; як ся мáєш? wie ist dein Befinden? wie geht's dir? wie steht es mit dir?; оні дóбре мáють ся sie sind in guten Vermögensverhältnissen, sind wohlhabend; так мáє ся сьвіт so geht es in der Welt; — ся до когóсь zu jmdm einen Zug, eine Neigung haben; вже ся мáє ик вéчеру schon ist der Tag an der Neige; *ptc.* мáючий wohlhabend.

II. Мáти, *g.* мáтери, *f.* Mutter, *f.*; Мáти Бóжа Gottesmutter.

Матидїва, *f. Ф.* Allerheil. Jungfrau.

Матúна, *f.* s. Натúна *Wgr.* IX.

Мáтиця, *f.* Gebärmutter, *f.* (uterus); 2) weibl. Scham, Geschlechtsglied bei Thieren; льóха- Weibchen des Wildschweins, Bache, *f. adj.* мáтичний s. Мáточний.

Мáтичник, *m.* s. Матернúк, *Пол.*

Мáтїв, *m.* s. Матéрия 1).

Мáтїнка, *dim.* (-їночка), мáтїр, мáтїрка, *f.* s. Мáти II Mütterchen, *n. adj.* мáтїнчин. [Bästlinge, Maskel, *pl.*

Мáтїрка, *f.* Samenhanf, Mäsch, *m.*

Матїркувáти, *v. n.* комý auf die Mutter jmds fluchen, schimpfen.

Мáтїрні, матїрчáті (конóплї) *pl.* s. Мáтїрка.

Мáтка, *f.* Mutterbiene, Bienenkönigin, *f.* Weisel, *m.*; 2) s. Мáтиця 1) *Под. Левч.*; 3) Hauptader od. dicke Schicht des Erdwachses, *Фр.*; 4) — медвéдяча Lagerstätte des Bären, *Фр.* 5) — збожéва Mutterkorn; Roggenbrand, *m.* (Claviceps, Sclerotium); 6) панїмáтка Frau Mutter, ehrende Benennung einer Frau; *adj.* мáтчин, *С.* II. 219.

Мать-мáчиха, *f.* Tussilago farfara.

Матнáти ся, s. Мáяти ся.

Мáтнá, *f.* Mutterwurzel, Herzwurzel, *f.*; 2) mittlerer Theil e. Netzes, Mittelnetzsack;*Netz,*n.*Falle,Schlinge,*f. H.*111; Hosenbeutel, *m.*; 3) Zeit wo viele Arbeiten zusammentreffen; Gewühle, *n.*

Матóване, *n.* gestampfte Hanfsamen zum Oelschlagen.

Матóвий, *a.* matt (vom Stahl, Glas &).

Матóлич, *m.* Narr, *m.* alberner Tropf.

Маторжéник, *m.coll.* Gebäck, Zwieback, *n.*

Мáтохна, *f. Ме.* 177 s. Мáти II.

Мáточина, *f.* Nabe in e. Rade, *f.* Löcher, beide Oeffnungen der Radnabe, *pl.*

Мáточка, *f.* das Innere, der Grund *Ст.* Fruchtboden in e. Blüte, *m.*

Мáточний, *a.* zur Gebärmutter geh. -і припáдки hysterische Zufälle, *Ко.* 127; — луг Mutterlauge, *f.* — кóрінь s. Матнá 1), Pfahlwurzel, *f.*

Мáточник, (-ошник), *m.* Weiselzelle, -wiege, *f.* Eierstock, *m.*; 2) mehrere Pflanzen: Ballota nigra, Dracocephalum moldav., Nepeta nuda, Petasites vulg.

Матридýна, *f.* Scopolina atropoides, *В. Ф.* (*Пр.* III. 196).

Матрикáль, *m.* Matrikelführer, *m.*

Матрóз, *m.* Matrose, *m. Пол.*

Матрóна, *f.* s. Мотрóна.

Матýлька, *f.* Puppe, *f.* [verdrehen.

Матýлькати, *v. a.* vermummen,

Матýля, *f.* s. Ватýля (*В.*).

Матýся, (-ýсенька), матýхна, *Ч.* III. 191, *f.* s. Мáти II. мáма *adj.* матýсин Mütterchens —.

Матýша, *f.* s. Тїтка. [PfarrersFrau.

Мáтушка, *f.gr.* Mütterchen *n.*; 2) des

Мах, *m.* Schlag in die Luft, Schwung, *m.* Wucht, *f.* (*int.* мах!) 2) grosses Stück; дáти мáху *Ос.* (61) V. 73.

Махáн, *m. Др. с.* 238 *Мак.* II. 22.?

Мáхане, *n.* das Schwenken, Wedeln, Schwingen.

Махáти, махнýти, *v. n.* чим, etw. schwenken, schwingen, hin u. her bewegen; winken; hineilen; махáй! laufe schnell hin! 2) — ся з ким *Ф.* mit jmdm ringen, raufen.

Мáхина, *f.* s. Мáшúна; —, махúня (*Фр.*) etw. überaus Grosses, Gewaltiges, Riesiges; grosse Strecke. [haft.

Махúнний, *a.* gewaltig gross, riesen-

Махлювáти, *v. n.* schwindeln, betrügen.

Махляр, *m.* Betrüger, Gauner, Schwindler, *m.* *Пот.* III. 85; махлярка, *f.* — -in, *f.* *Л.* 16. [nerei, *f.*

Махлярство, *n.* Betrügerei, Gau-

Маховий, *a.* zum Schwingen dienlich, z. B. Flügel der Windmühle; -і вила sehr lange Gabel; -і перá Schwungfedern, *pl.*

Махоїди, *pl.* Maul, Gefriss, *n.*

Махометник, *m.* Schlingel, Galgenstrick, *m.* [bak, *Левч.*

Махорка, *f.* inländischer Rauchta-

Махорнути, *v. n.* §. *Ал.* hineilen.

Махталь, *m.* *Ф.* (*Пр.* II. 488) Bund, *m.* Zaspel, *f.*? [kuchen der Juden, *m.*

Маца, *f.* eine Metze (Mass); 2) Oster-

Мацак, *m.* кріпкий як — *Н.* 258? s. Моцак.

Мацаки, ити на мацаки gehen um mit den Händen die Fische unter dem Gestein zu fangen.

Мацане, *n.* das Tasten, Befühlen.

Мацапура *f.* §. Monstrum, *n.* Popanz, *f.*

Мацати, мацяти, мацнути, *v. n.* (*v. n.*) tappen, be-tasten, befülen; greifen.

Мацена, (-иня), мацїнча, -ати, *a.* ganz kleiner Topf, (*B.*).

Мацїнький, мацїненький, мацїпкий, мацїцький, мацюненький, *a.* sehr klein, winzig. [mit Händen s. Мацаки.

Мацок, -цка, *m.* das Fangen der Fische

Маццок, -цька, *m.* Sausack, „Mathias", *m.* [kleiner Mensch, Zwerg, *m.*

Мацьопа, *m. f.* мацьопкий, *a.* ein

Мацукати, s. Мацати.

Мацур, *m.* s. Коцур *Гол.* III. 559.

Мачанка, *f.* Tunke, *f.* als Zuspeis zum Brot &, z. B. Käse mit Rahm eingemacht etc.

Мачанник, *m.* Kuchen mit Mohn, *m.*

Мачати, *v. a.* eintunken, eintauchen; befeuchten, nass machen; * — руки в що unreine Hände bekommen wegen Theilnahme anDefraudation. [körnlein, *n.*

Мачина, (*d.* -инка *А-Г.* 166) *f.* Mohn-

I. Мачка, *f.* s. Кітка.

II. Мачка, *f.* s. Бага.

Мачкоїд, *m.* der die мачка II. kaut.

Мачкувати, *v. a.* збіже beim schütteren Getreide blos die Aehren abschneiden, wie man beim Mohn blos die Köpfe abschneidet; s. Микати; * s. Переберати *Gr.* 23.

Мачник, *m.* Mohnkuchen, *m.* (*B.*).

Мачок, -чку, *m* Feuerblume, Klatschrose, *f.* (Papaver rhoeas); Pap. argemone; мачки, *pl.* Mohnpflanzen, *pl.* (Rhoeades), *B.*

Мачоха, (-еха, -иха, -уха), *f.* Stiefmutter, *f.* *adj.* мачошин, der Stiefmutter, stiefmütterlich. [мачтовий.

Мачта, *f.* *Не.* Mastbaum, *m.* *adj.*

Мачула, (-уга), *f.* Keule, *f.*

Мачулець, -лця, *m.* eingelassene Stange eines Gerüstes. [*gr.* Mariechen.

Маша, Машечка, (-енька), Машка, *f.*

Машерувати, (маши-), *v. n.* marschieren.

Машина, *f.* Maschine, *f.* (*d.* машинка, kleine Maschine); *adj.* машиновий, Maschinen-. [nist, Maschinenführer, *m.*

Машиніст, машинник, *m.* Maschi-

Машіти, (машу, машеш), *v. n.* *Фр.* s. Махати. [*f.* *Ч.* V. 253; Scheusal, *n.*

Машкара, *f.* garstige Larve, Maske,

Машт, *m.* s. Мачта &.

Маштак, *m.* *Н.* 203 s. Мастак.

Машталїр, *m.* Stallknecht, *m.*

Мащене, *n.* das Bestreichen, Schmieren; Befetten, s. Мастити.

Маю, *praes.* & маючий *ptc.* s. Мати I.

Маюла, *m. f.* langsamer Patron; blöder Trottel.

Маявка, *f.* *ВБ.* (*Пр.* XII. 447) s. Мавка; 2) — синя Blaugras, *n.* (Molinia coerulea), *B.*

Маяк, *m.* Feuerbake, *f.* Leuchtthurm, *m.* *Ш.* II. 42; 2) *coll.* Gebüsch, *n.* *Kol.* I. 65.

Маяти, (маю, маеш, мае), *v. n.* чим hin u. her bewegen; крильми mit den Flügeln flattern, *ГШ.*; schwingen; sich regen, s. bewegen, s. rühren (vom Laube), *Не.* *Гол.*; — ся по сьвітї kümmerlich wandeln; 2) s. Маїти *К.*

Маятник, *m.* Pendel, *m.* *С.* I. 169.

Маячене. *n.* das Phantasieren, Schwärmen, *n.*; 2) *Ч.* I. 47 Phantom des bösen Geistes. [men, träumen.

Маячити, *v. n.* phantasieren, schwär-

Маячливий, *a.* *ВБ.* träumerisch, schwärmerisch.

Маячливість, -ости. *ВБ.* маячня, *Пар.* *f.* Schwärmerei; Einbildung, *f.* Wahn, *m.* [Utopist, *m.*

Маячник, *m.* Schwärmer, Phantast,

Мгла, *f.* Nebel, *m.* s. Имла, мрака.

Мглйти ся, *Фр.* im Nebel verschwimmen, мрáка мглйть ся.

Ме-ме! *int.* vom Blöken des Schafes.

Мéбель, -бля, *m.* Möbelstück, *n.* *adj.* мебéльний.

Меблювáти, *v. a.* möbliren.

Мéва хихóтка, *f.* Lachmöve, *f.* Larus ridibundus).

Мéвра, *f.* s. Мéрва, *Левч.*

Мегтíти, *v. n.* s. Мигтíти.

Мéґла, *f.* Holz in Haufen aufgeschichtet, *n.* *Gr.* 23.

Меґлювáти, *v. a.* дрóва aufschichten, sortieren.

Мéдáль, *f m.* Medaille, Schaumünze, *f.*

Медвéдик, *m.* s. Мéдвідь; 2) у млинї Triebwerk, *n.* Drilling, *m.*?

Медвéдина, медвéжина, *f.* Bärenfleisch, *n.*

Медвéдиха, медвéдйця, *f.* Bärin, *f.*

Медведíвка, *f.* Nbfl. des Бог.

Медведьовáтий, *a.* bärenartig, *Пол.*

Медведчá, медвéжа (-еженя́), -áти, *n.* медведчýк, *m.* Junges einer Bärin, *n.*; 2) Maulwurfsgrille.

Медведюх, медвéдик, *m.* Bärenspinnerraupe, *f.* (Euprepia — eruca).

Медведя́р, *m.* Bärenführer, *m.* *Пар*

Медвéдний, *a.* vom Bären, Bären-.

Мéдвідь, -éдя, (*aug.* медведйско, -йще), *m.* Bär, *m.* (Ursus); *медвéдї *pl.* Bärenpelz, *n.* *adj.* медвéдячий.

Медвíдник, *m.* *H.* 23. стáрець медвíднику не товарйш?

Медвíдниця, *f.* Art doppelschneidiges Schwert zum ehem. Gebrauch auf Bärenjagden, *Фр.*

Меделя́н, *m.* Bullenbeisser, grosser Hund.

Мéджи, мéджо, *Ог.* 186 s. Мéжи.

Медйзна, *f.* Meth, *m.* Methessenz, *f.*

Мéдик. *m.* Hörer der Medicin; Doctor, *m.*

Медитувáти, *v. n.* meditieren, nachdenken.

Медицйна, *f.* Medicin, *f.* *adj.* медицйньский, медйчний, medicinisch.

Медíвка, *f.* Honigthau, *m.* s. Спадь; 2) Honigbrantwein, *m.* *Гол.* III. 438; 3) *pl.* -кй Art sehr weicher u. süsser Pflaumen.

Медівнйй, *a.* *Ваг.* s. Медовйй.

Медівнйк, *m.* Honigkuchen, Lebzelten, *m.*; gelbes Labkraut (Galium ochroleucum).

Медівникáр, *m.* Lebzeltenbäcker,

Медівнйця, *f.* Honigbehältnis, *n.* *Пар.*; 2) Blütenstaub, *m.* *Ф.*

Медїнкй. *pl.* Art honigsüsser Aepfel.

Медлювáти, s. Меґлювáти.

Медля́к, *m.* *Пic.* s. Меделя́н.

Меднйй, *a.* honigreich, — рік.

Меднйця, *f.*; Honigdrüse, *f.* Honigbehälter, *m.* (nectarium) *B.*

Меднó кадйло, *n.* *B.* Melittis melissophyllum.

Медоббри, *pl.* *N.* der Berge längs des Fl. Зóруч.

Медовйй, *a.* Honig-, honiglich, honigsüss, -reich; — тйждень, Flitterwoche, *f.* *ГШ.*

Медовйця, *f.* s. Медíвка 1).

Медóвчик, *m.* *Гол.* III. 488 s. Пáсїчник, *Пic.*

Медогýбок, -бка, *m.* Honiglippe, *f.* (labellum) *Бол.*

Медодáйний, *a.* honigspendend, honigend.

Медозбóри, *pl.* Honiglese, *f.*

Медоїда, *m.* Honigesser, *m.*

Медоляннйн, *m.* *H.* 279 s. Меделя́н.

Медонóсний, *a.* honigtragend.

Медоточйвий, *a.* honigströmend, beredt, *Ш.* I. 349.

Мéдский, *a.* aus Medien kommend.

Медýза, *f.* Meduse, *Ш.* II. 176; Art Qualle, Meduse, *f.* *He.* (*Пр.* XI. 1. 122); Медýзицї, *pl.* Medusae *Пол.*

Медýнка, медунйця, (-ýлька, -ýшка), медíвка, *f.* rother Bienensaug. (Lamium purpureum); 2) Lungenkraut, *n.* (Pulmonaria offic.); 3) Spiraea ulmaria; 4) Thalictrum angustif.; *дївка-м. süsses Mädchen, (*B.*).

Медýха, *f.* honigsüsse Birne, s.; 2) Медýнка.

Медяннйй, (медїннйй, *Kol.* I. 143), медяннйшний, *Кв.* 300 *a.* aus Honig, s. Медовйй. 1), 2); 3) Primula offic.

Медяннйк, (*d.* -ичóк), *m.* s. Медівнйк

Меж. *praep.* *Ш.* I. 60 s. Мéжи.

Межá, *f.* (*pl.* мéжі), Rain, Feldrain, *m.* Grenze, *f.* Rain-, Grenz-, Flur-.

Межевйй, межовйй, *a.* am Raine.

Мéжи, *praep.* I) *mit dem Genit.* *Mi.* IV. 544 *Ог.* 186. II) *mit dem Instrumental.* *Mi.* IV. 749 auf die Frage wo?: mitten, unter, zwischen: межи бíлих хатóк *M.* [*Ос.* (61) I. 9.], межи зьвіздáми zwischen den Sternen; межи нáми unter uns, м. ворогáми unter Feinden; III) *mit dem Accus.* *Mi.* IV.

412 bez. die Gegenstände, zwischen welche, nach deren Mitte e. Bewegung vor sich geht: zwischen, unter: межи гóри zwischen (in) die Berge; межи люде пітú unter die Leute gehen; *vgl.* Помéжи, пóміж; межé-очи вдáрити zwischen die Augen schlagen. In der Zusammensetzung: Zwischen-, Mittel-, inner.

Межибедрéнний, *a.* *Пол.* s. Межиудóвий. [zwei Furten s. Межиріче.

Межúбрід, -оду, *m.* Stelle zwischen

Меживвлáда, *f.* Interregnum *n.* *Пар.*

Межигірець, -рця, межигірский, *a.* zwischen Bergen wohnend, liegend.

Межигрá, *f.* Zwischenspiel, Intermezzo, *n.* *Пар.* [ring (beim Insect).

Межигрýде, *n.* der zweite Brust

Межигýзе, *n.* Arschkerbe, *f.* *Пар.*

Межидíя, *f.* Zwischenact, *m.* *Пар.*

Межиклíтний, *a.* zwischenzellig, *Под.* [Zwischensatz, *m.*

Межимéтний, *a.* -е полóжене *ГШ.*

Межимíр, *m.* Feldmesser, Geometer, *m.* [Völker-.

Межинáродний, *a.* international,

Межиплýцний, *a.* zwischen den Lungen.

Межирéбра, *pl.* *B.* Mittelrippen, *pl.*

Межиріче, *n.* Gegend zwischen zwei Flüssen, *f.*

Межисíдка, *f.* *He.* (*Пр.* XII. 471) das grobe Mehl, welches man unter die Brodlaibe auf die Backschaufel streut.

Межúсїтка, *f.* *H.* 272 etw. Zwitterhaftes. [innerlich entzweit, in Fehde.

Межисóбний, межиусóбний, *a.*

Межúти, s. Межувáти.

Межиудóвий, *a.* -а болóнка, Schenkelhaut, *f.* *Пол.* [Bürgerkrieg, *m.*

Межиусóбиця, *f.* innere Fehde,

Межиусóбник, *m.* welcher innerliche Unruhen, einen Bürgerkrieg hervorruft u. unterhält. [terregnum, *n.* *Пар.*

Межицáрство, *n.* Zwischenreich, In-

Межичастúчний, *a.* Molecular-, *Пол.* [schenkiefer, *m.* *Пол.*

Межичéлюстний, *a.* -а кість Zwi-

Межíвка, *f.* межóване, *n.* Ausmessung, Feldmessung, *f.*

Межівнúк, мéжник, (*Фр.*), *m.* Anrainer, *m.*; 2) der den Rain verrückt, die Grenze verletzt.

Межовúй, s. Межевúй.

Межувáти, *v. a.* das Feld aus-, abmessen, die Raine bestimmen; 2) den Rain verrücken, verschieben.

Мез, миз, s. Мéжи, *Ог.* 186.

Мезанúна, *f.* *Кн.* Mezzanine, *f.* Halbgeschoss, *n.*

Мезгá, *H.* 16. мéзка, *K.* *f.*; weiches Fichtenbast; Splint, *m.* *adj.* мезговúй.

Мездрó, *n.* innere Seite der Haut, des Leders, Aasseite, *f.* s. Мя́ска.

Мезúнець, *P.* I. 86, мезúнний, мезúнка, *Cm.* s. Мізúнець etc.

Мезковéць, -вцá, *m.* Splintkäfer, *m.* (Lyctus) *B.* [barkeit *Пом.* III. 99.

Мезлéва, *f.* † Art Abgabe u. Dienst-

Мéї. *gen. fem. pron.* = моéї (мóї) *Ог.* 132.

Меканчáний. s. Миканчáний.

Мéкати, мекетáти, *H.* мéкнути, мекотíти (-óчу, -óчеш), (*B.*). *v. n.* meckern, blöken. [fes.

Мекекé! *int.* vom Meckern des Scha-

Мекелúни, мекелúвини, *pl.* s. Мякúни.

Мекéтити, *v. n.* s. Микúтити.

Мéкіт, -оту, *m.* das Meckern, Geblöke, *n.* [brod, *n.*

Мелáй, *m.* Maispolenta, *f.* Kururutz-

Мелáйник, *m.* sehr brüchiges Schiefergestein. [Малáнка 1).

Мелáня, (-áнка, -áся, -áшка), *f.* s.

Мéлений, *ptc.* gemahlen s. Молóти.

Мельдувáти, *v. a.* melden.

Мельдýнок, -нку, мельдóване, *n.* Meldung, *f.* [de, Mahlgut, *n.* *Пом.* I. 165.

Мéливо, *n.* das zu mahlende Getrei-

Мéлькати, мéлькнути, *v. n.* winken, blinken *Ш.* I. 22; vorbeihuschen.

Мéлків, -овá, *m.* *N.* e. Berges.

Мелькóм, (-омá), *adv.* rasch vorüberreilend, schnell vorbeistreichend; obenhin; sehr kurz, geschwind *Ko.* 99.

Мельнé, *s. n. a.* Mahlmetze, Mühlgebühr, *f.* *Пар.*

Мéльник, (мéлник *Ог.* 68. 88), *m.* Müller, Mühler, *m.*; *adj.* мельнúцкий Müllers-.

Мельнúцтво, *n.* Müllerhandwerk, *n.*

Мельнúчити, (меннú-), *v. n.* in der Mühle mahlen; 2) Müller sein.

Мéльничка, *f.* Müllerin, *f.*

Мельничýк, *m.* des Müllers Sohn, Mühlbursche, *f.*

Мельодúйний, *a.* melodisch.

Мéльон, *m.* Melone, *f.*

Мелу́н, *m.* Zungendrescher, *m.* *Св.*, мелуна́ утну́ти *Н.* 134 aufschneiden, lügen. [Міюс *Пом.* III. 122.

Ме́люс, *АД.* I. 108 verdorb. st. Мі́ус,

Мемози́на, *Ч.* I. 200 s. Малюзи́на.

Ме́нь, меньо́к, *Н.* 240, *m.* s. Мнюх, *Mi.* II. 290.

Мена́ж, *m.* мена́жа, *f.* Menage, *f.*

Менаже́рия, *f.* Menagerie, *f.*

Мена́жка, *f.* Art Menageschüssel aus Blech.

Менажува́ти, *v. a.* menagieren; — ся з чим womit haushälterisch vorgehen.

Менанко́вий, *a.* s. Меканча́ний, *Зап.* II. 402. [Мінджува́ти.

Менджува́ти, *v. n.* *М+Б.* 364 s.

Мендиве́шка, *f.* s. Вош, *В.*

Мене́, *pron. pers. gen.* und *acc.* meiner, mich; мені́ (мині́) *dat.* und *loc.* mir, in mir *Ог.* 129.

Мене́, менння́, мне́, *n.* s. Имя́, *Ог.* 56. 80.

Мени́ни, мени́нник, &. s. Имени́ни &.

Менке́т, *m.* Manchette, *f.* [im Nu.

Мент, в один — in einem Moment,

Ме́нта́, *f.* weibl. Pelzkleid mit Besatz.

Ме́нталь, *m.* s. Ме́даль; (*d.* мента́лик).

Ментю́к, (-юх, -у́с), *m.* s. Мнюх.

Менува́ти ся, sich nennen, *Левч.*

Ме́нчел, Ме́нчов, Ме́нчул, *m.* *N.* e. Berges; Менче́лик, *m.* *N.* e. полони́на.

Ме́нчий, ме́нший, *a.* *compar.* zu Мали́й; *d.* ме́ншенький, der kleinste, jüngste; der jüngere unter zwei Kleinen; ме́нче, ме́нше, *adv.* weniger.

Менчі́я, *f.* kleinerer übrigbleibender Theil. [men, *n.* Verminderung, *f.* *Пар.*

Ме́ншанє, *n.* Abnahme, *f.* Abneh-

Менша́ти, менчі́ти, *v. n.* kleiner, weniger werden, abnehmen, vermindert werden. [derheit, Minorität, *f.*

Меншина́, ме́ншість, -ости, *f.* Min-

Менши́ти, *v. a.* kleiner machen, vermindern. [Dünger, *m.*

Ме́рва, *f.* Wirrstroh. *n.* Streu, *f.*; 2)

Мерви́й, s. Мертви́й.

Ме́рвиско, (-ище), *n.* Strohlager, *n.*

Мерви́стий, мервля́стий, *a.* гній Strohdünger, *m.*, -а соло́ма s. Ме́рва.

Ме́рвити, *v. a.* zusammenwirren; 2) düngen. [(v. Kranken).

Ме́рвіти, *v. n.* im Marasmus liegen

Ме́рга, ме́ргало, мергу́н, *m.* Grübler, Grübelkopf, Silbenstecher, *m.* *Пар.* *ГШ.* [sich verdüstern, (*В.*).

Мерга́снути, *v. n.* dunkel werden,

Ме́ре, *adv.* s. Мабу́ть, ма́йже *Wgr.* 126; 2) genau, nett, *Фр.*; 3) als Betheuerungspartikel. [Gitter, *n.* *Пар.*

Мере́жа, *f.* Fischernetz, *n.* *Не.*; 2)

Мере́живо, *n.* feine Stickerei, feines Gewebe, *Ст.* [ausnähen; 2) gittern, *Пар.*

Мере́жити, *v. a.* sticken, Muster

Мережі́вка, *f.* Florfliege, *f.* (Hemerobius); 2) Art Bauchpilz, *Вол.* [Muster.

Мере́жка, *f.* Stickerei, *f.* ausgenähetes

Мере́жник, губя́к-, *m.* Boletophagus reticulatus. [tepora).

Мережни́ця, *f.* Netzkoralle, *f.* (Re-

Мережча́тий, *a.* *Пар.* gewürfelt, Gitter-. [lach, *m.* (Pferd), *Н.* 17.

Ме́рен, (*d.* кінь-мере́нець), *m.* Wal-

Мере́на, *f.* Barbe, *f.* (Barbus fluviatilis). [kauen.

Мере́ндати, (-дзати), *v. a.* wieder-

Мере́ндя, *f.* zubereitete Speise; Proviant, *m.*

Мерені́ти; мерендіти, *v. n.* *impers.* -и́ть es fällt ein Staubregen; der Himmel ist trübe geworden, regnerisches Wetter steht bevor (*В.*).

Мересни́ця, *f.* ме́рест, *m.* Pfrille, *f.* Bitterfisch, *m.* (Phoxinus rivularis), [*Пом.* I. 172.

Мере́ти, s. Ме́рти.

Мере́чити, s. Ме́кати.

Мерешки́, *pl.* *N.* e. Berges.

Ме́ржа, *f.* s. Мерзь, ме́рза.

Мержелі́ти, *v. n.* *impers.* мержели́ть es fällt ein Staubregen, (*В.*).

Мерзь, *Мх.* мерза́, *f.* alles Ekelhafte, abscheuliches, unflätiges Zeug; Luder, *n.* ekelhafte Dirne.

Ме́рзавець, -вця, *m.* *Др.* *с.* 189 der Abscheuliche, Sudler, *m.*

Мерзе́нний, мерзки́й, *a.* abscheulich, unflätig.

Мерзе́нність, ме́рзість, -ости, мерзо́та, *f.* Abscheulichkeit, *f.* Gräuel; Unflat, *m.*

Мерзи́ти, (мержу́, мерзи́ш), *v. a.* beschimpfen; 2) мерзи́ть кого́сь щось etw. verursacht jmdm Ekel, jmd verabscheut etwas; 3) — ся чим etw. verabscheuen, Ekel vor etw. haben.

Ме́рзїль, *m.* sehr stinkendes Kraut.

Мерзїне́ць, віне́ць — *Гол.* III. 392 s. Мерзе́нний.

Мерзі́ти, (-і́ю, -і́еш), *v. n.* in Unfläterei verfaulen *Ш.* II. 267.

Ме́рзкий, ме́рзлий, *H.* 103 *a.* gefroren; ме́рзко, *vdv.* eiskalt, frostig.

Ме́рзнути, *v.n.* ge-frieren, *Пом.* III. 7.

Мерзя́чка, *f.* Beschimpfung, *f.* Schimpf, *m.*

Ме́рин, *m. Кч.* 115 s. Ме́рен.

Мері́нка, *f.* s. Мересни́ця.

Мерка́ч, *m.* Widder, *m. Пом.* III. 9.

Ме́ркнути, *v. n.* s. Поме́ркнути.

Меркоті́ти, *v. n.* schillern, spielen (v. Licht).

Мерль, *f.* linker Nbfl. der Во́ркла.

Мерла́ви, *pl. N.* e. Berges.

Мерле́ць, *g.* мерця́, s. Мертве́ць.

Ме́рлий, *a.* todt, ein Todter *adv.* ме́рло, *Cm.* [Sterbefall, *m.*

Мерли́ни, (*d.* -и́нки), *pl. H.* 184

Мерли́ця, *f.* Leder vom Aas, *n. Mi.* II. 304. [ний *Кл.*

Мерля́к, *m.* s. Мертве́ць; 2) s. Сме́рт-

Ме́рства, *f.* §. bunter Haufen, Menge, *f.*

Мертве́нний, *a. У.* Todes-, tödtlich.

Мертве́нність, -ости, мертве́чина, *f.* das Todtliegen, Marasmus, *m.*

Мертве́ць, *g.* мертвеця́ *Кв.* 136 мерця́, (*Оц.* §. 65) мертвя́к, *Б. m.* der Todte, Leichnam, *m.* Leiche, *f. adj.* мертве́цкий Todten.

Мертве́шниця заплю́виця, *f.* Todtenfliege, *f.* (Sarcophaga mortuorum).

Мертви́й, *a.* todt, leblos; -а́ сьві́чка die Kerze aus dem Fette einer Leiche; -а́ кі́стка harte Drüsengeschwulst, Schale, *f.* Ueberbein, *n.* (scirrhus); -а кропи́ва s. Глуха́ к.; Ме́ртві Во́ди linker Nbfl. des Бог.

Мертви́ти, *v. a.* ab-tödten; мертвя́щий, *a.* tödtend, tödlich, todbringend; мертву́ща мате́рия, *Ф.* Stickstoff, Azot, *m.*

Ме́ртви́ця, *f.* todte unfruchtbare Bodenschichte, Untergrund, *m.*; 2) verkümmertes Heidekorn.

Ме́ртвість, -ости, *f. K.* Todesleiden, *n.* Todtenstarre, *f.*

Мертві́ти, *v. n. TP.* 147 todt liegen.

Мертвородже́ний *a.* todtgeboren.

Ме́ртвяк, *m.* s. Мертве́ць; * von Schlitten im Sommer, die unbenützt (todt) liegen. [*Пом.* I. 153.

Ме́рти (мру, мреш), *v. n.* sterben,

Мерфе́лити, (мерхве́-), *v. a.* verwirren, auseinanderwühlen, -stöbern (coло́му); *v. n. impers.* vom Sprühregen, vom Schneegestöber.

Мерфі́й, *m. Wgr.* XV. s. Ме́рва.

Ме́рха, *f. m.* s. Му́рга; 2) Mähre, Schindmähre, *f.* (*B.*).

Мерхну́ти, *v.n. M.* II. 75 s. Ме́ркнути.

Мерцвя́, *f.*,? -цвя́к, *m. Гр.* 343. 358 s. Мертве́ць. [*n.* (Cavia cobaya)

Мерча́, -а́ти, *n.* Meerschweinchen.

Ме́рча, мерча́чка, *f.* (*B.*) s. Мжа.

Ме́рчик, *m.* kleine Leiche (*Фр.*).

Мерчі́ти, *v.n.* s. Мжі́ти, *Пом.* III. 9.

Ме́рша, *f.* Aas, *n. Luts.* 157. Vieh, *n.*

Мерша́виця, *f.* мерша́ни́к, *m.* Aaskäfer, *m.* (Silpha).

Мерша́нка, *f.* (*B.*) Kuh, *f.* мерша́ник Ochs, *m.* (Schindvieh), *n.* [lich).

Ме́ршник, *m. coll.* Маржи́на (verächt-

Мерщі́й, мерще́нько *Ч.* VII. 576. *adv.* schnell, *P.* I. 1. schneller, *Пом.* I. 75.

Ме́рява, *f.* kalter Regen. [düster.

Ме́рявий, *a.* s. Ми́рявий; *adv.* -во

Меря́ник, *m. Cm.* (*Пр.* II. 125) s. Мертве́ць?

Меря́стий, *a.* s. Мерви́стий.

Ме́сия, *m.* Messias, *m.*

Месть, *f.* Rache, *f.* [kehren.

Ме́сти, (мету́, мете́ш), *v. a.* fegen,

Ме́стний, *a. Лір.* 29. rächend; rachgierig, rachsüchtig.

Ме́стник, *m.* Rächer, *m. Ш.* I. 178. -иця, *f.* Rächerin, *f. Пар.*

Мет, *m. H.* 148 Wurf; Schwung, Schuss, *m.*; в оди́н мет, (в одну́ меть *Др. с.* 105) in einem Nu, *M.*; ме́том чимо́сь ки́нути в кого́ auf jmdn womit mit Wucht schleudern; 2) s. При́мет (*Фр.*).

Ме́та́, *f.* Ziel, *n.* одно́ на ме́ті ма́ти das eine Ziel vor Augen haben, den einen Zweck verfolgen.

Мета́вка, *f.* Wurfmaschine, *f. Фр.*

Ме́таль, *m.* Metall, *n. adj.* металевий, metallen.

Метали́на, *f. coll. Вах.* die Metalle, *pl.*

Металі́чний, *a.* metallinisch; -чно зеле́ний metallgrün, *Пол.*

Метальни́цтво, *n.* Metallurgie, *f. Пар.* метальни́чий, металюрґі́чний, *a.* metallurgisch. [meln.

Метани́на, *f. ГБ.* geschäftiges Tum-

Мета́рити ся, *Ос.* (61) VII. 6. sich tummeln.

*

Метáти (мéчу, мéчеш), *v. a.* werfen, schleudern; — ся zucken; *b*) sich tummeln.
Метéлик, *m. dim.* s. Мотúльок; 2) *pl.* Spergulla arv.; *b*) kleine Brochüren, Flugschriften, *pl.*
Метелúця, *f.* Windhalm, *m.* (Agrostis alba); 2) Art Tanz.
Метéлї, *pl.* wilde Bienen, *B.*
Метéльник, *m.* Wirbelwind, *m.*
Метéльничка, *f.* M. Strassenkehrerin, *f.*
Метéлочки, *pl.* Stinkkresse, (*f.* Lepidium ruderale). [III 149.
Метéльтя, *n.?* s. Мітéлка, *Гол.*
Метéльщик,*m.*Strassenkehrer,*m.M.*
Метенúця, *f.* s. Мотилúця; — медоїдка, Honigschabe, *f.* (Galleria mellonella), *B.*
Метéць, *m.* s. Митéць, мистéць.
Метикувáти, *v. a.* §. urtheilen, erwägen. [tzig, *Левч.*
Метикувáтий, *a.* scharfsinnig, wi-
Метúти, *v. a.* Müllermassel beheben.
Мéтїль, *f.* Schneegestöber, *n.*
Мéтка, *f.* Gesellschaft, Compagnie, *f. M+Б.* 326; *Ос.* (62) IX. 100 s. Кýпка.
Méткий, *a.* flink, hurtig; betriebsam, *ВГ.* 137. [und *pl.* s. Сýголовки.
Мéтла, *f.* мéтлище, (-иско), *n.*
Метлúця, *f.* s. Метелúця 1).
Метличúще, *n.* mit метлúця bewachsenes Feld, *B.*
Метлюг, *m.*Windfahne, Ackerschmiele, *f.* (Aspera spica venti). [*f. Пол.*
Мéтний, *a.*Wurf-,-а даль Wurfweite,
Метнúна, *f.* Müllermassel, *f.*
Метнýти ся за чим, *Ш.* II. 89 nach etw. hineilen um es zu holen.
Метóдий, *m.* Methodius.
Методúчний, *a.* methodisch.
Метрúжа, метрýга, *f.* Plackerei, Strapaze, *f.* [schein, *m.*; 2) Metrik, *f.*
Мéтрика, *f.* Matrikel-, Geburts-, Tauf
Метрúкальний, *a.* Matrikel.
Метрúчний, *a.* metrisch. [den.
Метрýжити.*v.a.*strapazieren, ermü-
Метýшити ся, *К.* sich tummeln, geschäftig herumlaufen.
Метушня́, *f.* das Jagen, Hasten, *Ст.*
Метчїй, *adv. compar.* schneller, *Левч.* s. Меткúй. [Ч. IV. 147.
Мéтяний.*ptc.* = метéний s. Мéсти

Механїк, *m.* Mechaniker, *m.*
Механїка, *f.* Mechanik, *f.* механíчний, *a.* mechanisch.
Мехéд, Мехéдко, *m.* s. Метóдий.
Мецéна, *m.* Mäcen, *Лїр.*; *меценáт, Gönner, *m.* [nach Art des Maecenas.
Меценáтство, *n.* *Кн.* Gönnerschaft
Меч, *m.* Schwert, *n.*; *adj.* мечевúй.
Мечанúн, *m.*Pilger von Mekka, *m.Ст.*
Мечаткú, *pl.* *B.* schwertblättrige Gewächse (Ensatae).
Мечвéдок, -дка, *m.* s. Ночовúд.
Мечeнóс, *m.* Schwertfisch, *m.* (Xiphias gladius). [*Не.* Backofen, *m.*
Мечéт, (-еть), *m.* *КС.* (83) VII. 504.
Мечéть, *f.* мечéт, *m.* Moschee, *f.*
Мéчик, *m. dim.* s. Меч, Schwertchen, *n.*; 2) Weberkahn, *m.*; 3) schwertförmiges Schwingebrett in der Hanfbreche.
Мéчний, *a.* Schwert-.
Мéчник, *m.* s. Меченóс, *Вол.*
Мечовáл, *m.* Gladiator, *m.Пар.*; *adj.* мечовáльний.
Мечовáтий, *a.* schwertförmig.
Мечтá, *f.* Phantasie, Grille, *f.* Trugbild, Hirngespinst, *n.*
Мечтáтель, *m.K.* Schwärmer, Phantast, *m.*; мечтáтельний, *a.* schwärmerisch.
Мечтáти, *v. a.* schwärmen, phantasieren.
Мéшкальний, *a.* bewohnbar, *Пар.*
Мéшкальність, -ости, *f.* Bewohnbarkeit, *f.* *Пар.*
Мéшканє, *n.*das Wohnen; 2)—, мешканéнько. *dim.* ehelichesZusammenleben.
Мéшканець, -нця, *m.* Bewohner, Einwohner, *m.*
Мешпергáч, s. Нешпергáч.
Мештéрний, *a.ungr.*s. Мистéрний.
Мéшти, *pl.* leichte Halbschuhe.
Мжа, мжúця, мжúчка, *f.* Sprüh-, Staubregen, *m.* Nasskälte, *f.* düsteres Wetter, (*B.*) *Левч.*
Мжíти, *v. n.* s. Имжáти. [ter, *m.*
Мздовоздаятель. *m.†КУ.* Vergel-
Ми, *pl. pron.* wir, (*g.* нас unser); 2) dat. *sgl.* von я: mir (= менї).
Миг, *m.* Wink; Blick, *m.* в одúн — in einem Nu. [cilla alba).
Мúгавка, *f.* Bachstelze, *f.* (Mota-
Мигáти, мигнýти, *v. n.* und — ся *М.* I. 121. *Не.* plötzlich erscheinen u. verschwinden, schwanken, blinken; flim-

mern, flackern; очи́ма — blinzen.
Мигичка, f. Левч. s. Мжа.
Ми́гкати, v. n. blinzeln. [ГШ.
Мигки́й, a. flimmernd, schimmernd.
Ми́гла, ми́ґла, f. s. Мéґла; 2) steiler Bergabhang. [Flimmern.
Миготі́нє, n. zitterndes Leuchten,
Миготі́ти, мигті́ти, миготáти. v. n. s. Ми́гати, flimmern, blinzeln, blinken; schimmern; rasche Bewegung machen.
Миготли́вий, a. flimmernd.
Миго́тниця, f. Wimperorgan, n.
Мидикувáти, Не. s. Метикувáти.
Мидля́нка, f. Seifenkraut, n. (Saponaria offic.). [ken, m. Waschschüssel, f.
Ми́дниця, (d. -ичка), f. Waschbek-
Ми́за, f. Maul, n.
Ми́зати, ми́знути, v. n. mit dem Maul rühren, lecken; — ся sich putzen, s. schniegeln; b) schmeicheln, schwänzeln, buhlen.
Мизáтий, a. He. mit grossem Maul.
Мизґи́р, m. Art grosse Spinne (Lycosa ucrainensis v. syngoriensis).
Мизéрний, мизéрник & s. Мізéрний &. [ний &.
Мизи́ний, мизéльний & s. Мізи́-
Мизи́нка, f. rechte Pflugsterze. [len.
Ми́зити, v.n. (нами́зити ся). schmol-
Мизу́н, m. (-у́нка, Schmeichler, f.) Buhler, m. (-in, f.).
Ми́йка, f. Waschbank, Waschschleuse, f. (für Schafe); 2) s. Ми́тка, (Фр.).
Ми́йниця, f. Waschbecken, m.
Мик! int. vom jähen Sturz: schub! flugs!
Ми́кало, n. Art Fischangel.
Ми́канець, -нця, m. gew. pl. gehechelte u. glatt gezogene Theile des Gespinstes.
Ми́канка, f. Werg, n.
Миканчáний, ми́каничний, B. a. aus Werg, -е полотнó grobe Leinwand.
Ми́кати. ми́кнути, v. a. raufen, reissen, klauen; hecheln; zausen; — ся H. 37 hin u. her schwingen, streifen s. Вéштати ся, Пот. III. 63.
Микдáл, m. Mandel, f; микдаловáті, pl. Mandelgewächse, (Amygdaleae).
Мики́та, m. Nicetas.
Мики́тити, v. n. schwindeln, verdrehen, Ausflüchte suchen, zweideutig reden u. handeln; foppen.
Мики́тка, f. Art Tanz.
Микóла, (-áй, d. -óлка, -óльцьо), m. Nikolaus; * -óлу звали́ти Кв. 346? adj. Микóлин, (-óлчин).
Миколáйки, (-áйчики), pl. Mannstreu, f. (Eryngium planum), He.
Миколáйції, pl. Nestwurzel, f. (Neottia nidus avis).
Микóльник, лящ- die um den Tag des heil. Nicolaus laichende Abramis brama.
Микуля́ти, v. n. H. 63 s. Клі́пати.
Милáй, m. H. 146 s. Мелáй.
Милáнка, s. Малáнка.
Милáти, v. a. winden.
Милéвий, a. Meilen; meilenlang; милéве, s. n. a. Meilengeld, n.
Ми́лий, (d. милéнький), a. lieb, liebenswürdig, angenehm, willkommen; s. a. m. f. der (die) Geliebte; по під сам ми́лий Біг проси́ти когó jmdn anflehen, beschwören.
Мили́нє, n. ми́лини, pl. (милі́нє H. 206) Seifenwasser, n.
I. Мили́ти, v. a. seifen, einseifen.
II. Мили́ти, v. a. irre machen, stören; — ся irren. [Ш. I. 209.
Ми́лиця, f. Krücke, f. hölzernes Bein,
Ми́лість, -ости f. Gnade, Güte, Gunst, Barmherzigkeit; Liebe МШ. Ш. I. 258, f.; Ваша Ми́лость Euer Gnaden.
Ми́лка, f. Пол. Fehler, m.
Ми́лька, f. dim. eine kleine Meile.
Ми́льна, f. N. e. Berges.
I. Ми́льний, (-лн-), a. Seifen-; -а травá s. Ми́льник 1); 2) -а сви́та Ал. -е суконó Кв. 78 (Art weisses) Tuch, Пic.
II. Мильни́й, a. Irr-, irrig; -á дорóга Irrweg, m.
Ми́льник, m. Seifenkraut, n. wurzel, f. (Saponaria offic.); 2) —, миловáр, s. Миля́р. [як тії — Левч.? s. Ми́лощі.
Ми́льнощі, pl. не так жáлнощі
Милó, (d. мильцé), n. Seife, f.; 2) Schaum, m. Pa. I. 193; собáче — kahles Bruchkraut, (Herniaria glabra); кáче — Art weicher Stein.
Миловáрня, f. Пар. s. Миля́рня.
Миловáтий, a. seifenartig.
Милови́дний, a. von angenehmem Gesicht, von a. Aeussern, hold, freundlich C. I. 94. [reiche Miene.
Милови́дність, -ости f. holde, lieb-
Милови́нє, n. s. Мили́нє, (B.).

Милодáн, *m.* *Ке.* 216 der Geliebte.
Милодáнка, *f.* *Ч.* V. 731 liebe Gattin; die Geliebte.
Милозвýчний, *a.* wohlklingend.
Милозвýчність, -ости, *f.* Wohlklang, Wohllaut, *m.*
Милозíркий, *a.* *Піс.* s. Миловúдний.
Милолúций, *a.* von freundlichem Gesicht, von angenehmem Aeussern; hold, niedlich. [*a.* *Кл.* lieblich redend.
Миломóв, *m.* *Ру.* миломóвний,
Милосéрдець, -дця, *m.* *Cm.* der Allbarmherzige. [leid, *n.* Barmherzigkeit, *f.*
Милосéрдие, *n.* das Erbarmen, Mit-
Милосéрдити ся над ким Mitleid mit jmdm fühlen, Erbarmen haben.
Милосéрдний, (-éрдий, *IГ.*) *a.* barmherzig, mitleidig. [*Пар.*
Милосéрдник, *m.* Erbarmen, *m.*
Милосéрдувати, *v. n.* mitleidig, mild sein, *K.* [ter, Gönner, *m.* *C.*
Мúлостивець, -вця, *m.* Wohlthä-
Мúлостúвий, *a.* gütig, gnädig; barmherzig, mild; -а грамотá Gnadenbrief, *m.*
Мúлостиня, (*d.* -инка), *f.* Liebesgabe, *f.* Almosen, *m.* *Пот.* III. 53.
Мúлощі, *pl.* *Л.* 129. Liebschaft, Liebelei, *f.* Liebeshändel, *pl.*; 2) Anmuth, *f.* Reize, *pl.*
Мúлуване, (*d.* -áнечко), *n.* Liebe, Zuneigung, Sympathie; Liebelei, *f.* на — нема сúлуваня die Liebe kennt keinen Zwang; 2) Barmherzigkeit, *f.* Erbarmen, *n.* *H.* 95.
Мúлувати, *v. a.* когó *IГ.* sich jmds erbarmen, Mitleid mit jmdm haben; — ся над кимóсь sich jmds erbarmen; *b*) — ся sich lieben u. kosen *Марк.* 16; *c*) — ся чимóсь s. Любувáти ся *Др.с.* 199.
Мúля, *f.* Meile, *f.*; 2) Meilenstein, *m.* *C.* II. 123. [Fische, s. Мулявúця.
Милáвка, мúлька, *f.* *coll.* kleine
Милáк. *m.* Seifenbaum, *m.* (Sapindus saponaria). [-áрка, *f.* -in, *f.*
Милáр, *m.* Seifensieder, -händler, *m.*
Милáрня, *f.* Seifensiederei, *f.* *Пол.*
Мúмка, *f.* Kuh (Schaf &) bei der eine od. zwei Zitzen verschlossen sind: на однý, дві дíйки; 2) s. Нюнька.
Мúмо, *praep. mit d. Genit.* an etw. vorbei, vorüber; *Mi.* IV. 544; мúмо менé *Me.* 73 ohne auf mich zu achten, ohne mein Wissen.

Мимовíльний, *a.* unwillkürlich.
Мимоíздом, *adv.* vorbeifahrend, im Vorbeifahren. [sen, übergehen, *МШ.*
Мимолишúти, *v. a.* bei Seite las-
Мимосередóчний, *a.* excentrisch, *Пол.*
Мимохíдень, -дня, *m.* *K.* мимохíдний, *a.* der Vorbeigehende, beiläufig, *Пар.*
Мимохíть, (-íтне, *МШ.* *Гол.*; -íтно) *adv.* мимохíтний, *a.* wider Willen, unfreiwillig, unwillkürlich. [schuss, *m.* *ГШ.*
Мимоцíльний, *a.* — стріл Fehl-
Мúмра, *m. f.* s. Нюнька, нíмра, (*B.*).
Мúмрати, *v. a.* s. Гмúрати (*B.*).
Мúмрити, *a. n.* murmeln.
Минь, -минь! *int.* Lockruf der Katzen.
Мúна, *m.* Menas; Минúха, *f.* Weib des Мúна.
Минáти, (-áю, -áєш), *v. a.* s. Минýти; минáємий, *a.* s. Минýщий.
Миндувáти, (*Ф.*) s. Мельдувáти.
Минéя, *f.* Buch, welches den Gottesdienst für jeden Tag eines Heiligen durchs ganze Jahr enthält, nach Monaten [μήν] geordnet.
Минжувáти, s. Мíнджувáти, *C.*
Мúно, *n.* s. Имя́, менé.
Минóга річнá, Flusspricke, *f.* Neunauge, *n.* (Petromyzon fluviat.).
Миньóк, *m.* s. Мнюх. [Brot, *Левч.*
Минтýс, *m.* (in d. Bettlerspr.) Stück
Минувáти, *v. n.* *Ос.* (61) V. 15 чогóсь etw. vermeiden, einer Sache loswerden; — ся *Щог.* s. Минýти ся a).
Минýвший, минýлий, *Cm.* vergangen, verflossen, verstrichen.
Минýвшість, минýлість, *Мор.* *Зг.* -ости, *f.* Vergangenheit, *f.*
Минýти, *v. a.* когó, що (an jmdm, an etw.) vorübergehen, vorbeigehen, etw. meiden, übergehen, hinter sich lassen; не минýла менé кáра bin der Strafe nicht entgangen; 2) *v. n.* vorübergehen, verfliessen, verstreichen: минýло ємý 7 лїт ihm sind 7 Jahre verflossen; vergehen, aufhören; — ся з ким an einander vorüberkommen, -fahren; ausweichen; *b*) — ся vorbei sein, hin sein, sterben; crepieren.
Минýшка, *f.* *H.* 243. *Reimw.* zu грýшка: was schnell vergeht.
Минýщий, *a.* vergänglich, eitel.
I. Мúня, *f.* in d. Kinderspr. s. Корóва,

„Muh“. [tom, *n.*

II. Миня́, -я́ти, *n.* *C.* Trugbild, Phan-

I. Мир, *m.* Frieden, *m.* як ся ма́єш? миро́м! Бо́гу дя́кувати! gut (im Frieden)! — *Оц.* §. 547. *Ог.* 114.

II. Мир, *m.* Welt, *f.* Volk, *n.* ме́жи міра́ми *Ч.* III. 417 in der Welt, unter den Völkern, u. d. Menschen.

Ми́рати, s. Імирати, (*B.*). [сто́м).

Ми́рґати, ми́рдати, *a.n.* wedeln (хво-

Ми́рене, *n.* s. Поми́рене. [ский.

Мирéцкий, *a.* *Гол.* III. 57 s. Мир-

Мирзі́ле, *n.* Traubenkraut, *n.* (Chenopodium botrys); 2) blutrother Storchschnabel (Geranium sanguineum); 3) Dracocephalum Ruischianum; s. Біждéрко, *V.*

Мири́ти, *v. a.* Frieden stiften, aussöhnen; — ся з ким mit jmdm friedlich leben, sich aussöhnen; in Friedensunterhandlungen treten. [Gerede, *n.* *К.*

Ми́ркане, *n.* das Raunen, Munkeln,

Ми́ркати, ми́ркнути, *v. n.* *Кв.* 150 по-під вікóню — bettelnd wimmern, murmeln; munkeln, in den Bart reden.

Ми́рка́ч, *m.* *К.* Murmler, *m.* [няти?

Миркóт, *m.* *Ч.* V. 1087 миркóтами во-

Мирлу́га, *f.* *Леоч.* s. Барлі́г, *Ог.* 80.

I. Ми́рний, *a.* friedlich, Friedens-, ruhig, still. [reich.

II. Ми́рний, *a.* *TP.* 69 Volks-; volk-

Ми́рниця, (*d.* -ичка), *f.* Kästchen od. Büchse zur Aufbewahrung des Ми́ро.

I. Ми́рність, -ости, *f.* *Kol.* I. 131. *Гол.* III. 116 Friede, *m.* Ruhe, *f.*

II. Ми́рність, -ости, *f.* *W.* s. Лю́дність, Anzahl der Seelen, *f.*

Ми́ро, *n.* wohlriechende Essenz; das heilige Oel, Chrisam, *n.*

Мирóване, *n.* das Bestreichen der Stirn mit geweihtem Oel bei dem Gottesdienste всенóчне.

I. Мирови́й, *a.* schiedsrichterlich; мирова́я (грамота) *Кч.* 167 gütlicher Vergleich, Triedenstractat; *s. a. m.* Friedensrichter, *m.*

Мирови́й, *a.* *Не.* Welt-, Volks-.

Мирода́вець, -вця́, *m.* *Пу.* Myrrhapender, *m.* [haltend, weltregierend.

Мироде́ржа́вний, *a.* *К.* welter-

Мироде́ржитель, *m.* *К.* Weltbeherrscher, *m.*

Мироїд, *m.* *Bein.* des habsüchtigen мирови́й I. (II.) der das Volk aussaugt.

Миролюби́вий, миролю́бний, *a.* friedliebend, friedfertig.

Миролюби́вість, (-лю́бність), -ости, *f.* Friedfertigkeit, *f.*

Мирóн, *m.* Miron.

Миронóсиця, *f.* Balsamträgerin; *gew. pl.* die Frauen, die den Leichnam Christi salbten.

Миронóсниця, *f.* Heiligenbild, *n.* (von 4 Jungfrauen auf Stangen getragen).

Миропома́зане, (миромп-), *n.* Firmung, Firmelung, *f.* [Firmling, *n.*

Миропома́занник, *m.* *ГП.*

Миропома́зува́ти, *v. a.* firmeln, das Sacrament der Firmung ertheilen.

Миротвóрець, -рця, *m.* Friedensstifter, *m.* [stiften.

Миротвори́ти, *v. n.* *ГП.* Frieden

I. Миротвóрний, *a.* *Мх.* friedenstiftend. [*Зг.* weltbauend, schaffend.

II. Миротвóрний, (-твóрчий), *a.*

Миротóчець, *m.* мироточи́вий, *a.* Wohlgerüche duftend, wohlriechende Flüssigkeit von sich gebend.

Мирóцин, *m.* *N.* e. Berges. [den, *pl.*?

Ми́рса, *coll f.* *Ф. Пр.* I. 32. II. 488 Goldfä-

Ми́рский, *a.* weltlich, Volks-, *IГ.*

Мирствува́ти, *v. n.* mit den Worten „мир всім!“ segnen u. dabei mit der aufrecht gehobenen Hand ein Kreuz beschreiben.

Мирт, *m.* Myrte, *f.* (Myrtus communis); *adj.* миртóвий, Myrten-; миртова́ті, *pl.* Myrtengewächse, *pl.* (Myrtaceae); миртоцьвіті, *pl.* Myrtenblumige, *pl.* (Myrtiflorae). [vollführen.

Мирува́ти, *v. a.* das мирóване

Ми́рха, ми́рхавка, *f.* s. Мéрха 2); elendes Rind.

Ми́рхати, s. Мéрвити 1).

Ми́ршавий, (*d.* -авéнький), *a.* runzelig *C.* I. 66.

Мирща́к, *m.* s. Морща́к. [schwerfällig.

Ми́рявий, *a.* (*B.*). langsam, faul,

Миряни́н, *m.* ein Weltlicher, Laie; 2) Bauer, (*opp.* пан), *P.* I. 63. *C.* I. 40; *adj.* миря́нський, *К.* weltlich.

Мись, *m.* s. Мéдвідь.

Ми́са, *f.* grosse Schüssel.

Ми́ска, *f.* Schüssel. *f.*; *миски́ пра́вити=параста́с п. weil in Schüsseln Opfer dargebracht werden (*B.*). [-töpfer, *m.*

Мискорóб, *m.* Schüsselfabrikant,

Мискорббство, *n.* Verfertigung der Schüssel, *f.*

Мисль, (*d.* мйслонька). *f.* Gedanke, *m.* Meinung, *f.* Einfall, *m*; Absicht, *f.*; Sinn, *m.* мйсли мене заносять (щось зробйти) es bemächtigt sich meiner der Gedanke, ich bin im Begriffe (etw. zu thun); комусь тото на мйсли jmd hat das im Sinn, im Gedächtnisse; зійтй з мйсли кому aus dem Sinn kommen; він (тов) мені не по мйсли nicht nach meinem Sinn, nicht nach meinem Wunsch.

Мислйвець, -вця, (*d.* мислйвчик), мислйвий, *s. a. m.* Jäger, Jägersmann. Weidmann, *m.*; 2) мислйвець *Ос.* (62) X. s. Мислйтель.

Мислйвенький, *a. M.* II. 80 eigensinnig; hochmüthig (*Щог.* 2. мислйвий гомін).

Мислйвский, *a. У.* Jagd-. [*n.К.*

Мислйвство, *n.* Jagd, *f.*; Weidwerk,

Мйслик, *m.* Meissel zum Abschneiden des Blechs, *f.*

Мислйтель, *m.* Denker, *m.*

Мйслити, *v. n.* denken; erwägen; überlegen; 2) gesonnen sein, meinen, willens sein; о собі много — sich viel dünken; комусь зло мйслити *Кн.* gegen jmdn Böses im Sinne haben, vorhaben.

Мислїте, *n. N.* des Buchst. M.; *писати — betrunken umhertaumeln. [voll.

Мисловатий, *a.* geistreich, geist-

Мисловий, s. Мислйвий. [(*n.хв.*4).

Мислотвор, *m.* Gedankenkreis, *m.*

Мислятин, *m. N.* e. Berges.

Мйсник, *m.* Schüssel-, Topfbrett, *n.* Fächerschrank fürs Geschirr, *m.*

Мйсничка, *f.* Semele, *B.* [chen, *n.*

Мйсочка, мисчйна, *f. dim.* Schüssel

Мистерний, (-ецьно, *adv. Вах.*), *a.* kunstvoll, künstlich, meisterhaft.

Мистець, *m.К.*II.96 Meister, Künstler, Virtuos, *m.*

Мистецький, *a. ОП.* meisterhaft.

Мистецтво, *n.* Meisterhaftigkeit, Kunst, Kunstfertigkeit, *f.* [*pl.*(apothecia).

Мисчатка бвощні, *pl.* Sporenlager,

Мисюрка, *f.* Panzerhemd auch den Kopf bedeckend, *n.* Sturmhaube, *f. Кч.*425.

Мися, -яти, *m.* s. Мйсочка.

Мйсячий, *a. Га.* I. 106 s. Мйшачий.

Мит, не тільки через сіни а и в мйті *Ос.* (61) IV. 29?

I. Мить, *f.* gesäuberter Wald.

II. Мить, у одну, *P.* II. 82, в ту —, на — mit einem mal, in einem Augenblick, auf einen A., in einem Nu, allsogleich, *Ст. Ог.* 114.

Мйтар, митнйк, *m.* Zöllner, Mautner, *m. Пот.* III. 43.

Митарство, *n.* Betrügerei, Prellerei, *f.*; *pl.* listige Umtriebe *Ш.* II. 19.

Мите, *n.* das Waschen. [*C.*I.208.

Мйтель, (-тїль), *m.* Waschwasser, *n.*

Митець, -тця. *m. Н.* 124 der Kundige, Kenner, Künstler, Meister; Schwarzkünstler, Zauberer, *m. Гл. б.* 35.

Мйти, (мйю, мйєш), *v. a.* waschen; — хату, стіни, поміст & scheuern.

Митикун, *m.* listiger, pfiffiger Mensch, Strolch, *m.* [pen, *m.*

Мйтка, (*d.* мйточка), *f.* Waschlap

Миткалевий, *a. Кч.* 218 von Mitkal od. Calico (Art grobe Mousselin).

Митьма, митьмов, *adv.* s. Мйтусь; im zickzack *Ог.* 115. (*B.*).

Митнйцтво, *n.* Zollwesen, *n. Пар.*

I. Мйтниця, *f.* Maut, Zollstätte, *f.* Zollhaus, *n. К.*

II. Мйтниця, *f.Гол.* III.243 Waschfrau, die abspült, sauber wäscht; 2) *N.* e. Berges. *m. Пот.* III. 43.

Мйто, *n.* Maut, *f.* Zoll, (*pl.* Zölle),

Митовйй, *a.* Zoll-; *s. a. m.* Zollaufseher, -einnehmer, *m. Пар.*

Митока, *f. N.* e. Berges. [μίτρα].

Мйтра, *f.* Bischofsmütze, -krone, *f.*

Митро, Мйтрик, *m.* s. Митро.

Митрополйт, *m.* Metropolit, *m. adj.* митрополйчий, митрополїтальний, Metropoliten-, Metropoliten-, Metropolitan-; [μητροπολίτης].

Митрополїя, *f.* Metropole, *f.* Sprengel eines Metropoliten, *m.* Metropolitenwürde, *f.*

Мйтусь, *vdv.* wechselweise, abwechselnd (bald mit dem gröberen, bald mit dem dünneren Ende gelegt, Holz &) im zickzack.

Митуса, *m.* † ein Mannesname.

Митуте, (-тя), *n. Н.*122 etw. Nichtsnutziges, Schmarn, *n.*

Мйтю, *adv.* s. Міттю, Мить II.

Мих, *m. Ч.* V. 1134 Art giftige Pflze.

Михайло, Михай, (-ань, -ась), -айлик), *m.* Michael.

Михáйлик, *m.* Art Trinkbecher aus Holz *C.* II. 150.

Миць-мúць! *int.* s. Минь-минь.

Мúцка, *f.* Vliess eines Lammes, *n. Gr.* 23.; Lammfellmütze, *f. ЛД.*; 1) Rasenstück, *n.* s. Кúцка; 3) s. Бáзька; (*B.*); 4) Kiebitz, *m.* (чáйка), (*B.*).

Мич, міч, s. Меч.

Мичáти, s. Мéкати.

Мúчка, (*d.* мúчечка), *f.* das glatt geraufte Bündel Flachs, Hanf & zum Spinnen; Spinnrocken, *m. Пот.* III. 63; 2) Haarbüschel oberhalb der рáтиця; 3) * Kopfhaare, *pl. Ko.* 4; 4) steifes Borstengras (Nardus stricta). [phoides, *B.*

Мúчник, гребенúстий, Villarsia nym-

Миш, мúша, *Ш.* II. 201, *f.* Maus, *f.* (Mus musculus); *Пот.* III. 84; 2) *pl.* мúши Feifel, *f.* eine Halsdrüsenkrankheit der Pferde, мúши дéрти eine Kolikkrankheit dh Reiben u. Kneifen der Haut beheben. [(Myosurus minimus) *B.*

Мишáвка, *f.* Mäuseschwänzchen, *n.*

Мишáк, *m.* Arsenik, *m. Пол.* 2) s. d. folg.

Мишалóвок, — opíx, *m. Кв.* s. Мишелíвка 1). [grau gelblich-braun.

Мишáстий, мишáчий, *a* mäusefahl,

Мишáтина, *f.* Mäusefleisch, *n.*; 2) s. Мúшачка.

Мúшачий, *a.* Maus-, Mäuse-; — кирпúч Mausdreck, *n.* — огóнь (óгник) Johanniswürmchen, *n.* (Lampyris noctiluca).

Мúшачка, мúшечка, *f.* (*pl.* -кú), Mauskoth, -dreck, *n.* [ten).

Мишвá, *f. coll.* die Mäuse (und Rat-

Мишéй, *m.* мишовíйка, *f.* Mäusekönig, Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parvul.).

Мишелíвка, *f. gew. pl.* Nüsse von dem aufgesammelten Vorrathe einer Waldmaus od. eines Eichhorns entnommen; 2) Waldmaus & selbst, *B.*; 3) s. Мишелóвка.

Мишенá, -áти, *n.* Junges einer Maus.

Мишúй, мишíй, *m.* Borstenhirse, *f.* (Setaria glauca).

Мишúн, мúшій, *a.* s. Мúшачий.

Мишúни, *pl.* Hosen aus Schaffell, (haut), *pl.* [шúстий, muskelig, muskulös.

Мúшиця, *f.* Muskel, *f. Пар. adj.* ми-

Мúшка, *f. dim.* s. Миш, Mäuschen, *n.*; 2) Мишéй.

Мишкáр, *m.* s. Вáлах 1).

Мишкунáти, *v. n.* schnüffeln, mausen (*v. a.*); 2) *v. a.* s. Валáшати.

Мишовáтий, *a.* mäuseartig, *Пол.*

Мишóвине, *n.* Mäusefrass, *m.* z. B. Stroh, Getreide & von Mäusen zerfressen.

Мишолóн, — канюк, *m.* Mäusebussard, *m.* (Buteo lagopus); 2) Thurmfalke, *m.* (Falco tinunculus).

Мишолóвка, *f.* Mäusefalle, *f. Ст.*

Миштýк, *m.* s. Мись.

Мúщця, *f. Пол.* s. Мúшиця.

Мищúна, мúщинка, *f.* s. Мúсочка.

Мівкúй, (*compar.* мівший), *a.* s. Мілкúй, *B.*

Мівнúй, *a. H.* 27 s. Мóвний.

Мід, *g.* мéду, *m.* Honig, *m.*; — питýщий, сичéний Meth, *m.*

Мідь, *f.* Kupfer; Erz, *n.* [Kessel.

Міден, -дня, *m. Ko.* 184 kupferner

Мідéнець, -нця, *m.* Kupfererzkies, *n. Вол.* [*f.* Spitzmaus, *f.* (Sorex).

Мíдик, *m.* мíдиця, (*d.* -ичка),

Мідúстий, *a.* s. Мідянúстий.

Мідкúй, *a.* honigsüss; verführerisch, *Ф.*

Міднúй, *a.* kupfern, aus Kupfer, aus Erz.

Міднúк, мíдьник, *ГШ. m.* Gelbgiesser, *m. Пар.*

Міднúцтво, *n.* Gelbgiesserei, *f.*

Міднúця, *f. Левч.* s. Миднúця.

Міднонóгий, *a.* mit kupfernen (ehernen) Füssen. [*n.*; 2) s. Мідя́к.

Мідня́к, *m.* Kupferkies, Kupfererz,

Мíдовий, *a. W.* s. Мідянúй. [*Пар.*

Мідокóпня, *f.* Kupferbergwerk, *n.*

Мідорúт, *m* Kupferstich, *m. Пар.*

Мідорúтник, *m.* Kupferstecher, -drucker, *m. Пар.*

Мідьосúнь, *f.* Kupferlasur, *f. Вол.*

Мідýнка, *f.* s. Медýнка, (*B*). [geld, *n.*

Мідя́к, *m.* Kupfermünze, *f. pl.* Kupfer-

Мідяний, *a.* kupfern, Kupfer-; kupferroth, *Пол.* [farbig; 2) kupferhaltig, *Пар.*

Мідянúстий, *a.* kupferig, kupfer-

Мідя́ниця, *f.* змія́ — eherne Schlange *Пр.* IX. 218; 2) s. Веретíльниця.

Мідя́нка, *f.* s. Мíдик; 2) Kupfergrün, *n. Вол.*

Мідя́нчик, довгонóсик —, kupferfarbiger Rüsselkäfer (Rhynchites cupreus).

Мідя́р, *m.* Kupferschmied, *m.*

Мідя́рня, *f.* Kupferhammer, *m. Пар.*

Мідя́рство, *n.* Kupferschmiedhandwerk, *n.* [s. мéжи-.

Між, мíждо, *praep.* s. Мéжи; мíждо-

Міжа́, *f.* *К.* s. Межа́.
Міжгі́рє, *n.* *ОП.* Gegend zwischen zwei Bergen, *f.* Thalkessel, *m.*
Міждора́мя, *n.* *К.* Stelle zwischen den Schultern, *f.*
Міжни́й, s. Мо́жний.
Міжни́к, *m.* s. Межівни́к, межни́к.
Міжо́вщик, *m.* *gr.* *Ко.* 236 Feldmesser, *m.*
Міжчи́ньский, *a.* (*В.*) s. Мужчи́ньский.
Мі́здра, *f.* (*В.*) s. Мездро́.
Мізе́ль, s. Мозі́ль.
Мізера́к, *m.* armer Wicht; мізера́чка, eine Arme, Elende *adv.* мізера́цкий elend.
Мізе́рия, *f.* Misere, *f.* Elend, *n.* Erbärmlichkeit, *f.* dürftige Habseligkeit, 2) Gurkensalat, *m.*
Мізе́рка, *f.* la misère im Préferencespiel &.
Мізеро́та, *f.* Kleinlichkeit, *Фр.* Erbärmlichkeit, *f.*
Мізе́рний, *a.* s. Марни́й; miserabel, elend.
Мізе́рник, *m.* *К.* der Elende; verkommenes Jndividuum; Mittelmässsigkeit *f.* *Т.*
Мізе́рниця, *f.* *Bein.* des weibl. Schamgliedes.
Мізе́рність, -ости, *f.* Elend, *m.* Nichtigkeit, *f.* *К.*
Мізе́рство, *n.* *coll.* elende, dürftige, Leute *Ос.* (61) IV. 158.
Мізеря́ка, *f.* *Кух.* *Ос.* (61) XI. 39. s. Древи́нє.
Мізи́льний, мізи́ний, (-нн-) *a.* jüngste; kleinste; gering, winzig; — па́лець, мізи́нець, мізи́нчик der kleine Finger, das jüngste Söhnchen; мізи́льночка, дочка́ — das jüngste, kleinste Töchterchen; *Пом.* II. 23.
Мізи́ники, *pl.* Afterklauen, *pl.* (*В.*).
Мізинки́, *pl.* Kleinschmetterlinge, (Microlepidoptera).
Мізи́нність, -ости, *f.* *Пол.* Kleinheit, Winzigkeit, *f.*
Мізка́, *f.* s. Мя́зка (im Jnneren des Kürbisses).
Мі́зкати ся, з ким *Ш.* I. 342 schönthun, liebeln; die Cour, den Hof machen.
Мізко́ванє, *n.* Denken, *n.* Betrachtung, Erwägung, *f.* *Кч.* 237.
Мізкува́ти, *v. n.* denken, bei sich überlegen.
Мізо́йник, *m.* — ді́до *КУ.* Zwerg, Kobold, *m.*
Мі́зок, s. Мо́зок. *Левч.*
Мізу́нка, *f.* Nbfl. der Сьві́ча.
Мій, моя́, мое́. *pron.* mein, der meinige; mein lieber; мій (чоловік) mein Mann; моя́ (жі́нка) meine Frau; мо́ї, *pl.* die Meinigen; (мої́ meine, *pl.*).
Мі́йский, *a.* *Пар.* s. Мі́ский.
Мі́йсце, *n.* *Левч.* s. Мі́сце.
I. Міль, [мѣл-]. *f.* seichte Stelle, Untiefe, *f.* *Ко.* 145.
II. Міль, [моль], *m.* *f.* мі́льга, *f.* *Н.* 81. *Mi.* 280 Motte, *f.* (Tinea); — пчільна́ Honigschabe, *f.* (Galleria cerella).
Мі́лик, *m.* Milbe, *f.* (Acarus) *Пол.*
Міли́на́, *f.* *ТР.* 77 s. Міль I.
Мі́лїон, *m.* Million; мілїо́нний, *Се.* мілїоно́вий, *num.* der millionste, Millionen-.
Міл́їти, *v. n.* seicht werden.
Мі́лька, *f.* s. Моля́вка.
Мілки́й, *a.* seicht; 2) fein gemahlen, klein gestossen; *adv.* мі́лко.
Мі́лкість, -ости, *f.* Seichtheit; 2) Feinheit, *f.*
Мі́лько, *m.* Emil; Мі́лька *f.* Emilie.
Мілково́дє, *n.* *Не.* seichte Stelle im Wasser.
Мілкоду́ший, *a.* kleinmüthig, engherzig.
Мільни́к, *m.* Bittsteller, *m.* *Пар.*
Мі́ло, *adv.* s. Дрі́бно.
Мі́лоч, *f.* *gr.* *P.* I. 37 Kleingeld, *n.*
Мі́міка, *f.* Mimik. *f.* *adj.* мімі́чний, mimisch.
I. Мі́на, *f.* Mieue, Haltung, *f.* Gesichtsausdruck, *m.* *Гол.* III. 679.
II. Мі́на, *f.* Mine, *f.* s. Підко́п.
Міна́, мінько́а́, *f.* Tausch, *m.* das Tauschen, Vertauschen; Bezahlung, Preis im Tauschhandel *Ч.* III. 300; das Wechseln; Wechsel, *m.* Verwandlung, Phase, *f.* *Гол.* — мі́сячна.
Мінджува́ти, *v. n.* чим *Н.* 207 Tauscherei betreiben, feilschen; мінджу́є сло́вом як ци́ган кі́ньми.
Міньджу́н, *m.* der Tauschlustige.
Мінера́льний, *a.* Mineral-, mineralisch. [*adj.* мінеральо́гі́чний.
Мінерально́гія, *f.* Mineralogie, *f.*;
Міни́вець -вця, *m.* Spatheisenstein, *m.* *Вол.*
Міни́ти *v.a.* s. Міня́ти; 2) im Tauschhandel zahlen *Ч.* III. 300; 3) кому́сь щось für jmdn etw. bestimmen, veranschlagen; anberaumen; versprechen, geloben; — ся die Farbe wechseln, schillern.
Мінї́стер, *m.* Minister, *m.* *adj.* мінїсте́рский, мінїсте́рияльний
Мінїсте́рство, *n.* Ministerium, *n.*

Мінка, *f.* Erwähnung, Bemerkung, *f.*
Міньќа, міняќа дати, зробити einen Tausch machen, *Кч.* 401.
Мінливий, *a.* schillernd, *Б.*
Міньма, *f.* s. Міна, міньба; 2) *adv.* im Wechseln, wechselnd: я єму дав тото міньма ich habe mit ihm das eingewechselt, *Ог.* 115. [*m.* (Apatura iris).
Мінник лосня́вець, *m.* Schillerfalter,
Міновий, *a.* -а конто́ра Wechselstube, *f.* *Кл.* [*m.* *Cm.*
Мінокоп, *m.* Minengräber, Minirer,
Мінорний акорд, *He.* Mollaccord (minore), *m.* [Minuten-.
Мінута, *f.* Minute, *f.* *adj.* мінутний,
Мінутник, *m.* Zauberer, *m.*
Міняйло, *m.* Tauschhändler, -krämer, Tauscher, *m.*; 2) Wechsler, *m.* *Ко.* 79.
Міняти, *v. a.* tauschen, ändern, wechseln (гроші на дрібні), щось на щось, за щось gegen etw. — час так на так, *Ш.* I. 332 die Zeit vergeuden.
Мінятурний, *a.* Miniatur-.
Міня́чка, *f.* хижка- würfelige Schnepfenfliege, *f.* (Empis tessulata).
I. Мір, *m.* s. Мир II. — сонний *У.* Welt der Träume, *f.* [*f.* *K.* (*pl.* мори).
II. Мір, *g.* мору, *m.* Pest, Epidemie,
Міра, [мѣр-]. *f.* Mass, *n.* без міри ohne Mass, masslos; до тої міри bis zu dem Masse, zu dem Grade, bis so weit, брати з кого, від к. міру Mass nehmen (einer Person zu einem Kleide); не стає до міри entspricht nicht dem Mass, hat nicht das volle Mass; ити до міри unter den Massstock als Recrut sich stellen; на мірі стояти in demselben Masse bleiben, weder zu-noch abnehmen, das Gleichgewicht behalten; під міру verhältnismässig; по мірі nach Massgabe, по крайній мірі wenigstens; 2) міра полотна & Art Längenmass.
Міре, *n.* e. *N.* Berges.
Мірене, *n.* das Messen.
Міренник, (-инник), мірець, *Gr.* 23. *Кл.* *m.* s. Помірець; Ausmesser, Schaffner, *m.*
Мірившчий, *a.* *m.* *s.* s. d. vorherg.
Мірило, *n.* Mass, *n.* заводити мірила *У.* Messungen anstellen; Masstab, *n.*
Мірительний, *a.* messbar, *Пар.*
Мірити, міряти, (-рю, -ряю; -иш, -яеш), *v. a.* messen; — ся з ким sich mit jmdm messen.
Мірицяя. *f.* Metze, *f.* =0·61487 Hektol it.
Міричний, *a.* — член Massglied, *n.*
Мірка, *f.* *dim.* s. Міра; Mässchen; 2) Mahlmetze, *f.* Müllermassel, *n.*; 3) kleine Ackerparcelle.
Міркотно, *adv.* s. Маркотно.
Міркуване, *n.* das Sinnen, Ermessen, *n.* Denkart, *f.*
Міркувати, *v. n.* merken, *Пот.* II. 28. *Ог.* 80. meinen, erwägen, denken (*Оц.* §. 547 *ув.* 3.); по чім — wornach muthmassen, schliessen.
Мірний, *a.* mässig, enthaltsam; 2) mittelmässig; 3) -а мова *He.* gereimte, gebundene, gemessene Rede. [scheffel, *m.*
Мірниця, *f.* Viertelmass, *n.* Viertel-
Мірність, -ости, *f.* Mässigkeit; 2) Mittelmässigkeit, *f.* [*s a.n.* Messgebühr, *f.*
Міровий, *a.* *Бор.* temporal; 2) -вé,
Мірода́вчий, *a.* massgebend, *ГШ.*
Мірочка, *f.* Futtermassel, *n.*
Мірочне, *s. n. a.* Messerlohn, *m.* Messgeld, *n.* *Пар.*
Мірочник, (-ошн-), *m.* Müllergesell, welcher von den Mahlgästen die Mahlmetze (od. das Mahlgeld) einnimmt; *adj.* мірошницкий.
Мірський, s. Морский, Meer-, (*Фр.*).
Міртовина, *f.* Myrtenholz, *n.* *Фр.* s. Мирт etc. [Oberschäfer, (*Фр.*).
Міртук, *m.* 2 Liter; 2) Oberhirt,
I. Мірчак, *m.* s. Мурчак.
II. Мірчак, *m.* Hohlmass, *n.*
Мірчити, *v. n.* die Müllermassel einheben, (*В.*). [ковий.
Мірчук, *m.* s. Мірка 2); *adj.* мірчу-
Міряник, міряти, & s. Мірити; *міряна січка von allzulanggeschnittenem Häcksel. [Koth, *Піс.*
Місиво, *n.* Teig, *m.* *K.*; 2) dickes
Місити, (мішу, місиш), *v. a.* kneten; — ногами mit Füssen treten; — ся по чім (*Фр.*) sich herumtummeln.
Місия, *f.* Mission, *f.* *adj.* місийний, Missions-.
Міска, *f.* s. Мізка; миска.
Міский, *a.* städtisch, Stadt-.
Місниця, *f.* s. Помістниця.
Міст, *g.* мосту, *n.* -моста, *m.* Brücke, *f.*; 2) s. Поміст Fussboden, *m.* *K.* I. 204. *Иг.* 61. *мостом класти ся servil sein.
Мість, *praep.* *У.* s. Замість, місто 3).

*

Містéць,& s.Мистéць &. [Місточко.
Місте́чко, *n. dim.*Plätzchen, *n.*; 2) s.
Місти́вий, *a.* gehaltreich, gehaltvoll, *Пар.* [*a.* mystisch.
Містик, *m.* Mystiker, *m.* місти́чний,
Мiсти́лище, *n. Пол.* Behälter, *m.*
Мiсти́на, *f.* Plätzchen, *n. ОП.*; 2) Städtchen, *n.* 3) *N.* e. Berges.
Мiстни́чество. *n.gr.*†Rangstreit,*m.*
Містиско, містище, *n.* містíй, *m.* Mutterkuchen. *m.* Nachgeburt, *f.* (placenta).
Мiсти́ти, (міщу́, місти́ш), *v.a.*jmdn, etw. placieren, aufstellen, jmdm einen Platz, eine Stelle geben; einräumen; — ся Platz finden, e. Stelle einnehmen; *b*) enthalten sein.
Містич, *m. Шар.* s. Міщани́н.
Місто, *n.* Stadt, *f.* 2) s. Місце 1); перенéсти — übersiedeln; 3) statt, anstatt; місто -б *M.*II.95 s.Нáче -б, мóвби.
Містóк, (*d.* містóчок) -ткá, *m.* kleine Brücke. [flecken, *m.*
Містóчко, *n.* Städtchen, *n.* Markt
Місту́шити, (-чи́ти), *v. a.* kneten, stossen, misshandeln.
Містю́к, *m.* Städter, *m. Левч.* [*f.IГ.*
Містянé, *s.n. a.* Stadtzoll, *m.* Accise,
Місце, *n.* Stätte, Stelle, *f.* Ort, Platz; Raum, *m.*; Anstellung, *f.* місцями, stellenweise; то мáє місце 10 миль дорóги & es hat was zu bedeuten, ist von ansehnlicherGrösse,Menge;2)s.Містиско.
Місцéвий, *a.* örtlich, Orts-, local; 2) hiesig. [Sesshafte, Ortinsasse, *m.*
Місцеви́к, *m.* (*Фр.*) der in e. Orte
Місцéвість, -ости, *f.* Ortschaft; Oertlichkeit, *f.* [bewegung, *f.*
Місцезмíнність, -ости, *f.* Fort-
Місци́на, *f.* s. Місти́на 1).
Місю́рка, *f.* Glasperle, *f. vgl* Би́сер.
Місяць, (*d.* місячéнько, місячик), *m.* Mond; 2) Monat, *m.*; місяцю Владими́ру *Ч.* I. 92. *adj.* місяців Mondes-.
Місяцьовáтий, *a.* mondförmig.
Місяцьослóв, *m.* Kalender, *m.*
Місячка, *f.* monatliche Reinigung, Menstruation, *f.*
Місячний, *a.* mondhell; 2) monatlich, Monats-; *adv.* місячно es ist Mondschein; 2) monatlich.
Місячник, *a.* der Veränderliche, Unstete wie der Mond; 2) der Mondsüchtige; 3) Monatschrift, *f.*; 4) Mondfisch *m.* (Orthragoriscus mola), *Вол.*
Місячниковáті, *pl.* Mondsamen-Gewächse (Menispermeae).
Міт, *m.* Mythus, *m.* Mythe, *f.*
Міть, *f. Зар.* s. Зáмість, зáмет; лю́де йду́ть до цéркви як міть метé strömen in Haufen —.
Мітá, *f* Merk, Merkmal, Zeichen, *n.*
Мітáвка, *f.* s. Мітóвка.
Мітéльник, s. Мітли́ця.
Міти, *v. a.* † s. Мáти I. [beruhigen.
Мітиґувáти, *a.a.K.*beschwichtigen,
Міти́ти, *v. n.* zielen, *Левч.*
Міткий. *a.* s. Метки́й; мітко, *adv. Крон.* treffend.
Мітлá, *f.* Besen, *m.*
Мітлáстий, -áтий, *a.* besenförmig, besenförmig; buschig (вус) *K.*
Мітли́ця, мітли́чина, *f.* мітлóчине, *n.*Besenstrauch,*m.* (Spartium scoparium); 2) Windhalm, *m.* (Agrostis) s. Метлю́га 3) Windfahne, *f.* (Aira spica venti).
Мітля́р. *m.* Besenbinder, *m.*
Мітниця, *f. Wa.* 20 до дóму — flinke dabei reinliche Frau.
Мітність, -ости, *f. B.* Fertigkeit, *f.*
Мітóвка, (-óлка), *f.* kleiner Besen.
Мітольоґія, *f.* Mythologie, *f. adj.* мітольоґíчний mythologisch; міти́чний,
Мітра, *f.* s. Ми́тра. [mythisch
Мітрóга, (-у́га), *f.* t. Метри́жка.
Міттю,*adv.He.*geschwind,in einemNu.
Міу́с, *m.* s. Мію́с.
I. Міх, *m. M.* II. 65 s. Мох. [balg,*m.*
II. Міх, *m.*Sack, Schlauch,*m.*; 2)Blase-
Міхи́р, *m.* міхири́на, *f.* s. Міху́р; 2) Tabacksbeutel aus міху́р.
Міхови́на, *f.* Sackleinwand, *f. ГШ.* Packtuch, *n.*
Міхóвка, *f.* Sackspinner,*m.* (Psyche).
Міходу́й, *m.* Balgentreter, Calcant, *m. Пар.* [*m.* Sackträger, *m.*
Міхонóш, (-óша, -óший.*Kol.* I. 90),
Міху́нка, міху́рка, *f.* Eiterblase, *f.*
Міху́р, (*d.* -орóк), *m.* Blase, Urin-, Schwimmblase, *f.* Schlauch, *m.* [*Пар.*
Міху́рний кáмінь, Blasenstein,*m.*
Міху́рник хохлáтий, Kappenrobbe, *f.* (Cistophora crist.).
Міхурóчниця, *f.* Schlauchfaden, -schimmel, *m.* (Ascophora mucedo), *Вол.*
Міхурчáтий, *a.* blasig, *Пол.*

Міць, *g.* моци, *m.* Kraft, Stärke, Festigkeit, *f.* в моци збіже жати in der vollen Stärke, in der ersten Reife (в свиду); зробити щось на міць etw. fest, dauerhaft machen.

Міцка, *f.* міцок, -цка, *m.* s. Мицка 1); *adj.* міцковий, *Ф.* -а дзьоблинка aus Lämmerwolle gewebt.

Міцний, *a.* fest; kräftig, stark.

Міцнити, *v. a.* stärker machen, — силу die Kraft steigern.

Міцніти, *v. n.* erstarken, *К.*

I. Міч, *g.* мочи, *f.* s. Міць *Щог.* 152.

II. Міч, *g.* мочи, *f.* s. Моч, Urin, *f.*

Міш-, заміш *adv.* s. Поміш.

Мішак, мішун, *m.* Mischer, *m.* *Пар.*

Мішальний, *a.* mischbar, *Пар.*

Мішальність, -ости, *f.* Mischbarkeit, *f.* *Пар.*

Мішане, *n.* das Mischen; 2) das Zusammentreiben der Schafe zum gemeinschaftlichen Hüten um Ostern (oder Pfingsten).

Мішанець, -нця, *m.* Mischling; Bastard, Blendling; 2) * Störenfried, *m.* ти —! ти би все границю мішав!

Мішаник, *m.* Bauer, der seine Schafe zusammen mit anderen auf die Senne giebt, (*B.*).

Мішанина, *f.* Mischung, *f.* Gemisch, Gemenge, Gemengsel, *n*; 2) —, мішаниця Mischfutter, Mengfutter, *n.*

Мішаниско, *n.* Feld, wo Mengfutter angebaut war. [Мішане 2).

Мішанка, *f.* s. Мішанина 2) und

Мішати, (мішаю, -аєш), *v. a.* mischen, mengen; umrühren, umschütteln, umstechen; (кому jmdm) hinderlich sein, stören; — ся sich — — —; sich einmischen.

Мішка, *f.* Mischwerkzeug, *n.* Mischgabel, *f.* (*B.*).

Мішкане, *n.* *Ч.* V. 93. s. Мешкане 2).

Мішковатий, *a.* beutelig.

Мішкове, *s. n. a.* Sackgeld, *n.* (Abgabe von jedem Sack Getreide etc.).

Мішком, *adv.* *He.* (*Пр.* III. 361) стояти — zögernd, zaudernd?

Мішма, *f.* s. Мішанина 2) *Mi.* II. 234; 2) *adv.* мішма untermischt, gemengt s. Поміш.

Мішна, *f.* Riemengürtel mit Ringeln u. einem Säckel; Zierat, *m.*

Мішно, *gew. pl.* мішна Geschröte, *n.*

Мішок, -шка, (*d.* мішечок) *m.* Sack; Schlauch; Beutel, *m.*

Міща, -ати, (*d.* -атко), *n.* міщук, *m.* Säckchen, *n.*; 2) Schlauchfrucht, *f.* (utriculus).

Міщанин, *m.* Bürger. Städter, *m.*

Міщанка, (*d.* міщаночка). *f.* Bürgersfrau, Städterin, *f.* [lich, kleinbürgerlich.

Міщанський, *a.* Bürgers-, bürger-

Міщаньство, *n.* Bürgerschaft, *f.* Bürgerrecht, *n.* *coll.* die Bürger, *pl.* [*m.*

Міщанчук, *m.* *He.* Kleinbürgerssohn,

Міщина, *m.* s. Мужчина.

Міщук, *m.* Städtler, Spiessbürger, *m.*

Міщул, (*d.* міщулик), *m.* *Ф.* Sack; Käsesack, *m.* [mündend.

Міюс, *m.* Fluss ins Asowsche Meer

Міязма, *f.* Miasma, *n.* Ansteckungsstoff.

Мла, *f.* *M.* *Щог.* s. Мгла; Alles was nicht consistent, was sehr schwach, undauerhaft, mürbe ist: картофлї як мла sind wenig nahrhaft; нитка рве ся як — reisst schnell. [dumpf (голос).

Млавий, *a* flau, matt, schwach;

Млавість, -ости. *f.* Flauheit, Mattigkeit, Schwäche, Abgeschmacktheit, *f.*

Млада, *f. a.* *Ч.* III. 215. s. Молодий.

Младенець, *m.* † *Ш.* II. 226 Säugling, *m.* Kind, *n.*

Младениця, *f.* *Ч.* IV. 3. Mädchen, *n.*

Млака, млаковина, *f.* Morast, Moorgrund, *m.* sumpfiger Boden, Flage, *f.*

Млаковатий, млачний, *a.* sumpfig, morastig, moorig.

Мласкавець, -вця, *m.* — ярин Rapunzel, Fettmännchen, *n* (Valerianella v. Fedia olitoria).

Млачник, *m.* Thysselium palustre, *B.*

Млевінь, *f.* s. Млака (*Ф.*). [ritima).

Млезиця, *f.* Milchkraut, *n.* (Glaux ma-

Млезоїдь трутинник, *m.* *B.* Upasbaum, *m.* (Antiaris toxicaria). [вільне —.

Мливо, *n* s. Меливо; 2) Mahlrecht,

Млий, *a.* s. Млавий.

I. Млин, *m.* s. Блин. *Ог.* 81.

II. Млин, *m.* млина *f.* *С.* II. 116. Mühle, *f.*

Млинар, млинарка, & s. Мельник, мельничка &. [нець.

Млинець, -нця, *m.* *P.* I. 136 s. Бли-

Млинина, *У.* млиниця, *Гол.* III. 252, *f.* (kleine) Mühle. [Mühle war.

Млиниско, (-ище), *n.* Ort wo e.

Млинівка, *f.* Mühlbach, *m.*

Млинкува́ти, *v. a.* збі́же das Getreide auf der Putzmühle reinigen.

Млинни́й, *a.* -а́ доро́га zur Mühle führend?

Млинови́й, *H.* 302. млиньски́й, *a.* Mühl-; Млиньски́й, *s. m. a.* Nbfl. des Че́ремош.

Млинови́ця, *f.* s. Млині́вка.

Млино́к, -нка, (*d.* -о́чок), *m.* kleine Mühle; — від ка́ви Kaffemühle; 2) Putzmühle, Kornklapper, Fege, Getreide-Reinigunsmaschine, *f.*

Мли́стий, *a. T.* s. Мгли́стий.

Мли́ця. *f.* Füllen, das zu Anfang des Sommers geworfen wurde. [На-млї о́ка.

Млї.*pl.* —б́ють es wetterleuchtet; 2) s.

Млї́йка, *f. Марк.* 135 s. Мли́ця?

Млї́йко, *adv. Мх.* s. Мло́сно.

Млї́лий, *a. Кв.* 319 schwächlich, abgemergelt.

Млї́сно, *adv.* s. Мло́сно.

Млість, *g.* мло́сти, *f.* Uebelkeit; Ohnmacht, Bewusstlosigkeit, *f.* мло́сти (млї́сти) уда́рили на кого́, обня́ли кого *Ч.* III. 425 jmdn wandelte eine Ohnmacht an, (млость *Ко.* 149. *Левч.*).

Млїстова́тий, *a.* leicht ermattend u. schwitzend.

Млї́ти, *v. n.* matt, schwach, kraftlos, erschöpft werden, schmachten, sich abzehren: го́лоду — am Hungertuche nagen; 2) in Ohnmacht fallen; 3) млї́є на сло́ту ist vor dem Gewitter schwül geworden; 4) gar werden (мя́со).

Мло́йний, *a.*Uebelkeit erregend, *Пар.*

Мло́йність, -ости, *f.* Uebelkeit, Neigung zum Erbrechen, *f.*

Млоїти, *v. a.* schwächen, abmatten; мло́їть кого́ etw. erregt jmdm Uebelkeit, jmdm wird übel, unwohl (*B.*).

Мло́сний, млости́вий, *ОП. a. adv.* мло́сно, unwohl, übel, unpässlich; мло́сно кому́ jmd ist nahe der Ohnmacht.

Млости́ти, *v. a. ОП.* s. Млоїти.

Мля́ва, *Cm.* мля́вість, -ости, *f.* Schwächlichkeit, Dumpfigkeit, *f.*

Мля́вий, *a.* s. Мла́вий. weichlich; fad.

Мля́вощі, *pl. Фр.* Fadheiten, *pl.* Anämie, *f.* [Мя́тник, кожемя́ка; *H.*285?

Мнець, *m.II. n.* 88. Rohgerber, *m.* s.

Мни́мий, *a.* vermeint, angeblich; eingebildet, *ГШ.*

Мни́ти, *Ме.* 305, мнї́ти *Ле. v. n.* meinen, denken, wissen.

Мни́шки, *pl.* Käseknödel, *pl. Пів.*

Мно́гий, *a.* vieler, (viele, vieles); *pl.* мно́гі; число́ мно́ге Mehrzahl, Numerus pluralis, мно́го, *adv.* viel; — людий viele Menschen, viel Leute; мно́го раз vielmal, mehrmals.

Многоба́рвний, *a.* vielfarbig, *V.*

Многоба́рвність, -ости, *f.* Vielfarbigkeit, *f.* [*m. Пол.*

Многобло́чник, *m.* Flaschenzug,

Многобо́же, (-ие), многобо́жництво, *Пар. n.* Vielgötterei, *f.* Polytheismus, *m.*

Многобо́жник, *m.* Vielgötter der mehrere Götter glaubt, verehrt, Polytheist, *m.*

Многобо́чний, многобо́чник, s. Многоку́тний &, mit vielen Flächen.

Многова́жний, *a.* allzu wichtig; vielgiltig; ernst.

Многова́жність, -ости, *f.* grosse Wichtigkeit, Bedeutung *f.* der ganze Ernst.

Многови́дний, *a.* vielgestaltig, vielförmig. [*m. Пар.*

Многові́дець, -дця, *m.* Vielwisser,

Многовла́да, *f.* Vielherrschaft, *f.*

Многово́дний, *a.* wasserreich, *Фр.*

Многоголо́вий, *a.* vielköpfig.

Многогра́нний, *a.* vieleckig.

Многогра́нник, многогра́нок, -нка, *B. m.* eckiger Körper, Polyeder, *m.*

Многогрі́шний, *a.* viel sündigend.

Многодержа́вний, *a.* viel, weit herrschend. [fahren.

Многодо́сьвідний, *a.* vieler-

Многоже́нність, -ости, *f. Пар.* многоже́ньство, *n.* Vielweiberei, Polygamie, *f.* [gename, *m. ГШ.*

Многозбо́рний, *a.* -е имя́, Men-

Многозмі́нний, *a.* vielveränderlich, *Фр.* [giltig; hochwichtig, *T.*

Многозна́чний, *v.* vieldeutig, viel-

Многозна́чність, -ости, *f.* Vieldeutigkeit; 2) hohe Bedeutung.

Многои́менний, многоимени́тий, *Пар. a.* vielnamig, mehrnamig, der viele Namen hat. [namigkeit, *f. B.*

Многои́менність, -ости, *f.* Viel-

Многоїдець, -дця, *m.* Vielfrass, *m.*

Многоклопо́тний, *a.* kummervoll, sorgenvoll, *Пол.* [hufer.

Многокопи́тний, *a.* vielhufig, Viel-

Многокра́сник, *m.* Polychrom, *n. B.*

Многокро́ть, *f.* das Vielfache.

Многокро́тний, *a.* vielfach; vielmalig, oftmalig.

Многоку́тний, *a.* vieleckig. [*n.*

Многоку́тник, *m.* Vieleck, Polygon,

Многолі́т, = мно́го літ, мно́гих літ (многая лѣта) *Ко.* 119.

Многолі́тє, *n.* langes Leben.

Многолі́тний, *a.* vieljährig, langwierig; hochbejahrt. [числе́нний.

Многолі́чний, *a.* *Зг. Ст.* s. Много-

Многолуче́вий, многолу́чий, *a.* *B.* vielstrahlig.

Многолю́дний, *a.* volkreich.

Многолю́дність, -ости, *f.* многолю́дство, *n.* grosse Volksmenge.

Многоми́лостивий, *a.* (von Gott) sehr gütig, s. gnädig.

Многоми́слий, *a.* *Кл.* sinnig.

Многомо́вний, *a.* gesprächig, redselig, *M.* [gend, mächtig.

Многомо́жний, *a.* *Hy.* vielvermö-

Многому́жність, -ости, *f.* Vielmännerei, Polyandrie, *f.*

Многоні́г, -ога, *Пар.* многоно́жник, *B.* Vielfuss, *m.* (Julus). [(Myriapoda).

Многоно́жки, *pl.* Tausendfüsser,

Многоовощко́ві, *pl.* Vielfrüchtige, *pl.* (Polycarpicae).

Многоосе́вий, *a.* viel-, mehrachsig.

Многоо́стрів, -ова, *m.* Polynesien, *n.* *МШ.*

Многоочи́тий, *a.* *K.* vieläugig.

Многоо́чок, многоо́чник, *m* Argusfalter, *m.* (Lycaena). [Stämmen bestehend.

Многопле́менний, *a.* aus vielen

Многопло́дний, *a.* *C.* I. 164 sehr fruchtbar, fruchtreich.

Многопова́жний, (-пова́жаний), *a.* hochgeehrt, hochachtbar. [teuern.

Многопригóдній, *a.* reich an Aben-

Многора́зний, *a.* vielmalig, *Пар.*

Многора́кий, *a.* vielfach, vielfältig.

Многора́кість, -ости, *f.* Vielfältigkeit, *f.* *Пар.*

Многора́менний, *a.* vielarmig.

Многори́бний, *a.* fischreich.

Многорі́чний, *a.* *B.* flussreich.

Многоро́гий, *a.* mit vielen Hörnern.

Многоро́дний, *a.* vielartig, *Пар.*

Многорозли́чний, *a.* s. Многора́кий. [*Пар.*

Многоси́льний, *a.* grossmächtig,

Многоскла́дний, многосло́жний, *a.* vielsilbig. [voll, *B.*

Многосла́вний, *a.* ruhmreich, ruhm-

Многослі́вний, *a.* grossrednerisch, *Макс.*

Многості́н, *m.* *Пар.* Polyeder, *n.*

Многосторо́нний, *a.* vielseitig; mehrseitig. [seitigkeit, *f.*

Многосторо́нність, -ости, *f.* Viel-

Многострада́льний, *a.* der viel gelitten hat, Märtyrer, *Ш.* I. 353; -е житє́ voll Leiden. [Märtyrer, *m.* (-in, *f.*).

Многострада́льник, *m.* (-иця, *f.*)

Многостру́нний, *a.* vielsaitig, vielbesaitet, *Фр.*

Многота́, *f.* Menge, *f.* Quantum, *n.* Masse, *f.* grosse Anzahl; Vielheit, *f.*

Многотру́дний, *a.* sehr mühsam, mühevoll, *Макс.*

Многотру́дниця, *f.* viel sich abmühende Frau, bes. Hausfrau, *T.*

Многотру́дність, -ости *f.* Schwierigkeit, *f.* das Mühevolle.

Многоу́м, *m.* *Пар.* s. Мудраге́ль. [dig.

Многоу́мний, *a.* *KУ.* sehr verstän-

Многоцьві́тний, *a.* blumenreich.

Многоцифе́рний, *a.* mehrziffrig.

Многоці́нний, *a.* kostbar, wertvoll.

Многоці́нність, -ости, *f.* Kostbarkeit, *f.* grosser Wert.

Многоча́стний, *a.* vieltheilig.

Многоче́сний, *a.* *Ваг.* ehrenvoll, hochgeehrt.

Многочисле́нний, *a* zahlreich.

Многочисле́нність, -ости *f.* grosse Anzahl.

Многочле́н, *m.* Polynom, *n.* *adj.* многочле́нний, aus vielen Gliedern bestehend. [Sprachen enthaltend, polyglott.

Многоязи́чний, *a.* verschiedene

Мно́жене *n.* das Vermehren, Vermehrung; Multiplication, *f.* [(-е ч.).

Множестве́нне число́, s. Мно́гий,

Множество́, *n.* Menge; Vielheit, *f.*

Множи́ме, *s. a. n.* мно́жень, -жня, множи́мок, -мка, *m.* Multiplicand, *m.*

Множи́тель, мно́жник, *m.* Multiplicator, *m.*; Mehrer, Vermehrer, *m.*

Множи́ти, *v. a.* mehren, vermehren, vervielfältigen, multiplicieren; — ся sich vermehren.

Множі́нь, *f.* *МШ.* s. Множество́.

Мно́жність, -ости, *f.* *R.* 18. Ver-

mehrnng, *f.* [fluviat).

Мнюх, *m.* Aalruppe, Quappe, *f.* (Lota

I. Мня = мя = мене́ *accus. sgl.* mich *Ог.* 129. 80.

II. Мня, мне, s. Имя́ (имня́), *Ог.* 56.

Мня́к, *m.* verbrauchte Wagenschmiere.

Мнякий, *a.* *Ш.* II. 77. s. Мягкий.

Мнякиш. мня́куш, мнякини, мнякіть *КС.* (83) VII. 503. & s. Мя́киш &.

Мня́со, мнясоїд. &. Мня́та & s. Мя́со, Мя́та etc. *Ог.* 80.

Мня́ти, мя́ти, (мну, мнеш), *v. a.* kneten, zerdrücken, zer- knittern, zerkneten, bearbeiten; — ся sich zerknittern; *sich winden, Umstände machen, ängstlich, verlegen sein.

Мняткий, *a.* (*Фр.*) s. Мягкий.

Мняшку́рка, *f.* flache (innere) Hand; *adj.* мняшку́рний. [(61) IX. 76; *Ог.* 95.

Мо, *adv.* s. Мо́ж, мо́же, мабу́ть, *Ос.*

Мов, (моб *Пис.* =) мо́вби, *conj.* gleichwie, gleichsam, wie wenn *Ог.* 200. 210.

Мо́ва, *f.* Sprache, Rede, *f.*

Мо́вдь, *f.* s. Смовдь.

Мо́вити, мовля́ти, *v. a.* sprechen, reden, sagen; мовля́в (той) wie es jemand einst wohl sagte, wie wenn, nämlich, wohl, doch wohl, so zusagen *Ог.* 204.

Мо́вка, *f.* Redensart, *f.*

Мовки́ни, *pl.* s. Мяки́ни.

Мовки́ня, *f.* Sprecherin, *f.*

Мовна́, *f.* Welle, Woge, *f.* мовни́ бют die Wellen schlagen an (*B.*); *vgl.* Вовна́ II.

I. Мовни́ця, *f.* *Бор.* *Фр.* Rednerbühne, *f.* [Waschstube, *f.*

II. Мо́вниця, *f.* [мы-] Badehaus, *n.*

Мо́вність, -ости, *f.* Redefluss, *m.* Beredsamkeit, *f.* *ОП.*

Мовня́, *f.* Blitz, *m.* — бе es blitzt, es wetterleuchtet; 2) Lichtschein, *m.*; 3) Wiederhall, *m.* Echo, *n.*

Мовчазли́вець, -вця, *Мі.* II. 312. мовчазли́вий, мовча́зний, *a.* schweigsam, verschwiegen.

Мовча́к, *m.* s. Мовчу́н. [samkeit, *f.*

Мовчали́вість, -ости, *f.* Schweig-

Мовча́льник, *m.* schweigsamer, Mönch.

Мовча́н, *m.* *Шл.* s. Мовчу́н; у мовчана́ гра́ти Art Kinderspiel: Stillschweigen beobachten, *Кн.* [*f.* das Schweigen.

Мовча́нка, (*d.* -а́ночка *f.*) мо́вчанє *n.*

Мовча́ти, (мовчу́, мовчи́ш), *v. n.* schweigen (мовчи́ язи́чком); stumm sein; (*ptc.* мовчу́щий, *К.* st. мовча́щий).

Мо́вчки, *adv.* schweigend; im Stillen *Ог.* 114.

Мовчли́вий, *a.* s. Мовчазли́вець.

Мовчо́к, -чка́, *m.* *Н.* 115. s. Мовчу́н; Muckser, *m.* мо́вчко́м, *Ог.* 114 мовчуко́м *К.* *adv.* stillschweigend, schweigsam.

Мовчу́н, *m.* der Schweigsame, Verschwiegene, Schweiger, *m.* *Не.*

Мовчу́ньство, *n.* das Schweigen.

Мо́га́, *f.* *Ос.* (61) VI. 26. 42. як мога́, скі́лько моги́ nach Möglichkeit, nach Vermögen, so viel es möglioh ist, so viel man vermag; möglichst stark, schnell &.

Моги́ла, *f.* Erdhügel, Grabhügel; Grab, *m.* Grabmal, Ehrengrabmal, *n.*

Моги́лин, моги́льний, *a.* Grabes-, Gräber-.

Моги́лка, (*d.* -и́лочка), *f.* kleiner Grabhügel; *pl.* могилки́ Gottesacker, Friedhof, *m.*

Моги́льник, *m.* Arbeiter der für Wachposten Erdhügel aufwarf; 2) —, моги́льщик, *Щог.* Todtengräber, *m.* *Cm.*

Моги́льниця, *f.* s. Барві́нок.

Могиля́к, *m.* — гроба́р, *Пол.* Todtengräber, *m.* (Necrophorus vespillo).

Моги́ра, *f.*? s. Моги́ла *Ог.* 70?

Могли́ці, *pl.* *Ч.* VII. 551 II. 336. s. Могилки́.

Моґо́л, *m.* *Ш.* II. 67. *ТР.* s. Монго́л.

Могори́ч, могри́ч, *m.* Kauftrunk, (mercipotus).

Могори́чити, могри́чити, *Крон.* I. 14, *v. a.* *IГ.* кого́ jmdm einschenlassen, eine Zeche veranstalten, jmdn bewirten; —ся *Гол.* III. 324 einander— —.

Могота́, *f.* Möglichkeit, *f.* Vermögen, *n.* Macht, *f.* ста́ло не в могоrequire *К.* I. 285 war (ist) nicht möglieh, war (ist) unerschwinglich.

Могуряни́н, *m.* s. Козьодри́ст.

Могу́чий, *a.* mächtig, stark *Ш.* II. 73.

Могу́чість, -ости, *f.* Macht, *f.*

Могчи́, могти́, s. Мочи́, *Ог.* 66.

Мо́да, *f.* Mode, *f.*

Мода́льність, -ости, *f.* Modalität, *f.*

Мо́дель, *m.* мо́дло, *n.* *К* Model, Vorbild, *n.*

Моделюва́ти, *v. a.* modellieren.

Моде́рний, *a.* modern; модернізува́ти, *v. a.* modernisieren.

Мóдний, *a.* modisch, der Mode angemessen.
Моднúцтво, *m.* Modesucht, *f.* *Пар.*
Моднúця, модосьвітка, *f.* *Пiс.* putzsüchtiges Weib, Modenärrin, *f.*
Моднѧ́р, *m.* Modenarr, *m.* *Пар.*
Моднѧ́рка, *f.* Modistin, *f.*
Модрáвий, *a.* meergrün, *Пол.*
Модрúна, *f.* модринéць, -нцѧ́, *m.* Lärche, Lärchentanne, *f.* (Larix europ.).
Мóе, *Ог.* 92. s. Мóже.
Мож, s. Мóжна.
Мож ; жір.*m.*s.Моздíр,*Ог.*76. [leicht.
Мóже, *adv.* ist möglich dass —, viel-
Можевéльник, *m.* s. Яловéць.
Можіль, *m.* s. Мозіль.
Можлúвий, *a.* möglich, thunlich.
Можлúвість,-ости.*f.*Möglichkeit,*f.*
Мóжна, *adv.* es ist möglich, man vermag, man darf, man kann, es ist erlaubt.
Мóжний, *a.* mächtig. [keit, *f.*
Мóжність, -ости.*f.* Macht; Möglich-
Можнíти, *v. n.* *Левч.* mächtig, reich werden. [ство, *n.* *K.* Aristokratie, *f.*
Можновлáда, *f.* *Пар.* можновлáд-
Можновлáдний, *a.* *Пар.* aristokratisch; 2) *КУ.* mächtig herrschend.
Можновлáдник, *m.* Aristokrat, *m.*
Мóза, *f.* Nbfl. des Случ. [*Пар.*
Мозáїка, *f.*Mosaik,*f.* *adj.* мозáїчний, *Мл.* musiv, Mosaik-. [mark, *n.*
Мозгáнь, *f.* хребéтна — Rücken-
Мозговнúк коловáйка, *m.* Drehwurm, *m.* (Coenurus cerebralis).
Мозеловáтий, *Пол.* мозоловáтий, *a.* schwielig. [dorn, *m.*
Мозíль, -олѧ́, *m.* Schwiele, *f.* Leich-
Мознúця, *f.* Gehirnkasten, *m.* *Пар.*
Мóзок, -зку, *m.* (*pl.* мóзки u. мізки) Hirn, Gehirn, *n.* *в мізкú лíзе *P.* I. 130 drängt sich auf (im Gedächtnis, in Gedanken). [strengung,*f.* Drangsal,*n.*
Мозóла, *f.* *Ф.* mühevolle Arbeit, An-
Мозолúстий, мозолóвий, *Ф.* (-льóвий *P.* II. 174), мозолѧ́вий (-лѧ́ний), *a.* schwielig; * mühsam erworben.
Мозолювáти, *v. n.* harte, mühevolle Arbeit verrichten; мозольóвана прáця *H.* 194 harte Ar. die Schwielen auf den Händen erzeugt.
Мой, Partikel zur Hervorhebung bei d. Huzulen: ходú мой! а що там мой? so viel als ти! du (mein)! du halt!

Мóйка.*f.gr.Под.*s.Мúйка. [mosaisch.
Мойсéй, *m.* Moses, *adj.* мойсéєвий,
Моканúчний, *a.* s. Меканчáний.
Мóкбит, *m.* *N.* e. Berges.
Моквá, *f.* *B.* Nässe, Nasskälte, *f.*
Моклáвина, моклúна, *f.* nasser Boden, Moorgrund, Sumpf, *m.*
Моклúця, *f.* s. Мокротá, *Пар.*
Моклѧ́к, *m.* s. Моклáвина; 2) taube, verkümmerte Nuss, (*B.*). *adj.* моклѧкувáтий, nass, sumpfig. [chares).
Моклѧ́ха, *f.* Sumpfmilbe, *f.* (Limno-
Моклѧ́чка, *f.* s. Золотозíль, *B.*
Моклѧ́чник, *m.*klebrige Salbei,(Salvia glutinosa). [sein,nass,feucht werden.
Мóкнути, *v. n.* der Nässe ausgesetzt
Моковúна, *f.* *coll.* s. Маковúне.
Мокóтя, *f.* *Ч.* III. 107. *H.* 179 e. Wort der Kinderspr. гúря — von kurz geschorenem Kinde.
Мóкош золотоóка Osmylus chrysops.
Мокóшні, *pl.* Wasserrosen, *pl.* (Nelumbiae, Hydropeltideae), *B.*
Мóкра, *f.s.a.* rechter Nbfl.desДнїпéр.
Мокравéць, -вцѧ́, мокравнúк, мокринéць, -нцѧ́, *m.* Sternmiere, *f.* Hühnerdarm, *m.* (Stellaria).
Мокрáвий, *a.* nässlich, *Пар.*
Мокравúнець, -нцѧ, *m.* Sumpfschnecke *f.* (Paludina). [ремóш ч.
Мокрéнький, *s. a. m.* Nbfl. des Че-
Мокрéць, -ецю́, *m.* Alles was sehr nass ist: nicht trockenes Holz &.; 2) mehrere Pflanzen: Saatenmiere, *f.* (Alsine segetalis); Mastkraut, *n.* (Sagina procumbens); Galium aparine, Asperugo procumbens.
Мóкрий, *a.* nass, feucht.
Мóкрин, *m.* *N.* e. полонúна; 2) linker Nbfl. des Чéремош ч.
I. Мокрúна, *f.* Macrina.
II. Мокрúна, *f.* s. Мокровúна.
Мокрúця, *f.*Kellerassel, *f.* (Oniscus); Wasserassel(Asellus aquat.)*Вол.*; 2)Steinkriecher, *m.* (Lithobius forfic.); 3) Scolopendra. [umbellatum);2)*N.*e.Berges.
Мокрúш, *m.* Spurre, *f.* (Holosteum
Мокріти, *v. n.* nass werden.
Мокрó, *n.* Nässe, *f.*; 2) *adv.* мокрó nass, feucht.
Мокровúна, *f.* *МШ.* s. Моклáвина.
Мокротá, *f.* Nässe, Feuchtigkeit, *f.*
Мокрýха, *f.* *Bein.* des Brantweins.

Мокря́вий, *a. Cm.* s. Мокра́вий.
Мокря́к, *m.* alles Nasse; nasses Holz; Sumpf, *m.*
Мокря́ни́, *pl.* Sümpfe, Moräste, *pl.*
Мокря́чка, *f.* Milzkraut, *n.* (Chrysosplenium alternifol.).
Мокути́ря, ги́ря — *f. H.* 179 s. Моко́тя.
Моль, *f. K.* s. Міль II.
Мола́, *f. H.* 210 Hausfrau, die zu mahlen (моло́ти) hat.
Мола́ня, (-а), *f.* s. Мела́ня.
Мольба́, *f. У.* Gebet, *n.*
Мо́лва, *f.* † s. Мо́ва *Wgr.*179.
Молда́ва, Молдави́ця, *f.* Nbfl. des Прут.
Моле́бен, *m.* Art Litanei zu der Gottesmutter, s. Параклис; Betfest, *n. ГШ.*
Моле́бний, *a.Зг.* flehentlich, flehend, Bitt-; — пра́зник *Ч.* V. 469 Andachts-; *adv.* моле́бно.
Моле́льщик, *m.Ко.* 167 *ГШ.* Beter, Bittgänger; Pilger, *m.*
Мо́лене, (-и́е), *n.* das Beten, Flehen, Gebet, *n.*
Молестува́ти, *v. a.* (*Фр.*) molestieren mit Bitten.
Моли́біг, -ога, *m.*Lerche, *f.* (Alauda).
Молисти́ти ся, (*B.*)s. Проси́ти ся.
Моли́тва, *f.* Gebet, *n.*; 2) Fluch, *m.* Verwünschung, *f. АД.* I. 180. 187.
Моли́твати, *v. a.* mit einem Gebet weihen: ха́ту, поліжни́цю; 2) дети́ну — das Hauptsächliche von der Taufhandlung an dem neugeborenenKinde verrichten; *ptc.* моли́тваний, (-вян-) u. молитве́нний.
Молитве́ний, *Біл.* молите́бний, *W. a.* zum Gebet geh., andächtig, weihevoll.
Молитве́нник, молитвосло́в, (*d.* -о́вець), молито́вник, *m.* Gebetbuch, (*d.* -büchlein). *n.*
Молитве́нниця, *f.* Bethaus, *n.* Kapelle, *f. ГШ.*
Молитве́нність, -ости, *f.* Frömmigkeit, Andacht, *f.*
Моли́твиця, *f. dim. У.* Gebetlein, *n.*
Моли́твувати, *v. n. M+Б.* 257 beten, das Gebet verrichten.
Моли́ти, *v.a.* inständigst bitten, flehen; — ся beten; *b*) s. Проси́ти ся; *c*) *fluchen, *А-Г.* 159; *d*) — на кого́ jmdn anbeten, *+M.*
Молито́вний, *a. Cm.* Gebet-; liturgisch.
Молі́не, (-я), *n.* s. Мо́лене.
Мо́лька та́това, §. *Ч.*II.492 s. Сту́па.
Мо́льниця, *f.* ausgespülte Lache, Kothlache, *f.* Loch, *n.* (*B.*).
Мо́лнїя, *Пол.* мо́лня, *Kol.* I.104. 106. *f.* Blitz, *m. Пом.* I. 64. 87, s. Мовня́ 1).
Мо́ло́дь, *f. coll.* junge Leute, die Jugend *M.*
Молода́н, *m. Ч.* 15 Geliebter, „Bursche", *m. vgl.* Милода́н.
Мо́лодень, -дня́, *m.* Mauerpfeffer, *m.* (Sedum acre).
Молоде́ць, -дця́, *m.*Jüngling, junger Mensch, *übhpt.* jung *P.* I. 6); Bursche, *m.* *unternehmender, wackerer, kühner Mensch: молодце́м спра́вити ся *Гр. б.* 19 etw. gut u. wacker bestehen, sich wacker halten.
Молоде́цкий, моло́дський *TP.*147 einem jungen Menschen eigen: *wacker, brav, ritterlich, heldenhaft. der kriegerischen Jugend geh.
Молоде́цтво, *n. Марк.* 137 Junggegesellenstand, *m.* *Bravheit, *f.*
Молоде́чий, (-е́чний, *Св.*) *a.* s. Молоди́й 1), jugendlich; молоде́цкий.
Молоджа́ва, & s. Моложа́ва &.
Молоди́й, (*d.* -е́нький), *a.* jung, Jugend- s. *a. m.* Bräutigam, *m.* -a, s. *a. f.* Braut, *f.*; *pl.* молоді́ die Jungen *pl.*Brut; 2) Brautleute, *pl.*Brautpaar (молода́ па́ра); * — хлї́б *P.* I. 180 nicht gut ausgearbeitetes Brod aus lockerem Teig; з-мо́лоду *adv.* von Jugend auf.
Моло́дик, *m.* junger Mensch, junger Bursche, Junggeselle; у молодика́х *P.* I. 74 in jungen Jahren; 2) Bräutigam; 3) Mond im ersten Viertel; Neumond, *m.*
Молодикува́ти, *v. n. Шл.* Junggesellenleben führen.
Молоди́ло, *n.Вол.* Sedum telephium; 2) Sempervivum tectorum.
Молоди́на, *f.*(*B.*) Rahm.*m.* Oberes, *n.*
Молоди́нї́й, *TP.* 91. молоди́чний, *a.* s. Молоде́чий.
Молоди́ти ся, sich noch als Jüngling geberden *H.* 166; sich für jünger ausgeben, *He.*; 2) *impers.* молоди́ть ся es zeigen sich Vorboten des nahenden Ungewitters, es wird düster am Himmel, (vor dem Regen) *Пом.* III. 5—6.
Молоди́ця, (*d.* -и́чка), *f.* junge verheiratete Frau.
Молоди́чити, *v. n.* von Weibern: ehebrechen, Unzucht treiben.
Молоди́чник, *m.* der jungen verheirateten Frauen nachläuft, Weibernarr, *m.*
Мо́лодї́ж, -ежи, *f.* Jugend, junge

Leute; — шкільна́ Schuljugend, *f.*

Мо́лодість, -ости, *f.* Jugend, Jugendzeit, *f.* [*n.*;s.Молоди́ця Ч.III.192.

Моло́дка, *f.* Jungfrau, *f.* Mädchen,

Молодне́ча, *f.* *coll.* s. Мо́лодїж, junges Geschlecht.

Молодни́к, молодня́к, молодови́к, *Лвч.* *m.* Jungvieh, *n.*, junge Bäume, junger Waldstand; junger Trieb, Spross (am Baume) &. [verjüngen.

Молоднїти́, *v. n.* jung werden, sich

Молодьо́жа *f.* Ч.III.191? [VII.412.

Молодожо́н, *m.* junger Ehemann Ч.

Молодо́йка, *f.* (*B.*) feine Maisgrütze in der Süssmilch gekocht.

Молодо́щі, *pl.* *K.* Jugendzeit, Jugend, *f.* Jugendjahre, *pl.*

Молодство́, *n.* *Біл. Св.* Jugend, *f.* junge Jahre, з молодства́ *Пр.* II. 211 von Jugend auf.

Молоду́ха, (*d.* -у́ся, -у́шка). *f.* *МШ.* junge Braut; *Га.* I. 21. Ч. IV. 301; 2) junge Henne.

Моло́дчина, *m.* *Л.* 24 s. Молоде́ць.

Молодю́к, *m.* *P.* II. 53 kleines Kind.

Молодя́вий, *a.* *Зап.* II. 452 jugendlich.

Молодя́к, (*d.* молодячо́к), *m.* Junggeselle, Junker(*B.*);*Gelbschnabel, *f.*(*Ф.*).

Молодя́та, *pl.* die Jungen, das junge Paar (Brautpaar).

Мо́лож, *m.* Plattmuschel, *f.* (Tellina).

Моложа́ва, (-а́вина), *f.* моложа́к, (-авни́к), *m.* Jungwald, junger Waldstand, *m.* [jugendlich. *Д. гр.*

Моложа́вий, *a.* sich jung haltend,

Моло́зиво, (-ево), *n.* erste Milch nach dem Kalben, Biestmilch, *f.*(*B.*) *Пом.* I.163.

Молоко́, *n.* Milch, *f.* *Пом.* I. 164. 148.

Молоко́вець, -вця, *m.* Milch- Kuhbaum, *m.* (Galactodendron utile).

Молокоси́с, *m.* gefleckte Salamander.

Молосува́ти, *v. a.* s. Полосува́ти misshandeln.

I. Мо́лот, -ту, *m.* Treber, *pl.* d. i. Hülsen vom ausgekochten Malz [моло́ти]; 2) kleine Stücke, Scherben, *pl.*

II. Мо́лот, -та, *m.*(grosser) Hammer, *m.*; 2) (*g.* -ту) Drusch, *m.*; 3) лен — Lein der gedroschen wird (*Фр.*), s. Мо́лотень.

Молотьба́, *f.* das Dreschen, Drusch, *m.* Dreschzeit, *f.*

Мо́лотень, -тня, *m.* Dreschlein, *m.*

Моло́ти, (ме́лю, ме́леш), *v. a.* mahlen *Пом.* 164; 2) wedeln; 3) plappern.

Молоти́ти, *v. a.* dreschen.

Молотї́лка, (-ї́льня), молотня́, (*B.*), *f.* Dreschmaschine, *f.* [*m.* Drescher, *m.*

Молотї́льник, моло́тни́к, *H.* 180,

Молото́к, -тка́, (*d.* молото́чок), *m.* (kleiner) Hammer. [Молотьба́.

Моло́ча, *f.* *Pa.* I. 373, моло́чене, *n.* s.

Молоча́й, молоча́к псярник, *m.* Wolfsmilch, *f.* (Euphorbia cyparissias u. esula); 2) s. Молочі́й.

Молоча́ний, *a.* *Пар.* milchartig.

Молоча́ник, *m.*(*B.*) s. Моло́чник 2).

Молоча́рня, *f.* Milchgewölbe, *n.*

Молочи́стий, *a.* milchig, *Пол.* milchreich. [chus oleraceus).

Молочі́й, *m.* Gänsedistel, *f.* (Son-

Моло́чка, *f.* s. Молоча́й 1); Euphorbia procera; 2)Lactuca scariola; 3) Nbfl. des Ви́слок, *Гол.* (*Впн.* II. 176).

Молочко́, *n.* milchiger Saft; Futterbrei, -saft, *m.* (der Bienen); Milch eines Milchners (Fisch); 2) — пе́се, ко́тяче Wolfsmilch, *f.* (Euphorbia); 3) s. Моло́чка 2); *adj.* молочкова́тий milchig.

Молочли́вий, *a.* Ч. III. 266 reichlich Milch gebend.

Моло́чний, (-о́шний), *a.* Milch-, -а ка́ша Milchgrütze, *f.* Milchbrei, *m.* mit Milch; -ий брат, -а сестра́ *C.* II. 200 Milchbruder, Milchschwester; 2) milchig; 3) milchreich; 4) Моло́чна *s. f. a.* Fl. in den See Моло́чне mündend.

Моло́чник, (-о́шник), *m.* Milchmann, -händler; 2) Milcher, Milchner, (Fisch); 3) Milchtopf, *m.*; 4) Schöllkraut, *n.* (Chelidonium majus).

Моло́чниця, *f.* Milchfrau, *f.* Milchmädchen, *n.*; 2) gute Milch-, Melkkuh.

Молочнобі́лий, *a.* milchweiss.

Молоща́вий, *a.* -е де́рево schwach, brüchig.

Молоща́к, *m.* junger Wald.

Молцика́ти, *v. a.* §. s. Мо́скати.

Мо́лчички, *adv.* s. Мовчки́.

Моля́вка, *f.* s. Мулявиця, муля́вка.

Моля́нка, *f.* просова́ Hirsezünsler, *m.* (Pyralis silacealis); 2) — мучна́ Asopia farinalis. [*n.* kleine Weile.

Мо́мент, (*d.* моме́нтик), *m.* Moment,

Мо́мич, *f.* Wasserlilie, Seerose, *f.* (Nymphaea); 2) Nbfl.

*

Момотли́вий, *a. Гол.* III. 732 dhs Zischen lästig.
Мо́мфа, *f.* Affe, *m.* s. Ма́лпа.
Мона́рх, мона́рха, *m.* Monarch, *m.*; *adj.* мона́рший dem Monarchen eigen, geh.
Монархи́ня, *f.* Monarchin, *f.*
Мона́рхия, *f.* Monarchie, *f.* *adj.* монархі́чний monarchisch.
Монасти́р, (*d.* -и́рець), *m.* Kloster, *n.* *adj.* монасти́рский, zum Kloster geh.; klösterlich. [ein Kloster gestanden.
Монасти́рище, (-иско), *n.* Ort wo
Мо́нах, *m.* Mönch, *m.*
Монахи́ня, мо́нашка, *f.* Nonne, Ordensschwester, Klosterfrau, *f.*; 2) Liparis monacha. [Mönche, Mönchs.
Мо́нашеский, мо́наший, *a.* vom
Мо́нашество, *n.* Mönchsstand, *m.* Mönchswesen, -leben, *n.* [leben, M. sein.
Монашествува́ти, *v. n.* als Mönch
Моне́ство, *n. Ф.* s. Мони́сто, на́мисто.
Моне́та, *f.* Münze, *f.* *adj.* моне́тний Münz-. [*adj.* монета́рний Münz-.
Монета́рня, *f.* Münzamt, *n. Пар.*;
Монета́рство, *n.* Münzwesen, *n.*
Моне́тник, *m.* Münzer, *m. Пар.*
Мони́сто, *n.* s. Нами́сто, *Ог.* 95.
Мо́нька, мо́ня, *f.* моло́ньо, *n.* in d. Kinderspr. s. Молоко́.
Монсі́р, *m.* Art ausgehöhltes hölzernes Geschirr, (*Фр.*) *vgl.* Мо́сір, u. Мусїрча́.
Моня́ти, *v. a. Ос.* (62) IV. 107?
Мопс, (*d.* мо́псик), *m.* Mops, *m.*
I. Мо́ра, *f.* Moire, *f.* Art Zeugstoff.
II. Мо́ра, *f.* Alp, *m.* Maare, Trut, *f.* Nachtmännchen, *n.*
Морави́ця, *f.* Todesfleck, Leichenfleck, *m.* s. Су́кровиця; 2) s. Мурави́ця.
Моралїзува́ти, *v. n.* moralisieren.
Мора́льний, *a.* moralisch; 2) von guten Sitten. [*f.* gute Sitten.
Мора́льність, -ости, *f.* Moralität
Моранде́ль, *m.* s. Мuранде́ль.
Морани́стий, *a.* mit dunklen Streifen.
Мора́нка, *f.* Panopaea, *B.*
Мора́ха, Мора́шка, s. Мура́шка.
Мора́хва, *f.* linker Nbfl. des Днїсте́р.
Мо́рва, *f.* Maulbeerbaum, *m.* (Morus nigra); морвова́ті, *pl.* Maulbeerbaumartige, *pl.* (Moreae).
Морво́вий, *a.* von мо́рва.
Мо́ргавка, *f. Н.* 12. *Bein.* des blitzenden Wetterstrahlens.

Морга́ти, мо́ргнути, *v. n.* mit den Augenlidern (-brauen); blinzeln, winken (ву́сом). [Blinzler, *m. Пар.*
Морга́ч, морґу́н, *m.* der blinzet,
Мо́ргла, *f. gew. pl.* мо́ргли гра́ють es wetterleuchtet, s. Мо́ргавка.
Моргули́ця, морґу́ля, морґу́ха, *f.* die blinzelt, Kokette, *f.*
Морґ, *m.* Morgen, Joch Acker, *m.* = 0·57546 Hektar; *adj.* морґо́вий.
Морґу́ля, *f. Не. Пр.* XII. 422 s. Ґу́ля.
Мо́рда, (*d.* мо́рдочка, *aug.* морди́ще, *n.*), *f.* Maul, *n.* Schnauze, *f.* Gefriss, *n.*
Морда́тий, *a.* mit grossem Maul.
Мордва́н, *m.* e. Schimpfname. [mühen.
Мордо́ване, *n.* das Morden; 2) das Ab-
Мордо́вник, *m. N.* e. Berges.
Мордува́ти, *v. a.* morden; 2) abmühen, — ся з ким sich womit zu Tode plagen.
Морду́ля, *f.* s. Ґу́ля, морґу́ля.
Морду́н, *m.* Mörder, *m.*; in d. Räthsel: die Katze.
Морду́нка, *f.* Mörderin, *f.* [Mord.
Морду́ньство, *n.* das Morden, der
Мо́ре, *n.* Meer, *n.* See, *m.* übhpt. Wasser *Ч* V. 552. [schillernd.
Море́вий, (-о́вий), *a.* aus Moire,
Моревла́децьь, -дця, моревла́дник, *m.* Meerbeherrscher, *m. Пар. Фр.*
Море́ля, *f.* Art grosse süssliche hellrothe Weichselfrucht.
Морепла́в, *m.* Seefahrer, *m. Ст.*
Морепла́вок, -вка, *m.* Papierboot, *n.* (Argonauta). [„mores“ учи́ти.
Мореси́ти, *v. a.* кого́ jmdn rügen:
Морехо́дець, -дця, *m.* Seefahrer, Schiffer, *m.* [wandelnd; See-, Schiffahrts-.
Морехо́дний, *a. Ру.* meerdurch-
Морехо́дство, *n. Фр.* Schiffahrt, Seefahrt, *f.* [chechus rosmarus).
Морж, *m. Пол.* Wallross, *n.* (Tri-
Моржо́вина, *f.* Wallrossfleisch, *n.*
Morиму́х, *m.* Fliegenschwamm, *m.* (Agaricus muscarius).
Мори́ти, *v. a.* jmdn Hunger leiden lassen (го́лодом); durch Hunger u. andere Entbehrungen quälen.
Морі́г, -о́гу, (*d.* моріжо́к, -жка́), *m.* Rasen, *m.* mit Rasen od. Moos bedeckter Platz. [cupressiforme).
Моріжни́к, *m.* Astmoos, *n.* (Hypnum
Морка́вець, -вця, *m.* Merk, *m.* (Sium latifol.).

Мóрква, мóрков,(морх-).*f.*Möhre, gelbe Rübe, Mohrrübe, *f.* (Daucus carota); *хáтня мóрква häuslicher, ehelicher Unfrieden, üble Laune der Hausfrau, *Кв.* 78; *vgl.* Скромáдити.

Морквúне, *n.* Blätter von мóрква.

Мóрквиця, мóрковка, *f. dim.* s. Мóрква.

Морквя́нка, *f.* Art Pflze. [тáти).

Мóркнути,*v.n.* *У.*s.Вóркнути,(-ко-

Морковúй, *Kol.* I. 144. морковя́ний, *a.* aus gelber Rübe.

Моровúй, *a.* pestartig, ansteckend.

Моровúця, *f.* *Мак.* Pest, Seuche, *f.* зарáзи — Pesthauch, *m.* *В.*; 2) s. Моравúця 1).

Морóжене, *s. n. a.* Gefrorenes, *n.*

Морóжене, *n.* das Gefrierenlassen.

Морожéнщик, *m.* der Gefrorenes verkauft. [*m.* (Polygonum aviculare).

Морожóк, -жкá, *m.* Vogelknöterich,

Морóз, (*d.* морóзець, -зця́), *m.*Frost; Frostreif, *m.*; 2) Schauer, Fieberfrost, *m.* 3) Herbstzeitlosse, *f.* (Colchicum autumnale) *Вол. Пот.* III. 7.

Морóзити, *v. a.* frieren lassen *Ш.* I. 353; *impers.* морóзить мéне es fröstelt mich, überläuft mich kalter Schauer.

Морознúй, морозóвий, *Л.* 120. *a.* frostig, eiskalt. [Schneeschimmel, *m.*

Морозовáтий, (морзов-), *a.* кінь

Морозю́к, *m.* Eisvogel, *m.* (Alcedo ispida). [wurm, (Bothriocephalus latus).

Мороїдник, *m.*breitgliedriger Band-

Мóрок, *m.* *Ч.* I. 196. *К.* морóка, *f.* dunkler Nebel; Todesgrauen, *n.*; 2) Plage, Qual, Plackerei; 3) Betäubung, Bethörung, *f.*; 3) Name des Teufels als Bethörers *Ч.* I. 196.

Мороквá, *f.* Moor, *n.* Morast, Pfnhl, *m.*Quebbe,*f.*(*B.*)*Пот.*III.9. [bethörend.

Мороклúвий, *a.* *КУ.* betäubend,

Морокувáти, *v.n.*(*B.*)s. Марикувáти, verdiesslich sein, murren: на когó wider jmdn. [sam, *К.*

Морокувáтий, *a.* schwierig, müh-

Мóрон, *pl.* морóнчики, *m.* Gänseblümchen,*n.*Massliebe,*f.*(Bellis perennis).

Морóчити, *v. a.* plagen, quälen; betrügen, bethören. [plagt etc.

Морóчник, *m.* (-иця, *f.*) der (die)

Морóшка, *f.* Rubus chamaemorus.

Мóрськати, *v. n.* *Пот.* I. 75 s. Мóрснути 1), s. d. folg.

Морськé дéрево, über dem Wege überhangend und daher das Gesicht der Vorbeigehenden schlagend, *Левч. С.* I. 98; морськá галу́за.

Мóрский, *a.* zum Meere, zur See geh., Meer-, Meeres, See-, -а рóвень Meeresspiegel, *m.* *Пол.*

Мóрснути, *v. a.* leicht schlagen; 2) dreinhauen, *В.*; 3) rasch hinspringen.

Морсóля, *m.* Block, Klotz, *m.*

Морся́, -я́ти, *n.* (*Фр.*) s. Порося́.

Мортúр, *m.* Mörser, Pöller, *m.* *К.*

Мору́н, *m.* Meer-,Wassergott, *m.* *Пар.*

Морхворúй, *m.* *Bein.* des Hausschweins: „Rübenwühler".

Мóрща, мóрщка *Пол.* морщинá (*d.* -úнка), *f.* Falte, Runzel, *f.*

Морщáк, *m.* Meerschweinchen, *n.* (Cavia cobaya).

Мóрщене, *n.* das Falten, Runzeln.

Морщúне, *n.* die dichten Falten am weibl. Kleide.

Мóрщити, *v. a.* falten; runzeln; * — ся *Р.* II. 133 die Stirne runzeln, sich sträuben. [Weiberhemde.

Мóрщінка, *f.*gefalteter Kragen beim

Моря́к, *m.* Seemann, Matrose, *m.* *Ст.*

Моря́нка сьвітя́ща, leuchtende Seequalle(Pelagia noctiluca). [2)s.Морсóля.

Мосúря, *f.* Dickkopf, -schädel, *m.* §.;

Мóсір, -ору, *m.* (*В.*) Salzfass aus einheitlichem Holz gemacht. [ремош б.

Мосірний, *s. a. m.* Nbfl. des Чé-

Москáль, *m.* Grossrusse, Moskowite; 2) Soldat, (in d. Ukrajina) *m.* *москаля́ підвéзти кому́ *Кч.* 376. jmdn betrügen; 2) Sardelle, *f.* (Engranlis encrasicholus); 3) Rothwanze, *f.* (Pyrrhocoris apterus); 4) *ungr.* Haferkuchen, *m.*

Москаленя́, (-альченя́), -я́ти, *n.* des Moskowiten & Kind.

Москáлик. (*aug.* москалю́га), *m.* s. Москáль; 2) Kaulbarsch, *m.* (Acerina cernua) *Не. Пр.* XI. (1) 121.

Москальня́, *f.* москáльство, *n.* *Не.* Soldatesca, *f.*; 2) Moskowitismus, *m.* Russenthum, *n.*

Москáльщина, *f.* *У.* Art Abgabe.

Мóскати, *v.n.*schlagen;poltern,rügen.

Москвá, *f.* St. Moskau; 2) *coll.* s. Москáль 1).

Москвофіль, *m.* Anhänger mosko-

witischer Gesinnung, Sprache &, *m.*
Москвофільство, *n.* Vorliebe für grossruss. Sprache etc.
Москóвка, *f.* Moskowitin, *f.*; 2) Soldatenweib, *n.* s. Москáль 2).
Москóвский, *a.* moskowitisch, grossrussisch; *adv.* по москóвски; — вігрéць Nordwind; — канáрок Gimpel, *m.* (Fringilla pyrrhula).
Москóвство, *n.* Moskowitismus, *m.*
Московщеня́, -я́ти, *n.* Kind e. Soldaten (москáль) *Ш.* I. 365.
Москóвщина, *f.* Russland, *n.* grossrussische Sprache etc.
Москóвщити, *v. a.* moskwitisieren.
Москорóдити, *v. n.* s. Мóскати.
Моску́ла, *m.* §. s. Ковáль Schmied, *m.*
Мóсьондз etc. s. Мóсяж etc.
Мосóчі, *pl.* Ternstroemiaceae, *B.*
Мóства, *f.* Nbfl. der Стви́га.
Мости́вий, *a. К.* I. 51 als Titulatur: „Gnaden", gnädig; 2) wohlehrwürdig, hochgeehrt, *Пар. Левч.*
Мóстик, (-óк). *m. С.* II. 125 s. Містóк.
Мости́на, *f.* Diele des Fussbodens, *f. С.* I. 116 *Ч.* V. 424; 2) der Fussboden, (*B.*); 3) Brückendiele, -balken, *m.*; Brükkenjochträger, *m. Пар.*
Мости́ти, *v. a.* міст eine Brücke schlagen, brücken; дорóгу einen Weg pflastern, legen; den Sitz auf dem Wagen herrichten; 2) — ся sich einen Platz suchen *Кч.* 415; Platz einnehmen *ОП.*
Мостíвка, *f.* s. Гноївка. *B. vgl.* Муст.
Мостови́й, *a.* zur Brücke geh.; 2) мостовá, *s. f. a. He.* Pflaster, Steinpflaster, *m.*; 2) мостовé, *s. n. a.* Brückengeld, *n.* Brückenmaut, *f.*
Мостови́на, *f.* s. Міст; 2) s. Мостúна 3).
Мóсур, *m.* Knorren, *m.*
Мóсяж, *m.* Messing, *n. Пол.*
Мося́жний, *a.* messingen, aus Messing.
Мося́жник, *m.* Messingschläger, Gelbgiesser, *m.*
Мот, *m. Ко.* 79. *gr.* s. Марнотрáвник.
Мотáлька, *f.* s. Моти́ль.
Мóтанє, *n.* мотани́на. *f.* das Haspeln; * Verwirrung, *f.*
Мотáти, (-áю, -áєш). *v. a.* aufwinden, haspeln, weifen; * — собí щось на ніс, на вус etw. sich wohl merken, — ся sich winden, s. wickeln, s. verwirren, *P.* I. 18; *b*) sich hin u. her bewegen, s. hinüberwerfen.
Мотáчка, *f. Пу.* Spulle, *f.*
Мóтив, *m.* моти́ва, *f. К.* Motiv, *n.* мотивувáти *v. a.* motivieren.
Моти́га, мотя́га, *m. Левч.* s. Мот.
Моти́ка, *f.* Hacke, Haue, *f.* Karst, *m.*; *dim.* моти́чка до коси́ (до грабкíв) hakenförmiges Werkstück bei dem Sensenrechen.
Мотикáти ся, sich abmühen.
Моти́ль, мотíль, (*d.* моти́лик, моти́льок), *m.* Schmetterling, Falter, *m.*; 2) Zeichen der Geometer, *n.*; моти́лики *pl.* Kleinschmetterlinge (Microlepidoptera) *B.*
Моти́лиця, *f.* Wachsmotte, Rangmade, *f.* (Galleria cerella); 2) Leberegel *m.* (Distoma hepaticum); Egelkrankheit, *f.*
Мотилíвка, *f.* Schmetterlingsmücke, *f.* (Psychoda).
Мотильковáті, *pl.* Schmetterlingsblüter (Papilionaceae).
Мотирбáс, *m. He.* Art Kleiderstoff.
Моти́ця, *f Кн.* Krücke, *f.* (*Пр.* IX. 849).
Моти́чити, *v. a.* karsten, hacken s. Сáпати.
Мóтлох, *m. К.* мóтлош, *f. m. К.* Knäuel, *m.* Gerümpel; Gesindel, *n.* Pöbel, *m.*
Мотлóшити, (мотолóш-), *v. a.* derb schlagen, stossen; * vertilgen.
Мотля́ти ся, sich hin u. her bewegen, s. Мотáти ся; sich herumtreiben, herumschlendern.
Мотну́ти, *v. n.* чим womit schütteln; — ся sich rühren, rührig, rasch sich wohin begeben.
Мóто, *n. ГШ.* s. Мотóк; 2) Elle, *f.*
Мотови́ло, (*d.* -и́льцé), *n.* Haspel, Weife, *f.*
Мотовя́з, *m.* Strick, Strang, *m.* мотовя́зок, -зка, Bindfaden, *m.* Fitze, *f.*
Мотовя́зє, *n. coll.* Stricke, Stränge, *pl.*
Мотовя́зити, *v. a. ГШ.* fitzen, verwirren.
Мотовя́зник, *m.* Seiler, *m.*
Мóток, *pl.* мíтки; (*d.* мóточок, -чка), *m.* Zaspel, Tocke, *f.* Garngebinde, *n.*
Мотóлити, мотолóшити, *v. a.* zusammendrücken, verwirren.
Мотолóка, *f.* Viehseuche, *f.*
Мотóрити, *v. a.* thun, treiben *Ш.* I. 92; künsteln *ОП.*
Мотóрний, *a.* rüstig, wacker, tüchtig; nett, hübsch.
Мотóрність, -ости, *f.* Rüstigkeit; Nettigkeit, *f.*
Моторóшно, *adv.* комýсь стáло —

jmdm wurde unheimlich, bange.

Мотоу́з, *m. gew. pl.* die Aalflösse, Aalpuppe; Grundschnur, *f.*

Мотоша́ти, *v. a. ГШ.* hin u. herziehen, herumreissen, zupfen; — ся sich herumzerren.

Мотро́на, Мо́тря, *f.* Matrona.

Мотро́шити, *v. n.* s. Поро́шити (сніжко́м) +*M.*

Мо́туз, *m. Mi.* II. 374 s. Мотовя́з.

Мотў́зити ся, *Cm.*s.Вовтў́зити ся.

Мотў́зний, *a.* Seil-, -а ма́шина Seilmaschine, *f. Пол.*

Мотў́зник, мотузя́р, *m.* Seiler, *m.*

Мотузо́к, (*P.*I. 18. мотузка́. *f.*), -зка́, мотузо́лок, (*d.* мотузо́чок), *m.* Schnur, Leine, *f.* Strick, *m.* Fitze, *f.* Bindseil, *n.* Angelschnur, *f.*

Мотузо́лити, *v. a.* s. Мотовя́зити.

Мотў́шний, *a.* s. Похмў́рний.

Мотя́га, *m. Ко.* 68. Ränkespinner, Rabulist, *m.* s. Мот.

Мох, *g.* мо́ху u. мху, *m.* Moos, *n.*

Мо́хна, *f.* kriechendes Fingerkraut, (Potentilla reptans).

Мохна́вий, мохна́тий, *a.*moosig; flaumig, behaart, rauch.

Мохна́тїсть, -ости. *f.*moosiges Aussehen, das Behaartsein.

Мохна́тїти. *v.n.*sich mit Moos bedekken, Flaum bekommen; 2) *reich werden.

Мохна́ток, -тка, *m.* Hainbinse, *f.* (Luzula pilosa).

Мохна́ч, *m.* *ein Reicher.

Мохна́чка, *f.*in d.Räthsel: die Maus; 2) Gift-Reizker, *m.* (Agaricus torminosus) *Вол.*

Мохоборо́дий, *a.* milchbärtig, *Пар.*

Мохова́тий, *a.* etwas moosig.

Мохова́тцї, *B.* мохо́вцї, *Фр. pl.* Mooskorallen, Moosthiere, *pl.* (Bryozoa).

Мохо́вий, *a.* moosig, bemoost.

Мохови́к. *m.* Moosschwamm, *m.* (Boletus subtomentosns).

Мохови́ця, *f.* Federbuschpolyp, *m.* (Alcyonella reptans).

Мохови́ще, *n.* Ort wo viel Moos wächst.

Мохта́лик, *m.* s. Па́смо, пасемце́.

Мохў́нки, *pl.* Physalis alkekengi.

Моц, *f.* s. Міць; моц чого́сь sehr viel von Etwas.

Моца́к, *m.* s. Моца́р; 2) starker Rauchtabak.

Моца́р, *m. Гр.* s. Сила́ч.

Моцува́ти ся з ким mit jmdm ringen, seine Kraft, messen.

I. Моч, *f.* Kraft, Macht, *f. ІГ.*

II. Моч, *f.* Urin, Harn, *m.*

Моча́, *f.* s. Слота́; 2) s. Моч II. (*B.*).

Мо́чар, *m.* моча́ра, *f.* Sumpf, Moor, Morast, *m.*

Моча́рка, *f.* Bachmücke, *f.* (Tipula) *B*; 2) — живоро́дка Sumpfschnecke, *f.* (Paludina vivipara).

Моча́рний, *Пол. B.* мочарова́тий, *a.* Sumpf-, sumpfig, morastig; — ґрунт Moorgrund, *m.*

Мочи́, [мо́гу (мо́жу), мо́жеш], *v. a.* können, vermögen, im Stande sein.

Мочи́вий, *a.* nass: -е лі́то.

Мочилиніўка. *f.Гол.* III. 378; мочи́ло, *n.* мо́чіль. *m.* Weiher, Lache, Flusstelle wo Hanf zum Rösten gelegt wird, Hanfröste, *f.*

Мочи́ти, *v.a.*nass machen, anfeuchten; einweichen; — но́ги den Fussbad nehmen; — коно́плї den Hanf rösten; 2) *v. n.* harnen, pissen.

Мо́чка, *f.* Rösten des Hanfes, *n. Под.*

Мочо́вий, (-е́вий), *a.* urinös, *Пол.*

Мочови́тий, *a.* dauerhaft, s. Моч I.

Мочува́тий, *a.* -а земля́ morastig.

Мо́ша, *f.*Grossmutter; 2) Hebamme, *f.*

Моше́на. *f.* s. Мошо́нка.

Моше́нник, моше́льник, *Ал.* Spitzbube, Betrüger, Beutelschneider, *m.* (*B.*).

Мо́шечка, *f. dim.* s. Мо́шка, му́шка, *Ш.* I. 167.

Мо́шити, *v. n.* коло се́бе u. — ся viel um sich herumwühlen, trödeln; 2) Hokus Pokus machen, zaubern; wahrsagen; mucken.

Моші́я, *f. rum.* grosse Alm, Meierei, *f.*

Мо́шка, *f.*Stechmücke, Stechschnacke *f.*; 2) Wollschweber, *m.* (Bombylius); 3) — тулча́нка Köcherfliege, Frühlingsfliege, *f.* (Phryganea).

Мо́шко, *m.*§.Moses.

Мошкоро́дити, *v.n.*s. Божкоро́дї-ти, мо́шити 2).

Мо́шна, *pl.* Hodensack, *m.*

Мошна́ч, *m.* Sedum acre.

Мошнў́хи, *pl.* Мохў́нки.

Мо́шня, *f. Мх.* s. Мошо́нка.

Мо́шок, -шку, *m.*Milchbaar, *n.*leichter Flaum, *Пар.*

Мошо́нка, *f.*Beutel, Säckel, *m. Пар.*

Мошо́нник, *m.* Beutelschneider, *m.*

М ó ш у л, *m. rum.* Grossvater, *m. vgl.* Мóша 1). [thier, *n.* (Moschus moschiferus).
М о ш у с ó в е ц ь, -вця, *m.* Moschus-
М о щ, *m.* Most, *m.*
М о щ á н и ц я, *f. N.* e. Berges.
М о щ é в и й, *a.* mostig. [*f.* Täfelwerk, *n.*
М ó щ е н е, *n.* — дошковé Täfelung,
М ó щ и й, *a. Ф.* (*Поез.* (62) 135 schwach?
М ó щ і, *pl.* Kraft, Macht, *f. КУ.*; 2) die rdischen Ueberreste, Reliquien. [ний.
М о щ ó в а н и й, *ptc.* zu Мостúти, мóще-
М р а, *f.* s. Мáрá 1).
М р á ї т и, *v. n.* s. Мрáчити.
М р а к, *m.* м р á к а, *f.* (*pl.* мрáкú *B.*) Nebel, *m.* мрáка сїчé vom kalten schneidenden Nebelregen, es ist nasskalt; *Dunkelheit, Finsternis, *f.* [Abgrund der Teufel.
М р а к о б í с н а безóдня, *K.* finsterer
М р а к о л ю б е ц ь, -бця, *m.* мраколюбний, *a. Фр.* Liebhaber der Finsternis, Finsterling, Obscurant, *m.*; lichtscheu.
М р а к о т í т и, *v. n.* nebelig werden.
М р а м ó р, *m. Пол.* s. Мáрмур 1); мрамóрний, *a.* s. Мармурóвий.
М р а м ó р е ц ь очнáк, *m.* Schachbrettfalter, *m.* (Hiparchia Galathea).
М р а м ó р к а, *f.* Achateule, *f.* (Hadena).
М р а м ó р н и к, *m.* Kalkstein, *m. Гн.* 29.
М р á ч и т и, *a. n. impers.* мрáчить на дворí es ist Nebel, es nebelt, es nässelt; — ся es wird Nebeldämmerung.
М р á ч н и й, *a.* nebelig, (день); nebelfeucht; düster; мрáчно ми в очéх es ist mir wie Nebel vor den Augen d. i. ich vermag nicht klar zu sehen; мрáчна далечинá Nebelferne, *f.*
М р á ч н і с т ь, -ости, *f.* Düsterheit, Dunkelheit, *f.*
М р é в о, *n. H.* 61 s. Мáрево, мрúво.
М р é ж и, *pl.* (łemk.) Stickerei, s. Мерéжка.
М р е ц ь, *m.* s. Мертвéць *Ог.* 94.
М р é я, *f. Гол.* (*розп. о яз.* 61).?
М р ú в о, *n. B.* düsteres, nebeliges Wetter, Nasskälte, *f.*
М р и ґ á т и, *v. n.* blinzeln, s. Моргáти.
М р и й, *a.* nebeltrübe, düster; dumpfig; finster; на дворí мро (*adv.*) draussen ist düster; сóнце мрóе (*a.*) die Sonne ist umdüstert; * дїти мрúї die Kinder sind abgezehrt, abgemergelt.
М р ú т и, *v. a.* dunkel machen, verdunkeln; 2) *v. n.* träumen: о чім, wovon.

М р и ч, *m.* sumpfiger (junger) Wald, (*Ф.*).
М р і й, *g.* мрія́, *m.* Nachtgespenst, *n.*; 2) *finsterer Mensch, Griesgram, m.*
М р í й н и й, *a.* dämmernd, schimmernd; -а дáль d. Ferne *КУ.* [*m.* (in, *f.*) *Пар.*
М р і й н ú к, *m.* (-úця, *f.*) Schwärmer,
М р í т и, *v. n.* düster, nebelig werden, vom Fallen des Nebel-, Staubregens; сóнце мрíе die Sonne umdüstert sich (*vgl.* Мрий); 2) schimmern, dämmern, grauen, *Ш.* I. 2; wimmeln; 3) leise schlafen, schlummern; мрíють ся сни *ОП.* es tauchen Träume auf. [Мрíти *Левч.*
М р í я т и, *v. n. Ст.* s. schwärmen; 2) s.
М р о ї т и, *v. n. impers.* мрóїть es bilden sich kleine leichte Wellen. [ти.
М р ý, мреш, &, *pl.* 3 pers. м р у т ь s. Мéр-
М р у ж и т и очúма, s. Жмýрити óчи.
М р ý ж к и, *pl.* s. Жмýрка.
М р у к, *m.* mürrischer Mensch, Brummbär, Griesgram, *m.*; тéмного мрýка грáти *Мх.* Blindekuh spielen.
М р ý к а т и, *M.* II. 134, мрумрýкати, мрукотíти, *v. n.* s. Мурликáти, муркотíти. [mig.
М р у к л ú в и й, *a.* mürrisch, griesgrä-
М р ю х, *m.* Anthrenus, *B.*
М р я́, *Ф.* мря́ка, *Левч. f.* s. Мрáка; 2) *Пар.* s. Мря́виця 2).
М р я́ в а, *f. КС.* VIII. 385 s. Мáрево, мрéво, Zwielicht, Sonnenspiel, *n.*; 2) *Пар.* s. Мря́виця 2).
М р я́ в и ц я, *f.* das Düsterwerden, Nebeldämmerung, *f.*; 2) Gewimmel, Gewühl, *n.* Schwarm, *m.*; 3) leiser Schlaf, Schlummer.
М р я к у в á т и й, *a. C.* düster, finster.
М р я ч, мрячня́, *f. B.* dichter Nebel, Dunkel, *n.*
М с т é ц ь, *m. K. КУ.* s. Мéстник.
М с т ú в и й, мстúтельний, *До. a.* s. Мéстний. [sucht, *f. Пар.*
М с т ú в і с т ь, -ости, *f.* Rachgier, Rach-
М с т ú т е л ь, *m.* (-úтелька, мстúця, *КУ. f.*) s. Мéстник. [Rache üben.
М с т ú т и, (мщу, мстиш), *v. a.* rächen,
М у, меш, &, *pl. 3 pers.* муть mit d. *Infinit.* dient zur Bildung des Futurums, *Ог.* 56.
М у г ú р, *m.* gemeiner Bauer, Bengel, *Кч.* 75; (*f.* мугúрка gemeine Bäuerin, *Пс.*).
I. М у д ь, мýдьо, *m.* gemeiner Kerl, Lümmel, Bauerbengel, *m.*

II. Мудь, му́да попо́ва, *f.* муде́ попо́ве, *n.* Spindelbaum, *m.* (Evonymus europ.).
Муде́рний, муде́рський, *a.* (*Фр.*) kunstvoll; hübsch. [ma hederacea).
Му́дики, *pl.* Gundelrebe, *f.* (Glecho-
Муди́на, *f.* *Gr.* 23. s. Гордови́на II. u. Мудь II.
Му́дька, *f.* Fingerfeige: Nichts.
Мудни́к болотя́ний, Parnassia palustris, *B.*
Му́до, *n.* Hode, *f.* (*B.*). [lümmmelhaft.
Мудьова́тий, *a.* dem Мудь I. entspr.,
Мудьофі́ль, *m.* Bauernfreund, *m.*
Мудо́ха, *f.* Filzlaus, *f.* (Pediculus pubis).
Мудраге́ль, (-е́лик), мудра́к, *ГШ.* му́дрик, *W.* der Altkluge, Spitzfindige, Naseweise, Geisterling, *m.* [s. Му́дрощі.
Мудра́ция, *f.* Kunststück, *n.* *Ке.* 300.,
Му́дрець, *m.* der Weise.
Мудри́во, *n.* *Ст.* s. Мудро́.
Му́дрий, *a.* weise, klug; einsichtsvoll, verständig, witzig; 2) sinnig *Gr.* 23 schön, künstlich, *adv.* му́дро.
Му́дрик, му́дрень, *m.* s. Модри́на.
Мудри́ти, мудрува́ти, мудря́чити (-а́ч-), *Левч.* *v. a.* klügeln, *С.* II. 178. philosophieren, deuteln *Пар.*
Мудрівни́к, *m.* *МШ.* s. Мудраге́ль.
Му́дрість, -ости, *f.* Weisheit, Klugheit, *f.* [flüchte, *pl.*
Мудрі́шки, *pl.* s. Му́дрощі, Aus-
Мудро́, *n.* *Ст.* *Маг.* *слов.* Kunst, Erfindung, *f.*
Мудрова́тий, *a.* künstlich, compliciert, schwierig, verfänglich, sonderbar.
Мудрови́на, *f.* *coll.* junge Triebe an Nadelbäumen *Gr.* 23. [prophetisch.
Мудрові́щий, *a.* *Мог.* weissagend,
Мудро́та, *f.* etw. kunstreich Verfertigtes, Kunststück, *n.* *Ф.*
Му́дрощі, *pl.* *Рч.* 108 weises, gescheidtes Verfahren; das Klügeln; Weisheiten, hochgelehrte Meinungen; Spitzfindigkeiten, *pl.* Schwänke, witzige Streiche.
Мудрува́ти, s. Мудри́ти.
Мудру́ля, *f.* Klüglerin, *f.*
Мудря́чий, *a.* *К.* weise denkend, sinnig; klügelud *Левч.*
Мудя́тник, *m.* männliches Knabenkraut (Orchis mascula).
Муж, *m.* Mann; Ehemann, *m.* (*dim.* му́женько, lieber M.).
Мужа́ти ся, sich ermannen, на щось wozu; mannhaft vorangehen *Пу.*; 2) tapfer kämpfen, ringen, streiten *ГБ.* *Зг.*
Мужва́, *f.* *coll.* *P.* II. 82. *Кч.* 309 Bauernvolk, *n.* -haufen, *m.*
Му́жеский, *a.* männlich; Mannes-.
Му́жескість, -ости, *f.* Mannbar- Mannesreife, *f.* [chem Sinn, starkmüthig.
Му́жесливий, *a.* *Пар.* von männli-
Му́жество, *n.* Mannheit, *f.* *Пар.*; männlicher Sinn; Energie, Tapferkeit, *f.* Muth, *m.*
Му́жий, (-ій), *a.* *Зг.* *Т.* Mannes-, männlich; mannbar.
Мужи́к, *m.* Bauer; 2) Ehemann, *m.*
Мужикова́тий, *a.* bäurisch, grob, *Кч.* 250. [*Ме.* 322, *a.* des Bauers.
Мужико́вий, мужи́чин, мужни́н
Мужи́цкий, *a.* Bauern-. [Bauern, *pl.*
Мужи́цтво, *n.* Bauernstand, *m.*; 2)
Мужи́чка, *f.* Bäuerin, *f.* *Ш.* I. 377.
Мужі́ти, мужні́ти, *Св.* *v. n.* zum Manne heranreifen, mannbar, reif, stark werden.
Му́жний, (-ній), *a.* männlich, mannbar, mannhaft, *Пар.*; 2) *fem.* му́жня жі́нка (жо́на) *Ч.* V. 486. *Ме.* 361. *Не.* verheiratete Frau.
Му́жність, -ости, *f.* Mannbarkeit, Mannhaftigkeit, Tapferkeit, *f.*
Мужоло́жник, *m.* Knabenschänder, *m.* *К.* *Пар.* [derei, *f.* *Пар.*
Мужоложни́цтво, *n.* Knabenschän-
Мужува́ти с , s. Мужа́ти ся 2).
Мужчина́, *m* Mann, *m.* Mannsperson, *f.* (мужча́н *G* 23). [Männern geh.
Мужчи́нськ й, *a.* (*B.*), Männer-, den
Мужчи́р, *m.* *Ко.* 76 s. Мущи́р.
Му́за, *f.* Muse, *f.*
Музе́й, *m.* Museum, *n.* [зика, *f.* Musik, *f.*
Му́зик, *m.* Musiker, Tonkünstler, *m.* му́-
Музи́ка, (*d.* музиче́нько), *m.* Musicus, Musikant, Spielmann, *m.*; 2) *coll.* die Musik (гра́є: spielt), Musik-Kapelle, *f.*
Музика́льний, *a.* musikalisch.
Музи́чка, *f.* Dorcadion holosericum.
Музи́чний, (-и́цький, *Левч.*), *a.* Musik-; музи́чно, *adv.* im Takt der Musik, *Ст.*
Музі́ль, *m.* Knieeschwamm, *m.* (у коня́), *vgl.* Мозі́ль. [му́жество.
Му́зкість, -ости, *f.* *Зг.* s. Му́жескість,
Музуві́р, *m.* *IГ.* s. Бузуві́р.
Му́ка, *f.* Marter, Qual, Pein; *pl.* му́ки *B.* Folter, *f.*
Мука́, *f.* Mehl, *n.* (*pl.* му́ки).

Му́кати, му́кнути, s. Мéкати, muhen, brüllen; mucken, mucksen.
Мукачíвка, *f.* Art Fisolen.
Мукúця, *f.Нав.*(*Пр.*III.270) s.Муќа.
Мукомéльня, *f.* Getreidemühle, *f.*
Мукосíй, *m.* der das Mehl siebt, beutelt, *Піс.*
Мукосíйня, *f.*Beutelkammer, *f.ГШ.*
I. Мул, *m.*Maulthier,*n.* (Equus mulus).
II. Мул, *m.* Schlamm, *m. Ш.* I. 15; 2) —, мулúско, *n.* Gemüll, Mull, *n.* schlechteste Spreu. [schlammig;
Мулáвий, мулúстий, *Фр. a.*
Мулавúна, *f.* schlammiger Boden.
Мулáк, *m.* головéль — Meeräsche, *f.* (Mugil cephalus).
Му́лити ся, zögern, säumen.
Мулúця, *f.* Mauleselin, *f. Пар.*
Му́лич, *m.* Miesmuschel ,*f.* (Mytilus).
Му́лявúця, муля́вка, мулíвка, мулькá, *f. coll.* junge Brut verschiedener grösserer Fische, Fischbrut, *f.*; 2) s. Мереснúця.
Мулкúй, *a.* s. Глейкúй, мулáвий; 2) *adv.* му́лко, *Піс.?* s. Муля́ти.
Муля́нка, *f.* Wasser-Sumpfkraut, *n.* (Limosella aquatica).
Муля́р, (*d.* муля́рчик), *m.* Maurer, *m. adj.* муля́рский Maurer-.
Муля́рка, *f.* Weib des муля́р, *n.*; 2) Maurerarbeit, *f.*; 3) чмолá- Mauerbiene, *f.* (Anthophora parietina) [Маля́р.
Муля́рничок, *m. dim. Ч.* III. 146 s.
Муля́рство, *n.* Maurerhandwerk, *n.*
Мулярчу́к, *m.* Maurerlehrling, -geselle, *m.*
Муля́ти, *v. a.* drücken, s. Давúти; 2) *v. n.* кому́сь в голові́ муля́ють нові́ ідéї: arbeiten, sich rühren, schwärmen; 3) — ся s. Бáбрати ся. [*Н.* 58.
Му́ма,*f.*егúпецка — vom bösen Weibe
Мумізóванє, *n. Пол.* Mumienbereitung, *f.* [tour, *f.*; 2) * Soldat, *m.*
Мундúр, му́ндур, *m.* Uniform, Mon-
Мундирувáти, *v. a.* uniformiren, montieren.
Мундúрша, *f.* Weib eines мундúр: eines verabschiedeten Soldaten. [пся —!
Мунéрия, *f.* §. Naturell, *n.* Anlage, *f.*
Муні́ция, *f.* Munitiontasche, Patron-
Му́нька, *m.* s. Ню́нька. [tasche.
Муньковáтий, му́нявий, *a.* stumpfsinnig, blöde.

Мур-мур! (мурк), *int.* áні — nicht einen Muck!
Мур, *m.* Mauer, *f.*; 2) gemauertes Haus.
Му́ра, *f.* Staub-, Getreidebrand, *m.* (Uredo segetum).
Мурáва, *f.* Rasen, *m.* s. Морі́г. [ca).
Муравéль, -вля́, *m.* Ameise, *f.* (Formi-
Муравéльний, *Фр.* мурáвїний, (-вяний), муравлúний, *В.* Ameisen; -е мáсло Aetalium septicum.
Муравúна, *f.* s. Мурáва.
Мураві́нє, муравлúнє, *n.* Ameisenhaufen, -hügel, *m.* [rauhschalige Birne.
Мурáвка, *f.* s. Мурáшка; 2) Art
Муравлю́ха, муравля́к, *m.* Ameisenlöwe, *m.* (Myrmecoleon), *В.*
Муравля́р, *m.* — гривáстий, Ameisenfresser, *m.* (Myrmecophaga jubata), *Пол.*
Муравнúк, *m.* s. Мурáва, *В. ВБ.*
Мурáвский шлях, Strasse von der grossen Сїч, bis zum Quellengebiete der Вóрскла u. Дóнець.
Мурáвщик, *m. Под.* s. Муля́р.
Мурáжок, *m.* s. Морі́г, морі́жóк.
Мурáйка, *f.* s. Мурáшка.
Мурáль, мурáр *Гол.* III. 710. *m.* s. Муля́р, *Mi.* II. 108.
Мурáнь, *f.* Melanopsis, *В.*
Мурандéль,(-ді́ль),*m.*s.Муравéль.
Муранúстий, *a.* s. Мурганúстий.
Му́рати, *v. a.* beschmieren, beschmutzen.
Мурáха комахомóрка, *f.* Ameisenlöwe, *m.* (Myrmecoleon formicarius).
Мурáшка, *f.* Ameise, *f.* (Formica, Myrmica).
Мурашкóвина.*f.*Ameisenhaufen,*m.*
Мурашня́, *f.* Ameisengesellschaft, *f.*
Муращóк медвéжий, grosse Waldameise. [Augenbraunen, *pl.*
Мургáй, (моргáй), *m.* in d. Räthsel:
Мурганúстий, *a.* dunkel gestreift, bunt, s. Моранúстий.
Мургáтий, (-áстий), мурґáвий, (-ґáтий), му́ргий, мургу́рий, *К. a.* von unreiner Farbe, schmutzig dunkelbraun, sch. gelb.; schwarzgrau.
Му́рґа, *m.* schmutziger Kerl, Saukopf; 2) schwarzer Ochs, (*В.*). [*m.*s.Му́рґа.
Мурéй, *m. К.* I. 252 Bauerlümmel,
Мурéля, *f.* s. Морéля. [Лóпатень.
Мурҗилéвий, *a.* свéрлик — s.

Му́рза, *m.* Mursa, tatarischer Fürst.
Мурза́лець, -лця, *m.* Diener, Soldat eines Му́рза.
Му́рий, (*d.* -енький *P.* I.6.), *a.* schmutziggrau, schwärzlich braun.
Му́рин, *m.* Mohr, Neger, *m.*
Му́ринка, *f.* Mohrin, Negerin, *f.*
Мури́нський, *a.* mohrisch, *Пар.*
Мурі́вка, *f.* му́рик, *m.* Mauer-, Hausschwalbe, *f.*
Мурі́вщик, *m.* *Левч.* s. Муля́р.
Мурі́ти, *v.n.* roth scheinen *M*+*Б.*142.
Му́ркіт, -оту, *m.* das Murren, Schnurren. [brummen, murmeln.
Муркота́ти, (-ті́ти), *v. n.* murren,
Муркоті́й, муркоти́ло, мурми́ло, *m.* Brummer, Brummbart, Murrkopf, *m.*
Мурлика́ти, мурника́ти, (мурни́чу, -и́чеш) *Кв.* 135, *v. n.* schnurren, brummen.
Мурло́, *n.* §. Gefriss, Maul, *n.* *Левч.*; 2) *Ос.* (61) VIII. 50 Lümmel, *m.*?
Мурлу́, *int.* vom Schnurren (Spinnen) des Katers.
Му́рник, *m.* s. Муля́р.
Му́рно-ка́мінь, *Гол.* III. 121 на персте́нї — vom Edelstein.
Муро́ванець, -нця, *m.* gebaute Strasse, Chausée, *f.*
Муро́ваний, *ptc.* gemauert; мурова́ненький, *a.* *P.* I. 6. e. Spielwort.
Мурова́ниця, *f.* gemauertes Haus.
Мурови́ця, *f.* Leichenblässe, *f.* s. Морави́ця 1).
Мурува́ти, *v. a.* mauern.
Муру́гий, *a.* s. Мурга́тий, му́ргий.
Мурча́к, *m.* Meerschweinchen, *n.* (Cavia cobaya). [*m.* s. Мурандє́ль, мура́шка,
Мура́ньок, мурянджє́й, мура́шок.
Мус, *g.* му́су, *m.* Muss, *n.* unvermeidliche Nothwendigkeit: „— вели́кий пан, Muss ist eine harte Nuss, ist ein Bretnagel"; через мус gezwungen.
Муса́т, (-а́д, *ГШ*), Wetzstahl, *n.*; 2) Feuerstahl, *n.* *Пу.* *ГШ.*; мусса́к *Gr.* 23. Dolch, *m.*
Му́сир, *m.* Asch, Aschkrug, *m.*
Му́сить, *adv.* doch wohl, gewiss, sicherlich, ohne Zweifel; es scheint, wohl, fürwahr, *МШ.*
Мусі́й, Мусі́йко, *m.* Moses.
Мусї́вщина, *f.* *K.* Zeitalter u. Gesetzgebung Mosis.
Мусї́рча́, -а́ти, *n.* Mehlnapf, *n.* s. Мо́сір.
Му́сїти, (му́шу, му́сиш), *v. n.* müssen; sollen; му́сить так бу́ти es muss so sein; 2) können *P.* I. 137; *IГ.* 38 не му́сить = не мо́же; 3) *Щог.*104. 108 dringend wollen; 4) *impers.* s. Му́сить.
Мускота́, *f.* grosses Koth.
Му́скул, *m.* Muskel, *f.*; муску́льний, *a.* Muskel-, muskelig.
Мускули́стий, *a.* muskulös.
Му́снути, му́скати, *v. a.* leicht berühren, *Пол.* [ern, *m.* *IГ.* *K.*
Му́сор, му́сур, *m.* Schutt von Mau-
Муст, *m.* Flussschlamm, Bodensatz, *m.* Koth, Mistwasser, *n.*
Мустали́к, *m.* tatarischer Commissär.
Мусти́ти, *v. a.* mit Koth anfüllen; mit Füssen treten, mischen.
Мустя́нка, *f.* Mistwasser, Jauche, *f.*
I. **Мусува́ти**, *v. n.* *Ko.* 61 nachdenken, überlegen §.
II. **Мусува́ти**, *v.n.* mousieren. [Stoff.
Мусулба́с, *m.* baumwollener, rother
Мусу́лес, *m.* Brantweinaufguss mit aufgelassenem Honig, *m.*
Мусу́лець, -лця, *m.* Molke, *f.*
Му́сю, му́сиш, & s. Му́сїти &.
Мусяндро́вий, *a.* *Ос.* (62) VI. 53?
Мусянжо́вий, *a.* *Ш.* II. 25 s. Мося́жний, bronzen.
Мут, *m.* *У.* муть, *f.* *Левч.* das Trübe, Schwall, *m.* schmutzige Feuchtigkeit.
Мута́ль, *m.* мута́лька, *f.* s. Муті́ль.
Му́тва, *f.* Gewühl, Gewirre, *n.* Wirrwarr, *m.*
Муте́рка, *f.* Schraubenmutter, *f.*
Мути́тель, *m.* Ordnungsstörer, Störenfried, *m.*
Мути́ти, (му́чу, му́тиш), *v. a.* trüben; verwirren, stören; мутя́ща вода́ *Ч.* I. 44 = горі́вка betäubend, Schwindel erregen. [му́тлї, му́тлики.
Муті́ль, *m.* *TP.* 69 s. Моти́ль; *pl.*
Му́ткість, -ости, *f.* *Ле.* (*Лїр.* 35. 41) Beweglichkeit, *f.*? [unlauter.
Мутни́й, *a.* trübe, getrübt, unklar,
Му́тність, -ости, *f.* Trübheit, Unlauterkeit, *f.*
Мутнова́тий, *a.* etwas trübe, *Пу.*
Мутня́во, *adv.* flau, langsam.
Мутня́к, *m.* Dintenfisch, *m.* (Sepia).
Му́тра, *f.* s. Муте́рка.

*

Мутувáти, *v. a. Гр.* s. Мутúти.

Мутушувáти, *v. n.* кимóсь jmdn hin u. her werfen, *Др. с.* 249.

Мýфка, *f.* пульсóва Handmuff, Pulswärmer, *m. Пол.*

Мух, *m. P.* II. 39 s. Мох, *Ог.* 43.

Мýха, *f.* Fliege, (Musca) *gew.* Stubenfliege; *ähnliche Insecten: Biene, *f.*; — ясїньóва spanische Fliege; 2) *мýхами годóваний witzig, pfiffig; мáє свої мýхи (в нóсї) hat seine Launen, Unarten; мýху вбúти *Кн.* sich einen tüchtigen Rausch holen. [des Буг.

Мýхавець, -вця, *m.* rechter Nbfl.

Мухарúця, (-úчка), *f.* Eintagsfliege, *f.* (Ephemera).

Мухáрка вівсовáтка, *f. В.* Glatt Wiesenhafer, *m.* (Arrhenaterum avenaceum).

Мухвá, *f.* (*Фр.*) s. Мушня́.

Мухолáп, *m.* (Fliegenfänger), Entomolog, *m. Gr.* 23. [(Muscicapa).

Мухолíвка, *f.* Fliegenschnapper, *m.*

Мухомóр, мухотрýт, *m.* Fliegenstein, *m.* Fliegengift, *n. Пол.*; 2) — мухотрýтка, s. Моримýх, *Вол.*; 3) Delphinium elatum.

Мухомóрка червоня́ва, Perlenschwamm, *m.* (Agaricus rubescens).

Мухорúця, *f.* Hautausschlag, *m.* Nesselsucht, *f.*

Мухоя́р, *m.* türkischer Kamlot.

Мýхта, мýфта, *f.* Muff, *m.* [Pferd, &.

Муц, *m.* bausbäckiger Junge, feistes

Мýцик, *m.* kleiner Hund, Mops.

Мучáнка, *f.* Gemengsel aus Mehl, Milch u. Schafkäse, *n. vgl.* Мáчанка.

Мучáр, *m. T.* Mehlerzeuger; 2) Mehlhändler, *m.*

Мучéлик, *m.* Nbfl. des Чéремош ч.

Мýчене, *n.* das Martern, Quälen.

Мýченик, (мýчень, *Ст.*), *m.* Märtyrer, *m.* [*T. Пар.*

Мýчеництво, *n.* Märtyrerthum, *n.*

Мýчениця, *f.* Märtyrerin, *f.*

Мýченичний, *a.* -а смерть Märtyrertod, *m. Пар.*

Мучúлище, *n. ГШ.* Folterkammer, *f.*

Мучúна, *f. В.* Stärkemehl, *n.* Stärke, *f.*

Мучúнець, -нця, *m.* Gänsefuss, *m.* (Chenopodium album), *Вол.*

Мучúнити, *v. a.* mit Mehl bestauben.

Мучúстий, *a. Пол.* mehlig.

Мучúтель, *m.* Peiniger, Quäler, Folterer, *m. ГШ.*

Мучúтелька, *f.* Quälerin, *f. Пар.*

Мучúтельний, *a.* Marter-, peinlich.

Мучúтельство, *n. К.* Pein, Marter, Grausamkeit, *f.*

Мýчити, *v. a.* quälen, peinigen, martern; — ся sich quälen, Qual, Pein fühlen, sich Zwang anthun, *Кн.* — ся над чим sich wobei sehr viel Mühe geben, sich martern.

Мучúця, *f.* s. Мукá. [кýчма?

Мýчма, *f. Зап.* II. 452 *Reimw.* zu

Мучнúй, *a.* mehlig, mehlhaltig, mehlreich, *B.*

Мучнúк, *m.* Mehlbehälter, *m. ГШ.*

Мучнúця, *f.* Bärentraube, *f.* (Arctostaphylos uva ursi). [rinalis.

Мучня́к, *m.* комóрець- Asopia fa-

Мýша, *f. Ст.* (*Пр.* III. 372) Zwang, Muss, *m.* s. Мус; Pflicht, *f.*

Мушáрка, *f.* (*B.*) s. Моримýх.

Мушéвий, *a.* aus Pelz, *K.* s. Смушéвий. [*Пол.*

Мушелькóвий, *a.* kleinmuschlig,

Мушéнник, *m.* (*B.*). s. Мошéнник.

Мушúй, (-íй), *m.* Setaria verticillata.

Мушúни, *pl.* ledierne Hosen (*Веч.* I. 229).

Мушúнний, мýшій, *ГШ. a.* Fliegen-.

Мýшка, *f. dim.* s. Мýха; 2) blasenziehender Fliegenpflaster; 3) mouche, Schönheitspflästerchen, *n.*; 4) — пастівнá Timotheusgras, *n.* (Phleum pratense); 5) *pl.* s. Начóси *Ос.* (61) XI. 29 vorderer Bestandtheil einer Art von Haarfrisur, „Sechserl" bei den Ohren.

Мушкáтник, *m.* Muskatnussbaum, *m.* (Myristica moschata). [ний Musketen-.

Мушкéт, *m.* Muskete, *f.*; *adj.* мушкéт-

Мушкéтик, *m. N.* e. полонúна.

Мýшлїн, *m.* Mousselin, *n. adj.* мушлїнóвий. [*f. adj.* мушлéвий. Muschel-.

Мýшля, (*d.* мýшелька), *f.* Muschel,

Мушнá, *pl.* s. Мошнá.

Мушнúй, *a.* — ýлій (пень) volkreicher Bienenstock. [cornutum.

Мушнúк, *m.* Mutterkorn, *n.* (Secale

Мушня́, *f. coll.* Fliegen, *pl.*

Мýштра, *f.* Exercieren, *n.*; *adj.* муштéрский vom Exercieren.

Муштрувáти, *v. a.* exercieren; dressieren, drillen. [degeschirr, *n.*

Муштýк, *m.* Mundstück vom Pfer-

Мущ-, s. Мужч-. [II. 28.
Мущи́р, (-ір), *m.* Mörser, *m.* *Пот.*
Мча́лка, *m.* Ordner bei der Hochzeit, *m.* *Mi.* II. 271; *f.* Eilbotin, *f.* *Ko.* 120.
Мча́ти, (мчу, мчи́ш), *v. a.* schnell fortbringen; forttreiben; 2) *v. n.* u. — ся schnell laufen, eilen, sich stürzen.
Мшане́ць, -нця, *m.* Nbfl. des Днїстéр; 2) ло́мінь — Saxifraga muscoides, *B.*
Мшанни́к, *m.* s. Омшанни́к.
Мшедь, (им-), *f.* Flechte, *f.* (Lichen).
Мши́стий, *a.* mit Moos bedekt, moosig.
Мши́ти, *v. a.* mit Moos ausstopfen; — ся wie Moos dicht verwachsen, faserig werden.
Мши́ця, *f.* s. Вши́ця, *Ог.* 80. [dius).
Мшича́к, *m.* Blattlausbohrer, *m.* (Aphi-
Мя, ме, *accus. sgl.* st. менé, mich, *Ог.* 129.
Мя́вка, *f.* s. Ма́вка. [miauen.
Мя́вкати, мя́вкнути, мявча́ти, *v. n.*
Мягки́й, (*d.* мягéнький), *a.* weich; weichlich; zart; mürbe; sanft.
Мягкили́не. *n.* s. Мяки́ни.
Мя́гкість, -ости, *f.* Weichheit; Weichlichkeit, *f.* *Пар.*
Мягкова́тий, *a.* etwas weich.
Мягкова́тість, -ости, *f.* geringe Weichheit.
Мягковоло́сий, *a.* flaumig, *B.* [дний.
Мягкоду́шний, *a.* s. Мягкосéр-
Мягкопла́вчі, *pl.* Weichflosser, *pl.* (Malacopteri). [weichmüthig.
Мягкосéрдний, *a.* weichherzig,
Мягкосéрдність, -ости, *f.* Weichherzigheit, *f.* [schalig.
Мягкоскорлу́пний, *a.* *Пол.* weich-
Мягкослу́хий, *a.* fein hörend, weich h. *Ле.* [*Левч.*; das Weiche.
Мягкота́, мякота́, *f.* Weichheit, *f.*
Мягóнький, *a. dim.* s. Мягки́й.
Мягча́стий, *a.* weich.
Мягча́ти, *v. n.* s. Мя́кнути, мягша́ти.
Мягчи́ти, *v. a.* weich machen, weichen, erweichen. [Мя́цґати.
Мя́ґати, мяґу́дзити, (*B.*), *v. a.* s.
Мяжни́й, *a.* saftig.
Мяжни́цї, мя́жнї, *pl.* Cactuspflanzen, *pl.* (Opuntieae), *B.*
Мяжші́ти, *v. n.* s. Мязну́ти.
Мяз, *m.* *B.* мязь, *f.* *Ил.* Muskel, *f.*; 2) der körperliche Inhalt, Masse, Dichtigkeit, Dicke, Beleibtheit; Festigkeit (des Holzes), *f.* *ГШ.*; 3) Splint, *m.*

Мязгуни́, *pl.* Fleischpolypen, *pl.* (Holosarca). [Меадрó, *Ог.* §. 27.
Мя́здра, *f.* Borke, *f.* (rhytidoma) s.
Мязи́стий, мязки́й, *a.* dicht, dick, massiv. [heit, *f.*
Мязи́стість, -ости, *f.* Dichte, Dicht-
Мязи́ти, *v. a.* dicht machen, *Пар.*
Мя́зка, мя́зки́й, s. Мя́ска, мяски́й &.
Мязну́ти, *v. n.* dick werden, *Mi.* II. 261.
Мя́зок, -зка, *m.* Mark, Kern, *n.* das Beste.
Мяки́й, мякéнький, *dim. a.* s. Мягки́й.
Мяки́на, *f.* Balg der Getreidekörner, *n.* *ГШ.*; Spreu, *f.* *H.* 112; *pl.* мя́ки́ни, *pl.* Hülsen von der gestampften Hirse. *Ос.* (61) IV. 28.
Мяки́ш, *m.* weich, gar bearbeitetes Feld, (*opp.* облі́г тверди́й); s. Мя́куш.
Мя́кіть, -оту, *m.* Fleischtheile, (на ногáх &) s. Мя́куш. [cher werden.
Мя́кнути, мякша́ти, *v. n.* weich, wei-
Мякуни́, *pl.* Weichthiere, *pl.* (Mollusca).
Мя́куш, *m.* das Weiche übhpt.; die Weichen bei Thieren; Fleisch der Früchte, fleischiger Theil am Leibe; 2) *wankelmüthiger Mensch; 3) Potentilla anserina.
Мяку́шка, *f.* das Weiche des Brodes, Brosame, *f.*
Мяло́, *n.* Mörserkeule, *f.* *Левч.*; 2) —, мя́лка, *f.* *ГШ.* Hanf- od. Flachsbreche, *f.* *H.* 120. [двідь *K.*?
Мялова́тий, *a.* rundlich, — мé-
Мя́мкати, *v. n.* stammeln, *vgl.* Ма́мляти.
Мяни́й, *a.* s. Мі́дяний (дзвін) *Kol.* I. 188.
Мяси́во, *n.* мяси́на, *f.* s. Мя́со.
Мяси́стий, мясни́стий, *a.* fleischig.
Мяси́ти, *v. a.* *TP.* 103 zerfleischen.
Мя́ска, *f.* von Saft strotzendes Pflanzengewebe: Cambium; Baumsaft, *m.* Essenz, *f.*; мя́ски набира́ти s. Мясчи́ти ся.
Мяски́й, мяска́вий, *a.* fleischig, saftig, weich, *B.*
Мясни́й, *a.* Fleisch-.
Мясни́цї, *pl.* Fleischwochen, *pl.* Faschingszeit, Zeit vor den Fasten: — зи́мнї, тéплі, вели́кі *Нав.* *Пр.* III. 269.
Мясни́ця, *f.* *Піс.* Fleischbank, *f.*
Мясну́ха, *f.* Schmeissfliege, *f.* (Sarcophaga carnaria).
Мя́со, (*d.* мясцé), *n.* Fleisch, *n.*
Мясодéрний, *a.* *B.* fleischreissend.
Мясожéрець, -éрця, *m.* мясожéр-

ний, *a.* fleischfressend.

Мясої́д, *m.* *Др. с.* 5. s. Мясни́ці.

Мясопу́ст, *m.* Anfang der Fasten; *adj.* мясопу́стний (ти́ждень).

Мясу́н, *m.* Fleischesser, *m.*

Мясчи́на, *f.* s Мя́ска; мясчино́вий сок Cambialsaft, *m.* [(де́рево).

Мя́счити ся, in den Saft gehen

Мя́та, мя́тка, *f* Minze, Krauseminze *f.* (Mentha); 2) — пе́сяча, ко́тяча мя́тка Katzenminze, (Nepeta cataria).

Мя́теж, *m.* Aufruhr, Aufstand, *m.* Meuterei, *f.* *ГШ.* *Term.*

Мяте́жний, *КУ.* мяте́зький, *Зг. a.* aufständisch, rebellisch. [*m.* *ГШ.*

Мяте́жник, *m.* Aufrührer, Meuterer,

Мя́ти, (мну, мнеш), *v. a* s. Мня́ти.

Мя́тиця, *f.* Haarbüschel am Schweif beim Rindvieh. [(Malachium aquat.)

Мя́тїнь, *m.* Wasser-Weichkraut, *n.*

Мятки́й, *a.* weich, *B.*

Мя́тлиця, *f.* s. Метели́ця 1).

Мя́тний, *a.* -а горі́вка Brantwein auf Pfefferminze aufgegossen.

Мя́тник, *m.* Gerber, *m.* s. Мнець.

Мяу́кати, & s. Мя́вкати.

Мя́цґати, мя́цкати, *v. a.* kneten.

Мя́цнути, *v. n.* schmeissen.

Мяч, (*d.* мя́чик), *m.* Ball (zum Spielen), *m.*; у мяча́ побива́ти ся *C.* I. 141 Art Laufspiel; 2) s. Мя́тник. [tifolia).

Мя́чка, *f.* Rohrkolben, *m.* (Typha la-

Мяшку́рний, *a. H.* 150? s. Мняшку́рка &.

Н.

Н, fünfzehnter Buchstabe, (Наш); 2) н. пр. = на примі́р z. B.

I. На, *praep.* auf, an, in; gegen, wider; über, durch; bei; für, zu; nach; I. *mit d. Accusativ* (*Mi.* IV. 413—423) bezeichnet es: *a*) den Gegenstand nach welchem die Bewegung gerichtet ist, die Richtung der Weltgegend, die Erstreckung über einen Raum od. eine gewisse Zeit (Zeitpunct des Eintrittes einer Thätigkeit u. ihre Dauer) und das Mass: ити́ на гору́ auf den Berg gehen, — на ло́ви auf die Jagd, — на мі́сто in die Stadt; — на Угорщину, — на Дон. nach Ungarn, nach dem D., an den D., — на ха́ти von Haus zu Haus gehen (betteln, leihen &); сі́сти на коня́ zu Pferde steigen, кри́кнути на ко́го jmdn anschreien, jmdm laut zurufen; на схід со́нця gegen Sonnenaufgang; пан на всю Украї́ну Gebieter über die ganze Ukrajina, на всьо село́ im ganzen Dorfe, на весь лїс durch den ganzen Wald hin; на Пе́тра am Tage des h. Petrus, на Різдво́ zu Weinachten; на три дни auf drei Tage, на той час zu der Zeit, zur selben Stunde; на сього́дня für heute, на ві́ки für ewige Zeiten, на рік auf ein Jahr (versch. на́-рік w. s.) дїд на кула́к, борода́ на са́жень ein Greis gross wie die Faust, während sein Bart klafterlang ist *Ог.* 180, на чоти́ри ми́лї *Ш.* I. 284 (fast) vier Meilen weit; числи́ти, жа́ти & на ко́пи per Schock —, *b*) bez. на die feindliche Absicht, den Zweck, die Bestimmung, den Erfolg, den Ausgang einer Handlung, die Veränderung, den Tausch in Etwas, die Theilung eines Ganzen in Theile: ити́, ста́ти на во́рога gegen den Feind ziehen &, ворогува́ти на кого́ gegen jmdn feindselig gesinnt sein, пла́кати на кого́, über jmdn klagen; на ме́льника вода́ ро́бить für den Müller arbeitet das Wasser; на па́нщину гна́ти zum Frohndienste treiben; на все zu Allem, für, auf Alles; на що я уроди́в ся? wozu bin ich geboren? ити́ на гриби́ auf Schwämme, Sch. sammeln; да́ти на слу́жбу бо́жу eine Messe mittelst einer Gabe bestellen; д. на бі́дних für die Armen; міх на збі́же Sack für Getreide; на зна́к zum Zeichen; на шко́ду zum Schaden, на згу́бу суди́ти zu Tode verurtheilen, на пожи́ток zum Nutzen; на заби́ток zum Abschlachten (*B.*); на яки́й коне́ць? zu welchem Ende? на сон би́ти кому́ jmdm oft im Traume erscheinen; на смерть поруба́ти zu Tode —; перевести́, переложи́ти на ру́ске ins Russinische übersetzen, щось проміня́ти на щось, etw. womit umtauschen; на

тро́є, in drei Theile, на дрібні ку́снї in kleine Stücke; на двоє ворожи́ти doppeldeutig; *c*) bez. die Beziehung einer Handlung und eines Attributes od. Praedicates; worauf, woran, wozu, wobei — was anbetrifft, anbelangt: ла́комити ся, напосі́сти ся, ва́жити на щось gelüstern nach etw., erpicht, versessen worauf sein; заслужи́ти на ка́ру eine Strafe verdienen; на́дїяти ся, положи́ти ся на Бо́га auf Gott vertrauen; надію на кого́ кла́сти; присяга́ти на що worauf schwören (на Евангéлие); нави́кнути на що woran gewohnt sein; на ли́хо вчи́ти zum Bösen anleiten; на́лягáти на но́гу hinken; на жо́внїра піти́ ein Soldat werden, на попа́ вчи́ти ся um Priester zu werden; криви́й на но́гу lahm; ле́гкий на робо́ту, ласка́вий на кого́; на сло́во невірний *Л.* 39 aufs Wort nicht zuverlässig, das W. nicht haltend; на имя́ Ива́н mit dem Namen —; *d*) bez. die Art und Weise, das Werkzeug, das Mittel: крича́ти на ввесь рот aus vollem Halse schreien; на превели́ку си́лу mit schwerer Not; на чужу́ го́лову *Не.* (*Виг.* 12) ganz unnötig, kopflos; на до́гад буряків щоб да́ли капу́сти von einer listigen Anspielung; на щасть-Бо́же auf gut Glück, *У.*; на втїкача́ die Flucht ergreifend; на вітер говори́ти in den Wind hinein &; на сопілку гра́ти auf der Flöte spielen; на мід, не на жовч лю́де мух ло́влят mit Honig, nicht mit Galle fängt man Fliegen. II) *mit d. Local* (u. *Dativ. Ог.* 191) *Mi.* IV. 661—668, bezeichnet 1) den Ort wo, auf od. an dem sich etw. befindet, etw. geschieht, wo etw. hingelegt & wird: на горі auf dem Berge, oben; на містї in der Stadt, на чужинї in der Fremde, на Днїпрі auf dem D., an dem D., на кони́ zu Pferde; на воро́тях am, im Thore *P.* I. 43; на со́нци суши́ти, сидї́ти & an der Sonne (auf dem von der Sonne beschienenem Raume) trocknen &; 2) übertragen auf Personen, Handlungen u. Zustände: на обі́дї бу́ти у кого́ zu Mittagsmal bei jmdm sein, на розмо́ві бу́ти з ким e. Unterredung mit jmdm haben, на меду́ & beim Methgelage, на пересторо́зї der Warnung halber; на у́мі, на га́дцї im Sinn, на па́мяти im Gedächtnisse, на пова́зї ма́ти кого́ *M.* II. 111 jmdn in Ehren halten, на менї ся то́є не пока́же an mir wird sich dies (Uebel) nicht zeigen; на тім ва́ша відповідь dafür seid ihr verantwortlich, на кімо́сь собі́ щось пошука́ти an jmdm etw. eintreiben, sich schadlos halten; же́нить ся на єго́ дочцї er heirathet seine Tochter; на дї́вчинї би́ти ся, посвари́ти ся wegen des Mädchens kämpfen &; 3) bez. die Zeit, in der, während der etw. geschieht: на весні im Frühjahr, на безри́бї beim Mangel der Fische, на зорі in der Morgendämmerung; на но́чи, три́чи —, (т. на́ ніч) dreimal des Nachts, на тім дни́ an dem Tage, на днях ходи́ти in den letzten Tagen der Schwangerschaft sein *КС.* (83) II. 394; на тім ще ти́жни noch vorige Woche; 4) bez. die Art u. Weise, wie — und das Mittel, mit dem etw. geschieht: на письмі́ schriftlich, на борзї (scherzh. на борщи́); schnell, на післа́х durch Gesandte, (in Vertretung); на перешко́дї hinderlich; на сопілцї, на гу́слях & гра́ти; 5) bez. die Beziehung eines Attributes od. Prädicates: на лици́ бі́лий, хоро́ший &, зна́ти ся розумі́ти ся на чім sich auf etw. verstehen. III) *in den Zusammensetzungen* als Praefix hat на- die Bedeutung, die ihm als Praeposition beim Accusativ oder Local zukommt, mit den Bezeichnungen bei Verben, dass eine Handlung *a*) angefangen, *b*) an vielen Gegenständen vollzogen wurde od. bis zu einem gewissen Puncte gediehen ist, *c*) dass das handelnde Subject (bei reflex. Verben) die Handlung bis zur Sättigung ausgeführt hat, *d*) dass das Verbum überhaupt eine perfective Bedeutung hat, *Mi.* IV. 213—217 *Ог.* 116—117 — wozu Beispiele sowie Verbindungen mit Adverbien etc. unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind.

II. На, (на ти), на́те, (на́те вам), *partic.* da hast (du), nimm hin, на-ж тобі! bei Ueberraschung, da habt ihr; *Mi.* IV. 156. 799. *Ог.* 171. 199.

Наба́вити, набавля́ти, *v. a.* hinzugeben, -setzen, -fügen, *Левч.*; 2) verursachen, *Пар.*; 3) -ити ся sich zur Ge-

нüge unterhalten, amüsieren.

Нáбавка, *f.* Zugabe, *f.* *Лвеч.*

Набáгнути, (*B*) *v.a.* aussinnen, на всячину — Alles in Gedächtnis zurückrufen; 2) sehnlichst verlangen; (*praet.* набáг).

Набадýрати, *v.a.* § auffinden *H.*VI.

Набáжний, *a.* sehnlich verlangend [(*B.*).

На-бáкир, *adv.* s. Бáкир.

Набалдáшник, *m.* *Ко.* 164 Stockknopf, *m.*

Набáрхати, (-рк-), s. Набрехáти.

Набáчити, *v. a.* erblicken; — ся sich satt sehen, viel sehen. [plauschen.

Набáяти, *v a.* viel vorschwatzen, vor-

Набгáти, *v. a.* vieles umbiegen; 2) s. Напхáти.

Нáбгом, *adv.* biegend *Ог.* 95.

Набедрáги, *pl.* *П. n.* 89 ein Kleidungsstück?

Набéдренник, *m.* Theil der Rüstung an den бéдра; viereckiges Stück Tuch von Bischöfen u. dgl. beim Hochamt an der Seite getragen. [*Зак.*

На-бéзбаш, *adv.* lose, ohne Aufsicht,

На-бéзрік, (st. на чéрез рік) *adv.* übers Jahr, im kommenden Jahre.

Набекрéнь, *adv.* *gr.* s. На-бáкир.

Набелендїти, *У.* s. Набáяти.

Наберáти, (-бир-), набрáти, *v. a.* an, aufnehmen; anwerben, recrutieren, schöpfen (води́, перекóнаня); aufladen; viel nehmen; — на штани́ etc. (сукнá etc.) kaufen; — на борг auf Borg nehmen; 2) *v. n.* an-, aufschwellen, набрáло sammelte sich viel Eiter; 3) — ся sich vollfüllen; s. ansammeln; bekommen, sich zuziehen, erleiden (гáньби, страхý etc.).

Наберéзка кошлáтка, *f.* Birkenspanner, *m.* (Amphidasis betularia).

Набивáльня, набийня́, *f.* Zeugdruckerei, *f.* *Пол.*

Набивáти, наби́ти, *v. a.* viel schlagen, ein-schlagen, einrammen, einstampfen; be-, anschlagen: обручі на бóчку; drucken (Zeuge, Kattun etc.); лю́льку — e. Pfeife stopfen; цінý — den Preis erhöhen, aufschlagen; anfüllen; laden (стрільбý); гóлову комý дурни́м jmdm den Kopf mit albernem Zeug anfüllen, — собі чим гóлову sich etw. in den Kopf setzen; viel schlachten; dreschen etc.; 2) — ся viel schlagen; sich aufdringen, eindrängen, — в чим; zudringen.

Нáбивки, наби́лки, *pl.* Bestandtheil der крóсна; Lade, *f.* s. Нáбівка.

Наби́вок, -вку, *m.* rührige Nachfrage, Concurrenz; starker Anbot.

Нáбив, *m.* нáбивом нічó не вдієш mit Drang, mit Gewalt wirst nichts ausrichten.

Набили́ти, набили́нити, *v. a.* leicht erwähnen, andeuten, *Пар.*

Наби́тий, (*d.* наби́тїський), *a.* ganz voll, vollgestopft; compact, *Пар.*

Наби́ток, *m.* s. Набýток.

Набия́к, *m.* Ladestock, *m.* *Пар.*

Нáбівка, *f.* *gew.* *pl.* Werkstück des Webestuhles zum Dichtschlagen der Leinwand, *n.*

Нáбіг, *m.* Einfall, Ueberfall, *m.* *С.*II. 155.

Набігáти, набíчи, *v. n.* anlaufen, anschwellen, (ґýля, чирáк, синя́к); oft kommen; — на що auf etw. im Laufen stossen; — ся sich satt, sich müde laufen.

Набіди́ти ся, набідувáти ся, viel Leid ertragen, in Müh' u. Elend viel leiden.

Набіжáлий, *a.* -а фáрба angelaufen.

Набіжний, набіжливість, *Пар.* s. Набóжний, набóжність etc.

Набíй, -óю, *m.* fest getretener und und gefrorener Schnee, — Schlittenweg, *m.*; 2) Ladung e. Gewehres *f.*; 3) Stollbeule, Balggeschwulst, *f.* (у коня́); 4) Bärenraupe, *f.* (Arctia), s. Підбíй.

Нá-бік, *adv.* abwärts, seitwärts, auf die Seite.

Нáбіл, *m.* Milchwerk, *n.* Milch, *f.*

Набіли́ти, *v.a.* weiss machen, weissen.

Набíр, -óру, *m.* Ladung, Last, Fracht, *f.* їхати з набóром e. Fracht führen; 2) *pl.* крамові *Зг.* gekaufte Tuch- u. Schnittwaaren. [Borg.

Нáбірок, -рку, *m.* das Nehmen auf

Наближáти ся, (-жи́ти, -зи́ти ся), sich nähern, herankommen.

Набли́в, *m.* Annäherung, Nähe, *f.* *Ст.*

Наблýд, *m.* *Ф.* хоть аби́ з наблýду doch wenigstens umherirrend, -schweifend, nicht absichtlich (hinschauend).

Наблуди́ти ся ид комý nicht gradweg, nicht absichtlich zu jmdm herantreten, *Фр.* [auswerfen.

Наблювáти, *v. a.* viel erbrechen,

Наблю́да, *f.* *Mi.* II. 23, наблю́дане, *n.* *Ог.* Aufsicht, *f.* Beachtung.

Наблюдáти, *v. a.* † *Ог.* beobachten, befolgen. [3) werden; *schmollen.

Набовдýрити ся, wie ein бóвдур

Набогастíйка, *f.* Rothkehlchen, *n.* (Sylvia rubecula): не дýже втїкáє від чоловíка, стоїть мов на Бóга, *B.*

Набожéнний, *a.* -а тúша feierliche Stille. [tesdienst, *m.*

Набожéньство, *n.* Andacht, *f.* Got-

Набóжний, *a.* fromm, andächtig.

Набóжність, -ости, *f.* Andacht, Frömmigkeit, *f.* [Leinwand, aus Percal.

Набойчáтий, *a.* von gedruckter

Наболїти, *v. n.* viel schmerzen *M.* II. 98; 2) schmerzlich, wund werden; наболїлий, *a.* der viel Schmerz erlitten.

Набóр, *m.* s. Набір; Recrutierung, *f.* розпустúти над ким набóр *Ш.* I. 342?

Набóристий, *a.* *C.* II. 111 eingelegt, besetzt, verziert (mit Silberblech).

Набóрний, *a.* Fracht-, *Пар.*

Набóрщик, *m.* Schriftsetzer, Setzer, *m.*

Набóрщицтво, *n.* das Schriftsetzen, *Под.* [(брáга) saufen, besoffen werden.

Набрáжити ся, viel Brantwein

Набрáти, s. Наберáти.

Набрéда, *m.* s. Набрóдень.

Набрéсѓнути, s. Набрúскнути, (*B.*); набрéзѓле молокó einwenig sauer geworden.

Набренíнє, *n.* Geschwulst, *f.* *B.*

Набренїти, *v. n.* s. Бренїти I.

Набрестú, набрúсти, *v. n.* на щось auf, gegen etw. anstossen, auf etw. von ungefähr kommen; etw. finden.

Набрехáти, *v. a.* viel vorlügen.

Набрехáч, *m.* Ohrenbläser, *m.* *Cm.*

Набрúдистий, *a.* нáбридка, *gew. f.* launig, rappelköpfig, besessen.

Набридúти, *v. a. impers.* набридúло когó jmd wurde besessen, ungeherdig.

Набриднýти, *v. n.* комý ekelig werden. [spritzen.

Набрúзѓати, (-брискáти), *v. a.* be-

Нáбриск, *m.* — водú das herabspritzende, -sprenkelnde Wasser, *У.*

Нáбрідь, -іда, *m.* Fabelname des Bären *P.* II. 1; *vgl.* Набрестú. [стий.

Набрóдень, -дня, *m.* s. Набрúди-

Набродúти ся, viel waten.

Наброїти, *v. n.* viel Unfug, Unheil machen, anrichten.

Набростúти ся, Knospen treiben.

Набруднúти, *v. n.* Schmutz machen.

Набрýнити ся, schwellen (von Blütenknospen) *Cm.* [*m.*

Набрюшник, *m. gr.* Bauchumschlag,

Набрякнути, (-бряск-), *v. n.* anschwellen, anlaufen, etw. Flüssiges in sich einsaugen, strotzen.

Нáбряск, *m.* Geschwulst, *f.* *B.*

Набубнїти, набубнявіти, *v. n.* anschwellen, aufgedunsen sein, strotzen; набубнїло єгó *P.* II. 191 blähete ihn auf; *А-Г.* 159.

Набундзьóрити ся, набундючити ся, набурмóсити ся, s. Начепýрити ся (*B.*); aufgebracht, unwillig, ungehalten werden, schmollen.

Набýти, набувáти, *v. a.* erwerben, erlangen, an sich bringen, kaufen; 2) s. Наслýгувати; 3) — ся viel, lange wo verweilen, leben; *b*) — гріхá sündigen.

Набýток, -тку, *m.* *Левч.* das Erworbene, Gewonnene; Erwerb, *m.* Errungenschaft, *f.*; 2) *pl.* das flotte Leben.

Набухáти, набухтїти, *v. n.* *Левч.* s. Набубнїти; 2) набýхати ся sich voll, satt fressen.

Набучáвіти, *v. n. M.* s. Напучнявіти.

Нав, нáва, *f.* Sarg, *m.* *Зак.*; 2) Schiff, *n.* Mittelraum (einer Kirche) *У.*

Навáга, *f.* Last, *f.* Ballast, *m.* *Піс.* 2) fester Vorsatz *Mi.* II. 46.

Навагувáти ся, s. Навáжити ся.

Навáдити ся, (*Пр.* VI. 577) sich etw. vornehmen, beabsichtigen, s. Внáдити ся. [verleumdet, hetzt, chicaniert,

Навáдник, *m.* (-иця, *f.* *M.*) der (die)

Навáжба, *f.* s. Навáга 2) *Пic. Mi.* II. 215.

Наваждéниє, *n.* † *P.* I. 77. *C.* I. 201. Anstiftung, Anhetzung, Anreizung, *f.*; teuflische Versuchung.

Навáжити, *v. a.* abwägen; 2) *v. n.* und — ся sich vornehmen, einen Vorsatz fassen, — на що (кого) auf etw. versessen, erpicht sein.

Навáжний, *a.* *Зг.* s. Відвáжний.

Навáжувати, *v. a.* *M.* I. 43 einschärfen, einprägen: комý щось.

Нáвал, *m.* *Не.* навáльність, -ости, *f.* *Левч.* Drang, Andrang, *m.*

Навалúти, навáлювати, наваляти, *v. a.* aufwerfen, aufschütten, -häufen, -laden; 2) -úти когó derb schlagen.

Навáльне, *s. a. n.* s. По-навáльне.

Навáльний, *a.* dicht, stark (збíже, травá, покíс).

Навáльниця, *f. Пар.* Platzregen, *m.* Sturmwetter, *n.* [den, belasten.

Навантáжити, *v. a.* schwer aufla-

Навапси́ти, *v. a.* — вус mit Wachspomade wichsen *С.* I. 219.

Навари́ти, навáрювати, *v. a.* viel kochen; 2) — ся dh Aufquellen beim Kochen an Volumen, an Masse grösser werden (крýпи etc.).

Навбóйтки, *pl.* Art Spiel mit Stossen der Ostereiern, *Ч.* IV. 43. [*К.*

Навви́передки, *adv.* um die Wette,

Навви́пинки, *adv.* stramm, steif *С.* II. 83.

Наввúринки, *adv.* bald untertauchend, bald auf dem Wasser schwimmend; 2) in den Strudel hinab, auf den Grund hin, untergehend, *Ог.* 117. *Ко.* 52.

Наввишки́, *adv. Пис.* s. Заввишки́.

Навгáд(ь), *adv. Ог.* 116. s. Наздóгад.

Навганя́ти ся, sich müde laufen.

Навгíн, *adv.* s. Наздогíн.

Навдалáти, *v. a.* Настáрчити.

Навдáлї, *adv.* in der Ferne, von weitem, *Ст.* [flössen, (*Фр.*).

Навдáти комý страхý einjagen, ein-

На-вдéри, *P.* I. 174 навди́ранцї, *adv.* пішóв — nahm Reissaus; in die Flucht.

Навдивови́жу, *adv. С.* I. 197 zum Erstaunen, staunenswert; merkwürdig.

На-в-дóсьвіта, *adv.* s. Дóсьвіта *IГ.*

Навéдене, *n.* Anführen, *n.*; 2) Induction, *Пол.* Anleitung, *f.*

Навéзене, *n.* Zufuhr, *f.*

Навéзти, *v. a.* s. Навози́ти.

Наверéчи, *v. a.* auf- anwerfen, на сéбе umwerfen (e. Kleid); *на когóсь щось jmdm etw. wegwerfen, etw. von jmdm nicht annehmen.

Наверзти́ ся, *impers.* наверзлóсь, in den Sinn kommen, einfallen, *Зак.*

На-верлé, *adv. Левч.* in entgegengesetzter Richtung, s. Навпаки́.

Навéрнене, навéртане, *n.* Bekehrung, *f.* das Bekehren.

Навéрник, *m. Пар.* Bekehrer, *m.*

Навернýти, навертáти, *v. a.* umkehren, umlenken; 2) bekehren; 3) — ся zurückkommen, sich bekehren; sich wieder einfinden; sich (unvermuthet) treffen, sich finden; сльóзи у нéго навернýли ся die Thränen kamen ihm in die Augen. [sprechen.

Наверня́кати, viel unsinniges Zeug

Навéрствувáти, *v. a.* кáру на когó, *Кл.* hinlenken, -wälzen. [Eisenbahn, *m.*

Навертáч, *m.* Weichensteller bei der

Навертíти, навéрчувати, *v. a.* an-, einbohren, (дíри).

Навéрхня, *f.* Gehäuse, *n. Пар.*

Навéршене, *n.* das Aufeinanderlegen.

Наверши́ти, *v. a.* voll, in eine Spitze auflegen, aufschichten, anfüllen.

Нáвершник, *m.* oberer Theil des Butterfasses (масни́чка). [machen.

Навесели́ти ся, sich recht lustig

Навéсти, *v. a.* s. Наводи́ти; навéдене речéне, angeführter Satz, *Пар.*

Навзáводи, *adv.* um die Wette; 2) im Galopp. [der Sterbensstunde, *Щог.* 37.

На-взáходї, *adv.* beim Untergang, in

Навздóвж, *adv.* der Länge nach.

Навздогíн, навздогíнцї, *Не.* (*В.*) s. Наздогíн. [rücklings, rückwärts.

Нáвзнáк, навзни́ч, (-ніч, *Не.*), *adv.*

Навзри́д, *adv.* laut schluchzend *Ке.* 121 (заплáкати). [aufwickeln, spulen.

Навивáти, *v. a.* aufwinden, aufrollen,

Нáвидїти, *v. a.* besuchen; 2) * — ся sich gern sehen, sich vertragen (межи собóю einander).

На-виднóцї, *adv.* sichtbar, vor Aller Augen; — бýти e. öffentliche, merkbare Stellung einnehmen.

Навизнáчний, *a.* bedeutend, hauptsächlich, *Зак.* [Нáвий I.

Нави́йчик, *m. dim. Me.* 213 s.

Нави́к, *m.* Gewohnheit, *f. Кн.*

Навикáти, нави́кнути, *v. n.* до чогó wozu, woran sich gewöhnen; нави́клий, *a.* angewöhnt, gewohnt, *Пар.* [*n. Пис.*

Нави́льня, *f.* — сíна Heubündel,

Нави́лок, -лка, *m.* Gabelspitze, *f.*; 2) Heuhäufel, *n.*

Навинýти, *v. a.* s. Навивáти; 2) — ся * unter die Hand, in den Wurf, zur gelegenen Zeit kommen, aufstossen.

На-ви́передки, *adv. Ч.* IV. 39 s. Наввúпередки. [tung, *Пис.*

На-ви́руч, *adv.* zu Hilfe, zur Ret-

Нави́са, *f.* Sumpfgras, *n.*

Нависáти, нави́снути, *v. n.* herabhangen, überhangen.

Нависни́й, нависноголо́вий, *a.* drohend; zudringlich, frech, dreist, *Кч.* 200. 280.

На́висний, *a.* willkommen, angenehm, *vgl.* На́видї́ти ся.

I. На́висть, *f.* Freundlichkeit, Gewogenheit, *f.* (*opp.* нена́висть).

II. На́висть, *f.* † s. На́клеп.

На́вистний, *a.* verhasst, hassenswert, *Зар.* (*Пр.* V. 115).

Нави́ти, s. Навива́ти.

На́вих, *m.* s. Звих *Еф.* 30.

Нави́чка, *f.* Angewohnheit, *f.* *Ган.*

На́виш, *adv.* *H.* 98 s. Навска́ч?

На-ві́ват, — стріля́ти zur Parade Salutschüsse geben.

Навіва́ти, *v. n.* s. Наві́яти.

I. На́від, -оду, [вед-], *m.* Anleitung, Unterweisung, s. При́від; Induction, *f.* *Пар.*; 2) Anzeige, Denuntiation, *f.*

II. На́від, -іду, [вѣд-], *m.* Besuch, *m.* *Mi.* II. 35; 2) Heimsuchung, *f.* *B.*

Наві́дане, *n.* Besuch, *m.* *Пу.*

Наві́дати, *v. a.* kennen lernen, erfahren dass etw. wo sei, finden, *Ч.* III. 283; 2) besuchen; heimsuchen; 3) — ся до кого́ sich nach jmdm erkundigen, jmdn besuchen.

На-відва́жне, *adv.* muthig los.

На-ві́двечер, *adv.* *Зар.* gegen Abend, am Abend; vor dem A. *Ог.* 116.

На-ві́дворіть, (-от), *adv.* umgekehrt, wieder zurück; gegenseitig; s. На-ві́длїг.

На-ві́дгоди, *adv.* *КУ.* jeweilig, von Zeit zu Zeit.

Наві́ди́ти, *v. a.* *Фр.* s. Навісти́ти; — когось удово́ю zur Witwe machen; 2) behexen, *Др. с.* 143; наві́джений, *ptc.* behext, besessen (vom Teufel), toll, verrückt.

На́відка, *f.* Besuch, *m.* *K.* *Cm.*

На-ві́длїг, (-ів), *adv.* s. Ві́длї.

Наві́дний све́рлик, навідни́к, *m.* mittelgrosser Bohrer.

Наві́дувати ся до когось s. Наві́дати ся; 2) *v. a.* heimsuchen, *H.* 2.

Навіже́ньство, *n.* *Левч.* Thorheit, Tollheit, *f.*

На-віжки́, (на вістки́) да́ти кому́ *H.* 76 jmdm zu erkennen, zu wissen geben, bedeuten, die Weisung geben.

На́віз, -озу, *m.* starke Zufuhr, *f.* 2) Dünger, *m.*

I. На́ві́й, -бю, *m.* Aufzug im Webstuhl, Kettenbaum, *m.*

II. На́вій, -бю, *m.* Schneewehe, *f.*

На-віки, (вічні), на вік-віки *Ш.* II. 79 *adv.* ewig, auf immer, jederzeit *C.* II. 75.

Навіко́нник, *m.* Fenstergerüst, *n.* -stock, *m.*

Навікува́ти, *v. a.* *Б.* s. Нажи́ти,

Навіну́ти, *v. a.* schicken, senden, *H.* 2; — га́дку den Gedanken anregen, *ОП.*

Наві́рити, *v. a.* бага́то viele Schulden machen; 2) — ся *impers.* überdrüssig, langweilig werden.

Наві́са, *f.* der von den Bäumen & herabhängende Schnee.

Наві́сити, *v. a.* s. Наві́шати.

На́вісний, *a.* *Ко.* 235 -а ді́вка die die man vielen Männern anbinden will.

Навісноголо́вий, *a.* verrückt, toll, (*Пр.* VI. 575).

Навісти́ти, навіща́ти, *v.a.* кого́ jmdn besuchen; heimsuchen; 2) belehren; — ся до кого́ s. Наві́дати ся, *ВБ.*

На́віть, *adv.* sogar, ja sogar.

Наві́тренник, *m.* Windlatte, Windstrebe, *f.*

На́вічом, *adv.* s. На́зирци.

Наві́шати, *v. a.* (vieles) auf-, einhängen.

Навіща́не, (-ене), *n.* *ВБ.* Belehrung, Lehre, 2) Heimsuchung, *f.*

На-ві-що́? wozu, weshalb?

Наві́яти, *v. n.* anwehen; 2) *v. a.* — мно́го збі́жа worfeln. [*vgl.* На́вський.

Навк, *m.* ein Todter, *Пс.* *Mi.* II. 239.

На́вка, *f.* *Макс.* s. Ма́вка.

На-вка́з, *adv.* äusserlich.

Навкидя́, *adv.* *H.* 234 wurfweise.

На-вкі́рки, *adv.* zum Trotz (на укори).

Навкі́с, на-вко́ся, *K.* *adv.* schief, schräg.

Навко́лїшки, *adv.* knieend, fussfällig.

Навко́ло, (*d.* -лі́енько, -лі́сінько), *adv.* ringsum, rundum.

Навкруги́, *pl.* Umweg, *m.*; 2) *adv.* —, навкру́г, навкру́жно, ringsum, kreisförmig, *Ог.* 116.

Навкулачки́, *adv.* mit den Fäusten, boxend.

Навку́чити ся, langweilig werden.

Навле́жачки, *adv.* *H.* 274 liegend.

На-в-лету́, *adv.* im Fluge.

На́вля, *f.* linker Nbfl. der Де́сна.

Навмани́, *Ог.* 117, навманя́, навманяки́, *adv.* aufs Gerathewohl, gradaus, wie es eben kommt, schlechthin, regellos, frei, ungebunden.

Навманці́, *adv.* auf Umwegen, auf Seitenwege.

*

На-вмирӯще, *adv.* auf sicheren Tod.
Навмѝсне, *adv.* absichtlich, zu Fleiss.
На-вмір, *adv. Левч.* dringend, gar sehr nothwendig. [genblick, augenblicklich.
Навмлївіч, навмлїо́ка, *adv.* im Au-
Навнува́ти, *v. n. Wgr.* 112 zum Ueberdruss werden, sich langweilen: *impers.* навнӯе ся; ermüdet sein *Гол.* III. 553.
Навогчѝти, *v. a.* etwas anfeuchten.
На́води, *pl.* Anführungszeichen, *pl.*
Наводѝти, *v. a.* in Menge herbeiführen, -bringen; що на кого́ über jmdn bringen; 2) eine Richtung geben, richten; *an- leiten, führen (кого́ на путь, на до́бре zum Guten); — коле́са die Felgen auf die Speichen anschlagen um ein Rad herzustellen; 3) anführen, citieren; beweisen, *У.*
Наво́джене, *n.* Irrigation, *f.*
Наводнѝти, наводнюва́ти, *v. n.* unter Wasser setzen, irrigieren.
Наво́днї знакѝ, *pl. В.* s. На́води.
Навоза́йка, *f.* nicht voll geladener Wagen.
Навоздӯшний, *a.* luftig, ätherisch.
Навозѝти, наво́жувати, *v. a.* in Menge zuführen (zu Wagen); — ся viel, satt fahren; *b*) *з ким viel mit jmdm sich plagen, herumschleppen; 2) düngen.
Наво́зний, *a.* vom Dünger, Dung-.
Наво́зник, *m.* Mistfreund, *m.* (Philonthus). [Düngen.
Навозо́ване, наво́жуване, *n.* das
Наволїка́ти, наволїчѝ, *v. a.* auffädeln, auf eine Schnur ziehen, aufreihen.
На́волок, *m. Pa.* I. 371 Art Egge; 2) *Гн.* 36? на́волоком сїяти auf dem ungepflügten Stoppelfelde säen, *Ос.* (61) VI. 34.
На́волока, *f.* s. Воло́ки.
На́волос, *m. Пс.* Perücke, *f.* [*m.*
На́волосник, *m. Пс.* Perückmacher,
На́волоч, *f.* Gesindel, *n. М+Б.* 280.
Наволочѝ, (-октѝ), *v. a.* aufziehen, über etw. bringen, schaffen; s. Наволїка́ти.
Наволочѝти, наволо́чувати, *v. a.* viel auf einen Haufen zusammenschleppen, -ziehen; 2) — ся viel eggen; *b*) — ся sich genug in der Welt herumschleppen, treiben. [ре́жка).
На́волочка, *f.* Art Stickerei (ме-
Навоня́ти, *v. a.* mit Gestank anfüllen, vollstänkern.
Наворожѝти, наворо́жувати, *v. a.* vorzaubern, dh Weissagung od. dh Zauberkünste jmdm helfen.
На́ворот, *m.* das Umkehren, Umwenden; Rückfall, *m. Пар.*; 2) Periode, *f.* (in d. Arithm.); (дрӯгим &) на́воротом abermals, periodisch, (zum zweiten etc. Male) zurückkehrend.
На́воротень, на́воротиш, (на́воротник, *m.* Reinfarn, *n.* (Tanacetum vulg.); 2) Frauenmantel, *m.* (Alchemilla)
На́вороти, *adv.* zurückkehrend, *До.*
Навоботѝти ся, *s. Напосї́сти ся.
На́воротний, *a.* rückfällig; periodisch: десятний дроб; *adv.* -но *В.*
Навороча́ти, наворо́чувати, *v. a.* umkehren lassen, umlenken; *він до то́го наворо́чуе er hat es darauf angelegt, *Пар.*
Наво́рсити ся, wiederhaarig werden, finster, griesgrämig werden, schmollen. [Wachs überziehen; wichsen, bohnen.
Навоскува́ти, навощѝти, *v. a.* mit
Навпа́к, *В.* навпакѝ, *adv.* wiederum, zurück; 2) im Gegentheil, *В. Ст.*; 3) *praep.* mit d. *Genit.* entgegen, abgewendet навпакѝ со́нця, von der Sonne abgewendet *Ог.* 186. [Вѝворотний.
Навпако́вий, *a. Кн.* verkehrt s.
Навпа́чний, *a. К.* widerstreitend.
Навперегі́нка, *f.* Concurrenz, *f. Др.*
Навпере́д, *adv.* vorher *Ог.* 116.
Навпереджа́ти, *v. a.* кого́, *Ру.* jmdm eine vorläufige Weisung geben, jmdn vorerst aufmerksam machen.
Навпере́йми, *adv.* um die Wette *ВГ.* 147; vorgreifend *Кч.* 397; 2) entgegen *М.* II. 136. [*Ос.* (61) III. 26.
Навперемі́нку, *adv.* abwechselnd
Навпе́річ, *adv. Щог.* 107 s. Напере́кір. [halb.
Навпі́в, (-пі́л, -пі́ль), *adv.* zur Hälfte,
Навпі́к, на-впѝк, *Пар. adv.* s. Напро́тив, не-пере́кір, *Зак.* [Пла́зом.
Навпла́з, *adv.* gestreckt, liegend s.
На-в-покѝнь, *adv.* aufs Lebewohl, *Ог.* 119. [hernach.
Навпо́слї, *adv. Левч.* in der Folge;
Навправе́ць, навправцї́, навпросте́ць, навпрошкѝ, навпряме́ць, навпрямкѝ, *adv.* gradaus, gradhin, *Ог.* 117. 179. [en profil.
Навпре́к, *adv. Зак.* von der Seite,
На-в-прѝбузь, *adv.* (*Фр.*) s. Голо́бісь.

На-в-прйсядки, *adv.* niederhokkend, sich niederbückend; — піти́ Art Tanzes bei dem man sich gegen den Boden niederlässt u. dann schnell sich aufrichtet.

Навпро́ти, *praep.* mit d. *Genit.* gegenüber *C.*II. 142; — то́го im Gegentheil.

Навритйти ся кому́ jmdm lästig werden.

Наврокува́ти, навро́чити, *v. a.* behexen, bezaubern, s. Уречи́; *Еф.* 28. *Ме.* 472. [hexend, schädlich, böse.

Наврочли́вий, *a. Не.* leicht be-

Навря́д (чи), — *adv.* fraglich ob, sehr unwahrscheinlich; gewiss nicht, *Кв.* 323. 348. [sitzend, hockend.

Навси́дячки, навсідки, *adv. Левч.*

Навска́ч, *adv. Н.* 98 im Gallop? хоч на час, та —.

На́вський великдень, *Ч.* III. 14 Donnerstag in d. Osterwoche, die Ostern der Verstorbenen.

Навскіс, навско́си, *adv. К.* s. Навкіс.

Навсклёзь, *adv.* s. Навкіс.

Навску́бки, *adv.* vom Zupfen u. Rupfen bei e. Art Kartenspiel od. Damenspiel *Кв.* 489. [wärts.

Навспаки́, *adv. Гол.* zurück, rück-

Навспи́нячки, *adv.* ити́, auf den Fingerspitzen, auf d. Zehen gehen, *Кв.* 278; rücklings?

Навспра́жки́, *adv.* wirklich, in Wirklichkeit, wahrlich, fürwahr; 2) —, на-вспра́жне, *М.* II. 99 im Ernst, ernst.

На́встїж, *Левч.* на-встя́ж, *Ко.* 139. s. Настежі́р.

Навстопу́жити ся, sich borsten, sich emporsträuben (воло́се).

Навсто́ячки, *adv.* s. На-сто́ячки.

На-вст́річ, *adv.* entgegen *Р.* I. 36, — кому́ бра́ти ся, *М.* I. 14 jmdm in den Weg kommen, entgegenkommen, begegnen; genüber, vis-à-vis, *Зар.*

На-вте́ки, (-втіки, *Р.* I. 23, -втьо́ки 26), навтїкача́, *adv.* in die Flucht, fort, fliehend, *Ог.* 179. 116.

Навтїша́ти ся кимо́сь, an jmdm Freude habeu, sich freuen *Ч.* IV. 7.

На-в-трюхи́, *adv.* hintrottelnd *КС.* (83) IV. 625.

Навтя́мити ся, überdrüssig werden, Langeweile machen (кому́).

Навтя́мний, *a. В.* lästig.

На́вхилки, *adv.* sich rücklings überbeugend.

Навхре́ст, *adv.* s. Нао́хрест, *Ог.* 116.

Навчи́ти, *v. a.* s. Науча́ти etc.

Навчи́телька, *f. Не.* s. Учи́телька.

На-вчу́нку, *adv. Ст.* laut dass man hören könnte. [вширшки́.

Навширшки́, *adv. Левч.* s. За-

Навшпи́ньки, навшпи́нячки, *adv. Не.* s. Навспи́нячки, *Ог.* 71.

Навючити, *v. a.* bepacken, beladen.

Навя́за, *f.* das Anstricken; *aufgebürdete Last.

Навяза́ти, навя́зувати, *v. a.* auf-, anbinden, -knüpfen; in Menge fertig binden, anstricken; *jmdm etw. Lästiges aufbürden; 2) — ся на кого́ *Др. с.* 394 an jmdn sich zudringlich heften, *vgl.* Причепи́ти ся до кого́. [geld, *n.*

На́вязка, *f.* † Art Geldstrafe, Schmerz-

Навязли́вий, *1Г.* (-зчи́вий), *a.* zudringlich, lästig. [lichkeit, *f. У.*

Навязчи́вість, -ости. *f.* Zudring-

Нага́ба, *f.* (*В.*) s. Наха́ба. [verfolgen.

Нага́бати, *v. a.* anfallen, angreifen, *Ф.*

Нагави́цї, на́гавки *pl.* s. Ногави́ця.

Нагада́ти, нага́дувати, *v. a.* щось кому́ jmdn woran erinnern; etw. erwähnen, gedenken; — собі щось кого́сь sich an etw. an jmdn erinnern, sich jmds entsinnen; — ся sich besinnen, überlegen, sich bedenken. [Andeutung, *f.*

На́гадка, на́ганка. *f. Зг.* Erwähnung,

Нага́й, *m.* нага́йка, (*d.* нага́йочка), *f.* Peitsche, Knute, *f.* [цї. nogaische Tataren.

Нага́йва, *f. coll. Др. с.* 234 die Нога́й-

Нага́йний, *a. Ч.* V. 268 s. Нага́льний.

На-гала́й, s. Бала́й eilfertig, nicht solid. [sen, zuschanzen, (*В.*).

Нагали́ти, *v. a.* zureichen, zuwei-

Нага́льний, *a.* heftig, stürmisch, ungestüm; unvermuthet, plötzlich; 2) dringend schnell, keinen Verzug leidend.

Нага́льність, -ости, *f.* Heftigkeit, *f.* Ungestüm, *n.* Dringlichkeit, *f.*

Нага́на, *f. М.* II. 92 Tadel, Vorwurf, *m.* Ausstellung, *f.*

Нагану́ти собі що *До.* s. Нагада́ти.

Наганя́ти, *v. a.* s. s. Нагна́ти.

Нага́рбати, s. Награ́бити, zusammenraffen.

Нага́рний, *a.* s. Нага́льний 2) *Ог.* 70.

Нагати́ти, *v. a.* s. Гати́ти; 2) s. d. folg.

Нагатляти, s. Гатляти.
На́гбом, *adv.* s. На́бгом.
Нагваряти, s. Намовляти; — на когось über jmdn schimpfen (*B.*).
На-ге́рць, *adv.* s. Навкулачки́, герць.
На́гиб, *m.* Bug, *m.* Biegung, *f.* *Пар.*
Нагиба́ти, *v. a.* antreffen, ertappen, *Пот.* III. 27; 2) beanstanden *Др. с.* 85 s. Га́бати.
Нагибну́ти ся, *Гол.* I.238, нагибіти, *v. n.* oftmals am Rande des Verderbens sein, viel leiden.
На́гий, *a.* nackt, bloss; до на́га роздягну́ти кого́ jmdn nackt ausziehen.
Нагили́ти, *v. a.* ohne Wahl nehmen, *Левч*; 2) s. Нагали́ти.
Наги́нане, *n.* das Biegen, Beugen, Beugung. *f.*
Нагина́ти, *v.a.* beugen, biegen; neigen; *— ся до чо́го sich wozu anpassen.
На́гинка, *f.* *МШ.* Biegung, Anpassung, *f.*
Наги́нчастий, *a.* beugsam, geschmeidig, *Пар.*
На́гідки́, *pl.* Ringelblume, *f.* (Calendula offic.).
На́гін, -ону, *m.* das Antreiben, *Antrieb, *m*; 2) starker Zutrieb, das Auftreiben, Zusammentreiben.
На́гінка, *f.* Klopfjagd, Hetzjagd, Hetze, *f.*
Нагі́рє, *n.* Gebirgsgegend, *f.* Hochland, *n.*
Нагі́рний, *a.* Berges-, auf dem Gebirge, *Cm.*
Нагла́їти, *v. a.* *ZP.* s. Нагледі́ти.
Нагла́сник, *m.* *Oc.* (61) XII. 70 Art Liederbuch mit Noten?
Наглеви́стий, *a.* gebückt; buckelig.
Нагледі́ти, s. Нагляді́ти 2).
На́глий, *a.* plötzlich, dringend.
Нагли́ти, *v.a.* *До.* antreiben, drängen.
На́глід, -ода, на́глідок, -дка, *m.* Hühnerauge, *n.* Leichdorn, *m.*
На́гліcть, -ости, *f.* Dringlichkeit, *f.*
На́гліт, -оту, *m.* Andrang, *m.* *Пар.*
Наглода́ти, *v. a.* wund drücken, w. reiben.
Наглоти́ти, *v. a.* anhäufen, *Пар.*
Наглу́здувати, *v. a.* auf den Kopf derb schlagen.
Наглу́мити ся, s. Глуми́ти ся.
Наглу́пати ся, viel stöbern, v. suchen.
[на́глядом, *P.* I.172 s. На́зирци.
На́гляд, *m.* нагля́дане, *n.* Aufsicht, *f.*
Наглядáти, *v. a.* auf etw. sehen, schauen, beaufsichtigen *Ш.* II. 60.
Наглядáч, *B.* нагля́дник, *Пар.* *m.* Aufseher, *m.*
Нагляді́ти, нагля́нути, *v. a.* erblikken; 2) ausersehen, finden; 3) — ся sich satt sehen.
Нагля́дний, *a.* anschaulich, augenscheinlich, sichtbar, Anschauungs- [*f.* *Пар.*
Нагляднú́цтво, *n.* Aufseherschaft,
Нагля́дниця, *f.* Aufseherin, *f.* *Пар.*
Нагля́дність, -ости, *f.* Anschauung, Augenscheinlichkeit, *f.*; 2) Sucht Alles zu sehen; Aufmerksamkeit, *f.* *Зг.*
Нагна́ти, нагани́ти, *v. a.* antreiben; zu-zusammentreiben; 2) aus-, fort-, vertreiben; 3) ereilen, einholen, nachholen; наганя́єм бульба́ми аби добу́ти до ново́го хлі́ба (*B.*) wir schlagen uns durch, helfen uns durch mit etc.; — кому́ страху́ einjagen; — гро́шей, зи́ску eintreiben; — на честь кому́ jmds Ehre anrühren; 4) — ся Anlauf nehmen; losgehen, zielen; *на́гнаний, *ptc.* verrückt, rappelköpfig.
Нагні́вати ся на кого́ jmdm zürnen.
На́гніт, *m.* Druck, *m.* Bedrückung, *f.*
Нагніта́ти, *v. a.* drücken.
На́гнітoк, -тка, *m.* s. На́гліd.
Нагнoї́ти, *v. a.* mit Koth, Unrath anfüllen; düngen.
Нагну́здати, *v. a.* aufzäumen.
Нагну́ти, s. Нагина́ти.
Нагові́р, -óру, *m.* (üble) Nachrede, Verleumdung, *f.* *Cm.*
Нагoвори́ти, *v. a.* vorplaudern; на кого́ jmdn verleumden, jmdm (Uebles) nachreden; 2) besprechen, bezaubern (dh Zauberworte) *M.* II. 66; 3) — ся sich satt sprechen, schwatzen.
Нагого́шити ся, *M.* III. 82 sich aufblähen, die Federn sträuben (v. Vögeln).
Наго́да, *f.* Gelegenheit, *f.* *K.*; 2) Ursache, *f.* *Фр.*
Нагоди́ти, *v. a.* слу́г viele Dienstleute dingen, mieten; 2) zufällig herbringen; 3) — ся gelegentlich, zufällig kommen, in den Wurf kommen.
Наго́дний, *a.* gelegentlich, *Пар.*; *adv.* -но, на́годом.
Нагодува́ти, *v. a.* кого́, jmdm zu essen geben, die Kost reichen; нагодо́ваний, der gegessen hat, gesättigt.
Наголи́ти, *v.a.* abrasieren, abschaben.
Наголі́нник, *m.* Beinschiene, *f.* (vom

Harnisch). [Ueberzug, nicht überzogen.
I. Нагóльний, *a.* кожýх ohne
II. Нагóльний, *a.* Ч.V.15 s. Нагáльний, негáйний.
I. Нагóло, *adv.* nackt *Ко.* 69; 2) im ganzen und grossen, insgesammt, lauter, allgemein, durchgehends *Ш.* I. 391. *Кв.* 292 *Пот* III. 27.
II. Нагóло, *adv.* s. Нáгло, нáглий.
Нáголов, *adv.* s. Стрімголóв.
Нáголоватень, -тня, *m.* Kornblume, *f.* (Centaurea cyanus).
Нáголоватки, *pl.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium arvense); 2) Jurinea cyanoides.
Нáголовач, *m.* Stosshebel der Stampfe; 2) s. Пýголовач. (e. Hutes etc.).
Нáголовок, -вка, *m.* Kopfstück, *m.*
Нáголос, *m.* Accent, *m.* [*adv.* laut.
На-гóлос, на-голоси, на-гóлоски,
Наголосúти, *v. a.* viel etw. verlauten lassen; viel wehklagen; 2) —, наголóшувати accentuiren; 3) — ся s. Відзивáти ся.
Нáголосник, *m. B.* Accentzeichen, *n.*
Нагомонíти, *v. n.* s. Гомонíти; — ся на когó *Др. с.* 111 poltern, schelten.
Нагонасíнні, *pl.* Nacktsamige (Gymnospermae) *B.*
Нагóнúти, *v. a. IГ.* s. Нагнáти.
Нагóрбниця, *f.* Hügelkoralle, *f.* (Monticularia).
Нагóрджувати ся, s. Гордíти.
Нагорíти, *v. n.* anbrennen.
Нагорнýти, нагортáти, *v. a.* hinein-, auf-, anscharren, -kehren, -häufen.
Нагорóда, *f.* Belohnung, Vergeltung, *f.* [*v. a.* belohnen, vergelten.
I. Нагородúти, нагорóджувати,
II. Нагородúти, *v. a.* viel flechten (einen Zaun); 2) *viel hinterdreinsagen, faseln *P.* I. 187.
Нáгорок, -рка, *m.* Hügel, *m.*
Нагостúти ся, lange als Gast wo verweilen.
Наготá, *f.* Nacktheit, Blösse, *f.*
Наготíти, *v.* nackt, nackend sein, *K.*
Наготóвити, (-овляти), наготувáти, *a. a.* zu- bereiten, bereit machen, in Bereitschaft bringen, zurechtlegen.
На-готóві, *adv.* in Bereitschaft, bereit, fertig. [den.
Награбити, *v. a.* viel rauben; pfän-
Награвáти, нагрáти, *v.a.* viel spielen *P.* I. 76; — ся sich satt spielen; музика нагрáе гóлос die Musik accompagniert den Gesang, *Крон.* [schmieren.
Награмузляти, *v. a.* zusammen-
Нагребáти, нагребстú, *v. a.* an- aufscharren; -harken.
На-грéць, *adv. K.*I.106 s. На-гéрць.
Нáгризок, -зка, *m.* benagtes Stückchen e. Apfels etc.
Нагрúзти, *v. a.* viel beissen, nagen; 2) * —, und — ся s. Грúзти *.
Нагрíмати, *v. n.* s. Грíмати *.
Нагрíти, нагрівáти, *v. a.* warm machen, erwärmen, erhitzen, · на робóту sich hitzig an die Arbeit machen; *impers. Га.* II. 46 hitzig werden. [digen.
Нагрішúти, *v. n.* und — ся viel sün-
Нагрóбний, *a.* am Grabe, s. Надгрóбний.
Нагрóбник, s. *m. Ог.* s. Надгрóбок.
Нагрóза, *f.* Androhung; Verwarnung, *f.* Verbot, *n.* [androhen.
Нагрозúти, нагрóжувати, *v. a.*
Нагрýдний, *a.* was auf der Brust getragen wird, Brust-.
Нагрýдник, *m.* Bruststück am Harnisch, *n.*; Brustriemen (der Pferde), *m.*; Brustlatz, *m.* Brustschild des jüdischen Hohepriesters, *n.* [(e. Schiff).
Нагрузúти, *v.a.* beladen, befrachten
Нагрушáк, *m.* Birnblattnager, *m.* (Phyllobius pyri) *B.*
Нагрюкати, нагрючити ся, viel poltern, krachen, s. Гýркати. [werden.
Нагрúзнути, *v. n.* sumpfig, kothig
Нагрянути, *v. n.* plötzlich heranstürzen, -kommen. [lieren, vertilgen.
Нагубúти, *v. a.* viel verderben, ver-
Нагудíти, *v.n.* viel brausen, dröhnen.
Нагýла, *m. f. Мх.* нагýлько, *m.* нагýлистий, нагýльковатий, (*B.*), *a.* händelsüchtiger Hitzkopf, aufbrausend, heftig, jäh; einfältig; Tölpel, *m.*
Нагýлити, *v. a.* zufällig finden, auf etw. stossen (*B.*); s. Нагúлити; 2) — грóшей у людéй zusammenschwindeln.
Нагуляти ся, sich satt tanzen, genug spazieren gehen; flott leben. [кати.
Нагýркати, нагуркотíти, s. Нагрю-
Нагучáти на когó auf jmdn schreien, jmdn anherrschen, (*B.*).
Нагосподарувáти, нагаздувáти, *v. n.* als Landwirt viel schaffen.

Над, *praep.* über, auf, darüber, an, gegen, dazu, oberhalb; I) *mit d. Accusat.* (*Mi.* IV. 423—424) bezeichnet над *a*) den Gegenstand gegen welchen e. Bewegung von obenher gerichtet ist, od. worüber etw. sich befindet, steht, ruht etc., in Betreff dessen e. Handlung vor sich geht, (drgl. по-над): над ріку́, над про́пасть прийти́ über einen Fluss, an einen F., an einen Abgrund kommen, над ха́ту ви́летїти über die Hütte auffliegen, по-над гре́блю стоя́ти, по-над мо́ре, по-над Дуна́й сидї́ти; † над то лист в на́шою печа́тю дае́м in Betreff dessen, darüber erlassen wir den Brief mit unserem Siegel; на́дто überdies, darüber, obendrein; *b*) bez. dasjenige, über das hinausgegangen, d. i. was von etwas anderem übertroffen wird, (dah. häufig bei Comparativen), und dasjenige, wider das,gegen das gehandelt wird: є ро́зум над ро́зум ein Verstand ist vorzüglicher als der andere;нема́ в сьвітї над Бо́га es giebt nichts Gewaltigeres als Gott; над си́лу, über seine Kräfte; незна́йдеш над ме́не вірнї́йшу.... treuer als ich bin; дру́гої над те́бе не ма́ю ich habe keine ausser dir, над усї́ mehr, ärger als Alle; † над пра́во свое́ gegen sein Recht; над старину́, над стаода́вний звича́й gegen den alten Brauch; *c*) bez. bei Zeitbegriffen: „gegen" над ве́чер gegen Abend. II) *mit d. Instrumental* (*Mi.* IV. 750—752) bez. над *a*) dasjenige über dem etwas ruht, vor sich geht (drgl. по-над): над лї́сом über dem Walde, над ріко́ю am Flusse; по над Бу́гом längs des Ufers des Б., по-над земле́ю über — hin; не шуми́ діб́ро́вонько на-до (на-ді) мно́ю rausche nicht über mir; *b*) bez. над in übertragener Bedeutung dasjenige worüber man gesetzt ist, wodurch man in eine Gemüthsbewegung versetzt wird, worüber man nachdenkt, woran man arbeitet; ferner das Mass über das hinausgegangen wird: над ким панува́ти, стоя́ти (als наста́вник), над всї́ми найста́рший, над ким пла́кати, зми́лувати ся, сьмія́ти ся, зроби́в над дї́вчиною зра́ду; над чим, ду́мати worüber nachdenken, над чим сидї́ти, працюва́ти, wobei sitzen, woran arbeiten; III) *in den Zusammensetzungen* hat над als Praefix *a*) die Bedeutung die ihm als Praeposition zukommt; *b*) bez. es wie на den Anfang u. die Deminution der der Handlung; *c*) bedeutet es die energische Vollziehung der Handlung, dah. ein Uebertreffen; *d*) ein Hinzufügen (*Mi.* IV. 217—218. *Ог.* 205) wozu Beispiele unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind.

Надава́ти, нада́ти, *v. a.* aufgeben, geben, verleihen; — щось за дочко́ю etw. als Mitgift geben *Др. с.* 373; 2) — ся viel, genug geben, schenken; *b*) sich bieten, gelegen kommen, passen (до чо́гось wozu), gefallen.

Надави́ти, надавля́ти, *v. a.* ausdrücken, auspressen; klemmen, drücken (ein Schuh etc.); etw. anfüllen (mit e. ausgedrücktem Safte).

I. На́давка, *f.* s. На́гляд.

II. На́давка, *f.* Aufgeld, Agio, *n.*

Нада́льш, *adv. К.* für die Zukunft, künftighin.

На́дане, *n.* das Aufgeben;Verleihung *f.*

На́даний, *a.* на все zu Allem fähig, geschickt, Fertigkeit besitzend, begabt, passend *Ос.* (62) I. 72.

Надаре́мний, *a.* vergeblich, unnütz.

Надаре́мність, -ости, *f.* Vergeblichkeit, *f. Пар.*

Надари́ти, надаря́ти, *v. a.* beschenken; belohnen.

На-да́рмо, *adv.* vergebens, vergeblich, umsonst.

Нада́тель, *m.* Verleiher, *m. Term.*

Нада́ти, s. Надава́ти; хма́ри надали́ ся die Wolken sammelten sich an.

Надба́вити, надбавля́ти, *v. a.* hinzugeben,-fügen, *Леву.* — ся чо́гось etw. mehr bekommen; — си́ли sich stärker fühlen.

На́дбавка, *f.* Zusatz, *m.* ein Mehr.

На́дбане, *n.* на́дбанка, *В. f.* на́дбанок, -нку, *Пар. m.* Erwerb, Gewinn, Lohn, *m.* das Erworbene.

Надба́ти, *v. a.* erwerben, vorsorgen, verschaffen; на́дбане *s. a. n.* s. На́дбане.

Надбере́же, *n. Ков.* Ufer, *n.* Uferstrich, *m.*; *adj.* надбере́жний.

Надбива́ти, надби́ти, *v. a.* ein wenig an-zer-abschlagen.

Надбі́льша́ти, *v. a.* grösser machen.

Надбі́чи, (-біга́ти), *v. n.* heran-, herzulaufen.

Надближи́ти ся, s. Наближа́ти ся.
Надбужа́нський, *a.* am Fl. Буг.
На́дважка, *f.* Einwage, *f. Пар.*
Надвéзти, надвози́ти, *v. a.* heranführen (zu Wagen). [(iron.).
Надвели́чество, *n.* Obere Majestät
Надвереди́ти, *v. a.* verletzen, antasten, *K.* [der Thür, an der Schwelle.
На-двéрех, (-ix), *P.* I. 30 an, in
Надверéчи, *a. a.* s. Надки́нути; 2) — ся чим den Kopf mit e. Tuche bedecken (*Фр.*). [findlich.
Надвéрний, *a.* über einer Thür be-
Надвечори́, *adv.* (над вéчер) gegen Abend, *Не.*
Надви́гати, *v. a.* und — ся genug, viele Lasten tragen; 2) -а́ти, *v. n. Макс.* heranbrechen, -stürzen.
Надвиня́н потажо́вий, Weinsteinrahm, *m.* (Cremor tartari).
Надвиса́ти, *v. n.* s. Нависа́ти.
Надвисля́нщина, *f.* Weichselland, *n. K.*; *adj.* надвисля́ньский.
На́двишка, *f.* Ueberschus, *m.*
Надві́дний, *a. K.* s. Наво́дний. [gehen.
На-дві́р, *adv.* — ви́йти draussen aus-
Надві́рє, *n. K.* II. 28 s. Подві́рє.
Надві́рний, *a.* Aussen-, von aussen, auf den Hof ausgehend, Hof-, im Hof; -i двéрi äussere Thür; -a ха́та Hintergebäude, *n. Не.*; 2) Hof-, Schloss-, *Кч.* 12.
Надвірня́к, *m.* Schwein frei im Hof gemästet, (nicht im Koben), *n.* [Wasser-.
Надво́дний, *a.* nahe am Gewässer,
На-дворі́, *adv.* draussen.
Надво́рний, *a.* Hof-, — сові́тник Hofrath, *m.* — уряд Hofamt, *n.* Hofstelle, *f. Term.*
Надганя́ти, s. Надігна́ти. [gen.
Надгина́ти, *v. a.* etwas biegen, anbie-
Надглото́чний, *a.* oberhalb des Schlundes.
Надгляда́ти, s. Нагляда́ти.
Надгнива́ти, надгви́ти, *v. n.* anfaulen; надгни́лий, *a.* angefault.
Надгоро́да & s. Нагоро́да &.
Надгорта́нник, *m.* Kehldeckel, *m.* (epiglottis).
Надгорта́ти, надгорну́ти, *v. a.* von e. ganzen Haufen etwas wegscharren, -nehmen. [nagen.
Надгриза́ти, надгри́зти, *v. a.* an-
Надгро́бний, *a.* über dem Grabe befindlich; Grab-, Leichen-, (ка́мінь, -е сло́во). [mal, *n.* Grabstein, *m.*
Надгро́бок, -бка, *m. Кч.* 100 Grab-
Наддава́ти, надда́ти, *v. a.* noch mehr zugeben, mehr als nöthig, darüber geben; 2) ausliefern, weggeben, *Кв.* 164.
На́ддавка, *f.* Ueberbot, Uebergebot, *n. Пар.* [schuss, *m.* das Mehr.
Надда́ток, -тку, *m.* Zugabe, *f.* Ueber-
Надда́шник, *m.* Oberbau über dem flachen Dache, *m.*
Наддéрти, наддира́ти, *v. a.* anreissen.
Наддéяти, *v. a.* s. Надпоча́ти.
На́ддирéктор, *m.* Oberdirector, *m.*
Надднїпря́нець, -нця, *m.* Bewohner am Днїпро́; *adj.* надднїпря́ньский, надднїпро́вий.
Надднїстря́нець, -нця, *m.* Bewohner am Днїстéр; *adj.* надднїстря́ньский, надднїстро́вий, (-я́нка), *f.*).
Наддоста́ток, -тку, *m.* Ueberfluss, *m.* Uebermass, *n. K.* Ueberschuss, *m. Пу.*
Наддуна́йский, *a.* an der Donau.
Наддý ристий, *a.* s. Нагý ла (*B.*).
Надега́ти, надегну́ти, *v. a.* иглý — einfädeln (*B.*). [verlässig, sicher.
Надéжний, *a. gr. Ко.* 23. *C.* I. 98 zu-
Надéржувати, *v. a.* s. Задержа́ти, *Б*; anhalten, zurechthalten.
Надéрти, надира́ти, *v. a.* viel reissen, rupfen, schleissen. [приро́дний.
Над'єстестве́нний, *a.* † *K.* s. Над-
Надечи́, *v. a.* кудéлю um den Rokken Flachs etc. wickeln; * ankleiden, s. Надяга́ти, надега́ти. [nen.
Наджига́ти, наджечи́, *v. a.* anbren-
Наджида́ти, *v. a.* er-, zuwarten.
Наджина́ти, наджа́ти, *v. a.* ein wenig Getreide von einem Saatfeld schneiden.
Наджмý рити, *v. a.* о́ко zudrükken, *ОП.*
Наджупа́н, *m.* Obergespan, *m.*
Наджупа́нство, *n.* Obergespannschaft, *f.*
Наджý пник, *m.* Salinenverwalter, *m.*
Надзаслý га, надзаслужени́на, *f.* Ueberverdienst, *m. Term.* [sudwerke) *m.*
Надзва́рич, *m.* Obersieder (im Salz-
Надзвича́йний, *a.* ausserordentlich, ungewöhnlich.
Надзвича́йність, -ости, *f.* Ungewöhnlichkeit, etwas Seltenes. [halbgrün.
На́дзелений, (на́дзелень), *a.* noch

Н а д з и р а́ т е л ь , надзира́ч, надзо́рець, -рця, *Вол.т.* Aufseher, Inspector, *m.*
Н а д з и р а́ т е л ь к а, *f.* s. Нагля́дниця.
Н а д з и р а́ т и, *v. a.* die Aufsicht über etw. haben, etw., jmdn überwachen, beaufsichtigen.
Н а́ д з і р, -ору, *m.* надзи́ране, *n.* Aufsicht, — головни́й Oberaufsicht, *f.*
Н а д з о́ р я н и й, *a.* hoch über den Sternen, *Py.* [шибо́ватий.
Н а д з у д з у́ в а т и й, *a.* (*Фр.*). s. На-
Н а д з ю н д з ю́ р и т и ся, sich drollig spreizen, s. zornig aufblähen.
Н а д и́ б а т и, *v. a.* antreffen, finden.
Н а д и в и́ т и ся, sich satt sehen.
Н а д и в у в а́ т и ся, sich satt wundern, не мочи́ — sich nicht genug wundern [können.
Н а́ д и й, *adv.* dorthin.
Н а д и м а́ т и, *v. a.* aufblähen, aufblasen; — ся sich — *Пол.*
Н а д и́ м и, *pl.* (*B.*) Leistenbruch, *m.* (eig. starke Anschwellung).
Н а д и́ м и т и, *v. a.* voll rauchen.
Н а д и́ р а, *f.* s. На́дра (*Фр.*).
Н а́ д и т и, *v. a.* ködern, locken; 2) härten (желі́зо), stählen, mit Stahl belegen (соки́ру) *Ог.* 205.
Н а́ д и х, *m.* Hauch, Odem, *m. K.*
Н а д и́ х а т и, нади́хувати, *v. n.* viel hauchen; anhauchen; — ся чо́го etw. viel einathmen.
Н а д і́ б е, *n.* Geräth, *n.* Gerätschaft, *f.*
Н а д і́ б н и й, *a. Ле.* nöthig, nothwendig; *K.*(*P.X.*46)? [zubereitetes Bauholz.
Н а́ д і б о к, -бку, *m.* Zubehör, *n. Ст.*; 2)
Н а д ї в а́ т и ся, *МШ.* s. На́дїяти ся.
Н а д і г н а́ т и, *v. a.* zu- heran-, herzutreiben; — ся sich herantreiben, plötzlich ankommen, anstürmen.
Н а д і г н у́ т и, s. Надгина́ти. [Наді́я.
Н а д і́ ж к а, наді́їця, *Гол.* III. 405 s.
Н а́ д ' ї з д, *m.* Anritt, *m.* das Anfahren, Ankommen.
Н а д ' ї з д и́ т и, над'їзджа́ти, н а д ' і́ х а т и, *v. n.* anfahren, ankommen, an reiten, angefahren kommen.
Н а д і́ й н и й, наді́жний, *a.* Hoffnung, Zuversicht weckend, hoffnungsvoll, *BE.*
Н а д і́ й н і с т ь, -ости, *f.* Zuversichtlichkeit, *f.*
Н а д і й т и́, s. Надходи́ти.
Н а́ - д і л, *adv.* herunter, abwärts, nieder.
Н а́ д ї л, на́дїлок, -лку, *m.* zugetheilter Grundbesitz, Antheil, *m.*
Н а д ї л а́ т и, *v. a.* s. Наробити.
Н а д ї л и́ т и, наді́ляти, *v.a.* кого́ чим jmdn womit versorgen, versehen; 2) s. Дїли́ти.
Н а́ д і л к а, (-дїл-?) *f.* (*Мета* V. 44) Art Grabwerkzeug? Säbelscheide, *f. Зак.*
Н а д і л л я́ т и, надля́ти, *v. a.* etw. vom Ganzen weggiessen. [theilung bestimmt.
Н а д і́ л ь н и й, *a.* -земля́, zur Ver-
Н а д і́ н у т и, наді́ти, *v. a.* anziehen, kleiden.
Н а д і р в а́ т и, s. Надрива́ти.
Н а д і с л а́ т и, s. Надсила́ти.
Н а д ' і́ с т и, над'їда́ти, *v.a.* anfresssen.
Н а д і́ я, *f.* Hoffnung, Zuversicht, *f.*; при наді́ї бу́ти im hoffnungsvollen, im gesegneten Zustande sein.
Н а д і́ я н е, *n.* das Hoffen.
Н а́ д ї я т и ся, hoffen; на кого́, на що́ sich auf jmdn, auf etw. verlassen.
Н а́ д ь к а, *f.* = Надє́жда *Eigen.* 'Ελπίς.
Н а д к и́ д а т и, надки́нути, *v. a.* von dem Ganzen einen Theil, ab-, wegwerfen, -nehmen. [wenig spalten, anstechen.
Н а д к о л о́ т и, надко́люватн. *v. a.* ein
Н а д к о м о́ р н и к, *m.* Oberkammerherr, *m.*
Н а д к о п и́ т н а кість, Kronbein, *n. B.*
Н а д к р и́ л е, *n.* (*gew. pl.* -и́ля, -и́ла), Flügeldecken, Vorderflügel, *pl.* (elytra).
Н а д к р о ї́ т и, *v. a.* anschneiden.
Н а д к у с и́ т и, надку́шувати, *v. a.* anbeissen. [heranfliegen, -laufen.
Н а д л е т і́ т и, надлїта́ти, *v.a.* herbei-,
Н а д л і́ з т и, *v.n.* herankriechen, -schleichen. [*n. Пар.*
Н а д л ї с н и́ ц т в о, *n.* Oberforstamt,
Н а д л ї с н и́ ч и й, *s.a.m.* Oberförster, *m.*
Н а д л о́ в ч и й, *m.* Oberjäger, — вели́кий Oberjägermeister, *m. Пар.*
Н а д л о ж и́ т и, *v. a.* etw. vom Ganzen wegnehmen; -legen; 2) s. Надоложи́ти,
Н а д л о м а́ т и, *v. a.* anbrechen.
Н а д л ю́ д с к и й, *a.* übermenschlich.
Н а́ д м і р, *m.* надмі́рність, -ости, *f.* Uebermass, *n.*; Vermessenheit, *f.*
Н а д м і́ р и т и, надміря́ти, *v.a.* zu viel, mit einer Zugabe messen.
Н а д м і́ р н и й, *a.* übermässig. [ний.
Н а д м о г и́ л ь н и й, *a.* s. Намоги́ль-
Н а д м о́ р н ї й, *a. Ст.* über dem Meere liegend.

Надмо́рский, *a.* am Meere liegend, wohnend. [gebühr, *f. Пар.*

Надналé́жність, -ости, *f.* Ueber-

Наднебе́сний, *a. Ст.* über dem Himmel. [heran-, herbeibringen.

Надне́сти, надноси́ти, *v. a.* her-,

Наднизо́вий, *a.* überragend, *Кл.*

Надоби́ти ся, надобля́ти ся, *Т.ВБ.* sich darbieten, до чого́сь anwendbar sein, passen. [Wolken *ВШ.*

Надобла́чний, *a.* hoch über den

Надо́бність, -ости, *f. У.* Anmuth, *f.*; Behagen, *n.* [thig.

Надо́бно, *adv.* gefällig, lieb; 2) nö-

На-добра́ніч! gute Nacht!

Надовба́ти, *v. a.* viel meisseln, stochern, klauben.

Надовжи́ти, *v. n.* (*В.*) viel Schulden machen, auf Credit nehmen.

На-до́гад, (навдо́гад), *adv.* aufs Gerathewohl, schlechthin. [Надоїда́ти.

Надоді́ва́ти, надоді́ти, *Тор. v. n.* s.

Надожда́ти кому́, *КС.* IV. (83) 552 s. Підожда́ти на кого́.

Надоїда́ти, надоїсти, надозоли́ти, *С.* II. 59. *v. n.* кому́ jmdm übel, arg zusetzen, sehr lästig werden.

Надої́ти, *v. a.* (viel Milch) melken; 2) säugen. [zeugend, (*Фр.*).

На-до́кладь, *adv.* genau, klar, über-

Надоко́ла, *adv.* ringsum, -herum.

Надокроти́ти, надоку́чити кому́, *a. n.* lästig werden, zur Last fallen.

Надоло́жене, надоложи́ти s. Надолу́жене etc. [Kleides, s. На́дшивка.

На́долок, -лка, *m.* Untertheil eines

Надолу́га, надолу́жене, *n.* Ersatz, *m.* Vergütung; Genugthuung, *f.*

Надолу́жити, *v. a.* zugeben, hinzufügen +*М.*; 2) ersetzen, vergüten, erstatten, genugthun.

Надо́мисл, *m. У.* Nachdenken, *n.*

Надо́мір, *adv. Мх.* überdies noch mehr.

Надопіку́ючий, *a. Т.* obervormundschaftlich.

Надоптáти, s. Натоптáти.

Надорожи́ти ся, s. Дорожи́ти ся.

Надоро́жний, *a.* auf dem Wege liegend. [den, langweilen, *ІГ.*

Надосади́ти, *v. n.* кому́ lästig wer-

Надосо́бний, *a. Ст.* besonder, ausserordentlich.

Надоу́мити, (-умляти), *v. a.* кого́ jmdn belehren, unterrichten, jmdm klugen Rath geben, *Ш.* I. 372, *ВГ.* 139.

Надо́шник, *m.* s. Нато́шник; 2) Flussschwamm, *m.* (Spongilla fluvialis), *В.*

I. Надпа́сти, надпада́ти, *v. n.* von oben herfallen. [wenig abweiden.

II. Надпа́сти, надпаса́ти, *v. n.* ein

Надпили́ти, надпилува́ти, *v. a.* ansägen; 2) anfeilen. [Ueberschrift, *f.*

На́дпись, *f.* Aufschrift, Inschrift,

Надписа́ти, надпи́сувати, *v. a.* щось e. Aufschrift worauf setzen.

Надпи́ти, надпива́ти, *v. a.* ein wenig wovon trinken.

На́дпізь, *adv. Леоч.* s. Пі́зно.

Надпі́льний, *a.* gegen das Feld (g. den Hof) hin.

Надпла́та, *f.* Ueberzahlung, *f. ВБ.*

Надплати́ти, надпла́чувати, *v. a.* aufzahlen. [-segeln.

Надпли́сти, *v. n.* heranschwimmen,

Надполови́нити, *v. a.* eine Hälfte vom Ganzen wegnehmen, halb theilen.

Надпору́чник, *m.* Oberlieutenant, *m.*

Надпоча́ти, надпочина́ти, *v. a.* anfangen, anrühren; — хлї́б das Brodlaib anschneiden.

Надприро́дний, *a.* übernatürlich.

Надпсува́ти, *v. a.* ein wenig verderben; надпсо́ваний, *a.* anbrüchig.

На́дра, *f.* wundgerissene Stelle.

Над-робля́ти, над-роби́ти, *v. a.* etw. hinzu machen, hinzuarbeiten; *чим sich durch etw. zu helfen suchen (мі́нов &).

Надрива́ти, *v. a.* anreissen, einreissen; — ся sich verheben, sich (*dat.*) Schaden thun. [poda).

На́дрик, *m.* Busenthierchen, *n.* (Col-

Надрі́го́нчик, *М.* (*Мета* (65) 223) Geck, *m.* Fäntchen, *n.*? [einschneiden.

Надрі́зати, надрі́зувати, *v. a.* an-,

Надро́, *n.* Schoss, Mutterschoss, *n. М.* I. 79. *Ст.*

На-дроби́ти, *v. a.* einbrocken, Brokken streuen: хлї́ба Brot —; 2) kleintheilen; *in Deminutiven sprechen, lallen.

Надрожи́ти, *v. a. Н.* 198. *Н. n.* 71?

Надро́чити, *v. a. С.* I. 163 s. Дро́чити.

Надруба́ти, надру́бувати, *v. a.* anhauen. [ordnet, supraordiniert.

Надря́дний, *a. Ил. Дгр.* überge-

Надса́д, *m. Ко.* 188, надса́да *f. Ч.* V. 532 das Verheben, Verhebung, *f.* Scha-

*

den, *m.* *Кв.* 216; Ueberbürdung, *f.* *Term.* Mühsal, *n.* Plackerei, *f.*

Надсадити, надсаджати, *v. a.* dh schwere Arbeit, dh Ueberanstrengung, schwächen, überanstrengen; jmdm schaden; — ся sich verheben, sich (*dat.*) Schaden thun (dh Heben).

Надсила, *f.* Ueberanstrengung, *f.*; 2) s. Насильність, *Ст.*

Надсилати, *v.a.* zuschicken, -senden.

Надсилити, *v. a.* von einer angereiheten Schnur Korallen etc. etw. wegnehmen u. auf eine andere Schnur anreihen, anfädeln. [(праця) *Фр.*

Надсильний, *a.* über die Kräfte

Надсипати, *v. a.* einen Theil wegschütten.

Надсїдати ся, надсїсти ся, bersten, einen Riss bekommen, s. Надсадити ся.

Надскакувати, *v. n.* коло кого s. Заскакувати 2).

Надслуженини, *pl.* das Hinzudienen ausser der vertragsmässigen Dienstzeit, s. Наслугувати.

Надсоток, -тка, *m.* *Те.* Procent, *n.*

Надстрочний, *a.* was über den Zeilen steht od. geschrieben ist.

Надтесати, надтїсувати, *v. a.* ein wenig behauen. [den.

Надтинати, надтяти, *v.a.* anschnei-

Надтинник, *m.* Alpranken, *m.* (Solanum dulcamara).

Надтиняти, *v. n.* heranschlendern.

Надтихати, *v. n.* vom Wind: ein wenig still werden, sich legen.

Надтичка, *f.* unten angestückeltes Hemd der Weiber, *n.*; *vgl.* Надолок.

Надто, *adv.* überdies, zu viel, zu sehr; im ausserordentlichen Masse *ОП.*; надтоще und noch dazu *Ш.* I. 183; що надто то — was zu viel ist —.

Надторочити, *v. a.* s. Надточити; — собі сьвіта etw. für sich erarbeiten, zu etw. kommen. [stücken; zufügen.

Надточити, надточувати, *v. a.* an-

Надтрїснутий, *a.* halb zerbrochen, h. geborsten. [ranziehen-rücken.

Надтягати, надтягнути, *v. n.* he-

Надув, *m.* *Пар.* s. Надуте.

Надувати, *v.a.* aufblasen; an-, zusammenwehen; aufschwellen. [Glasbläser, *m.*

Надувач, *m.* Bläser, *Пар.* — шкла

Надувний, *a.* blähend, *Пар.*

Надудїти, *v. a.* § кого jmdm Unrecht zufügen. [очерет inwendig hohl.

Надудкуватий, *a.* *Ч.* II. 471 —

Надуживати, надужити, *v.a.* missbrauchen: чогось. [Missbrauch, *m.*

Надужите, *n.* надужиток, -тку, *m.*

Надумувати ся, надумати ся, sich lange besinnen, nach langem Besinnen, Ueberlegen sich entschliessen.

Надурити, *v. a.* кого jmdn viel foppen, betrügen.

Надуркати, *v. a.* кого jmdn viel einen Dummkopf schimpfen; 2)* s. Наметати.

Надусити, надушити, *v. a.* viel pressen, würgen.

Надуте, *n.* Blähung, Trommelsucht, *f.*

Надути, *v. a.* s. Надувати; * — ся, надусати ся (*Фр.*) maulen, schmollen; aufgeblassen, stolz sein; надутий, *a.* aufgedunsen; schwülstig, *Пар.*

Надутість, -ости, *f.* Aufgeblasenheit, *f.* Schwulst, *m.* Schwülstigkeit, *f.* *Пар.*

Надушний, *a.* ober den Ohren. [*ОП.*

Надхмарний, *a.* über den Wolken,

Надчалистий, *a.* s. Нагула.

Надчати, s. Надпочати.

Надчисло, *n.* Ueberzahl, *f.* *Пар.*

Надчисловий, *a.* überzählig, supernumerär, *Term.*

Надшибати, *v. a.* s. Надкидати.

Надшивати, *v. a.* annähen.

Надшивка, *f.* s. Надтичка.

Надягати, надягнути, *v. a.* одежу, anziehen, ankleiden; — кужіль s. Надечий.

Надясенева, *s. a. f.* *N.* e. Berges.

Наем, *m.* das Mieten, Vermieten; Dingen; Miete, Vermietung; Verdingung, *f.* Mietgeld, *n.* жити наймом в чужій хатї als Mieter, zur Miete wohnen fürs Mietgeld; ити в найми als Taglöhner Dienst, Arbeit suchen. [kutscher, *m.*

Наемець, *m.* Mietkutscher, Lohn-

Наемний, *a.* Lohn-, Miet-, -ий візник, s. Наемець; -а Служба Божа bestellt (privat).

Наемник, *m.* Mietling, Söldling, *m.* *adj.* наемницкий, К. наемничий, gemietet, Söldlings-.

Нажалувати ся, viel bereuen, bedauern; за чим, за ким den Verlust von etw. beklagen; на кого sich über jmdn beklagen, beschweren.

Нажарити, *v. a.* viel braten; rö-

sten, heizen, heiss machen.

Нажбу́хати, *v.n.* viel plötzlich giessen; 2) stark stossen.

Нажа́ти, нажина́ти, *v. a.* (viel) schneiden, (Getreide), ernten.

На-же́бри піти́ betteln gehen.

Наже́рти ся, sich vollfressen. [*m.K.*

Нажи́ва, *f.* Erwerb, Gewinn, Vortheil,

Нажива́ти, нажи́ти, *v. a.* erwerben, gewinnen; — ся, наживи́ти ся *Кн.* sich bereichern; нажи́ти ся viel, satt leben.

Нажи́вний, *a.* einträglich.

На́-живо, *adv. Ос.* (61) X. 32 um am Leben zu bleiben; fürs Leben *Н.* 229.

Нажи́люватн, *v. a. Ос.* (61) X. 32 bedrücken?

Нажи́чити, *v. a.* viel borgen, leihen.

Нажува́ти, нажу́ти, *v. a.* in Menge kauen.

Нажури́ти ся, viel sich kümmern.

На-за́влеги, *adv.* um die Zeit, wann man sich gewöhnlich zum Schlafen legt (*В.*).

Наза́втра, *adv.* auf, für Morgen; наза́втрю *МШ.* morgen, am folgenden Tage.

Наза́д, *adv.* zurück, nach hinten, rückwärts; *mit d. Genit.* — ме́не hinter mir.

Наза́дводї, *adv.* hinter sich führend.

Назадгу́зь, *adv.* rückwärts; rücklings.

Наза́дний, *a.* von rückwärts, Rück-.

Назадни́цтво, *n.* Rückschritt, *m.*

Назадо́вець, -вця, *m.* Reactionär, Obscurant, *m.* [sammeln.

Назапа́сти, *v. a.* Vorrath wovon

На-запо́рі, *adv.* unterm Schloss, un-

Наза́р, *m.* Nazarius. [term Verschluss.

На-за-умі́ру, *adv. М.* II. 80 über die Massen, masslos, übermässig *Ог.* 116.

Назахва́т, *adv. Ко.* 33 um die Wette, eilig, *Ог.* 116..

Назбива́ти, *v. a.* zusammenschlagen, -legen, -raffen, (бага́то гро́шей); ein-, aufheben.

На-збо́йтки, *adv.* im Ueberfluss, zu viel, zu sehr; *Гол. Т.*; — кому́ jmdm zum Trotz, zu Fleiss. [me, *m.*

На́зва, на́зване, *n.* Benennung, *f.* Na-

Назва́ти, *v. a.* benennen, nennen; на́званий *ptc.* genannt, sogenannt, -а роди́на, vom gleichen Namen, Namenverwandschaft; 2) viel zusammenrufen, einladen.

На́звиско, *n. Ле.* Name, *m.* Benennung, *f.*

На́звишка, *f.* s. На́двишка

На́-звище, *adv.* über die Gebühr, mehr als nöthig, (*Фр.*). [Andenken.

На-зга́д, на-зга́дки, *ІГ. adv.* zum

Назди́в, *adv.* zum Erstaunen, *Ог.* 116.

Наздиви́ти ся, *Ч.* IV. 176 sich wun-

Наздо́вж, *adv.* s. Навздо́вж. [dern?

Наздо́гад, *adv.* s. Надо́гад.

Наздогі́н, (-го́н), наздогі́нцї, (-ци́), *adv.* um die Wette, im Galopp, im Verfolgen *Ог.* 116. 117.

Наздогна́ти, *v. a* s. Здогони́ти.

На-здоні́с, *adv.* tragbar, was noch möglich ist getragen zu werden, (*Фр.*).

Наздопта́ти, *v.a.* mit dem Fuss treten.

Наздоро́вкати ся, наздрастува́ти ся, „zur Genesung, zum Wohl!“ viel zurufen *Н.* 92. [fallen, sichtbar werden, *Левч.*

На́здрити ся, (на о́чи) in die Augen

Назе́мки, *pl.* Schweine, *pl.*

Назива́ти, s. Назва́ти, (назову́, -назву́, назове́ш -назве́ш &); — ся heissen, sich nennen.

Нази́мий, *a.* s. Ози́мий.

На́зимка, *f.* — мала́ kleiner Winterspanner (Acidalia brumata); — вели́ка Hibernia defoliaria; 2) —, (*d.* нази́мочка) Färse, *f.* s. d. folg.

На́зимок, -мка, *m.* junges Stück Vieh, das schon einen Winter durchlebt hat, überwintertes Kalb.

На́зир, *m. К.* s. На́дзір.

Назира́ти, *v. a.* кого́ nach jmdm nachsehen; jmdn beobachten; hüten, beschützen, *К.* [ken; hinschauen.

Нази́рити, назирну́ти, *v. a.* erblik-

На́зирком, на́зирцем, на́зирци, *adv.* beobachtend, nachsehend, aufmerkend, — за ким ити́.

Нази́чити, *v. a.* zuweisen, zuschanzen, zukommen lassen, etw. verhelfen *Р.* I. 9; 2) s. Нажи́чити. [kommen.

Наз'їзди́ти ся, in Menge angefahren

Назїля́к, *m.* Phytoecia, *В.*

На́зїмок, *m.* s. На́зимок. [gen.

Назлїта́ти ся, in Menge herbeiflie-

Назло́гах, *adv.* auf den Ellbogen gestützt.

На-змерку́, *adv.* s. Змерк, змерко́м.

Назміта́ти, назмі́тувати, *v. a.* zusammenkehren, -fegen.

Назнáка, *f.* s. Нáказка.

Назнаменувáти, *Зг.* назнаменáти, *Кч.* 148. *v. a.* bezeichnen, anzeigen, bedeuten, andeuten; vorhersagen.

Назнáрошки, назнáрошни, +*M. adv.* s. Знáрóшне.

Назнáти, *v. a.* kennen lernen, Bekanntschaft mit jmdm machen *Ш.*I. 219; erfahren, bemerken, auswittern *P.* I. 21.

Назначáти, назначйти, назнáчувати, *v. a.* bezeichnen, markieren; bestimmen, festsetzen; день einen Tag —; s. Значйти 3).

На-знедї́лї, *adv.* auf die andere Woche.

Назóвня, *f.* Nomenclatur, *f. B.*

Назолотйти, *v.a.* mit Gold belegen, vergolden.

Нáзолоті, так як — *adv. H.* 268 von geheimem starkem Wunsche.

Назорéй.*m.*Nazaräer,*m.adj.*назорéйский.

Назорйти, *v. a. 1Г.* s. Назйрити.

Назорі́ти ся, *Ч.* V. 354 genug glänzen: зорá назорі́ла ся.

Назрáчий, *a.* s. Зиз, зизовáтий.

Назубйти, *v. a.* zähnen (серп).

Назугáд(ь), *adv.* s. Надóгад, навгáд, *Ог.* 116.

Назýспять, *adv.* zurück, rückwärts.

Назýстріт, (-іч) *adv.* entgegen.

Назустрі́тник,*m.*Gegenwohner,*m.*

Назýти, назувáти, *v. a.* чóботи anziehen.

Назáбнути, *v. n.* viel frieren.

Най-, Praefix zur Bildung des Superlativs von Adjectiven u. Adverbien an den Comparativ, seltener an den Positiv angehängt: am-, sehr, überaus,*Ог.*104. *Mi.* IV. 213; як най eben da, gerade, just.

Най, *pl.* нáйте, imperativ. Verbalansdruck: lass es, lasset es sein, störe es nicht & (= нехáй &) *Ог.* 142; 2) най dass, weil *Ог.* 212. най би й так (бýло) soll es, mag es auch so sein; най би він пішóв er soll,er möge gehen:най він идé.

Нáйбар, *adv. Шй.* I. (2) 21 am wenigsten, zum w.

Найбі́льший, *a.superl.*zu Велйкий der grösste.

Найвальнї́йший, *a.* s. Вáльний, hauptsächlichst.

Найгі́рший, *a. superl.* zu Злий der schlechteste, ärgste.

Нáйда,найдýх,найдýшка,(Mädchen) s. Знáйда. *Оц.* §. 379.

Нáйдобрі́йший, *a.*s. Найлі́пший,

Нáйкало, *m.* Mensch, der Alles verschiebt, ein Unschlüssiger, (*Ф.*).

Найкрáйний, s. Нáйкрайнї́йший, крáйний, *Kol.* I. 173.

Найлі́пший, найлýчший, *superl.* zu Дóбрий, der beste, der allerbeste.

Нáйма, *f. Wgr.* 146, нáймане, наймлене. *n.* Miete,*f.* dasDingen, Mietung,*f.*

Наймáтель, наймáч, *m.* Mieter; Arbeitgeber, *m. Term.*

Наймáти, наймйти, *v. a.* mieten, vermieten; dingen; — ся sich verdingen, s. vermieten.

Наймéнший, (-чйй), *superl.*zu Малйй, der kleinste, wenigste; вже наймéнше zum mindesten.

Нáймит, (*d.* -йтонько), *m.* Hausknecht, Diener, *m. coll.* наймитé, die Knechte, das Gesinde, *adj.* нáймитовий, нáймицкий.

Наймитóк, -ткá, *m.* kleiner Bursche als Knecht, Dienstmännlein, *n.*

Наймитувáти, *v. n.* Knecht, Diener sein, als solcher dienen.

Нáймичка, *f.* Dienerin, Magd, Hausmagd *f.*

Наймичкувáти, *v. n.* als Hausmagd dienen.

Нáймі, ой, — *adv.* mit nichten, nicht im mindesten, s. Кóби-йнó; а нáймі а нáймі und besonders, *Фр.*

Найпáк, *Кл.* найпáче, *K. adv.* vorallererst, insbesondere. *a.* allererst.

Найпéрвий, *M.* найпéрший,*Ш.* II. 152

Найпереднї́йший,*a.*der erste von Allen, der vorzüglichste.

Найпречудóвний, *a. Ш.* II. 13 wundervollst.

Найприéмно, *adv.* am liebsten, *Фр.*

Нáйпритрі́бний,*a.*sehr nöthig,*Зак.*

Найрáдше, найраднї́йше, *adv.* am liebsten, besonders.

Найскось, *adv.* s. Навскй, von der Seite, *K.*

Нáйство, *n. Ч.* I. 95. s. Нáпасть.

На-йстї, *adv.* wirklich, *Ог.* 117.

Найтй, *v. a.* (нáйдý, нáйдéш) когó, на когó über jmdn kommen, jmdn überraschen, überfallen; найшлй ї́ї злóги die Wehen kamen über sie; 2) finden, — собі́ сьві́та sich etw. erarbeiten; — ся sich finden, vorkommen; gefunden werden; найшлá ся детйна ein uneheliches Kind kam zur Welt.

Найтичáнка, *f.* Kutsche aus der Neutitscheiner Fabrik, *f.*

Найтіє, n. † К. Herabsteigung, f. — Сьвятóго Дýха Ausgiessung, das Herabkommen des heil. Geistes. [щий ОП.
Найтя́мущий, superl. zu Тя́му-
Найупéрше, adv.Зар.s. На́йпéрше.
Наївний, a. naiv, unbefangen.
Наївність, -ости, f. Naivität, Unbe-
Наїда́ти, s. Наїсти. [fangenheit, f.
На́їдок, -дку, m. Ч. I. 6 Speise, f. Gericht, n. das Essen, Sattessen.
Наїжити ся, sich borsten, s. emporsträuben. [Streifzug, m.
На́їзд, m. Ке. 315 Einfall, Ueberfall,
Наїзджа́ти, наїзди́ти, v. a. когó, на когó auf jmdn losfahren, an- losreiten; jmdn überfallen; v.n. Ке. 316 angefahren kommen (in Menge), zufahren.
Наїз.ний, a. zugefahren.
Наїзни́к, m. der Einfälle in fremdes Gebiet macht, Räuber, Freibeuter, Raubritter, m. Не. 2) Riesenschlupfwespe, f. (Pimpla); pl. Ichneumonidae.
Наїздниця, f. Ко. 144 die feindlich einfällt.
Наїсти, v. a. бага́то, (dgl. напи́ти) viel essen; — ся sich satt essen; 2) s. Гри́зти.
Наїхати, v. a. s. Наїзджа́ти.
Накади́ти, нака́джувати, v. n. viel räuchern. [Наказúти ся.
I. На́ка́з, m. Art Rinderkrankheit, s.
II. На́каз, m. Befehl, m. Geheiss, n.
Наказа́ние, n. † Strafe, Ahndung, f.
Наказа́ти, нака́зувати, v. a. jmdm einreden, einschärfen; gebieten, befehlen; jmdn belehren, er- mahnen, rügen, ahnden strafen; — кимóсь до когó Л. 158 s. Переказа́ти; 2) s. Нагоріти (vom Klatsch) +М. [verseucht werden.
Наказúти ся, von e. Viehkrankheit:
На́казка, f. Anweisung, Assignation, f. Term.
Нака́зний гетьма́н, н. отама́н, der amtsführende, fungierende гетьма́н. Левч. Stellvertreter des гетьма́н im Frieden, m.
На́казник, m. Anweiser, Assignant, m. Term.
Нака́пати, v. n. tröpfeln.
Нака́пник, m. Stalagmit, m. Вол.
Нака́поватий, a. tropfenartig.
Нака́ра, f. Піс. Мі. II. 49 s. Ка́ра.
Накара́ти, v. a. bestrafen, züchtigen.
Накарóбува́ти, v. a. ein-, aufkerben.
Нака́ркати, v. n. Ш. II. 42 s. Накра́кати.
Накарканúчити собí, * viel auf seinen Nacken (карк), auf die Schultern aufnehmen.
Накарпа́с, m. Ко. 187 Stoss, Schlag, m.
Накарта́ти, v. a. jmdn rügen, ausschelten. [streichen (ка́рий).
Накарува́ти, v. a. Піс. schwarz an-
Нака́л, m. gr. Balkendecke f.; 2) Pritsche, f.
Накваа́сити, v. a. einsäuern.
Наквітник, m. Blumentopf, m. Ст.
Накерва́вити ся, Blutüberfluss bekommen; 2) s. Кріпва́ти
Накерти́ти, v. a. vom Erdaufwerfen des Maulwurfs. [richten, lenken.
Накерува́ти, v. a. когó, ким wohin
Наки́вати, v. n. комý drohend abwinken, einschärfen; androhen; *— п'я́тами Fersengeld zahlen, Reisaus nehmen.
Наки́дальний, a. zum Aufwerfen, zum Ueberwerfen.
Наки́дальник, m. (-иця, f.) Arbeiter, (-in, f.) zum Aufladen der Garben.
Наки́да́ти, наки́нути, v. a. auf etw. werfen, aufhäufen; — на когó робóту zwangweisse aufdringen; umwerfen: на сéбе одéжу einen Mantel; — ла́тку flicken, Левч. — ся чим etw. um sich werfen, sich womit über werfen; b) — ся на кóго jmdn anfallen, behelligen.
На́кидом, adv. mit Gewalt, zwangweise.
Накипа́ти, накипíти, v. n. beim Kochen Schaum, steinigen Ueberzug ansetzen; 2) gut im Kochen aufquellen (горóх, крýпи). [stein, m. Пол.
Наки́пник, m. Kessel-, Topf-, Pfannen-
Накипча́стий, a. von Körnern die gut aufquellen u. sich weich kochen lassen, Ч. I. 256.
Накири́нити, s. Напаскýдити.
Накиса́ти, наки́снути, v. n. von der Säure durchdrungen werden, die Säure einziehen. [тиці) schmücken.
Накити́ти, v. a. mit Quasten (ки́-
Накíльчити, v. a. aufkeimen lassen; — ся s. Кíльчити ся.
Накíпча́сто, adv. Н. 241 haufenvoll.
Накітча́, -а́ти, n. gew. pl. накітча́та trächtige Schafe.
На́кла́д, -ду, m. Aufwand, m. Aus-

gabe, *f.*; 2) Verlag, *m.* Auflage, *f.*; — податкóвий, Steuersatz, *Нав.*; 3) *pl.* наклáди Sohlen beim Schuh etc.

Накладáти, наклáдувати, *v. a.* s. Наложúти, (viel) auf-, hinauflegen, aufladen; die Kosten hergeben, auflegen, Aufwand machen (на когó, на що); 2) чóботи neue Sohlen anlegen; 3) s. Надолýжити, *Тор.*; 4) — з ким mit jmdm sich verbinden; im unzüchtigen Verhältnis sein.

Наклáдник, *m.* Verleger, *m.*

Наклáдно, *adv.* *Ко.* 288 mit Kostenaufwand, mit Nachtheil; mit schwerer Last beladen; beschwerlich, lästig.

Наклáжа, *f.* Ladung, *f.* *Ков.*

Накланя́ти ся́, recht viel Verbeugungen, Bücklinge machen: комý.

Наклáсти, *v. a.* s. Наклáдати.

Наклеветáти, наклепáти, s. Клеветáти.

Наклеїти, наклéювати, *v. a.* anleimen, ankleben.

Нáклеп, *m.* *Левч.* Verleumdung, *f.*

Наклепáти. *v. a.* кóсу die Sense dengeln; 2) s. Наклеветáти.

Наклúкати, *v. a.* (in Menge) herbeirufen; heraufbeschwören; наклúкувати ся einander zurufen.

Наклúковане, *n.* Zuruf, *m.*

*Нáклін, -óну, *m.* (*Ф.*) Neigung, *f.* Trieb, Zug, *m.* Leidenschaft, *f.*; 2) наклóн *У.* Declination, Motion, Beugung, *f.*

Наклóнене, *n.* Jnclination, *f.* *Пол.*

Наклонúти, накланя́ти, *v. a.* neigen, herunterbiegen, beugen; *bewegen, bestimmen; — ся sich niederbiegen, s. bücken, s. senken; *sich wozu hinneigen, s. entschliessen.

Наклóнний, *a.* geneigt; schief, *Пол.*

Наклóнність, -ости, *f.* Neigung, Lust, *f.*

Наклопотáти, *v.a.* jmdm viel Kummer u. Sorgen machen (гóлову комý); — ся sich abhärmen, sich viel bekümmern.

Наклюнути ся, наклювáти ся, anfangen auszukriechen (von Küchlein); * aufkeimen.

Наключистий, *a.* gebückt.

Накля́сти, накля́ти, *v.n.* viel fluchen (комý).

Наклячáти ся, viel knien.

Наклячúти, *v. a.* s. Накарбóувáти, *Левч.* *vgl.* Кляк.

Накмітúти, *v. a.* bezeichnen, bestimmen.

Нáковальце, *n.* Ambos, *m.* (am inneren Gehörorgan).

Нáковань, *m.* kleiner Ambos.

Наковáти, накýти, *v. a.* hämmern, schmieden; beschlagen; на скéлї — *Ш.* II. 24 einhauen; 2) vom Kuckucksruf.

Нáковка, *f.* Beschlag, *m.*

Накóжні, *pl.* *Ч.* IV. 560 Art Stiefel?

Накóй, *conj.* *Гол.* I. 209 s. Наколú.

Накоїти, *v. n.* s. Набрoїти.

Накокоїжити ся, sich spreizen, stolzieren, (*Ф.*).

Наколú, нáколь, *У.* *conj.* wann, als, sobald nur, wenn.

Наколисáти ся, sich viel schaukeln.

Наколїнок, -нка, *m.* Kniescheibe, *f.* (patella); на-кóлїнках auf den Knien.

Наколóти, накóлювати, *v, a.* anstechen, anpicken, Löcher stechen; 2) viel hauen, spalten, (дрóв); viel schlachten, abstechen (Schweine).

Наколотúти, наколóчувати, *v. a.* einrühren, einmachen, einmischen; *ким jmdn hin u. her treiben, irreführen.

Наколýпати, *v. a.* viel klauben, stochern.

Наконéць, *adv.* endlich, am Ende, zuletzt, schliesslich.

Наконéчний, *a.* am Ende (des Dorfes etc.) wohnend, endlich, *Пар.*

Наконéчник, *m.* Ende, *n.* Spitze, *f.* (des Wurfgeschosses), *Под.* s. Клюга; 2) Peitschenschnur, *f.* -riemen, *m.*

Наконéчність, -ости, *f.* Endlichkeit, *f.* *Пар.*

Наконешня́к, *m.* Pinselspinner, *m.* (Pygaera).

Накопáти, *v.a.* herausgraben, -scharren, aus der Erde ausklauben; — ся sich müde graben.

Накóпати, *v. a.* viel mit Füssen stossen.

Накопúчити, *v. a.* сїно etc. einen Feimen bilden, häufen.

Накопотúти, *v. a.* Staub aufwirbeln.

Накоптїти, *v. n.* voll rauchen, berussen.

Нáкóренок, (-рінок), -нку, *m.* Wurzeltrieb, Spross, Sprössling; 2) Geschlecht, *n.* Schlag, *m.* Abstammung, *f.*; 3) Erbübel, *n.* (*Ф.*).

Накормúти, *v. a.* sättigen, zu essen geben, füttern, nähren.

Накóрпати, *v. a.* mit Mühe etw. schaffen, herausbringen.

Нáкорсник, *m.* Band für die кóрси bei den Schlitten, *n.*

Накосúти, накóшувати, *v. a.* recht viel mähen.

Накоти́ти, нако́чувати, *v.a.* heran-, aufwälzen. [me herankommen, -ziehen.

На́кочва́ти, *v.n.* *Н.*177 in e.Schwar-

На-кпи́, *adv.* zum Spott, zum Besten, сказа́ти щось —, бра́ти кого́ — s.d. folg.

Накпи́ти ся з кого́, viel über jmdn spotten, sich über jmdn recht lustig machen.

Накрада́ти ся, *ОП.*s.Закрада́ти ся; 2) накра́сти, *v. a.* viel stehlen, zusammenstehlen.

Накра́кати, *v. n.* viel krächzen.

Накрапа́йчик, *m.* *Н.* 262 *Bein.* des Regens, s. d. folg. [regnet tropfenweise.

Накрапа́ти, *v.n.*tropfeln; -áє дощ es

Накраси́ти, накра́шувати, *v. a.* färben.

Накра́яти, *v. a.* viel schneiden.

Накрети́ти, s. Накерти́ти.

На́крив, *m.* *Пар.* на́кривка, (*d.* накри́вчина, на́кривочка), *f.* Deckel, *m.*

Накрива́ти, накри́ти, *v. a.* bedecken, zu-, verdecken; — стіл den Tisch decken; *кого́ jmdn überrumpeln, fangen; — дївчину dh Verführung zum Tragen der Frauenhaube zwingen, s. Покри́ти, зави́ти I. [schleier,*n.* *Wa.*9.

Накриве́нце, *n.* *dim.* Hochzeits-

Накриви́ти,*v.a.*krümmen. [zielen.

На-кри́во, *adv.*цїлити.*К.*І.317 fehl-

Накри́нка, *f.* Lilienhähnchen, *n.* (Lema merdigera). [*f.* Dach, *n.*

Накрите́,*n.*dasBedecken;Bedeckung,

На́критка, *f.* *КС.* (82) II. 427 s. По́критка. [— ся sich satt schreien.

Накрича́ти, *v. n.* viel Lärm machen,

Накриши́ти, *v.a.* ein brocken, klein schneiden (zum Einmachen).

На́кришка, *f.* s. По́кришка.

Накрути́ти, накру́чувати, *v. a.* wohin drehen, lenken; — годи́нник die Uhr aufziehen; — моту́зя viele Seile drehen; * — слова́ verdrehen, eine andere Wendung geben; — на своє́ zum eigenen Vortheil wenden; — ся коло кого́ sich viel um jmdn dienstbar drehen.

Накува́ти, наку́ти, s. Накова́ти.

На́куп, *m.* *Пар.* наку́плене, *n.* Ankauf, *m.* Aufkaufen, *n.*

Накупа́ти ся, viel baden.

Накупи́ти, накупо́вувати, *v. a.* viel einkaufen, aufkaufen.

Накури́ти, наку́рювати, *v. a.* mit Rauch anfüllen, durchräuchern; 2) vollstauben, bestäuben; 3) — бага́то горі́вки viel Brantwein brennen.

Нала́годити, *v. a.* bereit machen, zurecht machen, -legen; bereiten; — ся sich bereit machen, in Bereitschaft sein.

На-ла́д, *adv.* — чого́ gemäss, analog dem, *Св.*

Нала́дити, нала́днити, *v. a.* ausbessern, zurechtlegen, fertig machen, f. stellen; — ко́нї fertig anspannen; — (скри́пку) stimmen *P.* I. 76. [кати.

Нала́дкати, *v.n.* viel singen, s. Ла́д-

Наладува́ти, наладо́вувати, *v. a.* aufladen, beladen.

Нала́зити, *v. n.* (кому́) für jmdn zudringlich heranschleichen, ungebeten über jmdn kommen; 2) — ся genug wohin gegangen sein, sich müde gehen.

Нала́зливий, *a.* *Не.* zudringlich.

Нала́зливість, -ости, *f.* Zudringlichkeit, *f.*

Нала́пати,*v.a.*s.Налови́ти;2)herumtastend etw. ergreifen, fassen, ertappen.

Налаштува́ти, *v. a.* ordnen, *Н.* II. fertig rüsten. [schelten.

Нала́яти, *v. a.* viel jmdn schimpfen,

Налга́ти, *v. a.* viel vorlügen. [116.

На-ле́гко, на-ле́гцї, *adv.* leicht, *Ог.*

Нале́жати, *v. n.* durch Liegen in Gelegen (in Schwaden) vollere Körner bekommen z. B. gemäheter Hafer etc.; 2) — до ко́го gehören; 3) — und — ся кому́ gebühren; нале́жить ся кому́сь щось es gebührt, es kommt jmdm zu; es ziemt, man soll, *b*) sich satt (wund) liegen, lange gelegen haben.

Нележи́тий, *a.* gehörig, nöthig, *Фр.*; *adv.*нележи́то, *Ч.* IV. 478 wie es gebührt.

Нележи́тість, -ости, *f.* Schuldforderung, *f.* *Фр.*

Нале́жний, *a.* gebührend, gehörig; *У.*; — сюда́ hieher gehörend; як нале́жно (*adv.*) wie es geziemt.

Нале́жність, -ости, *f.* Gebühr, *f.*

Налепи́ти, *v. a.* *К.* anbinden.

На́лет, *m.* Anflug, *m.* *ГШ.*; stürmisches Heranfliegen, *Ру.*

Налетї́ти, *v. n.* s. Налїта́ти.

Налетї́лий, *Пол.*; нале́тний (*л. с.* 26) *a.* angeflogen; plötzlich, zufällig.

Нали́ба, *f.* Dach des Schachtenganges, *n.*

Налибоватий, *a.* s. Нашибуватий, *Фр.* [ker, *m. Пар.*

Наливайко, наливач, *m.* Einschen-

Наливати, наляти, *v. a.* eingiessen, vollgiessen, er-füllen; in Menge giessen; 2) *v. n.* кобила наливає das Euter der Stute etc. füllt sich, weil sie schon hochträchtig ist; 3) — ся sich mit Säften ausfüllen; einfliessen, strotzen, zeitig werden (черешня &) *Ш.* I. 243.

Наливка, *f.* Art Liqueur, Aufguss auf Beeren. [gossen, im Ueberfluss.

Наливний, *a. Зг.* reichlich aufge-

Наливочки, *pl.* Aufgussthierchen, *pl.* (Infusoria).

Наливчатий, *a.* voll Saft.

Налигати, налигувати, *v. a.* Zaum, Schlinge anlegen, zügeln, koppeln, fesseln.

Налигач, *m. P.* II. 142 s. Воловід 1).

Налижник, *m.* s. *Лижник.*

Нализати ся, viel lecken.

Нализник, *m.* Art weibl. Kleid.

Налиґати ся, viel verschlucken.

Налим, *m.* Quappe, *f.* (Gadus lota); 2) — морский Motella tricirrata, Ophidium barbatum.

Налинути, s. Налїтати. [kleben.

Налипати, налипнути, *v. n.* sich an-

Налисити ся на щось *Н. п.* 74 worauf erpicht sein, etw. erlisten wollen.

Налисник, налистник, *m.* (*В.*) aus Maismehl bereiteter auf e. Krautblatt gebackener Kuchen; 2) Plinse, *f.*

Налити, *v. a.* s. Наливати.

Налиходїяти, *v. a.* кого *Зг.* кому jmdm Schaden zufügen, — anrichten.

На-лици, (на лицé), *adv.* auf der Vorderseite (на правий бік).

Налицювати ся, *У.* eine Farbe von aussen bekommen. [*Gr.* 23.

Наличман, *m.* Maske, Larve, *f.* (*Ф.*)

Наличний, *a.* äusser, *Пар.*; налично, *adv.* persönlich. [sung, *f.*-Gerüst, *n.*

Наличник, *m.* Thür-, Fenstereinfas-

Налїво, *adv.* links. [wohnheit, Sucht, *f.*

Налїг, -огу, налог, *ГШ. m.* üble Ange-

Налїг, -їгу, *m.* drückende Last.

Налїжна, *a.* (nur *fem.*) trächtig, (льоха).

Налїзати, налїзти, *v. n.* s. Налазити.

Налїзне, *s. n. a.* Fundlohn, Finderlohn, *m. Term.* [kleben.

Налїпити, налїпляти, *v. a.* auf-, an-

Налїсники, *pl.* s. Пряженá, налисник.

Налїтати, *v. n.* на кого, на що auf jmdn, auf etw. fliegen, im Fluge stossen; aufliegen, sich ansetzen; — ся viel fliegen, umherlaufen.

Налїчи, *v. n.* sich auflegen; aufliegen.

Налїчити, s. *Лїчити* I. und II.

Наловити, *v. a.* in Menge fangen.

Налога, *f.* Auflage, *f.* Anwurf, Anstrich, *m. Зг.* (*св. в.* 67) з глини; Last, *f.*; 2) Anlage, *f.* „das Zeug wozu"; 3) Angewöhnung, *f.*

Налоговий, *a.* Gewohnheits-.

Наложе, *n.* s. *Ложе* 1).

Наложити, *v. a.* s. Накладати; — руки на себе Hand an sich legen, den Selbstmord begehen; *v. n.* (у стовó) головою den Tod finden, sterben u. starr werden; — ся до чогось wozu sich angewöhnen, worin Routine erlangen.

Наложниця, *f.* (-ліж-), *К.* Concubine, Beischläferin, Maitresse, *f.*; *adj.* наложничий unehelich.

Налой, *m. Ч.* III. 402 s. Аналой.

Налоїти, *v. a.* mit Talg bestreichen.

Наломати, наломити, *v. a.* (genug, viel) brechen, umbrechen, knicken; — собі голови на чимось sich lange den Kopf über etw. zerbrechen; * — ся до чогось sich biegen s. anpassen, s. angewöhnen, etw. anlernen, sich worin einarbeiten, *Кч.* 117. [sich voll fressen.

Налопати ся, налопувати ся *Не.*

Налопом, *adv. С.* II. 265 unversehens, plötzlich.

Налуди, *pl. Зап.* I. 57 s. Палуди.

Налудоватий, *a.* s. Нашибуватий, дурний. [Hirse bereiten.

Налузати, *v. a.* enthülsen; — пшона

Налупити ся, zum Abschälen sich halb öffnen.

Налучити, *v. a.* auf etw. hinzielen, treffen, на щось worauf treffen, stossen (*Фр.*). [schälen.

Налущити, *v. a.* viel klauben, krüllen,

Налюбувати ся, не могу — ich kann nicht genug Freude woran finden, kann mich nicht satt ergötzen.

Налягати, *a. n.* auf etw. liegen, lasten, drücken; * — на кого in jmdn heftig dringen; — на роботу einem Werke eifrigst obliegen, etw. eifrig betrei-

ben, in der Arbeit ganz aufgehen; 2) — на нóгу an einem Fusse. hinken, einen bösen Fuss haben.

Наля́канець, -нця, *n.* наля́каний, *a.* der leicht erschrickt, s. Напу́да.

Налякáти, *v. a.* schrecken; einschüchtern. [Hand schlagen, klatschen.

Наля́скати, *v. n. К.* viel mit flacher

Налящáти, *v.n.* viel schreien, gellen.

Намавля́ти, s. Намóвити.

Намáгане, *n.* Bestrebung, Tendenz, Gravitation, *f.*

Намагáти, *v. n.* до чогó wornach streben, trachten, worauf zielen; — ся чогóсь dringend worauf bestehen, etw. dringend begehren.

Намаґнесувáти, намаґні́тити, *Пол. v. a.* magnetisch machen.

Намазáти, намáзувати, *v.a.* bestreichen, einschmieren. [zu wenig.

Нá-малї, *adv.* wenig, in kleiner Menge;

Намалювáти, *v.a.* malen, aufmalen.

Намáмрати, *v. a.* s. Намáцяти.

На-манá, на-манівці́, *adv.* auf Umwege, auf Irrwege. [Wurf kommen.

Наману́ти, *v. n.* gelegentlich, in den

Намання́чити ся, in der Einbildung erscheinen (vom Trugbild), *Кн.* [schmutzen.

Намáрати, *v. a.* beschmieren, be-

Нáмаст, *m. В.* Färbung, *f.* Colorit, *n.*

Намасти́р, etc. s. Монасти́р.

Намасти́ти, намáщувати, *v. a.* bestreichen; salben.

Намахáти, s. Махáти.

Намáцяти, (-áцати), *v. a.* anfühlen, auftappen, auftasten. [s. Намочи́ти.

Намачáти, *v. a.* benetzen; bepissen

Намáщене, *n.* das Bestreichen; Salbung, *f. Пар.*

Намащéник, *m. К.* s. Помазáнник.

Намедли́ти, *v. a.* s. Набили́ти.

Нáмек, *m.* Anspielung, *f. Пар.*

Намекáти, *v. n.* на що worauf anspielen, andeuten.

Намели́на, *f.* s. Омелá, *В.*

Намелю́шка, *f.* s. Омелю́ха.

Намéлистий, *a.* -е збіже viel Mehl liefernd. [Namen nennen, *Лев.*

Намени́ти, *v. a.* benennen, beim

Нáмено, *n.* s. Имя́.

Намену́ти, *v.a.* erwähnen, anführen, andeuten, erinnern; — ся *М.* II.86 im Begriffe sein, anheben.

Намерзáти, намéрзнути, *v. n.* anfrieren; — ся viel frieren. [sterben.

Намéрти, *v. n.* (— ся) in Menge

Намéсти, намітáти, *v. a.* zusammen kehren, -fegen; 2) viel anwehen.

Нáмет, *m.* Zelt, *n. aug.* намети́ще, *n.* Riesenzelt, *n*

Наметáти, *v. a.* viel auf-, anwerfen.

Намéтник, *m.* Verfertiger von Zelten, Zeltmacher, *m. К.*

Наметцé, *n.* наметéць, -тця́, *m. dim.* kleines Zelt; 2) Regenschirm, *m. ОП.*

Нами́кати, *v. a.* ausziehen, -rupfen, -raufen, -reissen.

Нами́лити, s. Ми́лити I. und II.

Нами́лувати ся, sich genug in Liebelei ergehen.

Наминáта, давáти, *Н.* 286: баранá стережу́ть а козлу́ — даю́ть?

Наминáти, *v. a.* s. Намня́ти.

Намири́ти ся, s. Помири́ти ся.

Нáмисл, *m.* Ueberlegung, Erwägung, *f.* Bedenken, *n.* час нáмислу Bedenkzeit *f. Пар.*; Reflexion, *f. Пл.*; з нáмислом mit Bedacht.

Нами́слити, намисля́ти, намишля́ти, *v. a. М.* II. 79. erdenken; beschliessen; — ся sich besinnen, bedenken, etw. überlegen, erwägen.

Нáми́стина, *f. Ч.* II. 293 Koralle, *f.*; нами́стинка, *f. Пе.* Glasstück od Steinchen in d. Musivarbeit (Mosaik), *n.*

Нáмисто, (*d.* нами́стечко), *n.* Korallenschnur, *f.*

На-ми́тусь, *adv.* s. Ми́тусь *Ог.* 117.

Намі́г, -óгу, *Фр.* s. Намáгане.

Нáміл, -олу, *m.* s. Нáмул.

Наміни́ти, намíняти, *v. a.* s. Поміни́ти; 2) kurz erwähnen, andeuten; 3) viel tauschen, ein-wechseln; — ся *Ч.* V. 756 sich verändern. [Andeutung, *f.*

Нáмінка, *f. Пар.* kurze Erwähnung,

Нáмір, *m.* намíрене, *n.* Absicht, *f.* Vorhaben, *n. Пар.* [keit, *f. Пар.*

Намірéнність, -ости, *f.* Absichtlich-

Намíрити, намірáти, *v. a.* voll abmessen, recht viel aufmessen; 2) die Absicht haben, beabsichtigen, vorhaben, gesonnen sein; — ся на щось worauf zielen; намíрений, *ptc.* abgemessen; *b*) gesonnen, in der Absicht.

Наміркувáти ся, sich bedenken, bei sich überlegen, sich besinnen.

Н а м і с й т и, намішувати, *v.a.* viel kneten. [Зáмість.

Н á м і с т ь, *praep. mit d. Genit.* s.

I. Н а м і с т й т и, [мост-], *v. a.* хáту mit Fussboden versehen.

II. Н а м і с т й т и, наміщáти, [мѣст-], *v. a.* когó jmdm einen Platz wo verschaffen, jmdn placieren, anstellen.

Н á м і с т к а, *f.* Schwingkölbchen, *n.* (halteres).

Н а м í с т н и к, (*d.* -ичок), *m.* Statthalter; 2) Decan, *m. Пар. adj.* намістничий.

Н а м і с т н й ц т в о, *n.* Statthalterei, Statthalterschaft *f.*; 2) Decanat, *n.*

Н а м і с т н и ц я, *f.* Stellvertreterin, *f. B.*

Н а м í т, *m. Ру.* s. Нáмет.

Н а м і т й т и, н а м і ч á т и, *v.a.* bemerken, merken, bezeichnen, notieren, hervorheben, *Кн.*

Н á м í т к а, *f.* Ueberwurf, Ueberzug, *m.*; Kopfbedeckung der Frauen *IГ. Зак.*

Н а м í т у в а т и, s. Наметáти.

Н а м і ш á т и, намíшувати, *v.a.* vermischen, einmengen. [od. Kuchen.

Н а м í ш о в а н и к, *m.* Art Zwieback

Н а - м л ї ó к а, *adv.* im Augenblick, in einem Nu.

Н а м л ї т и ся, (гóлоду) s. Млїти.

Н а м н о ж й т и, намнóжувати, *v. a.* sehr vermehren; — ся sich häufen, sich stark vermehren.

Н а м н я т и, *v. a.* viel knittern, kneten, quetschen, zerdrücken, abreiben.

Н а м ó в а, намовйна, *Гол.* III. 28 *Ч.* V. 929 *f.* Ueberredung, *f.*

Н а м ó в и т и, намовляти. *v. a.* когó überreden, bereden; 2) щось на кóго *А-Г.* 167 heraufbeschwören; 3) — ся, н. собí mit sich selbst zurate gehen.

Н а м о г á т и ся, *IГ.* sich erbieten.

Н а м о г й л ь н и й, *a.* Grabes-, auf dem Grabe.

Н а м о г й л у в а т и, *v. n.* Hügel, Erdhaufen (могйли) aufwerfen, -schütten.

Н а м ó к, -óку, *m. ГШ.* kalter Aufguss.

Н а м ó к н у т и, *v. n.* Feuchtigkeit u. Nässe einziehen, nass werden; — ся dem Regengusse viel ausgesetzt sein.

Н а м о л й т и ся когó sehr viel jmdn bitten; — ся sich satt beten.

Н á м о л о т, *m.* Druschertrag, *m.*

Н а м о л ó т и, *v. a.* viel mahlen; — язйком viel Unsinn plappern.

Н а м о л о т й т и, намолóчувати, *v. a.* recht viel dreschen. [beim Drusch.

Н á м о л о т н и й, *a.* -е збíже ergiebig

Н а м о н я т и ся, *Кух. Ос.* (61) XI. 26 sich abmüden §.

Н а м ó р д н и к, *m. Пол.* Maulkorb, *m.*

Н а м о р д у в á т и, *v. a.* viel morden; — ся sich viel abmühen.

Н á м о р о з е н ь, -зня, *m.* schmales Brett bei den Schlitten auf die копйле oben festgeschlagen. [gefrieren lassen.

Н а м о р о з й т и, наморóжувати, *v. a.*

Н а м ó р щ и т и, *v.a.* runzeln; falten; — ся (н. брóви) die Stirn runzeln.

Н а м о с к á л и т и, *И.* 59 s. Змоскóвщити ся. [haspeln-, wickeln.

Н а м о т á т и, намóтувати, *v. a.* auf-

Н а м о ч й, *v. a.* (намóгу od. намóжу, намóжеш) когó jmdn zu etwas vermögen, (*Фр.*); 2) — ся, *К.* I. 319 etw. durchaus haben wollen, verlangen, dringend begehren, s. Намагáти.

Н а м о ч й т и, намóчувати, *v. a.* nass machen, einweichen.

Н á м у л, *m.* намýла, *f.* Schlamm, *m.*

Н а м у л й з н а, *f.* aufgeschwemmte Lagerstätte, *f. Вол.*

Н а м у л й с т и й, *a.* schlammig, *B.*

I. Н а м у л й т и, намýлювати, *v. a.* mit Schlamm bedecken.

II. Н а м у л й т и, *v. a.* wund reiben *C.* I. 208; viel drücken.

Н а м у л ó в и щ е, *n.* Wiese mit angesetzten Schlammschichten, *f.*

Н а м у л я н к а, *f. coll.* Algen, Wasserfäden, *pl.* (*B.*). [сити ся.

Н а м у р м ó с и т и ся, s. Набурмó-

Н а м у р у в á т и, *v. a.* viel mauern.

Н а м у т й т и, *v. a.* s. Мутйти.

Н а м ý ч и т и, *v. a.* viel plagen, quälen; — ся sich recht lange quälen, sich abarbeiten. [weich werden.

Н а м я к á т и, намякнути, *v. n.* etwas

Н а м я т и, *v. a.* s. Намняти.

Н а м я ш к у р и т и, *v.a.* zwicken, kneifen, bei den Ohren reissen. [in jmdn.

Н а н а г л й т и, *v. a.* zwingen, dringen

Н а н á д и т и, *v. a.* s. Нáдити. [pah!

Н а - н á - ж тобí! nun da hast! da sieh!

Н а н а й м á т и, *v.a.* s. Наймáти, *Ог.* 206.

Н а - н á - р і к, st. нáрік, im künftigen Jahre *Ог.* 206. [дїйки.

Н а н á ц ь к о, *adv. Ко.* 296 s. З-ненá-

Нанáшка, *f.* Pathin, *f.*
Нанáшко, *m.* Pathe, Taufpathe, *m.*
Нанéсти, s. Наносúти.
Нанизáти, *v. a.* auf einen Faden, auf eine Schnur aufreihen, auffädeln; einziehen. [beschmutzen.
Нанúкати, *v. a.* etw. dh Nippen
Нá-нич, нанївіч, *Ос.* (61) VIII. 31, на-нїщó, s. В-нївець. [nichten.
Нанúщити, *v. a.* viel verderben, ver-
Нá-ніч, *adv.* auf die Nacht, просúти ся — um Nachtherberge bitten.
Нáнка, *f.* нáнкин, *m.* Nankin, (Art Zeug), *m. adj.* нанкóвий, нанкінóвий.
Наньмáти, *v. a.* нáньми, *pl.* s. Наймати, нáйми etc.
Нáново, *adv.* aufs neue, von neuem.
Нáнос, *m. К.* Ansatz, *m.* Anlage der Schichten, Schichtung, *f.*
Наносúти, нанóшувати, *v. a.* viel herbringen, herbeiholen, -tragen; ansammeln; anhäufen; anschwemmen.
На-нóсї, от сьвято, — +*М* (*Ра.* I. 128) in Sicht, vor der Nase.
Нанóсний, *a. Под.* angeschwemmt.
Нанýкати, *v. n.* unverständlich dh die Nase sprechen, (*В.*). [-wittern.
Нанюхати, *a.a.* anriechen, ausriechen,
Нанáти, *v. a.* s. Наймúти.
Наоббирáти, *v. a.* recht viel ab schälen; 2) r. v. wählen.
Наобинякú, *adv. Н.* 110 mit Umschweife, s. Навманú. [oft versprechen.
Наобіцювати, *v. a.* recht viel u.
Наобрізувати, *v. a.* viel abschneiden. [(обротянка) anlegen.
Наобротáти, *v. a.* коня den Zaum
Наобтинáти, *v. a.* recht viel (Aeste etc.) abhauen.
Наоглядáти, *v.a.* себé einander satt sehen;— ся когó recht viel jmdn schauen.
На-óдчебі, на-óдшибі, *adv.* abseits, einsam.
На-óзнак, *adv.* s. Навзнáк.
На-окáз, *adv.* s. На-пóказ.
На-околúчний, (-úшн-), *a.* ringsum wohnend, herum-, umliegend (селó).
На-окóло, *adv.* ringsum, r. herum; rundum.
Наóкриж, *adv.* s. Наóхрест.
Наокрýг, *adv.* ringsum, rundum; in Ringen (*В.*). [Gegentheil.
Наóпак, *adv. Luts.* 121 umgekehrt, im
На-óпуль, *adv. Ч.* VII. 551 s. zur Hälfte, halb (на половúну).
На-óслїп, *adv.* blindlings.
На-осóбі, *adv. Св.* abgesondert, lose.
На-остáнку, *adv.* zuletzt, am Ende.
Наострúти, *v. a.* schärfen; * — ся йти & auf dem Sprunge sein zu gehen etc. (*Фр.*). [dert, abseits.
На-отльóтї, *adv. Ко.* 126 abgeson-
Наóхрест, *adv.* kreuzweise, *Ог.* 116.
Наочкувáти, *v. a.* oculieren.
Наóчний сьвідок, Augenzeuge, *m.*
Наóчники, *pl. Пар.* Brillen, *pl.*
Наóчувати, *v. a. Зг.* vor Augen stellen, veranschaulichen, versinnlichen.
Нáпад, Aufall, Ueberfall, Angriff, *m.*; 2) Art acute Viehkrankheit.
Напáдати, *v. n.* in Menge herabfallen; 2) нападáти, *v. a.* когó, на когó überfallen, anfallen, über jmdn herfallen auf etw. stossen; jmdn angreifen, jmdm zu Leibe gehen, *Н.* 56.
Напáдистий, *a.* aufwallend, *Ог.* 101. -і хвúлї Launen, *pl.* zeitliche Misstimmung.
Нáпадка, *f.* Räuberei, *f.* s. Нáпад; напáдок, -дку, *m. Ко.* 173. *pl.* напáдки, *Кв.* 270 Angriff. *m.* Verfolgung, Unterdrückung, *f.*; 2) нáпадка Art Fischnetz (крóшня).
Напáдний, *a.* s. Нáпастний.
Напáдник, *m. Фр.* Angreifer, *m.*
Напакувáти, *v. a.* vollpacken.
Напалúти, напáлювати, *v. n.* viel verbrennen; 2) stark einheizen; * *Ф.* (*Веч.* II. 101) rügen? [auf die Finger.
Напалькú, *pl.* das Klappsen, Klopfen
Напалóчник, *m.* Podocoryna.
Напамятáти (ся), s. Спамятáти.
Нáпар, *m.* напáрене, *n.* Aufguss von heissem Wasser, *m.* das Brühen.
Напáрити, напáрювати, *v.a.* brühen, bähen; wund reiben, w. drücken. [sehen.
Напартóлити, *v. a.* zusammenpfu-
Напасáти ся, (-áю, -áєш), s. Напáсти (ся) II. [verunreinigen.
Напаскýдити, (-ýджувати), *v. n.*
Напáсливий, *a. Бор.* händelsüchtig, störisch, zudringlich. [weide, *f.*
Напáсочка, *f. dim. Ч.* III. 180 Hut-
Нáпасть, *f.* Anfall, Ueberfall, *m.* Anfeindung, Behelligung, Unbill, Gewaltthätigkeit, *f.*; 2) Verderben, *n. IГ.*

I. Напа́сти, (напа́ду, -а́деш), *v. a.* s. Напада́ти 2); 2) s. Попа́сти *Не.* як напа́ло. wie es unter die Hand, in den Wurf kam.

II. Напа́сти, (напасу́, -асе́ш), *v. a.* satt weiden, füttern; — ся sich satt weiden.

На́пастний, (-асний), *a.* s. Напа́сливий.

На́пастник, (-сн-), *m.* der Händelsüchtige, -macher, *m.* Befehder, *m.*

Напа́стниця, напасту́нка, (*Фр.*), *f.* Händelmacherin, Befehderin, *f.*

Напастува́ти, *v. a.* jmdn behelligen, anfeinden; — ся *Б.* mit jmdm Händel suchen, anzubinden trachten, = на́пасти собі́ шука́ти. [(e. Duft).

Напа́хати ся, viel, genug riechen.

Напе́вно, *adv.* sicher, gewiss *М.*II.46.

Напеле́шкати, *v. a.* § aufsammeln.

На́пеньга, *f.* Anstrengung, Anspannung, *f.*

Напереберу́ти, *v. a.* (— ся) viel, zu viel wählen, mäckeln; 2) sich viel umkleiden.

На-перебеса́, *adv.* не́сти etw. wie einen Doppelsack (беса́ги) um den Arm (auf die Schulter) umgeworfen tragen(*В.*).

Наперегі́н, *adv. Пу.* um die Wette.

Напе́ред, I. *adv.* voran, vorwärts, voraus, an der Spitze, zuerst; 2) künftig; II. *praep.* mit d. *Accus.*. *Genit.*, *Instrum.* vor, voran s. Пе́ред, попе́ред *Мі.* IV. 440. 562. 563. 755—757. *Ог.* 205.

Напередки́, *adv.Др.* in vornhinein, künftighin.

Напередове́ць, -вця, *m.* der Voranschreitende, Anführer, Vorkämpfer &, *m.*

На-пере́кір,(-ко́ри).*adv.* zum Trotz.

На-перела́й, *adv. Веч.* I. 229 gradhin, feldüber.

Напе́рстник великоцьві́тий, grossblumiger Fingerhut (Digitalis grandifl.).

На́пе́рсток, -тка, *m.* Fingerhut; *m.*; 2) Ring die Sense am Sensenstiele festhaltend.

Напе́рти, напера́ти, *v. a.* кого́, на кого́ auf, gegen jmdn drängen, jmdm heftig zusetzen, an jmdn dringen; — ся чого́ etw. mit Zudringlichkeit begehren, verlangen, etw. durchaus haben wollen.

Наперчи́ти, *v. a.* tüchtig pfeffern.

На-першу́, *adv.* zuerst, ursprünglich, früher, vorher.

Напеча́та́ти, *v. a.* viel siegeln; 2) drucken, den Druck beendigen.

Напе́чаток, -тку, *m.Не.* Eindruck, *m.*

Напечи́, *v. a.* s. Напіка́ти.

Напива́ти, *v. n.* und — ся viel trinken, zechen, Trinkgelage halten.

Напи́зити ся, sich aufblähen.

Напи́лий, напи́тий, *a.* betrunken, berauscht.

Напилува́ти, *v.a.* viel feilen, sägen.

Напи́нало, *m.* Hülltuch, Umhängetuch, *n.*

Напина́ти, напня́ти, *v. a.* aufziehen, -spannen, anspannen, anstrengen; 2) auf-, einstecken. [Neigung zum Erbrechen, *f.*

На́пинки, *pl.* Geburtswehen, *pl.*; 2)

Напира́ти, s. Напе́рти.

На́пи́рскливий, *a.* aufbrausend, auffahrend, fuchtig.

На́пис, *m.* на́пись, *f.* s. На́дпис etc.

Написа́ти, *v. a.* auf-schreiben; — ся viel schreiben; 2) — malen.

Напита́ти, *v. a.* erfragen; * — собі́ біди́ sich Unheil holen.

Напи́ти, *v. n.* на вола́ — trinken auf Rechnung des zu verkaufenden Ochsen; на здоро́вле — auf Gesundheit trinken, toastieren; — ся чого́сь trinken; *b*) sich betrinken, s. berauschen.

Напи́ток, -тку, *m.* s. Напі́й.

Напиха́ти, s. Напха́ти.

Напища́ти, *v.n.* viel piepsen, pfeifen.

На-пів, *adv.* zur Hälfte, halb.

На-півгорі, *adv.* mitten am Berge.

На-півперек(и́), *adv.* der Quere nach (*В.*).

Напі́й, -бю, *m.* Getränk, *n.* Trank, *m.*

Напі́йка, *f.* *Ст.* s. Піяти́ка.

Напіка́ти, *v. a.* viel backen, braten; — ся, напечи́ ся на со́нци, коло печи́ & unter Sonnenhitze, beim Kochofen viel leiden.

Напі́льний, *a.* auf das Feld (по́ле) hin ausgehend, -е віко́нце(das Fenster in der Wand, bei welcher das Bett (під)steht).

Напі́лювати, *v.a.* *М.* III 95 s. Напяли́ти. [Schaum anmachen.

Напіни́ти, *v. a.* voll schäumen, mit

Напі́нка, *f.* Schaumfliege, *f* (Actora).

Напі́р, -ору, *m.* Andrang, Anprall, Druck; Eindruck, *m.* Wucht, *f.*; 2) Radnabe, *f.* (*В.*).

Напі́рити, *v. a.* viel Federn aus-

streuen; 2) viel Kleider anziehen.

На́пірни́й, *a.* gewaltig, stürmisch, plötzlich, heftig (дощ). [сипка Ч.V.1184.

Напірник, *m.* Sack für Federn, s. На́-

Напітка́ти, *v. a. pol.* begegnen.

Напічня́віти, *v. n.* aufschwellen,

Напіяти. *v. n.* viel krähen. [aufquellen.

Напла́вистий, s. Наплив́истий.

Напла́вити щось кому́сь, jmdm einen Streich spielen, (*Фр.*).

Наплавни́й млин, Schiffmühle, *f.*

Напла́кати, *v. n. P.* I. 138 und — ся genug weinen.

Напла́та, *f.* Eisenstäbchen als Beschlag des поло́з(є), *n.*

Наплати́ти ся, viel zahlen.

Напле́сти, наплїта́ти, *v. a.* in Menge flechten; 2) *viel albernes Zeug schwatzen.

Напле́ча, *pl. ОП.* Epauletten, *pl.*

На́плечки, *pl.* Nacken, *m.* Schulter, *f.*

Напле́чник, *m.* Schulterstück am Harnisch; Rückengurt, *m.*; Humeral, *n.* *ГШ.*; 2) Mycetochares humeralis.

На́плив, *m.* Zufluss, Erguss, *m.* das Zuströmen; — кро́ви Blutandraug, *m.*

Напливати, напли́сти, *v. n.* zufliessen, zuströmen; — на щось auf etw. im Schiffen, im Schwimmen gerathen, stossen.

Напли́ви́стий, *a.* aufwallend, aufbrausend, toll, *Ог.* 101. [luvial-.

Напли́вний, *a.* angeschwemmt, Al-

На́плинок, -нку, *m.* angeschwemmte Erde. [gebären.

Напло́дити, *v. a.* viel erzeugen,

На́плодок, *m.* s. За́плід.

Наплюва́ти, наплю́ти, *v. n.* hinspeien, spucken, *verachten, drein speien.

Напну́ти, напня́ти, s. Напина́ти.

Напобива́ти ся, s. Побива́ти ся, (viel —). [кува́ти.

Напоблїкува́ти, etc. s. Напублї-

Напова́жити ся, s. Нава́жити ся.

На-пова́л, *adv.* *Ко.* 188 zu Boden nieder. [geben.

Напова́ти, *v. a.* tränken, zu trinken

На-пове́рсї, *adv.* äusserlich; 2) s. На und пове́рх. [fläche, äusserlich.

Напове́рхний, *a.* auf der Ober-

Напове́рхність, -ости, *f.* Oberfläche, *f.*; 2) Flächeninhalt, *m.* *Пар.*

Напови́д, *m.* — снів *У.* Traumbild, Gesicht, *n.*

Напови́дний, *a.* äusserlich, scheinbar, *Зг.*; 2) *adv.* schön zu sehen, anmuthig, malerisch, *У.* [nerung, *f.*

Наповіда́не, *n. К.* Mahnung, Erin-

Наповіда́ти ся, нaпові́сти ся, не мiг — konnte nicht genug Worte finden, wusste nicht sich satt zu erzählen.

Наповни́ти, наповня́ти, напо́внювати, *v. a.* anfüllen, voll füllen, erfüllen.

На-по́ворiт, на-поворiтмя. *adv. К.* zurück, rückwärts. [tze, vorwärts *Ог.* 116.

Наповпере́д, *adv.* voran an der Spi-

Наповпереди́ти, наповпережа́ти, *v. a.* кого́ jmdm vorangehen, vorlaufen, (*B.*). [Нагибну́ти ся.

Напогиба́ти ся. *Гол.* I. 238 *Gr.* 57s.

Напогото́вi, *adv.* *Ш.* I. 377 s. Наготóвi.

Напожича́ти, *v. a.* s. Нажи́чити.

Напо́вiрний, *a.* *СМ.* scheinbar, angenommen.

Напоїти, *v. a.* s. Напова́ти.

На-по́каз, *adv.* zum Ansehen, Probe-.

Напока́зувати, *v. a.* viel zeigen.

На-поквол кому́ jmdm zum Gespott.

На-по́ки, *adv.* *Ф.* so lange, auf wie lange. [dringend fordern, heischen.

Напольга́ти, *v. a. М.* II. 20 dringen,

Напо́льний, *a.* — ге́тьман Stellvertreter des гетьма́н im Felde.

Наполони́ти, *v. a.* in Menge gefangen nehmen.

Наполо́ти, *v. a.* in Menge jäten.

Наполо́шити, *v. a.* jmdn aufscheuchen, schrecken.

Наполяга́ти, *v. n.* schwer aufliegen, lasten, на кого́сь, *Не.*; 2) *v. a.* eindringlich sprechen, einschärfen *М.* II. 176,

На-по́мацки, *adv.* tastend, tappend, mit den Händen umherfahrend (im Finsteren). [mahnung; Warnung, *f.*

Напо́мин, *m. К.* напоми́нане, *n.* Er-

Напомина́ти, *v. a.* ermahnen; erinnern.

Напопе́рек, (-ки́), *adv.* quer hin, quer.

Напопереміну, *adv.* abwechselnd, *Пол.* [по́прик würzen.

Напоприти, *v. a. Гол.* III. 530 mit

Напо́рати, *v. a.* erwerben, anschaffen, *Ке.* [пірний.

Напо́ристий, *a.* zudringlich, s. На-

Напоро́ха, *f.* gefallener Staub, Kehricht.

Напоро́шити, напоро́шувати, *v. a.* bestäuben, viel Staub machen.
Напо́рпати, *v. a.* auf-, ausscharren.
Напорти́ти, *v. a.* s. Нась́увати.
Напоряди́ти ся, sich ankleiden.
На-поря́дках, *adv.* nach der Reihe; durchgehends; allerorts.
На-по́слї, на-по́слїдок, *У.* на-послї́дку, *adv.* zuletzt, am Ende; endlich.
Напо́стити ся, viel, lange fasten.
На-по-то́му, на-по-тім, *adv.* auf späterhin, in der Zukunft.
Напоумля́ти, напоу́мити, *v. a.* belehren, berathen, *М.* I. 53. [Hast, eilfertig.
Напо́хапци, (-цї), *adv.* in der Eile, mit
На-по́хватї, *adv.* schnell unter der Hand, bei der Hand, gleich.
На-по́чїнки, *adv.* sich anheftend, sich anschliessend *Ог.* 117.
Напра́ва, на́правка, *f.* Ausbesserung; Herstellung, *f.*; 2) Anzeige, Denuntiation, Anstiftung, Aufhetzung, *f.* на кого́.
На́правець, -вця, *Пол.* на́правок, -вку, *m.* s. На́прямок; 2) *adv.* *У.* s. Навправе́ць; —, на-пра́во rechts.
Напра́вити, направля́ти, *v. a.* ausbessern, zurecht machen, wieder herstellen; 2) mit d. *Infinit.* кого́ bereden, dahin bringen; 3) — на ко́го jmdn anzeigen, denuncieren; — на кого́ вину́ die Schuld auf jmdn wälzen; 4) — ся viel Gottesdienst verrichten.
Напра́жити, *v. a.* viel rösten, schmorren, braten, einbrennen.
На́пра́сний, *a.* gewaltsam, heftig, gewalthätig, plötzlich, jäh.
Напра́снина, *f.* *Ко.* 173 unverdiente Beleidigung, Gewaltthat, *f.*
Напра́сниця, *f.* wer (was) plötzlich kommt, heftig u. zudringlich ist, *Н.* 78 s. На́пасть.
Напра́ти (ся), viel Wäsche waschen.
На-пра́х, *adv.* ganz, völlig (eig. zum Staub). [*f.*
Напраць́оване, *n.* Arbeitsleistung,
Напрацюва́ти ся, sich müde, s. satt arbeiten. [andermal.
Напредки́, *adv.* in Zukunft, ein
Напресто́льний, *a.* was auf den Altar gelegt wird. [schärfen, gebieten.
Напрети́ти, *v. n.* *МШ.* кому́ ein-
На-при́клад, на-примір, *adv.* zum Beispiel.

Напри́крити ся, (-кря́ти ся), lästig werden, zuwider sein, zur Last fallen, кому́. [zen * schmollen.
Напри́ндити ся, *Мор.* sich sprei-
Напри́сїдки, *adv.* s. На-в-при́сядки, *Ог.* 117.
Напрідь, *adv.* s. На-пе́ред, на-пе́редї.
Напрова́дити, (-а́джувати), *v. a.* s. Наводи́ти. [sten Erstaunen.
На-проди́во, *adv.* *Не.* zum höch-
На-прола́й, *adv.* *К У.* s. Напрела́й.
На-пропа́ле, *adv.* zum Verlieren, auf Verlust; 2) zum Sterben, sterblich *М.* II. 136 (закоха́ти ся).
Напророкува́ти, напроро́чити, *С.* I. 143, *v. a.* prophezeien, vorhersagen.
Напроси́ти, напро́хувати, (-о́шувати), *v. a.* viel einladen (го́стей бага́то); — ся lange, viel bitten; *b*) з чим selbst bitten, dringend etw. anbieten.
Напросте́ць, напростки́, *adv.* s. Навправе́ць, schnurstracks, feldüber.
Напростува́ти, *v. a.* gerade machen, g. stellen.
На-про́тивъ, *adv.* u. *praep.* s. Про́тив, entgegen, gegenüber; hingegen, im Gegentheil. [gegenüberständig, *В.*
Напротивли́стий, *a.* den Blättern
Напроти́вний, *a.* entgegengesetzt, gegenüberliegend, contrastierend, *Фр.*
Напроти́вність, -ости, *f.* Contrast, Gegensatz, *m.*
На-прошки́, *adv.* s. Напросте́ць.
Напрща́ти ся, viel verzeihen.
На-прощки́, *adv.* *На.* aufrecht.
Напру́га, *f.* Anspannung, Anstrengung, *f.*
Напруга́ти, напружа́ти, напружи́ти, (-у́жувати), *v. a.* anspannen, anstrengen, straff anziehen; — ся sich ——.
Напру́го, (-у́гом), *adv.* *Фр.* gewaltsam, plötzlich.
Напруди́ти, *v. a.* stark ziehen, spannen; starke Strömung verursachen; 2) anschwellen, auftreiben (мердя́); — ся *Н.* 243 sich aufblähen, s. spreizen, s. ausdehnen, *Ст.*
Напрути́ти, *v. a.* *Н.* 273 etw. steif aufrichten (прут); напруче́ний, *ptc.* gespannt, aufgezogen: стру́на.
Напряга́ти, *v. a.* anspannen, anstrengen: си́ли. [*v. a.* s. Напра́жити.
Напрягти́, *Р.* I. 195 *Не.* напрячи́,

Напря́женність, -ости. *f. Пол.* Spannkraft, *f.* [*adv.* s. Навправе́ць.

На-прямикú, *Ч.*II.541, на́-прямкú,

Напря́мити, напрямува́ти, *v. a. М+Б.* 125 jmdn lenken, weisen, jmdm eine Richtung geben; до ко́го щось *Т.* an jmdn etw. richten, kehren; — ся sich richten, eine Richtung (wohin) einschlagen *+М.* [denz, *f.*

На́прямок, -мку, *m.* Richtung; Ten-

На-прямоту́, *adv. К.* gradaus, offen, unbefangen. [spinnen (in Menge)

Напря́сти, напряда́ти, *v. a.* fertig

Напря́тати, *v. a.* viel irgend wo hinstecken, aufsammeln.

Напрячи́, s. Напряга́ти, напрягти́.

Напсьо́чити, *v. a.* jmdn arg wie einen Hund beschimpfen. [verderben.

Напсува́ти, напсу́ти, *v. a.* viel

Напублїкува́ти, напублїчити, *v. a.* кого́ jmdm öffentlich eine Schmach anthun.

Напува́ти, s. Напова́ти.

Напу́гати, (-у́жати), *v. a.* s. Напу́дити, *Левч.* [schrickt.

Напу́да, *m. f.* der (die) leicht er

Напу́дити, *v. a.* erschrecken; — ся sich e., s. entsetzen. [pudern.

Напу́дрити, *ОП.* напудрува́ти, *v.a.*

Напу́жити ся, sich aufblähen, *Кв.* 218; anschwellen, *Ст.*

Напу́зати ся, sich voll fressen (пу́зо).

Напуска́ти, напусти́ти, *v. a.* herein-, einlassen; anlassen, ätzen; 2) niederlassen, -senken (бро́ви *Л.* 41); 3) — ся на кого́ über jmdn herfallen, sich in Vorwürfen, Schmähreden über jmdn ergehen.

Напу́скний, *a. Кн. gr.* äusserlich.

На́пуст, *m.* на́пусть, *f.* ungestümer Angriff; — напусти́ти, *ІГ.* viel Geschrei wegen etw. machen; 2) Ungemach, *n.* Verheerung, *f. Ос.* (61) VI. 170.

Напу́тати, *v. a.* viel fesseln, zusammenkoppeln.

Напути́ти, *Кч.* 29 *С.*I. 121. напу́чувати, *v. a.* jmdn unterweisen, -richten, anleiten, belehren; überreden, verleiten; jmdm e. Weisung geben, zureden.

Напу́тниця, *f. Мак.* Wegweiserin, Gefährtin, *f.*

Напуха́ти, напу́хнути. *v.a.* an-, aufschwellen; *adj.* напу́хлий angeschwollen.

Напухти́ти, *v. a.* voll stopfen; *viel schlagen *Ст.* [зати ся.

Напуце́нькати ся, *Н.* 240 s. Напу́-

Напучня́віти, s. Напічня́віти.

Напу́шити, *v. a. ГШ.* aufblähen; — ся sich aufdunsen, *Пом.* III. 86.

Напха́ти, *v.a.* einstopfen, voll stopfen, einpolstern; 2)— ся sich voll eindrängen.

На́пхом, наби́ти, voll, dicht stopfen.

Напяли́ти, *v. a.* ausdehnen, ausspannen, anstemmen, spreizen; aufblähen.

На-пя́но, *adv.* mit Rausch.

Напя́сти, напя́ти. s. Напина́ти

Напя́тість, -ости, *f. Пол.* Spannung, *f.*

Нара́да, *f.* нара́джене, *n.* Berathung, Berathschlagung, *f.*

Нара́дити, нара́джувати, *v.a.* щось кому́ anrathen; — ся sich berathen, berathschlagen.

Нара́дувати ся. sich sehr freuen.

Нара́дя, (є), *n. Ч.*II. 523 s. Ору́дина.

Наража́ти, наразúти, *v. a.* ко́гось на щось jmdn der Gefahr aussetzen, blosstellen; — ся sich der Gefahr aussetzen, sich preisgeben; — ся кому́ jmdm zu nahe treten, unbequem werden, jmdn beleidigen.

На-ра́з, *adv.* auf einmal, на-разї́ in diesem Augenblicke, на-разу́ anfangs, gleich zu Anfang, *Ог.* 117.

Нара́їти, нара́яти, *v. a.* anrathen, zuweisen, zuschanzen.

Нара́квицї, *pl.* aus Wollengarn od. Pelz gemachte Manchetten.

Нара́льник, *m.* die Schar (der eiserne Schuh) des ра́ло.

Нара́менник, *m.* Achselband, *n.*

Нараста́ти, *v. n.* worauf, wachsen, anwachsen; in Menge wachsen.

Нарахува́ти, *v. a.* aufzählen, genug rechnen.

На́рва, *f.* obere Einfassung der Krippe; 2) eiterige Geschwulst, Abscess, *m.*

Нарва́ти, *v. a.* viel reissen, pflükken; вітер нарве́ дощу́ der Wind wird den Regen nach sich bringen; *v. n.* schwären, Eiter ziehen. [pogon nardus).

Нард, *m. К.* s. Благоди́ш (Andro-

Нареґува́ти, (-риґ-), *v. a. Р.* II. 21 aufzeichnen; drucken *А-Г.* 157.

Нареґулюва́ти, *v. a.* regulieren.

Нарека́не, & s. Нарі́кане &.

Наре́мний, *a. У. КУ.* leidenschaft-

lich, feurig, ungestüm.

Наречи́, *v. a.* nennen, heissen, ernennen, bestimmen, bezeichnen; *ptc.* нарече́ний, *Ме.*171 verlobt, наре́чена *f.s.a. Кч.* 103 Braut, *f.* (нарекóваний *М.* II. 115 ernannt, bestimmt).

На́ри, *pl.Кн.* Pritsche zum Schlafen, *f.*

На́рибець, -бцю, на́рибок, -бку, *m.* Fischbrut, *f.* [Ochsen spannen.

Нарива́ти, *v.a.* s. Нарва́ти; — бики́

Нари́льник, *m.* s. Нари́тник.

Нарипи́ти ся, (-піти ся), viel wei nen, weinend erbitten, inständig worauf dringen *Н.* 21 lästig werden, *Зак.* s. Рипіти. [(in d. Miner. *Вол.*) *m.*

На́рис, *m.* Grundriss, Entwurf; Strich

Нарисува́ти, *v. a. Л.* 160 aufzeichnen. [graben; — ся sich satt — —.

Нари́ти, *v. a.* viel aufwühlen, auf-

Нари́тник, *m. Н.* 22 Nasenriemen, *m.* Nasenband, (am Kappzaum), *n.*

Нарихтува́ти, *v. a.* her-richten.

На-рівні́, *adv.* gleich; — з землéю der Erde gleich, auf ebener Erde; на рівни ма́ти що (когó) gleichachten, *Пар.*

Нарівячок, -чка, *m.?* *Ме.* 222.

На́рід, -оду, *m.* Volk, *n.* Nation. Völkerschaft *f.* такóго нарóду so viel Volk, so zahlreich der Menschen, viel Leute.

Нарі́же, *n.* Ecke, *f.* [Ecke.

Нарі́жний, *a. Біл. К.* Eck-, an der

На́ріжник, *m.* на́ріжниця, *f.* Strobündel zum Dachdecken von der Ecke; 2) Giebel-, Seitensparren, *m.*

Нарі́зати, нарі́зувати, *v. a.* ein-, anschneiden, einkerben, viel schneiden; **v. n.*; vom Instrument: schneidend scharf tönen; 2) *— ся на когó auf jmdn stossen; *b*) § sich besaufen.

На́різка, *f.* на́різ, -ізу, *m.* Einschnitt, *m.* Incision, *f.*

На́різно, *adv.* geschieden, einzeln, einzelnweise. [gen Jahre.

На́-рік, *adv.* aufs Jahr, im künfti-

Нарі́кане, *n.* Klage, Ausstellung, *f.* Vorwurf, *m.* Murren, *n.*

Наріка́ти, *v. n.* klagen, на щось. на когóсь über jmdn; 2) s. Наречи́ *ІГ.*

Нарікля шовкóва, *Мл.* s. Рікля.

Наріси́ти, s. Ріси́ти.

На́ріст, -осту, *m.* Auswuchs, *m.*

Нарі́чие, *n.* Mundart, *f.* Dialect, *m.*; 2) Adverbium, *n.adj.* нарічéвий mundartlich, dialectisch; 2) adverbiell.

Нарічóвість, -ости, *f. Гол. гр.* 82 dialectische Eigenthümlichkeit.

Нарöби́ти, нароблáти, *v. a.* viel machen, anrichten, verursachen; — ся sich müde arbeiten.

Нарова́, *f. К.* II. 65. під нарову́ піти́ кому́ jmdm gefallen; 2) s. На́рови, *pl.*

На́-ровень, *adv.* parallel, gleichlaufend, in gleicher Linie, auf gleicher Stufe, (*Фр.*).

На́рови, на́ровки, *pl. Ч.* IV. 401 Freiheiten, Annehmlichkeiten; Unarten, üble Angewohnheiten, *pl.*s.Нóров. [159.

Норови́стий, *a.* störrig, launig, *А-Г.*

Норови́ти, *v. n. Ч.* III. 77 nachgebend den günstigen Augenblick abwarten, sich bereit machen, vorhaben; 2) die Laune spielen lassen, Grillen fangen *С.*I.171. [*m.*s.На́рід,(*d.*Völklein,-chen).

Нарóд, (*d.* нарóдець -дця, на́родок),

Нарóджене, *n.* Geburt, *f.* starker Anwuchs. [gen; — ся geboren werden.

Нарóдити, *v. a.* viel gebären, erzeu-

Нарóдний, *a.* Volks-, national.

Нарóдник, *m.*Schüler derVolksschule, *m.* [Volksthümlichkeit, *f.*Volksthum, *n.*

Нарóдність, -ости, *f.* Nationalität,

Народóвець, вця, *m.* der Nationale, Nationalgesinnte, Patriot, *m.*

Народóвий, *a.* Volks-, *ІГ.*

Народові́дане, *n.* Völkerkunde, Ethnographie, *f. Пу.* [fresser, *m.*

Народожéрець, -рця, *m.* Volks-

Народолю́бний, *a.*народолю́бець, -бця, *m.* volksfreundlich, patriotisch, Volksfreund, *m.*

Народопи́сь, *f.* Ethnographie; *adj.* народопи́сний, ethnographisch.

Народопра́вець, -вця, *m.* Republikaner, *m. adj.* народопра́вний, republikanisch, *Под.* [*f. Под.*

Народопра́вство, *n.* Republik,

Народоприхи́льний, *a. Мор.* volksfreundlich. [des Volkes, *m.*

Народоу́читель, *m. Ле.* Lehrer

На-рóду́, *adv. Р.* I. 81 bei der Geburt, von der G. an, fürs Leben, im L. — напи́сано praedistinirt.

Нарождéнець, -нця, *m.* der Neugeborene, das n. Kind *М.* II. 48. III. 13.

На́роженъ, -жня, *m.* Schlittenständer, *m.* s. Копи́ле.

Нарóжний, нарожня́к, & s. Наріжний, наріжни́к &.

На-рóзмір, *adv.* *Зар.* verhältnismässig.

На-рóзтвір, (-роствір), *Ф.* на розтвóрі брáми *М.*), на рóзтїж, *adv.* s. На-стижір.

На-розтя́г, *adv.* langdehnend.

Нарозу́мити, *v. a.* когó jmdm verständigen Rath ertheilen, jmdn erleuchten, auf guten Weg führen; — ся verständig werden.

Нарóк, *m.* *У.* Anspruch, *m.* нарóком, *adv.* absichtlich, mit Vorsatz; *b)* bequem *R.* 101.

Нарокувáти, *v. n.* auf-, einrücken (v. Soldaten).

Наронúти, *v. a.* fallen lassen, *Kol.* I. 292

Нáрост, *m.* Nachwuchs, Anwuchs, *m.* *Тор*; 2) *pl.* нáрости angewachsene, angelaufene Zinsen, Interessen *Term.*

Нáрость, *f.* нáростень, *m.* Auswuchs, Aufsatz, Zapfen, *m.* Beule, *f.*

Наростú, *v.n.* s. Нарастáти.

Нáростник, *m.* Gallwespe, *f.* (Cynips).

Нáросток, -тка, *m.* Schwiele, *f.* Hühnerauge, *n.*; 2) Suffix, *n.* *Пар.*

Нарóха, *f.* s. Норá.

Нарочúто, *adv.* *ГБ.* s. Нарóком.

Нáрóчний, (-óшний), *a.* besonders od. eigens bestellt, express, besonder, vorsätzlich, absichtlich, geflissentlich; *adv.* -не, -но; *Пар.*

Нáрский, *a.* *Гр.* von Narwa.

Нáруб, *m.* Hau, Anschnitt, *m.*

Нарубáти, нару́бувати, *v.a.* anhauen; 2) fertig(viel)fällen, hacken(дров).

На-ру́би, *adv.* s. Вúворіт, на —, на лївий бік.

Нару́га, (*d.* наружéнька), *f.* наругáне, *n.* *1Г.*, наругáтельство, *n.* *Кв.* 434 Spott, Hohn, Schimpf, *m.* Schmach Verhöhnung, *f.*

Наругáти ся, нару́гувати ся кому́, над ким, з когó über jmdn spotten, jmdn verhöhnen, beschimpfen.

Нару́жу, *adv.* *gr.* *Под.* nach aussen.

Нарукáвник, *m.* Aermling, Ueberärmel, *m.* *ГШ.*

Нарумя́ний, *a.* -е лицé *Л.* 161 roth, rosig.

Нарумянúти, *v. a.* roth schminken, *Пар.*

Нáруч, *adv.* борбá — Handgemenge, *n.* *Шар.*; 2) gerade recht, zur rechten Zeit, *Левч.* се менї — das kommt mir gelegen (на ру́ку).

Нару́че, (-ча, *g.* -áти), *n.* Armvoll, *m.* *pl.* в нару́чах, *Мл.* in den Armen, auf den Händen.

Нáручка, *f.* ein Schustergeräth.

Нáру́чний, *a.* günstig, gelegen, gelegen kommend, passend, (-а хвúля passender Augenblick); *adv.* нáручно, bequem, gelegen, handlich.

Нару́шене, *n.* Verletzung, *f.*

Нару́шити, нару́шувати, *v. a.* berühren, stören; verletzen, versehren.

Нáрцис, *m.* Narcissus poëticus.

Наря́да, *f.* *Гн.* 15 Verbesserung, Melioration, *f.* (dh Dünger &).

Наря́джене, *n.* Ladung, *f.* *Пол.*

Нарядúти, наряджáти, *v. a.* anziehen, aukleiden, ausstatten, schmücken, putzen; 2) aufbahren; 3) laden, *Пол.* 4) — цїну́ кому́ den Preis festsetzen, -stellen *Me.* 98; bestimmen, commandieren.

Нáрядка, *f.* Geräth, *n.*

Наря́дний, *a.* stattlich, schön gekleidet, *1Г.*

Наря́дочка, *f.* *dim.* дочкá — schön, reichlich ausgestattete Tochter.

Наря́дчик, *m.* Aufseher über die Arbeiter; 2) Unternehmer, *m.*

Нас, vom *pron.* ми *gen. pl.*: unser; 2) *acc. pl.* uns.

Насáд, *m.* Theil des Wagengestelles auf der Vorderachse; 2) s. Саднó (у коня́: нáсад); 3) Grund, *m.* Basis, *f.* *B.*

Насáда, *f.* Wurzel (des Schnabels), *f.* *Пол.* *n.* (stylopodium) *B.*

Нáсадень, -дня, *m.* Stempelpolster,

Насадúтель, *Пу.* насáдник, *Ф.* *m.* Pflanzer, Verbreiter, Stifter, *m.*

Насадúти, насáджувати, насаджáти, *v. a.* an-, ein-, aufsetzen, an-, auf stecken; anmachen; pflanzen, setzen, leere Stellen einer Pflanzung noch einmal bepflanzen, bestecken; aufsetzen (ку́рку на я́йцї).

Насадóвий, *a.* -а кістка Stielknochen, *m.* (den Unterkiefer bei Vögeln u. Reptilien mit d. Schädel verb.).

Насáляне, *n.* *Пол.* s. Насóлюване.

На-сам, сам-на-сам, *adv.* allein, selbst.

Насарáт, *m.* Nbfl. des Прут.

Насварúти, *v. n.* на когó jmdn rügen, jmdm einen Verweis geben; 2) — ся viel hadern.

*

Нáсварка, *f. B.* Rüge, *f.* Verweis, *m.*
Насвистáти, *v. a.* viel pfeifen, trällern.
Насьвітúти, насьвíчувати, *v.n.* viel leuchten.
На-сьвíті, *adv. Ф.* fürwahr, allerdings.
Насьвíчник, *m.* Leuchter, Blaker, *m. Пар.*
Населúти, насéлювати, *v. a.* ansiedeln, mit Einwohnern besetzen, colonisieren.
Насéрдити ся, viel zürnen, böse sein.
Насéрдний, *a.* des Herzens, inner; -а болячка Magenbrennen, *n.*
Насéрдник, *m.* Pfefferminze, *f.* (Mentha piperita).
Насéрдниця, *f.* Krankheit, Schmerz in der Herzgegend; 2) Magenkrampf, *m.*
На-сéред, *adv.* (*praep.*) — чогó mitten von etwas, m. in — s. Сéред.
Насидíти, *v. a.* s. Засидíти ersitzen; — ся viel sitzen, sich satt sitzen.
Насúла, *f.* Gewaltsamkeit, *f.* Zwang, *m.*; 2) Anstrengung, *f.*; на-сúлу *adv.* mit Gewalt; mit grosser Anstrengung, kaum.
Насилáти, *v. a.* s. Наслáти.
Насилúти, насилáти, *v. a.* an-, auffädeln, anheften; aufreihen, aufziehen.
Нáсилка, *f.* s. Нáсланє *Кв.* 206.
Насúлком, *adv.* mit Gewalt, zwangsweise.
Насúльний, *a.* gewaltsam, gewaltthätig; *adv.* насúльно.
Насúльник, *Макс.* насúлувач, *Пар. m.* Gewaltthäter, -thuer, Schänder; Widersacher, *m.*
Насúльниці, *pl. Nebenbestimmung* der плаксúвиці.
Насúльність, -ости, *f. У.* насúльство, *n. К.* насúлуванє, *n.* Gewalt, Gewaltsamkeit, Gewaltthat; Nothzucht, Uebermacht, *f.* Zwang, *m.*
Насúлувати, *v. a.* jmdm Gewalt anthun, nothzüchtigen, schänden.
Насинúти, насинáти, *v. a.* bläuen; blau schlagen.
Нáсип, *m.* нáсипище, *n.* aufgeschüttete Erde, Erdhaufen, *m.*; нáсипом, *adv.* viel aufgeschüttet, in Fülle und Hülle.
Насипáти, насúпувати, *v. a.* aufschütten, aufstreuen, hineinschütten; -giessen.
Нáсипка, *f.* Einschüttung, *f.* Inlet, Indelt, *n.* (sackförmiges Behältnis für die Federn eines Kissens od. Bettstücks).
Насúпчастий, *a.* dessen viel in ein Gefäss geschüttet werden kann, dessen viel — — eingeht; *adv.* voll, reichlich geschüttet *Ч.* I. 256.
Нáсит, *m. Под. Т.* насúченє, *n.* Sättigung; Befriedigung, *f.*
Наситúти, насищáти, *v.a.* sättigen.
На-сих-мість, *adv. Mx.* auf der Stelle, allsogleich.
Насївáти, *v. a.* besäen, bestreuen; nachsäen: die Lücken im Saatfelde des Wintergetreides mit Sommergetreide; 2) viel durchsieben.
Нáсївка, *f.* Saatgut zum Nachsäen, *n.* Ueberfrucht, *f.*
Нáсїд, *m.* Ansatz; Anflug, *m.*; нáсїдом, *adv. К.* mit Zudringlichkeit, mit Zwang.
Насїдáти, *v. n.* s. Насíсти.
Нáсїдка, *f.* Bruthenne, Brutgans &, *f. Пол.*
Насíка, *f.* feingeschnittene Wolle.
Насїканець, -нця, *m.* mit Kies eingefasster Stock.
Насíлий, *a.* was sich angesetzt hat (Staub &).
Насíнє, *n.* Samen, *m.* Sämerei, *f.* Saatgut, *n.*
Насíнний, *a.* zur Saat bestimmt, Samen-, samenerzeugend.
Насíнник, (-їльник), *d*) насíночок, *m.* Samenfrucht, *f.* Samenbaum, *m.*; 2) Zuchtstock, Mutterstock, *m.*
Насїньонóсний, *a.* fruchttragend.
Насíпати, *v. a.* s. Сíпати.
Насíрчити, *v. a.* anschwefeln.
Насíсти, *v. n.* sich ansetzen; etw. besetzen: гýсениції капýсту; 2) sich in den Hinterhalt setzen *P.* I. 30; — und — ся на когóсь in jmdn dringen, jmdm nachstellen, *C.* II. 138; *b*) s. Напосíсти ся.
Нáсїч, *f. У.* Verwundung, *f.*
Насїчú, *v. a.* ein-schneiden; an-, einhauen; viel einhacken, damascieren, beschlagen.
Нáсїчка, *f. Ко.* 155 eingehauenes Zeichen; Beschlag, Beleg mit kleinen Nägeln, *m.*; Damascierung, *f.*
Нáсїчні, *pl.* schnittkammerige Wurzelfüsser (Entomostegia).
Насíяти, *v. a.* s. Насївати.
Наскакáти ся, recht viel herumspringen; 2) наскáкувати, наскóчити, *v. a.* an jmdn heran-, hinzuspringen, anrennen, herfallen *Кч.* 176.
Наскидáти, *v. a.* viel zusammenwerfen, -schiessen, beitragen.
Нáський, *a.* einer von den Unsri-

gen, heimisch, vaterländisch, hierzulande, inländisch *Га.* II. 26. *Мог.*

Наскипа́ти, *v. a.* spalten, spleissen.

Наскі́рниця, *f.* Oberhaut, *f.* Epithel, *n.* [ger Mensch *vgl.* Наска́кувати.

На́скіцька, *m.* zudringlicher, hefti-

Наскладá́ти, *v. a.* zusammenlegen, -sparen (грошей); s. Складá́ти.

Наскликá́ти, *v. a.* zusammenrufen.

Наскобли́ти, *v. a.* viel abschaben.

Наскó́к, *m.* Ansprung, *m. Ко.* 184.

Наскорбі́ти, *v. n.* sich mit Gram u. Kummer erfüllen. [geschwind.

На-скó́ру-рý́ч, *adv. Ал.* in Eil,

Наскó́чити, s. Наскака́ти 2).

Наскó́чка, *f.* silberner & Beschlag, ausgelegte Verzierung; Fournier, *n. Левч.*

Наскупи́ти, *v. a.* erkargen, *Пар.*

Наскупó́вувати. *v. a.* viel auf, zusammenkaufen. [jmdn langweilen.

Наскý́чити, *v. n.* кому́, (*impers.*)

На́сланe, *n.* Zauberei, durch welche man über jmdn eine Plage sendet; Zuschicken in Menge, *n.*

Насла́ти, *v. a.* zuschicken, zusenden; (von Gott: verhängen); на когó über jmdn senden.

Насли́нити, *v. a.* viel auf-, hinspeisen, mit Speichel benetzen; —, наслиґó·нити, (*Фр.*) viel Speichel beim Spinnen verbrauchen, dah. sehr fein spinnen,

Наслі́де, *n. К.* Erbe, Erbgut, *n.* Erbtheil, *m.* Erbschaft, *f.*

Наслїди́ти, наслі́дувати, *v. a.* erben, beerben; 2) nachahmen.

Наслі́дний, *a.* (rechtmässig) nachfolgend, folgend, 2) Erb-, *Term.*; 3) erfolgreich; *adv.* наслі́дно folglich.

Наслі́дник, *m.* Nachfolger, Erbe. *m. adj.* наслі́дницкий erblich im subjectiven Sinne, *Term.* [bin, *f.*

Наслі́дниця, *f.* Nachfolgerin, Er-

Наслі́дність, -ости, *f.* Folgerichtigkeit, Consequenz, *f.*

Наслїдова́ч, *Фр.* наслі́дува́тель, *Бор. m.* Nachahmer, *m.*

На́слїдок, -дку, *m.* Folge, Wirkung; Consequenz, *f. Тор. К.*; 2) Andenken nach jmdm, *n.*

Наслїдстве́нний, *a. ОБ.* erblich.

Наслїдстве́нність, -ости, *f.* Thronfolge, *f.* [*В.* Erbfolge, *f. Term.*

Наслі́дство, *n.* Folge, Nachfolge,

Наслі́дуванe, *n.* Nachahmung, *f. Пар.*;2)dasErben. [(zum Ersatz),dienen.

Наслý́гувати, *v. n.* über die Frist

Наслужи́ти ся, viel, genug dienen.

Наслý́хати ся, viel hören, sich satt hören.

Наслý́ховач, *m. Пар.* Horcher, *m.*

Наслý́хувати, *v. n.* horchen, lauschen. [brennen.

Насмали́ти, *v. a.* ansengen, an-

Насма́ркати, *v. n.* berotzeu. [ren.

Насмарува́ти, *v. a.* auf-, beschmie-

Насмерді́ти, *v. n.* vollstänkern, чимóсь.

Насьміва́ти ся, насьміха́ти ся, насьміхнý́ти ся. насьмішкó́вувати ся з когó jmdn verlachen, höhuen, verspotten, Scherz, Spass-, Spott womit treiben, sich worüber lustig machen.

Насьмі́лити ся, *М.* II. 121. *Ст.* sich erkühnen, wagen

На́сьміх, *m.* насьміха́не, насмі́ванe. *n.* Spott, Hohn, *m.* Gelächter, *m.*

Насьмiши́ти, *v.a.*zum Lachen jmdn bringen, lustig machen, ergötzen, erfreuen, *Кч.* 117. [nie, *f. Кн.*

На́сьмішка, *f.* s. На́сьміх; 2) Iro-

Насьмішкува́тий, *Не.* насьмішли́вий, *Фр. a.* spöttisch, höhnend, mit Hohn.

Насьмішкува́тість, *Не.* насьмішли́вість. -ости, *f.* Spott, *m.* Spottsucht, Spötterei, *f.* [Skeptiker, Satyriker, *m. Б.*

Насьмішник. *m.*Spötter,Lacher,*Не.*;

Насьмія́ти ся. viel lachen; 2) з когóсь, на щось *Ш.*II.3. s. Насьміва́ти ся.

Насмокта́ти ся, sich satt saugen; *sich besaufen. [bepichen, betheeren.

Насмоли́ти, насмó́лювати, *v. a.*

Насмотрі́ти ся, sich satt sehen.

Насмрó·ити, s. Насмерді́ти.

Наснó́ва, *f.* Grundaufzug am Webstuhl, *m.* [träumen.

Насновй́дити ся, viel Sonderbares

Наснува́ти, *v. a.* das Garn am Webstuhl aufziehen; weifen, aufwickeln, spinnen.

Насоли́ти, *v.a.* einsalzen, einpökeln.

Насолі́ти, *a. n.* salzig werden.

Насó́люванe, насó́ленe, *n.* das Einsalzen, Einpökeln.

Насó́хнути. насиха́ти, *v. n.* antrocknen; *adj.* насó́хлий angetrocknet.

Háспа, *f.* Sandbank; Schuttablagerung, *f.*
Наспáдки, *pl. Cm.* s. Спадщинá.
Наспáк, *adv. Luts.* 121 s. Навспáк.
Наспáти ся, sich satt schlafen.
На-спі́в, *Ф.* на-спіл, *adv.* mit-zusammen,inGemeinschaft,zu gleichen Theilen.
Наспівáти ся, sich satt singen.
Наспі́льний, *a.* s. Спільний.
Наспі́ти, *v. n.* zur rechten Zeit ankommen, anlangen. [men (viel Holz &).
Насплавля́ти, *v.a.ГШ.*aufschwem-
Насповівáти, *v. a.* zuwehen.
Наспори́ти, (-ря́ти), *v. a.* erwerben, Vorrath schaffen; zulangen, liefern, in Fülle geben, darreichen, *B.*
На-спрáвдї, *adv. Cm.* wirklich.
На-спрóдаж, *adv.* znm Verkauf.
Насрáти, *v. a.* scheissen.
Háсьріт, -іту, *m.* Werkstück worauf glühendes Eisen durchschnitten wird.
Нассáти ся, sich voll saugen.
Насть, *f.* Merkmal, *n.*
Настáв, *m. Ф.* (*кол.* 12) Ohrigkeit, *f.*Amt, *n.*? 2) нáстав, Unterweisung, Anleitung,*f.* [stellung (на чиéсь житé &),*f.*
Настáване, *n.* s. Háстáне; 2) Nach-
Наставáти, *v.n.*entstehen, erstehen, aufkommen; ankommen, eintreten: настаé місяць es kommt der Neumond; настáла дорожня́ die Theuerung trat ein; 2) — на когó jmdn drängen, antreiben, — на чиéсь житé dem Leben jmds nachstellen, jmdn zu verderben suchen; — на щось worauf bestehen, halten.
Настави́тельний, *a.К* s. Настáвний 2).
Настáвити, наставля́ти, настáвлювати, *v. a.* щось комý etw. jmdm entgegenhalten, -strecken; auf etw. richteu, ansetzen (горнéць до огню́); stellen, zurechtstellen, -legen (пáстку на ми́ши); — чóботи die Stiefel über die Leisten schlagen; — когó чим (паном & *P.* I. 59) jmdn als Herrn & aufstellen, wozu machen; voll stellen, besetzen; 2) anweisen, anleiten, anführen, belehren, *He.*; 3) — ся sich darbieten, sich richten, neigen; — на щó auf etw. absehen, sehnlich wonach trachten.
Háставка, *f.* Aufsatz, Ansatz, *m.* angesetztes Stück, Schicht, *f. Др. ГШ.*
Настáвний, *a.* vorstehend, vorgesetzt, Ober-; 2) belehrend, lehrreich, *Cm.*
Настáвник, *m.* der Vorgesetzte,Vorsteher,Aufseher,Leiter, Führer,Lehrer,*m.*
Наставни́цтво, *n.*Aufseherschaft,*f.*
Настáвниця, *f. К.* Aufseherin, Leiterin, Lehrerin, Führerin, *f.*
Настáвничий, *a.* zum настáвник geh; 2) *К.* s. Настáвний 2).
Наставни́чити, *v. n.* комý jmds Vorgesetzter, Aufseher sein, *Кл.* [len.
Настали́ти, настáлювати, *v.a.*stäh-
Настáлюване, *n.* das Stählen; 2) der gestählte Theil der Axt, *M.*
Háстане, *n.*das Werden,Aufkommen, Erscheinen, *n.* Genesis, *f.* — сьвíта Erschaffung der Welt, *f.*
Настані́вка, *f.* s. Háдтичка.
Настанови́ти, настановля́ти, *v. a.* voll stellen, setzen; 2) когó чим — aufstellen, ernennen.
Настáрчити, & s. Настáчити.
Настáс, *m.* Anastasius.
Настáся, Háстя, Háстка, Настýня (-ýся), *f.* Anastasia.
Настáти, *v. n.* s. Наставáти.
Настáчити, (-áти), настатчáти, *v. a.* liefern (nach Bedarf), verschaffen, zukommen lassen; 2) *v. n.* ausreichen.
На-стéж, на-стежí, *M.* на-стежíнь, на-стежíр, *adv.* sperrweit, angelweit, weit offen, weit-, breitaufgerissen.
Настели́ти, настéлювати, *v. a.* belegen, bedecken, überdecken; bestreuen (солóми), ausbreiten.
На-степкý, *adv. Ч.* III. 187 auf dem offenen степ, unter freiem Himmel.
Настигáти, настигнýти, *v.n.* rechtzeitig, noch zur rechten Zeit ankommen. anlangen, thun; aufkommen; reif werden; 2) *v. a.* s. Наздогнáти.
Настиґáтор, *m.* Instigator, Aufreizer, Antreiber, *m.* [s. На-стéж.
На-стижíр, на-стїж, *Кч.* 222, *adv.*
Насти́луване, *n.* Art glatte Leinenstickerei. [sticken.
Насти́лувати, *v. a.* glatt und voll
Насти́нути, (-и́гн-), *v. n.* allmälig frieren, kalt werden (*Фр.*).
Насти́рити ся комýсь, *He.* jmdm überdrüssig, langweilig, unerträglich, werden.
Насти́чи, *v. n.* s. Настигáти.
Настї́бати, *v. a.* s. Стї́бати.

Настíйка, *f.* s. Настóйка.
Настíйливий. *a.* standhaft, beharrlich, energisch. [Stroh.
Настíлка, *f.* Art Dachdecken mit
На-стíлько, *adv.* so viel, in dem Masse; на-стíлечко, *dim.* nur so kleinwinzig.
Настíльник, *m.* Tischdecke, *f.* Tischtuch, *n.*; 2) Hochzeitkuchen, *m.* *R.* 125.
I. Нáстка, *f.* s. Настáся.
II. Нáстка, (гáстка), *f.* Stück Leder od. Holz zum Feststemmen, (-schlagen) des Leistens, *n.*
Настобóрчити, (-бýрчити), настовбýрчити, *v. a.* steif, straff ansetzen, aufstellen, aufrichten, sträuben, nach oben spreizen. [чити, *Левч.*
Настовпýжити ся, s. Настор́о-
Настóйка, настоïванка, *f.* Aufguss, Art gewürzter Brantwein, Gewürzliqueur.
Настойчи́вий, *a. Зг.* s. Настíйливий.
Настолóчити, *v. a.* s. Наздоптáти.
Настор ожáти, (-и́ти), *v. a.* bereit aufstellen, zurichten, bereit halten; — нóги die Füsse zum raschen Lauf richten, spannen *P.* I. 16; 2) — ся scharf achthaben u. wachen, aufpassen *M.* III.55.
Насторóньский, *a.* *Ф.* s. Сторóньский.
Насторóчити, (-óрчити), насторóшити, *v. a.* vorstrecken, vorrecken, ausspreizen; — ýха die Ohren spitzen; — ся *He.* sich aufrichten, die Spitze kehren.
На-стóрц, на-стóрч, *adv.* aufgerichtet, mit der Spitze nach oben umgestürzt.
Настóювати, *v. a.* — горíвку aufgiessen auf Gewürz, infundieren, würzen, *vgl.* Настóйка; 2) s. Настóяти.
Настóя, *f.* Instanz, *f.* ток настóй Instanzenzug, *m.* *Term.*
Настóяний, *a.* *Ко.* 92 aufgegossen; -і чобóти geleistete Stiefeln, на єднó прави́ло — über einen Leisten geschlagen, von einerlei Art.
Настóяти, *v. n.* на що worauf bestehen, dringen, s. Наставáти 2); — ся viel stehen, sich müde stehen.
Настоя́щий, *a.* eigentlich, echt, *Пар.*
Настоя́щина, *f.* *K* s. Теперíшність.
Настрáмкати, *v. a.* viel hineinstecken.
Настрáшити, *v. a.* schrecken, jmdm Schrecken einjagen; — ся erschrecken, sich entsetzen.
Нáстремок, нáстромок, *ГШ.* -мка, нáстрім, *m.* — сíна Fuder Heu, *n.* kleine Fuhre nur leicht aufgeladen.
Настрéнчити, *v. a.* *He.* s. Настрóчити 1). [gewisse Menge scheren.
Настригáти, настри́чи, *v. a.* eine
Настрикнýти, *v. a.* aufspiessen, aufsetzen, *He.* [Stimmung, *f.*
Нáстрій, -óю, *m.* настрóєнє, *n.*
На-стрімголóв, *adv.* s. Стрімголóв.
Настрíлити, *v. a.* *когó на щось bereden; настріля́ти viel zusammenschiessen.
Настрíльник, *m.* *Cm.* Geschoss, *n.* Nagel, *m.* Spitze des Geschosses, *f.*
Настріти́ти, *v. a.* (*B.*) s. Нарáïти.
Настроïти, настрóювати, *v. a.* in Menge bauen; 2) stimmen (e. Instrument); 3) jmdn anhetzen, abrichten, vorbereiten. [ви́ло) *B.*
Настрóми, *pl.* Stiefelholz, *n.* (пра-
Настроми́ти, настрóмлювати, *v. a.* aufstecken, auf-, ansetzen.
Настрóчити, *v. a.* на когó gegen jmdn richten, anhetzen, aufwiegeln; 2) s. Нарáïти; 3) Zeilen setzen (vom Schreiben); 4) — ся *R.* 106 sich bereit machen zum Haschen, Springen &, s. Навáжити ся, насторóчити. [hobeln.
Настругáти, *v. a.* viel zuschneiden,
Настуди́ти, *v. a.* kalt machen, abkühlen, erkälten.
Нáступ, *m.* Aufeinanderfolge, Reihenfolge, Ordnung, *f.* *B.*; 2) das Anrücken Angriff, *m.* *ГШ.* нáступом, *adv.* angriffsweise. *Пар.*
Наступáти, наступи́ти, настýпувати, *v. n.* auf etw. mit Füssen treten; 2) на кóго auf, gegen jmdn anrücken, losgehen, auf jmdn dringen; anbrechen; — на чиюсь честь jmds Ehre anrühren, на чиéсь житé dem Leben jmds nachstellen; 3) по кім, по чім nachfolgen, folgen, erfolgen. [*Пар.*
Наступли́вий, *a.* offensiv, Angriffs-
Настýпний, *a.* nachfolgend, kommend, *Гуш.*; 2) angreifend, — бій Angriffskrieg, *m.* *Пар.*
Настýпник, наступóвець, -вця, *ОП.* *m.* Folger, Nachfolger, *m.*

Насту́пниця, f. Nachfolgerin, f.
Насту́пність, -ости, f. ЛД. Folge, Consequenz, f.
Насту́пство, n. Reihenfolge, Succession, Nachfolge, f. Пар.
Насту́рция, f. spanische Kresse, (Tropaeolum majus).
Настуча́ти, насту́кати ся, viel poltern, pochen.
На́стя, f. s. Наста́ся.
На́стяг, m. das Schnüren; зо́плети на — Schnürdraht, m.
Настя́гане, n. das Zusammenziehen, Sammeln.
Настяга́ти, v. a. zusammenziehen, schleppen, sammeln; 2) schnüren.
Насука́ти, насу́кувати, v. a. s. Сука́ти, fertig zwirnen.
Насули́ти, v. a. s. Наобіця́ти.
Насу́нути, насува́ти, v. a. schieben, stossen; — капелю́х на о́чи den Hut auf die Augen drücken; — ся in Menge sich aufschütten, rutschen; heranziehen, -brechen; *nahe kommen, einfallen: насува́е ся га́дка etc.
Насупи́ти, насупля́ти, v. a. чоло́, бро́ви und — ся die Stirn runzeln, die Braunen niederschlagen, sauer, finster, mürrisch aussehen; schmollen; sich trüben, sich wölken (vom Wetter, Himmel).
На-су́проти(в), praep. mit dem Genit. gegen, s. Про́ти(в); gegenüber; — чого́ говори́ти in Aubetracht worauf sprechen, dem gegenüber —.
Насупроти вля́ти ся, s. Супротивля́ти ся
На-су́хо, adv. trocken; *ohne was zu trinken.
Насуши́ти, насу́шувати, v. a. viel trocknen; * — собі го́лову s. Суши́ти.
Насу́щний, a. zum Dasein, zum Leben nothwendig, gehörig; alltäglich, Зг.
Насу́щник, (-су́шн-), m. Alltagspeise, alltägliche Nahrung; Stück Brot; das Fortkommen, Ст.
Насуяти́ти ся, s. Суяти́ти ся.
На-так-до́вго, adv. auf solange.
Натакмя́ти, v. a. У. s. Натокми́ти.
Ната́ль, m. Anatol.
Ната́лка, Ната́ля, f. Natalia.
Натанти́рити, v. КС. (82) V. 354 s. Наброїти.
Натасува́ти, v. a. einstopfen, -legen.
Ната́чка. f. Зак. s. На́тикт.
Ната́яти, v. n. viel schmelzen, zergehen.
Натвори́ти, v. a. viel schaffen, zubereiten, verursachen.
На́те, s. На II. Łoz. gr. 128.
Нате́вкати ся, нате́мляґати ся, s. Наже́рти ся.
На-тепе́рь. adv. für jetzt, vorderhand.
Натеремко́тїти, s. Теремкотїти.
Натерпі́ти ся, viel leiden, ausstehen, erdulden.
Натерпу́жити, v. a. § s. Нате́рти, намня́ти.
Нате́рти, натера́ти, (-ира́ти), v. a. einreiben, zerreiben.
Нateса́ти, натї́сувати, v. a. viel zuhauen, zuschneiden.
Натечи́, v. n. s. Натїка́ти.
На́ти, v. a. s. Зна́ти Ог. 91; 2) s. На II.
Натика́н, m. Кух. Ос. (61) XI. 27. ?
Нати́ка́ти, v. a. s. Наткну́ти.
На́тикт, m. gew. pl. Гол. Wink, m. Hinweisung, Spur, f. Anzeichen, n.
Нати́на, f. нати́не, n. coll. Blätter einer Staude, des Gemüses; 2) Zauberkraut, n.; 3) s. Лобода́.
Натина́ти, v. a. s. Натя́ти.
Натини́на, f. vorjährige Wolle im Frühjahr geschoren.
Нати́ра́ч, m. Reiber, m.
Нати́рхати, нати́рхувати, (-те́рх-), v. a. aufladen, laden, bepacken.
На́тис, на́тиск, m. Druck, Drang, Anprall; Nachdruck, m.
Натиска́ти, натисну́ти, v. a. aufdrücken, hineindrücken, einpressen; на кого́ auf jmdn dringen, jmdn urgieren.
Нати́сливий, a. gewaltsam, gewaltthätig.
Натиха́ти, v. a. Ст. den Gedanken eingeben, einhauchen, s. Натхну́ти.
На́тичка, f. s. На́дтичка, на́дшивка.
Натїка́ти, v. n. hineinfliessen, -regnen.
На-ті́лько, s. На-сті́лько
Натїни́ти, v. a. schattieren; beschatten.
На́тїнка, f. Schattierung, f.
На́тїнок, -нка, m. Schattenriss, m.
На́тїс, -есу, (-їсу), m. Einschnitt, Anschnit, m.
Натї́сувати, s. Натеса́ти.
На́тїчка, f. Riemen in die остро́ки eingezogen, m.
Натї́шити ся, sich satt freuen, sich genugsam ergötzen.
Натка́ти, v. a. fertig weben.
Наткну́ти, v. a. ein- stecken; aufspiesssen (praeter. натю́к); 2) v. n. und

— ся на когó, на що auf jmdn, worauf stossen, über jmdn stürzen; *anspielen, hindeuten, erwähnen.

Нáтовк, *m.* Quetschwunde, *f.*

Нáтовп, *m.* Gedränge, *n* Schwarm, *m.* dichtes Drängen; — слів Wortschwall, *m.* *Пар.* [gen.

Натовпúти ся, sich zusammendrän-

Натовстúти, *v. a.* *Фр.* mit Fett beschmieren.

Натовчú, натовкáти, *v. a.* klein stossen, zerstossen; viel stampfen; zerschlagen, zerbrechen; *комý щось в гóлову einbleuen, einprägen.

Натóка, *f. coll.* Nüsse von den Mäusen & für den Winter zusammengetragen.

Натокмúти, *v. a.* s. Намістúти; * — собí сьвíта s. Доробúти ся чогóсь; 2) begreifen, verstehen.

Натолóче, *n.* zertretener wüster Platz.

Натолочúти, *v. a.* viel zertreten, zerstampfen; viel feststampfen.

Натомúти, *v. a.* ermüden; — ся genug müde werden.

Натóмість, *adv.* *Не.* statt, anstatt.

Натомíстник, *m.* *ОП.* s. Намíстник.

Натопúти, натóплювати, *v. a.* eine gewisse Menge schmelzen; 2) einheizen; 3) ersäufen. [Chrysomela populi)

Натополя́к, *m.* Pappelnblattkäfer, *m.*

Натóптувáти, натóпкувати *Н.* 141. *v. a.* vollstopfen, -stampfen, pfropfen; *натóптуваний, *a.* untersetzt, gedrungen.

Натoрóчити, *v. a.* s. Торóчити.

На-тот дýх, *adv.* s. На-дýх, *Ог.* 116.

На то теж, *adv.* und dazu noch, überdies *Ш.* I. 226; eben, just, gerade II. 237.

Наточúти, натóчувати, *v. a.* anzapfen; genug zapfen; 2) viel drechseln; schleifen, wetzen.

Натóшник, *m.* Pfefferminze, *f.* (Mentha piperita). [wand, *Gr.* 24. *vgl.* Нáтря.

Нáтрá, *f.* das befransete Ende der Lein-

Нáтрáва, *f.* Giftbissen, *m.* [wehr, *f.* *Піс.*

Натрáвка, *f.* Pfanne am Schiessge-

Натрáфити, (-áпити), *v. a.* antreffen, auf etw. stossen.

Нáтрій, *m.* Natrium, *n.* [anschütteln.

Натрíпати, *v. a.* recht viel klopfen,

Натрíскати ся, §. sich satt anfressen.

Натроїти, *v. a.* viel vergiften.

Нáтруд, *m.* Eiter, *n.* Geschwulst, *f.*

Натрудúти, *v. a.* *Ст.* ermüden; — ся sich viel Mühe geben: коло чогó, над чим.

Натрудовáтїти, *v. n.* aufgetrieben, aufgedunsen werden; 2) räudig werden (*В.*). [Sargtuch, *n.* Sargdecke, *f.*

Натрýмник, (-ýнник, -ýвник), *m.*

Натрусúти, натрýшувати, s. Натрястú. [Wischer, *m.*

Нáтруска, *f.* *Кв.* 182 Rüge, *f.* Tadel,

Натрýта, *f.* Zwang, Stoss, Schub, *m.*: з натрýти, не зо своï вóлï.

Натрýтство, *n.* *Т.* Zudringlichkeit, Impertinenz, *f.* [aufdringen.

Натрýчувати ся комý jmdm sich

Натруюдити (натрою́-), *v. a.* комýсь щось bösen Rath geben; hetzen.

Нáтря, *f.* Partie Gespinstes auf dem Webstuhle, *f.*

Натрястú, натрясáти, *v. a.* schütteln, ab-, herunterschütteln; rütteln; 2) auf-, bestreuen.

Натýга, *f.* *Гл.* *б.* 38 Anstrengung, Spannung, Ueberspannung; Mühewaltung, *f.* *Фр.*

Нáтугом, на-тузї, *adv.* gespannt, in Spannung, gefasst: бýти, тримáти ся на-тузї.

Натýжити ся, (натужжúти ся *Н.* 269) sich anstrengen, *Фр.*; *v. a.* натýжувати, anstrengen, *Фр.*; 2) — ся s. Тужúти.

Натýжний, *a.* angestrengt.

Натумáнити, *v. a.* у когó щось erschwindeln. [nesart, *f.* Gemüth, *n.*

Натýра, *f.* Natur, *f.* Natureli, *n.* Sin-

Натурáльний, *a.* -áльність, *f.* & s. Природний.

Натýрити ся, störrig, launig werden.

Натýркати, *v. n.* plappern, klappern.

Натýрщик, *m.* натýрщиця, *f.* der (die) als Modell zum Abzeichnen dient, *К.*

Нáтха, *f.* das vom bösen Thiere, vom Zauberer Angehauchte (ein Getränk &); 2) Asthma, *n.* Athembeschwerde, *f.*

Нáтхнене, *n.* *К.* Eingebung, Begeisterung, *f.* [geben *Ш.* II. 237.

Натхнýти, *v. a.* einhauchen, ein-

Нá-тще, — сéрце, на тощакá, *adv.* nüchtern, ohne gegessen od. getrunken zu haben, eig. auf leeren Magen, *Ог.* 116.

Натю! *int.* komm her! Lockruf des Hundes. [кáти.

Натюкнýти, *v. a.* *Кч.* 127 s. Натя-

Натягáвка, (-гáнка, -гáчка), *f.* Gummi elasticum.

Натягáти, натягнýти, *v.a.* anziehen, spannen, aufziehen (стрýну), straff spannen; — рýку, нóгу einrenken; 2) *когó за що jmdm etw. anhaben, jmdn rügen, zur Rede stellen; 3) — ся sich recken; *sich zieren, spröde thun.

Натягáч, *m.* Reck-, Sperrholz der Schuster, *n.*; 2) *Bein.* des Wolfes; 3) Paris quadrifolia; 4) Silene noctiflora; 5) —, нáтяж Ranunculus lingua.

Нáтяк, *m. gew. pl.* натякú *Ч.* II. 561. *Н.* 110 s. Нáтикт.

Натякáти, натякнýти, *v. n.* на що, про що auf etw. anspielen, worüber leise Anspielung, Erwähnung machen, über etw. ein Wort fallen lassen.

Натя́ти, *v. a.* an-, ein-, umhauen; 2) in Menge schneiden, fällen.

Наувíрити ся, langweilig werden, zuwider sein, s. Навíрити (ся).

На-удáчу, *adv. Гр.* aufs Gerathewohl.

Наудúти, *v. a. Wgr.* 149 angeln.

На-ýзбіч, *adv. К.* von der Seite, an der Grenze.

На-узкрáй, *adv. К.* am Rande.

Наýка, (*d.* наýчка), *f.* Lehre, *f.* Unterricht, *m.* Wissenschaft, *f.* в наýку zur Warnung.

Наукóвий, *a.* wissenschaftlich.

Наукóвість, -ости, *f.* Wissenschaftlichkeit, *f. ВБ.*

Наýм, *m.* Nahum.

На-умíр, *adv. Mi.* II. 135 zu Tode, vernichtend; 2) s. На-вмíр.

Наумовля́ти, *v. a. Ф.* bereden.

На-упáд, *adv. Кн.*? s. На-вмíр.

Наýськати, *v. a.* §. s. Наустúти.

Нáуст, *m.К.* наýщене, *n. Ру.* Anreizung, Anstiftung, Aufhetzung, *f.*

Наустúтель, *m.* Anstifter, Antreiber, Aufhetzer, *m.*

Наустúти, наущáти. *v. a.* antreiben, anstiften, aufhetzen.

Наýтка, *f.* Leistenleder beim Schuh, *n.*

Научáти, научúти, *v. a.* lehren, belehren, unterrichten; тóе менé вже научúло ich bin schon gewitzigt; 2) — ся erlernen, gelernt haben.

Наýчний, *a. ОП.* s. Наукóвий.

Наýшник, *m.* наýшниця, *f. Ко.* 126 Ohrenbläser, *m.* -in, *f.*

Нафарбóувáти, *v. a.* färben.

Нáфта, *f.* Naphtha, *n.*, *adj.* нафтянúй, нафтóвий.

Нафтíвка, *f.* Naphthakerze, *f.* (aus Erdwachs).

Нафтя́р, *m.* Naphthahändler, -exploiteur, *m.*

Нахáба *f.К.* нахáбство, *n.Т.* s. Нáпасть.

Нахапáти, *v. a.* viel erhaschen, -schnappen, rauben, stehlen.

Нахарапýтний, *a.* schmutzig, unsauber.

Нахáркати, *v. a.* bespucken.

Нахвáбрити, вус, *КС.* (83) VII. 501 schwärzen, wichsen.

Нáхвалка, *f.* s. Пóхвалка, Drohung mit Prahlerei, Grossthuerei, *f. Б.*

Нахваля́ти ся, prahlen, grossthun, *Р.*I. 202; laut u. entschieden ansagen *М.* II.116, androhen; 2) sich berathen *Р.*I.29.

Нахватáти, *v. a.* s. Нахапáти; пахапáти; нахватúти ся *М.* II. 151 in die Hände, unter die H. kommen.

Нáхвостень, -тня, *m.К.* Damensattel, *m.*

Нáхил, *m.* нахúльність, -ости, *f.* Hinneigung, Neigung, Tendenz, Richtung, *f.* Zug, *m. Не. Ган.*

Нахилúти, нахиля́ти, *v. a.* hin-neigen, beugen; — ся sich hinneigen.

Нáхилки, (-илцї), в нáхилку, *Левч. adv.* sich hin überbeugend, s. überbeugend.

Нахúльний, *a.* geneigt.

Нахúльцем, *adv.* s. Нáхилки; 2) aus Gewohnheit, aus Neigung *Ос.*(61) XII.102.

Нахитáти, s. Хитáти.

Нáхід, -оду, *m.* Einwanderung, *f.* Einfall, *m. Св.*; 2) Fund, *m. Зг.* 3) —, нахíдок -дку, *m.* z. B. — з чобíт das Tragen, Benutzung auf eine gewisse Zeit.

Нáхідка, *f.* das Betreten, Begegnung, *f. М.*; 2) Fund, *m.* Erfindung, *f. Бор.*; як — wie gefunden; 3) s. Нáхід(ок) 3).

Нахлептáти ся, нахлестáти ся, sich satt schlürfen.

Нахлúпати ся, einschlucken, einziehen: — вíтру; 2) s. Хлúпати.

Нáхлипка. *f.* Ventil, *n.*

Нахлї́бник, *m.* Kostgänger, *m.*; *adj.* нахлї́бницкий (звúчай *М.*+*Б.* 122).

Нахлї́бниця, *f.* Kostgängerin, *f.* горíвка — невóлї *Ос.* (61) XII. 101, Genossin, *f.*

Нахмалювáти, *v. a.* s. Нагатля́ти.

Нахмáрити, *v. a. Кч.* 238 Wolken sammeln, W. aufziehen; — чим W. bilden.

Нахмýрити, *v. a.* чолó und — ся

die Stirne runzeln, ein finsteres Gesicht machen, sich umwölken. [düster.

Нахмýрний, *a. Ко.* 430 umwölkt,

Наховáти, *v. a.* recht viel aufbewahren, verwahren, verbergen.

Наховстáти, *v. a.* конѧ́ dem Pferde das Gebiss anlegen, es zäumen; 2) нахóвстати, *v. a.* derb schlagen.

Нахóвсте, *n.* das Gebiss im Zügel.

Находи́ти, *v. n.* s. Найти́ u. — ся; herankommen *Кв.* 381; — ся sich müde gehen, viel gehen, коло когó viel jmdn pflegen, sich um jmdn viel Mühe gehen.

Нахóдище, *n. Пол.* Fundort, *m.*

Нáходка, *f. Н.* 115. 117. s. Нáхідка 2).

Нахóжий, *a.* aus der Fremde herankommend, auswärtig; zu Besuch kommend, *М.*

Нахóпити, нахоплѧ́ти, *v. a.* hastig auf sich etw. nehmen, raffen; 2) — ся на когó *С.* I. 54 auf jmdn herfallen, dringen, stossen; *b*) s. Ви́хопити ся; день нахоплѧ́е ся *М.* I. 100 der Tag bricht an.

Нахорóшити ся, *Е.* (*Пр.* VI. 587) zornig, leidenschaftlich werden.

Нахорувáти ся, viel kränkeln, lange krank sein. [sam, dreist, plötzlich.

Нáхрáпом, *adv. Левч.* heftig, gewalt-

Нахурувáти ся, seine Fuhre beladen, sich befrachten, *Пс.*

Нáхух, *m. Пар.* нахýхане, *n.* Anhauch, *m.* das Anhauchen, Anhauchung, *f.*

Нахýхати, *v. a.* anhauchen, voll hauchen. [ritzen, *Пол.*

Нацарáпати, *v. a.* zerkratzen, an-

Нáцийонáльність, -ости, *f.* Nationalität, *f.*; *adj.* нацийонáльний, national; s. Нáродний &.

Нáция, *f.* Nation, *f.* [seihen, voll zapfen.

Нацїди́ти, нацї́джувати, *v. a.* viel

Нацїли́ти, нацїлѧ́ти, *v. a.* стрілý на що *Фр.* das Geschoss worauf richten, mit dem G. zielen; — ся на когó auf jmdn zielen, abzielen, anlegen, aufs Korn nehmen; zu treffen suchen, *Не. Р.* I. 142, s. Навáжити ся на щось. [küssen.

Нацїлу áти ся, sich recht satt

Нацькувáти, *v. a.* §. s. Наусти́ти.

Нацупи́ти, *v. a.* §. s. Натягнýти *ВГ.* 138.

Нач? = нáщо, wozu? *Ог.* 214.

Начáл, *m. М.* начáло, *К.* начáльство, *n.* Obrigkeit, Behörde, Oberherrschaft, Regierung; *coll.* die Oberen, Vorgesetzten, Beamten, *pl.*

Начáльний, *a.* — вожд Oberbefehlshaber, *m. Мог.* начáльницкий, *К. Фр.* начáльний, *a.* oberbehördlich, Magistrats-, eines Oberhauptes, e. Anführers (dem geziemend), Vorsteher-.

Начáльник, *m.* der Vorgesetzte, Obere, Vorsteher, Vorstand; Befehlshaber, Anführer, *m.* [berin, *f.*

Начáльниця. *f.* Vorsteherin; 2) Urhe-

Начáльствувáти, *v. n.* die Oberherrschaft führen, den Oberbefehl haben.

На-чáс, на-часóчок, *adv.* auf kurze Zeit.

Начáте, *n. Зг.* Anfang, *m.*

Начáти, *v. a.* s. Начинáти; *ptc.* начáтий angefangen.

Начáток, -тку, *m.* Anfang, *m.*; 2) das Vorhaben, Unternehmen, *Шл.*

Начахóлити, *v. a.* s. Нарубáти (хворостý) *В.* [lyciflorae).

Начáшнi, *pl.* Kelchblütige, *pl.* (Ca-

Начванúти ся, übermässig sich selbst loben, prahlen. [Ненáче, *Ог.* 210.

Нáче, *coll.* gleichsam, gleichwie, wie, s.

На-чекý, *adv.* auf der Wacht. *Зак.*

Начепи́ти, начеплѧ́ти, *v. a.* ansetzen, -heften, -haken; aufstecken; 2) — ся * на когóсь jmdn mit scharfen Worten mitnehmen. [blähen; *zornig werden.

Начепýрити ся, sich drollig auf-

Начерви́ти, *v. n.* s. Черви́ти. [(*В.*)

Начеремши́ти, *v. n.* in Fülle geben

Начерéник, *m.* Säulenglöckchen, *n.* (Epistylis).

Нáчерк, *Не.* нáчерт, *m.* Zeichnung, *f.* das Zeichnen; Abriss, Grundriss, Entwurf, *m.* Construction, Aufnahme einer Zeichnung, *f.*

Начеркáти, *С.* I. 163. начертáти, (-ти́ти), *v. a.* ver-, aufzeichnen, den Grundriss, den Entwurf machen; darstellen, reissen, entwerfen *Др. с.* 94. construieren.

Начéрпáти, начéрти, (-черý, -черéш), *v. a.* voll schöpfen, anfüllen.

Начéрти, (-чрý, -чрéш), *v. a.* die Rinde abschälen, entrinden.

Начесáти, начíсувати, *v. a.* aufkämmen; 2) hecheln. [(ся) 3).

Начидáти ся, (*Фр.*) s. Нащади́ти

Начимсáти, начимхáти, s. Нами́кати (*В.*).

*

Начинатель, *m. У.* Urheber, Initiator, *m.* [inchoativ.

Начинательний, *a. Гол. гр.* 132

Начинати, *v. a.* anfangen, beginnen.

Начинє, *n.* Gefäss, Geschirr, *n.*; 2) *coll.* Werkzeuge, Instrumente, das Geräth eines Handwerkers, Webers &.

Начинити, начиняти, *v. a.* s. Наробити *Кч.* 199; 2) кого дурнем zum Narren machen, foppen; 3) anfüllen, füllen (mit dem Füllsel); 4) mit dem Bastsiebe viel Getreide dh Kreiseln reinigen.

Начинка, *f.* Füllsel, Füllsen, *n.*; 2) gefettete Maispolenta.

Начипити, (-чіп-), s. Начепити.

Начислити, начисляти, *v. a.* aufzählen, rechnen.

Начиснiти ся, s. Набідити ся.

Начитаність, -ости, *f.* Belesenheit, *f. Пар.*

Начитати, *v. a.* aus-herauslesen, *Ш.* I. 59; — ся viel lesen; начитаний, *a.* belesen.

Начівка, *f.* s. Натичка. [лок.

Начілок, -лка, *m. Пар.* s. Причо-

Начолко, *n.* Stirnblatt, *n.* Stirnriemen, *m. Пар.*

Начорнити, *v. a.* schwärzen.

На-чорта! zum Teufel! = до чорта.

Начоси, *pl.* Scheitelhaare, *pl.*

I. Начувати, *v. n.* s. Ночувати.

II. Начувати, *v. a.* und — ся horchen, lauschen, wachen, Acht haben.

На-чудо, *adv.* начудний, *a. Ч.* V. 775 zum Erstaunen, wunderbar.

Начудувати ся, sehr staunen, viel bewundern: над чим, sich wundern.

Начхати, *v. a.* spucken *Ш.* II. 261.

Наш, наша, наше, *pron.* unser, der (die, das) unsrige; 2) *N.* des Buchst. Н.

Нашатир, *m. gr.* Salmiak, *m.*

На-швидку, *adv.* in der Eil, unverzüglich, *Ш.* II. 221. [ches Zureden.

Нашепт, *m.* das Zuflüstern, heimli-

Нашептати, нашептувати, *v. a.* zu-einflüstern, zulispeln, eingeben *Ш.* I. 57 (vom Monde als Gedankenfreunde); besprechen, dh Worte bezaubern.

Нашибати, нашибнути, *v. a.* кого jmdn befallen. [Fallsucht, Epilepsie, *f.*

Нашибка, *f.* hinfallende Krankheit,

Нашибоватий, *a.* launig, mit Schrullen, *Фр.* rappelköpfig.

Нашиванка, *f.* Art Muster der Leinenstickerei. [annähen; viel nähen.

Нашивати, нашити, *v. a.* auf,

Нашивка, *f.* angenähetes Stück Leinwand (an der Schulter des Hemdes).

Нашийний, *a.* Hals-.

Нашийник, нашильник, (-шей-, -шель-), *m.* Halskette, Deichselkette, *f.* Deichselriemen, *m.*; 2) * der auf dem Nacken sitzt, Zwingherr, Aufseher, *m.*

Нашийок, -йка, *m.* Halsbinde, *f. Пар.*

Нашина, *f.* das Heimische, unser Heimatliches, *МШ.*; Inland, *n. adj.* нашиньский, s. Наський.

Нашкодити, *v. n.* кому jmdm Schaden bringen; Sch. anrichten, Unfug treiben.

Нашлець, -елця, *m.* Ankömmling, *m. Пар.* [Ohren spitzen *Ш.* I. 49.

Нашорошити, *v. a.* — уха die

Нашпилити, нашпилювати, *v. a.* (auf eine Stecknadel) aufstecken, -spiessen.

Нашпиґувати, *v. a.* mit scharfen Spitzen, Nadeln & besetzen, spicken, spiessen, stechen, *Кч.* 241 vollspicken.

Наштукотворити, *v. n. Пр.* V. 411 böse Streiche spielen.

Наштукувати, *v. a.* anstückeln.

Нашукати ся кого (чого) viel, recht lange suchen. [2) viel brausen.

Нашуміти, *v. n.* viel schäumen;

Нашурубурити, *v. n.* viel Unfug treiben, böse Streiche spielen.

Нащад, *Зар.* (*pl.*) нащадок, -дку, *m.* нащада, *f.* Anfang, Ursprung, *m.* Abstammung, *f.*; 2) das Erübrigte, Ersparniss, *f.* Ueberrest, Vorrath, *m.* Hab' und Gut, *К.* до нащаду, до нащади, von Grund aus, gänzlich; з-нащада сьвіта von Uranfang der Welt.

Нащадити, *v. a.* хлопця жінці einen Knaben dem Weibe erzeugen; 2) viel sparen, ersparen, zusammenlegen; 3) — ся seinen Anfang nehmen, aufkommen; zur Welt kommen wollen; на сьвіт — aufkeimen (*Фр.*).

Нащадний, *a.* von der Nachkommenschaft, erblich, *Пис.*

Нащека, нащока, *f.* Werkstück beim Jochdeichsel, s. Протика; Riegel beim четвернь, *m.*

Нащепити, (-щіп-), нащеплювати, *v. a.* деревину mit einem Edelreis bepfropfen, veredeln; детину, (детині

віспу) ein-impfen.

Нащи́па́ти, *v. a.* ab-pflücken; 2) kneipen; 3) spalten (щінки́).

На́щит, до на́щиту, *T.* s. На́щад.

На-що́, wozu; 2) на що — —, да і те (то), на що вже, на́що — — оджеж і wie sehr (es) auch, wie wohl auch, wie wohl — — so doch, dennoch — *Гр. Бор.;* ohnegleichen.

Нащу́рити, *v. a.* у́ши s. Нашоро́шити; — ся на щось einer Sache auflauern.

Наюдити, *v. a.* § s. Наусти́ти.

Наюрити ся, zornig, aufgebracht, böse werden, schmollen.

На-я́ві, *adv.* *Ф.* in Wirklichkeit.

Наяло́зити, *v. a.* aufschmieren, Unrath anhäufen. [купи́ти, *Зак.*

Наямли́ти, *v. a.* *Мак.* I. 20 s. На-

Ная́рювати, *v. a.* на скри́пці „коза́ка" passende Töne aufsuchen u. componieren *Ос.*(61) XII.101.*vgl.*s. Нара́їти.

Не, *Partikel.* der Negation: n i c h t; in Zusammensetzungen: un-; ohne, miss--los; *Mi.* II. 353—358; IV. 170—195; *Ог.* 208—216; den Begriff verstärkend *Mi.* II. 354. *Wgr.* IX.; 2) = нема́ ist nicht da *Фр.*

Не-абия́к, *adv.* *Мор.* nicht schlechtwegs, nicht gemein. [*adv.*s. Неза́бавки.

Неба́вком,не́бавці,*фр.*неба́вом,*Мх.*

Небага́то, (-а́цьо), (*d.* небага́течко, *adv.* nicht viel. [chig, wortkarg.

Небалакли́вий, *a.* nicht gesprä-

Неба́чний, & s. Необа́чний &.

Не-без-дї́о, *adv.* nicht umsonst.

Не-бе́з-май,непобе́змай.*adv.*leider!

Небезпе́ча, *f.* *Св.* небезпече́ньство, *n.* *ГШ.* Gefahr, *f.*

Небезпе́чний, *a.* gefährlich.

Небезпе́чність, -ости, *f.* Gefährlichkeit, *f.* [ungegründet.

Небезпідста́вний, *a.* *ВБ.* nicht

Небезси́лий, *a.*nicht ganz schwach.

Не-без-то́го, *adv.* — що wohl auch, es ist wohl anzunehmen, dass —.

Небеса́, *pl.* s. Не́бо. [*a.* himmelblau.

Небесноси́ній, *В.*небе́ський (*В.*).

Небе́сний, *a.* Himmel-, himmlisch.

Небили́ско, *n.* *N.* e. Berges.

Небили́ця, (-бел-), *f.* Unding, *n.* Fabel, Mär, Anekdote, *f.*

Небили́чити, *v. n.* fabeln, faseln, albernes, eitles Zeug sprechen.

Небили́чний, *a.* (*adv.* небели́чно *TP.* 5) märchenhaft, fabelhaft, mythisch.

Не́бить, *f.* Unannehmlichkeit, *f.*

Не́бі, *conj.* s. Ні́би. [бір *ІГ.*

Не́біж, -ожа, *m.* Neffe, *m.*; 2) s. Не́-

Небіжка,(*d.*небіжечка),небі́жчиця, (-бжчиця *M.*) die Verstorbene, Gottselige.

Небіжчик, (*d.* небіжчичок), *m.* der Verstorbene, der Selige *Mi.* II. 356.

Не́бій, -оя, *m.* der Furchtlose *Ч.*I.270.

Небійсь, не́бісь, *ІГ.* *adv.* ist nicht zu befürchten, wohl, vielleicht.

Не́бір, *m.*небірка *f.*(*В.*) s. Небо́г, небо́га,небора́к. [greifend;*vgl.*Не-вмки́й.

Небі́рчий, *a.* *Н.* 235 nicht gut zu-

Небісе, *n.* *Ф.* *coll.* s. Не́бо, небеса́.

Небішка, небіщик, s. Небіжка &.

Не́бо, *n.* (*pl.* небеса́). Himmel, *m.*

Небови́д, *m.* *Ф.* s. Небоскло́н.

Небови́сь, *f.*? *Б.* (*Пр.* VI. 526) *pl.* Wolken, *pl.*?

Небо́г, небожи́ско, (-и́ще), *m.* s. Небора́к, (*vocat.* небо́же, небо́ре mein Lieber! *Оц.* § 88).

Небо́га, небожи́ця, *Ф.* *f.* eine Arme, ein armes Ding, hilfloses Wesen; моя́ & небо́га meine & Geliebte, Liebe.

Небо́гий, *a.* arm.

Небогобо́ящий, *a.* gottlos.

Небожа́, -а́ти, небожа́тко, *n.* ein armes Kind, armes Geschöpf; мої -а́тка meine Lieben.

Небозві́д, -бду, *m.* Himmelsgewölbe, *n.* -wölbung, *f.* *У.* *Фр.*; *adj.* небозві́дний *Фр.* am H.

Небора́к, (-а́ка, *Р.* I. 63), небораче́ско, (-и́ще), *m.* armer Mensch, a. Teufel, a. Schlucker, a. Wicht, ein Hilfloser.

Небоскло́н, *m.* небоскло́не, *n.* *У.* Himmelsgewölbe, -zelt, *n.*; 2) Gesichtskreis, Horizont, *m.* [боскло́н.

Небоспа́д, *Б.*небосхи́л,*Пс.* *m.* s. Не-

Небося́глий, *a.* *У.* bis zum Himmel reichend. [furchtlos.

Небо́язкий, *Др.* небо́язний, *Ру.* *a.*

Небува́лець, -лця, *m.* der sich nicht in der Welt herumgesehen, *ВБ.*

Небува́лів, -ова, *m.* „Nirgendheim", *n.* Utopie, *f.* [was nicht wirklich war.

Небува́лість, -ости, *f.* *Мак.* II. 59

Небува́льщина, *f.* noch nicht Dagewesenes, Ungeheuerlichkeit, *f.* *Фр.*

Небу́лий, *a. Ст.* nicht daseiend; nicht leben könnend. [senheit, *f.*
Небу́тність, -ости, *f. Кн.* Abwe-
Нева́да, *f. Піс.* Unschädlichkeit, *f.*
Нева́жити, *v. a. Ч.* V. 141 s. Зневажа́ти, misshandeln. [bedeutend.
Нева́жний, *a.* ungiltig, nichtig; un-
Нева́жність, -ости, *f.* Ungiltigkeit, Nichtigkeit, *f.*
Невало́вшний, невало́чний, невалу́шний, *a.* (*B.*) untauglich.
Не́варка, *f.* ungekochte Molke.
Не-ва́рта, не-ва́рто, *adv.* nicht wert, wertlos: нічо́ —. [*m.* Wertlosigkeit, *f.*
Нева́ртість, -ости, *f. Св.* Unwert,
Невартува́ти, *v. n.* nicht wert sein.
Невба́чливий, *a.* -е о́ко kurzsichtig, schwach, *T.* [Невмоли́мий.
Невбо́лаго́мий, *a. Ос.* (61) II. 237 s.
Невва́жливий, *M.* невва́жний, *K. a.* unachtsam, zerstreut; etw. nicht beachtend, ausserachtlassend. на щось,
Невва́жливість, -ости, *f.* Mangel an Aufmerksamkeit, *m.* Unachtsamkeit, *f. Не.*
Невгава́ти, *v. n. Ме.* 85 nicht aufhören, ohne Unterlass etw. thun: ніжкі́ невгава́ють tanzen — —; *adj.* (*ptc.*). невгава́ючий, невгаву́чий, (-у́щий), *M.* II. 166.; *K.* невга́вний, *Кл. a.* un- unterbrochen, unablässig, unaussetzlich, unaufhörlich, stet, eifrig.
Невга́дно, *adv.* ungewiss, unsicher.
Невгамо́вний, *ОП.* невгаму́щий, *a.* unaufhaltbar, unablässig, rückhaltlos.
Невга́рен, *a. Ос.* (61) VIII. 20 s. Незуга́рний.
Невгаси́мий, невгасу́щий, *a.* unlöschbar, nicht erlöschend, unauslöschlich.
Невго́да, *f. Ваг.* Entbehrung, Noth *f.*
Невгоди́ти, невгаджа́ти, *v. a.* кому́ jmdn nicht befriedigen, s. Годи́ти; — чиї́йсь во́ли nicht willfahren.
Невго́дний, невго́жий, *a.* schwer (nicht) zufrieden zu stellen; nicht befriedigend; *adv.* невго́же nicht hübsch, schlecht; невго́дно unangenehm; 2) untauglich, unbrauchbar.
Невгомо́нний, невгомонли́вий, *Ру. a.* unaufhaltsam, unwiderruflich *Ко.* 60; 2) unablässig, unverdrossen, unermüdet; unruhig. *C.*
Невда́лий, *a.* s. Невда́тний.
Невда́лиця, невдалю́га, невда́ха, (*d.* -а́шечка), *f. m.* eine missrathene, unglückliche (*IГ.*) Person; der Untaugliche, Ungefüge, Taugenichts, *m.*
Невда́тний, *a.* невда́тник, *m. Ч.* V. 1173 невда́чний *TP.* 97 misslungen, missrathen; untauglich.
Невда́ча, *f. H.* 37. +*M.* das Misslingen, Missrathen, Fehlschlagen.
Невдержи́мий, *Фр.* невде́ржний, *a.* unaufhaltbar, unaufhaltsam.
Не-вдивови́жу, *adv. Не.* nicht zum Erstaunen, nicht staunenswert.
Невдого́да, *f. У.* невдого́де, *n.* Missbehagen, *n.* Unzufriedenheit, *f.*
Невдяка, *Гн.* 21. невдя́чність, -ости, *f.* Undank, *m.* Undankbarkeit, *f.*
Невдя́чний, невдя́чливий, *Ст. Кн. a.* undankbar. [Undankbare.
Невдя́чник, *m. Гол.* I. 348. 374. der
Невдя́чниця, *f. Ч.* V. 229 die Undankbare, Schnöde.
Неве́жа, *m. Др. с.* 214 s. Неві́жа.
Невели́чкий, *a. dim.* kleinwinzig.
Невелі́ти, *v. a.* verbieten *Mi.* IV. 173.
Невесе́лий, *a.* missvergnügt.
Невече́рний, *Ш.* II. 71. невечорі́ючий, *Пу. a.* ohne Abend, ohne Untergang, immer hell, nachtlos.
Не-вже-ж? не-вжлиж? *Др. с.* 115 ob doch nicht? doch wohl? wie? sollte es sein? wäre es möglich?
Невжи́вчивий, *a. Кн.* der sich nicht einleben kann, unverträglich, schroff.
Невжито́чність, -ости, *f. K.* Unbrauchbarkeit, *f.* [nach, bald *M.* II. 121.
Не в-заба́рі, *adv.* nicht lange her-
Не-в-за́мітку, *adv. Др. с.* 210 unbekannt.
Не-в-за-у-мі́ру, *adv. M.* III. 39 unverhältnismässig viel, u. gross, zahlreich; übermässig. [stand, *m.*
Невзго́да, *f. K.* Empörung, *f.* Auf-
Невзго́дина, *f. gew. pl.* злії — Fehden, *pl.* unselige Zeiten, Ungemach, *n.*
Невзнача́й, *adv.* unversehens, plötzlich. [n. fehlen, n. ausgehen.
Невибува́ти, *v. n.* nicht mangeln,
Невиво́дний, *a.* nichts herauszubringen, nicht enden wollend, ohne Ende, fort-, immerwährend, unausgesetzt, stet.
Невиго́да, *f.* Unbequemlichkeit, *f.*
Не́вигі́дний, *a.* невигі́дник, *m.*

unbequem, ungelegen, unpassend.

Нéвид, *m.* Hades, *m.* Unterwelt, *f.* *Py.*

Нéвидáль, невидáльщина, *n.* eine (nie gesehene) Seltenheit, Wunderding, *n.*

Невидáльце, *n.* etwas noch nie gesehenes, höchst seltenes (u. dah. kostbares) ein neues Spielwerk, Naschwerk für Kinder; eitle Vorspiegelung, alles Enttäuschende, Unding, *n.*

Невидáти, *v. a.* nicht zu sehen; *iron.* невидáв я тебé ich achte gar nicht auf dein Gebahren, das möchte noch fehlen, warum nicht gar!; *ptc.* невйданий, невидáлий noch nie gesehen, seltsam, wunderlich.

Невйдержимий, *a.* unausstehlich.

Невйдержимість, -ости, *f.* Unausstehlichkeit, *f.* *Пар.*

Невйдержка, *f.* *P.* I. 118 etw. aus zuhalten; ist nicht zum Aushalten.

Невйдимий, невйдний, *a.* unsichtbar; dunkel, finster, (хáта, ніч); 2) невйдний (*Фр.*) unansehnlich; *adv.* невйдимо nicht ersichtlich, unvorgesehen *АД.* I. невйдно, невйдко ся ist nicht hell, ist dunkel *Ог.* 171. [barkeit, *f.* *Пар.*

Невйдимість, -ости, *f.* Unsicht-

Невидймка, *f.* шáпка — Kappe welche jmdn unsichtbar machen kann, Tarnkappe, *f.*

Невиднíти, *v. n.* dunkel werden.

Невидющий, *a.* der nicht sieht, blind; 2) unsichtbar. [lend, ohne Ausgang, *Ст.*

Невикрýтний, *a.* nicht enden wol-

Невилáзний, *a.* woraus man sich nicht herausbringen, nicht herausgelangen kann, grundlos, bodenlos (болóто); 2) der nicht fortgehen, herauskriechen will.

Невилїчймий, *a.* unheilbar, incurabel, *Нäв.* [barkeit, *f.*

Невилїчймість, -ости, *f.* Unheil-

Невимóвний, *a.* unaussprechlich, unsäglich; 2) *adv.* най то бýде невимóвно ohne jmdm etw. vorzuhalten, vorzurücken, vorzuwerfen, *H.* 3.

Невймушени, *a.* ungezwungen.

Невймушеність, -ости, *f.* Ungezwungenheit, *f.* *Пар.*

Невйнний, невинувáтий, (-овáт), невинóвний, *Кв.* 385. *a.* unschuldig, schuldlos; unbefangen.

Невинничáти, *v. n.* *Ко.* 200 sich unschuldig stellen, einen Unschuldigen vorgeben, scheinheilig sein.

Невйнність, -ости, *f.* Unschuld, Schuldlosigkeit, *f.*

Невиносймий, невйносний, *Вах.* *a.* unerträglich, unaustehlich.

Невиносймість, -ости, *f.* Unerträglichkeit, Unausstehlichkeit, *f.* [*B.*

Невинуждéнний, *a.* ungezwungen,

Невипарлйвий, *a.* *Пол.* unverdampfbar.

Невипйсаний, *a.* *M.* unbeschreiblich, nicht zu beschreiben, schwer zu malen.

Невиплáтний, *a.* довг unbezahlbar.

Невйповнене, *n.* Nichterfüllung, *f.*

Невипрáнець, -нця, *m.* *У.* ein Ungewaschener, Sudler. [führbar.

Невйпровадний, *a.* *Пар.* unaus-

Невирáзний, *a.* undeutlich, *ГШ.*

Невйречений, *a.* *B.* unaussprechlich. [niert, ungeübt.

Невйроблений, *a.* nicht routi-

Невйробленість, -ости, *f.* *Зг.* Unfertigkeit, *f.* Mangel an Ausführung, *m.*

Невйрозумілий, *a.* rücksichtslos nachsichtslos. [*ВБ'*

Невисłóвний, *a.* unaussprechlich,

Невитерпймий, *Фр.* невйтерпний, *Cm.* *a.* unerträglich, unausstehlich.

Невйтка, капуста — *f.* Blätterkohl, *m.*

Невитрáвний, *a.* unauslöschlich, unvergänglich, *Cm.* [ernd.

Невитревáлий, *a.* nicht ausdau-

Невитревáлість, -ости, *f.* Mangel an Ausdauer, *m.* [schöpflich.

Невйчерп, до невйчерпу, *K.* uner-

Нѐвѣглáс, *Кв.* 445. *КУ.* невíголос, *m.* der Unwissende, Unkundige, Dumme, Thor, Idiot. *m*

Невіголóсий, *a.* *K.* lautlos, sprachlos; 2) unwissend, unkundig, barbarisch.

Нéвід, -оду, *m.* Grossgarn, Kurrengarn, *n.* grosses Fischnetz.

Невíда, *f.* *П.* *n.* 97 s. Невíдомість.

Невідберймий, *a.* uneinbringlich.

Невідберймість, -ости, *f.* Uneinbringlichkeit, *f.* *Term.*

Невідвернймий, *Пар.* невідворóтний, *a.* unabwendbar, unwiderruflich, unausbleiblich, unausweichlich. [*У.*

Невідгадáемий, *a.* unenträthselt,

Невіддíльний, *a.* s. Невідлýчний.

Невідкли́чний, *a.* unwiderruflich.
Невідкло́нний, *a.* *ОП.* s. Невідверни́мий.
Невідлу́чний, *a.* unzertrennlich.
Невідлу́чність, -ости, *f.* Unzertrennlichkeit, *f.*
Невідмі́нний, & s. Незмі́нний &.
Невідмі́тний. *a.* unverwerflich, *Пар.*
Невідмо́вний, *a.* *T.* unwiderlegbar.
Неві́домий, *a.* unbekannt, неві́домо es ist u., man weiss nicht.
Неві́домість, -ости, *f.* das Unwissen, Nichtwissen, Unkenntnis, Unwissenheit, *f.* *M.* II. 162. [lich.
Невідра́дний, *a.* trostlos, sehr miss-
Невідрази́мий, *a.* *КУ.* unabwendbar, unaufhaltsam.
Невідсту́пний, *a.* unzertrennlich.
Не-від-то́го, він — er wird es gern nehmen, thun, sehen &.
Невідхі́дно, *adv.* nicht weggehend, sich nirgends entfernend, *M.*
Неві́дходом, *adv.* ununterbrochen.
Неві́жа *f.* Unkenntnis, Unkunde, *f.* *Пар.*
Неві́жий, *a.* unkundig, *Зг.* [ний etc.
Неві́льни́й, неві́льник, &s. Нево́ль-
Неві́ра, *f.* Unglaube, Untreue, *f.*; 2) —, неві́ронька s. Неві́рний 1).
Неві́рливий, *a.* misstrauisch.
Неві́рний, (*d.* невірне́нький, невірни́ченько), *a.* ungläubig, heidnisch; untreu, treulos, unsicher, unzuverlässig, wortbrüchig; unwahr, unrichtig; неві́рне жи́ти keine Treu u. Glauben halten; неві́рно в ро́ті, *He.* übel, fad.
Неві́рник, *m.* der Ungläubige (*Фр.*); неві́рниця, *Гол.* I. 262 неві́рничка *Фр*, Untreue, Treulose; die Ungläubige.
Неві́рність, -ости, *f.* Untreue, Treulosigkeit; Unwahrheit, Unnatürlichkeit, *f.* *Кн.* [Misstrauen, *n.*
Неві́рство, *n.* *Тор.* Unglaube, *m.*
Невірчи́во *adv.* *Зар.* s. Недовірчи́во.
Неві́сник, *m.* *Bein.* des шу́рин, (Gatte der неві́стка?) *Ч.* IV. 346. [*Кв.*
Неві́ста, *f.* Weib, *n.* Frau, *f.* *У.* Braut, *f.*
Не-ві́сть що, *Кух.* не ви́сь що, *Гр.* не віть що = не зна́ти що, *iron.* Gott weiss was.
Невісте́н, -тна́, -тне́, *a.* unkundig; я — що ich weiss nicht davon dass —.
Невісти́тель-дружи́тель, *m.* *Пу.* der zur Frau macht.

Неві́стка, неві́стиця, неві́хна, *Me.* 49 (*d.* неві́сточка), *f.* Schwiegertochter, Ehefrau des Sohnes; Schwägerin, *f.* *adj.* неві́стчин, невісто́чий.
Неві́стний, *a.* *КУ.* bewusstlos, unbewusst. [*m.* *Ф.*
Невістово́йство, *n.* Frauenmord,
Невісту́лки, неві́стки, *pl.* weisse Wucherblume, (Chrysanthemum leucanthemum); 2) Aster chinensis.
Невістю́х, *m.* *pol.* *К.* weibischer Mensch, Memme, *f.*
Невклю́жий, *a.* s. Незру́чний, *Левч.*
Не́вкрітний, *a.* (*Ф.*) unruhig, „ohne Sitzfleisch;" ausgelassen, händelsüchtig.
Не-влад, *adv.* nicht genehm, ungelegen. [mässig.
Невласново́льний, *a.* unfrei, bot-
Невласново́льність, -ости, *f.* Unfreiheit, Botmässigkeit, *f.* *Фр.* [bar.
Невлови́мий, *a.* *К.* unfangbar, unfass-
Невлюби́мий, *a.* nnbeliebt, unliebsam, *M.*
Невлю́дник, *m.* s. Відлю́док.
Невмива́ка, невми́ванець, -нця, *m.* der Ungewaschene, schutziger Mensch.
Невмира́ка, -ли́цар. *m.* unsterblicher, „entrückter" Held *Oc.* (62) I. 19.
Невмиру́чий, невміру́щий, *a.* nie sterbend. [*M.* I. 88.
Невми́сне, *adv.* nicht absichtlich
Невмі́вки, *adv.* *Ф.* (*PX.* 175) s. Непри́чком?
Невмі́лий, *a.* unwissend, unkundig, чого́сь *К.* ungelehrig, ungebildet, unverständig, *H.* 117. *He.*
Невмі́лість, -ости, *f.* невмі́не, *n.* *H.* 117 das Unwissen, Unwissenheit, Unkenntnis, *f.*
Невмі́рний, *a.* s. Надмі́рний.
Невмісти́мий, *a.* *Пу.* unerfasst.
Невмі́стний, *a.* unstatthaft, unschicklich, *Гол.*
Невмоли́мий, *a.* unerbittlich, *ІГ.*
Невмо́сний, *a.* *Oc.* (61) IV. 35 unfolgsam, unbändig. [ertragen.
Не-в-мо́ч кому́ jmd kann nicht mehr
Не-в-оба́в, *adv.* s. Нео́бавки.
Неводни́чий, *s.a.m.* Verfertiger von не́води (Fischernetzen), *m.* [Нево́льник.
Нево́лець, неві́лець, -льця, *m.* *ОП.* s.
Нево́лити, *v. a.* zwingen, nöthigen, quälen, plagen, jmdm Zwang anthun,

Leid verursachen; — ся sich in Unfreiheit abhärmen, sich abmühen.

Невóльний, *a.* unfrei, botmässig, abhängig, unterthan; невóльно ist nicht erlaubt, nicht frei.

Невóльник, *m.* Sclave, Knecht, Kriegsgefangener, *m.* невóльників дорóга Milchstrasse, *f.* *К.* (*Хата.* 187).

Невóльниця. *f.* Sclavin, Gefangene, *f.*

Невóльничий, *a.* sclavisch, knechtisch, dienstbar, servil, Sclaven-.

Невольнúчество, *n.* *У.* Sclaverei, *f.* Servilismus, *m.*

Невóля, невóлиця, *f.* Unfreiheit, Sclaverei, Knechtschaft, Leibeigenschaft, Gefangenschaft, Gefangennehmung, *f.* Zwang, *m.* що мені за — wer kann mich zwingen etw. zu thun. [Schaf.

Невóра, *f.* anderthalbjähriges weibl.

Невóрог, *m.* *W.* gar nicht feind; 2) неворóзї, *pl.* *Гол.* II. 129 = ворогú? Verstärkung des Begriffes *Mi.* II. 354.

Нéвороть. *f.* Ort aus dem man nicht mehr zurückkehren kann, Abgrund, *m.* идú в нéвороти (*pl.*) sollst nicht mehr zurückkehren!

Нéворотом, (ходúти), herumirren; auf verkehrte, verderbliche Weise, durcheinander. [воротний.

Невóртний, *a.* *P.* I. 24 s. Непó-

Невоскресúмий, *a.* nicht mehr zur Auferstehung zu bringen *ВБ.*

Не-впадáє, = не випадáє, *H.* 19. es ziemt nicht.

Невпинúмий, *a.* unaufhaltbar, *M.*

Невпíрий, *a.* unbefiedert; *arm *H.* 145.

Невповáга, *f.* Rücksichtslosigkeit, *f.* *M+Б.* 162.

Невповáжний, *a.* verachtet, *Ру.*

Невповáти, *v. n.* на щось worauf nicht bauen, n. vertrauen, sich nicht verlassen. [losigkeit, *f.* *Ч.* II. 252.

Невпóкій, -óю, *m.* Unruhe, Ruhe-

Невпокíйний, *a.* unruhig, ruhelos, unstet, stürmisch.

Невпросúмий, *a.* unerbittlich.

Невразлúвий, *Cm.* неврáзний, *Кл.* *a.* unverwundbar.

Неврóд, *m.* s. Неурóжай, (*B.*).

Неврóда, *f.* (*Фр.*) s. Неврóд; 2) Mangel an Schönheit, das Missrathen, *Зг.*

Неврочлúвий, *a.* gegen Hexerei geschützt.

Невсинýщий, *a.* unverdrossen, unermüdlich.

Невситúмий, *a.* unersättlich, *M.*

Не-в-сподóбу комý jmdm nicht gefallend, *Св.*

Невстигнýти, s. Не und Встигнýти: не встигнú го посварúти, зараз покидáє kaum dass man ihn rügt, allsogleich verlässt er den Dienst.

Невстúд, *m.* *Пар.* невстúдність, -ости, *f.* *Кл.* Unverschämtheit, Schamlosigkeit, Frechheit, *f.* [*Гол.* III. 521.

Невстидлúвий, *a.* unverschämt,

Невтáйний, *a.* nicht zu verheimlichen. [*Infinit.* die Geduld verlieren.

Не-в-терпіж комý стáло mit d.

Невтї́шно, *adv.* *Oc.* (61) V. 21 untröstlich, trostlos.

Невтомлéний, (*adv.* -éнно), невтомлúвий, *M.* невтóмний, *ВБ.* *a.* unermüdlich, unverwüstlich. [*IГ.*

Невторóпний, *a.* unverständlich,

Невýдничок, (-відн-), *m. dim.* *Ч.* III. 300 Fischer, *m.*

Не-в-чáс, *adv.* nicht zu rechten Zeit; 2) nach einiger Zeit, ein wenig hernach.

Невя́нущий, (невядý-), невя́льний, *IГ.* *a.* nicht welkend, unverwelklich.

Нéга, *m. f.* Zärtling, Weichling, *m.* s. Нї́жний 2), нéха.

Негáдáнно, *adv.* *Кн.* unvermuthet.

Нéгáдка, нéгáдки комý, собí fällt gar nicht ein, kümmert nicht, ist ganz gleichgiltig, gleichmüthig *M.* II. 33.

Негáйний, *a.* *K.* II. 251 nicht zeitraubend, leicht von statten gehend; 2) unverzüglich *К.ч.* 389; *adv.* -но ohne zu säumen.

Негáмірний, *a.* ohne Lärm.

Нéгаре, *adv.* — мені житé собí відобрáти ich bin nahe daran mir das Leben zu nehmen (*Ф.*) s. Негóре.

Негасúмий, *a.* unlöschbar, *Ш.* II. 218.

Нéгидь, (-úда), *f.* *Oc.* (61) VII. etw. Abstossendes, Garstiges.

Нéгин, *m.* s. Кукіль. *Пiс.*

Нéгід, *m.* *Mi.* II. 356. s. Негóда.

Нéгідь. *f. coll.* *M.* II. 43 Taugenichtse, *pl.* Canaille, *f.*; 2) Nichtswürdigkeit, Verworfenheit, *f.*

Негíда, *Ч.* V. 338. негíдник, *m.* негíдниця, *f.* der (die) Nichtswürdige, Ruchlose.

Негі́дний, *a.* unwürdig, nichtswürdig, ruchlos, verworfen.

Негі́дність, -ости, *f.* Nichtswürdigkeit, Verworfenheit, *f.*

Негі́нний, *a.* unerlaubt, verboten.

Не-гі́я чого́ ist nicht nöthig. [perig.

Негла́дкий, *a.* nicht glatt, rauh, hol-

Негла́дкість, -ости, *f.* Rauheit, Rauhigkeit, *f.* [2) fast, beinahe *Wgr.* 126.

Не́гли, *adv.*† kaum s. Ле́дви *Ke.* 188;

Неглумли́вий, *a.* nicht spottend; anständig.

Не́глуп, *m.* *МШ.* dummer Kerl, erzdumm, (не- verstärkt den Begriff глуп *Mi.* II. 354). [verweslich.

Негниючий, *a.* nicht faulend, un-

Негнївли́вий, *a.* nicht zum Zorne geneigt, nicht leicht auffahrend *Кч.* 122.

Неговіркий, неговорли́вий, *a.* nicht gesprächig, wortkarg.

Него́да, *f.* Ungewitter, *n.* *vgl.* Непого́да *Ш.* I. 224; Widrigkeit, *f.*

Него́ден, *a.* s. Не- und Го́ден.

Негоди́вий, *a.* *pol.* *Зг.* böse.

Негоди́ть ся, *impers.* es ziemt nicht.

Не-го́дї то́го ще — nicht genug dessen, noch — *Мх.* [keit, *f.*

Него́дність, -ости, *f.* *До.* Niedrig-

Негодя́й, *m.* Taugenichts, *m.*

Него́жий, *a.* untauglich, nichtsnutzig, gar schlecht; *adv.* него́же unangemessen, unschön.

Не́голоп, *m.* *Wgr.* IX. s. Не́глуп.

Не́голос, *m.* Misston, *Пар.* [46)?

Него́ндель, -для, *m.* *С. Ос.* (61) IX.

Не́гора кому́ щось роби́ти, unbequem, ungelegen.

Него́ре, *adv.* gleichgiltig.

Негости́нний, *a.* ungastlich, unwirtlich; -ні во́ди *TP.* 167 das Schwarze Meer (Πόντος Ἄξεινος).

Негости́нність, -ости, *f.* Ungastlichkeit, Unwirtlichkeit, *f.*

Негра́мотний, *a.* der weder lesen noch schreiben kann.

Негре́чний, *a.* unartig, unhöflich.

Негре́чність, -ости, *f.* Unartigkeit, Unhöflichkeit, *f.* [unschuldig, keusch.

Негрі́шний, *a.* *Ш.* I. 224 unsündlich,

Не-гу́рт (то), *adv.* *Не.* nicht eben oft, nicht viel.

Не́ґер, -ґра, *m.* Neger, Mohr, *m.* *Ш.* II. 59; неґретя́нка, *f.* Negerin, *f.* *Не.*

Неґлї́жний, *a.* Neglige-. [genichts, *m.*

Не́ґляс, *m.* (*Фр.*) Ungethüm, *n.* Tau-

Неґосподарний, *a.* unwirtschaftlich, unräthlich. [wirtschaft, *f.*

Неґосподарність, -ости, *f.* Un-

Неґрацийо́зний, *a.* nicht graziös, unschön, *Не.*

Неґува́ти, *v.a.* negieren; 2) *КС.* (82) I. 225 gering schätzen, verwerfen.

Неда́вно, *adv.* unlängst, vor kurzem.

Неда́вність, -ости, *f.* Neuheit (eines Ereignisses), *f.*

Не-да́й-сьвіта чва́ра, *f.* unheilschweres Gewitter, eig. ein Gewitter, welches das Tageslicht raubt *Ог.* 119.

Недале́кий, недале́нний. *Левч.* *a.* unweit, unfern, nicht weit, nahe; *adv.* недале́ко, (*d.* -а́лечко, -а́лїчко).

Недале́кість, -ости, *f.* Nähe, geringe Entfernung, *f.*

Недба́лий, недба́йливий, *Не.* недба́йний, *a.* nachlässig, fahrlässig, sorglos.

Недба́лиця, недба́йниця, недба́льниця, недба́йла, *m.* *f.* ein nachlässiger, fahrlässiger, unachtsamer Mensch.

Недба́лість, недба́йливість, -ости, *f.* Nachlässigkeit, Fahrläsigkeit, Unachtsamkeit, *f.* [*P.* I. 196. *Ог.* 98.

Недба́ха, *f.* ein fahrlässiges Weib

Недви́гий, *a.* *Ш.* II. 260 fem. -а се́рцем unbeweglich, schwerfällig, träge; недви́га *P.* I. 120 *N.* des Hundes (in d. Fabel).

Недвижи́мий, недви́жний, *a.* unbeweglich, unerschüttert, ohne sich zu rühren, fest, fix; -і до́бра Immobilien, *pl.*

Недви́жність, -ости, *f.* Unbeweglichkeit, *f.*

Не́дзька! *int.* Lockruf für Schafe.

Неди́вний, *a.* *Зг.* unansehnlich, geringfügig, mittelmässig; неди́вно би бу́ло wäre nicht zu verwundern.

Недивни́ця, недиво́та, s. Дивни́ця&.

Неді́йка, *f.* Kuh, die nicht gemolken wird.

Неді́йний, *a.* unthätig.

Неді́йність, -ости, *f.* Unthätigkeit, Schwäche, *f.* *Пар.* *В.*

Неді́йшлість, -ости. *f.* *Не.* das Nichtzeitgemässe, d. Vorzeitige, Unvollkommenheit, Unreife; 2) Nichtverwirklichung, *f.*

Недїле́жний, *Зар.* недїли́мий *Term.* *a.* untheilbar; individuell.

Недíлиця, *f.* Atom, *m.* *Ог.*

Недíльний, недíлешний, *a.* Sonntags-, sonntägig. [tag feiern, müssig sitzen.

Недїлюва́ти, *v. n.* *R.* 90 den Sonn-

Недíля, (*d.* -дíлька, -дíленька, -дíлечка), *f.* Sonntag, *m.* *Ч.* III. 12: — збірна́, збір erster S., — средокре́стна, vierter S., — похва́льна fünfter S., — цьвітна, ве́рбна sechster S. Palmsonntag: in den grossen Fasten; — велико́дна Ostersonntag, 2) Woche, *f.* [*Пар.*

Недоба́чний, *a.* s. Недогля́дний 2)

Недоби́тий, *a.* nicht ganz geschlagen; kaum am Leben, völlig abgequält *Ш.* II. 91.

Недоби́ток, -тка, *m.* Krüppel, *m.* kümmerliches Ueberbleibsel, *n.* *Ш.* I. 327.

Недобíнець, -нця, *m.* *Bein.* des карабíн(ець), *Зап.* II. 572.

I. Недобíр, -бру, *m.* Rest, Rückstand, *m.* Deficit, *n.*; 2) geringe Auswahl; 3) місяць — *Ч.* V. 129 Mond im Viertel, *m.*

II. Недобíр, *m.* *Bein.* des лїс, бір *Ч.* III. 419? *vgl.* Медоббри. [*pl.* *m.*

Недова́ра, *f.* *Зг.* *pl.* Fehler, Mängel,

Недова́рець, -нця, *B.* недова́рок, -рка, *m.* der Schule zu früh entlaufen, Gelbschnabel; etw. Unfertiges, Unreifes.

Недова́рка, *f.* Schlacke, *f.*; 2) *s. Недова́ренець, *У.*

Недове́рший, *a* *Гол.* III. 472 unvollkommen, verstümmelt, krüppelhaft.

Недовидїти, недови́джувати, *v. a.* jmdn nicht bemerken; 2) *v. n.* schlecht sehen, schwache Augen haben.

Недовідо́мий, *a.* unbekannt, unbegreiflich, unverständlich, unerforschlich, namenlos, *К.* [zufrieden, missvergnügt.

Недовíльний, *a.* *M.* III. 103 un-

Недовíр, *m.* *Др.* недовíра *He.* недовíренність, *У.* недовірли́вість, *Py.* недовірчи́вість, -ости, *f.* недовíрство, *n.* *M.* III. 29. Misstrauen, *n.* Ungläubigkeit, *f.* Skepticismus, Zweifel, Argwohn, *m.*; 2) недо́вір, *m.* *Cm.* der stolze Ungläubige.

Недовіркува́тий, недовірли́вий, недовірчи́вий, *a.* misstrauisch, argwöhnisch, verdächtigend, ungläubig.

Недовíрок, -рка, *m.* der Ungläubige, Renegat; Ketzer, *m.* [denken, *n.*

Недовíрування, *n.* *У.* Zweifel, *m.* Be-

Недовíрувати, недовіря́ти, *v. n.* nicht ganz vertrauen, glauben, misstrauen, argwöhnen. [am Gewich

Недовíсок, -ску, *m.* das Fehlende

Недово́дний, *a.* untauglich, unfähig ?

Недово́льний, *v.* s. Недовíльний.

Недово́льність, -ости, *f.* Unzufriedenheit, *f.* Missbehagen, *n.*

Не-до-вподо́би, *adv.* nich gefallend, nicht lieb, хтось кому́.

Недовче́ний, *a.* *Ш.* II. 55. s. Недоу́к.

Недога́дливий, *a.* der nicht leicht etw begreifen kann, nicht selbst worauf kommt, einfältig.

Недо́гарок, -рка, *m.* s. Огаро́к. [gen.

Недогíдний, *a.* unbequem, ungele-

Недогíдність, -ости, *f.* Unbequemlichkeit, *f.* *До.* [brantwein, *m.*

Недогíн, -о́ну, *m.* Fusel, Fusel-

Недо́гляд, *m.* Mangel an Aufsicht, *m.* nachlässige Aufsicht; Versehen, *n.*

Недогля́дний, *a.* unabsehbar, *У.*; 2) unsichtbar; unergründlich. [barkeit, *f.*

Недогля́дність, -ости, *f.* Unabseh-

Недого́да, *f.* Unzufriedenheit, *f.* Missbehagen, Leidwesen, *n.*

Недого́дний, *a.* nicht fähig zu befriedigen, unzulänglich, ungenügend.

Недо́гризок, *m.* s. Недо́їдок.

Недоде́ржане, *m.* Nichteinhaltung, *f.*

Недоду́ма, *f.* Gedankenlosigkeit; Unwissenheit, *f.*

Недо́зимки, *pl.* Ausgang des Winters und Anfang des Frühlings, *m.*

Недо́зір, -ору, *m.* s. Недо́гляд.

Недозна́мий, *a.* unwissend, *ОП.*

Недозна́лість, -ости, *f.* Unwissenheit, *f.* Mangel an Kenntnis, *m.* *ОП.*

Недозри́мий, *a.* unabsehbar; 2) unwahrnehmbar, *Пу.*

Недозрíлий, & s. Незрíлий etc.

Недозу́бий, *a.* zahnarm, mit unvollständigem Gebiss, *Пол.*

Недоймітка, *f.* *Зак.* s. Недоста́ток.

Недоймка, *f.* *gew.* *pl.* rückständige Steuern, Rückstand, *m.*

Недоїда́ти, недоїсти, *v. a.* nicht zu Ende essen; *v. n.* am Essen beeinträchtigt werden. [bleibsel eines Essens, *pl.*

Недо́їдок, *m.* *gew.* *pl.* недо́їдки Ueber-

Недока́зний, *a.* unerweislich, *Term.*

Недоква́с, *m.* Oxydul, *n.* *Пар.* [(*Фр.*).

Недоки́ваний, *a.* s. Недоти́кий,

Недокипти́ти ся, s. Недопита́ти ся.

Недокірли́вий, *a.* *He.* ohne Vorwurf.

*

Недóклад, *m.* Ausfall, Abgang, *m.* Deficit, *n.*; 2) недокла́д *B.* s. Недокла́дність.

Недокла́дний, *a.* ungenau, unbestimmt, *ГШ.* [nauigkeit, *f.*

Недокла́дність, -ости, *f.* Unge-

Недóкурки, *pl.* unverrauchte Ueberreste in d. Tabakspfeife, *Фр.* [дóїдок.

Недóкусок, -ска, *m. Mi.* II. 260 s. Не-

Недоку́чливий, *a.* nicht zu sehr lästig.

Недóлад, *m.* недола́дність, -ости, *f. K.* gestörte Ordnung, Unordnung, *f.* Mangel an Harmonie, *m.* Schlechtigkeit, *f.*

Недола́дний, *a.* nicht ordentlich, schlecht.

Недóламок, -мка, *m.* s. Недóломок.

Недоле́жаний, *a.* -е курча́ *Ш.* II. 236 unzeitig ausgekrochenes Hühnchen.

Недóлець, -лця, *m.* ein Unglücklicher, *Cm.* [sigkeitsmass, *m.*

Недóливки, *pl.* Abbruch beim Flüs-

Недоли́мок, -мка, *m. K.* I. 206. 319. kleine Streitaxt. [lust. *m. IГ.*

Недолі́к, *m.* Deficit, *n.* Mangel, Ver-

Недолі́ку, *adv. Mop.* ungefähr.

Недолі́ток, -тка, *m.* nicht volljährig, minderjährig, unmündig; недолі́тний, *a.* unerwachsen, unerzogen, *Пар.*

Недолóмок, -мка, *m.* das Halbzerbrochene, Verstümmelte, Bruchstück, Stümmel, *n.* Krüppel, Zwitter, etw. Halbes, Zwitterhaftes; *pl.* Trümmer, *pl. H.* 16.

Недолу́га, *Me.* 26 недолу́жність, -ости. *Ил. Пол. f.* Gebrechlichkeit, Schwäche, Mangelhaftigkeit, *f.*

Недолу́гий. *a. Др. с.* 118 schwächlich, gebrechlich, unbeholfen; blöde *Wgr.* 50.

Недолюбля́ти, *v. a. M.* II. 79 nicht gerne haben.

Недолю́д, недолю́док, -дка, *m.* ohne Menschenwürde, entmenscht, Unmensch, *m. Ш.* I. 110. II. 120. 10 etc.; 2) Halbmensch, Wildfang, *m. Mi.* II. 398.

Недóля, *f.* Ungemach, Missgeschick, Leiden, *n.*

Недоля́шок, -шка, *m.* (-я́шка, *f.*) polnisch gesinnter Russine, (-in, *f.*). [keln.

Недомага́ти, *v. n.* krank sein, krän-

Недóми́сл, (-и́сел, *K.*), *m.* Missverstand, Irrthum, Fehltritt, *m. He.* Unwissenheit, *f.* Schwachsinn, *m.* Kurzsichtigkeit, *f.* [unergründet.

Недомисли́мий, *a.* unerforscht,

Недомі́вний, *a.* schlechte Aussprache habend. [Fehlende am Mass.

Недомі́р, недомі́рок, -рка, *m.* das

Недомі́рити, (-я́ти), *v. n.* falsch messen, im Messen betriegen.

Недомóва, *f.* abgerissene Rede.

Недомóвний, (-óвлий, *Ч.* V. 497) *a.* unverständlich, abgerissen, undeutlich: -а річ. [nicht bis an den Tod gepeinigt.

Недому́чений, *a. Ш.* II. 116 noch

Недóнїмок, -мка, *m.* ein Halbdeutscher, *Ф.*

Недоноси́ти, (-óшувати), *v. a.* ein Kind nicht austragen, unzeitig niederkommen.

Недонóсок, -ска, *m.* недонóшена дити́на, unzeitige Geburt, Frühgeburt, *f.* unzeitiges, nicht ausgetragenes Kind.

Недóорок, -рка, *m.* nicht umgepflügte Stelle eines Ackers. [backen.

Недопе́чений, *a.* nicht gut ausge-

Недóпивки, *pl.* недóпиток, -тку, *m.* Ueberbleibsel vom Getränk, *n.*

Недопильнува́ти, *v. a.* verabsäumen. [trunken.

Недопи́тий, *a.* nicht ganz ausge-

Недопі́йло, *n.* Zaubertrank, *m. C.* I. 5.

Недопла́вчі, *pl.* s. Голочере́вки.

Недопла́та, (*d.* -а́тка). *f.* nicht volle Bezahlung, Rückstand einer Schuld, *m.*

Недоплати́ти, недопла́чувати, *v. n.* nicht voll bezahlen, im Rückstand einer Zahlung sein.

Недóплід, -оду. *m.* s. Недóрід 2). *Пар.*

Недóпрядок, -дку, *m.* Ueberbleibsel vom Gespinst, *n.* [*Term.*

Недопусти́мий, *a.* unzulässig,

Недопусти́мість, -ости, *f.* Unzulässigkeit, Unstatthaftigkeit, *f.*

Недопущене, *n.* Nichtzulassung, *f.*

Недора́досен. *a. Me.* s. Неодра́досен.

Недора́ся, *f. Reimw.* zu Пара́ся, *vgl.* Недорíс.

Недóрід, -оду, *m.* Misswachs, *m. M.* II. 81; 2) Fehlgeburt, Missgeburt, *f.* Abortus, *m. K.*

Недорі́дний, *a.* missgewachsen, missrathen; — рік unfruchtbares Jahr +*M.*

Недорі́ка, *m.* unmündig; geistes schwach *Ш.* II. 70.

Недорі́с, -óса, *m.* minderjähriges Kind.

Недóріч. *f.* Absurdität, *f. Пар.* [surd.

Недорічи́вий, *a. T.* ungereimt, ab-

Недорічний, *a.* *Зг.* unfähig.
Недорóдити, *v. n.* abortieren.
Недорóдок, -дка, *m.* s. Недóрід 2).
Недóрозум, *m.* *К.* s. Нерóзум.
Недорóслий, *a.* unmündig, jung *Ш.* II. 15.
Недóросток, -тка, *m.* etw. noch nicht Aufgewachsenes, Unreifes, Unmündiges; Zwerg, Cretin, *m* *К.*
Недорýбок, -бка, *m.* noch nicht ganz hingemetzelt, schwerverwundet.
Недóсьвід, *m.* Unerfahrenheit; Unkenntnis, Unwissenheit, *f.*
Недосьвíджений, *Фр.* недосьвíдчений, *a.* unerfahren. [*Пар.*
Недосьвíдний, *a.* unerforschlich,
Недосьвідóмий,*a.* nicht verständlich, *К.* [erfahrenheit, *f.*
Недосьвідчéність, -ости, *f.* Un-
Недóсьвіт, *m.Ш.* I. 363 ein verliebter Nachtschwärmer (im Gärtlein des Mädchens die Blumen zertretend).
Недоси́док, -дка, *m.* unzeitig ausgekrochenes Hühnchen.
Недоси́пане, *n* *К.*schlaflose Nächte.
Недосипля́ти, недісnáти.*v.a.*нóчи — sich nicht vollen Schlaf gönnen, sich an Ruhe verkürzen.
Недóсїв, *m.* Lücke beim Säen aus Versehen, *f.*, s. 'Обмил.
Недосíль, (-л, *Кн.*) -блу, *m.* Mangel an gehöriger Salzung *Н.* 243; ungesalzene Speise; — на столї пересíль па хребтї Sparsamkeit (im Salzen, im Gewürz &) in der Küche erlaubt stattliche Kleidung zu tragen.
Недослїди́мий,недослї́дний,*a.*unergründet,unerforschlich unmerklich,*Фр.*
Недослї́дність, -ости, *f.* Unergründlichkeit, Unerforschlichkeit, *f.*
Недосьміва́ти, *v. n.* s. Несьмíти.
Недосóл, s. Недосíль.
Не-до-сóли *adv.Ко.*13 nicht an der Zeit,nichtsdestoweniger §. [s.Нестава́ти.
Недостава́ти. *v.n.* fehlen, mangeln,
Недоста́тний, недостатóчний, *a.* unzureichend, unzulänglich, ungenügend, mangelhaft; unbemittelt.
Недоста́тність, -ости, *f.* Unzulänglichkeit, Mangelhaftigkeit, *f.*
Недоста́ток,-тку,*m.*недоста́ча, *f.* Mangel, *m.* Noth, Dürftigkeit; Mangelhaftigkeit, *f.*; Gebrechen, *n.* Fehler, *m.Не.*

Недости́глий, *a.* unreif, *К.* [*Фр.*
Недостижи́мий, *a.* unerreichbar,
Недостижи́мість, -ости, *f.* Unerreichbarkeit, *f.* *У.*
Недостóйний, *a.* unwürdig.
Недостóйність, -ости. *f.* Unwürdigkeit,*f.* [schickt sich nicht, ist nich fein.
Не-до-стóту, *adv.* ziemt nicht,
Недóступ, *m.* Art volkstbümlicher Tanz. [113, nicht herablassend.
Недостýпний, *a.* unzugänglich, *Кч.*
Недостýпність, -ости, *f.* Unzugänglichkeit, *f.*
Недося́глий. *Пар.* недося́жливий, *Ру.*недося́жний, *К.* *Кл.* *a.* unerreichbar, unerreicht. [Unerreichbarkeit, *f.*
Недося́глість (-ся́гність. *Св.*) *f.*
Недотéпа.*m.* *f.* недотéпний, *a.* indolenter, unfähiger, ungelehriger, schwachsinniger Mensch, Taugenichts.
Недотéпність, -ости, *f.* Indolenz, Unfähigkeit, *f.*
Недоти́ка. *m* *f.* *Ш.*II.44 недоти́кий, *a.* *Фр.* Rührmichnichtan, nicht zu berühren, schmerzlich, reizbar, empfindlich, unantastbar, kricklich.
Недóтички. *pl.* Fransen zum Annähen an die Hochzeithandtücher dienend, *pl.*
Недотїка́ти, *v. n.* nicht auslangen, nicht ausreichen, mangeln, fehlen, *Гол.*
Недотóрканий. *a.* (дя́дько), *Не.* недотóркливий, *М* II. 98. (-ти́ркливий, -ти́ркливець, -вця, *Пар.*) недотрóжний, *a.* s. Недоти́ка.
Недóуздок, -дка, *m.* Halfter, *f.*
Недоýк. недоýчка, *m.* недоучéний, *a.* Halbgelehrter, Halbwisser, *m.*
Недоýм. *Ш.* II. 101 недоýмок, -мка, *К.* *m.* unverständig, leichtsinnig; Thor, Ignorant; недоýмковатий *Н.* 282. *a.* unsinnig. [fen können;anstehen,zweifeln.
Недоумівáти *v a.*† *Не.*nicht begrei-
Недохíд, -оду, *pl.* недохóди Abfälle in der Wirtschaft,(*Фр.*); 2)s.Недогíн.*Пол.*
Недохóдний, *a.* *Т.* — шлях nie zum Ziele führend.
Недохóдячи когó, чогó nicht weit von —; 2) *adv.* aber leider!
Недóхристь *m.* *1Г.* Halbchrist, *m.* der Ungläubige.
Недочéкане, *n.* —, тебе! & щоби́ — du & sollst (wirst) das nie erleben!

Недочéпа, *m. f. Б.* s. Недотéпа.
Недочлéнцї. *pl.* Ungleichzehige, *pl.* (Heteromera).
Недочувáти, недочýти, *v. a.* nicht gut (ganz) hören; schwachhörig sein.
Недочýтний, *a.* kaum hörbar, leise,
Недóшибок, -бка, *m. Кл.* nicht ganz todt herabgeworfen.
Нéдруг, *m. Кч.* 12. Feind, *m.*
Недрýжний, (-їй), *a. М.* III. 79 unfreundlich, feindlich.
Недýга, *f.* schwere Krankheit; 2) Typhuskrankheit, *f.* в недýзї лежáти, schwerkrank darnieder liegen.
Недýгувати, *v.n.* schwer krank liegen; 2) kränkeln.
Недýжий, недýжний, *a.* krank.
Недýжість, недýжність, -ости, *f.* Krankheit, Krankhaftigkeit, *Ст.* Schwäche, *f.* [дýжницкий, *Term.*
Недýжник, *m.* Invalide, *m. adj.* не-
Недýмок, -мка, *m.* Недоýм, Idiot, *m.*
Недýмство, *n.* Gedankenlosigkeit, *f.* Idiotismus, *m.*
Недýра, *f. Ф.* (*Пов.* 64). ?
Не-é, s. Немá.
Неєдéн, s. Неодúн.
Неéдниця, неéдність, -ости, *Св. f.* Uneinigkeit, Ungleichheit, Streit, Zwist, *m.*
Нéжар, нéжер, *Др. с.* 241, *f.* über den Winter bleibendes Gras auf den Wiesen; altes, ungeniessbares Gras.
Нéжат, нéжет, нéжит, *m.* Katarh, Schnupfen, *m. adj.* нежетóвий katarrhalisch.
Нежáхливий, *a.* furchtlos.
Нежданo. *adv.* unerwartet, unverhofft.
Неживúй, *a.* leblos, ohne Leben, todt.
Нéжид, *m. Н.* 239 s. Ненáжир.
Нежúтиє, *n. Ш.* I. 219 kümmerliches, qualvolles Leben; нежитé, *Зап.* Tod, *m.*
Нéжідь, *m. Ко.* 354 Begierde Lüsternheit, *f. Mi.* II. 354. *vgl.* Жадá, нéжид.
Нежичлúвий, *a.* ungünstig, missgünstig, nicht geneigt.
Нежóваний, *ptc.* nicht gekaut.
Нежурблúвий, *М.* I. 38 нежурлúвий, *a.* sorgenfrei, sorglos.
Не-жýр-дївка, *f. М+Б.* 113 sorgenfreies, lustiges Mädchen.
Нежýрнúця, *f. Bein.* der горíвка: Sorgenverscheucherin. *f.*
Нéза, *f.* s. Нéмза.

Незáбавки, незабáвно, *Н.* 125. (-áвом), незабáром, *adv.* unverweilt, sogleich.
Незабáгливий, *a.* anspruchslos.
Незабáгливість, -ости, *f.* Anspruchlosigkeit, *f. Пар.* [mend.
Незабарлúвий, *a. Л.* 10. nicht säu-
Незаберéжка, *f.* Unvorsichtigkeit, *f.*
Незаборóнно, *adv.* rückhaltlos, frei.
Незáбудь, *f.* на — zum Andenken, *Ог.* 119; 2) —, незабýдька, (-бýдка), *f.* Vergissmeinnicht, *n.* (Myosotis).
Незабýтний, *a.* unvergesslich.
Незабýтність, -ости, *f.* Unvergesslichkeit, *f.* [net.
Незавáжений, *a. К.* leicht bewaff-
Незаввáжливо, *adv. М.* III. 68 unmerklich.
Незáвидний, *a.* nicht beneidenswert, nicht zu beneiden; ohne Neid.
Независúмий, *a.* unabhängig.
Независúмість, -ости, *f.* Unabhängigkeit, *f.*
Незавíрене, *n.* s. Недовíр.
Незагáняний, *a.* *-а худóба vom zuchtlosen Gesindel &.
Незагíйний, *Ст.* незагоїмий, *Кл.* unheilbar, heillos; trostlos. [sühnt, *Фр.*
Незаглáдний, *a.* — гріх unge-
Незадавнúмий, *a.* unverjährbar, *Term.* [задáвнений), *Мог.*
Незадавнїлий, *a.* unverjährt (не-
Незадавнїлість, -ости, *f.* Unverjährtheit, *f.* [sigkeit, *f. T.*
Незажýреність, -ости, *f.* Sorglo-
Незáздрий, *a.* nicht neidisch, *Mi.* II. 356.
Незазнáний, *a. К.* verkannt.
Незазóрний, *a.* makellos, untadelhaft, tadellos, *У.* [sigkeit, *f.*
Незазóрність, -ости, *f.* Makello-
Незаклáдний, *a.* -а робóта, ungemessene Arbeitsleistung, *Term.*
Незакóнний, *a.* ungesetzlich, gesetzwidrig, unrechtmässig.
Незакóнність, -ости, *f.* Ungesetzlichkeit, Gesetzwidrigkeit, *f.*
Незамáйник, *m.* Teufelszwirn, *m.* (Lycium barbarum). [*Пар.*
Незамінúмий, *a.* unersetzlich, *Мор.*
Незамінúмість, -ости, *f.* Unersetzlichkeit, *f.* [ний.
Незамíрний, *a. Term.* s. Незаклáд-

Незáмітний, *a.* unmerklich, unvermerkt.

Незáмітність, -ости, *f.* Unmerklichkeit, *f.*

Незамýтний. *a.* ungetrübt.

Незанятий, *a. ptc.* unbeschäftigt; — е місце unbesetzt.

Незаплáканий, *a.* nicht weinend, nicht verweint *Ш.* II. 176.

Незаплáтний, *a.* nicht käuflich, nicht genug zu belohnen, *К.*

Незаплáчене, *n.* Nichtzahlung, *f.*

Незарáдний, *a.* rathlos, unbehilflich.

Незарáдність, -ости, *f.* Rathlosigkeit, Unbehilflichkeit, *f.*

Незарáзний, *a.* der keiner ansteckenden Krankheit unterliegt.

Незарíбний, *a.* arbeitsunfähig, erwerbsunfähig (v. Krüppel).

Незасліпимий, *a.* nicht zu verblenden.

Незасóбний, *a.* arm, dürftig.

Незасóбність, -ости, *f.* Dürftigkeit, *f.*; — грошéва Geldarmut, *f.* Geldmangel, *m.*

Незаслужéний, *a.* unverdient.

Незастýпний, *a. Ст.* unersetzlich.

Незатурбóваний, *a. Фр.* s. Не und Зажýрений.

Незáхідний, *a.* unzugänglich, *Це.*; 2) —, незаходимий, nicht untergehend — сóнце *ІГ.*; *Ш.* II.217; unvergänglich.

Незбагнéний, *a.* unfassbar.

Незбáчити, *v. a.* чогóсь nicht merken, nicht achten; 2) — ся sich nicht fassen, *Мор.*

Незбіжний, *a. Фр.* s. Неизбíжний.

Незбільш, *adv.* nicht viel mehr.

Незбóжний, *a. Зак.* s. Безбóжний.

Не-з-болóга, *adv.* s. Не-з-добрá.

Незбóрений, *Кл.* незборимий, *Фр. a.* unüberwindlich.

Незбýтний, *a.* nicht verwirklicht, unerfüllt, *Ру.*

Незвáга, *f.* Missachten, *n.*; 2) s. Необáчність.

Незважáти, *v.a.* nicht be achten, на когó, на що auf jmdn etc.; etw. nicht beobachten, nicht berücksichtigen; *v. a.* когó nicht ehren, *vgl.* Зневажáти.

Незвáжений жаль, *Ст.* nicht zu erleichtern, s. Нерозвáжений.

Незвалятi, *v. a.* nicht erlauben.

Незвиклий, *a Др. с.* 63 з кимóсь ungewohnt an jmdn.

Незвитяжний, *a.* unbesiegt, unbesiegbar, *К.*

Незвичай, *m. К.* незвичка, *f.* s. Незвичáйність, Ungewohnheit, *f.*

Незвичáйний, *a.* ungewohnt, ungewöhnlich; 2) ungesittet, unartig.

Незвичáйність, -ости, *f.* Ungewöhnlichkeit, Sonderbarkeit, Seltsamkeit, *f. Не.*; 2) Verstoss gegen gute Sitte, *m.* Unsitte, Ungeziemtheit, Unartigkeit, *f. К.*

Незвірити, *v. n.* чомýсь etw. nicht glauben wollen, woran zweifeln.

Незвісний, (-істний), *a.* unbekannt; 2) unkundig, der nicht berichtet ist, *Ст.*

Незвістність, -ости, *f.* das Unbekanntsein; 2) Ungewissheit, *f.*

Незворóтний, *a.* ohne Rückkehr, nicht rückgängig, *Зг.*

Незвязлий, *a* ohne Zusammenhang, abgerissen; wenig fest, *Пол.*

Незгáрний, *a.* garstig, *Фр.*; s. Незугáрний *М.* II. 94.

Незгасимий, *a.* s. Неугасимий.

Нéзгідь, *Фр.* незгíдливість, -ости, *f.* s. Незгóда 1). [незгíдливий s.d.folg.

Незгідний, *a.* untauglich, *К*; 2) —, незгíдливий s.d.folg.

Незгідник, *m.* (ниця, *f. ŻP.* I. 90) der (die) Unverträgliche, Zänkische.

Незгíрший, *a Ш.* II. 170 s. Несогíрший.

Незгóда, *f.* Uneinigkeit, Zwietracht, Unverträglichkeit, *f.*; 2) Ungemach, Unglück, *n.* Uebelstand, *m. Гол.* III. 207; Gefahr, *n. А-Г.* 167. *vgl.* Невзгóдина u. негóда.

Незгодлив, *a. У.* unentschieden, unentschlossen.

Незгóдно, *adv.* ungünstig.

Незгóжий, *a.* s. Негóжий.

Незглубимий, *a.* unergründlich, *Фр.*

Незглубимість, -ости, *f.* Unergründlichkeit, *f.*

Нéздаль, нездалюга, *m. f.* Taugenichts, *m.*

Нездáлий, *a.* unnütz, unbrauchbar, untauglich; verdorben, schlecht.

Нез·вижéнний, *a. М.* II.199 unbeweglich, regungslos; unerschütterlich, *Пар.*

Нездерливий, *a.* unzerreissbar.

Нездивувáти, *v. n.* s. Здивувáти 2); nicht für übel nehmen, *Кв.* 145.

Нездíбний, *a.* untauglich, unfähig, unbrauchbar.

Нездíбність, -ости, *f.* Untauglichkeit, Unfähigkeit, Nichtsnutzigkeit, *f.*

Нездíливий, нездíльний, *a.* nicht dienstfertig, ungefällig.

Нездóбний, *a.* schlimm, arg; arglistig (*Фр.*).
Нездобрá. *adv.* nicht wegen Wohlergehen, nicht aus Uebermuth.
Нездобрéга, *m. f.* s. Ледáщо.
Нездогáдливий, *a.* & s. Недогáдливий etc. [(до нічóго).
Нездорéчи, *adv.* *Ч.*IV. 529 zu nichts,
Нездорóвий, *a.* ungesund; unwohl, unpässlich.
Нездýга, *f.* *Пар.* Altersschwäche, *f.*
Нездужáлий, *ОП.* нездýжий *Пар.* (-ýжний *Ст.*) *a.* schwach, schwächlich, siech, altersschwach.
Нездýжати, *v. n.* schwach sein; kränkeln, krank sein; nicht vermögen wegen Schwäche.
Нездякувати ся комý jmdm nicht genug danken können, *K.* [disch, *Св.*
Незéмний, *a.* nicht irdisch, überir-
Незичли́вість, -ости, *f.* Missgunst, *f.* s. Жичли́вий etc.
Нез'їдáємий. *a Пу.* nicht verzehrbar.
Незлáгóда, *f.* s. Нелáгода.
Незлїчéний, *АД.* I. 301, незлїчи́мий, незлїчний, *Не. Ст. a.* unzählig, zahllos, s. Несчислéнний etc.
Незлобúвий, (-бли́в-), *ІГ.* незлóбний, *a.* unschuldig, harmlos, gutherzig, bieder, gerecht, ehrlich *Кч.* 311.
Незлóбие, *n.* † *K.* Unschuld, Sanftmuth, Rechtschaffenheit, *f.* [absetzbar.
Незложи́мий, незлóжний, *a.* un-
Незложи́мість, -ости, *f.* Unabsetzbarkeit, *f.* (сýдиї). *Term.*
Незломи́мий, (*Ст.* -е слóво), незлóмний. *Фр. a.* unverbrüchlich, ungebrochen, fest; unbeugsam.
Незлóмність, -ости, *f.* Unverbrüchlichkeit, Unbeugsamkeit, *f.*
Незлучи́мий. *a.* unvereinbar.
Незлучи́мість, -ости. *f.* Unvereinbarkeit, *f.* *Пар.* [grenzt.
Незмéжаний, *a.* *KУ.* I. 150 unbe-
Нéзмисль, *K.* нéзмислень, *Ос.* (62) I. 72, *m.* незмислéний, *a.* *Кч.* 196 unvernünftig, unverständig, unreif, unvermögend zu denken, blöde.
Незміни́мий, *ВБ.* незмíнний, незміня́емий, *a.* unabänderlich, unveränderlich.
Незмíнність, незміни́мість, *Пар.* -ости, *f.* Unveränderlichkeit, Unabänderlichkeit, *f.* [messlich.
Незмірéний, незмíрний, *a.* uner-
Незмірéнність, незмíрність, *СМ.* -ости, *f.* *У.* Unermesslichkeit, *f.*
Незміркóваний, *a.* unergründet, unerforschlich.
Незмóга, *f.* — комý jmd vermag nicht, ist nicht mehr im Staude, *ГБ.*
Незмóжність. -ости, *f.* Unvermögen, *n.* Unmöglichkeit, *f.*
Незмучéний, *a.* *Гол.* ungetrübt.
Незмýчно, *adv.* *Св.* unermüdlich, unverdrossen.
Незнáв, незнáть, *adverb.* Ausdr. — чи, man kann nicht wissen, ob —; glaubt man zu wissen ob nicht etwa (— чи не..), wer weiss, vielleicht wohl, *Ог.* 204.
Незнави́дїти, *v. a.* s. Зненáвидїти.
Незнаéмець, -мця, *m.* *Гол. Кн.* незнаéмий, незнакóмий, *a.* unbekannt, fremd. [знáне, несьвíдомість.
Незнаéмість, -ости, *f.* *Term.* s. Не-
Незнáйко, *m.* der Unwissende; der vorgeblich nichts versteht, nichts weiss *H.* 111.
Незнакóмість, -ости, *f.* s. Незнáність. [знáний, *a.* unbekannt.
Незнáмий, *Мор. Ос.* (61) V. 28, не-
Незнáне, незнатé, *n.* Unkunde, Unkenntniss, Ignoranz, *f.* [heit, *f.*
Незнáність, -ости, *f.* *T.* Unbekannt-
Незнáрошний, *a.* unabsichtlich, unvorsätzlich, *Пар.* [allerliebster Schatz!
Не-знáти-що, ти мóє — du mein
Незнáчний. незначýчий, *Фр. a.* unbedeutend, unansehnlich. [lichkeit, *f.* *Пар.*
Незнáчність, -ости, *f.* Unansehn-
Незневíрений. *a.* nicht vom Zweifel angenagt, *Щог.*
Незнищи́мий, незнївощи́мий, *a.* *Фр.* unzerstörbar, unvertilgbar, unauslöschlich.
Незноси́мий, *У.* незнóсний *АД.* II. 142. *КС.* VIII. 281. *a.* unerträglich, unausstehlich. [gen könnend, (*Фр.*).
Незносли́вий, *a.* nicht viel ertra-
Незнуждéн, *a.* *У.* unermüdet.
Незогля́дний, *a.* unabsehbar, *Гол.*
Незотлї́не. *n.* *K.* s. Нетлї́не.
Незрáда. слугá незрáда. *m.* *Ст.* nicht verrätherischer, treuer Diener.
Незради́ця, жінка, — *f.* *Ст.* die nicht verräth, die treu bleibt. [від рáзу).
Не-зрáзу, *adv.* *Кн.* nicht alsogleich (не

Незри́мий, *a.* *Ш.* I. 313 unsichtbar; 2) nicht anzuschauen, *У.*
Незрі́лий, *a.* unreif. [heit, *f.*
Незрі́лість, -ости.*f.* Unreife, Unreif-
Незрозумі́лий, незрозумі́тельний, *Гол.* *a.* unverständlich.
Незрозумі́лість, -ости, *f.* Unverständlichkeit, *f.*
Незро́слий, *a.* nicht verwachsen.
Незру́чний, *a.* ungeschickt, unbehilflich; 2) dessen Hand beim Verkauf kein Glück bringt. [lichkeit, *f.*
Незру́чність, -ости.*f.* Ungeschick-
Незруше́ність, -ости, *f.* *ВБ.* Unantastbarkeit, Unversehrtheit, *f.*
Незруши́мий, *a.* unerschütterlich.
Незруши́мість, -ости, *f.* Unerschütterlichkeit, *f.* [*Ш.* I. 350.
Незря́чий, *a.* nicht sehend, blind,
Незуга́дний,? *Л.* 5. **незуга́рний**, *a.* unangenehm, widerlich.
Незуми́сний, *a.* *К.* unwillkürlich.
Незумі́лий, *a.* *Фр.* s. Незрозумі́лий.
Незупи́нно, *adv.* ununterbrochen, *Ст.*
Незхи́бний, *Не.* s. Несхи́бний &.
Ней, *partic.* s. Най. [unentwegt, *Фр.*
Неизбі́жний, *a.* s. Неминý́чий;
Неизвя́лий, *a.* *Пар.* unverwelklich.
Неиз'ї́лий, *a.* unverzehrt, *Пар.*
Неизло́мний, *a.* unzerbrechlich.
Неизло́мність, -ости.*f.* Unzerbrechlichkeit, *f.* *Пар.*
Неизповí́мий, *Пол.* неисповіди́мий, *Тор.* неизрече́ний, *Ш.* II. 232. *a.* unaussprechlich. [erklärlich.
Неизслї́ди́мий, *a.* unerforscht; un-
Неимові́рний, *a.* unwahrscheinlich, unglaublich.
Неимові́рність, -ости, *f.* Unwahrscheinlichkeit, Unglaublichkeit, *f.*
Неиму́щий, *a.* arm, dürftig, *ІГ.*
Неистні́сть, -ости, *f.* *Пар.* неистно́ване, *n.* *Нав.* das Nichtsein, Nichtexistieren; das Fehlen. [сходи́мий.
Неисходи́мий, *a.* *Ш.* II. 58 s. Не-
Неї̈жжа́лий, *a.* nicht eingeritten, n. eingefahren. [geh.; nicht officiell.
Неказе́нний, *a.* nicht der Krone
Не́квар, *m.* breiige, schlecht gekochte Speise.
Неки́вальний, *a.* *Зг.* unantastbar.
Неки́нений, *a.* unberührt.
Некі́льки, *adv.* *К.* ein gewisser Theil.

Не́кіс, -осу, *m.* ungemäheter Strich Grases; ungemähete Wiese.
Некла́н, *m.* каба́н- *Р.* II. 2. *Bein.* des wilden Ebers (in d. Fabel).
Некле́йда, *m.* неклейдова́тий, *a.* (*Ф.*) Tölpel, der nichts auf sich hält.
Некле́йка, *m.* s. Леле́ка.
Не́клен, *m.* Acer tataricum; 2) Acer camp. *Пот.* III. 116.
Некле́сний, *a.* *Н.* 211 ? s. Недба́лий.
Неклопотли́вий, *a.* sorgenfrei.
Неклю́жий, *a.* *Кл.* plump.
Неключи́мий, *a.* *Кч.* 265 untauglich, unvernünftig.
Не-к-мі́сту, *adv.* *Кн.* nicht am gehörigen Ort, unnöthig. [*Не.*
Некни́жний, *a.* nicht geschrieben,
Неко́нче, *adv.* nicht nothwendig, nicht gerade, eben nicht.
Неко́ристний, *a.* schädlich, beeinträchtigend, nachtheilig.
Неко́тн(ий), *a.* -а вівця́, *Ст.* Schaf das noch nicht gelammt hat.
Некре́чний, & s. Неґре́чний.
Не́крут, некру́тчина, & s. Ре́крут &.
Некруши́мий, *a.* unzerbrechlich.
Некукі́бниця, *f.* *Ме.* 305 на́шому добрý — die nicht für unser Hab u. Gut sorgt, nichts dazu beiträgt, missgönnend ist, *vgl.* Куко́бити.
Неку́пний, *a.* ungekauft *Фр.*
Некче́мний, *a.* s. Нікче́мний.
Нела́бший, *a.* nicht gut.
Нела́года, *f.* *Ме.* 471 Uneinigkeit, Zwietracht, *f.* Zwist, *m.* [*n.* Ла́гідний.
Нела́годний, *a.* ungeordnet, s. *Не.*
Нела́йливий, *a.* nicht schmähend, friedfertig, ruhig. [мли́вий.
Нелапши́вий, *a.* *Пар.* s. Неперей-
Нела́ска, *f.* *Term.* s. Неми́лість.
Нела́цно, *adv.* s. Нена́ручно.
I. **Не́льга**, *f.* *Га.* II. 55. nasskaltes Schneewetter.
II. **Не́льга**, *Ос.* (61) X. 126, нельзя́ *gr.* *adv.* man kann nicht, m. darf n.
Нелегкоу́мен, *a.* *М.* III. 74 nicht flatterhaft, nicht leichtsinnig, gesetzt.
Не́лень, *Мета.* (63) 19. не́лин, дýбе нели́не *Ч.* I. 132? [fängt, jagt.
Неліва́ний, *a.* *Н.* 27 der nicht gut
Нелі́па, *f.* ungezogenes, garstiges Weib, Sudlerin, *f.* (*m.* -er, *m.*).
Нелі́пка, *f.* junge Kuh schon im

zweiten Jahre trächtig, (*Ф*).

Нелї́тка, *f.* s. 'Ялівка. [*Term.*

Нелї́тний, *a.* unmündig, minderjährig,

Нелї́тнiсть, -ости, *f.* Unmündigkeit, *f.* *Term.*

Нелї́ток, -тка, червонюх — ungeflügelte Rothwanze, (Pyrrhocoris apterus).

Нелóви, *pl.* Hegezeit, Schonzeit, *f* *Пар.*

Нельóґiка, *f.* Mangel an Logik, *m.*

Нелóжний, *a.* wahr, wahrhaftig, treu, aufrichtig *Ш.* I. 342.

Нелука́вий, *a.* *Ш.* I. 340 ohne Trug, aufrichtig, offenherzig.

Нéлупка, *f.* Kartoffel, gekocht ohne Abschälung der Hülse, *f.*

Нéлюб, *m.* нелю́бий, *a.* (*d.* нелю́бчик, *aug.* нелюби́ще), der nicht liebe Mann; unlieb; was missfällt.

Нелю́бе, *n.* Unbeliebtheit, *f.* *M.*

Нелюбóв, нéлюб, *f.* *Не.* Mangel an Liebe, *m.* Unfreundlichkeit, Feindschaft, *f.* Hass, *m.* Missbehagen, *n.*; Ungunst, Ungnade, *f.* *Ст.*

Нелюбóвний, *a.* *К.* lieblos.

Нелю́бощi. *pl.* *Кух.* Mangel der Liebe, der Zuneigung, *m.* [thüm, Ungeheuer, *n.*

Нéлюд, *m.* *Фр.* Unmensch, *m.* Unge-

Нелюди́мий, *a.* *Ру.* s. Нелю́дний 1).

Нелюди́мка, ша́пка — *f.* *Ч.* II. 95. s. Невиди́мка. [Egoist, *m.* *Мак.*

Нелю́дько, *m.* schnöder Geizhals,

Нелю́дний, *a.* nicht volkreich, volkarm, *Левч.* nicht besucht, einsam, *M.* III. 39; 2) s. Нелю́дяний *M+Б.*

Нелю́дский, *a.* ungewöhnlich, sonderbar *Ш.* I. 339 (били́ця); 2) s. Нелю́дяний.

Нелю́дскiсть, нелю́дянiсть, -ости, *f.* Unmenschlichkeit, Bosheit, grobes, inhumanes Verfahren.

Нелю́дяний, *a.* unmenschlich, menschenhassend, ungesellig, nicht leutselig, inhuman.

Нема́, (нема́е; (*d.* нема́ечки *Левч.*) *impers.* ist nicht da, es giebt nicht, man hat nicht; — кому́сь jmd hat nicht; — мя в cóбi, в головí & ich bin unwohl, habe Kopfschmerzen.

Немалова́жний, *a.* nicht unwichtig, nicht unbedeutend. [Fehlen, Mangel, *m.*

Нема́не, *n.* *Не.* das Nichtsein, das

Неметки́й, *a.* *Зак.* unbeholfen.

Нéмза, *f.* *coll.* Ungeziefer, *n.*

Нéмил, неми́лий, *a.* s. Нéлюб &; неми́ло nicht lieb, nicht freundlich.

Неми́лiсть, -ости, *f.* *МШ.* *Term.* Ungnade, *f.*

Неми́лостивий, немилосéрдний, *a.* unbarmherzig, gefühllos, grausam.

Немина́йло, *m.* *Ф.* der nicht ausweicht; 2) der nicht vergeht.

Немину́чий, (-у́емо, *adv.* *К.*); unvermeidlich, unvergänglich. [lichkeit, *f.*

Немину́чiсть, -ости, *f.* Unvermeid-

Неми́рець, -рця, *m.* Strahlbäumchen, *n.* (Acineta).

Неми́рний, *a.* unfriedlich, uneinig.

Неми́рно бу́лоби würde sich nicht schicken, s. Мир II.; ми́рний II.

Немíлка, *f.* *Н.* 110.? -лку човпсти́.

Немíраний, (-ряний), *a.* ungemessen, unermesslich, sehr weit.

Немíсячний, *a.* mondlos.

Нéмiч, нéмiць, -очи, нéмiчнiсть, -ости, *Щог.* *f.* Unvermögen, *n.* Schwäche, Alterschwäche; Krankheit, *f.*

Нéмiчний, *a.* schwach, siech, kraftlos.

Немíя, *f.* linker Nbfl. des Днiстéр.

Нéмний, *a.* *Н.* 214 ungeschickt, plump; 2) *adv.* нéмно *МШ.* unfassbar, unbegreiflich, undeutlich, (не+имно?).

Немнóго, (*d.* немнiжечко), *adv.* nicht viel, wenig, ein wenig, nur eine kurze Zeit.

Немóв, *adv.* fast möchte man sagen, gleichsam; 2) *Кч.* 178 vielleicht.

Немóва, *m.* *f.* немовли́вий, немóвний, *Пар.* *a.* nicht gesprächig, wortkarg, einsilbig, schweigsam. [sehens, plötzlich?

Немовíльне, *adv.* (*Р.Дн.* 14) unver-

Немовíр, *m.* немовíрний, *a.* der Ungläubige (*Фр.*).

Немовля́, -я́ти, *n.* (noch nicht sprechendes) Kind, Säugling, *m.* [мóв.

Немовля́е, s. Мовля́в(той), *vgl.* Не-

Немовля́щий, *Ш.* I. 238 (-я́чий, *Левч.*), *a.* nicht reden könnend, noch nicht sprechend (дети́на); sprachlos, stumm; 2) unvernünftig, *Левч.*

Немóга, *f.* *W.* ein Siecher, Krüppel; 2) s. Нéмiч, *Пар.*

Немогну́ти, *v. n.* *Зг.* s. Знемага́ти.

Немогота́, *f.* Kraftlosigkeit, *f.* Unvermögen, *n.*

Немóж, немóжна, *adv.* man kann nicht, man vermag nicht, ist nicht möglich; man darf nicht.

Неможли́вий, *a.* unmöglich.

Неможли́вість, -ости, *f.* Unmöglichkeit, *f.*

Немо́жний, немо́щний, немо́щен, *Ш.* I. 177. 242. не́мощий, *a.* s. Не́мічний.

Немо́ла, *f.* (*B.*) s. Наму́ла. [kunft.

Немохі́дний, *a.* unbekannter Ab-

Немочи́, (немо́гу, немо́жеш), *v. a.* krank sein.

Немо́щник, *m.*(*л. с.* 32) der Kranke.

Немру́щий, *n. Cm.*s. Невмиру́чий.

Не-му, не-ме́ш, & 3 *pl.* не-муть mit d. *Infinit.* ich werde nicht etc. s. Му, меш etc.

Нему́дрий, *a.* nicht weise; 2) nicht sonderlich,gering, mittelmässig,*Ш.*I.180.

Ненави́дець, -дця,*K.* ненави́дник, *m.* Hasser, Feind, *m.* [scheuen.

Нена́видїти, *v. a.* hassen, verab-

Нена́видний, *K.* нена́вистний, *a.* verhasst; unausstehlich,unerträglich,(*B.*).

Нена́висливий, *a.* gehässig, feindlich.

Нена́висть, *f.* Hass; Widerwille,*m.*

Нена́вистник, *n.* s. Ненави́дець; 2)Garten-Rittesporn,(Delphinium Ajacis).

Нена́глий, *a.* nicht plötzlich, *He.*

Ненагля́дний, *a.* an dem man sich nicht satt sehen kann, sehr anziehend, ungemein schön, *K. У.*

Ненадї́йний, *a.* unzuverlässig,*Пар.*

Ненадї́йність, -ости, *f.* Unzuverlässigkeit,*f.* [Zuversicht,*m.*(*n.хв.*41).

Ненадї́я, *f.*Mangel an Hoffnung,M.an

Ненаже́ра,нена́їда,*m.f.*нена́їдок, -дка, нена́їсник, *m.* Nimmersatt, Vielfrass, *m.*

Ненаже́рливий, ненаже́рний, (-жир-), ненаї́дливий, *Фр.* нена́їсний, *a.* unersättlich, gefrässig, ungesättigt, *Cm.*

Нена́жир,*m.H.*239.нена́їдність, *Фр.* (-їсність), -ости, *f.* Vielfrässigkeit, Unersättlichkeit, *f.*

Нена́ручний, *a.* unhandlich, ungelegen, unbequem, ungeeignet.

Нена́ручність, *f.* Unhandlichkeit, Unbequemlichkeit, *f.*

Ненаруше́ність,-ости,*f.T.Term.* Unantastbarkeit, Intactheit, Unversehrtheit, *f.* [unverletzlich, unantastbar.

Ненаруши́мий, *a.* unverletzbar,

Ненаруши́мість, -ости, *f.* Unverletzbarkeit, Unverletzlichkeit, *f.*

Нена́сит, *m.* нена́ситність, -ости, *f.* Unersättlichkeit, *f.* unersättlicher Hunger;Blutdurst, *m. Mi.* II. 357.

Нена́ситець, Ненасите́нець, -нця, *m.* Ненасите́цький порі́г, einer von den ammeisten brausenden Wasserfällen des Дні́про́; 2) -итець, s. Богоро́стка.

Нена́ситний, ненасити́мий, *a.* unersättlich, Nimmersatt, *m.*

Нена́ський, *a. Гол.* fremd, ausländisch, eig. nicht unser. *Mi.* II. 356.

Ненаслї́дова́льний, *a. Пар.* unnachahmlich. [ablässig, stettig.

Ненаста́нний, *a.* unaufhörlich, un-

Ненасу́щний, *a. Гуш. TP.* 73 nicht alltäglich.

Нена́тлий, *a.* нена́тля, *m f. Cm.* s. Нена́ситний; 2) -а́тля, *f. Cm. Ш.* II. 159. *C.* I. 181 Unersättlichkeit, Gier, *f.*

Не-на́-тще, *adv.* (*Oc.*) XII. 28 nicht umsonst, nicht ohne guten Grund; 2) s. He und на-тще. [heit,Unwissenheit,*f.T.*

Ненауче́ність,-ости, *f.*Ungelehrt-

Ненахле́па, *m. f.* s. Ненаже́ра.

Ненача́тий, *a.,ptc.He.*s.Непоча́тий.

Нена́шский, *a. Гол.* s. Нена́ський.

Нена́що, *m.* s. Нї́на́що.

Невві́стн(ий), *a.* † -а неві́ста, Frau die keinem Manne vermält war, *Пу.*

Не́ньо, *m.* Vater, *m.* Väterchen, *n.*

Нену́ж, *adv. Oc.* (62) I. 60 nicht weniger; 2) *H.* 141 s. Нї́ж, *Зак.*

Не́ня, (не́не), ненька, не́нечка, *f.* Mutter, *f.* Mütterchen, *n.* [bald.

Неб́бавки, нео́бавцї, *Фр.* unverweilt,

Нео́бачки, *adv.* unversehens.

Необа́чний, *a.* необа́ка, *m. f. Зг.* unachtsam, unklug, leichtfertig, sorglos.

Необа́чність, -ости, *f.* Unachtsamkeit, Unklugheit, *f.*

Необдї́льний, *a.* nicht genügend zu vertheilen, unzulänglich, spärlich, wenig.

Нео́бзир, *adv. K.* ohne sich umzuschauen. [unübersehbar, unabsehbar.

Необзо́рий,*Кл.* необізри́мий,*Фр. a.*

Необича́йний, *a.* unsittlich.

Необича́йність, -ости, *f.* Unsittlichkeit, *f.* Sittenlosigkeit, *f.*

Необійми́мий, *Фр.* необійня́тий, *ВБ. a.* unumfassbar; unbesetzt.

Необма́нний, *a. Кл.* untrüglich.

*

Необмежи́мий, *У.* необмеже́ний, *a.* unbegrenzt. [legt, leichtfertig.
Необміркóвано, *adv. Не.* unüber-
Необов'язкóвий, *a.* unobligat, *Term.*
Необоглянúмий, *a. МШ.* s. Необзóрий.
Необори́мий, необóрний, *М.*II.125. *Шог. a.* unüberwindlich, unbesiegbar, unwiderstehlich.
Необори́мість, -ости, *f.* Unüberwindlichkeit, Unbesiegbarkeit, *f.* [trostlos.
Необрáдливий, *a. М.* untröstlich,
Необхі́дний, *Ст.* необходи́мий, *a.* unumgänglich.unentbehrlich, unvermeidlich. [gänglichkeit, Unentbehrlichkeit, *f.*
Необходи́мість, -ости, *f.* Unum-
Необчислéнний, *a.* unberechenbar, *Пар.*
Нéоглядки, *adv.* ohne umzuschauen.
Нéоглядком, *adv. Ко.* 138 ohne sich zu versehen. [Необáчний, *Зг. Фр.*
Неогля́дний, *a.* s. Необзóрий; 2) s.
Неограничéний, *a.* unbegrenzt; unumschränkt. [umschränktheit, *f Пар.*
Неограничéність, -ости, *f.* Un-
Неодбі́рний, *a. Не.* nicht abnehmbar, unzertrennlich, untrennbar.
Неодвічáльний, *a.* unverantwortlich, *Пар.* [verantworlichkeit, *f.*
Неодвічáльність, -ости, *f.* Un-
Неодворóтний, *a.* unablenkbar, unabwendbar, unvermeidlich. [kratin, *f.*
Неодемокрáтка, *f. Кн.* Neudemo-
Неоди́н, неодéн, *pron.* nicht einer, mancher, wohl mancher, viel.
Неодлóжний, *a. Под.* s. Необхі́дний.
Неодмі́нно, *adv. М.*II. 182. unabänderlich, unwiderruflich, unvermeidlich.
Неодмóвно, *adv. Левч.* ohne Widerrede, ohne Entschuldigung.
Неоднáкий, неоднáковий, *a.* nicht gleichartig, verschieden; *adv.* неоднáко (-áково) комý es ist jmdm nicht einerlei, nicht gleichgiltig. [heit, *f. Кн.*
Неоднáковість, -ости, *f.* Ungleich-
Неодностáйний, *a.* ungleichförmig, nicht einheitlich.
Неодностáйність, -ости, *f.* Ungleichförmigkeit, *f. Пар.*
Неодóвго, *Тор.* неодóвзї, *Вах. adv.* über kurz und lang, in Bälde.
Неодоли́мий, *a.* s. Необори́мий.
Неодрáдосен, *a. Ме.* 71. untröstlich, trostlos. [bildet.
Неодукóваний, *a. Ш.* I. 254 unge-
Неодхили́мий, *a. Ру.* s. Неодворóтний. [kleidet.
Неодя́гний, *a. Кч.* 223 schlecht ge-
Неозóрний, *a. М+Б.* 80 mit dem Blicke nicht umfassbar, grenzenlos, s. Необзóрий. [unbehauen.
Неоки́мшаний, *a. У.* ungeschliffen,
Неокрáяний, *a. Ш.* II. 10 nicht boschnitten, ungetheilt; unbegrenzt, *Не.* (*п.* 155). [niptera). *Пол.*
Неокри́лені, *pl.* Flöhe, *pl.* (Apha-
Неокристя́нений, *a. У.* nicht nach Christenart eingeweiht. [чéний.
Неомежóваний, *a. Не.* s. Неограни-
Нéомінки, *adv.* s. Нéонїмки.
Неомі́рний, *a. Ст.* unermesslich.
Нéонїмки, *adv.* s. З-ненáдїйки.
Неопáтрений, etc. s. Неогля́дний 2), etc. [umgebraten, ganz (roh).
Неопéчений, *a.*-е ли́хо *Н.*41? nicht
Неопі́рений, *a.* unbefiedert. [111.
Неоплáканий, *a.* unbeweint, *Ш.*II.
Неоплати́мий, *У.* неоплáтний, *a.* unbezahlbar, unbezahlt; unerschwinglich; *unschätzbar. [nicht weit, n. fern.
Неоподáль, *Левч.* неоподáлеки, *adv.*
Неопродоли́мий, *a. Пол.* s. Неодоли́мий.
Неорґанї́чний, *a.* unorganisch.
Неорýжний, *a.* unbewaffnet, wehrlos, *Кч.* 9. [rung, Unwissenheit, *f.*
Неосьві́та, *f. Б.* Mangel an Aufklä-
Неосьві́тний, *a.* ungebildet, *Ст.*; 2) *Кл.* finster. [kert, öde.
Неосéляний, *a. М.* II. 159 unbevöl-
Неосі́лий, *a.* nicht ansässig, unansässig, *Пар.* [unstreitig.
Неоспори́мий, *a.* unbestreitbar,
Неостí́йний, *a.* unstatthaft, unhaltbar.
Неостí́йність, -ости, *f.* Unstatthaftigkeit, *f. Term.* Unhaltbarkeit, *f. Пар.*
Неосторóжний, *a.* unvorsichtig, unbehutsam. [sichtigkeit, *f.*
Неосторóжність, -ости, *f.* Unvor-
Неосуди́мий, *a.* unverdammlich, *Пар.*
Неосущи́мий, *a.* nicht zu verwirklichen, nicht actuell. [wirklichung, *f. ВБ.*
Неосущи́мість, -ости, *f.* Nichtver-
Неосхну́тий, *a. Пар.* nicht trocken geworden.

Неося́жний, *a. Ст.* unfassbar, unerreichbar, unermesslich. [ча́льний.
Неотвіти́мий, *a. У.* s. Неодві-
Неоте́са, *m. f.* ungeschlachter, grober Kerl, ungeschliffen, *Гр.* V. 349.
Неофі́т, *m.* (неофі́тка, *f.*) Neophyt, der (die) Neugetaufte, Neubekehrte.
Неоха́йний,(-ха́рний,-ха́мраний), *a.* unsauber, unrein, ekelhaft; 2) *T.* unachtsam, unzurechnungsfähig.
Неоха́йність, -ости, *f.* Unsauberkeit, Unreinlichkeit, *f.* [derwillig,ungern.
Неохі́тний, *Ог.* неохо́тний, *a.* wi-
Неохолону́вший, *a.* nicht erkaltet *Ш.* II. 166.
Неохо́та, *f.* Widerwille, *m.*
Неохря́станець, -нця, *m.* der nicht zugeknöpft, nicht ordentlich angezogen ist. [unschätzbar.
Неоціне́ний, неоці́нний, *К. a.*
Неоша́тно, *adv.* in schlechter, lumpiger Kleidung. [Необа́чний &.
Неошетеле́нний, *a.*&(-ість, *f.*)§ s.
Неошку́льний, *a.Ніс.*unschädlich, harmlos, §. [погріши́місь.
Неоши́бність, -ости, *f. Мог.* s. Не-
Неоща́дність, -ости, *f. Нав.* Mangel an Sparsamkeit, *m.* [betasten.
Неощу́пний, *a.* unfassbar, nicht zu
Непа́мять, *f.* Vergessenheit, *f.*
Непамя́тливий, *Пар.* непамяту́щий, непа́мяткий, *Левч. a.* uneingedenk, vergesslich. [pflichtig.
Непанща́нний, *a.* nicht frohn-
Непари́стий, непарни́стий, *Фр.* непа́рний, *a.*ungerade(число́); unpaarig.
Непе́вний, (не́пев, *indecl. m. f. n.*; не-пе́вен, *М.* II. 128), *a.* ungewiss, unsicher; unheimlich, gefährlich, böse, tükkisch, hämisch, *Ш.* I. 158. 180; zweideutig, räthselhaft, wunderlich, dämonisch, *Ш.* I. 335. [heit,Unsicherheit,*f.*
Непе́вність, -ости, *f.* Ungewiss-
Непере́браний, *a.* unerschöpflich.
Неперебу́тний, *a.М.*II.147 schwer —, nicht zu verleben, zu bestehen, zu überdauern. [стра́вний.
Неперевари́мий, *a. Под.* s. Не-
Неперевисши́мість,-ости, *f.*Unübertrefflichkeit, *f.* [undurchdringlich, *У.*
Неперезри́мий, *a.* undurchsichtig,
Неперейми́вий, *a. Пар.* ungelehrig, unempfänglich.
Неперейми́вість, -ости, *f.* Unempfänglichkeit, Ungelehrigkeit, *f. Пар.*
Неперекупний, *a.*unbestechlich, *T.*
Непере́ливки, *pl.* то — das ist kein Spass.
Непере́лічний, *a.*unzählig, zahllos.
Неперемо́жний, *a.Не.*unüberwindlich, unwiderstehlich.
Неперено́сний, *a.Не.* unerträglich.
Непереплаканий, *a. T.* nicht genug beweint.
Непереро́бний, *a.* -а робо́та *Др. с.* 170 eine Arbeit, mit der man nie fertig wird, die nicht fertig sein will.
Непере́ставком, *Фр.* неперестанно, *adv.* unaufhörlich, anhaltend, beständig.
Непересту́пний, *a. T.* nicht zu überschreiten, unübersteiglich; 2) -но, *adv. ГШ.* ohne auszulassen, o. zu übergehen, ununterbrochen. [lich.
Непереся́глий, *a. Б* unübersteig-
Неперехва́льно, *adv. Пол.* ohne übertriebene Prahlerei.
Непереходи́мий, неперехі́дний, *a.* unwegsam, *Пар.*; 2) неперехо́дний, intransitiv, unübergehend. [bestritten.
Непере́чний, *a.* unbestreitbar, un-
Неписьме́нний, *a.*s.Негра́мотний.
Неписьме́нність, -ости, *f.* Unwissenheit, *f. Не.* [I. 204. nüchtern.
Непиту́щий, *a.* nicht trinkend, *C.*
Непідвла́дність, -ости, *f. К.* Unabhängigkeit, *f.*
Непідгля́дність, -ости, *f.* Sorglosigkeit, Harmlosigkeit, Unverdächtigkeit, *f.* [*ОП.* nicht bestochen.
Непідку́пний, *a.*unbestechlich;*adv.*
Непідку́пність, -ости, *f.* Unbestechlichkeit, *f.*
Непідло́жний, *a.* nicht unterschoben, unverfälscht, authentisch, echt.
Непідло́жність, -ости, *f.* Unverfälschtheit, Authenticität, Echtheit, *f. Пар.*
Непідозри́мість, -ости, *f.* Unverdächtigkeit, *f. Term.*
Не-під-плече́ нам щось, nicht unserer Kraft entsprechend, *К У.* [störrig.
Непідхи́льний, *a.* ungehorsam,
Непідхи́льність, -ости, *f. К У.* Ungehorsam, *m.* Unfolgsamkeit, Störrigkeit, *f.* [widrig.
Непідхо́жий, *a.* unpassend; zweck-

Не́піт, (-от), *m. rum.* Neffe; 2) Enkel, *m.* [nepos], *Ф. vgl.* Не́ти.

Непла́тний, *a. У.* vergeblich, erfolglos; 2) unbesoldet, *Пар.* [bar.

Неплідни́й,непло́дний, *a.*unfrucht-

Непло́дність, -ости, *f.* Unfruchtbarkeit, *f.*

Непо́бит, *m. K.* Abwesenheit, *f.*

Непобіди́мий, непобідний, *Пар. a.* unbesiegbar, unüberwindlich.

Непобіди́мість,непобідність,*Пар.* -ости, *f.* Unbesiegbarkeit, Unüberwindlichkeit, *f.* [*a.* s. Несбори́мий.

Непобори́мий, непобо́рний, *Cm.*

Непова́га, *f. Ко.* 308, *Не.* Verachtung, *f.* Mangel an Achtung, Rüchsichtslosigkeit, *f.* [bändigkeit, *f. Пар.*

Неповде́ржаність, -ости, *f.* Un-

Непове́ртайло, *m. Не.* s. Неповоро́тливий. [setzlich,unwiederbringlich.

Непове́ртний, *a.* -а стра́та, uner-

Неповздержи́мий, *КУ.* неповде́ржаний, *Пар. a.* unaufhaltbar, unaufgehalten, unaufhaltsam, unbändig.

Непови́нен, -и́нна, -и́нно, *a.* er, sie, es soll nicht, darf nicht.

Непови́нний, *a.Ш.*I.358,непови́нність, *f K.* s. Неви́нен &. [sam, stützig.

Неповірни́й, *a.* unlenksam, unbeug-

Непо́вний, *a.* nicht voll, unvollständig, nicht complet, lückenhaft.

Непо́вність, -ости, *f.* Unvollständigkeit, Lückenhaftigkeit, *f.*

Неповоро́тливий, (-о́ткий, -о́тний), *a.* ungelenk, unlenksam; unbeholfen, träge, schwerfällig, plump, vierschrötig; hartnäckig (*Ф.*). [derkehrend.

Неповоро́тний, *a. ВБ.* nicht wie-

Неповоро́тність,-ости, *f.*Schwerfälligkeit, Unbehilflichkeit, *f.*

Неповорухли́вість, -ости, *f.* Unbeweglichkeit, Unbeholfenheit, *f. ВБ.*

Неповору́шно, *adv.* unbeweglich, regungslos. [schämen brauchen.

Неповстида́ти ся, sich nicht zu

Непога́сний, *a. Зг.* nicht leicht auszulöschen.

Не-погди́, s. Не-стій.

Непого́да, (не́погодь, -ідь, *Біл.*), *f.* schlechtes Wetter, Unwetter, *n.*

Непогоди́мий,*a.*unversöhnlich,*ВБ.*

Непогодли́вий,*a.* -а пора́ schlechtes, ungünstiges, regnichtes Wetter.

Непого́жий, *a.* s. Него́жий.

Непогріши́мий, *a.* unfehlbar.

Непогріши́мість, -ости, *f.* Unfehlbarkeit, *f.*

Непо́давно, *adv.* unlängst.

Неподა́леки, (-а́леку,-а́лець,-а́лецї), *adv.* nicht weit, unweit.

Неподви́жний, *a. Фр. Пол.* unbeweglich, fix. [weglichkeit, *f.*

Неподви́жність, -ости, *f.* Unbe-

Неподі́бний, *a.* unähnlich. [keit, *f.*

Неподі́бність,-ости, *f.* Unähnlich-

Неподі́льний, *a.* untheilbar; *-а рука́ ungetheilte Hand, стоя́ти за що руко́ю -ою, zur ungetheilten H. haften (in solidum), *Term.* [barkeit, *f.*

Неподі́льність, -ости, *f.* Untheil-

Неподі́яти, *v. a. Ч.* I. 32 s. Не und пора́дити.

Неподо́ба, *f.* кому́ mit d. *Infinit.* es ziemt nicht, es schickt sich nicht für jmdn.

Неподо́бистий, *a.* unförmlich.

Неподо́бний, *a.* unähnlich, unwahrscheinlich, seltsam, sonderbar, unmöglich, ungewöhnlich (-а річ *До.*); ungeziemend, unselig *C.* I. 3; garstig, zotig.

Неподоли́мий, *a.* s. Неодоли́мий.

Не-по-дя́чі, *adv.*(*В.*) s. Не-до-вподо́би.

Непозбу́дний, *a.* unveräusserlich.

Непозбу́дність, -ости, *f.* Unveräusserlichkeit, *f. Пар.*

Непозві́л, -о́лу, *m.* Verbot, *n.* (*Фр.*).

Непози́бкий, *a.* nicht wankend, fest, standhaft, unerschütterlich, unbeweglich, *Mi.* II. 356. *M.* II. 145.

Непозна́чний, *a. Пар.* unmerklich, allmählich.

Непоима́ти ся, *ptc.* непоима́вши ся, ohne sich zu schämen, ohne sich Scrupeln zu machen, (*В.*) *vgl.* Внима́ти ся.

Непока́зний, *a.* unansehnlich.

Непо́кір, -ору, *m.* непоко́ра, *f.* — до Бо́га Verstocktheit gegen Gott, *f.*

Непокі́рливий, непокі́рний, *a.*ungehorsam, unfolgsam, widerspenstig.

Непокі́рливість, *Кн.* непокі́рність, *Ко.* 299, -ости, *f.* Ungehorsam, *m.* Unfolgsamkeit, Widerspenstigkeit, *f.*

Непокли́каний, *a.* unberufen.

Непоко́єне, *n.* Beunruhigung, *f.*

Непокої́ти, *v. a.* beunruhigen.

Непокри́тий, *ptc.* unbedeckt, un-

verhüllt; -а коса́, Kopfhaare ohne Haube (von e. verführten Mädchen) *Ш.* I. 90.
Неполи́тий, *ptc.* unbegossen, unbewässert, *Ш.* I. 350.
Неполїчи́мий, *a.* unzählig. [tert, frei.
Неполо́ханий, *a.* nicht eingeschüch-
Нелу́чний, *a.* ungünstig.
Непоми́льний, непоми́лешний, *М.* II. 155, *a.* unfehlbar, untrüglich; unzweideutig, sicher, fest, accurat.
Непоми́льність, -ости, *f.* *Тор. Св.* Unfehlbarkeit, *f.*
Непоміркова́ний, *a.* unbegreiflich, unergründlich; 2) masslos, rücksichtslos,
Непомі́рний, *a.* übermässig gross, hoch; -а цїна́ nicht billig.
Непомня́щий, *a.* der das Gedächtnis verloren hat, geistesschwach.
Непонятли́вий, *a.* ungelehrig.
Непоня́тливість, -ости, *f.* Ungelehrigkeit, *f.* *Фр.* [fassbar, unverständlich.
Непоня́тний, *a.* unbegreiflich; un-
Непоня́тність, -ости, *f.* Unbegreiflichkeit, *f.*
Непопра́вний, *a.* unverbesserlich.
Непопра́вність, -ости, *f.* Unverbesserlichkeit, *f.* [holfen.
Непора́дний, *a.* unberathen, unbe-
Непора́дність, -ости, *f.* Rathlosigkeit, Unbehilflichkeit, *f.*
Непорато́ваний, *a.* *М.* verlassen, verwahrlost, hilflos.
Непоро́да, *f.* s. Невро́д.
Непорозумі́нє, *n.* Missverständnis, *n.* Missverstand, *m.* [stehen, missverstehen.
Непорозумі́ти, *v. a.* nicht gut ver-
Непорозу́мний, *a.* begriffsstützig; unbeholfen. [barkeit, *f.*
Непо́рок, -ока, *m.* *Mi.* II. 356 Ehr-
Непоро́ки, *pl.* *М.* II. 111 schlechter Ruf.
Непоро́чний, *a.* makellos, keusch, unbefleckt. [sigkeit, Keuschheit, *f.*
Непоро́чність, -ости, *f.* Makello-
Непорухо́мий, *М.* II. 205, непору́шний, *a.* unbeweglich, regungslos.
Непоруши́мий, *a.* unverrückbar; 2) unvermeidlich.
Непоря́дний, *a.* unordentlich.
Непоря́дність, -ости, *f.* *К.* Unordentlichkeit, Unpünctlichkeit, *f.*
Непоря́док, -дку, непо́ряд, *К.* *m.* Unordnung, Verwirrung, *f.*
Непосидю́щий, непосидли́вий, (-и́вець, *m.*) непоси́дний *Пар.* *a.* der an einem Platze nicht lange sitzen bleibt, unruhig; vielgeschäftig.
Непосидю́щість, -ости, *f.* *Бор.* Vielgeschäftigkeit, *f.*
Непо́слух, *m.* непослу́шність, -ости, *f.* Ungehorsam, *m.* Unfolgsamkeit, *f.*
Непослу́шний, *a.* ungehorsam, unfolgsam; 2) nicht botmässig, *К.*
Непоста́вний, *a.* unförmlich.
Непоста́вність, -ости, *f.* Unförmlichkeit, *f.* *Пар.* [schlich, unergründlich.
Непостижи́мий, *a.* *Пу.* unerfor-
Непостижи́мість, -ости, *f.* Unergründlichkeit, *f.* [Nichtfasten.
Непостї́нє, *Не.* непо́щенє, *n.* das
Непосту́пний, *a.* keinen Schritt weichend; 2) nicht rasch fortschreitend die Arbeit auf d. Erntefelde).
Непотайни́й, *a.* *Не.* nicht heimlich, rückhaltlos. [sichtslosigkeit, *f.*
Непотерплї́нє, *n.* Ungeduld, Rück-
Нопоти́р, s. Нетопи́р.
Непотїши́мий, *До.* непотї́шний, *Пvр.* *a.* trostlos, untröstlich; -шний, unerfreulich. [schickt, einfältig, plump.
Непоторо́чий, *a.* *М.* II. 196 unge-
Не-потре́ба, s. Не-тре́ба.
Непо́тріб, *m.* Taugenichts, *m.*
Непотрі́бний, *a.* unnöthig, unnütz; liederlich, nichtsnutzig, faul, nichtswürdig; 2) nicht bedürfend, n. dürftig.
Непотрі́бство, *n.* Nichtsnutzigkeit, Niederträchtigkeit, Lumperei, *Ко.* 399; Laster, *n.* Unfug, *m.* *Ф.*; Faulheit, Faulenzerei, *f.* *Кн.*
Непохи́бний, & s. Непоми́льний &.
Непохи́лий, *a.* *Ст.* unbeugsam, hartnäckig. [nicht wankend.
Непохи́тний, *a.* unerschütterlich,
Непохи́тність, -ости, *f.* Unerschütterlichkeit, Festigkeit, *f.*
Непохі́чно, (-хо́чно), *adv.* ist keine Lust, man will nicht gern.
Непохо́чувати, *v. n.* nicht gern wollen, ungern etw. thun.
Непоча́тий, непочи́наний, *ptc.* unangefangen; unberührt, unversehrt.
Непоче́сний, *a.* unansehnlich; unschön, unangenehm; 2) gemein, unsittlich.
Непочи́танє, непошано́ванє, *n.* Nichtachtuug, Missachtung, *f.* [schädigt.
Непошкодо́ваний, *ptc.* *Зг.* nicht be-

Непоштйвий, *a. Cm.* s. Нечéсний, anstössig, *Cm.*

Непощáда, *f. К.* непощадíне, (-áдже-не), *n.* Schonungslosigkeit, Härte, Strenge, *f.* [sichtslos, *ВБ.*

Непощáдний, *a.* schonungslos, rück-

Непрáвда, *f.* Unwahrheit, Lüge, *f.* unbilliges Benehmen, u. Verfahren, Unrecht, *m.* Schlechtigkeit, *f*; — твоя́ *Ч.* V. 204 auf deiner Seite ist Lüge, du lügst.

Неправдйвий, *a.* unwahr, trügerisch, unehrlich, s. Непрáвий, *Ш.* I. 299; unecht, falsch.

Неправдйвість, -ости, *f. К.* Unwahrheit, Unechtheit; Mangelhaftigkeit, *f.* Fehler, *m.*

Непрáвдно, *adv. Зар.* falsch.

Неправдувáти, *v. n. Н.* 25 ungerecht leben; — мéжи собóю Unrecht und Betrug gegen einander ausüben.

Непрáвесний, *a.* unrechtmässig, unehelich, *Пар.*

Непрáвесник, *m.* (-иця, *f.*), unrechtmässiger Erbe, unehelicher Sohn, -e Erbin, -e Tochter.

Непрáвий, *a.* unrecht, unrechtlich; непрáвого лóжа (син, дочкá) illigitim, unehelich; *adv.* непрáво, *К.* widerrechtlich, ungerecht. [unrichtig.

Непрáвильний, *a.* unregelmässig,

Непрáвильність, -ости, *f.* Unregelmässigkeit, Unrichtigkeit, Anomalie, *f.*

Непрáвний, *a.* unrechtmässig, ungesetzlich, gesetzwidrig.

Непрáвність, -ости, *f.* Unrechtmässigkeit, Ungesetzlichkeit, Gesetzwidrigkeit, *f.* [rechtgläubigkeit, *f.*

Неправовíрність, -ости, *f.* Un-

Неправотá, *f.* Untugend, *f. Пар.*

Нéпранка, *f.* ungewaschenes Hemd.

Непре-, s. Непере-; Непреэрй-мий, *a. ЛД.* s. Необзóрий.

Непремíнно, *adv.* unfehlbar, ganz gewiss, durchaus. [лймий.

Непреоборймий, *a. К.* s. Неодо-

Неприближўщий, *a.* unnahbar, schroff, *Ф.*

Неприбраний, (-áтий *Ме.* 53) *a.* nicht aufgeräumt; 2) nicht geschmückt.

Непривйчка, *f.* Ungewohnheit, *f.*

Непривйчний, *a.* ungewohnt.

Непривíтний, *a.* unfreundlich.

Непривíтниця, *f. Ме.* 305 die Unfreundliche, Missgünstige (мáчоха & *ОП.*).

Непривíтність, -ости, *f.* Unfreundlichkeit, *f.*

Непригíдний, *Пол.* (-óдний *Не.*), непригóжий, *a.* unbrauchbar, unnütz, unbequem, unzweckmässig; unanständig, ungeziemend. [zweckmässigkeit, *f.*

Непригóжість, -ости, *f. В.* Un-

Неприéмний, *a.* unangenehm, unlieblich; (*adv.* -мко, *В.*).

Неприéмність, -ости, *f.* Unannehmlichkeit, Unlieblichkeit, *f.*

Неприэнáчний, *a.* unbedeutend.

Неприкáзувати, *v. a.* in d. Rdrt. най ся не прикáзує (най ся пріч кáже) soll ungesagt bleiben, und wenn schon das böse Wort (böse Sache) in der Rede ausgesprochen wurde so möge es nicht Schaden bringen.

Неприкáяний, *a. К.* I. 291 ohne Busse, nicht entsühnt, am Seelenheil verzweifelnd; ein verstockter, grosser Sünder, *Cm.* [ком.

Неприклáдком, *adv.* s. Неприч-

Неприлйчний, *a.* unzukömmlich; unanständig.

Неприлйчність, -ости, *f.* Unzukömmlichkeit, *Term.* Unanständigkeit, Unschicklichkeit, *f.* [*Пар.*) *a.* unversöhnlich.

Непримирймий, (-мирлйвий,

Непримиримість, -ости, *f.* Unversöhnlichkeit, *f.* [verdächtig.

Непримíтний, *a.* unmerklich, un-

Напрймусний, *a. К.* ungezwungen, willig.

Неприналéжність, -ости, *f.* — сўда Incompetenz des Gerichtes, *f. Term.*

Неприпйнний, *a.* ohne Hindernis, unbehindert. [bar, seltsam, *Б.*

Неприпíтий, *a.* -е бáжане sonder-

Неприрóдний, *a.* unnatürlich.

Неприрóдність, -ости, *f. Нав.* Unnatürlichkeit, *f.* [nicht als solche geboren.

Неприрождéнний, *a.* -а відьма

Непрйстівно, *adv.* s. d. folg. [*Пар.*

Непристóйний, *a.* unschicklich,

Непристóйність, -ости, *f.* Unschicklichkeit, *f.* [teiisch.

Непристорóнно, *adv. М.* unpar-

Непристўпний, *a.* unzugänglich.

Непристўпність. -ости, *f.* Unzugänglichkeit, *f.* [*a.* abwesend.

Неприсўтний, непритóмний,

Неприсутність, непритомність, -ости, *f.* Abwesenheit, *f.*

Непритόрéний, *a. Кух.* nicht gerieben, n. geschult, ungeschliffen, nicht abgefeimt, schlicht; 2) unverbesserlich, ausgelassen, unbändig; 3) ungeheuer.

Непритόрний, *a.* ohne Theilnahme, o. Berührung, indifferent.

Неприторόнний, *a.* sehr gross; 2) herzlich lieb, (*Фр.*) [dersacher, *m. Св.*

Неприхильник, *m.* Gegner, Wi-

Непричáстний, *a.* в чім nicht theilhaftig, keinen Antheil habend.

Не-при-чім, *adv.* fern soll etwas bleiben, (*B.*).

Непричком, неприщіп, *adv.* s. Немόв, beispielweise, ohne hämische Anspielung, Vergleichung. [keit, *f.*

Неприязнь. *f.* Feindschaft, Feindlich-

Неприязний, *a. Ш.* I. 154 unlieb, unfreundlich; feindlich.

Неприятель, (-елька, *f.*), *m.* Feind, Gegner, *m.* (-in, *f.*) *adj.* неприятельский, feindlich, feind, des Feindes.

Неприятний, & s. Неприємний &.

Непробудимий, *Ш.* II. 244, непробудний, *a.* nicht aufzuwecken, nicht zum Erwachen zu bringen, unerwecklich, geistestodt. [ungesäumt.

Непрόволочно, *adv.* unverzüglich,

Непроворняка, *m. f. Н.* 128. непровόрний, *a.* unbehend, ungeschickt.

Непроглядний, *a.* unübersehbar; 2) undurchdringlich +*M.*

Непрогорнимий, *a. МШ.* -а тьма undurchdringlich. [veräusserlich.

Непродáжний, (-дáйний), *a.* un-

Непрозόрий, *a.* dunkel, finster, *Cm.*

Непрозόристий, *a.* undurchsichtig, *Ил.* [vorsichtig, *Term.* nicht umsichtig.

Непрозόрний, (-зорливий) *v.* un-

Непрозόрність, -ости, *f.* Unvorsichtigkeit, *f.* Mangel an Umsicht, *m.*

Непрозрінний, *a. Мог.* s. Непроглядний 2). [проходимий.

Непролáзний, *a.* -а дорόга s. Не-

Непромакáльний, *a. Пол.* wasserdicht.

Непроміжно, *adv. Cm.* unmöglich.

Непроникáвий, *B.* непроникливий *Пол. a.* undurchdringlich.

Непроникливість, -ости, *f.* Undurchdringlichkeit, *f. Пол.*

Непропускний, *a.* nicht durchlassend. [brochen.

Непроривний, *a. Кл. T.* ununter-

Непрόсьвіток, -тку, *m. T.* Finsternis, Unwissenheit, *f.*

Непросипéнний, *a.* — пяниця *Кв.* 408 ein Saufer ohne Unterlass, ohne eine Weile durchzuschlafen.

Непросипущий, *a.* -а ніч langdauernde, ewige Nacht, die man nicht verschlafen kann. [det.

Непрослїдимий, *a. Фр.* unergrüu.

Непростимий, *a.* unverzeihlich.

Непростовільн(ий), *a.* -а (*f.*) schwanger.

Непротόрений, *a. Н.* 216 s. Неприторόнний 1); -енно, *adv.* sehr viel, ohne zu erschöpfen, o. zu verschwenden.

Непроходимий, непрохідний, *a.* undurchdringlich, unwegsam. [rect.

Непрямий, *a.* mittelbar, *Term.* indi-

Непряха, *f. P.* I. 176 träge Spinnerin.

Нéпутити, *v. a. Мак.* auf Irrwege führen.

Непутний, *Левч.* непутящий, *a.* s. Непотрібний, *M.* II. 84. *Mi.* II. 356.

Непутство, *n. Cm.* s. Безпуте 2).

Непутствовати, *v. n.* liederlich leben, lumpen, *Cm.* [meinen, wähnen.

Непщевáти, *v. n.* † *K.* dafür halten,

Нерáдити ся, *M.* III. 36 nachlässig, unachtsam sein.

Нерáдо, *adv.* nicht gern, nur ungern.

Нерáдостен, *a. Ч.* V. 242 trostlos, untröstlich, freudeleer, unerfreulich, *Л.* 132.

Не-рáзом, *adv. H.* II. nicht auf einmal.

Неранїщ, *adv. compar. K.* = нерáньше.

Нервистий, *a.* nervig, *Пар.*

Нервівка. *f.* Nervenfieber, *n.*

Нервόвий, (*Не.* нéрвий, *Пр.* XII. 147, нервόзний). *a.* Nerven-; 2) nervös, reizbar.

Нереґулярний, *a. Не.* unregelmässig.

Нерéзний, *m. a.* s. Nbfl. des Прут.

Нерéсниця, нéрез, нéресть, *f.* s. Нерісниця; 2) нéресть. *coll. b*) Laich, *n.* Frösche, *pl. Пом.* I. 172. [*n.* 283.

Нéрет, *m. H.* 196 Art Fischreuse, Netz,

Неретивий, *a.* folgsam, sanft, harmlos.

Нерівний, ungleich, uneben, ungebahnt. [Unebenheit, *f.*

Нерівність, -ости, *f.* Ungleichheit,

Нерівнобедрéнний, *a.* ungleichschenklig, *Пол.* [wertig.
Нерівноваартостний, *a.* ungleich-
Нерівноволóсий, *a.* mit ungleichen Haaren. [flügler, *pl.* (Heteroptera).
Нерівнокри́льці, *pl.* Ungleich-
Нерівня́, *m. f.* nicht ebenbürtig.
Нéріг, -ога, *m.* Art antediluvianisches Thier. [geschwärmt hat.
Нерійник, *m.* Bienenstock, der nicht
Нерісниця, нерíстка, нерíнка, *f.* s. Мерéсни́ця.
Нéрість, -ости, *f.* Mineral, *n.* *Term.*
Нерічи́вий, *a.* -і устá nicht beredt, *Пол.* [*a.* unentschlossen, unschlüssig.
Нерішимий, (-и́вий,-и́льний, *Зар.*)
Нерішимість, (-и́вість), -ости, *f.* Unentschlossenheit, *f.*
Нерóб, *У.* нерóба, нерóбиско, *m.* нероблящий, *a.* Taugenichts, arbeitsscheu.
Неробáк, *m.* *M.* s. Неборáк. [same.
Неробітниця, *f.* die nicht Arbeit-
Нерóбство, *n.* *ВБ.* Liederlichkeit, Verkommenheit, *f.*
Неродючий, *a.* unfruchtbar.
Нерозбір, -ору, *m.* Unachtsamkeit, *f.*
Нерозвáга, *f.* *Пар.* s. Нерозсу́дність.
Нерозвáжений, нерозвáжний, *a.* ohne zu lindern, untröstlich, (сльóзи, тугá, сум), *Cm.* [вáжний, & s. Необáчний &.
Нерозвáжець, -жця, *m.* *T.* нероз-
Нерозгáдливий, *a.* *B.* unachtsam, unbedächtig. [unbegreiflich.
Нерозгáдний, *a.* *Cm.* unerklärlich,
Нерозглядність, -ости, *f.* *T.* Unachtsamkeit, Kurzsichtigkeit, Unzurechnungsfähigkeit, *f.*
Нерозділи́мий, (-дíльний), нерозділи́мість, (-дíльність), *Term.* s. Неподíльний, &, нерозлу́чний &.
Нерозквíчаний, *a.* *C.* I. 199 von unerschlossener Blüte. [unentschieden.
Нерозлу́чен, *a.* *У.* unentschlossen,
Нерозлу́чний, *a.* unzertrennlich, unzertrennbar. [trennlichkeit, *f.*
Нерозлу́чність, -ости, *f.* Unzer-
Нерозміжóваний, *a.* ungetheilt *Ш.* I. 137. [35 immer ungewechselt.
Нерозмíнний, *a.* — рубéль *Др. с.*
Нерозмíрний, *a.* unverhältnismässig. [hältnis, *n.* Unverhältnismässigkeit, *f.*
Нерозмíрність, -ости, *f.* Missver-
Нерозполóжене, *n.* Ungeneigtheit, Verstimmung, *f.* [sam; unzählig, *Под.*
Нерозпу́тний, *a.* pfadlos, unweg-
Нерозри́вний, *a.* unlösbar, unauflöslich. [löslichkeit, *f.* *Пар.*
Нерозри́вність, -ости, *f.* Unauf-
Нерозріши́мий, *a.* *Мог.* s. Нерозри́вний. [unvergänglich.
Нерозруши́мий, *a.* unzerstörbar,
Нерозруши́мість, -ости, *f.* Unzerstörbarkeit, *f.*
Нерозсудли́вий, *К.* нерозсу́дний, *a.* unbedachtsam, unklug, unverständig; ungereimt.
Нерозсу́дливість, (-у́дність), -ости, *f.* Unklugheit, Unüberlegtheit, *f.* Unverstand, *m.*
Нерозтóпний, *v.* unschmelzbar, *Пол.*
Нерóзум, *m.* Unverstand, *m.* s. Нерóстроп. [вий; sinnlos.
Нерозу́мний, *a.* s. Нерозсу́дли-
Нерозпоря́дність, -ости, *f.* Mangel an guter Anordnung, *m.*
Нерóстроп, *m.* *У.* Unbesonnenheit, *f.* Unbedacht, *m.* Thorheit, *f.*
Нéрти, (нру, нреш, нре), *v. n.* s. Нирну́ти. [(Scyllaea).
Нéртиця, *f.* Seemoosschnecke, *f.*
Не-рукá кому́сь, *Кн.* nicht geziemend, ziemt nicht.
Нерукотвóрний, *a.* nicht von Menschenhänden gemacht, *Ш.* I. 197.
Нéруне, *n.* s. Курмáче; schmutzige Wäsche (*Фр.*).
Неру́ся, *f.* linker Nbfl. der Дéсна.
Нерухли́вий, *Фр.* нерухóмий, *Пар.* неруши́мий, нерушний, *Щог.* *a.* unweglich, bewegungslos, regungslos, starr.
Нéруш, *m.* Art Pflanze.
Нéряд, *m.* *Левч.* s. Непоря́док.
Нерядивий, *У.* нерядний, *a.* nachlässig, fahrlässig, unachtsam; nicht wirtschaftlich. [ресть 2)?
Нéрязд, *m.* *Гол.* II. 276 s. Нé-
Не-сáме — то, *adv.* nicht eben, nicht allzu sehr.
Несамови́тий, *a.* besessen; eig. unselbständig, *Mi.* II. 195; 2) unbewusst (*adv.*) *Левч.* [самхíть *adv.* unwillkürlich.
Несамовíльно, *ОП.* несамохíть, не-
Несьвідóмець, -мця, *m.* *B.* несьвідомий, несьвіду́щий, *Фр.* *a.* der Unwissende, unerfahren, unkundig, — чогó.
Несьвідомість, -ости, *f.* Unkennt-

niss, Unwissenheit, *f.*
Несвій, *a.* s. Свій.
Несьвітний, несьвітовий, несьвіцкий, *Кч.* 379 *a.* nicht von dieser Welt, übernatürlich, unnatürlich, ungewöhnlich, unqualificierbar, übermässig.
Несьвітщина, *f.* geistlicher Stand,
Несворний, *a.Зг.* unbändig. [*ВБ.*
Несець, -сця, *m.* Träger, *m.*
Несила, *f.* Kraftlosigkeit, Indolenz, Ohnmacht, *f.* — mit d. *Infinit.* nicht vermögend, ausser Kraft. [se Kraft.
Несиленна сила eine überaus gros-
Несильний, *a.* schwach.
Не-сильно, *Н.* 96 несилувано, *adv.* ohne Zwang, ungezwungen.
Неситий, *a.* unersättlich, *Ш.* I. 348.
Неситість, -ости, *f.* неситство, *n.* *Левч.* s. Ненасит, Habgier, Habsucht, *f.*
Несказанний, *a. Кч.* 282; -анно, *adv.* *Ш.* I. 69 unaussprechlich, unnennbar, ungemein, überaus. [Неначе.
Не-сказати, *adv.Не.* (*г. н.* 266) s.
Несквапність, -ости, *f. Ог.* Saumseligkeit, Trägheit, *f.*
Несквéрний, *a.* unbefleckt, rein.
Нескинутий, *ptc.* — оком unabsehbar, noch nicht mit Augen bemessen.
Нескінчаемий, *Ос.* (61) IX. 176, (-анний *Кн.*) нескінчимий, *a.* nicht enden wollend, endlos, unendlich.
Нескінченість, -ости, *СМ. f.* s. Безконечність.
Нескладний, *a.* ungefüge, ungeschickt, plump; unpassend, ungereimt, unharmonisch. [schicktheit, Ungereimtheit, *f.*
Нескладність, -ости, *f.* Unge-
Несклонний, *a.* unbiegsam, *ГШ.*
Несколебимий, (-ли-), *a.МШ. Зг.* unerschütterlich. [rotten.
Нескоренимий, *a.* schwer auszu-
Нескоро, *adv.* nicht bald.
Нескоротимий, *a. Кн.* der sich nicht abkürzen lässt (Bruch).
Нескреба, *m. f.* нескребений, *a.* ungeschlacht, ungeschliffen, roh, unrein.
Нескусьний, unschmackhaft, unappetitlich. [haftigkeit, *f. Пар.*
Нескусність, -ости, *f.* Unschmack-
Нескусно, *adv.* nicht gewandt, *Пол.*
Неслава, *f.* Ruhmlosigkeit; Schmach, *f.* *ruchlose That, *Kol.* II. 3.
Неславити, неславляти, *v. a.* кого schmähen, verleumden, in schlechten Ruf bringen.
Несли́ханий, *a.* unerhört; seltsam.
Неслухняний, -яність. *f. К.*& s. Непослушний etc. [recht.
Неслушний, *a.* ungebührlich, unge-
Неслушність, -ости, *f.* Ungebühr, Ungerechtigkeit, *f. Term.*
Неслюбний, *a.* unehelich, *Term.*
Несмак, *m.* Missbehagen, *n.*
Несмертний, *a.* s. Безсмертний.
Несмислений, *a.* †*К.* unvernünftig.
Несьмілий, несьміливий, *a.* schüchtern. [ternheit, *f.*
Несьмілість, -ости, *f.* Schüch-
Несьміти, *v. n.* nicht wagen; befangen, schüchtern sein. [leidlich.
Несогіршнй, *a.* nicht gar schlecht,
Несогласка, *f. М.* II. 131 Uneinigkeit, Misshelligkeit, *f.*
Несозвучний, *a.* dissonierend, *Пол.*
Несозвучність, -ости, *f.* Dissonnanz, *f.* [Aufrührer, *m.* der Unzufriedene.
Несопокійник, *m.* Friedenstörer,
Несопокійниці, *pl. Bein.* der плаксиви ці.
Несосьвітний, (-тенний), *a.* nicht in aller Welt zu finden, unerhört, wunderbar; 2) unzählig, zahllos *Га.* II. 55.
Неспалимий, *a. М.* III. 127 unverbrennlich, nicht verbrennend. *Пу.*
Неспалимість, -ости, *f.* Unverbrennlichkeit, *f. Пар.*
Неспасенний, *a.* nicht erlöst, ohne Erlösung, verdammt; 2) ewiges Verderben bringend: гріх.
Неспертий, *a. Пар.* unwiderlegbar.
Неспинимий, *a. Ру.* unaufhaltsam.
Неспільчивий, *a.* nicht mittheilend, selbstsüchtig.
Неспірний, *a.* nicht leicht damit fortzukommen, zeitraubend; *adv.*-но, mühsam.
Неспішний, *a.* nicht eilig, gemach.
Несплавний, *a.* unschiffbar, *Term.*
Несплавність, -ости, *f.* Unschiffbarkeit, *f.* [nicht leicht.
Не-сплоха, *adv. Не.* nicht alsobald;
Несплячка, *f. gew. pl.* -чки, Schlaflosigkeit, *f.* (b. Kindern).
Несповіджений, *Зг.* несповістний, *Вах.* (несповіто, *adv. Ф.Пр.* III. 127) *a.* unaussprechlich, unsäglich. [*Пол.*
Несповназубий, *a.* mit Zahnlücken,

*

Неспо́вний, *a. Пар.* unvollständig, nicht voll, nicht ganz, *adv.* неспо́вна два кірці nicht volle 2 Scheffel; — ро́зуму nicht bei (allen) gesunden Sinnen, aberwitzig, wahnwitzig; *Оц.* § 169.

Несповни́мий, *a.* unerfüllbar, *Фр.*

Неспо́вність, -ости, *f.* Unvollständigkeit, *f. Пар.*

Неспога́даний, *a. Зак.* unerklärlich.

Несподі́ванка, несподі́вня, *f.* Ueberraschung, *f.*

Несподі́йний, *K.* несподі́ваний, *a.* unverhofft, unvermuthet.

Несподо́бане, *n.* das Missfallen, *Ил.*

Неспожи́лий, *a. Зг.* nicht abgelebt, lebensfrisch. [gleichlich.

Неспорі́внаний, *a. Пар.* unver-

Неспо́рний, *a. Ko.* 122 anstandslos-willig. [dorben, unverfälscht.

Неспорче́ний, *ptc. Зг.* nicht ver-

Неспо́сі́б, -обу́, *m. Гол.* Unmöglichkeit, *f.* [unfähig; *adv.* s. Нена́ручний.

Неспосі́бний.(-со́б-), *a.* untauglich,

Неспосі́бність, -ости, *f.* Untauglichkeit, Unfähigkeit, *f.* [sern.

Несправи́мий, *a. C.* nicht zu bes-

Неспра́вка, *f. Ч.* V. 618?

Неспра́вний, *a.* ungefüge; unordentlich, nicht solid, schadhaft +*M.*

Неспра́вність, -ости, *f. IГ.* Ungeschicklichkeit; Unordnung, Mangelhaftigkeit, *f.* [überwindlich, *Kst.*

Неспри́мий, *a.* unabwendbar, un-

Неспромі́жний, *a.* unbemittelt, unvermögend, insolvent.

Неспромо́га, неспромо́жність, -ости, *f.* Unvermögen, *n.* Indolenz; Unfähigkeit zu zahlen, Insolvenz, *Левч.*

Неспро́ста, *adv. He.* nicht schlechtwegs, n. ohne weiteres, n. ohne besonderen Grund.

Неспя́чий, *a.* nicht gern schlafend.

Неспя́чка, s. Несплячка.

Нестава́ти, неста́ти, *v. n.* s. Не u. Става́ти; нестає́ чо́гось кому́ es gebricht jmdm an etwas, es fehlt, mangelt; ще чого́ неста́ло! da fehlte noch das! кого́сь -ло, jmd hörte auf zu sein.

Неста́лий, *a.* unbeständig, wechselnd.

Неста́лість, -ости, *f. B.* Unbeständigkeit, *f.* Wankelmuth, *m.*

Неста́лок, -лка, *m.* Wechselthierchen, *n.* (Amoeba).

Нестанови́тий, *a. Ф.* s. Неста́то́чний. [ziemt nicht.

Не-ста́ть, *adv. IГ.* steht nicht an,

Нестате́чний, (-о́чний), *a.* unbeständig, veränderlich; haltlos, unsolid, leichtfertig; 2) arm *Pa.* I. 375.

Нестате́чність, (-о́чність), -ости. *f.* Unbeständigkeit, Leichtfertigkeit, Unmässigkeit, Haltlosigkeit, *f. K.*

Неста́ток, -тку, *m.* s. Не-оста́ток, *H.* 33. *Фр.*; *pl.* неста́тки на щось Mangel an etw. *M.* II. 144; Dürftigkeit, Unmöglichkeit, *f.*; 2) erschöpfter Boden, *Фр.*; 3) Unbestand, Mangel an Ernst u. Festigkeit, *m. H.* 225; 4) unbeständiger, wankelmüthiger Mensch. [ста́ток.

Неста́ча, *f. Под.* s. Недоста́ча, недо-

Не́ствір, -ора, *m.* Ungethüm, Ungeheuer, *n. Пар.*

Нестеле́па, *m. f.* s. Гаме́ла.

Нестеме́нний, *a. H.* 230 wahr, echt, unzweifelhaft (*adv. M.*+*Б.* 16); *adv.* несте́мно, *d.* нестемні́сїнько accurat. just, eben; nicht verdunkelt, *Кн.Пр.* X. 376.

Нестерпи́мий, *Ил.* несте́рпний, *Cm.* нестерпу́чий, *C.* II. 228 unausstehlich, unerträglich. [bitterung.

Нестерпу́ча, *f. C.* unerträgliche Ver-

Не́сти, (несу́, несе́ш), *v. a.* s. Носи́ти; заноси́ти 2) *Кн.* несе́ пусти́нею man fühlt dass man in der Wüste ist; 2) — я́йцї Eier legen; 3) — ся getragen werden, ziehen; несе́ ся чу́тка es geht, läuft das Gericht; *b*) — ся (Eier) legen.

Нести́глий, *a.* unreif.

Нестигну́ти, *v. n.* s. Невстигну́ти; *impers.* нести́гло, нуж — kaum dass man sich erholte, da — *Mx.*

Нести́дник, *m.* Bergsternblume, *f.* (Aster amellus).

Не-сті́й, *adv.* (*B.*) s. Як-сті́й.

Нестї́йний, *a. Зг.* s. Нездї́бний, geistesschwach, indolent.

Несторі́вка, *f.* Nbfl. des Се́рет.

Нестро́жкий, *a.* unbehutsam, unwachsam.

Неcторо́нньо, *adv. Кн.* unparteiisch.

Нестотно, *adv. Cm.* ganz so wie —, beinahe, s. Досто́ту.

Нестре́пений, *a. Oc.* (61) IV. 31?

Нестрі́йний, *a.* unregelmässig, unförmlich; unharmonisch. [aus, *Cm.*

Нестрі́мно, *adv.* übermässig, über-

Нестя́м, *m.* нестя́млене, *n. Пу.* das Vergessen, Unwissenheit, *f.* Bethörung, *f.* Taumel, *m.*

Нестя́мний, *a.* +*M.* masslos.

Несхи́бно, *adv.* ohne Bedenken, ohne Zweifel.

Несхи́льчивий, *a. M.* II. 84 unbeugsam, unnachgiebig, unerbittlich, unnachsichtig. [lie, Abnormität, *f.*

Несхі́дність, -ости, *f. ВБ.* Anoma-

Несходи́мий, *a. Ч.* III. 271 nicht zum Durchgehen, unermesslich; 2) nicht abzutragen, sehr dauerhaft (v. Kleid).

Несхо́жий, *a.* — на се́бе sich selbst unähnlich, ganz verändert, +*M.*

Несуві́рний, *a.* unruhig, unbändig.

Несуме́нна су́ма, (*Фр.*) unermessliche Zahl, Unsummen, (*pl.*). [unstreitig.

Несупере́чно, *adv.* ohne Zweifel,

Несуставча́тий, *a.* ungegliedert.

Несу́ций, *a.* s. Нездібний.

Несу́чка, *f.* Henne die gut Eier legt, gute Legehenne. [sentlich.

Несу́щний, *a. Ил.* zufällig, unwe-

Несча́зник, *m.* s. Базни́к, (*vgl.* Сча́зник).

Несчисле́нний, *a.* unzählig, zahllos.

Несю́чка, *f.* s. Несу́чка.

Не́твар, не́твір, -ру, *m.* s. Не́ствір.

Нетве́рдий, *a.* nicht hart, zart; schwach, *Ш.* II. 33. [heit, *f. ВБ.*

Нетвере́зість, -ости, *f.* Trunken-

Нетемеші́ти, *v. a.* s. Нетя́мити 1).

Нете́пи, *pl.* schlechter Hanf der sich nicht brechen lässt. [lerant.

Нетерпи́мий, *a.* unduldsam, into-

Нетерпи́мість, (-пілість), -ости, *f.* Unduldsamkeit, Intoleranz, *f.*

Нетерпли́вий, (-пел-), нетерпя́чий, (-пу́чий), *a.* ungeduldig; unduldsam; nicht aushaltend.

Нетерпли́вість, (-пел-), -ости, нетерпля́ча, *Н.* 107 нетерпля́чка *Л.* 19, *f.* Ungeduld, *f.* — бере́ кого́ jmd wird ungeduldig.

Не́теч, нете́ча, нете́чина, *f.* nicht fliessendes, stehendes Wasser; Sumpf, *m.*

Нетеча́нка, *f.* s. Найтича́нка.

Не́ти, *Пар.* (*Пр.* III. 17); не́тий, *Mi.* II. 63, *m.* † Sohn des Bruders od. der Schwester, Neffe, *m.*

Не́тик, *m.* — слабино́га, Rührmichnichtan, Springkraut, *n.* (Impatiens noli tangere). [rig, blasirt (не втирка́ти ся) §.

Нети́тірний, *a.* (*Фр.*) nicht neugie-

Нетифо́р, *m.* s. Никифо́р.

Неті́лько, (-ки), *adv.* nicht nur.

Неті́па, неті́панка, *Ч.* V. 1137, неті́па́ха, *f.* ungezogene, tölpische Dirne, Sudlerin, Schlumpe, Trulle, *f.*

Нетле́нний, *a.* der Immerhungrige, s. Не́тля; 2) —, нетлі́нний, unverweslich, *К.*

Нетлі́не, *n. К.* Unverweslichkeit, *f.*

Не́тля, *f.* nimmersattes, immerhungriges Wesen, (*Ф.*); s. Нена́тлий; 2) Motte, *f.*; kleiner Schmetterling; Lithocolletis, *В.*

Нето́, *conj.* — (denn) anders, geschieht das nicht —; не то (що) не — але (ай) nicht nur nicht; nicht nur das, dass nicht; не то що, а не то geschweige denn, dass —. *Ог.* 209.

Нетопи́р, *m. В.* s. Лили́к.

Нетото́жний, *a.* nicht identisch, *Кл.*

Нетото́жність, -ости, *f. Ил.* Nichtidentität, *f.*

Нето́я, *f.* Art Pflanze.

Не-тра, не-тре́ба, *adv.* ist nicht nöthig, ist entbehrlich, man braucht nicht.

Нетре́ба, *f. N.* e. Berges.

Нетре́бство, *n. Cm.* s. Непотрі́бство.

Не́труд, *m.* s. Неро́ба.

Нетру́жений, *a.* nicht arbeitsam; 2) mühelos erworben. [*f.* Abgrund, *m.*

Не́тря, (-а), *f.* Waldesschlucht, -kluft,

Нету́нтавий, *a.* §. nichtsnutzig.

Не тут бу́ло. *Гр.* das gelang nicht.

Нетя́га, нетя́жище, нетя́женька, *m. f.* obdachloser, armer, vielgeprüfter, unglücklicher Mensch, s. Бурла́к; *adj.* нетя́зький, — ку́рінь *КС.* IV. 505 der нетя́ги (*pl.*). [schwer, leicht.

Нетя́жний, *Св.* нетяжки́й, *a.* nicht

Нетя́к, *m.* s. Не́ти.

Не́тям, *m.* нетя́ма, *К.* не́тямка *МШ.* *f.* besinnungsloser Zustand, Unwissenheit, Vergessenheit, *МШ. f.*

Нетя́мити, *v. a.* sich nicht an etw. erinnern; 2) nicht gedenken.

Нетя́мливий, *a. Ваг.* unbedächtig; ohne Rückhalt. [wusstlos.

Нетя́мний, *a,* — з ди́ву *Фр.* be-

Неува́га, *f.* s. Неува́жність, Versehen, *n.* Неу- s. Нев-.

Неува́жене, *n. В.* Geringschätzung,

Verachtung, *f.* [achtsam, rücksichtslos.
Неуважний, *a.* unaufmerksam, un-
Неуважність, -ости, *f.* Unaufmerksamkeit, Unachtsamkeit, Rücksichtslosigkeit, *f.* [щий.
Неувядаемий, *a.*† *МШ.* s. Невяну-
Неугарьючий, *a.* nicht verbrennbar, *Top.*
Неудача, неудалий, & s. Невдача &.
Неужитний, *a.* unnütz, unbrauchbar, *B.* [bringender Strich Landes, öder Boden.
Неужиток, -тка, *m.* keinen Nutzen
Неук, *m.* неукий, *a. R.* 41 ein Unwissender, Ungelehrter; ungeschult, nicht abgerichtet, unerfahren. [bar.
Неуклонимий, *a. Ков.* unabwend-
Неуловимий, *a. Фр.* nicht zu fangen, n. z. ergreifen, n. z. erhaschen.
Неумілий, *У.* неумітний, *Левч. a.* s. Невмілий.
Неумірний, *a. B.* unregelmässig.
Неумний, *a.* unvernünftig, dumm.
Неумовний, *a.* stumm.
Не-упівні, *adv.* s. Неспівний.
Неуправка, *f. Под.* (*ж. з.* 197) Unordnung, *f.*; Misslingen, *n.* [te, *f.*
Неурожай, *m.* Misswachs, *m.* Missern-
Неусипний, *a. У. Фр.* s. Невсипущий. [unablässig.
Неустанний, *a. He.* unaufhörlich,
Неуступність, -ости, *f. B.* Unnachgiebigkeit, *f.* [giebig.
Неуступчивий, *a. Пар.* unnach-
Неутішний, *a. Ш.* I. 387 s. Невтішно.
Неутомлений, *Ш.* II. 59. неутомливий, *Ле.* (-мимий), неутрудимий, *У.* s. Невтомлений.
Неутральний, *a.* neutral.
Неутрійний, *a.* nicht giftig, (*B.*).
Неучий, *a. Cm.* s. Неук.
Нефорощ, *m. Шл.* s. Нехворощ.
Нефта, *f. Ко.* 76 s. Нафта.
Неха, *m. f.* s. Нероба.
Нехай, *conj.* es sei darum, es mag sein, lass (ihn, sie, es &); нехай що — gesetzt dass — angenommen dass —, s. Нехати.
Нехар, *m.* нехара, *m.f.* Sudler, *m. Gr.* 24; 2) —, нехаринець (*B.*) Wolf; нехар, *f. coll.* Raubthiere, *pl.* bes. Wölfe.
Нехарний, нехарник, *m.* (-иця, *f.*) нехарапутний, *a.* unrein, unsauber, unflätig, unordentlich; Sudler, *n.* (Sudelweib, *n.* feile, unflätige Dirne).

Нехарність, -ости, *f.* нехарство, *n.* Schmutz, *m.*; Unordnung, *f.*
Нехати, *v. a.* mit d. *Infinit.* etw. nicht thun wollen, etw. unterlassen, sich von etw. enthalten.
Нехвала, *f. Зг.* s. Нeслава.
Нехвалит, *m. Кв.* 430 Invalide, *m.*
Нехвальний, *a.* nicht lobenswert, n. belobt, *K.*
Нехворощ, *m.* Feldbeifuss, römischer Wermut, (Artemisia campestris). *Пом.* III. 116. [wankend, fest.
Нехибкий, нехитний, *a. Біл.* nicht
Нехиблений, *a.* nicht verfehlt, unfehlbar, *K.*; nicht falsch, aufrichtig, *Кн.*
Нехибний, *a.* fehlerfrei, correct, genau.
Нехибнути, *v. n.* gewiss nicht ausbleiben; *impers.* ohne allen Anstand.
Нехірий, *a.* (*Ф.*) missgelaunt.
Нехіть, -оти, *f.* Antipathie, Abneigung, *Пар.*; 2) —, нехітьма, *adv.* s. Нехотя.
Нехланний, *a.* gefrässig; 2) grausam.
Нехлюїти, *v. a. Ф.* besudeln.
Нехлюя, *m.f.* нехлюйний, *a.* нехлюйниця, *f.* s. Нехарний; нехлюйство, *n.* s. Нехарність.
Нехорошкуватий, *a.* unschön.
Нехотя, нехотячи, нехоч, *adv.* (eig. *ptc.* zu нехотіти) ohne zu wollen, unwillkürlich; хоч нехоч magst wollen oder nicht.
Нехрест, *m.* нехрист, *m.* Unchrist, Ungläubiger, Heide; Iude *m.* (der Ungetaufte).
Нехтолиця, *f.* s. Нїхтониця.
Нехтуване, *n. Біл.* Geringschätzung, Ignorierung, *f.*
Нехтувати, *v. a.* nicht beachten, nicht anerkennen; 2) zu nichte machen, verderben, misshandeln.
Нецеремонність, -ости, *f. He.* Grobheit, *f.* Cynismus, *m.*
Нецки, (*d.* нецята), *pl.* Mulde, *f.*
Нецнота, *f. П. n.* 65 Untugend, Verworfenheit *f.* [bischen.
Нецят, *adv.* gar nichts, nicht ein
Нечаєвець, -вця, *m.* Kampfgenosse des полковник Нечай, *m.*
Нечайний, нечаемий, нечаяний, *У.a.* unerwartet, unverhofft; 2) hoffnungslos, desperat; (-аянно, *adv. M.* III. 118).
Нечар, *m.* (*pl.*) s. Яничар, *КС.* VIII. 267.

Нечасовий, *a.* unzeitig, früh, *Ф.*
Нечемник, *m.* *Ф.* Taugenichts, *m.*
Нечепура, *Cm.* (-уруха), *f.* s. Нетіпа, нечепурний, *a.* Не u. чепурний.
Нечесані панночки, *pl.* Gretel im Busch, *f.* (Nigella damascena).
Нечесть, нечестивість,-ости, *f.* нечестие, *n.* *K.* Ehrlosigkeit, Niederträchtigkeit; Ruchlosigkeit, Gottlosigkeit, *f.* 2) нечесть, Schande, Schmach, *f.*
Нечестивець, -вця, *m.* нечестивий, *a.* der Ehrlose, Nichtswürdige; ruchlos, gottlos.
Нечесний, *a.* s. Не- u. чесний.
Нечетний, *a.* *Пар.* s. Нечиткий.
Нечетність, -ости, *f.* Unleserlichkeit, *f.*
Не-чим (то), *conj.* weswegen nicht umsonst, weshalb wohl.
Нечисть, *f.* alles Unreine, *Еф.* 36. *coll.* unreineGeschöpfe, Canaille, *TP.* 29.
Нечистий, *a.* unrein, unsauber, unlauter; 2) unheimlich, nicht geheuer, *s. a. m.* der böse Geist, Teufel, *m.*
Нечистість,-ости, нечистота. *f.* Unreinigkeit, Unsauberkeit; Unkeuschheit, *f.*
Нечиткий, (-тельний), *a.Term.* unleserlich, unlesbar.
Нечіпай-зіле, *n.* s. Перестунень.
Нечоловічий, *a.K.* übermenschlich.
Нечувалий, *Cm.* нечуванний, *a.* unerhört.
Нечувственний, *a.* gefühllos, bewusstlos, sinnlos.
Нечувственність, -ости, *f.* нечувство, *n.* *Пу.* Gefühllosigkeit, *f.*
Нечуй, *m.Ф.Поез.*(67)39.? purer Geist; нечуя-ангіль, 130 Genius, *m.*?
Нечуй-вітер, *m.* Ruhrkraut, *n.* (Gnaphalium); 2) Habichtskraut, (Hieracium pilosella).
Нечумазний, *a.* *K.* I. 308 nicht hübsch; ungeschickt, plump.
Нечупайда, *f.* нечупарний, *a.* & Нечепура &.
Нечуть, *adv.Ру.* kaum hörbar, leicht.
Нечутий, *a.Ш.*II.225 s.Нечувалий.
Нечутливий, *a.* *Cm.* unempfindlich.
Нечутний, *a.* *gew.* *adv.* нечутно, ist nichts zu hören, man hört nichts neues.
Нешаноба, *f.* *Под.* s. Непочитане.
Нешановливий, *a.* до когось *K.* für jmdn keineAchtung habend.
Нешивальний, *a.* — сверлик Art Bohrer.
Нешище, *aug.* *n.* s. Неха.
Нешнергач, *m.* s. Лилик.
Нешпетний, *a.* *pol.* nicht garstig.
Нешпір, *m.* s. Сумрак; 2) *pl.* нешпори, *pl.* Vesper, *f.*
Нешта, нечта, *f.* *Ф.* Dirne, Hure, Metze, *f.*; 2) s. Нечесть 2).
Нещадимий, *a.* *H.* 32 keiner Schonung wert, nichtsnutzig, verworfen, verwerflich, *M.*
Нещадний, *a.* schonungslos, rücksichtslos.
Нещасливець, -вця, *m.* нещасливий, *a.* нещастник *МШ.* (-иця, *f.*) нещастний, (-сний), *a.* unglücklich; unselig, unglückselig.
Нещасливість, *H.*198нещастність, *B.*-ости, *f.* Unglück, Elend, *n.* Calamität, *f.*
Нещасте, *n.* Unglück, *n.* Unglückseligkeit, *f.*
Нещетний, *a.* *ЛД.* *КС.* IV. 491 s. Несчисленний.
Нещирість, -ости, *f.* Mangel an Aufrichtigkeit, *m.* Missgunst, Unlauterkeit, Falschheit, *f.*
Не-що, *conj.* не-щоби geschweige denn, desto mehr, *МШ.*; не що давно ще — nicht eben gar lange her, als — *Кн.*
Не щот, *adv.* *Кв.* 43 nicht viel.
Неявний, *a.* nicht sichtbar, n. offenbar n. klar *Зг.*
Не-як, *adv.* nicht anders, ohne weiters.
Неяково, *adv.* s. Ніяково.
Неялий, *a.* ungeziemend, unrecht, nicht schicklich; unzüchtig; ungeschickt.
Неясить, *f.* † *K.* Kropfgans, *f.* (Pelecanus).
Неясний, *a.* undeutlich, unklar, dunkel.
Неясність, -ости, *f.* Undeutlichkeit, Unklarheit, Dunkelheit, *f.*
Ни, *conj.* *Оц.* §. 257. *Гол. гр.* 217 s. Ні I. und Не.
Нив, *m.* *Ч.* I. 10. s. Нів.
Нива, *f.* *coll.* ниве, *n.* нивя *pl.* *IГ.* Acker, *m.* Ackerfeld, *n.* Flur, *f.* Gefilde, *n.* *adj.* нивяний.
Нивина, *f.* Heu vom Ackerfelde, *n.*
Нивомирка, *f.*-колосівка Getreide-Laubkäfer, *m.* (Anisoplia fruticola) *B.*
Нивоштожити, *v.a.*s.Ничтожити.
Нивянка, *f.* Sherardia arvensis.
Нигда, нигди, *adv.* s. Ніколи.
Нидужа, *m.* *f.* s. Недолугий.
Нидіти, *v.* *n.* schwinden, vergehen, abnehmen, verkümmern.
Ниже, *adv. compar.* (*B.*) = низш s. Низкий.

Нйжний, (-їй), *a.* unter, Nieder-.
Нйжник, *m.* Untermann; Bube (im Kartenspiel) *m.* *Ч.* III. 45. *ГШ.*
Нйжня, *f.coll.* die Unterbeamten (*pl.*), Dienstmannschaft, *f.* (Gendarmerie etc.).
Низ, *m.* der untere Theil, das Untere; das der Mündung e. Flusses nähere, unterwärts liegende Land, *vgl.* Подíле, низинá; Souterrain, *n.* нйзом, *adv.* unterwärts, niederwärts; на низ *P.* I. 8; до низý *Кч.* 5. в низ 179 nach unten hinab, bis hinunter, herunter, niederwärts.
Низь, *f.* (*Фр.*) Tiefland, *n.*; jene Richtung in der das Wasser hinabläuft.
Нйзанка, *f.* s. Нйзка.
Низáти, (нйжу, нйжеш), *v. a.* aufreihen, -fädeln, -ziehen; *хóлод менé нйже *Щог.* 16 es durchzieht mich ein Frösteln; 2) — ся *М.* II. 113 sich durchschlingen, sich schlängeln.
Нйзень, низинá, *f.* Niederung, *f.* niedrig gelegener Ort; Thal, *n.*
Низйти, (нижý, низйш), *v.a.* niedriger stellen, jmdn herabsetzen.
Низiйтй, *v. n.* herabgehen, -kommen, -gelangen, -steigen *Ш.* I. 237.
Нйзка, *f.* etwas Aufgefädeltes, Angereihtes; — нáмиста Korallenschnur, -kette; — цибýлї Kranz etc.
Низкйй, (-зьк- (*d.* низéнький, -óнький), *a.* niedrig; *niederträchtig, gemein.
Нйзкiсть, -ости, *f.* Niedrigkeit; *Niederträchtigkeit, Gemeinheit, *f.*
Низкодíл, -óлу, *m.* *Мак.* низовйнá *Левч.* низотá, *ВБ.* *f.* s. Нйзень.
Низькорóслий, *a.* niedrigwachsend.
Низовйй, *a.* am низ, (низь), liegend, am niederen Laufe e. Flusses, in der Niederung. [Tasche, *f.* Loch, *n.*
Нйзьок, -зька *m.* Höhle, Nische, Grube;
Низпослáти, *v. a.* † hinsenden; 2) spenden, *Ш.* II. 238. [gestürzt.
Низриновéнний, *a.* *К.* † herab-
Ник, *int.* (*adv.*) zu нйкати 1).
Никáдий, никýда, s. Нїкýда.
Нйкати, *v. n.* schnopern, schniebend riechen, *P.* I. 11 herumflunkern, gucken; 2) sich niederducken.
Никiцько, *adv.* *Иг.* 84 nicht im mindesten, gar nichts. [*Гол.*
Никлáва, *f.* linker Nbfl. des Днїстéр,
Нйклий, *a.* schwach, zart, *Зг.*
Никлюшка, *f.* Microgaster, *B.*

Нйкнути, *v. n.* schwinden.
Николáй, (-óла, *d.*-óльцьо, -олýньо, -óлка), *m.* Nikolaus, Niklas, *adj.* Никóлин, (-óльчин). [поле, *B.*
Николáєць, -áйця, *m.* s. Покитй-
Николáйки, *pl.* St.- Niklasgeschenke für Kinder, *pl.*
Никóли, *adv.* s. Нїкóли.
Никóльщина, *f.* Gastgelage am Tage des heil. Nikolaus (9. Mai a. St.), *n.*
Ни-кýс, *adv.* nicht ein bischen, gar nicht. [„Unaussprechlichen" selbst.
Нильзя, по самé — *Ко.* 51 bis zum
Нимé, *Ф.* (*Пов.* 50) wird nicht (mit d. *Infinit.*), s. Имáти.
Нимохíд, -óда, *m.* Nachtwandler, *m.*?
'нйний, *a.* *МШ.* (*Пс.* III.) s. d. folg.
Нйнї, нйнїка, (-каль, -калї), нйнька, (-ки), нйночки, *adv.* heute; jetzt.
Нйнїв, *m.* *N.* e. Berges.
Нйнїшний, *a.* heutig; jetzig; von heute.
Нйнїшнiсть, -ости, *f.* *КУ.* heutige Zeit, Jetztzeit, Gegenwart, *f.*
Нйняти, *v.n.* in d. Kinderspr. s. Спáти.
Нйпа, *f.* *rum.* *У.* dichte Schar.
Нйпавий, *a.* naschhaftig. [keit, *f.*
Нйпавiсть, -ости, *f.* Naschhaftig-
Нйпати, *v. n.* nippen, tasten; s. Ґнйпати. [(Podiceps), *m.*
Нирéць, -рця, *m.* Taucher; Steissfuss
Нйрище, *n.* Höhle, *f.*
Нйрка, *f.* Niere, *f.*; 2) s. Нýрок, нрóнýрець; *adj.* нирковйй Nieren-.
Нирковáтий, *a.* nierenförmig.
Нирнýти, нирáти, *v.n.* untertauchen.
Нирцéм, нйрцї, *adv.* untertauchend, geduckt, *Ог.* 114. [стйти у когó.
Нирювáти, *v. n.* у когó §. s. Го-
Нйта, *f.* *TP.* 33. 346 das sich ablösende Streifchen an der Schneide; 2) die Schneide selbst.
I. Нйти, (нйю, нйєш), *v. n.* dumpfen Schmerz fühlen, in Gram sich abhärmen, sich äugstigen. [stücke beim Webstuhl.
II. Нйти, *pl.* zwei hölzerne Werk-
Нйтицї, *pl.* Fadenalgen, *pl.* (Confervae). [*f.* Faden, Zwirn, *m.pl.* Garn, *n.*
Нйтка, нйтчина, *Cm.* (*d.* нйточка,
Нитковáтий, *a.* fädlich, fadenförmig.
Нитконлýт, *m.* scherzh. *Bein.* des Webers: Fadenverwickler, Zwirnverdreher, *H.* 246. [annotinum.
Нитóта, *f.* пядич — Lycopodium

Нитувáти, *v. a.* s. Нютувáти.
Нитчáк,*m.*Fadenwurm,*m.*(Mermis)*B.*
Нитчáтий, *a.* fadenförmig.
Ни́тяльниці, *pl.* Garnaufzug, *m.*
Ни́тяний, *a.* zwirnen, Zwirn-.
Ниць, *adv.* mit dem Gesichte zur Erde, nach unten.
Ницáк, *m.* ein Niederträchtiger, *K.*
Ницелóз, *m.* kriechende Weide (Salix repens).
Ни́цний,*a.*niedrig wachsend: -а лозá *Еф.*21.30; gesenkt, demüthig, *Кч.* 263. 267; 2) niederträchtig, *K.*; ни́ця собáка *Н.* 61 heimtückischer Hund. [heimlich.
Ни́цьки, *adv.* gebeugt, geduckt;
Ни́цько! *int.* Lockruf für Lämmer.
Ни́ця, *f. dim. Н.* 295 s. Ни́тка.
Нич, *pron. n.* nichts, s. Нічó.
Ни́чгід, -ода, *m.* ein Nichtsnutziger.
Ничéльниці,ниченúці, *(d.*·úчки), *pl.* Zettel, *m.* Kette (zu e. Gewebe), *f. Аль.* 407; (*sgl.* ·úця, *f. Гол.* III. 439).
Ничéмний, *a.* s. Нікчéмний.
Ничипір, -óра, *m.* Nicephorus.
Ни́чка, *f.* Göttin als Nachtspinnerin; 2) — непримíтка, Acker-Kleinling, *m.* (Centunculus minimus).
Ничóгий,*a.* *Ч.* VII. 551 = ні-дочóго, nichtsnutzig.
Ничóй = ничóго = ничó s. Нічó.
Ничомáн, *m.* Habenichts, *m. Пар.*
Ничтóжити, *v.a.* s. Нівéчити, ни́щити. [stöbern, wühlen.
Нишпóрити, *v. a. А-Г.* schnüffeln,
Нищетá, нищотá, *f.* Dürftigkeit, Armut, *f.* [arm, dürftig; Bettler, *m.*
Ни́щий, нищýк, (-ун), *m. Зак. a.*
Нищи́тель, *m.*Vernichter, Vertilger, Zerstörer, *m.* [heerend, *Пол.*
Нищи́тельний, *a.*verwüstend,ver-
Ни́щити, *v. a.* vernichten, vertilgen; zerstören.
Нищíти, *v. n.* s. Ни́діти.
Ниáк, ниякий, & s. Ніáк &.
I. Ні, *conj.* nein; ні-же-ні gar nicht, nicht im mindesten; ні — ні, (áні — áні) weder — noch, *Ч.* V. 458; не... áні... ніже weder — noch — noch, nicht einmal *Ш.* II. 68; ні-для-чóго *С.* I. 211, ні-за-для-чóго *Ме.* 365 ні зá що, ві прó що, ні з тóго ні з сьóго ohne einen Grund, um nichts, *Левч.* ні сíло ні пáло, ні дай ні піди́, *Зар.* ganz unverhofft; ні сяк-ні тáк weder so; noch so, nicht gut, so leidig, so elend; ні за сé ні за тó, — сесé ні за тотó für nichts und wieder nichts; хто-ні wer nur, wer nur immer.
II. Ні = мня = мéне, *Accus. sgl. pron.* mich *Ог.* 129. [unversehens.
Ніóзда, *adv.Га.*II.55. unvermuthet,
Ніби, нíби то, *conj.* wie wenn, als ob, gleichsam, gleich als, *Ог.* 210.
Нів, *g.* нóва, Neumond, *m.* (häufiger новий місяць).
Нівéчити, *v. a.* zu nichte machen, vernichten, vereiteln; 2) thätlich misshandeln. [derben.
Нівечíти, *v. n. Т.* verkommen, ver-
Нівжé,*Щог.*s.Невжé. [was; Nichts.
Нівіть-що, *С.* I. 18 man weiss nicht
Ніворот, *m.* -отом ити́, *Фр.* in Zerstörung, in Verfall kommen; 2) irren, durcheinander gehen.
Нігá, *f. Ч.* IV. 299 Weichlichkeit, Verzärtelung, *f. Пот.* III. 109 das Kosen.
Нігдé, (нідé), *adv.* nirgends; нігдé-нічó gar nichts; нігдé діти ся *Ог.* 118 nothwendig, unvermeidlich; н. прáвди діти mann kann die Wahrheit nicht verbergen.
Ніги́ч, *m.*Nichts, *n.Ст.* (*Пр.*VII.414).
Ніготь, *m.* s. Нóготь, *B.*
Ні-гý! *int.* zum Antrieb der Pferde.
Нігди, *adv. pol.* s. Нікóли.
Ніди́ха, *f. N.* e. Berges.
Ні-до-кóго = до нікóго*Ш.*II.257.
Ідриця́я, *f.* s. Сорóмиця.
Ідрó, *n. Зг.* s. Нáдрó. [ця.
Ідрови́й, *a.* -é кори́тце s. Ложни́-
Ніж, *g.* ножá, *m.* Messer, *n.*
Ніж, *conj.*(bei *Comparat.*)als,wie,denn.
Ніжáден, -дна, -дне, *pron.* kein, gar kein.
Ніже, *conj.* s. Ні I. [keit, *f.*
Ніжéне, *n. M.* Liebkosung, Zärtlich-
Ніжи́ти, *v.a.* когó liebkosen, zärtlich für jmdn sein, verzärteln, verweichlichen; 2) — ся зо злóсти *Ф.*vorGrimm vergehen.
Ніжка, ніженька, (-ечка), *f. dim.* Füsschen, *n.* Fuss, *m.* s. Ногá.
Ніжкувáти, *v. n.* von Schafen: zusammenkommen u. mit Füssen stampfen.
Ніжнá, *f.* Messerscheide, Säbelscheide, *f.* (*Ласт.* 246).
Ніжни́й, *a.* Fuss-.
Ніжний, *a.* fein, zart, zärtlich, mit

Zartgefühl; 2) verzärtelt, verzogen *Кв.* 131.
Нї́жність, -ости, *f.* Zartheit; Zärtlichkeit, *f.*
Нїжча́та. *pl. n* s. Ні́жка. [beitscheue.
Нї́за, *m. f.* Weichling, Zärtling, der Ar-
Нї-за́що, нї-зац, s. Нї I.
Нї́здра, *f.* Rückseite des Leders, s. Мя́здра, ме́здро.
Нї́здри, нї́здра, *pl.* Nüstern, Nasenlöcher, *pl.* bes. des Pferdes). [te,? s. Ни́зка.
Ні́зка, *f. Ф.* (*Пов.* 21) Ring in einer Ket-
Нїзя́, s. Нї́льга, нельзя́.
Нїкова́тий, *a. s. m. N.* e. Berges.
Нї́коли, *adv.* nie, niemals, niemehr; менї́ — ich habe keine Zeit; 2) zur unrechten Zeit.
Нї́колити ся, *impers.* -ить ся кому́ jmd hat keine Zeit, *Левч.*
Нїко́льство, *n. К.* (*Хата.* 179) Mangel an Zeit, keine Zeit. [ко́льщина.
Нїко́льщина, *f. Ч.* III. 184 s. Ни-
Нїко́трий, *a.* s. Нїжа́ден.
Нїкто́, s. Нїхто́.
Нїку́ди, (-да), *adv.* nirgends, n. wohin; — кче́мний s. Нїкче́ма.
Нїку́с, нїку́щик, s. Нику́с.
Нїкче́ма, *m. f. Ст.* нїкче́мник, нїкче́мен, *М.* II. 151 нїкче́мний, *a.* Taugenichts; nichtig, geringfügig, bedeutungslos; 2) nichtswürdig, niederträchtig.
Нїкче́мнити, (-ни́чити), *Кн. v. a.* entwürdigen, erniedrigen, niederträchtig machen, verderben.
Нїкче́мниця, *f. К. Б.* Geringfügigkeit, Kleinigkeit, Albernheit, *f.*
Нїльга́, *adv. К.* unmöglich *Ог.* 117.
Нїльове́ць, -вця́, *m.* Nilpferd, *n.* (Hippotamus amphib.).
Нїм, *adv.* ehe, bevor; bis.
Нїма́к, нїма́н, *Левч. m.* ein Stummer.
Нїме́нщина, *f.* Land am Flusse Njemen, *К.*
Нї́мець, -мця, *m.* ein Deutscher.
Нїме́цкий, *a.* deutsch.
Нїме́ччина, *f.* Deutschland, *n.*
Нїми́й, *a.* stumm; -а́ хоро́ба nicht erkannt. [Wesen).
Нїмина́, *f.* Thier, *n.* (eig. stummes
Нїми́ця, *f.* — чо́рна Bilsenkraut, *n.* (Hyoscyamus niger). [stummen.
Нїмі́ти, *v. n.* stumm werden, ver-
Нї́мка, нїмки́ня, (*d.* нї́мочка), *f.* eine Deutsche.

Нї́мно, *adv.* — ро́бить ся кому́сь jmd wird befangen, beklommen, verstimmt.
Нїмова́тий, нїме́нький, *a.* etwas stumm, halbstumm; stammelnd.
Нїмота́, *f.* Stummheit, *f.*]Нїмі́ти
Нїмотї́ти, *У.* нїмува́ти, *К. v. n.* s.
Нї́мра, *m. f.* нї́мравий, нїмрово́кий, *a.* undeutlich, unverständlich sprechend; 2) nicht offen in die Augen schauend, mit gesenktem Blick.
Нї́мрати, *v. n.* undeutlich, unverständlich sprechen, nuscheln.
Нїмча́, -а́ти, *n.* kleines, noch nicht sprechendes Kind.
Нїмча́й, *Н.* 21. нїмчу́ра, *m. aug.* (*d.* нї́мчик,) нїмчи́н s. Нї́мець.
Нї́мчити, s. Зні́мчити.
Нї́на́що, нї́нац, *m. n.* Taugenichts, *m.*; 2) нї-на що бу́ло купи́ти *Кн.* = = не бу́ло за що. [ziger.
Нї-о́дний, нї-оде́н, *a.* nicht ein ein-
Нї-о-чі́м, *Св.* = о нї́чім.
Нї-по-чо́му = по-нїчо́му für Nichts, um den Spottpreis.
Нїпро́, *m.* s. Днїпро́, *Лзвч.* [serables.
Нї́прох, *m.* (*Фр.*) etwas Schäbiges, Mi-
Нї́раз, нїразе́нник, нїразчу́к, *m.* Teufel, *m.*
Нї́рка, *f.* Nörz, *m.* kleine Fischotter.
Нїс, *g.* но́са, *m.* Nase, *f.* [eitel, *Ф.*
Нїсенї́тний, *a. Т.* albern, nichtig,
Нїсенї́тниця, *f.* Albernheit, albernes, fades Zeug, Schnurpfeiferei, *f.* Unsinn, *m.*
Нїскі́льки, *adv. Ч.* III. 76 gar nichts.
Нїстр, *m.* s. Днїсте́р, &.; нїстро́ве Uferstrich des Днїсте́р; нїстровя́не, *pl.* Bewohner des Dniesterufers (s. Побере́жцї), *pl.*
Нїсчи́мний, *a. Н.* 241. *Ог.* 102 [нисъ-чим-ьн], ungewürzt, pur, ohne Fleisch, Speck etc. gekocht.
Нїт, *adv.* ist nicht da, ist nicht mehr da *Оц.* § 223; nein (*В.*).
Нїти́ти, *v. a.* s. Обнїти́ти; 2) ся sich ducken, lauern, *К.*; *b*) -ить ся снї́г thaut auf. [Motte, *f.* s. Не́тля.
Нї́тка, *f.* Nachtfalter, *m.* (Phalaena);
Нї́ткати, *v. n.* „nein“ sagen, läugnen, abschlagen.
Нї́тник, *m.* Helianthemum vulg.
Нї́хоть, *m.* s. Но́готь.
Нїхто́, *g.* нїко́го, *pron.* niemand.

Ніхтони́ця, *f.* ein niederträchtiges, unwürdiges Weib.
Нїц, s. Нїчó, нич. [tiefe N.
Ніцька́ ніч, *H.* 149. *M.* ganze Nacht;
Нїцува́ти, *v. a.* *H.* 1 zu nichte machen, vereiteln.
Ніч, *g.* нóчи, *f.* Nacht, *f.* — ночува́ти die N. zubringen; пусти́ти на ніч übernachten lassen, beherbergen.
Нічви́д, нічви́док, -дка, *m.* Fledermaus, *f.*; 2) Nachtschwalbe *f.* (Caprimulgus europ.). [*Оц.* § 164.
Нїчи́й, -и́я, -и́е, *pron.* niemandes,
Нїчичи́рк, *adv.* keinen Mucks, mäuschenstill.
Ні́чка, *f. dim.* s. Ніч; 2) weiblicher Poltergeist, Nachtgeist, Nachtmahr, *f.* *Нс.* (*Пр.* IX. 500); 3) s. Нічви́д 1).
Нічкува́ти, *v. n.* s. Ночува́ти.
Нїчла́ва, *f.* Nbfl. des Днїстéр.
Ні-члїг, (-нїг), *m.* Nachtlager, *n.* *Ог.* 70.
Нічлїжани́н, *m* der Uebernachtende; der mit Pferden auf d. Hutweide übernachtet.
Нічни́й, нічняни́й, *См.* *a.* Nacht-, nächtlich; *adv.* нічно *Me.* 429 Nachts.
Нічни́к, *m.* Nachtwächter, (*Ф.*), *m.*; 2) *pl.* Nachtfalter, *pl.*
Ні́чни́ця, *f.* Eule, *f.* (Strix) *Ф. Поез.* (67)20;2)*pl.* Eulen, Nachtfalter, (Noctuae); 3) zusammengesetzte Angel für die Nacht ausgelegt, (*B.*). [sehend.
Нічнови́дний, *a.* *Мог.* in der Nacht
Нїчó, нїчóго, (*d.* нїчогі́сько, -ісенько), *pron. n.* nichts; менї нїчóго я нїчóго *P.* II. 21 mir ist nichts (übles vorgefallen); thut nichts, schad't nichts *P.* I. 14; нїчóго дїля um nichts, umsonst, vergeblich; *Оц.* § 160.; 2) so ziemlich, geht wohl an, annehmbar, genug gut, hübsch &: онá собі нїчó, *Ог.* 118.
Нїчóгий, *a.* *Ч.* II. 409 nichtsnutzig, = нї до чóго.
Нїчогі́ч, *adv.* gar nichts.
Нїчтóжний, *a.* eitel, vergeblich.
Ніщи́мниця, (нїсчи́м-), *f.* s. Нїсенїтниця (*л. с.* 36).
Нїщó, s. Нїчó, sehr wenig; нїщо менї тотó роби́ти es ist für mich eine Kleinigkeit, — *b*) habe keinen triftigen Grund dies zu thun. [mit nichten.
Нїя́к, *adv.* auf keine Weise, gar nicht,
Нїя́кий, *a.* kein; 2) nichtsnutzig, nicht zu brauchen, яки́йсь — verkommen, schlecht; 3) якóсь нїя́ко, нїя́ково комý ist für jmdn unthunlich, ungeziemend, schickt sich nicht.
Нїя́ковий, *a.* kein; 2) nicht deutlich, n. erkenntlich.
Нїя́кось, *adv.* *C.* II. 130 s. Нена́че, einiger-, gewissermassen, eigens. [pfen.
Нїя́чити, *v. a.* когó jmdn arg schim-
Нна́ти, = не зна́ти, (*Фр.*) es ist unbekannt, *Ог.* 94.
I. Но! *int.* nun! auf! wohlan!
II. Но, *conj.* aber, allein; sondern; doch; но прéцї! doch einmal! *Оц.* § 257. 3. *Ог.* 209; 2) s. Инó, що-но (що й нó) kaum dass, eben, gerade. [Нови́к.
Нова́к, *m.* *Ч.* I. 10 Neumond, *m.*; 2) s.
Нóватинь, *f.* Auswuchs auf e. alten Eichenbaume, *m.* [новота́р, *m.* Neuerer, *m.*
Нова́тор, *Ог.* нови́тель, *Term.*
Нови́зна, *f.* *B.* новатóрство, *n.* Neuerung, *f.*
Нови́й, *a.* neu; — місяць Neumond, *m.*
Нови́к, *d.* нóвичóк, -чка, *m.* Noviz(e), Novitius; Neuling, *m.*
Новина́, (*d.* нови́нка), *f.* das Neue, Neuigkeit, *f.*; 2) neu umgepflügtes, zum ersten Male bestelltes Grundstück, Neubruch, *m.*; neue Ansiedlung; 3) neuer Aufzug der Leinwand, neue L.; 4) *pl.* новинки́ Zeitungen, *pl.*
Новинка́р, *m.* Neuigkeitskrämer, *m.*
Новиня́, -я́ти, новиня́тко, -тка, *n.* das Neugeborene, das Kleine, *См.*
Нови́ця, *f.* Novize, *f.* *Ч.* III. 392?
Нові́нний, *a.* -е пóле s. Новина́ 2).
Нові́сенький, (-éсенький), *a.* ganz neu, neubacken, *Пом.* III. 108.
Нóвість, -ости, *f.* Neuheit; Neuerung, *f.* *Term.*
Нові́тний, *a.* neu, jetzig, modern.
Новобра́нець, -нця, (-бра́нчик), *m.* новобра́ний, *a.* der Neuerwählte, Neuausgehobene, Recrut, *m.*
Новобра́нка, *f.* neu Aufgenommene, Novize, *f.*
Новові́рець, -рця, *m.* der Neubekehrte, Neugetaufte, Neophyt, *m.* *Зг.* *К.*
Новові́рство, *n.* neuer Glaube.
Новодра́нка, *f.* *H.* 219 s. Дра́нка.
Новожéне, *n.* *Ч.* I. 68?
Новожéнець, -нця, *m. gew. pl.* -éнцї die Neuvermählten.

*

Новозавітний, новозакóнний, *a.* neutestamentlich. [neugezimmert.
Новозрýблений, *ptc.* neugehaut,
Новолї́тний,*a.*Neujahrs-. [*m.Пар.*
Новолї́тник, *m.* Neujahrsgratulant,
Новолї́тувáти, *Ч.* III. 2. новолї́тствувати *Пар. v. n.* zum Neujahr wünschen, gratulieren. [-geld,*n.Пар.*
Новолї́тщина.*f.*Neujahrsgeschenk,
Новомóдний,*a.*neumodisch. [ren.
Новонароджéний, *ptc.* neugebo-
Новонáстане,*n.Пу.* Neuerstehung, Wiedererschaffung; neue Verfassung, *K.*
Новообрядний, *a.* neuen Ritus.
Новоприбýвший, *a.* neu angekommen, *Фр.* [Säen gepflügter Acker.
Новорілá, *f.* im Frühjahr vor dem
Новорождéнець, *Ч.* IV. 8, (-роже́нець,*Вах.*), -нця, *m.*der Neugeborene.
Новорóчний, (-річ-), *a.* Neujahrs-.
Новорóчник, *m.* Almanach, *m.*
Новосáд, *m.* neue Pflanzung.
Новосьвітний, *a.* der neuen Welt, der Neuzeit, der Jetztzeit angehörig, modern, *Зар.*
Новоселúця, *С.* II. 101 новоселї́вка, новосї́лка, *f.* новосї́ле, *n.* neue Ansiedlung, neues Haus, neue Wohnung, neuer Haushalt.
Новосї́вець, -вця, *m. N.* e. Berges.
Новосї́лянець, -нця, *m.* der Neuangesiedelte.
Новослї́диця, (-дниця, *B.*), *f.* frische Spur auf frisch gefallenem Schnee.
Новотáр, *m. Term.* s. Новáтор.
Новотвір, -твóру,*m.* новотвóрство, *n. Пол.* Neubildung, *f.*
Новохрéщенець, -нця, *m. Ш.* II. 175 der Neugetaufte, Neophyt, *m.*
Ногá, *f.* Fuss, *m.* Bein, *n.* *на ногáх auf den Beinen, in Bereitschaft; на однíй нозї́ flugs, schnell; ногá за ногóв Schritt, vor Schritt, langsam; до горú ногáми verkehrt durcheinander; вúтяти до ногú mit Stumpf u. Stiel aushauen; в нóги пустúти ся Reisaus nehmen; упáсти комý в нóги, до ніг, zu den Füssen fallen; збúти когó з ніг jmdn zum Fallen bringen, постáвити когó на нóги jmdm auf die Beine helfen, jmdn in bessere Umstände versetzen; задéрти нóги crepieren, sterben §.
Ногавúцї, *pl.* Unterhosen, *pl.* (*sgl.* ногавúця eine Hose); ногавкú, *pl.* Oberhosen, *pl.* [4-ter Th. der кýна.
Ногáть,*f.*† 20-ster Theil der грúвна,
Ногíтка, *f.* Ringelblume Todtenblume, *f.* (Calendula offic.).
Нóготь, *g.* нігтя́, *pl.* нíгтї, *m.* Nagel (am Finger, an d. Zehe), *m.*
Нóготки, *pl.* s. Нáгідки.
Ногочéлюсти, *pl.* Kieferfüsse, *pl.*
Нóгтик, *m.* s. Кóстрик.
Нóе, *g.* Нóя, *m.* Noah, *adj.* Нóевий.
Ноевúна, *f.* Versteinerung, *f.* Petrefact, *n. vgl.* das vor.
Ножáка,*m.aug.*s.Ніж,grosses Messer.
Ножанúй, *a.* Fuss-, mit Füssen beweglich, s. Ніжнúй.
Ножáр, *m.*Messerschmied,*m.B.* [500.
Нóжен, *g.*ножнá,*m.* Scheide,*f.KC.*IV.
Ноженé, *n.coll.*Fussglieder, Zehen,*pl.*
Нóженька, *f. dim.* s. Ногá, нíжка.
Нóжик, (-ичок), *m. dim.* kleines Messer.
Нóжицї, нóжницї, *pl.* Schere, *f.*
Ножúще, *n. aug.* s. Ногá; 2) s. Ніж.
Ножівнúк, *m.* Messerscheide, *f. B.*; 2) s. Ножáр, *Пар.*
Ножковé пýщене.*Марк.*153 Fleischwochen, wann гижкú, дреглї́, (kalte Füsse) gegessen werden. denn!
Но-ж-но — но-ж! nun denn! auf
Ноз́рáвий, *a.*s. Носáтий 2); смаркáтий. [zwischen zwei Bächen.
Ноз́рúця, *f.* dreieckiges Feldstück
Ноздровúй, *a.* s. Носовúй.
Ноздрювáтий, *a. Под.* porös.
Ной,нáя,нóе.*pron.demon.*s.'Оний,нóн.
Ноївка, корáбиця- Noahs Arche (Arca Noae). [fen, *Шог.*
Нóкнути на когó: но! но! zuru-
Но-лé! *int.* s. Ну-же!
Номáдний, *a.* nomadisch.
Нон, нонá, нонó, *pron.*jener, s. 'Онон *Ог.* 57. *Иг.* 8. *Kst.*
Нонáшок, etc. s. Нанáшко.
Норá, *f.* unterirdische Höhle, Erdloch, *n.*; 2) Quelle, *f.*
Норвежúн, *m.* Norwege, *m. Cm.*
Норéць, -рця́, *m. Ч.* II. 17 s. Нур, нурéць. [cementaria).
Нóрик, *m.* Minirspinne, *f.* (Ctenizа
Норúстий, *a.* quellenreich, *Пар.*
Норúця, *f.* Feldmaus, *f.* (Hypudaeus (arvalis), *Пол.*; 2) Eingeweidewurm, *m.*

Helminthes). [Нóров.

Норíвки, норíвоньки, *pl. dim.* s.

Норíти, *v. n.* quellen, sprudeln, hervorrieseln.

Нóров, *m. gew. pl.* нóрови, норовя́, *n. Ч.* V. 644 Sitte, Unsitte, Art, Unart, Angewohnheit; *pl.* Launen, Mucken; по нóрову *Ко.* 235 nach Belieben.

Норови́й, *Зг.* (*Пр.* II. 236. 248) норовстве́нний, *a.* sittlich, moralisch.

Норови́стий, норовли́вий.*a.*eigensinnig, launig, unnachgiebig, störrig, schroff *М.* 76. [keit, *f.*

Норови́стість, -ости, *f.* Störrig-

Норови́ти, *v. n.* trachten, besorgt sein, *Др. с.* 243; 2) sich auslassen, sich launig gebahren, sich viel herausnehmen, *Кч.* 132. [Sittlichkeit; Moral, *f.*

Норовстве́нність, -ости, *f. Тор.*

Нороцови́й, *К.*I. 203, s. норцови́й, *Ме.* 378, *a.* -é пи́во Märzbier, *n.*

Носáк, *m.* Lichthütchen, *n.* (zum Auslöschen der Lichter), *Зап.* I. 44.

Носáр, носáрик, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina rossica).

Носати́зна, *f.* Rotzkrankheit, *f.*

Носáтий, *a.* grossnäsig; 2) rotzkrank (v. Pferd). [langer Schneppe.

Носáтка, *f. Ко.* 111 Art Gefäss mit

Носáч, *m.* s. Носáтий 1).

Нóсик, (*d.* -ичок), *m. dim.* s. Ніс; Näschen; 2) Schnäbleiu, *n. Кв.* 17.; 3) Vorsprung an d.Theekanne, Schneppe, *f.*; 4) das schmälere Ende des Eies; 3) *pl.* комарóві нóсики Rittersporn, *m.* (Delphinium consolida). [(*B.*) *pl.* s. Нóші.

Носи́ли,(-и́лки.*Ко.*221), носилéнки,

Носи́льник, *m. Пол. В.* Träger, *m.*

Носи́р, *m.* s. Носáр.

Носи́тельність, -ости, *f. Ков.* Gehalt, *m.* Tragfähigkeit, *f.*

Носи́ти, (нóшу, нóсиш), *v. a.* tragen; — имя́ den Namen führen, tragen; — ся з гáдкоо etwas im Sinne führen; s. Нéсти 1), 3 a).

Носíльник, *m.* Garbenträger, (zum Setzen in Kasten &). *m.* (-иця, *f.* -in, *f.*).

Нóска, *f.* Schleppe, *f. Ст.* ? [zen, *pl.*

Носки́, *pt. Ос.* (61) VI. 39 Schuhspit-

Нóски-плóски, *int. Fabelw.* vom Schnattern der flachschnabeligen Enten, *P.* I. 49.

Носно-завійкóвий, ноздри́чний, *a.* -і кóсти Nasenmuschelbeine, *pl.* (concha inferior).

Носови́й, *a.* Nasen-, Nasal-.

Носогри́з, *m.* Art Vogel.

Носóк, -ска́, *pl.* ніски́ *КС.* (83) VII. 501 s. Носки́, Fusspitzen, *pl.*

Носорíг, -óга, носорогáч, *В.* носорóжець, -жця, *m.* Nashorn, *n.* (Rhinoceros); 2) *Др. с.* 95 -рóжець e. fabelh. Vogel.

Носорóгий жук, носорóжок, -жка, *m.* Nashornkäfer, *m.* (Oryctes nasicornis), *Пол.* [Noten, *pl.*

Нóта, *f.* Note; Musiknote; *pl.* нóти

Нотáция, *f.* Bemerkung, *f. Не.*; 2) Angedenken, *n. Ос.*(62)VIII.28. [Schaf, *n.*

Нóтинка, *f.* Lamm vom einjährigen

Нотувáти, *v. a.* notieren.

Нóчви, *pl* s. Нóчови.

Ночви́д, ночови́д, *m.* s. Нічви́д.

Ночелї́з, *m.* Schreitwanze, *f.* (Reduvius).

Нóчини, *pl. Пс.* Abenddämmerung, *f.*

Ночíвле, *n.* ночíвок, -вку, *m. Ст.* ночлї́г, (ношл-). s. Нічлї́г.

Ночівля́, *f.* Nachtherberge, *f.*

Ночлї́жник. *Н.* 252 ночляжéник, *m.* s. Нічлї́жани́н.

Нóчник, *m.* Mond, *m. Ч.* I. 9.

Нóчниця, *f.* s. Нічниця 1).

Нóчови, (*d.* нóчовки), *pl.* Schwinge, Futterschwinge, *f.*; 2) s. Нéцки; 3) Waschtrog, *m. Зак.*

Ночувáти, *v. n.* übernachten.

Нóша, *f.* Tracht, *f.* Kleider, *pl. Гол.*; 2) Bürde, Last, *f.*

Нóши, нóші, ношáта, ношії, *pl.* Traggestell, -geflecht, *n.* -korb, *m.* Trage, Tragbahre, *f.* [2)*pl.*s.Нóши.

Ношáк, *m.* Träger, Handlanger, *m.*;

Нóщиця, *f.* s. Нічниця.

Ну, *conj.* nun, also; нý-же, нý-но, *P.* I. 78. *Мх.* nu! nun wohl, wohlan, auf denn! ну ще де то про щó *Кн.* nun wohl noch wovon; ну, нýтетко ци пішóв він у місто? wer weiss, ob, vielleicht, (*Фр.*).

Нуд, *m.* нудá, нудьгá, *f.* Langeweile, Verstimmung, *f.* Ueberdruss, *m.* Missbehagen, *n.*; Qual, *f.* нудьгá чіпáє ся, збирáє когó — — überkommt, überfällt.

Нудь, нудя́чка, *f.* Uebelkeit, Ueblichkeit, *f.*

Нудьга́ти, *v.a.* quälen, peinigen, *Зар.*

Нуджува́ти, *v. n.* *У.* in Elend u. Noth leben.

Ну́дити, (ну́джу, ну́диш), *v. a.* langweilen, belästigen; zwingen; 2) Uebelkeiten erregen; *v. n.* — сьвітом, собо́ю sich selbst plagen, seine langen Tage schleppen.

Нудки́й, *a.* süsslich, Uebelkeiten erregend.

Ну́дкість, -ости, *f.* Süsslichkeit, Uebelkeit, *f.*

Нудли́вий, *Ст.* нудни́й, нудяни́й, [*Еф.* 31. *a.* langweilig.

Ну́дниця, *f.* die langweilt.

Нудо́та, *f.* *Кн.* s. Нуд.

Ну́жа, ну́жда, *f.* Elend, *n.* Noth, *f.*; 2) Bedürfnis, *n.*; 2) ну́жа Läusesuchtslaus, *f.* (Pediculus tabescentium); übhpt. Ungeziefer, Läuse.

Нужда́ти, *v.a.* quälen, peinigen; misshandeln; — ся, нуждува́ти, *v. n.* *МШ.* und — ся *Ф.* sich abhärmen, s. abmühen, s. plagen, Noth u. Elend leiden; — ся на чім wegen etw. einander kräuken.

Нужде́нний, *a.* elend, jämmerlich, erbärmlich; *adv.* -е́нно elendiglich.

Нужде́нність, -ости, нуждо́та, *Пар.* *f.* s. Ну́жда 1), Jämmerlichkeit, *f.*

Нужди́ти, *v. a.* *Мак.* zwingen.

Ну́жданий, *У.* ну́жний, *К.* *a.* nothwendig, nöthig; kümmerlich.

Ну́жкати, *v.a.* antreiben; — ся ким, s. Послу́гувати ся.

Ну́жник, *m.* *Кн.* Abort, *m.* Senkgrube, *f.*

Нузда́ти, *v.a.* *С.* II. 22 — коня́ Zaum anlegen, Gebiss einlegen.

Ну́зде́чка, *f.* s. Узде́чка.

Ну́кати, *v. n.* на кого́! ну! ну́же zurufen, aufmuntern, antreiben.

Ну́ля, *f.* Null, *f.*

Нум! нумо! *int.* wohlan, heda! frisch zu! ну́мте (*pl.*) *P.* I. 6.

Ну́мер, *m.* Numer, *f.*

Нумера́ция, *f.* Numerierung, Beziferung, *f.* *К.*

Нумерува́ти, *v. a.* numerieren.

Ну́навка, ну́нка, *f.* Art kleine Trompete aus dem Riedgras &.

Нур, *m.* Seetaucher, *m.* (Colymbus septemtrionalis).

Нуре́ць, -рця́, *m.* Lappentaucher, Steissfuss, *m.* (Podiceps cristatus).

Ну́рити, *v.a.* niedersenken; в земли́ — wühlen, *В.*; — ся schmollen.

Нури́ця, ну́рка, *f.* Nörz, *m.* (Mustela lutreola).

Ну́рок, -рка, *m.* Taucher, *m.*; да́ти, піти́ ну́рка untertauchen; *adj.* нурко́вий дзвін Taucherglocke, *f.*

Нурт, *m.* *M.* Welle, Woge, Flut, *f.*

Ну́рції, *adv.* s. Нирце́м.

Ну́та, *f.* Musiknote, *f.* Weise, Arie, *f.* на ну́ту nach —.

Ну́тер, -тра, *m.* Pferd mit verkümmerten Hoden, *n.* Einhode, *m.*

Нутки́й, *a.* s. Нудки́й.

Ну́триця, *f.* s. Гли́ста.

Нутро́, *n.* das Innere, Inhalt, *m.*

Нутря́ний, *a.* *Б.* s. Вну́тренний.

Ну́шторити ся, sich unruhig einen Platz suchen, (*Фр.*).

Ню́гати, ню́ґати, *v. a.* § jmdn kleinlich quälen, aus Rache sticheln, *Га.* II. 55

Ню́нка, *f.* Igelkolbe, *f.* (Sparganium).

Ню́нька, *m. f.* weichlicher Mensch; Memme, *f.* Taugenichts, *m.*

Ню́ряти, *v. n.* grübeln, keifen. (*В.*).

Нюсьо́! *int.* Lockruf, für Schweine.

Нюстрі́ти ся, s. Ну́шторити ся.

Нют, *m.* Niete, *f.*

Нютува́ти, *v. a.* nieten, vernieten.

Нюх, *m.* Geruchsinn, Geruch, *m.*; 2) — таба́ки Prise Tabaks, *f.*

Ню́хане, *n.* das Riechen; 2) das Schnupfen.

Нюха́р, нюха́ч, *m.* Tabakschnupfer, Schnupfer, *m.*

Ню́хати, нюхну́ти, *v. a.* anriechen; [2) Tabak schnupfen.

Нюхті́ти, *v.n.* *Гуц.* schnoppern, wittern, schnüffeln.

Нюхто́м, нюхце́м, *adv.* witternd.

Нюхцюва́ти, нюхті́ти, ню́ши́ти *Н.* 268, *v. n.* s. Нюхті́ти.

Няв-няв! *int.* vom Miauen der Katze.

Ня́вкати, ня́вкнути, нявча́ти, *v. n.* miauen, winseln, wimmern, greinen *Ф.*

Ня́ґа, *f.* Wasserfrosch, *m.*

Няга́й, *adv. ungr.* *Гол.* III. 262 s. Неха́й, най.

Няга́ти, *v.a.* *Гол.* III. 711 s. Неха́ти.

Няй, ня́йте! s. Неха́й, неха́йте.

Ня́нин, *a.* der ня́ня.

Ня́нька, *f.* Kinderwärterin, *f.* *adj.* ня́нчин.

Ня́ньо, (*d* ня́нечко, ня́ньонько), *m.* s. Не́ньо.

Ня́нчене, *n.* Wartung, *f.* (e. Kindes).

Ня́ньчити, *v. a.* kleine Kinder warten, pflegen; — ся з ким jmdn wie e. kleines Kind warten, hätscheln; — ся з сво́ї́м се́рцем das Herz beruhigen, warten.

Ня́нчити, *v. n.* winseln, wimmern.

Няня, *f.* s. Нéня; 2) s. Нянька.

Няти,(йму́,ймéш), *v.a.*fassen,rühren; віри няти (поняти) *P.* II. 18 Glauben fassen, Ueberzeugung gewinnen; — кому́ jmdm glauben; — ся чогóсь *M.* an etw. sich machen, zugreifen, etw. aufnehmen; гóре мені́ няло ся bitteres Los wurde mir zutheil, *b*) — ся s. Бра́ти ся, *c*) *Зак.*

Нятство, *n.* † *Wgr.* III. Gefangennehmung; Arreststrafe, *f.*

O.

O, sechzehnter Buchstabe, (Онъ).

I. O! *int.* o! ach! 2) *deiktisch:* da, hier, s. 'Одека &, авó.

II. O, *praep.* (verkürzt aus об) um, an; von, über, wegen; bei, nahe; I) *mit d. Accusat.* (*Mi.* 425—430) bezeichnet 1) den Ort: плечé о плечé Schulter an Schulter, обру́ку ити́ з ким, *Кн.* Arm in Arm, о стїну́ an die Wand, об зéмлю an (um) die Erde: спéрти ся, уда́рити, упа́сти, &); 2) bez. die Zeit: о той час, о сю пору́ um diese Zeit, о північ *Ф.* um Mitternacht; 3) bez. das Mass: о вóлос um ein Haar, о єдéн са́жень дóвший, о два рóки молóдший, ó-маль (о ма́ло) um ein weniges, fast, о мнóго um vieles; 4) bez. dasjenige um dessentwillen, aus dessen Veranlassung eine Handlung unternommen wird, ferner bez. den Gegenstand geistiger Thätigkeit: спира́ти ся о що (о когó) worum, worüber, weswegen streiten, би́ти ся, борóти ся о що um etw. kämpfen, стою́, дбáю о що es ist mir woran gelegen, о що хóдить? worum geht es, w. handelt es sich? прóзьба, ста́ране, пи́тане о що &; тя́жко о хлїб ist schwer ums Brot. II) *mit d. Local* (u. *Dativ. Ог.* 191) *Mi.* 668—676, bez. о (об) 1) die Zeit um die, in der eine Handlung vor sich geht: о півночи, о трéтїй годи́нї, о Пéтрі, об Микóлї um den Tag des heil. Petrus &, *Ог.* 195; 2) bez. dasjenige worauf sich die Thätigkeit bezieht, hinsichtlich dessen etw. ausgesagt wird, ferner den Grund einer Affection des Gemüthes: говори́ти, ду́мати, зна́ти, зга́дувати, забува́ти, блага́ти *Ш.* II. 109, пла́кати, жури́ти ся & о кім, о чім: мисль, ду́мка, ка́зка, слух (слих), суд, журбá, ста́ране & о кім, о чім von, über, an, für jmdm, jmdn, — etwas, worauf, woran &; 3) bez. das Mittel u. die begleitenden Umstände: о своїй си́лї aus eigener Kraft, сам о сóбі für sich, einzeln, selbständig, о хлїбі і воді bei Wasser u. Brot, о гóлодї і хóлодї unter Entbehrungen; 4) bez. dasjenige womit etw. versehen ist: о єдні́м óку einäugig, о шести́ ногáх &. III) *in Zusammensetzungen* als Praefix bedeutet о-, об-, обі-, обо-, um, ringsum, ringsherum, rund herum, umher, herum; be-, ab-, herab-, weg-, er-, ver-; bei Verben drückt es die Perfectivität der Handlung, bei Adjectiven hat es meist eine beschränkende Bedeutung, *Mi.* II. 406. IV. 218—223, wozu Beispiele unten an entspr.Stellen zu suchen sind.

Оа́за, оа́зис, *Ш.* I. 291, *f.* Oase, *f.*

Об, *praep.* s. О II. Das Fehlende unter Об- s. unter О-.

'Обá, *m.n.* óбі, *f.*(обадвá,обідві).*num.* beide, *Оц.* § 156.

Обáбити ся, weibisch werden,Memme w. *IГ.*

'Обабок, -бка, *m.* Boletus scaber.

Обабу́рити, (обамб-), *v. a.* s. Обамбу́рити.

Обáва, *f. К.* Furcht, Besorgnis, *f.*

Обавля́ти ся, säumen, zu lange wo verweilen.

Обáгра, *f.* Sanguinolaria.

Обагри́ти, (-гря-), *v. a.* in Purpur, roth färben; mit Blut beflecken.

Обагря́нець, -нця, *Иг.* 9. обагря́нок, -нка, *m. Гол.* III. 431 Bretzel, *m.* (von beiden Seiten geröstet).

Обада́ти, *v. a.* beschauen, (*Фр.*).

Обáнити,*v.a.*baden lassen,*Зап.*I.298.

Оба-пóли, *praep.* mit d. *Genit.* auf beiden Ufern, *К.*

Обáполок, *m. Левч.* s. Опілок; *pl.* обáполки *Ч.* II. 395 die beiden Hälften e. zerspaltenen Stammes.

Обарани́ти, *v. a. Ос.* (62) IX. 66?

Обарата́ти, *v. a.* derb schlagen.

Обáрати ся, s. Забáрити ся sich verspäten.

Обáрвити, v. a. befärben, Ст.

Обáрінок, обáрінець, m. s. Обагря́нець. [ти zum Abschälen.

'Обарки, adv. на — бу́льбу звари́-

Обаря́ти, v. a. kochen, sieden lassen, vgl. Обвари́ти, обагри́ти.

Обáхморити, v. a. § etw. bekommen, kriegen (Фр); 2) — ся sich von allen Seiten spähend umschauen.

Обачáти, v.a. wahrnehmen, schauen; — ся в собі АД. II. 139 auf sich selbst Acht geben, sich selbst betrachten, überwachen.

Обáчити, v. a. erblicken; 2) — ся на когó s. Згля́нути ся на к.; b) s. Ви́бачити (кому́); c) — ся sich erholen, von e. Krankheit genesen.

Обачі́нє, n. Rücksicht, Aufmerksamkeit, f. — мáти на когó für jmdn.

Обáчливий, Ст. обáчний, a. achtsam, umsichtig, vorsichtig, klug.

Обáчність, обачли́вість, -ости, f. Achtsamkeit, Umsichtigkeit, Vorsicht, Sorgfalt, f.

Обаяти, v. a. Зак. s. Обворожи́ти.

Оббамбу́рити, v. a. derb, blau

Оббеpáти, s. Обібрáти. [schlagen.

Оббивáти, оббúти, v. a. herum-beschlagen; abschlagen; abprügeln; оббивáти порóги кому́ Не. mit Zudringlichkeit jmds Haus zu oft betreten.

Оббитé, n. Beschlag, m. Ausschlagen mit Tapeten, n. Tapezierung, f.

Оббігати, оббічи, v.a. um etw. herumlaufen; umlaufen und dadh ausweichen, M.

Оббіди́ти, v. a. unglücklich machen.

Оббілувáти, v.a. P. II. 106 abhäuten.

Оббóркати, v. a. кри́ла, Не. stutzen.

'Оббув, m. s. 'Обвід, обід (des Rades).

Оббу́ти ся, sich einleben, s. angewöhnen.

Оббу́хати ся, sich vollfressen.

Обважні́ти, v. n. schwerer, schwerfällig werden, IГ. Кн.

Обвáжувати, v. a. überlasten, überbürden; 2) beim Abwägen jmdn betrügen, Ке. 269.

Обвáл, m. Einsturz, m. Под.; eingestürzter, eingefallener Felsen, M. II. 159.

Обвáлище, n. — дерéв gestürzte Baumstämme, Фр.

Обвапни́ти, v. a. kalken, tünchen, Пол.

Обвари́ти, обвáрювати, v. a. etw. aufkochen, brühen, aufsieden lassen.

Обвару́цкати, v. a. beschmutzen.

Обвéзти, s. Обвози́ти.

'Обвертка, f. Umschlag, m. Emballage. f. adj. обвертóчний, Pack-, Под.

Обвеснувáти ся, обвесни́ти ся, (B.) die Frühlingsarbeiten zu Ende bringen. [führen, betrügen, M+Б. 228.

Обвéсти, v. a. s. Обводи́ти; 2) ver-

Обветшíлість, -ости, f. Пол. veralteter Zustand.

Обвивáти, обвину́ти, v. a. umwinden, umwickeln; — ся sich winden, s. schlingen.

Обви́днїти, v.n. Tag werden, hell w.

Обви́кнути, v. n. Др. с. 62 sich gewöhnen.

Обви́на, f. Пар. обви́нене, обвинóване, Не. n. Beschuldigung, Anklage, f.

Обвини́тель, Luts. 157 обвиня́ч, Пар. m. Beschuldiger, Ankläger; (ителька, f. -in f.).

'Обвини́ти, (-я́ти), обвинувáтити, v. a. an-, beschuldigen, anklagen. [Пар.

'Обвинка, f. Bandage, f. Verband, m.

Обви́нний, a. Anklage-.

Обви́слий, обвислувáтий, Под. a. hängend, herabhangend, schlaff.

Обви́ти, s. Обвивáти.

'Обвід, -оду, m. Не. Umriss, m. Peripherie; Contour, f.

'Обвідка, f. Ring, m. Einfassung, f — коло очи́й Augenrad, n. Пол.

Обві́дмити ся, sich mit відьми abgeben Ке. 219.

'Обвінки, pl. das Worfeln des Getreides: óбрэї óбжинки а ще пильні́йші —.

Обвінчáти, v. a. trauen, ehelich verbinden Ке. 282; 2) bekräuzen.

Обвір, -бру, m. Оц. §. 65. das Umpflügen.

Обвісти́ти, обвіщáти, v. a. öffentlich bekannt machen, ankündigen. [ка.

'Обвістка, f. обвіщене, n. s. Опóвіст-

Обвітріти, v. n. ОП. verwittern; обві́тряний, ptc. M. II. 148 vom Winde u. Unwetter gepeitscht, verwettert.

Обвіяти, v. a. um-, anwehen; 2) worfeln. [sen, Ог. 77; 2) Herumführen, n.

Обвóджуванє, n. das Einschlies-

Обводи́стий, a. bogen-, kreisförmig.

Обводи́ти, обвóджувати, v. a. um-,

herumführen; womit umgeben; umzeichnen, umstreichen. [quallen (Craspidota)-
Обводівки, *pl.* gesäumte Scheiben-
Обводювáне, (-джуванє), *n.* das Einschliessen *Ог.* 77.
Обвози́ти, обвóжувати, *v. a.* herum, -umführen (zu Wagen, zu Pferde &) umfahren. [sprechen.
Обворожи́ти, *v. a.* bezaubern, be-
Обвору́шити, *v. a.* erschüttern, *M.*
Обвоскувáти, *v.a.* mit Wachs überziehen. [binden.
Обвязáти, обвя́зувати, *v. a.* um-
Обгáва, *f.* s. Бгал.
Обгáдати, s. Обду́мати.
Обгади́ти, *v.a.* besudeln, beschmieren.
Обгáнка, *f.* Achsenring der Lünse, *m.*
Обгáнянка, *f.* das endliche Eggen um den Acker umher.
Обганя́ти, s. Обігнáти.
Обгíн, -óну, óбгінок, -нку, *m.* tägliche Bestreitung der Bedürfnisse, laufende Ausgaben.
Обглядáти, s. Оглядáти. [den.
Обголі́ти, *v.n.* nackt, bettelarm wer-
Обговори́ти, *v. a.* besprechen.
Обгорі́ти, *v. n.* ringsum verbrennen *adj.* обгорі́лий, verbrannt.
Обгорóда, *f.* Umzäunung, *f.* s. Огорóжа; das umzäunte Feld nahe beim Dorfe; 2) Gehöft, *n.*
Обгороди́ти, обгорóджувати, *v.a.* umzäunen, umfrieden; місяць обгороди́в ся der Mond hat um sich e. wolkigen Ring (den Hof).
Обгортáти, обгорну́ти, *a. a.* umfassen, ergreifen, s. Огорну́ти; — бараббóлї behäufeln; — ся sich umkleiden,
'Обгортка, *f.* Ueberzug, Ueberwurf. *m.* Oberkleid, *n.*
Обгривáти, s. Обіграти. [benagen.
Обгризáти, обгри́зти, *v. a.* ringsum
Обґóвдати, *v. a.* ganz abscheren, abnagen.
Обдавáти, обдáти, *v. a.* rings umgeben, umfassen, *С.* II. 143; обдáти теля́ das Kalb zur Kuh lassen, dass diese besser Milch gebe; морóзом обдає́ когó jmdn überfällt ein Schauer.
Обдáнити, *v. a.* besteuern.
Обдари́ти, обдарувáти, обдáрювати *Кє.* 392, *v. a.* beschenken, mit Gaben versehen.
Обдемáти, *v.a.*§. abputzen. [fen.
Обдéргати, *v.a.* rings umzausen, -rau-
Обдери́-лупі́й, *m.* schnöder Schinder, Exploiteur, *m.* [dend.
Обдéрливий, *a.* habsüchtig, schin-
Обдéрти, обдерáти, *v. a.* überall, ringsum abreissen, zerreissen; plündern, schinden; — ся sich zerkratzen; *b*) sich abreissen (in Kleidern).
Обдертю́х, (-ту́с), *m.*s. Обі́дранець.
Обдиви́ти ся, nachschauen, -sehen; sich umschauen, s. umsehen.
Обдирáйло, *m.* s. Дeру́н.
Обди́рство, *n.* Schinderei, Beraubung, Plünderung, *f.*
Обдїли́ти, (-я́ти), *v. a.* betheiligen.
Обдї́льний, *a.* beim Theilen ausreichend, genügend. [abpicken.
Обдзьóбати, *v. a.* mit dem Schnabel
Обдовжи́ти, *v. a.* mit Schulden belasten. [hen; 2) wegblasen.
Обдувáти, обду́ти, *v. a.* aufblä-
Обду́маність, -ости, *f.* Ueberlegtheit, Ueberlegung, Besonnenheit, *f.* Vorbedacht, *m.*
Обду́мати, обду́мувати, *v. a.* über-, nachdenken; in Bedacht ziehen; überlegen; — ся sich anders berathen.
Обдури́ти, s. Одури́ти.
Обду́рщиця, *f.* Betrügerin, *f.* *Hc.*
'Обдурю, *adv.Oc.*(61)VI.36 mit Trug.
Обевропéїти, *v. a.* *Мор.* europäisieren. [tödten; an Gesundheit schädigen.
Обезві́чити, *v. a.* das Leben rauben,
Обезглуздї́ти, *v. a.* verrückt, närrisch werden. [köpfen, *C.*
Обезголови́ти, *v. a.* enthaupten,
Обездóлений, *a.* unglücklich, *Щог.* 137. [das Land, den Boden rauben.
Обеземéлювати, *v.a.* когó jmdm
Обеззуби́ти, *v. a.* когó jmdm die Zähne ausbrechen; обеззубі́ти, *v. n.* die Zähne verlieren, zahnlos werden.
Обезневиня́ти, *v. a.* *T.* als unschuldig vertheidigen, verwahren.
Обезобрази́ти, (-ажáти), *v.a.ГШ.* entstellen, verunstalten.
Обезоружи́ти, *v.a.ГШ.* entwaffnen.
Обезпамя́тїти, *v. n.* das Gedächtnis verlieren, bewusstlos werden.
Обезпéка, *f.* обезпеченє, *n.* Sicherstellung, Versicherung, Sicherheit, *f.* Schutz, *m.*

Обезпечáти, обезпéчити, *v. a.* sicher stellen, versichern. [tend werden.

Обезпýтити ся, schwach, unbedeu-

Обезсебúти, *v. a.* когó jmdm die Besinnung rauben, jmdn lähmen; — ся wahnsinnig; werden, ausser sich vor Zorn gerathen, *Ф.*

Обезсилúти, (-я́ти, -úлювати), *v.a.* entkräften, ermüden, schwächen.

Обезсилі́ти, *v. n.* Kräfte verlieren, kraftlos, schwach werden, *К.*

Обезслáвити, *v. a.* entehren, beschimpfen, *Ш.* I. 353. [machen, *Б.*

Обезсмертúти, *v. a.* unsterblich

Обезýмити, *v. a.* die Besinnung rauben, bethören; обезумíти, *v. n.* den Verstand verlieren. [Обезслáвити.

Обезчестúти, (-ствúти, *У.*), *v. a.* s.

Обезчувствíти, *v.n.Др.с.* 186 gefühllos, besinnungslos werden.

Обєктúвний, *a.* objectiv.

Обє́м, *m.* Umfang; Bereich, *ГШ.*; Rauminhalt, *m. Пол.*

Обємúстий, **обє́мний**, *Пол. a.* umfassend, umfangreich; geräumig; stark, voluminös (Band, том)

Обємúстість, обє́мність, -ости, *f.* Umfang, Fassungsraum, *m.* Stärke, *f.*

Обємомíр, *m.* Volumeter, *m. Пол.*

Обéрво, *n. gew. pl.* обéрва *Иг.* 4. s. Бровá, брóви, *pl. Mi.* II. 406.

Оберегáти, обéречú, *v. a.* behüten, beschützen, schirmen; — ся sich hüten.

Оберéже, *n.* Mundrand, *m. В.* (колоýсте).

Оберéжений, *a.* um-, berandet, *В.*

Оберéжка, *f.* Verhütung, Vorsichtsmassregel, *f.*

Оберéжний, *a.* vorsichtig, behutsam; — лист *К.* Schutzbrief, Geleitbrief, *m.*

Обрéжник.*m.* Schirm, Parapluie, *m. В.*

Оберéжність, -ости, *f.* Vorsicht, Vorsichtigkeit, Behutsamkeit, *f.*

Оберéмок, -мка, обереме́нок, *m.* wie viel man mit beiden Armen erfassen kann: сі́на & so viel Heu &, ein Armvoll; оберéмком, *adv.* mit den Armen: носúти &.

Оберестúти ся, sich umwerfen, umhüllen; 2) sich womit erwürgen (удавúти ся) (*Фр.*). [fes, *Gr.* 24.

Обéрка, *f.* Zeichen am Ohre e. Scha-

Обернýти, **обертáти**, *v. a.* umkehren, umwenden, um-drehen, umlenken; verwandeln; — грóші на що verwenden; — бикá castrieren; *v. n.* und — ся: мені́ обернýло (ся) на 23. рік habe das 23. Lebensjahr angefangen; — ся з ким mit jmdm verkehren.

Обертáк, *m.* Dreher, Art Rundtanz.

Обертáльний, *a.* drehbar, *Пол.*

Обéртане, *n.* das Umkehren, Umdrehen, Umwenden; з кимóсь Verkehr, *m. К.*; 2) Verwandlung *Не.* (*Пр.* IX. 776); das Reducieren (in d. Arithm.) *Кн.* [griff, *m.*

Обертáс, *m.* Dreherei, *f.* Kniff, Kunst-

Обертáтель, *m.* Wechsler, *m. Пол.*

Обéртень, (-ель, -тюх), *m.* Drehholz im Wagen s. Насáд 1); 2) Art Pflze, nach der Sonne sich wendend.

Обертéние, *n. Ч.* III. 7 verdorb. st. Обрітéние w. s.

Обертíй, *m.* s. Вáлах 1).

Обжалóване, *n.* Verklagung, *f.*

Обжáлувáти, *v. a.* verklagen; 2) — ся klagen, sich beklagen, *Ке.* 156.

Обжáти, s. Обжинáти.

Обжегáти, обжечú, **обжигáти**, *v. a.* an-, verbrennen.

Обжéрти ся, **обжирáти ся** sich voll fressen, sich überfressen; *— ся з ким sich gegen jmdn mit Zähnen wehren, arg hadern.

Обживúти ся, *Кн.* **обжúти ся**, länger leben u. dadh sich besser einrichten, sich einleben, s. angewöhnen.

Ожидáти, s. Ожидáти.

Обжинáти, *v. a.* ringsum schneiden (mit d. Sichel); — ся die Ernte vollenden, beenden.

'Обжинки, *pl.* Erntefest, Schnitterfest *n.* Beendigung der Ernte, *f. adj.* обжинкóвий.

Обжúрний, обжирлúвий, *a.* gefrässig, *ГШ.* [*f.* Gefrässigkeit, *f. ГШ.*

Обжúрність, обжирлúвість, -ости,

Обжíлка, *f.* s. Бджíлка, пчолá, *Ог.* 54.

Обжóра, *m. f.* Vielfrass, *m.* der (die) Gefrässige. [telied, u. s. Обжинкóвий, *Зак.*

Обжнúва, (-úвка, -úвонка), *f.* Ern-

Обзаведéнция, *f.* Haushalt, *m. Ос.* (62) VIII. 31.

Обзерúти, (-я́ти), *v. a.* an-, betasten.

Обзивáти ся, auf einen Ruf antworten, e. Zeichen von sich geben; wiederhallen.

'Обзир, *m.* Gesichtskreis, *m.*

Обзирáти, *v. a.* beschauen, besichtigen; — ся sich umschauen.

'Обзір, -бру, *m.* Umschau, Rundschau, Uebersicht *f.*; Rückblick, *m. Ил.*; 2) —, *gew. pl.* обзóри Assentierung, *f.*

Обзірни́к, *m.* Beschauer, *m. У.*

Обзначи́ти, s. Означи́ти. [waschen.

Обзоли́ти, *v. a.* in Lauge (золá) aus-

Обзóрець, *m. gew. pl.* обзíрцї, Beschauer, Kundschafter, *m.* bes. von свати́ на обзóринах.

Обзóрини, *pl.* Umschau, Besichtigung, Beschauung, *f.* s. 'Обзір 1).

Обзорóвий, *a.* кáрта, -ова, Beschauzettel, *m. Term.*

Обзя́ну́ти, *v. a.* anhauchen, (*B.*) *Mi.* IV. 223; 2) ver-, abbrühen.

Оби́, *conj.* s. Щоби́, коби́, би, аби́, *Ог.* 212. *Гол.* III. 504.

Обивáтель, *m. Кв.* 277 Bürger; Landmann; Gutsbesitzer, *m. adj.* обивáтельский, Bürger-, bürgerlich; des Gutsherrn.

Обивáтельство, *n. Св.* Civität, Bürgergemeinschaft, *f. coll.* s. Обивáтель *pl.*

'Оби́вка, *f. Не.* s. Оббитé.

Оби́да, *f.* Beleidigung, Kränkung, Unbill, *f.* Unrecht, *n.* [двóє, *num.* s. 'Оба.

Обидвá, *m. n.* оби́дві (-дьві), *f.* оби-

Обидводі́яне, *n. Не.* (*Пр.* XI. 2. 14.) Doppelthätigkeit, Reciprocität, *f.* [Tage.

Оби́день, *adv. Ос.* (62) II. 58? in einem

Обиджáти, (-ижá-), обиди́ти, *v. a.* beleidigen, kränken, jmdm Unrecht thun.

Оби́дливий, *ВБ.* оби́дний, *КУ. a.* beleidigend, kränkend, verletzend.

Оби́дниця, *f.* Beleidigerin, *f. КУ.*

Оби́дчик, *m.* Beleidiger, *m.* der Unrecht thut, *К. ГШ.* [geschlagen wird.

Оби́й-бокá, *f. m.* träges Vieh, das viel

Оби́йник, *m.* Teufel, *m.*

Оби́кліcть, -ости, *f.* † *Левч.* s. Зви́чай.

Оби́ле, *n. ГШ.* оби́льніcть, -ости, *f. Ил.* Fülle, *f.* Ueberfluss, *m.*

Оби́льний, *a.* s. Би́вний.

Обименувáти, *v. a.* benennen.

Обинéєний, *a.* mit Reif (инéй) überzogen, bereift, *B.*

Обинувáти ся, обину́ти ся, *К.* Ausflüchte suchen, Umschweife im Reden machen.

Обиня́ки, *pl.* Umschweife, *pl. Кн.*

Обиня́ти, *v. a. M.* s. Обня́ти.

Обирáльник, *m.* Schabeisen der Gerber, *m.*

Обирáти, s. Обібрáти.

Обирви́, *pl. gen.* оби́рв s. Обéрво.

Обиськáти, *v. a.* durchsuchen.

Обитáция, *f.* Wohnsitz, *m.*

Оби́тель, *f.* † Wohnung, *f.* Haus; Kloster, *n.*; *adj.* оби́тельний град (гóрод) *К.* Wohnungen habend, bewohnt. [тріти.

Обитрі́ти, *v. n. К.* (*Хата.* 184) s. Обі-

Обихі́дка, *f. P.* II. 25 Hausgeräth, *n.* Einrichtung, *f.* die häuslichen Bedürfnisse; Regie, *n. Кух.*

Обихóдини, *pl.* Umgang, Verkehr, *m.*; 2) Fest, *n.* Feiern des Festes.

Оби́чай, *m.* das allgemein Giltige; Brauch, *m.* Sitte, *f.*

Обичáйка, *f.* Siebreif, Siebbogen, *m.*

Обичáйний, *a.* gewöhnlich *Ос.* (61) VII. *M.* III. 124. s. Звичáйний; 2) sittsam, sittlich.

Обичáйніcть, -ости, *f.* Sitten, *pl. Гол.* Moral, Moralität, Sittlichkeit, Sittsamkeit, *f. Зг.*

Обичáя, *f.* s. Обичáйка.

Оби́чний *a. Н.* 183, *corr.* s. Обáчний?

'Обі, *num. f.* s. 'Оба, *Гол. гр.* 114.

Обібрáти, *v. a.* ausziehen, enthülsen, wegstreifen, abschaben, abschälen, wegnehmen; кого з чогó berauben, ausplündern; 2) aus-, er-wählen, -lesen, erkiesen, sich aussuchen; — ся до чогó sich wozu an-, erbieten, за що auftreten als...; *b*) в що an sich etw. ringsum ziehen, nehmen, sich beschmutzen; 3) *v. n.* eiterig anschwellen. [*f. Пар.*

'Обіг, -ігу, *m.* Umlauf, *m.* Circulation,

Обіганець, -нця, *m.* Laib Brot womit bei d. Hochzeit herumgelaufen wird, *R.* 93, *n.*

Обігати, обíчи, s. Оббíгати.

Обігнáти, (обжену́, обженéш), *v. a.* ringsum weg-, ab-, vertreiben; 2) * etw. bestreiten *vgl.* Обгін; wobei sparen.

Обігрáти, *v. a.* jmdm im Spiele abgewinnen. [wärmen.

Обігрі́ти, *v. a.* von allen Seiten er-

'Обід, *g.* óбода, *m.* s. 'Обвід; Umfang (des Rades), *m.* Radfelge, *f.*; 2) *dim.* обідéць, -дця́, *m.* Ring, *m.* s. Пéрстїнь, *Мор.*

Обід, *g.* обíду, *m.* (*d.* обíдець, -дця), Malzeit, Mal, Mittagsmal, eig. aber Mor-

*

genessen, da ruthen. Bauern den обід *gew.* um 8 Uhr früh einnehmen.

Обідальник, *m.* Mittagsmalesser, *m.*

Обїдáло, *m. P.* II. 83 in d. Fabel: Vielfrass, *m.* [essen.

Обідáнє, *n.* das Frühessen, Morgen-

Обідати, *v. n.* das Morgenessen, die Malzeit einnehmen, zu Mittag essen.

Обїдáти, s. Обїсти.

Обідє, *n.* Radfelge, *f.* Reif, *m.*; 2) replum (in d. Botan. *B.*).

Обідúти, *v. a.* jmdn bestehlen, (u. dadh) ins Elend stürzen *Га.* II. 55.

'Обїдка, *f.gew. pl.* óбїдки, Ueberreste von Speisen, Ueberbleibsel, *pl.* s. 'Огризок.

Обідний, *a.* zum Morgenessen, zur Malzeit geh., um die Zeit des Mittagsmal, -а годúна Mittagsmalstunde, *f.*

Обідниця, *f.* Art Gottesdienst anstatt des Hochamtes gehalten.

Обіднíти, *v. a.* verarmen, arm werden; обіднéний, *a.* verarmt, s. Збіднíлий.

Обідно, *adv.* на когó für jmdn beschwerlich, lästig.

Обідрáнець, -нця, *m.* Haderlump, lumpiger, schäbiger Kerl.

Обідрáти, s. Обдéрти.

Обідрú-лицé, *m.n.* jmd, dessen man sich in der Gesellschaft schämen muss, *vgl.* Лицé. [gel, *m. IГ.*

Обідце, *n. dim.* s. 'Ободо, óбід; Rin-

Обідчик, *m. C.* II. 174 s. Обúдчик.

Обіжáти, *v. a.* s. Обиджáти; — ся *M.* II. 92 sich beleidigt fühlen, ungehalten sein.

'Обіз, -озу, *m.* s. Обóз, *Term. Пар.*

Обізвáти, *v. a.* когóсь ким benennen, nennen; 2) — ся s. Обзивáти ся.

'Обїзд, *m.* óбїздка, *f.* Umweg, *m. P. u.* 257 їхати на — einen Umweg machen, *IГ.* Rundfahrt, Recognoscierung, Patrouille, *f.* das Bereisen.

Обїзджáти, обїздúти, *v. a.* umfahren, bereiten, umreiten, bereisen.

Обізнавáти, обізнáти, *v. a.* kennen lernen, wissen, erforschen, auskundschaften; — ся з ким einander kennen lernen, bekannt werden; sich auskennen; обізнаний, *a.* bewandert, kundig.

Обізначáти ся, merken lassen, Zeichen geben, *C.* II. 130. [нути ся.

Обізрíти ся, *Гол.* III. 240 s. Огля-

Обізяна, *f. He. gr.* Affe, *m.*

'Обійм, *m.T.* s. 'Обéм; *pl.* обíйми, *M.* II. 178 Umarmung, *f.*

Обіймáнє, *n.* обіймáнка, *f. Гол.* III. 419 das Umarmen, Umarmung, *f.*

Обіймáти, обіймúти, обійнятú, *v.a.*s.Обнимáти. [Mantel, *m.*(in d.Geom.).

Обіймúця, *f.* Umfang (e. Rades);

Обіймúще, *n. P.* II. 106 Weite der Armumfassuug, *f.*; 2) s. Оберéмок, *K.*; 3) *pl.* -щі und -ща Umarmungen, *He.*

Обíйний, *a.* beiderlei, *Пар.*

Обійстé, *n.* Behausung sammt Wirtschaftsgebäuden, *f.* Wirtschaftshof, *m.*; 2) Umgegend, *f.*

Обійтú, *v. a.* s. Обходúти; 2) — обмáном hintergehen; 3) *v. n.* zu Ende sein; 4) — ся sich irren; обійшлó ся щось комý es kostete jmdn etw. *Др.с.*18.

Обíйщик, *m.* Tapezierer, *m.*

'О-бік, *praep.* mit d. *Genit.* an der Seite, zur Seite, neben.

Обіклáсти, s. Обкладáти.

Обікрáсти, обкрадáти, *v. a.* bestehlen, ausrauben.

Обімлїти, *v.n.* s. Зімлїти. [umlegen.

Обімшúти, *v. a.* mit Moos (Heu &)

Обініж, *adv.* an beiden Füssen, *Кл.*

Обірванець, -нця, *m.* s. Обідранець.

Обірвáти, s. Обривáти.

Обірнúк, *m.* Dünger, Mist, *m.*

'Обірок, -рка, *m. Левч. gew. pl.* óбірки s. Перéберки. [mit beiden Händen.

Обіруч, обіручки, *M.* II. 112, *adv.*

Обірýчний, *a.* für beide Hände zugerichtet, — ніж = вісняк.

Обірчина, *f. dim.* s. Обóра.

Обісїти, *v.n.* wie der Teufel unausstehlich, widerlich, ekelig werden, *Ш.* II. 51.

Обіслáти, s. Обсилáти.

Обїснúй, *a.* gefrässig. [übersaugen.

Обіссáти, *v. a.* besaugen; — ся sich

Обістáти, *v. a.* (*Фр.*) s. Обступúти.

Обїсти, *v. a.* ringsum benagen, etw. aufessen; когó jmdm Schaden machen dh das Essen; — ся sich überessen *Mi.* IV. 221, sich tüchtig anessen. [хáти.

Обісхнýти, *v.n.* s. Обсóхнути, обси-

Обісцяти, *v. a.* bepissen.

Обіт, *m.* обітовáниє, *n.* † Gelübde, Gelöbniss, *n.* Verheissung, Gelobung, *f. Пар.*

Обітне, *n.* Opfer, *n.*

Обітниця, *f. K.* Versprechung, Verheissung, *f.* Gelübde, *n. Пар.*

Обітнїй, *a.* gelobend, verheissend; 2) gelobt, Gelübde-.
Обітня́ти, *v. a.* s. Обтина́ти.
Обітрі́ти, *v.n.* *К.*I.40. s. Обутріти, *Пом.*II.20—21. [повітре *М*+*Б*. 61. 70.
Обітря, (-є), обвітря, *n.* s. Повітє,
Обітувати, *v. a.* geloben, verheissen, *ГШ.*
Обїхати, *v. a.* s. Обїзджа́ти. [&.
Обіхідка, обіхо́дини, & s. Обихідка
Обіхо́дливий, *a.* gesellig, leutselig, з кимо́сь freundlich verkehrend, umgehend. [Kreise umgehend.
Обіхо́дом, *adv.* *К.* umringend, im
Обіцянка, обіщанка, *Ос.* (61) VII.35 *f.* Versprechen, *n.* Versprechung, *f.*
Обіця́ти, обіща́ти, *v. a.* versprechen, geloben; — ся zusagen, sein Wort geben, versprechen (mit d. *Infinit.*) *Ш.* I. 19.
'Обіч, *gen.* о́бочи, *f.* Seite, *f.* Seitenabhang; на, при обо́чи abseits; *adv.* о́біч zur Seite, an der Seite s. По́біч; abseits, fern; fremd, *К.*
Обі́чний, *a.* *Св.* an der Seite stehend, nebenstehend, s. Побі́чний, *Зар.*
Обкади́ти, обка́джувати, *v.a.* ringsum beräuchern.
Обка́пати, *v.a.* beträufeln. [stickerei.
Обкида́н, *m.* Art Bordüre in d. Leinen-
Обкида́ти, обки́нути, *v. a.* rund herum einen Aufwurf (von Erde &) machen, bewerfen. [Ausgaben, s. Обгін.
'Обкидок, -дку, *m.* kleine laufende
Обкипі́ти, *v. n.* beim Sieden, Kochen sich ansetzen; gerinnen (кров). [werden.
Обки́снути, *v. n.* nass, durchnässt
Обкити́ти, *v. a.* umlegen, umgeben, zieren, *Ваг.* (mit ки́тиці). [Heuernte, *f.*
'Обкіски, *pl.* Zeit der Mahd, der
Обкі́т, -о́ту, *m.* Zeit des Lämmerwurfes, des Lammens. [Besatz, *m.*
'Обклад, *m.* *В.* обкла́да, *f.* Umschlag;
Обклада́ти, *v. a.* rund herum belegen, besetzen, einfassen, s. Обложи́ти; — ки́ями prügeln. [обкла́дний.
'Обкладки, *pl.* Diphtheritis, *f.*; *adj.*
Обклину́ти, *v. a.* fest umfassen.
'Обколок, -лка, *m.* *Вол.* s. 'Окружок.
Обколо́ти, обко́лювати, *v. a.* umspalten, ringsum abspleissen.
Обколоти́ти, *v.a.* s. (Околотува́ти), обмолоти́ти.

Обкопа́ти, обко́пувати, *v. a.* ringsherum graben; mit einem Graben umgeben.
Обкори́ти, *v. a.* abrinden.
Обкоси́ти, обко́шувати, *v.a.* herummähen; — ся mit dem Mähen fertig werden. [umherziehen.
Обкочела́ти, *v. a.* umzingeln, rings
Обкра́пати, s. Обка́пати; *ptc.* обкра́паний *Ст.* beträufelt.
Обкружи́ти, *v. a.* bezirken, *Пар.*
Обкрути́ти, обкрутну́ти *Др.с.* 204. обкру́чувати, *v. a.* umdrehen, umwinden, umschlingen, umwickeln. [räuchern.
Обкури́ти, (-у́рювати), *v.a.* an-, be-
Обкурну́ти, *v. a.* § s. Обкрути́ти.
Обкуса́ти, (-и́ти), обку́шувати, *v.a.* ringsum abbeissen.
Обку́тати, обку́тувати, *v. a.* umwickeln, vermummen.
'Облав, *m.* обла́ва, *f.* Treibjagd, Klapperjagd in der das Wild eingetrieben od. eingeschlossen wird; обла́вою, *adv.* in zerstreuten Haufen, haufenweise. *Пом.* I. 199.
'Облавка, *f.* *gew. pl.* *АД.*I. 218 Ringe (Rinken, Henkel) an den Seiten des Schiffes zum Anfassen u. Schleppen, *pl.*
Обла́годити, *v. a.* einrichten; — ся seine Verhältnisse ordnen.
Облагодїяти, *v. a.* кого́ jmdm Wohlthaten erweisen, jmdn beglücken, mit Wohlthaten überhäufen, *Св.* *Не.*
Облагороди́ти, (-дни́ти, -ро́джувати), *v. a.* veredeln, *Не.*
Облагоро́днене, *n.* Veredelung, *f.*
'Облад, *m.* обла́да, *f.* gute Einrichtung; Verwaltung, Ordnung, guter Stand; — да́ти чому́ etw. gut ausführen worin Rath schaffen. [Regierer, *m.* *До.К.*
Облада́р, облада́тель, *m.* Beherrscher,
Облада́ти, *Wgr.* 112. обла́дувати *М.* I. 137. *Др. с.* 249 *v. n.* чимо́сь etw. beherrschen, verwalten, in seiner Macht haben, besitzen, über etw. verfügen, walten; — ца́рством die Regierung verwalten, leiten.
Обла́дити, *v. a.* s. Обла́годити.
Обладува́ти, облад́овувати, *v. a.* beladen, belasten, befrachten.
Обла́з, *m.* Bergabhang der abrutscht, Rutsche, *f.*; leidlicher Weg um steile Felswände (*dim.* облазо́к, -очо́к).

Облáзúти, облї́зти, (облáжу, облáзиш), *v. a.* umherkriechen, herumschleichen; 2) *v. n.* kahl werden, sich abtrennen, s. abziehen, ausgehen (волóсє, скíра &); *b*) verbleichen, Farbe verlieren (im Waschen).

'Облак, *m. gew. pl.* óблаки, (weisse, heitere) Wolke; Gewölk, *n.* [wölk, *n. Ф.*

'Облакомóре, *n.* Wolkenmeer, Ge-

'Обламок, *m.* s. 'Обломок, *Гол.*

'Обланцї, *pl.* Zimmereinrichtung, *f.*

Облáпати, облáпити, *v. a.* mit den Tatzen umfassen; betasten.

'Облапки, *adv. Левч.* im Finsteren herum tappend. [zähmen.

Обласкáвити, *v. a.* zahm machen,

Обласкáвленє, *n.* Zähmug, *f. Пол.*

'Область, *f.* Gebiet, *n.* Kreis, District, *m.* Provinz, *f.* — річнá Fluss-, Stromgebiet, *n.*; *adj.* óбластний, zur óбласть geh., provinziell. [machen, *Ф.*

Областúти ся з ким Liebschaften

Облáчка, *f.* Wolkenwollschweber, *m.* (Bombylius nubilus). [säule, *f. Пар.*

'Облачний, *a.* — стовп Wolken-

Облáчниця, *f.* wolkige Wiesenmücke (Limnobia nubeculosa).

Облáчок, *m. dim.* s. 'Облок. [schmähen.

Облáяти, *v.a.* ausschelten, vollends

Облéйда, *m. f.* schamloses Klatschmaul.

Облекáти. s. Облечú I. [tern.

Облекшúти, облегчúти, *v.a.* erleich-

Облéпа, *f.* das Angeleimte.

'Облеск, *m.* Beleuchtung, *f. Ф.*

Облéсливий, облéстний, (-éсн-), *a.* schmeichlerisch, gleissnerisch, mit Kriecherei u. Lobhudelei; schmeichelhaft.

Облéсливість, облéсність, -ости, *f.* облéстє, *n. Cm.* Schmeichelei, Schmeichelsucht, *f.* das Einschmeicheln, Lobhudelei, *f.* [*f.* -in, *f.*).

Облéсник, *m.* Schmeichler, *m.* (-иця,

Облестúти, *v. a. Мх.* überlisten.

'Облет, *m.* erster Ausflug der Bienen im Frühjahr, Reinigungsausflug, *m.*

Облетї́ти, s. Облїтáти.

I. Облечú, *v. a.* einkleiden; investieren; — ся sich kleiden.

II. Облечú, *v. n.* s. Облягáти. [*f.* (*B*).

Облúва, *f.* Eiskruste auf Baumästen,

Обливáльник, *m.* Bursche der begiesst am облúваний понедї́лок.

Облúванє, *n.* Begiessung, Bespülung, *f.*

Облúванець, -нця, *m.* der bei der Taufe mit Wasser begossen, nicht eingetaucht wurde.

Обливáти, облúти, *v. a.* begiessen; bespülen; *ptc.* облúваний понедї́лок Ostermontag, an dem man einander mit Wasser zum Scherz begiesst.

'Облиз, *m.* s. 'Облаз.

Облизáти, облúзувати, *v. a.* belecken; — ся sich —; *b*) von d. Flüssigkeit, die übergossen aus e. Topf in e. anderen, auf der Aussenwand überfliesst.

'Облизень, -зня, *m.* nichts mehr als Leckerei (kein wirkliches Sattessen), *óблизня піймáти mit Nichts, mit leeren Händen, erfolglos u. dazu beschämt weggehen. [*B.* s. Вíблий.

'Облий, *a.* walzenförmig; drehrund,

'Облик, *m. К.* óблич, *f.* (*Фр.*) облúче, *n. Не.* Antlitz, Gesicht; 2) Bildniss, Portrait, *n.* Gesichtszüge, *pl.* [kleben.

Облúпнути, облипáти, *v.n.* sich an-

Облиснýти, *v. a.* er-, beleuchten, umscheinen.

'Облиця, *f.* Leuciscus rutilus. [I.348.

Обличúтель, *m.* Ueberführer, *m. Ш.*

Обличúти, (-áти), *v. a.* когó в чім jmdn eines Dinges überführen, überweisen.

'Обличчи, *pl.* Backenbart, *m.*

Облúчнїй, *a.* прекрáсно- mit wunderschönem Gesicht, *Кл.*

Облишáти, (-úти), *v. a.* verlassen, im Stiche lassen, verwahrloseu, zurücklassen; — ся zurückbleiben.

Облївúти, *v. a.* leichter machen, nachlassen, schwach zusammenbinden.

Облївки, *pl.* Walzenscheiden. *pl.* (Salpacea).

Облї́г, -óга, (*d.* облíжок), *m.* Brachfeld, *n.* облогóм лежáти brach liegen, unbenutzt sein.

Облї́зти, *v.n.* s. Облазúти; *adj.* облї́злий ausgefallen, ausgegangen; abgeschelfert.

Облї́н, -óну, *m.* Jalousie, *f.* Vorhang, *m.*

Облїнúти ся, träge werden, *Кн.*

Облї́пúти, облї́плювати, *v. a.* rund herum bekleben, leimen; *sich in Menge auf etw. setzen; як облї́пúв wie angeleimt d. i. in dichter Menge, sehr reichlich angesetzt (Früchte etc.).

Облі́плене, *n.* Beklebung, Leimung, *f.*
Облі́ски, *pl.* *N.* e. Berges.
Облїта́ти, облеті́ти, *v. a.* um etw. herumfliegen, umherfliegen; — ся, облі́тувати ся den Ausflug im Frühjahr halten (пчо́ли); sich im Fluge zurechtfinden u. heimisch werden; 2) *v. n.* abfallen, sich ablösen (гли́на &); *verfallen, sich abnützen. [s. Обчисли́ти &.
'Облїч, *f.* Rechnung, *f.* *У.*; Облїчи́ти, &
Облі́чувати, *v. a.* *Кв.* 269 in der Rechnung jmdn betrügen. [beute, *f.*
Обло́в, *m. gew. pl.* s. 'Облав; Jagd-
Обло́га, *f.* обложе́нє, *n.* *К.* Belagerung, *f.* das Belagern; Berennung, *f.*
Обло́ги, *pl.* Fensterrahmen, *pl.* (*B.*).
Облогува́ти, *v. a.* brach liegen.
Обложе́нець, -нця, *m.* *К.* der Belagerte.
Обложи́ти, *v. a.* s. 'Обклада́ти; beschweren, belasten (mit Abgaben); обло́жений язи́к belegte Zunge; — ся sich umgeben; verlegt sein.
Обло́жний, *a.* bettlägerig; langwierig, anhaltend; 2) zum Braohfeld geh; -е сі́но vom облі́г.
Облозо́нька, *f. dim.* *Га.* II. 25. ?
'Облок, *m.* Fenster, *n.* s. 'Оболок.
Облокоти́ти ся, sich mit Ellenbogen stützen, *Кн.*
Обло́ма, *f.* — гори́ Bergsturz, *m.* *Т.*
Облома́ти, обло́млювати, *v. a.* rund herum abbrechen; — ся einstürzen, einreissen. [Brocken, Ueberrest, *m.*
Обло́мок, -мка, *m.* Bruchstück, *n.*
Облочкова́тий, *a.* wolkig, *Пол.*
'Облуд, *m.* s. Блуд, о́блудом ходи́ти = блу́дом х.; 2) *N.* des Teufels als des Verführers *Ч.* I. 191.
Облу́да. *f.* Heuchelei, Gleisnerei, *f.* *ГШ.*
Облу́дний, *a.* heuchlerisch, gleisnerisch, falsch. [*m.* (-иця, *f.* -in, *f.*).
Облу́дник, *m.* Heuchler, Gleisner,
'Облук, *m.* oberer Bestandtheil des ярмо́.
Облукова́тий, *a.* oval, *Ф.*
Облупи́ти, *v. a.* abschälen, -hülsen, -schinden-, decken.
Облу́че, *n.* Widerrist, *m.* *B.* [125.
'Облучко, *n.* s. 'Ябло(ч)ко, *Kol.* II.
Облюбо́нниця, *f.* *Левч.* Geliebte, *f.*
Облюби́ти, *v. a.* *Гол.* III. 413 s. Полюби́ти; — ся sich verlieben.
Облюзу́нок, -нку, *m.* Ablösung, *f.* §.
Облига́ти, *v. a.* belagern, umlagern, berennen; 2) *v. n.* *Др. с.* 11 ringsum sich lagern; sich darnieder legen, krank liegen.
'Обляги, *pl.* *К.* das Darniederliegen im tiefen Schlaf.
Обля́жник, *m.* *Пар.* Belagerer, *m.*
Обля́к, *m.* Walzenbock, *m.* (Saperda).
Облямува́ти, *v. a.* ringsherum besetzen, beschlagen.
Обля́пати, *v. a.* betupfen, beflecken.
Обля́ти, s. Облива́ти.
Облячи́, облягти́, *v. n.* s. Облига́ти, 2); sich lagern s. Ви́лячи (зо́іже etc.).
Обля́шити, *v. a.* *Кч.* 217 polonisieren.
Обмаза́ти, (-а́зувати), *v. a.* anstreichen, anfärben; schmieren; bewerfen (mit Lehm &); — ся sich womit beschmieren; обмази́ти ся mit Wagenschmiere sich b.
Обмазу́рити ся, sich beschmieren.
'Обма́ль, *adv.* — чого́сь s. 'Омаль.
'Обман, *m.* обма́на, обманли́вість, -ости, *МШ.* *f.* Betrug, *m.* Betrügerei, *f.* Täuschung; List, *f.*
Обмани́тель, *m.* Betrüger, *m.*
Обмани́ти, (-у́ти), обма́нювати, *v. a.* betrügen, hintergehen, täuschen.
'Обман-край, *m.* *Ф.* fabelhaftes, Wunderland.
Обманли́вий, обма́нний, *Зг.* обманчи́вий, *a.* trügerisch, verführend, beirrend.
Обма́рати, *v. a.* beschmutzen, beschmieren.
Обмари́ти, *v. a.* s. Обмани́ти.
Обмасти́ти, обма́щувати, *v. a.* beschmieren.
'Обмастка, *f.* s. При́мастка.
Обма́хувати ся від чо́го, von sich etw. wegwedeln, abfegen, forttreiben; 2) *обмахну́ти ся sich irren, fehlgreifen.
Обма́цяти, обма́цувати, *v. a.* befühlen, betasten.
Обмача́ти, s. Обмочи́ти.
Обмежа́ти, обмежи́ти, обме́жувати, *v. a.* um-, begrenzen, beschränken.
Обме́женє, (-ованє), *n.* *Пе.* обме́женість, -ости, *f.* *Пол.* Begrenzung, Umgrenzung, Beschränkung, *f.*
Обмерести́ти ся мали́м, durch weniges sich losmachen, loswerden.
Обмерза́ти, обме́рзнути, *v. n.* rund herum frieren.

Обмертвіти, v. n. M. II. 109 ohnmächtig, bewusstlos werden, ersterben, erstarren.

Обмести, s. Обмітати. [schen.

Обминати, обмйти, v. a. abwa-

'Обмил, (d. обмилок), m. обмилка, f. Irrthum, m. Versehen, n. Fehler, m.; 2) bes. eine beim Säen übergangene Stelle des Ackers: Lücke, Blösse, f.

Обмилйти, s. Омилйти.

Обмйлний, a. trügerisch, irrig.

'Обмин, m. Ausweichung, f. — зробйти з правдою s. Обминути ся з п. 2) s. 'Обмил 2).

I. Обминати, v. a. zerknittern, eindrücken; — просо stampfen s. Мняти.

II. Обминати, (-ути), обминувати Ч. III. 173 v. a. кого, що an jmdm etc. vorbeigehen, jmdn meiden, stehen lassen; v. n. umgehen, ausweichen.

Обминовище, n. — людске wer, was von Allen gemieden wird.

Обминяками казати, ausweichend, mit Umschweife sagen, s. Обиняки.

Обмирати, обмерти, v. n. in den Scheintod, in Lethargie verfallen; absterben, in Ohnmacht fallen. [gung, f.

Обмйслене, n. Berechnung, Erwä-

Обмйслити, обмишляти, v. a. erwägen; когось чим jmdn womit bedenken, versehen; Vorsorge, Vorkehrungen treffen.

Обмиснути ся, §. s. Омилйти ся.

Обмівнйй, a. verleumderisch, klatschliebend, (Фр.). [(-in) Klatschmaul, n.

Обмівнйк, m. (-йця, f.) Verleumder,

Обміжка, f. ГБ. обміжок, -жка, m. Левч. s. Межа; суголовки; Stück freien Ackers bei dem Feldrain; Grenzlinie, f. K.

'Обміль, -іли, f. seichte Stelle, Untiefe; на обміль сісти ГБ. stranden.

Обмілїти, v. n. seichter werden C. II. 120.

'Обмін, m. обміна, f. обмінянє, n. Ф. Tausch, m. das Umtauschen, Wechseln; 2) Verkehr, m. T.; adj. обмінний, Фр. обміночний, Вах Tausch-.

Обмінйти, обмінювати, обміняти, v. a. um-, ab-, wechseln, umtauschen; neu aufstellen; — хлїб Ш. I. 146 entgegennehmen.

Обмінчик, m. s. Мінайло 2).

Обміряти, (-яти), v. a. bemessen, ermessen; 2) кого im Mass jmdn betrügen, Кв. 269. [bedenken, erwägen.

Обміркувати ся, M. II. 112 bei sich

Обмітати, v. a. rundum abfegen, abkehren.

Обмова, f. Verleumdung, f. Klatsch, m.

Обмовити, обмовляти, v. a. verleumden, bereden; in den Klatsch ziehen.

Обмо ний, a. s. Обмівнйй.

Обмовність, -ости, f. Sucht zu Verleumden, Klatschsucht, f.

Обмокнути, v. n. durch u. durch nass werden; adj. обмоклий.

Обмолоти, обмелювати, v. a. theilweise mahlen; — ся vom Mahlen glatt werden, sich abmahlen (v. Mühlsteinen).

Обмолотйти, обмолочувати, v. a. ab-, ausdreschen. [f. Taumel, m.

'Обморік, -оку, m. Фр. Betäubung,

Обмоскалити ся, sich moskowitisieren, Мор.

Обмотати, обмотувати, v. a. umwickeln, umwinden, um-, zuschnüren, umgarnen. [ken, benetzen; 2) bepissen.

Обмочйти, v. a. eintauchen, eintun-

Обмошенничувати, v. a. Под. betrügen, übervortheilen. [verbauern, K.

Обмужйчити ся, Bauer werden,

Обмурувати, v. a. ummauern.

Обмучйти, v. a. mit Mehl bestreuen bestäuben.

Обнадежити, (-ежувати), v. a. кого K. gr. jmdm Hoffnung machen, etw. zusichern. [m. Др. Hoffnung, erweckend.

Обнадежливий, a. обнадежчик,

'Обнаж, f. s. 'Обніж.

Обнажати, (-йти, -увати), v. a. entblössen, entkleiden, ausziehen, nackt lassen. [m. (Fidonia defoliaria) B.

Обнажець, -жця, m. Blatträuber,

Обнародовйти, (-вляти), v. a. öffentlich bekannt machen, publicieren, Пар. [terweisen, Gesittung geben.

Обнатурити, v. a. Pa. I. 242 un-

Обнести, v. a. herumtragen; — тйном & umgeben, umzäunen, umfrieden Кч. 199; 2) forttragen, berauben; *jmdn beleumunden, üble Nachrede von jmdm, verbreiten, Ст.; 2) — ся sich abtragen, abreissen, abnützen.

Обнехайкати, (-хаяти), v. n. §. nicht rühren, d. i. sparen, weglegen.

Обнижати, (-йти), v. a. erniedri-

gen, niedriger machen, herabsetzen; ermässigen (цїну́). [setzung, *f.*

Обни́жене, *n.* Erniedrigung, Herab-

Обни́жник, *m.* Erniedrigungszeichen, *n.*

Обниза́ти, обни́зувати, *v. a.* rings reihenweise umgeben, umhängen, besetzen. [armen; *n.*; Umarmung, *f.*

Обни́мане, *n.* das Umfassen, Umar-

Обнима́ти, *v.a.* umfassen, umgreifen; enthalten; umgarnen, umarmen. [werden.

Обнища́ти, *v. n.* verarmen, arm

Обнищéне, *n.* Verarmung, *f.*

'Обніж, *f.* обніже, *n.* Fussgestell, *n.* Leiste die Füsse e. Tisches unten verbindend; 2) Gebirgsfuss, *m.*; 3) —, обніжка, *f.* Blütenstaub, Blumenmehl von den Bienen an ihren Füssen (Schenkeln) fortgetragen, „das Höschen“.

Обнїжи́ти, *v. a.* leer machen, abpflücken, — я́блінку etc.

'Обніжок, -жка, *m.* (tiefergelegenes) Ackerende, *Н.* 198. *Ос.* (61) X. 27; 2) Fusspfad, *m.* [ма́не &.

Обнїма́не, обнїма́ти, & s. Обни-

Обно́ва, (*d.* обно́вка), *f.* Erneuerung, *f.*; 2) jede neue Sache, neues Kleid &, Angebinde, Festgeschenk, *n.* Bescherung, *f.* (neuer) Besatz (am Kragen). *m.*

Обнови́тель, обно́вник, *Пар.* *m.* Erneuerer, Wiederhersteller, *m.*

Обнови́ти, обновля́ти, *v.a.* erneuern, wiederherstellen, neumachen.

Обно́влене, *n.* s. Обно́ва 1), Wiederherstellung, *f.*

Обно́га, *f.* Gebirgszweig, -fuss, *m.* *Вах.*; 2) *Крон.* 54 s. Обніжок (обніг?).

Обно́жити ся, § sich angewöhnen, anhängen. [нéсти.

Обноси́ти, обно́шувати, *v. a.* s. Об-

Обночува́ти, *v.n.* s. Переночува́ти.

Обнужда́ти, *v. a.* arg mitnehmen, misshandeln.

Обню́хати, (-увати), *v.a.* beriechen.

Обня́ти, s. Обнима́ти.

Обобі́чний, *a.* beiderseitig, *Пар.*

Обовяза́ти, обовя́зувати, *v. a.* verpflichten, verbindlich machen. [*Term.*

Обовязко́вий, *a.* Pflicht-, obligat,

Обовя́зок, -зка, *m.* обовя́зане, *n.* Pflicht, Verpflichtung, Obliegenheit, Verbindlichkeit, *f.* [reichern.

Обогати́ти, обогаща́ти, *v. a.* be-

'Обод, (óбід, *d.* óбодок), *m.* óбодо, *n.* Radfelge, *f.* Reif, Ring, *m.*; óбодом *adv.* bogenförmig. [thigung, *f.* *ГШ.*

Обóдрене, *n.* Ermunterung, Ermu-

Ободри́ти, (-я́ти), *v. a.* ermuntern, ermuthigen.

Обóе, *gen.* обóї́х, *num.* beide *Гол.гр.* 114.

Обóжане, *n.* Anbetung, Vergötterung, *f.* [beter, *m.* (-in, *f.*).

Обожа́тель, *m.* (-а́телька, *f.*) An-

Обожа́ти, *v. a.* anbeten, vergöttern.

Обожда́ти, *v. a.* s. Обжида́ти.

Обожеволі́ти, *v.n.* s. Збожеволі́ти.

Обóз, (*d.* обóзець), *m.* Lager im Kriege; Fuhrwesen, *n.*; 2) zusammengezogene Wagen auf e. Jahrmarkt *Кв.* 331 *Мі.* II. 407. óбозом стоя́ти im Lager liegen.

Обóзиско, обозóвиско, (-ище), *n.* *ГШ.* Ort wo ein обóз stand, Lagerplatz, *m.*

Обозна́к, *m.* genaue Merkung.

Обозначи́ти, *v.a.* bezeichnen, genau merken, *Св.*

Обóзний, *a.* zum Lager geh; Gepäck-; *s. a. m.* Wagenmeister im Kriegswesen, Lagercommandant, *m.*

Обойкó, *num. dim.* s. Обóе *М.* II. 9 zwei zusammen, ein Pärchen.

Обóйчик, *m.* Schlüsselbein, *n.*; 2) Halsbinde, *f.* (der kathol. Priester).

Обóїско, *n.* s. Обійсте́.

Оболечи́, *v.a.* s. Облека́ти, облечи́ I.

Оболóга, (облóга), *f.* *МШ.* Gewölbe, *n.* s. Звід.

'Оболок, (*d.* óболочк, *У.*) *pl.* óболоки, *m.* s. 'Облак; 2) Fenster, *n.* *Гол.* III. 389; 3) Umriss, Zug, *m.* Contour, *f.*; обóлоком, *adv.* massen-, scharenweise.

'Оболонь, оболóня, *f.* оболóне, *n.* s. Болóне; breiter Strich Feldes, *Ог.* 55.

Оболóна, *f.* Fensterscheibe aus durchscheinender Haut; Glasscheibe, *f.*; 2) *pl.* оболóни, оболóники, Fensterrahmen, *pl.* (*В.*).

Оболóничі, *pl.* Steg über Sümpfe, *m.*

Оболóнка, *f.* s. Болóнка; 2) s. Полóнка, *Кн.*

Оболóнник, *m.* s. Болонка́р.

Оболóчина, *f.* s. Пóшевка, Zieche, *f.*

Оболóчники, *pl.* Hautpilze, *pl.* (Hymenomycetes).

Оболóчня, *f.* Sporen-Fruchtlager, *n.* Fruchtschicht, *f.* (hymenium).

Обопі́льний, *a.* beiderseitig, ge-

genseitig, wechselseitig, *ГШ.*; *adv.* -но beiderseits *M.* II. 79. [tigkeit, *f. Пар.*

Обопільність, -ости, *f.* Gegensei-

Оббра, *f.* Hürde für das Vieh; *f.* Viehstall, *m.*; 2) Vieh, *n.* Viehstand, *m.*

Обора́ти, обо́рювати, *v. a.* rings umpflügen.

Обо́ри, *pl. Me.* 383 Schubänder od. Riemchen die Bastschuhe zuzubinden, — повйти *Ч.* V. 1108; Löcher in den постоли zum Festschnüren, *pl.* [war.

Обо́риско, (-ище), *n.* Ort wo обо́ра

Обо́ріг, -о́га, обо́рів, (*d.* -ожок, -енько, *aug.* -ожи́ще), *m.* Schober, Feim, Fehm, *m.* (Heu- &). *Ог.* 55. [*f. He.* (*Пр.* III. 155).

Обо́рка, *f.* Besatz, *m.* Franse, Spitze,

'Обороженъ, -жня, *m.* обо́рожина, *f.* Pfahl vom обо́ріг, *m.* [stand.

Оборо́жиско, *n.* Stelle wo ein обо́ріг

Оборо́на, *f.* оборо́нене, *n.* Vertheidigung, Beschützuug, Gegenwehr, *f.* Schutz, Schirm, *m.*

Оборони́тель, оборо́нник, *IГ. Cm.* оборо́нця, *M. m.* Vertheidiger, Beschützer, *m.*

Оборони́телька, оборо́ниця, *He. Пар. f.* Beschützerin, Vertheidigerin, *f.*

Оборони́ти, (-ня́ти), *v. a.* vertheidigen, beschützen, beschirmen; — ся від кого gegen jmdn sich vertheidigen, s. wehren.

Оборо́нний, *a.* Schutz-, schützend, defensiv, Vertheidigungs-, *Пар.*; 2) bewaffnet, *K.*

'Оборот, -оту, *m.* Wendung, (*f. Дгр.* 125); 2) Rückseite, *f.* на — umgekehrt; 3) —, о́бороть, *f. T.* Umsatz, Umlauf, Betrieb, *m.*

Оборота́ти, *v. a.* пшоно́ & s. Опиха́ти.

Оборо́тливий, *a.* gewandt, rührig, betriebsam.

Оборо́тливість, оборо́тність, -ости, *f.* Gewandtheit, Betriebsamkeit, Rührigkeit, *f.*

Оборо́тний, *a.* s. Оборо́тливий; 2) zum о́борот 3) geh.; — капіта́л Betriebs-, Geschäftscapital, *n. Под.*

Оборо́чене, *n.* Verwandlung, *f. Пол.*

Обо́ро́чка, *f.* Schnürchen, *n.* (*vgl.* 'Оброть) *C.* I. 170? дівчина зібра́ла губки́ на оборо́чку zog die Lippen zusammen.

Обору́дувати, s. Зору́дувати.

Обосоніж, *adv.* s. Босоніж. [пільний.

Обосторо́нний, *a. Пар. B.* s. Обо-

Обострйти, *v. a.* verschärfen.

'Обоч, обо́ча, *f.* Seitenabhang e. Hügels, *m.*; 2) Umweg, *m.*; 3) s. Обійсте́.

'Обочень, -чня, *m.* von der Seite kommender Wind, *Mi.* II. 406.

Обочки́, *pl. N.* e. Berges. [II. 11.

Обоюдний, *a.* † zweischneidig *Ш.*

Обоюду, *adv.* † von beiden Seiten *Ш.* II. 272. [гати (*Фр.*).

Обпа́рити, s. Опа́рити; 2) s. Обі-

Обпа́трити, обпатро́шити, *v. a.* s. Патро́шити. [Trunkbold, Saufer, *m.*

Обпива́ло, *m. P.* II. 84 in d. Fabel:

Обпива́ти ся, обпи́ти ся, sich volltrinken.

Обпи́сувати, *He.* s. Описа́ти.

Обпі́рити ся, sich mit Federn, mit Flaum bedecken.

Обпо́ї, *pl.* Vorderkniegalle, *f.* (у коня́).

Обполя́чити ся, sich polonisieren, *Мор.* [anschwellen.

Обпуха́ти, обпу́хнути, *v. n.* rings

Обробля́ти, s. Оброби́ти.

Обра́да, *Зап.* (*Bep.* I. 29) (*d.* обра́донька *Кв.* 368), *f.* guter Rath, Trost, *m. vgl.* Відра́да; 2) Berathung, Berathschlagung, *f.*

Обраді́ти, *v.n. M.* II. 97 froh werden.

Обрадова́нна, *f. A-I.* 154 Erfreuung, *f.* Liebesgeschenk, *n.* Dank, *m.*

Обра́дувати, *v. a.* erfreuen; — ся sich freuen.

'Образ, *m.* Bild, Bildniss; Gemälde; Heiligenbild, *n.* на — бо́жий nach dem Ebenbilde Gottes; Gestalt, *f.*

Обра́за, *f. ЛД.* Beleidigung, *f.*

Образе́ць, -зця́, *m.* s. Образо́к; 2) Muster, *n. Пар.* [gen, jmds Ehre verletzen.

Образи́ти, обража́ти, *v. a.* beleidi-

Образка́р, *m.* Verkäufer kleiner Bilder, *m.*

Образки́, *pl.* Calla palustris.

Образкува́ти, *v. a.* mit Bildern versehen, illustrieren.

Образли́вий, *a.* beleidigend, verletzend, anzüglich; 2) empfindlich; *adv.* -во beleidigt, entrüstet.

Образли́вість, -ости, *f.* Anzüglichkeit; 2) Empfindlichkeit, *f.*

'Обра́зний, образо́вий, *a.* Bilder-; bildlich, plastisch; metaphorisch.

Образник, *m.* angemachtes Brett worauf Heiligenbilder gestellt werden.

Образоборець, -рця, *m.* Bilderstürmer, -feind, *m.* [rei, *f.* -streit, *m.* *ГШ.*

Образоборство, *n.* Bilderstürme-

Образоване, *n.* образованість, -ости, *f.* *ГШ.* Bildung, geistige Ausbildung, Erziehung, *f.*

Образователь, *m.* Bildner, *m.* *ГШ.*

Образовитий, *a.* *ГШ.* bilderreich.

Образок, -зка, (-очок), *m.* kleines Bild, Bildchen, *n.*

Образувати, *v. a.* bilden, ausbilden, Bildung geben; gestalten, *Пар.* — ся sich bilden.

Образумити ся, zur Besinnung kommen; 2) *v. a.* образумлювати, belehren, *Кн.* [giltig, musterhaft.

Образцевий, *a.* Muster-, muster-

Обрамувати, *v. a.* umrahmen.

Обрандувати ся, sich kleiden, §.

Обране, *n.* Wahl, *f.* *C.* II. 148. [kleid).

Обрані, *pl.* schwarze Hosen (als Fest-

'Обранка, *f.* farbiges Tuch zum Ausstatten der gewöhnlichen Kleidung (гуня &), Besatz, *m.*

Обрастати, s. Обрости.

Обрати, *v. a.* erwählen, *ІГ.*

Обрахувати, (-овувати), *v. a.* berechnen; überlegen *К.* [Berechnung, *f.*

Обрахунок, -нку, *m.* Rechnung,

Обрекати, s. Обречи, *К.* на щось wozu verurtheilen, verdammen.

Обремінене, *n.* Ueberbürdung, Belastung, *f.* *Тор.*

Обременити, (-яти), *v. a.* belasten, überbürden, überladen; beschweren, belästigen. [los kleiden *Га.* II. 55.

Обрендувати ся, sich geschmack-

Обрепкати ся, *Н.* 240. обрепшити ся sich satt fressen. [werden.

Обрескнути, *v. n.* aufgedunsen

Обрехати, *v. a.* belügen, verleumden.

Обрехи, *pl.* Lügen, Verleumdungen, *pl.* *Cm.*

Обречи, *v. a.* *К.* II. 288 geloben, angeloben, weihen; bestimmen mittels einer Aussage, weisen. [Jähe, *f.* *Ш.* II. 99.

'Обрив, *m.* steiler Abfall e. Berges;

Обривати, *v. a.* abreissen, abpflükken; — ся einfallen, ein-reissen, herunter-, durchfallen, durchbrechen (*v. n.*).

'Обривок, -вка, (*d.*-ивочок *Н.* 260), *m.* abgerissenes Stück von e. Stricke, e. Bande &; Kukurutzkolben dessen Hüllblätter abgerissen sind; 2) *pl.* обривки, Nebeneinkünfte, Sporteln, *pl.*

'Обрид, *m.* *КУ.* обридження, *n.* *Фр.* обридливість, обридність, -ости, *f.* обридство. *n.* Ekel, Abscheu, *m.* Abscheulichkeit, Ekelhaftigkeit, *f.*

Обридити, *v. a.* verunstalten, garstig, widerlich machen; 2) *v. n.* —, обридати, обриднути, widerlich, ekelig, abscheulich werden.

Обридний, *a.* обридник, *m.* *Гол.* I. 262, обридливий, *a.* обридливець, -вця, *m.* abscheulich, ekelhaft, ekelig. [gen.

Обризгати, *v. a.* bespritzen, bespren-

Обрикотити ся, *Н.* 273 § sich krank stellen.

Обрин, *m. pl.* 'Обри, Avar, *Mi.* II. 131.

Обрипати ся, s. Обрепкати ся.

'Обрис, *m.* Abriss, Entwurf, *m.* Contour, *f.* *C.* [entwerfen, umzeichnen.

Обрисувати, *v. a.* einen Abriss

Обритвати, обрити, *v. a.* rasieren.

Обрихтунок, -нку, *m.* Abrichtung, *f.* § (milit).

Обрівнати, (-нувати), *v. a.* gleichmachen, -schneiden, abstutzen.

'Обрідний, *a.* etwas dünn, nicht dicht, schütt, licht.

Обріз, -ізу, *m.* Schnitt, *m.* золотий — Goldschnitt (e. Buches) *ГШ.*

Обрізане, *n.* das Beschneiden, Beschneidung, *f.* [tener, *Пар.*

Обрізанець, -нця, *m.* ein Beschnit-

Обрізати, обрізувати, *v. a.* beschneiden, abschneiden.

'Обрізок, -зка, *m.* abgeschnittenes Stück, Schnitzel, Schnittling, *m.* [*Зак. Левч.*

'Обрій, *m.* Horizont, Gesichtskreis, *m.*

Обрік, -оку, *m.* beschiedener Theil von Speise zum täglichen Unterhalte, tägliche Kost u. Nahrung; das Futter der Pferde bes. Hafer mit Häcksel: *обрік му виграє es sticht ihn der Hafer; 2) Sold, *m.* Besoldung, *f.*; 3) † Abgabe e. Bauers, Erbzins, Geldzins, *m.* Steuer, *f.*

Обрікати, *v. a.* s. Обречи.

Обрікувати, *v. a.* кого jmdn rügen, jmdm Vorwürfe machen.

'Обрінок, -нку, *m.* kleine Flussinsel von рінь umgeben.

Обріс, Обріско, *m.* Ambrosius.

*

Обрістники, *pl.* Flechten, *pl.* (Lichenes.

Обріхтйти, *v. a.* § s. Обезпечйти.

Обрбба, *f.* Einfassung, *f.* Beschlag (einer Pfeife &), *m.*

Обробйти, (-бляти), *v. a.* bearbeiten, urbar machen; ausarbeiten; 2) mit e. Einfassung etc. versehen; — ся die Feldarbeiten vollenden.

Обрббка, *f.* обрбблюване, *n. Гол.* Bearbeitung, Pflege, *f.*

Обрббок, *gen.* обрібку, *m.* Vollendung, der Feldarbeiten; Ernte, *f.* [bett kommen.

Ободйнити ся, *Не.* ins Wochen

Обрбдйти, *v. n.* viel Früchte bringen, reichen Ertrag geben; 2) — ся gebären, mit e. Kinde niederkommen, *Не.*

Обрбк, *m.* s. Обрік; *adj.* оброкбвий zum обрік geh., ihn geniessend.

Обрбмок, *m.* s. Облбмок *Н.* 239.

'Обрость, *f.* das Bewachsene.

Обрбстень лякмусбвий, Lackmusflechte, *f.* (Rocella tinct.). [bewachsen.

Обростй, *v. n.* umwachsen, ringsum

'Обрбть, обрбтька, оборотянка, *f.* Halfter, *f.* Halfterband, *n.* s. Уздечка.

Оброчівка, *f. N.* e. Berges.

Обрўб, *m.* hölzerne Einfassung, s. Обрўбина 1).

Обрубати, обрўбувати, *v. a.* rings umhauen, -hacken; 2) — ся sich verhauen, einen Verhau aufführen.

Обрўбий, *a.* -а бєсїда *М+Б.* 184?

Обрўбина, *f.* Einfassung, *f.* (des Steines in d. Handmühle, e. Brunnens etc), Zimmerung, *f.* (auch *pl.*); 2) *coll.* Unterlagen (Balken) beim обопіг, *pl.*

Обрубйти, обрўблювати, *v. a.* umsäumen, einfassen. [Holz.

'Обрубок, -бка, *m.* abgehauenes Stück

Обругати, *v. a.* beschimpfen, verhöhnen. [Tischtuch, *n. adj.* обрусбвий.

Обрўс, (*d.* -сбк, *m.* обрусча, -ати, *n.*)

Обрусйти, *v. a.* russificieren.

'Обруч, *adv.* unter die Hände, *К.*

Обрўч, (*d.* обрўчик), *m.* обрўче, *n. coll.* Reif, Bandreif; Ring, *m.* Band, *n.*

Обручакй, *pl.* Ringelwürmer, *pl.*

Обручйти, *a. a.* s. Заручати 2).

Обрўчка, (*d.* обручйнка). *f.* Reifring, Trauring, *f.*; 2) kleiner Reif, Band, *n.*

Обручковатий, *a.* ringförmig.

Обручкувати, *v. a.* mit Querstreifen versehen; 2) ringeln; обручкбваний, *ptc.* geringelt.

Обрўчник, *m.* der Verlobte; обрўчниця, *f.* die Verlobte; 2) -иця Ringelspinner, *m.* (Gastropacha neustria); 3) *pl.* Ring-Blätterschwämme *Вол.*

Обрушати, обрўшити, *v. a.* dh Hin- u. Herbewegen losmachen, lose machen, woran rütteln, rühren, umstürzen, umstossen, einreissen; 2) * jmdn aufbringen, in Harnisch bringen, entrüsten; — ся s. *v. a. b)* * aufgebracht werden, sich entrüsten.

'Обряд, -ду, бб рядок, -дку, *m.* Ritus, *m.* Ceremonie, *f.* Ceremoniel, *n. n.* Sitte u. Brauch, kirchlicher Gebrauch; 2) Regierung, *f.*

Обрядйти, *М.* schmücken, garnieren; anlegen *Ра.* I. 374; — коня schirren *КС.* (83) 506.

Обрядкувати, *v. n.* s. Рядйти.

Обрядний, *a.* rituell, die Ceremonien betreffend, *К.*

Обрядність, -ости, *f.* s. 'Обряд 1). *ОБ.*

Обрядбвець, -вця, обрядолюбець, -бця, *Т. т.* Kenner u. Freund des echt griechischen Rituale, Ritualist, *m.*

Обрядбвщина, *f.* Ritualismus, *m.*

Обряжувати ся, sich ankleiden, den Staat anlegen, *КС.* (83) VII. 501.

Обрямувати, *Не.* s. Обрамувати.

Обрятувати, *v. a.* s. Поратувати.

Обсада, *f. ГШ. Пар.* s. Облбга.

Обсаджене, *n.* Besetzung; Bepflanzung, *f.*

Обсадйти, обсаджувати, *v. a.* besetzen; ringsum bepflanzen; Обсад-, s. Осад-.

Обсадний, *a.* Belagerungs-.

Обсадник, *m. Пар.* s. Облябжник.

Обсаднйти ся, zu Pferde aufsitzen, aufgeritten sein. [*f. Пар.*

Обсаднйцтво, *n.* Belagerungskunst,

Обсапати, *v. a.* ringsum behacken mit der сапа. [sen *Иг.* 77.

Обсачити, *v. a.* umgeben, einschlies-

Обсьвідчити ся, sich bekannt machen, s. zurechtfinden, bekannt werden *М.* II. 92. [Licht versorgen.

Обсьвітйти, *v. a. Ос.* (61) III. 26 mit

Обселбпити ся, sich tüchtig ansaufen. [lonisieren.

Обселйти, (-яти), *v. a.* ansiedeln, co-

'Обсельці, *pl.* Kanten e. Brettes, *pl.*
Обсилати, обіслати, *v. a.* zu mehreren der Reihe nach herumschicken; — ся *Кч.* 16 einander mit Geschenken beschicken.
Обсипати, обсипувати, *v.a.* beschütten, bestreuen, überhäufen; einfassen; — ся sich verschütten, ausfallen (зерно з колося). [um trocken werden.
Обсихати, обсохнути, *v. n.* um und
'Обсїв, обсївок, -вку, *m.* Besäung; Saat, Fechsung, *f.*
Обсївати, обсїяти, *v. a.* besäen; — ся mit den Saatarbeiten fertig werden.
Обсїдати, обсїсти, *v. a.* кого sich rings um jmdn setzen, in Menge etw. besetzen; (von den Mädchen am дївичвечер). [обсїчи behauen.
Обсїкати, *v. a.* behacken, s. Сапати,
Обсїпати, *v.a.* ringsum reissen, zerren.
Обскаржувати, *v. a. M.* anklagen.
Обскочити, *v. a.* jmdn von allen Seiten umspringen, umringen.
Обскубати, *v. a.* berupfen.
Обскурант, *m. Кн.* Obscurant, Finsterling, *m.* [Ruf bringen.
Обславити, *v. a.* jmdn in schlechten
Обслїджене, *n.* Untersuchung, *f. Не.*
Обслуга, *f.* Bedienung, *f.* [dienen.
Обслугувати, обслужити, *v. a.* be-
Обсьмішити, *v.a.* lächerlich machen.
Обсмоктати, *v. a.* s. Обіссати.
Обсмушити, *v. a.* kurz scheren.
Обсновак, *m.* Zellenspinne, *f.* (Segestria). [wickeln.
Обснувати, *v. a.* umspinnen, um-
Обсоромити, *v.a.* beschämen, *Кв.* 91.
Обсохнути, s. Обсихати.
Обстава. *Не. М+Б.* 70. обставина, обстанова *Тор.* обстановина, *Б.* обстановка, (-нівка), *f.* Umstand, *m.* Bewandtnis, Verhältnis, *n.* Lage, Situation. *f.* Sachverhalt, *m.* Bild, *n.* Erscheinung, *f.*; 2) Bühne, Scene, *f. С.* II. 201; 3) обставина s. Загата 2).
Обставати, *v. n.* при чім auf etw. bestehen, bei etw. beharren; 2) за ким sich jmds annehmen, für jmdn schützend auftreten.
Обставити, (-вляти), *v.a.* herumstellen, -setzen; —, обстановити *Кн.* meublieren; 2) — ся sich mit etw. umstellen.
Обсталювати, *v. a.* bestellen.
Обстанути, *v.a.* umstehen, umgeben.
Обстарати ся о що für etw. sorgen um es zu verschaffen.
Обстати, *v. a. Ф.* s. Обступити; 2) *v. n.* на що sich zu etw. verpflichten (*Фр.*); *b*) sein Auskommen finden; *c*) u. — ся bleiben.
Обстелити, обстелювати, *v. a.* bedecken, ringsum unterbreiten.
Обстїй, обсцїй, *m.* ältliche von den Freiern ausseracht gelassene Jungfrau, *vgl.* Обісцяти §. [Обставати 2).
Обстоювати за кого, *v. n. Ст.* s.
Обстоя, *f.* обстоятельство, *Пол.* s. Обстава 1). [stehen bleiben.
Обстояти ся, das Feld behaupten,
Обстричи, s. Остригати.
Обстрйопати, *v. a.* (dh Abnutzung) abreissen, ablumpen, *Не.* [schneiden.
Обстругати, *v. a.* behobeln, be-
Обступати, (-ити), *v. a.* umgeben, umzingeln, umringen, einschliessen, belagern.
'Обстяжка, *f. Пар.* Florband, *n.*
Обсувати, обсунути, *v. a.* abschieben, abrutschen, -schälen, -ziehen; — ся sich ablösen, abgleiten, abrutschen.
Обсуда, *f.* s. Обмова, wegwerfendes Urtheil.
Обсудити, s. Осудити.
Обудливий, *a.* s. Обмівний.
Обсукати, *v. a.* овочі з дерева abnehmen, reissen.
Обсушити, *v. a.* trocknen; — ся seine nassen Kleider trocknen.
Обсчитати, *v. a.* bei der Rechnung betrügen, zum Nachtheil jmdm rechnen.
'Обсяг, *m.* Umfang, Bereich; 2) Inhalt, *m. МШ.* [chen, umfassen.
Обсягати, *v. n.* ringsum aus-rei-
Обсяглість, -ости, *f.* s. Обійсте.
Обсяжний, *a.* umfangreich.
Обтавати, обтаяти, *v. n.* ringsum aufthauen, schmelzen, *Гр.*
Обталапати ся, sich bespritzen, nass u. schmutzig werden.
Обталкати, s. Опихати.
Обтарити ся, обтарювати ся, sich in Schmutz wälzen, (*В.*).
Обтенетити, *v. a.* mit e. Netz umstricken, umgarnen. [schälen.
Обтеребити, *v. a.* enthülsen, ab-
Обтерлений, *a.* abgeschabt, abge-

schunden, *Кн.* [gen rings umgeben.
Обтерни́ти, *v. a.* mit Dornenzwei-
Обтерпі́ти ся, *ГБ.* viel gelitten haben. [schen, abreiben.
Обте́рти, обтира́ти, *v. a.* abwi-
Обтеса́ти, обті́сувати, *v.a.* behauen.
Обти́кати, обти́чити, *v. a.* umstecken, bestecken; bestopfen; 2) umkränzen; — ся um sich rings stecken, sich umheften, s. umgeben etc.
Обтина́ти, *v. a.* beschneiden, abschneiden, behauen, stutzen. [gachile).
Обтина́ч, *m.* Blattschneider, *m.* (Me-
Обтини́ти, обтини́чити, *v. a.* umzäunen.
Обти́ркати, *v. a.* сьві́чку & putzen.
Обтови́й, обто́м, & s. Оптови́й &.
Обточи́ти, *v. a.* abdrechseln; 2) s. Оточи́ти umzingeln; *обто́чений воробе́ць etc. *В.* rund am Leib, fett.
Обтреха́ти, (-трях-), *v.n.* s. Підтреха́ти.
Обтро́щити, *v. a.* ringsum zerbrechen, zerschlagen; 2)*wegstehlen *С.*I.145.
Обтужи́ти, *v. a.* кого́ s. Тужи́ти за ки́м (по ким) *Ч.* V. 268 (analog dem опла́кати u. damit verb.).
Обту́кувати, *v.a.Др.с.*202 belagern.
Об-тще, *С.* I. 49.? [ziehen.
Обтяга́ти, обтягну́ти, *v. a.* über-
Обтяжи́ти, (-а́ти), *v. a.* beschweren, belasten. [schwerlich, lästig drückend.
Обтяжли́вий, обтя́жний, *a.* be-
Обтякну́ти, *v.a.Ф.*(*Пр.*III.133) umfassen.
Обтя́ти, s. Обтина́ти.
'Обу́в, обу́ва, *f.* обу́ве, *n.* *К.* Fussbekleidung, Beschuhung, *f.*
Обу́ване, *n.* das Stiefel-, Schuhanziehen, Beschuhung, *f.* [посто́ли.
Обу́ванка, *f.* ledernes Riemchen zu
Обува́ти, обу́ти, *v. a.* und — ся Stiefel etc. anziehen. [*f.*(Calceolaria).
Обуве́ць, -вця́, *m.* Pantoffelblume,
Обу́да, *f.* *Ру.* обу́джене, *n.* Erwekkung, *f.*
Обуди́ти, s. Збуди́ти II.
Обудова́ти ся, Bauten im eigenen Gehöft ausführen, *Шл.* [Kummer, *m.*
Обу́за, *f.Кн.* Last, Bürde, Beschwerde,
Обузда́ти, *v. a.* *К.* den Zaum anlegen, im Zaume halten, bändigen.
Обу́рити, *v. a.* umwerfen, -stürzen; vom Sturme: umher treiben, -werfen; bestürmen; *empören, entrüsten *ГШ.*
Обу́ти ся, s. Обува́ти (ся).
Обу́ток, -тку, *m.* s. 'Обу́в.
Обутрі́ти, *v. n.* со́нце, aufgehen (v. der Sonne); anbrechen (v. dem Tage) *Пом.* 20—21.
Обу́х, (*d.* обу́шок), *m.* Axthelm, Rücken einer Axt *m.* *під обу́хом unter schwerem Druck.
Обуча́ти, (-и́ти), *v. a.* lehren, unterweisen, unterrichten; — ся lernen *Ш.* I. 264. [bezeichnen, markieren.
Обушкува́ти, *v. a.* mit dem обу́х
Обу́шниця, *f.* Hemmeisen, *n.* (*Фр.*).
Обуя́ти, *v. a.* *Ст.* jmdn überkommen, aufregen.
Обха́морити, обха́мрати, обха́мити, обханю́чити, *Р.* II. 55, обха́рити, обха́яти, *v. a.* reinigen, säubern, putzen.
Обха́ркати, *v. a.* bespucken.
Обха́рчити ся, Mangel an Essvorrath leiden, *Кн.*
Обхва́т, *m.* *С.* eine Partie Bäume die auf einmal gefällt werden; eine Armweite (gross), Armvoll, *n.*
Обхвати́ти, обхва́чувати, *v. a.* umfassen, umgreifen, umspannen; anhalten.
Обхисти́ти, *v. a.* umfrieden.
Обхі́д, -оду, *m.* Umgang, *m.* das Umgehen; Gang, Umzug, *m.* Procession, *f.*; das Begehen, Feiern, Begängnis, (e. Festes), *n.*; 2) Arbeit im Haushalt, *f.*; 3) täglicher Bedarf im Leben, Regie, *n.*
Обхі́дний, *a.* *Б.* (*Пр.* VI. 15) umgänglich, anstellig, praktisch; 2) *adv.* обхі́дно mit viel Umweg, Umstand verbunden, (*В.*). [(-in, *f.*).
Обхі́дник, *m.* (-иця, *f.*) Diener, *m.*
Обхідча́стий, *a.* -а ха́та, *С.* I. 26 ein Haus, welches aus Mangel an Geräth u. Zubehör im Inneren wie auch nach Aussen genug freien Raum zum Durch- u. Umgang bietet.
Обхі́дчина, *f.* s. Обхі́д 3).
Обхо́джене, обході́не, *Не.* *n.* s. 'Обхід 1); обхо́дини 3).
Обхо́дини, *pl.* s. 'Обхід, *Т.*; 2) Cerimoniel, Ritual, *n.* Gebräuche, *pl.* *К.*; 3) Verfahren, *n.* Behandlung, *f.* *ОП.*
Обходи́ти, *v. a.* umgehen, um etw. herumgehen, jmdn meiden; etw. begeben (поля́ &); umgeben, umringen; e. Fei-

erlichkeit begehen, — день, сьвя́то & — feiern; 2) *angehen, interessieren; 3) — ся з ким mit jmdm umgehen, jmdn behandeln; — ся з чим sich womit behelfen, womit vorlieb nehmen; — ся без чого́ etw. entbehren können, nicht nöthig haben, s. Обійти́.

Обхо́дчик, *m.* Nachtwächter, *m.*

Обхо́пити, *v. a.* schnell umfassen, ergreifen. [geräth.

Обца́лик, *m. gew. pl.* Art Schuster-

Обцаркува́ти, *v. a. Ф.* s. Обгородити. [Absatz beim Stiefel &, *m.*

'Обцас, *m.* обцаси́на *f.* (*d.* -а́сик),

Обцьві́т, -і́ту, *m.* das Abblühen.

Обце́ньґи, (-е́ньки), *pl.* Zange, Hufzange, *f. Пом.* II. 28.

Обцирклюва́ти, *v. a.* mit dem Zirkel umschreiben, einen Kreis ziehen.

Обцї́лува́ти, *v.a.* mit Küssen überschütten. [werden; *adj.* обча́длий.

Обчаді́ти, *v.n.* von Rauch geschwärzt

Обчану́ти, *v. n. impers.* -у́ло (коло го́рла) geschwollene Halsdrüsen verursachen, e. Beklemmung machen. [bern.

Обчарува́ти, *v. a.* (ringsum) bezau-

Обчве́ркнути, *v.n.* rings abbrennen.

Обчепи́рити, § обчепи́ти, *v. a.* anheften.

Обчеркну́ти, (-ка́ти), обчерти́ти, *v. a.* eine Linie, einen Umriss, Contour um etw. ziehen, umzeichnen, umschreiben.

Обче́рсти, обче́рти, *v. a.* abschälen.

Обчеса́ти, *v.a.* rund herum kämmen.

'Обческький, *a.* s. Грома́дский, збірний.

Обче́ство́, *n. C.* II. 102 Gemeinde, *f.*

Обчехоли́ти, *v. a.* s. Обчі́мхати.

Обчикрі́зати, *a. a. Гл. б.* 47. s. Обрі́зати, zustutzen.

Обчира́ти, s. Очерсти́. [nen.

Обчисли́ти, обчисля́ти, *v.a.* berech-

Обчи́стити, обчи́щувати, *v. a.* überall rein machen, säubern; v. Bäumen, schneiteln.

Обчита́ти ся чого́, viel wovon lesen.

Обчі́кувати, *v. a. Гол.* III. 709 s. Очі́кувати. [schneiden (Zweige v. Baume).

Обчі́мхати, *v. a.* glatt behauen, be-

Обчу́ти, *v.a. Гол.* III. 700. s. Почу́ти.

Обшанува́ти, *v. a.* zu ehren wissen, *Kol.* I. 19.

'Обшар, *m.* обша́ра, *f.* (*Фр.*) Gebiet, *n.* Strecke, Länderstrecke, *f. f.* — двірський Grossgrundbesitz, *m.*

Обша́рити, *v. a.* überall herumstänkern, -suchen. [zausen.

Обша́рпати, *v. a.* ringsum reissen,

Обшива́ти, обши́ти, *v.a.* umnähen; кого́ jmdm alle Kleider fertig nähen.

'Обшивка, о́бшийка, *f.* Besatz, *m.* Verbrämung, *f.* Saum, *m.*; 2) Kragen, *m.*

Обшивня́, *f.* Art Boot, *Oc.* (61) I. 230.

Обшивча́сті, (-у́ставки), *a. pl.* Art Leinenstickerei *Kol.* I. 48.

'Обшир, *f.* s. 'Обшар, weite Strecke.

Обши́рний, *a.* geräumig, weit, umfangreich, ausgedehnt, ausführlich; *adv.* -и́рно, обши́ро *Cm.*

Обши́рність, -ости, *f.* Weite, Geräumigkeit, Ausführlichkeit, *f.*

Обшіно́вувати, s. Обшанува́ти.

Обшкли́ти, *v. a.* glasuren; 2) verglasen.

Обшкро́бати, *v. a.* abschaben.

Обшма́таний, *a.* lumpig, zerlumpt, *Б.*

Обшмо́ргати, *v. a.* abschinden, abschälen, abrinden.

Обшнипо́рити, *x. a. C.* II. 59 herumschnoppern, -wühlen, -suchen. [ти.

Обшпа́рити, *v.a. Др.с.* 385. s. Опа́ри-

Обшпили́ти, *v. a.* mit Stecknadeln etc. bestecken. [umgeben.

Обштахе́тити, *v. a.* mit Staketen

Обшу́ка, *f.* Hausdurchsuchung, *f.*

I. Обшука́ти, обшу́кувати, *v. a.* durchsuchen, -spüren, revidieren, *P.* I. 207.

II. Обшука́ти, *v.a. H.* 20 s. Ошука́ти.

Обшулї́ти, *v.a.* abschlagen, s. Шу́лий.

Обшу́стати, обшу́страти, *v. a.* abschaben, -klauben, enthülsen, ummahlen; abreiben.

Общелю́бний, *a.* das Gemeinwohl eifrig anstrebend, patriotisch, *Мог.*

Обще́нє, *n. К.* о́бщність, -ости, *f.* Gemeinschaft, *f.*; 2) Verkehr, *m.*

Общество́, *n.* s. Това́риство.

Обществува́ти, *v.n. Не.* (*Пр.* VIII. 907) beim Festmale speisen.

'Общий, *a. Кч.* 360 gemeinsam, gemeinschaftlich.

Община́, *f.* gemeinschaftliches Gut, Gemeingut, *n.*; 2) Gemeinde, *f. adj.* общи́нний. [pen, -rupfen.

Общи́пати, (-и́пувати), *v.a.* abknei-

Общитáти, s. Обрахувáти.
Общóт, *m.* s. Обрахýнок, *Pa.* I. 382.
Общýбрати, *v. a.* zermudeln, zusammenknicken, den Schopf (чýпер) abreissen, (*B.*).
Общýпати,(-ýпувати),*v.a.*betasten; * — ся viel um sich nesteln um hübsch gekleidet zu sein.
'Обяв, *m.* Bezeugung, Kundgebung, *f.*
Обява, *f.* s. 'Обяв, *Пу.* —, обявлене, *n.* Kundmachung, *f.* *Др.*
Обявити, обявляти, обявлювати, *v. a.* anzeigen, erklären, bekannt machen, kund thun, zuwissen thun; — ся sich aussprechen, s. erklären; sich offenbaren. [terjochen, unterdrücken.
Обярмити, обярмувáти, *v.a.* *He.* un-
Обярувáти ся, s. Обвеснувáти ся.
Обясненe, *n.* Erklärung, Erläuterung, Beleuchtung, *f.*
Обяснитель, *m.* Erklärer, *m.*
Обяснити, обяснити, *v. a.* erklären, erläutern, beleuchten.
Обяти, *v. a.* s. Обняти; — ся за ким sich jmds annehmen.
Ов-, s. Вів-. [Gleichgiltigkeit.
Ов! овва! *int.* des Erstaunens; 2)der
'Овад, *m.* Insect, *n.*; 2) s. 'Овод.
Оваджéрний, *a.*insectenfressend.
Овалáшити, *v. a.* §. entwenden, stehlen.
Овáльний, *a.*oval, eirund. [rund,*n.*
Овáльність, -ости, *f.* das Ovale, Ei-
Овдíй,Одíйко,Овдíєць,*Пис.m.*Abdias.
Овдовíти, *v.n.* verwitwen; *adj.* овдовілий verwitwet.
Овдóвлене, *n.* *T.* Verwitwung, *f.*
Оведян, *m.* Primula elatior.
'Овершки, *pl.Левч.*s. Верх, вершóк.
Овéс, *gen.* вівсá, (*d.* овесéць, вівсик), *m.* Hafer, Haber, *m.* (Avena).
Овéсь, *Кл.* s. Весь II.
Овéрко, *n.* Abercius.
Овечá, -áти, *n.* Schäflein, Schaf, *n.*
Овéчий, *a.* Schaf-, von Schafen.
'Овечка, *f.* s. Овечá; 2) овéчка, Assel, *f.* (Oniscus asellus).
Овéчник,*m.*s.Вівчинець. [*Вах.КУ.*
'Овид, *m.* Gesichtskreis, Horizont, *m.*
Овидовий, *a.* des Ovidius; -a горá, -e óзеро nahe beim Städtchen Кýти, (*Witw.* 94).
'Овий, óвá, óвé, (овáя, овóе), † *pron.* jener, -e, -es, *Гол. гр.* 117. 125. *Оц.* §. 155.
'Овин, *m.* *H.* 301 Riege, Korndarre, *f.*
Овисáти, овиснути, *v. n.* niederherabhangen; *adj.* овислий.
Овити, s. Обвивáти. [віяти 1).
Овівáти, овінýти, *v. a.* *МШ.* s. Об-
'Овін, *pron.* = Він, óний, *Зг.* *Гол.* I. 90. *Ог.* 55. [Diadema.
Овінéць, -нця, *m.* Art Seeigel:
Овіршописáти, *v. a.* † *Зак.*in Versen beschreiben.
Овíще, *n.* junge Saat.
Овíя, *f.* *Зар.* Athmosphäre, *f.* Anbauch, *m.* [zum Webstuhl geh.
Овíядла, *pl.* Art Spulen u. Weifen
Овíяти, s. Овівáти.
Овксéн, *m.* Auxentius. [schen, *K.*
Овладáти чимóсь, etw. beherr-
Овлажáти, *v. a.* *Гуш.* befeuchten.
Овлічи, *Ч.* IV. 71, оволочи, *v. a.* bedecken; verhüllen.
'Овод, *m.* кíньский Pferde-Magenfliege, *f.* (Gastrus equi); 2) — бичий Dasselfliege, (Hypoderma bovis).
'Оволока, *f.* Hülle, *f.* *B.* [Obstes.
'Овоц, *m.* aromatischer Geruch des
'Овоч, *m.* Frucht, *f.*; 2) Obst, *n.*; *adj.* овочéвий Obst-. [*Пол.*
Овочожéрний, *a.* früchtefressend,
'Овощ, *f.* *coll.*Früchte, *pl.*; 2) óвоща, *f.* *Кв.* 194 Gartenfrüchte, *pl.* Gemüse, *n.*
'Овощний, *a.* *He.* fruchtbar, reich an Früchten.
Оврáм, *m.* Abraham.
'Оврах, óврашок, -шка, *m.* Ziesel-maus, Erdziesel, *f.* (Mus citellus).
'Оврашкóвий, *a.* zu óврах geh.; 2) — ві хвости Triticum cristatum.
Овсинá, *f.* в овсинý шити mit weiter (schüter) Nacht nähen (lang wie e. Haferkorn) *H.* 217.
'Овсї, *adv.* *Ч.* IV. 686. *IГ.* s. Зóвсїм.
Овсїй, *m.* Eusebius.
Овсяниця, *f.* Вівсяниця.
Овсянка, *f.* s. Стоколóса.
Овчáрик, *m.* kleine Bekassine (Scolopax gallinula). [pelz, *n.*
Овчина, *f.* *Сб.* I. 305 Schaffell, Schaf-
Овшéм, óвшім, *adv.* ще й — just, eben, desto mehr etc. s. 'Овсї.
'Овший, *a.* *Зак.* ander, besonder.
'Огар, *m.* s. Вугрáк.
Огáрина, *f.* міднá Kupferasche, *f*

Kupferhammerschlag, *m.*

'Огарок, -рка, *m.* ein Endchen Licht, kleines Ueberbleibsel von verbranntem Lichte od. Span, Lichtstumpf, *m.*

Огвáра, *f.* s. Окáра.

Огварчйвий, *a.* s. Óбмівний.

Огварйти, *v. a.* s. Обмовлйти.

'Огеж, *m.* s. 'Ожег, óжево.

Огéнь, *m.* s. Огóнь.

Огéнник, *m.* Feuerschürer, Heizer, *m.*

Огйда, огйдливість, огйдність, -ости, *f.* огйдство, *n.* *Фр.* Abscheu, Ekel, Schmutz, Greuel, *m.* Abscheulichkeit, Schande, *f.*

Огйдїти, *P.* I. 132. огйднути, *IГ, M. v. n.* widerlich, zuwider, ekelig, unerträglich werden.

Огйдлий, *IГ.* огйдний, *a.* огйдник, *m.* огйдниця, *f.* abscheulich, widerlich, ekelig; ekelhafter Mensch, -es Weib.

Огинáти ся, *P.*I.137 zögern, säumen.

Огіднáти, *v. a.* würdig machen; 2) umstimmen, besänftigen.

Огíдний, *a.* ordentlich, solid, gescheidt, fleissig; nett. *Gr.* 24. (-ик, *m.* -йця, *f.* (*Фр.*)).

'Огій, *m.* Aggaeus.

'Огірóк, óгирок, -рка, (*d.* огірóчок), *m.* Gurke, *f.* (Cucumis sativus), *adj.* огіркóвий, 2) *pl.* огірóчки Art гаївка *Kol.* I. 154. 170—171.

Огірóчник, *m.* огірóчна травá, Borrago offic., 2) Spiraea ulmaria; 3) Trifolium arv. [2) s. Оголóни (*B.*).

Оглáбле, *n.* оглáблї, *pl.* s. Оголóбля;

'Оглав, *m.* Kopfzeug, *n.* Kopftheil des Pferdegeschirrs, *Mi.* II. 406. s. Уздéчка; 2) —, оглавлéне, *n.* *W.* Inhalt, *m.* Inhaltsverzeichnis, *n.* [ches)machen.

Оглавлйти, *v. a.* einen Inhalt (e. Bu-

Оглáда, *f.* *Нав.* оглáджене, *n.* äussere Bildung, Glätte, Politur, *f.*

Оглáдити, *v. a.* glatt, eben machen, glätten; — ся glatter werden.

'Оглас, *m.* *K.* s. 'Оголоска.

Огласйти, оглашáти, *v. a.* s. Оголосйти; когó benennen, betiteln; когó чим öffentlich wählen, ausrufen *Кч.* 107; — ся sich bekannt machen, öffentlich auftreten.

Оглашéнний, *ptc.* † Katechumen; aufgeboten, angekündigt; 2) preisgestellt, auf den Pranger gestellt *C.* I. 172; verrückt *Кв.* 84.

Оглéн, *a.* *W.* s. Оглйдний.

Оглóбля, *f.* s. Оголóбля; *adj.* оглобéльний (кінь) an die Femerstange angespannt *Ко.* 18.

Оглодáти, *v. a.* ringsum benagen.

Оглóни, *pl.* Geschwulst des Zahnfleisches bei Pferden, *f.* Zahnstein, *m.* (*Ф.*); 2) Hunger-Ungeschmack, *m.* (*Фр.*) — зігнáти — — beheben. [werden

Оглуміти, *v. n.* rasend, verrückt

Оглýпати, *v.a.* berücken; — бéсїду das Gespräch auf etwas Anderes trügerisch lenken. [werden.

Оглупіти, *v. n.* dumm, verdutzt

'Оглух, *m.* *H.* 122 s. 'Олух.

Оглýхнути, *v. n.* taub werden.

Оглушáти, (-йти), *v. a.* taub machen, betäuben.

'Огляд, (*d.* óглядок), *m.* Umschau, Rundschau, Besichtigung, Revue(*Кв.*186) *f.* без оглйду *Кн.* ohne sich umzuschauen; 2) Umsicht, Rücksicht, Berücksichtigung, Aufmerksamkeit, Obacht, Vorsicht, *f.*

'Оглядь, *f.* Ungeheuer, *n.*

Оглядáти, оглядїти, оглйнути, *v. a.* besehen, besichtigen, um-, beschauen, betrachten, schauen; — ся, оглйдувати ся, *K.* sich umschauen; за кимóсь nach jmdm rückwärts sehen, -schauen, *jmdn vermissen; на когóсь (на щось) auf jmdn (etw.) sehen, Rücksicht nehmen; -їти ся sich orientieren.

Оглйди, *Гол.* III. 711 оглйдини, *pl.* Schau, bes. Brautschau, *f.*

'Оглядка, *f.* s. 'Огляд 2).

'Оглйдний, *a.* umsichtig; *adv.* -но haushälterisch; оглйдне, *s. n. a.* Gebühr für richterlichen Beschau u. Bescheinigung, *f.* [ти, s. Оглядáти.

Оглиднýти ся, *R.* 121. оглйну-

Огнáти ся, *TP.*153 s. Обігнáти ся 1).

Огнéвий, -а стóрожа Feuerwehr, *f.* 2) *He.* *M.* II. 69 s. Огнéнний, огнйстий.

Огнежéрлий, *Cm.* огнедишýчий, *Пар. a.* feierspeiend.

Огнéнний, *a.* Feuer-, feuerig, glübend, sengend, Flammen-.

Огнепалймий, *a.* *Ш.* II. 217 mit Feuer sengend, brennend.

Огнепáльний, *a.* *He.* durch's Feuer.

Огнетревáлий, *a.* feuerfest, feuerbeständig, *Пол.* [des обоpíг.

Огнйвина, *f.* *gew.* *pl.* Dachbalken

Огни́во, *n.* Ring, Glied einer Kette; Band, *n.* rahmenähnlicher Querbalken zum Einfügen &; ити́ в огни́ва im zickzack gehen. [48 Art Leinenstickerei.
Огнивча́стi,*a.pl.*(-у́ставки),*Kol.*I.
'Огний, *a.* *Ч.* I. 133 s. Огняни́й.
'Огник, *m.* Brandblasen am Gesicht bei kleinen Kindern, *pl.*; 2) Lichtnelke, *f.*(Lychnis viscaria)*Вол.*; 3)kleinesFeuer.
Огни́стий, *a.* *ТР.* s. Огне́нний; * — злóдïй Erzdieb, (що би i з огню́ вхóпив). [rochroa).
Огни́ця, *f.* Cardinalkäfer, *m.* (Py-
'Огничок, -чка, *m.* s. Коча́тничка (Anagallis arv.). [eigenen Herd besitzt.
Огнищани́н, *m.* † freier Mensch der
'Огнище, *n.* *Др.* *с.* 344. Feuerherd, Herd, *n.*; 2) Brennpunkt, Focus, *m.*
Огнïвати ся, s. Загнïвати ся, *Ст.*, zornig werden. [errothen Haarflechten.
Огнькокóсий, *a.* *КУ.* I. 28 mit feu-
Огнóя, *f.* *m.* fauler Müssiggänger.
Огняне́ць, -нця́, *m.* *Гол.* I. 210 Feuerteufel, *m.* [ний.
Огня́ни́й, огня́вий,*Левч.a.*s. Огне́н-
Огняни́к, *m.* rothköpfiger Würger, (Lanius ruficeps). [dreisten Auftretens.
Огó! *int.* der Ueberraschung u. des
Оговори́ти, *v.* *a.* когó в чім *Не.* jmdn wegen etw. verleumden, anklagen; 2) — ся *К.* sich verwehren, s. erläutern.
Огóвтати, *v.* *a.* dressieren, zurichgewöhnen, zähmen; — ся sich — — lassen, sich abschleifen, s. einleben, s. beruhigen, heimisch werden.
Оголи́ти, *v.* *a.* rasieren.
Оголïти, *v.* *n.* *M.* I. 117 s. Обголïти.
Оголóбля, *f.* *gew.* *pl.* Femerstange, Stange einer Gabeldeichsel, *f.*; 2) *pl.* Schlittendeichsel für Ochsen, *f.*
Оголóмшити, s. Заголóмшити.
Оголóни, *pl.* s. Оглóни.
Оголоси́ти, оголóшувати, *v.a.* verlautbaren, verkünden, kundmachen, bekannt machen, veröffentlichen, publicieren, ankündigen, s. Огласи́ти.
'Оголоска, *f.* оголóшене, *n.* Ankündigung, Kundmachung, Publication, Affiche, *f.* [Unrath etc.
Огóмзати, *v.* *a.* beschmutzen mit
Огóнь, *g.* огню́, (*d.* огоньóк), *m.* *m.* Feuer, *n.*; 2) Feuerbrunst, *f.*
Огóр, *m.* ? s. Баштáн.

Огорïти, *v.n.* (von der Sonne) verbrannt werden.
Огорну́ти, огортáти, s. Обгорну́ти, *jmdn befallen, sich jmds bemächtigen. [огорóдний Garten- *Н.*21.
Огорóд, *m.* s. Горóд Garten, *m.* *adj.*
Огорóдина, *Не.* огорóднина, *ГШ.f.* s. Горóдина.
Огороди́ти, s. Обгороди́ти.
Огорóдник, *m.* Gärtner, *m.*; 2) † Frohnbauer nur 3 Joch Feld besitzend; *adj.* огородни́чий. [dienst versehen.
Огородникувáти, *v.* *n.* Gärtner-
Огородни́цтво, *n.*Gärtnerei,*f.*Gartenwesen, *n.*
Огорóдничка. *f.* Gärtnerin, *f.* *ГШ.*
Огорóжа, *f.* Flechtwerk, *n.* Hürde, *f.* Zaun, *m.* *С.* I. 89.
Огортáти, s.Обгортáти, огорну́ти.
'Огортка, *f.* s. 'Обгортка.
Огорчáти, (-и́ти), *v.* *a.* *Пр.* II. 203. *У.* verbittern, bekümmern, jmdm Verdruss bereiten, jmdn beleidigen.
Огрáбити, *v.* *a.* ausplündern.
'Ограбки, *pl.* s. 'Огрiбки.
Огрáда, *f.* *Ме.* 238 Befestigung, Verschanzung, Mauer um ein Kloster od. eine Kirche,Vormauer, Umzäunung, *f.IГ.*
Огради́ти, *v.* *a.* s. Обгороди́ти *Ос.* (61) III. 25. [Gebäudes, *f.*
Огражде́ние, *n.* Weihung e. neuen
Ограмоти́ти ся, sich hinter einer Wust von Actenstücken schnöde halten, *Зг.*
Ограни́ти, *v.* *a.* *Пол.* eckig schleifen, facettieren; einfassen (v. Edelsteinen).
Ограниче́нiсть, -ости, *f.* Beschränktheit, Eingeschränktheit, *f.*
Ограничи́ти, (áти), *v.* *a.* be-, umgrenzen; be-, einschräuken.
Огрáшка, *f.* Fieber, *n.* *В.*
'Огридний, *a.* s. Огря́дний.
'Огриз, óгризок, -зка, *m.* *gew.* *pl.* das Nachgebliebene vom Benagen, Ueberbleibsel, benagtes Stück.
Огри́за, *f.* s. Гризотá.
Огризáти, огри́зти, s. Обгризáти; — ся, огризну́ти ся beissende, grobe Antwort geben, gereizt entgegnen, mit Wortwechsel sich wehren, з ким.
Огри́ця, *f.* пасконóга bandfüssiges Grünauge (Chlorops taeniopus).
Огрiбáти, *v.* *a.* *Гол.* II. 118 um-,

beharken; — ся веслом Ч. V. 163 von beiden Seiten mit dem Ruder arbeiten.
Огрібач, m. s. 'Ожег.
'Огріби, огрібки, pl. das Abgeharkte, Abgerechte vom Heufeimen, &; Werg, n. Ф.
'Огрібка, f. s. 'Орябка, орябок.
Огріванє, n. das Erwärmen, Heizen, Erhitzen.
Огрівати, огріти, v. a. erwärmen; [heizen, erhitzen.
Огрімкий, a. (Фр.) gewaltig gross, ungeheuer.
'Огріх, m. s. 'Обмил, залім.
Огрішити, v. a. душу, Ст. mit Sünde beladen, beflecken, — ся Пр. II. 247 sich versündigen.
Огроза, f. Ф. s. Погроза.
Огрома, f. gewaltige Grösse, grosse Ausdehnung, g. Menge.
Огрубіти, огрубнути, v.n. Кн. grob, roh werden, in Rohheit verfallen.
Огрудє, n. Brustkorb, m. (thorax).
Огрудини, огрудники, pl. К. weibliche Brüste.
Огряда, f. Щог. Schönheit, f.
'Огрядка, f. Astarte vel Crassina, B.
'Огрядний, (d. -ненький), a. stark, dick gewachsen; wohlbeleibt, corpulent; 2) ordentlich, staatlich, Шл. wohlgestaltet Кч. 104.
Огрядність, -ости, f. hoher, starker Wuchs, Не. Wohlbeleibthett, f.
Огрязнути, v. n. garstig werden, an Schönheit verlieren, s. Змарніти. [ти.
Огряничити, Кч. 199 s. Огряничи-
'Огуд, m. Н. 296 s. Огудина.
Огуда, f. Tadel, m.
Огудий, a. tadelhaft, schlecht, Н. 33.
Огудина, f. Н. 294. Ч. III. 185 Stengel der Kürbisgewächse; Stengelblätter, pl.
Огудити, v. a. tadeln, verlästern; rügen, Ш. I. 119. [Lästerer, m.
Огудник, m. (-иця, f.) К. Tadler,
'Огузка, f. Гол. III. 358 etw. in der Mühle?
Огул, огульник, & s. Богул &.
Огулє, n. coll. s. Вуголь, углє.
Огулити, v. a. Н. 18 prellen, betrügen; — ся sich verrechnen, Verlust erleiden, §. Н. 88 — себе.
Огульний, a. Не. pol. s. Загальний.
Огулом, adv. К. pol. s. Загал, загалом, Пот. III. 27.
Огурити ся, § hartnäckig, eigensinnig sein, sich widersetzen, Пот. III. 28.
Огурне, s. n. a. † Geldstrafe für Nichtleistung der Frohne, f.
Огурний, a. täppisch, gleichgiltig, blasirt; eigensinnig. [ler, m.
'Ојер, -ера, m. Zuchthengst, Beschä-
Ојіниця, f. dünne Hirsegrütze mit Zwiebel eingemacht, (Фр.).
Од, praep. s. Від II. (От) Од- in Zusammensetzungen s. Від-. Das Fehlende unter Од- s. unter Від-, От-.
'Ода, f. Ode, f. [als Pächter, Farmer, m.
Одайник, m. Bewohner einer одая
Одайничка, f. Weib eines одайник, n. Pächterin etc. f.
'Одаль, Ру. одалїк, оддаля, Лзеч. adv. weit, fern, in der Ferne, abseit.
Одалець, adv. nicht weit, genug nahe.
Одалїска, f. Odaliske (Frau im Harem des Sultans) f.
Одарити, одаряти, v. a. beschenken, begaben, ausstatten, Пол.
Одарка, Одаря, f. Daria (Δαρεία); adj. Одарчин der O.
Одая, f. Weidetrift im (bessarabischen) степ; Farme; Stepe, f. Гол. ГШ.
Одбавити ся, М. Ос. (62) I. 100.?
Одбатувати, v. a. Ст. abschneiden, abhacken, abbrechen, wegtheilen.
Одблагодарити, gr. v. a. кого Р. I. 11 s. Відвдячити (ся).
Одбой, m. s. Відбій; das Zurückschlagen, Loswerden; одбою не мати від кого jmds gar nicht los werden können, Пр. VI. 545. [промислї Schutz-.
Одборонний, a. -і товариства в
Одбоярити, v. a. Ос. (61) X. 28 *tüchtig abprügeln. [pern, M.
Одбубонїти, v. a. ableiern, abplap-
Одбувати, одбути, v.a. s. Відбути; кого Кч. 108. 183 entlassen, abfertigen.
Одбузувати, v. a. abprügeln.
Одбуток, m. одбуча, f. М+Б. 387 s. Відбуток. [Відвадити; 2) losbinden.
Одваджувати, одвадити, v. a. s.
Одважити житє, Кч. 173 das Leben wagen.
Одвал, m. Sturz, m. (Фр.).
Одвилевати ся, Ко. 331 Ausflüchte machen, ausweichen. [dern, У.
Одвитати, v. a. den Gruss erwie-
Одвихнути ся, sich weg-, abwenden, auf die Seite weggehen.

*

Одви́чити, *v. a.* abgewöhnen.

Одвіда́ч, *m.* Besucher, *m. M.* III. 145. *Mi.* II. 230.

Одві́дини, *pl. Ч.* II. 545. *ГБ.* s. Відвідини; 2) Heimsuchung, *f. K.* [(Atta) *B.*

Одві́дниця, *f.* Visiten-Ameise, *f.*

Одві́ре, *n.* s. 'Очіп, одві́рок.

Одві́рник, *m. K.* s. Две́рник.

Одві́рок, *У.* одве́рок, -рка, *m.* Thürpfosten, -stock, -rahmen, *m. pl.* Thürgestell, -gerüst, *n.*

Одвісти́ти, *v. a.* Kunde, Antwort zurückbringen, s. Одвіти́ти, *M.*

Одві́т, -і́ту, *m.* (одвіто́чка, *f. dim. Ос.* (61) II. 7) Antwort; Verantwortung, Rechenschaft, *f.* бу́ти у одві́ті verantwortlich sein.

Одвіти́ти, одві́ту ати, одвіча́ти, *v. a.* antworten; *C.* I. 12; — за все *KC.* (83) VII. 505 für Alles gut stehen, bürgen, Alles ersetzen; verantworten.

Одві́тний, *a.* — кут correspondierender Winkel; 2) homolog.

Одві́тси, одві́ттїля, *adv.* von dorther.

Одвіча́льний, *a.* verantwortlich.

Одвіча́льність, -ости, *f.* Verantwortlichkeit, *f.*

Одво́д, *m.* Abwehr, *f.* — зроби́ти sich eines Vorwandes bedienen, *ІГ.*

Одво́дниця, *f.* Pulsader, Schlagader, Arterie, *f. Пол.* [gen *Ш.* I. 145.

Одвола́ти, *v. a.* zur Genesung brin-

Одво́лога, *f.* Labung, Linderung, *f.* süsser Trost *Л.* 113.

Одволо́жити, *v. a.* benetzen, erfrischen, laben, erleichtern, erfreuen, trösten, *Л.* 113. *Cm.* [antworten.

Одво́ркувати, *v. n. Кн.* girrend

'Одворот, *m. H.* 81 s. Відверть.

Одвоюва́ти, *v. a.* zurückerobern; 2) — ся sich vertheidigen, s. losringen.

Одвя́знути, *v. n.* sich losmachen, abstehen. [gen *Кв.* 270.

Одговори́ти ся, versagen, abschla-

Одгони́ти, *v. n.* чим wonach riechen, *Cm.*; 2) — ся s. Відбива́ти ся 4 *c*) vom Nachgeschmack.

Одгра́нь, *f.* Abgrenzung, *f. Б.*

'Одгрук, *m.* Wiederhall des грук, *m. M.*

Одгуди́ти, *v. a.* abwendig machen.

'Одгулень, -ульня, *m.* Bastard von e. zahmen Stute und wildem Hengst, *m.*

Одґе́цьґувати ся, § sich entschlagen, s. losmachen *Шл.*

Одда́вні́й, *a. Пу.* alt, herkömmlich.

Оддалі́, оддалі́к, оддаля́, *C. adv.* von weitem, von fern; s. 'Одаль.

Оддалі́ти, *v. n.* in die Ferne weichen, in Entfernung kommen, *M.*

Одда́льнїй, *a.* s. Відда́лений.

Одда́ня́, (-é), *n. Ч.* III. 5 mysteriöse Feierlichkeit gegen das дання́ (дане́), 2) am 27. Jänner.

Одда́ра, *f. Cm.* одда́рок, -рка, *m. Марк.* 126 Gegengeschenk, *n.* да́ти в-ру als gegenseitiges Geschenk.

Оддари́ти, *v. a.* покло́ном entgegen grüssen; — ся Gegengeschenke reichen (bei d. Hochzeit). [abliefert.

Одда́тчик, *m.* der abgiebt, absendet,

Одда́ха, *m. f. H.* 208 der die Schuld abträgt.

Одда́ча, *f.* s. Відда́ча, відда́жа; Abgabe, *f.*, на одда́чі донька́ *Ч.* IV. 63 heiratsfähig, mannbar. [Ermüden sehen.

Оддиви́ти ся, sich satt, s. bis zum

Оддира́ти, *v. a.* s. Віддира́ти; *reissend schnell tanzen *Ш.* I. 61 (мете́лицї etc). [len, sich ausschnauben.

Odди́хати ся, *Кч.* 351 Athem ho-

Оддуба́сити, *v. a.* хукте́лями *C.* I. 239 abprügeln. [loch, *n. C.*

Оддуши́на, *f.* Luftfang, *m.* Luft-

Оддя́кувати, *v. a. C.* Dank sagen; 2) entgegen grüssen.

Оддя́чка, *f. ІГ.* s. Відвдя́ка.

Одебелі́ти, *v. n.* erstarren, *Фр.* s. Остовпі́ти.

Оде́жа, (*d.* одежи́на), *f.* Kleid, Gewand, *n. coll.* Kleidungsstücke, *pl.* Anzug, *m.*; 2) * Deckmantel, *m. He.* (*Пр.* III. 340).

'Одека, о́дельки, о́дики, *adv.* da dort, da hier, *Ог.* 160.

Одеколо́н, *m. He.* Eau de Cologne.

Одемократизува́ти ся, demokratisch gesinnt werden, *Кн.*

Оде́н, s. Оди́н.

Оде́нок, -нка, *m.* s. Копя́к.

Оде́ньок, *m. pl.* оде́ньки, *Ос.* (61) X. 54 s. До́сьвіт, до́сьвітки (*pl.*).

Одену́ти, *v. a. K.* s. Одягну́ти.

Одерга́ти, одергну́ти, *v. a.* erquicken.

Оде́ржати, оде́ржувати, *v. a.* bekommen. [holen.

Оде́рзнути, *v. n.* genesen, sich er-

Одерни́ти, *v. a.* mit Rasen belegen.

Одéрниця, f. Spinifex, B. [darbieten.
Оджáлувати, v.a. M. II. 164 opfern,
Оджартóвувати ся, M. II. 185 mit Scherz u. Witz sich wehren, davonkommen.
Одживі́ти, v. n. M. II. 73 s. Віджи́ти.
Оджимáти, v. a. P. II. 151 s. Вижимáти. [Geklingel, m.
'Одзвінки, pl. M. Wiederhall vom
Одзвóлити, v. a. P. I. 120 s. Ви́зволити.
'Одзвук, m. У. Anklang, m.
Одзначáти ся. K. s. Відзначáти(ся).
Оди́н, однá, однó, num. eins; ein, eine, ein; ein gewisser; 2) s. Однáкий; оди́н у оди́н P. II. 109. однá в однý C. der (die) Eine wie der (die) Andere; оди́н — дрýгий der Eine — der Andere; оди́н-одинцéм, Cm. allein, mutterseelenallein, einsam; s. Єдéн. Ог. 157.
Оди́на, f. -самоти́на, Ш. I. 363 в оди́нї-самоти́нї ganz einsam und allein.
Одинáк, одинéць, -нця́, (d. одинáчок, ІГ. одинчик, C. I. 59), m. s. Єдинáк; 2) wilder Eber Пом. II. 3.; 3) по оди́нцю. K. одинця́ми, adv. einzeln, getrennt.
Одинáйцять, num. eilf, (elf).
Одинáйцятий, num. der eilfte, (elfte).
Одинáкість, Под. одинáковість. Кн. -ости, f. Gleichheit, gleiche Bedeutung.
Одинáчка, (d. одини́чка, Кн. одини́ченька, Л.), f. s. Єдинáчка, єди́ний.
Одини́цтво, У. одинóчество, Пр. II. 335 das einsame, verwaiste Leben, Einsamkeit, f.
Одини́ця, f. die Einzige (Tochter) s. Одинáчка, Ч. V. 590.; 2) Einheit, f. K. einzelnes Individuum; Einser, m.
Одинóкий, Ш. I. 239 одинóчий II. 80 (fem.) einzig, allein, einsam; 2) einzeln, Гол. adv. одинóко einzelnstehend, isolirt.
Одинотá, f. одинóтне житé Кн. das Alleinleben, Allein stehen: жи́ти -óю (von e. Weibe).
Одинóчити, v. a. Зг. s. Єдини́ти.
Одиськáти. v.a. auffinden, aufsuchen.
'Одїв, m. Св. óдїж, -ежи, f. s. Одéжа.
Одї́вáти, s. Одї́ти.
Одї́вка, f. Schleier, m. (indusium), B.
Одї́жни́й, a. K. I. 162 wohl angekleidet, in gutem Anzug; mit Kleidung gut versehen.
Од'ї́зд, etc. s. Від'ї́зд, etc.
Одїли́ти. v.a. s. Обдїли́ти. [s. Одéжа.
Одїнь, f. Ф. óдїнок, -нку, m. B. одї́нє. n.
Одірви́-головá, m. s. Ши́беник, Левч.
Одї́ти, одї́яти, v. a. be- ankleiden.
Одї́тний, a. Гол. III. 299 s. Одї́жний.
Одї́я f. Ч. I. 177, одї́я́ло, (d. одї́яльце), n. s. Одéжа.
Одкáз, m. Antwort, f. M. I. 133 — держáти sich verantworten, Rede stehen; 2) s. Відкáз, C. II. 23.
Одкáсник, m. Asperugo gallioides; 2) Carlina vulg.
Одкаснýти ся, від когóсь sich von jmdm absondern, jeden Verkehr mit jmdm unterlassen, Не.
Одкатáти, v. a. wegschneiden.
Одки́дáнє, n. Ч. VI. Verstossung, Ehescheidung, f. [s. Відкидáти.
Одки́нути, v. a. Не. s. Поки́нути;
'Одклад, m. Н. 215. Кн. Aufschub, m. Verschiebung, f.
Одклінщини, pl. Gegenbesuch, u. Gegenbewirtung, Ч. IV. 580 (bei d. Hochzeit). [von wannen.
Одкóли, adv. M. (відколи́) seitdem,
Одкополи́ти, v. a. Кн. — гýбу s. Копи́лити.
Одкочувáти, v. a. weit abseits das Nomadenlager aufschlagen, K.
Одкóша дáти комý, Не. jmdm abschlagen, Widerstand leisten.
Одкрадáти ся, sich wegstehlen, Ф.
Одкрасувáти ся, s. Відкрасувáти ся; abblühen u. vollere Aehren bekommen.
Одкри́лє, n. Cm. Flügel, m. Flanke, f.
Одкритé, n. K. Offenbarung, f. s. Відкритé. [Postpferden; vgl. 92.
Одкри́тий лист, C. I. 91 Pass zu
'Одкуп, m. s. Відкуп; 2) Pacht, Verpachtung, f. C. II. 104.
Одли́га. f. Др. c. 388 s. Відли́га.
Одлигáти, одлигнýти, v. n. s. Відлóгнути; sich loslösen, schwinden Кч. 33; 3) *sich erholen ІГ. [Cm.
Одлинýти. v. n. zaudernd abstehen,
Одлїка, f. Под. Differenz, f. Unterschied, m. [tion, f. K.
'Одлїч, f. das Subtrahieren, Subtrak-
Одлї́чи́ти, s. Відлї́чи́ти; subtra-

hieren, abziehen, *К.* [hend, *m. К.*

Одлї́чу́еме, (чи́сло́), *n.* Subtra-

Одлу́зати, *v.a.Ос.*(61)IX.48 верстóв з-кілька zurücklegen.

Одлу́чний, *a.* abtrünnig; — дух Dämon der Verbannung, *Cт.*

Одляга́ти, одлячи́, *v. n.* sich trennen, abfallen, los werden; *одляглó на души́ es wurde leichter ums Herz.

'Одмін, -іну, *m.* (*d.* одмі́нойка, *f.*) Gegenstand zum Austausch als Lösegeld, *m. Гол.* I.50; *АД.*I.100 Lösegeld, *n.*

Одмі́на, *f.* s. Відмі́на; Variante, abweichende Lesart *Н.* 76.

Одміни́ти, *v. n.* und — ся *М.* II. 152 sich verändern; *v. a.* s. Відміни́ти; кому́ щось jmdm im Tausch weggeben *ІГ.*

Одмі́нномкомірóчні, *pl.* wechselkammerige Wurzelfüsser (Ennallostegia).

Одмі́нок, -нка, *m. Ч.* I. 194 s. Відміна 3), 4), відмінча́, *А-Г.* 158.

Одмі́чане, *n. В.* Unterscheidung, *f.*

Одміча́ти, одміти́ти, *v. a.* be-, anzeichnen, merken, *Сб.* I. 354. unterscheiden; — ся sich abheben, abstechen, *С.* II. 131. [мі́шне.

Одмі́шне, *adv. М.* III 137 s. Пере-

Одмóва, *f.* s. Відмóва; Antwort, *f. Кн. Cт.*; *d.* одмóвка, *К.* Widerspruch, *m.*

Одмоли́ти, одмóлювати, *v. a.* abbitten, -beten *С.* I. 106. [verjüngen.

Одмолоди́ти, *v. a.* jung machen,

Одна́кий, одна́ків, *ГБ.* одна́ковий, *a.* einerlei, gleich, ein und derselbe, der nämliche, gleichartig; одна́ково, *adv. d.* однаковíсенько, ganz gleich, g. gleichviel, gleichgiltig *Ш.* II. 111.

Одна́ковість, -ости, *f.* s. Одна́кість, Gleichheit, Uebereinstimmung, Conformität, Gleichartigkeit, *f. Не.*

Одна́кож, одна́че, *Гол. гр.* 30 *Кн. adv.* gleichviel, auf einerlei Weise, so oder so; 2) *conj.* doch, jedoch, dennoch.

'Одналь, *adv.* s. 'Оттамаль.

'Однікаль, *adv.* = Знивíдки, von nirgendher. [erheben, etwas aufwachsen.

Одника́ти, *v.n.*— від землї sich ab-,

Одни́пати, *v. n.* s. Змарнíти, (*В.*).

Однї́кувати ся, sich weigern, s. sträuben.

Одно-, s. Єдно-, едино-.

Однобарвний, *a.* einfarbig, *Пол.* gleichfärbig, *ГШ.*

Однобóже, *n. Ил.* Monotheismus, *m.*

Однобóжник, *m.* Verehrer eines Gottes, Monotheist, *m.*

Однобóкий, *a.* einseitig; parteisch *Ф.*; -а риба Art von Plattfischen *Ч.* I. I. 67; *adv.* однобóко auf eine Seite mehr, (зав'я́зана ху́стка &).

Однобóрство, *n.* Einzelkampf, *m.* Duell, *n. Кч.* 169. *Т.*

Однобóчний, *a. Н.* einseitig.

Одновеслóвий, *a.* einruderig.

Одновíрець, -рця, *m.* одновíрка, *f. ГШ.* одновíрний, *a.* eines u. desselben Glaubensbekenntnisses, Glaubensgenoss, *m.* (-in, *f.*). [schaft, *f. ГШ.*

Одновíрство, *n.* Glaubensgenossen-

Одноврéменник, *m. Под.* s. Сучáсник. [Schnurrbarts.

Одноу́сий, *a.* mit einer Hälfte des

Одноголї́тець, -тця, *m.* s. Одноли́тець (*Фр.*).

Одноголóвий, *a.* einköpfig.

Одногóлосний, *a.* einstimmig, einhellig; (*adv.* одноглáсно (-е) *Ш.* I. 286).

Одноголóсність, -ости, *f.* Einstimmigkeit, Einhelligkeit, *f. ГШ.*

Однодвóрець, -рця, *m.* Einhöfer, *m.* Landmann auf Krongütern.

Однодéнний, однодне́вний, (-дне́вий), *a.* eintägig, ephemer.

Однодéнниця, *Пол.* однодне́вниця, *В. f.* Eintagsfliege, *f.* (Ephemera). [*ГШ.*

Однодóмець, -мця, *m.* Einhäusler, *m.*

Однодýмець, -мця, *m. В.* однодýмний, *a. Не.* einer Gesinnung, Gesinnungsgenosse, gleichgesinnt.

Однодýмство, *n.* s. Однодýшність.

Однодýшний, *a.* einmüthig, einhellig. [thigkeit, Einhelligkeit, *f.*

Однодýшність, -ости, *f.* Einmü-

Однозбочи́стий, однозви́слий, *a.* einhängig, *Пар.* [nomyaria).

Однозвóрчі, *pl.* Einmuskel, *pl.* (Mo-

Однозвýк, *m. ГШ.* Gleichlaut, *m.*

Однозвýчний, *a.* gleichlautend.

Однозгíдно, *adv.* einstimmig, übereinstimmend, *Фр.*

Однозéрниця, *f.* — пшени́ця das Einkorn, (Triticum monococcum) *В.*

Однозна́чний, *a.* gleichbedeutend; synonym.

Однозна́чність, -ости, *f. Св.* eine

u. dieselbe Bedeutung, Aequivalent, *n.*

Однозубець, -бця, *m.* однозубий, *a.* Einzahn, einzähnig.

Однозубиця.*f.*Monodonta. [namig.

Одноіменний, *a.* einnamig, gleich-

Однокашник, *m.* der zusammen aus einem Topfe „каша" isst, „Schlafkamerad", contubernalis. [Zimmer

Однокімнатний, *a.* mit einem

Однокінний, *a.* mit einem Pferde bespannt, einspännig; однокінка, (-конка) *f.*Einspänner, *m.* [hauige Wiese. *ГШ.*

Однокісний, *a.* -а сіножать, ein-

Однокопитний, (-питий), *a.* Einhufer, *m.* einhufig.

Однокорінний, *a. Гол.* eine u. dieselbe Wurzel habend. [*Пар.*

Однократний, *a.* einmalig, *ГШ.*

Однокрилий.*a.*einflügelig. [terig.

Одноли́стний,(листий), *a.*einblät-

Однолитий, *a.* einheitlich.

Однолитість,-ости, *f.*Einheit.*f.ОБ.*

Одноліте́ць, -тця,одноліток, -тка, *m.* ein Jahr alt, einjähriger Trieb an Pflzen, Jahrestrieb, Jahrring (bei Bäumen); ein Jahr altes Bübchen, *Ч.* V. 252.; 2) gleich alt, gleichen Alters, Altersgenosse, *m. Ш.* II. 117. [II. 82.

Однолітка, *f.* Altersgenossin, *f. М.*

Однолітний, *a.* einjährig; 2) von gleichem Alter.

Одноманітний, *a.* desselben Gehaltes, homogen, *Н.* VI.; 2) einförmig, monoton, *Cm.* · [ben Farbe *М+Б.* 62.

Одномастний, *a.* einer u. dersel-

Одномастність, -ости, *f.* Einfärbigkeit, *f.* [gen etc.).

Одномістний, *a.* einsitzig (Wa-

Одномязові, *pl.* Einmuskeler, *pl.* (Monomya). [zelfüsser (Stichostegia).

Однониэці.*pl.*einreihfächerigeWur-

Одноногий, *m.* einfüssig.

Однообразний, *a.*einförmig,gleichförmig, *Пар.*

Однообразність, -ости, *f.* Einförmigkeit, Gleichförmigkeit, *f.*

Одноокий, *a.* einäugig.

Одноосевий, *a.* einachsig, *Вол.*

Одноочка, *f.* одноочник, *m.* Einauge, *n.* (Polyphemus).

Однопальці, *pl.* einfingerige Handschuhe, Daumenhandschuhe, Fäustlinge, *pl.*

Однопальчастий, *a.* mit einem Finger; -а рукавиця Fäustling, *m.* [*B.*

Однопенний,*a.*einhäusig(monoicus)

Однопідошвий, *a.* einsohlig, *Пар.*

Однопірний, *a.* im Gleichgewicht.

Однопластний,*a.*einschichtig, *ГШ.*

Одноплеменний, *a.* von einem u. demselben Volksstammme.

Одноплеменність, -ости, *f.* nationale Zusammengehörigkeit, Stammesverwandtschaft, *f.*

Однопневий, *a.* einstämmig.

Однопрестольний, *a.* auf einem u. demselben Throne.

Однопрозяоцевий, *a.* einsamenlappig, -і ростини Spitzkeimer, mit einem einzigen Keimlappen, (Monocotyledoneae) *B.*

Одноразний, *a. Ч.* II. 243 -і пісни?

Одноріг, *m.* однорогий, *a.* Einhorn, *m.*; einhörnig. [mesverwandte, *Гол.*

Однородець, -дця, *m.* der Stam-

Однородний,*a.*gleichartig,homogen.

Однородність, -ости, *f.* Gleichartigkeit, homogene Zusammengehörigkeit, Gemeinschaft, *f. T.* [sicornis.

Одноріжок, -жка, *m.* Oryctes na-

Однорічний, *a.* einjährig; однорічник, *m.* Einjährigfreiwilliger, *m.*

Одноружий, *a.* mit einer Hand.

Односелець, односелянець, -нця, односельчанин, *He. m.* aus einem u. demselben Dorfe, Mitwohner; Landsmann, *m.*

Односердий, *a.* (*adv.* односердне *Ш.* II. 32) einmüthig, solidarisch, *T.*

Односкладовий, *Дгр.* односложний, *a.* einsilbig, monosyllab.

Однослівний, *a.* однослов, *Н.* 135. *m.* worthaltend, dessen Grundsatz ist: ein Wort — ein Mann, Worthalter, *m.*

Однословний, *a. ГШ.* mit einem Worte ausgedrückt.

Однослойний, *a.ГШ.* einschichtig.

Однослуживець, -вця, *m.* Amtsgenosse, *m.* [me, *B.*

Односмуговий, *a.* mit einer Strie-

Односпальний, *a.* einschläferig, einmännisch, *Пар.*

Одностайний, (-стальний, -стійний), *a.* einheitlich, solid, ganz, einförmig, gleichförmig; 2) s. Рівномірний, *Пол.*; 3) s. Односердий.

Одностáйність, -ости, *f.* Einförmigkeit, Gleichförmigkeit, Solidität, einheitlicher Zustand; 2) Einmüthigkeit, Solidarität, *f.* *К.*

Одностворчатий, *a.* einflügelig (v. Fenster, Thür) *ГШ.*

Однóстеблéць, -еця, *m.* одностéблиця, *f.* *Ч.* V. 1108 (капýстиця —) Pflze mit einem Halm, einhalmig; одностеблúчка, *Bein.* der ярá пшенúчка, *Kol.* I. 99; -иця, *Гн.* 15 Art Pflze.

Одностороннúй, *a.* einseitig, *parteiisch; -а вóлоть einseitswendig, *B.*

Одностороннíсть, -ости, *f.* Einseitigkeit, Parteilichkeit, *f.*

Однострóйний, *a.* in Ordnung, harmonisch.

Однострóйність, -ости, *f.* Harmonie, *f.*

Однострýнка, *f.* Monochord, *m.*

Односýм, *m.* Kamerad, Genoss (bei den пластунú), *m.* (wörtl. der mit einem anderen denselben Quersack gebraucht).

Односýмство, *n.* Kameradschaft, Brüderlichkeit der односýми, *f.*

Односцíвний, *a.* s. Одноцíльний.

Однотíнний, *a.* einschattig, *Пар.*

Однотóнний, *a.* eintönig, *Фр.*

Одноýхий, одноýшний, *a.* einöhrig; einhenkelig, *ГШ.*

Одноцьвíтний, (-тий), *a.* einblütig, *B.*; einfarbig.

Одноциферний, *a.* einziffrig.

Одноцíльний, (-лий), *a.* einheitlich, solid, homogen, *ВБ.* *Фр.*

Одноцíлість, -ости, *f.* s. Одностáйність 1).

Одночáсно, *adv.* *He.* nur für eine Zeit, einmal (*с. у. н.* 416).

Одночасóвий, *a.* der einen u. derselben Zeit, gleichzeitig, mitlebend, *Кн.*

Одночерéпний, *a.* einschalig.

Одночлéнний, *a.* eingliederig.

Одношéрстний, *a.* von gleichem Haar, gleichfarbig vom Haar.

Одóбрене, *n.* das Gutheissen, Genehmigung, Billigung, *f.*

Одобрúти, одобрáти, *v. a.* gutheissen, genehmigen, billigen.

Одовéць, одовúчин, & s. Вдовéць, вдовúн &.

Одогрівáти, s. Відогрівáти.

Одозвóлити, *v. a.* *Др. с.* 51. befreien, erlösen.

Одоíти, *v. a.* säugen, *Ш.* II. 256.

Одóлї, *adv.* s. 'Онодї, óногда.

Одолíне, *n.* Uebermacht, *f.* Sieg, *m.* *Кл.*

Одолíти, одолївáти, *v. a.* überwinden, besiegen; *v. n.* überhandnehmen.

Одолян, *m.* Baldrian, *m.* (Valeriana offic.); одоляновáті Baldrian-Gewächse (Valerianeae).

Одомáш, *m.* Kauftrunk, *m.* Zeche, *f.* [[áldomas] s. Могорúч.

Одорóбайло, *He.* одорóбло, *ОП.* *n.* s. Дорóбайло.

Одосóбити ся, s. Відособнúти ся.

Одпáсти, *v. a.* лáски чиéї *М.* II. 123 jmds Gunst verlieren.

Одпéрти ся, s. Відречú ся.

'Оплодок, -дка, *m.* *Зг.* s. Відрóдок.

Одповіднúй, *a.* лист, *Кн.* Antwortschreiben, *n.*

Одповідя, (-е), *n.* Vergeltung, Revanche, *f.* Entgelt, *m.*; 2) Vertheidigung, *f.* *К.*

Одповістúти, одповіщáти, *v. a.* *М.* I. 17 erzählen, melden.

Одповíт, *m.* Verantwortung, *f.* *ІГ.*

Одпоминáти, *v. a.* jmds Gedächtnis feiern, *Ке.* 68.

Одпóра, *f.* *Пу.* Widerstand, *m.*

Одпочúлий, *a.* der ausgeruht hat, *Б.*

Одпочúн, *m.* *Ч.* V. 577 s. Відпочивáне.

Одпрáвди, *adv.* ja, es ist wahr, wirklich.

Одпрáвлене, *n.* *Пол.* Verrichtung, Anwendung, *f.* Zweck, *m.*

'Одпуск, *m.* Entlassung, *f.* *Шл.*

Одпустúтель, *m.* гріхáм — *P.* I. 178 der Sünden ablässt, Ablassprediger, *m.*

Одпустúти, *v. a.* nachlassen, *М.*

Одр, *m.* † одр-недýг *Ш.* II. 252 Krankenbett, *n.*

Одрáдосен, *a.* *Ме.* 71 tröstlich, erfreulich.

Одрáдость, -ости, *f.* *К.* Freude, *f.* Trost, *m.*

Одратувáти, *v. a.* *М.* III. 142 erretten.

'Одривка, *f.* без -ки, ohne Unterlass, unausgesetzt, *ІГ.*

Одривчáсто, *adv.* *He.* (*Пр.* XII. 745) mit abgebrochenen Worten; grell, schrill.

Одригнýти ся, aufstossen (von Magengasen); * zum Durchbruch kommen.

'Одрижка, *f.* das Aufstossen, s.d. vor.

Одрúна, *Щог.* одрúня, *Мі.* II. 145, *f.* Bett, *n.*

Одринýти, *v. a.* *Шл.* verstossen, verwerfen.

'Одріóки, *pl.* Kleinigkeiten, *pl.*

Одрíзне, *adv.* abseits, abgesondert.

Одрізнáти, *Кч.* 123 s. Відріжнúти.

'Одрік, -іку, *m.* *Ру.* Antwort, Entgegnung, *f.*; 2) Absage, Abdication, *f.* *Кн.*

Одробйти ся, *М.* II. 36 die aufgegebene Arbeit vollenden. [*vgl.* Відробок.
Одробітчанйн, *m.* der abarbeitet,
Одроде, одріде, *n.* Abart, Sippschaft, *f.*; 2) Abkömmling, Sprössling, *m.* *К.*
Одродїне, *n.* s. Відродженє.
'Одросток, -тка, *m.* *Ч.* IV. 120. *П.* 138 s. Відросток, відрость.
'Одруб, *m.* сказати одним одрубом mit einem Worte, kurzweg sagen.
Одружйти, *v. a.* zu Freunden machen; — ся з ким jmds Freund werden *Ш.* I. 199; 2) Ehebündnis stiften; — ся Ehe schliessen, sich vermählen.
Одрухати ся, s. Роздрухати ся.
Одрюкований.*ptc.*abgeprügelt, *Шл.*
Одрядйти, *v.a.He.*s. Відправити, abfertigen. [*Ш.* II. 253.
Одряхнути, *v. n.* schwach werden,
Одсадйти, *v.a.* — коня wund reiten.
'Одсьвіт, *m.* Abglanz, *m.* Reflexbild, *n.* *He.* *Біл.*
Одсьвітйти, одсьвічувати, *v.a.* zurückstrahlen lassen, abspiegeln; — ся abglänzen, zurückstrahlen, *He.*
Одсéрдити ся, *Ч.* V. 581 vom Zorne ablassen; den Z. aufgeben.
Одсйджувати ся, *К.* bei der Belagerung sich vertheidigen. [Getreide, *C.*
Одсйпне, *s. n. a.* Art Abgabe in
'Одсїч, *f.* s. Відсїч; Gegenwehr, *f.* — зробйти, давати sich zur Gegenwehr setzen, Widerstand leisten, *Кч.* 358; 2) * — — Rede stehen, entgegnen кому *Кч.* 50; 3) на — s. Навперейми, *Левч.* [Abbild, *n.* Abdruck, *m.* *Ст.*
'Одслїд, *m.* Spur, *f.* Zeichen, *n.* *B.*;
Одскалина, *f.* Seite, Abhang e. Felsens. [*ent-, vergelten, erwiedern. *Н.* 268.
Одскородити, *v.a.*s. Скородити; 2)
'Одскочки, *pl.* in der Leinenstickerei: Abschluss der Borte, *m.*
Одсоптй ся, (відсапнути), sich ausschnauben, Athem holen. [sung, *f.*
Одставка, *f.* *gr.* Abschied, *m.* Entlas-
Одставний, *a.* verabschiedet.
'Одстор.*adv.*від чогось abseits *М*+*Б.*
Одсторонйти, *v. a.* *С.* II. 187 auf die Seite schieben, beseitigen, forträumen.
Одстоювати, одстояти, *v.a.*когось, щось aufrecht erhalten, unterstützen, retten, vertheidigen, *He.*
Одсудйти, *v. a.* s. Присудйти.

Одтанувати, *v. n.* s. Відтавати.
'Одтис, одтиск, одтисок, -ска, *m.He.* Abdruck, *m.* Abbild, *n.* [anoe, *f.* *T.*
Одтїнюванє, *n.* Schattierung, Nü-
Одтобурчити, *v.a.P.* II. 112.s. Настобурчити.
Одтопйрити, (-пір-), *v. a.* *gr.* auseinanderbreiten; zottig machen.
Одтрусйти, *v. a.* *М.* III. 135 auf die Seite schütteln.
Одтуповати ся, *М.* III. 81 den Schall der Fusstritte wiedergeben.
Одтягач, *m.* Abzieher, *m.* [*Зак.*
Одубіти, *v. n.* starr werden, sterben,
'Одуд, *m.* s. Вудвуд.
Одужати, одужчати, *v. n.* genesen, gesund werden; kräftiger werden.
Одукалий, *a.* beleibt, (*Фр.*).
Одумати ся, sich fassen, s. bedenken, s. besinnen, s. entsinnen, überlegen, überdenken *P.* I. 6, sich entscheiden 42.
'Одур, *m.* *Ков.* Betäubung, Verdummung, *f.* Taumel, *m.*; 2) betäubendes Getränk, Narcoticum, *n.*
Одурйти, одурювати. *v. a.* betäuben, bethören, hintergehen, überlisten, zum Narren machen, zum Besten haben.
Одуріти, *v. n.* betäubt, bethört, verrückt werden, Narr werden, den Verstand verlieren.
Одурманити, *v. a.* betäuben, *К.*
Одути ся, sich aufblasen; місяць в хмарахъ одув ся bekam den Wolkenring. [*a.* aufgeblasen, aufgedunsen.
Одутлий. *Ш.* I. 277, одутловатий,
Одуховнйти, *He.* одухотворйти, *v. a.* vergeistigen, geistig durchdringen lassen, g. heben, begeistern.
Одушевйти, одушевляти, *v. a.* beleben, beseelen, *Ог.* begeistern, *Зг.* — ся sich — —.
Одушевлéнє, *n.* Begeisterung, *f.*
Одхаяти, *v. a.* *К.* I. 116 zu Kräften, zur Besinnung wiederbringen.
Одхитнути ся, sich abwenden, an die Seite abtreten.
Одхідний, *a.* Abgangs- *Ч.* II. 428; -а пісня Abschiedslied, *n.* IV. 396.
Одхіднйк, *m.* Abort, *m.* *К.*
Одхлинути, *v. n.* s. Відхлянути.
Одхлостувати, *v a.*züchtigen, abprügeln, *IГ.*
Одходйти, одхожати, *v. n.* genug,

bis zur Ermüdung gehen, den Gang vollenden *Me.* 293 s. Відходи́ти; 2) *v. a.* dh Pflegen u. Warten einen Kranken zur Genesung bringen *Кч.* 207.

Одхóдник, *m.* Afteröffnung, *f.*

Одхóже місце, Abort, Abtritt, *m.* Closet, *n.* *Под.* [fe an sich vertilgen.

Одхрести́ти ся, *С.* I. 105 die Tau

Одчáй, *m.* Verzweiflung, *f.* Entsetzen, *n.* *Ст.* [jmdm trennen, *Кв.* 321.

Одчали́ти, *v. n.* від когó sich von

Одчахну́ти ся, sich losreissen, -trennen.

Одчáяний, *a.* *КУ.* verzweifelnd.

Одчесáти, *v.a.* гóлову abschlagen, *С.*

Одчисля́ти, *v. a.* abrechnen, subtrahieren. [-sammeln.

Одчи́тувати, *v. a.* herauslesen,

Одшатну́ти ся, *Др.с.* 141 s. Одхитну́ти ся. [weichen, -schaudern.

Одшахну́ти ся, *М.* III. 93 zurück-

Одшéльник, *m.* *Кч.* 137 Anachoret, Einsiedler, *m.*

'Одшиб, *m.* *К.* II. 60 на óдшибі abseits entfernt, abgesondert, in einer Entfernung.

'Одщеп, *m.* одщéпність, -ости, *f.* Abtrünnigkeit, Lostrennung, *f.* *Кн.*

Одщи́тувати ся, Rechnung ablegen, Bericht erstatten. [*М.КУ.*s.Одéжа.

'Одяг, *m.* óдяга, *f.* *Левч.* одягáло, *n.*

Одягáти, одягну́ти, *v. a.* ankleiden, bekleiden. [ни́й.

Одягни́й, *a.* *Н.* 218. *Кч.* 260. s. Одїж-

Ож, óже, *conj.* = же, що dass; 2) da, weil *Ог.* 211. [ungeschlachter Kerl.

Ождиґáн, *m.* Schlägel, *m.* Keule, *f.* *e.

Ождиґáти, *v. a.* stossen, derb schlagen.

'Ожег, *m.* óжево, *n.* s. 'Ожіг.

Ожелéдь, ожелéда, *f.* Glatteis, *n.* *Ш.* II. 258; 2) Regen mit Schneegraupen, *m.*

Ожéнене, оженíня, (*d.* -íнячко), *n.* Ehe, Heirat, *f.* на -ню *Ч.* III. 401 heiratsfähig. [sich v., heiraten.

Ожени́ти, *v. a.* verheiraten; — ся

Оженовáта, *s. a. f.* *N.* e. Berges.

Ожерéбити ся, fohlen. [I. 139.

Ожерéд, *m.* s. Сти́рта, оборíг, *Пот.*

Ожерéле, *n.* *Макс.* Halskette, *f.* -band, *n.* -schnur, *f.*

Ожесточáти, (-и́ти), *v. a.* — сéрце *К.* hart, verstockt machen, verhärten.

Ожечáти, *v. n.* *Wgr.* 112 erstarren, gerinnen.

Ожечи́, *v. a.* s. Ожигáти.

Оживáти, *v. n.* aufleben, zum Leben aufwachen. [lebendig machen.

Оживи́ти, (-вля́ти), *v. a.* beleben,

Оживя́ра, *f.* plumpes grosses Weib.

Ожигáти, *v.a.* umbrennen. [punkt, *m.*

Ожи́гло, *n.* *Це.* (*Пр.* II. 451) Brenn-

Ожи́даня, *n.* ожи́данка, *f.* *Фр.* Erwartung, *f.* [che gewärtig sein.

Ожидáти, *v. a.* erwarten, einer Sa-

Ожидови́ти, *v.a.* zum Juden machen.

Ожидовíти, *v.a.* zum Juden werden, jüdisch handeln.

Ожи́на, *f.* Kräuterich, Blätterwerk, *n.* (*В.*); 2) Acker-Brombeere, *f.* (Rubus caesius). [(Murex brandaris).

Ожи́нець, -нця, *m.* Brandhorn, *n.*

Ожи́ти, *v. n.* s. Оживáти.

'Ожівно, *n.* Stiel der Ofenkrücke, *m.*

'Ожіг, -ега, óжог, óжуг, *m.* Ofenkrücke, -gabel, *f.* Schürstock, *m.*

'Ожогом, *adv.* s. Прóжогом.

Ожолу́док, *m.* s. Жолу́док. [erstarren.

Ожóпіти, ожíпнути, *v.n.* hockend

'Ожужка, ожóвка, *f.* s. Ужéвка.

Озадáчене, *n.* *КУ.* Verwunderung, *f.* das Betroffensein.

Озадáчити, (-áчувати), *v. a.* *КУ.* befremden, verwundern, überraschen.

Озáмчити, *v.a.* *К.* mit e. festen Schloss (Burg) versehen. [vespertina.

'Озар, *m.* піскоми́р — Psammobia

Озари́ти, (-я́ти), *v.a.* *Зг.* er-, beleuchten, bescheinen.

Озбрóйний, *a.* bewaffnet, *Ст.*

Озвáр, *m.* s. Узвáр, *Не.*

Озвáти ся, s. Обізвáти ся.

Озвéнна, *f.* s. Вíдголос, *Пол.*

Озвíрчити ся, zum bösartigen Thier werden, *Зак.*

'Озвук, *m.* Resonanz, *f.* *Пол.* [da hier.

'Озьде, óзде, óзьдека, óзьдечки, *adv.*

Оздóба, *f.* Gestalt, *f.* Habitus, *m.*; 2) —, *Ш.* II. 236, оздóбина, *f.* Zierat, Schmuck, *m.* Schmucksache, *f.* [schmücken.

Оздоби́ти, (-бля́ти), *v. a.* zieren,

Оздойми́ти ся, sich heben.

Оздорóвити, *v. a.* s. Уздорóвити.

Оздоровíти, *v. n.* genesen, gesund werden, *М.*

'Оздух, *m.* *К.* (в óздухах) s. Вóздух.

Озе́м, *adv.* *Лгр.* 133. zu Boden nieder.
Озе́мле, *n.* *Зг.* Boden, *m.*; Estrich, *n.*
Озе́мок, *m.* *Кл.* s. Відзе́мок.
Озере́д, *m.* *Др. с.* 3. s. Ожере́д.
Озери́стий, *a.* wo viele Seen sind.
Озери́ще, (-и́ско), *n.* Stelle wo vormals ein See war.
'Озерний, *a.* *Под.* See-, auf den Seen.
'Озеро, (*d.* озерце́), *n.* See, Landsee —; Weiher, *m.* [ри́ще.
Озеря́вина, *f.* *Ос.* (61) VI.35 s. Озе-
Озива́ти, *v. a.* s. Назива́ти, *Ч.* V. 897; — ся s. Обізва́ти ся; *b*) — чимо́сь, *К.* auftreten als —. [ter-, winterlich.
Ози́мий, озими́нний, *Зак.* *a.* Win-
Ози́мина́, *f.* Wintergetreide, *n.*
Озимку́ля, *f.* коро́ва die im Winter nicht kalbt u. daher wenig Milch giebt.
Ози́мовий, *a.* *АД.* I. 81 s. Ози́мий.
'Озимок, -мка, *m.* junges Rind.
Озимува́ти, *v. n.* *Зак.* s. Зимува́ти.
Озира́ємна, *f.* *Ч.* I. 122 Wachtthurm, *m.* Warte, *f.* [sicht, *f.* *К.*
Ози́ране, *n.* das Rückschauen, Rück-
Озира́ти, *v. a.* s. Обзира́ти.
Озирка́ти ся, herumblicken; 2) lächeln *Wgr.* 120. [Nbfl. des Че́ремош б.
Озірни́й, *s. a. m.* *N.* e. Berges; 2)
Озі́я, *f.* *Ос.* (62) IV. 106. Gemeinde, *f.*
'Озлість, *f.* s. Злість, *Ал.*
Озлоби́ти, озлобля́ти, *v. a.* kränken, erbittern; — ся böse werden.
'Озьмін, *m.* s. Узьмінь. [Взя́ти.
'Озьму, о́зьмеш, & = во́зьму & s.
'Ознак, *m.* озна́ка, *f.* Anzeichen, Merkmal, *n.* Eindruck, Ausdruck, *m.* *Не.*; Notiz, Angabe, *f.* *К.*
Означа́ти, (-и́ти), *v. a.* an-, bezeichnen, merken; bedeuten. [tung, *f.*
Озна́чене, *n.* Bezeichnung, Bedeu-
Озна́чний, *a.* bedeutsam, significant.
Озни́ця. *f.* Dachloch für den Rauch, *n.*; 2) s. Возни́ця.
Ознobи́ти, *v. a.* s. Відморози́ти; — ся sich erkälten, frieren *Гол.* II. 36
Озно́же, *n.* s. Яма, вибо́їна.
'Озов, *gen.* о́зву, *m.* *Ос.* (61) IX. 42 Rücksprache, Replik, *f.* Widerruf, *m.*
Озолоти́ти, *v. a.* vergolden; mit Gold beschenken. [len, *Пу*
Озори́ти, *v. a.* beleuchten, umstrah-
Озу́бчик, *m.* Zahnwalze, *f.* (Prorodon),
Озу́ти, *v. a.* s. Взува́ти.

'Озюм, *m.* Art Frucht, Gewürz.
Озя́бнути, *v. n.* frieren; озя́бший, *a.* frierend, erkältet.
Ой! *int.* ach! o weh! ei! ой не так wohl nicht so, eben gar nicht so.
Ойойой! *int.* der Verwunderung u. des Schmerzes.
'Оказ, *m.* s. До́каз. [lich, stattlich.
Оказа́лий, ока́зний, *Зг.* *a.* ansehn-
Оказа́ти, ока́зувати, *v. a.* zeigen, bezeigen, erweisen; — ся sich zeigen, erscheinen. [*f.* *Gelegenheits-Festessen, *n.*
Ока́зия. *f.* Gelegenheit, Veranlassung,
Ока́ймити, *v. a.* *Ос.* (61) VII. mit e. ка́йма versehen. [letzen.
Окалі́чити, *v. a.* verwunden, ver-
Окалічі́ти, *v. n* Krüppel werden.
Окамени́зна, *f.* Versteinerungsmasse, *f.* [werden, versteinern.
Окамені́ти, (-мяні́ти), *v. n.* zu Stein
Окаміни́ти, *v. a.* in Steine verwandeln, *КУ.* [sen, glotzenden Augen.
Ока́нь, *m* *Не.* (*Пр.* XII. 607) mit gros-
Ока́ня, *f.* Argusschnecke, *f.* (Cypraea Argus).
'Окап, *m.* Dachtraufe, *f.* Gesims über dem Fenster, *n.*; *pl.* ока́пи Tropfsalz, *n.*
Ока́пник, *m.* Sinter, *m.* — кремі́нний Kalksinter, *m.*
'Окапок, -пка, *m.* Kleinigkeit, *f.* (*Фр.*).
Ока́р, *m.* ока́ра, *f.* etw. Ungeheueres, grosser Eber etc.
Ока́ра, *f.* Vorwurf, *m.* Rüge, *f.*
Окарикату́рити, *v. a.* *Не.* carikieren, zur Caricatur verzerren. [ва́ти.
Окарува́ти, *v. a.* *Ме.* 241 s. Очару-
Ока́тий, *a.* s. Ока́нь.
Ока́тка. *f.* Augenfliege, *f.* (Panops) *В.*
Ока́янний, *a.* ока́янник, *m.* ока́янниця, *m. f.* *Ко.* 69. (*d.* ока́янчик), der Unglückliche, Elende; 2) Bösewicht, der Ruchlose. [Jammer, *m.*
Ока́яньство, *n.* Unglück, *n.* Plage, *f.*
Оква́пний, *a.* s. Поква́пний.
Оквічений, *a.* mit Blumen bedeckt.
Океа́н, *m.* Ocean, *m.* *adj.* океа́нський, *К.* des Ocean.
Океа́нка, *f.* Pteroceras oceani.
Оке́кнути ся, übrigbleiben; оке́кло ся (= отекло́ ся) ist noch als Ueberschuss geblieben (*В.*).
Оке́нце, *n.* *dim.* *Др. с.* 147 s. Віко́нце.
Океон, *m.* Lunette, *f.* *Gr.* 24.

Окидáти, окúнути, *v. a.* — óком den Blick in die Runde schweifen lassen, ringsumblicken,— когó scharf auf jmdn den Blick werfen.

'Окиди, *pl.* Ausschlag, *m.* (als: Flechte, Grind, Mitesser &).

'Окис, óкисок, -ска, *m. Пол. ГШ.* Oxyd. *n.*

Окúслене, *Под.* окúснене, *Пол. n.* Oxydation, *f.*

Окисл́яти, *v. a. Под.* oxydieren lassen; *v n.* und — ся *Пол.* oxydieren, sich —.

Окитúти, *v. a.* s. Обкитúти.

'Окіл, (óків). *gen.* окóлу, *m.* s. Обóра, обійстé, комáра, *Gr.*24; 2) Kreis, Bezirk, *m.* Umgegend, *f.* Vorstadt, *f. Me.* 437. *Гр.*

Окíльність, -ости, *f. Пар.* s. Обстáва 1).

Окільн́я, *f.* Kreis, Halbkreis, *m.* Runde, *f.* итú на окільню́ in die Runde gehen.

Окільцé, *n.* Ringel, *m. Ч.* IV. 231.

Окíнчене, *n.* Endung, *f. ГШ.*

Окінчúти, s. Скінчúти.

Окíп, *gen.* окóпу, *m.* Schanzgraben mit einem Walle, Erdwall, *m.* Verschanzung, *f.*

Окíпний, *a. B.* -а ростúна die behackt, um od. aufgegraben wird.

Окіпнíти, *v. n.* mit Reif bedeckt werden u. dabei erstarren; 2)*stutzig werden.

'Окість, *g.* óкости. *f.* óкісток, -тка, *m.* Knochen mit anliegendem Fleisch, Röhrknochen; Wirbel im Rückgrat, *m. Левч.*

'Окіт, *gen.* óкоту, *m.* Ueberfluss, *m.*

Окíтний, *a.* reichlich.

'Оклад, *m. Пр.* II. 269 Beschlag, *m.* Steuerschätzung, *f.*; 2) Einfassung, *f.*

Оклáдина, *f.* Bestandtheil des Gebäudes, *m.*; 2) Einbandeckel, Umschlag e. Buches, Schale e. Messergriffes etc.

Окладúнець, -нця, *m. B.* óкладка, *f. Пол.* Messerscheide, *f.* (Solen).

Оклáдник, *m.* Honigklee, *m.* (Melilothus offic.).

Оклеветáти, *v.* verleumden.

Оклевéтник, *m. Ф.* s. Клевéтник.

Оклеíти, *v. n.* umkleben, zuleimen.

Оклéпанець, -нця, óклепок, -пка, *m.* ringsum abgedroschene Garben Roggens etc.

Оклепáти, *v.a.* ringsum (oberflächlich) abdreschen; 2) *ся s. Учепúти ся, *Gr.*24.

'Оклецок, -цка, *m.* s. Клец.

Оклейти, *v. n. Wgr.* 112. s. Окріяти.

'Оклик, *m.* Zuruf; Anruf, *m.*

Окликáти, окликнýти, *v. a.* jmdm zurufen, jmdn anrufen; — вíйско, *K.* das Heer laut u. öffentlich fragen lassen, befragen; — ся den Ruf wiedergeben, sich zurufen, *BШ.*

Оклúчен, *a. АД.* I. 177 berüchtigt, berühmt.

Оклúчник, *m. Кч.* 268. *КУ.* Ausrufer, Herold, *m.*

Оклíй, *m.* оклíя, *f.* Uklei, Laube, *f.* [Aspius lucidus).

Оклíк, *adv. Ф.* (*Поез.* (62) 85. 86) schier, stracks, fürbass?; ohne Sattel *ZP.*

'Оклýнок, -нка, *m.* s. Клýнок.

Окнáстий, *a.* mit zahlreichen Fenstern, *Ос.* (61) II. 234.

'Око, *n.* (*pl.* óчи), Auge, *n.* в óчи in die Augen, ins Gesicht, поза óчи hinter dem Rücken; пітú в сьвіт поза óчи ohne umzuschauen, blindhin in die Welt hinein; з очúй зійтú комý sich aus den Augen jmds fortmachen; з очúй стáло ся vom bösen Blick; на óко, в óчи vor den Augen, in die A. nur, zum Schein; від óка nach dem Augenmass; мáти óко на когó auf jmdn achten, Rücksicht haben; 2) Masche (im Netz &), *f. pl.* óка; 3) bodenlose Tiefe; 4) Einheit, Einer, *m.*: двáйцять (й) óко 21, сто и óко 101; *ГШ.*; 5) türk. Gewicht von ca. 3 Pfund; 6) Lottonummer, *f.*

Окóва, *f.* Beschlag, *m.* Einfassung, *f.*

Окóваний, *ptc.* s. Окувáти.

Оковáтий, *a.* Augen-, *B.*

Оковзнýти ся, *Ос.*(61) X 35 s. Похóвзнути ся, *sich ändern, umschlagen.

Окóви, *pl.* Fesseln, Ketten, Bande, *pl.*

Окóвий, *a. Ф.* -а фля́шка ein óко 5) Getränk fassend.

Оковúта, (*d.* оковúтка), *f.* Spiritus, Weingeist, *Пол.* sehr starker Brantwein [Aqua vitae].

Оковúтий, *a.* Spiritus-, *K.* I. 63; -а горíвка, *Ф.* s. Оковúта, -е зелéне винó *C.* IV. 515.

Окозáчити, *v. a.* kosakisch machen, [russinieren, *Кч.*217.

'Окол, *M+Б.* 200 das Aeussere, Habitus, *m.* (*opp.* нóров das Innere, das Naturell).

Околéсити, *v.n.* einen Halbkreis machen.

Околесúця, *f.* Umweg, *m.* -цю городúти mit Umschweifen reden, *Гр.*

Окóлик, околúнець, -нця, *m.* Kranzthierchen, *a.* (Peridinium), *B.*

Околúстий, *a. Иг.* 87. weit rings-

um umfassend, umfangreich; *adv.* -те, (-то), rundherum.

Око́лиця, *f.* Umgegend, Gegend, Umgebung *f.*; 2) Gesichtskreis, Horizont, *m. M.* I. 13; Umfang, Bezirk, Bereich, *m.* Peripherie, *f.*; 3) —, око́личка Verbrämung, *f.* Gebräme an e. Pelzmütze, *n.*

Околи́чний, (-и́шнїй), *a.* in, aus der Umgegend, umliegend; 2) äusserlich, von aussen *Левч.* [*m.* Verhältnis, *n.*

Околи́чность, *f. K pol.* Umstand,

Околі́т, -о́та, *m.* Strohbund, Langstroh, *n. pl.* Bundstroh, *n.* [tzen.

Околї́ти, *v. n. А-Г.* 159 bersten, pla-

Околї́тки, *pl.* Art Stickerei.

Око́лїя, *H.* 275. *Mi.* II. 71, Око́ля, *f.* s. Око́лиця 1).

Око́льниця, *f.* s. Зату́ла.

Окольни́чий, *s. a. m.* Kreisbeamter, *m.*

Око́ло, *praep.* mit d. *Genit.* um, herum, umher; an, ungefähr, fast, beinahe; nicht weit, in der Nähe von —.

'Около, *adv.* überall, allerwärts.

Окольо́н, *m.* Borte, *f.* s. Око́лиця 3); *Gr.* 24.

Около́тиця, *f. K.* II. 42 около́ток, -тка, *m gr. Me.* s. Око́лиця 1); Vorort, *m.*

Околотува́ти, *v. a.* s. Оклепа́ти 1); около́ти machen.

Око́мон, око́ном, *m.* Oekonom, Wirtschaftsbeamte, *m. adj.* окомо́ньский, окомо́нів.

Око́монок, *m.* s. Ко́минок 2).

Окомо́нка, *f.* Weib des око́мон; окомоні́вна, *f.* Tochter des о., окомончу́к, *m.* Sohn des о.

Око́на, *f. Др. с.* 177. *He.* s. Іко́на.

Оконе́чний, *a.* End-, vom Ende, lezt; endlich, ausgemacht, vollendet, *Фр.*

Окони́ти, *v. a. Me.* 417 zu Pferde einholen. [compromittieren, *He*·

Оконфу́зити, *v. a.* confus machen,

Окопа́ти, око́пувати, *v. a.* umgraben; — ся einen Graben um sich ziehen, einen Erdwall aufwerfen, sich verschanzen.

Око́писко, (-ище), *n.* jüdischer Friedhof.

Око́пистий, *a.* voll, mit Ueberschuss.

Окоптї́ти, *v. n.* beräuchern, berussen.

Око́рене, *n.* Ueberrindung, *f. Вол.*

Око́ренок, -нка, *m. H.* 138. Wurzelsprosse, -reis, *m.* [*Кч.* 10.

Око́рм, *m.* Nahrung, *f.* Proviant, *m.*

Око́рні, *pl.* Rindenkorallen, *pl.* (Corticifera). [Theil des Besens.

'Окорок, -рка, *m.* — мітли́ der obere

Окоро́тний, *a Зап.* (*Веч.* I. 315) grausam, qualvoll. [mässigen.

Окороча́ти ся, sich bändigen, s.

Окоря́ки, *pl.* Art Polypen: Epithecia,

'Окос, *m.* Art Vogel. [*Пол.*

Око́са, *adv.* s. З-уко́са.

Око́ста, *f.* Schinken, *m.* [*Под.*

Окостенї́ва́ти, *v. n.* verknöchern,

Окостува́тий, *a. H.* 273. knöcherig.

Окоти́ти, око́чувати, *v. a.* umgeben, umringen, *C.*; 2) — ся Junge werfen (von Schafen etc).

Око́шити ся, ein Lager (кіш) bauen u. es beziehen *KC.* IV. 590; sich lagern, s. ansetzen; *über etw. kommen, *C.* I. 3.

Окпи́ло, *m.* scherzh. *N.* e. Betrügers.

Окпи́ти, *v. a.* betrügen, *Kol.* I. 27.

Окра́вина, *f. Зг.* о́кравок, -вка, Abschneidsel, Abschnitzel, *n.* [Кра́йка.

'Окра́вка, о́крайка, *Kol.* I. 37. *f.* s.

Окрада́ти, окра́сти, *v. a.* s. Обікра́сти.

'Окраець, -айця, (*d.* о́крайчик), *m.* — хлї́ба Brotschnitt, *m.* -krumme, *f.* Schnitt, *m.* (*d* s. Цїлу́шка).

'Окрай, *m.* часу́ Zeitabschnitt, -raum, *m.* -periode, *f.*

Окрайко́вий, *a.* vom Rande, End-, Grenz-, -о́ві лю́де Grenzbewohner, *pl.*

'Окра́йний, *a.* Rand-.

'Окрайок, -айка, *m.* Rand, *m.* Segment, *n. Гол.* Uferstrich, *m.*; 2) s. Опі́лок.

Окраї́на. *f.* lichter, grasiger Waldraum.

'Окрапок, *m.* слима́к — gefleckte Schnirkelschnecke.

Окра́са, *f.* Verzierung, Verschönerung; Zierde, *f.* Zierat, Schmuck, *m.*

Окраси́ти, окраша́ти, *v. a.* ausschmücken, zieren; * — ся sich unschuldig u. einen Anderen schuldig machen wollen, *Gr.* 24.

Окра́яти, *v. a.* zu-, beschneiden.

Окремезнї́ти, *v. n. Др. с.* 187 sich rüstiger fühlen.

Окре́мий, окре́мний, окремі́шний, *a.* abgesondert, besonder, abgeschieden, separat; vereinzelt, einsam, *adv.* окре́мо, (-і́шно), besonders etc.

Окре́мність, окремі́шність, -ости, *f.* Besonderheit, Abgeschiedenheit, Verschlossenheit, *f.*

'Окрест, *adv.* s. На-о́крест.
Окре́стний, *a.* s. Околи́чний, *Ил.*
Окре́стність,-ости *f.*s.Око́лиця 1).
Окре́щувати, *v. a.* bekreuzigen, mit dem heil.Kreuze segnen,*Кв.* (s.Охр-).
Окри́ва, *f.* Hülle, Decke, *f. B.*
Окрива́ти, *v.a.* verhüllen, bedecken.
Окри́вдити, *v.a. Др.с.* 171 schädigen, s. Укри́вдити.
Окри́віти, *v. n.* lahm werden.
Окри́да, *f.* Heuschrecke, *f.* (Acridium) *Кн.* [Lärm, *m.*
'Окрик, *m. K.* Geschrei, *n.* Zuruf,
Окри́кнути, *a. a.* кого́ *До.* jmdn anschreien; anrufen. [bus).
'Окриль, *f.* Flügelschnecke, *f.* (Strom-
Окрила́тїти, *v. n.* Flügel, Schwingen bekommen.
Окри́ле, *n. Cm.* кри́ла й окри́ля? 2) Landzunge, Erdzunge, *f. Bax.*
Окри́лити, (-я́ти), *v. a.* beflügeln, beschwingen, *Пар.*
Окри́льний,*a.*-а кість Flügelbein,*n.*
Окрислова́тий, *a.* dick, corpulent.
Окри́ти, *v. a.* s. Окрива́ти.
Окри́ш, *m. Wgr.* 39 der letzte Rest; з о́кришем von Grund aus, gänzlich, mit Stumpf u. Stiel.
'Окришок, -шка, *m.* ме́чик — Siegwurz, *f.* Allermannsharnisch, *m.* (Gladiolus imbricatus). [ва́вити.
Окріва́вити, (окров-), *v.a.*s.Обкер-
Окрі́вля, *f.* Dachbedeckung, *f.*
'Окрім, о́крімки, *adv.* s. Кро́мі; на -ки, s. Окре́мий (*adv.*).
I. Окрі́п,*m.*s.Кріп. [heisses Wasser.
II. Окрі́п, -о́пу,*m.*siedendes, siedend-
III. Окрі́п, -і́пу, *m. K.* окрі́па, *f.* Befestigung, Verschanzung; Schanze, *f.*
Окріпи́ти, *v. a.* s. Укріпи́ти.
Окріпі́ти, окрі́пнути, *Кн. v. n.* stärker werden, erstarken, sich erholen; hart werden. [len, *ГШ.*
Окрія́ти, *v. n.* genesen, sich erho-
Окро́в, *m.* окро́ва, *f.* Hüllblätter, *pl.* Hülle, *f.* (involucrum); s. Оцьві́тина; окро́вець, -вця, *m. dim.* Hüllchen, *n.* (involucellum) *B.* [& s. Окре́мий &.
Окро́мний, *a. He.* окромі́шки, *adv.*
Окро́мочка, *f. dim. Cm.* Rand, *m.*
'Окромя, *praep.* s. Кро́мі, о́крім, *C.*
Окропи́ти, окропля́ти, *v.a.*besprengen, benetzen.

Окро́плене, *n.* Besprengung, *f.*
Окроти́ти,*v. a.* begrenzen, beschränken; beruhigen; — ся sich beruhigen, sich ruhig (крі́тко) setzen, r. werden.
Окру́г, *m.* Bezirk, Bereich, Sprengel, District *m.*; 2) Kreis, Umkreis; *m.* Peripherie, *f.* Umfang, *m.*
Окру́га, *f.* Umgegend, *f. Макс.*; 2) s. Окру́г 1) *Под.* Strecke, *f.*; 3) s. Хоруго́в, *Gr.* 24. [um, im Kreise herum.
Округи́, *M.*II. 92. окру́г, *adv.* rings-
Округла́вий, *a.* rundlich, *Пол.*
Округла́вість, -ости, *f.* Rundlichkeit, *f.* [глий 1); круглота́ &.
Окру́глий, окру́глість, & s. Кру́-
'Окружень, -жня, *m.* Sertularia.
Окру́жене, *n.* Umgebung, *f.* [*n. B.*
Окруже́чк, -чка, *m.dim.* Döldchen,
Окружи́на, *f. Мог.* Schnörkel, *m.*?
Окружи́ти, (-а́ти), *v. a.* umkreisen, einschliessen, umzingeln, umgeben.
Окружко́ві, *pl.* Doldenträger, pflanzen, Schirmpflanzen (Umbelliferae, Umbellatae). [traube, *f.*
Окружкогро́зно, *n. B.* Dolden-
Окружля́ти, s. Кружа́ти 1).
Окру́жний, *a.* Kreis-, Bezirk-; 2) ringsumgebend, im Kreise; -е письмо́, окру́жник, *m.* Rundschreiben, Circular, *n.* [gend, *f.* Bezirk, Bereich, *m.*
Окру́жність, -ости, *f. Фр.* Umge-
'Окружок, -жка, *m.* Dolde, *f.* (umbella) *B.* [(Umbellularia) *B.*
Окружо́чня, *f.* Doldenkoralle, *f.*
'Окрутень, -тня, *m.* Walzenspirale, *f.* (Spirillum).
Окрути́ти, s. Оокрути́ти.
Окру́тний, окруте́нний, *a.* ungeheuer,sehr gross; 2)grausam,*T.* [drehen.
Окрутну́ти ся, *Ч.*IV. 604 sich um-
Окру́ха, *f.* Brocken, *m.*
'Окручок, -чка, *m.* Glockenthierchen, *n.* (Vorticella). [Arme, *pl.*
Окру́ше, *n. coll.* Ostergaben für
'Окрушки, *pl.* Brocken, *pl.*
Окру́щини, *pl.* Zeche gezahlt von dem, der zum ersten Male e. neues Kleid angezogen hat, *f.*
Оксами́т, *m.* s. Акса́міт; 2) Aquilegia vulg; 3) — коштовий Thalictrum strictum. [Аксамі́тний.
Оксамито́вий, *Левч.* -и́тний, *a.* s.
Окса́на, *f.* Axinia, Xenia. (*d.* Окса́-

ночка). [begleiten *Кв.* 181. 344.
Окселентува́ти, *v. n.* im Gesang
Оксі́я. *f.* Accentus acutus (ὀξεῖα).
Октои́х, *m.* Kirchenbuch mit achtstimmigen Gesängen.
Оку́блити ся, s. Окуко́бити ся.
Окува́ти, *v. a.* beschlagen (mit Eisen etc.); einschmieden, in Ketten schliessen, legen, schlagen, fesseln.
Оку́клене, *n.* Verpuppung, *f.*
Оку́клити ся, sich verpuppen.
Окуко́бити ся, sich einNest bauen, sich einnisten,s.wirtschaftlich einrichten.
Окульба́чити, *v. a.* satteln.
Окуля́ри, *pl.* Augengläser, Brillen, *pl.*
Окуля́рник, *m.* Brillenschlange, *f.* (Naja tripudians).
·Окуля́сом, *adv.Ал.* im Kreise herum (zu „вихиля́сом" geh.).
'Окунь, *m.* Barsch, Flussbarsch, *m.* (Perca fluviatilis); * о́кунів лови́ти s. Куня́ти; о́кунем става́ти stützig u. störrig sich zeigen, sich dagegen stemmen; *adj.* окуне́вий.
Окуна́ти ся, окунива́ти ся, *gr. К.* untertauchen, ein-,untergetaucht werden.
I. 'Окуп, *m. N.* e. Berges.
II. 'Окуп, *m.* Lösegeld, *n.* [loskaufen.
Окупи́ти, окупля́ти, *v. a.* erkaufen,
Оку́плене, *n.* das Erkaufen, Loskaufung, *f. До.*
'Окур, *m.* Beräucherung, Anräucherung, *f.*; 2) Rauchwerk, -mittel, *n.*
Окури́ти, оку́рювати, *v. a.* beräuchern.
Оку́ти, *v. a.* s. Окува́ти.
'Окутні, *pl. a.* Maskirtblumige, *pl.* (Personatae) *B.* [skirt, *B.*
Окутова́тий, *a. B.* verlarvt, ma-
Окуча́, *f.* Art Schilfrohr.
Оку́чик, *m. Ч.* III. 454?
Окчемні́ти, *v. n.* s. Знікчемні́ти.
Ола́де, *n.* ола́дка, *f.* о́ладок, -дка, *m. Н.* 152 Art Buttergebackenes.
Оланда́р, *m.* s. Оренда́р.
Ола́ч, *m.* олачи́стий, *a.* Vieh mit weissen Seiten. ['Ольжин.
'Ольга, (*d.* 'Ольдзя), *f.* Olga; *adj.*
Олга́ти, *v. a.* belügen, *Зг.*; *v. n.* s. Лга́ти. [wohlan, *Ог.*160. 4 *Гол.*III.414.
'Оле, *int.* nun, nun doch, nun denn,
Олеа́ндер, -дра, *m.* Oleander, *m.* Lorbeerrose, *f.* (Nerium oleander).

Олеі́ні́ти, *v. n.* mannbar werden (ле́інь).
Оледені́ти, *v. n. Мак.* s. Зледені́ти.
Оле́диця, *f.* s. 'Ожеледь.
Оле́кса, Олексі́й, *m.* Alexius; Оле́ксиха, *f.* des Оле́кса Weib; Оле́ксишин der Оле́ксиха Sohn etc.
Олекса́ндер, -дра, (-дро), *m.* Alexander; Олекса́ндра, *f.* Alexandra.
Олексїо́ка, *f. N.* e. Berges *Gr.* 6.
Олелько́, *m.* s. Олесько́.
'Олень, -еня, *m.* Hirsch, *m.* (Cervus).
Оле́на, (*d.* Оле́нка,Оле́ночка), *f.* Helene.
Олене́ний, оле́нїй, *a.* Hirsch-, zum Hirschen geh., -ва вода́ ähnl. der Во́вкова вода́ [Hirschhaut, *f.*
Олени́на, *f.* Hirschfleisch, *n.*; 2)
Олени́ця, *f.* Hirschkuh, *f.* (Cervus elaphus fem.) *Ст.*; 2)s. Лосу́ня, *Вол.*Hirschschwamm, *m.* (Hydnum imbricatum).
Оле́нка, *f.* Art Goldkäfer *Ос.* (61) VI. 19 u. Dungkäfer, *B.*; 2) Nbfl. des Днїсте́р.
Оленова́те, *n. a. s. N.* e. Berges.
'Оле́нок, -нка, *m.* Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus) *Пол.*; 2) s. Оленя́, *ГШ.*
Оленя́, -я́ти, (-я́тко), оленю́ть, *n. Ог.* 100 Hirschkalb, *n.* Junge des Hirsches, junger Hirsch.
Олесько́, Оле́шко, *m.* s. Олекса́ндер.
Оле́ся, *f.* s. Олекса́ндра; 2) s. 'Ольга, *Левч.* 3) s. Оле́на, *Піс.*
Олефі́рко. *m.* s. Орефі́рко.
Олеши́на, *f.* оле́шник, *m.* s. Вільха,
Олжа́, *f. К.* s. Лож. [вільши́на.
'Оли, *conj.* bis.
Оли́ва, *f.* Olivenöl, Baumöl, *n.*
Оли́вка, *f. К.* Olive, Oelfrucht, *f.*
Оливко́вий, *a.* vom Oelbaum; 2) olivenfarbig, *Кн.* [ven-; 2) ölig, *Пол.*
Оли́вний, *a.* vom Oelbaum, Oel-, Oli-
Оли́вник, *m. B.* оли́вина, *f. К.* Oelbaum, Olivenbaum, *m.* (Olea europ.); 2) Art Pflze in Brantwein eingeweicht als Arzenei *Gr.* 24.
Оли́во, *n.* Oel, *n. Ш.* I. 279 — потра́тити Mühe u. Kraft vergeblich aufwenden, oleum perdere; 2)*К.*s. 'Олово &.
Оливова́ті, *pl.* Oelbaumartige, *pl.* (Oleaceae).
Олину́ти, *v. a.* s. Обле́ті́ти.
'Олипок, -пка, *m.* Collosphaera. [*f.*
Олицетво́рене, *n.* Personificierung,

Олицетворитель, *m.* Personificator, Verkörperer, Schöpfer, *m.* *Кн.*
Олицетворити, (-яти), *v. a.* personificieren, verkörpern, verpersönlichen.
Олівко, *n.* *Пар.* s. Оловець.
Олівник, *m.* Bleigiesser, *m.* *Пар.*
Олівня, *f.* Bleihütte, Bleigiesserei, *f.*
Олій, -їю, *m.* олійка, *f.* *Кв.*289. Oel, *n.*
Олійний, *a.* ölig, Oel-.
Олійник, *m.* s. Олїярник; 2) Goldamsel, *f.* (Oriolus galbula).
Олійниця, олійня, *f.* Oelmühle, Oelschlägerei, Oelpresse, *f.*
Олійничка, *f.* s. Олїярничка.
Олїйорбдний, *a.* ölbildelnd, *Пол.*
'Олїнь, -еня, *m.* s. 'Олень.
Олїнець, -нця, *m.* s. 'Олевок 1).
Олїнити, *v. a.* träge machen.
Олїня, *pl. n. coll.* Hirschengethier, *n.*
Олїти, *v. a.* s. Волїти.
Олїтки, *pl.* Excremente, *pl.*
Олїя, *f.* *Кв.* 290 s. Олїй.
Олїяний, *a.* zum Aufbewahren des Oeles dienend.
Олїяно, сьвята вода — dunkles Wort in d. Formel der Hebamme *Ч.* IV. 15.
Олїярник, *m.* Oelschläger; Oelhändler, *m.* (-ичка, *f.* -in *f.*).
Олїярня, *f.* s. Олїйниця.
Олїярчик, *m.* s. Олїйник 2).
'Ольмик, *m.* Dianthus deltoides.
'Ольни, *conj.* s. 'Оли.
Оловатцї, *pl.* Bleiwurzgewächse, *pl.* (Plumbagineae).
Оловець, -вця, *m.* оловце, *n.* *ГШ.* Bleistift, *m.* Bleifeder, *f.*
Оловинець, -нця, *m.* — білий Weissbleierz, kohlensaueres Bleioxyd.
Оловистий, *a.* bleihaltig, *Пар.*
Оловляник, *m.* Knüttel mit e. Bleikugel, Fäustling, *m.*
Оловниця, *f.* Bleiloth, *n.* Bleiwurf, *m.*
'Олово, *n.* Blei, *n.* (plumbum). *Пот.* I. 96.
Оловяний, *a.* bleiern, aus, von Blei.
Олондар, s. Орендар.
'Олтар, *m.* s. Вівтар.
Олтарник, *m.* Altardiener, *m.*
Олубня, *f.* Krustenkoralle, *f.* (Cellepora).
'Олух, *m.* Tölpel, Lümmel, Dummkopf *m.* *K.*
'Олущ, *m.* Schuppenkoralle, *f.* (Prymnoa).
Ольшанка, *f.* s. Здерка.
Олютити, *v. a.* *Фр.* s. Розлютити.
Оляндра, *f.* s. Халяндра.

'Омаль, омалї, *adv.* wenig, zu wenig, spärlich, karg; *dim.* омалененько *M.* III. 135 sehr wenig, sehr selten.
Омалїти, *v. n.* kleiner werden, *ЛД.* -їло чогось wurde weniger, *Фр.*
Омама, *f.* *Зак.* s. Омана, обмана.
Омамити, *v. a.* *Кч.* 268 *pol.* bethören.
Оман, *m.* *W.* täuschender Wiederhall, Echo, *n.*; 2) оман справедний, wahrer Alant (Inula helenium); 3) schwarzes Wollkraut (Verbascum nigrum).
Омана, *f.* s. 'Обман etc.
Оманець, -нця, *m.* (*B.*) Schleichweg, *m.* *gew. pl.* на оманцї, оманцями *Гол.* III. 79 übers Feld, blindhin, frei auf dem Holzweg.
Омануливий, *a.* *Cm.* verführerisch, berauschend.
Оманьчик, *m.* *Га.* II. 28. Betrüger, *m.*
'Омар, *m.* Hummer, *m.* (Homarus).
Омаста, омасть, *f.* Fett zu Speisen, *n.*
Омастити, омащувати, *v. a.* befetten.
Омастник, *m.* Caryocar nuciferum et butyrosum.
'Омах, *m.* Maiskolben mit Körnern; 2) *песїй —: якого песього омаха там нідемо? in welches Teufels Namen —? (*Фр.*).
Омахнути, *v. a.* ringsum schwingen; — ся fehlen, (sich) irren, s. vergehen.
'Омацком, *adv.* (im Finsteren) tappend.
Омачка, *f.* s. Мачка II. баґа.
Омвон, *m.* Trauerbühne, *f.* *Cm.* *vgl.* Амбона.
'Омег, *m.* Conium maculatum; 2) — водяний Oenanthe phellandrium.
Омеґа, *f.* Alpenrose, *f.* (Rhododendron ferrug.) *B.*; 2) Rhodiola rosea.
Омежувати, *v. a.* *He.* begrenzen, bestimmen, definieren, determinieren.
Омела, *f.* Mistel, *f.* (Viscum album); 2) — дубова Loranthus europ.); 3) s. Ометиця.
Омелькавіти, *v. n.* aufhören Milch zu geben (von d. Kuh &).
Омелюх, Misteldrossel, Schnarre, *f.* (Turdus viscivorus).
Омелян, Омелько, *m.* Emil, Aemilianus).
Омелянка, *f.* омелюк, *m.* Seidenschwanz, *m.* (Bombycilla garrula).
Оменшати, (-ити), *v. a.* kleiner machen, verringern, *Kol.* II. 246.
Омерзити, *v. a.* verunreinigen *Ш.* II. 139; 2) — ся hässlich, abscheulich werden.
'Омерснути ся, einen falschen Griff thun, irren.

Омертви́мість, -ости, *f.* — ті́ла *Под.* Lähmung, Starre, *f.* (Rose, *f.* feu St-Antoine).
Омертви́ти, *v. a.* abtödten.
Омертві́ти, *v.n.* besinnungslos, todt werden, erstarren.
Оме́т, *m. Wgr.* Hof, *m.* s. Обійсте́; гумно́; 2) —, оме́та *Mi.* II. 27. † Saum des Kleides, *m. Ш.* II. 270.
Оме́тиця, *f.* Staubmehl, Flugmehl, *n.* Kehrstaub, *m.*; Auskehricht, *n. К.*
Оме́тчик, *m.* Tubulipora fimbria.
Омешка́ти ся, Schuhe anziehen.
'Оми́з, *m.* оми́зина, оми́зливість, -ости, *f.* das Schönthun; Liebelei, Koketterie, *f.*
Омиза́ти, оми́зувати, *v. a.* belecken; — ся schmeicheln, schönthun, liebeln, buhlen. [schmeichlerisch; kokettierend.
Оми́зливий, *a.* schönthuend,
Оми́зниця, *f.* Kokette; Buhlerin, *f.*
Оми́ла, *f.* Loranthus europ. *Піс.*
Омили́ти, s. Обмили́ти; 'Оми́лка, s. 'Обми́лка.
Оми́лка, *f.* оми́лок, -лка, *m.* Taumellolch, *m.* (Lollium temul.) *B.* [tig.
Оми́льний, *a.* fehlerhaft, irrig, unrich-
Оми́льність, -ости, *f.* Irrthum, *m.* Unrichtigkeit, *f.*
Омина́ти, омину́ти, *v. a.* jmdm ausweichen, jmdn umgehen, meiden; — ся einander ausweichen. [мира́ти.
Омира́ти, (омір-), *v. n. M.* s. Об-
Оми́сьне, *adv.* s. Уми́сне, *Ле.*
'Омич, *f.* s. Мо́мич 1) *Вол.*
Омі́вка, *f.* s. Обмо́ва.
Омі́ла, *f.* s. Оме́ла. [schied, *m.*
'Омінка, *f.* Ausnahme, *f.*; 2) Unter-
Омлїва́ти, s. Умлїва́ти.
Омплї́ти, *v. n* s. Во́мпити, о́мпити.
Омо́ва, *f.* Discussion, Besprechung, *f.*; 2) s. Обмо́ва. [sen, *B.*
Омоло́ти, *v. a.* s. Обмоло́ти, enthül-
'Омок, *m.* омо́ка, *f.* Pfannenstein, Dornstein, Leckstein, *m.* (v. Salz).
'Оморок, -оку, *m. П.п.* 90 Düsterheit, Finsternis, *f.* Dunkel, *n.* *о́мороки заля́ти (собі́) sich betrinken, sich benebeln.
Омофо́р, *m.* längliche Schulterbedeckung (zu d. heiligen Gewäudern des Bischofs geh.) *Ш.* I. 350. ['ωμοφόριον]. [(*B.*).
Омохті́ти, *v. n.* mit Moos bewachsen,
Омоше́ний, *a.* flaumhaarig, *B.*

Омп, *gen.* о́мпу, *m. Ф.* Zweifel; Verdruss, *m.* Leid, *n.*
'Омпити, *v. n.* zweifeln, (*B.*).
'Омпно, *adv.* — кому́ es verdriesst jmdn, ist unlieb.
Омра́за, *f. Ф.* (*Фр.*) abscheuliches, widerliches Wesen, Auswurf, *m.* Abscheulichkeit, *f.*; 2) s. Обра́за, *Ог.* 80.
Омрази́ти, *v. a.* s. Образи́ти.
Омра́зно, *adv.* s. Ври́тно.
'Омрак, *m. Зак.* s. Мра́ка, о́морок.
Омрачи́ти, *v. a.* finster machen, verdunkeln; — ся in Finsternis verfallen.
'Омроком сьвіт иде́ es wird finster u. grauenhaft. [*Ш.* II. 241.
Ому́рати, *v. a.* beschmieren, besudeln,
'Омут, *m.* Strudel, *m. Фр.*
Омшани́к, *m.* Gebäude zum Ueberwintern der Bienenstöcke, mit Moos ausgefüttert, *n.* [mit Moos bewachsen.
Омша́р, *m.* омша́рина, *f. Левч.* Stelle
Омши́ти, *v. a.* mit Moos bedecken, ausfüttern, etc.; омше́ний, *ptc.* moosbedeckt, *Зг.* (*B.*).
Омя́снути ся, s. Ошибну́ти ся,
Он, *adv.* da, dort, sieh! он де! sieh wo! nun wo! о́нде, он там dorten; он-то́т, он-та́, он-то́ dieser & dort; 2) eben; не он (онь) до́алий nicht eben eifrig *У.*; 3) *N.* des Buchstabens O.
Онь, *adv.* s. 'Ониж II.
Она́, *pron. f.* sie, s. Він. [den *M.* II. 89.
Онавіснї́ти, *v. n.* unausstehlich wer-
'Онагди, s. 'Оногди.
Она́гр, *m.* (-а, *f. К.*) wilder Esel, Waldesel, *m. Ко.* 156.
Она́джити, s. Она́чити.
Она́к, *m. Ме.* 400 s. Юна́к.
Она́кий, она́кший, *a.* ein anderer; jener, і така́ і она́ка diese und jene *M.*; *adv.* одна́ко nicht so wie es sein soll, ist schlecht (*B.*). [s. Анахте́ма etc.
Онахи́ма, онахи́мский, etc. *Левч.*
Она́чити, *v. a.* anders machen, ändern, (заона́чити herstellen, verbessern), als e. Aushilfswort gebr; * — ся beschämt, verlegen werden.
Онда́ва, *f.* Nbfl. des Bуг.
Онда́тра, *f.* s. Піжма́к, *Пол.*
'Ондека, онде́лька, *adv.* s. Он. 1) о́нде.
Оне́, оне́е, *pron. n.* dies da, s. Оно́ II.; о́не s. 'Оте. [*Mx.*
Онемочи́, *v. n.* ohnmächtig werden,

Онемощіти, *v. n.* erschöpft, schwach (schwächer) werden. [beflecken, *Ф.*
Онечи́стити, *v. a.* verunreinigen,
I. 'Ониж, *m. B.* s. Га́ниж.
II. 'Ониж, *adv.* erst, s. Аж, (*B.*).
'Оний, *pron. Кч.* 271 jener.
'Оник, *m.Кн.* Benennung der Null (0).
'Оним, *m.* Leid, Bedauern, *n. Gr.* 24.
Онима́ти ся, *Ф.* verlegen sein, zögern, zaudern, s. Внима́ти ся.
Они́мливий, *a.* schüchtern, zurückgezogen, zu bescheiden, (*Ф.*). [lich.
Они́мно, *adv.* befangen, genant, genier-
Они́ська, *f.* Anysia. [simus.
Онисько́, Онисим, Онишко́, *m.* One-
Оні́кусь, *adv.* s. 'Оногди.
Оніми́ти, *v. a.* stumm machen.
Онїміти, *v. n.* verstummen.
Оні́фро, Оні́хро, *m.* s.Ону́фрий.
I. Оно́, *adv. TP.* 55 s. Ино́, лише́.
II. Оно́, *pron. n.* es, s. Він; оно́ (то), пра́вду сказа́вши.... hinsichtlich dessen, allerdings..., nun wohl darin....
Онови́ти, *Ш.* I. 365; оно́влéне, *Ш.* II. 100 s. Обнови́ти etc.
Оногда́шний, *a.* von vorgestern.
'Оногди, (-да). *adv.* neulich, vor Kurzem, unlängst, vorgestern. [fen, *m.*
Оно́льчик, *m.* Edelreis zum Pfrop-
Оно́н, (оно́на), ононо́ *pron.* jener, *Ог.* 57.
Оно́прій. Ону́фрий, *m.* Onuphrius.
Ону́к, ову́ка &, s. Внук &; (онуча́, -а́ти, *n. Ш.* II. 67 s. Внуча́ etc).
Онуфре́йка, *f.* гре́чка — um den heil. Ону́фрий gesäet.
Ону́ча, *f.* (ону́тя, *pl*) Fusslappen, Fetzen, Haderlumpen, *m.*
Онучка́р, *m.* Lumpenhändler, (mittels Tausch), *m. adj.* онучка́рский.
Опавути́ти, *v. a.* mit Spinngewebe bedecken; опаутине́ний *B.* spinnwebigwollig. [Опа́сти.
Опа́вши, *ptc.* gesetzt den Fall, s.
'Опад, *m.* das Angreifen, Angriff; Fall, *m.* Mal, *n.* Anfall, *m.* на о́пади zu wiederholten Malen, *Зг.* на два, три & о́пади, двóма & о́падами zweimal, dreimal &, beim so vielten Anfall, Angriff; 2) — возду́шний athmosphärischer Niederschlag.
'Опадь, *f.* tiefer Schnee, *Gr*, 24.
Опада́ти, *v. n.* herunter-, herabfallen, -sinken; abfallen, abnehmen, sich vermindern.
Опадо́нько, *m. Ф.* s. Па́донько.
Опа́дчина, *f. coll.* Abfälle, *pl.*
Опазоли́ти ся, sich mit Lauge (зола), bebrühen, (*B.*). [о́пак.
'Опак, *adv.* dawider, zum Trotz: на
Опа́ка, *m. f.* neidischer Nimmersatt.
Опако́ване, *n.* Verpackung, *f.*
Опакува́ти, *v. a.* verpacken, einballieren; bepacken.
'Опал, *m. M.* II. 201, опа́ла, *f.* *Feuer, *n.* Hitze, *f.* Eifer, *m.* Leidenschaft, Aufregung, *f.* *з о́палу in der Hitze; 2) о́пал, *m.* Brennmaterial, *n.* Heizung, *f.*
Опала́та, *f.* пусти́ти ся на всї -ти *Др. с.* 151 sich auf u. davon machen, Reisaus nehmen.
Опала́ти, *v. a.* ausstauben, den Staub od. die Spreu herausschwingen, Graupen etc. reinigen, wannen. [Не́цки.
Опала́чка, опа́лка, *f.* Schwinge, *f.* s.
Опалéнець, -нця, *m.* flotter Bursche, Windbeutel, *m.* [ger Hitzkopf, Heissporn.
Опалéнник, *m.* Störenfried, unruhi-
Опа́лини, *pl.* Abfälle beim Wannen.
Опа́листий, *a.* hitzig, heftig, sich ereifernd, sanguinisch, ungestüm, *Зап.*
Опа́лість, -ости, *f.* Aufwallung, *f.* Feuer, *n.* s. 'Опал 1) *Фр.*
Опальци́ни, *pl.* s. Опельси́ни.
Опальчкува́ти, *v. a.* s. Оклепа́ти (снопи́). [zen; s. Обпали́ти.
Опа́лювати, опали́ти, *v. a.* ха́ту hei-
Опа́лянок, -нка, *m.* s. Палави́ця.
Опамя́тане, *n.* Wiedererlangung des Bewusstseins, *f.* Rückhalt, *m.*
Опамята́ти, *v. a.* zur Besinnung wieder rufen; — ся in sich kommen, in sich gehen, sich eines Besseren besinnen.
Опана́с, *m.* Athanasius.
Опанува́ти, *v. a.* als Herr in Besitz nehmen, sich bemächtigen, s. bemeistern, beherrschen *Ш.* I. 351.
Опанцирува́ти, *v. a.* bepanzern.
Опанциро́чок, -чка, *m.* Panzermonade, *f.* (Cryptomonas). [Wollenrock.
Опанча́, (*d.* опанчи́на), *f.* männlicher
Опаню́к, *m.* Spitzname kleiner Kinder.
'Опар, *m.* siedendes Wasser; 2) wunde Stelle vom Verbrühen; 3) nasser, niegefrierender Boden, sog. warme Stelle; 4) halb aufgethaueter Schnee, *Левч.*; 5) Dunst, *m. Б.*; 6) *gew. pl.* о́парі rother

Hautausschlag, eitrig gewordene Lippen; 7) * Wahn, *m.* s. 'Опал 1).

Опарантáти, *v. a.* когó in jmdn hineinfahren (vom Teufel), an jmdn sich heften, jmdn umgarnen.

Опарантю́к, *m.* Teufel, *m.*

Опáрити, *v. a.* ver-, abbrühen; — ся sich verbrennen.

Опарканúти, *v. a.* mit Brettern, mit einem Planken umzäunen.

Опарнúк, *m.* Art Pflanze.

'Опас, *m.* Gefahr; Besorgnis, *f. К.*; 2) Schutzwache, *f. Ф.* (*Поез.* (68) 125); 3) Geleitschein, *m.*

Опасáти ся, fürchten, befürchten Bedenken tragen; когóсь — sich vor jmdm fürchten. [glatt; stark, *Левч.Кч.*90.

Опáсистий, *a.* wohlbeleibt, feist,

'Опаска, *f.* Furcht, Gefahr, *f.* Bedenken, *n.Ра.*I.393. [besudeln; beschimpfen.

Опаску́дити, *v. a.* verunreinigen,

Опáсливий, *a.* gefährlich, mit Besorgnis; *adv.* -во bange, bekümmert.

'Опасний, опасóвий, *a.* gemästet, fett, Mast-.

Опáсти, *v. n.* s. Опадáти. [ти ся.

Опáсувати ся, *М.* II. 34 s. Опасá-

Опатéрний, опатéрність, & *pol.* s. Обáчний etc. [umwehen.

Опахну́ти, *v. n. М.* I. 149 duftend

'Опач, *f.* Felsen-Venusmuschel, *f.* (Venerupis). [ruder, *n.С.* II. 125, s. Стéрна.

Опáчúна, *f.* grosses Ruder, Steuer-

'Опаш, на —, на óпашки, *adv.* frei ein Kleid über die Schultern geworfen tragend, ohne die Aermel anzuziehen.

Опевня́ти ся, sich versichern, s. vergewissern.

Опекáльник, *Mi.* II. 250, опеку́нський, & s. Опíка, опíкун &. [deln, *n.*

Опелі́нок, -нка, *m Ф.* Kind in Win-

Опельсúна, *f. Н.* 136 Apfelsine, *f.*

Опенúти ся, zum Stehen, zur Ruhe kommen, anlangen, Halt machen.

Опéнька, *f.* опéньок, -нька, *m.* s. Підпенька. [тáти.

Опéнтати, *v.a.pol.Кч.* 58 s. Опаран-

Опéр, *m.* Wirbelborste, *f.* (Clinopodium vulg.).

Опередúти, *v. a. Св.* Вúпередити.

Оперезáти, оперíзувати, *v. a.* umgürten, einschliessen, umbinden; * — ся детúнов schwanger werden.

Оперéтка, *f.* Operette, *f.*

Оперúти ся, Federn bekommen, flügge werden *Ш.* I. 237; опéрений, *a.* befiedert, *Ш.* II. 236. [laena) *В.*

Оперúця, *f.* Nachtfalter, *m.* (Pha-

Оперíзка, *f.* Verband, *n.* Bandage, *f.* -ку зробúти, B. anlegen; 2) Gelbband, *n.* (Triphaena).

Оперíщити, *v. a.* abprügeln.

'Оперний, *a.* Opern-, *Не.* [na, *В.*

Опéрстьник сизáк, Berteroa inca-

Опéрти, *v. a.* s. Опирáти.

Опéцькуватий, *a.* dickbäuchig, plump, *С.* I. 60. [2) s. d. vor.

Опéцок, -цка, *m.*s. Прúпічок, (*Фр.*);

Опечú, опікáти, *v.a.* ringsum-, verbrennen, braten, — ся sich verbrennen.

Опúлий, *a.* dem Trunke ergeben, *Ф.*

Опилї́сáти ся, s. Впелéсити ся.

Опиля́к.*m* Staubspanner, *m.*(Fidonia).

Опинáти, *v. a.* umhängen, vorhängen; 2) — ся sich sträuben, s. weigern, *Не.*

Опинúжити ся, *Кн.*s. Опізнúти ся.

'Опúнка, *f.* Umhängetuch, Vor- u. Hintertuch als weibl. Kleidung s. 'Обгортка; 2) Hindernis, *n.* [Опинáти ся.

Опиня́ти ся, *Не.* zögern, säumen s.

Опúр, (*aug.* -úще). *m.*Todtengespenst, *n.* Blutsauger, *m.* s. Упúр; 2) Trauerkäfer, *m.* (Blaps obtusa) *В.*

Опúрáло, *n.* Lehne, Stütze, *f. Вах.*

Опирáти, *v. a.* stützen, stemmen, anlehnen; — ся sich —.

Опирúця, *f.* weibl. Todtengespenst, 2) *d.* опирúчка, *f.* Nachtfalter, *m.* (Eule, Noctua). [Schilderung, *f.*

'Опис, *m.* опúсане, *n.* Beschreibung,

Описóвий, *a.* beschreibend, schildernd, darstellend.

Опúсувати, описáти, *v. a.* beschreiben, schildern; 3) umschreiben.

Опúти ся, s. Обпúти ся.

'Опитний, *a. КУ.* erfahren.

Опúтувати ся з ким, *Ч.* II. 444 s. Витáти ся. [pfe, enthülsen (прóсо &).

Опихáти, *v. a.* stampfen in e. Stam-

'Опишки, *pl.* Federschafte nach dem Schleissen zurückbleibend. [пяни́ця.

Опию́с, опия́ка, *m. Кч.* 154 s. Пия́к,

Опівдéнний, *a.* Mittags-, s. Полуднéвий.

'О-пів-дня, *adv.* um Mittagszeit.

Опівкóла, *adv.* im Halbkreis, *Ст.*

*

Опівнішний, (-ічний), *a.* um Mitternacht, mitternächtlich. [2) s. 'Опуд.
'Опід, *g.* бподу, *m.* Rumpf, *m.* (*B.*);
Опізнйлець, -лця, *m.* Spätling, Finsterling, Obscurant, *m.* *Кл.*
Опізнйти, (-яти ся), sich verspäten.
Опій, -бю, *m.* Opium, *m.* [*f.* *У.*
Опійство, *n.* Trunkenheit, Sauferei,
Опіка, *f.* Vormundschaft, *f.*; 2) Schutz, *m.* Obhut, *f.*
Опікувати ся ким, (чим) jmdn bevormunden, jmds Vormund sein, jmdn beschützen, in Obhut nehmen. [Gönner, *m.*
Опікун, *m.* Vormund; Beschützer,
Опікунка, *f.* Vormünderin, Beschützerin, Gönnerin, *f.* [vormundschaftlich.
Опікуньский, *a.* Vormundschafts-,
Опікуньство, *n.* Vormundschaft, *f.*
Опіле, *n.* Strich Landes in Galizien zwischen dem Поділе und Підгіре, *Пр.* I. 191.
Опілка, (*d.* опільчина), *f.* Vortuch, *n.*
Опілки, *pl.* Feilspäne, *pl.* Feilicht, *n.*
Опілок, -лка, *m.* Schwarte, *f.* Schwartenbrett, *n.* [Опіле.
Опілянйн, опілюх, *m.* Bewohner von
Опін, *m.* s. Упін, припін. [Стрий.
I. 'Опір, -ора, *m.* rechter Nbfl. des
II. 'Опір, -бру, *m.* Widerstand, *m.* *Пол.*
'Опірка, *f.* Stütze, (Stab, Stock & als Stütze), *f.*
Опіхати, s. Опихати. [decken.
Опіхуряти, *v. a.* mit Blasen be-
Опішіти, *v. n.* *Кв.* 315 Zugthiere verlieren u. dadh nur auf eigene Hände u. Füsse angewiesen sein; 2) saumselig werden, (*B.*).
Опішний, *a.* träge, saumselig, (*B.*).
Оплав, в — *adv.* zerstreut, in hellen Haufen. [(Clio).
'Оплавка, *f.* Walfischschnecke, *f.*
Оплакати, оплакувати, *v. a.* beweinen; оплаканий, *a.* beklagenswert, kläglich, jämmerlich, *M.*
Оплата, оплатина, *Cm.* (*dim.* оплатка), *f.* Zahlung, Leistung, Abgabe, Gebühr, *f.* — шкільна Schulgeld, Didactrum, *n.* Zoll, *m.* *Cm.*
Оплатйти, оплачувати, *v. a.* bezahlen; — ся zahlen müssen, не — nicht genug zahlen können; не оплатйть ся lohnt sich nicht.
Оплаток, -тка, *m.* Oblate, *f.*

Оплачуване, *n.* Bezahlung, Erstattung, *f.*
Оплена, *f.* *Ч.* VII. 402 oberer Ansatz (подушка) an den Achsen des Wagens, s. Оплін. [нути *b*); (опливати).
Опленути, *v. n.* *Мак.?* s. Опли-
Оплескати, оплїскувати, *v.a.* glatt, flach schlagen, streichen; klatschen.
'Оплески, *pl.* Beifallsklatschen, *n.*
'Оплет, *m.* *P.* I. 210 оплета, *f.* s. Оплїт 2).
Оплетини, *pl.* s. Виплїтка (*pl.*).
Оплече, *n.* s. Оплїче.
Опливати, оплинути, *v. a.* umfliessen; umschwimmen; 2) *v. n.* в чім Ueberfluss an etw. haben: в достатках im Ueberflusse leben; *b*) оплинути genesen, sich von e. Krankheit erholen, *Левч.*
Оплін, -ену, *m.* s. Оплена; 2) Kissen auf e. Sofa etc., *m.* *Пис.*
'Оплїт, *g.* оплета u. оплота, *m.* umfriedeter, umflochtener Platz (für Heufeimen &); 2) Umfriedung, Umzäunung, *f.* Zaun, *m.* *Гол.* I. 176.
Оплїтати, оплести, *v. a.* umflechten; 2) *hastig etw. thun, gierig fressen etc. [*Гол.* III. 394 Hemd der Braut).
Оплїче, *n.* Frauenhemd, *n.*; (оплоча *n.*
Опломати, *v. n.* *gr.* nachlässig, schlechter werden, *IГ.*
Оплутати, *v. a.* um-, verwickeln, umstricken; — ся sich —, s. hinaufranken, s. festschlingen.
Оплуцниця, *f.* Lungenfell, Brustfell, *n.* (pleura). [ben, s. Побивати ся.
Опобивати ся, *K.* II. 67. dulden, dar-
Опбвеснї, *adv.* *Oc.* (61) VI. 18 zur Frühlingszeit. [keln, umspinnen.
Оповивати, оповйти, *v. n.* umwic-
'Оповідь, -іди, *f.* Kundmachung, *f.*
Оповідати, оповідувати, оповісти, *v.a.* erzählen; ся (кому) sich melden.
Оповідач, оповідець, -дця, *Б. m.* Erzähler, *m.* [lung, *f.*
Оповідка, *f.* оповідане, *n.* Erzäh-
Оповістйти, оповіщати, *v. a.* verkünden, ankündigen.
Опбвістка, *f.* Kundmachung, *f.* Bericht, *m.* Erörterung, *f.*
Оповсть, шизець, *m.* Filzkraut, *n.* (Filago germanica).
Опоганйти, *v. a.* garstig machen, entstellen, verunreinigen, besudeln, —

ся *Ш.*I.230. [lich, unerträglich werden.
Опогані́ти, *v. n.* hässlich, wider-
Оподáлець, *adv.*s. Одалі́к, одалекй.
Опоетизувáти, *v. a.* poetisch verklären, *K.* [влйти.
Оповживлйти, *v. a. Левч.* s. Ожи-
Опоздйти, *v. a. Ф.* (*Пр.* III. 268) verabsäumen; — ся s. Опізнйти ся.
Опозицййний, *a.* oppositionell.
Опозóрити, *v. a.* mit Schmach bedecken, beschimpfen, *Кн.* [Wacke, *f.*
Опóка, *f.* Felsen, bes. Kreidefelsen, *m.*
Опоковáтий, *a.* steinig, felsig.
Опóла, *f.* Behälter des Sporenschlauches, *m.* (perithecium), *B.* [нйни).
Опóлеток, -тка. *m.* s. Пóлець (соло-
Опóлистий, *a.* breit, weit, geräumig, gespreizt, s. Опáсистий; *M.* II. 198; 2) Дуплáвий *Др. с.* 304?
Опóлок, -лка, *m.* Bauchleder, *n.*
Ополокáти, ополі́кувати, *v. a.* bespülen; місяць ополі́кує ся wenn es vor dem Neumond regnet.
Ополóник, *m. Левч.* s. Пýголовач.
Ополóнка, *f. P.* II. 8. s. Полóнка.
Опóлонок, -нка, *m. N.* e. Berges.
Опóлуднї, *adv.* um, gegen Mittag, *Кн. ГБ.*
Ополчéне, *n. Макс.* Rüstung, Wehr, *f.*
Ополчйти, *v. a.* zum Kriege rüsten, bewaffnen, *K.* [weilt; 2) s. Опілянйн.
Ополю́х, *m.* der im Felde viel ver-
Опомагáти ся, s. Домагáти ся.
'Опонь. *f.* Mantelschnecke, *f.* (Amphipeplea). [Elendes; Todesgott, *m.*
Опóна, *f.* Hülle, *f.*; 2) etw. Böses,
Опóра, *f.* Stütze, Lehne, *f. Ф.*; Halt, Rückhalt, *m. Нав.* [l., sich ausleeren, *Нс.*
Опорожнйти, *v a.* leeren; — ся sich
Опорóсити ся, von der Sau: Junge werfen, ferkeln.
Опоряджáти, (-дйти), *v. a.* ordnen; walten, Befehle ertheilen.
Опосьвітйти. *v. a. Ст.* veröffentlichen, ans Tageslicht bringen.
Опоселйти, *v. a.* ansiedeln, *C.* II. 19.
Опослі́дний, *a.* s. Послі́дний, *Зак.*
Опóслїдок, *adv. Левч.* zuletzt.
Опостйти, *v. n.* комý s. Остогйдїти.
Опості́н, *adv. Левч.* s. Пóруч.
Опохмелйти ся, nach dem Rausche etw. Erholendes (Starkes) geniessen *C.*
Опочивáльня, *f.* Ruhe-, Schlafzimmer, *n. C.*
Опочивáти, опочйти, *v. n.* ausruhen, sich zur Ruhe begeben, Ruhe geniessen, rasten. [*m.* s. Спочйнок.
Опочйвок, -вку, опочйнок, -нку,
Опочйстий, *a.* s. Опоковáтий.
Опрáва, *f.* Einfassung, *f.* Beschlag, *m.* Armatur, *f.* Vorlegestück, *n.* (лю́льки etc.); 2) Einband, *m.* (книжки); 3) Rechtfertigung, *f. K.*
Оправдáти, опрáвджувати, *v. a.* rechtfertigen; — ся sich r.; *b*) в ким mit jmdm rechten, übereinkommen, einen Vertrag abthun.
Опрáвити. оправлйти, *v. a.* einfassen, beschlagen; einbinden; 2) recht machen; umbringen; — ся чимóсь *K.* sich wodurch rechtfertigen; *b*) — ся wieder auf die Beine kommen, besser aussehen, sich mästen.
'Опрáвка, *f.* s. Нáправка.
Опрáвний, *Фр.* опрáвлений, *a.* eingefasst, eingebunden.
Опрáвчастий, *a.* leicht zu mästen.
Опрáні кульбáки, *pl. K.* I. 32 st. Опрáвні к. s. Опрáвний, *Пом.* II. 19.
'Опрашки, *adv.* s. Прошкй. на —.
Опредїлйти, *v. a. Др. с.* 114 bestimmen. [gen verscheiden *Ш.* II. 131.
Опригнýти ся, in letzten Zuckun-
О-пригóдї, *adv.* zur rechten Zeit, gelegen, *Зак.* [ти ся.
Опрйкрити ся, *Левч.* s. Спрйкри-
Опрйскливий, *a.* aufbrausend, hitzig, jähzornig. [(der Czaren), *m.*
Опрйчник, *m.* † Trabant, Häscher
Опрйшок, -шка, *m.* Räuber, Freibeuter, *m.*
Опрйщина, *f.* Zeit der Опрйшки, *f.*
Опрйщити, *v.a.* mit Brandblasen bedecken.
Опріснóк, *m. Ш.* II. 228 ungesäuertes Brod; сьвйто -óку, Osterfest, *n. У.*
'Опріч, *praep.* mit d. *Genit.* s. Крóмі, *Оц.* § 238. [ausgesucht.
Опрі́чний, *a. Ко.* 158 auserlesen,
Опроваджáти. (-áджувати), опроводйти, *v. a.* herumführen, geleiten; опровáдити сьвйта das Fest (Weihnachten, Ostern) feiern, begehen.
Опровергáти, (-гнýти), *v.a.* *umstossen, widerlegen, *K.*
Опровéржене, *n.* Widerlegung, *f.*

'Опровід, -оду, *m.pl.* опроводи (*Фр.*) Geleitung, Führung, Anleitung, Begleitung, *f.* Geleit, *n.* Ceremonie bei d. Bestattung, *Gr.* 24.

Опрог, *m. P.* I. 165 s. Опруг, пруг.

Опрокидати, опрокинути, *v. a.* s. Опровергати.

Опрокидник, *m.* Widerleger, *m.*

Опроклятіти, *v. n.* verflucht werden, кому. [umgeben, umstrahlt.

Опромінний, *a. Св.* mit Strahlen

Опрославлене, *n.* gewaltsame Bekehrung zum griech. orient. Bekenntnisse, *T.*

Опростати, *v. a.* ebnen, gerade machen; — ся *М+Б.*356 s. Випростати ся.

Опростити, *v. a.* jmdn (beim Abschied) segnen, (*Ч.* IV. 7 -ати) — ся sich versöhnen, im guten scheiden, *Ст.*

Опротивіти, *v. n.* кому widerlich werden, jmdn anwidern, überdrüssig vorkommen, *Не.*

Опроче, *adv.* übrigens, sonst, *Ог.*; 2) desto mehr, besonders, *Wgr.* 129.

Опрочий, *a.* s. Прочий. [*Н.*223.

Опрошкувати, *v.a.*s. Простувати,

Опрощати, *v. a.* s. Опростити.

Опрощене, *n.* Abschied, Abschiedssegen, Segen, *m.*; 2) Pardon, *m.* Schonung, gnädige Behandlung, *К.*

Опруг, *m.* — вечірний Abendsonne, abendliche Stellung der Sonne, *Не.* (*Пр.* VII. 296).

Опряга, *f. К.?* [garnen, *Ст.*

Опрягнути, *v. a.* umringen, um-

Опрягти ся, sich ausrecken, s. spannen, *Пот.* III. 112.

'Опряд, *m.* Gespinst, *n.*; Cocon, *m. В.*

'Опрят, опряток, -тку, *m.* das Aufräumen; Ordnung, Reinlichkeit, *f.*

Опрятати, s. Попрятати.

'Опрятка, *pl.* beim Aufräumen aufgehobene Ueberbleibsel. [ständig.

'Опрятний, *a.* ordentlich, nett, an-

'Опрятність, -ости, *f.* Ordnung, Nettigkeit, *f.*

Оптека, оптечний &, *ОП.*s. Аптика &.

Оптичний, *a.* optisch. [wird.

Оптовий, *a.* was im Grossen verkauft

'Оптом, *adv. Pa.* I. 373 im Grossen.

'Опуд, опудало, *m.* etwas Vermummtes, Larve, Puppe, Popanz, *f.* Schrecken, *m. КУ.*

'Опудь, *f.* der (die)leicht erschrickt.

Опука, *f.* Ball, Spielball, *m.*; 2) s. Опока, *Б.* (*Пр.* VI. 589).

Опукий, опуклий, *a.* convex, gewölbt, bauchig, kugelförmig *С.* I. 40.

Опускати, опустити, *v. a.* verlassen; 2) auslassen, versäumen; 3) niedersenken, sinken, fallen lassen.

'Опуст, *m.* Nachlass (im Preise), *m.* 2) Verfall, *m.* Verwahrlosung, *f. Фр.*; 3) Schleuse, *f.* [lust, *m.*(*Фр.*); 2)s.Гайка.

Опуста, *f.* Vernachlässigung *f.*; Ver-

Опустілий, *a.* verödet, *МШ. ІГ.*

Опустілість, -ости, *f.* Leere, Verödung, *f.* [verwüsten, veröden.

Опустошати, (-ити), *v.a.*verheeren,

Опустошене, *n.* Verheerung, Verwüstung, Verödung, *f.*

Опутати, опутувати, *v. a.* fesseln, binden, umstricken, umgarnen.

'Опух, *m.* опухлина, *f.* Geschwulst, *f.*

Опухлий, *a.* angeschwollen, aufgedunsen. [len.

Опухнути, опухати, *v. n.* anschwel-

'Опуцьки, *pl.* Heckenborstendolde, *f.* (Torilis anthriscus).

'Опушець, -шця, опушник, *m.* Haarkrone, Federkrone, *f.* (pappus), *В.*

Опушити, *v. a.* verbrämen; 2) — ся Federn bekommen. [(*pl.Гол.*I.103).

'Опушка, *f.* Gebräme, *n.* Rand, *m.*

'Опущ, *adv. compar.* zu пусто schlimmer, ärger *Кв.* 519.

Опхати, *v.a.R.*15 s.Брати (коровай).

Опчина, *f. N.* e. Berges.

Опянити, опяняти, *v. a.* berauschen, trunken machen, *Под.*

Опяніти, *v. n.* einen Rausch bekommen, trunken werden, *Др с.* 288. [205.

Опясти, опяти, *v.a.*s. Опинати, *Оц* §.

Опять, *adv.* wieder, wiederum.

Опятий, *a.* stramm angezogen, eng anliegend, *Ф.*

Ор, (орь), *m. Luts.* 29? s. ? Вор.

Орава, *f.* Schar, *f.* Haufen, *m. Фр.*; 2) *Klang, *m. Фр.*

Орандар, *m.* etc. s. Орендар etc.

'Оране, *n.* 'оранка, *f. Не. К.* das Pflügen, Pflugarbeit, *f.*

Оранина, ораниця, 'оранка. *f.* Pflugland, gepflügtes Feld, Acker, *m.*

'Оранник, оральник, оратель, *m.* s. Орач.

'Орсак, орсук, *m.* *АД.* I. 88. (*mag.*) Land, Reich, *n.*; 2) Chaussée, *f.* (*B.*).
Ортоґрафічний, *a.* orthographisch.
Ортуть, *f.* s. Ртуть.
Оруда, *f.* оруде, (*Фр.*) *n.* орудениця, *f.* Angelegenheit, Sache, Begebenheit, *f.* Fall, *m.* Anliegen, *n.*; 2) Arbeit, Handlung, *ОП.* Beschäftigung, *f.* Geschäft, *n.* Benutzung, *f.* Gebrauch, *m.* Regie, *n.* *ОП.*
Орудина, (*d.* -инка), *f.* Werkzeug, Geräth, *n.*
Орудія, *f.* *P.* I. 53. s. Оружие.
Орудка, *f.* s. Оруда, Anliegen, Geschäft, *n.*
Орудник, *m.* Geschäftsleiter, Leiter, *m.* Organ, *n.* *ВБ*; Vermittler, *m.* Mittel, Werkzeug, *n.* *Не.* (*Пр.* IV. 127).
Орудоване, *Ваг.* орудовництво, *Пар.* *n.* s. Оруда 2).
Орудок, -дка, *m.* *Ст.* s. Орудина.
Орудувати, *v. n.* чим etw. handhaben, verwalten, etw. als Mittel gebrauchen; — грошей у кого trachten zu leihen.
Оружейня, *f.* Gewehrfabrik, *f.* *Под.*
Оружие, оруже, (*d.*-енько), *n.* оружина, *f.* Waffe, Wehr, *f.* bes. Gewehr, *n.*
Оружити оружем, *Ф.* Waffe führen.
Оружний, *a.* Waffen-, bewaffnet, unter Waffen.
Орханцї, *Ч.* IV. 109?
'Орця стати, Widerstand leisten, die Stirne bieten; — поставити das Boot gegen den Wind kehren.
'Орчик, *m.* Ortscheit, Wageholz, *n.* *adj.* орчиковий кінь s. Пристяжний к. *Левч.* *Пот.* II. 2.
Орябина, *f.* s. Рябина.
'Орябка, *f.* орябок, *m.* Haselhuhn, *n.* (Tetrao bonasia).
Оряву, *f.* Nbfl. des 'Опір. (*B.*).
Орядивина, *f.* fetter Boden, terre grasse,
Ось, ос, *adv.* da, dahier; ось — ось eben — eben, bald — bald; ось-гледь — ! sieh da!
Оса, *f.* Wespe, *f.*
'Осад, *m.* Absatz, Bodensatz, *m.* Hefe; Schlacke, *f.* *Пол.*; 2) осад, *M.* Stockwerk, *n.*
Осада, *f.* Ansiedelung, Niederlassung, Colonie, *f.*; 2) Belagerung. *f.*
'Осадень, -дня, *m.* Blütenboden, *m.* (receptaculum).
Осадити, осаджувати, осаджати, *v. a.* besetzen, einfassen; ansiedeln; кого на тронї — auf den Thron setzen, к в темници — einkerkern; слободу — e. Colonie anlegen, einen Ort colonisieren; 2) belagern, umsetzen, umzingeln; 3) *aus dem Felde schlagen, beschwichtigen, *Кч.* 51; 4) осаджувати ся sich niederschlagen, *Пол.*
Осадкуватий, *a.* gedrungen, untersetzt.
Осадний, *a.* abgesetzt, abgelagert; 2) zu осада geh. s. d. folg.
Осадник, *m.* Ansiedler, Colonist, † Zinsbauer, *m.*; (-иця, -in, *f.*).
Осаднити, *v. a.* коня wundreiten (s. Садно); — ся: садно bekommen.
Осадництво, *n.* Coloniewesen, *n.* Ansiedelung, *f.* *Це.*
Осадовий, *a.* Flötz.
Осадчий, *s.a.m.* осадця, *m.* Anleger einer осада, Coloniestifter, -Begründer, Ansiedler, *m.*
Осажалий, *a.* sesshaft.
Осажалище. *n.* Hauptsitz, *m.*
Осаміти, осамітнїти, *v n.* vereinsamen.
Осана! *Ч.* VII. 576 s. Осина.
Осатанїти, *v. n.* teuflisch, sehr böse werden.
Осаул, осаулець, -льця, *m.* Unterhetman bei den Kosaken: Generaladjutant als Vorsteher der polizeilichen Ordnung u. der Heerescassa im Felde; *adj.* осаульский; осауленко, *m.* Sohn des осаул; осаулиха, *f.* Weib des осаул.
Осафат, *m.* s. Ясафат.
Освинути, освити, *Га.* I. 59. II. 56. *v. n.* (mit dem anbrechenden Tage) erwachen, aufstehen, wo auftreten u. sein, wo erscheinen, *У. Пот.* II. 21.
Осьвідомити, (-мляти), *v.a.* щось кому jmdm etw. benachrichtigen; — ся о кім sich nach jmdm erkundigen, *Фр.*
Осьвідчити ся, *Кн.* (*Пр.* VIII.713) erfahren. *ОП.*
Осьвіжити, (-ати), *v. a.* erfrischen,
Освійчити ся, *К.* s. Освоїти ся.
Осьвінути, *v.n.* *P.* II.62 beleuchten, hell machen; як Бог осьвіне wann Gott den Tag anbrechen lässt; hell werden, sich aufheitern, *Левч.*
Освірня, *f.* s. Осмірня.
Осьвіт, *m.* *К.* *Біл.* осьвіта, *f.* осьвітний, etc. s. Просьвіта etc.
Осьвітитель, *m.* Lichtträger, Aufklärer, *m.* *T.*
Осьвітити, осьвічати, осьвічувати, *v. a.* be-, erleuchten; illuminieren; s. Просьвітити.

Орáти, (óрю, óреш, óре), *v. a.* pflügen, ackern; 2) * plärren.
Орáтик, *m. N.* e. Berges.
Орáцкий, *a.* des Ackermannes.
Орáч, *m.* Pflüger, Ackermann, *m.*
Орбá, *f.* s. 'Оране.
Орґáн, *m.* Organ; Werkzeug, *n.*; 2) *pl.* орґáни, Orgel, *f.*; *d.* орґáнки червóні Orgelkoralle, *f.* (Tubipora musica).
Орґанїзáция, *f.* Organisation, *f.* -аци́йний, *a.*Organisations-, -анїзувáти, *v. a.* organisieren; орґáнїзм, *m.* Organismus, *m.*
Орґанíстий, *s. a. m.* орґанíста, *m.* Organist, Orgelspieler, *m. H.* 238.
Орґанíчний, *a.* organisch.
Орґáнний, *a.* Orgel-. [(68) 159.
'Орґел, *m. corr.* = óрдер, *Ф.* (*Поез.*
Орґи́нія, *f. He.* s. Ґеорґíня.
'Орґія, *f.* Orgie, *f.* nächtliche Schwelgerei, *Ш.* II. 170. [III. 230. (*mag*).
Орд, ордїв, *m.* Fass, *n. Гол.* I. 90
'Орда, *f.* Horde, *f.* (Tataren u. Türken); e. grosse Schar *Ш.* II. 144.
Ордáн(ь), *m.* s. Іордáн etc.
Орданáс, *m.* Barnabas. [Ordens-.
'Ордер, *m.* Orden, *m.*; ордерóвий, *a.*
Орди́нець, -нця, (*d.* -и́нчик), *m.* *АД.* II. 135. 137. zur 'Орда geh.
Орди́ще, *n.Cm.*Standort der 'Орда,*m.*
Орéл, *g.* орлá u. вірлá, *m.* Adler, Aar, *m.* (Aquila); 2) linker Nbfl. des Днїпрó.
Орéля, *f. Кн.* Schaukel, *f.*
Орендáр, etc. s. Арендáр etc.
Ореóл, *m.gr.He.* Aureole, *f.* Nimbus, *m.*
Орефíрко, *m.* Porphyrius.
Орéчити, *v.a. K.* — дíло eine Sache nach ihrem Rechtstitel bestimmen.
Оржи́ця, *f.* Nbfl. des Днїпрó.
Ориґáти, *v. a.* s. Ождиґáти.
Ориґінáльний, *a.* originell.
Ориґінáльність, -ости, *f.* Originalität, *f.*
Ори́на, Ори́ся, Ори́шка, *f.* Irene.
Ори́не, *n.* s. Вóре.
'Орів, *m.* s. Рів, *Wgr.* VII. [Орýжие.
'Оріж, *f. Ф.* оріже, *n. Зап.* I. 300 s.
Оріх, *m.* Nuss, *f.* (волóский — Walnuss; лїскóвий — Haselnuss); *adj.* оріховий; *pl.* оріхи болóтні, — водяні, — чортові Wassernuss, (Trapa natans).
Оріхíвка, *f.* Nussmuschel, *f.* (Nucula); — перели́стка N. margaritacea.
Оріховáті, *pl.* Walnussbäume, *pl.* (Juglandeae). *B.*
Оріхове, *s.n.a.* Abgabe von Nüssen, *f.*
Орішаковáті, *pl.* Stinkbaumartige, *pl.* (Sterculiaceae), *B.*
Орíшина, *f.* Hasenklee, weisser (kriechender) Klee (Trifolium arvense, T. repens). [шинка.
Оріши́нка, *f.* — медíвка s. Ворі-
Орішковáті, *pl.* Nüsschentragende, *pl.* (Nuculiferae).
Орíшник, *m.* Haselnussgebüsch, *n.* *C.* I. 89; 2) Nusshäher, *m.* (Corvus caryotactes); 3) Nussbohrer, *m.* (Balaninus).
Орíшниця, *f.* Haselmaus, *f.* (Myoxus muscardinus).
Орíшок, -шка, *m. dim.* s. Оріх; 2) Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parvulus).
Орішóчник, *m.* Nusschötchen, *n.* (nucamentum). [zen, Spelt, *m.*
'Оркіш, óркіс, -ішу, *m.* Dinkelwei-
Орлáн, *m.* Seeadler, *m.* (Haliaëtos).
Орлеанóвець, -вця, *m.* Ruku- Orleanbaum, *m.* (Bixa orellana). [Ри́бниця.
Орлéць, -еця́, *m.* linker Nbfl. der
'Орлик, *m. dim.* s. Орéл; 2) Nbfl. des Буґ; 3) *pl.* óрлики Aquilegia vulg.
Орли́на, *f.* s. Вóре, вори́на.
Орли́ний, óрлїй, *Ш.* II. 30, орлóвий, óрлячий, *a.* des Adlers, Adler-; óрле óко s. Волóве óчко (*B.*).
Орли́ця, *f.* Adlerweibchen, *n.*
'Орличок, -чка, *m. dim.* s. Орéл.
'Орлїв, -ова, *s. a. m. N.* e. Berges.
Орльóний, *a.* mit dem Reichswappen (Ader) versehen, geaicht, gestempelt, *Зак.*
Орля́, -я́ти, орля́тко, *m.* Junge e. Adlers, *n.* [aquilina).
Орля́к, *m.* Adler-Saumfarn, *m.* (Pteris
Орля́нка, *f.* alte poln. Münze, *Зак.*
'Орнат, *m.* s. Фелóн.
'Орний, *a.* Acker-; zum Pflügen bestimmt, ackerbar; 2) *s. n. a. N.* e. Berges.
Оробинá, *f.* s. Рябинá.
Орóва, *f. N.* e. Berges.
Орови́чий, *a.* — сир *Ч.* V. 346?
Орóжок, -жка, *m.* Hornthierchen, *n.* (Ceratidium). [міти.
Орозумíти, *v.a. Кв.* 226 s. Порозу-
Орóний, *a. Гол.* III. 7 gelb, gelbraun.
Ороси́ти, орошáти, *v. a.* bethauen, befeuchten, benetzen, bewässern.
Орóх, *m. Др. c.* 363 s. Горóх.

Осьвітлене, (-ляне), осьвічене, *n.* Beleuchtung, *f.* [*T.*

Осьвічний, *a.* aufklärend, belehrend,

Освіяти, *v. n. У.* (*Оч. Мат.* 103) verwahrlost werden, verschmachten.

Освобожене, *n.* Befreiung, Erlösung, Rettung, *f.* [ter, *m.*

Освободитель, *m.* Befreier, Ret-

Освободити, освободжати, *v. a.* befreien, frei machen, erlösen; retten.

Освоєне, *n.* Zähmung, *f.*

Освоїти, освоювати, *v. a.* zähmen, zahm machen; — ся з чим womit befreundet, vertraut werden.

Освялий, *a. У.* verschmachtend.

Осьвятити, осьвящати, (-чати), *v. a.* weihen, einweihen. [weihung, *f.*

Осьвячене, (-щене), *n.* Weihe, Ein-

Осевий, *a.* Achsen-.

Осевка, оселка, *f.* Stück Butter in Form e. Wetzsteines, Butterwecken, *m.* (*Фр.*).

Оседок, -дка, *m.* Besitzthum, *n. Gr.* 24.

Осей, *pron.* s. Отсей.

Осел, *g.* осла, *m.* Esel, *m.*

Оселе, *n. Кн.* оселок, -лка, *m.* s. Оселя.

Оселедець, -дця, *m.* langer Haarzopf hinter dem Ohre von Kosaken ehem. getragen, s. Селедець. *Кв.* 77. [оселедець trägt.

Оселедько, *m.* der den Haarbüschel

Оселити, оселяти, *v. a.* ansiedeln; — ся sich a., einen Wohnsitz aufschlagen.

Осельня, *f. Ос.* (61) XII. 66 s. Гусільниця. [Behausung, *f.* Gehöft, *n.*

Оселя, *f.* Wohnsitz, *m.* Wohnstätte,

Оселянин, *m.* Ansiedler; Insass, *m.*

'Осень, *f.* на осени *adv.* der Sonne zugekehrt.

Осенавець, s. Осинавець.

Осениця, *f.* s. 'Осїнь.

Осенник, *m.* s. Зимовик 2).

Осенувати, *v. a.* товар das Vieh auf der Herbstweide (auf abgemäheten Wiesenschlägen) halten, weiden lassen; 2) *v. n.* den Herbst wo zubringen.

Осердак, *m.* Art Weste der лемки.

Осерде, *n.* Herzbeutel, *m.* [werden, *Ф.*

Осердити ся, zornig, ungehalten

Осередище, *n.* Mittelpunkt, Schwerpunkt, *m. Пол.*

Осередковий, осередочний, осередній, *a.* der mittlere, den Mittelpunkt bildend, central.

Осередня, *f.* Mittel, Medium. *n. Пол.*

Осередовати ся, sich concentrieren, den Mittelpunkt haben, *B.*

Осередок, -дка, *m.* Mittelpunkt, *m.* Centrum, *n.* das Innere, Mark, *n.*; 2) Inhalt, *m. Др.* (einer Schrift).

Осет, осетїй, *m.* Stacheldistel, *f.* (Carduus acanthoides).

Осетка, русалка —, *f.* осетняк, *m.* Nesselfalter, *m.* (Vanessa cardui).

Осетр, *m.* Stör, *m.* s. Виз. *adj.* осетровий, *Пол.*

Осетрина, *f.* s. Визина. [*Иг.* 84.

Осеяньска гора, ein fabelhafter Berg

'Оси, (вози), *pl.* s. Вісь.

Осика, *f.* Espe, Zitterpappel, *f.* (Populus tremula); *adj.* осиковий, espen, aus Espe.

Осилене, *n.* Ueberwältigung; Machterlangung, *f.*

Осильнювати, *v. n.* stärker werden.

Осилувати, *Кв.* 397. осилити, *v. a.* überwältigen, überwinden.

'Осин, *a.* Wespen-, der Wespe.

Осина, *f. H.* 99 s. Осика, осичина; 2) осина, пек — ! (кому)! *int.* ein Fluchwort; hol dich der Teufel!

Осинавець, -вця, *m.* Teufel, *m.*

Осиновий, *a.* s. Осиковий.

Осип, *m.* s. Іосиф.

'Осип, *m.* Getreideabgabe, *f.* Schüttgetreide, Malter, *n.* [terfallen.

Осипати ся, (nutzlos) ab-, herun-

Осипець, -пця, *m.* Seepocke, *f.* (Coronula) *B.*

'Осипка, *f.* schlechteres Mehl; 2) leichter Hautausschlag, Masern &; 3) Anwurf, *m.* (an der Mauer), *ГШ.*

Осиплий, *a.* heiser.

Осипник, *m.* Walker, *m.* (Melolontha fullo); 2) Art Sumpfpflanze, *f.*

Осирковатий, *a.* s. Посирий, ein wenig roh. [Waise machen, verwaisen.

Осиротити, осирочувати, *v. a.* zur

Осиротїти, *v. n.* verwaisen, zur Waise werden; осиротїлий, *a.* verwaist.

'Осить, як.... *adv.* schon lange her, als....

Оситняг, *m.* Binsengras, *n.* (Juncus).

Осичина, *f.* осичняк, *m. Кн.* Espenhain, *m.* -gehölz, *n.*; 2) s. Осина 2).

Осичиняк, *m.* Espenbock, *m.* (Saperda populnea).

Осияти, *v. a.* er-, beleuchten; осиянний, *ptc. K.* beleuchtet, glänzend;

2)v.n. sich zeigen, erscheinen, aufkommen.
Осібний, a. besonder, abgesondert, separat; adv. осібне u. -бно.
Осібність, -ости, f. Besonderheit, Einzelheit, f. das Besondere, das Einzelne, Ил.
Осігди, adv. Ф. s. Всігди, зaвсігди.
Осідати, v. n. sich niederlassen, s. wo ansiedeln, s. wohin setzen; — ся sich setzen (auf dem Boden e. Gefässes), sich senken (v. Gebäude etc.).
Осідлати, v. a satteln.
Осідлий, осілий, осідний, Пол. a. ansässig, mit festem Wohnsitz, Stand-.
Осідлище, n. Bauplatz wo e. Hütte aufgeführt wird, (Фр.).
'Осік, m. N. e. Berges.
Осікнути, v. a. niederhauen.
Осіковець, -вця, m. N. e. Berges.
Осілість, -ости. f. Ansiedelung, Wohnstätte f. Zuständigkeitsort, n.
'Осінь, g. осени, f. Herbst, m.
Осінка, f. Augentrost, m. (Euphrasia offic.); 2) Art Pilz.
Осінний, a. Herbst-, herbstlich.
Осіньщина, f. Getreideabgabe im Herbst entrichtet, f. Зак.
Осіняти, осінити, v. a. beschatten; 2) beschirmen, den Segen ertheilen, segnen Ш. I. 258.
Осісти, s. Осідати.
Осітняг, m. С. I. 111 s. Оситняг.
'Осіч альоесова, f aloëblättrige Wasserschere (Stratiotes aloides), B..
Осіятельство, n. Кв. 281 s. Сіятельство.
'Осказка, f. Wink, Wegweiser, Zeiger, m. Б. Пр. (VI. 73).
Оскалина, f. Ст. grinsende Fratze, Grimasse, f.
Оскалити, v. a. — зуби die Zähne fletschen, grinsen.
Оскалок, -лка, m. Wgr. 28 Scheitel Holz, n. (für скалки, скипки bestimmt).
'Оскарб, оскард, m. Spitzhammer, m. (für Mühlsteine etc.), Haue, f.
Осквернити, (-яти), v. a. verunreinigen, beflecken; entweihen.
'Оскип, m. оскипище, n. Rechenstiel, m.; 2) s. Ратище.
Оскиряти ся, M. I. 49 grinsen, grinsend lachen, hämisch l.
'Оскілками дивити ся на кого, Ко. 73 boshaft blicken.
'Осклеп, m. Cocon, m. B.
'Осклепка, f. Deckklappe, f. B.
Осколоватий, a. -е зимно durchdringende Kälte.

Оскома, оскомина, (-инка), f. Stumpfwerden der Zähne von Säuren, n.; 2) Appetit, m.
Оскомистий, a. die Zähne stumpf machend.
Оскомити ся, sich die Zähne stumpf machen.
Оскорба, f. Schaden, Verlust, m. Einbusse, f. Unrecht, Unbill, f. (B.).
Оскорбити, (-бляти), v. a. schädigen; beleidigen, kränken.
Оскорблене, n. Kränkung, Beleidigung, f.
'Оскорбний, a. karg, spärlich.
Оскорбність, -ости, f. Kargheit, Spärlichkeit, f.
'Оскорд, m. Ч. VI. s. 'Оскарб.
Оскорома, f. ЛД. s. Скорома.
Оскоромити ся, s. Поскоромити ся.
Оскочити, v. n. s. Вскочити.
Оскрібувати, v. a. К. s. Обшкрббувати.
Оскромадити, v. a. Не. s. Обшкробати.
Оскубати, s. Обскубати; оскублий = обскубаний.
Оскупний, оскупність & s. Оскорбний &.
'Ослаб, на ослабі Ч. VII. 416 leicht herabhängend.
Ослабати, ослабіти, ослабнути, v. n. schwächer werden, loser werden АД. I. 90, nachlassen, erschlaffen.
Ослабити, (-бляти), v. a. schwächen, entkräften; nachlassen, schlaff machen.
Ослабілість, -ости, f. У. Schwäche, Ermattung, f.
Ослаблене, n. Schwächung; Ermattung, f.
Ослава, f. s. Слава; Triumph, Prunk, m. Пар.; 2) linker Nbfl. des Сян.
Ославити, (-вляти), v a. in schlechten Ruf bringen, verschreien, berühmt, berüchtigt machen; — ся sich — —.
Ославиця, f. Nbfl. der Ослава.
Ославів верх, N. e. Berges.
Ославка, f. Nbfl. des Прут.
'Ославок, -вка, m. Cleodora, (B.).
Ослати, v. a. Ст. bedecken, verhüllen.
Ослизнути, v. n. schlüpfrig, glitschig nass werden; adj. ослизлий.
Ослинити, v. a. mit Speichel benetzen.
Ослиця, f. Eselin, Eselstute, f.
'Ослід, m. Kreis, m. Б.
Ослідити, v. a. Ч. IV. 633 ausspüren.
'Ослій, a. s. Ослячий.
Ослін, -бну, m. Kol. I. 255 Bank, Stuhl, gewöhnl. mit Teppichen bedeckt (ослонити); Lehnbank, f.
'Осліп, adv. blindlings.

Ослїпительний, *a.CM.* blendend.
Ослїпити, (-пляти), *v. a.* blind machen, blenden.
Ослїплене, *n. Пар.* s. Заслїплене.
Ослїпнути, *v. n.* erblinden, verblinden, blind werden.
Ослобонити,s.Освободити. [nus).
Осломул, *m.*Maulesel,*m.* (Equus hin-
Ослонець, -нця, ослононько,*m.dim.* s. Ослін.
Ослуга, *f. Ч.* II. 646 s. Услуга.
Ослутнути, *v. n.* gelähmt werden (an e. Köpertheil). [nicht gehorchen.
Ослухати ся когось, *Кв.* 377 jmdm
Ослушний, *a.* ungehorsam, *Кл.*
Ослá, -яти, ослятко, *n.* Eselsfüllen, *n.* Eselin, *f.*
Ослак, *m.* s. Осломул, *Пол.*
Осляр, *m.* Eseltreiber, *m. Пар.*
Ослячий, *a.* Esels-, vom Esel.
Осьмак, *m. К.* I. 52 Münze von 8 poln. Gulden, *f.*; 2) Schüler d. 8. Classe.
Осмалити, осмалювати, *v. a.* ringsum sengen, ver- anbrennen.
Османути ся, s. Ошманути ся.
Осмарувати, *v.a.* be-, anschmieren.
Осьмерик, *m.*осьмериця*f.*s. Вісмерик 2), *Пар.*
Осьмерина, *f.* der 8te Theil.
Осмеркнути ся, und *v. n.* düster werden, sich verfinstern.
Осьмерник, *m.* Seepolyp, *m.* (Octopus); 2) s. Осьмогран.
'Осмеро, *num.* acht.
'Осьмий, осмий, *num.* der achte; в-осьме, у-восьме achtens, zum achten Male.Осьми- s.Осьмо-. [hen,abzupfen.
Осмикати, *v.a.*herunterreissen, -zie-
Осмикутник, *m.* Achteck, *n.*
Осьмилїток, -тка, *m.* achtjähriger Knabe; осьмилїтка, *f.* achtjähriges Mädchen. [чверть = $\frac{2\cdot 0992}{2}$ Hektol.
Осмина, *f.* ein Achtel ($\frac{1}{8}$); eine halbe
Осьмираменний, *a.* achtarmig, achteckig, achtstrahlig.
Осмичи, *adv.* achtmal, *ГШ.*
'Осмичок, -чка, *m.* Züngelchen, *n.* (Lingulina).
Осьмілити, *v.a.* ermuthigen; — ся, sich erkühnen, s. erdreisten, wagen.
Осьмілїти, *v. n.* Muth fassen, *Py.*
Осмірна, *f.* achtseitiger Körper, achteckige Kuppel etc.

'Осьміх,*m.He.*Lächeln,*n.*s.'Усьміх &.
Осьмішити, *v. a.* s. Обсьмішити.
Осьміяти, *v. a.* ver-, auslachen, dem Gelächter preisgeben, verspotten.
Осьмник,*m.К.*Abgabeneinnehmer,*m.*
Осьмобокий, *a.* achtseitig.
Осьмогласний, *a.* achtstimmig.
Осьмогодинний, *a.* achtstündig.
Осьмогран, *m.* Achteck, *n.* осьмогранний, *a.* achteckig.
Осьмодїльний, *a.* achttheilig.
Осьмодневий, *a.* achttägig.
Осьмокінний, *a.* achtspännig.
Осьмокутний, *a.* achteckig.
Осмолити, осмолювати, *v. a.* bepichen, betheeren.
Осьмоногий, *a.* achtfüssig.
Осьморакий, *a.*achterlei,*Пар.ГШ.*
Осьморичний, achtfach, achtfältig.
Осьморічний, *a.* achtjährig.
Осьмостїн, *m.* Achtflach, Octaëder, *n.* осьмостїнний, *a.* s. Осьмобокий.
Осьмострунний, *a.* achtsaitig.
Осмотрити, осмотряти, *v. a.* besehen, besichtigen, untersuchen.
Осмотруване, осмотрене, *m.* Beschauung, *f.* Beschau, *m.* [могран.
Осьмоугольник, *m. Вол.* s. Ось-
Осьмочастний, *a.*achttheilig, achtfältig.
Осмуглити, *v. a. Кн.* bräunen.
Осмутнїти, *v. n.* traurig werden, sich betrüben.
Осмуха, (*d.* осьмуся, -ушка), *f.* s. Осмина; 2) — звичайна, Seepolyp, *m.* (Octopus vulg.).
Осмушити, s. Обсмушити.
Осніввка, оснівниця, *Ко.*135,*f.*Werkzeug zum Aufzug des Garns, *n.*
Оснїдїти, *v. n* angelaufen, beschlagen werden, *Пол.*
'Оснїдок, -дка, *m.*? s. Снїть.
Основа, *f.* Aufzug, Zettel, *m.* Kette, *f.* Schergarn, *n.* (bei d. Webern) *Ш.* II. 113; 2) Grund, Grundstein, *m.* Basis, *f.* Base, *f.* (chem. *Пол.*); 3) Inhalt e. Werkes, *m.* [Stiftung, *f.*
Основане, *n.* Gründung, Errichtung,
Основатель, *m* (-ателька, *f.*) Gründer, Stifter, *m.* (-in, *f.*).
Основати, *v. a.* gründen, errichten, stiften; 2) s. Обснувати.
Основина, *f.*Grundzug,Grundsatz,*m.*

*

Основиця, *f.* *Ч.*IV.521 s. Основа 1).
Основка, основниця, *Ч.*VII.409, *f.* s. Оснівка.
Основний, *a.* Grund-; gründlich; -е дієслово *ГШ.* Verbum substantivum.
Основник, *m.* Grundkörper, *m.* (in d. Geom.).
Основниця, *f.* Hinterhauptbein, Grundbein, *n.* (os occipitale, os basilare); 2) s. Основка.
Основність, -ости, *f.* Gründlichkeit, *f.*
Особа, *f.* Person, *f.*
Особе, *adv.* s. Осібно, *P.* I. 105.
Особений, (-енний), *a.* *P.* I. 113 s. Особливий 1).
Особенність, -ости, *f.* Abgesondertheit, *f.* на -ости мешкати, abgesondert, separat wohnen.
Особина, *f.* Individuum, *n.* *B.*
Особистий, *a.* besonders, ausserordentlich *M.*III.122; він — чоловік tüchtig an Wuchs, imposante Persönlichkeit.
Особитель, *m.* Isolator, *m.* *Пол.*
Особливий, (-истий, особний), *a.* *Ч.* III. 82 abgesondert, getrennt, abseits, allein stehend, besonder, eigen *C.* I. 26; 2) hauptsächlich; *adv.* -во (-ве) besonders, namentlich, extra *IГ.*
Особники, *pl.* einfache Gitterthierchen, (Solitaria) *B.*
Особність, -ости, *f.* Selbständigkeit; 2) Eigenthümlichkeit, Individualität, *f.* *He.* s. Осібність; 3) Selbstsucht, *f.* Egoismus, *m.* *Cв.*
Особняком, *adv.* *K.* abgesondert, vereinsamt, allein, vereinzelt.
Особовий, *a.* persönlich, *He.* [1), 2).
Особость, -ости, *f.* *He.* s. Особність
Особше, *adv.* *Pa.* I. 374 abgesondert.
Особий, *a.* s. Осиковий. [*Фр.*
Осовілий, *a.* -і очи düster glotzend
Осовня, *f.* gegen die Sonne, gegen Mittag gekehrte Seite e. Berges, (*Фр.*).
'Осой, *m.* *N.* e. Berges. [apivorus).
Осоїд, *m.* Wespenbussard, *m.* (Pernis
Осока, *f.* — різійка, scharfes Riedgras, Segge, *f.* (Carex acuta).
Осокор, *m.* *H.* 269. осокорина, *f.* s. Сокорина.
Осокотити, *v.* *a.* s. Охоронити.
Осолода, *f.* Versüssung; Süssigkeit, *f.* süsser Trost. [versüssen.
Осолодити, осолоджувати, *v.* *a.*
Осон, *m.* *Cв.* s. Сон.
Осоне, *n.* осонна, *f.* gegen die Sonne gekehrte Seite, Sonnenseite, sonnige Lage.
Осоромити, *v.* *a.* mit Schmach bedecken; 2) beschämen.
Осоруга, *f.* Ueberdruss, Ekel, *m.* *M.*
Осоружити, *v.* *a.* кого jmdn anwidern; 2) jmdm Schmach anthun.
Осоружний, *a.* widerlich, zuwider, *C.* II. 201.
Осот, *m.* Circaea lutetiana; 2) Cirsium arv.; 3) Sonchus arv.
Осотій, *m.* *B.* s. Осет, *Вол.*
Осочина, *f.* s. Осока.
Осочник, *m.* Waldhüter verpflichtet zum Dienst bei d. Jagd, *m.*
Оспалий, *a.* schläfrig, träge, *IГ.*
Оспалість, -ости, *f.* Schläfrigkeit, *f.*
Оспівати, *v.* *a.* besingen.
'Оспіх, *m.* s. Поспіх.
Осповатий, *a.* pockennarbig.
Оспорування, *n.* *Пар.* s. Заперечення.
Оспорювати, оспоряти, оспорити, *ГШ.* *Пар.* s. Заперечати 1).
Оспробі, *adv.* s. Байдуже.
'Осруб, *m.* s. Зруб 2). [fang, *m.*
Ост, *m.* *gew.pl.* ости, Spiess zum Fisch-
Ость, *f.* Gräte, *f.*; 2) Granne, Achel, *f.*
Оставати, *v.* *n.* und — ся bleiben, verbleiben, zurückbleiben.
Оставити, оставляти, *v.* *a.* lassen, aufgeben; anheimgeben, *ГШ.* — ся *Мак.* inne halten, im Reden schüchtern stocken.
'Осталь, *f.* zurückgebliebenes Wasser in Vertiefungen.
Останець, -нця, *m.* s. Останок, *pl.* останці *K.* die Uebriggebliebenen.
Останівка, *f.* *Ог.* *Ко.* 81. остановок, -вку, *m.* *Фр.* Unterbrechung, *f.* Unterlass, Einhalt, Aufenthalt, *m.* Pause, *f.*
Останковий, *a.* der letzte (relativ).
Останний, *a.* letzt; в останне, *adv.* zum letzten Male; s. Остатний.
Остановити, (-вляти), *v.* *a.* an-, aufhalten, hemmen, unterbrechen.
Останок, -нку, *m.* Ueberrest, Rest, *m.* Ende, *n.* das Uebriggebliebene; Rückstand, *m.* *Пол.*; на — zum Beschlusse, zu guter Letzt.
Остап, Остапко, *m.* Eustathius.
Остаріти, *v.* *n.* alt werden. [stieren.
Остати, *v.* *n.*, — ся s. Оставати, re-
Остатний, *a.* der letzte (absolut)

allerletzt, elend. [verenden, crepieren!
Остатня́к, *m.* бода́й ти — був! sollst
Оста́ток, -тку, *m.* s. Оста́нок.
Остацюва́ти, *v. a.* s. Отаксува́ти *Ч.* II. 386.
Оста́ча, *f. К.* Rest, *m.* [Оста́п.
Оста́шко, Оста́ш, Оста́фій, *m.* s.
'Осте, *n.coll.* осте́ля.*f.*s.Ость 2), остя́к.
Осте́бний, *a.* -і драби́ни Leiter mit Brettern od. Bast ausgelegt, (*B.*), *pl.*
Остебнува́ти, *v.a.* ringsum steppen.
Осте́клий, *a.* *Ф.* wüthend.
'Остеп, *m.Ваг.*137. Einöde, Wildnis, *f.*
Остерöну́ти. *Cm.* осте́рбати, *v. n.* erstarken, sich erholen.
Осте́рва, *f.* s. Остро́ва.
Остерега́тель, *m.* Warner, Mahner, *m.* Wache, *f.*; ва́ран — Warneidechse, *f.* (Varanus niloticus).
Остерега́ти, (-ріг-), остере́чи́, *v. a.* warnen, mahnen; — ся sich hüten, sich in Acht nehmen.
Остере́жене, *n.* s. Осторо́га.
Осте́рія, *f.* Einkehrhaus, *n.* *ГШ.*
Остива́ти, *v. n.* *impers.* ости́ло es ward überdrüssig, es ekelt. [lan werden.
Остига́ти, ости́гнути, *v.n.* kalt, kühl,
Остиди́ти, *v.a.* beschämen; beschimpfen; verleumden. [*Левч.*
I. Ости́лий, *a.* verhasst, widerlich,
II. Ости́лий, (ости́глий), *a.* erkaltet, *Ш.* I. 199.
Ости́на, *f.* s. Ость. [ten, *Пол.*
Ости́нене, (ости́гнене) *n.* das Erkal-
'Остир, *m.* Zaunpfahl, *m.*
Ости́рва, *f.* s. Осте́рва; dünn gespaltenes Holz zum Zaunflechten.
Ости́стий, *a.* mit starken Grannen versehen; grätig, voller Gräten.
Ости́ще, *n.* Stachel, *m.* Spitze, *f.*
'Остїбка, *f.ОП.* Halsbinde, Cravatte, *f.*
Остїга́ти ся, s. Отяга́ти ся.
Остї́й, *m.* *Пар.* s. Остя́к.
Остї́к, *m.* s. Востї́к. [rietales).
Остї́нні, *pl.* Wandfrüchtige, *pl.* (Pa-
'Остїнок, -нка, *m.* *У.* Wand, Seite eines Berges; Wandung, *f.*
Остобі́сїти, *v. n.* ekelig, unerträglich, überdrüssig wie hundert Teufel werden, *Ог.* 110.
Остовбенї́ти, (-пенї́ти), *КС.* (82) IV. 186, остовпі́ти, *v. n.* unbeweglich (wie стовп) steif, bestürzt werden.
Остоги́дїти, *v. n.* ekelhaft, widerlich, abscheulich, langweilig werden; *adj.* остоги́длий.
Осто́к, *m.* *Wgr.* XVI. s. Восто́к.
Осто́лош, *m.* s. Столя́р (*B.*).
Осторо́бити ся, scheu werden, scheu auseinander sprengen, (*B.*).
Осторо́га, *f.* Warnung, Mahnung; Weisung, Vorschrift, *f.* Grundsatz, *m.*; 2) Vorsicht, *f.* Rückhalt, *m.* *ВБ.*
Осторо́жний, *a.* vorsichtig, behutsam. [Behutsamkeit, *f.*
Осторо́жність, -ости, *f.* Vorsicht,
Осторопі́ти, *v.n.* *Ф.* ausser Fassung kommen, betroffen werden, *Пом.* III.112.
Осто́чний. *a.* s. Восто́чний.
Осточорті́ти, *v. n.* s. Остобі́сїти.
Осто́я, *f.* Stillstand, *m.* Stagnation, *f.* *У.*; 2) Halt, Haltpunkt, *m.* *Зг.*; 3) Belagerung, *f.*
Осто́яти, *v. a.* *ВБ.* щось für etw. fest stehen, Stand halten (zum Schutze); 2) — ся при чім wobei bleiben, beharren, sich behaupten; *b*) — ся (вода́ &) sich klar stehen, sich abklären.
'Остра, *f.* *N.* e. Berges.
Остра́мити, *v. a.* *Кч.* 137. *Не.* s. Осоро́мити 1).
'Острах, *m.* *Кч.* 384. о́стра́шка, *f.* *P.* II. 200 Furcht, *f.* Schrecken, *m.* Bangemachen, *n.* Drohung; Bangigkeit, *f.*
Остра́хувати, *Б.* острахну́ти, *v.a.* s. Стра́шити; — ся s. Настра́шити ся.
'Остре, s. *n. a.* *N.* e. Berges.
'Остривни́й, *a.* — ка́мінь Wetz-, Schleifstein, (*B.*).
Остригати, остри́чи, *v.a.* bescheren, beschneiden, verschneiden (Haare &).
Остри́жник, *m.* Bestandtheil des Dachgerüstes (-stuhles), *m.*
'Острий, *a.* scharf, spitzig; 2) strenge.
Остри́ти, *v. a.* schärfen, scharf machen, wetzen, schleifen.
Острицева́та кість, остри́чка, *f.* Pyramidenbein, *n.* *B.* [procumbens).
Остри́ця, *f.* Scharfkraut, *n.* Asperugo
I. 'Острів, -ова, *m.* острі́вка, *f.* s. Остро́ва. [ниця.
II. 'Острів, -ова, *m.* Nbfl. der Лім-
Острівяни́ця, *pl.* Heukasten mit о́стрів I.
Острі́жка, *f.* Gartenrittersporn, *m.* (Delphinium Ajacis u. consolida).

Остріжниця, *f.* Querholz in острожи́на 2), *n.* [tel, *m.* Spitze, *f.*
Острі́нь, -і́ни, *f.* Schärfe, *f.*; 2) Schei-
'Острість, -ости, *f.* s. Острота́ 1).
Острі́ти, *v. n.* *ГШ.* scharf werden, sich schärfen.
Острі́шок, -шка, острі́шник, *m.* Dach, *n.* Bedeckung eines Zaunes, *f.*; 2) -ник, *У.* s. Підда́ше.
'Остро́в, (*d.* острове́ць, -вця́, острово́к, -вка́), *m.* Insel, *f.* Holm, *m.*
Остро́ва, острови́на, *f.* spitzer Pfahl, s. Stange zum Festhalten der Heu- u. Getreidekasten; 2) Hopfenstange, *f.*
Острове́рхий, *a.* oben spitzig zulaufend, mit spitzem Giebeldach.
Острови́дний, *a.* s. Острозо́рий.
Острови́дність, -ости, *f.* Scharfsichtigkeit, *f.* *Пар.* [ein остро́в war.
Остро́вище, *n.* *Др. с.* 218 Ort wo
Остро́вки, *pl.* Löcher in den посто́ли für воло́ки (*В.*).
Островляни́н, (-вяни́н), *m.* Inselbewohner, Insulaner, *m.*
Остро́вний, *a.* Insel-, *Вах.* [*n.*
Острово́вна *f.* Borstenvieh, Schwein,
Остро́г, *m.* † mit Pallisaden befestigter Ort; 2) Art Zuchthaus; 3) *N.* e. Berges.
I. Остро́га, *f.* Sporn, *m.* Spore, *f.*
II. Остро́га, *f.* (*Фр.*) Осторо́га 2), бу́ти на -ї vorsichtig sein.
Острогова́тий, *a.* sporenförmig.
Острого́вий, *a.* -а жи́ла, острогі́вка, *f.* Sporader, *f.* *В.* [dracunculus).
Острого́н, *m.* Dragon, *n.* (Artemisia
Остоє́мний, *a.* *Ваг.* — я́струб mit scharfen Krallen packend.
Остроже́нний, *a.* *Ч.* III. 407 mit Pallisaden befestigt.
Острожи́на, *f.* Stecken, *m.* Stange, *f.*; 2) Hürde, Umfriedung, *f.*
Остро́жний, etc. s. Осторо́жний.
Остро́жник, *m.* Zuchthäusler, Sträfling, *m.* [Рись. *КУ.*
Острозі́р, рись —, *m.* Luchs, *m.* s.
Острозо́рий, *a.* -і о́чи scharfblickend, scharfsichtig. [spitzigen Zähnen.
Острозуба́тий, *a.* mit scharfen,
Остро́ки, *pl.* s. Остро́вки; 2) Fetzen von ledernen Schuhen; 3) übhpt. krause Fasern, Fetzen, Zotten (strzępy), (*Фр.*).
Острокінча́стий, *a.* spitz, zugespitzt, scharfspitzig.

Острокрайча́тий, *a.* *Пол.* mit scharfem Rande.
Острокра́їй, *a.* scharfschneidig.
Острокру́г, *m.* *СМ.* Kegel, *m.*
Остроку́тний, *a.* spitzwinklig.
Остроно́сий, *a.* spitznäsig; остроно́сик, *m.* Mugil chelo.
Остропаху́чий, *a.* stark riechend.
Остросучечкова́тий, *a.* *Пол.* mit spitzigen Höckern.
Острота́, *f.* Schärfe, *f.*; 2) Genauigkeit, Präcision, Akribie, *f.* *Гол.* Scharfsinn, *m.*
Остроу́мний, & s. Бистроу́мний &.
'Остру́б, *m.* s. 'Осру́б, зру́б.
Остру́жка, *f.* s. Острі́жка.
'Остружо́к, *m. gew. pl.* о́стружки *Ч.* I. 52, остру́жини, Späne, Hobelspäne, *pl.*
Острупі́ти, *v. n.* schorfig werden.
Острягну́ти, *v. n.* *ВБ.* s. Застрягну́ти. [(Ilex parag.).).
Остря́к, *m.* Paraguai-Theestrauch, *m.*
Остря́нка, *f.* Cenchrus, *m.*
Осту́гва, *f.* *Ф.* (*Р. Х.*) 143. 170 Band, *n.*
Остуденї́ти, *v. n.* erkalten.
Осту́дженє, *n.* Erkältung, *f.*
Осту́ди, *pl.* Leberflecken, *pl.*
I. Остуди́ти, остуджа́ти, *v. a.* kalt machen, erkälten; *ptc.* осту́жений, *Кв.* 9. *Кч.* 362 starrend vor kalter Angst, betroffen.
II. Остуди́ти, *v. a.* s. Остиди́ти.
Осту́дник, *m.* Hauhechel, *f.* (Ononis spinosa); 2) kahles Bruchkraut, (Herniaria glabra).
'Оступ, *m.* *ГБ.* s. 'Остеп. [Обступа́ти.
Оступа́ти, *Мс.* 408, оступи́ти, *v. a.* s.
Оступа́чити, *v. a.* *М.* zum Staunen bringen, bannen. [rückweichen, -treten.
Оступи́ти ся перед чимо́сь, zu-
'Оступом, *adv.* in Haufen zahlreich versammelt u. jmdn umgehend, (*Фр.*).
Остю́к, *m.* s. Остя́к; 2) Limulus moluccanus. [begrannt, stachelig, struppig.
Остюкова́тий, *a.* grannenförmig,
Остя́к, *m.* Granne, Achel, *f.*
Остя́нка папери́чка, Pfriemengras, *n.* (Stipa pennata), *В.*
Осува́ти ся, sich niedersenken, niederrutschen; *verfallen, verkommen, *Б.* einfallen.
Осу́га, *f.* von e. Flüssigkeit angesetzte obere Schicht; 2) Augenbutter, *f.*; 3) Art Schimmel: Eurotium, *Вол.* [serung, *f.*
'Осуд, *m.* *ГШ.* *К.* Urtheil, *n.* Aeus-

Осу́да, *f.* Nachrede, *f.* üblerRuf, Leumund, *m.* в осу́ду пуска́ти dem — — aussetzen; abfälliges Urtheil; Schmach, *f.* * ein böses, berüchtigtes Weib, *Gr.* 24.

Осуди́ти, осу́джувати, *v. a.* über jmdn (etw.) urtheilen, seine Meinung abgeben; 2) abfällig, ungünstig urtheilen, verurtheilen, verdammen, verwerfen; 3) — Бо́га Gott lästern, Gott Vorwürfe machen, *Ш.* I. 216.

Осу́дливий, *a.* richtend, verdammend, *M.*; 2) verleumderisch.

Осу́дник, *m. K.* Verurtheiler, Richter; Tadler, Verleumder, Ohrenbläser, *m.*

Осудо́вище, *n. Ос.* (61) VI. 24. üble Nachrede, Kritik, *f.*

'Осудок, -дка, *m.* s. 'Осуд.

Осу́дчик, *m. Левч.* s. Осу́дник.

Осуєти́ти ся, *K.* eitel werden, sich bethören.

'Осужень, -жня, *m.* Glockenbäumchen, *n.* (Carchesium).

Осу́жка, *f.* süsser Rahm, Oberes, *vgl.* Осу́га.

Осумнїва́ющий, *a. У.* zur Verzweiflung führend, hoffnungraubend; s. Усумнї́вати ся.

Осумнї́ти, *v. n.* traurig werden; — кому́ jmdm tr. vorkommen.

Осу́нути ся, s. Осува́ти ся.

'Осух, (*d.* осу́шечок), *m.* Zwieback *gew.* aus Hafermehl, Flammenkuchen, Vorback, *m.* hartes, trockenes Brodstück.

Осуша́ти, (-и́ти), *v. a.* trocknen.

Осу́щене, *n.* осущи́мість, -ости, *f.* *ВБ.* Verwirklichung, *f.*

Осу́щити, *Пар.* осуществи́ти, *v. a.* verwirklichen, realisieren.

Осхну́ти, *v. n. K.* s. Обсо́хнути.

Осюди́, осюдо́ю, *P.*I. 208 *adv.* hieher.

'Ося. *f. Левч.* s. Вісь.

Ося́га, *f. Mi.* II. 39 s. 'Обсяг.

Осяга́ти, осягну́ти, осягти́, *v. a.* erreichen, erlangen; sich bemächtigen, einnehmen *Кч.* 225.

Осяйни́й, *a. K.* glänzend, prunkvoll, umleuchtet.

Ося́кнути, *v. n. TP.* 99 durchtränkt werden.

Осятри́на, *f.* s. Осе́трина.

Ося́ющий, *a. M.* glänzend, schimmernd.

От-, s. Од-, від-.

От, *adv.* da, nun, also; от-от bald, bald schon, fast schon da *P.* I. 3. beinahe, fast; от уйде́ leidlich kann es noch angehen; от що! ja so ist leider!

Ота́ббрити ся, отаббрювати ся, sich lagern, ein Lager aufschlagen.

Ота́, ота́я, *fem pron.* s. Отой.

Ота́ва,ота́виця *f.*Grummet,Nachgras, *n.*

Отага́с, *m.* Личма́н I. 1).

Отае́нниця, *f.* Hehlerin, *f.*

Ота́й, *adv.* geheim.

Ота́к, *adv.* s. Отта́к.

Отаки́й, *a.* so gross, s. Оттаки́й.

Отаксо́ване, *n.* Taxierung, Schätzung, *f.*

Отаксува́ти, *v.a.*taxieren, schätzen.

Ота́м, ота́мечки, *adv.* dorten, dorthin.

Отама́н, *m.* Hetman, Ataman, oberster Befehlshaber der Kosaken (bes. der Запоро́жції); 2) Anführer einer Gesellschaft der чумаки́, einer Räuberbande, *m.*; *adj.* отама́ньский.

Отама́нити, *v. n.* отама́н sein.

Отама́ниха, *f.* Gattin des отама́н; отаманівна, *f.* Tochter des отама́н.

Отама́нне, *n. coll.* die Atamanen, *pl. Кч.* 27.

Отама́нство, *n.* Würde, *f.* Amt, *n.* eines отама́н.

Ота́ра, (*d.* ота́рка), *f.* Herde, *f.*

Ота́рщик, *m* Schafhirt, *m. С.* II. 137.

'От-би, *adv.* führwahr, beinahe *P.* I. 2. möchte gewiss, wohl.

'Отбо, *conj.* denn, *Wgr.* 130.

Отбу́ча, *f.Pa.*I.373 s. О бу́ча,відбу́ток.

Отве́рджене, *n. K.* Befestigung, Stärkung, *f.*

Отверди́ти, *v. a. K.* befestigen, stärken.

Отверді́ти, *v n. Зар.*erhärten, erstarken.

Отвере́зене,*n.*das Nüchternmachen.

Отверези́ти, (-ежа́ти), *v. a.* nüchtern machen, von geistigen Getränken enthaltsam machen.

Отве́рзти ся,† *Ш.*I.351 sich öffnen.

Отве́ртий, *ptc.* offen, eröffnet.

Отвира́тель, *m. Пу.* der öffnet.

Отвира́ти, отвори́ти, *v. a.* aufmachen, aufthun, öffnen; eröffnen.

'Отвір, -бру, *m.* Oeffnung,*f.*

Отволо́га, отволо́жити, & s. Одволо́га &.

Отво́рене *m.*Oeffnung, Eröffnung, *f.*

Отвори́стий, *a.* porös, mit Oeffnungen, *B.*

Отгва́рка, *f.* Widerrede, *f.*

Отгожа́ти ся, *M.*II. 174. s. Відгоди́ти ся.

Отгро́м, *m. H.* 260 * Antwort, *f.*

'О т д а к а л ь, *adv.* s. 'Откальси.
О т д а́ т ч и к, *m.* der Recruten transportiert; 2) Aufseher in e.Kronmagazin,*m.*
О т д и х а́ н е, *n.Ч.*V.365 das Ausruhen.
О т е́,*neutr.pron.*s.Отói. [da bist du!
'О т е, -о́ н е,*adv.*hie und da,(*Фр.*)о́тес е!
О т е́ й, -е́я, *m.* Stammältester, *m.*
О т е к н у́ т и ся, im Wege zurückbleiben, *Gr.*24. [schmettern,s.Те́вкнути.
'О т е л и́ т и, *v. a.* (*Фр.*). zu Boden
О т е л и́ т и ся, kalben. [blindung, *f.*
О т е́ м н е н е, *n.* Verdunkelung; 2) Er-
О т е м н и́ т и, (-я́ти), *v. a.* verdunkeln.
О т е м н і́ т и, *v.n.* blind werden, erblinden; отемні́лий, *a.* erblindet, blind.
О т е́ н ь с к и й, *a.* s. Оте́цький.
О т е п е́ р, *adv.* s. Оттепе́р.
'О т е п и. *pl.* Abfälle vom Hanfgespinst, *pl.* s. Термітé.
О т е р е з о́ й т и ся, s.Ви́тверезити ся.
О т е р л и́ т и, *v. a.* худо́бу Nachtlager für e. Viehherde aufschlagen.
О т е́ р п н у т и, *v.n.*starr, steif werden.
'О т е р о к, -рка, *m. gew. pl.* s. Окле́панець.
О т е́ р т и etc. s. Обте́рти.
О т е́ с а, *f. Н.* 238?
О т е с а́ т и, s. Обтеса́ти.
О т е т е р і́ т и, *v.n. ГБ. М+Б.* betäubt, besinnungslos werden, vor Schauder erstarren,*Зак.* [(alsTitel derGeistlichen),*m.*
О т е́ ц ь, *gen.* вітця́, *m.* Vater; 2) Pater
О т е́ ц ь к и й, *a.* der Vaters, väterlich; — син, дочка́ deren Vater noch lebt und ansehnlich ist, s. Вітці́вский.
О т е́ ч е с к и й, *a.* Vater- *Мог.* [на́.
О т е ч е с т в о́, *n.gr.Ш.* II.12 s. Вітчи-
О т е́ ч и н а, оте́щина, *К.* (*Пр.* II. 172) s. Вітчина́, ба́тьківщина.
О т е́ ч н и к, *m.* Buch der Lebensgeschichte der Kirchenväter, *n.*
'О т ж е, *adv.* also, nun,so nun; folglich.
О т и р -, s. О т е р -, о б т е р -.
О т и с к а́ т и, *v. a.* ausfindig machen, aussuchen, *ВГ.* 143. [*Ст.*
О т и х а́ т и, *v. n.* sich stillen,sich legen
О т ї́ к, *m.* Eiter vom Geschwür, *n.*
О т ї́ к а т и, отечи́, *v. n.* fliessen, laufen (v. Lichtern).
О т ї к а́ т и ся, s. Отекну́ти ся.
О т ї л я́ т и, *v. a.* verkörpern, *Не.*
О т ї н и́ т и, (-я́ти), *v. a.* beschatten.
О т ї п а́ л ь н и ц я.*f.*Arbeiterin,die Hanf etc.bricht. [chen des Hanfes od.Flachses.
О т ї́ п а н к а, *f.* отї́пане, *n.* das Bre-
О т ї п а́ т и, *v. a.* Hanf od. Flachs brechen; * — (собо́в) viel schaffen u. arbeiten, (*Фр.*); unruhig hin u. her laufen.
'О т ї с о к, -ска, *m.* Stück Eisen.
'О т к -, s. О д к, в і д к -.
'О т к а л ь? *adv.* von woher? s. Ві́дки.
'О т к а л ь с и, *adv.* von irgend woher.
О т к а т а́ т и, *a. a. Не.* abrollen.
О т к р і я́ т и, s. Окрія́ти.
О т л а́ с, *m.* & s. 'Атлас, *Левч.*
О т л у́ ч н и й, *a. У.* s. Відлу́чений.
О т л я́ к, *m.*schlechterTopf;(*vgl.*Тлї́ти).
О т м и́ ц я, *f. (serb.) Кч.* 158 das geraubte Mädchen.
О т м и ч а́ р, *m. (serb.) Кч.* 127 Mädchenräuber, *m.*; отмича́рство, *n. Кч.* 128 Mädchenraub, *m.*
О т м і́ н е ц ь. -нця, *m. Гол.* III. 727 Teufel, *m.*; *adj.* отмі́ньский III. 728 teuflisch.
О т м щ е́ н и е, *n.*† Rache, *f.Ш.*II. 272.
'О т о, о т о́ ж, *adv.* s. От, о́тже, also, so nun, so, nähmlich; da; ото́ж бак! da fehlte noch gar, *Левч.*
О т о́ й, *pron.* s. Отто́й. [fremden,*В.*
О т о р о п и́ т и, *v.a.* stutzig machen, be-
О т о́ ч а, — око́ча, *adv.*dann — wann
О т о́ ч и н а, *f.* Gekröse, *n.* [*Ог.* 95.
О т о ч и́ т и, ото́чувати, *v. a.* umgeben, umzingeln *С.* I. 206.
О т о щ а́ т и, *v. n.* dh Mangel an Nahrung (dh Fasten) schwach, matt werden, abmagern. [Відпра́ва etc.
О т п р а́ в а, *f. Под.* Function, *f.* s.
О т п р а з н у в а́ т и, *v. a. Р.* I. 200 s. Відпразникува́ти.
О т р а́ в а, *f.*s.Отро́ва (*Фр.*). [wöhnen.
О т р а́ в и т и ся, sich an e. Speise ge-
О т р а́ д о с т ь, *f. АД.* I. 91 s. Відра́да.
О т р а м у в а́ т и, *v. a.* де́рево auf alle vier Seiten behauen. [ти ся.
О т р а́ т и т и ся, *Ч.* V. 382 s. Стра́ти-
О т р е м и́ т е, *n. coll.* kleine Spliter*n*,*pl.*
О т р е ч е́ н н и й, *a. Не.* verworfen.
'О т р и б к а, *f. Ко.* 118?
О т р и́ м а т и, *v.a.* erhalten, bekommen.
'О т р і б, -і́бу, *m.* Eingeweide, *n.* (*В.*).
О т р і́ й, -о́ю, *m. Ф.* s. Отру́та; 2) Vergiftung, *f.*
О т р і́ й н и ц я, *f. Ф.* s. Отру́йниця.
О т р і́ т, *m. N.* e. Berges.

Отробба, отріока, *f. Пс.* Durchfall, *m.* Diarrhöe, *f.*
Отрова, *f.* (*B.*). s. Отрута.
Отровниця, (песя вишня) *f.* Tollkirsche, *f.* (Atropa belladona).
Отровне, *n.* Vergiftung, *f.*
Отроїти, s. Отруїти. [II. 246.
Отрок, *m.* † Diener, Knappe, *m. Ш.*
Отрока, *f.* Futtersack, *m.*
'Отруби, *pl.* Kleie, *f.*; 2) — пилині Sägespäne, *pl.* (*B.*).
Отруйник, *m.* Giftmischer, *m.*
Отруйниця, *f.* Giftmischerin, *f. M.*
Отруїти, *v. a.* vergiften.
'Отрунки, *pl.* Trümmer, *pl.* Schutt, *m.*
'Отрут, *m.* Sternschnuppe, -schneuze, *f.* (*B.*).
Отрута, отруя, *f.* Gift, *n.*
Отрутний, *a.* giftig, *Ф. Cm.*
Отрухнути, *v. n.* abgespannt, müde niedergeschlagen, bestürzt werden; 2) vermodern; отрухлий, *a. Oc.* (62) VIII. 44.
Отрушувати, *v. a.* s. Обтрясати; — ся s. Стрясти ся.
'Отсаль, *adv.* von dorten, s. Звідси.
Отсей, отся, отсе, (отсей б etc. *Не.*), *pron.* dieser da.
Оттак, оттакечки, *adv.* so, auf diese Weise; — оттак пак ja warum nicht gar! *Ke.* 358. *He.*
Оттакий, *a.* so gross; 2) so beschaffen; оттакої! da haben's wir, nun gar, da ist mir erst, das gefällt mir (mit Unbehagen).
Оттакелезний, *K.* I. 162; (-елецький, *He.*) so gross, (steigernd) so grossmächtig.
'Отталь, оттамаль, (-ле), *adv. Гол.* III. 416 von dorther = відтамти.
Оттепер, (-ерка, -ечки etc.) *adv.* eben jetzt. [Froste befreit.
Оттеплий, *a. M.* aufgethaut, vom
Оттіне, *n. Пол.* Abglanz, Schimmer, *m. vgl.* Відтінок. [da hast nun erst!
Отто! *int.* beim unwilligen Bedauern:
Оттодішний, *a. Др. с.* 83 dermalig, ehemalig, aus jener Zeit.
Оттой, отта, отте, *pron.* dieser, dieser da; оттої вчинити (*Ф.*) das und das thun (mit e. Geberde, die man nachahmt).
Отторосати, *v. a.* abschütteln.
Отуга, *f.* Spannung, *f. vgl.* Туга.
Отуда, (-ди), *adv.* dahier, dahin.

Отужити, *v. a.* in Wehmut betrauern.
Отулити, (-яти), *v. a.* sanft ein-, umhüllen. [verdummen.
Отуманити, *v. a.* bethören, betäuben;
Отупно, *adv.* unheimlich, etwas bange.
Отусюди, *adv.* s. Відусюда *M.* III. 25.
Отуха, *f.* Ermuthigung, Aufmunterung, *f.* -ху давати ermuthigen, (*Фр.*).
Отхідний, *a.* s. Відхідний zur Abfahrt, zum Scheiden, zum Abzug geh.; отходная *s. a. f. gr.* Gebet welches über e. Sterbenden gesprochen wird.
Отцевский, *a. K.* s. Вітцівский.
Отчай, *m.* Verzweiflung, *f.* пустити на отчай божий, *H.* 83, п. на — душі 286 abenteuerlich, mit Resignation auftreten, Alles wagen, s. Очайдушити.
Отчаяний, *a.* verzweifelt; verzagt; verwahrlost.
Отчевич, *m.* Erbe, *m.*
Отченаш, *m.* Vaterunser, *n.*
Отчизна, *f. АД.* II. 48 s. Батьківщина; 2) s. Вітчина, *f. Кч.* 12; *adj.* отчизний, des Vaterlandes *Кч.* 15.
'Отчий, *a.* väterlich, des Vaters.
'Отчик, *m. dim.* s. Отець, Väterchen, *n.*
'Отчич, *m.* † an der Scholle gebunden, glebae adscriptus.
Отчот, *m.* Rechnung, *f.* — віддати R. ablegen, *Ke.* 61.
От'ютант, *m.* §. Adjutant, *m. Кух.*
Отягати ся, sich weigern, zaudern, zögern.
Отягочати, отяжати, *v. a. Пу.* beschweren, erschweren, belasten; *ptc.* отягчений *K.* beladen, belastet.
Отяжіти, (-ати), *v. n.* schwer werden, schwerfällig werden, *Фр. M.* I. 43.
Отямити ся, s. Опамятати ся.
Отямненько, *adv. M.* III. 35 schön aufmerksam, vorsichtig, bedächtig.
Отян, *m.* отяна. *f.* Fernrohr, *n.* s. Океон.
Офанко, *m. Ч.* V. 92 Theophanus?
'Офат, etc. s. 'Охват etc.
Офеня, *m. He.* (*Пр.* IV. 169) moskowitischer Hausirer [Жертва.
Офіра, *f.* Opfer, *n.* Opfergabe, *f.* s.
Офірка, *f. dim.* dünnes Wachskerzchen für das Seelenheil der Verstorbenen dargebracht.
Офірник, *m. TP.* 147 Opferer, *m.*
Офіровщина, *f. Ф.* (*Лаcm.* 58) Wünsche der Taufpathen dem Kinde

dargebracht. [bringen.
Офірувати, v.a. opfern, als Opfer dar-
Офіцер, m. Officier, m. adj. офіцерский, Officiers-.
Офіцерство, n. Officierstelle, f.
Офіцина, (-инка), f. gew. pl. Neben-, Hintergebäude, n. Officin, f.
Офіция, f. Amt, n. Behörde, f. из офіциї К. ex officio, ämtlich. [beamte, m.
Офіцияліcть, m. Officialist, Privat-
Офіцияльний, a. officiel, ämtlich.
Ох! int. ach! o weh! (des Schmerzens, Unwillens u. Staunens).
Охаб, m. unbrauchbarer (nasser etc.) Bodenstrich; Morast, Tümpel, m. [Weib.
Охаба, f. *verworfenes, liederliches
Охабиско, n. s. Охаб.
Охабити, охаблити, v.a. s. Заохабити, verderben; — ся чогось einer Sache vergessen, etw. verlieren; sich entfremden, s. enthalten; b) в дома zu Hause bleiben; охабле́ний, ptc. unbrauchbar; gemieden, vermaledeit, (В.); garstig Gr. 24. [nutziger Mensch.
Охабле́нник, m. liederlicher, nichts-
Охаблище, n. Schindanger, m. Ф.
Охабник, m. Bohrassel, f. (Limnoria).
Охайливий, охайний, a. sauber, reinlich, nett, zierlich.
Охайливість, охайність, -ости, f. Sauberkeit, Reinlichkeit, f.
Охаменути ся, М. s. Схаменути ся.
Охандужити, v.a. §. P. II. 170 zum Narren machen, mit Schande bedecken.
'Охане, n. das Aechzen, Stöhnen, Seufzen. [Схаменути ся.
Охан́ути ся, Ч. IV. 556. Мак. s.
'Охапка, f. Ч. I. 244?
'Охапки, pl. s. Охлапи.
Охарливий, a. Кл. s. Охайливий.
'Охати, v.a. ächzen, stöhnen, seufzen.
Охаяти, Ме. 229. охаючувати Н. 282 v. a. reinigen, säubern; schmücken, zieren; — ся sich od. sein Haus — —.
Охв-, s. Оф-. [ОП. Lobpreisung, f.
Охвала, f. s. Хвала Гол. III. 91.
Охваляти, (-ити), v.a. ОП. lobpreisen.
'Охвар, m. & охварство & s. Чарівник, & s. Окара (В.).
'Охват, m. Flussgallen, m. Rehe, f. (Art Pferdekrankheit).
Охватити, v.a. s. Обхопити; — коня e. Pferd rehe machen; — ся den охват bekommen, verfangen werden.
'Охватний, a. unmässig, rücksichtslos.
Охвісте, n. Schweifenansatz, m.
Охвітний, a. s. Охітний, ОП. охвітнійше compar. Ос. (61) IV. 35. 36. besser, lieber, sicherer.
Охвота, f. s. Охота (В.); 2) * Ко. 84 Art weibl. Oberkleid: юпка.
Охиба, f. Зак. s. Хиба, Fehler, m.
Охибити, v.a. verlassen, unterlassen, Аль. 424. [kommen, grimmig werden М.
Охижіти, v. n. wilden Ausdruck be-
Охиза, f. s. Слота, Зак. Пом. III. 97.
Охитва, f. Art Vogel КС. (83) VII. 509.
'Охіть, -іти, f. Ф. s. Охота.
Охітний, a. Не. s. Охотний, охочий.
Охіч, a. Ф. s. Охочий. [Ог. 109
'Охкати, охнути, v. n. s. 'Охати
'Охлап, охлапок, -пка, m. gew. pl. Abfälle, Küchenabfälle vom Fleisch &.
'Охлепом, охляп, Ш. II. 23. adv. ohne Sattel (їхати). [betrügen.
Охлямити, v. a. jmdn beschumeln,
'Охляпка, f. Fleck, Schmierfleck, m. Зг.
Охляти, охлянути, охлясти, охлябсти, v.n. müde, abgespannt, lässig werden.
Охмайрин, m. Гол. I. 211 s.? Розмайрин. [ken.
Охмарити, v. a. mit Wolken bedec-
'Охмати ся до чогось, Lust wozu haben, zeigen.
'Охми, pl. Ф. Seufzer, pl.
Охмолостати, v. a. Мх. abprügeln.
Охмурніти, v. n. düster, finster werden, sich umdüstern М. II. 53. III. 46.
Охо́встати, v. a. s. Нахо́встати.
Охолода, f. Kühlung, Kühle; Erfrischung, Labung, f. [kühlung, f.
Охолодження, n. das Abkühlen, Ab-
Охолодити, охолоджувати, v. a. abkühlen; erfrischen, laben.
Охолодніти, охолонути, (praet. охолов, -ла, -ла), v. n. sich abkühlen, kühl, kälter werden, Ог. 92.
Охолонення, n. das Erkalten, Пол.
Охорона, f. охоронене, n. Schirm, Schutz, m. Bewahrung, f.
Охоронитель, (охранитель), m. (-ителька, f.) Beschützer, Beschirmer, m. (-in, f.). [schützen, bewahren.
Охоронити, (-яти), v. a. schirmen,
Охоронний, a. Schutz-, Schirm-, Wehr-, Term.

Охоро́нність, -ости, *f.* Schutzverhältnis, *n. Term.*

Охо́та, (*d.* охо́тка), *f.* Lust, Neigung, zu etw. до чого́сь; 2) Frohsinn, *m.* Fröhlichkeit; Belustigung, Tanzunterhaltung, *f.* Gastgelage, *n.* напи́ти ся під охо́ту sich ein mässiges Räuschchen holen; 3) Jagd, *f.*; *Jagdhunde, *pl. P.*I. 123.

Охоти́ти ся, Lust zeigen, (до чого́) gern wollen; 2) охотува́ти ся чим woran sich ergötzen, собі чим an etw. Freude haben, (*Фр.*); sich anfeuern (співанка́ми); *b)* - ся zechen. [schaftlich.

Охотли́вий, *a.* gern wollend, leiden-

Охотли́вість, -ости, *f.* reger Trieb, Leidenschaftlichkeit, *f.*

Охо́тний, *a.* willig, geneigt, bereitwillig; freiwillig, volontär.

Охо́тність, -ости, *f.* s. Охо́та 1).

Охо́тник, *m.* ein Freiwilliger; Liebhaber; *C.* II. 111; 2) —, охотни́чий, *s. a. m.* Jäger, *m. Ш.* I. 380; *adj.* охотни́цкий, (-и́чий).

Охотю́шка, *m.* s. Охо́чий 2).

Охохо́, *int.* zum Ausdruck des Weinens.

Охочекомо́нник, (-ий), *m.* freiwilliger Cavallerist (im Kosakenheere), *m. Зак.*

Охо́чий, охо́цький, *Cm. a.* freiwillig, frei, *Кч.* 65; 2) s. Охо́тний.

Охра́на, *f. К.* s. Охоро́на.

'Охрести, *pl. М. Ос.* (62) I. 87.?

Охрести́ти, *v. a.* taufen.

Охре́щене, *n.* Taufe, *f.*

Охри́пнути, охрипа́ти, *v. n.* heiser werden; *adj.* охри́плий heiser.

'Охрист, *m.* s. Хрест, крест.

Охри́стий, *a.* ockergelb, *Пол.* [*C.*

Охристи́ти ся, s. Перехрести́ти ся,

Охрі́м, *m.* Ephraim, Ephremus.

Охроми́ти, *v. a.* lahm machen; охромі́ти, *v. n.* lahm werden.

Охряни́ти, s. Охорони́ти (охран-).

Охря́ти, *v. n.* s. Охля́ти *ВГ.* 136.

'Охтем, *m.* Stossseufzer, *m.* das Weinen; на вічний — щось прода́ти &) für ewig. [lich, elend.

Охтеме́нний, охтьо́вий, *a.* jämmer-

Охті́ти, *v. n.* s. 'Охати, klagen.

Оху́днути, *v. n. Н.* 110. mager werden, abmagern.

Оху́ла, *f.* Tadel, Vorwurf, *m.*

'Охух, *m. Н.* 122 s. 'Оглух.

Оцапле́на голова́, *КС.* (82) I. 28 vetrackter Kopf? [sich ziehen, *Cm.*

Оцари́ти ся, die Czarengewalt an

'Оцванок, -нка, *m. ІГ.* s. Кле́ц &.

Оцьві́тина, *f. В.* Blütendecke, *f.* Perigon, *n.* (perigonium). [decken, *Ha.*

Оцьвіти́ти ся, sich mit Blüten be-

Оце́й, оця́, оце́, *pron.* s. Отсе́й &; 2) оце́, (отсе́) nun, da.

'Оцек, *adv.* = о́сь -як, wahrscheinlich, *Ог.* 118. [Hufeisen.

'Оцель, -еля, *m.* der Stollen auf dem

'Оцет, *gen.* о́цту, ві́цту, *m.* Essig, *m. adj.* оцето́вий, *Пар.* оцто́вий *Пол.*

Оце́тник, *m.* Essigbereiter, *m.*

'Оців, *m.* Füllhorn, *n.* (Cornularia).

Оціджа́лка, *f.* Durchschlag, *m.* Sieb, *n.* zum Durchseihen. [filtrieren.

Оціди́ти, оціджа́ти, *v. a.* durchseihen,

Оції́ли́ти ся, sich trennen, wegtreten; 2) sich verstellen, simulieren. [*Вол.*

'Оцілок, -лка, *m.* Spatheisenstein, *m.*

Оці́нене, *n.* о́цінка, *f.* Schätzung, Wertstellung, Würdigung; крити́чна -ка, kritische Untersuchung, Prüfung, Recension, *f.*

Оціни́тель, *m.* Schätzer, Taxator, *m.*

Оціни́ти, (-я́ти), оці́нювати, *v. a.* schätzen, taxieren, anschlagen; würdigen.

Оці́нний, *a.* schätzbar, kostbar, köstlich; дороги́й-оці́нний *М.* III. 23.

Оціно́чний, *a.* Schätzungs-, -а ва́ртість Schätzungswert, *m.* [kaufen.

Оцінува́ти, *v. a.* taxieren und ver-

'Оціп, *m.* Sublimat, *n. В.*

Оціпені́не, *n.* das Erstarren, *Пол.*

Оціпені́ти, *v. n.* erstarren.

Оціпи́ти, *v.a.* in Ketten schlagen, *Cm.*

Оціря́ти ся, *Ф.* kokettieren, lächeln.

Оці́цький, *a. Кл.* so klein, so gar wenig, klein winzig. [*Пол.*

Оцтано́ва кислота́, Essigsäure, *f.*

'Оцу́пок, -пка, *m. Лвеч.* s. Цуру́палок; 2) *s. Нестеле́па *Н.* 273.

Оцюди́, *adv. Кух.* s. От-сюди́.

'Оцяпок, -пка, *m.* abgebrannter Stummel v. einer скі́пка. [*Пар. У.*

Очайду́ша, *m.* Abenteuerer, *m.*

Очайду́шити, *v. n.* verzweifeln, alle Abenteuer wagen, *Пар.* [teuerlich.

Очайду́шний, *a.* verzweifelt, aben-

Очайду́шність, -ости, *f.* Verzweiflung, Abenteuerlichkeit, *f.* (meln.

Очалува́ти, *v. a.* betrügen, beschu-

*

Очáнка, *f.* Euphrasia offic.
'Очап, *m.* Bandholz in der Wand bei den Thürpfosten, *n.* [verbinden mittels óчап.
Очапи́ти, *v.a.* Thürpfosten mit Ecken
Очарóване, *n.* Bezauberung, *f.* Zauber, *m.* Entzücken, *n.* [zücken.
Очарувáти, *v. a.* s. Чарувáти, ent-
Очáстий, *a.* augenförmig, *Пар.*
Очеви́дець, -дця, (очи-, *Пар.*) очеви́дник, *К.* очеви́дячний сьвíдок, *Гол.* *m.* Augenzeuge, *m.* [ви́дно.
Очеви́дки, очеви́дячки, *adv.* s. Оче-
Очеви́дний, очеви́сний, очеви́стий, *a.* augenscheinlich, sichtlich, augenfällig, *adv.* очеви́дно etc.
Очеви́дність, очеви́дячність, очеви́сність, (-и́стість) *Бор.* -ости, *f.* Augenscheinlichkeit, *f.*
'Оченько, очення́, (*gew. pl.* оченя́та), оченя́точко, *n. dim.* Aenglein, *n.*
Очéньпати, *v.n.* *М.* genesen, zu sich kommen §.
Очéпа, *f.* Haken zum Anhalten des Flosses beim Stossen aufs Land, *m.* (*В.*).
Очепи́ти ся, s. Чепи́ти ся.
Очерви́віти, *v. n.* voll Würmer, wurmstichig werden; 2) * ekelig, widerlich werden. [den.
Очерéвити, *v. a.* ри́бу — auswei-
Очерéдь, *f.* s. Чéрга.
Очерéмха, *f.* *Me.* 132 s. Черéмха.
Очерéт, *m.* Schilfrohr, Schilf, *n.* Binse, *f.*; 2) mit Schilfrohr bewachsene Stelle.
Очерéтина, *f.* s. Очерéт 1), Teichrohr, *n.*
Очерéтниця, очерети́нка, *f.* Teichrohrsänger, *m.* (Sylvia arundinacea).
Очерéтяний, *a.* zum очерéт geh., Schilf-.
Очеретя́ник, *m.* Rohrteufel, *m.*
'Очерк, *m.* Umriss, Entwurf, *m.* *У.*; 2) Definition, logische Erklärung, *f.* *Ил.*
Очеркáти, очеркну́ти, *v. a.* umzeichnen, ringsbeschreiben, einen Umriss gehen, entwerfen; 2) definieren, *Ил.*
Очерни́ти, *v. a.* schwarz machen, anschwärzen. [den.
Очерствíти, *v.n.* frisch, munter wer-
'Очерт, *m.* s. 'Очерк 1), Contour, *f.*; Schilderung, Beschreibung, *f.* *К.* очертóм *adv.* in einem Kreise.
Очертáти, *v. a.* s. Очеркáти 1), beschreiben, schildern.

Очертéць, -рця, *m.* Dinobryon sertularia. [natum verticillatum.
Очертíй, когу́тик, — *m.* Polygo-
Очéртник, *m.* Diazoma, *n.* [Umrisse.
Очертóво, *adv.* im Kreise, quirlig; im
Очéрчити, *v. a.* mit einer Linie umziehen; bezeichnen, märken. [abschaben.
Очесáти, *v. a.* *Н.* 28 die Schuppen
Очести́ти, *v. a.* *Зг.* beehren, als ehrlich, ehrenhaft darstellen.
'Очи, *pl. gen.* очи́й, Augen *pl.* s. 'Око.
Очиви́дїшки, очиви́дячи, *adv.* & s. Очеви́дки etc.
Очивíтний, *a.* s. Очеви́дний.
Очикну́ти ся, *Me.* 341 erwachen, aufwachen.
Очини́ти, (-я́ти), *v.a.* s. Відчини́ти.
'Очисть, *f.* *Фр.* s. Очи́щене.
Очисти́тельний, *a.* Reinigungs-, reinigend.
Очи́стити, очищáти, очи́щувати, *v. a.* reinigen, säubern; — ся sich —, sich rein machen, s. rechtfertigen.
Очи́тане, *n.* очи́таність, -ости, *f.* Belesenheit, *f.* [таний belesen.
'Очитáти ся, viel lesen; *ptc.* очи́-
'Очиток, -тка, *m.* Fetthenne, *f.* (Sedum acre).
Очи́цї, *pl.* s. 'Очи, Aeuglein, *pl.*
Очи́щене, *n.* Reinigung, Säuberung, *f.*
Очíкувати, *v. a.* erwarten. [же).
Очíлкувáти, *v.a.* s. Оклепáти (збі-
'Очіпок, -пка, *m.* Haube; Schlafhaube, *f.*
Очки́, *pl. gr.* *Пол.* s. Окуля́ри.
'Очко, *n. dim.* s. 'Око, Aeuglein, *n.*; 2) Edelstein in e. Ring, *m.*; 3) Auge, *n.* Masche, *f.*; 4) Flugloch im Bienenstock, *n.*; 5) — (зелéне) Euglena viridis.
Очкóваний, *a.* mit kleinen Augen (Steinchen) versehen, (ocellatus).
Очковáтий, *a.* maschig, netzförmig geadert. [stöcken, s. 'Очко 4).
Очковé, *s. n. a.* Abgabe von Bienen-
Очкувáти, *v. a.* oculieren, äugeln.
Очку́р, *m.* Band der Unterhosen, *n.*
Очкурня́, *f.* Falz in den Unterhosen wo der очку́р hineingeschlungen wird, *m.* штани́ до -нї zum Zusammenziehen, -schnüren *Ч.* VII. 416. [blendeter, *m.*
Очмáна, *m. f.* *П.* 56 Blinder, Ver,
Очманíти, *v. n.* betäubt werden *Щог.* 146.
'Очна, *f.* Gegenstellung, Confrontation,

f. до óчни йти sich zur — stellen.
'Очний, *a.* Augen-.
Очнúця, *f.* Ocular, *n. Пол.*
Очнýти ся, *V.* erwachen; zur Besinnung kommen, sich erholen, sich fassen.
Очня́к, *m.* Randaugenfalter, *m.* (Hiparchia). [lich,ekelig,langweilig werden.
Очортíти, *v.n.* wie ein Teufel wider-
Очувáти ся, *Ч.* IV. 6 sich rühren, s. Очýти ся,?
Очувствовáти ся, *P.*II. 91 wieder zu sich kommen, sich erholen, zur Besinnung kommen,in sich gehen. [machen.
Очудúти, *v. a.* jmdn zum Sonderling
Очужíти,*v.n.*entfremdet werden;*adj.* очужíлий. [ся *Зак.*s.Очувствовáти ся?
Очуманíти,*v.n. Др.с.* 351 очýмати
Очуня́ти, очýнювати, *v. n.* zu sich kommen, genesen, aufkommen, *Пот.* III. 35. [Очуня́ти.
Очýти ся, (*B.*) очутíти, *v. n. M.* s.
Очутúти ся, s. Очýти ся, (*B.*); 2) auf einmal sich wo zeigen, plötzlich erscheinen; бýло ся очутúло das Gerücht (чýтка) hat sich verbreitet.
Ошадíти, *v. n.* mit Reif (инéй) sich bedecken. [tung, *f.*
Ошанóване, *n. P.* II. 203 Hochach-
Ошанцувáти, *v. a.* umschanzen.
Ошарпнýти, *v. a.* verletzen.
Ошáтно, *adv. H.* 200 reich gekleidet.
Ошахраíти, ошахрувáти, *v. a.* betrügen. [Art Pflze: швар?
'Ошвар, *m.* Schwarte, *f.* s. Ошíлок; 2)
Ошéйник, *m.* Halskragen, *m. Гол.* III. 427.
Ошибáти, ошибнýти, *v. a.* schlagen, über jmdn kommen: лихá годúна когóсь; 2) — ся sich irren, s. versehen, fehlen.
'Ошибка, *f.* Fehler, *m.* Versehen, *n.* Irrthum, *m.*
Ошиóбний,*a.*fehlerhaft,*f.* [*f.Гн.*17.
Ошиóбність,-ости.*f.*Fehlerhaftigkeit,
'Ошивка, *f.* s. Пóшевка.
Ошийок,-úйка, *m.* Fleischstück vom Hals, *n.*; 2) Halsband,*n. Ст.*; 3) Schlag auf den Nacken, *m.*
'Ошкалок, *m.* s. 'Оскалок.
Ошкáпити ся, §. s. Оженúти ся.
Ошкáрник, *m.* Eschara.
'Ошкрабки, *pl.* s. Пóшкробок.
Ошкýрити ся, § s. Оженúти ся.
Ошманýти ся, s. Ошукáти (ся).
Ошмульгáти, ошмуля́ти, *v. a.* abschinden, -quetschen, wund abreiben.
Ошоломúти, ошоломонúти, *v. a.* betäuben, mit Wahn erfüllen.
Ошпалерувáти, *v. a.* tapetieren.
Ошпáрити, *v. a. M.* I. 108 abbrühen.
Ошýйбіч, *adv.* links, *Левч.*
Ошýка, *m. f.* Betrüger, *m.*; 2) —, ошукáньство, *n.* Betrügerei,*f.* Betrug,*m.*
Ошукáнець, -нця, *m.* Betrüger, Schwindler, *m.* [hintergehen.
Ошукáти, ошýкувати,*v.a.*betrügen,
'Ошуком, *adv.H.*191 mitList,trugvoll.
'Ошум, з óшумом, *adv. Мог.* gänzlich s. З-óкришем.
'Ошур, *m.* Küchenfetzen, *m.* [*f.*
Ощáда.*f.*Schonung; Oekonomisierung,
Ощадúти, ощаджáти, *v. a.* schonen; sparen.
Ощáдний, *a.*sparsam, haushälterisch.
Ощáдність, -ости. *f.* Sparsamkeit,*f.*
'Ощáдок, -дку, *m.* Ersparnis, *n.* Zehrpfennig, *m.*; 2) Rest, *m.* Ueberbleibsel, *n.*; 3) s. Ощáдність; 4) Schonung, Gnade, *f. K.*; ощáдком, *adv.* haushälterisch; spärlich. [bescheren: чимóсь.
Ощедря́ти.*v.a.*reichlich beschenken,
Ощемúти, *v.a.* schmerzlich drücken, klemmen. (v. Hunden, Wölfen).
Ощенúти ся, *Др.с.*69 Junge werfen
Ощéпина, *f.*s. Плáтва (im Gebäude).
'Ощерт, *m.* Laserkraut, *n.* (Laserpitium); — верходýб L. latifolium.
Ощетúти, *v. a.* verlieren.
Ощúкувати, *v. a.* (мóрков &) die Blätter abkneipen. [ланúця.
'Ощипок, -пка, *m.* Kuchen, *m.* s. Па-
Ощúпувати, s. Общúпати.
Ощúтець, -тця, *m.* Helmkraut, *n.* (Scutellaria galericulata).
Ощúтниця, *f.* — воскóва Wachspalme, *f.* (Corypha cerifera).
'Ощúток, -тка, *m.*Hauslauch,*m.*(Sempervivum tectorum) *Вол.* [Motte, *f.*
Ощúця,*f.*s.Нéтля, Nachtfalter,*m.*bes.
'Ощіп,-епу, *m.K.*(*И.*94) Spiess,Speer,
'Ощіпка, *f.*s. Щíпка, скúпка. [*m.*
Ощіпля́, -я́ти, *n.* s. 'Ощипок. [lig.
Ощýрбаний,*a.B.*abgerissen; hinfäl-
'Ощуп, *m.* das Anfühlen,*Пол.* s.Дóтик.
Оюн, *m. H.* 62. s. Вюн.

КОНЕЦЬ ПЕРВОГО ТОМУ.

ПОМІЧЕНЇ ПОХИБКИ ПЕЧАТНЇ В І. ТОМІ:

Шпальта	Стрічка	Замість:	Має бути:
2	1 в дол.	*v. a.*	*v. n.*
1	22 „	„анi“	„агй“
1	16 в гори	Academie,	Akademie,
„	5 в дол.	Акурат,	Акура́т,
1	13 „	Апосто́льский,	Ано́сто́льский
1	24 „	Künstłer,	Künstler.
2	12 в гори	Аршéник,	Аршéнйк,
1	7 в дол.	Baumwollenstande,	Baumwollenstaude,
2	30 „	faullenzen.	faulenzen.
„	8 „	Zitterolge,	Zitteralge,
1	2 в гори	Fischerziehhacken,	Fischerziehhaken,
„	17 „	Hacken	Haken
1	21 в дол.	Märchenzähler,	Märchenerzähler
2	5 „	Schmaushalten,	Schmaus halten,
1	20 в гори	*v. a.*	*v. n.*
„	23 „	Wasterlilie,	Wasserlilie,
2	15 в дол.	Querbäuder	Querbänder
1	26 „	Бархо́тний,	Барха́тний,
1	5 „	Basssaiten	Bassaiten
1	21 в гори	*n.*	u.
2	16 в дол.	Blöcken	Blöken
1	7 в гори	*v. a.*	*v. n.*
„	8 „	*v. a.*	*v. n.*
1	17 „	weisselloser	weiselloser
2	6 в дол.	ohne eines Fingers.	ohne einen Finger.
1	18 „	empfindunglos.	empfindungslos.
2	11 в гори	*v. a.* blöcken,	*v. n.* blöken,
„	27 „	*n.*	*m.*
1	8 „	Fusssteig; Fusssteg,	Fussteig; Fussteg,
2	24 в дол.	Березо́вий,	Берéзо́вий,
1	18 „	*v. a.*	*v. n.*
1	8 в гори	Pferdełausfliege,	Pferdelausfliege,
1	23 „	prügełn;	prügeln;
2	13 в дол.	*m.*	*f.*
„	9 „	*n.*	*m.*
„	8 „	дода́ти: Biber, *m.*	
1	17 „	біле́сенький,	біле́сенький,
2	11 в гори	Weisssein.	Weissein.
1	5 „	Perlen:	Perlen-:

Стор.	Шпальта	Стрічка	Замість:	Має бути:
31	1	19 з гори	teufliches	teuflisches
„	2	23 „	Buccogewächte,	Buccogewächse,
32	1	14 „	сьвїт	сьвіт
„	2	2 „	himelblau,	himmelblau,
„	„	7 з дол.	blöcken,	blöken,
„	„	2 „	ближнійший,	ближнїйший,
33	2	21 „	блїднолйкий,	блїднолйций,
34	2	27 „	Ephenartige,	Epheuartige,
36	1	27 „	Gottesmuter,	Gottesmutter,
38	1	4 з гори	zur	zum
„	1	12 „	Schiessscharte,	Schiesscharte,
„	2	16 „	*v. a.*	*v. n.*
„	2	24 „	Gegräge.	Gepräge.
39	1	17 з дол.	sumpfiig,	sumpfig,
„	„	12 „	*n.*	*m.*
41	2	21 з гори	weissseitige	weisseitige
43	2	6 „	Frühlingssaffrau,	Frühlingssaffran,
44	2	13 „	Бримі́ти,	Бримі́ти,
„	„	24 з дол.	wo-raus,	wor aus,
45	2	10 з гори	Krapppflanzen,	Krappflanzen,
46	1	4 з дол.	До́сьвїт.	До́сьвіт.
„	2	23 з гори	*m.*	*f.*
49	1	5 „	додáти: бу́кша, *f.*	
„	1	11 з дол.	stumpfendende,	stumpf endende
50	2	26 „	Буркото́вий,	Буркуто́вий,
52	1	18 з гори	*n.*	*m.*
„	1	9 з дол.	Fleisch-	Fleisch-,
53	2	15 „	пи́тима	пи́тома
54	1	16 з гори	wo-rauf	wor auf
58	1	11 з дол.	hi neinwickeln.	hin einwickeln.
„	2	29 „	Beobachtungsinn,	Beobachtungssinn,
61	1	12 „	*n.*	*a.*
„	2	10 „	Ве́пер,	Вепе́р,
63	1	20 з гори	Töp ferscheibe,	Tö-pferscheibe,
„	2	16 з дол.	Weinachten	Weihnachten
65	1	18 з гори	*m.*	*pl.*
„	2	3 „	nicht voll	recht voll.
68	1	24 з дол.	Bot; mässigkeit	Botmässigkeit
70	1	5 з гори	he-raus-	her-aus-
„	2	17 „	urbanun).	urbanum).
71	2	14 „	*v. a.*	*v. n.*
„	„	18 „	He-rausgucken,	Her-ausgucken,
73	2	8 з дол.	he-rausnehmen.	her-ausnehmen.
75	2	22 „	„	„
76	1	18 „	Kunstück	Kunststück
77	1	6 з гори	he-rauswälzen,	her-auswälzen,
„	1	24 „	entdec-ken,	entde cken,
„	2	15 „	he-raus-	her-aus-
„	2	19 „	„	„
78	1	26 з дол.	„	„
„	„	11 „	„	„
81	„	6 „	„	„

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість :	Має бути :
82	2	13	з дол.	Frügeburt,	Frühgeburt,
85	1	23	„	вѝросту,	вѝрости,
„	2	14	„	*v. v.*	*v. a.*
87	2	13	„	Високопереподбний,	Високопреподбний,
89	1	6	„	he-rausschieben	her-ausschieben
„	2	14	з гори	Bewillkomnung,	Bewillkommnung,
„	2	21	з дол.	Витвóрнісь,	Витвóрність,
90	1	5	з гори	додáти: *v. n.*	
„	2	19	з дол.	*v. a.*	*v. n.*
93	1	4	з гори	*m.*	*n.*
94	1	26	„	Вѝяснитп,	Вѝяснити,
95	2	4	„	he-rauslügen.	her·auslügen.
98	2	8	„	den	das
100	2	20	„	*v.*	*v a.*
104	1	7	„	Schatirung,	Schattirung,
„	2	22	„	lostecken,	losstecken,
105	2	14	„	*v. n.*	*v. a.*
106	1	9	„	Вікодáввий,	Вікодáвний,
„	1	19	з дол.	Freisas,	Freisass,
„	1	7	„	Er-	Erlenholz, *n.*
108	2	8	„	*n.*	*m.*
109	1	15	„	bindeng,	bindend,
110	1	14	з гори	nahhängen;	nachhängen;
111	2	25	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
115	1	7	з гори	Krystalltierchen,	Krystallthierchen,
„	„	15	„	*n.*	*m.*
„	„	24	„	Wassermmnn,	Wassermann,
„	2	6	„	gehen.	gehörig.
116	1	29	з дол.	ausstosen.	ausstossen.
„	2	15	„	*m.*	*n.*
„	„	6	„	ungehalten.	ungehalten werden.
119	2	23	з гори	grünzeug	Grünzeug
121	1	25	„	Zwergkauz,	Zwergkauz, *m.*
123	1	4	„	*m.*	*n.*
„	2	25	„	Wurzelschlagen,	Wurzel schlagen,
„	2	7	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
124	1	8	„	Schattelgurt	Sattelgurt
130	2	2	з гори	hi-neinziehen;	hin·einziehen;
„	„	4	„	wo-rin	wor·in
132	2	9	„	*v. n.*	*v. a.*
135	2	21	„	*n.*	*m.*
136	2	3	„	*v. a.*	*v. n.*
137	1	27	„	гаразъ,	гаразд,
„	2	4	„	plumpes;	Plumpes;
138	1	8	з дол.	Löschhacken,	Löschhaken,
„	2	23	з гори	*v. a.*	*v. n.*
139	2	18	з дол.	*n.*	*m.*
140	1	16	з гори	*n.*	*a.*
143	1	13	з дол.	Bodenschlam,	Bodenschlamm,
146	1	13	„	Гнївливість,	Гнївлѝвість,
151	1	7	„	*n.*	*m.*

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
151	2	7	з гори	*n.*	*f.*
154	1	15	„	der	des
160	2	22	з дол.	Громадність,	Громáдність,
162	2	13	з гори	*n.*	*m.*
163	1	15	з дол.	*n.*	*m.*
166	1	10	з гори	*v. a.*	*v. n.*
„	2	23	„	*n.*	*m.*
„	2	11	з дол.	*n.*	*m.*
168	1	10	з гори	*n.*	*m.*
169	2	20	з дол.	Ende,	Ente.
170	2	18	з гори	ґудз.	ґудза
173	2	16	„	Thürhüther,	Thürhüter,
174	2	21	з дол.	zusammengewa-chsen,	zusammengewach-sen,
175	1	16	„	Hal-	Haltern.
177	2	19	„	Har-triegel.	Hart-riegel.
„	2	15	„	Polygomnn	Polygonum
179	1	9	з гори	Десятник,	Десятник,
180	1	16	„	Двінка,	Дзвінка,
183	2	2	з дол.	*m.*	*n.*
184	1	13	з гори	kleiner	kleine
186	1	6	„	*gew.*	*gen.*
„	1	15	„	u.	*n.*
193	2	12	„	*n.*	*f.*
195	2	21	з дол.	Waffenrck,	Waffenrock,
198	2	21	з гори	*m.*	*n.*
203	2	26	„	*v. a.*	*v. n.*
204	1	14	з дол.	Дрáта,	Дрáти,
207	1	25	з гори	ve-reinigen,	ver-einigen,
„	2	12	„	mordern,	modern,
208	1	21	„	Geberlohe	Gerberlohe
213	1	8	з дол.	*m.*	*n.*
215	1	2	з гори	Еийскопский,	Епйскопский,
216	1	19	з дол.	Froschgequack,	Froschgequak,
218	2	17	з гори	*n.*	*m.*
„	2	19	з дол.	Жóўхнати,	Жóўхнути,
219	2	27	„	*n.*	*m.*
221	1	14	з гори	*v. a.*	*v. n.*
„	1	19	з дол.	vita	vitae
„	2	14	з гори	*n.*	*f.*
222	2	17	з дол.	u.	*m.*
223	2	1	з гори	*n.*	*m.*
225	2	11	з дол.	*n.*	*m.*
226	1	13	з гори	Loswerfen	Los werfen
229	1	26	„	*m.*	*n.*
„	2	15	„	Забáрвлене,	Забáрвлене,
230	2	16	„	*v. v.*	*v. a.*
231	1	9	з дол.	*W.*	*N.*
234	2	19	з гори	*n.*	*m.*
235	1	23	„	*v. v.*	*v. a.*
236	2	12	з дол.	Ra-dzirkels.	Rad-zirkels.
237	1	5	з дол.	enspinnen,	entspinnen,
238	1	23	„	*v. n.*	*v. a.*

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
241	1	23	з гори	*n.*	*m.*
„	2	4	„	*v. a.*	*v. n.*
243	2	21	з дол.	*n.*	*m.*
245	1	3	з гори	*v. v.*	*v. a.*
247	2	5	„	*m.*	*n.*
„	2	25	„	*v. v.*	*v. a.*
„	2	18	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
248	1	19	„	Häckchen,	Häkchen,
„	1	17	„	Закарючити,	Закарлючити,
„	1	13	„	*v. v.*	*v. a.*
250	1	16	„	*n.*	*m.*
351	1	12	з гори	star	starr
„	1	24	з дол.	Закоха́нние,	Закоха́нне,
„	2	20	з гори	Hrümmen,	Krümmen,
„	2	7	з дол.	Lei-beigenschaft,	Leib-eigenschaft,
252	1	4	з гори	*v. n.*	*v. a.*
253	2	15	з дол.	*m.*	*n.*
255	2	12	„	Schne-,	Schnee-,
258	2	6	з гори	*m.*	*n.*
259	1	10	з дол.	enstellen,	entstellen,
266	1	13	з гори	*v. n.*	*v. a.*
„	1	4	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
268	1	21	з гори	За́родити,	Заро́ди́ти,
„	1	28	„	жите́	жите́
268	2	3	з дол.	*n.*	*m.*
270	2	28	„	verennen.	verrennen.
274	2	16	з гори	Labkrant,	Labkraut,
275	1	3	„	*n.*	*m.*
„	1	18	„	*v. n.*	*v. a.*
„	2	3	„	Hinterhof,	Hinterhof, *m.*
276	1	7	з дол.	-у́ку,	-о́ку,
277	2	16	з гори	*v. n.*	*v. a.*
278	1	25	„	*m.*	*n.*
282	2	4	„	einimp-fen;	einim-pfen;
287	2	20	з дол.	Ueberschus,	Ueberschuss,
288	2	9	„	Зьвідча́тий,	Зьвіздча́тий,
289	1	5	„	Зо́іробо́й,	Звіробо́й,
„	1	4	„	Har-theu,	Hart-heu,
291	1	13	„	Verbindun,	Verbindung,
294	2	16	з гори	Reiter angriff,	Reiterangriff,
298	1	2	з дол.	Landsmännnin,	Landsmännin,
302	2	20	„	Unglück-stag,	Unglücks-tag,
306	2	14	„	We-chselgeld,	Wech selgeld,
308	2	11	з гори	u.	*n.*
310	1	13	„	todes müde.	todesmüde.
„	2	24	„	he-rabfallen,	her-abfallen,
311	2	4	з дол.	Зо́браз,	З'о́браз,
312	1	13	з гори	bemerhen,	bemerken,
„	1	27	„	ein müthig	einmüthig
315	2	10	„	*v. n.*	*v. a.*
317	1	11	„	hinaufspringen,	herabspringen.
„	2	20	з дол.	Zahnschwäbler,	Zahnschnäbler,

Стор.	Шпальта	Стрічка	Замість:	Має бути:
320	2	5 з гори	Har-theu,	Hart-heu,
321	2	15 „	И'зїзджати,	Из'їзджáти,
322	2	8 „	*m.*	*n.*
324	2	17 з дол.	„an weh!“	„au weh!“
327	1	10 з гори	fah-ben,	fah ren,
„	1	11 „	rehandeln,	behandeln,
329	2	4 „	Ofen, Ofenloch, *m.*;	Ofen, *m.*; Ofenloch, *n.*
332	1	10 з дол.	u.	*n.*
„	1	4 „	u.	*n.*
„	2	10 з гори	*n.*	*m.*
336	1	12 „	*in.*	*m.*
337	1	26 „	wesen,	-wesen,
339	2	11 „	sauer; Sauerteig, *m.*	sauer; -е тíсто Sauerteig, *m.*
346	1	20 „	Кино,	Кíпно,
348	1	5 „	*v. n.*	*v. a.*
„	1	25 з дол.	sptizblättriger	spitzblättriger
349	2	5 з гори	pfuschern,	pfuschen.
352	1	10 „	Grosshüfner,	Grosshöfner,
„	1	16 „	*Гол.* III.	*Гол.* II.
355	2	12 „	*m.*	*n.*
356	1	10 „	Bockäfer,	Bockkäfer,
357	2	4 з дол.	*n.*	*m.*
359	2	9 з гори	eines Festmales.	einem Festmal.
368	2	7 „	Halbdeckkäfor,	Halbdeckkäfer,
„	2	24 „	kurzbeimig,	kurzbeinig.
369	1	4 „	der	die
372	1	17 з дол.	Которýбка,	Котюрýбка,
373	1	21 „	*n.*	*m.*
„	2	19 „	Kasakenlagers	Kosakenlagers
374	1	7 з гори	кошýнний,	кощýнний,
375	1	21 „	Krämmerwaare,	Krämerwaare,
376	2	27 з дол.	schönheitsooll,	schönheitsvoll.
„	2	9 „	Donaufers.	Donauufers.
380	1	19 з гори	s. Клирос.	Chor, *m.* (wo die Kirchensänger stehen).
„	1	20 „	s. Клирошанин;	Sänger, *m.* (in d. Kirche); 2) Chorschüler, *m.*; 3) Chor Herr, Domherr, *m.*
385	1	21 з дол.	*n.*	*m.*
389	1	10 з гори	Gevatterstehen,	Gevatter stehen,
391	1	1 „	*m.*	*n.*
392	1	14 з дол.	raubiger	traubiger
„	2	28 „	ländlsches	ländliches
395	1	21 „	Sanfmuth,	Sanftmuth,
396	2	17 з гори	naschaft,	naschhaft,
398	1	20 з дол.	Лататина,	Латанина,
„	1	16 „	Латанина,	Лататина,
401	1	19 „	Medallion,	Medaillon,
404	1	18 з гори	Klebnelnelke,	Klebnelke,
„	1	23 „	*n.*	*m.*
406	1	15 „	verkündend.	verkünden.

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
407	2	13	з гори	s. Лйства,	s. Лйштва.
408	1	14	з дол.	лїкý.	лїк.
410	1	24	з гори	litographich.	litographisch.
413	2	9	"	*n.*	*f.*
414	2	9	"	Ллоя́льність,	Льоя́льність,
"	2	14	"	*n.*	*m.*
415	2	18	"	*v. a.*	*v. n.*
430	2	16	"	Ма́точнний,	Ма́точний,
431	2	18	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
437	2	15	з гори	meileniang;	meilenlang;
438	1	19	"	Erbarmen,	Erbarmer,
439	1	10	з дол.	Triedenstractat,	Friedenstractat,
440	1	22	"	Мислова́тиий,	Мислова́тий,
442	1	28	"	*m.*	*n.*
447	2	11	"	Множестве́нне,	Множестве́нне
448	2	17	з гори	*m.*	*n.*
451	2	1	з дол.	2) Nbfl.	—
452	2	2	з гори	(-brauen); blinzeln,	(-brauen) blinzeln;
"	2	14	"	Manl,	Maul.
"	2	25	"	*m.*	*f.*
453	1	24	"	Herbstzeitlosse,	Herbstzeitlose,
455	1	3	"	Aaalpuppe,	Aalpuppe,
"	2	6	"	Sumpf, Moor,	Sumpf, *m.* Moor, *n.*
459	2	8	"	grosses	grosser
464	1	20	"	Art Kleidungsstück?	Pumphosen, *pl. Mi.* II. 406.
472	1	11	з дол.	wo-rüber	wor-über
"	1	2	"	"	"
473	1	25	з гори	Наво́дний.	Надво́дний.
478	1	5	"	назна́рошни,	назна́рошне,
479	1	21	"	Riesenschlupfwes-pe,	Riesenschlupfwe-spe,
481	1	27	"	*n.*	*m.*
482	2	5	"	aufliegen,	anfliegen,
488	2	20	з дол.	Напрща́ти ся,	Напроща́ти ся,
490	1	22	"	Strobündel,	Strohbündel
493	1	19	"	viel,	viel
499	1	7	"	Нацїлуа́ти ся,	Нацїлува́ти ся,
503	1	7	"	Неви́мушени,	Неви́мушений,
507	2	20	"	Недозна́мий,	Недозна́лий,
510	2	9	з гори	Нпзаборо́нно,	Незаборо́нно,
521	1	13	з дол.	*v.*	*a.*
526	1	2	"	*n.*	*m.*
528	2	16	"	Ирюва́ти,	Нирюва́ти,
533	1	10	"	га́дкоо	га́дкою
538	2	20	"	Ожида́ти,	Обжида́ти,
"	2	8	"	u.	*n.*
542	1	17	з гори	Zähmug,	Zähmung,
544	2	9	"	Обмо́ний,	Обмо́вний,
546	1	8	"	Schubänder,	Schuhbänder,
551	2	2	"	Läuderstrecke,	Länderstrecke,
552	2	14	з дол.	Nacht	Naht
554	1	22	"	zurich-	zurichten,
557	1	9	"	Allein stehen:	Alleinstehen:

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
558	2	5	в гори	parteisch	parteiisch,
562	1	2	„	vol-lenden,	voll-enden,
564	1	17	в дол.	Einbandeckel,	Einbanddeckel,
566	2	18	в гори	Окружéчк,	Окружéчок,
570	2	3	в дол.	niegefrierender	nie gefrierender
575	2	18	„	(Ader)	(Adler)
578	1	20	в гори	*n.*	*m.*
582	1	19	в дол.	*n.*	*m.*
586	1	13	„	*v. a.*	*v. n.*
587	1	10	„	Stossseufzer,	Stosseufzer.

